

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

قرآن کریم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قرآن کریم با سه ترجمه

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

٥	فهرست
١٠	قرآن با سه ترجمه
١٠	مشخصات کتاب:
١٠	١ - سوره الفاتحه
١٢	٢ - سوره البقره
١٣٠	٣ - سوره آل عمران
٢٠٢	٤ - سوره النساء
٢٧٦	٥ - سوره المائده
٣٢٧	٦ - سوره الأنعام
٣٩٠	٧ - سوره الأعراف
٤٥٩	٨ - سوره الأنفال
٤٨٦	٩ - سوره التوبه
٥٣٢	١٠ - سوره يونس
٥٦٨	١١ - سوره هود
٦٠٩	١٢ - سوره يوسف
٦٤٩	١٣ - سوره الرعد
٦٦٦	١٤ - سوره ابراهيم
٦٨٤	١٥ - سوره الحجر
٧٠٢	١٦ - سوره النحل
٧٤٣	١٧ - سوره الإسراء
٧٧٥	١٨ - سوره الكهف
٨١١	١٩ - سوره مريم
٨٣٣	٢٠ - سوره طه
٨٦٥	٢١ - سوره الأنبياء

٨٩٥	٢٢ - سورة الحج
٩٢٣	٢٣ - سورة المؤمنون
٩٥١	٢٤ - سورة النور
٩٧٥	٢٥ - سورة الفرقان
٩٩٨	٢٦ - سورة الشعراء
١٠٣٩	٢٧ - سورة النمل
١٠٦٣	٢٨ - سورة القصص
١٠٩١	٢٩ - سورة العنكبوت
١١١١	٣٠ - سورة الروم
١١٣٢	٣١ - سورة لقمان
١١٤٣	٣٢ - سورة السجده
١١٥٢	٣٣ - سورة الأحزاب
١١٧٨	٣٤ - سورة سبأ
١١٩٥	٣٥ - سورة فاطر
١٢١٢	٣٦ - سورة يس
١٢٣٠	٣٧ - سورة الصافات
١٢٤٢	٣٨ - سورة ص
١٢٨١	٣٩ - سورة الزمر
١٣٠٨	٤٠ - سورة غافر
١٣٣٤	٤١ - سورة فصلت
١٣٥٢	٤٢ - سورة الشورى
١٣٦٩	٤٣ - سورة الزخرف
١٣٩١	٤٤ - سورة الدخان
١٤٠٣	٤٥ - سورة الجاثية
١٤١٢	٤٦ - سورة الأحقاف
١٤٢٤	٤٧ - سورة محمد

١٤٣٨	٤٨ - سورة الفتح
١٤٤٩	٤٩ - سورة الحجرات
١٤٥٧	٥٠ - سورة ق
١٤٦٥	٥١ - سورة النازيات
١٤٧٨	٥٢ - سورة الطور
١٤٩٠	٥٣ - سورة النجم
١٤٩٩	٥٤ - سورة القمر
١٥١١	٥٥ - سورة الرحمن
١٥٢٤	٥٦ - سورة الواقعة
١٥٣٩	٥٧ - سورة الحديد
١٥٥٢	٥٨ - سورة المجادلة
١٥٥٩	٥٩ - سورة الحشر
١٥٦٨	٦٠ - سورة الممتحنة
١٥٧٣	٦١ - سورة الصف
١٥٧٨	٦٢ - سورة الجمعة
١٥٨١	٦٣ - سورة المنافقون
١٥٨٥	٦٤ - سورة التغابن
١٥٩١	٦٥ - سورة الطلاق
١٥٩٦	٦٦ - سورة التحريم
١٦٠١	٦٧ - سورة الملك
١٦٠٧	٦٨ - سورة القلم
١٦١٦	٦٩ - سورة الحاقة
١٦٢٥	٧٠ - سورة المعارج
١٦٣٥	٧١ - سورة نوح
١٦٤٢	٧٢ - سورة الجن
١٦٤٨	٧٣ - سورة المزمل

١٦٥٢	٧٤ - سورة المدثر
١٦٦١	٧٥ - سورة القيامة
١٦٦٧	٧٦ - سورة الانسان
١٦٧٥	٧٧ - سورة المرسلات
١٦٨٤	٧٨ - سورة النبأ
١٦٨٩	٧٩ - سورة النازعات
١٦٩٩	٨٠ - سورة عبس
١٧٠٥	٨١ - سورة التكويد
١٧١٠	٨٢ - سورة الإنفطار
١٧١١	٨٣ - سورة المطففين
١٧١٩	٨٤ - سورة الإنشقاق
١٧٢٤	٨٥ - سورة البروج
١٧٢٨	٨٦ - سورة الطارق
١٧٢٨	٨٧ - سورة الأعلى
١٧٣٣	٨٨ - سورة الغاشية
١٧٣٨	٨٩ - سورة الفجر
١٧٤٢	٩٠ - سورة البلد
١٧٤٦	٩١ - سورة الشمس
١٧٤٦	٩٢ - سورة الليل
١٧٥١	٩٣ - سورة الضحى
١٧٥١	٩٤ - سورة الشرح
١٧٥٦	٩٥ - سورة التين
١٧٥٦	٩٦ - سورة العلق
١٧٦١	٩٧ - سورة القدر
١٧٦١	٩٨ - سورة البينه
١٧٦٤	٩٩ - سورة الزلزله

١٧٤٤	١٠٠ - سورة العاديات
١٧٤٨	١٠١ - سورة القارعه
١٧٤٨	١٠٢ - سورة التكاثر
١٧٧٢	١٠٣ - سورة العصر
١٧٧٢	١٠٤ - سورة الهمزه
١٧٧٢	١٠٥ - سورة الفيل
١٧٧٥	١٠٦ - سورة قريش
١٧٧٥	١٠٧ - سورة الماعون
١٧٧٥	١٠٨ - سورة الكوثر
١٧٧٨	١٠٩ - سورة الكافرون
١٧٧٨	١١٠ - سورة النصر
١٧٧٨	١١١ - سورة المسد
١٧٨١	١١٢ - سورة الإخلاق
١٧٨١	١١٣ - سورة الفلق
١٧٨١	١١٤ - سورة الناس
١٧٨٤	درباره مركز

عنوان و نام پدیدآور: قرآن پژوهشی (گردآوری در سال ۱۳۹۵) / تهیه کننده: واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

این نسخه از قرآن کریم شامل ویژگی های زیر است :

* ترجمه از آیت الله مکارم شیرازی

* ترجمه از آیت الله مشکینی

* ترجمه از استاد فولادوند

مشخصات نشر: اصفهان؛ مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان ، ۱۳۹۵.

موضوع: قرآن -- ترجمه -- تفسیر

رده بندی کنگره : BP۵۹/۶۶ / ب ۱۳۸۷ ۹ پ

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۴

۱ - سوره الفاتحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۱) ترجمه: (۱)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲) ترجمه: (۲)

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۳) ترجمه: (۳)

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (۴) ترجمه: (۴)

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (۵) ترجمه: (۵)

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (۶) ترجمه: (۶)

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (۷) ترجمه: (۷)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به نام خداوند بخشنده بخشایشگر _____ ترجمه استاد فولادوند: به نام خداوند رحمتگر مهربان _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به نام خداوند بخشنده مهربان
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ستایش خدایی را که پروردگار جهانیان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپاس و ستایش از آن خداست که مدبّر و ولیّ امر و پرورش دهنده جهان هاست (جهان فرشتگان، آدمیان، پریان، حیوان ها و جمادات)
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوندی که) بخشنده و بخشایشگر است (و رحمت عام و خاصش همگان را فرا گرفته). _____ ترجمه استاد فولادوند: رحمتگر مهربان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدای رحمتگر مهربان (به رحمت و مهر عام در دنیا برای همه، و خاص در آخرت برای مؤمن)
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوندی که) مالک روز جزاست. _____ ترجمه استاد فولادوند: [و] خداوند روز جزاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مالک و فرمانروای روز جزا
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پروردگارا!) تنها تو را می پرستیم؛ و تنها از تو یاری می جویم. _____ ترجمه استاد فولادوند: [بار الها] تنها تو را می پرستیم، و تنها از تو یاری می جویم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (پروردگارا) تنها تو را می پرستیم و تنها از تو یاری می جویم
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما را به راه راست هدایت کن... _____ ترجمه استاد فولادوند: ما را به راه راست هدایت فرما، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما را به راه راست (در عقاید و علوم و اخلاق و اعمال) هدایت کن (و بر آن ثابت قدم بدار)
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: راه کسانی که آنان را مشمول نعمت خود ساختی؛ نه کسانی که بر آنان غضب کرده ای؛ و نه گمراهان. _____ ترجمه استاد فولادوند: راه آنان که گرامی شان داشته ای، نه [راه] مغضوبان، و نه [راه] گمراهان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: راه کسانی که به آنها نعمت دادی (همانند انبیا و پیروان راستین آنها) آنان که نه مورد خشم (تو) قرار گرفته اند و نه گمراهند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۱)

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ (۲) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (۴) ترجمه: (۴)

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۵) ترجمه: (۵)

ص: ۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الم (بزرگ است خداوندی که این کتاب عظیم را، از حروف ساده الفبا به وجود آورده).
_____ ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، میم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: الف،

لام، میم. این حروف رمزهایی میان الله و رسول اوست. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان آوردن مانند آن نیست. این کتاب از الف (الله) به وسیله لام (جبرئیل) به میم (محمد صلی الله علیه و آله) القا شده. این کتاب دارای محکمات و این گونه تشابهات است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کتاب با عظمتی است که شک در آن راه ندارد؛ و مایه هدایت پرهیزکاران است.
_____ ترجمه استاد فولادوند: این است کتابی که در [حقانیت] آن هیچ تردیدی نیست؛ [و] مایه هدایت تقوایپیشگان است: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این کتاب والا رتبه جای شکی در آن نیست (تأمل در الفاظ و محتوا و حال آورنده آن تردیدی در حقانیت آن نمی گذارد)، مایه هدایت پرهیزکاران است (آنها که صفات پنجگانه زیر را از طریق فطرت یا دعوت انبیا به دست آورده اند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پرهیزکاران) کسانی هستند که به غیب [=آنچه از حس پوشیده و پنهان است] ایمان می آورند؛ و نماز را برپا می دارند؛ و از تمام نعمتها و مواهبی که به آنان روزی داده ایم، انفاق می کنند.
_____ ترجمه استاد فولادوند: آنان که به غیب ایمان می آورند، و نماز را برپا می دارند، و از آنچه به ایشان روزی داده ایم انفاق می کنند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها که به غیب ایمان دارند (به امور پنهان از حواس مانند خدا، وحی، فرشتگان و معاد) و نماز را برپا می کنند (خضوع در برابر حق دارند) و از آنچه به آنها روزی داده ایم انفاق می نمایند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان که به آنچه بر تو نازل شده، و آنچه پیش از تو (بر پیامبران پیشین) نازل گردیده، ایمان می آورند؛ و به رستاخیز یقین دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که بدانچه به سوی تو فرود آمده، و به آنچه پیش از تو نازل شده است، ایمان می آورند؛ و آنانند که به آخرت یقین دارند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که به آنچه به سوی تو فرو فرستاده شده و به آنچه پیش از تو (بر

پیامبران گذشته) فرو فرستاده شده ایمان دارند و به روز واپسین (قیامت) یقین دارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان بر طریق هدایت پروردگارشانند؛ و آنان رستگارانند. _____
ترجمه استاد فولادوند: آنان برخوردار از هدایتی از سوی پروردگار خویشند؛ و آنان همان رستگارانند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها هستند که بر هدایتی (فطری و عقلی) از سوی خدایشان (پیش از
هدایت تشریحی قرآن) قرار دارند و آنها ایند که رستگارانند (و قرآن آنها را به کمالات و رای این امور، هدایت می کند و در
کسانی که منکر این امورند تأثیری نمی گذارد)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۶) ترجمه: (۱)

حَتَّمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةً وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۷) ترجمه: (۲)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ (۸) ترجمه: (۳)

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (۹) ترجمه: (۴)

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (۱۰) ترجمه: (۵)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ (۱۱) ترجمه: (۶)

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ (۱۲) ترجمه: (۷)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ (۱۳) ترجمه: (۸)

وَإِذَا لُقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ (۱۴) ترجمه: (۹)

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۰)

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَهَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (۱۶) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند، برای آنان تفاوت نمی کند که آنان را (از عذاب الهی) بترسانی یا نترسانی؛ ایمان نخواهند آورد. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت کسانی که کفر ورزیدند -چه بیمشان دهی، چه بیمشان ندهی- بر ایشان یکسان است؛ [آنها] نخواهند گروید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که کفر ورزیدند (و بر کفر خود اصرار دارند) بر آنها یکسان است چه بیمشان دهی یا بیمشان ندهی ایمان نخواهند آورد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا بر دلها و گوشهای آنان مهر نهاده؛ و بر چشمهایشان پرده ای افکنده شده؛ و عذاب بزرگی در انتظار آنهاست. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند بر دلها و گوشهای آنان، و بر شنوایی ایشان مهر نهاده؛ و بر دیدگان نشان پرده ای است؛ و آنان را عذابی دردناک است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند بر دلها و بر گوشهای آنان مهر (شقاوت) نهاده، و بر دیدگان نشان پرده ای (از غفلت) است و عذابی بزرگ خواهند داشت

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروهی از مردم کسانی هستند که می گویند: «به خدا و روز رستاخیز ایمان آورده ایم.» در حالی که ایمان ندارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی از مردم می گویند: «ما به خدا و روز

- بازپسین ایمان آورده ایم»، ولی گروندگان [راستین] نیستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از مردم گویند: به خدا و به روز واپسین ایمان آوردیم در حالی که آنها مؤمن نیستند
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می خواهند خدا و مؤمنان را فریب دهند؛ در حالی که جز خودشان را فریب نمی دهند؛ (اما) نمی فهمند. _____ ترجمه استاد فولادوند: با خدا و مؤمنان نیرنگ می بازند؛ ولی جز بر خویشتن نیرنگ نمی زنند، و نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: می خواهند خدا و کسانی را که ایمان آورده اند فریب دهند، با آنکه جز خودشان را فریب نمی دهند و نمی فهمند
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در دلهای آنان یک نوع بیماری است؛ خداوند بر بیماری آنان افزوده؛ و به خاطر دروغهایی که میگفتند، عذاب دردناکی در انتظار آنهاست. _____ ترجمه استاد فولادوند: در دلهایشان مرضی است؛ و خدا بر مرضشان افزود؛ و به [سزای] آنچه به دروغ می گفتند، عذابی دردناک [در پیش] خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در دل های آنها بیماری (از کفر و شک و نفاق) است، خدا هم بر بیماریشان بیفزود و بیفزاید و آنها را در مقابل آنکه دروغ می گفتند عذابی دردناک است
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنان گفته شود: «در زمین فساد نکنید» می گویند: «ما فقط اصلاح کننده ایم!»! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به آنان گفته شود: «در زمین فساد نکنید»، می گویند: «ما خود اصلاحگریم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود: در روی زمین فساد نکنید گویند: جز این نیست که ما اصلاح گریم
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آگاه باشید! اینها همان مفسدانند؛ ولی نمی فهمند. _____ ترجمه استاد فولادوند: بهوش باشید که آنان فسادگراند، لیکن نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آگاه باش که آنها فسادگراند و لکن نمی فهمند
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنان گفته شود: «همانند (سایر) مردم ایمان بیاورید!» می گویند: «آیا همچون ابلهان ایمان بیاوریم؟!» بدانید اینها همان ابلهانند ولی نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به آنان گفته شود: «همان گونه که مردم ایمان آوردند، شما هم ایمان بیاورید»، می گویند: «آیا همان گونه که کم خردان ایمان آورده اند، ایمان بیاوریم؟» هشدار که آنان همان کم خرداند؛ ولی نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود: ایمان آورید چنان که مردم ایمان آورده اند (در دل خود) می گویند: آیا ما هم مانند سفیهان ایمان آوریم؟! آگاه باشند که آنها خود سفیهند ولی نمی دانند
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که افراد با ایمان را ملاقات می کنند، و می گویند: «ما ایمان آورده ایم!» (ولی) هنگامی که با شیطانهای خود خلوت می کنند، می گویند: «ما با شمائیم! ما فقط (آنها را) مسخره می کنیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون با کسانی که ایمان آورده اند برخورد کنند، می گویند: «ایمان آوردیم»، و چون با شیطانهای خود خلوت کنند، می گویند: «در حقیقت ما با شمائیم، ما فقط [آنان را] ریشخند می کنیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون با کسانی که ایمان آورده اند دیدار کنند گویند: ما ایمان آوردیم، و هنگامی که با شیطان های خود (یاران سرکش خود) خلوت کنند گویند: بی تردید ما با شمائیم، جز این نیست که ما (آنها را با اظهار ایمان) مسخره می کنیم
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند آنان را استهزا می کند؛ و آنها را در طغیان نشان نگه می دارد، تا سرگردان شوند.

_____ ترجمه استاد فولادوند : خدا [است که] ریشخندشان می کند، و آنان را در طغیانشان فرو می گذارد تا سرگردان شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خدا هم آنها را (در قیامت) مسخره خواهد کرد و (اکنون) در طغیانشان که کورکورانه در آن به سر می برند مهلت می دهد و تقویت می کند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنان کسانی هستند که «هدایت» را به «گمراهی» فروخته اند؛ و (این) تجارت آنها سودی نداده؛ و هدایت نیافته اند. _____ ترجمه استاد فولادوند : همین کسانی که گمراهی را به [بهای] هدایت خریدند، در نتیجه داد و ستدشان سود [ی به بار] نیاورد؛ و هدایت یافته نبودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها کسانی هستند که گمراهی را به بهای هدایت خریدند، پس نه تجارتشان سود داد و نه از ره یافتگان بودند

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ (۱۷) ترجمه: (۱)

صُمُّ بَكْمٍ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ (۱۸) ترجمه: (۲)

أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعِيدٌ وَبَرَقَ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ (۱۹) ترجمه: (۳)

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲۰) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۲۱) ترجمه: (۵)

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْمَآرِضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۲۲) ترجمه: (۶)

وَإِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۳) ترجمه: (۷)

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (۲۴) ترجمه: (۸)

ص: ۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان [= منافقان] همانند کسی هستند که آتشی افروخته (تا در بیابان تاریک، راه خود را پیدا کند)، ولی هنگامی که آتش اطراف او را روشن ساخت، خداوند (طوفانی می فرستد و) آن را خاموش می کند؛ و در تاریکیهای وحشتناکی که چشم کار نمی کند، آنها را رها می سازد. _____ ترجمه استاد فولادوند: مثل آنان، همچون مثل کسانی است که آتشی افروختند، و چون پیرامون آنان را روشنایی داد، خدا نورشان را برد؛ و در میان تاریکیهایی که نمی بینند رهاشان کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: داستان آنها داستان کسی است که (در شب تاریک در بیابانی وسیع) آتشی را برافروزد، پس همین که اطراف او را روشن سازد خداوند (به خاموش کردن آتش) نورشان را از بین ببرد و آنها را در میان تاریکی ها که هیچ نبینند رها سازد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کران، گنگها و کورانند؛ لذا (از راه خطا) باز نمی گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کردند، لالند، کورند؛ بنابراین به راه نمی آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کر و گنگ و نابینا، از این رو (به سوی حق) باز نمی گردند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا همچون بارانی از آسمان، که در شب تاریک همراه با رعد و برق و صاعقه (بر سر رهگذران) بارد. آنها از ترس مرگ، انگشتانشان را در گوشهای خود می گذارند؛ تا صدای صاعقه را نشنوند. و خداوند به کافران احاطه دارد (و در قبضه قدرت او هستند). _____ ترجمه استاد فولادوند: یا چون [کسانی که در معرض [رگباری از آسمان - که در آن تاریکیها و رعد و برقی است -] قرار گرفته اند؛ از [نهیب] آذرخش [و] بیم مرگ، سر

انگشتان خود را در گوشه‌هایشان نهند، ولی خدا بر کافران احاطه دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و یا (داستان آنها) داستان (گرفتاران در) رگباری از آسمان است که در آن تاریکی‌ها و رعد و برقی است، آنها انگشتان خود را از شدت صاعقه‌ها برای فرار از مرگ در گوش‌ها می‌کنند، و خداوند به همه کافران احاطه (علمی و توانی) دارد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (روشنائی خیره کننده) برق، نزدیک است چشمانشان را برباید. هر زمان که (برق جستن می‌کند، و صفحه بیابان را) برای آنها روشن می‌سازد، (چند گامی) در پرتو آن راه می‌روند؛ و چون خاموش می‌شود، توقف می‌کنند. و اگر خدا بخواهد، گوش و چشم آنها را از بین می‌برد؛ چرا که خداوند بر هر چیز تواناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: نزدیک است که برق چشمانشان را برباید؛ هر گاه که بر آنان روشنی بخشد، در آن گام زنند؛ و چون راهشان را تاریک کند، [بر جای خود] بایستند؛ و اگر خدا می‌خواست شنوایی و بینایی شان را برمی‌گرفت، که خدا بر همه چیز تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نزدیک است که آن برق جهنده، روشنی چشمانشان را برباید هر گاه بر آنها روشنی بخشد در آن روشنی راه روند و چون فضا بر آنان تاریک شود می‌ایستند و اگر خدا می‌خواست شنوایی و بینایی آنها را از بین می‌برد، زیرا که خداوند بر هر چیزی تواناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! پروردگار خود را پرستش کنید؛ آن کس که شما، و کسانی را که پیش از شما بودند آفرید، تا پرهیزکار شوید. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، پروردگارتان را که شما، و کسانی را که پیش از شما بوده اند آفریده است، پرستش کنید؛ باشد که به تقوا گرایید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، پروردگارتان را که شما و کسانی را که پیش از شما بودند آفریده پرستش کنید، شاید پروا پیشه کنید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کس که زمین را بستر شما، و آسمان [= جو زمین] را همچون سقفی بالای سر شما قرار داد؛ و از آسمان آبی فرو فرستاد؛ و به وسیله آن، میوه‌ها را پرورش داد؛ تا روزی شما باشد. بنابراین، برای خدا همتیانی قرار ندهید، در حالی که می‌دانید (هیچ یک از آنها، نه شما را آفریده اند، و نه شما را روزی می‌دهند). _____ ترجمه استاد فولادوند: همان [خدایی] که زمین را برای شما فرشی [گسترده]، و آسمان را بنایی [افراشته] قرار داد؛ و از آسمان آبی فرود آورد؛ و بدان از میوه‌ها رزقی برای شما بیرون آورد؛ پس برای خدا همتیانی قرار ندهید، در حالی که خود می‌دانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان خدایی که زمین را برای شما بساطی (گسترده) و آسمان را بنایی (برافراشته) قرار داد و از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرود آورد و به وسیله آن از میوه‌ها برای شما روزی بیرون آورد، پس برای خداوند شریکانی قرار ندهید در حالی که می‌دانید (آنها قدرت این آفرینش و اعطاء روزی را ندارند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر در باره آنچه بر بنده خود [= پیامبر] نازل کرده ایم شک و تردید دارید، (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید؛ و گواهان خود را - غیر خدا - برای این کار، فراخوانید اگر راست می‌گویید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر در آنچه بر بنده خود نازل کرده ایم شک دارید، پس - اگر راست می‌گویید - سوره‌ای مانند آن بیاورید؛ و گواهان خود را - غیر خدا - فراخوانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر در آنچه ما بر بنده خود فرو فرستاده ایم شک دارید پس یک سوره مانند آن را (در فصاحت و زیبایی لفظ و بلاغت و ژرفایی محتوا، و یا از مردی همانند او امی و درس ناخوانده) بیاورید و (در این کار) آنچه غیر از خدا یاور و گواه دارید فراخوانید اگر راستگویید (تا گواهی دهند که سوره شما همانند سوره ماست)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس اگر چنین نکنید - که هرگز نخواهید کرد - از آتشی بترسید که هیزم آن، بدنهای مردم (گنهکار) و سنگها [=بتها] است، و برای کافران، آماده شده است! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس اگر نکرديد - و هرگز نمی توانید کرد- از آن آتشی که سوختش مردمان و سنگها هستند، و برای کافران آماده شده، بپرهیزید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر (چنین کاری) نکرديد و هرگز نتوانید کرد، پس بپرهیزید از آتشی که هیزم آن مردم اند و سنگ ها، که برای کافران مهیا شده است

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرِهِ رُزِقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَنُوتَا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٥) ترجمه: (١)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَهُ فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ (٢٦) ترجمه: (٢)

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مِمَّا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٢٧) ترجمه: (٣)

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَهْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٢٨) ترجمه: (٤)

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٢٩) ترجمه: (٥)

ص: ٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به کسانی که ایمان آورده، و کارهای شایسته انجام داده اند، بشارت ده که باغهایی از بهشت برای آنهاست که نهرها از زیر درختانش جاریست. هر زمان که میوه ای از آن، به آنان داده شود، می گویند: «این همان است که قبلا به ما روزی داده شده بود. (ولی اینها چقدر از آنها بهتر و عالیتر است.)» و میوه هایی که برای آنها آورده می شود، همه (از نظر خوبی و زیبایی) یکسانند. و برای آنان همسرانی پاک و پاکیزه است، و جاودانه در آن خواهند بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی را که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، مزده ده که ایشان را باغهایی خواهد بود که از زیر [درختان] آنها جویها روان است. هر گاه میوه ای از آن روزی ایشان شود، می گویند: «این همان است که پیش از این [روزی ما بوده.]» و مانند آن [نعمتها] به ایشان داده شود؛ و در آنجا همسرانی پاکیزه خواهند داشت؛ و در آنجا جاودانه بمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی را که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند بشارت ده که برای آنها بهشت ها یا باغ هایی است که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها روان است، هر گاه از آن باغ ها از میوه ای به آنها روزی داده شود گویند: این همان است که از پیش (در دنیا) روزی ما شده است، و همه میوه ها به نزد آنان (در زیبایی و لطافت) شبیه هم آورده می شوند و برای آنها در آنجا همسرانی است پاکیزه (از عادت زنانه و مرض و بد خویی) و آنها در آن جاودانه اند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند از این که (به موجودات ظاهرا کوچکی مانند) پشه، و حتی کمتر از آن، مثال بزند شرم نمی کند. (در این میان) آنان که ایمان آورده اند، می دانند که آن، حقیقتی است از طرف پروردگارشان؛ و اما آنها که راه کفر را پیموده اند، (این موضوع را بهانه کرده) می گویند: «منظور خداوند از این مثل چه بوده است؟!» (آری)، خدا جمع زیادی را با آن گمراه، و گروه بسیاری را هدایت می کند؛ ولی تنها فاسقان را با آن گمراه می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدای را از اینکه به پشه ای -یا فروتر [یا فراتر] از آن- مثل زند، شرم نیاید. پس کسانی که ایمان آورده اند می دانند که آن [مثل] از جانب پروردگارشان بجاست؛ ولی کسانی که به کفر گراییده اند می گویند: «خدا از این مثل چه قصد داشته است؟» [خدا] بسیاری را با آن گمراه، و بسیاری را با آن راهنمایی می کند؛ ولی [

جز نافرمانان را با آن گمراه نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید خداوند شرم نمی کند از اینکه مثلی بزند هر مثلی که باشد، پشه و فراتر از آن یا فروتر از آن، اما کسانی که ایمان آورده اند (به واسطه تأمل و درک مقصود، یا تعیّد و تسلیم) می دانند که آن حق و به جا از جانب پروردگارشان است، و اما کسانی که کفر ورزیده اند گویند: خداوند از این مثل چه اراده کرده است؟! (آری خدا با بیان یک حقیقت) بسیاری را بدان گمراه می کند (سبب گمراهی اختیاری آنها می شود) و بسیاری را بدان هدایت می نماید، و جز فاسقان را بدان گمراه نمی سازد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فاسقان کسانی هستند که پیمان خدا را، پس از محکم ساختن آن، میشکنند؛ و پیوندهایی را که خدا دستور داده برقرار سازند، قطع نموده، و در روی زمین فساد میکنند؛ اینها زیانکارانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: همانانی که پیمان خدا را پس از بستن آن می شکنند؛ و آنچه را خداوند به پیوستنش امر فرموده می گسلند؛ و در زمین به فساد می پردازند؛ آنانند که زیانکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان هایی که پیمان خدا را پس از محکم کردنش می شکنند (با احکام خدا پس از ثبوت آن به نقل و عقل، مخالفت می کنند) و آنچه را که خدا فرمان داده وصل شود (مانند رابطه با ارحام و معصومان و دین) قطع می کنند و در روی زمین به فساد می پردازند، آنهایند که زیانکارند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چگونه به خداوند کافر می شوید؟! در حالی که شما مردگان (و اجسام بی روحی) بودید، و او شما را زنده کرد؛ سپس شما را می میراند؛ و بار دیگر شما را زنده می کند؛ سپس به سوی او بازگردانده می شوید. (بنابر این، نه حیات و زندگی شما از شماسست، و نه مرگتان؛ آنچه دارید از خداست). _____ ترجمه استاد فولادوند: چگونه خدا را منکرید؟ با آنکه مردگانی بودید و شما را زنده کرد؛ باز شما را می میراند [و] باز زنده می کند؛ [و] آنگاه به سوی او بازگردانده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چگونه به خداوند کفر می ورزید در حالی که شما مرده بودید (مواد اولیه بدنتان قبل از ترکیب و نفخ روح اجزایی بی جان بود) شما را زنده کرد، آن گاه شما را می میراند و باز زنده می کند، سپس به سوی او بازگردانده می شوید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او خدایی است که همه آنچه را (از نعمتها) در زمین وجود دارد، برای شما آفرید؛ سپس به آسمان پرداخت؛ و آنها را به صورت هفت آسمان مرتب نمود؛ و او به هر چیز آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست آن کسی که آنچه در زمین است، همه را برای شما آفرید؛ سپس به [آفرینش] آسمان پرداخت، و هفت آسمان را استوار کرد؛ و او به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که آنچه در این زمین است همه را برای شما آفرید، سپس به (آفرینش) آسمان پرداخت پس آنها را به صورت هفت آسمان (مطابق حکمت و خالی از نقص در خلقت) مرتب و منظم ساخت، و او به همه چیز داناست

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٣٠) ترجمه: (١)

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٣١) ترجمه: (٢)

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (٣٢) ترجمه: (٣)

قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (٣٣) ترجمه: (٤)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ (٣٤) ترجمه: (٥)

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ (٣٥) ترجمه: (٦)

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ (٣٦) ترجمه: (٧)

فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (٣٧) ترجمه: (٨)

ص: ٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاور) هنگامی را که پروردگارت به فرشتگان گفت: «من در روی زمین، جانشینی [= نماینده ای] قرار خواهم داد.» فرشتگان گفتند: «پروردگارا! آیا کسی را در آن قرار می دهی که فساد و خونریزی کند؟! (زیرا موجودات زمینی دیگر، که قبل از این آدم وجود داشتند نیز، به فساد و خونریزی آلوده شدند. اگر هدف از آفرینش این انسان، عبادت است،) ما تسبیح و حمد تو را بجا می آوریم، و تو را تقدیس می کنیم.» پروردگار فرمود: «من حقایق را می دانم که شما نمی دانید.» ترجمه استاد فولادوند: و چون پروردگار تو به فرشتگان گفت: «من در زمین جانشینی خواهم گماشت»، [فرشتگان] گفتند: «آیا در آن کسی را می گماری که در آن فساد انگیزد، و خونها بریزد؟ و حال آنکه ما با ستایش تو، [تو را] تنزیه می کنیم؛ و به تقدیس می پردازیم.» فرمود: «من چیزی می دانم که شما نمی دانید.» ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که پروردگارت به فرشتگان گفت: همانا من در روی زمین جانشینی قرار خواهم داد (نماینده خدا در آنجا یا جانشین ساکنان پیشین منقرض شده آنجا). گفتند: آیا در آن کسی را (جانشین) قرار می دهی که فساد می انگیزد و خون ها می ریزد؟! در حالی که ما تو را با توصیف به کمالات تسبیح می گوئیم و (از هر عیب و نقصی) تقدیس می کنیم. خدا گفت: بی تردید من چیزی می دانم که شما نمی دانید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس علم اسماء [= علم اسرار آفرینش و نامگذاری موجودات] را همگی به آدم آموخت. بعد آنها را به فرشتگان عرضه داشت و فرمود: «اگر راست می گوئید، اسامی اینها را به من خبر دهید!»

- _____ ترجمه استاد فولادوند : و [خدا] همه [معانی] نامها را به آدم آموخت؛ سپس آنها را بر فرشتگان عرضه نمود و فرمود: «اگر راست می گویند، از اسامی اینها به من خبر دهید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همه نام ها را به آدم آموخت (نام همه موجودات جهان را تا انقراض آن به یک زبان یا به همه زبان های آینده بشر، و یا همه مسئمت نام ها را با حقایق و خواص و آثارشان به او آموخت) سپس آن معانی را به فرشتگان عرضه داشت و گفت: اگر شما راستگویند نام های اینها (و یا حقایق و اسرارشان) را به من خبر دهید
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرشتگان عرض کردند: «منزهی تو! ما چیزی جز آنچه به ما تعلیم داده ای، نمی دانیم؛ تو دانا و حکیمی.» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «منزهی تو! ما را جز آنچه [خود] به ما آموخته ای، هیچ دانشی نیست؛ تویی دانا و حکیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: تو (از هر نقص و عیبی) منزهی، ما را دانشی جز آنچه خود به ما آموخته ای نیست حقاً تویی که دانا و حکیمی
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرمود: «ای آدم! آنان را از اسامی (و اسرار) این موجودات آگاه کن.» هنگامی که آنان را آگاه کرد، خداوند فرمود: «آیا به شما نگفتم که من، غیب آسمانها و زمین را میدانم؟! و نیز میدانم آنچه را شما آشکار میکنید، و آنچه را پنهان میداشتید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : فرمود: «ای آدم، ایشان را از اسامی آنان خبر ده.» و چون [آدم] ایشان را از اسماءشان خبر داد، فرمود: «آیا به شما نگفتم که من نهفته آسمانها و زمین را می دانم؛ و آنچه را آشکار می کنید، و آنچه را پنهان می داشتید می دانم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند فرمود: ای آدم، نام های آنان (و یا حقایق و اسرار آنها) را به فرشتگان خبر ده. چون نامها (یا حقایق آنها) را به فرشتگان خبر داد، خدا فرمود: آیا به شما نگفتم که من بی تردید نمان آسمان ها و زمین را می دانم؟ و آنچه را شما آشکار می دارید و آنچه را که پنهان می داشتید می دانم؟
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (یاد کن) هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده و خضوع کنید!» همگی سجده کردند؛ جز ابلیس که سر باز زد، و تکبر ورزید، (و به خاطر نافرمانی و تکبرش) از کافران شد. _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون فرشتگان را فرمودیم: «برای آدم سجده کنید»، پس بجز ابلیس - که سر باز زد و کبر ورزید و از کافران شد- [همه] به سجده درافتادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آر) هنگامی که به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده کنید و خضوع نمایید. همه سجده کردند جز ابلیس که سر باز زد و تکبر ورزید و او از کافران بود (که کفر خود را پنهان می داشت)
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و گفتیم: «ای آدم! تو با همسرت در بهشت سکونت کن؛ و از (نعمتهای) آن، از هر جا می خواهی، گوارا بخورید؛ (اما) نزدیک این درخت نشوید؛ که از ستمگران خواهید شد. _____ ترجمه استاد فولادوند : و گفتیم: «ای آدم، خود و همسرت در این باغ سکونت گیر [ید]؛ و از هر کجای آن خواهید فراوان بخورید؛ و [لی] به این درخت نزدیک نشوید، که از ستمکاران خواهید بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و گفتیم: ای آدم، تو و همسرت در این باغ ساکن شوید و از (میوه و نعمت های) آن به فراوانی از هر جای آن که خواهید بخورید، و به این درخت (درخت گندم یا انگور یا انجیر) نزدیک نشوید که از ستمکاران خواهید بود
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس شیطان موجب لغزش آنها از بهشت شد؛ و آنان را از آنچه در آن بودند، بیرون کرد. و (در این هنگام) به آنها گفتیم: «همگی (به زمین) فرود آید! در حالی که بعضی دشمن دیگری خواهید بود. و برای شما در زمین، تا مدت معینی قرارگاه و وسیله بهره برداری خواهد بود.» _____ ترجمه استاد فولادوند : پس شیطان

هر دو را از آن بلغزانید؛ و از آنچه در آن بودند ایشان را به درآورد؛ و فرمودیم: «فرود آید، شما دشمن همدیگرید؛ و برای شما در زمین قرارگاه، و تا چندی برخورداری خواهد بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس شیطان آن دو را از (جهت) آن درخت لغزانید، و آنها را از آنچه در آن بودند (از کرامت و نعمت) بیرون کرد و ما گفتیم: (از این مکان و منزلت، همراه شیطان) فرود آید در حالی که برای همیشه دشمن یکدیگرید و برای شما در روی زمین قرارگاه و برخورداریی (معین) تا زمانی محدود خواهد بود. (زمان آن بر هر فرد بشر مدت عمر او، و برای مجموع نسل بشر تا انقراض جهان است).

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس آدم از پروردگارش کلماتی دریافت داشت؛ (و با آنها توبه کرد.) و خداوند توبه او را پذیرفت؛ چرا که خداوند توبه پذیر و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس آدم از پروردگارش کلماتی را دریافت نمود؛ و [خدا] بر او ببخشد؛ آری، او [ست که] توبه پذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (از مدتی استقرار در زمین) آدم از جانب پروردگارش کلماتی را دریافت کرد (به او القاء توبه شد و یا در ضمن اسماء تعلیم شده توبه به او الهام گردید و توبه نمود) پس خدا هم بر او عطف توجه نمود و توبه او را پذیرفت که او بسیار عطف و توبه پذیر و مهربان است

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۳۸) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۳۹) ترجمه: (۲)

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ (۴۰) ترجمه: (۳)

وَأَمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ (۴۱) ترجمه: (۴)

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۴۲) ترجمه: (۵)

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ (۴۳) ترجمه: (۶)

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۴۴) ترجمه: (۷)

وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ (۴۵) ترجمه: (۸)

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهَمْ مُلَاقُوا رَبِّهَمْ وَأَنَّهَمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (۴۶) ترجمه: (۹)

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (۴۷) ترجمه: (۱۰)

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَّا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (۴۸) ترجمه: (۱۱)

ص: ۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتیم: «همگی از آن، فرود آیید! هرگاه هدایتی از طرف من برای شما آمد، کسانی که از آن پیروی کنند، نه ترسی بر آنهاست، و نه غمگین شوند.» _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمودیم: «جملگی از آن فرود آیید. پس اگر از جانب من شما را هدایتی رسد، آنان که هدایتم را پیروی کنند بر ایشان بیمی نیست و غمگین نخواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتیم که همگی از آن (ملاً اعلی) فرود آیید، پس اگر شما را از جانب من هدایتی (به وسیله پیامبران و کتاب های آسمانی) بیامد، کسانی که از رهنمایی من پیروی کنند نه آنها را ترسی باشد و نه اندوهی خواهند داشت

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که کافر شدند، و آیات ما را دروغ پنداشتند اهل دوزخند؛ و همیشه در آن خواهند بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [لی] کسانی که کفر ورزیدند و نشانه های ما را دروغ انگاشتند، آنانند که اهل آتشند؛ و در آن ماندگار خواهند بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی

که کفر ورزند و نشانه های (عقلی و نقلی توحید) ما را تکذیب کنند آنها اهل دوزخند که در آن جاودان خواهند بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای فرزندان اسرائیل! نعمتهایی را که به شما ارزانی داشتم به یاد آورید! و به پیمانی که با من بسته اید وفا کنید، تا من نیز به پیمان شما وفا کنم. (و در راه انجام وظیفه، و عمل به پیمانها) تنها از من بترسید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: ای فرزندان اسرائیل، نعمتهایم را که بر شما ارزانی داشتیم به یاد آرید، و به پیمانم وفا کنید، تا به پیمانتان وفا کنم، و تنها از من بترسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای فرزندان اسرائیل (ای اولاد یعقوب اعّم از یهود و نصاری) نعمت هایی را که من بر شما (از زمان یعقوب تا زمان عیسی) ارزانی داشته ام به یاد آورید و به پیمان من وفا کنید تا من نیز به پیمان شما وفا کنم (پیمان شما اطاعت است و پیمان من پاداش)، و تنها از من بترسید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنچه نازل کرده ام [=قرآن] ایمان بیاورید! که نشانه های آن، با آنچه در کتابهای شماست، مطابقت دارد؛ و نخستین کافر به آن نباشید! و آیات مرا به بهای ناچیزی نفروشید! (و به خاطر درآمد مختصری، نشانه های قرآن و پیامبر اسلام را، که در کتب شما موجود است، پنهان نکنید!) و تنها از من (و مخالفت دستورهایم) بترسید (نه از مردم)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدانچه نازل کرده ام - که مؤید همان چیزی است که با شماست - ایمان آرید؛ و نخستین منکر آن نباشید، و آیات مرا به بهایی ناچیز نفروشید، و تنها از من پروا کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به آنچه فرو فرستاده ام (قرآن) که تصدیق کننده آن چیزی است که با شماست (از تورات و انجیل) ایمان آورید و نخستین کافر به آن نباشید (که نسل های آینده به پیروی شما برای همیشه کافر شوند) و با (تحریف و اسقاط و تأویل ناروای) آیات من بهای اندکی به دست نیاورید، و تنها از من پروا کنید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و حق را با باطل نیامیزید! و حقیقت را با اینکه می دانید کتمان نکنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و حق را به باطل درنیامیزید، و حقیقت را - با آنکه خود می دانید - کتمان نکنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حق را با باطل مخلوط و مشتبه نکنید و حق را پنهان مسازید در حالی که می دانید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نماز را بپا دارید، و زکات را بپردازید، و همراه رکوع کنندگان رکوع کنید (و نماز را با جماعت بگزارید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نماز را بر پا دارید، و زکات را بدهید، و با رکوع کنندگان رکوع کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نماز را بر پا دارید و زکات بپردازید و با رکوع کنندگان رکوع نمایید (با نماز گزاران نماز گزارید)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا مردم را به نیکی (و ایمان به پیامبری که صفات او آشکارا در تورات آمده) دعوت می کنید، اما خودتان را فراموش می نمایید؛ با اینکه شما کتاب (آسمانی) را می خوانید! آیا نمی اندیشید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا مردم را به نیکی فرمان می دهید و خود را فراموش می کنید، با اینکه شما کتاب [خدا] را می خوانید؟ آیا [هیچ] نمی اندیشید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا مردم را به

نیکی فرمان می دهید و خود را فراموش می کنید در حالی که شما کتاب (آسمانی) را تلاوت می کنید؟! آیا نمی اندیشید؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از صبر و نماز یاری جوئید؛ (و با استقامت و مهار هوسهای درونی و توجه به پروردگار، نیرو بگیریید؛) و این کار، جز برای خاشعان، گران است. _____ ترجمه استاد فولادوند: از شکیبایی و نماز یاری جوئید. و به راستی این [کار] گران است، مگر بر فروتنان: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در

کارهایتان) از صبر (روزه) و نماز یاری طلبید، و البته استعانت و نماز (هر دو) دشوار و گران است مگر بر فروتنان

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که می دانند دیدار کننده پروردگار خویشند، و به سوی او بازمی گردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که می دانند با پروردگار خود دیدار خواهند کرد؛ و

به سوی او باز خواهند گشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنان که می دانند (بالاخره) دیدارکننده پروردگار خویش خواهند بود و حتماً به سوی او بازمی گردند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای بنی اسرائیل! نعمتهایی را که به شما ارزانی داشتم به خاطر بیاورید؛ و (نیز به یاد آورید که) من، شما را بر جهانیان، برتری بخشیدم. _____ ترجمه استاد فولادوند : ای فرزندان اسرائیل، از نعمتهایی که بر شما ارزانی داشتم، و [از] اینکه من شما را بر جهانیان برتری دادم، یاد کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای فرزندان اسرائیل، نعمت هایی را که من به شما ارزانی داشتم و اینکه شما را بر جهانیان (زمانتان) برتری دادم به یاد آورید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از آن روز بترسید که کسی مجازات دیگری را نمی پذیرد و نه از او شفاعت پذیرفته می شود؛ و نه غرامت از او قبول خواهد شد؛ و نه یاری می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند : و بترسید از روزی که هیچ کس چیزی [از عذاب خدا] را از کسی دفع نمی کند؛ و نه از او شفاعتی پذیرفته، و نه به جای وی بدلی گرفته می شود؛ و نه یاری خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از روزی پروا کنید که هیچ کس از کسی حقّی را ادا و حاجتی را روا و عذابی را دفع نمی کند، و نه از کسی شفاعت پذیرفته می گردد و نه از کسی (برای رهایی از عذاب) عوض گرفته می شود، و نه یاری می شوند

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُدَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٍ (٤٩)
ترجمه: (١)

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ (٥٠) ترجمه: (٢)

وَإِذْ وَاَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ (٥١) ترجمه: (٣)

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٥٢) ترجمه: (٤)

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (٥٣) ترجمه: (٥)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنِّي كُنْتُ ظَالِمًا لَّيْسَ لِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ أَنفُسِكُمْ أَتَّخَذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (٥٤) ترجمه: (٦)

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ (٥٥) ترجمه: (٧)

ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٥٦) ترجمه: (٨)

وَظَلَلْنَا عَلَيْكُمُ الْعَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّٰ وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمْنَا وَلَكِن كَانُوا أَنفُسِهِمْ يَظْلِمُونَ (٥٧)
ترجمه: (٩)

ص: ٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (نیز به یاد آورید) آن زمان که شما را از چنگال فرعونیان رهایی بخشیدیم؛ که همواره شما را به بدترین صورت آزار می دادند: پسران شما را سر می بریدند؛ و زنان شما را (برای کنیزی) زنده نگه می داشتند. و در اینها، آزمایش بزرگی از طرف پروردگارتان برای شما بود. _____ ترجمه استاد فولادوند : و [به یاد آرید] آنگاه که شما را از [چنگ] فرعونیان رهایی بخشیدیم؛ [آنان] شما را سخت شکنجه می کردند؛ پسران شما را سر می بریدند؛ و زنهایتان را زنده می گذاشتند، و در آن [امر، بلا- و] آزمایش بزرگی از جانب پروردگارتان بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آرید) هنگامی که شما را از (چنگال) فرعونیان نجات دادیم که بدترین شکنجه را بر شما تحمیل می کردند، پسران شما را دسته جمعی سر می بریدند و زن های شما را زنده نگه می داشتند، و در این کار از جانب پروردگارتان آزمایشی بزرگ (برای شما) بود

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که دریا را برای شما شکافتیم؛ و شما را نجات دادیم؛ و فرعونیان را غرق ساختیم؛ در حالی که شما تماشا می کردید. _____ ترجمه استاد فولادوند : و هنگامی که دریا را برای شما شکافتیم و شما را نجات بخشیدیم؛ و فرعونیان را -در حالی که شما نظاره می کردید- غرق کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آرید) هنگامی که دریا را برای شما شکافتیم، پس شما را نجات

بخشیدیم و فرعونیان را غرق کردیم در حالی که می نگریستید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آورید) هنگامی را که با موسی چهل شب وعده گذاردیم؛ (و او، برای گرفتن فرمانهای الهی، به میعادگاه آمد؛) سپس شما گوساله را بعد از او (معبود خود) انتخاب نمودید؛ در حالی که ستمکار بودید.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که با موسی چهل شب قرار گذاشتیم؛ آنگاه در غیاب وی، شما

گوساله را [به پرستش] گرفتید، در حالی که ستمکار بودید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد

آرید) زمانی که چهل شب با موسی وعده نهادیم (که در این مدت در کوه طور تورات را به او وحی کنیم)، آن گاه شما پس

از او (در غیاب او) گوساله را به پرستش گرفتید در حالی که ستمکار بودید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس شما را بعد از آن بخشیدیم؛ شاید شکر (این نعمت را) بجا آورید.

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس از آن بر شما بخشودیم، باشد که شکرگزاری کنید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه پس از آن کار، از شما در گذشتیم، شاید سپاس گزارید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز به خاطر آورید) هنگامی را که به موسی، کتاب و وسیله تشخیص (حق از باطل) را

دادیم؛ تا هدایت شوید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که موسی را کتاب و فرقان [=جداکننده

حق از باطل] دادیم، شاید هدایت یابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) زمانی که به

موسی کتاب (آسمانی) و جداکننده (بین حق و باطل) دادیم، شاید هدایت یابید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زمانی را که موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من! شما با انتخاب گوساله (برای

پرستش) به خود ستم کردید! پس توبه کنید؛ و به سوی خالق خود باز گردید! و خود را [=یکدیگر را] به قتل برسانید! این

کار، برای شما در پیشگاه پروردگارتان بهتر است.» سپس خداوند توبه شما را پذیرفت؛ زیرا که او توبه پذیر و رحیم است.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من، شما با [به پرستش] گرفتن

گوساله، بر خود ستم کردید، پس به درگاه آفریننده خود توبه کنید، و [خطاکاران] خودتان را به قتل برسانید، که این [کار]

نزد آفریدگارتان برای شما بهتر است.» پس [خدا] توبه شما را پذیرفت، که او توبه پذیر مهربان است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) هنگامی که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من، حَقّاً

که شما به خاطر پرستش گوساله به خودتان ستم کردید پس به سوی آفریدگار خود توبه کنید و خویشان را بکشید (به توبه و

ریاضت، هوای نفستان را بکشید. و یا بی گناهان، پرستندگان گوساله را بکشند) که این عمل در نزد خالقان برای شما بهتر

است. پس (چون چنین کردید) خدا به شما عطف توجه نمود و توبه شما را پذیرفت، که او بسیار عطف و توبه پذیر و مهربان

است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز به یاد آورید) هنگامی را که گفتید: «ای موسی! ما هرگز به تو ایمان نخواهیم آورد؛

مگر اینکه خدا را آشکارا (با چشم خود) ببینیم!» پس صاعقه شما را گرفت؛ در حالی که تماشا می کردید.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون گفتید: «ای موسی، تا خدا را آشکارا نبینیم، هرگز به تو ایمان

نخواهیم آورد.» پس -در حالی که می نگریستید- صاعقه شما را فرو گرفت. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و (به یاد آرید) زمانی که گفتید: ای موسی، هرگز به تو ایمان نمی آوریم تا خدا را آشکارا ببینیم. پس صاعقه

(آتش سوزنده برق آسمانی) شما را فرا گرفت در حالی که می نگریستید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس شما را پس از مرگتان، حیات بخشیدیم؛ شاید شکر (نعمت او را) بجا آورید.

_____ ترجمه استاد فولادوند: سپس شما را پس از مرگتان برانگیختیم؛ باشد که شکرگزاری کنید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس شما را پس از مرگتان برانگیختیم، شاید سپاس گزارید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ابر را بر شما سایبان قرار دادیم؛ و «من» [= شیره مخصوص و لذیذ درختان] و «سلوی» [= مرغان مخصوص شبیه کبوتر] را بر شما فرستادیم؛ (و گفتیم: «از نعمتهای پاکیزه ای که به شما روزی داده ایم بخورید!» (ولی شما کفران کردید!) آنها به ما ستم نکردند؛ بلکه به خود ستم می نمودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر شما ابر را سایه گستر کردیم؛ و بر شما «گرانگین» و «بلدرچین» فرو فرستادیم؛ [و گفتیم: «از خوراکیهای پاکیزه ای که به شما روزی داده ایم، بخورید.» و [لی آنان] بر ما ستم نکردند، بلکه بر خویشان ستم روا می داشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (هنگام سرگردانی در صحرای سینا) ابر را بر سرتان سایبان ساختیم و بر شما من و سلوی (خوراک ترنجبین و کبک) فرود آوردیم (و گفتیم) از طعام های پاکیزه ای که روزی شما کرده ایم بخورید. و آنها (در طغیان و ناسپاسی خود) بر ما ستم نکردند، لکن به خودشان ستم می کردند

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَاَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةً نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَيَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ
(۵۸) ترجمه: (۱)

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۵۹) ترجمه: (۲)

وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ كُفُورًا وَاشْرَبُوا مِنْ رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (۶۰) ترجمه: (۳)

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نُّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِئُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسَٰهَا وَبَصِيلَهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اهْبُطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ وَالْمَسِيكَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبِ اللَّهِ ذَلِكَ بَأْتُهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (۶۱) ترجمه: (۴)

ص: ۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (به خاطر بیاورید) زمانی را که گفتیم: «در این شهر [= بیت المقدس] وارد شوید! و از نعمتهای فراوان آن، هر چه می خواهید بخورید! و از در (معبد بیت المقدس) با خضوع و خشوع وارد گردید! و بگویید: «خداوندا! گناهان ما را بریز!» تا خطاهای شما را ببخشیم؛ و به نیکوکاران پاداش بیشتری خواهیم داد.»
ترجمه استاد فولادوند : و [نیز به یاد آرید] هنگامی را که گفتیم: «بدین شهر درآید، و از [نعمتهای] آن، هر گونه خواستید، فراوان بخورید، و سجده کنان از در [بزرگ] درآید؛ و بگویید: [خداوندا،] گناهان ما را بریز. تا خطاهای شما را ببخشایم، و [پاداش] نیکوکاران را خواهیم افزود.» ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آرید) زمانی که گفتیم: به این شهر (بیت المقدس) درآید و در آن از هر جا که خواستید به فراوانی بخورید، و از این در (در شهر یا در مسجد الاقصی) خاضعانه و سجده کنان داخل شوید، و بگویید (خدایا خواست ما) ریزش گناهان است تا خطاهای شما را ببخشیم، و بر (پاداش) نیکوکاران خواهیم افزود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اما افراد ستمگر، این سخن را که به آنها گفته شده بود، تغییر دادند؛ (و به جای آن، جمله استهزاآمیزی گفتند؛) لذا بر ستمگران، در برابر این نافرمانی، عذابی از آسمان فرستادیم. ترجمه استاد فولادوند : اما کسانی که ستم کرده بودند، [آن سخن را] به سخن دیگری - غیر از آنچه به ایشان گفته شده بود - تبدیل کردند. و ما [نیز] بر آنان که ستم کردند، به سزای اینکه نافرمانی پیشه کرده بودند، عذابی از آسمان فرو فرستادیم. ترجمه آیت الله مشکینی : پس کسانی که ظلم کردند (کلام خدا را) به گفتاری غیر از آنچه بدانها گفته شده بود تبدیل کردند (مثلا به جای طلب مغفرت طلب گندم نمودند) ما نیز بر آنان که ستم کردند به کیفر فسقشان عذابی از آسمان فرود آوردیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (به یاد آورید) زمانی را که موسی برای قوم خویش، آب طلبید، به او دستور دادیم: «عصای خود را بر آن سنگ مخصوص بزن!» ناگاه دوازده چشمه آب از آن جوشید؛ آن گونه که هر یک (از طوایف دوازده گانه بنی اسرائیل)، چشمه مخصوص خود را می شناختند! (و گفتیم:) «از روزیهای الهی بخورید و بیاشامید! و در زمین فساد

نکنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که موسی برای قوم خود در پی آب برآمد، گفتیم: «با عصایت بر آن تخته سنگ بزن.» پس دوازده چشمه از آن جوشیدن گرفت، [به گونه ای که] هر قبیله ای آبشخور خود را می دانست. [و گفتیم:] «از روزی خدا بخورید و بیاشامید، ولی [در زمین سر به فساد برمدارید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) هنگامی که موسی برای قوم خود آب طلید گفتیم: عصای خود را بر آن سنگ بزن. پس دوازده چشمه از آن جوشید (برای دوازده سبط از نسل یعقوب)، هر گروهی آبشخور خود را شناخت، (و گفتیم) از روزی خداوند بخورید و بیاشامید و در روی این زمین تبهارانه حرکت نکنید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز به خاطر بیاورید) زمانی را که گفتید: «ای موسی! هرگز حاضر نیستیم به یک نوع غذا اکتفا کنیم! از خدای خود بخواه که از آنچه زمین می رویاند، از سبزیجات و خیار و سیر و عدس و پیازش، برای ما فراهم سازد.» موسی گفت: «آیا غذای پست تر را به جای غذای بهتر انتخاب می کنید؟! (اکنون که چنین است، بکوشید از این بیابان) در شهری فرود آئید؛ زیرا هر چه خواستید، در آنجا برای شما هست.» و (مهر) ذلت و نیاز، بر پیشانی آنها زده شد؛ و باز گرفتار خشم خدائی شدند؛ چرا که آنان نسبت به آیات الهی، کفر می ورزیدند؛ و پیامبران را به ناحق می کشتند. اینها به خاطر آن بود که گناهکار و متجاوز بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون گفتید: «ای موسی!

هرگز بر یک [نوع] خوراک تاب نیاوریم، از خدای خود برای ما بخواه تا از آنچه زمین می رویاند، از [قبیل] سبزی و خیار و سیر و عدس و پیاز، برای ما برویاند» [موسی] گفت: «آیا به جای چیز بهتر، خواهان چیز پست ترید؟ پس به شهر فرود آید، که آنچه را خواسته اید برای شما [در آنجا مهیا] است.» و [داغ] خواری و ناداری بر [پیشانی] آنان زده شد، و به خشم خدا گرفتار آمدند؛ چرا که آنان به نشانه های خدا کفر ورزیده بودند، و پیامبران را بناحق می کشتند؛ این، از آن روی بود که سرکشی نموده، و از حد درگذرانیده بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) زمانی که

گفتید: ای موسی، ما هرگز بر یک رقم خوراک صبر نمی کنیم، پس پروردگار خود را در حق ما بخوان تا برای ما از آنچه زمین می رویاند از سبزی و خیار و سیر و عدس و پیازش بیرون آورد. موسی گفت: آیا شما به جای چیز بهتر چیز پست تر را می طلید؟ (حال که چنین است) به شهری (از شهرها) فرود آید که آنچه خواستید برای شما فراهم است. و (مهر خواری بر پیشانی، و خیمه) ذلت و نیاز بر آنها زده شد و مستحق خشم خدا شدند. این (خواری) برای آن بود که آنها همواره به نشانه های خدا کفر می ورزیدند و پیامبران خدا را به ناحق می کشتند و این (کفر و پیامبرکشی) به خاطر آن بود که نافرمانی کردند و پیوسته (از حد خود) تجاوز می نمودند

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٦٢) ترجمه: (١)

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (٦٣) ترجمه: (٢)

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٦٤) ترجمه: (٣)

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ (٦٥) ترجمه: (٤)

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ (٦٦) ترجمه: (٥)

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبُحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ (٦٧) ترجمه: (٦)

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ (٦٨) ترجمه: (٧)

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْئِهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ (٦٩) ترجمه: (٨)

ص: ١٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که (به پیامبر اسلام) ایمان آورده اند، و کسانی که به آئین یهود گرویدند و نصاری و صابئان [= پیروان یحیی] هر گاه به خدا و روز رستاخیز ایمان آورند، و عمل صالح انجام دهند، پاداششان نزد پروردگارشان مسلم است؛ و هیچ گونه ترس و اندوهی برای آنها نیست. (هر کدام از پیروان ادیان الهی، که در عصر و زمان خود، بر طبق وظایف و فرمان دین عمل کرده اند، مأجور و رستگارند). ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که [به اسلام] ایمان آورده، و کسانی که یهودی شده اند، و ترسایان و صابئان، هر کس به خدا و روز بازپسین ایمان داشت و کار شایسته کرد، پس اجرشان را پیش پروردگارشان خواهند داشت، و نه بیمی بر آنان است، و نه اندوهناک خواهند شد. ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که (به اسلام) ایمان آورده اند و کسانی که یهودی شده اند و نصاری و صابئین (پیروان نوح یا یحیی)، هر یک (از این گروه ها که در عصر پیامبر خود) به خدا و روز واپسین ایمان آورده و عمل شایسته انجام داده باشند، آنها را اجری درخور حالشان در نزد پروردگارشان ثابت است، و نه بیمی بر آنها (در روز قیامت) می رود و نه اندوهگین می شوند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آورید) زمانی را که از شما پیمان گرفتیم؛ و کوه طور را بالای سر شما قرار دادیم؛ (و به شما گفتیم): «آنچه را (از آیات و دستورهای خداوند) به شما داده ایم، با قدرت بگیرید؛ و آنچه را در آن است به یاد داشته باشید (و به آن عمل کنید)؛ شاید پرهیزکار شوید!» ترجمه استاد فولادوند: و چون از شما پیمان محکم گرفتیم، و [کوه] طور را بر فراز شما افراشتیم، [و فرمودیم]: «آنچه را به شما داده ایم به جد و جهد بگیرید، و آنچه را در آن است به خاطر داشته باشید، باشد که به تقوا گرایید.» ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) زمانی که از شما پیمان گرفتیم و کوه طور را بالای سرتان برافراشتیم (و گفتیم) آنچه را به شما داده ایم (از

آیات تورات) به عزم و اراده جدی بپذیرید و آنچه را که در آن است (برای عمل) یادآور شوید، شاید پروا پیشه کنید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس شما پس از این، روگردان شدید؛ و اگر فضل و رحمت خداوند بر شما نبود، از زیانکاران بودید. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس شما بعد از آن [پیمان] روگردان شدید، و اگر فضل خدا و رحمت او بر شما نبود، مسلماً از زیانکاران بودید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه شما پس از آن (پیمان و پذیرش) روگردان شدید و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود (شما را توفیق توبه نمی داد) حتماً از زیانکاران می شدید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به طور قطع از حال کسانی از شما، که در روز شنبه نافرمانی و گناه کردند، آگاه شده اید! ما به آنها گفتیم: «به صورت بوزینه هایی طردشده در آید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی از شما را که در روز شنبه [از فرمان خدا] تجاوز کردند نیک شناختید، پس ایشان را گفتیم: «بوزینگانی طردشده باشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حتماً شما کسانی از خودتان را که در روز شنبه (از فرمان خدا) تجاوز کردند (و در آن روز ماهی صید کردند) شناختید که ما به آنها گفتیم: بوزینگانی شوید و رانده شدگانی (از درگاه ما، اراده تکوینی کردیم که چنین شوند و شدند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این کیفر را درس عبرتی برای مردم آن زمان و نسلهای بعد از آنان، و پند و اندرز برای پرهیزکاران قرار دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما آن [عقوبت] را برای حاضران، و [نسلهای] پس از آن، عبرتی، و برای پرهیزگاران پندی قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما آن عقوبت را کیفری عبرت آموز برای حاضران و نسل های پس از آنها، و پند و اندرز برای پرهیزکاران قرار دادیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آورید) هنگامی را که موسی به قوم خود گفت: «خداوند به شما دستور می دهد ماده گاوی را ذبح کنید (و قطعه ای از بدن آن را به مقتولی که قاتل او شناخته نشده بزنید، تا زنده شود و قاتل خویش را معرفی کند؛ و غوغا خاموش گردد.)» گفتند: «آیا ما را مسخره می کنی؟» (موسی) گفت: «به خدا پناه می برم از اینکه از جاهلان باشم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که موسی به قوم خود گفت: «خدا به شما فرمان می دهد که: ماده گاوی را سر ببرید»، گفتند: «آیا ما را به ریشخند می گیری؟» گفت: «پناه می برم به خدا که [مبادا] از جاهلان باشم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) هنگامی که موسی به قوم خود گفت: خداوند به شما دستور می دهد که ماده گاوی را سر ببرید (تا قاتلی در قتل شخص مجهول الحالی معلوم شود). گفتند: آیا ما را به مسخره می گیری؟! گفت: پناه می برم به خدا از اینکه از جاهلان باشم (زیرا مسخرگی از جاهلان سر می زند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «(پس) از خدای خود بخواه که برای ما روشن کند این ماده گاو چگونه ماده گاوی باشد؟» گفت: خداوند می فرماید: «ماده گاوی است که نه پیر و از کار افتاده باشد، و نه بکر و جوان؛ بلکه میان این دو باشد. آنچه به شما دستور داده شده، (هر چه زودتر) انجام دهید.» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «پروردگارت را برای ما بخوان، تا بر ما روشن سازد که آن چگونه [گاوی] است؟» گفت: «وی می فرماید: آن ماده گاوی است نه پیر و نه خردسال، [بلکه] میانسالی است بین این دو. پس آنچه را [بدان] مأمورید به جای آرید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: پروردگارت را در حق ما بخوان برای ما روشن کند که آن ماده گاو چگونه است (و سن آن چیست)؟ گفت: او می گوید که آن ماده گاوی است نه پیر از کار افتاده و نه جوان کار ناکرده، میان این دو حال است. پس آنچه را بدان مأمورید به جا آورید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «از پروردگار خود بخواه که برای ما روشن سازد رنگ آن چگونه باشد؟» گفت: خداوند می گوید: «گاوی باشد زرد یکدست، که رنگ آن، بینندگان را شاد و مسرور سازد.» _____

ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «از پروردگارت بخواه، تا بر ما روشن کند که رنگش چگونه است؟» گفت: «وی می فرماید: آن ماده گاوی است زرد یکدست و خالص، که رنگش بینندگان را شاد می کند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: پروردگارت را در حق ما بخوان برای ما روشن کند که رنگ آن چگونه است؟ گفت: او می گوید که آن ماده گاوی است زرد پررنگ و یک دست که بینندگان را شادی بخشد

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ (٧٠) ترجمه: (١)

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَّا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْآنَ جِئْتُ بِالْحَقِّ فَذَبْحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ (٧١) ترجمه: (٢)

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (٧٢) ترجمه: (٣)

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٧٣) ترجمه: (٤)

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٧٤) ترجمه: (٥)

أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يَحْرَفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (٧٥) ترجمه: (٦)

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بِبَعْضِ هُمُ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٧٦) ترجمه: (٧)

ص: ١١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «از خدایت بخواه برای ما روشن کند که چگونه گاوی باید باشد؟ زیرا این گاو برای ما مبهم شده! و اگر خدا بخواهد ما هدایت خواهیم شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «از پروردگارت بخواه، تا بر ما روشن گرداند که آن چگونه [گاوی] باشد؟ زیرا [چگونگی] این ماده گاو بر ما مشتبه شده، و[لی با توضیحات بیشتر تو] ما ان شاء الله حتماً هدایت خواهیم شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: پروردگارت را در حق ما بخوان برای ما روشن کند که آن چه گاوی است؟ همانا (وضع) این گاو بر ما مشتبه شده و ما حتماً به خواست خداوند ره یافتگانیم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: خداوند می فرماید: « گاوی باشد که نه برای شخم زدن رام شده؛ و نه برای زراعت آبکشی کند؛ از هر عیبی برکنار باشد، و حتی هیچ گونه رنگ دیگری در آن نباشد.» گفتند: «الآن حق مطلب را آوردی!» سپس (چنان گاوی را پیدا کردند و) آن را سر بریدند؛ ولی مایل نبودند این کار را انجام دهند. _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «وی می فرماید: در حقیقت، آن ماده گاوی است که نه رام است تا زمین را شخم زند؛ و نه کشتزار را آبیاری کند؛ بی نقص است؛ و هیچ لکه ای در آن نیست.» گفتند: «اینک سخن درست آوردی.» پس آن را سر بریدند، و چیزی نمانده بود که نکنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: او می گوید که آن ماده گاوی است نه رام که زمین را شخم زند و زراعت را آب دهد سالم (از عیب و عمل) است و لکه رنگی در آن مخالف رنگ اصلی نیست. گفتند: الآن حق (مطلب) را آوردی. پس آن را سر بریدند و (هر چند) حاضر نبودند که چنان کنند

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (به یاد آورید) هنگامی را که فردی را به قتل رساندید؛ سپس درباره (قاتل) او به نزاع

پرداختید؛ و خداوند آنچه را مخفی می داشتید، آشکار می سازد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون شخصی را کشتید، و در باره او با یکدیگر به ستیزه برخاستید، و حال آنکه خدا، آنچه را کتمان می کردید، آشکار گردانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) زمانی که کسی را کشتید و درباره (قاتل) او به نزاع

برخاستید و خداوند می خواست آنچه را پنهان می کنید آشکار سازد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس گفتیم: «قسمتی از گاو را به مقتول بزنید! (تا زنده شود، و قاتل را معرفی کند). خداوند این گونه مردگان را زنده می کند؛ و آیات خود را به شما نشان می دهد؛ شاید اندیشه کنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس فرمودیم: «پاره ای از آن [گاو سر بریده را] به آن [مقتول] بزنید» [تا زنده شود]. این گونه خدا مردگان را زنده می کند، و آیات خود را به شما می نمایاند، باشد که بیندیشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گفتیم: پاره ای از اعضای آن (گاو ذبح شده) را به او (بدن مقتول) بزنید (تا زنده شود و قاتل را معرفی کند). این گونه خداوند مردگان را زنده می کند و نشانه های (توحید و قدرت) خود را به شما نشان می دهد، شاید بیندیشید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس دل‌های شما بعد از این واقعه سخت شد؛ همچون سنگ، یا سخت تر! چرا که پاره ای از سنگها می شکافد، و از آن نهرها جاری می شود؛ و پاره ای از آنها شکاف برمی دارد، و آب از آن تراوش می کند؛ و پاره ای از خوف خدا (از فراز کوه) به زیر می افتد؛ (اما دل‌های شما، نه از خوف خدا می تپد، و نه سرچشمه علم و دانش و عواطف انسانی است!) و خداوند از اعمال شما غافل نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس دل‌های شما بعد از این [واقعه] سخت گردید، همانند سنگ، یا سخت تر از آن، چرا که از برخی سنگها، جویهایی بیرون می زند، و پاره ای از آنها می شکافد و آب از آن خارج می شود، و برخی از آنها از بیم خدا فرو می ریزد، و خدا از آنچه می کنید غافل نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس دل‌های شما پس از آن (معجزات) سخت گردید و مانند سنگ پاره ها یا سخت تر شد، زیرا پاره ای از سنگها هست که از آنها نهرها می جوشد (مانند سنگ موسی و سنگ‌های چشمه ها) و پاره ای از آنها می شکافد و آب از آن می تراود و پاره ای از آنها از ترس (تکوینی) خدا (از کوه‌ها) فرو می ریزد (تأثر موجودات از اراده خدا ترس تکوینی و اطاعت آنهاست، و غرض آنکه سنگ‌ها متأثر می شوند اما از دل‌های ایشان حالت تسلیم دیده نمی شود) و خدا از آنچه انجام می دهید غافل نیست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا انتظار دارید به (آئین) شما ایمان بیاورند، با اینکه عده ای از آنان، سخنان خدا را می شنیدند و پس از فهمیدن، آن را تحریف می کردند، در حالی که علم و اطلاع داشتند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا طمع دارید که [اینان] به شما ایمان بیاورند؟ با آنکه گروهی از آنان سخنان خدا را می شنیدند، سپس آن را بعد از فهمیدنش تحریف می کردند، و خودشان هم می دانستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (شما مسلمانان) طمع دارید که آنها (یهودی‌ها) به (آئین) شما ایمان بیاورند در حالی که گروهی از آنان (عده ای از علمایان) در طول تاریخ) کلام خدا را می شنیدند سپس آن را پس از فهم و تعقل (به خاطر اغراض دنیوی خود) تحریف می کردند در حالی که (زشتی کار خود را) می دانستند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که مؤمنان را ملاقات کنند، می گویند: «ایمان آورده ایم.» ولی هنگامی که با یکدیگر خلوت می کنند، (بعضی به بعضی دیگر اعتراض کرده)، می گویند: «چرا مطالبی را که خداوند (در باره صفات پیامبر اسلام) برای شما بیان کرد، به مسلمانان بازگو می کنید تا (روز رستاخیز) در پیشگاه خدا، بر ضد شما به آن استدلال کنند؟!»

آیا نمی فهمید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [همین یهودیان] چون با کسانی که ایمان آورده اند برخورد کنند، می گویند: «ما ایمان آورده ایم.» و وقتی با همدیگر خلوت می کنند، می گویند: «چرا از آنچه خداوند بر شما گشوده است، برای آنان حکایت می کنید تا آنان به [استناد] آن، پیش پروردگارتان بر ضد شما استدلال کنند؟ آیا فکر نمی کنید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون کسانی را که ایمان آورده اند ملاقات کنند می گویند: ما ایمان آوردیم و وقتی با یکدیگر خلوت می کنند (به یکدیگر) می گویند: چرا (از آیات تورات) آنچه را که خدا (علمش را) بر شما گشوده (مانند آیاتی که صفات پیامبر اسلام و صدق او را بیان می کند) به مسلمان ها بازگو می کنید تا با همین حکم نزد پروردگارتان با شما محاجه کنند (و پیروز شوند)؟ آیا نمی اندیشید؟

أُولَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ (۷۷) ترجمه: (۱)

وَمِنْهُمْ أُمَّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ (۷۸) ترجمه: (۲)

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُوبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيُشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ (۷۹) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۸۰) ترجمه: (۴)

بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۸۱) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۸۲) ترجمه: (۶)

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ (۸۳) ترجمه: (۷)

ص: ۱۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا اینها نمی دانند خداوند آنچه را پنهان می دارند یا آشکار می کنند می دانند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا نمی دانند که خداوند آنچه را پوشیده می دارند، و آنچه را آشکار می کنند، می دانند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا نمی دانند که خداوند آنچه را پنهان می دارند و آنچه را آشکار می کنند می دانند؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پاره ای از آنان عوامانی هستند که کتاب خدا را جز یک مشت خیالات و آرزوها نمی دانند؛ و تنها به پندارهایشان دل بسته اند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [بعضی] از آنان بی سوادانی هستند که کتاب [خدا] را جز خیالات خامی نمی دانند، و فقط گمان می برند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از آنان بی سوادانی هستند که از کتاب تورات جز مشت خیالات و آرزوهای باطل چیزی نمی دانند، و آنها (درباره احکام آن) تنها ظن و گمانی دارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس وای بر آنها که نوشته ای با دست خود می نویسند، سپس می گویند: «این، از طرف خداست.» تا آن را به بهای کمی بفروشند. پس وای بر آنها از آنچه با دست خود نوشتند؛ و وای بر آنان از آنچه از این راه به دست می آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وای بر کسانی که کتاب [تحریف شده ای] با دستهای خود می نویسند، سپس می گویند: «این از جانب خداست»، تا بدان بهای ناچیزی به دست آرند؛ پس وای بر ایشان از آنچه دستهایشان نوشته، و وای بر ایشان از آنچه [از این راه] به دست می آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس وای بر کسانی که نوشته ای را با دست های خود می نویسند آن گاه می گویند: این از جانب خداست تا بدین

وسيله بهایی اندک به دست آورند. پس وای بر آنها از آنچه دست هاشان نوشت و وای بر آنها از آنچه (در برابر این تحریف) به دست می آورند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «هرگز آتش دوزخ، جز چند روزی، به ما نخواهد رسید.» بگو: «آیا پیمانی از خدا گرفته اید؟! - و خداوند هرگز از پیماناش تخلف نمی ورزد- یا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «جز روزهایی چند، هرگز آتش به ما نخواهد رسید.» بگو: «مگر پیمانی از خدا گرفته اید؟ - که خدا پیمان خود را هرگز خلاف نخواهد کرد- یا آنچه را نمی دانید به دروغ به خدا نسبت می دهید؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند: هرگز آتش (جهنم) جز روزهایی چند به ما نمی رسد (به عدد ایامی که نیاکان ما گوساله پرستیدند). بگو: آیا از نزد خدا پیمانی گرفته اید- که خدا هم هرگز از پیمان خود تخلف نمی کند- یا چیزی را که نمی دانید به خدا می بندید؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری، کسانی که کسب گناه کنند، و آثار گناه، سراسر وجودشان را بپوشاند، آنها اهل آتشند؛ و جاودانه در آن خواهند بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، کسی که بدی به دست آورد، و گناهش او را در میان گیرد، پس چنین کسانی اهل آتشند، و در آن ماندگار خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا، (عذاب طولانی به شما خواهد رسید، زیرا) هر که کار بدی کسب کرد و گناهش (در اثر تکرار) همه وجود او را فرا گرفت (تا آنجا که ایمانش زایل شد) چنین کسانی اهل آتشند و در آن جاودان خواهند بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که ایمان آورده، و کارهای شایسته انجام داده اند، آنان اهل بهشتند؛ و همیشه در آن خواهند ماند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که ایمان آورده، و کارهای شایسته کرده اند، آنان اهل بهشتند، و در آن جاودان خواهند ماند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی هم که ایمان آوردند و عمل های شایسته کردند آنها اهل بهشتند و در آن جاودان خواهند ماند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آورید) زمانی را که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خداوند یگانه را پرستش نکنید؛ و به پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و بینوایان نیکی کنید؛ و به مردم نیک بگویید؛ نماز را برپا دارید؛ و زکات بدهید. سپس (با اینکه پیمان بسته بودید) همه شما -جز عده کمی- سرپیچی کردید؛ و (از وفای به پیمان خود) روی گردان شدید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون از فرزندان اسرائیل پیمان محکم گرفتیم که: «جز خدا را نپرستید، و به پدر و مادر، و خویشان و یتیمان و مستمندان احسان کنید، و با مردم [به زبان] خوش سخن بگویید، و نماز را به پا دارید، و زکات را بدهید؛ آنگاه، جز اندکی از شما، [همگی] به حالت اعراض روی برتافتید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) هنگامی که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که هرگز جز خدا را نپرستید و به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و مسکینان نیکی کنید و با مردم به زبان خوش سخن گوید و نماز را برپا دارید و زکات بپردازید سپس همه شما جز اندکی روی گردانیدید و شما (ذاتا) رویگردانید

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَ تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَضْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ (۸۴) ترجمه: (۱)

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۸۵) ترجمه: (۲)

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (۸۶) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَفَعَيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ (۸۷) ترجمه: (۴)

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ (۸۸) ترجمه: (۵)

ص: ۱۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی را که از شما پیمان گرفتیم که خون هم را نریزید؛ و یکدیگر را از سرزمین خود، بیرون نکنید. سپس شما اقرار کردید؛ (و بر این پیمان) گواه بودید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون از شما پیمان محکم گرفتیم که: «خون همدیگر را نریزید، و یکدیگر را از سرزمین خود بیرون نکنید»؛ سپس [به این پیمان] اقرار کردید، و خود گواهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) زمانی که از شما پیمان گرفتیم که خون همدیگر را نریزید و یکدیگر را از خانه های خود بیرون نکنید آن گاه (به پیمانتان) اقرار کردید و بر آن گواهی می دهید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما این شما هستید که یکدیگر را می کشید و جمعی از خودتان را از سرزمینشان بیرون می کنید؛ و در این گناه و تجاوز، به یکدیگر کمک می نمایید؛ (و اینها همه نقض پیمانی است که با خدا بسته اید) در حالی که اگر بعضی از آنها به صورت اسیران نزد شما آیند، فدیة می دهید و آنان را آزاد می سازید! با اینکه بیرون ساختن آنان بر شما حرام بود. آیا به بعضی از دستورات کتاب آسمانی ایمان می آورید، و به بعضی کافر می شوید؟! برای کسی از شما که این عمل (تبعیض در میان احکام و قوانین الهی) را انجام دهد، جز رسوایی در این جهان، چیزی نخواهد بود، و روز رستاخیز به شدیدترین عذابها گرفتار می شوند. و خداوند از آنچه انجام می دهید غافل نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] باز همین شما هستید که یکدیگر را می کشید، و گروهی از خودتان را از دیارشان بیرون می رانید، و به گناه و تجاوز، بر ضد آنان به یکدیگر کمک می کنید. و اگر به اسارت پیش شما آیند، به [دادن] فدیة، آنان را آزاد می کنید، با آنکه [نه تنها کشتن، بلکه] بیرون کردن آنان بر شما حرام شده است. آیا شما به پاره ای از کتاب [تورات] ایمان می آورید، و به پاره ای کفر می ورزید؟ پس جزای هر کس از شما که چنین کند، جز خواری در زندگی دنیا چیزی نخواهد بود، و روز رستاخیز ایشان را به سخت ترین عذابها باز برند، و خداوند از آنچه می کنید غافل نیست. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: باز همین شما هستید که یکدیگر را می کشید و گروهی از خودتان را از خانه هایشان بیرون می رانید، در حالی که از روی گناه و تجاوز، بر ضد آنان (اخراج شده ها) یکدیگر را یاری می دهید، و (با این حال) اگر آنان در

اسارت پیش شما آیند به دادن فدیة آزادشان می کنید حال آنکه بیرون کردن آنها (به جنگ، از اول) بر شما حرام بود. پس آیا به برخی از (احکام) کتاب (تورات) می گروید و به برخی دیگر کفر می ورزید؟! (حرمت جنگیدن و بیرون راندن را رد می کنید و لزوم آزاد کردن همکیش را می پذیرید؟! پس کیفر کسانی از شما که چنین می کنند جز خواری و ذلت در دنیا نیست، و روز قیامت به سوی شدیدترین عذاب بازگردانیده می شوند و خدا از آنچه می کنید غافل نیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها همان کسانی که آخرت را به زندگی دنیا فروخته اند؛ از این رو عذاب آنها تخفیف داده نمی شود؛ و کسی آنها را یاری نخواهد کرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: همین کسانی که زندگی دنیا را به [بهای] جهان دیگر خریدند. پس نه عذاب آنان سبک گردد، و نه ایشان یاری شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها کسانی اند که زندگی این دنیا را به بهای آخرت خریدند، پس

هرگز عذابشان (در آخرت) تخفیف نمی یابد و یاری هم نخواهند شد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به موسی کتاب (تورات) دادیم؛ و بعد از او، پیامبرانی پشت سر هم فرستادیم؛ و به عیسی بن مریم دلایل روشن دادیم؛ و او را به وسیله روح القدس تأیید کردیم. آیا چنین نیست که هر زمان، پیامبری چیزی بر خلاف هوای نفس شما آورد، در برابر او تکبر کردید (و از ایمان آوردن به او خودداری نمودید)؛ پس عده ای را تکذیب کرده، و جمعی را به قتل رساندید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همانا به موسی کتاب [تورات] را

دادیم، و پس از او پیامبرانی را پشت سر هم فرستادیم، و عیسی پسر مریم را معجزه های آشکار بخشیدیم، و او را با «روح القدس» تأیید کردیم؛ پس چرا هر گاه پیامبری چیزی را که خوشایند شما نبود برایتان آورد، کبر ورزیدید؟ گروهی را دروغگو خواندید و گروهی را کشتید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تحقیقا ما به موسی کتاب (آسمانی) دادیم و پس از او فرستادگانی را پشت سر هم فرستادیم و به عیسی بن مریم دلایل روشن عطا کردیم و او را با روح القدس تأیید نمودیم. پس چرا هر زمان که فرستاده ای چیزی را که میلтан نمی گرفت برای شما آورد تکبر ورزیدید گروهی را تکذیب کرده و گروهی را می کشتید؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (آنها از روی استهزا) گفتند: دلهای ما در غلاف است! (و ما از گفته تو چیزی نمی فهمیم. آری، همین طور است!) خداوند آنها را به خاطر کفرشان، از رحمت خود دور ساخته، (به همین دلیل، چیزی درک نمی کنند) و کمتر ایمان می آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «دلهای ما در غلاف است.»

[نه، چنین نیست] بلکه خدا به سزای کفرشان، لعنتشان کرده است. پس آنان که ایمان می آورند چه اندک شماره اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند: دل های ما (فطرتا از درک سخنان تو) در پوشش است. (چنین نیست) بلکه خداوند به سزای کفرشان آنها را از رحمت خود دور کرده از این رو کمتر ایمان می آورند (فقط به مشترکات کتاب های آسمانی یا به آنچه مطابق هوایشان باشد می گروند)

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَهُ
اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ (۸۹) ترجمه: (۱)

بِئْسَ مَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ بَعِيًّا أَنْ يُنَزَّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ (۹۰) ترجمه: (۲)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا تُولُوا تَوْمًا بِمَا أَنزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ
مِن قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ (۹۱) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ (۹۲) ترجمه: (۴)

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمِعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ
بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيْمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ (۹۳) ترجمه: (۵)

ص: ۱۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که از طرف خداوند، کتابی برای آنها آمد که موافق نشانه‌هایی بود که با خود داشتند، و پیش از این، به خود نوید پیروزی بر کافران می‌دادند (که با کمک آن، بر دشمنان پیروز گردند). با این همه، هنگامی که این کتاب، و پیامبری را که از قبل شناخته بودند نزد آنها آمد، به او کافر شدند؛ لعنت خدا بر کافران باد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که از جانب خداوند کتابی که مؤید آنچه نزد آنان است برایشان آمد، و از دیرباز [در انتظارش] بر کسانی که کافر شده بودند پیروزی می‌جستند؛ ولی همین که آنچه [که اوصافش] را می‌شناختند برایشان آمد، انکارش کردند. پس لعنت خدا بر کافران باد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون برای آنها کتابی از جانب خدا آمد (قرآنی) که تصدیق‌کننده آنچه با آنهاست (تورات)، در حالی که آنان پیش از آن، همواره خبر از پیروزی خود (به وسیله آورنده آن کتاب) بر کسانی که کفر ورزیده‌اند می‌دادند، (با این همه) چون آنچه آن را می‌شناختند برایشان آمد بدن کفر ورزیدند پس لعنت خدا بر کافران باد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی آنها در مقابل بهای بدی، خود را فروختند؛ که به ناروا، به آیاتی که خدا فرستاده بود، کافر شدند. و معترض بودند، چرا خداوند به فضل خویش، بر هر کس از بندگانش بخواهد، آیات خود را نازل می‌کند؟! از این رو به خشمی بعد از خشمی (از سوی خدا) گرفتار شدند. و برای کافران مجازاتی خوارکننده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و او که به چه بد بهایی خود را فروختند که به آنچه خدا نازل کرده بود از سر رشک انکار آوردند، که چرا خداوند از فضل خویش بر هر کس از بندگانش که بخواهد [آیاتی] فرو می‌فرستد. پس به خشمی بر خشم دیگر گرفتار آمدند. و برای کافران عذابی خفت‌آور است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بد چیزی است آنچه آنها خود را بدان فروختند که به آنچه خدا فرو فرستاده کفر می‌ورزند به خاطر حسد بر آنکه چرا خداوند از فضل خویش بر کسی از بندگانش که می‌خواهد (کتابی) نازل می‌نماید. پس آنها به خشمی بر روی خشمی (از سوی خداوند) گرفتار شدند. و برای کافران عذابی خوارکننده خواهد بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنها گفته شود: «به آنچه خداوند نازل فرموده، ایمان بیاورید!» می گویند: «ما به چیزی ایمان می آوریم که بر خود ما نازل شده است.» و به غیر آن، کافر می شوند؛ در حالی که حق است؛ و آیاتی را که بر آنها نازل شده، تصدیق می کند. بگو: «اگر (راست می گویند، و به آیاتی که بر خودتان نازل شده) ایمان دارید، پس چرا پیامبران خدا را پیش از این، به قتل می رساندید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به آنان گفته شود: «به آنچه خدا نازل کرده ایمان آورید»، می گویند: «ما به آنچه بر [پیامبر] خودمان نازل شده ایمان می آوریم.» و غیر آن را -با آنکه [کاملاً] حق و مؤید همان چیزی است که با آنان است- انکار می کنند. بگو: «اگر مؤمن بودید، پس چرا پیش از این، پیامبران خدا را می کشتید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود: به آنچه خداوند فرو فرستاده (به قرآن) ایمان آورید، گویند: ما به آنچه بر خود ما نازل شده (به تورات) ایمان می آوریم و به آنچه پس از آن است کفر می ورزند در حالی که آن حق است و تصدیق کننده آنچه با آنهاست! بگو: اگر شما ایمان (به تورات) دارید پس چرا پیش از این (در طول تاریخ) پیامبران خدا را می کشتید؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) موسی آن همه معجزات را برای شما آورد، و شما پس از (غیبت) او، گوساله را انتخاب کردید؛ در حالی که ستمگر بودید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً موسی برای شما معجزات آشکاری آورد، سپس آن گوساله را در غیاب وی [به خدایی] گرفتید، و ستمکار شدید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین موسی برای شما معجزات و دلایلی روشن آورد سپس شما پس از وی (پس از رفتنش به کوه طور) گوساله را به پرستش گرفتید در حالی که (به خود و آیات خدا) ستمکار بودید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آورید) زمانی را که از شما پیمان گرفتیم؛ و کوه طور را بالای سر شما برافراشتیم؛ (و گفتیم:) «این دستوراتی را که به شما داده ایم محکم بگیرید، و درست بشنوید!» آنها گفتند: «شنیدیم؛ ولی مخالفت کردیم.» و دل‌های آنها، بر اثر کفرشان، با محبت گوساله آمیخته شد. بگو: «ایمان شما، چه فرمان بدی به شما می دهد، اگر ایمان دارید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که از شما پیمان محکم گرفتیم، و [کوه] طور را بر فراز شما برافراشتیم، [و گفتیم:] «آنچه را به شما داده ایم به جد و جهد بگیرید، و [به دستورهای آن] گوش فرا دهید.» گفتند: «شنیدیم و نافرمانی کردیم.» و بر اثر کفرشان، [مهر] گوساله در دلشان سرشته شد. بگو: «اگر مؤمنید [بدانید که] [ایمانتان شما را به بد چیزی وامی دارد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) هنگامی که از شما پیمان گرفتیم و کوه طور را بر بالای سرتان بلند کردیم (و گفتیم) آنچه را به شما دادیم (از آیات تورات) به اراده جدی فرا گیرید، و بشنوید و بپذیرید. آنها (به زبان) گفتند شنیدیم و (به دل گفتند) نافرمانی کردیم، و محبت گوساله در دل‌های آنان به خاطر کفرشان رسوخ یافت. بگو: اگر شما مؤمنید (و ایمانتان شما را به پرستش گوساله و کشتن و تکذیب پیامبران فرمان می دهد) پس بد چیزی است آنچه ایمانتان بدان دستورتان می دهد

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٩٤) ترجمه: (١)

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٩٥) ترجمه: (٢)

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُرْضَخٍ حِجِّهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (٩٦) ترجمه: (٣)

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيْلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (٩٧) ترجمه: (٤)

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيْلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ (٩٨) ترجمه: (٥)

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ (٩٩) ترجمه: (٦)

أَوْ كَلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (١٠٠) ترجمه: (٧)

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَيِّدٌ لِّمَا مَعْهُمُ نَبِيذٌ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانُوا لَا يَتْلُمُونَ (١٠١) ترجمه: (٨)

ص: ١٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر آن (چنان که مدعی هستی) سرای دیگر در نزد خدا، مخصوص شماست نه سایر مردم، پس آرزوی مرگ کنید اگر راست می گوئید!» ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اگر در نزد خدا، سرای بازپسین یکسر به شما اختصاص دارد، نه دیگر مردم، پس اگر راست می گوئید آرزوی مرگ کنید.» ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر سرای آخرت در نزد خداوند مخصوص شماست نه مردم دیگر، پس اگر راستگوئید مرگ را آرزو کنید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی آنها، به خاطر اعمال بدی که پیش از خود فرستاده اند، هرگز آرزوی مرگ نخواهند کرد؛ و خداوند از ستمگران آگاه است. ترجمه استاد فولادوند: ولی به سبب کارهایی که از پیش کرده اند، هرگز آن را آرزو نخواهند کرد. و خدا به [حال] ستمگران داناست. ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز آنها مرگ را به خاطر آنچه (از اعمال زشت) پیش فرستاده اند آرزو نمی کنند، و خدا به (حال) ستمکاران داناست

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را حریص ترین مردم -حتی حریصتر از مشرکان- بر زندگی (این دنیا، و اندوختن ثروت) خواهی یافت؛ (تا آنجا) که هر یک از آنها آرزو دارد هزار سال عمر به او داده شود! در حالی که این عمر طولانی، او را از کیفر (الهی) باز نخواهد داشت. و خداوند به اعمال آنها بیناست. ترجمه استاد فولادوند: و آنان را مسلماً آزمندترین مردم به زندگی، و [حتی حریص تر] از کسانی که شرک می ورزند خواهی یافت. هر یک از ایشان آرزو دارد که کاش هزار سال عمر کند با آنکه اگر چنین عمری هم به او داده شود، وی را از عذاب دور نتواند داشت. و خدا

بر آنچه می کنند بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته آنها را حریص ترین مردم به زندگی (طولانی) خواهی یافت و (بلکه حریص تر) از کسانی که شرک ورزیدند! هر یک از آنها دوست دارد که ای کاش هزار سال عمر می کرد و هرگز آن عمر دراز، دورکننده او از عذاب (جهنم) نیست و خداوند به آنچه می کنند بیناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها می گویند: «چون فرشته ای که وحی را بر تو نازل می کند، جبرئیل است، و ما با جبرئیل دشمن هستیم، به تو ایمان نمی آوریم!») بگو: «کسی که دشمن جبرئیل باشد (در حقیقت دشمن خداست) چرا که او به فرمان خدا، قرآن را بر قلب تو نازل کرده است؛ در حالی که کتب آسمانی پیشین را تصدیق می کند؛ و هدایت و بشارت است برای مؤمنان.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «کسی که دشمن جبرئیل است [در واقع دشمن خداست] چرا که او، به فرمان خدا، قرآن را بر قلبت نازل کرده است، در حالی که مؤید [کتابهای آسمانی] پیش از آن، و هدایت و بشارتی برای مؤمنان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در پاسخ یهودانی که می گویند ما با جبرئیل دشمنیم و از این رو تو را نیز نمی پذیریم) بگو: هر کس دشمن جبرئیل باشد (او در واقع دشمن خداست، زیرا) او قرآن را به امر یا اراده تکوینی خداوند بر قلب تو فرود آورده در حالی که تصدیق کننده است آنچه را که پیش از آن (از کتاب های آسمانی) بوده است، و هدایت و بشارت است برای ایمان آورندگان

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که دشمن خدا و فرشتگان و رسولان او و جبرئیل و میکائیل باشد (کافر است؛ و) خداوند دشمن کافران است. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که دشمن خدا، و فرشتگان و فرستادگان او، و جبرئیل و میکائیل است [بداند که] خدا یقیناً دشمن کافران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

هر کس با خدا و فرشتگان و فرستادگان او و جبرئیل و میکائیل دشمن باشد (کافر است و) مسلماً خدا هم دشمن کافران است. ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما نشانه های روشنی برای تو فرستادیم؛ و جز فاسقان کسی به آنها کفر نمی ورزد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و همانا بر تو آیاتی روشن فرو فرستادیم، و جز فاسقان [کسی] آنها را انکار نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقیقت این است که ما به سوی تو آیاتی روشن و روشنگر فرو فرستادیم، و به آنها جز فاسقان کفر نمی ورزد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آیا چنین نیست که هر بار آنها [=یهود] پیمانی (با خدا و پیامبر) بستند، جمعی آن را دور افکندند (و مخالفت کردند). آری، بیشتر آنان ایمان نمی آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و مگر نه این بود که [یهود] هر گاه پیمانی بستند، گروهی از ایشان آن را دور افکندند؟ بلکه [حقیقت این است که] بیشترشان ایمان نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چرا (چنین است که) هر زمان معاهده ای (با خدا و پیامبرانش) بستند گروهی از آنها آن را شکستند؟! (اینها نه تنها عهد می شکنند) بلکه بیشترشان ایمان نمی آورند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که فرستاده ای از سوی خدا به سراغشان آمد، و با نشانه هایی که نزد آنها بود مطابقت داشت، جمعی از آنان که به آنها کتاب (آسمانی) داده شده بود، کتاب خدا را پشت سر افکندند؛ گویی هیچ از آن خبر ندارند!! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که فرستاده ای از جانب خداوند برایشان آمد - که

آنچه را با آنان بود تصدیق می داشت - گروهی از اهل کتاب، کتاب خدا را پشت سر افکندند، چنانکه گویی [از آن هیچ] نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون بر آنها (یهود و نصاری) فرستاده ای از جانب خدا آمد که تصدیق کننده بود آنچه را که با آنهاست (از تورات و انجیل) گروهی از آنها که (علم) کتاب به آنان داده شده بود کتاب خدا (قرآن یا کتاب خودشان) را پشت سر افکندند گویی که نمی دانند (کتاب خداست)

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (١٠٢) ترجمه: (١)

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّو كَانُوا يَعْلَمُونَ (١٠٣) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٠٤) ترجمه: (٣)

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَمَّا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (١٠٥) ترجمه: (٤)

ص: ١٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (یهود) از آنچه شیاطین در عصر سلیمان بر مردم می خواندند پیروی کردند. سلیمان هرگز (دست به سحر نیالود؛ و) کافر نشد؛ ولی شیاطین کفر ورزیدند؛ و به مردم سحر آموختند. و (نیز یهود) از آنچه بر دو فرشته بابل «هاروت» و «ماروت»، نازل شد پیروی کردند. (آن دو، راه سحر کردن را، برای آشنایی با طرز ابطال آن، به مردم یاد می دادند. و) به هیچ کس چیزی یاد نمی دادند، مگر اینکه از پیش به او می گفتند: «ما وسیله آزمایشیم کافر نشو! (و از این تعلیمات، سوء استفاده نکن!)» ولی آنها از آن دو فرشته، مطالبی را می آموختند که بتوانند به وسیله آن، میان مرد و همسرش جدایی بیفکنند؛ ولی هیچ گاه نمی توانند بدون اجازه خداوند، به انسانی زیان برسانند. آنها قسمت‌هایی را فرامی گرفتند که به آنان زیان می رسانید و نفعی نمی داد. و مسلماً می دانستند هر کسی خریدار این گونه متاع باشد، در آخرت بهره ای نخواهد داشت. و چه زشت و ناپسند بود آنچه خود را به آن فروختند، اگر می دانستند!!

ترجمه استاد فولادوند : و آنچه را که شیطان [صفت]ها در سلطنت سلیمان خوانده [و درس گرفته] بودند، پیروی کردند. و سلیمان کفر نورزید، لیکن آن شیطان [صفت]ها به کفر گراییدند که به مردم سحر می آموختند. و [نیز از] آنچه بر آن دو فرشته، هاروت و ماروت، در بابل فرو فرستاده شده بود [پیروی کردند]، با اینکه آن دو [فرشته] هیچ کس را تعلیم [سحر] نمی کردند مگر آنکه [قبلاً به او] می گفتند: «ما [وسیله] آزمایشی [برای شما] هستیم، پس زهار کافر نشوی.» و [لی] آنها از آن دو [فرشته] چیزهایی می آموختند که به وسیله آن میان مرد و همسرش جدایی بیفکنند. هر چند بدون فرمان خدا نمی توانستند به وسیله آن به احدی زیان برسانند. و [خلاصه] چیزی می آموختند که برایشان زیان داشت، و سودی بدیشان نمی رسانید. و قطعاً [یهودیان] دریافته بودند که هر کس خریدار این [متاع] باشد، در آخرت بهره ای ندارد. و که چه بد بود آنچه به جان خریدند- اگر می دانستند. ترجمه آیت الله مشکینی : و (یهود) از آنچه شیاطین در عصر سلیمان (از کتاب مدون جادوی خود) می خواندند پیروی کردند، و سلیمان کفر نورزید (گناه سحر را که در آن عصر سبب کفر یا به منزله کفر بود مرتکب نشد) و لکن شیاطین کفر ورزیدند که به مردم سحر می آموختند، و نیز از آنچه بر دو فرشته هاروت و ماروت در سرزمین بابل نازل شده بود (پیروی کردند) با آنکه آن دو هرگز به کسی یاد نمی دادند مگر آنکه

می گفتند: ما فقط وسیله آزمایشیم (و سحر را فقط برای مقابله با ساحران و ابطال سحرشان به تو می آموزیم) پس زنهار که کفر نورزی (و سحر را در مورد ممنوع آن به کار میندی)! ولی آنها از آن دو فرشته چیزی را می آموختند که میان مرد و همسرش جدایی می افکندند- با آنکه آنها به سبب آن سحر توان ضرر به کسی را جز با اذن (تکوینی) خداوند نداشتند- و آنها پیوسته چیزی را که به آنها زیان می رسانید و سودی نمی داد فرا می گرفتند، و به حقیقت (قوم یهود) می دانستند که هر کس خریدار چنین عملی باشد حتما در آخرت نصیبی ندارد. و بسیار بد است آنچه خود را بدان فروختند، اگر می دانستند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر آنها ایمان می آوردند و پرهیزکاری پیشه می کردند، پاداشی که نزد خداست، برای آنان بهتر بود، اگر آگاهی داشتند!! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر آنها گرویده و پرهیزگاری کرده بودند قطعاً پاداشی [که] از جانب خدا [می یافتند] بهتر بود- اگر می دانستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر آنها ایمان می آوردند و پروا پیشه می کردند البته پاداشی که از جانب خداوند است بهتر بود، اگر می دانستند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای افراد باایمان! (هنگامی که از پیغمبر تقاضای مهلت برای درک آیات قرآن می کنید) نگویید: «راعنا»؛ بلکه بگویید: «انظرنا». (زیرا کلمه اول، هم به معنی «ما را مهلت بده!»، و هم به معنی «ما را تحقیق کن!» می باشد؛ و دستاویزی برای دشمنان است.) و (آنچه به شما دستور داده می شود) بشنوید! و برای کافران (و استهزاکنندگان) عذاب دردناکی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، نگویید: «راعنا»، و بگویید: «انظرنا»، و [این توصیه را] بشنوید؛ و [اگر نه] کافران را عذابی دردناک است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید (در خطابتان به پیامبر) مگویید راعنا (یعنی ما را رعایت کن) و بگویید انظرنا (یعنی به ما نظر کن. زیرا عبارت اول در نزد یهود به معنی نفرین است) و (فرمان خدا را) بشنوید، و برای کافران عذابی دردناک است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران اهل کتاب، و (همچنین) مشرکان، دوست ندارند که از سوی خداوند، خیر و برکتی بر شما نازل گردد؛ در حالی که خداوند، رحمت خود را به هر کس بخواهد، اختصاص می دهد؛ و خداوند، صاحب فضل بزرگ است. _____ ترجمه استاد فولادوند: نه کسانی که از اهل کتاب کافر شده اند، و نه مشرکان [هیچ کدام] دوست نمی دارند خیری از جانب پروردگارتان بر شما فرود آید، با آنکه خدا هر که را خواهد به رحمت خود اختصاص دهد، و خدا دارای فزون بخشی عظیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نه کسانی از اهل کتاب که کفر ورزیده اند و نه مشرکان دوست ندارند که بر شما هیچ خیری (مانند وحی و کتاب و پیروزی) از جانب پروردگارتان نازل گردد، در حالی که خداوند هر کس را بخواهد مخصوص رحمت خود می کند و خدا دارای فضل بزرگ است

مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٠٦) ترجمه: (١)

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (١٠٧) ترجمه: (٢)

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ وَمَن يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (١٠٨) ترجمه: (٣)

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفْرًا حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٠٩) ترجمه: (٤)

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (١١٠) ترجمه: (٥)

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تِلْكَ أَمَاتِيهِمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ (١١١) ترجمه: (٦)

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (١١٢) ترجمه: (٧)

ص: ١٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر حکمی را نسخ کنیم، و یا نسخ آن را به تأخیر اندازیم، بهتر از آن، یا همانند آن را می آوریم. آیا نمی دانستی که خداوند بر هر چیز توانا است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر حکمی را نسخ کنیم، یا آن را به [دست] فراموشی بسپاریم، بهتر از آن، یا مانندش را می آوریم؛ مگر ندانستی که خدا بر هر کاری تواناست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر نشانه ای را که زایل کنیم یا از خاطرها ببریم بهتر از آن یا مثل آن را می آوریم (هر آیه قرآن، یا حکم کلی، یا وجود حجت، یا علائم دیگر را برداریم جایگزین آن را می آوریم)، آیا ندانسته ای که خدا بر هر چیزی تواناست؟

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی دانستی که حکومت آسمانها و زمین، از آن خداست؟! (و حق دارد هر گونه تغییر و تبدیلی در احکام خود طبق مصالح بدهد؟! و جز خدا، ولی و یآوری برای شما نیست. (و اوست که مصلحت شما را می داند و تعیین می کند). _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر ندانستی که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست؛ و شما جز خدا سرور و یآوری ندارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندانسته ای که ملکیت حقیقی و سلطه و حاکمیت آسمان ها و زمین از آن خداوند است (زیرا آفرینش و حفظ و تدبیر و فانی کردن همه در تحت اراده اوست) و شما را جز خدا هیچ سرپرست و یآوری نیست؟

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا می خواهید از پیامبر خود، همان تقاضای (نامعقولی را) بکنید که پیش از این، از موسی کردند؟! (و با این بهانه جویی ها، از ایمان آوردن سر باز زدند.) کسی که کفر را به جای ایمان بپذیرد، از راه مستقیم (عقل و فطرت) گمراه شده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا می خواهید از پیامبر خود همان را بخواهید که قبلا- از موسی خواسته شد؟ و هر کس کفر را با ایمان عوض کند، مسلما از راه درست گمراه شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا شما هم می خواهید از رسولتان (کار محال یا لغو) درخواست کنید

همان گونه که پیش از این از موسی درخواست شد (که گفتند می خواهیم خدا را به چشم ببینیم؟! و کسی که کفر را به جای ایمان بپذیرد حَقًّا که راه راست را گم کرده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بسیاری از اهل کتاب، از روی حسد - که در وجود آنها ریشه دوانده- آرزو می کردند شما را بعد از اسلام و ایمان، به حال کفر باز گردانند؛ با اینکه حق برای آنها کاملاً روشن شده است. شما آنها را عفو کنید و گذشت نمایید؛ تا خداوند فرمان خودش (فرمان جهاد) را بفرستد؛ خداوند بر هر چیزی تواناست. _____

ترجمه استاد فولادوند: بسیاری از اهل کتاب - پس از اینکه حق برایشان آشکار شد- از روی حسدی که در وجودشان بود، آرزو می کردند که شما را، بعد از ایمانتان، کافر گردانند. پس عفو کنید و درگذرید، تا خدا فرمان خویش را بیاورد، که خدا بر هر کاری تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بسیاری از اهل کتاب پس از آنکه حقانیت (اسلام) بر آنها روشن شد به خاطر حسد برخاسته از وجودشان، دوست دارند که شما را پس از ایمانتان به کفر باز گردانند. پس (فعلاً از ستیز با آنها) درگذرید و توبیخ نکنید تا خداوند فرمان خود را صادر نماید، که خدا بر همه چیز تواناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نماز را برپا دارید و زکات را ادا کنید؛ و هر کار خیری را برای خود از پیش می فرستید، آن را نزد خدا (در سرای دیگر) خواهید یافت؛ خداوند به اعمال شما بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و نماز را به پا دارید و زکات را بدهید؛ و هر گونه نیکی که برای خویش از پیش فرستید، آن را نزد خدا باز خواهید یافت؛ آری، خدا به آنچه می کنید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نماز را برپا دارید و زکات بدهید، و هر چه برای خودتان از کار نیک پیش فرستید آن را در نزد خداوند خواهید یافت، حَقًّا که خدا به آنچه می کنید بیناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «هیچ کس، جز یهود یا نصاری، هرگز داخل بهشت نخواهد شد.» این آرزوی آنهاست! بگو: «اگر راست می گوئید، دلیل خود را (بر این موضوع) بیاورید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «هرگز کسی به بهشت درنیاید، مگر آنکه یهودی یا ترسا باشد.» این آرزوهای [واهی] ایشان است. بگو: «اگر راست می گوئید، دلیل خود را بیاورید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند: هرگز به بهشت

در نمی آید جز کسی که یهودی یا نصرانی باشد. این خیال های خام آنهاست، بگو: اگر راستگوئید دلیل و برهانتان را بیاورید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری، کسی که روی خود را تسلیم خدا کند و نیکوکار باشد، پاداش او نزد پروردگارش ثابت است؛ نه ترسی بر آنهاست و نه غمگین می شوند. (بنابر این، بهشت خدا در انحصار هیچ گروهی نیست.) _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، هر کس که خود را با تمام وجود، به خدا تسلیم کند و نیکوکار

باشد، پس مزد وی پیش پروردگار اوست، و بیمی بر آنان نیست، و غمگین نخواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا کسی که تمام وجود خود را تسلیم خدا کند در حالی که (در عمل) نیکوکار است، او را پاداشی است درخور مقامش در نزد پروردگار خود، و نه بر آنها بیمی می رود (در آخرت) و نه غمگین می شوند

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۱)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسِعَى فِي خَرَابِهَا أَوْلِيكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۱۴) ترجمه: (۲)

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (۱۱۵) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَانِتُونَ (۱۱۶) ترجمه: (۴)

بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۱۱۷) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الَّذِينَ لَمَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يُوقِنُونَ (۱۱۸) ترجمه: (۶)

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ (۱۱۹) ترجمه: (۷)

ص: ۱۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یهودیان گفتند: «مسیحیان هیچ موقعیتی (نزد خدا) ندارند»، و مسیحیان نیز گفتند: «یهودیان هیچ موقعیتی ندارند (و بر باطلند)»؛ در حالی که هر دو دسته، کتاب آسمانی را می خوانند (و باید از این گونه تعصبها بر کنار باشند) افراد نادان (دیگر، همچون مشرکان) نیز، سخنی همانند سخن آنها داشتند! خداوند، روز قیامت، در باره آنچه در آن اختلاف داشتند، داوری می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و یهودیان گفتند: «ترسایان بر حق نیستند.» و ترسایان گفتند: «یهودیان بر حق نیستند» - با آنکه آنان کتاب [آسمانی] را می خوانند. افراد نادان نیز [سخنی] همانند گفته ایشان گفتند. پس خداوند، روز رستاخیز در آنچه با هم اختلاف می کردند، میان آنان داوری خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و یهودیان گفتند: نصرانی ها بر مذهب حقی نیستند، و نصرانی ها گفتند: یهودیان بر مذهب حقی نیستند، در حالی که همه آنها کتاب (آسمانی) را می خوانند. (پس هر دو ادعا باطل، و هر دو شریعت در عصر خود حق است) کسانی که نادانند (مانند مشرکان) نیز مانند سخن آنان گفتند (که مسلمین بر حق نیستند)، پس خداوند در میان آنان در روز قیامت درباره آنچه با هم اختلاف می کردند داوری خواهد کرد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کیست ستمکارتر از آن کس که از بردن نام خدا در مساجد او جلوگیری کرد و سعی در ویرانی آنها نمود؟! شایسته نیست آنان، جز با ترس و وحشت، وارد این (کانونهای عبادت) شوند. بهره آنها در دنیا (فقط) رسوایی است و در سرای دیگر، عذاب عظیم (الهی)!! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کیست بیدادگرتر از آن کس که نگذارد در مساجد خدا، نام وی برده شود، و در ویرانی آنها بکوشد؟ آنان حق ندارند جز ترسان-لرزان در آن [مسجد]ها در آیند. در این دنیا ایشان را خواری، و در آخرت عذابی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و کیست ظالم تر از کسی که از مساجد خدا جلوگیری کرد از اینکه نام او در آنها برده شود و در ویرانی آنها تلاش نمود؟ آنها را نرسد و سزاوار نباشد که در آن وارد شوند جز بیمناک (از مردم یا از خدا) برای آنها در دنیا خواری است و در آخرت عذابی بزرگ دارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مشرق و مغرب، از آن خداست! و به هر سو رو کنید، خدا آنجاست! خداوند بی نیاز و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مشرق و مغرب از آن خداست؛ پس به هر سو رو کنید، آنجا روی [به] خداست. آری، خدا گشایشگر داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مشرق و مغرب (زمین و همه کراتی که خاور و باختر دارد) از آن خداست، پس به هر سو رو کنید (در هر دعا و عبادتی) همان جا روی خداست، بی تردید خداوند گسترده (وجود و گسترده قدرت و رحمت) و داناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (یهود و نصاری و مشرکان) گفتند: «خداوند، فرزندی برای خود انتخاب کرده است!» - منزه است او - بلکه آنچه در آسمانها و زمین است، از آن اوست؛ و همه در برابر او خاضعند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «خداوند فرزندی برای خود اختیار کرده است.» او منزه است. بلکه هر چه در آسمانها و زمین است، از آن اوست، [و] همه فرمانپذیر اویند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (اهل کتاب) گفتند: خداوند فرزندی اتخاذ کرده! منزه است او، بلکه آنچه در آسمانها و زمین است ملک حقیقی اوست، (چرا که خلق و حفظ و تدبیر و فانی کردن آنها به دست اوست) همه در برابر او تسلیم اند (پس مملوک چگونه، فرزندی می شود و چه نیازی به آن دارد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هستی بخش آسمانها و زمین اوست! و هنگامی که فرمان وجود چیزی را صادر کند، تنها می گوید: «موجود باش!» و آن، فوری موجود می شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: [او] پدید آورنده آسمانها و زمین [است]، و چون به کاری اراده فرماید، فقط می گوید: «[موجود] باش!»؛ پس [فوراً موجود] می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پدید آورنده آسمانها و این زمین بدون داشتن نقشه است، و چون فرمان وجود چیزی را بدهد جز این نیست که به آن می گوید: باش، پس بی درنگ می باشد (همین که آن را اراده کند بلافاصله موجود می شود)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: افراد ناآگاه گفتند: «چرا خدا با ما سخن نمی گوید؟! و یا چرا آیه و نشانه ای برای خود ما نمی آید؟!» پیشینیان آنها نیز، همین گونه سخن می گفتند؛ دلها و افکارشان مشابه یکدیگر است؛ ولی ما (به اندازه کافی) آیات و نشانه ها را برای اهل یقین (و حقیقت جوینان) روشن ساخته ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند: افراد نادان گفتند: «چرا خدا با ما سخن نمی گوید؟ یا برای ما معجزه ای نمی آید؟» کسانی که پیش از اینان بودند [نیز] مثل همین گفته ایشان را می گفتند. دلها [و افکار]شان به هم می ماند. ما نشانه ها [ای خود] را برای گروهی که یقین دارند، نیک روشن گردانیده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که نمی فهمند (از مشرکین و کفار) گفتند: چرا خداوند با ما سخن نمی گوید یا معجزه ای برای ما نمی آید (تا دلیل نبوت تو باشد)؟! کسانی که پیش از اینها بودند نیز نظیر گفته اینان را گفتند دل هایشان (در جهل و عناد) به هم می ماند. بی تردید ما دلایل روشن (توحید و دین خود) را برای گروهی که اهل باور باشند بیان کرده ایم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما تو را به حق، برای بشارت و بیم دادن (مردم جهان) فرستادیم؛ و تو مسئول (گمراهی) دوزخیان (پس از ابلاغ رسالت) نیستی! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما تو را بحق فرستادیم، تا بشارتگر و بیم دهنده باشی، و [لی] درباره دوزخیان، از تو پرسشی نخواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به

یقین ما تو را به حق و راستی، مژده دهنده و بیم رسان فرستادیم، و تو هرگز (پس از ابلاغ رسالت و اتمام حجت) مسئول
(حال) دوزخیان نیستی

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنَّ آهْوَاءَهُمْ بِغَيْدِ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (١٢٠) ترجمه: (١)

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (١٢١) ترجمه: (٢)

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (١٢٢) ترجمه: (٣)

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (١٢٣) ترجمه: (٤)

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ (١٢٤) ترجمه: (٥)

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّينَ وَعَهْدِنَا إِيَّاهُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ (١٢٥) ترجمه: (٦)

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٢٦) ترجمه: (٧)

ص: ١٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز یهود و نصاری از تو راضی نخواهند شد، (تا به طور کامل، تسلیم خواسته های آنها شوی، و) از آیین (تحریف یافته) آنان، پیروی کنی. بگو: «هدایت، تنها هدایت الهی است!» و اگر از هوی و هوسهای آنان پیروی کنی، بعد از آنکه آگاه شده ای، هیچ سرپرست و یآوری از سوی خدا برای تو نخواهد بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هرگز یهودیان و ترسیان از تو راضی نمی شوند، مگر آنکه از کیش آنان پیروی کنی. بگو: «در حقیقت، تنها هدایت خداست که هدایت [واقعی] است.» و چنانچه پس از آن علمی که تو را حاصل شد، باز از هوسهای آنان پیروی کنی، در برابر خدا سرور و یآوری نخواهی داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز یهود و نصاری از تو خشنود نخواهند شد تا آنکه از آیین آنان پیروی کنی. بگو: به یقین تنها هدایت خداوند هدایت (واقعی) است. و اگر پس از دانشی که برایت حاصل شد از هواهای آنها پیروی کنی هرگز برای تو از جانب خداوند سرپرست و یآوری نخواهد بود

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده ایم [= یهود و نصاری] آن را چنان که شایسته آن است می خوانند؛ آنها به پیامبر اسلام ایمان می آورند؛ و کسانی که به او کافر شوند، زیانکارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کتاب [آسمانی] به آنان داده ایم، [و] آن را چنانکه باید می خوانند، ایشانند که بدان ایمان دارند. [ولی] کسانی که بدان کفر ورزند، همانانند که زیانکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) داده ایم (مانند یهود و نصاری) و آن را به شایستگی تلاوت می کنند (بدون تحریف و با

تدبّر و عمل) آنهایند که به آن (قرآن یا پیامبر) ایمان می آورند، و کسانی که بدان کفر ورزند آنهایند که زیانکارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای بنی اسرائیل! نعمت مرا، که به شما ارزانی داشتم، به یاد آورید! و (نیز به خاطر آورید) که من شما را بر جهانیان برتری بخشیدم! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای فرزندان اسرائیل، نعمتم را، که بر شما ارزانی داشتم، و اینکه شما را بر جهانیان برتری دادم، یاد کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای بنی اسرائیل، نعمت مرا که به شما ارزانی داشتم یاد کنید و این که شما را بر جهانیان (زمانتان) برتری بخشیدم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از روزی بترسید که هیچ کس از دیگری دفاع نمی کند؛ و هیچ گونه عوضی از او قبول نمی شود؛ و شفاعت، او را سود نمی دهد؛ و (از هیچ سوئی) یاری نمی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بترسید از روزی که هیچ کس چیزی [از عذاب خدا] را از کسی دفع نمی کند، و نه بدل و بلاگردانی از وی پذیرفته شود، و نه او را میانجیگری سودمند افتد، و نه یاری شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پرهیزید از روزی که هیچ کس از دیگری چیزی از عذاب را دفع نمی کند و از وی (به جای عذاب) بدل پذیرفته نمی شود و شفاعتی او را سود نمی بخشد و آنان یاری هم نمی شوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر آورید) هنگامی که خداوند، ابراهیم را با وسایل گوناگونی آزمود. و او به خوبی از عهده این آزمایشها برآمد. خداوند به او فرمود: «من تو را امام و پیشوای مردم قرار دادم!» ابراهیم عرض کرد: «از دودمان من (نیز امامانی قرار بده!») خداوند فرمود: «پیمان من، به ستمکاران نمی رسد! (و تنها آن دسته از فرزندان تو که پاک و معصوم باشند، شایسته این مقامند)». _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون ابراهیم را پروردگارش با کلماتی بیازمود، و وی آن همه را به انجام رسانید، [خدا به او] فرمود: «من تو را پیشوای مردم قرار دادم.» [ابراهیم] پرسید: «از دودمانم [چطور]؟» فرمود: «پیمان من به بیدادگران نمی رسد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که ابراهیم را پروردگارش به اموری بیازمود، پس او همه را به نحو کامل انجام داد پروردگارش گفت: همانا من تو را برای مردم امام و پیشوا کردم. ابراهیم گفت: و از اولاد من چطور؟ گفت: پیمان من به ستمکاران نمی رسد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر بیاورید) هنگامی که خانه کعبه را محل بازگشت و مرکز امن و امان برای مردم قرار دادیم! و (برای تجدید خاطره)، از مقام ابراهیم، عبادتگاهی برای خود انتخاب کنید! و ما به ابراهیم و اسماعیل امر کردیم که: «خانه مرا برای طواف کنندگان و مجاوران و رکوع کنندگان و سجده کنندگان، پاک و پاکیزه کنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون خانه [کعبه] را برای مردم محل اجتماع و [جای] امنی قرار دادیم، [و فرمودیم:] «در مقام ابراهیم، نمازگاهی برای خود اختیار کنید»، و به ابراهیم و اسماعیل فرمان دادیم که: «خانه مرا برای طواف کنندگان و معتکفان و رکوع و سجده کنندگان پاکیزه کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) زمانی که ما این خانه (کعبه معظمه) را مرجع مردم و جایگاه امن و امان قرار دادیم و (گفتیم) از مقام ابراهیم محلی برای نماز بگیریید (از پشت سر یا جانب راست یا چپ آن)، و به ابراهیم و اسماعیل سفارش کردیم که خانه مرا برای طواف کنندگان و مجاوران (یا اعتکاف کنندگان) و رکوع و سجده کنندگان پاکیزه نمایید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آورید) هنگامی را که ابراهیم عرض کرد: «پروردگارا! این سرزمین را شهر امنی قرار ده! و اهل آن را - آنها که به خدا و روز بازپسین، ایمان آورده اند- از ثمرات (گوناگون)، روزی ده!» گفت: «(ما دعای تو را اجابت کردیم؛ و مؤمنان را از انواع برکات، بهره مند ساختیم؛) اما به آنها که کافر شدند، بهره کمی خواهیم داد؛ سپس آنها را به عذاب آتش می کشانیم؛ و چه بد سرانجامی دارند» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون

ابراهیم گفت: «پروردگارا، این [سرزمین] را شهری امن گردان، و مردمش را -هر کس از آنان که به خدا و روز بازپسین ایمان بیاورد- از فرآورده ها روزی بخش»، فرمود: «و[لی] هر کس کفر بورزد، اندکی برخوردارش می کنم، سپس او را با خواری به سوی عذاب آتش [دوزخ] می کشانم، و چه بد سرانجامی است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آرید) هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگارا، این (سرزمین) را شهری امن قرار ده و به اهل آن- به کسانی که به خدا و روز واپسین ایمان آورده اند- از هر گونه میوه و محصولات روزی گردان. فرمود: (چنین خواهم کرد) و هر که کفر ورزد اندکی او را برخوردار می کنم سپس او را به عذاب آتش گرفتار می سازم، و آن بد جای بازگشتی است

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۲۷) ترجمه: (۱)

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (۱۲۸) ترجمه: (۲)

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱۲۹) ترجمه: (۳)

وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (۱۳۰) ترجمه: (۴)

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۳۱) ترجمه: (۵)

وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۳۲) ترجمه: (۶)

أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (۱۳۳) ترجمه: (۷)

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۳۴) ترجمه: (۸)

ص: ۲۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز به یاد آورید) هنگامی را که ابراهیم و اسماعیل، پایه های خانه (کعبه) را بالا می بردند، (و می گفتند): «پروردگارا! از ما بپذیر، که تو شنوا و دانایی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که ابراهیم و اسماعیل پایه های خانه [کعبه] را بالا می بردند، [می گفتند]: «ای پروردگار ما، از ما بپذیر که در حقیقت، تو شنوای دانایی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) زمانی که ابراهیم و اسماعیل

پایه های خانه (کعبه) را بالا می بردند (و می گفتند) پروردگارا، (این عمل را) از ما بپذیر، که تویی شنوا و دانا

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! ما را تسلیم فرمان خود قرار ده! و از دودمان ما، امتی که تسلیم فرمانت باشند، به وجود آور! و طرز عبادت ما را به ما نشان ده و توبه ما را بپذیر، که تو توبه پذیر و مهربانی! _____

ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، ما را تسلیم [فرمان] خود قرار ده؛ و از نسل ما، امتی فرمانبردار خود [پدید آر]؛ و آداب دینی ما را به ما نشان ده؛ و بر ما ببخشای، که تویی توبه پذیر مهربان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

پروردگارا، ما را تسلیم (فرمان) خود قرار ده، و از فرزندان ما نیز امتی تسلیم خود (پدید آر) و اعمال عبادی ما را (از حج و قربانی ها و جاهای قربانی) به ما نشان ده و بر ما عطف توجه کن، که تویی که بسیار عطف و توبه پذیر و مهربانی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیز، تا آیات تو را بر آنان بخواند، و آنها را کتاب و حکمت بیاموزد، و پاکیزه کند؛ زیرا تو توانا و حکیمی (و بر این کار، قادری!)! _____ ترجمه

استاد فولادوند: پروردگارا، در میان آنان، فرستاده ای از خودشان برانگیز، تا آیات تو را بر آنان بخواند، و کتاب و حکمت به آنان بیاموزد و پاکیزه شان کند، زیرا که تو خود، شکست ناپذیر حکیمی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: و پروردگارا، در میان آنها فرستاده ای از خودشان برانگیز که آیات تو را بر آنها بخواند و آنها را کتاب و حکمت (علوم

شریعت و معارف عقلی) بیاموزد و آنان را پاکیزه نماید، زیرا تویی که مقتدر غالب و صاحب حکمتی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جز افراد سفیه و نادان، چه کسی از آیین ابراهیم، (با آن پاکی و درخشندگی)، روی گردان خواهد شد؟! ما او را در این جهان برگزیدیم؛ و او در جهان دیگر، از صالحان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه کسی -جز آنکه به سبک مغزی گراید- از آیین ابراهیم روی برمی تابد؟ و ما او را در این دنیا برگزیدیم؛ و البته در آخرت [نیز] از شایستگان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کیست که از آیین ابراهیم روی گرداند جز آن که قدر خود را نشناخته و خود را به نادانی زند؟! و ما به یقین او را در دنیا (به نبوت و امامت و حکمت) برگزیدیم و حتما در آخرت از شایستگان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که پروردگارش به او گفت: اسلام بیاور! (و در برابر حق، تسلیم باش! او فرمان پروردگار را، از جان و دل پذیرفت؛ و) گفت: «در برابر پروردگار جهانیان، تسلیم شدم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: هنگامی که پروردگارش به او فرمود: «تسلیم شو»، گفت: «به پروردگار جهانیان تسلیم شدم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که پروردگارش (پس از ارائه شواهد توحید، به نحو الهام) به او گفت: اسلام آور، گفت: به پروردگار جهانیان اسلام آوردم و (پس از بعثت به نحو وحی) به او گفت: تسلیم امر شو، گفت: تسلیم اوامر خدا شدم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ابراهیم و یعقوب (در واپسین لحظات عمر)، فرزندان خود را به این آیین، وصیت کردند؛ (و هر کدام به فرزندان خویش گفتند: «فرزندان من! خداوند این آیین پاک را برای شما برگزیده است؛ و شما، جز به آیین اسلام [= تسلیم در برابر فرمان خدا] از دنیا نروید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و ابراهیم و یعقوب، پسران خود را به همان [آیین] سفارش کردند؛ [و هر دو در وصیتشان چنین گفتند:] «ای پسران من، خداوند برای شما این دین را برگزید؛ پس، البته نباید جز مسلمان بمیرید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ابراهیم و یعقوب پسران خود را به آیین خود توصیه کردند (و هر یک در وصیت خود گفت) که ای پسران من، بی تردید خداوند این دین را برای شما برگزیده، پس حتما (بکوشید تا) جز در حال اسلام از دنیا نروید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا هنگامی که مرگ یعقوب فرا رسید، شما حاضر بودید؟! در آن هنگام که به فرزندان خود گفت: «پس از من، چه چیز را می پرستید؟» گفتند: «خدای تو، و خدای پدرانت، ابراهیم و اسماعیل و اسحاق، خداوند یکتا را، و ما در برابر او تسلیم هستیم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا وقتی که یعقوب را مرگ فرا رسید، حاضر بودید؟ هنگامی که به پسران خود گفت: «پس از من، چه را خواهید پرستید؟» گفتند: «معبود تو، و معبود پدرانت، ابراهیم و اسماعیل و اسحاق -معبودی یگانه- را می پرستیم؛ و در برابر او تسلیم هستیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا شما (که می گوید یعقوب فرزندانش را به یهودیت سفارش کرد) حاضر و گواه بودید هنگامی که یعقوب را مرگ فرا رسید؟ (در صورتی که یعقوب فرزندانش را به دین حنیف ابراهیمی سفارش کرد) آن گاه که به پسران خود گفت: پس از من چه چیزی را خواهید پرستید؟ گفتند: خدای تو و خدای پدرانت ابراهیم و اسماعیل و اسحاق را که خدایی یگانه است می پرستیم و ما تسلیم (فرمان) اویم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها امتی بودند که در گذشتند. اعمال آنان، مربوط به خودشان بود و اعمال شما نیز مربوط به خود شماست؛ و شما هیچ گاه مسئول اعمال آنها نخواهید بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: آن جماعت را روزگار به سر آمد؛ دستاورد آنان برای آنان و دستاورد شما برای شماست؛ و از آنچه آنان می کرده اند، شما

بازخواست نخواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها گروهی بودند که درگذشتند، دستاورد آنها از آن آنهاست و دستاورد شما (اهل کتاب) هم از آن شماست، و شما هرگز از آنچه آنها می کردند بازخواست نمی شوید

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۳۵) ترجمه: (۱)

قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (۱۳۶) ترجمه: (۲)

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۳۷) ترجمه: (۳)

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ (۱۳۸) ترجمه: (۴)

قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ (۱۳۹) ترجمه: (۵)

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمْ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۱۴۰) ترجمه: (۶)

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۴۱) ترجمه: (۷)

ص: ۲۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اهل کتاب) گفتند: «یهودی یا مسیحی شوید، تا هدایت یابید!» بگو: «این آیینهای تحریف شده، هرگز نمی تواند موجب هدایت گردد، بلکه از آیین خالص ابراهیم پیروی کنید! و او هرگز از مشرکان نبود!»
ترجمه استاد فولادوند: و [اهل کتاب] گفتند: «یهودی یا مسیحی باشید، تا هدایت یابید!» بگو: «نه، بلکه [بر] آیین ابراهیم حق گرا [هستم]؛ و وی از مشرکان نبود.» ترجمه آیت الله مشکینی: و (اهل کتاب به مردم) گفتند: یهودی یا نصرانی باشید تا هدایت یابید. بگو: بلکه آیین ابراهیم حق گرا را (پیروی خواهیم کرد) و او هرگز از مشرکان نبود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگویید: «ما به خدا ایمان آورده ایم؛ و به آنچه بر ما نازل شده؛ و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و پیامبران از فرزندان او نازل گردید، و (همچنین) آنچه به موسی و عیسی و پیامبران (دیگر) از طرف پروردگار داده شده است، و در میان هیچ یک از آنها جدایی قائل نمی شویم، و در برابر فرمان خدا تسلیم هستیم؛ (و تعصبات نژادی و اغراض شخصی، سبب نمی شود که بعضی را بپذیریم و بعضی را رها کنیم.)»
ترجمه استاد فولادوند: بگویید: «ما به خدا، و به آنچه بر ما نازل شده، و به آنچه بر ابراهیم و اسحاق و یعقوب و اسباط نازل آمده، و به آنچه به موسی و عیسی داده شده، و به آنچه به همه پیامبران از سوی پروردگارشان داده شده، ایمان آورده ایم؛ میان هیچ یک از ایشان فرق نمی گذاریم؛ و در برابر او تسلیم هستیم.» ترجمه آیت الله مشکینی: (ای مؤمنان) بگویید: ما به خداوند و آنچه به سوی ما فرو فرستاده شده و به آنچه به سوی ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط (نوادگان یعقوب) فرو فرستاده شده و به آنچه به موسی و عیسی و آنچه به پیامبران از جانب پروردگارشان داده شده ایمان آوردیم، میان هیچ یک از آنان (در اینکه حقند و مبعوث از جانب خداوند) فرقی نمی گذاریم و ما در برابر او

تسلیم هستیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها نیز به مانند آنچه شما ایمان آورده اید ایمان بیاورند، هدایت یافته اند؛ و اگر سرپیچی کنند، از حق جدا شده اند و خداوند، شر آنها را از تو دفع می کند؛ و او شنونده و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر آنان [هم] به آنچه شما بدان ایمان آورده اید، ایمان آوردند، قطعاً هدایت شده اند، ولی اگر روی برتافتند، جز این نیست که سر ستیز [و جدایی] دارند؛ و به زودی خداوند [شر] آنان را از تو کفایت خواهد کرد، که او شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر آنها هم به آنچه شما بدان ایمان آورده اید ایمان آوردند مسلماً هدایت یافته اند، و اگر روی گرداندند جز این نیست که آنها در مقام مخالفت و دشمنی هستند، پس به زودی خداوند شر آنها را از تو دفع خواهد نمود و اوست شنوا و دانا

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: رنگ خدایی (بپذیرید! رنگ ایمان و توحید و اسلام)؛ و چه رنگی از رنگ خدایی بهتر است؟! و ما تنها او را عبادت می کنیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: این است نگارگری الهی؛ و کیست خوش نگارتر از خدا؟ و ما او را پرستندگانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری ایمان دل‌های ما) رنگ آمیزی خدایی است و کیست که رنگ آمیزیش بهتر از خدا باشد؟ و ما پرستندگان اویم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا در باره خداوند با ما محاجه می کنید؟! در حالی که او، پروردگار ما و شماس است؛ و اعمال ما از آن ما، و اعمال شما از آن شماس است؛ و ما او را با اخلاص پرستش می کنیم، (و موحد خالصیم).» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: آیا درباره خدا با ما بحث و گفتگو می کنید؟ با آنکه او پروردگار ما و پروردگار شماس است؛ و کردارهای ما از آن ما، و کردارهای شما از آن شماس است، و ما برای او اخلاص می ورزیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا در (کار) خدا با ما محاجه و گفتگو دارید (که چرا پیامبر را از عرب برگزیده)؟ در حالی که او پروردگار ما و شماس است و عمل‌های ما از آن ما و عمل‌های شما از آن شماس است و ما برای او اخلاص می ورزیم (و همین عمل و اخلاص سبب انتخاب پیامبر است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا می گوئید: «ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط، یهودی یا نصرانی بودند؟! بگو: «شما بهتر می دانید یا خدا؟! (و با اینکه می دانید آنها یهودی یا نصرانی نبودند، چرا حقیقت را کتمان می کنید؟)» و چه کسی ستمکارتر است از آن کس که گواهی و شهادت الهی را که نزد اوست، کتمان می کند؟! و خدا از اعمال شما غافل نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: یا می گوئید: «ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط [دوازده گانه] یهودی یا نصرانی بوده اند؟» بگو: «آیا شما بهتر می دانید یا خدا؟» و کیست ستمکارتر از آن کس که شهادتی از خدا را در نزد خویش پوشیده دارد؟ و خدا از آنچه می کنید غافل نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا می گوئید که ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط (نوادگان یعقوب) یهودی یا نصرانی بودند؟ بگو: شما داناترید یا خدا (که به براءت اینان از یهودیت و نصرانیت شهادت داده و شما می دانید و پنهان می دارید)؟ و کیست ستمکارتر از آن که شهادتی را که از خدا در نزد اوست پنهان دارد؟! و خداوند هرگز از آنچه می کنید غافل نیست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به هر حال) آنها امتی بودند که در گذشتند. آنچه کردند، برای خودشان است؛ و آنچه هم شما کرده اید، برای خودتان است؛ و شما مسئول اعمال آنها نیستید. _____ ترجمه استاد فولادوند: آن جماعت را روزگار سپری شد؛ برای ایشان است آنچه به دست آورده اند؛ و برای شماس آنچه به دست آورده اید؛ و از آنچه آنان می کرده اند، شما بازخواست نخواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها گروهی بودند که

درگذشتند، دستاورد آنها از آن آنهاست و دستاورد شما (اهل کتاب) هم از آن شماست، و شما هرگز از آنچه آنها می کردند بازخواست نمی شوید

سَيَقُولُ الشُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَن قِبَلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
(۱۴۲) ترجمه: (۱)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنُعَلِّمَ
مَنْ يَتَّبِعِ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ
لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (۱۴۳) ترجمه: (۲)

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ
وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ (۱۴۴) ترجمه: (۳)

وَلَيْسَ آتِيَتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبَلَتِهِمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِّنْ
بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ (۱۴۵) ترجمه: (۴)

ص: ۲۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به زودی سبک مغزان از مردم می گویند: «چه چیز آنها [= مسلمانان] را، از قبله ای که بر آن بودند، باز گردانید؟! بگو: «مشرق و مغرب، از آن خداست؛ خدا هر کس را بخواهد، به راه راست هدایت می کند.»
ترجمه استاد فولادوند : به زودی مردم کم خرد خواهند گفت: «چه چیز آنان را از قبله ای که بر آن بودند روگردان کرد؟» بگو: «مشرق و مغرب از آن خداست؛ هر که را خواهد به راه راست هدایت می کند.»
ترجمه آیت الله مشکینی : به زودی مردم کم خرد خواهند گفت: چه چیزی مسلمان ها را از قبله ای که بر آن بودند (از بیت المقدس، به سوی کعبه) روی گردان کرد؟ بگو: مشرق و مغرب از آن خداست، هر که را بخواهد به راه راست (راه اصلاح حال مجتمع بشری) هدایت می کند (و صلاح حال مدتی در توجه به قدس بود و پس از آن در توجه به کعبه است)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : همان گونه (که قبله شما، یک قبله میانه است) شما را نیز، امت میانه ای قرار دادیم (در حد اعتدال، میان افراط و تفریط)؛ تا بر مردم گواه باشید؛ و پیامبر هم بر شما گواه است. و ما، آن قبله ای را که قبلاً بر آن بودی، تنها برای این قرار دادیم که افرادی که از پیامبر پیروی می کنند، از آنها که به جاهلیت بازمی گردند، مشخص شوند. و مسلماً این حکم، جز بر کسانی که خداوند آنها را هدایت کرده، دشوار بود. (این را نیز بدانید که نمازهای شما در برابر قبله سابق، صحیح بوده است)؛ و خدا هر گز ایمان [= نماز] شما را ضایع نمی گرداند؛ زیرا خداوند، نسبت به مردم، رحیم و مهربان است. ترجمه استاد فولادوند : و بدین گونه شما را امتی میانه قرار دادیم، تا بر مردم گواه باشید؛ و پیامبر بر شما گواه باشد. و قبله ای را که [چندی] بر آن بودی، مقرر نکردیم جز برای آنکه کسی را که از پیامبر پیروی می کند، از آن کس که از عقیده خود برمی گردد بازناسیم؛ هر چند [این کار] جز بر کسانی که خدا هدایت [شان] کرده، سخت گران بود؛ و خدا بر آن نبود که ایمان شما را ضایع گرداند، زیرا خدا [نسبت] به مردم دلسوز و مهربان است. ترجمه آیت الله مشکینی : و همان گونه (که برای شما قبله مستقل تعیین کردیم) شما را امتی میانه

(معتدل میان افراط و تفریط) قرار دادیم، تا شما (در روز قیامت) بر مردم گواه باشید و این پیامبر هم بر شما گواه باشد. و ما قبله ای را که بر آن بودی (بیت المقدس را) قرار نداده بودیم جز برای آنکه کسی را که پیروی از این پیامبر می کند از کسی که به عقب بازمی گردد (و در قبله سابق باقی می ماند) بازشناسیم (علم ازلی ما منطبق به معلوم خارجی شود)، هر چند که این حکم جز بر کسانی که خدا هدایت کرده دشوار و سنگین بود. و خداوند بر آن نیست که ایمان شما را (پاداش اعتقاد پیشین شما یا عبادت های رو به قبله سابقتان را) ضایع کند، همانا خداوند به مردم رؤوف و مهربان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نگاه های انتظارآمیز تو را به سوی آسمان (برای تعیین قبله نهایی) می بینیم! اکنون تو را به سوی قبله ای که از آن خشنود باشی، باز می گردانیم. پس روی خود را به سوی مسجد الحرام کن! و هر جا باشید، روی خود را به سوی آن بگردانید! و کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده شده، بخوبی می دانند این فرمان حقی است که از ناحیه پروردگارشان صادر شده؛ (و در کتابهای خود خوانده اند که پیغمبر اسلام، به سوی دو قبله، نماز می خواند). و خداوند از اعمال آنها (در مخفی داشتن این آیات) غافل نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: [به هر سو] گردانیدن رویت در آسمان را نیک می بینیم. پس [باش تا] تو را به قبله ای که بدان خشنود شوی بگردانیم؛ پس روی خود را به سوی مسجد الحرام کن؛ و هر جا بودید، روی خود را به سوی آن بگردانید. در حقیقت، اهل کتاب نیک می دانند که این [تغییر قبله] از جانب پروردگارشان [بجا و] درست است؛ و خدا از آنچه می کنند غافل نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حتما ما به هر سو گشتن رویت را در آسمان (مانند کسی که منتظر امری باشد) می بینیم، و اینک تو را به سوی قبله ای که پسندی متوجه می کنیم پس روی خود را به سوی مسجد الحرام برگردان، و هر جا که باشید روی خود را به سوی آن بگردانید، و همانا کسانی که کتاب (آسمانی) به آنها داده شده می دانند که بی شک این (توجه به کعبه) از جانب پروردگارشان حق است (زیرا در کتاب آنهاست که پیامبر اسلام به دو قبله نماز خواهد خواند)، و خداوند از آنچه می کنند (از مخالفت آنها) غافل نیست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند که اگر برای (این گروه از) اهل کتاب، هرگونه آیه (و نشانه و دلیلی) بیاوری، از قبله تو پیروی نخواهند کرد؛ و تو نیز، هیچ گاه از قبله آنان، پیروی نخواهی نمود. (آنها نباید تصور کنند که بار دیگر، تغییر قبله امکان پذیر است!) و حتی هیچ یک از آنها، پیروی از قبله دیگری نخواهد کرد! و اگر تو، پس از این آگاهی، متابعت هوسهای آنها کنی، مسلماً از ستمگران خواهی بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر هرگونه معجزه ای برای اهل کتاب بیاوری [باز] قبله تو را پیروی نمی کنند، و تو [نیز] پیرو قبله آنان نیستی، و خود آنان پیرو قبله یکدیگر نیستند، و پس از علمی که تو را [حاصل] آمده، اگر از هوسهای ایشان پیروی کنی، در آن صورت جداً از ستمکاران خواهی بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلماً اگر برای اهل کتاب هر نشانه و برهانی بیاوری آنها از قبله تو پیروی نخواهند کرد و تو نیز هرگز پیرو قبله آنها نخواهی بود، و نیز برخی از آنها پیرو قبله دیگری نخواهد شد، و اگر از خواسته های آنها پس از آن دانشی که به تو رسیده پیروی کنی بی تردید در آن صورت از ستمکاران خواهی بود

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (١٤٦) ترجمه: (١)

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (١٤٧) ترجمه: (٢)

وَلِكُلِّ وِجْهَةٍ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٤٨) ترجمه: (٣)

وَمَنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (١٤٩) ترجمه: (٤)

وَمَنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلِأَتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٥٠) ترجمه: (٥)

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ (١٥١) ترجمه: (٦)

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ (١٥٢) ترجمه: (٧)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (١٥٣) ترجمه: (٨)

ص: ٢٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده ایم، او [= پیامبر] را همچون فرزندان خود می شناسند؛ (ولی) جمعی از آنان، حق را آگاهانه کتمان می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که به ایشان کتاب [آسمانی] داده ایم، همان گونه که پسران خود را می شناسند، او [=محمد] را می شناسند؛ و مسلماً گروهی از ایشان حقیقت را نهفته می دارند، و خودشان [هم] می دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) داده ایم او را (محمد صلی الله علیه وآله را طبق معرفی کامل تورات و انجیل) می شناسند به گونه ای که پسرانشان را می شناسند، و همانا گروهی از آنان حق را در حالی که می دانند شدیداً پنهان می کنند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (فرمان تغییر قبله) حکم حقی از طرف پروردگار توست، بنابراین، هرگز از تردیدکنندگان در آن مباش! _____ ترجمه استاد فولادوند: حق از جانب پروردگار توست. پس مبادا از تردیدکنندگان باشی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این حق (حکم تغییر قبله و هر حکم حقی) از جانب پروردگار توست، پس هرگز از تردیدکنندگان مباش

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر طایفه ای قبله ای دارد که خداوند آن را تعیین کرده است؛ (بنابراین، زیاد در باره قبله گفتگو نکنید! و به جای آن،) در نیکی ها و اعمال خیر، بر یکدیگر سبقت جوید! هر جا باشید، خداوند همه شما را (برای پاداش و کیفر در برابر اعمال نیک و بد، در روز رستاخیز،) حاضر می کند؛ زیرا او، بر هر کاری تواناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای هر کسی قبله ای است که وی روی خود را به آن [سوی] می گرداند؛ پس در کارهای نیک بر یکدیگر پیشی گیرید. هر کجا که باشید، خداوند همگی شما را [به سوی خود باز] می

آورد؛ در حقیقت، خدا بر همه چیز تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای هر گروهی قبله ای است که (روی خود) بدان سوی می گردانند (یهود به بیت المقدس، نصاری به مشرق، مسلمین به کعبه) پس (در آن نزاع نکنید و) به سوی کارهای خیر سبقت جوید هر جا که باشید خداوند همه شما را (به صحنه محشر) خواهد آورد (تا جزای عمل دهد)، همانا خداوند بر همه چیز تواناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از هر جا (و از هر شهر و نقطه ای) خارج شدی، (به هنگام نماز،) روی خود را به جانب «مسجد الحرام» کن! این دستور حقی از طرف پروردگار توست! و خداوند، از آنچه انجام می دهی، غافل نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از هر کجا بیرون آمدی، روی خود را به سوی مسجدالحرام بگردان، و البته این [فرمان] حق است و از جانب پروردگار تو است و خداوند از آنچه می کنی غافل نیست. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و از هر جا (برای سفر) بیرون آمدی روی خود را (در حال نماز) به سوی مسجد الحرام بگردان، و بی شک این (دستور) حق است از جانب پروردگار تو، و خداوند هرگز از آنچه می کنی غافل نیست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از هر جا خارج شدی، روی خود را به جانب مسجد الحرام کن! و هر جا بودید، روی خود را به سوی آن کنید! تا مردم، جز ظالمان (که دست از لجاجت بر نمی دارند)، دلیلی بر ضد شما نداشته باشند؛ (زیرا از نشانه های پیامبر، که در کتب آسمانی پیشین آمده، این است که او، به سوی دو قبله، نماز می خواند.) از آنها نترسید! و (تنها) از من بترسید! (این تغییر قبله، به خاطر آن بود که) نعمت خود را بر شما تمام کنم، شاید هدایت شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از هر کجا بیرون آمدی، [به هنگام نماز] روی خود را به سمت

مسجدالحرام بگردان؛ و هر کجا بودید رویهای خود را به سوی آن بگردانید، تا برای مردم -غیر از ستمگرانشان- بر شما حجتی نباشد. پس، از آنان نترسید، و از من بترسید، تا نعمت خود را بر شما کامل گردانم، و باشد که هدایت شوید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری) و از هر جا بیرون آمدی روی خود را (در حال نماز) به سوی مسجد الحرام بگردان و هر جا که باشید روی خود را به سوی آن بگردانید تا مردم را بر شما حجتی نباشد (مشرکان نگویند: مدعی آیین ابراهیم است و مخالف قبله او، و اهل کتاب نگویند: آن پیامبر موعود قبله اش کعبه است، پس این شخص او نیست)، مگر کسانی از آنها که ستم ورزیده اند (و بی منطق سخن می گویند)- پس از آنها نترسید و از من بترسید- و (نیز تعیین این قبله) برای آن است که نعمتم را بر شما تمام کنم و شاید هدایت شوید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان گونه (که با تغییر قبله، نعمت خود را بر شما کامل کردیم)، رسولی از خودتان در میان شما فرستادیم؛ تا آیات ما را بر شما بخواند؛ و شما را پاک کند؛ و به شما، کتاب و حکمت بیاموزد؛ و آنچه را نمی دانستید، به شما یاد دهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: همان طور که در میان شما، فرستاده ای از خودتان

روانه کردیم، [که] آیات ما را بر شما می خواند، و شما را پاک می گرداند، و به شما کتاب و حکمت می آموزد، و آنچه را نمی دانستید به شما یاد می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (تشریح این قبله نعمت است) همان

گونه که در میان شما رسولی از خودتان (انسانی هم نوع و هم زبانان، نه از فرشتگان و نه از پریان) فرستادیم که همواره آیات و نشانه های (توحید) ما را بر شما می خواند و (روح) شما را پاکیزه می کند و رشد می دهد و کتاب (آسمانی) و احکام شرع و معارف عقلی به شما می آموزد و آنچه را نمی دانستید به شما یاد می دهد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس به یاد من باشید، تا به یاد شما باشم! و شکر مرا گوید و (در برابر نعمتهایم) کفران نکنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس مرا یاد کنید، [تا] شما را یاد کنم؛ و شکرانه ام را به جای آرید؛

و با من ناسپاسی نکنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم، و مرا سپاس
گزارید و کفر نورزید و کفران نعمت من نکنید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای افرادی که ایمان آورده اید! از صبر (و استقامت) و نماز، کمک بگیرید! (زیرا)
خداوند با صابران است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از شکیبایی و نماز
یاری جوئید؛ زیرا خدا با شکیبایان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید
از صبر و نماز کمک بجوئید، که همانا خداوند با صابران است

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَمْوَاتٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ (۱۵۴) ترجمه: (۱)

وَلَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ (۱۵۵) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (۱۵۶) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ (۱۵۷) ترجمه: (۴)

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ (۱۵۸) ترجمه: (۵)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ (۱۵۹) ترجمه: (۶)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا فَاُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (۱۶۰) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (۱۶۱) ترجمه: (۸)

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (۱۶۲) ترجمه: (۹)

وَاللَّهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ (۱۶۳) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنها که در راه خدا کشته می شوند، مرده نگویید! بلکه آنان زنده اند، ولی شما نمی فهمید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی را که در راه خدا کشته می شوند، مرده نخوانید، بلکه زنده اند؛ ولی شما نمی دانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به کسانی که در راه خدا کشته می شوند مرده

نگویید، بلکه (ارواح آنها در عالم برزخ به نحو استقلال یا به حلول در قالب مثالی) زنده اند و لکن شما در نمی یابید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قطعاً همه شما را با چیزی از ترس، گرسنگی، و کاهش در مالها و جانها و میوه ها، آزمایش می کنیم؛ و بشارت ده به استقامت کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً شما را به چیزی از [قبیل] ترس و گرسنگی، و کاهش در اموال و جانها و محصولات می آزمایشیم؛ و مژده ده شکیبایان را: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حتماً شما را به اندکی از ترس و گرسنگی و کاهش از مالها و جانها و محصولات (درختان، یا ثمرات زندگی از زن و فرزند) آزمایش خواهیم نمود و شکیبایان را مژده ده

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که هر گاه مصیبتی به ایشان می رسد، می گویند: «ما از آن خدائیم؛ و به سوی او بازمی گردیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [همان] کسانی که چون مصیبتی به آنان برسد، می گویند: «ما از آن خدا هستیم، و به سوی او باز می گردیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که

چون مصیبتی بر آنها وارد شود گویند: همانا ما از آن خداییم (ملک حقیقی اویم به ملاک آنکه خلق و حفظ و تدبیر امور و اعدام ما به دست اوست) و همانا به سوی او باز خواهیم گشت

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها، همانها هستند که الطاف و رحمت خدا شامل حالشان شده؛ و آنها هستند هدایت یافتگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر ایشان درودها و رحمتی از پروردگارشان [باد] و راه یافتگان [هم] خود ایشانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها هستند که بر آنها درودها و رحمتی از جانب

پروردگارشان می رسد، و آنها هستند که رهیافته اند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: «صفا» و «مروه» از شعائر (و نشانه های) خداست! بنابراین، کسانی که حج خانه خدا و یا عمره انجام می دهند، مانعی نیست که بر آن دو طواف کنند؛ (و سعی صفا و مروه انجام دهند. و هرگز اعمال بی رویه مشرکان، که بتهایی بر این دو کوه نصب کرده بودند، از موقعیت این دو مکان مقدّس نمی کاهد!) و کسی که فرمان خدا را در انجام کارهای نیک اطاعت کند، خداوند (در برابر عمل او) شکر گزار، و (از افعال وی) آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، «صفا» و «مروه» از شعائر خداست [که یادآور اوست]؛ پس هر

که خانه [خدا] را حج کند، یا عمره گزارد، بر او گناهی نیست که میان آن دو سعی به جای آورد. و هر که افزون بر فریضه، کار نیکی کند، خدا حق شناس و داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا (دو کوه) صفا و مروه از علائم و نشانه های (دین و پرستش) خداست، پس کسی که حج خانه خدا کند یا عمره به جا آورد، بر او گناهی نیست (بلکه واجب است) که بر آن دو طواف کند (میان آن دو سعی نماید زیرا نصب کردن مشرکان قبل از اسلام بتی را در هر یک از صفا و مروه و احترامشان بدانها در هر شوط، سبب حرمت سعی الهی شما نمی شود) و هر که کار نیکی افزون بر حد واجب انجام دهد (بر تعداد سعی و طواف بیفزاید) خداوند سپاسگزار و داناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که دلایل روشن، و وسیله هدایتی را که نازل کرده ایم، بعد از آنکه در کتاب برای مردم بیان نمودیم، کتمان کنند، خدا آنها را لعنت می کند؛ و همه لعن کنندگان نیز، آنها را لعن می کنند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که نشانه های روشن، و رهنمودی را که فرو فرستاده ایم، بعد از

آنکه آن را برای مردم در کتاب توضیح داده ایم، نهفته می دارند، آنان را خدا لعنت می کند، و لعنت کنندگان لعنتشان می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که آنچه را ما نازل کردیم از دلایل روشن و راهنمایی ها (درباره نبوت محمد صلی الله علیه و آله و کتاب او) پس از آنکه همه را برای مردم در کتاب (تورات و انجیل) روشن کرده ایم، پنهان می کنند، آنانند که خداوند لعنتشان می کند و لعنت کنندگان نیز لعنتشان می کنند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آنها که توبه و بازگشت کردند، و (اعمال بد خود را، با اعمال نیک)، اصلاح نمودند، (و آنچه را کتمان کرده بودند؛ آشکار ساختند؛) من توبه آنها را می پذیرم؛ که من توباب و رحیمم. _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی که توبه کردند، و [خود را] اصلاح نمودند، و [حقیقت را]

آشکار کردند، پس بر آنان خواهم بخشود؛ و من توبه پذیرم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی که توبه کردند و به اصلاح (تباکاری های خود) پرداختند و (آنچه را کتمان کرده بودند) بیان نمودند، پس توبه آنها را می پذیرم و البته منم که بسیار عطف و توبه پذیرم و مهربانم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند، و در حال کفر از دنیا رفتند، لعنت خداوند و فرشتگان و همه مردم بر آنها خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کافر شدند، و در حال کفر مردند، لعنت خدا

و فرشتگان و تمام مردم بر آنان باد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به یقین کسانی که کفر ورزیدند و در حال کفر مردند لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر آنها باد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : همیشه در آن (لعن و دوری از رحمت پروردگار) باقی می مانند؛ نه در عذاب آنان تخفیف داده می شود، و نه مهلتی خواهند داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند : در آن [لعنت] جاودانه بمانند؛ نه عذابشان کاسته گردد، و نه مهلت یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : جاودانه در آن (لعنت) باشند، نه عذابی از آنها کاسته گردد و نه مهلت داده شوند (تا پوزش طلبند)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و خدای شما، خداوند یگانه ای است، که غیر از او معبودی نیست! اوست بخشنده و مهربان (و دارای رحمت عام و خاص)! _____ ترجمه استاد فولادوند : و معبود شما، معبود یگانه ای است که جز او هیچ معبودی نیست، [و اوست] بخشایشگر مهربان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و خدای شما خدایی یگانه است، جز او خدایی (مستحق پرستش) نیست که بخشنده و مهربان است

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَع النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (١٦٤) ترجمه: (١)

وَمَنْ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ (١٦٥) ترجمه: (٢)

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأُوا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ (١٦٦) ترجمه: (٣)

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنْ لَنَا كَرَّةٌ فَنَتَّبَرَأَ مِنْهُمُ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسِرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ (١٦٧) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (١٦٨) ترجمه: (٥)

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (١٦٩) ترجمه: (٦)

ص: ٢٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آفرینش آسمانها و زمین، و آمد و شد شب و روز، و کشتیهایی که در دریا به سود مردم در حرکتند، و آبی که خداوند از آسمان نازل کرده، و با آن، زمین را پس از مرگ، زنده نموده، و انواع جنبندهگان را در آن گسترده، و (همچنین) در تغییر مسیر بادهای و ابرهایی که میان زمین و آسمان مسخرند، نشانه هایی است (از ذات پاک خدا و یگانگی او) برای مردمی که عقل دارند و می اندیشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: راستی که در آفرینش آسمانها و زمین، و در پی یکدیگر آمدن شب و روز، و کشتیهایی که در دریا روانند با آنچه به مردم سود می رساند، و [همچنین] آبی که خدا از آسمان فرو فرستاده، و با آن، زمین را پس از مردنش زنده گردانیده، و در آن هر گونه جنبنده ای پراکنده کرده، و [نیز در] گردانیدن بادهای، و ابری که میان آسمان و زمین آرمیده است، برای گروهی که می اندیشند، واقعاً نشانه هایی [گویا] وجود دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین در آفرینش آسمانها و زمین، و آمد و شد شب و روز، و کشتی هایی که در دریا به سود مردم جریان دارند، و آبی که خداوند از آسمان نازل کرده و با آن زمین را پس از مرگش زنده نموده، و در آن از هر نوع جنبنده ای پراکنده کرده، و گرداندن بادهای (از سویی به سویی)، و ابری که در میان آسمان و زمین مسخر است، (در هر یک از این امور هفتگانه) نشانه هایی است (از توحید و قدرت و حکمت خدا) برای گروهی که می اندیشند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعضی از مردم، معبودهایی غیر از خداوند برای خود انتخاب می کنند؛ و آنها را همچون خدا دوست می دارند. اما آنها که ایمان دارند، عشقشان به خدا، (از مشرکان نسبت به معبودهایشان)، شدیدتر است. و آنها که ستم کردند، (و معبودی غیر خدا برگزیدند)، هنگامی که عذاب (الهی) را مشاهده کنند، خواهند دانست که تمام قدرت، از آن خداست؛ و خدا دارای مجازات شدید است؛ (نه معبودهای خیالی که از آنها می هراسند). _____

ترجمه استاد فولادوند: و برخی از مردم، در برابر خدا، همانندهایی [برای او] برمی گزینند، و آنها را چون دوستی خدا، دوست می دارند؛ ولی کسانی که ایمان آورده اند، به خدا محبت بیشتری دارند. کسانی که [با برگزیدن بتها، به خود] ستم نموده اند اگر می دانستند هنگامی که عذاب را مشاهده کنند تمام نیرو[ها] از آن خداست، و خدا سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از مردم به جای خدا همتایانی (از بت ها و ستارگان و اجنه)

برمی گزینند که آنها را چنان که باید خدا را دوست داشت دوست می دارند، ولی کسانی که ایمان آورده اند محبتشان به خداوند بیشتر است (از محبت آنها به معبوداتشان). و اگر کسانی که ستم کرده اند آن هنگام که عذاب (آخرت) را مشاهده می کنند ببینند که قدرت و نیرو همه از آن خداست و خدا سخت کیفر است (به شدت پشیمان خواهند شد)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام، رهبران (گمراه و گمراه کننده) از پیروان خود، بیزاری می جویند؛ و کیفر خدا را مشاهده می کنند؛ و دستشان از همه جا کوتاه می شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که پیشوایان از پیروان بیزاری جویند؛ و عذاب را مشاهده کنند، و میانشان پیوندها بریده گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که پیشوایان (کفر و جور) از پیروان خود بیزاری جویند و عذاب را (به چشم) ببینند و همه روابط و پیوندها از آنها بریده شود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (در این هنگام) پیروان می گویند: «کاش بار دیگر به دنیا برمی گشتیم، تا از آنها [= پیشوایان گمراه] بیزاری جویم، آن چنان که آنان (امروز) از ما بیزاری جستند! (آری)، خداوند این چنین اعمال آنها را به صورت حسرت زایی به آنان نشان می دهد؛ و هرگز از آتش (دوزخ) خارج نخواهند شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیروان می گویند: «کاش برای ما بازگشتی بود تا همان گونه که [آنان] از ما بیزاری جستند [ما نیز] از آنان بیزاری می جستیم.» این گونه خداوند، کارهایشان را - که بر آنان مایه حسرتهاست - به ایشان می نمایاند، و از آتش بیرون آمدنی نیستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که پیروی کردند گویند: کاش برای ما بازگشتی (به دنیا) بود تا ما نیز از آنها بیزاری می جستیم همان گونه که آنها از ما بیزاری جستند. این چنین خداوند عمل های (دنیوی) آنها را مایه های حسرتی به آنها ارائه می دهد، و آنها هرگز از آتش بیرون آمدنی نیستند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! از آنچه در زمین است، حلال و پاکیزه بخورید! و از گامهای شیطان، پیروی نکنید! چه اینکه او، دشمن آشکار شماست! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، از آنچه در زمین است حلال و پاکیزه را بخورید، و از گامهای شیطان پیروی مکنید که او دشمن آشکار شماست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، از آنچه در این زمین است (از انواع خوردنی ها و موجودات دیگر) حلال و پاکیزه بخورید و بر خوردار شوید، و پیروی از گام های شیطان نکنید، که او برای شما دشمنی آشکار است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او شما را فقط به بدیها و کار زشت فرمان می دهد؛ (و نیز دستور می دهد) آنچه را که نمی دانید، به خدا نسبت دهید. _____ ترجمه استاد فولادوند: [او] شما را فقط به بدی و زشتی فرمان می دهد، و [وامی دارد] تا بر خدا، چیزی را که نمی دانید بر بندید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که شما را به بدی و زشتی فرمان می دهد و اینکه نادانسته چیزهایی را به خدا نسبت دهید

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْلَوْا كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ (۱۷۰) ترجمه: (۱)

وَمَثَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بِكُمْ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (۱۷۱) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (۱۷۲) ترجمه: (۳)

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَن اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۷۳) ترجمه: (۴)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ تَمَنَّا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۷۴) ترجمه: (۵)

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَهَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ (۱۷۵) ترجمه: (۶)

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (۱۷۶) ترجمه: (۷)

ص: ۲۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که به آنها گفته شود: «از آنچه خدا نازل کرده است، پیروی کنید!» می گویند: «نه، ما از آنچه پدران خود را بر آن یافتیم، پیروی می نماییم.» آیا اگر پدران آنها، چیزی نمی فهمیدند و هدایت نیافتند (باز از آنها پیروی خواهند کرد)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون به آنان گفته شود: «از آنچه خدا نازل کرده است پیروی کنید!» می گویند: «نه، بلکه از چیزی که پدران خود را بر آن یافته ایم، پیروی می کنیم.» آیا هر چند پدرانشان چیزی را درک نمی کرده و به راه صواب نمی رفته اند [باز هم در خور پیروی هستند]؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون به آنها (به مشرکین و کفار) گفته شود: از آنچه خدا فرو فرستاده پیروی کنید، گویند: (نه)، بلکه از آنچه پدرانمان را بر آن یافتیم پیروی می کنیم. آیا (پیروی می کنند) هر چند پدرانشان چیزی را تعقل نمی کردند و (به راهی) هدایت نمی یافتند؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مثل (تو در دعوت) کافران، بسان کسی است که (گوسفندان و حیوانات را برای نجات از چنگال خطر)، صدا می زند؛ ولی آنها چیزی جز سر و صدا نمی شنوند؛ (و حقیقت و مفهوم گفتار او را درک نمی کنند. این کافران، در واقع) کر و لال و نابینا هستند؛ از این رو چیزی نمی فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و مثل [دعوت کننده] کافران چون مثل کسی است که حیوانی را که جز صدا و ندایی [مبهم، چیزی] نمی شنود بانگ می زند. [آری،] کردند، لالند، کورند. [و] در نمی یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مثال (دعوت کننده) کافران مثال کسی است که به حیوانی بانگ می زند که جز فریاد و بانگ زدن مبهم را نمی شنود (آنها نیز کلام را می شنوند و گویی معنی را نمی فهمند). کر و گنگ و کورند، از این رو نمی اندیشند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! از نعمتهای پاکیزه ای که به شما روزی داده ایم، بخورید

و شکر خدا را بجا آورید؛ اگر او را پرستش می کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از نعمتهای پاکیزه ای که روزی شما کرده ایم، بخورید و اگر تنها او را می پرستید خدا را شکر کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از چیزهای پاکیزه ای که روزی شما کرده ایم بخورید (از تمام آنچه در روی زمین برای شما آفریده ایم و پاکیزه است برخوردار شوید) و خدا را سپاس گزارید اگر تنها او را می پرستید (زیرا بدون شکر پرستش تمام نیست)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، تنها (گوشت) مردار، خون، گوشت خوک و آنچه را نام غیر خدا به هنگام ذبح بر آن گفته شود، حرام کرده است. (ولی) آن کس که مجبور شود، در صورتی که ستمگر و متجاوز نباشد، گناهی بر او نیست؛ (و می تواند برای حفظ جان خود، در موقع ضرورت، از آن بخورد؛) خداوند بخشنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [خداوند]، تنها مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که [هنگام سر بریدن] نام غیر خدا بر آن برده شده، بر شما حرام گردانیده است. [ولی] کسی که [برای حفظ جان خود به خوردن آنها] ناچار شود، در صورتی که ستمگر و متجاوز نباشد بر او گناهی نیست، زیرا خدا آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که (خداوند) بر شما، مردار و خون و گوشت خوک و حیوانی را که (وقت تذکیه) نام غیر خدا بر آن برده شده حرام کرده. اما کسی که ناچار (از خوردن آنها) شود در حالی که در اصل طالب آن نبوده (و بر ضد امام عدل قیام نکرده) و از حد ضرورت هم تجاوز ننموده باشد بر او گناهی نیست، که خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کتمان می کنند آنچه را خدا از کتاب نازل کرده، و آن را به بهای کمی می فروشند، آنها جز آتش چیزی نمی خورند؛ (و هدایا و اموالی که از این رهگذر به دست می آورند، در حقیقت آتش سوزانی است.) و خداوند، روز قیامت، با آنها سخن نمی گوید؛ و آنان را پاکیزه نمی کند؛ و برای آنها عذاب دردناکی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که آنچه را خداوند از کتاب نازل کرده، پنهان می دارند و بدان بهای ناچیزی به دست می آورند، آنان جز آتش در شکمهای خویش فرو نبرند. و خدا روز قیامت با ایشان سخن نخواهد گفت، و پاکشان نخواهد کرد، و عذابی دردناک خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که آنچه را خداوند از کتاب (کتاب آسمانی تورات و انجیل) نازل کرده کتمان می کنند (آیات حلیت چیزهایی را که علمایشان به نفع خود برای مردم حرام کرده اند پنهان می کنند) و بدین وسیله بهای اندکی به دست می آورند. آنها جز آتش به شکم های خود فرو نمی برند (در آخرت آن کتمان یا آن بهای به دست آمده به صورت خوردن آتش تجسم می یابد) و خدا در روز قیامت با آنان سخن نمی گوید و (از پلیدی اعمال) پاکشان نمی کند، و آنها را عذابی دردناک خواهد بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینان، همانهایی هستند که گمراهی را با هدایت، و عذاب را با آمرزش، مبادله کرده اند؛ راستی چقدر در برابر عذاب خداوند، شکیا هستند!! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان همان کسانی هستند که گمراهی را به [بهای] هدایت، و عذاب را به [ازای] آمرزش خریدند، پس به راستی چه اندازه باید بر آتش شکیا باشند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها هستند که گمراهی را به بهای هدایت و عذاب را به ازای آمرزش خریده اند، و! چه شکیبانند بر آتش

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها، به خاطر آن است که خداوند، کتاب (آسمانی) را به حق، (و توأم با نشانه ها و دلایل روشن)، نازل کرده؛ و آنها که در آن اختلاف می کنند، (و با کتمان و تحریف، اختلاف به وجود می آورند)، در

شکاف و (پراکندگی) عمیقی قرار دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند : چرا که خداوند کتاب [تورات] را به حق نازل کرده است، و کسانی که در باره کتاب [خدا] با یکدیگر به اختلاف پرداختند، در ستیزه ای دور و درازند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن عذاب به خاطر این است که خداوند کتاب را به حق فرو فرستاده است، (همه کتاب های آسمانی را برای هدفی درست و والا و عقلانی نازل کرده) و همانا کسانی که در کتاب خدا اختلاف نمودند (در پذیرش کل یا بعض، و تحریف لفظ یا معنی) در دشمنی دور و درازی به سر می برند

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (١٧٧) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنثَى بِالْأُنثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبِعْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٧٨) ترجمه: (٢)

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (١٧٩) ترجمه: (٣)

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ (١٨٠) ترجمه: (٤)

فَمَنْ بَدَلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١٨١) ترجمه: (٥)

ص: ٢٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نیکی، (تنها) این نیست که (به هنگام نماز،) روی خود را به سوی مشرق و (یا) مغرب کنید؛ (و تمام گفتگوی شما، در باره قبله و تغییر آن باشد؛ و همه وقت خود را مصروف آن سازید؛) بلکه نیکی (و نیکوکار) کسی است که به خدا، و روز رستاخیز، و فرشتگان، و کتاب (آسمانی)، و پیامبران، ایمان آورده؛ و مال (خود) را، با همه علاقه ای که به آن دارد، به خویشاوندان و یتیمان و مسکینان و واماندگان در راه و سائلان و بردگان، انفاق می کند؛ نماز را برپا می دارد و زکات را می پردازد؛ و (همچنین) کسانی که به عهد خود -به هنگامی که عهد بستند- وفا می کنند؛ و در برابر محرومیتها و بیماریها و در میدان جنگ، استقامت به خرج می دهند؛ اینها کسانی هستند که راست می گویند؛ و (گفتارشان با اعتقادشان هماهنگ است؛) و اینها هستند پرهیزکاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: نیکوکاری آن نیست که روی خود را به سوی مشرق و [یا] مغرب بگردانید، بلکه نیکی آن است که کسی به خدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب [آسمانی] و پیامبران ایمان آورد، و مال [خود] را با وجود دوست داشتنش، به خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و گدایان و در [راه آزاد کردن] بندگان بدهد، و نماز را برپای دارد، و زکات را بدهد، و آنان که چون عهد بندند، به عهد خود وفادارند؛ و در سختی و زیان، و به هنگام جنگ شکیبایانند؛ آنانند کسانی که راست گفته اند، و آنان همان پرهیزگاراند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تنها این که روی های خود را (برای عبادت) به سوی مشرق و مغرب بگردانید نیکی نیست، و لکن نیکی حقیقی (ایمان و رفتار) کسی است که به خداوند و روز آخرت و فرشتگان و کتاب (آسمانی) و پیامبران ایمان آورد (به مبدأ و معاد و اصول اعتقادی میان آن دو ایمان آورد) و مال خود را با آنکه آن را دوست (و بدان نیاز) دارد روی محبت خدا به خویشان و یتیمان و فقیران و در راه ماندگان و سائلان و در (راه آزادی) بندگان بدهد و نماز را برپا دارد و زکات پردازد، و (وفای) وفاداران به پیمان خویش آن گاه که پیمان بندند و به ویژه (استقامت) شکیبایان در سختی مالی و ضرر جسمی و هنگام جهاد است. آنها هستند که راست گفته اند و آنها هستند که پرهیزکارند. (و بالجمله نیکی در سه بعد اعتقادی و عملی و اخلاقی است.

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای افرادی که ایمان آورده اید! حکم قصاص در مورد کشتگان، بر شما نوشته شده است:

آزاد در برابر آزاد، و برده در برابر برده، و زن در برابر زن، پس اگر کسی از سوی برادر (دینی) خود، چیزی به او بخشیده شود، (و حکم قصاص او، تبدیل به خونبها گردد)، باید از راه پسندیده پیروی کند. (و صاحب خون، حال پرداخت کننده دیه را در نظر بگیرد.) و او [=قاتل] نیز، به نیکی دیه را (به ولی مقتول) بپردازد؛ (و در آن، مسامحه نکند). این، تخفیف و رحمتی است از ناحیه پروردگار شما! و کسی که بعد از آن، تجاوز کند، عذاب دردناکی خواهد داشت.

ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، در باره کشتگان، بر شما [حق] قصاص مقرر شده: آزاد عوض آزاد و بنده عوض بنده و زن عوض زن. و هر کس که از جانب برادر [دینی] اش [یعنی ولی مقتول]، چیزی [از حق قصاص] به او گذشت شود، [باید از گذشت ولی مقتول] به طور پسندیده پیروی کند، و با [رعایت] احسان، [خونبها را] به او بپردازد. این [حکم] تخفیف و رحمتی از پروردگار شماست؛ پس هر کس، بعد از آن از اندازه درگذرد، وی را عذابی دردناک است.

ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، بر شما درباره کشته شدگان (به عمد، حکم) قصاص نوشته و مقرر شده: آزاد در برابر آزاد، و برده در برابر برده، و زن در برابر زن. پس هر که (هر قاتلی که) از جانب برادر (دینی) خود (ولی مقتول) مورد چیزی از عفو قرار گرفت (همه حق قصاص یا بعضی از آن را بخشید یا تبدیل به دیه نمود) پس (بر عفوکننده است نسبت به بقیه یا گرفتن دیه) پیروی از معروف، و (بر قاتل است) پرداخت دیه به او به نیکی و احسان. این (دستور که قصاص حکم تخییری است نه واجب معین) تخفیف و رحمتی است از جانب پروردگارتان. پس هر که بعد از عفو، تجاوز کرد (قاتل را کشت) او را عذابی دردناک خواهد بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای شما در قصاص، حیات و زندگی است، ای صاحبان خرد! شاید شما تقوا پیشه کنید. ترجمه استاد فولادوند: و ای خردمندان، شما را در قصاص زندگانی است، باشد که به تقوا گرایید. ترجمه آیت الله مشکینی: و برای شما- ای صاحبان خرد- در قصاص، زندگی است (در پیاده کردن حکم قصاص زندگی جامعه است) شاید (از خونریزی به ناحق) پرهیز کنید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر شما نوشته شده: «هنگامی که یکی از شما را مرگ فرا رسد، اگر چیز خوبی [=مالی] از خود به جای گذارده، برای پدر و مادر و نزدیکان، بطور شایسته وصیت کند! این حقی است بر پرهیزکاران!» ترجمه استاد فولادوند: بر شما مقرر شده است که چون یکی از شما را مرگ فرا رسد، اگر مالی بر جای گذارد، برای پدر و مادر و خویشاوندان [خود] به طور پسندیده وصیت کند؛ [این کار] حقی است بر پرهیزگاران. ترجمه آیت الله مشکینی: بر شما نوشته و مقرر شده که چون یکی از شما را مرگ فرا رسد اگر مالی از خود باقی گذارده (علاوه بر ارثی که در اسلام تشریح شده) برای پدر و مادر و نزدیکان خود به طور پسندیده وصیت نماید. (این دستور علاوه بر حق فریضه) حقی بر عهده پرهیزکاران است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کسانی که بعد از شنیدنش آن را تغییر دهند، گناه آن، تنها بر کسانی است که آن (وصیت) را تغییر می دهند؛ خداوند، شنوا و داناست. ترجمه استاد فولادوند: پس هر کس آن [وصیت] را بعد از شنیدنش تغییر دهد، گناهِش تنها بر [گردن] کسانی است که آن را تغییر می دهند. آری، خدا شنوای داناست. ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر کس آن (وصیت) را پس از شنیدنش تبدیل کند (ترک نماید یا تغییر دهد) جز این نیست که گناهِش بر کسانی است که آن را تغییر می دهند. به یقین خداوند شنوا و داناست

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۸۲) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۸۳) ترجمه: (۲)

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۸۴) ترجمه: (۳)

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۸۵) ترجمه: (۴)

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ (۱۸۶) ترجمه: (۵)

ص: ۲۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که از انحرافِ وصیت کننده (و تمایل یک جانبه او به بعض ورثه)، یا از گناه او (که مبدا وصیت به کار خلافی کند) بترسد، و میان آنها را اصلاح دهد، گناهی بر او نیست؛ (و مشمول حکم تبدیل وصیت نمی باشد). خداوند، آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ولی کسی که از انحراف [و

تمایل بیجای] وصیت کننده ای [نسبت به ورثه اش] یا از گناه او [در وصیت به کار خلاف] بیم داشته باشد و میانشان را سازش دهد، بر او گناهی نیست، که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر که از انحراف یا از گناه وصیت کننده بترسد (بفهمد که اشتباها یا عمدا حقوق ورثه را تضییع کرده) پس میان آنها (ورثه و

اهل وصیت به تغییر دادن آن) اصلاح نماید بر او گناهی (در این تبدیل) نیست، همانا خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای افرادی که ایمان آورده اید! روزه بر شما نوشته شده، همان گونه که بر کسانی که قبل از شما بودند نوشته شد؛ تا پرهیزکار شوید. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید،

روزه بر شما مقرر شده است، همان گونه که بر کسانی که پیش از شما [بودند] مقرر شده بود، باشد که پرهیزگاری کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، روزه بر شما نوشته و مقرر شده همان

گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شد، شاید (روحتان نیرومند شود و از هواهای نفسانی) پرهیز کنید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چند روز معدودی را (باید روزه بدارید!) و هر کس از شما بیمار یا مسافر باشد تعدادی از روزهای دیگر را (روزه بدارد) و بر کسانی که روزه برای آنها طاق فرساست؛ (همچون بیماران مزمن، و پیرمردان و پیرزنان)، لازم است کفاره بدهند: مسکینی را اطعام کنند؛ و کسی که کار خیری انجام دهد، برای او بهتر است؛ و روزه داشتن برای شما بهتر است اگر بدانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [روزه در] روزهای معدودی [بر شما مقرر شده است

[ولی] هر کس از شما بیمار یا در سفر باشد، [به همان شماره] تعدادی از روزهای دیگر [را روزه بدارد]، و بر کسانی که [روزه] طاق فرساست، کفاره ای است که خوراک دادن به بینوایی است. و هر کس به میل خود، بیشتر نیکی کند، پس آن برای او بهتر است، و اگر بدانید، روزه گرفتن برای شما بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در

روزهایی چند پس هر که از شما مریض یا در سفر باشد تعدادی (به مقدار آنچه فوت شده) از روزهای دیگر (را روزه بدارد)، و بر کسانی که روزه طاقت فرسا باشد (مانند پیران و خردسالان و بیماران مزمن افطار جایز است و) دادن طعام به یک فقیر (یک مد به ازاء هر روز) کفاره و بدل آن است، و هر که بر خیر بیفزاید (و دو مد بدهد) برای او بهتر است، و روزه گرفتن (هر چند توان فرسا باشد) بهتر است، اگر بدانید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (روزه، در چند روز معدود) ماه رمضان است؛ ماهی که قرآن، برای راهنمایی مردم، و نشانه های هدایت، و فرق میان حق و باطل، در آن نازل شده است. پس آن کس از شما که در ماه رمضان در حضر باشد، روزه بدارد! و آن کس که بیمار یا در سفر است، روزهای دیگری را به جای آن، روزه بگیرد! خداوند، راحتی شما را می خواهد، نه زحمت شما را! هدف این است که این روزها را تکمیل کنید؛ و خدا را بر اینکه شما را هدایت کرده، بزرگ بشمرید؛ باشد که شکرگزاری کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ماه رمضان [همان ماه] است که در آن، قرآن فرو فرستاده شده است، [کتابی] که مردم را راهبر، و [متضمن] دلایل آشکار هدایت، و [میزان] تشخیص حق از باطل است. پس هر کس از شما این ماه را درک کند باید آن را روزه بدارد، و کسی که بیمار یا در سفر است [باید به شماره آن،] تعدادی از روزهای دیگر [را روزه بدارد]. خدا برای شما آسانی می خواهد و برای شما دشواری نمی خواهد؛ تا شماره [مقرر] را تکمیل کنید و خدا را به پاس آنکه رهنمونیتان کرده است به بزرگی بستاید، و باشد که شکرگزاری کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ماه رمضان ماهی است که قرآن در آن فرو فرستاده شده که راهنمای مردم و دلایلی روشن از هدایت و جدایی (بین حق و باطل) است. پس کسی که در این ماه حاضر باشد (در وطن باشد) باید آن را روزه بدارد، و کسی که بیمار یا در سفر باشد تعدادی از روزهای دیگر (را به مقدار آنچه فوت شده روزه بدارد). خداوند برای شما آسانی می خواهد و برای شما دشواری نمی خواهد، و (می خواهد) تا شماره معین (سی روز) را تمام کنید و خدا را به پاس آنکه شما را هدایت نموده تکبیر گوید و بزرگ شمارید، و شاید سپاس گزارید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که بندگان من، از تو در باره من سؤال کنند، (بگو): من نزدیکم! دعای دعا کننده را، به هنگامی که مرا می خواند، پاسخ می گویم! پس باید دعوت مرا بپذیرند، و به من ایمان بیاورند، تا راه یابند (و به مقصد برسند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هرگاه بندگان من، از تو در باره من بپرسند، [بگو] من نزدیکم، و دعای دعاکننده را -به هنگامی که مرا بخواند- اجابت می کنم، پس [آنان] باید فرمان مرا گردن نهند و به من ایمان آورند، باشد که راه یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون بندگان من از تو درباره من بپرسند (بگو که) من حتما (به همه) نزدیکم، دعای دعاکننده را هنگامی که مرا بخواند اجابت می کنم، پس دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان آورند، شاید که راه یابند

أَجَلَ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثِ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِيَّاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِيَّاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَمَّا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۱۸۷) ترجمه: (۱)

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدُلُّوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۸۸) ترجمه: (۲)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَاهِلَةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَيِّجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْمَبُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْمَبُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَأَتَقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۱۸۹) ترجمه: (۳)

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (۱۹۰) ترجمه: (۴)

ص: ۲۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آمیزش جنسی با همسرانتان، در شب روزهایی که روزه می گیرید، حلال است. آنها لباس شما هستند؛ و شما لباس آنها (هر دو زینت هم و سبب حفظ یکدیگرید). خداوند می دانست که شما به خود خیانت می کردید؛ (و این کار ممنوع را انجام می دادید؛) پس توبه شما را پذیرفت و شما را بخشید. اکنون با آنها آمیزش کنید، و آنچه را خدا برای شما مقرر داشته، طلب نمایید! و بخورید و بیاشامید، تا رشته سپید صبح، از رشته سیاه (شب) برای شما آشکار گردد! سپس روزه را تا شب، تکمیل کنید! و در حالی که در مساجد به اعتکاف پرداخته اید، با زنان آمیزش نکنید! این، مرزهای الهی است؛ پس به آن نزدیک نشوید! خداوند، این چنین آیات خود را برای مردم، روشن می سازد، باشد که پرهیزکار گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در شبهای روزه، همخوابگی با زنانتان بر شما حلال گردیده است. آنان برای شما لباسی هستند و شما برای آنان لباسی هستید. خدا می دانست که شما با خودتان ناراستی می کردید، پس توبه شما را پذیرفت و از شما درگذشت. پس، اکنون [در شبهای ماه رمضان می توانید] با آنان همخوابگی کنید، و آنچه را خدا برای شما مقرر داشته طلب کنید. و بخورید و بیاشامید تا رشته سپید بامداد از رشته سیاه [شب] بر شما نمودار شود؛ سپس روزه را تا [فرا رسیدن] شب به اتمام رسانید. و در حالی که در مساجد معتکف هستید [با زنان] درنیامیزید. این است حدود احکام الهی! پس [زنهار به قصد گناه] بدان نزدیک نشوید. این گونه، خداوند آیات خود را برای مردم بیان می کند، باشد که پروا پیشه کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای شما در شب روزه همبستر شدن با زنانتان حلال شد، آنها لباسند برای شما و شما لباسید برای آنها (هر یک زینت دیگری هستید و پوشاننده عیوب و حافظ از گناه او). خداوند می دانست که شما (درباره حرمت آمیزش در شب روزه) به خود خیانت می کردید، پس بر شما عطف توجه کرد و از شما درگذشت، پس اکنون (می توانید) با آنها همبستر شوید و آنچه را خدا برای شما (درباره این عمل) مقرر داشته (از ثواب و عفت از حرام و اولاد صالح) طلب کنید، و (در شب های روزه رواست که) بخورید و بیاشامید تا وقتی که رشته سپید صبح از رشته سیاه (شب) برای شما روشن گردد، سپس روزه را تا شب به اتمام رسانید. و با زنان در حالی که در مساجد معتکفید همبستر نشوید. اینها مرزهای (حلال و حرام) خداوند است، نزدیک آنها نروید (تخلف نکنید). این گونه

خداوند آیات خود را برای مردم روشن می سازد، شاید پرهیزند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اموال یکدیگر را به باطل (و ناحق) در میان خود نخورید! و برای خوردن بخشی از اموال مردم به گناه، (قسمتی از) آن را (به عنوان رشوه) به قضات ندهید، در حالی که می دانید (این کار، گناه است)!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و اموالتان را میان خودتان به ناروا مخورید، و [به عنوان رشوه قسمتی از] آن

را به قضات مدهید تا بخشی از اموال مردم را به گناه بخورید، در حالی که خودتان [هم خوب] می دانید.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اموالتان را در میان خود به ناحق مخورید و آن را به سوی قاضیان (به

عنوان رشوه) سرازیر نکنید تا پاره ای از اموال مردم را به گناه و ناحق بخورید در حالی که (حرمت کارتان را) می دانید
۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در باره «هلالهای ماه» از تو سؤال می کنند؛ بگو: «آنها، بیان اوقات (و تقویم طبیعی) برای (نظام زندگی) مردم و (تعیین وقت) حج است.» و (آن چنان که در جاهلیت مرسوم بود که به هنگام حج، که جامه احرام می پوشیدند، از در خانه وارد نمی شدند، و از نقب پشت خانه وارد می شدند، نکنید!) کار نیک، آن نیست که از پشت خانه ها وارد شوید؛ بلکه نیکی این است که پرهیزگار باشید! و از در خانه ها وارد شوید و تقوا پیشه کنید، تا رستگار گردید!
_____ ترجمه استاد فولادوند: در باره [حکمت] هلالها [ی ماه] از تو می پرسند، بگو: «آنها [شاخص]

گاه شماری برای مردم و [موسم] حج اند.» و نیکی آن نیست که از پشت خانه ها درآیید، بلکه نیکی آن است که کسی تقوا پیشه کند، و به خانه ها از در [ورودی] آنها درآیید، و از خدا بترسید، باشد که رستگار گردید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: از تو درباره ماه های نو (و حکمت تغییر شکل آنها از هلال تا بدر) می پرسند، بگو: آنها وسیله تعیین اوقات (تقویم طبیعی برای کارهای دنیوی) مردم و (برای وقت) حج (و سایر اعمال دینی دارای وقت معین) است. و نیکی آن نیست که به خانه ها از پشت آنها درآیید (مانند سنت جاهلیت که محرم باید به خانه خود از پشت دیوار وارد شود نه از در ورودی)، و لکن نیکی (عمل) کسی است که (از گناه) می پرهیزد، و به خانه ها از درهای آنها درآیید و از خدا پروا کنید، شاید رستگار گردید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در راه خدا، با کسانی که با شما می جنگند، نبرد کنید! و از حد تجاوز نکنید، که خدا تعدی کنندگان را دوست نمی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در راه خدا، با کسانی که با شما می

جنگند، بجنگید، ولی از اندازه درنگذربید، زیرا خداوند تجاوزکاران را دوست نمی دارد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در راه خدا با کسانی که با شما می جنگند بجنگید و (وقت جنگ از حدود شرعی و قوانین عقلایی جنگ) تجاوز نکنید (بدون عذر قانونی حمله ننمایید، با هم پیمان متارکه نکنید، ضعیفان بی آزار را مکشید، کشته ها را مثله نکنید و اموال را بی جهت اتلاف ننمایید) که خداوند تجاوزکاران را دوست ندارد

وَأَقْتَلُوهُمْ حَيْثُ ثَقُمْتُمْ وَهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرِجُوهُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَمَّا تَقَاتَلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَيْثُ يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ (۱۹۱) ترجمه: (۱)

فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۹۲) ترجمه: (۲)

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ (۱۹۳) ترجمه: (۳)

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (۱۹۴) ترجمه: (۴)

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۹۵) ترجمه: (۵)

وَأْتُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنِ أَحْصَصْتُمْ فَلِمَ اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَخْلُقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَن كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمْتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۱۹۶) ترجمه: (۶)

ص: ۳۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را [=بت پرستانی که از هیچ گونه جنایتی ابا ندارند] هر کجا یافتید، به قتل برسانید! و از آن جا که شما را بیرون ساختند [=مکه]، آنها را بیرون کنید! و فتنه (و بت پرستی) از کشتار هم بدتر است! و با آنها، در نزد مسجد الحرام (در منطقه حرم)، جنگ نکنید! مگر اینکه در آن جا با شما بجنگند. پس اگر (در آن جا) با شما پیکار کردند، آنها را به قتل برسانید! چنین است جزای کافران! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کجا بر ایشان دست یافتید آنان را بکشید، و همان گونه که شما را بیرون راندند، آنان را بیرون برانید، [چرا که] فتنه [=شرك] از قتل بدتر است، [با این همه] در کنار مسجد الحرام با آنان جنگ نکنید، مگر آنکه با شما در آن جا به جنگ درآیند، پس اگر با شما جنگیدند، آنان را بکشید، که کيفر کافران چنین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر جا به آنها (به مشرکین مکه) دست یافتید آنها را بکشید، و از جایی که شما را بیرون راندند (از مکه) بیرون رانید، و فتنه (شرك) آنها و آزار دادن مسلمان ها و بیرون کردن آنها از مکه) از کشتن بدتر است. و با آنها در نزد مسجد الحرام ننگید مگر آنکه در آنجا با شما بجنگند، پس اگر (در آنجا) با شما جنگیدند آنها را بکشید، که کيفر کافران همین است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر خودداری کردند، خداوند آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر باز ایستادند، البته خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر (از شرك و ستیزه) باز ایستند، همانا خداوند بسیار آمرزنده مهربان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و با آنها پیکار کنید! تا فتنه (و بت پرستی، و سلب آزادی از مردم)، باقی نماند؛ و دین، مخصوص خدا گردد. پس اگر (از روش نادرست خود) دست برداشتند، (مزاحم آنها نشوید! زیرا) تعدی جز بر ستمکاران روا

نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: با آنان بجنگید تا دیگر فتنه ای نباشد، و دین، مخصوص خدا شود. پس اگر دست برداشتند، تجاوز جز بر ستمکاران روا نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با آنها بجنگید تا فتنه ای نباشد (تا ریشه شرک کنده شود) و آیین و اطاعت تنها از آن خدا باشد. پس اگر (از شرکشان) باز ایستادند، تعدی جز بر ستمکاران روا نیست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ماه حرام، در برابر ماه حرام! (اگر دشمنان، احترام آن را شکستند، و در آن با شما جنگیدند، شما نیز حق دارید مقابله به مثل کنید.) و تمام حرامها، (قابل) قصاص است. و (به طور کلی) هر کس به شما تجاوز کرد، همانند آن بر او تعدی کنید! و از خدا بپرهیزید (و زیاده روی ننمایید)! و بدانید خدا با پرهیزکاران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این ماه حرام در برابر آن ماه حرام است، و [هتک] حرمتها قصاص دارد. پس هر کس بر شما تعدی کرد، همان گونه که بر شما تعدی کرده، بر او تعدی کنید و از خدا پروا بدارید و بدانید که خدا با تقوای پیشگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ماه حرام در مقابل ماه حرام است (ماه های رجب، ذو القعدة، ذو الحجه و محرم محترم اند و نباید در آنها جنگید، اما اگر کسی حرمت آن را شکست و شروع به جنگ کرد، باید در همان ماه حرام با او جنگید) و همه محترم ها (مانند حرم، مسجد الحرام، جان و عرض مؤمن در مقابل هم اند و) قصاص دارند، پس هر که بر شما تعدی کرد (و احترامی را شکست) شما هم به مانند آن بر او تعدی کنید، و از خدا پروا نمایید (که از مرز مقابله به مثل تجاوز نکنید) و بدانید که خدا با پرهیزکاران است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در راه خدا، انفاق کنید! و (با ترک انفاق)، خود را به دست خود، به هلاکت نیفکنید! و نیکی کنید! که خداوند، نیکوکاران را دوست می دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در راه خدا انفاق کنید، و خود را با دست خود به هلاکت میفکنید، و نیکی کنید که خدا نیکوکاران را دوست می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در راه خدا انفاق کنید و (به واسطه ترک انفاق در راه جهاد، یا صرف

آن در غیر راه خدا) خود را به دست خود به هلاکت نیفکنید، و نیکی کنید که بی تردید خداوند نیکوکاران را دوست دارد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و حج و عمره را برای خدا به اتمام برسانید! و اگر محصور شدید، (و مانعی مانند ترس از دشمن یا بیماری، اجازه نداد که پس از احرام بستن، وارد مکه شوید)، آنچه از قربانی فراهم شود (ذبح کنید، و از احرام خارج شوید)! و سرهای خود را نتراشید، تا قربانی به محلش برسد (و در قربانگاه ذبح شود)! و اگر کسی از شما بیمار بود، و یا ناراحتی در سر داشت، (و ناچار بود سر خود را بتراشد)، باید فدیة و کفاره ای از قبیل روزه یا صدقه یا گوسفندی بدهد! و هنگامی که (از بیماری و دشمن) در امان بودید، هر کس با ختم عمره، حج را آغاز کند، آنچه از قربانی برای او میسر است (ذبح کند)! و هر که نیافت، سه روز در ایام حج، و هفت روز هنگامی که باز می گردید، روزه بدارد! این، ده روز کامل است. (البته) این برای کسی است که خانواده او، نزد مسجد الحرام نباشد [= اهل مکه و اطراف آن نباشد]. و از خدا بپرهیزید! و بدانید که او، سخت کیفر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای خدا حج و عمره را به پایان رسانید، و اگر [به علت موانعی] بازداشته شدید، آنچه از قربانی میسر است [قربانی کنید]؛ و تا قربانی به قربانگاه نرسیده سر خود را متراشید؛ و هر کس از شما بیمار باشد یا در سر ناراحتی داشته باشد [و ناچار شود در احرام سر بتراشد] به کفاره [آن، باید] روزه ای بدارد، یا صدقه ای دهد، یا قربانی بکند؛ و چون ایمنی یافتید، پس هر کس از [اعمال] عمره به حج پرداخت، [باید] آنچه از قربانی میسر است [قربانی کند]، و آن کس که [قربانی نیافت] [باید] در هنگام حج، سه روز روزه [بدارد]؛ و چون برگشتید هفت [روز دیگر روزه بدارید]؛ این ده [روز] تمام است. این [حج تمتع] برای کسی است که اهل مسجد الحرام

[=مکه] نباشد؛ و از خدا بترسید، و بدانید که خدا سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (عمل) حج و عمره را برای خدا به اتمام رسانید، و اگر (پس از بستن احرام به واسطه دشمن یا بیماری) ممنوع از عمل شدید (بر شماس) قربانی کردن آنچه میسر گردد (از شتر یا گاو یا گوسفند، که به قربانگاه مکه یا منی بفرستید)، و سر خود را نتراشید تا آن قربانی به محل خود برسد و اگر کسی از شما (در حال احرام) مریض باشد یا ناراحتی از ناحیه سر داشته باشد (و مجبور به تراشیدن سر شود، سر را بتراشد و) کفاره ای از قبیل روزه یا صدقه یا قربانی انجام دهد. و اگر (در مورد حج و عمره از دشمن و بیماری) ایمن بودید پس هر که با تقدیم عمره تمتع (عمره بهره مندی از تقرب به خدا، و برخورداری از ممنوعات احرام پس از احرام آن) به سوی حج تمتع رود بر اوست آنچه میسر گردد از قربانی (شتر یا گاو یا گوسفند) و کسی که قربانی نیابد (یا پول آن را نداشته باشد) بر اوست سه روز در همان سفر حج روزه داشتن و هفت روز هنگامی که برگشتید این ده روز کامل است. این (حج که تمتع نامیده می شود) فریضه کسی است که (خود و) خانواده اش ساکن مسجد الحرام (مکه و اطرافش تا ۲۴ کیلومتر) نباشند. و از خدا پروا کنید و بدانید که خداوند سخت کیفر است

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ (۱۹۷) ترجمه: (۱)

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِّن قَبْلِهِ لَمَنِ الضَّالِّينَ (۱۹۸) ترجمه: (۲)

ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۹۹) ترجمه: (۳)

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ (۲۰۰) ترجمه: (۴)

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (۲۰۱) ترجمه: (۵)

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۲۰۲) ترجمه: (۶)

ص: ۳۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حج، در ماه های معینی است! و کسانی که (با بستن احرام، و شروع به مناسک حج)، حج را بر خود فرض کرده اند، (باید بدانند که) در حج، آمیزش جنسی با زنان، و گناه و جدال نیست! و آنچه از کارهای نیک انجام دهید، خدا آن را می داند. و زاد و توشه تهیه کنید، که بهترین زاد و توشه، پرهیزکاری است! و از من پرهیزید ای خردمندان! _____ ترجمه استاد فولادوند: حج در ماههای معینی است. پس هر کس در این [ماه]ها، حج را [برخود] واجب گرداند، [بداند که] در اثنای حج، همبستری و گناه و جدال [روا] نیست، و هر کار نیکی انجام می دهید، خدا آن را می داند، و برای خود توشه بگیرید که در حقیقت، بهترین توشه، پرهیزگاری است، و ای خردمندان! از من پروا کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (زمان) حج ماه های معینی است (شوال، ذی قعدة و ذی حجه)، پس کسی که در این ماه ها حج را (به واسطه بستن احرام، بر خود) واجب ساخت (بداند که) در (حال احرام) حج، بدزبانی و آمیزش با زنان و گناه و مجادله در سخن (روا) نیست، و هر کار خیری انجام دهید خداوند می داند، و برای خود توشه بگیرید که بهترین توشه تقواست، و از من پروا کنید ای صاحبان خرد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گناهی بر شما نیست که از فضل پروردگارتان (و از منافع اقتصادی در ایام حج) طلب کنید (که یکی از منافع حج، پی ریزی یک اقتصاد صحیح است). و هنگامی که از «عرفات» کوچ کردید، خدا را نزد «مشعر الحرام» یاد کنید! او را یاد کنید همان طور که شما را هدایت نمود و قطعاً شما پیش از این، از گمراهان بودید. _____ ترجمه استاد فولادوند: بر شما گناهی نیست که [در سفر حج] از فضل پروردگارتان [روزی خویش] بجوید؛ پس چون از عرفات کوچ نمودید، خدا را در مشعر الحرام یاد کنید، و یادش کنید که شما را که بیشتر از بیراهان بودید، فراراه آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر شما گناهی نیست که (در اثنای حج) از پروردگارتان فضل و روزی طلبید، و چون از عرفات (به سوی مشعر) سرازیر شدید خدا را (در وادی مزدلفه) در نزد (کوه)

مشعر الحرام یاد کنید، و او را یاد کنید به پاس آنکه شما را هدایت نمود، و واقعیت این است که شما پیش از آن از گمراهان بودید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس از همان جا که مردم کوچ می کنند، (به سوی سرزمین منی) کوچ کنید! و از خداوند، آمرزش بطلبید، که خدا آمرزنده مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از همان جا که [انبوه] مردم روانه می شوند، شما نیز روانه شوید و از خداوند آمرزش خواهید که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس (از وادی مشعر به سوی منی) از همان جایی که مردم سرازیر می

شوند روانه شوید (نه از راهی که مشرکان می روند)، و از خدا آمرزش طلبید، که خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که مناسک (حج) خود را انجام دادید، خدا را یاد کنید، همانند یادآوری از پدرانتان (آن گونه که رسم آن زمان بود) بلکه از آن هم بیشتر! (در این مراسم، مردم دو گروهند: بعضی از مردم می گویند: «خداوند! به ما در دنیا، (*نیکی*) عطا کن!» ولی در آخرت، بهره ای ندارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آداب ویژه حج خود را به جای آوردید، همان گونه که پدران خود را به یاد می آورید، یا با یادکردنی بیشتر، خدا را به یاد آورید. و از مردم کسی است که می گوید: «پروردگارا، به ما، در همین دنیا عطا کن» و حال آنکه برای او در آخرت نصیبی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون اعمال و آداب حجتان را به جا آورید خدا را یاد کنید آن گونه که پدرانتان را یاد می کنید یا بهتر و رساتر از آن (رسم عرب این بود که پس از انجام حج در منی به ذکر افتخارات پدران خود می پرداختند). پس برخی از مردم گویند: پروردگارا، به ما در دنیا (نعمت) ده و آنان را در آخرت نصیبی نیست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بعضی می گویند: «پروردگارا! به ما در دنیا (*نیکی*) عطا کن! و در آخرت نیز (*نیکی*) مرحمت فرما! و ما را از عذاب آتش نگاه دار!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی از آنان می گویند: «پروردگارا! در این دنیا به ما نیکی و در آخرت [نیز] نیکی عطا کن، و ما را از عذاب آتش [دور] نگه دار.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از آنان گویند: پروردگارا، به ما در دنیا نیکی و در آخرت نیکی عطا کن و ما را از عذاب آتش (دوزخ) نگاه دار

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها از کار (و دعای) خود، نصیب و بهره ای دارند؛ و خداوند، سریع الحساب است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنانند که از دستاوردهای خود، بهره ای خواهند داشت و خدا زودشمار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها هستند که از دستاوردهای نصیبی خواهند داشت، و خداوند زودرس به حساب است (در لمحّه ای قیامت را برپا خواهد کرد و در لحظه ای به حساب اجمالی سزای خلاق پیش از حساب تفصیلی علنی خواهد رسید)

وَأَذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٢٠٣) ترجمه: (١)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ (٢٠٤) ترجمه: (٢)

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ (٢٠٥) ترجمه: (٣)

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ (٢٠٦) ترجمه: (٤)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ (٢٠٧) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (٢٠٨) ترجمه: (٦)

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٠٩) ترجمه: (٧)

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْعَمَامِ وَالْمَلَائِكَةِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (٢١٠) ترجمه: (٨)

ص: ٣٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خدا را در روزهای معینی یاد کنید! (روزهای ١١ و ١٢ و ١٣ ماه ذی حجه). و هر کس شتاب کند، (و ذکر خدا را) در دو روز انجام دهد، گناهی بر او نیست، و هر که تأخیر کند، (و سه روز انجام دهد نیز) گناهی بر او نیست؛ برای کسی که تقوا پیشه کند. و از خدا پرهیزید! و بدانید شما به سوی او محشور خواهید شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا را در روزهایی معین یاد کنید، پس هر کس شتاب کند [و اعمال را] در دو روز [انجام دهد]، گناهی بر او نیست، و هر که تأخیر کند [و اعمال را در سه روز انجام دهد] گناهی بر او نیست. [این اختیار] برای کسی است که [از محرمات] پرهیز کرده باشد. و از خدا پروا کنید و بدانید که شما را به سوی او گرد خواهد آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خدا را در (شب و) روزهای معدودی (١١ و ١٢ و ١٣ ذی حجه، که حاجیان باید در منی باشند، به ذکر و نماز و سنگ زدن به جمره ها) یاد کنید. پس هر که در دو روز (اعمال را انجام دهد) (و شتاب به کوچ کند گناهی بر او نیست، و کسی هم که (تا روز سوم) تأخیر کند گناهی بر او نیست، (و این اختیار) برای کسی است (که در حال احرام از صید و آمیزش با زن) پرهیز کرده باشد. و از خدا پروا کنید و بدانید که حتما همه شما (در آخرت) به سوی او گرد آورده می شوید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از مردم، کسانی هستند که گفتار آنان، در زندگی دنیا مایه اعجاب تو می شود؛ (در ظاهر، اظهار محبت شدید می کنند) و خدا را بر آنچه در دل دارند گواه می گیرند. (این در حالی است که) آنان، سرسخت ترین دشمنانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان مردم کسی است که در زندگی این دنیا سخنش تو را به تعجب وامی دارد، و خدا را بر آنچه در دل دارد گواه می گیرد، و حال آنکه او سخت ترین دشمنان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از مردم کس هست که گفتارش در زندگی دنیا تو را به شگفت می

آورد و خدا را بر آنچه در دل دارد گواه می گیرد در حالی که سرسخت ترین دشمنان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نشانه آن، این است که) هنگامی که روی برمی گردانند (و از نزد تو خارج می شوند)، در راه فساد در زمین، کوشش می کنند، و زراعتها و چهارپایان را نابود می سازند؛ (با اینکه می دانند) خدا فساد را دوست نمی دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون برگردد [یا ریاستی یابد] کوشش می کند که در زمین فساد نماید و کشت و نسل را نابود سازد، و خداوند تباہکاری را دوست ندارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون روی گرداند (و از نزد تو بیرون رود، یا چون سرپرست کاری شود) در زمین به راه افتد تا در آن فساد کند و کشت و نسل را نابود نماید، و خداوند فساد را دوست ندارد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنها گفته شود: «از خدا بترسید!» (لجاجت آنان بیشتر می شود)، و لجاجت و تعصب، آنها را به گناه می کشاند. آتش دوزخ برای آنان کافی است؛ و چه بد جایگاهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به او گفته شود: «از خدا پروا کن» نخوت، وی را به گناه کشاند. پس جهنم برای او بس است، و چه بد بستری است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به او گفته شود: از خدا پروا کن، تعصب و نخوت او را به گناه وادارد (و عکس العمل ظالمانه نشان دهد) پس جهنم او را کافی است و البته بد جایگاهی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعضی از مردم (با ایمان و فداکار، همچون علی (ع) در «لیلہ المیت» به هنگام خفتن در جایگاه پیغمبر ص)، جان خود را به خاطر خشنودی خدا می فروشند؛ و خداوند نسبت به بندگان مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان مردم کسی است که جان خود را برای طلب خشنودی خدا می فروشد، و خدا نسبت به [این] بندگان مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از مردم کس هست که جان خود را برای خشنودی خداوند می فروشد (در راه خدا جانبازی می کند، مانند علی علیه السلام که در شب هجرت در جای پیامبر صلی الله علیه و آله خوابید)، و خداوند به بندگان دلسوز و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید همگی در صلح و آشتی درآیید! و از گامهای شیطان، پیروی نکنید؛ که او دشمن آشکار شماست _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، همگی به اطاعت [خدا] درآیید، و گامهای شیطان را دنبال نکنید که او برای شما دشمنی آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، همگی در تسلیم و طاعت (خدا) درآیید و پیروی از گام های شیطان نکنید، که او برای شما دشمنی آشکار است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر بعد از این همه نشانه های روشن، که برای شما آمده است، لغزش کردید (و گمراه شدید)، بدانید (از چنگال عدالت خدا، فرار نتوانید کرد)؛ که خداوند، توانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر پس از آنکه برای شما دلایل آشکار آمد، دستخوش لغزش شدید، بدانید که خداوند توانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر بعد از آنکه دلایل روشن (توحید و نبوت) برای شما آمد لغزش کردید (و شرک و کفر اختیار نمودید) بدانید که خداوند مقتدر و با حکمت است (و شما را طبق حکمت عذاب خواهد کرد)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا (پیروان فرمان شیطان، پس از این همه نشانه ها و برنامه های روشن) انتظار دارند که خداوند و فرشتگان، در سایه هائی از ابرها به سوی آنان بیایند (و دلایل تازه ای در اختیارشان بگذارند؟! با اینکه چنین چیزی

محال است!) و همه چیز انجام شده، و همه کارها به سوی خدا بازمی گردد. _____ ترجمه استاد فولادوند

: مگر انتظار آنان غیر از این است که خدا و فرشتگان، در [زیر] سایانهایی از ابر سپید به سوی آنان بیایند و کار [داوری] یکسره شود؟ و کارها به سوی خدا بازگردانده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا (منکران دعوت پس از اتمام حجت) جز این را انتظار دارند که (فرمان) خداوند در میان سایبان هایی از ابر سفید بر آنها بیاید و فرشتگان (عذاب) در رسند و کار (هلاکت آنها) تمام شود؟! و همه کارها به سوی خدا بازگردانده می شود

سَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمَا آتَيْنَاهُمْ مِّنْ آيَةٍ بَيْنَهُ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢١١) ترجمه: (١)

زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٢١٢)
ترجمه: (٢)

كَأَنَّ النَّاسَ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢١٣) ترجمه: (٣)

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْتِمُ الْبَاسِيَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَزُلْزَلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرَ اللَّهُ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ (٢١٤) ترجمه: (٤)

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (٢١٥) ترجمه: (٥)

ص: ٣٣

-
- ١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از بنی اسرائیل پیرس: «چه اندازه نشانه های روشن به آنها دادیم؟» (ولی آنان، نعمتها و امکانات مادی و معنوی را که خداوند در اختیارشان گذاشته بود، در راه غلطی به کار گرفتند.) و کسی که نعمت خدا را، پس از آن که به سراغش آمد، تبدیل کند (و در مسیر خلاف به کار گیرد، گرفتار عذاب شدید الهی خواهد شد) که خداوند شدید العقاب است. _____ ترجمه استاد فولادوند: از فرزندان اسرائیل پیرس: چه بسیار نشانه های روشنی به آنان دادیم و هر کس نعمت خدا را -پس از آنکه برای او آمد- [به کفران] بدل کند، خدا سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از بنی اسرائیل پیرس تا چه اندازه به آنها دلیل روشن دادیم (مانند عصا، ید بیضاء، شکافتن دریا، من و سلوی و تورات که همه نعمت و وسیله رحمت بود، لکن به وسیله کفرانشان همه را تبدیل به اسباب عذاب کردند!) و هر کس نعمت خدا را پس از آنکه به او رسید تبدیل نماید پس (بداند که) خدا سخت کیفر است
- ٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زندگی دنیا برای کافران زینت داده شده است، از این رو افراد باایمان را (که گاهی دستشان تهی است)، مسخره می کنند؛ در حالی که پرهیزگاران در قیامت، بالاتر از آنان هستند؛ (چراکه ارزشهای حقیقی در آنجا آشکار می گردد، و صورت عینی به خود می گیرد؛) و خداوند، هر کس را بخواهد بدون حساب روزی می دهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: زندگی دنیا در چشم کافران آراسته شده است، و مؤمنان را ریشخند می کنند و [حال آنکه] کسانی که تقوای پیشه بوده اند، در روز رستاخیز، از آنان برترند و خدا به هر که بخواهد، بی شمار روزی می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زندگی دنیا در نظر کسانی که کفر ورزیده اند (به وسیله شیطان و نفس اماره) آراسته شده، و مؤمنان (تهیدست) را مسخره می کنند، در حالی که آنها که پرواپیشه اند در روز قیامت از آنان برتر و بالاترند، و خداوند هر کس را بخواهد بی شمار روزی می دهد
- ٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مردم (در آغاز) یک دسته بودند؛ (و تضادی در میان آنها وجود نداشت. بتدریج جوامع و

طبقات پدید آمد و اختلافات و تضادهایی در میان آنها پیدا شد، در این حال) خداوند، پیامبران را برانگیخت؛ تا مردم را بشارت و بیم دهند و کتاب آسمانی، که به سوی حق دعوت می کرد، با آنها نازل نمود؛ تا در میان مردم، در آنچه اختلاف داشتند، داوری کند. (افراد باایمان، در آن اختلاف نکردند؛) تنها (گروهی از) کسانی که کتاب را دریافت داشته بودند، و نشانه های روشن به آنها رسیده بود، به خاطر انحراف از حق و ستمگری، در آن اختلاف کردند. خداوند، آنها را که ایمان آورده بودند، به حقیقت آنچه مورد اختلاف بود، به فرمان خودش، رهبری نمود. (امیّا افراد بی ایمان، همچنان در گمراهی و اختلاف، باقی ماندند.) و خدا، هر کس را بخواهد، به راه راست هدایت می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: مردم، امتی یگانه بودند؛ پس خداوند پیامبران را نوید آور و بیم دهنده برانگیخت، و با آنان، کتاب [خود] را بحق فرو فرستاد، تا میان مردم در آنچه با هم اختلاف داشتند داوری کند. و جز کسانی که [کتاب] به آنان داده شد - پس از آنکه دلایل روشن برای آنان آمد- به خاطر ستم [و حسدی] که میانشان بود، [هیچ کس] در آن اختلاف نکرد. پس خداوند آنان را که ایمان آورده بودند، به توفیق خویش، به حقیقت آنچه که در آن اختلاف داشتند، هدایت کرد. و خدا هر که را بخواهد به راه راست هدایت می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همه مردم (پیش از بعثت پیامبران صاحب شریعت) یک گروه بودند (که بدون شریعت آسمانی طبق اقتضای عقولشان زندگی می کردند، اما کم کم در امور دنیوی خود به اختلاف افتادند) پس خداوند پیامبران را (با دین و شرایع آسمانی) مژده رسان و بیم دهنده برانگیخت و همراه آنها کتاب (آسمانی) را به حق (و هدفی والا- و عقلانی) فرو فرستاد تا میان مردم در آنچه با هم اختلاف داشتند داوری کند. (سپس در خود کتاب اختلاف پیدا شد که گروهی اصل آن یا معارفی از آن را نپذیرفتند) و اختلاف در آن را پدید نیاوردند مگر کسانی که کتاب به آنها داده شد آن هم پس از آنکه دلایل روشنی (در این باره) برای آنها آمد، از روی حسد و برتری طلبی در میان خودشان. پس خداوند کسانی را که ایمان آوردند، به توفیق خود، به حقی که در آن اختلاف داشتند راهنمایی نمود و خداوند هر که را بخواهد به راهی راست هدایت می کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا گمان کردید داخل بهشت می شوید، بی آنکه حوادثی همچون حوادث گذشتگان به شما برسد؟! همانان که گرفتاریها و ناراحتیها به آنها رسید، و آن چنان ناراحت شدند که پیامبر و افرادی که ایمان آورده بودند گفتند: «پس یاری خدا کی خواهد آمد؟!» (در این هنگام، تقاضای یاری از او کردند، و به آنها گفته شد: آگاه باشید، یاری خدا نزدیک است!) _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا پنداشتید که داخل بهشت می شوید و حال آنکه هنوز مانند آنچه بر [سر] پیشینیان شما آمد، بر [سر] شما نیامده است؟ آنان دچار سختی و زیان شدند و به [هول و] تکان درآمدند، تا جایی که پیامبر [خدا] و کسانی که با وی ایمان آورده بودند گفتند: «پیروزی خدا کی خواهد بود؟» هس دار، که پیروزی خدا نزدیک است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (شما مؤمنان) گمان کرده اید که داخل بهشت می شوید و حال آنکه هنوز حالات کسانی که پیش از شما در گذشته اند برای شما نیامده! آنها را زیان های مالی و بدنی رسید، و متزلزل و مضطرب شدند تا جایی که فرستاده خدا و کسانی که با او ایمان آورده بودند می گفتند: نصرت و یاری خدا کی می رسد؟ (گفتیم) آگاه باشید که حتما نصرت خدا نزدیک است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از تو سؤال می کنند چه چیز انفاق کنند؟ بگو: «هر خیر و نیکی (و سرمایه سودمند مادی و معنوی) که انفاق می کنید، باید برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و مستمندان و درماندگان در راه باشد.» و هر کار خیری که انجام دهید، خداوند از آن آگاه است. (لازم نیست تظاهر کنید، او می داند). _____ ترجمه استاد فولادوند: از تو می پرسند: «چه چیزی انفاق کنند [و به چه کسی بدهند]؟» بگو: «هر مالی انفاق کنید، به پدر و مادر و

نزدیکان و یتیمان و مسکینان و به در راه مانده تعلّق دارد، و هر گونه نیکی کنید البته خدا به آن داناست.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: از تو می پرسند که (در راه خدا) چه انفاق کنند، بگو: (جنس مال مهم نیست، بلکه) هر مالی را انفاق کنید برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و فقیران و در راه مانده باشد. و هر کار خیری انجام دهید بی تردید خداوند به آن داناست

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٢١٦) ترجمه: (١)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكَ حَتَّىٰ يَزِدُّوكُم مِّن دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَن يَزِدِدْ مِّنْكُمْ عَن دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢١٧) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٢١٨) ترجمه: (٣)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ (٢١٩) ترجمه: (٤)

ص: ٣٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جهاد در راه خدا، بر شما مقرر شد؛ در حالی که برایتان ناخوشایند است. چه بسا چیزی را خوش نداشته باشید، حال آن که خیر شما در آن است. و یا چیزی را دوست داشته باشید، حال آنکه شر شما در آن است. و خدا می داند، و شما نمی دانید. _____ ترجمه استاد فولادوند: بر شما کارزار واجب شده است، در حالی که برای شما ناگوار است. و بسا چیزی را خوش نمی دارید و آن برای شما خوب است، و بسا چیزی را دوست می دارید و آن برای شما بد است، و خدا می داند و شما نمی دانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر شما کارزار (با کفار) نوشته و مقرر شد و حال آنکه برای شما ناخوشایند است، و بسا چیزی را خوش ندارید و آن برای شما بهتر است، و بسا چیزی را دوست دارید و آن برای شما بدتر است، و خدا می داند و شما نمی دانید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از تو، در باره جنگ کردن در ماه حرام، سؤال می کنند؛ بگو: «جنگ در آن، (گناهی) بزرگ است؛ ولی جلوگیری از راه خدا (و گرایش مردم به آیین حق) و کفر ورزیدن نسبت به او و هتک احترام مسجد الحرام، و اخراج ساکنان آن، نزد خداوند مهمتر از آن است؛ و ایجاد فتنه، (و محیط نامساعد، که مردم را به کفر، تشویق و از ایمان باز می دارد) حتی از قتل بالاتر است. و مشرکان، پیوسته با شما می جنگند، تا اگر بتوانند شما را از آیینتان برگردانند؛ ولی کسی که از آیینش برگردد، و در حال کفر بمیرد، تمام اعمال نیک (گذشته) او، در دنیا و آخرت، برباد می رود؛ و آنان اهل دوزخند؛ و همیشه در آن خواهند بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: از تو در باره ماهی که کارزار در آن حرام است می پرسند. بگو: «کارزار در آن، گناهی بزرگ و باز داشتن از راه خدا و کفر ورزیدن به او و باز داشتن از مسجد الحرام [=حج]، و بیرون راندن اهل آن از آنجا، نزد خدا [گناهی] بزرگتر، و فتنه [=شُرک] از کشتار بزرگتر است.» و آنان پیوسته با شما می جنگند تا -اگر بتوانند- شما را از دینتان برگردانند. و کسانی از شما که از دین خود برگردند و در حال کفر بمیرند، آنان کردارهایشان در دنیا و آخرت تباه می شود، و ایشان اهل آتشند و در آن ماندگار خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از تو درباره جنگ در ماه حرام (رجب، شوال، ذی قعدة و ذی حجه) می پرسند (چون عده ای از سپاهیان اسلام اشتباها در آن ماه جنگیده بودند)، بگو: هر نوع جنگی در آن (گناهی) بزرگ است،

ولی هر نوع جلوگیری از راه خدا (از اسلام آوردن مردم)، و کافر شدن به او و (منع مردم از) مسجد الحرام، و بیرون کردن اهلس از آن، (گناه این اموری که کفار انجام می دهند) در نزد خداوند بزرگتر (از جنگ در ماه حرام) است، و فتنه (شرک و آزار مسلمین) از کشتار بزرگتر است! و همواره (مشرکان) با شما خواهند جنگید تا اگر بتوانند شما را از دینتان بازگردانند، و هر که از شما از دینش برگردد و در حال کفر بمیرد، چنین کسانی عمل های نیکشان در دنیا و آخرت تباہ می شود (در دنیا نیز ذکر خیر و دعا و ترحم مردم به واسطه آثار نیکشان تبدیل به عکس می شود) و آنها اهل آتش اند و در آنجا جاودانند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که ایمان آورده و کسانی که هجرت کرده و در راه خدا جهاد نموده اند، آنها امید به رحمت پروردگار دارند و خداوند آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان که ایمان آورده، و کسانی که هجرت کرده و راه خدا جهاد نموده اند، آنان به رحمت خدا امیدوارند، خداوند آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که ایمان آورده و کسانی که هجرت نموده و در راه خدا جهاد کرده اند، آنها به رحمت خداوند امیدوارند، و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در باره شراب و قمار از تو سؤال می کنند، بگو: «در آنها گناه و زیان بزرگی است؛ و منافی (از نظر مادی) برای مردم در بردارد؛ (ولی) گناه آنها از نفعشان بیشتر است. و از تو می پرسند چه چیز انفاق کنند؟ بگو: از مازاد نیازمندی خود.» اینچنین خداوند آیات را برای شما روشن می سازد، شاید اندیشه کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: در باره شراب و قمار، از تو می پرسند، بگو: «در آن دو، گناهی بزرگ، و سودهایی برای مردم است، و [لی] گناهشان از سودشان بزرگتر است.» و از تو می پرسند: «چه چیزی انفاق کنند؟» بگو: «مازاد [بر نیازمندی خود] را.» این گونه، خداوند آیات [خود را] برای شما روشن می گرداند، باشد که در [کار] دنیا و آخرت بیندیشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از تو درباره شراب و قمار می پرسند، بگو: در ارتکاب آن دو گناهی است بزرگ و سودهایی (مادی) برای مردم، و گناه آنها بزرگتر از سودشان است. و از تو می پرسند که چه چیز انفاق کنند؟ بگو: آنچه میسور است. این گونه خداوند برای شما آیات خود را روشن می کند، شاید بیندیشید

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْتَبْتَكُمْ إِنْ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٢٠) ترجمه: (١)

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَ وَلَأَمَّهُ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٢٢١) ترجمه: (٢)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى فَأَعْتَرِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنْ اللَّهُ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ (٢٢٢) ترجمه: (٣)

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلاقُوهُ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (٢٢٣) ترجمه: (٤)

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٢٤) ترجمه: (٥)

ص: ٣٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (تا اندیشه کنید) درباره دنیا و آخرت! و از تو در باره یتیمان سؤال می کنند، بگو: «اصلاح کار آنان بهتر است. و اگر زندگی خود را با زندگی آنان بیامیزید، (مانعی ندارد؛) آنها برادر (دینی) شما هستند.» (و همچون یک برادر با آنها رفتار کنید!) خداوند، مفسدان را از مصلحان، بازمی شناسد. و اگر خدا بخواهد، شما را به زحمت می اندازد؛ (و دستور می دهد در عین سرپرستی یتیمان، زندگی و اموال آنها را بکلی از اموال خود، جدا سازید؛ ولی خداوند چنین نمی کند؛) زیرا او توانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در باره یتیمان از تو می پرسند، بگو: «به صلاح آنان کار کردن بهتر است، و اگر با آنان همزیستی کنید، برادران [دینی] شما هستند. و خدا تباهکار را از درستکار بازمی شناسد.» و اگر خدا می خواست [در این باره] شما را به دشواری می انداخت. آری، خداوند توانا و حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در (باره کارهای) دنیا و آخرت. و از تو درباره (دخالت در امور) یتیمان پرسند، بگو: اصلاح حال آنها بهتر است، و اگر با آنها به اشتراک زندگی کنید (مانعی ندارد) آنان برادران (دینی) شما هستند، و خداوند افسادگر را از اصلاح گر می شناسد، و اگر خدا می خواست شما را در سختی می افکند (حفظ مال و جان آنها را جداگانه واجب می کرد)، همانا خدا مقتدر و حکیم است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و با زنان مشرک و بت پرست، تا ایمان نیاورده اند، ازدواج نکنید! (اگر چه جز به ازدواج با کنیزان، دسترسی نداشته باشید؛ زیرا) کنیز باایمان، از زن آزاد بت پرست، بهتر است؛ هر چند (زیبایی، یا ثروت، یا موقعیت او) شما را به شگفتی آورد. و زنان خود را به ازدواج مردان بت پرست، تا ایمان نیاورده اند، در نیاورید! (اگر چه ناچار شوید آنها را به همسری غلامان باایمان در آورید؛ زیرا) یک غلام باایمان، از یک مرد آزاد بت پرست، بهتر است؛ هر چند (مال و موقعیت و زیبایی او)، شما را به شگفتی آورد. آنها دعوت به سوی آتش می کنند؛ و خدا دعوت به بهشت و آمرزش به فرمان خود می نماید، و آیات خویش را برای مردم روشن می سازد؛ شاید متذکر شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با زنان مشرک ازدواج مکنید، تا ایمان بیاورند. قطعاً کنیز با ایمان بهتر از زن مشرک است، هر چند [زیبایی] او

شما را به شگفت آورد. و به مردان مشرک زن مدهید تا ایمان بیاورند. قطعاً برده با ایمان بهتر از مرد آزاد مشرک است، هر چند شما را به شگفت آورد. آنان [شما را] به سوی آتش فرا می خوانند، و خدا به فرمان خود، [شما را] به سوی بهشت و آمرزش می خواند، و آیات خود را برای مردم روشن می گرداند، باشد که متذکر شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زن های مشرک را به همسری مگیرید تا ایمان بیاورند، و البته کنیزی با ایمان از زنی آزاد و مشرک بهتر است هر چند (جمال و مال) او شما را خوش آید، و به مردان مشرک زن ندهید تا ایمان بیاورند، و حتما برده ای با ایمان از مردی آزاد و مشرک بهتر است هر چند (مال و جاه) او شما را خوش آید. آنها (مرد و زن مشرک در طول مدت زوجیت در کفر و فسق همسر خود، اثر می گذارند و در نتیجه) به سوی آتش می خوانند و خداوند به توفیق خود به سوی بهشت و آمرزش می خواند و آیات خود را برای مردم بیان می کند، شاید متذکر شوند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از تو، در باره خون حیض سؤال می کنند، بگو: «چیز زیانبار و آلوده ای است؛ از این رو در حالت قاعدگی، از آنان کناره گیری کنید! و با آنها نزدیکی ننماید، تا پاک شوند! و هنگامی که پاک شدند، از طریقی که خدا به شما فرمان داده، با آنها آمیزش کنید! خداوند، توبه کنندگان را دوست دارد، و پاکان را (نیز) دوست دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: از تو در باره عادت ماهانه [زنان] می پرسند، بگو: «آن، رنجی است. پس هنگام عادت ماهانه، از [آمیزش با] زنان کناره گیری کنید، و به آنان نزدیک نشوید تا پاک شوند. پس چون پاک شدند، از همان جا که خدا به شما فرمان داده است، با آنان آمیزش کنید.» خداوند توبه کاران و پاکیزگان را دوست می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از تو درباره عادت زنانه می پرسند، بگو: آن نوعی آزار و ناراحتی است. پس از (آمیزش با) زنان در زمان عادت کناره گیری نمایید و تا پاک نشوند به آنها نزدیک نشوید و چون (از عادت) پاک شدند (یا غسل کردند) از همان جا که خدا دستور داده با آنان آمیزش نمایید، همانا خداوند کسانی را که زود و زیاد توبه می کنند و کسانی را که کوشا در پاکی اند دوست دارد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زنان شما، محل بذرافشانی شما هستند؛ پس هر زمان که بخواهید، می توانید با آنها آمیزش کنید. و (سعی نمائید از این فرصت بهره گرفته، با پرورش فرزندان صالح) اثر نیکی برای خود، از پیش بفرستید! و از خدا بپرهیزید و بدانید او را ملاقات خواهید کرد و به مؤمنان، بشارت ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: زنان شما کشتزار شما هستند. پس، از هر جا [و هر گونه] که خواهید به کشتزار خود [در] آید، و آنها را برای خودتان مقدم دارید، و از خدا پروا کنید و بدانید که او را دیدار خواهید کرد، و مؤمنان را [به این دیدار] مژده ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زنان شما کشتزار شمایند، پس از هر سو و هر وقت که خواستید به کشتزار خود در آید و (با نیت اکتفاء به حلال در مقابل حرام و طلب فرزندی صالح از این عمل، ثوابی) برای خودتان پیش فرستید و از خدا پروا کنید و بدانید که او را ملاقات خواهید کرد و مؤمنان را مژده بده

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا را در معرض سوگندهای خود قرار ندهید! و برای اینکه نیکی کنید، و تقوا پیشه سازید، و در میان مردم اصلاح کنید (سوگند یاد ننمایید)! و خداوند شنوا و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا را دستاویز سوگندهای خود قرار مدهید، تا [بدین بهانه] از نیکوکاری و پرهیزگاری و سازش دادن میان مردم [باز ایستید]، و خدا شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خدا را در معرض سوگندهای خود قرار ندهید (به خاطر بهانه هایی سوگند نخورید) که نیکی و تقوا و اصلاح میان مردم انجام ندهید و خدا را در معرض سوگندهای (مکرر) خود قرار ندهید که نیکی و تقوا و اصلاح کنید، (تا آنجا که این نام را به ابتدال کشانید) و خداوند شنوا و

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ قُلُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ (۲۲۵) ترجمه: (۱)

لَلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۲۲۶) ترجمه: (۲)

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۲۷) ترجمه: (۳)

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِعُولَتِهِنَّ أَوْ بَرَدِهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۲۲۸) ترجمه: (۴)

الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۲۲۹) ترجمه: (۵)

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۲۳۰) ترجمه: (۶)

ص: ۳۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند شما را به خاطر سوگندهایی که بدون توجه یاد می کنید، مؤاخذه نخواهد کرد، اما به آنچه دل‌های شما کسب کرده، (و سوگندهایی که از روی اراده و اختیار، یاد می کنید)، مؤاخذه می کند. و خداوند، آمرزنده و بردبار است. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند شما را به سوگندهای لغوتان مؤاخذه نمی کند، ولی شما را بدانچه دل‌هایتان [از روی عمد] فراهم آورده است، مؤاخذه می کند، و خدا آمرزنده بردبار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند شما را به خاطر سوگندهای بیهوده و لغوتان مؤاخذه نمی کند، و لکن شما را به خاطر آنچه دل‌هایتان کسب کرده (قصد سوگند حقیقی داشته) مؤاخذه می کند، و خداوند بسیار آمرزنده و بردبار است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که زنان خود را «ایلاء» می نمایند [= سوگند یاد می کنند که با آنها، آمیزش جنسی نمایند]، حق دارند چهار ماه انتظار بکشند. (و در ضمن این چهار ماه، وضع خود را با همسر خویش، از نظر ادامه زندگی یا طلاق، روشن سازند.) اگر (در این فرصت)، بازگشت کنند، (چیزی بر آنها نیست؛ زیرا) خداوند، آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: برای کسانی که به ترک همخوابگی با زنان خود، سوگند می خورند [=ایلاء]، چهار ماه انتظار [و مهلت] است، پس اگر [به آشتی] باز آمدند، خداوند آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای کسانی که برای دوری از زنان خود (به قصد آزار آنها) سوگند یاد می کنند (که بیش از چهار ماه با آنها آمیزش جنسی نکنند) چهار ماه مهلت است، پس اگر بازگشتند (و کفاره دادند و همبستر شدند) همانا خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است. (این سوگند گرچه بر امر حرام و خود نیز حرام است لکن منعقد

می شود و باطل کردن و دادن کفاره واجب می گردد.

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر تصمیم به جدایی گرفتند، (آن هم با شرایطش مانعی ندارد؛) خداوند شنوا و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر آهنگ طلاق کردند، در حقیقت خدا شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر تصمیم طلاق گرفتند (مانعی ندارد، سوگند منحل و کفاره ساقط می شود) همانا خداوند شنوا و داناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زنان مطلقه، باید به مدت سه مرتبه عادت ماهانه دیدن (و پاک شدن) انتظار بکشند! [= عده نگه دارند] و اگر به خدا و روز رستاخیز، ایمان دارند، برای آنها حلال نیست که آنچه را خدا در رحمهایشان آفریده، کتمان کنند. و همسرانشان، برای بازگرداندن آنها (و از سرگرفتن زندگی زناشویی) در این مدت، (از دیگران) سزاوارترند؛ در صورتی که (براستی) خواهان اصلاح باشند. و برای آنان، همانند وظایفی که بر دوش آنهاست، حقوق شایسته ای قرار داده شده؛ و مردان بر آنان برتری دارند؛ و خداوند توانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و زنان طلاق داده شده، باید مدت سه پاکی انتظار کشند، و اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارند، برای آنان روا نیست که آنچه را خداوند در رحم آنان آفریده، پوشیده دارند؛ و شوهرانشان اگر سر آشتی دارند، به بازآوردن آنان در این [مدت] سزاوارترند. و مانند همان [وظایفی] که بر عهده زنان است، به طور شایسته، به نفع آنان [بر عهده مردان] است، و مردان بر آنان درجه برتری دارند، و خداوند توانا و حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زنان طلاق داده شده باید مدت سه پاکی (از عادت زنانه) خود را در انتظار دارند (عده نگه دارند) و اگر به خدا و روز واپسین ایمان دارند بر آنها جایز نیست که آنچه را خداوند در رحمهایشان آفریده (از خون حیض یا فرزند) پنهان دارند (مثلاً حیض سوم را دیده ولی انکار کنند تا به وسیله رجوع به شوهر اول بازگردند یا ندیده ادعای دیدن کنند تا مانع از رجوع شوهر شوند یا وجود اولاد را انکار نمایند تا شوهر دیگر کنند)، و شوهرانشان (در طلاق رجعی) سزاوارترند آنها را در زمان عده (به همسری) بازگردانند اگر قصد آشتی و سازش دارند، و برای آنها بر عهده مردان (در سنت فطرت و حکم شریعت) حقوقی شایسته است (چون حق استمتاع و نفقه و حسن معاشرت و ارث) مانند حقوقی که (برای مردان) بر عهده آنهاست (مثل حق طلاق، استمتاع، حسن معاشرت، و انتخاب همسر دیگر، منع از سفر، ولایت بر اولاد، ارث و غیره) و مردان را (به شهادت اختلاف کم و کیف حقوق) بر آنها برتری است. و خداوند مقتدر و حکیم مصلحت دان (در تکوین و تشریح) است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: طلاق، (طلاق که رجوع و بازگشت دارد)، دو مرتبه است؛ (و در هر مرتبه)، باید به طور شایسته همسر خود را نگاهداری کند (و آشتی نماید)، یا با نیکی او را رها سازد (و از او جدا شود). و برای شما حلال نیست که چیزی از آنچه به آنها داده اید، پس بگیرید؛ مگر اینکه دو همسر، بترسند که حدود الهی را برپا ندارند. اگر بترسید که حدود الهی را رعایت نکنند، مانعی برای آنها نیست که زن، فدیه و عوضی بپردازد (و طلاق بگیرد). اینها حدود و مرزهای الهی است؛ از آن، تجاوز نکنید! و هر کس از آن تجاوز کند، ستمگر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: طلاق [رجعی] دو بار است. پس از آن یا [باید زن را] بخوبی نگاه داشتن، یا بشایستگی آزاد کردن. و برای شما روا نیست که از آنچه به آنان داده اید، چیزی بازستانید. مگر آنکه [طرفین] در به پا داشتن حدود خدا بیمناک باشند. پس اگر بیم دارید که آن دو، حدود خدا را برپای نمی دارند، در آنچه که [زن برای آزاد کردن خود] فدیه دهد، گناهی بر ایشان نیست. این است حدود احکام الهی؛ پس، از آن تجاوز مکنید. و کسانی که از حدود احکام الهی تجاوز کنند، آنان همان ستمکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: طلاق (رجعی که شوهر در آن حق رجوع دارد) دو بار است، پس (در

هر بار بر شوهر است یا در عده رجوع کردن و او را) به نیکی نگه داشتن و یا (ترک، رجوع و او را) به خوشی و احسان رها ساختن. و برای شما جایز نیست از آنچه به آنها (به عنوان مهر) داده اید چیزی را پس بگیرید مگر آنکه هر دو بترسند که حدود خدا را برپا ندارند پس اگر (شما حکام شرع) بیم آن داشتید که آن دو حدود خدا را برپا ندارند (در صورتی که هر دو یکدیگر را نمی خواهند یا زن کراهت شدید دارد به آنها اعلام کنید که) گناهی بر آنها نیست در آنچه زن (برای رهایی خود بعضی از مهر یا همه آن یا بیشتر از آن را به عنوان عوض طلاق) فدیة دهد. اینها مرزهای خداوند است، از آنها تجاوز نکنید، و کسانی که از مرزهای خدا تجاوز کنند آنها حقیقتاً ستمکارند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (بعد از دو طلاق و رجوع، بار دیگر) او را طلاق داد، از آن به بعد، زن بر او حلال نخواهد بود؛ مگر اینکه همسر دیگری انتخاب کند (و با او، آمیزش جنسی نماید. در این صورت)، اگر (همسر دوم) او را طلاق گفت، گناهی ندارد که بازگشت کنند؛ (و با همسر اول، دوباره ازدواج نماید؛) در صورتی که امید داشته باشند که حدود الهی را محترم می‌شمرند. اینها حدود الهی است که (خدا) آن را برای گروهی که آگاهند، بیان می‌نماید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر [شوهر برای بار سوم] او را طلاق گفت، پس از آن، دیگر [آن زن] برای او حلال نیست، تا اینکه با شوهری غیر از او ازدواج کند [و با او همخوابگی نماید]. پس اگر [شوهر دوم] وی را طلاق گفت، اگر آن دو [همسر سابق] پندارند که حدود خدا را برپا می‌دارند، گناهی بر آن دو نیست که به یکدیگر بازگردند. و اینها حدود احکام الهی است که آن را برای قومی که می‌دانند، بیان می‌کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر (بار سوم) او را طلاق داد دیگر آن زن بر وی حلال نخواهد بود تا آنکه با شوهری غیر از او ازدواج کند، و اگر (شوهر دوم) او را طلاق داد گناهی بر او و شوهر اول او نیست که به یکدیگر بازگردند، در صورتی که امیدوار باشند که حدود الهی را برپا می‌دارند، و اینها حدود و احکام خداوند است که برای گروهی که می‌دانند (و عمل می‌کنند) بیان می‌نماید

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَبَعْنَ أَجْلَهُنَّ فَأَمْسِيَةً كَوَهْنٍ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سِرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمَسِّسِيَهُنَّ ضِرَارًا لَتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَمَّا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُورًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٢٣١) ترجمه: (١)

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَبَعْنَ أَجْلَهُنَّ فَلَمَّا تَعَضُّ لُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحَنَّ أَرْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَمِ أَرْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرَ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٢٣٢) ترجمه: (٢)

وَالْوَالِدَاتُ يُرِضْنَ عَنْ أَوْلَادِهِنَّ حَوْلَيْنِ كَمَا مَلَينَ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَتِمَّ الرِّضَاعَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَمَّا تَضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَالِدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَمَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢٣٣) ترجمه: (٣)

ص: ٣٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که زنان را طلاق دادید، و به آخرین روزهای «عده» رسیدند، یا به طرز صحیحی آنها را نگاه دارید (و آشتی کنید)، و یا به طرز پسندیده ای آنها را رها سازید! و هیچ گاه به خاطر زیان رساندن و تعدی کردن، آنها را نگاه ندارید! و کسی که چنین کند، به خویشتن ستم کرده است. (و با این اعمال، و سوء استفاده از قوانین الهی)، آیات خدا را به استهزا نگیرید! و به یاد بیاورید نعمت خدا را بر خود، و کتاب آسمانی و علم و دانشی که بر شما نازل کرده، و شما را با آن، پند می دهد! و از خدا بپرهیزید! و بدانید خداوند از هر چیزی آگاه است (و از نیات کسانی که از قوانین او، سوء استفاده می کنند، با خبر است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آنان را طلاق گفتید، و به پایان عده خویش رسیدند، پس بخوبی نگاهشان دارید یا بخوبی آزادشان کنید. و [لی] [آنان را برای [آزار و] زیان رساندن [به ایشان] نگاه مدارید تا [به حقوقشان] تعدی کنید. و هر کس چنین کند، قطعاً بر خود ستم نموده است. و آیات خدا را به ریشخند مگیرید، و نعمت خدا را بر خود و آنچه را که از کتاب و حکمت بر شما نازل کرده و به [وسيله] آن به شما اندرز می دهد، به یاد آورید؛ و از خدا پروا داشته باشید، و بدانید که خدا به هر چیزی داناست. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و چون زن ها را طلاق دادید و به انتهای عده خود نزدیک شدند، پس (یا دوباره رجوع کنید و) آنها را به خوبی و خوشی نگه دارید و یا (به ترک رجوع) به خوبی و خوشی رها سازید، و هرگز آنان را برای آزار و زیان نگه ندارید تا به آنها تعدی و ستم روا دارید، و هر که چنین کند پس حتماً به خویشتن ستم کرده. و آیات خدا را به مسخره نگیرید و نعمت (بی حد) خدا را بر خودتان و آنچه را که بر شما از کتاب و حکمت (احکام شرعی و معارف عقلی) فرو فرستاده که شما را بدان پند می دهد به یاد آرید، و از خدا پروا کنید و بدانید که خداوند به همه چیز داناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که زنان را طلاق دادید و عده خود را به پایان رساندند، مانع آنها نشوید که با همسران (سابق) خویش، ازدواج کنند! اگر در میان آنان، به طرز پسندیده ای تراضی برقرار گردد. این دستوری است که تنها افرادی از شما، که ایمان به خدا و روز قیامت دارند، از آن، پند می گیرند (و به آن، عمل می کنند). این (دستور)، برای رشد (خانواده های) شما مؤثرتر، و برای شستن آلودگیها مفیدتر است؛ و خدا می داند و شما نمی دانید. _____

ترجمه استاد فولادوند: و چون زنان را طلاق گفتید، و عده خود را به پایان رساندند، آنان را از ازدواج با همسران [سابق] خود، چنانچه بخوبی با یکدیگر تراضی نمایند، جلوگیری مکنید. هر کس از شما به خدا و روز بازپسین ایمان دارد، به این [دستورها] پند داده می شود. [مراعات] این امر برای شما پربرکت تر و پاکیزه تر است، و خدا می داند و شما نمی دانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون زنان را طلاق دادید و به پایان عده خود رسیدند آنها را از ازدواج با شوهران خود (شوهران سابق یا آنان که انتخاب خواهند کرد) اگر در میان خودشان به نیکی توافق کنند باز مدارید. با این (دستور) کسانی از شما که به خدا و روز آخرت ایمان می آورند پند داده می شوند. این برای شما رشد دهنده تر و پاکیزه تر است، و خدا می داند و شما نمی دانید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مادران، فرزندان خود را دو سال تمام، شیر می دهند. (این) برای کسی است که بخواهد دوران شیرخوارگی را تکمیل کند. و بر آن کس که فرزند برای او متولد شده [= پدر]، لازم است خوراک و پوشاک مادر را به طور شایسته (در مدت شیر دادن پردازد؛ حتی اگر طلاق گرفته باشد). هیچ کس موظف به بیش از مقدار توانایی خود نیست! نه مادر (به خاطر اختلاف با پدر) حق ضرر زدن به کودک را دارد، و نه پدر. و بر وارث او نیز لازم است این کار را انجام دهد [= هزینه مادر را در دوران شیرخوارگی تأمین نماید]. و اگر آن دو، با رضایت یکدیگر و مشورت، بخواهند کودک را (زودتر) از شیر بازگیرند، گناهی بر آنها نیست. و اگر (با عدم توانایی، یا عدم موافقت مادر) خواستید دایه ای برای فرزندان خود بگیرید، گناهی بر شما نیست؛ به شرط اینکه حق گذشته مادر را به طور شایسته پردازید. و از (مخالفت فرمان) خدا پرهیزید! و بدانید خدا، به آنچه انجام می دهید، بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مادران [باید] فرزندان خود را دو سال تمام شیر دهند. [این حکم] برای کسی است که بخواهد دوران شیرخوارگی را تکمیل کند. و خوراک و پوشاک آنان [=مادران]، به طور شایسته، بر عهده پدر است. هیچ کس جز به قدر وسعش مکلف نمی شود. هیچ مادری نباید به سبب فرزندش زیان ببیند، و هیچ پدری [نیز] نباید به خاطر فرزندش [ضرر ببیند]. و مانند همین [احکام] بر عهده وارث [نیز] هست. پس اگر [پدر و مادر] بخواهند با رضایت و صوابدید یکدیگر، کودک را [زودتر] از شیر بازگیرند، گناهی بر آن دو نیست. و اگر خواستید برای فرزندان خود دایه بگیرید، بر شما گناهی نیست، به شرط آنکه چیزی را که پرداخت آن را به عهده گرفته اید، به طور شایسته پردازید. و از خدا پروا کنید و بدانید که خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مادران باید فرزندان خود را دو سال کامل شیر دهند این (دستور) برای کسی است که می خواهد دوران شیرخوارگی (طفل) را تکمیل کند، و روزی و لباس آنها به نحو متعارف بر عهده کسی است که طفل از آن اوست (پدر) هیچ کس جز به مقدار توانش مکلف نمی شود، نباید مادری به خاطر فرزندش به زیان افتد و نه صاحب فرزند برای فرزندش (نه به مادر تحمیل شود که مچنانا شیر دهد و نه به پدر که هزینه بیشتر پردازد) و نباید مادر و پدر (به خاطر اختلافات خود) به فرزند خود ضرر و آسیب برسانند. و مانند این تکلیف بر عهده وارث (پدر) نیز می باشد (که اگر پدر بمیرد و ترکه به همان طفل رسد، نفقه مادر با شرایط فوق از آن مال ادا می شود)، حال اگر پدر و مادر بخواهند روی توافق و مشورتشان (فرزند را قبل از موعد مقرر) از شیر بگیرند بر آنها گناهی نیست. و اگر بخواهید برای شیر دادن اولادتان دایه طلبید بر شما گناهی نیست در صورتی که آنچه را که باید بدهید به نیکی و معروف پردازید. و از خدا پروا کنید و بدانید خدا به آنچه می کنید بیناست

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَمَّا جُنِحَ عَلَيْكُمْ فِيهَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٢٣٤) ترجمه: (١)

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنُتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِيمَ اللَّهِ أَنَّكُمْ سَنَذُكُرُنَّهُنَّ وَلَكِنْ لَّا تُوعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَّعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابَ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ (٢٣٥) ترجمه: (٢)

لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ (٢٣٦) ترجمه: (٣)

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢٣٧) ترجمه: (٤)

ص: ٣٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که از شما می میرند و همسرانی باقی می گذارند، باید چهار ماه و ده روز، انتظار بکشند (و عده نگه دارند)! و هنگامی که به آخر مدتشان رسیدند، گناهی بر شما نیست که هر چه می خواهند، در باره خودشان به طور شایسته انجام دهند (و با مرد دلخواه خود، ازدواج کنند). و خدا به آنچه عمل می کنید، آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی از شما که می میرند و همسرانی بر جای می گذارند، [همسران] چهار ماه و ده روز انتظار می برند؛ پس هر گاه عده خود را به پایان رسانند، در آنچه آنان به نحو پسندیده درباره خود انجام دهند، گناهی بر شما نیست، و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی از شما که قبض روح می شوند و همسرانی باقی می گذارند، آنها خودشان را چهار ماه و ده روز (به عنوان عده وفات) در انتظار نگه می دارند و چون به پایان مدت خود رسیدند پس در آنچه درباره خودشان به نیکی و معروف انجام دهند (انتخاب همسر یا ترک آن) بر شما (حکام جامعه یا مسلمین) گناهی نیست، و خدا از آنچه می کنید آگاه است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گناهی بر شما نیست که به طور کنایه، (از زانی که همسرانشان مرده اند) خواستگاری کنید، و یا در دل تصمیم بر این کار بگیرید (بدون اینکه آن را اظهار کنید). خداوند می دانست شما به یاد آنها خواهید افتاد؛ (و با خواسته طبیعی شما به شکل معقول، مخالف نیست؛) ولی پنهانی با آنها قرار زناشویی نگذارید، مگر اینکه به طرز پسندیده ای (به طور کنایه) اظهار کنید! (ولی در هر حال)، اقدام به ازدواج نمایید، تا عده آنها سرآید! و بدانید خداوند آنچه را در دل دارید، می داند! از مخالفت او پرهیزید! و بدانید خداوند، آمرزنده و بردبار است (و در مجازات بندگان، عجله نمی کند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در باره آنچه شما به طور سر بسته، از آنان [در عده وفات] خواستگاری کرده، یا [آن را] در دل پوشیده داشته اید، بر شما گناهی نیست. خدا می دانست که [شما] به زودی به یاد آنان خواهید افتاد، ولی با آنان قول و قرار پنهانی مگذارید، مگر آنکه سخنی پسندیده بگویید. و به عقد زناشویی تصمیم مگیرید، تا زمان مقرر به سرآید، و بدانید که خداوند آنچه را در دل دارید می داند. پس، از [مخالفت] او بترسید، و بدانید که خداوند

آمرزنده و بردبار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آنچه از خواستگاری زن ها (بی که در عده وفات اند) به کنایه گویند یا در دل های خود پنهان دارید بر شما گناهی نیست، خداوند می داند که شما به زودی آنها را (طبق غرایز فطری) یاد خواهید کرد، و لکن با آنها در خلوت قرارداد زناشویی نگذارید جز آنکه گفتاری پسندیده (و اشاره و کنایه دار) بگویند، و هرگز تصمیم بستن عقد زوجیت نگیرید تا عده مقرر به پایان رسد، و بدانید که خداوند آنچه در دل دارید می داند پس، از (خشم) او بر حذر باشید و بدانید که خداوند بسیار آمرزنده و بردبار است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر زنان را قبل از آمیزش جنسی یا تعیین مهر، (به عللی) طلاق دهید، گناهی بر شما نیست. (و در این موقع،) آنها را (با هدیه ای مناسب،) بهره مند سازید! آن کس که توانایی دارد، به اندازه توانایش، و آن کس که تنگدست است، به اندازه خودش، هدیه ای شایسته (که مناسب حال دهنده و گیرنده باشد) بدهد! و این بر نیکوکاران، الزامی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر زنان را، مادامی که با آنان نزدیکی نکرده و بر ایشان مهري [نیز] معین نکرده اید، طلاق گویند، بر شما گناهی نیست، و آنان را به طور پسندیده، به نوعی بهره مند کنید - توانگر به اندازه [توان] خود، و تنگدست به اندازه [وسع] خود. [این کاری است] شایسته نیکوکاران. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر زنان را در صورتی که با آنها نزدیکی نکرده اید و برای آنها مهري تعیین ننموده اید طلاق دادید بر شما گناهی نیست (نه از جهت طلاق قبل از آمیزش و نه طلاق بدون تعیین مهر) و باید آنها را بهره ای از مال خود دهید و به طرزی پسندیده از مال خود برخوردار کنید، توانگر به مقدار خویش و تنگدست به مقدار خویش، که این حق بر نیکوکاران ثابت و الزامی است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر آنان را، پیش از آن که با آنها تماس بگیرید و (آمیزش جنسی کنید) طلاق دهید، در حالی که مهري برای آنها تعیین کرده اید، (لازم است) نصف آنچه را تعیین کرده اید (به آنها بدهید) مگر اینکه آنها (حق خود را) ببخشند؛ یا (در صورتی که صغیر و سفیه باشند، ولی آنها، یعنی) آن کس که گره ازدواج به دست اوست، آن را ببخشد. و گذشت کردن شما (و بخشیدن تمام مهر به آنها) به پرهیزکاری نزدیکتر است، و گذشت و نیکوکاری را در میان خود فراموش نکنید، که خداوند به آنچه انجام می دهید، بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر پیش از آنکه با آنان نزدیکی کنید، طلاقشان گفتید، در حالی که برای آنان مهري معین کرده اید، پس نصف آنچه را تعیین نموده اید [به آنان بدهید]، مگر اینکه آنان خود ببخشند، یا کسی که پیوند نکاح به دست اوست ببخشد؛ و گذشت کردن شما به تقوا نزدیکتر است. و در میان یکدیگر بزرگواری را فراموش مکنید، زیرا خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر آنان را پیش از آنکه نزدیکی کنید طلاق دادید در حالی که مهري معین کرده اید پس نصف آنچه تعیین کرده اید (بر عهده شماست) مگر آنکه (آن را) خود آنها گذشت کنند یا آن کس که عقد ازدواج به دست اوست (ولی یا وکیل مطلق) گذشت کند. و گذشت شما (که همه مهر را بدهید) به تقوی نزدیکتر است، و احسان و فزونبخشی را در میان خودتان فراموش نکنید، که خداوند به آنچه می کنید بیناست

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ (۲۳۸) ترجمه: (۱)

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَدْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ (۲۳۹) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِّأَزْوَاجِهِمْ مَّتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۲۴۰) ترجمه: (۳)

وَلِلْمُطَلَّقاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ (۲۴۱) ترجمه: (۴)

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۲۴۲) ترجمه: (۵)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ (۲۴۳) ترجمه: (۶)

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۴۴) ترجمه: (۷)

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۲۴۵) ترجمه: (۸)

ص: ۳۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در انجام همه نمازها، (به خصوص) نماز وسطی [= نماز ظهر] کوشا باشید! و از روی خضوع و اطاعت، برای خدا بپاخیزید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر نمازها و نماز میانہ مواظبت کنید، و خاضعانه برای خدا به پا خیزید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر همه نمازها و (به ویژه) نماز میانہ (نماز ظهر) محافظت نمایید و (در نماز و در هر امری) برای خدا خاضعانه به پا خیزید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر (به خاطر جنگ، یا خطر دیگری) بترسید، (نماز را) در حال پیاده یا سواره انجام دهید! اما هنگامی که امنیت خود را بازیافتید، خدا را یاد کنید! [= نماز را به صورت معمولی بخوانید!] همان گونه که خداوند، چیزهایی را که نمی دانستید، به شما تعلیم داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر بیم داشتید، پیاده یا سواره [نماز کنید]؛ و چون ایمن شدید، خدا را یاد کنید که آنچه نمی دانستید به شما آموخت. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر (از دشمن یا خطر دیگر) بیم داشتید، پیاده یا سواره (نماز خوف یا مطارده بخوانید) و چون امنیت یافتید خدا را (در نماز معمولی و غیر نماز) به یاد آورید همان گونه که به شما چیزهایی را که نمی دانستید بیاموخت

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که از شما در آستانه مرگ قرار می گیرند و همسرانی از خود به جا می گذارند، باید برای همسران خود وصیت کنند که تا یک سال، آنها را (با پرداختن هزینه زندگی) بهره مند سازند؛ به شرط اینکه آنها (از خانه شوهر) بیرون نروند (و اقدام به ازدواج مجدد نکنند). و اگر بیرون روند، (حقی در هزینه ندارند؛ ولی) گناهی بر شما نیست نسبت به آنچه در باره خود، به طور شایسته انجام می دهند. و خداوند، توانا و حکیم است. _____

ترجمه استاد فولادوند: و کسانی از شما که مرگشان فرا می رسد، و همسرانی بر جای می گذارند، [باید] برای همسران

خویش وصیت کنند که آنان را تا یک سال بهره مند سازند و [از خانه شوهر] بیرون نکنند. پس اگر بیرون بروند، در آنچه آنان به طور پسندیده در باره خود انجام دهند، گناهی بر شما نیست. و خداوند توانا و حکیم است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی از شما که مرگشان نزدیک می شود و همسرانی باقی می گذارند بر آنهاست که برای همسرانشان و هزینه زندگی تا یک سال را بدون بیرون کردن (آنها از خانه) وصیت نمایند. و اگر خود آنها بیرون رفتند، پس راجع به آنچه درباره خودشان به طور شایسته انجام دهند (ازدواج یا اشتغالی انتخاب نمایند)، بر شما (وارثان میت) گناهی نیست (و هزینه ساقط می شود) و خداوند توانا و حکیم است (این حکم در صدر اسلام بود بعدا نسخ و تبدیل به ارث و عده شد)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای زنان مطلقه، هدیه مناسبی لازم است (که از طرف شوهر، پرداخت گردد). این، حقی است بر مردان پرهیزکار. _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرض است بر مردان پرهیزگار که زنان طلاق داده شده را بشایستگی چیزی دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای زن های طلاق داده شده متاع و وسیله بر خورداری به شیوه پسندیده (از جانب شوهر) لازم است (هزینه مدت عده، تمام مهر، بعض مهر و متعه بر حسب اختلاف طلاق)، که این بر عهده پرهیزکاران ثابت و الزامی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این چنین، خداوند آیات خود را برای شما شرح می دهد؛ شاید اندیشه کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بدین گونه، خداوند آیات خود را برای شما بیان می کند، باشد که بیندیشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این گونه خداوند آیات (احکام دین) خود را برای شما روشن می کند، شاید بیندیشید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی جمعیتی را که از ترس مرگ، از خانه های خود فرار کردند؟ و آنان، هزارها نفر بودند (که به بهانه بیماری طاعون، از شرکت در میدان جهاد خودداری نمودند). خداوند به آنها گفت: بمیرید! (و به همان بیماری، که آن را بهانه قرار داده بودند، مردند). سپس خدا آنها را زنده کرد؛ (و ماجرای زندگی آنها را درس عبرتی برای آیندگان قرار داد). خداوند نسبت به بندگان خود احسان می کند؛ ولی بیشتر مردم، شکر (او را) بجا نمی آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از [حال] کسانی که از بیم مرگ از خانه های خود خارج شدند، و هزاران تن بودند، خبر نیافتی؟ پس خداوند به آنان گفت: «تن به مرگ بسپارید» آنگاه آنان را زنده ساخت. آری، خداوند نسبت به مردم، صاحب بخشش است، ولی بیشتر مردم سپاسگزاری نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به دیده عبرت) ننگریستی به کسانی که از خانه های خود در حالی که هزاران نفر بودند از بیم مرگ (و برای فرار از جهاد) بیرون آمدند، پس خداوند به آنها گفت: بمیرید (اراده نمود مرگ آنها را، بلافاصله مردند). سپس آنها را زنده کرد (تا بفهمند فرار از مرگ ممکن نیست). حَقًّا که خداوند بر مردم صاحب فضل و بخشش است، و لکن بیشتر مردم سپاس نمی گزارند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در راه خدا، پیکار کنید! و بدانید خداوند، شنوا و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در راه خدا کارزار کنید، و بدانید که خداوند شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در راه خدا (با دشمنان) بجنگید، و بدانید که خداوند شنوا و داناست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کیست که به خدا «قرض الحسنه ای» دهد، (و از اموالی که خدا به او بخشیده، انفاق کند)، تا آن را برای او، چندین برابر کند؟ و خداوند است (که روزی بندگان را) محدود یا گسترده می سازد؛ (و انفاق، هرگز

باعث کمبود روزی آنها نمی شود). و به سوی او باز می گردید (و پاداش خود را خواهید گرفت). _____

ترجمه استاد فولادوند : کیست آن کس که به [بندگان] خدا وام نیکویی دهد تا [خدا] آن را برای او چند برابر بیفزاید؟ و خداست که [در معیشت بندگان] تنگی و گشایش پدید می آورد؛ و به سوی او بازگردانده می شوید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : کیست آن که به خداوند قرض الحسنه دهد تا خدا آن را برایش (در وقت پرداخت) چندین برابر فزونتر کند؟! و خداست که (روزی را) تنگ می کند و می گسترده، و به سوی او بازگردانده می شوید

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٢٤٦) ترجمه: (١)

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنْتَى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلَكُهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٤٧) ترجمه: (٢)

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُم إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٢٤٨) ترجمه: (٣)

ص: ٤٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا مشاهده نکردی جمعی از بنی اسرائیل را بعد از موسی، که به پیامبر خود گفتند: «زمامدار (و فرماندهی) برای ما انتخاب کن! تا (زیر فرمان او) در راه خدا پیکار کنیم. پیامبر آنها گفت: «شاید اگر دستور پیکار به شما داده شود، (سرپیچی کنید، و) در راه خدا، جهاد و پیکار نکنید!» گفتند: «چگونه ممکن است در راه خدا پیکار نکنیم، در حالی که از خانه ها و فرزندانمان رانده شده ایم، (و شهرهای ما به وسیله دشمن اشغال، و فرزندان ما اسیر شده اند؟! اما هنگامی که دستور پیکار به آنها داده شد، جز عده کمی از آنان، همه سرپیچی کردند. و خداوند از ستمکاران، آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از [حال] سران بنی اسرائیل پس از موسی خبر نیافتی آنگاه که به پیامبری از خود گفتند: «پادشاهی برای ما بگمار تا در راه خدا پیکار کنیم»، [آن پیامبر] گفت: «اگر جنگیدن بر شما مقرر گردد، چه بسا پیکار نکنید.» گفتند: «چرا در راه خدا نجنگیم با آنکه ما از دیارمان و از [نزد] فرزندانمان بیرون رانده شده ایم.» پس هنگامی که جنگ بر آنان مقرر شد، جز شماری اندک از آنان، [همگی] پشت کردند، و خداوند به [حال] ستمکاران داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به دیده دل) ننگریستی به (حال) آن گروه از سران و اشراف بنی اسرائیل پس از (فوت) موسی که به یکی از پیامبران خود (شموئیل) گفتند: برای ما فرمانروایی برانگیز تا در راه خدا پیکار کنیم، گفت: آیا احتمال نمی دهید که اگر پیکار بر شما نوشته و مقرر شد ننگید (و نافرمانی کنید)؟ گفتند: ما را چیست که در راه خدا نجنگیم در حالی که از میان خانه ها و فرزندانمان بیرون شده ایم! پس هنگامی که کارزار بر آنها مقرر گردید جز اندکی از آنان (همگی) پشت کردند، و خداوند به ستمکاران داناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیامبرشان به آنها گفت: «خداوند (*طالوت*) را برای زمامداری شما مبعوث (و انتخاب) کرده است.» گفتند: «چگونه او بر ما حکومت کند، با اینکه ما از او شایسته تریم، و او ثروت زیادی ندارد؟! گفت: «خدا او را بر شما برگزیده، و او را در علم و (قدرت) جسم، وسعت بخشیده است. خداوند، ملکش را به هر کس بخواهد، می بخشد؛ و احسان خداوند، وسیع است؛ و (از لیاقت افراد برای منصب ها) آگاه است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیامبرشان به آنان گفت: «در حقیقت، خداوند، طالوت را بر شما به پادشاهی گماشته است.» گفتند: «چگونه او را بر ما پادشاهی باشد با آنکه ما به پادشاهی از وی سزاوارتریم و به او از حیث مال، گشایشی داده نشده است؟» پیامبرشان گفت: «در حقیقت، خدا او را بر شما برتری داده، و او را در دانش و [نیروی] بدنی بر شما برتری بخشیده است، و خداوند

پادشاهی خود را به هر کس که بخواهد می دهد، و خدا گشایشگر داناست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و پیامبرشان به آنان گفت: همانا خداوند طالوت را برای شما به عنوان فرمانروا برانگیخت. گفتند: چگونه او را بر ما فرمانروایی است در حالی که ما به فرمانروایی از او سزاوارتریم، و به او وسعت مالی داده نشده؟! (پیامبرشان) گفت: بی تردید خدا او را بر شما برگزیده و او را در دانش و نیروی بدنی فزونی بخشیده، و خدا ملک و شاهی خود را به هر کس بخواهد می دهد، و خدا (از نظر وجود و توان و رحمت) دارای وسعت است و داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و پیامبرشان به آنها گفت: «نشانه حکومت او، این است که (*صندوق عهد*) به سوی شما خواهد آمد. (همان صندوقی که) در آن، آرامشی از پروردگار شما، و یادگارهای خاندان موسی و هارون قرار دارد؛ در حالی که فرشتگان، آن را حمل می کنند. در این موضوع، نشانه ای (روشن) برای شماست؛ اگر ایمان داشته باشید.» _____ ترجمه استاد فولادوند : و پیامبرشان بدیشان گفت: «در حقیقت، نشانه پادشاهی او این است که آن صندوق [عهد] که در آن آرامش خاطری از جانب پروردگارتان، و بازمانده ای از آنچه خاندان موسی و خاندان هارون [در آن] بر جای نهاده اند -در حالی که فرشتگان آن را حمل می کنند- به سوی شما خواهد آمد. مسلماً اگر مؤمن باشید، برای شما در این [رویداد] نشانه ای است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و پیامبرشان به آنها گفت: همانا نشانه فرمانروایی او این است که آن تابوت (صندوق عهدی که موسی را در داخل آن به آب افکنده بودند) نزد شما بیاید که در آن آرامش دلی از جانب پروردگارتان (برای شما) ست و بازمانده ای از آنچه خاندان موسی و خاندان هارون به جای نهاده اند (از قبیل عصا و زره و نعلین موسی و الواحی از تورات و عمامه هارون) که آن را فرشتگان حمل می کنند. البته در آن نشانه ای است (از صدق حاکمیت طالوت) برای شما اگر اهل ایمان باشید

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنْ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللَّهَ كَم مِّن فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِتْنَةَ كَثِيرَةٍ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ (٢٤٩) ترجمه: (١)

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَّبَّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٢٥٠) ترجمه: (٢)

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُودُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ (٢٥١) ترجمه: (٣)

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (٢٥٢) ترجمه: (٤)

ص: ٤١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که طالوت (به فرماندهی لشکر بنی اسرائیل منصوب شد، و) سپاهیان را با خود بیرون برد، به آنها گفت: «خداوند، شما را به وسیله یک نهر آب، آزمایش می کند؛ آنها (که به هنگام تشنگی،) از آن بنوشند، از من نیستند؛ و آنها که جز یک پیمانه با دست خود، بیشتر از آن نخورند، از من هستند» جز عده کمی، همگی از آن آب نوشیدند. سپس هنگامی که او، و افرادی که با او ایمان آورده بودند، (و از بوته آزمایش، سالم به در آمدند،) از آن نهر گذشتند، (از کمی نفرات خود، ناراحت شدند؛ و عده ای) گفتند: «امروز، ما توانایی مقابله با (*جالوت*) و سپاهیان او را نداریم.» اما آنها که می دانستند خدا را ملاقات خواهند کرد (و به روز رستاخیز، ایمان داشتند) گفتند: «چه بسیار گروه های کوچکی که به فرمان خدا، بر گروه های عظیمی پیروز شدند!» و خداوند، با صابران و استقامت کنندگان) است. _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون طالوت با لشکریان [خود] بیرون شد، گفت: «خداوند شما را به وسیله رودخانه ای خواهد آزمود. پس هر کس از آن بنوشد از [پیروان] من نیست، و هر کس از آن نخورد، قطعاً او از [پیروان] من است، مگر کسی که با دستش کفی برگیرد. پس [همگی] جز اندکی از آنها، از آن نوشیدند. و هنگامی که [طالوت] با کسانی که همراه وی ایمان آورده بودند، از آن [نهر] گذشتند، گفتند: «امروز ما را یارای [مقابله با] جالوت و سپاهیانش نیست.» کسانی که به دیدار خداوند یقین داشتند، گفتند: «بسا گروهی اندک که بر گروهی بسیار، به اذن خدا پیروز شدند، و خداوند با شکیبایان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چون طالوت با سپاهیان (به قصد جنگ با عمالقه از مقرشان) فاصله گرفتند، گفت: همانا خداوند شما را به واسطه نهر آبی آزمایش خواهد کرد، پس هر که از آن (سیر) بنوشد از من نیست و هر که از آن نخورد از من است مگر آن کس که کف آبی به دستش برگیرد (که او هم از من است). پس جز اندکی از آنان همگی از آن آشامیدند. و چون او با کسانی که با وی ایمان آورده بودند از نهر گذشتند (عده ای از آنان) گفتند: ما را امروز توان مقابله با جالوت و سپاهیانش نیست. (اما) کسانی که باور داشتند که دیدارکننده

خدایند (مؤمنان به آخرت) گفتند: بسا گروه اندکی که به توفیق خدا بر گروه بسیاری پیروز شدند، و خدا با صابران است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که در برابر (*جالوت*) و سپاهیان او قرار گرفتند گفتند: «پروردگارا! پیمانه شکیبایی و استقامت را بر ما بریز! و قدمهای ما را ثابت بدار! و ما را بر جمعیت کافران، پیروز بگردان!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که با جالوت و سپاهیان‌ش روبرو شدند، گفتند: «پروردگارا، بر

[دل‌های] ما شکیبایی فرو ریز، و گام‌های ما را استوار دار، و ما را بر گروه کافران پیروز فرمای.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و چون برای جنگ با جالوت و سپاهیان‌ش ظاهر شدند، گفتند: پروردگارا، بر (دل‌های) ما صبر و

شکیبایی فرو ریز و قدم‌های ما را استوار کن و ما را بر گروه کافران نصرت ده

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس به فرمان خدا، آنها سپاه دشمن را به هزیمت واداشتند. و «داوود» (نوجوان نیرومند و

شجاعی که در لشکر «طالوت» بود)، «جالوت» را کشت؛ و خداوند، حکومت و دانش را به او بخشید؛ و از آنچه می‌خواست

به او تعلیم داد. و اگر خداوند، بعضی از مردم را به وسیله بعضی دیگر دفع نمی‌کرد، زمین را فساد فرامی‌گرفت، ولی خداوند

نسبت به جهانیان، لطف و احسان دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنان را به اذن خدا شکست

دادند، و داوود، جالوت را کشت، و خداوند به او پادشاهی و حکمت ارزانی داشت، و از آنچه می‌خواست به او آموخت. و

اگر خداوند برخی از مردم را به وسیله برخی دیگر دفع نمی‌کرد، قطعاً زمین تباه می‌گردید. ولی خداوند نسبت به جهانیان

تفضّل دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را به توفیق خداوند شکست دادند، و داود (که

یکی از سربازان طالوت بود) جالوت را کشت، و خدا او را سلطنت و فرمانروایی و حکمت (علوم شریعت و معارف عقلی)

داد و از آنچه می‌خواست به او آموخت (مانند کتاب زبور، داوری بر طبق واقع، منطق پرندگان و یافتن زره از آهن). و اگر

نبود بازداشتن خداوند برخی مردم را به وسیله برخی دیگر حتماً فساد زمین را فرامی‌گرفت و لکن خداوند دارای فضل بر

همه جهانیان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها، آیات خداست که به حق، بر تو می‌خوانیم؛ و تو از رسولان (ما) هستی.

_____ ترجمه استاد فولادوند: این [ها] آیات خداست که ما آن را بحق بر تو می‌خوانیم، و به راستی تو از

جمله پیامبرانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اینها آیات (و نشانه‌های توحید و قدرت) خداست که به

حق و راستی بر تو می‌خوانیم، و حقاً که تو از فرستادگانی

تِلْمَكِ الرُّسُلُ فَضَلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعِيدٍ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (٢٥٣) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٢٥٤) ترجمه: (٢)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (٢٥٥) ترجمه: (٣)

لَمَّا إِكْرَاهٍ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنَ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٥٦) ترجمه: (٤)

ص: ٤٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعضی از آن رسولان را بر بعضی دیگر برتری دادیم؛ برخی از آنها، خدا با او سخن می گفت؛ و بعضی را درجاتی برتر داد؛ و به عیسی بن مریم، نشانه های روشن دادیم؛ و او را با «روح القدس» تأیید نمودیم؛ (ولی فضیلت و مقام آن پیامبران، مانع اختلاف امتهما نشد). و اگر خدا می خواست، کسانی که بعد از آنها بودند، پس از آن همه نشانه های روشن که برای آنها آمد، جنگ و ستیز نمی کردند؛ (اما خدا مردم را مجبور نساخته؛ و آنها را در پیمودن راه سعادت، آزاد گذارده است؛) ولی این امتهما بودند که با هم اختلاف کردند؛ بعضی ایمان آوردند و بعضی کافر شدند؛ (و جنگ و خونریزی بروز کرد. و باز) اگر خدا می خواست، با هم پیکار نمی کردند؛ ولی خداوند، آنچه را می خواهد، (از روی حکمت) انجام می دهد (و هیچ کس را به قبول چیزی مجبور نمی کند). _____ ترجمه استاد فولادوند: برخی از آن پیامبران را بر برخی دیگر برتری بخشیدیم. از آنان کسی بود که خدا با او سخن گفت و درجات بعضی از آنان را بالا برد؛ و به عیسی پسر مریم دلایل آشکار دادیم، و او را به وسیله روح القدس تأیید کردیم؛ و اگر خدا می خواست، کسانی که پس از آنان بودند، بعد از آن [همه] دلایل روشن که برایشان آمد، به کشتار یکدیگر نمی پرداختند، ولی با هم اختلاف کردند؛ پس، بعضی از آنان کسانی بودند که ایمان آوردند، و بعضی از آنان کسانی بودند که کفر ورزیدند؛ و اگر خدا می خواست با یکدیگر جنگ نمی کردند، ولی خداوند آنچه را می خواهد انجام می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از این فرستادگان، برخی را (که ذکرشان گذشت) بر برخی برتری دادیم، از آنان کسی هست که خدا با وی سخن گفت (مانند موسی)، و برخی را چندین درجه بالا برد، (مانند پیامبران اولوالعزم) و عیسی بن مریم را دلایل روشن (معجزات آشکار) عطا کردیم و او را با روح القدس تأیید نمودیم. و اگر خداوند اراده حتمی می کرد، کسانی که بعد از آنها (از امت های آنان در طول تاریخ) آمدند پس از آنکه (آن همه) دلایل روشن به آنها رسید با هم نمی جنگیدند، ولی اختلاف کردند، پس برخی از آنان ایمان آوردند و برخی کافر شدند (و جنگ ها در جهان به راه انداختند). و حتما اگر خدا می

خواست نمی جنگیدند، و لکن خدا آنچه را اراده کند (مختار قرار دادن بندگان در عقاید و اعمال) انجام می دهد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! از آنچه به شما روزی داده ایم، انفاق کنید! پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن، نه خرید و فروش است (تا بتوانید سعادت و نجات از کیفر را برای خود خریداری کنید)، و نه دوستی (و رفاقت‌های مادی سودی دارد)، و نه شفاعت؛ (زیرا شما شایسته شفاعت نخواهید بود.) و کافران، خود ستمگرند؛ (هم به خودشان ستم می کنند، هم به دیگران). _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از آنچه به شما روزی داده ایم انفاق کنید، پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی و نه شفاعتی. و کافران خود ستمکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید از آنچه به شما روزی کرده ایم انفاق کنید، پیش از آنکه روزی بیاید که در آن نه خرید و فروشی است و نه دوستی و نه شفاعتی و کافرانند که ستمکارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ معبودی نیست جز خداوند یگانه زنده، که قائم به ذات خویش است، و موجودات دیگر، قائم به او هستند؛ هیچگاه خواب سبک و سنگینی او را فرامی گیرد؛ (و لحظه ای از تدبیر جهان هستی، غافل نمی ماند؛) آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن اوست؛ کیست که در نزد او، جز به فرمان او شفاعت کند؟! (بنابراین، شفاعت شفاعت کنندگان، برای آنها که شایسته شفاعتند، از مالکیت مطلقه او نمی کاهد.) آنچه را در پیش روی آنها [= بندگان] و پشت سرشان است می داند؛ (و گذشته و آینده، در پیشگاه علم او، یکسان است.) و کسی از علم او آگاه نمی گردد؛ جز به مقداری که او بخواهد. (اوست که به همه چیز آگاه است؛ و علم و دانش محدود دیگران، پرتوی از علم بی پایان و نامحدود اوست.) تخت (حکومت) او، آسمانها و زمین را دربر گرفته؛ و نگاهداری آن دو [= آسمان و زمین]، او را خسته نمیکند. بلندی مقام و عظمت، مخصوص اوست. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداست که معبودی جز او نیست؛ زنده و برپادارنده است؛ نه خوابی سبک او را فرو می گیرد و نه خوابی گران؛ آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن اوست. کیست آن کس که جز به اذن او در پیشگاهش شفاعت کند؟ آنچه در پیش روی آنان و آنچه در پشت سرشان است می داند. و به چیزی از علم او، جز به آنچه بخواهد، احاطه نمی یابند. کرسی او آسمانها و زمین را در بر گرفته، و نگاهداری آنها بر او دشوار نیست، و اوست والای بزرگ. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدای یکتاست که جز او معبودی نیست، زنده قائم به ذات و برپا دارنده توانا و دائم (جهان هستی) است، هیچ گاه او را خواب سبک و سنگین فرا نمی گیرد، آنچه در آسمانها و آنچه در این زمین است (علاوه بر خود آنها) از آن اوست (به ملائک آنکه آفرینش و حفظ و تدبیر و فانی کردن همه در تحت اراده اوست) کیست آنکه جز به اذن او در محضرش وساطت کند (وساطت تکوینی در میان اسباب و مسببات در این جهان، و شفاعت ارادی در سقوط کیفر اعمال و فزونی پاداش در جهان دیگر)؟! آنچه را در جلو روی مردم و آنچه را در پشت سر آنهاست (حوادث آینده و گذشته جهان را) می داند و آنها به چیزی از علم او احاطه ندارند جز به آنچه او بخواهد. کرسی (سلطه و ربوبیت) او آسمانها و زمین را فرا گرفته و نگاهداری آنها بر او سنگینی و خستگی ندارد، و او والا و بزرگ است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در قبول دین، اکراهی نیست. (زیرا) راه درست از راه انحرافی، روشن شده است. بنابر این، کسی که به طاغوت [= بت و شیطان، و هر موجود طغیانگر] کافر شود و به خدا ایمان آورد، به دستگیره محکمی چنگ زده است، که گسستن برای آن نیست. و خداوند، شنوا و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: در دین هیچ اجباری نیست. و راه از بیراهه بخوبی آشکار شده است. پس هر کس به طاغوت کفر ورزد، و به خدا ایمان آورد، به یقین، به

دستاویزی استوار، که آن را گسستن نیست، چنگ زده است. و خداوند شنوای داناست. _____ ترجمه
آیت الله مشکینی : در (اصول اعتقادات) دین اکراه نیست (زیرا اذعان و باورهای باطنی اکراه پذیر نیست بلکه تابع دلیل و
برهان است، و) بی تردید راه هدایت از گمراهی (به واسطه این قرآن) روشن شده است، پس هر که به طغیانگر (شیطان و
پیروانش) کفر ورزد و به خدا ایمان آورد حَقًّا که به دستگیره محکم چنگ زده که گسستن ندارد، و خداوند شنوا و داناست

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٥٧) ترجمه: (١)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٢٥٨) ترجمه: (٢)

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٥٩) ترجمه: (٣)

ص: ٤٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، ولی و سرپرست کسانی است که ایمان آورده اند؛ آنها را از ظلمتها، به سوی نور بیرون می برد. (اما) کسانی که کافر شدند، اولیای آنها طاغوتها هستند؛ که آنها را از نور، به سوی ظلمتها بیرون می برند؛ آنها اهل آتشند و همیشه در آن خواهند ماند. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند سرور کسانی است که

ایمان آورده اند. آنان را از تاریکیها به سوی روشنائی به در می برد. [ولی] کسانی که کفر ورزیده اند، سرورانشان [همان عصیانگران]= طاغوتند، که آنان را از روشنائی به سوی تاریکیها به در می برند. آنان اهل آتشند که خود، در آن جاودانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند دوست و سرپرست کسانی است که ایمان آورده اند، آنها را از

تاریکی ها (ی جهل و کفر و فسق) به سوی نور (علم و ایمان و تقوا) بیرون می برد، و کسانی که کفر ورزیدند سرپرستان آنها طغیانگراند که آنها را از نور (هدایت) به سوی تاریکی ها (ی گمراهی) بیرون می برند. آنها اهل آتشند که در آنجا جاودانند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی (و آگاهی نداری از) کسی [=نمرود] که با ابراهیم در باره پروردگارش محاجه و گفتگو کرد؟ زیرا خداوند به او حکومت داده بود؛ (و بر اثر کمی ظرفیت، از باده غرور سرمست شده بود؛) هنگامی که ابراهیم گفت: «خدای من آن کسی است که زنده می کند و می میراند.» او گفت: «من نیز زنده می کنم و می میرانم!» (و

برای اثبات این کار و مشته ساختن بر مردم دستور داد دو زندانی را حاضر کردند، فرمان آزادی یکی و قتل دیگری را داد) ابراهیم گفت: «خداوند، خورشید را از افق مشرق می آورد؛ (اگر راست می گویی که حاکم بر جهان هستی تویی،) خورشید را از مغرب بیاور!» (در اینجا) آن مرد کافر، مبهوت و وامانده شد. و خداوند، قوم ستمگر را هدایت نمی کند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از [حال] آن کس که چون خدا به او پادشاهی داده بود [و بدان می نازید، و] در باره پروردگار خود با ابراهیم محاجه [می] کرد، خبر نیافتی؟ آنگاه که ابراهیم گفت: «پروردگار من همان کسی است که زنده می کند و می میراند.» گفت: «من [هم] زنده می کنم و [هم] می میرانم.» ابراهیم گفت: «خدا [ی] من [خورشید

را از خاور برمی آورد، تو آن را از باختر برآور.» پس آن کس که کفر ورزیده بود مبهوت ماند. و خداوند قوم ستمکار را هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به دیده دل) ننگریستی به آن که (نمرود) با ابراهیم درباره پروردگارش- از سر غروری که خدا او را پادشاهی داده بود- به محاجه و گفتگو پرداخت؟ آن گاه که ابراهیم

گفت: پروردگار من آن است که زنده می کند و می میراند. او گفت: من (نیز) زنده می کنم و می میرانم (از دو نفر محکوم

یکی را آزاد می‌کنم و دیگری را می‌کشم). ابراهیم گفت: همانا خداوند (من) خورشید را از مشرق بیرون می‌آورد، تو آن را از مغرب بیرون آور! پس آن کس که کفر ورزیده بود مبهوت ماند. و خداوند هرگز مردمان ستمکار را هدایت نمی‌کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا همانند کسی که از کنار یک آبادی (ویران شده) عبور کرد، در حالی که دیوارهای آن، به روی سقفها فرو ریخته بود، (و اجساد و استخوانهای اهل آن، در هر سو پراکنده بود؛ او با خود) گفت: «چگونه خدا اینها را پس از مرگ، زنده می‌کند؟!» (در این هنگام)، خدا او را یکصد سال میراند؛ سپس زنده کرد؛ و به او گفت: «چه قدر درنگ کردی؟» گفت: «یک روز؛ یا بخشی از یک روز.» فرمود: «نه، بلکه یکصد سال درنگ کردی! نگاه کن به غذا و نوشیدنی خود (که همراه داشتی، با گذشت سالها) هیچ گونه تغییر نیافته است! (خدایی که یک چنین مواد فاسدشدنی را در طول این مدت، حفظ کرده، بر همه چیز قادر است!) ولی به الاغ خود نگاه کن (که چگونه از هم متلاشی شده! این زنده شدن تو پس از مرگ، هم برای اطمینان خاطر توست، و هم) برای اینکه تو را نشانه ای برای مردم (در مورد معاد) قرار دهیم. (اکنون) به استخوانها (ی مرکب سواری خود نگاه کن که چگونه آنها را برداشته، به هم پیوند می‌دهیم، و گوشت بر آن می‌پوشانیم!) هنگامی که (این حقایق) بر او آشکار شد، گفت: «می‌دانم خدا بر هر کاری توانا است.»

ترجمه استاد فولادوند: یا چون آن کس که به شهری که بامهایش یکسر فرو ریخته بود، عبور کرد؛ [و با خود می‌گفت: «چگونه خداوند، [اهل] این [ویرانکده] را پس از مرگشان زنده می‌کند؟». پس خداوند، او را [به مدت] صد سال میراند. آنگاه او را برانگیخت، [و به او] گفت: «چقدر درنگ کردی؟» گفت: «یک روز یا پاره ای از روز را درنگ کردم.» گفت: «[نه] بلکه صد سال درنگ کردی، به خوراک و نوشیدنی خود بنگر [که طعم و رنگ آن] تغییر نکرده است، و به درازگوش خود نگاه کن [که چگونه متلاشی شده است. این ماجرا برای آن است که هم به تو پاسخ گوئیم] و هم تو را [در مورد معاد] نشانه ای برای مردم قرار دهیم. و به [این] استخوانها بنگر، چگونه آنها را برداشته به هم پیوند می‌دهیم؛ سپس گوشت بر آن می‌پوشانیم.» پس هنگامی که [چگونگی زنده ساختن مرده] برای او آشکار شد، گفت: «[اکنون] می‌دانم که خداوند بر هر چیزی تواناست.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا (کسی را دیده ای) مانند آن که به دهکده ای عبور کرد که (سقف خانه ها فرود آمده و) دیوارها بر روی سقف هایش فرو ریخته (و اجساد ساکنانش پراکنده و پوسیده) بود؟ (از روی تعجب با خود) گفت: چگونه خداوند اینها را پس از مرگشان زنده می‌کند؟! پس خدا او را صد سال میراند، سپس او را برانگیخت، گفت: چقدر (این جا) درنگ کرده ای؟ گفت: یک روز یا پاره ای از یک روز درنگ کرده ام. گفت: بلکه صد سال درنگ کرده ای به خوراکی و نوشیدنی ات بنگر که تغییری نکرده و به درازگوش بنگر (که چگونه متلاشی شده! ما چنین کردیم تا خواسته ات را برآوریم) و تا تو را نشانه ای (از توحید و قدرت خود) برای مردم قرار دهیم، و به استخوانها (ی درازگوش) بنگر که چگونه آنها را برمی‌داریم (و به هم وصل کرده) سپس بر آنها گوشت می‌پوشانیم! پس چون (کیفیت بعث) بر او روشن شد، گفت: اکنون می‌دانم که خدا بر همه چیز تواناست (و اینک به عین یقین دیدم)

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أُولَئِكَ تُؤْمِنُ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصِرْ بِهِنَّ وَإِيَّاكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٦٠) ترجمه: (١)

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٦١) ترجمه: (٢)

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَمَّا يُنْبِعُونَ مِمَّا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَدَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٢٦٢) ترجمه: (٣)

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَدَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ (٢٦٣) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَيْفٍ مُّوَدَّنٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَأَبْلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٢٦٤) ترجمه: (٥)

ص: ٤٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر بیایور) هنگامی را که ابراهیم گفت: «خدایا! به من نشان بده چگونه مردگان را زنده می کنی؟» فرمود: «مگر ایمان نیاورده ای؟!» عرض کرد: «آری، ولی می خواهم قلبم آرامش یابد.» فرمود: «در این صورت، چهار نوع از مرغان را انتخاب کن! و آنها را (پس از ذبح کردن)، قطعه قطعه کن (و در هم بیامیز)! سپس بر هر کوهی، قسمتی از آن را قرار بده، بعد آنها را بخوان، به سرعت به سوی تو می آیند! و بدان خداوند قادر و حکیم است؛ (هم از ذرات بدن مردگان آگاه است، و هم توانایی بر جمع آنها دارد)». _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] آنگاه که ابراهیم گفت: «پروردگارا، به من نشان ده؛ چگونه مردگان را زنده می کنی؟» فرمود: «مگر ایمان نیاورده ای؟» گفت: «چرا، ولی تا دلم آرامش یابد.» فرمود: «پس، چهار پرنده بگیر، و آنها را پیش خود، ریز ریز گردان؛ سپس بر هر کوهی پاره ای از آنها را قرار ده؛ آنگاه آنها را فراخوان، شتابان به سوی تو می آیند، و بدان که خداوند توانا و حکیم است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که ابراهیم گفت، پروردگارا به من نشان ده که مردگان را چگونه زنده می کنی، گفت: آیا (به قدرت من یا به روز جزا) ایمان نداری؟ گفت: چرا، و لکن (درخواست کردم) تا قلبم (با عین یقین) آرامش یابد. گفت: پس چهار (نوع) پرنده بگیر و آنها را به خود نزدیک گردان (تا علائم جسمی آنها را به دقت ببینی) و ریز ریز (و مخلوط به هم) کن، سپس بر هر کوهی (در این اطراف) پاره ای از آنها را قرار ده، آن گاه آنها را بخوان، که شتابان به سوی تو می آیند. و بدان که خداوند مقتدر شکست ناپذیر و حکیم است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند، همانند بذری هستند که هفت خوشه برویاند؛ که در هر خوشه، یکصد دانه باشد؛ و خداوند آن را برای هر کس بخواهد (و شایستگی داشته باشد)، دو یا چند برابر می کند؛ و خدا (از نظر قدرت و رحمت)، وسیع، و (به همه چیز) داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: مَثَلُ [صدقات] کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند همانند دانه ای است که هفت خوشه برویاند که در هر خوشه ای صد دانه باشد؛ و خداوند برای هر کس که بخواهد [آن را] چند برابر می کند، و خداوند گشایشگر داناست.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : مثل (انفاقات) کسانی که اموالشان را در راه خدا انفاق می کنند مثل دانه ای است که هفت خوشه برویاند، در هر خوشه ای یکصد دانه باشد (پس انفاق هر چیزی هفتصد برابر پاداش دارد) و خداوند برای هر که بخواهد (و حکمتش اقتضا کند) چند برابر می کند، و خداوند (از نظر وجود و توان و رحمت) دارای وسعت است و داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند، سپس به دنبال انفاقی که کرده اند، منت نمی گذارند و آزاری نمی رسانند، پاداش آنها نزد پروردگارشان (محفوظ) است؛ و نه ترسی دارند، و نه غمگین می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند : کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند، سپس در پی آنچه انفاق کرده اند، منت و آزاری روا نمی دارند، پاداش آنان برایشان نزد پروردگارشان [محفوظ] است، و بیمی بر آنان نیست و اندوهگین نمی شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : کسانی که اموالشان را در راه خدا انفاق می کنند سپس منت و آزاری (زخم زبانی) به دنبال انفاقشان نمی آورند، آنان را در نزد پروردگارشان پاداشی درخور آنهاست، و (در آن جهان) نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهی خواهند داشت

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتار پسندیده (در برابر نیازمندان)، و عفو (و گذشت از خشونت‌های آنها)، از بخششی که آزاری به دنبال آن باشد، بهتر است؛ و خداوند، بی نیاز و بردبار است. _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتاری پسندیده [در برابر نیازمندان] و گذشت [از اصرار و تندی آنان] بهتر از صدقه ای است که آزاری به دنبال آن باشد، و خداوند بی نیاز بردبار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتاری پسندیده و بخشیدن (اصرار و بدزبانی سائلان) بهتر از صدقه ای است که دنبالش آزاری باشد، و خداوند بی نیاز و بردبار است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! بخششهای خود را با منت و آزار، باطل نسازید! همانند کسی که مال خود را برای نشان دادن به مردم، انفاق می کند؛ و به خدا و روز رستاخیز، ایمان نمی آورد؛ (کار او) همچون قطعه سنگی است که بر آن، (قشر نازکی از) خاک باشد؛ (و بذرهایی در آن افشاندن شود؛) و رگبار باران به آن برسد، (و همه خاکها و بذرها را بشوید)، و آن را صاف (و خالی از خاک و بذر) رها کند. آنها از کاری که انجام داده اند، چیزی به دست نمی آورند؛ و خداوند، جمعیت کافران را هدایت نمی کند. _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، صدقه های خود را با منت و آزار، باطل نکنید، مانند کسی که مالش را برای خودنمایی به مردم، انفاق می کند و به خدا و روز بازپسین ایمان ندارد. پس مثل او همچون مثل سنگ خارایی است که بر روی آن، خاکی [نشسته] است، و رگباری به آن رسیده و آن [سنگ] را سخت و صاف بر جای نهاده است. آنان [=ریاکاران] نیز از آنچه به دست آورده اند، بهره ای نمی برند؛ و خداوند، گروه کافران را هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، صدقه های خود را با منت آزرده باطل نکنید، مانند کسی که مالش را به ریا و خودنمایی به مردم انفاق می کند و به خدا و روز واپسین ایمان ندارد، که مثل او مثل سنگ سخت و صافی است که خاکی (اندک) بر آن نشسته، پس باران تند و درشتی به آن برسد و آن را سنگی صاف (و بدون خاک و گیاه) واگذارد (صدقه او نظیر آن خاک است. و ریاکاران) به چیزی از آنچه کسب کرده اند دست نمی یابند، و خداوند مردم کافر را هدایت نمی کند

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أَكْثَلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلَّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢٦٥) ترجمه: (١)

أَيُّودٌ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَةٌ ضِعْفَاءُ فَاصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ (٢٦٦) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَيْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (٢٦٧) ترجمه: (٣)

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٦٨) ترجمه: (٤)

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ (٢٦٩) ترجمه: (٥)

ص: ٤٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (کار) کسانی که اموال خود را برای خشنودی خدا، و تثبیت (ملکات انسانی در) روح خود، انفاق می کنند، همچون باغی است که در نقطه بلندی باشد، و بارانهای درشت به آن برسد، (و از هوای آزاد و نور آفتاب، به حد کافی بهره گیرد)، و میوه خود را دو چندان دهد (که همیشه شاداب و با طراوت است.) و اگر باران درشت به آن نرسد، بارانی نرم به آن می رسد. و خداوند به آنچه انجام می دهید، بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند : و مثل [صدقات] کسانی که اموال خویش را برای طلب خشنودی خدا و استواری روحشان انفاق می کنند، همچون مثل باغی است که بر فراز پشته ای قرار دارد [که اگر] رگباری بر آن برسد، دو چندان محصول برآورد، و اگر رگباری هم بر آن نرسد، باران ریزی [برای آن بس است]، و خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و مثل (انفاقات) کسانی که اموالشان را برای طلب خشنودی خدا و استوارسازی روحشان (در ایمان و عمل) انفاق می کنند، مثل باغی است در جایی مرتفع که باران تندی بدان رسیده پس میوه خود را دو چندان داده باشد، پس اگر باران تندی نرسیده باران نرمی رسیده (و بی گیاه نمانده است)، و خداوند به آنچه عمل می کنید بیناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا کسی از شما دوست دارد که باغی از درختان خرما و انگور داشته باشد که از زیر درختان آن، نهرها بگذرد، و برای او در آن (باغ)، از هر گونه میوه ای وجود داشته باشد، در حالی که به سن پیری رسیده و فرزندان (کوچک و) ضعیف دارد؛ (در این هنگام)، گردبادی (کوبنده)، که در آن آتش (سوزانی) است، به آن برخورد کند و شعله ور گردد و بسوزد؟! (همین طور است حال کسانی که انفاقهای خود را، با ریا و منت و آزار، باطل می کنند.) این چنین خداوند آیات خود را برای شما آشکار می سازد؛ شاید بیندیشید (و با اندیشه، راه حق را بیابید)! _____

ترجمه استاد فولادوند : آیا کسی از شما دوست دارد که باغی از درختان خرما و انگور داشته باشد که از زیر آنها نهرها روان است، و برای او در آن [باغ] از هر گونه میوه ای [فراهم] باشد، و در حالی که او را پیری رسیده و فرزندان خردسال دارد، [ناگهان] گردبادی آتشین بر آن [باغ] زند و [باغ یکسر] بسوزد؟ این گونه، خداوند آیات [خود] را برای شما روشن می گرداند، باشد که شما بیندیشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا یکی از شما دوست دارد که او را

باغی باشد از درختان خرما و انگور، که از زیر (درختان) آن نهرها جاری گردد، و او را در آن باغ از هر گونه میوه ای باشد، در حالی که پیری به او رسیده و فرزندی خردسال و ناتوان دارد، پس گردبادی محتوی آتش سوزان به آن برسد و یکسره بسوزد؟! این گونه خداوند آیات (احکام و معارف دینی) خود را برای شما روشن می کند، شاید بیندیشید (در اینکه مبادا در آخرت در شدت احتیاج، عمل های خیر خود را به وسیله آتش ریا و منت و کفر نابود بیابید)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! از قسمتهای پاکیزه اموالی که (از طریق تجارت) به دست آورده اید، و از آنچه از زمین برای شما خارج ساخته ایم (از منابع و معادن و درختان و گیاهان)، انفاق کنید! و برای انفاق، به سراغ قسمتهای ناپاک نروید در حالی که خود شما، (به هنگام پذیرش اموال)، حاضر نیستید آنها را بپذیرید؛ مگر از روی اغماض و کراهت! و بدانید خداوند، بی نیاز و شایسته ستایش است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از چیزهای پاکیزه ای که به دست آورده اید، و از آنچه برای شما از زمین برآورده ایم، انفاق کنید، و در پی ناپاک آن نروید که [از آن] انفاق نمایید، در حالی که آن را [اگر به خودتان می دادند] جز با چشم پوشی [و بی میلی] نسبت به آن، نمی گرفتید، و بدانید که خداوند، بی نیاز ستوده [صفات] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از پاکیزه ها و حلال های آنچه کسب کرده اید و آنچه برای شما از زمین بیرون آورده ایم (از کشت و معادن) انفاق نمایید و قصد مال ناپاک (بد و حرام) نکنید که از آن انفاق نمایید، در حالی که آن را (اگر در برابر حق خودتان می دادند) جز با چشم پوشی (و بی میلی) نمی گرفتید، و بدانید که خداوند بی نیاز و ستوده (صفات و ستوده افعال) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شیطان، شما را (به هنگام انفاق)، وعده فقر و تهیدستی می دهد؛ و به فحشا (و زشتیها) امر می کند؛ ولی خداوند وعده «آمزش» و «فزونی» به شما می دهد؛ و خداوند، قدرتش وسیع، و (به هر چیز) داناست. (به همین دلیل، به وعده های خود، وفا می کند). _____ ترجمه استاد فولادوند: شیطان شما را از تهیدستی بیم می دهد و شما را به زشتی وامی دارد؛ و [لی] خداوند از جانب خود به شما وعده آمزش و بخشش می دهد، و خداوند گشایشگر داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شیطان شما را (به هنگام هر انفاقی) وعده فقر می دهد و شما را به کار زشت (بخل و غیره) امر می کند، و خداوند شما را وعده آمزش از جانب خود و فضل و فزونی می دهد، و خدا صاحب سعه (وجودی، توانی و رحمتی) و دانا (به همه چیز) است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خدا) دانش و حکمت را به هر کس بخواهد (و شایسته بدانند) می دهد؛ و به هر کس دانش داده شود، خیر فراوانی داده شده است. و جز خردمندان، (این حقایق را درک نمی کنند، و) متذکر نمی گردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: [خدا] به هر کس که بخواهد حکمت می بخشد، و به هر کس حکمت داده شود، به یقین، خیری فراوان داده شده است؛ و جز خردمندان، کسی پند نمی گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حکمت را (احکام شریعت و معارف عقلی و عملی را) به هر کس بخواهد (و در وجود او اقتضا داشته و با حکمت حق موافق باشد) می دهد، و کسی که به او حکمت داده شود حَقًّا که خیری فراوان داده شده، و جز صاحبان خرد ناب کسی پند نمی گیرد

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (۲۷۰) ترجمه: (۱)

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِّنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۲۷۱) ترجمه: (۲)

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُّوفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تظَلُمُونَ (۲۷۲) ترجمه: (۳)

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَأَيَسَّرَ اللَّهُ لَهُمْ لِقَاءَ أُولِي أَرْحَامِهِمْ مِّنْ قَبْلِ مَّا تَبَدَّلَ الْأَرْحَامَ الْبَدْءَ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۷۳) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۲۷۴) ترجمه: (۵)

ص: ۴۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر چیز را که انفاق می کنید، یا (اموالی را که) نذر کرده اید (در راه خدا انفاق کنید)، خداوند آنها را می داند. و ستمگران یاوری ندارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر نفقه ای را که انفاق، یا هر نذری را که عهد کرده اید، قطعاً خداوند آن را می داند، و برای ستمکاران هیچ یاوری نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر نفقه ای که (در راه حق) انفاق نمودید و هر تعهدی که (در راه خدا) بر عهده گرفتید، بی تردید خدا آن را می داند (و پاداش می دهد، و تخلف از آن ستمکاری است) و هرگز برای ستمکاران یاوری نیست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر انفاقها را آشکار کنید، خوب است! و اگر آنها را مخفی ساخته و به نیازمندان بدهید، برای شما بهتر است! و قسمتی از گناهان شما را می پوشاند؛ (و در پرتو بخشش در راه خدا، بخشوده خواهید شد.) و خداوند به آنچه انجام می دهید، آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر صدقه ها را آشکار کنید، این، کار خوبی است، و اگر آن را پنهان دارید و به مستمندان بدهید، این برای شما بهتر است؛ و بخشی از گناهانتان را می زداید، و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر صدقه ها (ی مستحبی) را آشکار سازید کاری نیکوست، و اگر آنها را پنهان دارید و به فقرا بدهید آن برای شما بهتر است و (خداوند) از گناهانتان می زداید، و خداوند به آنچه می کنید آگاه است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هدایت آنها (به طور اجبار)، بر تو نیست؛ (بنابر این، ترک انفاق به غیر مسلمانان، برای اجبار به اسلام، صحیح نیست؛) ولی خداوند، هر که را بخواهد (و شایسته بداند)، هدایت می کند. و آنچه را از خوبیها و اموال انفاق می کنید، برای خودتان است؛ (ولی) جز برای رضای خدا، انفاق نکنید! و آنچه از خوبیها انفاق می کنید، (پاداش آن) به طور کامل به شما داده می شود؛ و به شما ستم نخواهد شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: هدایت آنان بر عهده تو نیست، بلکه خدا هر که را بخواهد هدایت می کند، و هر مالی که انفاق کنید، به سود خود شماست، و [لی] جز برای طلب خشنودی خدا انفاق مکنید، و هر مالی را که انفاق کنید [پاداش آن] به طور کامل به شما داده خواهد شد و ستمی بر

شما نخواهد رفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : هدایت (باطنی) آنها بر عهده تو نیست (بلکه وظیفه تو ابلاغ و بیم و مژده دادن و اقامه حجت است) و لکن خداست که هر کس را بخواهد (طبق اقتضاء حکمت و رحمتش) هدایت می کند، و هر مالی که انفاق کنید به سود خودتان است، و جز برای طلب رضای خدا انفاق نمی کنید (پس بهترین را انفاق کنید و منت هم ننهید) و هر مالی انفاق کنید (پاداش آن در آخرت یا تجسم عینی آن) به طور کامل به شما داده می شود و هرگز بر شما ستم نمی رود و از حقتان کم نمی گذارند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (انفاق شما، مخصوصاً باید) برای نیازمندی باشد که در راه خدا، در تنگنا قرار گرفته اند؛ (و توجه به آیین خدا، آنها را از وطنهای خویش آواره ساخته؛ و شرکت در میدان جهاد، به آنها اجازه نمی دهد تا برای تأمین هزینه زندگی، دست به کسب و تجارتی بزنند؛) نمی توانند مسافرتی کنند (و سرمایه ای به دست آورند؛) و از شدت خویشتن داری، افراد ناآگاه آنها را بی نیاز می پندارند؛ اما آنها را از چهره هایشان می شناسی؛ و هرگز با اصرار چیزی از مردم نمی خواهند. (این است مشخصات آنها!) و هر چیز خوبی در راه خدا انفاق کنید، خداوند از آن آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند : [این صدقات] برای آن [دسته از] نیازمندی است که در راه خدا فرومانده

اند، و نمی توانند [برای تأمین هزینه زندگی] در زمین سفر کنند. از شدت خویشتن داری، فرد بی اطلاع، آنان را توانگر می پندارد. آنها را از سیمایشان می شناسی. با اصرار، [چیزی] از مردم نمی خواهند. و هر مالی [به آنان] انفاق کنید، قطعاً خدا از آن آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (صدقات) از آن فقیرانی است که در راه خدا (مانند جهاد یا غارت رفتن اموال یا بیماری مزمن یا تحصیل علم) گرفتار آمده اند، نمی توانند (برای تحصیل معاش خود) هیچ گونه در روی زمین سفر کنند، فرد ناآگاه آنها را از شدت محافظتی که دارند توانگر می پندارد آنها را از سیمایشان می شناسی از مردم به اصرار چیزی نمی خواهند. و هر چه از مال انفاق کنید مسلماً خداوند به آن دانااست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها که اموال خود را، شب و روز، پنهان و آشکار، انفاق می کنند، مزدشان نزد پروردگارشان است؛ نه ترسی بر آنهاست، و نه غمگین می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند : کسانی که اموال خود را شب و روز، و پنهان و آشکار، انفاق می کنند، پاداش آنان نزد پروردگارشان برای آنان خواهد بود؛ و نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : کسانی که اموال خود را در شب و روز، پنهان و آشکار، انفاق می کنند، آنها را در نزد پروردگارشان پاداشی است درخور مقامشان، و (در آخرت) نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهی خواهند داشت

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَمَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٧٥) ترجمه: (١)

يَمَحِقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُزِيلُ الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ (٢٧٦) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٢٧٧) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (٢٧٨) ترجمه: (٤)

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتِغُوا فَلَكم رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ (٢٧٩) ترجمه: (٥)

وَإِن كَانَ ذُو عُسْرِهِ فَنظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرِهِ وَأَن تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (٢٨٠) ترجمه: (٦)

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٢٨١) ترجمه: (٧)

ص: ٤٧

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که ربا می خورند، (در قیامت) بر نمی خیزند مگر مانند کسی که بر اثر تماس شیطان، دیوانه شده (و نمی تواند تعادل خود را حفظ کند؛ گاهی زمین می خورد، گاهی بپا می خیزد). این، به خاطر آن است که گفتند: «داد و ستد هم مانند ربا است (و تفاوتی میان آن دو نیست)». در حالی که خدا بیع را حلال کرده، و ربا را حرام! (زیرا فرق میان این دو، بسیار است). و اگر کسی اندرز الهی به او رسد، و (از رباخواری) خودداری کند، سودهایی که در سابق [=قبل از نزول حکم تحریم] به دست آورده، مال اوست؛ (و این حکم، گذشته را شامل نمی گردد؛) و کار او به خدا واگذار می شود؛ (و گذشته او را خواهد بخشید). اما کسانی که باز گردند (و بار دیگر مرتکب این گناه شوند)، اهل آتشند؛ و همیشه در آن می مانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ربا می خورند، [از گور] بر نمی خیزند مگر مانند برخاستن کسی که شیطان بر اثر تماس، آشفته سرش کرده است. این بدان سبب است که آنان گفتند: «داد و ستد صرفاً مانند رباست.» و حال آنکه خدا داد و ستد را حلال، و ربا را حرام گردانیده است. پس، هر کس، اندرزی از جانب پروردگارش بدو رسید، و [از رباخواری] باز ایستاد، آنچه گذشته، از آن اوست، و کارش به خدا واگذار می شود، و کسانی که [به رباخواری] باز گردند، آنان اهل آتشند و در آن ماندگار خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که ربا می خورند، (در میان مردم) قیام و رفتاری ندارند مگر مانند رفتار کسی که شیطان او را به برخورد خود دیوانه کرده (تعادل رفتار او را به هم زده). این بدان سبب است که آنها گفتند: بی تردید داد و ستد نیز مانند رباست، در حالی که خداوند داد و ستد را حلال و ربا را حرام نموده. پس هر که پندی از جانب پروردگارش بدو رسد و (از رباخواری) باز ایستد، آنچه گذشته از آن اوست (سودی که پیش از نزول حکم ربا گرفته مال اوست)، و کارش (از نظر کیفر اخروی) با

خداست، و کسانی که (به رباخواری) بازگردند آنها اهل آتشند، در آن جاودان خواهند ماند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، ربا را نابود می کند؛ و صدقات را افزایش می دهد! و خداوند، هیچ انسان ناسپاس گنهکاری را دوست نمی دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا از [برکت] ربا می کاهد، و بر صدقات می افزاید، و خداوند هیچ ناسپاس گناهکاری را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند ربا را نابود می کند (برکت مال ربوی را می برد) و صدقات را فزونی می بخشد، و خداوند هیچ کفران کننده گنهکاری را دوست نمی دارد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند و نماز را برپا داشتند و زکات را پرداختند، اجرشان نزد پروردگارشان است؛ و نه ترسی بر آنهاست، و نه غمگین می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده و نماز بر پا داشته و زکات داده اند، پاداش آنان نزد پروردگارشان برای آنان خواهد بود؛ و نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده و نماز را به پا داشته و زکات پرداخته اند، برای آنان در نزد پروردگارشان پاداشی در خور شأن آنهاست، و (در آخرت) نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهی خواهند داشت

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید، و آنچه از (مطالبات) ربا باقی مانده، رها کنید؛ اگر ایمان دارید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید؛ و اگر مؤمنید، آنچه از ربا باقی مانده است واگذارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید، و آنچه از ربا (اضافه بر سرمایه بر ذمه دیگران) باقی مانده رها کنید اگر ایمان دارید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (چنین) نمی کنید، بدانید خدا و رسولش، با شما پیکار خواهند کرد! و اگر توبه کنید، سرمایه های شما، از آن شماسست [= اصل سرمایه، بدون سود]؛ نه ستم می کنید، و نه بر شما ستم وارد می شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر [چنین] نکرديد، بدانيد به جنگ با خدا و فرستاده وی، برخاسته اید؛ و اگر توبه کنید، سرمایه های شما از خودتان است. نه ستم می کنید و نه ستم می بینید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر چنین نکرديد (و به رباخواری ادامه دادید) پس یقین کنید به پیکاری از سوی خدا و فرستاده او (که متوجه شما می شود، و دولت حقّه یا جامعه انفجار یافته آن را از شما می گیرد). و اگر توبه کردید سرمایه های شما از آن شماسست (و سودش را رد کنید، که در این صورت) نه ستم می کنید و نه ستم می بینید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر (بدهکار)، قدرت پرداخت نداشته باشد، او را تا هنگام توانایی، مهلت دهید! (و در صورتی که برآستی قدرت پرداخت را ندارد)، برای خدا به او ببخشید بهتر است؛ اگر (منافع این کار را) بدانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر [بدهکارتان] تنگدست باشد، پس تا [هنگام] گشایش، مهلتی [به او دهید]؛ و [اگر به راستی قدرت پرداخت ندارد]، بخشیدن آن برای شما بهتر است-اگر بدانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر (بدهکار) تنگدست بود پس (بر شماسست) مهلت دادن او تا وقت توانایی. و صدقه دادن شما (گذشت از اصل بدهی) برای شما بهتر است اگر بدانید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از روزی بپرهیزید (و بترسید) که در آن روز، شما را به سوی خدا باز می گردانند؛ سپس به هر کس، آنچه انجام داده، به طور کامل باز پس داده می شود، و به آنها ستم نخواهد شد. (چون هر چه می بینند، نتایج

اعمال خودشان است.) _____ ترجمه استاد فولادوند : و بترسید از روزی که در آن، به سوی خدا بازگردانده می شوید، سپس به هر کسی [پاداش] آنچه به دست آورده، تمام داده شود؛ و آنان مورد ستم قرار نمی گیرند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و پرهیزید از روزی که در آن به سوی خدا بازگردانده می شوید، سپس به هر کسی جزای آنچه کسب کرده و یا تجسم عینی آنچه کرده به کمال داده می شود و آنان مورد ستم قرار نمی گیرند و از پاداششان کم گذاشته نمی شود

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِعَدِّينَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاصْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبَ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ أَنْ يُمْلَلَ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلِهِ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمٌ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَى أَلَّا تَزْتَابُوا وَادْعُوا إِذَا تَكُونُ تِجَارَةٌ حَاضِرَةً تَدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فَسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٢٨٢) ترجمه: (١)

ص: ٤٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که بدهی مدّت داری (به خاطر وام یا داد و ستد) به یکدیگر پیدا کنید، آن را بنویسید! و باید نویسندگی از روی عدالت، (سند را) در میان شما بنویسد! و کسی که قدرت بر نویسندگی دارد، نباید از نوشتن -همان طور که خدا به او تعلیم داده- خودداری کند! پس باید بنویسد، و آن کس که حق بر عهده اوست، باید املا کند، و از خدا که پروردگار اوست بپرهیزد، و چیزی را فروگذار ننماید! و اگر کسی که حق بر ذمه اوست، سفیه (یا از نظر عقل) ضعیف (و مجنون) است، یا (به خاطر لال بودن)، توانایی بر املا کردن ندارد، باید ولیّ او (به جای او)، با رعایت عدالت، املا کند! و دو نفر از مردان (عادل) خود را (بر این حقّ) شاهد بگیرد! و اگر دو مرد نبودند، یک مرد و دو زن، از کسانی که مورد رضایت و اطمینان شما هستند، انتخاب کنید! (و این دو زن، باید با هم شاهد قرار گیرند)، تا اگر یکی انحرافی یافت، دیگری به او یادآوری کند. و شهود نباید به هنگامی که آنها را (برای شهادت) دعوت می کنند، خودداری نمایند! و از نوشتن (بدهی خود)، چه کوچک باشد یا بزرگ، ملول نشوید (هر چه باشد بنویسید)! این، در نزد خدا به عدالت نزدیکتر، و برای شهادت مستقیم تر، و برای جلوگیری از تردید و شک (و نزاع و گفتگو) بهتر می باشد؛ مگر اینکه داد و ستد نقدی باشد که بین خود، دست به دست می کنید. در این صورت، گناهی بر شما نیست که آن را بنویسید. ولی هنگامی که خرید و فروش (نقدی) می کنید، شاهد بگیرید! و نباید به نویسندگی و شاهد، (به خاطر حقگویی)، زبانی برسد (و تحت فشار قرار گیرند)! و اگر چنین کنید، از فرمان پروردگار خارج شده اید. از خدا بپرهیزید! و خداوند به شما تعلیم می دهد؛ خداوند به همه چیز داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، هر گاه به وامی تا سررسیدی معین، با یکدیگر معامله کردید، آن را بنویسید. و باید نویسندگی [صورت معامله را] بر اساس عدالت، میان شما بنویسد. و هیچ نویسندگی ای نباید از نوشتن خودداری کند؛ همان گونه [و به شکرانه آن] که خدا او را آموزش داده است. و کسی که بدهکار است باید املا کند، و او [=نویسنده] بنویسد. و از خدا که پروردگار اوست پروا نماید، و از آن، چیزی نکاهد. پس اگر کسی که حق بر ذمه اوست، سفیه یا ناتوان است، یا خود نمی تواند املا کند، پس ولیّ او باید با [رعایت] عدالت، املا نماید. و دو شاهد از مردان را به شهادت طلبید، پس اگر دو مرد نبودند، مردی را با دو زن، از میان گواهانی که [به عدالت آنان] رضایت دارید [گواه بگیرید]، تا [اگر] یکی از آن دو [زن] فراموش کرد، [زن] دیگر، وی را یادآوری کند. و چون گواهان احضار شوند، نباید خودداری ورزند. و از نوشتن [بدهی] چه خرد باشد یا بزرگ، ملول نشوید، تا سررسیدش [فرا رسد]. این [نوشتن] شما، نزد خدا عادلانه تر، و برای شهادت استوارتر، و برای اینکه دچار شک نشوید [به احتیاط] نزدیکتر است، مگر آنکه داد و ستدی نقدی باشد که آن را میان خود [دست به دست] برگزار می کنید؛

در این صورت، بر شما گناهی نیست که آن را ننویسید. و [در هر حال] هر گاه داد و ستد کردید گواه بگیرید. و هیچ نویسنده و گواهی نباید زیان ببیند، و اگر چنین کنید، از نافرمانی شما خواهد بود. و از خدا پروا کنید، و خدا [بدین گونه] به شما آموزش می دهد، و خدا به هر چیزی دانا است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که دینی را تا مدت معینی (به خاطر گرفتن وام یا داد و ستد) به یکدیگر بدهکار شدید آن را بنویسید، و باید نویسنده ای (سند آن را) در میان خودتان به عدالت بنگارد، و هرگز نباید نویسنده از نوشتن آن - همان گونه که خدا به وی آموخته - امتناع ورزد، او باید بنویسد و کسی که حق به گردن اوست (بدهکار) املا کند، و از خداوند که پروردگار اوست پروا نماید و از حق چیزی را کم نگذارد، و اگر کسی که حق به گردن اوست سفیه یا ناتوان (سنّی) باشد یا (به خاطر آفت زبان) نتواند املا کند، ولی او به عدالت املا نماید. و دو گواه از مردانتان (مردان مسلمان) را به شهادت بطلبید، و اگر دو مرد نباشد، یک مرد و دو زن را از میان گواهانی که (از دینشان) رضایت دارید گواه بگیرید، تا اگر یکی از آن دو زن فراموش نمود آن دیگری او را یادآوری نماید. و چون گواهان (برای تحمل شهادت یا اداء آن) دعوت شوند خودداری نکنند. و از نوشتن بدهی که تا مدتی معین مهلت دارد، کوچک باشد یا بزرگ، ملول نشوید. این کار در نزد خدا عادلانه تر و برای گواهی استوارتر و به اینکه شک نکنید (و نزاعی برنخیزد) نزدیکتر است، مگر آنکه داد و ستدی نقدی باشد که در میان خود تبادل می کنید، که بر شما گناهی نیست که آن را ننویسید. و (بهتر است که) هر زمان داد و ستد کنید شاهد بگیرید، و نباید نویسنده و گواه (به واسطه زیاد و کم کردن، به صاحب حق) ضرر بزنند و نباید به نویسنده و شاهد به سبب ندادن حقشان ضرر برسد، و اگر چنین کنید برای شما فسق و گناه است. و از خدا پروا کنید، و خدا به شما می آموزد و خدا به همه چیز دانا است

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَيْفٍ وَكَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانَ مُبِوضَةً فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا
الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثَمُ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (٢٨٣) ترجمه: (١)

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوُهَا يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٨٤) ترجمه: (٢)

أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
عُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (٢٨٥) ترجمه: (٣)

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إصْرًا كَمَا
حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
(٢٨٦) ترجمه: (٤)

ص: ٤٩

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر در سفر بودید، و نویسنده ای نیافتید، گروگان بگیرید! (گروگانی که در اختیار طلبکار قرار گیرد.) و اگر به یکدیگر اطمینان (کامل) داشته باشید، (گروگان لازم نیست، و) باید کسی که امین شمرده شده (و بدون گروگان، چیزی از دیگری گرفته)، امانت (و بدهی خود را بموقع) پردازد؛ و از خدایی که پروردگار اوست. پرهیزد! و شهادت را کتمان نکنید! و هر کس آن را کتمان کند، قلبش گناهکار است. و خداوند، به آنچه انجام می دهید، داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر در سفر بودید و نویسنده ای نیافتید و وثیقه ای بگیرید؛ و اگر برخی از شما برخی دیگر را امین دانست، پس آن کس که امین شمرده شده، باید سپرده وی را بازپس دهد؛ و باید از خداوند که پروردگار اوست، پروا کند. و شهادت را کتمان مکنید، و هر که آن را کتمان کند قلبش گناهکار است، و خداوند به آنچه انجام می دهید داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر در سفر بودید و نویسنده ای نیافتید، و وثیقه های دریافت شده (جایگزین سند و گواه) است. و اگر برخی از شما برخی دیگر را امین شمرده (و وثیقه نگرفت) آن کس که امینش شمرده اند باید امانت (بدهی) خود را ادا نماید و از خداوند، پروردگار خود پروا کند. و شهادت را (در مرحله ادا) کتمان نکنید، و هر که آن را کتمان کند قلب او گناهکار است، و خدا به آنچه می کنید داناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست. و (از این رو) اگر آنچه را در دل دارید، آشکار سازید یا پنهان، خداوند شما را بر طبق آن، محاسبه می کند. سپس هر کس را بخواهد (و شایستگی داشته باشد)، می بخشد؛ و هر کس را بخواهد (و مستحق باشد)، مجازات می کند. و خداوند به همه چیز قدرت دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند : آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست. و اگر آنچه در دلهای خود دارید، آشکار یا پنهان کنید، خداوند شما را به آن محاسبه می کند؛ آنگاه هر که را بخواهد می بخشد، و هر که را بخواهد عذاب می کند، و خداوند بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است (علاوه بر خود آنها) ملک حقیقی خداست، و اگر آنچه در دل دارید (از عقاید فاسده و

ملکات رذیله، نه مجرد خطورات و نه ملکات غیر اختیاری) آشکار نماید یا پنهان سازید خدا شما را به آن محاسبه می کند، پس هر که را بخواهد (به اقتضای رحمتش) می بخشد و هر که را بخواهد (به اقتضای عدلش) عذاب می کند، و خدا بر هر چیزی تواناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیامبر، به آنچه از سوی پروردگارش بر او نازل شده، ایمان آورده است. (و او، به تمام سخنان خود، کاملاً مؤمن می باشد.) و همه مؤمنان (نیز)، به خدا و فرشتگان او و کتابها و فرستادگانش، ایمان آورده اند؛ (و می گویند): ما در میان هیچ یک از پیامبران او، فرق نمی گذاریم (و به همه ایمان داریم). و (مؤمنان) گفتند: «ما شنیدیم و اطاعت کردیم. پروردگارا! (انتظار) آموزش تو را (داریم)؛ و بازگشت (ما) به سوی توست.» _____ ترجمه استاد فولادوند: پیامبر [خدا] بدانچه از جانب پروردگارش بر او نازل شده است ایمان آورده است، و مؤمنان همگی به خدا و فرشتگان و کتابها و فرستادگانش ایمان آورده اند [و گفتند]: «میان هیچ یک از فرستادگانش فرق نمی گذاریم» و گفتند: «شنیدیم و گردن نهادیم، پروردگارا، آموزش تو را [خواستاریم] و فرجام به سوی تو است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرستاده ما بدانچه از جانب پروردگارش به سوی او نازل شده ایمان آورده و مؤمنان همگی به خدا و فرشتگان و کتابها و فرستادگان او ایمان آورده اند (و گفتند) میان هیچ یک از فرستادگان او فرق نمی گذاریم، و گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم، پروردگارا عفتت را می طلبیم، و بازگشت (همه) به سوی توست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند هیچ کس را، جز به اندازه توانایش، تکلیف نمی کند. (انسان)، هر کار (نیکی) را انجام دهد، برای خود انجام داده؛ و هر کار (بدی) کند، به زیان خود کرده است. (مؤمنان می گویند): پروردگارا! اگر ما فراموش یا خطا کردیم، ما را مؤاخذه مکن! پروردگارا! تکلیف سنگینی بر ما قرار مده، آن چنان که (به خاطر گناه و طغیان)، بر کسانی که پیش از ما بودند، قرار دادی! پروردگارا! آنچه طاقت تحمل آن را نداریم، بر ما مقرر مدار! و آثار گناه را از ما بشوی! ما را ببخش و در رحمت خود قرار ده! تو مولا- و سرپرست مایی، پس ما را بر جمعیت کافران، پیروز گردان! _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند هیچ کس را جز به قدر توانایی اش تکلیف نمی کند. آنچه [از خوبی] به دست آورده به سود او، و آنچه [از بدی] به دست آورده به زیان اوست. پروردگارا، اگر فراموش کردیم یا به خطا رفتیم بر ما مگیر، پروردگارا، هیچ بار گرانی بر [دوش] ما مگذار؛ همچنانکه بر [دوش] کسانی که پیش از ما بودند نهادی. پروردگارا، و آنچه تاب آن نداریم بر ما تحمیل مکن؛ و از ما درگذر؛ و ما را ببخشای و بر ما رحمت آور؛ سرور ما تویی؛ پس ما را بر گروه کافران پیروز کن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند هیچ کس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی کند، هر کس هر کار خیری کسب کرده به سود اوست، و هر کار بدی کسب نموده به زیان اوست، (و مؤمنان گویند) پروردگارا، اگر ما فراموش نمودیم یا خطا کردیم ما را مؤاخذه مکن پروردگارا، و بار تکالیف سنگینی (به کیفر گناهانمان) بر دوش ما مننه چنان که بر کسانی که پیش از ما بودند نهادی. پروردگارا، و آنچه بدان طاقت نداریم (از عذاب آخرت) بر ما تحمیل مکن، و از ما درگذر، و ب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۱)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ (۲) ترجمه: (۲)

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ (۳) ترجمه: (۳)

مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ (۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ (۵) ترجمه: (۵)

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۶) ترجمه: (۶)

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ (۷) ترجمه: (۷)

رَبَّنَا لَا تُرْغِ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (۸) ترجمه: (۸)

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ (۹) ترجمه: (۹)

ص: ۵۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الم _____ ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، میم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: الف، لام، میم. این حروف رمزهایی میان الله و رسول اوست. این کتاب مرکب از همین حروف است و کسی توان آوردن مانند آن را ندارد. این کتاب از الف (الله) به وسیله لام (جبرئیل) به میم (محمد صلی الله علیه و آله) القا شده. این کتاب دارای محکمت و این گونه متشابهات است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: معبودی جز خداوند یگانه زنده و پایدار و نگهدارنده، نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداست که هیچ معبود [بحقی] جز او نیست و زنده [پاینده] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدای یکتا، که جز او معبودی نیست، زنده و قائم به ذات و برپا دارنده توانا و دائم (جهان هستی) است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همان کسی که) کتاب را بحق بر تو نازل کرد، که با نشانه های کتب پیشین، منطبق است؛ و «تورات» و «انجیل» را. _____ ترجمه استاد فولادوند: این کتاب را در حالی که مؤید آنچه [از کتابهای آسمانی] پیش از خود می باشد، به حق [و به تدریج] بر تو نازل کرد، و تورات و انجیل را... _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این کتاب را به حق (و هدفی والا و عقلانی) به تدریج بر تو فرو فرستاد که تصدیق کننده است آنچه را پیش از اوست (از پیامبران و شرایع و کتاب های آسمانی)، و (هر یک از) تورات و انجیل را

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیش از آن، برای هدایت مردم فرستاد؛ و (نیز) کتابی که حق را از باطل مشخص می سازد، نازل کرد؛ کسانی که به آیات خدا کافر شدند، کیفر شدیدی دارند؛ و خداوند (برای کیفر بدکاران و کافران لجوج)، توانا و صاحب انتقام است. _____ ترجمه استاد فولادوند: پیش از آن برای رهنمود مردم فرو فرستاد، و فرقان [=جداکننده حق از باطل] را نازل کرد. کسانی که به آیات خدا کفر ورزیدند، بی تردید عذابی سخت خواهند داشت، و خداوند، شکست ناپذیر و صاحب انتقام است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پیش از این برای هدایت مردم، و فرقان را (کتاب های آسمانی دیگر جدا کننده حق از باطل را) نازل کرد. بی تردید کسانی که به آیات و نشانه های خدا کفر ورزیدند برای آنها عذابی سخت است و خداوند مقتدر و صاحب انتقام است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ چیز، در آسمان و زمین، بر خدا مخفی نمی ماند. (بنابر این، تدبیر آنها بر او مشکل نیست). _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، هیچ چیز [نه] در زمین و نه در آسمان بر خدا پوشیده نمی ماند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً چیزی نه در زمین و نه در آسمان (که از آن جمله ایمان و کفر شماسست) بر خدا پنهان نیست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که شما را در رحم (مادران)، آنچنان که می خواهد تصویر می کند. معبودی جز خداوندِ توانا و حکیم، نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که شما را آن گونه که می خواهد در رحمتها صورتگری می کند. هیچ معبودی جز آن توانای حکیم نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که شما را در رحم ها (ی مادران) به هر گونه که می خواهد تصویر می کند، جز او خدایی نیست، مقتدر شکست ناپذیر و دارای اتقان صنع (در تکوین و تشریح) است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که این کتاب (آسمانی) را بر تو نازل کرد، که قسمتی از آن، آیات «محکم» [= صریح و روشن] است؛ که اساس این کتاب می باشد؛ (و هر گونه پیچیدگی در آیات دیگر، با مراجعه به اینها، برطرف می گردد). و قسمتی از آن، «متشابه» است [= آیاتی که به خاطر بالا بودن سطح مطلب و جهات دیگر، در نگاه اول، احتمالات مختلفی در آن می رود؛ ولی با توجه به آیات محکم، تفسیر آنها آشکار می گردد]. اما آنها که در قلوبشان انحراف است، به دنبال تشابهاتند، تا فتنه انگیزی کنند (و مردم را گمراه سازند)؛ و تفسیر (نادرستی) برای آن می طلبند؛ در حالی که تفسیر آنها را، جز خدا و راسخان در علم، نمی دانند. (آنها که به دنبال فهم و درک اسرار همه آیات قرآن در پرتو علم و دانش الهی) می گویند: «ما به همه آن ایمان آوردیم؛ همه از طرف پروردگار ماست.» و جز صاحبان عقل، متذکر نمی شوند (و این حقیقت را درک نمی کنند). _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که این کتاب [=قرآن] را

بر تو فرو فرستاد. پاره ای از آن، آیات محکم [=صریح و روشن] است. آنها اساس کتابند؛ و [پاره ای] دیگر تشابهاتند [که تأویل پذیرند]. اما کسانی که در دلهاشان انحراف است برای فتنه جویی و طلب تأویل آن [به دلخواه خود]، از تشابه آن پیروی می کنند، با آنکه تأویلش را جز خدا و ریشه داران در دانش کسی نمی دانند. [آنان که] می گویند: «ما بدان ایمان آوردیم، همه [چه محکم و چه تشابه] از جانب پروردگار ماست»، و جز خردمندان کسی متذکر نمی شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که این کتاب را بر تو فرو فرستاد که برخی از آن آیه های محکم به لفظ صریح (و به معنی روشن) است، که آنها مادر و اساس کتابند، (ابهام آیات دیگر با آنها رفع می شود) و برخی دیگر آیه های تشابه است (چند پهلو است و معنی آن به واسطه عموم محتوا و عمق معنی و تعدد مراد در بدو نظر روشن نیست و

باید به وسیله آیات محکم و عقل سلیم تفسیر شود)، اما کسانی که در دل های آنان انحراف (از حق) است، برای فتنه جویی و طلب تأویل (یافتن معنی نادرست)، از این کتاب از آنچه متشابه است پیروی می کنند، در حالی که تأویل (و بازگشت معنی حقیقی) آن را جز خدا نمی داند و آنان که رسوخ در دانش دارند می گویند: ما بدان ایمان آوردیم، همه از جانب پروردگار ماست (چه محکم و چه متشابه، و چه معنی را بدانیم و چه ندانیم) و جز صاحبان خرد ناب متذکر نمی شوند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (راسخان در علم، می گویند:) «پروردگارا! دلهایمان را، بعد از آنکه ما را هدایت کردی، (از راه حق) منحرف مگردان! و از سوی خود، رحمتی بر ما ببخش، زیرا تو بخشنده ای! _____ ترجمه استاد فولادوند: [می گویند:] پروردگارا، پس از آنکه ما را هدایت کردی، دلهایمان را دستخوش انحراف مگردان، و از جانب خود، رحمتی بر ما ارزانی دار که تو خود بخشایشگری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آنان می گویند) پروردگارا، دل های ما را پس از آنکه ما را راهنمایی کردی منحرف مگردان، و از جانب خود رحمتی به ما مبذول دار، زیرا که تویی که بسیار بخشنده ای

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! تو مردم را، برای روزی که تردیدی در آن نیست، جمع خواهی کرد؛ زیرا خداوند، از وعده خود، تخلف نمی کند. (ما به تو و رحمت بی پایانت، و به وعده رستاخیز و قیامت ایمان داریم.)» _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، به یقین، تو در روزی که هیچ تردیدی در آن نیست، گردآورنده [جمله] مردمانی. قطعاً خداوند در وعده [خود] خلاص نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، بی تردید تو گردآورنده مردمی به روزی که شکی در آن نیست حَقّاً که خداوند تخلف وعده نمی کند

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ (۱۰) ترجمه: (۱)

كَذَّابٍ آلٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۱۱) ترجمه: (۲)

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (۱۲) ترجمه: (۳)

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِتْنَةِ الْقُرْآنِ فَتَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلِهِمْ رَأَىٰ الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ (۱۳) ترجمه: (۴)

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ (۱۴) ترجمه: (۵)

قُلْ أُوْتِبْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (۱۵) ترجمه: (۶)

ص: ۵۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ثروتها و فرزندانِ کسانی که کافر شدند، نمی تواند آنان را از (عذاب) خداوند باز دارد؛ (و از کيفر، رهایی بخشد). و آنان خود، آتشگیره دوزخند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که کفر ورزیدند، اموال و اولادشان چیزی [از عذاب خدا] را از آنان دور نخواهد کرد؛ و آنان خود، هیزم دوزخند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که کفر ورزیدند هیچ گاه اموال و فرزندانشان چیزی از (عذاب) خدا را از آنها دفع نخواهد کرد، و آنهايند که هیزم آتش (جهنم) اند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (عادت آنان در انکار و تحریفِ حقایق)، همچون عادتِ آل فرعون و کسانی است که پیش از آنها بودند؛ آیات ما را تکذیب کردند، و خداوند آنها را به (کيفر) گناهانشان گرفت؛ و خداوند، شديد العقاب است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [آنان] به شیوه فرعونیان و کسانی که پیش از آنان بودند آیات ما را دروغ شمردند؛ پس خداوند به [سزای] گناهانشان [گریبان] آنان را گرفت، و خدا سخت کيفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (روش آنان) مانند روش فرعونیان و کسانی (است) که پیش از آنها بودند که آیات و نشانه های ما را تکذیب کردند، خداوند هم آنها را به گناهانشان مؤاخذه نمود، و خدا سخت کيفر است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به آنها که کافر شدند بگو: «(از پیروزی موقت خود در جنگ اُحد، شاد نباشید!) بزودی مغلوب خواهید شد؛ (و سپس در رستاخیز) به سوی جهنم، محسور خواهید شد. و چه بد جایگاهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: به کسانی که کفر ورزیدند بگو: «به زودی مغلوب خواهید شد و [سپس در روز رستاخیز] در دوزخ محسور می شوید، و چه بد بستری است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به کسانی که کفر ورزیده اند بگو: به زودی (از اسلام) شکست می خورید و (در آخرت از قبور پراکنده خود) به سوی جهنم گردآوری می شوید، و آن بد آرامگاهی است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در دو گروهی که (در میدان جنگ بدر)، با هم رو به رو شدند، نشانه (و درس عبرتی) برای شما بود: یک گروه، در راه خدا نبرد می کرد؛ و جمع دیگری که کافر بود، (در راه شیطان و بت)، در حالی که آنها (گروه مؤمنان) را با چشم خود، دو برابر آنچه بودند، می دیدند. (و این خود عاملی برای وحشت و شکست آنها شد.) و خداوند، هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، با یاری خود، تأیید می کند. در این، عبرتی است برای بینایان! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً در برخورد میان دو گروه، برای شما نشانه ای [و درس عبرتی] بود. گروهی در راه خدا می جنگیدند، و دیگر [گروه] کافر بودند که آنان [=مؤمنان] را به چشم، دو برابر خود می دیدند؛ و خدا هر که را بخواهد به یاری خود تأیید می کند، یقیناً در این [ماجرا] برای صاحبان بینش عبرتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً برای شما در دو گروهی که با هم (در جنگ بدر) برخورد کردند نشانه ای (از توحید و قدرت خدا) بود، گروهی در راه خدا می جنگیدند و گروه دیگر کافر بودند که آنان مسلمین را به چشم خویش دو برابر خود می دیدند (و از این رو شکست خوردند). و خداوند هر که را بخواهد به یاری خود تأیید می کند. البته در این (امر) عبرتی برای صاحبان بصیرت است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: محبت امور مادی، از زنان و فرزندان و اموال هنگفت از طلا و نقره و اسبهای ممتاز و چهارپایان و زراعت، در نظر مردم جلوه داده شده است؛ (تا در پرتو آن، آزمایش و تربیت شوند؛ ولی) اینها (در صورتی که هدف نهایی آدمی را تشکیل دهند)، سرمایه زندگی پست (مادی) است؛ و سرانجام نیک (و زندگی والا و جاویدان)، نزد خداست. _____ ترجمه استاد فولادوند: دوستی خواستنیها [ی گوناگون] از: زنان و پسران و اموال فراوان از زر و سیم و اسب های نشاندار و دامها و کشتزار [ها] برای مردم آراسته شده، [لیکن] این جمله، مایه تمتع زندگی دنیاست، و [حال آنکه] فرجام نیکو نزد خداست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: محبت مشتهیات (دنیا) از زنان و فرزندان و اموال انبوه فراوان از طلا و نقره و اسبان نشاندار و چهارپایان و کشت و زرع، برای مردم مزین و آراسته شده است، حال آنکه اینها وسیله برخورداری زندگی دنیاست، و خداست که بازگشت نیکو نزد اوست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از این (سرمایه های مادی)، بهتر است؟» برای کسانی که پرهیزگاری پیشه کرده اند، (و از این سرمایه ها، در راه مشروع و حق و عدالت، استفاده می کنند)، در نزد پروردگارشان (در جهان دیگر)، باغهایی است که نهرها از پای درختانش می گذرد؛ همیشه در آن خواهند بود؛ و همسرانی پاکیزه، و خشنودی خداوند (نصیب آنهاست). و خدا به (امور) بندگان، بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا شما را به بهتر از اینها خبر بدهم؟ برای کسانی که تقوا پیشه کرده اند، نزد پروردگارشان باغهایی است که از زیر [درختان] آنها نهرها روان است؛ در آن جاودانه بمانند، و همسرانی پاکیزه و [نیز] خشنودی خدا [را دارند]، و خداوند به [امور] بندگان [خود] بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا شما را بهتر از اینها خبر بدهم؟ برای کسانی که پروا پیشه کرده اند در نزد پروردگارشان بهشت هایی است که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها جاری است در حالی که در آنجا جاودانه اند، و نیز همسرانی پاکیزه (از پلیدی های جسمی و روحی) و خشنودیی از سوی خداست، و خداوند به بندگان خود بیناست

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَفِنَا عَذَابَ النَّارِ (۱۶) ترجمه: (۱)

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالأَسْحَارِ (۱۷) ترجمه: (۲)

شَهِدَ اللهُ أَنَّهُ لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱۸) ترجمه: (۳)

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللهِ الإِسْلامُ وَمِمَّا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلاَّ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْثًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآياتِ اللهِ فَإِنَّ اللهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۱۹) ترجمه: (۴)

فَمَنْ حَاجَّوكَ فَقُلْ أَسَلَّمْتُ وَجْهِي لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَأَسَلِمْتُمْ فَإِنْ أَسَلِمْتُمْ فَأَقْبَلُوا فَتَدَوُّوا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (۲۰) ترجمه: (۵)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآياتِ اللهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۲۱) ترجمه: (۶)

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (۲۲) ترجمه: (۷)

ص: ۵۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسانی که می گویند: «پروردگارا! ما ایمان آورده ایم؛ پس گناهان ما را بپامرز، و ما را از عذاب آتش، نگاهدار!» _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که می گویند: پروردگارا، ما ایمان آوردیم؛ پس گناهان ما را بر ما ببخش، و ما را از عذاب آتش نگاه دار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که می گویند: پروردگارا، همانا ما ایمان آوردیم، پس گناهانمان را ببخش و ما را از عذاب آتش ننگه دار

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که (در برابر مشکلات، و در مسیر اطاعت و ترک گناه)، استقامت می ورزند، راستگو هستند، (در برابر خدا) خضوع، و (در راه او) انفاق می کنند، و در سحر گاهان، استغفار می نمایند. _____ ترجمه استاد فولادوند: [اینانند] شکیبایان و راستگویان و فرمانبرداران و انفاق کنندگان و آمرزش خواهان در سحر گاهان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان صابران و راستان در اعتقاد و گفتار و کردار و فرمانبرداران و انفاق کنندگان و آمرزش خواهان در سحرها

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، (با ایجاد نظام واحد جهان هستی)، گواهی می دهد که معبودی جز او نیست؛ و فرشتگان و صاحبان دانش، (هر کدام به گونه ای بر این مطلب)، گواهی می دهند؛ در حالی که (خداوند در تمام عالم) قیام به عدالت دارد؛ معبودی جز او نیست، که هم توانا و هم حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا که همواره به عدل، قیام دارد، گواهی می دهد که جز او هیچ معبودی نیست؛ و فرشتگان [او] و دانشوران [نیز گواهی می دهند که:] جز او، که توانا و حکیم است، هیچ معبودی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند (از ازل به علم خود و پس از خلقت جهان به صنع خود و سپس به زبان انبیا و خرد و کتب آسمانی) در حالی که قیام به عدالت دارد

(و کارهایش بر پایه عدل استوار است) گواهی داد که معبودی جز او نیست، و فرشتگان و صاحبان دانش (نیز گواهی دادند آری) جز او معبودی نیست، مقتدر شکست ناپذیر و دارای اتقان صنع (در تکوین و تشریح) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دین در نزد خدا، اسلام (و تسلیم بودن در برابر حق) است. و کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده شد، اختلافی (در آن) ایجاد نکردند، مگر بعد از آگاهی و علم، آن هم به خاطر ظلم و ستم در میان خود؛ و هر کس به آیات خدا کفر ورزد، (خدا به حساب او می رسد؛ زیرا) خداوند، سریع الحساب است. _____

ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، دین نزد خدا همان اسلام است. و کسانی که کتاب [آسمانی] به آنان داده شده، با یکدیگر به اختلاف نپرداختند مگر پس از آنکه علم برای آنان [حاصل] آمد، آن هم به سابقه حسدی که میان آنان وجود داشت. و هر کس به آیات خدا کفر ورزد، پس [بداند] که خدا زودشمار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین دین (حقیقی که انبیا آورده و به صورت شرایع به بشر عرضه داشته اند) در نزد خداوند همان اسلام است، و کسانی که کتاب آسمانی به آنها داده شده (مانند یهود و نصاری، در دینشان) اختلاف نکردند مگر پس از آنکه آنها را (به حقیقت امر) علم آمد، (آن هم) از روی حسد و برتری جویی. و هر کس به آیات خدا کفر ورزد پس (بداند که) خداوند زودرس به حساب است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر با تو، به گفتگو و ستیز برخیزند، (با آنها مجادله نکن!) و بگو: «من و پیروانم، در برابر خداوند (و فرمان او)، تسلیم شده ایم.» و به آنها که اهل کتاب هستند [= یهود و نصاری] و بی سوادان [= مشرکان] بگو: «آیا شما هم تسلیم شده اید؟» اگر (در برابر فرمان و منطق حق، تسلیم شوند، هدایت می یابند؛ و اگر سرپیچی کنند، نگران مباش! زیرا) بر تو، تنها ابلاغ (رسالت) است؛ و خدا نسبت به (اعمال و عقاید) بندگان، بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر با تو به محاجه برخاستند، بگو: «من خود را تسلیم خدا نموده ام، و هر که مرا پیروی کرده [نیز خود را تسلیم خدا نموده است].» و به کسانی که اهل کتابند و به مشرکان بگو: «آیا اسلام آورده اید؟» پس اگر اسلام آوردند، قطعاً هدایت یافته اند، و اگر روی برتافتند، فقط رساندن پیام بر عهده توست، و خداوند به [امور] بندگان بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر با تو به جدل و محاجه برخاستند بگو: من وجودم را تسلیم خدا کرده ام و هم چنین کسانی که از من پیروی کرده اند و به کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) داده شده و به بی سوادان (مشرکان بی کتاب) بگو: آیا اسلام آوردید؟ پس اگر اسلام آوردند حتماً هدایت یافته اند، و اگر روی گرداندند پس آنچه بر عهده توست تنها ابلاغ (رسالت) است (نه پیکار که زمان معینی دارد، و نه کیفر دادن که مربوط به خداست)، و خداوند به بندگان خود بیناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که نسبت به آیات خدا کفر می ورزند و پیامبران را بناحق می کشند، و (نیز) مردمی را که امر به عدالت می کنند به قتل می رسانند، و به کیفر دردناک (الهی) بشارت ده! _____

ترجمه استاد فولادوند: کسانی که به آیات خدا کفر می ورزند، و پیامبران را بناحق می کشند، و دادگستران را به قتل می رسانند، آنان را از عذابی دردناک خبر ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که به آیات خدا کفر می ورزند و پیامبران را به ناحق می کشند و از مردم کسانی را که امر به قسط و عدل می کنند به قتل می رسانند، آنها را به عذابی دردناک بشارت ده

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که اعمال (نیکشان، به خاطر این گناهان بزرگ)، در دنیا و آخرت تباہ شده، و یاور و مددکار (و شفاعت کننده ای) ندارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان کسانی اند که

در [این] دنیا و [در سرای] آخرت، اعمالشان به هدر رفته و برای آنان هیچ یآوری نیست. _____ ترجمه
آیت الله مشکینی: آنها کسانی اند که عمل های (خیر) آنها در دنیا و آخرت تباه و باطل شده (کارهای خیرشان آثار نیک
دنیوی و پاداش اخروی ندارد). و آنها را هیچ یآوری (شفاعت کننده ای در آخرت) نخواهد بود

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ (٢٣) ترجمه: (١)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢٤) ترجمه: (٢)

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٢٥) ترجمه: (٣)

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٦) ترجمه: (٤)

تُورِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُورِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَزُوقُ مَن تَشَاءُ بَغَيْرِ حِسَابٍ (٢٧) ترجمه: (٥)

لَّا يَخِذُّ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاهُ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (٢٨) ترجمه: (٦)

قُلْ إِن تَخَفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْذَرُوهُ يُعَلِّمُهُ اللَّهُ وَيَعْلَمَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٩) ترجمه: (٧)

ص: ٥٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کسانی را که بهره ای از کتاب (آسمانی) داشتند، به سوی کتاب الهی دعوت شدند تا در میان آنها داوری کند، سپس گروهی از آنان، (با علم و آگاهی)، روی می گردانند، در حالی که (از قبول حق) اعراض دارند؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا داستان کسانی را که بهره ای از کتاب [تورات] یافته اند ندانسته ای که چون به سوی کتاب خدا فرا خوانده می شوند تا میانشان حکم کند، آنگه گروهی از آنان به حال اعراض، روی برمی تابند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به کسانی که بهره ای از کتاب (آسمانی تورات و انجیل) به آنها داده شده ننگریستی که به سوی کتاب خدا (قرآن یا تورات) دعوت می شوند، تا در میان آنها (درباره نبوت محمد صلی الله علیه وآله یا حکم رجم) داوری کند، سپس گروهی از آنها در حالی که عادتشان بر اعراض (از حق) است روی می گردانند؟

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این عمل آنها، به خاطر آن است که می گفتند: «آتش (دوزخ)، جز چند روزی به ما نمی رسد. (و کیفر ما، به خاطر امتیازی که بر اقوام دیگر داریم، بسیار محدود است.)» این افترا (و دروغی که به خدا بسته بودند)، آنها را در دینشان مغرور ساخت (و گرفتار انواع گناهان شدند). _____ ترجمه استاد فولادوند: این بدان سبب بود که آنان [به پندار خود] گفتند: «هرگز آتش جز چند روزی به ما نخواهد رسید»، و برساخته هایشان آنان را در دینشان فریفته کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این بدان سبب است که گفتند: هرگز آتش

(جهنم در آخرت) جز چند روزی به ما نمی رسد و آنچه افترا می بستند (که جهنم یهود به عدد روزهایی است که اجدادشان گوساله پرستیدند) آنها را در دینشان فریب داده است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس چه گونه خواهند بود هنگامی که آنها را برای روزی که شکی در آن نیست [= روز رستاخیز] جمع کنیم، و به هر کس، آنچه (از اعمال برای خود) فراهم کرده، بطور کامل داده شود؟ و به آنها ستم نخواهد شد (زیرا محصول اعمال خود را می چینند). _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چگونه خواهد بود [حالشان] [زیرا] که آنها را در روزی که هیچ شکی در آن نیست گرد آوریم؛ و به هر کس [پاداش] دستاوردش به تمام [و کمال] داده شود و به آنان ستم نرسد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چگونه خواهند بود آن گاه که ما آنان را روزی که در آن شکی نیست گرد آوریم و به هر نفسی جزاء آنچه به دست آورده (و یا تجسم عینی آن) به تمام و کمال داده شود در حالی که به آنها ستم نرود و از پاداششان کسر و بر کیفرشان اضافه نشود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «بارالها! مالک حکومتها تویی؛ به هر کس بخواهی، حکومت می بخشی؛ و از هر کس بخواهی، حکومت را می گیری؛ هر کس را بخواهی، عزت می دهی؛ و هر که را بخواهی خوار می کنی. تمام خوبیها به دست توست؛ تو بر هر چیزی قادری. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «بار خدایا، تویی که فرمانفرمایی؛ هر آن کس را که خواهی، فرمانروایی بخشی؛ و از هر که خواهی، فرمانروایی را باز ستانی؛ و هر که را خواهی، عزت بخشی؛ و هر که را خواهی، خوار گردانی؛ همه خوبیها به دست توست، و تو بر هر چیز توانایی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: خداوندا، ای مالک حقیقی هر مملوک، و ای حاکم مطلق بر همه حکومت ها، به هر که خواهی حکومت می بخشی، و از هر که خواهی حکومت را بازمی گیری، و هر که را خواهی عزت می دهی، و هر که را خواهی خوار می گردانی، (حقیقت) خیر در دست توست، حقا که تو بر هر چیزی توانایی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شب را در روز داخل می کنی، و روز را در شب؛ و زنده را از مرده بیرون می آوری، و مرده را زنده؛ و به هر کس بخواهی، بدون حساب، روزی می بخشی.» _____ ترجمه استاد فولادوند: شب را به روز در می آوری، و روز را به شب در می آوری؛ و زنده را از مرده بیرون می آوری، و مرده را از زنده خارج می سازی؛ و هر که را خواهی، بی حساب روزی می دهی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شب را در روز در می آوری و روز را در شب در می آوری (مقداری از شب را از اول زمستان تا اول تابستان به تدریج وارد روز، و همان مقدار را از اول تابستان تا اول زمستان وارد شب می کنی) و زنده را از مرده بیرون می آوری، و مرده را از زنده بیرون می آوری، (نبات را از جماد، حیوان را از نطفه و مؤمن را از کافر، و بالعکس در می آوری) و هر که را خواهی بی حساب (بی شمار و بدون استحقاق و بدون عوض) روزی می دهی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: افراد باایمان نباید به جای مؤمنان، کافران را دوست و سرپرست خود انتخاب کنند؛ و هر کس چنین کند، هیچ رابطه ای با خدا ندارد (و پیوند او بکلی از خدا گسسته می شود)؛ مگر اینکه از آنها پرهیزید (و به خاطر هدفهای مهمتری تقیه کنید). خداوند شما را از (نافرمانی) خود، برحذر می دارد؛ و بازگشت (شما) به سوی خداست. _____ ترجمه استاد فولادوند: مؤمنان نباید کافران را -به جای مؤمنان- به دوستی بگیرند؛ و هر که چنین کند، در هیچ چیز [او را] از [دوستی] خدا [بهره ای] نیست، مگر اینکه از آنان به نوعی تقیه کند و خداوند، شما را از [عقوبت] خود می ترساند، و بازگشت [همه] به سوی خداست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مؤمنان نباید کفار را به جای مؤمنان دوست و یاور و سرپرست بگیرند، و هر کس چنین کند در هیچ رابطه ای با خدا نیست، مگر آنکه

بخواهید از آنان به نحوی تقیه نمایید. و خدا شما را از (عذاب) خود بر حذر می دارد، و بازگشت (همه زنده ها) به سوی خداست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «اگر آنچه را در سینه های شماست، پنهان دارید یا آشکار کنید، خداوند آن را می داند؛ و (نیز) از آنچه در آسمانها و زمین است، آگاه می باشد؛ و خداوند بر هر چیزی تواناست. _____

ترجمه استاد فولادوند : بگو: «اگر آنچه در سینه های شماست پنهان دارید یا آشکارش کنید، خدا آن را می داند، و [نیز] آنچه را در آسمانها و آنچه را در زمین است می داند، و خداوند بر هر چیزی تواناست.» _____ ترجمه آیت الله

مشکینی : بگو: اگر آنچه در سینه های شماست (از خطورات و اعتقادات و حالات و ملکات) پنهان دارید یا (به گفتار و کردار) آشکار سازید خدا آن را می داند و نیز آنچه را در آسمانها و آنچه را در این زمین است می داند، و خدا بر هر

چیزی تواناست

يَوْمَ تَجِدُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمِمَّا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ (٣٠) ترجمه: (١)

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣١) ترجمه: (٢)

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (٣٢) ترجمه: (٣)

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ (٣٣) ترجمه: (٤)

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٣٤) ترجمه: (٥)

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٣٥) ترجمه: (٦)

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (٣٦) ترجمه: (٧)

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسِينًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٣٧) ترجمه: (٨)

ص: ٥٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که هر کس، آنچه را از کار نیک انجام داده، حاضر می بیند؛ و آرزو می کند میان او، و آنچه از اعمال بد انجام داده، فاصله زمانی زیادی باشد. خداوند شما را از (نافرمانی) خودش، برحذر می دارد؛ و (در عین حال)، خدا نسبت به همه بندگان، مهربان است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که هر کسی آنچه کار نیک به جای آورده و آنچه بدی مرتکب شده، حاضر شده می یابد؛ و آرزو می کند: کاش میان او و آن [کارهای بد] فاصله ای دور بود. و خداوند، شما را از [کیفر] خود می ترساند، و [در عین حال] خدا به بندگان [خود] مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که هر کس آنچه را از کار خیر (در دنیا) انجام داده و آنچه را از کار بد به جا آورده حاضر شده می یابد (عین آن اعمال را به صورت قیامتی مجسم می بیند)، آرزو می کند که کاش میان او و عمل های بدش مدت زمان درازی بود (قیامت به تأخیر می افتاد). و خدا شما را از (عذاب) خود بر حذر می دارد، و خدا دلسوز بندگان است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر خدا را دوست می دارید، از من پیروی کنید! تا خدا (نیز) شما را دوست بدارد؛ و گناهانتان را ببخشد؛ و خدا آمرزنده مهربان است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اگر خدا را دوست دارید، از من پیروی کنید تا خدا دوستتان بدارد و گناهان شما را بر شما ببخشد، و خداوند آمرزنده مهربان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر خدا را دوست می دارید پس پیروی از من کنید تا خدا نیز شما را دوست بدارد و گناهانتان را ببخشد، و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «از خدا و فرستاده (او)، اطاعت کنید! و اگر سرپیچی کنید، خداوند کافران را دوست نمی‌دارد.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «خدا و پیامبر [او] را اطاعت کنید.» پس اگر رویگردان شدند، قطعاً خداوند کافران را دوست ندارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: خدا و فرستاده او را اطاعت کنید. پس اگر روی گردانیدند پس (بدانند که) حتماً خداوند کافران را دوست ندارد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، آدم و نوح و آل ابراهیم و آل عمران را بر جهانیان برتری داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: به یقین، خداوند، آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران را بر مردم جهان برتری داده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران را بر جهانیان (زمان خودشان) برتری داد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها فرزندان و (دودمانی) بودند که (از نظر پاکی و تقوا و فضیلت)، بعضی از بعض دیگر گرفته شده بودند؛ و خداوند، شنوا و داناست (و از کوشش‌های آنها در مسیر رسالت خود، آگاه می‌باشد). _____ ترجمه استاد فولادوند: فرزندان که بعضی از آنان از [نسل] بعضی دیگرند، و خداوند شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرزندان که برخی از نسل برخی دیگرند (همه یک دست در فضائل و برگزیدگی هستند)، و خداوند شنوا و داناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آورید) هنگامی را که همسر «عمران» گفت: «خداوند! آنچه را در رحم دارم، برای تو نذر کردم، که «محرّر» (و آزاد، برای خدمت خانه تو) باشد. از من بپذیر، که تو شنوا و دانایی! _____ ترجمه استاد فولادوند: چون زن عمران گفت: «پروردگارا، آنچه در شکم خود دارم نذر تو کردم تا آزاد شده [از مشاغل دنیا و پرستشگر تو] باشد؛ پس، از من بپذیر که تو خود شنوای دانایی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) هنگامی که زن عمران گفت: پروردگارا، من برای تو نذر کردم که آنچه در شکم خود دارم آزاد باشد (آزاد از هر شغل و مخصوص خدمت بیت المقدس باشد) پس، از من قبول کن، زیرا تویی که شنوا و دانایی. (خادم بیت المقدس باید پسر باشد و زن عمران گمان می‌کرد حملش پسر است)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی هنگامی که او را به دنیا آورد، (و او را دختر یافت)، گفت: «خداوند! من او را دختر آوردم - ولی خدا از آنچه او به دنیا آورده بود، آگاهتر بود- و پسر، همانند دختر نیست. (دختر نمی‌تواند وظیفه خدمتگزاری معبد را همانند پسر انجام دهد). من او را مریم نام گذاردم؛ و او و فرزندانش را از (وسوسه های) شیطان رانده شده، در پناه تو قرار می‌دهم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون فرزندش را بزاد، گفت: «پروردگارا، من دختر زاده ام - و خدا به آنچه او زایید داناتر بود- و پسر چون دختر نیست، و من نامش را مریم نهادم، و او و فرزندانش را از شیطان رانده شده، به تو پناه می‌دهم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون او را بزاد، گفت: پروردگارا، من او را دختر آوردم- و خدا به آنچه او زاییده داناتر بود، و آن پسر (که او در نظر داشت، در فضیلت) مانند این دختر نیست- و من نام او را مریم نهادم و البته من او را و اولاد او را از (شر) شیطان رانده شده به پناه تو در می‌آورم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، او [=مریم] را به طرز نیکویی پذیرفت؛ و به طرز شایسته‌ای، (نهال وجود) او را رویانید (و پرورش داد)؛ و کفالت او را به «زکریا» سپرد. هر زمان زکریا وارد محراب او می‌شد، غذای مخصوصی در آن جا می‌دید. از او پرسید: «ای مریم! این را از کجا آورده‌ای؟!» گفت: «این از سوی خداست. خداوند به هر کس بخواهد، بی حساب روزی می‌دهد.» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس پروردگارش وی [=مریم] را با حُسن قبول

پذیرا شد و او را نیکو بار آورد، و زکریا را سرپرست وی قرار داد. زکریا هر بار که در محراب بر او وارد می شد، نزد او [نوعی] خوراکی می یافت. [می] گفت: «ای مریم، این از کجا برای تو [آمده است؟ او در پاسخ می] گفت: «این از جانب خداست، که خدا به هر کس بخواهد، بی شمار روزی می دهد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پروردگارش او را به پذیرش خوبی پذیرفت و به طرز نیکی بار آورد، و زکریا را (که شوهر خاله اش بود) کفیل (تربیت) او نمود. هر زمان که زکریا در محراب وارد بر او می شد روزی (خاص در غیر اوقات آن) در نزد او می یافت، (یک روز) گفت: ای مریم این روزی برای تو از کجاست؟ گفت: آن از جانب خداوند است، زیرا خدا هر کس را بخواهد روزی بی شمار می دهد

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ (۳۸) ترجمه: (۱)

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ (۳۹) ترجمه: (۲)

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (۴۰) ترجمه: (۳)

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرًا وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ (۴۱) ترجمه: (۴)

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ (۴۲) ترجمه: (۵)

يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ (۴۳) ترجمه: (۶)

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُتْلُونَ أَوْحَاءَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ (۴۴) ترجمه: (۷)

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (۴۵) ترجمه: (۸)

ص: ۵۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آنجا بود که زکریا، (با مشاهده آن همه شایستگی در مریم)، پروردگار خویش را خواند و عرض کرد: «خداوند! از طرف خود، فرزند پاکیزه ای (نیز) به من عطا فرما، که تو دعا را می شنوی!»
ترجمه استاد فولادوند: آنجا [بود که] زکریا پروردگارش را خواند [و] گفت: «پروردگارا، از جانب خود، فرزندی پاک و پسندیده به من عطا کن، که تو شنونده دعایی.» ترجمه آیت الله مشکینی: آن جا و در آن وقت بود که زکریا پروردگار خود را خواند، گفت: پروردگارا، از جانب خود به من فرزندی پاکیزه عطا کن، که تو شنوای دعایی

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که او در محراب ایستاده، مشغول نیایش بود، فرشتگان او را صدا زدند که: «خدا تو را به» یحیی «بشارت می دهد؛ (کسی) که کلمه خدا [= مسیح] را تصدیق می کند؛ و رهبر خواهد بود؛ و از هوسهای سرکش برکنار، و پیامبری از صالحان است.» ترجمه استاد فولادوند: پس در حالی که وی ایستاده [و] در محراب [خود] دعا می کرد، فرشتگان، او را ندا دردادند که: خداوند تو را به [ولادت] یحیی - که تصدیق کننده [حقانیت] کلمه الله [= عیسی] است، و بزرگوار و خویشتندار [= پرهیزنده از آنان] و پیامبری از شایستگان است - مژده می دهد. ترجمه آیت الله مشکینی: پس فرشتگان او را در حالی که در محراب خود به نماز و دعا ایستاده بود، ندا دادند که خداوند تو را به (فرزندی به نام) یحیی مژده می دهد که تصدیق کننده کلمه ای از خداوند (عیسی)، و رهبر و بزرگ (قوم خود) و خویشتن دار (از همه کارهای باطل) و پیامبری از تبار شایستگان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او عرض کرد: «پروردگارا! چگونه ممکن است فرزندی برای من باشد، در حالی که پیری به سراغ من آمده، و همسرم نازاست؟!» فرمود: «بدین گونه خداوند هر کاری را بخواهد انجام می دهد.»
_____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، چگونه مرا فرزندی خواهد بود؟ در حالی که پیری من

بالا- گرفته است و زخم «نازا» است [فرشته] گفت: «[کار پروردگارا] چنین است. خدا هر چه بخواهد می کند.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: زکریا گفت: پروردگارا، چگونه برای من پسری خواهد بود در حالی که

پیری به من رسیده و همسرم نازاست؟! گفت: همین طور است، (لکن) خداوند هر چه بخواهد می کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (زکریا) عرض کرد: «پروردگارا! نشانه ای برای من قرار ده!» گفت: «نشانه تو آن است که سه روز، جز به اشاره و رمز، با مردم سخن نخواهی گفت. (و زبان تو، بدون هیچ علت ظاهری، برای گفتگو با مردم از کار می افتد.) پروردگار خود را (به شکرانه این نعمت بزرگ)، بسیار یاد کن! و به هنگام صبح و شام، او را تسبیح بگو!
_____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، برای من نشانه ای قرار ده.» فرمود: «نشانه ات این است

که سه روز با مردم، جز به اشاره سخن نگویی؛ و پروردگارت را بسیار یاد کن، و شبانگاه و بامدادان [او را] تسبیح گوی.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، برای من نشانه ای قرار ده (تا بدانم بشارت از جانب

توست نه القاء شیطانی، و یا بدانم زخم باردار شده) گفت: نشانه تو این است که نتوانی سه روز با مردم جز با رمز و اشاره سخن بگویی و پروردگارت را ذکر بسیار گو و شامگاه و صبحگاه تسبیح و تقدیس کن

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آورید) هنگامی را که فرشتگان گفتند: «ای مریم! خدا تو را برگزیده و پاک ساخته؛ و بر تمام زنان جهان، برتری داده است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که

فرشتگان گفتند: «ای مریم، خداوند تو را برگزیده و پاک ساخته و تو را بر زنان جهان برتری داده است.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) آن گاه که فرشتگان گفتند: ای مریم، همانا خداوند تو را

برگزیده و پاک ساخته و بر زنان جهانیان (عصرت به افتخار خدمت بیت المقدس، رزق آسمانی، سخن گفتن با فرشته و تولد فرزندی بدون پدر) برتری داده است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مریم! (به شکرانه این نعمت) برای پروردگار خود، خضوع کن و سجده بجا آور! و با رکوع کنندگان، رکوع کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای مریم، فرمانبر پروردگار خود باش و سجده

کن و با رکوع کنندگان رکوع نما.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مریم، برای پروردگار خود فروتنی کن (به نماز بایست و اخلاص و رزق و سجده نما، و با رکوع کنندگان رکوع کن (با نماز گزاران نماز گزار)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ای پیامبر!) این، از خبرهای غیبی است که به تو وحی می کنیم؛ و تو در آن هنگام که قلمهای خود را (برای قرعه کشی) به آب می افکندند تا کدامیک کفالت و سرپرستی مریم را عهده دار شود، و (نیز) به هنگامی که (دانشمندان بنی اسرائیل، برای کسب افتخار سرپرستی او)، با هم کشمکش داشتند، حضور نداشتی؛ و همه اینها، از راه وحی به تو گفته شد.) _____ ترجمه استاد فولادوند: این [جمله] از اخبار غیب است که به تو وحی

می کنیم، و [گر نه] وقتی که آنان قلمهای خود را [برای قرعه کشی به آب] می افکندند تا کدام یک سرپرستی مریم را به عهده گیرد، نزد آنان نبود؛ و [نیز] وقتی با یکدیگر کشمکش می کردند نزدشان نبود. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: این (داستان ها) از اخبار غیبی است که به سوی تو وحی می کنیم و (گر نه) آن گاه که آنها قلم های خود را (به عنوان قرعه کشی در آب) می افکندند که کدامیک از آنان مریم را کفالت کند، در نزد آنها نبود و نیز در آن حال

که آنها با هم (برای نگهداری مریم) در جدال و ستیز بودند در نزد آنان نبود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آورید) هنگامی را که فرشتگان گفتند: «ای مریم! خداوند تو را به کلمه ای [= وجود باعظمتی] از طرف خودش بشارت می دهد که نامش «مسیح، عیسی پسر مریم» است؛ در حالی که در این جهان و جهان دیگر، صاحب شخصیت خواهد بود؛ و از مقربان (الهی) است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [یاد کن] هنگامی [را] که فرشتگان گفتند: «ای مریم، خداوند تو را به کلمه ای از جانب خود، که نامش مسیح، عیسی بن مریم است مژده می دهد، در حالی که [او] در دنیا و آخرت آبرومند و از مقربان [درگاه خدا] است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) هنگامی که فرشتگان گفتند: ای مریم، همانا خداوند تو را به کلمه ای از جانب خود (به فرزندی که به گفتار «کن» در رحم ایجاد شود) که نامش مسیح عیسی بن مریم است مژده می دهد که صاحب جلال و احترام در دنیا و آخرت و از مقربان (درگاه خدا) است

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ (٤٦) ترجمه: (١)

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسَّ مِنِّي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ (٤٧)
ترجمه: (٢)

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ (٤٨) ترجمه: (٣)

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقْتُ لَكُمْ مِّنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْمَأْكُمَةَ وَالْمَأْبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُتْبِئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (٤٩) ترجمه: (٤)

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأَحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
(٥٠) ترجمه: (٥)

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٥١) ترجمه: (٦)

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّ أَسْمَاءَ مَسْلُومًا (٥٢) ترجمه: (٧)

ص: ٥٦

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و با مردم، در گاهواره و در حالت کهولت (و میانسال شدن) سخن خواهد گفت؛ و از شایستگان است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: «و در گهواره [به اعجاز] و در میانسالی [به وحی] با مردم سخن می گوید و از شایستگان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با مردم در گهواره (به اعجاز) و در میانسالی (به وحی) سخن می گوید، و از شایستگان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (مریم) گفت: «پروردگارا! چگونه ممکن است فرزندی برای من باشد، در حالی که انسانی با من تماس نگرفته است؟!» فرمود: «خداوند، این گونه هر چه را بخواهد می آفریند! هنگامی که چیزی را مقرر دارد (و فرمان هستی آن را صادر کند)، فقط به آن می گوید: «موجود باش!» آن نیز فوراً موجود می شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: [مریم] گفت: «پروردگارا، چگونه مرا فرزندی خواهد بود با آنکه بشری به من دست نزده است؟!» گفت: «چنین است [کار] پروردگار.» خدا هر چه بخواهد می آفریند؛ چون به کاری فرمان دهد، فقط به آن می گوید: «باش!»؛ پس می باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مریم گفت: پروردگارا، چگونه برای من فرزندی خواهد بود در حالی که هیچ بشری با من تماس نگرفته؟! گفت: همین طور است خداوند آنچه بخواهد می آفریند، چون چیزی را اراده حتمی کند جز این نیست که به آن می گوید: باش، پس بی درنگ می باشد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به او، کتاب و دانش و تورات و انجیل، می آموزد. _____ ترجمه

استاد فولادوند: و به او کتاب و حکمت و تورات و انجیل می آموزد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

او را کتاب (آسمانی همه پیامبران) و احکام شریعت و علوم عقلی، و تورات و انجیل می آموزد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (او را به عنوان) رسول و فرستاده به سوی بنی اسرائیل (قرار داده، که به آنها می گوید): من نشانه ای از طرف پروردگار شما، برایتان آورده ام؛ من از گل، چیزی به شکل پرنده می سازم؛ سپس در آن می دمم و به فرمان خدا، پرنده ای می گردد. و به اذن خدا، کور مادرزاد و مبتلایان به برص [= پیسی] را بهبودی می بخشم؛ و مردگان را به اذن خدا زنده می کنم؛ و از آنچه می خورید، و در خانه های خود ذخیره می کنید، به شما خبر می دهم؛ مسلماً در اینها، نشانه ای برای شماست، اگر ایمان داشته باشید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [او را به عنوان] پیامبری

به سوی بنی اسرائیل [می فرستد، که او به آنان می گوید]: «در حقیقت، من از جانب پروردگارتان برایتان معجزه ای آورده ام: من از گل برای شما [چیزی] به شکل پرنده می سازم، آنگاه در آن می دمم، پس به اذن خدا پرنده ای می شود؛ و به اذن خدا نابینای مادرزاد و پیر را بهبود می بخشم؛ و مردگان را زنده می گردانم؛ و شما را از آنچه می خورید و در خانه هایتان ذخیره می کنید، خبر می دهم؛ مسلماً در این [معجزات]، برای شما -اگر مؤمن باشید- عبرت است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرستاده ای به سوی بنی اسرائیل (قرار می دهد که به آنان می گوید)

که من نشانه ای برای شما از جانب پروردگارتان آورده ام، من از گل برای شما چیزی به صورت پرنده می سازم، پس در آن می دمم که به اراده خداوند پرنده ای می گردد، و کور مادرزاد و پیر را بهبود می بخشم و مردگان را به اراده خداوند زنده می کنم، و شما را از آنچه می خورید و آنچه در خانه هایتان ذخیره می کنید خبر می دهم. حقا که در این نشانه ای (از توحید و علم و قدرت خدا و نبوت من) است برای شما اگر مؤمن باشید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه را پیش از من از تورات بوده، تصدیق می کنم؛ و (آمده ام) تا پاره ای از چیزهایی را که (بر اثر ظلم و گناه)، بر شما حرام شده، (مانند گوشت بعضی از چهارپایان و ماهیها)، حلال کنم؛ و نشانه ای از طرف پروردگار شما، برایتان آورده ام؛ پس از خدا بترسید، و مرا اطاعت کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [می گوید]: «آمده ام تا [تورات را] که پیش از من [نازل شده] است تصدیق کننده باشم، و تا پاره ای از آنچه را که بر شما حرام گردیده، برای شما حلال کنم، و از جانب پروردگارتان برای شما نشانه ای آورده ام. پس، از خدا پروا دارید و مرا اطاعت کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حال آنکه تصدیق کننده تورات پیش از خود هستم و

(آمده ام) برای آنکه برخی از آنچه را که بر شما حرام شده (مانند صید ماهی در روز شنبه، و گوشت شتر، و روغن بدن چهارپایان) حلال نمایم، و برای شما نشانه ای (از نبوت خود) از جانب پروردگارتان آورده ام، پس، از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، پروردگار من و شماست؛ او را پرستید (نه من، و نه چیز دیگر را)! این است راه راست! _____ ترجمه استاد فولادوند: «در حقیقت، خداوند پروردگار من و پروردگار شماست؛ پس او را پرستید [که] راه راست این است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند پروردگار من و

پروردگار شماست، پس او را پرستید، این است راه راست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که عیسی از آنان احساس کفر (و مخالفت) کرد، گفت: «کیست که یاور من به سوی خدا (برای تبلیغ آیین او) گردد؟» حواریان [= شاگردان مخصوص او] گفتند: «ما یاوران خداییم؛ به خدا ایمان آوردیم؛ و تو (نیز) گواه باش که ما اسلام آورده ایم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: چون عیسی از آنان احساس کفر

کرد، گفت: «یاران من در راه خدا چه کسانند؟» حواریون گفتند: «ما یاران [دین] خداییم، به خدا ایمان آورده ایم؛ و گواه باش که ما تسلیم [او] هستیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون عیسی از آنان احساس کفر نمود (دانست که همه ایمان نخواهند آورد، به منظور تعیین مرکزی برای دین و تحکیم استوانه ها و حافظان اصیل آن) گفت: یاران من (در حرکت) به سوی خدا کیانند؟ حواریون (یاران خاص سفیدپوش و روشن دل او) گفتند: ما یاران خداییم به خدا ایمان آوردیم و گواهی ده که ما تسلیم شدگانیم

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (۵۳) ترجمه: (۱)

وَمَكْرُؤًا وَّمَكْرَ اللَّهِ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (۵۴) ترجمه: (۲)

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْجِيٍّ وَرَافِعِيكَ وَرَافِعِيكَ إِلَىٰ وَمُطَهَّرِكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاءَ لُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (۵۵) ترجمه: (۳)

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذُّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ (۵۶) ترجمه: (۴)

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (۵۷) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ (۵۸) ترجمه: (۶)

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۵۹) ترجمه: (۷)

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ (۶۰) ترجمه: (۸)

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ آبَاءَنَا وَأَبْنَاكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ (۶۱) ترجمه: (۹)

ص: ۵۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! به آنچه نازل کرده ای، ایمان آوردیم و از فرستاده (تو) پیروی نمودیم؛ ما را در زمره گواهان بنویس! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، به آنچه نازل کردی گرویدیم و فرستاده [ات] را پیروی کردیم؛ پس ما را در زمره گواهان بنویس. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، به آنچه فرو فرستادی ایمان آوردیم و از این فرستاده ات پیروی کردیم، پس (نام) ما را در زمره گواهان (توحید و اصول عقاید در دنیا و ابلاغ رسالت انبیا در آخرت) بنویس

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (یهود و دشمنان مسیح، برای نابودی او و آیینش)، نقشه کشیدند؛ و خداوند (بر حفظ او و آیینش)، چاره جویی کرد؛ و خداوند، بهترین چاره جویان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [دشمنان] مکر ورزیدند، و خدا [در پاسخشان] مکر در میان آورد، و خداوند بهترین مکرانگیزان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها (کافران بنی اسرائیل برای کشتن عیسی و محو دین او) مکر کردند و خدا هم پاسخ مکرشان را داد، و خدا بهترین پاسخ دهندگان مکر است (طراح قتل عیسی علیه السلام را به شکل او در آورد تا یارانش به جای عیسی او را به دار آویختند، و سپس دین او را رواج داد)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آورید) هنگامی را که خدا به عیسی فرمود: «من تو را برمی گیرم و به سوی خود، بالا- می برم و تو را از کسانی که کافر شدند، پاک می سازم؛ و کسانی را که از تو پیروی کردند، تا روز رستاخیز، برتر از

کسانی که کافر شدند، قرار می دهیم؛ سپس بازگشت شما به سوی من است و در میان شما، در آنچه اختلاف داشتید، داوری می کنم. _____ ترجمه استاد فولادوند: [یاد کن] هنگامی را که خدا گفت: «ای عیسی، من تو را برگرفته و به سوی خویش بالا می برم، و تو را از [آلایش] کسانی که کفر ورزیده اند پاک می گردانم، و تا روز رستاخیز، کسانی را که از تو پیروی کرده اند، فوق کسانی که کافر شده اند قرار خواهم داد؛ آنگاه فرجام شما به سوی من است، پس در آنچه بر سر آن اختلاف می کردید میان شما داوری خواهم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) هنگامی که خداوند گفت: ای عیسی، همانا من تو را (از میان مردم) برمی گیرم و به سوی خود بالا می برم و از (آلودگی اجتماع) کسانی که کفر ورزیدند پاک می کنم، و تا روز قیامت کسانی را که پیروی از تو کرده اند (نصاری را تا ظهور مصلح کل و مسلمین را پس از آن) برتر از کسانی که کفر ورزیده اند (یهود) قرار می دهیم، سپس بازگشت شما (در آخرت) به سوی من است، پس در میان شما در آنچه با هم اختلاف داشتید داوری می کنم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آنها که کافر شدند، (و پس از شناختن حق، آن را انکار کردند)، در دنیا و آخرت، آنان را مجازات دردناکی خواهم کرد؛ و برای آنها، یاورانی نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: اما کسانی که کفر ورزیدند، در دنیا و آخرت به سختی عذابشان کنم و یاورانی نخواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما کسانی که کفر ورزیدند آنها را در دنیا و آخرت به عذابی سخت عذاب می کنم، و آنان را هیچ یآوری نخواهد بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آنها که ایمان آوردند، و اعمال صالح انجام دادند، خداوند پاداش آنان را بطور کامل خواهد داد؛ و خداوند، ستمکاران را دوست نمی دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، [خداوند] مزدشان را به تمامی به آنان می دهد. و خداوند، بیدادگران را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسانی که ایمان آوردند و عمل های شایسته کردند (خداوند) پاداش آنها را به نحو کامل می دهد، و خداوند ستمکاران را دوست ندارد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها را که بر تو می خوانیم، از نشانه ها (ی حَقَائِیت تو) است، و یادآوری حکیمانه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: اینهاست که ما آن را از آیات و قرآن حکمت آمیز بر تو می خوانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (داستان) که بر تو می خوانیم از آیات و نشانه ها (ی صدق نبوت تو) و از این کتاب یادآور و با حکمت است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مثل عیسی در نزد خدا، همچون آدم است؛ که او را از خاک آفرید، و سپس به او فرمود: «موجود باش!» او هم فوراً موجود شد. (بنابر این، ولادت مسیح بدون پدر، هرگز دلیل بر الوهیت او نیست). _____ ترجمه استاد فولادوند: در واقع، مثل عیسی نزد خدا همچون مثل [خلقت] آدم است [که] او را از خاک آفرید؛ سپس بدو گفت: «باش»؛ پس وجود یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین داستان عیسی (در چگونگی آفرینش) در نزد خداوند همچون داستان آدم است که او را از خاک آفرید سپس به او گفت: (انسان زنده) باش، پس شد (به طوری که گویی می دیدی که می شود. و البته مجسمه آن در بیرون و این در رحم ساخته شد و هر دو به امر تکوینی خدا بدون پدر انسان شدند. و اگر این معنی دلیل الوهیت است پس هر دو باید اله باشند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها حقیقتی است از جانب پروردگار تو؛ بنابر این، از تردید کنندگان مباش! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آنچه درباره عیسی گفته شد] حق [و] از جانب پروردگار تو است. پس، از

تردید کنندگان مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (این مطلب) حق و ثابت از جانب پروردگار
توست، پس هرگز از تردید کنندگان مباش

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هرگاه بعد از علم و دانشی که (در باره مسیح) به تو رسیده، (باز) کسانی با تو به محاجه و ستیز برخیزند، به آنها بگو: «بیاید ما فرزندان خود را دعوت کنیم، شما هم فرزندان خود را؛ ما زنان خویش را دعوت نمایم، شما هم زنان خود را؛ ما از نفوس خود دعوت کنیم، شما هم از نفوس خود؛ آنگاه مباحله کنیم؛ و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم. _____ ترجمه استاد فولادوند : پس هر که در این [باره] پس از دانشی که تو را [حاصل] آمده، با تو محاجه کند، بگو: «بیاید پسرانمان و پسرانتان، و زنانمان و زنانتان، و ما خویشان نزدیک و شما خویشان نزدیک خود را فرا خوانیم؛ سپس مباحله کنیم، و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس هر کس با تو درباره او (عیسای مسیح علیه السلام) پس از آنکه تو را علم آمده محاجه و ستیز کند، بگو: بیاید ما پسرانمان را و شما پسرانتان را و ما زنانمان را و شما زنانتان را و ما خودمان را و شما خودتان را (کسانی را که مانند جان ماست) فرا خوانیم، آن گاه به یکدیگر نفرین کنیم، پس لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم. (پیامبر در این قصه حسنین را به عنوان ابناء و فاطمه را به عنوان نساء و علی را به عنوان نفس خود به مباحله آورد و کفار تسلیم شدند)

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۶۲) ترجمه: (۱)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ (۶۳) ترجمه: (۲)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (۶۴) ترجمه: (۳)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۶۵) ترجمه: (۴)

هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۶۶) ترجمه: (۵)

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۶۷) ترجمه: (۶)

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ (۶۸) ترجمه: (۷)

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (۶۹) ترجمه: (۸)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ (۷۰) ترجمه: (۹)

ص: ۵۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این همان سرگذشت واقعی (مسیح) است. (و ادعاهایی همچون الوهیت او، یا فرزند خدا بودنش، بی اساس است.) و هیچ معبودی، جز خداوند یگانه نیست؛ و خداوند توانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، داستان درست [مسیح] همین است؛ و معبودی جز خدا نیست، و خداست که در واقع، همان شکست ناپذیر حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید همین است داستان حق (حضرت

مسیح)، و جز خداوند معبودی نیست، و البته خداست که مقتدر و حکیم است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (با این همه شواهد روشن، باز هم از پذیرش حق) روی گردانند، (بدان که طالب حق نیستند؛ و) خداوند از مفسده جویان، آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر رویگردان شدند، همانا خداوند به [حال] مفسدان داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر روی گردانند، بی تردید خداوند به (حال) مفسدان داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای اهل کتاب! بیایید به سوی سخنی که میان ما و شما یکسان است؛ که جز خداوند یگانه را نپرستیم و چیزی را همتای او قرار ندهیم؛ و بعضی از ما، بعضی دیگر را -غیر از خدای یگانه- به خدایی نپذیرد.» هر گاه (از این دعوت)، سرباز زنده، بگوئید: «گواه باشید که ما مسلمانیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای اهل کتاب، بیایید بر سر سخنی که میان ما و شما یکسان است بایستیم که: جز خدا را نپرستیم و چیزی را شریک او نگردانیم، و بعضی از ما بعضی دیگر را به جای خدا به خدایی نگیرد.» پس اگر [از این پیشنهاد] اعراض کردند، بگوئید:

«شاهد باشید که ما مسلمانیم [نه شما].» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: ای اهل کتاب، بیاید بر سر سخنی که میان ما و شما یکسان است (انبیاء و کتاب های آسمانی بر آن متفقند) گرد آییم، و آن این که جز خدا را نپرستیم و چیزی را شریک او نکنیم و برخی از ما برخی دیگر را خدایانی به جای خدا نگیرند. پس اگر (از این پیشنهاد) روی گردانند بگوید: گواه باشید که ما مسلمانیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای اهل کتاب! چرا درباره ابراهیم، گفتگو و نزاع می کنید (و هر کدام، او را پیرو آیین خودتان معرفی می نمایید)؟! در حالی که تورات و انجیل، بعد از او نازل شده است! آیا اندیشه نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای اهل کتاب، چرا در باره ابراهیم محاجه می کنید با آنکه تورات و انجیل بعد از او نازل شده است؟ آیا تعقل نمی کنید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای اهل کتاب، چرا درباره ابراهیم جدال و ستیزه می کنید (هر یک از شما می گوید او در مذهب ما بوده) در حالی که تورات و انجیل نازل نشده مگر بعد از او! آیا نمی اندیشید؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : شما کسانی هستید که درباره آنچه نسبت به آن آگاه بودید، گفتگو و ستیز کردید؛ چرا درباره آنچه آگاه نیستید، گفتگو می کنید؟! و خدا می داند، و شما نمی دانید. _____ ترجمه استاد فولادوند : هان، شما [اهل کتاب] همانان هستید که در باره آنچه نسبت به آن دانشی داشتید محاجه کردید؛ پس چرا در مورد چیزی که بدان دانشی ندارید محاجه می کنید؟ با آنکه خدا می داند و شما نمی دانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : هان شما همانید که درباره آنچه بدان علم داشتید بحث و جدال کردید (مانند محاجه یهود با نصاری درباره عدم الوهیت عیسی و عدم تثلیث، و محاجه نصاری با یهود درباره بعثت و نبوت عیسی)، پس چرا درباره آنچه بدان علم ندارید (مانند آنکه ابراهیم یهودی یا نصرانی بوده) نیز بحث و جدال می کنید؟! و خدا می داند و شما نمی دانید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی؛ بلکه موحدی خالص و مسلمان بود؛ و هرگز از مشرکان نبود. _____ ترجمه استاد فولادوند : ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی، بلکه حق گرای فرمانبردار بود، و از مشرکان نبود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی و لکن حق گرای تسلیم خدا بود و نیز از مشرکان نبود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سزاوارترین مردم به ابراهیم، آنها هستند که از او پیروی کردند، و (در زمان و عصر او، به مکتب او وفادار بودند؛ همچنین) این پیامبر و کسانی که (به او) ایمان آورده اند (از همه سزاوارترند)؛ و خداوند، ولی و سرپرست مؤمنان است. _____ ترجمه استاد فولادوند : در حقیقت، نزدیکترین مردم به ابراهیم، همان کسانی هستند که او را پیروی کرده اند، و [نیز] این پیامبر و کسانی که [به آیین او] ایمان آورده اند؛ و خدا سرور مؤمنان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : البته نزدیکترین مردم به ابراهیم (از نظر اصول و فروع شریعت) کسانی هستند که از او (در عصر شریعتش) پیروی کردند، و نیز این پیامبر (محمد صلی الله علیه و آله) و کسانی که (به او) ایمان آورده اند و خدا یاور و سرپرست مؤمنان است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : جمعی از اهل کتاب (از یهود)، دوست داشتند (و آرزو می کردند) شما را گمراه کنند؛ (اِیّا آنها باید بدانند که نمی توانند شما را گمراه سازند)، آنها گمراه نمی کنند مگر خودشان را، و نمی فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند : گروهی از اهل کتاب آرزو می کنند کاش شما را گمراه می کردند، در صورتی که جز خودشان [کسی] را گمراه نمی کنند و نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی :

گروهی از اهل کتاب دوست دارند که شما را گمراه نمایند، حال آنکه گمراه نمی کنند مگر خودشان را و نمی فهمند (زیرا وبال این دوستی قلبی یا عملی دامن خودشان را می گیرد)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کافر می شوید، در حالی که (به درستی آن) گواهی می دهید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای اهل کتاب، چرا به آیات خدا کفر می ورزید با آنکه خود [به درستی آن] گواهی می دهید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای اهل کتاب، چرا به آیات خدا (در تورات و انجیل درباره محمد صلی الله علیه و آله) کفر می ورزید در حالی که خود گواهیید (می دانید که این آیات از جانب خداست)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبُسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٧١) ترجمه: (١)

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَيَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٧٢) ترجمه: (٢)

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٧٣) ترجمه: (٣)

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٧٤) ترجمه: (٤)

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِجَدِينَارٍ لَّا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيْنِ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (٧٥) ترجمه: (٥)

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٧٦) ترجمه: (٦)

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَمَّا خَالَفُوا لُهُمْ فِي الْمَآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٧) ترجمه: (٧)

ص: ٥٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای اهل کتاب! چرا حق را با باطل (می زمیزید و) مشتبّه می کنید (تا دیگران نفهمند و گمراه شوند)، و حقیقت را پوشیده می دارید در حالی که می دانید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای اهل کتاب، چرا حق را به باطل درمی آمیزید و حقیقت را کتمان می کنید، با اینکه خود می دانید؟ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: ای اهل کتاب، چرا حق را با باطل به هم آمیخته مشتبّه می کنید و حق را پنهان می دارید (آیات تورات و انجیل را تحریف کرده داخل آنها می کنید تا حقیقت پنهان ماند) در حالی که خود می دانید (که حقیقت چیست)؟

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جمعی از اهل کتاب (از یهود) گفتند: «(بروید در ظاهر) به آنچه بر مؤمنان نازل شده، در آغاز روز ایمان بیاورید؛ و در پایان روز، کافر شوید (و باز گردید)! شاید آنها (از آیین خود) باز گردند! (زیرا شما را، اهل کتاب و آگاه از بشارت آسمانی پیشین می دانند؛ و این توطئه کافی است که آنها را متزلزل سازد). _____

ترجمه استاد فولادوند: و جماعتی از اهل کتاب گفتند: «در آغاز روز به آنچه بر مؤمنان نازل شد، ایمان بیاورید، و در پایان [روز] انکار کنید؛ شاید آنان [از اسلام] برگردند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گروهی از اهل

کتاب (عالمان آنها به پیروان خود) گفتند: به آنچه (از آیات قرآنی) بر مؤمنان فرود آمده در آغاز روز ایمان آورید و در پایان آن کافر شوید، شاید (از دینشان) باز گردند (زیرا آنها شما را اهل بصیرت در دین می دانند و با تردید شما به تردید می افتند)

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جز به کسی که از آیین شما پیروی می کند، (واقعاً) ایمان نیاورید! بگو: «هدایت، هدایت الهی است! (و این توطئه شما، در برابر آن بی اثر است)!» (سپس اضافه کردند: «تصور نکنید) به کسی همانند شما

(کتاب آسمانی) داده می شود، یا اینکه می توانند در پیشگاه پروردگارتان، با شما بحث و گفتگو کنند، (بلکه نبوت و منطق، هر دو نزد شماست!)» بگو: «فضل (و موهبت نبوت و عقل و منطق، در انحصار کسی نیست؛ بلکه) به دست خداست؛ و به هر کس بخواهد (و شایسته بدانند)، می دهد؛ و خداوند، واسع [= دارای مواهب گسترده] و آگاه (از موارد شایسته آن) است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [گفتند]: «جز به کسی که دین شما را پیروی کند، ایمان نیاورید - بگو:»

هدایت، هدایت خداست» - مبادا به کسی نظیر آنچه به شما داده شده، داده شود، یا در پیشگاه پروردگارتان با شما محاجه کنند.» بگو: «[این] تفضل به دست خداست؛ آن را به هر کس که بخواهد می دهد، و خداوند، گشایشگر دانا است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (گفتند) جز به کسی که پیروی از دیتان دارد اطمینان نکنید (حقیقت

را نگویید) - بگو البته هدایت، هدایت خداست - تا مبادا (معلوم شود که ممکن است) آنچه به شما داده شده به کسی داده شود، یا (بتوانند) در نزد پروردگارتان با شما محاجه کنند (و بالاخره اعتراف نکنید که مسلمان ها نیز مانند شما قبله و دین و کتاب حق دارند و در قیامت با شما محاجه خواهند کرد). بگو: فضل و رحمت به دست خداست، به هر کس بخواهد می دهد (و ترفند شما مانع از ایمان مستعدان نمی شود) و خداوند (از نظر ذات و صفت) دارای وسعت، و دانا (به همه چیز) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس را بخواهد، ویژه رحمت خود می کند؛ و خداوند، دارای مواهب عظیم است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: رحمت خود را به هر کس که بخواهد مخصوص می گرداند، و خداوند دارای بخشش بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که را خواهد به رحمت خود اختصاص

می دهد، و خداوند دارای فضل و بخشش بزرگ است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در میان اهل کتاب، کسانی هستند که اگر ثروت زیادی به رسم امانت به آنها بسپاری، به تو باز می گردانند؛ و کسانی هستند که اگر یک دینار هم به آنان بسپاری، به تو باز نمی گردانند؛ مگر تا زمانی که بالای سر آنها ایستاده (و بر آنها مسلط) باشی! این بخاطر آن است که می گویند: «ما در برابر امین [= غیر یهود]، مسؤول نیستیم.» و بر خدا دروغ می بندند؛ در حالی که می دانند (این سخن دروغ است). _____ ترجمه استاد فولادوند: و از

اهل کتاب، کسی است که اگر او را بر مال فراوانی امین شمزی، آن را به تو برگردانند؛ و از آنان کسی است که اگر او را بر دیناری امین شمزی، آن را به تو نمی پردازد، مگر آنکه دائماً بر [سر] وی به پا ایستی. این بدان سبب است که آنان [به پندار خود] گفتند: «در مورد کسانی که کتاب آسمانی ندارند، بر زیان ما راهی نیست.» و بر خدا دروغ می بندند با اینکه خودشان [هم] می دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از اهل کتاب کس هست که اگر بر مال بسیاری امینش

شماری آن را به تو باز می گرداند، و از آنها کس هست که اگر بر یک دینار امینش شماری آن را به تو باز نمی دهد مگر آنکه پیوسته بالای سرش بایستی (و مال خود را از او مطالبه کنی)! این بدان سبب است که آنها گفتند (معتقدند که) بی سوادان را (غیر یهودیان را) راهی (حق مطالبه ای) بر ما نیست. و بر خدا دروغ می بندند در حالی که (تباهی سخن خود را) می دانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری، کسی که به پیمان خود وفا کند و پرهیزگاری پیشه نماید، (خدا او را دوست می دارد؛ زیرا) خداوند پرهیزگاران را دوست دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، هر که به پیمان خود وفا کند، و پرهیزگاری نماید، بی تردید خداوند، پرهیزگاران را دوست دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا، (مسلمین را بر شما حق است، زیرا) هر که به پیمان خود (در تعهد به دین) وفا نمود و تقوا پیشه کرد بی تردید خداوند پرهیزکاران را دوست دارد (و دوست خدا را بر غیرش حق است)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود (به نام مقدس او) را به بهای ناچیزی می فروشند، آنها بهره ای در آخرت نخواهند داشت؛ و خداوند با آنها سخن نمی گوید و به آنان در قیامت نمی نگرد و آنها را (از گناه) پاک نمی سازد؛ و عذاب دردناکی برای آنهاست. _____ ترجمه استاد فولادوند : کسانی که پیمان خدا و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می فروشند، آنان را در آخرت بهره ای نیست؛ و خدا روز قیامت با آنان سخن نمی گوید، و به ایشان نمی نگرد، و پاکشان نمی گرداند، و عذابی دردناک خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مسلماً کسانی که در مقابل (نقض) پیمان و سوگندهای خود (پیمان پذیرفتن دین و سوگند بر یاری حق) بهای اندکی به دست می آورند (ریاست و مالی می یابند) آنها را در آخرت بهره ای نیست و خدا با آنان سخن نمی گوید و در روز قیامت به آنان نظر (رحمت) نمی افکند و آنها را پاک نمی گرداند و برای آنان عذابی دردناک خواهد بود

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُؤُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (۷۸) ترجمه: (۱)

مِا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبِيَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ (۷۹) ترجمه: (۲)

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكَفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۸۰) ترجمه: (۳)

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَّا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمِهِ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَضْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَفَرَزْنَا قَالَ فَأَشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ (۸۱) ترجمه: (۴)

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۸۲) ترجمه: (۵)

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ (۸۳) ترجمه: (۶)

ص: ۶۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در میان آنها [= یهود] کسانی هستند که به هنگام تلاوت کتاب (خدا)، زبان خود را چنان می گردانند که گمان کنید (آنچه را می خوانند)، از کتاب (خدا) است؛ در حالی که از کتاب (خدا) نیست! (و با صراحت) می گویند: «آن از طرف خداست!» با اینکه از طرف خدا نیست، و به خدا دروغ می بندند در حالی که می دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان آنان گروهی هستند که زبان خود را به [خواندن] کتاب [تحریف شده ای] می پیچانند، تا آن [بربافته] را از [مطالب] کتاب [آسمانی] پندارید، با اینکه آن از کتاب [آسمانی] نیست؛ و می گویند: آن از جانب خداست، در صورتی که از جانب خدا نیست، و بر خدا دروغ می بندند، با اینکه خودشان [هم] می دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته از آنان (یهود) گروهی هستند که زبان های خود را در مقام خواندن کتاب (تورات تحریف شده، ماهرانه) می پیچانند تا شما گمان کنید که آن از کتاب آسمانی است، در حالی که از کتاب آسمانی نیست و می گویند: آن از جانب خداست، در حالی که از جانب خدا نیست و دانسته و آگاهانه به خداوند دروغ می بندند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای هیچ بشری سزاوار نیست که خداوند، کتاب آسمانی و حکم و نبوت به او دهد سپس او به مردم بگوید: «غیر از خدا، مرا پرستش کنید!» بلکه (سزاوار مقام او، این است که بگوید: مردمی الهی باشید، آن گونه که کتاب خدا را می آموختید و درس می خواندید!) (و غیر از خدا را پرستش نکنید!) _____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ بشری را نسزد که خدا به او کتاب و حکم و پیامبری بدهد؛ سپس او به مردم بگوید: «به جای خدا، بندگان من باشید.» بلکه [باید بگوید:] «به سبب آنکه کتاب [آسمانی] تعلیم می دادید و از آن رو که درس می خواندید، علمای دین باشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هیچ بشری را نسزد و ممکن نباشد که خداوند او را کتاب (آسمانی) و حکمت یا ولایت امر و پیامبری دهد، سپس او به مردم بگوید: به جای خدا بندگان من باشید! و لکن (می

سزد که بگوید) مردمانی خداپرست و تربیت یافتگان و علماء دین باشید از آن رو که آموزگاران کتاب هستید و از آن رو که آن را به خوبی فرا گرفته و می خوانید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نه اینکه به شما دستور دهد که فرشتگان و پیامبران را، پروردگار خود انتخاب کنید. آیا شما را، پس از آنکه مسلمان شدید، به کفر دعوت می کند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] شما را فرمان نخواهد داد که فرشتگان و پیامبران را به خدایی بگیرید. آیا پس از آنکه سر به فرمان [خدا] نهاده اید [باز] شما را به کفر وامی دارد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز نسزد که شما را دستور دهد فرشتگان و پیامبران را به خدایی بگیرید. آیا (هیچ پیامبری) شما را پس از آنکه تسلیم حق شده اید دستور کفر می دهد؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که خداوند، از پیامبران (و پیروان آنها)، پیمان مؤکد گرفت، که هرگاه کتاب و دانش به شما دادم، سپس پیامبری به سوی شما آمد که آنچه را با شماست تصدیق می کند، به او ایمان بیاورید و او را یاری کنید! سپس (خداوند) به آنها گفت: «آیا به این موضوع، اقرار دارید؟ و بر آن، پیمان مؤکد بستید؟» گفتند: «(آری) اقرار داریم!» (خداوند به آنها) گفت: «پس گواه باشید! و من نیز با شما از گواهانم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که خداوند از پیامبران پیمان گرفت که هرگاه به شما کتاب و حکمتی دادم، سپس شما را فرستاده ای آمد که آنچه را با شماست تصدیق کرد، البته به او ایمان بیاورید و حتماً یاریش کنید. آنگاه فرمود: «آیا اقرار کردید و در این باره پیمانم را پذیرفتید؟» گفتند: «(آری، اقرار کردیم.» فرمود: «پس گواه باشید و من با شما از گواهانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) هنگامی که خداوند از (یکایک) پیامبران (و امت های آنها) پیمان گرفت که البته هرگاه به شما کتاب و حکمت دادم سپس (در آینده تاریختان) فرستاده ای برای شما آمد که آنچه را در نزد شماست تصدیق نمود حتما باید به او ایمان آورید و او را یاری دهید. (آن گاه خدا) فرمود: آیا اقرار کردید و بر این (امر) پیمان مؤکد مرا دریافتید؟ گفتند: اقرار کردیم، فرمود: پس (به همین مبادله پیمان) گواه باشید و من هم با شما از گواهانم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کسی که بعد از این (پیمان محکم)، روی گرداند، فاسق است. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، کسانی که بعد از این [پیمان] روی برتابند آنان، خود، نافرمانانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کسانی که بعد از این (پیمان) روی گرداند آنانند که نافرمانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها غیر از آیین خدا می طلبند؟! (آیین او همین اسلام است) و تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، از روی اختیار یا از روی اجبار، در برابر (فرمان) او تسلیمند، و همه به سوی او بازگردانده می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا جز دین خدا را می جویند؟ با آنکه هر که در آسمانها و زمین است خواه و ناخواه سر به فرمان او نهاده است، و به سوی او بازگردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا جز دین خدا را می طلبند؟ در حالی که هر کس در آسمان ها و زمین است خواه و ناخواه (تکویناً) در برابر او تسلیم است (پس دین نیز که تسلیم شدن تشریحی است باید از آن او باشد) و همه به سوی او بازگردانده می شوند

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (٨٤) ترجمه: (١)

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٨٥) ترجمه: (٢)

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَاهَدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٨٦) ترجمه: (٣)

أُولَئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (٨٧) ترجمه: (٤)

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (٨٨) ترجمه: (٥)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٨٩) ترجمه: (٦)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ (٩٠) ترجمه: (٧)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَيَاتُوا وَهُمْ كَفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ افْتَدَىٰ بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٩١) ترجمه: (٨)

ص: ٦١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «به خدا ایمان آوردیم؛ و (همچنین) به آنچه بر ما و بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط نازل گردیده؛ و آنچه به موسی و عیسی و (دیگر) پیامبران، از طرف پروردگارشان داده شده است؛ ما در میان هیچ یک از آنان فرقی نمی گذاریم؛ و در برابر (فرمان) او تسلیم هستیم.» ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به خدا و آنچه بر ما نازل شده، و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط نازل گردیده، و آنچه به موسی و عیسی و انبیای [دیگر] از جانب پروردگارشان داده شده، گرویدیم؛ و میان هیچ یک از آنان فرقی نمی گذاریم و ما او را فرمانبرداریم. ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ما به خدا و آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط (پیامبران از اولاد یعقوب) نازل شده و آنچه به موسی و عیسی و پیامبران از جانب پروردگارشان داده شده ایمان آوردیم، (و در اعتقاد به نبوت و بعث از طرف یک مبدء) میان هیچ یک از آنان جدایی نمی افکنیم و ما تسلیم اویم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس جز اسلام (و تسلیم در برابر فرمان حق)، آیینی برای خود انتخاب کند، از او پذیرفته نخواهد شد؛ و او در آخرت، از زیانکاران است. ترجمه استاد فولادوند: و هر که جز اسلام، دینی [دیگر] جوید، هرگز از وی پذیرفته نشود، و وی در آخرت از زیانکاران است. ترجمه

آیت الله مشکینی: و هر که جز اسلام دینی بطلبد هرگز از او پذیرفته نمی شود و او در آخرت از زیانکاران است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چگونه خداوند جمعیتی را هدایت می کند که بعد از ایمان و گواهی به حقاقت رسول و آمدن نشانه های روشن برای آنها، کافر شدند؟! و خدا، جمعیت ستمکاران را هدایت نخواهد کرد!

ترجمه استاد فولادوند: چگونه خداوند، قومی را که بعد از ایمانشان کافر شدند، هدایت می کند؟ با آنکه شهادت دادند که این رسول، بر حق است و برایشان دلایل روشن آمد، و خداوند قوم بیدادگر را هدایت نمی کند.

ترجمه آیت الله مشکینی: چگونه خداوند هدایت کند گروهی را که پس از آنکه ایمان آوردند و شهادت دادند که فرستاده ما حق است، و دلایل روشنی بر آنها آمد، کفر ورزیدند؟! (همانند برخی از اهل کتاب که پیش از بعثت طبق کتابشان ایمان داشتند و پس از بعثت منکر شدند، و مانند مرتدین از اسلام) و خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کیفر آنها، این است که لعن (و طرد) خداوند و فرشتگان و مردم همگی بر آنهاست. ترجمه استاد فولادوند: آنان، سزایشان این است که لعنت خدا و فرشتگان و مردم، همگی برایشان است. ترجمه آیت الله مشکینی: آنان جز ایشان این است که لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر آنهاست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همواره در این لعن (و طرد و نفرین) می مانند؛ مجازاتشان تخفیف نمی یابد؛ و به آنها مهلت داده نمی شود. ترجمه استاد فولادوند: در آن [لعنت] جاودانه بمانند؛ نه عذاب از ایشان کاسته گردد و نه مهلت یابند. ترجمه آیت الله مشکینی: در آن لعنت جاودانند عذاب از آنها تخفیف نمی یابد و مورد نظر و احسان قرار نمی گیرند و مهلت داده نمی شوند که عذاب مقررشان تأخیر افتد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسانی که پس از آن، توبه کنند و اصلاح نمایند؛ (و در مقام جبران گناهان گذشته برآیند، که توبه آنها پذیرفته خواهد شد؛) زیرا خداوند، آمرزنده و بخشنده است. ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی که پس از آن توبه کردند و درستکاری [پیشه] نمودند، که خداوند آمرزنده مهربان است. ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی که پس از آن توبه کردند و شایسته شدند و به اصلاح کار خود پرداختند که خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که پس از ایمان کافر شدند و سپس بر کفر (خود) افزودند، (و در این راه اصرار ورزیدند)، هیچ گاه توبه آنان، (که از روی ناچاری یا در آستانه مرگ صورت می گیرد)، قبول نمی شود؛ و آنها گمراهان (واقعی) اند (چرا که هم راه خدا را گم کرده اند، و هم راه توبه را!). ترجمه استاد فولادوند: کسانی که پس از ایمان خود کافر شدند، سپس بر کفر [خود] افزودند، هرگز توبه آنان پذیرفته نخواهد شد، و آنان خود گمراهانند. ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که پس از ایمانشان کفر ورزیدند، سپس بر کفرشان افزودند، هرگز توبه آنان پذیرفته نمی شود (زیرا توبه آنها یا از روی نفاق است یا در وقت معاینه مرگ) و آنها ایند که گمراهند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند و در حال کفر از دنیا رفتند، اگر چه روی زمین پر از طلا باشد، و آن را بعنوان فدیة (و کفاره اعمال بد خویش) بپردازند، هرگز از هیچ یک آنها قبول نخواهد شد؛ و برای آنان، مجازات دردناک است؛ و یاورانی ندارند. ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که کافر شده و در حال کفر مرده اند، اگر چه [فراخسای] زمین را پر از طلا کنند و آن را [برای خود] فدیة دهند، هرگز از هیچ یک از آنان پذیرفته نگردد؛ آنان را عذابی دردناک خواهد بود، و یاورانی نخواهند داشت. ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که کفر ورزیدند و در حال کفر مردند، از هیچ یک از آنها هر چند به اندازه گنجایش زمین طلا فدیة دهد، پذیرفته نمی شود. برای آنها عذابی دردناک است و هیچ یآوری نخواهند داشت

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (۹۲) ترجمه: (۱)

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنزَلَ التَّوْرَةُ قُلْ فَأَتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۹۳) ترجمه: (۲)

فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكُذْبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۹۴) ترجمه: (۳)

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۹۵) ترجمه: (۴)

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ (۹۶) ترجمه: (۵)

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ (۹۷) ترجمه: (۶)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ (۹۸) ترجمه: (۷)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۹۹) ترجمه: (۸)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ (۱۰۰) ترجمه: (۹)

ص: ۶۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز به (حقیقت) نیکوکاری نمی رسید مگر اینکه از آنچه دوست می دارید، (در راه خدا) انفاق کنید؛ و آنچه انفاق می کنید، خداوند از آن آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: هرگز به نیکوکاری نخواهید رسید تا از آنچه دوست دارید انفاق کنید؛ و از هر چه انفاق کنید قطعاً خدا بدان داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز به نیکی (کامل) نمی رسید تا از آنچه خود دوست دارید انفاق نمایید و هر چه انفاق نمایید حتماً خداوند بدان داناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همه غذاها (ی پاک) بر بنی اسرائیل حلال بود، جز آنچه اسرائیل (یعقوب)، پیش از نزول تورات، بر خود تحریم کرده بود؛ (مانند گوشت شتر که برای او ضرر داشت). بگو: «اگر راست می گوید تورات را بیاورید و بخوانید! (این نسبتهایی که به پیامبران پیشین می دهید، حتی در تورات تحریف شده شما نیست!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: همه خوراکیها بر فرزندان اسرائیل حلال بود. جز آنچه پیش از نزول تورات، اسرائیل [=یعقوب] بر خویشستن حرام ساخته بود. بگو: «اگر [جز این است و] راست می گوید، تورات را بیاورید و آن را بخوانید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همه خوراکی ها بر بنی اسرائیل حلال بود جز آنچه اسرائیل (یعقوب، به خاطر مرض یا نذری) بر خود حرام کرده بود (از گوشت شتر و شیر آن) پیش از آنکه تورات نازل گردد (پس آنچه از طیبیات در تورات حرام شده به خاطر گناهان بنی اسرائیل است نه آنکه از شریعت سابق مانده باشد)، بگو: (اگر جز این است) پس

تورات را بیاورید و آن را بخوانید (تا ثابت شود محرمات خوراکی تورات احکام جزائی و کیفری است) اگر راستگویید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بنا بر این، آنها که بعد از این به خدا دروغ می‌بندند، ستمگرند! (زیرا از روی علم و عمد چنین می‌کنند). _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کسانی که بعد از این، بر خدا دروغ بندند، آنان خود ستمکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کسی که بعد از این بر خدا دروغ بندد (و بگوید محرمات تورات از شریعت پیشین است) آنها را ستمکارند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «خدا راست گفته (و اینها در آیین پاک ابراهیم نبوده) است. بنا بر این، از آیین ابراهیم پیروی کنید، که به حق گرایش داشت، و از مشرکان نبود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «خدا راست گفت، پس، از آیین ابراهیم که حق گرا بود و از مشرکان نبود، پیروی کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: خداوند راست گفت (که محرمات تورات در شرایع قبلی و دین ابراهیم حلال بوده) پس باید از آیین ابراهیم پیروی کنید که حقگرا بود و از مشرکان نبود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نخستین خانه‌ای که برای مردم (و نیایش خداوند) قرار داده شد، همان است که در سرزمین مکه است، که پر برکت، و مایه هدایت جهانیان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، نخستین خانه‌ای که برای [عبادت] مردم، نهاده شده، همان است که در مکه است و مبارک، و برای جهانیان [مایه] هدایت است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین نخستین خانه‌ای که برای (عبادت) مردم نهاده شده همان است که در بکه (مکه مکرمه) است که پر خیر و برکت و وسیله هدایت برای جهانیان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن، نشانه‌های روشن، (از جمله) مقام ابراهیم است؛ و هر کس داخل آن [= خانه خدا] شود؛ در امان خواهد بود، و برای خدا بر مردم است که آهنگ خانه (او) کنند، آنها که توانایی رفتن به سوی آن دارند. و هر کس کفر ورزد (و حج را ترک کند، به خود زیان رسانده)، خداوند از همه جهانیان، بی‌نیاز است. _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن، نشانه‌هایی روشن است [از جمله] مقام ابراهیم است؛ و هر که در آن درآید در امان است؛ و برای خدا، حج آن خانه، بر عهده مردم است؛ [البته بر] کسی که بتواند به سوی آن راه یابد. و هر که کفر ورزد، یقیناً خداوند از جهانیان بی‌نیاز است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن نشانه‌هایی روشن (از توحید و حکمت و رحمت خداوند است و از آن جمله) مقام ابراهیم است و هر که به آن جا وارد شود در امان است (باید در امان باشد)، و خدا را بر عهده مردم (این حق) است که آن خانه را قصد کنند و اعمال حج آنجا را به جا آورند البته بر کسی که بتواند به سوی آن راه یابد و هر که کفران نماید (بداند که) حتماً خداوند بی‌نیاز از جهانیان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کفر می‌ورزید؟! و خدا گواه است بر اعمالی که انجام می‌دهید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای اهل کتاب، چرا به آیات خدا کفر می‌ورزید؟ با آنکه خدا بر آنچه می‌کنید گواه است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای اهل کتاب، چرا به آیات و نشانه‌های خدا کفر می‌ورزید در حالی که خدا بر آنچه عمل می‌کنید گواه است؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای اهل کتاب! چرا افرادی را که ایمان آورده‌اند، از راه خدا بازمی‌دارید، و می‌خواهید این راه را کج سازید؟! در حالی که شما (به درستی این راه) گواه هستید؛ و خداوند از آنچه انجام می‌دهید، غافل نیست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای اهل کتاب، چرا کسی را که ایمان آورده است، از راه خدا بازمی‌دارید؛ و آن [راه] را کج می‌شمارید، با آنکه خود [به راستی آن] گواهید؟» و خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: ای اهل کتاب، چرا کسی را که ایمان آورده از راه خداوند باز می دارید در حالی که کج کردن راه خدا را می خواهید با اینکه خود (به حقانیت آن) گواهیید؟! و هرگز خداوند از آنچه انجام می دهید غافل نیست

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر از گروهی از اهل کتاب، (که کارشان نفاق افکنی و شعله ورساختن آتش کینه و عداوت است) اطاعت کنید، شما را پس از ایمان، به کفر باز می گردانند. _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر از فرقه ای از اهل کتاب فرمان برید، شما را پس از ایمانتان به حال کفر برمی گردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر گروهی از کسانی را که به آنان کتاب (آسمانی) داده شده فرمان برید شما را پس از ایمانتان به کفر باز می گردانند

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمِ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۱۰۱) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۰۲) ترجمه: (۲)

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرِهِ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۰۳) ترجمه: (۳)

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۱۰۴) ترجمه: (۴)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۰۵) ترجمه: (۵)

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (۱۰۶) ترجمه: (۶)

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۱۰۷) ترجمه: (۷)

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِّلْعَالَمِينَ (۱۰۸) ترجمه: (۸)

ص: ۶۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چگونه ممکن است شما کافر شوید، با اینکه (در دامان وحی قرار گرفته اید، و) آیات خدا بر شما خوانده می شود، و پیامبر او در میان شماست؟! (بنابر این، به خدا تمسک جوید!) و هر کس به خدا تمسک جوید، به راهی راست، هدایت شده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چگونه کفر می ورزید، با اینکه آیات خدا بر شما خوانده می شود و پیامبر او میان شماست؟ و هر کس به خدا تمسک جوید، قطعاً به راه راست هدایت شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چگونه کفر می ورزید در حالی که آیات خدا بر شما

خوانده می شود و فرستاده او در میان شماست؟! و هر کس به خدا تمسک جوید حقا که به راه راست هدایت شده است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! آن گونه که حق تقوا و پرهیزکاری است، از خدا پرهیزید! و از دنیا نروید، مگر اینکه مسلمان باشید! (باید گوهر ایمان را تا پایان عمر، حفظ کنید!) _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا آن گونه که حق پروا کردن از اوست، پروا کنید؛ و زینهار، جز مسلمان نمیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا آن گونه که شایسته پروای اوست پروا کنید، و هرگز نمیرید مگر در حالی که مسلمان باشید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همگی به ریسمان خدا [=قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید! و نعمت (بزرگ) خدا را بر خود، به یاد آرید که چگونه دشمن یکدیگر بودید، و او میان دل‌های شما، الفت ایجاد کرد، و به برکت نعمت او، برادر شدید! و شما بر لب حفره ای از آتش بودید، خدا شما را از آن نجات داد؛ این چنین، خداوند آیات خود را برای شما آشکار می سازد؛ شاید پذیرای هدایت شوید. _____ ترجمه استاد

فولادوند: و همگی به ریسمان خدا چنگ زنید، و پراکنده نشوید؛ و نعمت خدا را بر خود یاد کنید: آنگاه که دشمنان [یکدیگر] بودید، پس میان دل‌های شما الفت انداخت، تا به لطف او برادران هم شدید؛ و بر کنار پرتگاه آتش بودید که شما را از آن رهناید. این گونه، خداوند نشانه‌های خود را برای شما روشن می‌کند، باشد که شما راه یابید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همگی به ریسمان خدا (به دین و کتاب و آورندگان وحی) چنگ زنید و پراکنده نشوید، و نعمت خدا را درباره خود به یاد آرید آن گاه که با هم دشمن بودید پس میان دل‌های شما الفت افکند، پس به نعمت او برادر یکدیگر شدید. و شما بر لب گودالی از آتش بودید پس شما را از آن برهناید. خداوند این چنین نشانه‌های (توحید و قدرت و حکمت) خود را برای شما روشن می‌کند شاید هدایت یابید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باید از میان شما، جمعی دعوت به نیکی، و امر به معروف و نهی از منکر کنند! و آنها همان رستگارانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و باید از میان شما، گروهی، [مردم را] به نیکی دعوت کنند و به کار شایسته وادارند و از زشتی بازدارند، و آنان همان رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و باید از شما گروهی باشند که (مردم را) به سوی کار خیر دعوت نمایند و به کار نیک امر کنند و از کار زشت بازدارند، و آنها باینکه رستگارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مانند کسانی نباشید که پراکنده شدند و اختلاف کردند؛ (آن هم) پس از آنکه نشانه‌های روشن (پروردگار) به آنان رسید! و آنها عذاب عظیمی دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون کسانی باشید که پس از آنکه دلایل آشکار برایشان آمد، پراکنده شدند و با هم اختلاف پیدا کردند، و برای آنان عذابی سهمگین است؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مانند کسانی (از یهود و نصاری) باشید که پراکنده شدند و پس از آنکه دلایل روشن به آنها رسید اختلاف نمودند، و آنها را عذابی بزرگ است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آن عذاب عظیم) روزی خواهد بود که چهره‌های سفید، و چهره‌های سیاه می‌گردد، اما آنها که صورتهایشان سیاه شده، (به آنها گفته می‌شود): آیا بعد از ایمان، و (اخوت و برادری در سایه آن)، کافر شدید؟! پس بچشید عذاب را، به سبب آنچه کفر می‌ورزیدید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [در آن] روزی که چهره‌های سپید، و چهره‌هایی سیاه گردد. اما سیاه‌رویان [به آنان گویند]: آیا بعد از ایمانتان کفر ورزیدید؟ پس به سزای آنکه کفر می‌ورزیدید [این] عذاب را بچشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در روزی که چهره‌های سفید و چهره‌هایی سیاه می‌گردد. اما آنها که چهره‌هایشان سیاه شده (به آنها گفته می‌شود) آیا پس از ایمانتان کفر ورزیدید؟! پس بچشید این عذاب را در برابر آنکه کفر می‌ورزیدید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما آنها که چهره‌هایشان سفید شده، در رحمت خداوند خواهند بود؛ و جاودانه در آن می‌مانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما سپیدرویان همواره در رحمت خداوند جاویدانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما آنان که چهره‌هایشان سفید شده در رحمت خدایند و در آن جاوداند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها آیات خداست؛ که بحق بر تو می‌خوانیم. و خداوند (هیچ گاه) ستمی برای (احدی از) جهانیان نمی‌خواهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: اینها آیات خداست که آن را به حق بر تو می‌خوانیم؛ و خداوند هیچ ستمی بر جهانیان نمی‌خواهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اینها (داستان‌های عالم آخرت) آیات خداوند است که به حق و راستی بر تو می‌خوانیم، و خداوند هیچگاه ستم بر جهانیان را نمی‌خواهد

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۱۰۹) ترجمه: (۱)

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ (۱۱۰) ترجمه: (۲)

لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذَىٰ وَإِنْ يُقَاتِلُواكُمْ يُوَلُّوكُمُ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنصِرُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۳)

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ أَيْنَ مَا تُفْتَوُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِّنَ النَّاسِ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (۱۱۲) ترجمه: (۴)

لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۵)

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ (۱۱۴) ترجمه: (۶)

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ (۱۱۵) ترجمه: (۷)

ص: ۶۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (چگونه ممکن است خدا ستم کند؟! در حالی که) آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، مال اوست؛ و همه کارها، به سوی او باز می گردد (و به فرمان اوست). _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست، و [همه] کارها به سوی خدا باز گردانده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنچه در آسمان ها و آنچه در این زمین است (علامه بر خود آنها) ملک حقیقی خداوند است، (زیرا آفرینش و حفظ و تدبیر و فانی کردن همه در تحت اراده اوست) و همه امور (مربوط به جهان هستی) به سوی او باز گردانده می شود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : شما بهترین امتی بودید که به سود انسانها آفریده شده اند؛ (چه اینکه) امر به معروف و نهی از منکر می کنید و به خدا ایمان دارید. و اگر اهل کتاب، (به چنین برنامه و آیین درخشانی)، ایمان آورند، برای آنها بهتر است! (ولی تنها) عده کمی از آنها با ایمانند، و بیشتر آنها فاسقند، (و خارج از اطاعت پروردگار) _____ ترجمه استاد فولادوند : شما بهترین امتی هستید که برای مردم پدیدار شده اید: به کار پسندیده فرمان می دهید، و از کار ناپسند بازمی دارید، و به خدا ایمان دارید. و اگر اهل کتاب ایمان آورده بودند قطعاً برایشان بهتر بود؛ برخی از آنان مؤمنند و [لی] بیشترشان نافرمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : شما (مسلمان ها) بهترین گروهی هستید که (از جانب خدا) بر مردم (جهان) پدیدار شده اید، به کار پسندیده امر می کنید و از کار زشت بازمی دارید و به خدا (در آنچه نازل کرده) ایمان می آورید. و اگر اهل کتاب نیز ایمان می آوردند البته برایشان بهتر بود برخی از آنها مؤمن اند و بیشترشان نافرمانند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها [= اهل کتاب، مخصوصاً یهود] هرگز نمی توانند به شما زیان برسانند، جز آزارهای مختصر؛ و اگر با شما پیکار کنند، به شما پشت خواهند کرد (و شکست می خورند)؛ سپس کسی آنها را یاری نمی کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: [۱۱۱] جز آزاری [اندک] هرگز به شما زیانی نخواهند رسانید؛ و اگر با شما بجنگند، به شما پشت نمایند، سپس یاری نیابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها (یهود و نصاری) به

شما جز اندک آزاری هرگز زیان نمی رسانند، و اگر با شما بجنگند به شما پشت می کنند، آن گاه یاری نمی شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر جا یافت شوند، مهر ذلت بر آنان خورده است؛ مگر با ارتباط به خدا، (و تجدید نظر در روش ناپسند خود)، و (یا) با ارتباط به مردم (و وابستگی به این و آن)؛ و به خشم خدا، گرفتار شده اند؛ و مهر بیچارگی بر آنها زده شده؛ چرا که آنها به آیات خدا، کفر می ورزیدند و پیامبران را بناحق می کشتند. اینها بخاطر آن است که گناه کردند؛ و (به حقوق دیگران)، تجاوز می نمودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کجا یافته شوند، به خواری دچار شده اند - مگر آنکه به پناه امان خدا و زینهار مردم [روند]- و به خشمی از خدا گرفتار آمدند، و [مهر] بینوایی بر آنان زده شد. این بدان سبب بود که به آیات خدا کفر می ورزیدند و پیامبران را بناحق می کشتند. [و نیز] این [عقوبت] به سزای آن بود که نافرمانی کردند و از اندازه درمی گذرانیدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در هر جا یافت شوند (مهر) ذلت و خواری (از نظر اسلام) بر آنها زده شده، مگر آنکه به ریسمانی از جانب خدا (پذیرش اسلام) و یا ریسمانی از جانب مردم (قبول ذمه از مسلمانان تمسک جویند)، و آنها به خشمی از خداوند بازگشته مستحق غضب او شده اند، و بر آنان (داغی از) فقر و بدبختی (اعتقادی و اخلاقی و عملی و اجتماعی) زده شده، این بدان سبب است که آنها همواره به آیات خدا کفر می ورزیدند و پیامبران خدا را به ناحق می کشتند، و آن به خاطر این است که گناه کرده و پیوسته تعدی می نمودند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها همه یکسان نیستند؛ از اهل کتاب، جمعیتی هستند که (به حق و ایمان) قیام می کنند؛ و پیوسته در اوقات شب، آیات خدا را می خوانند؛ در حالی که سجده می نمایند. _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی همه آنان] یکسان نیستند. از میان اهل کتاب، گروهی درستگردانند که آیات الهی را در دل شب می خوانند و سر به سجده می نهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همه آنها یکسان نیستند، از اهل کتاب گروهی

درستکارند که آیات خدا را در اوقات شب می خوانند در حالی که (به خدا) خضوع کرده، سجده می نمایند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خدا و روز دیگر ایمان می آورند؛ امر به معروف و نهی از منکر می کنند؛ و در انجام کارهای نیک، پیشی می گیرند؛ و آنها از صالحانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: به خدا و روز قیامت ایمان دارند؛ و به کار پسندیده فرمان می دهند و از کار ناپسند باز می دارند؛ و در کارهای نیک شتاب می کنند، و آنان از شایستگانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به خدا و روز واپسین ایمان می آورند، و به کار پسندیده

فرمان می دهند و از کار ناپسند باز می دارند، و در کارهای خیر می شتابند، و آنها از شایستگانند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه از اعمال نیک انجام دهند، هرگز کفران نخواهد شد! (و پاداش شایسته آن را می بینند). و خدا از پرهیزکاران، آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کار نیکی انجام دهند، هرگز در باره آن ناسپاسی نبینند، و خداوند به [حال] تقوای پیشگان داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

هر چه از کار خیر به جا آورند هرگز درباره آن بدون پاداش نمی مانند، و خداوند به (حال) پرهیزکاران داناست

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۱۱۶) ترجمه: (۱)

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ (۱۱۷) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةَ مَنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُؤًا مَا عَنتُمْ قَدَ يَدَاتِ الْبُغْضَاءِ مِنْ أَقْوَاهِمُ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ (۱۱۸) ترجمه: (۳)

هِيَ أَنْتُمْ أَوْلِيَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَمَّا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۱۱۹) ترجمه: (۴)

إِنْ تَمَسَسْتُمْ كُمْ حَسَنَةً تَسُوهُمْ وَإِنْ تَصَبَّ بِكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (۱۲۰) ترجمه: (۵)

وَإِذْ عَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۲۱) ترجمه: (۶)

ص: ۶۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند، هرگز نمی توانند در پناه اموال و فرزندانشان، از مجازات خدا در امان بمانند! آنها اصحاب دوزخند؛ و جاودانه در آن خواهند ماند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کفر ورزیدند، هرگز اموالشان و اولادشان چیزی [از عذاب خدا] را از آنان دفع نخواهد کرد، و آنان اهل آتشند و در آن جاودانه خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که کفر ورزیدند هرگز اموال و اولاد آنها چیزی را از [عذاب] خدا از آنان دفع نخواهد کرد، و آنها اهل آتشند و در آنجا جاوداند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه آنها در این زندگی پست دنیوی انفاق می کنند، همانند باد سوزانی است که به زراعت قومی که بر خود ستم کرده (و در غیر محل و وقت مناسب، کشت نموده اند)، بوزد؛ و آن را نابود سازد. خدا به آنها ستم نکرده؛ بلکه آنها، خودشان به خویشتن ستم می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: مثل آنچه [آنان] در زندگی این دنیا [در راه دشمنی با پیامبر] خرج می کنند، همانند بادی است که در آن، سرمای سختی است، که به کشتزار قومی که بر خود ستم نموده اند بوزد و آن را تباه سازد؛ و خدا به آنان ستم نکرده، بلکه آنان خود بر خویشتن ستم کرده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مثل آنچه آنان در این زندگی دنیا (در راه دشمنی با اسلام یا به عنوان ریا، یا در هر کار خیری) انفاق می کنند مثل بادی است که در آن سرمای سخت است که (به عنوان کیفر) به زراعت گروهی که بر خویشتن ستم کرده اند بوزد و آن را نابود سازد. و خدا به آنها ستم نکرده و لکن آنها به خویشتن ستم می کنند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! محرم اسراری از غیر خود، انتخاب نکنید! آنها از هر گونه شرّ و فسادی در باره شما، کوتاهی نمی کنند. آنها دوست دارند شما در رنج و زحمت باشید. (نشانه های) دشمنی از دهان (و کلام) شان آشکار شده؛ و آنچه در دلهایشان پنهان می دارند، از آن مهمتر است. ما آیات (و راه های) پیشگیری از شرّ آنها را

برای شما بیان کردیم اگر اندیشه کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از غیر خودتان، [دوست و] همراز مگیرید. [آنان] از هیچ نابکاری در حق شما کوتاهی نمی ورزند. آرزو دارند که در رنج بیفتید. دشمنی از لحن و سخنشان آشکار است؛ و آنچه سینه هایشان پنهان می دارد، بزرگتر است. در حقیقت، ما نشانه های دشمنی آنان را برای شما بیان کردیم، اگر تعقل کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از غیر خود برای خویش دوست محرم راز نگیرید، آنها از هیچ فسادی درباره شما کوتاهی نمی کنند، مشقت و رنج شما را دوست دارند، دشمنی از دهن هایشان (سخنانشان) پدیدار است، و آنچه سینه هایشان پنهان می دارد بزرگتر است. ما برای شما نشانه ها (ی حال آنها) را روشن کردیم اگر می اندیشید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما کسانی هستید که آنها را دوست می دارید؛ اما آنها شما را دوست ندارند! در حالی که شما به همه کتابهای آسمانی ایمان دارید (و آنها به کتاب آسمانی شما ایمان ندارند). هنگامی که شما را ملاقات می کنند، (به دروغ) می گویند: «ایمان آورده ایم!» اما هنگامی که تنها می شوند، از شدت خشم بر شما، سر انگشتان خود را به دندان می گزند! بگو: «با همین خشمی که دارید بمیرید! خدا از (اسرار) درون سینه ها آگاه است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: هان، شما کسانی هستید که آنان را دوست دارید، و [حال آنکه] آنان شما را دوست ندارند، و شما به همه کتابها [ی خدا] ایمان دارید؛ و چون با شما برخورد کنند می گویند: «ایمان آوردیم.» و چون [با هم] خلوت کنند، از شدت خشم بر شما، سر انگشتان خود را می گزند. بگو: «به خشم خود بمیرید» که خداوند به راز درون سینه ها داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هان این شماست که آنها را دوست دارید و آنها شما را دوست ندارند، با آنکه شما به همه کتاب ها (ی آسمانی حتی کتاب آنها) ایمان دارید (و آنها به کتاب شما ایمان ندارند)، و چون با شما ملاقات کنند گویند: ایمان آوردیم و هنگامی که با یکدیگر خلوت کنند از شدت خشم بر شما سر انگشتان خود را می گزند. بگو: از خشمتان بمیرید، به یقین خدا به آنچه در سینه هاست داناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر نیکی به شما برسد، آنها را ناراحت می کند؛ و اگر حادثه ناگواری برای شما رخ دهد، خوشحال می شوند. (اما) اگر (در برابرشان) استقامت و پرهیزگاری پیشه کنید، نقشه های (خائنانه) آنان، به شما زبانی نمی رساند؛ خداوند به آنچه انجام می دهند، احاطه دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر به شما خوشی رسد آنان را بدحال می کند؛ و اگر به شما گزندی رسد بدان شاد می شوند؛ و اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید، نیرنگشان هیچ زبانی به شما نمی رساند؛ یقیناً خداوند به آنچه می کنند احاطه دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر به شما خیر و نیکی برسد آنها را بد حال می کند، و اگر بدی و ناخوشی برسد بدان شاد می شوند و اگر صبر کنید و پروا پیشه کنید نیرنگ آنها هیچ زبانی به شما نمی رساند، مسلماً خداوند به آنچه انجام می دهند (از نظر علم و توان) احاطه دارد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آور) زمانی را که صبحگاهان، از میان خانواده خود، جهت انتخاب اردوگاه جنگ برای مؤمنان، بیرون رفتی! و خداوند، شنوا و داناست (گفتگوهای مختلفی را که درباره طرح جنگ گفته می شد، می شنید؛ و اندیشه هایی را که بعضی در سر می پروراندند، می دانست). _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] زمانی را که [در جنگ احد] بامدادان از پیش کسان بیرون آمدی [تا] مؤمنان را برای جنگیدن، در مواضع خود جای دهی، و خداوند، شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که بامدادان از میان اهل خود (در جنگ احد) بیرون شدی در حالی که مؤمنان را برای جنگ در اردوگاه هایی جای می دادی، و خداوند

همواره شنوا (ی گفتگوها) و دانا (به اندیشه هایتان) است

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۲۳) ترجمه: (۲)

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمَدِّدَ كُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلاَفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنَزَّلِينَ (۱۲۴) ترجمه: (۳)

بَلَىٰ إِنْ تَصَبَّرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّنْ فَوْرِهِمْ هَذَا يُمَدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلاَفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ (۱۲۵) ترجمه: (۴)

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۱۲۶) ترجمه: (۵)

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَسِبُهُمْ فَيُنْقَلِبُوا خَائِبِينَ (۱۲۷) ترجمه: (۶)

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَأِنَّهُمْ ظَالِمُونَ (۱۲۸) ترجمه: (۷)

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۲۹) ترجمه: (۸)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۱۳۰) ترجمه: (۹)

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (۱۳۱) ترجمه: (۱۰)

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۱۳۲) ترجمه: (۱۱)

ص: ۶۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و نیز به یاد آور) زمانی را که دو طایفه از شما تصمیم گرفتند سستی نشان دهند (و از وسط راه باز گردند)؛ و خداوند پشتیبان آنها بود (و به آنها کمک کرد که از این فکر باز گردند)؛ و افراد باایمان، باید تنها بر خدا توکل کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن هنگام که دو گروه از شما بر آن شدند که سستی

ورزند با آنکه خدا یاورشان بود. و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که دو گروه از شما خواستند که سستی و ضعف نشان دهند (و از وسط راه جدا شده بر گردند) در حالی که خدا یاور و پشتیبان آنها بود (و لذا آنها را از این فکر باز گرداند) و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل نمایند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند شما را در «بدر» یاری کرد (و بر دشمنان خطرناک، پیروز ساخت)؛ در حالی که شما (نسبت به آنها)، ناتوان بودید. پس، از خدا بپرهیزید (و در برابر دشمن، مخالفتِ فرمانِ پیامبر نکنید)، تا شکر نعمت او را بجا آورده باشید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و یقیناً خدا شما را در [جنگ] بدر -با آنکه ناتوان

بودید- یاری کرد. پس، از خدا پروا کنید، باشد که سپاسگزاری نمایید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که خداوند شما را در (جنگ) بدر یاری نمود در حالی که ناتوان و بی پناه بودید. پس، از خدا پروا کنید، شاید سپاس

گزارید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که تو به مؤمنان می گفتی: «آیا کافی نیست که پروردگارتان، شما را به سه هزار نفر از فرشتگان، که از آسمان فرود می آیند، یاری کند؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که به مؤمنان می گفتی: «آیا شما را بس نیست که پروردگارتان، شما را با سه هزار فرشته فرودآمده، یاری کند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که به مؤمنان می گفتی: آیا شما را بس نیست که پروردگارتان شما را با سه هزار فرشته فرو فرستاده شده (از آسمان) یاری دهد؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری، (امروز هم) اگر استقامت و تقوا پیشه کنید، و دشمن به همین زودی به سراغ شما بیاید، خداوند شما را به پنج هزار نفر از فرشتگان، که نشانه هایی با خود دارند، مدد خواهد داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید، و با همین جوش [و خروش] بر شما بتازند، همانگاه پروردگارتان شما را با پنج هزار فرشته نشاندار یاری خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا اگر صبر کنید و پروا پیشه کنید و آنها به همین فوریت و جوش و خروش به شما روی آورند، پروردگارتان شما را با پنج هزار از فرشتگان نشاندار یاری می کند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی اینها را خداوند فقط بشارت، و برای اطمینان خاطر شما قرار داده؛ و گرنه، پیروزی تنها از جانب خداوند توانای حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا آن [وعده پیروزی] را، جز مژده ای برای شما قرار نداد تا [بدین وسیله شادمان شوید و] دل‌های شما بدان آرامش یابد، و پیروزی جز از جانب خداوند توانای حکیم نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند این (وعده یاری و فرستادن فرشتگان) را جز برای بشارت شما و برای آنکه دل‌هایتان بدان آرامش یابد قرار نداد (زیرا غالباً دل‌ها متوجه اسباب است)، و کمک و یاری جز از جانب خدای توانمند شکست‌ناپذیر و حکیم نیست (زیرا اراده او مسبب همه اسباب است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این وعده را که خدا به شما داده)، برای این است که قسمتی از پیکر لشکر کافران را قطع کند؛ یا آنها را با ذلّت برگرداند؛ تا مأیوس و ناامید، (به وطن خود) بازگردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا برخی از کسانی را که کافر شده‌اند نابود کند، یا آنان را خوار سازد، تا نومید بازگردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و نیز این پیروزی را داد) تا پاره ای از کافران را از بن براندازد یا آنها را سرکوب کند تا ناامید بازگردند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ گونه اختیاری (در باره عفو کافران، یا مؤمنان فراری از جنگ)، برای تو نیست؛ مگر اینکه (خدا) بخواهد آنها را ببخشد، یا مجازات کند؛ زیرا آنها ستمگرند. _____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ یک از این کارها در اختیار تو نیست؛ یا [خدا] بر آنان می‌بخشاید، یا عذابشان می‌کند، زیرا آنان ستمکارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (هر یک از چهار امر مربوط به خداست و وظیفه تو ابلاغ و عمل به دستور است و بس)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست. هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، می‌بخشد؛ و هر کس را بخواهد، مجازات می‌کند؛ و خداوند آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست. هر که را بخواهد می‌آمرزد، و هر که را بخواهد عذاب می‌کند، و خداوند، آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است (علاوه بر خود آنها) ملک حقیقی خداست (زیرا خلق و حفظ و تدبیر و اعدام همه، در دست اوست) هر که را

بخواهد (و شایسته شمارد) می آمرزد، و هر که را بخواهد (پس از اتمام حجت) عذاب می کند، و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! ربا (و سود پول) را چند برابر نخورید! از خدا بپرهیزید، تا رستگار شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، ربا را [با سود] چندین برابر نخورید، و از خدا پروا کنید، باشد که رستگار شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، ربا را که سودهای افزوده و چند برابر است نخورید، و از خدا پروا کنید، شاید رستگار شوید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از آتشی بپرهیزید که برای کافران آماده شده است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و از آتشی که برای کافران آماده شده است بترسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از آتشی که برای کافران مهیا شده بپرهیزید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و خدا و پیامبر را اطاعت کنید، تا مشمول رحمت شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا و رسول را فرمان برید، باشد که مشمول رحمت قرار گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و خدا و فرستاده او را فرمان برید، شاید مشمول رحمت شوید

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ (۱۳۳) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۳۴) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ (۱۳۵) ترجمه: (۳)

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (۱۳۶) ترجمه: (۴)

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ (۱۳۷) ترجمه: (۵)

هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ (۱۳۸) ترجمه: (۶)

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنْتُم مُّؤْمِنِينَ (۱۳۹) ترجمه: (۷)

إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (۱۴۰) ترجمه: (۸)

ص: ۶۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان؛ و بهشتی که وسعت آن، آسمانها و زمین است؛ و برای پرهیزگاران آماده شده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای نیل به آمرزشی از پروردگار خود، و بهشتی که پهنایش [به قدر] آسمانها و زمین است [و] برای پرهیزگاران آماده شده است، بشتابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سوی آمرزشی از جانب پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن (به

اندازه) آسمانها و زمین است (و) برای پرهیزکاران آماده شده بشتابی

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که در توانگری و تنگدستی، انفاق می کنند؛ و خشم خود را فرو می برند؛ و از خطای مردم درمی گذرند؛ و خدا نیکوکاران را دوست دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که در فراخی و تنگی انفاق می کنند؛ و خشم خود را فرو می برند؛ و از مردم در می گذرند؛ و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانان که در وسعت و شادی و فقر مالی و حالی انفاق می کنند و

فرو نشانندگان خشم و بخشاینندگان (لغزش های) مردم اند، و خدا نیکوکاران را دوست دارد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که وقتی مرتکب عمل زشتی شوند، یا به خود ستم کنند، به یاد خدا می افتند؛ و برای گناهان خود، طلب آمرزش می کنند -و کیست جز خدا که گناهان را ببخشد؟- و بر گناه، اصرار نمی ورزند، با اینکه می دانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که چون کار زشتی کنند، یا بر خود ستم روا دارند، خدا را به یاد می آورند و برای گناهانشان آمرزش می خواهند -و چه کسی جز خدا گناهان را می آمرزد؟ و بر آنچه مرتکب شده اند، با آنکه می دانند [که گناه است]، پافشاری نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که

چون کار زشتی (گناه کبیره ای) انجام دهند و یا (به گناه صغیره ای) بر خود ستم نمایند، خدا را به یاد آرند و برای گناهان خود آمرزش خواهند- و کیست جز خداوند که گناهان را ببخشد؟- و بر آنچه کرده اند در حالی که می دانند اصرار نمی ورزند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها پاداششان آمرزش پروردگار، و بهشتهایی است که از زیر درختانش، نهرها جاری است؛ جاودانه در آن میمانند؛ چه نیکو است پاداش اهل عمل! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان، پاداششان آمرزشی از جانب پروردگارشان، و بوستانهایی است که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است. جاودانه در آن بمانند، و پاداش اهل عمل چه نیکوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها پاداششان آمرزشی است از جانب پروردگارشان و بهشت هایی که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها جاری است، جاودانه در آن باشند، و خوب پاداشی است پاداش این عمل کنندگان

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیش از شما، سنت هایی وجود داشت؛ (و هر قوم، طبق اعمال و صفات خود، سرنوشت هایی داشتند؛ که شما نیز، همانند آن را دارید.) پس در روی زمین، گردش کنید و ببینید سرانجام تکذیب کنندگان (آیات خدا) چگونه بود؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً پیش از شما سنت هایی [بوده و] سپری شده است. پس، در زمین بگردید و بنگرید که فرجام تکذیب کنندگان چگونه بوده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته پیش از شما حوادثی (مانند هلاکت های دسته جمعی) طبق سنت الهی گذشته است، پس در روی زمین بگردید و بنگرید که عاقبت تکذیب کنندگان چگونه بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این، بیانی است برای عموم مردم؛ و هدایت و اندرزی است برای پرهیزگاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [قرآن] برای مردم، بیانی، و برای پرهیزگاران رهنمود و اندرزی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (قرآن) برای مردم روشنگر (حقایق) و برای پرهیزکاران سراپا هدایت و اندرز است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سست نشوید! و غمگین نگردید! و شما برترید اگر ایمان داشته باشید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر مؤمنید، سستی مکنید و غمگین مشوید، که شما برترید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز (در برابر دشمن) سست نشوید و (از مصائبی که بر شما وارد می شود) غمگین مباشید که شما برترید اگر مؤمن (واقعی) باشید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (در میدان احد)، به شما جراحتی رسید (و ضربه ای وارد شد)، به آن جمعیت نیز (در میدان بدر)، جراحتی همانند آن وارد گردید. و ما این روزها (ی پیروزی و شکست) را در میان مردم می گردانیم؛ (و این خاصیت زندگی دنیاست-) تا خدا، افرادی را که ایمان آورده اند، بداند (و شناخته شوند)؛ و خداوند از میان شما، شاهدانی بگیرد. و خدا ظالمان را دوست نمی دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر به شما آسیبی رسیده، آن قوم را نیز آسیبی نظیر آن رسید؛ و ما این روزها [ی شکست و پیروزی] را میان مردم به نوبت می گردانیم [تا آنان پند گیرند] و خداوند کسانی را که [واقعاً] ایمان آورده اند معلوم بدارد، و از میان شما گواهانی بگیرد، و خداوند ستمکاران را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر شما را (در جنگ احد) جراحت و آسیبی رسید آن گروه را نیز (در جنگ بدر) آسیبی مانند آن رسید. و ما این روزها (ی پیروزی و شکست) را میان مردم به نوبت می گردانیم (برای مصلحت نظام اتم) و برای آنکه خداوند معلوم کند کسانی را که ایمان آورده اند (و علم ازلیش بر معلوم خارجی منطبق

گردد) و از میان شما (برای شهادت بر اعمال مردم در روز واپسین) گواهانی بگیرد، و خداوند ستمکاران را دوست ندارد

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ (۱۴۱) ترجمه: (۱)

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ (۱۴۲) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ (۱۴۳) ترجمه: (۳)

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ (۱۴۴) ترجمه: (۴)

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَيَجْزِي الشَّاكِرِينَ (۱۴۵) ترجمه: (۵)

وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيِّ قَاتَلَ مَعَهُ رَبِّيُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ (۱۴۶) ترجمه: (۶)

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَتَبَّتْ أَعْدَامُنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (۱۴۷) ترجمه: (۷)

فَاتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۴۸) ترجمه: (۸)

ص: ۶۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تا خداوند، افراد باایمان را خالص گرداند (و ورزیده شوند)؛ و کافران را به تدریج نابود سازد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و تا خدا کسانی را که ایمان آورده اند خالص گرداند و کافران را [به تدریج] نابود سازد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز برای آنکه کسانی را که ایمان آورده اند

خالص و ناب گرداند و کافران را به تدریج نابود سازد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا چنین پنداشتید که (تنها با ادعای ایمان) وارد بهشت خواهید شد، در حالی که خداوند هنوز مجاهدان از شما و صابران را مشخص نساخته است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا پنداشتید که داخل بهشت می شوید، بی آنکه خداوند جهادگران و شکیبایان شما را معلوم بدارد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا پنداشته اید که وارد بهشت می شوید در حالی که هنوز خداوند کسانی را از شما که جهاد نموده اند و شکیبایان را معلوم نکرده است؟! (متعلق علم ازلیش در خارج تحقق نیافته است)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شما مرگ (و شهادت در راه خدا) را، پیش از آنکه با آن روبه رو شوید، آرزو می کردید؛ سپس آن را با چشم خود دیدید، در حالی که به آن نگاه می کردید (و حاضر نبودید به آن تن در دهید! چقدر میان گفتار و کردار شما فاصله است؟!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما مرگ را پیش از آنکه با آن روبرو شوید، سخت آرزو می کردید؛ پس، آن را دیدید و [همچنان] نگاه می کردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلما شما مرگ را پیش از آنکه با آن روبرو شوید آرزو می کردید (مؤمنان قبل از جنگ احد آرزوی

شهادت می کردند) پس همانا آن را (در جنگ احد) دیدید در حالی که بدان نگاه می کردید (پس تزلزل و فرار چرا؟)
۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: محمد (ص) فقط فرستاده خداست؛ و پیش از او، فرستادگان دیگری نیز بودند؛ آیا اگر او بمیرد و یا کشته شود، شما به عقب برمی گردید؟ (و اسلام را رها کرده به دوران جاهلیت و کفر بازگشت خواهید نمود؟) و هر کس به عقب باز گردد، هرگز به خدا ضرری نمی زند؛ و خداوند بزودی شاگردان (و استقامت کنندگان) را پاداش خواهد داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و محمد، جز فرستاده ای که پیش از او [هم] [پیامبرانی] [آمده و] گذشتند، نیست. آیا اگر او بمیرد یا کشته شود، از عقیده خود برمی گردید؟ و هر کس از عقیده خود باز گردد، هرگز هیچ زیانی به خدا نمی رساند، و به زودی خداوند سپاسگزاران را پاداش می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و محمد (صلی الله علیه و آله) فرستاده ای بیش نیست که پیش از او فرستادگانی گذشته اند، پس آیا اگر او بمیرد یا کشته شود شما به پشت سر خود برمی گردید (دست از عقایدتان برمی دارید)؟! و هر کس به پشت سر خود باز گردد هیچ زیانی به خدا نمی رساند، و خداوند به زودی سپاسگزاران را پاداش می دهد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ کس، جز به فرمان خدا، نمی میرد؛ سرنوشتی است تعیین شده؛ (بنابر این، مرگ پیامبر یا دیگران، یک سنت الهی است.) هر کس پاداش دنیا را بخواهد (و در زندگی خود، در این راه گام بردارد)، چیزی از آن به او خواهیم داد؛ و هر کس پاداش آخرت را بخواهد، از آن به او می دهیم؛ و بزودی سپاسگزاران را پاداش خواهیم داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ نفسی جز به فرمان خدا نمیرد. [خداوند، مرگ را] به عنوان سرنوشتی معین [مقرر کرده است]. و هر که پاداش این دنیا را بخواهد به او از آن می دهیم؛ و هر که پاداش آن سرای را بخواهد از آن به او می دهیم، و به زودی سپاسگزاران را پاداش خواهیم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ کس را نسزد و عقلا ممکن نشود که بمیرد جز به اراده تکوینی و فرمان خداوند، (مرگ هر زنده ای) نوشته ای است معین و زماندار. و هر کس (از کوشش های خود) پاداش دنیا بخواهد او را از آن می دهیم، و هر کس پاداش آخرت بخواهد او را از آن می دهیم و به زودی سپاسگزاران را پاداش خواهیم داد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار پیامبرانی که مردان الهی فراوانی به همراه آنان جنگ کردند! آنها هیچ گاه در برابر آنچه در راه خدا به آنان می رسید، سست و ناتوان نشدند (و تن به تسلیم ندادند)؛ و خداوند استقامت کنندگان را دوست دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار پیامبرانی که همراه او توده های انبوه، کارزار کردند؛ و در برابر آنچه در راه خدا بدیشان رسید، سستی نورزیدند و ناتوان نشدند؛ و تسلیم [دشمن] نگردیدند، و خداوند، شکیبایان را دوست دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از پیامبرانی که مردان الهی فراوانی به همراه آنها جنگیدند، پس در مقابل آنچه به آنها در راه خدا رسید سست و ناتوان نشدند و خضوع و تسلیم نشان ندادند و خداوند صابران را دوست دارد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سخشان تنها این بود که: «پروردگارا! گناهان ما را ببخش! و از تندرویهای ما در کارها، چشم پوشی کن! قدمهای ما را استوار بدار! و ما را بر جمعیت کافران، پیروز گردان!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و سخن آنان جز این نبود که گفتند: «پروردگارا، گناهان ما و زیاده روی ما، در کارمان را بر ما ببخش، و گامهای ما را استوار دار، و ما را بر گروه کافران یاری ده.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سخن آنها (در شاید جنگ) جز این نبود که گفتند: پروردگارا، گناهان ما و زیاده روی ما را در کارمان بر ما ببخش و قدم های ما را استوار بدار و ما را بر گروه کافران یاری ده

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : از این رو خداوند پاداش این جهان، و پاداش نیک آن جهان را به آنها داد؛ و خداوند نیکوکاران را دوست می دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند : پس خداوند، پاداش این دنیا، و پاداش نیک آخرت را به آنان عطا کرد، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس خداوند به آنها پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت را عطا نمود، و خدا نیکوکاران را دوست دارد

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يُزِدُواكُمْ عَلَىٰ أَغْقَابِكُمْ فَتَنقَلِبُوا خَاسِرِينَ (١٤٩) ترجمه: (١)

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ (١٥٠) ترجمه: (٢)

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ (١٥١) ترجمه:

(٣)

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّىٰ إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَّن يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّن يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ (١٥٢) ترجمه: (٤)

إِذْ تُصِيبُ عِدُونَ وَلَا تَلُؤُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ فَأَتَابَكُمْ عَمَّا بَعِمُمْ لِكَيْلًا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٥٣) ترجمه: (٥)

ص: ٦٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر از کسانی که کافر شده اند اطاعت کنید، شما را به گذشته هایتان بازمی گردانند؛ و سرانجام، زیانکار خواهید شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر از کسانی که کفر ورزیده اند اطاعت کنید، شما را از عقیده تان بازمی گردانند و زیانکار خواهید گشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر از کسانی که کفر ورزیده اند اطاعت کنید شما را به عقب (به کفر و جهالت دوران جاهلیت) بازمی گردانند، پس زیانکار خواهید گشت

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها تکیه گاه شما نیستند، بلکه ولی و سرپرست شما، خداست؛ و او بهترین یاوران است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، خدا مولای شماست، و او بهترین یاری دهندگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آنها یاور شما و سزاوار طاعت نیستند) بلکه خدا یاور شماست و او بهترین یاری دهندگان است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی در دلهای کافران، بخاطر اینکه بدون دلیل، چیزهایی را برای خدا همتا قرار دادند، رعب و ترس می افکنیم؛ و جایگاه آنها، آتش است؛ و چه بد جایگاهی است جایگاه ستمکاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: به زودی در دلهای کسانی که کفر ورزیده اند بیم خواهیم افکنند، زیرا چیزی را با خدا شریک گردانیده اند که بر [حقانیت] آن، [خدا] دلیلی نازل نکرده است. و جایگاهشان آتش است، و جایگاه ستمگران چه بد است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی در دل های کسانی که کفر ورزیده اند رعب و ترس می افکنیم به کیفر آنکه چیزی را که خدا بر (حقانیت) او حجتی نازل نکرده شریک خدا کرده اند، و جایگاه آنها آتش است و بد جایی است جایگاه ستمکاران

٤- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، وعده خود را به شما، (در باره پیروزی بر دشمن در احد)، تحقق بخشید؛ در آن هنگام (که در آغاز جنگ)، دشمنان را به فرمان او، به قتل می رساندید؛ (و این پیروزی ادامه داشت) تا اینکه سست شدید؛ و (بر سر رهاکردن سنگرها)، در کار خود به نزاع پرداختید؛ و بعد از آن که آنچه را دوست می داشتید (از غلبه بر دشمن) به

شما نشان داد، نافرمانی کردید. بعضی از شما، خواهان دنیا بودند؛ و بعضی خواهان آخرت. سپس خداوند شما را از آنان منصرف ساخت؛ (و پیروزی شما به شکست انجامید؛) تا شما را آزمایش کند. و او شما را بخشید؛ و خداوند نسبت به مؤمنان، فضل و بخشش دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [در نبرد احد] قطعاً خدا وعده خود را با شما راست گردانید: آنگاه که به فرمان او، آنان را می کشتید، تا آنکه سست شدید و در کار [جنگ و بر سر تقسیم غنایم] با یکدیگر به نزاع پرداختید؛ و پس از آنکه آنچه را دوست داشتید [یعنی غنایم را] به شما نشان داد، نافرمانی نمودید. برخی از شما دنیا را و برخی از شما آخرت را می خواهد. سپس برای آنکه شما را بیازماید، از [تعقیب] آنان منصرفتان کرد و از شما درگذشت، و خدا نسبت به مؤمنان، با تفضل است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین خداوند (در جنگ احد) وعده خود را برای شما تحقق بخشید آن گاه که آنان را به فرمان او قلع و قمع می کردید تا وقتی که سست شدید و در کار (ی که برای شما دستور بود یعنی حفظ موضع شیخون دشمن) اختلاف نمودید، و پس از آنکه آنچه را دوست داشتید (غلبه بر دشمن) به شما نشان داد نافرمانی کردید، برخی از شما دنیا را می خواست (غنایم جنگی را) و برخی از شما آخرت را می طلبید، سپس شما را از (غلبه بر) آنها بازگرداند تا شما را بیازماید، و البته از شما درگذشت، و خدا دارای فضلی (بزرگ) بر مؤمنان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) هنگامی را که از کوه بالا میرفتید؛ و جمعی در وسط بیابان پراکنده شدند؛ و از شدت وحشت، به عقب ماندگان نگاه نمی کردید، و پیامبر از پشت سر، شما را صدا می زد. سپس اندوه ها را یکی پس از دیگری به شما جزا داد؛ این بخاطر آن بود که دیگر برای از دست رفتن (غنایم جنگی) غمگین نشوید، و نه بخاطر مصیبت هایی که بر شما وارد می گردد. و خداوند از آنچه انجام می دهید، آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [یاد کنید] هنگامی را که در حال گریز [از کوه] بالا می رفتید و به هیچ کس توجه نمی کردید؛ و پیامبر، شما را از پشت سرتان فرا می خواند. پس [خداوند] به سزای [این بی انضباطی] غمی بر غمتان [افزود]، تا سرانجام بر آنچه از کف داده اید و برای آنچه به شما رسیده است اندوهگین نشوید، و خداوند از آنچه می کنید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که به دوردست ها می گریختید و به کسی توجه نمی کردید و رسول خدا شما را در آخر سپاهتان فرا می خواند، پس (خداوند) شما را اندوهی روی اندوهی جزا داد (اندوه مخالفت امر و شکست در جنگ) تا (ایمانتان قوی شود و) هیچگاه به آنچه از دستتان رفته و به آنچه (از مصائب و ضرر) به شما رسیده غمگین نشوید، و خدا به آنچه می کنید آگاه است

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَى طَائِفَةً مِّنكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُل لَّو كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحَّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (١٥٤) ترجمه: (١)

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ (١٥٥) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (١٥٦) ترجمه: (٣)

وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ (١٥٧) ترجمه: (٤)

ص: ٧٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس بدنبال این غم و اندوه، آرامشی بر شما فرستاد. این آرامش، بصورت خواب سبکی بود که (در شب بعد از حادثه احد)، گروهی از شما را فرا گرفت؛ اما گروه دیگری در فکر جان خویش بودند؛ (و خواب به چشمانشان نرفت). آنها گمانهای نادرستی -همچون گمانهای دوران جاهلیت- درباره خدا داشتند؛ و می گفتند: «آیا چیزی از پیروزی نصیب ما می شود؟!» بگو: «همه کارها (و پیروزیها) به دست خداست!» آنها در دل خود، چیزی را پنهان می دارند که برای تو آشکار نمی سازند؛ می گویند: «اگر ما سهمی از پیروزی داشتیم، در این جا کشته نمی شدیم!» بگو: «اگر هم در خانه های خود بودید، آنهایی که کشته شدن بر آنها مقرر شده بود، قطعاً به سوی آرامگاه های خود، بیرون می آمدند (و آنها را به قتل می رساندند). و اینها برای این است که خداوند، آنچه در سینه هایتان پنهان دارید، بیازماید؛ و آنچه را در دلهای شما (از ایمان) است، خالص گرداند؛ و خداوند از آنچه در درون سینه هاست، با خبر است. _____ ترجمه استاد فولادوند : سپس [خداوند] بعد از آن اندوه، آرامشی [به صورت] خواب سبکی، بر شما فرو فرستاد، که گروهی از شما را فرا گرفت، و گروهی [تنها] در فکر جان خود بودند؛ و در باره خدا، گمانهای ناروا، همچون گمانهای [دوران] جاهلیت می بردند. می گفتند: «آیا ما را در این کار اختیاری هست؟» بگو: «سررشته کارها [شکست یا پیروزی]، یکسر به دست خداست.» آنان چیزی را در دلهایشان پوشیده می داشتند، که برای تو آشکار نمی کردند. می گفتند: «اگر ما را در این کار اختیاری بود، [و وعده پیامبر واقعیت داشت]، در اینجا کشته نمی شدیم.» بگو: «اگر شما در خانه های خود هم بودید، کسانی که کشته شدن بر آنان نوشته شده، قطعاً [با پای خود] به سوی قتلگاههای خویش می رفتند. و [اینها] برای این است که خداوند، آنچه را در دلهای شماست، [در عمل] بیازماید؛ و آنچه را در قلبهای شماست، پاک گرداند؛ و خدا به راز سینه ها آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن گاه پس از اندوه، آرامشی به صورت خوابی سبک بر شما فرود آورد که گروهی از شما را فرا می گرفت، و گروهی همتشان جان خودشان بود، درباره خدا گمان ناحق، گمان دوران جاهلیت می بردند، (در ظاهر به تو) می گفتند: آیا از این امر (پیروزی) چیزی برای ما هست؟ بگو: مسلماً کارها یکسره مربوط به خداست.

آنان در دل هایشان چیزی را پنهان می کنند که برای تو آشکار نمی سازند، (در دل یا میان خودشان) می گویند: اگر (وعده ها راست بود و) برای ما از این امر (پیروزی) چیزی بود ما در اینجا کشته نمی شدیم! بگو: اگر شما در میان خانه های خود هم بودید بی تردید کسانی که کشته شدن بر آنها (در لوح محفوظ) نوشته و مقرر شده بود به سوی خوابگاه های خود (در معرکه جنگ) بیرون می آمدند (تا تقدیر خدا تحقق یابد) و تا خدا آنچه را در سینه های شماست (نیت های شما را) بیازماید و آنچه را در دل های شماست (ایمان شما را) خالص گرداند، و خدا به آنچه در سینه هاست (به نیت های شما) داناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که در روز روبرو شدن دو جمعیت با یکدیگر (در جنگ احد)، فرار کردند، شیطان آنها را بر اثر بعضی از گناهیانی که مرتکب شده بودند، به لغزش انداخت؛ و خداوند آنها را بخشید. خداوند، آمرزنده و بردبار است. _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که دو گروه [در احد] با هم رویاروی شدند، کسانی که از میان شما [به دشمن] پشت کردند، در حقیقت جز این نبود که به سبب پاره ای از آنچه [از گناه] حاصل کرده بودند، شیطان آنان را بلغزانید. و قطعاً خدا از ایشان در گذشت؛ زیرا خدا آمرزگار بردبار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی از شما که در (جنگ احد) روزی که دو گروه با هم برخورد کردند به دشمن پشت کردند جز این نیست که شیطان آنها را به سبب برخی از گناهیانی که کسب کرده بودند بلغزانید، و البته خداوند از آنها در گذشت، که خداوند بسیار آمرزنده و بردبار است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! همانند کافران نباشید که چون برادرانشان به مسافرتی می روند، یا در جنگ شرکت می کنند (و از دنیا می روند و یا کشته می شوند)، می گویند: «اگر آنها نزد ما بودند، نمی مردند و کشته نمی شدند!» (شما از این گونه سخنان نگویند)، تا خدا این حسرت را بر دل آنها [= کافران] بگذارد. خداوند، زنده می کند و می میراند؛ (و زندگی و مرگ، به دست اوست؛) و خدا به آنچه انجام می دهید، بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، همچون کسانی نباشید که کفر ورزیدند؛ و به برادرانشان - هنگامی که به سفر رفته [و در سفر مردند] و یا جهادگر شدند [و کشته شدند]، گفتند: «اگر نزد ما [مانده] بودند، نمی مردند و کشته نمی شدند.» [شما چنین سخنانی مگویند] تا خدا آن را در دلهایشان حسرتی قرار دهد. و خدا [ست که] زنده می کند و می میراند، و خدا [ست که] به آنچه می کنید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، همانند کسانی نباشید که کفر ورزیدند و درباره برادرانشان، هنگامی که آنها مسافرت کردند (و در سفر مردند) و یا رزمنده بودند (و شهید گشتند) گفتند: اگر در نزد ما مانده بودند نمی مردند و کشته نمی شدند! (بگذارید) تا خداوند این (عقیده و گفتار) را حسرتی در دل های آنان قرار دهد. و خداست که زنده می کند و می میراند، و خدا به آنچه می کنید بیناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر هم در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، (زیان نکرده اید؛ زیرا) آمرزش و رحمت خدا، از تمام آنچه آنها (در طول عمر خود)، جمع آوری میکنند، بهتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، قطعاً آمرزش خدا و رحمت او از [همه] آنچه [آنان] جمع می کنند بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، حتماً آمرزش و رحمتی از جانب خداوند بهتر است از آنچه آنها (از ثروت دنیا) جمع می کنند

وَلَيْنَ مُتَمِّمٌ أَوْ قَاتِلٌ لِلَّهِ تُحْشَرُونَ (۱۵۸) ترجمه: (۱)

فَبِمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَمَأْفُوضًا مِنَ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ (۱۵۹) ترجمه: (۲)

إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۶۰) ترجمه: (۳)

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُغْلَبَ وَمَنْ يُغْلَبْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۱۶۱) ترجمه: (۴)

أَفَمَنْ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۱۶۲) ترجمه: (۵)

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ (۱۶۳) ترجمه: (۶)

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (۱۶۴) ترجمه: (۷)

أَوْلَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۶۵) ترجمه: (۸)

ص: ۷۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر بمیرید یا کشته شوید، به سوی خدا محشور می شوید. (بنابراین، فانی نمی شوید که از فنا، وحشت داشته باشید). _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر [در راه جهاد] بمیرید یا کشته شوید، قطعاً به سوی خدا گردآورده خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر بمیرید یا کشته شوید، به یقین به سوی خداوند گردآوری خواهید شد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به (برکت) رحمت الهی، در برابر آنان [= مردم] نرم (و مهربان) شدی! و اگر خشن و سنگدل بودی، از اطراف تو، پراکنده می شدند. پس آنها را ببخش و برای آنها آموزش بطلب! و در کارها، با آنان مشورت کن! اما هنگامی که تصمیم گرفتی، (قاطع باش! و) بر خدا توکل کن! زیرا خداوند متوکلان را دوست دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به [برکت] رحمت الهی، با آنان نرمخو [و پرمهر] شدی، و اگر تندخو و سختدل بودی قطعاً از پیرامون تو پراکنده می شدند. پس، از آنان درگذر و برایشان آموزش بخواه، و در کارها [با آنان مشورت کن، و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن، زیرا خداوند توکل کنندگان را دوست می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به برکت رحمتی از جانب خداوند با آنها (امت خود) نرمخو شدی، و اگر بد خلق و سختدل بودی حتماً از دورت پراکنده می شدند. پس، از آنها درگذر و برایشان آموزش بطلب و در کارها با آنان مشورت نما، و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن، که بی تردید خداوند توکل کنندگان را دوست دارد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر خداوند شما را یاری کند، هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد! و اگر دست از یاری شما بردارد، کیست که بعد از او، شما را یاری کند؟! و مؤمنان، تنها بر خداوند باید توکل کنند! _____

ترجمه استاد فولادوند: اگر خدا شما را یاری کند، هیچ کس بر شما غالب نخواهد شد؛ و اگر دست از یاری شما بردارد، چه کسی بعد از او شما را یاری خواهد کرد؟ و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر خداوند شما را یاری کند هیچ کس بر شما پیروز نگردد، و اگر شما را واگذارد پس کیست آن که شما را پس از وی یاری دهد؟! و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل نمایند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (گمان کردید ممکن است پیامبر به شما خیانت کند؟! در حالی که) ممکن نیست هیچ پیامبری خیانت کند! و هر کس خیانت کند، روز رستاخیز، آنچه را در آن خیانت کرده، با خود (به صحنه محشر) می آورد؛ سپس به هر کس، آنچه را فراهم کرده (و انجام داده است)، بطور کامل داده می شود؛ و (به همین دلیل) به آنها ستم نخواهد شد (چرا که محصول اعمال خود را خواهند دید). _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ پیامبری را نسزد که خیانت ورزد، و هر کس خیانت ورزد، روز قیامت با آنچه در آن خیانت کرده بیاید؛ آنگاه به هر کس [پاداش] آنچه کسب کرده، به تمامی داده می شود، و بر آنان ستم نرود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ پیامبری را (از نظر شرایع آسمانی و عقل سلیم) نسزد که (به امت خود در اموال غنائم و غیره) خیانت کند، و هر کس خیانت نماید در روز قیامت همراه آنچه خیانت کرده بیاید، سپس به هر نفسی در برابر آنچه به دست آورده جزای کامل داده شود و به آنان ستم نرود و از حقشان کم نگردد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که از رضای خدا پیروی کرده، همانند کسی است که به خشم و غضب خدا بازگشته؟! و جایگاه او جهنم، و پایان کار او بسیار بد است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی که خشنودی خدا را پیروی می کند، چون کسی است که به خشمی از خدا دچار گردیده و جایگاهش جهنم است؟ و چه بد بازگشتگاهی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که از رضای خدا پیروی کرده همانند کسی است که (به سوی حق) با خشم خدا بازگشته و جایگاه او جهنم است؟! و آن بد بازگشتگاهی است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر یک از آنان، درجه و مقامی در پیشگاه خدا دارند؛ و خداوند به آنچه انجام می دهند، بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: [هر یک از] ایشان را نزد خداوند درجاتی است، و خدا به آنچه می کنند بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها (مؤمنان و کافران) در نزد خدا طبقاتی هستند (هر

یک از دو گروه نسبت به دیگری و هر گروهی نسبت به افراد خود طبقه بندی شده اند) و خدا به آنچه می کنند بیناست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند بر مؤمنان منت نهاد [= نعمت بزرگی بخشید] هنگامی که در میان آنها، پیامبری از خودشان برانگیخت؛ که آیات او را بر آنها بخواند، و آنها را پاک کند و کتاب و حکمت بیاموزد؛ هر چند پیش از آن، در گمراهی آشکاری بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: به یقین، خدا بر مؤمنان منت نهاد [که] پیامبری از خودشان در میان آنان برانگیخت، تا آیات خود را بر ایشان بخواند و پاکشان گرداند و کتاب و حکمت به آنان بیاموزد، قطعاً پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند بر مؤمنان منت نهاد آن گاه که در میان آنها فرستاده ای از خودشان (نه از فرشته و نه از جن) برانگیخت که آیات او را بر آنها می خواند و پاکشان می گرداند و کتاب (آسمانی) و احکام شریعت و معارف عقلی به آنها می آموزد، و حقیقت این است که آنان پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا هنگامی که مصیبتی (در میدان جنگ احد) به شما رسید، در حالی که دو برابر آن را (در میدان جنگ بدر بر دشمن) وارد ساخته بودید، گفتید: «این مصیبت از کجاست؟! بگو: «از ناحیه خود شماست (که در

میدان جنگ احد، با دستور پیامبر مخالفت کردید)! خداوند بر هر چیزی قادر است. (و چنانچه روش خود را اصلاح کنید، در آینده شما را پیروز می کند.)» _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا چون به شما [در نبرد احد] مصیبتی رسید - [با آنکه در نبرد بدر] دو برابرش را [به دشمنان خود] رساندید - گفتید: «این [مصیبت] از کجا [به ما رسید]؟» بگو: «آن از خود شما [و ناشی از بی انضباطی خودتان] است.» آری! خدا به هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا آن گاه که به شما مصیبتی رسید (در جنگ احد هفتاد نفر کشته دادید) که البته دو برابر آن را شما (به آنها) رسانده بودید (در جنگ بدر هفتاد نفر آنها را کشته و هفتاد نفر را اسیر کرده بودید) می گوئید: این مصیبت چگونه و از کجاست؟! بگو: از جانب خودتان است (زیرا در جنگ بدر گفتید هفتاد اسیر را به فدیه آزاد می کنیم بعدا به عدد آنها کشته می دهیم و نیز در این جنگ از دستور پیامبر تخلف کردید) همانا خداوند بر همه چیز تواناست

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقَى الْجَمْعَانِ فَيَاذَنَ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۶۶) ترجمه: (۱)

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ (۱۶۷) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَءُوا عَنِّي أَنْفُسِكُمْ الْمَوْتُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۶۸) ترجمه: (۳)

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ (۱۶۹) ترجمه: (۴)

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۱۷۰) ترجمه: (۵)

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۷۱) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ (۱۷۲) ترجمه: (۷)

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ (۱۷۳) ترجمه: (۸)

ص: ۷۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه (در روز احد)، در روزی که دو دسته [= مؤمنان و کافران] با هم نبرد کردند به شما رسید، به فرمان خدا (و طبق سنت الهی) بود؛ و برای این بود که مؤمنان را مشخص کند. ترجمه استاد فولادوند: و روزی که [در احد] آن دو گروه با هم برخورد کردند، آنچه به شما رسید به اذن خدا بود [تا شما را بیازماید] و مؤمنان را معلوم بدارد؛ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه (از شکست بزرگ و کشته شدن هفتاد نفر در جنگ احد) روزی که دو گروه با هم برخورد کردند، به شما رسید به اذن و ترخیص خدا بود (تا شما را بیازماید) و تا مؤمنین را معلوم بدارد (و علم ازلیش بر معلوم فعلی منطبق گردد)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نیز برای این بود که منافقان شناخته شوند؛ آنهایی که به ایشان گفته شد: «بیاید در راه خدا نبرد کنید! یا (حداقل) از حریم خود، دفاع نمایید!» گفتند: «اگر می دانستیم جنگی روی خواهد داد، از شما پیروی می کردیم. (اما می دانیم جنگی نمی شود.)» آنها در آن هنگام، به کفر نزدیکتر بودند تا به ایمان؛ به زبان خود چیزی می گویند که در دلهایشان نیست! و خداوند از آنچه کتمان می کنند، آگاهتر است. ترجمه استاد فولادوند: همچنین کسانی را که دو رویی نمودند [نیز] معلوم بدارد. و به ایشان گفته شد: «بیاید در راه خدا بجنگید یا دفاع کنید.» گفتند: «اگر جنگیدن می دانستیم مسلماً از شما پیروی می کردیم.» آن روز، آنان به کفر نزدیکتر بودند تا به ایمان. به زبان خویش چیزی می گفتند که در دلهایشان نبود، و خدا به آنچه می نرفتند داناتر است. ترجمه آیت الله مشکینی: و تا معلوم بدارد کسانی را که نفاق ورزیدند و (چون) به آنها گفته شد بیاید در راه خدا بجنگید یا (از حریم خود) دفاع کنید، گفتند: اگر ما آشنا به جنگ بودیم حتماً از شما پیروی می کردیم! آنها به کفر در آن روز نزدیکتر بودند تا ایمان آنها همواره به دهان های خود چیزی را می گویند که در دل هایشان نیست، و خدا به آنچه کتمان می کنند داناتر است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (منافقان) آنها هستند که به برادران خود -در حالی که از حمایت آنها دست کشیده بودند- گفتند: «اگر آنها از ما پیروی می کردند، کشته نمی شدند!» بگو: «مگر شما می توانید مرگ افراد را پیش بینی کنید؟! پس مرگ را از خودتان دور سازید اگر راست می گوید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که [خود در خانه] نشستند و در باره دوستان خود گفتند: «اگر از ما پیروی می کردند کشته نمی شدند.» بگو: «اگر راست می گوید مرگ را از خودتان دور کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنهايي که خود (از جنگ) باز نشستند و درباره برادرانشان (برادران نسبی یا هم مسلکان خود که در جنگ احد کشته شدند)، گفتند: اگر آنها از ما اطاعت می کردند کشته نمی شدند! بگو: (حال که شما راه فرار از مرگ را می دانید) پس مرگ را از خود دفع کنید اگر راستگوید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ای پیامبر!) هرگز گمان مبر کسانی که در راه خدا کشته شدند، مردگانند! بلکه آنان زنده اند، و نزد پروردگارشان روزی داده می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده اند، مرده میندار، بلکه زنده اند که نزد پروردگارشان روزی داده می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز گمان مبر کسانی که در راه خدا کشته شدند مرده اند، بلکه زنده اند و در نزد پروردگارشان روزی داده می شوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها بخاطر نعمتهای فراوانی که خداوند از فضل خود به ایشان بخشیده است، خوشحالند؛ و بخاطر کسانی که هنوز به آنها ملحق نشده اند [= مجاهدان و شهیدان آینده]، خوشوقتند؛ (زیرا مقامات برجسته آنها را در آن جهان می بینند؛ و می دانند) که نه ترسی بر آنهاست، و نه غمی خواهند داشت. _____ ترجمه استاد فولادوند: به آنچه خدا از فضل خود به آنان داده است شادمانند، و برای کسانی که از پی ایشانند و هنوز به آنان نپیوسته اند شادی می کنند که نه بیمی بر ایشان است و نه اندوهگین می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که به آنچه خداوند از فضل خود به آنها داده شادمانند و نسبت به کسانی که در پی آنان (هنوز) به آنها نپیوسته اند (کسانی که هنوز شهید نشده اند) شادی می کنند که نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهگین خواهند بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از نعمت خدا و فضل او (نسبت به خودشان نیز) مسرورند؛ و (می بینند که) خداوند، پاداش مؤمنان را ضایع نمی کند؛ (نه پاداش شهیدان، و نه پاداش مجاهدانی که شهید نشدند). _____ ترجمه استاد فولادوند: بر نعمت و فضل خدا و اینکه خداوند پاداش مؤمنان را تباه نمی گرداند، شادی می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به نعمت و بخششی از سوی خداوند شادمانند و نیز از این که خداوند پاداش مؤمنان را تباه نمی سازد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که دعوت خدا و پیامبر (ص) را، پس از آن همه جراحاتی که به ایشان رسید، اجابت کردند؛ (و هنوز زخمهای میدان احد التیام نیافته بود، به سوی میدان «حمرار الاسد» حرکت نمودند؛) برای کسانی از آنها، که نیکی کردند و تقوا پیش گرفتند، پاداش بزرگی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که [در نبرد احد] پس از آنکه زخم برداشته بودند، دعوت خدا و پیامبر [او] را اجابت کردند، برای کسانی از آنان که نیکی و پرهیزگاری کردند پاداشی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که (بعد از جنگ احد، دعوت) خدا و فرستاده او را (برای تعقیب سپاه قریش) اجابت نمودند پس از آنکه زخم و جراحت بدانها رسیده بود، برای کسانی از آنها که نیکی کرده و پروا پیشه نمودند پاداشی بزرگ است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها کسانی بودند که (بعضی از) مردم، به آنان گفتند: «مردم [= لشکر دشمن] برای (حمله به) شما اجتماع کرده اند؛ از آنها بترسید!» اما این سخن، بر ایمانشان افزود؛ و گفتند: «خدا ما را کافی است؛ و او بهترین حامی ماست.» _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که [برخی از] مردم به ایشان گفتند: «مردمان برای [جنگ با] شما گرد آمده اند؛ پس، از آن بترسید.» و [لی این سخن] بر ایمانشان افزود و گفتند: «خدا ما را بس است و نیکو حمایتگری است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که مردم به آنها گفتند که مردم (مکه) برای (نبرد با) شما اجتماع کرده اند، از آنان بترسید، اما (این خبر) بر ایمان آنان افزود و گفتند: خدا ما را کافی است و او خوب و کیلی است

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ (١٧٤) ترجمه: (١)

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (١٧٥) ترجمه: (٢)

وَلَا يَخْزِنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَصُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١٧٦) ترجمه: (٣)

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَصُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٧٧) ترجمه: (٤)

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّى لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّى لَهُمْ لِيُزِدُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (١٧٨) ترجمه: (٥)

مَا كَانَ اللَّهُ لِيُذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُّسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ (١٧٩) ترجمه: (٦)

وَلَمَّا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١٨٠) ترجمه: (٧)

ص: ٧٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به همین جهت، آنها (از این میدان)، با نعمت و فضل پروردگارشان، بازگشتند؛ در حالی که هیچ ناراحتی به آنان نرسید؛ و از رضای خدا، پیروی کردند؛ و خداوند دارای فضل و بخشش بزرگی است. _____ ترجمه استاد فولادوند : پس با نعمت و بخششی از جانب خدا، [از میدان نبرد] بازگشتند، در حالی که هیچ آسیبی به آنان نرسیده بود، و همچنان خشنودی خدا را پیروی کردند، و خداوند دارای بخششی عظیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس با نعمتی از جانب خداوند (صحت و عافیت) و فضلی (سود تجارتي در مسیرشان) بازگشتند در حالی که هیچ بدی و آسیبی بدانها نرسید و پیروی از خشنودی خدا نمودند، و خداوند دارای فضلی بزرگ است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این فقط شیطان است که پیروان خود را (با سخنان و شایعات بی اساس)، می ترساند. از آنها ترسید! و تنها از من بترسید اگر ایمان دارید! _____ ترجمه استاد فولادوند : در واقع، این شیطان است که دوستانش را می ترساند؛ پس اگر مؤمنید از آنان مترسید و از من بترسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : جز این نیست که آن (کس که از دشمن می ترساند) شیطان است که دوستان خود را (با شایعات) می ترساند، پس از آنها مترسید و از من بترسید اگر مؤمنید

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که در راه کفر، شتاب میکنند، تو را غمگین نسازند! به یقین، آنها هرگز زبانی به خداوند نمی رسانند. (بعلاوه) خدا می خواهد (آنها را به حال خودشان واگذارد؛ و در نتیجه)، بهره ای برای آنها در آخرت قرار ندهد. و برای آنها مجازات بزرگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی که در کفر می

کوشند، تو را اندوهگین نسازند؛ که آنان هرگز به خدا هیچ زیانی نمی رسانند. خداوند می خواهد در آخرت برای آنان بهره ای قرار ندهد، و برای ایشان عذابی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و مبادا کسانی که در راه کفر می شتابند تو را اندوهگین سازند، آنها هرگز به خداوند هیچ زیانی نمی رسانند، خدا می خواهد برای آنها (به خاطر طغیانشان) هیچ نصیبی در آخرت ننهد، و برای آنان عذابی بزرگ است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (آری)، کسانی که ایمان را دادند و کفر را خریداری کردند، هرگز به خدا زیانی نمی رسانند؛ و برای آنها، مجازات دردناکی است! _____ ترجمه استاد فولادوند : در حقیقت، کسانی که کفر را به [بهای] ایمان خریدند، هرگز به خداوند هیچ زیانی نخواهند رسانید، و برای آنان عذابی دردناک است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا کسانی که کفر را به بهای دادن ایمان خریدند هرگز به خدا هیچ ضرری نمی زنند، و آنان را عذابی دردناک است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها که کافر شدند، (و راه طغیان پیش گرفتند)، تصور نکنند اگر به آنان مهلت می دهیم، به سودشان است! ما به آنان مهلت می دهیم فقط برای اینکه بر گناهان خود بیفزایند؛ و برای آنها، عذاب خوارکننده ای (آماده شده) است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و البته نباید کسانی که کافر شده اند تصور کنند اینکه به ایشان مهلت می دهیم برای آنان نیکوست؛ ما فقط به ایشان مهلت می دهیم تا بر گناه [خود] بیفزایند، و [آنگاه] عذابی خفت آور خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و کسانی که کفر ورزیدند گمان نکنند که آنچه به آنها مهلت می دهیم به خیر آنهاست، جز این نیست که مهلتشان می دهیم تا (متذکر شوند لکن نتیجه این می شود که) بر گناه (خویش) بیفزایند، و برای آنها عذابی خوارکننده است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : چنین نبود که خداوند، مؤمنان را به همان گونه که شما هستید واگذارد؛ مگر آنکه ناپاک را از پاک جدا سازد. و نیز چنین نبود که خداوند شما را از اسرار غیب، آگاه کند (تا مؤمنان و منافقان را از این راه بشناسید؛ این بر خلاف سنت الهی است؛) ولی خداوند از میان رسولان خود، هر کس را بخواهد برمیگزیند؛ (و قسمتی از اسرار نهران را که برای مقام رهبری او لازم است، در اختیار او می گذارد.) پس (اکنون که این جهان، بوته آزمایش پاک و ناپاک است)، به خدا و رسولان او ایمان بیاورید! و اگر ایمان بیاورید و تقوا پیشه کنید، پاداش بزرگی برای شماست. _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا بر آن نیست که مؤمنان را به این [حالی] که شما بر آن هستید،

واگذارد، تا آنکه پلید را از پاک جدا کند. و خدا بر آن نیست که شما را از غیب آگاه گرداند، ولی خدا از میان فرستادگانش هر که را بخواهد برمی گزیند. پس، به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید؛ و اگر بگروید و پرهیزگاری کنید، برای شما پاداشی بزرگ خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند بر آن نیست که مؤمنان را بر این حالی که شما بر آنید (مؤمن و منافق به هم مخلوطید) واگذارد تا آنکه پلید را از پاک (به واسطه وحی بر پیامبر یا به آزمایش های گوناگون) جدا سازد، و (نیز سنت) خداوند بر آن نیست که شما را از اسرار غیب (و بواطن یکدیگر) مطلع سازد، و لکن از (میان) فرستادگانش هر که را بخواهد برمی گزیند (و به او علم غیب، به اندازه نیاز رسالتش می آموزد)، پس به خدا (در اجراء سنن تکوین و تشریح) و به فرستادگانش ایمان آورید، و اگر ایمان آورید و پروا پیشه کنید شما را پاداشی بزرگ خواهد بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که بخل می ورزند، و آنچه را خدا از فضل خویش به آنان داده، انفاق نمی کنند، گمان نکنند این کار به سود آنها است؛ بلکه برای آنها شر است؛ بزودی در روز قیامت، آنچه را نسبت به آن بخل ورزیدند،

همانند طوقی به گردنشان می افکنند. و میراث آسمانها و زمین، از آن خداست؛ و خداوند، از آنچه انجام می دهید، آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که به آنچه خدا از فضل خود به آنان عطا کرده، بخل می ورزند، هرگز تصور نکنند که آن [بخل] برای آنان خوب است، بلکه برایشان بد است. به زودی آنچه که به آن بخل ورزیده اند، روز قیامت طوق گردنشان می شود. میراث آسمانها و زمین از آن خداست، و خدا به آنچه می کنید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که به آنچه خدا از فضل و رحمتش به آنها داده (از علم به کتاب آسمانی و مال دنیا) بخل می ورزند گمان نکنند که آن بخل به خیر آنهاست، بلکه شری است برای آنها، به زودی آنچه بدان بخل ورزیده اند (تجسم عینی آن علم و مال به صورت زنجیر) در روز قیامت طوق گردنشان می شود، و میراث آسمان ها و این زمین از آن خداست (همه فانی می شوند و او می ماند) و خدا به آنچه می کنید آگاه است

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (۱۸۱) ترجمه: (۱)

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ (۱۸۲) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عٰهَدَ إِلَيْنَا آلَا نُؤْمِنُ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِينَا بَقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۸۳) ترجمه: (۳)

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ (۱۸۴) ترجمه: (۴)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُرُورِ (۱۸۵) ترجمه: (۵)

لَتَبْلُوَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَشِيعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَىٰ كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (۱۸۶) ترجمه: (۶)

ص: ۷۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، سخن آنها را که گفتند: «خدا فقیر است، و ما بی نیازیم»، شنید! به زودی آنچه را گفتند، خواهیم نوشت؛ و (همچنین) کشتن پیامبران را بناحق (می نویسیم)؛ و به آنها می گوئیم: «بچشید عذاب سوزان را (در برابر کارهایتان!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: مسلماً خداوند، سخن کسانی را که گفتند: «خدا نیازمند است و ما توانگریم»، شنید. به زودی آنچه را گفتند، و بناحق کشتن آنان پیامبران را، خواهیم نوشت و خواهیم گفت: «بچشید عذاب سوزان را.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند سخن کسانی را که (چون شنیدند خدا از مردم وام می خواهد) گفتند: حتما خدا فقیر است و ما بی نیازیم، شنید به زودی آنچه را گفتند و کشتار به ناحقشان انبیاء الهی را خواهیم نوشت و (در روز قیامت) گوئیم: بچشید عذاب سوزان را

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر چیزی است که دستهای شما از پیش فرستاده (و نتیجه کار شماس) و بخاطر آن است که خداوند، به بندگان (خود)، ستم نمی کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: این [عقوبت] به خاطر کار و کردار پیشین شماس، [و گرنه] خداوند هرگز نسبت به بندگان [خود] بیدادگر نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (عذاب) به خاطر کارهایی است که به دست خود از پیش فرستادید، و گرنه خداوند هرگز به بندگان ستمکار نیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اینها) همان کسانی (هستند) که گفتند: «خداوند از ما پیمان گرفته که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم تا (این معجزه را انجام دهد): یک قربانی بیاورد، که آتش [= صاعقه آسمانی] آن را بخورد!» بگو: «پیامبرانی پیش از من، برای شما آمدند؛ و دلایل روشن، و آنچه را گفتید آوردند؛ پس چرا آنها را به قتل رساندید اگر راست می گوئید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که گفتند: «خدا با ما پیمان بسته که به هیچ پیامبری ایمان

نیاوریم تا برای ما قربانیی بیاورد که آتش [آسمانی] آن را [به نشانه قبول] بسوزاند.» بگو: «قطعاً پیش از من، پیامبرانی بودند که دلایل آشکار را با آنچه گفتید، برای شما آوردند. اگر راست می‌گویید، پس چرا آنان را کشتید؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که گفتند: همانا خداوند (در کتاب‌های آسمانی) به ما سفارش کرده که هرگز به فرستاده‌ای ایمان نیاوریم تا برای ما قربانیی بیاورد که آتش (آسمانی به علامت قبول) آن را بسوزاند. بگو: بی‌شک فرستادگانی پیش از من دلایل روشن و آنچه گفتید برای شما آوردند (مانند زکریا و یحیی) پس چرا آنها را کشتید اگر راست‌گویید؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس (اگر این بهانه جویان)، تو را تکذیب کنند، (چیز تازه‌ای نیست؛) رسولان پیش از تو (نیز) تکذیب شدند؛ پیامبرانی که دلایل آشکار، و نوشته‌های متین و محکم، و کتاب روشنی بخش آورده بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر تو را تکذیب کردند، بدان که پیامبرانی [هم] که پیش از تو، دلایل روشن و نوشته‌ها و کتاب روشن آورده بودند، تکذیب شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر تو را تکذیب کردند همانا فرستادگانی هم که پیش از تو با دلایل روشن و نوشته‌ها (ی حکمت و اندرز) و کتاب روشن و روشنگر (دین و شریعت) آمده بودند تکذیب شدند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کسی مرگ را می‌چشد؛ و شما پاداش خود را بطور کامل در روز قیامت خواهید گرفت؛ آنها که از آتش (دوزخ) دور شده، و به بهشت وارد شوند نجات یافته و رستگار شده‌اند و زندگی دنیا، چیزی جز سرمایه فریب نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر جاننداری چشنده [طعم] مرگ است، و همانا روز رستخیز پادشاهیتان به طور کامل به شما داده می‌شود. پس هر که را از آتش به دور دارند و در بهشت درآورند قطعاً کامیاب شده‌است؛ و زندگی دنیا جز مایه فریب نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر جاننداری (به ناچار) چشنده مرگ است، و جز این نیست که پاداش‌های شما در روز قیامت تماماً داده می‌شود، پس هر که را از آتش دور دارند و به بهشت درآورند حَقّاً که کامیاب شده‌است، و این زندگی دنیا جز کالای فریب نیست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین (همه شما) در اموال و جانهای خود، آزمایش می‌شوید! و از کسانی که پیش از شما به آنها کتاب (آسمانی) داده شده [= یهود]، و (همچنین) از مشرکان، سخنان آزاردهنده فراوان خواهید شنید! و اگر استقامت کنید و تقوا پیشه سازید، (شایسته‌تر است؛ زیرا) این از کارهای مهم و قابل اطمینان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً در مالها و جانهایتان آزموده خواهید شد، و از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده و [نیز] از کسانی که به شرک گراییده‌اند، [سخنان دل‌آزار بسیاری خواهید شنید، و] لی [اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید، این [ایستادگی] حاکی از عزم استوار [شما] در کارهاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً درباره مال‌ها و جان‌هایتان آزمایش خواهید شد و حتماً از کسانی که به آنها پیش از شما کتاب (آسمانی) داده شده و نیز از کسانی که شرک ورزیده‌اند سخنان دل‌آزار بسیاری (در انکار و استهزاء دین و پیامبر، و تحریک مردم علیه اسلام) خواهید شنید، و اگر صبر و پروا پیشه کنید این (استقامت) حتماً از کارهای بزرگ و درخور اهمیت است

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَمَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُخِيسَ مَا يَشْتَرُونَ
(۱۸۷) ترجمه: (۱)

لَمَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُتُوا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبْهُمْ بِمَفَازِهِمْ مِنَ الْعَذَابِ أَلَيْسَ أَلِيمٌ (۱۸۸)
ترجمه: (۲)

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۸۹) ترجمه: (۳)

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ (۱۹۰) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ (۱۹۱) ترجمه: (۵)

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (۱۹۲) ترجمه: (۶)

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ (۱۹۳) ترجمه: (۷)

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ (۱۹۴) ترجمه: (۸)

ص: ۷۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که خدا، از کسانی که کتاب (آسمانی) به آنها داده شده، پیمان گرفت که حتماً آن را برای مردم آشکار سازید و کتمان نکنید! ولی آنها، آن را پشت سر افکندند؛ و به بهای کمی فروختند؛ و چه بد متاعی می خرنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و [یاد کن] هنگامی را که خداوند از کسانی که به آنان کتاب داده شده، پیمان گرفت که حتماً باید آن را [به وضوح] برای مردم بیان نمایید و کتمانش نکنید. پس، آن [عهد] را پشت سر خود انداختند و در برابر آن، بهایی ناچیز به دست آوردند، و چه بد معامله ای کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آر) هنگامی که خداوند از کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) داده شد پیمان گرفت، که البته باید (حقایق) آن را برای مردم بیان کنید و پنهان مدارید، پس آن (کتاب و پیمان) را به پشت سر خود افکندند (نادیده گرفتند) و در مقابل آن اندک بهایی به دست آوردند، پس بد چیزی است آنچه پیوسته به دست می آورند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گمان مبر آنها که از اعمال (زشت) خود خوشحال می شوند، و دوست دارند در برابر کار (نیکی) که انجام نداده اند مورد ستایش قرار گیرند، از عذاب (الهی) برکنارند! (بلکه) برای آنها، عذاب دردناکی است! _____ ترجمه استاد فولادوند : البته گمان مبر کسانی که بدانچه کرده اند شادمانی می کنند و دوست دارند به آنچه نکرده اند مورد ستایش قرار گیرند، قطعاً گمان مبر که برای آنان نجاتی از عذاب است، [که] عذابی دردناک خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : هرگز گمان مبر کسانی که به آنچه به جا آورده اند (از

کتمان آیات کتاب آسمانی و منع مردم از اسلام) شادمانی می کنند و دوست دارند به آنچه نکرده اند ستایش شوند، آری گمان مبر که آنها نجاتی از عذاب دارند، بلکه آنها را عذابی دردناک است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و حکومت آسمانها و زمین، از آن خداست؛ و خدا بر همه چیز تواناست.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند بر هر چیزی

تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ملکیت حقیقی و حاکمیت تام آسمانها و این زمین از آن

خداوند است (زیرا آفرینش، حفظ، تدبیر و فانی نمودن همه تحت اراده اوست) و خدا بر هر چیزی تواناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً در آفرینش آسمانها و زمین، و آمد و رفت شب و روز، نشانه های (روشنی) برای

خردمندان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: مسلماً در آفرینش آسمانها و زمین، و در پی یکدیگر

آمدن شب و روز، برای خردمندان نشانه هایی [قانع کننده] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقاً

که در آفرینش آسمانها و این زمین و آمد و رفت شب و روز نشانه هایی است (از قدرت و علم و حکمت خدا) برای

صاحبان عقل و خرد ناب

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که خدا را در حال ایستاده و نشسته، و آنگاه که بر پهلو خوابیده اند، یاد می کنند؛

و در اسرار آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند؛ (و می گویند): بار الها! اینها را بیهوده نیافریده ای! منزهی تو! ما را از عذاب

آتش، نگاه دار! _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که خدا را [در همه احوال] ایستاده و نشسته، و به

پهلو آرمیده یاد می کنند، و در آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند [که: پروردگارا، اینها را بیهوده نیافریده ای؛ منزهی تو!

پس ما را از عذاب آتش دوزخ در امان بدار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که خدا را ایستاده و

نشسته و (خفته) بر پهلوهای خود یاد می کنند، و در (اسرار) آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند (و از ته دل یا توأم با زبان

می گویند) پروردگارا، این (دستگاه عظیم) را بیهوده نیافریدی، تو (از کار بیهوده و باطل) منزهی، (و لا بد برای هدف والای

تکلیف ذوی العقول و حصول استحقاق ثواب و عقاب در دنیا و فعلیت آن در آخرت است) پس ما را از عذاب آتش نگاه دار

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! هر که را تو (بخاطر اعمالش)، به آتش افکنی، او را خوار و رسوا ساخته ای! و

برای افراد ستمگر، هیچ یآوری نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، هر که را تو در آتش

درآوری، یقیناً رسوایش کرده ای، و برای ستمکاران یاورانی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

پروردگارا، مسلماً تو هر کس را به آتش (جهنم) درآوری حتماً او را خوار و رسوا کرده ای، و ستمکاران را هرگز یاورانی

نخواهد بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! ما صدای منادی (تو) را شنیدیم که به ایمان دعوت می کرد که: «به پروردگار

خود، ایمان بیاورید!» و ما ایمان آوردیم؛ پروردگارا! گناهان ما را ببخش! و بدیهای ما را ببپوشان! و ما را با نیکان (و در مسیر

آنها) بمیران! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، ما شنیدیم که دعوتگری به ایمان فرا می خواند

که: «به پروردگار خود ایمان آورید»، پس ایمان آوردیم. پروردگارا، گناهان ما را بیامرز، و بدیهای ما را بزدای و ما را در

زمره نیکان بمیران. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، همانا ندادهنده ای را شنیدیم که به ایمان

دعوت می کرد که به پروردگارتان ایمان آورید ما هم ایمان آوردیم پروردگارا، پس گناهانمان را بر ما ببخش و بدی هایمان

را از ما بزدای و ما را در زمره نیکوکاران بمیران

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! آنچه را به وسیله پیامبرانت به ما وعده فرمودی، به ما عطا کن! و ما را در روز

رستاخیز، رسوا مگردان! زیرا تو هیچ گاه از وعده خود، تخلف نمی کنی. _____ ترجمه استاد فولادوند :
پروردگارا، و آنچه را که به وسیله فرستادگانت به ما وعده داده ای به ما عطا کن، و ما را روز رستاخیز رسوا مگردان، زیرا تو
وعده ات را خلاف نمی کنی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پروردگارا، و آنچه را که بر زبان
فرستادگانت به ما وعده داده ای به ما عطا کن و در روز قیامت ما را خوار و رسوا مگردان، که تو هیچ گاه خلف وعده نمی
کنی

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَمَا أَضْمِعُ عَمَلٍ غَمَلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتِي بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضِ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ (١٩٥) ترجمه: (١)

لَا يَعْزُبُكَ قَلْبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ (١٩٦) ترجمه: (٢)

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (١٩٧) ترجمه: (٣)

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلَّابْرَارِ (١٩٨) ترجمه: (٤)

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَمَا يُسْتَرُونَ بآيَاتِ اللَّهِ ثَمَّنَا قَلِيلًا أَوْلَيْتَكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (١٩٩) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٢٠٠) ترجمه: (٦)

ص: ٧٦

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، درخواست آنها را پذیرفت؛ (و فرمود:) من عمل هیچ عمل کننده ای از شما را، زن باشد یا مرد، ضایع نخواهم کرد؛ شما ممنوعید، و از جنس یکدیگر! آنها که در راه خدا هجرت کردند، و از خانه های خود بیرون رانده شدند و در راه من آزار دیدند، و جنگ کردند و کشته شدند، یقین گناهانشان را می بخشم؛ و آنها را در باغهای بهشتی، که از زیر درختانش نهرها جاری است، وارد می کنم. این پاداشی است از طرف خداوند؛ و بهترین پاداشها نزد پروردگار است. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، پروردگارشان دعای آنان را اجابت کرد [و فرمود که:] من عمل هیچ صاحب عملی از شما را، از مرد یا زن، که همه از یکدیگرید، تباه نمی کنم؛ پس، کسانی که هجرت کرده و از خانه های خود رانده شده و در راه من آزار دیده و جنگیده و کشته شده اند، بدیهایشان را از آنان می زدایم، و آنان را در باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است درمی آورم؛ [این] پاداشی است از جانب خدا و پاداش نیکو نزد خداست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پروردگارشان دعای آنها را اجابت نمود که بی تردید من عمل هیچ عمل کننده ای از شما را- از مرد یا زن که همه از یکدیگرید و با هم پیوند دارید- ضایع نخواهم نمود. پس کسانی که هجرت نمودند و از خانه های خود رانده شدند و در راه من آزار و رنج دیدند و پیکار کردند و کشته شدند، حتما بدی های آنها را خواهم زدود و آنها را به بهشت هایی که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها جاری است وارد خواهم نمود، که پاداشی است از جانب خدا، و خداست که پاداش نیکو نزد اوست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: رفت و آمد (پیروزمندانه) کافران در شهرها، تو را نفریبد! _____ ترجمه استاد فولادوند: مبادا رفت و آمد [و جنب و جوش] کافران در شهرها تو را دستخوش فریب کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مبادا جنب و جوش و رفت و آمد (با امکانات و سودجویانه و

پیروزمندانه) کسانی که کفر ورزیده اند در شهرها تو را فریب دهد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این متاع ناچیزی است؛ و سپس جایگاهشان دوزخ، و چه بد جایگاهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [این] کالای ناچیز [و برخورداری اندکی] است؛ سپس جایگاهشان دوزخ

است، و چه بد قرارگاهی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این) برخورداری اندکی است (از دنیا)، سپس جایگاهشان جهنم است و آن بد آرامگاهی است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی کسانی (که ایمان دارند، و) از پروردگارشان می پرهیزند، برای آنها باغهایی از بهشت است، که از زیر درختانش نهرها جاری است؛ همیشه در آن خواهند بود. این، نخستین پذیرایی است که از سوی خداوند به آنها می رسد؛ و آنچه در نزد خداست، برای نیکان بهتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند:

ولی کسانی که پروای پروردگارشان را پیشه ساخته اند باغهایی خواهند داشت که از زیر [درختان] آن نهرها روان است. در آنجا جاودانه بمانند؛ [این] پذیرایی از جانب خداست، و آنچه نزد خداست برای نیکان بهتر است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: لکن آنان که از پروردگارشان پروا داشته اند، برای آنها بهشت هایی است که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها جاری است، در آنجا جاودانه اند، به عنوان نخستین پذیرایی از جانب خدا، و آنچه در نزد خداست (از رضوان و نعم ابدی) برای نیکوکاران بهتر است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از اهل کتاب، کسانی هستند که به خدا، و آنچه بر شما نازل شده، و آنچه بر خودشان نازل گردیده، ایمان دارند؛ در برابر (فرمان) خدا خاضعند؛ و آیات خدا را به بهای ناچیزی نمی فروشند. پاداش آنها، نزد پروردگارشان است. خداوند، سریع الحساب است. (تمام اعمال نیک آنها را به سرعت حساب می کند، و پاداش می دهد).

_____ ترجمه استاد فولادوند: و البته از میان اهل کتاب کسانی هستند که به خدا و بدانچه به سوی شما نازل شده و به آنچه به سوی خودشان فرود آمده ایمان دارند، در حالی که در برابر خدا خاشعند، و آیات خدا را به بهای ناچیزی نمی فروشند. اینانند که نزد پروردگارشان پاداش خود را خواهند داشت. آری! خدا زودشمار است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته از اهل کتاب کسانی هستند که به خدا و بدانچه به سوی شما نازل شده (قرآن) و به آنچه به سوی آنها نازل شده (کتاب های آسمانی پیشین) ایمان می آورند در حالی که در برابر خدا فروتن بوده، با (تحریف) آیات خداوند بهای اندکی به دست نمی آورند، آنها پاداشی درخور مقامشان در نزد پروردگار خود دارند

بی تردید خداوند زودرس به حساب است (پاداش کسی را از جهت حساب تأخیر نمی اندازد)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! (در برابر مشکلات و هوسها،) استقامت کنید! و در برابر دشمنان (نیز)، پایدار باشید و از مرزهای خود، مراقبت کنید و از خدا پرهیزید، شاید رستگار شوید! _____

ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، صبر کنید و ایستادگی ورزید و مرزها را نگهبانی کنید و از خدا پروا نمایید، امید است که رستگار شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید،

شکیبایی ورزید و دیگران را نیز به شکیبایی وادارید و در برابر دشمن پایدار کنید، و مرزداري نمایید، و از خد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا (۱) ترجمه: (۱)

وَأَتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا (۲) ترجمه: (۲)

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَتًى وَثَلَاثَ وَرُبَاعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِشَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا (۳) ترجمه: (۳)

وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَهُ فَإِنْ طَبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا (۴) ترجمه: (۴)

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا (۵) ترجمه: (۵)

وَابْتُلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبُرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا (۶) ترجمه: (۶)

ص: ۷۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! از (مخالفت) پروردگارتان بپرهیزید! همان کسی که همه شما را از یک انسان آفرید؛ و همسر او را (نیز) از جنس او خلق کرد؛ و از آن دو، مردان و زنان فراوانی (در روی زمین) منتشر ساخت. و از خدایی بپرهیزید که (همگی به عظمت او معترفید؛ و) هنگامی که چیزی از یکدیگر می خواهید، نام او را می برید! (و نیز) (از قطع رابطه با) خویشاوندان خود، بپرهیز کنید! زیرا خداوند، مراقب شماست. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، از پروردگارتان که شما را از «نفس واحدی» آفرید و جفتش را [نیز] از او آفرید، و از آن دو، مردان و زنان بسیاری پراکنده کرد، پروا دارید؛ و از خدایی که به [نام] او از همدیگر درخواست می کنید پروا نمایید؛ و زنهار از خویشاوندان مبرید، که خدا همواره بر شما نگهبان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، از پروردگارتان پروا کنید، آن خدایی که شما را از یک نفس بیافرید (از یک جاندار که او را از خاک و گل به نحو نخستین پدیده اعجازی، به نام آدم و انسان و بشر پدید آورد) و از جنس او (به همان گونه اعجازی) جفت او را آفرید (و میانشان عقد زوجیت بست) و از آن دو تن (به وسیله ازدواج برادر با خواهر در نخستین نسل آنان طبق تشریح اولی یا اضطراری، و یا نازل کردن پسران بهشتی برای دختران، و دختران بهشتی برای پسرانشان) مردان و زنان بسیاری را منتشر و پراکنده نمود و از خدایی که به نام او از یکدیگر درخواست می کنید و از (بریدن و قطع رابطه با) خویشاوندان پروا کنید، که همانا خداوند پیوسته بر شما مراقب و نگهبان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اموال یتیمان را (هنگامی که به حد رشد رسیدند) به آنها بدهید! و اموال بد (خود) را، با اموال خوب (آنها) عوض نکنید! و اموال آنان را همراه اموال خودتان (با مخلوط کردن یا تبدیل نمودن) نخورید، زیرا این گناه بزرگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اموال یتیمان را به آنان [باز] بدهید، و [مال پاک] و

[مرغوب آنان] را با [مال] ناپاک [خود] عوض نکنید؛ و اموال آنان را همراه با اموال خود مخورید که این گناهی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اموال یتیمان را (پس از بلوغ و رشدشان) به آنها بازدهید و (مال) پلید و حرام را با (مال) پاکیزه و حلال (به خاطر تفاوت قیمت) عوض نکنید (مال پست خود را با مال پرارزش آنها تبدیل نکنید) و اموال آنها را با خلط در اموال خود مخورید، که همانا آن گناهی بزرگ است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر می‌ترسید که (بهنگام ازدواج با دختران یتیم)، عدالت را رعایت نکنید، (از ازدواج با آنان، چشم پوشی کنید و) با زنان پاک (دیگر) ازدواج نمائید، دو یا سه یا چهار همسر و اگر می‌ترسید عدالت را (درباره همسران متعدد) رعایت نکنید، تنها یک همسر بگیرید، و یا از زنانی که مالک آنهاست استفاده کنید، این کار، از ظلم و ستم بهتر جلوگیری می‌کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر در اجرای عدالت میان دختران یتیم بیمناکید، هر چه از زنان [دیگر] که شما را پسند افتاد، دو دو، سه سه، چهار چهار، به زنی بگیرید. پس اگر بیم دارید که به عدالت رفتار نکنید، به یک [زن آزاد] یا به آنچه [از کنیزان] مالک شده‌اید [اکتفا کنید]. این [خودداری] نزدیکتر است تا به ستم گرایید [و بیهوده عیال وار گردید]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر بیم آن داشتید که نتوانید درباره دختران یتیم (در صورتی که با آنها طبق رسم آن روز ازدواج کنید) عدالت ورزید، پس با آنچه میلتان باشد از زنان (دیگر) دو تایی یا سه تایی یا چهارتایی ازدواج نمایید، و اگر بترسید از اینکه مبدا عدالت نورزید پس به یک زن یا کنیزی که خریده‌اید اکتفاء کنید، این کار نزدیکتر است به آنکه منحرف نشوید و ستم نکنید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مهر زنان را (بطور کامل) بعنوان یک بدهی (یا عطیه)، به آنان پردازید! (ولی) اگر آنها چیزی از آن را با رضایت خاطر به شما ببخشند، حلال و گوارا مصرف کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مهر زنان را به عنوان هدیه ای از روی طیب خاطر به ایشان بدهید؛ و اگر به میل خودشان چیزی از آن را به شما واگذاشتند، آن را حلال و گوارا بخورید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مهرهای زنان را با میل قلبی و به عنوان هدیه بدهید (گرچه فریضه واجب شما و عطیه الهی آنهاست) و اگر چیزی از آن را به رضای خاطر به شما ببخشند آن را نوش و گوارا مصرف نمایید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اموال خود را، که خداوند وسیله قوام زندگی شما قرار داده، به دست سفیهان نسپارید و از آن، به آنها روزی دهید! و لباس بر آنان بپوشانید و با آنها سخن شایسته بگویید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اموال خود را - که خداوند آن را وسیله قوام [زندگی] شما قرار داده - به سفیهان مدهید، و [لی] از [عواید] آن به ایشان بخورانید و آنان را پوشاک دهید؛ و با آنان سخنی پسندیده بگویید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اموالتان (و اموال یتیمان) را که خدا وسیله قوام (زندگی) شما قرار داده به سفیهان (و خود یتیمان) ندهید، و آنها را از درآمد آن مال روزی دهید و لباس بپوشانید، و با آنها به نحوی شایسته سخن بگویید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و یتیمان را چون به حد بلوغ برسند، بیازمایید! اگر در آنها رشد (کافی) یافتید، اموالشان را به آنها بدهید! و پیش از آنکه بزرگ شوند، اموالشان را از روی اسراف نخورید! هر کس که بی نیاز است، (از برداشت حق الزحمه) خودداری کند؛ و آن کس که نیازمند است، به طور شایسته (و مطابق زحمتی که می‌کشد)، از آن بخورد. و هنگامی که اموالشان را به آنها باز می‌گردانید، شاهد بگیرید! اگر چه خداوند برای محاسبه کافی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و یتیمان را بیازمایید تا وقتی به [سن] زناشویی برسند؛ پس اگر در ایشان رشد [فکری] یافتید، اموالشان را به آنان رد کنید، و آن را [از بیم آنکه مبدا] بزرگ شوند، به اسراف و شتاب مخورید. و آن کس که توانگر است

باید [از گرفتن اجرت سرپرستی] خودداری ورزد؛ و هر کس تهیدست است باید مطابق عرف [از آن] بخورد؛ پس هر گاه اموالشان را به آنان رد کردید بر ایشان گواه بگیرید، خداوند حسابرسی را کافی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و یتیمان را بیازمایید تا آن گاه که به حد ازدواج رسند (به حد توان آمیزش جنسی که نخستین مرحله تکامل روحی و جسمی بشر و هر حیوان است) پس اگر در آنان رشدی (از نظر فکر و عقل) دیدید اموالشان را به خودشان رد کنید، و آن را به اسراف و شتاب از (بیم) آنکه مبادا بزرگ شوند (و اموالشان را از شما پس بگیرند) مخورید، و آن کس (از اولیاء یتیمان) که بی نیاز باشد (از تصرف در آن) خودداری کند، و آن که فقیر باشد به مقدار متعارف (و حق الزحمه عادلانه) بخورد. پس هر گاه خواستید اموالشان را به خودشان رد کنید بر آنها گواه بگیرید (تا بعدا نزاعی پیش نیاید) و خداوند حسابرسی کافی است

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا (٧)
ترجمه: (١)

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا (٨) ترجمه: (٢)

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا (٩) ترجمه: (٣)

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا (١٠) ترجمه: (٤)

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ خِطِّ الْأُنثِيَنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آيَاتُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لِمَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (١١) ترجمه: (٥)

ص: ٧٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای مردان، از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان از خود بر جای می گذارند، سهمی است؛ و برای زنان نیز، از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان می گذارند، سهمی؛ خواه آن مال، کم باشد یا زیاد؛ این سهمی است تعیین شده و پرداختنی. _____ ترجمه استاد فولادوند: برای مردان، از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان [آنان] بر جای گذاشته اند سهمی [خواهد بود] - خواه آن [مال] کم باشد یا زیاد- نصیب هر کس مفروض شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای مردان از آنچه پدر و مادر و نزدیکانشان به جای گذارند بهره ای است، و برای زنان نیز از آنچه پدر و مادر و نزدیکانشان به جای گذارند بهره ای است، از آنچه اندک باشد یا بسیار، بهره ای معین و واجب. (اصل حکم طبق قانون عقل و سیره عقلا لازم، و کم و کیفش به تناسب هر شریعتی واجب است.

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر بهنگام تقسیم (ارث)، خویشاوندان (و طبقه ای که ارث نمی برند) و یتیمان و مستمندان، حضور داشته باشند، چیزی از آن اموال را به آنها بدهید! و با آنان به طور شایسته سخن بگویید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر گاه، خویشاوندان یتیمان و مستمندان در تقسیم [ارث] حاضر شدند، [چیزی] از آن را به ایشان ارزانی دارید و با آنان سخنی پسندیده گوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون هنگام قسمت میراث، خویشان (خویشانی که ارث نمی برند) و یتیمان و فقیران حضور یابند چیزی از آن اموال به آنان روزی دهید و به آنها سخنی نیکو و پسندیده گوید

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که اگر فرزندان ناتوانی از خود بیادگار بگذارند از آینده آنان می ترسند، باید (از ستم درباره یتیمان مردم) بترسند! از (مخالفت) خدا بپرهیزند، و سخنی استوار بگویند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که اگر فرزندان ناتوانی از خود بر جای بگذارند بر [آینده] آنان بیم دارند، باید [از ستم بر یتیمان مردم نیز] بترسند. پس باید از خدا پروا دارند و سخنی [بجا و] درست گویند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

کسانی که اگر پس از خود فرزندان ناتوان (از نظر سنی یا روانی) به جای گذارند درباره (آینده) آنها بیم دارند، باید بترسند (از اینکه به ایتام دیگران ستم کنند و در وصیت، به اولاد خود اجحاف نمایند). پس از خدا پروا کنند و (با یتیم دیگران) گفتاری استوار گویند (و در صرف اموال و وصیت به آن عدالت را رعایت نمایند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که اموال یتیمان را به ظلم و ستم می خورند، (در حقیقت،) تنها آتش می خورند؛ و بزودی در شعله های آتش (دوزخ) می سوزند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که اموال یتیمان را به ستم می خورند، جز این نیست که آتشی در شکم خود فرو می برند، و به زودی در آتشی فروزان در آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که اموال یتیمان را به ظلم می خورند جز این نیست که آتش در شکم خود فرو می برند (تجسم عینی هر تصرف در مال یتیم خوردن آتش در آخرت است) و به زودی (به فاصله ای اندک میان خوردن و مرگ) در آتش فروزان در آیند و حرارت آن را بچشند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند در باره فرزندانان به شما سفارش می کند که سهم (میراث) پسر، به اندازه سهم دو دختر باشد؛ و اگر فرزندان شما، (دو دختر و) بیش از دو دختر باشند، دو سوم میراث از آن آنهاست؛ و اگر یکی باشد، (از میراث)، از آن اوست. و برای هر یک از پدر و مادر او، یک ششم میراث است، اگر (میت) فرزندی داشته باشد؛ و اگر فرزندی نداشته باشد، و (تنها) پدر و مادر از او ارث برند، برای مادر او یک سوم است (و بقیه از آن پدر است)؛ و اگر او برادرانی داشته باشد، مادرش یک ششم می برد (و پنج ششم باقیمانده، برای پدر است). (همه اینها)، بعد از انجام وصیتی است که او کرده، و بعد از ادای دین است - شما نمی دانید پدران و مادران و فرزندانان، کدامیک برای شما سودمندترند!- این فریضه الهی است؛ و خداوند، دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند به شما در باره

فرزندانان سفارش می کند: سهم پسر، چون سهم دو دختر است. و اگر [همه ورثه]، [دختر] و [و] از دو تن بیشتر باشند، سهم آنان دو سوم ماترک است؛ و اگر [دختری که ارث می برد] یکی باشد، (نیمی از میراث از آن اوست، و برای هر یک از پدر و مادر وی [=متوفی] یک ششم از ماترک [مقرر شده] است، این در صورتی است که [متوفی] فرزندی داشته باشد. ولی اگر فرزندی نداشته باشد و [تنها] پدر و مادرش از او ارث برند، برای مادرش یک سوم است [و بقیه را پدر می برد]؛ و اگر او برادرانی داشته باشد، مادرش یک ششم می برد، [البته همه اینها] پس از انجام وصیتی است که او بدان سفارش کرده یا دینی [که باید استتفا شود]. شما نمی دانید پدران و فرزندانان کدام یک برای شما سودمندترند. [این] فرضی است از جانب خدا، زیرا خداوند دانا و حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند شما را در (باره میراث) اولادان

توصیه می کند که برای هر پسر به اندازه سهم دو دختر باشد، پس اگر (همه ورثه) زن باشند (دو دختر یا) بیش از دو دختر، دو سوم ماترک (میت به حکم اولی) از آن آنهاست (و بقیه نیز در فرض نبودن پدر و مادر به آنها برمی گردد) و اگر (وارث، تنها) یک دختر باشد نصف ماترک از آن اوست (و بقیه نیز اگر پدر و مادر نباشند به او برمی گردد)، و برای هر یک از پدر و مادر میت اگر فرزند داشته باشد یک ششم است، و اگر فرزندی نداشته و ارثش را تنها پدر و مادر می برند پس برای مادرش یک سوم مال است (و بقیه از آن پدر است)، و اگر میت برادرانی داشته باشد برای مادر یک ششم است، (همه اینها) پس از (بیرون کردن) وصیتی است که می کند یا دینی (که به گردن اوست). شما نمی دانید کدام یک از پدران و پسرانان به حال شما سودمندترند (بنا بر این از اختلاف سهم الارث تعجب و اعتراض نکنید. این طرز تقسیم) فریضه ای است از جانب خداوند، همانا خداوند همواره دانا و حکیم است

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوَصِّينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ
وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ تُوَصُّونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ
رَجُلٌ يُوْرَثُ كَمَالَهُ أَوْ امْرَأَةٌ وَهِيَ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّتِهِ يُوَصِّى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرِ مُضَارٍّ وَصِيَّتُهُ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ (١٢) ترجمه: (١)

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٣) ترجمه: (٢)

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ (١٤) ترجمه: (٣)

ص: ٧٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای شما، نصف میراث زنانان است، اگر آنها فرزندی نداشته باشند؛ و اگر فرزندی داشته باشند، یک چهارم از آن شماست؛ پس از انجام وصیتی که کرده اند، و ادای دین (آنها). و برای زنان شما، یک چهارم میراث شماست، اگر فرزندی نداشته باشید؛ و اگر برای شما فرزندی باشد، یک هشتم از آن آنهاست؛ بعد از انجام وصیتی که کرده اید، و ادای دین. و اگر مردی بوده باشد که کلاله [=خواهر یا برادر] از او ارث می برد، یا زنی که برادر یا خواهری دارد، سهم هر کدام، یک ششم است (اگر برادران و خواهران مادری باشند)؛ و اگر بیش از یک نفر باشند، آنها در یک سوم شریکند؛ پس از انجام وصیتی که شده، و ادای دین؛ بشرط آنکه (از طریق وصیت و اقرار به دین)، به آنها ضرر نزنند. این سفارش خداست؛ و خدا دانا و بردبار است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و نیمی از میراث همسرانان از آن شما [شوهران] است اگر آنان فرزندی نداشته باشند؛ و اگر فرزندی داشته باشند یک چهارم ماترک آنان از آن شماست، [البته] پس از انجام وصیتی که بدان سفارش کرده اند یا دینی [که باید استثنا شود]، و یک چهارم از میراث شما برای آنان است اگر شما فرزندی نداشته باشید؛ و اگر فرزندی داشته باشید، یک هشتم برای میراث شما از ایشان خواهد بود، [البته] پس از انجام وصیتی که بدان سفارش کرده اید یا دینی [که باید استثنا شود]، و اگر مرد یا زنی که از او ارث می برند کلاله [=بی فرزندی و بی پدر و مادر] باشد و برای او برادر یا خواهری باشد، پس برای هر یک از آن دو، یک ششم [ماترک] است؛ و اگر آنان بیش از این باشند در یک سوم [ماترک] مشارکت دارند، [البته] پس از انجام وصیتی که بدان سفارش شده یا دینی که [باید استثنا شود، به شرط آنکه از این طریق] زبانی [به ورثه] نرساند. این است سفارش خدا و خداست که دانا و بردبار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای شما نصف ما ترک زنانان است اگر برای آنها فرزندی (از شما یا از شوی دیگر) نباشد، و اگر آنها را فرزندی باشد یک چهارم ما ترک آنها از آن شماست پس از (بیرون کردن) وصیتی که آنها می کنند یا دینی (که بر گردن آنهاست)، و برای آنها (زنانان) یک چهارم ما ترک شماست اگر شما را (از او یا غیر او) فرزندی نباشد، و اگر شما را فرزندی باشد برای آنها یک هشتم از ما ترک شماست پس از (بیرون کردن) وصیتی که می کنید یا دینی (که بر عهده دارید). و اگر مردی یا زنی که از او ارث برده می شود پدر و مادر و اولاد نداشته باشد و او را یک برادر (مادری) یا یک خواهر (مادری) باشد برای هر یک از آن دو یک ششم ما ترک است (و بقیه نیز اگر اجدادی نداشته باشد به آنها بر می گردد) و اگر بیش از یک نفر باشند (برادر یا خواهر یا هر دو) آنها در یک سوم مال (به تساوی) شریک اند پس از (بیرون کردن) وصیتی که بدان توصیه می شود یا دینی (که بر عهده اوست) در صورتی که (در این وصیت و دین)

قصه زیانی به ورثه نباشد، سفارشی است از جانب خداوند، و خداوند دانا و بردبار است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها مرزهای الهی است؛ و هر کس خدا و پیامبرش را اطاعت کند، (و قوانین او را محترم بشمرد)، خداوند وی را در باغهایی از بهشت وارد می کند که همواره، آب از زیر درختانش جاری است؛ جاودانه در آن می ماند؛ و این، پیروزی بزرگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اینها احکام الهی است، و هر کس از خدا و پیامبر او اطاعت کند، وی را به باغهایی درآورد که از زیر [درختان] آن نهرها روان است. در آن جاودانه اند، و این همان کامیابی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اینها حدود خداوند است (احکام اوست که همانند حد و مرز قابل تجاوز نیست) و هر کس از خدا و فرستاده او فرمان برد او را به بهشت هایی که همواره از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها جاری است درمی آورد، در آنجا جاودانه اند، و این است کامیابی بزرگ

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن کس که نافرمانی خدا و پیامبرش را کند و از مرزهای او تجاوز نماید، او را در آتشی وارد می کند که جاودانه در آن خواهد ماند؛ و برای او مجازات خوارکننده ای است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس از خدا و پیامبر او نافرمانی کند و از حدود مقرر او تجاوز نماید، وی را در آتشی درآورد که همواره در آن خواهد بود و برای او عذابی خفت آور است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که خدا و فرستاده او را نافرمانی کند و از حدود او تجاوز نماید (با احکامش مخالفت کند) او را در آتشی که جاودانه در آن باشد درمی آورد و برای او عذابی خوارکننده است

وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نُسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَهُ مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا (۱۵) ترجمه: (۱)

وَالَّذَانِ يَأْتِيَانَهَا مِنْكُمْ فَادُّوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا (۱۶) ترجمه: (۲)

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (۱۷) ترجمه: (۳)

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْإِيمَانَ وَلَمَّا لَدِ الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (۱۸) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمَّا يَجْلُ لَكُمْ أَنْ تَرْتُوا النَّسَاءَ كَرْهًا وَلَمَّا تَغْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا (۱۹) ترجمه: (۵)

ص: ۸۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی از زنان شما که مرتکب زنا شوند، چهار نفر از مسلمانان را بعنوان شاهد بر آنها بطلبید! اگر گواهی دادند، آنان [= زنان] را در خانه ها (ی خود) نگاه دارید تا مرگشان فرارسد؛ یا اینکه خداوند، راهی برای آنها قرار دهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از زنان شما، کسانی که مرتکب زنا می شوند، چهار تن از میان خود [مسلمانان] بر آنان گواه بگیرید؛ پس اگر شهادت دادند، آنان [= زنان] را در خانه ها نگاه دارید تا مرگشان فرارسد یا خدا راهی برای آنان قرار دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از زن های شما آنان که عمل زشت (زنا یا مساحقه) مرتکب می شوند (ای حاکمان اسلامی به وسیله کسی که این تهمت را زده) چهار نفر مرد از خودتان (از مؤمنان) را بر آنها به گواهی طلبید، پس اگر گواهی دادند آنها را (به کیفر این عمل به عنوان حبس ابد) در خانه ها نگاه دارید تا مرگ جان آنها را بگیرد یا خداوند برای آنها راهی (دیگر) قرار دهد. (این حکم در صدر اسلام بود و پس از آن راه دیگر این شد که به جای حبس ابد، حد زنا بر آنان جاری گردد.

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از میان شما، آن مردان و زنانی که (همسر ندارند، و) مرتکب آن کار (زشت) می شوند، آنها را آزار دهید (و حد بر آنان جاری نمایید)! و اگر توبه کنند، و (خود را) اصلاح نمایند، (و به جبران گذشته پردازند)، از آنها درگذرید! زیرا خداوند، توبه پذیر و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان شما، آن دو تن را که مرتکب زشتکاری می شوند، آزارشان دهید؛ پس اگر توبه کردند و درستکار شدند از آنان صرف نظر کنید، زیرا خداوند توبه پذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر دو نفری از شما (هر مرد و زن بدون همسر) که آن عمل (زنا) را بجا می آورند آنها را (ای حکام اسلامی به وسیله اجراء حد الهی) بیازارید، و اگر (قبل از ثبوت جرم نزد قاضی) توبه کردند و به اصلاح پرداختند از آنان صرف نظر نمایید که همانا خداوند همواره توبه پذیر و مهربان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پذیرش توبه از سوی خدا، تنها برای کسانی است که کار بدی را از روی جهالت انجام

می دهند، سپس زود توبه می کنند. خداوند، توبه چنین اشخاصی را می پذیرد؛ و خدا دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: توبه، نزد خداوند، تنها برای کسانی است که از روی نادانی مرتکب گناه می شوند، سپس به زودی توبه می کنند؛ اینانند که خدا توبه شان را می پذیرد، و خداوند دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حقیقت، (پذیرش) توبه که (طبق وعده الهی) بر عهده خداوند است، برای کسانی است که کار زشت را از روی نادانی انجام می دهند، سپس به زودی (پیش از معاینه مرگ) توبه می کنند، آنها را که خداوند توبه شان را می پذیرد، و خدا همواره دانا و حکیم است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای کسانی که کارهای بد را انجام می دهند، و هنگامی که مرگ یکی از آنها فرا می رسد می گوید: «الآن توبه کردم!» توبه نیست؛ و نه برای کسانی که در حال کفر از دنیا می روند؛ اینها کسانی هستند که عذاب دردناکی برایشان فراهم کرده ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و توبه کسانی که گناه می کنند، تا وقتی که مرگ یکی از ایشان در رسد، می گوید: «اکنون توبه کردم»، پذیرفته نیست؛ و [نیز توبه] کسانی که در حال کفر می میرند، پذیرفته نخواهد بود، آنانند که برایشان عذابی دردناک آماده کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای کسانی که همواره گناهان را مرتکب می شوند تا چون مرگ یکی از آنان فرا رسد (یقین به مرگ پیدا کند یا حواس ظاهرشان آثار عالم برزخ را درک نماید) گوید: من الآن توبه کردم و نیز برای آنان که در حال کفر می میرند (پذیرش) توبه نیست آنها را که برایشان عذابی دردناک آماده کرده ایم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! برای شما حلال نیست که از زنان، از روی اکراه (و ایجاد ناراحتی برای آنها)، ارث ببرید! و آنان را تحت فشار قرار ندهید که قسمتی از آنچه را به آنها داده اید (از مهر)، تملک کنید! مگر اینکه آنها عمل زشت آشکاری انجام دهند. و با آنان، بطور شایسته رفتار کنید! و اگر از آنها، (بجهتی) کراهت داشتید، (فوراً تصمیم به جدایی نگیرید!) چه بسا چیزی خوشایند شما نباشد، و خداوند خیر فراوانی در آن قرار می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، برای شما حلال نیست که زنان را به اکراه ارث ببرید؛ و آنان را زیر فشار مگذارید تا بخشی از آنچه را به آنان داده اید [از چنگشان به در] ببرید، مگر آنکه مرتکب زشتکاری آشکاری شوند، و با آنها بشایستگی رفتار کنید؛ و اگر از آنان خوشتان نیامد، پس چه بسا چیزی را خوش نمی دارید و خدا در آن مصلحت فراوان قرار می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، بر شما حلال نیست زن ها (ی شوهر مرده) را به اکراه (همانند اموال شوهرانشان طبق سنت جاهلیت) به میراث برید، و حلال نیست زنانی را که شما وارث آنها هستید از ازدواج مانع شوید تا ارثشان را شما ببرید و (نیز) آنها را (که همسر شما نیستند) در تنگنا قرار دهید تا پاره ای از آنچه به آنها (به عنوان مهر) داده اید (از دستشان بیرون) ببرید مگر آنکه کار زشت آشکاری (مانند نشوز و زنا) مرتکب گردند (که در این صورت می توانید با تزییقات حلال چیزی بگیرید) و با آنان به نیکی معاشرت کنید، و اگر از آنها کراهت دارید (باز هم با آنان بسازید، زیرا) بسا هست که شما چیزی را مکروه دارید و خدا در آن خیر فراوانی قرار می دهد

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا (۲۰) ترجمه: (۱)

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا (۲۱) ترجمه: (۲)

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا (۲۲) ترجمه: (۳)

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْزَعْتُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ
مَنْ الرِّضَاعِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۲۳) ترجمه: (۴)

ص: ۸۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر تصمیم گرفتید که همسر دیگری به جای همسر خود انتخاب کنید، و مال فراوانی (بعنوان مهر) به او پرداخته اید، چیزی از آن را پس نگیرید! آیا برای بازپس گرفتن مهر آنان، به تهمت و گناه آشکار متوسل می شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خواستید همسری [دیگر] به جای همسر [پیشین خود] ستانید، و به یکی از آنان مال فراوانی داده باشید، چیزی از او پس مگیرید. آیا می خواهید آن [مال] را به بهتان و گناه آشکار بگیرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خواستید همسری را به جای همسری (همسر پیشین) تبدیل کنید و یکی از آنان را (که می خواهید رها کنید) مال فراوانی (به عنوان مهر) داده اید، چیزی از آن را پس مگیرید، آیا آن را از روی بهتان و افترا و گناهی آشکار می گیرید؟! (طبق سنت جاهلیت که به آنها افترا می بستند تا مجبور شوند و از مهرشان دست بردارند.

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چگونه آن را باز پس می گیرید، در حالی که شما با یکدیگر تماس و آمیزش کامل داشته اید؟ و (از این گذشته)، آنها (هنگام ازدواج)، از شما پیمان محکمی گرفته اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چگونه آن [مهر] را می ستانید با آنکه از یکدیگر کام گرفته اید، و آنان از شما پیمانی استوار گرفته اند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چگونه آن را بازپس می گیرید در حالی که شما (با تماس جسمی و روحی) به یکدیگر رسیده اید و آنان از شما پیمانی محکم (به وسیله عقد ازدواج) گرفته اند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با زنانی که پدران شما با آنها ازدواج کرده اند، هرگز ازدواج نکنید! مگر آنچه در گذشته (پیش از نزول این حکم) انجام شده است؛ زیرا این کار، عملی زشت و تنفرآور و راه نادرستی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و با زنانی که پدران شما به ازدواج خود در آورده اند، نکاح مکنید؛ مگر آنچه که پیشتر رخ داده است، چرا که آن، زشتکاری و [مایه] دشمنی، و بد راهی بوده است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و آن کس از زن ها را که پدران شما به همسری گرفته، به همسری مگیرید جز آنچه (در زمان جاهلیت) گذشته بی تردید این عمل بسیار زشت و مبعوض (خدا) و بد راه و رسمی است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حرام شده است بر شما، مادرانتان، و دختران، و خواهران، و عمه ها، و خاله ها، و دختران برادر، و دختران خواهر شما، و مادرانی که شما را شیر داده اند، و خواهران رضاعی شما، و مادران همسرانتان، و دختران

همسران که در دامان شما پرورش یافته اند از همسرانی که با آنها آمیزش جنسی داشته اید - و چنانچه با آنها آمیزش جنسی نداشته اید، (دختران آنها) برای شما مانعی ندارد- و (همچنین) همسرهای پسرانتان که از نسل شما هستند (-نه پسرخوانده ها- و) (نیز حرام است بر شما) جمع میان دو خواهر کنید؛ مگر آنچه در گذشته واقع شده؛ چرا که خداوند، آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [نکاح اینان] بر شما حرام شده است: مادرانتان، و دخترانتان، و خواهرانتان، و عمه هایتان، و خاله هایتان، و دختران برادر، و دختران خواهر، و مادرهایتان که به شما شیر داده اند، و خواهران رضاعی شما، و مادران زنانتان، و دختران همسرانتان که [آنها دختران] در دامان شما پرورش یافته اند و با آن همسران همبستر شده اید - پس اگر با آنها همبستر نشده اید بر شما گناهی نیست [که با دخترانشان ازدواج کنید] - و زنان پسرانتان که از پشت خودتان هستند، و جمع دو خواهر با همدیگر - مگر آنچه که در گذشته رخ داده باشد - که خداوند آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر شما حرام ابدی شده (ازدواج با هفت گروه از خویشانان که محارم نامیده می شوند): مادرانتان و دخترانتان و خواهرانتان و عمه هایتان و خاله هایتان و دختران برادر و دختران خواهر و (همچنین شش گروه دیگر، از راه شیر خوردن و عقد بستن): آن مادرانتان که به شما شیر داده اند و خواهران رضاعی تان، و مادران زن هاتان و دختران همسرانتان که در دامان (و تحت کفالت) شما از آن همسرانی که با آنها همبستر شده اید، و اگر با آنها همبستر نشده اید پس گناهی بر شما نیست (که مادر را رها کنید و با آنها ازدواج نمایید)، و نیز همسران پسرانتان که از صلب شما (نه پسرخوانده ها) و نیز جمع میان دو خواهر (در یک زمان) جز آنچه (در زمان جاهلیت) گذشته، که همانا خداوند همواره بسیار آمرزنده و مهربان است

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ ذَلِكَ أَن تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصَنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلِمَا جُنَّحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (٢٤) ترجمه: (١)

وَمَنْ لَّمْ يَسْتِطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَن يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَ فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ حَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَن تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٢٥) ترجمه: (٢)

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذَيِّبَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنْنَ الدِّينِ مِن قِبَلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٢٦) ترجمه: (٣)

ص: ٨٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زنان شوهردار (بر شما حرام است؛) مگر آنها را که (از راه اسارت) مالک شده اید؛ (زیرا اسارت آنها در حکم طلاق است؛) اینها احکامی است که خداوند بر شما مقرر داشته است. اما زنان دیگر غیر از اینها (که گفته شد)، برای شما حلال است که با اموال خود، آنان را اختیار کنید؛ در حالی که پاکدامن باشید و از زنا، خودداری نمایید. و زنانی را که متعه [= ازدواج موقت] می کنید، واجب است مهر آنها را بپردازید. و گناهی بر شما نیست در آنچه بعد از تعیین مهر، با یکدیگر توافق کرده اید. (بعدها می توانید با توافق، آن را کم یا زیاد کنید.) خداوند، دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و زنان شوهردار [نیز بر شما حرام شده است] به استثنای زنانی که مالک آنان شده اید؛ [این] فریضه الهی است که بر شما مقرر گردیده است. و غیر از این [زنان نامبرده]، برای شما حلال است که [زنان دیگر را] به وسیله اموال خود طلب کنید - در صورتی که پاکدامن باشید و زناکار نباشید- و زنانی را که متعه کرده اید، مهرشان را به عنوان فریضه ای به آنان بدهید، و بر شما گناهی نیست که پس از [تعیین مبلغ] مقرر، با یکدیگر توافق کنید [که مدت عقد یا مهر را کم یا زیاد کنید]؛ مسلماً خداوند دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نیز بر شما حرام شد) زنان شوهردار جز آنهایی که (در جنگ از زنان کفار) به بردگی شما درآمده اند (زیرا اسارتشان بدون شوهر به حکم طلاق است). اینها (احکام) نوشته و مقرر شده خدا بر شماست. و غیر اینها (غیر چهارده قسم گذشته) برای شما حلال شده که با اموال خود (به ازدواج) بطلبید در حالی که خوددار از گناه و دور از زنا باشید. و با هر زنی از آنان (از غیر این چهارده قسم) که ازدواج موقت کردید مهر او را به عنوان واجب (مالی) بپردازید، و بر شما گناهی نیست پس از تعیین مهر واجب در آنچه بدان توافق نمایید (از اسقاط مهر یا کم و زیاد کردن آن)، و همانا خداوند همواره دانا (به مصالح امور) و دارای اتقان صنع (در تشریح و تکوین) است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که توانایی ازدواج با زنان (آزاد) پاکدامن باایمان را ندارند، می توانند با زنان پاکدامن از بردگان باایمانی که در اختیار دارید ازدواج کنند -خدا به ایمان شما آگاه تر است؛ و همگی اعضای یک پیکرید- آنها را با اجازه صاحبان آنان تزویج نمایید، و مهرشان را به خودشان بدهید؛ به شرط آنکه پاکدامن باشند، نه بطور آشکار مرتکب زنا شوند، و نه دوست پنهانی بگیرند. و در صورتی که «محصنه» باشند و مرتکب عمل منافی عفت شوند،

نصف مجازات زنان آزاد را خواهند داشت. این (اجازه ازدواج با کنیزان) برای کسانی از شماست که بترسند (از نظر غریزه جنسی) به زحمت بیفتند؛ و (با این حال نیز) خودداری (از ازدواج با آنان) برای شما بهتر است. و خداوند، آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس از شما، از نظر مالی نمی تواند زنان [آزاد] پاکدامن با ایمان را به همسری [خود] درآورد، پس با دختران جوانسال با ایمان شما که مالک آنان هستید [ازدواج کند]؛ و خدا به ایمان شما داناتر است. [همه] از یکدیگرید. پس آنان را با اجازه خانواده شان به همسری [خود] درآورید و مهرشان را به طور پسندیده به آنان بدهید [به شرط آنکه] پاکدامن باشند نه زناکار، و دوست گیران پنهانی نباشند. پس چون به ازدواج [شما] درآمدند، اگر مرتکب فحشا شدند، پس بر آنان نیمی از عذاب [=مجازات] زنان آزاد است. این [پیشنهاد زناشویی با کنیزان] برای کسی از شماست که از آلایش گناه بیم دارد؛ و صبر کردن، برای شما بهتر است، و خداوند آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن کس از شما که توان مالی ندارد تا با زن های آزاد مؤمن ازدواج نماید پس، از بردگان ملکی از دختران جوان با ایمانتان به زنی بگیرد. و خداوند به ایمان شما داناتر است، همه از یکدیگرید (همه به وسیله پیوند ایمانی اعضاء یک پیکرید) پس با آنها به اذن صاحبانشان ازدواج نمایید، و مهرهایشان را به طور پسندیده به آنان پردازید، در حالی که آنان پاکدامن باشند نه اهل زنا و نه دوست گیران پنهانی. پس هر گاه این زنان (کنیزان) ازدواج نمودند، اگر کار زشت (زنا) انجام دادند بر آنها نصف آن کیفری است که بر زنان آزاد است. این (تجویز ازدواج با برده) برای کسی از شماست که از مشقت (عزوبت) و ضرر (زنا) بترسد، و صبر کردن برای شما بهتر است، و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند می خواهد (با این دستورها، راه های خوشبختی و سعادت را) برای شما آشکار سازد، و به سنتهای (صحیح) پیشینیان رهبری کند. و خداوند دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا می خواهد برای شما توضیح دهد، و راه [و رسم] کسانی را که پیش از شما بوده اند به شما بنمایاند، و بر شما ببخشد، و خدا دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند می خواهد (احکام و معارف دین را) برای شما روشن کند و شما را به سنت های (دینی) کسانی که پیش از شما بودند هدایت نماید و بر شما عطف توجه کند و توبه شما را بپذیرد، و خداوند دانا و حکیم است

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا (٢٧) ترجمه: (١)

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا (٢٨) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا (٢٩) ترجمه: (٣)

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (٣٠) ترجمه: (٤)

إِنْ تَجَتَّبُوا كِبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نَكَفَرْنَا عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلُكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا (٣١) ترجمه: (٥)

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (٣٢) ترجمه: (٦)

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا (٣٣) ترجمه: (٧)

ص: ٨٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خدا می خواهد شما را ببخشد (و از آلودگی پاک نماید)، اما آنها که پیرو شهواتند، می خواهند شما بکلی منحرف شوید. _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا می خواهد تا بر شما ببخشد؛ و کسانی که از خواسته ها [ای نفسانی] پیروی می کنند می خواهند شما دستخوش انحرافی بزرگ شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و خداوند می خواهد بر شما عطف توجه کند و آنان که از شهوات نفسی پیروی می کنند می خواهند شما (از راه حق) به انحراف بزرگی منحرف گردید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خدا میخواهد (با احکام مربوط به ازدواج با کنیزان و مانند آن)، کار را بر شما سبک کند؛ و انسان، ضعیف آفریده شده؛ (و در برابر طوفان غرایز، مقاومت او کم است) _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا می خواهد تا بارتان را سبک گرداند؛ و [می داند که] انسان، ناتوان آفریده شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خدا می خواهد (با تشریح متعه و تزویج برده و غیر اینها) بر شما تخفیف دهد، و انسان (در برابر شهوات نفسش) ناتوان آفریده شده است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! اموال یکدیگر را به باطل (و از طرق نامشروع) نخورید مگر اینکه تجارتی با رضایت شما انجام گیرد. و خودکشی نکنید! خداوند نسبت به شما مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، اموال همدیگر را به ناروا نخورید - مگر آنکه داد و ستدی با تراضی یکدیگر، از شما [انجام گرفته] باشد- و خودتان را مکشید، زیرا خدا همواره با شما مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، اموال یکدیگر را در میان خود به باطل

(از راه نامشروع) مخورید مگر آنکه تجارتی از روی رضایت میان شما انجام یابد، و خودکشی نکنید و همدیگر را نکشید، و خود را به هلاکت گناه نیفکنید که همانا خداوند همواره به شما مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس این عمل را از روی تجاوز و ستم انجام دهد، بزودی او را در آتشی وارد خواهیم ساخت؛ و این کار برای خدا آسان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس از روی تجاوز و ستم چنین کند، به زودی وی را در آتشی درآوریم، و این کار بر خدا آسان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسی که آن را (خوردن مال غیر و کشتن نفس را) از روی تجاوز (از حکم خدا) و ستم (به خویشتن یا دیگران) به جا آورد به زودی او را در آتشی (سوزان) وارد می کنیم و حرارتش را به او می چشانیم، و این بر خدا آسان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر از گناهان بزرگی که از آن نهی می شوید پرهیز کنید، گناهان کوچک شما را می پوشانیم؛ و شما را در جایگاه خوبی وارد می سازیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر از گناهان بزرگی که از آن [ها] نهی شده اید دوری گزینید، بدیهای شما را از شما می زداییم، و شما را در جایگاهی ارجمند درمی آوریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر از گناهان بزرگی که از آنها نهی می شوید دوری گزینید ما گناهان کوچک شما را از شما می زداییم و شما را به جایگاهی گرامی درمی آوریم. (کبیره و صغیره بودن گناهان نسبت به مفاسد فردی یا اجتماعی آنهاست و اما نسبت به نافرمانی خدا همه گناهان، کبیره است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برتریهایی را که خداوند برای بعضی از شما بر بعضی دیگر قرار داده آرزو نکنید! (این تفاوتهای طبیعی و حقوقی، برای حفظ نظام زندگی شما، و بر طبق عدالت است. ولی با این حال، مردان نصیبی از آنچه به دست می آورند دارند، و زنان نیز نصیبی؛ (و نباید حقوق هیچ یک پایمال گردد). و از فضل (و رحمت و برکت) خدا، برای رفع تنگناها طلب کنید! و خداوند به هر چیز داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و زنهار، آنچه را خداوند به [سبب] آن، بعضی از شما را بر بعضی [دیگر] برتری داده آرزو نکنید. برای مردان از آنچه [به اختیار] کسب کرده اند بهره ای است، و برای زنان [نیز] از آنچه [به اختیار] کسب کرده اند بهره ای است. و از فضل خدا درخواست کنید، که خدا به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز آنچه را که خدا به وسیله آن برخی از شما را بر برخی برتری داده آرزو نکنید (مردان و زنان امتیازات شرعی و قانونی و جسمی و روانی یکدیگر را، و هر فرد یا گروهی امتیازات خدا دادی دیگری را از قبیل مال و مقام و فرزند، آرزو نکند، زیرا این امتیازات طبق حکمت و نظام اتم خلقت است و تمنیات ضد آن سبب بروز حسد و فساد در جامعه است) برای مردان بهره ای است از آنچه کسب کرده اند (به دستشان رسیده از راه خصوصیات غیر اختیاری یا امور اختیاری) و برای زنان نیز بهره ای است از آنچه کسب کرده اند و از خداوند از فضل او بخواهید، که همانا خداوند به همه چیز داناست (طبق مصلحت عطا می کند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای هر کسی، وارثانی قرار دادیم، که از میراث پدر و مادر و نزدیکان ارث ببرند؛ و (نیز) کسانی که با آنها پیمان بسته اید، نصیبشان را بپردازید! خداوند بر هر چیز، شاهد و ناظر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان، و کسانی که شما [با آنان] پیمان بسته اید، بر جای گذاشته اند، برای هر یک [از مردان و زنان]، وارثانی قرار داده ایم. پس نصیبشان را به ایشان بدهید، زیرا خدا همواره بر هر چیزی گواه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای هر مالی از آنچه پدر و مادر و نزدیکان و کسانی که شما با آنها پیمان (زوجیت یا ضمان جریره یا آزادی از بردگی) بسته اید، بر جای گذاشته اند وارثانی قرار داده ایم (که بر حسب

اختلاف طبقات خویشاوندی ارث می برند، و برای هر انسانی ارث برانی از (جهت) ما ترک او قرار دادیم (و آنها) پدر و مادر و (سایر) نزدیکان اویند و کسانی که با آنها پیمان (زوجیت، ضمان جریره، اعتاق و امامت) بسته اید، پس (ای حاکمان وقت) باید نصیبشان را به آنها بپردازید، که بی تردید خداوند بر همه چیز گواه است

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضْجِعِ وَاصْرَبُوهُنَّ فَإِنِ اطَّعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا (۳۴) ترجمه: (۱)

وَإِن خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِن يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا (۳۵) ترجمه: (۲)

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا (۳۶) ترجمه: (۳)

الَّذِينَ يَخْلُونِ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا (۳۷) ترجمه: (۴)

ص: ۸۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مردان، سرپرست و نگهبان زنانند، بخاطر برتریهایی که خداوند (از نظر نظام اجتماع) برای بعضی نسبت به بعضی دیگر قرار داده است، و بخاطر انفاقهایی که از اموالشان (در مورد زنان) می کنند. و زنان صالح، زانی هستند که متواضعند، و در غیاب (همسر خود)، اسرار و حقوق او را، در مقابل حقوقی که خدا برای آنان قرار داده، حفظ می کنند. و (اما) آن دسته از زنان را که از سرکشی و مخالفتشان بیم دارید، پند و اندرز دهید! (و اگر مؤثر واقع نشد،) در بستر از آنها دوری نمایید! (و اگر هیچ راهی جز شدت عمل، برای وادار کردن آنها به انجام وظایفشان نبود،) آنها را تنبیه کنید! و اگر از شما پیروی کردند، راهی برای تعدی بر آنها نجوید! (بدانید) خداوند، بلندمرتبه و بزرگ است. (و قدرت او، بالاترین قدرتهاست.) _____ ترجمه استاد فولادوند: مردان، سرپرست زنانند، به دلیل آنکه خدا برخی از ایشان را بر برخی برتری داده و [نیز] به دلیل آنکه از اموالشان خرج می کنند. پس، زنان درستکار، فرمانبردارند [و] به پاس آنچه خدا [برای آنان] حفظ کرده، اسرار [شوهران خود] را حفظ می کنند. و زانی را که از نافرمانی آنان بیم دارید [نخست] پندشان دهید و [بعد] در خوابگاه ها از ایشان دوری کنید و [اگر تاثیر نکرد] آنان را بزنید؛ پس اگر شما را اطاعت کردند [دیگر] بر آنها هیچ راهی [برای سرزنش] مجوید، که خدا والای بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مردان سرپرست زنانند به سبب آنکه خداوند برخی را بر برخی دیگر (مردان را بر زنان در نیروی فکری و روانی و جسمی) برتری بخشیده (و از این رو ولایت امر جامعه را در رتبه نبوت و امامت و ولایت انتصابی از جانب معصوم، از آن مردان قرار داده است) و نیز مردان سرپرست همسران خویش اند به خاطر آنکه از اموالشان (برای زنان) خرج می کنند. پس زنان شایسته مطیع و فرمانبرند و به پاس آنکه خداوند (حقوق آنها را) نگه داشته آنها هم (در غیاب شوهر حقوق و اسرار و اموال او را) نگه دارنده اند. و زانی که از نافرمانی آنها (نسبت به مسائل معاشرت) می ترسید (نخست) آنها را موعظه کنید و (بعد) در خوابگاه از آنها دوری نمایید و (اگر سود نبخشید، در محدوده دستور شرع) آنها را بزنید، پس اگر از شما اطاعت نمودند، دیگر بر (آزار) آنها راهی نجوید، که همانا خداوند بلند مرتبه و بزرگ است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر از جدایی و شکاف میان آن دو (همسر) بیم داشته باشید، یک داور از خانواده

شوهر، و یک داور از خانواده زن انتخاب کنید (تا به کار آنان رسیدگی کنند). اگر این دو داور، تصمیم به اصلاح داشته باشند، خداوند به توافق آنها کمک می کند؛ زیرا خداوند، دانا و آگاه است (و از نیات همه، با خبر است).
_____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از جدایی میان آن دو [زن و شوهر] بیم دارید پس داوری از

خانواده آن [شوهر] و داوری از خانواده آن [زن] تعیین کنید. اگر سر سازگاری دارند، خدا میان آن دو سازگاری خواهد داد. آری! خدا دانا و آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (شما ای حاکمان شرع، یا ای خردمندان

قوم) اگر از اختلاف و کشمکش میان آن دو (زن و شوهر) بیم داشتید، پس داوری از خانواده مرد و داوری از خانواده زن بر انگیزید، که اگر قصد اصلاح داشته باشند خداوند میان آن دو، سازگاری ایجاد می کند، که همانا خداوند دانا و آگاه است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خدا را پرستید! و هیچ چیز را همتای او قرار ندهید! و به پدر و مادر، نیکی کنید؛ همچنین به خویشاوندان و یتیمان و مسکینان، و همسایه نزدیک، و همسایه دور، و دوست و همنشین، و واماندگان در سفر، و بردگانی که مالک آنها هستید؛ زیرا خداوند، کسی را که متکبر و فخر فروش است، (و از ادای حقوق دیگران سرباز می زند)، دوست نمی دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا را پرستید، و چیزی را با او شریک مگردانید؛ و به

پدر و مادر احسان کنید؛ و در باره خویشاوندان و یتیمان و مستمندان و همسایه خویش و همسایه بیگانه و همنشین و در راه مانده و بردگان خود [نیکی کنید]، که خدا کسی را که متکبر و فخر فروش است دوست نمی دارد: _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و خدا را پرستید و چیزی را شریک او قرار ندهید و به پدر و مادر و نیز به خویشان و یتیمان و مسکینان و همسایه نزدیک و همسایه دور و رفیق نزدیک (همکار، هم مجلس، همسفر و غیره) و در راه مانده و برده مملوکتان نیکی به سزا کنید، که همانا خداوند کسی را که متکبر و فخر فروش است دوست ندارد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که بخل می ورزند، و مردم را به بخل دعوت می کنند، و آنچه را که خداوند از فضل (و رحمت) خود به آنها داده، کتمان می نمایند. (این عمل، در حقیقت از کفرشان سرچشمه گرفته؛) و ما برای کافران، عذاب خوارکننده ای آماده کرده ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که بخل

می ورزند، و مردم را به بخل وامی دارند، و آنچه را خداوند از فضل خویش بدانها ارزانی داشته پوشیده می دارند. و برای کافران عذابی خوارکننده آماده کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که (از بذل مال

و دانش) بخل می ورزند و مردم را نیز (با گفتار و کردار) به بخل وامی دارند و آنچه را که خداوند از فضل و بخشش خود بدانها داده کتمان می کنند. و ما برای کافران عذابی خوارکننده آماده کرده ایم

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا (۳۸) ترجمه: (۱)

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا (۳۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا (۴۰) ترجمه: (۳)

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا (۴۱) ترجمه: (۴)

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا (۴۲) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا (۴۳) ترجمه: (۶)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيحًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْتَرونَ الضَّلَالَهَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ (۴۴) ترجمه: (۷)

ص: ۸۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها کسانی هستند که اموال خود را برای نشان دادن به مردم انفاق می کنند، و ایمان به خدا و روز بازپسین ندارند؛ (چرا که شیطان، رفیق و همنشین آنهاست؟) و کسی که شیطان قرین او باشد، بد همنشین و قرینی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که اموالشان را برای نشان دادن به مردم انفاق می کنند، و به خدا و روز بازپسین ایمان ندارند. و هر کس شیطان یار او باشد، چه بد همدمی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همان کسانی که اموالشان را به ریا و برای نشان دادن به مردم انفاق می کنند و به خدا و به روز واپسین ایمان ندارند. و هر که شیطان قرین و همدم او باشد (بداند که) او بد همدمی است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه می شد اگر آنها به خدا و روز بازپسین ایمان می آوردند، و از آنچه خدا به آنان روزی داده، (در راه او) انفاق می کردند؟! و خداوند از (اعمال و نیت) آنها آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر به خدا و روز بازپسین ایمان می آوردند، و از آنچه خدا به آنان روزی داده، انفاق می کردند، چه زیانی برایشان داشت؟ و خدا به [کار] آنان داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر آنها چه زیانی داشت اگر به خدا و به روز واپسین ایمان می آوردند و از آنچه خدا به آنها روزی کرده انفاق می نمودند؟! و خدا همواره به (حال) آنها داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند (حتی) به اندازه سنگینی ذره ای ستم نمی کند؛ و اگر کار نیکی باشد، آن را دو چندان می سازد؛ و از نزد خود، پاداش عظیمی (در برابر آن) می دهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، خدا هم وزن ذره ای ستم نمی کند و اگر [آن ذره، کار] نیکی باشد دو چندانش می کند، و از نزد خویش پاداشی بزرگ می بخشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند هموزن ذره ای (به کسی) ستم نمی

کند و اگر همان اندازه کار نیک باشد آن را (پاداش آن یا تجسم عینی آن را در آخرت) دو چندان می کند و از نزد خود پاداشی بزرگ عطا می نماید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال آنها چگونه است آن روزی که از هر امتی، شاهد و گواهی (بر اعمالشان) می آوریم، و تو را نیز بر آنان گواه خواهیم آورد؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چگونه است [حالشان] آنگاه که از هر امتی گواهی آوریم، و تو را بر آنان گواه آوریم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چگونه است (حال تو و حال مردم) آن گاه که از هر امتی گواهی بیاوریم (پیامبران را برای گواهی به ایمان و کفر و طاعت و فسق آنها بیاوریم) و تو را نیز بر اینان (بر این امت یا بر آن گواهان) گواه آوریم؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز، آنها که کافر شدند و با پیامبر (ص) بمخالفت برخاستند، آرزو می کنند که ای کاش (خاک بودند، و) خاک آنها با زمینهای اطراف یکسان می شد (و بکلی محو و فراموش می شدند). در آن روز، (با آن همه گواهان)، سخنی را نمی توانند از خدا پنهان کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز، کسانی که کفر ورزیده اند، و از پیامبر [خدا] نافرمانی کرده اند، آرزو می کنند که ای کاش با خاک یکسان می شدند. و از خدا هیچ سخنی را پوشیده نمی توانند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز کسانی که کفر ورزیده اند و فرستاده خدا را نافرمانی کرده اند دوست می دارند که کاش با (خاک) زمین یکسان می شدند و از خداوند هیچ سخنی را پنهان نمی توانند داشت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! در حال مستی به نماز نزدیک نشوید، تا بدانید چه می گوئید! و همچنین هنگامی که جنب هستید - مگر اینکه مسافر باشید - تا غسل کنید. و اگر بیمارید، یا مسافر، و یا «قضای حاجت» کرده اید، و یا با زنان آمیزش جنسی داشته اید، و در این حال، آب (برای وضو یا غسل) نیافتید، با خاک پاک تیمم کنید! (به این طریق که) صورتها و دستهایتان را با آن مسح نمایید. خداوند، بخشنده و آمرزنده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، در حال مستی به نماز نزدیک نشوید تا زمانی که بدانید چه می گوئید؛ و [نیز] در حال جنابت [وارد نماز نشوید] - مگر اینکه راهگذر باشید - تا غسل کنید؛ و اگر بیمارید یا در سفرید یا یکی از شما از قضای حاجت آمد یا با زنان آمیزش کرده اید و آب نیافته اید، پس بر خاکی پاک تیمم کنید، و صورت و دستهایتان را مسح نمایید، که خدا بخشنده و آمرزنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، در حالی که مستید به نماز نزدیک نشوید تا آن گاه که (مستی زایل شود و) بدانید چه می گوئید و نیز در حال جنابت (به نماز نزدیک نگردید) تا غسل کنید مگر در حال مسافرت (که آب نیابید) و نیز در حال جنابت به مسجد نزدیک نشوید تا وقتی که غسل کنید مگر آنکه رهگذر باشید، و اگر مریض یا در سفر بودید در حالی که یکی از شما از قضای حاجت آمده یا با زنان همبستر شده و آبی نیافتید (یا از استعمالش معذور بودید) پس خاک پاکیزه ای بجویید و (پس از زدن دو دست بر آن) صورتها و دست هایتان را مسح کنید، که به راستی خداوند بخشنده و بسیار آمرزنده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کسانی را که بهره ای از کتاب (خدا) به آنها داده شده بود، (به جای اینکه از آن، برای هدایت خود و دیگران استفاده کنند، برای خویش) گمراهی می خرنند، و می خواهند شما نیز گمراه شوید؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به کسانی که بهره ای از کتاب یافته اند ننگریستی؟ گمراهی را می خرنند و می خواهند شما [نیز] گمراه شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به کسانی که به آنان بهره

ای از (علم) کتاب (کتاب آسمانی تورات یا انجیل) داده شده ننگریستی که چگونه (به وسیله کتمان و تحریف مطالب آنها) گمراهی را (برای قوم خود) می خرنند و می خواهند که شما نیز از راه حق گمراه شوید؟

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا (۴۵) ترجمه: (۱)

مَنْ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِاللِّسَانِ تَتَّبِعُهُمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمِعْ وَانظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا (۴۶) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا (۴۷) ترجمه: (۳)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا (۴۸) ترجمه: (۴)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا (۴۹) ترجمه: (۵)

انظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا (۵۰) ترجمه: (۶)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا (۵۱) ترجمه: (۷)

ص: ۸۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا به دشمنان شما آگاهتر است؛ (ولی آنها زیانی به شما نمی رسانند.) و کافی است که خدا ولی شما باشد؛ و کافی است که خدا یاور شما باشد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا به [حال] دشمنان شما داناتر است؛ کافی است که خدا سرپرست [شما] باشد، و کافی است که خدا یاور [شما] باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند به دشمنان شما داناترست، و کافی است که خدا دوست و سرپرست شما باشد، و بس است که خدا یاور شما باشد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعضی از یهود، سخنان را از جای خود، تحریف می کنند؛ و (به جای اینکه بگویند: «شنیدیم و اطاعت کردیم»)، می گویند: «شنیدیم و مخالفت کردیم!» و (نیز می گویند:) بشنو! که هرگز نشنوی! و (از روی تمسخر می گویند:) راعنا [= ما را تحمیق کن!] تا با زبان خود، حقایق را بگردانند و در آیین خدا، طعنه زنند. ولی اگر آنها (به جای این همه لجاجت) می گفتند: «شنیدیم و اطاعت کردیم؛ و سخنان ما را بشنو و به ما مهلت ده (تا حقایق را درک کنیم)»، برای آنان بهتر، و با واقعیت سازگارتر بود. ولی خداوند، آنها را بخاطر کفرشان، از رحمت خود دور ساخته است؛ از این رو جز عده کمی ایمان نمی آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: برخی از آنان که یهودی اند، کلمات را از جاهای خود برمی گردانند، و با پیچانیدن زبان خود و به قصد طعنه زدن در دین [اسلام، با در آمیختن عبری به عربی] می گویند: «شنیدیم و نافرمانی کردیم؛ و بشنو [که کاش] ناشنوا گردی.» و [نیز از روی استهزا می گویند:] «راعنا» [که در عربی یعنی: به ما التفات کن، ولی در عبری یعنی: خبیث ما،] و اگر آنان می گفتند: «شنیدیم و فرمان بردیم، و بشنو و به ما بنگر»، قطعاً برای آنان بهتر و درست تر بود، ولی خدا آنان را به علت کفرشان لعنت کرد، در نتیجه جز [گروهی] اندک ایمان

نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برخی از آنها که یهودی شدند کلمات (تورات) را از جاهای خود تحریف می کنند، و با پیچاندن زبانشان (به لحن عربی) و به قصد طعنه زدن به دین می گویند: شنیدیم و (در باطن می گویند) نافرمانی کردیم و بشنو که نشنوی (ظاهر کلامشان این است که بد نشنوی ولی مرادشان آن است که ناشنوا شوی یا سخن خوش نشنوی)، و می گویند: «راعنا» (که به عربی یعنی ما را رعایت کن و به عبرانی یعنی ای چوپان ما!) و اگر آنها می گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم و بشنو و به ما نظر کن حتما برای آنها بهتر و درست تر بود، و لکن خداوند آنها را به واسطه کفرشان لعن و طرد کرده، از این رو جز اندکی از آنان و یا جز به اندکی از حقایق، ایمان نخواهند آورد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که کتاب (خدا) به شما داده شده! به آنچه (بر پیامبر خود) نازل کردیم - و هماهنگ با نشانه هایی است که با شماست - ایمان بیاورید، پیش از آنکه صورت هایی را محو کنیم، سپس به پشت سر بازگردانیم، یا آنها را از رحمت خود دور سازیم، همان گونه که «اصحاب سبت» [= گروهی از تبهکاران بنی اسرائیل] را دور ساختیم؛ و فرمان خدا، در هر حال انجام شدنی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که به شما کتاب داده شده است، به آنچه فرو فرستادیم و تصدیق کننده همان چیزی است که با شماست ایمان بیاورید، پیش از آنکه چهره هایی را محو کنیم و در نتیجه آنها را به قهقرا بازگردانیم؛ یا همچنانکه «اصحاب سبت» را لعنت کردیم؛ آنان را [نیز] لعنت کنیم، و فرمان خدا همواره تحقق یافته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که کتاب (آسمانی) به شما داده شده، به آنچه ما نازل کردیم (به قرآنی) که تصدیق کننده آنچه نزد شماست (از دین و کتاب، و مطابق آنچه پیش شماست از علائم این پیامبر و کتاب او) ایمان آورید پیش از آنکه صورت هایی را محو کنیم و به پشت سر برگردانیم (جسمشان را چنین کنیم یا روحشان را از ایمان به کفر تغییر دهیم) یا آنها را لعن و طرد کنیم چنان که اصحاب سبت را (صیادان ماهی در روز شنبه را) لعن کردیم (و مسخ نمودیم) و فرمان خداوند همواره شدنی است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند (هرگز) شرک را نمی بخشد! و پایین تر از آن را برای هر کس (بخواهد و شایسته بداند) می بخشد. و آن کسی که برای خدا، شریکی قرار دهد، گناه بزرگی مرتکب شده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: مسلماً خدا، این را که به او شرک ورزیده شود نمی بخشد و غیر از آن را برای هر کس خواهد می بخشد، و هر کس به خدا شرک ورزد، به یقین گناهی بزرگ بر یافته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید خداوند این (گناه) را که برای او شریک قرار داده شود نمی آمرزد و غیر آن (یا گناهان فروتر از آن) را برای هر کس که بخواد (بدون توبه) می آمرزد و هر که به خدا شرک ورزد حقا که گناهی بزرگ را افترا بسته است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کسانی را که خودستایی می کنند؟! (این خود ستاییها، بی ارزش است؛) بلکه خدا هر کس را بخواد، ستایش می کند؛ و کمترین ستمی به آنها نخواهد شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به کسانی که خویشتن را پاک می شمارند ننگریسته ای؟ [چنین نیست،] بلکه خداست که هر که را بخواد پاک می گرداند، و به قدر نخ روی هسته خرمایی ستم نمی بیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ننگریستی به کسانی که خود را به پاکی می ستایند؟! (بشر را نرسد که خودستایی کند) بلکه خداست که هر که را بخواد به پاکی می ستاید و (اگر خدا آنان را نستاید و بر ستایش خودشان هم عذاب نماید) به اندازه نخ روی هسته خرما هم به آنها ستم نخواهد گشت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بین چگونه بر خدا دروغ می بندند! و همین گناه آشکار، (برای مجازات آنان) کافی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: بین چگونه بر خدا دروغ می بندند. و بس است که این، یک گناه

آشکار باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بنگر چگونه بر خداوند (به خودستایی و ادعای فرزندی او) دروغ می بندند، و همین کافی است که گناهی آشکار باشد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کسانی را که بهره ای از کتاب (خدا) به آنان داده شده، (با این حال)، به «جبت» و «طاغوت» [= بت و بت پرستان] ایمان می آورند، و درباره کافران می گویند: «آنها، از کسانی که ایمان آورده اند، هدایت یافته ترند»؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسانی را که از کتاب [آسمانی] نصیبی یافته اند ندیده ای؟ که به «جبت» و «طاغوت» ایمان دارند، و در باره کسانی که کفر ورزیده اند می گویند: «اینان از کسانی که ایمان آورده اند راه یافته ترند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ننگریستی به کسانی که بهره ای از کتاب (تورات و انجیل) به آنها داده شده که به هر بت و طغیانگری ایمان می آورند؟! و درباره کسانی که کفر ورزیده اند می گویند آنها از کسانی که ایمان آورده اند ره یافته ترند؟

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا (٥٢) ترجمه: (١)

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا (٥٣) ترجمه: (٢)

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا (٥٤) ترجمه: (٣)

فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا (٥٥) ترجمه: (٤)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّيهِمْ نَارًا كَلِمًا نَفَثَتْ جِبْتٌ جُلُودُهُمْ بَدَلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا (٥٦) ترجمه: (٥)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا (٥٧) ترجمه: (٦)

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُم بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا (٥٨) ترجمه: (٧)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا (٥٩) ترجمه: (٨)

ص: ٨٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که خداوند، ایشان را از رحمت خود، دور ساخته است؛ و هر کس را خدا از رحمتش دور سازد، یآوری برای او نخواهی یافت. _____ ترجمه استاد فولادوند: اینانند که خدا لعنتشان کرده، و هر که را خدا لعنت کند هرگز برای او یآوری نخواهی یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنهایند که خداوند لعنتشان کرده (از رحمت خود دور نموده) و هر که را که خدا لعنت کند هرگز برای او یآوری نخواهی یافت

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها [= یهود] سهمی در حکومت دارند (که بخواهند چنین داوری کنند)؟ در حالی که اگر چنین بود، (همه چیز را در انحصار خود می گرفتند)، و کمترین حق را به مردم نمی دادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آنان نصیبی از حکومت دارند؟ [اگر هم داشتند]، به قدر نقطه پشت هسته خرمایی [چیزی] به مردم نمی دادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر برای آنها (عالمان تورات و انجیل) نصیبی از حکومت است (که بخواهند نبوت و هدایت را به هر کس که خواهند بدهند)؟ که در آن صورت حتی به اندازه نقطه پشت هسته خرما (چیزی از مال و مقام) به مردم نمی دادند

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اینکه نسبت به مردم [= پیامبر و خاندانش]، و بر آنچه خدا از فضلش به آنان بخشیده، حسد می ورزند؟ ما به آل ابراهیم، (که یهود از خاندان او هستند نیز)، کتاب و حکمت دادیم؛ و حکومت عظیمی در اختیار

آنها [= پیامبران بنی اسرائیل] قرار دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه به مردم، برای آنچه خدا از فضل خویش به آنان عطا کرده رشک می ورزند؛ در حقیقت، ما به خاندان ابراهیم کتاب و حکمت دادیم، و به آنان ملکی بزرگ بخشیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا اینکه آنها به مردم (به پیامبر و آتش) به خاطر آنچه خداوند از فضلش به آنها داده حسد می ورزند؟ همانا ما به خاندان ابراهیم کتاب و حکمت (نبوت و شریعت و معارف عقلی) دادیم و آنها را حکومتی بزرگ عطا کردیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی جمعی از آنها به آن ایمان آوردند؛ و جمعی راه (مردم را) بر آن بستند. و شعله فروزان آتش دوزخ، برای آنها کافی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس برخی از آنان به وی ایمان آوردند، و برخی از ایشان از او روی برتافتند، و [برای آنان] دوزخ پرشراره بس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس برخی از آنان (اهل کتاب) به او (به محمد) ایمان آوردند و برخی از او روی برتافتند و دیگران را نیز از ایمان به او بازداشتند، و جهنم که آتشی است برافروخته برای آنها کافی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که به آیات ما کافر شدند، بزودی آنها را در آتشی وارد می کنیم که هرگاه پوستهای تنشان (در آن) بریان گردد (و بسوزد)، پوستهای دیگری به جای آن قرار می دهیم، تا کيفر (الهی) را بچشند. خداوند، توانا و حکیم است (و روی حساب، کيفر می دهد). _____ ترجمه استاد فولادوند: به زودی کسانی را که به آیات ما کفر ورزیده اند، در آتشی [سوزان] درآوریم؛ که هر چه پوستشان بریان گردد، پوستهای دیگری بر جایش نهیم تا عذاب را بچشند. آری، خداوند توانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که به آیات (قرآن) و نشانه های (توحید) ما کفر ورزیده اند به زودی (به محض مرگ در عالم برزخ یا در قیامت که در نظر خداوند زود است) آنها را به آتشی (سوزان) درآوریم و حرارتش را به آنها بچشانیم هر گاه که پوستشان بریان و پخته گردد برای آنها پوست های دیگری به جای آن بیاوریم تا (کاملاً) عذاب را بچشند حقاً که خداوند مقتدر و دارای حکمت است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، بزودی آنها را در باغهایی از بهشت وارد می کنیم که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ همیشه در آن خواهند ماند؛ و همسرانی پاکیزه برای آنها خواهد بود؛ و آنان را در سایه های گسترده (و فرح بخش) جای میدهیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به زودی کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، در باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است درآوریم. برای همیشه در آن جاودانند، و در آنجا همسرانی پاکیزه دارند، و آنان را در سایه ای پایدار درآوریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ایمان آورده اند و عمل های شایسته کرده اند به زودی آنها را در بهشت هایی که از زیر (قصرها و درختان) آنها نهرها جاری است درمی آوریم، در آنجا همیشه و جاودانه باشند، آنان را در آنجا همسرانی پاک (از عادت های زنانگی و اخلاق و کردار زشت و عیوب جسمی) است، و آنها را به زیر سایه ای گسترده و پایدار درمی آوریم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند به شما فرمان می دهد که امانتها را به صاحبانش بدهید! و هنگامی که میان مردم داوری می کنید، به عدالت داوری کنید! خداوند، اندرزه های خوبی به شما می دهد! خداوند، شنوا و بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا به شما فرمان می دهد که سپرده ها را به صاحبان آنها رد کنید؛ و چون میان مردم داوری می کنید، به عدالت داوری کنید. در حقیقت، نیکو چیزی است که خدا شما را به آن پند می دهد. خدا

شنوای بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا خداوند به شما فرمان می دهد که امانت ها را به صاحبانش رد کنید (واجبات را به خدا و حقوق مردم را به مردم)، و چون میان مردم داوری نمایید (در مورد نزاع یا درباره اشخاص و حوادث) عادلانه داوری کنید. حَقًّا که خداوند شما را به نیکو اندرزی موعظه می کند، همانا خداوند همواره شنوا و بیناست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! اطاعت کنید خدا را! و اطاعت کنید پیامبر خدا و اولو الأمر [= اوصیای پیامبر] را! و هرگاه در چیزی نزاع داشتید، آن را به خدا و پیامبر بازگردانید (و از آنها داوری بطلبید) اگر به خدا و روز رستاخیز ایمان دارید! این (کار) برای شما بهتر، و عاقبت و پایانش نیکوتر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا را اطاعت کنید و پیامبر و اولیای امر خود را [نیز] اطاعت کنید؛ پس هر گاه در امری [دینی] اختلاف نظر یافتید، اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارید، آن را به [کتاب] خدا و [سنت] پیامبر [او] عرضه بدارید، این بهتر و نیک فرجام تر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا را اطاعت کنید و از فرستاده او و صاحبان امرتان (که جانشینان معصوم پیامبرند) اطاعت نمایید. پس اگر درباره چیزی (از امور دین یا دنیا) نزاع داشتید آن را به خدا و رسولش برگردانید (اختلاف در دین را به وسیله فقیه و اختلاف در دنیا را به واسطه قاضی به کتاب و سنت بازگردانید) اگر ایمان به خدا و روز واپسین دارید، این (برای شما) بهتر و خوش عاقبت تر است

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ بِرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا (٦٠) ترجمه: (١)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا (٦١) ترجمه: (٢)

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ تُمْ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا (٦٢) ترجمه: (٣)

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا (٦٣) ترجمه: (٤)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا (٦٤) ترجمه: (٥)

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (٦٥) ترجمه: (٦)

ص: ٨٨

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کسانی را که گمان می کنند به آنچه (از کتابهای آسمانی که) بر تو و بر پیشینیان نازل شده، ایمان آورده اند، ولی می خواهند برای داوری نزد طاغوت و حکام باطل بروند؟! با اینکه به آنها دستور داده شده که به طاغوت کافر شوند. امّا شیطان می خواهد آنان را گمراه کند، و به بیراهه های دور دستی بیفکند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده ای کسانی را که می پندارند به آنچه به سوی تو نازل شده و [به] آنچه پیش از تو نازل گردیده، ایمان آورده اند [با این همه] می خواهند داوری میان خود را به سوی طاغوت ببرند، با آنکه قطعاً فرمان یافته اند که بدان کفر ورزند، و [الی] شیطان می خواهد آنان را به گمراهی دوری دراندازد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ننگریستی به کسانی که می پندارند که به آنچه به سوی تو نازل شده و به آنچه پیش از تو (به پیامبران گذشته) نازل شده ایمان آورده اند، ولی می خواهند (در موارد نزاعشان) محاکمه به سوی طاغوت (حاکمان طغیانگر کفار) برند در حالی که مأمورند به آن کفر ورزند؟! و شیطان می خواهد آنها را به گمراهی دور و درازی گمراه سازد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنها گفته شود: «به سوی آنچه خداوند نازل کرده، و به سوی پیامبر بیایید»، منافقان را می بینی که (از قبول دعوت) تو، اعراض می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به ایشان گفته شود: «به سوی آنچه خدا نازل کرده و به سوی پیامبر [او] بیایید»، منافقان را می بینی که از تو سخت، روی برمی تابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود که به سوی آنچه خداوند نازل کرده و به سوی فرستاده او بیایید، منافقان را می بینی که از تو به شدت اعراض می کنند و دیگران را نیز باز می دارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس چگونه وقتی به خاطر اعمالشان، گرفتار مصیبتی می شوند، سپس به سراغ تو می آیند، سوگند یاد می کنند که منظور (ما از بردن داوری نزد دیگران)، جز نیکی کردن و توافق (میان طرفین نزاع)، نبوده

است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چگونه، هنگامی که به [سزای] کار و کردار پیشینشان مصیبتی به آنان می‌رسد، نزد تو می‌آیند و به خدا سوگند می‌خورند که ما جز نیکویی و موافقت قصدی نداشتیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چگونه است (حال اعتذار و رسوایی آنها) وقتی که مصیبتی به آنها به کیفر آنچه به دست خود کرده اند برسد، به نزد تو می‌آیند سوگند به خدا یاد می‌کنند که ما (در بردن داوری پیش کفار) جز نیکی و موافقت (بین طرفین) قصدی نداشتیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که خدا، آنچه را در دل دارند، می‌داند. از (مجازات) آنان صرف نظر کن! و آنها را اندرز ده! و با بیانی رسا، نتایج اعمالشان را به آنها گوشزد نما! _____ ترجمه استاد فولادوند: اینان همان کسانی که خدا می‌داند چه در دل دارند. پس، از آنان روی برتاب، و [لی] پندشان ده، و با آنها سخنی رسا که در دلشان [مؤثر] افتد، بگوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها هستند که خداوند آنچه را که در دل های آنهاست (از نفاق و عناد) می‌داند پس از آنان روی بگردان (در فکر مبارزه و جنگ مباش) و آنها را پند ده و به آنها سخنی رسا و مؤثر در جانشان بگوی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر برای این که به فرمان خدا، از وی اطاعت شود. و اگر این مخالفان، هنگامی که به خود ستم می‌کردند (و فرمانهای خدا را زیر پا می‌گذازدند)، به نزد تو می‌آمدند؛ و از خدا طلب آمرزش می‌کردند؛ و پیامبر هم برای آنها استغفار می‌کرد؛ خدا را توبه پذیر و مهربان می‌یافتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه به توفیق الهی از او اطاعت کنند. و اگر آنان وقتی به خود ستم کرده بودند، پیش تو می‌آمدند و از خدا آمرزش می‌خواستند و پیامبر [نیز] برای آنان طلب آمرزش می‌کرد، قطعاً خدا را توبه پذیر مهربان می‌یافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما هیچ رسولی را نفرستادیم مگر آنکه به یاری و توفیق خدا از وی اطاعت شود. و اگر آنها هنگامی که به خویش ستم کردند نزد تو می‌آمدند، آن گاه از خداوند آمرزش می‌خواستند و رسول خدا نیز برای آنها طلب آمرزش می‌کرد بی تردید خدا را بسیار توبه پذیر و مهربان می‌یافتند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به پروردگارت سوگند که آنها مؤمن نخواهند بود، مگر اینکه در اختلافات خود، تو را به داوری طلبند؛ و سپس از داوری تو، در دل خود احساس ناراحتی نکنند؛ و کاملاً تسلیم باشند. _____ ترجمه استاد فولادوند: ولی چنین نیست، به پروردگارت قسم که ایمان نمی‌آورند، مگر آنکه تو را در مورد آنچه میان آنان مایه اختلاف است داور گردانند؛ سپس از حکمی که کرده ای در دلهایشان احساس ناراحتی [و تردید] نکنند، و کاملاً سر تسلیم فرود آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چنین نیست (که آنها ایمان داشته باشند)، سوگند به پروردگارت که آنها ایمان نمی‌آورند تا آن گاه که تو را در آنچه میان خود اختلاف دارند داور سازند، سپس در نفس خویش هیچ تنگی و ناراحتی نسبت به آنچه تو حکم داده ای نیابند و کاملاً تسلیم گردند

وَلَوْ أَنَا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ اخْرَجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَنبِيئًا (٦٦) ترجمه: (١)

وَإِذَا لَأَتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا (٦٧) ترجمه: (٢)

وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (٦٨) ترجمه: (٣)

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّدِيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا (٦٩) ترجمه: (٤)

ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا (٧٠) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا (٧١) ترجمه: (٦)

وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لِيُبْتَغَى فَاِنْ أَصَابَكُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا (٧٢) ترجمه: (٧)

وَلَوْ أَنَّ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولُنَّ كَأَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا (٧٣) ترجمه: (٨)

فَلْيَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (٧٤) ترجمه: (٩)

ص: ٨٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (همانند بعضی از امتهای پیشین)، به آنان دستور می دادیم: «یکدیگر را به قتل برسانید»، و یا: «از وطن و خانه خود، بیرون روید»، تنها عده کمی از آنها عمل می کردند! و اگر اندرزهایی را که به آنان داده می شد انجام می دادند، برای آنها بهتر بود؛ و موجب تقویت ایمان آنها می شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بر آنان مقرر می کردیم که تن به کشتن دهید، یا از خانه های خود به در آید، جز اندکی از ایشان آن را به کار نمی بستند؛ و اگر آنان آنچه را بدان پند داده می شوند به کار می بستند، قطعاً برایشان بهتر و در ثبات قدم ایشان مؤثرتر بود؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر ما بر آنان مقرر می داشتیم که (به وسیله حضور در جبهه جهاد) تن به کشتن دهید یا از وطن و خانه های خود بیرون روید، جز اندکی از آنان انجام نمی دادند. و اگر آنچه را که بدانها پند داده می شود به جا می آوردند حتماً برایشان بهتر و از حیث تثبیت ایمان و تقویت روح استوارتر بود

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در این صورت، پاداش بزرگی از ناحیه خود به آنها می دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آن صورت، [ما هم] از نزد خویش، یقیناً پاداشی بزرگ به آنان می دادیم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن صورت ما هم حتماً آنها را از جانب خود پاداشی بزرگ عطا می کردیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان را به راه راست، هدایت می کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً آنان را به راهی راست هدایت می کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلماً آنها را به راهی راست (در اعتقاد و اخلاق و کردار) هدایت می نمودیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که خدا و پیامبر را اطاعت کند، (در روز رستاخیز)، همنشین کسانی خواهد بود که خدا، نعمت خود را بر آنان تمام کرده؛ از پیامبران و صدیقان و شهدا و صالحان؛ و آنها رفیقهای خوبی هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که از خدا و پیامبر اطاعت کنند، در زمره کسانی خواهند بود که خدا ایشان را گرامی داشته [یعنی] با پیامبران و راستان و شهیدان و شایستگانند و آنان چه نیکو همدمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که از خدا و فرستاده اش اطاعت نمایند آنان (در دنیا و آخرت) همراه کسانی هستند که خدا بر آنها نعمت بخشیده از پیامبران و صدیقان و شهیدان و گواهان اعمال و شایستگان، و آنها نیکو رفیقانی هستند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این موهبتی از ناحیه خداست. و کافی است که او، (از حال بندگان، و نیت و اعمالشان) آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: این تفضّل از جانب خداست، و خدا بس داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (رفاقت با این کسان) تفضّلی از جانب خداست، و همین کافی است که خداوند، دانا (به درجات استحقاق و پاداش متناسب) است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! آمادگی خود را (در برابر دشمن) حفظ کنید و در دسته های متعدّد، یا بصورت دسته واحد، (طبق شرایط هر زمان و هر مکان)، به سوی دشمن حرکت نمایید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، [در برابر دشمن] آماده باشید [اسلحه خود را بگیرید] و گروه گروه [به جهاد] بیرون روید یا به طور جمعی روانه شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، (در برابر دشمنان دین) آمادگی خود را حفظ نموده، سلاح های خود را بگیرید، پس گروه گروه یا دسته جمعی (طبق اقتضای حال) حرکت و کوچ نمایید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در میان شما، افرادی (منافق) هستند، که (هم خودشان سست می باشند، و هم) دیگران را به سستی می کشانند؛ اگر مصیبتی به شما برسد، می گویند: «خدا به ما نعمت داد که با مجاهدان نبودیم، تا شاهد (آن مصیبت) باشیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً از میان شما کسی است که کندی به خرج دهد؛ پس اگر آسیبی به شما رسد گوید: «راستی خدا بر من نعمت بخشید که با آنان حاضر نبودم.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید از شما کس هست که (در حرکت به جهاد) کندی می کند (و دیگران را نیز به کندی وا می دارد) پس اگر شما را مصیبتی در رسد گوید: خدا با من لطف و عنایت داشت که من با آنها حاضر نبودم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر غنیمتی از جانب خدا به شما برسد، درست مثل اینکه هرگز میان شما و آنها دوستی و مؤدّتی نبوده، می گویند: «ای کاش ما هم با آنها بودیم، و به رستگاری (و پیروزی) بزرگی می رسیدیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر غنیمتی از خدا به شما برسد -چنانکه گویی میان شما و میان او

[رابطه] دوستی نبوده - خواهد گفت: «کاش من با آنان بودم و به نوای بزرگی می رسیدم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر تفضّلی از جانب خداوند (چون پیروزی و غنیمت) به شما رسد، چنان که گویی هرگز میان شما و او دوستی و مؤدّتی نبوده (و نمی توانسته با شما در جنگ شرکت جوید) می گوید: ای کاش من هم با آنها بودم پس به کامیابی

بزرگی می رسیدم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که زندگی دنیا را به آخرت فروخته اند، باید در راه خدا پیکار کنند! و آن کس که در راه خدا پیکار کند، و کشته شود یا پیروز گردد، پاداش بزرگی به او خواهیم داد. _____ ترجمه استاد فولادوند : پس، باید کسانی که زندگی دنیا را به آخرت سودا می کنند در راه خدا بجنگند؛ و هر کس در راه خدا بجنگد و کشته یا پیروز شود، به زودی پاداشی بزرگ به او خواهیم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس باید کسانی که زندگی دنیا را به آخرت می فروشند در راه خدا پیکار نمایند. و هر کس در راه خدا پیکار کند پس کشته شود یا پیروز گردد به زودی او را پاداشی بزرگ عطا می کنیم

وَمَا لَكُمْ لِمَا تَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا (٧٥) ترجمه: (١)

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا (٧٦) ترجمه: (٢)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَمَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظَلِّمُونَ فَتِيلًا (٧٧) ترجمه: (٣)

أَيَّمَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا (٧٨) ترجمه: (٤)

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا (٧٩) ترجمه: (٥)

ص: ٩٠

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا در راه خدا، و (در راه) مردان و زنان و کودکانی که (به دست ستمگران) تضعیف شده اند، پیکار نمی کنید؟! همان افراد (ستم دیده ای) که می گویند: «پروردگارا! ما را از این شهر (مکه)، که اهلش ستمگرند، بیرون ببر! و از طرف خود، برای ما سرپرستی قرار ده! و از جانب خود، یار و یآوری برای ما تعیین فرما! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چرا شما در راه خدا [و در راه نجات] مردان و زنان و کودکان مستضعف نمی جنگید؟ همانان که می گویند: «پروردگارا، ما را از این شهری که مردمش ستم پیشه اند بیرون ببر، و از جانب خود برای ما سرپرستی قرار ده، و از نزد خویش یآوری برای ما تعیین فرما.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما را چه شده که در راه خدا و (نجات) مستضعفان (ناتوان داشته شدگان) از مردان و زنان و کودکان (از مسلمین مکه که در سلطه مشرکین آن روز بودند و هر مستضعفی که در سلطه مستکبران هر عصر می باشد) نمی جنگید، آنان که همواره می گویند: پروردگارا، ما را از این شهری که اهلش ستمکارند بیرون بر و برای ما از جانب خود سرپرستی قرار ده و برای ما از سوی خود یآوری معین کن

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که ایمان دارند، در راه خدا پیکار می کنند؛ و آنها که کافرند، در راه طاغوت [=بت و افراد طغیانگر]. پس شما با یاران شیطان، پیکار کنید! (و از آنها نهراسید!) زیرا که نقشه شیطان، (همانند قدرتش) ضعیف است. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده اند، در راه خدا کارزار می کنند. و کسانی که کافر شده اند، در راه طاغوت می جنگند. پس با یاران شیطان بجنگید که نیرنگ شیطان [در نهایت] ضعیف است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که ایمان آورده اند در راه خدا می جنگند، و کسانی که کفر ورزیده اند در راه طاغوت (هر طغیانگر نافرمان حق) می جنگند، پس شما با یاران و دوستان شیطان بجنگید، که بی تردید مکر و فریب شیطان همواره (در برابر تدبیر الهی) ضعیف است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کسانی را که (در مکه) به آنها گفته شد: «فعلاً» دست از جهاد بدارید! و نماز را برپا کنید! و زکات بپردازید!» (اما آنها از این دستور، ناراحت بودند)، ولی هنگامی که (در مدینه) فرمان جهاد به آنها داده شد، جمعی از آنان، از مردم می ترسیدند، همان گونه که از خدا می ترسند، بلکه بیشتر! و گفتند: «پروردگارا! چرا جهاد را بر ما مقرر داشتی؟! چرا این فرمان را تا زمان نزدیکی تأخیر نینداختی؟!» به آنها بگو: «سرمایه زندگی دنیا، ناچیز است! و سرای آخرت، برای کسی که پرهیزگار باشد، بهتر است! و به اندازه رشته شکاف هسته خرمایی، به شما ستم نخواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیدی کسانی را که به آنان گفته شد: «[فعلاً] دست [از جنگ]

بدارید، و نماز را برپا کنید و زکات بدهید»، و [لی] همین که کارزار بر آنان مقرر شد، بناگاه گروهی از آنان از مردم [=مشرکان مکه] ترسیدند مانند ترس از خدا یا ترسی سخت تر. و گفتند: «پروردگارا، چرا بر ما کارزار مقرر داشتی؟ چرا ما را تا مدتی کوتاه مهلت ندادی؟» بگو: «برخورداری [از این] دنیا اندک، و برای کسی که تقوا پیشه کرده، آخرت بهتر است، و [در آنجا] به قدر نخ هسته خرمایی بر شما ستم نخواهد رفت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا نگرستی به کسانی که به آنها (در مکه پیش از تشریح جهاد) گفته شد: دست های خود را (از جنگ با مشرکان) باز دارید و نماز را برپا کنید و زکات بدهید (ولی آنها به جنگ شتاب داشتند)، اما همین که (در مدینه) جنگ بر آنها نوشته و مقرر شد گروهی از آنان همانند ترس از خدا یا ترسی بیش از آن از مردم می ترسیدند و گفتند: پروردگارا، چرا جنگ را بر ما مقرر کردی؟! چرا ما را تا مدتی کوتاه مهلت ندادی؟! بگو: برخورداری از دنیا اندک است، و آخرت برای تقوای پیشگان بهتر است، و (در آنجا) حتی به اندازه رشته شکاف هسته خرما ستم نخواهید دید و از استحقاقتان کسر نمی شود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر جا باشید، مرگ شما را درمی یابد؛ هر چند در برجهای محکم باشید! و اگر به آنها [= منافقان] حسنه (و پیروزی) برسد، می گویند: «این، از ناحیه خداست.» و اگر سیئه (و شکستی) برسد، می گویند: «این، از ناحیه توست.» بگو: «همه اینها از ناحیه خداست.» پس چرا این گروه حاضر نیستند سخنی را درک کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کجا باشید، شما را مرگ درمی یابد؛ هر چند در بُرجهای استوار باشید.

و اگر [پیشامد] خوبی به آنان برسد، می گویند: «این از جانب خداست»؛ و چون صدمه ای به ایشان برسد، می گویند: «این از طرف توست.» بگو: «همه از جانب خداست.» [آخر] این قوم را چه شده است که نمی خواهند سخنی را [درست] دریابند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کجا باشید مرگ شما را درمی یابد هر چند در میان حصارها و قصرهای برافراشته باشید. و چون آنها (منافقان) را حسنه ای (ثروت و فراوانی و غنیمتی) برسد گویند: این از جانب خداست و چون سیئه ای (فقر و مرض و شکستی) برسد گویند: این از جانب توست (به خاطر شومی توست) بگو: همه اینها از جانب خداوند است (جریان همه حوادث جهان مباشرتاً به اراده اوست لکن اسباب مختلف است) پس این گروه را چه شده که حاضر نیستند سخنی را درک کنند؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، آنچه از نیکیها به تو می رسد، از طرف خداست؛ و آنچه از بدی به تو می رسد، از سوی خود توست. و ما تو را رسول برای مردم فرستادیم؛ و گواهی خدا در این باره، کافی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر چه از خوبیها به تو می رسد از جانب خداست؛ و آنچه از بدی به تو می رسد از خود توست؛ و تو را به پیامبری، برای مردم فرستادیم، و گواه بودن خدا بس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای انسان) آنچه از نیکیها به تو رسد از جانب خداست (سبب آن رحمت اوست) و آنچه از بدیها به تو رسد از سوی خود توست (سبب آن گناهان توست) و (ای پیامبر) ما تو را به رسالت برای مردم فرستادیم، و خدا از نظر گواهی (بر رسالت تو)

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا (۸۰) ترجمه: (۱)

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (۸۱) ترجمه: (۲)

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا (۸۲) ترجمه: (۳)

وَإِذَا حَرَّاهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَدَّعَوْا بِهٖ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولَى الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا (۸۳) ترجمه: (۴)

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَمَا تَكَلَّفَ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِ بِأَسِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا (۸۴) ترجمه: (۵)

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقَيِّمًا (۸۵) ترجمه: (۶)

وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّهِ فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا (۸۶) ترجمه: (۷)

ص: ۹۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که از پیامبر اطاعت کند، خدا را اطاعت کرده؛ و کسی که سرباز زند، تو را نگهبان (و مراقب) او نفرستادیم (و در برابر او، مسؤول نیستی). _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس از پیامبر فرمان برد، در حقیقت، خدا را فرمان برده؛ و هر کس رویگردان شود، ما تو را بر ایشان نگهبان نفرستاده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که از فرستاده خدا اطاعت کند در حقیقت خدا را اطاعت کرده، و هر که روی برتابد ما تو را نگهبان بر (اعمال) آنها نفرستاده ایم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در حضور تو می گویند: «فرمانبرداریم»؛ اما هنگامی که از نزد تو بیرون می روند، جمعی از آنان بر خلاف گفته های تو، جلسات سرّی شبانه تشکیل می دهند؛ آنچه را در این جلسات می گویند، خداوند می نویسد. اعتنایی به آنها نکن! (و از نقشه های آنان وحشت نداشته باش!) و بر خدا توکل کن! کافی است که او یار و مدافع تو باشد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: فرمانبرداریم، ولی چون از نزد تو بیرون می روند، جمعی از آنان شبانه، جز آنچه تو می گویی تدبیر می کنند. و خدا آنچه را که شبانه در سر می پرورند، می نگارد. پس، از ایشان روی برتاب و بر خدا توکل کن، و خدا بس کارساز است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها (در حضور تو) می گویند: فرمانبرداریم و چون از نزد تو بیرون شدند گروهی از آنان در شب نشینی خود غیر از آنچه تو می گویی و غیر آنچه در حضور تو می گفتند در سر می پروراند. و خداوند آنچه را که شبانه در سر می پرورند می نویسد، پس، از آنها روی برتاب و بر خدا توکل نما، و خدا در تکفّل امور کافی است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا درباره قرآن نمی اندیشند؟! اگر از سوی غیر خدا بود، اختلاف فراوانی در آن می یافتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در [معانی] قرآن نمی اندیشند؟ اگر از جانب غیر خدا بود قطعاً در آن اختلاف بسیاری می یافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا درباره (معارف) این قرآن

اندیشه و پی گیری فکری نمی کنند؟! و اگر از جانب غیر خدا بود مسلماً در آن اختلاف بسیاری می یافتند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که خبری از پیروزی یا شکست به آنها برسد، (بدون تحقیق)، آن را شایع می سازند؛ در حالی که اگر آن را به پیامبر و پیشوایان - که قدرت تشخیص کافی دارند - بازگردانند، از ریشه های مسائل آگاه خواهند شد. و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، جز عده کمی، همگی از شیطان پیروی می کردید (و گمراه می شدید). _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون خبری [حاکمی] از ایمنی یا وحشت به آنان برسد، انتشارش دهند؛ و

اگر آن را به پیامبر و اولیای امر خود ارجاع کنند، قطعاً از میان آنان کسانی اند که [می توانند درست و نادرست] آن را دریابند، و اگر فضل خدا و رحمت او بر شما نبود، مسلماً جز [شمار] اندکی، از شیطان پیروی می کردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خبری از (اسباب) ایمنی و وحشت (مانند پیروزی مسلمین یا

شکستشان) به آنها برسد (بدون تحقیق) آن را منتشر می کنند، حال آنکه اگر آن را به فرستاده خدا و صاحبان امرشان بازمی گردانند به یقین کسانی از آنان که اهل تحقیق اند، به حقیقت آن پی می برند (و راه چاره می یافتند) و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود حتما همه شما جز اندکی، از شیطان پیروی می کردید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در راه خدا پیکار کن! تنها مسؤول وظیفه خود هستی! و مؤمنان را (بر این کار)، تشویق نما! امید است خداوند از قدرت کافران جلوگیری کند (حتی اگر تنها خودت به میدان بروی)! و خداوند قدرتش بیشتر، و مجازاتش دردناکتر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در راه خدا پیکار کن؛ جز عهده دار شخص

خود نیستی. و [لی] مؤمنان را [به مبارزه] برانگیز. باشد که خداوند آسیب کسانی را که کفر ورزیده اند [از آنان] باز دارد، و خداست که قدرتش بیشتر و کیفرش سخت تر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس در راه خدا پیکار کن تو به جز (وظیفه) خود مکلف نیستی، و مؤمنان را نیز (به جهاد) ترغیب کن امید است که خداوند بلا- و گزند کسانی را که کفر می ورزند (از سر شما) باز دارد، و خداوند بلاانگیزتر و سخت کیفرتر است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که شفاعت [= تشویق و کمک] به کار نیکی کند، نصیبی از آن برای او خواهد بود؛ و کسی که شفاعت [= تشویق و کمک] به کار بدی کند، سهمی از آن خواهد داشت. و خداوند، حسابرس و نگهدار هر چیز است. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس شفاعت پسندیده کند، برای وی از آن نصیبی خواهد

بود و هر کس شفاعت ناپسندیده ای کند، برای او از آن [نیز] سهمی خواهد بود. و خدا همواره به هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس وساطت پسندیده ای (در هر امر خیری در نزد خدا یا مخلوق) انجام دهد او را بهره ای از آن (پاداشی در دنیا یا آخرت) خواهد بود، و هر کس وساطت ناروایی (در هر امر باطلی یا در حق شخص ناشایسته ای) انجام دهد او را نیز نصیبی از (گناه و وبال) آن خواهد بود، و خداوند همواره بر هر چیزی توانا و نگهبان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر گاه به شما تحیت گویند، پاسخ آن را بهتر از آن بدهید؛ یا (لااقل) به همان گونه پاسخ گویند! خداوند حساب همه چیز را دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به شما درود گفته شد، شما به [صورتی] بهتر از آن درود گویند، یا همان را [در پاسخ] برگردانید، که خدا همواره به هر چیزی حسابرس است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون به شما تحیت و درودی گفته شد شما تحیتی نیکوتر از آن یا همانند آن را بگویید، که بی تردید خداوند حسابرس همه چیز است

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَضْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا (۸۷) ترجمه: (۱)

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنِينَ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا (۸۸) ترجمه: (۲)

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَحُذَوْهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (۸۹) ترجمه: (۳)

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يَقَاتِلُوكُمْ أَوْ يِقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يِقَاتِلُوكُمْ وَالْقُوا إِلَيْكُمْ السَّلَمَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا (۹۰) ترجمه: (۴)

سَتَجِدُونَ آخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلًّا مَا رَدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمْ السَّلَمَ وَيَكْفُوا أَيْدِيَهُمْ فَحُذَوْهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا (۹۱) ترجمه: (۵)

ص: ۹۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، معبودی جز او نیست! و به یقین، همه شما را در روز رستاخیز - که شکی در آن نیست - جمع می کند! و کیست که از خداوند، راستگوتر باشد؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند کسی است که هیچ معبودی جز او نیست. به یقین، در روز رستاخیز - که هیچ شکی در آن نیست - شما را گرد خواهد آورد، و راستگوتر از خدا در سخن کیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدای یکتاست که جز او خدایی نیست، به یقین شما را (از قورتان) به سوی (حساب) روز قیامت که شکی در آن نیست گرد خواهد آورد، و چه کسی در سخن از خدا راستگوتر است؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا درباره منافقین دو دسته شده اید؟! (بعضی جنگ با آنها را ممنوع، و بعضی مجاز می دانید.) در حالی که خداوند بخاطر اعمالشان، (افکار) آنها را کاملاً وارونه کرده است! آیا شما می خواهید کسانی را که خداوند (بر اثر اعمال زشتشان) گمراه کرده، هدایت کنید؟! در حالی که هر کس را خداوند گمراه کند، راهی برای او نخواهی یافت. _____ ترجمه استاد فولادوند: شما را چه شده است که در باره منافقان، دو دسته شده اید؟ با اینکه خدا آنان را به [سزای] آنچه انجام داده اند سرنگون کرده است. آیا می خواهید کسی را که خدا در گمراهی اش وانهاده است به راه آورید؟ و حال آنکه هر که را خدا در گمراهی اش وانهد هرگز راهی برای [هدایت] او نخواهی یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس شما را چه شده که درباره منافقین دو گروه شده اید (گروهی طرفدار و گروهی مخالف آنان) در حالی که خدا آنها را به کيفر دستاوردها به حالت کفر و گمراهی در آورده و قلبشان را واژگون نموده! آیا می خواهید کسی را که خداوند در گمراهی خود رها کرده هدایت کنید؟! و کسی را که خدا در گمراهی خود رها کند هرگز برای او راهی (به سوی صلاح) نمی یابی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان آرزو می کنند که شما هم مانند ایشان کافر شوید، و مساوی یکدیگر باشید. بنابر این، از آنها دوستانی انتخاب نکنید، مگر اینکه (توبه کنند، و) در راه خدا هجرت نمایند. هر گاه از این کار سر باز زنند، (و به

اقدام بر ضد شما ادامه دهند، هر جا آنها را یافتید، اسیر کنید! و (در صورت احساس خطر) به قتل برسانید! و از میان آنها، دوست و یار و یآوری اختیار نکنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان گونه که خودشان کافر شده اند، آرزو دارند [که شما نیز] کافر شوید، تا با هم برابر باشید. پس زنهار، از میان ایشان برای خود، دوستانی اختیار کنید تا آنکه در راه خدا هجرت کنند. پس اگر روی برتافتند، هر کجا آنان را یافتید به اسارت بگیرید و بکشیدشان؛ و از ایشان یار و یآوری برای خود مگیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این آیه درباره کفار اهل کتاب و منافقان است که در میان خویشان و دوستان مشرک خود بودند)، آنان دوست دارند همان گونه که خود کافر شده اند شما هم کافر شوید تا با هم یکسان باشید. پس هرگز از آنها دوستان و سرپرستانی نگیرید تا آنکه در راه خدا (و برای اثبات پذیرش دین به دیار اسلام) مهاجرت کنند، پس اگر (از این امر) روی برتافتند آنها را (همانند مشرکان) هر کجا یافتید بگیرید و بکشید، و هرگز از آنان دوست و یآوری نگیرید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آنها که با همپیمانان شما، پیمان بسته اند؛ یا آنها که به سوی شما می آیند، و از پیکار با شما، یا پیکار با قوم خود ناتوان شده اند؛ (نه سر جنگ با شما دارند، و نه توانایی مبارزه با قوم خود). و اگر خداوند بخواهد، آنان را بر شما مسلط می کند تا با شما پیکار کنند. پس اگر از شما کناره گیری کرده و با شما پیکار نمودند، (بلکه) پیشنهاد صلح کردند، خداوند به شما اجازه نمی دهد که متعرض آنان شوید. _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی که با گروهی که میان شما و میان آنان پیمانی است، پیوند داشته باشند، یا نزد شما بیایند در حالی که سینه آنان از جنگیدن با شما یا جنگیدن با قوم خود، به تنگ آمده باشد. و اگر خدا می خواست، قطعاً آنان را بر شما چیره می کرد و حتماً با شما می جنگیدند. پس اگر از شما کناره گیری کردند و با شما صلح افکندند، [دیگر] خدا برای شما راهی [برای تجاوز] بر آنان قرار نداده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر آنان که به گروهی که میان شما و آنها پیمانی برقرار است پیوندند یا به نزد شما بیایند در حالی که سینه هایشان از جنگیدن با شما یا با طائفه خود به تنگ آمده باشد. و اگر خدا می خواست مسلماً آنها را بر شما مسلط می نمود و حتماً با شما می جنگیدند. پس اگر از شما کناره گرفتند و با شما سر جنگ نداشتند و پیشنهاد صلح دادند، در این صورت خداوند برای شما راهی (برای تعدی) بر آنان قرار نداده است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی جمعیت دیگری را می یابید که می خواهند هم از ناحیه شما در امان باشند، و هم از ناحیه قوم خودشان (که مشرکند. لذا نزد شما ادعای ایمان می کنند؛ ولی) هر زمان آنان را به سوی فتنه (و بت پرستی) بازگردانند، با سر در آن فرو می روند! اگر از درگیری با شما کنار نرفتند و پیشنهاد صلح نکردند و دست از شما نکشیدند، آنها را هر جا یافتید اسیر کنید و (یا) به قتل برسانید! آنها کسانی هستند که ما برای شما، تسلط آشکاری نسبت به آنان قرار داده ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند: به زودی، گروهی دیگر را خواهید یافت که می خواهند از شما آسوده خاطر و از قوم خود [نیز] ایمن باشند. هر بار که به فتنه بازگردانده شوند، سر در آن فرو می برند. پس اگر از شما کناره گیری نکردند و به شما پیشنهاد صلح نکردند و از شما دست برنداشتند، هر کجا آنان را یافتید به اسارت بگیرید و بکشیدشان. آنانند که ما برای شما علیه ایشان تسلطی آشکار قرار داده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی گروهی دیگر را می یابید که می خواهند از شما ایمن باشند و از قوم خود نیز آسوده خاطر باشند هر بار که کفر و جنگ با مسلمین دعوت شوند به سوی آن باز می گردند. پس اگر از شما کناره نرفتند و طرح صلح نیفکندند و دست از شما بر نداشتند پس آنها را هر جا پیدا کردید بگیرید و بکشید، و آنها را بر آنان تسلط آشکاری بخشیده ایم

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَأً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوًّا لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (٩٢) ترجمه: (١)

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا (٩٣) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِّن قَبْلُ فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (٩٤) ترجمه: (٣)

ص: ٩٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ فرد باایمانی مجاز نیست که مؤمنی را به قتل برساند، مگر اینکه این کار از روی خطا و اشتباه از او سرزند؛ (و در عین حال)، کسی که مؤمنی را از روی خطا به قتل رساند، باید یک برده مؤمن را آزاد کند و خونبهایی به کسان او بپردازد؛ مگر اینکه آنها خونبها را ببخشند. و اگر مقتول، از گروهی باشد که دشمنان شما هستند (و کافرند)، ولی مقتول باایمان بوده، (تنها) باید یک برده مؤمن را آزاد کند (و پرداختن خونبها لازم نیست). و اگر از جمعیتی باشد که میان شما و آنها پیمانی برقرار است، باید خونبهای او را به کسان او بپردازد، و یک برده مؤمن (نیز) آزاد کند. و آن کس که دسترسی (به آزاد کردن برده) ندارد، دو ماه پی در پی روزه می گیرد. این، (یک نوع تخفیف، و) توبه الهی است. و خداوند، دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ مؤمنی را نسزد که مؤمنی را -جز به اشتباه- بکشد. و هر کس مؤمنی را به اشتباه کشت، باید بنده مؤمنی را آزاد و به خانواده او خونبها پرداخت کند؛ مگر اینکه آنان گذشت کنند. و اگر [مقتول] از گروهی است که دشمنان شمایند و [خود] وی مؤمن است، [قاتل] باید بنده مؤمنی را آزاد کند [و پرداخت خونبها لازم نیست]. و اگر [مقتول] از گروهی است که میان شما و میان آنان پیمانی است، باید به خانواده وی خونبها پرداخت نماید و بنده مؤمنی را آزاد کند. و هر کس [بنده] نیافت، باید دو ماه پیاپی -به عنوان توبه ای از جانب خدا- روزه بدارد، و خدا همواره دانا و سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ مؤمنی را نسزد و عقلا و شرعا روا نباشد که مؤمنی را بکشد مگر آنکه از روی اشتباه و خطا (خطای محض یا شبیه عمد) باشد. و هر کس مؤمنی را به خطا کشت بر اوست آزاد کردن برده ای مؤمن (به عنوان کفاره قتل) و خونبهایی که باید تسلیم خویشان مقتول شود، مگر آنکه آنها ببخشند. و اگر مقتول از گروهی باشد که دشمن شمایند و خود او مؤمن است پس واجب است آزاد کردن برده ای مؤمن (به عنوان کفاره، و خونبها ندارد). و اگر از گروهی باشد که میان شما و آنان پیمانی (پیمان صلح یا ذمه) برقرار است باید خونبهای او تسلیم خویشانش شود و برده ای مؤمن آزاد نماید، و کسی که (برده) نیابد باید دو ماه پیاپی روزه بگیرد. توبه ای است از جانب خداوند، و خداوند همواره دانا و حکیم است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس، فرد باایمانی را از روی عمد به قتل برساند، مجازات او دوزخ است؛ در حالی که جاودانه در آن می ماند؛ و خداوند بر او غضب می کند؛ و او را از رحمتش دور می سازد؛ و عذاب عظیمی برای او آماده ساخته است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس عمداً مؤمنی را بکشد، کیفرش دوزخ است که در آن ماندگار خواهد بود؛ و خدا بر او خشم می گیرد و لعنتش می کند و عذابی بزرگ برایش آماده ساخته است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هر کس مؤمنی را به عمد بکشد (و آن را حلال شمرد)، کیفر او جهنم است که جاودانه در آن باشد، و خداوند بر او خشم گیرد و او را از رحمت خود دور سازد و برای او عذابی بزرگ فراهم نماید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که در راه خدا گام می زنید (و به سفری برای جهاد می روید)، تحقیق کنید! و بخاطر اینکه سرمایه ناپایدار دنیا (و غنایمی) به دست آورید، به کسی که اظهار صلح و اسلام می کند نگویید: «مسلمان نیستی» زیرا غنیمتهای فراوانی (برای شما) نزد خداست. شما قبلاً چنین بودید؛ و خداوند بر شما منت نهاد (و هدایت شدید). پس، (بشکرانه این نعمت بزرگ)، تحقیق کنید! خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، چون در راه خدا سفر می کنید [خوب]

رسیدگی کنید و به کسی که نزد شما [اظهار] اسلام می کند؛ مگویید: «تو مؤمن نیستی» [تا بدین بهانه] متاع زندگی دنیا را بجویید، چرا که غنیمتهای فراوان نزد خداست. قبلاً خودتان [نیز] همین گونه بودید، و خدا بر شما منت نهاد. پس خوب رسیدگی کنید، که خدا همواره به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که در راه خدا (برای جهاد) سفر کردید خوب بررسی و تفحص نمایید و نسبت به کسی که به شما سلام دهد و اظهار اسلام کند مگویید مؤمن نیستی، که بخواهید (به این بهانه او را بکشید تا) متاع زندگی دنیا را بطلبید، در حالی که در نزد خداوند غنیمت های فراوان است. شما نیز پیش از این چنین بودید (به زبان اظهار ایمان می نمودید و نیز برای متاع دنیا انسان می کشتید) تا خدا بر شما (به ایمان واقعی) منت نهاد. پس باید بررسی و تحقیق نمایید، که همانا خداوند به آنچه می کنید آگاه است

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولَى الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا (٩٥) ترجمه: (١)

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (٩٦) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (٩٧) ترجمه: (٣)

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَّا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا (٩٨) ترجمه: (٤)

فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا غَفُورًا (٩٩) ترجمه: (٥)

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (١٠٠) ترجمه: (٦)

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا (١٠١) ترجمه: (٧)

ص: ٩٤

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (هرگز) افراد باایمانی که بدون بیماری و ناراحتی، از جهاد بازنشدند، با مجاهدانی که در راه خدا با مال و جان خود جهاد کردند، یکسان نیستند! خداوند، مجاهدانی را که با مال و جان خود جهاد نمودند، بر قاعدان [= ترک کنندگان جهاد] برتری مهمی بخشیده؛ و به هر یک از این دو گروه (به نسبت اعمال نیکشان)، خداوند وعده پاداش نیک داده، و مجاهدان را بر قاعدان، با پاداش عظیمی برتری بخشیده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: مؤمنان خانه نشین که زیان دیده نیستند با آن مجاهدانی که با مال و جان خود در راه خدا جهاد می کنند یکسان نمی باشند. خداوند، کسانی را که با مال و جان خود جهاد می کنند به درجه ای بر خانه نشینان مزیت بخشیده، و همه را خدا وعده [پاداش] نیکو داده، و [الی] مجاهدان را بر خانه نشینان به پاداشی بزرگ، برتری بخشیده است؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بازنشستگان مؤمنان از جهاد (مستحب یا واجب کفایی) که ضرر جسمی و عذر دیگری ندارند هرگز با جهادگران در راه خدا به مال ها و جان هایشان یکسان نیستند خداوند جهادکنندگان به مال ها و جان هایشان را بر بازنشستگان به رتبه ای (بلند) برتری بخشیده، و خداوند هر یک را وعده پاداش نیک (بر ایمان و عملش) داده، و جهادگران را بر بازنشستگان به پاداشی بزرگ مزیت عطا کرده است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: درجات (مهمی) از ناحیه خداوند، و آموزش و رحمت (نصیب آنان می گردد)؛ و (اگر لغزشهایی داشته اند)، خداوند آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [پاداش بزرگی که] به عنوان درجات و آموزش و رحمتی از جانب او [نصیب آنان می شود]، و خدا آمرزنده مهربان است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : به رتبه هایی از جانب خود (در دنیا و آخرت) و آموزش و رحمتی، و خداوند همواره آمرزنده و مهربان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که فرشتگان (قبض ارواح)، روح آنها را گرفتند در حالی که به خویشتن ستم کرده بودند، به آنها گفتند: «شما در چه حالی بودید؟ (و چرا با اینکه مسلمان بودید، در صف کفار جای داشتید؟!)) گفتند: «ما در سرزمین خود، تحت فشار و مستضعف بودیم.» آنها [= فرشتگان] گفتند: «مگر سرزمین خدا، پهناور نبود که مهاجرت کنید؟! آنها (عذری نداشتند، و) جایگاهشان دوزخ است، و سرانجام بدی دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند : کسانی که بر خویشتن ستمکار بوده اند، [وقتی] فرشتگان جانشان را می گیرند، می گویند: «در چه [حال] بودید؟» پاسخ می دهند: «ما در زمین از مستضعفان بودیم.» می گویند: «مگر زمین خدا وسیع نبود تا در آن مهاجرت کنید؟» پس آنان جایگاهشان دوزخ است، و [دوزخ] بد سرانجامی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا کسانی که فرشتگان آنها را در حالی که ستمکار نفس خویشند قبض روح می کنند (به آنها) گویند: در چه (حالی از نظر دین) بودید؟ گویند: ما در زمین مستضعف بودیم (ناتوان شده در جنبه ایمان و عمل). فرشتگان گویند: آیا زمین خداوند وسیع نبود تا در آن (از محیط کفر به محیط اسلام) مهاجرت کنید؟! پس آنان جایگاهشان جهنم است و آن بد جای بازگشتی است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مگر آن دسته از مردان و زنان و کودکانی که برآستی تحت فشار قرار گرفته اند (و حقیقتاً مستضعفند)؛ نه چاره ای دارند، و نه راهی (برای نجات از آن محیط آلوده) می یابند. _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر آن مردان و زنان و کودکان فرودستی که چاره جویی نتوانند و راهی نیابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مگر ناتوان شدگان از مردان و زنان و کودکان (در دست قدرتی حاکم یا جوی مانع از تحصیل معارف) که هیچ چاره ای نداشته و به هیچ نحوی (برای هجرت) راه نیابند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ممکن است خداوند، آنها را مورد عفو قرار دهد؛ و خداوند، عفو کننده و آمرزنده است. _____ ترجمه استاد فولادوند : پس آنان [که فی الجمله عذری دارند] باشد که خدا از ایشان در گذرد، که خدا همواره خطابخش و آمرزنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس آنها هستند که امید است خداوند از آنان در گذرد، و خدا همواره بسیار بخشاینده و آمرزگار است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسی که در راه خدا هجرت کند، جاهای امن فراوان و گسترده ای در زمین می یابد. و هر کس بعنوان مهاجرت به سوی خدا و پیامبر او، از خانه خود بیرون رود، سپس مرگش فرا رسد، پاداش او بر خداست؛ و خداوند، آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند : و هر که در راه خدا هجرت کند، در زمین اقامتگاه های فراوان و گشایشها خواهد یافت؛ و هر کس [به قصد] مهاجرت در راه خدا و پیامبر او، از خانه اش به درآید، سپس مرگش در رسد، پاداش او قطعاً بر خداست، و خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هر کس در راه خدا هجرت کند (برای جهاد یا تحصیل علم دین یا دنیای لازم) در روی زمین جایگاه دلخواه فراوان و با وسعت خواهد یافت (که امور دین خود را تأمین نماید)، و کسی که از خانه خود به قصد هجرت به سوی خدا و فرستاده او بیرون رود سپس مرگ او را دریابد حقاً که پاداش او بر عهده خداست، و خداوند همواره بسیار آمرزنده و مهربان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که سفر می کنید، گناهی بر شما نیست که نماز را کوتاه کنید اگر از فتنه (و خطر) کافران بترسید؛ زیرا کافران، برای شما دشمن آشکاری هستند. _____ ترجمه استاد فولادوند : و

چون در زمین سفر کردید، اگر بیم داشتید که آنان که کفر ورزیده اند به شما آزار برسانند، گناهی بر شما نیست که نماز را کوتاه کنید، چرا که کافران پیوسته برای شما دشمنی آشکارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون در روی زمین سفر کردید (هر چند به مقدار یک فرسخ) بر شما گناهی نیست در اینکه از نماز (های چهار رکعتی خود دو رکعت) کم کنید اگر بیم داشتید که کافران شما را آسیب و آزار رسانند، که بی تردید کافران همواره برای شما دشمنی آشکارند

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَهُ وَاحِدَةً وَلَمَّا جُنَّاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أذىٌ مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا (١٠٢) ترجمه: (١)

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا (١٠٣) ترجمه: (٢)

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (١٠٤) ترجمه: (٣)

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنَ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا (١٠٥) ترجمه: (٤)

ص: ٩٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که در میان آنها باشی، و (در میدان جنگ) برای آنها نماز را برپا کنی، باید دسته ای از آنها با تو (به نماز) برخیزند، و سلاحهایشان را با خود بگیرند؛ و هنگامی که سجده کردند (و نماز را به پایان رساندند)، باید به پشت سر شما (به میدان نبرد) بروند، و آن دسته دیگر که نماز نخوانده اند (و مشغول پیکار بوده اند)، بیایند و با تو نماز بخوانند؛ آنها باید وسایل دفاعی و سلاحهایشان (را در حال نماز) با خود حمل کنند؛ (زیرا) کافران آرزو دارند که شما از سلاحها و متاعهای خود غافل شوید و یکباره به شما هجوم آورند. و اگر از باران ناراحتید، و یا بیمار (و مجروح) هستید، مانعی ندارد که سلاحهای خود را بر زمین بگذارید؛ ولی وسایل دفاعی (مانند زره و خود را) با خود بردارید خداوند، عذاب خوارکننده ای برای کافران فراهم ساخته است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر گاه در میان ایشان بودی و برایشان نماز برپا داشتی، پس باید گروهی از آنان با تو [به نماز] ایستند؛ و باید جنگ افزارهای خود را بگیرند؛ و چون به سجده رفتند [و نماز را تمام کردند]، باید پشت سر شما قرار گیرند، و گروه دیگری که نماز نکرده اند باید بیایند و با تو نماز گزارند و البته جانب احتیاط را فرو نگذارند و جنگ افزارهای خود را بگیرند. [زیرا] کافران آرزو می کنند که شما از جنگ افزارها و ساز و برگ خود غافل شوید تا ناگهان بر شما یورش برند. و اگر از باران در زحمتید، یا بیمارید، گناهی بر شما نیست که جنگ افزارهای خود را بر زمین نهدید، ولی مواظب خود باشید. بی گمان، خدا برای کافران عذاب خفت آوری آماده کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون (در هنگام خطر) در میان آنها باشی و برای آنها نماز (خوف به جماعت) برپا کنی، یک گروه از آنها (در رکعت اول نماز) با تو برخیزند (و نماز کنند) و البته باید سلاح های خود را بگیرند، و چون سجده کردند (و رکعت دوم نماز را فردی به اتمام رساندند بروند) در پشت سر شما (مقابل دشمن) قرار گیرند و آن گروه دیگر که نماز نخوانده اند بیایند و نماز خود را با (رکعت دوم) تو بخوانند و البته باید بر حذر باشند و سلاح های خود را بگیرند، زیرا کافران دوست دارند شما از سلاح ها و ساز و برگ های خود غفلت کنید پس یک مرتبه بر شما حمله کنند. و اگر از باران ناراحت بودید یا بیمار بودید بر شما گناهی نیست که سلاح های

خود را بر زمین نهید و حالت احتیاط به خود بگیرید، همانا خداوند برای کافران عذاب خوارکننده ای آماده کرده است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که نماز را به پایان رساندید، خدا را یاد کنید؛ ایستاده، و نشسته، و در حالی که به پهلو خوابیده اید! و هرگاه آرامش یافتید (و حالت ترس زایل گشت)، نماز را (به طور معمول) انجام دهید، زیرا نماز، وظیفه ثابت و معینی برای مؤمنان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون نماز را به جای آوردید، خدا را [در همه حال] ایستاده و نشسته و بر پهلو آرمیده، یاد کنید. پس چون آسوده خاطر شدید، نماز را [به طور کامل] به پا دارید، زیرا نماز بر مؤمنان، در اوقات معین مقرر شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون نماز (خوف) را تمام کردید خدا را (در همه حال) ایستاده و نشسته و بر پهلو آرمیده به یاد آرید، و چون (از شر دشمن) مطمئن شدید نماز (معمولی) را به پا دارید، که بی تردید نماز همواره بر مؤمنان مقرر است واجب

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در راه تعقیب دشمن، (هرگز) سست نشوید! (زیرا) اگر شما درد و رنج می بینید، آنها نیز همانند شما درد و رنج می بینند؛ ولی شما امیدی از خدا دارید که آنها ندارند؛ و خداوند، دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در تعقیب گروه [دشمنان] سستی نوزید. اگر شما درد می کشید، آنان [نیز] همان گونه که شما درد می کشید، درد می کشند، و حال آنکه شما چیزهایی از خدا امید دارید که آنها امید ندارند، و خدا همواره دانای سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در جستجو و تعقیب آن گروه (کفار) سستی نوزید، اگر شما درد و رنج می کشید آنها نیز مانند شما درد و رنج می کشند و شما چیزی را از خدا امید دارید که آنها امید ندارند، و خدا همواره دانا و حکیم است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این کتاب را بحق بر تو نازل کردیم؛ تا به آنچه خداوند به تو آموخته، در میان مردم قضاوت کنی؛ و از کسانی مباش که از خائنان حمایت نمایی! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما این کتاب را به حق بر تو نازل کردیم، تا میان مردم به [موجب] آنچه خدا به تو آموخته داوری کنی، و زنهار جانبدار خیانتکاران مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما این کتاب را بر تو به حق (هدفی والا و عقلانی) فرو فرستادیم تا در میان مردم به آنچه خدا به تو نمایانده است داوری کنی و مدافع خائنان مباش

وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۱۰۶) ترجمه: (۱)

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا (۱۰۷) ترجمه: (۲)

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَحْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا (۱۰۸) ترجمه: (۳)

هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَن يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا (۱۰۹) ترجمه: (۴)

وَمَن يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا (۱۱۰) ترجمه: (۵)

وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (۱۱۱) ترجمه: (۶)

وَمَن يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَزِمْ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا (۱۱۲) ترجمه: (۷)

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِن شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا (۱۱۳) ترجمه: (۸)

ص: ۹۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از خداوند، طلب آمرزش نما! که خداوند، آمرزنده و مهربان است.

ترجمه استاد فولادوند: و از خدا آمرزش بخواه، که خدا آمرزنده مهربان است.

ترجمه آیت الله مشکینی: و از خداوند (برای میل به تبرئه مسلمان به گمان براءت او) آمرزش

بخواه، که همانا خداوند همواره بسیار آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنها که به خود خیانت کردند، دفاع مکن! زیرا خداوند، افراد خیانت پیشه گنهکار را

دوست ندارد. ترجمه استاد فولادوند: و از کسانی که به خویشتن خیانت می کنند دفاع مکن، که

خداوند هر کس را که خیانتگر و گناه پیشه باشد دوست ندارد. ترجمه آیت الله مشکینی: و از

کسانی که به نفس خویش خیانت می کنند (و دزدی قبیله خود را به گردن یک یهودی می نهند) دفاع مکن، که خداوند

کسی را که خیانت پیشه و گنهکار است دوست ندارد. (مسلمانی زرهی از مسلمان دیگری دزدید و به یک نفر یهودی نسبت

داد و کار به محاکمه کشید، قبیله سارق از پیامبر خواستند برای حفظ آبروی مسلمان به سود وی داوری کند، قریب هشت آیه

مربوط به این قضیه است.

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها زشتکاری خود را از مردم پنهان می دارند؛ اما از خدا پنهان نمی دارند، و هنگامی که

در مجالس شبانه، سخنانی که خدا راضی نبود می گفتند، خدا با آنها بود، خدا به آنچه انجام می دهند، احاطه دارد.

ترجمه استاد فولادوند: [کارهای ناروای خود را] از مردم پنهان می دارند، و [لی نمی توانند] از خدا

پنهان دارند، و چون شبانگاه به چاره اندیشی می پردازند و سخنانی می گویند که وی [بدان] خشنود نیست، او با آنان است.

و خدا به آنچه انجام می دهند همواره احاطه دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از مردم پنهان می دارند و از خدا پنهان نمی دارند (باکی ندارند که پنهان نیست) حال آنکه خدا با آنها بود آن گاه که شبانه درباره سخنی که خدا بدان راضی نبود بررسی و چاره اندیشی می کردند (که به پیامبر بگویند به نفع مسلمان داوری کند)، و خدا همواره به آنچه می کنند (از نظر علم و قدرت) احاطه دارد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری، شما همانها هستید که در زندگی این جهان، از آنان دفاع کردید! اما کیست که در برابر خداوند، در روز رستاخیز از آنها دفاع کند؟! یا چه کسی است که وکیل و حامی آنها باشد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: هان، شما همانان هستید که در زندگی دنیا از ایشان جانبداری کردید، پس چه کسی روز رستاخیز از آنان در برابر خدا جانبداری خواهد کرد؟ یا چه کسی حمایتگر [و مدافع] آنان تواند بود؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خطاب به قبیلہ سارق): هان این شما هستید که در زندگی دنیا از آنان (از خائنان) دفاع کردید، اما چه کسی است که در روز قیامت در مقابل خدا از آنها دفاع نماید، یا چه کسی است که کارساز آنها باشد؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که کار بدی انجام دهد یا به خود ستم کند، سپس از خداوند طلب آمرزش نماید، خدا را آمرزنده و مهربان خواهد یافت. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس کار بدی کند، یا بر خویش ستم ورزد؛ سپس از خدا آمرزش بخواهد، خدا را آمرزنده مهربان خواهد یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که کار بدی کند یا به خود ستم نماید (ظلم به غیر یا ظلم به نفس کند یا گناه اعتقادی یا عملی نماید) سپس از خدا آمرزش طلبد خدا را آمرزنده و مهربان خواهد یافت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که گناهی مرتکب شود، به زیان خود مرتکب شده؛ خداوند، دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس گناهی مرتکب شود، فقط آن را به زیان خود مرتکب شده، و خدا همواره دانا و سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر کس گناهی مرتکب شود جز

این نیست که به زیان خود مرتکب می شود (هر چند فواید و لذایذ مادی داشته باشد) و خداوند همواره دانا و حکیم است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که خطا یا گناهی مرتکب شود، سپس بیگناهی را متهم سازد، بار بهتان و گناه آشکاری بر دوش گرفته است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس خطا یا گناهی مرتکب شود؛ سپس آن را به بی گناهی نسبت دهد، قطعاً بهتان و گناه آشکاری بر دوش کشیده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که گناهی به خطا و اشتباه یا گناهی به عمد، و یا گناهی شخصی یا اجتماعی مرتکب شود، سپس آن را به بی گناهی نسبت دهد به یقین بهتان و گناهی آشکار (در تهمت به دیگران) بر دوش گرفته است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر فضل و رحمت خدا شامل حال تو نبود، گروهی از آنان تصمیم داشتند تو را گمراه کنند؛ اما جز خودشان را گمراه نمی کنند؛ و هیچ گونه زبانی به تو نمی رسانند. و خداوند، کتاب و حکمت بر تو نازل کرد؛ و آنچه را نمی دانستی، به تو آموخت؛ و فضل خدا بر تو (همواره) بزرگ بوده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر فضل خدا و رحمت او بر تو نبود، طایفه ای از ایشان آهنگ آن داشتند که تو را از راه به در کنند، و [لی] جز خودشان [کسی] را گمراه نمی سازند، و هیچ گونه زبانی به تو نمی رسانند. و خدا کتاب و حکمت بر تو نازل کرد و آنچه را نمی دانستی به تو آموخت، و تفضل خدا بر تو همواره بزرگ بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر فضل و رحمت خدا شامل حال تو نبود همانا گروهی از آنان تصمیم داشتند که تو را (در داوری) گمراه کنند حال آنکه آنها جز خودشان را گمراه نمی کنند و هیچ ضرر و زبانی به تو نمی رسانند. و خداوند کتاب (آسمانی) و علوم شرعی و معارف

عقلی را بر تو فرو فرستاد و آنچه را نمی دانستی به تو آموخت، و همواره فضل خداوند بر تو بزرگ است

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصِدْقِهِ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (۱۱۴) ترجمه: (۱)

وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصِِّلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (۱۱۵) ترجمه: (۲)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا (۱۱۶) ترجمه: (۳)

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا (۱۱۷) ترجمه: (۴)

لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا (۱۱۸) ترجمه: (۵)

وَلَأَضَلِّنَّهُمْ وَلَأَمَنِّيَنَّهُمْ وَلَأَمْرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرْنَهُمْ فَلَيُعْتِرْنَ خَلْقَ اللَّهِ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا (۱۱۹) ترجمه: (۶)

يَعِدُّهُمْ وَيُمْنِّيَنَّهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا (۱۲۰) ترجمه: (۷)

أُولَئِكَ مَاوَاهُم جَهَنَّمَ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا (۱۲۱) ترجمه: (۸)

ص: ۹۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در بسیاری از سخنان درگوشی (و جلسات محرمانه) آنها، خیر و سودی نیست؛ مگر کسی که (به این وسیله)، امر به کمک به دیگران، یا کار نیک، یا اصلاح در میان مردم کند؛ و هر کس برای خشنودی پروردگار چنین کند، پاداش بزرگی به او خواهیم داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: در بسیاری از رازگوییهای ایشان خیری نیست، مگر کسی که [بدین وسیله] به صدقه یا کار پسندیده یا سازشی میان مردم، فرمان دهد. و هر کس برای طلب خشنودی خدا چنین کند، به زودی او را پاداش بزرگی خواهیم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در بسیاری از رازگویی و سخنان درگوشی آنها خیری نیست، جز (رازگویی) آنهایی که دستور صدقه یا کار نیک یا اصلاح در میان مردم دهند و هر که برای طلب خشنودی خداوند چنین کند به زودی او را پاداشی بزرگ خواهیم داد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که بعد از آشکار شدن حق، با پیامبر مخالفت کند، و از راهی جز راه مؤمنان پیروی نماید، ما او را به همان راه که می رود می بریم؛ و به دوزخ داخل می کنیم؛ و جایگاه بدی دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس، پس از آنکه راه هدایت برای او آشکار شد با پیامبر به مخالفت برخیزد، و [راهی] غیر راه مؤمنان در پیش گیرد، وی را بدانچه روی خود را بدان سو کرده واگذاریم و به دوزخش کشانیم، و چه بازگشتگاه بدی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که پس از آنکه راه هدایت بر او روشن شد با فرستاده ما مخالفت و دشمنی نماید و پیروی از راهی غیر راه مؤمنین کند، او را به آن سو که رو کرده بگردانیم و در جهنم وارد کنیم و حرارتش را به او بچشانیم، و آن بد جای بازگشتی است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، شرک به او را نمی آموزد؛ (ولی) کمتر از آن را برای هر کس بخواهد (و شایسته بداند) می آموزد. و هر کس برای خدا همتایی قرار دهد، در گمراهی دوری افتاده است. _____
ترجمه استاد فولادوند: خداوند، این را که به او شرک آورده شود، نمی آموزد؛ و فروتر از آن را بر هر که بخواهد می بخشد. و هر کس به خدا شرک ورزد، قطعاً دچار گمراهی دور و درازی شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً خداوند (گناه) شرک به او را (بدون توبه) نمی آموزد و غیر آن (یا فروتر از آن) را برای هر که بخواهد (هر چند بدون توبه، طبق برخی از شرایط) می آموزد، و هر کس به خدا شرک ورزد حَقّاً که به گمراهی دور و درازی افتاده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه غیر از خدا می خوانند، فقط بتهایی است (بی روح)، که هیچ اثری ندارد؛ و (یا) شیطان سرکش و ویرانگر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [مشرکان]، به جای او، جز بتهای مادینه را [به دعا] نمی خوانند، و جز شیطان سرکش را نمی خوانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها غیر از خدا جز دخترانی را (بت هایی را که دخترخوانده های قبایل بودند) نمی خوانند و (در حقیقت) جز شیطان سرکش و نافرمان را نمی خوانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا او را از رحمت خویش دور ساخته؛ و او گفته است: «از بندگان تو، سهم معینی خواهم گرفت!» _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا لعنتش کند، [وقتی که] گفت: «بی گمان، از میان بندگانت نصیبی معین [برای خود] برخوام گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که خداوند او را لعنت کرد و از رحمتش دور نمود، و او گفت: سوگند باد که از بندگان تو بهره ای معین (برای خود) خواهم گرفت. (در دنیا کفّار و فسّاق مطلقاً و در آخرت کفّار تقصیری و فسّاق غیر مشمول شفاعت، از آن اوست)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را گمراه می کنم! و به آرزوها سرگرم می سازم! و به آنان دستور می دهم که (اعمال خرافی انجام دهند، و) گوش چهارپایان را بشکافند، و آفرینش پاک خدایی را تغییر دهند! (و فطرت توحید را به شرک بیالایند!) و هر کس، شیطان را به جای خدا وّلی خود برگزیند، زیان آشکاری کرده است. _____
ترجمه استاد فولادوند: و آنان را سخت گمراه و دچار آرزوهای دور و دراز خواهم کرد، و وادارشان می کنم تا گوشهای دامها را شکاف دهند، و وادارشان می کنم تا آفریده خدا را دگرگون سازند. و [لی] هر کس به جای خدا، شیطان را دوست [خدا] گیرد، قطعاً دستخوش زیان آشکاری شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلماً آنها را گمراه می کنم و به آرزو (ی دور و دراز) دچار می سازم و به آنها فرمان می دهم که گوش های چارپایان را (از روی خرافه و بدعت) بشکافند (سوره مائده آیه ۱۰۳) و دستور می دهم که آفرینش خدا را (در روح و جسم) تغییر دهند (دین فطری را تبدیل به کفر، صفات نیکو را تبدیل به رذایل، عبادت ها را تبدیل به عصیان و جسم طبیعی را تبدیل به طرز دیگر نمایند) و هر که شیطان را به جای خدا سرپرست و یاور خود گیرد حَقّاً که به زیانی آشکار دچار گردیده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شیطان به آنها وعده ها (ی دروغین) می دهد؛ و به آرزوها، سرگرم می سازد؛ در حالی که جز فریب و نیرنگ، به آنها وعده نمی دهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: [آری]، شیطان به آنان وعده می دهد، و ایشان را در آرزوها می افکند، و جز فریب به آنان وعده نمی دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شیطان به آنها وعده می دهد و در آرزوها می افکند، و جز وعده فریبنده به آنها نمی دهد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها [= پیروان شیطان] جایگاهشان جهنم است؛ و هیچ راه فراری ندارند.

_____ ترجمه استاد فولادوند : آنان جایگاهشان جهنم است، و از آن راه گریزی ندارند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها جایگاهشان دوزخ است و هرگز از آن راه فراری نمی یابند

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا
(۱۲۲) ترجمه: (۱)

لَيْسَ بِأَمَانِيَّتِكُمْ وَلَا أَمَانِيَّ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَى بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (۱۲۳) ترجمه: (۲)

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظَلَّمُونَ نَقِيرًا (۱۲۴) ترجمه: (۳)

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا (۱۲۵) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا (۱۲۶) ترجمه: (۵)

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ
أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوُلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا (۱۲۷) ترجمه: (۶)

ص: ۹۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که ایمان آورده اند و اعمال صالح انجام داده اند، بزودی آن را در باغهایی از بهشت وارد می کنیم که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ جاودانه در آن خواهند ماند. وعده حق خداوند است و کیست که در گفتار و وعده هایش، از خدا صادقتر باشد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، به زودی آنان را در بوستانهایی که از زیر [درختان] آن، نهرها روان است در آوریم. همیشه در آن جاودانند. وعده خدا راست است و چه کسی در سخن، از خدا راستگوتر است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ایمان آورده اند و عمل های شایسته به جا آورده اند به زودی آنها را در بهشت هایی که از زیر (ساختمان ها و درختان) آنها نهرها جاری است در می آوریم، که در آن جا برای ابد جاودانه اند، وعده حقی است که خدا داده، و چه کسی در گفتار از خدا راستگوتر است؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فضیلت و برتری) به آرزوهای شما و آرزوهای اهل کتاب نیست؛ هر کس عمل بدی انجام دهد، کیفر داده می شود؛ و کسی را جز خدا، ولی و یاور خود نخواهد یافت. _____ ترجمه استاد فولادوند: [پاداش و کیفر] به دلخواه شما و به دلخواه اهل کتاب نیست؛ هر کس بدی کند، در برابر آن کیفر می بیند، و جز خدا برای خود یار و مددکاری نمی یابد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (پاداش و کیفر در آخرت) نه به آرزوی شماست (تنها برای اینکه امت پیامبر خاتمید) و نه به آرزوی اهل کتاب (که خود را دوستان و فرزندان خدا می دانند، بلکه) هر کس کار بدی انجام دهد کیفر داده می شود و جز خدا یاور و دوستی برای خود نخواهد یافت

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که چیزی از اعمال صالح را انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، در حالی که ایمان داشته باشد، چنان کسانی داخل بهشت می شوند؛ و کمترین ستمی به آنها نخواهد شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کارهای شایسته کنند -چه مرد باشند یا آن- در حالی که مؤمن باشند، آنان داخل بهشت می شوند، و به قدر گودی پشت هسته خرمایی مورد ستم قرار نمی گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر

کس - مرد یا زن - از عمل های شایسته (چیزی) به جا آورد در حالی که مؤمن باشد، چنین کسانی داخل بهشت می شوند و حتی به اندازه نقطه پشت هسته خرما مورد ستم واقع نمی شوند و از استحقاقشان کم نمی گردد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دین و آیین چه کسی بهتر است از آن کس که خود را تسلیم خدا کند، و نیکوکار باشد، و پیرو آیین خالص و پاک ابراهیم گردد؟ و خدا ابراهیم را به دوستی خود، انتخاب کرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و دین چه کسی بهتر است از آن کس که خود را تسلیم خدا کرده و نیکوکار است و از آیین ابراهیم حق گرا پیروی نموده است؟ و خدا ابراهیم را دوست گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه کسی دینش بهتر است از آن که همه وجودش را تسلیم خدا نموده در حالی که (عملاً) نیکوکار است و (از حیث شریعت) از آیین ابراهیم حق گرا پیروی نموده؟ و خداوند ابراهیم را دوست (خود) گرفته است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست؛ و خداوند به هر چیزی احاطه دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست، و خدا همواره بر هر چیزی احاطه دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است (علاوه بر خود آنها) ملک حقیقی خداست، (به لحاظ آنکه آفرینش، حفظ، تدبیر و فانی کردن همه در موعد مقرر تحت اراده اوست) و خدا همواره به هر چیزی (از نظر وجودی و توانی و علمی) احاطه دارد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از تو درباره حکم زنان سؤال می کنند؛ بگو: «خداوند درباره آنان به شما پاسخ می دهد: آنچه در قرآن درباره زنان یتیمی که حقوقشان را به آنها نمی دهید، و می خواهید با آنها ازدواج کنید، و نیز آنچه درباره کودکان صغیر و ناتوان برای شما بیان شده است، (قسمتی از سفارشهای خداوند در این زمینه می باشد؛ و نیز به شما سفارش می کند که) با یتیمان به عدالت رفتار کنید! و آنچه از نیکیهها انجام می دهید؛ خداوند از آن آگاه است (و به شما پاداش شایسته می دهد). _____ ترجمه استاد فولادوند: و در باره زنان، رأی تو را می پرسند. بگو: «خدا در باره آنان به شما فتوا می دهد، و [نیز] در باره آنچه در قرآن بر شما تلاوت می شود: در مورد زنان یتیمی که حق مقرر آنان را به ایشان نمی دهید و تمایل به ازدواج با آنان دارید، و [در باره] کودکان ناتوان و اینکه با یتیمان [چگونه] به داد رفتار کنید [پاسخگر شماست].» و هر کار نیکی انجام دهید، قطعاً خدا به آن داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و درباره زنان (ازدواج با آنها وارث آنها) از تو فتوا خواهند، بگو: خداوند درباره آنها به شما فتوا می دهد (بدان گونه که در اوایل سوره گذشت) و نیز درباره آنچه در این کتاب بر شما خوانده می شود درباره دختران یتیمی که حقوق مقرر آنها را نمی دهید و رغبتی به ازدواج با آنها ندارید و نیز درباره کودکان مستضعف (که اموالشان را می خورید، فتوا می دهد) و (توصیه می کند به) اینکه با یتیمان به عدل و قسط رفتار نمایید. و هر خیری که به جا آورید حتماً خدا به آن داناست

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصِيَلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (۱۲۸) ترجمه: (۱)

وَلَنْ تَشِيءَ تَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصِلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۱۲۹) ترجمه: (۲)

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا (۱۳۰) ترجمه: (۳)

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا (۱۳۱) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (۱۳۲) ترجمه: (۵)

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ قَدِيرًا (۱۳۳) ترجمه: (۶)

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا (۱۳۴) ترجمه: (۷)

ص: ۹۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر زنی، از طغیان و سرکشی یا اعراض شوهرش، بیم داشته باشد، مانعی ندارد با هم صلح کنند (و زن یا مرد، از پاره ای از حقوق خود، بخاطر صلح، صرف نظر نماید). و صلح، بهتر است؛ اگر چه مردم (طبق غریزه حب ذات، در این گونه موارد) بخل می ورزند. و اگر نیکی کنید و پرهیزگاری پیشه سازید (و بخاطر صلح، گذشت نمایید)، خداوند به آنچه انجام می دهید، آگاه است (و پاداش شایسته به شما خواهد داد). _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر زنی از شوهر خویش بیم ناسازگاری یا رویگردانی داشته باشد، بر آن دو گناهی نیست که از راه صلح با یکدیگر، به آشتی گرایند؛ که سازش بهتر است. و [لی] [بخل] [و بی گذشت بودن]، در نفوس، حضور [و غلبه] دارد؛ و اگر نیکی کنید و پرهیزگاری پیشه نمایید، قطعاً خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر زنی از سرکشی یا اعراض شوی خود بترسد، بر آن دو گناهی نیست که به نوعی در میان خودشان (هر چند به گذشت از پاره ای از حقوقشان) صلح و آشتی نمایند، و صلح (ذاتا) بهتر است و (البته) بخل و تنگ چشمی طبعاً ملازم نفوس گردیده است (گذشت از حق بر آنها سخت است). و اگر نیکویی کنید و تقوا ورزید حتما خداوند به آنچه می کنید آگاه است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما هرگز نمی توانید (از نظر محبت قلبی) در میان زنان، عدالت برقرار کنید، هر چند کوشش نمایید! ولی تمایل خود را بکلی متوجه یک طرف نسازید که دیگری را بصورت زنی که شوهرش را از دست داده در آورید! و اگر راه صلاح و پرهیزگاری پیش گیرید، خداوند آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما هرگز نمی توانید میان زنان عدالت کنید هر چند [بر عدالت] حریص باشید! پس به یک طرف یکسره

تمایل نورزید تا آن [زن دیگر] را سرگشته [=بلا- تکلیف] رها کنید. و اگر سازش نمایید و پرهیزگاری کنید، یقیناً خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما هر چند هم که حرص بورزید هرگز نمی

توانید میان زن ها (در میل باطنی) عدالت کنید، پس (حد اقل در وظایف ظاهری) یکسره از یکی از آنها روی نگردانید تا او

را همانند زنی بلا تکلیف رها نمایید. و اگر صلح و سازش کنید و تقوا ورزید مسلماً خداوند همواره آمرزنده و مهربان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) اگر (راهی برای اصلاح در میان خود نیابند، و) از هم جدا شوند، خداوند هر کدام از

آنها را با فضل و کرم خود، بی نیاز می کند؛ و خداوند، دارای فضل و کرم، و حکیم است. _____ ترجمه

استاد فولادوند: و اگر آن دو، از یکدیگر جدا شوند، خداوند هر یک را از گشایش خود بی نیاز گرداند، و خدا همواره

گشایشگر حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر (اتفاقاً) آن دو از هم جدا شوند، خداوند

هر یک را از سعه (رحمت) خویش بی نیاز می کند، و خداوند همواره دارای سعه (وجودی و توانی و علمی و رحمتی) و

صاحب اتقان صنع (در تکوین و تشریح) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن خداست. و ما به کسانی که پیش از شما،

کتاب آسمانی به آنها داده شده بود، سفارش کردیم، (همچنین) به شما (نیز) سفارش می کنیم که از (نافرمانی) خدا پرهیزید!

و اگر کافر شوید، (به خدا زبانی نمی رسد؛ زیرا) برای خداست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، و خداوند، بی نیاز و

ستوده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن خداست. و

ما به کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده، و [نیز] به شما سفارش کردیم که از خدا پروا کنید. و اگر کفر ورزید

[چه باک؟ که] آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست، و خدا بی نیاز ستوده [صفات] است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است (علاوه بر خود آنها) ملک

حقیقی خداست، و به یقین ما کسانی را که پیش از شما به آنها کتاب (آسمانی) داده شده و شما را سفارش کردیم که از خدا

پروا نمایید و (به همه گوشزد کردیم که) اگر کفر ورزیدید (زیانی به او نمی رسانید، زیرا) آنچه در آسمانها و آنچه در این

زمین است از آن خداست و خدا همواره بی نیاز و ستوده (در صفات و افعال) است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای خداست آنچه در آسمانها و زمین است؛ و کافی است که خدا، حافظ و نگاهبان آنها

باشد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست، و خدا بس

کارساز است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است ملک حقیقی

خداست، و خداوند در کارسازی (امور جهان هستی) کافی است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! اگر او بخواهد، شما را از میان می برد و افراد دیگری را (به جای شما) می

آورد، و خداوند، بر این کار تواناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، اگر [خدا] بخواهد، شما را

[از میان] می برد و دیگران را [پدید] می آورد، و خدا بر این [کار] تواناست. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: اگر بخواهد- ای مردم- همه شما را از میان می برد و گروه دیگری پدید می آورد، و خدا همواره بر این کار

تواناست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که پاداش دنیوی بخواهند، (و در قید نتایج معنوی و اخروی نباشند، در اشتباهند؛

زیرا) پاداش دنیا و آخرت نزد خداست؛ و خداوند، شنوا و بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس

پاداش دنیا بخواهد، پاداش دنیا و آخرت نزد خداست، و خدا شنوای بیناست. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی : هر کس پاداش دنيا را بخواهد، پاداش دنيا و آخرت در نزد خداست (و بر حسب نيتش به او مي دهد) و خدا همواره شنوا و بيناست

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَن تَعْدِلُوا وَإِن تَلَوْا أَوْ تُعْرَضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (۱۳۵) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِن قَبْلُ وَمَن يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا (۱۳۶) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ أزدَادُوا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا (۱۳۷) ترجمه: (۳)

بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (۱۳۸) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلْيَتَّبِعُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا (۱۳۹) ترجمه: (۵)

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَن إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا مَثَلْتُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا (۱۴۰) ترجمه: (۶)

ص: ۱۰۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! کاملاً قیام به عدالت کنید! برای خدا شهادت دهید، اگر چه (این گواهی) به زیان خود شما، یا پدر و مادر و نزدیکان شما بوده باشد! (چرا که) اگر آنها غنی یا فقیر باشند، خداوند سزاوارتر است که از آنان حمایت کند. بنابراین، از هوی و هوس پیروی نکنید؛ که از حق، منحرف خواهید شد! و اگر حق را تحریف کنید، و یا از اظهار آن، اعراض نمایید، خداوند به آنچه انجام می دهید، آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، پیوسته به عدالت قیام کنید و برای خدا گواهی دهید، هر چند به زیان خودتان یا [به زیان] پدر و مادر و خویشاوندان [شما] باشد. اگر [یکی از دو طرف دعوا] توانگر یا نیازمند باشد، باز خدا به آن دو [از شما] سزاوارتر است؛ پس، از پی هوس نروید که [در نتیجه از حق] عدول کنید. و اگر به انحراف گرایید یا اعراض نمایید، قطعاً خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، (در همه امورتان) به کمال و دوام قیام کننده به عدل و گواهی دهنده برای خدا باشید هر چند به زیان خودتان یا پدر و مادر یا نزدیکانتان باشد، اگر (هر یک از طرفین دعوا) توانگر یا فقیر باشد (شما به لحاظ حال آنها بر خلاف واقع گواهی ندهید، زیرا) خداوند به (رعایت حال) آنها سزاوارتر است، پس پیروی از هوای نفس نکنید تا از حق عدول نمایید. و اگر زبان (به سوی باطل) پیچید یا (از گواهی) روی برتابید همانا خداوند همواره به آنچه عمل می کنید آگاه است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! به خدا و پیامبرش، و کتابی که بر او نازل کرده، و کتب (آسمانی) که پیش از این فرستاده است، ایمان (واقعی) بیاورید کسی که خدا و فرشتگان او و کتابها و پیامبران او و روز واپسین را انکار کند، در گمراهی دور و درازی افتاده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، به خدا و پیامبر او و کتابی که بر پیامبرش فرو فرستاد، و کتابهایی که قبلاً نازل کرده بگروید؛ و هر کس به خدا و فرشتگان او و کتابها و پیامبران او و روز بازپسین کفر ورزد، در حقیقت دچار گمراهی دور و درازی شده است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که به خدا ایمان آورده اید، به خدا و فرستاده او و کتابی که بر رسولش فرو فرستاده و کتابی که پیش از این نازل کرده به همه اینها ایمان بیاورید، و ای کسانی که به زبان ایمان آورده اید (از ته دل) ایمان بیاورید، و ای کسانی که ایمانتان محقق شده در حفظ آن استوار باشید. و هر که به خدا و فرشتگان و کتابها (ی آسمانی) و فرستادگان او و روز واپسین کفر ورزد حَقّاً که به گمراهی دور و درازی افتاده است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که ایمان آوردند، سپس کافر شدند، باز هم ایمان آوردند، و دیگر بار کافر شدند، سپس بر کفر خود افزودند، خدا هرگز آنها را نخواهد بخشید، و آنها را به راه (راست) هدایت نخواهد کرد.

_____ ترجمه استاد فولادوند : کسانی که ایمان آوردند، سپس کافر شدند؛ و باز ایمان آوردند، سپس کافر شدند؛ آنگاه به کفر خود افزودند، قطعاً خدا آنان را نخواهد بخشید و راهی به ایشان نخواهد نمود.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا کسانی که ایمان آوردند سپس کفر ورزیدند، باز ایمان آوردند دوباره کافر شدند، سپس بر کفرشان افزودند، خداوند هرگز بر آن نیست که آنها را بیامرزد و به راهی هدایت نماید. (آنهايي که ایمان و کفر در آنها تکرر یافته و بر کفر مستقر شده اند توفیق ایمان نمی یابند.

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به منافقان بشارت ده که مجازات دردناکی در انتظار آنهاست! _____ ترجمه

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : منافقان را بشارت ده که آنها را (در برزخ و عالم قیامت) عذابی دردناک است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : همانها که کافران را به جای مؤمنان، دوست خود انتخاب می کنند. آیا عزّت و آبرو نزد آنان می جویند؟ با اینکه همه عزّت‌ها از آن خداست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : همانان که غیر از

مؤمنان، کافران را دوستان [خود] می گیرند. آیا سربلندی را نزد آنان می جویند؟ [این خیالی خام است،] چرا که عزت، همه از آن خداست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همان کسانی که کافران را به جای مؤمنان سرپرست و

یاور و دوست خود می گیرند آیا در نزد آنان عزّت و عظمت می طلبند؟ پس (بدانند که) بی تردید همه عزت از آن خداست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و خداوند (این حکم را) در قرآن بر شما نازل کرده که هرگاه بشنوید افرادی آیات خدا را انکار و استهزا می کنند، با آنها ننشینید تا به سخن دیگری پردازند! و گرنه، شما هم مثل آنان خواهید بود. خداوند، منافقان و کافران را همگی در دوزخ جمع می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند : و البتّه [خدا] در کتاب [قرآن]

بر شما نازل کرده که: هر گاه شنیدید آیات خدا مورد انکار و ریشخند قرار می گیرد، با آنان منشینید تا به سخنی غیر از آن درآیند، چرا که در این صورت شما هم مثل آنان خواهید بود. خداوند، منافقان و کافران را همگی در دوزخ گرد خواهد

آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همانا او بر شما در این کتاب نازل کرده (سوره ۶ آیه ۶۸) که چون شنیدید که آیات و نشانه های خداوند را مورد انکار و مسخره قرار می دهند، با آنان منشینید تا در سخنی دیگر وارد

شوند و گرنه شما نیز همانند آنها باشید به یقین خداوند منافقان و کافران را همگی در دوزخ گرد خواهد آورد

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ بِكُمُ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعِكُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا (۱۴۱) ترجمه: (۱)

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا (۱۴۲) ترجمه: (۲)

مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا (۱۴۳) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا (۱۴۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا (۱۴۵) ترجمه: (۵)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا (۱۴۶) ترجمه: (۶)

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا (۱۴۷) ترجمه: (۷)

ص: ۱۰۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: منافقان همانها هستند که پیوسته انتظار می کشند و مراقب شما هستند؛ اگر فتح و پیروزی نصیب شما گردد، می گویند: مگر ما با شما نبودیم؟ (پس ما نیز در افتخارات و غنایم شریکیم!) «و اگر بهره ای نصیب کافران گردد، به آنان می گویند: مگر ما شما را به مبارزه و عدم تسلیم در برابر مؤمنان، تشویق نمی کردیم؟ (پس با شما شریک خواهیم بود!)» خداوند در روز رستاخیز، میان شما داوری می کند؛ و خداوند هرگز کافران را بر مؤمنان تسلطی نداده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که مترصد شمایند؛ پس اگر از جانب خدا به شما فتحی برسد، می گویند: «مگر ما با شما نبودیم؟» و اگر برای کافران نصیبی باشد، می گویند: «مگر ما بر شما تسلط نداشتیم و شما را از [ورود در جمع] مؤمنان باز نمی داشتیم؟» پس خداوند، روز قیامت میان شما داوری می کند؛ و خداوند هرگز بر [زیان] مؤمنان، برای کافران راه [تسلطی] قرار نداده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که پیوسته در انتظار حوادث برای شما می نشینند، پس اگر از جانب خدا برای شما پیروزی رسید می گویند: مگر ما با شما نبودیم؟ (پس سهم ما را از غنایم بدهید)، و اگر برای کافران بهره ای (از پیروزی) باشد (به کفار) می گویند: آیا ما (در گفتگو) بر شما چیره نمی شدیم (که عقاید خود را محکم دارید تا پیروز شوید) و آیا در جنگ ها بر شما پیروز نمی شدیم و دست از سرتان برمی داشتیم و شما را از (آسیب) مؤمنان مانع می شدیم؟ (پس ما را در غنیمت شریک سازید). خداوند در روز قیامت میان شما داوری خواهد کرد، و هرگز خدا برای کافران راه تسلطی (در حجت و برهان) بر مؤمنان قرار نخواهد داد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: منافقان می خواهند خدا را فریب دهند؛ در حالی که او آنها را فریب می دهد؛ و هنگامی که به نماز برمی خیزند، با کسالت برمی خیزند؛ و در برابر مردم ریا می کنند؛ و خدا را جز اندکی یاد نمی نمایند!

_____ ترجمه استاد فولادوند : منافقان، با خدا نیرنگ می کنند، و حال آنکه او با آنان نیرنگ خواهد کرد؛ و چون به نماز ایستند با کسالت برخیزند. با مردم ریا می کنند و خدا را جز اندکی یاد نمی کنند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : مسلماً منافقان با خدا فریبکاری می کنند حال آنکه خدا فریب دهنده آنهاست (کیفر فریبشان را به خودشان بازمی گرداند)، و چون به نماز برخیزند با کسالت برمی خیزند با مردم ریاکاری می کنند و خدا را جز اندکی به یاد نمی آورند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها افراد بی هدفی هستند که نه سوی اینها، و نه سوی آنهایند! (نه در صف مؤمنان قرار دارند، و نه در صف کافران!) و هر کس را خداوند گمراه کند، راهی برای او نخواهی یافت. _____

ترجمه استاد فولادوند : میان آن [دو گروه] دو دلد؛ نه با اینانند و نه با آنان. و هر که را خدا گمراه کند، هرگز راهی برای [نجات] او نخواهی یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها در این میان (میان مؤمنان و کافران قلبا یا عملا) مترددند، نه (یکسره) به سوی اینان و نه (یکسره) به سوی آنانند. و کسی را که خدا در گمراهیش رها کند هرگز برای او راهی نخواهی یافت

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! غیر از مؤمنان، کافران را ولی و تکیه گاه خود قرار ندهید! آیا می خواهید (با این عمل)، دلیل آشکاری بر ضدّ خود در پیشگاه خدا قرار دهید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، به جای مؤمنان، کافران را به دوستی خود مگیرید. آیا می خواهید علیه خود حجّتی روشن برای خدا قرار دهید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، کافران را برای خود به جای مؤمنان سرپرست و یاور و دوست مگیرید آیا می خواهید برای خدا بر ضدّ خودتان حجّتی روشن (بر نفاقتان) و سلطه تکوینی (بر عذابتان) قرار دهید؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : منافقان در پایین ترین درجات دوزخ قرار دارند؛ و هرگز یآوری برای آنها نخواهی یافت! (بنابر این، از طرح دوستی با دشمنان خدا، که نشانه نفاق است، پرهیزید!) _____ ترجمه استاد فولادوند : آری، منافقان در فروترین درجات دوزخند، و هرگز برای آنان یآوری نخواهی یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بی تردید منافقان در پایین ترین طبقه از آتشند، و هرگز برای آنها یآوری نخواهی یافت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مگر آنها که توبه کنند، و جبران و اصلاح نمایند، به (دامن لطف) خدا، چنگ زنند، و دین خود را برای خدا خالص کنند؛ آنها با مؤمنان خواهند بود؛ و خداوند به افراد باایمان، پاداش عظیمی خواهد داد. _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر کسانی که توبه کردند و [عمل خود را] اصلاح نمودند و به خدا تمسک جستند و دین خود را برای خدا خالص گردانیدند که [در نتیجه] آنان با مؤمنان خواهند بود، و به زودی خدا مؤمنان را پاداشی بزرگ خواهد بخشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مگر کسانی که توبه کردند و (آنچه از جوهره وجود و اعمال خود تباها ساخته اند) اصلاح نمودند و به خدا (و کتاب او) تمسک جستند و دین خود را برای خدا خالص کردند، که آنها با مؤمنان خواهند بود و به زودی خداوند مؤمنان را پاداشی بزرگ خواهد داد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خدا چه نیازی به مجازات شما دارد اگر شکرگزاری کنید و ایمان آورید؟ خدا شکر گزار و آگاه است. (اعمال و نیات شما را می داند، و به اعمال نیک، پاداش نیک می دهد). _____ ترجمه استاد فولادوند : اگر سپاس بدارید و ایمان آورید، خدا می خواهد با عذاب شما چه کند؟ و خدا همواره سپاس پذیر [=حق شناس] داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند را با عذاب شما چه کار (چه نیازی به آن و چه سودی

برای او دارد) اگر شما سپاس گزارید و ایمان آورید؟! و خدا همواره سپاسگزار و دانا است

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا (۱۴۸) ترجمه: (۱)

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا قَدِيرًا (۱۴۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا (۱۵۰) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا (۱۵۱) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (۱۵۲) ترجمه: (۵)

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنزِلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَأَتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُّبِينًا (۱۵۳) ترجمه: (۶)

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْبُدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيثَاقًا غَلِيظًا (۱۵۴) ترجمه:

(۷)

ص: ۱۰۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند دوست ندارد کسی با سخنان خود، بدیها (ی دیگران) را اظهار کند؛ مگر آن کس که مورد ستم واقع شده باشد. خداوند، شنوا و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند، بانگ برداشتن به بدزبانی را دوست ندارد، مگر [از] کسی که بر او ستم رفته باشد، و خدا شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند بدگویی بلند و آشکار (مانند غیبت، بهتان، نکوهش، سعایت و نفرین) را دوست ندارد (کراهت تشریعی شدید یا خفیف دارد) جز برای کسی که بر او ستم رفته باشد، و خداوند همواره شنوا و داناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر نیکیهها را آشکار یا مخفی سازید، و از بدیها گذشت نمایید، خداوند بخشنده و تواناست (و با اینکه قادر بر انتقام است، عفو و گذشت می کند). _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر خیری را آشکار کنید یا پنهانش دارید، یا از بدی در گذرید، پس خدا در گذرنده تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر کار خیری را آشکار سازید یا آن را پنهان دارید یا از بدی (دیگران) در گذرید (در همه متخلق به اخلاق خدا شده اید و) همانا خداوند همواره با گذشت و تواناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که خدا و پیامبران او را انکار می کنند، و می خواهند میان خدا و پیامبرانش تبعیض قائل شوند، و می گویند: «به بعضی ایمان می آوریم، و بعضی را انکار می کنیم» و می خواهند در میان این دو، راهی برای خود انتخاب کنند... _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که به خدا و پیامبرانش کفر می ورزند، و می خواهند میان خدا و پیامبران او جدایی اندازند، و می گویند: «ما به بعضی ایمان داریم و بعضی را انکار می کنیم» و می

خواهند میان این [دو]، راهی برای خود اختیار کنند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که به خدا و فرستادگانش کفر می ورزند و می خواهند میان خدا و فرستادگانش (در حقایق و اعتقاد) جدایی افکنند و می گویند: ما به برخی ایمان می آوریم و به برخی کفر می ورزیم، و می خواهند میان آنها (میان ایمان به همه و کفر به همه) راهی پیش گیرن

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کافران حقیقی اند؛ و برای کافران، مجازات خوارکننده ای فراهم ساخته ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان در حقیقت کافرند؛ و ما برای کافران عذابی خفت آور آماده کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها در حقیقت همان کافران (مطلق) اند (زیرا انکار برخی از آنها انکار همه است)، و ما برای کافران عذابی خوارکننده آماده کرده ایم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) کسانی که به خدا و رسولان او ایمان آورده، و میان احدی از آنها فرق نمی گذارند، پاداششان را خواهد داد؛ خداوند، آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده و میان هیچ کدام از آنان فرق نمی گذارند، به زودی [خدا] پاداش آنان را عطا می کند، و خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که به خدا و فرستادگانش ایمان آوردند، و میان هیچ یک از آنان جدایی نیفکندند (همه را تصدیق کردند)، آنها (خدا) به زودی پاداششان را خواهد داد، و خداوند همواره بسیار آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اهل کتاب از تو می خواهند کتابی از آسمان (یکجا) بر آنها نازل کنی؛ (در حالی که این یک بهانه است؛) آنها از موسی، بزرگتر از این را خواستند، و گفتند: «خدا را آشکارا به ما نشان ده!» و بخاطر این ظلم و ستم، صاعقه آنها را فرا گرفت. سپس گوساله (سامری) را، پس از آن همه دلایل روشن که برای آنها آمد، (به خدایی) انتخاب کردند، ولی ما از آن درگذشتیم (و عفو کردیم) و به موسی، برهان آشکاری دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: اهل کتاب از تو می خواهند که کتابی از آسمان [یکباره] بر آنان فرود آوری. البته از موسی بزرگتر از این را خواستند و گفتند: «خدا را آشکارا به ما بنمای.» پس به سزای ظلمشان صاعقه آنان را فرو گرفت. سپس، بعد از آنکه دلایل آشکار برایشان آمد، گوساله را [به پرستش] گرفتند، و ما از آن هم درگذشتیم و به موسی برهانی روشن عطا کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اهل کتاب از تو درخواست می کنند که کتابی از آسمان برای آنها فرود آوری! حقیقت این است که آنان از موسی بزرگتر از آن را درخواست کردند و گفتند: خدا را آشکارا به ما نشان ده! پس به کیفر ظلمشان آنها را صاعقه (آسمانی) فرا گرفت. و باز پس از آنکه دلایل روشن به آنها رسید گوساله را به خدایی گرفتند، پس ما از آن نیز درگذشتیم، و به موسی برهانی روشن (و قدرتی آشکار) دادیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کوه طور را بر فراز آنها برافراشتیم؛ و در همان حال از آنها پیمان گرفتیم، و به آنها گفتیم: «(برای توبه)، از در (بیت المقدس) با خضوع درآیید!» و (نیز) گفتیم: «روز شنبه تعدی نکنید (و دست از کار بکشید!)» و از آنان (در برابر همه اینها)، پیمان محکمی گرفتیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کوه طور را به یادبود پیمان [با] آنان، بالای سرشان افراشته داشتیم؛ و به آنان گفتیم: «سجده کنان از در درآیید» و [نیز] به آنان گفتیم: «در روز شنبه تجاوز مکنید.» و از ایشان پیمانی استوار گرفتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کوه طور را برای پیمانشان (برای بستن پیمان به پذیرش تورات و عمل به آن) بر فراز سر آنها بلند کردیم، و به آنها گفتیم: از این در (در بیت المقدس) سجده کنان (با کمال تواضع) وارد شوید، و به آنها گفتیم: در روز شنبه (از حریم حرمت صید ماهی) تجاوز

نکنید، و از آنان پیمانی سخت و استوار گرفتیم

فِيمَا نَقَضْتَهُمْ مِيثَاقَهُمْ وَكَفَرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بَغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا
(۱۵۵) ترجمه: (۱)

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا (۱۵۶) ترجمه: (۲)

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا (۱۵۷) ترجمه: (۳)

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (۱۵۸) ترجمه: (۴)

وَإِنَّ مَنِ أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا (۱۵۹) ترجمه: (۵)

فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا (۱۶۰) ترجمه: (۶)

وَأَخَذَهُمُ الرَّبُّ وَقَدْ نُفُوا عَنْهُ وَأَكَلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (۱۶۱) ترجمه: (۷)

لَكِنَّ الرَّاْسِيْحُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا (۱۶۲) ترجمه: (۸)

ص: ۱۰۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) بخاطر پیمان شکنی آنها، و انکار آیات خدا، و کشتن پیامبران بناحق، و بخاطر اینکه (از روی استهزا) می گفتند: «بر دل‌های ما، پرده افکنده (شده و سخنان پیامبر را درک نمی کنیم!» رانده درگاه خدا شدند). آری، خداوند بعثت کفرشان، بر دل‌های آنها مهر زده؛ که جز عده کمی (که راه حق می پویند و لجاج ندارند)، ایمان نمی آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به [سزای] پیمان شکنی شان، و انکارشان نسبت به آیات خدا، و کشتار ناحق آنان [از] انبیا، و گفتارشان که: «دل‌های ما در غلاف است» [لعنتشان کردیم] بلکه خدا به خاطر کفرشان بر دل‌هایشان مهر زده و در نتیجه جز شماری اندک [از ایشان] ایمان نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ما بنی اسرائیل را لعن و تعذیب کردیم) به سزای پیمان شکنی آنها و انکارشان آیات خدا را و کشتار به ناحقشان پیامبران (الهی) را و گفتارشان که دل‌های ما در غلاف است (و سخنان تو را نمی فهمند، لکن چنین نیست) بلکه خداوند به خاطر کفرشان بر آن مهر (شقاوت) زده، از این رو آنها ایمان نخواهند آورد جز اندکی از آنان به اندکی از ایمان

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) بخاطر کفرشان، و تهمت بزرگی که بر مریم زدند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] به سزای کفرشان و آن تهمت بزرگی که به مریم زدند، _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: و نیز به سزای کفرشان (به عیسی) و گفتارشان درباره مریم بهتانی بزرگ را (که عیسی را از کجا آورده

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتارشان که: «ما، مسیح عیسی بن مریم، پیامبر خدا را کشتیم!» در حالی که نه او را کشتند، و نه بر دار آویختند؛ لکن امر بر آنها مشتبه شد. و کسانی که در مورد (قتل) او اختلاف کردند، از آن در شک هستند

و علم به آن ندارند و تنها از گمان پیروی می کنند؛ و قطعاً او را نکشتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفته ایشان که: «ما مسیح، عیسی بن مریم، پیامبر خدا را کشتیم»، و حال آنکه آنان او را نکشتند و مصلوبش نکردند، لیکن امر بر آنان مشتبه شد؛ و کسانی که در باره او اختلاف کردند، قطعاً در مورد آن دچار شک شده اند و هیچ علمی بدان ندارند، جز آنکه از گمان پیروی می کنند، و یقیناً او را نکشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز گفته آنها که ما مسیح عیسی بن مریم رسول خدا را کشتیم- در حالی که او را نکشتند و به دار نیاویختند، و لکن کار بر آنها مشتبه شد (خیال کردند در جنگ کشته شد، یا شخص دیگری به قیافه او کشته شد یا عیسی نامی مدعی نبوت پس از مدتی کشته شد) و حتماً کسانی که درباره او اختلاف دارند در این باره در شک و تردیدند و جز پیروی ظن و گمان هیچ علمی بدان ندارند و یقیناً او را نکشتند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه خدا او را به سوی خود، بالا- برد. و خداوند، توانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه خدا او را به سوی خود بالا- برد، و خدا توانا و حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه خداوند او را (زنده و با بدن دنیوی) به سوی خود بالا- برد، و خداوند همواره مقتدر شکست ناپذیر و دارای متانت و استواری (در تکوین و تشریح) است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ یک از اهل کتاب نیست مگر اینکه پیش از مرگش به او [= حضرت مسیح] ایمان می آورد؛ و روز قیامت، بر آنها گواه خواهد بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از اهل کتاب، کسی نیست مگر آنکه پیش از مرگ خود حتماً به او ایمان می آورد، و روز قیامت [عیسی نیز] بر آنان شاهد خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ یک از اهل کتاب (تورات و انجیل) نیست مگر آنکه بی تردید (لحظاتی) پیش از مرگش به او ایمان می آورد (که رسول و بنده خداست لکن این ایمان نتیجه نخواهد داد) یا همه اهل کتاب (در آخر زمان پس از نزول عیسی از آسمان و) پیش از مرگش به او ایمان می آورند، و او نیز روز قیامت بر آنها گواه خواهد بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بخاطر ظلمی که از یهود صادر شد، و (نیز) بخاطر جلوگیری بسیار آنها از راه خدا، بخشی از چیزهای پاکیزه را که بر آنها حلال بود، حرام کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به سزای ستمی که از یهودیان سر زد و به سبب آنکه [مردم را] بسیار از راه خدا باز داشتند، چیزهای پاکیزه ای را که بر آنان حلال شده بود حرام گردانیدیم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آری به سزای (این همه) ظلمی که از یهودان سر زد، چیزهای پاکیزه ای را که برای آنها حلال شده بود (مانند شیر و گوشت شتر، و صید ماهی، و چربی حیوان) بر آنها حرام نمودیم و نیز به سزای بازداشتن آنها بسیاری از مردم را از راه خدا

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (همچنین) بخاطر ربا گرفتن، در حالی که از آن نهی شده بودند؛ و خوردن اموال مردم باطل؛ و برای کافران آنها، عذاب دردناکی آماده کرده ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [به سبب] رباگرفتنشان -با آنکه از آن نهی شده بودند- و به ناروا مال مردم خوردنشان، و ما برای کافران آنان عذابی دردناک آماده کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سبب ربا گرفتن آنها در حالی که از آن نهی شده بودند، و خوردن اموال مردم را به بیهوده و باطل و ما برای کافران از آنها عذابی دردناک آماده کرده ایم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی راسخان در علم از آنها، و مؤمنان (از امت اسلام)، به تمام آنچه بر تو نازل شده، و آنچه پیش از تو نازل گردیده، ایمان می آورند. (همچنین) نمازگزاران و زکات دهندگان و ایمان آورندگان به خدا و روز

قیامت، بزودی به همه آنان پاداش عظیمی خواهیم داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: لیکن راسخانِ آنان در دانش، و مؤمنان، به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل گردیده ایمان دارند و خوشا بر نمازگزاران، و زکات دهندگان و ایمان آورندگان به خدا و روز بازپسین که به زودی به آنان پاداشی بزرگ خواهیم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: لکن راسخان در علم از آنان (علمای حقیقی تورات و انجیل) و همه مؤمنان که به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو (بر پیامبران گذشته) نازل شده ایمان می آورند و به ویژه نمازگزاران و نیز زکات دهندگان و ایمان آورندگان به خدا و روز واپسین، همه آنها را به زودی پاداشی بزرگ خواهیم داد

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا (١٦٣) ترجمه: (١)

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا (١٦٤) ترجمه: (٢)

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِنَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (١٦٥) ترجمه: (٣)

لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا (١٦٦) ترجمه: (٤)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا (١٦٧) ترجمه: (٥)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيُهْدِيَهُمْ طَرِيقًا (١٦٨) ترجمه: (٦)

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (١٦٩) ترجمه: (٧)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (١٧٠) ترجمه: (٨)

ص: ١٠٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به تو وحی فرستادیم؛ همان گونه که به نوح و پیامبران بعد از او وحی فرستادیم؛ و (نیز) به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط [= بنی اسرائیل] و عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان وحی نمودیم؛ و به داوود زبور دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: ما همچنانکه به نوح و پیامبران بعد از او، وحی کردیم، به تو [نیز] وحی کردیم؛ و به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط و عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان [نیز] وحی نمودیم، و به داوود زبور بخشیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید ما به تو وحی کردیم همانگونه که به نوح و پیامبران بعد از او وحی کردیم و نیز به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط (پیامبرانی از فرزندان یعقوب) و عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان وحی نمودیم، و به داوود زبور عطا کردیم (پس در دعوی نبوت و عرضه کتاب بی سابقه نیستی)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیامبرانی که سرگذشت آنها را پیش از این، برای تو باز گفته ایم؛ و پیامبرانی که سرگذشت آنها را بیان نکرده ایم؛ و خداوند با موسی سخن گفت. (و این امتیاز، از آن او بود). _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیامبرانی [را فرستادیم] که در حقیقت [ماجرای] آنان را قبلاً بر تو حکایت نمودیم؛ و پیامبرانی [را نیز برانگیخته ایم] که [سرگذشت] ایشان را بر تو بازگو نکرده ایم. و خدا با موسی آشکارا سخن گفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و رسولانی را (فرستادیم) که (سرگذشت) آنان را پیش از این بر تو بازگو کردیم و رسولانی که بر تو بازگو نکردیم، و خداوند با موسی به طرزی خاص (بی پرده و بدون واسطه) سخن گفت. (به خواندن همه تورات به سمع او در یک قیام ٧٢ ساعته)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیامبرانی که بشارت دهنده و بیم دهنده بودند، تا بعد از این پیامبران، حجتی برای مردم بر خدا باقی نماند، (و بر همه اتمام حجت شود؛) و خداوند، توانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند
پیامبرانی که بشارتگر و هشداردهنده بودند، تا برای مردم، پس از [فرستادن] پیامبران، در مقابل خدا [بهبانه و] حجتی نباشد، و خدا توانا و حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرستادگانی بشارت رسان و بیم دهنده، تا مردم را بر خدا (در روز قیامت) پس از (آمدن) این فرستادگان حجتی نباشد، و خداوند همواره مقتدر شکست ناپذیر و حکیم (در همه امور) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی خداوند گواهی می دهد به آنچه بر تو نازل کرده؛ که از روی علمش نازل کرده است، و فرشتگان (نیز) گواهی می دهند؛ هر چند گواهی خدا کافی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: لیکن خدا به [حقانیت] آنچه بر تو نازل کرده است گواهی می دهد. [او] آن را به علم خویش نازل کرده است؛ و فرشتگان [نیز] گواهی می دهند. و کافی است خدا گواه باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (کافران اهل کتاب نزول وحی و کتاب را بر تو گواهی نمی دهند) لکن خداوند به آنچه بر تو فرو فرستاده گواهی می دهد که آن را به علم خویش نازل نموده (تنظیم الفاظ و محتوا و انزال به جامعه بشری، همه به علم ازلی اوست) و فرشتگان نیز گواهی می دهند و خداوند از نظر گواه بودن کافی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند، و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، در گمراهی دوری گرفتار شده اند. _____ ترجمه استاد فولادوند: بی تردید، کسانی که کفر ورزیدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند، به گمراهی دور و درازی افتاده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که کفر ورزیدند و (دیگران را) از راه خدا بازداشتند بی تردید به گمراهی دور و درازی درافتادند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند، و (به خود و دیگران) ستم کردند، هرگز خدا آنها را نخواهد بخشید، و آنان را به هیچ راهی هدایت نخواهد کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کفر ورزیدند و ستم کردند، خدا بر آن نیست که آنان را بیامرزد و به راهی هدایت کند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که کفر ورزیدند و (به خود و دیگران) ستم کردند، خداوند بر آن نیست که آنها را بیامرزد و نه آنکه به راهی (راست) هدایت نماید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر به راه دوزخ! که جاودانه در آن خواهند ماند؛ و این کار برای خدا آسان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر راه جهنم، که همیشه در آن جاودانند؛ و این [کار] برای خدا آسان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر به راه دوزخ که برای همیشه در آن جاودان بمانند، و این کار (عذاب کردن نفوس نامحدود به عذاب نامحدود در مدت نامحدود) بر خدا آسان است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! پیامبر (ی که انتظارش را می کشیدید)، حق را از جانب پروردگارتان آورد؛ به او ایمان بیاورید که برای شما بهتر است! و اگر کافر شوید، (به خدا زینانی نمی رسد، زیرا) آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و خداوند، دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، آن پیامبر [موعود]، حقیقت را از سوی پروردگارتان برای شما آورده است. پس ایمان بیاورید که برای شما بهتر است. و اگر کافر شوید [بدانید که] آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، و خدا دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، حقیقت این است که فرستاده ما (دین و کتاب) حق را از جانب پروردگارتان بر شما آورد، پس ایمان

بیاورید که به خیر شماست، و اگر کفر ورزید پس (بدانید که خدا از شما بی نیاز است، زیرا که) همانا آسمان ها و زمین
ملک حقیقی خداست، و خداوند همواره دانا و حکیم است

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ ثَلَاثَةٌ إِنَّهُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (١٧١) ترجمه: (١)

لَنْ يَشْتَكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَشْتَكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا (١٧٢) ترجمه: (٢)

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (١٧٣) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا (١٧٤) ترجمه: (٤)

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (١٧٥) ترجمه: (٥)

ص: ١٠٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای اهل کتاب! در دین خود، غلو (و زیاده روی) نکنید! و در باره خدا، غیر از حق نگویید! مسیح عیسی بن مریم فقط فرستاده خدا، و کلمه (و مخلوق) اوست، که او را به مریم القا نمود؛ و روحی (شایسته) از طرف او بود. بنابراین، به خدا و پیامبران او، ایمان بیاورید! و نگویید: «خداوند سه گانه است!» (از این سخن) خودداری کنید که برای شما بهتر است! خدا، تنها معبود یگانه است؛ او منزّه است که فرزندی داشته باشد؛ (بلکه) از آن اوست آنچه در آسمانها و در زمین است؛ و برای تدبیر و سرپرستی آنها، خداوند کافی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای اهل کتاب، در دین خود غلو مکنید، و در باره خدا جز [سخن] درست مگویید. مسیح، عیسی بن مریم، فقط پیامبر خدا و کلمه اوست که آن را به سوی مریم افکنده و روحی از جانب اوست. پس به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید و نگویید [خدا] سه گانه است. باز ایستید که برای شما بهتر است. خدا فقط معبودی یگانه است. منزّه از آن است که برای او فرزندی باشد. آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست، و خداوند بس کارساز است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای اهل کتاب (ای مسیحیان) در دین خود غلو نکنید و بر خداوند جز گفتار حق و حقیقت مگویید (مگویید خدا از الوهیت به وجود عیسی منقلب گشته، یا همانند روح در قالب وی حلول نموده)، جز این نیست که مسیح عیسی بن مریم فرستاده خدا و کلمه اوست که به مریم القا نموده (به واسطه کلمه «کن» او را در رحم مریم پدید آورده) و هم روحی از جانب اوست (که حیات بخش نفوس است). پس به خدا و فرستادگانش ایمان آورید و مگویید: (خدا) سه گانه است (جوهره ذاتش به سه موجود پدر و پسر و روح القدس تقسیم شده. از این سخن) خودداری کنید که به خیر شماست، جز این نیست که خداوند خدایی یگانه است، منزّه است از اینکه او را فرزندی باشد، آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است ملک حقیقی اوست، و خدا برای کارسازی (امور جهان هستی) کافی است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز مسیح از این ابا نداشت که بنده خدا باشد؛ و نه فرشتگان مقرب او (از این ابا دارند). و آنها که از عبودیت و بندگی او، روی برتابند و تکبر کنند، بزودی همه آنها را (در قیامت) نزد خود جمع خواهد

کرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: مسیح از اینکه بنده خدا باشد هرگز ابا نمی ورزد، و فرشتگان مقرب [نیز ابا ندارند]؛ و هر کس از پرستش او امتناع ورزد و بزرگی فروشد، به زودی همه آنان را به سوی خود گرد می آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز مسیح از اینکه بنده خدا باشد ابا و امتناع ندارد، و همه فرشتگان مقرب نیز ابا ندارند، و هر که از پرستش او امتناع کند و تکبر ورزد (خداوند) همه آنان را (در روز رستاخیز) به سوی خود گردآوری خواهد نمود (تا همه را طبق استحقاق کیفر دهد)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آنها که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند، پاداششان را بطور کامل خواهد داد؛ و از فضل و بخشش خود، بر آنها خواهد افزود. و آنها را که ابا کردند و تکبر ورزیدند، مجازات دردناکی خواهد کرد؛ و برای خود، غیر از خدا، سرپرست و یاوری نخواهند یافت. _____ ترجمه استاد فولادوند: اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، پاداششان را به تمام [و کمال] خواهد داد، و از فضل خود به ایشان افزونتر می بخشد. و اما کسانی که امتناع ورزیده و بزرگی فروخته اند، آنان را به عذابی دردناک دچار می سازد و در برابر خدا برای خود یار و یاوری نخواهند یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما کسانی که ایمان آوردند و عمل های شایسته کردند، پاداش های آنان را به طور کامل خواهد داد و از فضل و رحمت خود بر آنان خواهد افزود، و اما کسانی که ابا کردند و تکبر نمودند آنها را به عذابی دردناک کیفر خواهد داد، و (در آنجا) برای خود جز خداوند سرپرست و یاوری نخواهند یافت

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! دلیل روشن از طرف پروردگارتان برای شما آمد؛ و نور آشکاری به سوی شما نازل کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، در حقیقت برای شما از جانب پروردگارتان برهانی آمده است، و ما به سوی شما نوری تابناک فرو فرستاده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، در حقیقت برای شما برهان و حجتی از پروردگارتان آمده (پیامبر و دین و معجزات او) و برای شما نوری آشکار و روشنگر (قرآن) را فرو فرستادیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آنها که به خدا ایمان آوردند و به (آن کتاب آسمانی) چنگ زدند، بزودی همه را در رحمت و فضل خود، وارد خواهد ساخت؛ و در راه راستی، به سوی خودش هدایت می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسانی که به خدا گرویدند و به او تمسک جستند، به زودی [خدا] آنان را در جوار رحمت و فضلی از جانب خویش درآورد، و ایشان را به سوی خود، به راهی راست هدایت کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما کسانی که به خدا ایمان آورده و به او تمسک جستند، به زودی آنان را در رحمت و فضلی از جانب خود درمی آورد و به راهی راست به سوی خود هدایت می کند

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلِمَاتِ إِنَّ امْرُؤًا هَلَمَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِيئُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ ابْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۷۶) ترجمه: (۱)

۵ - سوره المائده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرِ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ (۱) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمَّا تَجَلَّوْا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَمَّا الشَّهْرُ الْحَرَامَ وَلَمَّا الْهَدْيَ وَلَمَّا الْقَلَائِدَ وَلَمَّا آمِنَ الْحَرَامَ يَتَتَّعُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۲) ترجمه: (۳)

ص: ۱۰۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از تو (در باره ارث خواهران و برادران) سؤال می کنند، بگو: «خداوند، حکم کلامه (خواهر و برادر) را برای شما بیان می کند: اگر مردی از دنیا برود، که فرزند نداشته باشد، و برای او خواهری باشد، نصف اموالی را که به جا گذاشته، از او (ارث) می برد؛ و (اگر خواهری از دنیا برود، وارث او یک برادر باشد)، او تمام مال را از آن خواهر به ارث می برد، در صورتی که (میت) فرزند نداشته باشد؛ و اگر دو خواهر (از او) باقی باشند دو سوم اموال را می برند؛ و اگر برادران و خواهران با هم باشند، (تمام اموال را میان خود تقسیم می کنند؛ و) برای هر مذکر، دو برابر سهم مؤنث است. خداوند (احکام خود را) برای شما بیان می کند تا گمراه نشوید؛ و خداوند به همه چیز داناست.»

ترجمه استاد فولادوند: از تو [در باره کلامه] فتوا می طلبند؛ بگو: «خدا در باره کلامه فتوا می دهد: اگر مردی بمیرد و فرزندی نداشته باشد، و خواهری داشته باشد، نصف میراث از آن اوست. و آن [مرد نیز] از او ارث می برد، اگر برای او [=خواهر] فرزندی نباشد. پس اگر [ورثه فقط] دو خواهر باشند، دو سوم میراث برای آن دو است، و اگر [چند] خواهر و برادرند، پس نصیب مرد، مانند نصیب دو زن است. خدا برای شما توضیح می دهد تا مبادا گمراه شوید، و خداوند به هر چیزی داناست. ترجمه آیت الله مشکینی: از تو فتوا می طلبند، بگو: خداوند به شما درباره کلامه (خواهران پدر و مادری یا پدری تنها) فتوا می دهد: اگر مردی که فرزند (و پدر و مادر و جد) ندارد بمیرد و او را یک خواهر باشد، نصف میراث وی (به تشریح اولی) از آن اوست (و بقیه را به تشریح ثانوی ارث می برد)، و این برادر نیز از آن خواهر اگر اولاد نداشته باشد (تمام مال را) ارث می برد، اما اگر خواهران دو نفر باشند دو سوم میراث میت از آن آنهاست (و بقیه را به تشریح ثانوی ارث می برند)، و اگر آنها برادران و خواهران متعدد باشند (همه میراث از آن آنهاست لکن) برای مرد مانند نصیب دو زن است. خداوند برای شما بیان می کن

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! به پیمانها (و قراردادهای) وفا کنید! چهارپایان (و جنین آنها) برای شما حلال شده است؛ مگر آنچه بر شما خوانده می شود (و استثنا خواهد شد). و به هنگام احرام، صید را حلال

نشمیرید! خداوند هر چه بخواهد (و مصلحت باشد) حکم می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، به قراردادهای خود وفا کنید. برای شما [گوشت] چارپایان حلال گردیده، جز آنچه [حکمش] بر شما خوانده می شود، در حالی که نباید شکار را در حال احرام، حلال بشمرید. خدا هر چه بخواهد فرمان می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، به پیمان ها و قراردادهای خود (پیمان هایتان با خود مانند نذر و عهد و قسم و با مردم مانند عقود و قراردادهای دیگر، و با خداوند مانند التزام به احکام دین که از آن جمله التزام به حلیت و حرمت برخی از اشیاء است) وفا کنید. (گوشت) چهارپایان زبان بسته (و جنین های آنها که در وقت تذکیه مرده از شکم مادر بیرون می آیند) برای شما که حلال شمارنده صید در حال احرام نیستید حلال شده جز آنچه بر شما خوانده می شود (که استثنا شده) همانا خداوند هر چه را بخواهد حکم می کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! شعائر و حدود الهی (و مراسم حج را محترم بشمرید! و مخالفت با آنها) را حلال ندانید! و نه ماه حرام را، و نه قربانیهای بی نشان و نشاندار را، و نه آنها را که به قصد خانه خدا برای به دست آوردن فضل پروردگار و خشنودی او می آیند! اما هنگامی که از احرام بیرون آمدید، صید کردن برای شما مانعی ندارد. و خصومت با جمعیتی که شما را از آمدن به مسجد الحرام (در سال حدیبیه) بازداشتند، نباید شما را وادار به تعدی و تجاوز کند! و (همواره) در راه نیکی و پرهیزگاری با هم تعاون کنید! و (هرگز) در راه گناه و تعدی همکاری ننمایید! و از (مخالفت فرمان) خدا پرهیزید که مجازات خدا شدید است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، حرمت شعایر خدا، و ماه حرام، و قربانی بی نشان، و قربانیهای گردن بنددار، و راهیان بیت الحرام را که فضل و خشنودی پروردگار خود را می طلبند، نگه دارید. و چون از احرام بیرون آمدید [می توانید] شکار کنید، و البته نباید کینه توزی گروهی که شما را از مسجد الحرام باز داشتند، شما را به تعدی وادارد. و در نیکوکاری و پرهیزگاری با یکدیگر همکاری کنید، و در گناه و تعدی دستیار هم نشوید، و از خدا پروا کنید که خدا سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، حرمت نشانه های (توحید و پرستش) خدا (مانند اعمال حج و عمره و مکان های آن عبادات) و حرمت ماه های حرام (که رجب و ذی قعدة و ذی حجه و محرم است) و حرمت قربانی بی نشان و قربانی قلاده در گردن و حرمت قاصدان بیت الحرام را که فضل و خشنودی از پروردگارشان را می طلبند نشکنید. و چون از احرام در آمدید می توانید شکار کنید، و عداوت گروهی بدین جهت که شما را از مسجد الحرام بازداشتند شما را وادار نکند که (بر حقوق آنها) تجاوز کنید. و در هر کار خیر و تقوا یکدیگر را یاری دهید و بر گناه و تجاوز همکاری نکنید، و از خدا پروا نمایید، که همانا خداوند سخت کیفر است

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالِدًا وَالْحِمْلُ وَالْخِنْزِيرُ وَمِمَّا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمِتْرَدِيَّةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمِمَّا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمِمَّا ذُبِحَ عَلَى النُّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فَسُقُ الْيَوْمَ يَبْسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَمَّا تَخَشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتْ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصِهِ غَيْرَ مْتَحِانٍ لَئِمَّ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۳) ترجمه: (۱)

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَمِمَّا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلَّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكَنَّ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۴) ترجمه: (۲)

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَلٌ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَلٌ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصَنِينَ غَيْرِ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّحِدِينَ أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۵) ترجمه: (۳)

ص: ۱۰۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گوشت مردار، و خون، و گوشت خوک، و حیواناتی که به غیر نام خدا ذبح شوند، و حیوانات خفه شده، و به زجر کشته شده، و آنها که بر اثر پرت شدن از بلندی بمیرند، و آنها که به ضرب شاخ حیوان دیگری مرده باشند، و باقیمانده صید حیوان درنده -مگر آنکه (بموقع به آن حیوان برسید، و) آن را سربیرید- و حیواناتی که روی بتها (یا در برابر آنها) ذبح می شوند، (همه) بر شما حرام شده است؛ و (همچنین) قسمت کردن گوشت حیوان به وسیله چوبه های تیر مخصوص بخت آزمایی؛ تمام این اعمال، فسق و گناه است -امروز، کافران از (زوال) آیین شما، مأیوس شدند؛ بنابراین، از آنها نترسید! و از (مخالفت) من بترسید! امروز، دین شما را کامل کردم؛ و نعمت خود را بر شما تمام نمودم؛ و اسلام را به عنوان آیین (جاودان) شما پذیرفتم - اما آنها که در حال گرسنگی، دستشان به غذای دیگری نرسد، و متمایل به گناه نباشند، (مانعی ندارد که از گوشتهای ممنوع بخورند؛) خداوند، آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: بر شما حرام شده است: مردار، و خون، و گوشت خوک، و آنچه به نام غیر خدا کشته شده باشد، و [حیوان حلال گوشت] خفه شده، و به چوب مرده، و از بلندی افتاده، و به ضرب شاخ مرده، و آنچه درنده از آن خورده باشد -مگر آنچه را [که زنده دریافته و خود] سربیرید- و [همچنین] آنچه برای بتان سربیریده شده، و [نیز] قسمت کردن شما [چیزی را] به وسیله تیرهای قرعه؛ این [کارها همه] نافرمانی [خدا] است. امروز کسانی که کافر شده اند، از [کارشکنی در] دین شما نومید گردیده اند. پس، از ایشان مترسید و از من بترسید. امروز دین شما را برایتان کامل و نعمت خود را بر شما تمام گردانیدم، و اسلام را برای شما [به عنوان] آیینی برگزیدم. و هر کس دچار گرسنگی شود، بی آنکه به گناه متمایل باشد [اگر از آنچه منع شده است بخورد]، بی تردید، خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر شما حرام شد (خوردن) مردار و خون و گوشت خوک و آنچه (در وقت کشتن) نام غیر خدا بر آن برده شده و حیوان خفه شده و به وسیله زدن مرده، و از بلندی پرت شده و مرده و به ضرب شاخ حیوان دیگری مرده و آنچه درنده آن را کشته و از آن خورده، مگر آنچه را (از موارد فوق که قابل تذکیه بوده) تذکیه کرده اید و همچنین آنچه بر روی سنگ مقدس (یا برای بت ها) سربیریده شده، و (نیز حرام شد) قسمت کردن (گوشت حیوانی) با تیرهای قمار، که همه این اعمال فسق است، - امروز کسانی که کفر ورزیده

اند از (ابطال و ازاله) دین شما مایوس گشته اند، پس از آنها مترسید و از من بترسید. امروز دین شما را برایتان کامل، و نعمت خود را بر شما تمام نمودم و اسلام را برای شما به عنوان آیینی (استوار و پایدار) پذیرفتم،- پس اگر کسی در حال قحطی و گرسنگی شدید بدون تمایل به گناه (به خوردن بعضی از آن حرام ها) ناچار شود، خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از تو سؤال می کنند چه چیزهایی برای آنها حلال شده است؟ بگو: «آنچه پاکیزه است، برای شما حلال گردیده؛ (و نیز صید) حیوانات شکاری و سگهای آموخته (و تربیت یافته) که از آنچه خداوند به شما تعلیم داده به آنها یاد داده اید، (بر شما حلال است؛) پس، از آنچه این حیوانات برای شما (صید می کنند و) نگاه می دارند، بخورید؛ و نام خدا را (به هنگام فرستادن حیوان برای شکار،) بر آن ببرید؛ و از (معصیت) خدا بپرهیزید که خداوند سریع الحساب است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: از تو می پرسند: چه چیزی برای آنان حلال شده است؟

بگو: «چیزهای پاکیزه برای شما حلال گردیده و [نیز صید] حیوانات شکارگر که شما بعنوان مریبان سگهای شکاری، از آنچه خدایتان آموخته، به آنها تعلیم داده اید [برای شما حلال شده است]. پس از آنچه آنها برای شما گرفته و نگاه داشته اند بخورید، و نام خدا را بر آن ببرید، و پروای خدا بدارید که خدا زودشمار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از تو می پرسند چه چیزی بر آنها حلال شده؟ بگو: همه پاکیزه ها (هر چه که مطلوب عقل و مرغوب طبع باشد از خوراکی و پوشاکی و سایر وسایل زندگی) بر شما حلال گردیده و (نیز صید) آنچه از حیوانات شکاری که تعلیم داده و تأدیب نموده اید (برای شما حلال است)- در حالی که از آنچه خدا به شما آموخته به آنها می آموزید- (پس) از هر حیوانی که برای شما بگیرند و نگه دارند بخورید و نام خدا را (هنگام فرستادن آنها به سوی شکار) بر آن ببرید، و از خدا پروا کنید، که بی تردید خداوند زودرس به حساب است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امروز چیزهای پاکیزه برای شما حلال شده؛ و (همچنین) طعام اهل کتاب، برای شما حلال است؛ و طعام شما برای آنها حلال؛ و (نیز) زنان پاکدامن از مسلمانان، و زنان پاکدامن از اهل کتاب، حلالند؛ هنگامی که مهر آنها را پردازید و پاکدامن باشید؛ نه زناکار، و نه دوست پنهانی و نامشروع گیرید. و کسی که انکار کند آنچه را باید به آن ایمان بیاورد، اعمال او تباه می گردد؛ و در سرای دیگر، از زیانکاران خواهد بود. _____ ترجمه استاد

فولادوند: امروز چیزهای پاکیزه برای شما حلال شده، و طعام کسانی که اهل کتابند برای شما حلال، و طعام شما برای آنان حلال است. و [بر شما حلال است ازدواج با] زنان پاکدامن از مسلمان، و زنان پاکدامن از کسانی که پیش از شما کتاب [آسمانی] به آنان داده شده، به شرط آنکه مهرهایشان را به ایشان بدهید، در حالی که خود پاکدامن باشید نه زناکار و نه آنکه زنان را در پنهانی دوست خود بگیرید. و هر کس در ایمان خود شک کند، قطعاً عملش تباه شده، و در آخرت از زیانکاران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: امروز چیزهای پاکیزه برای شما حلال شد، و طعام

کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) داده شده برای شما حلال، و طعام شما هم برای آنها حلال است، و (نیز حلال است بر شما) زنان آزاد و پاکدامن از مؤمنان و زنان آزاد و پاکدامن از کسانی که پیش از شما به آنها کتاب (آسمانی) داده شده، هر گاه مهر آنها را پرداخته باشید در حالی که پاکدامن باشید نه اهل زنا و نه رفیق باز به نامشروع در نمان. و هر کس کفر ورزد بدانچه باید ایمان آورد حقاً که عملش تباه شده و در آخرت از زیانکاران است

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٦) ترجمه: (١)

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٧) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (٨) ترجمه: (٣)

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ (٩) ترجمه: (٤)

ص: ١٠٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که به نماز می ایستید، صورت و دستها را تا آرنج بشوید! و سر و پاها را تا مفصل [= برآمدگی پشت پا] مسح کنید! و اگر جنب باشید، خود را بشوید (و غسل کنید)! و اگر بیمار یا مسافر باشید، یا یکی از شما از محل پستی آمده [= قضای حاجت کرده]، یا با زنان تماس گرفته (و آمیزش جنسی کرده اید)، و آب (برای غسل یا وضو) نیابید، با خاک پاکی تیمم کنید! و از آن، بر صورت [= پیشانی] و دستها بکشید! خداوند نمی خواهد مشکلی برای شما ایجاد کند؛ بلکه می خواهد شما را پاک سازد و نعمتش را بر شما تمام نماید؛ شاید شکر او را بجا آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، چون به [عزم] نماز برخیزید، صورت و دستهایتان را تا آرنج بشوید؛ و سر و پاهای خودتان را تا برآمدگی پیشین [هر دو پا] مسح کنید؛ و اگر جنب اید خود را پاک کنید [=غسل نمایید]؛ و اگر بیمار یا در سفر بودید، یا یکی از شما از قضای حاجت آمده، یا با زنان نزدیکی کرده اید و آبی نیافتید؛ پس با خاک پاکی تیمم کنید، و از آن به صورت و دستهایتان بکشید. خدا نمی خواهد بر شما تنگ بگیرد، لیکن می خواهد شما را پاک، و نعمتش را بر شما تمام گرداند، باشد که سپاس [او] بدارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، چون برای نماز برخیزید (و وضو نداشتید) پس صورت ها و دست هایتان را تا آرنج بشوید، و بر سرتان و روی پاهاتان تا برآمدگی روی هر دو پا مسح کنید، و اگر جنب بودید شستشو نمایید (غسل کنید)، و اگر بیمار یا در سفر بودید و حال آنکه یکی از شما از قضای حاجت آمده یا با زنان همبستر شده و آبی نیافتید، پس به سراغ خاکی پاک روید و از آن خاک (پس از آنکه کف هر دو دست بر آن زدید) به صورت و دست هایتان بکشید (تیمم کنید). خداوند هرگز نمی خواهد برای شما مشقت درست کند و لکن می خواهد شما را پاک نماید و نعمت خود را بر شما تمام سازد، شاید سپاس گزارید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به یاد آورید نعمت خدا را بر شما، و پیمانی را که با تأکید از شما گرفت، آن زمان که گفتید: «شنیدیم و اطاعت کردیم!» و از (مخالفت فرمان) خدا پرهیزید که خدا، از آنچه درون سینه هاست، آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نعمتی را که خدا بر شما ارزانی داشته و [نیز] پیمانی را که شما را به

[انجام] آن متعهد گردانیده، به یاد آورید، آنگاه که گفتید: «شنیدیم و اطاعت کردیم.» و از خدا پروا دارید که خدا به راز دلها آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یاد آورید نعمت خدا را بر شما و پیمان او را که (به واسطه پذیرش نبوت و دین) با شما بست آن گاه که گفتید: شنیدیم و فرمان بردیم. و از خدا پروا کنید، که همانا خدا به محتوای سینه ها داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! همواره برای خدا قیام کنید، و از روی عدالت، گواهی دهید! دشمنی با جمعیتی، شما را به گناه و ترک عدالت نکشانند! عدالت کنید، که به پرهیزگاری نزدیکتر است! و از (معصیت) خدا پرهیزید، که از آنچه انجام می دهید، با خبر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، برای خدا به داد برخیزید [و] به عدالت شهادت دهید، و البته نباید دشمنی گروهی شما را بر آن دارد که عدالت نکنید. عدالت کنید که آن به تقوا نزدیکتر است، و از خدا پروا دارید، که خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، (در هر کار فردی و اجتماعی) قیام کننده استوار و دائم برای خدا و گواهان به عدل و قسط باشید و هرگز دشمنی با گروهی شما را بر آن ندارد که عدالت نکنید عدالت کنید که آن به تقوا نزدیکتر است، و تقوا پیشه کنید که همانا خداوند به آنچه می کنید آگاه است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، به آنها که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، وعده آمرزش و پاداش عظیمی داده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، به آمرزش و پاداشی بزرگ وعده داده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند کسانی را که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند وعده داده که آنها را آمرزش و پاداشی بزرگ است

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۱۰) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۱) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بِعَيْدِ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (۱۲) ترجمه: (۳)

فَبِمَا نَقَضْتُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهَا وَتَسَوَّاهُ حِطًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (۱۳) ترجمه: (۴)

ص: ۱۰۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، اهل دوزخند.
_____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را دروغ انگاشتند، آنان اهل دوزخند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیده و آیات ما را تکذیب نموده اند آنها اهل

دوزخند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! نعمتی را که خدا به شما بخشید، به یاد آورید؛ آن زمان که جمعی (از دشمنان)، قصد داشتند دست به سوی شما دراز کنند (و شما را از میان بردارند)، اما خدا دست آنها را از شما باز داشت! از خدا بپرهیزید! و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، نعمت خدا را بر خود، یاد کنید: آنگاه که قومی آهنگ آن داشتند که بر شما دست یازند، و [خدا] دستشان را از شما کوتاه داشت. و از خدا پروا دارید، و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، نعمت خدا را بر خود به یاد آرید آن گاه که گروهی آهنگ آن کردند که به سوی شما دست درازی کنند، (به فکر ترور و شیخون بر مسلمین بودند) پس خداوند دستشان را از شما بازداشت. و از خدا پروا کنید و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل نمایند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا از بنی اسرائیل پیمان گرفت. و از آنها، دوازده نقیب [= سرپرست] برانگیختیم. و خداوند (به آنها) گفت: «من با شما هستم! اگر نماز را برپا دارید، و زکات را پردازید، و به رسولان من ایمان بیاورید و آنها را یاری کنید، و به خدا قرض الحسن بدهید [= در راه او، به نیازمندان کمک کنید]، گناهان شما را می پوشانم [= می بخشم]؛ و شما را در باغهایی از بهشت، که نهراها از زیر درختانش جاری است، وارد می کنم. اما هر کس از شما بعد از این کافر شود، از راه راست منحرف گردیده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، خدا از فرزندان اسرائیل پیمان گرفت. و از آنان دوازده سرکرده برانگیختیم. و خدا فرمود: «من با شما هستم.» اگر نماز برپا دارید و زکات بدهید و به فرستادگان ایمان بیاورید و یاریشان کنید و وام نیکویی به خدا بدهید، قطعاً گناهانتان را از شما می زدایم، و شما

را به باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است در می آورم. پس هر کس از شما بعد از این کفر ورزد، در حقیقت از راه راست گمراه شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا خداوند از بنی اسرائیل پیمان گرفت، و از میان آنها دوازده نفر سرپرست و رئیس (برای دوازده قبیله) برانگیختیم. و خدا به آنها گفت: بی تردید من با شما هستم، که اگر نماز را برپا دارید و زکات بدهید و به فرستادگانم (که در آینده برمی انگیزم) ایمان آورید و آنها را محترمانه یاری کنید و به خدا و امی نیکو دهید (در راه خدا انفاق کنید)، حتما گناهان شما را می زدایم و شما را در بهشت هایی که از زیر (ساختمان ها و درختان) آنها نهرها جاری است در می آورم. پس اگر کسی از شما پس از این کفر ورزد حقا که راه راست را گم کرده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی بخاطر پیمان شکنی، آنها را از رحمت خویش دور ساختیم؛ و دلهای آنان را سخت و سنگین نمودیم؛ سخنان (خدا) را از موردش تحریف می کنند؛ و بخشی از آنچه را به آنها گوشزد شده بود، فراموش کردند؛ و هر زمان، از خیانتی (تازه) از آنها آگاه می شوی، مگر عده کمی از آنان؛ ولی از آنها درگذر و صرف نظر کن، که خداوند نیکوکاران را دوست می دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به [سزای] پیمان شکستنشان لعنتشان کردیم و دلهایشان را سخت گردانیدیم. [به طوری که] کلمات را از مواضع خود تحریف می کنند، و بخشی از آنچه را بدان اندرز داده شده بودند به فراموشی سپردند. و تو همواره بر خیانتی از آنان آگاه می شوی، مگر [شماری] اندک از ایشان [که خیانتکار نیستند]. پس، از آنان درگذر و چشم پوشی کن که خدا نیکوکاران را دوست می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را به خاطر شکستنشان پیمان خود را لعنت کردیم (به مسخ صورت و قلب سیرت و سقوط حکومت محکوم نمودیم) و دل هایشان را سخت کردیم (به طوری که) سخنان (خدا) را از مواضع خود تحریف و جابه جا می کردند، و سهمی به سزا از آنچه را (از علوم تورات و نشانه های نبوت پیامبر اسلام را) که بدان گوشزد شده بودند فراموش کردند، و همواره از کارهای خائنانه آنها جز شمار اندکی از آنان آگاه می شوی، پس (فعلا تا آن گاه که مأمور به جهاد شوی) از آنان درگذر و روی گردان، که خداوند نیکان و نیکوکاران را دوست دارد

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَعَزَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعِدَاةَ وَالْبُغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (١٤) ترجمه: (١)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ (١٥) ترجمه: (٢)

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (١٦) ترجمه: (٣)

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَأُمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٧) ترجمه: (٤)

ص: ١١٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از کسانی که ادعای نصرانیت (و یاری مسیح) داشتند (نیز) پیمان گرفتیم؛ ولی آنها قسمت مهمی را از آنچه به آنان تذکر داده شده بود فراموش کردند؛ از این رو در میان آنها، تا دامنه قیامت، عداوت و دشمنی افکندیم. و خداوند، (در قیامت) آنها را از آنچه انجام می دادند (و نتایج آن)، آگاه خواهد ساخت.

ترجمه استاد فولادوند: و از کسانی که گفتند: «ما نصرانی هستیم»، از ایشان [نیز] پیمان گرفتیم، و [الی] بخشی از آنچه را بدان اندرز داده شده بودند فراموش کردند، و ما [هم] تا روز قیامت میانشان دشمنی و کینه افکندیم، و به زودی خدا آنان را از آنچه می کرده اند [و می ساخته اند] خبر می دهد. ترجمه آیت الله مشکینی: و از کسانی که گفتند ما نصرانی هستیم (به نصرت خدا برمی خیزیم) پیمانشان را (بر زهد در دنیا و توحید کلمه و عدم تفرق در دین) گرفتیم، پس سهمی به سزا از آنچه را که بدان تذکر داده شده بودند (از معارف انجیل مانند مسائل توحید و نشانه های نبوت و اوصاف پیامبر اسلام) فراموش نمودند، پس میان آنها تا روز رستاخیز دشمنی و کینه افکندیم، و به زودی خداوند آنها را از آنچه انجام داده اند آگاه خواهد ساخت

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای اهل کتاب! پیامبر ما، که بسیاری از حقایق کتاب آسمانی را که شما کتمان می کردید روشن می سازد، به سوی شما آمد؛ و از بسیاری از آن، (که فعلاً افشای آن مصلحت نیست)، صرف نظر می نماید. (آری)، از طرف خدا، نور و کتاب آشکاری به سوی شما آمد. ترجمه استاد فولادوند: ای اهل کتاب، پیامبر ما به سوی شما آمده است که بسیاری از چیزهایی از کتاب [آسمانی خود] را که پوشیده می داشتید برای شما بیان می کند، و از بسیاری [خطاهای شما] درمی گذرد. قطعاً برای شما از جانب خدا روشنائی و کتابی روشنگر آمده است. ترجمه آیت الله مشکینی: ای اهل کتاب، به یقین فرستاده ما به سوی شما آمده که بسیاری از آنچه را که شما از کتاب خود پنهان کردید (مانند اوصاف پیامبر اسلام و نشانه های نبوت او) برای شما روشن می کند و از بسیاری هم (فعلاً) چشم می پوشد (مانند قول به تجسم خدا و نسبت گناه به پیامبران). حقاً که برای شما از جانب خداوند نور و کتابی روشن و روشنگر آمده است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند به برکت آن، کسانی را که از خشنودی او پیروی کنند، به راه های سلامت،

هدایت می کند؛ و به فرمان خود، از تاریکیها به سوی روشنایی می برد؛ و آنها را به سوی راه راست، رهبری می نماید.

_____ ترجمه استاد فولادوند: خدا هر که را از خشنودی او پیروی کند، به وسیله آن [کتاب] به راه های سلامت رهنمون می شود، و به توفیق خویش، آنان را از تاریکیها به سوی روشنایی بیرون می برد و به راهی راست هدایتشان می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند به سبب آن (نور و کتاب) کسانی را که (ایمان آورند (و) از رضای او پیروی کنند به راه های سلامت (که راه اصول و فروع دین است) هدایت می کند و آنها را از تاریکی ها (ی کفر و نفاق و فسق) به سوی نور به توفیق خود بیرون می آورد و به سوی راهی راست هدایت می کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که گفتند: «خدا، همان مسیح بن مریم است»، بطور مسلم کافر شدند؛ بگو: «اگر خدا بخواهد مسیح بن مریم و مادرش و همه کسانی را که روی زمین هستند هلاک کند، چه کسی می تواند جلوگیری کند؟ (آری)، حکومت آسمانها و زمین، و آنچه میان آن دو قرار دارد از آن خداست؛ هر چه بخواهد، می آفریند؛ (حتی انسانی بدون پدر، مانند مسیح)؛ و او، بر هر چیزی تواناست.» _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که گفتند: «خدا همان مسیح پسر مریم است» مسلماً کافر شده اند. بگو: اگر [خدا] اراده کند که مسیح پسر مریم و مادرش و هر که را که در زمین است، جملگی به هلاکت رساند، چه کسی در مقابل خدا اختیاری دارد؟ فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است از آن خداست. هر چه بخواهد می آفریند، و خدا بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً کافر شدند کسانی که گفتند: خدا حتماً همان مسیح فرزند مریم است (واجب منقلب به ممکن شده یا واجب در ممکن حلول نموده). بگو: اگر او بخواهد مسیح فرزند مریم و مادرش و هر کس را که در روی زمین است همگی را بکشد، چه کسی در برابر خدا مالک چیزی است؟ حال آنکه مالکیت حقیقی آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دو است از آن خداست هر چه را بخواهد می آفریند و خدا بر همه چیز تواناست

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ (۱۸) ترجمه: (۱)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِّنَ الرَّسُلِ أَن تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۹) ترجمه: (۲)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ
(۲۰) ترجمه: (۳)

يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَزْتَدُوا عَلَىٰ آذَانِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ (۲۱) ترجمه: (۴)

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ (۲۲) ترجمه: (۵)

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
(۲۳) ترجمه: (۶)

ص: ۱۱۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یهود و نصاری گفتند: «ما، فرزندان خدا و دوستان (خاص) او هستیم.» بگو: «پس چرا شما را در برابر گناهانتان مجازات می کند؟! بلکه شما هم بشری هستید از مخلوقات که آفریده؛ هر کس را بخواهد (و شایسته بدانند)، می بخشد؛ و هر کس را بخواهد (و مستحق بدانند)، مجازات می کند؛ و حکومت آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست، از آن اوست؛ و بازگشت همه موجودات، به سوی اوست.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و یهودان و ترسایان گفتند: «ما پسران خدا و دوستان او هستیم.» بگو: «پس چرا شما را به [کیفر] گناهانتان عذاب می کند؟ عنه، بلکه شما [هم] بشرید از جمله کسانی که آفریده است. هر که را بخواهد می آمرزد، و هر که را بخواهد عذاب می کند، و فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو می باشد از آن خداست، و بازگشت [همه] به سوی اوست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و یهود و نصارا گفتند: ما پسران خدا و دوستان اویم. بگو: پس چرا خدا شما را به گناهتان عذاب می کند؟ بلکه شما هم بشری هستید از جمله کسانی که او آفریده است هر کس را بخواهد (به اقتضای رحمتش) می آمرزد و هر کس را بخواهد (به اقتضای عدلش) عذاب می کند، و ملکیت حقیقی آسمان ها و زمین و آنچه در میان آنهاست از آن اوست و بازگشت به سوی اوست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای اهل کتاب! رسول ما، پس از فاصله و فترتی میان پیامبران، به سوی شما آمد؛ در حالی که حقایق را برای شما بیان می کند؛ تا مبادا (روز قیامت) بگویید: «نه بشارت دهنده ای به سراغ ما آمد، و نه بیم دهنده ای!» (هم اکنون، پیامبر) بشارت دهنده و بیم دهنده، به سوی شما آمد! و خداوند بر همه چیز تواناست. _____

ترجمه استاد فولادوند: ای اهل کتاب، پیامبر ما به سوی شما آمده که در دوران فترت رسولان [حقایق را] برای شما بیان می کند، تا مبادا [روز قیامت] بگویید: «برای ما بشارتگر و هشداردهنده ای نیامد.» پس قطعاً برای شما بشارتگر و هشداردهنده ای

آمده است. و خدا بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای اهل کتاب، همانا فرستاده ما نزد شما آمد، که در دوران انقطاع و بریده شدن سلسله رسولان (میان عیسی و محمد صلی الله علیه و آله معارف دینی را) برای شما بیان می کند تا مبادا (در روز قیامت) بگویید: برای ما هیچ مژده دهنده و بیم کننده ای نیامد. پس حقا که شما را مژده دهنده و بیم کننده ای آمد، و خدا بر هر چیز تواناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آورید) هنگامی را که موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من! نعمت خدا را بر خود متذکر شوید هنگامی که در میان شما، پیامبرانی قرار داد؛ (و زنجیر بندگی و اسارت فرعون را شکست) و شما را حاکم و صاحب اختیار خود قرار داد؛ و به شما چیزهایی بخشید که به هیچ یک از جهانیان نداده بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] زمانی را که موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من، نعمت خدا را بر خود یاد کنید، آنگاه که در میان شما پیامبرانی قرار داد، و شما را پادشاهانی ساخت، و آنچه را که به هیچ کس از جهانیان نداده بود، به شما داد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من، نعمت خدا را بر خود متذکر شوید، آن گاه که در میان شما پیامبرانی قرار داد و شما را فرمانروایان (مردم) ساخت و به شما چیزی داد که به احدی از جهانیان نداد (مانند غرق کردن دشمنان، تورات مبسوط، سنگ چشمه زا و من و سلوی)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای قوم! به سرزمین مقدسی که خداوند برای شما مقرر داشته، وارد شوید! و به پشت سر خود بازنگردید (و عقب گرد نکنید) که زیانکار خواهید بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای قوم من، به سرزمین مقدسی که خداوند برای شما مقرر داشته است درآیید، و به عقب بازنگردید که زیانکار خواهید شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای قوم من، به این سرزمین مقدسی که خدا برای شما نوشته و مقرر داشته (بیت المقدس) وارد شوید و به پشت خود برنگردید و عقب نشینی نکنید که زیان کار خواهید شد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ای موسی! در آن (سرزمین)، جمعیتی (نیرومند و) ستمگرند؛ و ما هرگز وارد آن نمی شویم تا آنها از آن خارج شوند؛ اگر آنها از آن خارج شوند، ما وارد خواهیم شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای موسی، در آنجا مردمی زورمندند و تا آنان از آنجا بیرون نروند ما هرگز وارد آن نمی شویم. پس اگر از آنجا بیرون بروند ما وارد خواهیم شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ای موسی، همانا در آنجا گروهی سلطه جو و ستمگر هستند، و ما هرگز داخل آنجا نمی شویم تا آنها از آنجا بیرون روند، پس اگر آنها بیرون شوند ما حتما داخل خواهیم شد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) دو نفر از مردانی که از خدا می ترسیدند، و خداوند به آنها، نعمت (عقل و ایمان و شهامت) داده بود، گفتند: «شما وارد دروازه شهر آنان شوید! هنگامی که وارد شدید، پیروز خواهید شد. و بر خدا توکل کنید اگر ایمان دارید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: دو مرد از [زمره] کسانی که [از خدا] می ترسیدند و خدا به آنان نعمت داده بود، گفتند: «از آن دروازه بر ایشان [بتازید و] وارد شوید؛ که اگر از آن، درآمدید قطعاً پیروز خواهید شد، و اگر مؤمنید، به خدا توکل کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دو نفر مرد از کسانی که (از خدا) می ترسیدند و خدا بر آنها نعمت (ایمان و شجاعت) داده بود، گفتند: از این در (دروازه شهر) بر آنها حمله برید، و چون بدانجا داخل شدید حتما شما پیروزید، و تنها بر خدا توکل کنید اگر ایمان دارید

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَن نَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَادْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ (٢٤) ترجمه: (١)

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٢٥) ترجمه: (٢)

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٢٦) ترجمه: (٣)

وَإِثْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَى آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (٢٧) ترجمه: (٤)

لَئِن بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (٢٨) ترجمه: (٥)

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ (٢٩) ترجمه: (٦)

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٣٠) ترجمه: (٧)

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤَارِي سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ (٣١) ترجمه: (٨)

ص: ١١٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بنی اسرائیل) گفتند: «ای موسی! تا آنها در آنجا هستند، ما هرگز وارد نخواهیم شد! تو و پروردگارت بروید و (با آنان) بجنگید، ما همینجا نشسته ایم!» ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای موسی، تا وقتی آنان در آن [شهر]ند ما هرگز پای در آن ننهیم. تو و پروردگارت بروید [و] جنگ کنید که ما همین جا می نشینیم.» ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ای موسی تا آنها در آن (شهر) هستند ما هرگز وارد آنجا نخواهیم شد، پس تو و پروردگارت بروید (با آنان) بجنگید، ما حتما در همین جا خواهیم نشست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «پروردگارا! من تنها اختیار خودم و برادرم را دارم، میان ما و این جمعیت گنهکار، جدایی بیفکن!» ترجمه استاد فولادوند: [موسی] گفت: «پروردگارا! من جز اختیار شخص خود و برادرم را ندارم؛ پس میان ما و میان این قوم نافرمان جدایی بینداز.» ترجمه آیت الله مشکینی: موسی گفت: پروردگارا، من (راجع به ابلاغ رسالت و دعوت به جهاد) جز بر خود و برادرم تسلطی ندارم (و از قوم جز اندکی در طاعت من نیست) پس میان ما و این گروه نافرمان جدایی بیفکن

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند (به موسی) فرمود: «این سرزمین (مقدس)، تا چهل سال بر آنها ممنوع است (و به آن نخواهند رسید)؛ پیوسته در زمین (در این بیابان)، سرگردان خواهند بود؛ و در باره (سرنوشت) این جمعیت گنهکار، غمگین مباش!» ترجمه استاد فولادوند: [خدا به موسی] فرمود: «[و]رود به [آن] سرزمین [چهل سال بر ایشان حرام شد، [که] در بیابان سرگردان خواهند بود. پس تو بر گروه نافرمانان اندوه مخور.» ترجمه آیت الله مشکینی: خدا گفت: این سرزمین چهل سال بر آنها (به سزای گناهانشان) حرام

شد، (در این مدت) همواره در روی زمین (بیابان سینا) سرگردان خواهند ماند. پس بر این گروه نافرمان اندوه مخور

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و داستان دو فرزند آدم را بحق بر آنها بخوان: هنگامی که هر کدام، کاری برای تقرب (به پروردگار) انجام دادند؛ اما از یکی پذیرفته شد، و از دیگری پذیرفته نشد؛ (برادری که عملش مردود شده بود، به برادر دیگر) گفت: «به خدا سوگند تو را خواهم کشت!» (برادر دیگر) گفت: «(من چه گناهی دارم؟ زیرا) خدا، تنها از پرهیزگاران می پذیرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و داستان دو پسر آدم را به درستی بر ایشان بخوان، هنگامی که [هر یک از آن دو،] قربانی پیش داشتند. پس، از یکی از آن دو پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد. [قابیل] گفت: «حتماً تو را خواهم کشت.» [هابیل] گفت: «خدا فقط از تقوایندگان می پذیرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و داستان دو پسر آدم (هابیل و قابیل) را به حق و درستی بر آنها بخوان، آن گاه که آن دو کار تقرب آوری انجام دادند (هابیل شتر نحر کرد و قابیل اندکی گندم پیش آورد) پس از یکی پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد. (قابیل) گفت: حتماً تو را خواهم کشت. (هابیل) گفت: جز این نیست که خدا از پرهیزکاران می پذیرد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر تو برای کشتن من، دست دراز کنی، من هرگز به قتل تو دست نمی کشیم، چون از پروردگار جهانیان می ترسم! _____ ترجمه استاد فولادوند: «اگر دست خود را به سوی من دراز کنی تا مرا بکشی، من دستم را به سوی تو دراز نمی کنم تا تو را بکشم، چرا که من از خداوند، پروردگار جهانیان می ترسم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته اگر تو دستت را به سوی من دراز کنی که مرا بکشی، من هرگز

دستم را به سوی تو دراز نمی کنم که تو را بکشم (هر چند از خود دفاع می کنم) همانا من از پروردگار جهانیان می ترسم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من می خواهم تو با گناه من و خودت (از این عمل) بازگردی (و بار هر دو گناه را به دوش کشی)؛ و از دوزخیان گردی. و همین است سزای ستمکاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: «من می خواهم تو با گناه من و گناه خودت [به سوی خدا] بازگردی، و در نتیجه از اهل آتش باشی، و این است سزای ستمگران.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: من می خواهم (سبقت نکنم) تا تو با گناه (کشتن من و دیگر گناهان) من

و گناهان خود (به نزد خدا) بازگردی و از دوزخیان باشی، و این است کیفر ستمکاران

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نفس سرکش، کم کم او را به کشتن برادرش ترغیب کرد؛ (سرانجام) او را کشت؛ و از زیانکاران شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس نفس [اماره] او را به قتل برادرش ترغیب کرد، و وی را کشت و از زیانکاران شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس نفس (اماره) او کشتن برادرش را در نظر وی مرغوب کرد و آسان جلوه داد، پس او را کشت و از زیانکاران گردید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس خداوند زاغی را فرستاد که در زمین، جستجو (و کندوکاو) می کرد؛ تا به او نشان دهد چگونه جسد برادر خود را دفن کند. او گفت: «وای بر من! آیا من نتوانستم مثل این زاغ باشم و جسد برادرم را دفن کنم؟!» و سرانجام (از ترس رسوایی، و بر اثر فشار وجدان، از کار خود) پشیمان شد. _____ ترجمه استاد

فولادوند: پس، خدا زاغی را برانگیخت که زمین را می کاوید، تا به او نشان دهد چگونه جسد برادرش را پنهان کند. [قابیل] گفت: «وای بر من، آیا عاجزم که مثل این زاغ باشم تا جسد برادرم را پنهان کنم؟» پس از [زمره] پشیمانان گردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خداوند زاغی را برانگیخت که زمین را (برای دفن چیزی) می کند، تا به وی نشان دهد که چگونه جسد برادرش را که نباید دیده شود پنهان سازد. وی گفت: ای وای بر من، آیا من ناتوان بودم از اینکه مثل این زاغ باشم تا جسد برادر خود را پنهان نمایم؟! پس از پشیمانان گردید

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ (٣٢) ترجمه: (١)

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٣٣) ترجمه: (٢)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدُرُوا عَلَيْهِمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ (٣٤) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٣٥) ترجمه: (٤)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٣٦) ترجمه: (٥)

ص: ١١٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به همین جهت، بر بنی اسرائیل مقرر داشتیم که هر کس، انسانی را بدون ارتکاب قتل یا فساد در روی زمین بکشد، چنان است که گویی همه انسانها را کشته؛ و هر کس، انسانی را از مرگ رهایی بخشد، چنان است که گویی همه مردم را زنده کرده است. و رسولان ما، دلایل روشن برای بنی اسرائیل آوردند، اما بسیاری از آنها، پس از آن در روی زمین، تعدی و اسراف کردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: از این روی بر فرزندان اسرائیل مقرر داشتیم که هر کس کسی را -جز به قصاص قتل، یا [به کیفر] فساد در زمین- بکشد، چنان است که گویی همه مردم را کشته باشد. و هر کس کسی را زنده بدارد، چنان است که گویی تمام مردم را زنده داشته است. و قطعاً پیامبران ما دلایل آشکار برای آنان آوردند، [با این همه] پس از آن بسیاری از ایشان در زمین زیاده روی می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بدین سبب (به سبب وقوع چنین فاجعه ای) بر بنی اسرائیل (و همه ملت ها در طول تاریخ) نوشته و مقرر داشتیم که هر کس انسانی را جز برای قصاص نفس یا فساد که در روی زمین کرده بکشد (یا از اسلام به کفر درآورد) چنان است که گویی همه مردم را کشته (و گمراه ساخته و در جهنمی مخصوص قاتلان بی گناهان خواهد بود)، و هر کس انسانی را حیات بخشد (از مرگ نجات دهد یا از کفر به اسلام آورد) گویی همه مردم را زنده کرده (و هدایت نموده) است. و به یقین فرستادگان ما برای آنها (بنی اسرائیل) دلایل روشنی آوردند، سپس بسیاری از آنان پس از آن در روی زمین بیش از حد به فساد و خونریزی پرداختند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کیفر آنها که با خدا و پیامبرش به جنگ برمی خیزند، و اقدام به فساد در روی زمین می کنند، (و با تهدید اسلحه، به جان و مال و ناموس مردم حمله می برند)، فقط این است که اعدام شوند؛ یا به دار آویخته گردند؛ یا (چهار انگشت از) دست (راست) و پای (چپ) آنها، بعکس یکدیگر، بریده شود؛ و یا از سرزمین خود تبعید گردند. این رسوایی آنها در دنیاست؛ و در آخرت، مجازات عظیمی دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: سزای کسانی که با [دوستان] خدا و پیامبر او می جنگند و در زمین به فساد می کوشند، جز این نیست که کشته شوند یا بر دار آویخته گردند یا دست و پایشان در خلاف جهت یکدیگر بریده شود یا از آن سرزمین تبعید گردند. این، رسوایی آنان در

دنیاست و در آخرت عذابی بزرگ خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که کیفر کسانی که با خدا و رسول او می جنگند و در زمین به فساد و تبهکاری می پویند (با اسلحه سرد یا گرم به منظور ترساندن و سلب امنیت و تجاوز به حقوق مردم ظاهر می شوند) این است که کشته شوند، یا بر دار آویخته گردند، یا دست ها و پاهایشان (چهار انگشت یک دست با چهار انگشت یک پا) بر خلاف جهت یکدیگر بریده شود و یا از آن سرزمین تبعید گردند. این برای آنها خفت و خواری در دنیاست و آنان را در آخرت عذابی بزرگ است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آنها که پیش از دست یافتن شما بر آنان، توبه کنند؛ پس بدانید (خدا توبه آنها را می پذیرد)؛ خداوند آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی که پیش از آنکه بر ایشان دست یابید، توبه کرده باشند. پس بدانید که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: مگر کسانی که پیش از آنکه بر آنها دست یابید توبه نمایند، پس بدانید که خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید! و وسیله ای برای تقرب به او بجوئید! و در راه او جهاد کنید، باشد که رستگار شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید؛ و به او [توسل و] تقرب جوئید؛ و در راهش جهاد کنید، باشد که رستگار شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خداوند پروا کنید و (برای تقرب) به

سوی او (از مقرّبان درگاهش و از عمل های صالح) وسیله بجوئید و در راه او جهاد کنید، شاید رستگار گردید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بیقین کسانی که کافر شدند، اگر تمام آنچه روی زمین است و همانند آن، مال آنها باشد و همه آن را برای نجات از کیفر روز قیامت بدهند، از آنان پذیرفته نخواهد شد؛ و مجازات دردناکی خواهند داشت. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که کفر ورزیدند، اگر تمام آنچه در زمین است برای آنان باشد، و مثل آن را [نیز] با آن [داشته باشند] تا به وسیله آن، خود را از عذاب روز قیامت بازخرند، از ایشان پذیرفته نمی شود و عذابی پر درد خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً کسانی که کفر ورزیده اند اگر تمام آنچه در زمین است و همانند آن نیز همراه آن از آن آنها باشد تا آن را (برای نجات خود) از عذاب روز قیامت فدا دهند از آنها پذیرفته نخواهد شد، و برای آنان عذابی دردناک است

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ (٣٧) ترجمه: (١)

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٣٨) ترجمه: (٢)

فَمَنْ تَابَ مِن بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٣٩) ترجمه: (٣)

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤٠) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَمَّا يَخْرُجَنَّكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَاعُونَ
لِلْكَذِبِ سَمَاعُونَ لِقَوْمٍ آخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا
وَمِنَ الَّذِينَ يُرِيدُ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَن تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ عَظِيمٌ (٤١) ترجمه: (٥)

ص: ١١٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیوسته می خواهند از آتش خارج شوند، ولی نمی توانند از آن خارج گردند؛ و برای آنها مجازاتی پایدار است. _____ ترجمه استاد فولادوند: می خواهند که از آتش بیرون آیند، در حالی که از

آن بیرون آمدنی نیستند، و برای آنان عذابی پایدار خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همواره اراده می کنند که از آتش بیرون آیند اما هرگز از آنجا بیرون شدنی نیستند، و آنها را عذابی پایدار است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دست مرد دزد و زن دزد را، به کیفر عملی که انجام داده اند، بعنوان یک مجازات الهی، قطع کنید! و خداوند توانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و مرد و زن دزد را به سزای آنچه

کرده اند، دستشان را به عنوان کیفری از جانب خدا ببرید، و خداوند توانا و حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (ای حاکمان اسلامی) مرد دزد و زن دزد، دستشان را (چهار انگشت غیر ابهام دست راستشان را) ببرید به

سزای کاری که کرده اند به جهت کیفری که از جانب خداوند معین شده است، و خدا مقتدر غالب و دارای حکمت (در تکوین و تشریح) است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آن کس که پس از ستم کردن، توبه و جبران نماید، خداوند توبه او را می پذیرد؛ (و از این مجازات؛ معاف می شود، زیرا) خداوند، آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند:

پس هر که بعد از ستم کردنش توبه کند و به صلاح آید، خدا توبه او را می پذیرد، که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که پس از ظلمش توبه کند و به اصلاح (عقیده و عمل) پردازد بی

تردید خداوند بر او عطف توجه می کند و توبه اش را می پذیرد، که حقاً خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

٤- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی دانی که حکومت و فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست؟ هر کس را بخواهد (و مستحق بداند)، کیفر می کند؛ و هر کس را بخواهد و شایسته بداند، می بخشد؛ و خداوند بر هر چیزی قادر است.

_____ ترجمه استاد فولادوند: مگر ندانسته ای که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست. هر که را بخواهد عذاب می کند و هر که را بخواهد می بخشد، و خدا بر هر چیزی تواناست؟ _____ ترجمه آیت

الله مشکینی : آیا ندانسته ای که سلطه و مالکیت حقیقی آسمان ها و این زمین از آن خداوند است؟! (چه آنکه آفرینش و حفظ و تدبیر و اعدام همه در تحت اراده اوست) هر کس را بخواهد (به اقتضای عدل و حکمت) عذاب می کند و هر کس را بخواهد (به اقتضای رحمت) می آمرزد، و خداوند بر همه چیز تواناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای فرستاده (خدا)! آنها که در مسیر کفر شتاب می کنند و با زبان می گویند: «ایمان آوردیم» و قلب آنها ایمان نیاورده، تو را اندوهگین نسازند! و (همچنین) گروهی از یهودیان که خوب به سخنان تو گوش می دهند، تا دستاویزی برای تکذیب تو بیابند؛ آنها جاسوسان گروه دیگری هستند که خودشان نزد تو نیامده اند؛ آنها سخنان را از مفهوم اصلیش تحریف می کنند، و (به یکدیگر) می گویند: «اگر این (که ما می خواهیم) به شما داده شد (و محمد بر طبق خواسته شما داوری کرد)، بپذیرید، و گرنه (از او) دوری کنید!» (ولی) کسی را که خدا (بر اثر گناهان پی در پی او) بخواهد مجازات کند، قادر به دفاع از او نیستی؛ آنها کسانی هستند که خدا نخواست دلهایشان را پاک کند؛ در دنیا رسوایی، و در آخرت مجازات بزرگی نصیبشان خواهد شد. _____ ترجمه استاد فولادوند : ای پیامبر، کسانی که در کفر

شتاب می ورزند، تو را غمگین نسازند؛ [چه] از آنانکه با زبان خود گفتند: «ایمان آوردیم»، و حال آنکه دلهایشان ایمان نیاورده بود، و [چه] از یهودیان: [آنان] که [به سخنان تو] گوش می سپارند [تا بهانه ای] برای تکذیب [تو بیابند]، و برای گروهی دیگر که [خود] نزد تو نیامده اند، خبرچینی [=جاسوسی] می کنند، کلمات را از جاهای خود دگرگون می کنند [و] می گویند: «اگر این [حکم] به شما داده شد، آن را بپذیرید، و اگر آن به شما داده نشد، پس دوری کنید.» و هر که را خدا بخواهد به فتنه درافکند، هرگز در برابر خدا برای او از دست تو چیزی بر نمی آید. اینانند که خدا نخواست دلهایشان را پاک گرداند. در دنیا برای آنان رسوایی، و در آخرت عذابی بزرگ خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: ای فرستاده ما، کسانی که در (میل به کفر و یاری) کفر می شتابند تو را غمگین مسازند، چه آنان که به زبانشان گفتند ایمان آوردیم و دل هایشان ایمان نیاورده (منافقان) و چه آنان که یهودی هستند آنها سخت شنونده دروغ و سخت گوش به فرمان گروهی دیگرند که به نزد تو نیامده اند (علمای آنها) همانها که کلمات (و احکام تورات) را پس از برقراری در مواضع خود تحریف می کنند (و به عوامشان) می گویند: اگر این (حکم) را به شما دادند بپذیرید و اگر آن را ندادند (غیر آن را دادند) پرهیز کنید. و هر که خداوند عذاب و سرافکندگی او را بخواهد هرگز تو چیزی از (عذاب) خدا را از او دفع نتوانی کرد. آنهایند کسانی که خدا نخواست دلهایشان را پاک کند. در دنیا برای آنها خواری و در آخرت عذابی بزرگ خواهد بود

سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَالُونَ لِلْسُّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَصُرُوا بِكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (٤٢) ترجمه: (١)

وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ (٤٣) ترجمه: (٢)

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّاتُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوُا اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ (٤٤) ترجمه: (٣)

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٤٥) ترجمه: (٤)

ص: ۱۱۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها بسیار به سخنان تو گوش می دهند تا آن را تکذیب کنند؛ مال حرام فراوان می خورند؛ پس اگر نزد تو آمدند، در میان آنان داوری کن، یا (اگر صلاح دانستی) آنها را به حال خود واگذار! و اگر از آنان صرف نظر کنی، به تو هیچ زیانی نمی رسانند؛ و اگر میان آنها داوری کنی، با عدالت داوری کن، که خدا عادلان را دوست دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پذیرا و شنوای دروغ هستند [و] بسیار مال حرام می خورند. پس اگر نزد تو آمدند، [یا] میان آنان داوری کن، یا از ایشان روی برتاب. و اگر از آنان روی برتابی هرگز زیانی به تو نخواهند رسانید. و اگر داوری می کنی، پس به عدالت در میانشان حکم کن که خداوند دادگران را دوست می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها سخت شنونده و پذیرنده دروغ و خورنده حرامند (مردمشان از علمای خود دروغ می پذیرند و علمائشان از مردم رشوه می گیرند) پس اگر به نزد تو آمدند خواهی میان آنها داوری کن یا از آنان روی برتاب، و اگر روی برتافتی هرگز هیچ زیانی به تو نمی رسانند، و اگر داوری کردی میانشان به عدل و داد داوری کن، زیرا خدا عدالت پیشگان را دوست دارد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چگونه تو را به داوری می طلبند؟! در حالی که تورات نزد ایشان است؛ و در آن، حکم خدا هست. (وانگهی) پس از داوری خواستن از حکم تو، (چرا) روی می گردانند؟! آنها مؤمن نیستند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چگونه تو را داور قرار می دهند، با آنکه تورات نزد آنان است که در آن حکم خدا [آمده] است؟ سپس آنان بعد از این [طلب داوری] پشت می کنند، و [واقعاً] آنان مؤمن نیستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چگونه تو را داور قرار می دهند با آنکه تورات که حکم خدا در آن است نزد آنهاست! آن گاه پس از آن (داوری) روی برمی تابند (با اینکه حکم تو مطابق کتابشان است) و آنها (به کتاب خود نیز) ایمان ندارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما تورات را نازل کردیم در حالی که در آن، هدایت و نور بود؛ و پیامبران، که در برابر فرمان خدا تسلیم بودند، با آن برای یهود حکم می کردند؛ و (همچنین) علما و دانشمندان به این کتاب که به آنها سپرده شده

و بر آن گواه بودند، داوری می نمودند. بنا بر این، (بخاطر داوری بر طبق آیات الهی)، از مردم نهراسید! و از من بترسید! و آیات مرا به بهای ناچیزی نفروشید! و آنها که به احکامی که خدا نازل کرده حکم نمی کنند، کافرند. _____ ترجمه استاد فولادوند: ما تورات را که در آن رهنمود و روشنایی بود نازل کردیم. پیامبرانی که تسلیم [فرمان خدا] بودند، به موجب آن برای یهود داوری می کردند؛ و [همچنین] الهیون و دانشمندان به سبب آنچه از کتاب خدا به آنان سپرده شده و بر آن گواه بودند. پس، از مردم نترسید و از من بترسید، و آیات مرا به بهای ناچیزی نفروشید؛ و کسانی که به موجب آنچه خدا نازل کرده داوری نکرده اند، آنان خود کافراند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما تورات را فرو فرستادیم که در آن هدایت و نور بود، پیامبرانی (از زمان موسی تا زمان عیسی) که تسلیم (دین موسی) بودند بر طبق آن برای کسانی که یهودی بودند داوری می کردند، و نیز علمای ریّانی و دانشمندان (تورات شناس) بدان جهت که از آنها حفظ کتاب خدا خواسته شده بود و بر (بقا و مصونیت) آن گواه بودند، (به آن حکم می کردند) پس (ای علمای یهود) از مردم نترسید و از من بترسید و به وسیله (تحریف) آیات من بهای اندکی به دست نیاورید. و کسانی که بر طبق آنچه خداوند نازل کرده حکم نکنند آنها را کافرند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر آنها [= بنی اسرائیل] در آن [= تورات]، مقرر داشتیم که جان در مقابل جان، و چشم در مقابل چشم، و بینی در برابر بینی، و گوش در مقابل گوش، و دندان در برابر دندان می باشد؛ و هر زخمی، قصاص دارد؛ و اگر کسی آن را ببخشد (و از قصاص، صرف نظر کند)، کفاره (گناهان) او محسوب می شود؛ و هر کس به احکامی که خدا نازل کرده حکم نکند، ستمگر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در [تورات] بر آنان مقرر کردیم که جان در مقابل جان، و چشم در برابر چشم، و بینی در برابر بینی، و گوش در برابر گوش، و دندان در برابر دندان می باشد؛ و زخمها [نیز به همان ترتیب] قصاصی دارند. و هر که از آن [قصاص] درگذرد، پس آن، کفاره [گناهان] او خواهد بود. و کسانی که به موجب آنچه خدا نازل کرده داوری نکرده اند، آنان خود ستمگراند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما در آن کتاب بر آنها مقرر داشتیم که جان در برابر جان و چشم در برابر چشم و بینی در برابر بینی و گوش در برابر گوش و دندان در برابر دندان است (و قصاص می شوند) و زخم ها نیز قصاص دارند، و کسی که به قصاص شدن تن دردهد، برایش کفّاره (آن گناه) است، و هر که از قصاص کردن درگذرد برایش کفّاره (گناهان او) است. و کسانی که بر طبق آنچه خدا نازل نموده داوری نکنند آنها را کافرند

وَقَفَيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصِیْ دَقًّا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصِیْ دَقًّا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ (٤٦) ترجمه: (١)

وَلِيُحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٤٧) ترجمه: (٢)

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصِیْ دَقًّا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٤٨) ترجمه: (٣)

وَأَنْ أَحْكَمَ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحِدَةً مِنْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ (٤٩) ترجمه: (٤)

أَفْحَكُمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ (٥٠) ترجمه: (٥)

ص: ١١٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بدنبال آنها [= پیامبران پیشین]، عیسی بن مریم را فرستادیم در حالی که کتاب تورات را که پیش از او فرستاده شده بود تصدیق داشت؛ و انجیل را به او دادیم که در آن، هدایت و نور بود؛ و (این کتاب آسمانی نیز) تورات را، که قبل از آن بود، تصدیق می کرد؛ و هدایت و موعظه ای برای پرهیزگاران بود.

ترجمه استاد فولادوند: و عیسی پسر مریم را به دنبال آنان [= پیامبران دیگر] در آوردیم، در حالی که تورات را که پیش از او بود تصدیق داشت، و به او انجیل را عطا کردیم که در آن، هدایت و نوری است و تصدیق کننده تورات قبل از آن است، و برای پرهیزگاران رهنمود و اندرزی است. ترجمه آیت الله مشکینی: و عیسی بن مریم را به دنبال آنها (پیامبران پیشین) در آوردیم که تصدیق کننده تورات پیش از خود بود، و او را انجیل دادیم که در آن هدایت و نور بود و آن نیز تصدیق کننده تورات پیش از خود و برای پرهیزکاران هدایت و اندرز بود

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اهل انجیل [= پیروان مسیح] نیز باید به آنچه خداوند در آن نازل کرده حکم کنند! و کسانی که بر طبق آنچه خدا نازل کرده حکم نمی کنند، فاسقند. ترجمه استاد فولادوند: و اهل انجیل باید به آنچه خدا در آن نازل کرده داوری کنند، و کسانی که به آنچه خدا نازل کرده داوری نکنند، آنان خود، نافرمانند. ترجمه آیت الله مشکینی: و باید اهل انجیل به آنچه خدا در آن نازل کرده داوری کنند، و کسانی که به آنچه خدا نازل کرده داوری نکنند آنانند که فاسقند

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این کتاب [= قرآن] را به حق بر تو نازل کردیم، در حالی که کتب پیشین را تصدیق می کند، و حافظ و نگاهبان آنهاست؛ پس بر طبق احکامی که خدا نازل کرده، در میان آنها حکم کن! از هوی و هوسهای آنان پیروی نکن! و از احکام الهی، روی مگردان! ما برای هر کدام از شما، آیین و طریقه روشنی قرار دادیم؛ و اگر خدا می خواست، همه شما را امت واحدی قرار می داد؛ ولی خدا می خواهد شما را در آنچه به شما بخشیده بیازماید؛ (و استعدادهای مختلف شما را پرورش دهد). پس در نیکیها بر یکدیگر سبقت جوید! باز گشت همه شما، به سوی خداست؛ سپس از آنچه

در آن اختلاف می کردید؛ به شما خبر خواهد داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما این کتاب [قرآن] را به حق به سوی تو فرو فرستادیم، در حالی که تصدیق کننده کتابهای پیشین و حاکم بر آنهاست. پس میان آنان بر وفق آنچه خدا نازل کرده حکم کن، و از هواهایشان [با دور شدن] از حقی که به سوی تو آمده، پیروی مکن. برای هر یک از شما [امتها] شریعت و راه روشنی قرار داده ایم. و اگر خدا می خواست شما را یک امت قرار می داد، ولی [خواست] تا شما را در آنچه به شما داده است بیازماید. پس در کارهای نیک بر یکدیگر سبقت گیرید. بازگشت [همه] شما به سوی خداست؛ آنگاه در باره آنچه در آن اختلاف می کردید آگاهتان خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما این کتاب را به سوی تو به حق و درستی فرو فرستادیم که تصدیق کننده است آنچه را از کتاب ها (ی آسمانی) که پیش از او بوده و مسلط و مراقب و حافظ و گواه بر آنهاست. پس میان آنان بر طبق آنچه خدا (بر تو) نازل کرده داوری کن و هرگز از هواهای (نفسانی) آنان با انحراف از حقی که بر تو آمده پیروی مکن. برای هر یک از شما (امت ها) آیین و برنامه روشنی قرار دادیم. و اگر خداوند (به اراده حتمی خود) می خواست همه شما (امت ها) را بی تردید یک امت می کرد (همه بشر را در طول تاریخ با یک نوع استعداد فکری راکد، نیازمند یک شریعت می کرد) و لکن خواست در آنچه به شما داده شما را آزمایش کند (از این رو استعدادهای گوناگون قابل تکامل داد و بر حسب تکامل آن شرایع نازل کرد) پس به سوی کارهای خیر پیشی گیرید. برگشت همه شما به سوی خداست، پس شما را به آنچه درباره آن اختلاف می کردید آگاه خواهد کرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در میان آنها [= اهل کتاب]، طبق آنچه خداوند نازل کرده، داوری کن! و از هوسهای آنان پیروی مکن! و از آنها بر حذر باش، مبدا تو را از بعض احکامی که خدا بر تو نازل کرده، منحرف سازند! و اگر آنها (از حکم و داوری تو)، روی گردانند، بدان که خداوند می خواهد آنان را بخاطر پاره ای از گناهانشان مجازات کند؛ و بسیاری از مردم فاسقند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و میان آنان به موجب آنچه خدا نازل کرده، داوری کن و از هواهایشان پیروی مکن و از آنان بر حذر باش؛ مبدا تو را در بخشی از آنچه خدا بر تو نازل کرده به فتنه دراندازند. پس اگر پشت کردند، بدان که خدا می خواهد آنان را فقط به [سزای] پاره ای از گناهانشان برساند، و در حقیقت بسیاری از مردم نافرمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (تو را وحی کردیم به) اینکه در میان آنان طبق آنچه خدا نازل کرده داوری کن، و از هوس های آنها پیروی مکن و از آنان بر حذر باش که مبدا تو را از برخی از آنچه خدا به سوی تو نازل نموده منحرف سازند. پس اگر (از داوری تو) روی گردانند بدان که خدا اراده کرده آنها را به کیفر برخی از گناهانشان گرفتار نماید، و البته بسیاری از مردم فاسق و خارج از طاعت خدایند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها حکم جاهلیت را (از تو) می خواهند؟! و چه کسی بهتر از خدا، برای قومی که اهل یقین هستند، حکم می کند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا خواستار حکم جاهلیت اند؟ و برای مردمی که یقین دارند، داوری چه کسی از خدا بهتر است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا داوری دوران جاهلیت را می خواهند؟! و داوری چه کسی از داوری خدا بهتر است برای آنان که یقین (به مبدأ و معاد) دارند؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضُهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنَّهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٥١) ترجمه: (١)

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَحْشَىٰ أَن تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَىٰ اللَّهُ أَن يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ فَيُضْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِي أَنفُسِهِمْ نَادِمِينَ (٥٢) ترجمه: (٢)

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأُضْبِحُوا خَاسِرِينَ (٥٣) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَزِدْكُمْ مِّنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِيَ اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٥٤) ترجمه: (٤)

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ (٥٥) ترجمه: (٥)

وَمَن يَتَوَلَّ اللَّهُ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ (٥٦) ترجمه: (٦)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُؤًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (٥٧) ترجمه: (٧)

ص: ١١٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! یهود و نصاری را ولی (و دوست و تکیه گاه خود)، انتخاب نکنید! آنها اولیای یکدیگرند؛ و کسانی که از شما با آنان دوستی کنند، از آنها هستند؛ خداوند، جمعیت ستمکار را هدایت نمی کند _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، یهود و نصاری را دوستان [خود] مگیرید [که] بعضی از آنان دوستان بعضی دیگرند. و هر کس از شما آنها را به دوستی گیرد، از آنان خواهد بود. آری، خدا گروه ستمگران را راه نمی نماید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، یهود و نصارا را یاوران و دوستان خود مگیرید، آنها دوستان و یاوران یکدیگرند، و هر کس از شما آنها را دوست و یاور خود گیرد از آنها خواهد بود (و ستمکار است و) بی تردید خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) کسانی را که در دل‌هایشان بیماری است می بینی که در (دوستی با آنان)، بر یکدیگر پیشی می گیرند، و می گویند: «می ترسیم حادثه ای برای ما اتفاق بیفتد (و نیاز به کمک آنها داشته باشیم!)» شاید خداوند پیروزی یا حادثه دیگری از سوی خود (به نفع مسلمانان) پیش بیاورد؛ و این دسته، از آنچه در دل پنهان داشتند، پشیمان گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: می بینی کسانی که در دل‌هایشان بیماری است، در [دوستی] با آنان شتاب می ورزند. می گویند: «می ترسیم به ما حادثه ناگواری برسد.» امید است خدا از جانب خود فتح [منظور] یا امر دیگری را پیش آورد، تا [در نتیجه آنان] از آنچه در دل خود نهفته داشته اند پشیمان گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کسانی را که در دل‌هایشان بیماری (نفاق) است می بینی که در (دوستی) آنها شتاب می

ورزند، می گویند: بیم داریم که حادثه بدی به ما برسد (دولت اسلامی سقوط کند و آنها بر ما مسلط شوند). امید است که خداوند فتوحی (برای مسلمین) یا کاری از جانب خود (هلاک کردن کافران به نحوی دیگر) پیش آورد تا آنها بر آنچه در دل هایشان پنهان می دارند پشیمان گردند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که ایمان آورده اند می گویند: «آیا این (منافقان) همانها هستند که با نهایت تأکید سوگند یاد کردند که با شما هستند؟! (چرا کارشان به اینجا رسید؟!))» (آری)، اعمالشان نابود گشت، و زیانکار شدند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که ایمان آورده اند، می گویند: «آیا اینان بودند که به خداوند

سوگندهای سخت می خوردند که جداً با شما هستند؟» اعمالشان تباه شد و زیانکار گردیدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ایمان آورده اند (آن گاه که نفاق منافقان ظاهر شد به یکدیگر) می گویند: آیا اینها بودند که به شدیدترین سوگندهای خود سوگند می خوردند که با شما هستند؟! (حقاً که) عمل های آنان (منافقان) باطل و بیهوده گشت و خود زیانکار شدند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هر کس از شما، از آیین خود بازگردد، (به خدا زیانی نمی رساند؛ خداوند جمعیتی را می آورد که آنها را دوست دارد و آنان (نیز) او را دوست دارند، در برابر مؤمنان متواضع، و در برابر کافران سرسخت و نیرومندند؛ آنها در راه خدا جهاد می کنند، و از سرزنش هیچ ملامتگری هراسی ندارند. این، فضل خداست که به هر کس بخواهد (و شایسته ببیند) می دهد؛ و (فضل) خدا وسیع، و خداوند داناست. _____

ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، هر کس از شما از دین خود برگردد، به زودی خدا گروهی [دیگر] را می آورد که آنان را دوست می دارد و آنان [نیز] او را دوست دارند. [اینان] با مؤمنان، فروتن، [و] بر کافران سرفرازند. در راه خدا جهاد می کنند و از سرزنش هیچ ملامتگری نمی ترسند. این فضل خداست. آن را به هر که بخواهد می دهد، و خدا گشایشگر داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، هر کس از شما از دین خود برگردد (زیانی به خدا نمی زند) خداوند به زودی گروهی را خواهد آورد که آنها را دوست دارد و آنها نیز او را دوست دارند، در برابر مؤمنان رام و خاضعند و در برابر کافران مقتدر و پیروز، در راه خدا جهاد می کنند و از سرزنش هیچ ملامتگری نمی هراسند. این (ایمان و محبت و شهادت) فضل خداوند است که به هر کس بخواهد می دهد و خداوند (از نظر وجود و توان و رحمت) گسترده است و داناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرپرست و ولیّ شما، تنها خداست و پیامبر او و آنها که ایمان آورده اند؛ همانها که نماز را برپا می دارند، و در حال رکوع، زکات می دهند. _____ ترجمه استاد فولادوند: ولیّ شما، تنها خدا و پیامبر اوست و کسانی که ایمان آورده اند: همان کسانی که نماز برپا می دارند و در حال رکوع زکات می دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که سرپرست و ولیّ امر شما خدا و فرستاده اوست و

کسانی که ایمان آورده اند، آنها که نماز را برپا می دارند و در حالی که در رکوع زکات می دهند. (مصدق منحصراً به فرد این عموم طبق روایات فریقین علی علیه السلام و بخشیدن انگشتی او در حال رکوع است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که ولایت خدا و پیامبر او و افراد باایمان را بپذیرند، پیروزند؛ (زیرا) حزب و جمعیت خدا پیروز است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس خدا و پیامبر او و کسانی را که ایمان آورده اند ولیّ خود بدانند [پیروز است، چرا که] حزب خدا همان پیروزمندانند. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و کسی که خدا و فرستاده او و کسانی را که ایمان آورده اند به ولایت و سرپرستی بپذیرد (از حزب خداست و) بی

تردید حزب خدا پیروزند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! افرادی که آیین شما را به باد استهزاء و بازی می گیرند - از اهل کتاب و مشرکان- ولی خود انتخاب نکنید؛ و از خدا بپرهیزید اگر ایمان دارید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، کسانی را که دین شما را به ریشخند و بازی گرفته اند [چه] از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده و [چه از] کافران، دوستان [خود] مگیرید، و اگر ایمان دارید از خدا پروا دارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، کسانی را که دین شما را به مسخره و بازی گرفته اند، چه از آنان که پیش از شما کتاب (آسمانی) به آنها داده شده و چه از کفار (دیگر) دوستان و یاوران خود مگیرید، و از خدا پروا کنید اگر شما مؤمنید

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُؤًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ (٥٨) ترجمه: (١)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقُمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ (٥٩) ترجمه: (٢)

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِمَّنْ ذَلِكُمْ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَعَصِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرْدَ وَالْحَنَازِيرَ وَعَتِيدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ (٦٠) ترجمه: (٣)

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ (٦١) ترجمه: (٤)

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٦٢) ترجمه: (٥)

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّائِيُّونَ وَالْأَنْجَارُ عَن قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (٦٣) ترجمه: (٦)

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعِدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (٦٤) ترجمه: (٧)

ص: ١١٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها هنگامی که (اذان می گویند، و مردم را) به نماز فرا می خوانید، آن را به مسخره و بازی می گیرند؛ این بخاطر آن است که آنها جمعی نابخردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که [به وسیله اذان، مردم را] به نماز می خوانید، آن را به مسخره و بازی می گیرند، زیرا آنان مردمی اند که نمی اندیشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون (با ندای اذان مردم را) به سوی نماز بخوانید آن را به مسخره و بازی می گیرند. آن به خاطر این است که آنها گروهی هستند که نمی اندیشند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای اهل کتاب! آیا به ما خرده می گیرید؟ (مگر ما چه کرده ایم) جز اینکه به خداوند یگانه، و به آنچه بر ما نازل شده، و به آنچه پیش از این نازل گردیده، ایمان آورده ایم. و این، بخاطر آن است که بیشتر شما، از راه حق، خارج شده اید.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای اهل کتاب، آیا جز این بر ما عیب می گیرید که ما به خدا و به آنچه به سوی ما نازل شده، و به آنچه پیش از این فرود آمده است ایمان آورده ایم، و اینکه بیشتر شما فاسقید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای اهل کتاب، آیا بر ما جز این را عیب می گیرید که ما به خدا و آنچه (از جانب او) بر ما فرود آمده و آنچه پیش از ما (بر پیامبران گذشته) فرود آمده ایمان آورده ایم و اینکه بیشتر شما نافرمانید (این آیه مانند آن است که گفته شود: از من جز این را عیب می گیری که من ثروتمندم و تو فقیری یا من عالمم و تو جاهلی)

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا شما را از کسانی که موقعیت و پاداششان نزد خدا بدتر از این است، با خبر کنم؟ کسانی که خداوند آنها را از رحمت خود دور ساخته، و مورد خشم قرار داده، (و مسخ کرده)، و از آنها، میمونها و خوکهایی

قرار داده، و پرستش بت کرده اند؛ موقعیت و محل آنها، بدتر است؛ و از راه راست، گمراهترند.»

ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا شما را به بدتر از [صاحبان] این کیفر در پیشگاه خدا، خبر دهم؟ همانان که خدا لعنتشان کرده و بر آنان خشم گرفته و از آنان بوزینگان و خوکان پدید آورده، و آنانکه طاغوت را پرستش کرده اند. اینانند که از نظر منزلت، بدتر، و از راه راست گمراه ترند.»

ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا به شما خبر دهم از کسانی که کیفرشان در نزد خداوند بدتر است (از این مؤمنانی که شما بر آنها عیب می گیرید)؟ آنها کسانی هستند (از اسلافتان) که خدا آنان را لعنت کرده و بر آنها غضب نموده و برخی از آنان را به صورت بوزینگان و خوگ ها در آورده و کسانی که طاغوت را پرستیدند. آنها ایند که جایگاهشان بدتر و از راه راست گمراه ترند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که نزد شما می آیند، می گویند: «ایمان آورده ایم!» (اما) با کفر وارد می شوند، و با کفر خارج می گردند؛ و خداوند، از آنچه کتمان می کردند، آگاهتر است! ترجمه استاد فولادوند: و چون نزد شما می آیند، می گویند: «ایمان آوردیم.» در حالی که با کفر وارد شده و قطعاً با همان [کفر] بیرون رفته اند. و خدا به آنچه پنهان می داشتند داناتر است. ترجمه آیت الله مشکینی: و چون نزد شما آیند گویند: ایمان آوردیم در حالی که قطعاً با عقیده کفر (به حضور شما) وارد شده و با همان عقیده بیرون رفته اند! و خداوند به آنچه همواره کتمان می کنند داناتر است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بسیاری از آنان را می بینی که در گناه و تعدی، و خوردن مال حرام، شتاب می کنند! چه زشت است کاری که انجام می دادند! ترجمه استاد فولادوند: و بسیاری از آنان را می بینی که در گناه و تعدی و حرامخواری خود شتاب می کنند. واقعاً چه اعمال بدی انجام می دادند. ترجمه آیت الله مشکینی: و بسیاری از آنها را می بینی که در انجام گناه و تجاوز (به حقوق دیگران) و خوردن حرام می شتابند. بسیار زشت است آنچه همواره می کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا دانشمندان نصاری و علمای یهود، آنها را از سخنان گناه آمیز و خوردن مال حرام، نهی نمی کنند؟! چه زشت است عملی که انجام می دادند! ترجمه استاد فولادوند: چرا الهیون و دانشمندان، آنان را از گفتار گناه [آلود] و حرامخوارگی شان باز نمی دارند؟ راستی چه بد است آنچه انجام می دادند. ترجمه آیت الله مشکینی: چرا علمای ربّانی و دانشمندان دینی (از یهود و نصاری) آنها را از گفتار گناه آلود و خوردن حرام نهی نمی کنند؟! بسیار زشت است آنچه پیوسته انجام می دهند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و یهود گفتند: «دست خدا (با زنجیر) بسته است.» دستهایشان بسته باد! و بخاطر این سخن، از رحمت (الهی) دور شوند! بلکه هر دو دست (قدرت) او، گشاده است؛ هر گونه بخواهد، می بخشد! ولی این آیات، که از طرف پروردگارت بر تو نازل شده، بر طغیان و کفر بسیاری از آنها می افزاید. و ما در میان آنها تا روز قیامت عداوت و دشمنی افکنندیم. هر زمان آتش جنگی افروختند، خداوند آن را خاموش ساخت؛ و برای فساد در زمین، تلاش می کنند؛ و خداوند، مفسدان را دوست ندارد. ترجمه استاد فولادوند: و یهود گفتند: «دست خدا بسته است.» دستهای خودشان بسته باد. و به [سزای] آنچه گفتند، از رحمت خدا دور شوند. بلکه هر دو دست او گشاده است، هر گونه بخواهد می بخشد. و قطعاً آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو فرود آمده، بر طغیان و کفر بسیاری از ایشان خواهد افزود، و تا روز قیامت میانشان دشمنی و کینه افکنندیم. هر بار که آتشی برای پیکار برافروختند، خدا آن را خاموش ساخت. و در زمین برای فساد می کوشند. و خدا مفسدان را دوست نمی دارد. ترجمه آیت الله مشکینی: و یهود

گفتند: دست خدا در بند است (هم در مرحله تشریح و از این روست که احکام دین چه در تورات و غیر آن قابل نسخ نیست، و هم در انفاق به مردم، و گرنه چرا مؤمنان همه فقیرند و خود از مردم وام می‌خواهد) دست‌های خودشان در بند باد و به سزای گفتارشان از رحمت خدا دور باشند! بلکه هر دو دست (قدرت) او همواره باز است و قدرت کامله او همیشه محفوظ است (احکام و شرایع را نسخ می‌کند و نسبت به دوستان و دشمنان، در دنیا و در آخرت) هر گونه اراده نماید انفاق می‌کند. و حتماً آنچه به سوی تو از جانب پروردگارت نازل شده بر سرکشی و کفر بسیاری از آنان خواهد افزود. و ما میان آنان (یهود و نصاری و فرقه‌های آنها با یکدیگر) تا روز قیامت دشمنی و کینه افکنده ایم هر بار آتشی را برای جنگ (با مسلمانان) افروختند خداوند آن را خاموش نمود. و آنها در روی زمین راه فساد می‌پویند، و خداوند مفسدان را دوست ندارد

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاَهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ (۶۵) ترجمه: (۱)

وَلَوْ أَنَّهُمْ آفَاقُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ (۶۶) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَمَّا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (۶۷) ترجمه: (۳)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسَيُؤْمَعَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (۶۸) ترجمه: (۴)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقُونَ وَالصَّيَّارَى مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۶۹) ترجمه: (۵)

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلِّمًا حَيَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ (۷۰) ترجمه: (۶)

ص: ۱۱۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر اهل کتاب ایمان بیاورند و تقوا پیشه کنند، گناهان آنها را می بخشیم؛ و آنها را در باغهای پر نعمت بهشت، وارد می سازیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر اهل کتاب ایمان آورده و پرهیزگاری کرده بودند، قطعاً گناهانشان را می زدودیم و آنان را به بوستانهای پر نعمت درمی آوردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر اهل کتاب (به اسلام) می گرویدند و تقوا پیشه می کردند بی تردید گناهانشان را می زدودیم و آنها را در بهشت های پر نعمت درمی آوردیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر آنان، تورات و انجیل و آنچه را از سوی پروردگارش بر آنها نازل شده [=قرآن] برپا دارند، از آسمان و زمین، روزی خواهند خورد؛ جمعی از آنها، معتدل و میانه رو هستند، ولی بیشترشان اعمال بدی انجام می دهند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر آنان به تورات و انجیل و آنچه از جانب پروردگارش به سویشان نازل شده است، عمل می کردند، قطعاً از بالای سرشان [برکات آسمانی] و از زیر پاهایشان [برکات زمینی] برخوردار می شدند. از میان آنان گروهی میانه رو هستند، و بسیاری از ایشان بد رفتار می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر آنها تورات و انجیل (واقعی را) و آنچه را که به آنها نازل شده برپا می نمودند به یقین از بالای سرشان و از زیر پاهایشان روزی می خوردند (از برکات آسمان و زمین برخوردار می شدند). از آنها گروهی میانه رو و درستکارند و بسیاری از آنها زشت است آنچه به جا می آورند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است، کاملاً (به مردم) برسان! و اگر نکنی، رسالت او را انجام نداده ای! خداوند تو را از (خطرات احتمالی) مردم، نگاه می دارد؛ و خداوند، جمعیت کافران

(لجوج) را هدایت نمی کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده، ابلاغ کن؛ و اگر نکنی پیامش را نرسانده ای. و خدا تو را از [گزند] مردم نگاه می دارد. آری، خدا گروه کافران را هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای فرستاده ما، آنچه را از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده ابلاغ کن، و اگر نکنی (گویی هیچ) پیام او را ابلاغ نکرده ای و خداوند تو را از (فتنه و شر) مردم نگه می دارد، بی تردید خداوند گروه کافران را هدایت نمی کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای اهل کتاب! شما هیچ آیین صحیحی ندارید، مگر اینکه تورات و انجیل و آنچه را از طرف پروردگارتان بر شما نازل شده است، برپا دارید. ولی آنچه بر تو از سوی پروردگارت نازل شده، (نه تنها مایه بیداری آنها نمی گردد، بلکه) بر طغیان و کفر بسیاری از آنها می افزاید. بنابر این، از این قوم کافر، (و مخالفت آنها)، غمگین مباش! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای اهل کتاب، تا [هنگامی که] به تورات و انجیل و آنچه از پروردگارتان به سوی شما نازل شده است عمل نکرده اید بر هیچ [آیین بر حقی] نیستید.» و قطعاً آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده، بر طغیان و کفر بسیاری از آنان خواهد افزود. پس بر گروه کافران اندوه مخور. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای اهل کتاب، شما بر پایه چیزی (از دین و آیین درست) نیستید تا آنکه تورات و انجیل و آنچه را که بر شما از جانب پروردگارتان نازل شده (عملاً) برپا دارید. و حتماً آنچه بر تو از پروردگارت فرود آمده بر سرکشی و کفر بسیاری از آنها خواهد افزود، پس بر گروه کافران اندوه مخور

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که ایمان آورده اند، و یهود و صابئان و مسیحیان، هرگاه به خداوند یگانه و روز جزا، ایمان بیاورند، و عمل صالح انجام دهند، نه ترسی بر آنهاست، و نه غمگین خواهند شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و کسانی که یهودی و صابئی و مسیحی اند، هر کس به خدا و روز بازپسین ایمان آورد و کار نیکو کند، پس نه بیمی بر ایشان است و نه اندوهگین خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که (به اسلام) ایمان آورده اند و کسانی که یهودی شده اند و صابئین (پیروان نوح یا یحیی) و نصاری، هر یک (از این گروه ها که در عصر پیامبر خود) به خدا و روز واپسین ایمان آورده و عمل شایسته انجام داده باشند، نه بیمی بر آنها (در روز قیامت) می رود و نه اندوهگین می شوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم؛ و رسولانی به سوی آنها فرستادیم؛ (ولی) هر زمان پیامبری حکمی بر خلاف هوسها و دلخواه آنها می آورد، عده ای را تکذیب می کردند؛ و عده ای را می کشتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: ما از فرزندان اسرائیل سخت پیمان گرفتیم، و به سویشان پیامبرانی روانه کردیم. هر بار پیامبری چیزی بر خلاف دلخواهشان برایشان آورد، گروهی را تکذیب می کردند و گروهی را می کشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا ما از بنی اسرائیل (بر پذیرش توحید و پیامبران) پیمان گرفتیم و به سوی آنها رسولانی فرستادیم، هر زمان رسولی برای آنها چیزی آورد که دلخواهشان نبود گروهی را تکذیب کرده و گروهی را می کشتند

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِئْتَهُ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِّنْهُمْ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ (٧١) ترجمه: (١)

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (٧٢) ترجمه: (٢)

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثُ ثَلَاثٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٣) ترجمه: (٣)

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٧٤) ترجمه: (٤)

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَأَنَّا بِكُلَّانِ الطَّعَامِ أَنْظُرُ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظُرُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (٧٥) ترجمه: (٥)

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَّا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٧٦) ترجمه: (٦)

ص: ١٢٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گمان کردند مجازاتی در کار نخواهد بود! از این رو (از دیدن حقایق و شنیدن سخنان حق)، نابینا و کر شدند؛ سپس (بیدار گشتند، و) خداوند توبه آنها را پذیرفت، دیگر بار (در خواب غفلت فرو رفتند، و) بسیاری از آنها کور و کر شدند؛ و خداوند، به آنچه انجام می دهند، بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پنداشتند کیفری در کار نیست. پس کور و کر شدند. سپس خدا توبه آنان را پذیرفت. باز بسیاری از ایشان کور و کر شدند، و خدا به آنچه انجام می دهند بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پنداشتند که (آنان را) آزمایش و عذابی نخواهد بود، پس کور و کر شدند، آن گاه خدا بر آنها عطف توجه نمود و توبه پذیرفت، باز بسیاری از آنان کور و کر شدند و خداوند به آنچه می کنند بیناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که گفتند: «خداوند همان مسیح بن مریم است»، یقین کافر شدند، (با اینکه خود) مسیح گفت: ای بنی اسرائیل! خداوند یگانه را، که پروردگار من و شماست، پرستش کنید! زیرا هر کس شریکی برای خدا قرار دهد، خداوند بهشت را بر او حرام کرده است؛ و جایگاه او دوزخ است؛ و ستمکاران، یار و یاورى ندارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که گفتند: «خدا همان مسیح پسر مریم است»، قطعاً کافر شده اند، و حال آنکه مسیح، می گفت: «ای فرزندان اسرائیل، پروردگار من و پروردگار خودتان را پرستید؛ که هر کس به خدا شرک آورد، قطعاً خدا بهشت را بر او حرام ساخته و جایگاهش آتش است، و برای ستمکاران یاورانى نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کافر شدند کسانی که گفتند: خداوند همان مسیح فرزند مریم است (واجب الوجود منقلب به ممکن شده یا واجب در ممکن حلول کرده)، حال آنکه خود مسیح گفت: ای بنی اسرائیل، خداوند را که پروردگار من و پروردگار شماست پرستید، مسلماً هر که به خدا شرک ورزد خداوند بهشت را بر او حرام سازد و جایگاهش آتش است، و ستمکاران را هرگز یاورانى نیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که گفتند: «خداوند، یکی از سه خداست» (نیز) یقین کافر شدند؛ معبودی جز معبود یگانه نیست؛ و اگر از آنچه می گویند دست بردارند، عذاب دردناکی به کافران آنها (که روی این عقیده ایستادگی کنند)، خواهد رسید. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که [به تثلیث قائل شده و] گفتند: «خدا سومین [شخص از] سه [شخص یا سه اقنوم] است، قطعاً کافر شده اند، و حال آنکه هیچ معبودی جز خدای یکتا نیست. و اگر از آنچه می گویند باز نایستند، به کافران ایشان عذابی دردناک خواهد رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کافر شدند کسانی که گفتند: خداوند یکی از سه عنصر خدایی است (پدر و پسر و روح القدس)، حال آنکه هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست. و اگر از آنچه می گویند باز نایستند مسلماً کسانی از آنها را که (با این اعتقاد) کافر شده اند عذابی دردناک خواهد رسید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا به سوی خدا باز نمی گردند، و از او طلب آمرزش نمی کنند؟ (در حالی که) خداوند آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا به درگاه خدا توبه نمی کنند، و از وی آمرزش نمی خواهند؟ و خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چرا آنها به سوی خدا باز نمی گردند و از او آمرزش نمی طلبند؟ در حالی که خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسیح فرزند مریم، فقط فرستاده (خدا) بود؛ پیش از وی نیز، فرستادگان دیگری بودند، مادرش، زن بسیار راستگویی بود؛ هر دو، غذا می خوردند؛ (با این حال، چگونه دعوی الوهیت مسیح و پرستش مریم را دارید؟! بنگر چگونه نشانه را برای آنها آشکار می سازیم! سپس بنگر چگونه از حق بازگردانده می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مسیح، پسر مریم جز پیامبری نبود که پیش از او [نیز] پیامبرانی آمده بودند؛ و مادرش زنی بسیار راستگو بود. هر دو غذا می خوردند. بنگر چگونه آیات [خود] را برای آنان توضیح می دهیم؛ سپس بین چگونه [از حقیقت] دور می افتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسیح فرزند مریم جز فرستاده ای نیست که پیش از وی نیز فرستادگانی گذشته اند و مادر او زنی بسیار راستگو و درست کردار بود، هر دو طعام می خوردند (تولد، رسالت و خوردن، هر سه در انجیل است، بنا بر این خدا نبودند). بنگر که چگونه ما آیات و نشانه ها (ی توحید خود و عبودیت عیسی) را بیان می کنیم سپس بنگر که آنها چگونه و به کجا بازگردانده می شوند؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا جز خدا چیزی را می پرستید که مالک سود و زیان شما نیست؟! و خداوند، شنوا و داناست.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا غیر از خدا چیزی را که اختیار زیان و سود شما را ندارد، می پرستید؟ و حال آنکه خداوند شنوای داناست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا به جای خدا چیزی را می پرستید که برای شما (به طور استقلال) تسلط و توان هیچ زیان و سودی ندارد؟! و خداست که شنوا داناست

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ (۷۷)
ترجمه: (۱)

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُودَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (۷۸) ترجمه: (۲)

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۷۹) ترجمه: (۳)

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ (۸۰) ترجمه: (۴)

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا هُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (۸۱) ترجمه: (۵)

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قَسِيصِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ (۸۲) ترجمه: (۶)

ص: ۱۲۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای اهل کتاب! در دین خود، غلو (و زیاده روی) نکنید! و غیر از حق نگویید! و از هوسهای جمعیتی که بیشتر گمراه شدند و دیگران را گمراه کردند و از راه راست منحرف گشتند، پیروی نمایید!»
ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای اهل کتاب، در دین خود بناحق گزافه گویی نکنید، و از پی هوسهای گروهی که پیش از این گمراه گشتند و بسیاری [از مردم] را گمراه کردند و [خود] از راه راست منحرف شدند، نروید.»
ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای اهل کتاب، در دین خود به ناحق غلو نکنید (بشر را خدا یا فرزند خدا یا یکی از سه خدا ندانید) و نیز از هوس های گروهی که پیش از این (از راه مستقیم فطرت) گمراه شده و بسیاری را گمراه کردند و از راه راست (شراعی انبیاء) گمراه گشتند پیروی نکنید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران بنی اسرائیل، بر زبان داوود و عیسی بن مریم، لعن (و نفرین) شدند! این بخاطر آن بود که گناه کردند، و تجاوز می نمودند. ترجمه استاد فولادوند: از میان فرزندان اسرائیل، آنان که کفر ورزیدند، به زبان داوود و عیسی بن مریم مورد لعنت قرار گرفتند. این [کیفر] به خاطر آن بود که عصیان ورزیده و [از فرمان خدا] تجاوز می کردند. ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی از بنی اسرائیل که کفر ورزیدند، به زبان داود و عیسی بن مریم لعنت شدند. این به خاطر آن بود که نافرمانی کردند و پیوسته (از حدود الهی) تجاوز می نمودند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها از اعمال زشتی که انجام می دادند، یکدیگر را نهی نمی کردند؛ چه بدکاری انجام می دادند! ترجمه استاد فولادوند: [و] از کار زشتی که آن را مرتکب می شدند، یکدیگر را باز نمی داشتند. راستی، چه بد بود آنچه می کردند. ترجمه آیت الله مشکینی: آنها از هیچ کار زشتی که انجام می دادند باز نمی ایستادند (و یکدیگر را نهی نمی نمودند) حقا که بد بود آنچه می کردند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بسیاری از آنها را می بینی که کافران (و بت پرستان) را دوست می دارند (و با آنها طرح دوستی می ریزند)؛ نفس (سرکش) آنها، چه بد اعمالی از پیش برای (معاد) آنها فرستاد! که نتیجه آن، خشم خداوند بود؛ و

در عذاب (الهی) جاودانه خواهند ماند. _____ ترجمه استاد فولادوند: بسیاری از آنان را می بینی که با کسانی که کفر ورزیده اند دوستی می کنند. راستی چه زشت است آنچه برای خود پیش فرستادند که [در نتیجه] خدا بر ایشان خشم گرفت، و پیوسته در عذاب می مانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بسیاری از آنها را می بینی که با کسانی که کفر ورزیده اند (با مشرکان) دوستی می کنند. حَقًّا که بد است آنچه هوای نفسشان برای آنها پیش آورده که خدا بر آنها غضب کرده و در عذاب الهی جاودانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر به خدا و پیامبر (ص) و آنچه بر او نازل شده، ایمان می آوردند، (هرگز) آنان [= کافران] را به دوستی اختیار نمی کردند؛ ولی بسیاری از آنها فاسقند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر به خدا و پیامبر و آنچه که به سوی او فرود آمده ایمان می آوردند، آنان را به دوستی نمی گرفتند، لیکن بسیاری از ایشان نافرمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر آنها به خدا و پیامبر و آنچه بر او فرود آمده ایمان داشتند آنها را (مشرکان را) دوست نمی گرفتند، و لکن بسیاری از آنها نافرمانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بطور مسلم، دشمنترین مردم نسبت به مؤمنان را، یهود و مشرکان خواهی یافت؛ و نزدیکترین دوستان به مؤمنان را کسانی می یابی که می گویند: «ما نصاری هستیم»؛ این بخاطر آن است که در میان آنها، افرادی عالم و تارک دنیا هستند؛ و آنها (در برابر حق) تکبر نمی ورزند. _____ ترجمه استاد فولادوند: مسلماً یهودیان و کسانی را که شرک ورزیده اند، دشمن ترین مردم نسبت به مؤمنان خواهی یافت؛ و قطعاً کسانی را که گفتند: «ما نصرانی هستیم»، نزدیکترین مردم در دوستی با مؤمنان خواهی یافت، زیرا برخی از آنان دانشمندان و رهبانانی اند که تکبر نمی ورزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً سرسخت ترین مردم را در دشمنی با کسانی که ایمان آورده اند، یهود و مشرکان خواهی یافت و نزدیکترین آنها را در دوستی با مؤمنان کسانی می یابی که گفتند: ما نصاراییم. این بدان سبب است که گروهی از آنان کشیشان و راهبان اند و آنها تکبر و بزرگ منشی نمی ورزند

وَإِذَا سَجَعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (۸۳)
ترجمه: (۱)

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ (۸۴) ترجمه: (۲)

فَأَتَاهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (۸۵) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۸۶) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرِمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (۸۷) ترجمه: (۵)

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ (۸۸) ترجمه: (۶)

لَمَّا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصَةَ يَوْمَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۸۹) ترجمه: (۷)

ص: ۱۲۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر زمان آیاتی را که بر پیامبر (اسلام) نازل شده بشنوند، چشمهای آنها را می بینی که (از شوق)، اشک می ریزد، بخاطر حقیقتی که دریافته اند؛ آنها می گویند: «پروردگارا! ایمان آوردیم؛ پس ما را با گواهان (و شاهدان حق، در زمره یاران محمد) بنویس! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آنچه را به سوی این پیامبر نازل شده، بشنوند، می بینی بر اثر آن حقیقتی که شناخته اند، اشک از چشمهایشان سرازیر می شود. می گویند: پروردگارا، ما ایمان آورده ایم؛ پس ما را در زمره گواهان بنویس. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آنچه را که به فرستاده ما نازل شده بشنوند دیدگانشان را بینی که به خاطر آنکه حق را شناخته اند اشک می بارد، می گویند: پروردگارا، ایمان آوردیم، پس ما را با شاهدان (دائم در حضورت، و گواهان عالم آخرت) مقرر دار

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا ما به خدا و آنچه از حق به ما رسیده است، ایمان نیاوریم، در حالی که آرزو داریم پروردگاران ما را در زمره صالحان قرار دهد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای ما چه [عذری] است که به خدا و آنچه از حق به ما رسیده، ایمان نیاوریم و حال آنکه چشم داریم که پروردگاران ما را با گروه شایستگان [به بهشت] درآورد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما را چیست که به خدا و آنچه از حق برای ما آمده ایمان نیاوریم؟ در حالی که طمع داریم پروردگاران ما را در زمره گروه شایستگان درآورد و با آنان قرار دهد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند بخاطر این سخن، به آنها باغهایی از بهشت پاداش داد که از زیر درختانش، نهرها جاری است؛ جاودانه در آن خواهند ماند؛ و این است جزای نیکوکاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به پاس آنچه گفتند، خدا به آنان باغهایی پاداش داد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است. در آن جاودانه می

مانند، و این پاداش نیکوکاران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خداوند در برابر این گفتارشان به آنها بهشت هایی که از زیر (ساختمان ها و درختان) آنها نهرها روان است پاداش داد که جاودانه در آن باشند، و این است پاداش نیکوکاران

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، همانها اهل دوزخند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را دروغ پنداشتند، آنان همدم آتشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند و آیات و نشانه های ما را انکار و تکذیب نمودند آنها یاران دوزخند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! چیزهای پاکیزه را که خداوند برای شما حلال کرده است، حرام نکنید! و از حدّ، تجاوز نمایید! زیرا خداوند متجاوزان را دوست نمی دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، چیزهای پاکیزه ای را که خدا برای [استفاده] شما حلال کرده، حرام شمارید و از حدّ مگذرید، که خدا از حدگذرندگان را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، چیزهای پاکیزه ای را که خدا بر شما حلال نموده (انواع وسایل زندگی که حرمتی برای آنها نرسیده) بر خود حرام نکنید و (از مرز حلال به حرام هم) تجاوز ننمایید، که همانا خداوند تجاوزکاران را دوست ندارد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از نعمتهای حلال و پاکیزه ای که خداوند به شما روزی داده است، بخورید! و از (مخالفت) خداوندی که به او ایمان دارید، بپرهیزید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنچه خداوند روزی شما گردانیده، حلال و پاکیزه را بخورید، و از آن خدایی که بدو ایمان دارید پروا دارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنچه خدا روزی شما کرده از حلال و پاکیزه اش بخورید (و از حرام شرعی و پلید طبیعی اجتناب کنید) و از خدایی که به او ایمان دارید پروا نمایید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند شما را بخاطر سوگندهای بیهوده (و خالی از اراده)، مؤاخذه نمی کند؛ ولی در برابر سوگندهایی که (از روی اراده) محکم کرده اید، مؤاخذه می نماید. کفار این گونه قسمها، اطعام ده نفر مستمند، از غذاهای معمولی است که به خانواده خود می دهید؛ یا لباس پوشاندن بر آن ده نفر؛ و یا آزاد کردن یک برده؛ و کسی که هیچ کدام از اینها را نیابد، سه روز روزه می گیرد؛ این، کفار سوگندهای شماسست به هنگامی که سوگند یاد می کنید (و مخالفت می نمایید). و سوگندهای خود را حفظ کنید (و نشکنید!) خداوند آیات خود را این چنین برای شما بیان می کند، شاید شکر او را بجا آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا شما را به سوگندهای بیهوده تان مؤاخذه نمی کند، ولی به سوگندهایی که [از روی اراده] می خورید [و می شکنید] شما را مؤاخذه می کند. و کفار اش خوراک دادن به ده بینواست -از غذاهای متوسطی که به کسان خود می خورانید- یا پوشانیدن آنان یا آزاد کردن بنده ای. و کسی که [هیچ یک از اینها را] نیابد [باید] سه روز روزه بدارد. این است کفار سوگندهای شما وقتی که سوگند خوردید. و سوگندهای خود را پاس دارید. این گونه خداوند آیات خود را برای شما بیان می کند، باشد که سپاسگزاری کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند شما را به خاطر (شکستن) سوگندهای لغو و بی قصدتان مؤاخذه نمی کند، و لکن شما را به خاطر (شکستن) سوگندهایی که با اراده جدی خورده اید مؤاخذه می کند پس کفار (شکستن) آن طعام دادن به ده فقیر است از متوسط آنچه به خانواده خود می خورانید یا لباس پوشاندن بر آنها یا آزاد نمودن یک برده، پس اگر کسی (اینها را) نیابد (کفار او) سه روز روزه است. این است کفار سوگندهای شما وقتی که سوگند یاد کردید (و

شکستید)، و باید سوگندهای خود را حفظ کنید (و نشکنید). این گونه خداوند آیات خود را برای شما روشن می کند، شاید
سپاس گزارید

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٩٠) ترجمه: (١)

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنتُمْ مُنْتَهُونَ (٩١) ترجمه: (٢)

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٩٢) ترجمه: (٣)

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (٩٣) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٩٤) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَن قَتَلَهُ مِنْكُم مُّتَعَمَّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هِدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكُمْ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَن عَادَ فَيَنْتَقِمِ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ (٩٥) ترجمه: (٦)

ص: ١٢٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! شراب و قمار و بتها و ازلام [=نوعی بخت آزمایی]، پلید و از عمل شیطان است، از آنها دوری کنید تا رستگار شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، شراب و قمار و بتها و تیرهای قرعه پلیدند [و] از عمل شیطانند. پس، از آنها دوری گزینید، باشد که رستگار شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، جز این نیست که شراب و قمار و بت های نصب شده (عبادت آنها و قربانی برای آنها و خوردن گوشت آن قربانی) و تیرهای قرعه قمار، نجس و پلید و از اختراعات شیطان است، پس از آنها دوری کنید، شاید رستگار گردید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شیطان می خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند، و شما را از یاد خدا و از نماز بازدارد. آیا (با این همه زیان و فساد، و با این نهی اکید)، خودداری خواهید کرد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: همانا شیطان می خواهد با شراب و قمار، میان شما دشمنی و کینه ایجاد کند، و شما را از یاد خدا و از نماز باز دارد. پس آیا شما دست برمی دارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که شیطان می خواهد میان شما در (ارتکاب و اعتیاد به) شراب و قمار، دشمنی و کینه بیفکند و شما را از یاد خدا و از نماز بازدارد، پس آیا دست بردار هستید

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اطاعت خدا و اطاعت پیامبر کنید! و (از مخالفت فرمان او) بترسید! و اگر روی برگردانید، (مستحق مجازات خواهید بود؛ و) بدانید بر پیامبر ما، جز ابلاغ آشکار، چیز دیگری نیست (و این وظیفه را در برابر شما، انجام داده است). _____ ترجمه استاد فولادوند: و اطاعت خدا و اطاعت پیامبر کنید و [از گناهان] برحذر

باشید، پس اگر روی گردانیدید، بدانید که بر عهده پیامبر ما، فقط رساندن [پیام] آشکار است. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: و خدا را اطاعت کنید و فرستاده او را فرمان برید و (از مخالفتشان) بر حذر باشید. پس اگر روی گردانید، بدانید که بر عهده فرستاده ما تنها رساندن آشکار (پیام) است (نه اجرای آن که از شئون امامت، و نه کیفر دادن که در اراده خداست)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، گناهی در آنچه خورده اند نیست؛ (و نسبت به نوشیدن شراب، قبل از نزول حکم تحریم، مجازات نمی شوند؛) اگر تقوا پیشه کنند، و ایمان بیاورند، و اعمال صالح انجام دهند؛ سپس تقوا پیشه کنند و ایمان آورند؛ سپس تقوا پیشه کنند و نیکی نمایند. و خداوند، نیکوکاران را دوست می دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: بر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، گناهی در آنچه [قبلاً] خورده اند نیست، در صورتی که تقوا پیشه کنند و ایمان بیاورند و کارهای شایسته کنند؛ سپس تقوا پیشه کنند و ایمان بیاورند؛ آنگاه تقوا پیشه کنند و احسان نمایند، و خدا نیکوکاران را دوست می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند گناهی نیست درباره آنچه (پیش از تحریم، از شراب و میده و محصول قمار) چشیده اند در صورتی که (پس از تحریم) تقوا ورزیده و (به اصل دین اجمالاً) ایمان آورده و عمل های شایسته کنند، سپس تقوا ورزیده و (به احکام دین تفصیلاً) ایمان آورند، و باز تقوا ورزیده و کار نیک کنند (احکام دین را کامل و نیکو انجام دهند) و خداوند نیکان و نیکی کنندگان را دوست دارد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! خداوند شما را به چیزی از شکار که (به نزدیکی شما می آید، بطوری که) دستها و نیزه هایتان به آن می رسد، می آزماید؛ تا معلوم شود چه کسی باایمان به غیب، از خدا می ترسد؛ و هر کس بعد از آن تجاوز کند، مجازات دردناکی خواهد داشت. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا شما را به چیزی از شکار که در دسترس شما و نیزه های شما باشد خواهد آزمود، تا معلوم دارد چه کسی در نهان از او می ترسد. پس هر کس بعد از آن تجاوز کند، برای او عذابی دردناک خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، خداوند شما را به چیزی از شکار (حیوانات خشکی در حال احرام) آزمایش خواهد کرد (که از شما نرمند و نزدیک شوند) به طوری که دست ها و نیزه های شما بدانها برسد، تا خداوند کسی را که در نهان از او می ترسد معلوم بدارد (علم ازلیش انطباق خارجی یابد) پس کسی که بعد از آن تعدی کند او را عذابی دردناک خواهد بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! در حال احرام، شکار نکنید، و هر کس از شما عمداً آن را به قتل برساند، باید کفاره ای معادل آن از چهارپایان بدهد؛ کفاره ای که دو نفر عادل از شما، معادل بودن آن را تصدیق کنند؛ و به صورت قربانی به (حریم) کعبه برسد؛ یا (به جای قربانی)، اطعام مستمندان کند؛ یا معادل آن، روزه بگیرد، تا کیفر کار خود را بچشد. خداوند گذشته را عفو کرده، ولی هر کس تکرار کند، خدا از او انتقام می گیرد؛ و خداوند، توانا و صاحب انتقام است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، در حالی که محرمید شکار را مکشید، و هر کس از شما عمداً آن را بکشد، باید نظیر آنچه کشته است از چهارپایان کفاره ای بدهد، که [نظیر بودن] آن را دو تن عادل از میان شما تصدیق کنند، و به صورت قربانی به کعبه برسد. یا به کفاره [آن] مستمندان را خوراک بدهد، یا معادلش روزه بگیرد، تا سزای زشتکاری خود را بچشد. خداوند از آنچه در گذشته واقع شده عفو کرده است، و [لی] هر کس تکرار کند خدا از او انتقام می گیرد، و خداوند، توانا و صاحب انتقام است. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، در حالی که محرمید شکار نکشید، و هر کس از شما آن را عمدا بکشد کفاره ای بر عهده اوست همانند آنچه کشته است، از جنس چهارپایان (اهلی)، (مثلا شتر کفاره شتر مرغ، گاو کفاره گاو کوهی، و گوسفند کفاره آهو است) که دو نفر عادل از شما به این همانندی گواهی دهند، و به عنوان قربانی به (قربانگاه حریم) کعبه برسد، یا کفاره ای است (به مقدار قیمت آن حیوان معادل) طعام دادن به فقرا، یا برابر آن روزه گرفتن است (به مقدار قیمت معادل به هر فقیری یک مد بدهد و یا به عدد مدها روزه بگیرد) تا کیفر کار خود را بچشد. خداوند از گذشته چشم پوشید (دفعه اول را به واسطه کفاره بخشید) و هر کس باز گردد (دوباره در حرم شکار کند دیگر کفاره ندارد، لکن) خدا از او انتقام می گیرد، و خداوند مقتدر و صاحب انتقام است

أَحَلَّ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَاللَّسْيَارَ وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْعَبْرِ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا وَأَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۹۶)
ترجمه: (۱)

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَيْدَى وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۹۷) ترجمه: (۲)

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۹۸) ترجمه: (۳)

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ (۹۹) ترجمه: (۴)

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۱۰۰) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنَ أَشْيَاءٍ إِن تَبِيدَ لَكُمْ تَسْؤُكُمْ وَإِن تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَلُ الْقُرْآنُ تُبَيِّدَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ
حَلِيمٌ (۱۰۱) ترجمه: (۶)

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ (۱۰۲) ترجمه: (۷)

يَا جَعِلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرِهِ وَلَمَّا سَيَّأَتْهُ وَلَمَّا وَصَّيْلَهُ وَلَمَّا حَرَّمَ عَلَيْكَ الَّذِينَ كَفَرُوا يُفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَمَّا يَعْقِلُونَ (۱۰۳)
ترجمه: (۸)

ص: ۱۲۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: صید دریا و طعام آن برای شما و کاروانیان حلال است؛ تا (در حال احرام) از آن بهره مند شوید؛ ولی مادام که محرم هستید، شکار صحرا برای شما حرام است؛ و از (نافرمانی) خدایی که به سوی او محشور می شوید، بترسید! _____ ترجمه استاد فولادوند: صید دریا و مأكولات آن برای شما حلال شده است تا برای شما و مسافران بهره ای باشد، و [ولی] صید بیابان -مادام که محرم می باشید- بر شما حرام گردیده است. و از خدایی که نزد او محشور می شوید پروا دارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر شما شکار کردن از دریا و خوردن از شکار آن (در حال احرام) حلال شد تا وسیله برخورداری شما و مسافران باشد، و بر شما شکار از خشکی مادامی که در حال احرامید حرام است، و از خدایی که به سوی او گرد آورده خواهید شد پروا کنید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، کعبه -بیت الحرام- را وسیله ای برای استواری و سامان بخشیدن به کار مردم قرار داده؛ و همچنین ماه حرام، و قربانیهای بی نشان، و قربانیهای نشاندار را؛ این گونه احکام (حساب شده و دقیق)، بخاطر آن است که بدانید خداوند، آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، می داند؛ و خدا به هر چیزی داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند [زیارت] کعبه بیت الحرام را وسیله به پا داشتن [مصالح] مردم قرار داده، و ماه حرام و قربانیهای بی نشان و قربانیهای نشاندار را [نیز به همین منظور مقرر فرموده است]، این [جمله] برای آن است تا بدانید که خدا آنچه را در آسمانها و آنچه را در زمین است می داند، و خداست که بر هر چیزی داناست.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند، کعبه، آن خانه محترم و امن را و ماه حرام (ماه حج یا چهار ماه حرام) و قربانی بی نشان و قربانی های نشاندار را وسیله برپایی و قوام (دین و دنیای) مردم قرار داد. این (تشریح عظیم و حکیمانه) برای آن است که بدانید بی تردید خداوند آنچه را در آسمان ها و آنچه را در زمین است می داند و خداوند به همه چیز داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بدانید خدا دارای مجازات شدید، و (در عین حال) آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند : بدانید که خدا سخت کیفر است، و [بدانید] که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بدانید که خداوند سخت کیفر است و هم خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پیامبر وظیفه ای جز رسانیدن پیام (الهی) ندارد؛ (و مسؤول اعمال شما نیست). و خداوند آنچه را آشکار، و آنچه را پنهان می دارید می داند. _____ ترجمه استاد فولادوند : بر پیامبر [خدا، وظیفه ای [جز ابلاغ [رسالت] نیست، و خداوند آنچه را آشکار و آنچه را پوشیده می دارید می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بر عهده فرستاده ما جز رساندن (احکام دین) نیست (و اجرای عملی آن در میان مجتمع از وظایف امامت، و پاداش و کیفر دادن از شئون ربوبیت است) و خدا آنچه را آشکار می کنید و آنچه را پنهان می دارید می داند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «(هیچ گاه) ناپاک و پاک مساوی نیستند؛ هر چند فزونی ناپاکها، تو را به شگفتی اندازد! از (مخالفت) خدا بپرهیزید ای صاحبان خرد، شاید رستگار شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «پلید و پاک یکسان نیستند، هر چند کثرت پلید[ها] تو را به شگفت آورد. پس ای خردمندان، از خدا پروا کنید، باشد که رستگار شوید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: هرگز پلید و پاک (چه از روان انسانی باشد و چه از عقاید و اخلاق و عمل وی) یکسان نیستند هر چند زیادی پلیدها تو را به شگفت آورد. پس ای صاحبان خرد، از خدا پروا کنید، شاید رستگار گردید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! از چیزهایی نپرسید که اگر برای شما آشکار گردد، شما را ناراحت می کند! و اگر به هنگام نزول قرآن، از آنها سؤال کنید، برای شما آشکار می شود؛ خداوند آنها را بخشیده (و نادیده گرفته) است. و خداوند، آمرزنده و بردبار است. _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، از چیزهایی که اگر برای شما آشکار گردد شما را اندوهناک می کند مپرسید. و اگر هنگامی که قرآن نازل می شود، در باره آنها سؤال کنید، برای شما روشن می شود. خدا از آن [پرسشهای بیجا] گذشت، و خداوند آمرزنده بردبار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، از چیزهایی که اگر برای شما آشکار گردد ناراحت و غمگینتان می کند (از پیامبر) مپرسید (مانند مدت عمر، مرگ دوستان، زوال ملک و آنچه طبق حکمت و نظام اتم عالم تکوین پنهان است) و اگر هنگامی که قرآن نازل می گردد (و فرشته وحی حاضر است) از آنها بپرسید بر شما آشکار می گردد. خداوند از آنها (از پرسش های ناروای گذشته) درگذشت و خداوند بسیار آمرزنده و بردبار است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : جمعی از پیشینیان شما، از آن سؤال کردند؛ و سپس با آن به مخالفت برخاستند. (ممکن است شما هم چنین سرنوشتی پیدا کنید). _____ ترجمه استاد فولادوند : گروهی پیش از شما [نیز] از این [گونه] پرسشها کردند؛ آنگاه به سبب آن کافر شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : البته گروهی پیش از شما نیز این چیزها را پرسیدند، سپس بدان کافر شدند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند هیچ گونه «بحیره» و «سائبه» و «وصیله» و «حام» قرار نداده است [اشاره به چهار نوع از حیوانات اهلی است که در زمان جاهلیت، استفاده از آنها را بعللی حرام می دانستند؛ و این بدعت، در اسلام ممنوع شد]. ولی کسانی که کافر شدند، بر خدا دروغ می بندند؛ و بیشتر آنها نمی فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا [چیزهای ممنوعی از قبیل:] بحیره و سائبه و وصیله و حام قرار نداده است. ولی کسانی که کفر ورزیدند، بر خدا دروغ می بندند و بیشترشان تعقل نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند هیچ حیوانی را به عنوان بحیره، سائبه، و صیله و حام (محترم و ممنوع از تصرف) قرار نداده (۱- شتری که پنج شکم زاییده باشد ۲- شتری که به نذر برای بیمار آزاد شده باشد ۳- گوسفندی که اولادش میان آنها و بت ها مشترک باشد ۴- شتری که ده شکم زاییده باشد، که در زمان جاهلیت استفاده از اینها را حرام می شمردند)، و لکن کسانی که کفر ورزیده اند بر خدا دروغ می بندند و بیشتر آنها نمی اندیشند

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أُولَٰئِكَ كَانُوا لَٰئِقِينَ جَهَنَّمَ وَلَا يُلَٰئِقُهُمْ أَهْلُهَا وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أُولَٰئِكَ كَانُوا لَٰئِقِينَ جَهَنَّمَ وَلَا يُلَٰئِقُهُمْ أَهْلُهَا (۱۰۴) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسِكُمْ لَمَا يَصُورُكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصِيَابَتْكُمْ مُمْتَبِيَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعِيدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَأَنْشُرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَمِنَ الْآثِمِينَ (۱۰۶) ترجمه: (۳)

فَإِنْ عَثَرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ (۱۰۷) ترجمه: (۴)

ذَٰلِكَ أَذَىٰ أَن يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَن تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعِيدٌ أَيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمِعُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (۱۰۸) ترجمه: (۵)

ص: ۱۲۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنها گفته شود: «به سوی آنچه خدا نازل کرده، و به سوی پیامبر بیایید»، می گویند: «آنچه از پدران خود یافته ایم، ما را بس است!»؛ آیا اگر پدران آنها چیزی نمی دانستند، و هدایت نیافته بودند (باز از آنها پیروی می کنند)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به آنان گفته شود: «به سوی آنچه خدا نازل کرده و به سوی پیامبر [بیایید]»، می گویند: «آنچه پدران خود را بر آن یافته ایم ما را بس است.» آیا هر چند پدرانشان چیزی نمی دانسته و هدایت نیافته بودند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود: به سوی آنچه خدا نازل کرده و به سوی فرستاده او بیایید، گویند: آنچه که پدرانمان را بر آن یافته ایم (از عقاید و رفتار) ما را بس است! آیا هر چند پدرانشان چیزی نمی دانسته و (به راه راستی) هدایت نیافته باشند (باز هم کورکورانه از آنها تقلید می کنند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! مراقب خود باشید! اگر شما هدایت یافته اید، گمراهی کسانی که گمراه شده اند، به شما زبانی نمی رساند. بازگشت همه شما به سوی خداست؛ و شما را از آنچه عمل می کردید، آگاه می سازد. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، به خودتان پردازید. هر گاه شما هدایت یافتید، آن کس که گمراه شده است به شما زبانی نمی رساند. بازگشت همه شما به سوی خداست. پس شما را از آنچه انجام می دادید، آگاه خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، مراقب خودتان باشید، اگر شما خود هدایت یافتید (ضلالت) کسی که گمراه شده به شما زبانی نمی رساند (هر چند باید او را نیز دعوت کنید)، بازگشت همه شما به سوی خداست پس شما را از آنچه می کردید آگاه خواهد نمود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که مرگ یکی از شما فرا رسد، در موقع وصیت

باید از میان شما، دو نفر عادل را به شهادت بطلبید؛ یا اگر مسافرت کردید، و مصیبت مرگ شما فرارسید، (و در آن جا مسلمانی نیافتید)، دو نفر از غیر خودتان را به گواهی بطلبید، و اگر به هنگام ادای شهادت، در صدق آنها شک کردید، آنها را بعد از نماز نگاه می دارید تا سوگند یاد کنند که: «ما حاضر نیستیم حق را به چیزی بفروشیم، هر چند در مورد خویشاوندان ما باشد! و شهادت الهی را کتمان نمی کنیم، که از گناهکاران خواهیم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند:

ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که یکی از شما را [نشانه های] مرگ در رسید، باید از میان خود دو عادل را در موقع وصیت، به شهادت میان خود فرا خوانید؛ یا اگر در سفر بودید و مصیبت مرگ، شما را فرا رسید [و شاهد مسلمان نبود] دو تن از غیر [همکیشان] خود را [به شهادت بطلبید]. و اگر [در صداقت آنان] شک کردید، پس از نماز، آن دو را نگاه می دارید؛ پس به خدا سوگند یاد می کنند که ما این [حق] را به هیچ قیمتی نمی فروشیم هر چند [پای] خویشاوند [در کار] باشد، و شهادت الهی را کتمان نمی کنیم، که [اگر کتمان حق کنیم] در این صورت از گناهکاران خواهیم بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که مرگ یکی از شما فرا رسد،

گواهی در میان شما در حال وصیت، (گواهی) دو مرد عادل از خودتان باشد (از مؤمنان)، یا اگر در سفر بودید و مصیبت مرگ به شما رسید (و شاهدی از مؤمنان نیافتید) دو نفر از غیر خودتان باشد اگر (وقت اداء شهادت در صدق آنها) شک کردید هر دو را پس از نماز نگاه می دارید و آنها به خدا سوگند یاد می کنند که ما به وسیله شهادتیمان بهای اندکی به دست نمی آوریم هر چند (مورد گواهی) از خویشان ما باشد و گواهی الهی را پنهان نمی کنیم و گر نه حتماً از گناهکاران خواهیم بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر اطلاعاتی حاصل شود که آن دو، مرتکب گناهی شده اند (و حق را کتمان کرده اند)، دو نفر از کسانی که نسبت به میت، اولی هستند، به جای آنها قرار می گیرند، و به خدا سوگند یاد می کنند که: «گواهی ما، از گواهی آن دو، به حق نزدیکتر است! و ما تجاوزی نکرده ایم؛ که اگر چنین کرده باشیم، از ظالمان خواهیم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر معلوم شد که آن دو دستخوش گناه شده اند، دو تن دیگر از کسانی

که بر آنان ستم رفته است، و هر دو [به میت] نزدیکترند، به جای آن دو [شاهد قبلی] قیام کنند؛ پس به خدا سوگند یاد می کنند که: گواهی ما قطعاً از گواهی آن دو درست تر است، و [از حق] تجاوز نکرده ایم، چرا که [اگر چنین کنیم] از ستمکاران خواهیم بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر معلوم شد که آن دو (شاهد به گفتن

دروغ) مرتکب گناه شده اند دو شاهد دیگر از کسانی که بر آنها ستم و خیانت شده و نزدیکتر به میت اند (یعنی از وارثان میت هر چند مدعی هستند) به جای آنها می ایستند و به خدا سوگند می خورند که شهادت ما از شهادت آن دو درست تر است و ما تجاوز (از حق) نکرده ایم و الاً حتماً از ستمکاران خواهیم بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کار، نزدیکتر است به اینکه گواهی بحق دهند، (و از خدا بترسند)، و یا (از مردم) بترسند که (دروغشان فاش گردد، و) سوگندهایی جای سوگندهای آنها را بگیرد. از (مخالفت) خدا بپرهیزید، و گوش فرا دهید! و خداوند، جمعیت فاسقان را هدایت نمی کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: این [روش] برای

اینکه شهادت را به صورت درست ادا کنند، یا بترسند که بعد از سوگند خوردنشان، سوگندهایی [به وارثان میت] برگردانده شود، [به صواب] نزدیکتر است. و از خدا پروا دارید، و [این پندها را] بشنوید، و خدا گروه فاسقان را هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (روش که به محض شک، شاهدان را قسم دهید و در فرض کذب او

مدعی قسم بخورد) نزدیکتر است به اینکه شهادت را به روش درست انجام دهند و یا بترسند از آنکه سوگندهای دیگری پس

از سوگندهایشان (به مدعیان) بازگردانده شود (و آنها رسوا شوند) و از خدا پروا کنید و (فرامین او را) بشنوید، و خداوند
مردمان نافرمان را هدایت نمی کند

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (١٠٩) ترجمه: (١)

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَى وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخَلَّقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفِخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْمَآبِرَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَى بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ (١١٠) ترجمه: (٢)

وَإِذْ أُوحِيَتْ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (١١١) ترجمه: (٣)

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَيْلَ يَسْبِطُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (١١٢) ترجمه: (٤)

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتُنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ (١١٣) ترجمه: (٥)

ص: ١٢٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (از) روزی (بترسید) که خداوند، پیامبران را جمع می کند، و به آنها می گوید: «(در برابر دعوت شما)، چه پاسخی به شما داده شد؟»، می گویند: «ما چیزی نمی دانیم؛ تو خود، از همه اسرار نهان آگاهی.»
ترجمه استاد فولادوند: [یاد کن] روزی را که خدا پیامبران را گرد می آورد؛ پس می فرماید: «چه

پاسخی به شما داده شد؟» می گویند: «ما را هیچ دانشی نیست. تویی که دانای رازهای نهانی.»
ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) روزی که خداوند همه فرستادگان را گرد آورده، گوید: (در برابر دعوتتان) چه پاسخی به شما گفته شد؟ گویند: ما را هیچ دانشی نیست (دانش ما در برابر دانش تو هیچ است، یا دانش به باطن امور آنها، یا به آنچه پس از ما احداث کردند نداریم) به یقین تویی که دانای کامل نهان هایی

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاور) هنگامی را که خداوند به عیسی بن مریم گفت: «یاد کن نعمتی را که به تو و مادرت بخشیدم! زمانی که تو را با» روح القدس «تقویت کردم؛ که در گاهواره و به هنگام بزرگی، با مردم سخن می گفتی؛ و هنگامی که کتاب و حکمت و تورات و انجیل را به تو آموختم؛ و هنگامی که به فرمان من، از گل چیزی بصورت پرنده می ساختی، و در آن می دمیدی، و به فرمان من، پرنده ای می شد؛ و کور مادرزاد، و مبتلا به بیماری پسی را به فرمان من، شفا می دادی؛ و مردگان را (نیز) به فرمان من زنده می کردی؛ و هنگامی که بنی اسرائیل را از آسیب رساندن به تو، بازداشتیم؛ در آن موقع که دلایل روشن برای آنها آوردی، ولی جمعی از کافران آنها گفتند: اینها جز سحر آشکار نیست!»
ترجمه استاد فولادوند: [یاد کن] هنگامی را که خدا فرمود: «ای عیسی پسر مریم، نعمت مرا بر

خود و بر مادرت به یاد آور، آنگاه که تو را به روح القدس تأیید کردم که در گهواره [به اعجاز] و در میانسالی [به وحی] با مردم سخن گفتی؛ و آنگاه که تو را کتاب و حکمت و تورات و انجیل آموختم؛ و آنگاه که به اذن من، از گل، [چیزی] به شکل پرنده می ساختی، پس در آن می دمیدی، و به اذن من پرنده ای می شد، و کور مادرزاد و پسی را به اذن من شفا می دادی؛ و آنگاه که مردگان را به اذن من [زنده از قبر] بیرون می آوردی؛ و آنگاه که [آسیب] بنی اسرائیل را -هنگامی که

برای آنان حجت‌های آشکار آورده بودی- از تو باز داشتم. پس کسانی از آنان که کافر شده بودند گفتند: این [ها چیزی] جز افسونی آشکار نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) هنگامی که خدا گفت: ای عیسی بن مریم، نعمت مرا بر خود و بر مادرت متذکر باش، آن گاه که تو را به وسیله روح القدس تأیید کردم که با مردم در گهواره (به اعجاز) و در سن میانسالی (به وحی) سخن می گفتی، و آن گاه که تو را کتاب (خودت و کتاب های آسمانی) و احکام شریعت و علوم عقلی و تورات و انجیل آموختم، و هنگامی که از گل مانند شکل پرنده به اذن (تکوینی) من درست می کردی پس در آن می دمیدی و به اذن و اراده من پرنده می شد، و به اذن من کور مادرزاد و مریض پسر را شفا می بخشیدی، و آن گاه که مردگان را به اذن من (از قبر، زنده) بیرون می آوردی، و آن گاه که (شرّ) بنی اسرائیل را از تو بازداشتم هنگامی که برای آنها دلایل روشن (نبوت) آوردی، پس کسانی از آنها که کفر ورزیده بودند گفتند: این (معجزات) جز جادویی آشکار نیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آور) زمانی را که به حواریون وحی فرستادم که: «به من و فرستاده من، ایمان بیاورید!» آنها گفتند: «ایمان آوردیم، و گواه باش که ما مسلمانیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که به حواریون وحی کردم که به من و فرستاده ام ایمان آورید. گفتند: «ایمان آوردیم، و گواه باش که ما مسلمانیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هنگامی که به حواریین (وزرا و خواص عیسی) وحی کردم که به من و فرستاده من ایمان آورید، گفتند: ایمان آوردیم و گواه باش که ما تسلیم فرمان تویم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که حواریون گفتند: «ای عیسی بن مریم! آیا پروردگارت می تواند مائده ای از آسمان بر ما نازل کند؟» او (در پاسخ) گفت: «از خدا بپرهیزید اگر با ایمان هستید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که حواریون گفتند: «ای عیسی پسر مریم، آیا پروردگارت می تواند از آسمان، خوانی برای ما فرود آورد؟» [عیسی] گفت: «اگر ایمان دارید از خدا پروا دارید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و یاد آر) زمانی که حواریون گفتند: ای عیسی بن مریم، آیا پروردگار تو می تواند (آیا مصالح وقت اقتضا دارد) که بر ما مائده ای (طبق یا سفره ای پر از غذا) از آسمان فرو فرستد؟ گفت: اگر مؤمنید از خدا پروا کنید. (مبادا در نبوت من شک دارید که معجزه می طلبد؟!

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «(ما نظر بدی نداریم)، می خواهیم از آن بخوریم، و دل‌های ما (به رسالت تو) مطمئن گردد؛ و بدانیم به ما راست گفته ای؛ و بر آن، گواه باشیم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «می خواهیم از آن بخوریم، و دل‌های ما آرامش یابد، و بدانیم که به ما راست گفته ای، و بر آن از گواهان باشیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: می خواهیم از آن بخوریم و دل های ما طمأنینه و آرامش یابد و (به عین الیقین) بدانیم که تو به ما راست گفته ای و ما بر آن از گواهان باشیم

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (١١٤) ترجمه: (١)

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَّا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ (١١٥) ترجمه: (٢)

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمَّيْ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُجِّحَانِكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (١١٦) ترجمه: (٣)

مَرَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَرَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ اْعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُمْ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُمْ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (١١٧) ترجمه: (٤)

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تُغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١١٨) ترجمه: (٥)

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١١٩) ترجمه: (٦)

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٢٠) ترجمه: (٧)

ص: ١٢٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عیسی بن مریم عرض کرد: «خداوندا! پروردگارا! از آسمان مائده ای بر ما بفرست! تا برای اول و آخر ما، عیدی باشد، و نشانه ای از تو؛ و به ما روزی ده! تو بهترین روزی دهندگانی!»

ترجمه استاد فولادوند: عیسی پسر مریم گفت: «بار الها، پروردگارا، از آسمان، خوانی بر ما فرو فرست تا عیدی برای اول و آخر ما باشد و نشانه ای از جانب تو. و ما را روزی ده که تو بهترین روزی دهندگانی.»

ترجمه آیت الله مشکینی: عیسی بن مریم گفت: خداوندا، ای پروردگار ما، برای ما از آسمان مائده ای پر از غذا فرو فرست که برای ما، برای اولین و آخرین ما، عیدی باشد و نشانه و معجزه ای از جانب تو و ما را روزی ده، که تو بهترین روزی دهندگانی

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند (دعای او را مستجاب کرد؛ و) فرمود: «من آن را بر شما نازل می کنم؛ ولی هر کس از شما بعد از آن کافر گردد (و راه انکار پوید)، او را مجازاتی می کنم که احدی از جهانیان را چنان مجازات نکرده

باشم!» ترجمه استاد فولادوند: خدا فرمود: «من آن را بر شما فرو خواهم فرستاد، و [لی] هر کس از شما پس از آن انکار ورزد، وی را [چنان] عذابی کنم که هیچ یک از جهانیان را [آن چنان] عذاب نکرده باشم.»

ترجمه آیت الله مشکینی: خدا گفت: همانا من آن را بر شما نازل خواهم نمود، پس اگر کسی پس از آن کافر گردد من او را بی تردید عذابی خواهم کرد که احدی از جهانیان را آن چنان عذاب نکنم

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنگاه که خداوند به عیسی بن مریم می گوید: «آیا تو به مردم گفتی که من و مادرم را بعنوان دو معبود غیر از خدا انتخاب کنید؟!»، او می گوید: «منزهی تو! من حق ندارم آنچه را که شایسته من نیست، بگویم! اگر

چنین سخنی را گفته باشم، تو می دانی! تو از آنچه در روح و جان من است، آگاهی؛ و من از آنچه در ذات (پاک) توست، آگاه نیستم! یقین تو از تمام اسرار و پنهانیه‌ها باخبری. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که خدا فرمود: «ای عیسی پسر مریم، آیا تو به مردم گفتی: من و مادرم را همچون دو خدا به جای خداوند پیرستید؟» گفت: «منزهی تو، مرا نزیید که [در باره خویشتن] چیزی را که حق من نیست بگویم. اگر آن را گفته بودم قطعاً آن را می دانستی. آنچه در نفس من است تو می دانی؛ و آنچه در ذات توست من نمی دانم، چرا که تو خود، دانای رازهای نهانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر روز قیامت را) هنگامی که خدا گوید: ای عیسی بن مریم، آیا تو به مردم گفتی که مرا و مادر مرا به عنوان دو خدا به جای خداوند به خدایی بگیری؟ گفت: منزهی تو (ای خدا)، مرا نسزد آنچه را که حق من نیست بگویم، اگر گفته بودم حتماً تو آن را می دانستی، تو آنچه را در نفس من است می دانی و من آنچه را در ذات توست نمی دانم، به یقین تویی که دانای کامل نهان‌هایی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من، جز آنچه مرا به آن فرمان دادی، چیزی به آنها نگفتم؛ (به آنها گفتم): خداوندی را پیرستید که پروردگار من و پروردگار شماست! و تا زمانی که در میان آنها بودم، مراقب و گواهاشان بودم؛ ولی هنگامی که مرا از میانشان برگرفتی، تو خود مراقب آنها بودی؛ و تو بر هر چیز، گواهی! _____ ترجمه استاد فولادوند: جز آنچه مرا بدان فرمان دادی [چیزی] به آنان نگفتم؛ [گفته ام] که: خدا، پروردگار من و پروردگار خود را عبادت کنید، و تا وقتی در میانشان بودم بر آنان گواه بودم؛ پس چون روح مرا گرفتی، تو خود بر آنان نگهبان بودی، و تو بر هر چیز گواهی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: من به آنها نگفتم جز آنچه را که به من فرمان دادی، که خدایی را که پروردگار من و پروردگار شماست پیرستید و مادامی که در میان آنها بودم بر آنها گواه بودم و چون مرا (به سوی خود) برگرفتی تو خود بر آنها مراقب بودی و تو بر همه چیز آگاه و دانایی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (با این حال)، اگر آنها را مجازات کنی، بندگان تو اند. (و قادر به فرار از مجازات تو نیستند)؛ و اگر آنان را ببخشی، توانا و حکیمی! (نه کیفر تو نشانه بی حکمتی است، و نه بخشش تو نشانه ضعف!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر عذابشان کنی، آنان بندگان تو اند و اگر بر ایشان ببخشی تو خود، توانا و حکیمی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر آنها را عذاب کنی آنان بندگان تو اند (و عذابت عین عدل است) و اگر بر آنها ببخشی (مقتضای توانایی و حکمت است که) همانا تو خود مقتدر شکست ناپذیر و دارای حکمتی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند می گوید: «امروز، روزی است که راستی راستگویان، به آنها سود می بخشد؛ برای آنها باغهایی از بهشت است که نهرها از زیر (درختان) آن می گذرد، و تا ابد، جاودانه در آن می مانند؛ هم خداوند از آنها خشنود است، و هم آنها از خدا خشنودند؛ این، رستگاری بزرگ است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا فرمود: «این، روزی است که راستگویان را راستی شان سود بخشد.» برای آنان باغهایی است که از زیر [درختان] آن نهرها روان است. همیشه در آن جاودانند. خدا از آنان خشنود است و آنان [نیز] از او خشنودند. این است رستگاری بزرگ. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند گوید: این روزی است که راستان را راستیشان (در عقیده و گفتار و کردار) سود می بخشد، برای آنها بهشت‌هایی است که از زیر (ساختمان‌ها و درختان) آنها نهرها روان است، جاودانه در آن باشند، خدای از آنها خشنود است و آنها از خدا خشنود، این است کامیابی بزرگ

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حکومت آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست، از آن خداست؛ و او بر هر چیزی تواناست.

_____ ترجمه استاد فولادوند: فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست از آن خداست، و او بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ملکیت حقیقی و حاکمیت آسمانها و این زمین و آنچه در آنهاست از آن خداست، (زیرا پدید آوردن آنها و حفظ و تدبیر و سپس اعدام آنها در موع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ (۱)
ترجمه: (۱)

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلًا مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ (۲) ترجمه: (۲)

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرُّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (۴) ترجمه: (۴)

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۵) ترجمه: (۵)

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ (۶) ترجمه: (۶)

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ (۷) ترجمه: (۷)

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ (۸) ترجمه: (۸)

ص: ۱۲۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ستایش برای خداوندی است که آسمانها و زمین را آفرید، و ظلمتها و نور را پدید آورد؛ اما کافران برای پروردگار خود، شریک و شبیه قرار می دهند (با اینکه دلایل توحید و یگانگی او، در آفرینش جهان آشکار است)!. ترجمه استاد فولادوند: ستایش خدایی را که آسمانها و زمین را آفرید، و تاریکیها و روشنایی را پدید آورد. با این همه کسانی که کفر ورزیده اند، [غیر او را] با پروردگار خود برابر می کنند. ترجمه آیت الله مشکینی: ستایش و سپاس از آن خدایی است که آسمان ها و زمین را بیافرید و تاریکی ها و روشنی را پدید آورد، باز هم (با گواهی آفرینشی با این عظمت بر توحید ذات و انحصار این اقتدار) کسانی که کفر ورزیدند برای پروردگارشان شریک و همتا قرار می دهند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که شما را از گل آفرید؛ سپس مدتی مقرر داشت (تا انسان تکامل یابد)؛ و اجل حتمی نزد اوست (و فقط او از آن آگاه است). با این همه، شما (مشرکان در توحید و یگانگی و قدرت او)، تردید می کنید! ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که شما را از گل آفرید. آنگاه مدتی را [برای شما عُمر] مقرر داشت. و اجل حتمی نزد اوست. با این همه، [بعضی از] شما [در قدرت او] تردید می کنید.

ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که شما را (پدر و مادر نخستین تان را بلاواسطه و نسل آن دو را با وسایط و سیر مراحل) از گل آفرید، سپس (برای هر فرد شما) مدتی (از عمر) مقرر داشت و مدت معینی هم در نزد اوست (مدت استعدادی یا اجل

مشروط را در لوح محو و اثبات نوشت و اجل حتمی در لوح محفوظ است یا عیبت خارجی این جهان است)، باز هم شما (با مشاهده این قدرت و نظم و حکمت، در خدا یا در قیامت) شک می کنید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اوست خداوند در آسمانها و در زمین؛ پنهان و آشکار شما را می داند؛ و از آنچه (انجام می دهید و) به دست می آورید، با خبر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و او در آسمانها و زمین خداست. پنهان و آشکار شما را می داند، و آنچه را به دست می آورد [نیز] می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست خدای یگانه در آسمانها و در زمین، که پنهان و آشکار شما را می داند و آنچه را (از نیک و بد) به دست می آورید نیز می داند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ نشانه و آیه ای از آیات پروردگارشان برای آنان نمی آید، مگر اینکه از آن رویگردان می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ نشانه ای از نشانه های پروردگارشان به سویشان نمی آمد مگر آنکه از آن روی بر می تافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ نشانه و معجزه ای از نشانه های پروردگارشان بر آنها نمی آید مگر آنکه از (پذیرش) آن رویگردانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان، حق را هنگامی که سراغشان آمد، تکذیب کردند! ولی بزودی خبر آنچه را به باد مسخره می گرفتند، به آنان می رسد؛ (و از نتایج کار خود، آگاه می شوند). _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان حق را هنگامی که به سویشان آمد تکذیب کردند، پس به زودی، [حقیقت] خبرهای آنچه را که به ریشخند می گرفتند به آنان خواهد رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا آنها حق را (قرآن و معجزات را) هنگامی که بر آنها آمد تکذیب کردند، پس به زودی خبرهای آنچه به آن استهزاء می کردند (کیفرهای موعود آن) به آنان خواهد رسید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدند چقدر از اقوام پیشین را هلاک کردیم؟! اقوامی که (از شما نیرومندتر بودند؛ و) قدرتهایی به آنها داده بودیم که به شما ندادیم؛ بارانهای پی در پی برای آنها فرستادیم؛ و از زیر (آبادیهای) آنها، نهرها را جاری ساختیم؛ (اما هنگامی که سرکشی و طغیان کردند)، آنان را بخاطر گناهانشان نابود کردیم؛ و جمعیت دیگری بعد از آنان پدید آوردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده اند که پیش از آنان چه بسیار امتها را هلاک کردیم؟ [امتیهایی که] در زمین به آنان امکاناتی دادیم که برای شما آن امکانات را فراهم نکرده ایم، و [بارانهای] آسمان را پی در پی بر آنان فرو فرستادیم، و رودبارها از زیر [شهرهای] آنان روان ساختیم. پس ایشان را به [سزای] گناهانشان هلاک کردیم، و پس از آنان نسلهای دیگری پدید آوردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیدند چه بسیار پیش از آنها از مجامع انسانی را هلاک کردیم، که به آنها در روی زمین توانایی هایی دادیم که آن را به شما ندادیم، و ابرها را بر آنها ریزش کنان فرستادیم و نهرها را از زیر (پای) آنها به جریان انداختیم (ولی آنها کفران کردند) پس ما به کیفر گناهانشان آنها را هلاک نمودیم و پس از آنها مجتمع دیگری پدید آوردیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (حتی) اگر ما نامه ای روی صفحه ای بر تو نازل کنیم، و (علاوه بر دیدن و خواندن،) آن را با دستهای خود لمس کنند، باز کافران می گویند: «این، چیزی جز یک سحر آشکار نیست!»! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر مکتوبی، نوشته بر کاغذ، بر تو نازل می کردیم و آنان، آن را با دستهای خود لمس می کردند قطعاً کافران می گفتند: «این [چیزی] جز سحر آشکار نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر نوشته ای در صفحه کاغذی بر تو فرو فرستیم و آنها آن را با دست های خود لمس کنند باز هم کسانی که کفر ورزیده اند

خواهند گفت: این جز جادویی آشکار نیست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (از بهانه های آنها این بود که) گفتند: «چرا فرشته ای بر او نازل نشده (تا او را در دعوت مردم به سوی خدا همراهی کند؟!)) ولی اگر فرشته ای بفرستیم، (و موضوع، جنبه حسی و شهود پیدا کند،) کار تمام می شود؛ (یعنی اگر مخالفت کنند،) دیگر به آنها مهلت داده نخواهد شد (و همه هلاک می شوند). _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «چرا فرشته ای بر او نازل نشده است؟» و اگر فرشته ای فرود می آوریم، قطعاً کار تمام شده بود؛ سپس مهلت نمی یافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها گفتند: چرا بر او فرشته ای نازل نمی شود (تا شهادت به نبوتش دهد و همراه او انذار نماید)؟ و اگر فرشته ای فرود آوریم (و آنها انکار نمایند، طبق سنت جاریه ما) حتماً کار (هلاکت آنها) تمام می شود و دیگر هیچ مهلتی به آنها داده نمی شود

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبَسُونَ (۹) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ اسْتَهْزَأَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۱۰) ترجمه: (۲)

قُل سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ (۱۱) ترجمه: (۳)

قُل لِّمَن مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُل لِّلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۲) ترجمه: (۴)

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۳) ترجمه: (۵)

قُلْ أَغْيِرَ اللَّهُ آتِحَ ذُكُلِيَّ فَطَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَهُوَ يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَمَّا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۴) ترجمه: (۶)

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۱۵) ترجمه: (۷)

مَنْ يُضَرْفُ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ (۱۶) ترجمه: (۸)

وَإِنْ يَمَسُّنَّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمَسُّنَّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱۷) ترجمه: (۹)

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (۱۸) ترجمه: (۱۰)

ص: ۱۲۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر او را فرشته ای قرار می دادیم، حتماً وی را بصورت انسانی درمی آوریم؛ (باز به پندار آنان)، کار را بر آنها مشتبه می ساختیم؛ همان طور که آنها کار را بر دیگران مشتبه می سازند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر او را فرشته ای قرار می دادیم، حتماً وی را [به صورت] مردی در می آوریم، و امر را همچنان بر آنان مشتبه می ساختیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر او را فرشته ای قرار می دادیم (پیامبر را از فرشتگان می کردیم) حتماً او را (به لحاظ تباین جوهره ملکی و بشری و عدم امکان تفاهم و معاشرت آنها) به صورت مردی درمی آوریم و (قهر کار را) بر آنها مشتبه می کردیم (و می گفتند این هم بشری است مثل ما) همانند آنکه آنها (حق را به باطل) مشتبه می کنند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (با این حال، نگران نباش!) جمعی از پیامبران پیش از تو را استهزا کردند؛ اما سرانجام، آنچه را مسخره می کردند، دامانشان را می گرفت؛ (و عذاب الهی بر آنها فرود آمد). _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از تو پیامبرانی به استهزا گرفته شدند. پس آنچه را ریشخند می کردند گریبانگیر ریشخند کنندگان ایشان گردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلماً فرستادگان پیش از تو نیز استهزاء و مسخره شدند، پس بر کسانی که آنها را مسخره کردند آنچه به باد مسخره می گرفتند (از صاعقه و زلزله و غیره) فرود آمد و آنها را فرا گرفت

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «روی زمین گردش کنید! سپس بنگرید سرانجام تکذیب کنندگان آیات الهی چه شد؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «در زمین بگردید، آنگاه بنگرید که فرجام تکذیب کنندگان چگونه بوده است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: در (روی) زمین بگردید، سپس بنگرید که عاقبت تکذیب کنندگان چگونه بوده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «آنچه در آسمانها و زمین است، از آن کیست؟» بگو: «از آن خداست؛ رحمت (و بخشش) را بر خود، حتم کرده؛ (و به همین دلیل)، بطور قطع همه شما را در روز قیامت، که در آن شک و تردیدی نیست، گرد خواهد آورد. (آری)، فقط کسانی که سرمایه های وجود خویش را از دست داده و گرفتار خسران شدند، ایمان نمی آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «آنچه در آسمانها و زمین است از آن کیست؟» بگو: «از آن خداست»؛ که رحمت را بر خویشان واجب گردانیده است. یقیناً شما را در روز قیامت - که در آن هیچ شکی نیست - گرد خواهد آورد. خودباختگان کسانی اند که ایمان نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: آیا آنچه در آسمان ها و زمین است از آن کیست؟ بگو: از آن خداست، که رحمت را بر خویشان مقرر داشته (و از این رو) حتماً شما را (از اولین و آخرین) در روز قیامت که تردیدی در آن نیست گرد خواهد آورد (ولی) کسانی که خود را باخته و به زیان داده اند ایمان نمی آورند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و برای اوست آنچه در شب و روز قرار دارد؛ و او، شنوا و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنچه در شب و روز آرام [و تکاپو] دارد، از آن اوست و او شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنچه در شب و روز آرمیده (آنچه روی کره زمین و اعمار دیگر خورشید که در احاطه سایه و تابش اوست، قرار دارد) از آن اوست، و اوست شنوا و دانا

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «آیا غیر خدا را ولی خود انتخاب کنم؟! (خدایی) که آفریننده آسمانها و زمین است؛ اوست که روزی می دهد، و از کسی روزی نمی گیرد.» بگو: «من مأمورم که نخستین مسلمان باشم؛ و (خداوند به من دستور داده که) از مشرکان نباش!» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «آیا غیر از خدا - پدیدآورنده آسمانها و زمین - سرپرستی برگزینم؟ و اوست که خوراک می دهد، و خوراک داده نمی شود.» بگو: «من مأمورم که نخستین کسی باشم که اسلام آورده است، و [به من فرمان داده شده که:] هرگز از مشرکان مباش.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: آیا غیر خدا را برای خود سرپرست و یاور بگیرم؟! خدایی که آفریننده آسمان ها و زمین است و اوست که خوراک می دهد و خوراک داده نمی شود. بگو: همانا من مأمورم نخستین کسی باشم که اسلام آورده، و (به من گفته شده که) هرگز از مشرکان مباش

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «من (نیز) اگر نافرمانی پروردگارم کنم، از عذاب روزی بزرگ [= روز رستاخیز] می ترسم! _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «اگر به پروردگارم عصیان ورزم از عذاب روزی بزرگ می ترسم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: بی تردید من نیز اگر پروردگارم را نافرمانی کنم از عذاب روزی بزرگ بیم دارم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آن کس که در آن روز، مجازات الهی به او نرسد، خداوند او را مشمول رحمت خویش ساخته؛ و این همان پیروزی آشکار است.» _____ ترجمه استاد فولادوند : آن روز، کسی که [عذاب] از او برگردانده شود، قطعاً [خدا] بر او رحمت آورده، و این است همان رستگاری آشکار. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی : هر که در آن روز (آن عذاب) از وی برگردانده شود حَقًّا که خدا به او رحم کرده است، و آن است کامیابی آشکار

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اگر خداوند زیانی به تو برساند، هیچ کس جز او نمی تواند آن را برطرف سازد! و اگر خیری به تو رساند، او بر همه چیز تواناست؛ (و از قدرت او، هرگونه نیکی ساخته است). _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر خدا به تو زیانی برساند، کسی جز او برطرف کننده آن نیست، و اگر خیری به تو برساند پس او بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر خداوند تو را ضرر و زیانی برساند، جز او برطرف

کننده آن نیست، و اگر تو را خیری برساند (دوام و زوالش نیز به دست اوست که)، همانا او بر هر چیزی تواناست

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اوست که بر بندگان خود، قاهر و مسلط است؛ و اوست حکیم آگاه! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اوست که بر بندگان خویش چیره است، و اوست حکیم آگاه.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اوست مسلط و چیره بر بالای سر بندگان، و اوست حکیم (در اداره

امورشان) و آگاه (از ظاهر و باطنشان)

قُلْ أَى شَىءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأَوْحَىٰ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرْكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَنتِكُمْ لِتَشْهَدُونَ أَنْ مَعَ اللَّهِ إِلَهَهُ
أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنِّى بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ (١٩) ترجمه: (١)

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (٢٠) ترجمه: (٢)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (٢١) ترجمه: (٣)

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا آيِنَ شُرَكَائِكُمُ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ (٢٢) ترجمه: (٤)

ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ (٢٣) ترجمه: (٥)

انظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢٤) ترجمه: (٦)

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمًا إِلَيْهِ لَأُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ
يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٢٥) ترجمه: (٧)

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (٢٦) ترجمه: (٨)

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنُكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٢٧) ترجمه: (٩)

ص: ١٣٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «بالاترین گواهی، گواهی کیست؟» (و خودت پاسخ بده و) بگو: «خداوند، گواه میان من و شماست؛ و (بهترین دلیل آن این است که) این قرآن بر من وحی شده، تا شما و تمام کسانی را که این قرآن به آنها می رسد، بیم دهم (و از مخالفت فرمان خدا بترسانم). آیا براستی شما گواهی می دهید که معبودان دیگری با خداست؟! بگو: «من هرگز چنین گواهی نمی دهم». بگو: «اوست تنها معبود یگانه؛ و من از آنچه برای او شریک قرار می دهید، بیزارم!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «گواهی چه کسی از همه برتر است؟» بگو: «خدا میان من و شما گواه است. و این قرآن به من وحی شده تا به وسیله آن، شما و هر کس را [که این پیام به او] برسد، هشدار دهم. آیا واقعاً شما گواهی می دهید که در جنب خدا، خدایان دیگری است؟» بگو: «من گواهی نمی دهم.» بگو: «او تنها معبودی یگانه است، و بی تردید، من از آنچه شریک [او] قرار می دهید بیزارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به کافران که از تو برای نبوت گواهی می طلبند) بگو: چه چیزی از نظر گواهی بزرگتر است؟ بگو: خداوند میان من و شما گواه است، و این قرآن به من وحی شده تا به وسیله آن شما و هر کس را که (تا انقراض نسل بشر) بدو برسد بیم دهم، آیا به راستی شما گواهی می دهید که با خداوند معبودهای دیگری هست؟ بگو: من گواهی نمی دهم بگو: جز این نیست که او خدایی یگانه است و به یقین من از آنچه شما شریک (او) قرار می دهید بیزارم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان که کتاب آسمانی به ایشان داده ایم، بخوبی او [= پیامبر] را می شناسند، همان گونه

که فرزندان خود را می شناسند؛ فقط کسانی که سرمایه وجود خود را از دست داده اند، ایمان نمی آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کتاب [آسمانی] به آنان داده ایم، همان گونه که پسران خود را می شناسد، او [=پیامبر] را می شناسد. کسانی که به خود زیان زده اند، ایمان نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) دادیم همان گونه که پسرانشان را می شناسند او را (پیامبر را طبق آنچه در کتابشان معرفی شده) می شناسند. ولی کسانی که خودشان را باخته و به زیان داده اند ایمان نخواهند آورد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ بسته [= همتایی برای او قائل شده]، و یا آیات او را تکذیب کرده است؟! مسلماً ظالمان، رستگار نخواهند شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغ بسته یا آیات او را تکذیب نموده؟ بی تردید، ستمکاران رستگار نمی شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کیست ستمکارتر از آن که بر خدا دروغ بسته یا آیات او را تکذیب نموده؟! بی تردید ستمکاران رستگار نخواهند شد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز که همه آنها را محشور می کنیم؛ سپس به مشرکان می گوئیم: «معبودهایتان، که همتای خدا می پنداشتید، کجایند؟» (چرا به یاری شما نمی شتابند؟!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] روزی را که همه آنان را محشور می کنیم، آنگاه به کسانی که شرک آورده اند می گوئیم: «کجایند شریکان شما که [آنها را شریک خدا] می پنداشتید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرند) روزی که همه آنان را (در صحنه قیامت) گرد می آوریم، سپس به کسانی که شرک ورزیده اند می گوئیم: کجایند آن شریکان شما که (آنها را شریکان ما) می پنداشتید؟! (چرا به داد شما نمی رسند؟!)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس پاسخ و عذر آنها، چیزی جز این نیست که می گویند: «به خداوندی که پروردگار ماست سوگند که ما مشرک نبودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه عذرشان جز این نیست که می گویند: «به خدا، پروردگارمان سوگند که ما مشرک نبودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس عذر و پاسخشان (در آخرت) جز این نیست که خواهند گفت: به خداوند، پروردگارمان سوگند که ما هرگز مشرک نبودیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ببین چگونه به خودشان (نیز) دروغ می گویند، و آنچه را بدروغ همتای خدا می پنداشتند، از دست می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ببین، چگونه به خود دروغ می گویند و آنچه برمی بافتند از ایشان یاوه شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بنگر که چگونه بر ضد خودشان دروغ گویند، و آنچه افترا می بستند از نظر آنها ناپدید شد (شئون و شوکتی که درباره بتان قائل بودند باطل درآمد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پاره ای از آنها به (سخنان) تو، گوش فرامی دهند؛ ولی بر دلهای آنان پرده ها افکنده ایم تا آن را نفهمند؛ و در گوش آنها، سنگینی قرار داده ایم. و (آنها بقدری لجوجند که) اگر تمام نشانه های حق را ببینند، ایمان نمی آورند؛ تا آنجا که وقتی به سراغ تو می آیند که با تو پرخاشگری کنند، کافران می گویند: «اینها فقط افسانه های پیشینیان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی از آنان به تو گوش فرا می دهند، و [لی] ما بر دلهایشان پرده ها افکنده ایم تا آن را نفهمند، و در گوشهایشان سنگینی [قرار داده ایم]. و اگر هر معجزه ای را ببینند به آن ایمان نمی آورند. تا آنجا که وقتی نزد تو می آیند و با تو جدال می کنند، کسانی که کفر ورزیدند، می گویند: «این [کتاب] چیزی جز افسانه های پیشینیان نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنان برخی به تو گوش می سپارند و ما (به کیفر کفرشان) بر دل هایشان پوشش هایی قرار داده ایم که نفهمند، و در گوش هایشان سنگینی قرار داده ایم (تا سخن

حق را نشنوند)، و اگر همه آیات و نشانه ها را ببینند باز هم ایمان نمی آورند تا آنجا که وقتی نزد تو آیند با تو جدال نموده، کسانی که کفر ورزیده اند می گویند: این (قرآن) جز افسانه های پیشینیان نیست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها دیگران را از آن بازمی دارند؛ و خود نیز از آن دوری می کنند؛ آنها جز خود را هلاک نمی کنند، ولی نمی فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان [مردم را] از آن باز می دارند و [خود نیز] از آن دوری می کنند، و [لی] جز خویشان را به هلاکت نمی افکنند و نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها (دیگران را) از آن بازمی دارند و خود از آن دور می شوند، و آنها جز خودشان را هلاک نمی کنند و نمی دانند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کاش (حال آنها را) هنگامی که در برابر آتش (دوزخ) ایستاده اند، ببینی! می گویند: ای کاش (بار دیگر، به دنیا) بازگردانده می شدیم، و آیات پروردگاران را تکذیب نمی کردیم، و از مؤمنان می بودیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ای کاش [منکران را] هنگامی که بر آتش عرضه می شوند، می دیدی که می گویند: «کاش بازگردانده می شدیم و [دیگر] آیات پروردگاران را تکذیب نمی کردیم و از مؤمنان می شدیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر ببینی هنگامی را که آنها را بر سر آتش نگه داشته اند (امر عجیبی می بینی)! می گویند: ای کاش (به دنیا) بازگردانده می شدیم و دیگر آیات پروردگاران را تکذیب نمی کردیم و از مؤمنان می شدیم

بَلْ بَدَأَ لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۲۸) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ (۲۹) ترجمه: (۲)

وَلَوْ تَرَى إِذِ وُفِّقُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (۳۰) ترجمه: (۳)

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَى ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ (۳۱) ترجمه: (۴)

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوَ وِلْدَانُ الْأَخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۳۲) ترجمه: (۵)

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (۳۳) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا وَأَوَدُوا حَتَّى آتَاهُم نَصْرُنَا وَلَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَّبِيِّ الْمُرْسَلِينَ (۳۴) ترجمه: (۷)

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهَدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ (۳۵) ترجمه: (۸)

ص: ۱۳۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها در واقع پشیمان نیستند) بلکه اعمال و نیاتی را که قبلاً پنهان می کردند، در برابر آنها آشکار شده (و به وحشت افتاده اند). و اگر باز گردند، به همان اعمالی که از آن نهی شده بودند بازمی گردند؛ آنها دروغگویند. _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی چنین نیست] بلکه آنچه را پیش از این پنهان می داشتند، برای آنان آشکار شده است. و اگر هم باز گردانده شوند قطعاً به آنچه از آن منع شده بودند برمی گردند و آنان دروغگویند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آنها در آرزوی برگشت به دنیا صادق نیستند) بلکه برای آنها آنچه پیش از آن پنهان می کردند آشکار شده، و اگر (به دنیا) باز گردانده شوند حتماً به آنچه از آن نهی شده اند برمی گردند، و بی شک آنان دروغگویند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «چیزی جز این زندگی دنیای ما نیست؛ و ما هرگز برانگیخته نخواهیم شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «جز زندگی دنیای ما [زندگی دیگری] نیست و برانگیخته نخواهیم شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (همین ها) گفتند: زندگی دیگری جز همین زندگی دنیوی ما نیست، و ما هرگز (پس از مرگ) برانگیخته شدنی نیستیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها را به هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان ایستاده اند، ببینی! (به آنها) می گوید: «آیا این حق نیست؟» می گویند: «آری، قسم به پروردگاران (حق است!)» می گوید: «پس مجازات را بچشید به سزای آنچه انکار می کردید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بنگری هنگامی را که در برابر پروردگارشان باز

داشته می شوند. [خدا] می فرماید: «آیا این حق نیست؟» می گویند: «چرا، سوگند به پروردگارانمان [که حق است.]» می فرماید: «پس به [کیفر] آنکه کفر می ورزیدید، این عذاب را بچشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر ببینی هنگامی را که آنها بر (پای حساب) پروردگارشان نگه داشته می شوند! (خدا) می گوید: آیا این (زنده شدن پس از مرگ) حق نیست؟ می گویند: چرا، سوگند به پروردگارانمان (که حق است) می گوید: پس بچشید این عذاب را به کیفر آنکه کفر می ورزیدید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که لقای پروردگار را تکذیب کردند، مسلماً زیان دیدند؛ (و این تکذیب، ادامه می یابد) تا هنگامی که ناگهان قیامت به سراغشان بیاید؛ می گویند: «ای افسوس بر ما که درباره آن، کوتاهی کردیم!» و آنها (بار سنگین) گناهانشان را بر دوش می کشند؛ چه بد باری بر دوش خواهند داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که لقای الهی را دروغ انگاشتند قطعاً زیان دیدند. تا آنگاه که قیامت بناگاه بر آنان دررسد، می گویند: «ای دریغ بر ما، بر آنچه در باره آن کوتاهی کردیم.» و آنان بار سنگین گناهانشان را به دوش می کشند. چه بد است باری که می کشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که دیدار خدا (قیامت) را تکذیب کردند حَقّاً که زیانکار شدند، (و این انکارشان ادامه دارد) تا چون به ناگاه قیامت بر آنها فرا رسد می گویند: ای دریغ بر ما بر آنچه درباره آن کوتاهی کردیم! و آنها (در آن روز) بار سنگین گناهانشان را بر پشتشان می کشند، همان چه بد باری است که بر دوش خواهند کشید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زندگی دنیا، چیزی جز بازی و سرگرمی نیست! و سرای آخرت، برای آنها که پرهیزگارند، بهتر است! آیا نمی اندیشید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زندگی دنیا جز بازی و سرگرمی نیست، و قطعاً سرای بازپسین برای کسانی که پرهیزگاری می کنند بهتر است. آیا نمی اندیشید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زندگی دنیوی جز بازیچه و سرگرمی نیست و مسلماً خانه آخرت برای کسانی که پروا پیشه می کنند بهتر است، آیا نمی اندیشید؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما می دانیم که گفتار آنها، تو را غمگین می کند؛ ولی (غم مخور! و بدان که) آنها تو را تکذیب نمی کنند؛ بلکه ظالمان، آیات خدا را انکار می نمایند. _____ ترجمه استاد فولادوند: به یقین، می دانیم که آنچه می گویند تو را سخت غمگین می کند. در واقع آنان تو را تکذیب نمی کنند، ولی ستمکاران آیات خدا را انکار می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین می دانیم که آنچه آنها می گویند (تو را ساحر و شاعر و مجنون می خوانند) تو را غمگین می سازد، البته آنها تو را تکذیب نمی کنند، و لکن آن ستمکاران آیات و نشانه های خدا را انکار می کنند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیش از تو نیز پیامبرانی تکذیب شدند؛ و در برابر تکذیبها، صبر و استقامت کردند؛ و (در این راه)، آزار دیدند، تا هنگامی که یاری ما به آنها رسید. (تو نیز چنین باش! و این، یکی از سنتهای الهی است؛) و هیچ چیز نمی تواند سنن خدا را تغییر دهد؛ و اخبار پیامبران به تو رسیده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از تو نیز پیامبرانی تکذیب شدند، ولی بر آنچه تکذیب شدند و آزار دیدند شکیبایی کردند تا یاری ما به آنان رسید، و برای کلمات خدا هیچ تغییردهنده ای نیست. و مسلماً اخبار پیامبران به تو رسیده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و قطعاً پیش از تو رسولانی تکذیب شدند، پس در برابر تکذیب و اذیت و آزار وارده صبر کردند تا یاری ما بدانها رسید و کلمات خدا (وعده نصرت و پیروزی انبیا) را هرگز تغییر دهنده ای نیست، و حتماً به تو از داستان (صبر و

استقامت) فرستادگان رسیده است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر اعراض آنها بر تو سنگین است، چنانچه بتوانی نقبی در زمین بزنی، یا نردبانی به آسمان بگذاری (و اعماق زمین و آسمانها را جستجو کنی، چنین کن) تا آیه (و نشانه دیگری) برای آنها بیاوری! (ولی بدان که این لجوجان، ایمان نمی آورند!) اما اگر خدا بخواهد، آنها را (به اجبار) بر هدایت جمع خواهد کرد. (ولی هدایت اجباری، چه سودی دارد؟) پس هرگز از جاهلان مباش! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر اعراض کردن آنان [از قرآن] بر تو گران است، اگر می توانی نقبی در زمین یا نردبانی در آسمان بجویی تا معجزه ای [دیگر] برایشان بیاوری [پس چنین کن]، و اگر خدا می خواست قطعاً آنان را بر هدایت گرد می آورد، پس زنهار از نادانان مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر اعراض آنها (از دعوت) بر تو بزرگ و دشوار است، اگر توانستی نقبی در زمین زنی یا نردبانی (برای نفوذ) در آسمان بجویی و برای آنها (از اعماق زمین و آسمان) نشانه و معجزه ای (دیگر) بیاوری (چنین کن)! و اگر خدا می خواست همه آنها را (به جبر هر چند به جبر در اراده) به راه هدایت گرد می آورد (ولی هدایت اجباری بی اثر است) پس هرگز از نادان ها مباش

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ (۳۶) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۳۷) ترجمه: (۲)

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ (۳۸) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأِ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۳۹) ترجمه: (۴)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۴۰) ترجمه: (۵)

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ (۴۱) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ (۴۲) ترجمه: (۷)

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۴۳) ترجمه: (۸)

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ (۴۴) ترجمه: (۹)

ص: ۱۳۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها کسانی (دعوت تو را) می پذیرند که گوش شنوا دارند؛ اما مردگان (و آنها که روح انسانی را از دست داده اند، ایمان نمی آورند؛ و) خدا آنها را (در قیامت) برمی انگیزد؛ سپس به سوی او، باز می گردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: تنها کسانی [دعوت تو را] اجابت می کنند که گوش شنوا دارند، و [اما] مردگان را خداوند [در قیامت] بر خواهد انگیزد؛ سپس به سوی او باز گردانیده می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که (دعوت تو را) کسانی پاسخ می دهند که (کلام را با فهم و تدبر) می شنوند، (ولی اینان مردگانند) و مردگان را خداوند (در قیامت) برمی انگیزاند، آن گاه (برای محاسبه) به سوی خداوند باز گردانده می شوند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «چرا نشانه (و معجزه ای) از طرف پروردگارش بر او نازل نمی شود؟!» بگو: «خداوند، قادر است که نشانه ای نازل کند؛ ولی بیشتر آنها نمی دانند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «چرا معجزه ای از جانب پروردگارش بر او نازل نشده است؟» بگو: «بی تردید، خدا قادر است که پدیده ای شگرف فرو فرستد، لیکن بیشتر آنان نمی دانند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (کفار) گفتند: چرا بر او نشانه و معجزه ای (نظیر عصای موسی و ناقه صالح) نازل نشده؟ بگو: خداوند تواناست بر اینکه نشانه ای (از قبیل آنچه می خواهند) نازل نماید، و لکن بیشتر آنها نمی دانند (که اگر از این آیه ها فرود آید، طبق سنت جاریه حق به مجرد انکار، عذاب نازل می شود)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ جنبنده ای در زمین، و هیچ پرنده ای که با دو بال خود پرواز می کند، نیست مگر

اینکه امتهایی همانند شما هستند. ما هیچ چیز را در این کتاب، فروگذار نکردیم؛ سپس همگی به سوی پروردگارشان محشور می گردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ جنبنده ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده ای که با دو بال خود پرواز می کند؛ مگر آنکه آنها [نیز] گروه هایی مانند شما هستند، ما هیچ چیزی را در کتاب [لوح محفوظ] فروگذار نکرده ایم؛ سپس [همه] به سوی پروردگارشان محشور خواهند گردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ جنبنده ای در زمین و نه پرنده ای که با دو بال خود پرواز می کند نیست مگر اینکه امت هایی همانند شمایند (در هدف خلقت و تعیین عمر و بقاء نسل و کیفیت زندگی) - ما چیزی را در کتاب خود (کتاب لوح محفوظ از نظر بیان و در کتاب تکوین از نظر خلقت) فروگذار نکرده ایم - سپس همگی (در روز قیامت از نقطه مرگشان) به سوی پروردگار خود گردآوری می شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که آیات ما را تکذیب کردند، کرها و لالهایی هستند که در تاریکیها قرار دارند. هر کس را خدا بخواهد (و مستحق باشد)، گمراه می کند؛ و هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، بر راه راست قرار خواهد داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که آیات ما را دروغ پنداشتند، در تاریکیها [ی کفر] کر و لالند، هر که را خدا بخواهد گمراهش می گذارد؛ و هر که را بخواهد بر راه راست قرارش می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که آیات و نشانه های ما را تکذیب کردند کرها و لال هایی هستند در تاریکی ها (ی جهل و کفر) هر که را خدا بخواهد (پس از اتمام حجت) در گمراهی رها می سازد، و هر که را بخواهد (پس از پذیرش دعوت) بر راه راست قرار می دهد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «به من خبر دهید اگر عذاب پروردگار به سراغ شما آید، یا رستخیز برپا شود، آیا (برای حل مشکلات خود)، غیر خدا را می خوانید اگر راست می گوید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به نظر شما، اگر عذاب خدا شما را دررسد یا رستخیز شما را دریابد، اگر راستگوئید، کسی غیر از خدا را می خوانید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر راستگوئید به من خبر دهید که اگر عذاب خدا بر شما بیاید یا قیامت (به ناگاه) بر شما فرارسد آیا کسی را جز خدا می خوانید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نه)، بلکه تنها او را می خوانید! و او اگر بخواهد، مشکلی را که بخاطر آن او را خوانده اید، برطرف می سازد؛ و آنچه را (امروز) همتای خدا قرار می دهید، (در آن روز) فراموش خواهید کرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: [نه]، بلکه تنها او را می خوانید، و اگر او بخواهد رنج و بلا را از شما دور می گرداند، و آنچه را شریک [او] می گردانید فراموش می کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه تنها او را می خوانید - و او هم اگر بخواهد آنچه را که برای برطرف شدن آن دعا می کنید برطرف می کند - و آنچه را که شریک (او) قرار می دهید فراموش می کنید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به سوی امتهایی که پیش از تو بودند، (پیامبرانی) فرستادیم؛ (و هنگامی که با این پیامبران به مخالفت برخاستند)، آنها را با شدت و رنج و ناراحتی مواجه ساختیم؛ شاید (بیدار شوند و در برابر حق)، خضوع کنند و تسلیم گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، ما به سوی امتهایی که پیش از تو بودند [پیامبرانی] فرستادیم، و آنان را به تنگی معیشت و بیماری دچار ساختیم، تا به زاری و خاکساری درآیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما به سوی امت هایی پیش از تو (پیامبرانی) فرستادیم، پس آنها را به فقر و تنگدستی و بیماری و رنج بدنی گرفتار کردیم، شاید (به درگاه ما) خضوع و زاری کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : چرا هنگامی که مجازات ما به آنان رسید، (خضوع نکردند و) تسلیم نشدند؟! بلکه دل‌های آنها قساوت پیدا کرد؛ و شیطان، هر کاری را که می‌کردند، در نظرشان زینت داد! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنان رسید تضرع نکردند؟ ولی [حقیقت این است که] دل‌هایشان سخت شده، و شیطان آنچه را انجام می‌دادند برایشان آراسته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنها رسید خضوع و زاری نکردند؟ بلکه دل‌هایشان قساوت یافت و شیطان برای آنها آنچه را (از گناهان) انجام می‌دادند زینت و جلوه داد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (آری،) هنگامی که (اندرزها سودی نبخشید، و) آنچه را به آنها یادآوری شده بود فراموش کردند، درهای همه چیز (از نعمتها) را به روی آنها گشودیم؛ تا (کاملاً) خوشحال شدند (و دل به آن بستند)؛ ناگهان آنها را گرفتیم (و سخت مجازات کردیم)؛ در این هنگام، همگی مأیوس شدند؛ (و درهای امید به روی آنها بسته شد). _____ ترجمه استاد فولادوند : پس چون آنچه را که بدان پند داده شده بودند فراموش کردند، درهای هر چیزی [از نعمتها] را بر آنان گشودیم، تا هنگامی که به آنچه داده شده بودند شاد گردیدند؛ ناگهان [گریبان] آنان را گرفتیم، و یکباره نومید شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چون آنچه را که بدان یادآوری شده بودند فراموش نمودند درهای همه چیز را (از نعمت‌های دنیا برای استدراج و تکمیل آزمایش) بر روی آنها گشودیم تا چون به آنچه داده شدند خوشحال گشتند و دل بستند به ناگاه به کیفرشان گرفتیم پس یکباره وامانده و نومید شدند

فَقَطَعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۴۵) ترجمه: (۱)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ انظُرْ كَيْفَ نُصَيِّرُفَ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصُدُّونَ (۴۶) ترجمه: (۲)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَعْتَهُ أَوْ جَهْرَهُ هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ (۴۷) ترجمه: (۳)

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۴۸) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۴۹) ترجمه: (۵)

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنِّي أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ قُلْ هِيَ سِتْرَتِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ (۵۰) ترجمه: (۶)

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَى رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۵۱) ترجمه: (۷)

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ (۵۲) ترجمه: (۸)

ص: ۱۳۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به این ترتیب،) دنباله (زندگی) جمعیتی که ستم کرده بودند، قطع شد. و ستایش مخصوص خداوند، پروردگار جهانیان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس ریشه آن گروهی که ستم کردند برکنده شد، و ستایش برای خداوند، پروردگار جهانیان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ریشه و دنباله گروهی که ستم کردند بریده شد، و ستایش و سپاس از آن خدای یگانه است که پروردگار جهان و جهانیان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند، گوش و چشمهایتان را بگیرد، و بر دلهای شما مهر نهد (که چیزی را نفهمید)، چه کسی جز خداست که آنها را به شما بدهد؟!» بین چگونه آیات را به گونه های مختلف برای آنها شرح می دهیم، سپس آنها روی می گردانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به نظر شما، اگر خدا شنوایی شما و دیدگانتان را بگیرد و بر دلهایتان مهر نهد، آیا غیر از خدا کدام معبودی است که آن را به شما بازپس دهد؟» بنگر چگونه آیات [خود] را [گوناگون] بیان می کنیم، سپس آنان روی برمی تابند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به من خبر دهید اگر خداوند (قوه) گوش و چشم های شما را بگیرد و بر دل هایتان مهر (نافهمی و شقاوت) نهد، کیست معبودی جز خداوند که آنها را برای شما بیاورد؟! بنگر چگونه آیات خود را گوناگون می آوریم، آن گاه آنها روی می گردانند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «به من خبر دهید اگر خدا بطور ناگهانی (و پنهانی) یا آشکارا به سراغ شما

بیاید، آیا جز جمعیت ستمکار هلاک می شوند؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به نظر شما، اگر عذاب خدا ناگهان یا آشکارا به شما برسد، آیا جز گروه ستمگران [کسی] هلاک خواهد شد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به من خبر دهید اگر عذاب خداوند ناگهان (مانند زلزله و سیل) یا آشکار (مثل وبا و امراض کشنده تدریجی) بر شما بیاید آیا جز گروه ستمکاران هلاک می شوند؟ (مسلم هلاکت شقاوت‌مندان از آن ستمکاران است و هلاکت نیکان در میان آنها شهادت است)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما پیامبران را، جز (به عنوان) بشارت دهنده و بیم دهنده، نمی فرستیم؛ آنها که ایمان بیاورند و (خویشتر را) اصلاح کنند، نه ترسی بر آنهاست و نه غمگین می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما پیامبران [خود] را جز بشارتگر و هشداردهنده نمی فرستیم، پس کسانی که ایمان آورند و نیکوکاری کنند بیمی بر آنان نیست و اندوهگین نخواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما فرستادگان خود را جز بشارتگران و بیم دهندگان نمی فرستیم، پس کسانی که ایمان آورند و شایسته شوند و به اصلاح (خود) پردازند، هرگز (در عالم آخرت) بر آنها بیمی نیست و هرگز غمگین نمی شوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که آیات ما را تکذیب کردند، عذاب (پروردگار) بخاطر نافرمانیها به آنان می رسد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که آیات ما را دروغ انگاشتند، به [سزای] آنکه نافرمانی می کردند، عذاب به آنان خواهد رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که آیات و نشانه های ما را تکذیب کنند، به کیفر نافرمانی هایشان به آنها عذاب خواهد رسید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من نمی گویم خزاین خدا نزد من است؛ و من، (جز آنچه خدا به من بیاموزد)، از غیب آگاه نیستم! و به شما نمی گویم من فرشته ام؛ تنها از آنچه به من وحی می شود پیروی می کنم.» بگو: «آیا نابینا و بینا مساویند؟! پس چرا نمی اندیشید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به شما نمی گویم گنجینه های خدا نزد من است؛ و غیب نیز نمی دانم؛ و به شما نمی گویم که من فرشته ام. جز آنچه را که به سوی من وحی می شود پیروی نمی کنم.» بگو: «آیا نابینا و بینا یکسان است؟ آیا تفکر نمی کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به شما نمی گویم که گنجینه های خداوند نزد من است، (توان ایجاد اشیاء به کلمه کن، و بذل نیاز سائلان بدون کم شدن از مقدور را ندارم)، و من علم غیب نیز ندارم، و به شما نمی گویم که من فرشته ام، من جز از آنچه به من وحی می شود پیروی نمی کنم (پس من به سبب پیروی از وحی بینایم و هر روی گردان از وحی نابیناست) بگو: آیا نابینا و بینا یکسانند؟ پس چرا فکر نمی کنید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به وسیله آن (قرآن)، کسانی را که از روز حشر و رستاخیز می ترسند، بیم ده! (روزی که در آن،) یاور و سرپرست و شفاعت کننده ای جز او [= خدا] ندارند؛ شاید پرهیزگاری پیشه کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به وسیله این [قرآن] کسانی را که بیم دارند که به سوی پروردگارشان محشور شوند هشدار ده [چرا] که غیر او برای آنها یار و شفیع نیست، باشد که پروا کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به وسیله این (قرآن) کسانی را که ترس از محشور شدن به سوی پروردگارشان دارند بیم ده، در حالی که آنها را (در آن روز) جز خداوند سرپرست و یاور و شفاعت کننده ای نخواهد بود، شاید پرهیزند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی را که صبح و شام خدا را می خوانند، و جز ذات پاک او نظری ندارند، از خود دور مکن! نه چیزی از حساب آنها بر توست، و نه چیزی از حساب تو بر آنها! اگر آنها را طرد کنی، از ستمگران خواهی بود!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی را که پروردگار خود را بامدادان و شامگاهان می خوانند - در حالی که خشنودی او را می خواهند - مران. از حساب آنان چیزی بر عهده تو نیست، و از حساب تو [نیز] چیزی بر عهده آنان نیست، تا ایشان را برانی و از ستمکاران باشی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی را که پروردگار خود را صبحگاه و شامگاه می خوانند در حالی که خشنودی و نزدیکی به او را می خواهند از خود مران نه چیزی از حساب آنان (از وظایف اعتقادی و عملی و پاداششان) بر عهده تو است و نه چیزی از حساب تو بر عهده آنها تا آنها را برانی و از ستمکاران باشی

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ (٥٣) ترجمه: (١)

وَإِذَا حِيَاءُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٥٤) ترجمه: (٢)

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٥٥) ترجمه: (٣)

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَأَتَّبِعَ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ (٥٦) ترجمه: (٤)

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضِي الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ (٥٧) ترجمه: (٥)

قُلْ لَوْ أَنِّي عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَفُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ (٥٨) ترجمه: (٦)

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقِهِ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (٥٩) ترجمه: (٧)

ص: ١٣٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این چنین بعضی از آنها را با بعض دیگر آزمودیم (توانگران را بوسیله فقیران)؛ تا بگویند: «آیا اینها هستند که خداوند از میان ما (برگزیده، و) بر آنها منت گذارده (و نعمت ایمان بخشیده است؟)» آیا خداوند، شاکران را بهتر نمی شناسد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدین گونه ما برخی از آنان را به برخی دیگر آزمودیم، تا بگویند: «آیا اینانند که از میان ما، خدا بر ایشان منت نهاده است؟» آیا خدا به [حال] سپاسگزاران داناتر نیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این گونه ما برخی از آنها را به برخی دیگر آزمودیم تا سرانجام (اعیانشان درباره مؤمنین فقیر) بگویند: «آیا اینها هستند که خداوند از میان ما بر آنها منت نهاده؟!» آیا خداوند به سپاسگزاران داناتر نیست؟

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه کسانی که به آیات ما ایمان دارند نزد تو آیند، به آنها بگو: «سلام بر شما پروردگارتان، رحمت را بر خود فرض کرده؛ هر کس از شما کار بدی از روی نادانی کند، سپس توبه و اصلاح (و جبران) نماید، (مشمول رحمت خدا می شود چرا که) او آمرزنده مهربان است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون کسانی که به آیات ما ایمان دارند، نزد تو آیند، بگو: «درود بر شما»، پروردگارتان رحمت را بر خود مقزّر کرده که هر کس از شما به نادانی کار بدی کند و آنگاه به توبه و اصلاح آید، پس وی آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون کسانی که به آیات ما ایمان می آورند نزد تو آیند، بگو: سلام بر شما، پروردگارتان رحمت را بر خود مقرر داشته، که هر کس از شما به نادانی عمل بدی کند آن گاه بعد از آن توبه کند و به اصلاح (کار خود) پردازد بی تردید خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این چنین آیات را بر می شمیریم، (تا حقیقت بر شما روشن شود)، و راه گناهکاران آشکار

گردد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و این گونه، آیات [خود] را به روشنی بیان می کنیم تا راه و رسم گناهکاران روشن شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این چنین ما آیات خود را (سخنان کاشف از

معارف علمی و عملی را) گوناگون می آوریم (برای هدف هایی والا) و برای اینکه راه و رسم گناهکاران روشن گردد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من از پرستش کسانی که غیر از خدا می خوانید، نهی شده ام!» بگو: «من از هوی و هوسهای شما، پیروی نمی کنم؛ اگر چنین کنم، گمراه شده ام؛ و از هدایت یافتگان نخواهم بود!» _____

ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من نهی شده ام که کسانی را که شما غیر از خدا می خوانید بپرستم!» بگو: «من از هوسهای شما پیروی نمی کنم، و گر نه گمراه شوم و از راه یافتگان نباشم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من

نهی شده ام از اینکه کسانی را که شما به جای خدا می خوانید بپرستم. بگو: من هرگز از هوس های شما پیروی نمی کنم، که در آن صورت گمراه شده ام و از ره یافتگان نیستم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من دلیل روشنی از پروردگارم دارم؛ و شما آن را تکذیب کرده اید! آنچه شما در باره آن (از نزول عذاب الهی) عجله دارید، به دست من نیست! حکم و فرمان، تنها از آن خداست! حق را از باطل جدا می

کند، و او بهترین جداکننده (حق از باطل) است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من از جانب پروردگارم دلیل آشکاری [همراه] دارم، و [لی] شما آن را دروغ پنداشتید، [و] آنچه را به شتاب خواستار آید در اختیار من

نیست. فرمان جز به دست خدا نیست، که حق را بیان می کند، و او بهترین داوران است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من بر پایه دلیل روشنی (مانند قرآن و وحی) از جانب پروردگار خود هستم و شما آن را تکذیب

کردید، آنچه (از عذاب آسمانی) که بدان شتاب می ورزید در نزد من نیست، فرمان (نافذ در عالم تکوین) جز از آن خدا نیست، که حق را بازگو می کند و جدا می سازد و او بهترین داوران و جدا کنندگان (میان حق و باطل) است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر آنچه درباره آن عجله دارید نزد من بود، (و به درخواست شما ترتیب اثر می دادم، عذاب الهی بر شما نازل می گشت؛) و کار میان من و شما پایان گرفته بود؛ ولی خداوند ظالمان را بهتر می شناسد (و

بموقع مجازات می کند.)» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اگر آنچه را با شتاب خواستار آید نزد من بود، قطعاً میان من و شما کار به انجام رسیده بود، و خدا به [حال] ستمکاران داناتر است.» _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: بگو: اگر آنچه بدان شتاب می کنید در اختیار من بود (به لحاظ تمام شدن حجت بر شما و انقضای صبر بشری من، عذاب می آوردم) و حتماً کار میان من و شما تمام شده بود، ولی خداوند به ستمکاران داناتر است (و می داند چه

کسی را هلاک کند و کی و چگونه هلاک کند) ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کلیدهای غیب، تنها نزد اوست؛ و جز او، کسی آنها را نمی داند. او آنچه را در خشکی و

دریاست می داند؛ هیچ برگی (از درختی) نمی افتد، مگر اینکه از آن آگاه است؛ و نه هیچ دانه ای در تاریکیهای زمین، و نه هیچ تر و خشکی وجود دارد، جز اینکه در کتابی آشکار [= در کتاب علم خدا] ثبت است. _____ ترجمه

استاد فولادوند: و کلیدهای غیب، تنها نزد اوست. جز او [کسی] آن را نمی داند، و آنچه در خشکی و دریاست می داند، و هیچ برگی فرو نمی افتد مگر [اینکه] آن را می داند، و هیچ دانه ای در تاریکیهای زمین، و هیچ تر و خشکی نیست مگر اینکه

در کتابی روشن [ثبت] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خزائن و گنجینه های غیب (که زیر کلمه «کن» است، و حقایق و حدود آنها) نزد اوست، کسی آنها را جز او نمی داند، و (از آنها که به صفحه وجود آمده) آنچه را در

خشکی و دریاست می داند، و هیچ برگی فرو نمی افتد جز آنکه آن را می داند و دانه ای در تاریکی های (زیر) زمین و هیچ

تر و خشکی (از میوه جات و حبوبات) فرو نمی افتد جز آنکه (در علم ازلی او و) در کتابی روشن هست

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (٦٠) ترجمه: (١)

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفِرُّونَ (٦١) ترجمه: (٢)

ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ (٦٢) ترجمه: (٣)

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنْجَانَا مِنْ هَذِهِ لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٦٣) ترجمه: (٤)

قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ (٦٤) ترجمه: (٥)

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ انظُرْ كَيْفَ نَصَّرَ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ (٦٥) ترجمه: (٦)

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ (٦٦) ترجمه: (٧)

لِّكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (٦٧) ترجمه: (٨)

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِئَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٦٨) ترجمه: (٩)

ص: ١٣٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که (روح) شما را در شب (به هنگام خواب) می گیرد؛ و از آنچه در روز کرده اید، با خبر است؛ سپس در روز شما را (از خواب) برمی انگیزد؛ و (این وضع همچنان ادامه می یابد) تا سرآمد معینی فرا رسد؛ سپس بازگشت شما به سوی اوست؛ و سپس شما را از آنچه عمل می کردید، با خبر می سازد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که شبانگاه، روح شما را [به هنگام خواب] می گیرد؛ و آنچه را در روز به دست آورده اید می داند؛ سپس شما را در آن بیدار می کند، تا هنگامی معین به سر آید؛ آنگاه بازگشت شما به سوی اوست؛ سپس شما را به آنچه انجام می داده اید آگاه خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست کسی که شبانگاه روح شما را می گیرد و آنچه را در روز به دست آوردید می داند، سپس شما را در روز برمی انگیزد تا مدتی معین (مدت عمرتان) به سر آید، سپس بازگشت شما به سوی اوست آن گاه شما را به آنچه انجام می دادید آگاه می کند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او بر بندگان خود تسلط کامل دارد؛ و مراقبانی بر شما می گمارد؛ تا زمانی که یکی از شما را مرگ فرا رسد؛ (در این موقع)، فرستادگان ما جان او را می گیرند؛ و آنها (در نگاهداری حساب عمر و اعمال بندگان)، کوتاهی نمی کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست که بر بندگانش قاهر [و غالب]

است؛ و نگهبانانی بر شما می فرستد، تا هنگامی که یکی از شما را مرگ فرا رسد، فرشتگان ما جانش بستانند، در حالی که کوتاهی نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست چیره و مسلط بر بالای سر بندگانش، و نگهبانانی بر شما می فرستد (از فرشتگان که مراقب جسم و روحتان باشند) تا آن گاه که هر یک از شما را مرگ فرا رسد فرستادگان ما (عزرائیل و یارانش) جانش را می گیرند و آنها هرگز (در انجام وظیفه) کوتاهی ندارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس (تمام بندگان) به سوی خدا، که مولای حقیقی آنهاست، بازمی گردند. بدانید که حکم و داوری، مخصوص اوست؛ و او، سریعترین حسابگران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه به سوی خداوند -مولای بحقشان- برگردانیده شوند. آگاه باشید که داوری از آن اوست، و او سریعترین حسابران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس همه آنها به سوی خداوند، مولای به حق و راستینشان، بازگردانده می شوند. آگاه باشید که (در آن روز) حکومت (تامّ بلا منازع و فرمان نافذ در صفحه وجود) از آن اوست، و او سریعترین حسابران است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «چه کسی شما را از تاریکیهای خشکی و دریا رهایی می بخشد؟ در حالی که او را با حالت تضرع (و آشکارا) و در پنهانی می خوانید؟ (و می گوید: اگر از این (خطرات و ظلمتها) ما را رهایی می بخشد، از شکر گزاران خواهیم بود.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «چه کسی شما را از تاریکیهای خشکی و دریا می رهاوند؟ در حالی که او را به زاری و در پنهانی می خوانید: که اگر ما را از این [مهلکه] برهاند، البته از سپاسگزاران خواهیم بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: چه کسی شما را از تاریکی های خشکی و دریا نجات می بخشد؟ در حالی که او را با زاری (آشکارا) و پنهانی می خوانید که اگر ما را از این مهلکه نجات داد مسلماً از سپاسگزاران خواهیم بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «خداوند شما را از اینها، و از هر مشکل و ناراحتی، نجات می دهد؛ باز هم شما برای او شریک قرار می دهید! (و راه کفر می پویید).» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «خداست که شما را از آن [تاریکیها] و از هر اندوهی می رهاوند، باز شما شرک می ورزید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: خداوند شما را از آن (مهلکه) و از هر اندوهی می رهاوند، باز هم شما شرک می ورزید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «او قادر است که از بالا یا از زیر پای شما، عذابی بر شما بفرستد؛ یا بصورت دسته های پراکنده شما را با هم بیامیزد؛ و طعم جنگ (و اختلاف) را به هر یک از شما بوسیله دیگری بچشاند.» ببین چگونه آیات گوناگون را (برای آنها) بازگو می کنیم! شاید بفهمند (و باز گردند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «او تواناست که از بالای سرتان یا از زیر پاهایتان عذابی بر شما بفرستد یا شما را گروه گروه به هم اندازد [و دچار تفرقه سازد] و عذاب بعضی از شما را به بعضی [دیگر] بچشاند.» بنگر، چگونه آیات [خود] را گوناگون بیان می کنیم باشد که آنان بفهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: او تواناست که بر شما عذابی از بالای سرتان (چون سنگ و صاعقه و سخیل فرو ریزد) یا از زیر پاهایتان (مانند زلزله و خسف) برانگیزد (یا طبقه ستمگر بالا را بر پایین تران مسلط، یا طبقه پایین را علیه طبقه بالا منفجر سازد) یا شما را گروه گروه به جان هم اندازد و عذاب برخی از شما را به برخی بچشاند. بنگر چگونه ما آیات و نشانه های گوناگون (توحید و عظمت خود) را می آوریم، شاید بفهمند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم و جمعیت تو، آن (آیات الهی) را تکذیب و انکار کردند، در حالی که حق است! (به آنها) بگو: «من مسؤول (ایمان آوردن) شما نیستم! (وظیفه من، تنها ابلاغ رسالت است، نه اجبار شما بر ایمان).»

_____ ترجمه استاد فولادوند: و قوم تو آن [=قرآن] را دروغ شمردند، در حالی که آن بر حق است. بگو: «من بر شما نگهبان نیستم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و قوم تو آن (قرآن) را با آنکه حق است تکذیب کردند بگو: من بر شما گمارده نیستم (تا اجبار کنم و متخلف را کیفر، و فرمانبر را پاداش دهم، بلکه متصدی ابلاغم)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر خبری (که خداوند به شما داده)، سرانجام قرارگاهی دارد، (و در موعد خود انجام میگیرد.) و بزودی خواهید دانست! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای هر خبری هنگام [وقوع] است، و به زودی خواهید دانست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای هر خبری (از وعده ها و وعیدهای خدا) قرارگاهی (معین از نظر زمان و مکان) است و به زودی خواهید دانست

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه کسانی را دیدی که آیات ما را استهزا می کنند، از آنها روی بگردان تا به سخن دیگری پردازند! و اگر شیطان از یاد تو ببرد، هرگز پس از یاد آمدن با این جمعیت ستمگر منشین! _____

ترجمه استاد فولادوند: و چون بینی کسانی [به قصد تخطئه] در آیات ما فرو می روند از ایشان روی برتاب، تا در سخنی غیر از آن در آیند؛ و اگر شیطان تو را [در این باره] به فراموشی انداخت، پس از توجه، [دیگر] با قوم ستمکار منشین. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون کسانی را دیدی که در آیات و نشانه های ما به هرزه گویی می پردازند (و تو به اقتضای جوّ صدر اسلام در آن مجالس شرکت داری) از آنها روی برتاب تا در سخنی دیگر وارد شوند و اگر شیطان از یادت برد، پس از یادآوری با گروه ستمکاران منشین

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۶۹) ترجمه: (۱)

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهِ أَنْ تَبَسَّلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعِدِلْ كُلُّ عِدْلٍ لَأُؤَدِّلُ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (۷۰) ترجمه: (۲)

قُلْ أَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرُدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعِيدٍ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ ائْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَأْمُرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۷۱) ترجمه: (۳)

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتِقُوا وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۷۲) ترجمه: (۴)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (۷۳) ترجمه: (۵)

ص: ۱۳۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (اگر) افراد با تقوا (برای ارشاد و اندرز با آنها بنشینند)، چیزی از حساب (و گناه) آنها بر ایشان نیست؛ ولی (این کار، باید تنها) برای یادآوری آنها باشد، شاید (بشنوند و) تقوی پیشه کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چیزی از حساب آنان [=ستمکاران] بر عهده کسانی که پروا [ای خدا] دارند، نیست. لیکن، تذکر دادن [لازم] است، باشد که [از استهزا] پرهیز کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از حساب (عمل و

کیفر) آنان بر عهده کسانی که پروا پیشه دارند چیزی نیست، و لکن یادآوری و پندی است، شاید پرهیزند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و رها کن کسانی را که آیین (فطری) خود را به بازی و سرگرمی گرفتند، و زندگی دنیا، آنها را مغرور ساخته، و با این (قرآن)، به آنها یادآوری نما، تا گرفتار (عواقب شوم) اعمال خود نشوند! (و در قیامت) جز خدا، نه یآوری دارند، و نه شفاعت کننده ای! و (چنین کسی) هر گونه عوضی بپردازد، از او پذیرفته نخواهد شد؛ آنها کسانی هستند که گرفتار اعمالی شده اند که خود انجام داده اند؛ نوشابه ای از آب سوزان برای آنهاست؛ و عذاب دردناکی بخاطر اینکه کفر می ورزیدند (و آیات الهی را انکار) می کردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی را که دین خود را به بازی و سرگرمی گرفتند و زندگی دنیا آنان را فریفته است، رها کن؛ و [مردم را] به وسیله این [قرآن] اندرز ده؛ مبدا کسی به [کیفر] آنچه کسب کرده به هلاکت افتد، در حالی که برای او در برابر خدا یاری و شفاعتگری نباشد؛ و اگر [برای رهایی خود] هر گونه فدیة ای دهد، از او پذیرفته نگردد. اینانند که به [سزای] آنچه کسب کرده اند به هلاکت افتاده اند، و به [کیفر] آنکه کفر می ورزیدند، شرابی از آب جوشان و عذابی پر درد خواهند داشت. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و رها کن کسانی را که دین خود را به بازی و سرگرمی گرفته اند و زندگی دنیا آنها را فریفته است، و به وسیله این قرآن تذکر ده که مبدا کسی (در روز واپسین) به سزای آنچه کسب کرده تسلیم هلاکت و نومید از رحمت گردد، در حالی که برای او جز خداوند سرپرست و یاور و شفاعت گری نباشد، و اگر (در مقابل گناهانش) هر عوض و فدیة ای بدهد از وی پذیرفته نشود. آنهایند که در برابر آنچه کسب کرده اند تسلیم هلاکت و نومید از رحمت شده اند آنان

را به سزای کفرشان (و کفران نعمتشان) آشامیدنی از آب جوشان و عذابی دردناک است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا غیر از خدا، چیزی را بخوانیم (و عبادت کنیم) که نه سودی به حال ما دارد، نه زیانی؛ و (به این ترتیب)، به عقب برگردیم بعد از آنکه خداوند ما را هدایت کرده است؟! همانند کسی که بر اثر وسوسه های شیطان، در روی زمین راه را گم کرده، و سرگردان مانده است؛ در حالی که یارانی هم دارد که او را به هدایت دعوت می کنند (و می گویند: به سوی ما بیا!) بگو: «تنها هدایت خداوند، هدایت است؛ و ما دستور داریم که تسلیم پروردگار عالمیان باشیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا به جای خدا چیزی را بخوانیم که نه سودی به ما می رساند

و نه زیانی؛ و آیا پس از اینکه خدا ما را هدایت کرده از عقیده خود بازگردیم؟ مانند کسی که شیطانها او را در بیابان از راه به در برده اند، و حیران [بر جای مانده] است؟ برای او یارانی است که وی را به سوی هدایت می خوانند که:» به سوی ما بیا. «بگو:» هدایت خداست که هدایت [واقعی] است، و دستور یافته ایم که تسلیم پروردگار جهانیان باشیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا جز خداوند چیزی را بخوانیم (بپرستیم) که نه سودی به ما می دهد و نه زیانی می رساند، و پس از آنکه خدا ما را هدایت نمود (به دوران جاهلیت) عقبگرد کنیم؟! همانند کسی که شیطانها (ی جنّی) او را در روی زمین سرگردان کرده اند، در حالی که او را یارانی است که به سوی هدایتش می خوانند که بیا به سوی ما (ولی او از شدت تحیر نمی پذیرد) بگو: بی تردید هدایت خدا همان هدایت (واقعی) است و ما مأموریم که تسلیم پروردگار جهانیان باشیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز به ما فرمان داده شده به) اینکه: نماز را برپا دارید! و از او بپرهیزید! و تنها اوست که به سویش محشور خواهید شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اینکه نماز برپا دارید و از او بترسید، و هم اوست که نزد وی محشور خواهید گردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نیز به ما امر شده) اینکه نماز را برپا دارید و از او پروا کنید و اوست که (در روز قیامت) به سویش گردآوری می شوید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اوست که آسمانها و زمین را بحق آفرید؛ و آن روز که (به هر چیز) می گوید: «موجود باش!» موجود می شود؛ سخن او، حق است؛ و در آن روز که در «صور» دمیده می شود، حکومت مخصوص اوست، از پنهان و آشکار با خبر است، و اوست حکیم و آگاه. _____ ترجمه استاد فولادوند: و او کسی است که آسمانها و

زمین را به حق آفرید، و هر گاه که می گوید: «باش»، بی درنگ موجود شود؛ سخنش راست است؛ و روزی که در صور دمیده شود، فرمانروایی از آن اوست؛ داننده غیب و شهود است؛ و اوست حکیم آگاه. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: و اوست که آسمانها و زمین را به حق (برای هدفی والا و عقلانی) آفریده، و روزی که می گوید: باش (و هر زمانی هر جزئی از اجزاء جهان هستی را یا تمام آن را، یا فناء و زوال آن را و یا قیام قیامت را اراده کند) بی درنگ می باشد. گفتار او حق است، و روزی که در صور دمیده شود مالکیت و حاکمیت (مطلق اشیا) از آن اوست دانای نهران و آشکار است، و اوست حکیم و آگاه

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَرَزَرَأْتَتَّخِذُ أَصْنَامًا آلِهَةً إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (٧٤) ترجمه: (١)

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ (٧٥) ترجمه: (٢)

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ (٧٦) ترجمه: (٣)

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ (٧٧) ترجمه: (٤)

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ (٧٨) ترجمه: (٥)

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٧٩) ترجمه: (٦)

وَخِإِجَهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحِبُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ وَلِمَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ (٨٠) ترجمه: (٧)

وَكَيفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨١) ترجمه: (٨)

ص: ١٣٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) هنگامی را که ابراهیم به پدرش [=عمویش] «آزر» گفت: «آیا بتهایی را معبودان خود انتخاب می کنی؟! من، تو و قوم تو را در گمراهی آشکاری می بینم.» ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که ابراهیم به پدر خود «آزر» گفت: «آیا بتان را خدایان [خود] می گیری؟ من همانا تو و قوم تو را در گمراهی آشکاری می بینم.» ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که ابراهیم به پدر خود آزر (که پدر خوانده، یا پدر زن، یا عمو و یا معلم او بود) گفت: آیا بت هایی را به عنوان معبودهایی (برای خود) اتخاذ می کنی؟! حقا که من تو و قوم تو را در گمراهی آشکاری می بینم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این چنین، ملکوت آسمانها و زمین (و حکومت مطلقه خداوند بر آنها) را به ابراهیم نشان دادیم؛ (تا به آن استدلال کند،) و اهل یقین گردد. ترجمه استاد فولادوند: و این گونه، ملکوت آسمانها و زمین را به ابراهیم نمایاندم تا از جمله یقین کنندگان باشد. ترجمه آیت الله مشکینی: و همان گونه (که به ابراهیم گمراهی پدر و قومش را می آموختیم) به ابراهیم مالکیت و ربوبیت تامه (خود) بر آسمان ها و زمین را نشان می دادیم (برای آنکه دانا و توانا در استدلال شود) و برای آنکه از باورکنندگان باشد

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که (تاریکی) شب او را پوشانید، ستاره ای مشاهده کرد، گفت: «این خدای من است؟» امّا هنگامی که غروب کرد، گفت: «غروب کنندگان را دوست ندارم!» ترجمه استاد فولادوند: پس چون شب بر او پرده افکند، ستاره ای دید؛ گفت: «این پروردگار من است.» و آنگاه چون غروب کرد، گفت: «غروب کنندگان را دوست ندارم.» ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون شب بر او پرده تاریکی

کشید ستاره ای دید، (برای احتجاج با مشرکان) گفت: این پروردگار من است. پس چون غروب کرد، گفت: من غروب کنندگان را دوست ندارم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که ماه را دید که (سینه افق را) می شکافد، گفت: «این خدای من است؟» اما هنگامی که (آن هم) غروب کرد، گفت: «اگر پروردگارم مرا راهنمایی نکند، مسلماً از گروه گمراهان خواهم بود.»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون ماه را در حال طلوع دید، گفت: «این پروردگار من است.» آنگاه چون ناپدید شد، گفت: «اگر پروردگارم مرا هدایت نکرده بود قطعاً از گروه گمراهان بودم.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون ماه را در حال طلوع و شکافنده افق دید گفت: این پروردگار من است. و چون غروب کرد، گفت: حَقّاً که اگر پروردگارم مرا هدایت نکند حتماً از گروه گمراهان خواهم بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که خورشید را دید که (سینه افق را) می شکافت، گفت: «این خدای من است؟ این (که از همه) بزرگتر است!» اما هنگامی که غروب کرد، گفت: «ای قوم من از شریک‌هایی که شما (برای خدا) می سازید، بیزارم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون خورشید را برآمده دید، گفت: «این پروردگار من است. این بزرگتر است.» و هنگامی که افول کرد، گفت: «ای قوم من، من از آنچه [برای خدا] شریک می سازید بیزارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون خورشید را در حال برآمدن و درخشان (آفاق) دید گفت: این پروردگار من است، این بزرگتر است! و چون غروب نمود، گفت: ای قوم من، قطعاً من از آنچه شریک (خداوند) قرار می دهید بیزارم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من روی خود را به سوی کسی کردم که آسمانها و زمین را آفریده؛ من در ایمان خود خالصم؛ و از مشرکان نیستم! _____ ترجمه استاد فولادوند: من از روی اخلاص، پاکدلانه روی خود را به سوی کسی گردانیدم که آسمانها و زمین را پدید آورده است؛ و من از مشرکان نیستم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین من روی (دل) خود را به سوی کسی که آسمان ها و زمین را پدید آورده متوجه نمودم در حالی که با اخلاص و حق گرایم. و من از شرک آوران نیستم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی قوم او [= ابراهیم]، با وی به گفتگو و ستیز پرداختند؛ گفت: «آیا درباره خدا با من گفتگو و ستیز می کنید؟! در حالی که خداوند، مرا با دلایل روشن هدایت کرده؛ و من از آنچه شما همتای (خدا) قرار می دهید، نمی ترسم (و به من زیانی نمی رسانند)! مگر پروردگارم چیزی را بخواهد! وسعت آگاهی پروردگارم همه چیز را در برمی گیرد؛ آیا متذکر (و بیدار) نمی شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قوش با او به ستیز پرداختند. گفت: «آیا با من در باره خدا محاجه می کنید و حال آنکه او مرا راهنمایی کرده است؟ و من از آنچه شریک او می سازید بیمی ندارم، مگر آنکه پروردگارم چیزی بخواهد. علم پروردگارم به هر چیزی احاطه یافته است. پس آیا متذکر نمی شوید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و قوم او با وی (درباره توحید) به جدال و ستیز برخاستند، گفت: آیا با من درباره خدا مجادله می کنید در حالی که او مرا (به یقین علمی و عینی) هدایت نموده؟ و من از آنچه شما شریک او می سازید نمی هراسم، جز آنکه پروردگارم (درباره من) چیزی بخواهد دانش خداوند همه چیز را فرا گرفته است، آیا متذکر نمی شوید؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چگونه من از بهت‌های شما بترسم؟! در حالی که شما از این نمی ترسید که برای خدا، همتایی قرار داده اید که هیچ گونه دلیلی درباره آن، بر شما نازل نکرده است! (راست بگویید) کدام یک از این دو دسته (بت

پرستان و خداپرستان)، شایسته تر به ایمنی (از مجازات) هستند اگر می دانید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چگونه از آنچه شریک [خدا] می گردانید بترسم، با آنکه شما خود از اینکه چیزی را شریک خدا ساخته اید که [خدا] دلیلی در باره آن بر شما نازل نکرده است نمی هراسید؟ پس اگر می دانید، کدام یک از [ما] دو دسته به ایمنی سزاوارتر است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چگونه من از آنچه شما شریک خدا کرده اید بترسم در حالی که شما از اینکه چیزی را که خدا درباره او دلیلی بر شما نازل نکرده شریک خدا نموده اید نمی هراسید؟ پس کدام یک از دو گروه (موحدان یا مشرکان) سزاوارتر به ایمنی است، اگر می دانید؟! (موحدان خود را از طرف جمادات بی سود و زیان در امن می دانند و مشرکان از جانب مالک همه سودها و زیانها)

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ (۸۲) ترجمه: (۱)

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۸۳) ترجمه: (۲)

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (۸۴) ترجمه: (۳)

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ (۸۵) ترجمه: (۴)

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ (۸۶) ترجمه: (۵)

وَمِن آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۸۷) ترجمه: (۶)

ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۸۸) ترجمه: (۷)

أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هُوَ لَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ (۸۹) ترجمه: (۸)

أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَاهُمُ اقْتَدِهْ قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرَى لِّلْعَالَمِينَ (۹۰) ترجمه: (۹)

ص: ۱۳۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، آنها که ایمان آوردند، و ایمان خود را با شرک و ستم نیالودند، ایمنی تنها از آن آنهاست؛ و آنها هدایت یافتگانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و ایمان خود را به شرک نیالوده اند، آنان راست ایمنی و ایشان راه یافتگانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که ایمان آوردند و ایمانشان را به ستمی نیامیختند (اعتقاد به مبدأ را با ثنویت یا تثلیث یا تعدد ارباب و یا عقاید قلبی را با فسق عملی مخلوط نکرده اند) آنهایند که برایشان ایمنی است، و آنها هدایت یافتگانند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها دلایل ما بود که به ابراهیم در برابر قومش دادیم! درجات هر کس را بخواهیم (و شایسته بدانیم)، بالا می بریم؛ پروردگار تو، حکیم و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن حجت ما بود که به ابراهیم در برابر قومش دادیم. درجات هر کس را که بخواهیم فرا می بریم، زیرا پروردگار تو حکیم داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن (ادله توحیدی) حجت و برهان ما بود که به ابراهیم در برابر قومش عطا کردیم. هر کس را بخواهیم درجاتی بالا می بریم، (و ابراهیم را به نبوت و امامت و خلقت بالا بردیم) حقا که پروردگار تو دارای اتقان صنع در تکوین و تشریح، و داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اسحاق و یعقوب را به او [= ابراهیم] بخشیدیم؛ و هر دو را هدایت کردیم؛ و نوح را (نیز) پیش از آن هدایت نمودیم؛ و از فرزندان او، داوود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را (هدایت کردیم)؛ این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به او اسحاق و یعقوب را بخشیدیم،

و همه را به راه راست درآوردیم، و نوح را از پیش راه نمودیم، و از نسل او داوود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را [هدایت کردیم] و این گونه، نیکوکاران را پاداش می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به او اسحاق و (نوه اش) یعقوب را بخشیدیم، هر یک را (به اصول و معارف دین) هدایت نمودیم و نوح را نیز پیش از آنها هدایت کردیم، و از اولاد او داوود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را (هدایت نمودیم) و نیکان و نیکی کنندگان را این گونه پاداش می دهیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (همچنین) زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را؛ همه از صالحان بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را که همه از شایستگان بودند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را (نیز) هدایت کردیم، همه از شایستگان بودند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اسماعیل و یسع و یونس و لوط را؛ و همه را بر جهانیان برتری دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اسماعیل و یسع و یونس و لوط، که جملگی را بر جهانیان برتری دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اسماعیل و یسع و یونس و لوط را (نیز هدایت کردیم) و همه را بر جهانیان (زمان خود) برتری دادیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از پدران و فرزندان و برادران آنها (افرادی را برتری دادیم) و برگزیدیم و به راه راست، هدایت نمودیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از پدران و فرزندان و برادرانشان برخی را [بر جهانیان برتری دادیم]، و آنان را برگزیدیم و به راه راست راهنمایی کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز برخی از پدران و فرزندان و برادران آنها را (برتری دادیم) و آنان را برگزیدیم و به راهی راست راه نمودیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این، هدایت خداست؛ که هر کس از بندگان خود را بخواهد با آن راهنمایی می کند! و اگر آنها مشرک شوند، اعمال (نیکی) که انجام داده اند، نابود می گردد (و نتیجه ای از آن نمی گیرند). _____ ترجمه استاد فولادوند: این، هدایت خداست که هر کس از بندگان را بخواهد بدان هدایت می کند. و اگر آنان شرک ورزیده بودند، قطعاً آن چه انجام می دادند از دستشان می رفت. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: این هدایت خداست که هر کس از بندگان را بخواهد بدان راهنمایی می کند. و اگر آنان (با آن مقام شامخ) شرک ورزیده بودند به یقین آنچه عمل خیر می کردند حبط و نابود می شد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که کتاب و حکم و نبوت به آنان دادیم؛ و اگر (بفرض) نسبت به آن کفر ورزند، (آیین حق زمین نمی ماند؛ زیرا) کسان دیگری را نگاهبان آن می سازیم که نسبت به آن، کافر نیستند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان کسانی بودند که کتاب و داوری و نبوت بدیشان دادیم؛ و اگر اینان [=مشرکان] بدان کفر ورزند، بی گمان، گروهی [دیگر] را بر آن گماریم که بدان کافر نباشند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: آنها کسانی هستند که بدانها کتاب (شریعت) و حکم (ولایت و داوری) و نبوت عطا کردیم، پس اگر اینان (کفار قریش) بدین امور (که اصول شرایع آسمانی است) کفر ورزند، بی تردید ما گروهی را (که در آینده تاریخ خواهند آمد، در قضاء حتمی خود) بدان برگمارده ایم که (آن را برپا دارند و) هرگز بدان کافر نباشند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که خداوند هدایتشان کرده؛ پس به هدایت آنان اقتدا کن! (و) بگو: «در برابر این (رسالت و تبلیغ)، پاداشی از شما نمی طلبم! این (رسالت)، چیزی جز یک یادآوری برای جهانیان نیست! (این

وظیفه من است)» _____ ترجمه استاد فولادوند: اینان کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده است، پس به هدایت آنان اقتدا کن. بگو: «من، از شما هیچ مزدی بر این [رسالت] نمی طلبم. این [قرآن] جز تذکری برای جهانیان نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها (طایفه انبیا) کسانی اند که خداوند آنها را هدایت نموده، پس به هدایت و راه و روش آنها اقتدا کن. (و به مردم) بگو: من بر این (ابلاغ رسالت) مزدی از شما نمی طلبم، این (قرآن) جز تذکری برای جهانیان نیست

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَيَّ بَشَرًا مِّنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ (٩١) ترجمه:

(١)

وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مِيزَانًا مِّمَّا بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِنُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (٩٢) ترجمه: (٢)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسِكُمْ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ (٩٣) ترجمه: (٣)

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءَ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ (٩٤) ترجمه: (٤)

ص: ١٣٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها خدا را درست نشناختند که گفتند: «خدا، هیچ چیز بر هیچ انسانی، نفرستاده است!» بگو: «چه کسی کتابی را که موسی آورد، نازل کرد؟! کتابی که برای مردم، نور و هدایت بود؛ اما شما) آن را بصورت پراکنده قرار می دهید؛ قسمتی را آشکار، و قسمت زیادی را پنهان می دارید؛ و مطالبی به شما تعلیم داده شده که نه شما و نه پدرانتان، از آن با خبر نبودید!» بگو: «خدا!» سپس آنها را در گفتگوهای لجاجت آمیزشان رها کن، تا بازی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که [یهودیان] گفتند: «خدا چیزی بر بشری نازل نکرده»، بزرگی خدا را چنانکه باید نشناختند. بگو: «چه کسی آن کتابی را که موسی آورده است نازل کرده؟ [همان کتابی که] برای مردم روشنایی و رهنمود است، [و] آن را به صورت طومارها درمی آورید. [آنچه را] از آن [می خواهید] آشکار و بسیاری را پنهان می کنید، در صورتی که چیزی که نه شما می دانستید و نه پدرانتان، [به وسیله آن] به شما آموخته شد.» بگو: «خدا [همه را فرستاده]؛» آنگاه بگذار تا در ژرفای [باطل] خود به بازی [سرگرم] شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خدا را آن گونه که سزاوار اوست نشناخته و توصیف نکردند هنگامی که گفتند: خداوند بر هیچ بشری چیزی نازل نکرده (نه فرشته، نه وحی، نه کتاب، نه دین). بگو: چه کسی آن کتاب را که موسی آورده نازل نموده؟ که نور است و هدایت برای مردم (و) شما آن را در کاغذها (ی متفرقه) قرار داده (بخشی از) آن را (برای مردم) آشکار می کنید و بسیاری را هم پنهان می دارید، و چیزهایی را که نه شما می دانستید و نه پدرانتان، آموخته شدید. بگو: خدا (همه را نازل کرده)، سپس آنها را رها کن تا در فروشدن به باطل های خود بازی کنند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این کتابی است که ما آن را نازل کردیم؛ کتابی است پربرکت، که آنچه را پیش از آن آمده، تصدیق می کند؛ (آن را فرستادیم تا مردم را به پادشاهای الهی، بشارت دهی،) و تا (اهل) امّ القری [= مکه] و کسانی را که گرد آن هستند، بترسانی! (یقین بدان) آنها که به آخرت ایمان دارند، به آن ایمان می آورند؛ و بر نمازهای خویش،

مراقبت می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این خجسته کتابی است که ما آن را فرو فرستادیم، [و] کتابهایی را که پیش از آن آمده تصدیق می کند. و برای اینکه [مردم] ام القری [=مکه] و کسانی را که پیرامون آنند هشدار دهی. و کسانی که به آخرت ایمان می آورند، به آن [قرآن نیز] ایمان می آورند، و آنان بر نمازهای خود مراقبت می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این کتابی است پربرکت که ما آن را نازل کردیم، تصدیق کننده چیزی است که پیشاپیش او بوده (از پیامبران و کتاب های آسمانی، و نزولش برای مصالحی است) و برای آنکه (اهل مرکز وحی) ام القری و کسانی را که در حوالی آنند (و تا آخرین نقطه مقابل مرکز در کره زمین قرار دارند، یعنی همه جهانیان را) بیم دهی. و آنان که به آخرت ایمان دارند (سابقه ایمان به آخرت را از کتاب های آسمانی گذشته و عقل سلیم دارند) به آن ایمان می آورند و آنها بر نمازشان محافظت می کنند (تذلل باطنی در عبادتشان دارند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی ستمکارتر است از کسی که دروغی به خدا بیند، یا بگوید: «بر من، وحی فرستاده شده»، در حالی که به او وحی نشده است، و کسی که بگوید: «من نیز همانند آنچه خدا نازل کرده است، نازل می کنم؟! و اگر بینی هنگامی که (این) ظالمان در شداید مرگ فرو رفته اند، و فرشتگان دستها را گشوده، به آنان می گویند: «جان خود را خارج سازید! امروز در برابر دروغهایی که به خدا بستید و نسبت به آیات او تکبر ورزیدید، مجازات خوارکننده ای خواهید دید!» (به حال آنها تأسف خواهی خورد) _____ ترجمه استاد فولادوند: و کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغ می بندد یا می گوید: «به من وحی شده»، در حالی که چیزی به او وحی نشده باشد، و آن کس که می گوید: «به زودی نظیر آنچه را خدا نازل کرده است نازل می کنم؟! و کاش ستمکاران را در گردابهای مرگ می دیدی که فرشتگان [به سوی آنان] دستهایشان را گشوده اند [و نهیب می زنند]: «جانهایتان را بیرون دهید!» امروز به [سزای] آنچه بناحق بر خدا دروغ می بستید و در برابر آیات او تکبر می کردید، به عذاب خوارکننده کیفر می یابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه کسی ظالم تر است از آن که بر خدا دروغ بندد، یا بگوید: به من وحی شده در حالی که چیزی به او وحی نشده، و کسی که بگوید: من نیز به زودی همانند آنچه خدا نازل نموده نازل می کنم! و کاش بینی هنگامی را که ستمکاران در گرداب های مرگ اند، و فرشتگان دست های خود را گشوده اند (و نهیب می زنند) که جانتان را خود از تن بیرون کنید یا جانتان را از چنگال ما برهانید! امروز (که روز ورود به عالم برزخ است) با عذاب خوارکننده کیفر می شوید به سزای آنچه درباره خدا به ناحق می گفتید و از (قبول و تسلیم در برابر) آیات و نشانه های او تکبر می ورزیدید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (روز قیامت به آنها گفته می شود:) همه شما تنها به سوی ما بازگشت نمودید، همان گونه که روز اول شما را آفریدیم! و آنچه را به شما بخشیده بودیم، پشت سر گذاردید! و شفیعانی را که شریک در شفاعت خود می پنداشتید، با شما نمی بینیم! پیوندهای شما بریده شده است؛ و تمام آنچه را تکیه گاه خود تصوّر می کردید، از شما دور و گم شده اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همان گونه که شما را نخستین بار آفریدیم [اکنون نیز] تنها به سوی ما آمده اید، و آنچه را به شما عطا کرده بودیم پشت سر خود نهاده اید، و شفیعانی را که در [کار] خودتان، شریکان [خدا] می پنداشتید با شما نمی بینیم. به یقین، پیوند میان شما بریده شده، و آنچه را که می پنداشتید از دست شما رفته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در ابتداء ورود به عالم برزخ و اول ورود به صحنه قیامت به مشرکان خطاب می شود) حقا که تنها پیش ما آمدید همان گونه که شما را در آغاز آفرینش (در دنیا) آفریده بودیم، و آنچه را که به شما عطا کرده بودیم پشت سر گذاشتید، و شفیعانتان را که آنها را شریکان در (ربوبیت ما و عبادت) خود می

پنداشتید همراه شما نمی بینیم! به یقین پیوندهای شما گسسته و آنچه را که گمان می کردید (شریکان ما هستند) از نظر شما
ناپدید شده است

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكَمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (٩٥) ترجمه: (١)

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (٩٦) ترجمه: (٢)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٩٧) ترجمه: (٣)

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ (٩٨) ترجمه: (٤)

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرَجُ مِنْهُ حَبًّا مَاتَرَاجِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَائِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَمُ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٩٩) ترجمه: (٥)

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ (١٠٠) ترجمه: (٦)

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١٠١) ترجمه: (٧)

ص: ١٤٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند، شکافنده دانه و هسته است؛ زنده را از مرده خارج می سازد، و مرده را از زنده بیرون می آورد؛ این است خدای شما! پس چگونه از حق منحرف می شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا شکافنده دانه و هسته است. زنده را از مرده، و مرده را از زنده بیرون می آورد. چنین است خدای شما؛ پس چگونه [از حق] منحرف می شوید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا خداوند شکافنده دانه و هسته است، زنده را از مرده بیرون می آورد (گیاهان را از بذرها، حیوانات را از نطفه ها، ارواح انسان ها را از کالبدها، فرزندان مؤمن را از کفار) و بیرون آورنده مرده از زنده است (حبوبات و میوه جات خشک را از گیاه سبز، اجساد مرده را از زنده، اولاد کافر را از نسل مؤمنین)، این است خداوند (توانای دانا) پس به کجا و چگونه (از حق) باز گردانده می شوید؟

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او شکافنده صبح است؛ و شب را مایه آرامش، و خورشید و ماه را وسیله حساب قرار داده است؛ این، اندازه گیری خداوند توانای دانا است! _____ ترجمه استاد فولادوند : [هموست که] شکافنده صبح است، و شب را برای آرامش و خورشید و ماه را وسیله حساب قرار داده. این اندازه گیری آن توانای دانا است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : شکافنده صبح است، و شب را مایه آرامش و خورشید و ماه را سبب حساب (های درست و منظم) قرار داده (که از چرخش زمین دور خود و خورشید، ماه و سال شمسی، و از چرخش ماه دور زمین ماه و سال قمری پدید آید) این است اندازه گیری آن توانای دانا

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او کسی است که ستارگان را برای شما قرار داد، تا در تاریکیهای خشکی و دریا، به وسیله آنها راه یابید! ما نشانه ها (ی خود) را برای کسانی که می دانند، (و اهل فکر و اندیشه اند) بیان داشتیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اوست کسی که ستارگان را برای شما قرار داده تا به وسیله آنها در

تاریکیهای خشکی و دریا راه یابید. به یقین، ما دلایل [خود] را برای گروهی که می دانند به روشنی بیان کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که برای شما ستارگان را قرار داد تا به وسیله آنها در تاریکی

های خشکی و دریا هدایت یابید. همانا ما آیات (توحید و قدرت و حکمت خود) را برای گروهی که می دانند تفصیل دادیم. _____ ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که شما را از یک نفس آفرید! و شما دو گروه هستید: بعضی پایدار (از نظر ایمان یا خلقت کامل)، و بعضی ناپایدار؛ ما آیات خود را برای کسانی که می فهمند، تشریح نمودیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و او همان کسی است که شما را از یک تن پدید آورد. پس [برای شما]

قرارگاه و محل امانتی [مقرر کرد]. بی تردید، ما آیات [خود] را برای مردمی که می فهمند به روشنی بیان کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که شما را از یک نفس (از یک انسان نخستین مخلوق از گل به طور اعجاز به نام آدم و ازدواج او با فردی دیگر مشابه او در خلقت به نام حوا و تناسل آن دو) آفرید، پس برخی از شما (در قرارگاه زندگی دنیا) مستقر است و برخی (هنوز در ودیعتگاه اصلا ب و ارحام) به ودیعت نهاده است. ما نشانه ها (ی قدرت و حکمت خود) را برای گروهی که عمیقاً می فهمند تفصیل دادیم

_____ ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که از آسمان، آبی نازل کرد، و به وسیله آن، گیاهان گوناگون رویانیدیم؛ و از آن، ساقه ها و شاخه های سبز، خارج ساختیم؛ و از آنها دانه های متراکم، و از شکوفه نخل، شکوفه هایی با رشته های باریک بیرون فرستادیم؛ و باغهایی از انواع انگور و زیتون و انار، (گاه) شبیه به یکدیگر، و (گاه) بی شباهت! هنگامی که میوه می دهد، به میوه آن و طرز رسیدنش بنگرید که در آن، نشانه هایی (از عظمت خدا) برای افراد باایمان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که از آسمان، آبی فرود آورد؛ پس به وسیله آن از هر گونه

گیاه برآوردیم، و از آن [گیاه] جوانه سبزی خارج ساختیم که از آن، دانه های متراکمی برمی آوریم، و از شکوفه درخت خرما خوشه هایی است نزدیک به هم. و [نیز] باغهایی از انگور و زیتون و انار -همانند و غیر همانند- خارج نمودیم. به میوه آن چون ثمر دهد و به [طرز] رسیدنش بنگرید. قطعاً در اینها برای مردمی که ایمان می آورند نشانه هاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو

فرستاد، پس به وسیله آن گیاه همه چیز را (روییدنی همه بذرها را از زیر خاک) بیرون آوردیم، آن گاه از آن جوانه و ساقه ای سرسبز درآوردیم که از آن دانه های متراکم و روی هم چیده (حبوبات) را بیرون می آوریم، و از درخت خرما از شکوفه آن خوشه هایی است نزدیک به هم و نیز باغ هایی از درختان انگور و (همچنین درختان) زیتون و انار شبیه به هم و بی شباهت به هم را (بیرون می آوریم)، هنگامی که میوه می دهد به میوه و طرز رسیدن آن بنگرید به یقین در آنها نشانه هایی (از توحید و قدرت و حکمت او) است برای گروهی که ایمان می آورند

_____ ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان برای خدا همتایانی از جنّ قرار دادند، در حالی که خداوند همه آنها را آفریده است؛ و برای خدا، به دروغ و از روی جهل، پسران و دخترانی ساختند؛ منزّه است خدا، و برتر است از آنچه توصیف می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای خدا شریکانی از جن قرار دادند، با اینکه خدا آنها را خلق کرده

است. و برای او، بی هیچ دانشی، پسران و دخترانی تراشیدند. او پاک و برتر است از آنچه وصف می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مشرکان) برای خدا شریکانی از جن قرار دادند در حالی که آنها را خدا آفریده (و مخلوق ممکن نیست شریک ربوبیت خالق باشد) و برای او به جهل و نادانی پسران و دخترانی تراشیدند! منزّه است خدا و برتری دارد از آنچه آنان توصیف می کنند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او پدید آورنده آسمانها و زمین است؛ چگونه ممکن است فرزندی داشته باشد؟! حال آنکه همسری نداشته، و همه چیز را آفریده؛ و او به همه چیز داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند : پدیدآورنده آسمانها و زمین است. چگونه او را فرزندی باشد، در صورتی که برای او همسری نبوده، و هر چیزی را آفریده، و اوست که به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پدیدآورنده بی سابقه و بی الگوی آسمان ها و زمین است، چگونه و از کجا او را فرزندی باشد در حالی که او را همسری نبوده! و همه چیز را او آفریده و او به همه چیز داناست

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (۱۰۲) ترجمه: (۱)

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (۱۰۳) ترجمه: (۲)

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ (۱۰۴) ترجمه: (۳)

وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۴)

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ (۱۰۶) ترجمه: (۵)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (۱۰۷) ترجمه: (۶)

وَلَمَّا تَسَاءَلُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْأَلُونَ اللَّهَ عِدْوًا بَغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۰۸) ترجمه: (۷)

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ آيَةٌ لِيُؤْمِنُوا بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۰۹) ترجمه: (۸)

وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوْلَٰئِكَ نَدْرَهُمْ فِي طُعْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۱۰) ترجمه: (۹)

ص: ۱۴۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری، این است پروردگار شما! هیچ معبودی جز او نیست؛ آفریدگار همه چیز است؛ او را پرستید و او نگهبان و مدبّر همه موجودات است. _____ ترجمه استاد فولادوند: این است خدا، پروردگار شما: هیچ معبودی جز او نیست، آفریننده هر چیزی است. پس او را پرستید، و او بر هر چیزی نگهبان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این است خدایی که پروردگار شماست، جز او معبودی نیست، آفریننده

همه چیز است، پس تنها او را پرستید، و او نگهبان و مدبّر و متولّی نظام هر چیز است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چشمها او را نمی بینند؛ ولی او همه چشمها را می بیند؛ و او بخشنده (انواع نعمتها، و با خبر از دقایق موجودات)، و آگاه (از همه) چیز است. _____ ترجمه استاد فولادوند: چشمها او را در نمی یابند و اوست که دیدگان را درمی یابد، و او لطیف آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دیدگان و بینایی آنها او را در نمی یابند و او دیدگان و بینایی ها را درمی یابد، و او باریک بین و آگاه است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دلایل روشن از طرف پروردگارتان برای شما آمد؛ کسی که (به وسیله آن، حق را) ببیند، به سود خود اوست؛ و کسی که از دیدن آن چشم بپوشد، به زیان خودش می باشد؛ و من نگاهبان شما نیستم (و شما را بر قبول ایمان مجبور نمی کنم) _____ ترجمه استاد فولادوند: به راستی رهنمودهایی از جانب پروردگارتان برای شما آمده است. پس هر که به دیده بصیرت بنگرد به سود خود او، و هر کس از سر بصیرت ننگرد به زیان خود اوست، و

من بر شما نگهبان نیستم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به راستی برای شما از جانب پروردگارتان
بینش‌هایی آمده (قرآن و سخنان وحی) پس هر که بینا گردد به سود خود اوست و هر که نابینا شود به زیان خود اوست و من
بر شما نگهبان نیستم، (محافظ تکوینی شما از انحرافات نیستم، بلکه فقط ابلاغ‌کننده و بیم‌دهنده‌ام)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینچنین آیات (خود) را تشریح می‌کنیم؛ بگذار آنها بگویند: «تو درس خوانده‌ای (و
آنها را از دیگری آموخته‌ای)»! می‌خواهیم آن را برای کسانی که آماده درک حقایقند، روشن‌سازیم.
_____ ترجمه استاد فولادوند: و این گونه آیات [خود] را گوناگون بیان می‌کنیم، تا مبدا بگویند تو
درس خوانده‌ای، و تا اینکه آن را برای گروهی که می‌دانند روشن‌سازیم. _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: و این چنین ما آیات و نشانه‌ها را گوناگون می‌آوریم (برای اهدافی والا و برتر) و تا (کوردلان) بگویند: تو (در نزد
اهل کتاب) درس خواندی، و تا آنکه آن را برای گروهی که دانش دارند بیان کنیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آنچه که از سوی پروردگارت بر تو وحی شده، پیروی کن! هیچ معبودی جز او نیست!
و از مشرکان، روی بگردان! _____ ترجمه استاد فولادوند: از آنچه از پروردگارت به تو وحی شده پیروی
کن. هیچ معبودی جز او نیست، و از مشرکان روی بگردان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از آنچه از

جانب پروردگارت به سوی تو وحی شده پیروی کن جز او هیچ معبودی نیست، و از مشرکان روی برتاب
۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر خدا می‌خواست، (همه به اجبار ایمان می‌آوردند)، و هیچ یک مشرک نمی‌شدند؛ و
ما تو را مسؤول (اعمال) آنها قرار نداده‌ایم؛ و وظیفه نداری آنها را (به ایمان) مجبور سازی! _____ ترجمه
استاد فولادوند: و اگر خدا می‌خواست آنان شرک نمی‌آوردند، و ما تو را بر ایشان نگهبان نکرده‌ایم، و تو وکیل آنان
نیستی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خداوند می‌خواست (به قهر و اجبار) آنها شرک نمی
آوردند (لکن سنت خدا در ایمان و عمل، دادن اختیار به بنده است) و تو را نگهبان و محافظ (تکوینی) آنها نکردیم و تو بر
آنها گمارده نیستی (تا آنان را اجباراً به ایمان واداری)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به معبود) کسانی که غیر خدا را می‌خوانند دشنام ندهید، مبدا آنها (نیز) از روی (ظلم و)
جهل، خدا را دشنام دهند! اینچنین برای هر امتی عملشان را زینت دادیم سپس بازگشت همه آنان به سوی پروردگارشان
است؛ و آنها را از آنچه عمل می‌کردند، آگاه می‌سازد (و پاداش و کیفر می‌دهد). _____ ترجمه استاد
فولادوند: و آنهایی را که جز خدا می‌خوانند دشنام مدهید که آنان از روی دشمنی [و] به نادانی، خدا را دشنام خواهند داد.
این گونه برای هر امتی کردارشان را آراستیم. آنگاه بازگشت آنان به سوی پروردگارشان خواهد بود، و ایشان را از آنچه
انجام می‌دادند آگاه خواهد ساخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را که کفار به جای خدا می
خوانند (مانند بت‌ها و اجنه) دشنام ندهید که آنها نیز از روی عداوت و نادانی به خدا دشنام دهند. این گونه ما برای هر
گروهی کردارشان را آراستیم، سپس بازگشت آنها به سوی پروردگارشان است، پس آنها را از آنچه (در دنیا) انجام می‌داده
اند آگاه خواهد نمود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با نهایت اصرار، به خدا سوگند یاد کردند که اگر نشانه‌ای [= معجزه‌ای] برای آنان
بیاید، حتماً به آن ایمان می‌آورند؛ بگو: «معجزات فقط از سوی خداست (و در اختیار من نیست که به میل شما معجزه‌ای
بیاورم)؛ و شما از کجا می‌دانید که هر گاه معجزه‌ای بیاید (ایمان می‌آورند؟ خیر)، ایمان نمی‌آورند!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و با سخت‌ترین سوگندهایشان، به خدا سوگند خوردند که اگر معجزه‌ای

برای آنان بیاید، حتماً بدان می گروند. بگو: «معجزات، تنها در اختیار خداست.» و شما چه می دانید که اگر [معجزه هم] بیاید باز ایمان نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سخت ترین سوگندهای خود به خداوند سوگند خوردند که اگر نشانه و معجزه ای (از نشانه هایی که می گویند مانند نزول فرشته، شتر صالح، عصای موسی و مائده عیسی) بر آنها بیاید بی تردید بدان ایمان می آورند، بگو: جز این نیست که معجزات در اختیار خداست (معجزه برهان دعوی نبوت است و انتخاب دلیل بر عهده مدعی است) و شما چه می دانید؟ که اگر آن نیز بیاید ایمان نخواهند آورد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما دلها و چشمهای آنها را واژگونه می سازیم؛ (آری آنها ایمان نمی آورند) همان گونه که در آغاز، به آن ایمان نیاوردند! و آنان را در حال طغیان و سرکشی، به خود وامی گذاریم تا سرگردان شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دلها و دیدگانشان را برمی گردانیم [در نتیجه به آیات ما ایمان نمی آورند] چنانکه نخستین بار به آن ایمان نیاوردند. و آنان را رها می کنیم تا در طغیانشان سرگردان بمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دلها و چشم های آنان را (به کیفر سابقه عصیانشان از پذیرش آن) برمی گردانیم، همان گونه که نخستین بار بدان ایمان نیاوردند، و آنها را در طغیان و نافرمانی شان رها می کنیم که سرگردان باشند

وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قَبْلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ
(۱۱۱) ترجمه: (۱)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عِزْدًا شَيَاطِينَ الْبِإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ
فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ (۱۱۲) ترجمه: (۲)

وَلِتَضَعِيَ إِلَيْهِ أَفئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۳)

أَفَعَيَّرَ اللَّهُ أَبْنَعِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُتَمَتِّينَ (۱۱۴) ترجمه: (۴)

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۱۱۵) ترجمه: (۵)

وَإِنْ تُطِغْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (۱۱۶) ترجمه: (۶)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۱۱۷) ترجمه: (۷)

فَكُلُّوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ (۱۱۸) ترجمه: (۸)

ص: ۱۴۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و حتی) اگر فرشتگان را بر آنها نازل می کردیم، و مردگان با آنان سخن می گفتند، و همه چیز را در برابر آنها جمع می نمودیم، هرگز ایمان نمی آوردند؛ مگر آنکه خدا بخواهد! ولی بیشتر آنها نمی دانند! ترجمه استاد فولادوند: و اگر ما فرشتگان را به سوی آنان می فرستادیم و اگر مردگان با آنان به سخن می آمدند، و هر چیزی را دسته دسته در برابر آنان گرد می آوردیم، باز هم ایمان نمی آوردند -جز اینکه خدا بخواهد- ولی بیشترشان نادانی می کنند. ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر ما فرشتگان را به سوی آنها فرو می فرستادیم و مردگان با آنها سخن می گفتند و بر آنها همه چیز (از خواسته هایشان) را گروه گروه در مقابلشان گرد می آوردیم، باز هم ایمان نمی آوردند، مگر آنکه خدا (به اراده حتمی و قهر و جبر) بخواهد، و لکن بیشتر آنان (با این روحیه عناد خود) نادانی می کنند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینچنین در برابر هر پیامبری، دشمنی از شیاطین انس و جن قرار دادیم؛ آنها بطور سری (و درگوشی) سخنان فریبنده و بی اساس (برای اغفال مردم) به یکدیگر می گفتند؛ و اگر پروردگارت می خواست، چنین نمی کردند؛ (و می توانست جلو آنها را بگیرد؛ ولی اجبار سودی ندارد). بنابراین این، آنها و تهمت‌هایشان را به حال خود واگذار! ترجمه استاد فولادوند: و بدین گونه برای هر پیامبری دشمنی از شیطانهای انس و جن برگماشتیم. بعضی از آنها به بعضی، برای فریب [یکدیگر]، سخنان آراسته القا می کنند؛ و اگر پروردگار تو می خواست چنین نمی کردند. پس آنان را با آنچه به دروغ می سازند واگذار. ترجمه آیت الله مشکینی: و بدین گونه (به

مانند تو) برای هر پیامبری دشمنانی از شیطانهای انس و جن (به وسیله خلق غرائز مختلف شهوت در وجودشان) قرار دادیم که برخی از آنها به برخی دیگر سخنان باطل آراسته و فریبنده را (بر ضد آن پیامبر) پیام سری می دادند تا (دیگران را) بفریبند و اگر خدا (به اراده تکوینی) می خواست چنین نمی کردند، پس آنها و افتراشان را رها کن (تا آن گاه که مأمور به نبرد شوی)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نتیجه (وسوسه های شیطان و تبلیغات شیطان صفتان) این خواهد شد که دل‌های منکران قیامت، به آنها متمایل گردد؛ و به آن راضی شوند؛ و هر گناهی که بخواهند، انجام دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [چنین مقرر شده است] تا دل‌های کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند به آن [سخن باطل] بگراید و آن را بپسندد، و تا اینکه آنچه را باید به دست بیاورند، به دست آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (تبادل سخن میان شیطان‌های انس و جن را به عنوان آزمایش آزاد گذاشتیم) تا دل‌های کسانی که به روز واپسین ایمان ندارند بدان میل کند و آن را بپسندند و برای آنکه هر گناهی را که بخواهند مرتکب شوند، مرتکب شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (با این حال)، آیا غیر خدا را به داوری طلبیم؟! در حالی که اوست که این کتاب آسمانی را، که همه چیز در آن آمده، به سوی شما فرستاده است؛ و کسانی که به آنها کتاب آسمانی داده ایم می دانند این کتاب، بحق از طرف پروردگارت نازل شده؛ بنابراین این از تردیدکنندگان مباش! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، آیا داوری جز خدا جوییم؟ با اینکه اوست که این کتاب را به تفصیل به سوی شما نازل کرده است. و کسانی که کتاب [آسمانی] بدیشان داده ایم می دانند که آن از جانب پروردگارت به حق فرو فرستاده شده است. پس تو از تردیدکنندگان مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (بگو به کفار) آیا غیر از خدا داوری بطلبیم در حالی که اوست که به سوی شما (جامعه بشری) این کتاب را که (در آن معارف دینی و راه تمیز حق و باطل) تفصیل داده شده، نازل کرده است و کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) داده ایم می دانند که این کتاب از جانب پروردگارت به حق و درستی (و هدفی والا و عقلانی) نازل شده، پس هرگز از تردیدکنندگان مباش

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کلام پروردگارت، با صدق و عدل، به حدّ تمام رسید؛ هیچ کس نمی تواند کلمات او را دگرگون سازد؛ و او شنونده داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و سخن پروردگارت به راستی و داد، سرانجام گرفته است؛ و هیچ تغییردهنده ای برای کلمات او نیست؛ و او شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سخن پروردگارت (دعوت او به توحید، و آخرین کتاب و شریعت) از نظر راستی (در محتوی) و عدل (در مراحل تشریح) کامل شد، هرگز سخنان (کتاب و شریعت) او را تبدیل کننده ای نخواهد بود، و اوست که شنوا و داناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر از بیشتر کسانی که در روی زمین هستند اطاعت کنی، تو را از راه خدا گمراه می کنند؛ (زیرا) آنها تنها از گمان پیروی می نمایند، و تخمین و حدس (واهی) می زنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از بیشتر کسانی که در [این سرزمین] می باشند پیروی کنی، تو را از راه خدا گمراه می کنند. آنان جز از گمان [خود] پیروی نمی کنند و جز به حدس و تخمین نمی پردازند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر از بیشتر مردم روی زمین (در امور دینی) پیروی کنی تو را از راه خدا گمراه می کنند آنها جز از ظن و گمان پیروی نمی کنند و جز این نیستند که به تخمین می پردازند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارت به کسانی که از راه او گمراه گشته اند، آگاهتر است؛ و همچنین از کسانی که هدایت یافته اند. _____ ترجمه استاد فولادوند: باری، پروردگارت تو به [حال] کسی که از راه او منحرف می شود داناتر است، و او به [حال] راه یافتگان [نیز] داناتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

حقاً که پروردگارت خود به (حال) کسی که از راه او گمراه می شود داناتر است و او به (حال) هدایت یافتگان نیز داناتر است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از (گوشت) آنچه نام خدا (هنگام سر بریدن) بر آن گفته شده، بخورید (و غیر از آن نخورید) اگر به آیات او ایمان دارید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، اگر به آیات او ایمان دارید از آنچه نام خدا [به هنگام ذبح] بر آن برده شده است بخورید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از آنچه بر آن (در وقت سر بریدن) نام خدا برده شده بخورید (نه از ذبیحه مشرکان که نام بت ها را بر آن برده اند)، اگر به آیات او ایمان دارید

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ (۱۱۹) ترجمه: (۱)

وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ (۱۲۰) ترجمه: (۲)

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِشْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَيْكَ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ
(۱۲۱) ترجمه: (۳)

أَوْ مِنْ كَدَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۴)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَوْمٍ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (۱۲۳) ترجمه: (۵)

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سِيبَةَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ
اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ (۱۲۴) ترجمه: (۶)

ص: ۱۴۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا از چیزها [= گوشتها]ئی که نام خدا بر آنها برده شده نمی خورید؟! در حالی که (خداوند) آنچه را بر شما حرام بوده، بیان کرده است! مگر اینکه ناچار باشید؛ (که در این صورت، خوردن از گوشت آن حیوانات جایز است.) و بسیاری از مردم، به خاطر هوی و هوس و بی دانشی، (دیگران را) گمراه می سازند؛ و پروردگارت، تجاوزکاران را بهتر می شناسد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما را چه شده است که از آنچه نام خدا بر آن برده شده است نمی خورید؟ با اینکه [خدا] آنچه را بر شما حرام کرده -جز آنچه بدان ناچار شده اید- برای شما به تفصیل بیان نموده است. و به راستی، بسیاری [از مردم، دیگران را] از روی نادانی، با هوسهای خود گمراه می کنند. آری، پروردگار تو به [حال] تجاوزکاران داناتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما را چه شده که از آنچه نام خدا بر آن برده شده نمی خورید در حالی که آنچه را بر شما حرام نموده- مگر چیزی که به (خوردن) آن مضطر شوید- برای شما به تفصیل بیان کرده است؟! و بی تردید بسیاری (از مردم) با هواهای (نفسانی) خود از روی نادانی (دیگران را) گمراه می کنند (می گویند: چطور اگر شما بکشید حلال است و اگر خدا بکشد حرام است؟!) مسلما پروردگار تو به (حال) تجاوزکاران (از حق) داناتر است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گناهان آشکار و پنهان را رها کنید! زیرا کسانی که گناه می کنند، بزودی در برابر آنچه مرتکب می شدند، مجازات خواهند شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و گناه آشکار و پنهان را رها کنید، زیرا کسانی که مرتکب گناه می شوند، به زودی در برابر آنچه به دست می آوردند کیفر خواهند یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گناه آشکار و پنهان (گناه بدنی و قلبی یا علنی و خلوتی) را ترک کنید، مسلما کسانی که گناه کسب می کنند به زودی در برابر آنچه مرتکب می شوند کیفر خواهند دید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از آنچه نام خدا بر آن برده نشده، نخورید! این کار گناه است؛ و شیاطین به دوستان خود مطالبی مخفیانه القا می کنند، تا با شما به مجادله برخیزند؛ اگر از آنها اطاعت کنید، شما هم مشرک خواهید بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : و از آنچه نام خدا بر آن برده نشده است مخورید، چرا که آن قطعاً نافرمانی است. و در حقیقت، شیطانها به دوستان خود وسوسه می کنند تا با شما ستیزه نمایند. و اگر اطاعتشان کنید قطعاً شما هم مشرکید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از آنچه (در وقت سر بردن) نام خدا بر آن برده نشده (و میته شده) نخورید که البته خوردن آن فسق است. و مسلماً شیطان ها به یاوران و دوستان خود سزا القا می کنند (که میته که کشته خداست از کشته شما بهتر است) تا با شما جدال و ستیزه کنند، و اگر از آنها اطاعت کنید شما هم (حقیقتاً یا حکماً) مشرکید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا کسی که مرده بود، سپس او را زنده کردیم، و نوری برایش قرار دادیم که با آن در میان مردم راه برود، همانند کسی است که در ظلمتها باشد و از آن خارج نگردد؟! این گونه برای کافران، اعمال (زشتی) که انجام می دادند، تزیین شده (و زیبا جلوه کرده) است. _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا کسی که مرده [دل] بود و زنده اش گردانیدیم و برای او نوری پدید آوردیم تا در پرتو آن، در میان مردم راه برود، چون کسی است که گویی گرفتار در تاریکیهاست و از آن بیرون آمدنی نیست؟ این گونه برای کافران آنچه انجام می دادند زینت داده شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آیا کسی که مرده بود (به مرگ کفر و بی ایمانی) پس ما او را (به وسیله هدایت به دین) زنده کردیم و برای او نوری (از ایمانش) قرار دادیم که با آن در میان مردم راه می رود (زندگی می کند) همانند کسی است که به مثل در تاریکی ها (ی انحراف اعتقادی و عملی) است و از آن بیرون شدنی نیست؟! این گونه برای کافران آنچه به جا می آورند آراسته جلوه داده شده است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (نیز) این گونه در هر شهر و آبادی، بزرگان گنهکاری قرار دادیم؛ (افرادی که همه گونه قدرت در اختیارشان گذاردیم؛ اما آنها سوء استفاده کرده، و راه خطا پیش گرفتند) و سرانجام کارشان این شد که به مکر (و فریب مردم) پرداختند؛ ولی تنها خودشان را فریب می دهند و نمی فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و بدین گونه، در هر شهری گناهکاران بزرگش را می گماریم تا در آن به نیرنگ پردازند، و [الی] آنان جز به خودشان نیرنگ نمی زنند و درک نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بدین گونه (که در مکه است) ما در هر مجتمعی (به سزای غورشان در کفر و فجور) سران مردم گنهکارشان را چنان کردیم که مکر و فریب کنند (و مردم را از دعوت انبیاء بازدارند)، ولی مکر و نیرنگ نمی زنند جز به خودشان و درک نمی کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که آیه ای برای آنها بیاید، می گویند: «ما هرگز ایمان نمی آوریم، مگر اینکه همانند چیزی که به پیامبران خدا داده شده، به ما هم داده شود!» خداوند آگاهتر است که رسالت خویش را کجا قرار دهد! بزودی کسانی که مرتکب گناه شدند، (و مردم را از راه حق منحرف ساختند)، در مقابل مکر (و فریب و نیرنگی) که می کردند، گرفتار حقارت در پیشگاه خدا، و عذاب شدید خواهند شد. _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون آیتی برایشان بیاید، می گویند: «هرگز ایمان نمی آوریم تا اینکه نظیر آنچه به فرستادگان خدا داده شده است به ما [نیز] داده شود.» خدا بهتر می داند رسالتش را کجا قرار دهد. به زودی، کسانی را که مرتکب گناه شدند، به [سزای] آنکه نیرنگ می کردند، در پیشگاه خدا خواری و شکنجه ای سخت خواهد رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون آیه و معجزه ای بر آنها (کفار قریش) بیاید می گویند: ما هرگز ایمان نمی آوریم تا به ما نیز آنچه به فرستادگان خدا داده شده (از نبوت و کتاب و معجزه) داده شود خداوند داناتر است که رسالت خود را در کجا قرار دهد به زودی کسانی را که

گناه کرده اند ذلّت و خواری در نزد خدا، و عذابی سخت به سزای مکرری که انجام می دادند خواهد رسید

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۲۵) ترجمه: (۱)

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (۱۲۶) ترجمه: (۲)

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۷) ترجمه: (۳)

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْرَهْتُمْ مَنْ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۱۲۸) ترجمه: (۴)

وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۱۲۹) ترجمه: (۵)

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّبْنَاهُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ (۱۳۰) ترجمه: (۶)

ذَلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ (۱۳۱) ترجمه: (۷)

ص: ۱۴۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کس را که خدا بخواهد هدایت کند، سینه اش را برای (پذیرش) اسلام، گشاده می سازد؛ و آن کس را که بخاطر اعمال خلافش بخواهد گمراه سازد، سینه اش را آنچنان تنگ می کند که گویا می خواهد به آسمان بالا برود؛ این گونه خداوند پلیدی را بر افرادی که ایمان نمی آورند قرار می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کسی را که خدا بخواهد هدایت نماید، دلش را به پذیرش اسلام می گشاید؛ و هر که را بخواهد گمراه کند، دلش را سخت تنگ می گرداند؛ چنانکه گویی به زحمت در آسمان بالا می رود. این گونه، خدا پلیدی را بر کسانی که ایمان نمی آورند قرار می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کسی که خدا بخواهد او را (به) خاطر سوابق نیکش) هدایت نماید سینه او را برای (پذیرش) اسلام می گشاید، و کسی را که بخواهد در گمراهی رها سازد سینه اش را به شدت گرفته و تنگ می کند که گویی به زحمت در آسمان رو به بالا می رود. این گونه خداوند پلیدی را بر کسانی قرار می دهد که ایمان نمی آورند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این راه مستقیم (و سنت جاویدان) پروردگار توست؛ ما آیات خود را برای کسانی که پند می گیرند، بیان کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و راه راست پروردگارت همین است. ما آیات [خود] را برای گروهی که پند می گیرند، به روشنی بیان نموده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این (قرآن و دین) راه راست پروردگار توست. حقاً که ما آیات (توحید خود و حقانیت دین) را برای گروهی که متذکر می شوند تفصیل دادیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای آنها (در بهشت) خانه امن و امان نزد پروردگارشان خواهد بود؛ و او، ولی و یاور

آنهاست بخاطر اعمال (نیکی) که انجام می دادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: برای آنان، نزد پروردگارشان سرای عافیت است، و به [پاداش] آنچه انجام می دادند، او یارشان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای آنها در نزد پروردگارشان دار السلام است (خانه سلامت از هر گزند و نقص و خانه ای که تحیت آنها در آنجا سلام است) و او دوست و یاور آنهاست به پاداش آنچه (در دنیا) می کردند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که (خدا) همه آنها را جمع و محشور میسازد، (می گوید): ای جمعیت شیاطین و جن! شما افراد زیادی از انسانها را گمراه ساختید! دوستان و پیروان آنها از میان انسانها می گویند: «پروردگارا! هر یک از ما دو گروه [= پیشوایان و پیروان گمراه] از دیگری استفاده کردیم؛ (ما به لذات هوس آلود و زودگذر رسیدیم؛ و آنها بر ما حکومت کردند؛) و به اجلی که برای ما مقرر داشته بودی رسیدیم.» (خداوند) می گوید: «آتش جایگاه شماست؛ جاودانه در آن خواهید ماند، مگر آنچه خدا بخواهد» پروردگار تو حکیم و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] روزی را که همه آنان را گرد می آورد [و می فرماید]: «ای گروه جنیان، از آدمیان [پیروان] فراوان یافتید.» و هواخواهان آنها از [نوع] انسان می گویند: «پروردگارا، برخی از ما از برخی دیگر بهره برداری کرد، و به پایانی که برای ما معین کردی رسیدیم.» [خدا] می فرماید: «جایگاه شما آتش است؛ در آن ماندگار خواهید بود، مگر آنچه را خدا بخواهد [که خود تخفیف دهد]؛ آری، پروردگار تو حکیم داناست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که (خداوند) همه آنان (انسان ها و شیاطین) را گرد می آورد (و می گوید) ای گروه شیاطین، از انسان ها فراوان بهره بردید (بسیاری از آنها را پیرو خود نمودید)، و دوستان آنها از انسان ها گویند: پروردگارا، ما دو طایفه برخی از برخی استفاده بردیم (آنها لذت اغواء انبوه انسان ها را بردند و ما لذت هوسرانی به راهنمایی آنها را) و به آن مدت (از عمر و آن حدّ از شقاوت) که برای ما تعیین کرده بودی رسیدیم. (خداوند) می گوید: آتش جایگاه شماست که جاودانه در آن باشید مگر آنکه خدا بخواهد (که خلود نباشد لکن اراده نخواهد کرد) همانا پروردگار تو با حکمت و داناست (می داند که را عذاب کند و چقدر عذاب کند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این گونه بعضی از ستمگران را به بعضی دیگر وامی گذاریم به سبب اعمالی که انجام می دادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و این گونه برخی از ستمکاران را به [کیفر] آنچه به دست می آوردند، سرپرست برخی دیگر می گردانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این چنین برخی از ستمکاران را بر برخی سلطه و ولایت می دهیم، به کیفر آنچه (از گناهان) به دست می آوردند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن روز به آنها می گوید): ای گروه جنّ و انس! آیا رسولانی از شما به سوی شما نیامدند که آیات مرا برایتان بازگو می کردند، و شما را از ملاقات چنین روزی بیم می دادند؟! آنها می گویند: «بر ضدّ خودمان گواهی می دهیم؛ (آری، ما بد کردیم).» و زندگی (پر زرق و برق) دنیا آنها را فریب داد؛ و به زیان خود گواهی می دهند که کافر بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای گروه جن و انس، آیا از میان شما فرستادگانی برای شما نیامدند که آیات مرا بر شما بخوانند و از دیدار این روزتان به شما هشدار دهند؟ گفتند: «ما به زیان خود گواهی دهیم.» [که آری، آمدند] و زندگی دنیا فریبشان داد، و بر ضدّ خود گواهی دادند که آنان کافر بوده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در روز قیامت از جانب خدا خطاب شود که) ای گروه جن و انس، آیا برای شما فرستادگانی از خودتان نیامدند که آیات مرا بر شما بازگو می کردند و شما را از دیدار امروزتان بیم می دادند؟ گویند: ما به زیان خود گواهی می دهیم (آری فرستادگان آمدند و بیم دادند). و زندگی دنیا آنها را فریفت، و (از این رو) به

زیان خود گواهی دهند که کافر بودند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که پروردگارت هیچ گاه (مردم) شهرها و آبادیها را بخاطر ستمهایشان در حال غفلت و بی خبری هلاک نمی کند. (بلکه قبلاً رسولانی برای آنها می فرستد). _____

ترجمه استاد فولادوند: این [اتمام حجت] بدان سبب است که پروردگار تو هیچ گاه شهرها را به ستم نابوده نکرده، در حالی که مردم آن غافل باشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (ارسال پیامبران) برای این است که پروردگارت هرگز هلاک کننده (مردم) شهرها و روستاها به ستم نبوده در حالی که اهلشان غافل باشند

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ (۱۳۲) ترجمه: (۱)

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخِرِينَ (۱۳۳) ترجمه: (۲)

إِنَّ مَا تُوَعَدُونَ لَأَتٍ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (۱۳۴) ترجمه: (۳)

قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (۱۳۵) ترجمه: (۴)

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۱۳۶) ترجمه: (۵)

وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ شُرَكَائِهِمْ لِئِزِيدُوهُمْ وَلَيْلَسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ (۱۳۷) ترجمه: (۶)

ص: ۱۴۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای هر یک (از این دو دسته)، درجات (و مراتبی) است از آنچه عمل کردند؛ و پروردگارت از اعمالی که انجام می دهند، غافل نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای هر یک [از این دو گروه]، از آنچه انجام داده اند، [در جزا] مراتبی خواهد بود، و پروردگارت از آنچه می کنند غافل نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای هر یک (از انس و جن و مؤمن و کافر و صالح و فاجر) مراتب و درجاتی است از آنچه عمل کرده اند (مراتبی از حیث خود عمل و کمال نفس و منازل آخرت)، و پروردگار تو از آنچه عمل می کنند غافل نیست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارت بی نیاز و مهربان است؛ (پس به کسی ستم نمی کند؛ بلکه همه، نتیجه اعمال خود را می گیرند؛) اگر بخواهد، همه شما را می برد؛ سپس هر کس را بخواهد جانشین شما می سازد؛ همان طور که شما را از نسل اقوام دیگری به وجود آورد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگار تو بی نیاز و رحمتگر است. اگر بخواهد شما را می برد، و پس از شما، هر که را بخواهد جانشین [شما] می کند؛ همچنانکه شما را از نسل گروهی دیگر پدید آورده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پروردگار تو بی نیاز و صاحب رحمت است، اگر بخواهد شما را از بین می برد و پس از شما آنچه را بخواهد (انسان یا غیر آن) جانشین شما می کند همان گونه که شما را از نسل گروه دیگری پدید آورد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه به شما وعده داده می شود، یقیناً می آید؛ و شما نمی توانید (خدا را) ناتوان سازید (و از عدالت و کيفر او فرار کنید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً آنچه به شما وعده داده می شود آمدنی است، و شما درمانده کننده گان [خدا] نیستید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین آنچه وعده داده می شوید (از برزخ و قیامت و بهشت و دوزخ) آمدنی است، و هرگز شما عاجزکننده خدا نیستید (قدرت مقابله یا فرار از او را ندارید)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای قوم من! هر کار در قدرت دارید بکنید! من (هم به وظیفه خود) عمل می کنم؛ اما بزودی خواهید دانست چه کسی سرانجام نیک خواهد داشت (و پیروزی با چه کسی است! اما) به یقین، ظالمان رستگار نخواهند شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای قوم من، هر چه مقدور شما هست انجام دهید؛ من [هم] انجام می دهم. به زودی خواهید دانست که فرجام [نیکوی] آن سرای از آن کیست. آری، ستمکاران رستگار نمی شوند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای قوم من، در حد بالای توانتان (در مقابله با دعوت و دین من) فعالیت کنید که حتما من (نیز طبق وظیفه استقامت) فعال و کوشایم، به زودی خواهید فهمید عاقبت (پیروزی) این خانه و سرانجام (نیک) آن خانه از آن چه کسی خواهد بود، بی تردید ستمکاران هرگز رستگار نمی شوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها [= مشرکان] سهمی از آنچه خداوند از زراعت و چهارپایان آفریده، برای او قرار دادند؛ (و سهمی برای بتها!) و بگمان خود گفتند: «این مال خداست! و این هم مال شرکای ما [= یعنی بتها] است!» آنچه مال شرکای آنها بود، به خدا نمی رسید؛ ولی آنچه مال خدا بود، به شرکایشان می رسید! (آری، اگر سهم بتها با کمبودی مواجه می شد، مال خدا را به بتها می دادند؛ اما عکس آن را مجاز نمی دانستند!) چه بد حکم می کنند (که علاوه بر شرک، حتی خدا را کمتر از بتها می دانند!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و [مشرکان،] برای خدا از آنچه از کشت و دامها که آفریده است سهمی گذاشتند، و به پندار خودشان گفتند: «این ویژه خداست و این ویژه بتان ما.» پس آنچه خاص بتانشان بود به خدا نمی رسید، و [لی] آنچه خاص خدا بود به بتانشان می رسید. چه بد داوری می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مشرکان) برای خداوند از آنچه او آفریده از کشت و چهارپایان سهمی قرار دادند و به گمان خود گفتند: این از آن خداست و این از آن شریکان ما (چیزهایی که ما شریک خدا کرده ایم)، اما آنچه برای شریکانشان باشد به خدا نمی رسد و آنچه برای خدا باشد به شریکانشان می رسد. بد است آنچه داوری می کند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همین گونه شرکای آنها [= بتها]، قتل فرزندانشان را در نظرشان جلوه دادند؛ (کودکان خود را قربانی بتها می کردند، و افتخار می نمودند!) سرانجام آنها را به هلاکت افکندند؛ و آیینشان را بر آنان مشتبه ساختند. و اگر خدا می خواست، چنین نمی کردند؛ (زیرا می توانست جلو آنان را بگیرد؛ ولی اجبار سودی ندارد.) بنابراین، آنها و تهمت‌هایشان را به حال خود واگذار (و به آنها اعتنا مکن!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و این گونه برای بسیاری از مشرکان، بتانشان کشتن فرزندانشان را آراستند، تا هلاکشان کنند و دینشان را بر آنان مشتبه سازند؛ و اگر خدا می خواست چنین نمی کردند. پس ایشان را با آنچه به دروغ می سازند رها کن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانند آن (تقسیم)، برای بیشتر مشرکان، شریکانشان (از بت ها و اجنه) کشتن فرزندانشان را (به عنوان قربانی بت ها) آراسته جلوه دادند تا آنها را به هلاکت (معنوی) کشانند و برای اینکه دین (ابراهیمی) آنها را بر آنها مشتبه و مخلوط (به خرافات) سازند. و اگر خدا می خواست (به قهر و اجبار) آن کار را نمی کردند (لکن در سنت خدا اجبار در عقاید و اعمال نیست)، پس آنها و افتراءشان را واگذار (تا آن گاه که مأمور به جهاد شوی)

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بَزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتُرُونَ (۱۳۸) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصِيفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۱۳۹) ترجمه: (۲)

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (۱۴۰) ترجمه: (۳)

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرِ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (۱۴۱) ترجمه: (۴)

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَفَرَسَاتٌ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُواتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (۱۴۲) ترجمه: (۵)

ص: ۱۴۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «این قسمت از چهارپایان و زراعت (که مخصوص بتهاست، برای همه) ممنوع است؛ و جز کسانی که ما بخواهیم -به گمان آنها- نباید از آن بخورند! و (اینها) چهارپایانی است که سوار شدن بر آنها (بر ما) حرام شده است!» و (نیز) چهارپایانی (بود) که (هنگام ذبح،) نام خدا را بر آن نمی بردند، و به خدا دروغ می بستند؛ (و می گفتند: «این احکام، همه از ناحیه اوست.») بزودی (خدا) کیفر افتراهای آنها را می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به زعم خودشان گفتند: «اینها دامها و کشتزار[های] ممنوع است، که جز کسی که ما بخواهیم نباید از آن بخورد، و دامهایی است که [سوار شدن بر] پشت آنها حرام شده است. و دامهایی [داشتند] که [هنگام ذبح] نام خدا را بر آن [ها] نمی بردند به صرف افترا بر [خدا] به زودی [خدا] آنان را به خاطر آنچه افترا می بستند جزا می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها به گمان خود از روی افترا بر خدا گفتند: اینها چهارپایان و کشت و زرع ممنوع اند، کسی جز آنهایی که ما می خواهیم (خدمه بت ها) نباید از آنها بخورد، و اینها چهارپایانی است که سوار شدن بر آنها حرام است، و نیز چهارپایانی (داشتند) که نام خدا را (در وقت تذکیر) بر آنها نمی بردند، به زودی (خداوند) در برابر آنچه افترا می بستند مجازاتشان خواهد کرد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «آنچه (از بچه) در شکم این حیوانات است، مخصوص مردان ماست؛ و بر همسران ما حرام است! اما اگر مرده باشد [= مرده متولد شود]، همگی در آن شریکند.» بزودی (خدا) کیفر این توصیف (و احکام دروغین) آنها را می دهد؛ او حکیم و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «آنچه در شکم این دامهاست اختصاص به مردان ما دارد و بر همسران ما حرام شده است، و اگر [آن جنین] مرده باشد، همه آنان [از زن و مرد] در آن شریکند. به زودی [خدا] توصیف آنان را سزا خواهد داد، زیرا او حکیم داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند: آنچه در شکم این چهارپایان است (اگر زنده بیرون آید) مخصوص مردان ما بوده و بر همسران ما حرام است، و اگر مرده باشد همگی در آن شریکند. به زودی (خداوند) آنها را بر این توصیف (ناروا) شان مجازات خواهد کرد، که همانا او حکیم (در تشریح) و دانا (به مصالح و مفاسد) است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین آنها که فرزندان خود را از روی جهل و نادانی کشتند، گرفتار خسران شدند؛ (زیرا) آنچه را خدا به آنها روزی داده بود، بر خود تحریم کردند؛ و بر خدا افترا بستند. آنها گمراه شدند؛ و (هرگز) هدایت نیافته بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که از روی بی خردی و نادانی، فرزندان خود را کشته اند، و آنچه را خدا روزیشان کرده بود -از راه افترا به خدا- حرام شمرده اند، سخت زیان کردند. آنان به راستی گمراه شده، و هدایت نیافته اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین زیانکار شدند کسانی (از مشرکان جاهلیت) که فرزندان خود را از روی بی خردی و نادانی کشته اند و آنچه را که خدا روزی آنها کرده بود (از اولاد و کشت و دام) از روی افترا به خداوند حرام کردند، حقا که گمراه گشتند و هرگز هدایت یافته نبودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اوست که باغهای معروش [=باغهایی که درختانش روی داربست ها قرار دارد]، و باغهای غیرمعروش [=باغهایی که نیاز به داربست ندارد] را آفرید؛ همچنین نخل و انواع زراعت را، که از نظر میوه و طعم با هم متفاوتند؛ و (نیز) درخت زیتون و انار را، که از جهتی با هم شبیه، و از جهتی تفاوت دارند؛ (برگ و ساختمان ظاهریشان شبیه یکدیگر است، در حالی که طعم میوه آنها متفاوت می باشد). از میوه آن، به هنگامی که به ثمر می نشیند، بخورید! و حق آن را به هنگام درو، پردازید! و اسراف نکنید، که خداوند مسرفان را دوست ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که باغهایی با داربست و بدون داربست، و خرما، و کشتزار با میوه های گوناگون آن، و زیتون، و انار، شبیه به یکدیگر و غیر شبیه پدید آورد. از میوه آن -چون ثمر داد- بخورید، و حق [بینوایان از] آن را روز بهره برداری از آن بدهید، و [لی] زیاده روی نکنید که او اسرافکاران را دوست ندارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که باغ هایی بر روی داربست و بدون داربست، و درخت خرما و زراعت با حاصل گوناگون و زیتون و انار شبیه به هم و غیر شبیه به هم را بیافرید، از میوه و محصول آنها هنگامی که به ثمر نشست بخورید و حق (خدایی) آن را در روز درو کردن (و چیدن حاصل) آنها بدهید، و اسراف (در خوردن و دادن) نکنید، که همانا خدا اسراف کنندگان را دوست ندارد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (او کسی است که) از چهارپایان، برای شما حیوانات باربر، و حیوانات کوچک (برای منافع دیگر) آفرید؛ از آنچه به شما روزی داده است، بخورید! و از گامهای شیطان پیروی ننمایید، که او دشمن آشکار شماست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] از دامها، حیوانات بارکش و حیوانات کرک و پشم دهنده را [پدید آورد]. از آنچه خدا روزیتان کرده است بخورید، و از پی گامهای شیطان مروید که او برای شما دشمنی آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز از چهارپایان حیواناتی بزرگ و کوچک و پشم و کرک ده و سواری و بارکش و خوراکی (پدید آورد)، از آنچه خدا روزی شما کرده بخورید (و برخوردار شوید) و از گام های شیطان (در تشریح حلال و حرام و ارتکاب حرام) پیروی نکنید، که همانا او برای شما دشمنی آشکار است

ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّانِّ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ نُبُونِي بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۴۳) ترجمه: (۱)

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّاكُمُ اللَّهُ بِهَذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۱۴۴) ترجمه: (۲)

قُلْ لَّا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۴۵) ترجمه: (۳)

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (۱۴۶) ترجمه: (۴)

ص: ۱۴۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هشت جفت از چهارپایان (برای شما) آفرید؛ از میش دو جفت، و از بز دو جفت؛ بگو: «آیا خداوند نرهای آنها را حرام کرده، یا ماده ها را؟ یا آنچه شکم ماده ها در بر گرفته؟ اگر راست می گویند (و بر تحریم اینها دلیلی دارید)، به من خبر دهید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: هشت فرد [آفرید و بر شما حلال کرد]: از گوسفند دو تا، و از بز دو تا. بگو: «آیا [خدا] نرها [ی آنها] را حرام کرده یا ماده را؟ یا آنچه را که رحم آن دو ماده در بر گرفته است؟» اگر راست می گویند، از روی علم، به من خبر دهید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هشت جفت را (هشت فرد توأم با جفتش را آفرید) از گوسفند دو فرد (نر و ماده) و از بز دو فرد (نر و ماده). یا هشت جفت آفرید، از گوسفند دو جفت (اهلی و وحشی) و از بز دو (جفت اهلی و وحشی) بگو: آیا خداوند نرهای آن دو را حرام کرده یا ماده ها را؟ یا آنچه را (جنین هایی را) که رحم آن دو ماده در بر گرفته؟ به من از روی علم و دانش خبر دهید اگر راستگویند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از شتر یک جفت، و از گاو هم یک جفت (برای شما آفرید)؛ بگو: «کدامیک از اینها را خدا حرام کرده است؟ نرها یا ماده ها را؟ یا آنچه را شکم ماده ها در بر گرفته؟ یا هنگامی که خدا شما را به این موضوع توصیه کرد، شما گواه (بر این تحریم) بودید؟! پس چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ می بندد، تا مردم را از روی جهل گمراه سازد؟! خداوند هیچ گاه ستمگران را هدایت نمی کند» _____ ترجمه استاد فولادوند: و از شتر دو، و از گاو دو. بگو: «آیا [خدا] نرها [ی آنها] را حرام کرده یا ماده ها را؟ یا آنچه را که رحم آن دو ماده در بر گرفته است؟» آیا وقتی خداوند شما را به این [تحریم] سفارش کرد حاضر بودید؟ پس کیست ستمکارتر از آنکس که بر خدا دروغ بندد، تا از روی نادانی، مردم را گمراه کند؟ آری، خدا گروه ستمکاران را راهنمایی نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز از شتر دو فرد یا دو جفت و از گاو دو فرد یا دو جفت (بیافرید). بگو: آیا خداوند نرهای آن دو را حرام کرده یا ماده ها را؟ یا آنچه را که رحم آن دو ماده در بر گرفته؟ آیا هنگامی که خداوند شما را به این (تحریم بدعتی) توصیه نمود حاضر بودید؟! پس چه کسی ظالمتر است از آنکه بر خدا دروغ بندد تا مردم را به نادانی گمراه سازد؟! خداوند هرگز گروه ستمکاران را هدایت نمی کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «در آنچه بر من وحی شده، هیچ غذای حرامی نمی یابم؛ بجز اینکه مردار باشد، یا خونی که (از بدن حیوان) بیرون ریخته، یا گوشت خوک - که اینها همه پلیدند- یا حیوانی که به گناه، هنگام سر بردن، نام غیر خدا [= نام بتها] بر آن برده شده است.» اما کسی که مضطر (به خوردن این محرّمات) شود، بی آنکه خواهان لذت باشد و یا زیاده روی کند (گناهی بر او نیست)؛ زیرا پروردگارت، آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «در آنچه به من وحی شده است، بر خورنده ای که آن را می خورد هیچ حرامی نمی یابم، مگر آنکه مردار یا خون ریخته یا گوشت خوک باشد که اینها همه پلیدند. یا [قربانی که] از روی نافرمانی، [به هنگام ذبح] نام غیر خدا بر آن برده شده باشد. پس کسی که بدون سرکشی و زیاده خواهی [به خوردن آنها] ناچار گردد، قطعاً پروردگار تو آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: در میان آنچه به من وحی شده (خوراک) حرامی بر خورنده ای که بخواهد بخورد نمی یابم مگر آنکه مردار باشد یا خون ریخته شده (از رگ های حیوان) یا گوشت خوک - بدان جهت که همه پلیدند- یا ذبیحه ای که به نافرمانی نام غیر خدا (چه بت ها یا غیر بت ها هر چند از مقدسات) بر آن برده شده است، و اگر کسی ناچار (به خوردن آنها) شود بی آنکه جویای لذت یا تجاوزکننده (از قدر ضرورت) باشد، همانا پروردگار تو بسیار آمرزنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر یهودیان، هر حیوان ناخن دار [= حیواناتی که سم یکپارچه دارند] را حرام کردیم؛ و از گاو و گوسفند، پیه و چربیشان را بر آنان تحریم نمودیم؛ مگر چربیهایی که بر پشت آنها قرار دارد، و یا در دو طرف پهلوها، و یا آنها که با استخوان آمیخته است؛ این را بخاطر ستمی که می کردند به آنها کیفر دادیم؛ و ما راست می گوییم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر یهودیان، هر [حیوان] چنگال داری را حرام کردیم، و از گاو و گوسفند، پیه آن دو را بر آنان حرام کردیم، به استثنای پیه هایی که بر پشت آن دو یا بر روده هاست یا آنچه با استخوان درآمیخته است. این [تحریم] را به سزای ستم کردنشان، به آنان کیفر دادیم، و ما البته راست گوییم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر یهودیان، هر حیوان ناخن دار را حرام کردیم، و از گاو و گوسفند پیه بدن آنها را حرام کردیم جز آنچه بر پشت یا روده های آنها چسبیده یا آنچه آمیخته به استخوان است. این (تحریم) چیزی است که آنها را به خاطر ستمشان کیفر دادیم و حقاً که ما راست گفتاریم

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ (۱۴۷) ترجمه: (۱)

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ (۱۴۸) ترجمه: (۲)

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ (۱۴۹) ترجمه: (۳)

قُلْ هَلَمْ شُهَدَاءُ كُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ (۱۵۰) ترجمه: (۴)

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مِمَّا ظَهَرَ مِنْهَا وَمِمَّا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكَمْ وَصَاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۱۵۱) ترجمه: (۵)

ص: ۱۴۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر تو را تکذیب کنند (و این حقایق را نپذیرند)، به آنها بگو: «پروردگار شما، رحمت گسترده ای دارد؛ اما مجازات او هم از مجرمان دفع شدنی نیست! (و اگر ادامه دهید کیفر شما حتمی است) _____ ترجمه استاد فولادوند: [ای پیامبر،] پس اگر تو را تکذیب کردند، بگو: «پروردگار شما دارای رحمتی گسترده است؛ و [با این حال] عذاب او از گروه مجرمان بازگردانده نخواهد شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر تو را تکذیب نمودند، بگو: پروردگار شما دارای رحمتی گسترده است (به همین خاطر شما را مهلت می دهد) و عذاب او هرگز از گروه گنهکاران بازگردانده نمی شود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی مشرکان (برای تبرئه خویش) می گویند: «اگر خدا می خواست، نه ما مشرک می شدیم و نه پدران ما؛ و نه چیزی را تحریم می کردیم!» کسانی که پیش از آنها بودند نیز، همین گونه دروغ می گفتند؛ و سرانجام (طعم) کیفر ما را چشیدند. بگو: «آیا دلیل روشنی (بر این موضوع) دارید؟ پس آن را به ما نشان دهید؟ شما فقط از پندارهای بی اساس پیروی می کنید، و تخمینهای نابجا می زنید.» _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که شرک آوردند به زودی خواهند گفت: «اگر خدا می خواست، نه ما و نه پدرانمان شرک نمی آوردیم، و چیزی را [خودسرانه] تحریم نمی کردیم.» کسانی هم که پیش از آنان بودند، همین گونه [پیامبران خود را] تکذیب کردند، تا عقوبت ما را چشیدند. بگو: «آیا نزد شما دانشی هست که آن را برای ما آشکار کنید؟ شما جز از گمان پیروی نمی کنید، و جز دروغ نمی گوئید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی کسانی که شرک ورزیده اند خواهند گفت: اگر خدا می خواست نه ما شرک می آوردیم و نه پدران ما، و نه چیزی را (بر خویش) حرام می کردیم (پس خدا به شرک و تحریم ما راضی است)! کسانی که پیش از آنها بودند (نیز پیامبرانشان را درباره حرمت شرک و بدعت) این گونه تکذیب کردند تا عذاب ما را چشیدند. بگو: آیا در نزد شما علمی (مستدل) هست تا برای ما بیرون آورید؟! شما جز از گمان پیروی نمی کنید و جز به تخمین سخن نمی گوئید (زیرا لازمه عدم منع تکوینی از شرک و تحریم، رضایت به آنها نیست)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «دلیل رسا (و قاطع) برای خداست (دلیلی که برای هیچ کس بهانه ای باقی نمی گذارد). و اگر او بخواهد، همه شما را (به اجبار) هدایت می کند. (ولی چون هدایت اجباری بی ثمر است، این کار را نمی کند).» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «برهان رسا ویژه خداست، و اگر [خدا] می خواست قطعاً همه شما را هدایت می کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: پس حجت و برهان رسا (برهانی که کسی را توان رد آن نباشد) از آن خداست، و اگر به (اراده تکوینی) می خواست همگی شما را (به اجبار) هدایت می کرد (و لکن نه به شرک بشر اراده تکوینی دارد و نه به ایمانش، بلکه از شرک نهی تشریحی و به ایمان امر تشریحی کرده و شما باید اینها را بپذیرید)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «گواهان خود را، که گواهی می دهند خداوند اینها را حرام کرده است، بیاورید!» اگر آنها (بدروغ) گواهی دهند، تو با آنان (همصدا نشو!) و گواهی نده! و از هوی و هوس کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، و کسانی که به آخرت ایمان ندارند و برای خدا شریک قائلند، پیروی مکن! _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «گواهان خود را که گواهی می دهند به اینکه خدا اینها را حرام کرده، بیاورید.» پس اگر هم شهادت دادند تو با آنان شهادت مده، و هوسهای کسانی را که آیات ما را تکذیب کردند و کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند و [معبودان دروغین را] با پروردگارشان همتا قرار می دهند، پیروی مکن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: گواهانتان را که گواهی می دهند بر اینکه خدا اینها را حرام کرده بیاورید. پس اگر (فرضا) گواهی دادند تو با آنها گواهی مده و از هواهای کسانی که آیات ما را تکذیب کردند و کسانی که به روز واپسین ایمان ندارند و برای پروردگارشان همتا قرار می دهند پیروی مکن

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «بیاید آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده است برایتان بخوانم: اینکه چیزی را شریک خدا قرار ندهید! و به پدر و مادر نیکی کنید! و فرزندان را از (ترس) فقر، نکشید! ما شما و آنها را روزی می دهیم؛ و نزدیک کارهای زشت نروید، چه آشکار باشد چه پنهان! و انسانی را که خداوند محترم شمرده، به قتل نرسانید! مگر بحق (و از روی استحقاق)؛ این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش کرده، شاید درک کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «بیاید تا آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده برای شما بخوانم: چیزی را با او شریک قرار مدهید؛ و به پدر و مادر احسان کنید؛ و فرزندان خود را از بیم تنگدستی مکشید؛ ما شما و آنان را روزی می رسانیم؛ و به کارهای زشت -چه علنی آن و چه پوشیده [اش]- نزدیک مشوید؛ و نفسی را که خدا حرام گردانیده، جز بحق مکشید. اینهاست که [خدا] شما را به [انجام دادن] آن سفارش کرده است، باشد که بیندیشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: بیاید آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده بخوانم، و آن اینکه چیزی را شریک او قرار مدهید، و به پدر و مادر نیکی کنید، و فرزندان را از بیم فقر نکشید- ما شما و آنها را روزی می دهیم- و به کارهای زشت نزدیک نشوید چه آشکار آنها و چه پنهان آنها (مانند گناهان عملی و اعتقادی، یا گناهان آشکار در نظر مردم و پوشیده از آنها)، و نفسی را که خدا محترم شمرده و کشتنش را حرام کرده جز به حق (نظیر قصاص یا حدود یا دفاع و غیره) نکشید. اینهاست که خدا شما را بدان سفارش کرده، شاید بیندیشید

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۱۵۲) ترجمه: (۱)

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۵۳) ترجمه: (۲)

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ (۱۵۴) ترجمه: (۳)

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۱۵۵) ترجمه: (۴)

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ (۱۵۶) ترجمه: (۵)

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيْنَهُ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً فَمَن أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ آيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجِزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَن آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ (۱۵۷) ترجمه: (۶)

ص: ۱۴۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به مال یتیم، جز به بهترین صورت (و برای اصلاح)، نزدیک نشوید، تا به حد رشد خود برسید! و حق پیمانانه و وزن را بعدالت ادا کنید! -هیچ کس را، جز بمقدار توانایش، تکلیف نمی کنیم- و هنگامی که سخنی می گوئید، عدالت را رعایت نمایید، حتی اگر در مورد نزدیکان (شما) بوده باشد و به پیمان خدا وفا کنید، این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش می کند، تا متذکر شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به مال یتیم - جز به نحوی [هر چه نیکوتر]- نزدیک مشوید، تا به حد رشد خود برسید. و پیمانانه و ترازو را به عدالت، تمام ببیمایید. هیچ کس را جز به قدر توانش تکلیف نمی کنیم. و چون [به داوری یا شهادت] سخن گوئید دادگری کنید، هر چند [در باره] خویشاوند [شما] باشد. و به پیمان خدا وفا کنید. اینهاست که [خدا] شما را به آن سفارش کرده است، باشد که پند گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به مال یتیم جز به شیوه ای که بهتر است نزدیک نشوید تا به حد بلوغ (جسمی و روانی) خود برسید، و پیمانانه و ترازو را عادلانه به تمام بدهید- ما هیچ کس را (در عقاید و اعمال) جز به اندازه توانش تکلیف نمی کنیم- و چون (به عنوان داوری یا گواهی یا افتاء یا غیره) سخن گوئید عدالت ورزید هر چند (در مورد) خویشاوند باشد، و به پیمان خدا (در پذیرش اصول و فروع شریعت) به کمال وفا نمایید. اینهاست که خدا شما را بدان سفارش نموده شاید متذکر شوید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این راه مستقیم من است، از آن پیروی کنید! و از راه های پراکنده (و انحرافی) پیروی نکنید، که شما را از طریق حق، دور می سازد! این چیزی است که خداوند شما را به آن سفارش می کند، شاید پرهیزگاری پیشه کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [بدانید] این است راه راست من؛ پس، از آن پیروی کنید. و از راه ها [دیگر] که شما را از راه وی پراکنده می سازد پیروی نکنید. اینهاست که [خدا] شما را به آن سفارش کرده است، باشد که به تقوا گرایید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (توصیه کرد به) اینکه این (دستورات) راه راست من است، پس از آن پیروی کنید و از راه های دیگر پیروی نکنید که شما را از راه او پراکنده سازد. اینهاست که خدا

شما را بدان سفارش نمود، شاید پرهیزید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس به موسی کتاب (آسمانی) دادیم؛ (و نعمت خود را) بر آنها که نیکوکار بودند، کامل کردیم؛ و همه چیز را (که مورد نیاز آنها بود، در آن) روشن ساختیم؛ کتابی که مایه هدایت و رحمت بود؛ شاید به لقای پروردگارشان (و روز رستاخیز)، ایمان بیاورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه به موسی کتاب دادیم، برای اینکه [نعمت را] بر کسی که نیکی کرده است تمام کنیم، و برای اینکه هر چیزی را بیان نماییم، و هدایت و رحمتی باشد، امید که به لقای پروردگارشان ایمان بیاورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس به موسی کتاب (تورات) دادیم برای اتمام (نعمت) بر کسی که نیکوکار باشد و آن را نیکو بداند و در خود و جامعه خود نیکو پیاده کند، و برای تفصیل و بیان هر چیزی (از اصول و فروع شریعت او)، و تا مایه هدایت و رحمت (بر آنان) باشد، شاید به دیدار پروردگارشان ایمان آورند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این کتابی است پر برکت، که ما (بر تو) نازل کردیم؛ از آن پیروی کنید، و پرهیزگاری پیشه نمائید، باشد که مورد رحمت (خدا) قرار گیرید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این، خجسته کتابی است که ما آن را نازل کردیم؛ پس، از آن پیروی کنید و پرهیزگاری نمایید، باشد که مورد رحمت قرار گیرید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این کتابی است پر برکت که ما آن را فرو فرستادیم، پس از آن پیروی کنید و پروا پیشه سازید، شاید مشمول رحمت گردید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ما این کتاب را با این امتیازات نازل کردیم) تا نگوئید: «کتاب آسمانی تنها بر دو طایفه پیش از ما [= یهود و نصاری] نازل شده بود؛ و ما از بحث و بررسی آنها بی خبر بودیم!»! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا نگوئید: «کتاب [آسمانی]، تنها بر دو طایفه پیش از ما نازل شده، و ما از آموختن آنان بی خبر بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا مبادا بگوئید که کتاب (آسمانی) تنها بر دو طایفه پیش از ما (یهود و نصارا) فرود آمده و در حقیقت ما از خواندن و بحث و بررسی آنها بی خبر بودیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا نگوئید: «اگر کتاب آسمانی بر ما نازل می شد، از آنها هدایت یافته تر بودیم!» اینک آیات و دلایل روشن از جانب پروردگارتان، و هدایت و رحمت برای شما آمد! پس، چه کسی ستمکارتر است از کسی که آیات خدا را تکذیب کرده، و از آن روی گردانده است؟! اما بزودی کسانی را که از آیات ما روی می گردانند، بخاطر همین اعراض بی دلیلشان، مجازات شدید خواهیم کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا نگوئید: «اگر کتاب بر ما نازل می شد، قطعاً از آنان هدایت یافته تر بودیم.» اینک حجتی از جانب پروردگارتان برای شما آمده و رهنمود و رحمتی است. پس کیست ستمکارتر از آن کس که آیات خدا را دروغ پندارد و از آنها روی گرداند؟ به زودی کسانی را که از آیات ما روی می گردانند، به سبب [همین] اعراضشان، به عذابی سخت مجازات خواهیم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا بگوئید: اگر برای ما کتاب (آسمانی) نازل می شد مسلماً از آنها هدایت یافته تر بودیم، پس همانا برای شما حجت و برهان و مایه هدایت و رحمتی از جانب پروردگارتان آمد، پس چه کسی ستمکارتر است از آن که آیات خدا را تکذیب کند و از آنها روی بگرداند و دیگران را نیز از آن منع کند به زودی کسانی را که از آیات ما روی می گردانند و مانع دیگران (نیز) می شوند به سزای رویگردانی و مانع شدنشان به عذاب سختی کیفر می دهیم

هَيْلٍ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انتظروا إِنَّا مُنتظرون (۱۵۸) ترجمه: (۱)

إِنَّ الَّذِينَ فَرَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (۱۵۹) ترجمه: (۲)

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۱۶۰) ترجمه: (۳)

قُلْ إِنِّي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قَيْمًا مِثْلَهُ ابْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۶۱) ترجمه: (۴)

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۶۲) ترجمه: (۵)

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ (۱۶۳) ترجمه: (۶)

قُلْ أَعْيَرَ اللَّهُ أَنْبِيَّ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (۱۶۴) ترجمه: (۷)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۶۵) ترجمه: (۸)

ص: ۱۵۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا جز این انتظار دارند که فرشتگان (مرگ) به سراغشان آیند، یا خداوند (خودش) به سوی آنها بیاید، یا بعضی از آیات پروردگارت (و نشانه های رستاخیز)؟! اما آن روز که بعضی از آیات پروردگارت تحقق پذیرد، ایمان آوردن افرادی که قبلاً ایمان نیاورده اند، یا در ایمانشان عمل نیکی انجام نداده اند، سودی به حالشان نخواهد داشت! بگو: «(اکنون که شما چنین انتظارات نادرستی دارید)، انتظار بکشید ما هم انتظار (کیفر شما را) می کشیم!»
ترجمه استاد فولادوند: آیا جز این انتظار دارند که فرشتگان به سويشان بيانند، يا پروردگارت بياید، يا پاره ای از نشانه های پروردگارت بياید؟ [اما] روزی که پاره ای از نشانه های پروردگارت [پدید] آید، کسی که قبلاً ایمان نیاورده یا خیری در ایمان آوردن خود به دست نیاورده، ایمان آوردنش سود نمی بخشد. بگو: «منتظر باشید که ما [هم] منتظریم.»
ترجمه آیت الله مشکینی: آیا جز این انتظار دارند که فرشتگان (عذاب) بر آنها بیانند، یا پروردگارت (همه نشانه های ربوبی او که قیامت است) بیاید یا برخی از نشانه های پروردگارت (که آثار مرگ است) بیاید؟ روزی که برخی از نشانه های پروردگارت بیاید کسی را که پیش از آن ایمان نداشته یا در حال ایمانش چیزی کسب نکرده ایمان آوردنش سودی نخواهد داشت (در فرض اول کافر و در فرض دوم فاسق خواهد رفت). بگو: شما منتظر (عذاب) باشید که ما نیز منتظریم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که آیین خود را پراکنده ساختند، و به دسته های گوناگون (و مذاهب مختلف) تقسیم شدند، تو هیچ گونه رابطه ای با آنها نداری! سر و کار آنها تنها با خداست؛ سپس خدا آنها را از آنچه انجام می دادند،

با خبر می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که دین خود را پراکنده ساختند و فرقه فرقه شدند، تو هیچ گونه مسؤول ایشان نیستی، کارشان فقط با خداست. آنگاه به آنچه انجام می دادند آگاهشان خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که دینشان را تجزیه نمودند (برخی از اصول و فروع را قبول و برخی را رد کردند، یا فرق مختلف در دینشان احداث نمودند) و گروه گروه شدند تو هیچ پیوندی با آنها (و مسئولیتی از کار آنها و شرکتی در کیفر آنها) نداری جز این نیست که کار آنها با خداست، سپس آنها را (در روز واپسین) به آنچه انجام می دادند آگاه می سازد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس کار نیکی بجا آورد، ده برابر آن پاداش دارد، و هر کس کار بدی انجام دهد، جز بمانند آن، کیفر نخواهد دید؛ و ستمی بر آنها نخواهد شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس کار نیکی بیاورد، ده برابر آن [پاداش] خواهد داشت، و هر کس کار بدی بیاورد، جز مانند آن جزا نیابد و بر آنان ستم نرود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس کار نیکی به جا آورد او را ده برابر آن پاداش است، (از پاداش هایی که برای طبع عمل به عنوان اولی آن طبق جعل ابتدایی الهی تعیین شده که حد اقل تفضل ده برابر و حد اکثرش نامحدود است) و هر کس کار زشتی انجام دهد جز مانند آن را کیفر داده نمی شود و بر آنان ستم نمی رود (نه از پاداش آنان کم می شود و نه بر کیفرشان اضافه می گردد)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «پروردگرم مرا به راه راست هدایت کرده؛ آیینی پابرجا (و ضامن سعادت دین و دنیا)؛ آیین ابراهیم؛ که از آیینهای خرافی روی برگرداند؛ و از مشرکان نبود.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آری! پروردگرم مرا به راه راست هدایت کرده است: دینی پایدار، آیین ابراهیم حق گرای! و او از مشرکان نبود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: یقیناً پروردگرم مرا به راه راست هدایت نموده، به دینی پایدار (و متکفل سعادت بشر)، همان آیین ابراهیم که حق گرا بود و هرگز از مشرکان نبود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «نماز و تمام عبادات من، و زندگی و مرگ من، همه برای خداوند پروردگار جهانیان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «در حقیقت، نماز من و [سایر] عبادات من و زندگی و مرگ من، برای خدا، پروردگار جهانیان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: همانا نماز من و عبادت و حج و قربانی من، و زندگی من (تمام آثار وجودیم در مدت عمر) و مرگ من (شئون ابدی بقاء روحم) از آن خدا، پروردگار جهانیان است (عبادت هایم به قصد او و غیر آن ملک حقیقی اوست)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همتایی برای او نیست؛ و به همین مأمور شده ام؛ و من نخستین مسلمانم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] او را شریکی نیست، و بر این [کار] دستور یافته ام، و من نخستین مسلمانم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که او را شریکی نیست، و بدین (اقرار و اعتقاد) مأمور شده ام و من نخستین مسلمانم (نخستین فرد از مسلمین انس و جنم)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا غیر خدا، پروردگاری را بطلبم، در حالی که او پروردگار همه چیز است؟! هیچ کس، عمل (بدی) جز به زیان خودش، انجام نمی دهد؛ و هیچ گنهکاری گناه دیگری را متحمل نمی شود؛ سپس بازگشت همه شما به سوی پروردگارتان است؛ و شما را از آنچه در آن اختلاف داشتید، خبر خواهد داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا جز خدا پروردگاری بجویم؟ با اینکه او پروردگار هر چیزی است، و هیچ کس جز بر زیان خود [گناهی] انجام نمی دهد، و هیچ باربرداری بار [گناه] دیگری را بر نمی دارد، آنگاه بازگشت شما به سوی پروردگارتان

خواهد بود، پس ما را به آنچه در آن اختلاف می کردید آگاه خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا غیر خدا پروردگاری بجویم در حالی که او پروردگار همه چیز است، و هیچ کس (عملی را از خیر یا شر) جز بر عهده خود کسب نمی کند و هیچ گرانباری از گناه بار گناه دیگری را بر نمی دارد، سپس بازگشتتان به سوی پروردگارتان است، پس شما را از آنچه در آن اختلاف می کردید آگاه خواهد ساخت

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او کسی است که شما را جانشینان (و نمایندگان) خود در زمین ساخت، و درجات بعضی از شما را بالاتر از بعضی دیگر قرار داد، تا شما را به وسیله آنچه در اختیارتان قرار داده بیازماید؛ به یقین پروردگار تو سریع العقاب و آمرزنده مهربان است. (کیفر کسانی را که از بوته امتحان نادرست در آیند، زود می دهد؛ و نسبت به حق پویان مهربان است.) _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که شما را در زمین جانشین [یکدیگر] قرار داد، و بعضی از شما را بر برخی دیگر به درجاتی برتری داد تا شما را در آنچه به شما داده است بیازماید. آری، پروردگار تو زودکیفر است، و [هم] او بس آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که شما را جانشینان خود یا جانشینان گذشتگان، در روی زمین قرار داد، و برخی از شما را بر برخی دیگر (از جنبه مادی و معنوی) ب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ المص (۱) ترجمه: (۱)

كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لَتُنذِرَ بِهِ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ (۲) ترجمه: (۲)

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَكَمْ مِّن قَوْمٍ أَنهَلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بِأَسْنَاءٍ بَيِّنَاتٍ أَوْ هُمْ قَائِلُونَ (۴) ترجمه: (۴)

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (۵) ترجمه: (۵)

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ (۶) ترجمه: (۶)

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ (۷) ترجمه: (۷)

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَن تَقَلَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۸) ترجمه: (۸)

وَمَن خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ (۹) ترجمه: (۹)

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۱۵۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : المص _____ ترجمه استاد فولادوند : الف، لام، میم، صاد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : الف، لام، میم، صاد. این حروف رمزهایی میان الله و رسول اوست. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را یارای آوردن نظیر آن نیست. این کتاب دارای محکمت و این گونه متشابهات است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این کتابی است که بر تو نازل شده؛ و نباید از ناحیه آن، ناراحتی در سینه داشته باشی! تا به وسیله آن، (مردم را از عواقب سوء عقاید و اعمال نادرستشان) بیم دهی؛ و تذکری است برای مؤمنان. _____ ترجمه استاد فولادوند : کتابی است که به سوی تو فرو فرستاده شده است -پس نباید در سینه تو از

ناحیه آن، تنگی باشد- تا به وسیله آن هشدار دهی و برای مؤمنان پندی باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (این قرآن) کتابی است (نوشته شده ای است از اسبق زمان در لوح محفوظ و قابل نگارش در آینده تاریخ به دست بشر تا انقراض نسل او) که به سوی تو فرو فرستاده شده- پس در سینه ات از آن تنگی و تردید نباشد (که آیا توان عرضه این متاع لایق را خواهم داشت؟ و آیا عرضه آن را تقاضا خواهد بود؟)- تا با آن (مردم را از عذاب الهی) بیم دهی و وسیله تذکر

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از چیزی که از طرف پروردگارتان بر شما نازل شده، پیروی کنید! و از اولیا و معبودهای دیگر جز او، پیروی نکنید! اما کمتر متذکر می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه را از جانب پروردگارتان به سوی شما فرو فرستاده شده است، پیروی کنید؛ و جز او از معبودان [دیگر] پیروی نکنید. چه اندک پند می گیرید! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه را از پروردگارتان به سوی شما فرو فرستاده شده پیروی

کنید و از سرپرستان و دوستانی جز او پیروی نکنید اما بسیار اندک متذکر می شوید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار شهرها و آبادیها که آنها را (بر اثر گناه فراوانشان) هلاک کردیم! و عذاب ما شب هنگام، یا در روز هنگامی که استراحت کرده بودند، به سراغشان آمد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار شهرها که [مردم] آن را به هلاکت رسانیدیم، و در حالی که به خواب شبانگاهی رفته یا نیمروز غنوده بودند، عذاب ما به آنها رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از مجتمعات انسانی که آنها را نابود

کردیم، و عذاب ما بر آنها در رسید در حالی که در آرامش شب و یا در استراحت نیم روز بودند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن موقع که عذاب ما به سراغ آنها آمد، سخنی نداشتند جز اینکه گفتند: «ما ظالم بودیم!» (ولی این اعتراف به گناه، دیگر دیر شده بود؛ و سودی به حالشان نداشت). _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که عذاب ما بر آنان آمد سخنان جز این نبود که گفتند: «راستی که ما ستمکار بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس در آن گاه که عذاب ما بر آنها فرا رسید دعا و زاریشان جز این نبود

که گفتند: حقا که ما ستمکار بودیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، (هم) از کسانی که پیامبران به سوی آنها فرستاده شدند سؤال خواهیم کرد؛ (و هم) از پیامبران سؤال می کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، قطعاً از کسانی که [پیامبران] به سوی آنان فرستاده شده اند خواهیم پرسید، و قطعاً از [خود] فرستادگان [نیز] خواهیم پرسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس مسلماً هم از کسانی که رسولان به سوی آنها فرستاده شده خواهیم پرسید (که به رسولان ما چه پاسخ دادید؟) و هم از فرستادگان خواهیم پرسید (که آیا پیام مرا رسانیدید یا نه و آیا به دعوت شما چه پاسخ دادند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مسلماً (اعمالشان را) با علم (خود) برای آنان شرح خواهیم داد؛ و ما هرگز غایب نبودیم (بلکه همه جا حاضر و ناظر اعمال بندگان هستیم)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از روی دانش به آنان گزارش خواهیم داد و ما [از احوال آنان] غایب نبوده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به یقین ما برای آنان (سرگذشت اعمالشان را) از روی علم بازگو خواهیم کرد و ما هیچ گاه (از آنان) غایب نبوده ایم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وزن کردن (اعمال، و سنجش ارزش آنها) در آن روز، حق است! کسانی که میزانهای (عمل) آنها سنگین است، همان رستگارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آن روز، سنجش [اعمال] درست است. پس هر کس میزانهای [عمل] او گران باشد، آنان خود رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سنجش (عقاید و اعمال) در آن روز حق و ثابت است پس کسانی که اعمال سنجیده آنها سنگین و پراج باشد آنها را رستگارانند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که میزانهای (عمل) آنها سبک است، افرادی هستند که سرمایه وجود خود را، بخاطر ظلم و ستمی که نسبت به آیات ما می کردند، از دست داده اند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و

هر کس میزانهای [عمل] او سبک باشد، پس آنانند که به خود زیان زده اند، چرا که به آیات ما ستم کرده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که اعمال سنجیده آنها سبک و کم ارج باشد آنها را ستم می نمودند (آنها را نمی پذیرفتند و یا عمل نمی کردند)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما تسلط و مالکیت و حکومت بر زمین را برای شما قرار دادیم؛ و انواع وسایل زندگی را برای شما فراهم ساختیم؛ اما کمتر شکرگزاری می کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً شما را در زمین قدرت عمل دادیم، و برای شما در آن، وسایل معیشت نهادیم، [اما] چه کم سپاسگزاری می کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا شما را در روی زمین تمکن و توان (استفاده از مواهب آن) دادیم و برای شما وسایل زندگی فراهم کردیم، اما بسیار کم سپاس می گزارید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما شما را آفریدیم؛ سپس صورت بندی کردیم؛ بعد به فرشتگان گفتیم: «برای آدم خضوع کنید!» آنها همه سجده کردند؛ جز ابلیس که از سجده کنندگان نبود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، شما را خلق کردیم، سپس به صورتگری شما پرداختیم؛ آنگاه به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید.» پس [همه] سجده کردند، جز ابلیس که از سجده کنندگان نبود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما (آدم جدّ اعلای) شما را (ابتدا از خاک های روی زمین به صورت خمیر مایه) آفریدیم، سپس آن ماده را در شکل شما انسان ها صورت بندی کردیم، آن گاه (چون در آن روح دمیدیم) به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده کنید. پس همه سجده کردند جز ابلیس که وی از سجده کنندگان نبود

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ (١٢) ترجمه: (١)

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ (١٣) ترجمه: (٢)

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (١٤) ترجمه: (٣)

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ (١٥) ترجمه: (٤)

قَالَ فَبِمَا أَعْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ (١٦) ترجمه: (٥)

ثُمَّ لَأَتَيْنَهُمْ مِّن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ (١٧) ترجمه: (٦)

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا لَمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ (١٨) ترجمه: (٧)

وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ (١٩) ترجمه: (٨)

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ (٢٠) ترجمه: (٩)

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ (٢١) ترجمه: (١٠)

فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِمَا عَلَىٰ هُمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقَلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ (٢٢) ترجمه: (١١)

ص: ١٥٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوند به او) فرمود: «در آن هنگام که به تو فرمان دادم، چه چیز تو را مانع شد که سجده کنی؟» گفت: «من از او بهترم؛ مرا از آتش آفریده ای و او را از گل!» ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «چون تو را به سجده امر کردم چه چیز تو را باز داشت از اینکه سجده کنی؟» گفت: «من از او بهترم. مرا از آتشی آفریدی و او را از گل آفریدی.» ترجمه آیت الله مشکینی: خدا فرمود: آن گاه که تو را امر کردم چه چیز مانع شد که سجده نکردی؟ گفت: من از او بهترم مرا از آتش آفریدی و او را از گل، (و آتش از گل بهتر است، و تولد یافته از بهتر، بهتر)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «از آن (مقام و مرتبه ات) فرود آی! تو حق نداری در آن (مقام و مرتبه) تکبر کنی! بیرون رو، که تو از افراد پست و کوچکی! ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «از آن [مقام] فرو شو، تو را نرسد که در آن [جایگاه] تکبر نمایی. پس بیرون شو که تو از خوارشدگانی.» ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پس فرو شو از آن (از بهشت یا از آسمان یا از میان فرشتگان یا از آن مقام و منزلت)، زیرا که تو را نرسد که

در آنجا خود بزرگ بینی کنی پس بیرون رو که مسلماً تو از زبونان و خوارشدگانی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «مرا تا روزی که (مردم) برانگیخته می شوند مهلت ده (و زنده بگذار!)»

_____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «مرا تا روزی که [مردم] برانگیخته خواهند شد مهلت ده.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: مرا تا آن روز که آنها (آدم و اولادش از قبر) برانگیخته شوند

مهلت ده (میران)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرمود: «تو از مهلت داده شدگانی!» _____ ترجمه استاد فولادوند :

فرمود: «تو از مهلت یافتگانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: همانا تو از مهلت یافتگانی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «اکنون که مرا گمراه ساختی، من بر سر راه مستقیم تو، در برابر آنها کمین می

کنم! _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «پس به سبب آنکه مرا به بیراهه افکندی، من هم برای [فریفتن

[آنان حتماً بر سر راه راست تو خواهم نشست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: پس بدان سبب که

مرا به بیراهه افکندی حتما در کمین آنها بر سر راه مستقیم تو خواهم نشست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس از پیش رو و از پشت سر، و از طرف راست و از طرف چپ آنها، به سراغشان می

روم؛ و بیشتر آنها را شکرگزار نخواهی یافت!» _____ ترجمه استاد فولادوند : «آنگاه از پیش رو و از پشت

سرشان و از طرف راست و از طرف چپشان بر آنها می تازم، و بیشترشان را شکرگزار نخواهی یافت.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس بر آنها از پیش رو و از پشت سرشان و از طرف راست و از طرف

چپشان در خواهم آمد (و وسوسه خواهم کرد)، و بیشتر آنها را سپاسگزار نخواهی یافت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرمود: «از آن (مقام)، با ننگ و عار و خواری، بیرون رو! و سوگند یاد می کنم که هر

کس از آنها از تو پیروی کند، جهنم را از شما همگی پر می کنم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : فرمود:

«نکوهیده و رانده، از آن [مقام] بیرون شو؛ که قطعاً هر که از آنان از تو پیروی کند، جهنم را از همه شما پر خواهم کرد.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: از این جا ملامت زده و رانده شده بیرون شو، که بی تردید هر که

از آنان از تو پیروی کند جهنم را از همه شما پر خواهم کرد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و ای آدم! تو و همسرت در بهشت ساکن شوید! و از هر جا که خواستید، بخورید! اما به

این درخت نزدیک نشوید، که از ستمکاران خواهید بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند : «و ای آدم! تو با

جفت خویش در آن باغ سکونت گیر، و از هر جا که خواهید بخورید، و [لی] به این درخت نزدیک مشوید که از ستمکاران

خواهید شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ای آدم، تو و همسرت در این بهشت (باغی که در زمین

برای آنها آفریده بود، یا بهشت برزخ یا بهشت اصلی پس از قیامت) سکونت گزین و از هر جا که خواستید بخورید

(برخوردار شوید) و به این درخت نزدیک نگردید که از ستمکاران خواهید بود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس شیطان آن دو را وسوسه کرد، تا آنچه را از اندامشان پنهان بود، آشکار سازد؛ و

گفت: «پروردگارتان شما را از این درخت نهی نکرده مگر بخاطر اینکه (اگر از آن بخورید)، فرشته خواهید شد، یا جاودانه

(در بهشت) خواهید ماند!» _____ ترجمه استاد فولادوند : پس شیطان، آن دو را وسوسه کرد تا آنچه را از

عورتهایشان برایشان پوشیده مانده بود، برای آنان نمایان گرداند؛ و گفت: «پروردگارتان شما را از این درخت منع نکرد، جز

[برای] [آنکه] [مبادا] دو فرشته گردید یا از [زمره] جاودانان شوید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس

شیطان آن دو را وسوسه کرد تا آنچه را از عورت هایشان بر آنها پوشیده بود آشکار سازد، و گفت: پروردگارتان شما را از این درخت منع نکرد مگر آنکه مبادا دو تا فرشته شوید یا از زمره جاودانان (در این جا) گردید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای آنها سوگند یاد کرد که من برای شما از خیرخواهانم. _____
ترجمه استاد فولادوند: و برای آن دو سوگند یاد کرد که: من قطعاً از خیرخواهان شما هستم. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و برای آن دو سوگند مؤکد یاد کرد که حتماً من برای شما از خیرخواهانم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به این ترتیب، آنها را با فریب (از مقامشان) فرود آورد. و هنگامی که از آن درخت چشیدند، اندامشان [= عورتشان] بر آنها آشکار شد؛ و شروع کردند به قرار دادن برگهای (درختان) بهشتی بر خود، تا آن را بپوشانند. و پروردگارشان آنها را نداد داد که: «آیا شما را از آن درخت نهی نکردم؟! و نگفتم که شیطان برای شما دشمن آشکاری است؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آن دو را با فریب به سقوط کشانید؛ پس چون آن دو از [میوه] آن درخت [ممنوع] چشیدند، برهنگی هایشان بر آنان آشکار شد، و به چسبانیدن برگ [های درختان] بهشت بر خود آغاز کردند، و پروردگارشان بر آن دو بانگ بر زد: «مگر شما را از این درخت منع نکردم و به شما نگفتم که در حقیقت شیطان برای شما دشمنی آشکار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به فریب و نیرنگ، آنها را (از مقامشان) تنزل داد. پس چون از آن درخت چشیدند عورتشان بر آنها نمایان شد و شروع کردند به از برگ درختان آن بهشت بر خود چسبانیدن. و پروردگارشان آنها را ندا داد: آیا من شما را از آن درخت نهی نکردم و به شما نگفتم که همانا شیطان دشمن آشکار شماست؟

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۲۳) ترجمه: (۱)

قَالَ اهْبُطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ (۲۴) ترجمه: (۲)

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ (۲۵) ترجمه: (۳)

يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (۲۶)
ترجمه: (۴)

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (۲۷) ترجمه: (۵)

وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَحَدِّثْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرْنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۲۸) ترجمه:
(۶)

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ (۲۹) ترجمه: (۷)

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنََّّهُم مُّهْتَدُونَ (۳۰) ترجمه: (۸)

ص: ۱۵۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «پروردگارا! ما به خویشتن ستم کردیم! و اگر ما را نبخشی و بر ما رحم نکنی، از زیانکاران خواهیم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «پروردگارا، ما بر خویشتن ستم کردیم، و اگر بر ما نبخشایی و به ما رحم نکنی، مسلماً از زیانکاران خواهیم بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

گفتند: پروردگارا، ما به خویشتن ستم کردیم، و اگر ما را نیامرزی و بر ما رحم نکنی قطعاً از زیانکاران خواهیم بود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «(از مقام خویش)، فرود آید، در حالی که بعضی از شما نسبت به بعض دیگر، دشمن خواهید بود! (شیطان دشمن شماست، و شما دشمن او!) و برای شما در زمین، قرارگاه و وسیله بهره گیری تا زمان معینی خواهد بود.» _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «فرود آید، که بعضی از شما دشمن بعضی [دیگر]ید؛

و برای شما در زمین، تا هنگامی [معین] قرارگاه و برخورداری است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرمود: همگی (از این مکان به سوی زمین) فرود آید در حالی که (تا ابد) دشمن یکدیگر خواهید بود، و شما را در روی زمین تا مدت معینی قرار و برخورداری خواهد بود (و پس از آن به عالم برزخ و سپس به قیامت منتقل می گردید)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «در آن [= زمین] زنده می شوید؛ و در آن می میرید؛ و (در رستاخیز) از آن خارج خواهید شد.» _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «در آن زندگی می کنید و در آن می میرید و از آن برانگیخته خواهید شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرمود: در آن زندگی می کنید و در آن می

میرید و (روز واپسین) از آن بیرون می آید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای فرزندان آدم! لباسی برای شما فرستادیم که اندام شما را می پوشاند و مایه زینت شماست؛ اما لباس پرهیزگاری بهتر است! اینها (همه) از آیات خداست، تا متذکر (نعمتهای او) شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای فرزندان آدم، در حقیقت، ما برای شما لباسی فرو فرستادیم که عورت‌های شما را پوشیده می دارد و [برای شما] زینتی است، و [لی] [بهترین جامه، [لباس] [تقوا است. این از نشانه های [قدرت] [خداست، باشد که متذکر شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای فرزندان آدم، به یقین بر شما لباسی که عورت های شما را بپوشاند و لباسی که زیب و زیور شما باشد نازل کردیم (مواد اولیه آن را در زمین آفریدیم و استعداد تهیه آن را به شما دادیم) و البته لباس تقوی بهتر است. اینها از آیات و نشانه های خداوند (برای مردم) است، باشد که متذکر شوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای فرزندان آدم! شیطان شما را نفریبد، آن گونه که پدر و مادر شما را از بهشت بیرون کرد، و لباسشان را از تنشان بیرون ساخت تا عورتشان را به آنها نشان دهد! چه اینکه او و همکارانش شما را می بینند از جایی که شما آنها را نمی بینید؛ (اما بدانید) ما شیاطین را اولیای کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای فرزندان آدم، زنهار تا شیطان شما را به فتنه نیندازد؛ چنانکه پدر و مادر شما را از بهشت بیرون راند، و لباسشان را از ایشان برکند، تا عورت‌هایشان را بر آنان نمایان کند. در حقیقت، او و قبیله اش، شما را از آنجا که آنها را نمی بینند، می بینند. ما شیاطین را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای فرزندان آدم، مبادا شیطان شما را بفریبد و گمراه سازد همان گونه که پدر و مادرتان را از بهشت بیرون نمود، به طوری که لباس از تن آنها بیرون می کرد تا عورت‌هایشان را به خودشان بنمایاند! بی تردید او و قبیله اش شما را می بینند از آنجا که شما آنان را نمی بینید (و آن جایگاه جرم لطیف غیر قابل رؤیت آنها به دیده حیوانی است نظیر فرشته و روح) البته ما شیطان‌ها را سرپرستان کسانی قرار داده ایم که ایمان ندارند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که کار زشتی انجام می دهند می گویند: «پدران خود را بر این عمل یافتیم؛ و خداوند ما را به آن دستور داده است!» بگو: «خداوند (هرگز) به کار زشت فرمان نمی دهد! آیا چیزی به خدا نسبت می دهید که نمی دانید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون کار زشتی کنند، می گویند: «پدران خود را بر آن یافتیم و خدا ما را بدان فرمان داده است.» بگو: «قطعاً خدا به کار زشت فرمان نمی دهد، آیا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون کار زشتی انجام دهند، گویند: پدرانمان را بر آن یافتیم و خدا ما را بدان فرمان داده. بگو: مسلماً خداوند به کار زشت فرمان نمی دهد. آیا چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت می دهید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «پروردگرم امر به عدالت کرده است؛ و توجه خویش را در هر مسجد (و به هنگام عبادت) به سوی او کنی و او را بخوانی، در حالی که دین (خود) را برای او خالص گردانید! (و بدانید) همان گونه که در آغاز شما را آفرید، (بار دیگر در رستاخیز) بازمی گردید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «پروردگرم به دادگری فرمان داده است، و [اینکه] در هر مسجدی روی خود را مستقیم [به سوی قبله] کنید، و در حالی که دین خود را برای او خالص گردانیده اید وی را بخوانید، همان گونه که شما را پدید آورد [به سوی او] برمی گردید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: پروردگرم به قسط و عدل فرمان داده و (گفته) روی خود و توجه قلب خود را در هر سجده و نمازی و هر وقت نمازی و در هر مسجدی به سوی (خدا) کنید، و او را در حالی که دین و طاعت

را برای او خالص کرده اید بخوانید. همان گونه که شما را در آغاز آفریده (در روز قیامت) باز می گردید (همان طور که جسدتان را از اجزاء زمین ساخت، پس از مرگ و تفرق در آن دوباره به صحنه آن باز می گردید و به همان صفت که روحتان را محکوم به سعادت یا شقاوت استعدادی در علم ازلی پدید آورد با فعلیت آن دو حالت به محشر باز خواهید گشت لکن توافق فعلیت با استعداد اختیاری است)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : جمعی را هدایت کرده؛ و جمعی (که شایستگی نداشته اند)، گمراهی بر آنها مسلّم شده است. آنها (کسانی هستند که) شیاطین را به جای خداوند، اولیای خود انتخاب کردند؛ و گمان می کنند هدایت یافته اند! _____ ترجمه استاد فولادوند : [در حالی که] گروهی را هدایت نموده، و گروهی گمراهی بر آنان ثابت شده است، زیرا آنان شیاطین را به جای خدا، دوستان [خود] گرفته اند و می پندارند که راه یافتگانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (عود شما در حالی است که) گروهی را هدایت نموده و گروهی گمراهی بر آنها ثابت شده، زیرا شیاطین را به جای خدا سرپرست و یاور خود گرفتند و می پندارند که رهیافتگانند

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (٣١) ترجمه: (١)

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نَفِّصُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٣٢) ترجمه: (٢)

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَالْأِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٣٣) ترجمه: (٣)

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ (٣٤) ترجمه: (٤)

يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٣٥) ترجمه: (٥)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٣٦) ترجمه: (٦)

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ أُولَئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّى إِذَا جَاءَهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ (٣٧) ترجمه: (٧)

ص: ١٥٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای فرزندان آدم! زینت خود را به هنگام رفتن به مسجد، با خود بردارید! و (از نعمتهای الهی) بخورید و بیاشامید، ولی اسراف نکنید که خداوند مسرفان را دوست نمی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای فرزندان آدم، جامه خود را در هر نمازی بگیرید، و بخورید و بیاشامید و [ولی] زیاده روی نکنید که او اسرافکاران را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای فرزندان آدم، در وقت هر نماز و در هر مسجدی آرایش و زینتستان را (به تناسب آن عمل و محل) بگیرید، و از (همه خوراکی های حلال خداوند) بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید، که او اسراف کنندگان را دوست ندارد

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «چه کسی زینتهای الهی را که برای بندگان خود آفریده، و روزیهای پاکیزه را حرام کرده است؟!» بگو: «اینها در زندگی دنیا، برای کسانی است که ایمان آورده اند؛ (اگر چه دیگران نیز با آنها مشارکت دارند؛ ولی) در قیامت، خالص (برای مؤمنان) خواهد بود.» این گونه آیات (خود) را برای کسانی که آگاهند، شرح می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ای پیامبر] بگو: «زیورهایی را که خدا برای بندگانش پدید آورده، و [نیز] روزیهای پاکیزه را چه کسی حرام گردانیده؟» بگو: «این [نعمتهای] در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آورده اند و روز قیامت [نیز] خاص آنان می باشد.» این گونه آیات [خود] را برای گروهی که می دانند به روشنی بیان می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: چه کسی زینت های خدا را که برای بندگانش پدید آورده و روزی های پاکیزه را حرام نموده؟! بگو: آنها در زندگی دنیا از آن کسانی است که ایمان آورده اند (هر چند کفار هم با آنها شرکت جویند) در حالی که در روز قیامت مخصوص آنها خواهد بود. این چنین ما آیات خود را برای گروهی که می دانند

تفصیل می دهیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «خداوند، تنها اعمال زشت را، چه آشکار باشد چه پنهان، حرام کرده است؛ و (همچنین) گناه و ستم بناحق را؛ و اینکه چیزی را که خداوند دلیلی برای آن نازل نکرده، شریک او قرار دهید؛ و به خدا مطلبی نسبت دهید که نمی دانید.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «پروردگار من فقط زشتکاریها را -

چه آشکارش [باشد] و چه پنهان- و گناه و ستم ناحق را حرام گردانیده است؛ و [نیز] اینکه چیزی را شریک خدا سازید که دلیلی بر [حقانیت] آن نازل نکرده؛ و اینکه چیزی را که نمی دانید به خدا نسبت دهید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: جز این نیست که پروردگار من کارهای زشت را چه آنچه از آنها ظاهر باشد و چه آنچه پنهان باشد (مانند عقاید فاسد و عمل های بد نهانی) حرام کرده و نیز هر گناه و تعدی به ناحق (به حقوق دیگران) را و نیز اینکه چیزی را که خداوند بر آن حجت و برهانی نازل نکرده شریک خدا سازید و آنچه را که نمی دانید به او نسبت دهید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای هر قوم و جمعیتی، زمان و سرآمد (معینی) است؛ و هنگامی که سرآمد آنها فرا رسد، نه ساعتی از آن تأخیر می کنند، و نه بر آن پیشی می گیرند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای هر امتی اجلی است؛ پس چون اجلشان فرا رسد، نه [می توانند] ساعتی آن را پس اندازند و نه پیش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای هر ملت و گروهی مدتی است (مدتی معین از زندگی دنیا) پس چون مدتشان به سر رسد ساعتی از آن تأخیر نخواهند کرد و پیشی نیز نمی گیرند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای فرزندان آدم! اگر رسولانی از خود شما به سراغتان بیایند که آیات مرا برای شما بازگو کنند، (از آنها پیروی کنید) کسانی که پرهیزگاری پیشه کنند و عمل صالح انجام دهند (و در اصلاح خویش و دیگران بکوشند)، نه ترسی بر آنهاست و نه غمناک می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای فرزندان آدم، چون پیامبرانی از خودتان برای شما بیایند و آیات مرا بر شما بخوانند، پس هر کس به پرهیزگاری و صلاح گراید، نه بیمی بر آنان خواهد بود و نه اندوهگین می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خطاب ربوبی به نسل آدم از ابتدا تا انقراض آنهاست که) ای فرزندان آدم، هر گاه فرستادگانی از (جنس) خودتان به سوی شما آمدند که آیات و نشانه های مرا بر شما می خوانند (به آنها ایمان آورید)، پس کسانی که پروا کنند و به کار شایسته پردازند (و عقاید و اعمال خود را اصلاح نمایند) نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهی خواهند داشت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که آیات ما را تکذیب کنند، و در برابر آن تکبر ورزند، اهل دوزخند؛ جاودانه در آن خواهند ماند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که آیات ما را دروغ انگاشتند و از [پذیرش] آنها تکبر ورزیدند آنان همدم آتشند [و] در آن جاودانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که آیات ما را تکذیب کنند و از پذیرش آنها تکبر ورزند، آنان اهل آتشند که در آن جاودان باشند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی ستمکارتر است از آنها که بر خدا دروغ می بندند، یا آیات او را تکذیب می کنند؟! آنها نصیبشان را از آنچه مقدر شده (از نعمتها و مواهب این جهان) می برند؛ تا زمانی که فرستادگان ما [=فرشتگان قبض ارواح] به سراغشان روند و جانشان را بگیرند؛ از آنها می پرسند: «کجا این معبودهایی که غیر از خدا می خواندید؟! (چرا به یاری شما نمی آیند؟!))» می گویند: «آنها (همه) گم شدند (و از ما دور گشتند!)» و بر ضد خود گواهی می دهند که کافر بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغ بنهد یا آیات او را تکذیب کند؟ اینان کسانی هستند که نصیبشان از آنچه مقرر شده به ایشان خواهد رسید، تا آنگاه که فرشتگان ما

به سراغشان بیایند که جانشان بستانند، می گویند: «آنچه غیر از خدا می خواندید کجاست؟» می گویند: «از [چشم] ما ناپدید شدند» و علیه خود گواهی می دهند که آنان کافر بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چه کسی ظالمتر است از آن که بر خدا دروغ بنهد، یا آیات و نشانه های او را تکذیب نماید؟! آنهایند که نصیبتان (در دنیا) از نوشته و مقررری خداوند (از عمر و روزی و اولاد) به آنان می رسد، تا آن گاه که فرستادگان ما (مأموران مرگ) به سراغ آنها بیایند که جانشان را بستانند، می گویند: کجایند آنهايي که به جای خداوند می خواندید؟ گویند: همه از نظر ما گم شدند. و به زیان خود گواهی دهند که کافر بودند

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَّمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأَوْلَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِن لَّا تَعْلَمُونَ (٣٨) ترجمه: (١)

وَقَالَتْ أَوْلَاهُمْ لِأَخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (٣٩) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَأَنفُخَنَّ لَهُمُ أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلْبِغَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ (٤٠) ترجمه: (٣)

لَهُمْ مِّنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (٤١) ترجمه: (٤)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَأَنُكَلِّفَنَّ نَفْسًا إِلَّا وَشِعْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٤٢) ترجمه: (٥)

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تِلْكَمُ الْجَنَّةُ أَوْرَثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٤٣) ترجمه: (٦)

ص: ١٥٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوند به آنها) می گوید: «در صف گروه های مشابه خود از جن و انس در آتش وارد شوید!» هر زمان که گروهی وارد می شوند، گروه دیگر را لعن می کنند؛ تا همگی با ذلت در آن قرار گیرند. (در این هنگام) گروه پیروان درباره پیشوایان خود می گویند: «خداوند! اینها بودند که ما را گمراه ساختند؛ پس کیفر آنها را از آتش دو برابر کن! (کیفری برای گمراهیشان، و کیفری بخاطر گمراه ساختن ما.)» می فرماید: «برای هر کدام (از شما) عذاب مضاعف است؛ ولی نمی دانید! (چرا که پیروان اگر گرد پیشوایان گمراه را نگرفته بودند، قدرتی بر اغوای مردم نداشتند.)»
_____ ترجمه استاد فولادوند: می فرماید: «در میان امتهایی از جن و انس، که پیش از شما بوده اند، داخل آتش شوید.» هر بار که امتی [در آتش] درآید، همکیشان خود را لعنت کند، تا وقتی که همگی در آن به هم پیوندند؛ [آنگاه] پیروانشان در باره پیشوایانشان می گویند: «پروردگارا، اینان ما را گمراه کردند، پس دو برابر عذاب آتش به آنان بده.» [خدا] می فرماید: «برای هر کدام [عذاب] دو چندان است ولی شما نمی دانید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خداوند یا آن فرشته) می گوید: شما هم در میان امت هایی که پیش از شما از جن و انس در گذشتند به آتش درآیید. هر گاه که گروهی وارد شوند همکیشان خود را لعنت کنند تا چون همگی در آنجا به یکدیگر پیوستند، گروه های پسین آنان (پیروان) درباره گروه های پیشین (پیشوایان) گویند: پروردگارا، اینها را گمراه کردند پس آنها را دو برابر از عذاب آتش ده. می گوید: برای هر کدامتان دو برابر است (برای پیشوایان عذاب، گمراه شدن و گمراه کردن و برای پیروان عذاب، گمراه شدن و تقویت کفر) و لکن شما نمی دانید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیشوایان آنها به پیروان خود می گویند: «شما امتیازی بر ما نداشتید؛ پس بچشید عذاب (الهی) را در برابر آنچه انجام می دادید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیشوایانشان به پیروانشان می گویند: «شما را بر ما امتیازی نیست. پس به سزای آنچه به دست می آوردید عذاب را بچشید.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پیشوایان آنها به پیروان گویند: شما هیچ برتری بر ما ندارید (که مستحق قَلت عذاب شوید) پس بچشید عذاب خدا را به کیفر آنچه به دست می آوردید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، و در برابر آن تکبر ورزیدند، (هرگز) درهای آسمان به رویشان گشوده نمی شود؛ و (هیچ گاه) داخل بهشت نخواهند شد مگر اینکه شتر از سوراخ سوزن بگذرد! این گونه، گنهکاران را جزا می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که آیات ما را دروغ شمردند و از [پذیرفتن] آنها تکبر ورزیدند، درهای آسمان را برایشان نمی گشایند و در بهشت در نمی آیند مگر آنکه شتر در سوراخ سوزن داخل شود. و بدینسان بزهکاران را کیفر می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که آیات و نشانه های ما را تکذیب کردند، و در برابر آنها تکبر ورزیدند، درهای آسمان برای آنها گشوده نمی شود (تا دعاهای آنها در حال حیات، و ارواحشان پس از مرگ بالا- رود) و آنها هرگز به بهشت در نمی آیند تا شتر نر در سوراخ سوزن فرو رود. و این چنین ما گنهکاران را کیفر می دهیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای آنها بستری از (آتش) دوزخ، و روی آنها پوششهایی (از آن) است؛ و اینچنین ظالمان را جزا می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای آنان از جهنم بستری و از بالایشان پوششهاست، و این گونه بیدادگران را سزا می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای آنها از (آتش) جهنم بستری است و از بالای سرشان پوشش هایی (از آن) است و این گونه ما ستمکاران را کیفر می دهیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند -البته هیچ کس را جز به اندازه توانایش تکلیف نمی کنیم- آنها اهل بهشتند؛ و جاودانه در آن خواهند ماند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند -هیچ کسی را جز به قدر توانش تکلیف نمی کنیم- آنان همدم بهشتند [که] در آن جاودانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کردند- (و البته) ما هیچ کس را جز به اندازه توانش مکلف نمی کنیم- آنها یاران بهشتند که در آنجا جاودانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه در دلها از کینه و حسد دارند، برمی کنیم (تا در صفا و صمیمیت با هم زندگی کنند)؛ و از زیر (قصرها و درختان) آنها، نهرها جریان دارد؛ می گویند: «ستایش مخصوص خداوندی است که ما را به این (همه نعمتها) رهنمون شد؛ و اگر خدا ما را هدایت نکرده بود، ما (به اینها) راه نمی یافتیم! مسلماً فرستادگان پروردگار ما حق را آوردند!» و (در این هنگام) به آنان ندا داده می شود که: «این بهشت را در برابر اعمالی که انجام می دادید، به ارث بردید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر گونه کینه ای را از سینه هایشان می زداییم. از زیر [قصرهای] شان نهرها جاری است، و می گویند: «ستایش خدایی را که ما را بدین [راه] هدایت نمود، و اگر خدا ما را رهبری نمی کرد ما خود هدایت نمی یافتیم. در حقیقت، فرستادگان پروردگار ما حق را آوردند.» و به آنان ندا داده می شود که این همان بهشتی است که آن را به [پاداش] آنچه انجام می دادید میراث یافته اید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما آنچه در سینه های آنها از کینه و عداوت است همه را بر می کنیم، از زیر (پای) آنها نهرها روان است، و گویند: ستایش و سپاس از آن خدایی است که ما را به این (جایگاه پسندیده) راهنمایی کرد، و اگر خدا ما را رهنمون نمی شد ما هرگز راه نمی یافتیم، حَقّاً که رسولان پروردگار ما به حق و درستی (به منظور این هدف) آمدند. و ندا داده می شوند که این بهشت به پاداش آنچه (در دنیا) می کردید به شما داده شد، و آن بهشت (هم که سهم کفار و در معرض انتفاع آنها بود) به سبب

اعمالتان به ارث به شما رسید (کفر آنها به حکم مرگ و سهم آنها از آن شما شد)

وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (٤٤) ترجمه: (١)

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ (٤٥) ترجمه: (٢)

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ (٤٦) ترجمه: (٣)

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٤٧) ترجمه: (٤)

وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تُشْتَكِبُونَ (٤٨) ترجمه: (٥)

أَهْوَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ (٤٩) ترجمه: (٦)

وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ خَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ (٥٠) ترجمه: (٧)

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتُهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَمَلَّيْوْا نَسِيَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (٥١) ترجمه: (٨)

ص: ١٥٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بهشتیان دوزخیان را صدا می زنند که: «آنچه را پروردگارتان به ما وعده داده بود، همه را حق یافتیم؛ آیا شما هم آنچه را پروردگارتان به شما وعده داده بود حق یافتید؟!» گفتند: «بله!» در این هنگام، ندادهنده ای در میان آنها ندا می دهد که: «لعنت خدا بر ستمگران باد!» ترجمه استاد فولادوند: و بهشتیان، دوزخیان را آواز می دهند که: «ما آنچه را پروردگارتان به ما وعده داده بود درست یافتیم؛ آیا شما [نیز] آنچه را پروردگارتان وعده کرده بود راست و درست یافتید؟» می گویند: «آری.» پس آوازدهنده ای میان آنان آواز درمی دهد که: «لعنت خدا بر ستمکاران باد.» ترجمه آیت الله مشکینی: و بهشتیان دوزخیان را ندا می دهند که ما آنچه را پروردگارتان به ما وعده داده بود درست و ثابت یافتیم، آیا شما نیز آنچه را پروردگارتان وعده داده بود حق و ثابت یافتید؟ آری! پس آواز دهنده ای در میان آنان آواز می دهد که لعنت خداوند بر ستمکاران باد

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که (مردم را) از راه خدا بازمی دارند، و (با القای شبهات) می خواهند آن را کج و معوج نشان دهند؛ و آنها به آخرت کافرند!» ترجمه استاد فولادوند: همانان که [مردم را] از راه خدا باز می دارند و آن را کج می خواهند و آنها آخرت را منکرند. ترجمه آیت الله مشکینی: آنهايي که (مردم را) از راه خدا بازمی داشتند و برای آن کجی می خواستند (آن را منحرف نشان می دادند) و به روز واپسین کافر بودند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در میان آن دو [= بهشتیان و دوزخیان]، حجابی است؛ و بر «اعراف» مردانی هستند که هر یک از آن دو را از چهره شان می شناسند؛ و به بهشتیان صدا می زند که: «درود بر شما باد!» اما داخل بهشت نمی شوند، در حالی که امید آن را دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و میان آن دو [گروه]، حایلی است، و بر اعراف، مردانی هستند که هر یک [از آن دو دسته] را از سیمایشان می شناسند، و بهشتیان را - که هنوز وارد آن نشده و [لی] [بدان] امید دارند- آواز می دهند که: «سلام بر شما.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و میان آن دو گروه (بهشتیان و دوزخیان) حجاب و حایلی است و بر کنگره های آن حجاب مردانی هستند (از معصومین و اولیاء حق) که هر گروهی را به سیمایشان می شناسند، و آنان به اهل بهشت ندا می دهند که سلام بر شما بهشتیانی که هنوز وارد آن نشده اند و امید آن را دارند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که چشمشان به دوزخیان می افتد می گویند: «پروردگارا! ما را با گروه ستمگران قرار مده!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون چشمانشان به سوی دوزخیان گردانیده شود، می گویند: «پروردگارا، ما را در زمره گروه ستمکاران قرار مده.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون چشمانشان به سوی اهل آتش بر گردانده شود، گویند: پروردگارا، ما را با گروه ستمکاران قرار مده

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اصحاب اعراف، مردانی (از دوزخیان را) که از سیمایشان آنها را می شناسند، صدا می زند و می گویند: «(دیدید که) گردآوری شما (از مال و ثروت و آن و فرزند) و تکبرهای شما، به حالتان سودی نداد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اهل اعراف، مردانی را که آنان را از سیمایشان می شناسند، ندا می دهند

[و] می گویند: «جمعیت شما و آن [همه] گردنکشی که می کردید، به حال شما سودی نداشت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که بر آن کنگره ها قرار دارند مردانی را (از دوزخیان) که از صورت هایشان می شناسند ندا دهند (و به عنوان شماتت) گویند: (دیدید که) اجتماع و جمعیت شما (یا گرد آوردن مالتان) و تکبر و وزیدنتان (عذابی را) از شما دفع نکرد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا اینها [= این واماندگان بر اعراف] همانان نیستند که سوگند یاد کردید رحمت خدا هرگز شامل حالشان نخواهد شد؟! (ولی خداوند بخاطر ایمان و بعضی اعمال خیرشان، آنها را بخشید؛ هم اکنون به آنها گفته می شود:) داخل بهشت شوید، که نه ترسی دارید و نه غمناک می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: «آیا اینان همان کسان نبودند که سوگند یاد می کردید که خدا آنان را به رحمتی نخواهد رسانید؟» «[اینک] به بهشت درآیید. نه بیمی بر شماست و نه اندوهگین می شوید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و با اشاره به مؤمنان گویند) آیا اینها هستند کسانی که سوگند یاد می کردید که خدا رحمتش را به آنها نمی رساند؟ (آن گاه به مؤمنان گویند) به بهشت درآیید که نه بیمی بر شما می رود و نه اندوهی خواهید داشت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دوزخیان، بهشتیان را صدا می زند که: «(محبت کنید) و مقداری آب، یا از آنچه خدا به شما روزی داده، به ما ببخشید!» آنها (در پاسخ) می گویند: «خداوند اینها را بر کافران حرام کرده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و دوزخیان، بهشتیان را آواز می دهند که: «از آن آب یا از آنچه خدا روزی شما کرده، بر ما فرو ریزید.» می گویند: «خدا آنها را بر کافران حرام کرده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اهل آتش بهشتیان را ندا کنند که از آب یا از آنچه خدا شما را روزی کرده بر ما فرو ریزید. گویند: همانا خداوند این دو را بر کافران حرام نموده است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : همانها که دین و آیین خود را سرگرمی و بازیچه گرفتند؛ و زندگی دنیا آنان را مغرور ساخت؛ امروز ما آنها را فراموش می کنیم، همان گونه که لقای چنین روزی را فراموش کردند و آیات ما را انکار نمودند. _____ ترجمه استاد فولادوند : همانان که دین خود را سرگرمی و بازی پنداشتند، و زندگی دنیا مغرورشان کرد. پس همان گونه که آنان دیدار امروز خود را از یاد بردند، و آیات ما را انکار می کردند، ما [هم] امروز آنان را از یاد می بریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنهایی که دینشان را به بیهوده و بازی گرفتند و زندگی دنیا آنها را بفریفت پس ما امروز آنها را از یاد می بریم همان گونه که آنها دیدار امروزشان را از یاد بردند و آیات ما را انکار می کردند

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۵۲) ترجمه: (۱)

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۵۳) ترجمه: (۲)

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (۵۴) ترجمه: (۳)

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (۵۵) ترجمه: (۴)

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ (۵۶) ترجمه: (۵)

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا أَقْلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سَقَّاهُ لِيلَةً لِّمَن يَشَاءُ فَالْمَاءُ فَآخَرُ جَاءَ بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۵۷) ترجمه: (۶)

ص: ۱۵۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما کتابی برای آنها آوردیم که (اسرار و رموز) آن را با آگاهی شرح دادیم؛ (کتابی) که مایه هدایت و رحمت برای جمعیتی است که ایمان می آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، ما برای آنان کتابی آوردیم که آن را از روی دانش، روشن و شیوایش ساخته ایم، و برای گروهی که ایمان می آورند هدایت و رحمتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در حقیقت ما بر آنان کتابی آوردیم که آن را از روی دانشی (وسیع) تفصیل دادیم (الفاظش را به آیات و سوره و محکمت و متشابهات و نصوص و ظواهر، و محتوایش را به اصول و فروع و علوم و معارف گوناگون)، در حالی که سراپا هدایت و رحمت است برای گروهی که ایمان می آورند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها جز انتظار تأویل آیات (و فرا رسیدن تهدیدهای الهی) دارند؟ آن روز که تأویل آنها فرا رسد، (کار از کار گذشته، و پشیمانی سودی ندارد؛ و) کسانی که قبلاً آن را فراموش کرده بودند می گویند: «فرستادگان پروردگار ما، حق را آوردند؛ آیا (امروز) شفیعانی برای ما وجود دارند که برای ما شفاعت کنند؟ یا (به ما اجازه داده شود به دنیا) بازگردیم، و اعمالی غیر از آنچه انجام می دادیم، انجام دهیم؟!» (ولی) آنها سرمایه وجود خود را از دست داده اند؛ و معبودهایی را که به دروغ ساخته بودند، همگی از نظرشان: گم می شوند. (نه راه بازگشتی دارند، و نه شفیعانی!) _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا [آنان] جز در انتظار تأویل آنند؟ روزی که تأویلش فرا رسد، کسانی که آن را پیش از آن به فراموشی سپرده اند می گویند: «حقاً فرستادگان پروردگار ما حق را آوردند. پس آیا [امروز] ما را شفاعتگرانی هست که برای ما شفاعت کنند یا [ممکن است به دنیا] بازگردانیده شویم، تا غیر از آنچه انجام می دادیم انجام دهیم؟» به راستی که [آنان] به خویشتن زیان زدند، و آنچه را به دروغ می ساختند از کف دادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنان جز در انتظار تأویل و بازگشت آنند؟ (آیا جز تحقق عینی وعد و وعیدهای قرآن در قیامت

را انتظار می‌برند؟) روزی که تأویلش بیاید کسانی که آن را از پیش فراموش کرده بودند خواهند گفت: حَقًّا که فرستادگان پروردگار ما حقیقت را برای ما آوردند (لکن ما نپذیرفتیم)، پس آیا (امروز) ما را شفیعی هست که برای ما شفاعت کنند؟ یا (به دنیا) بازگردانده می‌شویم تا کاری غیر آنچه می‌کردیم انجام دهیم؟ (نه، در آن روز) به یقین آنان نفس خود را به زیان داده‌اند و آنچه افترا می‌بستند (به دروغ شریک خدا می‌ساختند) از نظر آنها گم‌گشته است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار شما، خداوندی است که آسمانها و زمین را در شش روز [= شش دوران] آفرید؛ سپس به تدبیر جهان هستی پرداخت؛ با (پرده تاریک) شب، روز را می‌پوشاند؛ و شب به دنبال روز، به سرعت در حرکت است؛ و خورشید و ماه و ستارگان را آفرید، که مسخر فرمان او هستند. آگاه باشید که آفرینش و تدبیر (جهان)، از آن او (و به فرمان او) ست! پربرکت (و زوال ناپذیر) است خداوندی که پروردگار جهانیان است! _____

ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، پروردگار شما آن خدایی است که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید؛ سپس بر عرش [جهانداری] استیلا یافت. روز را به شب - که شتابان آن را می‌طلبد - می‌پوشاند، و [نیز] خورشید و ماه و ستارگان را که به فرمان او رام شده‌اند [پدید آورد]. آگاه باش که [عالم] خلق و امر از آن اوست. فرخنده خدایی است پروردگار جهانیان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا پروردگار شما خدایی است که آسمانها و زمین را در شش روز

آفرید (در مدتی مساوی با شش روز یا شش شبانه روز، یا شش دوران)، آن گاه بر تخت (تدبیر جهان هستی) سلطه و استیلا یافت. شب را (پرده وار) بر روز می‌پوشاند به گونه‌ای که شب پیوسته روز را می‌طلبد و روز هم همواره شب را می‌جوید و خورشید و ماه و ستارگان را در حالی که (میان جو غیر متناهی) مسخر و رام فرمان او هستند بیافرید. آگاه باش که آفرینش و فرمان (نافذ در همه آفریده‌ها) از آن اوست ثابت و دائم و پربرکت است خداوند که پروردگار جهانیان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار خود را (آشکارا) از روی تضرع، و در پنهانی، بخوانید! (و از تجاوز، دست بردارید که) او متجاوزان را دوست نمی‌دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار خود را به زاری و پنهانی بخوانید که او از حدگذرندگان را دوست نمی‌دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارتان

را به تضرع و زاری و پنهانی بخوانید (و از حد معقول درخواست تجاوز نکند که) همانا او تجاوزکاران را دوست ندارد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در زمین پس از اصلاح آن فساد نکنید، و او را با بیم و امید بخوانید! (بیم از مسؤولیتها، و امید به رحمتش. و نیکی کنید) زیرا رحمت خدا به نیکوکاران نزدیک است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در زمین پس از اصلاح آن فساد مکنید، و با بیم و امید او را بخوانید که رحمت خدا به نیکوکاران نزدیک است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در روی زمین پس از اصلاح آن (به وسیله انبیا و شرایع آسمانی، به

کفر و فسق) تباهی مکنید، و او را به حال بیم و امید بخوانید، که همانا رحمت خدا به نیکان و نیکی‌کنندگان نزدیک است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که بادهای بشارت دهنده در پیشاپیش (باران) رحمتش می‌فرستد؛ تا ابرهای سنگین بار را (بر دوش) کشند؛ (سپس) ما آنها را به سوی زمینهای مرده می‌فرستیم؛ و به وسیله آنها، آب (حیاتبخش) را نازل می‌کنیم؛ و با آن، از هرگونه میوه‌ای (از خاک تیره) بیرون می‌آوریم؛ این گونه (که زمینهای مرده را زنده کردیم)، مردگان را (نیز در قیامت) زنده می‌کنیم، شاید (با توجه به این مثال) متذکر شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست که بادهای پیشاپیش [باران] رحمتش مژده رسان می‌فرستد، تا آن گاه که ابرهای گرانبار را بردارند، آن را به سوی سرزمینی مرده برانیم، و از آن، باران فرود آوریم؛ و از هرگونه میوه‌ای [از خاک] برآوریم. بدینسان مردگان را

[نیز از قبرها] خارج می‌سازیم، باشد که شما متذکر شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که

بادها را مژده رسان پیشاپیش رحمتش (باران) می فرستد تا چون ابرهای سنگین بار را برداشتند ما آن را به سوی سرزمینی مرده می رانیم، پس به وسیله آن آب را (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو می ریزیم، پس بدان وسیله از هر نوع میوه و بذری (از دل خاک) بیرون می آوریم، مردگان را نیز این چنین (در روز قیامت) بیرون می آوریم. (این مثال را زدیم) باشد که متذکر شوید

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبثَ لَا يَخْرِجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ (۵۸) ترجمه: (۱)

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۵۹) ترجمه: (۲)

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۶۰) ترجمه: (۳)

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (۶۱) ترجمه: (۴)

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۶۲) ترجمه: (۵)

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۶۳) ترجمه: (۶)

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ (۶۴) ترجمه: (۷)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۶۵) ترجمه: (۸)

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (۶۶) ترجمه: (۹)

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (۶۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۱۵۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرزمین پاکیزه) و شیرین)، گیاهش به فرمان پروردگار می روید؛ اما سرزمینهای بد طینت (و شوره زار)، جز گیاه ناچیز و بی ارزش، از آن نمی روید؛ این گونه آیات (خود) را برای آنها که شکر گزارند، بیان می کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زمین پاک [و آماده]، گیاهش به اذن پروردگارش برمی آید؛ و آن [زمینی] که ناپاک [و نامناسب] است [گیاهش] جز اندک و بی فایده بر نمی آید. این گونه، آیات [خود] را برای گروهی که شکر می گزارند، گونه گون بیان می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سرزمین پاک، گیاهش به اذن (تکوینی) پروردگارش (فراوان و پر بار) بیرون می آید، و آن (سرزمینی) که پلید است (گیاهش) جز اندک و بی خیر بیرون نمی آید (از طینت انسانی پاک، باورها و ملکات و کارهای زیبا، و از طینت پلید، عقاید و صفات و اعمال پلید برمی خیزد). این چنین ما آیات (توحید خود) را گوناگون می آوریم برای گروهی که سپاس می گزارند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما نوح را به سوی قومش فرستادیم؛ او به آنان گفت: «ای قوم من! (تنها) خداوند یگانه را پرستش کنید، که معبودی جز او برای شما نیست! (و اگر غیر او را عبادت کنید)، من بر شما از عذاب روز بزرگی می ترسم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم. پس گفت: «ای قوم من، خدا را پرستید که برای شما معبودی جز او نیست، من از عذاب روزی سترگ بر شما بیمناکم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا ما نوح را به سوی قوم خود فرستادیم گفت: ای قوم من، خدا را پرستید، که برای شما غیر او معبودی نیست. بی تردید من بر شما از عذاب روزی بزرگ بیم دارم

- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) اشراف قومش به او گفتند: «ما تو را در گمراهی آشکاری می بینیم!»
 _____ ترجمه استاد فولادوند: سران قومش گفتند: «واقعاً ما تو را در گمراهی آشکاری می بینیم.»
- _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سران و اشراف قوم او گفتند: همانا ما تو را در گمراهی آشکاری می بینیم
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «ای قوم من! هیچ گونه گمراهی در من نیست؛ ولی من فرستاده ای از جانب پروردگار جهانیانم! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «ای قوم من، هیچ گونه گمراهی در من نیست، بلکه من فرستاده ای از جانب پروردگار جهانیانم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: ای قوم من، مرا هیچ گمراهی نیست، بلکه من فرستاده ای از سوی پروردگار جهانیانم
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: رسالتهای پروردگارم را به شما ابلاغ می کنم؛ و خیرخواه شما هستم؛ و از خداوند چیزهایی می دانم که شما نمی دانید. _____ ترجمه استاد فولادوند: پیامهای پروردگارم را به شما می رسانم و اندرزتان می دهم و چیزهایی از خدا می دانم که [شما] نمی دانید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که رسالت ها و پیام های پروردگارم را به شما می رسانم و برای شما خیرخواهی می کنم و از سوی خداوند چیزهایی می دانم که شما نمی دانید
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا تعجب کرده اید که دستور آگاه کننده پروردگارتان به وسیله مردی از میان شما به شما برسد، تا (از عواقب اعمال خلاف) بیمتان دهد، و (در پرتو این دستور)، پرهیزگاری پیشه کنید و شاید مشمول رحمت (الهی) گردید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا تعجب کردید که بر مردی از خودتان، پندی از جانب پروردگارتان برای شما آمده تا شما را بیم دهد و تا شما پرهیزگاری کنید و باشد که مورد رحمت قرار گیرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا تعجب کردید از اینکه از سوی پروردگارتان برای شما تذکری (به عنوان نخستین شریعت و اولین کتاب آسمانی) بر زبان مردی از خودتان آمده تا شما را (از عذاب خدا) بیم دهد و شما هم پروا پیشه کنید و باشد که مورد ترحم قرار گیرید؟
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما سرانجام او را تکذیب کردند؛ و ما او و کسانی را که با وی در کشتی بودند، رهایی بخشیدیم؛ و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، غرق کردیم؛ چه اینکه آنها گروهی ناپیما (و کوردل) بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او را تکذیب کردند، و ما او و کسانی را که با وی در کشتی بودند نجات دادیم؛ و کسانی را که آیات ما را دروغ پنداشتند غرق کردیم، زیرا آنان گروهی کور[دل] بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را تکذیب کردند ما هم او و هر کس را که با او در کشتی بود، نجات دادیم و کسانی را که آیات ما را تکذیب کرده بودند غرق نمودیم حقا که آنها گروهی کوردل بودند
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به سوی قوم عاد، برادرشان «هود» را (فرستادیم)؛ گفت: «ای قوم من! (تنها) خدا را پرستش کنید، که جز او معبودی برای شما نیست! آیا پرهیزگاری پیشه نمی کنید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و به سوی عاد، برادرشان هود را [فرستادیم]؛ گفت: «ای قوم من، خدا را پرستید که برای شما معبودی جز او نیست، پس آیا پرهیزگاری نمی کنید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سوی قوم عاد برادر (نسبی یا قبیله ای) آنها هود را (فرستادیم)، گفت: ای قوم من، خدا را پرستید، شما را جز او معبودی نیست، آیا (از غضب او) پروا نمی کنید؟
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اشراف کافر قوم او گفتند: «ما تو را در سفاهت (و نادانی و سبک مغزی) می بینیم، و ما

مسئلاً تو را از دروغگویان می دانیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : سران قومش که کافر بودند گفتند: «در حقیقت، ما تو را در [نوعی] سفاهت می بینیم و جداً تو را از دروغگویان می پنداریم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سران و اشراف قومش که کافر بودند گفتند: حقیقتاً ما تو را در سفاهت و نادانی می بینیم و حتماً تو را از دروغگویان می پنداریم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گرفت: «ای قوم من! هیچ گونه سفاهتی در من نیست؛ ولی فرستاده ای از طرف پروردگار جهانیانم. _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «ای قوم من، در من سفاهتی نیست، ولی من فرستاده ای از جانب پروردگار جهانیانم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: ای قوم من، مرا هیچ سفاهتی نیست، بلکه من فرستاده ای از سوی پروردگار جهانیانم

أَبْلَغَكُمْ رَسُولَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ (٦٨) ترجمه: (١)

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذِكُرُوا إِذْ جَعَلْنَا خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَسْطَةً فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٦٩) ترجمه: (٢)

قَالُوا أَجِئْنَا لِنُعْبَدَ اللَّهَ وَوَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٧٠) ترجمه: (٣)

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ أَتَجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءِ سَيِّمِيئُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانظُرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ (٧١) ترجمه: (٤)

فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمِهِ مَنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ (٧٢) ترجمه: (٥)

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيْنَهُ مِّنْ رَبِّكُمْ هَادِيَةٌ نَّاقَةٌ لِلَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَادْرُوهَا تَأْكُلُ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٣) ترجمه: (٦)

ص: ١٥٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: رسالت‌های پروردگaram را به شما ابلاغ می‌کنم؛ و من خیرخواه امینی برای شما هستم.

_____ ترجمه استاد فولادوند: پیام‌های پروردگaram را به شما می‌رسانم و برای شما خیر خواهی امینم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: که رسالت‌ها و پیام‌های پروردگaram را به شما می‌رسانم و من برای شما

خیرخواهی امینم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا تعجب کرده‌اید که دستور آگاه‌کننده پروردگارتان به وسیله مردی از میان شما به

شما برسد تا (از مجازات الهی) بیمتان دهد؟! و به یاد آورید هنگامی که شما را جانشینان قوم نوح قرار داد؛ و شما را از جهت

خلقت (جسمانی) گسترش (و قدرت) داد؛ پس نعمتهای خدا را به یاد آورید، شاید رستگار شوید!» _____

ترجمه استاد فولادوند: آیا تعجب کردید که بر مردی از خودتان، پندی از جانب پروردگارتان برای شما آمده تا شما را

هشدار دهد؟ و به خاطر آورید زمانی را که [خداوند] شما را پس از قوم نوح، جانشینان [آنان] قرار داد، و در خلقت، بر قوت

شما افزود. پس نعمتهای خدا را به یاد آورید، باشد که رستگار شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

آیا تعجب کردید از اینکه از سوی پروردگارتان برای شما تذکری بر زبان مردی از خودتان آمده (اظهار نبوت و معجزه یا

ابلاغ کتاب و شریعت نوح) تا شما را (از عذاب خدا) بیم دهد؟! و به یاد آرید هنگامی که او شما را جانشینانی (در روی

زمین) پس از قوم نوح قرار داد و شما را در آفرینش جسم و نیروهای بدن فزونی بخشید. پس نعمت‌های خدا را به یاد آرید،

باشد که رستگار گردید

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «آیا به سراغ ما آمده‌ای که تنها خدای یگانه را بپرستیم، و آنچه را پدران ما می

پرستند، رها کنیم؟! پس اگر راست می‌گوئی آنچه را (از بلا و عذاب الهی) به ما وعده می‌دهی، بیاور!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «آیا به سوی ما آمده‌ای که تنها خدا را بپرستیم و آنچه را که

پدرانمان می پرستیدند رها کنیم؟ اگر راست می گویی، آنچه را به ما وعده می دهی برای ما بیاور.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: آیا به سوی ما آمده ای که ما تنها خدا را بپرستیم و آنچه را که

پدران ما می پرستیدند رها کنیم؟! پس آنچه (از عذاب الهی) وعده می دهی بیاور اگر از راستگویانی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «پلیدی و غضب پروردگارتان، شما را فرا گرفته است! آیا با من در مورد نامهایی مجادله می کنید که شما و پدرانتان بعنوان معبود و خدا، بر آنها) گذارده اید، در حالی که خداوند هیچ دلیلی درباره آن نازل نکرده است؟! پس شما منتظر باشید، من هم با شما انتظار می کشم! (شما انتظار شکست من، و من انتظار عذاب الهی برای شما!)» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «راستی که عذاب و خشمی [سخت] از پروردگارتان بر

شما مقرر گردیده است. آیا در باره نامهایی که خود و پدرانتان [برای آنها] نامگذاری کرده اید، و خدا بر [حقانیت] آنها برهانی فرو نفرستاده با من مجادله می کنید؟ پس منتظر باشید که من [هم] با شما از منتظرانم.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: مسلماً بر شما از جانب پروردگارتان عذاب و غضبی ثابت و مقرر شده است. آیا درباره نام هایی که شما و پدرانتان (بت ها را) بدان نامیده اید (مانند اله، معبود و رازق) و خداوند هیچ حجت و برهانی بر (حقانیت) آنها نازل نکرده با من محاجه و ستیز دارید؟ پس منتظر (عذاب) باشید که من نیز حتماً با شما از منتظرانم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سرانجام، او و کسانی را که با او بودند، برحمت خود نجات بخشیدیم؛ و ریشه کسانی که آیات ما را تکذیب کردند و ایمان نیاوردند، قطع کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس او و کسانی را که با او بودند به رحمتی از خود رها نیدیم؛ و کسانی را که آیات ما را دروغ شمردند و مؤمن نبودند ریشه کن کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس او و کسانی را که با او بودند به رحمت خود نجات بخشیدیم و ریشه

و نسل کسانی را که آیات ما را تکذیب کردند و مؤمن نبودند بریدیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و به سوی (قوم) ثمود، برادرشان صالح را (فرستادیم)؛ گفت: «ای قوم من! (تنها) خدا را بپرستید، که جز او، معبودی برای شما نیست! دلیل روشنی از طرف پروردگارتان برای شما آمده: این «ناقه» الهی برای شما معجزه ای است؛ او را به حال خود واگذارید که در زمین خدا (از علفهای بیابان) بخورد! و آن را آزار نرسانید، که عذاب دردناکی شما را خواهد گرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند : و به سوی [قوم] ثمود، صالح، برادرشان را

[فرستادیم]؛ گفت: «ای قوم من، خدا را بپرستید، برای شما معبودی جز او نیست؛ در حقیقت، برای شما از جانب پروردگارتان دلیلی آشکار آمده است. این، ماده شتر خدا برای شماست که پدیده ای شگرف است. پس آن را بگذارید تا در زمین خدا بخورد و گزندی به او نرسانید تا [مبادا] شما را عذابی دردناک فرو گیرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: و به سوی (قوم) ثمود برادر (نسبی یا قبیله ای) آنها صالح را (فرستادیم)، گفت: ای قوم من، خدا را بپرستید که شما را جز او معبودی نیست به یقین برای شما حجت و برهانی از جانب پروردگارتان آمده است این ماده شتر خداست که برای شما نشانه ای (از توحید و قدرت و رحمت او) است، پس آن را رها کنید تا در روی زمین خدا بخورد و گزند و آسیبی به آن نرسانید که شما را عذابی دردناک فرا خواهد گرفت

وَأذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (٧٤) ترجمه: (١)

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّ عِفْوًا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَنْ صَالِحًا مُرْسِلٌ مِّنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ (٧٥) ترجمه: (٢)

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (٧٦) ترجمه: (٣)

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ (٧٧) ترجمه: (٤)

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (٧٨) ترجمه: (٥)

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولَهُ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ (٧٩) ترجمه: (٦)

وَلَوْ طَآ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ (٨٠) ترجمه: (٧)

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ (٨١) ترجمه: (٨)

ص: ١٦٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به خاطر بیاورید که شما را جانشینان قوم «عاد» قرار داد، و در زمین مستقر ساخت، که در دشتهایش، قصرها برای خود بنا می کنید؛ و در کوه ها، برای خود خانه ها می تراشید! بنا بر این، نعمتهای خدا را متذکر شوید! و در زمین، به فساد نکوشید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یاد آورید هنگامی را که شما را پس از [قوم] عاد جانشینان [آنان] گردانید، و در زمین به شما جای [مناسب] داد. در دشتهای آن [برای خود] کاخهایی اختیار می کردید، و از کوهها خانه هایی [زمستانی] می تراشیدید. پس نعمتهای خدا را به یاد آورید و در زمین سر به فساد برمدارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یاد آرید هنگامی که شما را جانشینانی پس از قوم عاد قرار داد و شما را در روی زمین جای داد که از مواضع هموارش قصرها (ی تابستانی) می سازید و از دل کوه ها تراشیده خانه ها (ی زمستانی) می سازید پس نعمت های خدا را متذکر شوید و در روی زمین تبهکارانه به فساد برنخیزید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) اشراف متکبر قوم او، به مستضعفانی که ایمان آورده بودند، گفتند: «آیا (براستی) شما یقین دارید که صالح از طرف پروردگارش فرستاده شده است؟!» آنها گفتند: «ما به آنچه او بدان مأموریت یافته، ایمان آورده ایم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: سران قوم او که استکبار می ورزیدند، به مستضعفانی که ایمان آورده بودند، گفتند: «آیا می دانید که صالح از طرف پروردگارش فرستاده شده است؟» گفتند: «بی تردید، ما به آنچه وی بدان رسالت یافته است مؤمنیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سران و اشراف مستکبر قوم او به کسانی که مستضعف بودند، به مؤمنان آنها، گفتند: آیا شما می دانید که صالح از جانب پروردگارش فرستاده شده؟ آنها گفتند: بی تردید ما به آنچه بدان ارسال شده مؤمنیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: متکبران گفتند: «ولی) ما به آنچه شما به آن ایمان آورده اید، کافریم!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که استکبار می ورزیدند، گفتند: «ما به آنچه شما بدان ایمان آورده اید کافریم.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: مستکبران گفتند: ما قطعاً به آنچه شما ایمان آورده اید کافریم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس «ناقه» را پی کردند، و از فرمان پروردگارشان سرپیچیدند؛ و گفتند: «ای صالح! اگر تو از فرستادگان (خدا) هستی، آنچه ما را با آن تهدید می کنی، بیاور!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آن ماده شتر را پی کردند و از فرمان پروردگار خود سرپیچیدند و گفتند: «ای صالح، اگر از پیامبرانی، آنچه را به ما وعده می دهی برای ما بیاور.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن ماده شتر را پی کردند و از فرمان پروردگارشان سرکشی نمودند و گفتند: ای صالح، آنچه را به ما وعده می دهی بر ما بیاور اگر از فرستادگانی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرانجام زمین لرزه آنها را فرا گرفت؛ و صبحگاهان، (تنها) جسم بی جانسان در خانه هاشان باقی مانده بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه زمین لرزه آنان را فرو گرفت و در خانه هایشان از پا درآمدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس زمین لرزه سختی (در اثر صیحه شدید آسمانی) آنها را فرا گرفت و همه در خانه های خود به زانو درآمده و به رو درافتاده، بی جان شدند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (صالح) از آنها روی برتافت؛ و گفت: «ای قوم! من رسالت پروردگارم را به شما ابلاغ کردم، و شرط خیرخواهی را انجام دادم، ولی (چه کنم که) شما خیرخواهان را دوست ندارید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [صالح] از ایشان روی برتافت و گفت: «ای قوم من، به راستی، من پیام پروردگارم را به شما رساندم و خیر شما را خواستم ولی شما [خیرخواهان و نصیحتگران] را دوست نمی دارید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (صالح) روی از آنها برتافت و (خطاب به اجساد آنها) گفت: ای قوم من، به راستی من پیام پروردگارم را به شما رساندم و خیرتان را خواستم و به شما اندرز گفتم و لکن شما خیرخواهان را دوست نمی داشتید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر آورید) لوط را، هنگامی که به قوم خود گفت: «آیا عمل بسیار زشتی را انجام می دهید که هیچیک از جهانیان، پیش از شما انجام نداده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و لوط را [فرستادیم] هنگامی که به قوم خود گفت: «آیا آن کار زشت [ی] را مرتکب می شوید، که هیچ کس از جهانیان در آن بر شما پیشی نگرفته است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یاد آر لوط را آن گاه که به قوم خود گفت: آیا آن کار زشت را می کنید که احدی از جهانیان در آن بر شما پیشی نگرفته است؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا شما از روی شهوت به سراغ مردان می روید، نه زنان؟! شما گروه اسرافکار (و منحرفی) هستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: شما از روی شهوت، به جای زنان با مردان درمی آمیزید، آری، شما گروهی تجاوزکارید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا شما از روی شهوت به جای زنان با مردان می آمیزید، (نه تنها در این امر متجاوز از فطرتید) بلکه شما (در هر کاری) گروهی اسرافکارید

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ (۸۲) ترجمه: (۱)

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (۸۳) ترجمه: (۲)

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ (۸۴) ترجمه: (۳)

وَالِي مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۸۵) ترجمه: (۴)

وَلَا تَعْبُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرْتُمْ وَاَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (۸۶) ترجمه: (۵)

وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (۸۷) ترجمه:
(۶)

ص: ۱۶۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی پاسخ قومش چیزی جز این نبود که گفتند: «اینها را از شهر و دیار خود بیرون کنید، که اینها مردمی هستند که پاکدامنی را می طلبند (و با ما همصدا نیستند!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: ولی پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: «آنان را از شهرتان بیرون کنید، زیرا آنان کسانی اند که به پاکی تظاهر می کنند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پاسخ قوم او جز این نبود که (به یکدیگر) گفتند: اینها را از شهر خود و

اجتماع خود بیرون کنید و (به مسخره گفتند) اینان مردمی پاکی طلبند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (چون کار به اینجا رسید)، ما او و خاندانش را رهایی بخشیدیم؛ جز همسرش، که از بازماندگان (در شهر) بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او و خانواده اش را -غیر از زنش که از زمره باقیماندهگان [در خاکستر مواد گوگردی] بود- نجات دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او

و خانواده اش را نجات دادیم جز همسرش که از بازماندگان (در میان اهل عذاب) بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (سپس چنان) بارانی (از سنگ) بر آنها فرستادیم؛ (که آنها را در هم کوبید و نابود ساخت). پس بنگر سرانجام کار مجرمان چه شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر سر آنان بارشی [از مواد گوگردی] بارانیدیم. پس بین فرجام گنهکاران چنان بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر سر

آنها بارانی (از سنگریزه) بارانیدیم، پس بنگر که عاقبت گنهکاران چگونه شد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به سوی مدین، برادرشان شعیب را (فرستادیم)؛ گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید، که جز او معبودی ندارید! دلیل روشنی از طرف پروردگارتان برای شما آمده است؛ بنابراین، حق پیمانمان و وزن را ادا کنید! و از اموال مردم چیزی نگاهید! و در روی زمین، بعد از آنکه (در پرتو ایمان و دعوت انبیاء) اصلاح شده است، فساد نکنید! این برای شما بهتر است اگر با ایمان هستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به سوی [مردم] مدین، برادرشان

شعیب را [فرستادیم]؛ گفت: «ای قوم من، خدا را بپرستید که برای شما هیچ معبودی جز او نیست. در حقیقت، شما را از جانب پروردگارتان برهانی روشن آمده است. پس پیمانان و ترازو را تمام نهدید، و اموال مردم را کم مدهید، و در زمین، پس از اصلاح آن فساد مکنید. این [رهنمودها] اگر مؤمنید برای شما بهتر است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سوی (اهل) مدین برادر (نسبی یا قبیله ای) آنها شعیب را (فرستادیم)، گفت: ای قوم من، خدا را بپرستید، که شما را جز او معبودی نیست همانا دلیل روشنی از جانب پروردگارتان برای شما آمده (مراد معجزه اوست که بیان نشده)، پس پیمانان و ترازو را به تمام دهید و از اموال مردم کم نگذارید و در روی زمین پس از اصلاح آن (به دعوت انبیا و شرایع آسمانی) فسادانگیزی نکنید اینها برای شما بهتر است اگر ایمان دارید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر سر هر راه نشینید که (مردم با ایمان را) تهدید کنید و مؤمنان را از راه خدا باز دارید، و با (القای شبهات)، آن را کج و معوج نشان دهید! و به خاطر بیاورید زمانی را که اندک بودید، و او شما را فزونی داد! و بنگرید سرانجام مفسدان چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر سر هر راهی منشینید که [مردم را] بترسانید و کسی را که ایمان به خدا آورده از راه خدا باز دارید و راه او را کج بخواهید؛ و به یاد آورید هنگامی را که اندک بودید، پس شما را بسیار گردانید، و بنگرید که فرجام فسادکاران چگونه بوده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر سر هر راهی منشینید (که مردم را) تهدید نمایید و کسی را که ایمان آورده از راه خدا بازدارید و برای راه خدا انحراف طلبید (سعی در کج کردن یا کج نشان دادن آن کنید)، و به یاد آرید هنگامی که اندک بودید، پس خدا سیارتان کرد، و بنگرید که عاقبت مفسدان چگونه بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر گروهی از شما به آنچه من به آن فرستاده شده ام ایمان آورده اند، و گروهی ایمان نیاورده اند، صبر کنید تا خداوند میان ما داوری کند، که او بهترین داوران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر گروهی از شما به آنچه من بدان فرستاده شده ام ایمان آورده و گروه دیگر ایمان نیاورده اند، صبر کنید تا خدا میان ما داوری کند [که] او بهترین داوران است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر گروهی از شما به آنچه من بدان ارسال شده ام ایمان آوردند و گروهی ایمان نیاوردند، پس صبر کنید (به مبارزه برنخیزید) تا خداوند میان ما داوری کند و او بهترین داوران است

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ
(۸۸) ترجمه: (۱)

قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعِيدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبُّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ (۸۹) ترجمه: (۲)

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ (۹۰) ترجمه: (۳)

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (۹۱) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ (۹۲) ترجمه: (۵)

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ (۹۳) ترجمه: (۶)

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ (۹۴) ترجمه: (۷)

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَعْتَهُ وَهُمْ لَا يُشْعُرُونَ (۹۵) ترجمه: (۸)

ص: ۱۶۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اشراف زورمند و متکبر از قوم او گفتند: «ای شعیب! به یقین، تو و کسانی را که به تو ایمان آورده اند، از شهر و دیار خود بیرون خواهیم کرد، یا به آیین ما بازگردید!» گفت: «آیا (می خواهید ما را بازگردانید) اگر چه مایل نباشیم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: سران قومش که تکبر می ورزیدند، گفتند: «ای شعیب، یا تو و کسانی را که با تو ایمان آورده اند، از شهر خودمان بیرون خواهیم کرد؛ یا به کیش ما برگردید.» گفت: «آیا هر چند کراهت داشته باشیم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سران و اشراف مستکبر قوم او گفتند: ای شعیب، بی تردید تو و کسانی را که با تو ایمان آورده اند از دیارمان و اجتماعمان بیرون خواهیم کرد مگر اینکه به آیین ما درآید. گفت: آیا هر چند که ما کراهت داشته باشیم؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر ما به آیین شما بازگردیم، بعد از آنکه خدا ما را از آن نجات بخشیده، به خدا دروغ بسته ایم؛ و شایسته نیست که ما به آن بازگردیم مگر اینکه خدایی که پروردگار ماست بخواهد؛ علم پروردگار ما، به همه چیز احاطه دارد. تنها بر خدا توکل کرده ایم. پروردگار! میان ما و قوم ما بحق داوری کن، که تو بهترین داورانی! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر بعد از آنکه خدا ما را از آن نجات بخشیده [باز] به کیش شما برگردیم، در حقیقت به خدا دروغ بسته ایم؛ و ما را سزاوار نیست که به آن بازگردیم، مگر آنکه خدا، پروردگار ما بخواهد. [که] پروردگار ما از نظر دانش بر هر چیزی احاطه دارد. بر خدا توکل کرده ایم. بار پروردگار، میان ما و قوم ما به حق داوری کن که تو بهترین داورانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر ما به آیین شما درآیم (بگوییم خدا شریک دارد) پس از آنکه خدا ما را از آن نجات بخشیده، به یقین بر خداوند دروغ بسته ایم، و هرگز ما را نرسد که به

آن در آییم مگر آنکه خدای پروردگار ما بخواهد (که هرگز نخواهد خواست) پروردگار ما از نظر علم و آگاهی بر همه چیز احاطه دارد ما بر خدا توکل کردیم پروردگارا میان ما و قوم ما به حق و درستی داوری کن و فیصله ده، که تو بهترین داوران و فیصله دهندگانی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اشراف زورمند از قوم او که کافر شده بودند گفتند: «اگر از شعیب پیروی کنید، شما هم زیانکار خواهید شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و سران قومش که کافر بودند گفتند: «اگر از شعیب پیروی کنید، در این صورت قطعاً زیانکارید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سران و اشراف کافر قوم او گفتند: اگر از شعیب پیروی کنید آن گاه حتماً زیانکار خواهید بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس زمین لرزه آنها را فرا گرفت؛ و صبحگاهان بصورت اجساد بی جان در خانه هاشان مانده بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس زمین لرزه آنان را فرو گرفت، و در خانه هایشان از پا درآمدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس زمین لرزه شدیدی (در اثر صیحه آسمانی) آنها را فرا گرفت و همه در خانه های خود به زانو درآمده و به رو در افتاده، بی جان شدند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که شعیب را تکذیب کردند، (آنچنان نابود شدند که) گویا هرگز در آن (خانه ها) سکونت نداشتند! آنها که شعیب را تکذیب کردند، زیانکار بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که شعیب را تکذیب کرده بودند، گویی خود در آن [دیوار] سکونت نداشتند. کسانی که شعیب را تکذیب کرده بودند، خود، همان زیانکاران بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری) کسانی که شعیب را تکذیب کردند

(چنان نابود شدند که) گویی هرگز در آنجا سکونت نداشتند کسانی که شعیب را تکذیب نمودند آنها خود زیانکار بودند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس از آنان روی برتافت و گفت: «ای قوم من! من رسالتهای پروردگارم را به شما ابلاغ کردم و برای شما خیرخواهی نمودم؛ با این حال، چگونه بر حال قوم بی ایمان تأسف بخورم؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [شعیب] از ایشان روی برتافت و گفت: «ای قوم من، به راستی که پیامهای پروردگارم را به شما رسانیدم و پندتان دادم؛ دیگر چگونه بر گروهی که کافرنند دریغ بخورم؟!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس روی از آنها برتافت و (خطاب به اجسادشان) گفت: ای قوم من، بی شک من پیام های پروردگارم را به شما رساندم و به شما اندرز گفتم و خیرخواهی کردم، پس چگونه بر گروهی کافر اندوه خورم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما در هیچ شهر و آبادی پیامبری نفرستادیم مگر اینکه اهل آن را به ناراحتیها و خسارتها گرفتار ساختیم؛ شاید (به خود آیند، و به سوی خدا) باز گردند و تضرع کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در هیچ شهری، پیامبری نفرستادیم مگر آنکه مردمش را به سختی و رنج دچار کردیم تا مگر به زاری در آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما در هیچ شهر و روستایی پیامبری نفرستادیم مگر آنکه اهل آنجا را به مرض و سختی و فقر و تنگدستی دچار کردیم، باشد که (به درگاه ما) تضرع و زاری کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس (هنگامی که این هشدارها در آنان اثر نگذاشت)، نیکی (و فراوانی نعمت و رفاه) را به جای بدی (و ناراحتی و گرفتاری) قرار دادیم؛ آنچنان که فزونی گرفتند، (و همه گونه نعمت و برکت یافتند، و مغرور شدند)، و گفتند: «تنها ما نبودیم که گرفتار این مشکلات شدیم؛» به پدران ما نیز ناراحتیهای جسمی و مالی رسید. چون چنین شد، آنها را ناگهان (به سبب اعمالشان) گرفتیم (و مجازات کردیم)، در حالی که نمی فهمیدند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه به جای بدی [=بلا]، نیکی [=نعمت] قرار دادیم تا انبوه شدند و

گفتند: «پدران ما را [هم مسلماً به حکم طبیعت] رنج و راحت می رسیده است.» پس در حالی که بی خبر بودند بناگاه [گریبان] آنان را گرفتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس به جای آن بدی و سختی، نیکی و خوشی آوردیم تا (از نظر مال و فرزند) فزونی یافتند و (باز متنبه نشده) گفتند: پدران ما را هم ناراحتی و راحتی رسید (امری است طبیعی و مؤثری پشت پرده نیست) پس آنها را به ناگاه گرفتار کردیم در حالی که بی خبر بودند

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٩٦) ترجمه: (١)

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ (٩٧) ترجمه: (٢)

أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ (٩٨) ترجمه: (٣)

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ (٩٩) ترجمه: (٤)

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ نَشَاءُ أَصْبَنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَي قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ (١٠٠) ترجمه: (٥)

تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَي قُلُوبِ الْكَافِرِينَ (١٠١) ترجمه: (٦)

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ (١٠٢) ترجمه: (٧)

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (١٠٣) ترجمه: (٨)

وَقَالَ مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (١٠٤) ترجمه: (٩)

ص: ١٦٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر اهل شهرها و آبادیها، ایمان می آوردند و تقوا پیشه می کردند، برکات آسمان و زمین را بر آنها می گشودیم؛ ولی (آنها حق را) تکذیب کردند؛ ما هم آنان را به کیفر اعمالشان مجازات کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر مردم شهرها ایمان آورده و به تقوا گراییده بودند، قطعاً برکاتی از آسمان و زمین برایشان می گشودیم، ولی تکذیب کردند؛ پس به [کیفر] دستاوردشان [گریبان] آنان را گرفتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر اهل شهرها و روستاها ایمان می آوردند و پروا پیشه می کردند مسلماً (درهای) برکت هایی از آسمان و زمین را بر روی آنها می گشودیم، و لکن (آیات ما را) تکذیب کردند، پس آنها را به سزای آنچه کسب می کردند دچار ساختیم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا اهل این آبادیها، از این ایمنند که عذاب ما شبانه به سراغ آنها بیاید در حالی که در خواب باشند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا ساکنان شهرها ایمن شده اند از اینکه عذاب ما شامگاهان -در حالی که به خواب فرو رفته اند- به آنان برسد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس آیا اهل شهرها و روستاها ایمنند از اینکه عذاب ما شبانه بر آنها وارد شود در حالی که در خوابند؟

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا اهل این آبادیها، از این ایمنند که عذاب ما هنگام روز به سراغشان بیاید در حالی که سرگرم بازی هستند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آیا ساکنان شهرها ایمن شده اند از اینکه عذاب ما

نیمروز - در حالی که به بازی سرگرمند - به ایشان دررسد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آیا مردم

شهرها و روستاها ایمنند از اینکه عذاب ما به هنگام روز بر آنها در رسد در حالی که سرگرم بازی (دنیا و انجام گناه) اند؟
۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا آنها خود را از مکر الهی در امان می دانند؟! در حالی که جز زیانکاران، خود را از مکر (و مجازات) خدا ایمن نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا از مکر خدا خود را ایمن دانستند؟ [با آنکه] [جز مردم زیانکار] [کسی] [خود را از مکر خدا ایمن نمی داند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس مگر از مکر و عذاب غافلگیرانه خدا ایمنند؟! حال آنکه جز گروه زیان کاران خود را از مکر خدا ایمن نمی دانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا کسانی که وارث روی زمین بعد از صاحبان آن می شوند، عبرت نمی گیرند که اگر بخواهیم، آنها را نیز به گناهانشان هلاک می کنیم، و بر دلهایشان مهر می نهیم تا (صدای حق را) نشنوند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر برای کسانی که زمین را پس از ساکنان [پیشین] آن به ارث می برند، باز نموده است که اگر می خواستیم آنان را به [کیفر] گناهانشان می رساندیم و بر دلهایشان مهر می نهادیم تا دیگر نشنوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا کسانی را که این زمین را پس از صاحبانش به ارث می برند این مطلب هدایت نکرد (و برایشان روشن نمود) که اگر ما بخواهیم به آنها در برابر گناهانشان عذاب می رسانیم و بر دل هایشان مهر (شقاوت) می نهیم که دیگر (سخن حق را) نشنوند؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اینها، شهرها و آبادیهایی است که قسمتی از اخبار آن را برای تو شرح می دهیم؛ پیامبرانشان دلایل روشن برای آنان آوردند؛ (ولی آنها چنان لجوج بودند که) به آنچه قبلاً تکذیب کرده بودند، ایمان نمی آوردند! این گونه خداوند بر دلهای کافران مهر می نهد (و بر اثر لجاجت و ادامه گناه، حس تشخیصشان را سلب می کند)! _____ ترجمه استاد فولادوند : این شهرهاست که برخی از خبرهای آن را بر تو حکایت می کنیم. در حقیقت، پیامبرانشان دلایل روشن برایشان آوردند. اما آنان به آنچه قبلاً تکذیب کرده بودند [باز] ایمان نمی آوردند. این گونه خدا بر دلهای کافران مهر می نهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : این مجتمعات (انسانی) است که برای تو از اخبار آنها بازگو می کنیم، و به یقین فرستادگانشان بر آنها دلایل روشن آوردند ولی آنها بر آن نبودند که به آنچه پیش از آن تکذیب کرده بودند ایمان بیاورند! این گونه خداوند بر دل های کافران مهر (قساوت و ناهمی) می نهد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بیشتر آنها را بر سر پیمان خود نیافتیم؛ (بلکه) اکثر آنها را فاسق و گنهکار یافتیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : و در بیشتر آنان عهدی [استوار] نیافتیم و بیشترشان را جداً نافرمان یافتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و برای بیشتر آنان هیچ گونه تعهدی نیافتیم، و حقیقت این است که بیشتر آنها را بسی نافرمان یافتیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس بدنبال آنها [= پیامبران پیشین] موسی را با آیات خویش به سوی فرعون و اطرافیان او فرستادیم؛ اما آنها (با عدم پذیرش)، به آن (آیات) ظلم کردند. بین عاقبت مفسدان چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : آنگاه بعد از آنان، موسی را با آیات خود به سوی فرعون و سران قومش فرستادیم. ولی آنها به آن [آیات] کفر ورزیدند. پس بین فرجام مفسدان چگونه بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن گاه پس از آنان (پس از پیامبران پیشین) موسی را با آیات و نشانه های خود به سوی فرعون و سران قومش فرستادیم، پس آنها به آن آیات ستم کردند (آنها را نپذیرفتند)، پس بنگر که عاقبت کار فسادانگیزان چگونه بود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و موسی گفت: «ای فرعون! من فرستاده ای از سوی پروردگار جهانیانم. _____ ترجمه استاد فولادوند : و موسی گفت: «ای فرعون، بی تردید، من پیامبری از سوی پروردگار جهانیانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و موسی گفت: ای فرعون، مسلماً من فرستاده ای از سوی پروردگار جهانیانم

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَّا أَقُولَ عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتَكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (١٠٥) ترجمه: (١)

قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (١٠٦) ترجمه: (٢)

فَأَلْفَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ (١٠٧) ترجمه: (٣)

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ (١٠٨) ترجمه: (٤)

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ (١٠٩) ترجمه: (٥)

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ (١١٠) ترجمه: (٦)

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (١١١) ترجمه: (٧)

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ (١١٢) ترجمه: (٨)

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ (١١٣) ترجمه: (٩)

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (١١٤) ترجمه: (١٠)

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ (١١٥) ترجمه: (١١)

قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ (١١٦) ترجمه: (١٢)

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ (١١٧) ترجمه: (١٣)

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١١٨) ترجمه: (١٤)

فَعُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَ (١١٩) ترجمه: (١٥)

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ (١٢٠) ترجمه: (١٦)

ص: ١٦٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سزاوار است که بر خدا جز حق نگویم. من دلیل روشنی از پروردگارتان برای شما آورده ام؛ پس بنی اسرائیل را با من بفرست! _____ ترجمه استاد فولادوند : شایسته است که بر خدا جز [سخن] حق نگویم. من در حقیقت دلیلی روشن از سوی پروردگارتان برای شما آورده ام، پس فرزندان اسرائیل را همراه من بفرست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سزاوارم که درباره خدا سخنی جز حق نگویم، بی تردید برای شما دلیلی

روشن (در توحید و نبوت خود) آورده ام، پس (بپذیر و) بنی اسرائیل را با من (به وطن اصلیشان بیت المقدس) بفرست
۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرعون) گفت: «اگر نشانه ای آورده ای، نشان بده اگر از راستگویانی!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: [فرعون] گفت: «اگر معجزه ای آورده ای، پس اگر راست می گویی آن را
ارائه بده.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون گفت: اگر آیه و نشانه ای آورده ای پس آن را بیاور
(و نشان ده) اگر از راستگویانی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) عصای خود را افکند؛ ناگهان اژدهای آشکاری شد! _____
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس [موسی] عصایش را افکند و بناگاه اژدهایی آشکار شد. _____ ترجمه آیت
الله مشکینی: پس موسی عصای خود بیفکند، که ناگاه اژدهایی آشکار شد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دست خود را (از گریبان) بیرون آورد؛ سفید (و درخشان) برای بینندگان بود!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و دست خود را [از گریبان] بیرون کشید و ناگهان برای تماشاگران سپید
[و درخشنده] بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دست (از گریبان یا زیر بغل) بیرون کشید، که ناگاه
سفید و تابان برای تماشاگران شد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اطرافیان فرعون گفتند: «بی شک، این ساحری ماهر و دانا است!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: سران قوم فرعون گفتند: «بی شک، این [مرد] ساحری دانا است.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: سران و اشراف از قوم فرعون (به یکدیگر) گفتند: بی شک این (مرد)

جادوگری دانا است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می خواهد شما را از سرزمینتان بیرون کند؛ (نظر شما چیست، و) در برابر او چه دستوری
دارید؟» _____ ترجمه استاد فولادوند: می خواهد شما را از سرزمینتان بیرون کند. پس چه دستور می
دهید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که می خواهد شما را از سرزمینتان بیرون کند، پس چه رأی و نظر
می دهید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سپس به فرعون) گفتند: «(کار) او و برادرش را به تأخیر انداز، و جمع آوری کنندگان را
به همه شهرها بفرست... _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «او و برادرش را بازداشت کن، و
گردآورندگان را به شهرها بفرست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به فرعون) گفتند: (کار) او و
برادرش را به تأخیر انداز و مأموران گردآورنده را به شهرها بفرست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا هر ساحر دانا (و کارآموده ای) را به خدمت تو بیاورند!» _____
_____ ترجمه استاد فولادوند: تا هر ساحر دانایی را نزد تو آرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا هر
جادوگری دانا را به نزد تو آورند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ساحران نزد فرعون آمدند و گفتند: «آیا اگر ما پیروز گردیم، اجر و پاداش مهمی خواهیم
داشت؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و ساحران نزد فرعون آمدند [و] گفتند: «آیا اگر ما پیروز شویم
برای ما پاداشی خواهد بود؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جادوگران به نزد فرعون آمده، گفتند:

اگر ما پیروز گشتیم حتما برای ما مزدی مهم خواهد بود؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «آری، و شما از مقربان خواهید بود!» _____ ترجمه استاد

فولادوند : گفت: «آری، و مسلماً شما از مقربان [دربار من] خواهید بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: آری، و مسلماً از مقربان (دربار) خواهید بود

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (روز مبارزه فرا رسید. ساحران) گفتند: «ای موسی! یا تو (وسایل سحر را) بیفکن، یا ما می افکنیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ای موسی، آیا تو می افکنی و یا اینکه ما می افکنیم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (ساحران) گفتند: ای موسی یا تو (وسایل جادویت را) بیفکن و یا ما افکننده باشیم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «شما بیفکنید!» و هنگامی (که وسایل سحر خود را) افکندند، مردم را چشم بندی کردند و ترساندند؛ و سحر عظیمی پدید آوردند. _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «شما بیفکنید.» و چون افکندند، دیدگان مردم را افسون کردند و آنان را به ترس انداختند و سحری بزرگ در میان آوردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: شما بیفکنید. پس چون (ابزارهای جادو را) افکندند چشمان مردم را جادو کردند و آنها را سخت ترساندند و جادویی بزرگ پدید آوردند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (ما) به موسی وحی کردیم که: «عصای خود را بیفکن!» ناگهان (بصورت مار عظیمی در آمد که) وسایل دروغین آنها را بسرعت برمی گرفت. _____ ترجمه استاد فولادوند : و به موسی وحی کردیم که: «عصایت را بینداز!» پس [انداخت و اژدها شد] و ناگهان آنچه را به دروغ ساخته بودند فرو بلعید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ما به موسی وحی کردیم که عصای خود را بیفکن (چون افکند اژدهایی شد) پس به ناگاه همه آنچه را که ساحران به دروغ ساخته بودند به سرعت می گرفت و می بلعید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (در این هنگام،) حق آشکار شد؛ و آنچه آنها ساخته بودند، باطل گشت. _____ ترجمه استاد فولادوند : پس حقیقت آشکار گردید و کارهایی که می کردند باطل شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس حقیقت جا افتاد و آنچه آنها می کردند (سحر آنان) باطل شد

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و در آنجا (همگی) مغلوب شدند؛ و خوار و کوچک گشتند. _____ ترجمه استاد فولادوند : و در آنجا مغلوب و خوار گردیدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس (همه فرعونیان) در آنجا مغلوب شدند و خوار و شکست خورده گشتند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و ساحران (بی اختیار) به سجده افتادند. _____ ترجمه استاد فولادوند : و ساحران به سجده درافتادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و جادوگران (بی اختیار) به سجده درافتادند

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۲۱) ترجمه: (۱)

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۲)

قَالَ فِرْعَوْنُ آمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَكْرَتُهُمْ فِي الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۱۲۳) ترجمه: (۳)

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ (۱۲۴) ترجمه: (۴)

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ (۱۲۵) ترجمه: (۵)

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ (۱۲۶) ترجمه: (۶)

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَنْذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتِكَ قَالَ سَيُنْقَلِبُ أَبْنَاؤُهُمْ وَنَسِيَتَحِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ (۱۲۷) ترجمه: (۷)

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (۱۲۸) ترجمه: (۸)

قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عِيْدُكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ (۱۲۹) ترجمه: (۹)

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (۱۳۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۱۶۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «ما به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: [و] گفتند: «به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم»

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار موسی و هارون! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار موسی و هارون. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان پروردگار موسی و هارون

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرعون گفت: «آیا پیش از آنکه به شما اجازه دهم، به او ایمان آوردید؟! حتماً این نیرنگ و توطئه ای است که در این شهر (و دیار) چیده اید، تا اهلش را از آن بیرون کنید؛ ولی بزودی خواهید دانست! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرعون گفت: «آیا پیش از آنکه به شما رخصت دهم، به او ایمان آوردید؟

قطعاً این نیرنگی است که در شهر به راه انداخته اید تا مردمش را از آن بیرون کنید. پس به زودی خواهید دانست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون گفت: آیا پیش از آنکه من به شما اجازه دهم به وی ایمان آوردید! مسلماً این نیرنگی است که (شما و موسی) در این شهر ساخته اید تا مردمش را از آن بیرون کنید (تا قبطیان را بیرون کنید و بنی اسرائیل بمانند) پس به زودی خواهید دانست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند می خورم که دستها و پاهای شما را بطور مخالف [= دست راست با پای چپ، یا دست چپ با پای راست] قطع می کنم؛ سپس همگی را به دار می آویزم! _____ ترجمه استاد فولادوند:

دستها و پاهایتان را یکی از چپ و یکی از راست خواهم برید سپس همه شما را به دار خواهم آویخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا البته دست ها و پاهای شما را بر خلاف یکدیگر (یکی از راست و

یکی از چپ) خواهم برید، سپس بی تردید همگی شما را به چوبه دار خواهم آویخت

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ساحران) گفتند: «مهم نیست»، ما به سوی پروردگاران بازمی گردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ما به سوی پروردگاران بازخواهیم گشت.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ما (بالاخره) به سوی پروردگاران بازمی گردیم (پس باکی از

تهدید تو نیست)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: انتقام تو از ما، تنها بخاطر این است که ما به آیات پروردگار خویش -هنگامی که به سراغ ما آمد- ایمان آوردیم. بار الها! صبر و استقامت بر ما فرو ریز! (و آخرین درجه شکیبایی را به ما مرحمت فرما!) و ما را مسلمان بمیران! _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو جز برای این ما را به کیفر نمی رسانی که ما به معجزات

پروردگاران -وقتی برای ما آمد- ایمان آوردیم. پروردگارا، بر ما شکیبایی فرو ریز و ما را مسلمان بمیران.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو چیزی را بر ما عیب و خرده نمی گیری جز این را که به آیات و

نشانه های پروردگاران هنگامی که به ما رسید ایمان آورده ایم. پروردگارا، صبری (سرشار) بر (دل های) ما فرو ریز و ما را

مسلمان بمیران

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اشراف قوم فرعون (به او) گفتند: «آیا موسی و قومش را رها می کنی که در زمین فساد کنند، و تو و خدایانت را رها سازد؟!» گفت: «بزودی پسرانشان را می کشیم، و دخترانشان را زنده نگه می داریم (تا به ما خدمت کنند)؛ و ما بر آنها کاملاً مسلطیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و سران قوم فرعون گفتند: «آیا

موسی و قومش را رها می کنی تا در این سرزمین فساد کنند و [موسی] تو و خدایانت را رها کند؟» [فرعون] گفت: «بزودی

پسرانشان را می کشیم و زنانشان را زنده نگاه می داریم، و ما بر آنان مسلطیم.» _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و سران و اشراف از قوم فرعون گفتند: آیا موسی و قوم او را آزاد می گذاری تا در روی زمین فساد انگیزند و تو و

خدایان تو را رها کنند! (فرعون بت ها و ستاره هایی را خدایان خود می دانست و خود را خدای مردم، و یا آنها را معبود مردم

و خود را معبود آنها می دانست) گفت: به زودی پسرانشان را به سختی می کشیم و زنانشان را زنده نگاه می داریم (چنان که

پیش از آمدن موسی می کردیم) و ما بر آنها مسلطیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی به قوم خود گفت: «از خدا یاری جوید، و استقامت پیشه کنید، که زمین از آن

خداست، و آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد، واگذار می کند؛ و سرانجام (نیک) برای پرهیزکاران است!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: موسی به قوم خود گفت: «از خدا یاری جوید و پایداری ورزید، که زمین

از آن خداست؛ آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد می دهد؛ و فرجام [نیک] برای پرهیزگاران است.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: موسی به قوم خود گفت: از خداوند یاری بجوید و صبر نمایید، مسلماً

زمین از آن خداست (ایجادش، حفظش و اداره ساکنانش تحت اراده اوست) به هر کس بخواهد به میراث می دهد و سرانجام

(نیک) از آن پرهیزگاران است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «پیش از آنکه به سوی ما بیایی آزار دیدیم، (هم اکنون) پس از آمدنت نیز آزار می بینیم! (کی این آزارها سر خواهد آمد؟)» گفت: «امید است پروردگارتان دشمن شما را هلاک کند، و شما را در زمین جانشین (آنها) سازد، و بنگرد چگونه عمل می کنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : [قوم موسی] گفتند: «پیش از آنکه تو نزد ما بیایی و [حتی] بعد از آنکه به سوی ما آمدی مورد آزار قرار گرفتیم.» گفت: «امید است که پروردگارتان دشمن شما را هلاک کند و شما را روی زمین جانشین [آنان]سازد؛ آنگاه بنگرد تا چگونه عمل می کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها گفتند: ما هم پیش از آنکه به سوی ما بیایی و هم پس از آنکه آمدی اذیت و آزار دیدیم! گفت: امید است که پروردگار شما دشمنتان را هلاک سازد و شما را در این سرزمین جانشین گرداند، پس بنگرد که چگونه رفتار می کنید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و ما نزدیکان فرعون (و قوم او) را به خشکسالی و کمبود میوه ها گرفتار کردیم، شاید متذکر گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و در حقیقت، ما فرعونیان را به خشکسالی و کمبود محصولات دچار کردیم باشد که عبرت گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همانا فرعونیان را (به عنوان آغاز وعده بنی اسرائیل) به قحطی ها و کمبود محصولات دچار کردیم، باشد که متذکر شوند

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۱۳۱) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِنُتَّحَرَّنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ (۱۳۲) ترجمه: (۲)

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالِدَّمَ آيَاتٍ مُفْصَلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ (۱۳۳) ترجمه: (۳)

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَىٰ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِن كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (۱۳۴) ترجمه: (۴)

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بِالْعُوهِ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ (۱۳۵) ترجمه: (۵)

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ (۱۳۶) ترجمه: (۶)

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَعَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ (۱۳۷) ترجمه: (۷)

ص: ۱۶۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما آنها نه تنها پند نگرفتند، بلکه) هنگامی که نیکی (و نعمت) به آنها می رسید، می گفتند: «بخاطر خود ماست.» ولی موقعی که بدی (و بلا) به آنها می رسید، می گفتند: «از شومی موسی و کسان اوست!» آگاه باشید سرچشمه همه اینها، نزد خداست؛ ولی بیشتر آنها نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس هنگامی که نیکی [و نعمت] به آنان روی می آورد می گفتند: «این برای [شایستگی] خود ماست» و چون گزندى به آنان می رسید، به موسی و همراهانش شگون بد می زدند. آگاه باشید که [سرچشمه] بدشگونی آنان تنها نزد خداست [که آنان را به بدی اعمالشان کیفر می دهد]، لیکن بیشترشان نمی دانستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون نیکی و رفاه برای آنها پیش می آمد می گفتند: این از (لیاقت و شایستگی) خود ما است، و چون بدی و بلایی به آنها می رسید فال بد به موسی و همراهانش می زدند. زندهار که سبب شومی آنان (و هر شر و بلایی که به آنان می رسید گناهانشان بود که) در نزد خدا (ثبت) است، و لکن بیشترشان نمی دانستند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «هر زمان نشانه و معجزه ای برای ما بیاوری که سحرمان کنی، ما به تو ایمان نمی آوریم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «هر گونه پدیده شگرفی که به وسیله آن ما را افسون کنی برای ما بیاوری، ما به تو ایمان آورنده نیستیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند: (ای موسی) هر نشانه و معجزه ای برای ما بیاوری که ما را بدان جادو کنی، هرگز ما گرونده به تو نخواهیم بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس (بلاها را پشت سر هم بر آنها نازل کردیم): طوفان و ملخ و آفت گیاهی و قورباغه ها و خون را - که نشانه هایی از هم جدا بودند- بر آنها فرستادیم؛ (ولی باز بیدار نشدند، و) تکبر ورزیدند، و جمعیت

گنهکاری بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس بر آنان طوفان و ملخ و کنه ریز و غوکها و خون را به صورت نشانه هایی آشکار فرستادیم و باز سرکشی کردند و گروهی بدکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما طوفان و ملخ و کنه و قورباغه ها و خون را به صورت نشانه هایی جدا جدا بر آنها فرستادیم، باز هم تکبر و سرکشی ورزیدند و گروهی گنهکار بودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که بلا بر آنها مسلط می شد، می گفتند: «ای موسی! از خدایت برای ما بخواه به عهدی که با تو کرده، رفتار کند! اگر این بلا را از ما مرتفع سازی، قطعاً به تو ایمان می آوریم، و بنی اسرائیل را با تو خواهیم فرستاد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که عذاب بر آنان فرود آمد، گفتند: «ای موسی، پروردگارت را به عهدی که نزد تو دارد برای ما بخوان، اگر این عذاب را از ما برطرف کنی حتماً به تو ایمان خواهیم آورد و بنی اسرائیل را قطعاً با تو روانه خواهیم ساخت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در هر بار) وقتی که عذاب بر آنها فرود می آمد، می گفتند: ای موسی، پروردگارت را به خاطر پیمانی که با تو دارد (پیمان نبوت یا اجابت دعا) برای ما بخوان که اگر این عذاب را (تا فلان مدت) از ما برطرف کنی حتماً به تو ایمان می آوریم و بنی اسرائیل را با تو می فرستیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما هنگامی که بلا را، پس از مدت معینی که به آن می رسیدند، از آنها برمی داشتیم، پیمان خویش را می شکستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون عذاب را -تا سررسیدی که آنان بدان رسیدند- از آنها برداشتیم باز هم پیمان شکنی کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون عذاب را از آنان تا مدتی که باید بدان می رسیدند برطرف می کردیم باز هم آنها پیمان می شکستند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرانجام از آنها انتقام گرفتیم، و آنان را در دریا غرق کردیم؛ زیرا آیات ما را تکذیب کردند، و از آن غافل بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: سرانجام از آنان انتقام گرفتیم و در دریا غرقشان ساختیم، چرا که آیات ما را تکذیب کردند و از آنها غافل بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سرانجام از آنها انتقام گرفتیم و آنها را در دریا غرق کردیم، زیرا آیات و نشانه های ما را تکذیب کردند و (به کلی) از آنها در غفلت بودند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مشرقها و مغربهای پر برکت زمین را به آن قوم به ضعف کشانده شده (زیر زنجیر ظلم و ستم)، واگذار کردیم؛ و وعده نیک پروردگارت بر بنی اسرائیل، بخاطر صبر و استقامتی که به خرج دادند، تحقق یافت؛ و آنچه فرعون و فرعونیان (از کاخهای مجلل) می ساختند، و آنچه از باغهای داربست دار فراهم ساخته بودند، در هم کوبیدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به آن گروهی که پیوسته تضعیف می شدند، [بخشهای] باختر و خاوری

سرزمین [فلسطین] را -که در آن برکت قرار داده بودیم- به میراث عطا کردیم. و به پاس آنکه صبر کردند، وعده نیکوی پروردگارت به فرزندان اسرائیل تحقق یافت، و آنچه را که فرعون و قومش ساخته و افراشته بودند ویران کردیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به گروهی که همواره (از سوی فرعونیان) ضعیف و ناتوان شمرده می شدند، مشرق ها و مغرب های آن سرزمین را که پرخیر و برکت قرار داده بودیم (سرزمین شام و فلسطین را) به ارث دادیم و سخن نیک پروردگارت بر بنی اسرائیل (وعده پیروزی آنها) به پاداش صبر آنان کاملاً تحقق یافت و آنچه را که فرعون و قومش می ساختند (از خانه و قصر و مناره) و آنچه را داربست می زدند (از تاک ها) ویران و نابود کردیم

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكِفُونَ عَلَى أَصْنَانٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ (۱۳۸) ترجمه: (۱)

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۳۹) ترجمه: (۲)

قَالَ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (۱۴۰) ترجمه: (۳)

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ (۱۴۱) ترجمه: (۴)

وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ (۱۴۲) ترجمه: (۵)

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرَانِي وَلَكِنِ انظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ (۱۴۳) ترجمه: (۶)

ص: ۱۶۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بنی اسرائیل را (سالم) از دریا عبور دادیم؛ (ناگاه) در راه خود به گروهی رسیدند که اطراف بتهایشان، با تواضع و خضوع، گرد آمده بودند. (در این هنگام، بنی اسرائیل) به موسی گفتند: «تو هم برای ما معبودی قرار ده، همان گونه که آنها معبودان (و خدایانی) دارند!» گفت: «شما جمعیتی جاهل و نادان هستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرزندان اسرائیل را از دریا گذرانندیم. تا به قومی رسیدند که بر [پرستش] بتهای خویش همت می گماشتند. گفتند: «ای موسی، همان گونه که برای آنان خدایانی است، برای ما [نیز] خدایی قرار ده.» گفت: «راستی شما نادانی می کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بنی اسرائیل را از دریا (ی نیل) گذرانندیم، پس به گروهی رسیدند که بر (پرستش) بت هایی که داشتند روی آورده و گرد آمده بودند، (آنها طبق تأثر محسوس گرایی از فرعونیان در ایام اسارتشان) گفتند: ای موسی، همان گونه که آنها معبودهایی دارند تو نیز برای ما معبودی قرار ده! گفت: حقا که شما گروهی هستید که نادانی می کنید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها (را که می بینید)، سرانجام کارشان نابودی است؛ و آنچه انجام می دهند، باطل (و بیهوده) است. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، آنچه ایشان در آنند نابود [و زایل] و آنچه انجام می دادند باطل است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلما آنچه اینان در آن هستند (از عقاید شرک) نابود شدنی و آنچه به جا می آورند (از عبادت بت ها) باطل و بیهوده است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سپس) گفت: «آیا غیر از خداوند، مبعودی برای شما بطلبیم؟! خدایی که شما را بر جهانیان (و مردم عصرتان) برتری داد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «آیا غیر از خدا معبودی برای شما بجویم، با اینکه او شما را بر جهانیان برتری داده است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: آیا

بجز خداوند معبودی برای شما بطلبم در حالی که اوست که شما را بر جهانیان (مردم زمانتان) برتری داده است؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) زمانی را که از (چنگال) فرعونیان نجاتتان بخشیدیم! آنها که پیوسته شما را شکنجه می دادند، پسرانتان را می کشتند، و زنانتان را (برای خدمتگاری) زنده می گذاشتند؛ و در این، آزمایش بزرگی از سوی خدا برای شما بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که شما را از فرعونیان نجات دادیم که شما را سخت شکنجه می کردند: پسرانتان را می کشتند و زنانتان را زنده باقی می گذاشتند و در این، برای شما آزمایش بزرگی از جانب پروردگارتان بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یاد آرید) هنگامی که شما را از فرعونیان نجات دادیم، که شما را سخت شکنجه می کردند، پسرانتان را بیرحمانه می کشتند و زنانتان را (برای بیگاری) زنده نگه می داشتند و در این (کار برای شما) ابتلا و امتحان بزرگی از جانب پروردگارتان بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما با موسی، سی شب وعده گذاشتیم؛ سپس آن را با ده شب (دیگر) تکمیل نمودیم؛ به این ترتیب، میعاد پروردگارش (با او)، چهل شب تمام شد. و موسی به برادرش هارون گفت: «جانشین من در میان قومم باش. و (آنها) را اصلاح کن! و از روش مفسدان، پیروی منما!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و با موسی، سی شب وعده گذاشتیم و آن را با ده شب دیگر تمام کردیم. تا آنکه وقت معین پروردگارش در چهل شب به سر آمد. و موسی [هنگام رفتن به کوه طور] به برادرش هارون گفت: «در میان قوم من جانشینم باش، و [کار آنان را] اصلاح کن، و راه فسادگران را پیروی مکن.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با موسی سی شب وعده گذاشتیم (سی شبانه روز که جهت آماده شدن برای دریافت تورات عبادت کند) و آن را با ده شب دیگر کامل کردیم، پس قرار وعده پروردگارش به چهل شب پایان یافت. و موسی (هنگامی که به میقات می رفت) به برادرش هارون گفت: در میان قوم من جانیشنی کن و به اصلاح پرداز و از راه فسادانگیزان پیروی مکن

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که موسی به میعادگاه ما آمد، و پروردگارش با او سخن گفت، عرض کرد: «پروردگارا! خودت را به من نشان ده، تا تو را ببینم!» گفت: «هرگز مرا نخواهی دید! ولی به کوه بنگر، اگر در جای خود ثابت ماند، مرا خواهی دید!» اما هنگامی که پروردگارش بر کوه جلوه کرد، آن را همسان خاک قرار داد؛ و موسی مدهوش به زمین افتاد. چون به هوش آمد، عرض کرد: «خداوند! منزهی تو (از اینکه با چشم تو را ببینم)! من به سوی تو باز گشتم! و من نخستین مؤمنانم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون موسی به میعاد ما آمد و پروردگارش با او سخن گفت، عرض کرد: «پروردگارا، خود را به من بنمای تا بر تو بنگرم.» فرمود: «هرگز مرا نخواهی دید، لیکن به کوه بنگر؛ پس اگر بر جای خود قرار گرفت به زودی مرا خواهی دید.» پس چون پروردگارش به کوه جلوه نمود، آن را ریز ریز ساخت، و موسی بیهوش بر زمین افتاد، و چون به خود آمد، گفت: «تو منزهی! به درگاهت توبه کردم و من نخستین مؤمنانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون موسی به وعده گاه ما آمد و پروردگارش با وی (بدون واسطه) سخن گفت، عرض کرد: پروردگارا (خود را) به من نشان ده تا به تو بنگرم (و تو را به رؤیت خاص باطنی که پس از مشاهده همه مظاهر جلال و جمال دنیوی و اخروی حاصل می شود ببینم) گفت: هرگز مرا (در دنیا به چنین رؤیتی) نخواهی دید، و لکن به سوی این کوه بنگر، اگر در جای خود ثابت ماند تو هم مرا خواهی دید (استعداد وجودیت بر این رؤیت کمتر از استعداد کوه است در برابر تجلی من). پس چون پروردگارش بر کوه تجلی کرد آن را خرد و غبار کرد و موسی بی هوش افتاد و چون به هوش آمد گفت: تو (از دیده شدن با چشم) پاک و منزهی، به سوی بازگشتم و من نخستین گرونده ام

قَالَ يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ (۱۴۴) ترجمه: (۱)

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَا حُذْوًا بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ (۱۴۵) ترجمه: (۲)

سَأُضْرِبُ عَنَ آيَاتِي الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ (۱۴۶) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۴۷) ترجمه: (۴)

وَاتَّخَذَ قَوْمٌ مُّوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ أَلَمَ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ (۱۴۸) ترجمه: (۵)

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۱۴۹) ترجمه: (۶)

ص: ۱۶۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوند) فرمود: «ای موسی! من تو را با رسالت‌های خویش، و با سخن گفتنم (با تو)، بر مردم برتری دادم و برگزیدم؛ پس آنچه را به تو داده‌ام بگیر و از شکر گزاران باش!» _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «ای موسی، تو را با رسالت‌ها و با سخن گفتنم [با تو]، بر مردم [روزگار] برگزیدم؛ پس آنچه را به تو دادم بگیر و از سپاسگزاران باش.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خدای) فرمود: ای موسی، من تو را به (اداء) رسالت‌ها و پیام‌هایم و به سخن گفتنم (با تو) بر سایر مردم برگزیدم، پس آنچه به تو دادم بگیر و از سپاسگزاران باش

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای او در الواح اندرزی از هر موضوعی نوشتیم؛ و بیانی از هر چیز کردیم - «پس آن را با جدیت بگیر! و به قوم خود بگو: به نیکوترین آنها عمل کنند! (و آنها که به مخالفت برخیزند، کیفرشان دوزخ است؛) و بزودی جایگاه فاسقان را به شما نشان خواهم داد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و در الواح [تورات] برای او در هر موردی پندی، و برای هر چیزی تفصیلی نگاشتیم، پس [فرمودیم]: «آن را به جد و جهد بگیر و قوم خود را وادار کن که بهترین آن را فرا گیرند، به زودی سرای نافرمانان را به شما می‌نمایانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای او در الواح (تورات) از هر موضوعی پندی، و برای هر چیزی (از امور اعتقادی و عملی مردم) تفصیلی نوشتیم، (و گفتیم) پس آن را با همه نیرو فراگیر و قوم خود را فرمان ده تا نیکوترین آنها را فراگیرند (واجبات را بگیرند و محرمات را رها کنند)، به زودی سرای فاسقان را به شما نشان می‌دهم (ویرانه‌های مسکن عاد و ثمود و فرعونیان را در دنیا و جایگاه‌های ابدی جهنمشان را در آخرت)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی کسانی را که در روی زمین بناحق تکبر می‌ورزند، از (ایمان به) آیات خود، منصرف می‌سازم! آنها چنانند که اگر هر آیه و نشانه‌ای را ببینند، به آن ایمان نمی‌آورند؛ اگر راه هدایت را ببینند، آن را راه خود انتخاب نمی‌کنند؛ و اگر طریق گمراهی را ببینند، آن را راه خود انتخاب می‌کنند! (همه اینها) بخاطر آن است که آیات

ما را تکذیب کردند، و از آن غافل بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: به زودی کسانی را که در زمین، بناحق تکبر می ورزند، از آیاتم رویگردان سازم [به طوری که] اگر هر نشانه ای را [از قدرت من] بنگرند، بدان ایمان نیاورند، و اگر راه صواب را ببینند آن را برنگزینند، و اگر راه گمراهی را ببینند آن را راه خود قرار دهند. این بدان سبب است که آنان آیات ما را دروغ انگاشته و غفلت ورزیدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی کسانی را که در روی زمین به ناحق تکبر می ورزند و اگر هر آیه و معجزه ای را ببینند ایمان نمی آورند و چون راه هدایت را ببینند آن را پیش نمی گیرند و چون راه گمراهی را ببینند آن را پیش می گیرند از (قدرت معارضه با) آیات خود منصرف و روی گردان می کنم این (کار) برای آن است که آنان آیات و نشانه های ما را تکذیب کردند و (از دیدن) آنها غافل بودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که آیات، و دیدار رستاخیز را تکذیب (و انکار) کنند، اعمالشان نابود می گردد؛ آیا جز آنچه را عمل می کردند پاداش داده می شوند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که آیات ما و دیدار آخرت را دروغ پنداشتند، اعمالشان تباه شده است. آیا جز در برابر آنچه می کردند کیفر می بینند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که آیات و نشانه های ما و دیدار (عالم) آخرت را تکذیب

کنند، عمل های (خیر) آنها حبط و باطل خواهد شد آیا آنان جز آنچه عمل می کردند جزا داده می شوند؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم موسی بعد (از رفتن) او (به میعادگاه خدا)، از زیورهای خود گوساله ای ساختند؛ جسد بی جانی که صدای گوساله داشت! آیا آنها نمی دیدند که با آنان سخن نمی گوید، و به راه (راست) هدایتشان نمی کند؟! آن را (خدای خود) انتخاب کردند، و ظالم بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قوم موسی پس از [عزیمت] او، از زیورهای خود مجسمه گوساله ای برای خود ساختند که صدای گاو داشت. آیا ندیدند که آن [گوساله] با ایشان سخن نمی گوید و راهی بدانها نمی نماید؟ آن را [به پرستش] گرفتند و ستمکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (بیشتر) قوم موسی پس از (رفتن) او (به میقات خداوند) از زیورهای خود گوساله ای، مجسمه ای که صدای گوساله داشت، ساختند! آیا نمی دیدند که آن مجسمه با آنها سخن نمی گوید و آنها را به راهی هدایت نمی کند؟! آن را به خدایی گرفتند در حالی که از ستمکاران بودند (که جماد را به جای موجود حیّ قیوم قرار دادند)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که حقیقت به دستشان افتاد، و دیدند گمراه شده اند، گفتند: «اگر پروردگارمان به ما رحم نکند، و ما را نیامرزد، بطور قطع از زیانکاران خواهیم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون انگشت ندامت گزیدند و دانستند که واقعاً گمراه شده اند گفتند: «اگر پروردگار ما به ما رحم نکند و ما را نبخشد قطعاً از زیانکاران خواهیم بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به خود آمدند و سخت پشیمان شدند و دیدند که واقعا گمراه شده اند، گفتند: به راستی اگر پروردگارمان بر ما رحم نکند و ما را نیامرزد حتماً از زیانکاران خواهیم بود

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي أَعَجَلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (١٥٠) ترجمه: (١)

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (١٥١) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَّهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ (١٥٢) ترجمه: (٣)

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ (١٥٣) ترجمه: (٤)

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ وَفِي نُسْحَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَذُوبُونَ (١٥٤) ترجمه: (٥)

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِّن قَبْلِ وَآيَايَ أَتَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ أَنْتَ وَآيَاتُنَا فَأَغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ (١٥٥) ترجمه: (٦)

ص: ١٦٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قوم خود بازگشت، گفت: «پس از من، بد جانشینانی برایم بودید (و آیین مرا ضایع کردید)! آیا در مورد فرمان پروردگارتان (و تمدید مدّت میعاد او)، عجله نمودید (و زود قضاوت کردید؟!))» سپس الواح را افکند، و سر برادر خود را گرفت (و با عصبانیت) به سوی خود کشید؛ او گفت: «فرزند مادرم! این گروه، مرا در فشار گذاردند و ناتوان کردند؛ و نزدیک بود مرا بکشند، پس کاری نکن که دشمنان مرا شامت کنند و مرا با گروه ستمکاران قرار مده!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون موسی، خشمناک و اندوهگین به سوی قوم خود بازگشت، گفت: «پس از من چه بد جانشینی برای من بودید! آیا بر فرمان پروردگارتان پیشی گرفتید؟ و الواح را افکند و [موی] سر برادرش را گرفت و او را به طرف خود کشید. [هارون] گفت: «ای فرزند مادرم، این قوم، مرا ناتوان یافتند و چیزی نمانده بود که مرا بکشند؛ پس مرا دشمن شاد مکن و مرا در شمار گروه ستمکاران قرار مده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون موسی خشمگین و اسفناک به سوی قوم خود بازگشت، گفت: پس از من جانشینی بدی از من کردید، آیا در کار (میقات) پروردگارتان عجله نمودید؟! و الواح (تورات) را بیفکند و سر برادرش را گرفته به سوی خود می کشید، وی گفت: پسر مادرم! به راستی این قوم مرا (درباره نهی از این کار) ناتوان کردند و نزدیک بود مرا بکشند، پس دشمنان را به شامت من برننگیز و مرا با گروه ستمکاران قرار مده

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «پروردگارا! من و برادرم را بیمارز، و ما را در رحمت خود داخل فرما، و تو مهربانترین مهربانانی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [موسی] گفت: «پروردگارا، من و برادرم را بیمارز و ما را در [پناه] رحمت خود درآور، و تو مهربانترین مهربانانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

(موسی) گفت: پروردگارا، من و برادرم را بیمارز و ما را در رحمت خویش درآور که تو مهربانترین مهربانانی

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که گوساله را (معبود خود) قرار دادند، بزودی خشم پروردگارشان، و ذلّت در زندگی دنیا به آنها می رسد؛ و اینچنین، کسانی را که (بر خدا) افترا می بندند، کیفر می دهیم! _____

ترجمه استاد فولادوند: آری، کسانی که گوساله را [به پرستش] گرفتند، به زودی خشمی از پروردگارشان و ذلّتی در زندگی دنیا به ایشان خواهد رسید؛ و ما این گونه، دروغ پردازان را کیفر می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقاً کسانی که گوساله را به پرستش گرفتند به زودی خشمی از پروردگارشان (در دنیا و آخرت) و ذلت و خواری در زندگی دنیا (مانند سوزاندن معبود آنها و سرگردان شدنشان در بیابان و ماندن ننگ در تاریخ) به آنها خواهد رسید و دروغ بافان را این گونه کیفر می دهیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که گناه کردند، و بعد از آن توبه نمودند و ایمان آوردند، (امید عفو او را دارند؛ زیرا) پروردگار تو، در پی این کار، آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [لی] کسانی که مرتکب گناهان شدند، آنگاه توبه کردند و ایمان آوردند، قطعاً پروردگار تو پس از آن آمرزنده مهربان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که گناهی انجام دادند آن گاه بعد از آن توبه کردند و ایمان آوردند، همانا پروردگار تو پس از آن بسیار آمرزنده و مهربان است. (این دو آیه جمله های معترضه است میان داستان موسی. ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که خشم موسی فرو نشست؛ الواح (تورات) را برگرفت؛ و در نوشته های آن، هدایت و رحمت برای کسانی بود که از پروردگار خویش می ترسند (و از مخالفت فرمانش بیم دارند). _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون خشم موسی فرو نشست، الواح را برگرفت، و در رونویس آن، برای کسانی که از پروردگارشان بیمناک بودند، هدایت و رحمتی بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون خشم از موسی فرو نشست، الواح (تورات) را برگرفت و در نوشته آن هدایت و رحمت بود برای کسانی که از پروردگارشان بیم دارند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی از قوم خود، هفتاد تن از مردان را برای میعادگاه ما برگزید؛ و هنگامی که زمین لرزه آنها را فرا گرفت (و هلاک شدند)، گفت: «پروردگارا! اگر می خواستی، می توانستی آنها و مرا پیش از این نیز هلاک کنی! آیا ما را به آنچه سفیهانمان انجام داده اند، (مجازات و) هلاک می کنی؟! این، جز آزمایش تو، چیز دیگر نیست؛ که هر کس را بخواهی (و مستحق بدانی)، به وسیله آن گمراه می سازی؛ و هر کس را بخواهی (و شایسته بینی)، هدایت می کنی! تو ولیّ مایی، و ما را بیمارز، بر ما رحم کن، و تو بهترین آمرزندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و موسی از میان قوم خود هفتاد مرد برای میعاد ما برگزید، و چون زلزله، آنان را فرو گرفت، گفت: «پروردگارا، اگر می خواستی، آنان را و مرا پیش از این هلاک می ساختی. آیا ما را به [سزای] آنچه کم خردان ما کرده اند هلاک می کنی؟! این جز آزمایش تو نیست؛ هر که را بخواهی به وسیله آن گمراه و هر که را بخواهی هدایت می کنی؛ تو سرور مایی؛ پس ما را بیمارز و به ما رحم کن، و تو بهترین آمرزندگان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و موسی از (میان) قوم خود برای وعده گاه ما (وعده نزول تورات پیش از پرستش گوساله، یا وعده توبه پس از آن) هفتاد مرد را برگزید، پس چون (به شنیدن صدا بسنده نکرده، خواستار دیدن خدا شدند) آن لرزه شدید آنها را فرا گرفت (و همگی مردند، موسی) گفت: پروردگارا، اگر می خواستی آنها و مرا پیش از این هلاک می کردی آیا ما را به خاطر آنچه نابخردان ما انجام داده اند هلاک می کنی؟! این جز آزمایش تو نیست، هر کس را بخواهی بدان گمراه می کنی و هر کس را بخواهی هدایت می کنی تو یار و سرپرست مایی، ما را بیمارز و بر ما رحم کن که تو بهترین آمرزندگان

وَكَتَبْنَا لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ (١٥٦) ترجمه: (١)

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (١٥٧) ترجمه: (٢)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٥٨) ترجمه: (٣)

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ (١٥٩) ترجمه: (٤)

ص: ١٧٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای ما، در این دنیا و سرای دیگر، نیکی مقرر فرما؛ چه اینکه ما به سوی تو بازگشت کرده ایم! (خداوند در برابر این تقاضا، به موسی) گفت: «مجازاتم را به هر کس بخواهم می رسانم؛ و رحمتم همه چیز را فراگرفته؛ و آن را برای آنها که تقوا پیشه کنند، و زکات را بپردازند، و آنها که به آیات ما ایمان می آورند، مقرر خواهم داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و برای ما در این دنیا نیکی مقرر فرما و در آخرت [نیز]، زیرا که ما به سوی تو بازگشته ایم.» فرمود: «عذاب خود را به هر کس بخواهم می رسانم، و رحمتم همه چیز را فرا گرفته است؛ و به زودی آن را برای کسانی که پرهیزگاری می کنند و زکات می دهند و آنان که به آیات ما ایمان می آورند، مقرر می دارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در این دنیا برای ما نیکی (در زندگی و طاعت و عاقبت) مقرر دار و در آخرت نیز (نیکی در حساب و شفاعت و بهشت)، زیرا ما به سوی تو بازگشته ایم. فرمود: عذابم را به هر کس بخواهم (به اقتضاء حکمت در نظام اتم خلقت) می رسانم و رحمتم همه چیز را فرا گرفته است پس به زودی آن را برای کسانی که تقوا می ورزند و زکات می دهند و کسانی که به آیات و نشانه های ما می گروند، مقرر می دارم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که از فرستاده (خدا)، پیامبر «امی» پیروی می کنند؛ پیامبری که صفاتش را، در تورات و انجیلی که نزدشان است، می یابند؛ آنها را به معروف دستور می دهد، و از منکر باز میدارد؛ اشیار پاکیزه را برای آنها حلال می شمرد، و ناپاکیها را تحریم می کند؛ و بارهای سنگین، و زنجیرهایی را که بر آنها بود، (از دوش و گردنشان) بر می دارد، پس کسانی که به او ایمان آوردند، و حمایت و یاریش کردند، و از نوری که با او نازل شده پیروی نمودند، آنان رستگارانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که از این فرستاده، پیامبر درس نخوانده - که [نام] او را نزد خود، در تورات و انجیل نوشته می یابند- پیروی می کنند؛ [همان پیامبری که] آنان را به کار پسندیده فرمان می دهد، و از کار ناپسند باز می دارد، و برای آنان چیزهای پاکیزه را حلال و چیزهای ناپاک را بر ایشان حرام می گرداند، و از [دوش] آنان قید و بندهایی را که بر ایشان بوده است برمی دارد. پس کسانی که به او ایمان آوردند و بزرگش داشتند و یاریش کردند و نوری را که با او نازل شده است پیروی کردند، آنان همان رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: همان کسانی که از این فرستاده و پیامبر درس ناخوانده خط نوشته، کسی که (نام و نشانه های نبوت) او را در نزد خود در تورات و انجیل نوشته می یابند پیروی می کنند (پیامبری) که آنها را به هر کار پسندیده فرمان می دهد و از هر کار زشت بازمی دارد و پاکیزه ها (ی مادی و معنوی) را بر آنها حلال می کند و ناپاک و پلیدها (ی مادی و معنوی) را بر آنها حرام می کند، و بار سنگین و زنجیرهایی را که بر گردنشان است (رسوم جاهلیت و احکام سخت شرایع گذشته را) از دوش آنها برمی دارد. پس کسانی که به او ایمان آورند و تعظیمش نمایند و یاریش کنند و از نوری که با او فرو فرستاده شده (کتاب او) پیروی نمایند، آنها را رستگارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای مردم! من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم؛ همان خدایی که حکومت آسمانها و زمین، از آن اوست؛ معبودی جز او نیست؛ زنده می کند و می میراند؛ پس ایمان بیاورید به خدا و فرستاده اش، آن پیامبر درس نخوانده ای که به خدا و کلماتش ایمان دارد؛ و از او پیروی کنید تا هدایت یابید!»

ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای مردم، من پیامبر خدا به سوی همه شما هستم، همان [خدایی] که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست. هیچ معبودی جز او نیست؛ که زنده می کند و می میراند. پس به خدا و فرستاده او - که پیامبر درس نخوانده ای است که به خدا و کلمات او ایمان دارد - بگروید و او را پیروی کنید، امید که هدایت شوید.»

ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای مردم، به یقین من فرستاده خدا به سوی همه شمایم (از موجودین زمان خطاب تا انقراض نسل بشر)، خدایی که ملکیت حقیقی و حکومت آسمانها و زمین از آن اوست، (زیرا خلق و حفظ و تدبیر و فانی کردن آنها در تحت اراده اوست)، جز او معبودی نیست، زنده می کند و می میراند (آنچه را که قابل زندگی و مرگ است او زنده می کند و می میراند) پس به خداوند و فرستاده اش این پیامبری که به خدا و کلمات او (در قرآن و کتاب های آسمانی پیشین) ایمان دارد، بگروید و از او پیروی کنید، باشد که هدایت یابید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از قوم موسی، گروهی هستند که به سوی حق هدایت می کنند؛ و به حق و عدالت حکم می نمایند. ترجمه استاد فولادوند: و از میان قوم موسی جماعتی هستند که به حق راهنمایی می کنند و به حق داوری می نمایند. ترجمه آیت الله مشکینی: و از قوم موسی گروهی هستند که محققانه (و با گفتار و کردار حق مردم را) هدایت می کنند و محققانه (در گفتار و کردار خود) عدالت می ورزند

وَقَطَعْنَا لَهُمْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أَمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّٰنَ وَالسَّلْوَىٰ كُلُّوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (١٦٠) ترجمه: (١)

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَيَنزِلُ الْمُحْسِنِينَ (١٦١) ترجمه: (٢)

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ (١٦٢) ترجمه: (٣)

وَاسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (١٦٣) ترجمه: (٤)

ص: ١٧١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آنها را به دوازده گروه - که هر یک شاخه ای (از دودمان اسرائیل) بود - تقسیم کردیم. و هنگامی که قوم موسی (در بیابان) از او تقاضای آب کردند، به او وحی فرستادیم که: «عصای خود را بر سنگ بزن!» ناگهان دوازده چشمه از آن بیرون جست؛ آنچنان که هر گروه، چشمه و آبشخور خود را می شناخت. و ابر را بر سر آنها سایبان ساختیم؛ و بر آنها «من» و «سَلْوَى» فرستادیم؛ (و به آنان گفتیم): از روزیهای پاکیزه ای که به شما داده ایم، بخورید! (و شکر خدا را بجا آورید! آنها نافرمانی و ستم کردند؛ ولی) به ما ستم نکردند، لکن به خودشان ستم می نمودند. ترجمه استاد فولادوند: و آنان را به دوازده عشیره که هر یک امتی بودند تقسیم کردیم، و به موسی -وقتی قومش از او آب خواستند- وحی کردیم که با عصایت بر آن تخته سنگ بزن. پس، از آن، دوازده چشمه جوشید. هر گروهی آبشخور خود را بشناخت؛ و ابر را بر فراز آنان سایبان کردیم، و گرانگبین و بلدرچین بر ایشان فرو فرستادیم. از چیزهای پاکیزه ای که روزیتان کرده ایم بخورید. و بر ما ستم نکردند، لیکن بر خودشان ستم می کردند. ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را به دوازده قبیله از نوادگان (یعقوب) که هر یک امتی بود تقسیم کردیم، و به موسی هنگامی که قومش از وی آب طلبیدند وحی کردیم که عصای خود را بر آن سنگ (مکعبی که از کوه طور آورده ای) بزن. پس از آن دوازده چشمه (از هر جانب چهارگانه اش سه چشمه) بجوشید، هر امتی آبشخور خود را شناختند و ابر سفید و تراکم را بر بالای سر آنها سایبان کردیم، و بر آنان ترنجبین و کبک فرو فرستادیم (و گفتیم) از روزی پاکیزه ای که به شما داده ایم بخورید. و آنها (با نافرمانی خود) به ما ستم نکردند و لکن به خودشان ستم می کردند. (به آیه ٥٧ بقره رجوع شود.

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که به آنها گفته شد: «در این شهر [= بیت المقدس] ساکن شوید، و از هر جا (و به هر کیفیت) بخواهید، از آن بخورید (و بهره گیرید)! و بگوئید: خداوند! گناهان ما را بریز! و از در (بیت المقدس) با تواضع وارد شوید! که اگر چنین کنید، گناهان شما را می بخشم؛ و نیکوکاران را پاداش بیشتر خواهیم داد.» ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که بدیشان گفته شد: «در این شهر سکونت گزینید،

و از آن -هر جا که خواستید- بخورید، و بگویید: [خداوندا،] گناهان ما را فرو ریز. و سجده کنان از دروازه [شهر] درآید، تا گناهان شما را بر شما بیخشاییم [و] به زودی بر [اجر] نیکوکاران بیفزاییم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی :

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما ستمگران آنها، این سخن (و آن فرمانها) را، بغیر آنچه به آنها گفته شده بود، تغییر دادند؛ از این رو بخاطر ستمی که روا میداشتند، بلایی از آسمان بر آنها فرستادیم (و مجازاتشان کردیم). _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، کسانی از آنان که ستم کردند، سخنی را که به ایشان گفته شده بود به سخن دیگری تبدیل کردند. پس به سزای آنکه ستم می ورزیدند، عذابی از آسمان بر آنان فرو فرستادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کسانی از آنها که ستم کردند (آن سخن را) به گفتاری غیر از آنچه به آنها گفته شده بود تبدیل نمودند (به جای توبه گندم خواستند)، پس به کیفر آنکه ستم می کردند عذابی از آسمان بر آنها فرستادیم. (به آیه ۵۹ بقره رجوع شود).

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنها درباره (سرگذشت) شهری که در ساحل دریا بود پرس! زمانی که آنها در روزهای شنبه، تجاوز (و نافرمانی) خدا می کردند؛ همان هنگام که ماهیانشان، روز شنبه (که روز تعطیل و استراحت و عبادت بود، بر سطح آب)، آشکار می شدند؛ امّا در غیر روز شنبه، به سراغ آنها نمی آمدند؛ این چنین آنها را به چیزی آزمایش کردیم که نافرمانی می کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از اهالی آن شهری که کنار دریا بود، از ایشان جویا شو: آنگاه که به [حکم] روز شنبه تجاوز می کردند؛ آنگاه که روز شنبه آنان، ماهیهایشان روی آب می آمدند، و روزهای غیر شنبه به سوی آنان نمی آمدند. این گونه ما آنان را به سبب آنکه نافرمانی می کردند، می آزمودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنان حال مجمعی را که در ساحل دریا بودند (اهل مدین یا ایله فلسطین کنار دریای طبریّه) پرس، آن گاه که در روز شنبه (از حکم حرمت صید ماهی در آن روز) تجاوز می کردند، هنگامی که ماهی های آنها در روز شنبه شان آشکارا روی آب می آمدند و روزی که شنبه نداشتند (روز غیر شنبه) نمی آمدند. این گونه ما آنها را در برابر نافرمانی هایشان آزمایش می کردیم

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعذِرَةٌ إِيَّايَ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۱۶۴) ترجمه: (۱)

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۱۶۵) ترجمه: (۲)

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ (۱۶۶) ترجمه: (۳)

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيُبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۶۷) ترجمه: (۴)

وَقَطَعْنَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَّمًا مِّنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۱۶۸) ترجمه: (۵)

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَن لَّا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالذَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۱۶۹) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَأَنْضِيعَ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ (۱۷۰) ترجمه: (۷)

ص: ۱۷۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آر) هنگامی را که گروهی از آنها (به گروه دیگر) گفتند: «چرا جمعی (گنجهکار) را اندرز می دهید که سرانجام خداوند آنها را هلاک خواهد کرد، یا به عذاب شدیدی گرفتار خواهد ساخت؟! (آنها را به حال خود واگذارید تا نابود شوند!)» گفتند: «(این اندرزها)، برای اعتذار (و رفع مسئولیت) در پیشگاه پروردگار شماست؛ بعلاوه شاید آنها (بپذیرند، و از گناه باز ایستند، و) تقوا پیشه کنند!» ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که گروهی از ایشان گفتند: «برای چه قومی را که خدا هلاک کننده ایشان است، یا آنان را به عذابی سخت عذاب خواهد کرد، پند می دهید؟» گفتند: «تا معذرتی پیش پروردگارتان باشد، و شاید که آنان پرهیزگاری کنند.» ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که گروهی از آنها (به گروه نهمی کننده) گفتند: چرا قومی را که مطمئنا خدا آنها را هلاک خواهد کرد و یا به عذاب سختی عذاب خواهد نمود موعظه می کنید؟ گفتند: تا عذری به درگاه پروردگارتان داشته باشیم و شاید آنها پروا کنند. (پس قوم موسی سه دسته بودند مجرمان، ناهیان، ساکتان)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما هنگامی که تذکراتی را که به آنها داده شده بود فراموش کردند، (لحظه عذاب فرا رسید؛ و) نهمی کنندگان از بدی راهایی بخشیدیم؛ و کسانی را که ستم کردند، بخاطر نافرمانیشان به عذاب شدیدی گرفتار ساختیم. ترجمه استاد فولادوند: پس هنگامی که آنچه را بدان تذکر داده شده بودند، از یاد بردند، کسانی را که از [کار] بد باز می داشتند نجات دادیم؛ و کسانی را که ستم کردند، به سزای آنکه نافرمانی می کردند، به عذابی شدید گرفتار کردیم. ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون آنچه را که به آنان تذکر داده شده بود فراموش کردند، ما کسانی را که از کار بد نهمی می کردند نجات بخشیدیم و آنها را که ستم ورزیدند به سزای آنکه نافرمانی می کردند به عذابی سخت گرفتار نمودیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری،) هنگامی که در برابر آنچه از آن نهی شده بودند سرکشی کردند، به آنها گفتیم: «به شکل میمونهایی طردشده در آید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون از آنچه از آن نهی شده بودند سرپیچی کردند، به آنان گفتیم: «بوزینگانی رانده شده باشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون از آنچه نهی شدند سرکشی کردند به آنها گفتیم که میمون ها و رانده شده ها شوید (اراده حتمی کردیم که صورتشان در شکل میمون و روحشان خوار و دور از رحمت شود و چنین شدند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز به خاطر بیایور) هنگامی را که پروردگارت اعلام کرد: تا دامنه قیامت، کسی را بر آنها مسلط خواهد ساخت که همواره آنها را در عذاب سختی قرار دهد؛ زیرا پروردگارت مجازاتش سریع، (و در عین حال، نسبت به توبه کاران) آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که پروردگارت اعلام داشت که تا روز قیامت بر آنان [=یهودیان] کسانی را خواهد گماشت که بدیشان عذاب سخت بچشانند. آری، پروردگار تو زودکیفر است و همو آمرزنده بسیار مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) آن گاه که پروردگار تو اعلام نمود که مسلماً تا روز قیامت بر آنان (بر یهود) کسانی را خواهد انگیخت که همواره بر آنها عذابی سخت روا دارند همانا پروردگار تو زود کیفر و (در عین حال) بسیار آمرزنده و مهربان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را در زمین بصورت گروه هایی، پراکنده ساختیم؛ گروهی از آنها صالح، و گروهی ناصالحند. و آنها را با نیکی ها و بدی ها آزمودیم، شاید بازگردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان را در زمین به صورت گروه هایی پراکنده ساختیم: برخی از آنان درستکارند و برخی از آنان جز اینند. و آنها را به خوشیها و ناخوشیها آزمودیم، باشد که ایشان بازگردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را در روی زمین به صورت گروه هایی پراکنده کردیم، برخی از آنان نیکوکارند و برخی فروتر از آنها و آنها را با خوشی ها و ناخوشی ها آزمودیم، باشد که (به سوی حق) بازگردند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس از آنها، فرزندانای جای آنها را گرفتند که وارث کتاب (آسمانی، تورات) شدند؛ (اما با این حال)، متاع این دنیای پست را گرفته، (بر اطاعت فرمان خدا ترجیح می دهند) و می گویند: «(اگر ما گنہکاریم توبه می کنیم) و بزودی بخشیده خواهیم شد!» اما اگر متاع دیگری همانند آن به دستشان بیفتد، آن را (نیز) می گیرند، (و باز حکم خدا را پشت سر می افکنند). آیا پیمان کتاب (خدا) از آنها گرفته نشده که بر خدا (دروغ نبنند، و) جز حق نگویند، و آنان بارها آنرا خوانده اند؟! و سرای آخرت برای پرهیزگاران بهتر است، آیا نمی فهمید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه بعد از آنان، جانشینانی وارث کتاب [آسمانی] شدند که متاع این دنیای پست را می گیرند و می گویند: «بخشیده خواهیم شد.» و اگر متاعی مانند آن به ایشان برسد [باز] آن را می ستانند. آیا از آنان پیمان کتاب [آسمانی] گرفته نشده که جز به حق نسبت به خدا سخن نگویند، با اینکه آنچه را که در آن [کتاب] است آموخته اند؟ و سرای آخرت برای کسانی که پروا پیشه می کنند بهتر است. آیا باز تعقل نمی کنید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بعد از آنها جانشینانی (ناصالح) که کتاب (تورات) را به ارث بردند جایگزین آنها شدند، آنها متاع این جهان پست را (به رشوه یا تحریف کتاب) می گیرند و می گویند: به زودی (توبه می کنیم) و بخشوده می شویم و اگر متاعی همانند آن به آنها برسد باز هم می گیرند! آیا پیمان محکم کتاب بر عهده آنها گرفته نشد که جز حق را به خدا نسبت ندهند در حالی که آنچه را در آن کتاب است خوانده اند (و از احکام آن با خبرند)؟! و (بدانید که) خانه آخرت برای کسانی که تقوا می ورزند بهتر است، آیا نمی اندیشید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آنها که به کتاب (خدا) تمسک جویند، و نماز را برپا دارند، (پاداش بزرگی خواهند داشت؛ زیرا) ما پاداش مصلحان را ضایع نخواهیم کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی که به کتاب [آسمانی] چنگ درمی زنند و نماز برپا داشته اند [بدانند که] ما اجر درستکاران را تباه نخواهیم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و کسانی که همواره به کتاب (آسمانی خود) تمسک می جویند و نماز را برپا می دارند، بی تردید ما پاداش صالحان و اصلاحگران را ضایع نخواهیم نمود

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۷۱) ترجمه: (۱)

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ (۱۷۲) ترجمه: (۲)

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّن بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ (۱۷۳) ترجمه: (۳)

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۱۷۴) ترجمه: (۴)

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ (۱۷۵) ترجمه: (۵)

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلُ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتْرُكُهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (۱۷۶) ترجمه: (۶)

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنفُسُهُمْ كَانُوا يَظْلُمُونَ (۱۷۷) ترجمه: (۷)

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَمَنْ يُضِلِّ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۷۸) ترجمه: (۸)

ص: ۱۷۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز به خاطر بیاور) هنگامی که کوه را همچون سایبانی بر فراز آنها بلند کردیم، آنچنان که گمان کردند بر آنان فرود می آمد؛ (و در همین حال، از آنها پیمان گرفتیم و گفتیم: آنچه را (از احکام و دستورها) به شما داده ایم، با قوت (و جدیت) بگیرید! و آنچه در آن است، به یاد داشته باشید، (و عمل کنید)، تا پرهیزگار شوید! ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که کوه [طور] را بر فرازشان سایبان آسا، برافراشتیم، و چنان پنداشتند که [کوه] بر سرشان فرو خواهد افتاد. [و گفتیم:] آنچه را که به شما داده ایم به جدّ و جهد بگیرید، و آنچه را در آن است به یاد داشته باشید. شاید که پرهیزگار شوید. ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که ما کوه را (از جای برکنده و) به سان سایبانی بر بالای سر آنها نگه داشتیم و چنین پنداشتند که حتما بر سر آنها فرو خواهد افتاد (و گفتیم) آنچه به شما داده ایم (از کتاب و دین) به نیرو (ی روحی و جسمی) بگیرید و آنچه را که در آن است به یاد داشته باشید، باشد که تقوا ورزید. (به آیه ۶۳ بقره رجوع شود.

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر بیاور) زمانی را که پروردگارت از پشت و صلب فرزندان آدم، ذریه آنها را برگرفت؛ و آنها را گواه بر خویشتن ساخت؛ (و فرمود: «آیا من پروردگار شما نیستم؟» گفتند: «آری، گواهی می دهیم!» (چنین کرد مبادا) روز رستاخیز بگویند: «ما از این، غافل بودیم؛ (و از پیمان فطری توحید بی خبر ماندیم)»! ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی را که پروردگارت از پشت فرزندان آدم، ذریه آنان را برگرفت و ایشان را بر خودشان گواه ساخت که آیا پروردگار شما نیستم؟ گفتند: «چرا، گواهی دادیم» تا مبادا روز قیامت بگویند ما از این [امر] غافل بودیم. ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که پروردگار تو از بنی آدم، از صلبشان

اولادشان را برگرفت (آنها را در دنیا از صلب یکدیگر به تدریج در طول تاریخ بیرون آورد) و آنها را (به وسیله درک عقولشان و ابلاغ پیامبران) بر خودشان گواه گرفت که آیا من پروردگار شما نیستم؟ همه آنها (جز محرومان از نعمت عقل و دعوت انبیا) گفتند: چرا، گواهی دادیم. (خدا چنین کرد) تا مبادا در روز قیامت بگویید: ما از این (از توحید و ربوبیت) غافل بودیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا بگویید: «پدرانمان پیش از ما مشرک بودند، ما هم فرزندانمان بعد از آنها بودیم؛ (و چاره ای جز پیروی از آنان نداشتیم؛) آیا ما را به آنچه باطل گرایان انجام دادند مجازات می کنی؟!» _____
ترجمه استاد فولادوند: یا بگویید پدران ما پیش از این مشرک بوده اند و ما فرزندانمان پس از ایشان بودیم. آیا ما را به خاطر آنچه باطل اندیشان انجام داده اند هلاک می کنی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا بگویید: جز این نیست که پدران ما پیش از ما مشرک ورزیدند و ما فرزندانمان پس از آنها (و طبعاً پیرو آنها) بودیم، آیا ما را به آنچه باطل گرایان انجام داده اند هلاک می کنی؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این گونه، آیات را توضیح می دهیم؛ و شاید به سوی حق بازگردند (و بدانند ندای توحید در درون جانیشان، از روز نخست بوده است)؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و اینگونه آیات [خود] را به تفصیل بیان می کنیم، و باشد که آنان [به سوی حق] بازگردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این گونه ما نشانه ها (ی توحید و دین خود) را تفصیل می دهیم (تا در آن بیندیشند) و تا شاید بازگردند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر آنها بخوان سرگذشت آن کس را که آیات خود را به او دادیم؛ ولی (سرانجام) خود را از آن تهی ساخت و شیطان در پی او افتاد، و از گمراهان شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خبر آن کس را که آیات خود را به او داده بودیم برای آنان بخوان که از آن عاری گشت؛ آنگاه شیطان، او را دنبال کرد و از گمراهان شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر آنها بخوان سرگذشت کسی را (بلعم باعورا عالم زمان موسی را) که آیات خود را (معارف کتاب آسمانی یا مقام استجاب دعا را) به او دادیم، اما او (به واسطه کفر در اعتقاد و کفران در عمل) از آنها تهی گشت، پس شیطان او را دنبال کرد و او عاقبت از گمراهان گردید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر می خواستیم، (مقام) او را با این آیات (و علوم و دانشها) بالا می بردیم؛ (اما اجبار، بر خلاف سنت ماست؛ پس او را به حال خود رها کردیم) و او به پستی گرایید، و از هوای نفس پیروی کرد! مثل او همچون سگ (هار) است که اگر به او حمله کنی، دهانش را باز، و زبانش را برون می آورد، و اگر او را به حال خود واگذاری، باز همین کار را می کند؛ (گویی چنان تشنه دنیاپرستی است که هرگز سیراب نمی شود!) (این مثل گروهی است که آیات ما را تکذیب کردند؛ این داستانها را (برای آنها) بازگو کن، شاید بیندیشند (و بیدار شوند)!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر می خواستیم، قدر او را به وسیله آن [آیات] بالا می بردیم، اما او به زمین [=دنیا] گرایید و از هوای نفس خود پیروی کرد. از این رو داستانش چون داستان سگ است [که] اگر بر آن حمله ور شوی زبان از کام برآورد، و اگر آن را رها کنی [باز هم] زبان از کام برآورد. این، مثل آن گروهی است که آیات ما را تکذیب کردند. پس این داستان را [برای آنان] حکایت کن، شاید که آنان بیندیشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر می خواستیم حتماً (مقام) او را به وسیله آن آیات (به اجبار) بالا می بردیم، و لکن او (را طبق سنت اختیار بشر در انتخاب راه، آزاد گذاشتیم و او) به پستی گرایید و دل بر زمین بست و از هوای خود پیروی نمود، پس داستان او داستان سگ تشنه یا خسته است که اگر بر او حمله بری زبان درآورد و اگر رهایش کنی باز هم زبان درآورد (این شخص را تهدید کنی یا نصیحت یکسان است). این

داستان گروهی است که آیات ما را تکذیب کردند. پس این داستان را بازگو کن، باشد که ببیندیشند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بد مثلی دارند گروهی که آیات ما را تکذیب کردند؛ و آنها تنها به خودشان ستم می نمودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: چه زشت است داستان گروهی که آیات ما را تکذیب و به خود

ستم می نمودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چه داستان زشتی است (داستان) گروهی که آیات ما را

تکذیب نمودند و به خودشان ستم می کردند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کس را که خدا هدایت کند، هدایت یافته (واقعی) اوست؛ و کسانی را که (بخاطر

اعمالشان) گمراه سازد، زیانکاران (واقعی) آنها هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که را خدا

هدایت کند، او راه یافته است؛ و کسانی را که گمراه نماید، آنان خود زیانکارانند. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: هر که را خدا هدایت نماید او هدایت شده واقعی است و کسانی را که خدا در گمراهی خودشان واگذارد آنها

هستند که واقعا زیانکارند

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْإِنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (۱۷۹) ترجمه: (۱)

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۸۰) ترجمه: (۲)

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ (۱۸۱) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ (۱۸۲) ترجمه: (۴)

وَأَمَلِي لَهُمْ إِن كَيْدِي مَتِينٌ (۱۸۳) ترجمه: (۵)

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (۱۸۴) ترجمه: (۶)

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ (۱۸۵) ترجمه: (۷)

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۸۶) ترجمه: (۸)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنْمَّا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَّا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَّا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنْمَّا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۱۸۷) ترجمه: (۹)

ص: ۱۷۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، گروه بسیاری از جن و انس را برای دوزخ آفریدیم؛ آنها دلها [= عقلها] بی دارند که با آن (اندیشه نمی کنند، و) نمی فهمند؛ و چشمانی که با آن نمی بینند؛ و گوشهایی که با آن نمی شنوند؛ آنها همچون چهارپایانند؛ بلکه گمراهتر! اینان همان غافلانند (چرا که با داشتن همه گونه امکانات هدایت، باز هم گمراهانند)!

ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، بسیاری از جنیان و آدمیان را برای دوزخ آفریده ایم. [چرا که [دلهایی دارند که با آن [حقایق را] دریافت نمی کنند، و چشمانی دارند که با آنها نمی بینند، و گوشهایی دارند که با آنها نمی شنوند. آنان همانند چهارپایان بلکه گمراه ترند. [آری،] آنها همان غافل ماندگانند. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: و حقا که ما بسیاری از جن و انس را (گویی) برای دوزخ آفریده ایم، زیرا که دل ها دارند ولی (حقایق را) بدان نمی فهمند، و چشم ها دارند ولی بدان (به عبرت) نمی نگرند و گوش ها دارند ولی بدان (معارف حقه را) نمی شنوند آنها مانند چهارپایانند بلکه گمراه ترند (زیرا با داشتن استعداد رشد و تکامل، به راه باطل می روند) و آنها همان غافلانند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای خدا، نامهای نیک است؛ خدا را به آن (نامها) بخوانید! و کسانی را که در اسماء خدا تحریف می کنند (و بر غیر او می نهند، و شریک برایش قائل می شوند)، رها سازید! آنها بزودی جزای اعمالی را که انجام می دادند، می بینند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نامهای نیکو به خدا اختصاص دارد، پس او را

با آنها بخوانید، و کسانی را که در مورد نامهای او به کثری می گرایند رها کنید. زودا که به [سزای] آنچه انجام می دادند کیفر خواهند یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای خداست بهترین نام ها (به جهت حسن معانی و علو مفاهیم آنها) پس او را بدان نام ها بخوانید و کسانی را که در نام های او به انحراف می روند (آنها را برت ها می نهند یا به گونه ای که سزاوار خدا نیست تفسیر می کنند) رها کنید، آنها به زودی آنچه را که انجام می داده اند جزا داده شوند (تجسم عینی گفتار و کردار آنها کیفرشان خواهد بود)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنها که آفریدیم، گروهی بحق هدایت می کنند، و بحق اجرای عدالت می نمایند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان کسانی که آفریده ایم، گروهی هستند که به حق هدایت می کنند و به حق داوری می نمایند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از میان کسانی که آفریده ایم گروهی هستند که به (گفتار و کردار) حق (مردم را) هدایت می کنند و به حق داوری می کنند و عدالت می ورزند. (به آیه ۱۵۹ رجوع شود)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که آیات ما را تکذیب کردند، به تدریج از جایی که نمی دانند، گرفتار مجازاتشان خواهیم کرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، به تدریج، از جایی که نمی دانند گریبانشان را خواهیم گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، به زودی آنها را اندک اندک از جایی که نفهمند (به هلاک دنیا و عذاب آخرت) غافلگیر می کنیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنها مهلت می دهم (تا مجازاتشان دردناکتر باشد)؛ زیرا طرح و نقشه من، قوی (و حساب شده) است. (و هیچ کس را قدرت فرار از آن نیست). _____ ترجمه استاد فولادوند: و به آنان مهلت می دهم، که تدبیر من استوار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان را مهلت می دهم که حقا کید و نقشه من استوار است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا فکر نکردند که همنشین آنها [= پیامبر] هیچ گونه (اثری از) جنون ندارد؟! (پس چگونه چنین نسبت ناروایی به او می دهند؟! او فقط بیم دهنده آشکاری است (که مردم را متوجه وظایفشان می سازد). _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا نیندیشیده اند که همنشین آنان هیچ جنونی ندارد؟ او جز هشداردهنده ای آشکار نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا فکر نکردند (تا ببینند) که هیچ جنونی در یار و

همدیاریشان (محمد صلی الله علیه و آله) نیست؟ او جز بیم دهنده ای آشکار نیست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا در حکومت و نظام آسمانها و زمین، و آنچه خدا آفریده است، (از روی دقت و عبرت) نظر نیفکندند؟! (و آیا در این نیز اندیشه نکردند که) شاید پایان زندگی آنها نزدیک شده باشد؟! (اگر به این کتاب آسمانی روشن ایمان نیاورند)، بعد از آن به کدام سخن ایمان خواهند آورد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در ملکوت آسمانها و زمین و هر چیزی که خدا آفریده است ننگریسته اند؛ و اینکه شاید هنگام مرگشان نزدیک شده باشد؟ پس به کدام سخن، بعد از قرآن ایمان می آورند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

آیا در ملک بزرگ آسمان ها و زمین (قاهریت و مالکیت خدا و مقهوریت و مملوکیت آنها) و در آنچه خداوند از اشیا آفریده ننگریسته اند و در اینکه شاید پایان عمرشان نزدیک شده باشد؟! (و اگر به دعوت این کتاب نگرند) پس به کدام سخن بعد از این (قرآن) ایمان می آورند؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس را خداوند (به جرم اعمال زشتش) گمراه سازد، هدایت کننده ای ندارد؛ و آنها

را در طغیان و سرکشی شان رها می سازد، تا سرگردان شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که را خداوند گمراه کند، برای او هیچ رهبری نیست، و آنان را در طغیانشان سرگردان وا می گذارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که را خداوند (به سابقه طغیانش) در گمراهی خود واگذارد دیگر او را هدایت کننده ای نباشد و آنها را رها می کند در طغیان خود سرگردان باشند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: درباره قیامت از تو سؤال می کنند، کی فرامی رسد؟! بگو: «علمش فقط نزد پروردگار من است؛ و هیچ کس جز او (نمی تواند) وقت آن را آشکار سازد؛ (اما قیام قیامت، حتی) در آسمانها و زمین، سنگین (و بسیار پر اهمیت) است؛ و جز بطور ناگهانی، به سراغ شما نمی آید!» (باز) از تو سؤال می کنند، چنان که گویی تو از زمان وقوع آن باخبری! بگو: «علمش تنها نزد خداست؛ ولی بیشتر مردم نمی دانند.» _____ ترجمه استاد فولادوند: از تو در باره قیامت می پرسند [که] وقوع آن چه وقت است؟ بگو: «علم آن، تنها نزد پروردگار من است. جز او [هیچ کس] آن را به موقع خود آشکار نمی گرداند. [این حادثه] بر آسمانها و زمین گران است، جز ناگهان به شما نمی رسد.» [باز] از تو می پرسند گویا تو از [زمان وقوع] آن آگاهی. بگو: «علم آن، تنها نزد خداست، ولی بیشتر مردم نمی دانند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از تو درباره قیامت می پرسند که وقت وقوعش کی است؟ بگو: جز این نیست که علم آن نزد پروردگار من است آن را به موقع خود (احدی) جز او ظاهر نخواهد ساخت (این حادثه) در آسمانها و زمین (برای ساکنان آنها) سنگین است، جز به ناگهانی بر شما نخواهد آمد. چنان از تو می پرسند که گویی تو کاملاً از آن آگاهی! بگو جز این نیست که دانش آن نزد خداوند است، و لکن بیشتر مردم نمی دانند

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۱۸۸) ترجمه: (۱)

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْنَا صَالِحًا لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (۱۸۹) ترجمه: (۲)

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۱۹۰) ترجمه: (۳)

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ (۱۹۱) ترجمه: (۴)

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ (۱۹۲) ترجمه: (۵)

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ (۱۹۳) ترجمه: (۶)

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۹۴) ترجمه: (۷)

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تَنْظُرُونَ (۱۹۵) ترجمه: (۸)

ص: ۱۷۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من مالک سود و زیان خویش نیستم، مگر آنچه را خدا بخواهد؛ (و از غیب و اسرار نهان نیز خبر ندارم، مگر آنچه خداوند اراده کند؛) و اگر از غیب باخبر بودم، سود فراوانی برای خود فراهم می‌کردم، و هیچ بدی (و زیانی) به من نمی‌رسید؛ من فقط بیم دهنده و بشارت دهنده‌ام برای گروهی که ایمان می‌آورند! (و آماده پذیرش حقتند) _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «جز آنچه خدا بخواهد، برای خودم اختیار سود و زیانی ندارم، و اگر غیب می‌دانستم قطعاً خیر بیشتری می‌اندوختم و هرگز به من آسیبی نمی‌رسید. من جز بیم دهنده و بشارتگر برای گروهی که ایمان می‌آورند، نیستم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من برای خودم مالک هیچ سود و زیانی نیستم جز آنچه را که خدا بخواهد (و علم به غیب نیز ندارم) و اگر غیب می‌دانستم حتماً از هر مال و خیری فراوان برای خود فراهم می‌کردم و هیچ زیان و آسیبی به من نمی‌رسید، من نیستم جز یک بیم دهنده و مژده آور برای گروهی که ایمان می‌آورند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او خدایی است که (همه) شما را از یک فرد آفرید؛ و همسرش را نیز از جنس او قرار داد، تا در کنار او بیاساید. سپس هنگامی که با او آمیزش کرد، حملی سبک برداشت، که با وجود آن، به کارهای خود ادامه می‌داد؛ و چون سنگین شد، هر دو از خداوند و پروردگار خود خواستند «اگر فرزند صالحی به ما دهی، از شاکران خواهیم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست آن کس که شما را از نفس واحدی آفرید، و جفت وی را از آن پدید آورد تا بدان آرام گیرد. پس چون [آدم] با او [حوّا] در آمیخت باردار شد، باری سبک. و [چندی] با آن [بار سبک]

گذرانید، و چون سنگین بار شد، خدا، پروردگار خود را خواندند که اگر به ما [فرزندی] شایسته عطا کنی قطعاً از سپاسگزاران خواهیم بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست آن که هر یک از شما را از یک نفس

(پدرتان) آفرید و همسرش را نیز از جنس او قرار داد تا در کنارش آرام یابد، پس چون با همسرش آمیزش کرد وی باری سبک برگرفت و چندی با آن بار گذراند (اوایل مدت حمل) و چون سنگین بار گردید هر دو، خداوند، پروردگار خود را خواندند که اگر ما را فرزند شایسته (سالم و قادر بر ادامه زندگی) عطا کنی مسلماً از سپاسگزاران خواهیم بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما هنگامی که خداوند فرزند صالحی به آنها داد، (موجودات دیگر را در این موهبت مؤثر دانستند؛ و) برای خدا، در این نعمت که به آنها بخشیده بود، همتایانی قائل شدند؛ خداوند برتر است از آنچه همتای او قرار می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به آن دو، [فرزندی] شایسته داد، در آنچه [خدا] به

ایشان داده بود، برای او شریکانی قرار دادند، و خدا از آنچه [با او] شریک می گردانند برتر است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون آن دو را فرزند (سالم و) شایسته عطا نمود، برای او درباره آنچه به آنها داده شریک قرار دادند (به شرک جلی اگر بت ها را دخیل دیدند، و به شرک خفی اگر اعتماد به اسباب کرده مسبب را از یاد بردند، و این دو آیه شرح حال اکثریت جامعه است که خالی از شرک جلی یا خفی نیستند) و خداوند برتر است از آنچه شریک او سازند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا موجوداتی را همتای او قرار می دهند که چیزی را نمی آفرینند، و خودشان مخلوقند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا موجوداتی را [با او] شریک می گردانند که چیزی را نمی آفرینند و

خودشان مخلوقند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا موجوداتی را شریک (خدا) قرار می دهند که

هیچ چیزی را نمی آفرینند (توان ایجاد شیء از عدم و نفخ روح در موجود را ندارند) و خودشان آفریده می شوند؟! (این آیه

و آیات زیر درباره توبیخ شدید بت پرستان و بیان عجز کامل بتان است)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نمی توانند آنان را یاری کنند، و نه خودشان را یاری می دهند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و نمی توانند آنان را یاری کنند و نه خویشان را یاری دهند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نه می توانند آنها را یاری کنند و نه خویشان را یاری رسانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه آنها را به سوی هدایت دعوت کنید، از شما پیروی نمی کنند؛ و برای شما

یکسان است چه آنها را دعوت کنید و چه خاموش باشید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر آنها را به

[راه] هدایت فراخوانید، از شما پیروی نمی کنند. چه آنها را بخوانید یا خاموش بمانید، برای شما یکسان است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر آنها را به سوی راه راست فراخوانید از شما پیروی نمی کنند بر

شما یکسان است که آنها را فراخوانید یا خاموش بمانید (زیرا نتیجه ای از آنها نمی گیرید)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنهایی را که غیر از خدا می خوانید (و پرستش می کنید)، بندگانی همچون خود شما

هستند؛ آنها را بخوانید، و اگر راست می گوید باید به شما پاسخ دهند (و تقاضایان را برآورند)! _____

ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی را که به جای خدا می خوانید، بندگانی امثال شما هستند. پس آنها را [در

گرفتاریها] بخوانید، اگر راست می گوید باید شما را اجابت کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً

کسانی که به جای خدا می خوانید (مانند بت ها و ستارگان و فرشتگان) بندگانی مانند شما هستند پس اگر راستگوید آنها را

بخوانید تا شما را اجابت کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا (آنها حداقل همانند خود شما) پاهایی دارند که با آن راه بروند؟! یا دستهایی دارند

که با آن چیزی را بگیرند (و کاری انجام دهند)؟! یا چشمانی دارند که با آن ببینند؟! یا گوشهایی دارند که با آن بشنوند؟! (نه، هرگز، هیچ کدام)، بگو: «(اکنون که چنین است)، بتهای خویش را که شریک خدا قرار داده اید (بر ضد من) بخوانید، و برای من نقشه بکشید، و لحظه ای مهلت ندهید، (تا بدانید کاری از آنها ساخته نیست)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آنها پاهایی دارند که با آن راه بروند، یا دستهایی دارند که با آن کاری انجام دهند، یا چشمهایی دارند که با آن بنگرند، یا گوشهایی دارند که با آن بشنوند؟ بگو: «شریکان خود را بخوانید؛ سپس در باره من حيله به کار برید و مرا مهلت مدهید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنها پاهایی دارند که بدان راه روند، یا دست هایی دارند که با آن بگیرند، یا چشم هایی دارند که با آن ببینند یا گوش هایی دارند که با آن بشنوند؟! بگو: شریکانی را که برای خدا قرار داده اید بخوانید سپس بر ضد من هر نقشه و نیرنگ که دارید به کار برید و مهلتم مدهید

إِنَّ وَلِيَّيَ اللَّهُ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ (۱۹۶) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْمَعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ (۱۹۷) ترجمه: (۲)

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ (۱۹۸) ترجمه: (۳)

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ (۱۹۹) ترجمه: (۴)

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نِزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۲۰۰) ترجمه: (۵)

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ (۲۰۱) ترجمه: (۶)

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ (۲۰۲) ترجمه: (۷)

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بآيَةٌ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكَ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۲۰۳) ترجمه: (۸)

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۲۰۴) ترجمه: (۹)

وَإِذْ كَرَّمَكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ (۲۰۵) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ (۲۰۶) ترجمه: (۱۱)

ص: ۱۷۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی و سرپرست من، خدایی است که این کتاب را نازل کرده؛ و او همه صالحان را سرپرستی می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: بی تردید، سرور من آن خدایی است که قرآن را فرو فرستاده، و همو دوستدار شایستگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین سرپرست و یاور من

خدایی است که این کتاب را فرو فرستاده و هموست که شایستگان را سرپرستی و یاری می کند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنهایی را که جز او می خوانید، نمی توانند یاریتان کنند، و نه (حتی) خودشان را یاری دهند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی را که به جای او می خوانید، نمی توانند شما را یاری کنند و نه خویشان را یاری دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که به جای خدا می خوانید نه می

توانند شما را یاری دهند و نه خودشان را (به جلب سودی یا دفع زیانی) یاری رسانند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر آنها را به هدایت فرا خوانید، سخنانتان را نمی شنوند! و آنها را می بینی (که با چشمهای مصنوعیشان) به تو نگاه می کنند، اما در حقیقت نمی بینند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر آنها را به [راه] هدایت فرا خوانید، نمی شنوند، و آنها را می بینی که به سوی تو می نگرند در حالی که نمی بینند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر آنها را به سوی هدایت فراخوانید نمی شنوند، و (ای پیامبر) آنها را (مشرکان را) می بینی که به سوی تو می نگرند ولی (در حقیقت) نمی بینند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به هر حال) با آنها مدارا کن و عذرشان را بپذیر، و به نیکی ها دعوت نما، و از جاهلان روی بگردان (و با آنان ستیزه مکن)! _____ ترجمه استاد فولادوند: گذشت پیشه کن، و به [کار] پسندیده فرمان ده، و از نادانان رخ برتاب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: عفو و گذشت پیشه کن و به کار پسندیده فرمان ده و از نادان ها روی برتاب (تا دستور جهاد نیاید به ستیزه برمخیز)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر گاه وسوسه ای از شیطان به تو رسد، به خدا پناه بر؛ که او شنونده و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از شیطان وسوسه ای به تو رسد، به خدا پناه بر، زیرا که او شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر از سوی شیطان وسوسه تحریک آمیزی تو را تحریک کرد، به خدا پناه جوی زیرا او شنوا و داناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پرهیزگاران هنگامی که گرفتار وسوسه های شیطان شوند، به یاد (خدا و پاداش و کیفر او) می افتند؛ و (در پرتو یاد او، راه حق را می بینند و) ناگهان بینا می گردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که [از خدا] پروا دارند، چون وسوسه ای از جانب شیطان بدیشان رسد [خدا را] به یاد آورند و بناگاه بینا شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که تقوا ورزند، هر گاه وسوسه ای از شیطان به آنان رسد یا شیطانی دورزننده (بر دل ها) به فکرشان آسیب رساند (بی درنگ) متذکر شوند و در آن گاه بینا باشند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (ناپرهیزگاران را) برادرانشان (از شیاطین) پیوسته در گمراهی پیش می برند، و باز نمی ایستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و یارانشان آنان را به گمراهی می کشانند و کوتاهی نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (امّیا مشرکان) برادرانشان (شیاطین) همواره آنان را به گمراهی می کشند، سپس (در اغوای آنها) کوتاهی نمی کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که (در نزول وحی تاخیر افتد، و) آیه ای برای آنان نیاوری، می گویند: «چرا خودت (از پیش خود) آن را برنگزیدی؟!» بگو: «من تنها از چیزی پیروی می کنم که بر من وحی می شود؛ این وسیله بینایی از طرف پروردگارتان، و مایه هدایت و رحمت است برای جمعیتی که ایمان می آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر گاه برای آنان آیاتی نیاوری، می گویند: «چرا آن را خود برنگزیدی؟!» بگو: «من فقط آنچه را که از پروردگارم به من وحی می شود پیروی می کنم. این [قرآن] رهنمودی است از جانب پروردگار شما و برای گروهی که ایمان می آورند هدایت و رحمتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون (مدتی وحی به تأخیر افتد و) آیه و نشانه ای بر آنها نیاوری گویند: چرا آیه و نشانه ای (از پیش خود) فراهم کرده نیاوری؟! بگو: جز این نیست که من آنچه را که از پروردگارم به من وحی می شود پیروی می کنم این (قرآن) مایه های بینشی است از جانب پروردگارتان و سراپا هدایت و رحمت است برای گروهی که ایمان می آورند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که قرآن خوانده شود، گوش فرا دهید و خاموش باشید؛ شاید مشمول رحمت خدا شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون قرآن خوانده شود، گوش بدان فرا دارید و خاموش مانید، امید که بر شما رحمت آید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون قرآن خوانده شود بدان گوش فرا دهید و خاموش باشید، باشد که مشمول رحمت شوید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارت را در دل خود، از روی تضرع و خوف، آهسته و آرام، صبحگاهان و شامگاهان، یاد کن؛ و از غافلان مباش! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در دل خویش، پروردگارت را بامدادان و شامگاهان با تضرع و ترس، بی صدای بلند، یاد کن و از غافلان مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پروردگارت را در دل خویش به حال زاری و ترس و به گفتاری آرام نه بلند، در صبحگاهان و شامگاهان یاد کن و از غافلان مباش

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که (در مقام قرب) نزد پروردگار تو هستند، (هیچ گاه) از عبادتش تکبر نمی ورزند، و او را تسیح می گویند، و برایش سجده می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: به یقین، کسانی که نزد پروردگار تو هستند، از پرستش او تکبر نمی ورزند و او را به پاکی می ستایند و برای او سجده می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که در نزد پروردگار تو هستند (در قرب معنوی اویند چون فرشتگان و اولیاء اللہ) از عبادت او تکبر و سرکشی نمی ورزند و او ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَصْرِيحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱) ترجمه: (۱)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۲) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (۴) ترجمه: (۴)

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنَ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ (۵) ترجمه: (۵)

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ (۶) ترجمه: (۶)

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشُّوْكَهِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ (۷) ترجمه: (۷)

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (۸) ترجمه: (۸)

ص: ۱۷۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از تو درباره انفال [= غنائم]، و هرگونه مال بدون مالک مشخص [سؤال می کنند؛ بگو: «انفال مخصوص خدا و پیامبر است؛ پس، از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید! و خصوصتهایی را که در میان شماست، آشتی دهید! و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید اگر ایمان دارید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ای پیامبر،] از تو در باره غنائم جنگی می پرسند. بگو: «غنائم جنگی اختصاص به خدا و فرستاده [او] دارد. پس از خدا پروا دارید و با یکدیگر سازش نمایید، و اگر ایمان دارید از خدا و پیامبرش اطاعت کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از تو درباره انفال می پرسند (اموال عمومی بسیاری تحت عناوین خاصی که غنائم جنگی مورد نزول آیه یکی از آنهاست) بگو: انفال از آن خدا و فرستاده اوست (ملکیت حقیقی از آن خدا و ملکیت اعتباری طولی از آن رسول او به عنوان ولایت وی است) پس، از خدا پروا کنید و روابط ما بین خودتان را اصلاح نمایید (و بر سر انفال نزاع نکنید) و از خدا و فرستاده اش اطاعت نمایید اگر مؤمنید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مؤمنان، تنها کسانی هستند که هرگاه نام خدا برده شود، دلهاشان ترسان میگردد؛ و هنگامی که آیات او بر آنها خوانده می شود، ایمانشان فزونتر می گردد؛ و تنها بر پروردگارشان توکل دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: مؤمنان، همان کسانی اند که چون خدا یاد شود دلهاشان بترسد، و چون آیات او بر آنان خوانده شود بر ایمانشان بیفزاید، و بر پروردگار خود توکل می کنند. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی : مؤمنان تنها کسانی هستند که چون یاد خدا به میان آید دل هایشان می ترسد، و چون آیات او بر آنان خوانده شود بر ایمانشان می افزاید، و همواره بر پروردگارشان توکل می کنند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها که نماز را برپا می دارند؛ و از آنچه به آنها روزی داده ایم، انفاق می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند : همانان که نماز را به پا می دارند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم انفاق می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانها که نماز را برپا می دارند و از آنچه به آنها روزی داده ایم (از مادی و معنوی) انفاق می کنند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (آری،) مؤمنان حقیقی آنها هستند؛ برای آنان درجاتی (مهم) نزد پروردگارشان است؛ و برای آنها، آمرزش و روزی بی نقص و عیب است. _____ ترجمه استاد فولادوند : آنان هستند که حقاً مؤمنند، برای آنان نزد پروردگارشان درجات و آمرزش و روزی نیکو خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنانند که حقیقتاً مؤمنند، برای آنها در نزد پروردگارشان (در دنیا و آخرت) درجاتی (از قرب الهی و کرامت های معنوی) و آمرزش و روزی نیکو و پسندیده ای است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : همان گونه که خدا تو را بحق از خانه (به سوی میدان بدر،) بیرون فرستاد، در حالی که گروهی از مؤمنان ناخشنود بودند (؛ ولی سرانجامش پیروزی بود! ناخشنودی عده ای از چگونگی تقسیم غنایم بدر نیز چنین است!) _____ ترجمه استاد فولادوند : همان گونه که پروردگارت تو را از خانه ات به حق بیرون آورد و حال آنکه دسته ای از مؤمنان سخت کراهت داشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (پاره ای از آنها به جهت محرومیت از غنایم بدر ناخشنودند) همانگونه که پروردگارت تو را از خانه ات به حق و درستی (به سوی بدر) بیرون آورد در حالی که پاره ای از مؤمنان کراهت داشتند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها پس از روشن شدن حق، باز با تو مجادله می کردند؛ (و چنان ترس و وحشت آنها را فراگرفته بود، که) گویی به سوی مرگ رانده می شوند، و آن را با چشم خود می نگرند! _____ ترجمه استاد فولادوند : با تو در باره حق -بعد از آنکه روشن گردید- مجادله می کنند. گویی که آنان را به سوی مرگ می رانند و ایشان [بدان] می نگرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : با تو درباره آن کار حق (اقدام به جنگ بدر) گفتگو و مجادله می کردند (که این جهاد جنگ نابرابر است) پس از آنکه (مصلحت آن و نصرت خدا در آن) روشن شده بود (و طوری وحشت زده بودند که) گویی به سوی مرگ رانده می شوند در حالی که خود می نگرند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (به یاد آرید) هنگامی را که خداوند به شما وعده داد که یکی از دو گروه [= کاروان تجاری قریش، یا لشکر مسلح آنها] نصیب شما خواهد بود؛ و شما دوست می داشتید که کاروان (غیر مسلح) برای شما باشد (و بر آن پیروز شوید)؛ ولی خداوند می خواهد حق را با کلمات خود تقویت، و ریشه کافران را قطع کند؛ (از این رو شما را بر خلاف میلتان با لشکر قریش درگیر ساخت، و آن پیروزی بزرگ نصیبتان شد). _____ ترجمه استاد فولادوند : و [به یاد آورید] هنگامی را که خدا یکی از دو دسته [کاروان تجارتی قریش یا سپاه ابوسفیان] را به شما وعده داد که از آن شما باشد، و شما دوست داشتید که دسته بی سلاح برای شما باشد، و [لی] [خدا می خواست حق [=اسلام] را با کلمات خود ثابت، و کافران را ریشه کن کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آرید) هنگامی که خداوند یکی از آن دو گروه را به شما وعده می داد که نصیب شما خواهد شد (کاروان تجار مکه حامل اموال تجارتی از شام به سوی مکه، و گروه مسلح از مکه به سوی آن قافله برای حراست آنها)، و شما دوست می داشتید که آن گروه غیر

مسلح از آن شما باشد، و خداوند می خواست که با کلمات خود (با وعده هایی که از ازل در لوح محفوظ نگاشته) حق را ثابت و استوار سازد و ریشه و دنباله کافران را قطع نماید (از این رو شما را با گروه مسلح درگیر کرد)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا حق را تثبیت کند، و باطل را از میان بردارد، هر چند مجرمان کراهت داشته باشند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: تا حق را ثابت و باطل را نابود گرداند، هر چند بزهکاران خوش نداشته

باشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا حق را پابرجا کند و باطل را نابود سازد هر چند گنهکاران

کراهت داشته باشند

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ (٩) ترجمه: (١)

وَمَا جَعَلَ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (١٠) ترجمه: (٢)

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنزِلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُم رِجْسَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ (١١) ترجمه: (٣)

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سِيَ أَلْقَىٰ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ (١٢) ترجمه: (٤)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (١٣) ترجمه: (٥)

ذَلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ (١٤) ترجمه: (٦)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ (١٥) ترجمه: (٧)

وَمَنْ يُؤَلِّهْمْ يَوْمَئِذٍ دُورَهُ إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مَتَحَيِّرًا إِلَىٰ فِيهِ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٦) ترجمه: (٨)

ص: ١٧٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) زمانی را (که از شدت ناراحتی در میدان بدر)، از پروردگارتان کمک می خواستید؛ و او خواسته شما را پذیرفت (و گفت): من شما را با یکهزار از فرشتگان، که پشت سر هم فرود می آیند، یاری می کنم. _____ ترجمه استاد فولادوند: [به یاد آورید] زمانی را که پروردگار خود را به فریاد می طلبیدید، پس دعای شما را اجابت کرد که: «من شما را با هزار فرشته پیاپی، یاری خواهم کرد.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که از پروردگارتان (در میدان بدر) یاری می خواستید، پس درخواست شما را اجابت نمود که من حتما یاری دهنده شما با هزار نفر از فرشتگان که هزارها را در پی آورند (و مجموعا سه هزار نفر شدند و تا پنج هزار پیش بینی شده بود- آیه ١٢٤ و ١٢٥ آل عمران)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی خداوند، این را تنها برای شادی و اطمینان قلب شما قرار داد؛ و گرنه، پیروزی جز از طرف خدا نیست؛ خداوند توانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این [وعده] را خداوند جز نویدی [برای شما] قرار نداد، و تا آنکه دل‌های شما بدان اطمینان یابد؛ و پیروزی جز از نزد خدا نیست، که خدا شکست ناپذیر [و] حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند آن (امداد) را قرار نداد جز بشارتی (برای شما) و برای آنکه دل‌هایتان آرامش یابد (و گرنه آنها سیاهی لشکر بودند نه مباشر قتل)، و یاری جز از جانب خدا نیست، که خداوند مقتدر شکست ناپذیر و حکیم است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (یاد آورید) هنگامی را که خواب سبکی که مایه آرامش از سوی خدا بود، شما را فراگرفت؛ و آبی از آسمان برایتان فرستاد، تا شما را با آن پاک کند؛ و پلیدی شیطان را از شما دور سازد؛ و دل‌هایتان را

محکم، و گامها را با آن استوار دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: [به یاد آورید] هنگامی را که [خدا] خواب سبک آرامش بخشی که از جانب او بود بر شما مسلط ساخت، و از آسمان بارانی بر شما فرو ریزانید تا شما را با آن پاک گرداند، و وسوسه شیطان را از شما بزداید و دلهایتان را محکم سازد و گامهایتان را بدان استوار دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن هنگام که (خداوند) به خاطر ایمنی از جانب خود خواب سبکی را بر شما می پوشانید و آبی از آسمان بر شما فرو می فرستاد تا شما را بدان پاک کند و پلیدی شیطان را (وسوسه شیطان یا حالت جنابت را) از شما بزداید و دل هایتان را استحکام بخشد و گام های شما را بدان استوار سازد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به یاد آر) موقعی را که پروردگارت به فرشتگان وحی کرد: «من با شما هستم؛ کسانی را که ایمان آورده اند، ثابت قدم دارید! بزودی در دلهای کافران ترس و وحشت می افکنم؛ ضربه ها را بر بالاتر از گردن (بر سرهای دشمنان) فرود آرید! و همه انگشتانشان را قطع کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: هنگامی که پروردگارت به فرشتگان وحی می کرد که من با شما هستم، پس کسانی را که ایمان آورده اند ثابت قدم بدارید. به زودی در دل کافران وحشت خواهم افکند. پس، فراز گردنها را بزنید، و همه سرانگشتانشان را قلم کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هنگامی که پروردگارت به فرشتگان وحی می کرد که من با شما هستم، پس کسانی را که ایمان آورده اند ثابت قدم دارید، به زودی در دل های آنان که کفر ورزیده اند ترس می افکنم، پس ضربه ها را بر فراز گردن ها بزنید (بر فرق آنها) و همه سر انگشتانشان را قلم کنید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که آنها با خدا و پیامبرش (ص) دشمنی ورزیدند؛ و هر کس با خدا و پیامبرش دشمنی کند، (کیفر شدیدی می بیند)؛ و خداوند شدید العقاب است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [کیفر] بدان سبب است که آنان با خدا و پیامبر او به مخالفت برخاستند، و هر کس با خدا و پیامبر او به مخالفت برخیزد قطعاً خدا سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (کیفر) به خاطر آن است که آنها با خدا و رسول او ستیزه و دشمنی نمودند، و هر کس با خدا و رسولش ستیزه و دشمنی کند پس (بداند که) همانا خداوند سخت کیفر است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (مجازات دنیا) را بچشید! و برای کافران، مجازات آتش (در جهان دیگر) خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [عذاب دنیا] را بچشید، و [بدانید که] برای کافران عذاب آتش خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای کافران) این است (عذاب دنیا) پس بچشید آن را و البته کافران را (در آخرت) عذاب آتش است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که با انبوه کافران در میدان نبرد روبه رو شوید، به آنها پشت نکنید (و فرار ننمایید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، هر گاه [در میدان نبرد] به کافران برخورد کردید که [به سوی شما] روی می آورند، به آنان پشت نکنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که با کافران رو به رو شدید در حالی که انبوه لشکرشان به سوی شما پیش می آیند (یا شما به سوی آنها پیش می روید) پشت به آنها نکنید (و پا به فرار نگذارید)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس در آن هنگام به آنها پشت کند -مگر آنکه هدفش کناره گیری از میدان برای حمله مجدد، و یا به قصد پیوستن به گروهی (از مجاهدان) بوده باشد- (چنین کسی) به غضب خدا گرفتار خواهد شد؛ و جایگاه او جهنم، و چه بد جایگاهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که در آن هنگام به آنان

پشت کند - مگر آنکه [هدفش] کناره گیری برای نبردی [مجدد] یا پیوستن به جمعی [دیگر از همزمانش] باشد - قطعاً به خشم خدا گرفتار خواهد شد، و جایگاهش دوزخ است، و چه بد سرانجامی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که در آن روز به آنها پشت کند - مگر آنکه در جستجوی طرفی دیگر برای ادامه نبرد (عقب نشینی تاکتیکی برای حمله) یا انتخاب محلی برای پیوستن به گروهی (همرزم) باشد - حتماً خشم خدا را همراه خود ساخته و پناهگاه او جهنم است و آن بد جای بازگشتی است

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۷) ترجمه: (۱)

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدِ الْكَافِرِينَ (۱۸) ترجمه: (۲)

إِنْ تَشَاءُ تَفْتَحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعِيدُ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِتْنَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ (۱۹) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ وَاتَّبَعُوا مَن تَشَاءُونَ (۲۰) ترجمه: (۴)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ (۲۱) ترجمه: (۵)

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ (۲۲) ترجمه: (۶)

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ (۲۳) ترجمه: (۷)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُخْشَرُونَ (۲۴) ترجمه: (۸)

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۲۵) ترجمه: (۹)

ص: ۱۷۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این شما نبودید که آنها را کشتید؛ بلکه خداوند آنها را کشت! و این تو نبودی (ای پیامبر که خاک و سنگ به صورت آنها) انداختی؛ بلکه خدا انداخت! و خدا می خواست مؤمنان را به این وسیله امتحان خوبی کند؛ خداوند شنوا و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما آنان را نکشتید، بلکه خدا آنان را کشت. و چون [ریگ به سوی آنان] افکندی، تو نیفکندی، بلکه خدا افکند. [آری، خدا چنین کرد تا کافران را مغلوب کند] و بدین وسیله مؤمنان را به آزمایشی نیکو، بیازماید. قطعاً خدا شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (بدانید که) شما آنها را نکشتید و لکن خدا آنان را کشت، و آن گاه که تو (به سوی آنها تیر و سنگریزه) افکندی تو نیفکندی و لکن خدا افکند (تا دشمن را مغلوب نماید) و برای آنکه مؤمنان را نیک آزمایش نماید (یا نعمت نیکوی پیروزی دهد) که همانا خدا شنونده و داناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرنوشت مؤمنان و کافران، همان بود که دیدید! و خداوند سست کننده نقشه های کافران است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [ماجرای] این بود، و [بدانید که] خدا نیرنگ کافران را سست می گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری سرنوشت کفر و ایمان) همین است، و نیز این که خداوند همواره سست کننده نیرنگ کافران است

۳- ترجمه آیت مکارم شیرازی: اگر شما فتح و پیروزی می خواهید، پیروزی به سراغ شما آمد! و اگر (از مخالفت) خودداری کنید، برای شما بهتر است! و اگر باز گردید، ما هم باز خواهیم گشت؛ و جمعیت شما هر چند زیاد باشد، شما را (از یاری خدا) بی نیاز نخواهد کرد؛ و خداوند با مؤمنان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ای مشرکان] اگر شما پیروزی [حق] را می طلبید، اینک پیروزی به سراغ شما آمد [و اسلام پیروز شد]؛ و اگر [از دشمنی] بازایستید، آن برای شما بهتر است؛ و اگر [به جنگ] برگردید ما هم بر می گردیم، و [بدانید] که گروه شما هر چند زیاد باشد، هرگز از شما چیزی را دفع نتواند کرد و خداست که با مؤمنان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای مشرکان که قبل از جنگ بدر گفتید: خدا هر یک از دو طرف را که حق است پیروز نماید) اگر شما پیروزی را (برای طرفی که حق است) می خواهید، پیروزی طبق خواسته شما آمد (پس تسلیم شوید)، و اگر (از دشمنی و ستیزه) باز ایستید آن برای شما بهتر است، و اگر (به جنگ) برگردید ما هم (به یاری مؤمنان و سرکوب شما) بر می گردیم و هرگز جمعیتتان هر چند بسیار باشد چیزی (از عذاب خدا) را از شما دفع نخواهد کرد و (بدانید که) همواره خدا با مؤمنان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا و پیامبرش را اطاعت کنید؛ و سرپیچی ننمایید در حالی که (سخنان او را) می شنوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا و فرستاده او را فرمان برید و از او روی برنتابید در حالی که [سخنان او را] می شنوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا و فرستاده او (در فرامین ولایی او) اطاعت کنید، و از وی روی برمتابید در حالی که (دعوت منطقی او را) می شنوید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همانند کسانی نباشید که می گفتند: «شنیدیم!» ولی در حقیقت نمی شنیدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مانند کسانی مباشید که گفتند: «شنیدیم» در حالی که نمی شنیدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانند کسانی (از کفار و منافقین) نباشید که (به زبان) گفتند: شنیدیم، در حالی که (حقیقتاً) نمی شنوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بدترین جنبندها نزد خدا، افراد کر و لالی هستند که اندیشه نمی کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً بدترین جنبندها نزد خدا کران و لالانی اند که نمی اندیشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً که بدترین جنبندها در نزد خدا مردم کر و لالی (از شنیدن و گفتن حق) هستند که نمی اندیشند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر خداوند خیری در آنها می دانست، (حرف حق را) به گوش آنها می رساند؛ ولی (با این حال که دارند)، اگر حق را به گوش آنها برساند، سرپیچی کرده و روگردان می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خدا در آنان خیری می یافت قطعاً شنوایشان می ساخت، و اگر آنان را شنوا می کرد، حتماً باز به حال اعراض، روی بر می تافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خداوند خیری در آنها می دانست (اگر باطن خوش حق پذیر داشتند) حتماً به آنها می شنواید (هر چند به تکرار ابلاغ باشد) و اگر (در حال فعلی) به آنها بشنواند حتماً روی بر می تابند در حالی که (قلبا نیز) اعراض کننده اند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! دعوت خدا و پیامبر را اجابت کنید هنگامی که شما را به سوی چیزی می خواند که شما را حیات می بخشد! و بدانید خداوند میان انسان و قلب او حایل می شود، و همه شما (در قیامت) نزد او گردآوری می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، چون

خدا و پیامبر، شما را به چیزی فرا خواندند که به شما حیات می بخشد، آنان را اجابت کنید، و بدانید که خدا میان آدمی و دلش حایل می گردد، و هم در نزد او محشور خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا و فرستاده او را اجابت نمایید هنگامی که شما را به سوی چیزی می خواند که به شما زندگی می بخشد، و بدانید که خدا (طبق قدرت بالغه اش به گرفتن آثار از هر مؤثر) میان مرد و قلب او (میان نفس و صفاتش از حبّ و بغض و ایمان و کفر) حایل می شود (جدایی می افکند) و همه شما (در آخرت) به سوی او گردآوری می شوید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از فتنه ای پرهیزید که تنها به ستمکاران شما نمی رسد؛ (بلکه همه را فرا خواهد گرفت؛ چرا که دیگران سکوت اختیار کردند.) و بدانید خداوند کیفر شدید دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از فتنه ای که تنها به ستمکاران شما نمی رسد بترسید و بدانید که خدا سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پرهیزید از فتنه ای (آثار فساد و گناهانی) که تنها به کسانی از شما که ستم کرده اند نمی رسد (بلکه دامنگیر همه می شود مانند اختلاف و ترک امر به معروف و نهی از منکر و تصدی نااهلان به مناصب عمده) و بدانید که خداوند سخت کیفر است

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِبَضْعِهِ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٢٦) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٢٧) ترجمه: (٢)

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (٢٨) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢٩) ترجمه: (٤)

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (٣٠) ترجمه: (٥)

وَإِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٣١) ترجمه: (٦)

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٣٢) ترجمه: (٧)

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبُهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ (٣٣) ترجمه: (٨)

ص: ١٨٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به خاطر بیاورید هنگامی را که شما در روی زمین، گروهی کوچک و اندک و زبون بودید؛ آنچنان که می ترسیدید مردم شما را بربایند! ولی او شما را پناه داد؛ و با یاری خود تقویت کرد؛ و از روزیهای پاکیزه بهره مند ساخت؛ شاید شکر نعمتش را بجا آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یاد آورید هنگامی را که شما در زمین، گروهی اندک و مستضعف بودید. می ترسیدید مردم شما را بربایند، پس [خدا] به شما پناه داد و شما را به یاری خود نیرومند گردانید و از چیزهای پاک به شما روزی داد، باشد که سپاسگزاری کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) هنگامی که شما اندک و مستضعف در روی زمین بودید، همواره می ترسیدید که مردم (قریش و کفار دیگر) شما را (از این سرزمین) بربایند پس خداوند شما را جای داد و با یاری خود تقویتتان نمود و از پاکیزه ها (ی نعمت های دنیا) روزی شما کرد، باشد که سپاس گزارید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! به خدا و پیامبر خیانت نکنید! و (نیز) در امانات خود خیانت روا مدارید، در حالی که میدانید (این کار، گناه بزرگی است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، به خدا و پیامبر او خیانت مکنید و [نیز] در امانتهای خود خیانت نورزید و خود می دانید [که نباید خیانت کرد]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، (با مخالفت احکام دین) به خدا و فرستاده او خیانت نورزید و در امانت های خود (امانت های خلقی و خالق) خیانت نکنید در حالی که می دانید (که خیانت در نزد شرع و وجدان قبیح است)

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بدانید اموال و اولاد شما، وسیله آزمایش است؛ و (برای کسانی که از عهده امتحان برآیند)، پاداش عظیمی نزد خداست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدانید که اموال و فرزندان شما

[وسیله] آزمایش [شما] هستند، و خداست که نزد او پاداشی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: و بدانید که اموال و فرزندانان وسیله آزمایش اند، و خداست که پاداشی بزرگ در نزد اوست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید، برای شما وسیله ای جهت جدا ساختن حق از باطل قرار می دهد؛ (روشن بینی خاصی که در پرتو آن، حق را از باطل خواهید شناخت)؛ و گناهانتان را می پوشاند؛ و شما را می زمرزد؛ و خداوند صاحب فضل و بخشش عظیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر از خدا پروا دارید، برای شما [نیروی] تشخیص [حق از باطل] قرار می دهد؛ و گناهانتان را از شما می زداید؛ و شما را می آمرزد؛ و خدا دارای بخشش بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر از خدا پروا کنید برای شما نیرویی جدا کننده (تشخیص دهنده حق از باطل) قرار می دهد و گناهان (صغیره) شما را می زداید و (گناهان کبیره) شما را می آمرزد و خدا دارای فضل و احسان بزرگ است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاور) هنگامی را که کافران نقشه می کشیدند که تو را به زندان بیفکنند، یا به قتل برسانند، و یا (از مکه) خارج سازند؛ آنها چاره می اندیشیدند (و نقشه می کشیدند)، و خداوند هم تدبیر می کرد؛ و خدا بهترین چاره جویان و تدبیرکنندگان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که کافران در باره تو نیرنگ می کردند تا تو را به بند کشند یا بکشند یا [از مکه] اخراج کنند، و نیرنگ می زدند، و خدا تدبیر می کرد، و خدا بهترین تدبیرکنندگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) زمانی که کافران درباره تو مکر و نیرنگ می کردند تا تو را بازداشت کنند یا بکشند و یا (از شهر) بیرون کنند، و آنها همواره نیرنگ می کردند و خدا هم با نیرنگشان مقابله می نمود و خدا بهترین مقابله کنندگان با نیرنگ است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آیات ما بر آنها خوانده می شود، می گویند: «شنیدیم؛ (چیز مهمی نیست)؛ ما هم اگر بخواهیم مثل آن را می گوئیم؛ اینها همان افسانه های پیشینیان است!» (ولی دروغ می گویند، و هرگز مثل آن را نمی آورند). _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آیات ما بر آنان خوانده شود، می گویند: «به خوبی شنیدیم، اگر می خواستیم، قطعاً ما نیز همانند این را می گفتیم، این جز افسانه های پیشینیان نیست.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آیات کتاب ما بر آنها خوانده شود (از فرط عناد و خود بزرگی بینی) گویند: البته شنیدیم، و اگر بخواهیم ما نیز همانند این را می گوئیم این نیست جز افسانه های پیشینیان

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر بیاور) زمانی را که گفتند: «پروردگارا! اگر این حق است و از طرف توست، بارانی از سنگ از آسمان بر ما فرود آرد! یا عذاب دردناکی برای ما بفرست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که گفتند: «خدایا، اگر این [کتاب] همان حق از جانب توست، پس بر ما از آسمان سنگهایی بباران یا عذابی دردناک بر سر ما بیاور.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یاد کن) هنگامی که (مشرکان منکر قرآن) گفتند: خداوند، اگر این همان (موعود) حق از جانب توست پس بر ما از آسمان سنگی ببار یا بر ما عذاب دردناک دیگری ببار

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی (ای پیامبر!) تا تو در میان آنها هستی، خداوند آنها را مجازات نخواهد کرد؛ و (نیز) تا استغفار می کنند، خدا عذابشان نمی کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ولی] تا تو در میان آنان هستی، خدا بر آن نیست که ایشان را عذاب کند، و تا آنان طلب آمرزش می کنند، خدا عذاب کننده ایشان نخواهد بود.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اما خدا بر آن نیست که آنها را عذاب کند تا تو در میان آنها هستی، و خداوند عذاب کننده آنها نیست تا آنها استغفار می نمایند. (این آیه در میان آیات مشرکین، به قرینه استغفار مربوط به اهل کتاب است.

وَمَا لَهُمْ آلَا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَائِهِ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۳۴)
ترجمه: (۱)

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيهً فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (۳۵) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصِدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسِيرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ (۳۶) ترجمه: (۳)

لِيُمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۳۷)
ترجمه: (۴)

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يُعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ (۳۸) ترجمه: (۵)

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلَّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۳۹) ترجمه: (۶)

وَإِن تَوَلَّوْا فاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ (۴۰) ترجمه: (۷)

ص: ۱۸۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا خدا آنها را مجازات نکند، با اینکه از (عبادت موحدان در کنار) مسجد الحرام جلوگیری می کنند در حالی که سرپرست آن نیستند؟! سرپرست آن، فقط پرهیزگارانند؛ ولی بیشتر آنها نمی دانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا خدا [در آخرت] عذابشان نکند، با اینکه آنان [مردم را] از [زیارت] مسجد الحرام باز می دارند در حالی که ایشان سرپرست آن نباشند. چرا که سرپرست آن جز پرهیزگاران نیستند، ولی بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را چیست که خداوند عذابشان نکند در حالی که (مردم را) از مسجد الحرام بازمی دارند با آنکه آنها سرپرست آن نیستند، سرپرست آن کسی جز پرهیزکاران نیست، و لکن بیشترشان نمی دانند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها که مدعی هستند ما هم نماز داریم)، نمازشان نزد خانه (خدا)، چیزی جز «سوت کشیدن» «کف زدن» نبود؛ پس بچشید عذاب (الهی) را بخاطر کفرتان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نمازشان در خانه [خدا] جز سوت کشیدن و کف زدن نبود. پس به سزای آنکه کفر می ورزیدید، این عذاب را بچشید! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نماز و دعای آنها در نزد خانه کعبه جز سوت کشیدن و کف زدن نبود، پس بچشید عذاب (دنیا و آخرت) را به کیفر آنکه کفر می ورزیدید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که کافر شدند، اموالشان را برای بازداشتن (مردم) از راه خدا خرج می کنند؛ آنان این اموال را (که برای به دست آوردنش زحمت کشیده اند، در این راه) مصرف می کنند، اما مایه حسرت و اندوهشان خواهد شد؛ و سپس شکست خواهند خورد؛ و (در جهان دیگر) کافران همگی به سوی دوزخ گردآوری خواهند شد.

_____ ترجمه استاد فولادوند: بی گمان، کسانی که کفر ورزیدند، اموال خود را خرج می کنند تا [مردم را] از راه خدا بازدارند. پس به زودی [همه] آن را خرج می کنند، و آنگاه حسرتی بر آنان خواهد گشت؛ سپس مغلوب می شوند. و کسانی که کفر ورزیدند، به سوی دوزخ گردآورده خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که کفر ورزیدند اموال خود را هزینه می کنند تا (مردم را) از راه خدا بازدارند (مانند هزینه کردن در جنگ بدر و احد و غیره)، به زودی همه را هزینه می کنند آن گاه برای آنها مایه حسرت می گردد و سپس مغلوب می شوند، و کسانی که کفر ورزیدند (در روز قیامت از قبورشان) به سوی جهنم گردآوری می شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اینها همه) بخاطر آن است که خداوند (می خواهد) ناپاک را از پاک جدا سازد، و ناپاکها را روی هم بگذارد، و همه را متراکم سازد، و یکجا در دوزخ قرار دهد؛ و اینها هستند زیانکاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا خدا، ناپاک را از پاک جدا کند، و ناپاکها را روی یکدیگر نهد و همه را متراکم کند؛ آنگاه در جهنم قرار دهد. اینان همان زیانکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (کفر و هزینه های آنها سبب شده) تا خداوند، پلید را از پاک جدا سازد (در دنیا کافر را از مؤمن و حرام را از حلال) و (در آخرت) پلیدها را روی یکدیگر نهد پس همه را متراکم و انباشته سازد آن گاه در جهنم قرار دهد. (آری) آنها همان زیانکارانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به آنها که کافر شدند بگو: «چنانچه از مخالفت باز ایستند، (و ایمان آورند)، گذشته آنها بخشوده خواهد شد؛ و اگر به اعمال سابق بازگردند، سنت خداوند در گذشتگان، درباره آنها جاری می شود؛ و حکم نابودی آنان صادر می گردد). _____ ترجمه استاد فولادوند: به کسانی که کفر ورزیده اند، بگو: «اگر باز ایستند، آنچه گذشته است برایشان آمرزیده می شود؛ و اگر بازگردند، به یقین، سنت [خدا در مورد] پیشینیان گذشت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به کسانی که کفر ورزیده اند بگو: اگر (از کفر) باز ایستند (و اسلام را بپذیرند) آنچه گذشته است بر آنها بخشوده می گردد (مانند حدود و تعزیرات گناهان، قضای اعمال، کفارات، بدهی های خالقی و عقوبت های اخروی) و اگر (به کفر و ستیزه) بازگردند به یقین طریقه (ما که اهلاک و نابود ساختن طاغیان است با) پیشینیان گذشته است (و با اینان نیز پیش می گیریم)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و با آنها پیکار کنید، تا فتنه [= شرک و سلب آزادی] برچیده شود، و دین (و پرستش) همه مخصوص خدا باشد! و اگر آنها (از راه شرک و فساد بازگردند، و از اعمال نادرست) خودداری کنند، (خداوند آنها را می پذیرد؛) خدا به آنچه انجام می دهند بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و با آنان بجنگید تا فتنه ای بر جای نماند و دین یکسره از آن خدا گردد. پس اگر [از کفر] باز ایستند قطعاً خدا به آنچه انجام می دهند بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با آنها (مشرکان) بجنگید تا هیچ نوع کفر و فساد و ناامنی باقی نماند و دین (رسمی فراگیر) یکسره از آن خدا باشد. پس اگر باز ایستند البته خداوند به آنچه می کنند بیناست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر سرپیچی کنند، بدانید (ضروری به شما نمی رسانند؛) خداوند سرپرست شماست! چه سرپرست خوبی! و چه یاور خوبی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر روی برتافتند، پس بدانید که خدا سرور شماست. چه نیکو سرور و چه نیکو یاور است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر روی برتافتند، بدانید که خداوند سرپرست و دوست شماست او خوب سرپرست و دوست و خوب یاور است

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۴۱) ترجمه: (۱)

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِاحْتِلْفَتُمْ فِي الْمِعَادِ وَلَكِن لِّيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَن بَيْنِهِ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَن بَيْنِهِ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ (۴۲) ترجمه: (۲)

إِذْ يُرِيكُهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا لَّفَشَلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۴۳) ترجمه: (۳)

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّفَيُّتُمْ فِي آعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي آعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۴۴) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِتْنَةً فَاتَّبِعُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۴۵) ترجمه: (۵)

ص: ۱۸۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بدانید هر گونه غنیمتی به دست آورید، خمس آن برای خدا، و برای پیامبر، و برای ذی القربی و یتیمان و مسکینان و واماندگان در راه (از آنها) است، اگر به خدا و آنچه بر بنده خود در روز جدایی حق از باطل، روز درگیری دو گروه (باایمان و بی ایمان) [= روز جنگ بدر] نازل کردیم، ایمان آورده اید؛ و خداوند بر هر چیزی تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدانید که هر چیزی را به غنیمت گرفتید، یک پنجم آن برای خدا و پیامبر و برای خویشاوندان [او] و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان است، اگر به خدا و آنچه بر بنده خود در روز جدایی [حق از باطل] -روزی که آن دو گروه با هم روبرو شدند- نازل کردیم، ایمان آورده اید. و خدا بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بدانید آنچه از اشیا و اموال (به وسیله جنگ با کفار یا هر اکتساب و استفاده دیگر) به غنیمت بردید پس مسلم است که یک پنجم آن از آن خدا و از آن فرستاده او و از آن خویشاوند رسول و یتیمان و مسکینان و در راه ماندگان است (راه هر هدف دینی و دنیوی لازم برای اسلام و مسلمین که راهیانش نیاز به آن دارند) (خدا مالک حقیقی آن، و رسول و خویشاوند به عنوان امام امت مالک اعتباری طولی آن، و گروه های سه گانه از خاندان رسول مستحقین انفاق از آنند) اگر به خدا و به آنچه بر بنده خود در روز جدایی (حق از باطل) روزی که آن دو گروه (مسلمین و مشرکین در بدر) درگیر شدند نازل کردیم، ایمان آورده اید، و خداوند بر همه چیز تواناست. (در آیه اول این سوره همه غنائم جنگی از آن خدا و پیامبر دانسته شد و در آیه ۶۹ همه آن برای مؤمنین مباح گردیده، و پس از ایمان اجمالی به آن دو، این آیه رفع ابهام می کند که خمس آن از آن خدا و پیامبر و گروه هایی است که نام برده شده و بقیه از آن رزمندگان است)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که شما در طرف پایین بودید، و آنها در طرف بالا (و دشمن بر شما برتری داشت؛) و کاروان (قریش)، پایین تر از شما بود؛ (و وضع چنان سخت بود که) اگر با یکدیگر وعده می گذاشتید (که در میدان نبرد حاضر شوید)، در انجام وعده خود اختلاف می کردید؛ ولی (همه اینها) برای آن بود که خداوند، کاری را که می

بایست انجام شود، تحقق بخشد؛ تا آنها که هلاک (و گمراه) می شوند، از روی اتمام حجت باشد؛ و آنها که زنده می شوند (و هدایت می یابند)، از روی دلیل روشن باشد؛ و خداوند شنوا و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند:

آنگاه که شما بر دامنه نزدیکتر [کوه] بودید و آنان در دامنه دورتر [کوه]، و سواران [دشمن] پایین تر از شما [موضع گرفته] بودند، و اگر با یکدیگر وعده گذارده بودید، قطعاً در وعده گاه خود اختلاف می کردید، ولی [چنین شد] تا خداوند کاری را که انجام شدنی بود به انجام رساند [و] تا کسی که [باید] هلاک شود، با دلیلی روشن هلاک گردد، و کسی که [باید] زنده شود، با دلیلی واضح زنده بماند، و خداست که در حقیقت شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (روز فرقان) هنگامی (بود) که شما در حاشیه نزدیکتر وادی (به مدینه در موقعیتی نامناسب) بودید و آنها در حاشیه دورتر (از مدینه و نزدیکتر به مکه و جای مناسب) و کاروان (تجاری قریش) در قسمت پایین تر از شما بودند که (توانستند بگریزند)، و اگر با هم قرار می گذاشتید حتماً در آن قرار اختلاف نظر یا تخلف از حضور پیدا می کردید، و لکن (چنین شد و این برخورد قهری و پیروزی غیر عادی پیش آمد) تا خداوند کاری را که انجام شدنی بود تحقق بخشد، تا هر که هلاک می شود از روی حجت و برهان هلاک گردد و هر که زندگی (معنوی) می یابد از روی حجت و برهان زندگی یابد، و حقاً که خدا شنوا و داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که خداوند تعداد آنها را در خواب به تو کم نشان داد؛ و اگر فراوان نشان می داد، مسلماً سست می شدیدی؛ و (درباره شروع جنگ با آنها) کارتان به اختلاف می کشید؛ ولی خداوند (شما را از سر اینها) سالم نگه داشت؛ خداوند به آنچه درون سینه هاست، داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: [ای پیامبر، یاد کن] آنگاه را که خداوند آنان [=سپاه دشمن] را در خوابت به تو اندک نشان داد؛ و اگر ایشان را به تو بسیار نشان می داد قطعاً سست می شدیدی و حتماً در کار [جهاد] منازعه می کردید، ولی خدا شما را به سلامت داشت، چرا که او به راز دلها داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (یاد کن) زمانی که خدا آنها را در خوابت به تو اندک نشان می داد (تا به قومت چنین خبر دهی)، و اگر آنها را به تو بسیار نشان می داد حتماً سست و بیمناک می شدیدی و در کار جنگ، اختلاف و کشمکش می کردید، و لکن خدا (شما را از اختلاف) سالم نگه داشت همانا او به آنچه در سینه هاست (به نیت های شما) داناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام (که در میدان نبرد)، با هم روبه رو شدید، آنها را به چشم شما کم نشان می داد؛ و شما را (نیز) به چشم آنها کم می نمود؛ تا خداوند، کاری را که می بایست انجام گیرد، صورت بخشد؛ (شما نرسید و اقدام به جنگ کنید، آنها هم وحشت نکنند و حاضر به جنگ شوند، و سرانجام شکست بخورند!) و همه کارها به خداوند باز می گردد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که چون با هم برخورد کردید، آنان را در دیدگان شما اندک جلوه داد و شما را [نیز] در دیدگان آنان کم نمودار ساخت تا خداوند کاری را که انجام شدنی بود تحقق بخشد، و کارها به سوی خدا بازگردانده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یاد کن) هنگامی که با آنها برخورد کردید (در ابتدا) آنها را در دیدگانتان اندک نشان می داد و شما را (نیز بدوا) در دیدگانشان اندک می نمود (هر چند در اثنای نبرد کار بر عکس شد- رجوع شود به آیه ۱۲ آل عمران) تا خداوند امری را که (طبق علم ازلی و اراده حتمیش) انجام شدنی بود محقق سازد و همه کارها (و حوادث عالم وجود طبق قانون رجوع معلولات به علل) به خدا برمی گردد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که (در میدان نبرد) با گروهی رو به رو می

شوید، ثابت قدم باشید! و خدا را فراوان یاد کنید، تا رستگار شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، چون با گروهی برخورد می کنید پایداری ورزید و خدا را بسیار یاد کنید، باشد که رستگار شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، چون با گروهی (از سپاه دشمن) رو به رو شدید ثابت قدم باشید و خدا را (بر زبان و دل) بسیار یاد کنید، باشد که رستگار گردید

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (٤٦) ترجمه: (١)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (٤٧) ترجمه: (٢)

وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَاهُ لَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌّ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِتْنَانَ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٤٨) ترجمه: (٣)

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هُوَلَاءُ دِينَهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٤٩) ترجمه: (٤)

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (٥٠) ترجمه: (٥)

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتِ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ (٥١) ترجمه: (٦)

كَذَّابٍ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٥٢) ترجمه: (٧)

ص: ١٨٣

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (فرمان) خدا و پیامبرش را اطاعت نمایید! و نزاع (و کشمکش) نکنید، تا سست نشوید، و قدرت (و شوکت) شما از میان نرود! و صبر و استقامت کنید که خداوند با استقامت کنندگان است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و از خدا و پیامبرش اطاعت کنید و با هم نزاع مکنید که سست شوید و مهابت شما از بین برود، و صبر کنید که خدا با شکیبایان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از خدا و فرستاده او (در فرامین مولوی آنها) فرمان برید و با هم نزاع و ستیزه مکنید که سست و بیمناک می گردید و تسلط و حکومتتان از میان می رود، و نسیم پیروزی بر شما نمی وزد. و شکیبایی کنید، که همانا خدا با شکیبایان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و مانند کسانی نباشید که از روی هوی پرستی و غرور و خودنمایی در برابر مردم، از سرزمین خود به (سوی میدان بدر) بیرون آمدند؛ و (مردم را) از راه خدا بازمی داشتند؛ (و سرانجام شکست خوردند) و خداوند به آنچه عمل می کنند، احاطه (و آگاهی) دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند : و مانند کسانی مباشید که از خانه هایشان با حالت سرمستی و به صرف نمایش به مردم خارج شدند و [مردم را] از راه خدا باز می داشتند، و خدا به آنچه می کنند احاطه دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون کسانی نباشید که از خانه های خود سرمست از نعمت و برای خودنمایی به مردم بیرون شدند و (مردم را) از راه خدا بازمی داشتند (مانند سپاه ابو جهل به سوی بدر) و خداوند به آنچه می کنند (از نظر توان و علم) احاطه دارد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (به یاد آور) هنگامی را که شیطان، اعمال آنها [= مشرکان] را در نظرشان جلوه داد، و گفت: «امروز هیچ کس از مردم بر شما پیروز نمی گردد! و من، همسایه (و پناه دهنده) شما هستم!» اما هنگامی که دو گروه (کافران، و مؤمنان مورد حمایت فرشتگان) در برابر یکدیگر قرار گرفتند، به عقب برگشت و گفت: «من از شما (دوستان و پیروانم) بیزارم! من چیزی می بینم که شما نمی بینید؛ من از خدا می ترسم، خداوند شدیدالعقاب است!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که شیطان اعمال آنان را برایشان بیاراست و گفت: «امروز هیچ کس از مردم بر شما پیروز نخواهد شد، و من پناه شما هستم.» پس هنگامی که دو گروه، یکدیگر را دیدند [شیطان] به عقب برگشت و گفت: «من از شما بیزارم، من چیزی را می بینم که شما نمی بینید، من از خدا بیمناکم.» و خدا سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و [یاد کن] هنگامی که شیطان عمل های (باطل) آنان را در نظرشان بیاراست و گفت: امروز از میان مردم چیره شونده ای بر شما نیست و من پناه دهنده شمایم پس چون دو گروه یکدیگر را دیدند بر پاشنه های خود به عقب گشت و گفت: من از شما بیزارم، من چیزی را می بینم که شما نمی بینید (نزول و یاری فرشتگان را)، همانا من از خدا می ترسم، و خدا سخت کیفر است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی را که منافقان، و آنها که در دلهایشان بیماری است می گفتند: «این گروه (مسلمانان) را دینشان مغرور ساخته است.» (آنها نمی دانستند که) هر کس بر خدا توکل کند، (پیروز می گردد؛) خداوند قدرتمند و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که منافقان و کسانی که در دلهایشان بیماری بود می گفتند: «اینان [=مؤمنان] را دینشان فریفته است.» و هر کس بر خدا توکل کند [بداند که] در حقیقت خدا شکست ناپذیر حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که منافقان و کسانی که در دل هایشان بیماری (کفر و شک) بود می گفتند: اینان را (سپاه اسلام عازم بدر را) دینشان فریفته است! حال آنکه هر که بر خدا توکل کند به یقین (پیروز است، زیرا) خداوند غالب مقتدر و صاحب حکمت است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر ببینی کافران را هنگامی که فرشتگان (مرگ)، جانشان را می گیرند و بر صورت و پشت آنها می زنند و (می گویند): بچشید عذاب سوزنده را (، به حال آنان تأسف خواهی خورد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر ببینی آنگاه که فرشتگان جان کافران را می ستانند، بر چهره و پشت آنان می زنند و [گویند]: عذاب سوزان را بچشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر ببینی زمانی را که فرشتگان کافران را

قبض روح می کنند در حالی که به صورت و پشتشان (تازیانه آتشین) می زنند و (به آنها گویند) بچشید عذاب سوزان را

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این، در مقابل کارهایی است که از پیش فرستاده اید؛ و خداوند نسبت به بندگانش، هرگز ستم روا نمی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [کیفر] دستاوردهای پیشین شماست، و [گر نه] خدا بر بندگان [خود] ستمکار نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (عذاب ها) به کیفر آن چیزهایی است که خود پیش فرستاده اید و الا خداوند هرگز ستم کننده به بندگان نیست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (حال این گروه مشرکان،) همانند حال نزدیکان فرعون، و کسانی است که پیش از آنان بودند؛ آنها آیات خدا را انکار کردند؛ خداوند هم آنان را به گناهانشان کیفر داد؛ خداوند قوی، و کیفرش شدید است _____ ترجمه استاد فولادوند: [رفتارشان] مانند رفتار خاندان فرعون و کسانی است که پیش از آنان بودند؛ به آیات خدا کفر ورزیدند؛ پس خدا به [سزای] گناهانشان گرفتارشان کرد. آری، خدا نیرومند سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (رفتار این مشرکان) مانند رفتار خاندان فرعون و پیشینیان آنها (است) که به آیات و نشانه های خدا کفر ورزیدند، خدا هم آنها را به گناهانشان مؤاخذه نمود، حقا که خداوند نیرومند و سخت کیفر است

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٥٣) ترجمه: (١)

كَذَابِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَكُلُّ كَاثِرٍ ظَالِمِينَ (٥٤) ترجمه: (٢)

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (٥٥) ترجمه: (٣)

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ (٥٦) ترجمه: (٤)

فَإِمَّا تَنْفَرْنَهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَنْ خَلَفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدَّكُرُونَ (٥٧) ترجمه: (٥)

وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ (٥٨) ترجمه: (٦)

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ (٥٩) ترجمه: (٧)

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُزْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفِّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ (٦٠) ترجمه: (٨)

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦١) ترجمه: (٩)

ص: ١٨٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این، بخاطر آن است که خداوند، هیچ نعمتی را که به گروهی داده، تغییر نمی دهد؛ جز آنکه آنها خودشان را تغییر دهند؛ و خداوند، شنوا و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [کیفر] بدان سبب است که خداوند نعمتی را که بر قومی ارزانی داشته تغییر نمی دهد، مگر آنکه آنان آنچه را در دل دارند تغییر دهند، و خدا شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (عذاب ها برای مشرکان) از آن روست که خداوند (طبق سنت جاریه خود) بر آن نیست که نعمتی را که بر قومی ارزانی داشته تغییر دهد (از آنان سلب کند) تا آنکه آنها آنچه در خود دارند (از حالات صالحه) تغییر دهند، (رفاه حال اهل مکه پس از اسلام به ضیق و سوء حال تبدیل شد، چون حال عادی خود را به مبارزه و عناد با پیامبر تغییر دادند) و مسلماً خداوند شنوا و داناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این، (درست) شبیه (حال) فرعونیان و کسانی است که پیش از آنها بودند؛ آیات پروردگارش را تکذیب کردند؛ ما هم بخاطر گناهانشان، آنها را هلاک کردیم، و فرعونیان را غرق نمودیم؛ و همه آنها ظالم (و ستمگر) بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [رفتاری] چون رفتار فرعونیان و کسانی که پیش از آنان بودند، که آیات پروردگارش را تکذیب کردند؛ پس ما آنان را به [سزای] گناهانشان هلاک، و فرعونیان را غرق کردیم و همه آنان ستمکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (رفتار اینان) مانند رفتار خاندان فرعون و پیشینیان آنها (است) که آیات پروردگارش را تکذیب نمودند، ما هم آنها را به کیفر گناهانشان هلاک کردیم و خاندان

فرعون را غرق کردیم، و همه آنها ستمکار بودند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، بدترین جنبندهاگان نزد خدا، کسانی هستند که کافر شدند و ایمان نمی آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: بی تردید، بدترین جنبندهاگان پیش خدا کسانی اند که کفر ورزیدند و ایمان نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید بدترین جنبندهاگان در نزد خداوند (در علم ازلی و لوح محفوظ او) کسانی هستند که کفر ورزیدند، پس دیگر ایمان نمی آورند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسانی که با آنها پیمان بستیم؛ سپس هر بار عهد و پیمان خود را می شکنند؛ و (از پیمان شکنی و خیانت)، پرهیز ندارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که از ایشان پیمان گرفتیم ولی هر بار پیمان خود را می شکنند و [از خدا] پروا نمی دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که با برخی از آنها پیمان بستیم، سپس پیمانشان را در هر بار می شکنند و پرهیز و پروا (از خدا و نقض پیمان) ندارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها را در (میدان) جنگ بیابی، آنچنان به آنها حمله کن که جمعیتهایی که پشت سر آنها هستند، پراکنده شوند؛ شاید متذکر گردند (و عبرت گیرند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر در جنگ بر آنان دست یافتی با [عقوبت] آنان، کسانی را که در پی ایشانند تارومار کن، باشد که عبرت گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر در جنگ بر آنها دست یافتی با (سختگیری در کيفر) آنان کسانی را که به دنبال آنها هستند سخت پراکنده گردان، باشد که متذکر شوند (و در فکر جنگ نیفتند)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه (با ظهور نشانه هایی)، از خیانت گروهی بیم داشته باشی (که عهد خود را شکسته، حمله غافلگیرانه کنند)، بطور عادلانه به آنها اعلام کن که پیمانشان لغو شده است؛ زیرا خداوند، خائن را دوست نمی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از گروهی بیم خیانت داری [پیمانشان را] به سویشان بینداز [تا طرفین] به طور یکسان [بدانند که پیمان گسسته است]، زیرا خدا خائن را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر از خیانت و پیمان شکنی گروهی (از آنان که با هم معاهده دارید) بیم داری پس تو نیز (نقض پیمان خود را) بر مبنای تساوی و عدالت به سوی آنها بیفکن (و بدون اعلام، پیمان خود مشکن) که همانا خداوند خائنین را دوست ندارد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که راه کفر پیش گرفتند، گمان نکنند (با این اعمال)، پیش برده اند (و از قلمرو کيفر ما، بیرون رفته اند)! آنها هرگز ما را ناتوان نخواهند کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زنهار کسانی که کافر شده اند گمان نکنند که پیشی جسته اند، زیرا آنان نمی توانند [ما را] درمانده کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها که کفر ورزیده اند هرگز گمان نبرند که پیشی گرفته اند (از تحت سلطه ما بیرون رفته اند)، بی تردید آنها نمی توانند ما را عاجز کنند (از عذاب ما بگریزند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر نیرویی در قدرت دارید، برای مقابله با آنها [= دشمنان]، آماده سازید! و (همچنین) اسبهای ورزیده (برای میدان نبرد)، تا به وسیله آن، دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید! و (همچنین) گروه دیگری غیر از اینها را، که شما نمی شناسید و خدا آنها را می شناسد! و هر چه در راه خدا (و تقویت بنیه دفاعی اسلام) انفاق کنید، بطور کامل به شما بازگردانده می شود، و به شما ستم نخواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر چه در توان دارید از نیرو و اسبهای آماده بسیج کنید، تا با این [تدارکات]، دشمن خدا و دشمن خودتان و [دشمنان] دیگری را جز ایشان - که شما نمی شناسیدشان و خدا آنان را می شناسد- بترسانید. و هر چیزی در راه خدا خرج کنید پاداشش به خود شما

بازگردانیده می شود و بر شما ستم نخواهد رفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در برابر آنها آنچه توانستید از نیرو (ی انسانی، سلاح های روز و هزینه نبرد) و اسبان بسته و آماده شده (وسایط نقلیه مناسب) آماده سازید که بدین وسیله دشمن خدا و دشمن خود و دشمنان دیگری را غیر آنها که شما آنها را نمی شناسید، خداوند آنها را می شناسد، بترسانید. و هر چیزی که در راه خدا انفاق کنید (در روز جزا) به طور کامل به شما داده خواهد شد و بر شما هرگز ستم نمی رود (از حقتان کاسته نمی شود)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر تمایل به صلح نشان دهند، تو نیز از در صلح در آی؛ و بر خدا توکل کن، که او شنوا و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر به صلح گراییدند، تو [نیز] بدان گرای و بر خدا توکل نما که او شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر به صلح و آشتی گرایند، تو نیز بدان بگرای و بر خدا توکل کن که مسلماً اوست شنوا و دانا

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي أَيْدَكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ (۶۲) ترجمه: (۱)

وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۶۳) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (۶۴) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ (۶۵) ترجمه: (۴)

الآنَ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفِينَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ (۶۶) ترجمه: (۵)

مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أُسْرَى حَتَّى يُثَخِّنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَصَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (۶۷) ترجمه: (۶)

لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۶۸) ترجمه: (۷)

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۶۹) ترجمه: (۸)

ص: ۱۸۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر بخواهند تو را فریب دهند، خدا برای تو کافی است؛ او همان کسی است که تو را، با یاری خود و مؤمنان، تقویت کرد... _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بخواهند تو را بفریزند، [یاری] خدا برای تو بس است. همو بود که تو را با یاری خود و مؤمنان نیرومند گردانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر بخواهند تو را (در صلح و آشتی یا غیر آن) فریب دهند، به یقین خداوند تو را بس است اوست کسی که تو را به نصرت (غیبی) خود و به وسیله مؤمنان تقویت نمود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دل‌های آنها را با هم، الفت داد! اگر تمام آنچه را روی زمین است صرف می‌کردی که میان دل‌های آنان الفت دهی، نمی‌توانستی! ولی خداوند در میان آنها الفت ایجاد کرد! او توانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و میان دل‌هایشان الفت انداخت، که اگر آنچه در روی زمین است همه را خرج می‌کردی نمی‌توانستی میان دل‌هایشان الفت برقرار کنی، ولی خدا بود که میان آنان الفت انداخت، چرا که او توانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و میان دل‌های آنها الفت افکند، که اگر همه آنچه را در روی زمین است خرج می‌کردی نمی‌توانستی میان دل‌هایشان الفت افکنی و لکن خداوند میان‌شان الفت افکند، که همانا او مقتدر غالب و دارای حکمت است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! خداوند و مؤمنانی که از تو پیروی می‌کنند، برای حمایت تو کافی است (؛ فقط بر آنها تکیه کن)! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، خدا و کسانی از مؤمنان که پیرو تو اند تو را بس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، خداوند و مؤمنانی که از تو پیروی کرده اند برای تو

(در تحقق اهداف رسالت) کافی است (امداد غیبی از او و مقدمات ظاهری از اینان)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! مؤمنان را به جنگ (با دشمن) تشویق کن! هرگاه بیست نفر با استقامت از شما باشند، بر دویست نفر غلبه می کنند؛ و اگر صد نفر باشند، بر هزار نفر از کسانی که کافر شدند، پیروز می گردند؛ چرا که آنها گروهی هستند که نمی فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، مؤمنان را به جهاد برانگیز. اگر از [میان] شما بیست تن، شکیا باشند بر دویست تن چیره می شوند، و اگر از شما یکصد تن باشند بر هزار تن از کافران پیروز می گردند، چرا که آنان قومی اند که نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، مؤمنان را به جهاد ترغیب کن، که اگر از شما بیست نفر شکیا باشند بر دویست نفر غلبه می کنند، و اگر از شما یک صد تن باشند بر هزار تن از کسانی که کفر ورزیده اند پیروز می گردند، زیرا آنها گروهی هستند که نمی فهمند (فهم عمیقی از توحید که سبب تقویت صفات روحی چون شجاعت و غیره باشد ندارند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هم اکنون خداوند به شما تخفیف داد، و دانست که در شما ضعفی است؛ بنابراین، هرگاه یکصد نفر با استقامت از شما باشند، بر دویست نفر پیروز می شوند؛ و اگر یکهزار نفر باشند، بر دو هزار نفر به فرمان خدا غلبه خواهند کرد! و خدا با صابران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اکنون خدا بر شما تخفیف داده و معلوم داشت که در شما ضعفی هست. پس اگر از [میان] شما یکصد تن شکیا باشند بر دویست تن پیروز گردند، و اگر از شما هزار تن باشند، به توفیق الهی بر دو هزار تن غلبه کنند، و خدا با شکیایان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اکنون خداوند بر شما (از ایجاب مقابله یک با ده و تحریم فرار یک از ده) تخفیف داد و دانست (علم از لیش تحقق خارجی یافت) که در شما ناتوانی (روحی و عددی) است، پس اگر از شما صد نفر شکیا باشند بر دویست نفر غلبه می کنند، و اگر از شما هزار نفر باشند بر دو هزار نفر به اذن (و توفیق) خدا پیروز می شوند، و خدا با شکیایان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ پیامبری حق ندارد اسیرانی (از دشمن) بگیرد تا کاملاً بر آنها پیروز گردد؛ و جای پای خود را در زمین محکم کند! شما متاع ناپایدار دنیا را می خواهید؛ (و مایلید اسیران بیشتری بگیرید، و در برابر گرفتن فدیة آزاد کنید؛ ولی خداوند، سرای دیگر را (برای شما) می خواهد؛ و خداوند قادر و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ پیامبری را سزاوار نیست که [برای اخذ سربها از دشمنان] اسیرانی بگیرد، تا در زمین به طور کامل از آنان کشتار کند. شما متاع دنیا را می خواهید و خدا آخرت را می خواهد، و خدا شکست ناپذیر حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (از نظر تأسیس و دوام حکومت الهی) هیچ پیامبری را نسزد و نرسد که او را اسیران (جنگی) باشد تا آن گاه که حکومتش را در روی زمین قوام و استحکام بخشد (بلکه باید دشمن در حال جنگ کشته شود)، شما متاع دنیا را می خواهید (که اسیران را بفروشید یا با فدیة آزاد کنید) و خدا آخرت را می خواهد، و خدا مقتدر شکست ناپذیر و صاحب حکمت است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر فرمان سابق خدا نبود (که بدون ابلاغ، هیچ امتی را کیفر ندهد)، بخاطر چیزی [= اسیرانی] که گرفتید، مجازات بزرگی به شما می رسید. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر در آنچه گرفته اید، از جانب خدا نوشته ای نبود، قطعاً به شما عذابی بزرگ می رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر حکم مقرری که از جانب خدا گذشته است نبود (که قبل از اتمام حجت عذاب نکند) حتماً شما را درباره آنچه گرفتید (اسیرانی که بدون دستور پیامبر به خاطر فدیة گرفتید) عذابی بزرگ می رسید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آنچه به غنیمت گرفته اید، حلال و پاکیزه بخورید؛ و از خدا بپرهیزید؛ خداوند آمرزنده

و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس، از آنچه به غنیمت برده اید، حلال و پاکیزه بخورید و از خدا پروا دارید که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس، از آنچه به غنیمت برده اید (از غنایم جنگ بدر و فدیة اسیران) حلال و پاکیزه بخورید. (این نخستین ترخیص غنایم و فدیة های جنگی است در شرایع آسمانی و تعارض این ترخیص را با تملیک آن به عنوان انفال به رسول در آیه اول سوره، تقسیم آیه ۴۱ همین سوره رفع می کند.) و از خدا پروا کنید، که البته خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسِيرِ إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٧٠) ترجمه: (١)

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٧١) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجَرُوا وَإِنْ اسْتَنْصَرْتُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصِيرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٧٢) ترجمه: (٣)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ (٧٣) ترجمه: (٤)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (٧٤) ترجمه: (٥)

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٧٥) ترجمه: (٦)

ص: ١٨٦

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! به اسیرانی که در دست شما هستند بگو: «اگر خداوند، خیری در دل‌های شما بداند، (و نیات پاکی داشته باشید)، بهتر از آنچه از شما گرفته شده به شما می‌دهد؛ و شما را می‌بخشد؛ و خداوند آمرزنده و مهربان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، به کسانی که در دست شما اسیرند بگو: «اگر خدا در دل‌های شما خیری سراغ داشته باشد، بهتر از آنچه از شما گرفته شده به شما عطا می‌کند و بر شما می‌بخشاید و خدا آمرزنده مهربان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، به کسانی که از اسیران (بدر) که در اختیار شما هستند بگو: اگر خدا خیری در دل‌های شما بداند (پذیرش اسلام را) به شما بهتر از آنچه از شما گرفته شده می‌دهد و شما را می‌آمرزد و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما اگر بخواهند با تو خیانت کنند، (تازگی ندارد) آنها پیش از این (نیز) به خدا خیانت کردند؛ و خداوند (شما را) بر آنها پیروز کرد؛ خداوند دانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بخواهند به تو خیانت کنند، پیش از این [نیز] به خدا خیانت کردند؛ [و خدا تو را] بر آنان مسلط ساخت، و خدا دانا و حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر (این اسیران) بخواهند به تو خیانت کنند (با فدیة آزاد شوند و جنگ دیگری برپا نمایند، نخستین بار نیست) به خدا نیز پیش از این خیانت کردند (خیانت کفر و جنگ) پس او (تو) را بر آنها مسلط کرد و خداوند دانا و با حکمت است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که ایمان آوردند و هجرت نمودند و با اموال و جانهای خود در راه خدا جهاد کردند، و آنها که پناه دادند و یاری نمودند، آنها یاران یکدیگرند؛ و آنها که ایمان آوردند و مهاجرت نکردند، هیچ گونه

ولایت [= دوستی و تعهدی] در برابر آنها ندارید تا هجرت کنند! و (تنها) اگر در (حفظ) دین (خود) از شما یاری طلبند، بر شماست که آنها را یاری کنید، جز بر ضدّ گروهی که میان شما و آنها، پیمان (ترکِ مخاصمه) است؛ و خداوند به آنچه عمل می کنید، بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و هجرت کرده اند و در راه خدا با مال و جان خود جهاد نموده اند و کسانی که [مهاجران را] پناه داده اند و یاری کرده اند، آنان یاران یکدیگرند؛ و کسانی که ایمان آورده اند ولی مهاجرت نکرده اند هیچ گونه خویشاوندی [دینی] با شما ندارند مگر آنکه [در راه خدا] هجرت کنند؛ و اگر در [کار] دین از شما یاری جویند، یاری آنان بر شما [واجب] است، مگر بر علیه گروهی باشد که میان شما و میان آنان پیمانی [منعقد شده] است، و خدا به آنچه انجام می دهید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که ایمان آوردند و (به مدینه) هجرت نمودند و در راه خدا با اموال و جان های خود جهاد کردند، و کسانی (از اهل مدینه) که (مهاجران را) جا و پناه دادند و یاری نمودند، آنها هستند که اولیاء یکدیگرند (پیوند دوستی، یاری و ارثی دارند) و کسانی که ایمان آوردند و هجرت نکردند شما هیچ گونه پیوندی با آنان ندارید تا مهاجرت نمایند، و اگر درباره امور دینی از شما یاری طلبند بر شماست که یاری نمایید مگر آنکه به ضرر گروهی باشد که میان شما و آنان پیمان (ترکِ مخاصمه) برقرار است، و خداوند به آنچه می کنید بیناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند، اولیاء (و یاوران و مدافعان) یکدیگرند؛ اگر (این دستور را) انجام ندهید، فتنه و فساد عظیمی در زمین روی می دهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفر ورزیدند یاران یکدیگرند. اگر این [دستور] را به کار نندید، در زمین فتنه و فسادی بزرگ پدید خواهد آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند نیز هم پیوند و یاران یکدیگرند. اگر این

(دستور پیوند با مؤمنان و جدایی از کافران) را انجام ندهید، در روی زمین فتنه و فسادی بزرگ روی خواهد داد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که ایمان آوردند و هجرت نمودند و در راه خدا جهاد کردند، و آنها که پناه دادند و یاری نمودند، آنان مؤمنان حقیقی اند؛ برای آنها، آموزش (و رحمت خدا) و روزی شایسته ای است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که ایمان آورده و هجرت کرده و در راه خدا به جهاد پرداخته، و کسانی که [مهاجران را] پناه داده و یاری کرده اند، آنان همان مؤمنان واقعی اند، برای آنان بخشایش و روزی شایسته ای خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند و در راه خدا جهاد نمودند، و کسانی که (آنها را) جا و پناه دادند و یاری نمودند، آنها همان مؤمنان واقعی اند، برای آنان آموزش و روزی نیکو و فراوان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که بعداً ایمان آوردند و هجرت کردند و با شما جهاد نمودند، از شما هستند؛ و خویشاوندان نسبت به یکدیگر، در احکامی که خدا مقرر داشته، (از دیگران) سزاوارترند؛ خداوند به همه چیز داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که بعداً ایمان آورده و هجرت نموده و همراه شما جهاد کرده اند، اینان از زمره شما هستند، و خویشاوندان نسبت به یکدیگر [از دیگران] در کتاب خدا سزاوارترند. آری، خدا به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که بعداً ایمان آوردند و هجرت کردند و همراه شما به جهاد پرداختند، آنها (در ولاء و پیوند اخوت دینی) از شما هستند، و خویشاوندان نسبت به یکدیگر در کتاب خدا (در حکم توارث نوشته در لوح محفوظ و این کتاب، از دیگران) سزاوارترند (پس توارث میان مهاجران و انصار که از او

بِرَاءةٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ (۱) ترجمه: (۱)

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ (۲) ترجمه: (۲)

وَأَذَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۳) ترجمه: (۳)

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحِدًا فَأَتَوْا إِلَيْهِمْ عَهْدُهُمْ إِلَىٰ مَدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (۴) ترجمه: (۴)

فَإِذَا انشَلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرْمَ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَخْضِرُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۵) ترجمه: (۵)

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ (۶) ترجمه: (۶)

ص: ۱۸۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این، اعلام) بیزاری از سوی خدا و پیامبر او، به کسانی از مشرکان است که با آنها عهد بسته اید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [این آیات] اعلام بیزاری [و عدم تعهد] است از طرف خدا و پیامبرش نسبت به آن مشرکانی که با ایشان پیمان بسته اید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این آیات) اعلام بیزاری (و نسخ پیمان و رفع امان) است از جانب خداوند و فرستاده او، به سوی کسانی از مشرکان که با آنها پیمان بسته اید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با این حال، چهار ماه (مهلت دارید که آزادانه) در زمین سیر کنید (و هر جا می خواهید بروید، و بیندیشید)! و بدانید شما نمی توانید خدا را ناتوان سازید، (و از قدرت او فرار کنید! و بدانید) خداوند خوارکننده کافران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [ای مشرکان]، چهار ماه [دیگر با امتیّت کامل] در زمین بگردید و بدانید که شما نمی توانید خدا را به ستوه آورید، و این خداست که رسواکننده کافران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای مشرکان) چهار ماه (از زمان اعلام براءت) در روی زمین (آزادانه) گردش کنید و بدانید که شما ناتوان کننده خدا نیستید (از چنگ او نتوانید گریخت) و خداوند خوارکننده کافران است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این، اعلامی است از ناحیه خدا و پیامبرش به (عموم) مردم در روز حج اکبر [= روز عید قربان] که: خداوند و پیامبرش از مشرکان بیزارند! با این حال، اگر توبه کنید، برای شما بهتر است! و اگر سرپیچی نمایید، بدانید شما نمی توانید خدا را ناتوان سازید (و از قلمرو قدرتش خارج شوید)! و کافران را به مجازات دردناک بشارت ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [این آیات] اعلامی است از جانب خدا و پیامبرش به مردم در روز حج

اکبر که خدا و پیامبرش در برابر مشرکان تعهدی ندارند [با این حال] اگر [از کفر] توبه کنید آن برای شما بهتر است، و اگر روی بگردانید پس بدانید که شما خدا را درمانده نخواهید کرد؛ و کسانی را که کفر ورزیدند از عذابی دردناک خبر ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نیز این آیات) اعلامی است از جانب خداوند و فرستاده او به (عموم) مردم در روز بزرگ حج (روز عید قربان یا روز حج بزرگ، حج سال نهم هجری که مشرکان و مسلمانان با هم حج گزارند) که خدا و فرستاده او از مشرکان بیزارند (هیچ تعهدی با آنها ندارند) پس (ای مشرکان) اگر توبه کنید (و اسلام آورید) برای شما بهتر است، و اگر روی برتایید بدانید که شما (نه با مقابله و نه با فرار) ناتوان کننده خدا نیستید. و (ای پیامبر) کسانی را که کفر ورزیدند به عذابی دردناک بشارت ده

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسانی از مشرکان که با آنها عهد بستید، و چیزی از آن را در حق شما فروگذار نکردند، و احدی را بر ضد شما تقویت نمودند؛ پیمان آنها را تا پایان مدتشان محترم بشمرید؛ زیرا خداوند پرهیزگاران را دوست دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر آن مشرکانی که با آنان پیمان بسته اید، و چیزی از [تعهدات خود نسبت به] شما فروگذار نکرده، و کسی را بر ضد شما پشتیبانی ننموده اند. پس پیمان اینان را تا [پایان] مدتشان تمام کنید، چرا که خدا پرهیزگاران را دوست دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی از مشرکان که با آنها پیمان بستید سپس چیزی (از تعهداتشان) را از شما کم نگذاشته اند و احدی (از دشمنانتان) را بر ضد شما یاری نکرده اند پس پیمان آنها را تا آخر مدتشان به پایان رسانید، که همانا خداوند پرهیزکاران را دوست دارد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) وقتی ماه های حرام پایان گرفت، مشرکان را هر جا یافتید به قتل برسانید؛ و آنها را اسیر سازید؛ و محاصره کنید؛ و در هر کمینگاه، بر سر راه آنها بنشینید! هر گاه توبه کنند، و نماز را برپا دارند، و زکات را پردازند، آنها را رها سازید؛ زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون ماه های حرام سپری شد، مشرکان را هر کجا یافتید بکشید و آنان را دستگیر کنید و به محاصره در آورید و در هر کمینگاهی به کمین آنان بنشینید؛ پس اگر توبه کردند و نماز برپا داشتند و زکات دادند، راه برایشان گشاده گردانید، زیرا خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون ماه های حرام (چهار ماه مهلت و حرمت تعرض) پایان یافت مشرکان را هر جا که یافتید بکشید (در داخل حرم و بیرون آن، در ماه های حرام و خارج آن) و آنها را دستگیر نمایید و در محاصره قرار دهید و برایشان در هر کمینگاهی بنشینید، پس اگر توبه کردند و نماز را برپا داشتند و زکات دادند راهشان را باز گذارید، که همانا خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر یکی از مشرکان از تو پناهندگی بخواهد، به او پناه ده تا سخن خدا را بشنود (و در آن بیندیشد)! سپس او را به محل امنش برسان، چرا که آنها گروهی ناآگاهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر یکی از مشرکان از تو پناه خواست پناهنش ده تا کلام خدا را بشنود؛ سپس او را به مکان امنش برسان، چرا که آنان قومی نادانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر یکی از مشرکان (تحت تعقیب) از تو پناه خواست او را پناه ده تا کلام خدا را بشنود سپس او را به جایگاه امنش برسان، زیرا آنها گروهی هستند که نمی دانند

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (۷) ترجمه: (۱)

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ (۸) ترجمه: (۲)

اشْتَرَوْا بآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۹) ترجمه: (۳)

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ (۱۰) ترجمه: (۴)

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَتُفْصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۱۱) ترجمه: (۵)

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّن بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَلِئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ (۱۲) ترجمه: (۶)

أَلَمْ تَقَاتِلُوا قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَنْخَشُونَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۳) ترجمه: (۷)

ص: ۱۸۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چگونه برای مشرکان پیمانی نزد خدا و رسول او خواهد بود (در حالی که آنها همواره آماده شکستن پیمانشان هستند)؟! مگر کسانی که نزد مسجد الحرام با آنان پیمان بستید؛ (و پیمان خود را محترم شمردند)؛ تا زمانی که در برابر شما وفادار باشند، شما نیز وفاداری کنید، که خداوند پرهیزگاران را دوست دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: چگونه مشرکان را نزد خدا و نزد فرستاده او عهدی تواند بود؟ مگر با کسانی که کنار مسجد الحرام پیمان بسته اید. پس تا با شما [بر سر عهد] پایدارند، با آنان پایدار باشید، زیرا خدا پرهیزگاران را دوست می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چگونه مشرکان را پیمانی در نزد خدا و نزد فرستاده اش تواند بود، جز کسانی که با آنها در نزد مسجد الحرام پیمان بسته اید؟! پس مادامی که (بر عهد خود) با شما پایداری کنند شما نیز (بر عهد خود) با آنها پایداری کنید، که همانا خدا پرهیزگاران را دوست دارد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چگونه (پیمان مشرکان ارزش دارد)، در حالی که اگر بر شما غالب شوند، نه ملاحظه خویشاوندی با شما را می کنند، و نه پیمان را؟! شما را با زبان خود خشنود می کنند، ولی دل‌هایشان ابا دارد؛ و بیشتر آنها فرمانبردار نیستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: چگونه [برای آنان عهدی است] با اینکه اگر بر شما دست یابند، در باره شما نه خویشاوندی را مراعات می کنند و نه تعهدی را، شما را با زبانشان راضی می کنند و حال آنکه دل‌هایشان امتناع می ورزد و بیشترشان منحرفند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری) چگونه (تعهدشان مورد اعتماد خواهد بود) در حالی که اگر بر شما پیروز شوند در حق شما نه خویشاوندی را مراعات می کنند و نه معاهده ای را؟! شما را با سخنانشان راضی می کنند در حالی که دل‌هایشان امتناع دارد، و بیشترشان نافرمانند (نافرمان خدا و وجدانند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها آیات خدا را به بهای کمی فروختند؛ و (مردم را) از راه او باز داشتند؛ آنها اعمال

بدی انجام می دادند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیات خدا را به بهای ناچیزی فروختند و [مردم را] از راه او باز داشتند، به راستی آنان چه بد اعمالی انجام می دادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به دادن آیات خدا بهایی اندک به دست آوردند (با انکار پیامبر و کتابش ریاست و دنیا یافتند) پس (مردم را) از راه او بازداشتند راستی که زشت است آنچه به جا می آورند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نه تنها درباره شما،) درباره هیچ فرد باایمانی رعایت خویشاوندی و پیمان را نمی کنند؛ و آنها همان تجاوز کارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در باره هیچ مؤمنی مراعات خویشاوندی و پیمانی را نمی کنند، و ایشان همان تجاوز کارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: درباره هیچ مؤمنی حق خویشاوندی و معاهده ای را رعایت نمی کنند و آنها همان تجاوز پیشگانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) اگر توبه کنند، نماز را برپا دارند، و زکات را بپردازند، برادر دینی شما هستند؛ و ما آیات خود را برای گروهی که می دانند (و می اندیشند)، شرح می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر توبه کنند و نماز برپا دارند و زکات دهند، در این صورت برادران دینی شما می باشند، و ما آیات [خود] را برای گروهی که می دانند به تفصیل بیان می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر توبه کردند و نماز را برپا داشتند و زکات دادند آنها برادران دینی شما خواهند بود. و ما آیات و نشانه های خود را تفصیل می دهیم برای گروهی که بدانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر پیمانهای خود را پس از عهد خویش بشکنند، و آیین شما را مورد طعن قرار دهند، با پیشوایان کفر پیکار کنید؛ چرا که آنها پیمانی ندارند؛ شاید (با شدت عمل) دست بردارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر سوگندهای خود را پس از پیمان خویش شکستند و شما را در دیتان طعن زدند، پس با پیشوایان کفر بجنگید، چرا که آنان را هیچ پیمانی نیست، باشد که [از پیمان شکنی] باز ایستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر پیمان های خود را پس از تعهدشان شکستند و در دین شما زبان به طعن و عیب گشودند پس با (این) پیشوایان کفر بجنگید، که آنها را هیچ تعهدی نیست، باشد که باز ایستند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا با گروهی که پیمانهای خود را شکستند، و تصمیم به اخراج پیامبر گرفتند، پیکار نمی کنید؟! در حالی که آنها نخستین بار (پیکار با شما را) آغاز کردند؛ آیا از آنها می ترسید؟! با اینکه خداوند سزاوارتر است که از او بترسید، اگر مؤمن هستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا با گروهی که سوگندهای خود را شکستند و بر آن شدند که فرستاده [خدا] را بیرون کنند، و آنان بودند که نخستین بار [جنگ] را با شما آغاز کردند، نمی جنگید؟! آیا از آنان می ترسید؟! با اینکه اگر مؤمنید خدا سزاوارتر است که از او بترسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا با گروهی نمی جنگید که سوگندهای خود را شکستند و تصمیم به بیرون کردن رسول خدا (از مکه) گرفتند و آنان بودند که نخستین بار (جنگ] را) با شما آغاز نمودند؟! آیا از آنها می ترسید؟! خداوند سزاوارتر است که از او بترسید اگر ایمان دارید

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْرِجُهُمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ (۱۴) ترجمه: (۱)

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۵) ترجمه: (۲)

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَمَّا رَسُولِهِ وَلَمَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيَجْهَ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۶) ترجمه: (۳)

مِا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ (۱۷) ترجمه: (۴)

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ (۱۸) ترجمه: (۵)

أَجَعَلْتُمْ سِتْمَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۱۹) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (۲۰) ترجمه: (۷)

ص: ۱۸۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با آنها پیکار کنید، که خداوند آنان را به دست شما مجازات می کند؛ و آنان را رسوا می سازد؛ و سینه گروهی از مؤمنان را شفا می بخشد (؛ و بر قلب آنها مرهم می نهد) _____ ترجمه استاد فولادوند: با آنان بجنگید؛ خدا آنان را به دست شما عذاب و رسوایشان می کند و شما را بر ایشان پیروزی می بخشد و دل‌های گروه مؤمنان را خنک می گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: با آنها بجنگید تا خداوند آنها را به داستان شما عذاب نماید و خوارشان گرداند و شما را بر آنها پیروز سازد و دل‌های گروهی از مؤمنان را (که از مشرکان زخم خورده بودند) شفا بخشد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خشم دل‌های آنان را از میان می برد! و خدا توبه هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، می پذیرد؛ و خداوند دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خشم دل‌هایشان را ببرد، و خدا توبه هر که را بخواهد می پذیرد، و خدا دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خشم دل‌هایشان را ببرد و خداوند بر هر که بخواهد عطف توجه می کند و توبه اش را می پذیرد و خداوند دانا و با حکمت است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا گمان کردید که (به حال خود) رها می شوید در حالی که هنوز کسانی که از شما جهاد کردند، و غیر از خدا و رسولش و مؤمنان را محرم اسرار خویش انتخاب ننمودند، (از دیگران) مشخص نشده اند؟! (باید آزمون شوید؛ و صفوف از هم جدا گردد؛) و خداوند به آنچه عمل می کنید، آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا پنداشته اید که به خود واگذار می شوید، و خداوند کسانی را که از میان شما جهاد کرده و غیر از خدا و

فرستاده او و مؤمنان، محرم اسراری نگرفته اند، معلوم نمی دارد؟ و خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا گمان کرده اید که شما (به حال خود) رها می شوید در حالی که خداوند هنوز حال کسانی از شما را که جهاد کرده اند و غیر از خدا و فرستاده او و مؤمنان، برای خود صاحب سَری نگرفته اند، روشن و ظاهر نساخته (علم ازلیش درباره آنها عینیت خارجی نیافته)؟! و خداوند از آنچه می کنید آگاه است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مشرکان حق ندارند مساجد خدا را آباد کنند در حالی که به کفر خویش گواهی می دهند! آنها اعمالشان نابود (و بی ارزش) شده؛ و در آتش (دوزخ)، جاودانه خواهند ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مشرکان را نرسد که مساجد خدا را آباد کنند، در حالی که به کفر خویش شهادت می دهند. آنانند که اعمالشان به هدر رفته و خود در آتش جاودانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مشرکان را نرسد و در شرع و عقل درست نباشد که مساجد خدا را آباد سازند (از احداث آن گرفته تا تزئینات دیگر) در حالی که بر ضد خودشان به کفر گواهند (و کفر و شرک منافی اعمال توحیدی است). آنان همه عمل ها (ی خیر) شان هدر و تباه است و در آتش دوزخ جاودانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مساجد خدا را تنها کسی آباد می کند که ایمان به خدا و روز قیامت آورده، و نماز را برپا دارد، و زکات را پردازد، و جز از خدا نترسد؛ امید است چنین گروهی از هدایت یافتگان باشند. _____ ترجمه استاد فولادوند: مساجد خدا را تنها کسانی آباد می کنند که به خدا و روز بازپسین ایمان آورده و نماز برپا داشته و زکات داده و جز از خدا نترسیده اند، پس امید است که اینان از راه یافتگان باشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که مساجد خدا را کسانی آباد می کنند (به آبادی مادی و معنوی) که به خدا و روز واپسین ایمان آورده و نماز را برپا دارند و زکات پردازند و (در انجام وظایف دینی) جز از خدا نترسند، پس امید است که آنان از هدایت یافتگان باشند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا سیراب کردن حجاج، و آباد ساختن مسجد الحرام را، همانند (عمل) کسی قرار دادید که به خدا و روز قیامت ایمان آورده، و در راه او جهاد کرده است؟! (این دو)، نزد خدا مساوی نیستند! و خداوند گروه ظالمان را هدایت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا سیراب ساختن حاجیان و آباد کردن مسجد الحرام را همانند [کار] کسی پنداشته اید که به خدا و روز بازپسین ایمان آورده و در راه خدا جهاد می کند؟ [نه، این دو] نزد خدا یکسان نیستند، و خدا بیدادگران را هدایت نخواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آب دادن به حاجیان و آبادسازی مسجد الحرام را همانند (ایمان و عمل) کسی قرار داده اید که به خدا و روز واپسین ایمان آورده و در راه خدا جهاد کرده؟! (هرگز این دو) در نزد خدا یکسان نیستند، و خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی کند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که ایمان آوردند، و هجرت کردند، و با اموال و جانهایشان در راه خدا جهاد نمودند، مقامشان نزد خدا برتر است؛ و آنها پیروز و رستگارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و هجرت کرده و در راه خدا با مال و جانشان به جهاد پرداخته اند نزد خدا مقامی هر چه والاتر دارند و اینان همان رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها که ایمان آورده و هجرت کردند و در راه خدا با مال ها و جان هایشان جهاد نمودند، پایه و منزلتشان در نزد خدا بزرگتر است و آنها همان کامیابانند

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ (۲۱) ترجمه: (۱)

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (۲۲) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا تَتَخَذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۲۳) ترجمه: (۳)

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبُّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (۲۴) ترجمه: (۴)

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبْتَكُمْ كَثُرَتْكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ (۲۵) ترجمه: (۵)

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ (۲۶) ترجمه: (۶)

ص: ۱۹۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارشان آنها را به رحمتی از ناحیه خود، و رضایت (خویش)، و باغهایی از بهشت بشارت می دهد که در آن، نعمتهای جاودانه دارند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارشان آنان را از جانب خود، به رحمت و خشنودی و باغهایی [در بهشت] که در آنها نعمتهایی پایدار دارند، مژده می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارشان آنها را به رحمت و خشنودی از جانب خود و بهشت هایی که در آنجا برای آنها نعمتی پایدار است بشارت می دهد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همواره و تا ابد در این باغها (و در میان این نعمتها) خواهند بود؛ زیرا پاداش عظیم نزد خداوند است! _____ ترجمه استاد فولادوند: جاودانه در آنها خواهند بود، در حقیقت، خداست که نزد او پاداشی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها در آنجا برای ابد جاودانه اند، حقا که در نزد خدا پاداشی بزرگ است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هرگاه پدران و برادران شما، کفر را بر ایمان ترجیح دهند، آنها را ولی (و یار و یاور و تکیه گاه) خود قرار ندهید! و کسانی از شما که آنان را ولی خود قرار دهند، ستمگرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر پدران و برادرانتان کفر را بر ایمان ترجیح دهند [آنان را] به دوستی مگیرید، و هر کس از میان شما آنان را به دوستی گیرد، آنان همان ستمکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، پدران و برادران خود را- اگر کفر را بر ایمان برگزیدند- دوست و یاور خود مگیرید، و هر کس از شما آنها را دوست و یاور گیرد آنها همان ستمکارانند (زیرا دوستی را در غیر محل خود مصرف نموده اند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «اگر پدران و فرزندان و برادران و همسران و طایفه شما، و اموالی که به دست آورده اید، و تجارتی که از کساد شدنش می ترسید، و خانه هائی که به آن علاقه دارید، در نظرتان از خداوند و پیامبرش و جهاد در راهش محبوبتر است، در انتظار باشید که خداوند عذابش را بر شما نازل کند؛ و خداوند جمعیت نافرمانبردار را هدایت نمی کند!»
ترجمه استاد فولادوند : بگو: «اگر پدران و پسران و برادران و زنان و خاندان شما و اموالی که گرد آورده اید و تجارتی که از کسادش بیمناکید و سراهایی را که خوش می دارید، نزد شما از خدا و پیامبرش و جهاد در راه وی دوست داشتنی تر است، پس منتظر باشید تا خدا فرمانش را [به اجرا در] آورد.» و خداوند گروه فاسقان را راهنمایی نمی کند.
ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: اگر پدران و پسران و برادران و همسران و خویشان (که اصول مجتمع خویشی انسانند) و اموالی که فراهم کرده اید و تجارتی که از کسادش بیم دارید و جاهای مسکونی که به آنها دلخوشید (که اصول قوام مالی اجتماع است) از خدا و فرستاده او و جهاد در راه او به نزد شما محبوب ترند پس منتظر باشید تا خداوند فرمان خود را (دستور عذاب شما را) صادر کند، و خدا گروه نافرمانان را هدایت نمی کند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند شما را در جاهای زیادی یاری کرد (و بر دشمن پیروز شدید)؛ و در روز حنین (نیز یاری نمود)؛ در آن هنگام که فزونی جمعیتتان شما را مغرور ساخت، ولی (این فزونی جمعیت) هیچ به دردتان نخورد و زمین با همه وسعتش بر شما تنگ شده؛ سپس پشت (به دشمن) کرده، فرار نمودید! ترجمه استاد فولادوند : قطعاً خداوند شما را در مواضع بسیاری یاری کرده است، و [نیز] در روز «حنین»؛ آن هنگام که شمار زیادتان شما را به شگفت آورده بود، ولی به هیچ وجه از شما دفع [خطر] نکرد، و زمین با همه فراخی بر شما تنگ گردید، سپس در حالی که پشت [به دشمن] کرده بودید برگشتید.
ترجمه آیت الله مشکینی : حَقّاً که خداوند شما را در مواضع زیادی یاری نمود و نیز در روز حنین آن گاه که فزونی عددتان شما را به خود مغرور کرد ولی هیچ چیزی (از حادثه و عذاب) را از شما دفع نکرد و زمین بر شما با آن پهناوریش تنگ گردید، سپس پشت به دشمن رو به فرار نهادید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس خداوند «سکینه» خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد؛ و لشکرهایی فرستاد که شما نمی دیدید؛ و کافران را مجازات کرد؛ و این است جزای کافران! ترجمه استاد فولادوند :
آنگاه خدا آرامش خود را بر فرستاده خود و بر مؤمنان فرود آورد، و سپاهیان فرو فرستاد که آنها را نمی دیدید، و کسانی را که کفر ورزیدند عذاب کرد، و سزای کافران همین بود.
ترجمه آیت الله مشکینی : سپس خداوند آرامش خود را (اطمینان قلبی که در موارد خاص بر دل دوستانش می افکند) بر فرستاده خود و بر مؤمنان نازل نمود و سپاهیان که شما آنها را ندیدید فرو فرستاد و کسانی را که کفر ورزیدند عذاب نمود، و این است کیفر کافران

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَيَّ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۲۷) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۲۸) ترجمه: (۲)

فَاتَّبَعُوا الَّذِينَ لَمَّا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى
يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ (۲۹) ترجمه: (۳)

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ
أَنَّى يُؤْفَكُونَ (۳۰) ترجمه: (۴)

اتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرَهَبِيَّائِهِمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمِمَّا أُمِرُوا إِلَّا لِيُعْبَدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ (۳۱) ترجمه: (۵)

ص: ۱۹۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس خداوند -بعد از آن- توبه هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، می پذیرد؛ و خداوند آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس خدا بعد از این [واقعه] توبه هر کس را بخواهد می پذیرد، و خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس خداوند پس از آن (حادثه) به هر که بخواهد (از کفار به جنگ آمده و مسلمین فرار کننده) عطف توجه می کند و توبه اش را می پذیرد و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! مشرکان ناپاکند؛ پس نباید بعد از امسال، نزدیک مسجد الحرام شوند! و اگر از فقر می ترسید، خداوند هر گاه بخواهد، شما را به کرمش بی نیاز می سازد؛ (و از راه دیگر جبران می کند؛) خداوند دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، حقیقت این است که مشرکان ناپاکند، پس نباید از سال آینده به مسجد الحرام نزدیک شوند، و اگر [در این قطع رابطه] از فقر بیمناکید، پس به زودی خدا -اگر بخواهد- شما را به فضل خویش بی نیاز می گرداند، که خدا دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، جز این نیست که مشرکان نجس و پلیدند، پس نباید بعد از امسال (سال نهم هجرت، سال نزول سوره براءت) به مسجد الحرام نزدیک شوند، و اگر (به واسطه قطع رابطه با آنها) از فقر و تنگدستی بیم داشتید خدا اگر بخواهد به زودی شما را از فضل خویش بی نیاز می کند، حقا که خداوند بس دانا و با حکمت است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با کسانی از اهل کتاب که نه به خدا، و نه به روز جزا ایمان دارند، و نه آنچه را خدا و رسولش تحریم کرده حرام می شمردند، و نه آیین حق را می پذیرند، پیکار کنید تا زمانی که با خضوع و تسلیم، جزیه را به دست خود پردازند! _____ ترجمه استاد فولادوند: با کسانی از اهل کتاب که به خدا و روز بازپسین ایمان نمی آورند، و آنچه را خدا و فرستاده اش حرام گردانیده اند حرام نمی دارند و متدین به دین حق نمی گردند، کارزار

کنید، تا با [کمال] خواری به دست خود جزیه دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: با کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) داده شده (مانند یهود و نصاری و لکن) به خدا و به روز واپسین ایمان ندارند (زیرا خدا و معادی که آنها معتقدند خدا و معاد حقیقی نیست) و آنچه را که خدا و فرستاده او (محمد صلی الله علیه و آله در قرآن و موسی و عیسی در عهدین) حرام کرده (مانند شراب و گوشت خوک و رشوه و ربا) حرام نمی شمردند، و به دین حق (اسلام) متدین نمی گردند، مقاتله و کارزار کنید تا آنها با کمال تسلیم و ذلت به دست خویش و تحت قدرت حکومت اسلامی جزیه پردازند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یهود گفتند: «عزیر پسر خداست!» و نصاری گفتند: «مسیح پسر خداست!» این سخنی است که با زبان خود می گویند، که همانند گفتار کافران پیشین است؛ خدا آنان را بکشد، چگونه از حق انحراف می یابند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و یهود گفتند: «عزیر، پسر خداست.» و نصاری گفتند: «مسیح، پسر خداست.» این سخنی است [باطل] که به زبان می آورند، و به گفتار کسانی که پیش از این کافر شده اند شباهت دارد. خدا آنان را بکشد؛ چگونه [از حق] بازگردانده می شوند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و یهود گفتند: عزیر پسر خداست (عزیری که ملت یهود را پس از ذلت حیات بخشید و تورات را رواج داد) و نصاری گفتند: مسیح پسر خداست. این سخنی است که به زبان می گویند (نه حقیقی دارد و نه دلیلی)، به گفتار کسانی که پیش از آنان کفر ورزیدند (بت پرستان قدیم که برای خدا پدر و پسر و مادر و همسر قائل بودند) شباهت دارند، خدا آنها را بکشد که چگونه و به کجا گردانیده می شوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها) دانشمندان و راهبان خویش را معبودهایی در برابر خدا قرار دادند، و (همچنین) مسیح فرزند مریم را؛ در حالی که دستور نداشتند جز خداوند یکتائی را که معبودی جز او نیست، پرستند، او پاک و منزّه است از آنچه همتایش قرار می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اینان دانشمندان و راهبان خود و مسیح پسر مریم را به جای خدا به الوهیت گرفتند، با آنکه مأمور نبودند جز اینکه خدایی یگانه را پرستند که هیچ معبودی جز او نیست. منزّه است او از آنچه [با وی] شریک می گردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها دانشمندان و راهبان خود و مسیح پسر مریم را خدایانی به جای خداوند (در اطاعت بی قید و شرط دستوراتشان) اتخاذ کردند، در حالی که مأمور نشدند جز به آنکه خدای یگانه ای را پرستند که معبودی جز او نیست، منزّه است از آنچه شریک او می سازند

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُنِيرَ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (۳۲) ترجمه: (۱)

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (۳۳) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْيَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَآكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصِيدُونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْتَنُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۳۴) ترجمه: (۳)

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (۳۵) ترجمه: (۴)

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (۳۶) ترجمه: (۵)

ص: ۱۹۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند؛ ولی خدا جز این نمی خواهد که نور خود را کامل کند، هر چند کافران ناخشنود باشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: می خواهند نور خدا را با سخنان خویش خاموش کنند، ولی خداوند نمی گذارد، تا نور خود را کامل کند، هر چند کافران را خوش نیاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها می خواهند نور خدا را (دین و کتاب او را) به سخنانشان خاموش نمایند در حالی که خداوند نمی خواهد جز آنکه نور خود را (و لو به گذشت زمان و تکامل عقول و آمدن مصلح کل) کامل نماید هر چند کافران خوش ندارند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که رسولش را با هدایت و آیین حق فرستاد، تا آن را بر همه آیین ها غالب گرداند، هر چند مشرکان کراهت داشته باشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: او کسی است که پیامبرش را با هدایت و دین درست، فرستاد تا آن را بر هر چه دین است پیروز گرداند، هر چند مشرکان خوش نداشته باشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که رسول خود را با (وسایل) هدایت و دین حق و درست فرستاد تا آن را بر هر دینی پیروز گرداند هر چند مشرکان خوش ندارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! بسیاری از دانشمندان (اهل کتاب) و راهبان، اموال مردم را باطل می خورند، و (آنان را) از راه خدا بازمی دارند! و کسانی که طلا و نقره را گنجینه (و ذخیره و پنهان) می سازند، و در راه خدا انفاق نمی کنند، به مجازات دردناکی بشارت ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، بسیاری از دانشمندان یهود و راهبان، اموال مردم را به ناروا می خورند، و [آنان را] از راه خدا باز می دارند، و کسانی که زر و سیم را گنجینه می کنند و آن را در راه خدا هزینه نمی کنند، ایشان را از عذابی دردناک خبر ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، به یقین بسیاری از دانشمندان اهل کتاب و راهبان آنها، اموال مردم را به باطل (به بهای تحریف تورات و انجیل و گرفتن رشوه) می خورند و (مردم را) از راه خدا باز می دارند و کسانی (از کفار یا مسلمین) که طلا و نقره را گنجینه می سازند و در راه خدا (به واسطه اخراج حق واجب و قرار

دادن باقی در چرخش اقتصاد امت) هزینه نمی کنند همه آنان را به عذابی دردناک بشارت ده

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که آن را در آتش جهنم، گرم و سوزان کرده، و با آن صورتها و پهلوها و پشتهایشان را داغ می کنند؛ (و به آنها می گویند): این همان چیزی است که برای خود اندوختید (و گنجینه ساختید)! پس بچشید چیزی را که برای خود می اندوختید! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که آن [گنجینه] ها را در آتش دوزخ بگدازند، و پیشانی و پهلو و پشت آنان را با آنها داغ کنند [و گویند]: «این است آنچه برای خود اندوختید، پس [کیفر] آنچه را می اندوختید بچشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که آنها را در آتش جهنم سرخ کنند و پیشانی ها و پهلوها و پشت های آنان را بدان داغ نهند (و به آنها گویند) این همان گنج هاست که برای خود اندوخته بودید، پس بچشید کیفر گنج اندوزی خود را

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تعداد ماه ها نزد خداوند در کتاب الهی، از آن روز که آسمانها و زمین را آفریده، دوازده ماه است؛ که چهار ماه از آن، ماه حرام است؛ (و جنگ در آن ممنوع می باشد). این، آیین ثابت و پابرجا (ی الهی) است! بنابر این، در این ماه ها به خود ستم نکنید (و از هر گونه خونریزی پرهیزید)! (و به هنگام نبرد) با مشرکان، دسته جمعی پیکار کنید، همان گونه که آنها دسته جمعی با شما پیکار می کنند؛ و بدانید خداوند با پرهیزگاران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، شماره ماه ها نزد خدا، از روزی که آسمانها و زمین را آفریده، در کتاب [علم] خدا، دوازده ماه است؛ از این [دوازده ماه]، چهار ماه، [ماه] حرام است. این است آیین استوار، پس در این [چهار ماه] بر خود ستم مکنید، و همگی با مشرکان بجنگید، چنانکه آنان همگی با شما می جنگند، و بدانید که خدا با پرهیزگاران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حقیقت شمار ماه ها (ی قمری) در نزد خداوند (در علم ازلی و لوح محفوظ او) دوازده ماه است که در کتاب خدا (جهان هستی که کتاب تکوینی است) از روزی که آسمان ها و این زمین را آفریده ثابت و محقق است (و از کیفیت تنظیم کره زمین و ماه در منظومه شمسی نشأت یافته)، چهار ماه از آنها (رجب، ذی قعدة، ذی حجه و محرم) حرام است (محترم است و جنگ در آنها حرام است) این دستور آیینی است استوار و پایدار، پس در این ماه ها (با شکستن حرمت آنها و جنگ با یکدیگر) بر خود ستم مکنید. و (هنگام نبرد) با همه مشرکان بجنگید همان گونه که آنها با همه شما می جنگند، و بدانید که خدا با پرهیزگاران است

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحَلِّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِّئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٣٧) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِمَّا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ (٣٨) ترجمه: (٢)

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٣٩) ترجمه: (٣)

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَمَانِينَ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٤٠) ترجمه: (٤)

ص: ١٩٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نسیء [= جا به جا کردن و تأخیر ماه های حرام]، افزایشی در کفر (مشرکان) است؛ که با آن، کافران گمراه می شوند؛ یک سال، آن را حلال، و سال دیگر آن را حرام می کنند، تا به مقدار ماه هایی که خداوند تحریم کرده بشود (و عدد چهار ماه، به پندارشان تکمیل گردد)؛ و به این ترتیب، آنچه را خدا حرام کرده، حلال بشمرند. اعمال زشتشان در نظرشان زیبا جلوه داده شده؛ و خداوند جمعیت کافران را هدایت نمی کند!

ترجمه استاد فولادوند: جز این نیست که جابجا کردن [ماههای حرام]، فزونی در کفر است که کافران به وسیله آن گمراه می شوند؛ آن را یکسال حلال می شمارند، و یکسال [دیگر]، آن را حرام می دانند، تا با شماره ماههایی که خدا حرام کرده است موافق سازند، و در نتیجه آنچه را خدا حرام کرده [بر خود] حلال گردانند. زشتی اعمالشان برایشان آراسته شده است، و خدا گروه کافران را هدایت نمی کند. ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که تأخیر انداختن (و جابه جا نمودن ماه های حرام) افزایشی در کفر است (بدعت عملی است علاوه بر کفر اعتقادی) که کافران را به سبب آن گمراه می سازند، در یک سال آن را حلال و در سال دیگر حرام می شمردند (مثلا در یک سال شعبان را به جای رجب حرام و رجب را حلال می کنند) تا با شما و آنچه خدا حرام کرده موافقت کنند (که سالی چهار ماه حرام شود) اما در (نتیجه) آنچه را خدا حرام کرده حلال می نمایند. زشتی اعمالشان بر آنها آراسته شده، و خداوند گروه کافران را هدایت نمی کند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! چرا هنگامی که به شما گفته می شود: «به سوی جهاد در راه خدا حرکت کنید!» بر زمین سنگینی می کنید (و سستی به خرج می دهید)؟! آیا به زندگی دنیا به جای آخرت راضی شده اید؟! با اینکه متاع زندگی دنیا، در برابر آخرت، جز اندکی نیست! ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، شما را چه شده است که چون به شما گفته می شود: «در راه خدا بسیج شوید» کندی به خرج می دهید؟ آیا به جای آخرت به زندگی دنیا دل خوش کرده اید؟ متاع زندگی دنیا در برابر آخرت، جز اندکی نیست. ترجمه آیت الله مشکینی: (این آیه تا یازده آیه دیگر مربوط به غزوه تبوک و جنگ با رومیان است) ای کسانی که ایمان آورده اید، شما را چیست که چون به شما گفته می شود: در راه خدا (به سوی جنگ) حرکت کنید، سنگینی نموده به زمین می چسبید؟! آیا به جای آخرت به زندگی دنیا خشنود شده اید؟ پس (بدانید که) فواید و منافع

دنیا در برابر آخرت جز اندکی نیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (به سوی میدان جهاد) حرکت نکنید، شما را مجازات دردناکی می کند، و گروه دیگری غیر از شما را به جای شما قرار می دهد؛ و هیچ زبانی به او نمی رسانید؛ و خداوند بر هر چیزی تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر بسیج نشوید، [خدا] شما را به عذابی دردناک عذاب می کند، و

گروهی دیگر به جای شما می آورد، و به او زبانی نخواهید رسانید، و خدا بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر (به سوی جهاد) حرکت نکنید خداوند شما را به عذابی دردناک عذاب می کند و گروه دیگری را به جای شما می آورد و شما هیچ ضرری به او نتوانید رساند و خدا بر هر چیزی تواناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر او را یاری نکنید، خداوند او را یاری کرد؛ (و در مشکلترین ساعات، او را تنها نگذاشت؛) آن هنگام که کافران او را (از مکه) بیرون کردند، در حالی که دوّمین نفر بود (و یک نفر بیشتر همراه نداشت)؛ در آن هنگام که آن دو در غار بودند، و او به همراه خود می گفت: «غم مخور، خدا با ماست!» در این موقع، خداوند سکینه (و آرامش) خود را بر او فرستاد؛ و با لشکرهایی که مشاهده نمی کردید، او را تقویت نمود؛ و گفتار (و هدف) کافران را پایین قرار داد، (و آنها را با شکست مواجه ساخت؛) و سخن خدا (و آیین او)، بالا (و پیروز) است؛ و خداوند عزیز و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر او [پیامبر] را یاری نکنید، قطعاً خدا او را یاری کرد: هنگامی که کسانی

که کفر ورزیدند، او را [از مکه] بیرون کردند، و او نفر دوم از دو تن بود، آنگاه که در غار [ثور] بودند، وقتی به همراه خود می گفت: «اندوه مدار که خدا با ماست.» پس خدا آرامش خود را بر او فرو فرستاد، و او را با سپاهسانی که آنها را نمی دیدید تأیید کرد، و کلمه کسانی را که کفر ورزیدند پست تر گردانید، و کلمه خداست که برتر است، و خدا شکست ناپذیر حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر او را (پیامبر را) یاری نکنید بی تردید خدا (یاریش می کند

چنان که) او را یاری نمود هنگامی که کافران او را (از مکه) بیرون کردند در حالی که یکی از دو تن بود، (پیامبر و ابو بکر) آن گاه که هر دو در آن غار (غار ثور نزدیک مکه) بودند، وقتی که به همراه خود می گفت: اندوه مخور که حتماً خدا با ماست، پس خدا سکینه و آرامش خود را بر او (پیامبر) فرود آورد و او را با سپاهسانی که شما آنها را نمی دیدید (در جنگ های اسلامی) تقویت نمود و سخن کسانی را که کفر ورزیدند پست کرد، و کلمه خداوند (وعده ازلی او در یاری انبیا و پیروزی دینش بر ادیان) است که والا و برتر است، و خداوند مقتدر غالب و صاحب حکمت است

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۴۱) ترجمه: (۱)

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ السُّعْيَةُ وَسَيَاخِلُفُونَ بِاللَّهِ لَوْ اسْتِطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۴۲) ترجمه: (۲)

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَتَّبِعَنَّ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ (۴۳) ترجمه: (۳)

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ (۴۴) ترجمه: (۴)

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ (۴۵) ترجمه: (۵)

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنَّ اللَّهَ إِنبَعَثَ فِيهِمْ فَطْبَطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ (۴۶) ترجمه: (۶)

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (۴۷) ترجمه: (۷)

ص: ۱۹۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همگی به سوی میدان جهاد) حرکت کنید؛ سبکبار باشید یا سنگین بار! و با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: سبکبار و گرانبار، بسیج شوید و با مال و جانتان در راه خدا جهاد کنید. اگر بدانید، این برای شما بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سبکبار و سنگین بار (سواره و پیاده، یا جوان و پیر به سوی میدان جهاد)

کوچ کنید و با اموال و جان های خود در راه خدا جهاد نمایید، که این برای شما بهتر است، اگر بدانید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (امریا گروهی از آنها، چنانند که) اگر غنایمی نزدیکی (و در دسترس)، و سفری آسان باشد، (به طمع دنیا) از تو پیروی می کنند؛ ولی (اکنون که برای میدان تبوک)، راه بر آنها دور (و پر مشقت) است، (سرباز می زنند) و بزودی به خدا سوگند یاد می کنند که: «اگر توانایی داشتیم، همراه شما حرکت می کردیم!» (آنها با این اعمال و این دروغها، در واقع) خود را هلاک می کنند؛ و خداوند می داند آنها دروغگو هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر مالی در دسترس و سفری [آسان و] کوتاه بود، قطعاً از پی تو می آمدند، ولی آن راه پر مشقت بر آنان دور می نماید، و به زودی به خدا سوگند خواهند خورد که اگر می توانستیم حتماً با شما بیرون می آمدیم، [با سوگند دروغ]، خود را به هلاکت می کشانند و خدا می داند که آنان سخت دروغگویند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر اموالی در دسترس و سفری کوتاه و آسان بود حتماً از تو پیروی می کردند و لکن این راه پر مشقت (حضور در میدان جنگ تبوک) بر آنها دور جلوه کرد، و به زودی به خدا سوگند می خورند که اگر توانایی داشتیم با شما بیرون می شدیم. آنها خودشان را (به کفر و دروغشان) هلاک می کنند و خدا می داند که آنها دروغگویند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند تو را بخشید؛ چرا پیش از آنکه راستگویان و دروغگویان را بشناسی، به آنها اجازه دادی؟! (خوب بود صبر می کردی، تا هر دو گروه خود را نشان دهند!) _____ ترجمه استاد

فولادوند: خدایت ببخشاید، چرا پیش از آنکه [حال] راستگویان بر تو روشن شود و دروغگویان را بازشناسی، به آنان اجازه دادی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدا از تو بگذرد! چرا پیش از آنکه (حال) کسانی که راست

گفتند برای تو روشن شود و دروغگویان را بشناسی به آنها (در نشستن از جنگ) اذن دادی؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که به خدا و روز جزا ایمان دارند، هیچ گاه برای ترک جهاد (در راه خدا) با اموال و جانهایشان، از تو اجازه نمی گیرند؛ و خداوند پرهیزگاران را می شناسد. _____ ترجمه استاد فولادوند:

کسانی که به خدا و روز بازپسین ایمان دارند، در جهاد با مال و جانشان از تو عذر و اجازه نمی خواهند، و خدا به [حال] تقواییشان داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که به خدا و روز واپسین ایمان دارند از تو

اذن نمی طلبند که از جهاد با اموال و جان هایشان بازنشینند، (زیرا نه برای انجام آن که واجب مؤکد است اذن گرفتن لازم است و نه برای ترک آن که حرام است اذن دادن جایز است) و خداوند به پرهیزگاران داناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها کسانی از تو اجازه (این کار را) می گیرند که به خدا و روز جزا ایمان ندارند، و دلهایشان با شک و تردید آمیخته است؛ آنها در تردید خود سرگردانند. _____ ترجمه استاد فولادوند:

تنها کسانی از تو اجازه می خواهند [به جهاد نروند] که به خدا و روز بازپسین ایمان ندارند و دلهایشان به شک افتاده و در شک خود سرگردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که کسانی از تو (برای تخلف از

جهاد) اذن می طلبند که به خدا و روز واپسین ایمان ندارند و دل هایشان در تردید افتاده و آنها همواره در شک و تردید خود سرگردانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها (راست می گفتند، و) اراده داشتند که (بسوی میدان جهاد) خارج شوند، وسیله ای برای آن فراهم می ساختند! ولی خدا از حرکت آنها کراهت داشت؛ از این رو (توفیقش را از آنان سلب کرد؛ و) آنها را

(از جهاد) باز داشت؛ و به آنان گفته شد: «با «قاعدین» [= کودکان و پیران و بیماران] بنشینید!» _____

ترجمه استاد فولادوند: و اگر [به راستی] اراده بیرون رفتن داشتند، قطعاً برای آن ساز و برگی تدارک می دیدند، ولی خداوند راه افتادن آنان را خوش نداشت، پس ایشان را منصرف گردانید و [به آنان] گفته شد: «با ماندگان بمانید.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر آنان قصد بیرون شدن (برای جهاد) را داشتند، حتماً برای آن وسیله و هزینه ای آماده می کردند، و لکن خداوند حرکت آنها را خوش نداشت پس آنها را (به سلب توفیق) بازداشت و (گویی به

آنان) گفته شد: با بازنشستگان (چون زنان و کودکان و عاجزان) بازنشینید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها همراه شما (بسوی میدان جهاد) خارج می شدند، جز اضطراب و تردید، چیزی بر شما نمی افزودند؛ و سرعت در بین شما به فتنه انگیزی (و ایجاد تفرقه و نفاق) می پرداختند؛ و در میان شما، افرادی (سست و

ضعیف) هستند که به سخنان آنها کاملاً گوش فرامی دهند؛ و خداوند، ظالمان را می شناسد. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر با شما بیرون آمده بودند جز فساد برای شما نمی افزودند، و به سرعت خود را میان شما می

انداختند و در حق شما فتنه جویی می کردند، و در میان شما جاسوسانی دارند [که] به نفع آنان [اقدام می کنند]، و خدا به [حال] ستمکاران داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر هم در میان شما (به جنگ) بیرون می

شدند برای شما جز فساد نمی افزودند، و مسلماً میان شما برای خرابکاری می شتافتند تا برایتان فتنه جویی کنند، و در میان شما جاسوسان و ضعیف الایمان هایی سخت فراگیرنده سخنان آنها هستند، و خدا به ستمکاران داناست

لَقَدْ ابْتِغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّىٰ جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ (۴۸) ترجمه: (۱)

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَنْتَهِي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ (۴۹) ترجمه: (۲)

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ (۵۰) ترجمه: (۳)

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۵۱) ترجمه: (۴)

قُلْ هَيْلٌ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْبِينَ وَنَخِينُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ (۵۲) ترجمه: (۵)

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ إِنْ كُنْتُمْ كُفْرًا فَاسْقِينِ (۵۳) ترجمه: (۶)

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ (۵۴) ترجمه: (۷)

ص: ۱۹۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها پیش از این (نیز) در پی فتنه انگیزی بودند، و کارها را بر تو دگرگون ساختند (و به هم ریختند)؛ تا آن که حق فرا رسید، و فرمان خدا آشکار گشت (و پیروز شدید)، در حالی که آنها کراحت داشتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، پیش از این [نیز] در صدد فتنه جویی برآمدند و کارها را بر تو وارونه ساختند، تا حق آمد و امر خدا آشکار شد، در حالی که آنان ناخشنود بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقیقت این است که آنها پیش از این نیز (در جنگ احد) فتنه جویی کردند و کارها را بر تو وارونه ساختند (سپاه اسلام را تجزیه و مردم را دلسرد کردند تا فاجعه احد رخ داد) تا آنکه حق در رسید و فرمان خدا آشکار شد (شما پیروز شدید) در حالی که آنها کراحت داشتند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعضی از آنها می گویند: «به ما اجازه ده (تا در جهاد شرکت نکنیم)، و ما را به گناه نیفکن!» آگاه باشید آنها (هم اکنون) در گناه سقوط کرده اند؛ و جهنم، کافران را احاطه کرده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنان کسی است که می گوید: «مرا [در ماندن] اجازه ده و به فتنه ام مینداز.» هش دار، که آنان خود به فتنه افتاده اند، و بی تردید جهنم بر کافران احاطه دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنها برخی می گویند: (در ترک این جنگ) به من اذن بده و مرا به فتنه (گناه مخالفت فرمانت) میفکن! آگاه باش که آنها در فتنه (کفر و نفاق) در افتاده اند، و مسلماً جهنم بر کافران احاطه دارد (در دنیا به نحو احاطه سبب که کفر و فسق است و در آخرت به نحو احاطه مسبب که آتش است)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر گاه نیکی به تو رسد، آنها را ناراحت می کند؛ و اگر مصیبتی به تو رسد، می گویند: «ما تصمیم خود را از پیش گرفته ایم.» و بازمی گردند در حالی که خوشحالند! _____ ترجمه استاد

فولادوند: اگر نیکی به تو رسد آنان را بدحال می سازد، و اگر پیشامد ناگواری به تو رسد می گویند: «ما پیش از این تصمیم خود را گرفته ایم.» و شادمان روی بر می تابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر تو را نیکی (پیروزی و غنیمتی) برسد آنها را ناراحت می کند و اگر مصیبتی (شکست یا زیانی) برسد می گویند: ما (احتیاط) کارمان را پیش از این گرفته بودیم و شادمان (به محل خود) بازمی گردند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «هیچ حادثه ای برای ما رخ نمی دهد، مگر آنچه خداوند برای ما نوشته و مقرر داشته است؛ او مولا (و سرپرست) ماست؛ و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «جز آنچه خدا برای ما مقرر داشته هرگز به ما نمی رسد. او سرپرست ماست، و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: هرگز ما را جز آنچه خدا (در لوح محفوظ) برایمان نوشته و مقرر

داشته (از پیروزی و شکست و غیره) نخواهد رسید او سرپرست و یاور ماست و همه مؤمنان باید بر خدا توکل نمایند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا درباره ما، جز یکی از دو نیکی را انتظار دارید؟! (یا پیروزی یا شهادت) ولی ما انتظار داریم که خداوند، عذابی از سوی خودش (در آن جهان) به شما برساند، یا (در این جهان) به دست ما (مجازات شوید) اکنون که چنین است، شما انتظار بکشید، ما هم با شما انتظار می کشیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا برای ما جز یکی از این دو نیکی را انتظار می برید؟ در حالی که ما انتظار می کشیم که خدا از جانب خود یا به دست ما عذابی به شما برساند. پس انتظار بکشید که ما هم با شما در انتظاریم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا در حق ما جز یکی از دو خصلت نیک را انتظار می برید (پیروزی در نبرد یا شهادت در راه حق)؟ و ما نیز درباره شما انتظار می بریم که خداوند شما را عذابی از جانب خودش یا به دست ما برساند (هلاکت در حال کفر یا قتل در حال کفر) پس انتظار برید که ما نیز با شما منتظریم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «انفاق کنید؛ خواه از روی میل باشد یا اکراه، هرگز از شما پذیرفته نمی شود؛ چرا که شما قوم فاسقی بودید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «چه به رغبت چه با بی میلی انفاق کنید، هرگز از شما پذیرفته نخواهد شد، چرا که شما گروهی فاسق بوده اید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: (هر گونه که بخواهید) انفاق نمایید به رغبت یا به اکراه، هرگز از شما پذیرفته نخواهد شد، زیرا شما گروهی نافرمانید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ چیز مانع قبول انفاقهای آنها نشد، جز اینکه آنها به خدا و پیامبرش کافر شدند، و نماز بجا نمی آورند جز با کسالت، و انفاق نمی کنند مگر با کراهت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ چیز مانع پذیرفته شدن انفاقهای آنان نشد جز اینکه به خدا و پیامبرش کفر ورزیدند، و جز با [حال] کسالت نماز به جا نمی آورند، و جز با کراهت انفاق نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چیزی آنها را از پذیرفته شدن نفقاتشان بازداشت جز آنکه آنها به خدا و فرستاده او کفر ورزیدند، و آنها نماز را به جا نمی آورند مگر در حالی که کسل اند و انفاق نمی کنند مگر آنکه ناراضی اند

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ (۵۵) ترجمه: (۱)

وَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرُقُونَ (۵۶) ترجمه: (۲)

لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مَدَّخَلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ (۵۷) ترجمه: (۳)

وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ (۵۸) ترجمه: (۴)

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ (۵۹) ترجمه: (۵)

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۶۰) ترجمه: (۶)

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أذُنٌ قُلٍّ أذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۶۱) ترجمه: (۷)

ص: ۱۹۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (فزونى) اموال و اولاد آنها، تو را در شگفتی فرو نبرد؛ خدا می خواهد آنان را به وسیله آن، در زندگی دنیا عذاب کند، و در حال کفر بمیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند : اموال و فرزندانشان تو را به شگفت نیآورد. جز این نیست که خدا می خواهد در زندگی دنیا به وسیله اینها عذابشان کند و جانشان در حال کفر بیرون رود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس (فزونى) مال ها و فرزندانشان تو را به شگفت نیآورد! جز این نیست که خداوند می خواهد آنان را به وسیله (تحصیل و حفظ) آنها در زندگی دنیا عذاب کند و جانشان درآید در حالی که کافرند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها به خدا سوگند می خورند که از شما هستند، در حالی که از شما نیستند؛ ولی آنها گروهی هستند که می ترسند (و به خاطر ترس از فاش شدن اسرارشان دروغ می گویند)! _____ ترجمه استاد فولادوند : و به خدا سوگند یاد می کنند که آنان قطعاً از شما نیستند، در حالی که از شما نیستند، لیکن آنان گروهی هستند که می ترسند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنها به خدا سوگند می خورند که حتماً از شما هستند در حالی که از شما نیستند، بلکه گروهی هستند که (از فاش شدن نفاقشان) می ترسند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اگر پناهگاه یا غارها یا راهی در زیر زمین بیابند، بسوی آن حرکت می کنند، و با سرعت و شتاب فرار می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند : اگر پناهگاه یا غارها یا سوراخی [برای فرار] می یافتند، شتابزده به سوی آن روی می آوردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : اگر پناهگاهی یا غارهایی یا دخمه هایی می یافتند بی شک شتابان به سوی آن روی می آوردند (تا از مسلمین دور باشند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و در میان آنها کسانی هستند که در (تقسیم) غنایم به تو خرده میگیرند؛ اگر از آن (غنایم،

سهمی) به آنها داده شود، راضی می شوند؛ و اگر داده نشود، خشم می گیرند (؛ خواه حق آنها باشد یا نه)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی از آنان در [تقسیم] صدقات بر تو خرده می گیرند، پس اگر از آن

[اموال] به ایشان داده شود خشنود می گردند، و اگر از آن به ایشان داده نشود بناگاه به خشم می آیند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از آنها در (باره تقسیم) صدقات بر تو خرده می گیرند، اگر از

آن به ایشان داده شود خشنود گردند و اگر داده نشود به ناگاه خشمناک می شوند (هر چند ذی حق نباشند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در حالی که) اگر به آنچه خدا و پیامبرش به آنان داده راضی باشند، و بگویند: «خداوند

برای ما کافی است! و بزودی خدا و رسولش، از فضل خود به ما می بخشند؛ ما تنها رضای او را می طلبیم.» (برای آنها بهتر

است)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر آنان بدانچه خدا و پیامبرش به ایشان داده اند خشنود می

گشتند و می گفتند: «خدا ما را بس است به زودی خدا و پیامبرش از کرم خود به ما می دهند و ما به خدا مشتاقیم» [قطعاً برای

آنان بهتر بود]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر به آنچه خدا و فرستاده اش (از صدقات) به آنها

داده راضی می شدند و می گفتند: خدا ما را بس است، به زودی خدا و فرستاده اش از فضل خود به ما می بخشند، همانا ما به

سوی خدا راغبیم (برای آنها بهتر بود)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زکاتها مخصوص فقرا و مساکین و کارکنانی است که برای (جمع آوری) آن زحمت می

کشند، و کسانی که برای جلب محبتشان اقدام می شود، و برای (آزادی) بردگان، و (ادای دین) بدهکاران، و در راه (تقویت

آیین) خدا، و واماندگان در راه؛ این، یک فریضه (مهم) الهی است؛ و خداوند دانا و حکیم است! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: صدقات، تنها به تهیدستان و بینوایان و متصدیان [گردآوری و پخش] آن، و کسانی که دلشان به

دست آورده می شود، و در [راه آزادی] بردگان، و وامداران، و در راه خدا، و به در راه مانده، اختصاص دارد. [این] به

عنوان فریضه از جانب خداست، و خدا دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست

که صدقات (زکات اموال و جان ها، برای هشت مصرف است، یعنی) از آن فقرا و مساکین (فقیرتران) و متصدیان (جمع و

حفظ و پخش) آن و کسانی که باید دل هایشان را به دست آورد (مانند برخی از کفار یا مسلمان های ضعیف العقیده برای

جلب او به دین یا استمداد از او در جنگ) و در (جهت آزادی) بردگان و (ادای دین) بدهکاران و هزینه در راه خدا (هر کار

خیر عام المنفعه به ویژه جهاد) و واماندگان در راه است (راه هر هدف دینی و دنیوی لازم برای اسلام و مسلمین که راهیانش

نیاز به آن دارند). (این حکم) فریضه ای قطعی از جانب خداست، و خداوند دانا و با حکمت است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آنها کسانی هستند که پیامبر را آزار می دهند و می گویند: «او آدم خوش باوری

است!» بگو: «خوش باور بودن او به نفع شماست! (ولی بدانید) او به خدا ایمان دارد؛ و (تنها) مؤمنان را تصدیق می کند؛ و

رحمت است برای کسانی از شما که ایمان آورده اند!» و آنها که رسول خدا را آزار می دهند، عذاب دردناکی دارند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و از ایشان کسانی هستند که پیامبر را آزار می دهند و می گویند: «او

زودباور است.» بگو: «گوش خوبی برای شماست، به خدا ایمان دارد و [سخن] مؤمنان را باور می کند، و برای کسانی از شما

که ایمان آورده اند رحمتی است.» و کسانی که پیامبر خدا را آزار می رسانند، عذابی پر درد [در پیش] خواهند داشت.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنان کسانی هستند که پیامبر را آزار می دهند و می گویند: او

(سراپا) گوش است (حرف هر کس را می پذیرد)! بگو: او گوش خوبی برای شماست، خدا را (در همه گفتارش) تصدیق می

کند و به مؤمنان اعتماد می ورزد و برای کسانی از شما که ایمان آورده اند رحمت است و کسانی که فرستاده خدا را آزار می

دهند برای آنها عذابی دردناک خواهد بود

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ (٦٢) ترجمه: (١)

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ (٦٣) ترجمه: (٢)

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَخْرِتُوا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مِمَّا تَحْذَرُونَ (٦٤) ترجمه: (٣)

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ (٦٥) ترجمه: (٤)

لَا تَعْتَدُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعُفُ عَن طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ (٦٦) ترجمه: (٥)

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّن بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٦٧) ترجمه: (٦)

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَّ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ (٦٨) ترجمه: (٧)

ص: ١٩٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها برای شما به خدا سوگند یاد می کنند، تا شما را راضی سازند؛ در حالی که شایسته تر این است که خدا و رسولش را راضی کنند، اگر ایمان دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای [اغفال] شما به خدا سوگند یاد می کنند تا شما را خشنود گردانند، در صورتی که اگر مؤمن باشند [بدانند] سزاوارتر است که خدا و فرستاده او را خشنود سازند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای شما (درباره خلافاکاری های خود) به خدا سوگند می خورند تا شما را راضی کنند و حال آنکه سزاوارتر آن بود که خدا و رسولش را راضی نمایند اگر مؤمن بودند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی دانند هر کس با خدا و رسولش دشمنی کند، برای او آتش دوزخ است؛ جاودانه در آن می ماند؟! این، همان رسوایی بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانسته اند که هر کس با خدا و پیامبر او درافتد برای او آتش جهنم است که در آن جاودانه خواهد بود، این همان رسوایی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندانسته اند که هر کس با خدا و فرستاده اش مخالفت و دشمنی کند حقا برای او آتش جهنم است که جاودانه در آن خواهد بود؟ این است همان خواری بزرگ

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: منافقان از آن بیم دارند که سوره ای بر ضد آنان نازل گردد، و به آنها از اسرار درون قلبشان خبر دهد. بگو: «استهزا کنید! خداوند، آنچه را از آن بیم دارید، آشکار می سازد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: منافقان بیم دارند از اینکه [مبادا] سوره ای در باره آنان نازل شود که ایشان را از آنچه در دلهایشان هست خبر دهد. بگو: «ریشخند کنید، بی تردید خدا آنچه را که [از آن] می ترسید برملا خواهد کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: منافقان (به عنوان استهزاء) اظهار ترس می کنند از اینکه سوره ای درباره آنان نازل گردد که آنچه را در دل های آنهاست (از کفر و نیت براندازی نظام اسلامی) به آنان و به مردم خبر دهد. بگو: (با این رفتارشان اسلام را) مسخره

کنید، بی تردید خداوند آنچه را از آن می ترسید آشکار خواهد کرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: «اگر از آنها بپرسی: «چرا این اعمال خلاف را انجام دادید؟!»، می گویند: «ما بازی و شوخی می کردیم!» بگو: «آیا خدا و آیات او و پیامبرش را مسخره می کردید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: «اگر از ایشان بپرسی، مسلماً خواهند گفت: «ما فقط شوخی و بازی می کردیم.» بگو: «آیا خدا و آیات او و پیامبرش را ریشخند می کردید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: «اگر از آنان بپرسی (که چرا علیه اسلام گفتار و کردار داشتید) خواهند گفت که ما فقط شوخی و بازی می کردیم. بگو: آیا خدا و آیات و فرستاده اش را مسخره می کردید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بگو: عذر خواهی نکنید (که بیهوده است؛ چرا که) شما پس از ایمان آوردن، کافر شدید! اگر گروهی از شما را (بخاطر توبه) مورد عفو قرار دهیم، گروه دیگری را عذاب خواهیم کرد؛ زیرا مجرم بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: عذر نیاورید، شما بعد از ایمانتان کافر شده اید. اگر از گروهی از شما درگذریم، گروهی [دیگر] را عذاب خواهیم کرد، چرا که آنان تبهکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دیگر عذر نیاورید، حقا که پس از ایمانتان کافر شدید (پس از ایمان ظاهری، کفرتان روشن شد)! اگر از گروهی از شما (به خاطر توبه شان) درگذریم گروهی دیگر را عذاب می کنیم، زیرا آنان گنهکار بوده اند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مردان منافق و زنان منافق، همه از یک گروهند! آنها امر به منکر، و نهی از معروف می کنند؛ و دستهایشان را (از انفاق و بخشش) می بندند؛ خدا را فراموش کردند، و خدا (نیز) آنها را فراموش کرد (، و رحمتش را از آنها قطع نمود)؛ به یقین، منافقان همان فاسقانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مردان و زنان دو چهره، [همانند] یکدیگرند. به کار ناپسند و امی دارند و از کار پسندیده باز می دارند، و دستهای خود را [از انفاق] فرو می بندند. خدا را فراموش کردند، پس [خدا هم] فراموششان کرد. در حقیقت، این منافقانند که فاسقند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مردان و زنان منافق برخی از برخی دیگرند (با هم پیوند اعتقادی و عملی دارند) به کار ناپسند فرمان می دهند و از کار پسندیده باز می دارند و دستان خود را (از انفاق در راه حق) می بندند خدا را فراموش کردند خدا هم آنها را فراموش نمود (پس از اتمام حجت به حال خودشان وا گذاشت) مسلماً منافقان همان نافرمانانند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند به مردان و زنان منافق و کفار، وعده آتش دوزخ داده؛ جاودانه در آن خواهند ماند -همان برای آنها کافی است!- و خدا آنها را از رحمت خود دور ساخته؛ و عذاب همیشگی برای آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا به مردان و زنان دو چهره و کافران، آتش جهنم را وعده داده است. در آن جاودانه اند. آن [آتش] برای ایشان کافی است، و خدا لعنتشان کرده و برای آنان عذابی پایدار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند مردان و زنان منافق و کافران را آتش دوزخ وعده داده که در آن جاویدان بمانند، همان برای آنها کافی است و خدا لعنتشان کرده، و برای آنها عذابی همیشگی است

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ حَطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٦٩) ترجمه: (١)

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٧٠) ترجمه: (٢)

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٧١) ترجمه: (٣)

وَعِدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٧٢) ترجمه: (٤)

ص: ١٩٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (شما منافقان)، همانند کسانی هستید که قبل از شما بودند (و راه نفاق پیمودند؛ بلکه) آنها از شما نیرومندتر، و اموال و فرزندانشان بیشتر بود! آنها از بهره خود (از مواهب الهی در راه گناه و هوس) استفاده کردند؛ شما نیز از بهره خود، (در این راه) استفاده کردید، همان گونه که آنها استفاده کردند؛ شما (در کفر و نفاق و استهزای مؤمنان) فرو رفتید، همان گونه که آنها فرو رفتند؛ (ولی سرانجام) اعمالشان در دنیا و آخرت نابود شد؛ و آنها همان زیانکارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [حال شما منافقان] چون کسانی است که پیش از شما بودند: آنان از شما نیرومندتر و دارای اموال و فرزندان بیشتر بودند. پس، از نصیب خویش [در دنیا] برخوردار شدند، و شما [هم] از نصیب خود برخوردار شدید؛ همان گونه که آنان که پیش از شما بودند از نصیب خویش برخوردار شدند، و شما [در باطل] فرو رفتید؛ همان گونه که آنان فرو رفتند. آنان اعمالشان در دنیا و آخرت به هدر رفت و آنان همان زیانکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (شما کافران و منافقان) همانند کسانی هستید که پیش از شما بودند و قدرت آنها بیش از شما و اموال و اولاد آنها فزونتر از شما بود، پس، از نصیب (دنیای) خود بهره مند شدند، شما نیز از نصیبتان بهره مند شدید همان گونه که آنها که پیش از شما بودند از نصیبشان بهره مند شدند و (در گناه و شهوات) فرو رفتید چنان که آنان فرو رفتند آنها عمل ها (ی خیر) شان در دنیا و آخرت باطل و تباه شد (در دنیا خوش نامی، دعای مسلمین و توفیقات غیبی و در آخرت پاداش های نیکو را نیافتند) و آنها همان زیانکارانند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا خبر کسانی که پیش از آنها بودند، به آنان نرسیده است؟! «قوم نوح» و «عاد» و «ثمود» و «قوم ابراهیم» و «اصحاب مدین» [= قوم شعیب] و «شهرهای زیر و رو شده» [= قوم لوط]؛ پیامبرانشان دلایل روشن برای آنان آوردند، (ولی نپذیرفتند؛) خداوند به آنها ستم نکرد، اما خودشان بر خویشان ستم می کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا گزارش [حال] کسانی که پیش از آنان بودند: قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و اصحاب مدین و شهرهای زیر و رو شده، به ایشان نرسیده است؟ پیامبرانشان دلایل آشکار برایشان آوردند، خدا بر آن نبود که به آنان ستم کند ولی آنان بر خود ستم روا می داشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا خبر کسانی که پیش

از آنها بودند به آنها نرسیده است؟! (خبر) قوم نوح (که غرق شدند) و عاد (قوم هود که با وزش باد هلاک شدند) و ثمود (قوم صالح که با صیحه آسمانی مردند) و قوم ابراهیم (که با پشه و عذاب دیگر نابود گشتند) و اصحاب مدین (قوم شعیب که با ابر آتشبار هلاک شدند) و آن شهرهای وارونه شده (سه شهر قوم لوط) که رسولانشان دلایل روشنی بر آنها آوردند پس خداوند بر آن نبود که به آنها ستم کند و لکن آنها بودند که به خودشان ستم می کردند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مردان و زنان باایمان، ولی (و یار و یاور) یکدیگرند؛ امر به معروف، و نهی از منکر می کنند؛ نماز را برپا می دارند؛ و زکات را می پردازند؛ و خدا و رسولش را اطاعت می کنند؛ بزودی خدا آنان را مورد رحمت خویش قرار می دهد؛ خداوند توانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مردان و زنان با ایمان، دوستان یکدیگرند، که به کارهای پسندیده وا می دارند، و از کارهای ناپسند باز می دارند، و نماز را برپا می کنند و زکات می دهند، و از خدا و پیامبرش فرمان می برند. آنانند که خدا به زودی مشمول رحمتشان قرار خواهد داد، که خدا توانا و حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردان و زنان باایمان دوست و یاور و سرپرست یکدیگرند، به هر کار نیک (از نظر عقل و شرع) فرمان می دهند و از هر کار زشت (از دیدگاه عقل و شرع) باز می دارند و نماز را برپا می کنند و زکات می دهند و از خدا و فرستاده او فرمان می برند آنهاوند که خداوند به زودی مورد رحمتشان قرار می دهد، که همانا خداوند غالب مقتدر و با حکمت (در مرحله تکوین و تشریح و جزا) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند به مردان و زنان باایمان، باغهایی از بهشت وعده داده که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ جاودانه در آن خواهند ماند؛ و مسکن های پاکیزه ای در بهشتهای جاودان (نصیب آنها ساخته)؛ و (خشنودی و) رضای خدا، (از همه اینها) برتر است؛ و پیروزی بزرگ، همین است! _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند به مردان و زنان با ایمان باغهایی وعده داده است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است. در آن جاودانه خواهند بود. و [نیز] سراهایی پاکیزه در بهشتهای جاودان [به آنان وعده داده است] و خشنودی خدا بزرگتر است. این است همان کامیابی بزرگ. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند به مردان و زنان باایمان بهشت هایی را وعده داده که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها روان است که جاودانه در آن باشند، و نیز مسکن های پاکیزه ای را در بهشت های ابدی و خشنودی از جانب خداوند (از همه نعمت ها) بزرگتر است آن است کامیابی بزرگ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٧٣) ترجمه: (١)

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مِآ قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعِيدَ إِسْلَامِهِمْ وَهَتُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (٧٤) ترجمه: (٢)

وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ لِنِئْنِ آتَانَا مِنْ فَضْلِهِ لَنُضِدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ (٧٥) ترجمه: (٣)

فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ (٧٦) ترجمه: (٤)

فَأَعْتَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (٧٧) ترجمه: (٥)

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (٧٨) ترجمه: (٦)

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٩) ترجمه: (٧)

ص: ۱۹۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای پیامبر! با کافران و منافقان جهاد کن، و بر آنها سخت بگیر! جایگاهشان جهنم است؛ و چه بد سرنوشتی دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای پیامبر، با کافران و منافقان جهاد کن و بر آنان سخت بگیر، و جایگاهشان دوزخ است، و چه بد سرانجامی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای پیامبر، با کافران (به نبرد) و با منافقان (به اتمام حجت و دوری از معاشرت) جهاد کن و بر آنها سخت گیر و جایگاه آنان دوزخ است و آن بد جای بازگشتی است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به خدا سوگند می خورند که (در غیاب پیامبر، سخنان نادرست) نگفته اند؛ در حالی که قطعاً سخنان کفرآمیز گفته اند؛ و پس از اسلام آوردنشان، کافر شده اند؛ و تصمیم (به کار خطرناکی) گرفتند، که به آن نرسیدند. آنها فقط از این انتقام می گیرند که خداوند و رسولش، آنان را به فضل (و کرم) خود، بی نیاز ساختند! (با این حال)، اگر توبه کنند، برای آنها بهتر است؛ و اگر روی گردانند، خداوند آنها را در دنیا و آخرت، به مجازات دردناکی کیفر خواهد داد؛ و در سراسر زمین، نه ولی و حامی دارند، و نه یآوری! _____ ترجمه استاد فولادوند : به خدا سوگند می خورند که [سخن ناروا] نگفته اند، در حالی که قطعاً سخن کفر گفته و پس از اسلام آوردنشان کفر ورزیده اند، و بر آنچه موفق به انجام آن نشدند همت گماشتند، و به عیبجویی برخاستند مگر [بعد از] آنکه خدا و پیامبرش از فضل خود آنان را بی نیاز گردانیدند. پس اگر توبه کنند برای آنان بهتر است، و اگر روی برتابند، خدا آنان را در دنیا و آخرت عذابی دردناک می کند، و در روی زمین یار و یآوری نخواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : منافقان به خدا سوگند می خورند که (سخن ناروا در غیاب پیامبر) نگفته اند و حال آنکه مسلماً سخن کفر گفتند و پس از اسلام

آوردنشان کفر ورزیدند (پس از اظهار اسلام اظهار کفر کردند) و تصمیم خطرناکی گرفتند (ترور پیامبر یا بیرون کردن او از مدینه) که بدان نرسیدند، و آنها (بر خدا و پیامبر) خشم و خرده ای نگرفتند جز این را که خدا و رسولش با فضل و بخشش خویش آنها را بی نیاز کردند (پس به جای شکر نعمت خواستند انتقام بگیرند) پس اگر توبه کنند برای آنها بهتر است، و اگر روی برتابند خدا آنها را به عذابی دردناک در دنیا و آخرت عذاب خواهد نمود و آنها را در روی زمین هیچ سرپرست و یآوری نخواهد بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعضی از آنها با خدا پیمان بسته بودند که: «اگر خداوند ما را از فضل خود روزی دهد، قطعاً صدقه خواهیم داد؛ و از صالحان (و شاکران) خواهیم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنان کسانی اند که با خدا عهد کرده اند که اگر از کرم خویش به ما عطا کند، قطعاً صدقه خواهیم داد و از شایستگان خواهیم شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنان کسانی هستند که با خداوند معاهده کردند که اگر از فضل

خویش بر ما عطا کند حتماً تصدق می دهیم (حق هر صاحب حقی را می پردازیم) و مسلماً از صالحان خواهیم بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما هنگامی که خدا از فضل خود به آنها بخشید، بخل ورزیدند و سرپیچی کردند و روی برتافتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون از فضل خویش به آنان بخشید، بدان بخل ورزیدند، و به حال اعراض روی برتافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون از فضل خویش بدانها عطا نمود به آن بخل ورزیدند و در حال اعراض (قلبی) روی برتافتند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این عمل، (روح) نفاق را، تا روزی که خدا را ملاقات کنند، در دلهایشان برقرار ساخت. این بخاطر آن است که از پیمان الهی تخلف جستند؛ و بخاطر آن است که دروغ می گفتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در نتیجه، به سزای آنکه با خدا خلف وعده کردند و از آن روی که دروغ می گفتند، در دلهایشان -تا روزی که او را دیدار می کنند- پیامدهای نفاق را باقی گذارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خداوند به سبب خلف وعده ای که با خدا کردند و به خاطر آنکه همواره دروغ می گفتند نفاقی را در دل های آنان تا روزی که او را ملاقات کنند (روز قیامت) در پی آورد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی دانستند که خداوند، اسرار و سخنان درگوشی آنها را می داند؛ و خداوند دانای همه غیبها (و امور پنهانی) است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانسته اند که خدا راز آنان و نجوای ایشان را می داند و خدا دانای رازهای پنهانی است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندانستند که خداوند اسرار آنها و سخنان درگوشی آنها را می داند و خداوند به همه غیب ها و نهان ها کاملاً داناست؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنهایی که از مؤمنان اطاعت کار، در صدقاتشان عیبجویی می کنند، و کسانی را که (برای انفاق در راه خدا) جز به مقدار (ناچیز) توانائی خود دسترسی ندارند، مسخره می نمایند، خدا آنها را مسخره می کند؛ (و کیفر استهزاکنندگان را به آنها می دهد) و برای آنها عذاب دردناکی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که بر مؤمنانی که [افزون بر صدقه واجب]، از روی میل، صدقات [مستحب نیز] می دهند، عیب می گیرند، و [همچنین] از کسانی که [در انفاق] جز به اندازه توانشان نمی یابند، [عیبجویی می کنند] و آنان را به ریشخند می گیرند، [بدانند که] خدا آنان را به ریشخند می گیرد و برای ایشان عذابی پر درد خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که بر مؤمنانی که به رغبت صدقه می دهند و صدقه مستحبی می پردازند و بر کسانی که (در انفاق) جز به مقدار توان پیدا نمی کنند، درباره صدقاتشان خرده می گیرند (به تصدق اغنیاء مؤمنین و فقرائشان طعن می زنند) و آنها را مسخره می

کنند خداوند آنها را مسخره می کند، و برای آنها عذابی دردناک خواهد بود

اسِي تَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَمَّا تَسِي تَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسِي تَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (٨٠) ترجمه: (١)

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعِدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ (٨١) ترجمه: (٢)

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٨٢) ترجمه: (٣)

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسِي تَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ (٨٣) ترجمه: (٤)

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ (٨٤) ترجمه: (٥)

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ (٨٥) ترجمه: (٦)

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطُّولِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ (٨٦) ترجمه: (٧)

ص: ٢٠٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه برای آنها استغفار کنی، و چه نکنی، (حتی) اگر هفتاد بار برای آنها استغفار کنی، هرگز خدا آنها را نمی آمرزد! چرا که خدا و پیامبرش را انکار کردند؛ و خداوند جمعیت فاسقان را هدایت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: چه برای آنان آمرزش بخواهی یا برایشان آمرزش نخواهی [یکسان است، حتی] اگر هفتاد بار برایشان آمرزش طلب کنی هرگز خدا آنان را نخواهد آمرزید، چرا که آنان به خدا و فرستاده اش کفر ورزیدند، و خدا گروه فاسقان را هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای آنها آمرزش بطلب یا آمرزش مطلب (یکسان است) اگر برای آنها هفتاد بار هم آمرزش طلبی هرگز خداوند آنها را نخواهد آمرزید، زیرا که آنها به خدا و رسول او کفر ورزیدند، و خداوند گروهی را که فاسقند هدایت نمی کند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تخلف جویان (از جنگ تبوک)، از مخالفت با رسول خدا خوشحال شدند؛ و کراهت داشتند که با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد کنند؛ و (به یکدیگر و به مؤمنان) گفتند: «در این گرما، (بسوی میدان) حرکت نکنید!» (به آنان) بگو: «آتش دوزخ از این هم گرمتر است!» اگر می دانستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر جای ماندگان، به [خانه] نشستن خود، پس از رسول خدا، شادمان شدند، و از اینکه با مال و جان خود در راه خدا جهاد کنند، کراهت داشتند، و گفتند: «در این گرما بیرون نروید.» بگو: «اگر دریابند- آتش جهنم سوزان تر است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به جای گذاشته شدگان (در جنگ تبوک) از خانه نشینی خود بر خلاف (حرکت) رسول خدا خوشحال شدند و خوش نداشتند که در راه خدا با اموال و جان هایشان جهاد کنند و (به مردم) گفتند: در گرما (به سوی جنگ) کوچ نکنید! بگو: آتش جهنم گرم تر است، اگر فهم عمیق دارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از این رو آنها باید کمتر بخندند و بسیار بگریند! (چرا که آتش جهنم در انتظارشان است) این، جزای کارهایی است که انجام می دادند! _____ ترجمه استاد فولادوند: از این پس کم بخندند، و به جزای آنچه به دست می آوردند، بسیار بگریند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس باید (در ایام زندگی خود) کمتر بخندند و بسیار بگریند، و یا در دنیا اندکی بخندند و در آخرت بسیار بگریند، به سزای آنچه (از کفر و فسق) به دست می آوردند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه خداوند تو را بسوی گروهی از آنان بازگرداند، و از تو اجازه خروج (بسوی میدان جهاد) بخواهند، بگو: «هیچ گاه با من خارج نخواهید شد! و هرگز همراه من، با دشمنی نخواهید جنگید! شما نخستین بار به کناره گیری راضی شدید، اکنون نیز با متخلفان بمانید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خدا تو را به سوی طایفه ای از آنان بازگردانید، و آنان برای بیرون آمدن [به جنگ دیگری] از تو اجازه خواستند، بگو: «شما هرگز با من خارج نخواهید شد، و هرگز همراه من با هیچ دشمنی نبرد نخواهید کرد، زیرا شما نخستین بار به نشستن تن دردادید. پس [اکنون هم] با خانه نشینان بنشینید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر خداوند تو را (از سفر این جنگ تبوک) به سوی گروهی از آنان (که از جنگ بازنشستند، در مدینه) بازگردانید و از تو برای بیرون شدن (به جنگ دیگری) رخصت طلبیدند بگو: هرگز با من بیرون نخواهید شد و هرگز همراه من با دشمن نخواهید جنگید، زیرا شما نخستین بار به نشستن از جنگ خشود شدید، اکنون نیز با بازنشستگان (از زنان و بچه ها و بیماران) بنشینید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز بر مرده هیچ یک از آنان، نماز نخوان! و بر کنار قبرش، (برای دعا و طلب آمرزش)، نیست! چرا که آنها به خدا و رسولش کافر شدند؛ و در حالی که فاسق بودند از دنیا رفتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هرگز بر هیچ مرده ای از آنان نماز مگزار و بر سر قبرش نیست، چرا که آنان به خدا و پیامبر او کافر شدند و در حال فسق مردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز برای احدی از آنها که بمیرد نماز مخوان و بر سر قبرش (به دعا و آمرزش خواهی) نیست زیرا آنها به خدا و فرستاده او کفر ورزیدند و در حالی مردند که نافرمان بودند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مبدا اموال و فرزندان، مایه شگفتی تو گردد! (این برای آنها نعمت نیست؛ بلکه) خدا می خواهد آنها را به این وسیله در دنیا عذاب کند، و جانشان برآید در حالی که کافرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اموال و فرزندان آنان تو را به شگفت نیندازد. جز این نیست که خدا می خواهد ایشان را در دنیا به وسیله آن عذاب کند و جانشان در حال کفر بیرون رود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (فرونی) مال ها و فرزندان ایشان تو را به شگفت نیاورد! (زیرا به عنوان احسان یا پاداش کار نیک آنها نیست)، جز این نیست که خدا می خواهد آنان را به وسیله (تحصیل و حفظ) آنها در دنیا عذاب کند و جانشان درآید در حالی که کافرند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که سوره ای نازل شود (و به آنان دستور دهد) که: «به خدا ایمان بیاورید! و همراه پیامبرش جهاد کنید!»، افرادی از آنها [= گروه منافقان] که توانایی دارند، از تو اجازه می خواهند و می گویند: «بگذار ما با قاعدین [= آنها که از جهاد معافند] باشیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون سوره ای نازل شود که به خدا ایمان آورید و همراه پیامبرش جهاد کنید، ثروتمندان از تو عذر و اجازه خواهند و گویند: «بگذار که ما با خانه نشینان باشیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون سوره ای فرو فرستاده شود که به خدا ایمان آورید و همراه فرستاده اش جهاد کنید، صاحبان قدرت و ثروت آنها (منافقان) از تو اذن می خواهند و می گویند: بگذار ما با خانه

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ (۸۷) ترجمه: (۱)

لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَوْلِيكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأَوْلِيكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۸۸) ترجمه: (۲)

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۸۹) ترجمه: (۳)

وَجَاءَ الْمُعَذَّبُونَ مِنَ الْأَغْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۹۰) ترجمه: (۴)

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۹۱) ترجمه: (۵)

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ (۹۲) ترجمه: (۶)

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْتِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۹۳) ترجمه: (۷)

ص: ۲۰۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، آنها راضی شدند که با متخلفان باشند؛ و بر دل‌هایشان مهر نهاده شده؛ از این رو (چیزی) نمی فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: راضی شدند که با خانه نشینان باشند، و بر دل‌هایشان مهر زده شده است، در نتیجه قدرت درک ندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها راضی شده اند که همراه به جای ماندگان (زنان و کودکان و بیماران) باشند، و بر دل‌هایشان مهر (شقوت) زده شده، پس دیگر (راه سعادت را) در نمی یابند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی پیامبر و کسانی که با او ایمان آوردند، با اموال و جانهایشان جهاد کردند؛ و همه نیکیها برای آنهاست؛ و آنها همان رستگارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ولی پیامبر و کسانی که با او ایمان آورده اند با مال و جانشان به جهاد برخاسته اند. و اینانند که همه خوبیها برای آنان است، اینان همان رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: لکن فرستاده خدا و کسانی که با او ایمان آورده اند با اموال و جان‌هایشان جهاد کردند، و آنهاست که خوبی‌ها (ی دو جهان) از آن آنهاست و آنهاست که رستگارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند برای آنها باغهایی از بهشت فراهم ساخته که نه‌ها از زیر درختانش جاری است؛ جاودانه در آن خواهند بود؛ و این است رستگاری (و پیروزی) بزرگ! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا برای آنان باغهایی آماده کرده است که از زیر [درختان] آن نه‌ها روان است، و در آن جاودانه اند. این همان رستگاری بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند برای آنها بهشت‌هایی آماده ساخته که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نه‌ها جاری است در آنجا جاودانه اند این است کامیابی بزرگ

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و عذرآوردندگان از اعراب، (نزد تو) آمدند که به آنها اجازه (عدم شرکت در جهاد) داده شود؛ و آنها که به خدا و پیامبرش دروغ گفتند، (بدون هیچ عذری در خانه خود) نشستند؛ بزودی به کسانی از آنها که مخالفت کردند (و معذور نبودند)، عذاب دردناکی خواهد رسید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و عذرخواهان بادیه نشین [نزد تو] آمدند تا به آنان اجازه [ترک جهاد] داده شود. و کسانی که به خدا و فرستاده او دروغ گفتند نیز در خانه نشستند. به زودی کسانی از آنان را که کفر ورزیدند عذابی دردناک خواهد رسید. _____

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر ضعیفان و بیماران و آنها که وسیله ای برای انفاق (در راه جهاد) ندارند، ایرادی نیست (که در میدان جنگ شرکت نجویند)، هرگاه برای خدا و رسولش خیرخواهی کنند (؛ و از آنچه در توان دارند، مضایقه نمایند). بر نیکوکاران راه مؤاخذه نیست؛ و خداوند آمرزنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر ناتوانان و بر بیماران و بر کسانی که چیزی نمی یابند [تا در راه جهاد] خرج کنند - در صورتی که برای خدا و پیامبرش خیرخواهی نمایند - هیچ گناهی نیست، [و نیز] بر نیکوکاران ایرادی نیست، و خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر ناتوان ها (مانند زنان و کودکان) و بیماران و کسانی که چیزی پیدا نمی کنند که هزینه (راه) کنند حرجی (تنگی و فشاری در ترک جهاد) نیست اگر برای خدا و رسولش (در گفتار و کردار) خیرخواهی کنند بر نیکوکاران هیچ راهی (برای مؤاخذه و عقاب) نیست و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) ایرادی نیست بر آنها که وقتی نزد تو آمدند که آنان را بر مرکبی (برای جهاد) سوار کنی، گفتی: «مرکبی که شما را بر آن سوار کنم، ندارم!» (از نزد تو) بازگشتند در حالی که چشمانشان از اندوه اشکبار بود؛ زیرا چیزی نداشتند که در راه خدا انفاق کنند (و با آن به میدان بروند) _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] گناهی نیست بر کسانی که چون پیش تو آمدند تا سوارشان کنی [و] گفتی: «چیزی پیدا نمی کنم تا بر آن سوارتان کنم»، برگشتند، و در اثر اندوه، از چشمانشان اشک فرو می ریخت که [چرا] چیزی نمی یابند تا [در راه جهاد] خرج کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نه (گناهی است) بر کسانی که چون به نزد تو آمدند که آنها را سوار (مرکبی) کنی و تو گفتی: مرکبی ندارم که شما را بر آن بنشانم، برگشتند در حالی که چشمانشان از اندوه، اشک فرو می بارید که چرا چیزی نمی یابند که (در راه جهاد) انفاق کنند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: راه مؤاخذه تنها به روی کسانی باز است که از تو اجازه می خواهند در حالی که توانگرند؛ (و امکانات کافی برای جهاد دارند؛) آنها راضی شدند که با متخلفان [= زنان و کودکان و بیماران] بمانند؛ و خداوند بر دلهایشان مهر نهاده؛ به همین جهت چیزی نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ایراد فقط بر کسانی است که با اینکه توانگرند از تو اجازه [ترک جهاد] می خواهند. [و به این] راضی شده اند که با خانه نشینان باشند، و خدا بر دلهایشان مهر نهاد، در نتیجه آنان نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: راه (مؤاخذه) تنها بر کسانی (باز) است که با آنکه بی نیازند باز هم (برای ترک جهاد) از تو اذن می طلبند آنها راضی شده اند که با به جای ماندگان (از زنان و کودکان و معلولان) باشند، و خداوند بر دل های آنها مهر (شقاوت) نهاده، از این رو هیچ نمی دانند

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَّا تَعْتَذِرُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ بَيَّنَّا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٩٤) ترجمه: (١)

سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَا يُوَأْهُمُ جَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٩٥) ترجمه: (٢)

يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِن تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٩٦) ترجمه: (٣)

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٩٧) ترجمه: (٤)

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ الدَّوَاتِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٩٨) ترجمه: (٥)

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَّا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٩٩) ترجمه: (٦)

ص: ٢٠٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که بسوی آنها (که از جهاد تخلف کردند) باز گردید، از شما عذرخواهی می کنند؛ بگو: «عذرخواهی نکنید، ما هرگز به شما ایمان نخواهیم آورد! چرا که خدا ما را از اخبارتان آگاه ساخته؛ و خدا و رسولش، اعمال شما را می بینند؛ سپس به سوی کسی که دانای پنهان و آشکار است بازگشت داده می شوید؛ و او شما را به آنچه انجام می دادید، آگاه می کند (و جزا می دهد!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: هنگامی که به سوی آنان بازگردید برای شما عذر می آورند. بگو: «عذر نیاورید، هرگز شما را باور نخواهیم داشت؛ خدا ما را از خبرهای شما آگاه گردانیده، و به زودی خدا و رسولش عمل شما را خواهند دید. آنگاه به سوی دانای پنهان و آشکار، بازگردانیده می شوید، و از آنچه انجام می دادید به شما خبر می دهد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هنگامی که شما (از جنگ تبوک) به سوی آنها بازگردید (از تخلف خود) برای شما عذر می آورند، بگو: هیچ عذری نیاورید که هرگز شما را باور نخواهیم کرد، همانا خداوند ما را از خبرهای شما آگاه ساخته است و به زودی کردارتان را خدا و رسول او می بینند (که آیا در آینده توبه می کنید یا بر کفر خود اصرار می ورزید) سپس به سوی دانای پنهان و آشکار بازگردانده می شوید، پس شما را از آنچه انجام می داده اید آگاه خواهد ساخت

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که بسوی آنان بازگردید، برای شما به خدا سوگند یاد می کنند، تا از آنها اعراض (و صرف نظر) کنید؛ از آنها اعراض کنید (و روی بگردانید)؛ چرا که پلیدند! و جایگاهشان دوزخ است، بکفر اعمالی که انجام می دادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: وقتی به سوی آنان بازگشتید، برای شما به خدا سوگند می خورند تا از ایشان صرف نظر کنید. پس، از آنان روی برتائید، چرا که آنان پلیدند، و به [سزای] آنچه به دست آورده اند جایگاهشان دوزخ خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی آن گاه که به سوی آنها بازگردید برای شما به خدا سوگند خواهند خورد تا از (عتاب و سرزنش) آنها صرف نظر کنید، پس از آنها روی برتائید، زیرا

آنها پلیدند و ناپاک (توبیخ و سرزنش در آنها اثر ندارد) و جایگاه آنها به کیفر آنچه کسب می کردند دوزخ است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای شما قسم یاد می کنند تا از آنها راضی شوید؛ اگر شما از آنها راضی شوید، خداوند (هرگز) از جمعیت فاسقان راضی نخواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای شما سوگند یاد می کنند تا از آنان خشنود گردید. پس اگر شما هم از ایشان خشنود شوید قطعاً خدا از گروه فاسقان خشنود نخواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای شما سوگند می خورند تا از آنها راضی شوید، پس اگر شما هم از

آنها راضی شوید همانا خداوند از مردمان نافرمان راضی نخواهد شد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بادیه نشینان عرب، کفر و نفاقشان شدیدتر است؛ و به ناآگاهی از حدود و احکامی که خدا بر پیامبرش نازل کرده، سزاوارترند؛ و خداوند دانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بادیه نشینان عرب، در کفر و نفاق [از دیگران] سخت تر، و به اینکه حدود آنچه را که خدا بر فرستاده اش نازل کرده، ندانند، سزاوارترند. و خدا دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بادیه نشینان عرب (به سبب دوری از اجتماع و تمدن) کفر و نفاقشان سخت تر، و به اینکه حدود و مرزهای آنچه را که خدا بر رسولش نازل کرده ندانند سزاوارترند و خداوند دانا و با حکمت است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروهی از (این) اعراب بادیه نشین، چیزی را که (در راه خدا) انفاق می کنند، غرامت محسوب می دارند؛ و انتظار حوادث دردناکی برای شما می کشند؛ حوادث دردناک برای خود آنهاست؛ و خداوند شنوا و دانا است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی از آن بادیه نشینان کسانی هستند که آنچه را [در راه خدا] هزینه می کنند، خسارتی [برای خود] می دانند، و برای شما پیشامدهای بد انتظار می برند. پیشامد بد برای آنان خواهد بود، و خدا شنوای دانا است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از بادیه نشینان عرب برخی هستند که آنچه را (در راه خیر) انفاق می کنند غرامت و زیان می پندارند و درباره شما حوادث بدی را انتظار می برند (مانند سقوط دولت اسلامی) حادثه های بد بر خود آنها باد! و خداوند شنوا و دانا است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروهی (دیگر) از عربهای بادیه نشین، به خدا و روز رستاخیز ایمان دارند؛ و آنچه را انفاق می کنند، مایه تقرب به خدا، و دعای پیامبر می دانند؛ آگاه باشید اینها مایه تقرب آنهاست! خداوند بزودی آنان را در رحمت خود وارد خواهد ساخت؛ به یقین، خداوند آمرزنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی [دیگر] از بادیه نشینان کسانی اند که به خدا و روز بازپسین ایمان دارند و آنچه را انفاق می کنند مایه تقرب نزد خدا و دعاهای پیامبر می دانند. بدانید که این [انفاق] مایه تقرب آنان است. به زودی خدا ایشان را در جوار رحمت خویش درآورد، که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از بادیه نشینان عرب برخی دیگر به خدا و روز واپسین ایمان دارند و آنچه را انفاق می کنند مایه تقرب به خدا و (جلب) دعاهای رسول او می شمارند، یا آنچه را انفاق می کنند و دعاهای پیامبر را (که در حق آنان می کنند) مایه تقرب به خدا می شمارند. آگاه باشید که آن (انفاقات و دعاهای رسول) سبب تقرب آنهاست، به زودی خداوند آنها را در (جوار) رحمت خود داخل خواهد نمود، که همانا خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۱۰۰) ترجمه: (۱)

وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النَّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَيُعَذِّبُهُم مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ (۱۰۱) ترجمه: (۲)

وَآخِرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۰۲) ترجمه: (۳)

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (۱۰۳) ترجمه: (۴)

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (۱۰۴) ترجمه: (۵)

وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالَمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۶)

وَآخِرُونَ مُرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۰۶) ترجمه: (۷)

ص: ۲۰۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیشگامان نخستین از مهاجرین و انصار، و کسانی که به نیکی از آنها پیروی کردند، خداوند از آنها خشنود گشت، و آنها (نیز) از او خشنود شدند؛ و باغهایی از بهشت برای آنان فراهم ساخته، که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ جاودانه در آن خواهند ماند؛ و این است پیروزی بزرگ! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیشگامان نخستین از مهاجران و انصار، و کسانی که با نیکوکاری از آنان پیروی کردند، خدا از ایشان خشنود و آنان [نیز] از او خشنودند، و برای آنان باغهایی آماده کرده که از زیر [درختان] آن نهرها روان است. همیشه در آن جاودانه اند. این است همان کامیابی بزرگ. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پیشگامان نخستین از مهاجران و انصار (آنهايي که پیش از هجرت پیامبر صلی الله علیه و آله به مدینه ایمان آوردند) و کسانی که با نیکوکاری از آنها پیروی کردند، خدا از آنها خشنود است و آنها از خدا خشنودند، و برای آنها بهشت هایی آماده کرده که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها روان است و برای همیشه در آنجا جاودانه اند این است کامیابی بزرگ

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از (میان) اعراب بادیه نشین که اطراف شما هستند، جمعی منافقند؛ و از اهل مدینه (نیز)، گروهی سخت به نفاق پای بندند. تو آنها را نمی شناسی، ولی ما آنها را می شناسیم. بزودی آنها را دو بار مجازات می کنیم (: مجازاتی با رسوایی در دنیا، و مجازاتی به هنگام مرگ)؛ سپس بسوی مجازات بزرگی (در قیامت) فرستاده می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی از بادیه نشینانی که پیرامون شما هستند منافقند، و از ساکنان مدینه [نیز عده ای] بر نفاق خو گرفته اند. تو آنان را نمی شناسی، ما آنان را می شناسیم. به زودی آنان را دو بار عذاب می کنیم؛ سپس به عذابی بزرگ باز گردانیده می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از بادیه نشینان عرب که

در اطراف (شهر) شما هستند گروهی منافق اند، و از اهل مدینه نیز کسانی با نفاق خو گرفته اند تو آنها را نمی شناسی، ما آنها را می شناسیم، به زودی آنان را دو بار عذاب می کنیم (عذاب دنیا و عذاب مرگ و برزخ) سپس (در قیامت) به سوی عذابی بزرگ بازگردانده می شوند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گروهی دیگر، به گناهان خود اعتراف کردند؛ و کار خوب و بد را به هم آمیختند؛ امید می رود که خداوند توبه آنها را بپذیرد؛ به یقین، خداوند آمرزنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دیگرانی هستند که به گناهان خود اعتراف کرده و کار شایسته را با [کاری] دیگر که بد است در آمیخته اند. امید است خدا توبه آنان را بپذیرد، که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گروهی دیگر (از آنان) به گناهان خود اعتراف کرده، کاری نیک را با کار بد دیگری در آمیخته اند، امید است که خداوند بر آنها عطف توجه کند، که همانا خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از اموال آنها صدقه ای (بعنوان زکات) بگیر، تا بوسیله آن، آنها را پاک سازی و پرورش دهی! و (به هنگام گرفتن زکات)، به آنها دعا کن؛ که دعای تو، مایه آرامش آنهاست؛ و خداوند شنوا و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: از اموال آنان صدقه ای بگیر تا به وسیله آن پاک و پاکیزه شان سازی، و برایشان دعا کن، زیرا دعای تو برای آنان آرامشی است، و خدا شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای ولی امر امت) از اموال آنان زکاتی بگیر که بدین کار (جان و مال) آنها را پاکیزه می کنی و رشد می دهی، و بر آنها دعا کن و درود فرست که همانا دعا و درود تو مایه آرامشی برای آنهاست و خداوند شنوا و داناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی دانستند که فقط خداوند توبه را از بندگانش می پذیرد، و صدقات را می گیرد، و خداوند توبه پذیر و مهربان است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانسته اند که تنها خداست که از بندگانش توبه را می پذیرد و صدقات را می گیرد، و خداست که خود توبه پذیر مهربان است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندانسته اند که خداست که توبه را از بندگانش می پذیرد و صدقه ها را در واقع او خود می گیرد (هر چند در ظاهر پیامبر یا مستحق می گیرد) و خداست که عطف و بسیار توبه پذیر و مهربان است؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «عمل کنید! خداوند و فرستاده او و مؤمنان، اعمال شما را می بینند! و بزودی، بسوی دانای نهان و آشکار، بازگردانده می شوید؛ و شما را به آنچه عمل می کردید، خبر می دهد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و بگو: «[هر کاری می خواهید] بکنید، که به زودی خدا و پیامبر او و مؤمنان در کردار شما خواهند نگرست، و به زودی به سوی دانای نهان و آشکار بازگردانیده می شوید؛ پس ما را به آنچه انجام می دادید آگاه خواهد کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بگو: هر چه خواهید بکنید، که به زودی کردارتان را خدا و فرستاده او و مؤمنان (گواهان اعمالتان در دنیا) می بینند، و به زودی به سوی دانای نهان و آشکار بازگردانده می شوید، پس شما را از آنچه (در دنیا) انجام می دادید آگاه خواهد ساخت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گروهی دیگر، به فرمان خدا واگذار شده اند (و کارشان با خداست)؛ یا آنها را مجازات می کند، و یا توبه آنان را می پذیرد (، هر طور که شایسته باشند)؛ و خداوند دانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و عده ای دیگر [کارشان] موقوف به فرمان خداست: یا آنان را عذاب می کند و یا توبه آنها را می پذیرد، و خدا دانای سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جمعی دیگر (از مستضعفان اهل کفرند که) کارشان موقوف به فرمان خداست، یا آنها را عذاب می کند (اگر بر کفرشان اصرار ورزند) و یا بر آنها عطف

توجه می کند (اگر به ایمان گرایند) و خداوند دانا و با حکمت است

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِزْوَاجًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفْنَ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۱۰۷) ترجمه: (۱)

لَمَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدٍ أُسَسَ عَلَى التَّمْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ (۱۰۸) ترجمه: (۲)

أَفَمَنْ أُسَسَ بُنْيَانُهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أُسَسَ بُنْيَانُهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۱۰۹) ترجمه: (۳)

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۱۰) ترجمه: (۴)

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعِندًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِنِعْمَتِ اللَّهِ الَّتِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۱۱۱) ترجمه: (۵)

ص: ۲۰۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (گروهی دیگر از آنها) کسانی هستند که مسجدی ساختند برای زیان (به مسلمانان)، و (تقویت) کفر، و تفرقه افکنی میان مؤمنان، و کمینگاه برای کسی که از پیش با خدا و پیامبرش مبارزه کرده بود؛ آنها سوگند یاد می کنند که: «جز نیکی (و خدمت)، نظری نداشته ایم!» ای خداوند گواهی می دهد که آنها دروغگو هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنهایی که مسجدی اختیار کردند که مایه زیان و کفر و پراکندگی میان مؤمنان است، و [نیز] کمینگاهی است برای کسی که قبلاً با خدا و پیامبر او به جنگ برخاسته بود، و سخت سوگند یاد می کنند که جز نیکی قصدی نداشتیم. و [لی] خدا گواهی می دهد که آنان قطعاً دروغگو هستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نیز از منافقان) کسانی هستند که مسجدی اتخاذ کردند برای زیان (مسلمانان) و (تقویت) کفر و تفرقه افکنی میان مؤمنان و انتظار (آمدن) کسی که از پیش با خدا و فرستاده اش به محاربه برخاسته بود (منظور مسجد ضرار است که کفار مدینه برای راهب نصرانی ساختند) و قطعاً سوگند یاد می کنند که ما جز کار خیر قصدی نداشتیم و خدا گواهی می دهد که آنها قطعاً دروغگویند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز در آن (مسجد به عبادت) نیست! آن مسجدی که از روز نخست بر پایه تقوا بنا شده، شایسته تر است که در آن (به عبادت) بایستی؛ در آن، مردانی هستند که دوست می دارند پاکیزه باشند؛ و خداوند پاکیزگان را دوست دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: هرگز در آن جا مایست، چرا که مسجدی که از روز نخستین بر پایه تقوا بنا شده، سزاوارتر است که در آن [به نماز] ایستی. [و] در آن، مردانی اند که دوست دارند خود را پاک سازند، و خدا کسانی را که خواهان پاکی اند دوست می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز در آن (مسجد به نماز) مایست، به یقین مسجدی که از نخستین روز (بنایش) بر پایه تقوا بنا شده (مانند مسجد قبا و مسجد مدینه و غیره) شایسته تر است که در آن به نماز ایستی مردانی در آن هستند که دوست دارند پاکیزه گردند، و خدا پاکیزگان را دوست دارد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که شالوده آن را بر تقوای الهی و خشنودی او بنا کرده بهتر است، یا کسی که اساس آن را بر کنار پرتگاه سستی بنا نموده که ناگهان در آتش دوزخ فرومی ریزد؟ و خداوند گروه ستمگران را هدایت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی که بنیاد [کار] خود را بر پایه تقوا و خشنودی خدا نهاده بهتر است یا کسی که بنای خود را بر لب پرتگاهی مُشرف به سقوط پی ریزی کرده و با آن در آتش دوزخ فرو می افتد؟ و خدا گروه بیدادگران را هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که اساس (دین) خود را بر پایه تقوای الهی و رضای او نهاده بهتر است یا آن کس که بنیان خود را بر لب پرتگاهی سست و در شرف سقوط نهاده و آن بنا او را در آتش جهنم سرنگون سازد؟! (اعمال مؤمن بر پایه ایمان و اخلاص، و اعمال کافر بر پایه ظنّ و شک در اصول است و عاقبتش جهنم است) و خدا گروه ستمکاران را (پس از اتمام حجت) راهنمایی نمی کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ایها) این بنایی را که آنها ساختند، همواره بصورت یک وسیله شک و تردید، در دل‌هایشان باقی می ماند؛ مگر اینکه دل‌هایشان پاره پاره شود (و بمیرند؛ و گرنه، هرگز از دل آنها بیرون نمی رود)؛ و خداوند دانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: همواره آن ساختمانی که بنا کرده اند، در دل‌هایشان مایه شک [و نفاق] است، تا آنکه دل‌هایشان پاره پاره شود، و خدا دانای سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همواره آن بنایشان که (از روی کفر و نفاق) ساخته اند مایه شک و تردید و فزونی نفاق در دل‌های آنهاست (گرچه خراب شود) مگر آنکه (بمیرند و) دل‌هایشان پاره پاره گردد! و خداوند دانا و با حکمت است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند از مؤمنان، جانها و اموالشان را خریداری کرده، که (در برابرش) بهشت برای آنان باشد؛ (به این گونه که:) در راه خدا پیکار می کنند، می کشند و کشته می شوند؛ این وعده حقیقی است بر او، که در تورات و انجیل و قرآن ذکر فرموده؛ و چه کسی از خدا به عهدش وفادارتر است؟! اکنون بشارت باد بر شما، به داد و ستدی که با خدا کرده اید؛ و این است آن پیروزی بزرگ! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، خدا از مؤمنان، جان و مالشان را به [بهای] اینکه بهشت برای آنان باشد، خریده است؛ همان کسانی که در راه خدا می جنگند و می کُشدند و کشته می شوند. [این] به عنوان وعده حقیقی در تورات و انجیل و قرآن بر عهده اوست. و چه کسی از خدا به عهد خویش وفادارتر است؟ پس به این معامله ای که با او کرده اید شادمان باشید، و این همان کامیابی بزرگ است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: حقا که خداوند از مؤمنان جان‌ها و مال‌هایشان را خریداری کرده به بهای آنکه بهشت از آن‌ها باشد (و کیفیت تسلیم متاع این است که آنها) در راه خدا می جنگند پس می کشند و کشته می شوند (و از اموال خود در راه خدا انفاق می کنند، این معامله) وعده حقیقی بر عهده اوست (گذشته در علم ازلی، نگاشته در لوح محفوظ و نوشته شده) در تورات و انجیل و قرآن (به عنوان سند معامله)، و چه کسی وفادارتر به عهد خود از خداست؟ پس شادمان باشید به این داد و ستدی که انجام داده اید، و این است کامیابی بزرگ

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الَّذِينَ يَدْعُونَ اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ دِينَهُمْ وَالْمُهَلِّمُونَ هَتَمَهُمْ لِلَّهِ وَمَا يُثْمِرُ بِهِ يُسِرُّهُ غَيْرَ مُطَاعٍ (۱۱۲) ترجمه: (۱)

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۱۱۳) ترجمه: (۲)

وَمَا كَانَ آسِيءَ ظَعْنًا لِإِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ (۱۱۴) ترجمه: (۳)

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۱۵) ترجمه: (۴)

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (۱۱۶) ترجمه: (۵)

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِن بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ (۱۱۷) ترجمه: (۶)

ص: ۲۰۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: توبه کنندگان، عبادت کاران، سپاسگویان، سیاحت کنندگان، رکوع کنندگان، سجده آوران، آمران به معروف، نهی کنندگان از منکر، و حافظان حدود (و مرزهای) الهی، (مؤمنان حقیقی اند)؛ و بشارت ده به (اینچنین) مؤمنان! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آن مؤمنان] همان توبه کنندگان، پرستندگان، سپاسگزاران، روزه داران، رکوع کنندگان، سجده کنندگان، وادارندگان به کارهای پسندیده، بازدارندگان از کارهای ناپسند و پاسداران مقررات خدایند. و مؤمنان را بشارت ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این مؤمنان) همان توبه کنندگان، عبادت کنندگان، حمد و سپاس گویان، روزه داران، سفرکنندگان (برای جهاد و تحصیل علم دین)، رکوع کنندگان، سجده کنندگان، فرمان دهندگان به معروف و بازدارندگان از منکر و نگهبانان مرزهای (اصول و فروع دین) خدا هستند، و بشارت ده این مؤمنان را

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای پیامبر و مؤمنان، شایسته نبود که برای مشرکان (از خداوند) طلب آمرزش کنند، هر چند از نزدیکانشان باشند؛ (آن هم) پس از آنکه بر آنها روشن شد که این گروه، اهل دوزخند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر پیامبر و کسانی که ایمان آورده اند سزاوار نیست که برای مشرکان -پس از آنکه برایشان آشکار گردید که آنان اهل دوزخند- طلب آمرزش کنند، هر چند خویشاوند [آنان] باشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پیامبر و کسانی را که ایمان آورده اند نرسد و شرعا جایز و عقلا- صحیح نباشد که برای مشرکان آمرزش بخواهند هر چند خویشان (آنها) باشند، پس از آنکه برایشان آشکار شده که آنان اهل دوزخند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و استغفار ابراهیم برای پدرش [=عمویش آزر]، فقط بخاطر وعده ای بود که به او داده بود (تا وی را بسوی ایمان جذب کند)؛ اما هنگامی که برای او روشن شد که وی دشمن خداست، از او بیزارى جست؛ به

یقین، ابراهیم مهربان و بردبار بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و طلب آمرزش ابراهیم برای پدرش جز برای وعده ای که به او داده بود، نبود. و [لی] هنگامی که برای او روشن شد که وی دشمن خداست، از او بیزاری جست. راستی، ابراهیم، دلسوزی بردبار بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و طلب آمرزش ابراهیم برای پدرش (عمویش آزر) نبود مگر از روی وعده ای که به او داده بود (که برایش آمرزش بطلبد)، پس چون (از اصرار وی بر کفر یا مرگ او بر کفر) برایش روشن شد که او دشمن خداست از او بیزاری جست (زیرا طلب عفو برای کسی است که خدا با او دشمن شده نه او با خدا) حقاً که ابراهیم بیمناک از حق، غمناک از گناه، بسیار آه کشنده از ته دل، (به درگاه خدا) و بردبار بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنان نبود که خداوند قومی را، پس از آن که آنها را هدایت کرد (و ایمان آوردند) گمراه (و مجازات) کند؛ مگر آنکه اموری را که باید از آن پرهیزند، برای آنان بیان نماید (و آنها مخالفت کنند)؛ زیرا خداوند به هر چیزی داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا بر آن نیست که گروهی را پس از آنکه هدایتشان نمود بی راه بگذارد، مگر آنکه چیزی را که باید از آن پروا کنند برایشان بیان کرده باشد. آری، خدا به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدا را نسزد و مطابق لطف و موافق عقل نباشد که گروهی را پس از آنکه (به اصول دین) هدایتشان نموده، (در سایر احکام) به حال نادانی واگذارد (و یا به مخالفتشان عقاب کند) تا آنکه آنچه را که باید از آن پروا کنند (از واجبات و محرمات) بر آنها روشن سازد همانا خداوند به همه چیز داناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حکومت آسمانها و زمین تنها از آن خداست؛ زنده می کند و می میراند؛ و جز خدا، ولی و یآوری ندارید! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست. زنده می کند و می میراند، و برای شما جز خدا یار و یآوری نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ملکیت حقیقی و حاکمیت مطلق آسمانها و زمین از آن خداست، (هر شیء قابل حیات و مرگ را او) زنده می کند و می میراند، و شما را جز خدا دوست و سرپرست و یآوری نیست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً خداوند رحمت خود را شامل حال پیامبر و مهاجران و انصار، که در زمان عسرت و شدت (در جنگ تبوک) از او پیروی کردند، نمود؛ بعد از آنکه نزدیک بود دل‌های گروهی از آنها، از حق منحرف شود (و از میدان جنگ بازگردند)؛ سپس خدا توبه آنها را پذیرفت، که او نسبت به آنان مهربان و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: به یقین، خدا بر پیامبر و مهاجران و انصار که در آن ساعت دشوار از او پیروی کردند ببخشد، بعد از آنکه چیزی نمانده بود که دل‌های دسته ای از آنان منحرف شود. باز برایشان ببخشد، چرا که او نسبت به آنان مهربان و رحیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته خداوند بر پیامبر و مهاجران و انصاری که به هنگام دشواری (در سفر جنگ تبوک) از او پیروی کردند عطف توجه نمود و توبه آنها را پذیرفت، پس از آنکه نزدیک بود دل‌های گروهی از آنها (از فرمان پیامبر) منحرف شود (که چرا به جنگ نابرابر در عده و عده اقدام کنیم)، سپس بر آنها به رحمت خود رجوع کرد، که همانا او به آنها رئوف و مهربان است

وَعَلَى الثَّمَانِيَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (۱۱۸) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ (۱۱۹) ترجمه: (۲)

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عِدُوِّ نِيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (۱۲۰) ترجمه: (۳)

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۱) ترجمه: (۴)

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرْنَا مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۵)

ص: ۲۰۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همچنین) آن سه نفر که (از شرکت در جنگ تبوک) تخلف جستند، (و مسلمانان با آنان قطع رابطه نمودند)، تا آن حدّ که زمین با همه وسعتش بر آنها تنگ شد؛ (حتی) در وجود خویش، جایی برای خود نمی یافتند؛ (در آن هنگام) دانستند پناهگاهی از خدا جز بسوی او نیست؛ سپس خدا رحمتش را شامل حال آنها نمود، (و به آنان توفیق داد) تا توبه کنند؛ خداوند بسیار توبه پذیر و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] بر آن سه تن که بر جای مانده بودند، [و قبول توبه آنان به تعویق افتاد] تا آنجا که زمین با همه فراخی اش بر آنان تنگ گردید، و از خود به تنگ آمدند و دانستند که پناهی از خدا جز به سوی او نیست. پس [خدا] به آنان [توفیق] توبه داد، تا توبه کنند. بی تردید خدا همان توبه پذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز بر آن سه نفری که (از همراهی با سپاه تبوک) واپس نهاده شدند (و به دستور پیامبر صلی الله علیه و آله مردم با آنان قطع رابطه کردند) تا آن گاه که روی زمین با همه پهناوریش بر آنها تنگ شد و دل هایشان از خودشان به تنگ آمد و دانستند که هیچ پناهگاهی (در فرار) از خدا جز به سوی او نیست، سپس خدا بر آنها به رحمت خود بازگشت تا توبه کنند و باز گردند، که همانا خدا خود بسیار عطف و توبه پذیر و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید، و با صادقان باشید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید و با راستان باشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید و با راستگویان باشید (که مصداق اتم آنها اهل بیت معصوم پیامبرند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سزاوار نیست که اهل مدینه، و بادیه نشینانی که اطراف آنها هستند، از رسول خدا تخلف جویند؛ و برای حفظ جان خویش، از جان او چشم پبوشند! این بخاطر آن است که هیچ تشنگی و خستگی، و گرسنگی در راه خدا به آنها نمی رسد و هیچ گامی که موجب خشم کافران می شود بر نمی دارند، و ضربه ای از دشمن نمی خورند، مگر

اینکه به خاطر آن، عمل صالحی برای آنها نوشته می شود؛ زیرا خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند : مردم مدینه و بادیه نشینان پیرامونشان را نرسد که از [فرمان] پیامبر خدا سر

باز زنند و جان خود را عزیزتر از جان او بدانند، چرا که هیچ تشنگی و رنج و گرسنگی در راه خدا به آنان نمی رسد؛ و در هیچ مکانی که کافران را به خشم می آورد قدم نمی گذارند و از دشمنی غیمتی به دست نمی آورند مگر اینکه به سبب آن، عمل صالحی برای آنان [در کارنامه شان] نوشته می شود، زیرا خدا پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : اهل مدینه و اطرافیانشان از عرب های بادیه نشین را نسزد و شرعا جایز و

عقلا- روا نباشد که از رسول خدا (در مقام جهاد) تخلف نمایند و یا از او (در سفر و خطرات جنگ) به وسیله پرداختن به خویش روی برتابند این به خاطر آن است که هیچ تشنگی و رنج و گرسنگی در راه خدا به آنها نمی رسد و به هیچ مکانی که کافران را به خشم آورد قدم نمی نهند و هیچ بهره ای از دشمن (از کشتن و اسیر کردن آنها) نمی یابند مگر آنکه به پاداش آن برای آنها عملی صالح نوشته می شود همانا خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی سازد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هیچ مال کوچک یا بزرگی را (در این راه) انفاق نمی کنند، و هیچ سرزمینی را (بسوی میدان جهاد و یا در بازگشت) نمی پیمایند، مگر اینکه برای آنها نوشته می شود؛ تا خداوند آن را بعنوان بهترین اعمالشان، پاداش دهد. _____ ترجمه استاد فولادوند : و هیچ مال کوچک و بزرگی را انفاق نمی کنند و هیچ وادی را

را نمی پیمایند مگر اینکه به حساب آنان نوشته می شود، تا خدا آنان را به بهتر از آنچه می کردند پاداش دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هیچ هزینه کوچک و بزرگی نمی کنند و هیچ زمین و درّه ای را (در سفر جهاد) نمی پیمایند مگر آنکه به حساب آنها نوشته می شود، تا خداوند پاداش عمل های بسیار نیکو را که انجام می دادند به آنان عطا کند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : شایسته نیست مؤمنان همگی (بسوی میدان جهاد) کوچ کنند؛ چرا از هر گروهی از آنان، طایفه ای کوچ نمی کند (و طایفه ای در مدینه بماند)، تا در دین (و معارف و احکام اسلام) آگاهی یابند و به هنگام بازگشت بسوی قوم خود، آنها را بیم دهند؟! شاید (از مخالفت فرمان پروردگار) بترسند، و خودداری کنند! _____

ترجمه استاد فولادوند : و شایسته نیست مؤمنان همگی [برای جهاد] کوچ کنند. پس چرا از هر فرقه ای از آنان، دسته ای کوچ نمی کنند تا [دسته ای بمانند و] در دین آگاهی پیدا کنند و قوم خود را -وقتی به سوی آنان بازگشتند بیم دهند- باشد که آنان [از کیفر الهی] بترسند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و مؤمنان را نسزد و جایز و ممکن نباشد که

همگی (به سوی جبهه جنگ یا مراکز علمی دینی) کوچ نمایند (به ویژه جهاد که طبعا مخصوص به زمان و مکانی خاص است)، پس چرا از هر جمعیتی از آنان گروهی (معدود) کوچ نمی کنند تا (رزمندگان در معرفت توحید تجربی، و حوزویان در معارف دین) تحصیل دانش عمیق نمایند و قوم خود را آن گاه که به سوی آنها بازگشتند هشدار دهند، باشد که آنها (باطنا و عملا) بر حذر باشند

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (١٢٣) ترجمه: (١)

وَإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَئِذَا زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (١٢٤) ترجمه: (٢)

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ (١٢٥) ترجمه: (٣)

أَوَّلًا يَرُونَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَكَّرُونَ (١٢٦) ترجمه: (٤)

وَإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً نَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَاكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ (١٢٧) ترجمه: (٥)

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ (١٢٨) ترجمه: (٦)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (١٢٩) ترجمه: (٧)

ص: ٢٠٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! با کافرانی که به شما نزدیکترند، پیکار کنید! (و دشمن دورتر، شما را از دشمنان نزدیک غافل نکند!) آنها باید در شما شدت و خشونت (و قدرت) احساس کنند؛ و بدانید خداوند با پرهیزگاران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، با کافرانی که مجاور شما هستند کارزار کنید، و آنان باید در شما خشونت بیابند، و بدانید که خدا با تقوایبشگان است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید (ابتدا طبق مصالح و قواعد) با کسانی از کفار پیکار کنید که به شما نزدیک ترند و حتما باید در شما شدت و صلابت (در عمل) بیابند، و بدانید که خداوند با پرهیزگاران است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که سوره ای نازل می شود، بعضی از آنان (به دیگران) می گویند: «این سوره، ایمان کدام یک از شما را افزون ساخت؟!» (به آنها بگو:) اما کسانی که ایمان آورده اند، بر ایمانشان افزوده؛ و آنها (به فضل و رحمت الهی) خوشحالند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون سوره ای نازل شود، از میان آنان کسی است که می گوید: «این [سوره] ایمان کدام یک از شما را افزود؟» اما کسانی که ایمان آورده اند بر ایمانشان می افزاید و آنان شادمانی می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون سوره ای نازل شود برخی از آنها (از منافقان به عنوان استهزا) گویند: این سوره بر ایمان کدام یک از شما افزود؟ (بگو) اما کسانی که ایمان آورده اند بر ایمان آنها افزود و آنها (از دریافت تحفه نو آسمانی) شادمانی می کنند

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و امّا آنها که در دلهاشان بیماری است، پلیدی بر پلیدیشان افزوده؛ و از دنیا رفتند در حالی که کافر بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: اما کسانی که در دلهاشان بیماری است، پلیدی بر پلیدیشان افزود و در حال کفر درمی گذرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و امّا کسانی که در دل های آنها بیماری (شرک و کفر و نفاق) است پلیدی بر پلیدی آنها افزود و مردند در حالی که کافر بودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها نمی بینند که در هر سال، یک یا دو بار آزمایش می شوند؟! باز توبه نمی کنند، و متذکر هم نمی گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا نمی بینند که آنان در هر سال، یک یا دو بار آزموده می شوند، باز هم توبه نمی کنند و عبرت نمی گیرند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا نمی بینند که در هر سال یک یا دو بار (به سبب پیدایش جنگ یا حوادث دیگر) آزمایش می شوند؟ اما نه توبه می کنند و نه متذکر می گردند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که سوره ای نازل می شود، بعضی از آنها [= منافقان] به یکدیگر نگاه می کنند و می گویند: «آیا کسی شما را می بیند؟ (اگر از حضور پیامبر بیرون رویم، کسی متوجه ما نمی شود!)» سپس منصرف می شوند (و بیرون می روند)؛ خداوند دل‌هایشان را (از حق) منصرف ساخته؛ چرا که آنها، گروهی هستند که نمی فهمند (و بی دانشند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون سوره ای نازل شود، بعضی از آنان به بعضی دیگر نگاه می کنند [و می گویند:] «آیا کسی شما را می بیند؟» سپس [مخفیانه از حضور پیامبر] بازمی گردند. خدا دل‌هایشان را [از حق] برگرداند، زیرا آنان گروهی هستند که نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون سوره ای نازل گردد (به سبب ناراحتی و تغییر رنگشان) برخی از آنان به برخی دیگر می نگرند (و گویی از هم می پرسند) آیا کسی شما را می بیند؟ (که مبدا نفاقان ظاهر شود، یا از مجلس بیرون رویم)، سپس (پنهانی از نزد تو) بازمی گردند. خدا دل‌هایشان را (از حق) بازگرداند، زیرا که گروهی نافهمند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، رسولی از خود شما بسویتان آمد که رنج‌های شما بر او سخت است؛ و اصرار بر هدایت شما دارد؛ و نسبت به مؤمنان، رثوف و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً، برای شما پیامبری از خودتان آمد که بر او دشوار است شما در رنج بیفتید، به [هدایت] شما حریص، و نسبت به مؤمنان، دلسوز مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقاً که شما را فرستاده ای از خودتان آمده (نه از فرشتگان و نه از

اجنه) که رنج و ضرر شما بر وی گران است بر (ایمان و کمال) شما حریص است و به مؤمنان رثوف و مهربان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها (از حق) روی بگردانند، (نگران مباش!) بگو: «خداوند مرا کفایت می کند؛ هیچ معبودی جز او نیست؛ بر او توکل کردم؛ و او صاحب عرش بزرگ است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر روی برتافتند، بگو: «خدا مرا بس است. هیچ معبودی جز او نیست. بر او توکل کردم، و او پروردگار عرش بزرگ است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر (از پذیرش حق) روی برتافتند بگو: خدا مرا کافی است، خدایی که جز او معبودی نیست، بر او توکل کردم و او پروردگار عرش بزر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ (۱) ترجمه: (۱)

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمٌ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ مُّبِينٌ (۲) ترجمه: (۲)

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (۳) ترجمه: (۳)

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعِيدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (۴) ترجمه: (۴)

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عِددَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۵) ترجمه: (۵)

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ (۶) ترجمه: (۶)

ص: ۲۰۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الر، این آیات کتاب استوار و حکمت آمیز است! _____ ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، راء. این است آیات کتاب حکمت آموز. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: الف، لام، را. من خدای بینا به همه اشیا. کتاب من مرکب از همین حروف است و در عین حال معجزه است. کتاب من دارای محکمات و این گونه تشابهات است. این حروف رمزهایی میان الله و رسولش محمد (ص) است. این سوره آیات کتاب حکمت آموز است (آیات قرآن یا لوح محفوظ است که دارای علوم، احکام شرع و مستقلات عقلی است)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا برای مردم، موجب شگفتی بود که به مردی از آنها وحی فرستادیم که مردم را (از عواقب کفر و گناه) بترسان، و به کسانی که ایمان آورده اند بشارت ده که برای آنها، سابقه نیک (و پادشاهی مسلم) نزد پروردگارشان است؟! (اما) کافران گفتند: «این مرد، ساحر آشکاری است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا برای مردم شگفت آور است که به مردی از خودشان وحی کردیم که: مردم را بیم ده و به کسانی که ایمان آورده اند مژده ده که برای آنان نزد پروردگارشان سابقه نیک است؟ کافران گفتند: «این [مرد] قطعاً افسونگری آشکار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا برای مردم تعجب آور است که به مردی از خود آنها (نه از فرشتگان و نه از اجنه) وحی کردیم که مردم را (از کفر و شرک و فسق) بیم ده و کسانی را که ایمان آورده اند مژده ده که آنان را در نزد پروردگارشان سابقه نیک و منزلت و مقامی راستین و پاداشی بسزاست؟ (از این رو) کافران گفتند: حتما این (مرد) جادوگری آشکار است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار شما، خداوندی است که آسمانها و زمین را در شش روز [= شش دوران]

آفرید؛ سپس بر تخت (قدرت) قرار گرفت، و به تدبیر کار (جهان) پرداخت؛ هیچ شفاعت کننده ای، جز با اذن او نیست؛ این است خداوند، پروردگار شما! پس او را پرستش کنید! آیا متذکر نمی شوید؟! _____ ترجمه استاد

فولادوند: پروردگار شما آن خدایی است که آسمانها و زمین را در شش هنگام آفرید. سپس بر عرش استیلا یافت. کار [آفرینش] را تدبیر می کند. شفاعتگری جز پس از اذن او نیست. این است خدا، پروردگار شما، پس او را بپرستید. آیا پند نمی گیرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا پروردگار شما همان خدایی است که آسمانها و این

زمین را در (مدتی مساوی) شش روز (یا شش شبانه روز یا در شش دوران) بیافرید، سپس بر تخت (اقتدار و تدبیر) استیلا و استقرار یافت همواره کار (آفرینش) را (طبق قانون علل و اسباب) تدبیر می کند هیچ شفاعت گری (واسطه ای میان علل و معلول های جهان) نیست مگر پس از اذن او این است خدایی که پروردگار شماست پس او را بپرستید آیا متذکر نمی شوید؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بازگشت همه شما بسوی اوست! خداوند وعده حقی فرموده؛ او آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را بازمی گرداند، تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، بعدالت جزا دهد؛ و برای کسانی که کافر شدند، نوشیدنی از مایع سوزان است؛ و عذابی دردناک، بخاطر آنکه کفر می ورزیدند! _____

ترجمه استاد فولادوند: بازگشت همه شما به سوی اوست. وعده خدا حق است؛ هموست که آفرینش را آغاز می کند سپس آن را بازمی گرداند تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند به عدالت پاداش دهد، و کسانی که کفر ورزیده اند به سزای کفرشان شربتی از آب جوشان و عذابی پر درد خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: بازگشت شما همگی به سوی اوست، وعده حق و ثابت خداست، همانا اوست که آفریدگان را در آغاز می آفریند سپس آنها را (بعد از پایان مدت وجودیشان به سوی خود) بازمی گرداند، تا آنان را که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند به قسط و عدل پاداش دهد و برای کسانی که کفر ورزیده اند به سزای کفرشان شربتی از آب جوشان و عذابی دردناک است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که خورشید را روشنایی، و ماه را نور قرار داد؛ و برای آن منزلگاه هایی مقدر کرد، تا عدد سالها و حساب (کارها) را بدانید؛ خداوند این را جز بحق نیافریده؛ او آیات (خود) را برای گروهی که اهل دانشند، شرح می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که خورشید را روشنایی بخشید و ماه

را تابان کرد، و برای آن منزلهایی معین کرد تا شماره سالها و حساب را بدانید. خدا اینها را جز به حق نیافریده است. نشانه ها [ی خود] را برای گروهی که می دانند به روشنی بیان می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که خورشید را روشنی بخش و دارای انوار قرار داد و ماه را (به اشعه خورشید) تابان نمود و برای آن منزل هایی (در مدار

گردش آن به دور زمین) معین نمود تا شمار سالها (ی قمری) و حساب (زمان کارهایتان) را بدانید. خداوند آنها را جز برای (هدف) حق نیافریده. او آیات و نشانه ها (ی خود) را تفصیل می دهد برای گروهی که بدانند (تفصیل خارجی در صحنه وجود یا لفظی در مقام بیان)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً در آمد و شد شب و روز، و آنچه خداوند در آسمانها و زمین آفریده، آیات (و نشانه هایی) است برای گروهی که پرهیزگارند (و حقایق را می بینند). _____ ترجمه استاد فولادوند: به راستی، در آمد و رفت شب و روز و آنچه خدا در آسمانها و زمین آفریده، برای مردمی که پروا دارند دلایلی [آشکار] است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین در آمد و رفت شب و روز و زیاد و کم شدن هر یک (بر حسب فصول زمانی یا قطعات زمینی) و در آنچه خداوند در آسمانها (از کرات و فرشتگان و جانداران) و در زمین (از گیاهان و

حيوانات و اجنّه و انسان ها) آفريده آيات و نشانه هايي است (از توحيد و عظمت و قدرت و حكمت خدا) براي گروهى كه
تقوا مى ورزند

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ (۷) ترجمه: (۱)

أُولَئِكَ مَاوَاهُم النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۸) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (۹) ترجمه: (۳)

دَعَوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأَخْرَجَ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۰) ترجمه: (۴)

وَلَوْ يَعْجَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقَضَيْ إِيَّهِمْ أَجَلَهُمْ فَئَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۱) ترجمه: (۵)

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زِينٌ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ (۱۳) ترجمه: (۷)

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ (۱۴) ترجمه: (۸)

ص: ۲۰۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که ایمان به ملاقات ما (و روز رستاخیز) ندارند، و به زندگی دنیا خشنود شدند و بر آن تکیه کردند، و آنها که از آیات ما غافلند، ترجمه استاد فولادوند: کسانی که امید به دیدار ما ندارند، و به زندگی دنیا دل خوش کرده و بدان اطمینان یافته اند، و کسانی که از آیات ما غافلند،

ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که امید دیدار ما را ندارند (به جهان آخرت ایمان ندارند) و به زندگی دنیا خشنود گشته و به آن دل بسته اند و کسانی که از آیات ما (آیات تکوینی عالم شهود و تدوینی کتاب مجید) غافل اند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همه) آنها جایگاهشان آتش است، بخاطر کارهایی که انجام می دادند! ترجمه استاد فولادوند: آنان به [کیفر] آنچه به دست می آوردند، جایگاهشان آتش است.

ترجمه آیت الله مشکینی: آنها جایگاهشان آتش است به کیفر آنچه (با دلشان از عقاید ناروا و با دستشان از گناهان) کسب کرده اند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پروردگارشان آنها را در پرتو ایمانشان هدایت می کند؛ از زیر (قصرهای) آنها در باغهای بهشت، نهرها جاری است. ترجمه

استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، پروردگارشان به پاس ایمانشان آنان را هدایت می کند به باغهای [پرناز و] نعمت، که از زیر [پای] آنان نهرها روان خواهد بود [در خواهند آمد]. ترجمه

آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که ایمان آورده اند و عمل های شایسته کرده اند، آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

(به قرب خویش) هدایت می کند، (و در آخرت) در باغ های پر نعمت از زیر (درختان و قصر) آنها نهرها روان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتار (و دعای) آنها در بهشت این است که: «خداوندا، منزهی تو!» و تحیت آنها در آنجا: سلام؛ و آخرین سخنشان این است که: «حمد، مخصوص پروردگار عالمیان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: نیایش آنان در آنجا سبحانک اللهم [=خدایا! تو پاک و منزهی] و درودشان در آنجا سلام است، و پایان نیایش آنان این است که: الحمد لله رب العالمین [=ستایش ویژه پروردگار جهانیان است]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دعای آنها در آنجا این است که: خداوندا، تو منزهی (بدان گونه که خود را تنزیه کرده ای)، و درودشان در آنجا (از جانب خدا و با فرشتگان و یکدیگر) سلام است، و پایان هر دعایشان اینکه: حمد و سپاس از آن پروردگار جهانیان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر همان گونه که مردم در به دست آوردن «خوبی» ها عجله دارند، خداوند در مجازاتشان شتاب می کرد، (بزودی) عمرشان به پایان می رسید (و همگی نابود می شدند)؛ ولی کسانی را که ایمان به لقای ما ندارند، به حال خود رها می کنیم تا در طغیانشان سرگردان شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خدا برای مردم به همان شتاب که آنان در کار خیر می طلبند، در رساندن بلا به آنها شتاب می نمود، قطعاً اجلشان فرا می رسید. پس کسانی را که به دیدار ما امید ندارند، در طغیانشان رها می کنیم تا سرگردان بمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خداوند برای مردم در شر (در پذیرش دعای شر آنها و یا در کیفر کار بدشان) شتاب می کرد همان گونه که آنان در طلب خیر (در قبولی دعای خیرشان یا در پاداش عمل نیکشان) شتاب دارند، قطعاً مدت عمرشان (با نزول عذاب او) تمام می شد از این رو کسانی را که امید دیدار ما را ندارند (معاد را منکرند) رها می کنیم تا در طغیانشان سرگردان بمانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که به انسان زیان (و ناراحتی) رسد، ما را (در هر حال) در حالی که به پهلو خوابیده، یا نشسته، یا ایستاده است، می خواند؛ اما هنگامی که ناراحتی را از او برطرف ساختیم، چنان می رود که گویی هرگز ما را برای حل مشکلی که به او رسیده بود، نخوانده است! این گونه برای اسرافکاران، اعمالشان زینت داده شده است (که زشتی این عمل را درک نمی کنند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون انسان را آسیبی رسد، ما را -به پهلو خوابیده یا نشسته یا ایستاده- می خواند، و چون گرفتاریش را برطرف کنیم چنان می رود که گویی ما را برای گرفتاریی که به او رسیده، نخوانده است. این گونه برای اسرافکاران آنچه انجام می دادند زینت داده شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون انسان را سختی و زیان رسد ما را (در همه حال) به پهلو خفته یا نشسته یا ایستاده می خواند، و چون سختی و زیانش را از او برداریم آن چنان می رود که گویی ما را برای (رفع) آسیبی که به وی رسیده نخوانده است! این چنین برای اسرافکاران آنچه که به جا می آورند آراسته شده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما امتهای پیش از شما را، هنگامی که ظلم کردند، هلاک نمودیم؛ در حالی که پیامبرانشان دلایل روشن برای آنها آوردند، ولی آنها ایمان نیاوردند؛ این گونه گروه مجرمان را کیفر می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً نسلهای پیش از شما را هنگامی که ستم کردند به هلاکت رساندیم، و پیامبرانشان دلایل آشکار برایشان آوردند و [لی] بر آن نبودند که ایمان بیاورند. این گونه مردم بزهکار را جزا می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که ما ملت های متسلسل در اعصار مختلف پیش از شما را هلاک نمودیم، آن گاه که ستم کردند و فرستادگانشان بر آنها دلایل روشن آوردند ولی آنها حاضر نبودند که ایمان بیاورند. این

چنین گروه گنهکاران را کیفر می دهیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس شما را جانشینان آنها در روی زمین - پس از ایشان- قرار دادیم؛ تا ببینیم شما چگونه عمل می کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند : آنگاه شما را پس از آنان در زمین جانشین قرار دادیم تا بنگریم چگونه رفتار می کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس شما را پس از آنها در روی زمین جانشین کردیم تا (طبق سنت جاریه امتحان) بنگریم که شما چگونه رفتار می کنید

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا إِنَّتِ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدَّلَهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تَلَقَاءِ نَفْسِي إِنْ أَتَّبَعُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٥) ترجمه: (١)

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٦) ترجمه: (٢)

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ (١٧) ترجمه: (٣)

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْصُرُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَبْتُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (١٨) ترجمه: (٤)

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُصِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (١٩) ترجمه: (٥)

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانظُرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنتَظِرِينَ (٢٠) ترجمه: (٦)

ص: ٢١٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آیات روشن ما بر آنها خوانده می شود، کسانی که ایمان به لقای ما (و روز رستاخیز) ندارند می گویند: «قرآنی غیر از این بیاور، یا آن را تبدیل کن!» (و آیات نکوهش بتها را بردار) بگو: «من حق ندارم که از پیش خود آن را تغییر دهم؛ فقط از چیزی که بر من وحی می شود، پیروی می کنم! من اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از مجازات روز بزرگ (قیامت) می ترسم!» ترجمه استاد فولادوند: و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شود، آنانکه به دیدار ما امید ندارند می گویند: «قرآن دیگری جز این بیاور، یا آن را عوض کن.» بگو: «مرا نرسد که آن را از پیش خود عوض کنم. جز آنچه را که به من وحی می شود پیروی نمی کنم. اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از عذاب روزی بزرگ می ترسم.» ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آیات روشن ما بر آنها تلاوت شود کسانی که امید دیدار ما را ندارند (معاد را منکرند) گویند: قرآنی غیر این بیاور یا آن را تغییر ده (مثلا برخی از آیه ها و سوره های آن را بردار تا در آن تحریم شرک، نکوهش از بتان، صحبت از قیامت و حرمت میته و قمار نباشد). بگو: مرا نرسد و حق ندارم و در توانم نیست که (همه یا برخی از) آن را از پیش خود تبدیل کنم، من جز آنچه را که به من وحی می شود پیروی نمی کنم، به یقین من اگر پروردگارم را نافرمانی کنم از عذاب روزی بزرگ می ترسم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر خدا می خواست، من این آیات را بر شما نمی خواندم؛ و خداوند از آن آگاهتان نمی کرد؛ چه اینکه مدتها پیش از این، در میان شما زندگی نمودم؛ (و هرگز آیه ای نیاوردم) آیا نمی فهمید؟!» ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اگر خدا می خواست آن را بر شما نمی خواندم، و [خدا] شما را بدان آگاه نمی گردانید. قطعاً پیش از [آوردن] آن، روزگاری در میان شما به سر برده ام. آیا فکر نمی کنید؟» ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر خدا می خواست آن را بر شما تلاوت نمی کردم و او هم شما را از آن آگاه نمی کرد زیرا که من بی تردید در میان شما عمری را (به مدت چهل سال) قبل از (نازل شدن) آن گذرانده ام (درس نخوانده و خط نوشته و ادعایی نداشته ام و به ناگاه این کتاب بر زبانم جاری شده) پس آیا تعقل نمی کنید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ می بندد، یا آیات او را تکذیب می کند؟! مسلماً مجرمان رستگار نخواهند شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کیست ستمکارتر از آن کس که دروغی بر خدای بنده یا آیات او را تکذیب کند؟ به راستی مجرمان رستگار نمی شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چه کسی ظالم تر است از آن که دروغی بر خدا بنده یا آیات او را تکذیب کند؟ حقا که گنهکاران رستگار نمی شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها غیر از خدا، چیزهایی را می پرستند که نه به آنان زیان می رساند، و نه سودی می بخشد؛ و می گویند: «اینها شفیعان ما نزد خدا هستند!» بگو: «آیا خدا را به چیزی خیر می دهید که در آسمانها و زمین سراغ ندارد؟! منزّه است او، و برتر است از آن همتیانی که قرار می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به جای خدا، چیزهایی را می پرستند که نه به آنان زیان می رساند و نه به آنان سود می دهد. و می گویند: «اینها نزد خدا شفاعتگران ما هستند.» بگو: «آیا خدا را به چیزی که در آسمانها و در زمین نمی داند، آگاه می گردانید؟» او پاک و برتر است از آنچه [با وی] شریک می سازند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها به جای خدا چیزهایی را می پرستند که نه ضرری به آنها می رساند و نه سودی به آنها می بخشد، و می گویند: اینان شفیعان ما در نزد خداوند. بگو: آیا خدا را از چیزی خیر می دهید که نه در آسمانها از آن خبر دارد و نه در زمین؟! منزّه و برتر است از آنچه شریکش می شمارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آغاز) همه مردم امت واحدی بودند؛ سپس اختلاف کردند؛ و اگر فرمانی از طرف پروردگارت (درباره عدم مجازات سریع آنان) از قبل صادر نشده بود، در میان آنها در آنچه اختلاف داشتند داوری می شد (و سپس همگی به مجازات می رسیدند). _____ ترجمه استاد فولادوند: و مردم جز یک امت نبودند. پس اختلاف پیدا کردند. و اگر وعده ای از جانب پروردگارت مقرر نگشته بود، قطعاً در آنچه بر سر آن با هم اختلاف می کنند، میانشان داوری می شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردم (مدت مدیدی در اوایل خلقت) جز ملتی متحد (و بدون اختلاف) نبودند، پس (به سبب روابط اجتماعی در امور دنیوی اختلاف کردند، و پس از نزول کتاب برای رفع اختلافاتشان در خود کتاب) اختلاف کردند، و اگر کلامی از پروردگارت (در علم ازلی و لوح محفوظ) نگذشته بود (که پیش از اتمام حجت عذاب نکند و پس از اتمام حجت شتاب نوزد) حتماً میان آنها در آنچه اختلاف می کنند داوری (عملی) می شد. (به آیه ۲۱۳ از سوره بقره مراجعه شود.

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گویند: «چرا معجزه ای از پروردگارش بر او نازل نمی شود؟!» بگو: «غیب (و معجزات) تنها برای خدا (و به فرمان او) است! شما در انتظار باشید، من هم با شما در انتظارم! (شما در انتظار معجزات بهانه جویانه باشید، و من هم در انتظار مجازات شما!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «چرا معجزه ای از جانب پروردگارش بر او نازل نمی شود؟!» بگو: «غیب فقط به خدا اختصاص دارد. پس منتظر باشید که من هم با شما از منتظرانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و می گویند: چرا او از جانب پروردگارش معجزه ای (که به ناچار مردم را به ایمان وا دارد نظیر ناقه صالح، عصای موسی، آمدن فرشته) نازل نگردیده؟ بگو: جز این نیست که (امور پشت پرده) غیب در اختیار خداوند است (و شاید نازل نماید) پس منتظر باشید که من نیز حتماً با شما از منتظرانم

وَإِذَا أَدَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسْتَهُمِ إِذَا لَهُمْ مَكْرٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ (٢١) ترجمه: (١)

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنِ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٢٢) ترجمه: (٢)

فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَعَيْتُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٣) ترجمه: (٣)

إِنَّمَا مِثْلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَيَّتْ وَظَنَّ أَهْلِهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٢٤) ترجمه: (٤)

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢٥) ترجمه: (٥)

ص: ٢١١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که به مردم، پس از ناراحتی که به آنها رسیده است، رحمتی بچشانیم، در آیات ما نیرنگ می کنند (، و برای آن نعمت و رحمت توجیحات ناروا می کنند)؛ بگو: «خداوند سریعتر از شما مکر [= چاره جویی] می کند؛ و رسولان [= فرشتگان] ما، آنچه نیرنگ می کنید (و نقشه می کشید)، می نویسند!» ترجمه استاد فولادوند: و چون مردم را پس از آسیبی که به ایشان رسیده است، رحمتی بچشانیم، بناگاه آنان را در آیات ما نیرنگی است. بگو: «نیرنگ خدا سریع تر است.» در حقیقت، فرستادگان [=فرشتگان] ما آنچه نیرنگ می کنید می نویسند. ترجمه آیت الله مشکینی: و چون مردم را پس از سختی و رنجی که به آنان رسیده رحمت و راحتی بچشانیم (پس از جهل و فقر جاهلیت، علم و رفاه اسلام دهیم) به ناگاه در آیات ما نیرنگ می ورزند (مانند نسبت دادن سحر و شعر و افسانه). بگو: نیرنگ خدا زودرس تر است، همانا فرستادگان ما آنچه مکر می کنید می نویسند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که شما را در خشکی و دریا سیر می دهد؛ زمانی که در کشتی قرار می گیرید، و بادهای موافق آنان را (بسوی مقصد) حرکت میدهد و خوشحال می شوند، ناگهان طوفان شدیدی می وزد؛ و امواج از هر سو به سراغ آنها می آید؛ و گمان می کنند هلاک خواهند شد؛ در آن هنگام، خدا را از روی اخلاص می خوانند که: «اگر ما را از این گرفتاری نجات دهی، حتماً از سپاسگزاران خواهیم بود!» ترجمه استاد فولادوند: او کسی است که شما را در خشکی و دریا می گرداند، تا وقتی که در کشتیها باشید و آنها با بادی خوش، آنان را ببرند و ایشان بدان شاد شوند [بناگاه] بادی سخت بر آنها وزد و موج از هر طرف بر ایشان تازد و یقین کنند که در محاصره افتاده اند، در آن حال خدا را پاکدلانه می خوانند که: «اگر ما را از این [ورطه] برهانی، قطعاً از سپاسگزاران خواهیم شد.» ترجمه آیت الله مشکینی: او همان است که شما را در خشکی و دریا سیر می دهد تا آن گاه که در کشتی ها باشید و کشتی ها سوارانش را به وسیله بادی خوش و ملایم حرکت دهند و آنها بدان خوش حال شوند (به ناگاه)

باد شدیدی بر آن کشتی ها بوزد و موج (دریا) از هر سو به آنها بتازد و یقین کنند که در محاصره (موج و بلا) قرار گرفته اند (در آن حال) خدا را با اخلاص در ایمان و اعتقاد می خوانند که اگر از این (ورطه) نجاتمان بخشی حتما از شکرگزاران خواهیم بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما هنگامی که خدا آنها را رهایی بخشید، (باز) به ناحق، در زمین ستم میکنند. ای مردم! ستمهای شما، به زیان خود شماست! از زندگی دنیا بهره (میرید)، سپس بازگشت شما بسوی ماست؛ و ما، شما را به آنچه عمل میکردید، خبر میدهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون آنان را رها کنید، ناگهان در زمین بناحق سرکشی می کنند. ای مردم، سرکشی شما فقط به زیان خود شماست. شما بهره زندگی دنیا را [می طلبید]. سپس بازگشت شما به سوی ما خواهد بود. پس شما را از آنچه انجام می دادید باخبر خواهیم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آنها را نجات دهد به ناگاه (می بینی که) در روی زمین به ناحق ستم می کنند! ای مردم، بی تردید ستم های شما به زیان خودتان است، بهره ای (اندک) از زندگی دنیا می برید سپس بازگشتتان به سوی ما است، پس شما را از آنچه عمل می کردید آگاه می سازیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مثل زندگی دنیا، همانند آبی است که از آسمان نازل کرده ایم؛ که در پی آن، گیاهان (گوناگون) زمین - که مردم و چهارپایان از آن می خورند- می روید؛ تا زمانی که زمین، زیبایی خود را یافته و آراسته می گردد، و اهل آن مطمئن می شوند که می توانند از آن بهره مند گردند، (ناگهان) فرمان ما، شب هنگام یا در روز، (برای نابودی آن) فرامی رسد؛ (سرما یا صاعقه ای را بر آن مسلط می سازیم)؛ و آنچنان آن را درو می کنیم که گویی دیروز هرگز (چنین کشتزاری) نبوده است! این گونه، آیات خود را برای گروهی که می اندیشند، شرح می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، مثل زندگی دنیا بسان آبی است که آن را از آسمان فرو ریختیم، پس گیاه زمین - از آنچه مردم و دامها می خورند- با آن در آمیخت، تا آنگاه که زمین پیرایه خود را برگرفت و آراسته گردید و اهل آن پنداشتند که آنان بر آن قدرت دارند، شبی یا روزی فرمان [ویرانی] ما آمد و آن را چنان دروید کردیم که گویی دیروز وجود نداشته است. این گونه نشانه ها [ی خود] را برای مردمی که اندیشه می کنند به روشنی بیان می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که مثل زندگی دنیا مانند آبی است که (به صورت برف و باران) از آسمان فرو ریختیم که به سبب آن گیاهان زمین از آنچه مردم و چهارپایان می خورند به هم در آمیخت، تا آن گاه که روی زمین زیبایی خود را فرا گرفت و آرایش یافت و ساکنان آن گمان بردند که خود بر (بهره برداری از) آن قادرند (به ناگاه) دستور ما (به صورت سرما یا گرما یا سیل یا تگرگ) در شب هنگام یا روز بر آن فرا رسید، پس همه را به صورت علف های درو شده خشک در آوردیم به طوری که گویی دیروز سرپا نبوده است. این گونه ما نشانه ها (ی قدرت و غضب خود) را (در کتاب تکوین و کتاب تدوین) تفصیل می دهیم برای گروهی که می اندیشند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند به سرای صلح و سلامت دعوت می کند؛ و هر کس را بخواهد (و شایسته و لایق ببیند)، به راه راست هدایت می نماید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا [شما را] به سرای سلامت فرا می خواند، و هر که را بخواهد به راه راست هدایت می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند (بشر را) به سوی دار السلام (بهشت سالم از فنا و زوال) دعوت می کند، و هر کس را بخواهد (از پذیرا شدگان هدایت عامه) به راهی راست (در معارف خاصه) هدایت می کند

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٦) ترجمه: (١)

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عِاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٧) ترجمه: (٢)

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَا تَعْبُدُونَ (٢٨) ترجمه: (٣)

فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ (٢٩) ترجمه: (٤)

هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٣٠) ترجمه: (٥)

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ (٣١) ترجمه: (٦)

فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ (٣٢) ترجمه: (٧)

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (٣٣) ترجمه: (٨)

ص: ٢١٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که نیکی کردند، پاداش نیک و افزون بر آن دارند؛ و تاریکی و ذلت، چهره هایشان را نمی پوشاند؛ آنها اهل بهشتند، و جاودانه در آن خواهند ماند. _____ ترجمه استاد فولادوند: برای کسانی که کار نیکو کرده اند، نیکویی [بهشت] و زیاده [بر آن] است. چهره هایشان را غباری و ذلتی نمی پوشاند. اینان اهل بهشتند [و] در آن جاودانه خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای کسانی که نیکوکار شدند و نیکی کردند پاداش نیک (مقررری) و افزونی (تفضل) است و چهره های آنان را (در آخرت) دود سیاه و گرد ذلت و خواری نمی پوشاند. آنها اهل بهشت اند که در آنجا جاودانند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسانی که مرتکب گناهان شدند، جزای بدی بمقدار آن دارند؛ و ذلت و خواری، چهره آنان را می پوشاند؛ و هیچ چیز نمی تواند آنها را از (مجازات) خدا نگه دارد! (چهره هایشان آنچنان تاریک است که) گویی با پاره هایی از شب تاریک، صورت آنها پوشیده شده! آنها اهل دوزخند؛ و جاودانه در آن خواهند ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که مرتکب بدیها شده اند، [بدانند که] جزای [هر] بدی مانند آن است و خواری آنان را فرو می گیرد. در مقابل خدا، هیچ حمایتگری برای ایشان نیست. گویی چهره هایشان با پاره ای از شب تاریک پوشیده شده است. آنان همدم آتشند، که در آن جاودانه خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که مرتکب گناهان شده اند، کیفر هر گناهی (طبق استحقاق اولی) به مانند آن است (نه بیشتر)، و ذلت و خواری (سراسر وجود) آنها را می پوشاند هرگز آنان را از (خشم و عذاب) خدا نگهدارنده ای نخواهد بود، گویی چهره هایشان با

پاره هایی از شب ظلمانی پوشیده شده! آنان اهل آتش اند که در آنجا جاودان خواهند بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) روزی را که همه آنها را جمع می کنیم، سپس به مشرکان می گوئیم: «شما و معبودهایتان در جای خودتان باشید (تا به حسابتان رسیدگی شود!)» سپس آنها را از هم جدا می سازیم (و از هر یک جداگانه سؤال می کنیم). و معبودهایشان (به آنها) می گویند: «شما (هرگز) ما را عبادت نمی کردید!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] روزی را که همه آنان را گرد می آوریم. آنگاه به کسانی که شرک ورزیده اند می گوئیم: «شما و شریکانتان بر جای خود باشید» پس میان آنها جدایی می افکنیم. و شریکان آنان می گویند: «در حقیقت، شما ما را نمی پرستیدید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یاد کنید) روزی که همه آنها را (در صحنه قیامت) جمع کنیم سپس به کسانی که شرک ورزیده اند گوئیم: شما و شریکانتان (از بت و غیر بت هر یک برای بازجویی و محاکمه) در جایگاه خود قرار گیرید پس (به وسیله آشکار نمودن حقایق در آن روز) رابطه آنها را با یکدیگر قطع می کنیم و (بدین جهت) شریکان آنها می گویند: شما (در دنیا) ما را نمی پرستیدید (بلکه در واقع هوای نفس خود را می پرستیدید)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها در پاسخ می گویند:) همین بس که خدا میان ما و شما گواه باشد، اگر ما از عبادت شما غافل بودیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و گواهی خدا میان ما و میان شما بس است. به راستی ما از عبادت شما بی خبر بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گواهی خداوند میان ما و شما کافی است، حقیقت این است که ما از پرستش شما غافل بودیم. (غفلت ذوی العقول به خاطر عدم اعتنا بود و غفلت بت ها به خاطر عدم ادراک.

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن جا، هر کس عملی را که قبلاً انجام داده است، می آزماید. و همگی بسوی «الله» - مولا و سرپرست حقیقی خود- بازگردانده می شوند؛ و چیزهایی را که بدروغ همتای خدا قرار داده بودند، گم و نابود می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنجاست که هر کسی آنچه را از پیش فرستاده است می آزماید، و به سوی خدا مولای حقیقی خود بازگردانیده می شوند، و آنچه به دروغ برمی ساخته اند از دستشان به در می رود.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز و در آنجاست که هر نفسی آنچه را از عمل (در دنیا) پیش فرستاده می آزماید (از میزان ارزش و مقدار جزای آن آگاه می شود) و همه به سوی خداوند مولا و سرپرست حقیقی خود بازگردانده می شوند (به سوی بهشت یا دوزخ روانه می شوند) و آنچه افترا می بستند (به دروغ شریک خدا می پنداشتند) از آنها ناپدید می گردد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «چه کسی شما را از آسمان و زمین روزی می دهد؟ یا چه کسی مالک (و خالق) گوش و چشمهاست؟ و چه کسی زنده را از مرده، و مرده را از زنده بیرون می آورد؟ و چه کسی امور (جهان) را تدبیر می کند؟» بزودی (در پاسخ) می گویند: «خدا»، بگو: «پس چرا تقوا پیشه نمی کنید (و از خدا نمی ترسید)؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «کیست که از آسمان و زمین به شما روزی می بخشد؟ یا کیست که حاکم بر گوشها و دیدگان است؟ و کیست که زنده را از مرده بیرون می آورد و مرده را از زنده خارج می سازد؟ و کیست که کارها را تدبیر می کند؟» خواهند گفت: «خدا» پس بگو: «آیا پروا نمی کنید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: کیست که شما را از آسمان و زمین روزی می بخشد؟ و یا کیست که بر گوش شما و شنوایی آن و دیدگان شما و بینایی آنها تسلط و حکومت دارد؟ و کیست که زنده را از مرده و مرده را از زنده بیرون می آورد؟ و کیست که همه

شئون (جهان هستی) را تدبیر می کند؟ بی درنگ می گویند: خدا! بگو: پس آیا پروا نمی کنید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن است خداوند، پروردگار حقّ شما (دارای همه این صفات)! با این حال، بعد از حق، چه چیزی جز گمراهی وجود دارد؟! پس چرا (از پرستش او) روی گردان می شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است خدا، پروردگار حقیقی شما، و بعد از حقیقت جز گمراهی چیست؟ پس چگونه [از حق] بازگردانیده می شوید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن خداوند پروردگار حقیقی شماست و بعد از حقیقت جز گمراهی چیست؟ پس چگونه و به کجا بازگردانده می شوید؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینچنین فرمان پروردگارت بر فاسقان مسلّم شده که آنها (پس از این همه لجاجت و گناه)، ایمان نخواهند آورد! _____ ترجمه استاد فولادوند: این گونه سخن پروردگارت بر کسانی که نافرمانی کردند به حقیقت پیوست، [چرا] که آنان ایمان نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این گونه سخن (قاطع) پروردگارت درباره کسانی که نافرمانی کردند ثابت و محقق شد که آنان ایمان نخواهند آورد

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنْتَى تُؤْفَكُونَ (۳۴) ترجمه: (۱)

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ مَنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِي فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (۳۵) ترجمه: (۲)

وَمَا يَتَّبِعْ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ (۳۶) ترجمه: (۳)

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۳۷) ترجمه: (۴)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۳۸) ترجمه: (۵)

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعَلَمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ (۳۹) ترجمه: (۶)

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرُبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ (۴۰) ترجمه: (۷)

وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ (۴۱) ترجمه: (۸)

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصَّمَّمَ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ (۴۲) ترجمه: (۹)

ص: ۲۱۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا هیچ یک از معبودهای شما، آفرینش را ایجاد می کند و سپس بازمی گرداند؟! بگو: «تنها خدا آفرینش را ایجاد کرده، سپس بازمی گرداند؛ با این حال، چرا از حق روی گردان می شوید؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا از شریکان شما کسی هست که آفرینش را آغاز کند و سپس آن را برگرداند؟» بگو: «خداست که آفرینش را آغاز می کند و باز آن را برمی گرداند. پس چگونه [از حق] باز گردانیده می شوید؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا از شریکان شما (بت هایی که شریک خدا می دانید) کسی هست که آفریدگان را در آغاز بیافریند، سپس آنان را باز گرداند؟ بگو: خداست که آفریدگان را در آغاز می آفریند سپس آنان را بازمی گرداند (پس از میراندن در قیامت زنده می کند) پس چگونه و به کجا باز گردانده می شوید؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا هیچ یک از معبودهای شما، به سوی حق هدایت می کند؟! بگو: «تنها خدا به حق هدایت می کند! آیا کسی که هدایت به سوی حق می کند برای پیروی شایسته تر است، یا آن کس که خود هدایت نمی شود مگر هدایتش کنند؟ شما را چه می شود، چگونه داوری می کنید؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا از شریکان شما کسی هست که به سوی حق رهبری کند؟» بگو: «خداست که به سوی حق رهبری می کند» پس، آیا کسی که به سوی حق رهبری می کند سزاوارتر است مورد پیروی قرار گیرد یا کسی که راه نمی نماید مگر آنکه [خود] هدایت شود؟ شما را چه شده، چگونه داوری می کنید؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا از

شریکان شما کسی هست که به سوی حق هدایت کند؟ بگو: تنها خداست که به سوی حق هدایت می کند (هر موجودی را به سوی مقصد طبیعی هدایت تکوینی، و هر قابل ارشادی را به سوی هدف صالح خود هدایت تشریحی می کند) پس آیا کسی که به سوی حق هدایت می کند سزاوارتر است که از او پیروی شود یا آن کس که خودش را هم تا هدایت نکنند هدایت نمی یابد؟ شما را چیست؟ چگونه قضاوت می کنید؟

۳- ترجمه آیت مکارم شیرازی: و بیشتر آنها، جز از گمان (و پندارهای بی اساس)، پیروی نمی کنند؛ (در حالی که) گمان، هرگز انسان را از حق بی نیاز نمی سازد (و به حق نمی رساند)! به یقین، خداوند از آنچه انجام می دهند، آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بیشترشان جز از گمان پیروی نمی کنند [ولی] گمان به هیچ وجه [آدمی را] از حقیقت بی نیاز نمی گرداند. آری، خدا به آنچه می کنند داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بیشتر آنها (در اعتقاداتشان) جز از ظنّ و گمان پیروی نمی کنند، با آنکه بی تردید (ظنّ و) گمان از هیچ حقی بی نیاز نمی سازد، همانا خداوند به آنچه می کنند داناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شایسته نبود (و امکان نداشت) که این قرآن، بدون وحی الهی به خدا نسبت داده شود؛ ولی تصدیقی است برای آنچه پیش از آن است (از کتب آسمانی)، و شرح و تفصیلی بر آنها است؛ شکی در آن نیست، و از طرف پروردگار جهانیان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چنان نیست که این قرآن از جانب غیر خدا [و] به دروغ ساخته شده باشد. بلکه تصدیق [کننده] آنچه پیش از آن است می باشد، و توضیحی از آن کتاب است، که در آن تردیدی نیست، [و] از پروردگار جهانیان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این قرآن چنان نیست و عادات و عقلا امکان ندارد که افترا و دروغی از جانب غیر خدا باشد، بلکه تصدیق (کننده) است آنچه را که پیش از او بوده (تورات و انجیل) و شرح و تفصیل هر کتاب (آسمانی) است تردیدی در آن نیست و از جانب پروردگار عالمیان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها می گویند: «او قرآن را بدروغ به خدا نسبت داده است»؟! بگو: «اگر راست می گویند، یک سوره همانند آن بیاورید؛ و غیر از خدا، هر کس را می توانید (به یاری) طلبید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: یا می گویند: «آن را به دروغ ساخته است»؟! بگو: «اگر راست می گویند، سوره ای مانند آن بیاورید، و هر که را جز خدا می توانید، فرا خوانید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه گویند که این (قرآن) را (محمد) به دروغ ساخته است. بگو: پس یک سوره همانند آن را (در فصاحت لفظ و عمق محتوا و فنون علوم و اخبار از مغیبات) بیاورید و (در این عمل) هر کس را غیر از خدا توان دارید به یاری طلبید، اگر راستگویند. (به آیه ۲۳ سوره بقره مراجعه شود.

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی آنها از روی علم و دانش قرآن را انکار نکردند؛) بلکه چیزی را تکذیب کردند که آگاهی از آن نداشتند، و هنوز واقعیتش بر آنان روشن نشده است! پیشینیان آنها نیز همین گونه تکذیب کردند؛ پس بنگر عاقبت کار ظالمان چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه چیزی را دروغ شمردند که به علم آن احاطه نداشتند و هنوز تأویل آن برایشان نیامده است. کسانی [هم] که پیش از آنان بودند، همین گونه [پیامبرانشان را] تکذیب کردند. پس بنگر که فرجام ستمگران چگونه بوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آنها قرآن را با علم به معانی آن تکذیب نکردند) بلکه چیزی را تکذیب نمودند که احاطه به علم آن نداشتند و هنوز تأویل آن (روز آشکار شدن حقایق آن که روز ظهور حکومت عدل جهانی و روز قیامت است) برای آنها نیامده. کسانی که پیش از آنها بودند نیز (پیامبران خود را) این گونه تکذیب کردند پس بنگر که عاقبت ستمکاران چگونه شد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعضی از آنها، به آن ایمان می آورند؛ و بعضی ایمان نمی آورند؛ و پروردگارت به

مفسدان آگاهتر است (و آنها را بهتر می شناسد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنان کسی است که بدان ایمان می آورد، و از آنان کسی است که بدان ایمان نمی آورد، و پروردگار تو به [حال] فسادگران داناتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنان برخی به آن ایمان می آورند و برخی ایمان نمی آورند، (اینان مفسدند) و پروردگار تو به مفسدان داناتر است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر تو را تکذیب کردند، بگو: «عمل من برای من، و عمل شما برای شماست! شما از آنچه من انجام می دهم بیزارید و من (نیز) از آنچه شما انجام می دهید بیزارم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر تو را تکذیب کردند، بگو: «عمل من به من اختصاص دارد، و عمل شما به شما اختصاص دارد. شما از آنچه من انجام می دهم غیر مسؤولید، و من از آنچه شما انجام نمی دهید غیر مسؤولم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر تو را تکذیب نمودند بگو: عمل من از آن من و عمل شما از آن شماست، شما از آنچه من به جا می آورم بیزارید و من از آنچه شما به جا می آورید بیزارم (پس باشد تا برای من دستور جهاد صادر گردد)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروهی از آنان، بسوی تو گوش فرامی دهند (؛ اما گویی هیچ نمی شنوند و کردند)! آیا تو می توانی سخن خود را به گوش کران برسانی، هر چند نفهمند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی از آنان کسانی اند که به تو گوش فرا می دهند. آیا تو کران را -هر چند در نیابند- شنوا خواهی کرد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنان کسانی هستند که به (قرآن و کلام) تو گوش فرا می دهند (ولی گوش دلشان کر است)، پس آیا تو می توانی کران را بشنوانی هر چند تعقل نکنند؟

وَمِنْهُمْ مَّن يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمَىٰ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ (۴۳) ترجمه: (۱)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ (۴۴) ترجمه: (۲)

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (۴۵) ترجمه: (۳)

وَأِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ (۴۶) ترجمه: (۴)

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۴۷) ترجمه: (۵)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ (۴۸) ترجمه: (۶)

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْذِنُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ (۴۹) ترجمه: (۷)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَّاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ (۵۰) ترجمه: (۸)

أَنْتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُمْ بِهِ آلآنَ وَقَدْ كُنتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ (۵۱) ترجمه: (۹)

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ (۵۲) ترجمه: (۱۰)

وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلُوبِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقُّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (۵۳) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۱۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گروهی از آنان، به سوی تو می نگرند (آیا گویی هیچ نمی بینند)! آیا تو می توانی نابینایان را هدایت کنی، هر چند نبینند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنان کسی است که به سوی تو می نگرند. آیا تو نابینایان را -هر چند نبینند- هدایت توانی کرد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از آنان به سوی تو (به دلایل نبوت تو) می نگرند (ولی از درک و عبرت نابینایند)، پس آیا تو می توانی نابینایان را هدایت کنی هر چند نبینند؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند هیچ به مردم ستم نمی کند؛ ولی این مردمند که به خویشتن ستم می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا به هیچ وجه به مردم ستم نمی کند، لیکن مردم خود بر خویشتن ستم می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً خداوند (در گرفتار کردن مردم به عقوبت های دنیا و عذاب های آخرت) هیچ ستمی به مردم نمی کند، و لکن مردم بر خویشتن ستم می کنند (که اسباب آنها را فراهم می سازند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آور) روزی را که (خداوند) آنها را جمع (و محشور) می سازد؛ آنچنان که (احساس می کنند) گویی جز ساعتی از روز، (در دنیا) توقف نکردند؛ به آن مقدار که یکدیگر را (بینند و) بشناسند! مسلماً

آنها که لقای خداوند (و روز رستاخیز) را تکذیب کردند، زیان بردند و هدایت نیافتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی که آنان را گرد می آورد، گویی جز به اندازه ساعتی از روز درنگ نکرده اند. با هم اظهار آشنایی می کنند. قطعاً کسانی که دیدار خدا را دروغ شمردند زیان کردند و [به حقیقت] راه نیافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که (خداوند) آنها را (در صحنه قیامت) گرد می آورد در حالی که گویی (در دنیا یا در عالم برزخ) جز ساعتی از روز درنگ نکرده اند با یکدیگر اظهار آشنایی می کنند (در آن روز) کسانی که دیدار خدا را تکذیب نمودند حتماً زیانکار شده اند و از هدایت یافتگان نیستند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر ما، پاره ای از مجازاتهایی را که به آنها وعده داده ایم، (در حال حیات تو (به تو نشان دهیم، و یا) پیش از آنکه گرفتار عذاب شوند،) تو را از دنیا ببریم، در هر حال، بازگشتشان به سوی ماست؛ سپس خداوند بر آنچه آنها انجام می دادند گواه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر پاره ای از آنچه را که به آنان وعده می دهیم به تو بنماییم، یا تو را بمیرانیم [در هر دو صورت] بازگشتشان به سوی ماست. سپس خدا بر آنچه می کنند گواه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر برخی از آنچه را که به آنها وعده می دهیم (از مجازات های دنیوی آنان) به تو نشان دهیم یا تو را (پیش از آن) قبض روح کنیم پس (دل محزون مدار، که کیفر اخروی آنها را خواهی دید، زیرا) بازگشت آنها به سوی ماست، آن گاه خداوند بر آنچه انجام می دهند گواه است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای هر امتی، رسولی است؛ هنگامی که رسولشان به سوی آنان بیاید، بعدالت در میان آنها داوری می شود؛ و ستمی به آنها نخواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر امتی را پیامبری است. پس چون پیامبرشان بیاید، میانشان به عدالت داوری شود و بر آنان ستم نرود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای هر امتی (در طول تاریخ و در علم ازلی الهی و لوح محفوظ) فرستاده ای است، پس چون فرستاده آنها بیاید میان آنها به عدالت داوری شود (در دنیا به منطق و برهان و در آخرت به پاداش و کیفر) و بر آنها ستم نمی رود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و می گویند: «اگر راست می گوئی، این وعده (مجازات) کی خواهد بود؟» _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «اگر راست می گویند، این وعده چه وقت است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (آنها به عنوان استهزاء) گویند: این وعده (عذاب دنیوی یا آمدن قیامت) کی خواهد بود اگر شما راستگویند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من (حتی) برای خودم زیان و سودی را مالک نیستم، (تا چه رسد برای شما!) مگر آنچه خدا بخواهد. (این مقدار می دانم که) برای هر قوم و ملتی، سرآمدی است؛ هنگامی که اجل آنها فرا رسد، (و فرمان مجازات یا مرگشان صادر شود،) نه ساعتی تأخیر می کنند، و نه پیشی می گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «برای خود زیان و سودی در اختیار ندارم، مگر آنچه را که خدا بخواهد. هر امتی را زمانی [محدود] است. آنگاه که زمانشان به سر رسد، پس نه ساعتی [از آن] تأخیر کنند و نه پیشی گیرند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من حتی درباره خودم تسلط بر زیان و سودی ندارم جز آنچه را که خدا بخواهد (چه رسد به عذاب شما یا آمدن قیامت!) هر امت و گروهی را (در علم ازلی الهی و لوح محفوظ او) مدتی است (محدود)، که چون مدتشان به سر رسد ساعتی تأخیر نمی کنند و البته ساعتی هم پیشی نمی گیرند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر مجازات او، شب هنگام یا در روز به سراغ شما آید، آیا می توانید آن را از خود دفع کنید؟!» پس مجرمان برای چه عجله می کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به من خبر

دهید، اگر عذاب او شب یا روز به شما دررسد، بزهکاران چه چیزی از آن به شتاب می خواهند؟»

ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر عذاب او در شب یا در روز بر شما فرا رسد (پشیمان خواهید شد، پس) مرا خبر دهید که گنهکاران به چه چیزی از آن عجله دارند؟ (آیا شتاب بر نزول عذاب عاقلانه است؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اینکه آنگاه که واقع شد، به آن ایمان می آورید! (به شما گفته می شود): حالا؟! در حالی که قبلاً برای آن عجله می کردید! (ولی اکنون چه سود!) ترجمه استاد فولادوند: سپس، آیا هنگامی که [عذاب بر شما] واقع شد، اکنون به آن ایمان آوردید، در حالی که به [آمدن] آن شتاب می نمودید؟
ترجمه آیت الله مشکینی: سپس (به آنان بعد از رسیدن عذاب و اظهار پشیمانی گفته می شود) آیا هنگامی که عذاب فرا رسید به آن ایمان آوردید؟! حالا؟! در حالی که به رسیدن آن عجله می کردید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس به کسانی که ستم کردند گفته می شود: عذاب ابدی را بچشید! آیا جز به آنچه انجام می دادید کیفر داده می شوید؟! ترجمه استاد فولادوند: پس به کسانی که ستم ورزیدند گفته شود: «عذاب جاوید را بچشید. آیا جز به [کیفر] آنچه به دست می آوردید، جزا داده می شوید؟»
ترجمه آیت الله مشکینی: سپس (در روز قیامت) به کسانی که ستم کرده اند گفته می شود: بچشید عذاب جاودان را! آیا جز در مقابل آنچه (از کفر و فسق) کسب می کردید کیفر داده می شوید؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از تو می پرسند: «آیا آن (وعده مجازات الهی) حق است؟» بگو: «آری، به پروردگارم سوگند، قطعاً حق است؛ و شما نمی توانید از آن جلوگیری کنید!» ترجمه استاد فولادوند: و از تو خبر می گیرند: «آیا آن راست است؟» بگو: «آری! سوگند به پروردگارم که آن قطعاً راست است، و شما نمی توانید [خدا را] درمانده کنید.» ترجمه آیت الله مشکینی: و از تو خبر می گیرند که آیا آن (قیامت و پاداش و کیفر) حق است؟ بگو: آری به پروردگارم سوگند که آن حق است، و هرگز شما ناتوان کننده (گریزنده از عذاب خدای من) نیستید

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مِا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسِيرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأُوا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۵۴)
ترجمه: (۱)

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۵۵) ترجمه: (۲)

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۵۶) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ (۵۷) ترجمه: (۴)

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبَدَلِكُمْ فَلْيَنْفِرْ حَوْا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ (۵۸) ترجمه: (۵)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ (۵۹) ترجمه: (۶)

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ (۶۰) ترجمه: (۷)

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالٍ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۶۱) ترجمه: (۸)

ص: ۲۱۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس که ستم کرده، اگر تمامی آنچه روی زمین است در اختیار داشته باشد، (همه را از هول عذاب)، برای نجات خویش می دهد! و هنگامی که عذاب را ببینند، (پشیمان می شوند؛ اما) پشیمانی خود را کتمان می کنند، (مبادا رسواتر شوند!) و در میان آنها، بعدالت داوری می شود؛ و ستمی بر آنها نخواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر، برای هر کسی که ستم کرده است، آنچه در زمین است می بود، قطعاً آن را برای [خلاصی و] بازخرید خود می داد. و چون عذاب را ببینند پشیمانی خود را پنهان دارند، و میان آنان به عدالت داوری شود و بر ایشان ستم نرود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در روز قیامت) اگر برای هر کسی که ستم کرده همه آنچه در روی زمین است بوده باشد قطعاً آن را فدای خود می کند (تا از عذاب برهد). و هنگامی که عذاب را ببینند (از شرمساری) پشیمانی خود را پنهان می کنند و میان آنها به عدالت داوری می شود و آنان مورد ستم قرار نمی گیرند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آگاه باشید آنچه در آسمانها و زمین است، از آن خداست! آگاه باشید وعده خدا حق است، ولی بیشتر آنها نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بدانید، که در حقیقت آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست. بدانید، که در حقیقت وعده خدا حق است ولی بیشتر آنان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آگاه باشید که در حقیقت همه آنچه در آسمان ها و زمین است (علاوه بر خود آنها) ملک حقیقی خداست (زیرا آفرینش و حفظ و تدبیر و فانی نمودن همه در تحت اراده اوست)، آگاه باشید که حتما وعده خدا حق است و لکن بیشتر آنان نمی دانند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اوست که زنده می کند و می میراند، و به سوی او بازگردانده می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: او زنده می کند و می میراند و به سوی او بازگردانیده می شوید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که (هر موجود قابل حیات و مرگ را) زنده می کند و می میراند، و به سوی او بازگردانده می شوید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! اندرزی از سوی پروردگارتان برای شما آمده است؛ و درمانی برای آنچه در سینه هاست؛ (درمانی برای دل‌های شما)؛ و هدایت و رحمتی است برای مؤمنان! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، به یقین، برای شما از جانب پروردگارتان اندرزی، و درمانی برای آنچه در سینه هاست، و رهنمود و رحمتی برای گروندگان [به خدا] آمده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم (ای همه انسان‌ها در همه تاریخ) به یقین برای شما پند و اندرزی از جانب پروردگارتان آمده (کتابی که سراپا پند و اندرز است) و شفایی برای آنچه در سینه هاست (از عقاید فاسده و صفات رذیله)، و هدایت و رحمتی برای مؤمنان

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «به فضل و رحمت خدا باید خوشحال شوند؛ که این، از تمام آنچه گردآوری کرده اند، بهتر است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به فضل و رحمت خداست که [مؤمنان] باید شاد شوند.» و این از هر چه گرد می آورند بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به فضل و رحمت خداوند (آری) به آن فضل و رحمت شاد باشند، که آن بهتر است از آنچه آنان جمع می کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا روزی‌هایی را که خداوند بر شما نازل کرده دیده اید، که بعضی از آن را حلال، و بعضی را حرام نموده اید؟!» بگو: «آیا خداوند به شما اجازه داده، یا بر خدا افترا می بندید (و از پیش خود، حلال و حرام می کنید؟!))» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به من خبر دهید، آنچه از روزی که خدا برای شما فرود آورده [چرا] بخشی از آن را حرام و [بخشی را] حلال گردانیده اید.» بگو: «آیا خدا به شما اجازه داده یا بر خدا دروغ می بندید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به من خبر دهید که آنچه خدا از روزی برای شما نازل کرده و شما قسمتی از آن را حرام و قسمتی را حلال کردید، بگو: آیا خدا (این تقسیم را) به شما اذن داده یا بر خدا افترا می بندید؟ (تشریح احکام تنها از آن خداست نه غیر او- به آیه ۱۰۳ سوره مائده و ۱۳۸ و ۱۳۹ سوره انعام رجوع شود)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که بر خدا افترا می بندند، درباره (مجازات) روز رستاخیز، چه می اندیشند؟! خداوند نسبت به همه مردم فضل (و بخشش) دارد، آیا اکثر آنها سپاسگزاری نمی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که بر خدا دروغ می بندند، روز رستاخیز چه گمان دارند؟ در حقیقت، خدا بر مردم، دارای بخشش است ولی بیشترشان سپاسگزاری نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که بر خدا دروغ می بندند گمانشان در روز قیامت چیست؟ (آیا جز عذاب است به خاطر افترا و ترک شکر؟) حقا که خداوند (در دنیا) صاحب تفضّل بر همه مردم است و لکن بیشترشان شکر نمی گزارند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در هیچ حال (و اندیشه ای) نیستی، و هیچ قسمتی از قرآن را تلاوت نمی کنی، و هیچ عملی را انجام نمی دهی، مگر اینکه ما گواه بر شما هستیم در آن هنگام که وارد آن می شوید! و هیچ چیز در زمین و آسمان، از پروردگار تو مخفی نمی ماند؛ حتی به اندازه سنگینی ذره ای، و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر، مگر اینکه (همه آنها) در کتاب آشکار (و لوح محفوظ علم خداوند) ثبت است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در هیچ کاری نباشی و از سوی او [=خدا] هیچ [آیه ای] از قرآن نخوانی و هیچ کاری نکنی، مگر اینکه ما بر شما گواه باشیم آنگاه که بدان

مبادرت می ورزید. و هم وزن ذره ای، نه در زمین و نه در آسمان از پروردگار تو پنهان نیست، و نه کوچکتر و نه بزرگتر از آن چیزی نیست، مگر اینکه در کتابی روشن [درج شده] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در هیچ حال و کاری نمی باشی، و هیچ قسمتی از قرآن را از ناحیه او تلاوت نمی کنی و (شما مکلفان) هیچ کاری نمی کنید مگر آنکه در همان حالی که بدان می پردازید ما حاضر و گواه شما هستیم، و چیزی به اندازه سنگینی ذره ای نه در زمین و نه در آسمان از (احاطه ذات و قدرت و علم) پروردگارت پنهان نیست و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر نیست مگر آنکه در کتابی روشن (در لوحی که واقع اشیا در آن منعکس و در منظر مقربان آشکار است) ثبت است

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۶۲) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (۶۳) ترجمه: (۲)

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۶۴) ترجمه: (۳)

وَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۶۵) ترجمه: (۴)

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (۶۶) ترجمه: (۵)

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (۶۷) ترجمه: (۶)

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۶۸) ترجمه: (۷)

قُلْ إِنْ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ لَا يُفْلِحُونَ (۶۹) ترجمه: (۸)

مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنذِقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (۷۰) ترجمه: (۹)

ص: ۲۱۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آگاه باشید (دوستان و) اولیای خدا، نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند! ترجمه استاد فولادوند: آگاه باشید، که بر دوستان خدا نه بیمی است و نه آنان اندوهگین می شوند. ترجمه آیت الله مشکینی: آگاه باشید که به یقین دوستان و نزدیکان خدا نه بیمی (در عالم

آخرت) بر آنان می رود و نه اندوهی خواهند داشت

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که ایمان آوردند، و (از مخالفت فرمان خدا) پرهیز می کردند. ترجمه استاد فولادوند: همانان که ایمان آورده و پرهیزگاری ورزیده اند. ترجمه آیت الله مشکینی: همانان که ایمان آورده و همواره (از گناهان) پرهیز می کردند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در زندگی دنیا و در آخرت، شاد (و مسرور) ند؛ وعده های الهی تخلف ناپذیر است! این است آن رستگاری بزرگ! ترجمه استاد فولادوند: در زندگی دنیا و در آخرت مژده برای آنان است. وعده های خدا را تبدیلی نیست؛ این همان کامیابی بزرگ است. ترجمه آیت الله مشکینی:

آنان را در زندگی دنیا و در آخرت بشارت است (در دنیا به زبان انبیا و الهامات غیبی و فرشتگان در نزد مرگ، و در آخرت به خطاب حق و لقای ملک و ظهور حقایق)، هیچ تبدیلی در کلمات خدا (در وعده های او) نیست، این است کامیابی بزرگ

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سخن آنها تو را غمگین نسازد! تمام عزت (و قدرت)، از آن خداست؛ و او شنوا و

دانااست! _____ ترجمه استاد فولادوند: سخن آنان تو را غمگین نکند، زیرا عزّت، همه از آن خداست. او شنوای دانااست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتار آنها تو را غمگین نسازد، مسلماً قدرت و پیروزی همه اش به دست خداست، اوست که شنوا و دانااست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آگاه باشید تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، از آن خدا می باشند! و آنها که غیر خدا را همتای او می خوانند، (از منطق و دلیلی) پیروی نمی کنند؛ آنها فقط از پندار بی اساس پیروی می کنند؛ و آنها فقط دروغ می گویند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آگاه باش، که هر که [و هر چه] در آسمانها، و هر که [و هر چه] در زمین است از آن خداست. و کسانی که غیر از خدا شریکانی را می خوانند، [از آنها] پیروی نمی کنند. اینان جز از گمان پیروی نمی کنند و جز گمان نمی برند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آگاه باشید که هر که (و هر چه) در آسمان ها و هر که (و هر چه) در زمین است ملک حقیقی خداوند است، و کسانی که غیر از خداوند شریکانی (بت هایی) را می خوانند از چه پیروی می کنند؟ آنها جز از ظنّ و گمان پیروی نمی کنند و آنها فقط حدس و دروغ می زنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که شب را برای شما آفرید، تا در آن آرامش بیاید؛ و روز را روشنی بخش (تا به تلاش زندگی پردازید) در اینها نشانه هایی است برای کسانی که گوش شنوا دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که برای شما شب را قرار داد تا در آن بیارامید و روز را روشن [گردانید]. بی گمان، در این [امر] برای مردمی که می شنوند نشانه هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او همان است که شب را برای شما بیافرید که در آن بیارمید و روز را روشن ساخت (تا در آن به کار و تلاش پردازید) حقّاً که در این (خلق و تدبیر) نشانه هایی است (از قدرت و حکمت و رحمت او) برای گروهی که بشنوند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «خداوند فرزندی برای خود انتخاب کرده است!» (از هر عیب و نقص و احتیاجی) منزّه است! او بی نیاز است! از آن اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است! شما هیچ گونه دلیلی بر این ادعا ندارید! آیا به خدا نسبتی می دهید که نمی دانید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «خدا فرزندی برای خود اختیار کرده است.» منزّه است او. او بی نیاز است. آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست. شما را بر این [ادّعا] حجتی نیست. آیا چیزی را که نمی دانید، به دروغ بر خدا می بندید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (مشرکان) گفتند: خداوند فرزندی (برای خود) گرفته است او منزّه است، اوست که بی نیاز است آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین است از آن اوست در نزد شما برای (اثبات) این ادعا هیچ حجتی نیست آیا به خداوند چیزی را که نمی دانید نسبت می دهید؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آنها که به خدا دروغ می بندند، (هرگز) رستگار نمی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «در حقیقت کسانی که بر خدا دروغ می بندند، رستگار نمی شوند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: بی تردید کسانی که بر خداوند دروغ می بندند رستگار نمی شوند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بهره ای (ناچیز) از دنیا دارند؛ سپس بازگشتشان بسوی ماست؛ و بعد، به آنها مجازات شدید به سزای کفرشان می چشانیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: بهره ای [اندرک] در دنیا [دارند]. سپس بازگشتشان به سوی ماست. آنگاه به [سزای] آنکه کفر می ورزیدند، عذاب سخت به آنان می چشانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (استفاده آنها از افترا) برخورداری اندکی است در دنیا، سپس بازگشت آنها به سوی ما است، آن گاه به آنها به سزای آنکه کفر می ورزیدند عذاب سخت را می چشانیم

وَأْتَلْ عَلَيْهِمْ نَبِيًّا نُوحٌ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنْ كُنَّا كَذَّابِينَ لَقَدْ أَخَذْنَا مِنَ اللَّهِ الْقُرْآنَ فَتُحْقَقْ لَهُ تَلَوَاتِحٌ مِّنْ لَّدُنْهُ أَفَلَا تُؤْمِنُونَ (٧١) ترجمه: (١)

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (٧٢) ترجمه: (٢)

فَكَذَّبُوهُ فَجَعَلْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُتَكَبِّرِينَ (٧٣) ترجمه: (٣)

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ (٧٤) ترجمه: (٤)

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ (٧٥) ترجمه: (٥)

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ (٧٦) ترجمه: (٦)

قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ (٧٧) ترجمه: (٧)

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَلْفِتْنَا عَمًّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا وَتَكُونُ لَكُمْ أَلِكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ (٧٨) ترجمه: (٨)

ص: ٢١٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرگذشت نوح را بر آنها بخوان! در آن هنگام که به قوم خود گفت: «ای قوم من! اگر تذکرات من نسبت به آیات الهی، بر شما سنگین (و غیر قابل تحمل) است، (هر کار از دستتان ساخته است بکنید.) من بر خدا توکل کرده ام! فکر خود، و قدرت معبودهایتان را جمع کنید؛ سپس هیچ چیز بر شما پوشیده نماند؛ (تمام جوانب کارتان را بنگرید؛) سپس به حیات من پایان دهید، و (لحظه ای) مهلتم ندهید! (اما توانایی ندارید!)» ترجمه استاد فولادوند: و خبر نوح را بر آنان بخوان، آنگاه که به قوم خود گفت: «ای قوم من، اگر ماندن من [در میان شما] و اندرز دادن من به آیات خدا، بر شما گران آمده است، [بدانید که من] بر خدا توکل کرده ام. پس [در] کارتان با شریکان خود همدارستان شوید، تا کارتان بر شما ملتبس ننماید سپس در باره من تصمیم بگیرید و مهلتم ندهید.» ترجمه آیت الله مشکینی: و بر آنها داستان نوح را بخوان، آن گاه که به قوم خود گفت: ای قوم من، اگر اقامت من (در میان شما، یا قیامم به امر نبوت) و تذکراتم به نشانه های خدا بر شما گران است (از این رو قصد کشتن یا تبعید مرا دارید) من بر خدا توکل کردم، پس شما با شریکانتان (بت هایی که پندارید شما را یاری می دهند) در کار خود تصمیم بگیرید تا کارتان بر شما مبهم و پوشیده نباشد، آن گاه کار مرا یکسره کنید و هیچ مهلتم ندهید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر از قبول دعوت من روی بگردانید، (کار نادرستی کرده اید؛ چه اینکه) من از شما مزدی نمی خواهم؛ مزد من، تنها بر خداست! و من مأمورم که از مسلمین [= تسلیم شدگان در برابر فرمان خدا] باشم! ترجمه استاد فولادوند: «و اگر روی گردانیدید، من مزدی از شما نمی طلبم. پاداش من جز بر عهده

خدا نیست، و مأمورم که از گردن نهندگان باشم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر (از دعوت من) روی برتایید (درست نیست، زیرا) من که از شما مزدی نطلبیده ام مزد من جز بر عهده خدا نیست، و من مأمورم که از تسلیم شدگان (فرامین او) باشم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آنها او را تکذیب کردند! و ما، او و کسانی را که با او در کشتی بودند، نجات دادیم؛ و آنان را جانشین (و وارث کافران) قرار دادیم؛ و کسانی را که آیات ما را تکذیب کردند، غرق نمودیم! پس بین عاقبت کار کسانی که انذار شدند (و به انذار الهی اهمّیت ندادند)، چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او را تکذیب کردند. آنگاه وی را با کسانی که در کشتی همراه او بودند نجات دادیم، و آنان را جانشین [تبهکاران] ساختیم، و کسانی را که آیات ما را تکذیب کردند غرق کردیم. پس بنگر که فرجام بیم داده شدگان چگونه بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را تکذیب کردند، ما هم او و کسانی را که در کشتی با او بودند (از آن طوفان عظیم تاریخی) نجات دادیم و آنها را جانشین (هلاک شدگان) ساختیم، و کسانی را که به آیات و نشانه های ما تکذیب کردند غرق نمودیم پس بنگر که عاقبت کسانی که بیم داده شدند چگونه بود؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بعد از نوح، رسولانی به سوی قومشان فرستادیم؛ آنان دلایل روشن برایشان آوردند؛ اما آنها، به چیزی که پیش از آن تکذیب کرده بودند، ایمان نیاوردند! اینچنین بر دلهای تجاوزکاران مهر می نهیم (تا چیزی را درک نکنند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه، پس از وی رسولانی را به سوی قومشان برانگیختیم، و آنان دلایل آشکار برایشان آوردند، ولی ایشان بر آن نبودند که به چیزی که قبلاً آن را دروغ شمرده بودند ایمان بیاورند. این گونه ما بر دلهای تجاوزکاران مهر می نهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه پس از وی (نوح) رسولانی (چون هود و صالح و لوط) را به سوی قومشان برانگیختیم، پس برای آنها دلایل روشن (در اثبات توحید و نبوت خویش) آوردند و (لی) آنها حاضر نبودند به آنچه (خودشان یا پدرانشان) پیش از آن تکذیب کرده بودند ایمان آورند. این گونه ما بر دل های تجاوزکاران مهر (شقاوت) می نهیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعد از آنها، موسی و هارون را با آیات خود به سوی فرعون و اطرافیان فرستادیم؛ اما آنها تکبر کردند (و زیر بار حق نرفتند؛ چرا که) آنها گروهی مجرم بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس، بعد از آنان موسی و هارون را با آیات خود، به سوی فرعون و سران [قوم] وی فرستادیم، و [لی] آنان [گردنکشی کردند و گروهی تبهکار بودند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس بعد از آنها موسی و هارون را با آیات (و دلایل نه گانه) خود به سوی فرعون و سران قوم او برانگیختیم پس تکبر و سرکشی ورزیدند و آنها گروهی گنهکار بودند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که حق از نزد ما بسراغ آنها آمد، گفتند: «این، سحری است آشکار!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون حق از نزد ما به سویشان آمد، گفتند: «قطعاً این سحری آشکار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون حق (ادله و معجزات موسی) از جانب ما به آنها رسید، گفتند: بی شک این جادویی آشکار است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی گفت: «آیا درباره حق، هنگامی که به سوی شما آمد، (چنین) می گوید؟! آیا این سحر است؟! در حالی که ساحران (هرگز) رستگار (و پیروز) نمی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: موسی گفت: «آیا وقتی حق به سوی شما آمد، می گوید: [این سحر است؟! آیا این سحر است؟] و حال آنکه جادوگران

رستگار نمی شوند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : موسی گفت: آیا حق را (معجزه های خدا را) هنگامی که به شما رسید (جادو) می گوید؟! آیا این (نوع معجزات) جادو است؟! حال آنکه جادوگران رستگار نمی شوند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «آیا آمده ای که ما را، از آنچه پدرانمان را بر آن یافتیم، منصرف سازی؛ و بزرگی (و ریاست) در روی زمین، از آن شما دو تن باشد؟! ما (هرگز) به شما ایمان نمی آوریم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «آیا به سوی ما آمده ای تا ما را از شیوه ای که پدرانمان را بر آن یافته ایم بازگردانی، و بزرگی در این سرزمین برای شما دو تن باشد؟ ما به شما دو تن ایمان نداریم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی :

گفتند: آیا آمده ای تا ما را از آنچه پدرانمان را بر آن یافته ایم برگردانی و بزرگی و ریاست در این سرزمین از آن شما دو تن باشد؟! (هرگز چنین نشود) و ما هرگز به شما ایمان آور نیستیم

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ (۷۹) ترجمه: (۱)

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلقُونَ (۸۰) ترجمه: (۲)

فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيَبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ (۸۱) ترجمه: (۳)

وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (۸۲) ترجمه: (۴)

فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُشْرِكِينَ (۸۳) ترجمه: (۵)

وَقَالَ مُوسَى يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ (۸۴) ترجمه: (۶)

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۸۵) ترجمه: (۷)

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (۸۶) ترجمه: (۸)

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّآ لِقَوْمِكَمَا بِمِصْرَ بَيْوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (۸۷) ترجمه: (۹)

وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَآمَوالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوْا عَن سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (۸۸) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۱۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرعون گفت: «(بروید و) هر جادوگر (و ساحر) دانی را نزد من آورید!»

ترجمه استاد فولادوند: و فرعون گفت: «هر جادوگر دانی را پیش من آورید.»

ترجمه آیت الله مشکینی: و فرعون گفت: هر جادوگر دانا (و ماهر در فن سحر) را نزد من آورید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که ساحران (به میدان مبارزه) آمدند، موسی به آنها گفت: «آنچه (از وسایل

سحر) را می توانید بیفکنید، بیفکنید!» ترجمه استاد فولادوند: و چون جادوگران آمدند، موسی به

آنان گفت: «آنچه را می اندازید بیندازید.» ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون جادوگران (با

ابزارهای نمایش جادو) آمدند، موسی به آنها گفت: آنچه را که تصمیم بر افکندن آن دارید بیفکنید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که افکندند، موسی گفت: «آنچه شما آوردید، سحر است؛ که خداوند بزودی

آن را باطل می کند؛ چرا که خداوند (هرگز) عمل مفسدان را اصلاح نمی کند!» ترجمه استاد

فولادوند: پس چون افکندند، موسی گفت: «آنچه را شما به میان آوردید سحر است. به زودی خدا آن را باطل خواهد کرد.

آری، خدا کار مفسدان را تأیید نمی کند.» ترجمه آیت الله مشکینی: پس هنگامی که افکندند

(جادویشان را نشان دادند) موسی گفت: آنچه شما (به صحنه نمایش) آوردید سحر است، مسلماً خداوند به زودی آن را باطل

می کند، که همانا خداوند کردار تبهکاران را به سامان نمی رساند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او حق را به وعده خویش، تحقق می بخشد؛ هر چند مجرمان کراحت داشته باشند!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا با کلمات خود، حق را ثابت می گرداند، هر چند بزهکاران را خوش نیاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند حق را به کلمات خود (به تقدیرش در لوح و اجرایش به اراده) ثابت و پایدار می کند هر چند گنهکاران خوش ندارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آغاز)، هیچ کس به موسی ایمان نیاورد، مگر گروهی از فرزندان قوم او؛ (آن هم) با ترس از فرعون و اطرافیانش، مبادا آنها را شکنجه کنند؛ زیرا فرعون، برتری جویی در زمین داشت؛ و از اسرافکاران بود!
_____ ترجمه استاد فولادوند: سرانجام، کسی به موسی ایمان نیاورد مگر فرزندان از قوم وی، در حالی که بیم داشتند از آنکه مبادا فرعون و سران آنها ایشان را آزار رسانند، و در حقیقت، فرعون در آن سرزمین برتری جوی و از اسرافکاران بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به موسی ایمان نیاورد مگر فرزندان از قوم او (مردمان مستضعف از قوم او) آن هم با ترسی از فرعون و اشراف قوم خودشان که مبادا (فرعون) آنها را عذاب کند، و البته فرعون در روی زمین بسی برتری طلب و از تجاوزکاران بود (تجاوز در تکبر به دعوی الوهیت و در قتل به کشتن کودکان و در ستم به شکنجه های گوناگون)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی گفت: «ای قوم من! اگر شما به خدا ایمان آورده اید، بر او توکل کنید اگر تسلیم فرمان او هستید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و موسی گفت: «ای قوم من، اگر به خدا ایمان آورده اید، و اگر اهل تسلیمید بر او توکل کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و موسی گفت: ای قوم من، اگر به خدا ایمان آورده اید پس بر او توکل کنید اگر تسلیم اوید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «تنها بر خدا توکل داریم؛ پروردگارا! ما را مورد شکنجه گروه ستمگر قرار مده!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس گفتند: «بر خدا توکل کردیم. پروردگارا، ما را برای قوم ستمگر [وسیله [آزمایش قرار مده.]] _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گفتند: ما بر خدا توکل کردیم پروردگارا، ما را دستخوش شکنجه ستمکاران یا مایه آزمایش قدرت آنان قرار مده

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما را با رحمت از (دست) قوم کافر رهایی بخش! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و ما را به رحمت خویش، از گروه کافران نجات ده.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما را به رحمت خویش از (سلطه) گروه کافران نجات بخش

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به موسی و برادرش وحی کردیم که: «برای قوم خود، خانه هایی در سرزمین مصر انتخاب کنید؛ و خانه هایتان را مقابل یکدیگر (و متمرکز) قرار دهید! و نماز را برپا دارید! و به مؤمنان بشارت ده (که سرانجام پیروز می شوند!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: و به موسی و برادرش وحی کردیم که شما دو تن برای قوم خود در مصر خانه هایی ترتیب دهید و سراهایتان را رو به روی هم قرار دهید و نماز برپا دارید و مؤمنان را مژده ده.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به موسی و برادرش (هارون) وحی کردیم که برای قومتان (به جای صحرائشینی) در مصر (مرکز حکومت فرعون) خانه هایی فراهم کنید و خانه های خود را رو به روی یکدیگر و به سوی قبله کعبه قرار دهید و نماز را برپا دارید، و (ای موسی) مؤمنان را بشارت (پیروزی) ده

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی گفت: «پروردگارا! تو فرعون و اطرافیانش را زینت و اموالی (سرشار) در زندگی

دنیا داده ای، پروردگارا! در نتیجه (بندگان را) از راه تو گمراه می سازند! پروردگارا! اموالشان را نابود کن! و (بجرم گناهانشان،) دلهایشان را سخت و سنگین ساز، به گونه ای که ایمان نیاورند تا عذاب دردناک را ببینند!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: و موسی گفت: «پروردگارا، تو به فرعون و اشرافش در زندگی دنیا زیور و اموال داده ای، پروردگارا، تا [خلق را] از راه تو گمراه کنند، پروردگارا، اموالشان را نابود کن و آنان را دل سخت گردان که ایمان نیاورند تا عذاب دردناک را ببینند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و موسی (پس از نومیدی از ایمان فرعونیان) گفت: پروردگارا، تو فرعون و سران قومش را زینت (سرشار) و اموالی (بسیار) در زندگی دنیا داده ای، پروردگارا، تا عاقبت (بندگان را) از راه تو گمراه سازند پروردگارا، اموالشان را نابود کن و دل هایشان را سخت گردان که دیگر ایمان نیاورند تا عذاب دردناک را ببینند، (و هارون به نفرین موسی آمین می گفت)

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانَّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (۸۹) ترجمه: (۱)

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَعِيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَذْرَكَهُ الْعَرَقُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۹۰) ترجمه: (۲)

الآن وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ (۹۱) ترجمه: (۳)

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بَدَنِكَ لَتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَن آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ (۹۲) ترجمه: (۴)

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مَبُوءًا صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۹۳) ترجمه: (۵)

فَإِن كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَاسْأَلِ الَّذِينَ يُقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (۹۴) ترجمه: (۶)

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۹۵) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ (۹۶) ترجمه: (۸)

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (۹۷) ترجمه: (۹)

ص: ۲۱۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «دعای شما پذیرفته شد! استقامت به خرج دهید؛ و از راه (و رسم) کسانی که نمی دانند، تبعیت نکنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «دعای هر دوی شما پذیرفته شد. پس ایستادگی کنید و راه کسانی را که نمی دانند پیروی نکنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خداوند) گفت: حتما دعای شما دو تن پذیرفته شد، پس (در ابلاغ رسالت خود) مقاوم و استوار باشید و هرگز راه کسانی را که نمی دانند دنبال نکنید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرانجام) بنی اسرائیل را از دریا [= رود عظیم نیل] عبور دادیم؛ و فرعون و لشکرش از سر ظلم و تجاوز، به دنبال آنها رفتند؛ هنگامی که غرقاب دامن او را گرفت، گفت: «ایمان آوردم که هیچ معبودی، جز کسی که بنی اسرائیل به او ایمان آورده اند، وجود ندارد؛ و من از مسلمین هستم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرزندان اسرائیل را از دریا گذرانیدیم، پس فرعون و سپاهیان او از روی ستم و تجاوز، آنان را دنبال کردند، تا وقتی که در شرف غرق شدن قرار گرفت، گفت: «ایمان آوردم که هیچ معبودی جز آنکه فرزندان اسرائیل به او گرویده اند، نیست، و من از تسلیم شدگانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بنی اسرائیل را از دریا (رود نیل) گذرانیدیم، پس فرعون و لشکرانش آنها را از سر ظلم و عدوان دنبال نمودند، تا آن گاه که او را حالت غرق شدن در رسید، گفت: ایمان

آوردم که خدایی جز همان که بنی اسرائیل به او ایمان آورده اند نیست و من از تسلیم شدگانم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (امّا به او خطاب شد:) الآن؟! در حالی که قبلاً عصیان کردی، و از مفسدان بودی!

_____ ترجمه استاد فولادوند: اکنون؟ در حالی که پیش از این نافرمانی می کردی و از تباہکاران بودی؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به او گفته شد) الآن (که وقت توبه گذشته)؟! در حالی که پیش از این

نافرمانی کردی و از تبهکاران بودی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی امروز، بدنت را (از آب) نجات می دهیم، تا عبرتی برای آیندگان باشی! و بسیاری از

مردم، از آیات ما غافلند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس امروز تو را با زره [زرین] خودت به بلندی

[ساحل] می افکنیم، تا برای کسانی که از پی تو می آیند عبرتی باشد، و بی گمان، بسیاری از مردم از نشانه های ما غافلند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس امروز تو را با بدن بی جان نجات داده در مرتفعی از ساحل دریا

می افکنیم تا برای کسانی که پس از تو می آیند نشانه ای (از قدرت خدا و ذلت طاغوت ها) باشی، و حقاً که بسیاری از مردم

از نشانه های ما غافلند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سپس) بنی اسرائیل را در جایگاه صدق (و راستی) منزل دادیم؛ و از روزیهای پاکیزه به

آنها عطا کردیم؛ (امّا آنها به نزاع و اختلاف برخاستند!) و اختلاف نکردند، مگر بعد از آنکه علم و آگاهی به سراغشان آمد!

پروردگار تو روز قیامت، در آنچه اختلاف می کردند، میان آنها داوری می کند! _____ ترجمه استاد

فولادوند: به راستی ما فرزندان اسرائیل را در جایگاه [های] نیکو منزل دادیم، و از چیزهای پاکیزه به آنان روزی بخشیدیم.

پس به اختلاف نپرداختند مگر پس از آنکه علم برای آنان حاصل شد. همانا پروردگار تو در روز قیامت در باره آنچه بر سر

آن اختلاف می کردند میانشان داوری خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا بنی اسرائیل

را در جایگاهی درست و دلخواه جای دادیم (در شام و بیت المقدس) و از روزی های پاکیزه به آنها روزی دادیم، (پس آنان

در امر دینشان به اختلاف برخاستند،) و اختلاف نکردند مگر آن گاه که علم (به معارف تورات) برای آنها حاصل شد. بی

تردید پروردگار تو در روز قیامت میان آنها درباره آنچه در آن اختلاف می کردند داوری خواهد نمود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر در آنچه بر تو نازل کرده ایم تردیدی داری، از کسانی که پیش از تو کتاب

آسمانی را می خواندند بپرس، به یقین، «حق» از طرف پروردگارت به تو رسیده است؛ بنابراین، هرگز از تردیدکنندگان

مباش! [مسلماً او تردیدی نداشت! این درسی برای مردم بود!] _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از آنچه

به سوی تو نازل کرده ایم در تردیدی، از کسانی که پیش از تو کتاب [آسمانی] می خواندند بپرس. قطعاً حق از جانب

پروردگارت به سوی تو آمده است. پس زنهار از تردیدکنندگان مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

پس اگر (فرضاً) از آنچه (از معارف دینی) به سوی تو نازل کردیم در شک و تردیدی از آنان که پیش از تو کتاب (آسمانی)

می خوانند بپرس به یقین که حق از جانب پروردگارت برای تو آمده، پس هرگز از تردیدکنندگان مباش

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنها مباش که آیات خدا را تکذیب کردند، که از زیانکاران خواهی بود!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و از کسانی که آیات ما را دروغ پنداشتند مباش، که از زیانکاران خواهی

بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز از کسانی مباش که آیات خدا را تکذیب کردند، که از

زیانکاران خواهی بود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و بدان) آنها که فرمان پروردگار تو بر آنان تحقق یافته، (و بجرم اعمالشان، توفیق هدایت

را از آنها گرفته هرگز) ایمان نمی آورند، _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که سخن پروردگارت بر آنان تحقق یافته ایمان نمی آورند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقًّا کسانی که کلمه پروردگارت درباره آنها مسلم شده (طبق علم ازلی الهی معلوم است که کفر و شقاوت را اختیار خواهند کرد) ایمان نخواهند آورد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر چند تمام آیات (و نشانه های الهی) به آنان برسد، تا زمانی که عذاب دردناک را ببینند! (زیرا تاریکی گناه، قلبهایشان را فرا گرفته، و راهی به روشنایی ندارند!) _____ ترجمه استاد فولادوند: هر چند هر گونه آیتی برایشان بیاید، تا وقتی که عذاب دردناک را ببینند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر چند همه نشانه ها و معجزه ها برای آنها بیاید، تا آن گاه که عذاب دردناک را ببینند

فَلَوْلَا كَانَتْ فَرِيئَةً آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ غَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ (٩٨)
ترجمه: (١)

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (٩٩) ترجمه: (٢)

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرُّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ (١٠٠) ترجمه: (٣)

قُلْ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ (١٠١) ترجمه: (٤)

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ (١٠٢) ترجمه: (٥)

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ (١٠٣) ترجمه: (٦)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ وَأَمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١٠٤) ترجمه: (٧)

وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٠٥) ترجمه: (٨)

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ (١٠٦) ترجمه: (٩)

ص: ٢٢٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا هیچ یک از شهرها و آبادیها ایمان نیاوردند که (ایمانشان بموقع باشد، و) به حالشان مفید افتد؟! مگر قوم یونس، هنگامی که آنها ایمان آوردند، عذاب رسوا کننده را در زندگی دنیا از آنان برطرف ساختیم؛ و تا مدت معینی [= پایان زندگی و اجلسان] آنها را بهره مند ساختیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا هیچ شهری نبود که [اهل آن] ایمان بیاورد و ایمانش به حال آن سود بخشد؟ مگر قوم یونس که وقتی [در آخرین لحظه] ایمان آوردند، عذاب رسوایی را در زندگی دنیا از آنان برطرف کردیم، و تا چندی آنان را برخوردار ساختیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چرا هیچ مجتمعی نبود که (به موقع) ایمان بیاورد و ایمانش (به حال آن) سود بخشد، مگر قوم یونس که چون ایمان آوردند عذاب خفت بار و رسوایی را در زندگی دنیا از آنان برداشتیم و آنها را تا مدتی (از نعمت زندگی) برخوردار کردیم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر پروردگار تو می خواست، تمام کسانی که روی زمین هستند، همگی به (اجبار) ایمان می آوردند؛ آیا تو می خواهی مردم را مجبور سازی که ایمان بیاورند؟! (ایمان اجباری چه سودی دارد؟!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر پروردگار تو می خواست، قطعاً هر که در زمین است همه آنها یکسر ایمان می آوردند. پس آیا تو مردم را ناگزیر می کنی که بگروند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر پروردگار تو (به اراده تکوینی) می خواست قطعاً کسانی که در روی زمین اند همگی یکسره به اجبار ایمان می آوردند (لکن

خداوند بدون اجبار به ایمان دستور داده) پس آیا تو مردم را وای داری تا به اکراه مؤمن شوند؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) هیچ کس نمی تواند ایمان بیاورد، جز به فرمان خدا (و توفیق و یاری و هدایت او)! و پلیدی (کفر و گناه) را بر کسانی قرار می دهد که نمی اندیشند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ کس را نرسد که جز به اذن خدا ایمان بیاورد، و [خدا] بر کسانی که نمی اندیشند، پلیدی را قرار می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ کس را نرسد و عقلا ممکن نباشد که ایمان بیاورد مگر به اذن و توفیق خداوند (به هدایت عقلی و نقلی او) و خدا پلیدی (گمراهی) را (پس از اتمام حجت) بر کسانی قرار می دهد که نمی اندیشند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «نگاه کنید چه چیز (از آیات خدا و نشانه های توحیدش) در آسمانها و زمین است!» اما این آیات و اندازها به حال کسانی که (به خاطر لجابت) ایمان نمی آورند مفید نخواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «بنگرید که در آسمانها و زمین چیست؟» و [لی] [نشانه ها و هشدارها، گروهی را که ایمان نمی آورند سود نمی بخشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: بنگرید که در آسمانها و این زمین (از عجایب حیرت آور خلقت) چیست؟ اما هرگز نشانه ها و اندازها به حال گروهی که ایمان نمی آورند سودی نمی بخشد و (غفلت و ضلالت را) از آنها دور نمی کند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها (چیزی) جز همانند روزهای پیشین (و بلاها و مجازاتهایشان) را انتظار می کشند؟! بگو: «شما انتظار بکشید، من نیز با شما انتظار می کشم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آیا جز مانند روزهای کسانی را که پیش از آنان در گذشتند، انتظار می برند؟ بگو: «انتظار برید که من [نیز] با شما از منتظرانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا جز همانند روزهای (عذاب) کسانی را که پیش از آنها گذشته اند انتظار می برند؟ (روزهای باد مسموم، بارش سنگ، صاعقه سوزان و صیحه کشنده) بگو: انتظار برید که همانا من نیز با شما از منتظرانم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس (هنگام نزول بلا و مجازات)، فرستادگان خود و کسانی را که (به آنان) ایمان می آورند، نجات می دهیم و همین گونه، بر ما حق است که مؤمنان (به تو) را (نیز) رهایی بخشیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس فرستادگان خود و کسانی را که گرویدند می رهانیم، زیرا بر ما فریضه است که مؤمنان را نجات دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس فرستادگانمان و کسانی را که ایمان آورده اند (در وقت نزول بلا) نجات می دهیم این چنین - که بر ما لازم است - مؤمنان را (در هر عصر و محیطی) نجات می بخشیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای مردم! اگر در عقیده من شک دارید، من آنهایی را که جز خدا می پرستید، نمی پرستم! تنها خداوندی را پرستش می کنم که شما را می میراند! و من مأمورم که از مؤمنان باشم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای مردم، اگر در دین من تردید دارید، پس [بدانید که من] کسانی را که به جای خدا می پرستید نمی پرستم، بلکه خدایی را می پرستم که جان شما را می ستاند، و دستور یافته ام که از مؤمنان باشم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای مردم، اگر درباره (حقیقت و صحت) دین من در شکید، پس (بدانید که) من آنهایی را که شما به جای خدا می پرستید نمی پرستم، و لکن خدایی را که جان همه شما را می ستاند می پرستم و من مأمورم که از مؤمنان باشم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به من دستور داده شده که): روی خود را به آیینی متوجه ساز که از هر گونه شرک،

خالی است؛ و از مشرکان مباش! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [به من دستور داده شده است] که به دین حنیف روی آور، و زنهار از مشرکان مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به من امر شده) اینکه توجه قلبت را به سوی این دین مستقیم حق مدار کن و هرگز از مشرکان مباش

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جز خدا، چیزی را که نه سودی به تو می رساند و نه زیانی، مخوان! که اگر چنین کنی، از ستمکاران خواهی بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به جای خدا، چیزی را که سود و زیانی به تو نمی رساند، مخوان؛ که اگر چنین کنی، در آن صورت قطعاً از جمله ستمکارانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جز خدا چیزی را که به تو سودی نمی بخشد و زیانی نمی رساند (به خدایی) مخوان، که اگر چنین کنی در آن صورت حتماً از ستمکاران خواهی بود

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَمَا كَاشَفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَمَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصَيِّبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ
(۱۰۷) ترجمه: (۱)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ
(۱۰۸) ترجمه: (۲)

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (۱۰۹) ترجمه: (۳)

۱۱ - سوره هود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرِّكَابِ أَلْحَمْدُ آيَاتُهُ ثُمَّ فَضَّلَتْ مِنْ لَدُنِّ حَكِيمٍ خَيْرٍ (۱) ترجمه: (۴)

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ (۲) ترجمه: (۵)

وَأَنْ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ (۳) ترجمه: (۶)

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۴) ترجمه: (۷)

أَلَا إِنَّهُمْ يَشْتُونَ صُدُورَهُمْ لَيْسَ تَتَخَفُوا مِنْهُ أَلَا حِينَ يَشْتَغُشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسْتُرُونَ وَمَا يُغْلَبُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۵) ترجمه:
(۸)

ص: ۲۲۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر خداوند، (برای امتحان یا کیفر گناه)، زیانی به تو رساند، هیچ کس جز او آن را برطرف نمی سازد؛ و اگر اراده خیری برای تو کند، هیچ کس مانع فضل او نخواهد شد! آنرا به هر کس از بندگانش بخواهد می رساند؛ و او غفور و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خدا به تو زیانی برساند، آن را برطرف کننده ای جز او نیست، و اگر برای تو خیری بخواهد، بخشش او را ردکننده ای نیست. آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد می رساند، و او آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خداوند (به اقتضای نظام تکوین یا کیفر تشریح) تو را زیانی برساند (از مرض و فقر و اختلاف و شکست در جنگ) آن را جز او برطرف کننده ای نیست، و اگر برای تو نیکی بخواهد هرگز فضل او را رد کننده ای نباشد او خیر خود را به هر کس از بندگانش بخواهد می رساند و اوست که بسیار آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای مردم! حق از طرف پروردگارتان به سراغ شما آمده؛ هر کس (در پرتو آن) هدایت یابد، برای خود هدایت شده؛ و هر کس گمراه گردد، به زیان خود گمراه می گردد؛ و من مأمور (به اجبار) شما نیستم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای مردم، حق از جانب پروردگارتان برای شما آمده است.

پس هر که هدایت یابد به سود خویش هدایت می یابد، و هر که گمراه گردد به زیان خود گمراه می شود، و من بر شما نگاهبان نیستم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای مردم، به یقین حق (قرآن و دین اسلام) از جانب پروردگارتان به شما رسیده، پس هر که هدایت پذیرد همانا به سود خود هدایت می یابد، و هر که گمراه شود حتماً به زیان خود گمراه می شود، و من نگاهبان و متصدی امور شما نیستم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنچه بر تو وحی می شود پیروی کن، و شکبیا باش (و استقامت نما)، تا خداوند فرمان (پیروزی) را صادر کند؛ و او بهترین حاکمان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنچه بر تو وحی می شود پیروی کن و شکبیا باش تا خدا [میان تو و آنان] داوری کند، و او بهترین داوران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنچه به سوی تو وحی می شود پیروی کن و (در انجام وظیفه

دعوت) صبر کن تا خداوند (میان تو و منکران) داوری کند و او بهترین داورا

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الر، این کتابی است که آیاتش استحکام یافته؛ سپس تشریح شده و از نزد خداوند حکیم و آگاه (نازل گردیده) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، راء. کتابی است که آیات آن استحکام یافته، سپس از جانب حکیمی آگاه، به روشنی بیان شده است: _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

الف، لام، را. من خدای بینا به همه اشیا. کتاب من مرکب از همین حروف است و در عین حال معجزه است. کتاب من دارای محکامات و این گونه متشابهات است. این حروف رمزهایی میان الله و رسولش محمد (ص) است. (این قرآن) کتابی است که آیات آن (به واسطه فصاحت لفظ و متانت نظم و مصونیت محتوا از خطا و اختلاف و نسخ) استحکام یافته، سپس از جانب (خدای) حکیم آگاه (به سوره ها و آیه ها و احکام و اخلاق و معارف گوناگون) تفصیل داده شده است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (دعوت من این است) که: جز «الله» را نپرستید! من از سوی او برای شما بیم دهنده و بشارت دهنده ام! _____ ترجمه استاد فولادوند: که جز خدا را نپرستید. به راستی من از جانب او برای شما هشداردهنده و بشارتگرم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (دعوت من این است) که جز خدا را نپرستید که همانا من برای شما از جانب او بیم دهنده و بشارت آورم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه: از پروردگار خویش آمرزش بطلبید؛ سپس بسوی او بازگردید؛ تا شما را تا مدت معینی، (از مواهب زندگی این جهان)، به خوبی بهره مند سازد؛ و به هر صاحب فضیلتی، به مقدار فضیلتش ببخشد! و اگر (از این فرمان) روی گردان شوید، من بر شما از عذاب روز بزرگی بیمناکم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اینکه از پروردگارتان آمرزش بخواهید، سپس به درگاه او توبه کنید، [تا اینکه] شما را با بهره مندی نیکویی تا زمانی معین بهره مند سازد، و به هر شایسته نعمتی از کرم خود عطا کند، و اگر رویگردان شوید من از عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اینکه از پروردگار خود آمرزش بخواهید، سپس به سوی او بازگردید تا شما را با بهره خوشی (از زندگی) تا مدتی معین برخوردار نماید و به هر صاحب فضلی فضل او را (پاداش دنیوی و اخروی کمالات هر صاحب کمالی را به تناسب کمالش) عطا نماید. و اگر روی بر تائید، بی تردید من بر شما از عذاب روزی بزرگ بیم دارم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بدانید) بازگشت شما بسوی «الله» است، و او بر هر چیز تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: بازگشت شما به سوی خداست، و او بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بازگشت شما به سوی خداست (ابتداء به ورود به برزخ و سپس به قیامت

و آن گاه به مقرّ دائمی نعمت یا عذاب) و او بر هر چیزی تواناست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آگاه باشید، آنها (سرها را به هم نزدیک ساخته، و) سینه هاشان را در کنار هم قرار می دهند، تا خود (و سخنان خویش) را از او [= پیامبر] پنهان دارند! آگاه باشید، آنگاه که آنها لباسهایشان را به خود می پیچند و خویش را در آن پنهان می کنند، (خداوند) می داند آنچه را پنهان می کنند و آنچه را آشکار می سازند؛ چرا که او، از اسرار درون سینه ها، آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آگاه باشید که آنان دل می گردانند [و می کوشند] تا [راز خود را] از او نهفته دارند. آگاه باشید آنگاه که آنان جامه هایشان را بر سر می کشند [خدا] آنچه را نهفته و آنچه را آشکار می دارند، می داند، زیرا او به اسرار سینه ها داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آگاه باشید که آنها (مشرکان در وقت شنیدن قرآن) سینه های خود را خم می کنند تا از پیامبر پنهان گردند و دل ها را (از توجه به قرآن) منحرف می سازند تا از یاد خدا منصرف شوند، آگاه باشید، آن گاه که آنان جامه های خود را بر سر و بدن می پیچند یا در وقت خواب لحاف بر سر می کشند خداوند آنچه را نهفته و آنچه را (به زبان) آشکار می سازند می داند، که همانا او به اسرار سینه ها داناست

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۶) ترجمه: (۱)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ (۷) ترجمه: (۲)

وَلَئِنْ أَخْرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّهٍ مَّعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۸) ترجمه: (۳)

وَلَئِنْ أَدْخْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ رَحْمَةٍ ثُمَّ نَزَعْنَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكْفُرُ (۹) ترجمه: (۴)

وَلَئِنْ أَدْخَا نُهُ نَعْمَاءً بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسَّتُهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحَ فَخُورٌ (۱۰) ترجمه: (۵)

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (۱۱) ترجمه: (۶)

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صِدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كِتَابٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (۱۲) ترجمه: (۷)

ص: ۲۲۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ جنبنده ای در زمین نیست مگر اینکه روزی او بر خداست! او قرارگاه و محل نقل و انتقالش را می داند؛ همه اینها در کتاب آشکاری ثبت است! [= در لوح محفوظ، در کتاب علم خدا] _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ جنبنده ای در زمین نیست مگر [اینکه] روزیش بر عهده خداست، و [او] قرارگاه و محل مُردنش را می داند. همه [اینها] در کتابی روشن [ثبت] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ زنده متحرکی در این زمین (از حیوان و جن و انس) نیست مگر آنکه روزی او بر عهده خداست، و او قرارگاه اصلی آنها و جایگاه موقت آنها را می داند (قرارگاه آنها را در صلب پدر و رحم مادر، یا) و او محل استقرارشان را (در حال حیات) و مقرّ تودیعشان را (پس از مرگ) می داند، همه در کتابی روشن (لوح محفوظ روشن در انظار مقربان ملأ علی) ثبت است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که آسمانها و زمین را در شش روز [= شش دوران] آفرید؛ و عرش (حکومت) او، بر آب قرار داشت؛ (بخاطر این آفرید) تا شما را بیازماید که کدامیک عملتان بهتر است! و اگر (به آنها) بگویید: «شما بعد از مرگ، برانگیخته می شوید!»، «مسلماً» کافران می گویند: «این سحری آشکار است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که آسمانها و زمین را در شش هنگام آفرید و عرش او بر آب بود، تا شما را بیازماید که کدام یک نیکوکارترید! و اگر بگویید: «شما پس از مرگ برانگیخته خواهید شد» قطعاً کسانی که کافر شده اند خواهند گفت: «این [ادعا] جز سحری آشکار نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او همان است که آسمان ها و زمین را در حالی که تخت (سلطنت) او بر آب بود در شش روز (در مدتی مساوی با شش روز

روشن یا شش شبانه روز یا شش دوران) بیافرید تا شما را بیازماید که کدام یک نیکوکارترید. و اگر بگویی که شما حتما پس از مرگ برانگیخته می شوید، کسانی که کفر ورزیده اند خواهند گفت: این (گونه سخنان) نیست جز جادویی آشکار

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر مجازات را تا زمان محدودی از آنها به تأخیر اندازیم، (از روی استهزا می گویند: «چه چیز مانع آن شده است؟! آگاه باشید، آن روز که (عذاب) به سراغشان آید، از آنها بازگردانده نخواهد شد؛ (و هیچ قدرتی مانع آن نخواهد بود)؛ و آنچه را مسخره می کردند، دامانشان را می گیرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر عذاب را تا چندگاهی از آنان به تأخیر افکنیم، حتماً خواهند گفت: «چه چیز آن را باز می دارد؟! آگاه باش، روزی که [عذاب] به آنان برسد از ایشان بازگشتنی نیست، و آنچه را که مسخره می کردند آنان را فرو خواهد گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر عذاب را تا مدت اندکی از آنها به تأخیر اندازیم حتماً (از روی استهزا) می گویند: چه چیز از آن مانع می شود؟! آگاه باشید، روزی که (عذاب) بر آنها بیاید هرگز از آنها بازداشتنی نیست و آنچه به آن استهزا می کردند آنها را فرا خواهد گرفت

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر از جانب خویش، نعمتی به انسان بچشانیم، سپس آن را از او بگیریم، بسیار نومید و ناسپاس خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از جانب خود رحمتی به انسان بچشانیم، سپس آن را از وی سلب کنیم، قطعاً نومید و ناسپاس خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی شک اگر به انسان رحمتی از جانب خویش بچشانیم (مانند صحت، اولاد و اموال) سپس آن را از وی (به اقتضای گناه او یا نظام اتم خلقت) سلب کنیم همانا او سخت نومید شونده (نسبت به آینده) و کفران کننده (نسبت به نعمت های گذشته) است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر بعد از شدت و رنجی که به او رسیده، نعمتهایی به او بچشانیم، می گویند: «مشکلات از من برطرف شد، و دیگر باز نخواهد گشت!» و غرق شادی و غفلت و فخرفروشی می شود... _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر -پس از محنتی که به او رسیده- نعمتی به او بچشانیم حتماً خواهد گفت: «گرفتاریها از من دور شد!» بی گمان، او شادمان و فخرفروش است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر او را پس از سختی و پریشانی که به او رسیده خوشی و نعمتی بچشانیم (مانند صحت و ثروت و امنیت) حتماً خواهد گفت که سختی ها و بلاها از من برفت (و بر نخواهد گشت)، و در آن حال سرمست و فخرفروش خواهد بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آنها که (در سایه ایمان راستین)، صبر و استقامت ورزیدند و کارهای شایسته انجام دادند؛ که برای آنها، آمرزش و اجر بزرگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی که شکیبایی ورزیده و کارهای شایسته کرده اند [که] برای آنان آمرزش و پاداشی بزرگ خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی که صبر ورزیدند و کارهای نیک کردند، (تا آنجا که نفس مطمئنه یافتند) و تبدل (احوال در آنها اثر یأس و کفران و فرح و فخر نگذاشت) آنانند که برای آنها آمرزش و پاداشی بزرگ است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شاید (ابلاغ) بعض آیاتی را که به تو وحی می شود، (بخاطر عدم پذیرش آنها) ترک کنی (و به تأخیر اندازی)؛ و سینه ات از این جهت تنگ (و ناراحت) شود که می گویند: «چرا گنجی بر او نازل نشده؟! و یا چرا فرشته ای همراه او نیامده است؟!» (ابلاغ کن، و نگران و ناراحت مباش! چرا که) تو فقط بیم دهنده ای؛ و خداوند، نگاهبان و ناظر بر همه چیز است (؛ و به حساب آنان می رسد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مبادا تو برخی از آنچه را که به سویت وحی می شود ترک گویی و سینه ات بدان تنگ گردد که می گویند: «چرا گنجی بر او فرو فرستاده نشده یا فرشته ای با او نیامده است؟!» تو فقط هشداردهنده ای، و خدا بر هر چیزی نگاهبان است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : پس شاید تو به خاطر آنکه می گویند: چرا بر او گنجی نازل نشده و یا فرشته ای همراه او نیامده، برخی از آنچه را که به سویت وحی می شود (مانند استهزاء بتان و رسوم جاهلیت آنان را) رها کنی و سینه ات از ابلاغ آن تنگ شود! جز این نیست که تو بیم دهنده ای هستی (گنج و فرشته در اختیار تو نیست) و خدا بر همه چیز ناظر و نگهبان است

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَاتُوا بَعْشِرَ سُورٍ مِّثْلِهِ مَفْتَرِيَاتٍ وَاذْعُوا مَنِ اسْتَعْظَمَ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۱۳) ترجمه: (۱)

فَالَّذِينَ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۴) ترجمه: (۲)

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ (۱۵) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۶) ترجمه: (۴)

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَبِينَةٍ مِّنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابٌ مُّوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةٌ أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مَرْيَةِ مِّنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۷) ترجمه: (۵)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (۱۸) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (۱۹) ترجمه: (۷)

ص: ۲۲۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «او به دروغ این (قرآن) را (به خدا) نسبت داده (و ساختگی است)!» بگو: «اگر راست می گویند، شما هم ده سوره ساختگی همانند این قرآن بیاورید؛ و تمام کسانی را که می توانید -غیر از خدا- (برای این کار) دعوت کنید!» ترجمه استاد فولادوند: یا می گویند: «این [قرآن] را به دروغ ساخته است.» بگو: «اگر راست می گویند، ده سوره بر ساخته شده مانند آن بیاورید و غیر از خدا هر که را می توانید فراخوانید.» ترجمه آیت الله مشکینی: آیا می گویند: او این (قرآن) را از پیش خود ساخته (و به خدا نسبت می دهد) بگو: شما نیز ده سوره ساختگی همانند آن را بیاورید و (برای ساختنش) هر کس را غیر از خدا توان دارید فراخوانید، اگر راستگویند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر آنها دعوت شما را نپذیرفتند، بدانید (قرآن) تنها با علم الهی نازل شده؛ و هیچ معبودی جز او نیست! آیا با این حال، تسلیم می شوید؟ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر شما را اجابت نکردند، بدانید که آنچه نازل شده است به علم خداست، و اینکه معبودی جز او نیست. پس آیا شما گردن می نهید؟ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای مسلمانان) اگر منکران این دعوت شما را اجابت نکردند (و ای مشرکان، اگر عالمانتان از معارضه طفره رفتند) پس بدانید که بی شک این (کتاب) به علم خدا فرو فرستاده شده و اینکه جز او معبودی نیست، پس آیا تسلیم (حق) خواهید شد؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که زندگی دنیا و زینت آن را بخواهند، (نتیجه) اعمالشان را در همین دنیا بطور کامل به آنها می دهیم؛ و چیزی کم و کاست از آنها نخواهد شد! ترجمه استاد فولادوند: کسانی که زندگی دنیا و زیور آن را بخواهند [جزای] کارهایشان را در آنجا به طور کامل به آنان می دهیم، و به آنان در آنجا کم

داده نخواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که زندگی دنیا و زیور و زینت آن را بخواهند (و دین را نپذیرند، پاداش دنیوی) عمل های (خیر) آنها را (مانند حسن معاشرت، انفاقات، اختراعات و خدمات) در دنیا به طور کامل به آنها می دهیم (خواه پاداش نتیجه طبیعی عمل باشد یا بذل خدایی) و در دنیا چیزی از آنها کم گذاشته نمی شود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) آنها در آخرت، جز آتش، (سهمی) نخواهند داشت؛ و آنچه را در دنیا (برای غیر خدا) انجام دادند، بر باد می رود؛ و آنچه را عمل می کردند، باطل و بی اثر می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: اینان کسانی هستند که در آخرت جز آتش برایشان نخواهد بود، و آنچه در آنجا کرده اند به هدر رفته، و آنچه انجام می داده اند باطل گردیده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها کسانی اند که در آخرت برای آنها جز آتش (نصیبی) نیست، و آنچه انجام داده اند در آنجا حبط و بی اثر می شود و آنچه می کردند (به خاطر نبود شرط ایمان و غالباً قصد قربت، ذاتاً) باطل خواهد بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آن کس که دلیل آشکاری از پروردگار خویش دارد، و دنبال آن، شاهدی از سوی او می باشد، و پیش از آن، کتاب موسی که پیشوا و رحمت بود (گواهی بر آن می دهد، همچون کسی است که چنین نباشد)؟! آنها [= حق طلبان و حقیقت جویان] به او (که دارای این ویژگیهاست)، ایمان می آورند! و هر کس از گروه های مختلف به او کافر شود، آتش وعده گاه اوست! پس، تردیدی در آن نداشته باش که آن حق است از پروردگارت! ولی بیشتر مردم ایمان نمی آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی که از جانب پروردگارش بر حجتی روشن است و شاهدی از [خویشان] او، پیرو آن است، و پیش از وی [نیز] کتاب موسی راهبر و مایه رحمت بوده است [دروغ می بافت]؟! آنان [که در جستجوی حقیقت اند] به آن می گروند، و هر کس از گروه های [مخالف] به آن کفر ورزد آتش وعده گاه اوست. پس در آن تردید مکن که آن حق است [و] از جانب پروردگارت [آمده است] ولی بیشتر مردم باور نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا کسی که (در اعتقاد و عمل خود) بر پایه دلیل روشنی از جانب پروردگار خویش است (مانند قرآن) و به دنبال او گواهی از جانب خداست (تأیید معصوم، معجزه او و حکم عقل که مصدق قرآنند) و پیش از آن نیز کتاب موسی پیشوا و رحمت بود (مانند کسی است که تنها به گمان و شک تکیه دارد؟ آری) ایشانند که به این قرآن ایمان می آورند، و هر کس از گروه ها به آن کفر ورزد آتش وعده گاه اوست پس، از آن در شک و تردید مباش، قطعاً آن حق ثابت از جانب پروردگار توست و لکن بیشتر مردم ایمان نمی آورند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی ستمکارتر است از کسانی که بر خدا افترا می بندند؟! آنان (روز رستاخیز) بر پروردگارشان عرضه می شوند، در حالی که شاهدان [= پیامبران و فرشتگان] می گویند: «اینها همانها هستند که به پروردگارشان دروغ بستند! ای لعنت خدا بر ظالمان باد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه کسی ستمکارتر از آن کس است که بر خدا دروغ بندد؟ آنان بر پروردگارشان دروغ عرضه می شوند، و گواهان خواهند گفت: «اینان بودند که بر پروردگارشان دروغ بستند. هان! لعنت خدا بر ستمگران باد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه کسی ستمکارتر است از کسانی که بر خدا دروغ بندند؟ (بر خلاف واقع توصیف کنند، دینی را به او نسبت دهند، بدعتی در شرع بگذارند)، آنان (در روز قیامت) بر پروردگار عرضه خواهند شد و گواهان (فرشتگان عمل نگار، معصومان هر عصر و اعضای بدنشان) گویند: اینها کسانیکه بر پروردگار خود دروغ بستند هان! لعنت خدا بر ستمکاران باد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که (مردم را) از راه خدا بازمی دارند؛ و راه حق را کج و معوج نشان می دهند؛ و

به سرای آخرت کافرند! _____ ترجمه استاد فولادوند : همانان که [مردم را] از راه خدا باز می دارند و آن را کج می شمارند و خود، آخرت را باور ندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانان که (مردم را) از راه خدا باز می دارند و آن را کژ و منحرف جلوه می دهند یا مطالب کج وارد آن می کنند و آنها که سخت به روز واپسین کافرند

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءٍ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ (٢٠) ترجمه: (١)

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢١) ترجمه: (٢)

لَا جَزَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ (٢٢) ترجمه: (٣)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٣) ترجمه: (٤)

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَشْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (٢٤) ترجمه: (٥)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ (٢٥) ترجمه: (٦)

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ أَلِيمٍ (٢٦) ترجمه: (٧)

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشْرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بُادِي الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ (٢٧) ترجمه: (٨)

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنِهِ مِّنْ رَبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِ فَعَمَّيْتُ عَلَيْكُمْ أَنْزِلُكُمْ مَوَهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ (٢٨) ترجمه: (٩)

ص: ٢٢٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها هیچ گاه توانایی فرار در زمین را ندارند؛ و جز خدا، پشتیبانهایی نمی یابند! عذاب خدا برای آنها مضاعف خواهد بود؛ (چرا که هم خودشان گمراه بودند، و هم دیگران را گمراه ساختند؛ آنها هرگز توانایی شنیدن [حق را] نداشتند؛ و (حقیقت را) نمی دیدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان در زمین درمانده کنندگان [خدا] نیستند، و جز خدا دوستانی برای آنان نیست. عذاب برای آنان دو چندان می شود. آنان توان شنیدن [حق را] نداشتند و [حق را] نمی دیدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها هرگز ناتوان کننده (خدا) در روی زمین (به واسطه مقابله با او یا فرار از عذاب او) نخواهند بود و برای آنها جز خداوند یاوران و سرپرستانی نیست عذاب آخرت برای آنها دو چندان خواهد شد (به کیفر اعمال خود و پیروانشان)، آنها طاقت شنیدن (حق را) نداشتند و هرگز (با چشم دل) حق را نمی دیدند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان کسانی هستند که سرمایه وجود خود را از دست داده اند؛ و تمام معبودهای دروغین از نظرشان گم شدند... _____ ترجمه استاد فولادوند: اینانند که به خویشتن زیان زده و آنچه را به دروغ بر ساخته بودند از دست داده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها اینند که وجود خود را به زیان داده اند و آنچه افترا می بستند (معبودهای دروغین شان) از آنها گم و ناپدید گشت

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به ناچار) آنها در سرای آخرت، قطعاً از همه زیانکارترند! _____
ترجمه استاد فولادوند: شک نیست که آنان در آخرت زیانکارترند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:
مسئلاً آنهایند که در آخرت از همه زیانکارترند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند و در برابر پروردگارشان خضوع و خشوع کردند، آنها اهل بهشتند؛ و جاودانه در آن خواهند ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بی گمان کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده و [با فروتنی] به سوی پروردگارشان آرام یافتند، آنان اهل بهشتند و در آن جاودانه خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کردند و با اطمینان به پروردگارشان دل سپردند، آنها اهل بهشتند و در آنجا جاودانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال این دو گروه [= مؤمنان و منکران]، حال «نابینا و کر» و «بینا و شنوا» است؛ آیا این دو، همانند یکدیگرند؟! آیا پند نمی گیرند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مثل این دو گروه، چون نابینا و کر [در مقایسه] با بینا و شنواست. آیا در مثل یکسانند؟ پس آیا پند نمی گیرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مثل این دو گروه (کفار و مؤمنان) همانند کور و کر و بینا و شنواست، آیا این دو در وصف و حال یکسانند؟ آیا متذکر نمی شوید؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما نوح را بسوی قومش فرستادیم (؛ نخستین بار به آنها گفت): «من برای شما بیم دهنده ای آشکارم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی نوح را به سوی قومش فرستادیم. [گفت]: من برای شما هشداردهنده ای آشکارم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم که (به آنها بگو) بی تردید من برای شما (از جانب خدا) بیم دهنده ای آشکارم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جز «الله» [= خدای یگانه یکتا] را نپرستید؛ زیرا بر شما از عذاب روز دردناکی می ترسم! _____ ترجمه استاد فولادوند: که جز خدا را نپرستید، زیرا من از عذاب روزی سهمگین بر شما بیمناکم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که جز خدا را نپرستید، که همانا من بر شما از عذاب روزی دردناک بیم

دارم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اشراف کافر قومش (در پاسخ او) گفتند: «ما تو را جز بشری همچون خودمان نمی بینیم! و کسانی را که از تو پیروی کرده اند، جز گروهی اراذل ساده لوح، مشاهده نمی کنیم؛ و برای شما فضیلتی نسبت به خود نمی بینیم؛ بلکه شما را دروغگو تصور می کنیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، سران قومش که کافر بودند، گفتند: «ما تو را جز بشری مثل خود نمی بینیم، و جز [جماعتی از] فرومایگان ما، آن هم نسنجیده، نمی بینیم کسی تو را پیروی کرده باشد، و شما را بر ما امتیازی نیست، بلکه شما را دروغگو می دانیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اشراف و سران قوم او که کفر ورزیدند گفتند: ما تو را جز بشری مانند خود نمی بینیم (نه فرشته هستی و نه صاحب امتیاز مالی و جاهی) و جز کسانی از فرومایگان ما (آن هم) بی تأمل و به نظر بدوی، کسی را نمی بینیم که از تو پیروی کرده باشد و برای شما هیچ برتری بر خودمان نمی بینیم، بلکه شما را دروغگو می پنداریم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نوح) گفت: «اگر من دلیل روشنی از پروردگارم داشته باشم، و از نزد خودش رحمتی به من داده باشد - و بر شما مخفی مانده - (آیا باز هم رسالت مرا انکار می کنید)؟! آیا ما می توانیم شما را به پذیرش این دلیل روشن مجبور سازیم، با اینکه شما کراهت دارید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «ای قوم من، به

من بگوئید، اگر از طرف پروردگارم حجتی روشن داشته باشم، و مرا از نزد خود رحمتی بخشیده باشد که بر شما پوشیده است، آیا ما [باید] شما را در حالی که بدان اکراه دارید، به آن وادار کنیم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نوح گفت: ای قوم من، به من خبر دهید. اگر من از جانب پروردگارم بر دلیل روشنی (مانند معجزه بالغه) متکی باشم و مرا از نزد خویش رحمتی (علمی و کتاب شریعتی که از لوازم رسالت الهی است) عطا کرده باشد و آن (به سبب عناد و عدم توجه به معجزه) بر شما مخفی ماند، آیا می توان شما را بر آن وادار کنیم در حالی که از آن کراهت دارید (و در نزد عقل و سنت جاریه الهی، در دین اکراه نیست)؟

وَيَا قَوْمِ لِمَ أَشِأَلْكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أُجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ (٢٩)
ترجمه: (١)

وَيَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (٣٠) ترجمه: (٢)

وَلَمَّا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ (٣١) ترجمه: (٣)

قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٣٢) ترجمه: (٤)

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (٣٣) ترجمه: (٥)

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٣٤) ترجمه: (٦)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ (٣٥) ترجمه: (٧)

وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (٣٦) ترجمه: (٨)

وَاصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ (٣٧) ترجمه: (٩)

ص: ٢٢٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای قوم! من به خاطر این دعوت، اجر و پاداشی از شما نمی طلبم؛ اجر من، تنها بر خداست! و من، آنها را که ایمان آورده اند، (بخاطر شما) از خود طرد نمی کنم؛ چرا که آنها پروردگارشان را ملاقات خواهند کرد؛ (اگر آنها را از خود برانم، در دادگاه قیامت، خصم من خواهند بود؛) ولی شما را قوم جاهلی می بینم! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و ای قوم من، بر این [رسالت،] مالی از شما درخواست نمی کنم. مُزد من جز بر عهده خدا نیست. و کسانی را که ایمان آورده اند طرد نمی کنم. قطعاً آنان پروردگارشان را دیدار خواهند کرد، ولی شما را قومی می بینم که نادانی می کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ای قوم من، بر ابلاغ این (رسالت) از شما مالی درخواست نمی کنم، مُزد من جز بر عهده خداوند نیست، و من هرگز طردکننده کسانی که ایمان آورده اند نخواهم بود، زیرا آنان (فردا) دیدارکننده پروردگار خویشند (و آنجا با من مخاصمه می کنند)، و لکن شما را گروهی می بینم که جهالت می ورزید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای قوم! چه کسی مرا در برابر (مجازات) خدا یاری می دهد اگر آنان را طرد کنم؟! آیا اندیشه نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ای قوم من! اگر آنان را برانم، چه کسی مرا در برابر خدا یاری خواهد کرد؟ آیا عبرت نمی گیرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ای قوم من، اگر من آنها را (از پیش خود) برانم چه کسی مرا در برابر خدا یاری می دهد؟ آیا تذکر نمی یابید؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من هرگز به شما نمی گویم خزائن الهی نزد من است! و غیب هم نمی دانم! و نمی گویم من فرشته ام! و (نیز) نمی گویم کسانی که در نظر شما خوار می آیند، خداوند خیری به آنها نخواهد داد؛ خدا از دل آنان آگاهتر است! (با این حال، اگر آنها را برانم)، در این صورت از ستمکاران خواهم بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و به شما نمی گویم که گنجینه های خدا پیش من است، و غیب نمی دانم، و نمی گویم که من فرشته ام، و در باره کسانی که دیدگان شما به خواری در آنان می نگرد، نمی گویم خدا هرگز خیرشان نمی دهد. خدا به آنچه در دل آنان است آگاه تر است. [اگر جز این بگویم] من در آن صورت از ستمکاران خواهم بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من به شما نمی گویم که گنجینه های (رحمت) خداوند (مانند تولید اموال، قضای حاجت ها، شفای بیماران) در اختیار من است و غیب هم نمی دانم و نمی گویم که من فرشته ام و درباره آنان که چشمان شما آنها را خوار و حقیر می نگرد نمی گویم که هرگز خداوند به آنها خیری نخواهد داد خدا به آنچه در باطن آنهاست داناتر است اگر چنین گفتم حتما از ستمکاران خواهم بود. (به آیه ۵۰ انعام رجوع شود)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ای نوح! با ما جر و بحث کردی، و زیاد هم جر و بحث کردی! (بس است!) اکنون اگر راستی می گویی، آنچه را (از عذاب الهی) به ما وعده می دهی بیاور!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای نوح، واقعاً با ما جدال کردی و بسیار [هم] جدال کردی. پس اگر از راستگوییانی آنچه را [از عذاب خدا] به ما وعده می دهی برای ما بیاور.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ای نوح، حَقّاً که با ما به جدال پرداختی و بسیار هم جدال کردی، پس آنچه را (از عذاب الهی) وعده می دهی بر ما بیاور اگر از راستگوییانی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نوح) گفت: «اگر خدا اراده کند، خواهد آورد؛ و شما قدرت فرار (از آن را) نخواهید داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «تنها خداست که اگر بخواهد، آن را برای شما می آورد و شما عاجز کننده [او] نخواهید بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نوح گفت: جز این نیست که خداوند اگر بخواهد آن را برای شما می آورد و هرگز شما ناتوان کننده (او با مقابله به مثل یا فرار) نیستید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما چه سود که) هرگاه خدا بخواهد شما را (بخاطر گناهانتان) گمراه سازد، و من بخواهم شما را اندرز دهم، اندرز من سودی به حالتان نخواهد داشت! او پروردگار شماست؛ و بسوی او بازگشت داده می شوید.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بخواهم شما را اندرز دهم، در صورتی که خدا بخواهد شما را بیراه گذارد، اندرز من شما را سودی نمی بخشد. او پروردگار شماست و به سوی او باز گردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من اگر بخواهم برای شما خیرخواهی کنم هرگز خیرخواهیم به شما سودی نخواهد داد اگر خداوند بخواهد شما را (به خاطر طغیانتان) در وادی ضلالت رها نماید، او پروردگار شماست و به سوی او بازگردانده خواهید شد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (مشرکان) می گویند: «او [= محمد (ص)] این سخنان را بدروغ به خدا نسبت داده است! «بگو: «اگر من اینها را از پیش خود ساخته باشم و به او نسبت دهم، گناهِش بر عهده من است؛ ولی من از گناهان شما بیزارم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: یا [در باره قرآن] می گویند: «آن را بر یافته است.» بگو: «اگر آن را به دروغ سر هم کرده ام، گناه من بر عهده خود من است، و [لی] من از جرّمی که به من نسبت می دهید برکنارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (قوم تو) گویند: این (قصه یا این قرآن) را خود به دروغ بر یافته است! بگو: اگر (فرضا) آن را خود بر یافته باشم گناه من بر عهده خودم است، و من از گناهانی که شما به جا می آورید (مانند کفر و

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به نوح وحی شد که: «جز آنها که (تاکنون) ایمان آورده اند، دیگر هیچ کس از قوم تو ایمان نخواهد آورد! پس، از کارهایی که می کردند، غمگین مباش! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به نوح وحی شد که: «از قوم تو، جز کسانی که [تاکنون] ایمان آورده اند هرگز [کسی] ایمان نخواهد آورد. پس، از آنچه می کردند غمگین مباش.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به نوح وحی شد که از قوم تو جز کسانی که (تا به حال) ایمان آورده اند هرگز کسی ایمان نخواهد آورد، پس از آنچه می کنند غمگین مباش

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (اکنون) در حضور ما و طبق وحی ما، کشتی بساز! و درباره آنها که ستم کردند شفاعت مکن، که (همه) آنها غرق شدنی هستند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: «و زیر نظر ما و [به] وحی ما کشتی را بساز، و درباره کسانی که ستم کرده اند با من سخن مگوی، چرا که آنان غرق شدنی اند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کشتی را زیر نظر ما و به (هدایت) وحی ما (راجع به وسائل ساخت و کم و کیف، و زمان و مکان آن) بساز، و درباره کسانی که ستم کرده اند با من سخن مگو، (از آنان شفاعت مکن)، که حتما آنها غرق شدنی هستند

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكَلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ (۳۸) ترجمه: (۱)

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُثِيمٌ (۳۹) ترجمه: (۲)

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ (۴۰) ترجمه: (۳)

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۴۱) ترجمه: (۴)

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَب مَعَنَا وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ (۴۲) ترجمه: (۵)

قَالَ سَيَأْوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَغِيظُ مُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ (۴۳) ترجمه: (۶)

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاةُ أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعِدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۴۴) ترجمه: (۷)

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ (۴۵) ترجمه: (۸)

ص: ۲۲۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او مشغول ساختن کشتی بود، و هر زمان گروهی از اشراف قومش بر او می گذشتند، او را مسخره می کردند؛ (ولی نوح) گفت: «اگر ما را مسخره می کنید، ما نیز شما را همین گونه مسخره خواهیم کرد!» ترجمه استاد فولادوند: و [نوح] کشتی را می ساخت، و هر بار که اشرافی از قومش بر او می گذشتند، او را مسخره می کردند. می گفت: «اگر ما را مسخره می کنید، ما [نیز] شما را همان گونه که مسخره می کنید، مسخره خواهیم کرد.» ترجمه آیت الله مشکینی: و او کشتی را می ساخت، و هر زمان که گروهی از اشراف قومش بر او می گذشتند او را مسخره می کردند! (که کشتی در خشکی؟ و نجاتی پس از پیامبری؟) گفت: اگر شما ما را استهزا می کنید، به یقین ما نیز شما را (هنگامی که به هر درخت و دیوار و تپه ای پناهنده شدید) همان گونه که مسخره می کنید مسخره خواهیم کرد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی خواهید دانست چه کسی عذاب خوارکننده به سراغش خواهد آمد، و مجازات جاودان بر او وارد خواهد شد! ترجمه استاد فولادوند: به زودی خواهید دانست چه کسی را عذابی خوارکننده درمی رسد و بر او عذابی پایدار فرود می آید؟ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به زودی

خواهید دانست که چه کسی را (در دنیا) عذابی خوار و رسواکننده فرا می رسد و (در آخرت) عذابی پایدار بر او درمی آید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این وضع همچنان ادامه یافت) تا آن زمان که فرمان ما فرا رسید، و تنور جوشیدن گرفت؛ (به نوح) گفتیم: «از هر جفتی از حیوانات (از نر و ماده) یک زوج در آن (کشتی) حمل کن! همچنین خاندانت را (بر آن سوار

کن) - مگر آنها که قبلاً وعده هلاک آنان داده شده [= همسر و یکی از فرزندان] - و همچنین مؤمنان را! اما جز عده کمی همراه او ایمان نیاوردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا آنگاه که فرمان ما در رسید و تنور فوران کرد، فرمودیم: «در آن [کشتی] از هر حیوانی یک جفت، با کسانت - مگر کسی که قبلاً در باره او سخن رفته است - و کسانی که ایمان آورده اند، حمل کن.» و با او جز [عده] اندکی ایمان نیاورده بودند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (نوح و قومش در انتظار بودند) تا آن گاه که فرمان ما (امر ما به فرشتگان یا اراده حتمی ما) در رسید و (آب از) تنور فوران کرد، گفتیم: در آن کشتی از هر نوع حیوانی دو زوج (یک جفت نر و ماده) سوار کن و نیز خاندان خود را - جز کسی که گفتار (ازلی ما) درباره (هلاکت) او گذشته است (همسر و یک پسر) - و کسانی را که ایمان آورده اند (سوار کن) و جز اندکی با او ایمان نیاورده بودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او گفت: «به نام خدا بر آن سوار شوید! و هنگام حرکت و توقف کشتی، یاد او کنید، که پروردگارم آمرزنده و مهربان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نوح] گفت: «در آن سوار شوید. به نام خداست روان شدنش و لنگرانداختنش، بی گمان پروردگار من آمرزنده مهربان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نوح) گفت: در آن سوار شوید در حالی که هنگام حرکت و توقف آن بسم الله گوئید و بسم الله (کلید) حرکت و سکون آن است حقاً که پروردگار من بسیار آمرزنده و مهربان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن کشتی، آنها را از میان امواجی همچون کوه ها حرکت میداد؛ (در این هنگام)، نوح فرزندش را که در گوشه ای بود صدا زد: «پسرم! همراه ما سوار شو، و با کافران مباش!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن [کشتی] ایشان را در میان موجی کوه آسا می بُرد، و نوح پسرش را که در کناری بود بانگ درداد: «ای پسرک من، با ما سوار شو و با کافران مباش.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن کشتی آنها را در میان موجی همانند کوه ها سیر می داد و نوح پسرش را که در کناری (از اعتقاد پدر یا از مکان او) بود صدا زد: ای پسرک من، با ما سوار شو و با کافران مباش

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «بزودی به کوهی پناه میبرم تا مرا از آب حفظ کند!» (نوح) گفت: «امروز هیچ نگهداری در برابر فرمان خدا نیست؛ مگر آن کس را که او رحم کند!» در این هنگام، موج در میان آن دو حایل شد؛ و او در زمره غرق شدگان قرار گرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «به زودی به کوهی پناه می جویم که مرا از آب در امان نگاه می دارد.» گفت: «امروز در برابر فرمان خدا هیچ نگاهدارنده ای نیست، مگر کسی که [خدا بر او] رحم کند.» و موج میان آن دو حایل شد و [پسر] از غرق شدگان گردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: به زودی به کوهی که مرا از آب نگه دارد پناه می برم. نوح گفت: امروز هیچ نگاهدارنده ای از فرمان خدا نیست جز کسی که او رحم کند. (در این بین) موجی میان آن دو فاصله شد و (پسر) از غرق شدگان گردید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفته شد: «ای زمین، آبت را فرو بر! و ای آسمان، خودداری کن! و آب فرو نشست و کار پایان یافت و (کشتی) بر (دامنه کوه) جودی، پهلو گرفت؛ و (در این هنگام)، گفته شد: «دور باد قوم ستمگر (از سعادت و نجات و رحمت خدا!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفته شد: «ای زمین، آب خود را فرو بر، و ای آسمان، [از باران] خودداری کن. و آب فرو کاست و فرمان گزارده شده و [کشتی] بر جودی قرار گرفت.» و گفته شد: «مرگ بر قوم ستمکار.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (پس از غرق کافران طبق اراده حتمی خدا) گفته شد: ای زمین آب خود فرو بر، و ای آسمان (از ریزش خود) باز ایست و آب (در زمین) فرو شد و کار (حتمی هلاکت

کفار) پایان یافت و کشتی بر (کوه) جودی قرار گرفت و (از جانب حق یا فرشتگانش) گفته شد: مرگ و دوری (از رحمت حق) بر ظالمان باد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نوح به پروردگارش عرض کرد: «پروردگارا! پسر من از خاندان من است؛ و وعده تو (در مورد نجات خاندانم) حق است؛ و تو از همه حکم کنندگان برتری!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و نوح پروردگار خود را آواز داد و گفت: «پروردگارا، پسر من از کسان من است، و قطعاً وعده تو راست است و تو بهترین داورانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نوح (پیش از حادثه طوفان) پروردگار خود را ندا درداد، گفت: پروردگارا، پسر من از خاندان من است و همانا وعده تو (به نجات خاندان من) حق است و تو بهترین داورانی. (این کلام مقدمه درخواست نجات پسر است)

قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ (٤٦)
ترجمه: (١)

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٤٧) ترجمه: (٢)

قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَأُمَّمٌ سَنُنَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (٤٨) ترجمه: (٣)

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ (٤٩) ترجمه: (٤)

وَإِلَى عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ (٥٠) ترجمه: (٥)

يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٥١) ترجمه: (٦)

وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ (٥٢) ترجمه: (٧)

قَالُوا يَا هُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ (٥٣) ترجمه: (٨)

ص: ٢٢٧

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «ای نوح! او از اهل تو نیست! او عمل غیر صالحی است [= فرد ناشایسته ای است]! پس، آنچه را از آن آگاه نیستی، از من نخواه! من به تو اندرز می دهم تا از جاهلان نباشی!!»
ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «ای نوح، او در حقیقت از کسان تو نیست، او [دارای] کرداری ناشایسته است. پس چیزی را که بدان علم نداری از من نخواه. من به تو اندرز می دهم که مبادا از نادانان باشی.» ترجمه آیت الله مشکینی: (خدای) گفت: ای نوح، او از خاندان تو نیست (او ریبب توست یا به واسطه کفر و فسق، خویشی را بریده است زیرا) او (سراپا) عمل ناشایسته است! پس چیزی را که بدان علم نداری از من نخواه (نوح با اشتباه در موضوع در معرض درخواست بود که خدا منع کرد) من تو را پند می دهم که مبادا از جاهلان باشی

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عرض کرد: «پروردگارا! من به تو پناه می برم که از تو چیزی بخواهم که از آن آگاهی ندارم! و اگر مرا نبخشی، و بر من رحم نکنی، از زیانکاران خواهم بود!» ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، من به تو پناه می برم که از تو چیزی بخواهم که بدان علم ندارم، و اگر مرا نیامرزی و به من رحم نکنی از زیانکاران باشم.» ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، من به تو پناه می برم از اینکه چیزی را که بدان علم ندارم از تو بخواهم (انبیا را نشاید که موضوعی را تشخیص نداده حکم خلاف مصلحت آن را بخواهند) و اگر مرا نیامرزی و بر من ترحم نکنی از زیانکاران خواهم بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به نوح) گفته شد: «ای نوح! با سلامت و برکاتی از ناحیه ما بر تو و بر تمام امتهایی که با تو، فرود آی! و امتهای نیز هستند که ما آنها را از نعمتها بهره مند خواهیم ساخت، سپس عذاب دردناکی از سوی ما به آنها می رسد، چرا که این نعمتها را کفران می کنند!» ترجمه استاد فولادوند: گفته شد: «ای نوح، با

درودی از ما و برکتهایی بر تو و بر گروههایی که با تواند، فرود آی. و گروههایی هستند که به زودی برخوردارشان می کنیم، سپس از جانب ما عذابی دردناک به آنان می رسد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (از جانب خدا) گفته شد: ای نوح، با سلامت و درودی از جانب ما و برکت هایی بر تو و بر گروه هایی که همراه تو هستند فرود آی و گروه هایی هم (از اولاد آنان در طول تاریخ) خواهند آمد که آنها را (از نعمت های دنیا) به زودی برخوردار می کنیم، سپس آنها را از جانب ما (به سبب کفر و طغیانشان) عذابی دردناک خواهد رسید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها از خبرهای غیب است که به تو (ای پیامبر) وحی می کنیم؛ نه تو، و نه قوم، اینها را پیش از این نمی دانستید! بنا بر این، صبر و استقامت کن، که عاقبت از آن پرهیزگاران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این از خبرهای غیب است که آن را به تو وحی می کنیم. پیش از این نه تو آن را می دانستی و نه قوم تو. پس شکیا باش که فرجام [نیک] از آن تقوایبشگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اینها از خبرهای غیبی است که به تو وحی می کنیم، نه تو آنها را پیش از این می دانستی و نه قوم تو پس (در ابلاغ رسالت خود) صبر کن که همانا عاقبت (نیک) از آن پرهیزگاران است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ما) به سوی قوم عاد، برادرشان «هود» را فرستادیم؛ (به آنها) گفت: «ای قوم من! خدا را پرستش کنید، که معبودی جز او برای شما نیست! شما فقط تهمت می زنید (و بتها را شریک او می خوانید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به سوی قوم عاد، برادرشان هود را [فرستادیم. هود] گفت: «ای قوم من، خدا را پرستید. جز او هیچ معبودی برای شما نیست. شما فقط دروغ پردازید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سوی قوم عاد برادر (نسبی یا قبیله ای) آنها هود را (فرستادیم) گفت: ای قوم من، خدای یکتا را پرستید، که شما را جز او خدایی نیست، همانا شما (در شریک کردن بت ها به خدا) افترا گویانی بیش نیستید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای قوم من! من از شما برای این (رسالت)، پاداشی نمی طلبم؛ پاداش من، تنها بر کسی است که مرا آفریده است؛ آیا نمی فهمید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای قوم من، برای این [رسالت] پاداشی از شما درخواست نمی کنم. پاداش من جز بر عهده کسی که مرا آفریده است، نیست. پس آیا نمی اندیشید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای قوم من، از شما (بر ابلاغ رسالت) مزدی نمی طلبم، پاداش من جز بر عهده کسی که مرا آفریده نیست، آیا نمی اندیشید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ای قوم من! از پروردگارتان طلب آموزش کنید، سپس به سوی او بازگردید، تا (باران) آسمان را پی در پی بر شما بفرستد؛ و نیرویی بر نیرویتان بیفزاید! و گنهکارانه، روی (از حق) بر نتایید! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و ای قوم من، از پروردگارتان آموزش بخواهید، سپس به درگاه او توبه کنید [تا] از آسمان بر شما بارش فراوان فرستد و نیرویی بر نیروی شما بیفزاید، و تبهکارانه روی بر مگردانید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ای قوم من، از پروردگارتان آموزش بخواهید، سپس، به سوی او بازگردید، تا ابر و باران را بر شما ریزان فرستد و نیرویی بر نیروی (جانی و مالی) شما بیفزاید، و مجرم و گنهکار (از او) روی مگردانید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ای هود! تو دلیل روشنی برای ما نیاورده ای! و ما خدایان خود را بخاطر حرف تو، رها نخواهیم کرد! و ما (اصلاً) به تو ایمان نمی آوریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای هود، برای ما دلیل روشنی نیاوردی، و ما برای سخن تو دست از خدایان خود بر نمی داریم و تو را باور نداریم.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: ای هود، برای ما دلیل روشنی (نشانی که ما پسندیم) نیاوردی، و

ما هرگز رها کننده خدایان خود به گفته تو نیستیم و ما هرگز باور دارنده تو نیستیم

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ (۵۴) ترجمه: (۱)

مِنْ دُونِهِ فَكَيْدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ (۵۵) ترجمه: (۲)

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۵۶) ترجمه: (۳)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ (۵۷)
ترجمه: (۴)

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَا هُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ (۵۸) ترجمه: (۵)

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (۵۹) ترجمه: (۶)

وَأَتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَّا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَّا بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ (۶۰) ترجمه: (۷)

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَكْبَرُوا ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ (۶۱) ترجمه: (۸)

قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ (۶۲) ترجمه: (۹)

ص: ۲۲۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما (درباره تو) فقط می گویم: بعضی از خدایان ما، به تو زیان رسانده (و عقلت را ربوده) اند! (هود) گفت: «من خدا را به شهادت می طلبم، شما نیز گواه باشید که من بیزارم از آنچه شریک (خدا) قرار می دهید...
_____ ترجمه استاد فولادوند: «[چیزی] جز این نمی گویم که بعضی از خدایان ما به تو آسیبی رسانده

اند.» گفت: «من خدا را گواه می گیرم، و شاهد باشید که من از آنچه جز او شریک وی می گیرید بیزارم.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : ما (درباره تو) جز این نمی گویم که بعضی از خدایان ما آسیب (روانی)

به تو رسانده اند. گفت: من خدا را گواه می گیرم و شما نیز گواه باشید که من بیزارم از آنچه شریک او می سازید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : از آنچه غیر او (می پرستید)! حال که چنین است، همگی برای من نقشه بکشید؛ و مرا مهلت ندهید! (اما بدانید کاری از دست شما ساخته نیست!) _____ ترجمه استاد فولادوند : پس، همه شما در کار من نیرنگ کنید و مرا مهلت مدهید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (و) به جای او (می پرستید)،

پس همگی درباره من نقشه کشید و مکر و حيله کنید سپس (آن را به کار بندید و) هیچ مهلت مدهید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : من، بر «الله» که پروردگار من و شماست، توکل کرده ام! هیچ جنبنده ای نیست مگر اینکه او بر آن تسلط دارد؛ (اما سلطه ای با عدالت! چرا که) پروردگار من بر راه راست است! _____ ترجمه استاد فولادوند : در حقیقت، من بر خدا، پروردگار خودم و پروردگار شما توکل کردم. هیچ جنبنده ای نیست مگر اینکه او

مهار هستی اش را در دست دارد. به راستی پروردگار من بر راه راست است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا من بر خداوند، پروردگار خود و پروردگار شما توکل کردم هیچ جنبنده ای نیست مگر اینکه او ناصیه اش را در قبضه دارد (وجودش در اختیار اوست) حَقًّا که پروردگارم بر راهی راست است (در تدبیر امور جهان خلقت طبق عدالت و حکمت عمل می کند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس اگر روی برگردانید، من رسالتی را که مأمور بودم به شما رساندم؛ و پروردگارم گروه دیگری را جانشین شما می کند؛ و شما کمترین ضرری به او نمی رسانید؛ پروردگارم حافظ و نگاهبان هر چیز است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر روی برگردانید، به یقین، آنچه را که به منظور آن به سوی شما فرستاده شده بودم به شما رسانیدم، و پروردگارم قومی جز شما را جانشین [شما] خواهد کرد. و به او هیچ زیانی نمی رسانید. در حقیقت، پروردگارم بر هر چیزی نگاهبان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر روگردان شوید من آنچه را که به (ابلاغ) آن ارسال شده ام به شما رساندم، و پروردگار من (به زودی شما را هلاک می کند و) به جای

شما گروهی غیر از شما را جانشین می کند و هیچ زیانی به او نتوانید زد، مسلماً پروردگار من بر همه چیز نگاهبان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که فرمان ما فرا رسید، «هود» و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود نجات دادیم؛ و آنها را از عذاب شدید، رهایی بخشیدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون فرمان ما در رسید، هود و کسانی را که با او گرویده بودند، به رحمتی از جانب خود نجات بخشیدیم و آنان را از عذابی سخت رهانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون فرمان ما (بر عذاب آنان به فرشتگان) در رسید و اراده حتمی ما تعلق گرفت، هود و کسانی را که با او ایمان آورده بودند به رحمتی از سوی خود نجات دادیم و آنها را از عذابی سخت رهایی بخشیدیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این قوم «عاد» بود که آیات پروردگارشان را انکار کردند؛ و پیامبران او را معصیت نمودند؛ و از فرمان هر ستمگر دشمن حق، پیروی کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این، [قوم] عاد بود که آیات پروردگارشان را انکار کردند، و فرستادگانش را نافرمانی نمودند، و به دنبال فرمان هر زورگوی ستیزه جوی رفتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این (قوم) عاد بودند که نشانه های پروردگارشان (دلایل روشن

توحید و نبوت هود) را انکار کردند و فرستادگان او را نافرمانی نمودند و از فرمان هر زورگوی عنادورزی پیروی کردند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان، در این دنیا و روز قیامت، لعنت (و نام ننگینی) بدنبال دارند! بدانید «عاد» نسبت به پروردگارشان کفر ورزیدند! دور باد «عاد» -قوم هود- (از رحمت خدا، و خیر و سعادت)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [سرانجام] در این دنیا و روز قیامت، لعنت بدرقه [راه] آنان گردید. آگاه باشید که عادیان به پروردگارشان کفر ورزیدند. هان، مرگ بر عادیان: قوم هود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در این دنیا و در روز قیامت لعنتی (از سوی خدا و مردم) به دنبالشان فرستاده شد آگاه باشید که قوم عاد به پروردگارشان کافر شدند و پروردگارشان را ناسپاسی کردند، هان! دوری و نفرین باد بر قوم عاد، قوم هود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بسوی قوم «ثمود»، برادرشان «صالح» را (فرستادیم)؛ گفت: «ای قوم من! خدا را پرستش کنید، که معبودی جز او برای شما نیست! اوست که شما را از زمین آفرید، و آبادی آن را به شما وا گذاشت! از او آمرزش بطلبید، سپس به سوی او باز گردید، که پروردگارم (به بندگان خود) نزدیک، و اجابت کننده (خواستہ های آنها) است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و به سوی [قوم] ثمود، برادرشان صالح را [فرستادیم]. گفت: «ای قوم من!

خدا را پرستید. برای شما هیچ معبودی جز او نیست. او شما را از زمین پدید آورد و در آن شما را استقرار داد. پس، از او
آمزش بخواهید، آنگاه به درگاه او توبه کنید، که پروردگارم نزدیک [و] اجابت کننده است.» _____
ترجمه آیت الله مشکینی: و به سوی قوم ثمود برادر (نسبی یا قبیله ای) آنها صالح را (فرستادیم) گفت: ای قوم من، خدای
یکتا را پرستید، که شما را جز او خدایی نیست، اوست که شما را از این زمین آفریده (جدّ و جدّه اوّلتان را بلاواسطه و نسل
آنها را بلاواسطه از خاک خلق نموده) و شما را در آن زندگانی داده و آباد کردن آن را از شما خواسته پس، از او (درباره
گناهانتان) آمزش بخواهید آن گاه (با عمل های شایسته) به سوی او بازگردید، به یقین پروردگار من (به بندگانش) نزدیک
و (دعاهایشان را) اجابت کننده است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ای صالح! تو پیش از این، مایه امید ما بودی! آیا ما را از پرستش آنچه پدرانمان
می پرستیدند، نهی می کنی؟! در حالی که ما، در مورد آنچه به سوی آن دعوتمان می کنی، در شک و تردید هستیم!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای صالح، به راستی تو پیش از این، میان ما مایه امید بودی. آیا ما
را از پرستش آنچه پدرانمان می پرستیدند باز می داری؟ و بی گمان، ما از آنچه تو ما را بدان می خوانی سخت دچار شکیم.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ای صالح، تو پیش از این در میان ما مایه امید بودی (که دین ما
را بپذیری یا سرپرست ما باشی)! آیا ما را از پرستش آنچه پدران ما می پرستیدند باز می داری؟! و حقّا که ما از آنچه ما را
بدان می خوانی (خدای بدون شریک) در شکی تردیدزا و ابهام آوریم

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيْنِهِ مِّن رَّبِّي وَآتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْبِيرٍ (٦٣) ترجمه: (١)

وَيَا قَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ (٦٤) ترجمه: (٢)

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ (٦٥) ترجمه: (٣)

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِن خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ (٦٦) ترجمه: (٤)

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ (٦٧) ترجمه: (٥)

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا لِّثَمُودَ (٦٨) ترجمه: (٦)

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامًا قَالِ لِمَ لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ (٦٩) ترجمه: (٧)

فَلَمَّا رَأَىٰ أَن يُدْيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ لُّوطٍ (٧٠) ترجمه: (٨)

وَأَمْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ (٧١) ترجمه: (٩)

ص: ٢٢٩

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «ای قوم! اگر من دلیل آشکاری از پروردگارم داشته باشم، و رحمتی از جانب خود به من داده باشد (، می توانم از ابلاغ رسالت او سرپیچی کنم)؟! اگر من نافرمانی او کنم، چه کسی می تواند مرا در برابر وی یاری دهد؟! پس، (سخنان) شما، جز اطمینان به زیانکار بودنتان، چیزی بر من نمی افزاید! _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «ای قوم من، چه ببینید، اگر [در این دعوا] بر حجتی روشن از پروردگار خود باشم و از جانب خود رحمتی به من داده باشد، پس اگر او را نافرمانی کنم چه کسی در برابر خدا مرا یاری می کند؟ در نتیجه، شما جز بر زیان من نمی افزاید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: ای قوم من، مرا خبر دهید اگر من بر دلیلی روشن از سوی پروردگارم باشم و او از جانب خود مرا رحمتی (مقام نبوت) بخشیده باشد، چه کسی مرا از (غضب و عذاب) خدا نجات می بخشد اگر او را (در ابلاغ رسالت) نافرمانی کنم پس شما بر من جز زیان زدن نمی افزاید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای قوم من! این «ناقه» خداوند است، که برای شما نشانه ای است؛ بگذارید در زمین خدا به چرا مشغول شود؛ هیچ گونه آزاری به آن نرسانید، که بزودی عذاب خدا شما را خواهد گرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند : «و ای قوم من، این ماده شتر خداست که برای شما پدیده ای شگرف است. پس بگذارید او در زمین خدا بخورد و آسیبش مرسانید که شما را عذابی زودرس فرو می گیرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ای قوم من، این شتر ماده خداوند است (که به اراده او از میان سنگ دفعتا پدید آمده) در حالی که برای شما آیه و معجزه ای (از توحید او و نبوت من) است پس آن را رها کنید در روی زمین خدا بخورد و آسیبی به آن نرسانید، که شما را عذابی

نزدیک فرا گیرد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما آنها آن ناقه) را از پای در آوردند! و (صالح به آنها) گفت: «مهلت شما تمام شد!» سه روز در خانه هایتان بهره مند گردید؛ (و بعد از آن، عذاب الهی فرا خواهد رسید؛) این وعده ای است که دروغ نخواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آن [ماده شتر] را پی کردند، و [صالح] گفت: «سه روز در خانه هایتان برخوردار شوید. این وعده ای بی دروغ است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن را دست و پا بردند و نحر کردند (صالح) گفت: سه روز (مهلت دارید که) در خانه هایتان برخوردار باشید (سپس عذاب خواهد آمد) این وعده ای است که دروغ بردار نیست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که فرمان (مجازات) ما فرا رسید، صالح و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود (از آن عذاب) و از رسوایی آن روز، رهایی بخشیدیم؛ چرا که پروردگارت قوی و شکست ناپذیر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون فرمان ما در رسید، صالح و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود رهانیدیم و از رسوایی آن روز [نجات دادیم]. به یقین، پروردگار تو همان نیرومند شکست ناپذیر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هنگامی که فرمان ما (بر عذاب آنان) در رسید و اراده حتمی ما تعلق گرفت، صالح و کسانی را که با او ایمان آورده بودند به رحمتی از جانب خود (از شر آن قوم) و از خواری و رسوایی آن روز نجات بخشیدیم حقا که پروردگار تو همان نیرومند و مقتدر شکست ناپذیر است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی را که ستم کرده بودند، صیحه (آسمانی) فروگرفت؛ و در خانه هایشان به روی افتادند و مردند... _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی را که ستم ورزیده بودند، آن بانگ [مرگبار] فرا گرفت، و در خانه هایشان از پا درآمدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را ستم کرده بودند صیحه (مرگبار آسمانی) در گرفت، پس در خانه های خود به زانو درآمده و مردگانی شدند به رو درافتاده

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچنان که گویی هرگز ساکن آن دیار نبودند! بدانید قوم ثمود، پروردگارش را انکار کردند! دور باد قوم ثمود (از رحمت پروردگار)! _____ ترجمه استاد فولادوند: گویا هرگز در آن [خانه ها] نبوده اند. آگاه باشید که ثمودیان به پروردگارشان کفر ورزیدند. هان، مرگ بر ثمود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بدانسان که گویی هرگز در آنجا اقامت نداشتند. آگاه باشید که قوم ثمود به پروردگارشان کفر ورزیدند (و ناسپاسی کردند) هان! دوری (از رحمت خدا) باد بر قوم ثمود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرستادگان ما [=فرشتگان] برای ابراهیم بشارت آوردند؛ گفتند: «سلام!» (او نیز) گفت: «سلام!» و طولی نکشید که گوساله بریانی (برای آنها) آورد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی، فرستادگان ما برای ابراهیم مژده آوردند، سلام گفتند، پاسخ داد: «سلام». و دیری نپایید که گوساله ای بریان آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا فرستادگان ما (از فرشتگان) برای ابراهیم بشارت (یافتن فرزند و هلاکت قوم لوط) آوردند آنها سلام گفتند، او نیز سلام گفت، پس درنگی نکرد که (برای مهمان ها) گوساله ای بریان شده بر روی شن ها، و روغن چکان حاضر آورد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) هنگامی که دید دست آنها به آن نمی رسد (و از آن نمی خورند، کار) آنها را زشت شمرد؛ و در دل احساس ترس نمود. به او گفتند: «نترس! ما به سوی قوم لوط فرستاده شده ایم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون دید دستهایشان به غذا دراز نمی شود، آنان را ناشناس یافت و از

ایشان ترسی بر دل گرفت. گفتند: «مترس، ما به سوی قوم لوط فرستاده شده ایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون دید که دست های آنها به آن نمی رسد آنها را بیگانه یافت و از آنها بیمی در دل احساس کرد، گفتند: مترس، همانا ما (فرشتگانی هستیم که از جانب خدا) به سوی قوم لوط فرستاده شده ایم (تا آنها را هلاک سازیم)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همسرش ایستاده بود، (از خوشحالی) خندید؛ پس او را بشارت به اسحاق، و بعد از او یعقوب دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و زن او ایستاده بود. خندید. پس وی را به اسحاق و از پی اسحاق به یعقوب مژده دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زن او ایستاده بود پس (برای آنکه مهمان های مرموز فرشته درآمده) از شادی بخندید و (در مقدمه مژده فرزند به نحو اعجاز) حایض شد، پس او را به (پسری به نام) اسحاق و پشت سر اسحاق به (نوه ای به نام) یعقوب بشارت دادیم

قَالَتْ يَا وَيْلَتَى أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ (۷۲) ترجمه: (۱)

قَالُوا أَنْعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ (۷۳) ترجمه: (۲)

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ (۷۴) ترجمه: (۳)

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ (۷۵) ترجمه: (۴)

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرٌ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ (۷۶) ترجمه: (۵)

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ (۷۷) ترجمه: (۶)

وَخِيَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَعْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ (۷۸) ترجمه: (۷)

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكُمْ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ (۷۹) ترجمه: (۸)

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَى إِلَيَّ رُكْنٌ شَدِيدٌ (۸۰) ترجمه: (۹)

قَالُوا يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصْطَلُوا إِلَيْكَ فَاسْيرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَاتُكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ (۸۱) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۳۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «ای وای بر من! آیا من فرزند می آورم در حالی که پیرزنم، و این شوهرم پیرمردی است؟! این راستی چیز عجیبی است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : [همسر ابراهیم] گفت: «ای وای بر من، آیا فرزند آورم با آنکه من پیرزنم، و این شوهرم پیرمرد است؟ واقعاً این چیز بسیار عجیبی است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: ای وای! آیا من می زایم در حالی که پیر زنی (نود ساله) هستم و این شوی من پیر مردی (صد ساله) است؟! حقا که این چیزی شگفت انگیز است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «آیا از فرمان خدا تعجب میکنی؟! این رحمت خدا و برکاتش بر شما خانواده است؛ چرا که او ستوده و والا- است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «آیا از کار خدا تعجب می کنی؟ رحمت خدا و برکات او بر شما خاندان [رسالت] باد. بی گمان، او ستوده ای بزرگوار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (فرشته ها) گفتند: آیا از کار خدا شگفتی می کنی در حالی که رحمت خداوند و برکت های او بر شما خانواده است؟! همانا او ستوده صفات و ستوده افعال و صاحب کرم عمیم و جلال گسترده است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که ترس ابراهیم فرو نشست، و بشارت به او رسید، درباره قوم لوط با ما مجادله

می کرد... _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وقتی ترس ابراهیم زایل شد و مژده [فرزنددار شدن] به او رسید، در باره قوم لوط با ما [به قصد شفاعت] چون و چرا می کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون ترس از ابراهیم برفت و مژده (فرزند) به او رسید شروع کرد با (فرستادگان) ما درباره قوم لوط به گفتگو و مجادله کردن

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که ابراهیم، بردبار و دلسوز و بازگشت کننده (بسوی خدا) بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا ابراهیم، بردبار و نرمدل و بازگشت کننده [به سوی خدا] بود.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقًّا که ابراهیم بسیار بردبار و دلسوز مردم و آه از ته دل کشنده و بازگردنده (به سوی ما) بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای ابراهیم! از این (درخواست) صرف نظر کن، که فرمان پروردگارت فرا رسیده؛ و بطور قطع عذاب (الهی) به سراغ آنها می آید؛ و برگشت ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای ابراهیم! از این [چون و چرا] روی برتاب، که فرمان پروردگارت آمده و برای آنان عذابی که بی بازگشت است خواهد آمد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای ابراهیم، از این (وساطت) درگذر، که بی تردید فرمان پروردگارت (بر عذاب آنها به فرشتگان) در رسیده است، و حتما عذابی بدون بازگشت بر آنها آمدنی است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که رسولان ما [= فرشتگان عذاب] به سراغ لوط آمدند، از آمدنشان ناراحت شد؛ و قلبش پریشان گشت؛ و گفت: «امروز روز سختی است!» (زیرا آنها را نشناخت؛ و ترسید قوم تبهار مزاحم آنها شوند).

_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند، به [آمدن] آنان ناراحت، و دستش از حمایت ایشان کوتاه شد و گفت: «امروز، روزی سخت است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند به خاطر آنها ناراحت گردید و (از سوء قصد قوم خود درباره آنها) در تنگنا قرار گرفت و دستش از حمایت آنها کوتاه شد و گفت: امروز روز سختی است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم او (بقصد مزاحمت میهمانان) بسرعت به سراغ او آمدند - و قبلاً کارهای بد انجام می دادند - گفت: «ای قوم من! اینها دختران منند؛ برای شما پاکیزه ترند! (با آنها ازدواج کنید؛ و از زشتکاری چشم ببوشید!) از خدا بترسید؛ و مرا در مورد میهمانانم رسوا نسازید! آیا در میان شما یک مرد فهمیده و آگاه وجود ندارد؟!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: و قوم او شتابان به سوی او آمدند، و پیش از آن کارهای زشت می کردند. [لوط] گفت: «ای قوم من، اینان دختران منند. آنان برای شما پاکیزه ترند. پس از خدا بترسید و مرا در کار مهمانانم رسوا مکنید. آیا در میان شما آدمی عقل رس پیدا نمی شود؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و قوم او به سوی او شتابان آمدند، (تا به آن میهمانان دست درازی کنند)، و پیش از آن نیز این کارهای زشت را انجام می دادند. گفت: ای قوم من، اینان دختران منند، آنها برای شما پاکیزه ترند (که عقد کنید و ببرید)، پس از خدا پروا کنید و مرا درباره مهمانانم شرمنده و رسوا نسازید آیا از شما یک مرد آگاه و رهیافته نیست؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «تو که می دانی ما تمایلی به دختران تو نداریم؛ و خوب می دانی ما چه می خواهیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «تو خوب می دانی که ما را به دخترانت حاجتی نیست و تو خوب می دانی که ما چه می خواهیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: تو نیک می دانی که ما را درباره دختران تو حَقُّی نیست (رغبت و حاجتی نیست) و البته آنچه را ما می خواهیم نیک می دانی

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «(افسوس!) ای کاش در برابر شما قدرتی داشتم؛ یا تکیه گاه و پشتیبان محکمی در

اختیار من بود! (آنگاه می دانستم با شما زشت سیرتان ددمنش چه کنم!)» _____ ترجمه استاد فولادوند :

[لوط] گفت: «کاش برای مقابله با شما قدرتی داشتم یا به تکیه گاهی استوار پناه می جستم.» _____ ترجمه

آیت الله مشکینی : گفت: ای کاش برای مقابله با شما نیرویی داشتم یا به تکیه گاهی محکم و استوار پناه می بردم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (فرشتگان عذاب) گفتند: «ای لوط! ما فرستادگان پروردگار توایم! آنها هرگز دسترسی به تو پیدا نخواهند کرد! در دل شب، خانواده ات را (از این شهر) حرکت ده! و هیچ یک از شما پشت سرش را نگاه نکند؛ مگر همسرت، که او هم به همان بلایی که آنها گرفتار می شوند، گرفتار خواهد شد! موعد آنها صبح است؛ آیا صبح نزدیک نیست؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ای لوط، ما فرستادگان پروردگار توایم. آنان هرگز به تو دست نخواهند یافت. پس، پاسی از شب گذشته خانواده ات را حرکت ده -و هیچ کس از شما نباید واپس بنگرد- مگر زنت، که آنچه به ایشان رسد به او [نیز] خواهد رسید. بی گمان، وعده گاه آنان صبح است. مگر صبح نزدیک نیست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (فرشتگان) گفتند: ای لوط، ما فرستادگان پروردگار توایم، آنها هرگز به تو دست نمی یابند، پس در پاسی از شب گذشته با خانواده ات (به بیرون از منطقه) روانه شو و احدی از شما جا نماند و هیچ یک به پشت سر ننگرد، غیر از همسرت که بی شک آنچه به قومت می رسد به او نیز خواهد رسید، البته وعده گاه (عذاب) آنها صبح است، آیا صبح نزدیک نیست؟

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنصُودٍ (٨٢) ترجمه: (١)

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بَبَعِيدٍ (٨٣) ترجمه: (٢)

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِن إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ (٨٤) ترجمه: (٣)

وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (٨٥) ترجمه: (٤)

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ (٨٦) ترجمه: (٥)

قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصِلمَاتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ (٨٧) ترجمه: (٦)

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيْتِهِ مِّن رَّبِّي وَرَزَقْنِي مِّنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنهَأَكُم عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتِطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ (٨٨) ترجمه: (٧)

ص: ٢٣١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که فرمان ما فرا رسید، آن (شهر و دیار) را زیر و رو کردیم؛ و بارانی از سنگ [= گلهای متحجر] متراکم بر روی هم، بر آنها نازل نمودیم... _____ ترجمه استاد فولادوند : پس چون فرمان ما آمد، آن [شهر] را زیر و زبر کردیم و سنگ پاره هایی از [نوع] سنگ گلهای لایه لایه، بر آن فرو ریختیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چون فرمان ما (به فرشتگان) در رسید و اراده حتمی ما تعلق گرفت،

آن شهرها را زیر و رو کردیم و بارانی از سنگ پاره هایی از گلهای پخته و سخت، پیاپی بر آنها فرو باریدیم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (سنگهایی که) نزد پروردگارت نشاندار بود؛ و آن، (از سایر) ستمگران دور نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند : [سنگهایی] که نزد پروردگارت نشان زده بود. و [خرابه های] آن از ستمگران چندان دور نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سنگ هایی که نزد پروردگارت (در

دستگاه مرموز آفرینش او) نشان دار و رنگارنگ و نام نویسی شده بود و این (نوع عذاب) از این ستمکاران دور نیست

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بسوی «مدین» برادرشان شعیب را (فرستادیم)؛ گفت: «ای قوم من! خدا را پرستش کنید، که جز او، معبود دیگری برای شما نیست! پیمانان و وزن را کم نکنید (و دست به کم فروشی نزنید)! من (هم اکنون) شما را در نعمت می بینم؛ (ولی) از عذاب روز فراگیر، بر شما بیمناکم! _____ ترجمه استاد فولادوند : و به سوی [اهل] مدین، برادرشان شعیب را [فرستادیم]. گفت: «ای قوم من، خدا را پرستید. برای شما جز او معبودی نیست. و پیمانان و ترازو را کم مکنید. به راستی شما را در نعمت می بینم. و [لی] از عذاب روزی فراگیر بر شما بیمناکم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به سوی (مردم) مدین برادر (نسبی یا قبیله ای) آنها شعیب را

(فرستادیم)، گفت: ای قوم من، خدای یکتا را بپرستید، که شما را جز او خدایی نیست، و پیمانۀ و ترازو را کم مدهید، حَقًّا که من شما را در خوشی (و وسعت نعمت) می بینم و من بر شما (به خاطر کم فروشی) از عذاب روزی فراگیر و هلاکت بار بیم دارم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ای قوم من! پیمانۀ و وزن را با عدالت، تمام دهید! و بر اشیاء (و اجناس) مردم، عیب نگذارید؛ و از حق آنان نگاهید! و در زمین به فساد نکوشید! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و ای قوم من، پیمانۀ و ترازو را به داد، تمام دهید، و حقوق مردم را کم مدهید، و در زمین به فساد سر برمدارید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ای قوم من، پیمانۀ و ترازو را کامل و عادلانه بدهید و از مردم کالاهایشان را (هنگام اداء حقوق در تمام سنجیدنی ها) کم مگذارید و تبهکارانه در روی زمین نپوید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه خداوند برای شما باقی گذارده (از سرمایه های حلال)، برایتان بهتر است اگر ایمان داشته باشید! و من، پاسدار شما (و مأمور بر اجبارتان به ایمان) نیستم! _____ ترجمه استاد فولادوند: «اگر مؤمن باشید، باقیمانده [حلال] خدا برای شما بهتر است، و من بر شما نگاهبان نیستم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه خداوند (پس از اداء حق غیر) برایتان باقی می گذارد برای شما بهتر است اگر ایمان دارید، و من بر شما گمارده و نگاهبان نیستم (تا مواظب ایمان و عمل و متصدی پاداش و کیفر شما باشم)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ای شعیب! آیا نمازت به تو دستور می دهد که آنچه را پدرانمان می پرستیدند، ترک کنیم؛ یا آنچه را می خواهیم در اموالمان انجام ندهیم؟! تو که مرد بردبار و فهمیده ای هستی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای شعیب، آیا نماز تو به تو دستور می دهد که آنچه را پدران ما می پرستیده اند رها کنیم، یا در اموال خود به میل خود تصرف نکنیم؟ راستی که تو بردبار فرزانه ای.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: «ای شعیب، آیا نمازت تو را دستور می دهد که ما آنچه را پدرانمان می پرستیدند رها کنیم یا آنچه را که می خواهیم در اموالمان انجام دهیم ترک نماییم؟ (نمازت از ما سلب آزادی در اعتقاد و عمل می کند؟) تو که به راستی بردبار و رهیافته ای (پس چگونه حریت ما را محدود می کنی)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «ای قوم! به من بگویید، هرگاه من دلیل آشکاری از پروردگارم داشته باشم، و رزق (و موهبت) خوبی به من داده باشد، (آیا می توانم بر خلاف فرمان او رفتار کنم؟! من هرگز نمی خواهم چیزی که شما را از آن باز می دارم، خودم مرتکب شوم! من جز اصلاح -تا آنجا که توانایی دارم- نمی خواهم! و توفیق من، جز به خدا نیست! بر او توکل کردم؛ و به سوی او باز می گردم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «ای قوم من، بیندیشید، اگر از جانب پروردگارم دلیل روشنی داشته باشم، و او از سوی خود روزی نیکویی به من داده باشد [آیا باز هم از پرستش او دست بردارم؟] من نمی خواهم در آنچه شما را از آن باز می دارم با شما مخالفت کنم [و خود مرتکب آن شوم]. من قصدی جز اصلاح [جامعه] تا آنجا که بتوانم، ندارم، و توفیق من جز به [یاری] خدا نیست. بر او توکل کرده ام و به سوی او باز می گردم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: ای قوم من، مرا خبر دهید، اگر من از جانب پروردگار خود بر دلیلی روشن و معجزاتی (بر نبوت خویش) باشم و او از جانب خود مرا روزی نیکو (نبوت و دینی جامع) داده باشد (آیا باز هم دعوت من باطل و سفاهتی است؟) و من نمی خواهم خود بر خلاف کاری که شما را از آن نهی می کنم بروم، من تا آنجا که بتوانم جز اصلاح (حال جامعه را) نمی خواهم، و توفیق من جز به یاری خدا نیست بر او توکل کردم و به سوی او باز می گردم

وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصَِّبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنْكُمْ بِبَعِيدٍ (٨٩) ترجمه: (١)

وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ (٩٠) ترجمه: (٢)

قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بَعِزٌّ (٩١) ترجمه: (٣)

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (٩٢) ترجمه: (٤)

وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عِدَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ (٩٣) ترجمه: (٥)

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصَابُوا فِي دِيَارِهِمْ جَائِمِينَ (٩٤) ترجمه: (٦)

كَأَن لَّمْ يَعْنُوا فِيهَا آلَا بُعْدًا لِّمَدِينٍ كَمَا بَعَدَتْ ثَمُودُ (٩٥) ترجمه: (٧)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (٩٦) ترجمه: (٨)

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأْنَاهُ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ (٩٧) ترجمه: (٩)

ص: ٢٣٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ای قوم من! دشمنی و مخالفت با من، سبب نشود که شما به همان سرنوشتی که قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح گرفتار شدند، گرفتار شوید! و قوم لوط از شما چندان دور نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و ای قوم من، زنهار تا مخالفت شما با من، شما را بدانجا نکشاند که [بلایی] مانند آنچه به قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح رسید، به شما [نیز] برسد، و قوم لوط از شما چندان دور نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ای قوم من، مخالفت و دشمنی تان با من شما را بر آن ندارد که همانند آنچه به قوم نوح (از طوفان و غرق) یا به قوم هود (از باد سموم) یا به قوم صالح (از صیحه و زلزله) رسید به شما نیز برسد! و قوم لوط از شما (از نظر زمان و مکان) چندان دور نیست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از پروردگار خود، آمرزش بطلبید؛ و به سوی او بازگردید؛ که پروردگارم مهربان و دوستدار (بندگان توبه کار) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و از پروردگار خود آمرزش بخواهید، سپس به درگاه او توبه کنید که پروردگار من مهربان و دوستدار [بندگان] است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از پروردگارتان (درباره گذشته ها) آمرزش بخواهید، سپس به سوی او (با عمل های صالح) بازگردید، که همانا پروردگار من مهربان و دوستدار (بندگان توبه کار) است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «ای شعیب! بسیاری از آنچه را می گویی، ما نمی فهمیم! و ما تو را در میان خود، ضعیف می یابیم؛ و اگر (بخاطر) قبیله کوچکت نبود، تو را سنگسار می کردیم؛ و تو در برابر ما قدرتی نداری!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ای شعیب! بسیاری از آنچه را که می گویی نمی فهمیم، و واقعاً تو را در میان خود ضعیف می بینیم، و اگر عشیره تو نبود قطعاً سنگسارت می کردیم، و تو بر ما پیروز نیستی!»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: ای شعیب، ما بسیاری از آنچه را که می گویی (مثل دعوت به مبدأ یکتا و ترک کم فروشی) نمی فهمیم و ما بی تردید تو را در میان خودمان ناتوان می بینیم و اگر قبیله کوچکت نبود سنگسارت می کردیم و تو هرگز بر ما اقتدار و غلبه نداری (یا نزد ما قدر و قیمتی نداری)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «ای قوم! آیا قبیله کوچک من، نزد شما عزیزتر از خداوند است؟! در حالی که (فرمان) او را پشت سر انداخته اید! پروردگرم به آنچه انجام می دهید، احاطه دارد (و آگاه است)!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «ای قوم من، آیا عشیره من پیش شما از خدا عزیزتر است که او را پشت سر خود گرفته اید [و فراموش کرده اید]؟ در حقیقت، پروردگار من به آنچه انجام می دهید احاطه دارد.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: ای قوم من، آیا قبیله من بر شما از خداوند قوی تر است (که ملاحظه آنها را نموده) و او را پشت سر افکنده و به فراموشی سپرده اید؟ به یقین پروردگار من به آنچه می کنید احاطه دارد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای قوم! هر کاری از دستتان ساخته است، انجام دهید، من هم کار خود را خواهم کرد؛ و بزودی خواهید دانست چه کسی عذاب خوارکننده به سراغش می آید، و چه کسی دروغگوست! شما انتظار بکشید، من هم در انتظارم!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : «و ای قوم من، شما بر حسب امکانات خود عمل کنید، من [نیز] عمل می کنم. به زودی خواهید دانست که عذاب رسواکننده بر چه کسی فرود می آید و دروغگو کیست؛ و انتظار برید که من [هم] با شما منتظرم.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ای قوم من، بر همین حال (از شرک و طغیان) هر چه در توان دارید بکنید، که البته من نیز عمل کننده ام به زودی خواهید دانست که چه کسی را عذابی می رسد که خوار و رسوایش سازد و چه کسی دروغگوست، و منتظر باشید که حتماً من نیز با شما منتظرم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که فرمان ما فرا رسید، شعیب و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمت خود نجات دادیم؛ و آنها را که ستم کردند، صیحه (آسمانی) فرو گرفت؛ و در دیار خود، به رو افتادند (و مردند)...
_____ ترجمه استاد فولادوند : و چون فرمان ما آمد، شعیب و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، به رحمتی از جانب خویش نجات دادیم، و کسانی را که ستم کرده بودند، فریاد [مرگبار] فرو گرفت، و در خانه هایشان از پا درآمدند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون فرمان ما (به عذاب آنان) در رسید شعیب و کسانی را که با او ایمان آورده بودند به رحمتی از جانب خود نجات بخشیدیم، و کسانی را که ستم کردند صیحه (مرگبار آسمانی) در گرفت، پس در خانه های خود به زانو درآمده و مرده و به رو در افتاده شدند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنچنان که گویی هرگز از ساکنان آن (دیار) نبودند! دور باد مدین (و اهل آن) از رحمت خدا، همان گونه که قوم ثمود دور شدند! _____ ترجمه استاد فولادوند : گویی در آن [خانه ها] هرگز اقامت نداشته اند. هان، مرگ بر [مردم] مدین، همان گونه که ثمود هلاک شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن چنان که گویی هرگز در آنجا اقامت نداشتند. هان! دوری و لعنت باد بر (اهل) مدین همان گونه که قوم ثمود دور گشتند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما، موسی را با آیات خود و دلیل آشکاری فرستادیم... _____ ترجمه استاد فولادوند : و به راستی، موسی را با آیات خود و حجّتی آشکار، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و حقّاً که موسی را همراه آیات و نشانه های خود و حجّتی آشکار فرستادیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بسوی فرعون و اطرافیانش؛ اما آنها از فرمان فرعون پیروی کردند؛ در حالی که فرمان فرعون، مایه رشد و نجات نبود! _____ ترجمه استاد فولادوند : به سوی فرعون و سران [قوم] وی فرستادیم، ولی [سران] از فرمان فرعون پیروی کردند، و فرمان فرعون صواب نبود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به سوی فرعون و سران و اشراف قوم او، پس آنها پیروی از فرمان فرعون نمودند و هرگز فرمان فرعون رهیافته و راهنما نبود

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ (۹۸) ترجمه: (۱)

وَأْتَبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ بئسَ الرَّفْدُ الْمَرْفُودُ (۹۹) ترجمه: (۲)

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ (۱۰۰) ترجمه: (۳)

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَّبِعِ (۱۰۱) ترجمه: (۴)

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ (۱۰۲) ترجمه: (۵)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ (۱۰۳) ترجمه: (۶)

وَمَا تُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَعْدُودٍ (۱۰۴) ترجمه: (۷)

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلِّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ (۱۰۵) ترجمه: (۸)

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ (۱۰۶) ترجمه: (۹)

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ (۱۰۷) ترجمه: (۱۰)

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرٌ مَجْدُودٍ (۱۰۸) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۳۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روز قیامت، او در پیشاپیش قومش خواهد بود؛ و (به جای چشمه های زلال بهشت) آنها را وارد آتش می کند! و چه بد آبشخوری است (آتش)، که بر آن وارد می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: روز قیامت پیشاپیش قومش می رود و آنان را به آتش درمی آورد، و [دوزخ] چه ورودگاه بدی برای واردان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او در روز قیامت پیشاپیش قوم خود می رود پس آنها را در آتش (دوزخ) وارد می کند، و آن بد آبشخواری است که بدان درآیند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان در این جهان و روز قیامت، لعنتی بدنبال دارند؛ و چه بد عطایی است (لعن و دوری از رحمت خدا)، که نصیب آنان می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در این دنیا و روز قیامت به لعنت بدرقه شدند، و چه بد عطایی نصیب آنان می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در این (دنیا) و در روز قیامت لعنتی در پی آنان فرستاده شده چه بد عطیه ای است (آن لعنتی) که به آنها داده می شود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این از اخبار شهرها و آبادیهاست که ما برای تو بازگو می کنیم؛ که بعضی (هنوز) برپا هستند، و بعضی درو شده اند (و از میان رفته اند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: این، از خبرهای آن

شهرهاست که آن را بر تو حکایت می کنیم. بعضی از آنها [هنوز] بر سر پا هستند و [بعضی] بر باد رفته اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (خبرها) از اخبار شهرها و ملت هاست که برای تو بازگو می کنیم از آنها برخی سرپا و برخی درو شده و نابود گشته است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به آنها ستم نکردیم؛ بلکه آنها خودشان بر خویشان ستم روا داشتند! و هنگامی که فرمان مجازات الهی فرا رسید، معبودانی را که غیر از خدا می خواندند، آنها را یاری نکردند؛ و جز بر هلاکت آنان نیفزودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما به آنان ستم نکردیم، ولی آنان به خودشان ستم کردند. پس چون فرمان پروردگارت آمد، خدایانی که به جای خدا [ای حقیقی] می خواندند هیچ به کارشان نیامد، و جز بر هلاکت آنان نیفزود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما بر آنها ستم نکردیم و لکن آنها بر خویشان ستم نمودند پس آن گاه که فرمان پروردگار (بر عذاب آنان) در رسید خدایانشان که به جای خداوند می خواندند چیزی (از عذاب) را از آنان دور نکردند و جز زیان و هلاکت بر آنان نیفزودند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینچنین است مجازات پروردگار تو، هنگامی که شهرها و آبادیهای ظالم را مجازات می کند! (آری)، مجازات او، دردناک و شدید است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این گونه بود [به قهر] گرفتن پروردگارت، وقتی شهرها را در حالی که ستمگر بودند [به قهر] می گرفت. آری [به قهر] گرفتن او دردناک و سخت است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این چنین است مؤاخذه پروردگار تو وقتی که ملت ها و مجامع را در حالی که ستمکارند مؤاخذه می کند بی تردید مؤاخذه او دردناک و سخت است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این، نشانه ای است برای کسی که از عذاب آخرت می ترسد؛ همان روزی است که مردم در آن جمع می شوند، و روزی که همه آن را مشاهده می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً در این [یادآوریها] برای کسی که از عذاب آخرت می ترسد عبرتی است. آن [روز] روزی است که مردم را برای آن گرد می آورند، و آن [روز] روزی است که [جملگی در آن] حاضر می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً در آن (قصه ها و داستان ها) برای کسی که از عذاب آخرت بترسد نشانه ای (از قدرت و عظمت خدا) است آن روز روزی است که همه مردم برای آن گرد آورده می شوند و آن روزی است که (همه اجنه و شیاطین و حیوانات با مراقبت فرشتگان) در آن احضار می شوند، و همه حوادث آن در مشاهده همه حضار آن قرار می گیرد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما آن (مجازات) را، جز تا زمان محدودی، تأخیر نمی اندازیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما آن را جز تا زمان معینی به تأخیر نمی افکنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن را به تأخیر نمی اندازیم مگر برای مدتی که (در علم ازلی الهی ابتدا تا انتهای آن) شمرده و تعیین شده است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز که (قیامت و زمان مجازات) فرا رسد، هیچ کس جز به اجازه او سخن نمی گوید؛ گروهی بدبختند و گروهی خوشبخت! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی [است] که چون فرا رسد هیچ کس جز به اذن وی سخن نگوید. آنگاه بعضی از آنان تیره بختند و [برخی] نیکبخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زمانی که آن (اجل به سر آید و قیامت) فرا رسد هیچ کس جز به اذن او سخن نگوید پس برخی از آنها بدبخت اند (خیرات وجودی خود را به هدر داده) و برخی نیکبخت (به همه خیرات وجودی خود دست یافته)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آنها که بدبخت شدند، در آتشند؛ و برای آنان در آنجا، «زفیر» و «شهیق» [= ناله های

طولانی دم و بازدم [است... _____ ترجمه استاد فولادوند : و اما کسانی که تیره بخت شده اند، در آتش، فریاد و ناله ای دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : اما کسانی که بدبخت شدند در آتش اند، در آنجا ناله و دم و بازدمی (چون بانگ خران) دارند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : جاودانه در آن خواهند ماند، تا آسمانها و زمین برپاست؛ مگر آنچه پروردگارت بخواهد! پروردگارت هر چه را بخواهد انجام می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند : تا آسمانها و زمین برجاست، در آن ماندگار خواهند بود، مگر آنچه پروردگارت بخواهد، زیرا پروردگار تو همان کُند که خواهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : جاودانه در آنند تا آسمان ها و زمین (جهان آخرت) برپاست مگر آنچه پروردگارت بخواهد (که خلود را تغییر دهد گرچه یقیناً تغییر نخواهد داد) به یقین پروردگار تو هر چه را اراده کند، به قدرت انجام دهنده است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اما آنها که خوشبخت و سعادت مند شدند، جاودانه در بهشت خواهند ماند، تا آسمانها و زمین برپاست، مگر آنچه پروردگارت بخواهد! بخششی است قطع نشدنی! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اما کسانی که نیکبخت شده اند، تا آسمانها و زمین برجاست، در بهشت جاودانند، مگر آنچه پروردگارت بخواهد. [که این [بخششی است که بریدنی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اما کسانی که نیکبخت شدند در بهشت اند جاودانه در آنند تا آسمان ها و زمین (عالم آخرت) برپاست مگر آنچه پروردگارت بخواهد بخششی است بریده نشدنی

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ نَصِيحُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ (۱۰۹) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ (۱۱۰) ترجمه: (۲)

وَإِنْ كُلاًّ لَّمَّا لَيُؤْفِقْنَهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۱۱۱) ترجمه: (۳)

فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۱۱۲) ترجمه: (۴)

وَلَا تَزْكُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءٍ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۵)

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ (۱۱۴) ترجمه: (۶)

وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (۱۱۵) ترجمه: (۷)

فَلَوْلَمَا كَانَتْ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ (۱۱۶) ترجمه: (۸)

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ (۱۱۷) ترجمه: (۹)

ص: ۲۳۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس شک و تردیدی (در باطل بودن) معبودهایی که آنها می پرستند، به خود راه مده! آنها همان گونه این معبودها را پرستش می کنند که پدرانشان قبلاً می پرستیدند، و ما نصیب آنان را بی کم و کاست خواهیم داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در باره آنچه آنان [=مشركان] می پرستند در تردید مباش. آنان جز همان گونه که قبلاً پدرانشان می پرستیدند، نمی پرستند. و ما بهره ایشان را تمام و ناکاسته خواهیم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس درباره (بطلان) آنچه آنان می پرستند در شک و تردید مباش آنان نمی پرستند جز همان گونه که پدرانشان پیش از این می پرستیدند (عبادت تقلیدی در اصول دین برای معبودی مصنوع خود) و ما مسلماً بهره اینها را (از متاع محدود دنیا و عذاب نامحدود آخرت) به نحو کامل و بی کم و کاست خواهیم داد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به موسی کتاب آسمانی دادیم؛ سپس در آن اختلاف شد؛ و اگر فرمان قبلی خدا (در زمینه آزمایش و اتمام حجت بر آنها) نبود، در میان آنان داوری می شد! و آنها (هنوز) در شک اند، شکی آمیخته به بدگمانی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به حقیقت، ما به موسی کتاب [آسمانی] دادیم، پس در مورد آن اختلاف شد، و اگر از جانب پروردگارت وعده ای پیشی نگرفته بود، قطعاً میان آنها داوری شده بود، و بی گمان، آنان در باره آن در شکی بهتان آمیزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما موسی را کتاب (آسمانی) دادیم، پس در آن (در اصل پذیرش آن از امت او و در محتوای آن از عالمان امتش) اختلاف افتاد و اگر نبود سخنی که از پروردگارت (در ازل) گذشته (که طاغیان را برای اتمام حجت تا وقت مقدر مهلت دهد) حتماً میان آنها داوری (و کار آنها

یکسره) می شد، و همانا آنها (یهودان معاصر تو) از این (قرآن) در شکی تردیدزا و ابهام آورند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگارت اعمال هر یک را بی کم و کاست به آنها خواهد داد؛ او به آنچه عمل می کنند آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً پروردگارت [نتیجه] اعمال هر یک را به تمام [و] کمال [به آنان خواهد داد، چرا که او به آنچه انجام می دهند آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقیقت این است که (جزا یا تجسم عینی) اعمال هر یک از دو طرف اختلاف را پروردگار تو (در روز واپسین) به نحو کامل خواهد داد، چرا که او به آنچه می کنند آگاه است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس همان گونه که فرمان یافته ای، استقامت کن؛ و همچنین کسانی که با تو بسوی خدا آمده اند (باید استقامت کنند!) و طغیان نکنید، که خداوند آنچه را انجام می دهید می بیند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، همان گونه که دستور یافته ای ایستادگی کن، و هر که با تو توبه کرده [نیز چنین کند]، و طغیان مکنید که او به آنچه انجام می دهید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس همان گونه که مأمور شده ای (بر عقاید و اعمال و ابلاغ دینت) پایدار و استوار باش و همچنین کسانی که با تو (به سوی خدا) رو آورده اند، و طغیان نکنید، که همانا او به آنچه به جا می آورید بیناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر ظالمان تکیه ننمایید، که موجب می شود آتش شما را فرا گیرد؛ و در آن حال، هیچ ولی و سرپرستی جز خدا نخواهد داشت؛ و یاری نمی شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به کسانی که ستم کرده اند متمایل مشوید که آتش [دوزخ] به شما می رسد، و در برابر خدا برای شما دوستانی نخواهد بود، و سرانجام یاری نخواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به کسانی که ستم کرده اند دل نبندید و میل و تکیه نکنید که آتش (غضب خدا) به شما می رسد در حالی که شما را جز خدا هیچ یاور و سرپرستی نباشد و نیز مورد نصرت خدا هم قرار نگیرید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در دو طرف روز، و اوایل شب، نماز را برپا دار؛ چرا که حسنات، سیئات (و آثار آنها را) از بین می برند؛ این تذکری است برای کسانی که اهل تذکرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در دو طرف روز [=اول و آخر آن] و نخستین ساعات شب نماز را برپا دار، زیرا خوبیها بدیها را از میان می برد. این برای پندگیرندگان، پندی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نماز را در دو طرف روز و اوایل شب که نزدیک روز است برپا دار (نماز صبح را در نیمه اول روز و ظهر و عصر را در نیمه دوم آن و مغرب و عشا را در اوایل شب بخوان) که به یقین نیکی ها (که نماز در رأس آنهاست) گناهان را از بین می برد (پلیدی گناه را از نفس، مفسد آن را از آفاق، سیاهی آن را از نامه عمل و استحقاق عذاب را از عامل می زداید)، این تذکری است برای یادکنندگان

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شکیبایی کن، که خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نخواهد کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شکیبای باش که خدا پاداش نیکوکاران را ضایع نمی گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و صبر و شکیبایی کن، که همانا خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی

کند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا در قرون (و اقوام) قبل از شما، دانشمندان صاحب قدرتی نبودند که از فساد در زمین جلوگیری کنند؟! مگر اندکی از آنها، که نجاتشان دادیم! و آنان که ستم می کردند، از نعم و کامجویی پیروی کردند؛ و گناهکار بودند (و نابود شدند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چرا از نسلهای پیش از شما خردمندانی

نبودند که [مردم را] از فساد در زمین باز دارند؟ جز اندکی از کسانی که از میان آنان نجاتشان دادیم. و کسانی که ستم کردند به دنبال ناز و نعمتی که در آن بودند رفتند، و آنان بزهکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چرا از اجتماعات انسانی پیش از شما (مانند قوم نوح و هود و صالح و لوط) صاحبان عقل و درایتی نبودند که (مردم را) از فساد در روی زمین بازدارند (تا آن گونه گرفتار عذاب نگردند)؟ جز اندکی از آنها که نجاتشان دادیم (مانند پیامبران و پیروان آنها) و آنان که ستم کردند تنعم و کامرانی خود را دنبال کردند و همه گنهکار بودند (پس گمراهی اکثریت بشر در طول تاریخ جای تعجب و تأسف است)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چنین نبود که پروردگارت آبادیها را بظلم و ستم نابود کند در حالی که اهلش در صدد اصلاح بوده باشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگار تو [هرگز] بر آن نبوده است که شهرهایی را که مردمش اصلاحگرند، به ستم هلاک کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ گاه پروردگارت بر این نبوده که شهرها و روستاها را به ستم نابود سازد در حالی که اهلشان درستکار و اصلاحگر باشند

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ (۱۱۸) ترجمه: (۱)

إِلَّا مَنْ رَّحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (۱۱۹) ترجمه: (۲)

وَكَلا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (۱۲۰) ترجمه: (۳)

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ (۱۲۱) ترجمه: (۴)

وَانتَظِرُوا إِنَّا مُنتَظِرُونَ (۱۲۲) ترجمه: (۵)

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۱۲۳) ترجمه: (۶)

۱۲ - سوره يوسف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (۱) ترجمه: (۷)

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (۲) ترجمه: (۸)

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ (۳) ترجمه: (۹)

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ (۴) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۳۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر پروردگارت می خواست، همه مردم را یک امت (بدون هیچ گونه اختلاف) قرار می داد؛ ولی آنها همواره مختلفند... _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر پروردگار تو می خواست، قطعاً همه مردم را امت واحدی قرار می داد، در حالی که پیوسته در اختلافند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر پروردگارت اراده حتمی می کرد و همه مردم را (به اجبار) یک امت (متحد در یک دین عامل به یک آیین) قرار می داد (اراده قلبی همه را بدون اختیار بر یک اعتقاد و عمل استوار می کرد، ولی آنها را مختار نمود) و (از این رو) آنها همواره در اختلافند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسی را که پروردگارت رحم کند! و برای همین (پذیرش رحمت) آنها را آفرید! و فرمان پروردگارت قطعی شده که: جهنم را از همه (سرکشان و طاغیان) جن و انس پر خواهم کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی که پروردگار تو به آنان رحم کرده، و برای همین آنان را آفریده است. و وعده پروردگارت [چنین] تحقق پذیرفته است [که:] «البته جهنم را از جن و انس یکسره پر خواهم کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی که پروردگارت بر آنها رحم کرده (توفیق ایمان و وحدت کلمه داده) و برای همین هم آنان را آفریده است و کلمه پروردگارت (از ازل) مسلم و قطعی شده که بی تردید جهنم را از (طاغیان) جن و انس یکسره پر

خواهم کرد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما از هر یک از سرگذشتهای انبیا برای تو بازگو کردیم، تا به وسیله آن، قلبت را آرامش بخشیم؛ و اراده ات قوی گردد. و در این (اخبار و سرگذشتهای)، برای تو حق، و برای مؤمنان موعظه و تذکر آمده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر یک از سرگذشتهای پیامبران [خود] را که بر تو حکایت می کنیم، چیزی است که دلت را بدان استوار می گردانیم، و در اینها حقیقت برای تو آمده، و برای مؤمنان اندرز و تذکری است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر گونه خبر از اخبار فرستادگان (خود) را برای تو بازگو می کنیم، اخباری که قلب تو را بدان ثابت و استوار سازیم، و در این سرگذشت ها حق به تو رسیده و پند و تذکری برای گروندگان آمده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنها که ایمان نمی آورند، بگو: «هر چه در قدرت دارید، انجام دهید! ما هم انجام می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به کسانی که ایمان نمی آورند بگو: «بر حسب امکانات خود عمل کنید که ما [هم] عمل خواهیم کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به کسانی که ایمان نمی آورند بگو: (بر همین) حال و منزلت خود هر چه توانید به جا آورید، که همانا ما نیز (به وظایف خویش) عاملیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و انتظار بکشید! ما هم منتظریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و منتظر باشید که ما [نیز] منتظر خواهیم بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نتیجه کفر و طغیانان را) منتظر باشید، که همانا ما نیز منتظریم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (آگاهی از) غیب (و اسرار نهان) آسمانها و زمین، تنها از آن خداست؛ و همه کارها به سوی او بازمی گردد! پس او را پرستش کن! و بر او توکل نما! و پروردگارت از کارهایی که می کنی، هرگز غافل نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نهان آسمانها و زمین از آن خداست، و تمام کارها به او بازگردانده می شود؛ پس او را پرستش کن و بر او توکل نمای، و پروردگار تو از آنچه انجام می دهی غافل نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اسرار نهان آسمانها و زمین از آن خداست (در حیطه ملک و قدرت و علم اوست) و همه فرمانها و تمام کارها (در جهان هستی به نحو رجو

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الر، آن آیات کتاب آشکار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، راء. این است آیات کتاب روشننگر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: الف، لام، را. من خدای بینا به همه اشیا. کتاب من مرکب از همین حروف است ولی در عین حال معجزه است. این کتاب دارای محکمت و این گونه تشابهات است. این حروف رمزهایی میان الله و محمّد (ص) است. این سوره (و این آیه های والا- رتبه) آیات قرآن روشن (برای بشر) و آیات نگاشته شده (در لوح محفوظ) آشکار (برای خواص ملاء اعلی) است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آن را قرآنی عربی نازل کردیم، شاید شما درک کنید (و بیندیشید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما آن را قرآنی عربی نازل کردیم، باشد که بیندیشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقًّا که ما آن را به صورت قرآنی عربی (کلماتی خواندنی و به لغت عربی) فرو فرستادیم، باشد که (در معارف والای آن) بیندیشید و به خرد دریابید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما بهترین سرگذشتها را از طریق این قرآن - که به تو وحی کردیم - بر تو بازگو می کنیم؛ و مسلماً پیش از این، از آن خبر نداشتی! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما نیکوترین سرگذشت را به

موجب این قرآن که به تو وحی کردیم، بر تو حکایت می کنیم، و تو قطعاً پیش از آن از بی خبران بودی.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما با وحی این قرآن به تو، بهترین قصه را با بهترین شیوه داستان سرایی بر
تو می خوانیم و حقیقت این است که تو پیش از این از بی خبران (از این داستان) بودی

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاور) هنگامی را که یوسف به پدرش گفت: «پدرم! من در خواب دیدم که
یازده ستاره، و خورشید و ماه در برابر من سجده می کنند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [یاد کن] زمانی
را که یوسف به پدرش گفت: «ای پدر، من [در خواب] یازده ستاره را با خورشید و ماه دیدم. دیدم [آنها] برای من سجده می
کنند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) زمانی که یوسف به پدر خود (یعقوب) گفت: ای
پدر، همانا من یازده ستاره و خورشید و ماه را (در خواب) دیدم آنها را دیدم که به من سجده می کنند

قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (۵) ترجمه: (۱)

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۶) ترجمه: (۲)

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِّلْمُتَلَلِّينَ (۷) ترجمه: (۳)

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۸) ترجمه: (۴)

اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهَ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ (۹) ترجمه: (۵)

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (۱۰) ترجمه: (۶)

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ (۱۱) ترجمه: (۷)

أَرْسَلَهُ مَعَنَا عَدَا يَزْنَعُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (۱۲) ترجمه: (۸)

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنَّ تَذَهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ الذُّبُّ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ (۱۳) ترجمه: (۹)

قَالُوا لَئِن أَكَلَهُ الذُّبُّ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَاسِرُونَ (۱۴) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۳۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «فرزندم! خواب خود را برای برادرانت بازگو مکن، که برای تو نقشه (خطرناکی) می کشند؛ چرا که شیطان، دشمن آشکار انسان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [یعقوب] گفت: «ای پسرک من، خوابت را برای برادرانت حکایت مکن که برای تو نیرنگی می اندیشند، زیرا شیطان برای آدمی دشمنی آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: ای پسرک من خواب خود را بر برادرانت بازگو مکن که برایت حيله ای می اندیشند، همانا شیطان برای انسان دشمنی آشکار است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و این گونه پروردگارت تو را برمی گزیند؛ و از تعبیر خوابها به تو می آموزد؛ و نعمتش را بر تو و بر خاندان یعقوب تمام و کامل می کند، همان گونه که پیش از این، بر پدرانت ابراهیم و اسحاق تمام کرد؛ به یقین، پروردگار تو دانا و حکیم است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و این چنین، پروردگارت تو را برمی گزیند، و از تعبیر خوابها به تو می آموزد، و نعمتش را بر تو و بر خاندان یعقوب تمام می کند، همان گونه که قبلاً بر پدران تو، ابراهیم و اسحاق، تمام کرد. در حقیقت، پروردگار تو دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و این چنین (نظیر انتخابت در این خواب) پروردگارت تو را (در آینده) برمی گزیند و از تعبیر خوابها و حدیثها (بی که در کتابهای آسمانی و کلمات پیامبران آمده) به تو می آموزد و نعمتش را بر تو و بر خاندان یعقوب تمام می کند چنان که پیش از تو بر پدرانت ابراهیم و اسحاق تمام نمود که همانا پروردگار تو دانا و با حکمت است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در (داستان) یوسف و برادرانش، نشانه‌ها (ی هدایت) برای سؤال کنندگان بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : به راستی در [سرگذشت] یوسف و برادرانش برای پرسندگان عبرت‌هاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : حقا که در یوسف (در شخص او از نظر عظمت روح و کمالات انسانی و

مقام نبوت، و در سرنوشت او) و برادرانش نشانه‌هایی (از عبرت و هدایت) برای پرسشگران نهفته است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که (برادران) گفتند: «یوسف و برادرش [= بنیامین] نزد پدر، از ما محبوب‌ترند؛ در حالی که ما گروه نیرومندی هستیم! مسلماً پدر ما، در گمراهی آشکاری است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : هنگامی که [برادران او] گفتند: «یوسف و برادرش نزد پدرمان از ما - که جمعی نیرومند هستیم - دوست داشتنی‌ترند. قطعاً پدر ما در گمراهی آشکاری است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن گاه که (به یکدیگر) گفتند: یوسف و برادرش (بنیامین که دو برادر از یک مادر بودند) نزد پدر ما از ما محبوب‌ترند در حالی که ما گروهی نیرومند (نگهبان خانه و اموال پدر و مدبر امور او) هستیم به راستی پدر ما (از نظر سلیقه زندگی و رفتار با فرزندان) در گمراهی آشکاری است (مفضول را بر فاضل ترجیح می‌دهد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یوسف را بکشید؛ یا او را به سرزمین دوردستی بیفکنید؛ تا توجه پدر، فقط به شما باشد؛ و بعد از آن، (از گناه خود توبه می‌کنید؛ و) افراد صالحی خواهید بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : [یکی گفت:] «یوسف را بکشید یا او را به سرزمینی بیندازید، تا توجه پدرتان معطوف شما گردد، و پس از او مردمی شایسته باشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : یوسف را بکشید یا او را در سرزمینی (نامعلوم) بیفکنید تا توجه پدرتان تنها برای شما باشد و پس از آن (از راه توبه نزد پدر و خدا) گروهی صالح باشید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یکی از آنها گفت: «یوسف را نکشید! و اگر می‌خواهید کاری انجام دهید، او را در نهانگاه چاه بیفکنید؛ تا بعضی از قافله‌ها او را بگیرند (و با خود به مکان دوری ببرند)!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گوینده‌ای از میان آنان گفت: «یوسف را مکشید. اگر کاری می‌کنید، او را در نهانخانه چاه بیفکنید، تا برخی از مسافران او را بگیرند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گوینده‌ای از آنها (که بزرگتر و عاقل‌ترشان بود) گفت: یوسف را نکشید و اگر انجام دهنده کاری هستید او را در نهان گاه چاه بیفکنید تا برخی از کاروان‌ها او را بگیرند (و از منطقه بیرون برند و بر این امر تصمیم گرفتند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (و برای انجام این کار، برادران نزد پدر آمدند و) گفتند: «پدرجان! چرا تو درباره (برادرمان) یوسف، به ما اطمینان نمی‌کنی؟! در حالی که ما خیرخواه او هستیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ای پدر، تو را چه شده است که ما را بر یوسف امین نمی‌دانی در حالی که ما خیرخواه او هستیم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (سپس نزد پدر آمده) گفتند: ای پدر، تو را چه شده که ما را بر (نگهداری) یوسف امین نمی‌دانی در حالی که بی تردید ما خیرخواه اویم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فردا او را با ما (به خارج شهر) بفرست، تا غذای کافی بخورد و تفریح کند؛ و ما نگهبان او هستیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : فردا او را با ما بفرست تا [در چمن] بگردد و بازی کند، و ما به خوبی نگهبان او خواهیم بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : او را فردا با ما بفرست تا در چمنزار بگردد و بازی کند و حتماً ما او را نگهبانیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (پدر) گفت: «من از بردن او غمگین می‌شوم؛ و از این می‌ترسم که گرگ او را بخورد،

و شما از او غافل باشید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «اینکه او را ببرید سخت مرا اندوهگین می کند، و می ترسم از او غافل شوید و گرگ او را بخورد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: همانا (بیرون) بردن او مرا سخت غمگین می کند و می ترسم در حالی که از او غافلید گرگ او را بخورد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «با اینکه ما گروه نیرومندی هستیم، اگر گرگ او را بخورد، ما از زیانکاران خواهیم بود (و هرگز چنین چیزی) ممکن نیست!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «اگر گرگ او را بخورد با اینکه ما گروهی نیرومند هستیم، در آن صورت ما قطعاً [مردمی] بی مقدار خواهیم بود.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: البته اگر او را گرگ بخورد در حالی که ما گروهی نیرومندیم در آن صورت ما سخت زیانکار خواهیم بود

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۱۵) ترجمه: (۱)

وَجَاءُوا آبَاءَهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ (۱۶) ترجمه: (۲)

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ (۱۷) ترجمه: (۳)

وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ (۱۸) ترجمه: (۴)

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَى هَذَا غُلَامٌ وَأَسْرُوهُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (۱۹) ترجمه: (۵)

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ (۲۰) ترجمه: (۶)

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِمَرْأَتِهِ أَكْرَمِي مَتَوَاهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنَ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۲۱) ترجمه: (۷)

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (۲۲) ترجمه: (۸)

ص: ۲۳۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که او را با خود بردند، و تصمیم گرفتند وی را در مخفی گاه چاه قرار دهند، (سرانجام مقصد خود را عملی ساختند) و به او وحی فرستادیم که آنها را در آینده از این کارشان با خبر خواهی ساخت؛ در حالی که آنها نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وقتی او را بردند و همداستان شدند تا او را در نهانخانه چاه بگذارند [چنین کردند]. و به او وحی کردیم که قطعاً آنان را از این کارشان -در حالی که نمی دانند- با خبر خواهی کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون او را بردند و تصمیم گرفتند که در نهانگاه چاهش قرار دهند (جنایتشان را انجام دادند) و ما (در همانجا) به وی وحی کردیم که (روزی) آنها را از این کارشان خبر خواهی داد در حالی که آگاه نباشند (تو آنها را شناسی و آنها تو را شناسند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (برادران یوسف) شب هنگام، گریبان به سراغ پدر آمدند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و شامگاهان، گریبان نزد پدر خود [باز] آمدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شبانگاه گریه کنان نزد پدرشان آمدند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ای پدر! ما رفتیم و مشغول مسابقه شدیم، و یوسف را نزد اثاث خود گذاردیم؛ و گرگ او را خورد! تو هرگز سخن ما را باور نخواهی کرد، هر چند راستگو باشیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای پدر، ما رفتیم مسابقه دهیم، و یوسف را پیش کالای خود نهادیم. آنگاه گرگ او را خورد، ولی تو ما را هر چند راستگو باشیم باور نمی داری.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ای پدر، ما رفتیم سرگرم مسابقه شدیم و یوسف را نزد اسباب و اثاثیه خود رها کردیم پس او را گرگ خورد، و تو هرگز ما را باور نداری هر چند راستگو باشیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیراهن او را با خونی دروغین (آغشته ساخته، نزد پدر) آوردند؛ گفت: «هوسهای نفسانی شما این کار را برایتان آراسته! من صبر جمیل (و شکیبائی خالی از ناسپاسی) خواهم داشت؛ و در برابر آنچه می گوئید، از خداوند یاری می طلبم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیراهنش را [آغشته] به خونی دروغین آوردند. [یعقوب] گفت: «[نه] بلکه نفس شما کاری [بد] را برای شما آراسته است. اینک صبری نیکو [برای من بهتر است]. و بر آنچه توصیف می کنید، خدا یاری ده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر روی پیراهن وی خونی دروغین آوردند. (پدر) گفت: (چنین نیست که می گوئید چگونه یوسف را خورده که پیراهنش را ندیده؟) بلکه نفستان کاری (زشت) را در نظرتان آراسته است پس صبر و شکیبایی نیکو بایدم کرد، و خداست که باید بر آنچه توصیف می کنید از او یاری جست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (در همین حال) کاروانی فرا رسید؛ و مأمور آب را (به سراغ آب) فرستادند؛ او دلو خود را در چاه افکند؛ (ناگهان) صدا زد: «مژده باد! این کودکی است (زیبا و دوست داشتنی!)» و این امر را بعنوان یک سرمایه از دیگران مخفی داشتند. و خداوند به آنچه آنها انجام می دادند، آگاه بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کاروانی آمد. پس آب آور خود را فرستادند. و دلوش را انداخت. گفت: «مژده! این یک پسر است!» و او را چون کالایی پنهان داشتند. و خدا به آنچه می کردند دانا بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کاروانی بیامد، پس آب آورشان را فرستادند، او دلوش را (در چاه) افکند (و چون از چاه بیرون کشید ناگهان) گفت: ای مژده! این یک پسر بچه است! و (آب آوران) او را (از کاروان و یا کاروانیان او را از سایر مردم) به عنوان سرمایه تجارت پنهان داشتند، و خدا به آنچه می کردند دانا بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (سرانجام)، او را به بهای کمی -چند درهم- فروختند؛ و نسبت به (فروختن) او، بی رغبت بودند (؛ چرا که می ترسیدند رازشان فاش شود). _____ ترجمه استاد فولادوند: و او را به بهای ناچیزی -چند درهم- فروختند و در آن بی رغبت بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را به بهایی ناچیز و درهم هایی چند فروختند (برادرانش که برای اطلاع آمده بودند او را به عنوان برده گریزپا به کاروانیان و آنها هم او را به مرکز برده به عزیز مصر فروختند) و (برادران از بیم رسوایی، و کاروانیان به خاطر وجود نشانه های آزادی در وی) به او بی رغبت بودند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن کس که او را از سرزمین مصر خرید [=عزیز مصر]، به همسرش گفت: «مقام وی را گرامی دار، شاید برای ما سودمند باشد؛ و یا او را بعنوان فرزند انتخاب کنیم!» و اینچنین یوسف را در آن سرزمین متمکن ساختیم! (ما این کار را کردیم، تا او را بزرگ داریم؛ و) از علم تعبیر خواب به او بیاموزیم؛ خداوند بر کار خود پیروز است، ولی بیشتر مردم نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن کس که او را از مصر خریده بود به همسرش گفت: «نیکش بدار، شاید به حال ما سود بخشد یا او را به فرزند اختیار کنیم.» و بدین گونه ما یوسف را در آن سرزمین مکانت بخشیدیم تا به او تأویل خوابها را بیاموزیم، و خدا بر کار خویش چیره است ولی بیشتر مردم نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن کس از اهل مصر که او را خریده بود به همسر خود گفت: مقام و منزلت او را گرامی دار، شاید به ما سود بخشد یا او را به فرزند بگیریم. و این چنین ما یوسف را در آن سرزمین تمکن و منزلت دادیم (البته برای حکمت ها و مصالحی) و برای اینکه او را از تعبیر حدیث ها (تعبیر خواب ها که احادیث فرشتگان است و مآل فهمی احادیث انبیا) بیاموزیم، و خداوند بر کار خویش (که تدبیر امور جهان هستی است) مسلط است و لکن

بیشتر مردم نمی دانند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که به بلوغ و قوّت رسید، ما «حکم» [= نبوّت] و «علم» به او دادیم؛ و اینچنین نیکوکاران را پاداش می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون به حد رشد رسید، او را حکمت و دانش عطا کردیم، و نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون به حد بلوغ و کمال نیروی بدنی و فکری رسید او را قدرت داوری، معارف عقلی، علوم شرایع (گذشته، شریعت نوح و ابراهیم) دادیم، و ما نیکوکاران را این چنین پاداش می دهیم

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْت لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ
(۲۳) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ (۲۴) ترجمه: (۲)
وَاسْتَيْتَبَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَمَدَى الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُشَاجَرَ أَوْ يَخَادِبَ أَلَيْمٌ
(۲۵) ترجمه: (۳)

قَالَ هِيَ رَاوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (۲۶) ترجمه: (۴)
وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۲۷) ترجمه: (۵)

فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ (۲۸) ترجمه: (۶)

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ (۲۹) ترجمه: (۷)

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۳۰) ترجمه: (۸)

ص: ۲۳۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن زن که یوسف در خانه او بود، از او تمنای کامجویی کرد؛ درها را بست و گفت: «بیا (بسوی آنچه برای تو مهیاست!)» (یوسف) گفت: «پناه می برم به خدا! او [= عزیز مصر] صاحب نعمت من است؛ مقام مرا گرامی داشته؛ (آیا ممکن است به او ظلم و خیانت کنم؟! مسلماً ظالمان رستگار نمی شوند!»

ترجمه استاد فولادوند: و آن [بانو] که وی در خانه اش بود خواست از او کام گیرد، و درها را [پیاپی] چفت کرد و گفت: «بیا که از آن توام!» [یوسف] گفت: «پناه بر خدا، او آقای من است. به من جای نیکو داده است. قطعاً ستمکاران رستگار نمی شوند.»

ترجمه آیت الله مشکینی: و آن زنی که وی در خانه اش بود از او به رفق و فریب درخواست کامجویی کرد و (بدین منظور) درها را محکم بست و گفت: بشتاب، من از بهر تو آماده ام. یوسف گفت: پناه بر خدا، او (شویت) مرئی من است که جایگاهم را نیکو کرده، و او (خدا) پروردگار من است که مقام و منزلتم را نیکو ساخته بی تردید ستمکاران هرگز رستگار نمی شوند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن زن قصد او کرد؛ و او نیز -اگر برهان پروردگار را نمی دید- قصد وی می نمود! اینچنین کردیم تا بدی و فحشا را از او دور سازیم؛ چرا که او از بندگان مخلص ما بود! ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت [آن زن] آهنگ وی کرد، و [یوسف نیز] اگر برهان پروردگار را ندیده بود، آهنگ او می کرد. چنین [کردیم] تا بدی و زشتکاری را از او بازگردانیم، چرا که او از بندگان مخلص ما بود. ترجمه آیت الله مشکینی: و حقا که آن زن (برای کامجویی) قصد وی کرد، و اگر نه این بود که یوسف برهان پروردگار خود را دید (مقام نبوت خود و عظمت خداوند را) طبعاً (برای آمیزش) قصد او می کرد (ولی با دیدن برهان این قصد محال بود)، و یا

آنکه آن زن وی را (برای فحشا) قصد نمود و او هم وی را (برای زدن یا کشتن به عنوان دفاع) قصد می کرد اگر نه این بود که برهان پروردگار خود را دید (که او را به سوی فرار از صحنه هدایت نمود. و) ما چنین کردیم تا بدی (قتل نفس) و فحشا (اتهام به زنا) را از او بازگردانیم، که همانا او از بندگان برگزیده ما بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر دو به سوی در، دویدند (در حالی که همسر عزیز، یوسف را تعقیب می کرد)؛ و پیراهن او را از پشت (کشید و) پاره کرد. و در این هنگام، آقای آن زن را دم در یافتند! آن زن گفت: «کیفر کسی که بخواهد نسبت به اهل تو خیانت کند، جز زندان و یا عذاب دردناک، چه خواهد بود؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن دو به سوی در بر یکدیگر سبقت گرفتند، و [آن زن] پیراهن او را از پشت بدرید و در آستانه در آقای آن زن را یافتند. آن گفت: «کیفر کسی که قصد بد به خانواده تو کرده چیست؟ جز اینکه زندانی یا [دچار] عذابی دردناک شود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر دو از یکدیگر به سوی در پیشی گرفتند و آن زن پیراهن وی را از پشت بدرید، و (چون در باز شد) هر دو آقای زن را (شوهرش را) نزدیک در یافتند، زن گفت: جزای کسی که به خانواده ات قصد بدی کند چیست جز آنکه زندانی شود یا عذابی دردناک ببیند؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (یوسف) گفت: «او مرا با اصرار به سوی خود دعوت کرد!» و در این هنگام، شاهدی از خانواده آن زن شهادت داد که: «اگر پیراهن او از پیش رو پاره شده، آن آن راست می گوید، و او از دروغگویان است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: [یوسف] گفت: «او از من کام خواست.» و شاهدی از خانواده آن زن شهادت داد: «اگر پیراهن او از جلو چاک خورده، زن راست گفته و او از دروغگویان است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (یوسف) گفت: این زن از من درخواست کامجویی کرد و شاهدی از خانواده زن (مردی حکیم یا کودکی در گهواره) گواهی داد (هدایت به سوی گواه عقلی کرد و آن کیفیت چاک شدن پیراهن است) که اگر پیراهن او از جلو پاره شده، زن راست گفته و او از دروغگویان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر پیراهنش از پشت پاره شده، آن زن دروغ می گوید، و او از راستگویان است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر پیراهن او از پشت دریده شده، زن دروغ گفته و او از راستگویان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر پیراهنش از پشت پاره شده، زن دروغ گفته و او از راستگویان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که (عزیز مصر) دید پیراهن او [= یوسف] از پشت پاره شده، گفت: «این از مکر و حيله شما زنان است؛ که مکر و حيله شما زنان، عظیم است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون [شوهرش] دید پیراهن او از پشت چاک خورده است گفت: «بی شک، این از نیرنگ شما [زنان] است، که نیرنگ شما [زنان] [بزرگ است.»] _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون دید که پیراهنش از پشت پاره شده، گفت: این از مکر و نیرنگ شما زن هاست حقا که نیرنگ شما (درباره جذب دل های مردان) بزرگ است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یوسف از این موضوع، صرف نظر کن! و تو ای زن نیز از گناهت استغفار کن، که از خطاکاران بودی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای یوسف، از این [پیشامد] روی بگردان. و تو [ای زن] [خطاکاران] برای گناه خود آموزش بخواه که تو از خطاکاران بوده ای.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای یوسف، تو از (افشای) این قضیه صرف نظر کن، و تو نیز (ای زن) از گناهت آموزش بخواه، که همانا از خطاکاران بوده ای

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این جریان در شهر منعکس شد؛) گروهی از زنان شهر گفتند: «همسر عزیز، جوانش [=

غلامش [را بسوی خود دعوت می کند! عشق این جوان، در اعماق قلبش نفوذ کرده، ما او را در گمراهی آشکاری می بینیم!]
_____ ترجمه استاد فولادوند : و [دسته ای از] زنان در شهر گفتند: «زن عزیز از غلام خود، کام خواسته و
سخت خاطر خواه او شده است. به راستی ما او را در گمراهی آشکاری می بینیم.» _____ ترجمه آیت الله
مشکینی : و در شهر (مصر) عده ای از زن ها گفتند: زن عزیز از غلام خود درخواست کامجویی می کند! محبت او از پرده دل
بر عمق قلبش نفوذ کرده، حقاً که ما او را در گمراهی آشکاری می بینیم

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سَكِينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ (٣١) ترجمه: (١)

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْنَاهُ عَنِ نَفْسِهِ فَأَسْرَبَتِغْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مِا أَمْرُهُ لَيَسْجُنَنَّ وَلَيَكُونًا مِّنَ الصَّاغِرِينَ (٣٢) ترجمه: (٢)

قَالَ رَبُّ السُّجُنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرَفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ (٣٣) ترجمه: (٣)

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٣٤) ترجمه: (٤)

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِّن بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنَنَّهُ حَتَّى حِينٍ (٣٥) ترجمه: (٥)

وَدَخَلَ مَعَهُ السُّجُنَ فَتَيَانِ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبْنَأُ بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (٣٦) ترجمه: (٦)

قَالَ لِمَا يُأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَأُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (٣٧) ترجمه: (٧)

ص: ٢٣٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که (همسر عزیز) از فکر آنها باخبر شد، به سراغشان فرستاد (و از آنها دعوت کرد)؛ و برای آنها پستی (گرانبها، و مجلس باشکوهی) فراهم ساخت؛ و به دست هر کدام، چاقویی (برای بریدن میوه) داد؛ و در این موقع (به یوسف) گفت: «وارد مجلس آنان شو!» هنگامی که چشمشان به او افتاد، او را بسیار بزرگ (و زیبا) شمردند؛ و (بی توجه) دستهای خود را بریدند؛ و گفتند: «منزه است خدا! این بشر نیست؛ این یک فرشته بزرگوار است!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون [همسر عزیز] از مکرشان اطلاع یافت، نزد آنان [کسی] فرستاد، و محفلی برایشان آماده ساخت، و به هر یک از آنان [میوه و] کاردی داد و [به یوسف] گفت: «بر آنان در آی.» پس چون [زنان] او را دیدند، وی را بس شگرف یافتند و [از شدت هیجان] دستهای خود را بریدند و گفتند: «منزه است خدا، این بشر نیست، این جز فرشته ای بزرگوار نیست.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون (زن عزیز) سخنان مکرآمیز آنها را شنید سراغ آنها فرستاد و برایشان تکیه گاهی آماده ساخت و به دست هر یک کاردی (برای خوردن میوه) داد و (به عنوان سلام و پذیرایی آنها به یوسف) گفت: به مجلس آنها در آی. چون او را دیدند بزرگش شمردند و (واله جمالش شدند به حدی که) دست هایشان را سخت بریدند و (از فرط تعجب و تحسین) گفتند: منزه است خداوند، این بشر نیست، این جز فرشته ای بزرگوار نیست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همسر عزیز) گفت: «این همان کسی است که بخاطر (عشق) او مرا سرزنش کردید! (آری)، من او را به خویشتن دعوت کردم؛ و او خودداری کرد! و اگر آنچه را دستور می دهم انجام ندهد، به زندان خواهد

افتاد؛ و مسلماً خوار و ذلیل خواهد شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [زلیخا] گفت: «این همان است که در باره او سرزنش می کردید. آری، من از او کام خواستم و [لی] او خود را نگاه داشت، و اگر آنچه را به او دستور می دهم نکند قطعاً زندانی خواهد شد و حتماً از خوارشدگان خواهد گردید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زن گفت: این همان کس است که مرا درباره وی (غیابا) سرزنش کردید و البته من از وی درخواست کامجویی کردم و او خودداری نمود، و باز هم اگر آنچه را فرمانش می دهم نکند زندانی خواهد شد و مسلماً از خوارشدگان خواهد گشت

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (یوسف) گفت: «پروردگارا! زندان نزد من محبوبتر است از آنچه اینها مرا بسوی آن می خوانند! و اگر مکر و نیرنگ آنها را از من باز نگردانی، بسوی آنان متمایل خواهم شد و از جاهلان خواهم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [یوسف] گفت: «پروردگارا، زندان برای من دوست داشتنی تر است از آنچه مرا به آن می خوانند، و اگر نیرنگ آنان را از من باز نگردانی، به سوی آنان خواهم گرایید و از [جمله] نادانان خواهم شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (یوسف) گفت: پروردگارا، زندان برای من از آنچه مرا به آن دعوت می کنند محبوبتر است، و اگر مکر و نیرنگ آن زنان را از من باز نگردانی به سوی آنها میل خواهم کرد و از نادان ها خواهم بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارش دعای او را اجابت کرد؛ و مکر آنان را از او بگردانید؛ چرا که او شنوا و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، پروردگارش [دعای] او را اجابت کرد و نیرنگ آنان را از او بگردانید. آری، او شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پروردگارش دعای او را اجابت نمود و مکر آنان را از وی بگردانید، که همانا اوست که شنوا و داناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بعد از آنکه نشانه های (پاکی یوسف) را دیدند، تصمیم گرفتند او را تا مدتی زندانی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه پس از دیدن آن نشانه ها، به نظرشان آمد که او را تا چندی به زندان افکنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه پس از دیدن نشانه ها (ی بی گناهی او مانند قول شاهد، چاک شدن پیراهن از عقب و عفت روح یوسف) به نظرشان رسید که وی را تا مدتی زندانی کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دو جوان، همراه او وارد زندان شدند؛ یکی از آن دو گفت: «من در خواب دیدم که (انگور برای) شراب می فشارم!» و دیگری گفت: «من در خواب دیدم که نان بر سرم حمل می کنم؛ و پرندگان از آن می خورند؛ ما را از تعبیر این خواب آگاه کن که تو را از نیکوکاران می بینیم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و دو جوان با او به زندان درآمدند. [روزی] یکی از آن دو گفت: «من خویشتن را [به خواب] دیدم که [انگور برای] شراب می فشارم؛ و دیگری گفت: «من خود را [به خواب] دیدم که بر روی سرم نان می برم و پرندگان از آن می خورند. به ما از تعبیرش خبر ده، که ما تو را از نیکوکاران می بینیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همراه یوسف دو غلام (از غلامان شاه) وارد زندان شدند، یکی از آن دو گفت: من (در خواب) خودم را می دیدم که انگور (برای ساختن شراب) می فشارم و دیگری گفت: من خودم را می دیدم که نانی بر بالای سرم حمل می کنم که پرندگان از آن می خورند. ما را از تعبیر این (خواب ها) خبر ده، که همانا ما تو را از نیکوکاران می بینیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (یوسف) گفت: «پیش از آنکه جیره غذایی شما فرارسد، شما را از تعبیر خوابتان آگاه خواهم ساخت. این، از دانشی است که پروردگارم به من آموخته است. من آیین قومی را که به خدا ایمان ندارند، و به سرای دیگر کافرنند، ترک گفتم (و شایسته چنین موهبتی شدم)! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «غذایی را

که روزی شماست برای شما نمی آورند مگر آنکه من از تعبیر آن به شما خبر می دهم پیش از آنکه [تعبیر آن] به شما برسد. این از چیزهایی است که پروردگرم به من آموخته است. من آیین قومی را که به خدا اعتقاد ندارند و منکر آخرتند رها کرده ام، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: طعامی که جیره شما باشد برایتان نمی آید مگر آنکه شما را از تعبیر آن خواب قبل از آنکه به شما برسد خبر می دهم. این (علم تعبیر) از چیزهایی است که پروردگرم به من آموخته است، زیرا من آیین گروهی را که به خدا ایمان ندارند و به سرای واپسین کافرند ترک کرده ام

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ (۳۸) ترجمه: (۱)

يَا صَاحِبِي السَّجْنِ أَرَبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (۳۹) ترجمه: (۲)

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۴۰) ترجمه: (۳)

يَا صَاحِبِي السَّجْنِ أَمَا أَحَدُكُمْ فَيَسْئَلُ رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُضِلُّ لُبَّهُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ (۴۱) ترجمه: (۴)

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السَّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ (۴۲) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعٌ سُثَلَاتٍ خُضِرٍ وَأَخْرَ يَابَسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ (۴۳) ترجمه: (۶)

ص: ۲۴۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من از آیین پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب پیروی کردم! برای ما شایسته نبود چیزی را همتای خدا قرار دهیم؛ این از فضل خدا بر ما و بر مردم است؛ ولی بیشتر مردم شکرگزاری نمی کنند! ترجمه استاد فولادوند: و آیین پدرانم، ابراهیم و اسحاق و یعقوب را پیروی نموده ام. برای ما سزاوار نیست که چیزی را شریک خدا کنیم. این از عنایت خدا بر ما و بر مردم است، ولی بیشتر مردم سپاسگزاری نمی کنند. ترجمه آیت الله مشکینی: و از دین و آیین پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب پیروی کرده ام ما (خانواده) را نسزد که هیچ چیزی را شریک خدا سازیم. این (توحید و هدایت) از فضل خداست بر ما و بر همه مردم، لکن بیشتر مردم سپاس نمی گزارند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای دوستان زندانی من! آیا خدایان پراکنده بهترند، یا خداوند یکتای پیروز؟! ترجمه استاد فولادوند: ای دو رفیق زندانیم، آیا خدایان پراکنده بهترند یا خدای یگانه مقتدر؟ ترجمه آیت الله مشکینی: ای دو یار زندانی من، آیا خدایان متعدد و پراکنده بهترند (مانند بت ها، ستارگان و غیره) یا خدای یکتای غالب و چیره (بر جهان هستی)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این معبودهایی که غیر از خدا می پرستید، چیزی جز اسمهائی (بی مسما) که شما و پدرانتان آنها را خدا نامیده اید، نیست؛ خداوند هیچ دلیلی بر آن نازل نکرده؛ حکم تنها از آن خداست؛ فرمان داده که غیر از او را نپرستید! این است آیین پابرجا؛ ولی بیشتر مردم نمی دانند! ترجمه استاد فولادوند: شما به جای او جز نامهایی [چند] را نمی پرستید که شما و پدرانتان آنها را نامگذاری کرده اید، و خدا دلیلی بر [حقانیت] آنها نازل نکرده است. فرمان جز برای خدا نیست. دستور داده که جز او را نپرستید. این است دین درست، ولی بیشتر مردم نمی دانند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : شما به جای خداوند نمی پرستید جز نام هایی (بی محتوا) را که شما و پدرانتان نامگذاری کرده اید و خدا بر (صلاحیت پرستش) آنها هیچ حجت و برهانی را نازل نکرده است. فرمان نافذ و حکومت (بر جهان هستی) جز از آن خدا نیست دستور داده که غیر او را نپرستید آن است دین پابرجا و استوار، و لکن بیشتر مردم نمی دانند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای دوستان زندانی من! امّا یکی از شما (دو نفر، آزاد می شود؛ و) ساقی شراب برای صاحب خود خواهد شد؛ و امّا دیگری به دار آویخته می شود؛ و پرندگان از سر او می خورند! و مطلبی که درباره آن (از من) نظر خواستید، قطعی و حتمی است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : ای دو رفیق زندانیم، اما یکی از شما به آقای خود باده می نوشاند، و اما دیگری به دار آویخته می شود و پرندگان از [مغز] سرش می خورند. امری که شما دو تن از من جویا شدید تحقق یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای دو یار زندانی من، اما یکی از شما (آزاد می شود و) خواجه خود را شراب می نوشاند و اما آن دیگری به دار آویخته می شود و پرندگان از (مغز) سرش می خورند. کاری که شما دو نفر از تعبیر آن خواستید حکم آن (از سوی خدا) صادر شده و انجامش قطعی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و به آن یکی از آن دو نفر، که می دانست رهایی می یابد، گفت: «مرا نزد صاحبت [= سلطان مصر] یادآوری کن!» ولی شیطان یادآوری او را نزد صاحبش از خاطر وی برد؛ و بدنبال آن، (یوسف) چند سال در زندان باقی ماند. _____ ترجمه استاد فولادوند : و [یوسف] به آن کس از آن دو که گمان می کرد خلاص می شود، گفت: «مرا نزد آقای خود به یاد آور.» و [لی] شیطان، یادآوری به آقايش را از یاد او برد؛ در نتیجه، چند سالی در زندان ماند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به یکی از آن دو نفر که می دانست خلاص می شود گفت: مرا در نزد خواجه ات یاد آر اما شیطان یادآوری او را نزد خواجه اش از یادش برد، از این رو یوسف چند سالی (ما بین سه تا نه سال) در زندان بماند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پادشاه گفت: «من در خواب دیدم هفت گاو چاق را که هفت گاو لاغر آنها را می خورند؛ و هفت خوشه سبز و هفت خوشه خشکیده؛ (که خشکیده ها بر سبزه ها پیچیدند؛ و آنها را از بین بردند). ای جمعیت اشراف! درباره خواب من نظر دهید، اگر خواب را تعبیر می کنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و پادشاه [مصر] گفت: «من [در خواب] دیدم هفت گاو فربه است که هفت [گاو] لاغر آنها را می خورند، و هفت خوشه سبز و [هفت خوشه] خشکیده دیگر. ای سران قوم، اگر خواب تعبیر می کنید، در باره خواب من، به من نظر دهید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (روزی) شاه گفت: من (در خواب) می دیدم هفت گاو فربه را که هفت گاو لاغر آنها را می خورند و هفت خوشه سبز و خوشه های دیگر خشکیده را (که بر سبزه ها پیچیده و آنها را می خشکانند). ای سران قوم، مرا درباره خوابم نظر دهید اگر تعبیر خواب می کنید

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالَمِينَ (۴۴) ترجمه: (۱)

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّهِ أَنَا أَنْبُؤُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ (۴۵) ترجمه: (۲)

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَافٍ وَسَبْعِ سُيُوفَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ (۴۶) ترجمه: (۳)

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ (۴۷) ترجمه: (۴)

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُحْصِنُونَ (۴۸) ترجمه: (۵)

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْرِضُونَ (۴۹) ترجمه: (۶)

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النَّسْوَةِ اللَّاتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ (۵۰) ترجمه: (۷)

قَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَاوَدْتَنِّي يُوسُفُ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْبِئْسَ مَا لَكَ يَاقُوتَةُ الرَّسُولِ أَأَنتِ الْكَافِرَةُ (۵۱) ترجمه: (۸)

ذَلِكَ لِيُعَلِّمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ (۵۲) ترجمه: (۹)

ص: ۲۴۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «خوابهای پریشان و پراکنده ای است؛ و ما از تعبیر این گونه خوابها آگاه نیستیم!»

ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «خوابهایی است پریشان، و ما به تعبیر خوابهای آشفته دانا نیستیم.»

ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: خواب هایی پریشان و آشفته است و ما به تعبیر خواب های آشفته

دانا نیستیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و یکی از آن دو که نجات یافته بود -و بعد از مدتی به خاطرش آمد- گفت: «من تأویل

آن را به شما خبر می دهم؛ مرا (به سراغ آن جوان زندانی) بفرستید!» ترجمه استاد فولادوند : و آن

کس از آن دو [زندانی] که نجات یافته و پس از چندی [یوسف را] به خاطر آورده بود گفت: «مرا به [زندانی] بفرستید تا شما

را از تعبیر آن خبر دهم.» ترجمه آیت الله مشکینی : و از آن دو (زندانی) آن کس که نجات یافته

بود و پس از مدتی دراز (زندانی و یوسف و تعبیر خواب را) به یاد آورده بود گفت: من شما را از تعبیر این خواب آگاه می

کنم، پس مرا (به زندانی) بفرستید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (او به زندان آمد، و چنین گفت:) یوسف، ای مرد بسیار راستگو! درباره این خواب اظهار

نظر کن که هفت گاو چاق را هفت گاو لاغر می خورند؛ و هفت خوشه تر، و هفت خوشه خشکیده؛ تا من بسوی مردم

بازگردم، شاید (از تعبیر این خواب) آگاه شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای یوسف، ای مرد راستگوی، در باره [این خواب که] هفت گاو فربه، هفت [گاو] لاغر آنها را می خورند، و هفت خوشه سبز و [هفت خوشه] خشکیده دیگر؛ به ما نظر ده، تا به سوی مردم برگردم، شاید آنان [تعبیرش را] بدانند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (او به زندان آمده، گفت) یوسف، ای مرد راستین و راستگو ما را نظر ده درباره هفت گاو فربه که هفت گاو لاغر آنها را می خورند، و هفت خوشه سبز و خوشه های دیگر خشکیده شاید به سوی مردم بازگردم، باشد که آنها (تعبیر این خواب عجیب را) بدانند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «هفت سال با جدیت زراعت می کنید؛ و آنچه را درو کردید، جز کمی که می خورید، در خوشه های خود باقی بگذارید (و ذخیره نمایید). _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «هفت سال پی در پی می کارید، و آنچه را درویدید - جز اندکی را که می خورید - در خوشه اش واگذارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: هفت سال پی در پی با جدیت تمام کشت می کنید، پس آنچه را درو کردید در خوشه خود به جا نهدید جز اندکی را که می خورید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس از آن، هفت سال سخت (و خشکی و قحطی) می آید، که آنچه را برای آن سالها ذخیره کرده اید، می خورند؛ جز کمی که (برای بذر) ذخیره خواهید کرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه پس از آن، هفت سال سخت می آید که آنچه را برای آن [سالها] از پیش نهاده اید - جز اندکی را که ذخیره می کنید - همه را خواهند خورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه پس از آن، هفت سال سخت و قحطی می آید که آنچه را از پیش برای آنها نهاده اید (ذخیره کرده اید) می خورند مگر اندکی را که (به عنوان بذر زراعت) نگهداری می کنید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس سالی فرامی رسد که باران فراوان نصیب مردم می شود؛ و در آن سال، مردم عصاره (میوه ها و دانه های روغنی را) می گیرند (و سال پر برکتی است). _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه پس از آن، سالی فرا می رسد که به مردم در آن [سال] باران می رسد و در آن آب میوه می گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه پس از آن، سالی می رسد که مردم در آن یاری می شوند و باران می بینند و در آن پیوسته (بستان حیوانات را برای لبنیات، و میوه جات را برای گرفتن آب میوه، و دانه ها را برای گرفتن روغن) می افشردند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پادشاه گفت: «او را نزد من آورید!» ولی هنگامی که فرستاده او نزد وی [= یوسف] آمد گفت: «به سوی صاحب بازگرد، و از او پیرس ماجرای زنانی که دستهای خود را بریدند چه بود؟ که خدای من به نیرنگ آنها آگاه است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و پادشاه گفت: «او را نزد من آورید.» پس هنگامی که آن فرستاده نزد وی آمد، [یوسف] گفت: «نزد آقای خویش برگرد و از او پیرس که حال آن زنانی که دستهای خود را بریدند چگونه است؟ زیرا پروردگار من به نیرنگ آنان آگاه است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شاه گفت: او را نزد من آرید. پس چون فرستاده اش پیش یوسف آمد، گفت: به نزد خواجه ات برگرد و از وی پیرس که کار و بار زنانی که دست های خود را بریدند (و موضوع اتهام و سبب زندانی شدن من) چه بود؟ البته پروردگار من به نیرنگ و فریب آنها داناست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پادشاه آن زنان را طلبید و) گفت: «به هنگامی که یوسف را به سوی خویش دعوت

کردید، جریان کار شما چه بود؟» گفتند: «منزه است خدا، ما هیچ عیبی در او نیافتیم!» (در این هنگام) همسر عزیز گفت: «الآن حق آشکار گشت! من بودم که او را به سوی خود دعوت کردم؛ و او از راستگویان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [پادشاه] گفت: «وقتی از یوسف کام [می] خواستید چه منظور داشتید؟» زنان گفتند: «منزه است خدا، ما گناهی بر او نمی دانیم،» همسر عزیز گفت: «اکنون حقیقت آشکار شد. من [بودم که] از او کام خواستم، و بی شک او از راستگویان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (شاه پس از احضار آن زن ها) گفت: کار و بار شما هنگامی که از یوسف درخواست کامجویی داشتید چه بود (و اقدام از طرف که بود) گفتند: منزه است خدا، ما هیچ بدی و گناهی بر او ندانسته ایم. زن عزیز (که اصل و ریشه فتنه بود) گفت: اکنون حق کاملاً روشن شد، من بودم که از او درخواست کامیابی کردم و حقاً که او از راستگویان است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این سخن را بخاطر آن گفتم تا بدانند من در غیاب به او خیانت نکردم؛ و خداوند مکر خائن را هدایت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [یوسف گفت: «این [درخواست اعاده حیثیت] برای آن بود که [عزیز] بداند من در نهان به او خیانت نکردم، و خدا نیرنگ خائن را به جایی نمی رساند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (یوسف در ادامه سخنان خود گفت) این [پیشنهاد احضار زن ها و پرسش آنها] برای آن است که (عزیز مصر) بداند که من هرگز در غیاب وی به او خیانت نکرده ام، (و زن عزیز گفت) این (اعتراف من) برای آن بود که (یوسف) بداند من در غیابش (در مجلس پرس و جو) بر وی خیانت ننمودم و بی تردید خداوند نیرنگ خائن را به هدف نمی رساند

وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ (۵۳) ترجمه: (۱)

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ (۵۴) ترجمه: (۲)

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْمُ (۵۵) ترجمه: (۳)

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (۵۶) ترجمه: (۴)

وَلَا جُزْءَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (۵۷) ترجمه: (۵)

وَجَاءَ إِخْوَهُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ (۵۸) ترجمه: (۶)

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ ائْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِنْ أَبِيكُمْ أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي أَوْفَى الْكَيْلِ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ (۵۹) ترجمه: (۷)

فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرُبُونِ (۶۰) ترجمه: (۸)

قَالُوا سَتَرْنَاوَدُّ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ (۶۱) ترجمه: (۹)

وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۶۲) ترجمه: (۱۰)

فَلَمَّا رَجِعُوا إِلَى أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُعِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانًا نَكْتُلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (۶۳) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۴۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من هرگز خودم را تبرئه نمی کنم، که نفس (سرکش) بسیار به بدیها امر می کند؛ مگر آنچه را پروردگارم رحم کند! پروردگارم آمرزنده و مهربان است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و من نفس خود را تبرئه نمی کنم، چرا که نفس قطعاً به بدی امر می کند، مگر کسی را که خدا رحم کند، زیرا پروردگار من آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یوسف یا زن عزیز گفت) من نفس خود را (بدون توجه و مراقبت های الهی) تبرئه نمی کنم، زیرا که نفس (انسانی) پیوسته فرمان دهنده به زشتی است مگر آنکه پروردگارم رحم کند که همانا پروردگار من بسیار آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پادشاه گفت: «او [= یوسف] را نزد من آورید، تا وی را مخصوص خود گردانم!» هنگامی که (یوسف نزد وی آمد و) با او صحبت کرد، (پادشاه به عقل و درایت او پی برد؛ و) گفت: «تو امروز نزد ما جایگاهی والا داری، و مورد اعتماد هستی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و پادشاه گفت: «او را نزد من آورید، تا وی را خاص خود کنم.» پس چون با او سخن راند، گفت: «تو امروز نزد ما با منزلت و امین هستی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شاه گفت: او را نزد من آرید تا وی را خاص خود سازم. پس چون با وی سخن گفت (و عقل و دانش و کمالات نفسانی او را دید) گفت: تو حتماً امروز در نزد ما والا مقام و امین هستی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (یوسف) گفت: «مرا سرپرست خزائن سرزمین (مصر) قرار ده، که نگهدارنده و آگاهم!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: [یوسف] گفت: «مرا بر خزانه های این سرزمین بگمار، که من نگهدارنده دانا هستم.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (یوسف به لحاظ اطلاعش از آمدن سال های فراوانی و قحطی و

نیاز دولت به حسن مدیریت) گفت: مرا بر خزانه های این سرزمین بگمار، که همانا من نگهدارنده و دانایم
۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این گونه ما به یوسف در سرزمین (مصر) قدرت دادیم، که هر جا می خواست در آن منزل می گزید (و تصرف می کرد)! ما رحمت خود را به هر کس بخواهیم (و شایسته بدانیم) میبخشیم؛ و پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدین گونه یوسف را در سرزمین [مصر] قدرت دادیم، که در آن، هر جا که می خواست سکونت می کرد. هر که را بخواهیم به رحمت خود می رسانیم و اجر نیکوکاران را تباه نمی سازیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این چنین یوسف را در آن سرزمین قدرت و توان دادیم که در هر جای آن می خواست مسکن می گزید. ما رحمت خود را به هر کس بخواهیم می رسانیم و هرگز پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کنیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (امّیا) پاداش آخرت، برای کسانی که ایمان آورده و پرهیزگاری داشتند، بهتر است!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و البته اجر آخرت، برای کسانی که ایمان آورده و پرهیزگاری می نمودند، بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین پاداش آخرت بهتر است برای کسانی که ایمان آورده و پروا پیشه می داشتند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرزمین کنعان را قحطی فرا گرفت؛) برادران یوسف (در پی مواد غذایی به مصر) آمدند؛ و بر او وارد شدند. او آنان را شناخت؛ ولی آنها او را نشناختند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برادران یوسف آمدند و بر او وارد شدند. [او] آنان را شناخت ولی آنان او را نشناختند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در سال های قحطی) برادران یوسف (به مصر) آمدند و بر او وارد شدند. او آنها را شناخت و آنها او را (به خاطر تغییر سن و مقام و زبان) نشناختند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که (یوسف) بارهای آنان را آماده ساخت، گفت: «نوبت آینده) آن برادری را که از پدر دارید، نزد من آورید! آیا نمی بینید من حق پیمانانه را ادا می کنم، و من بهترین میزبانان هستم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آنان را به خوار و بارشان مجهز کرد، گفت: «برادر پدری خود را نزد من آورید. مگر نمی بینید که من پیمانانه را تمام می دهم و من بهترین میزبانانم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آنها را به آذوقه و وسایل سفرشان مجهز نمود، گفت: آن برادر پدری تان را هم (نوبت بعد) نزد من آرید، آیا نمی بینید که من پیمانانه را کامل می دهم و من بهترین میزبانانم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر او را نزد من نیاورید، نه کیل (و پیمانانه ای از غله) نزد من خواهید داشت؛ و نه (اصلاً) به من نزدیک شوید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر او را نزد من نیاوریدید، برای شما نزد من پیمانانه ای نیست، و به من نزدیک نشوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر او را پیش من نیاورید هیچ پیمانانه ای (از خواربار) نزد من نخواهید داشت و نزدیک من هم نشوید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ما با پدرش گفتگو خواهیم کرد؛ (و سعی می کنیم موافقتش را جلب نمائیم؛) و ما این کار را خواهیم کرد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «او را با نیرنگ از پدرش خواهیم

خواست، و محققاً این کار را خواهیم کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: ما به زودی او را از پدرش با نرمی و فریب خواهیم خواست و ما حتماً انجام دهنده این کاریم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (سپس) به کارگزاران خود گفت: «آنچه را بعنوان قیمت پرداخته اند، در بارهایشان بگذارید! شاید پس از بازگشت به خانواده خویش، آن را بشناسند؛ و شاید برگردند!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و [یوسف] به غلامان خود گفت: «سرمایه های آنان را در بارهایشان بگذارید، شاید وقتی به سوی خانواده خود برمی گردند آن را بازیابند، امید که آنان بازگردند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به غلامان (پیمانانه گر) خود گفت: سرمایه آنها را (که برای خرید طعام آورده اند) در بارهایشان بگذارید، شاید وقتی که به سوی خانواده خود بازگشتند آن را بشناسند، باشد که بازگردند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که به سوی پدرشان بازگشتند، گفتند: «ای پدر! دستور داده شده که (بدون حضور برادرمان بنیامین) پیمانانه ای (از غله) به ما ندهند؛ پس برادرمان را با ما بفرست، تا سهمی (از غله) دریافت داریم؛ و ما او را محافظت خواهیم کرد!» _____ ترجمه استاد فولادوند : پس چون به سوی پدر خود بازگشتند، گفتند: «ای پدر، پیمانانه از ما منع شد. برادرمان را با ما بفرست تا پیمانانه بگیریم، و ما نگهبان او خواهیم بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چون به سوی پدرشان بازگشتند، گفتند: ای پدر، پیمانانه (طعام) از ما ممنوع اعلام شد (اگر بنیامین همراه ما نباشد) پس برادرمان را با ما بفرست تا پیمانانه بگیریم و حتماً ما نگهبان او هستیم

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (٦٤) ترجمه: (١)

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزِدَادُ كَيْلٍ بَعِيرٍ ذَلِكُ كَيْلُ يَسِيرٍ (٦٥) ترجمه: (٢)

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ لَتِيَائْتَنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ (٦٦) ترجمه: (٣)

وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (٦٧) ترجمه: (٤)

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةٌ فِي نَفْسٍ يَعْقُوبَ قَضَاهَا وَإِنَّهُ لُدُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٦٨) ترجمه: (٥)

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ آوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٦٩) ترجمه: (٦)

ص: ٢٤٣

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «آیا نسبت به او به شما اطمینان کنم همان گونه که نسبت به برادرش (یوسف) اطمینان کردم (و دیدید چه شد)؟! و (در هر حال)، خداوند بهترین حافظ، و مهربانترین مهربانان است»
ترجمه استاد فولادوند: [یعقوب] گفت: «آیا همان گونه که شما را پیش از این بر برادرش امین گردانیدم، بر او امین سازم؟ پس خدا بهترین نگهبان است، و اوست مهربانترین مهربانان.» ترجمه
آیت الله مشکینی: (یعقوب) گفت: آیا درباره او می توانم به شما اطمینان کنم مگر همان گونه که پیش از این درباره برادرش اطمینان کردم؟! پس (اگر بفرستم) خداوند بهترین نگهدارنده است، و او مهربان ترین مهربانان است
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که متاع خود را گشودند، دیدند سرمایه آنها به آنها بازگردانده شده! گفتند: «پدر! ما دیگر چه میخواهیم؟! این سرمایه ماست که به ما باز پس گردانده شده است! (پس چه بهتر که برادر را با ما بفرستی؟) و ما برای خانواده خویش مواد غذایی می آوریم؛ و برادرمان را حفظ خواهیم کرد؛ و یک بار شتر زیادتر دریافت خواهیم داشت؛ این پیمان (بار) کوچکی است!» ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که بارهای خود را گشودند، دریافتند که سرمایه شان بدانها بازگردانیده شده است. گفتند: «ای پدر، [دیگر] چه می خواهیم؟ این سرمایه ماست که به ما بازگردانیده شده است. قوت خانواده خود را فراهم، و برادرمان را نگهبانی می کنیم، و [با بردن او] یک بار شتر می افزایشیم، و این [پیمان اضافه نزد عزیز] پیمان ای ناچیز است.» ترجمه آیت الله مشکینی: و چون متاع خود را گشودند سرمایه خود را یافتند که به خودشان بازگردانده شده! (برای اینکه پدر را راضی کنند) گفتند: ای پدر، ما دیگر چه می خواهیم؟ این سرمایه ماست که به ما بازگردانده شده و (این بار) برای خاندانمان آذوقه می آوریم و برادرمان را نگهداری می کنیم و (با بردن او) یک بار شتر اضافه می گیریم، که این (در نزد عزیز) پیمان ای ناچیز است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «من هرگز او را با شما نخواهم فرستاد، تا پیمان مؤکد الهی بدهید که او را حتماً نزد من خواهید آورد! مگر اینکه (بر اثر مرگ یا علت دیگر)، قدرت از شما سلب گردد. و هنگامی که آنها پیمان استوار خود را در اختیار او گذاردند، گفت: «خداوند، نسبت به آنچه می گوئیم، ناظر و نگهبان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «هرگز او را با شما نخواهم فرستاد تا با من با نام خدا پیمان استواری ببندید که حتماً او را نزد من باز آورید، مگر آنکه گرفتار [حادثه ای] شوید.» پس چون پیمان خود را با او استوار کردند [یعقوب] گفت: «خدا بر آنچه می گوئیم وکیل است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: هرگز او را با شما نمی فرستم تا آنکه از سوی خدا پیمانی محکم به من دهید که حتماً او را برای من می آورید مگر آنکه همگی در احاطه بلا و آسیبی قرار گیرید و هلاک شوید. پس چون پیمان استوار خود به او دادند، گفت: خداوند بر آنچه می گوئیم وکیل و ناظر است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (هنگامی که می خواستند حرکت کنند، یعقوب) گفت: «فرزندان من! از یک در وارد نشوید؛ بلکه از درهای متفرق وارد گردید (تا توجه مردم به سوی شما جلب نشود)!» و (من با این دستور)، نمی توانم حادثه ای را که از سوی خدا حتمی است، از شما دفع کنم! حکم و فرمان، تنها از آن خداست! بر او توکل کرده ام؛ و همه متوکلان باید بر او توکل کنند!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و گفت: «ای پسران من، [همه] از یک دروازه [به شهر] در نیاید، بلکه از دروازه های مختلف وارد شوید، و من [با این سفارش]، چیزی از [قضای] خدا را از شما دور نمی توانم داشت. فرمان جز برای خدا نیست. بر او توکل کردم، و توکل کنندگان باید بر او توکل کنند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (در بدرقه آنها) گفت: ای پسران من، همگی از یک در (از دروازه های شهر یا دربار عزیز) وارد نشوید و از درهای متفرق وارد شوید (تا مورد حسد حسودان یا خطر بد چشمان یا سوء ظن درباریان قرار نگیرید) و من هرگز از شما چیزی را که از سوی خداست دفع نتوانم کرد فرمان نافذ و حکومت (بر جهان هستی) جز برای خدا نیست، بر او توکل کردم و توکل کنندگان باید تنها بر او توکل کنند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که از همان طریق که پدر به آنها دستور داده بود وارد شدند، این کار هیچ حادثه حتمی الهی را نمی توانست از آنها دور سازد، جز حاجتی در دل یعقوب (که از این طریق) انجام شد (و خاطرش آرام گرفت)؛ و او به خاطر تعلیمی که ما به او دادیم، علم فراوانی داشت؛ ولی بیشتر مردم نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون همان گونه که پدرانشان به آنان فرمان داده بود وارد شدند، [این کار] چیزی را در برابر خدا از آنان برطرف نمی کرد جز اینکه یعقوب نیازی را که در دلش بود، برآورد و بی گمان، او از [برکت] آنچه بدو آموخته بودیم دارای دانشی [فراوان] بود، ولی بیشتر مردم نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون از جایی که پدرشان دستور داده بود درآمدند (این کار) چیزی را از آنچه از سوی خدا تقدیر شده بود دفع نمی کرد جز آنکه حاجتی در دل یعقوب بود که عملی کرد (دفع حسد و چشم بد و سوء ظن) و البته او صاحب علم (فراوان لدنی) بود چرا که ما تعلیمش کرده بودیم، و لکن بیشتر مردم (هر زمان این گونه کمالات را نسبت به پیامبران) نمی دانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که (برادران) بر یوسف وارد شدند، برادرش را نزد خود جای داد و گفت: «من برادر تو هستم، از آنچه آنها انجام می دادند، غمگین و ناراحت نباش!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و هنگامی که بر یوسف وارد شدند، برادرش [بنیامین] را نزد خود جای داد [و] گفت: «من برادر تو هستم.» بنابراین، از آنچه [برادران] می کردند، غمگین مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون بر یوسف وارد شدند، وی برادرش (بنیامین) را در نزد خود جای داد (و به او) گفت: همانا من برادر تو هستم، پس در مقابل آنچه (این برادران تا حال

درباره من و تو) انجام می دادند اندوه مخور

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رِجْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَتَيْتَهَا الْعِيبُ انْكَرَ لَسَارِقُونَ (٧٠) ترجمه: (١)

قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ (٧١) ترجمه: (٢)

قَالُوا نَفَقْدُ صُوعَ الْمَلِكِ وَلَمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ (٧٢) ترجمه: (٣)

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ (٧٣) ترجمه: (٤)

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ (٧٤) ترجمه: (٥)

قَالُوا جَزَاؤُهُ مَنْ وَجَدَ فِي رِجْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (٧٥) ترجمه: (٦)

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ (٧٦) ترجمه: (٧)

قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَبْنَاهَا يُوسُفَ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ (٧٧) ترجمه: (٨)

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (٧٨) ترجمه: (٩)

ص: ٢٤٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که (مأمور یوسف) بارهای آنها را بست، ظرف آبخوری پادشاه را در بارِ برادرش گذاشت؛ سپس کسی صدا زد؛ «ای اهل قافله، شما دزد هستید!» ترجمه استاد فولادوند: پس هنگامی که آنان را به خوار و بارشان مجهز کرد، آبخوری را در بار برادرش نهاد. سپس [به دستور او] نداکننده ای بانگ درداد: «ای کاروانیان، قطعاً شما دزد هستید.» ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون آنها را به آذوقه و وسایل سفرشان مجهز نمود جام آبخوری را (که همان پیمانه بود) در باردان برادرش قرار داد، سپس جاززننده ای بانگ برآورد که ای کاروانیان، حتما شما دزدید. (مراد سرقت جام در ظاهر و سرقت یوسف از پدر در واقع بوده، یا دروغ برای مصلحت لازم بلامانع است.

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها رو به سوی او کردند و گفتند: «چه چیز گم کرده اید؟» ترجمه استاد فولادوند: [برادران] در حالی که به آنان روی کردند، گفتند: «چه گم کرده اید؟»

ترجمه آیت الله مشکینی: (برادران یوسف) در حالی که رو به مأموران آوردند، گفتند: چه چیزی گم کرده اید

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «پیمانه پادشاه را! و هر کس آن را بیاورد، یک بار شتر (غله) به او داده می شود؛ و من ضامن این (پادشاه) هستم!» ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «جام شاه را گم کرده ایم، و برای هر کس که آن را بیاورد یک بار شتر خواهد بود.» و [متصدی گفت: «من ضامن آنم.»] ترجمه آیت

الله مشکینی : گفتند: پیمانہ شاه را گم کرده ایم و برای هر کسی که آن را بیاورد بار یک شتر (جایزه یا حق الجعالة) خواهد بود و (من جاززنده) خودم آن را ضامنم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «به خدا سوگند شما می دانید ما نیامده ایم که در این سرزمین فساد کنیم؛ و ما (هرگز) دزد نبوده ایم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «به خدا سوگند، شما خوب می دانید که ما

نیامده ایم در این سرزمین فساد کنیم و ما دزد نبوده ایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (برادران یوسف) گفتند: به خدا سوگند شما نیک می دانید که ما نیامده ایم در روی زمین تبهکاری کنیم و ما هرگز دزد نبوده ایم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها گفتند: «اگر دروغگو باشید، کیفرش چیست؟» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «پس، اگر دروغ بگویید، کیفرش چیست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی :

گفتند: کیفر آن چیست اگر شما دروغگو درآید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «هر کس (آن پیمانہ) در بار او پیدا شود، خودش کیفر آن خواهد بود؛ (و بخاطر این کار، برده شما خواهد شد؛) ما این گونه ستمگران را کیفر می دهیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند :

گفتند: «کیفرش [همان] کسی است که [جام] در بار او پیدا شود. پس کیفرش خود اوست. ما ستمکاران را این گونه کیفر می دهیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : برادران گفتند: جزای آن این است که هر که جام در

باردانش یافت شده او خود جزای آن است (سارق مدتی در اختیار صاحب مال قرار می گیرد)، ما ستمکاران (از راه سرقت) را این گونه کیفر می دهیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در این هنگام، (یوسف) قبل از بار بردارش، به کاوش بارهای آنها پرداخت؛ سپس آن را از بار بردارش بیرون آورد؛ این گونه راه چاره را به یوسف یاد دادیم! او هرگز نمی توانست بردارش را مطابق آیین پادشاه

(مصر) بگیرد، مگر آنکه خدا بخواهد! درجات هر کس را بخواهیم بالا- می بریم؛ و برتر از هر صاحب علمی، عالمی است! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس [یوسف] به [بازرسی] بارهای آنان، پیش از بار بردارش، پرداخت.

آنگاه آن را از بار بردارش [بنیامین] در آورد. این گونه به یوسف شیوه آموختیم. [چرا که] او در آیین پادشاه نمی توانست بردارش را بازداشت کند، مگر اینکه خدا بخواهد [و چنین راهی بدو بنماید]. درجات کسانی را که بخواهیم بالا می بریم و

فوق هر صاحب دانشی دانشوری است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس یوسف کاوش را از ظروف آذوقه آنها پیش از ظرف بردارش آغاز نمود، سپس جام را از ظرف بردارش بیرون آورد. این گونه ما برای یوسف چاره

اندیشی کردیم، زیرا در آیین شاه روا نبود که بردارش را بازداشت کند، مگر آنکه خدا بخواهد (که قانون تغییر کند یا راه فوق عملی شود) هر کس را بخواهیم به درجاتی بالا می بریم، و برتر از هر صاحب دانشی داناتری هست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (برادران) گفتند: «اگر او [بنیامین] دزدی کند، (جای تعجب نیست؛) بردارش (یوسف) نیز قبل از او دزدی کرد» یوسف (سخت ناراحت شد، و) این (ناراحتی) را در درون خود پنهان داشت، و برای آنها آشکار

نکرد؛ (همین اندازه) گفت: «شما (از دیدگاه من)، از نظر منزلت بدترین مردمید! و خدا از آنچه توصیف می کنید، آگاهتر است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «اگر او دزدی کرده، پیش از این [نیز] بردارش دزدی کرده

است. «یوسف این [سخن] را در دل خود پنهان داشت و آن را برایشان آشکار نکرد [ولی] گفت: «موقعیت شما بدتر [از او] است، و خدا به آنچه وصف می کنید داناتر است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (برادران) گفتند:

اگر او دزدی کند (تعجب ندارد) برادری از او نیز در گذشته دزدی کرده بود، پس یوسف آن سخن را در دل خود پنهان

داشت و بر آنها آشکار نساخت (و با خود) گفت: شما در منزلت (انسانیت) بدترید (که انحطاط اخلاقی و صفت حسد دارید) و خداوند به آنچه توصیف می کنید داناتر است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «ای عزیز! او پدر پیری دارد (که سخت ناراحت می شود)؛ یکی از ما را به جای او بگیر؛ ما تو را از نیکوکاران می بینیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ای عزیز، او پدری پیر سالخورده دارد؛ بنابراین یکی از ما را به جای او بگیر، که ما تو را از نیکوکاران می بینیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: ای عزیز، همانا او را پدری است پیر و سالخورده، پس یکی از ما را به جای او بگیر، که ما تو را از نیکوکاران می بینیم

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ إِذَا لَطَلْمُونَ (۷۹) ترجمه: (۱)

فَلَمَّا اسْتَيْأَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (۸۰) ترجمه: (۲)

ارْجِعُوا إِلَىٰ أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ (۸۱) ترجمه: (۳)

وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعَيْرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (۸۲) ترجمه: (۴)

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبِّرْ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (۸۳) ترجمه: (۵)

وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْفَىٰ عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِیْضَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ (۸۴) ترجمه: (۶)

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَأُ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ (۸۵) ترجمه: (۷)

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۸۶) ترجمه: (۸)

ص: ۲۴۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «پناه بر خدا که ما غیر از آن کس که متاع خود را نزد او یافته ایم بگیریم؛ در آن صورت، از ظالمان خواهیم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «پناه به خدا، که جز آن کس را که کالای خود را نزد وی یافته ایم بازداشت کنیم، زیرا در آن صورت قطعاً ستمکار خواهیم بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: پناه بر خدا که جز کسی را که متاع خود را نزد او یافته ایم بگیریم، که در غیر این صورت ما حتما ستمکاریم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که (برادران) از او مایوس شدند، به کناری رفتند و با هم به نجوا پرداختند؛ (برادر) بزرگشان گفت: «آیا نمی دانید پدرتان از شما پیمان الهی گرفته؛ و پیش از این درباره یوسف کوتاهی کردید؟! من از این سرزمین حرکت نمی کنم، تا پدرم به من اجازه دهد؛ یا خدا درباره من داوری کند، که او بهترین حکم کنندگان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : پس چون از او نومید شدند، رازگویان کنار کشیدند. بزرگشان گفت: «مگر نمی دانید که پدرتان با نام خدا پیمانی استوار از شما گرفته است و قبلاً [هم] در باره یوسف تقصیر کردید؟ هرگز از این سرزمین نمی روم تا پدرم به من اجازه دهد یا خدا در حق من داوری کند، و او بهترین داوران است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چون از او (پذیرش یوسف و نجات برادر) نومید گشتند رازگویان به کناری رفتند. بزرگشان گفت: آیا نمی دانید که (راجع به بنیامین) پدرتان از شما پیمان محکم خدایی گرفته و در گذشته نیز چه تقصیری درباره یوسف کردید؟! پس من که هرگز از این سرزمین بیرون نمی روم تا پدرم مرا اذن دهد یا خداوند درباره من داوری کند و او بهترین داوران است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : شما به سوی پدرتان بازگردید و بگوئید: پدر (جان)، پسر دزدی کرد! و ما جز به آنچه

می دانستیم گواهی ندادیم؛ و ما از غیب آگاه نبودیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پیش پدرتان بازگردید و بگویید: ای پدر، پسر دزدی کرده، و ما جز آنچه می دانیم گواهی نمی دهیم و ما نگهبان غیب نبودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به سوی پدرتان بازگردید و بگویید: ای پدر، همانا پسر دزدی کرد (و او را بازداشت کردند) و ما جز به آنچه دانستیم گواهی ندادیم (در نزد تو به اینکه او دزدی کرده و در نزد عزیز که کیفر دزد برده شدن است) و ما آگاه از غیب هم نبودیم (که او دزدی خواهد کرد تا نیاوریم و اینکه او را به بردگی می گیرند تا آن حکم را بیان نکنیم)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و اگر اطمینان نداری)، از آن شهر که در آن بودیم سؤال کن، و نیز از آن قافله که با آن آمدیم (پرس!) و ما (در گفتار خود) صادق هستیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از [مردم] شهری که در آن بودیم و کاروانی که در میان آن آمدیم جویا شو، و ما قطعاً راست می گوئیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آن مجتمعی که ما در آن بودیم (مردم مصر) و کاروانی که در میان آنها آمده ایم پرس، و بی تردید ما راستگوئیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (یعقوب) گفت: «(هوای) نفس شما، مسأله را چنین در نظرتان آراسته است! من صبر می کنم، صبوری زیبا (و خالی از کفران)! امیدوارم خداوند همه آنها را به من بازگرداند؛ چرا که او دانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [یعقوب] گفت: «[چنین نیست]، بلکه نفس شما امری [نادرست] را برای شما آراسته است. پس [صبر من] صبوری نیکوست. امید که خدا همه آنان را به سوی من [باز] آورد، که او دانای حکیم است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یعقوب گفت: (چنین نیست که شما بی گناه باشید) بلکه نفستان بر شما امری را به باطل آراسته (که به آنها اطلاع دادید جزای دزد در مذهب ما استخدام اوست و بنیامین را گرفتار کردید) پس صبر نیکو بایدم کرد، امید است که خدا همه آنها را (آن دو نفر که در مصرند و یوسف را) به من بازگرداند که او همان دانا و صاحب حکمت است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنها روی برگرداند و گفت: «(و اسفا بر یوسف!) و چشمان او از اندوه سفید شد، اما خشم خود را فرو می برد (و هرگز کفران نمی کرد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنان روی گردانید و گفت: «ای دریغ بر یوسف، و در حالی که اندوه خود را فرو می خورد، چشمانش از اندوه سپید شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنها روی برتافت و گفت: ای دریغ بر یوسف! و هر دو چشمش از (غایت) اندوه سفید شد و همواره غصه گلوگیرش بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «به خدا تو آنقدر یاد یوسف می کنی تا در آستانه مرگ قرار گیری، یا هلاک گردی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [پسران او] گفتند: «به خدا سوگند که پیوسته یوسف را یاد می کنی تا بیمار شوی یا هلاک گردی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (فرزندانش) گفتند: به خدا سوگند که تو پیوسته از یوسف یاد می کنی تا آنکه مشرف به مرگ شوی یا هلاک گردی

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «من غم و اندوهم را تنها به خدا می گویم (و شکایت نزد او می برم)! و از خدا چیزهایی می دانم که شما نمی دانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «من شکایت غم و اندوه خود را پیش خدا می برم، و از [عنایت] خدا چیزی می دانم که شما نمی دانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: من از اندوه شدید و غصه خود تنها به خدا شکوه می کنم (نه به شما) و از جانب خدا چیزی را می دانم (زنده بودن

یوسف را) که شما از آن آگاه نیستید

يَا بَنِي آدْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَبْأَسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْسُ مِنَ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ (٨٧) ترجمه: (١)

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعِهِ مُزْجَاهٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ (٨٨) ترجمه: (٢)

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ (٨٩) ترجمه: (٣)

قَالُوا أَإِنَّكَ لَمَأْتِ يُوسُفَ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (٩٠) ترجمه: (٤)

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ آتَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ (٩١) ترجمه: (٥)

قَالَ لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (٩٢) ترجمه: (٦)

آدْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَالْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ (٩٣) ترجمه: (٧)

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ (٩٤) ترجمه: (٨)

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ (٩٥) ترجمه: (٩)

ص: ٢٤٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پسرانم! بروید، و از یوسف و برادرش جستجو کنید؛ و از رحمت خدا مأیوس نشوید؛ که تنها گروه کافران، از رحمت خدا مأیوس می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پسران من، بروید و از یوسف و برادرش جستجو کنید و از رحمت خدا نومید مباشید، زیرا جز گروه کافران کسی از رحمت خدا نومید نمی شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پسران من، بروید و از یوسف و برادرش جستجو کنید و از فرج و رحمت خدا نومید نشوید، که جز کافران از رحمت خدا نومید نگردند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که آنها بر او [= یوسف] وارد شدند، گفتند: «ای عزیز! ما و خاندان ما را ناراحتی فرا گرفته، و متاع کمی (برای خرید مواد غذایی) با خود آورده ایم؛ پیمانۀ را برای ما کامل کن؛ و بر ما تصدق و بخشش نما، که خداوند بخشنده گان را پاداش می دهد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون [برادران] بر او وارد شدند، گفتند: «ای عزیز، به ما و خانواده ما آسیب رسیده است و سرمایه ای ناچیز آورده ایم. بنابراین پیمانۀ ما را تمام بده و بر ما تصدق کن که خدا صدقه دهندگان را پاداش می دهد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون (در نوبت بعد که به منظور خرید طعام و نجات برادر به مصر رفتند و) بر او وارد شدند، گفتند: ای عزیز، ما و خانواده ما را سختی و تنگی رسیده و سرمایه ای ناچیز آورده ایم، پس ما را پیمانۀ کامل ده و بر ما تصدق کن، که همانا خداوند متصدقان را پاداش می دهد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «آیا دانستید با یوسف و برادرش چه کردید، آنگاه که جاهل بودید؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «آیا دانستید، وقتی که نادان بودید، با یوسف و برادرش چه کردید؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: آیا می دانید هنگامی که جاهل و نادان بودید با یوسف و برادرش
چه کردید؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «آیا تو همان یوسفی؟!» گفت: «(آری)، من یوسفم، و این برادر من است! خداوند بر ما منت گذارد؛ هر کس تقوا پیشه کند، و شکیبایی و استقامت نماید، (سرانجام پیروز می شود)؛ چرا که خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کند!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «آیا تو خود، یوسفی؟» گفت: «(آری)، من یوسفم و این برادر من است. به راستی خدا بر ما منت نهاده است. بی گمان، هر که تقوا و صبر پیشه کند، خدا پاداش نیکوکاران را تباہ نمی کند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: آیا راستی تو خود یوسفی؟ گفت: (آری) من یوسفم و این هم برادر من است حَقًّا که خدا بر ما منت نهاد (ما را از ذلّت به عزّت، از جدایی به وصل و از جهل به علم رسانید) زیرا که هر کس پروا پیشه کند و صبر نماید (به پاداش رسد که) همانا خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی کند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «به خدا سوگند، خداوند تو را بر ما برتری بخشیده؛ و ما خطاکار بودیم!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «به خدا سوگند، که واقعاً خدا تو را بر ما برتری داده است و ما خطاکار بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: به خدا سوگند که خداوند تو را بر ما برگزید و برتری داد و حقیقت این است که ما خطاکار بودیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (یوسف) گفت: «امروز ملامت و توبیخی بر شما نیست! خداوند شما را می بخشد؛ و او مهربانترین مهربانان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : [یوسف] گفت: «امروز بر شما سرزنشی نیست. خدا شما را می آمرزد و او مهربانترین مهربانان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: امروز هیچ سرزنشی بر شما نیست، خداوند شما را می آمرزد و او مهربانترین مهربانان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این پیراهن مرا ببرید، و بر صورت پدرم بیندازید، بینا می شود! و همه نزدیکان خود را نزد من بیاورید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : «این پیراهن مرا ببرید و آن را بر چهره پدرم بیفکنید [تا] بینا شود، و همه کسان خود را نزد من آورید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : این پیراهن مرا ببرید و بر روی پدرم بیفکنید که بینا می شود و همه خاندانتان را نزد من آورید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که کاروان (از سرزمین مصر) جدا شد، پدرشان [= یعقوب] گفت: «من بوی یوسف را احساس می کنم، اگر مرا به نادانی و کم عقلی نسبت ندهید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون کاروان رهسپار شد، پدرشان گفت: «اگر مرا به کم خردی نسبت ندهید، بوی یوسف را می شنوم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همین که کاروان (از مصر) جدا شد پدرشان (در کنعان) گفت: همانا من بوی یوسف می شنوم اگر مرا به کم عقلی نسبت ندهید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «به خدا تو در همان گمراهی سابق هستی!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «به خدا سوگند که تو سخت در گمراهیِ دیرین خود هستی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: به خدا سوگند که تو هنوز در گمراهیِ قدیم خود (افراط در حبّ یوسف) به سر میبری

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنَّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٩٦) ترجمه: (١)

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ (٩٧) ترجمه: (٢)

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٩٨) ترجمه: (٣)

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَبُوئِهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ (٩٩) ترجمه: (٤)

وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَا أَبْتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعِيدٍ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (١٠٠) ترجمه: (٥)

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَرَبِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَالْحَقِّنِي بِالصَّالِحِينَ (١٠١) ترجمه: (٦)

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ (١٠٢) ترجمه: (٧)

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (١٠٣) ترجمه: (٨)

ص: ٢٤٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما هنگامی که بشارت دهنده فرا رسید، آن (پیراهن) را بر صورت او افکند؛ ناگهان بینا شد! گفت: «آیا به شما نگفتم من از خدا چیزهایی می دانم که شما نمی دانید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون مژده رسان آمد، آن [پیراهن] را بر چهره او انداخت، پس بینا گردید. گفت: «آیا به شما نگفتم که بی شک من از [عنایت] خدا چیزهایی می دانم که شما نمی دانید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون مژده رسان آمد آن پیراهن را بر روی وی افکند و او بینا شد. گفت: آیا به شما نگفتم که من از جانب خدا چیزی را می دانم که شما از آن آگاه نیستید؟! (زنده بودن یوسف و سر آمدن شب هجران).

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «پدر! از خدا آمرزش گناهان ما را بخواه، که ما خطاکار بودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای پدر، برای گناهان ما آمرزش خواه که ما خطاکار بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (پسران یعقوب) گفتند: ای پدر، برای گناهان ما (از خداوند) آمرزش بخواه، که همانا ما خطاکار بودیم

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «بزودی برای شما از پروردگام آمرزش می طلبم، که او آمرزنده و مهربان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «به زودی از پروردگام برای شما آمرزش می خواهم، که او همانا آمرزنده مهربان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: به زودی برای شما از پروردگار خویش آمرزش می خواهم (بگذارید شب جمعه شود یا روز وصل یوسف رسد) مسلماً او همان بسیار آمرزنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که بر یوسف وارد شدند، او پدر و مادر خود را در آغوش گرفت، و گفت: «همگی داخل مصر شوید، که انشاء الله در امن و امان خواهید بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون بر یوسف وارد شدند، پدر و مادر خود را در کنار خویش گرفت و گفت: «ان شاء الله، با [امن و] امان داخل مصر شوید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هنگامی که بر یوسف وارد شدند وی پدر و مادر خود را در آغوش کشید و در جانب خود جای داد و گفت: به خواست خدا در امن و امان به سرزمین مصر درآید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پدر و مادر خود را بر تخت نشاند؛ و همگی بخاطر او به سجده افتادند؛ و گفت: «پدر! این تعبیر خوابی است که قبلاً دیدم؛ پروردگام آن را حق قرار داد! و او به من نیکی کرد هنگامی که مرا از زندان بیرون آورد، و شما را از آن بیابان (به اینجا) آورد بعد از آنکه شیطان، میان من و برادرانم فساد کرد. پروردگام نسبت به آنچه می خواهد (و شایسته می داند)، صاحب لطف است؛ چرا که او دانا و حکیم است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و پدر و مادرش را به تخت برنشاند، و [همه آنان] پیش او به سجده درافتادند، و [یوسف] گفت: «ای پدر، این است تعبیر خواب پیشین من، به یقین، پروردگام آن را راست گردانید و به من احسان کرد آنگاه که مرا از زندان خارج ساخت و شما را از بیابان [کنعان به مصر] باز آورد - پس از آنکه شیطان میان من و برادرانم را به هم زد- بی گمان، پروردگار من نسبت به آنچه بخواهد صاحب لطف است، زیرا که او دانای حکیم است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پدر و مادر خود را بر تخت خود بالا برد و (به هنگام ورود او همگی) در مقابل او به سجده افتادند، و گفت: ای پدر، این (سجود) تعبیر خواب پیشین من است که خدا آن را حقیقت بخشید، و حقاً که با من نیکی کرد آن گاه که مرا از زندان بیرون آورد و پس از آنکه شیطان میان من و برادرانم را فاسد کرده بود شما را از صحرا (به اینجا) آورد بی تردید پروردگار من به هر که خود بخواهد احسان کننده و هر امر مشکلی را به تدبیر دقیق و نافذ خود آسان کننده است، همانا اوست که دانا و با حکمت است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! بخشی (عظیم) از حکومت به من بخشیدی، و مرا از علم تعبیر خوابها آگاه ساختی! ای آفریننده آسمانها و زمین! تو ولی و سرپرست من در دنیا و آخرت هستی، مرا مسلمان بمیران؛ و به صالحان ملحق فرما!» _____ ترجمه استاد فولادوند: «پروردگارا، تو به من دولت دادی و از تعبیر خوابها به من آموختی. ای پدیدآورنده آسمانها و زمین، تنها تو در دنیا و آخرت مولای منی؛ مرا مسلمان بمیران و مرا به شایستگان ملحق فرما.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، تو مرا بهره ای از ملک و حکومت دادی و از تعبیر خوابها و تفسیر احادیث (کتاب های آسمانی و کلمات انبیا) آموختی، ای آفریننده آسمانها و زمین، تو در دنیا و آخرت یاور و سرپرست منی، مرا در حالی که تسلیم (امر تو) باشم بمیران و به صالحان ملحق ساز

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این از خبرهای غیب است که به تو وحی می فرستیم! تو (هرگز) نزد آنها نبودی هنگامی که تصمیم می گرفتند و نقشه می کشیدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [ماجرا] از خبرهای غیب است که به تو وحی می کنیم، و تو هنگامی که آنان همداستان شدند و نیرنگ می کردند نزدشان نبودی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (سرگذشت) از خبرهای غیبی است که به تو وحی می کنیم و تو در آن هنگام که آنها (برادران یوسف) به کار خود تصمیم گرفتند و (برای پیاده کردن آن) نیرنگ می کردند در نزد آنها نبودی

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بیشتر مردم، هر چند اصرار داشته باشی، ایمان نمی آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بیشتر مردم - هر چند آرزومند باشی - ایمان آورنده نیستند. _____ ترجمه آیت

الله مشكینی : و بیشتر مردم هر چند حریص (به ایمان آنها) باشی ایمان آورنده نیستند

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (۱۰۴) ترجمه: (۱)

وَكَأَيِّن مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۲)

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُّشْرِكُونَ (۱۰۶) ترجمه: (۳)

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۱۰۷) ترجمه: (۴)

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۰۸) ترجمه: (۵)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۱۰۹) ترجمه: (۶)

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كَذَّبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّى مَنْ نَّشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ (۱۱۰) ترجمه: (۷)

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۸)

ص: ۲۴۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو (هرگز) از آنها پاداشی نمی طلبی؛ آن نیست مگر تذکری برای جهانیان! ترجمه استاد فولادوند: و تو بر این [کار] پاداشی از آنان نمی خواهی. آن [قرآن] جز پندی برای جهانیان نیست. ترجمه آیت الله مشکینی: حال آنکه تو هیچ پاداشی از آنها (در مقابل ابلاغ این کتاب) نمی طلبی این (قرآن) جز یادآوری برای جهانیان نیست. (که جامعه بشری را به دفاين مغزشان و اوصاف روانشان و اسرار جهانشان تذکر دهد و این مطلب قابل پاداش نیست)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چه بسیار نشانه ای (از خدا) در آسمانها و زمین که آنها از کنارش می گذرند، و از آن رویگردانند! ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار نشانه ها در آسمانها و زمین است که بر آنها می گذرند در حالی که از آنها روی برمی گردانند. ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار نشانه ها (از توحید و جلال و جمال خدا و حقیقت معاد) در آسمان ها و زمین است که مردم بر آنها می گذرند در حالی که از آنها رویگردان و به آنها بی توجه اند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بیشتر آنها که مدعی ایمان به خدا هستند، مشرکند! ترجمه استاد فولادوند: و بیشترشان به خدا ایمان نمی آورند جز اینکه [با او چیزی را] شریک می گیرند. ترجمه آیت الله مشکینی: و بیشتر آنها (مردم جهان) به خدا ایمان نمی آورند مگر آنکه در همان حال (از راه اعتقاد به بت و عزیز و عیسی و نور و ظلمت و هر شرک جلی و خفی) مشرک اند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ایمن از آنند که عذاب فراگیری از سوی خدا به سراغ آنان بیاید، یا ساعت رستاخیز

ناگهان فرارسد، در حالی که متوجه نیستند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ایمنند از اینکه عذاب فراگیر خدا به آنان دررسد، یا قیامت -در حالی که بی خبرند- بناگاه آنان را فرا رسد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا ایمنند از اینکه عذابی فراگیر از عذاب های خداوند به آنها برسد یا قیامت به ناگاه در حالی که فکرش را هم نمی کردند بر آنها فرارسد؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «این راه من است من و پیروانم، و با بصیرت کامل، همه مردم را به سوی خدا دعوت می کنیم! منزّه است خدا! و من از مشرکان نیستم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «این است راه من، که من و هر کس (پیروی ام) کرد با بینایی به سوی خدا دعوت می کنیم، و منزّه است خدا، و من از مشرکان نیستم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: این راه من است که من و هر کس که پیرو من است با بصیرت و

بینایی به سوی خدا دعوت می کنیم و خدا منزّه است و من از مشرکان نیستم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما نفرستادیم پیش از تو، جز مردانی از اهل آبادیها که به آنها وحی می کردیم! آیا (مخالفان دعوت تو)، در زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چه شد؟! و سرای آخرت برای پرهیزکاران بهتر است! آیا فکر نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از تو [نیز] جز مردانی از

اهل شهرها را -که به آنان وحی می کردیم- نفرستادیم. آیا در زمین نگردیده اند تا فرجام کسانی را که پیش از آنان بوده اند بنگرند؟ و قطعاً سرای آخرت برای کسانی که پرهیزگاری کرده اند بهتر است. آیا نمی اندیشید؟ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و پیش از تو (برای هدایت جامعه انسانی) نفرستادیم مگر مردانی را از اهل شهرها و روستاها (نه فرشتگان و نه زنان و نه صحرانشینان را) که به آنها وحی می کردیم. پس آیا اینان در روی زمین سیر نکرده اند تا بنگرند که عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چگونه شد؟! و البته خانه آخرت برای کسانی که پروا پیشه داشته اند بهتر است، آیا نمی اندیشید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پیامبران به دعوت خود، و دشمنان آنها به مخالفت خود همچنان ادامه دادند) تا آنگاه که رسولان مأیوس شدند، و (مردم) گمان کردند که به آنان دروغ گفته شده است؛ در این هنگام، یاری ما به سراغ آنها آمد؛ آنان را که خواستیم نجات یافتند؛ و مجازات و عذاب ما از قوم گنهکار بازگردانده نمی شود! _____

ترجمه استاد فولادوند: تا هنگامی که فرستادگان [ما] نومید شدند و [مردم] پنداشتند که به آنان واقعاً دروغ گفته شده، یاری ما به آنان رسید. پس کسانی را که می خواستیم، نجات یافتند، و [لی] عذاب ما از گروه مجرمان برگشت ندارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (رسولان ما دعوت کردند و ملت ها انکار نمودند) تا آن گاه که

فرستادگان ما احساس یأس کردند و (ملت هم) گمان بردند که به آنها دروغ گفته شده، (به ناگاه) یاری ما به آنها رسید، پس کسانی که می خواستیم رهانیده شدند و (البته) عذاب ما از گروه گنهکاران برگردانده نمی شود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در سرگذشت آنها درس عبرتی برای صاحبان اندیشه بود! اینها داستان دروغین نبود؛ بلکه (وحی آسمانی است، و) هماهنگ است با آنچه پیش روی او (از کتب آسمانی پیشین) قرار دارد؛ و شرح هر چیزی (که پایه سعادت انسان است)؛ و هدایت و رحمتی است برای گروهی که ایمان می آورند! _____ ترجمه استاد

فولادوند: به راستی در سرگذشت آنان، برای خردمندان عبرتی است. سخنی نیست که به دروغ ساخته شده باشد، بلکه تصدیق آنچه [از کتابهایی] است که پیش از آن بوده و روشنگر هر چیز است و برای مردمی که ایمان می آورند رهنمود و رحمتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین در سرگذشت آنان (رسولان و امتشان) برای

صاحبان خرد عبرتی است. (این قرآن) سخنی نیست که بتوان به دروغ بافت و لکن تصدیق کننده چیزی است (از کتاب های آسمانی) که پیشاپیش اوست و تفصیل دهنده هر چیزی (از امور دینی و معارف معنوی) است و هدایت و رحمتی است برا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْمَر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ (۱) ترجمه: (۱)

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ (۲) ترجمه: (۲)

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُّتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزُرُوعٌ وَنَخِيلٌ صِنَوَانٌ وَغَيْرُ صِنَوَانٍ يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِضْلُ بَعْضُهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأُكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۴) ترجمه: (۴)

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ إِذَا كُنَّا تُرَابًا أَلْنَا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَعْمَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (۵) ترجمه: (۵)

ص: ۲۴۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : المر، اینها آیات کتاب (آسمانی) است؛ و آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده، حق است؛ ولی بیشتر مردم ایمان نمی آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند : الف، لام، میم، راء. این است آیات کتاب، و آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده، حق است، ولی بیشتر مردم نمی گروند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : الف، لام، میم، را. من خدایی هستم که می دانم و می بینم. این کتاب مرکب از همین حروف است اما کسی توان آوردن نظیر آن را ندارد. این کتاب دارای محکمت و این گونه تشابهات است. این حروف رمزهایی میان خدا و رسول اوست. این آیات (که در این سوره است) آیات این کتاب (تدوینی و قرآن) است، و این (آیات که در آفاق است) آیات این کتاب (تکوینی و عالم خلقت) است، و آنچه از سوی پروردگارت به تو فرو فرستاده شده حق است، ولی بیشتر مردم (با شنیدن این آیات و دیدن آن آیات) ایمان نمی آورند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خدا همان کسی است که آسمانها را، بدون ستونهایی که برای شما دیدنی باشد، برافراشت، سپس بر عرش استیلا یافت (و زمام تدبیر جهان را در کف قدرت گرفت)؛ و خورشید و ماه را مسخر ساخت، که هر کدام تا زمان معینی حرکت دارند! کارها را او تدبیر می کند؛ آیات را (برای شما) تشریح می نماید؛ شاید به لقای پروردگارتان یقین پیدا کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا [همان] کسی است که آسمانها را بدون ستونهایی که آنها را ببینید برافراشت، آنگاه بر عرش استیلا یافت و خورشید و ماه را رام گردانید؛ هر کدام برای مدتی معین به سیر خود ادامه می دهند. [خداوند] در کار [آفرینش] تدبیر می کند، و آیات [خود] را به روشنی بیان می نماید، امید که شما به لقای پروردگارتان یقین حاصل کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند همان است که آسمانها را بدون ستونهایی که شما ببینید برافراشت، سپس بر تخت (فرماندهی عالم) استیلا یافت و خورشید و ماه را رام (خود)

نمود هر یک از آنها (در مسیر حرکت مستقیم و مستدیر خویش) برای مدت معینی در جریان است، کار (عالم هستی) را تدبیر می کند نشانه ها (ی قرآنی و آفاقی و انفسی) را به تفصیل بیان می کند، باشد که شما به دیدار پروردگارتان (پس از این جهان) یقین پیدا کنید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او کسی است که زمین را گسترده؛ و در آن کوه ها و نهلهایی قرار داد؛ و در آن از تمام میوه ها دو جفت آفرید؛ (پرده سیاه) شب را بر روز می پوشاند؛ در اینها آیاتی است برای گروهی که تفکر می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که زمین را گسترانید و در آن، کوهها و رودها نهاد، و از هر گونه میوه ای در آن، جفت جفت قرار داد. روز را به شب می پوشاند. قطعاً در این [امور] برای مردمی که تفکر می کنند نشانه هایی وجود دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او همان است که این زمین را گسترده و در آن کوه هایی ثابت و پابرجا و نهرها قرار داد و در آن از همه میوه جات (و نتاج و بذر گیاهان) جفت جفت و نر و ماده بیافرید، شب را (به تدریج در اوقات زیاد شدن شب ها) بر روز می پوشاند قطعاً در این (تصرفات جوئی) نشانه هایی است (از توحید ذات و صفاتش) برای گروهی که می اندیشند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در روی زمین، قطعاتی در کنار هم قرار دارد که با هم متفاوتند؛ و (نیز) باغهایی از انگور و زراعت و نخلها، (و درختان میوه گوناگون) که گاه بر یک پایه می رویند و گاه بر دو پایه؛ (و عجیب تر آنکه) همه آنها از یک آب سیراب می شوند! و با این حال، بعضی از آنها را از جهت میوه بر دیگری برتری می دهیم؛ در اینها نشانه هایی است برای گروهی که عقل خویش را به کار می گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در زمین قطعاتی است کنار هم، و باغهایی از انگور و کشتزارها و درختان خرما، چه از یک ریشه و چه از غیر یک ریشه، که با یک آب سیراب می گردند، و [با این همه] برخی از آنها را در میوه [از حیث مزه و نوع و کیفیت] بر برخی دیگر برتری می دهیم. بی گمان در این [امر نیز] برای مردمی که تعقل می کنند دلایل [روشنی] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در روی زمین قطعاتی است در کنار هم و باغ هایی از انگور، و کشت و زرعی، و درختان خرمایی از یک ریشه و از ریشه های متعدد، که همه با یک آب سیراب می گردند و با این حال برخی از آنها را بر برخی دیگر در محصول برتری می دهیم. حقاً که در این (تنوع خلقت) نشانه هایی است برای گروهی که خرد را به کار می برند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر (از چیزی) تعجب می کنی، عجیب گفتار آنهاست که می گویند: «آیا هنگامی که ما خاک شدیم، (بار دیگر زنده می شویم و) به خلقت جدیدی بازمی گردیم؟!» آنها کسانی هستند که به پروردگارشان کافر شده اند؛ و آنان غل و زنجیرها در گردنشان است؛ و آنها اهل دوزخند، و جاودانه در آن خواهند ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر عجب داری، عجب از سخن آنان [= کافران] است که: «آیا وقتی

خاک شدیم، به راستی در آفرینش جدیدی خواهیم بود؟» اینان همان کسانی که به پروردگارشان کفر ورزیده اند و در گردنهایشان زنجیرهاست، و آنان همدم آتشند و در آن ماندگار خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر (از چیزی) تعجب می کنی پس تعجب آور گفتار آنهاست که (گویند) آیا آن گاه که (پس از مرگ) خاک شدیم آیا به راستی ما در آفرینش جدیدی خواهیم بود؟ آنها ایند کسانی که به پروردگارشان کفر ورزیدند و آنها در گردنشان غل و زنجیرها (ی ضلالت در دنیا و آتشین در آخرت) است، و آنها اهل آتش اند که در آن جاودانند

وَيَسْتَعِجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ
(۶) ترجمه: (۱)

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ (۷) ترجمه: (۲)

اللَّهُ يَغْلُمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ (۸) ترجمه: (۳)

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ (۹) ترجمه: (۴)

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ (۱۰) ترجمه: (۵)

لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ (۱۱) ترجمه: (۶)

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ (۱۲) ترجمه: (۷)

وَيَسِيْرُجُ الرِّعْدُ بِحَمِيْدِهِ وَالْمَلَأِكَةُ مِنْ خِيْفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ (۱۳)
ترجمه: (۸)

ص: ۲۵۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها پیش از حسنه (و رحمت)، از تو تقاضای شتاب در سئیه (و عذاب) می کنند؛ با اینکه پیش از آنها بلاهای عبرت انگیز نازل شده است! و پروردگار تو نسبت به مردم -با اینکه ظلم می کنند- دارای مغفرت است؛ و (در عین حال)، پروردگارت دارای عذاب شدید است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از رحمت، شتابزده از تو عذاب می طلبند و حال آنکه پیش از آنان [بر کافران] عقوبتها رفته است، و به راستی پروردگار تو نسبت به مردم -با وجود ستمشان- بخشایشگر است، و به یقین پروردگار تو سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها پیش از (طلب) رحمت، شتاب در (نزول) عذاب را از تو می خواهند در حالی که (می دانند) قبل از آنها بلاهای عبرت آموز (بر امم سابقه) گذشته است. و حقا که پروردگار تو بر مردم با وجود ستمشان صاحب آمرزشی (بزرگ) است و البته پروردگارت (نسبت به مستحقین عذاب) سخت کیفر است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند می گویند: «چرا آیه (و معجزه ای) از پروردگارش بر او نازل نشده؟!» تو فقط بیم دهنده ای! و برای هر گروهی هدایت کننده ای است (؛ و اینها همه بهانه است، نه برای جستجوی حقیقت)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که کافر شده اند می گویند: «چرا نشانه ای آشکار از طرف پروردگارش بر او نازل نشده است؟!» [ای پیامبر،] تو فقط هشداردهنده ای، و برای هر قومی رهبری است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند گویند: چرا بر او نشانه و معجزه ای (مانند ناقه صالح و عصای موسی و مائده عیسی) از پروردگارش فرو فرستاده نشده؟! جز این نیست که تو فقط بیم دهنده ای (و معجزه

دست خداست نه به اختیار تو و نه به انتخاب آنها) و برای هر گروهی (از جامعه بشری) راهنمایی هست (پیامبری یا امام و رهبری است)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا از جنین هایی که هر (انسان یا حیوان) مادّه ای حمل می کند آگاه است؛ و نیز از آنچه رحمها کم می کنند (و پیش از موعد مقرر می زایند)، و هم از آنچه افزون می کنند (و بعد از موقع میزایند)؛ و هر چیز نزد او مقدار معینی دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا می داند آنچه را که هر ماده ای [در رحم] بار می گیرد، و [نیز] آنچه را که رحمها می کاهند و آنچه را می افزایشند. و هر چیزی نزد او اندازه ای دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند می داند آنچه را که هر ماده ای (از انسان و غیره) بار می گیرد و آنچه را که رحم های آنها می کاهد و آنچه را که می افزایشد (عدد اولاد را در رحم از یک تا چند، و مدت بقاء حمل را در آن از شش ماه تا یک سال، و انقطاع خون حیض را در وقت حمل و زیاد شدنش را پس از آن می داند) و هر چیزی (از اجزاء عالم وجود) در نزد او مقداری (معین) دارد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او از غیب و شهود آگاه، و بزرگ و متعالی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: دانای نهران و آشکار، [و] بزرگ بلندمرتبه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دانای نهران و آشکار است، و بزرگ و برتر از همه چیز و هر توصیف است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای او یکسان است کسانی از شما که پنهانی سخن بگویند، یا آن را آشکار سازند؛ و کسانی که شبانگاه مخفیانه حرکت می کنند، یا در روشنایی روز. _____ ترجمه استاد فولادوند: [برای او] یکسان است: کسی از شما سخن [خود] را نهران کند و کسی که آن را فاش گرداند، و کسی که خویشتن را به شب پنهان دارد و در روز، آشکارا حرکت کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در نزد او) یکسان است که کسی از شما گفتارش را (در دل) پنهان دارد (یا در گوشی بگوید) و کسی که آن را فاش سازد، و کسی که در شب جای پنهان گزیند و یا در روز آشکارا آمد و شد کند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای انسان، مأمورانی است که پی در پی، از پیش رو، و از پشت سرش او را از فرمان خدا [= حوادث غیر حتمی] حفظ می کنند؛ (اما) خداوند سرنوشت هیچ قوم (و ملّتی) را تغییر نمی دهد مگر آنکه آنان آنچه را در خودشان است تغییر دهند! و هنگامی که خدا اراده سوئی به قومی (بخاطر اعمالشان) کند، هیچ چیز مانع آن نخواهد شد؛ و جز خدا، سرپرستی نخواهند داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای او فرشتگانی است که پی در پی او را به فرمان خدا از پیش رو و از پشت سرش پاسداری می کنند. در حقیقت، خدا حال قومی را تغییر نمی دهد تا آنان حال خود را تغییر دهند. و چون خدا برای قومی آسیبی بخواهد، هیچ برگشتی برای آن نیست، و غیر از او حمایتگری برای آنان نخواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای انسان مراقب هایی (از فرشتگان الهی غیر از رقیب و عتید که نگارندگان اعمال اویند) از پیش رو و پشت سر اوست که همواره او را به دستور خدا حفظ می کنند. همانا خداوند بر هیچ گروهی آنچه را دارند (از نعمت و رفاه یا بلا و سختی) تغییر نمی دهد تا آنکه آنان آنچه را در خود دارند (از ایمان و کفر یا طاعت و فسق) تغییر دهند. و چون خداوند به گروهی بدی (و عذابی) را اراده نماید هرگز آن را برگشتی نباشد و برای آنان جز او یاور و سرپرستی نیست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که برق را به شما نشان می دهد، که هم مایه ترس است و هم مایه امید؛ و ابرهای سنگین بار ایجاد می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که برق را برای بیم و امید به

شما می نمایاند، و ابرهای گرانبار را پدیدار می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او همان است که برق (جهنده) را به شما برای بیم و امید نشان می دهد (بیم از تگرگ و سیل، و امید به رحمت و خیر) و ابرهای سنگین را (که دریایی از آب روان است) پدید می آورد و بالا می برد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و رعد، تسبیح و حمد او می گوید؛ و (نیز) فرشتگان از ترس او! و صاعقه ها را می فرستد؛ و هر کس را بخواهد گرفتار آن می سازد، (در حالی که آنها با مشاهده این همه آیات الهی، باز هم) درباره خدا به مجادله مشغولند! و او قدرتی بی انتها (و مجازاتی دردناک) دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: رعد، به حمد او، و فرشتگان [جملگی] از بیمش تسبیح می گویند، و صاعقه ها را فرو می فرستند و با آنها هر که را بخواهد، مورد اصابت قرار می دهد، در حالی که آنان در باره خدا مجادله می کنند، و او سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و رعد (آسمانی) او را (به زبان تکوین) توأم با سپاسش تقدیس می کند (صداهای جوئی به دقت عقلی گویای کمال قدرت و برائت او از نقص است) و فرشتگان نیز از بیم جلالش (تقدیس می کنند)، و صاعقه ها را می فرستد و آنها را به هر فرد یا افراد (مستحق عقوبت) که خواهد می رساند در حالی که آنها درباره خداوند مجادله می کنند! و او دارای شدت قدرت و مؤاخذه و مقابله با مکر است

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطٍ كَفَيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ (۱۴) ترجمه: (۱)

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْعُدُوِّ وَالْآصَالِ (۱۵) ترجمه: (۲)

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (۱۶) ترجمه: (۳)

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مِيَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَهُ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلَهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ (۱۷) ترجمه: (۴)

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسَيْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (۱۸) ترجمه: (۵)

ص: ۲۵۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دعوت حق از آن اوست! و کسانی را که (مشرکان) غیر از خدا می خوانند، (هرگز) به دعوت آنها پاسخ نمی گویند! آنها همچون کسی هستند که کفهای (دست) خود را به سوی آب می گشاید تا آب به دهانش برسد، و هرگز نخواهد رسید! و دعای کافران، جز در ضلال (و گمراهی) نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: دعوت حق برای اوست. و کسانی که [مشرکان] جز او می خوانند، هیچ جوابی به آنان نمی دهند، مگر مانند کسی که دو دستش را به سوی آب بگشاید تا [آب] به دهانش برسد، در حالی که [آب] به [دهان] او نخواهد رسید، و دعای کافران جز بر هدر نباشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دعوت به حق و به جا (دعوت مردم به پرستش و طاعت) تنها از آن اوست و خواندن و نیاز خواستن به حق و به جا نیز تنها سزاوار اوست و کسانی که مشرکان به جای او می خوانند چیزی (از نیازشان) را برای آنها برآورده نمی کنند، (آنان نیستند) مگر مانند کسی که دو کف دستش را (از مسافت دور) به سوی آب دراز کند تا آب به دهانش برسد یا کسی که دو دست خود را گشوده در آب کند (و بیرون آرد) تا آب به دهانش برسد، ولی هرگز آب به دهان او نخواهد رسید (اجابت بتان در مورد خواسته آنان مانند تأثیر این عمل ها در سیرابی تشنه است) و خواندن کافران جز در گمراهی و تباهی نیست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند -از روی اطاعت یا اکراه- و همچنین سایه هایشان، هر صبح و عصر برای خدا سجده می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که در آسمانها و زمین است -خواه و ناخواه- با سایه هایشان، بامدادان و شامگاهان، برای خدا سجده می کنند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که و هر چه در آسمان ها و زمین است خواه و ناخواه برای خدا سجده می کنند (صاحبان شعور و ایمان به خضوع تشریحی، و غیر آنها به خضوع تکوینی) و نیز سایه های آنها (سایه اجرام سایه داری که در آسمان ها

در مقابل خورشید خود یا نور دیگری قرار گرفته اند و روز و شب دارند) در بامدادان و شامگاهان (در برابر خدا سجده می کنند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «چه کسی پروردگار آسمانها و زمین است؟» بگو: «الله!» (سپس) بگو: «آیا اولیا (و خدایانی) غیر از او برای خود برگزیده اید که (حتی) مالک سود و زیان خود نیستند (تا چه رسد به شما؟!))» بگو: «آیا نابینا و بینا یکسانند؟! یا ظلمتها و نور برابرند؟! آیا آنها همتیانی برای خدا قرار دادند بخاطر اینکه آنان همانند خدا آفرینشی داشتند، و این آفرینشها بر آنها مشتبه شده است؟!» بگو: «خدا خالق همه چیز است؛ و اوست یکتا و پیروز!»

ترجمه استاد فولادوند : بگو: «پروردگار آسمانها و زمین کیست؟» بگو: «خدا!» بگو: «پس آیا جز او سرپرستانی گرفته اید که اختیار سود و زیان خود را ندارند؟» بگو: «آیا نابینا و بینا یکسانند؟ یا تاریکیها و روشنایی برابرند؟ یا برای خدا شریکانی پنداشته اند که مانند آفرینش او آفریده اند و در نتیجه، [این دو] آفرینش بر آنان مشتبه شده است؟» بگو: «خدا آفریننده هر چیزی است، و اوست یگانه قهار.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (به مشرکان) بگو: چه کسی پروردگار آسمانها و زمین است؟ (سپس خود) بگو: الله (زیرا جوابی به غیر این نیست و آنها از روی عناد ساکت اند. و به عنوان انکار و استبعاد عقلی) بگو: پس آیا غیر او یاوران و سرپرستانی گرفته اید که برای خودشان نیز تسلط بر سود و زیانی ندارند؟! بگو: آیا نابینا و بینا یکسانند؟ یا تاریکیها و نور برابرند؟ یا مگر برای خداوند شریکانی قرار داده اند که آنها نیز همانند آفریده های خدا (چیزهایی) آفریده اند که دو رقم آفرینش یا آفریده ها یا آفریننده ها بر آنها مشتبه شده (و از این رو شرکا را نیز مستحق عبادت دیده اند)؟ بگو: (بی تردید) آفریننده همه چیز خداست و اوست یگانه و غالب و مسلط کامل (بر همه اجزاء عالم هستی)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند از آسمان آبی فرستاد؛ و از هر درّه و رودخانه ای به اندازه آنها سیلابی جاری شد؛ سپس سیل بر روی خود کفی حمل کرد؛ و از آنچه (در کوره ها)، برای به دست آوردن زینت آلات یا وسایل زندگی، آتش روی آن روشن می کنند نیز کفهایی مانند آن به وجود می آید -خداوند، حق و باطل را چنین مثل می زند!- اما کفها به بیرون پرتاب می شوند، ولی آنچه به مردم سود می رساند [= آب یا فلز خالص] در زمین می ماند؛ خداوند اینچنین مثال می زند! _____ ترجمه استاد فولادوند : [همو که] از آسمان، آبی فرو فرستاد. پس رودخانه هایی به اندازه

گنجایش خودشان روان شدند، و سیل، کفی بلند روی خود برداشت، و از آنچه برای به دست آوردن زینتی یا کالایی، در آتش می گدازند هم نظیر آن کفی برمی آید. خداوند، حق و باطل را چنین مثل می زند. اما کف، بیرون افتاده از میان می رود، ولی آنچه به مردم سود می رساند در زمین [باقی] می ماند. خداوند مثلاًها را چنین می زند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : (اوست که) از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو فرستاد پس رودخانه هایی (هر یک) به اندازه گنجایش خود روان شدند و سیل کفی را بر روی خود برداشت و نیز از آنچه (در کوره ها) جهت به دست آوردن زیور و زینت یا وسایل زندگی بر آن آتش می افروزند (مانند خاک مخلوط معادن) کفی است همانند کف سیل. خداوند این چنین حق و باطل را مثل می زند (حقایق، آب و فلزاتند، و باطل ها کف های آنها)، اما آن کف به کناری رفته ناپود می شود و اما آنچه مردم را سود می بخشد (نظیر آب ها و فلزات ذوب شده) در زمین می ماند. خداوند مثال ها را این چنین می زند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : برای آنها که دعوت پروردگارشان را اجابت کردند، (سرانجام و) نتیجه نیکوتر است؛ و کسانی که دعوت او را اجابت نکردند، (آنچنان در وحشت عذاب الهی فرو می روند، که) اگر تمام آنچه روی زمین است، و

همانندش، از آن آنها باشد، همه را برای رهایی از عذاب می دهند! (ولی از آنها پذیرفته نخواهد شد!) برای آنها حساب بدی است؛ و جایگاهشان جهنم، و چه بد جایگاهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای کسانی که پروردگارشان را اجابت کرده اند پاداش بس نیکوست. و کسانی که وی را اجابت نکرده اند، اگر سراسر آنچه در زمین است و مانند آن را با آن داشته باشند، قطعاً آن را برای بازخرید خود خواهند داد. آنان به سختی بازخواست شوند و جایشان در دوزخ است و چه بد جایگاهی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای کسانی که (دعوت) پروردگار خود را اجابت کردند عاقبت نیک و پاداش نیک است، و کسانی که (دعوت) او را اجابت نکردند اگر (در روز واپسین) سراسر آنچه در روی زمین است و نظیر آن نیز از آن آنها باشد حاضرند همه را فدای نجات خود کنند. آنهاوند که محاسبه بدی دارند (هیچ عمل خیری از آنها قبول نیست و هیچ گناهی بخشوده نیست) و جایگاه آنها جهنم است و آن بد آرامگاهی است

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ (۱۹) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ يُؤْفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِٰ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ (۲۰) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُٰ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ (۲۱) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرءُونَ بِالْحَسَنَةِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ (۲۲) ترجمه: (۴)

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ (۲۳) ترجمه: (۵)

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعَمَ عُقْبَى الدَّارِ (۲۴) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِٰ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُٰ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ (۲۵) ترجمه: (۷)

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ (۲۶) ترجمه: (۸)

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أُنَابَ (۲۷) ترجمه: (۹)

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ (۲۸) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۵۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که می داند آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است، همانند کسی است که ناینیاست؟! تنها صاحبان اندیشه متذکر می شوند... ترجمه استاد فولادوند: پس، آیا کسی که می داند آنچه از جانب پروردگارت به تو نازل شده، حقیقت دارد، مانند کسی است که کور دل است؟ تنها خردمندانند که عبرت می گیرند. ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که می داند آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو فرو فرستاده شده حق است همانند کسی است که (چشم باطنش) ناینیاست؟ جز این نیست که تنها صاحبان خرد متذکر می شوند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که به عهد الهی وفا می کنند، و پیمان را نمی شکنند... ترجمه استاد فولادوند: همانان که به پیمان خدا وفادارند و عهد [او] را نمی شکنند. ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که به عهد خدا وفا می کنند و پیمان (عقلی و نقلی توحید او را) نمی شکنند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که پیوندهایی را که خدا دستور به برقراری آن داده، برقرار میدارند؛ و از پروردگارشان می ترسند؛ و از بدی حساب (روز قیامت) بیم دارند... ترجمه استاد فولادوند: و آنان که آنچه را خدا به پیوستنش فرمان داده می پیوندند و از پروردگارشان می ترسند و از سختی حساب بیم دارند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که با آنچه خدا دستور داده با آن پیوند شود می پیوندند (پیوند انسان با خدا و رسولان و خویشان و اولی الامر و جامعه) و از پروردگارشان می هراسند و از سختی محاسبه (در قیامت) می ترسند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که بخاطر ذات (پاک) پروردگارشان شکیبایی می کنند؛ و نماز را برپا می دارند؛ و از آنچه به آنها روزی داده ایم، در پنهان و آشکار، انفاق می کنند؛ و با حسنات، سیئات را از میان می برند؛ پایان نیک سرای دیگر، از آن آنهاست... _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که برای طلب خشنودی پروردگارشان شکیبایی کردند و نماز برپا داشتند و از آنچه روزیشان دادیم، نهان و آشکارا انفاق کردند، و بدی را با نیکی می زدایند، ایشان راست فرجام خوش سرای باقی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که برای جلب رضای پروردگارشان (در شدايد و انجام وظائف) صبر کردند و نماز را برپا داشتند و از آنچه به آنها روزی کردیم (از مال و منال) در نهان و آشکار انفاق نمودند و با کار نیک خود گناهان را (یا با برخورد نیک خود بدرفتاری دیگران را) دور می سازند آنهايند که برايشان عاقبت (نیک) این سرای است (به تمام شدن این دنیا بهشت است)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همان) باغهای جاویدان بهشتی که وارد آن می شوند؛ و همچنین پدران و همسران و فرزندان صالح آنها؛ و فرشتگان از هر دری بر آنان وارد می گردند... _____ ترجمه استاد فولادوند: [همان] بهشتهای عدن که آنان با پدرانشان و همسرانشان و فرزندانشان که درستکارند در آن داخل می شوند، و فرشتگان از هر دری بر آنان درمی آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بهشت هایی همیشگی که آنها خودشان و کسانی از پدران و همسران و فرزندانشان که (از نظر عقیده) شایسته اند (گرچه در عمل ناقص اند به خاطر آنها) بدان وارد می شوند و فرشتگان از هر دری بر آنها وارد می گردند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به آنان می گویند): سلام بر شما بخاطر صبر و استقامتتان! چه نیکوست سرانجام آن سرا (ی جاویدان)! _____ ترجمه استاد فولادوند: [و به آنان می گویند]: «درود بر شما به [پاداش] آنچه صبر کردید. راستی چه نیکوست فرجام آن سرای!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و گویند) درود بر شما به پاس صبر و شکیبایی تان چه نیکوست (اینجا به عنوان) عاقبت آن سرای

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که عهد الهی را پس از محکم کردن می شکنند، و پیوندهایی را که خدا دستور به برقراری آن داده قطع می کنند، و در روی زمین فساد می نمایند، لعنت برای آنهاست؛ و بدی (و مجازات) سرای آخرت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که پیمان خدا را پس از بستن آن می شکنند و آنچه را خدا به پیوستن آن فرمان داده می گسلند و در زمین فساد می کنند، بر ایشان لعنت است و بد فرجامی آن سرای ایشان راست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که پیمان خدا را (بر توحید و پذیرش دین) پس از استوار کردنش (با معجزات و دلایل)، می شکنند و از آنچه خداوند دستور داده که با آن پیوند شود می برند و در روی زمین فساد می کنند، آنهايند که برايشان لعنت و عاقبت بد این سرای است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا روزی را برای هر کس بخواهد (و شایسته بداند) وسیع، برای هر کس بخواهد (و مصلحت بداند)، تنگ قرار می دهد؛ ولی آنها [= کافران] به زندگی دنیا، شاد (و خوشحال) شدند؛ در حالی که زندگی دنیا در برابر آخرت، متاع ناچیزی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا روزی را برای هر کس بخواهد گشاده یا تنگ می گرداند، و [لی آنان] به زندگی دنیا شاد شده اند، و زندگی دنیا در [برابر] آخرت جز بهره ای [ناچیز]

نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداست که روزی (مادی و معنوی) را برای هر که بخواهد وسعت می بخشد و یا تنگ می گرداند، و آنها (کافران) به زندگی دنیا شادند در حالی که زندگی دنیا در برابر آخرت جز بهره ای (ناچیز) نیست

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند می گویند: «چرا آیه (و معجزه) ای از پروردگارش بر او نازل نشده است؟!» بگو: «خداوند هر کس را بخواهد گمراه، و هر کس را که بازگردد، به سوی خودش هدایت می کند! (کمبودی در معجزه ها نیست؛ لجاجت آنها مانع است!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شده اند می گویند: «چرا از جانب پروردگارش معجزه ای بر او نازل نشده است؟!» بگو: «در حقیقت خداست که هر کس را بخواهد بی راه می گذارد و هر کس را که [به سوی او] بازگردد، به سوی خود راه می نماید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند (به تمسخر) گویند: چرا بر او از جانب پروردگارش نشانه و معجزه ای (مطابق دلخواه ما یا مانند ناقه صالح و عصای موسی و مائده عیسی) فرود نیامده؟ بگو: به یقین خداوند (به اقتضاء حکمت و مصلحت معجزه می فرستد، پس) هر که را بخواهد (از آنان که نمی پذیرند) در گمراهی باقی می گذارد و کسی را که به سوی او بازگشته هدایت می کند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که ایمان آورده اند، و دلهایشان به یاد خدا مطمئن (و آرام) است؛ آگاه باشید، تنها با یاد خدا دلها آرامش می یابد! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که ایمان آورده اند و دلهایشان به یاد خدا آرام می گیرد. آگاه باش که با یاد خدا دلها آرامش می یابد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که ایمان آورده اند و دل هایشان به یاد خدا آرام می یابد آگاه باشید که دل ها تنها به یاد خدا آرام می یابد

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسُنَ مَا بَدَأَ (۲۹) ترجمه: (۱)

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لُتَلْوُوا عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ (۳۰) ترجمه: (۲)

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَوَلَّوْا اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ (۳۱) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ (۳۲) ترجمه: (۴)

أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ بَلٌ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرَهُمْ وَصَدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ (۳۳) ترجمه: (۵)

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ (۳۴) ترجمه: (۶)

ص: ۲۵۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پاکیزه ترین (زندگی) نصیبشان است؛ و بهترین سرانجامها! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، خوشا به حالشان، و خوش سرانجامی دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که ایمان آوردند و عمل های شایسته کردند، خوشی و مسرت، زندگی پاکیزه، بهشت برین و درخت طوبی از آن آنهاست و بازگشتی نیک دارند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان گونه (که پیامبران پیشین را مبعوث کردیم)، تو را به میان امتی فرستادیم که پیش از آنها امتهای دیگری آمدند و رفتند، تا آنچه را به تو وحی نموده ایم بر آنان بخوانی، در حالی که به رحمان [= خداوندی که رحمتش همگان را فراگرفته] کفر می ورزند؛ بگو: «او پروردگار من است! معبودی جز او نیست! بر او توکل کردم؛ و بازگشتم بسوی اوست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بدین گونه تو را در میان امتی که پیش از آن، امتهایی روزگار به سر بردند، فرستادیم تا آنچه را به تو وحی کردیم بر آنان بخوانی، در حالی که آنان به [خدای] رحمان کفر می ورزند. بگو: «اوست پروردگار من. معبودی بجز او نیست. بر او توکل کرده ام و بازگشت من به سوی اوست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان گونه (که به سوی پیشینیان طبق سنت جاریه خود پیامبرانی فرستادیم) تو را در میان امتی که پیش از آنها امت هایی گذشته اند، فرستادیم تا آنچه را که به تو وحی کرده ایم بر آنان بخوانی، در حالی که آنها به خدای رحمان کفر می ورزند (و حدتش را و شمول رحمتش را نمی پذیرند). بگو: او پروردگار من است، جز او معبودی نیست، بر او توکل کردم و بازگشتم به سوی اوست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر بوسیله قرآن، کوه ها به حرکت درآیند یا زمینها قطعه قطعه شوند، یا بوسیله آن با

مردگان سخن گفته شود، (باز هم ایمان نخواهند آورد!) ولی همه کارها در اختیار خداست! آیا آنها که ایمان آورده اند نمی دانند که اگر خدا بخواهد همه مردم را (به اجبار) هدایت می کند (اما هدایت اجباری سودی ندارد!) و پیوسته بلاهای کوبنده ای بر کافران بخاطر اعمالشان وارد می شود، و یا نزدیکی خانه آنها فرود می آید، تا وعده (نهایی) خدا فرا رسد؛ به یقین خداوند در وعده خود تخلف نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر قرآنی بود که کوهها بدان روان می شد، یا زمین بدان قطعه قطعه می گردید، یا مردگان بدان به سخن درمی آمدند [باز هم در آنان اثر نمی کرد.] نه چنین است، بلکه همه امور بستگی به خدا دارد. آیا کسانی که ایمان آورده اند، ندانسته اند که اگر خدا می خواست قطعاً تمام مردم را به راه می آورد؟ و کسانی که کافر شده اند پیوسته به [سزای] آنچه کرده اند مصیبت کوبنده ای به آنان می رسد یا نزدیک خانه هایشان فرود می آید، تا وعده خدا فرا رسد. آری، خدا وعده [خود را] خلاف نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر قرآنی بود که کوه ها بدان سیر داده می شد یا زمین بدان شکافته و قطعه قطعه می گردید یا با مردگان بدان سخن گفته می شد (باز هم تأثیری در ایمان آنها نداشت، زیرا ایمان و هدایت) بلکه کارها و فرمان ها یکسره از آن خداست، پس آیا کسانی که ایمان آورده اند (هنوز از ایمان اینان) ناامید نشده و ندانسته اند که اگر خداوند می خواست همه مردم را (بالاجبار) هدایت می کرد؟! (ولی سنت خدا اجبار بر ایمان نیست) و کسانی که کفر ورزیده اند پیوسته مصیبتی کوبنده به سزای آنچه کرده اند به آنها می رسد یا به نزدیکی خانه هایشان فرود می آید تا وعده (نهایی) خداوند برسد، که همانا خداوند خلف وعده نمی کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (تنها تو را استهزا نکردند،) پیامبران پیش از تو را نیز مورد استهزا قرار دادند؛ من به کافران مهلت دادم؛ سپس آنها را گرفتم؛ دیدی مجازات من چگونه بود؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بی گمان، فرستادگان پیش از تو [نیز] مسخره شدند. پس به کسانی که کافر شده بودند مهلت دادم، آنگاه آنان را [به کیفر] گرفتم. پس چگونه بود کیفر من؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً فرستادگانی که پیش از تو بودند نیز مسخره شدند، پس به کسانی که کفر ورزیدند (و استهزا نمودند مدتی) مهلت دادم، سپس آنها را (به عذاب هایی مانند غرق و زلزله و صیحه و باران سنگ) مؤاخذه کردم، پس (بنگر که) کیفر من چگونه بود؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که بالای سر همه ایستاده، (و حافظ و نگهبان و مراقب همه است)، و اعمال همه را می بیند (، همچون کسی است که هیچ یک از این صفات را ندارد)؟! آنان برای خدا همتیانی قرار دادند؛ بگو: «آنها را نام ببرید! آیا چیزی را به او خبر می دهید که از وجود آن در روی زمین بی خبر است، یا سخنان ظاهری (و تو خالی) می گویند؟!» (نه، شریکی برای خدا وجود ندارد؛) بلکه در نظر کافران، دروغهایشان زینت داده شده، (و بر اثر ناپاکی درون، چنین می پندارند که واقعییتی دارد؛) و آنها از راه (خدا) بازداشته شده اند؛ و هر کس را خدا گمراه کند، راهنمایی برای او وجود نخواهد داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی که بر هر شخصی بدانچه کرده است مراقب است [مانند کسی است که از همه جا بی خبر است]؟! و برای خدا شریکانی قرار دادند. بگو: «نامشان را ببرید» آیا او را به آنچه در زمین است و او نمی داند خبر می دهید، یا سخنی سطحی [و میان تهی] می گویند؟ [چنین نیست] بلکه برای کسانی که کافر شده اند نیرنگشان آراسته شده و از راه [حق] بازداشته شده اند و هر که را خدا بی راه گذارد رهبری نخواهد داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که بر هر نفسی مسلط و مراقب عمل وی است (مانند بتان جماد است؟ و با این حال) آنان برای خدا شریکانی قرار داده اند، بگو: آنها را (با اوصافشان) نام ببرید (بگویند آنان زنده، آفریننده، شنونده و بیننده اند)! آیا واقعا خدا را از چیزی در روی زمین که آنها را (به صلاحیت) نمی شناسد خبر می دهید؟ یا

فقط سخنی ظاهری و میان تهی می گویند؟ (نه قطعاً خدا شریک ندارد) بلکه برای کسانی که کفر ورزیده اند مکر و نیرنگشان آراسته گشته و از راه (حق) بازداشته و محروم شده اند و کسی را که خدا در گمراهی رها سازد هرگز او را راهنمایی نخواهد بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در دنیا، برای آنها عذابی (دردناک) است؛ و عذاب آخرت سخت تر است؛ و در برابر (عذاب) خدا، هیچ کس نمی تواند آنها را نگه دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای آنان در زندگی دنیا عذابی است، و قطعاً عذاب آخرت دشوارتر است، و برای ایشان در برابر خدا هیچ نگهدارنده ای نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها را در زندگی دنیا عذابی (چند) است (مانند شکست در جنگ، و مرض و قحطی) و البته عذاب آخرت دشوار است و برای آنها هیچ نگهدارنده ای از (عذاب) خدا نیست

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أَكْلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ (۳۵) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ (۳۶) ترجمه: (۲)

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ (۳۷) ترجمه: (۳)
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا يَأْذِنَ اللَّهُ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٍ (۳۸) ترجمه: (۴)

يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ (۳۹) ترجمه: (۵)

وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ (۴۰) ترجمه: (۶)

أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۴۱) ترجمه: (۷)

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَن عُقْبَى الدَّارِ (۴۲) ترجمه: (۸)

ص: ۲۵۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: توصیف بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده، (این است که) نهرهای آب از زیر درختانش جاری است، میوه آن همیشگی، و سایه اش دائمی است؛ این سرانجام کسانی است که پرهیزگاری پیشه کردند؛ و سرانجام کافران، آتش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: وصف بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده [این است که] از زیر [درختان] آن نهرها روان است. میوه و سایه اش پایدار است. این است فرجام کسانی که پرهیزگاری کرده اند و فرجام کافران آتش [دوزخ] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وصف بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده این است که از زیر (ساختمان ها و درختان) آن همواره نهرها در جریان است میوه و خوراکی و روزی فراوان آن دائمی و سایه اش همیشگی است. این سرانجام کسانی است که تقوا ورزیده اند، و سرانجام کافران هم آتش است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده ایم، از آنچه بر تو نازل شده، خوشحالند؛ و بعضی از احزاب (و گروه ها)، قسمتی از آن را انکار می کنند؛ بگو: «من مأمورم که «الله» را بپرستم؛ و شریکی برای او قائل نشوم! به سوی او دعوت می کنم؛ و بازگشت من بسوی اوست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که به آنان کتاب [آسمانی] داده ایم، از آنچه به سوی تو نازل شده شاد می شوند. و برخی از دسته ها کسانی هستند که بخشی از آن را انکار می کنند. بگو: «جز این نیست که من مأمورم خدا را بپرستم و به او شرک نوزم. به سوی او می خوانم و بازگشتم به سوی اوست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که به آنها کتاب (آسمانی) داده ایم (یهود و

نصاریایی که اسلام را تأیید می کردند) از آنچه به سوی تو فرو فرستاده شده شادمانند، و از گروه‌ها (ی اهل کتاب) برخی هستند که بعضی از آن را انکار می کنند (جاهایی را که با تثلیث و تجسیم و تحریف مخالفت دارد). بگو: جز این نیست که من مأمورم خدا را پرستش کنم و برای او شریکی (در الوهیت و ربوبیت و خلقت و عبادت) قرار ندهم به سوی او فرا می خوانم، و بازگشت من به سوی اوست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان گونه (که به پیامبران پیشین کتاب آسمانی دادیم)، بر تو نیز این (قرآن) را بعنوان فرمان روشن و صریحی نازل کردیم؛ و اگر از هوسهای آنان - بعد از آنکه آگاهی برای تو آمده - پیروی کنی، هیچ کس در برابر خدا، از تو حمایت و جلوگیری نخواهد کرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدین سان آن [قرآن] را فرمانی روشن نازل کردیم، و اگر پس از دانشی که به تو رسیده [باز] از هوسهای آنان پیروی کنی، در برابر خدا هیچ دوست و حمایتگری نخواهی داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همان گونه (که کتاب بر پیامبران نازل کردیم) این کتاب را در حالی که سراپا حکم به حق و حکمت متعالی و به زبان عربی است بر تو فرو فرستادیم (تا آن را بهتر بفهمند)، و اگر پس از دانشی که به تو رسیده پیروی از هواهای آنها کنی (مثلاً - قبله یا تثلیث آنها را بپذیری) تو را از جانب خدا هیچ سرپرست و نگهدارنده ای نخواهد بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما پیش از تو (نیز) رسولانی فرستادیم؛ و برای آنها همسران و فرزندان قرار دادیم؛ و هیچ رسولی نمی توانست (از پیش خود) معجزه ای بیاورد، مگر بفرمان خدا! هر زمانی نوشته ای دارد (و برای هر کاری، موعدی مقرر است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً پیش از تو [نیز] رسولانی فرستادیم، و برای آنان زنان و فرزندان قرار دادیم. و هیچ پیامبری را نرسد که جز به اذن خدا معجزه ای بیاورد. برای هر زمانی کتابی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقّاً که ما فرستادگانی را پیش از تو فرستادیم و برای آنها نیز همسران و فرزندان قرار دادیم (زیرا بشر بودند نه فرشته) و هیچ فرستاده ای را سزاوار و مقدور نبوده که نشانه و معجزه ای بیاورد مگر به اذن و اراده خدا (زیرا) برای هر وقتی (طبق اقتضای حکمت) نوشته و حکمی مقرر است (پس غیر خدا هر چند پیامبر نمی تواند هر زمان که بخواهد معجزه بیاورد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند هر چه را بخواهد محو، و هر چه را بخواهد اثبات می کند؛ و «آم الکتاب» [= لوح محفوظ] نزد اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا آنچه را بخواهد محو یا اثبات می کند، و اصل کتاب نزد اوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند آنچه را بخواهد (از حوادث کونیته مندرج در لوح محو و اثبات) محو و باطل می کند و (حوادثی را در آن) مندرج می سازد و آم الکتاب (لوح محفوظ و محل اندراج جهت ثابت اشیاء) در نزد اوست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر پاره ای از مجازاتها را که به آنها وعده می دهیم به تو نشان دهیم، یا (پیش از فرا رسیدن این مجازاتها) تو را بمیرانیم، در هر حال تو فقط مأمور ابلاغ هستی؛ و حساب (آنها) بر ماست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر پاره ای از آنچه را که به آنان وعده می دهیم به تو بنمایانیم، یا تو را بمیرانیم، جز این نیست که بر تو رساندن [پیام] است و بر ما حساب [آنان]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر پاره ای از آنچه را که به آنها وعده می دهیم (کیفرهای دنیوی) به تو نشان دهیم یا تو را (پیش از آن) قبض روح کنیم، جز این نیست که بر عهده تو رساندن پیام است (نه دیدن عذاب آنان) و بر عهده ما محاسبه (و مجازات) است (نه اجبار به ایمان و نه قبول هر پیشنهاد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدند که ما پیوسته به سراغ زمین می آییم و از اطراف (و جوانب) آن کم می کنیم؟! (و جامعه ها، تمدن‌ها، و دانشمندان تدریجاً از میان می روند.) و خداوند حکومت می کند؛ و هیچ کس را یارای جلوگیری یا ردّ احکام او نیست؛ و او سریع الحساب است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده اند که ما [همواره] می آییم و از اطراف این زمین می گاهیم؟ و خداست که حکم می کند. برای حکم او باز دارنده ای نیست، و او به سرعت حسابرسی می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا ندیدند که ما به این زمین رو می آوریم و همواره از اطراف و کناره های آن می گاهیم؟ (از افراد و جامعه ها و دانشمندان و دولت ها و تمدن ها کم کرده یا نابود می نماییم) و خداست که (درباره همه حوادث جهان) حکم می کند، در حالی که هرگز حکم او را بازگرداننده ای نیست، و او حسابرسی سریع است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیش از آنان نیز کسانی طرحها و نقشه ها کشیدند؛ ولی تمام طرحها و نقشه ها از آن خداست! او از کار هر کس آگاه است؛ و بزودی کفار می دانند سرانجام (نیک و بد) در سرای دیگر از آن کیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، کسانی که پیش از آنان بودند نیرنگ کردند، ولی همه تدبیرها نزد خداست. آنچه را که هر کسی به دست می آورد می داند. و به زودی کافران بدانند که فرجام آن سرای از کیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین کسانی که پیش از اینان بودند (در مخالفت با خدا و فرستادگانش) مکر و نیرنگ کردند، حال آنکه همه نیرنگ ها از آن خداست (کیفیت و عاملان و راه ابطال همه در تحت علم و اراده اوست) آنچه را که هر کس به دست می آورد می داند، و به زودی کافران خواهند دانست که عاقبت این سرای از آن کیست. (عاقبت این زمین حکومت صالحان است، یا عاقبت دنیا آخرتی خوش برای نیکان است.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ (٤٣) ترجمه: (١)

۱۴ - سوره ابراهیم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرِّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (١)
ترجمه: (٢)

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ (٢) ترجمه: (٣)

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ (٣) ترجمه: (٤)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٤) ترجمه: (٥)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (٥)
ترجمه: (٦)

ص: ٢٥٥

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که کافر شدند می گویند: «تو پیامبر نیستی!» بگو: «کافی است که خداوند، و کسی که علم کتاب (و آگاهی بر قرآن) نزد اوست، میان من و شما گواه باشد!» ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شدند می گویند: «تو فرستاده نیستی.» بگو: «کافی است خدا و آن کس که نزد او علم کتاب است، میان من و شما گواه باشد.» ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند می گویند: تو فرستاده (خدا) نیستی. بگو: کافی است که خدا میان من و شما گواه باشد و نیز آن کس که علم کتاب نزد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الر، (این) کتابی است که بر تو نازل کردیم، تا مردم را از تاریکیها (ی شرک و ظلم و جهل)، به سوی روشنائی (ایمان و عدل و آگاهی)، بفرمان پروردگارشان در آوری، بسوی راه خداوند عزیز و حمید. ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، راء. کتابی است که آن را به سوی تو فرود آوردیم تا مردم را به اذن پروردگارشان از تاریکیها به سوی روشنائی بیرون آوری: به سوی راه آن شکست ناپذیر ستوده. ترجمه آیت الله مشکینی: الف، لام، را. من خدایی هستم که می بینم. این کتاب مرکب از همین حروف است اما کسی توان آوردن مانند آن را ندارد. این کتاب دارای محکمات و این گونه تشابهات است. این حروف رمزهایی میان خدا و رسول اوست. (این قرآن) کتابی است که آن را (از علم ازلی خویش به لوح و از آنجا به قلب جبرئیل و از آنجا) به سوی تو فرو فرستادیم تا مردم (جهان) را به خواست و توفیق پروردگارشان از تاریکیها (انحرافات عقاید و اخلاق و اعمال) به سوی نور (هدایت الهی) بیرون آوری و به راه آن (خدای) صاحب اقتدار و ستوده خصال راه نمایی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان خدایی که آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن اوست؛ وای بر کافران از مجازات شدید (الهی)! ترجمه استاد فولادوند: خدایی که آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست، و وای بر کافران از عذابی سخت. ترجمه آیت الله مشکینی: همان خدایی که آنچه

در آسمان ها و آنچه در زمین است (علاوه بر خود آنها) ملک حقیقی اوست (زیرا خلق و حفظ و تدبیر و در آخر فانی کردن آنها تحت اراده اوست) و وای و مرگ بر کافران از عذابی سخت

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند؛ و (مردم را) از راه خدا باز می دارند؛ و می خواهند راه حق را منحرف سازند؛ آنها در گمراهی دوری هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند و مانع راه خدا می شوند و آن را کج می شمارند. آنانند که در گمراهی دور و درازی هستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانها که زندگی دنیا را دوست دارند و بر آخرت ترجیح می دهند و (مردم را) از راه خدا باز می دارند و آن را کج و منحرف می طلبند (قوانین آن را منحرف معرفی می کنند و مردم را از آن منحرف می سازند) آنان در گمراهی دور و درازی هستند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هیچ پیامبری را، جز به زبان قومش، نفرستادیم؛ تا (حقایق را) برای آنها آشکار سازد؛ سپس خدا هر کس را بخواهد (و مستحق بداند) گمراه، و هر کس را بخواهد (و شایسته بداند) هدایت می کند؛ و او توانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما هیچ پیامبری را جز به زبان قومش نفرستادیم، تا [حقایق را] برای آنان بیان کند. پس خدا هر که را بخواهد بی راه می گذارد و هر که را بخواهد هدایت می کند، و اوست ارجمند حکیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما هیچ رسولی را جز به زبان قومش نفرستادیم (هر چند شعاع نبوتش بر اهل زبان های دیگر گسترده باشد) تا (حقایق را) برای آنان بیان کند پس خداوند هر که را بخواهد (از آنان که حجت را نپذیرفته اند) در گمراهی رها می کند و هر که را بخواهد (پس از پذیرش حجت، به سوی کمالات) هدایت می کند. و اوست مقتدر غالب و دارای حکمت (در نظام تشریح و تکوین)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما موسی را با آیات خود فرستادیم؛ (و دستور دادیم): قومت را از ظلمات به نور بیرون آر! و «ایام الله» را به آنان یاد آور! در این، نشانه هایی است برای هر صبر کننده شکر گزار! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، موسی را با آیات خود فرستادیم [و به او فرمودیم] که قوم خود را از تاریکیها به سوی روشنایی بیرون آور، و روزهای خدا را به آنان یادآوری کن، که قطعاً در این [یادآوری]، برای هر شکیبای سپاسگزاری عبرتهاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که ما موسی را با نشانه ها و معجزات خود (مانند عصا و ید بیضا و کتاب تورات) فرستادیم که قوم خود را از تاریکی ها (ی جهل و کفر و فسق) به سوی نور (ایمان) بیرون آر، و ایام الله را (روزهای منسوب به خدا نظیر روزهای پیروزی و شکست و حدوث نعمت های بزرگ و حادثه های تلخ و اعیاد و وفیات مذهبی را) به یادشان بیاور که همانا در این (تذکر) نشانه هایی (از تنبّه و عبرت) است برای هر شکیبای سپاسگزار

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيَدَّبُّونَ أبنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ (٦) ترجمه: (١)

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ (٧) ترجمه: (٢)

وَقَالَ مُوسَى إِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ (٨) ترجمه: (٣)

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ (٩) ترجمه: (٤)

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِى اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَنْ مَا كَانُوا يَعْبُدُ آبَاءَنَا فَأَتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (١٠) ترجمه: (٥)

ص: ٢٥٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر بیاور) هنگامی را که موسی به قومش گفت: «نعمت خدا را بر خود به یاد داشته باشید، زمانی که شما را از (چنگال) آل فرعون رهایی بخشید! همانها که شما را به بدترین وجهی عذاب می کردند؛ پسرانتان را سر می بریدند، و زنانتان را (برای خدمتگاری) زنده می گذاشتند؛ و در این، آزمایش بزرگی از طرف پروردگارتان برای شما بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [به خاطر بیاور] هنگامی را که موسی به قوم خود گفت: «نعمت خدا را بر خود به یاد آورید، آنگاه که شما را از فرعونیان رهایی بخشید، [همانان] که بر شما عذاب سخت روا می داشتند، و پسرانتان را سر می بریدند و زنانتان را زنده می گذاشتند، و در این [امر] برای شما از جانب پروردگارتان آزمایشی بزرگ بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که موسی به قوم خود گفت: نعمت خدا را بر خود به یاد آرید آن گاه که شما را از فرعونیان برهانید همانها که شکنجه های بد بر شما تحمیل می کردند و پسرانتان را قتل عام می نمودند و زن هایتان را (برای خدمت) زنده می گذاشتند و در این امر برای شما بلا و آزمونی بزرگ از جانب پروردگارتان بود

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (همچنین به خاطر بیاورید) هنگامی را که پروردگارتان اعلام داشت: «اگر شکرگزاری کنید، (نعمت خود را) بر شما خواهم افزود؛ و اگر ناسپاسی کنید، مجازاتم شدید است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که پروردگارتان اعلام کرد که اگر واقعاً سپاسگزاری کنید، [نعمت] شما را افزون خواهم کرد، و اگر ناسپاسی نمایید، قطعاً عذاب من سخت خواهد بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به خاطر آرید) زمانی که پروردگارتان اعلام کرد که اگر شکر گزارید حتماً بر (نعمت های) شما می افزایم، و اگر کافر شدید یا ناسپاسی کردید البته عذاب من بسیار سخت است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و موسی (به بنی اسرائیل) گفت: «اگر شما و همه مردم روی زمین کافر شوید، (به خدا) زیانی نمی رسد؛ چرا که) خداوند، بی نیاز و شایسته ستایش است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و موسی گفت: «اگر شما و هر که در روی زمین است همگی کافر شوید، بی گمان، خدا بی نیاز ستوده [صفات] است.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و موسی (به قوم خود) گفت: اگر شما و همه کسانی که در روی زمین اند به خدا کافر شوید یا نعمت هایش را کفران کنید (ضرری به او نمی زید) که همانا خداوند بی نیاز و ستایشگر و ستوده صفات و افعال است (که فرشتگان و مؤمنان او را به زبان قال، و کمال مخلوقاتش او را به زبان حال می ستایند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا خبر کسانی که پیش از شما بودند، به شما نرسید؟! «قوم نوح» و «عاد» و «ثمود» و آنها که پس از ایشان بودند؛ همانها که جز خداوند از آنان آگاه نیست؛ پیامبرانشان دلایل روشن برای آنان آوردند، ولی آنها (از روی تعجب و استهزا) دست بر دهان گرفتند و گفتند: «ما به آنچه شما به آن فرستاده شده اید، کافریم! و نسبت به آنچه ما را به سوی آن می خوانید، شک و تردید داریم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا خبر کسانی که پیش از شما بودند: قوم نوح و عاد و ثمود، و آنانکه بعد از ایشان بودند [و] کسی جز خدا از آنان آگاهی ندارد، به شما نرسیده است؟ فرستادگانشان دلایل آشکار برایشان آوردند، ولی آنان دستهایشان را [به نشانه اعتراض] بر دهانهایشان نهادند و گفتند: «ما به آنچه شما بدان مأموریت دارید کافریم، و از آنچه ما را بدان می خوانید سخت در شکیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا خبر کسانی که پیش از شما بودند مانند قوم نوح و عاد و ثمود و آنان که بعد از آنها بودند که (شمار و احوال) آنها را جز خدا کسی نمی داند، به شما نرسیده است؟! که فرستادگانشان دلایل روشن (توحید و نبوت خویش را) بر آنان آوردند، پس دست های رسولان را به دهانشان بازگرداندند (که ساکت باشید یا دست های خود را بر دهان های خود نهادند که خاموش شوید و یا دست ها را در دهان ها کرده از خشم فشردند) و گفتند: ما به آنچه شما بدان فرستاده شده اید کافریم و حتما از آنچه به سوی آن می خوانید (توحید و بطلان شرکا) در شکی تردیدزا و ابهام آوریم (دین و کتابتان را منکریم و بینة توحیدتان را نارسا می دانیم)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : رسولان آنها گفتند: «آیا در خدا شک است؟! خدایی که آسمانها و زمین را آفریده؛ او شما را دعوت می کند تا گناهانتان را ببخشد، و تا موعد مقرری شما را باقی گذارد!» آنها گفتند: «ما اینها را نمی فهمیم! همین اندازه می دانیم که) شما انسانهایی همانند ما هستید، می خواهید ما را از آنچه پدرانمان می پرستیدند بازدارید؛ شما دلیل و معجزه روشنی برای ما بیاورید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : پیامبرانشان گفتند: «مگر در باره خدا -پدید آورنده آسمانها و زمین- تردیدی هست؟ او شما را دعوت می کند تا پاره ای از گناهانتان را بر شما ببخشد و تا زمان معینی شما را مهلت دهد.» گفتند: «شما جز بشری مانند ما نیستید. می خواهید ما را از آنچه پدرانمان می پرستیدند باز دارید. پس برای ما حجتی آشکار بیاورید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : فرستادگان آنها گفتند: آیا در خدایی که آفریننده آسمان ها و زمین است شکی است؟! او شما را می خواند تا از برخی از گناهانتان درگذرد و شما را تا مدت معینی (از عمر) مهلت دهد؟! گفتند: شما جز بشری همانند ما نیستید، می خواهید ما را از آنچه پدرانمان می پرستیدند بازدارید، پس برای ما برهان روشنی (غیر از این که دارید) بیاورید

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۱) ترجمه: (۱)

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنْصَبِرَنَّ عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (۱۲) ترجمه: (۲)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهَلِكَنَّ الظَّالِمِينَ (۱۳) ترجمه: (۳)

وَلَنَسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ (۱۴) ترجمه: (۴)

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (۱۵) ترجمه: (۵)

مَنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ (۱۶) ترجمه: (۶)

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ (۱۷) ترجمه: (۷)

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَأَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبُعِيدُ (۱۸) ترجمه: (۸)

ص: ۲۵۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیامبرانشان به آنها گفتند: «درست است که ما بشری همانند شما هستیم، ولی خداوند بر هر کس از بندگانش بخواهد (و شایسته بداند)، نعمت می بخشد (و مقام رسالت عطا می کند)! و ما هرگز نمی توانیم معجزه ای جز بفرمان خدا بیاوریم! (و از تهدیدهای شما نمی هراسیم)؛ افراد باایمان باید تنها بر خدا توکل کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پیامبرانشان به آنان گفتند: «ما جز بشری مثل شما نیستیم. ولی خدا بر هر یک از بندگانش که بخواهد منت می نهد، و ما را نرسد که جز به اذن خدا برای شما حاجتی بیاوریم، و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرستادگانشان به آنها گفتند: (آری) ما جز بشری به مانند شما نیستیم، و لکن خداوند بر هر کس از بندگانش که بخواهد منت می نهد (و او را به رسالت برمی گزیند)، و ما را نرسد و عقلا- ممکن نباشد که هیچ برهانی (و معجزی) جز به فرمان و اراده او برای شما بیاوریم و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل نمایند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چرا بر خدا توکل نکنیم، با اینکه ما را به راه های (سعادت) رهبری کرده است؟! و ما بطور مسلم در برابر آزارهای شما صبر خواهیم کرد (و دست از رسالت خویش بر نمی داریم)! و توکل کنندگان، باید فقط بر خدا توکل کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چرا بر خدا توکل نکنیم و حال آنکه ما را به راه هایمان رهبری کرده است؟ و البته ما بر آزاری که به ما رساندید شکیبایی خواهیم کرد، و توکل کنندگان باید تنها بر خدا توکل کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما را چیست که بر خدا توکل نکنیم در حالی که ما را به راه های (کمالات دنیا و آخرت) خودمان هدایت نموده؟! و یقیناً بر اذیت و آزاری که بر ما روا می دارید صبر خواهیم نمود، و توکل

کنندگان باید تنها بر خدا توکل کنند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) کافران به پیامبران خود گفتند: «ما قطعاً شما را از سرزمین خود بیرون خواهیم کرد، مگر اینکه به آیین ما بازگردید!» در این حال، پروردگارشان به آنها وحی فرستاد که: «ما ظالمان را هلاک می کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شدند، به پیامبرانشان گفتند: «شما را از سرزمین خودمان بیرون خواهیم کرد مگر اینکه به کیش ما بازگردید.» پس پروردگارشان به آنان وحی کرد که حتماً ستمگران را هلاک خواهیم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که کفر ورزیدند به رسولان خود گفتند: ما حتماً شما را از سرزمین خود بیرون خواهیم کرد مگر آنکه به آیین ما بازگردید پس پروردگارشان به آنها وحی کرد که مسلماً ستمکاران را هلاک خواهیم کرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شما را بعد از آنان در زمین سکوت خواهیم داد، این (موفقیت)، برای کسی است که از مقام (عدالت) من بترسد؛ و از عذاب (من) بیمناک باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً شما را پس از ایشان در آن سرزمین سکونت خواهیم داد. این برای کسی است که از ایستادن [در محشر به هنگام حساب] در پیشگاه من بترسد و از تهدیدم بیم داشته باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما را به یقین پس از آنها در آن سرزمین جا خواهیم داد، این (وعده) از آن کسی است که از مقام من (از جلال و عظمت و عدالت من، یا از ایستادن در پیشگاه من در روز جزا) بترسد و از تهدید من بهراسد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها (از خدا) تقاضای فتح و پیروزی (بر کفار) کردند؛ و (سرانجام) هر گردنکش منحرفی نوید و نابود شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [پیامبران از خدا] گشایش خواستند، و [سرانجام] هر زورگوی لجوجی نوید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و رسولان (از خدا) داوری و گشایش و پیروزی خواستند یا کفار درخواست عذاب خدا را نمودند و (سرانجام) هر سرکش متکبر معاند حق نوید و زیانکار گردید (و به مرگ سرخ یا سفید در حال کفر رفت)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به دنبال او جهنم خواهد بود؛ و از آب بد بوی متعفنی نوشانده می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آن کس که] دوزخ پیش روی اوست و به او آبی چرکین نوشانده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به دنبال (مرگ) او جهنم است و از آبی چرکین خون آلود نوشانده می شود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزحمت جرعه جرعه آن را سرمی کشد؛ و هرگز حاضر نیست به میل خود آن را بیاشامد؛ و مرگ از هر جا به سراغ او می آید؛ ولی با این همه نمی میرد! و دنبال آن، عذاب شدیدی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن را جرعه جرعه می نوشد و نمی تواند آن را فرو برد، و مرگ از هر جانبی به سوی او می آید ولی نمی میرد و عذابی سنگین به دنبال دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که به سختی آن را جرعه جرعه می آشامد و به راحتی نمی تواند فرو ببرد و (اسباب) مرگ (شکنجه های جهنم) از هر سو به او می آورد در حالی که او مردنی نخواهد بود (زیرا در آن جهان مرگ نیست جز برای خود مرگ) و به دنبال او عذابی سخت و خشن است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اعمال کسانی که به پروردگارشان کافر شدند، همچون خاکستری است در برابر تندباد در یک روز طوفانی! آنها توانایی ندارند کمترین چیزی از آنچه را انجام داده اند، به دست آورند؛ و این همان گمراهی دور و دراز است! _____ ترجمه استاد فولادوند: مثل کسانی که به پروردگار خود کافر شدند، کردارهایشان به

خاکستری می ماند که بادی تند در روزی طوفانی بر آن بوزد: از آنچه به دست آورده اند هیچ [بهره ای] نمی توانند بُرد. این است همان گمراهی دور و دراز. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وصف حال کسانی که به پروردگارشان کفر ورزیده اند این است که عمل های (خیر) آنها مانند خاکستری است که بادی سخت در روزی طوفانی بر آن بوزد (و همه را پراکنده سازد) آنها به چیزی از آنچه کسب کرده اند دست نمی یابند (نه بر نتایج دنیوی و نه بر اثرات نفسانی و نه به پاداش های اخروی)، این است همان گمراهی دور و دراز

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ يُدْهِبِكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (١٩) ترجمه: (١)

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ (٢٠) ترجمه: (٢)

وَبَرُّوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرِعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ (٢١) ترجمه: (٣)

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تُلْمُونِي وَلَوْمُوا أَنفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي إِنْ كَفَرْتُمْ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٢) ترجمه: (٤)

وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ (٢٣) ترجمه: (٥)

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ (٢٤) ترجمه: (٦)

ص: ٢٥٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی خداوند، آسمانها و زمین را بحق آفریده است؟! اگر بخواهد، شما را می برد و خلق تازه ای می آورد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در نیافته ای که خدا آسمانها و زمین را به حق آفریده؟ اگر بخواهد شما را می برد و خلق تازه ای می آورد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به دیده دل) ندیدی که خدا آسمانها و زمین (و این دستگاه عظیم حیرت آور) را به حق (برای هدف والای عقلانی) آفریده است؟ اگر بخواهد شما را (در صورتی که طغیان کنید) از میان می برد و مخلوقی تازه (به صحنه وجود) می آورد

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این کار برای خدا مشکل نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این [کار] بر خدا دشوار نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این (اعدام و ایجاد) بر خداوند دشوار نیست

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (در قیامت)، همه آنها در برابر خدا ظاهر می شوند؛ در این هنگام، ضعفا [= دنباله روان نادان] به مستکبران (و رهبران گمراه) می گویند: «ما پیروان شما بودیم! آیا (اکنون که بخاطر پیروی از شما گرفتار مجازات الهی شده ایم)، شما حاضرید سهمی از عذاب الهی را بپذیرید و از ما بردارید؟» آنها می گویند: «اگر خدا ما را هدایت کرده بود، ما نیز شما را هدایت می کردیم! (ولی کار از اینها گذشته است)، چه بیتابی کنیم و چه شکیبایی، تفاوتی برای ما ندارد؛ راه گریزی برای ما نیست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و همگی در برابر خدا ظاهر می شوند. پس ناتوانان به گردنکشان می گویند: «ما پیروان شما بودیم. آیا چیزی از عذاب خدا را از ما دور می کنید؟» می گویند: «اگر خدا ما را هدایت کرده بود، قطعاً شما را هدایت می کردیم. چه بی تابی کنیم، چه صبر نماییم برای ما یکسان است. ما را راه گریزی نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (روز قیامت) همگی (برای محاسبه) در محضر خدا ظاهر می گردند، پس ناتوانها (ی فکری دنیا) به مستکبران می گویند: ما پیرو شما بودیم، آیا شما چیزی از عذاب خدا را از

ما دفع می کنید؟ آنها می گویند: اگر خدا (در دنیا) ما را توفیق هدایت داده بود ما هم حتما شما را هدایت می کردیم یا اگر در این جا ما را به راه نجاتی راهنمایی کند ما هم شما را راهنمایی می کنیم بر ما یکسان است چه بی تابی کنیم یا شکیبایی نماییم، هیچ راه گریزی برای ما نیست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شیطان، هنگامی که کار تمام می شود، می گوید: «خداوند به شما وعده حق داد؛ و من به شما وعده (باطل) دادم، و تخلف کردم! من بر شما تسلطی نداشتم، جز اینکه دعوتتان کردم و شما دعوت مرا پذیرفتید! بنابر این، مرا سرزنش نکنید؛ خود را سرزنش کنید! نه من فریادرس شما هستم، و نه شما فریادرس من! من نسبت به شرک شما درباره خود، که از قبل داشتید، (و اطاعت مرا همردیف اطاعت خدا قرار دادید) بیزار و کافر!» مسلماً ستمکاران عذاب دردناکی دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون کار از کار گذشت [و داوری صورت گرفت] شیطان می گوید: «در حقیقت، خدا به شما وعده داد وعده راست، و من به شما وعده دادم و با شما خلاف کردم، و مرا بر شما هیچ تسلطی نبود، جز اینکه شما را دعوت کردم و اجابت نمودید. پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت کنید. من فریادرس شما نیستم و شما هم فریادرس من نیستید. من به آنچه پیش از این مرا [در کار خدا] شریک می دانستید کافر». آری! ستمکاران عذابی پردرد خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون کار (روز قیامت) تمام شود (و دوزخیان در جای خود قرار گیرند) شیطان (بزرگ و ابلیس اول در خطابی به همه دوزخیان) گوید: همانا خداوند شما را وعده حق داد (وعده ای که همه تحقق یافت) و من شما را وعده دادم و تخلف کردم (همه خلاف درآمد) و مرا بر شما (در دنیا) هیچ تسلطی نبود جز آنکه شما را دعوت کردم و شما مرا اجابت کردید، پس مرا سرزنش نکنید و خود را سرزنش کنید و اینک من فریادرس شما نیستم و شما هم فریادرس من نیستید، من به اینکه پیش از این مرا شریک طاعت خدا کردید کافر همانا ستمکاران را عذابی دردناک است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی را که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند، به باغهای بهشت وارد می کنند؛ باغهایی که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ به اذن پروردگارشان، جاودانه در آن می مانند؛ و تحیت آنها در آن، «سلام» است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند به بهشتهایی درآورده می شوند که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است که به اذن پروردگارشان در آنجا جاودانه به سر می برند، و درودشان در آنجا سلام است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی را که ایمان آوردند و عمل های شایسته نمودند به بهشت هایی درآورند که از زیر (ساختمان ها و درختان) آنها نهرها روان است در حالی که به خواست پروردگارشان در آنجا جاودانه اند، درودشان (درود خدا و فرشتگان بر آنها یا درود آنها به یکدیگر) در آن جا سلام است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی چگونه خداوند «کلمه طیبه» (و گفتار پاکیزه) را به درخت پاکیزه ای تشبیه کرده که ریشه آن (در زمین) ثابت، و شاخه آن در آسمان است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیدی خدا چگونه مثل زده: سخنی پاک که مانند درختی پاک است که ریشه اش استوار و شاخه اش در آسمان است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به دیده دل) ندیدی که خداوند چگونه مثلی زده؟ کلمه پاکیزه (توحید) را همانند درخت پاکیزه ای (قرار داده) که ریشه اش (در زمین) استوار و شاخه اش در آسمان است. (ریشه درخت توحید عقاید اصولی جامعه، و شاخه های آن اعمال فروعی دین است که سر از آسمان جامعه برین برمی آورد.

تَوْتَى أَكْلَهَا كُلِّ حِينٍ يَأْذِنُ رَبُّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٢٥) ترجمه: (١)

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ (٢٦) ترجمه: (٢)

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ (٢٧) ترجمه: (٣)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبُورِ (٢٨) ترجمه: (٤)

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَيَبْسُ الْقَرَارُ (٢٩) ترجمه: (٥)

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ (٣٠) ترجمه: (٦)

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ (٣١) ترجمه: (٧)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلُوكَ لِيَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ (٣٢) ترجمه: (٨)

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ (٣٣) ترجمه: (٩)

ص: ٢٥٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر زمان میوه خود را به اذن پروردگارش می دهد. و خداوند برای مردم مثلها می زند، شاید متذکر شوند (و پند گیرند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: میوه اش را هر دم به اذن پروردگارش می دهد. و خدا مثلها را برای مردم می زند، شاید که آنان پند گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در هر زمان (مناسب) میوه خود را به اراده پروردگارش می دهد. (میوه این درخت تحقق مدینه فاضله و زندگی اجتماعی متعالی الهی در دنیا برای جامعه، و دستیابی به سعادت کامل در آخرت است.) و خدا مثال ها را برای مردم می زند، باشد که متذکر شوند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همچنین) «کلمه خبیثه» (و سخن آلوده) را به درخت ناپاکی تشبیه کرده که از روی زمین برکنده شده، و قرار و ثباتی ندارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و مثل سخنی ناپاک چون درختی ناپاک است که از روی زمین کنده شده و قرار ندارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مثال کلمه پلید (کفر و شرک) مانند درخت پلیدی است که از روی زمین برکنده شده (از ریشه درآمده) هیچ ثبات و قرار ندارد. (عقاید کفر و شرک یا هر امر باطلی نسبت به افراد به مجرد مرگ باطل، و نسبت به جامعه کافر بالاخره روزی ریشه کن خواهد شد.

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسانی را که ایمان آوردند، به خاطر گفتار و اعتقاد ثابتشان، استوار می دارد؛ هم در این جهان، و هم در سرای دیگر! و ستمگران را گمراه می سازد، (و لطف خود را از آنها برمی گیرد)؛ خداوند هر کار را بخواهد (و مصلحت بداند) انجام می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا کسانی را که ایمان آورده

اند، در زندگی دنیا و در آخرت با سخن استوار ثابت می گردانند، و ستمگران را بی راه می گذارد، و خدا هر چه بخواهد انجام می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند کسانی را که ایمان آورده اند به واسطه گفتار استوار (کلمه توحید) در زندگی دنیا و در آخرت پابرجا می دارد، و نیز خداوند ستمکاران را در گمراهی رها می کند و خداوند آنچه بخواهد انجام می دهد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کسانی را که نعمت خدا را به کفران تبدیل کردند، و قوم خود را به سرای نیستی و نابودی کشاندند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به کسانی که [شکر] نعمت خدا را به کفر تبدیل کردند و قوم خود را به سرای هلاکت درآوردند ننگریستی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ننگریستی به حال کسانی (از سران کفر و رفاه زدگان) که (شکر) نعمت های خدا را تبدیل به کفران کردند و قوم (پیروان) خود را به سرای هلاکت درآوردند؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرای نیستی و نابودی، همان) جهنم است که آنها در آتش آن وارد می شوند؛ و بد قرارگاهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [در آن سرای هلاکت که] جهنم است [و] در آن وارد می شوند، و چه بد قرارگاهی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به جهنمی که بدان درآیند و حرارت آن را لمس کنند و بسوزند و آن بد قرارگاهی است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها برای خدا همتیانی قرار داده اند، تا (مردم را) از راه او (منحرف و) گمراه سازند؛ بگو: «چند روزی از زندگی دنیا و لذات آن بهره گیرید؛ امّا عاقبت کار شما به سوی آتش (دوزخ) است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای خدا ماندهایی قرار دادند تا [مردم را] از راه او گمراه کنند. بگو: «برخوردار شوید که قطعاً بازگشت شما به سوی آتش است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها برای خداوند شریکانی قرار دادند تا (مردم را) از راه او گمراه سازند. بگو: (در این چند روز دنیاتان) برخوردار شوید، که حتماً بازگشتتان به سوی آتش است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به بندگان من که ایمان آورده اند بگو نماز را برپا دارند؛ و از آنچه به آنها روزی داده ایم، پنهان و آشکار، انفاق کنند؛ پیش از آنکه روزی فرا رسد که نه در آن خرید و فروش است، و نه دوستی! (نه با مال می توانند از کیفر خدا رهایی یابند، و نه با پیوندهای مادی!) _____ ترجمه استاد فولادوند: به آن بندگان که ایمان آورده اند بگو: «نماز را برپا دارند و از آنچه به ایشان روزی داده ایم، پنهان و آشکارا انفاق کنند، پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی باشد و نه دوستی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به آن بندگان من که ایمان آورده اند بگو که نماز را برپا دارند و از آنچه روزی آنان کرده ایم (از مال و جاه و جان) در پنهان و آشکار انفاق کنند پیش از آنکه روزی بیاید که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی (نه مال است و نه روابط و نه کارآیی آنها)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند همان کسی است که آسمانها و زمین را آفرید؛ و از آسمان، آبی نازل کرد؛ و با آن، میوه ها (مختلف) را برای روزی شما (از زمین) بیرون آورد؛ و کشتی ها را مسخّر شما گردانید، تا بر صفحه دریا به فرمان او حرکت کنند؛ و نهرها را (نیز) مسخّر شما نمود؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: خداست که آسمانها و زمین را آفرید، و از آسمان آبی فرستاد، و به وسیله آن از میوه ها برای شما روزی بیرون آورد، و کشتی را برای شما رام گردانید تا به فرمان او در دریا روان شود، و رودها را برای شما مسخّر کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند همان است که آسمان ها و زمین را بیافرید و از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو

ریخت، پس به وسیله آن از محصولات گوناگون برای شما روزی (خوراکی، دارویی و پوشاکی) بیرون آورد، و کشتی ها را مسخر شما کرد تا در دریا به اراده او روان گردند، و نهرها را نیز مسخر شما نمود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و خورشید و ماه را -که با برنامه منظمی در کارند- به تسخیر شما در آورد؛ و شب و روز را (نیز) مسخر شما ساخت؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و خورشید و ماه را -که پیوسته روانند- برای شما رام گردانید و شب و روز را [نیز] مسخر شما ساخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و خورشید و ماه را که (در حرکت و پخش نور و تأثیرات زمینی) دائم و مستمرند (به جبر تکوینی) مسخر شما نمود، و (با تنظیم حرکات زمین با خورشید) شب و روز را نیز مسخر شما کرد

وَأَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ (۳۴) ترجمه: (۱)

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ (۳۵) ترجمه: (۲)

رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلُّنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۳۶) ترجمه: (۳)

رَبَّنَا إِنِّي أَسِيءْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بَوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْنِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ (۳۷) ترجمه: (۴)

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ (۳۸) ترجمه: (۵)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ (۳۹) ترجمه: (۶)

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ (۴۰) ترجمه: (۷)

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ (۴۱) ترجمه: (۸)

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهُ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ (۴۲) ترجمه: (۹)

ص: ۲۶۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از هر چیزی که از او خواستید، به شما داد؛ و اگر نعمتهای خدا را بشمارید، هرگز آنها را شماره نتوانید کرد! انسان، ستمگر و ناسپاس است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از هر چه از او خواستید به شما عطا کرد، و اگر نعمت خدا را شماره کنید، نمی توانید آن را به شمار در آورید. قطعاً انسان ستم پیشه ناسپاس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از هر چیزی که از او خواستید (به خواست قولی یا عملی یا طبیعی) به شما عطا کرد، و اگر نعمت های خدا را بشمارید شمار و حساب نتوانید کرد حقا که انسان سخت ستمگر و ناسپاس است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آورید) زمانی را که ابراهیم گفت: «پروردگارا! این شهر [= مکه] را شهر امنی قرار ده! و من و فرزندانم را از پرستش بتها دور نگاه دار! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که ابراهیم گفت: «پروردگارا، این شهر را ایمن گردان، و مرا و فرزندانم را از پرستیدن بتان دور دار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگارا، این شهر را (شهر مکه آینده را که در آیه ۱۲۶ بقره نیز خواسته) حرمی امن قرار ده و مرا و پسرانم را از پرستیدن بت ها دور بدار

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! آنها [=بتها] بسیاری از مردم را گمراه ساختند! هر کس از من پیروی کند از من است؛ و هر کس نافرمانی من کند، تو بخشنده و مهربانی! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، آنها بسیاری از مردم را گمراه کردند. پس هر که از من پیروی کند، بی گمان، او از من است، و هر که مرا نافرمانی کند، به

یقین، تو آمرزنده و مهربانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، آن بت ها بسیاری از مردم را گمراه کردند (سبب گمراهی آنها شدند)، پس هر که از من پیروی کند او از من است، و هر که مرا نافرمانی کند همانا تو بسیار آمرزنده و مهربانی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! من بعضی از فرزندانم را در سرزمین بی آب و علفی، در کنار خانه ای که حرم توست، ساکن ساختم تا نماز را برپا دارند؛ تو دلهای گروهی از مردم را متوجه آنها ساز؛ و از ثمرات به آنها روزی ده؛ شاید آنان شکر تو را بجای آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، من [یکی از] فرزندانم را در دره ای بی کشت، نزد خانه محترم تو، سکونت دادم. پروردگارا، تا نماز را به پا دارند، پس دلهای برخی از مردم را به سوی آنان گرایش ده و آنان را از محصولات [مورد نیازشان] روزی ده، باشد که سپاسگزاری کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، همانا من بعضی از فرزندانم را (اسماعیل را به همراه مادرش) در دره ای بی کشت و زرع در نزد خانه محترم و مصون تو ساکن کردم، پروردگارا تا نماز را برپا دارند، پس چنان کن که دل هایی از مردم به سوی آنها میل کنند، و از محصولات گوناگون روزی آنان گردان، باشد که سپاس گزارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! تو می دانی آنچه را ما پنهان و یا آشکار می کنیم؛ و چیزی در زمین و آسمان بر خدا پنهان نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، بی گمان تو آنچه را که پنهان می داریم و آنچه را که آشکار می سازیم می دانی، و چیزی در زمین و در آسمان بر خدا پوشیده نمی ماند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، مسلماً تو آنچه را ما پنهان می کنیم و آنچه را آشکار می سازیم می دانی، و چیزی در زمین و آسمان بر خدا پنهان نیست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حمد خدای را که در پیری، اسماعیل و اسحاق را به من بخشید؛ مسلماً پروردگار من، شنونده (و اجابت کننده) دعاست. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپاس خدای را که با وجود سالخوردگی، اسماعیل و اسحاق را به من بخشید. به راستی پروردگار من شنونده دعاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپاس و ستایش خدایی راست که به من در سر پیری اسماعیل و اسحاق را بخشید، حَقّاً که پروردگار من شنونده و اجابت کننده دعا است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا: مرا برپا کننده نماز قرار ده، و از فرزندانم (نیز چنین فرما)، پروردگارا: دعای مرا بپذیر! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، مرا برپادارنده نماز قرار ده، و از فرزندان من نیز. پروردگارا، و دعای مرا بپذیر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، مرا برپادارنده نماز قرار ده و از اولاد من (نیز نماز گزاران قرار ده)، و ای پروردگار، دعای مرا اجابت نما

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! من و پدر و مادرم و همه مؤمنان را، در آن روز که حساب برپا می شود، بیامرزا! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، روزی که حساب برپا می شود، بر من و پدر و مادرم و بر مؤمنان بیخشای. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، بر من و بر پدر و مادرم و بر مؤمنان بیخشای در روزی که حساب برپا می شود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گمان مبر که خدا، از آنچه ظالمان انجام می دهند، غافل است! (نه، بلکه کیفر) آنها را برای روزی تأخیر انداخته است که چشمها در آن (به خاطر ترس و وحشت) از حرکت باز می ایستد... _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا را از آنچه ستمکاران می کنند غافل مپندار. جز این نیست که [کیفر]

آنان را برای روزی به تأخیر می اندازد که چشمها در آن خیره می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی :
و هیچگاه خدا را از آنچه ستمکاران انجام می دهند غافل مپندار جز این نیست که آنها را مهلت می دهد برای روزی که چشم
ها در آن روز (از هول محشر) خیره می گردد

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ (۴۳) ترجمه: (۱)

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبُ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرَّسُولَ أَوْلَمَ تَكُونُوا أَقْسِمًا مِّنْ قَبْلِ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ (۴۴) ترجمه: (۲)

وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ (۴۵) ترجمه: (۳)

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ (۴۶) ترجمه: (۴)

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِيفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ (۴۷) ترجمه: (۵)

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ (۴۸) ترجمه: (۶)

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَنِينَ فِي الْأَصْفَادِ (۴۹) ترجمه: (۷)

سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطَرَانٍ وَتَعْشَىٰ وُجُوهُهُمْ النَّارُ (۵۰) ترجمه: (۸)

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۵۱) ترجمه: (۹)

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّ مَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ (۵۲) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۶۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گردنها را کشیده، سرها را به آسمان بلند کرده، حتی پلک چشمهایشان از حرکت بازمی ماند؛ (زیرا به هر طرف نگاه کنند، آثار عذاب آشکار است!) و (در این حال) دلهایشان (فرومی ریزد؛ و از اندیشه و امید، خالی می گردد!) ترجمه استاد فولادوند: شتابان سر برداشته و چشم بر هم نمی زنند و [از وحشت] دلهایشان تهی است. ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که گردن کشیده و سر به بالا نموده اند بدون آنکه پلک بزند و دل های آنها (از غایت دهشت) خالی (از هر توجه) است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مردم را از روزی که عذاب الهی به سراغشان می آید، بترسان! آن روز که ظالمان می گویند: «پروردگارا! مدت کوتاهی ما را مهلت ده، تا دعوت تو را بپذیریم و از پیامبران پیروی کنیم!» (اما پاسخ می شنوند که: مگر قبلاً سوگند یاد نکرده بودید که زوال و فناپی برای شما نیست؟! ترجمه استاد فولادوند: و مردم را از روزی که عذاب بر آنان می آید بترسان. پس آنان که ستم کرده اند می گویند: «پروردگارا، ما را تا چندی مهلت بخش تا دعوت تو را پاسخ گوئیم و از فرستادگان [تو] پیروی کنیم.» [به آنان گفته می شود:] «مگر شما پیش از این سوگند نمی خوردید که شما را فناپی نیست؟ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردم را بیم ده از روزی که عذاب بر آنها فرا رسد، پس کسانی که ستم کرده اند گویند: پروردگارا، تا مدت کمی (عذاب) ما را تأخیر بینداز تا دعوت تو را بپذیریم و از فرستادگان پیروی کنیم. (به آنها گفته می شود) آیا شما نبودید که پیش از این سوگند می خوردید که ما را

هیچ زوال و فنایی نیست؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری شما بودید که) در منازل (و کاخهای) کسانی که به خویشتن ستم کردند، ساکن شدید؛ و برای شما آشکار شد چگونه با آنان رفتار کردیم؛ و برای شما، مثلها (از سرگذشت پیشینیان) زدیم (باز هم بیدار نشدید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در سراهای کسانی که بر خود ستم روا داشتند سکونت گزیدید، و برای شما آشکار گردید که با آنان چگونه معامله کردیم، و مثلها برای شما زدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در منازل کسانی که بر خود ستم کرده بودند ساکن شدید و برای شما روشن شد که با آنان چگونه رفتار کردیم (با چه عذاب هایی آنها را نابود نمودیم) و مثال ها برای شما زدیم (اما تأثیری در شما نکرد)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها نهایت مکر (و نیرنگ) خود را به کار زدند؛ و همه مکرها (و توطئه هایشان) نزد خدا آشکار است، هر چند مکرشان چنان باشد که کوه ها را از جا برکنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین آنان نیرنگ خود را به کار بردند، و [جزای] مکرشان با خداست، هر چند از مکرشان کوهها از جای کنده می شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید آنها مکرهای خود را (علیه پیامبران ما) پیاده کردند با آنکه مکرشان (علم به آن از ازل و راه مقابله با آن در دنیا و کيفرش در آخرت) در نزد خداوند است هر چند مکرشان به شدتی بود که از آن کوه ها از جای برکنده می شد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس گمان مبر که خدا وعده ای را که به پیامبرانش داده، تخلف کند! چرا که خداوند قادر و انتقام گیرنده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس مپندار که خدا وعده خود را به پیامبرانش خلاف می کند، که خدا شکست ناپذیر انتقام گیرنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هرگز

خدا را تخلف کننده از وعده خویش که به فرستادگانش داده مپندار و قطعاً خداوند مقتدر غالب و صاحب انتقام است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که این زمین به زمین دیگر، و آسمانها (به آسمانهای دیگری) مبدل می شود، و آنان در پیشگاه خداوند واحد قهار ظاهر می گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که زمین به غیر این زمین، و آسمانها [به غیر این آسمانها] مبدل گردد، و [مردم] در برابر خدای یگانه قهار ظاهر شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در روزی که این زمین به زمین دیگری تبدیل شود (کوه ها نابود، دریاها تبخیر، سطح ها هموار شود) و آسمان ها نیز (تغییر یابد) و همه (مردگان برای محاسبه و مجازات) در محضر خدای یگانه قهار ظاهر گردند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن روز، مجرمان را با هم در غل و زنجیر می بینی! (که دستها و گردنهایشان را به هم بسته است!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و گناهکاران را در آن روز می بینی که با هم در زنجیرها بسته شده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گناهکاران را در آن روز می بینی که (بر حسب نزدیکی در مذهب و مسلک و گناه و پیشوا و پیرو) در زنجیرها به یکدیگر بسته شده اند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: لباسهایشان از قطران [= ماده چسبنده بد بوی قابل اشتعال] است؛ و صورتهایشان را آتش می پوشاند... _____ ترجمه استاد فولادوند: تن پوشهایشان از «قطران» است و چهره هایشان را آتش می پوشاند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پیراهن و لباس های آنها از قطران است (روغن تند بد بوی قابل اشتعال) و صورت هایشان را آتش فرا می پوشد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا خداوند هر کس را، هر آنچه انجام داده، جزا دهد! به یقین، خداوند سریع الحساب

است! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا خدا به هر کس هر چه به دست آورده است جزا دهد، که خدا زودشمار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا خداوند هر کس را در مقابل آنچه (از کفر و فسق) کسب کرده یا به تجسم عین آن عقاید و اعمال جزا دهد که همانا خداوند سریع الحساب است (حساب همه اعمال و تعیین مقدار استحقاق جزا فوری است یا زمان مجازات، هر چند برزخ یا قیامت باشد از نظر ربوبی سریع است)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (قرآن،) پیام (و ابلاغی) برای (عموم) مردم است؛ تا همه به وسیله آن انذار شوند، و بدانند او خدا یکتاست؛ و تا صاحبان مغز (و اندیشه) پند گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [قرآن] ابلاغی برای مردم است [تا به وسیله آن هدایت شوند] و بدان بیم یابند و بدانند که او معبودی یگانه است، و تا صاحبان خرد پند گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این موعظه ای رسا و ابلاغی کافی برای مردم است (برای آنکه هدایت یابند) و برای آنکه بیم داده شوند و بدانند که او معبودی یگانه است و ت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ (۱) ترجمه: (۱)

رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ (۲) ترجمه: (۲)

ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۳) ترجمه: (۳)

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمِهِ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ (۴) ترجمه: (۴)

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّه أَجْلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ (۵) ترجمه: (۵)

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نَزَّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ (۶) ترجمه: (۶)

لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۷) ترجمه: (۷)

مَا نُنزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنظَرِينَ (۸) ترجمه: (۸)

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (۹) ترجمه: (۹)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعَابِ الْأَوَّلِينَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

ص: ۲۶۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الر، این آیات کتاب، و قرآن مبین است. _____ ترجمه استاد فولادوند
الف، لام، راء. این است آیات کتاب [آسمانی] و قرآن روشنگر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: الف،
لام، را. من خدایی هستم که می بینم. این کتاب مرکب از همین حروف است اما کسی توان آوردن مانند آن را ندارد. این
کتاب دارای محکمت و این گونه تشابهات است. این حروف رمزهایی میان خدا و رسول اوست. این سوره (والا رتبه) آیات

این کتاب و قرآنی روشن و روشنگر است، و این (آیات برتر) آیاتی ثابت در لوح محفوظ و آیات قرآن مبینی است که در آن لوح است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران (هنگامی که آثار شوم اعمال خود را ببینند)، چه بسا آرزو می کنند که ای کاش مسلمان بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: چه بسا کسانی که کافر شدند آرزو کنند که کاش مسلمان بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چه بسا کسانی که کفر ورزیده اند (در وقت دیدن پیروزی

مسلمین یا در وقت مرگشان یا در روز جزا) آرزو کنند که کاش مسلمان بودند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگذار آنها بخورند، و بهره گیرند، و آرزوها آنان را غافل سازد؛ ولی بزودی خواهند فهمید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگذارشان تا بخورند و برخوردار شوند و آرزو[ها] سرگرمشان کند، پس به زودی خواهند دانست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان را (به حال خود) واگذار تا بخورند و

(از لذائذ دنیا) برخوردار شوند و آرزوها مشغولشان کند، که به زودی خواهند فهمید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما اهل هیچ شهر و دیاری را هلاک نکردیم مگر اینکه اجل معین (و زمان تغییر ناپذیری) داشتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ شهری را هلاک نکردیم مگر اینکه برای آن اجلی معین بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما هیچ مجتمع انسانی را هلاک نکردیم مگر آنکه (در لوح محفوظ از

نظر مدت بقا) نوشته ای معلوم داشت

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ گروهی از اجل خود پیشی نمی گیرد؛ و از آن عقب نخواهد افتاد! _____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ امتی از اجل خویش نه پیش می افتد و نه پس می ماند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هیچ امت و گروهی از مدت معین خود سبقت نمی جوید و تأخیر هم

نمی کند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «ای کسی که «ذکر» [=قرآن] بر او نازل شده، مسلماً تو دیوانه ای! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «ای کسی که قرآن بر او نازل شده است، به یقین تو دیوانه ای. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به عنوان استهزا) گفتند: ای کسی که بر تو این ذکر (قرآن) نازل شده،

همانا تو دیوانه ای

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر راست می گویی، چرا فرشتگان را نزد ما نمی زوری؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر راست می گویی چرا فرشته ها را پیش ما نمی آوری؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر تو از راستگویانی چرا فرشتگان را نزد ما نمی آوری (تا ادعایت را تصدیق و مخالفانت را سرکوب نمایند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما اینها باید بدانند) ما فرشتگان را، جز بحق، نازل نمی کنیم؛ و هرگاه نازل شوند، دیگر به اینها مهلت داده نمی شود؛ و در صورت انکار، به عذاب الهی نابود می گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرشتگان را جز به حق فرو نمی فرستیم، و در آن هنگام، دیگر مهلت نیابند. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: ما فرشتگان را نازل نمی کنیم مگر به حق (برای اثبات حق به طور اعجاز) و آنها در چنین وقتی (طبق سنت جاریه ما اگر نپذیرند) مهلت داده نمی شوند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما قرآن را نازل کردیم؛ و ما بطور قطع نگهدار آنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: بی تردید، ما این قرآن را به تدریج نازل کرده ایم، و قطعاً نگهدار آن خواهیم بود. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : حَقًّا که ما این ذکر (قرآن) را فرو فرستادیم و به یقین ما خود آن را (از تحریف و نسخ و تمامیت مدت) نگهداریم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما پیش از تو (نیز) پیامبرانی در میان امت‌های نخستین فرستادیم. _____

ترجمه استاد فولادوند : و به یقین، پیش از تو [نیز] در گروه‌های پیشینان [پیامبرانی] فرستادیم. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : و حقیقت این است که ما (پیامبرانی) پیش از تو در میان طوائف پیشینان فرستادیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هیچ پیامبری به سراغ آنها نمی آمد مگر اینکه او را مسخره می کردند. _____

ترجمه استاد فولادوند : و هیچ پیامبری برایشان نیامد جز آنکه او را به مسخره می گرفتند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : و هیچ فرستاده ای بر آنها نمی آمد مگر آنکه او را استهزا می کردند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما اینچنین (و از هر طریق ممکن) قرآن را به درون دلهای مجرمان راه می دهیم!

ترجمه استاد فولادوند : بدین گونه آن [استهزا] را در دل بزهکاران راه می دهیم، _____

ترجمه آیت الله مشکینی : ما بدین گونه این قرآن را (برای اتمام حجت، و استهزاء به آن را به

اقتضاء شقاوت) در دل های گنهکاران راه می دهیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (اما با این حال)، آنها به آن ایمان نمی آورند؛ روش اقوام پیشین نیز چنین بود!

ترجمه استاد فولادوند : [که] به او ایمان نمی آورند، و راه [و رسم] پیشینان پیوسته چنین بوده _____

است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : در حالی که به آن ایمان نمی آورند، و البته طریقه پیشینان هم

گذشته است (که آنها نیز چنین بودند)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر دری از آسمان به روی آنان بگشاییم، و آنها پیوسته در آن بالا-روند...

ترجمه استاد فولادوند : و اگر دری از آسمان بر آنان می گشودیم که همواره از آن بالا می رفتند، _____

ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر بر روی آنها دری از آسمان می گشودیم که همواره در آن بالا _____

می رفتند (و همه عوالم غیب را می دیدند)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : باز می گویند: «ما را چشم بندی کرده اند؛ بلکه ما (سر تا پا) سحر شده ایم!»

ترجمه استاد فولادوند : قطعاً می گفتند: «در حقیقت، ما چشم بندی شده ایم، بلکه ما مردمی هستیم _____

که افسون شده ایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : باز هم می گفتند: جز این نیست که ما چشم بندی

شده ایم، بلکه ما گروهی جادو زده ایم

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ (۱۶) ترجمه: (۱)

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ (۱۷) ترجمه: (۲)

إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ (۱۸) ترجمه: (۳)

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ (۱۹) ترجمه: (۴)

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ (۲۰) ترجمه: (۵)

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ (۲۱) ترجمه: (۶)

وَأَرْسَلْنَا الرِّيَّاحَ لَوَاحِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ (۲۲) ترجمه: (۷)

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ (۲۳) ترجمه: (۸)

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ (۲۴) ترجمه: (۹)

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (۲۵) ترجمه: (۱۰)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (۲۶) ترجمه: (۱۱)

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ (۲۷) ترجمه: (۱۲)

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (۲۸) ترجمه: (۱۳)

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ (۲۹) ترجمه: (۱۴)

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ (۳۰) ترجمه: (۱۵)

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ (۳۱) ترجمه: (۱۶)

ص: ۲۶۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما در آسمان برجهایی قرار دادیم؛ و آن را برای بینندگان آراستیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، ما در آسمان برجهایی قرار دادیم و آن را برای تماشاگران آراستیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما در آسمان برج هایی قرار دادیم (که خورشید در طول سال آنها را سیر می کند) و آن را (به وسیله ستارگان) برای تماشاگران آراسته کردیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن را از هر شیطان رانده شده ای حفظ کردیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن را از هر شیطان رانده شده ای حفظ کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن را از هر شیطان رانده شده ای نگه داشتیم (قدرت عروج به آنجا و اطلاع از اسرار عوالم فرشتگان را ندارند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آن کس که استراق سمع کند (و دزدانه گوش فرا دهد) که «شهاب مبین» او را تعقیب می کند (و می راند) _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر آن کس که دزدیده گوش فرا دهد که شهابی روشن او را دنبال می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر آن که استراق سمع کند (دزدانه گوش دهد) که شعله ای روشن او را دنبال نماید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زمین را گسترده کردیم؛ و در آن کوه های ثابتی افکندیم؛ و از هر گیاه موزون، در آن رویانیدیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و زمین را گسترانیدیم و در آن کوه های استوار افکندیم و از هر چیز سنجیده ای در آن رویانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این زمین را گسترده کردیم و در آن کوه هایی پابرجا نهادیم و در آن از هر چیز سنجیده شده ای رویانیدیم (گیاهانی که هر یک از نظر شکل و خواص و زمان و مکان سنجش خاصی دارد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای شما انواع وسایل زندگی در آن قرار دادیم؛ همچنین برای کسانی که شما نمی توانید به آنها روزی دهید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای شما و هر کس که شما روزی دهنده او نیستید، در آن وسایل زندگی قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن هر گونه وسایل زندگی برای شما و برای کسانی که شما روزی دهنده آنها نیستید (نظیر حیوانات و اجنه) قرار دادیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خزائن همه چیز، تنها نزد ماست؛ ولی ما جز به اندازه معین آن را نازل نمی کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ چیز نیست مگر آنکه گنجینه های آن نزد ماست، و ما آن را جز به اندازه ای معین فرو نمی فرستیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ چیزی (در جهان هستی و عالم تصور شما) نیست مگر آنکه گنجینه های آن (سرچشمه های وجودی آن که اراده حتمی ما و کلمه «کن» است) در نزد ماست و آن را (به مرحله وجود) جز به مقداری معین فرو نمی فرستیم، و نیز چیزی از وسایل زندگی شما نیست مگر آنکه (مواد اولیه آن از موجودات این جهان) در اختیار ماست و جز به مقدار معینی فرو نمی فرستیم (به مرحله فعلیت نمی آوریم)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما بادهای را برای بارور ساختن (ابرها و گیاهان) فرستادیم؛ و از آسمان آبی نازل کردیم، و شما را با آن سیراب ساختیم؛ در حالی که شما توانایی حفظ و نگهداری آن را نداشتید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بادهای را باردارکننده فرستادیم و از آسمان، آبی نازل کردیم، پس شما را بدان سیراب نمودیم، و شما خزانه دار آن نیستید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بادهای را باردارکننده (ابرها و درختان و گیاهان) فرستادیم، پس از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو فرستادیم و شما را بدان سیراب نمودیم و شما ذخیره کننده آن نیستید (نه در ابر آسمان و نه در اعماق زمین) و توان آن را هم ندارید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ماییم که زنده می کنیم و می میرانیم؛ و ماییم وارث (همه جهان)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بی تردید، این ماییم که زنده می کنیم و می میرانیم، و ما وارث [همه] هستیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین این ماییم که زنده می کنیم و می میرانیم و ماییم که (پس از فنا، همه) وارث (آنها) هستیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما، هم پیشینیان شما را دانستیم؛ و هم متأخران را! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، پیشینیان شما را شناخته ایم و آیندگان [شما را نیز] شناخته ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما (شمار) پیشینیان شما را (از آغاز خلقت تا حال) می دانیم و هم (شمار) آیندگان شما را، و علم به سبقت گیرندگان شما (در ایمان و تقوا) و عقب ماندگان داریم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار تو، قطعاً آنها را (در قیامت) جمع و محشور می کند؛ چرا که او حکیم و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مسلماً پروردگار توست که آنان را محشور خواهد کرد، چرا که او حکیم داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته پروردگار توست که آنها را (در روز قیامت) جمع خواهد کرد (اجزایشان را برای حیات و افرادشان را برای حساب) که همانا او با حکمت و داناست

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما انسان را از گل خشکیده ای (همچون سفال) که از گل بد بوی (تیره رنگی) گرفته شده بود آفریدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، انسان را از گلی خشک، از گلی سیاه و بدبو، آفریدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید ما (اولین فرد) انسان را از گلی خشکیده نپخته صداداری (مجسم به صورت انسان) برگرفته از لجنی بدبو آفریدیم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جن را پیش از آن، از آتش گرم و سوزان خلق کردیم! _____

ترجمه استاد فولادوند: و پیش از آن، جن را از آتشی سوزان و بی دود خلق کردیم. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: و جان را (ابلیس اول را که پدر شیاطین است) پیش از آن از آتش بی دود پرحرارت نفوذکننده آفریدیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر بیابور) هنگامی که پروردگارت به فرشتگان گفت: «من بشری را از گل

خشکیده ای که از گل بدبویی گرفته شده، می آفرینم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن]

هنگامی را که پروردگار تو به فرشتگان گفت: «من بشری را از گلی خشک، از گلی سیاه و بدبو، خواهم آفرید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یاد آر) هنگامی که پروردگارت به فرشتگان گفت: به یقین من بشری

را از گلی خشکیده برآمده از لجنی بدبو خواهم آفرید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که کار آن را به پایان رساندم، و در او از روح خود (یک روح شایسته و

بزرگ) دمیدم، همگی برای او سجده کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وقتی آن را درست کردم

و از روح خود در آن دمیدم، پیش او به سجده درافتید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون آن را

درست کردم و در آن از روح خود (روح مبارک و شایسته منسوب به خودم) دمیدم، همگی برای (تعظیم) او سجده کنان به

رو درافتید

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همه فرشتگان، بی استثنا، سجده کردند... _____ ترجمه استاد

فولادوند: پس فرشتگان همگی یکسره سجده کردند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس فرشتگان

همگی یکسره (در برابر او) به سجده درافتادند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جز ابلیس، که ابا کرد از اینکه با سجده کنندگان باشد. _____

ترجمه استاد فولادوند: جز ابلیس که خودداری کرد از اینکه با سجده کنندگان باشد. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: مگر ابلیس که سرباز زد از اینکه با سجده کنندگان باشد

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ (٣٢) ترجمه: (١)

قَالَ لَمْ أَكُنْ لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ (٣٣) ترجمه: (٢)

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (٣٤) ترجمه: (٣)

وإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (٣٥) ترجمه: (٤)

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (٣٦) ترجمه: (٥)

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (٣٧) ترجمه: (٦)

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (٣٨) ترجمه: (٧)

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (٣٩) ترجمه: (٨)

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ (٤٠) ترجمه: (٩)

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ (٤١) ترجمه: (١٠)

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ (٤٢) ترجمه: (١١)

وإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ (٤٣) ترجمه: (١٢)

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ (٤٤) ترجمه: (١٣)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (٤٥) ترجمه: (١٤)

ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِينَ (٤٦) ترجمه: (١٥)

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ (٤٧) ترجمه: (١٦)

لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ (٤٨) ترجمه: (١٧)

تَبَىٰ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٤٩) ترجمه: (١٨)

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ (٥٠) ترجمه: (١٩)

وَتَبَّتْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ (٥١) ترجمه: (٢٠)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوند) فرمود: «ای ابلیس! چرا با سجده کنندگان نیستی؟!»
 ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «ای ابلیس، تو را چه شده است که با سجده کنندگان نیستی؟»
 ترجمه آیت الله مشکینی: خدا گفت: ای ابلیس، تو را چه شده که با سجده کنندگان نیستی
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «من هرگز برای بشری که او را از گل خشکیده ای که از گل بدبویی گرفته شده است آفریده ای، سجده نخواهم کرد!»
 ترجمه استاد فولادوند: گفت: «من آن نیستم که برای بشری که او را از گلی خشک، از گلی سیاه و بدبو، آفریده ای، سجده کنم.»
 ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: هرگز من بر آن نیستم که در برابر بشری که او را از گلی خشکیده برآمده از لجنی بدبو آفریده ای سجده کنم
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «از صف آنها [= فرشتگان] بیرون رو، که رانده شده ای (از درگاه ما).»
 ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «از این [مقام] بیرون شو که تو رانده شده ای.»
 ترجمه آیت الله مشکینی: خدا گفت: پس، از این جا (از مقام قرب بهشت برین، ملاً اعلی و میان فرشتگان والا) بیرون شو، که همانا تو رانده شده (از هر رحمت و کرامت) هستی
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و لعنت (و دوری از رحمت حق) تا روز قیامت بر تو خواهد بود!
 ترجمه استاد فولادوند: و تا روز جزا بر تو لعنت باشد.
 ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین (از حال) تا روز جزا (که طول زمان های تکلیف است) بر تو لعنت خواهد بود (و از آن به بعد هم تا ابد زمان کیفر است)
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «پروردگارا! مرا تا روز رستاخیز مهلت ده (و زنده بگذار!)»
 ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، پس مرا تا روزی که برانگیخته خواهند شد مهلت ده.»
 ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، پس مرا تا روزی که آنها (بنی آدم) برانگیخته می شوند مهلت ده
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «تو از مهلت یافتگانی!»
 ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «تو از مهلت یافتگانی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدا گفت: تو از مهلت یافتگانی
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما نه تا روز رستاخیز، بلکه) تا روز وقت معینی.»
 ترجمه استاد فولادوند: تا روز [و] وقت معلوم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (اما نه تا قیامت بلکه) تا روز وقتی معین (روزی که مجتمع بشری همه صالح گردند، یا نسل بشر با نفخه اول صور منقرض شود)
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «پروردگارا! چون مرا گمراه ساختی، من (نعمتهای مادی را) در زمین در نظر آنها زینت می دهم، و همگی را گمراه خواهم ساخت، _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، به سبب آنکه مرا گمراه ساختی، من [هم گناهانشان را] در زمین برایشان می آرایم و همه را گمراه خواهم ساخت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، بدان سبب که مرا (به طرد از حضورت) به گمراهی افکندی من نیز در روی زمین (همه کارهای زشت را) برای آنها آراسته خواهم کرد و همه آنها را گمراه نمود
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر بندگان مخلصت را.»
 ترجمه استاد فولادوند: مگر بندگان

خالص تو از میان آنان را.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر آن بندگان را از میان آنها که (به واسطه شمول رحمت) برگزیده ای

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «این راه مستقیمی است که بر عهده من است (و سنت همیشگیم)...»
_____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «این راهی است راست [که] به سوی من [منتهی می شود].
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ابلیس ادعا کرد جز اندکی از آنها را از هدایت اختیاری خارج و به قهر اغوا خواهم کرد) خدا گفت: این (قرار دادن آنها در راه هدایت و ضلالت اختیاری) راهی است مستقیم بر عهده من (و از هر قدرتی خارج است)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که بر بندگانم تسلط نخواهی یافت؛ مگر گمراهانی که از تو پیروی می کنند؛
_____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، تو را بر بندگان من تسلطی نیست، مگر کسانی از گمراهان که تو را پیروی کنند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین تو را بر بندگان من تسلطی نیست (آنها همیشه در انتخاب راه مختارند) جز کسانی از گمراهان که به کلی پیرو تو شوند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دوزخ، میعادگاه همه آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً وعده گاه همه آنان دوزخ است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حتما دوزخ وعده گاه همگی آنهاست

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هفت در دارد؛ و برای هر دری، گروه معینی از آنها تقسیم شده اند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: [دوزخی] که برای آن هفت در است، و از هر دری بخشی معین از آنان [وارد می شوند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن را هفت در است برای (ورود از) هر دری بخشی از آنان تقسیم شده است، یا آن را هفت طبقه است که برای هر طبقه گروهی از آنان- بر حسب اختلاف کیفر- تقسیم بندی شده اند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، پرهیزگاران در باغها (ی سرسبز بهشت) و در کنار چشمه ها هستند.
_____ ترجمه استاد فولادوند: بی گمان، پرهیزگاران در باغها و چشمه ساراند.

ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً که (در آن جهان) پرهیزکاران در باغ ها و چشمه سارها هستند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرشتگان به آنها می گویند): داخل این باغها شوید با سلامت و امتیّت!
_____ ترجمه استاد فولادوند: [به آنان گویند]: «با سلامت و ایمنی در آنجا داخل شوید.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به آنان هنگام ورود گفته می شود) با درودی (از سوی خدا و فرشتگان)

به آنجا درآیید در حالی که (از هر آسیبی خاصّه از فنا و انقضاء مدت) ایمن خواهید بود

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر گونه غلّ [= حسد و کینه و دشمنی] را از سینه آنها برمی کنیم (و روحشان را پاک می سازیم)؛ در حالی که همه برابرند، و بر تختها روبه روی یکدیگر قرار دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه کینه [و شائبه های نفسانی] در سینه های آنان است برکنیم؛ برادرانه بر تختهایی روبروی یکدیگر نشسته اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر چه از کینه ها (و پندارهای باطل و غرایز فاسد) در دل آنها بود برکنندیم، در حالی که برادرانه بر روی تخت ها در مقابل هم قرار گیرند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ خستگی و تعبی در آنجا به آنها نمی رسد، و هیچ گاه از آن اخراج نمی گردند!

_____ ترجمه استاد فولادوند : نه رنجی در آنجا به آنان می رسد و نه از آنجا بیرون رانده می شوند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها را هرگز در آنجا رنجی نمی رسد و آنها هرگز از آنجا بیرون رانده

شدنی نیستند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بندگانم را آگاه کن که من بخشنده مهربانم! _____ ترجمه استاد

فولادوند : به بندگان من خبر ده که منم آمرزنده مهربان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بندگان مرا خبر

ده که بی تردید منم همان بسیار آمرزنده و مهربان

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (اینکه) عذاب و کیفر من، همان عذاب دردناک است! _____

ترجمه استاد فولادوند : و اینکه عذاب من، عذابی است دردناک. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و

عذاب من است همان عذاب دردناک

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و به آنها از مهمانهای ابراهیم خبر ده! _____ ترجمه استاد فولادوند :

و از مهمانان ابراهیم به آنان خبر ده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنها را از مهمان های ابراهیم خبر

ده

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ (٥٢) ترجمه: (١)

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ (٥٣) ترجمه: (٢)

قَالَ أَبَشِرْتُمْوْنِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ (٥٤) ترجمه: (٣)

قَالُوا بَشِّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ (٥٥) ترجمه: (٤)

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ (٥٦) ترجمه: (٥)

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ (٥٧) ترجمه: (٦)

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ (٥٨) ترجمه: (٧)

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ (٥٩) ترجمه: (٨)

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ (٦٠) ترجمه: (٩)

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ (٦١) ترجمه: (١٠)

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ (٦٢) ترجمه: (١١)

قَالُوا بَلْ جِنَّاتِكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَسْتَمْتِرُونَ (٦٣) ترجمه: (١٢)

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (٦٤) ترجمه: (١٣)

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ (٦٥) ترجمه: (١٤)

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هُوَلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ (٦٦) ترجمه: (١٥)

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ (٦٧) ترجمه: (١٦)

قَالَ إِنَّ هُوَلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ (٦٨) ترجمه: (١٧)

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ (٦٩) ترجمه: (١٨)

قَالُوا أَوْلَمْ نُنْهَكْ عَنِ الْعَالَمِينَ (٧٠) ترجمه: (١٩)

۱- ترجمه آیت مکارم شیرازی : هنگامی که بر او وارد شدند و سلام کردند؛ (ابراهیم) گفت: «ما از شما بیمناکیم!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : هنگامی که بر او وارد شدند و سلام گفتند. [ابراهیم] گفت: «ما از شما
بیمناکیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن گاه که بر او وارد شدند و سلام گفتند، او گفت: همانا ما
(به خاطر آنکه بی وقت و بی رخصت آمدید) از شما بیمناکیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «مترس، ما تو را به پسر دانا بشارت می دهیم!» _____ ترجمه
استاد فولادوند : گفتند: «مترس، که ما تو را به پسر دانا مژده می دهیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی :
گفتند: مترس، که ما تو را به پسر دانا (به نام اسحاق) مژده می دهیم. (که به وسیله وحی به علوم دینی و کتاب های آسمانی
آشنا خواهد بود)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «آیا به من (چنین) بشارت می دهید با اینکه پیر شده ام؟! به چه چیز بشارت می
دهید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «آیا با اینکه مرا پیری فرا رسیده است بشارت می دهید؟ به
چه بشارت می دهید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: آیا مرا مژده دادید در حالی که مرا پیری
رسیده است؟! پس به چه چیز بشارت می دهید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «تو را به حق بشارت دادیم؛ از مأیوسان مباش!» _____ ترجمه
استاد فولادوند : گفتند: «ما تو را به حق بشارت دادیم. پس، از نومیدان مباش.» _____ ترجمه آیت الله
مشکینی : گفتند: تو را بشارتی درست (و به امری حق و ثابت) دادیم، پس هرگز از نومیدان مباش

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «جز گمراهان، چه کسی از رحمت پروردگارش مأیوس می شود؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «چه کسی -جز گمراهان- از رحمت پروردگارش نومید می شود؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: و چه کس جز گمراهان از رحمت پروردگار خود نومید می
شود؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (سپس) گفت: «مأموریت شما چیست ای فرستادگان خدا؟» _____
_____ ترجمه استاد فولادوند : [سپس] گفت: «ای فرشتگان، [دیگر] کارتان چیست؟» _____ ترجمه آیت الله
مشکینی : گفت: پس کار (اصلی) شما چیست ای فرستادگان

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «ما به سوی قومی گنهکار مأموریت یافته ایم (تا آنها را هلاک کنیم)!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ما به سوی گروه مجرمان فرستاده شده ایم،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: ما به سوی قومی گنهکار (قوم لوط) فرستاده شده ایم (تا آنان را
هلاک سازیم)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مگر خاندان لوط، که همگی آنها را نجات خواهیم داد... _____
_____ ترجمه استاد فولادوند : مگر خانواده لوط، که ما قطعاً همه آنان را نجات می دهیم، _____ ترجمه آیت الله
مشکینی : مگر خاندان لوط که حتماً همه آنها را نجات خواهیم داد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بجز همسرش، که مقدر داشتیم از بازماندگان (در شهر، و هلاک شوندگان) باشد!
_____ ترجمه استاد فولادوند : جز آنش را که مقدر کردیم او از بازماندگان [در عذاب] باشد.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : جز زن او را که (به خاطر بی ایمانی او) تقدیر و تصویب کرده ایم که

حتما از بازماندگان (در عذاب قوم لوط) باشد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که فرستادگان (خدا) به سراغ خاندان لوط آمدند... _____

ترجمه استاد فولادوند: پس چون فرشتگان نزد خاندان لوط آمدند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس

چون فرستادگان نزد خاندان لوط آمدند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (لوط) گفت: «شما گروه ناشناسی هستید!» _____ ترجمه استاد

فولادوند: [لوط] گفت: «شما مردمی ناشناس هستید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: لوط گفت: همانا

شما گروهی ناشناس و بیگانه اید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ما همان چیزی را برای تو آورده ایم که آنها [= کافران] در آن تردید داشتند

(آری، ما مأمور عذابیم)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «[نه،] بلکه برای تو چیزی آورده ایم که در

آن تردید می کردند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: (قصده سویی نیست) بلکه ما همان را (برای

قوم تو) آورده ایم که در آن شک و تردید داشتند (نزول عذاب را)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما واقعیت مسلمی را برای تو آورده ایم؛ و راست می گوئیم! _____

ترجمه استاد فولادوند: و حق را برای تو آورده ایم و قطعاً ما راستگویانیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: و ما خبر حق و وعده راستی را برای تو آوردیم و قطعاً ما راستگوییم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس، خانواده ات را در اواخر شب با خود بردار، و از اینجا ببر؛ و خودت به دنبال آنها

حرکت کن؛ و کسی از شما به پشت سر خویش ننگرد؛ به همانجا که مأمور هستید بروید!» _____ ترجمه

استاد فولادوند: پس، پاسی از شب [گذشته] خانواده ات را حرکت ده و [خودت] به دنبال آنان برو، و هیچ یک از شما نباید

به عقب بنگرد، و هر جا به شما دستور داده می شود بروید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خانواده

خود را در پاسی از شب حرکت ده و خود دنبال آنها را بگیر و از شما احدی جا نماند (یا کسی به پشت سر ننگرد) و به سمتی

که مأمور می شوید به راه افتید

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به لوط این موضوع را وحی فرستادیم که صبحگاهان، همه آنها ریشه کن خواهند

شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و او را از این امر آگاه کردیم که ریشه آن گروه صبحگاهان بریده

خواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما این امر حتمی را به او وحی کردیم که ریشه اینان

هنگامی که وارد صبح می شوند، بریده شدنی است

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (از سوی دیگر)، اهل شهر (از ورود میهمانان با خبر شدند، و بطرف خانه لوط) آمدند

در حالی که شادمان بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و مردم شهر، شادی کنان روی آوردند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در آن حال) اهل شهر شادی کنان روی آوردند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (لوط) گفت: «اینها میهمانان منند؛ آبروی مرا نریزید!» _____ ترجمه

استاد فولادوند: [لوط] گفت: «اینان مهمانان منند، مرا رسوا مکنید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: لوط

گفت: اینان مهمانان منند، مرا (با کار ننگیتان) رسوا مکنید

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از خدا بترسید، و مرا شرمنده نسازید!» _____ ترجمه استاد

فولادوند: و از خدا پروا کنید و مرا خوار نسازید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از (عذاب) خدا پروا

کنید و مرا خوار و سرافکنده نسازید

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «مگر ما تو را از جهانیان نهی نکردیم (و نگفتیم کسی را به میهمانی نپذیر؟!»

_____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «آیا تو را [از مهمان کردن] مردم بیگانه منع نکردیم؟»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: آیا تو را از (دعوت نمودن، پناه دادن و مهمان کردن) مردم دنیا

منع نکردیم؟

قَالَ هُوَ لَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (٧١) ترجمه: (١)

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ (٧٢) ترجمه: (٢)

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ (٧٣) ترجمه: (٣)

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ (٧٤) ترجمه: (٤)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ (٧٥) ترجمه: (٥)

وَإِنَّهَا لِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ (٧٦) ترجمه: (٦)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ (٧٧) ترجمه: (٧)

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَالِمِينَ (٧٨) ترجمه: (٨)

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ (٧٩) ترجمه: (٩)

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ (٨٠) ترجمه: (١٠)

وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (٨١) ترجمه: (١١)

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ (٨٢) ترجمه: (١٢)

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُضْجِبِينَ (٨٣) ترجمه: (١٣)

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٨٤) ترجمه: (١٤)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ (٨٥) ترجمه: (١٥)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ (٨٦) ترجمه: (١٦)

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ (٨٧) ترجمه: (١٧)

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ (٨٨) ترجمه: (١٨)

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ (٨٩) ترجمه: (١٩)

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ (٩٠) ترجمه: (٢٠)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «دختران من حاضرند، اگر می خواهید کار صحیحی انجام دهید (با آنها ازدواج کنید، و از گناه و آلودگی بپرهیزید!)» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «اگر می خواهید [کاری مشروع] انجام دهید، اینان دختران منند [با آنان ازدواج کنید].» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت:

اینان دختران منند اگر شما کاری می خواهید بکنید (اشاره به دختران خودش یا به همسران آنها که به منزله دختران پیامبرند)
 ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به جان تو سوگند، اینها در مستی خود سرگردانند (و عقل و شعور خود را از دست داده اند!) _____ ترجمه استاد فولادوند : به جان تو سوگند، که آنان در مستی خود سرگردان بودند.
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به جان تو سوگند که آنها در مستی (کفر و گناه و شهوت) خود حیران و سرگردان بودند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سرانجام، هنگام طلوع آفتاب، صیحه (مرگبار - بصورت صاعقه یا زمین لرزه-) آنها را فراگرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس به هنگام طلوع آفتاب، فریاد [مرگبار] آنان را فرو گرفت.
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (سرانجام) صیحه (آسمانی) آنها را به هنگام برآمدن آفتاب فرا گرفت
 ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس (شهر و آبادی آنها را زیر و رو کردیم؛) بالای آن را پایین قرار دادیم؛ و بارانی از سنگ بر آنها فرو ریختیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آن [شهر] را زیر و زبر کردیم و بر آنان سنگهایی از سنگ گل بارانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس شهرشان را زیر و رو کردیم و بر آنها بارانی از سنگ گل فرو ریختیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در این (سرگذشت عبرت انگیز)، نشانه هایی است برای هوشیاران!
 _____ ترجمه استاد فولادوند : به یقین، در این [کیفر] برای هوشیاران عبرت‌هاست.
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به یقین در این (حادثه) نشانه هایی است (از قدرت و غضب حق و عاقبت طغیان بنده) برای هوشمندان

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و ویرانه های سرزمین آنها، بر سر راه (کاروانها)، همواره ثابت و برقرار است؛
 _____ ترجمه استاد فولادوند : و [آثار] آن [شهر هنوز] بر سر راهی [دایر] برجاست.
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و البته آن (شهرهای ویران) بر سر راهی است دایر و بر جای مانده (و سبب عبرت گرفتن است)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در این، نشانه ای است برای مؤمنان! _____ ترجمه استاد فولادوند : بی گمان، در این برای مؤمنان عبرتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همانا در این (حادثه) نشانه ای است (از قدرت حق و کیفر طاغوت) برای اهل ایمان

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : «اصحاب الأيكة» [= صاحبان سرزمینهای پردرخت = قوم شعیب] مسلماً قوم ستمگری بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و راستی اهل «ایکه» ستمگر بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و حقیقت این است که اهالی ایکه (سرزمین درختان انبوه درهم پیچیده، مسکن قوم شعیب) ستمگر بودند
 ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما از آنها انتقام گرفتیم؛ و (شهرهای ویران شده) این دو [= قوم لوط و اصحاب الأيكة] بر

سر راه (شما در سفرهای شام)، آشکار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از آنان انتقام گرفتیم، و آن دو [شهر، اکنون] بر سر راهی آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما از آنان انتقام گرفتیم، (به آیه ۹۴ هود مراجعه شود) و البته آن دو (مسکن قوم لوط و قوم شعیب) بر سر راهی آشکار قرار دارد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و «اصحاب حجر» [= قوم ثمود] پیامبران را تکذیب کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اهل «حجر» [نیز] پیامبران [ما] را تکذیب کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا اهل حجر (قوم ثمود، امت صالح) فرستادگان خدا را تکذیب کردند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آیات خود را به آنان دادیم؛ ولی آنها از آن روی گرداندند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آیات خود را به آنان دادیم، و [لی] از آنها اعراض کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما نشانه های خود را (مانند خارج شدن شتر از سنگ و غیره) به آنان دادیم پس از آنها رویگردان شدند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها خانه های امن در دل کوه ها می تراشیدند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [برای خود] از کوهها خانه هایی می تراشیدند که در امان بمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها در (دل) کوه ها خانه هایی را می تراشیدند در حالی که ایمن (از فروریزی و رهایی دشمن) بودند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما سرانجام صیحه (مرگبار)، صبحگاهان آنان را فرا گرفت؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس صبحدم، فریاد [مرگبار] آنان را فرو گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس صیحه (آسمانی) آنها را فرا گرفت در حالی که وارد صبح شده بودند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه را به دست آورده بودند، آنها را از عذاب الهی نجات نداد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه به دست می آوردند، به کارشان نخورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنچه که کسب می کردند (از مسکن و اولاد و اموال، چیزی از عذاب خدا را) از آنها دفع نکرد

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آسمانها و زمین و آنچه را میان آن دو است، جز بحق نیافریدیم؛ و ساعت موعود [= قیامت] قطعاً فرا خواهد رسید (و جزای هر کس به او می رسد)! پس، از آنها به طرز شایسته ای صرف نظر کن (و آنها را بر نادانیهایشان ملامت ننما)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است جز به حق نیافریده ایم، و یقیناً قیامت فرا خواهد رسید. پس به خوبی صرف نظر کن، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما آسمان ها و زمین و آنچه را که در میان آنهاست جز به حق (و هدفی والا و عقلانی) نیافریده ایم، و بی تردید قیامت آمدنی است (و کفار را کیفر خواهیم داد) پس به نحوی نیکو (تا آن گاه که مأمور به جنگ نشده ای)

گذشت کن

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، پروردگار تو، آفریننده آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا پروردگار تو همان آفریننده داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا پروردگار تو همان آفریننده (همه اشیاء) و دانا (به همه چیز) است

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به تو سوره حمد و قرآن عظیم دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی، به تو سبع المثانی [=سوره فاتحه] و قرآن بزرگ را عطا کردیم. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی : و حَقًّا که تو را هفت آیه عظیم الشان (به نام سوره حمد) دادیم که در هر نمازی حد اقل دو بار تکرار می شود و پاره ای از این کتاب است که آیاتش مفسّر یکدیگر است، و قرآن بزرگ را (به تو عطا کردیم)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (بنابر این،) هرگز چشم خود را به نعمتهای (مادی)، که به گروه هایی از آنها [= کفار] دادیم، میفکن! و بخاطر آنچه آنها دارند، غمگین مباش! و بال (عطوفت) خود را برای مؤمنین فرود آر! _____ ترجمه استاد فولادوند : و به آنچه ما دسته هایی از آنان [= کافران] را بدان برخوردار ساخته ایم چشم مدوز، و بر ایشان اندوه مخور، و بال خویش برای مؤمنان فرو گستر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چشمان خود را به سوی آنچه گروه هایی از آنان را از آن برخوردار کرده ایم مدوز، و بر آنها (که ایمان نمی آورند) غمگین مباش و بال تواضع را برای مؤمنان فرو گستر

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بگو: «من انذارکننده آشکارم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و بگو: «من همان هشداردهنده آشکارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بگو: همانا من همان بیم دهنده آشکارم (که شما را از نزول عذاب الهی می ترسانم)

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (ما بر آنها عذابی می فرستیم) همان گونه که بر تجزیه گران (آیات الهی) فرستادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : همان گونه که [عذاب را] بر تقسیم کنندگان نازل کردیم: _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همان گونه که (عذاب را) بر قسمت کنندگان نازل کردیم

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ (۹۱) ترجمه: (۱)

فَوَرَبِّكَ لَسَأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (۹۲) ترجمه: (۲)

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۹۳) ترجمه: (۳)

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ (۹۴) ترجمه: (۴)

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ (۹۵) ترجمه: (۵)

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۹۶) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ نَعَلْنَاكَ يَا نَعْمَ أَنْتَ كَذِبٌ مُرْتَبِنٌ (۹۷) ترجمه: (۷)

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ (۹۸) ترجمه: (۸)

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ (۹۹) ترجمه: (۹)

۱۶ - سوره النحل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۱) ترجمه: (۱۰)

يُنزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ (۲) ترجمه: (۱۱)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۳) ترجمه: (۱۲)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ (۴) ترجمه: (۱۳)

وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (۵) ترجمه: (۱۴)

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ (۶) ترجمه: (۱۵)

ص: ۲۶۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که قرآن را تقسیم کردند (؛ آنچه را به سودشان بود پذیرفتند، و آنچه را بر خلاف هوسهایشان بود رها نمودند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که قرآن را جزء جزء کردند [به برخی از آن عمل کردند و بعضی را رها نمودند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانها که (در ابتدای بعثت) قرآن را چند پاره کردند (بخشی را سحر، بخشی را شعر، بخشی را داستان پیشینیان و بخشی را کلام اجنه خواندند. و نیز

بخشی را قبول و بخشی را رد کردند، اینان را به عذاب های گوناگون هلاک کردیم)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به پروردگارت سوگند، (در قیامت) از همه آنها سؤال خواهیم کرد...

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس سوگند به پروردگارت که از همه آنان خواهیم پرسید،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس سوگند به پروردگارت که بی تردید از همگی آنان (در روز جزا)

خواهیم پرسید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آنچه عمل می کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: از آنچه انجام

می دادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از آنچه (در دنیا) به جا می آورده اند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را مأموریت داری، آشکارا بیان کن! و از مشرکان روی گردان (و به آنها اعتنا

نکن) _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنچه را بدان مأموری آشکار کن و از مشرکان روی برتاب،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنچه را که بدان امر می شوی آشکارا بیان کن و از مشرکان روی

برتاب

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما شرّ استهزاکنندگان را از تو دفع خواهیم کرد؛ _____ ترجمه استاد

فولادوند: که ما [شر] ریشخندگران را از تو برطرف خواهیم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حتما

ما شر استهزاکنندگان را از تو دور ساختیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که معبود دیگری با خدا قرار دادند؛ امّا بزودی می فهمند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که با خدا معبودی دیگر قرار می دهند. پس به زودی [حقیقت را]

خواهند دانست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که با خداوند معبود دیگری قرار می دهند،

پس به زودی خواهند دانست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما می دانیم سینه ات از آنچه آنها می گویند تنگ می شود (و تو را سخت ناراحت می

کنند). _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً می دانیم که سینه تو از آنچه می گویند تنگ می شود.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما می دانیم که تو سینه ات از آنچه آنها می گویند تنگ می

شود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (برای دفع ناراحتی آنان) پروردگارت را تسبیح و حمد گو! و از سجده کنندگان باش!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس با ستایش پروردگارت تسبیح گوی و از سجده کنندگان باش.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس همراه با حمد و سپاس پروردگارت (او را) تسبیح و تقدیس کن و از

سجده کنندگان باش

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگارت را عبادت کن تا یقین [= مرگ] تو فرا رسد! _____

ترجمه استاد فولادوند: و پروردگارت را پرستش کن تا اینکه مرگ تو فرا رسد. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و پروردگارت را پرستش کن تا آن امر یقینی (مرگ که برای هر زنده ای حتمی است) بر تو فرا رسد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمان خدا (برای مجازات مشرکان و مجرمان)، فرا رسیده است؛ برای آن عجله نکنید!

منزه و برتر است خداوند از آنچه همتای او قرار می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [هان] امر خدا

در رسید، پس در آن شتاب مکنید. او منزه و فراتر است از آنچه [با وی] شریک می سازند. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: فرمان خدا (درباره پیروزی اسلام و عذاب مشرکان) فرا رسید پس در آن شتاب نکنید منزّه است خدا و برتری دارد از آنچه شریک او قرار می دهند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرشتگان را با روح (الهی) بفرمانش بر هر کس از بندگانش بخواهد نازل می کند؛ (و به آنها دستور می دهد) که مردم را انداز کنید؛ (و بگویید:) معبودی جز من نیست؛ از (مخالفت دستور) من، بپرهیزید! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرشتگان را با «روح»، به فرمان خود، بر هر کس از بندگانش که بخواهد نازل می کند، که بیم دهید که معبودی جز من نیست. پس، از من پروا کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرشتگان را به فرمان خود با روح (با وحی و قرآن) بر هر کس از بندگانش که بخواهد فرو می فرستد که هشدار دهید که معبودی جز من نیست، پس از من پروا کنید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آسمانها و زمین را بحق آفرید؛ او برتر است از اینکه همتایی برای او قرار می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آسمانها و زمین را به حق آفریده است. او فراتر است از آنچه [با وی] شریک می گردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آسمان ها و زمین را (و آنچه را در میان آن دو است) به حق (و هدف والا و عقلانی) آفرید. او برتری دارد از آنچه شریک او قرار می دهند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: انسان را از نطفه بی ارزشی آفرید؛ و سرانجام (او موجودی فصیح، و) مدافع آشکار از خویشتن گردید! _____ ترجمه استاد فولادوند: انسان را از نطفه ای آفریده است، آنگاه ستیزه جویی آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: انسان را (جز پدر و مادر نخستین او را) از نطفه ای (ناچیز مخلوط از نطفه پدر و مادر) بیافرید، اما به ناگاه او ستیزه جویی آشکار است (که بر ضد خالق خود نیز مجادله دارد)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چهارپایان را آفرید؛ در حالی که در آنها، برای شما وسیله پوشش، و منافع دیگری است؛ و از گوشت آنها می خورید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چارپایان را برای شما آفرید: در آنها برای شما [وسیله] گرمی و سودهایی است، و از آنها می خورید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چارپایان (شتر و گاو و گوسفند) را آفرید که در آنها برای شما وسیله گرمی بدن و دلگرمی زندگی و منافی (دیگر) است و از (شیر و گوشت) آنها می خورید

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آنها برای شما زینت و شکوه است به هنگامی که آنها را به استراحتگاهشان بازمی گردانید، و هنگامی که (صبحگاهان) به صحرا می فرستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آنها برای شما زیبایی است، آنگاه که [آنها را] از چراگاه برمی گردانید، و هنگامی که [آنها را] به چراگاه می برید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای شما در (داشتن) آنها زیبایی و آرایش است هنگامی که آنها را شامگاهان از چرا به استراحتگاهشان برمی گردانید و هنگامی که بامدادان به چرا روانه می سازید

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بِالْغَيْهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرُءُوفٌ رَّحِيمٌ (۷) ترجمه: (۱)

وَالْخَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ لَتَزْجِبُوهَا وَاذِينَ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ (۸) ترجمه: (۲)

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِزٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ (۹) ترجمه: (۳)

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجْرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ (۱۰) ترجمه: (۴)

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۱۱) ترجمه: (۵)

وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۱۲) ترجمه: (۶)

وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (۱۳) ترجمه: (۷)

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حَبْلًا مِمَّنْ تَبْسُوتُوهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاجِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۴) ترجمه: (۸)

ص: ۲۶۸

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها بارهای سنگین شما را به شهری حمل می کنند که جز با مشقت زیاد، به آن نمی رسیدید؛ پروردگارتان رؤوف و رحیم است (که این وسایل حیات را در اختیارتان قرار داده)!
ترجمه استاد فولادوند: و بارهای شما را به شهری می برند که جز با مشقت بدنها بدان نمی توانستید برسید. قطعاً پروردگار شما رؤوف و مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کالاهای سنگین شما را به سوی شهری که جز با دشواری جانکاه نمی توانستید بدان جا برسید حمل می کنند، همانا پروردگار شما بسیار رؤوف و مهربان است
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همچنین اسبها و استرها و الاغها را آفرید؛ تا بر آنها سوار شوید و زینت شما باشد، و چیزهایی می آفریند که نمی دانید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اسبان و استران و خران را [آفرید] تا بر آنها سوار شوید و [برای شما] تجملی [باشد]، و آنچه را نمی دانید می آفریند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اسبان و استران و درازگوشان را (آفرید) تا بر آنها سوار شوید و هم زینت و آرایش باشند، و آنچه را که نمی دانید (از قبیل وسایط نقلیه موتوری) خواهد آفرید (به خلق مواد اولیه آنها در زمین و اعطای نیروی ابتکار به شما)
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر خداست که راه راست را (به بندگان) نشان دهد؛ اما بعضی از راه ها بیراهه است! و اگر خدا بخواهد، همه شما را (به اجبار) هدایت می کند (؛ ولی اجبار سودی ندارد). _____ ترجمه استاد فولادوند: و نمودن راه راست بر عهده خداست، و برخی از آن [راهها] کثر است، و اگر [خدا] می خواست مسلماً همه شما را هدایت می کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر عهده خداست (نشان دادن) راه راست (در عقاید و ملکات نفس و اعمال) و برخی از راه ها منحرف است، و اگر می خواست همگی شما را (به اجبار) هدایت می کرد (لکن در انتخاب راه دین اکراهی نیست)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که از آسمان، آبی فرستاد، که نوشیدن شما از آن است؛ و (همچنین) گیاهان و درختانی که حیوانات خود را در آن به چرامی برید، نیز از آن است. _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که از آسمان، آبی فرود آورد که [آب] آشامیدنی شما از آن است، و رویدنی [هایی] که [رَمه های خود را] در آن می چرانید [نیز] از آن است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او همان است که از آسمان برای شما آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو فرستاد که از آن آب آشامیدنی شماست (خواه روی زمینی یا زیرزمینی) و از آن درخت و گیاهی می روید که در آن حیوانات را می چرانید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند با آن (آب باران)، برای شما زراعت و زیتون و نخل و انگور، و از همه میوه ها می رویاند؛ مسلماً در این، نشانه روشنی برای اندیشمندان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: به وسیله آن، کشت و زیتون و درختان خرما و انگور و از هر گونه محصولات [دیگر] برای شما می رویاند. قطعاً در اینها برای مردمی که اندیشه می کنند نشانه ای است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به وسیله آن برای شما زراعت و درخت زیتون و خرما و انگور و از هر نوع میوه و محصولی می رویاند. حَقّاً که در این (آفرینش) نشانه ای است (از توحید و قدرت او) برای گروهی که می اندیشند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او شب و روز و خورشید و ماه را مسخر شما ساخت؛ و ستارگان نیز به فرمان او مسخر شمایند؛ در این، نشانه هایی است (از عظمت خدا)، برای گروهی که عقل خود را به کار می گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شب و روز و خورشید و ماه را برای شما رام گردانید، و ستارگان به فرمان او مسخر شده اند. مسلماً در این [امور] برای مردمی که تعقل می کنند نشانه هاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شب و روز و خورشید و ماه را برای شما رام نمود و همه ستارگان در برابر اراده حتمی او رام است. البته در این (تسخیر عظیم) نشانه هایی است برای گروهی که خرد را به کار می برند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (علاوه بر این)، مخلوقاتی را که در زمین به رنگهای گوناگون آفریده نیز مسخر (فرمان شما) ساخت؛ در این، نشانه روشنی است برای گروهی که متذکر می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [همچنین] آنچه را در زمین به رنگهای گوناگون برای شما پدید آورد [مسخر شما ساخت]. بی تردید، در این [امور] برای مردمی که پند می گیرند نشانه ای است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز (مسخر کرده) آنچه را که در این زمین به انواع گوناگون و رنگ های مختلف برای شما آفریده (مانند کوه ها، فضاها، صحراها و حیوانات). حَقّاً که در این (مخلوقات و آثار و خواص آن) نشانه ای است برای گروهی که تذکر می یابند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که دریا را مسخر (شما) ساخت تا از آن، گوشت تازه بخورید؛ و زیوری برای پوشیدن (مانند مروارید) از آن استخراج کنید؛ و کشتیها را می بینی که سینه دریا را می شکافند تا شما (به تجارت پردازید و) از فضل خدا بهره گیرید؛ شاید شکر نعمتهای او را بجا آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که دریا را مسخر گردانید تا از آن گوشت تازه بخورید، و پیرایه ای که آن را می پوشید از آن بیرون آورید. و کشتیها را در آن، شکافنده [آب] می بینی، و تا از فضل او بجوید و باشد که شما شکر گزارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست همان که دریا را رام کرد تا از آن گوشت تر و تازه بخورید و از آن زینت هایی که می پوشید (مانند لؤلؤ و مرجان) استخراج نمایید، و کشتی ها را در آن می بینی که شکافنده اند (سینه آب را، برای برآوردن نیازهای مختلف شما) و برای آنکه (به تجارت و غیره) از فضل خدا جستجو کنید و باشد که شکر گزارید

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱۵) ترجمه: (۱)

وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ (۱۶) ترجمه: (۲)

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (۱۷) ترجمه: (۳)

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۸) ترجمه: (۴)

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ (۱۹) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ (۲۰) ترجمه: (۶)

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (۲۱) ترجمه: (۷)

إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ (۲۲) ترجمه: (۸)

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ (۲۳) ترجمه: (۹)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَآذَا أَنْزَلِ رَبُّكُمْ قَالُوا أُسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۲۴) ترجمه: (۱۰)

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ (۲۵) ترجمه: (۱۱)

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَى اللَّهُ بُتَّانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ (۲۶)

ترجمه: (۱۲)

ص: ۲۶۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و در زمین، کوه های ثابت و محکمی افکند تا لرزش آن را نسبت به شما بگیرد؛ و نهرها و راه هایی ایجاد کرد، تا هدایت شوید. _____ ترجمه استاد فولادوند : و در زمین کوههایی استوار افکند

تا شما را نجنباند، و رودها و راهها [قرار داد] تا شما راه خود را پیدا کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی :

و در زمین کوه هایی پابرجا و استوار بیفکند تا مبادا زمین شما را (به زلزله و اختلال حرکت وضعی و انتقالی خود) بجنباند، و نیز نهرها و راه ها (قرار داد) باشد که (به مقاصد دنیوی و به عظمت ربوبی) راه یابید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (نیز) علاماتی قرار داد؛ و (شب هنگام) به وسیله ستارگان هدایت می شوند.

_____ ترجمه استاد فولادوند : و نشانه هایی [دیگر نیز قرار داد]، و آنان به وسیله ستاره [قطبی] راه یابی

می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و نیز نشانه هایی (در زمین برای هدایت مردم به اهدافشان قرار

داد) و آنها (شب هنگام) به وسیله ستاره (قطبی و غیره) راه می یابند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که (این گونه مخلوقات را) می آفریند، همچون کسی است که نمی آفریند؟! آیا متذکر نمی شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آیا کسی که می آفریند چون کسی است که نمی آفریند؟ آیا پند نمی گیرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که می آفریند (می تواند

نظایر امور فوق را از عدم به وجود آورد) مانند کسی است که (چیزی) نمی آفریند؟ آیا متذکر نمی شوید؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر نعمتهای خدا را بشمارید، هرگز نمی توانید آنها را احصا کنید؛ خداوند بخشنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر نعمت [های] خدا را شماره کنید، آن را نمی توانید بشمارید. قطعاً خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر نعمت های خدا را

بشمارید، شمار و حساب نتوانید کرد (چه رسد به شکر همه) به یقین خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند آنچه را پنهان می دارید و آنچه را آشکار می سازید، می داند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا آنچه را که پنهان می دارید و آنچه را که آشکار می سازید می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند آنچه را پنهان می دارید (از اسرار قلبتان و عمل ها و

اموال مستور از خلقتان) و آنچه را آشکار می سازید (از گفتار و کردار و امواتان) می داند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: معبودهایی را که غیر از خدا می خوانند، چیزی را خلق نمی کنند؛ بلکه خودشان هم مخلوقند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی را که جز خدا می خوانند، چیزی نمی آفرینند در حالی که خود آفریده می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که آنها به جای خدا می خوانند

چیزی را نمی آفرینند و خود نیز آفریده می شوند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها مردگانی هستند که هرگز استعداد حیات ندارند؛ و نمی دانند (عبادت کنندگانشان) در چه زمانی محشور می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مردگان نه زندگان، و نمی دانند کی برانگیخته خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مردگانی بی جانند و نمی فهمند که (خودشان یا

عبادت کنندگانشان) کی برانگیخته می شوند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: معبود شما خداوند یگانه است؛ اما کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند، دلهایشان (حق را) انکار می کند و مستکبرند. _____ ترجمه استاد فولادوند: معبود شما معبودی است یگانه. پس کسانی که به آخرت ایمان ندارند، دلهایشان انکارکننده [حق] است و خودشان متکبرند. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: معبود شما معبودی یگانه است، اما کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند دل هایشان حق را انکار دارد و خودشان متکبر و گردنفرزند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قطعاً خداوند از آنچه پنهان می دارند و آنچه آشکار می سازند با خبر است؛ او مستکبران را دوست نمی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: شک نیست که خداوند آنچه را پنهان می دارند و آنچه را آشکار می سازند، می داند، و او گردنکشان را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: بی گمان خداوند آنچه را پنهان می دارند و آنچه را آشکار می سازند، می داند و حَقّاً که او مستکبران را دوست ندارد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنها گفته شود: «پروردگار شما چه نازل کرده است؟» می گویند: «اینها (وحی الهی نیست)؛ همان افسانه های دروغین پیشینیان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به آنان گفته شود: «پروردگارتان چه چیز نازل کرده است؟» می گویند: «افسانه های پیشینیان است.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود: پروردگارتان چه چیز نازل کرده؟ گویند: افسانه های پیشینیان است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها باید روز قیامت، (هم) بار گناهان خود را بطور کامل بر دوش کشند؛ و هم سهمی از گناهان کسانی که بخاطر جهل، گمراهشان می سازند! بدانید آنها بار سنگین بدی بر دوش می کشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا روز قیامت بار گناهان خود را تمام بردارند، و [نیز] بخشی از بار گناهان کسانی را که ندانسته آنان را گمراه می کنند. آگاه باشید، چه بد باری را می کشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا سرانجام در روز قیامت بار گناهان خود را به نحو کامل و نیز پاره ای از بار گناهان کسانی که آنها را به نادانی گمراه می کردند (آن مقدار که از راه تسبیب اینان تحقق یافته) بردارند. هان، بد باری است که برمی دارند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که قبل از ایشان بودند (نیز) از این توطئه ها داشتند؛ ولی خداوند به سراغ شالوده (زندگی) آنها رفت؛ و آن را از اساس ویران کرد؛ و سقف از بالا بر سرشان فرو ریخت؛ و عذاب (الهی) از آن جایی که نمی دانستند به سراغشان آمد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پیش از آنان کسانی بودند که مکر کردند، و [لی] خدا از پایه بر بنیانشان زد، در نتیجه از بالای سرشان سقف بر آنان فرو ریخت، و از آنجا که حدس نمی زدند عذاب به سراغشان آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که پیش از اینان بودند نیز (با پیامبرانشان) نیرنگ کردند، پس خداوند به شالوده (بنا و زندگی) آنها از پایه و اساس روی آورد و در نتیجه سقف از بالای سرشان بر روی آنها فرو ریخت، و عذاب از سویی که نمی دانستند بر آنها فرارسید

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ
(۲۷) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَى إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۲۸) ترجمه: (۲)

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (۲۹) ترجمه: (۳)

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ (۳۰) ترجمه:
(۴)

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ (۳۱) ترجمه: (۵)

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۳۲) ترجمه: (۶)

هَيْلٌ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
(۳۳) ترجمه: (۷)

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۳۴) ترجمه: (۸)

ص: ۲۷۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس روز قیامت خدا آنها را رسوا می سازد؛ و می گوید: «شریکانی که شما برای من ساختید، و بخاطر آنها با دیگران دشمنی می کردید، کجا هستند؟!» (در این هنگام)، کسانی که به آنها علم داده شده می گویند: «رسوایی و بدبختی، امروز بر کافران است!» ترجمه استاد فولادوند: سپس روز قیامت آنان را رسوا می کند و می گوید: «کجا ایند آن شریکان من که در باره آنها [با پیامبران] مخالفت می کردید؟» کسانی که به آنان علم داده شده است می گویند: «در حقیقت، امروز رسوایی و خواری بر کافران است.» ترجمه آیت الله مشکینی: سپس در روز قیامت نیز آنها را رسوا و خواری می کند و می گوید: کجا ایند آن شریکان من که درباره آنها (با اهل حق) دشمنی و ستیزگی می کردید؟! کسانی که به آنها علم داده شده (انبیاء و مقربان آنها) گویند: حقا که امروز رسوایی و خواری و عذاب بر کافران است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که فرشتگان (مرگ) روحشان را می گیرند در حالی که به خود ظلم کرده بودند! در این موقع آنها تسلیم می شوند (و بدروغ می گویند): ما کار بدی انجام نمی دادیم! آری، خداوند به آنچه انجام می دادید عالم است! ترجمه استاد فولادوند: همانان که فرشتگان جانشان را می گیرند در حالی که بر خود ستمکار بوده اند. پس، از در تسلیم درمی آیند [و می گویند: «ما هیچ کار بدی نمی کردیم.» آری، خدا به آنچه می کردید داناست. ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که فرشتگان جانشان را در حالی که ستمکار بر خویش بوده اند می ستانند (در آن حال) سر تسلیم و خضوع فرود می آورند (و می گویند) ما هیچ عمل بدی انجام نمی دادیم. چرا

(انجام می دادید، زیرا) مسلماً خداوند به آنچه می کردید داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به آنها گفته می شود): اکنون از درهای جهنم وارد شوید در حالی که جاودانه در آن خواهید بود! چه جای بدی است جایگاه مستکبران! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از درهای دوزخ وارد شوید و در آن همیشه بمانید، و حقا که چه بد است جایگاه متکبران. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از درهای جهنم (یا به طبقات آن) وارد شوید در حالی که جاودانه در آنجا بمانید. پس بسیار بد جایی است جایگاه متکبران

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی هنگامی که) به پرهیزگاران گفته می شد: «پروردگارا! چه چیز نازل کرده است؟» می گفتند: «خیر (و سعادت)» (آری)، برای کسانی که نیکی کردند، در این دنیا نیکی است؛ و سرای آخرت از آن هم بهتر است؛ و چه خوب است سرای پرهیزگاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به کسانی که تقوا پیشه کردند، گفته شود: «پروردگارتان چه نازل کرد؟» می گویند: «خوبی.» برای کسانی که در این دنیا نیکی کردند [پاداش] نیکویی است، و قطعاً سرای آخرت بهتر است، و چه نیکوست سرای پرهیزگاران: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به کسانی که تقوا پیشه کرده اند گفته می شود (گوینده جاسوسان کفارند): پروردگارتان چه نازل کرده؟ گویند: (سراپا) خیر و نیکی را (احکام نیکو و پاداش نیکو را، آری) برای کسانی که نیکی کرده اند در این دنیا پاداشی نیک (زندگی پاکیزه و نیکو) است و به یقین خانه آخرت (برایشان) بهتر است و چه نیکوست خانه پرهیزکاران

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باغهایی از بهشت جاویدان است که همگی وارد آن می شوند؛ نهرها از زیر درختانش می گذرد؛ هر چه بخواهند در آنجا هست؛ خداوند پرهیزگاران را چنین پاداش می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: بهشتی عدن که در آن داخل می شوند؛ رودها از زیر [درختان] آنها روان است؛ در آنجا هر چه بخواهند برای آنان [فراهم] است. خدا این گونه پرهیزگاران را پاداش می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: باغ هایی جاودانی که به آنها درآیند، نهرها از زیر (درختان) آنها روان است برای آنها در آنجا هر چه بخواهند فراهم است. این گونه خداوند پرهیزکاران را پاداش می دهد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که فرشتگان (مرگ) روحشان را می گیرند در حالی که پاک و پاکیزه اند؛ به آنها می گویند: «سلام بر شما! وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام می دادید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که فرشتگان جانشان را -در حالی که پاکند- می ستانند [و به آنان] می گویند: «درود بر شما باد، به [پاداش] آنچه انجام می دادید به بهشت درآیید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که فرشتگان جان آنها را در حالی که پاکیزه (از پلیدی کفر و فسق) اند می ستانند (به آنها) می گویند: سلام بر شما، به بهشت درآیید به پاس آنچه به جا می آوردید (فعلاً وارد بهشت برزخ و پس از قیامت وارد بهشت ابدی گردید)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها انتظاری جز این دارند که فرشتگان (قبض ارواح) به سراغشان بیایند، یا فرمان پروردگارت (برای مجازاتشان) فرارسد (آنگاه توبه کنند؟! ولی توبه آنها در آن زمان بی اثر است! آری)، کسانی که پیش از ایشان بودند نیز چنین کردند! خداوند به آنها ستم نکرد؛ ولی آنان به خویشتن ستم می نمودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا [کافران] جز این که فرشتگان [جان ستان] به سویشان آیند، یا فرمان پروردگارت [دایر بر عذابشان] دررسد، انتظاری می برند؟ کسانی که پیش از آنان بودند [نیز] این گونه رفتار کردند، و خدا به ایشان ستم نکرد، بلکه آنان به خود ستم می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (این مشرکان) جز این انتظار دارند

که فرشتگان (مرگ یا عذاب دنیوی) به سراغشان آیند، یا فرمان پروردگارت (به قیام قیامت) فرا رسد؟! کسانی که پیش از آنان بودند نیز این چنین کردند (که عذاب بر آنها نازل شد)، و خداوند بر آنها ستم نکرد و لکن آنها بر خود ستم می کردند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سرانجام بدیهای اعمالشان به آنها رسید؛ و آنچه را (از وعده های عذاب) استهزا می کردند، بر آنان وارد شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [کیفر] بدیهایی که کردند به آنان رسید، و آنچه مسخره اش می کردند آنان را فرا گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کیفر گناهانی که انجام دادند به آنها رسید و آنچه مسخره اش می کردند (وعده عذاب) آنان را فرا گرفت

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٣٥) ترجمه: (١)

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسَبِّحُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ (٣٦) ترجمه: (٢)

إِنْ تَحَرَّضْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٣٧) ترجمه: (٣)

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٣٨) ترجمه: (٤)

لَيَبَيِّنَنَّ لَهُمْ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلَيَعْلَمَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ (٣٩) ترجمه: (٥)

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَا أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٤٠) ترجمه: (٦)

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبْوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جُزْءَ الْأَجْرِ الْأَكْبَرِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٤١) ترجمه: (٧)

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٤٢) ترجمه: (٨)

ص: ٢٧١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مشرکان گفتند: «اگر خدا می خواست، نه ما و نه پدران ما، غیر او را پرستش نمی کردیم؛ و چیزی را بدون اجازه او حرام نمی ساختیم!» (آری)، کسانی که پیش از ایشان بودند نیز همین کارها را انجام دادند؛ ولی آیا پیامبران وظیفه ای جز ابلاغ آشکار دارند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که شرک ورزیدند گفتند: «اگر خدا می خواست -نه ما و نه پدرانمان- هیچ چیزی را غیر از او نمی پرستیدیم و بدون [حکم] او چیزی را حرام نمی شمردیم.» پیش از آنان [نیز] چنین رفتار کردند، و [لی] [آیا جز ابلاغ آشکار بر پیامبران [وظیفه ای] است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که شرک ورزیدند گفتند: اگر خدا می خواست نه ما و نه پدران ما چیزی را جز او پرستش نمی کردیم و چیزی را بدون (اجازه) او حرام نمی کردیم! (و چون اراده بر عدم ندارد پس عذاب نداریم. آری) کسانی که پیش از آنها بودند نیز این چنین کردند. پس آیا بر فرستادگان ما (وظیفه ای) جز رساندن آشکار است؟! (که در جواب آنها بگویند: هر چند خدا اراده حتمی بر عدم کفر و عدم تحریم حلال ندارد و گرنه تکالیف از اختیار بیرون می رود، لکن از آنها نهی کرده و کفر و عذاب تابع این نهی است.

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما در هر امتی رسولی برانگیختیم که: «خدای یکتا را پرستید؛ و از طاغوت اجتناب کنید!» خداوند گروهی را هدایت کرد؛ و گروهی ضلالت و گمراهی دامانشان را گرفت؛ پس در روی زمین بگردید و ببینید عاقبت تکذیب کنندگان چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، در میان هر امتی فرستاده ای برانگیختیم [تا بگوید: «خدا را پرستید و از طاغوت [فریبگر] پرهیزید.» پس، از ایشان کسی است که خدا [او را] هدایت کرده، و از ایشان کسی است که گمراهی بر او سزاوار است. بنابراین در زمین بگردید و ببینید فرجام تکذیب کنندگان چگونه

بوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته ما در میان هر امتی فرستاده ای برانگیختیم که خدا را عبادت کنید و از طاغوت (شیطانی و انسانی) دوری جوئید، پس خداوند برخی از آنها را (که اصول دعوت را پذیرفتند به مراحل کمال) هدایت کرد و بر برخی از آنها (که دعوت را رد کردند) ضلالت و گمراهی حتمی شد. پس در روی زمین بگردید و بنگرید که عاقبت تکذیب کنندگان چگونه بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر قدر بر هدایت آنها حریص باشی، (سودی ندارد؛ چرا) که خداوند کسی را که گمراه ساخت، هدایت نمی کند؛ و آنها یاورانی نخواهند داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر [چه] بر هدایت آنان حرص ورزی، ولی خدا کسی را که فرو گذاشته است هدایت نمی کند، و برای ایشان یاری کنندگانی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر تو بر هدایت آنان حرص می ورزی (فایده ای ندارد زیرا) خداوند

کسی را که در گمراهی رها کرده هدایت نمی کند و آنها را هیچ یاری کننده ای نیست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها سوگندهای شدید به خدا یاد کردند که: «هرگز خداوند کسی را که می میرد، بر نمی انگیزد!» آری، این وعده قطعی خداست (که همه مردگان را برای جزا بازمی گرداند)؛ ولی بیشتر مردم نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با سخت ترین سوگندهایشان بخدا سوگند یاد کردند که خدا کسی را که می میرد بر نخواهد انگیزت. آری، [انجام] این وعده بر او حق است، لیکن بیشتر مردم نمی دانند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و با جدی ترین سوگندهای خود به خدا سوگند یاد کردند که خداوند کسی را که می میرد هرگز بر نخواهد انگیزت! چرا (خواهد انگیزت)، وعده ای است بر عهده او حق و ثابت (طبق اراده ازلی، نوشته در لوح محفوظ، مندرج در کتاب های آسمانی و ابلاغ شده به جامعه به وسیله پیامبران) و لکن بیشتر مردم نمی دانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هدف این است که آنچه را در آن اختلاف داشتند، برای آنها روشن سازد؛ و کسانی که منکر شدند، بدانند دروغ می گفتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا [خدا] آنچه را در [مورد] آن اختلاف دارند، برای آنان توضیح دهد، و تا کسانی که کافر شده اند، بدانند که آنها خود دروغ می گفته اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا برای آنها آنچه را که در آن اختلاف می کردند روشن سازد و تا

کسانی که کفر ورزیده اند (از ابتداء حدوث کفر در میان بشر تا انقراض نسل وی) بدانند که دروغگو بوده اند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (رستاخیز مردگان برای ما مشکل نیست؛ زیرا) وقتی چیزی را اراده می کنیم، فقط به آن می گوئیم: «موجود باش!» بلافاصله موجود می شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: ما وقتی چیزی را اراده کنیم، همین قدر به آن می گوئیم: «باش»، بی درنگ موجود می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ایجاد قیامت برای ما سهل است، زیرا) سخن ما به چیزی وقتی که (پیدایش) آن را اراده کنیم جز این نیست که به آن بگوئیم: باش، پس (بلافاصله) می باشد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که پس از ستم دیدن در راه خدا، هجرت کردند، در این دنیا جایگاه (و مقام) خوبی به آنها می دهیم؛ و پاداش آخرت، از آن هم بزرگتر است اگر می دانستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که پس از ستم دیدگی، در راه خدا هجرت کرده اند، در این دنیا جای نیکویی به آنان می دهیم، و اگر بدانند، قطعاً پاداش آخرت بزرگتر خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که پس از ستم دیدن در (راه) خدا هجرت نمودند، مسلماً آنها را در دنیا در جایگاهی نیک جای خواهیم داد، و البته پاداش آخرت بزرگتر است اگر بدانند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها کسانی هستند که صبر و استقامت پیشه کردند، و تنها بر پروردگارشان توکل می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند : همانان که صبر نمودند و بر پروردگارشان توکل می کنند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانها که صبر کردند و پیوسته بر پروردگارشان توکل می کنند

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۴۳) ترجمه: (۱)

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (۴۴) ترجمه: (۲)

أَقَامِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ (۴۵) ترجمه: (۳)

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ (۴۶) ترجمه: (۴)

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (۴۷) ترجمه: (۵)

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَتَّحُ ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ (۴۸) ترجمه: (۶)

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يُسْتَكْبِرُونَ (۴۹) ترجمه: (۷)

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ (۵۰) ترجمه: (۸)

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونَ (۵۱) ترجمه: (۹)

وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ (۵۲) ترجمه: (۱۰)

وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ (۵۳) ترجمه: (۱۱)

ثُمَّ إِذَا كَسَفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ (۵۴) ترجمه: (۱۲)

ص: ۲۷۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیش از تو، جز مردانی که به آنها وحی می کردیم، نفرستادیم! اگر نمی دانید، از آگاهان بپرسید (تا تعجب نکنید از اینکه پیامبر اسلام از میان همین مردان برانگیخته شده است)!

ترجمه استاد فولادوند: و پیش از تو [هم] جز مردانی که بدیشان وحی می کردیم گسیل نداشتیم. پس اگر نمی دانید، از پژوهندگان کتابهای آسمانی جويا شوید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (برای تحکیم روابط خود با خلق) پیش از تو نیز نفرستادیم جز مردانی را که به آنها وحی می کردیم (نه فرشتگان و نه زنان و نه اجنه را)، پس از اهل ذکر (از متخصصین دینی عصرتان) بپرسید اگر نمی دانید (تا بدانید که ارسال پیامبر اسلام تعجب آور نیست)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (از آنها بپرسید که) از دلایل روشن و کتب (پیامبران پیشین آگاهند!) و ما این ذکر [= قرآن] را بر تو نازل کردیم، تا آنچه به سوی مردم نازل شده است برای آنها روشن سازی؛ و شاید اندیشه کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [زیرا آنان را] با دلایل آشکار و نوشته ها [فرستادیم]، و این قرآن را به سوی تو فرود آوردیم، تا برای مردم آنچه را به سوی ایشان نازل شده است توضیح دهی، و امید که آنان بیندیشند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: با دلایل روشن (معجزات) و کتاب های پندآموز آسمانی (آنان را فرستادیم) و به سوی تو نیز این ذکر (قرآن) را فرو فرستادیم تا برای مردم آنچه را که به سوی آنها نازل شده روشن کنی و باشد که ببیندیشند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا توطئه گران از این ایمن گشتند که ممکن است خدا آنها را در زمین فروبرد، و یا مجازات (الهی)، از آن جا که انتظارش را ندارند، به سراغشان آید؟!... _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسانی که تدبیرهای بد می اندیشند، ایمن شدند از اینکه خدا آنان را در زمین فرو ببرد، یا از جایی که حدس نمی زنند عذاب برایشان بیاید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا کسانی که به نیرنگ خویش توطئه های زشت (بر ضد پیامبر و اسلام) انجام دادند ایمنند از اینکه خداوند آنها را به زمین فرو برد یا عذاب بر آنها از جایی که فکرش را نمی کنند فرا رسد؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا به هنگامی (که برای کسب مال و ثروت افزونتر) در رفت و آمدند، دامانشان را بگیرد در حالی که قادر به فرار نیستند؟!... _____ ترجمه استاد فولادوند: یا در حال رفت و آمدشان [گریبان] آنان را بگیرد، و کاری از دستشان برنیاید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنها را در حال رفت و آمد روزمره شان (یا در حال توطئه گناهمشان) بگیرد؟ پس آنها هرگز ناتوان کننده (خدا از مکافات خود) نیستند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا بطور تدریجی، با هشدارهای خوف انگیز آنان را گرفتار سازد؟! چرا که پروردگار شما، رؤوف و رحیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: یا آنان را در حالی که وحشت زده اند فرو گیرد؟ همانا پروردگار شما رؤوف و مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنها را در حالی که نعمت ها را به تدریج از آنها می ستاند یا از دیدن عذاب دیگران در هراسند بگیرد (نه به نحو ناگهانی)، زیرا که پروردگارتان بسیار رؤوف و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها مخلوقات خدا را ندیدند که سایه هایشان از راست و چپ حرکت دارند، و با خضوع برای خدا سجده می کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به چیزهایی که خدا آفریده است، ننگریسته اند که [چگونه] سایه هایشان از راست و [از جوانب] چپ می گردد، و برای خدا در حال فروتنی سر بر خاک می ساینند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا به سوی آنچه خدا آفریده از اجرام (سایه دار آن گاه که در مقابل خورشید رو به جنوب یا پشت به جنوب قرار می گیرند) ننگریستند که سایه های آنها از جانب راست و از جوانب چپ برمی گردد (از راست به طرف پشت و از چپ به طرف جلو) در حالی که همه اجرام و سایه هایشان سجده کنان برای خدا در حال خضوع و ذلت (تکوینی) اند؟! (پس چرا متنبه نمی شوند؟!)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نه تنها سایه ها، بلکه) تمام آنچه در آسمانها و زمین از جنبندگان وجود دارد، و همچنین فرشتگان، برای خدا سجده می کنند و تکبیر نمی ورزند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین از جنبندگان و فرشتگان است، برای خدا سجده می کنند و تکبیر نمی ورزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (علاوه بر جمادات) آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از جنبندگان برای خدا سجده می کنند (خضوع ذاتی و سجود تکوینی و ارادی دارند) و فرشتگان نیز (سجده می کنند به سجود تشریحی ارادی) و آنان تکبیر نمی کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها (تنها) از (مخالفت) پروردگارشان، که حاکم بر آنهاست، می ترسند؛ و آنچه را

مأموریت دارند انجام می دهند. _____ ترجمه استاد فولادوند: از پروردگارشان که حاکم بر آنهاست می ترسند و آنچه را مأمورند انجام می دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از پروردگار مسلط و بالای سر خویش می ترسند و آنچه را مأمور می شوند انجام می دهند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند فرمان داده: «دو معبود (برای خود) انتخاب نکنید؛ معبود (شما) همان خدای یگانه است؛ تنها از (کیفر) من بترسید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا فرمود: «دو معبود برای خود مگیرید. جز این نیست که او خدایی یگانه است. پس تنها از من بترسید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند گفت: دو خدای معبود نگیرید، (خدای آفرینش و خدای تدبیر) جز این نیست که او معبودی یگانه است، پس تنها از من بترسید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و زمین است، از آن اوست؛ و دین خالص (نیز) همواره از آن او می باشد؛ آیا از غیر او می ترسید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست، و آیین پایدار [نیز] از آن اوست. پس آیا از غیر خدا پروا دارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در آسمانها و زمین است (علاوه بر خود آنها) ملک حقیقی خداست، (زیرا آفریدن، حفظ و تصرف و تدبیر و بالاخره فانی کردن همه در تحت اراده اوست) و دین (و طاعت و جزا) همیشه سزاوار اوست، پس آیا از غیر خدا پروا می دارید؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه از نعمتها دارید، همه از سوی خداست! و هنگامی که ناراحتی به شما رسد، فقط او را می خوانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر نعمتی که دارید از خداست، سپس چون آسیبی به شما رسد به سوی او روی می آورید [و می نالید]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر نعمتی که دارید از جانب خداوند است، و نیز چون ضرر و آسیبی به شما برسد به سوی او زاری و استغاثه می کنید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) هنگامی که ناراحتی و رنج را از شما برطرف می سازد، ناگاه گروهی از شما برای پروردگارشان همتا قائل می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آن آسیب را از شما برطرف کرد، آنگاه گروهی از شما به پروردگارشان شرک می ورزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما همین که آن ضرر و آسیب را از شما برطرف نماید ناگاه گروهی از شما به پروردگارشان شرک می ورزند! (شرک در وجود یا ربوبیت یا عبادت یا طاعت).

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۵۵) ترجمه: (۱)

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيْبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَشَأَلْنَ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ (۵۶) ترجمه: (۲)

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ (۵۷) ترجمه: (۳)

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ (۵۸) ترجمه: (۴)

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۵۹) ترجمه: (۵)

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۶۰) ترجمه: (۶)

وَلَوْ يَأْخُذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ (۶۱) ترجمه: (۷)

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَنَصِفُ أَلْسِنَتَهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ (۶۲) ترجمه: (۸)

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَرَيْنَ لَهُمْ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهَوَّ وَوَيْهَهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۶۳) ترجمه: (۹)

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۶۴) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۷۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بگذار) تا نعمتهایی را که به آنها داده ایم کفران کنند! (اکنون) چند روزی (از متاع دنیا) بهره گیرید، امّا بزودی خواهید دانست (سرانجام کارتان به کجا خواهد کشید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: [بگذار] تا آنچه را به ایشان عطا کرده ایم ناسپاسی کنند. اکنون برخوردار شوید، [ولی] زودا که بدانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا سرانجام بدانچه به آنها داده ایم کفر ورزند و ناسپاسی کنند. پس (از خوشی های دنیا) بهره برید، که به زودی خواهید دانست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان برای بتهایی که هیچ گونه سود و زبانی از آنها سراغ ندارند، سهمی از آنچه به آنان روزی داده ایم قرار می دهند؛ به خدا سوگند، (در دادگاه قیامت)، از این افتراها که می بندید، بازپرسی خواهید شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنچه به ایشان روزی دادیم، نصیبی برای آن [خدایانی] که نمی دانند [چیست] می نهند. به خدا سوگند که از آنچه به دروغ برمی بافتید، حتماً سؤال خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای چیزهایی که علم (به قداست و تأثیر وجودی آنها) ندارند (مانند بت ها) بهره و سهمی از آنچه روزی آنها کرده ایم قرار می دهند (ای مشرکان) به خدا سوگند (در روز قیامت) از آنچه افترا می بسته اید بازخواست خواهید شد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها (در پندار خود)، برای خداوند دختران قرار می دهند؛ -منزه است (از اینکه فرزندی

داشته باشد) - ولی برای خودشان، آنچه را میل دارند قائل می شوند... _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای خدا دخترانی می پندارند. منزه است او. و برای خودشان آنچه را میل دارند [قرار می دهند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دختران را برای خدا قرار می دهند (فرشتگان را دختران خدا می دانند) - منزه است خداوند - و برای خودشان آنچه را که میل دارند (قرار می دهند یعنی پسران را)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که هرگاه به یکی از آنها بشارت دهند دختر نصیب تو شده، صورتش (از فرط ناراحتی) سیاه می شود؛ و به شدت خشمگین می گردد؛... _____ ترجمه استاد فولادوند: و هرگاه یکی از آنان را به دختر مزده آورند، چهره اش سیاه می گردد، در حالی که خشم [و اندوه] خود را فرو می خورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون یکی از آنان را به (تولد) دختر بشارت دهند (از فرط غیظ و غضب) صورتش سیاه گردد در حالی که خشم گلایش را می فشارد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بخاطر بشارت بدی که به او داده شده، از قوم و قبیله خود متواری می گردد؛ (و نمی داند) آیا او را با قبول ننگ نگهدارد، یا در خاک پنهانش کند؟! چه بد حکم می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: از بدی آنچه بدو بشارت داده شده، از قبیله [خود] روی می پوشاند. آیا او را با خواری نگاه دارد، یا در خاک پنهانش کند؟ و چه بد داوری می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از بدی بشارتی که به او داده شده از میان قبیله خود متواری شود (و نمی داند) آیا او را با سرافکنندگی نگاه دارد یا (زنده) در زیر خاکش نهان سازد. هان، بد قضاوتی می کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای آنها که به سرای آخرت ایمان ندارند، صفات زشت است؛ و برای خدا، صفات عالی است؛ و او قدرتمند و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: وصف زشت برای کسانی است که به آخرت ایمان ندارند، و بهترین وصف از آن خداست، و اوست ارجمند حکیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند صفات زشت است (چون اعتقاد به تعدد آلهه، پرستش جماد، کشتن دختران) و برای خداوند صفات والا - و برتر است (مانند وحدت ذات، وجوب وجود، اتصاف به صفات جمال و جلال) و اوست مقتدر غالب و با حکمت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر خداوند مردم را بخاطر ظلمشان مجازات می کرد، جنبنده ای را بر پشت زمین باقی نمی گذارد؛ ولی آنها را تا زمان معینی به تأخیر می اندازد. و هنگامی که اجلشان فرا رسد، نه ساعتی تأخیر می کنند، و نه ساعتی پیشی می گیرند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خداوند مردم را به [سزای] ستمشان مؤاخذه می کرد، جنبنده ای بر روی زمین باقی نمی گذاشت، لیکن [کیفر] آنان را تا وقتی معین بازپس می اندازد، و چون اجلشان فرا رسد، ساعتی آن را پس و پیش نمی تواند افکنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خداوند مردم را به خاطر ظلمشان مؤاخذه می کرد هیچ جنبنده ای را بر روی این (زمین) باقی نمی گذاشت، و لکن آنها را تا مدتی معین مهلت می دهد پس چون مدتشان سرآید ساعتی تأخیر نمی کنند و نمی توانند ساعتی هم پیش بیفتند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها برای خدا چیزهایی قرار می دهند که خودشان از آن کراهت دارند [= فرزندان دختر]؛ با این حال زبانشان به دروغ می گوید سرانجام نیکی دارند! از این رو برای آنان آتش است؛ و آنها از پیشگامان (دوزخ) اند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چیزی را که خوش نمی دارند، برای خدا قرار می دهند، و زبانشان دروغ پردازی می کند که [سرانجام] نیکو از آن ایشان است. حقا که آتش برای آنان است و به سوی آن پیش فرستاده خواهند شد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنچه را که خود نمی پسندند (فرزند دختر را) برای خدا قرار می دهند و زبان هایشان به دروغ توصیف می کند که عاقبت نیک از آن آنهاست (اگر آخرتی باشد ما اهل بهشتیم) قطعاً برای آنها آتش است و آنها (در ورود به آن) پیشگام و مقدم خواهند بود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به خدا سوگند، به سوی امتهای پیش از تو پیامبرانی فرستادیم؛ اما شیطان اعمالشان را در نظرشان آراست؛ و امروز او ولی و سرپرستان است؛ و مجازات دردناکی برای آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند : سوگند به خدا که به سوی امتهای پیش از تو [رسولانی] فرستادیم [اما] شیطان اعمالشان را برایشان آراست و امروز [هم] سرپرستان هموست و برایشان عذابی دردناک است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به خدا سوگند که به سوی امت هایی پیش از تو (مانند یهود و نصاری و غیر آنها پیامبرانی) فرستادیم، پس شیطان کارهای (باطل) آنها را برایشان بیاراست، و امروز نیز او یاور و سرپرست آنها (و سایر کافران و مشرکان) است، و برای آنها عذابی دردناک است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما قرآن را بر تو نازل نکردیم مگر برای اینکه آنچه را در آن اختلاف دارند، برای آنها روشن کنی؛ و (این قرآن) مایه هدایت و رحمت است برای قومی که ایمان می آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و ما [این] کتاب را بر تو نازل نکردیم، مگر برای اینکه آنچه را در آن اختلاف کرده اند، برای آنان توضیح دهی، و [آن] برای مردمی که ایمان می آورند، رهنمود و رحمتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ما این کتاب را بر تو فرو فرستادیم مگر برای اینکه، آنچه را که در آن اختلاف دارند (مانند اختلاف مسلمین با کفار و با اهل کتاب) برای آنان توضیح دهی، و هدایت و رحمتی باشد برای گروهی که ایمان می آورند

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (٦٥) ترجمه: (١)

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبْنَا خَالِصًا سَائِعًا لِلشَّارِبِينَ (٦٦) ترجمه: (٢)

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٦٧) ترجمه: (٣)

وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ (٦٨) ترجمه: (٤)

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلًّا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٦٩) ترجمه: (٥)

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمَرِ لَكِنِّي لَا يَعْلَمُ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ (٧٠) ترجمه: (٦)

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادَى رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِعَمَلِهِ اللَّهُ يَجْحَدُونَ (٧١) ترجمه: (٧)

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنًا وَحَصَدَهُ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ (٧٢) ترجمه: (٨)

ص: ٢٧٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند از آسمان، آبی فرستاد؛ و زمین را، پس از آنکه مرده بود، حیات بخشید! در این، نشانه روشنی است برای جمعیتی که گوش شنوا دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا از آسمان آبی فرود آورد و با آن زمین را پس از پژمردنش زنده گردانید، قطعاً در این [امر] برای مردمی که شنوایی دارند نشانه ای است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو فرستاد پس با آن زمین را (گیاهان و دانه ها و هسته های داخل آن را) پس از مرگش زنده ساخت. حَقًّا که در این (امر) نشانه ای است (از قدرت و حکمت خدا) برای گروهی که می شنوند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در وجود چهارپایان، برای شما (درسهای) عبرتی است: از درون شکم آنها، از میان غذاهای هضم شده و خون، شیر خالص و گوارا به شما می نوشانیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در دامها قطعاً برای شما عبرتی است: از آنچه در [لابلای] شکم آنهاست، از میان سرگین و خون، شیری ناب به شما می نوشانیم که برای نوشندگان گواراست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقًّا که برای شما در (خلقت) چهارپایان عبرتی (بزرگ) است، که شما را از آنچه در شکم های آنهاست از میان غذاهای نیمه هضم معده و خون (جاری در عروق آنها) شیری ناب و خالص می نوشانیم که گوارای نوشندگان است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از میوه های درختان نخل و انگور، مسکرات (ناپاک) و روزی خوب و پاکیزه می گیرید؛ در این، نشانه روشنی است برای جمعیتی که اندیشه می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از

میوه درختان خرما و انگور، باده مستی بخش و خوراکی نیکو برای خود می گیرید. قطعاً در این [ها] برای مردمی که تعقل می کنند نشانه ای است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از میوه های درختان خرما و انگور مایعاتی مستی آور (ناپاک) و نیز روزی نیکو و پاک برمی گیرید. حقاً که در این (رویش و محصول و منافع) نشانه ای است (از قدرت و حکمت خدا) برای گروهی که عقل خود را به کار می برند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگار تو به زنبور عسل «وحی» (و الهام غریزی) نمود که: «از کوه ها و درختان و داربستهایی که مردم می سازند، خانه هایی برگزین! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگار تو به زنبور عسل وحی [= الهام غریزی] کرد که از پاره ای کوهها و از برخی درختان و از آنچه داربست [و چفته سازی] می کنند، خانه هایی برای خود درست کن، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پروردگارت به زنبور عسل وحی کرد (در طبیعت وی شوق و توان این عمل را قرار داد) که از کوه ها و درختان و از داربست هایی که می زنند خانه هایی (به تناسب حال خود) فراگیر

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس از تمام ثمرات (و شیره گلها) بخور و راه هایی را که پروردگارت برای تو تعیین کرده است، براحتی پیما! «از درون شکم آنها، نوشیدنی با رنگهای مختلف خارج می شود که در آن، شفا برای مردم است؛ به یقین در این امر، نشانه روشنی است برای جمعیتی که می اندیشند. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس از همه میوه ها بخور، و راههای پروردگارت را فرمانبردارانه، پیوی. [آنگاه] از درون [شکم] آن، شهدی که به رنگهای گوناگون است بیرون می آید. در آن، برای مردم درمانی است. راستی در این [زندگی زنبوران] برای مردمی که تفکر می کنند نشانه [قدرت الهی] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس از همه میوه ها (و شیره درختان و گیاهان) بخور، آن گاه راه های (غریزی) پروردگارت را (در تبدیل مواد اولیه به عسل) به رامی و انقیاد پیوی و در رفت و آمد بین خانه و محل ثمره، راه های الهامی خدا را بدون آزار احدی پیمای. از درون شکم آنها مواد قابل آشامیدن رنگارنگی بیرون می آید که در آن برای مردم شفاست. حقاً که در این (فن شربت و داروسازی و در کیفیت زندگی سازنده آن) نشانه ای است برای گروهی که می اندیشند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند شما را آفرید؛ سپس شما را می میراند؛ بعضی از شما به نامطلوب ترین سنین بالای عمر می رسند، تا بعد از علم و آگاهی، چیزی ندانند (و همه چیز را فراموش کنند)؛ خداوند دانا و تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا شما را آفرید، سپس [جان] شما را می گیرد، و بعضی از شما تا خوارترین [دوره] سالهای زندگی [فرتوتی] بازگردانده می شود، به طوری که بعد از [آن همه] دانستن، [دیگر] چیزی نمی دانند. قطعاً خدا دانا و تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند شما را آفرید، سپس روح شما را فرا می گیرد، و برخی از شما به پست ترین مرحله عمر (از نظر نیروی فکری و جسمی) باز برده می شود تا پس از علم و دانش چیزی را نداند همانا خداوند بس دانا و تواناست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند بعضی از شما را بر بعضی دیگر از نظر روزی برتری داد (چرا که استعدادها و تلاشهایتان متفاوت است)؛ اما آنها که برتری داده شده اند، حاضر نیستند از روزی خود به بردگانشان بدهند و همگی در آن مساوی گردند؛ آیا آنان نعمت خدا را انکار می نمایند (که شکر او را ادا نمی کنند)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا بعضی از شما را در روزی بر بعضی دیگر برتری داده است. و [لی] کسانی که فزونی یافته اند، روزی خود را به بندگان خود نمی دهند تا در آن با هم مساوی باشند. آیا باز نعمت خدا را انکار می کنند؟ _____

ترجمه آیت الله مشکینی : و خدا برخی از شما را در روزی بر برخی دیگر برتری داد، (به واسطه اختلاف در تلاش ها، یا اقتضای حکمت در تدبیر یا ولایت بر قاصرین) پس کسانی که به آنها برتری داده شده هرگز واگذار کننده روزی خود به مملوک خویش نیستند تا (مالک و مملوک) با هم مساوی باشند، پس آیا این نعمت خدا را (این برتری را) انکار می کنند؟! (و چرا برتری خدا را فراموش می کنند?)!

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند برای شما از جنس خودتان همسرانی قرار داد؛ و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوه هایی به وجود آورد؛ و از پاکیزه ها به شما روزی داد؛ آیا به باطل ایمان می آورند، و نعمت خدا را انکار می کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و خدا برای شما از خودتان همسرانی قرار داد، و از همسرانتان برای شما پسران و نوادگانی نهاد و از چیزهای پاکیزه به شما روزی بخشید. آیا [باز هم] به باطل ایمان می آورند و به نعمت خدا کفر می ورزند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و خدا برای شما از (نوع) خودتان (نه از حور و غلمان و نه از پریان) همسرانی قرار داد و از همسرانتان برای شما پسران و نوادگان به وجود آورد، و شما را از چیزهای پاکیزه (معنوی و مادی مانند عقل و دین و کتاب آسمانی و خوراکی و پوشاکی و همسر) روزی نمود، پس آیا به باطل (به بت ها و سنن جاهلیت) ایمان می آورند و به نعمت خدا کفر می کنند؟

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ (۷۳) ترجمه: (۱)

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۷۴) ترجمه: (۲)

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسِينًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمِيدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۷۵) ترجمه: (۳)

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۷۶) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمَحٍ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۷۷) ترجمه: (۵)

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِّنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۷۸) ترجمه: (۶)

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۷۹) ترجمه: (۷)

ص: ۲۷۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها غیر از خدا، موجوداتی را می پرستند که هیچ رزقی را برای آنان از آسمانها و زمین در اختیار ندارند؛ و توان این کار را نیز ندارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به جای خدا چیزهایی را می پرستند که در آسمانها و زمین به هیچ وجه اختیار روزی آنان را ندارند و [به کاری] توانایی ندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به جای خدا چیزهایی را می پرستند که مالک هیچ گونه روزی برای آنها از آسمان ها و زمین نیستند و هیچ گونه تسلطی هم ندارند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس، برای خدا امثال (و شبیه ها) قائل نشوید! خدا می داند، و شما نمی دانید. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس برای خدا مَثَل نزنید، که خدا می داند و شما نمی دانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس برای خدا مثال ها (ی ناروا) نزنید، که (دارای شریک و همسر و دختران است). همانا خدا (زشتی و عدم امکان آن را) می داند و شما نمی دانید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند مثالی زده: برده مملوکی را که قادر بر هیچ چیز نیست؛ و انسان (با ایمانی) را که از جانب خود، رزقی نیکو به او بخشیده ایم، و او پنهان و آشکار از آنچه خدا به او داده، انفاق می کند؛ آیا این دو نفر یکسانند؟! شکر مخصوص خداست، ولی اکثر آنها نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا مَثَلی می زند: بنده ای است زرخرید که هیچ کاری از او بر نمی آید. آیا [او] با کسی که به وی از جانب خود روزی نیکو داده ایم، و او از آن در پنهان و آشکار انفاق می کند یکسان است؟ سپاس خدای راست. [نه،] بلکه بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند مثلی زده: برده مملوکی را که (دارایی و) توانایی بر هیچ چیزی ندارد، (نه بر نفس و مال خود و نه بر کار و مال مولا) و شخص آزادی را که او را روزی نیکو (حلال و فراوان) عطا کرده ایم

که از آن در نهان و آشکار انفاق می کند، آیا اینان مساویند؟ (خداوند نیز با شریکانش مساوی نیست) تمام ستایش ها از آن خداست (زیرا تمام کمالات از آن اوست و مشرکان از روی علم انکار نمی کنند) بلکه بیشتر آنها نمی دانند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند مثالی (دیگر) زده است: دو نفر را، که یکی از آن دو، گنگ مادرزاد است؛ و قادر بر هیچ کاری نیست؛ و سربرار صاحبش می باشد؛ او را در پی هر کاری بفرستد، خوب انجام نمی دهد؛ آیا چنین انسانی، با کسی که امر به عدل و داد می کند، و بر راهی راست قرار دارد، برابر است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا مَثَلی [دیگر] می زند: دو مردند که یکی از آنها لال است و هیچ کاری از او بر نمی آید و او سربرار خداوندگارش می باشد. هر جا که او را می فرستد خیری به همراه نمی آورد. آیا او با کسی که به عدالت فرمان می دهد و خود بر راه راست است یکسان است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند مثالی (دیگر) زده: دو مردی را که یکی از آن دو گنگ مادرزاد است (نه می فهمد و نه می فهماند) و توانایی بر چیزی را ندارد و سربرار خواجه خویش است، به هر سو که روانه اش کند خیری نمی آورد، آیا او با شخصی (سالم و کامل) که پیوسته به عدل فرمان می دهد و خود بر راهی راست است یکسان است؟ (شریکان خدا هم قابل مقایسه با او نیستند).

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: غیب آسمانها و زمین، مخصوص خداست (و او همه را می داند)؛ و امر قیامت (بقدری نزدیک و آسان است) درست همانند چشم برهم زدن، و یا از آن هم نزدیکتر؛ چرا که خدا بر هر چیزی تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نهان آسمانها و زمین از آن خداست، و کار قیامت جز مانند یک چشم بر هم زدن یا نزدیکتر [از آن] نیست، زیرا خدا بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و غیب آسمانها و زمین (آنچه از حواس ظاهری و افق فکر مخلوقات نهان است) از آن خداست، و کار (برپا کردن) قیامت (در آسانی و سرعت در نزد خدا) نیست جز مانند بر هم زدن چشم یا کمتر از آن. حَقًّا که خدا بر همه چیز تواناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند شما را از شکم مادرانتان خارج نمود در حالی که هیچ چیز نمی دانستید؛ و برای شما، گوش و چشم و عقل قرار داد، تا شکر نعمت او را بجا آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا شما را از شکم مادرانتان -در حالی که چیزی نمی دانستید- بیرون آورد، و برای شما گوش و چشمها و دلها قرار داد، باشد که سپاسگزاری کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد در حالی که چیزی نمی دانستید، و برای شما گوش و نیروی شنوایی و دیدگان و نیروهای بینایی و دل هایی (که حواس بدن را استخدام کند) قرار داد، باشد که شکر کنید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها به پرندگان که بر فراز آسمانها نگه داشته شده، نظر نیفکندند؟ هیچ کس جز خدا آنها را نگاه نمی دارد؛ در این امر، نشانه هایی (از عظمت و قدرت خدا) است برای کسانی که ایمان می آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به سوی پرندگان که در فضای آسمان، رام شده اند ننگریسته اند؟ جز خدا کسی آنها را نگاه نمی دارد. راستی در این [قدرت نمایی] برای مردمی که ایمان می آورند نشانه هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به پرندگان که در جو آسمان مسخّر (قدرت خدای) اند ننگریستند

که آنها را جز خداوند (با تعبیه دستگاہ پرش در بدن و الهام کیفیت پرواز به آنها) نگه نمی دارد. بی تردید در این (نوع خلقت) نشانه هایی است (از علم و قدرت و حکمت خدا) برای گروهی که ایمان دارند

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ (٨٠) ترجمه: (١)

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سِرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسِرَابِيلَ تَقِيكُمُ بَأْسَ كُفْرِكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ (٨١) ترجمه: (٢)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٨٢) ترجمه: (٣)

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ (٨٣) ترجمه: (٤)

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (٨٤) ترجمه: (٥)

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (٨٥) ترجمه: (٦)

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِنْ دُونِكَ فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ (٨٦) ترجمه: (٧)

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٨٧) ترجمه: (٨)

ص: ٢٧٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خدا برای شما از خانه هایتان محل سکونت (و آرامش) قرار داد؛ و از پوست چهارپایان نیز برای شما خانه هایی قرار داد که روز کوچ کردن و روز اقامتتان، به آسانی می توانید آنها را جا به جا کنید؛ و از پشم و کرک و موی آنها، برای شما اثاث و متاع (و وسایل مختلف زندگی) تا زمان معینی قرار داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا برای شما خانه هایتان را مایه آرامش قرار داد، و از پوست دامها برای شما خانه هایی نهاد که آن [ها] را در روز جابجا شدنشان و هنگام ماندنشان سبک می یابید، و از پشمها و کرکها و موهای آنها وسایل زندگی که تا چندی مورد استفاده است [قرار داد]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند برای شما از خانه هایتان محل سکونت و آرامش قرار داد، و از پوست چهارپایان خانه هایی (منقول) قرار داد که آنها را در روز سفرتان و اوقات صحرائنشینی تان به سبکی و راحتی حمل می کنید، و از پشم ها و کرک ها و موهای آنها اثاث خانه و وسیله بهره گیری تا مدتی (معین) را قرار داد

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) خداوند از آنچه آفریده است سایه هایی برای شما قرار داده؛ و از کوه ها پناهگاه هایی؛ و برای شما پیراهنهایی آفریده، که شما را از گرما (و سرما) حفظ می کند؛ و پیراهنهایی که به هنگام جنگ، حافظ شماست؛ این گونه نعمتهایش را بر شما کامل می کند، شاید تسلیم فرمان او شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا از آنچه آفریده، به سود شما سایه هایی فراهم آورده و از کوهها برای شما پناهگاه هایی قرار داده و برای شما تن پوشهایی مقرر کرده که شما را از گرما [و سرما] حفظ می کند، و تن پوشها [=زره ها]ی که شما را در جنگتان

حمایت می نماید. این گونه وی نعمتش را بر شما تمام می گرداند، امید که شما [به فرمانش] گردن نهید.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند برای شما از آنچه آفریده (مانند درخت و سقف و سایه بان) سایه ها قرار داد و برای شما از کوه ها غارها و پناهگاه هایی ساخت، و برای شما لباس هایی قرار داد که شما را از گرما (و سرما) نگه می دارد و لباس هایی که شما را از آسیب یکدیگر نگه می دارد (مانند البسه جنگی، حفاظت هوایی و دریایی). او این گونه نعمتش را بر شما تمام می کند، باشد که تسلیم (اراده او) شوید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (با این همه)، اگر روی برتابند، (نگران مباش؛) تو فقط وظیفه ابلاغ آشکار داری.
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر رویگردان شوند، بر تو فقط ابلاغ آشکار است.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر (از دعوت) رویگردان شوند (باکی نیست) همانا بر عهده تو رساندن آشکار (پیام) است و بس (نه تحمیل پذیرش و نه مجازات دنیوی یا اخروی)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها نعمت خدا را می شناسند؛ سپس آن را انکار می کنند؛ و اکثرشان کافرند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: نعمت خدا را می شناسند، اما باز هم منکر آن می شوند و بیشترشان کافرند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: نعمت خدا را می شناسند سپس آن را انکار می کنند و بیشتر آنها حقیقتاً کافر و ناسپاسند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) روزی را که از هر امتی گواهی بر آنان برمی انگیزیم؛ سپس به آنان که کفر ورزیدند، اجازه (سخن گفتن) داده نمی شود؛ (بلکه دست و پا و گوش و چشم، حتی پوست تن آنها گواهی می دهند!) و (نیز) اجازه عذرخواهی و تقاضای عفو به آنان نمی دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] روزی را که از هر امتی گواهی برمی انگیزیم، سپس به کسانی که کافر شده اند رخصت داده نمی شود و آنان مورد بخشش قرار نخواهند گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که از هر امتی گواهی برانگیزیم (از مجموع هر امت پیامبر آنها را، یا از هر گروهی در هر عصری برخی از متقین آنها را که به ایمان یا کفر یا طاعت و فسق آنان گواهی دهند) سپس به کسانی که کفر ورزیده اند نه اجازه (تکلم و عذرخواهی) داده شود (زیرا گواهی شهدا و جوارح و اعضاء کافی خواهد بود) و نه طلب رضایت از آنها می شود و نه رخصت اینکه رضایت حق را بطلبند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که ظالمان عذاب را ببینند، نه به آنها تخفیف داده می شود، و نه مهلت!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون کسانی که ستم کرده اند عذاب را ببینند [شکنجه] آنان کاسته نمی گردد و مهلت نمی یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ستم کرده اند چون عذاب (دوزخ) را مشاهده کنند (بر آنان ثابت می شود که) نه عذاب از آنها سبک خواهد شد و نه مهلت داده می شوند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که مشرکان معبودهایی را که همتای خدا قرار دادند می بینند، می گویند: «پروردگارا! اینها همتایانی هستند که ما به جای تو، آنها را می خواندیم!» در این هنگام، معبودان به آنها می گویند: «شما دروغگو هستید! (شما هوای نفس خود را پرستش می کردید!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون کسانی که شرک ورزیدند، شریکان خود را ببینند می گویند: «پروردگارا، اینها بودند آن شریکانی که ما به جای تو می خواندیم.» و [لی شریکان] قول آنان را رد می کنند که: «شما جدا دروغگویانید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون کسانی که شرک ورزیدند آنان را که شریک خدا می پنداشتند مشاهده کنند، گویند: پروردگارا، اینها شریکان ما که به جای تو می خواندیم. پس شرکا به آنها این سخن بازگردانند که حقا شما دروغگویید (ما هرگز شریک خدا

نبودیم و شما هم به هوای نفس خود عبادت می کردید)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن روز، همگی (ناگزیر) در پیشگاه خدا تسلیم می شوند؛ و تمام آنچه را (نسبت به خدا) دروغ می بستند، گم و نابود می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن روز در برابر خدا از در تسلیم درآیند و آنچه را که برمی بافتند بر باد می رود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن روز (پس از دیدن حقائق به عین الیقین به ناچار) خاضعانه سر تسلیم به پیشگاه خداوند فرو افکنند و آنچه افترا می بستند (از شفاعت و یاری بتان) از آنان گم و ناپدید شود

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ (۸۸) ترجمه: (۱)

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ (۸۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۹۰) ترجمه: (۳)
وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُونَ (۹۱) ترجمه: (۴)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَقَضَتْ غَزْلَهُمَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةِ أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبُلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (۹۲) ترجمه: (۵)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتَسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۹۳) ترجمه: (۶)

ص: ۲۷۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، بخاطر فسادی که می کردند، عذابی بر عذابشان می افزاییم! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کفر ورزیدند و از راه خدا باز داشتند به [سزای] آنکه فساد می کردند عذابی بر عذابشان می افزاییم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

کسانی که کفر ورزیدند و از راه خداوند بازداشتند، عذابی بر عذابشان می افزاییم به خاطر آنکه فساد می کردند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آورید) روزی را که از هر امتی، گواهی از خودشان بر آنها برمی انگیزیم؛ و تو را گواه بر آنان قرار می دهیم! و ما این کتاب را بر تو نازل کردیم که بیانگر همه چیز، و مایه هدایت و رحمت و بشارت برای مسلمانان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [به یاد آور] روزی را که در هر امتی گواهی از خودشان برایشان برانگیزیم، و تو را [هم] بر این [امت] گواه آوریم، و این کتاب را که روشنگر هر چیزی است و برای مسلمانان رهنمود و رحمت و بشارتگری است، بر تو نازل کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که در هر امتی گواهی بر آنها از (میان) خودشان برمی انگیزیم (بر مجموع هر امتی پیامبرشان را، یا بر هر گروهی در هر عصری معصوم آن عصر را) و تو را بر این امت (یا بر گواهان اعصار) گواه می آوریم. و این کتاب را بر تو فرو فرستادیم در حالی که بیان رسا و روشنگر هر چیزی (از علوم و معارف) است و سراپا هدایت و رحمت و مایه بشارت برای مسلمانان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند به عدل و احسان و بخشش به نزدیکان فرمان می دهد؛ و از فحشا و منکر و ستم، نهی می کند؛ خداوند به شما اندرز می دهد، شاید متذکر شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، خدا به دادگری و نیکوکاری و بخشش به خویشاوندان فرمان می دهد و از کار زشت و ناپسند و ستم باز می دارد. به شما اندرز می دهد، باشد که پند گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند به عدالت

(فردی و عائلی و اجتماعی) و نیکی کردن و ادای حقوق خویشاوند (خود و خویشاوند معصوم پیامبر) فرمان می دهد، و از گناهان بسیار زشت و عمل های ناپسند و تعدی و تجاوز بازمی دارد. شما را پند می دهد، باشد که تذکر یابید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که با خدا عهد بستید، به عهد او وفا کنید! و سوگندها را بعد از محکم ساختن نشکنید، در حالی که خدا را کفیل و ضامن بر (سوگند) خود قرار داده اید، به یقین خداوند از آنچه انجام می دهید، آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون با خدا پیمان بستید، به پیمان خود وفا کنید و سوگندهای [خود را] پس از استوار کردن آنها مشکنید، با اینکه خدا را بر خود ضامن [و گواه] قرار داده اید، زیرا خدا آنچه را انجام می دهید می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون با خدا پیمان بستید به پیمان خود وفا کنید و سوگندهای خود را پس از محکم کردن آنها مشکنید در حالی که (با بردن نام خدا) خدا را بر خود کفیل قرار داده اید. مسلماً خدا آنچه می کنید می داند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانند آن زن (سبک مغز) نباشید که پشیمای تاییده خود را، پس از استحکام، وامی تابید! در حالی که (سوگند و پیمان) خود را وسیله خیانت و فساد قرار می دهید؛ بخاطر اینکه گروهی، جمعیتشان از گروه دیگر بیشتر است (و کثرت دشمن را بهانه ای برای شکستن بیعت با پیامبر می شمرد!) خدا فقط شما را با این وسیله آزمایش می کند؛ و به یقین روز قیامت، آنچه را در آن اختلاف داشتید، برای شما روشن می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مانند آن [زنی] که رشته خود را پس از محکم بافتن، [یکی یکی] از هم می گسست مباحثید که سوگندهای خود را میان خویش وسیله [فریب و] تقلب سازید [به خیال این] که گروهی از گروه دیگر [در داشتن امکانات] افزونترند. جز این نیست که خدا شما را بدین وسیله می آزمایشد و روز قیامت در آنچه اختلاف می کردید، قطعاً برای شما توضیح خواهد داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مانند آن زن (سبک مغز) نباشید که رشته های خود را پس از تافتن و محکم کردن و اتابید و پاره پاره کرد، به طوری که سوگندهای خود را وسیله فریب و فساد میان خود قرار دهید به خاطر آنکه گروهی از گروهی افزون تر و بهره مندترند (مثلاً با مسلمین سوگند یاری بخورید و به خاطر آنکه مشرکان بر آنها برتری دارند بشکنید). جز این نیست که خداوند شما را در این مورد می آزمایشد، و بی تردید در روز قیامت آنچه را که در آن اختلاف می کردید برای شما روشن خواهد کرد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر خدا می خواست، همه شما را امت واحدی قرار می داد؛ (و همه را به اجبار وادار به ایمان می کرد؛ اما ایمان اجباری فایده ای ندارد!) ولی خدا هر کس را بخواهد (و شایسته بداند) گمراه، و هر کس را بخواهد (و لایق بداند) هدایت می کند! (به گروهی توفیق هدایت داده، و از گروهی سلب می کند!) و یقیناً شما از آنچه انجام می دادید، بازپرسی خواهید شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خدا می خواست قطعاً شما را امتی واحد قرار می داد، ولی هر که را بخواهد بیراه و هر که را بخواهد هدایت می کند و از آنچه انجام می دادید حتماً سؤال خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خدا می خواست بی تردید همه شما را (به اجبار) یک امت قرار می داد، و لکن (طبق سنت جاریه خویش همه را در انتخاب دین آزاد می گذارد و سپس) هر که را بخواهد در گمراهی رها می کند (و آن کسی است که دین او را نپذیرد) و هر که را بخواهد هدایت می کند (و آن کسی است که دین او را بپذیرد) و حتماً شما از آنچه انجام می دادید بازخواست خواهید شد

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعِيدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا الشَّوْءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۹۴) ترجمه: (۱)

وَلَا تَسْتُرُوا بِاللَّهِ تَمَنَّا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۹۵) ترجمه: (۲)

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۹۶) ترجمه: (۳)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۹۷) ترجمه: (۴)

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (۹۸) ترجمه: (۵)

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۹۹) ترجمه: (۶)

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ (۱۰۰) ترجمه: (۷)

وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۱۰۱) ترجمه: (۸)

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ (۱۰۲) ترجمه: (۹)

ص: ۲۷۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگندهایتان را وسیله تقلب و خیانت در میان خود قرار ندهید، مبدا گامی بعد از ثابت گشتن (بر ایمان) متزلزل شود؛ و به خاطر بازداشتن (مردم) از راه خدا، آثار سوء آن را بچشید! و برای شما، عذاب عظیمی خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زنهار، سوگندهای خود را دستاویز تقلب میان خود قرار مدهید، تا گامی بعد از استواریش بلغزد، و شما به [سزای] آنکه [مردم را] از راه خدا باز داشته اید دچار شکنجه شوید و برای شما عذابی بزرگ باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگندهای خود را دستاویز فساد و فریب میان خود قرار مدهید تا مبدا گامی (از شما در راه اسلام و عمل) پس از استواری بلغزد و به سزای آنکه از راه خدا بازماندید یا بازداشتید عذاب (دنیا) را بچشید و برایتان (در آخرت) عذابی بزرگ باشد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (هرگز) پیمان الهی را با بهای کمی مبادله نکنید (و هر بهایی در برابر آن ناچیز است!) آنچه نزد خداست، برای شما بهتر است اگر می دانستید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیمان خدا را به بهای ناچیزی بفروشید، زیرا آنچه نزد خداست - اگر بدانید - همان برای شما بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در مقابل پیمان خدا بهای اندکی نستانید (به شکستن پیمان های او مال دنیا کسب نکنید) جز این نیست که آنچه در نزد خداست برای شما بهتر است اگر بدانید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه نزد شماست فانی می شود؛ اما آنچه نزد خداست باقی است؛ و به کسانی که صبر و استقامت پیشه کنند، مطابق بهترین اعمالی که انجام می دادند پاداش خواهیم داد. _____ ترجمه استاد

فولادوند: آنچه پیش شماست تمام می شود و آنچه پیش خداست پایدار است، و قطعاً کسانی را که شکیبایی کردند به بهتر از آنچه عمل می کردند، پاداش خواهیم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در نزد شماست تمام و فانی می شود و آنچه در نزد خداست پایدار و باقی است. و کسانی که (در انجام وظایف دینی) صبر کرده اند پاداششان را در مقابل عمل های بسیار خوبشان خواهیم داد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس کار شایسته ای انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، در حالی که مؤمن است، او را به حیاتی پاک زنده می داریم؛ و پاداش آنها را به بهترین اعمالی که انجام می دادند، خواهیم داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس -از مرد یا زن- کار شایسته کند و مؤمن باشد، قطعاً او را با زندگی پاکیزه ای، حیات [حقیقی] [بخشیم، و مسلماً به آنان بهتر از آنچه انجام می دادند پاداش خواهیم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس از مرد یا زن، عمل نیک انجام دهد در حالی که ایمان داشته باشد پس او را بی تردید (در دنیا) به زندگی پاکیزه ای زنده خواهیم داشت و (در آخرت) پاداششان را در برابر عمل های بسیار خوبشان خواهیم داد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که قرآن می خوانی، از شرّ شیطان مطرود، به خدا پناه بر! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون قرآن می خوانی از شیطان مطرود به خدا پناه بر، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هنگامی که قرآن می خوانی از شیطان رانده شده به خدا پناه بر

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که او، بر کسانی که ایمان دارند و بر پروردگارشان توکل می کنند، تسلطی ندارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا که او را بر کسانی که ایمان آورده اند، و بر پروردگارشان توکل می کنند، تسلطی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا که او را بر کسانی که ایمان آورده اند و بر پروردگار خود توکل می کنند (جز القاء و سوسه) تسلطی نیست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تسلط او تنها بر کسانی است که او را به سرپرستی خود برگزیده اند، و آنها که نسبت به او [=خدا] شرک می ورزند (و فرمان شیطان را به جای فرمان خدا، گردن می نهند) _____ ترجمه استاد فولادوند: تسلط او فقط بر کسانی است که وی را به سرپرستی برمی گیرند، و بر کسانی که آنها به او [=خدا] شرک می ورزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که تسلط او (به طوری که فرمانش نافذ باشد) بر کسانی است که او را به یاری و سرپرستی می گیرند و کسانی که برای خداوند شریک قرار می دهند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آیه ای را به آیه دیگر مبدل کنیم [=حکمی را نسخ نماییم] -و خدا بهتر می داند چه حکمی را نازل کند- آنها می گویند: «تو افترا می بندی!» امّا بیشترشان (حقیقت را) نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون حکمی را به جای حکم دیگر بیاوریم -و خدا به آنچه به تدریج نازل می کند داناتر است- می گویند: «جز این نیست که تو دروغ بافی.» [نه] بلکه بیشتر آنان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آیه ای را به جای آیه دیگر بیاوریم (آیه ای را لفظاً یا معنا نسخ کنیم و آیه دیگر بیاوریم) در حالی که خدا به آنچه نازل می کند داناتر است، می گویند: جز این نیست که تو دروغ بافی و افتراگری. (چنین نیست) بلکه بیشتر آنها نمی دانند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو، روح القدس آن را از جانب پروردگارت بحق نازل کرده، تا افراد باایمان را ثابت قدم گرداند؛ و هدایت و بشارتی است برای عموم مسلمانان! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آن را روح القدس از طرف پروردگارت به حق فرود آورده، تا کسانی را که ایمان آورده اند استوار گرداند، و برای مسلمانان

هدایت و بشارتی است. « _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: این (قرآن) را روح القدس (جبرئیل، روح پاکیزه از آلائش خطا و گناه) از جانب پروردگارت به حق (و برای هدفی والا و عقلانی) به تدریج فرو آورده تا کسانی را که ایمان آورده اند استوار گرداند و هدایت و بشارتی برای مسلمانان باشد

وَلَقَدْ نَعَلْنَا أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ (۱۰۳) ترجمه: (۱)

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۰۴) ترجمه: (۲)

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۳)

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَيْدًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۰۶) ترجمه: (۴)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحْبَبُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (۱۰۷) ترجمه: (۵)

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَعِبَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (۱۰۸) ترجمه: (۶)

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۱۰۹) ترجمه: (۷)

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۱۰) ترجمه: (۸)

ص: ۲۷۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما می دانیم که آنها می گویند: «این آیات را انسانی به او تعلیم می دهد!» در حالی که زبان کسی که اینها را به او نسبت می دهند عجمی است؛ ولی این (قرآن)، زبان عربی آشکار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نیک می دانیم که آنان می گویند: «جز این نیست که بشری به او می آموزد.» [نه چنین نیست، زیرا] زبان کسی که [این] نسبت را به او می دهند غیر عربی است و این [قرآن] به زبان عربی روشن است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته می دانیم که آنها می گویند: جز این نیست که این (قرآن) را بشری به او (محمد صلی الله علیه و آله) می آموزد (برخی از علماء یهود و نصاری و فارسیان، لکن چنین نیست) زبان کسی که به انحراف به او نسبت می دهند غیر عربی است و این (قرآن) به زبان عربی روشن است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، کسانی که به آیات الهی ایمان نمی آورند، خدا آنها را هدایت نمی کند؛ و برای آنان عذاب دردناکی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که به آیات خدا ایمان ندارند، خدا آنان را هدایت نمی کند و برایشان عذابی دردناک است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً کسانی که به آیات و دلایل روشن خدا ایمان نمی آورند خدا آنها را هدایت نخواهد کرد و برای آنها عذابی دردناک است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها کسانی دروغ می بندند که به آیات خدا ایمان ندارند؛ (آری)، دروغگویان واقعی آنها هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: تنها کسانی دروغ پردازی می کنند که به آیات خدا ایمان ندارند و آنان خود دروغگویانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (چنین نیست که این کتاب را پیامبر به دروغ به خدا بسته، یا معانی را از دیگران گرفته و الفاظ را خود بافته، زیرا) تنها کسانی دروغ پردازی می کنند که به آیات

خدا ایمان نمی آورند (نه پیامبر) و آنهایند که دروغگویند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که بعد از ایمان کافر شوند -بجز آنها که تحت فشار واقع شده اند در حالی که قلبشان آرام و با ایمان است- آری، آنها که سینه خود را برای پذیرش کفر گشوده اند، غضب خدا بر آنهاست؛ و عذاب عظیمی در انتظارشان! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس پس از ایمان آوردن خود، به خدا کفر ورزد [عذابی سخت خواهد داشت] مگر آن کس که مجبور شده و [لی] [قلبش به ایمان اطمینان دارد. لیکن هر که سینه اش به کفر گشاده گردد خشم خدا بر آنان است و برایشان عذابی بزرگ خواهد بود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که پس از ایمانشان، به خدا کفر ورزند (نه هر کافر) بلکه آنان که سینه خود به کفر خرسند و گسترده کنند بر آنها غضبی از سوی خداوند است و عذابی بزرگ دارند، مگر کسی که (به گفتار کفر) مجبور شود در حالی که قلبش مطمئن به ایمان باشد (که مورد غضب خدا نیست)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این به خاطر آن است که زندگی دنیا (و پست را) بر آخرت ترجیح دادند؛ و خداوند افراد بی ایمان (لجوج) را هدایت نمی کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا آنان زندگی دنیا را بر آخرت برتری دادند و [هم] [اینکه خدا گروه کافران را هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (غضب) از آن روست که آنان زندگی دنیا را بر آخرت برگزیدند و از آن روست که خداوند گروه کافران را (پس از اتمام حجت) هدایت نمی کند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که (بر اثر فزونی گناه)، خدا بر قلب و گوش و چشمانشان مهر نهاده؛ (به همین دلیل نمی فهمند)، و غافلان واقعی همانها هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان کسانی اند که خدا بر دلها و گوش و دیدگانشان مهر نهاده و آنان خود غافلاند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنهایند کسانی که خداوند بر دل ها و گوش و چشمانشان مهر (نافهمی و شقاوت) نهاده و آنها همان غافلاند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ناچار آنها در آخرت زیانکارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: شک نیست که آنها در آخرت همان زیانکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید آنها در آخرت همان زیانکارانند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما پروردگار تو نسبت به کسانی که بعد از فریب خوردن، (به ایمان بازگشتند و) هجرت کردند؛ سپس جهاد کردند و در راه خدا استقامت نمودند؛ پروردگارت، بعد از انجام این کارها، بخشنده و مهربان است (و آنها را مشمول رحمت خود می سازد). _____ ترجمه استاد فولادوند: با این حال، پروردگار تو نسبت به کسانی که پس از [آن همه] [زجر کشیدن، هجرت کرده و سپس جهاد نمودند و صبر پیشه ساختند، پروردگارت [نسبت به آنان] بعد از آن [همه مصایب] قطعاً آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه بی شک پروردگار تو نسبت به کسانی که پس از آنکه (از کفار) شکنجه دیدند هجرت کردند، سپس جهاد نمودند و صبر کردند، پروردگار تو پس از آن (مصیبت ها، در حق آنان) بسیار آمرزنده و مهربان است

يَوْمَ تَأْتِي كُلَّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوْفَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۱)

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَوْمِيَّ كَانَتْ آمِنَهُ مُطْمَئِنِّتَةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (۱۱۲) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ (۱۱۳) ترجمه: (۳)

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (۱۱۴) ترجمه: (۴)

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمِمَّا أَهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۱۱۵) ترجمه: (۵)

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ (۱۱۶) ترجمه: (۶)

مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۱۷) ترجمه: (۷)

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (۱۱۸) ترجمه: (۸)

ص: ۲۸۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آورید) روزی را که هر کس (در فکر خویشتن است؛ و تنها) به دفاع از خود برمی خیزد؛ و نتیجه اعمال هر کسی، بی کم و کاست، به او داده می شود؛ و به آنها ظلم نخواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: [یاد کن] روزی را که هر کس می آید [و] از خود دفاع می کند، و هر کس به آنچه کرده، بی کم و کاست پاداش می یابد و بر آنان ستم نمی رود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) روزی که هر نفسی می آید در حالی که مجادله و دفاع از خویش می کند و به هر کسی (پاداش متناسب) آنچه کرده (و یا تجسم عینی آن) به نحو کامل داده می شود و به آنها ستم نمی شود (از استحقاقشان کم نمی گردد)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند (برای آنان که کفران نعمت می کنند)، مثلی زده است: منطقه آبادی که امن و آرام و مطمئن بود؛ و همواره روزیش از هر جا می رسید؛ اما به نعمتهای خدا ناسپاسی کردند؛ و خداوند به خاطر اعمالی که انجام می دادند، لباس گرسنگی و ترس را بر اندامشان پوشانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا شهری را مثل زده است که امن و امان بود [و] روزیش از هر سو فراوان می رسید، پس [ساکناش] نعمتهای خدا را ناسپاسی کردند، و خدا هم به سزای آنچه انجام می دادند، طعم گرسنگی و هراس را به [مردم] آن چشانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند (برای عاقبت طغیان و کفران نعمت) مثلی زده: مجتمعی را که آسوده و آرام (از دشمن و حوادث) بودند، روزیشان فراوان از همه جا می رسید، پس نعمت های خدا را ناسپاسی کردند، خداوند هم به سزای آنچه می کردند لباس گرسنگی و ترس را به آنها پوشانید و طعم آن را به آنها چشانید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیامبری از خودشان به سراغ آنها آمد، او را تکذیب کردند؛ از این رو عذاب الهی آنها را فراگرفت در حالی که ظالم بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، فرستاده ای از خودشان برایشان آمد، اما او را تکذیب کردند، پس در حالی که ظالم بودند آنان را عذاب فرو گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا برای آنان (اهل مکه) فرستاده ای از خودشان (از شهر و محیط و قبیله خودشان) آمد اما او را تکذیب کردند، پس عذاب (خدا) آنها را فرا گرفت در حالی که ستمکار بودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس، از آنچه خدا روزیتان کرده است، حلال و پاکیزه بخورید؛ و شکر نعمت خدا را بجا آورید اگر او را می پرستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از آنچه خدا شما را روزی کرده است، حلال [و] پاکیزه بخورید، و نعمت خدا را -اگر تنها او را می پرستید- شکر گزارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس، از آنچه خداوند روزی شما کرده که حلال شرعی و پاکیزه طبعی است بخورید و تصرف کنید، و نعمت خدا را شکر گزارید اگر تنها او را می پرستید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، تنها مردار، خون، گوشت خوک و آنچه را با نام غیر خدا سر بریده اند، بر شما حرام کرده است؛ اما کسانی که ناچار شوند، در حالی که تجاوز و تعدی از حد نمایند، (خدا آنها را می بخشد؛ چرا که) خدا بخشنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: جز این نیست که [خدا] مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که نام غیر خدا بر آن برده شده حرام گردانیده است. [با این همه،] هر کس که [به خوردن آنها] ناگزیر شود، و سرکش و زیاده خواه نباشد، قطعاً خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که خداوند مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که (در وقت کشتن) نام غیر خدا بر آن برده شده بر شما حرام کرده پس اگر کسی ناچار (به خوردن آنها) شود در حالی که به قصد لذت و بیش از ضرورت نخورد (یا یاغی بر امام عادل نبوده باشد، بداند که) همانا خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خاطر دروغی که بر زبانتان جاری می شود (و چیزی را مجاز و چیزی را ممنوع می کنید)، نگویید: «این حلال است و آن حرام»، تا بر خدا افترا ببندید به یقین کسانی که به خدا دروغ می بندند، رستگار نخواهند شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای آنچه زبان شما به دروغ می پردازد، مگویید: «این حلال است و آن حرام» تا بر خدا دروغ بندید، زیرا کسانی که بر خدا دروغ می بندند رستگار نمی شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر طبق آنچه زبان های شما به دروغ چیزی می گوید، (و بی دلیل حکم به حلیت و حرمت می کند) مگویید این حلال است و این حرام، تا بر خدا دروغ بندید (و در دین او بدعت نهید) البته کسانی که بر خدا دروغ می بندند هرگز رستگار نمی شوند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بهره کمی است (که در این دنیا نصیبتان می شود)؛ و عذاب دردناکی در انتظار آنان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ایشان راست] اندک بهره ای، و [لی] عذابشان پر درد است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (نتیجه این بدعت ها برای آنها) برخورداری اندکی است، و عذابی دردناک خواهند داشت

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چیزهایی را که پیش از این برای تو شرح دادیم، بر یهود حرام کردیم؛ ما به آنها ستم نکردیم، اما آنها به خودشان ظلم و ستم می کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر کسانی که یهودی شدند، آنچه را قبلاً بر تو حکایت کردیم، حرام گردانیدیم، و ما بر آنان ستم نکردیم، بلکه آنها به خود ستم می کردند.

ترجمه آیت الله مشکینی: و بر کسانی که یهودی شدند آنچه را که قبلا (در آیه ۱۴۶ انعام) بر تو بازگو کردیم حرام نمودیم. و ما بر آنها ستم نکردیم و لکن آنها بر خود ستم می کردند

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوَاءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۱۹) ترجمه: (۱)

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۲۰) ترجمه: (۲)

شَاكِرًا لِنِعْمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۱۲۱) ترجمه: (۳)

وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (۱۲۲) ترجمه: (۴)

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۲۳) ترجمه: (۵)

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۲۴) ترجمه: (۶)

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمِوْظَعِ الْحَسَنِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ (۱۲۵) ترجمه: (۷)

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ (۱۲۶) ترجمه: (۸)

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ (۱۲۷) ترجمه: (۹)

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ (۱۲۸) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۸۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما پروردگارت نسبت به آنها که از روی جهالت، بدی کرده اند، سپس توبه کرده و در مقام جبران برآمده اند، پروردگارت بعد از آن آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [با این همه] پروردگارت تو نسبت به کسانی که به نادانی مرتکب گناه شده، سپس توبه کرده و به صلاح آمده اند، البته پروردگارت پس از آن آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس مسلماً پروردگارت تو نسبت به کسانی که از روی نوعی نادانی (غفلت از عظمت حق و غلبه هوای نفس) مرتکب گناه گشته اند، آن گاه پس از وقوع آن توبه کرده و هم خود صالح شدند و هم (گذشته ها را) اصلاح نمودند، البته پروردگارت پس از آن بسیار آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ابراهیم (به تنهایی) امتی بود مطیع فرمان خدا؛ خالی از هر گونه انحراف؛ و از مشرکان نبود؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: به راستی ابراهیم، پیشوایی مطیع خدا [و] حق گرای بود و از مشرکان نبود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به راستی ابراهیم (به تنهایی به لحاظ کمالات انسانی اش، به سان) امتی بود، و یا در مدتی از عصر خود به تنهایی مصداق یک امت اسلامی بود، فروتن و مطیع خدا و حق گرا بود، و هیچ گاه از مشرکان نبود (نه به شرک در وجود و نه در ربوبیت و عبادت و طاعت)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شکر گزار نعمتهای پروردگار بود؛ خدا او را برگزید؛ و به راهی راست هدایت نمود!

_____ ترجمه استاد فولادوند: [و] نعمتهای او را شکر گزار بود. [خدا] او را برگزید و به راهی راست هدایتش کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شکر گزار نعمت های خدا بود خدا او را (به رسالت و نبوت سپس به امامت و خلت) برگزید و به سوی راهی راست هدایت نمود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما در دنیا به او (همّت) نیکویی دادیم؛ و در آخرت از نیکان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در دنیا به او نیکویی و [نعمت] دادیم و در آخرت [نیز] از شایستگان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را در دنیا زندگانی نیک (مقبولیت میان امم، طول عمر، اولاد صالح و ثروت سرشار) دادیم، و البته او در آخرت از صالحان خواهد بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس به تو وحی فرستادیم که از آیین ابراهیم - که ایمانی خالص داشت و از مشرکان نبود - پیروی کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس به تو وحی کردیم که: «از آیین ابراهیم حق گرای پیروی کن، [چرا که] او از مشرکان نبود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس به تو وحی کردیم که از آیین ابراهیم (راه و روش او در پذیرش توحید، مبارزه با شرک و اصول دین او و امهات فروع شریعتش) پیروی کن، زیرا او حق گرا بود و از مشرکان نبود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (تحریمهای) روز شنبه (برای یهود) فقط بعنوان یک مجازات بود، که در آن هم اختلاف کردند؛ و پروردگارت روز قیامت، در آنچه اختلاف داشتند، میان آنها داوری می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [بزرگداشت] شنبه، بر کسانی که در باره آن اختلاف کردند مقرر گردید، و قطعاً پروردگارت روز رستاخیز میان آنها در باره چیزی که در مورد آن اختلاف می کردند، داوری خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جز این نیست که شنبه بر کسانی مقرر شد که در آن اختلاف کردند (تعظیم و تعطیل مطلق آن روز به عنوان مجازات، بر یهودانی تشریح شد که در حرمت پیشین صید آن روز اختلاف کردند، برخی پذیرفتند و برخی نیرنگ نمودند) و حتماً پروردگارت در روز قیامت میان آنها در تمام آنچه در آن اختلاف می کردند داوری خواهد کرد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با حکمت و اندرز نیکو، به راه پروردگارت دعوت نما! و با آنها به روشی که نیکوتر است، استدلال و مناظره کن! پروردگارت، از هر کسی بهتر می داند چه کسی از راه او گمراه شده است؛ و او به هدایت یافتگان داناتر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت دعوت کن و با آنان به [شیوه ای] که نیکوتر است مجادله نما. در حقیقت، پروردگار تو به [حال] کسی که از راه او منحرف شده داناتر، و او به [حال] راه یافتگان [نیز] داناتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (مردم را) به سوی راه پروردگارت با منطقی حکیمانه و ادله قانع کننده و با پندی نیک و بیداری بخش و عبرت آموز دعوت کن و با آنان (مخالفان) به نیکوترین وجه محاجه و مجادله نما. (این وظیفه تو، و اما آنها) البته پروردگارت خود داناتر است به کسی که از راه او گم گشته و او داناتر است به هدایت یافتگان

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر گاه خواستید مجازات کنید، تنها بمقداری که به شما تعدی شده کیفر دهید! و اگر شکیبایی کنید، این کار برای شکیبایان بهتر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر عقوبت کردید، همان گونه که مورد عقوبت قرار گرفته اید [متجاوز را] به عقوبت رسانید، و اگر صبر کنید البته آن برای شکیبایان بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر (در موارد قصاص و نحو آن خواستید) عقوبت کنید پس به مانند آنچه مورد تعدی قرار گرفته اید عقوبت نمایید، و حتماً اگر صبر کنید (به کلی ببخشید یا تخفیف دهید) بی تردید آن برای

صبرپیشگان بهتر است

- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: صبر کن، و صبر تو فقط برای خدا و به توفیق خدا باشد! و بخاطر (کارهای) آنها، اندوهگین و دلسرد مشو! و از توطئه های آنها، در تنگنا قرار مگیر! _____ ترجمه استاد فولادوند: و صبر کن و صبر تو جز به [توفیق] خدا نیست و بر آنان اندوه مخور و از آنچه نیرنگ می کنند دل تنگ مدار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (بر ابلاغ رسالت) صبر کن و صبرت جز به (توفیق و یاری) خدا نیست و بر (عدم ایمان) آنها یا سختی و فشار مؤمنان اندوه مخور، و از مکاری که انجام می دهند دلتنگ مشو.
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند با کسانی است که تقوا پیشه کرده اند، و کسانی که نیکوکارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، خدا با کسانی است که پروا داشته اند و [با] کسانی [است] که آنها نیکوکارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند با کسانی است که پروا پیشه کرده اند و کسانی که نیکوکارند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (۱) ترجمه: (۱)

وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكَيْلًا (۲) ترجمه: (۲)

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا (۳) ترجمه: (۳)

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقًا كَبِيرًا (۴) ترجمه: (۴)

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا (۵) ترجمه: (۵)

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا (۶) ترجمه: (۶)

إِن أَحْسَبْتُمْ أَحْسَبْتُمْ لَأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيُسْوِعُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيَبُذِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا (۷) ترجمه: (۷)

ص: ۲۸۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پاک و منزّه است خدایی که بنده اش را در یک شب، از مسجد الحرام به مسجد الاقصی - که گرداگردش را پربرکت ساخته ایم - برد، تا برخی از آیات خود را به او نشان دهیم؛ چرا که او شنوا و بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: منزّه است آن [خدایی] که بنده اش را شبانگاهی از مسجد الحرام به سوی مسجد الاقصی - که پیرامون آن را برکت داده ایم - سیر داد، تا از نشانه های خود به او بنمایانیم، که او همان شنوای بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: منزّه و پاک است (از هر نقص و عیبی) آن خدایی که بنده خود (محمد صلی الله علیه و آله) را در شبی از مسجد الحرام به سوی مسجد الاقصی سیر داد - مسجدی که اطراف آن را (به معنویت فرشتگان فرود آمده و پیامبران برخاسته از آنجا و سرسبزی درختان انبوه و نهرها) مبارک کرده ایم - تا برخی از نشانه های (توحید و قدرت و حکمت) خود را به او نشان دهیم. البته او (خدا) است که (به گفتار بنده خود و ساکنان ملاً اعلی) شنوا و (به حال همه آنان) بیناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به موسی کتاب آسمانی دادیم؛ و آن را وسیله هدایت بنی اسرائیل ساختیم؛ (و گفتیم): غیر ما را تکیه گاه خود قرار ندهید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کتاب آسمانی را به موسی دادیم و آن را برای فرزندان اسرائیل رهنمودی گردانیدیم که: زنهار، غیر از من کارسازی مگیرید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما به موسی کتاب (تورات و صحف) دادیم و او را و کتاب او را راهنمای بنی اسرائیل کردیم که (به آنها بگویند) غیر از من کسی را وکیل و کارساز (امور دنیا و آخرتتان) نگیرید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای فرزندان کسانی که با نوح (بر کشتی) سوار کردیم! او بنده شکرگزار بود. (شما هم

مانند او باشید، تا نجات یابید!) _____ ترجمه استاد فولادوند: [ای] فرزندان کسانی که [آنان را در کشتی] با نوح برداشتیم. راستی که او بنده ای سپاسگزار بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (بنی اسرائیل) همان فرزندان کسانی که آنها را با نوح (در کشتی) سوار کردیم زیرا که او بنده ای شکرگزار بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به بنی اسرائیل در کتاب (تورات) اعلام کردیم که دوبار در زمین فساد خواهید کرد، و برتری جویی بزرگی خواهید نمود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در کتاب آسمانی [شان] به فرزندان اسرائیل خبر دادیم که: «قطعاً دو بار در زمین فساد خواهید کرد، و قطعاً به سرکشی بسیار بزرگی برخواید خاست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما به بنی اسرائیل در کتاب (توراتشان) حکم قطعی و اعلان حتمی

کردیم که شما بی تردید دو بار در زمین (فلسطین) فساد خواهید کرد و طغیان بزرگی را مرتکب خواهید شد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که نخستین وعده فرارسد، گروهی از بندگان پیکارجوی خود را بر ضد شما میانگیزیم (تا شما را سخت در هم کوبند؛ حتی برای به دست آوردن مجرمان)، خانه ها را جستجو می کنند؛ و این وعده ای است قطعی! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنگاه که وعده [تحقق] نخستین آن دو فرارسد، بندگان از خود را که سخت نیرومندند بر شما می گماریم، تا میان خانه ها [یتان برای قتل و غارت شما] به جستجو درآیند، و این تهدید تحقق یافتنی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون زمان وعده (کیفر) نخستین آن دو طغیان فرارسد برخی از بندگان خود را که سخت جنگجویند بر شما برانگیزیم پس آنها (برای کشتن شما) درون خانه ها را جستجو کنند (که احدی را زنده نگذارند)، و این یک وعده مسلم انجام شدنی است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس شما را بر آنها چیره می کنیم؛ و شما را به وسیله داراییها و فرزندان کمک خواهیم کرد؛ و نفرات شما را بیشتر (از دشمن) قرار می دهیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [از چندی] دوباره شما را بر آنان چیره می کنیم و شما را با اموال و پسران یاری می دهیم و [تعداد] نفرات شما را بیشتر می گردانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس غلبه و تسلط بر آنها را به شما بازمی گردانیم و شما را به وسیله اموال و پسرانی یاری می کنیم و از حیث نفرات، بیشتر (از آنها) قرار می دهیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی می کنید؛ و اگر بدی کنید باز هم به خود می کنید. و هنگامی که وعده دوم فرارسد، (آنچنان دشمن بر شما سخت خواهد گرفت که) آثار غم و اندوه در صورتها پتان ظاهر می شود؛ و داخل مسجد (الاقصی) می شوند همان گونه که بار اول وارد شدند؛ و آنچه را زیر سلطه خود می گیرند، در هم می کوبند. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر نیکی کنید، به خود نیکی کرده اید، و اگر بدی کنید، به خود [بد نموده اید]. و چون تهدید آخر فرارسد [بیایند] تا شما را اندوهگین کنند و در معبد [تان] چنانکه بار اول داخل شدند [به زور] درآیند و بر هر چه دست یافتند یکسره [آن را] نابود کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر نیکی کنید نیکی به خود کرده اید و اگر بدی کنید از آن خودتان است، و چون زمان وعده (کیفر طغیان) دیگر فرارسد (دشمنانی بر شما بگماریم) تا صورت های شما را (از شدت شکست و عذاب) غمبار و سیاه کنند و وارد مسجد (الاقصی) شوند همان گونه که در مرتبه اول وارد آن شدند و بر هر چه دست یافتند نابود سازند

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُمْ عُدتَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا (۸) ترجمه: (۱)

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا (۹) ترجمه: (۲)

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (۱۰) ترجمه: (۳)

وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا (۱۱) ترجمه: (۴)

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتَيْنِ فَمَحْوِنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا (۱۲) ترجمه: (۵)

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا (۱۳) ترجمه: (۶)

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ حَسِيبًا (۱۴) ترجمه: (۷)

مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَمَّا تَزَرَ وَازِرَةً وَزَرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا (۱۵) ترجمه: (۸)

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَوْمًا أَمْزَنَّا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا (۱۶) ترجمه: (۹)

وَكَم أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا (۱۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۸۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امید است پروردگارتان به شما رحم کند! هرگاه برگردید، ما هم باز می گردیم؛ و جهنم را برای کافران، زندان سختی قرار دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: امید است که پروردگارتان شما را رحمت کند، و [لی] [اگر] [به گناه] باز گردید [ما نیز به کیفر شما] باز می گردیم، و دوزخ را برای کافران زندان قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (پس از شکست دوم نیز اگر توبه کنید و به حق گرایید) امید آنکه پروردگارتان بر شما ترحم کند (و دولت و استقلالتان را بازگرداند) و اگر (به فساد) باز گردید ما نیز (به کیفر) باز می گردیم، و جهنم را برای کافران زندانی تنگ قرار داده ایم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند؛ و به مؤمنانی که اعمال صالح انجام می دهند، بشارت می دهد که برای آنها پاداش بزرگی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً این قرآن به [آینی] که خود پایدارتر است راه می نماید، و به آن مؤمنانی که کارهای شایسته می کنند، مژده می دهد که پاداشی بزرگ برایشان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقا که این قرآن (جامعه انسانی را) به پایدارترین و استوارترین طریقه و آیین هدایت می کند، و مؤمنانی را که پیوسته عمل های صالح به جا می آورند بشارت می دهد که برای آنها (در دنیا و آخرت) پاداشی بزرگ است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اینکه آنها که به قیامت ایمان نمی آورند، عذاب دردناکی برای آنان آماده ساخته ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند : و اینکه برای کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند عذابی پر درد آماده کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اینکه کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند برای آنها عذابی دردناک آماده کرده ایم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : انسان (بر اثر شتابزدگی)، بدیها را طلب می کند آن گونه که نیکیها را می طلبد؛ و انسان، همیشه عجول بوده است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و انسان [همان گونه که] خیر را فرا می خواند، [پیشامد] بد را می خواند و انسان همواره شتابزده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و انسان (از روی جهل به واقع، و یا در حال غضب) شرّ و ضرر را (از خدا) می طلبد همان گونه که خیر را می طلبد، و انسان (ذاتا) شتابزده است (هر چه را هوای نفسش اقتضا کرد بدون تأمل در عاقبت آن می طلبد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما شب و روز را دو نشانه توحید و عظمت خود قرار دادیم؛ سپس نشانه شب را محو کرده، و نشانه روز را روشنی بخش ساختیم تا (در پرتو آن)، فضل پروردگارتان را بطلبید (و به تلاش زندگی برخیزید)، و عدد سالها و حساب را بدانید؛ و هر چیزی را بطور مشخص و آشکار، بیان کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند : و شب و روز را دو نشانه قرار دادیم. نشانه شب را تیره گون و نشانه روز را روشنی بخش گردانیدیم تا [در آن،] فضلی از پروردگارتان بجوید، و تا شماره سالها و حساب [عمرها و رویدادها] را بدانید و هر چیزی را به روشنی باز نمودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ما شب و روز را دو نشانه (از توحید و قدرت و حکمت خود) قرار دادیم پس آن نشانه را که شب است بی نور، و آن نشانه را که روز است روشن ساختیم، تا شما (در آن روشنی) از پروردگارتان فضل و رحمتی بطلبید (مشغول کسب و کار شوید) و تا (از اجتماع شب و روز، ماه، و از ترکیب ماه ها سال سازید و به وسیله آن) عدد سال ها و حساب را (حساب کارها، قراردادهای، عمرها، حوادث را) بدانید، و ما هر چیزی را به تفصیلی مناسب آن توضیح داده ایم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هر انسانی، اعمالش را بر گردش آویخته ایم؛ و روز قیامت، کتابی برای او بیرون می آوریم که آن را در برابر خود، گشوده می بیند! (این همان نامه اعمال اوست!) _____ ترجمه استاد فولادوند : و کارنامه هر انسانی را به گردن او بسته ایم، و روز قیامت برای او نامه ای که آن را گشاده می بیند بیرون می آوریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و سرنوشت (نیک یا شوم عمل) هر انسانی را (که از غیب برایش مقدر شده و به سویش پر زده، همانند طوقی) در گردش لازم و ثابت کرده ایم، و در روز قیامت نوشته ای را برای او بیرون می آوریم که آن را باز و گشوده دیدار خواهد کرد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (و به او می گوئیم:) کتابت را بخوان، کافی است که امروز، خود حسابگر خویش باشی! _____ ترجمه استاد فولادوند : «نامه ات را بخوان؛ کافی است که امروز خودت حسابرس خود باشی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (به او گفته می شود) کتاب (اعمال قلبی و بدنی) خود را بخوان، تو خود کافی هستی که امروز حسابرس نفس خود باشی

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هر کس هدایت شود، برای خود هدایت یافته؛ و آن کس که گمراه گردد، به زیان خود گمراه شده است؛ و هیچ کس بار گناه دیگری را به دوش نمی کشد؛ و ما هرگز (قومی را) مجازات نخواهیم کرد، مگر آنکه پیامبری مبعوث کرده باشیم (تا وظایفشان را بیان کند). _____ ترجمه استاد فولادوند : هر کس به راه آمده

تنها به سود خود به راه آمده، و هر کس بیراهه رفته تنها به زیان خود بیراهه رفته است. و هیچ بردارنده ای بار گناه دیگری را بر نمی دارد، و ما تا پیامبری برنینگیزیم، به عذاب نمی پردازیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که هدایت یافت جز این نیست که به سود خویش هدایت یافته و هر که گمراه شد پس به زیان خویش گمراه شده است، و هیچ گنهکاری حامل گناه دیگری نمی شود و ما (هیچ ملتی را پیش از این به عذاب ریشه کن در دنیا) عذاب کننده نبودیم تا اینکه (نخست) رسولی را (برای بیداری آنان) بفرستیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که بخواهیم شهر و دیاری را هلاک کنیم، نخست اوامر خود را برای «مترفین» (و ثروتمندان مست شهوت) آنجا، بیان می داریم، سپس هنگامی که به مخالفت برخاستند و استحقاق مجازات یافتند، آنها را به شدت درهم می کوبیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون بخواهیم شهری را هلاک کنیم، خوشگذرانانش را و ما می داریم تا در آن به انحراف [و فساد] پردازند، و در نتیجه عذاب بر آن [شهر] لازم گردد، پس آن را [یکسره] زیر و زبر کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون بخواهیم مجمعی را (به خاطر سوابق طغیانشان) هلاک کنیم اعیان و خوشگذران های آنها را (برای اتمام حجت بار دیگر به طاعت) امر کنیم (یا بر دنیای آنها بیفزاییم) پس آنها در آن محیط فسق و ورزند (و طبقات دیگر تابع آنها شوند یا به گناهشان راضی گردند) پس حکم قطعی ازلی ما (که نابود کردن طغیان گران است) درباره آنها تحقق یابد پس آنها را به سختی هلاک سازیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار مردمی که در قرون بعد از نوح، زندگی می کردند؛ (و طبق همین سنت)، آنها را هلاک کردیم! و کافی است که پروردگارت از گناهان بندگانش آگاه، و نسبت به آن بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار نسلها را که ما پس از نوح به هلاکت رساندیم، و پروردگار تو به گناهان بندگانش بس آگاه و بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از جماعت های پس از نوح را (که در عصر نزدیک به هم بودند، مانند عاد و ثمود و قوم لوط) هلاک کردیم، و پروردگار تو در آگاهی و بینایی به گناهان بندگانش (که طبق آن کیفر دهد) کافی است

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا (۱۸) ترجمه: (۱)

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا (۱۹) ترجمه: (۲)

كُلًّا نُمِدُّ هُوْلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا (۲۰) ترجمه: (۳)

انظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا (۲۱) ترجمه: (۴)

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُومًا (۲۲) ترجمه: (۵)

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا (۲۳) ترجمه: (۶)

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا (۲۴) ترجمه: (۷)

رَبُّكُمْ أَغْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا (۲۵) ترجمه: (۸)

وَأْتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا (۲۶) ترجمه: (۹)

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا (۲۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۸۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کس که (تنها) زندگی زودگذر (دنیا) را می طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم - به هر کس اراده کنیم - می دهیم؛ سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد، که در آتش سوزانش می سوزد در حالی که نکوهیده و رانده (درگاه خدا) است. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس خواهان [دنیای] زودگذر است، به زودی هر که را خواهیم [نصیبی] از آن می دهیم، آنگاه جهنم را که در آن خوار و رانده داخل خواهد شد، برای او مقرر می داریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس تنها این (دنیای) نقد زودگذر را بخواهد ما در دادن آنچه بخواهیم به هر که بخواهیم در دنیا شتاب می کنیم، آن گاه دوزخ را برای او مقرر می کنیم که در آن ملامت شده و رانده شده خواهد سوخت

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن کس که سرای آخرت را بطلبد، و برای آن سعی و کوشش کند - در حالی که ایمان داشته باشد - سعی و تلاش او، (از سوی خدا) پاداش داده خواهد شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس خواهان آخرت است و نهایت کوشش را برای آن بکند و مؤمن باشد، آنانند که تلاش آنها مورد حق شناسی واقع خواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسی که آخرت را بخواهد، و در حالی که مؤمن است برای آخرت کوششی در خور حال آن انجام دهد، پس چنین کسانی سعیشان مورد قبول و پاداش خواهد بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر یک از این دو گروه را از عطای پروردگارت، بهره و کمک می دهیم؛ و عطای

پروردگارت هرگز (از کسی) منع نشده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر دو [دسته]: اینان و آنان را از عطای پروردگارت مدد می بخشیم، و عطای پروردگارت [از کسی] منع نشده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر یک از اینان و آنان را (خواهان آخرت و دنیا را) از عطای پروردگارت مدد می رسانیم و عطای پروردگار تو هرگز (از کسی) ممنوع نیست (در دنیا همه نعمت های معنوی و مادی در اختیار همه بشر از مؤمن و کافر قرار داده شده است)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بین چگونه بعضی را (در دنیا بخاطر تلاششان) بر بعضی دیگر برتری بخشیده ایم؛ درجات آخرت و برتریهایش، از این هم بیشتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بین چگونه بعضی از آنان را بر بعضی دیگر برتری داده ایم، و قطعاً درجات آخرت و برتری آن بزرگتر و بیشتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بنگر چگونه برخی از آنها را بر برخی دیگر (در نعمت های مادی و معنوی) برتری داده ایم و البته آخرت از نظر درجات و برتری ها بزرگتر است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز معبود دیگری را با خدا قرار مده، که نکوهیده و بی یار و یاور خواهی نشستی! _____ ترجمه استاد فولادوند: معبود دیگری با خدا قرار مده تا نکوهیده و وامانده بنشینی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز معبود دیگری با خدا قرار مده که (در نزد فرشتگان و صالحان) مذمت شده و (در نزد خدا) نکوهیده و خوار و بی یاور خواهی نشستی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگارت فرمان داده: جز او را نپرستید! و به پدر و مادر نیکی کنید! هرگاه یکی از آن دو، یا هر دوی آنها، نزد تو به سن پیری رسند، کمترین اهانتی به آنها روا مدار! و بر آنها فریاد مزن! و گفتار لطیف و سنجیده و بزرگوارانه به آنها بگو! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگار تو مقرر کرد که جز او را مپرستید و به پدر و مادر [خود] احسان کنید. اگر یکی از آن دو یا هر دو، در کنار تو به سالخوردگی رسیدند به آنها [حتی] «اوف» مگو و به آنان پرخاش مکن و با آنها سخنی شایسته بگوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پروردگارت حکم قطعی کرد که جز او را نپرستید و به پدر و مادر (خود) نیکی کنید حال اگر در نزد تو یکی از آن دو یا هر دو به کهنسالی رسند (در مقابل زحمات یا خشونت های آنها اظهار ناراحتی مکن حتی) به آنان افّ مگو و بر آنها فریاد مزن و سخن درشت مگو و با آنان سخنی کریمانه بگوی

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بالهای تواضع خویش را از محبت و لطف، در برابر آنان فرود آر! و بگو: «پروردگارا! همان گونه که آنها مرا در کوچکی تربیت کردند، مشمول رحمتشان قرار ده!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و از سر مهربانی، بال فروتنی بر آنان بگستر و بگو: «پروردگارا، آن دو را رحمت کن چنانکه مرا در خردی پروردند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از روی مهربانی در برابر آنها بال های خضوع و ذلت فرود آر، و بگو: پروردگارا هر دو را رحمت کن به پاس آنکه مرا در خردی (از روی رحمت) تربیت کردند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار شما از درون دلهایتان آگاهتر است؛ (اگر لغزشی در این زمینه داشتید) هرگاه صالح باشید (و جبران کنید) او بازگشت کنندگان را می بخشد. _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار شما به آنچه در دل های خود دارید آگاه تر است. اگر شایسته باشید، قطعاً او آمرزنده توبه کنندگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارتان به آنچه در دل های شماست داناتر است (اگر قلبا از پدر و مادر منزجرید و یا ستمی به آنها کرده اید) اگر اهل صلاح باشید (و از خطا به سوی خدا برگشته باشید) پس حتما خداوند

بازگشت کنندگان را آمرزنده است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و حقّ نزدیکان را بپرداز، و (همچنین حق) مستمند و وامانده در راه را! و هرگز اسراف و تبذیر مکن، _____ ترجمه استاد فولادوند: و حق خویشاوند را به او بده و مستمند و در راه مانده را [دستگیری کن] و ولخرجی و اسراف مکن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقّ خویشاوند (حق خویشان خود و حق خویشان پیامبرت) و حق فقیر و وامانده در راه را بپرداز، و هیچ نوع اسراف و ریخت و پاش (که صرف مال در راه حرام و تجاوز از حد در حلال است) مکن

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که تبذیرکنندگان، برادران شیاطینند؛ و شیطان در برابر پروردگارش، بسیار ناسپاس بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا که اسرافکاران برادران شیطانهایند، و شیطان همواره نسبت به پروردگارش ناسپاس بوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقّاً آنان که اموالشان را (در راه حرام و باطل) ریخت و پاش می کنند برادران (رفیقان و همسویان) شیاطینند، و شیطان همیشه در مقابل پروردگارش بسیار کافر و ناسپاس بوده است

وَأِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُل لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا (۲۸) ترجمه: (۱)

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا (۲۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا (۳۰) ترجمه: (۳)

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا (۳۱) ترجمه: (۴)

وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْنَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا (۳۲) ترجمه: (۵)

وَلَمَّا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَمَّا يُسْرَفْ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا (۳۳) ترجمه: (۶)

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا (۳۴) ترجمه: (۷)

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا (۳۵) ترجمه: (۸)

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (۳۶) ترجمه: (۹)

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا (۳۷) ترجمه: (۱۰)

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا (۳۸) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۸۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه از آنان [= مستمندان] روی برتابی، و انتظار رحمت پروردگارت را داشته باشی (تا گشایشی در کارت پدید آید و به آنها کمک کنی)، با گفتار نرم و آمیخته با لطف با آنها سخن بگو! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر به امید رحمتی که از پروردگارت جویای آنی، از ایشان روی می گردانی، پس با آنان سخنی نرم بگو. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر از آنان به خاطر (تهیدستی (و) طلب رحمت و وسعتی از پروردگارت که امید داری (به تو برسد و به آنها بدهی تا آنها را بی نیاز نماید) باید از آنان روی گردانی، پس به آنها سخنی نرم بگو

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز دستت را بر گردنت زنجیر مکن، (و ترک انفاق و بخشش منما) و بیش از حد (نیز) دست خود را مگشای، تا مورد سرزنش قرار گیری و از کار فرومانی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دستت را به گردنت زنجیر مکن و بسیار [هم] گشاده دستی منما تا ملامت شده و حسرت زده بر جای مانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دستت را بسته به گردن خود قرار مده، (در انفاق واجبات بخل نورز) و آن را به تمام نیز مگشای (چندان انفاق مکن که خود نیازمند شوی) که ملامت زده و وامانده خواهی نشست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، پروردگارت روزی را برای هر کس بخواهد، گشاده یا تنگ می دارد؛ او نسبت به بندگانش، آگاه و بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: بی گمان، پروردگار تو برای هر که بخواهد، روزی را گشاده یا تنگ می گرداند. در حقیقت، او به [حال] بندگانش آگاه بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا پروردگار تو، روزی را برای هر کس که بخواهد توسعه می دهد و (برای هر کس که بخواهد) تنگ می گیرد، البته او همیشه به بندگان خود آگاه و بیناست (حال فرد و اجتماع آنها را می داند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرزندانان را از ترس فقر، نکشید! ما آنها و شما را روزی می دهیم؛ مسلماً کشتن آنها گناه بزرگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از بیم تنگدستی فرزندان خود را مکشید. ماییم که به آنها و شما روزی می بخشیم. آری، کشتن آنان همواره خطایی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرزندان خود را از ترس فقر و تنگدستی نکشید، ماییم که آنها و شما را روزی می دهیم حقا که کشتن آنها گناهی است بزرگ

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نزدیک زنا نشوید، که کار بسیار زشت، و بد راهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به زنا نزدیک مشوید، چرا که آن همواره زشت و بد راهی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نزدیک زنا نروید (حتی از عمل های مقدماتی آن نیز دوری کنید) زیرا که آن بسیار زشت است و بد راهی است (که به فساد جامعه و زوال معنویت آن منتهی می گردد)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی را که خداوند خونس را حرام شمرده، نکشید، جز بحق! و آن کس که مظلوم کشته شده، برای ولیش سلطه (و حق قصاص) قرار دادیم؛ اما در قتل اسراف نکنند، چرا که او مورد حمایت است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نفسی را که خداوند حرام کرده است جز به حق مکشید، و هر کس مظلوم کشته شود، به سرپرست وی قدرتی داده ایم، پس [او] نباید در قتل زیاده روی کند، زیرا او [از طرف شرع] یاری شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نفسی را که خداوند (در همه شرایع به وی مصونیت داده و کشتن آن را) حرام نموده، جز به حق (مانند موارد قصاص، ارتداد و حدود شرعی) نکشید. و کسی که مظلوم کشته شود ما حتماً برای ولی او تسلطی قرار داده ایم (که می تواند قصاص کند یا دیه بگیرد یا عفو کند) پس او نباید در کشتن اسراف کند (شکنجه و مثله کند یا بیش از یک نفر را بکشد) زیرا که او (به وسیله تشریح این حکم) یاری شده است (و شخص قصاص شده نیز در مقدار بیش از محکومیت، مورد یاری ما قرار دارد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به مال یتیم، جز به بهترین راه نزدیک نشوید، تا به سر حد بلوغ رسد! و به عهد (خود) وفا کنید، که از عهد سؤال می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به مال یتیم -جز به بهترین وجه- نزدیک مشوید تا به رشد برسد، و به پیمان [خود] وفا کنید، زیرا که از پیمان پرسش خواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به مال یتیم نزدیک نشوید (هیچ تصرفی در آن نکنید) مگر به شیوه ای که نیکو است (تصرف به اجازه شرع و به صلاح مال یا صاحب آن باشد) تا او به حد رشد (و ظهور نیروی جسمی و عقلی) خود برسد، و به پیمانتان وفا کنید (چه پیمان خدا با شما و چه پیمان شما با خدا و چه پیمان خودتان با یکدیگر) همانا پیمان (در روز جزا) مورد سؤال خواهد بود (از صاحب پیمان یا از پیمان مجسم می پرسند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که پیمانه می کنید، حق پیمانه را ادا نمایید، و با ترازوی درست وزن کنید! این برای شما بهتر، و عاقبتش نیکوتر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون پیمانه می کنید، پیمانه را

تمام دهید، و با ترازوی درست بسنجید که این بهتر و خوش فرجام تر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون (مالی را در مقام دادن یا گرفتن) پیمانه کنید پیمانه را پر کنید و (نیز) با ترازوی درست بسنجید، که این (امانت پیمانه و وزن از نظر عقل) خیر است و (از نظر حفظ اعتماد جامعه) سرانجامش نیکوتر است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آنچه به آن آگاهی نداری، پیروی مکن، چرا که گوش و چشم و دل، همه مسؤولند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چیزی را که بدان علم نداری دنبال مکن، زیرا گوش و چشم و قلب، همه مورد پرسش واقع خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از چیزی که بدان علم نداری (در مرحله اعتقاد و گفتار و عمل) پیروی مکن، زیرا گوش و چشم و دل، هر یک مورد سؤال قرار خواهند گرفت (از انسان درباره کارهای آنها و از آنها درباره کارهای خودشان می پرسند)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و روی زمین، با تکبر راه مرو! تو نمی توانی زمین را بشکافی، و طول قامتت هرگز به کوه ها نمی رسد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در [روی] زمین به نخوت گام برمدار، چرا که هرگز زمین را نمی توانی شکافت، و در بلندی به کوهها نمی توانی رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در روی زمین با کبر و سرمستی راه مرو، زیرا تو (هر چند قوی باشی) هرگز نمی توانی (با گامهایت) زمین را بشکافی و هرگز نمی توانی در بلندی به کوه ها برسی

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همه اینها گناهِش نزد پروردگار تو ناپسند است. _____ ترجمه استاد فولادوند: همه این [کارها] بدش نزد پروردگار تو ناپسندیده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همه این (امور که قریب بیست و سه کار است) بدش (و مفسده دارش) در نزد پروردگارت ناخوشایند است (و مبعوضیت، ملازم حرمت است)

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَلْقَى فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا (۳۹) ترجمه: (۱)

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا (۴۰) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا (۴۱) ترجمه: (۳)

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَأَبْتَعُوا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا (۴۲) ترجمه: (۴)

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا (۴۳) ترجمه: (۵)

تَسْبِيحٌ لَهُ السَّمَاوَاتِ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا (۴۴) ترجمه: (۶)

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا (۴۵) ترجمه: (۷)

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَخِيدَهُ وَلَوْ عَلَىٰ آذَانِهِمْ نُفُورًا (۴۶) ترجمه: (۸)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَشْحُورًا (۴۷) ترجمه: (۹)

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا (۴۸) ترجمه: (۱۰)

وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا (۴۹) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۸۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (احکام)، از حکمتهایی است که پروردگارت به تو وحی فرستاده؛ و هرگز معبودی با خدا قرار مده، که در جهنم افکنده می شوی، در حالی که سرزنش شده، و رانده (درگاه خدا) خواهی بود! ترجمه استاد فولادوند: این [سفارشها] از حکمتهایی است که پروردگارت به تو وحی کرده است،

و با خدای یگانه معبودی دیگر قرار مده، و گرنه حسرت زده و مطرود در جهنم افکنده خواهی شد.

ترجمه آیت الله مشکینی: این (بیست و چند خصلت از واجبات و محرمات) برخی از حکمت ها (احکام شرعی و مستقلات عقلی) است که پروردگارت به تو وحی کرده، و هرگز با خداوند معبود دیگری قرار مده، که ملامت شده و رانده شده به جهنم افکنده خواهی شد (ملامت شده خدا و وجدان، و مطرود از زمره نیکان)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا پروردگارتان فرزندان پسر را مخصوص شما ساخته، و خودش دخترانی از فرشتگان برگزیده است؟! شما سخن بزرگ (و بسیار زشتی) می گوید! ترجمه استاد فولادوند: آیا [پنداشتید که] پروردگارتان شما را به [داشتن] پسران اختصاص داده، و خود از فرشتگان دخترانی برگرفته است؟ حقا که شما سخنی

بس بزرگ می گوئید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا پروردگارتان شما را به (داشتن) پسران برگزیده و خود از فرشتگان دخترانی برگرفته؟! همانا شما سخنی بزرگ می گوئید (فرزند داشتن خدا و اینکه آنچه را بد می دانید به خدا نسبت می دهید)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما در این قرآن، انواع بیانات مؤثر را آوردیم تا متذکر شوند! ولی (گروهی از کوردلان)، جز بر نفرتشان نمی افزاید. _____ ترجمه استاد فولادوند : و به راستی، ما در این قرآن [حقایق را] گونه گون بیان کردیم، تا پند گیرند؛ و [لی] آنان را جز نفرت نمی افزاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و حقاً که ما در این قرآن (درباره توحید و نفی شریک خدا و معارف دیگر) بیانات گوناگونی آوردیم تا یاد آرند و پند گیرند اما جز نفرت و گریز در آنها نمی افزاید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «اگر آنچنان که آنها می گویند با او خدایانی بود، در این صورت، (خدایان) سعی می کردند راهی به سوی (خداوند) صاحب عرش پیدا کنند.» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «اگر - چنانکه می گویند- با او خدایانی [دیگر] بود، در آن صورت حتماً در صدد جستن راهی به سوی [خداوند]، صاحب عرش، برمی آمدند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: اگر چنان که آنها می گویند با خداوند معبودهایی وجود داشت در آن حال حتماً به سوی خدای صاحب عرش راهی می جستند (تا بر او برتری جویند و او را ساقط کنند، یا در ملک او شریک شوند و یا حداقل در نزد او مقرب گردند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او پاک و برتر است از آنچه آنها می گویند، بسیار برتر و منزّه تر! _____ ترجمه استاد فولادوند : او [پاک و] منزّه است و از آنچه می گویند بسی والاتر است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : (خداوند) منزّه است و برتری دارد از آنچه آنها می گویند، برتری بزرگ

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آسمانهای هفتگانه و زمین و کسانی که در آنها هستند، همه تسبیح او می گویند؛ و هر موجودی، تسبیح و حمد او می گوید؛ ولی شما تسبیح آنها را نمی فهمید؛ او بردبار و آمرزنده است.

_____ ترجمه استاد فولادوند : آسمانهای هفتگانه و زمین و هر کس که در آنهاست او را تسبیح می

گویند، و هیچ چیز نیست مگر اینکه در حال ستایش، تسبیح او می گوید، ولی شما تسبیح آنها را در نمی یابید. به راستی که او همواره بردبار [و] آمرزنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آسمان های هفتگانه و زمین و هر کس

که در آنهاست او را تسبیح می گویند و هیچ چیزی (از جماد و نبات و حیوان و بالاتر از آنها) نیست مگر آنکه (به زبان قال

که بشر عادی نمی شنود، و به زبان حال) با ستایش (از کمالات) او را تسبیح می گوید (چرا که وجودش دلالت بر وجود،

امکانش حکایت از وجود، حدویش دلالت بر قدم، نقصش حکایت از کمال، حدّش گویایی از نامحدود بودن او دارد) و

لکن شما تسبیح آنها را نمی فهمید (از فهم تسبیح قولی قاصر و در عدم فهم تسبیح حالی مقصّرید)، حقاً که او بردبار و

آمرزنده است (مهلت می دهد تا بفهمید، و می آمرزد اگر نفهمید)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که قرآن می خوانی، میان تو و آنها که به آخرت ایمان نمی آورند، حجاب

ناپیدایی قرار می دهیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون قرآن بخوانی، میان تو و کسانی که به

آخرت ایمان ندارند پرده ای پوشیده قرار می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون قرآن را

تلاوت کنی میان تو و میان کسانی که به آخرت ایمان ندارند پرده ای پوشاننده و ناپیدا قرار می دهیم (ردائل اخلاق و فسق و

کفر آنان حجاب نامرئی است و مانع از توجه به معارف قرآن)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر دل‌هایشان پوشش‌هایی، تا آن را نفهمند؛ و در گوش‌هایشان سنگینی؛ و هنگامی که پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد می‌کنی، آنها پشت می‌کنند و از تو روی بر می‌گردانند. _____

ترجمه استاد فولادوند: و بر دل‌هایشان پوشش‌ها می‌نهدیم تا آن را نفهمند و در گوش‌هایشان سنگینی [قرار می‌دهیم] و چون در قرآن پروردگار خود را به یگانگی یاد کنی با نفرت پشت می‌کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به مجازات کفرشان) بر دل‌های آنها پوشش‌هایی (از غرور و حبّ جاه و مال) قرار داده ایم که مبادا آن را بفهمند و در گوش‌هایشان سنگینی (قرار داده ایم)، و چون پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد کنی در حال تنفر پشت می‌کنند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که به سخنان تو گوش فرامی‌دهند، ما بهتر می‌دانیم برای چه گوش فرا می‌دهند؛ (و همچنین) در آن هنگام که با هم نجوا می‌کنند؛ آنگاه که ستمگران می‌گویند: «شما جز از انسانی که افسون شده، پیروی نمی‌کنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: هنگامی که به سوی تو گوش فرا می‌دارند ما بهتر می‌دانیم به چه [منظور] گوش می‌دهند، و [نیز] آنگاه که به نجوا می‌پردازند؛ وقتی که ستمگران می‌گویند: «جز مردی افسون شده را پیروی نمی‌کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما داناییم که آنها به چه منظور گوش می‌دهند، آن‌گاه که (برای استهزا و مسخره) به سوی تو گوش فرا می‌دهند، و (داناییم به حالشان) آن‌گاه که با هم به نجوا می‌پردازند، آن‌گاه که این ظالمان (به یکدیگر) می‌گویند: شما جز از مردی جادو شده پیروی نمی‌کنید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بین چگونه برای تو مثلها زدند! در نتیجه گمراه شدند، و نمی‌توانند راه حق را پیدا کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: بین چگونه برای تو مثلها زدند و گمراه شدند، در نتیجه راه به جایی نمی‌توانند ببرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بنگر که چگونه برای تو مثل‌ها زدند (شاعر، ساحر،

کاهن، مجنون و مسحور) پس آنها گمراه شده‌اند و توانایی (یافتن و پویندن) هیچ راهی (به سوی حق) را ندارند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «آیا هنگامی که ما، استخوان‌های پوسیده و پراکنده‌ای شدیم، دگر بار آفرینش تازه‌ای خواهیم یافت؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «آیا وقتی استخوان و خاک شدیم [باز] به آفرینشی جدید برانگیخته می‌شویم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند: آیا هنگامی که ما مшти

استخوان‌ها و اعضای پوسیده شدیم، آیا در صورت آفریده‌ای تازه برانگیخته خواهیم شد

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا (۵۰) ترجمه: (۱)

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا (۵۱) ترجمه: (۲)

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا (۵۲) ترجمه: (۳)

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا (۵۳) ترجمه: (۴)

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنْ يَشَأْ يُرْحِمَكُمُ أَوْ إِنْ يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا (۵۴) ترجمه: (۵)

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا (۵۵) ترجمه: (۶)

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا (۵۶) ترجمه: (۷)

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا (۵۷) ترجمه: (۸)

وَإِنْ مِّنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا (۵۸) ترجمه: (۹)

ص: ۲۸۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «شما سنگ باشید یا آهن، _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو:

«سنگ باشید یا آهن، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: شما سنگ باشید یا آهن

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یا هر مخلوقی که در نظر شما، از آن هم سخت تر است (و از حیات و زندگی دور تر می

باشد، باز خدا قادر است شما را به زندگی مجدد بازگرداند). آنها بزودی می گویند: «چه کسی ما را بازمی گرداند؟!» بگو:

«همان کسی که نخستین بار شما را آفرید.» آنان سر خود را (از روی تعجب و انکار)، به سوی تو خم می کنند و می گویند:

«در چه زمانی خواهد بود؟!» بگو: «شاید نزدیک باشد!» _____ ترجمه استاد فولادوند : یا آفریده ای از

آنچه در خاطر شما بزرگ می نماید [باز هم برانگیخته خواهید شد.]. پس خواهند گفت: «چه کسی ما را بازمی گرداند؟!»

بگو: «همان کس که نخستین بار شما را پدید آورد.» [باز] سرهای خود را به طرف تو تکان می دهند و می گویند: «آن کی

خواهد بود؟!» بگو: «شاید که نزدیک باشد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : یا هر آفریده ای که در

اذهان شما (از نظر استحکام و عدم پذیرش حیات) بزرگ می نماید، (باز هم خدا در آن روح دمیده زنده اش خواهد کرد).

آنها به زودی خواهند گفت: چه کسی ما را (به حیات مجدد) بازمی گرداند؟ بگو: همان کسی که شما را نخستین بار از عدم

به وجود آورد. پس فوراً سرهای خود را به سوی تو (از روی تعجب و استهزا) می جنبانند و می گویند: این (زنده شدن) کی

خواهد بود؟ بگو: امید آنکه نزدیک باشد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان روز که شما را (از قبرهایتان) فرامی خواند؛ شما هم اجابت می کنید در حالی که حمد او را می گویند؛ می پندارید تنها مدت کوتاهی (در جهان برزخ) درنگ کرده اید! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که شما را فرا می خواند، پس در حالی که او را ستایش می کنید اجابتش می نمایید و می پندارید که جز اندکی [در دنیا] نمانده اید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در روزی که شما را (ارواح برزخی شما و جسدهای پراکنده در خاک شما را به خواست تکوینی) فرا می خواند پس شما (به وسیله اجتماع اجزای بدن و تشکل به صورت دنیوی و حلول روان های برزخی در آن) در حالی که ستایش از او می نمایید، اجابت خواهید نمود و (در آن حال) گمان می کنید (در دنیا و در عالم برزخ) جز اندک زمانی درنگ نکرده اید (دنیا و برزخ هر دو در نظر تان نسبت به ابدیت آخرت کم خواهد نمود)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به بندگانم بگو: «سخنی بگویند که بهترین باشد! چرا که (شیطان بوسیله سخنان ناموزون)، میان آنها فتنه و فساد می کند؛ همیشه شیطان دشمن آشکاری برای انسان بوده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به بندگانم بگو: «آنچه را که بهتر است بگویند»، که شیطان میانشان را به هم می زند، زیرا شیطان همواره برای انسان دشمنی آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به بندگان من بگو سخنی را که نیکوتر است بگویند (برای هر مقامی نیکوترین سخن متناسب آن مقام را انتخاب کنند) همانا شیطان (به وسیله کلمات مفسده انگیز) میانشان را بر هم می زند، زیرا شیطان همیشه برای انسان دشمن آشکار بوده و هست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار شما، از (نیات و اعمال) شما آگاهتر است؛ اگر بخواهد (و شایسته بداند)، شما را مشمول رحمت خود می سازد؛ و اگر بخواهد، مجازات می کند؛ و ما تو را بعنوان مأمور بر آنان نفرستاده ایم (که آنان را مجبور به ایمان کنی!) _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار شما به [حال] شما داناتر است؛ اگر بخواهد بر شما رحمت می آورد، یا اگر بخواهد شما را عذاب می کند، و تو را بر ایشان نگهبان نفرستاده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارتان به حال شما داناتر است، اگر بخواهد (به خاطر عمل های خیرتان و یا به اقتضای رحمت و اسعه اش) به شما رحم می کند، یا اگر بخواهد (به جهت استحقاقتان) شما را کیفر می دهد، و تو را بر آنها و کیل و کارساز نفرستاده ایم (وظیفه تو ابلاغ رسالت است نه تصدی اجرای احکام که آن از وظایف امامت است، و نه مجازات در دنیا یا پاداش و کیفر در آخرت که آن از شئون خداوندی است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار تو، از حال همه کسانی که در آسمانها و زمین هستند، آگاهتر است؛ و (اگر تو را بر دیگران برتری دادیم، بخاطر شایستگی توست)، ما بعضی از پیامبران را بر بعضی دیگر برتری دادیم؛ و به داوود، زبور بخشیدیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگار تو به هر که [و هر چه] در آسمانها و زمین است داناتر است. و در حقیقت، بعضی از انبیا را بر بعضی برتری بخشیدیم و به داوود زبور دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پروردگار تو به حال هر کس که در آسمانها و زمین است دانش کامل دارد، و به یقین ما برخی از پیامبران را بر برخی دیگر برتری دادیم (برتری در علم و فضایل نفسی، و معجزات، و رسالت و شریعت و کتاب) و به داود زبور دادیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «کسانی را که غیر از خدا (معبود خود) می پندارید، بخوانید! آنها نه می توانند مشکلی را از شما برطرف سازند، و نه تغییری در آن ایجاد کنند.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «کسانی را که به جای او [معبود خود] پنداشتید، بخوانید. [آنها] نه اختیاری دارند که از شما دفع زیان کنند و نه [آنکه بلایی

را از شما] بگردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: کسانی را که غیر از او (خدا) درباره آنها گمان خدایی دارید (مانند بت ها و فرشته ها و مسیح و غیره) بخوانید، پس (خواهید دید که) هرگز نه مالک برطرف کردن ضرر و زیانی از شما، و نه قادر بر منتقل نمودن آن به دیگری هستند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی را که آنان می خوانند، خودشان وسیله ای (برای تقرب) به پروردگارشان می جویند، وسیله ای هر چه نزدیکتر؛ و به رحمت او امیدوارند؛ و از عذاب او می ترسند؛ چرا که عذاب پروردگارت، همواره در خور پرهیز و وحشت است! _____ ترجمه استاد فولادوند : آن کسانی را که ایشان می خوانند [خود] به سوی پروردگارشان تقرب می جویند [تا بدانند] کدام یک از آنها [به او] نزدیکترند، و به رحمت وی امیدوارند، و از عذابش می ترسند، چرا که عذاب پروردگارت همواره در خور پرهیز است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنهايي که (این کفار به خدایی) می خوانند خود به سوی پروردگارشان وسیله می جویند که کدام یک (به خدا) نزدیک ترند، و امید رحمت او را دارند و از عذاب او می ترسند، همانا عذاب پروردگار تو ترسیدنی و درخور پرهیز است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هیچ شهر و آبادی نیست مگر اینکه آن را پیش از روز قیامت هلاک می کنیم؛ یا (اگر گناهکارند)، به عذاب شدیدی گرفتارشان خواهیم ساخت؛ این، در کتاب الهی [= لوح محفوظ] ثبت است. _____ ترجمه استاد فولادوند : و هیچ شهری نیست مگر اینکه ما آن را [در صورت نافرمانی،] پیش از روز رستاخیز، به هلاکت می رسانیم یا آن را سخت عذاب می کنیم. این [عقوبت] در کتاب [الهی] به قلم رفته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هیچ مجتمعی (از طغیانگران) نیست مگر آنکه آنها را قبل از روز قیامت (طبق سنت جاریه خویش به کشتار جمعی) هلاک می کنیم و یا به عذابی سخت (مانند قحطی و وبا و امراض دیگر) گرفتار می سازیم (و یا آنکه در مقدمه روز قیامت هیچ مجتمعی نیست جز آنکه نیکانشان را به میراندن عادی، و بدانشان را به عذابی سخت نابود می کنیم تا احدی در روی زمین نماند)، این (روش ما بر طبق علم ازلی) در کتاب (لوح محفوظ) مرقوم بوده است

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوْلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا (٥٩)
ترجمه: (١)

وَإِذْ قُلْنَا لِمَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحْرَأَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُحَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا (٦٠) ترجمه: (٢)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا (٦١) ترجمه: (٣)

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لِنِئْنِ أَنْزَلْتَنِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لِأَخْتِكَ أَنْ لَدُنِّي إِيَّاكَ إِلَّا قَلِيلًا (٦٢) ترجمه: (٤)

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا (٦٣) ترجمه: (٥)

وَإِذْ تَفَرَّقْنَا مِنْ أَشْيَتِمْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدَّهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا (٦٤) ترجمه: (٦)

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا (٦٥) ترجمه: (٧)

رَبُّكُمْ الَّذِي يُرْجِي لَكُمْ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا (٦٦) ترجمه: (٨)

ص: ٢٨٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ چیز مانع ما نبود که این معجزات (درخواستی بهانه جویان) را بفرستیم جز اینکه پیشینیان (که همین درخواستها را داشتند، و با ایشان هماهنگ بودند)، آن را تکذیب کردند؛ (از جمله)، ما به قوم) ثمود، ناقه دادیم؛ (معجزه ای) که روشنگر بود؛ اما بر آن ستم کردند (و ناقه را کشتند). ما معجزات را فقط برای بیم دادن (و اتمام حجت) می فرستیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [چیزی] ما را از فرستادن معجزات باز نداشت جز اینکه پیشینیان، آنها را به دروغ گرفتند، و به ثمود ماده شتر دادیم که [پدیده ای] روشنگر بود، و [لی] به آن ستم کردند، و ما معجزه ها را جز برای بیم دادن [مردم] نمی فرستیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما را از فرستادن معجزات (معجزاتی که قریش می خواستند) چیزی مانع نشد جز آنکه پیشینیان آن را تکذیب کردند (و مستحق عذاب شدند و طبع اینها نیز مانند آنهاست و ما می خواهیم اینها را مهلت دهیم) و به قوم ثمود (معجزه) ناقه را روشن و آشکار دادیم، پس آنها با (کشتن) آن (به او و خود) ستم کردند و ما معجزات را جز برای بیم دادن نمی فرستیم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آور) زمانی را که به تو گفتیم: «پروردگارت احاطه کامل به مردم دارد؛ (و از وضعشان کاملاً آگاه است). و ما آن رؤیایی را که به تو نشان دادیم، فقط برای آزمایش مردم بود؛ همچنین شجره ملعونه [= درخت نفرین شده] را که در قرآن ذکر کرده ایم. ما آنها را بیم داده (و انداز) می کنیم؛ اما جز طغیان عظیم، چیزی بر آنها نمی افزاید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که به تو گفتیم: «به راستی پروردگارت بر مردم احاطه دارد.» و آن رؤیایی را که به تو نمایانندیم، و [نیز] آن درخت لعنت شده در قرآن را جز برای آزمایش مردم قرار

ندادیم؛ و ما آنان را بیم می دهیم، ولی جز بر طغیان بیشتر آنها نمی افزاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آر) زمانی که به تو گفتیم: همانا پروردگارت بر مردم احاطه (علمی و توانی) دارد، (پس غمگین مشو و در کار خود ثابت باش) و ما آن خوابی را که به تو نمایاندیم (که بوزینگانی از منبرت بالا می روند) و آن درخت لعنت شده در قرآن را (که شجره خبیثه بنی امیه است) جز آزمایشی برای مردم قرار ندادیم. و ما آنها را می ترسانیم ولی جز طغیانی بزرگ در آنها نمی افزاید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (به یاد آورید) زمانی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید!» آنها همگی سجده کردند، جز ابلیس که گفت: «آیا برای کسی سجده کنم که او را از خاک آفریده ای؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید» پس [همه] جز ابلیس سجده کردند. گفت: «آیا برای کسی که از گل آفریدی سجده کنم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آر) هنگامی که به فرشتگان گفتیم به آدم سجده کنید، پس همه سجده کردند، جز ابلیس که گفت: آیا سجده کنم بر کسی که او را از گل آفریدی؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (سپس) گفت: «به من بگو، این کسی را که بر من برتری داده ای (به چه دلیل بوده است؟) اگر مرا تا روز قیامت زنده بگذاری، همه فرزندانم را، جز عده کمی، گمراه و ریشه کن خواهم ساخت!» _____ ترجمه استاد فولادوند : [سپس] گفت: «به من بگو: این کسی را که بر من برتری دادی [برای چه بود؟] اگر تا روز قیامت مهلتم دهی قطعاً فرزندانم را -جز اندکی [از آنها]- ریشه کن خواهم کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (سپس) گفت: به من بگو این کسی که او را بر من بزرگی و شرافت بخشیدی (برای چه بود؟) سوگند باد که اگر مرا تا روز قیامت (که آخرین مدت حیات نسل اوست) مهلت دهی همه اولاد او را - جز اندکی - لجام خواهم زد (و گمراهشان خواهم کرد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرمود: «برو! هر کس از آنان از تو تبعیت کند، جهنم کیفر شماست، کیفری است فراوان! _____ ترجمه استاد فولادوند : فرمود: «برو که هر کس از آنان تو را پیروی کند مسلماً جهنم سزایتان خواهد بود که کیفری تمام است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (خداوند) گفت: برو (به سراغ هدف و

بیرون از ملاً اعلی)، که هر کس از آنان پیروی تو کند مسلماً دوزخ جزای شماست، جزایی کامل و فراوان

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هر کدام از آنها را می توانی با صداقت تحریک کن! و لشکر سواره و پیاده ات را بر آنها گسیل دار! و در ثروت و فرزندانشان شرکت جوی! و آنان را با وعده ها سرگرم کن! -ولی شیطان، جز فریب و دروغ، وعده ای به آنها نمی دهد- _____ ترجمه استاد فولادوند : و از ایشان هر که را توانستی با آوای خود تحریک کن و با سواران و پیادگان بر آنها بتاز و با آنان در اموال و اولاد شرکت کن و به ایشان وعده بده، و شیطان جز فریب به آنها وعده نمی دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هر کس از آنها را بتوانی به آوای خود (به سوی گناه) برانگیزی، و بر آنها (برای راندن به سوی معاصی) با سواره ها و پیاده های (لشکر) خود بانگ بزنی، و با آنها در اموال و فرزندان شرکت نما، و آنها را (در ترک هر واجب و انجام هر حرام) وعده ده و (باید بدانند که) هرگز شیطان به آنها غیر از فریب و نیرنگ وعده ای نمی دهد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (اما بدان) تو هرگز سلطه ای بر بندگان من، نخواهی یافت (و آنها هیچ گاه به دام تو گرفتار نمی شوند)! همین قدر کافی است که پروردگارت حافظ آنها باشد.» _____ ترجمه استاد فولادوند

: «در حقیقت، تو را بر بندگان من تسلطی نیست، و حمایتگری [چون] پروردگارت بس است.» _____
ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید تو را بر بندگان (مطیع) من (جز القاء و سوسه) تسلطی نیست و همین کافی است که
پروردگارت کارساز (امور بندگان خود) است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارتان کسی است که کشتی را در دریا برای شما به حرکت درمی آورد، تا از
نعمت او بهره مند شوید؛ او نسبت به شما مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار شما
کسی است که کشتی را در دریا برای شما به حرکت در می آورد، تا از فضل او برای خود بجویید، چرا که او همواره به شما
مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگار شما کسی است که کشتی ها را در دریا (به
بخشیدن قدرت ابتکار و ابزار ساخت کشتی و نرم نمودن طبیعت آب) به سود شما می راند تا از فضل و روزی او بجویید زیرا
او همیشه با شما مهربان است

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَاهُ فَلَمَّا نَجَّكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا (٦٧) ترجمه: (۱)

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخَسِّفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا (٦٨) ترجمه: (۲)

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِبًا مِمَّا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا (٦٩) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا (٧٠) ترجمه: (۴)

يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا (٧١) ترجمه: (۵)

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا (٧٢) ترجمه: (۶)

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ خَلِيلًا (٧٣) ترجمه: (۷)

وَلَوْلَا أَنْ جَبْتَنَّاكَ لَفَدَّتْ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا (٧٤) ترجمه: (۸)

إِذَا لَأَذُقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا (٧٥) ترجمه: (۹)

ص: ۲۸۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که در دریا ناراحتی به شما برسد، جز او، تمام کسانی را که (برای حل مشکلات خود) می خوانید، فراموش می کنید؛ اما هنگامی که شما را به خشکی نجات دهد، روی می گردانید؛ و انسان، بسیار ناسپاس است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون در دریا به شما صدمه ای برسد، هر که را جز او می خوانید ناپدید [و فراموش] می گردد، و چون [خدا] شما را به سوی خشکی رها کنید، رویگردان می شوید، و انسان همواره ناسپاس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون در دریا شما را سختی و آسیبی رسد (که سبب ترس از غرق شود) همه آنهایی که (به پرستش) می خوانید (از فکرتان) محو می شود، جز او (که فقط توجه به او می ماند) و چون شما را نجات داده به خشکی رساند، روی می گردانید و انسان همواره بسیار ناسپاس است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا از این ایمن هستید که در خشکی (با یک زلزله شدید) شما را در زمین فرو برد، یا طوفانی از سنگریزه بر شما بفرستد (و در آن مدفونتان کند)، سپس حافظ (و یاور) برای خود نیاید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر ایمن شدید از اینکه شما را در کنار خشکی در زمین فرو برد یا بر شما طوفانی از سنگریزه ها بفرستد، سپس برای خود نگاهبانی نیاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس آیا ایمن شدید از اینکه شما را (پس از بیرون شدن از دریا) در کنار خشکی به زمین فرو برد، یا تندبادی فرستد که بر شما سنگریزه بارد، آن گاه برای خود وکیل مدافعی نیاید؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یا اینکه ایمن هستید که بار دیگر شما را به دریا باز گرداند، و تندباد کوبنده ای بر شما

بفرستد، و شما را بخاطر کفرتان غرق کند، سپس دادخواه و خونخواهی در برابر ما پیدا نکنید؟! _____
ترجمه استاد فولادوند: یا [مگر] ایمن شدید از اینکه بار دیگر شما را در آن [دریا] باز گرداند و تندبادی شکننده بر شما
بفرستد و به سزای آنکه کفر ورزیدید غرقتان کند؛ آنگاه برای خود در برابر ما کسی را نیاید که آن را دنبال کند؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا ایمن شدید از اینکه شما را بار دیگر به آنجا (به دریا) باز گرداند، آن
گاه تندبادی شکننده بر شما روانه کند که شما را به کیفر کفرتان غرق نماید، آن گاه در مقابل کار ما، برای خود پی گیری
علیه ما نیاید؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آدمیزادگان را گرامی داشتیم؛ و آنها را در خشکی و دریا، (بر مرکبهای راهوار) حمل
کردیم؛ و از انواع روزیهای پاکیزه به آنان روزی دادیم؛ و آنها را بر بسیاری از موجوداتی که خلق کرده ایم، برتری بخشیدیم.
_____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی ما فرزندان آدم را گرامی داشتیم، و آنان را در خشکی و دریا
[بر مرکبها] برنشانیدیم، و از چیزهای پاکیزه به ایشان روزی دادیم، و آنها را بر بسیاری از آفریده های خود برتری آشکار
دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقّاً که ما فرزندان آدم را (به وراثت از پدر به وسیله نعمت های
مادّی و معنوی) کرامت و شرافت بخشیدیم، و آنها را در خشکی و دریا (بر مرکب های مناسب هر یک) سوار کردیم و آنها
را از انواع پاکیزه ها (چیزهایی که ملایم طبع آنهاست) روزی کردیم، و آنها را بر بسیاری از آفریده های خود (از جانداران و
اجنه و اغلب فرشته ها) برتری کامل دادیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آورید) روزی را که هر گروهی را با پیشوایشان می خوانیم! کسانی که نامه
عملشان به دست راستشان داده شود، آن را (با شادی و سرور) می خوانند؛ و بقدر رشته شکاف هسته خرمایی به آنان ستم
نمی شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: [یاد کن] روزی را که هر گروهی را با پیشوایشان فرا می
خوانیم. پس هر کس کارنامه اش را به دست راستش دهند، آنان کارنامه خود را می خوانند و به قدر نخک هسته خرمایی به
آنها ستم نمی شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) روزی که هر گروهی از مردم را با
پیشوای خود (که از وی پیروی داشته اند) و با کتاب آسمانی شان (برای دریافت کتاب عمل) فرامی خوانیم. پس کسانی که
کتاب (عمل) آنها به دست راستشان داده شود آنها کتاب خود را می خوانند، و به اندازه رشته پشت هسته خرما هم (که
کمترین چیز است) ستم نینند (نه بیش از اندازه گناهشان کیفر ببینند و نه کمتر از استحقاقشان پاداش گیرند)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسی که در این جهان (از دیدن چهره حق) نابینا بوده است، در آخرت نیز نابینا و
گمراهتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که در این [دنیا] کور [دل] باشد در آخرت [هم]
کور [دل] و گمراهتر خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که در این دنیا کور (دل) باشد در
آخرت نیز کور است و (از راه سعادت) گمراه تر است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نزدیک بود آنها تو را (با وسوسه های خود) از آنچه بر تو وحی کرده ایم بفریبند، تا غیر
آن را به ما نسبت دهی؛ و در آن صورت، تو را به دوستی خود برمیگزینند! _____ ترجمه استاد فولادوند:
و چیزی نمانده بود که تو را از آنچه به سوی تو وحی کرده ایم گمراه کنند تا غیر از آن را بر ما ببندی و در آن صورت تو را
به دوستی خود بگیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقیقت این است که نزدیک بود که (مشرکان)
تو را از آنچه ما به تو وحی کرده ایم (از توحید و روش عملی در دین) منحرف سازند تا غیر آن را بر ما افترا بندی (و از بت
ها تجلیل کنی)، و در این حال حتما تو را دوست خود می گرفتند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر ما تو را ثابت قدم نمی ساختیم (و در پرتو مقام عصمت، مصون از انحراف نبودیم)، نزدیک بود به آنان تمایل کنی. _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر تو را استوار نمی داشتیم، قطعاً نزدیک بود کمی به سوی آنان متمایل شوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر نه این بود که تو را (به واسطه مقام عصمت و محافظت فرشتگان) ثابت قدم و استوار کردیم همانا نزدیک می شد که به سوی آنها اندکی میل کنی

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اگر چنین می کردی، ما دو برابر مجازات (مشرکان) در زندگی دنیا، و دو برابر (مجازات) آنها را بعد از مرگ، به تو می چشاندیم؛ سپس در برابر ما، یاوری برای خود نمی یافتی! _____ ترجمه استاد فولادوند : در آن صورت، حتماً تو را دو برابر [در] زندگی و دو برابر [پس از] مرگ [عذاب] می چشاندیم، آنگاه در برابر ما برای خود یاوری نمی یافتی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : در آن صورت ما تو را دو برابر عذاب دنیا و دو برابر عذاب آخرت می چشاندیم (دو برابر عذاب دیگران بر همان جرم در دنیا و در آخرت)، سپس برای خود یاوری در مقابل ما نمی یافتی

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفْرِزُونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبُثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا (٧٦) ترجمه: (١)

سَنَّهُ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا (٧٧) ترجمه: (٢)

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا (٧٨) ترجمه: (٣)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا (٧٩) ترجمه: (٤)

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا (٨٠) ترجمه: (٥)

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا (٨١) ترجمه: (٦)

وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا (٨٢) ترجمه: (٧)

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا (٨٣) ترجمه: (٨)

قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرُبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا (٨٤) ترجمه: (٩)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا (٨٥) ترجمه: (١٠)

وَلَيْسَ شِئْنَا لَنُدْهَبَنَّ بِالَّذِي أُوْحِينَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا (٨٦) ترجمه: (١١)

ص: ٢٩٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نزدیک بود (با نیرنگ و توطئه) تو را از این سرزمین بلغزانند، تا از آن بیرون کنند! و هرگاه چنین می کردند، (گرفتار مجازات سخت الهی شده)، و پس از تو، جز مدت کمی باقی نمی ماندند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چیزی نمانده بود که تو را از این سرزمین بزکنند، تا تو را از آنجا بیرون سازند، و در آن صورت آنان [هم] پس از تو جز [زمان] اندکی نمی ماندند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقا نزدیک بود که (در زمان قبل از نزول این آیه) تو را از زمین مکه بشورانند تا از آن بیرون کنند، و اگر چنین می شد آنها نیز پس از تو جز اندک زمانی درنگ نمی کردند (چنان که یک سال پس از بیرون کردن آن حضرت، در جنگ بدر کشته شدند و به سرزمین مکه بازنگشتند)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این سنت (ما در مورد) پیامبرانی است که پیش از تو فرستادیم؛ و هرگز برای سنت ما تغییر و دگرگونی نخواهی یافت! _____ ترجمه استاد فولادوند: سنتی که همواره در میان [امتهای] فرستادگانی که پیش از تو گسیل داشته ایم [جاری] بوده است، و برای سنت [و قانون] ما تغییری نخواهی یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این است) سنت و طریقه (ما درباره) فرستادگانمان که پیش از تو فرستادیم (که به دنبال صدور این گونه طغیان از امت آنها هلاکت مستعجل بود) و هرگز در سنت جاریه ما تغییری نمی یابی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نماز را از زوال خورشید (هنگام ظهر) تا نهایت تاریکی شب [= نیمه شب] برپا دار؛ و همچنین قرآن فجر [= نماز صبح] را؛ چرا که قرآن فجر، مشهود (فرشتگان شب و روز) است! _____
ترجمه استاد فولادوند: نماز را از زوال آفتاب تا نهایت تاریکی شب برپا دار، و [نیز] نماز صبح را، زیرا نماز صبح همواره [مقرون با] حضور [فرشتگان] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از اول زوال خورشید (از دایره نصف النهار، درباره هر شخصی نسبت به محیط خود) تا نهایت تاریکی شب (تا نیمه آن) نماز را برپا دار (چهار نماز فریضه یومیه: ظهر و عصر و مغرب و عشاء و بیست و دو رکعت نافله های آنها را اقامه کن) و نیز قرآن صبح را (نماز صبح و نافله صبح را)، همانا قرآن صبح مشهود (فرشتگان شب و روز برای نوشتن آن) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پاسی از شب را (از خواب برخیز، و) قرآن (و نماز) بخوان! این یک وظیفه اضافی برای توست؛ امید است پروردگارت تو را به مقامی در خور ستایش برانگیزد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پاسی از شب را زنده بدار، تا برای تو [به منزله] نافله ای باشد، امید که پروردگارت تو را به مقامی ستوده برساند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پاره ای از شب را برای آن (تلاوت قرآن و خواندن نافله شب) بیدار

باش، (که این) وظیفه ای افزون برای تو (است) باشد که پروردگارت تو را به مقامی درخور ستایش (مقام شفاعت) برانگیزد
۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بگو: «پروردگارا! مرا (در هر کار،) با صداقت وارد کن، و با صداقت خارج ساز! و از سوی خود، حجتی یاری کننده برایم قرار ده!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و بگو: «پروردگارا، مرا [در هر کاری] به طرز درست داخل کن و به طرز درست خارج ساز، و از جانب خود برای من تسلطی یاری بخش قرار ده.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بگو: پروردگارا، مرا (در انجام هر کاری) با حق و راستی وارد کن و با حق و راستی بیرون آر، و برای من از جانب خود تسلطی یاری شده از تو و یاری دهنده (بر کارهایم) قرار ده

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بگو: «حق آمد، و باطل نابود شد؛ یقیناً باطل نابود شدنی است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و بگو: «حق آمد و باطل نابود شد. آری، باطل همواره نابودشدنی است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بگو: حق آمد و باطل نابود گشت، حقا که باطل همواره نابود شدنی است (بساط شرک و کفر روزی از روی زمین برچیده خواهد شد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از قرآن، آنچه شفا و رحمت است برای مؤمنان، نازل می کنیم؛ و ستمگران را جز خسران (و زیان) نمی افزاید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما آنچه را برای مؤمنان مایه درمان و رحمت است از قرآن نازل می کنیم، و [لی] ستمگران را جز زیان نمی افزاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از قرآن آنچه را که برای مؤمنین شفا و رحمت است فرو می فرستیم (شفا از امراض معنوی و اجتماعی) و بر ستمکاران جز زیان (روحی و اجتماعی) نمی افزاید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که به انسان نعمت می بخشیم، (از حق) روی می گرداند و متکبرانه دور می شود؛ و هنگامی که (کمترین) بدی به او می رسد، (از همه چیز) مایوس می گردد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به انسان نعمت ارزانی داریم، روی می گرداند و پهلوی تهی می کند، و چون آسیبی به وی رسد نومید می گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون انسان را نعمت (سلامت و جاه و مال) بخشیم اعراض می کند و خود را از ما دور می سازد و چون او را شری دررسد (مانند مرض و فقر، از همه چیز) سخت نومید می شود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «هر کس طبق روش (و خلق و خوی) خود عمل می کند؛ و پروردگارتان کسانی را

که راهشان نیکوتر است، بهتر می شناسد.» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «هر کس بر حسب ساختار [روانی و بدنی] خود عمل می کند، و پروردگار شما به هر که راه یافته تر باشد داناتر است.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: هر کس بر حال و هوا و ساختار نفسانی خود عمل می کند (زیرا منشأ اعمال اقتضای مزاج، یا ملکات است)، اما پروردگار شما به حال کسی که (روی شاکله صالحه) رهیافته تر است داناتر می باشد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از تو درباره «روح» سؤال می کنند، بگو: «روح از فرمان پروردگار من است؛ و جز اندکی از دانش، به شما داده نشده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و در باره روح از تو می پرسند، بگو: «روح از [سنخ] فرمان پروردگار من است، و به شما از دانش جز اندکی داده نشده است.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی : و تو را از (حقیقت و اوصاف) روح (که مایه حیات هر جاندار است) می پرسند، بگو: روح (تولد یافته) از فرمان پروردگار من است (و دوام و زوالش نیز در هر جاندار به فرمان اوست) و شما از دانش (به ویژه علم به حقیقت روح) جز اندکی داده نشده اید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر بخواهیم، آنچه را بر تو وحی فرستاده ایم، از تو می گیریم؛ سپس کسی را نمی یابی که در برابر ما، از تو دفاع کند... _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر بخواهیم، قطعاً آنچه را به تو وحی کرده ایم می بریم، آنگاه برای [حفظ] آن، در برابر ما، برای خود مدافعی نمی یابی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر بخواهیم بی تردید آنچه را به سوی تو وحی کرده ایم (که در واقع روح جامعه است) از بین می بریم (و صفحه فکرت خالی می ماند) آن گاه برای خود متکفل بازگرفتن آن را در مقابل ما پیدا نمی کنی

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا (۸۷) ترجمه: (۱)

قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا (۸۸) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا (۸۹) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا (۹۰) ترجمه: (۴)

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا (۹۱) ترجمه: (۵)

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتِ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا (۹۲) ترجمه: (۶)

أَوْ يَكُونَ لِمَكَّ بَيْتٌ مِّن زُخْرَفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا (۹۳) ترجمه: (۷)

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا (۹۴) ترجمه: (۸)

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّن السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا (۹۵) ترجمه: (۹)

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا (۹۶) ترجمه: (۱۰)

ص: ۲۹۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر رحمت پروردگارت (شامل حالت گردد)، که فضل پروردگارت بر تو بزرگ بوده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر رحمتی از جانب پروردگارت [به تو برسد]، زیرا فضل او بر تو همواره بسیار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: لکن (آنچه به تو داده) رحمتی است از پروردگارت (که قابل بازگرفتن نیست) زیرا که به یقین فضل او همواره بر تو بزرگ است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر انسانها و پریان (جن و انس) اتفاق کنند که همانند این قرآن را بیاورند، همانند آن را نخواهند آورد؛ هر چند یکدیگر را (در این کار) کمک کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اگر انس و جن گرد آیند تا نظیر این قرآن را بیاورند، مانند آن را نخواهند آورد، هر چند برخی از آنها پشتیبان برخی [دیگر] باشند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: بی تردید اگر طائفه انس و جن اجتماع کنند تا مانند این قرآن را (از نظر لفظ و معنی) بیاورند همانند آن را نخواهند آورد هر چند یاور و پشتیبان یکدیگر باشند (زیرا انشاء کسی است که به همه اجزاء عالم احاطه و جودی و توانی و علمی دارد)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما در این قرآن، برای مردم از هر چیز نمونه ای آوردیم (و همه معارف در آن جمع است)؛ اما بیشتر مردم (در برابر آن، از هر کاری) جز انکار، ابا داشتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی در این قرآن از هر گونه مثلی، گوناگون آوردیم، ولی بیشتر مردم جز سرانکار ندارند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقًّا که ما در این قرآن برای مردم از هر مثالی مکرر و گوناگون بیان کردیم، اما بیشتر مردم جز انکار و کفران نخواستند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «ما هرگز به تو ایمان نمی آوریم تا اینکه چشمه جوشانی از این سرزمین (خشک و سوزان) برای ما خارج سازی... _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «تا از زمین چشمه ای برای ما نجوشانی، هرگز به تو ایمان نخواهیم آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مشرکان پس از ناتوانی در مقابل معجزات، از روی عناد و پیشنهاد غیر معقول) گفتند: هرگز به تو ایمان نیاوریم تا آنکه از زمین (مکه) برای ما چشمه ای جوشان و پایدار بشکافی و روان سازی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا باغی از نخل و انگور از آن تو باشد؛ و نهرها در لایه لای آن جاری کنی... _____ ترجمه استاد فولادوند: یا [باید] برای تو باغی از درختان خرما و انگور باشد و آشکارا از میان آنها جویبارها روان سازی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه برای تو باغی از درختان خرما و انگور باشد که در میان آنها نهرهای فراوانی جاری سازی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا قطعات (سنگهای) آسمان را -آنچنان که می پنداری- بر سر ما فرود آری؛ یا خداوند و فرشتگان را در برابر ما بیاوری... _____ ترجمه استاد فولادوند: یا چنانکه ادعا می کنی، آسمان را پاره پاره بر [سر] ما فرو اندازی، یا خدا و فرشتگان را در برابر [ما حاضر] آوری، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه آسمان را همان گونه که گمان داری (و ما را به آن تهدید کرده ای) قطعه قطعه بر سر ما فرو اندازی، یا آنکه خدا و فرشتگان را دسته دسته رو به روی ما بیاوری

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا برای تو خانه ای پر نقش و نگار از طلا باشد؛ یا به آسمان بالا روی؛ حتی اگر به آسمان روی، ایمان نمی آوریم مگر آنکه نامه ای بر ما فرود آوری که آن را بخوانیم! «بگو:» منزّه است پروردگرم (از این سخنان بی معنی)! مگر من جز انسانی فرستاده خدا هستم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا برای تو خانه ای از طلا [کاری] باشد، یا به آسمان بالا روی، و به بالا رفتن تو [هم] اطمینان نخواهیم داشت، تا بر ما کتابی نازل کنی که آن را بخوانیم. «بگو:» پاک است پروردگار من، آیا [من] جز بشری فرستاده هستم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه تو را خانه ای از طلا (و زیورهای رنگارنگ) باشد یا به سوی آسمان بالا روی. و هرگز به بالا رفتن ایمان نمی آوریم تا بر ما نوشته ای که بتوانیم آن را بخوانیم فرود آوری. بگو: منزّه است پروردگار من (از اینکه کسی او را با فرشتگانش احضار کند و کسی این امور را بدون اراده او انجام دهد)، آیا من جز بشری فرستاده به رسالتم؟ (رسول حقّ انتخاب معجزه- هر چند به درخواست ملت- را ندارد بلکه با معجزه انتخابی خداوند دعوت می کند.

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها چیزی که بعد از آمدن هدایت مانع شد مردم ایمان بیاورند، این بود (که از روی نادانی و بی خبری) گفتند: «آیا خداوند بشری را بعنوان رسول فرستاده است؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [چیزی] مردم را از ایمان آوردن باز نداشت، آنگاه که هدایت برایشان آمد، جز اینکه گفتند: «آیا خدا بشری را به سِتَمَت رسول مبعوث کرده است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردم را آن گاه که هدایت (دعوت پیامبر و قرآن) بر آنها آمد چیزی از ایمان آوردنشان باز نداشت جز آنکه گفتند: آیا خدا بشری را به رسالت برانگیخته است؟ (به اعتقاد آنکه باید رسول از فرشتگان باشد)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «(حتی) اگر در روی زمین فرشتگانی (زندگی می کردند، و) با آرامش گام برمی

داشتند، ما فرشته ای را به عنوان رسول، بر آنها می فرستادیم!» (چرا که رهنمای هر گروهی باید از جنس خودشان باشد).
_____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «اگر در روی زمین فرشتگانی بودند که با اطمینان راه می رفتند، البته
بر آنان [نیز] فرشته ای را بعنوان پیامبر از آسمان نازل می کردیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو:
اگر در روی زمین فرشتگانی بودند که با اطمینان راه می رفتند، (خوف خدا نداشتند و نیازمند بعثت رسول بودند) حتما برای
آنها از آسمان فرشته ای به رسالت فرو می فرستادیم (زیرا باید اهل زمین از سوی آسمان هدایت شوند و بین رسول و امتش
مجانست باشد)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «همین کافی است که خداوند، میان من و شما گواه باشد؛ چرا که او نسبت به
بندگان آگاه و بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «میان من و شما، گواه بودن خدا کافی
است، چرا که او همواره به [حال] بندگانش آگاه بینا است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (پس از
یأس از تأثیر دعوت و معجزات) بگو: همین کافی است که خداوند میان من و شما گواه است (که در روز جزا شهادت دهد
من رسول او بودم و ابلاغ رسالت کردم)، زیرا که بی تردید او همواره به بندگانش آگاه و بیناست

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِّيًّا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا (٩٧) ترجمه: (١)

ذَلِكَ جَزَاءُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا (٩٨) ترجمه: (٢)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا (٩٩) ترجمه: (٣)

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا (١٠٠) ترجمه: (٤)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَاسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَىٰ مَسْحُورًا (١٠١) ترجمه: (٥)

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَائِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا (١٠٢) ترجمه: (٦)

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا (١٠٣) ترجمه: (٧)

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا (١٠٤) ترجمه: (٨)

ص: ٢٩٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس را خدا هدایت کند، هدایت یافته واقعی اوست؛ و هر کس را (بخاطر اعمالش) گمراه سازد، هادیان و سرپرستانی غیر خدا برای او نخواهی یافت؛ و روز قیامت، آنها را بر صورتهایشان محشور می کنیم، در حالی که نابینا و گنگ و کردند؛ جایگاهشان دوزخ است؛ هر زمان آتش آن فرونشیند، شعله تازه ای بر آنان می افزاییم! ترجمه استاد فولادوند: و هر که را خدا هدایت کند او رهیافته است، و هر که را گمراه سازد، در برابر او برای آنان هرگز دوستانی نیایی، و روز قیامت آنها را کور و لال و کر، به روی چهره شان درافتاده، برخواهیم انگیخت: جایگاهشان دوزخ است. هر بار که آتش آن فرو نشیند، شراره ای [تازه] برایشان می افزاییم. ترجمه آیت الله مشکینی: هر که را خدا هدایت نماید پس اوست هدایت یافته (حقیقی)، و هر که را در گمراهی رها سازد، هرگز برای چنین کسانی جز خدا هیچ یاور و سرپرستی نخواهی یافت، و آنها را در روز قیامت کور و لال و کر بر صورت هایشان محشور می کنیم (بر صورت ها راه روند یا کشیده شوند) جایگاه آنان جهنم است، هر زمان که شعله اش فرو نشست زبانه ای بر آنها بیفزاییم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کیفر آنهاست، بخاطر اینکه نسبت به آیات ما کافر شدند و گفتند: «آیا هنگامی که ما استخوانهای پوسیده و خاکهای پراکنده ای شدیم، بار دیگر آفرینش تازه ای خواهیم یافت؟!» ترجمه استاد فولادوند: جزای آنها این است، چرا که آیات ما را انکار کردند و گفتند: «آیا وقتی ما استخوان و خاک شدیم [باز] در آفرینشی جدید برانگیخته خواهیم شد؟» ترجمه آیت الله مشکینی: این (عذاب) کیفر

آنهاست به سبب آنکه به آیات و نشانه های ما کفر ورزیدند و گفتند: آیا آن گاه که ما مشتی استخوان و اعضای پوسیده شدیم در صورت آفرینشی نو برانگیخته خواهیم شد؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی دانند خدایی که آسمانها و زمین را آفریده، قادر است مثل آنان را بیافریند (و به زندگی جدید بازشان گرداند)؟! و برای آنان سرآمدی قطعی - که شکی در آن نیست - قرار داده؛ اما ظالمان، جز کفر و انکار را پذیرا نیستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانستند که خدایی که آسمانها و زمین را آفریده، تواناست که مانند آنان را بیافریند و [همان خداست که] برایشان زمانی مقرر فرموده که در آن هیچ شکی نیست؟ [ولی] [ستمگران جز انکار [چیزی را] نپذیرفتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندانستند آن خدایی که آسمان ها و زمین را آفریده قادر است بر آنکه همانند (جسم دنیوی) آنها را (در آخرت) بیافریند (و عین روح برزخی آنها را در آن وارد کند) و (نیز) برای آنها (در زندگی دنیا و هم چنین در مکث برزخی تا روز قیامت) مدت معینی قرار داده که هیچ تردیدی در آن نیست؟! اما این ستمکاران از هر چیز جز انکار و کفران سرباز زدند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر شما مالک خزائن رحمت پروردگار من بودید. در آن صورت، (بخاطر تنگ نظری) امساک می کردید، مبادا انفاق، مایه تنگدستی شما شود» و انسان تنگ نظر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اگر شما مالک گنجینه های رحمت پروردگارم بودید، باز هم از بیم خرج کردن قطعاً امساک می ورزیدید، و انسان همواره بخیل است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر شما خزانه های رحمت پروردگار مرا مالک می شدید آن گاه از بیم (تمام شدن خزائن به واسطه) انفاق حتماً امساک می کردید. و انسان همواره (روی نیاز و فقر ذاتی خود طبعاً) بخیل است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به موسی نه معجزه روشن دادیم؛ پس از بنی اسرائیل سؤال کن آن زمان که این (معجزات نه گانه) به سراغ آنها آمد (چگونه بودند)؟! فرعون به او گفت: «ای موسی! گمان می کنم تو دیوانه (یا ساحری)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، ما به موسی نه نشانه آشکار دادیم. -پس، از فرزندان اسرائیل بپرس- آنگاه که نزد آنان آمد، و فرعون به او گفت: «ای موسی، من جداً تو را افسون شده می پندارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقّاً که به موسی نه آیه و معجزه روشن (برای اثبات توحید و نبوت او) دادیم، پس از بنی اسرائیل سؤال کن آن هنگام را که (موسی با معجزات) به سوی آنها آمد پس فرعون (با مشاهده معجزات به او) گفت: من تو را ای موسی بی تردید جادو شده می پندارم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «تو می دانی این آیات را جز پروردگار آسمانها و زمین -برای روشنی دلها- نفرستاده؛ و من گمان می کنم ای فرعون، تو (بزودی) هلاک خواهی شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «قطعاً می دانی که این [نشانه ها] را که باعث بینشهاست، جز پروردگار آسمانها و زمین نازل نکرده است، و راستی ای فرعون، تو را تباه شده می پندارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: موسی گفت: حتماً تو دانسته ای که این معجزات را جز پروردگار آسمان ها و زمین فرو نفرستاده تا دلایل روشنی باشد. و البته- ای فرعون- من تو را هلاک شده می پندارم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس (فرعون) تصمیم گرفت آنان را از آن سرزمین ریشه کن سازد؛ ولی ما، او و تمام کسانی را که با او بودند، غرق کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [فرعون] تصمیم گرفت که آنان را از سرزمین [مصر] برکند، پس او و هر که را با وی بود همه را غرق کردیم. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی : پس فرعون تصمیم گرفت که آنها را از زمین (مصر به تبعید یا از روی زمین به کشتن) بیرون براند، پس ما او و کسانی را که با او بودند همگی را غرق کردیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بعد از آن به بنی اسرائیل گفتیم: «در این سرزمین [= مصر و شام] ساکن شوید! اما هنگامی که وعده آخرت فرارسد، همه شما را دسته جمعی (به آن دادگاه عدل) می آوریم» _____ ترجمه استاد فولادوند : و پس از او به فرزندان اسرائیل گفتیم: «در این سرزمین ساکن شوید، پس چون وعده آخرت فرارسد شما را همه با هم محشور می کنیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و پس از او به بنی اسرائیل گفتیم: در زمین (مصر و شام) ساکن شوید. پس چون وعده آخرت برسد همه شما را با همدیگر (به صحنه محشر) می آوریم (و پس از محاکمه و قضاوت جدا می سازیم)

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (۱۰۵) ترجمه: (۱)

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَلْنَاهُ تَنْزِيلًا (۱۰۶) ترجمه: (۲)

قُلْ آمَنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا (۱۰۷) ترجمه: (۳)

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا (۱۰۸) ترجمه: (۴)

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشوعًا (۱۰۹) ترجمه: (۵)

قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُتُمْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا (۱۱۰)

ترجمه: (۶)

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِّنَ الذُّلِّ وَكَبْرُهُ تَكْبِيرًا (۱۱۱) ترجمه: (۷)

۱۸ - سوره الكهف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا (۱) ترجمه: (۸)

قِيمًا لِّئِنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا (۲) ترجمه: (۹)

مَا كَثَبْنَ فِيهِ أَبَدًا (۳) ترجمه: (۱۰)

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا (۴) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۹۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما قرآن را بحق نازل کردیم؛ و بحق نازل شد؛ و تو را، جز بعنوان بشارت دهنده و بیم دهنده، نفرستادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن [قرآن] را به حق فرود آوردیم و به حق فرود آمد، و تو را جز بشارت دهنده و بیم رسان نفرستادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (این قرآن را) به حق فرو فرستادیم و به حق هم نزول یافته (صدورش از مبدأ وحی به هدف حق و والا، و نزول و بقایش نیز به حق و مصون از هر خطا و تحریف است)، و ما تو را جز مژده رسان (به گروندگان) و بیم دهنده (به منکران) نفرستادیم (نه مأمور اجرا که از وظایف امام است، و نه کفیل مجازات که از شئون خدایی است)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قرآنی که آیاتش را از هم جدا کردیم، تا آن را با درنگ بر مردم بخوانی؛ و آن را بتدریج نازل کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و قرآنی [با عظمت را] بخش بخش [بر تو] نازل کردیم تا آن را به آرامی به مردم بخوانی، و آن را به تدریج نازل کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما این قرآن را متفرق و جدا جدا بر تو خواندیم (سوره سوره و آیه آیه نازل کردیم و یا بر حسب وقوع حوادث تجزیه

نمودیم) تا آن را برای مردم آرام آرام و با درنگ قرائت کنی، و ما آن را به تدریج (در مدت ۲۳ سال) فرو فرستادیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «خواه به آن ایمان بیاورید، و خواه ایمان نیاورید، کسانی که پیش از آن به آنها دانش داده شده، هنگامی که (این آیات) بر آنان خوانده می شود، سجده کنان به خاک می افتند...»

ترجمه استاد فولادوند: بگو: «[چه] به آن ایمان بیاورید یا نیاورید، بی گمان کسانی که پیش از [نزول] آن دانش یافته اند، چون [این کتاب] بر آنان خوانده شود سجده کنان به روی درمی افتند.»

ترجمه آیت الله مشکینی: (مشرکان را) بگو: خواه به این کتاب ایمان بیاورید یا نیاورید، بی تردید کسانی که به آنها قبل از (نزول) این کتاب علم داده شده (از کتابهای آسمانی خود حَقانیت این کتاب را می دانند و) هنگامی که بر آنها خوانده می شود سجده کنان به صورت درمی افتند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و می گویند: «منزه است پروردگار ما، که وعده هایش به یقین انجام شدنی است!»

ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «منزه است پروردگار ما، که وعده پروردگار ما قطعاً انجام شدنی است.»

ترجمه آیت الله مشکینی: و می گویند: منزه است پروردگار ما، حقاً که وعده پروردگار ما همواره انجام شدنی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها (بی اختیار) به زمین می افتند و گریه می کنند؛ و (تلاوت این آیات، همواره) بر خشوعشان می افزاید.

ترجمه استاد فولادوند: و بر روی زمین می افتند و می گریند و بر فروتنی آنها می افزاید.

ترجمه آیت الله مشکینی: و (در پیشگاه خداوند) در حالی که می گریند به صورت درمی افتند، و (شنیدن و فهم قرآن) برای آنها بیم دل و خشوع قلب می افزاید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اللَّهُ» را بخوانید یا «رحمان» را، هر کدام را بخوانید، (ذات پاکش یکی است؛ و) برای او بهترین نامهاست!» و نماز را زیاد بلند، یا خیلی آهسته بخوان؛ و در میان آن دو، راهی (معتدل) انتخاب کن!

ترجمه استاد فولادوند: بگو: «خدا را بخوانید یا رحمان را بخوانید، هر کدام را بخوانید، برای او نامهای نیکوتر است.» و نماز را به آواز بلند بخوان و بسیار آهسته اش مکن، و میان این [و آن] راهی [میان] جوی.

ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اللَّهُ را بخوانید یا رحمان را بخوانید (اسمی را که بر ذات واجب

یگانه واجد همه کمالات وضع شده، یا اسمی را که به لحاظ صفات او وضع شده) هر یک را بخوانید (اشاره بر یک ذات پاک است) زیرا برای او بهترین نام هاست (که برخی دلالت بر ذات و برخی بر صفات ذات و برخی بر صفات فعل دارد) و نمازهای را خیلی بلند بخوان (که فریاد گفته شود) و خیلی هم آهسته بخوان (که خود نیز نشنوی) و میان این دو راهی بطلب (که نمازهای جهریه و اخفاتیه هر دو با اختلاف پیدا بودن جوهره صوت و پیدا نبودن آن در آن راه باشد، و یا آنکه همه نمازها را بلند بخوان و همه را آهسته بخوان، بلکه راهی میان این دو بجوی که برخی را به جهر و برخی را به اخفات بخوان)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بگو: «ستایش برای خداوندی است که نه فرزندی برای خود انتخاب کرده، و نه شریکی در حکومت دارد، و نه بخاطر ضعف و ذلّت، (حامی و) سرپرستی برای اوست!» و او را بسیار بزرگ بشمار!

ترجمه استاد فولادوند: و بگو: «ستایش خدایی را که نه فرزندی گرفته و نه در جهاننداری شریکی دارد و نه خوار بوده که [نیاز به] دوستی داشته باشد.» و او را بسیار بزرگ بشمار.

ترجمه آیت الله مشکینی: و بگو: هر گونه ستایش از آن خداست خدایی که فرزندی نگرفته (زیرا مقدمات تولد فرزند و ثمرات پس از تولد در حق او محال است) و او را شریکی در سلطه و حکومت (بر عالم هستی) و مالکیت حقیقی (بر اجزای آن) نیست، و او را از

روی (بیم و نیاز و) مذلت، یاور و سرپرست و دوستی نیست، و ا

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حمد مخصوص خدایی است که این کتاب (آسمانی) را بر بنده (برگزیده) اش نازل کرد، و هیچ گونه کثری در آن قرار نداد... _____ ترجمه استاد فولادوند: ستایش خدایی را که این کتاب

[آسمانی] را بر بنده خود فرو فرستاد و هیچ گونه کثری در آن ننهاد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

سپاس از آن خداوندی است که این کتاب را بر بنده خود فرو فرستاد و در (الفاظ و محتوای) آن هیچ انحراف و کثری ننهاد
۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که ثابت و مستقیم و نگاهبان کتابهای (آسمانی) دیگر است؛ تا (بدکاران را) از عذاب شدید او بترساند؛ و مؤمنانی را که کارهای شایسته انجام می دهند، بشارت دهد که پاداش نیکویی برای آنهاست...
_____ ترجمه استاد فولادوند: [کتابی] راست و درست، تا [گناهکاران را] از جانب خود به عذابی سخت

بیم دهد، و مؤمنانی را که کارهای شایسته می کنند نوید بخشد که برای آنان پاداشی نیکوست. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که مستقیم و نگاهبان و ناظر (بر کتاب های آسمانی گذشته و مصالح جامعه بشری آینده) است تا (کسانی را که ایمان درست یا عمل صالح ندارند) از عذاب سختی از جانب خود بیم دهد و مؤمنانی را که عمل های شایسته به جا می آورند بشارت دهد که حتما برای آنها پاداشی نیکو است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همان بهشت برین) که جاودانه در آن خواهند ماند! _____ ترجمه

استاد فولادوند: در حالی که جاودانه در آن [بهشت] ماندگار خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: برای همیشه در آن (پاداش نیکو) ماندگارند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) آنها را که گفتند: «خداوند، فرزندی (برای خود) انتخاب کرده است»، انذار کند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و تا کسانی را که گفته اند: خداوند فرزندی گرفته است، هشدار دهد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بیم دهد کسانی را که گفتند خداوند فرزندی برگرفته است (مشرکان و

یهود و نصاری)

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبِرَتْ كَلِمَهُ تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا (۵) ترجمه: (۱)

فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسِكَ عَلَى آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا (۶) ترجمه: (۲)

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا (۷) ترجمه: (۳)

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا (۸) ترجمه: (۴)

أَمْ حَسِبْتَ أَنْ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا (۹) ترجمه: (۵)

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا (۱۰) ترجمه: (۶)

فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا (۱۱) ترجمه: (۷)

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا (۱۲) ترجمه: (۸)

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاَهُمْ هُدًى (۱۳) ترجمه: (۹)

وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا (۱۴) ترجمه: (۱۰)

هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا (۱۵) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۹۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نه آنها (هرگز) به این سخن یقین دارند، و نه پدرانشان! سخن بزرگی از دهانشان خارج

می شود! آنها فقط دروغ می گویند! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه آنان و نه پدرانشان به این [ادعا]

دانشی ندارند. بزرگ سخنی است که از دهانشان برمی آید. [آنان] جز دروغ نمی گویند. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: نه آنها و نه پدران آنها را علمی به این (ادعا) نیست، بزرگ سخنی است که از دهان آنان بیرون می آید

(نسبت دادن شرک و تجسم و ترکیب و ازدواج و نیاز به یاور به خداوند آری) آنها جز دروغ نمی گویند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: [گویی می خواهی بخاطر اعمال آنان، خود را از غم و اندوه هلاک کنی اگر به این

گفتار ایمان نیاورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: شاید، اگر به این سخن ایمان نیاورند، تو جان خود را

از اندوه، در پیگیری [کار]شان تباه کنی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس شاید تو می خواهی به

دنبال (اعراض) آنها اگر به این سخن (این کتاب) ایمان نیاورند از شدت اندوه هلاک کننده خود باشی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آنچه را روی زمین است زینت آن قرار دادیم، تا آنها را بیازماییم که کدامینشان بهتر

عمل می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، ما آنچه را که بر زمین است، زیوری برای آن

قرار دادیم، تا آنان را بیازماییم که کدام یک از ایشان نیکوکارترند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته

ما آنچه را که بر روی زمین است زینت و آرایش آن قرار دادیم تا آنان را بیازماییم که کدام یک از آنان در عمل نیکوترند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) این زرق و برقها پایدار نیست، و ما (سرانجام) قشر روی زمین را خاک بی گیاهی قرار می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما آنچه را که بر آن است، قطعاً بیابانی بی گیاه خواهیم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما آنچه را بر روی آن هست (روزی نابود و تبدیل به) بیابان بی آب و گیاه خواهیم کرد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا گمان کردی اصحاب کهف و رقیم از آیات عجیب ما بودند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر پنداشتی اصحاب کهف و رقیم [=خفتگان غار لوحه دار] از آیات ما شگفت بوده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا گمان کرده ای که (سرگذشت) یاران آن غار بزرگ و صاحبان آن لوح نوشته (که صدها سال خفتند و بیدار شدند) از آیات و نشانه های شگفت انگیز ما بود؟ (بلکه آفریدن زینت های روی زمین و فانی کردن آنها عجیب، و میراندن جاندارها و زنده کردن آنها در قیامت عجیب تر از آن است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زمانی را به خاطر بیاور که آن جوانان به غار پناه بردند، و گفتند: «پروردگارا! ما را از سوی خودت رحمتی عطا کن، و راه نجاتی برای ما فراهم ساز!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که جوانان به سوی غار پناه جستند و گفتند: «پروردگارا! از جانب خود به ما رحمتی بخش و کار ما را برای ما به سامان رسان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) آن گاه که آن جوانان در آن غار بزرگ پناه گرفتند پس گفتند: پروردگارا، از جانب خود به ما رحمتی ببخش و برای ما در کارمان هدایت و نجات فراهم ساز

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما (پرده خواب را) در غار بر گوشه شان زدیم، و سالها در خواب فرو رفتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در آن غار، سالیانی چند بر گوشه هایشان پرده زدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما در آن غار سالی چند، خوابی گران بر آنان مسلط ساختیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس آنان را برانگیختیم تا بدانیم (و این امر آشکار گردد که) کدام یک از آن دو گروه، مدت خواب خود را بهتر حساب کرده اند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه آنان را بیدار کردیم، تا بدانیم کدام یک از آن دو دسته، مدت درنگشان را بهتر حساب کرده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس آنها را (از خواب) برانگیختیم تا بدانیم (و علم ازلی ما تحقق خارجی یابد) که کدام یک از آن دو گروه (مختلف) حساب مدتی را که درنگ کرده اند به تمام دارند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما داستان آنان را بحق برای تو بازگو می کنیم؛ آنها جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند، و ما بر هدایتشان افزودیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: ما خبرشان را بر تو درست حکایت می کنیم: آنان جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آورده بودند و بر هدایتشان افزودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما سرگذشت آنها را به حق و راستی بر تو بازگو می کنیم: همانا آنها جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند و ما بر هدایتشان افزودیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دلهایشان را محکم ساختیم در آن موقع که قیام کردند و گفتند: «پروردگارا، پروردگار آسمانها و زمین است؛ هرگز غیر او معبودی را نمی خوانیم؛ که اگر چنین کنیم، سخنی بگزارفته ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و دلهایشان را استوار گردانیدیم آنگاه که [به قصد مخالفت با شرک]

برخاستند و گفتند: «پروردگار ما پروردگار آسمانها و زمین است. جز او هرگز معبودی را نخواهیم خواند، که در این صورت قطعاً ناصواب گفته ایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دل های آنان را استوار داشتیم آن گاه که (در مقابل دیکتاتور وقت) قیام کرده گفتند: پروردگار ما، پروردگار آسمان ها و زمین است ما هرگز جز او معبودی را نخواهیم خواند که در آن صورت سخنی به تجاوز گفته ایم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این قوم ما هستند که معبودهایی جز خدا انتخاب کرده اند؛ چرا دلیل آشکاری (بر این کار) نمی آورند؟! و چه کسی ظالمتر است از آن کس که بر خدا دروغ ببندد؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: این قوم ما جز او معبودانی اختیار کرده اند. چرا بر [حَقَّائِیت] آنها برهانی آشکار نمی آورند؟ پس کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغ بندد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این قوم ما به جای خداوند معبودهایی برگرفته اند چرا برای (اثبات الوهیت) آنها حجت و برهانی روشن نمی آورند؟ پس چه کسی ظالم تر است از آن که بر خدا دروغ بندد؟

وَإِذِ اعْتَرَلْتُمُوهُمْ وَمَا يُعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْوَا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَقًا (١٦) ترجمه: (١)

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ هُمْ ذَاتَ الشَّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا (١٧) ترجمه: (٢)

وَتَحْسَبُهُمْ آيِقَاطًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشَّمَالِ وَكَلِّبُهُمْ بِاسِطٍ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعبًا (١٨) ترجمه: (٣)

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَا هُمُ لَيْسَاءَ لَوْلَا بَيْنَهُمْ قَمَالٌ قَاتِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِئْتُمْ قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِئْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا (١٩) ترجمه: (٤)

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا (٢٠) ترجمه: (٥)

ص: ٢٩٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به آنها گفتیم): هنگامی که از آنان و آنچه جز خدا می پرستند کناره گیری کردید، به غار پناه برید؛ که پروردگارتان (سایه) رحمتش را بر شما می گستراند؛ و در این امر، آرامشی برای شما فراهم می سازد! ترجمه استاد فولادوند: و چون از آنها و از آنچه که جز خدا می پرستند کناره گرفتید، پس به غار پناه جوید، تا پروردگارتان از رحمت خود بر شما بگستراند و برای شما در کارتان گشایشی فراهم سازد. ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یکدیگر گفتند) اکنون که از آنها و از آنچه به جای خدا می پرستند کناره گرفتید، پس در این غار بزرگ جای گزینید، تا پروردگارتان از رحمت خود برای شما بگستراند، و در کارتان برای شما رفق و آسایش فراهم سازد

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (اگر در آنجا بودی) خورشید را می دیدی که به هنگام طلوع، به سمت راست غارشان متمایل می گردد؛ و به هنگام غروب، به سمت چپ؛ و آنها در محل وسیعی از آن (غار) قرار داشتند؛ این از آیات خداست! هر کس را خدا هدایت کند، هدایت یافته واقعی اوست؛ و هر کس را گمراه نماید، هرگز ولی و راهنمایی برای او نخواهی یافت! ترجمه استاد فولادوند: و آفتاب را می بینی که چون برمی آید، از غارشان به سمت راست مایل است، و چون فرو می شود از سمت چپ دامن برمی چینی، در حالی که آنان در جایی فراخ از آن [غار قرار گرفته] اند. این از نشانه های [قدرت] خداست. خدا هر که را راهنمایی کند او راه یافته است، و هر که را بی راه گذارد، هرگز برای او یاری راهبر نخواهی یافت. ترجمه آیت الله مشکینی: و (چون غارشان در شمال خط استوا و دهانه آن رو به قطب جنوبی است) خورشید را هنگامی که طلوع کند (و رو به ارتفاع گذارد) می بینی که از (مقابل) غارشان به سمت راست میل می کند (و نورش بر غار می تابد) و هنگامی که غروب می کند (نورش را) از سمت چپ آنان می برد و متمایل می شود و آنها در فضای وسیعی از آن غارند. این از نشانه ها و معجزات خداوند است. هر که را خدا هدایت کند او راهیافته واقعی است، و هر که را که او در گمراهی رها سازد پس هرگز برای او یاور و سرپرست ارشاد کننده ای نخواهی یافت

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (اگر به آنها نگاه می کردی) می پنداشتی بیدارند؛ در حالی که در خواب فرو رفته بودند! و ما آنها را به سمت راست و چپ میگرداندیم (تا بدنشان سالم بماند). و سگ آنها دستهای خود را بر دهانه غار گشوده بود (و نگهبانی می کرد). اگر نگاهشان می کردی، از آنان می گریختی؛ و سر تا پای تو از ترس و وحشت پر می شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و می پنداری که ایشان بیدارند، در حالی که خفته اند و آنها را به پهلو راست و چپ می گردانیم، و سگشان بر آستانه [غار] دو دست خود را دراز کرده [بود]. اگر بر حال آنان اطلاع می یافتی، گریزان روی از آنها برمی تافتی و از [مشاهده] آنها آکنده از بیم می شدی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را (به خاطر باز بودن چشمشان) گمان می کنی که بیدارند در حالی که خفته اند، و (در حال خواب) آنها را به جانب راست، و جانب چپ برمی گردانیم (تا لباس و بدنشان نپوسد)، و سگشان هر دو دست خود را به آستانه غار گسترده است، اگر بر آنها اطلاع یابی (و از نزدیک ببینی) مسلماً گریزان به آنها پشت می کنی و همه وجودت از آنان پر از ترس می شود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این گونه آنها را (از خواب) برانگیختیم تا از یکدیگر سؤال کنند؛ یکی از آنها گفت: «چه مدت خوابیدید؟!» گفتند: «یک روز، یا بخشی از یک روز!» (و چون نتوانستند مدت خوابشان را دقیقاً بدانند) گفتند: «پروردگارتان از مدت خوابتان آگاهتر است! اکنون یک نفر از خودتان را با این سگه ای که دارید به شهر بفرستید، تا بنگرد کدام یک از آنها غذای پاکیزه تری دارند، و مقداری از آن برای روزی شما بیاورد. اما باید دقت کند، و هیچ کس را از وضع شما آگاه نسازد... _____ ترجمه استاد فولادوند: و این چنین بیدارشان کردیم، تا میان خود از یکدیگر پرسش کنند. گوینده ای از آنان گفت: «چقدر مانده اید؟» گفتند: «روزی یا پاره ای از روز را مانده ایم.» [سرانجام] گفتند: «پروردگارتان به آنچه مانده اید داناتر است، اینک یکی از خودتان را با این پول خود به شهر بفرستید، تا ببیند کدام یک از غذاهای آن پاکیزه تر است و از آن، غذایی برایتان بیاورد، و باید زیرکی به خرج دهد و هیچ کس را از [حال] شما آگاه نگرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همان گونه (که به اعجاز در خوابشان کردیم دوباره) آنها را برانگیختیم تا از یکدیگر پرسند (و حقیقت امرشان و سقوط دقیقانوس بر آنها روشن شود). گوینده ای از آنان گفت: چقدر (در اینجا در خواب) مانده اید؟ گفتند: یک روز یا مقداری از روز مانده ایم (و گروهی دیگر چون موهای بدن و ناخن ها را غیر عادی یافتند) گفتند: پروردگارتان به مقداری که مانده اید داناتر است حال یکی از خودتان را با این (پول) نقره به سوی شهر (شهری که از آن فرار کرده ایم) بفرستید و باید درست بنگرد که کدام یک از (اهالی) آنجا طعامش پاکیزه تر است تا از آن برای شما روزی بیاورد، و البته باید ملاحظت و نرمش نشان دهد و احدی را از حال شما آگاه نسازد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که اگر آنان از وضع شما آگاه شوند، سنگسارتان می کنند؛ یا شما را به آیین خویش بازمی گردانند؛ و در آن صورت، هرگز روی رستگاری را نخواهید دید! _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا که اگر آنان بر شما دست یابند، سنگسارتان می کنند یا شما را به کیش خود بازمی گردانند، و در آن صورت هرگز روی رستگاری نخواهید دید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً اگر آنها از حال شما مطلع شوند و به شما دست یابند سنگسارتان می کنند یا (به هر وسیله) شما را به آیین خود بازمی گردانند، و در این صورت هرگز رستگار نخواهید شد

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيُغْلَمُوا أَنْ وَعِدَ اللَّهُ حَقًّا وَأَنَّ السَّاعَةَ لَمَّا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَبُّهُمْ
أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا (٢١) ترجمه: (١)

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةً رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةً سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةً وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا
يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا (٢٢) ترجمه: (٢)

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكِ غَدًا (٢٣) ترجمه: (٣)

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا (٢٤) ترجمه: (٤)

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا (٢٥) ترجمه: (٥)

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصَرُ بِهِ وَاسْمِعُ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا (٢٦)
ترجمه: (٦)

وَإِنَّمَا مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا (٢٧) ترجمه: (٧)

ص: ٢٩٦

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اینچنین مردم را متوجه حال آنها کردیم، تا بدانند که وعده خداوند (در مورد رستاخیز) حق است؛ و در پایان جهان و قیام قیامت شکی نیست! در آن هنگام که میان خود درباره کار خویش نزاع داشتند، گروهی می گفتند: «بنایی بر آنان بسازید (تا برای همیشه از نظر پنهان شوند! و از آنها سخن نگوئید که) پروردگارش از وضع آنها آگاهتر است!» ولی آنها که از رازشان آگاهی یافتند (و آن را دلیلی بر رستاخیز دیدند) گفتند: «ما مسجدی در کنار (مدفن) آنها می سازیم (تا خاطره آنان فراموش نشود).» ترجمه استاد فولادوند : و بدین گونه [مردم آن دیار را] بر حالشان آگاه ساختیم تا بدانند که وعده خدا راست است و [در فرا رسیدن] قیامت هیچ شکی نیست، هنگامی که میان خود در کارشان با یکدیگر نزاع می کردند، پس [عده ای] گفتند: «بر روی آنها ساختمانی بنا کنید، پروردگارش به [حال] آنان داناتر است.» [سرانجام] کسانی که بر کارشان غلبه یافتند گفتند: «حتماً بر ایشان معبدی بنا خواهیم کرد.» ترجمه آیت الله مشکینی : و همان گونه (که آنان را از خواب طولانی بیدار کردیم مردم آن دیار را) از (وضع) آنها آگاه ساختیم آن گاه که در میان خودشان در کار بعث خود نزاع داشتند، تا بدانند که وعده خدا حق است و در (آمدن) روز قیامت تردیدی نیست. پس (مشرکان آنها که از این حادثه قانع نشده بودند) گفتند: بر (اجساد) آنها بنایی بسازید (و رهشان کنید) پروردگارش به آنها داناتر است. (اما مؤمنان یعنی) کسانی که بر کار آنها غالب بودند گفتند: ما بر اجساد آنان مسجدی بنا خواهیم کرد (تا یادگار جاویدان آنها باشد)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گروهی خواهند گفت: «آنها سه نفر بودند، که چهارمین آنها سگشان بود!» و گروهی می گویند: «پنج نفر بودند، که ششمین آنها سگشان بود.» -همه اینها سخنانی بی دلیل است- و گروهی می گویند: «آنها هفت نفر

بودند، و هشتمین آنها سگشان بود.» بگو: «پروردگار من از تعدادشان آگاهتر است!» جز گروه کمی، تعداد آنها را نمی دانند. پس درباره آنان جز با دلیل سخن مگو؛ و از هیچ کس درباره آنها سؤال مکن! _____ ترجمه استاد فولادوند: به زودی خواهند گفت: «سه تن بودند [و] چهارمین آنها سگشان بود.» و می گویند: «پنج تن بودند [و] ششمین آنها سگشان بود.» تیر در تاریکی می اندازند. و [عده ای] می گویند: «هفت تن بودند و هشتمین آنها سگشان بود.» بگو: «پروردگارم به شماره آنها آگاه تر است، جز اندکی [کسی شماره] آنها را نمی داند.» پس در باره ایشان جز به صورت ظاهر جدال مکن و در مورد آنها از هیچ کس جویا مشو. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی (کفار قومت) می گویند: آنها سه نفرند چهارمی آنها سگشان است. و می گویند: پنج نفرند ششمی آنها سگشان است. سخن پراکنی بی دلیل! و می گویند: هفت نفرند و هشتمی آنها سگشان است. بگو: پروردگار من به شمار آنها دانایتر است جز اندکی (از اهل کتاب و امت تو کسی شمار) آنها را نمی داند، پس درباره آنها جز به گفتگوی ظاهری (به مقداری که قرآن بیان کرده) محاجه مکن و درباره آنها از احدی از آنان نظر مخواه

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگز در مورد کاری نگو: «من فردا آن را انجام می دهم»... _____ ترجمه استاد فولادوند: و زنهار در مورد چیزی مگوی که من آن را فردا انجام خواهم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و درباره هیچ چیزی مگو که من فردا حتما انجام دهنده آنم (زیرا علل تکوینی حتی اراده انسان مشروط به خواست خداوند است)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر اینکه خدا بخواهد! و هرگاه فراموش کردی، (جبران کن) و پروردگارت را به خاطر بیاور؛ و بگو: «امیدوارم که پروردگارم مرا به راهی روشنتر از این هدایت کند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر آنکه خدا بخواهد، و چون فراموش کردی پروردگارت را یاد کن و بگو: «امید که پروردگارم مرا به راهی که نزدیکتر از این به صواب است، هدایت کند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر آنکه (بگویی اگر) خدا بخواهد، و هرگاه (ان شاء الله گفتن را) فراموش کردی پروردگار خود را به یاد آر و بگو: امید است پروردگارم مرا به (راهی) نزدیکتر از این به رشد و صواب هدایت نماید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در غارشان سیصد سال درنگ کردند، و نه سال (نیز) بر آن افزودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و سیصد سال در غارشان درنگ کردند و نه سال [نیز بر آن] افزودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (اصحاب کهف) در غارشان (در خوابی به مدت) سیصد (سال قمری (که) سال ها (ی) متمادی است) درنگ کردند و نه سال (قمری دیگر) افزودند (که سیصد سال شمسی شد)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «خداوند از مدت توقفشان آگاهتر است؛ غیب آسمانها و زمین از آن اوست! راستی چه بینا و شنواست! آنها هیچ ولی و سرپرستی جز او ندارند! و او هیچ کس را در حکم خود شرکت نمی دهد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «خدا به آنچه درنگ کردند دانایتر است. نهان آسمانها و زمین به او اختصاص دارد. وه! چه بینا و شنواست. برای آنان یآوری جز او نیست و هیچ کس را در فرمانروایی خود شریک نمی گیرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در مقابل کسانی که در مقدار مکث آنها اختلاف دارند) بگو: خداوند به مقداری که آنها درنگ کرده اند دانایتر است، غیب آسمانها و زمین (آنچه از حواس هر موجود زنده بیرون است) از آن اوست (اوست که احاطه علمی بر آنها دارد)، وه چه بینا و شنواست! و برای آنها جز او هیچ یاور و سرپرستی نیست، و او در حاکمیت خود (بر آسمانها و زمین) احدی را شریک نمی سازد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنچه را از کتاب پروردگارت به تو وحی شده تلاوت کن! هیچ چیز سخنان او را دگرگون نمی سازد؛ و هرگز پناهگاهی جز او نمی یابی! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنچه را که از کتاب پروردگارت به تو وحی شده است بخوان. کلمات او را تغییردهنده ای نیست، و جز او هرگز پناهی نخواهی یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنچه را از کتاب پروردگارت به سوی تو وحی شده تلاوت کن هرگز کلمات او را (لوح محفوظ یا قرآن و الفاظ و معانی آن را) تبدیل کننده ای نیست، و هرگز غیر او ملجأ و پناهی نخواهی یافت

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا (۲۸) ترجمه: (۱)

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحْرَابًا بِهِمْ سُورَادِقُهَا وَإِن يَسْتَعِينُوا يَعْثُبُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا (۲۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا (۳۰) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِن أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا (۳۱) ترجمه: (۴)

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا (۳۲) ترجمه: (۵)

كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِم مِّنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا (۳۳) ترجمه: (۶)

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا (۳۴) ترجمه: (۷)

ص: ۲۹۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با کسانی باش که پروردگار خود را صبح و عصر می خوانند، و تنها رضای او را می طلبند! و هرگز بخاطر زیورهای دنیا، چشمان خود را از آنها برمگیر! و از کسانی که قلبشان را از یاد خود غافل ساختیم اطاعت مکن! همانها که از هوای نفس پیروی کردند، و کارهایشان افراطی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و با کسانی که پروردگارشان را صبح و شام می خوانند [و] خشنودی او را می خواهند، شکیبایی پیشه کن، و دو دیده ات را از آنان برمگیر که زیور زندگی دنیا را بخواهی، و از آن کس که قلبش را از یاد خود غافل ساخته ایم و از هوس خود پیروی کرده و [اساس] کارش بر زیاده روی است، اطاعت مکن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نفس خود را همراه کسانی دار که صبحگاه و شامگاه پروردگارشان را می خوانند در حالی که پیوسته خشنودی او را می طلبند. و مباد که هر دو چشمت از آنها (به شخص دیگر و چیز دیگر) منصرف شود که زینت و آرایش زندگی دنیا را طالب باشی، و از کسی که قلب او را (به خاطر سابقه طغیانش) از یاد خود غافل کرده ایم و از هوا و هوس پیروی می کند و کارش اسراف و تجاوز (از حدود خداوند) است اطاعت مکن

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «این حق است از سوی پروردگارتان! هر کس می خواهد ایمان بیاورد (و این حقیقت را پذیرا شود)، و هر کس می خواهد کافر گردد!» ما برای ستمگران آتشی آماده کردیم که سراپرده اش آنان را از هر سو احاطه کرده است! و اگر تقاضای آب کنند، آبی برای آنان میاورند که همچون فلز گداخته صورتها را بریان می کند! چه بد نوشیدنی، و چه بد محل اجتماعی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بگو: «حق از پروردگارتان [رسیده] است. پس هر که بخواهد بگردد و هر که بخواهد انکار کند، که ما برای ستمگران آتشی آماده کرده ایم که سراپرده

هایش آنان را در بر می گیرد، و اگر فریادرسی جویند، به آبی چون مس گداخته که چهره ها را بریان می کند یاری می شوند. وه! چه بد شرابی و چه زشت جایگاهی است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بگو: حق آن است که از جانب پروردگار شماسست. پس هر کس خواست ایمان بیاورد، و هر کس نخواست کفر ورزد بی تردید ما برای ستمکاران آتشی آماده کرده ایم که سراپرده هایش بر آنها احاطه خواهد کرد، و اگر (از شدت تشنگی) فریادرسی بطلبند به وسیله آبی به فریادشان رسیده شود که مانند مس گداخته باشد (و) صورت ها را بریان کند. وه چه بد آشامیدنی و چه بد جایگاهی است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، ما پاداش نیکوکاران را ضایع نخواهیم کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند [بدانند که] ما پاداش کسی را که نیکوکاری کرده است تباہ نمی کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که ایمان آوردند و عمل های صالح کردند، بی تردید ما پاداش کسی را که عمل نیک انجام داده ضایع نخواهیم کرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که بهشت جاودان برای آنان است؛ باغهایی از بهشت که نهرها از زیر درختان و قصرهای جاری است؛ در آنجا با دستبندهایی از طلا آراسته می شوند؛ و لباسهایی (فاخر) به رنگ سبز، از حریر نازک و ضخیم، دربر می کنند؛ در حالی که بر تختها تکیه کرده اند. چه پاداش خوبی، و چه جمع نیکویی! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنانند که بهشتهای عدن به ایشان اختصاص دارد که از زیر [قصرها]شان جویبارها روان است. در آنجا با دستبندهایی از طلا آراسته می شوند و جامه هایی سبز از پرنیان نازک و حریر ستر می پوشند. در آنجا بر سریرها تکیه می زنند. چه خوش پاداش و نیکو تکیه گاهی! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها را بهشت هایی جاودان است که از زیر پایشان نهرها جاری می گردد در آنجا با دستبندهایی از طلا آراسته می شوند و لباس هایی از ابریشم سبز رنگ نازک و ضخیم می پوشند در حالی که در آنجا بر روی تخت ها تکیه زده اند. خوب پاداش و نیکو جایگاهی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ای پیامبر!) برای آنان مثالی بزن: آن دو مرد، که برای یکی از آنها دو باغ از انواع انگورها قرار دادیم؛ و گرداگرد آن دو (باغ) را با درختان نخل پوشانندیم؛ و در میانشان زراعت پر برکتی قرار دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای آنان، آن دو مرد را مثل بزن که به یکی از آنها دو باغ انگور دادیم و پیرامون آن دو [باغ] را با درختان خرما پوشانندیم، و میان آن دو را کشتزاری قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای آنها مثال زن دو مرد (مؤمن و کافر) را که به یکی از آنها (که کافر بود) دو باغ از درختان انگور عطا کردیم و دور تا دور هر دو (باغ) را از درخت خرما احاطه دادیم، و فاصله میان آن دو را کشتزار قرار دادیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر دو باغ، میوه آورده بود، (میوه های فراوان)، و چیزی فروگذار نکرده بود؛ و میان آن دو، نهر بزرگی جاری ساخته بودیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر یک از این دو باغ محصول خود را [به موقع] می داد و از [صاحبش] چیزی دریغ نمی ورزید، و میان آن دو [باغ] نهری روان کرده بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر دو باغ میوه های خود را می آوردند و از آن چیزی نمی کاستند و میان آن دو (باغ) نهر آبی روان ساختیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: صاحب این باغ، درآمد فراوانی داشت؛ به همین جهت، به دوستش -در حالی که با او

گفتگو می کرد- چنین گفت: «من از نظر ثروت از تو برتر، و از نظر نفرات نیرومندترم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای او میوه فراوان بود. پس به رفیقش -در حالی که با او گفت و گو می کرد- گفت: «مال من از تو بیشتر است و از حیث افراد از تو نیرومندترم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن مرد را (غیر از اینها نیز) اموال گوناگون بود، پس (از روی تکبر و غفلت از حق) به رفیقش در حالی که با او گفتگو داشت گفت: من مالم از تو بیشتر و افرادم از تو نیرومندتر است

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا (۳۵) ترجمه: (۱)

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا (۳۶) ترجمه: (۲)

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا (۳۷) ترجمه: (۳)

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا (۳۸) ترجمه: (۴)

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا (۳۹) ترجمه: (۵)

فَعَسَى رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا (۴۰) ترجمه: (۶)

أَوْ يُصْبِحُ مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا (۴۱) ترجمه: (۷)

وَأَحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا (۴۲) ترجمه:

(۸)

وَلَمْ تَكُن لَّهُ فِتْنَةً يَنْصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا (۴۳) ترجمه: (۹)

هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا (۴۴) ترجمه: (۱۰)

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلِ الْحَيَاهِ الدُّنْيَا كَمَا أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا (۴۵) ترجمه: (۱۱)

ص: ۲۹۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در حالی که نسبت به خود ستمکار بود، در باغ خویش گام نهاد، و گفت: «من گمان نمی کنم هرگز این باغ نابود شود!» ترجمه استاد فولادوند: و در حالی که او به خویشتن ستمکار بود، داخل باغ شد [و] گفت: «گمان نمی کنم این نعمت هرگز زوال پذیرد.» ترجمه آیت الله مشکینی: و در حالی که (از نظر سوء عقیده و عمل) ستمکار به نفس خویش بود (همراه رفیقش) به باغ خویش درآمده، گفت: گمان نمی کنم هیچ گاه این باغ فنا پذیرد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و باور نمی کنم قیامت برپا گردد! و اگر به سوی پروردگرم بازگردانده شوم (و قیامتی در کار باشد)، جایگاهی بهتر از این جا خواهم یافت! ترجمه استاد فولادوند: و گمان نمی کنم که رستاخیز برپا شود، و اگر هم به سوی پروردگرم بازگردانده شوم قطعاً بهتر از این را در بازگشت، خواهم یافت. ترجمه آیت الله مشکینی: و گمان نمی کنم قیامت برپا شود و اگر هم به سوی پروردگرم بازگردانده شوم بی تردید (در آن عالم) بهتر از این جای بازگشت خواهم یافت

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دوست (با ایمان) وی -در حالی که با او گفتگو می کرد- گفت: «آیا به خدایی که تو را از خاک، و سپس از نطفه آفرید، و پس از آن تو را مرد کاملی قرار داد، کافر شدی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: رفیقش -در حالی که با او گفت و گو می کرد- به او گفت: «آیا به آن کسی که تو را از خاک، سپس از نطفه آفرید، آنگاه تو را [به صورت] مردی درآورد، کافر شدی؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: رفیق (مؤمن) او در حالی که با وی در گفتگو بود (در ردّ انکار قیامت) به او گفت: آیا به کسی که تو را از خاک، سپس از نطفه آفرید، آن گاه به صورت مردی کامل درآورد کفر ورزیدی؟ (انکار قیامت به اعتقاد استقلال خود و اسباب ظاهریه در مقابل خدا شرک در ربوبیت و کفر به حقّ است.

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی من کسی هستم که «الله» پروردگار من است؛ و هیچ کس را شریک پروردگارم قرار نمی دهم! _____ ترجمه استاد فولادوند: اما من [می گویم]: اوست خدا، پروردگار من، و هیچ کس را با پروردگارم شریک نمی سازم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: لکن من (می گویم) آن «الله» پروردگار من است، و احدی را شریک پروردگارم نمی سازم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا هنگامی که وارد باغ شدی، نگفتی این نعمتی است که خدا خواسته است؟! قوت (و نیرویی) جز از ناحیه خدا نیست! و اگر می بینی من از نظر مال و فرزند از تو کمترم (مطلب مهمی نیست)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون داخل باغ شدی، چرا نگفتی: ماشاء الله، نیرویی جز به [قدرت] خدا نیست. اگر مرا از حیث مال و فرزند کمتر از خود می بینی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چرا وقتی که داخل باغ خود شدی نگفتی: هر چه خدا خواست (همان می شود) نیرویی جز به وسیله خدا نیست؟! اگر مرا از نظر مال و فرزند کمتر از خود می بینی (امر مهمی نیست)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شاید پروردگارم بهتر از باغ تو به من بدهد؛ و مجازات حساب شده ای از آسمان بر باغ تو فروفرستد، بگونه ای که آن را به زمین بی گیاه لغزنده ای مبدّل کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: امید است که پروردگارم بهتر از باغ تو به من عطا فرماید، و بر آن [باغ تو] آفتی از آسمان بفرستد، تا به زمینی هموار و لغزنده تبدیل گردد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: امید است پروردگارم مرا بهتر از باغ تو (در دنیا یا در آخرت) عطا کند، و بر باغ تو تگرگ هایی (نابودکننده) از آسمان فرو ریزد تا به صورت زمین هموار بی گیاه و لغزنده درآید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و یا آب آن در اعمال زمین فرو رود، آن گونه که هرگز نتوانی آن را به دست آوری! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا آب آن [در زمین] فروکش کند تا هرگز نتوانی آن را به دست آوری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آب آن (به کلی) فروکش کند، پس هرگز توان جستجوی آن را

نداشته باشی

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به هر حال عذاب الهی فرا رسید)، و تمام میوه های آن نابود شد؛ و او بخاطر هزینه هایی که در آن صرف کرده بود، پیوسته دستهای خود را به هم می مالید -در حالی که تمام باغ بر داربستهایش فرو ریخته بود- و می گفت: «ای کاش کسی را همتای پروردگارم قرار نداده بودم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [تا به او رسید آنچه را باید برسد] و [آفت آسمانی] میوه هایش را فرو گرفت. پس برای [از کف دادن] آنچه در آن [باغ] هزینه کرده بود، دستهایش را بر هم می زد در حالی که داربستهای آن فرو ریخته بود. و [به حسرت] می گفت: «ای کاش هیچ کس را شریک پروردگارم نمی ساختم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (بالأخـره مورد غضب قرار

گرفت) و میوه هایش نابود شد، پس چنان شد که کف دست ها را (از تأسف) بر آنچه در راه آن هزینه کرده پشت و رو می کرد. در حالی که دیوارهای باغ بر روی داربست تاک ها فرو ریخته بود، و (مرتب) می گفت: ای کاش کسی را شریک پروردگار خود نمی ساختم (وای بر من که از روی غفلت، خودم و اسباب ظاهری را مؤثرتر از خدا دیدم)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گروهی نداشت که او را در برابر (عذاب) خداوند یاری دهند؛ و از خودش (نیز) نمی توانست یاری گیرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و او را در برابر خدا گروهی نبود، تا یاریش کنند، و توانی نداشت که خود را یاری کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را غیر خدا گروهی نبود که یاریش دهند، و خود نیز قدرت یاری خود نداشت

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آنجا ثابت شد که ولایت (و قدرت) از آن خداوند بر حق است! اوست که برترین ثواب، و بهترین عاقبت را (برای مطیعان) دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا [آشکار شد که] یاری به خدای حق تعلق دارد. اوست بهترین پاداش و [اوست] بهترین فرجام. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در این مورد (و امثال این گرفتاری ها) مالکیت امر و یاری تنها از آن خدای به حق است. او از نظر پاداش بهتر و از حیث تأمین عاقبت نیکوتر است (غیر او را نه ولایت امر است، نه پاداش و نه تأمین عاقبت)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ای پیامبر!) زندگی دنیا را برای آنان به آبی تشبیه کن که از آسمان فرو می فرستیم؛ و بوسیله آن، گیاهان زمین (سرسبز می شود و) در هم فرو میرود. اما بعد از مدتی می خشکد؛ و بادهای آن را به هر سو پراکنده می کند؛ و خداوند بر همه چیز تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای آنان زندگی دنیا را مثل بزن که مانند آبی است که آن را از آسمان فرو فرستادیم؛ سپس گیاه زمین با آن در آمیخت و [چنان] خشک گردید که بادهای پراکنده اش کردند، و خداست که همواره بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای آنها زندگی دنیا را مثل بزن که مانند آبی است که از آسمان فرو فرستیم پس گیاهان زمین به وسیله آن (برویند و) به هم مخلوط گردند (و مناظر زیبایی پدید آید) سپس (در اندک مدتی) به حال خشکی باز گردند به طوری که بادهای آنها را (به همه جا) پراکنند. و خداوند همیشه بر همه چیز تواناست

الْمَالِ وَالْبُنُونَ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا (۴۶) ترجمه: (۱)

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَا هُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا (۴۷) ترجمه: (۲)

وَعَرَضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا (۴۸) ترجمه: (۳)

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صِدْغِيْرَةً وَلَا كَبِيْرَةً إِلَّا أَعْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا (۴۹) ترجمه: (۴)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّبِعُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا (۵۰) ترجمه: (۵)

مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا (۵۱) ترجمه: (۶)

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا (۵۲) ترجمه: (۷)

وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا (۵۳) ترجمه: (۸)

ص: ۲۹۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مال و فرزند، زینت زندگی دنیاست؛ و باقیات صالحات [= ارزشهای پایدار و شایسته] ثوابش نزد پروردگارت بهتر و امیدبخش تر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: مال و پسران زیور زندگی دنیایند، و نیکیهای ماندگار از نظر پاداش نزد پروردگارت بهتر و از نظر امید [نیز] بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مال و فرزندان زیب و زیور زندگی دنیایند، و ماندگارهای نیکو (مانند اعتقادات حقه و فضائل نفسانی و عمل های نیک) در نزد پروردگارت تو از نظر پاداش بهتر، و از نظر امید (به بازتاب دنیوی و اخروی آن) نیکوتر است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و روزی را به خاطر بیاور که کوه ها را به حرکت در آوریم؛ و زمین را آشکار (و مسطح) می بینی؛ و همه آنان [= انسانها] را برمی انگیزیم، و احدی از ایشان را فروگذار نخواهیم کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] روزی را که کوهها را به حرکت درمی آوریم، و زمین را آشکار [و صاف] می بینی، و آنان را گرد می آوریم و هیچ یک را فرو گذار نمی کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که کوه ها را (از جای خود) روان سازیم (و نابود کنیم) و (همه روی) زمین را صاف و آشکار بینی، و آنها را (همه) زنده هایی را که به مرگ در زمین فرو شده اند) گرد آوریم و احدی از آنها را جای نگذاریم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها همه در یک صف به (پیشگاه) پروردگارت عرضه می شوند؛ (و به آنان گفته می شود): همگی نزد ما آمدید، همان گونه که نخستین بار شما را آفریدیم! اما شما گمان می کردید ما هرگز موعدی برایتان قرار نخواهیم داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ایشان به صف بر پروردگارت عرضه می شوند [و به آنها

می فرماید: [به راستی همان گونه که نخستین بار شما را آفریدیم [باز] به سوی ما آمدید، بلکه پنداشتید هرگز برای شما موعدی مقرر قرار نخواهیم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همگی آنها صف بسته بر پروردگار تو عرضه شوند. (به آنها گوئیم) حقا همان گونه که شما را نخستین بار (در دنیا تنها و تهیدست) آفریدیم (امروز) نزد ما آمدید. بلکه (در دنیا) گمان می کردید که هرگز برای شما وعده گاهی (برای حساب و جزا) قرار نمی دهیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کتاب [= کتابی که نامه اعمال همه انسانهاست] در آن جا گذارده می شود، پس گنهکاران را می بینی که از آنچه در آن است، ترسان و هراسانند؛ و می گویند: «ای وای بر ما! این چه کتابی است که هیچ عمل کوچک و بزرگی را فرونگذاشته مگر اینکه آن را به شمار آورده است؟! و (این در حالی است که) همه اعمال خود را حاضر می بینند؛ و پروردگارت به هیچ کس ستم نمی کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کارنامه [عمل شما در میان] نهاده می شود، آنگاه بزهکاران را از آنچه در آن است بیمناک می بینی، و می گویند: «ای وای بر ما، این چه نامه ای است که هیچ [کار] کوچک و بزرگی را فرو نگذاشته، جز اینکه همه را به حساب آورده است.» و آنچه را انجام داده اند حاضر یابند، و پروردگار تو به هیچ کس ستم روا نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن کتاب نهاده شود (کتاب اعمال هر فردی در دستش و کتاب اعمال هر امتی در جلو چشمشان و کتاب بزرگ اعمال بشرها در دیدگاه عموم) پس گنهکاران را از آنچه در آن است هراسان خواهی دید، و می گویند: ای وای بر ما! این نوشته را چیست که هیچ (عمل) کوچک و بزرگی (از تصور و باورهای قلبی و حرکات بدنی ما) را به جای نهاده جز آنکه همه را بر شمرده است! و آنچه را (در دنیا) انجام داده اند (حساب آنها، عکس برداری آنها در جوّ صدور عمل، مجازات اخروی، آثار خاص آنها در روح و جسم خود، و تجسم و تبلور آنها را در آن عالم) حاضر خواهند یافت و پروردگارت به هیچ کس ستم نخواهد کرد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یاد آرید زمانی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید!» آنها همگی سجده کردند جز ابلیس - که از جن بود- و از فرمان پروردگارش بیرون شد آیا (با این حال)، او و فرزندانش را به جای من اولیای خود انتخاب می کنید، در حالی که آنها دشمن شما هستند؟! (فرمانبرداری از شیطان و فرزندانش به جای اطاعت خدا)، چه جایگزینی بدی است برای ستمکاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «آدم را سجده کنید»، پس [همه] -جز ابلیس- سجده کردند، که از [گروه] جن بود و از فرمان پروردگارش سرپیچید. آیا [با این حال]، او و نسلش را به جای من دوستان خود می گیرید، و حال آنکه آنها دشمن شمایند؟ و چه بد جانشینانی برای ستمگرانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) زمانی را که به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده کنید پس همگی سجده کردند جز ابلیس که از (طایفه) جن بود (و گرنه فرشته گناه نمی کند) پس از فرمان پروردگار خود بیرون رفت. (پس) آیا او و اولاد او را به جای من دوست و یاور و سرپرست می گیرید در حالی که آنها دشمن شمایند؟! بد بدلی است برای ستمکاران آنچه به جای خدا می گیرند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من هرگز آنها [= ابلیس و فرزندانش] را به هنگام آفرینش آسمانها و زمین، و نه به هنگام آفرینش خودشان، حاضر نساختم! و من هیچ گاه گمراه کنندگان را دستیار خود قرار نمی دهم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [من] آنان را نه در آفرینش آسمانها و زمین به شهادت طلبیدم و نه در آفرینش خودشان. و من آن نیستم که گمراهگران را همکار خود بگیرم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: من آنها (شیطان و فرزندانش) را نه در آفرینش آسمانها حاضر کردم و نه در آفرینش خودشان (که مرا در خلقت یاری دهند و خود از حال

خود آگاه شوند) و من هیچ گاه به یاری گیرنده گمراه کنندگان نبوده ام

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خاطر بیاورید روزی را که (خداوند) می گوید: «همتایانی را که برای من می پنداشتید، بخوانید (تا به کمک شما بشتابند!)» ولی هر چه آنها را می خوانند، جوابشان نمی دهند؛ و در میان این دو گروه، کانون هلاکتی قراردادده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] روزی را که [خدا] می گوید: «آنهايي را که شریکان من پنداشتید، ندا دهید»، پس آنها را بخوانند و [لی] اجابتشان نکنند، و ما میان آنان ورطه ای قرار دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یاد آور) روزی را که (خداوند به مشرکان) گوید: کسانی را که گمان داشتید شریکان من هستند (مانند بت ها، فرشتگان، برخی از انبیاء و اجنه) ندا دهید (تا به فریادتان رسند) پس ندا درمی دهند اما آنها اجابتشان نمی کنند، و میان آنان و معبودهایشان مهلکه بی اعتقادی به هم و آتشی شعله ور و صحرائی سوزان و نابودکننده قرار می دهیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گنهکاران، آتش (دوزخ) را می بینند؛ و یقین می کنند که با آن درمی آمیزند، و هیچ گونه راه گریزی از آن نخواهند یافت. _____ ترجمه استاد فولادوند: و گناهکاران آتش [دوزخ] را می بینند و درمی یابند که در آن خواهند افتاد، و از آن راه گریزی نیابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گنهکاران آتش (دوزخ) را می بینند، پس می دانند که حتما در آن وارد شدنی هستند و هیچ راه بازگشتی از آن نمی یابند

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا (۵۴) ترجمه: (۱)

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا (۵۵) ترجمه: (۲)

وَمَا نُزِّلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مَبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا (۵۶) ترجمه: (۳)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاؤُهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا (۵۷) ترجمه: (۴)

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا (۵۸) ترجمه: (۵)

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا (۵۹) ترجمه: (۶)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا (۶۰) ترجمه: (۷)

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا (۶۱) ترجمه: (۸)

ص: ۳۰۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در این قرآن، از هر گونه مثلی برای مردم بیان کرده ایم؛ ولی انسان بیش از هر چیز، به مجادله می پردازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی در این قرآن، برای مردم از هر گونه مثلی آوردیم، و [لی] انسان بیش از هر چیز سرِ جدال دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقا که در این قرآن از هر گونه مثلی برای مردم آوردیم، اما انسان بیش از هر چیز جدال و مخاصمه دارد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چیزی مردم را باز نداشت از اینکه -وقتی هدایت به سراغشان آمد- ایمان بیاورند و از پروردگارش طلب آموزش کنند، جز اینکه (خیره سری کردند؛ گویی می خواستند) سرنوشت پیشینیان برای آنان بیاید، یا عذاب (الهی) در برابرشان قرار گیرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چیزی مانع مردم نشد از اینکه وقتی هدایت به سویشان آمد ایمان بیاورند، و از پروردگارش آموزش بخواهند، جز اینکه [مستحق شوند] تا سنت [خدا در مورد عذاب] [پیشینیان، در باره آنان] [نیز] به کار رود، یا عذاب رویارویشان بیاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردم را هنگامی که به آنها هدایت (پیامبر، کتاب و معجزات) رسید چیزی مانع از این نشد که ایمان بیاورند و طلب آموزش از پروردگار خود کنند جز (عنادشان که گویی منتظر بودند) که سنت (جاریه خدا درباره) پیشینیان (از قبیل صیحه آسمانی، زلزله) به آنها نیز برسد (تا همگی هلاک گردند) یا آنکه عذاب رویاروی بر آنها بیاید (تا به اجبار ایمان بیاورند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما پیامبران را، جز بعنوان بشارت دهنده و انذار کننده، نمی فرستیم؛ اما کافران همواره مجادله به باطل می کنند، تا (به گمان خود)، حق را بوسیله آن از میان بردارند! و آیات ما، و مجازاتهایی را که به آنان وعده

داده شده است، به باد مسخره گرفتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیامبران [خود] را جز بشارت دهنده و بیم رسان گسیل نمی داریم، و کسانی که کافر شده اند، به باطل مجادله می کنند تا به وسیله آن، حق را پایمال گردانند، و نشانه های من و آنچه را [بدان] بیم داده شده اند به ریشخند گرفتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما فرستاده های خود را جز مژده رسان و بیم دهنده نمی فرستیم، (زیرا اجرای احکام وظیفه امام و پاداش و کیفر از شئون خداست)، و کسانی که کفر ورزیدند به باطل مجادله می کنند تا بدان وسیله حق را از بین ببرند (درخواست معجزات غیر معقول، سؤال از قیام قیامت، عدد اصحاب کهف و حقیقت روح می کنند تا قرآن و معجزات نبوت را به تشکیک از بین ببرند) و آنها آیات و نشانه های مرا و آنچه را که بدان بیم داده شده اند به مسخره گرفته اند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی ستمکارتر است از آن کس که آیات پروردگارش به او تذکر داده شده، و از آن روی گرداند، و آنچه را با دستهای خود پیش فرستاد فراموش کرد؟! ما بر دلهای اینها پرده هایی افکنده ایم تا نفهمند؛ و در گوشه هایشان سنگینی قرار داده ایم (تا صدای حق را نشنوند)! و از این رو اگر آنها را به سوی هدایت بخوانی، هرگز هدایت نمی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کیست ستمکارتر از آن کس که به آیات پروردگارش پند داده شده، و از آن روی برتافته، و دستاورد پیشینه خود را فراموش کرده است؟ ما بر دلهای آنان پوششهایی قرار دادیم تا آن را دریابند و در گوشه هایشان سنگینی [نهادیم]. و اگر آنها را به سوی هدایت فراخوانی باز هرگز به راه نخواهند آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه کسی ظالم تر است از آن که به نشانه های پروردگارش تذکر داده شد سپس از آنها رویگردان شد و دستاورد پیشین خود را فراموش نمود؟! حقا که ما بر دل های آنها پوششهایی (از قساوت و شقاوت) قرار دادیم که نفهمند و در گوش های (دل) آنها سنگینی ای نهادیم، و اگر آنها را به سوی هدایت بخوانی هرگز با این حال هدایت نخواهند شد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگارت، آمرزنده و صاحب رحمت است؛ اگر می خواست آنان را به خاطر اعمالشان مجازات کند، عذاب را هر چه زودتر برای آنها می فرستاد؛ ولی برای آنان موعدی است که هرگز از آن راه فراری نخواهند داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگار تو آمرزنده [و] صاحب رحمت است. اگر به [جرم] آنچه مرتکب شده اند، آنها را مؤاخذه می کرد، قطعاً در عذاب آنان تعجیل می نمود [ولی چنین نمی کند] بلکه برای آنها سر رسیدی است که هرگز از برابر آن راه گریزی نمی یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پروردگار تو بسیار آمرزنده و صاحب رحمت است، اگر آنان (اهل شرک و کفر) را به کیفر آنچه کسب کرده اند مؤاخذه می کرد حتماً در عذاب آنها تعجیل می نمود (لکن تعجیل نمی کند) بلکه برای آنها وعده گاهی است (روز بدر یا قیامت) که هرگز از آن راه نجات و پناهگاه نخواهند یافت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این شهرها و آبادیهایی است که ما آنها را هنگامی که ستم کردند هلاک نمودیم؛ و برای هلاکتشان موعدی قرار دادیم! (آنها ویرانه هایش را با چشم می بینند، و عبرت نمی گیرند!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و [مردم] آن شهرها چون بیدادگری کردند، هلاکتشان کردیم، و برای هلاکتشان موعدی مقرر داشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن مجتمعات را (قوم نوح و هود و صالح و لوط را) آن گاه که ستم کردند هلاک کردیم و (تعجیل نکردیم بلکه) برای وقت هلاکتشان موعدی قرار دادیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خاطر بیاور هنگامی را که موسی به دوست خود گفت: دست از جستجو بر نمی دارم تا به محل تلاقی دو دریا برسم؛ هر چند مدت طولانی به راه خود ادامه دهم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و

[یاد کن] هنگامی را که موسی به جوان [همراه] خود گفت: «دست بردار نیستم تا به محل برخورد دو دریا برسم، هر چند سالها [ی سال] سیر کنم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) آن گاه که موسی (فرزند عمران پیامبر بنی اسرائیل) به شاگردش (یوشع فرزند نون وصی خودش) گفت: من از رفتن بازنایستم تا به محل تلاقی دو دریا برسم یا مدت مدیدی راه بپیمایم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) هنگامی که به محل تلاقی آن دو دریا رسیدند، ماهی خود را (که برای تغذیه همراه داشتند) فراموش کردند؛ و ماهی راه خود را در دریا پیش گرفت (و روان شد). _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون به محل برخورد دو [دریا] رسیدند، ماهی خودشان را فراموش کردند، و ماهی در دریا راه خود را در پیش گرفت [و رفت]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون به محل برخورد دو دریا رسیدند ماهی خودشان را (که برای غذا تهیه کرده بودند) فراموش کردند، پس آن ماهی (که موج دریا به آن رسیده بود، در نزد یوشع) راه خود را در دریا به سیر زیر دریایی پیش گرفت

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا (۶۲) ترجمه: (۱)

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحَوْتَ وَمَا أَنْسَانِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبُحْرِ عَجَبًا (۶۳) ترجمه: (۲)

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصًا (۶۴) ترجمه: (۳)

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا (۶۵) ترجمه: (۴)

قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا (۶۶) ترجمه: (۵)

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (۶۷) ترجمه: (۶)

وَكَيفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا (۶۸) ترجمه: (۷)

قَالَ سَتَجِدُنِي إِِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا (۶۹) ترجمه: (۸)

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا (۷۰) ترجمه: (۹)

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا (۷۱) ترجمه: (۱۰)

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (۷۲) ترجمه: (۱۱)

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا (۷۳) ترجمه: (۱۲)

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقْتَلْتَنِي نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا (۷۴) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۰۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که از آن جا گذشتند، (موسی) به یار همسفرش گفت: «غذای ما را بیاور، که سخت از این سفر خسته شده ایم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که [از آنجا] گذشتند [موسی] به جوان خود گفت: «غذایمان را بیاور که راستی ما از این سفر رنج بسیار دیدیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون (از آن محل) گذشتند (موسی) به شاگرد خود گفت: صبحانه مان را بیاور که به راستی از این سفرمان رنج بسیار دیدیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «به خاطر داری هنگامی که ما (برای استراحت) به کنار آن صخره پناه بردیم، من (در آن جا) فراموش کردم جریان ماهی را بازگو کنم -و فقط شیطان بود که آن را از خاطر من برد- و ماهی بطرز شگفت آوری راه خود را در دریا پیش گرفت!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «دیدی؟ وقتی به سوی آن

صخره پناه جستیم، من ماهی را فراموش کردم، و جز شیطان، [کسی] آن را از یاد من نبرد، تا به یادش باشم، و به طور عجیبی راه خود را در دریا پیش گرفت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: آیا دیدی وقتی که در کنار آن سنگ جای گرفتیم من (سرگذشت) ماهی را فراموش کردم، و جز شیطان آن را فراموشم نساخت که (به تو) باز گویم، و آن ماهی راه خود را در دریا به طرز عجیبی پیش گرفت (به این جهت که زنده شد و یا آنکه به هر طرف شنا می کرد آب دریا مانند کانال بازمی ماند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (موسی) گفت: «آن همان بود که ما می خواستیم!» سپس از همان راه بازگشتند، در حالی که پی جویی می کردند. _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «این همان بود که ما می جستیم.» پس جستجوکنان رد پای خود را گرفتند و برگشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : موسی گفت: آن (قضیه ماهی علامت) همان چیزی است که ما در طلبش بودیم. پس بر پی راهی که آمده بودند جستجوکنان بازگشتند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (در آن جا) بنده ای از بندگان ما را یافتند که رحمت (و موهبت عظیمی) از سوی خود به او داده، و علم فراوانی از نزد خود به او آموخته بودیم. _____ ترجمه استاد فولادوند : تا بنده ای از بندگان ما را یافتند که از جانب خود به او رحمتی عطا کرده و از نزد خود بدو دانشی آموخته بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس بنده ای از بندگان ما را (خضر نبی) یافتند که او را از جانب خود رحمتی داده (وحی و نبوت، طول عمر، اختفاء از انظار و بی نیازی از مردم در زندگی) و او را علم لدنی و الهامی بدون واسطه آموخته بودیم (علم به اسباب و مسببات عالم تکوین که برای عالم ایجاد تکلیف می کند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : موسی به او گفت: «آیا از تو پیروی کنم تا از آنچه به تو تعلیم داده شده و مایه رشد و صلاح است، به من بیاموزی؟» _____ ترجمه استاد فولادوند : موسی به او گفت: «آیا تو را -به شرط اینکه از بینشی که آموخته شده ای به من یاد دهی- پیروی کنم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : موسی به او

گفت: آیا (اجازه می دهی) از تو پیروی کنم به این هدف که از آنچه از علوم راهنمای واقع، تعلیم شده ای به من بیاموزی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «تو هرگز نمی توانی با من شکیبایی کنی!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «تو هرگز نمی توانی همپای من صبر کنی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: بی شک تو هرگز در کنار من طاقت نخواهی آورد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و چگونه می توانی در برابر چیزی که از رموزش آگاه نیستی شکیبایی باشی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و چگونه می توانی بر چیزی که به شناخت آن احاطه نداری صبر کنی؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چگونه طاقت آوری بر چیزی که (ظاهرش زشت و غیر عقلانی است و تو) احاطه علمی بر (باطن و مصالح واقعی) آن نداری

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (موسی) گفت: «به خواست خدا مرا شکیبایی خواهی یافت؛ و در هیچ کاری مخالفت فرمان تو نخواهم کرد!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «ان شاء الله مرا شکیبایی خواهی یافت و در هیچ کاری تو را نافرمانی نخواهم کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: به زودی مرا به خواست خدا شکیبایی خواهی یافت، و هیچ دستوری را از تو نافرمانی نخواهم کرد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (خضر) گفت: «پس اگر می خواهی بدنبال من بیایی، از هیچ چیز می پرس تا خودم (به موقع) آن را برای تو باز گو کنم.» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «اگر مرا پیروی می کنی، پس از

چیزی سؤال مکن، تا [خود] از آن با تو سخن آغاز کنم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: پس اگر از من پیروی می کنی از هیچ چیز (از کارهای من ابتداء) سؤال مکن تا خودم سخنی از (باطن و حقیقت) آن را برای تو آغاز کنم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آن دو به راه افتادند؛ تا آن که سوار کشتی شدند، (خضر) کشتی را سوراخ کرد. (موسی) گفت: «آیا آن را سوراخ کردی که اهلش را غرق کنی؟! راستی که چه کار بدی انجام دادی!» _____ ترجمه استاد فولادوند : پس رهسپار گردیدند، تا وقتی که سوار کشتی شدند، [وی] آن را سوراخ کرد. [موسی] گفت: «آیا کشتی را سوراخ کردی تا سرنشینانش را غرق کنی؟ واقعاً به کار ناروایی مبادرت ورزیدی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس هر دو به راه افتادند، تا چون سوار کشتی شدند (خضر به وسیله

تبری) آن را سوراخ نمود. موسی گفت: آیا کشتی را سوراخ کردی تا اهل آن را غرق کنی؟! حَقّاً که فاجعه بزرگی آفریدی

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «آیا نگفتم تو هرگز نمی توانی با من شکیبایی کنی؟!» _____

ترجمه استاد فولادوند : گفت: «آیا نگفتم که تو هرگز نمی توانی همپای من صبر کنی؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: آیا به تو نگفتم که هرگز نمی توانی در کنار من طاقت آوری

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (موسی) گفت: «مرا بخاطر این فراموشکاریم مؤاخذه مکن و از این کارم بر من سخت مگیر!» _____ ترجمه استاد فولادوند : [موسی] گفت: «به سبب آنچه فراموش کردم، مرا مؤاخذه مکن و

در کارم بر من سخت مگیر.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: مرا بر آنچه فراموش کردم (وعده عدم سؤال) مؤاخذه مکن، و مرا در کارم به مشقت و سختی و مدار

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : باز به راه خود ادامه دادند، تا اینکه نوجوانی را دیدند؛ و او آن نوجوان را کشت. (موسی) گفت: «آیا انسان پاکی را، بی آنکه قتلی کرده باشد، کشتی؟! براستی کار زشتی انجام دادی!»

_____ ترجمه استاد فولادوند : پس رفتند تا به نوجوانی برخوردند. [بنده ما] او را کشت. [موسی به او] گفت: «آیا شخص بی گناهی را بدون اینکه کسی را به قتل رسانده باشد کشتی؟ واقعاً کار ناپسندی مرتکب شدی.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس هر دو به راه افتادند تا آن گاه که به نوجوانی برخوردند (خضر به مجرد برخورد با وی) او را بکشت. موسی گفت: آیا نفس بی گناهی را بدون آنکه قتلی کرده باشد کشتی؟! به یقین کاری

ناروا (از نظر شرع و عقل) به جا آوردی

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (۷۵) ترجمه: (۱)

قَالَ إِنْ سَأَلْتَكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا (۷۶) ترجمه: (۲)

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَا أَهْلُهَا فَأَبَوْا أَنْ يُصَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقُضَ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا (۷۷) ترجمه: (۳)

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأْتُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا (۷۸) ترجمه: (۴)

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا (۷۹) ترجمه: (۵)

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا (۸۰) ترجمه: (۶)

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاءَ وَأَقْرَبَ رُحْمًا (۸۱) ترجمه: (۷)

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْرِخَ تَخْرَجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا (۸۲) ترجمه: (۸)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا (۸۳) ترجمه: (۹)

ص: ۳۰۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (باز آن مرد عالم) گفت: «آیا به تو نگفتم که تو هرگز نمی توانی با من صبر کنی؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «آیا به تو نگفتم که هرگز نمی توانی همپای من صبر کنی؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (باز خضر) گفت: آیا به تو نگفتم که تو هرگز نمی توانی در کنار من

طاق آوری

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «بعد از این اگر درباره چیزی از تو سؤال کردم، دیگر با من همراهی نکن؛ (زیرا) از سوی من معذور خواهی بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [موسی] گفت: «اگر از این پس چیزی از تو پرسیدم، دیگر با من همراهی مکن [و] از جانب من قطعاً معذور خواهی بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: اگر از این پس، چیزی از تو پرسیدم دیگر با من رفاقت مکن، زیرا به راستی در نزد من به عذر (مقبولی) رسیدی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باز به راه خود ادامه دادند تا به مردم قریه ای رسیدند؛ از آنان خواستند که به ایشان غذا دهند؛ ولی آنان از مهمان کردنشان خودداری نمودند؛ (با این حال) در آن جا دیواری یافتند که می خواست فروریزد؛ و (آن مرد عالم) آن را برپا داشت. (موسی) گفت: «(لااقل) می خواستی در مقابل این کار مزدی بگیری!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس رفتند تا به اهل قریه ای رسیدند. از مردم آنجا خوراکی خواستند، و [لی آنها] از مهمان نمودن آن

دو خودداری کردند. پس در آنجا دیواری یافتند که می خواست فرو ریزد، و [بنده ما] آن را استوار کرد. [موسی] گفت: «اگر می خواستی [می توانستی] برای آن مزدی بگیری.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر دو به راه افتادند تا چون به اهل قریه ای رسیدند از مردم آنجا طعام طلبیدند، آنها از اینکه از آن دو پذیرایی کنند امتناع کردند، پس در آنجا دیواری یافتند که می خواست فرو ریزد (خضر به تجدید بنا یا تعمیر یا پایه زدن) آن را برپا داشت. موسی گفت: اگر می خواستی البتّه (می توانستی) بر این عمل مزدی بگیری

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او گفت: «اینک زمان جدایی من و تو فرا رسیده؛ اما بزودی راز آنچه را که نتوانستی در برابر آن صبر کنی، به تو خبر می دهم. _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «این [بار، دیگر وقت] جدایی میان من و توست. به زودی تو را از تأویل آنچه که نتوانستی بر آن صبر کنی آگاه خواهم ساخت»: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: این (زمان وقت) جدایی میان من و توست، (حال) به زودی تو را از (علل غایی و مصالح) آینده آنچه نتوانستی بر آن صبر ورزی آگاه می سازم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آن کشتی مال گروهی از مستمندان بود که با آن در دریا کار می کردند؛ و من خواستم آن را معیوب کنم؛ (چرا که) پشت سرشان پادشاهی (ستمگر) بود که هر کشتی (سالمی) را بزور میگرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند: اما کشتی، از آن بینوایانی بود که در دریا کار می کردند، خواستم آن را معیوب کنم، [چرا که] پیشاپیش آنان پادشاهی بود که هر کشتی [درستی] را به زور می گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما آن کشتی، از آن فقربانی بود که در دریا کار می کردند، پس خواستم آن را معیوب کنم، زیرا سر راه آنها پادشاهی بود که هر کشتی (سالمی) را به غضب می گرفت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما آن نوجوان، پدر و مادرش با ایمان بودند؛ و بیم داشتیم که آنان را به طغیان و کفر وادارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما نوجوان، پدر و مادرش [هر دو] مؤمن بودند، پس ترسیدیم [مبادا] آن دو را به طغیان و کفر بکشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما آن نوجوان (کافر و سرکش بود و) پدر و مادرش مؤمن بودند، پس ترسیدیم که آن دو را به طغیان (در عمل) و کفر (در اعتقاد) وادار نماید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از این رو، خواستیم که پروردگارشان به جای او، فرزندی پاکتر و با محبت تر به آن دو بدهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس خواستیم که پروردگارشان آن دو را به پاکتر و مهربانتر از او عوض دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خواستیم که پروردگارشان به آنها (فرزندی) بهتر از او در پاکی (روح از کفر و فسق) و نزدیکتر از او در عطف و مهربانی عوض دهد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما آن دیوار، از آن دو نوجوان یتیم در آن شهر بود؛ و زیر آن، گنجی متعلق به آن دو وجود داشت؛ و پدرشان مرد صالحی بود؛ و پروردگار تو می خواست آنها به حد بلوغ برسند و گنجشان را استخراج کنند؛ این رحمتی از پروردگارت بود؛ و من آن (کارها) را خودسرانه انجام ندادم؛ این بود راز کارهایی که نتوانستی در برابر آنها شکیبایی به خرج دهی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما دیوار، از آن دو پسر [بچه] یتیم در آن شهر بود، و زیر آن، گنجی متعلق به آن دو بود، و پدرشان [مردی] نیکوکار بود، پس پروردگار تو خواست آن دو [یتیم] به حد رشد برسند و گنجینه خود را - که رحمتی از جانب پروردگارت بود- بیرون آورند. و این [کارها] را من خودسرانه انجام ندادم. این بود تأویل آنچه که نتوانستی بر آن شکیبایی ورزی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما آن دیوار از آن دو پسر نوجوان یتیم در شهر بود و در زیر آن گنجی برای آن دو بود و پدرشان هم نیکوکار بود، پس

پروردگارت خواست که آن دو به حد بلوغ خود رسند، و گنج خود را بیرون آورند، به جهت رحمتی که پروردگارت به آن دو داشت، و من آن را به خواست خود نکردم. این (اسراری که برای تو باز گفتم) تأویل آن سرگذشت ها بود که نتوانستی بر آنها صبر ورزی

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از تو درباره «ذو القرنین» می پرسند؛ بگو: «بزودی بخشی از سرگذشت او را برای شما بازگو خواهم کرد.» _____ ترجمه استاد فولادوند : و از تو در باره «ذوالقرنین» می پرسند. بگو: «به زودی چیزی از او برای شما خواهم خواند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از تو درباره ذو القرنین می پرسند، بگو: به زودی برای شما از وی آیاتی (از قرآن) باز خواهم خواند

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا (٨٤) ترجمه: (١)

فَاتَّبَعَ سَبَبًا (٨٥) ترجمه: (٢)

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجِدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا الْقُرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْتَ تُعَذِّبُ وَإِنَّمَا أَنْتَ تُتَّخَذُ فِيهِمْ حُسْنًا (٨٦) ترجمه: (٣)

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا (٨٧) ترجمه: (٤)

وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا (٨٨) ترجمه: (٥)

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا (٨٩) ترجمه: (٦)

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجِدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا (٩٠) ترجمه: (٧)

كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا (٩١) ترجمه: (٨)

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا (٩٢) ترجمه: (٩)

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا (٩٣) ترجمه: (١٠)

قَالُوا يَا ذَا الْقُرْنَيْنِ إِنَّ يَا جُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا (٩٤) ترجمه: (١١)

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا (٩٥) ترجمه: (١٢)

آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغَ عَلَيْهِ قِطْرًا (٩٦) ترجمه: (١٣)

فَمَا اسطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسطَاعُوا لَهُ نَقْبًا (٩٧) ترجمه: (١٤)

ص: ٣٠٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به او در روی زمین، قدرت و حکومت دادیم؛ و اسباب هر چیز را در اختیارش گذاشتیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: ما در زمین به او امکاناتی دادیم و از هر چیزی وسیله ای بدو

بخشیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا ما او را در روی زمین قدرت دادیم و از هر چیزی (که

اراده می کرد) اسباب و وسایلی (مانند دانش و توان و امکانات) در اختیار او نهادیم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او از این اسباب، (پیروی و استفاده) کرد... _____ ترجمه استاد

فولادوند: تا راهی را دنبال کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او هم راه و سببی را (به سوی مغرب زمین) دنبال کرد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا به غروبگاه آفتاب رسید؛ (در آن جا) احساس کرد (و در نظرش مجسم شد) که خورشید در چشمه تیره و گل آلودی فرو می رود؛ و در آن جا قومی را یافت؛ گفتیم: «ای ذو القرنین! آیا می خواهی (آنان) را مجازات کنی، و یا روش نیکویی در مورد آنها انتخاب نمایی؟» _____ ترجمه استاد فولادوند: تا آنگاه که به غروبگاه خورشید رسید، به نظرش آمد که [خورشید] در چشمه ای گل آلود و سیاه غروب می کند، و نزدیک آن طایفه ای را یافت. فرمودیم: «ای ذو القرنین، [اختیار با توست] یا عذاب می کنی یا در میانشان [روش] نیکویی پیش می گیری.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا چون به مغرب خورشید رسید (که شاید غرب افریقا ساحل اقیانوس بوده) خورشید را دریافت که (گویی) در چشمه ای گرم و گل آلود فرو می رود، و در آنجا گروهی (از کفار) را یافت. گفتیم: ای ذو القرنین (در کار آنان مختاری) یا عذاب می کنی و یا در حقشان راهی نیکو پیش می گیری

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «اما کسی را که ستم کرده است، مجازات خواهیم کرد؛ سپس به سوی پروردگارش بازمی گردد، و خدا او را مجازات شدیدی خواهد کرد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «اما هر که ستم ورزد عذابش خواهیم کرد، سپس به سوی پروردگارش بازگردانیده می شود، آنگاه او را عذابی سخت خواهد کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: امّا کسی که ستم (به خویش) کرده (و در کفر و شرک باقی ماند) به زودی او را (به کشتن) عذاب کنیم، سپس به سوی پروردگار خود بازگردانده می شود پس او را عذابی می کند که مثلش دیده نشده است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما کسی که ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، پاداشی نیکوتر خواهد داشت؛ و ما دستور آسانی به او خواهیم داد.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما هر که ایمان آورد و کار شایسته کند، پاداشی [هر چه] نیکوتر خواهد داشت، و به فرمان خود، او را به کاری آسان و اخوایم داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسی که ایمان آورد و عملی شایسته کند، برای او پاداشی بسیار نیک است و به زودی از اوامر خود سخن آسانی به او می گوئیم (کارهای آسانی به او دستور می دهیم)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس (بار دیگر) از اسبابی (که در اختیار داشت) بهره گرفت... _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس راهی [دیگر] را دنبال کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس (به سوی مشرق زمین) راه و سببی را دنبال کرد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا به خاستگاه خورشید رسید؛ (در آن جا) دید خورشید بر جمعیتی طلوع می کند که در برابر (تابش) آفتاب، پوششی برای آنها قرار نداده بودیم (و هیچ گونه سایبانی نداشتند). _____ ترجمه استاد فولادوند: تا آنگاه که به جایگاه برآمدن خورشید رسید. [خورشید] را [چنین] یافت که بر قومی طلوع می کرد که برای ایشان در برابر آن پوششی قرار نداده بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا چون به محل طلوع خورشید (آخرین نقطه مسکونی مشرق زمین) رسید، خورشید را دید که بر قومی طلوع می کند که برای آنها در مقابل آن پوششی قرار نداده بودیم (استعداد تهیه لباس و کاشتن درخت و ساختن سایه بان و یا امکانات آن را به آنها نداده بودیم)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) اینچنین بود (کار ذو القرنین)! و ما بخوبی از امکاناتی که نزد او بود آگاه بودیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: این چنین [می رفت]، و قطعاً به خبری که پیش او بود احاطه داشتیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : (آری) این گونه بود (سرگذشت ذو القرنین و مکان ها و ملت ها) و ما بی تردید (از ازل) به آنچه در پیش داشت احاطه علمی داشتیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (باز) از اسباب مهمی (که در اختیار داشت) استفاده کرد... _____ ترجمه استاد فولادوند : باز راهی را دنبال نمود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس (به قصد سفر به طرف شمال زمین) سببی را دنبال نمود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (و همچنان به راه خود ادامه داد) تا به میان دو کوه رسید؛ و در کنار آن دو (کوه) قومی را یافت که هیچ سخنی را نمی فهمیدند (و زبانشان مخصوص خودشان بود)! _____ ترجمه استاد فولادوند : تا وقتی به میان دو سد رسید، در برابر آن دو [سد]، طایفه ای را یافت که نمی توانستند هیچ زبانی را بفهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : تا چون به میان دو سد رسید، در پایین (یا جلو و نزدیک) آنها گروهی را یافت که (از کوتاه فکری یا اختلاف زبان) هیچ حرفی نمی فهمیدند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (آن گروه به او) گفتند: «ای ذو القرنین یا جوج و مأجوج در این سرزمین فساد می کنند؛ آیا ممکن است ما هزینه ای برای تو قرار دهیم، که میان ما و آنها سدّی ایجاد کنی؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ای ذو القرنین، یا جوج و مأجوج سخت در زمین فساد می کنند، آیا [ممکن است] مالی در اختیار تو قرار دهیم تا میان ما و آنان سدی قرار دهی؟!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها (به هر وسیله که شده) گفتند: ای ذو القرنین، همانا (دو طائفه) یا جوج و مأجوج (که از نسل یافت فرزند نوح اند) در این سرزمین فساد می کنند (ما را می کشند و هستی ما را به غارت می برند)، آیا برای تو هزینه ای (دستمزدی) قرار بدهیم تا میان ما و آنها سدّی بسازی

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (ذو القرنین) گفت: «آنچه پروردگارم در اختیار من گذارده، بهتر است (از آنچه شما پیشنهاد می کنید)! مرا با نیرویی یاری دهید، تا میان شما و آنها سدّ محکمی قرار دهم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «آنچه پروردگارم به من در آن تمکّن داده، [از کمک مالی شما] بهتر است. مرا با نیرویی [انسانی] یاری کنید [تا] میان شما و آنها سدی استوار قرار دهم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: آنچه خدا برای من توان و تسلط بر آن را داده (از قدرت نقشه کشی و معماری و تهیه وسائل، از کمک مالی شما) بهتر است، پس مرا به نیرو (ی کار) یاری کنید تا میان شما و آنان سدّی عظیم بسازم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : قطعات بزرگ آهن برایم بیاورید (و آنها را روی هم بچینید)! تا وقتی که کاملاً میان دو کوه را پوشانید، گفت: «(در اطراف آن آتش بیفروزید، و) در آن بدمید!» (آنها دمیدند) تا قطعات آهن را سرخ و گداخته کرد، و گفت: «(اکنون) مس مذاب برایم بیاورید تا بر روی آن بریزم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : برای من قطعات آهن بیاورید، تا آنگاه که میان دو کوه برابر شد، گفت: «بدمید» تا وقتی که آن [قطعات] را آتش گردانید، گفت: «مس گداخته برایم بیاورید تا روی آن بریزم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : برای من پاره های بزرگ آهن بیاورید. تا آن گاه که میان دو کوه را (با چیدن قطعه های آهن) مساوی کرد (ارتفاع اسکلت دیوار آهنین با سر کوه ها مساوی شد)، گفت: (میان آهن ها مواد سوختی ریخته با کوره های بزرگ) بدمید. تا چون همه را (گداخته مانند) آتش نمود گفت: برای من مس گداخته بیاورید تا بر (منافذ) آن فرو ریزم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (سرانجام چنان سدّ نیرومندی ساخت) که آنها [= طایفه یا جوج و مأجوج] قادر نبودند از آن بالا-روند؛ و نمی توانستند نقیبی در آن ایجاد کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند : [در نتیجه، اقوام

وحشی [نتوانستند از آن [مانع] بالا روند و نتوانستند آن را سوراخ کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی :
پس (قوم یاجوج و ماجوج) دیگر نتوانستند به بالای آن روند و نتوانستند در آن رخنه ای ایجاد کنند

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا (٩٨) ترجمه: (١)

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجٌ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا (٩٩) ترجمه: (٢)

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا (١٠٠) ترجمه: (٣)

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنِ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا (١٠١) ترجمه: (٤)

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نُزُلًا (١٠٢) ترجمه: (٥)

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا (١٠٣) ترجمه: (٦)

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا (١٠٤) ترجمه: (٧)

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا (١٠٥) ترجمه: (٨)

ذَلِكَ جَزَاءُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوعًا (١٠٦) ترجمه: (٩)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا (١٠٧) ترجمه: (١٠)

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا (١٠٨) ترجمه: (١١)

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لُّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا (١٠٩) ترجمه: (١٢)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا (١١٠) ترجمه: (١٣)

ص: ٣٠٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنگاه) گفت: «این از رحمت پروردگار من است! اما هنگامی که وعده پروردگارم فرا رسد، آن را در هم می کوبد؛ و وعده پروردگارم حق است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «این رحمتی از جانب پروردگار من است، و [لی] چون وعده پروردگارم فرا رسد، آن [سد] را درهم کوبد، و وعده پروردگارم حق است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: این (عمل) رحمتی است از جانب پروردگار من (تا آن گاه که وعده پروردگارم فرا رسد)، پس چون وعده پروردگارم (که حادثه ای است مربوط به خرابی آن یا قیام رستاخیز) فرا رسد آن را درهم کوبد و خرد کند، و وعده پروردگار من همیشه حق و ثابت است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن روز (که جهان پایان می گیرد)، ما آنان را چنان رها می کنیم که درهم موج می زنند؛ و در صور [= شیپور] دمیده می شود؛ و ما همه را جمع می کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در

آن روز آنان را رها می کنیم تا موج آسا بعضی با برخی درآمیزند و [همین که] در صور دمیده شود، همه آنها را گرد خواهیم آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن روز (که سد فرو ریزد و پایان جهان نزدیک شود و علائمی از نفخه اول صور ظاهر گردد) آنها را (یاجوج و ماجوج یا همه مردم دنیا را به حال خود) رها کنیم تا در یکدیگر (مخلوط گردند و همانند دریا) موج زنند (و هرج و مرجی بر بشر حاکم شود)، و (چون قیامت فرا رسد نفخه دوم) در صور دمیده گردد پس همه آنها را به طرزی عجیب گرد آوریم (ذرات جسدهایشان را از میان خاک جمع کرده مجسم سازیم و ارواح برزخی شان را در آنها وارد کنیم و در صحنه محشر حاضر نماییم)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز، جهنم را بر کافران عرضه می داریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن روز، جهنم را آشکارا به کافران بنماییم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جهنم را در آن روز بر کافران به طور آشکار و وحشت زار عرضه بداریم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که پرده ای چشمانشان را از یاد من پوشانده بود، و قدرت شنوایی نداشتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [به] همان کسانی که چشمان [بصیرت] شان از یاد من در پرده بود، و توانایی شنیدن [حق] نداشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانهایی که دیدگان دلشان در پوششی از یاد من بود و نمی توانستند (سخنان مرا) بشنوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کافران پنداشتند می توانند بندگانم را به جای من اولیای خود انتخاب کنند؟! ما جهنم را برای پذیرایی کافران آماده کرده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسانی که کفر ورزیده اند، پنداشته اند که [می توانند] به جای من، بندگانم را سرپرست بگیرند؟ ما جهنم را آماده کرده ایم تا جایگاه پذیرایی کافران باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسانی که کفر ورزیدند، گمان کرده اند که (اگر) بندگان من (مانند فرشتگان و عیسی و غیر آنها) را به جای من یاران و سرپرستان خود گیرند (آنها را سود می بخشد؟ هرگز!) بی تردید ما جهنم را برای پذیرایی کافران آماده کرده ایم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا به شما خبر دهیم که زیانکارترین (مردم) در کارها، چه کسانی هستند؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا شما را از زیانکارترین مردم آگاه گردانم؟»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا شما را از زیانکارترین مردم در عمل ها (ی دنیویشان) خبر دهیم
۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که تلاشهایشان در زندگی دنیا گم (و نابود) شده؛ با این حال، می پندارند کار نیک انجام می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آنان] کسانی اند که کوشش شان در زندگی دنیا به هدر رفته و خود می پندارند که کار خوب انجام می دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها کسانی هستند که سعیشان در زندگی دنیا (در هر امر خیری به خاطر کفرشان) تباه و گم شده است، و خود گمان می کنند که کار نیکی انجام می دهند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که به آیات پروردگارشان و لقای او کافر شدند؛ به همین جهت، اعمالشان حبط و نابود شد! از این رو روز قیامت، میزانی برای آنها برپا نخواهیم کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آری،] آنان کسانی اند که آیات پروردگارشان و لقای او را انکار کردند، در نتیجه اعمالشان تباه گردید، و روز قیامت برای آنها [قدر و] ارزشی نخواهیم نهاد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها ایند کسانی که به آیات (توحید) پروردگارشان و به ملاقات او (در روز واپسین) کفر ورزیدند، پس عمل های آنها (به خاطر کفرشان) حبط و

باطل گردید و در نتیجه برای آنها در روز قیامت ارزشی نمی‌نهییم و میزانی برای سنجش اعمالشان برپا نمی‌کنیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، این گونه است! کيفرشان دوزخ است، بخاطر آنکه کافر شدند، و آیات من و پیامبرانم را به سخریه گرفتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این جهنم سزای آنان است، چرا که کافر شدند و آیات من و پیامبرانم را به ریشخند گرفتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مطلب همین است که کيفر آنها جهنم است، زیرا کفر ورزیدند و نشانه‌های توحید و فرستادگان مرا به مسخره گرفتند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، باغهای بهشت برین محل پذیرایی آنان خواهد بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: بی‌گمان کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، باغهای فردوس جایگاه پذیرایی آنان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً کسانی که ایمان آوردند و عمل‌های شایسته انجام دادند، باغ‌های فردوس نخستین پذیرایی ورودی آنهاست

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها جاودانه در آن خواهند ماند؛ و هرگز تقاضای نقل مکان از آن جا نمی‌کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: جاودانه در آن خواهند بود، و از آنجا درخواست انتقال نمی‌کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها در آنجا جاودانه بوده، هیچ‌گاه تغییر و تحول از آنجا را نمی‌طلبند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر دریاها برای (نوشتن) کلمات پروردگرم مرکب شود، دریاها پایان می‌گیرد. پیش از آنکه کلمات پروردگرم پایان یابد؛ هر چند همانند آن (دریاها) را کمک آن قرار دهیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اگر دریا برای کلمات پروردگرم مرکب شود، پیش از آنکه کلمات پروردگرم پایان پذیرد، قطعاً دریا پایان می‌یابد، هر چند نظیرش را به مدد [آن] بیاوریم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر دریا برای (نوشتن) سخنان پروردگار من (که مجموع کاینات و موجودات است) مرکب شود بی‌تردید به پایان رسد پیش از آنکه سخنان پروردگرم پایان یابد هر چند (دریای دیگری) نظیر آن را کمک بیاوریم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من فقط بشری هستم مثل شما؛ (امتیازم این است که) به من وحی می‌شود که تنها معبودتان معبود یگانه است؛ پس هر که به لقای پروردگارش امید دارد، باید کاری شایسته انجام دهد، و هیچ‌کس را در عبادت پروردگارش شریک نکند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من هم مثل شما بشری هستم و [الی] به من وحی می‌شود که خدای شما خدایی یگانه است. پس هر کس به لقای پروردگار خود امید دارد باید به کار شایسته پردازد، و هیچ‌کس را در پرستش پروردگارش شریک نسازد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: جز این نیست که من هم مانند شما بشرم (لکن) به من وحی می‌شود که بی‌تردید معبود شما معبودی یگانه است. پس هر که امید دیدا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كهيعص (۱) ترجمه: (۱)

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا (۲) ترجمه: (۲)

إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا (۳) ترجمه: (۳)

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا (۴) ترجمه: (۴)

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا (۵) ترجمه: (۵)

يَرِثُنِي وَيَرِثْ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا (۶) ترجمه: (۶)

يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا (۷) ترجمه: (۷)

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا (۸) ترجمه: (۸)

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّئٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا (۹) ترجمه: (۹)

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا (۱۰) ترجمه: (۱۰)

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا (۱۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۰۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : كهيعص _____ ترجمه استاد فولادوند : کاف، ها، یا، عین، صاد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : کاف، ها، یا، عین، صاد. من کفایت کننده، هدایت گر، ولی امر، عالم و صادق الوعد هستم. این حروف رمزهایی میان خدا و رسول اوست. این کتاب مرکب از همین حروف است لکن کسی توان آوردن نظیر آن را ندارد. این کتاب دارای محکمت و این گونه تشابهات است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (این) یادی است از رحمت پروردگار تو نسبت به بنده اش زکریا...
_____ ترجمه استاد فولادوند : [این] یادی از رحمت پروردگار تو [در باره] بنده اش زکریاست.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : (در این سوره) یاد رحمت پروردگار تو از بنده اش زکریاست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در آن هنگام که پروردگارش را در خلوتگاه (عبادت) پنهان خواند...
_____ ترجمه استاد فولادوند : آنگاه که [زکریا] پروردگارش را آهسته ندا کرد.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن گاه که با آوای پنهانی پروردگار خود را ندا کرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «پروردگارا! استخوانم سست شده؛ و شعله پیری تمام سرم را فراگرفته؛ و من هرگز

در دعای تو، از اجابت محروم نبوده ام! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، من استخوانم سست گردیده و [موی] سرم از پیری سپید گشته، و -ای پروردگار من- هرگز در دعای تو ناامید نبوده ام.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، همانا استخوان از (بدن) من سست شده و (موی) سر هم از (سپیدی) پیری می درخشد و هرگز در دعایم از تو- ای پروردگارم- محروم نبوده ام یا هرگز در دعوت و امرت- خدایا- نافرمان نبوده ام

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من از بستگانم بعد از خودم بیمناکم (که حق پاسداری از آیین تو را نگاه ندارند!) و (از طرفی) همسرم نازا و عقیم است؛ تو از نزد خود جانشینی به من ببخش... _____ ترجمه استاد فولادوند: و من پس از خویشتن از بستگانم بیمناکم و زخم نازاست، پس از جانب خود ولی [و جانشینی] به من ببخش، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من از عموزادگانم پس از خویش بیم دارم (که جانشینانی بد باشند) و همسرم از ابتدا نازا بوده، پس مرا از جانب خویش فرزند ارث بری عطا کن

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که وارث من و دودمان یعقوب باشد؛ و او را مورد رضایت قرار ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: که از من ارث برد و از خاندان یعقوب [نیز] ارث برد، و او را -ای پروردگار من- پسندیده گردان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که از من و از اولاد یعقوب ارث برد، و ای پروردگار من، او را (از نظر کمالات معنوی) پسندیده قرار ده

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای زکریا! ما تو را به فرزندی بشارت می دهیم که نامش «یحیی» است؛ و پیش از این، همنامی برای او قرار نداده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای زکریا، ما تو را به پسری -که نامش یحیی است- مژده می دهیم، که قبلاً همنامی برای او قرار نداده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خطاب کردیم) ای زکریا، ما تو را به پسری که نامش یحیی است مژده می دهیم، که برای او پیش از این همنامی (یا نظیری در کمالات خاص انسانی) قرار نداده ایم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «پروردگارا! چگونه برای من فرزندی خواهد بود؟! در حالی که همسرم نازا و عقیم است، و من نیز از شدت پیری افتاده شده ام!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، چگونه مرا پسری خواهد بود و حال آنکه زخم نازاست و من از سالخوردگی ناتوان شده ام؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، چگونه برای من فرزندی خواهد بود در حالی که زن من از ابتدا نازا بوده و خودم هم از پیری به فرتوتی رسیده ام

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «پروردگارت این گونه گفته (و اراده کرده)! این بر من آسان است؛ و قبلاً تو را آفریدم در حالی که چیزی نبود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرشته] گفت: «[فرمان] چنین است. پروردگار تو گفته که این [کار] بر من آسان است، و تو را در حالی که چیزی نبود قبلاً آفریده ام.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (فرشته وحی) گفت همین گونه است (لکن) پروردگارت گفته: این کار بر من آسان است، و همانا تو را پیش از این آفریدم در حالی که چیزی نبود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عرض کرد: «پروردگارا! نشانه ای برای من قرار ده!» فرمود: «نشانه تو این است که سه شبانه روز قدرت تکلم (با مردم) نخواهی داشت؛ در حالی که زبانت سالم است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، نشانه ای برای من قرار ده» فرمود: «نشانه تو این است که سه شبانه [روز] با اینکه سالمی با مردم

سخن نمی گویی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: پروردگارا، برای من نشانه ای (از تحقق این بشارت) قرار ده. گفت: نشانه ات آنکه نتوانی سه شب (و روز متوالی) در حالی که سالم هستی با مردم سخن بگویی (زبان با خدا باز و با مردم بسته باشد)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او از محراب عبادتش به سوی مردم بیرون آمد؛ و با اشاره به آنها گفت: «بشکرانه این موهبت، صبح و شام خدا را تسبیح گوید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : پس، از محراب بر قوم خویش درآمد و ایشان را آگاه گردانید که روز و شب به نیایش پردازید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس از محراب بر قوم خود بیرون آمد و به آنها اشاره نمود که بامداد و شبانگاه تسبیح کنید (یا نماز بخوانید، و آنها از این اشاره فهمیدند که وعده فرزند نزدیک شده)

يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتِنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا (۱۲) ترجمه: (۱)

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا (۱۳) ترجمه: (۲)

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا (۱۴) ترجمه: (۳)

وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا (۱۵) ترجمه: (۴)

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرِيفًا (۱۶) ترجمه: (۵)

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا (۱۷) ترجمه: (۶)

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا (۱۸) ترجمه: (۷)

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا (۱۹) ترجمه: (۸)

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا (۲۰) ترجمه: (۹)

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا (۲۱) ترجمه: (۱۰)

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا (۲۲) ترجمه: (۱۱)

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلِهِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنَسِيًّا (۲۳) ترجمه: (۱۲)

فَنَادَاهَا مِن تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا (۲۴) ترجمه: (۱۳)

وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلِهِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا حَنِيًّا (۲۵) ترجمه: (۱۴)

ص: ۳۰۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای یحیی! کتاب (خدا) را با قوت بگیر! و ما فرمان نبوت (و عقل کافی) در کودکی به او دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای یحیی، کتاب [خدا] را به جد و جهد بگیر، و از کودکی به او نبوت دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (پس یحیی را به وی عطا کردیم و به او گفتیم) ای یحیی، کتاب (تورات یا همه کتاب های آسمانی گذشته) را به قوت (و نیروی فهم معانی آن) بگیر و ما او را در حال کودکی حکمت (و درک معارف الهی و نبوت) عطا کردیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و رحمت و محبتی از ناحیه خود به او بخشیدیم، و پاکی (دل و جان)! و او پرهیزگار بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : و [نیز] از جانب خود، مهربانی و پاکی [به او دادیم] و تقواپیشه بود.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (نیز او را) عطوفت و مهربانی دل از جانب خود، و نمو و رشد روحی و

پاکی عطا کردیم، و او پرهیزکار (از هر لغو و باطل در محدوده سن خود) بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او نسبت به پدر و مادرش نیکوکار بود؛ و جبر (و متکبر) و عصیانگر نبود!

_____ ترجمه استاد فولادوند : و با پدر و مادر خود نیک رفتار بود و زورگویی نافرمان نبود.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و نیز نیکوکار به پدر و مادر بود و هرگز متکبر و گردنکش و نافرمان

نبود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سلام بر او، آن روز که تولد یافت، و آن روز که می میرد، و آن روز که زنده برانگیخته

می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند : و درود بر او، روزی که زاده شد و روزی که می میرد و روزی که

زنده برانگیخته می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و سلام و ایمنی (از هر ترس و عذاب) بر او باد

روزی که زاده شد، و روزی که می میرد و روزی که زنده برانگیخته می شود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و در این کتاب (آسمانی)، مریم را یاد کن، آن هنگام که از خانواده اش جدا شد، و در

ناحیه شرقی (بیت المقدس) قرار گرفت؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و در این کتاب از مریم یاد کن،

آنگاه که از کسان خود، در مکانی شرقی به کناری شتافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و در این

کتاب از مریم یاد کن هنگامی که از کسان خود در مکانی از شرق (بیت المقدس یا خانه خود) کناره گیری کرد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و میان خود و آنان حجابی افکند (تا خلوتگاهش از هر نظر برای عبادت آماده باشد). در

این هنگام، ما روح خود را بسوی او فرستادیم؛ و او در شکل انسانی بی عیب و نقص، بر مریم ظاهر شد!

_____ ترجمه استاد فولادوند : و در برابر آنان پرده ای بر خود گرفت. پس روح خود را به سوی او

فرستادیم تا به [شکل] بشری خوش اندام بر او نمایان شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس در برابر

آنها برای خود پرده ای قرار داد (که خلوتگه راز سازد و به عبادت حق پردازد). پس ما روح (الامین) خود را به سوی او

فرستادیم که برای او به صورت بشری تمام عیار درآمد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او (سخت ترسید و) گفت: «من از شر تو، به خدای رحمان پناه می برم اگر پرهیزگاری!

_____ ترجمه استاد فولادوند : [مریم] گفت: «اگر پرهیزگاری، من از تو به خدای رحمان پناه می برم.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : مریم گفت: همانا من از تو به خدای رحمان پناه می برم اگر پرهیزگاری

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «من فرستاده پروردگار توام؛ (آمده ام) تا پسر پاکیزه ای به تو ببخشم!»

_____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «من فقط فرستاده پروردگار توام، برای اینکه به تو پسری پاکیزه

ببخشم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: جز این نیست که من فرستاده پروردگار تو هستم تا تو را

(همین حال) پسری پاکیزه ببخشم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «چگونه ممکن است فرزندی برای من باشد؟! در حالی که تاکنون انسانی با من

تماس نداشته، و زن آلوده ای هم نبوده ام!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «چگونه مرا پسری باشد

با آنکه دست بشری به من نرسیده و بدکار نبوده ام؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: چگونه مرا

پسری باشد با آنکه بشری به من دست نزده و هرگز بدکاره هم نبوده ام

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «مطلب همین است! پروردگارت فرموده: این کار بر من آسان است! (ما او را می

آفرینیم، تا قدرت خویش را آشکار سازیم؛) و او را برای مردم نشانه ای قرار دهیم؛ و رحمتی باشد از سوی ما! و این امری است پایان یافته (و جای گفتگو ندارد!)» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: « [فرمان] چنین است، پروردگار تو گفته که آن بر من آسان است، و تا او را نشانه ای برای مردم و رحمتی از جانب خویش قرار دهیم، و [این] دستوری قطعی بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: همین طور است، پروردگار گفته: این کار بر من آسان است، (می خواهیم تا مصالحی را تحقق بخشیم) و تا او را نشانه ای (از قدرت خود) برای مردم و رحمتی از جانب خود قرار دهیم، و (این ابداع در خلقت) امری است که (در لوح محفوظ) دستور قطعی آن صادر گردیده است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سرانجام (مریم) به او باردار شد؛ و او را به نقطه دور دستی برد (و خلوت گزید) _____ ترجمه استاد فولادوند : پس [مریم] به او [=عیسی] آبستن شد و با او به مکان دورافتاده ای پناه جست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (فرشته روح در مریم بدمید) پس او (به ناگاه) به عیسی باردار گردید، پس با حمل خویش خود را به مکان دوردستی کنار کشید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : درد زایمان او را به کنار تنه درخت خرمایی کشاند؛ (آنقدر ناراحت شد که) گفت: «ای کاش پیش از این مرده بودم، و بکلی فراموش می شدم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : تا درد زایمان، او را به سوی تنه درخت خرمایی کشانید. گفت: «ای کاش، پیش از این مرده بودم و یکسر فراموش شده بودم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس درد زاییدن او را قهرا به سوی تنه خشک درخت خرما کشانید، (از ناراحتی درد و بیم رسوایی) گفت: ای کاش قبل از این می مردم و به کلی فراموش می شدم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ناگهان از طرف پایین پایش او را صدا زد که: «غمگین مباش! پروردگار زیر پای تو چشمه آبی (گوارا) قرار داده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : پس، از زیر [پای] او [فرشته] وی را ندا داد که: غم مدار، پروردگار زیر [پای] تو چشمه آبی پدید آورده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس (به ناگاه فرزندش) از زیر (پای) او ندا داد که اندوه مخور، همانا خداوند در زیر پایت جویی روان و (فرزندی بزرگوار) قرار داده است

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و این تنه نخل را به طرف خود تکان ده، رطب تازه ای بر تو فرو می ریزد! _____ ترجمه استاد فولادوند : و تنه درخت خرما را به طرف خود [بگیر و] بتکان، بر تو خرماي تازه می ریزد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و درخت خرما را به سوی خویش حرکت ده تا برای تو خرماي تازه چیده فرو ریزد

فَكَلِمَىٰ وَاشْرَبَىٰ وَقَرَىٰ عَيْنًا فِيمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أَكَلِمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا (٢٦) ترجمه: (١)

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا (٢٧) ترجمه: (٢)

يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَعْثًا (٢٨) ترجمه: (٣)

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا (٢٩) ترجمه: (٤)

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا (٣٠) ترجمه: (٥)

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا (٣١) ترجمه: (٦)

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا (٣٢) ترجمه: (٧)

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا (٣٣) ترجمه: (٨)

ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ (٣٤) ترجمه: (٩)

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٣٥) ترجمه: (١٠)

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٣٦) ترجمه: (١١)

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٣٧) ترجمه: (١٢)

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُوتَنَّا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٣٨) ترجمه: (١٣)

ص: ٣٠٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (از این غذای لذیذ) بخور؛ و (از آن آب گوارا) بنوش؛ و چشمت را (به این مولود جدید) روشن دار! و هرگاه کسی از انسانها را دیدی، (با اشاره) بگو: من برای خداوند رحمان روزه ای نذر کرده ام؛ بنابراین امروز با هیچ انسانی هیچ سخن نمی گویم! (و بدان که این نوزاد، خودش از تو دفاع خواهد کرد!)» ترجمه استاد فولادوند: و بخور و بنوش و دیده روشن دار. پس اگر کسی از آدمیان را دیدی، بگوی: «من برای [خدای] رحمان روزه نذر کرده ام، و امروز مطلقاً با انسانی سخن نخواهم گفت.» ترجمه آیت الله مشکینی: پس (از آن میوه) بخور و (از آن چشمه) بیاشام و چشم (به مولود جدید) روشن دار، و اگر از مردم کسی را دیدی (با اشاره) بگو: همانا من برای خدای رحمان نذر روزه (سکوت) کرده ام، پس هرگز امروز با انسانی سخن نخواهم گفت

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (مریم) در حالی که او را در آغوش گرفته بود، نزد قومش آورد؛ گفتند: «ای مریم! کار بسیار عجیب و بدی انجام دادی!» ترجمه استاد فولادوند: پس [مریم] در حالی که او را در آغوش

گرفته بود به نزد قومش آورد. گفتند: «ای مریم، به راستی کار بسیار ناپسندی مرتکب شده ای.»
ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را در حالی که در آغوش گرفته بود به سوی قوم خود آورد، گفتند: ای مریم، حَقًّا که تو کار عجیب و ناپسندی به جا آوردی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای خواهر هارون! نه پدرت مرد بدی بود، و نه مادرت زن بد کاره ای!!
ترجمه استاد فولادوند: ای خواهر هارون، پدرت مرد بدی نبود و مادرت [نیز] بدکاره نبود.

ترجمه آیت الله مشکینی: ای خواهر هارون، نه پدرت مرد بدی بود و نه مادرت بدکاره بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (مریم) به او اشاره کرد؛ گفتند: «چگونه با کودکی که در گهواره است سخن بگوییم؟!»
ترجمه استاد فولادوند: [مریم] به سوی [عیسی] اشاره کرد. گفتند: «چگونه با کسی که در گهواره

[و] کودک است سخن بگوییم؟» ترجمه آیت الله مشکینی: پس اشاره کرد به سوی آن (کودک که از او پرسید)، گفتند: چگونه با کسی که کودکی خرد در گهواره است سخن بگوییم؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ناگهان عیسی زبان به سخن گشود و) گفت: «من بنده خدایم؛ او کتاب (آسمانی) به من داده؛ و مرا پیامبر قرار داده است!» ترجمه استاد فولادوند: [کودک] گفت: «منم بنده خدا، به من کتاب داده و مرا پیامبر قرار داده است، ترجمه آیت الله مشکینی: (آن نوزاد به زبان آمد و) گفت:

حَقًّا که من بنده خدایم، مرا (در این حال) کتاب (انجیل) داده و (در این سن) پیامبر قرار داده است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مرا -هر جا که باشم- وجودی پربرکت قرار داده؛ و تا زمانی که زنده ام، مرا به نماز و زکات توصیه کرده است! ترجمه استاد فولادوند: و هر جا که باشم مرا با برکت ساخته، و تا زنده

ام به نماز و زکات سفارش کرده است، ترجمه آیت الله مشکینی: و مرا هر کجا که باشم وجود پربرکتی ساخته، و تا زنده هستم به نماز و زکات سفارش کرده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مرا نسبت به مادرم نیکوکار قرار داده؛ و جبار و شقی قرار نداده است!
ترجمه استاد فولادوند: و مرا نسبت به مادرم نیکوکار کرده و زورگو و نافرمانم نگردانیده است،

ترجمه آیت الله مشکینی: و مرا نسبت به مادرم نیکوکار قرار داده و متکبر و نافرمان و محروم از رحمت قرار نداده است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سلام (خدا) بر من، در آن روز که متولد شدم، و در آن روز که می میرم، و آن روز که زنده برانگیخته خواهم شد!» ترجمه استاد فولادوند: و درود بر من، روزی که زاده شدم و روزی

که می میرم و روزی که زنده برانگیخته می شوم.» ترجمه آیت الله مشکینی: و سلام و درود باد بر من روزی که زاده شدم و روزی که می میرم و روزی که زنده برانگیخته می شوم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این است عیسی پسر مریم؛ گفتار حَقِّی که در آن تردید می کنند!
ترجمه استاد فولادوند: این است [ماجرای] عیسی پسر مریم، [همان] گفتار درستی که در آن

شک می کنند. ترجمه آیت الله مشکینی: این (انسانی که ولادت و اوصافش گفته شد) عیسی پسر مریم است (همان) گفتار حَقِّی که در آن تردید می کنند (بهبود ساحرش می خوانند و نصاری فرزند خدایش می دانند)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز برای خدا شایسته نبود که فرزندی اختیار کند! منزّه است او! هرگاه چیزی را فرمان دهد، می گوید: «موجود باش!» همان دم موجود می شود! ترجمه استاد فولادوند: خدا را نسزد که

فرزندى بر گيرد. منزّه است او؛ چون كارى را اراده كند، همين قدر به آن مى گويد: «موجود شو»، پس بى درنگ موجود مى شود. _____ ترجمه آيت الله مشكيني : خدا را نسزد (و عقلا محال باشد و شرعا نشايد) كه فرزندى بگيرد،

منزه است (از نياز به همسر و فرزند، زيرا) چون كارى را اراده حتمى كند همين كه به او گويد: باش، مى باشد

۱۱- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى : و خداوند، پروردگار من و شماست! او را پرستش كنيد؛ اين است راه راست!

_____ ترجمه استاد فولادوند : و در حقيقت، خداست كه پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را

پرستيد. اين است راه راست. _____ ترجمه آيت الله مشكيني : (عيسى گفت) و به يقين خداوند پروردگار

من و پروردگار شماست، پس او را پرستش كنيد، اين راه راست است

۱۲- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى : ولى (بعد از او) گروه هاىي از ميان پيروانش اختلاف كردند؛ واى به حال كافران از

مشاهده روز بزرگ (رستاخيز)! _____ ترجمه استاد فولادوند : اما دسته ها [ي گوناگون] از ميان آنها به

اختلاف پرداختند، پس واى بر كسانى كه كافر شدند از مشاهده روزى دهشتناك. _____ ترجمه آيت الله

مشكيني : پس گروه ها از ميان آنان (نصارى، درباره وى) اختلاف كردند (برخى گفتند او خداست، و برخى گفتند او فرزند

خداست). پس واى به حال كسانى كه (به غلّو درباره وى) كفر ورزيدند از حضور در روزى بزرگ

۱۳- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى : در آن روز كه نزد ما مى آيند، چه گوشه هاى شنوا و چه چشمه هاى بينايى پيدا مى كنند!

ولى اين ستمگران امروز در گمراهى آشكارند! _____ ترجمه استاد فولادوند : چه شنوا و بينايند روزى كه

به سوى ما مى آيند، ولى ستمگران امروز در گمراهى آشكارند. _____ ترجمه آيت الله مشكيني : اينان در

روزي كه نزد ما مى آيند چه شنوا و چه بينا خواهند بود! لکن ستمكاران امروز در گمراهى آشكارند، و در آن روز نيز در

گمراهى خواهند بود (زيرا ايمان قهرى سودى به حالشان نخواهد داشت)

- وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۳۹) ترجمه: (۱)
- إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ (۴۰) ترجمه: (۲)
- وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا (۴۱) ترجمه: (۳)
- إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا (۴۲) ترجمه: (۴)
- يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا (۴۳) ترجمه: (۵)
- يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا (۴۴) ترجمه: (۶)
- يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا (۴۵) ترجمه: (۷)
- قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنْتَه لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا (۴۶) ترجمه: (۸)
- قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا (۴۷) ترجمه: (۹)
- وَأَعْتَرْتُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا (۴۸) ترجمه: (۱۰)
- فَلَمَّا اعْتَرَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا (۴۹) ترجمه: (۱۱)
- وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا (۵۰) ترجمه: (۱۲)
- وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا (۵۱) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۰۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان را از روز حسرت [= روز رستاخیز که برای همه مایه تأسف است] بترسان، در آن هنگام که همه چیز پایان می یابد! و آنها در غفلتند و ایمان نمی آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان را از روز حسرت بیم ده، آنگاه که داوری انجام گیرد، و حال آنکه آنها [اکنون] در غفلتند و سر ایمان آوردن ندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را از روز حسرت (فراگیر که بدان حسرت گناه و نیکان حسرت کمی طاعت خواهند داشت) بیم ده، آن گاه که کار (حساب و قضاوت) تمام شود ولی آنها در غفلت اند و ایمان نمی آورند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما، زمین و تمام کسانی را که بر آن هستند، به ارث می بریم؛ و همگی بسوی ما بازگردانده می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ماییم که زمین را با هر که در آن است، به میراث می بریم و [همه] به سوی ما بازگردانیده می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید ما خودمان، زمین و کسانی را که بر روی آن هستند به ارث می بریم (اهل آن را فانی می کنیم و خود باقی می مانیم) و همه در روز

قیامت به سوی ما باز گردانده می شوند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این کتاب، ابراهیم را یاد کن، که او بسیار راستگو، و پیامبر (خدا) بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در این کتاب به یاد ابراهیم پرداز، زیرا او پیامبری بسیار راستگوی بود.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در این کتاب از ابراهیم یاد کن که او بسیار راستگو و پیامبر (خدا) بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که به پدرش گفت: «ای پدر! چرا چیزی را می پرستی که نه می شنود، و نه می بیند، و نه هیچ مشکلی را از تو حل می کند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: چون به پدرش گفت: «پدر

جان، چرا چیزی را که نمی شنود و نمی بیند و از تو چیزی را دور نمی کند می پرستی؟ _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: آن گاه که به پدر خود (به عموی خود آزر که سرپرست او بود) گفت: ای پدر، چرا چیزی را که نمی

شنود و نمی بیند و هیچ آسیبی را از تو دفع نمی کند (بت ها را) می پرستی؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پدر! دانشی برای من آمده که برای تو نیامده است؛ بنابراین این از من پیروی کن، تا تو را

به راه راست هدایت کنم! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پدر، به راستی مرا از دانش [وحی، حقایقی به

دست] آمده که تو را نیامده است. پس، از من پیروی کن تا تو را به راهی راست هدایت نمایم، _____

ترجمه آیت الله مشکینی: ای پدر من، بی تردید برای من دانشی (از جانب حق) آمده که تو را نیامده، پس از من پیروی کن تا

تو را به راهی راست هدایت کنم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پدر! شیطان را پرستش مکن، که شیطان نسبت به خداوند رحمان، عصیانگر بود!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پدر جان، شیطان را مپرست، که شیطان [خدای] رحمان را عصیانگر است،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پدر من، شیطان را (با اطاعت از او) پرستش مکن، زیرا شیطان، خدای

رحمان را همواره نافرمان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پدر! من از این می ترسم که از سوی خداوند رحمان عذابی به تو رسد، در نتیجه از

دوستان شیطان باشی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پدر جان، من می ترسم از جانب [خدای] رحمان

عذابی به تو رسد و تو یار شیطان باشی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پدر من، همانا بیم دارم که

تو را عذابی از جانب خدای رحمان رسد و در نتیجه دوست و یاور شیطان شوی (در دنیا مورد لعن و در آخرت قرین آتش او

گردی)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «ای ابراهیم! آیا تو از معبودهای من روی گردانی؟! اگر (از این کار) دست

برنداری، تو را سنگسار می کنم! و برای مدّتی طولانی از من دور شو!» _____ ترجمه استاد فولادوند:

گفت: «ای ابراهیم، آیا تو از خدایان من متنفری؟ اگر باز نایستی تو را سنگسار خواهم کرد، و [برو] برای مدّتی طولانی از من

دور شو.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: ای ابراهیم آیا تو از معبودهای من رویگردانی؟! اگر (از

این سخنان) باز نایستی حتما تو را سنگسار می کنم و (حال) از من برای مدتی طولانی دور شو

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ابراهیم) گفت: «سلام بر تو! من بزودی از پروردگرم برایت تقاضای عفو می کنم؛ چرا

که او همواره نسبت به من مهربان بوده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [ابراهیم] گفت: «درود بر تو

باد، به زودی از پروردگرم برای تو آمرزش می خواهم، زیرا او همواره نسبت به من پر مهر بوده است،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ابراهیم تهدید او را به نرمی پاسخ داده) گفت: درود بر تو، من به زودی

برای تو از پروردگار خود آمرزش می طلبیم، زیرا او همواره در حق من مهربان و بسیار نیکوکار است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از شما، و آنچه غیر خدا می خوانید، کناره گیری می کنم؛ و پروردگارم را می خوانم؛ و امیدوارم در خواندن پروردگارم بی پاسخ نمانم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از شما و [از] آنچه غیر از خدا می خوانید کناره می گیرم و پروردگارم را می خوانم. امیدوارم که در خواندن پروردگارم ناامید نباشم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من از شما و از آنچه به جای خدا می خوانید کناره می گیرم، و پروردگار خود را می خوانم، امید آنکه در خواندن پروردگارم محروم نباشم (یا به شقاوت نرسم چنان که شما با خواندن بت ها به شقاوت می رسید)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که از آنان و آنچه غیر خدا می پرستیدند کناره گیری کرد، ما اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم؛ و هر یک را پیامبری (بزرگ) قرار دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون از آنها و [از] آنچه به جای خدا می پرستیدند کناره گرفت، اسحاق و یعقوب را به او عطا کردیم و همه را پیامبر گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون از آنها و از آنچه آنها به جای خدا می پرستیدند کناره گیری کرد (و به سوی شام رفت) به او (فرزندش) اسحاق و (نوه اش) یعقوب را (که ریشه اصلی پیامبران بنی اسرائیل اند) عطا کردیم و هر یک را پیامبر قرار دادیم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از رحمت خود به آنان عطا کردیم؛ و برای آنها نام نیک و مقام برجسته ای (در میان همه امتها) قرار دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از رحمت خویش به آنان ارزانی داشتیم، و ذکر خیرِ بلندی برایشان قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به همه آنها از رحمت خویش (نعمت های دیگری مانند کتاب آسمانی و اولاد و اموال نیز) عطا کردیم و برای آنان ذکر خیر راستین و والایی (در میان اهل همه شرایع) قرار دادیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در این کتاب (آسمانی) از موسی یاد کن، که او مخلص بود، و رسول و پیامبری والا مقام! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در این کتاب از موسی یاد کن، زیرا که او پاکدل و فرستاده ای پیامبر بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در این کتاب از موسی یاد کن، که او (به وسیله تربیت خاص ربوبی) اخلاص یافته و برگزیده خدا و فرستاده (حق) و پیام آور (برای خلق) بود

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا (۵۲) ترجمه: (۱)

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا (۵۳) ترجمه: (۲)

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا (۵۴) ترجمه: (۳)

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا (۵۵) ترجمه: (۴)

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا (۵۶) ترجمه: (۵)

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا (۵۷) ترجمه: (۶)

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا (۵۸) ترجمه: (۷)

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا (۵۹) ترجمه: (۸)

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا (۶۰) ترجمه: (۹)

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا (۶۱) ترجمه: (۱۰)

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا (۶۲) ترجمه: (۱۱)

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا (۶۳) ترجمه: (۱۲)

وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا (۶۴) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۰۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما او را از طرف راست (کوه) طور فراخواندیم؛ و نجواکنان او را (به خود) نزدیک ساختیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و از جانب راست طور، او را ندا دادیم، و در حالی که با وی راز گفتیم او را به خود نزدیک ساختیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را از جانب راست (کوه) طور ندا کردیم و او را مقرب خود نمودیم که با ما مناجات کرد و با او مناجات کردیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما از رحمت خود، برادرش هارون را -که پیامبر بود- به او بخشیدیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به رحمت خویش برادرش هارون پیامبر را به او بخشیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به او از رحمت خویش برادرش هارون پیامبر را عطا کردیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در این کتاب (آسمانی) از اسماعیل (نیز) یاد کن، که او در وعده هایش صادق، و

رسول و پیامبری (بزرگ) بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در این کتاب از اسماعیل یاد کن، زیرا که او درست وعده و فرستاده ای پیامبر بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در این کتاب از اسماعیل یاد کن، که او در وعده هایش راستگو و فرستاده (خدا و) پیام آور (خلق) بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او همواره خانواده اش را به نماز و زکات فرمان می داد؛ و همواره مورد رضایت پروردگارش بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خاندان خود را به نماز و زکات فرمان می داد و همواره نزد پروردگارش پسندیده [رفتار] بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همواره خاندان خود را به نماز و زکات فرمان می داد، و نزد پروردگارش پسندیده بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در این کتاب، از ادريس (نيز) یاد کن، او بسیار راستگو و پیامبر (بزرگی) بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در این کتاب از ادريس یاد کن که او راستگویی پیامبر بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در این کتاب از ادريس (جد دوم نوح) یاد کن، که او بسیار راستگو و پیامبر بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما او را به مقام والایی رساندیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ما] او را به مقامی بلند ارتقا دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما او را به مکان و منزلت والایی ارتقا دادیم (و به آسمان بالا بردیم)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها پیامبرانی بودند که خداوند مشمول نعمتشان قرار داده بود، از فرزندان آدم، و از کسانی که با نوح بر کشتی سوار کردیم، و از دودمان ابراهیم و یعقوب، و از کسانی که هدایت کردیم و برگزیدیم. آنها کسانی بودند که وقتی آیات خداوند رحمان بر آنان خوانده می شد به خاک می افتادند، در حالی که سجده می کردند و گریان بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان کسانی از پیامبران بودند که خداوند بر ایشان نعمت ارزانی داشت: از فرزندان آدم بودند و از کسانی که همراه نوح [بر کشتی] سوار کردیم؛ و از فرزندان ابراهیم و اسرئیل و از کسانی که [آنان را] هدایت نمودیم و برگزیدیم؛ [و] هر گاه آیات [خدای] رحمان بر ایشان خوانده می شد، سجده کنان و گریان به خاک می افتادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اینان (این انبیاء ده گانه و مریم) کسانی هستند از پیامبران که خداوند به آنها نعمت (نبوت، دین و کتاب آسمانی) عطا کرده، (پیامبرانی) از اولاد آدم، و از (نسل) کسانی (از اولاد نوح) که آنها را همراه نوح به کشتی نشانیدیم (مانند غیر ادريس) و از اولاد ابراهیم و اسرئیل (مانند انبیاء بنی اسرئیل و مریم) و (آنها عبارت اند) از کسانی که آنها را هدایت کردیم و برگزیدیم، هنگامی که آیات خدای رحمان (آیات کتاب های آسمانی یا نشانه های توحید و عظمت او) بر آنها خوانده می شد گریان و سجده کنان بر روی افتادند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما پس از آنان، فرزندان ناشایسته ای روی کار آمدند که نماز را تباه کردند، و از شهوات پیروی نمودند؛ و بزودی (مجازات) گمراهی خود را خواهند دید! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه، پس از آنان جانشینانی به جای ماندند که نماز را تباه ساخته و از هوسها پیروی کردند، و به زودی [سزای] گمراهی [خود] را خواهند دید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس در پی آنها جانشینانی آمدند که نماز را ضایع کردند و از شهوت های (نفس) پیروی کردند، پس به زودی (سزا و کیفر) گمراهی خود را خواهند دید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آنان که توبه کنند، و ایمان بیاورند، و کار شایسته انجام دهند؛ چنین کسانی داخل بهشت می شوند، و کمترین ستمی به آنان نخواهد شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر آنان که توبه

کرده و ایمان آورده و کار شایسته انجام دادند، که آنان به بهشت درمی آیند و ستمی بر ایشان نخواهد رفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی که توبه کنند و ایمان آورند و عملی شایسته انجام دهند، که آنها وارد بهشت می شوند و هیچ گونه ستمی نمی بینند (و چیزی از استحقاقشان کاسته نمی شود)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وارد باغهایی جاودانی می شوند که خداوند رحمان بندگانش را به آن وعده داده است؛ هر چند آن را ندیده اند؛ مسلماً وعده خدا تحقق یافتنی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: باغهای جاودانی که [خدای] رحمان به بندگانش در جهان ناپیدا وعده داده است. در حقیقت، وعده او انجام شدنی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: باغ های جاودانی که خدای رحمان به بندگانش ناپیدا از نظرشان (و خارج از اختیارشان) وعده داده، و بی تردید وعده او آمدنی است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن جا هرگز گفتار لغو و بیهوده ای نمی شنوند؛ و جز سلام در آن جا سخنی نیست؛ و هر صبح و شام، روزی آنان در بهشت مقرر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا سخن بیهوده ای نمی شنوند، جز درود. و روزی شان صبح و شام در آنجا [آماده] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آنجا جز سلام و درود (از فرشتگان و از یکدیگر) هرگز کلامی لغو و باطل نمی شنوند و برای آنها در آنجا روزیشان بامداد و شبانگاه (مهیا) است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این همان بهشتی است که به بندگان پرهیزگار خود، به ارث می دهیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: این همان بهشتی است که به هر یک از بندگان ما که پرهیزگار باشند به میراث می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این همان بهشتی است که به هر کس از بندگان خود که پرهیزگار باشد به ارث خواهیم داد

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پس از تأخیر وحی، جبرئیل به پیامبر عرض کرد:) ما جز بفرمان پروردگار تو، نازل نمی شویم؛ آنچه پیش روی ما، و پشت سر ما، و آنچه میان این دو می باشد، همه از آن اوست؛ و پروردگارت هرگز فراموشکار نبوده (و نیست)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ما فرشتگان] جز به فرمان پروردگارت نازل نمی شویم. آنچه پیش روی ما و آنچه پشت سر ما و آنچه میان این دو است، [همه] به او اختصاص دارد، و پروردگارت هرگز فراموشکار نبوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (مدتی فرشته وحی تأخیر کرد پیامبر علت را پرسید، گفت) ما (برای آوردن وحی تدریجی بر پیامبران) جز به فرمان پروردگارت فرود نمی آییم کارهای آینده و گذشته ما و حال حاضر میان آن دو (و نیز زمان ها و مکان های پیش رو و پشت سر ما و میان آن دو) همه از آن خداوند است (برای او گذشته و حال و آینده یکسان است و تأخیر طبق مصلحت است) و هیچ گاه پروردگارت فراموشکار نیست

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا (۶۵) ترجمه: (۱)

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا (۶۶) ترجمه: (۲)

أَوَّلًا يَذُكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا (۶۷) ترجمه: (۳)

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا (۶۸) ترجمه: (۴)

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا (۶۹) ترجمه: (۵)

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا (۷۰) ترجمه: (۶)

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا (۷۱) ترجمه: (۷)

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا (۷۲) ترجمه: (۸)

وَإِذَا تَنَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا (۷۳) ترجمه: (۹)

وَكَم أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَوْمٍ هُمْ أَحْسَنُ أَنَاثًا وَرِثِيًّا (۷۴) ترجمه: (۱۰)

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مِدًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا (۷۵) ترجمه: (۱۱)

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا (۷۶) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۱۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان پروردگار آسمانها و زمین، و آنچه میان آن دو قرار دارد! او را پرستش کن؛ و در راه عبادتش شکبیا باش! آیا مثل و مانندی برای او می یابی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است. پس او را پرست و در پرستش او شکبیا باش. آیا برای او همنامی می شناسی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان پروردگار (و مالک و مدبر امور) آسمان ها و زمین و آنچه در میان آن دو است، پس او را پرستش کن و بر عبادتش شکبیبی نما آیا همنامی برای او می دانی (که او نیز ربّ السموات و الأرض و الله و واجب الوجود باشد)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: انسان می گوید: «آیا پس از مردن، زنده (از قبر) بیرون خواهیم آمد؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و انسان می گوید: «آیا وقتی بمیرم، راستی زنده [از قبر] بیرون آورده می شوم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و انسان (منکر معاد) پیوسته می گوید: آیا هنگامی که من مردم

حتما در آینده نزدیک (از زیر خاک) زنده بیرون آورده می شوم؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا انسان به خاطر نمی آورد که ما پیش از این او را آفریدیم در حالی که چیزی نبود؟!
_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا انسان به یاد نمی آورد که ما او را قبلاً آفریده ایم و حال آنکه چیزی نبوده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (این) انسان به یاد نمی آورد که همانا ما او را پیش از این آفریدیم در حالی که چیزی نبود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به پروردگارت که همه آنها را همراه با شیاطین در قیامت جمع می کنیم؛ سپس همه را -در حالی که به زانو درآمده اند- گرداگرد جهنم حاضر می سازیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، به پروردگارت سوگند که آنها را با شیاطین محشور خواهیم ساخت، سپس در حالی که به زانو درآمده اند، آنان را گرداگرد دوزخ حاضر خواهیم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس سوگند به پروردگارت که بی تردید آنها را با شیطان ها (در صحنه محشر) گرد می آوریم سپس آنها را گروه گروه دور دوزخ در حالی که (از شدت عذاب) به زانو درافتاده اند حاضر خواهیم نمود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس از هر گروه و جمعیتی، کسانی را که در برابر خداوند رحمان از همه سرکش تر بوده اند، جدا می کنیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه از هر دسته ای، کسانی از آنان را که بر [خدای] رحمان سرکش تر بوده اند، بیرون خواهیم کشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس از هر ملت و گروهی آنهایی را که نافرمانی و تمردشان بر خدای رحمان بیشتر بوده است (نظیر رؤساء جور، علماء سوء، مترفین فاسق) بیرون می کشیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعد از آن، ما بخوبی از کسانی که برای سوختن در آتش سزاوارترند، آگاهتریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس از آن، به کسانی که برای در آمدن به [جهنم] سزاوارترند خود داناییم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه ما به حال کسانی که به چشیدن عذاب دوزخ و سوختن در آن سزاوارترند (از نظر علت استحقاق و کیفیت آن) داناییم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همه شما (بدون استثنا) وارد جهنم می شوید؛ این امری است حتمی و قطعی بر پروردگارت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ کس از شما نیست مگر [اینکه] در آن وارد می گردد. این [امر] همواره بر پروردگارت حکمی قطعی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از شما (انسان ها) احدی نیست جز آنکه مشرف به ورود در دوزخ شده و یا وارد در آن خواهد شد، این کار بر پروردگار تو حتمی و (طبق اراده ازلی او) مقطوع است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس آنها را که تقوا پیشه کردند از آن رهایی می بخشیم؛ و ظالمان را -در حالی که (از ضعف و ذلت) به زانو درآمده اند- در آن رها می سازیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه کسانی را که پرهیزگار بوده اند می رهانیم، و ستمگران را به زانو درافتاده در [دوزخ] رها می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس کسانی را که (در اعتقاد و عمل) تقوا ورزیده اند (از درافتادن یا پس از وارد شدن) نجات می دهیم و ستمکاران را در حالی که (از شدت عذاب) به زانو درافتاده اند در آنجا رها می کنیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آیات روشن ما بر آنان خوانده می شود، کافران به مؤمنان می گویند: «کدام یک از دو گروه [= ما و شما] جایگاهش بهتر، و جلسات انس و مشورتش زیباتر، و بخشش او بیشتر است؟!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شود، کسانی که کفر ورزیده اند به آنان که ایمان آورده اند می گویند: «کدام یک از [ما] دو گروه جایگاهش بهتر و محفلش آراسته تر است؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون نشانه های آشکار (توحید) و آیات روشن (کتاب) ما بر آنها خوانده شود کسانی که کفر ورزیده اند، به آنها که ایمان آورده اند (در مقام مفاخره) گویند: کدام یک از (ما) دو فرقه از نظر جاه و مقام و جا و مکان بهتر، و از نظر فضل و کرم و شکوه مجلس نیکوتریم؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار اقوامی را پیش از آنان نابود کردیم که هم مال و ثروتشان از آنها بهتر بود، و هم ظاهرشان آراسته تر! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار نسلها را پیش از آنان نابود کردیم، که اثری بهتر و ظاهری فریباتر داشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از مردم زمان ها را پیش از اینان هلاک کردیم که در متاع و اثاث (زندگی) و شکوه و زیبایی مناظر بهتر از اینها بودند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «کسی که در گمراهی است، باید خداوند به او مهلت دهد تا زمانی که وعده الهی را با چشم خود ببیند: یا عذاب (این دنیا)، یا عذاب (عذاب) قیامت! (آن روز) خواهند دانست چه کسی جایش بدتر، و لشکرش ناتوانتر است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «هر که در گمراهی است [خدای] رحمان به او تا زمانی مهلت می دهد، تا وقتی آنچه به آنان وعده داده می شود: یا عذاب، یا روز رستاخیز را ببیند؛ پس به زودی خواهند دانست جایگاه چه کسی بدتر و سپاهش ناتوان تر است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: کسی که در گمراهی به سر می برد بر خدای رحمان است که او را تا مدتی یاری و مهلت دهد (تا ضلالت و شقاوت خود را کامل کند) تا وقتی که آنچه را وعده داده می شدند که یا عذاب (ناگهانی دنیا) و یا رسیدن قیامت است دیدند، خواهند فهمید که چه کسی جایگاهش بدتر و سپاهش ناتوان تر است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اَمْرًا) کسانی که در راه هدایت گام نهادند، خداوند بر هدایتشان می افزاید؛ و آثار شایسته ای که (از انسان) باقی می ماند، ثوابش در پیشگاه پروردگارت بهتر، و عاقبتش خوبتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خداوند کسانی را که هدایت یافته اند بر هدایتشان می افزاید، و نیکیهای ماندگار، نزد پروردگارت از حیث پاداش بهتر و خوش فرجام تر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند بر هدایت کسانی که هدایت یافته اند می افزاید، و ماندگارهای شایسته (عقاید حقه و فضائل نفسانی و عمل های صالح) نزد پروردگارت از نظر پاداش (اخروی) و از نظر عاقبت بهتر است

أَفْرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا (٧٧) ترجمه: (١)

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا (٧٨) ترجمه: (٢)

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا (٧٩) ترجمه: (٣)

وَنُرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا (٨٠) ترجمه: (٤)

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا (٨١) ترجمه: (٥)

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا (٨٢) ترجمه: (٦)

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤْزُهُمْ أَزًّا (٨٣) ترجمه: (٧)

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا (٨٤) ترجمه: (٨)

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا (٨٥) ترجمه: (٩)

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدًّا (٨٦) ترجمه: (١٠)

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا (٨٧) ترجمه: (١١)

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا (٨٨) ترجمه: (١٢)

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا (٨٩) ترجمه: (١٣)

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشِقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا (٩٠) ترجمه: (١٤)

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا (٩١) ترجمه: (١٥)

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا (٩٢) ترجمه: (١٦)

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا (٩٣) ترجمه: (١٧)

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا (٩٤) ترجمه: (١٨)

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا (٩٥) ترجمه: (١٩)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا دیدی کسی را که به آیات ما کافر شد، و گفت: «اموال و فرزندان فراوانی به من داده خواهد شد»؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا دیدی آن کسی را که به آیات ما کفر ورزید و گفت: «قطعاً به من مال و فرزند [بسیار] داده خواهد شد»؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا دیدی کسی را که به نشانه‌ها (ی توحید) و آیات (کتاب) ما کفر ورزید و گفت: مسلماً (به واسطه اختیار شرک در دنیا مال و فرزند فراوانی می‌یابم، و اگر آخرتی باشد در آنجا نیز) مال و فرزند داده خواهم شد؟
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا او از غیب آگاه گشته، یا نزد خدا عهد و پیمانی گرفته است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا بر غیب آگاه شده یا از [خدای] رحمان عهدی گرفته است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا او بر غیب (آینده دنیا یا نهران عالم آخرت) اطلاع یافته یا در نزد خداوند پیمانی گرفته (که چنین دل خوش کرده است)؟
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز چنین نیست! ما بزودی آنچه را می‌گوئید می‌نویسیم و عذاب را بر او مستمر خواهیم داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنین است. به زودی آنچه را می‌گوئید، می‌نویسیم و عذاب را برای او خواهیم افزود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست، به زودی آنچه را می‌گوئید می‌نویسیم (یا آنچه را نوشته‌ایم به او ارائه می‌کنیم و یا در حقیقت اجرا می‌نماییم) و عذاب (آخرت) را برای او به طور نامتناهی دراز می‌گردانیم
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را او می‌گوید (از اموال و فرزندان)، از او به ارث می‌بریم، و به صورت تنها نزد ما خواهد آمد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه را می‌گوئید، از او به ارث می‌بریم و تنها به سوی ما خواهد آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه را می‌گوئید (سخن شرک او را یا مال و فرزندی که از آنها سخن می‌گوئید) به ارث می‌بریم و (در روز واپسین) نزد ما تنها خواهد آمد
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان غیر از خدا، معبودانی را برای خود برگزیدند تا مایه عزّشان باشد! (چه پندار خامی!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و به جای خدا، معبودانی اختیار کردند تا برای آنان [مایه] عزّت باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها به جای خداوند معبودهایی برگرفتند تا برای آنها وسیله قدرت و غلبه باشند
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز چنین نیست! به زودی (معبودها) منکر عبادت آنان خواهند شد؛ (بلکه) بر ضدّشان قیام می‌کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنین است. به زودی [آن معبودان] عبادت ایشان را انکار می‌کنند و دشمن آنان می‌گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست، به زودی آن خدایان پرستش آنها را انکار خواهند کرد و ضدّ و دشمن آنها خواهند گردید و مشرکان نیز پرستش بت‌ها را انکار کرده با آنها دشمن خواهند شد
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی که ما شیاطین را بسوی کافران فرستادیم تا آنان را شدیداً تحریک کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانستی که ما شیاطین را بر کافران گماشته‌ایم، تا آنان را [به گناهان] تحریک کنند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به چشم دل) ندیدی که ما شیطان‌ها را بر سر کافران فرستادیم تا آنها را (به صوت اغوای خود همانند رمة حیوانات) از جاهایشان (به سوی گناه و فساد) به شدت برانگیزند؟
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس درباره آنان شتاب مکن؛ ما آنها (و اعمالشان) را به دقت شماره می‌کنیم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس بر ضد آنان شتاب مکن، که ما [روزها] را برای آنها شماره می کنیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بر (شکست و نابودی) آنها شتاب مکن، جز این نیست که ما درباره

آنها به دقت لحظه شماری می کنیم (عمل ها و روزها و نفس هایشان را می شماریم تا وقت عذابشان برسد)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که پرهیزگاران را دسته جمعی بسوی خداوند رحمان (و پادشاهای او) محشور

می کنیم... _____ ترجمه استاد فولادوند: [یاد کن] روزی را که پرهیزگاران را به سوی [خدای] رحمان

گروه گروه محشور می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) روزی که پرهیزکاران را (از

صحرای محشر) به صورت سوارگانی (بر ناقه های نور) به سوی خدای رحمان گرد می آوریم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مجرمان را (همچون شتران تشنه کامی که به سوی آبگاه می روند) به جهنم می

رانیم... _____ ترجمه استاد فولادوند: و مجرمان را با حال تشنگی به سوی دوزخ می رانیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گنهکاران را (همانند حیوانات) تشنه به سوی جهنم می رانیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان هرگز مالک شفاعت نیستند؛ مگر کسی که نزد خداوند رحمان، عهد و پیمانی

دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: [آنان] اختیار شفاعت را ندارند، جز آن کس که از جانب [خدای] [

رحمان پیمانی گرفته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در آن روز مردم) توان شفاعت کردن

ندارند مگر کسی (همانند انبیاء و اولیاء و فرشتگان) که از نزد خدای رحمان پیمانی گرفته باشد و نیز مردم حق شفاعت شدن

ندارند مگر کسی که (به واسطه صحت اصول عقایدش) پیمانی برای استحقاق شفاعت گرفته باشد

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «خداوند رحمان فرزندی برای خود برگزیده است». _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «[خدای] رحمان فرزندی اختیار کرده است». _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و (برخی از نصاری و بت پرستان) گفتند: خدای رحمان فرزندی (واجب الوجود جدا شده از جوهره ذات والد و

متّصف به همه صفات او) گرفته است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: راستی مطلب زشت و زننده ای گفتید! _____ ترجمه استاد فولادوند

: واقعاً چیز زشتی را [بر زبان] آوردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقا که امری سخت زشت و ناروا

مرتکب شدید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نزدیک است به خاطر این سخن آسمانها از هم متلاشی گردد، و زمین شکافته شود، و

کوه ها بشدت فرو ریزد... _____ ترجمه استاد فولادوند: چیزی نمانده است که آسمانها از این [سخن] [

بشکافند و زمین چاک خورد و کوهها به شدت فرو ریزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نزدیک است

از (شدت) آن آسمان ها شکاف ها بردارند و زمین بشکافد و کوه ها (بر سطح زمین) فرو ریزند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از این رو که برای خداوند رحمان فرزندی قائل شدند! _____ ترجمه

استاد فولادوند: از اینکه برای [خدای] رحمان فرزندی قایل شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از

این که برای خدای رحمان فرزندی قائل شدند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که هرگز برای خداوند رحمان سزاوار نیست که فرزندی برگزیند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: [خدای] رحمان را نسزد که فرزندی اختیار کند. _____

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خدای رحمان را سزاوار نیست (و بر وفق عقول و طبق شرایع ممکن نیست) که فرزندی گیرد

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، بنده اویند! _____ ترجمه استاد فولادوند : هر که در آسمانها و زمین است جز بنده وار به سوی [خدای] رحمان نمی آید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همه کسانی که در آسمان ها و زمین اند جز این نیست که (تکویناً) در برابر خدای رحمان سر بندگی فرود آرند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند همه آنها را احصا کرده، و به دقت شمرده است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و یقیناً آنها را به حساب آورده و به دقت شماره کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بی تردید همه آنها را تا عدد آخر به طرزی خاص (توأم با تعیین مدت بقا، مقدار و تکامل، نیازهای وجودی، و زمان زندگی) به شمار آورده است

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و همگی روز رستاخیز، تک و تنها نزد او حاضر می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و روز قیامت همه آنها تنها، به سوی او خواهند آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همه آنها در روز قیامت تنها (و بدون تسلط بر شخصی و مالی همانند روز ولادتشان) به نزد او خواهند آمد

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا (۹۶) ترجمه: (۱)

فَاتِّمَّا يَسِّرْنَاهُ لِيَسْرَانَكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا (۹۷) ترجمه: (۲)

وَكَم أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَوْمٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا (۹۸) ترجمه: (۳)

۲۰- سوره طه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طه (۱) ترجمه: (۴)

مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى (۲) ترجمه: (۵)

إِلَّا تَذَكَّرَهُ لَمَنْ يَخْشَى (۳) ترجمه: (۶)

تَنْزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَى (۴) ترجمه: (۷)

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى (۵) ترجمه: (۸)

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى (۶) ترجمه: (۹)

وَإِنْ تَجَهَّرَ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى (۷) ترجمه: (۱۰)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى (۸) ترجمه: (۱۱)

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى (۹) ترجمه: (۱۲)

إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدُ عَلَى النَّارِ هُدًى (۱۰) ترجمه: (۱۳)

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَى (۱۱) ترجمه: (۱۴)

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى (۱۲) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۱۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، خداوند رحمان محبتی برای آنان در دلها قرار می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، به زودی [خدای] رحمان برای آنان محبتی [در دلها] قرار می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند، به زودی خدای رحمان برای آنها دوستی و محبتی (در

دل های فرشتگان و مؤمنان در دنیا و آخرت) قرار می دهد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما فقط آن [=قرآن] را بر زبان تو آسان ساختیم تا پرهیزگاران را بوسیله آن بشارت دهی، و دشمنان سرسخت را با آنان انداز کنی. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، ما این [قرآن]

را بر زبان تو آسان ساختیم تا پرهیزگاران را بدان نوید، و مردم ستیزه جو را بدان بیم دهی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس جز این نیست که این (قرآن) را (به واسطه تنظیم آن در ملاء اعلیٰ به زبان عربی) به زبان تو آسان کردیم تا پرهیزکاران را بشارت دهی و دشمنانی ستیزه جو را بیم رسانی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار اقوام (بی ایمان و گنجهکاری) را که پیش از آنان هلاک کردیم؛ آیا احدی از آنها را احساس می کنی؟! یا کمترین صدایی از آنان می شنوی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار نسلها که پیش از آنان هلاک کردیم. آیا کسی از آنان را می یابی یا صدایی از ایشان می شنوی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از مردم زمان ها که پیش از آنان هلاک کردیم، آیا هیچ یک از آنها را احساس می کنی، یا از آنها صدایی می شنوی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: طه _____ ترجمه استاد فولادوند: طه. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: طه، ها. من پاک و منزّه و هدایتگرم. (ای محمّد) ای مرد بزرگ پاکدل و راهنما، هر دو پای را (هنگام نماز) بر زمین نه

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما قرآن را بر تو نازل نکردیم که خود را به زحمت بیفکنی! _____ ترجمه استاد فولادوند: قرآن را بر تو نازل نکردیم تا به رنج افتی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما قرآن را بر تو نفرستادیم تا (در راه اجرای آن، یا با تأسف بر عدم پذیرش آن، یا با انجام عبادت های طاقت فرسا) به زحمت و رنج افتی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن را فقط برای یادآوری کسانی که (از خدا) می ترسند نازل ساختیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: جز اینکه برای هر که می ترسد، پندی باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: لکن (آن را فرستادیم) برای آنکه یادآوری باشد برای هر کسی که می ترسد (طبق فطرت توحیدی استعداد ترس از مبدأ و معاد دارد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این قرآن) از سوی کسی نازل شده که زمین و آسمانهای بلند را آفریده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [کتابی است] نازل شده از جانب کسی که زمین و آسمانهای بلند را آفریده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این قرآن) فرو فرستاده شده، از جانب کسی که زمین و آسمان های بلند را آفریده

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان بخشنده ای که بر عرش مسلط است. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدای رحمان که بر عرش استیلا یافته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدای رحمان بر تخت (مالکیت و حاکمیت بر اجزاء عالم هستی) قرار گرفته

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آن اوست آنچه در آسمانها، و آنچه در زمین، و آنچه میان آن دو، و آنچه در زیر خاک (پنهان) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین و آنچه میان آن دو و آنچه زیر خاک است از آن اوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در آسمان ها و آنچه در

زمین و آنچه در میان آنها و آنچه در زیر خاک (و داخل کره زمین) است از آن اوست (خلقت و حفظ و تدبیر و فانی کردن همه در تحت اراده و قدرت اوست)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر سخن آشکارا بگویی (یا مخفی کنی)، او اسرار -و حتی پنهان تر از آن- را نیز می داند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر سخن به آواز گویی، او نهان و نهان تر را می داند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر گفتار خود را آشکار کنی (نیازی بدان نیست) زیرا او پنهان و پنهان تر را می داند (پنهان گفتگوی نهانی است، و پنهان تر تصور قلبی یا آنچه به قلب هم نیاید)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او خداوندی است که معبودی جز او نیست؛ و نامهای نیکوتر از آن اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدایی که جز او معبودی نیست [و] نامهای نیکو به او اختصاص دارد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدای یکتا، معبودی جز او نیست، نیکوترین نام ها از آن اوست (نام هایی که به غیر او اطلاق نمی شود مانند واجب الوجود، قدیم و ازلی، یا باقیود اطلاق می شود مانند حی، عالم و قادر)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آیا خبر موسی به تو رسیده است؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: و آیا خبر موسی به تو رسید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا سرگذشت موسی به تو رسیده است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که (از دور) آتشی مشاهده کرد، و به خانواده خود گفت: «(اندکی) درنگ کنید که من آتشی دیدم! شاید شعله ای از آن برای شما بیاورم؛ یا بوسیله این آتش راه را پیدا کنم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: هنگامی که آتشی دید، پس به خانواده خود گفت: «درنگ کنید، زیرا من

آتشی دیدم، امید که پاره ای از آن برای شما بیاورم یا در پرتو آتش راه [خود را باز] یابم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که (در سفر از مدین به مصر نزد وادی طوی راه گم کرده بود) آتشی دید، پس به خانواده اش

گفت: شما درنگ کنید همانا من آتشی دیدم، شاید شعله ای از آن را برای شما بیاورم یا بر سر آتش راهنمایی بیابم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که نزد آتش آمد، ندا داده شد که: «ای موسی! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون بدان رسید، ندا داده شد که: «ای موسی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: پس چون به آتش رسید ندا داده شد: ای موسی

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من پروردگار توام! کفشهایت را بیرون آر، که تو در سرزمین مقدّس «طوی» هستی! _____ ترجمه استاد فولادوند: این منم پروردگار تو، پای پوش خویش بیرون آور که تو در وادی مقدس

«طوی» هستی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا این منم پروردگار تو، پس نعلین خود (از پای) برکن، زیرا تو در وادی مقدس طوی هستی (و جایگاه مقدس را با کفش آمدن نشاید)

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى (١٣) ترجمه: (١)

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي (١٤) ترجمه: (٢)

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَى (١٥) ترجمه: (٣)

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَذَّرَى (١٦) ترجمه: (٤)

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى (١٧) ترجمه: (٥)

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَى غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَى (١٨) ترجمه: (٦)

قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَى (١٩) ترجمه: (٧)

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيْهٌ تَسْعَى (٢٠) ترجمه: (٨)

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَى (٢١) ترجمه: (٩)

وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةٌ أُخْرَى (٢٢) ترجمه: (١٠)

لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى (٢٣) ترجمه: (١١)

أَذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (٢٤) ترجمه: (١٢)

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي (٢٥) ترجمه: (١٣)

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي (٢٦) ترجمه: (١٤)

وَاخْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي (٢٧) ترجمه: (١٥)

يَفْقَهُوا قَوْلِي (٢٨) ترجمه: (١٦)

وَاجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي (٢٩) ترجمه: (١٧)

هَارُونَ أَخِي (٣٠) ترجمه: (١٨)

اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي (٣١) ترجمه: (١٩)

وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي (٣٢) ترجمه: (٢٠)

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا (۳۳) ترجمه: (۲۱)

وَنَذُكْرَكَ كَثِيرًا (۳۴) ترجمه: (۲۲)

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا (۳۵) ترجمه: (۲۳)

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى (۳۶) ترجمه: (۲۴)

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىكَ مَرَّةً أُخْرَى (۳۷) ترجمه: (۲۵)

ص: ۳۱۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من تو را (برای مقام رسالت) برگزیدم؛ اکنون به آنچه بر تو وحی می شود، گوش فراده! _____ ترجمه استاد فولادوند: و من تو را برگزیده ام، پس بدانچه وحی می شود گوش فراده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من تو را (به رسالت و امامت) برگزیدم، پس به آنچه وحی می شود

گوش فرا دار

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من «الله» هستم؛ معبودی جز من نیست! مرا بپرست، و نماز را برای یاد من بپادار! _____ ترجمه استاد فولادوند: منم، من، خدایی که جز من خدایی نیست، پس مرا پرستش کن و به یاد من نماز برپا دار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین این منم خدای یکتا که جز من معبودی نیست، پس

مرا پرستش کن و نماز را به یاد من برپا دار

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بطور قطع رستاخیز خواهد آمد! می خواهم آن را پنهان کنم، تا هر کس در برابر سعی و کوشش خود، جزا داده شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، قیامت فرارسنده است. می خواهم آن را پوشیده دارم، تا هر کسی به [موجب] آنچه می کوشد جزا یابد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

بی تردید روز قیامت آمدنی است، می خواهم (زمان) آن را پنهان دارم تا (در آن روز) هر نفسی در برابر آنچه می کوشد جزا داده شود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس مبادا کسی که به آن ایمان ندارد و از هوسهای خویش پیروی می کند، تو را از آن بازدارد؛ که هلاک خواهی شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس هرگز نباید کسی که به آن ایمان ندارد و از هوس خویش پیروی کرده است، تو را از [ایمان به] آن باز دارد، که هلاک خواهی شد. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس هرگز کسی که بدان ایمان نمی آورد و از هوای (نفس) خود پیروی کرده تو را از آن باز ندارد، که هلاک می شوی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن چیست در دست راست تو، ای موسی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ای موسی، در دست راست تو چیست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ای موسی، آن چیست که در دست راست داری

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «این عصای من است؛ بر آن تکیه می کنم، برگ درختان را با آن برای گوسفندانم

فرومی ریزم؛ و مرا با آن کارها و نیازهای دیگری است. _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «این عصای من است، بر آن تکیه می دهم و با آن برای گوسفندانم برگ می تکانم، و کارهای دیگری هم برای من از آن برمی آید.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: این عصای من است، بر آن تکیه می کنم و با آن بر گوسفندانم برگ درخت می ریزم، و مرا به آن نیازهای دیگری هم هست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «ای موسی! آن را بیفکن.» _____ ترجمه استاد فولادوند : فرمود: «ای موسی، آن را بینداز.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: ای موسی، آن را (بر زمین) بیفکن

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس موسی آن (عصا) را افکند، که ناگهان ازدهایی شد که به هر سو می شتافت. _____ ترجمه استاد فولادوند : پس آن را انداخت و ناگاه ماری شد که به سرعت می خزید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس بیفکند، به ناگاه ماری شد خطرناک و زهردار که به شتاب حرکت می کرد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «آن را بگیر و نترس، ما آن را به صورت اولش بازمی گردانیم.» _____ ترجمه استاد فولادوند : فرمود: «آن را بگیر و مترس، به زودی آن را به حال نخستینش بازخواهیم گردانید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: آن را بگیر و مترس، به زودی آن را به حالت اولش بازمی گردانیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و دستت را به گریبان ببر، تا سفید و بی عیب بیرون آید؛ این نشانه دیگری (از سوی خداوند) است. _____ ترجمه استاد فولادوند : و دست خود را به پهلویت ببر، سپید بی گزند برمی آید، [این] معجزه ای دیگر است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و دستت را زیر بغل خود کن (و بیرون آر) تا به عنوان نشانه و معجزه ای دیگر روشن و نورانی بیرون آید بی آنکه در آن عیبی باشد

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : تا از نشانه های بزرگ خویش به تو نشان دهیم. _____ ترجمه استاد فولادوند : تا به تو معجزات بزرگ خود را بنمایانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (این دو معجزه را ارائه کردیم) تا پاره ای از آیات بزرگ خویش را به تو نشان دهیم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اینک به سوی فرعون برو، که او طغیان کرده است.» _____ ترجمه استاد فولادوند : به سوی فرعون برو که او به سرکشی برخاسته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (اینک) برو به سوی فرعون، که او طغیان و سرکشی کرده است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (موسی) گفت: «پروردگارا! سینه ام را گشاده کن؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «پروردگارا، سینه ام را گشاده گردان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: پروردگارا، سینه ام را گشاده گردان (صبر و حوصله فراوان به من بده)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و کارم را برایم آسان گردان! _____ ترجمه استاد فولادوند : و کارم را برای من آسان ساز، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و کارم را بر من آسان ساز (در انجام رسالت یاریم کن)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و گره از زبانم بگشای؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و از زبانم

- گره بگشای، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گرهی (را که مانع بیان مقصود است) از زبانم بگشای
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا سخنان مرا بفهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [تا] سختم را بفهمند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا سختم را بفهمند
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و وزیری از خاندانم برای من قرار ده... _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای من دستیاری از کسانم قرار ده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و وزیر و یآوری از خاندانم برای من قرار ده
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برادرم هارون را! _____ ترجمه استاد فولادوند: هارون برادرم را، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برادرم هارون را
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با او پشتم را محکم کن؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پشتم را به او استوار کن، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پشتم را به او محکم کن
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او را در کارم شریک ساز؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و او را شریک کارم گردان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را در کارم (کار ابلاغ رسالت از جانب تو) شریک گردان
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا تو را بسیار تسبیح گوئیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: تا تو را فراوان تسبیح گوئیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا (بتوانیم) تو را (علنا در میان قبطیان و مجامع فرعونی) بسیار تسبیح گوئیم و (از شرک) تنزیه نمایم
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو را بسیار یاد کنیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و بسیار به یاد تو باشیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو را بسیار یاد کنیم
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که تو همیشه از حال ما آگاه بوده ای! _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا تو همواره به [حال] ما بینایی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زیرا که تو همواره به ما (اهل بیت و علاقه ما به تسبیح و ذکر) بینایی
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «ای موسی! آنچه را خواستی به تو داده شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «ای موسی، خواسته ات به تو داده شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: ای موسی، بی تردید همه خواسته ات به تو داده شد
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما بار دیگر تو را مشمول نعمت خود ساختیم... _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی، بار دیگر [هم] بر تو منت نهادیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته بار دیگری نیز تو را مشمول لطف خود ساختیم

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ (٣٨) ترجمه: (١)

أَنِ اقْبُدِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْبُدِيهِ فِي التِّمِّ فَلْيَلْقِهِ التِّمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذُهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَهُ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَيَّ عَيْنِي (٣٩) ترجمه: (٢)

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَيْلٌ أَدْلُكُمْ عَلَيَّ مَن يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَيَّ قَدَرًا يَا مُوسَىٰ (٤٠) ترجمه: (٣)

وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي (٤١) ترجمه: (٤)

أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي (٤٢) ترجمه: (٥)

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ (٤٣) ترجمه: (٦)

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ (٤٤) ترجمه: (٧)

قَالَ رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطَّعَىٰ (٤٥) ترجمه: (٨)

قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَىٰ (٤٦) ترجمه: (٩)

فَأْتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تَعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ (٤٧) ترجمه: (١٠)

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَيَّ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ (٤٨) ترجمه: (١١)

قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمَا يَا مُوسَىٰ (٤٩) ترجمه: (١٢)

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ (٥٠) ترجمه: (١٣)

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ (٥١) ترجمه: (١٤)

ص: ٣١٤

-
- ١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن زمان که به مادرت آنچه لازم بود الهام کردیم... ترجمه استاد فولادوند: هنگامی که به مادرت آنچه را که [باید] وحی می شد وحی کردیم: ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که به مادرت آنچه را که (درباره نجات تو) لازم بود الهام قلبی کردیم
- ٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که: «او را در صندوقی بیفکن، و آن صندوق را به دریا بینداز، تا دریا آن را به ساحل

افکنند؛ و دشمن من و دشمن او، آن را بگیرد!» و من محبتی از خودم بر تو افکنم، تا در برابر دیدگان [= علم] من، ساخته شوی (و پرورش یابی)! _____ ترجمه استاد فولادوند: که او را در صندوقچه ای بگذار، سپس در دریایش افکن تا دریا [=رود نیل] او را به کرانه اندازد [و] دشمن من و دشمن وی، او را بگیرد. و مهربی از خودم بر تو افکنم تا زیر نظر من پرورش یابی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که او را در صندوقی بنه و آن را در دریا بیفکن، پس (اراده تکوینی ما بر آن شد که) باید دریا او را به ساحل اندازد تا وی را کسی که دشمن من و دشمن اوست بگیرد. و بر تو از جانب خود محبتی (در دل ها) افکنم (برای مصالحی) و برای آنکه در زیر نظر خودم (به جهت تصدی مقام والایی) تربیت و ساخته شوی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که خواهرت (در نزدیکی کاخ فرعون) راه می رفت و می گفت: «آیا کسی را به شما نشان دهم که این نوزاد را کفالت می کند (و دایه خوبی برای او خواهد بود)!» پس تو را به مادرت بازگردانیم، تا چشمش به تو روشن شود؛ و غمگین نگردد! و تو یکی (از فرعونیان) را کشتی؛ اما ما تو را از اندوه نجات دادیم! و بارها تو را آزمودیم! پس از آن، سالیانی در میان مردم «مدین» توقف نمودی؛ سپس در زمان مقدر (برای فرمان رسالت) به این جا آمدی، ای موسی! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که خواهر تو می رفت و می گفت: آیا شما را بر کسی که عهده دار او گردد دلالت کنم؟ پس تو را به سوی مادرت بازگردانیدیم تا دیده اش روشن شود و غم نخورد، و [سپس] شخصی را کشتی و [ما] تو را از اندوه رهانیدیم، و تو را بارها آزمودیم، و سالی چند در میان اهل «مدین» ماندی، سپس ای موسی در زمان مقدر [و مقتضی] آمدی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که خواهرت (در پی صندوق تو) می رفت (تا به عمال فرعونیان که برای کودکی دایه می خواستند رسید) و می گفت: آیا شما را بر کسی که کفیل (حفظ و شیر دادن) او می شود دلالت کنم؟ پس تو را به سوی مادرت بازگردانیدیم تا دیده اش روشن شود و اندوه نخورد. و نیز شخصی (از فرعونیان) را کشتی (و آنان تصمیم قتل تو را گرفتند) پس ما تو را از آن اندوه نجات دادیم، و ما تو را به آزمایش هایی آزمودیم، پس سالیانی در میان اهل مدین ماندگار شدی، آن گاه- ای موسی- بر طبق تقدیر (ازلی ما و بر پایه کمالات نفسانی صالح بر مقام رسالت) آمدی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من تو را برای خودم ساختم (و پرورش دادم)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو را برای خود پروردم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو را برای (اهداف) خود (که تصدی مقام رسالت، تلقی کتاب، مبارزه با کفر و اصلاح جامعه است، انسانی تربیت شده و تکامل یافته در تمام ابعاد) ساختم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اکنون) تو و برادرت با آیات من بروید، و در یاد من کوتاهی نکنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: تو و برادرت معجزه های مرا [برای مردم] ببرید و در یاد کردن من سستی مکنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تو خود و برادرت همراه معجزات من (دو معجزه فعلی و معجزه های بعدی نزد فرعونیان) بروید و در یاد کردن من سستی نورزید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بسوی فرعون بروید؛ که طغیان کرده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: به سوی فرعون بروید که او به سرکشی برخاسته، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به سوی فرعون بروید، که او طغیان کرده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما بنرمی با او سخن بگویید؛ شاید متذکر شود، یا (از خدا) بترسد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با او سخنی نرم بگویید، شاید که پند پذیرد یا بترسد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس با او سخنی نرم بگویید، باشد که بپذیرد یا بترسد (و به پذیرش نزدیک گردد)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی و هارون) گفتند: «پروردگارا! از این می ترسیم که بر ما پیشی گیرد (و قبل از بیان حق، ما را آزار دهد)؛ یا طغیان کند (و نپذیرد)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آن دو گفتند: «پروردگارا، ما می ترسیم که [او] آسیبی به ما برساند یا آنکه سرکشی کند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند:

پروردگارا، ما می ترسیم که (پیش از ابلاغ رسالت) بر ما برآشوبد و عقوبت کند، یا (در کفر و ظلمش) از حد بگذرد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «نترسید! من با شما هستم؛ (همه چیز را) می شنوم و می بینم! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «مترسید، من همراه شما میم، می شنوم و می بینم،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: (ابدا) نترسید، بی تردید من همراه شما میم و می بینم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به سراغ او بروید و بگویید: «ما فرستادگان پروردگار توئیم! بنی اسرائیل را با ما بفرست؛ و آنان را شکنجه و آزار مکن! ما نشانه روشنی از سوی پروردگارت برای تو آورده ایم! و درود بر آن کس باد که از هدایت پیروی می کند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به سوی او بروید و بگویید: ما دو فرستاده پروردگار

توایم، پس فرزندان اسرائیل را با ما بفرست، و عذابشان مکن، به راستی ما برای تو از جانب پروردگارت معجزه ای آورده ایم، و بر هر کس که از هدایت پیروی کند درود باد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به نزد او روید و

بگویید: همانا ما فرستادگان پروردگار تو هستیم، پس بنی اسرائیل را (رها کرده) همراه ما بفرست و آنها را شکنجه مکن، که ما حتما برای تو نشانه و معجزه ای از جانب پروردگارت آورده ایم، و درود بر هر که از هدایت پیروی کند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به ما وحی شده که عذاب بر کسی است که (آیات الهی را) تکذیب کند و سرپیچی نماید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت به سوی ما وحی آمده که عذاب بر کسی است که

تکذیب کند و روی گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقا به ما وحی شده که عذاب (خداوند) بر کسی است که (نشانه ها و دعوت پیامبران او را) تکذیب کند و روی بگرداند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرعون) گفت: «پروردگار شما کیست، ای موسی؟!» _____ ترجمه

استاد فولادوند: [فرعون] گفت: «ای موسی، پروردگار شما دو تن کیست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون گفت: ای موسی، پروردگار شما کیست

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «پروردگار ما همان کسی است که به هر موجودی، آنچه را لازمه آفرینش او بوده داده؛ سپس هدایت کرده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگار ما کسی است که

هر چیزی را خلقتی که درخور اوست داده، سپس آن را هدایت فرموده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگار ما کسی است که به هر چیزی خلقت خاص او را عطا کرده سپس راهنمایی نموده است. (مواد

اولیه هر میوه و دانه ای به تدریج صورت نوعی آن را عطا کرده و به سوی آثار و خواصش هدایت تکوینی نموده، و بر نطفه هر حیوانی به تدریج صورت نوعی آن را بخشیده و سپس بر طبق اقتضای قوای او هدایت تکوینی کرده، و بر صاحبان عقل

حالت درک کلیات و خوب و بد داده و سپس آنان را به سوی معارف دین هدایت تشریحی نموده است)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «پس تکلیف نسلهای گذشته (که به اینها ایمان نداشتند) چه خواهد شد؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «حال نسلهای گذشته چون است؟» _____ ترجمه

آیت الله مشکینی : گفت: پس حال ملت های پیشین (که خدا را انکار و پیامبران را تکذیب کردند) چگونه خواهد بود

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى (۵۲) ترجمه: (۱)

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ شَتَّى (۵۳) ترجمه: (۲)

كُلُوا وَارْزُقُوا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى (۵۴) ترجمه: (۳)

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى (۵۵) ترجمه: (۴)

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى (۵۶) ترجمه: (۵)

قَالَ أَجِئْنَا لِنُخْرِجَنَّكَ مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى (۵۷) ترجمه: (۶)

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى (۵۸) ترجمه: (۷)

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّبْحِ وَأَنْ يُخَشِرَ النَّاسُ ضُحَى (۵۹) ترجمه: (۸)

فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى (۶۰) ترجمه: (۹)

قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لَّا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيَسْحِتْكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ افْتَرَى (۶۱) ترجمه: (۱۰)

فَتَنَزَّلُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى (۶۲) ترجمه: (۱۱)

قَالُوا إِنَّ هَذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَى (۶۳) ترجمه: (۱۲)

فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّو صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَى (۶۴) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۱۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «آگاهی مربوط به آنها، نزد پروردگارم در کتابی ثبت است؛ پروردگارم هرگز گمراه نمی شود، و فراموش نمی کند (و آنچه شایسته آنهاست به ایشان می دهد)! _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «علم آن، در کتابی نزد پروردگار من است. پروردگارم نه خطا می کند و نه فراموش می نماید.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: علم (به حال) آنها در نزد پروردگار من است در کتابی (به نام لوح محفوظ)، پروردگارم نه خطا می کند و نه فراموش می نماید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : همان خداوندی که زمین را برای شما محل آسایش قرار داد؛ و راه هایی در آن ایجاد کرد؛ و از آسمان، آبی فرستاد! که با آن، انواع گوناگون گیاهان را (از خاک تیره) برآوردیم. _____
ترجمه استاد فولادوند : همان کسی که زمین را برایتان گهواره ای ساخت، و برای شما در آن، راهها ترسیم کرد و از آسمان آبی فرود آورد، پس به وسیله آن رستنیهای گوناگون، جفت جفت بیرون آوردیم. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: همان که زمین را برای شما گسترده و گهواره ساخت و در آن برای شما راه‌هایی گشود و از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرود آورد، پس به وسیله آن انواعی از گیاهان رنگارنگ (از زیر خاک) بیرون آوردیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هم خودتان بخورید؛ و هم چهارپایانتان را در آن به چرا برید! مسلماً در اینها نشانه‌های روشنی برای خردمندان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بخورید و دامهایتان را بچرانید که قطعاً در اینها برای خردمندان نشانه‌هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خود از خوراکی‌های متنوع آن) بخورید و چهارپایانتان را بچرانید، حَقّاً که در این (آفرینش خاص) نشانه‌هایی (از توحید و قدرت و حکمت او) برای خردمندان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما شما را از آن [= زمین] آفریدیم؛ و در آن بازمی‌گردانیم؛ و بار دیگر (در قیامت) شما را از آن بیرون می‌آوریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: از این [زمین] شما را آفریده‌ایم، در آن شما را بازمی‌گردانیم و بار دیگر شما را از آن بیرون می‌آوریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شما را از آن آفریدیم (جَدّ و جدّه اولتان را بدون واسطه و دفعتاً و به نحو اعجاز، و سائر افراد نسلتان را با واسطه و به تدریج از آن زمین آفریدیم) و (پس از مرگ) در آن بازمی‌گردانیم و بار دیگر (در قیامت) از آن بیرون خواهیم آورد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما همه آیات خود را به او نشان دادیم؛ اما او تکذیب کرد و سرباز زد! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، [ما] همه آیات خود را به [فرعون] نشان دادیم، ولی [او آنها را] دروغ‌پنداشت و نپذیرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقّاً که ما همه آیات و معجزات خود را به او نشان دادیم، اما او (همه را) تکذیب کرد و (از پذیرش دعوت ما) روی گردانید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «ای موسی! آیا آمده‌ای که با سحر خود، ما را از سرزمینمان بیرون کنی؟» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «ای موسی، آمده‌ای تا با سحر خود، ما را از سرزمینمان بیرون کنی؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: ای موسی، آیا آمده‌ای تا ما را به واسطه جادویت از سرزمینمان بیرون کنی؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قطعاً ما هم سحری همانند آن برای تو خواهیم آورد! هم اکنون (تاریخش را تعیین کن، و) موعدی میان ما و خودت قرار ده که نه ما و نه تو، از آن تخلف نکنیم؛ آن هم در مکانی که نسبت به همه یکسان باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما [هم] قطعاً برای تو سحری مثل آن خواهیم آورد، پس میان ما و خودت موعدی بگذار که نه ما آن را خلاف کنیم و نه تو، [آن هم] در جایی هموار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس برای تو جادویی همانند جادوی خودت خواهیم آورد، پس میان ما و خودت زمان معینی قرار ده که نه ما از آن تخلف کنیم و نه تو، در سرزمینی هموار و جایی که (مسافتش میان ما و تو) یکسان باشد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «میعاد ما و شما روز زینت [= روز عید] است؛ به شرط اینکه همه مردم، هنگامی که روز، بالا می‌آید، جمع شوند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [موسی] گفت: «موعد شما روز جشن باشد که مردم پیش از ظهر گرد می‌آیند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: موسی گفت: وعده گاه (ما و) شما روز زینت باشد (روز عیدی خاص که میانشان متعارف بود) و روزی که مردم پیش از ظهر گرد هم می‌آیند (و یا به شرط آنکه پیش از ظهر مردم گرد آورده شوند)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرعون آن مجلس را ترک گفت؛ و تمام مکر و فریب خود را جمع کرد؛ و سپس همه را

(در روز موعود) آورد. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس فرعون رفت و [همه] نیرنگ خود را گرد آورد و باز آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس فرعون روی گرداند (مجلس را ترک کرد) و نیرنگ خود را جمع نمود (جادوها و وسائل فریب و ساحران اهل نیرنگ را گرد آورد) سپس (در روز موعود به میدان) آمد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی به آنان گفت: «وای بر شما! دروغ بر خدا نبندید، که شما را با عذابی نابود می سازد! و هر کس که (بر خدا) دروغ ببندد، نومید (و شکست خورده) می شود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: موسی به [ساحران] گفت: «وای بر شما، به خدا دروغ مبندید که شما را به عذابی [سخت] هلاک می کند، و هر که دروغ بندد نومید می گردد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: موسی به آنها گفت: وای بر شما، بر خدا دروغ مبندید (که بت ها شریک اویند و این معجزات سحر است) تا شما را به عذابی ریشه کن نماید، و البته هر که دروغ بست نومید شد

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در میان خود، در مورد ادامه راهشان به نزاع برخاستند؛ و مخفیانه و درگوشی با هم سخن گفتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: [ساحران] میان خود، در باره کارشان به نزاع برخاستند و به نجوا پرداختند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها در میان خود درباره کارشان اختلاف و نزاع کردند و این سخن در گوشه را پنهان داشتند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «این دو (نفر) مسلماً ساحرند! می خواهند با سحرشان شما را از سرزمینتان بیرون کنند و راه و رسم نمونه شما را از بین ببرند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرعونیان] گفتند: «قطعاً این دو تن ساحرند [و] می خواهند شما را با سحر خود از سرزمینتان بیرون کنند، و آیین والای شما را براندازند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (بالآخره ساحران به یکدیگر گفتند، و یا فرعونیان به آنها) گفتند: حقیقت این است که این دو نفر ساحرند، می خواهند شما را از سرزمینتان به سحر خود بیرون کنند و طریقه دینی والای شما را (که بت پرستی است) از بین ببرند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اکنون که چنین است، تمام نیرو و نقشه خود را جمع کنید، و در یک صف (به میدان مبارزه) بیایید؛ امروز رستگاری از آن کسی است که برتری خود را اثبات کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس نیرنگ خود را گرد آورید و به صف پیش آیید. در حقیقت، امروز هر که فایق آید خوشبخت می شود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس فریب های جادویی خود را با فکر و دقت گرد آورید سپس همه در یک صف (جلو آنها) در آیید، و حتما امروز کسی رستگار است که به برتری دست یابد

قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقَى وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوْلَ مَنْ أَلْقَى (٦٥) ترجمه: (١)

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا جِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى (٦٦) ترجمه: (٢)

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى (٦٧) ترجمه: (٣)

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى (٦٨) ترجمه: (٤)

وَأَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ تَلَقَّفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى (٦٩) ترجمه: (٥)

فَأَلْقَى السِّحْرَهُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى (٧٠) ترجمه: (٦)

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَمَّا قُطِعَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلُكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَأَصِيبُنَّكُمْ فِي حُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى (٧١) ترجمه: (٧)

قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٧٢) ترجمه: (٨)

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيُغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَبِيرٌ وَأَبْقَى (٧٣) ترجمه: (٩)

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى (٧٤) ترجمه: (١٠)

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى (٧٥) ترجمه: (١١)

جَنَّاتٍ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى (٧٦) ترجمه: (١٢)

ص: ٣١٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ساحران) گفتند: «ای موسی! آیا تو اول (عصای خود را) می افکنی، یا ما کسانی باشیم که اول بیفکنیم؟!» ترجمه استاد فولادوند: [ساحران] گفتند: «ای موسی، یا تو می افکنی یا [ما]

نخستین کس باشیم که می اندازیم؟» ترجمه آیت الله مشکینی: (و چون همه در موعد معین حاضر شدند ساحران) گفتند: ای موسی، یا تو (اول آنچه در دست داری) می افکنی یا ما نخستین افکننده باشیم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «شما اول بیفکنید!» در این هنگام طنابها و عصاهای آنان بر اثر سحرشان چنان به نظر می رسید که حرکت می کند! ترجمه استاد فولادوند: گفت: «[نه،] بلکه شما بیندازید.» پس

ناگهان ریسمانها و چوبدستی هایشان، بر اثر سحرشان، در خیال او، [چنین] می نمود که آنها به شتاب می خزند. ترجمه آیت الله مشکینی: موسی گفت: بلکه شما بیفکنید. (آنها افکندند) پس به ناگاه ریسمان ها

و عصاهای آنها در اثر سحرشان در خیال موسی مصور شد که (به هر سو) می شتابند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی ترس خفیفی در دل احساس کرد (مبادا مردم گمراه شوند)!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و موسی در خود بیمی احساس کرد. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: پس موسی (طبق فطرت بشری یا از آنکه مردم بدان بگردند) در دل خود ترسی احساس کرد
۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتیم: «نترس! تو مسلماً (پیروز و) برتری!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتیم: «مترس که تو خود برتری!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتیم: مترس، بی تردید تو خود برتری

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه را در دست راست داری بیفکن، تمام آنچه را ساخته اند می بلعد! آنچه ساخته اند تنها مکر ساحر است؛ و ساحر هر جا رود رستگار نخواهد شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه در دست راست داری بینداز، تا هر چه را ساخته اند ببلعد. در حقیقت، آنچه سرهم بندی کرده اند، افسون افسونگر است، و افسونگر هر جا برود رستگار نمی شود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در دست راست داری بیفکن تا همه آنچه را که ساخته اند فرو بلعد، زیرا چیزی که آنان ساخته اند فریب جادوگر است، و جادوگر به هر جا رود (و هر چه بیاورد) پیروز و رستگار نمی شود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی عصای خود را افکند، و آنچه را که آنها ساخته بودند بلعید). ساحران همگی به سجده افتادند و گفتند: «ما به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس ساحران به سجده درافتادند. گفتند: «به پروردگار موسی و هارون ایمان آوردیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (موسی عصا بیفکند، به صورت اژدها درآمده همه را بلعید) پس ساحران سجده کنان به رو درافتادند، گفتند: به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرعون) گفت: «آیا پیش از آنکه به شما اذن دهم به او ایمان آوردید؟! مسلماً او بزرگ شماست که به شما سحر آموخته است! به یقین دستها و پاهایتان را بطور مخالف قطع می کنم؛ و شما را از تنه های نخل به دار می آویزم؛ و خواهید دانست مجازات کدام یک از ما دردناکتر و پایدارتر است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرعون] گفت: «آیا پیش از آنکه به شما اجازه دهم، به او ایمان آوردید؟ قطعاً او بزرگ شماست که به شما سحر آموخته است، پس بی شک دستهای شما و پاهایتان را یکی از راست و یکی از چپ قطع می کنم و شما را بر تنه های درخت خرما به دار می آویزم، تا خوب بدانید عذاب کدام یک از ما سخت تر و پایدارتر است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون گفت: آیا پیش از آنکه من اذن دهم به او گرویدید؟! حتماً او بزرگ و رئیس شماست که به شما سحر آموخته، پس دست ها و پاهایتان را یکی از راست و یکی از چپ خواهم برید و شما را بر تنه های درخت خرما آویزان خواهم کرد و خواهید فهمید که کدام یک از ما (من و خدای موسی) عذابش سخت تر و پایدارتر است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «سوگند به آن کسی که ما را آفریده، هرگز تو را بر دلایل روشنی که برای ما آمده، مقدم نخواهیم داشت! هر حکمی می خواهی بکن؛ تو تنها در این زندگی دنیا می توانی حکم کنی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ما هرگز تو را بر معجزاتی که به سوی ما آمده و [بر] آن کس که ما را پدید آورده است، ترجیح نخواهیم داد؛ پس هر حکمی می خواهی بکن که تنها در این زندگی دنیاست که [تو] حکم می رانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: سوگند به آن که ما را آفریده هرگز تو را بر دلایل روشنی که بر ما آمده (زننده شدن جماد و بلعیدن اشیاء و برگشتن به حالت اولی) ترجیح نخواهیم داد، پس هر حکمی که

توانی بکن، جز این نیست که تو تنها درباره زندگی این دنیا حکم توانی کرد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به پروردگاران ایمان آوردیم تا گناهانمان و آنچه را از سحر بر ما تحمیل کردی ببخشاید؛ و خدا بهتر و پایدارتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما به پروردگاران ایمان آوردیم، تا گناهان ما و آن سحری که ما را بدان واداشتی بر ما ببخشاید، و خدا بهتر و پایدارتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما به پروردگاران ایمان آوردیم تا گناهان ما را (شرک اعتقادی و فسق عملی) و آن سحری را که تو ما را بدان واداشتی بیامرزد، و خداوند بهتر است و پایدارتر

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس در محضر پروردگارش خطا کار حاضر شود، آتش دوزخ برای اوست؛ در آن جا، نه می میرد و نه زندگی می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، هر که به نزد پروردگارش گنهکار رود، جهنم برای اوست. در آن نه می میرد و نه زندگی می یابد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (سخن خداوند است یا سخن ساحران در برابر فرعون) همانا کسی که (فردای قیامت) گنهکار نزد پروردگار خود بیاید حتما برای او دوزخ است، نه هرگز در آن می میرد (تا خلاص شود) و نه (به راحتی) زنده می ماند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس با ایمان نزد او آید، و اعمال صالح انجام داده باشد، چنین کسانی درجات عالی دارند... _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که مؤمن به نزد او رود، در حالی که کارهای شایسته انجام داده باشد، برای آنان درجات والا خواهد بود: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که با ایمان نزد او بیاید در حالی که عمل های شایسته کرده باشد چنین کسانی درجات والایی دارند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باغهای جاویدان بهشت، که نهراها از زیر درختانش جاری است، در حالی که همیشه در آن خواهند بود؛ این است پاداش کسی که خود را پاک نماید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بهشتهای عدن که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است. جاودانه در آن می مانند، و این است پاداش کسی که به پاکی گراید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بهشت های جاودانی که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهراها جاری است در حالی که در آنجا جاویدانند و این است پاداش کسی که خود را (از همه پلیدی ها) پاکیزه نموده، و کسی که (نفسش در معارف دین الهی) رشد و نمو کرده باشد

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرْكًا وَلَا تَخْشَىٰ (٧٧) ترجمه: (١)

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَبِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِّنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ (٧٨) ترجمه: (٢)

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ (٧٩) ترجمه: (٣)

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ (٨٠) ترجمه: (٤)

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ (٨١) ترجمه: (٥)

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ (٨٢) ترجمه: (٦)

وَمَا أَعْجَلَكَ عَنِ قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ (٨٣) ترجمه: (٧)

قَالَ هُمْ أَوْلَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ (٨٤) ترجمه: (٨)

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ (٨٥) ترجمه: (٩)

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِي (٨٦) ترجمه: (١٠)

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَمَلْنَا أَوْزَارًا مِّنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ (٨٧) ترجمه: (١١)

ص: ٣١٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به موسی وحی فرستادیم که: «شبانه بندگانم را (از مصر) با خود ببر؛ و برای آنها راهی خشک در دریا بگشا؛ که نه از تعقیب (فرعونیان) خواهی ترسید، و نه از غرق شدن در دریا!»
ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت به موسی وحی کردیم که: «بندگانم را شبانه ببر، و راهی خشک در دریا برای آنان باز کن که نه از فرارسیدن [دشمن] بترسی و نه [از غرق شدن] بیمناک باشی.»
مشکینی: و البته ما به موسی وحی کردیم که بندگان مرا (از مصر) شبانه حرکت ده و برای (گذشتن) آنها راهی خشک در دریا (در رود نیل با شکافتن آن) بساز، در حالی که نه از فرارسیدن (فرعونیان) بترسی و نه از غرق شدن بهراسی

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به این ترتیب) فرعون با لشکریانش آنها را دنبال کردند؛ و دریا آنان را (در میان امواج خروشان خود) بطور کامل پوشانید! ترجمه استاد فولادوند: پس فرعون با لشکریانش آنها را دنبال کرد، و [لی] از دریا آنچه آنان را فرو پوشانید، فرو پوشانید. ترجمه آیت الله مشکینی: پس فرعون همراه سپاهیان آنها را دنبال کردند (به طوری که پس از عبور قوم موسی آنها وارد راه های داخل دریا شدند) پس آنها را از (آب) دریا پوشانید آنچه پوشانید (امواجی که در اندیشه بشر نگنجد آنان را فرو گرفت)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرعون قوم خود را گمراه ساخت؛ و هرگز هدایت نکرد! _____
ترجمه استاد فولادوند: و فرعون قوم خود را گمراه کرد و هدایت نمود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:
و فرعون قوم خودش را گمراه نمود و (به هیچ راه حقی) هدایت نکرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای بنی اسرائیل! ما شما را از چنگال دشمنان نجات دادیم؛ و در طرف راست کوه طور، با شما وعده گذاردیم؛ و «من» و «سلوی» بر شما نازل کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای فرزندان اسرائیل، در حقیقت، [ما] شما را از [دست] دشمنان رهانیدیم، و در جانب راست طور با شما وعده نهادیم و بر شما ترنجبین و بلدرچین فرو فرستادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای بنی اسرائیل، حقا که شما را از چنگال دشمنان نجات دادیم و با شما در جانب راست کوه طور (به وسیله موسی برای نازل کردن تورات و پذیرش و عمل به محتوای آن) وعده نهادیم و بر شما (هنگام سرگردانی در آن صحرای وسیع) ترنجبین و کبک نازل نمودیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بخورید از روزیهای پاکیزه ای که به شما داده ایم؛ و در آن طغیان نکنید، که غضب من بر شما وارد شود و هر کس غضبم بر او وارد شود، سقوب می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: از خوراکیهای پاکیزه ای که روزی شما کردیم، بخورید و [الی] در آن زیاده روی نکنید که خشم من بر شما فرود آید، و هر کس خشم من بر او فرود آید، قطعاً در [ورطه] هلاکت افتاده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از روزی های (مادی و معنوی) پاکیزه ای که به شما داده ایم برخوردار شوید و در این بهره برداری (از حد شرع و عقل) تجاوز ننمایید، که خشم من بر شما فرود خواهد آمد، و هر که خشم من بر او فرود آید حتما در ورطه هلاکت سقوط کرده است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من هر که را توبه کند، و ایمان آورد، و عمل صالح انجام دهد، سپس هدایت شود، می آمرزم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، من آمرزنده کسی هستم که توبه کند و ایمان بیاورد و کار شایسته نماید و به راه راست راهسپر شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقا که من بسیار آمرزنده ام کسی را که (از شرک و کفر) توبه کند و ایمان آورد و عمل های شایسته کند، سپس در هدایت استوار ماند (یا به مراحل کمال انسانیت هدایت یابد)، (زیرا کفر ایام عمر و گناهان آن و قضا و کفاره های مربوطه و سایر حقوق الهی به محض اسلام آوردن ساقط می گردد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای موسی! چه چیز سبب شد که از قومت پیشی گیری، و (برای آمدن به کوه طور) عجله کنی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و ای موسی، چه چیز تو را [دور] از قوم خودت، به شتاب واداشته است؟!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (چون موسی با منتخبین قومش به طور آمدند و موسی جلوتر رسید، خطاب شد: ای موسی، چه چیز تو را به شتاب واداشت که پیش از قوم خود آمدی

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عرض کرد: «پروردگارا! آنان در پی منند؛ و من به سوی تو شتاب کردم، تا از من خشنود شوی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «اینان در پی منند، و من -ای پروردگارم- به سوی تو شتاب کردم تا خشنود شوی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: آنها هم اینک در پی من می آیند و من -پروردگارا- به سوی تو شتاب کردم تا از من خشنود شوی

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «ما قوم تو را بعد از تو، آزمودیم و سامری آنها را گمراه ساخت!» _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «در حقیقت، ما قوم تو را پس از [عزیمت] تو آزمودیم و سامری آنها را گمراه ساخت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند گفت: ما قوم تو را پس از تو آزمودیم و

سامری آنها را (از پرستش من) گمراه ساخت

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قوم خود بازگشت و گفت: «ای قوم من! مگر پروردگارتان وعده نیکویی به شما نداد؟! آیا مدت جدایی من از شما به طول انجامید، یا می خواستید غضب پروردگارتان بر شما نازل شود که با وعده من مخالفت کردید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قوم خود برگشت [و] گفت: «ای قوم من، آیا پروردگارتان به شما وعده نیکو نداد؟ آیا این مدت بر شما طولانی می نمود، یا خواستید خشمی از پروردگارتان بر شما فرود آید که با وعده من مخالفت کردید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس موسی خشمگین و متأسف به سوی قومش بازگشت، گفت: ای قوم من، آیا پروردگارتان شما را وعده نیکی ندادند بود (که تورات را بر شما فرو فرستند)؟ آیا مدت (رفتن من) بر شما طولانی آمد یا آنکه خواستید خشمی از پروردگارتان بر شما فرود آید که از وعده من تخلف کردید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ما به میل و اراده خود از وعده تو تخلف نکردیم؛ بلکه مقداری از زیورهای قوم را که با خود داشتیم افکندیم!» و سامری اینچنین القا کرد... _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ما به اختیار خود با تو خلاف وعده نکردیم، ولی از زینت آلات قوم، بارهایی سنگین بر دوش داشتیم و آنها را افکندیم و [خود] سامری [هم زینت آلتش را] همین گونه بینداخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ما وعده تو را به اختیار خود مخالفت نکردیم، و لکن مقادیر سنگینی از زیورهای قوم (فرعون) بر دوش ما نهاده شده بود، پس آنها را (در کوره آتش) افکندیم و همچنین سامری (آنچه همراه داشت) افکند

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ (۸۸) ترجمه: (۱)

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ آلًا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا (۸۹) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي (۹۰) ترجمه: (۳)

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ (۹۱) ترجمه: (۴)

قَالَ يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا (۹۲) ترجمه: (۵)

أَلَا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي (۹۳) ترجمه: (۶)

قَالَ يَا ابْنَ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي (۹۴) ترجمه: (۷)

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ (۹۵) ترجمه: (۸)

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَهُ مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي (۹۶) ترجمه: (۹)

قَالَ فَادْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ نُخْلِفَهُ وَانظُرْ إِلَىٰ إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا (۹۷) ترجمه: (۱۰)

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا (۹۸) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۱۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای آنان مجسمه گوساله ای که صدایی همچون صدای گوساله (واقعی) داشت پدید آورد؛ و (به یکدیگر) گفتند: «این خدای شما، و خدای موسی است!» و او فراموش کرد (پیمانی را که با خدا بسته بود)!

ترجمه استاد فولادوند: پس برای آنان پیکر گوساله ای که صدایی داشت بیرون آورد، و [او و پیروانش] گفتند: «این خدای شما و خدای موسی است، و [پیمان خدا را] فراموش کرد.» ترجمه آیت الله مشکینی: پس (سامری) برای آنها (از زیورهای آب شده) مجسمه گوساله ای که صدای گوساله داشت بیرون آورد، آن گاه (او و همکیشان) گفتند: این خدای شما و خدای موسی است که (موسی) آن را فراموش نموده (و به سراغش به کوه طور رفته. یا آنکه سامری خدا را فراموش کرد و مردم را به گوساله پرستی واداشت)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی بینند که (این گوساله) هیچ پاسخی به آنان نمی دهد، و مالک هیچ گونه سود و زیانی برای آنها نیست؟! ترجمه استاد فولادوند: مگر نمی بینند که [گوساله] پاسخ سخن آنان را نمی دهد و به حالشان سود و زیانی ندارد؟ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا نمی بینند که آن گوساله (هنگام خواندن) پاسخی به آنان نمی دهد و مالک هیچ زیان و سودی برای آنها نیست؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و پیش از آن، هارون به آنها گفته بود: «ای قوم من! شما به این وسیله مورد آزمایش قرار گرفته اید! پروردگار شما خداوند رحمان است! پس، از من پیروی کنید، و فرمانم را اطاعت نمایید!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : و در حقیقت، هارون قبلا به آنان گفته بود: «ای قوم من، شما به وسیله این [گوساله] مورد آزمایش قرار گرفته اید، و پروردگار شما [خدای] رحمان است، پس مرا پیروی کنید و فرمان مرا پذیرا باشید.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و البته هارون پیش از آن به آنها گفته بود: ای قوم من، جز این نیست که شما به وسیله این (گوساله) آزمایش شدید، و همانا پروردگار شما خدای رحمان است، پس از من پیروی کنید و فرمان مرا اطاعت نمایید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ولی آنها گفتند: «ما همچنان گرد آن می گردیم (و به پرستش گوساله ادامه می دهیم) تا موسی به سوی ما بازگردد!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ما هرگز از پرستش آن دست بر نخواهیم داشت تا موسی به سوی ما بازگردد.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: همواره ما ملازم (و در پرستش) این (گوساله) خواهیم بود تا آنکه موسی به سوی ما بازگردد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (موسی) گفت: «ای هارون! چرا هنگامی که دیدی آنها گمراه شدند...
_____ ترجمه استاد فولادوند : [موسی] گفت: «ای هارون، وقتی دیدی آنها گمراه شدند چه چیز مانع تو شد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (موسی چون از میقات بازگشت) گفت: ای هارون، هنگامی که دیدی آنها گمراه شدند چه چیز تو را بازداشت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : از من پیروی نکردی؟! آیا فرمان مرا عصیان نمودی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : که از من پیروی کنی؟ آیا از فرمانم سر باز زدی؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : از اینکه از من پیروی کنی (و آنها را از شرک بازداری)؟ آیا دستور مرا نافرمانی کردی

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (هارون) گفت: «ای فرزند مادرم! [= ای برادر!] ریش و سر مرا مگیر! من ترسیدم بگویی تو میان بنی اسرائیل تفرقه انداختی، و سفارش مرا به کار نبستی!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «ای پسر مادرم، نه ریش مرا بگیر و نه [موی] سرم را، من ترسیدم بگویی: میان بنی اسرائیل تفرقه انداختی و سختم را مراعات نکردی.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : هارون گفت: ای پسر مادرم، موهای ریش و سرم را مگیر، واقعا

من ترسیدم که (اگر با آنها شدت عمل نشان دهم) بگویی میان بنی اسرائیل تفرقه افکندی و سفارش مرا رعایت نکردی
۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (موسی رو به سامری کرد و) گفت: «تو چرا این کار را کردی، ای سامری؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : [موسی] گفت: «ای سامری، منظور تو چه بود؟»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : موسی گفت: ای سامری، کار و خواسته ات (از ارتکاب این قبیح بزرگ) چه بود
۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «من چیزی دیدم که آنها ندیدند؛ من قسمتی از آثار رسول (و فرستاده خدا) را گرفتم، سپس آن را افکندم، و اینچنین (هوای) نفس من این کار را در نظرم جلوه داد!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «به چیزی که [دیگران] به آن پی نبردند، پی بردم، و به قدر مشتی از رد پای فرستاده [خدا، جبرئیل] برداشتم و آن را در پیکر [گوساله] انداختم، و نفس من برایم چنین فریبکاری کرد.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: چیزی را دیدم و دانستم که مردم ندیدند و ندانستند (مانند حرکت خاک پای ملک و صنعت ساخت مجسمه)، پس مشتی از خاک قدم آن فرستاده (یعنی جبرئیل) برگرفتم و آن را (در داخل مجسمه گوساله) افکندم (تا صدایی

شبهه گوساله داد، و مردم را به عبادتش دعوت کردم) و این چنین نفسم (این عمل زشت را) برای من بیاراست

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «برو، که بهره تو در زندگی دنیا این است که (هر کس با تو نزدیک شود) بگوئی «با من تماس نگیر!» و تو میعادى (از عذاب خدا) داری، که هرگز تخلف نخواهد شد! (اکنون) بنگر به این معبودت که پیوسته آن را پرستش می کردی! و بین ما آن را نخست می سوزانیم؛ سپس ذرات آن را به دریا می پاشیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پس برو که بهره تو در زندگی این باشد که [به هر که نزدیک تو

آمد] بگویی: [به من] دست مزیند و تو را موعدی خواهد بود که هرگز از آن تخلف نخواهی کرد، و [اینک] به آن خدایی که پیوسته ملازمش بودی بنگر، آن را قطعاً می سوزانیم و خاکسترش می کنیم [و] در دریا فرو می پاشیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: موسی گفت: پس (از میان مردم بیرون) برو و حتما بهره تو در زندگی

آن است که بگویی: به من دست نزنید (به واسطه مرض مسریت همه از تو بترسند و یا به مرض روانیت از همه بترسی، و به هر کس بگویی با من تماس نگیر) و البته برای تو وعده گاهی است که هرگز با تو خلاف نخواهد شد و اینک آن معبودت را که همواره ملازم (عبادت) آن بودی بنگر که آن را حتما در آتش می سوزانیم سپس خاکسترش را در دریا می پراکنیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: معبود شما تنها خداوندی است که جز او معبودی نیست؛ و علم او همه چیز را فرا گرفته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: «معبود شما تنها آن خدایی است که جز او معبودی نیست، و دانش

او همه چیز را در بر گرفته است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که معبود شما الله است (ذات واجبی که واجد همه کمالات است) که جز او معبودی نیست، علم و دانش او (همانند وجود و قدرت و رحمتش) همه چیز را فرا گرفته است

كَذَلِكَ نُقَصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَبْنَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا (۹۹) ترجمه: (۱)

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا (۱۰۰) ترجمه: (۲)

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا (۱۰۱) ترجمه: (۳)

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي السُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا (۱۰۲) ترجمه: (۴)

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا (۱۰۳) ترجمه: (۵)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا (۱۰۴) ترجمه: (۶)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا (۱۰۵) ترجمه: (۷)

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا (۱۰۶) ترجمه: (۸)

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا (۱۰۷) ترجمه: (۹)

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا (۱۰۸) ترجمه: (۱۰)

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا (۱۰۹) ترجمه: (۱۱)

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا (۱۱۰) ترجمه: (۱۲)

وَعَنْتِ الْأَوْجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا (۱۱۱) ترجمه: (۱۳)

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا (۱۱۲) ترجمه: (۱۴)

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحَدِّثُ لَهُمْ ذِكْرًا (۱۱۳) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۱۹

-
- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این گونه بخشی از اخبار پیشین را برای تو بازگو می کنیم؛ و ما از نزد خود، ذکر (و قرآنی) به تو دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: این گونه از اخبار پیشین بر تو حکایت می رانیم، و مسلماً به تو از جانب خود قرآنی داده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای پیامبر) این گونه ما برای تو از اخبار آنچه گذشته بازگو می کنیم، و به یقین تو را از جانب خود ذکری عطا کردیم (یاد نیک و کتاب آسمانی)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس از آن روی گردان شود، روز قیامت بار سنگینی (از گناه و مسؤولیت) بر دوش خواهد داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس از [پیروی] آن روی برتابد، روز قیامت بار گناهی

بر دوش می گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که از آن روی گرداند بی تردید او در روز قیامت باری سنگین را (که تبلور عقاید کفری و تجسم گناهان عملی اوست) به دوش خواهد کشید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که جاودانه در آن خواهند ماند؛ و بد باری است برای آنها در روز قیامت! _____ ترجمه استاد فولادوند: پیوسته در آن [حال] می ماند، و چه بد باری روز قیامت خواهند داشت.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها در آن (وزر و وبال) جاودانه اند، و آن در روز قیامت چه بد باری برای آنها خواهد بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان روزی که در «صور» دمیده می شود؛ و مجرمان را با بدنهای کبود، در آن روز جمع می کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [همان] روزی که در صور دمیده می شود، و در آن روز مجرمان را کبودچشم برمی انگیزیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که در صور (اسرافیل در دفعه سوم) دمیده شود و ما در آن روز گنهکاران را (در صحنه محشر) زشت و کور و نابینا گرد آوریم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها آهسته با هم گفتگو می کنند؛ (بعضی می گویند: شما فقط ده (شبانۀ روز در عالم برزخ) توقف کردید! (و نمی دانند چقدر طولانی بوده است!) _____ ترجمه استاد فولادوند: میان خود به طور پنهانی با یکدیگر می گویند: «شما [در دنیا] جز ده [روز، بیش] نمانده اید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در میان خود به پنهانی سخن گویند که (گویی در مدت عمر دنیا یا در طول عالم برزخ) بیش از ده روز درنگ نکرده اید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به آنچه آنها می گویند آگاهتریم، هنگامی که نیکوروش ترین آنها می گویند: «شما تنها یک روز درنگ کردید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: ما داناتریم به آنچه می گویند، آنگاه که نیک آیین ترین آنان می گویند: «جز یک روز، بیش نمانده اید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما داناتریم به آنچه می گویند (از مقایسه مدت عمر یا عالم برزخ با ابدیت پس از حشر) آن گاه که نزدیکترین آنها به حقیقت می گویند: جز یک روز درنگ نکرده اید (زیرا در نسبت کوچکی و ناچیزی، یک روز عادلانه تر از ده روز است)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از تو درباره کوه ها سؤال می کنند؛ بگو: «پروردگرم آنها را (متلاشی کرده) برباد می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از تو در باره کوهها می پرسند، بگو: «پروردگرم آنها را [در قیامت] ریز ریز خواهد ساخت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از تو درباره (سرنوشت) کوه ها می پرسند بگو: پروردگرم آنها را (همانند گرد و غبار) به باد می دهد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس زمین را صاف و هموار و بی آب و گیاه رها می سازد... _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنها را پهن و هموار خواهد کرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس این (زمین) را هموار و صاف و خالی از همه چیز وامی نهد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به گونه ای که در آن، هیچ پستی و بلندی نمی بینی! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه در آن کژی می بینی و نه ناهمواری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به طوری که در آن هیچ پستی و بلندی نبینی

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز، همه از دعوت کننده الهی پیروی نموده، و قدرت بر مخالفت او نخواهند داشت (و همگی از قبرها برمی خیزند)؛ و همه صداها در برابر (عظمت) خداوند رحمان، خاضع می شود؛ و جز صدای آهسته

چیزی نمی شنوی! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن روز، [همه مردم]، داعی [حق] را - که هیچ انحرافی در او نیست- پیروی می کنند، و صداها در مقابل [خدای] رحمان خاشع می گردد، و جز صدایی آهسته نمی شنوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز همه از دعوت کننده حق پیروی کنند، در حالی که هرگز خطا و انحراف از دعوت کننده، و کجی و نافرمانی از دعوت شده نخواهد بود، و تمام صداها در برابر خدای رحمان فرو خوابد، و جز آوای آهسته نفس ها و صدای آرام پاها نمی شنوی

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز، شفاعت هیچ کس سودی نمی بخشد، جز کسی که خداوند رحمان به او اجازه داده، و به گفتار او راضی است. _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن روز، شفاعت [به کسی] سود نبخشد، مگر کسی را که [خدای] رحمان اجازه دهد و سخنش او را پسند آید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز (درباره اسقاط یا تخفیف کیفر و یا ترفیع مقام) شفاعت کسی سودی نبخشد جز آن که خداوند رحمان او را اذن دهد و گفتارش را بپسندد (همانند انبیا و فرشتگان و صالحان)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را پیش رو دارند، و آنچه را (در دنیا) پشت سر گذاشته اند می داند؛ ولی آنها به (علم) او احاطه ندارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه را که آنان در پیش دارند و آنچه را که پشت سر گذاشته اند می داند، و حال آنکه ایشان بدان دانشی ندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند آنچه را از آنها (در دنیا) گذشته (عمرها و عمل ها) و آنچه را در آینده دارند (پاداش ها و کیفرها) می داند و آنها به حالات خود و علم خداوند احاطه علمی ندارند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (در آن روز) همه چهره ها در برابر خداوند حی قیوم، خاضع می شود؛ و مایوس (و زیانکار) است آن که بار ستمی بر دوش دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چهره ها برای آن [خدای] زنده پاینده خضوع می کنند، و آن کس که ظلمی بر دوش دارد نومید می ماند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در آن روز) چهره ها (که نمودار حالات درونی است) در برابر خداوند زنده و پاینده و برپادارنده هستی ذلت و خضوع خواهند داشت، و البته کسی که بار ظلم را حمل کند نومید (از رحمت حق) خواهد بود

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) آن کس که کارهای شایسته انجام دهد، در حالی که مؤمن باشد، نه از ظلمی می ترسد، و نه از نقصان حشش. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس کارهای شایسته کند، در حالی که مؤمن باشد، نه از ستمی می هراسد و نه از کاسته شدن [حشش]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر کس عمل های شایسته ای انجام دهد در حالی که مؤمن باشد هرگز نه از ستم و کم شدن حق خواهد ترسید و نه از خرد شدن شخصیت خواهد هراسید

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این گونه آن را قرآنی عربی [= فصیح و گویا] نازل کردیم، و انواع وعیدها (و اندازها) را در آن بازگو نمودیم، شاید تقوا پیشه کنند؛ یا برای آنان تذکری پدید آورد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این گونه آن را [به صورت] قرآنی عربی نازل کردیم، و در آن از انواع هشدارها سخن آوردیم، شاید آنان راه تقوا در پیش گیرند، یا [این کتاب] پندی تازه برای آنان بیاورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این چنین (که می بینی) ما این (کتاب) را قرآنی عربی فرو فرستادیم و از هر گونه هشدار و تهدید در آن آوردیم (از دشمنی و لجاجت) بپرهیزند یا (این قرآن) برای آنها تذکری فراهم آورد

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا (۱۱۴) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَجِدَ لَهُ عَزْمًا (۱۱۵) ترجمه: (۲)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى (۱۱۶) ترجمه: (۳)

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى (۱۱۷) ترجمه: (۴)

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى (۱۱۸) ترجمه: (۵)

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى (۱۱۹) ترجمه: (۶)

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَى (۱۲۰) ترجمه: (۷)

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى (۱۲۱) ترجمه: (۸)

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى (۱۲۲) ترجمه: (۹)

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى (۱۲۳) ترجمه: (۱۰)

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى (۱۲۴) ترجمه: (۱۱)

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا (۱۲۵) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۲۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس بلندمرتبه است خداوندی که سلطان حق است! پس نسبت به (تلاوت) قرآن عجله مکن، پیش از آنکه وحی آن بر تو تمام شود؛ و بگو: «پروردگارا! علم مرا افزون کن!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس بلندمرتبه است خدا، فرمانروای بر حق، و در [خواندن] قرآن، پیش از آنکه وحی آن بر تو پایان یابد، شتاب مکن، و بگو: «پروردگارا، بر دانشم بیفزای.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پاک و برتر است خدایی که مالک مطلق هستی و حق و ثابت است. و در (فراگیری یا خواندن) قرآن پیش از آنکه وحی آن تمام شود شتاب مکن و بگو: پروردگارا، بر علم من بیفزای

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیش از این، از آدم پیمان گرفته بودیم؛ امّا او فراموش کرد؛ و عزم استواری برای او نیافتیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین پیش از این با آدم پیمان بستیم، و [لی آن را] فراموش کرد، و برای او عزمی [استوار] نیافتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما به آدم از پیش سفارش کردیم (که از شجره ممنوعه نخورد) پس فراموش نمود و ما برای او عزمی (راسخ) نیافتیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به یاد آور هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید!» همگی سجده کردند؛ جز ابلیس که سر باز زد (و سجده نکرد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: «برای آدم سجده کنید.» پس، جز ابلیس که سر باز زد [همه] سجده کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده کنید پس سجده کردند جز ابلیس که سر باز زد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس گفتیم: «ای آدم! این (ابلیس) دشمن تو و (دشمن) همسر توست! مبادا شما را از بهشت بیرون کند؛ که به زحمت و رنج خواهی افتاد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس گفتیم: «ای آدم، در حقیقت، این [ابلیس] برای تو و همسرت دشمنی [خطرناک] است، زنهار تا شما را از بهشت به در نکند تا تیره بخت گردی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گفتیم: ای آدم، همانا این (ابلیس) دشمن تو و همسر توست، پس مبادا شما را از این بهشت بیرون کند پس در رنج و زحمت (اداره زندگی) افتی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (امّا تو در بهشت راحت هستی! و مزیتش) برای تو این است که در آن گرسنه و برهنه نخواهی شد؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت برای تو در آنجا این [امتیاز] است که نه گرسنه می شوی و نه برهنه می مانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته برای تو در اینجا این (نعمت) هست که نه گرسنه شوی و نه برهنه

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن تشنه نمی شوی، و حرارت آفتاب آزارت نمی دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [هم] اینکه در آنجا تشنه نمی گردی و نه آفتاب زده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تشنه شوی در آن و نه آفتاب زده

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی شیطان او را وسوسه کرد و گفت: «ای آدم! آیا می خواهی تو را به درخت زندگی جاوید، و ملکی بی زوال راهنمایی کنم؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس شیطان او را وسوسه کرد، گفت: «ای آدم، آیا تو را به درخت جاودانگی و ملکی که زایل نمی شود، راه نمایم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس شیطان او را وسوسه کرد، گفت: ای آدم، آیا تو را به درخت جاودانی و ملکی که نهدنی راهنمایی کنم؟ (درختی که تا ابد میوه دهد و یا میوه اش حیات ابدی بخشد و سلطنتی که به هیچ حادثه ای ضعیف یا زایل نگردد)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرانجام هر دو از آن خوردند، (و لباس بهشتیان فرو ریخت)، و عورتشان آشکار گشت و برای پوشاندن خود، از برگهای (درختان) بهشتی جامه دوختند! (آری) آدم پروردگارش را نافرمانی کرد، و از پاداش او محروم شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه از آن [درخت ممنوع] خوردند و برهنگی آنان برایشان نمایان شد و شروع کردند به چسبانیدن برگهای بهشت بر خود. و [این گونه] آدم به پروردگار خود عصیان ورزید و بیراهه رفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (آدم و حوا) هر دو از (میوه) آن درخت خوردند پس (به ناگاه لباس های خاص بهشتی آنها فرو ریخت و) عورتشان بر آنها نمایان شد و شروع کردند از برگ (درختان) بهشت بر خود چسبانیدن و آدم پروردگار خود را (در نهی ارشادی که مخالفتش ضرر زندگی داشت نه عصیان تکلیفی) نافرمانی کرد پس به راه خطا افتاد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس پروردگارش او را برگزید، و توبه اش را پذیرفت، و هدایتش نمود. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس پروردگارش او را برگزید و بر او ببخشد و [وی را] هدایت کرد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس پروردگارش او را (به نبوت) برگزید و بر او عطف توجه کرد و (به اصول و فروع دین) هدایت نمود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (خداوند) فرمود: «هر دو از آن (بهشت) فرود آید، در حالی که دشمن یکدیگر خواهید بود! ولی هر گاه هدایت من به سراغ شما آید، هر کس از هدایت من پیروی کند، نه گمراه می شود، و نه در رنج خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : فرمود: «همگی از آن [مقام] فرود آید، در حالی که بعضی از شما دشمن بعضی دیگر است، پس اگر برای شما از جانب من رهنمودی رسد، هر کس از هدایت من پیروی کند نه گمراه می شود و نه تیره بخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (خداوند) گفت: هر دو از این محیط (به کره زمین) فرود آید (و آنجا تناسل کنید) در حالی که برخی از شما (آدمیان) دشمن برخی دیگر خواهید بود پس اگر از جانب من برای شما هدایتی (آینی به وسیله پیامبری) آمد، هر که پیروی از هدایت من کند هرگز نه گمراه شود و نه شقی و بدبخت گردد

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هر کس از یاد من روی گردان شود، زندگی (سخت و) تنگی خواهد داشت؛ و روز قیامت، او را نابینا محشور می کنیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و هر کس از یاد من دل بگرداند، در حقیقت، زندگی تنگ [و سختی] خواهد داشت، و روز رستاخیز او را نابینا محشور می کنیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هر که از یاد من روی گرداند حتما برای او زندگی تنگی خواهد بود (هر چند دارای مال و منال وافر باشد، به لحاظ انقطاع از غیب، و عدم قناعت نفس و طلب زیادی و تزلزل موارد اتکاء و خوف از حوادث)، و روز قیامت او را نابینا محشور می کنیم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : می گوید: «پروردگارا! چرا نابینا محشورم کردی؟! من که بینا بودم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : می گوید: «پروردگارا، چرا مرا نابینا محشور کردی با آنکه بینا بودم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گوید: پروردگارا، چرا مرا نابینا محشور کردی در حالی که من (در دنیا)

بینا بودم؟

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنسى (۱۲۶) ترجمه: (۱)

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى (۱۲۷) ترجمه: (۲)

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى (۱۲۸) ترجمه: (۳)

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى (۱۲۹) ترجمه: (۴)

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى (۱۳۰) ترجمه: (۵)

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى (۱۳۱) ترجمه: (۶)

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى (۱۳۲) ترجمه: (۷)

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى (۱۳۳) ترجمه: (۸)

وَلَوْ أَنَا أَهْلُكُنَاهُمْ بَعْدَآبٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نُنذَلَ وَنَحْزَى (۱۳۴) ترجمه: (۹)

قُلْ كُلُّ مُتَّبِعٍ فَتَرْبِّصُوا فَسْتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى (۱۳۵) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۲۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می فرماید: «آن گونه که آیات من برای تو آمد، و تو آنها را فراموش کردی؛ امروز نیز تو فراموش خواهی شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: می فرماید: «همان طور که نشانه های ما بر تو آمد و آن را به فراموشی سپردی، امروز همان گونه فراموش می شوی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گوید: همین گونه (که امروز کور و فراموش شده ای) آیات و نشانه های روشن ما برایت آمد اما تو (از آنها چشم پوشیدی و) آنها را فراموش کردی، همچنین امروز (تو نابینا می شوی و) فراموش می گردی

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این گونه جزا می دهیم کسی را که اسراف کند، و به آیات پروردگارش ایمان نیاورد! و عذاب آخرت، شدیدتر و پایدارتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این گونه هر که را به افراط گراییده و به نشانه های پروردگارش نگروریده است سزا می دهیم، و قطعاً شکنجه آخرت سخت تر و پایدارتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این چنین (در دنیا) جزا می دهیم کسی را که اسراف نموده (از حد

تجاوز کند) و به آیات و نشانه های پروردگار خود ایمان نیاورده باشد. و البته عذاب آخرت سخت تر و پایدارتر است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا برای هدایت آنان کافی نیست که بسیاری از نسلهای پیشین را (که طغیان و فساد کردند) هلاک نمودیم، و اینها در مسکنهای (ویران شده) آنان راه می روند! مسلماً در این امر، نشانه های روشنی برای خردمندان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا برای هدایتشان کافی نبود که [ببینند] چه نسلها را پیش

از آنان نابود کردیم که [اینک آنها] در سراهای ایشان راه می روند؟ به راستی برای خردمندان در این [امر] نشانه هایی [عبرت انگیز] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا مایه هدایت آنها (کفار مکه) نمی شود این که گروه های بسیاری از مردم را پیش از آنها هلاک کردیم که اکنون اینها در مسکن آنها راه می روند (مانند مرور اهل مکه به مسکن عاد در یمن، و ثمود و اصحاب ایکه در شام، و قوم لوط در فلسطین)؟! همانا در این (حوادث) نشانه هایی (از توحید و قدرت و قهاریت خدا) برای خردمندان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر سنت و تقدیر پروردگارت و ملاحظه زمان مقرر نبود، عذاب الهی بزودی دامان آنان را می گرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر سخنی از پروردگارت پیشی نگرفته و موعدی معین مقرر نشده بود، قطعاً [عذاب آنها] لازم می آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر نبود سخنی که از پروردگارت گذشته (حکم قطعی مندرج در لوح محفوظ، که آنها را دفعتاً عذاب نکند) و نیز مدت تعیین شده (برای عمر و زندگی آنها) بی تردید (عذاب گذشتگان بر آنها) لازم می شد (و همه را یک جا هلاک می کردیم)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس در برابر آنچه می گویند، صبر کن! و پیش از طلوع آفتاب، و قبل از غروب آن؛ تسبیح و حمد پروردگارت را بجا آور؛ و همچنین (برخی) از ساعات شب و اطراف روز (پروردگارت را) تسبیح گوی؛ باشد که (از الطاف الهی) خشنود شوی! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس بر آنچه می گویند شکبیا باش، و پیش از بر آمدن آفتاب و قبل از فرو شدن آن، با ستایش پروردگارت [او را] تسبیح گوی، و برخی از ساعات شب و حوالی روز را به نیایش پرداز، باشد که خشنود گردی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بر آنچه می گویند صبر کن، و پروردگارت را پیش از طلوع آفتاب و پیش از غروب آن توأم با ستایش او تسبیح کن (نماز صبح و ظهر و عصر و یا اذکار دیگر بخوان)، و از ساعت های شب (با خواندن نماز مغرب و عشا یا ذکرهای دیگر) و در جوانب روز (با نوافل و غیره) او را تسبیح و تقدیس کن، باشد که (به شمول الطاف خدا) خشنود شوی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگز چشمان خود را به نعمتهای مادی، که به گروه هایی از آنان داده ایم، میفکن! اینها شکوفه های زندگی دنیاست؛ تا آنان را در آن بیازماییم؛ و روزی پروردگارت بهتر و پایدارتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زنهار به سوی آنچه اصنافی از ایشان را از آن برخوردار کردیم [و فقط] زیور زندگی دنیاست تا ایشان را در آن بیازماییم، دیدگان خود مدوز، و [بدان که] روزی پروردگار تو بهتر و پایدارتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دیدگانت را مدوز به آنچه اصنافی از آنها را از آن برخوردار کرده ایم (از اموال و اولاد و ریاست) که شکوفه و زینت های زندگی دنیاست تا آنها را در آن بیازماییم، و روزی پروردگارت (کتاب و دین) بهتر و پایدارتر است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خانواده خود را به نماز فرمان ده؛ و بر انجام آن شکبیا باش! از تو روزی نمی خواهیم؛ (بلکه) ما به تو روزی می دهیم؛ و عاقبت نیک برای تقواست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسان خود را به نماز فرمان ده و خود بر آن شکبیا باش. ما از تو جویای روزی نیستیم، ما به تو روزی می دهیم، و فرجام [نیک] برای پرهیزگاری است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خانواده خود را به نماز امر کن و خود (نیز) با همه نیرو بر (مراعات) آن شکبیایی کن، ما از تو هیچ روزی نمی طلبیم (تا توانش را نداشته باشی) این ماییم که تو را روزی می دهیم، و عاقبت (نیک) از آن تقواست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «چرا (پیامبر) معجزه و نشانه ای از سوی پروردگارش برای ما نمی آورد؟! (بگو):

آیا خبرهای روشنی که در کتابهای (آسمانی) نخستین بوده، برای آنها نیامد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «چرا از جانب پروردگارش معجزه ای برای ما نمی آورد؟» آیا دلیل روشن آنچه در صحیفه های پیشین است برای آنان نیامده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (کافران در مقام ردّ قرآن و درخواست معجزه ای مانند ناقة صالح و عصای موسی) گفتند: چرا (محمد) برای ما آیه و معجزه ای از جانب پروردگارش نمی آورد؟ آیا (این قرآن که) بیان روشن آنچه در کتاب های پیشین است به آنها نرسیده است؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر ما آنان را پیش از آن (که قرآن نازل شود) با عذابی هلاک می کردیم، (در قیامت) می گفتند: «پروردگارا! چرا پیامبری برای ما نفرستادی تا از آیات تو پیروی کنیم، پیش از آنکه ذلیل و رسوا شویم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر ما آنان را قبل از [آمدن قرآن] به عذابی هلاک می کردیم، قطعاً می گفتند: «پروردگارا، چرا پیامبری به سوی ما نفرستادی تا پیش از آنکه خوار و رسوا شویم از آیات تو پیروی کنیم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر ما آنها را پیش از این (پیش از بعثت محمد صلی الله علیه و آله یا نزول قرآن) به عذابی هلاک می کردیم حتماً می گفتند: پروردگارا! چرا به سوی ما رسولی نفرستادی تا از آیات تو پیروی کنیم پیش از آنکه ذلیل و خوار گردیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «همه (ما و شما) در انتظاریم! (ما در انتظار وعده پیروزی، و شما در انتظار شکست ما!) حال که چنین است، انتظار بکشید! اما بزودی می دانید چه کسی از اصحاب صراط مستقیم، و چه کسی هدایت یافته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «همه در انتظارند. پس در انتظار باشید. زودا که بدانید یاران راه راست کیانند و چه کسی راه یافته است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: هر یک (از ما و شما) منتظریم (ما منتظر وعده خدا که دشمنش مغلوب و دینش کامل گردد، و شما منتظرید ما مغلوب و دعوتمان باطل شود) پ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ (۱) ترجمه: (۱)

مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ (۲) ترجمه: (۲)

لَاهِيَهُ قُلُوبُهُمْ وَاسْرَوْا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تَبْصُرُونَ (۳) ترجمه: (۳)

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۴) ترجمه: (۴)

بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلْ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِالْحَقِّ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ (۵) ترجمه: (۵)

مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ (۶) ترجمه: (۶)

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۷) ترجمه: (۷)

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ (۸) ترجمه: (۸)

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ (۹) ترجمه: (۹)

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۲۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حساب مردم به آنان نزدیک شده، در حالی که در غفلتند و روی گردانند! ترجمه استاد فولادوند: برای مردم [وقت] حسابشان نزدیک شده است، و آنان در بی خبری رویگردانند. ترجمه آیت الله مشکینی: مردم را رسیدگی به حسابشان (در روز قیامت) نزدیک شده (نزدیک از نظر ربوبی و یا آنکه هر چه آمدنش مسلم است نزدیک است) در حالی که آنها در غفلت (از آن حساب) به سر می برند و روگردانند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ یادآوری تازه ای از طرف پروردگارشان برای آنها نمی آید، مگر آنکه با بازی (و شوخی) به آن گوش می دهند! ترجمه استاد فولادوند: هیچ پند تازه ای از پروردگارشان نیامد، مگر اینکه بازی کنان آن را شنیدند. ترجمه آیت الله مشکینی: هیچ تذکر تازه ای (از وحی و قرآن و معجزه) از پروردگارشان بر آنها نمی آید جز آنکه در حال بازی و سرگرمی (به هوی و هوس) آن را گوش می دهند (ولی جدی نمی گیرند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این در حالی است که دلهايشان در لهُو و بی خبری فرو رفته است! و ستمگران پنهانی نجوا کردند (و گفتند): «آیا جز این است که او بشری همانند شماست؟! آیا به سراغ سحر می روید، با اینکه (چشم دارید و)

می بینید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حالی که دل‌هایشان مشغول است. و آنانکه ستم کردند پنهانی به نجوا برخاستند که: «آیا این [مرد] جز بشری مانند شماست؟ آیا دیده و دانسته به سوی سحر می روید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی (وحی و قرآن را می شنوند) که دل‌هایشان مشغول (لهو و باطل) است، و آنان- که ستم ورزیدند- رازگویی خود را پنهان داشته (گویند): آیا این (محمد) جز این است که بشری همانند شماست؟! آیا به سوی جادو می روید در حالی که خود می بینید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پیامبر) گفت: «پروردگرم همه سخنان را، چه در آسمان باشد و چه در زمین، می داند؛ و او شنوا و داناست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [پیامبر] گفت: «پروردگرم [هر] گفتار [ی] را در آسمان و زمین می داند، و اوست شنوای دانا.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (پیامبر) گفت: (بی خود درگوشی سخن نگویید، زیرا) پروردگار من هر گفتاری را در آسمان و زمین می داند، و اوست شنوا و دانا

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «(آنچه محمد (ص) آورده وحی نیست؛) بلکه خوابهایی آشفته است! اصلاً آن را بدروغ به خدا بسته؛ نه، بلکه او یک شاعر است! (اگر راست می گوید) باید معجزه ای برای ما بیاورد؛ همان گونه که پیامبران پیشین (با معجزات) فرستاده شدند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه گفتند: «خوابهای شوریده است، [نه] بلکه آن را بریافته، بلکه او شاعری است. پس همان گونه که برای پیشینیان هم عرضه شد، باید برای ما نشانه ای بیاورد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه گفتند: (سحر نیست) مثنی خواب های آشفته است (که خود محمد یا دیگران دیده اند)، بلکه دروغ هایی است که خود بافته است، بلکه او شاعر است (و این کتاب هم سروده اوست)، پس (اگر راست می گوید) باید معجزه ای بیاورد چنان که پیشینیان (با معجزاتی چون ناقه صالح، عصای موسی و مائده عیسی) ارسال شده بودند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تمام آبدیهایی که پیش از اینها هلاک کردیم (تقاضای معجزات گوناگون کردند، و خواسته آنان عملی شد، ولی) هرگز ایمان نیاوردند؛ آیا اینها ایمان می آورند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: قبل از آنان [نیز مردم] هیچ شهری - که آن را نابود کردیم - [به آیات ما] ایمان نیاوردند. پس آیا اینان [به معجزه] ایمان می آورند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قبل از آنها نیز هیچ مجتمعی که ما آنها را هلاک کردیم ایمان نیاوردند، آیا اینها ایمان خواهند آورد؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما پیش از تو، جز مردانی که به آنان وحی می کردیم، نفرستادیم! (همه انسان بودند، و از جنس بشر!) اگر نمی دانید، از آگاهان بپرسید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از تو [نیز] جز مردانی را که به آنان وحی می کردیم گسیل نداشتیم. اگر نمی دانید از پژوهندگان کتابهای آسمانی بپرسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما پیش از تو (برای مردم به عنوان پیامبر و رسول) نفرستادیم مگر مردانی را که به آنها وحی می کردیم (نه فرشتگان و نه زنان و نه اجنه را) پس اگر (این سیره جاریه الهی را) نمی دانید از اهل ذکر (از علمای تورات و انجیل غیر محرف، و سایر کتاب های آسمانی) بپرسید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان را پیکرهایی که غذا نخورند قرار ندادیم! عمر جاویدان هم نداشتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ایشان را جسدی که غذا نخورند قرار ندادیم و جاویدان [هم] نبودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما آن فرستادگان را جسدی که طعام نخورند (جهاز هضم و دفع نداشته باشند) قرار ندادیم و آنها جاویدان هم نبودند (که مرگ نداشته باشند)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس وعده ای را که به آنان داده بودیم، وفا کردیم! آنها و هر کس را که می خواستیم (از چنگ دشمنانشان) نجات دادیم؛ و مسرفان را هلاک نمودیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : سپس وعده [خود] به آنان را راست گردانیدیم و آنها و هر که را خواستیم نجات دادیم و افراطکاران را به هلاکت رسانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس وعده ای را که به آنها داده بودیم (تحکیم دین و اهلاک دشمنان)

تحقق بخشیدیم، پس آنها و کسانی را که می خواستیم نجات دادیم و تجاوزکاران (از حد و مرز احکام) را نابود کردیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما بر شما کتابی نازل کردیم که وسیله تذکر (و بیداری) شما در آن است! آیا نمی فهمید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : در حقیقت، ما کتابی به سوی شما نازل کردیم که یاد شما در آن است. آیا نمی اندیشید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و حَقًّا که ما به سوی شما (و همه آیندگان تاریخ) کتابی نازل کردیم که در آن یادآوری شماست (به احکام دینی و اخلاقی و معارف گوناگون) آیا نمی اندیشید؟

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ (۱۱) ترجمه: (۱)

فَلَمَّا أَحْسَبُوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ (۱۲) ترجمه: (۲)

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِينِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ (۱۳) ترجمه: (۳)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (۱۴) ترجمه: (۴)

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ (۱۵) ترجمه: (۵)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ (۱۶) ترجمه: (۶)

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهُمْ لَاتَّخِذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ (۱۷) ترجمه: (۷)

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ (۱۸) ترجمه: (۸)

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ (۱۹) ترجمه: (۹)

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ (۲۰) ترجمه: (۱۰)

أَمْ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ (۲۱) ترجمه: (۱۱)

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ (۲۲) ترجمه: (۱۲)

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ (۲۳) ترجمه: (۱۳)

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً قُلْ هِيَ آتَاؤُا بُرْهَانِكُمْ هَذَا ذِكْرٌ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرٌ مَنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَمَّا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُونَ (۲۴)

ترجمه: (۱۴)

ص: ۳۲۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار آبادهای ستمگری را در هم شکستیم؛ و بعد از آنها، قوم دیگری روی کار آوردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار شهرها را که [مردمش] ستمکار بودند در هم شکستیم، و پس از آنها قومی دیگر پدید آوردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از مجتمع های انسانی را که ستمکار بودند (به ستم شرک و کفر و طغیان در گناهان) شکستیم و نابود کردیم و پس از آنها گروهی دیگر را آفریدیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که عذاب ما را احساس کردند، ناگهان پا به فرار گذاشتند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون عذاب ما را احساس کردند، بناگاه از آن می گریختند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون عذاب ما را احساس کردند به ناگاه از آن به شتاب می

گریختند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (گفتیم): فرار نکنید؛ و به زندگی پر ناز و نعمت، و به مسکنهای پر زرق و برقتان بازگردید! شاید (سائلان بیایند و) از شما تقاضا کنند (شما هم آنان را محروم بازگردانید)! _____ ترجمه

استاد فولادوند: [هان] مگریزید، و به سوی آنچه در آن متنعم بودید و [به سوی] سراهایتان بازگردید، باشد که شما مورد پرسش قرار گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به آنها به زبان استهزایی قال یا حال گفته می شد)

نگریزید و به سوی آنچه در آن بودید از ناز و نعمت و مسکن های خود بازگردید شاید مورد سؤال قرار گیرید (فقرا از شما مال بخواهند و شما هم ندهید، یا بردگان و خادمان از شما وظیفه پرسند و شما هم به کبر و سرکشی خود ادامه دهید)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ای وای بر ما! به یقین ما ستمگر بودیم!» _____ ترجمه استاد

فولادوند: گفتند: «ای وای بر ما، که ما واقعاً ستمگر بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ای وای بر ما، حَقّاً که ما ستمکار بوده ایم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همچنان این سخن را تکرار می کردند، تا آنها را درو کرده و خاموش ساختیم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: سخنشان پیوسته همین بود، تا آنان را دروشده بی جان گردانیدیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس همواره آن (ویل و وای) بر زبان آنان بود تا آنها را (مانند گیاهان)

درو شده و (مانند مردگان) خاموش قرار دادیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آسمان و زمین، و آنچه را در میان آنهاست از روی بازی نیافریدیم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و آسمان و زمین و آنچه را که میان آن دو است به بازیچه نیافریدیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما آسمان و زمین و آنچه را در میان آن دو است به بازی و سرگرمی

نیافریده ایم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بفرض محال) اگر می خواستیم سرگرمی انتخاب کنیم، چیزی متناسب خود انتخاب می

کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر می خواستیم بازیچه ای بگیریم، قطعاً آن را از پیش خود اختیار

می کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر ما اراده می کردیم که لهوی (بازیچه و سرگرمی یا زن و

فرزند) بگیریم بی تردید از ذات خود (و به تناسب وجود خود) می گرفتیم، اگر ما (به فرض محال) انجام دهنده (این کار)

بودیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه ما حق را بر سر باطل می کویم تا آن را هلاک سازد؛ و این گونه، باطل محو و نابود

می شود! ای وای بر شما از توصیفی که (درباره خدا و هدف آفرینش) می کنید! _____ ترجمه استاد

فولادوند: بلکه حق را بر باطل فرو می افکنیم، پس آن را در هم می شکنند، و بناگاه آن نابود می گردد. وای بر شما از آنچه

وصف می کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه ما به سبب حق بر سر باطل می کویم تا به مغز او

می رسد پس به ناگاه باطل نابود شده است (ادله روشن توحید و آیات قرآنی را بر عقاید کفر و شرک می افکنیم که به کلی

آن را باطل کند). و وای بر شما از آنچه (درباره توحید و نبوت و معاد) توصیف می کنید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آن اوست آنان که در آسمانها و زمینها و آنها که نزد اویند [= فرشتگان] هیچ گاه از

عبادتش استکبار نمی ورزند، و هرگز خسته نمی شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که در آسمانها و زمین است برای اوست، و کسانی که نزد اویند از پرستش وی تکبر نمی ورزند و درمانده نمی شوند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر چیز و هر کس که در آسمانها و زمین است از آن اوست (زیرا آفریدن، حفظ، تدبیر و بالاخره فانی کردن همه در اختیار اوست) و کسانی که در نزد او هستند (مقربان درگاه او از فرشتگان و صالحان بشر و اجنه) هرگز از پرستش او تکبر نمی ورزند و هیچ گاه خسته و وامانده نمی شوند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (تمام) شب و روز را تسبیح می گویند؛ و سست نمی گردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: شبانه روز، بی آنکه سستی ورزند، نیایش می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها شبانه روز (خدا را) تسبیح می کنند و هیچ گاه سست نمی شوند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها خدایانی از زمین برگزیدند که (خلق می کنند و) منتشر می سازند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا برای خود خدایانی از زمین اختیار کرده اند که آنها [مردگان را] زنده می کنند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنها معبودهایی از زمین اتخاذ کرده اند (نظیر بت ها و اجنه) که (مردم را در دنیا می آفرینند و در آخرت) برمی انگیزانند؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر در آسمان و زمین، جز «الله» خدایان دیگری بود، فاسد می شدند (و نظام جهان به هم می خورد)! منزّه است خداوند پروردگار عرش، از توصیفی که آنها می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر در آنها [=زمین و آسمان] جز خدا، خدایانی [دیگر] وجود داشت، قطعاً [زمین و آسمان] تباه می شد. پس منزّه است خدا، پروردگار عرش، از آنچه وصف می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر در آسمانها و زمین خدایان دیگری غیر از الله وجود داشت، بی شک هر دو (آسمانها و زمین از نظر حدوث و بقا) فاسد می شدند (تعدد خالق مدبر و مقتدر و مستقل در اراده قبل از آفرینش مانع از اصل خلقت، و پس از آن سبب فساد در بقا می شد). پس منزّه است خداوند صاحب عرش (دارای تسلط تام بر اجزای عالم هستی) از آنچه (مشرکان) توصیف می کنند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ کس نمی تواند بر کار او خرده بگیرد؛ ولی در کارهای آنها، جای سؤال و ایراد است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنچه [خدا] انجام می دهد چون و چرا راه ندارد، و [لی] آنان [=انسانها] سؤال خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او از آنچه می کند (در برابر هیچ کس) مورد سؤال و مؤاخذه قرار نمی گیرد و همه آنها (همه آفریده های او در مقابل او) مورد سؤال و مؤاخذه قرار می گیرند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها معبودانی جز خدا برگزیدند؟! بگو: «دلالتان را بیاورید! این سخن کسانی است که با من هستند، و سخن کسانی [= پیامبرانی] است که پیش از من بودند!» اما بیشتر آنها حق را نمی دانند؛ و به همین دلیل (از آن) روی گردانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به جای او خدایانی برای خود گرفته اند؟ بگو: «برهانتان را بیاورید.» این است یادنامه هر که با من است و یادنامه هر که پیش از من بوده. [نه!] بلکه بیشترشان حق را نمی شناسند و در نتیجه از آن رویگردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به جای خداوند معبودانی برگرفته اند؟ بگو: حجت و برهانتان را بر آن بیاورید. این (دعوت به توحید و بطلان شرک) یاد کرد کسانی است که با من اند و یاد کرد کسانی است (از پیامبران) که پیش از من بوده اند. (اینان اهل دلیل و منطق نیستند) بلکه بیشترشان حق را نمی شناسند و از این رو (از آن) رویگردانند

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ (۲۵) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ (۲۶) ترجمه: (۲)

لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ (۲۷) ترجمه: (۳)

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مَنْ خَشِيَتهِ مُشْفِقُونَ (۲۸) ترجمه: (۴)

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِّنْ دُونِهِ فَذَلِكِ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (۲۹) ترجمه: (۵)

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا أَفَلَا يُؤْمِنُونَ (۳۰) ترجمه: (۶)

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (۳۱) ترجمه: (۷)

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ (۳۲) ترجمه: (۸)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (۳۳) ترجمه: (۹)

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ (۳۴) ترجمه: (۱۰)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالنَّسْرِ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ (۳۵) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۲۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما پیش از تو هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر اینکه به او وحی کردیم که: «معبودی جز من نیست؛ پس تنها مرا پرستش کنید.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از تو هیچ پیامبری نفرستادیم مگر اینکه به او وحی کردیم که: «خدایی جز من نیست، پس مرا پرستید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پیش از تو هیچ رسولی را نفرستادیم مگر آنکه به او وحی می کردیم که معبودی جز من نیست پس (تنها) مرا پرستش کنید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «خداوند رحمان فرزندی برای خود انتخاب کرده است!» او منزّه است (از این عیب و نقص)؛ آنها [= فرشتگان] بندگان شایسته اویند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «[خدای] رحمان فرزندی اختیار کرده.» منزّه است او. بلکه [فرشتگان] بندگانی ارجمندند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مشرکان بت پرست) گفتند که خدای رحمان فرزندی (از فرشتگان) گرفته است! منزّه است خداوند (به حکم عقل و قضاوت انبیا و کتاب های آسمانی از اینکه فرزند بگیرد) بلکه آنها بندگانی گرامی هستند (حقیقتشان نور، مکانشان ملاء اعلی، شغلشان عبادت و گفتارشان تسیح است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز در سخن بر او پیشی نمی گیرند؛ و (پیوسته) به فرمان او عمل می کنند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: که در سخن بر او پیشی نمی گیرند، و خود به دستور او کار می کنند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: که هرگز در گفتار بر خدا سبقت نمی گیرند (بلکه گفتارشان سرچشمه گرفته از امر خداست) و همواره به فرمان (تشریحی) او (و یا بر وفق اراده تکوینی او که اراده آنها شعاعی از آن است) عمل می کنند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او اعمال امروز و آینده و اعمال گذشته آنها را می داند؛ و آنها جز برای کسی که خدا راضی (به شفاعت برای او) است شفاعت نمی کنند؛ و از ترس او بیمناکند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه فراروی آنان و آنچه پشت سرشان است می داند، و جز برای کسی که [خدا] رضایت دهد، شفاعت نمی کند و خود از بیم او هراسانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند از گذشته آنها (آنچه از بدو خلقتشان انجام داده اند) و آینده آنان (آنچه تا ابد خواهند کرد) آگاه است و آنها جز برای کسی که خدا (عقاید) او را پسندیده شفاعت نمی کنند، و آنها از ترس خدا بیمناکند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس از آنها بگوید: «من جز خدا، معبودی دیگرم»، کیفر او را جهنم می دهیم! و ستمگران را این گونه کیفر خواهیم داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس از آنان بگوید: «من [نیز] جز او خدایی هستم»، او را به دوزخ کیفر می دهیم. [آری] سزای ستمکاران را این گونه می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر کس از آنها (فرشتگان و انسان ها و اجنه) بگوید: من (خود) خدایی غیر او و در برابر او هستم او را به جهنم کیفر می دهیم، (آری) ستمکاران را این گونه کیفر می دهیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کافران ندیدند که آسمانها و زمین به هم پیوسته بودند، و ما آنها را از یکدیگر باز کردیم؛ و هر چیز زنده ای را از آب قرار دادیم؟! آیا ایمان نمی آورند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسانی که کفر ورزیدند ندانستند که آسمانها و زمین هر دو به هم پیوسته بودند، و ما آن دو را از هم جدا ساختیم، و هر چیز زنده ای را از آب پدید آوردیم؟ آیا [باز هم] ایمان نمی آورند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا کسانی که کفر ورزیده اند به دیده دل ندیدند که همانا کرات بالا و کره زمین (همگی) به هم پیوسته و منضم بودند، پس آنها را از هم شکافته و بازگشودیم (و کراتی غیر قابل حصر به وجود آوردیم. یا هر یک از کرات بالا و زمین بسته و منجمد بود پس آن را به وسیله نهرها، معدن ها، درختان و گیاهان شکافتیم و قابل استفاده قرار دادیم)، و هر موجود زنده ای را از آب آفریدیم. آیا باز هم ایمان نمی آورند؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در زمین، کوه های ثابت و پابرجایی قرار دادیم، مبدا آنها را بلرزانند! و در آن، درّه ها و راه هایی قرار دادیم تا هدایت شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در زمین کوههایی استوار نهادیم تا مبدا [زمین] آنان [=مردم] را بجنابند، و در آن راههایی فراخ پدید آوردیم، باشد که راه یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در روی زمین کوه های استوار و پابرجا قرار دادیم تا زمین آنها را نلرزانند، و در آن (در زمین یا در میان کوه ها) راه های وسیعی قرار دادیم، باشد که (به مقاصد خود) راه یابند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آسمان را سقف محفوظی قرار دادیم؛ ولی آنها از آیات آن روی گردانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آسمان را سقفی محفوظ قرار دادیم، و [الی] آنان از [مطالعه در] نشانه های آن اعراض می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آسمان را (در بالای سر آنها همانند) سقفی محفوظ (از فرو ریختن و نفوذ شیطان ها و اجنه) قرار دادیم، در حالی که آنها از نشانه های (قدرت و عظمت ما در) آن

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او کسی است که شب و روز و خورشید و ماه را آفرید؛ هر یک در مداری در حرکتند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اوست آن کسی که شب و روز و خورشید و ماه را پدید آورده است. هر کدام از این دو در مداری [معین] شناورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اوست کسی که شب و روز و خورشید و ماه را آفرید، که هر یک در مداری شناور است (مدار شب و روز سطح زمین، و مدار خورشید عمق کهکشانها، و مدار ماه دور زمین است)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پیش از تو (نیز) برای هیچ انسانی جاودانگی قرار ندادیم؛ (وانگهی آنها که انتظار مرگ تو را می کشند)، آیا اگر تو بمیری، آنان جاوید خواهند بود؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و پیش از تو برای هیچ بشری جاودانگی [در دنیا] قرار ندادیم. آیا اگر تو از دنیا بروی آنان جاویدانند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ما برای هیچ بشری پیش از تو (در دنیا) جاودانگی قرار ندادیم، پس آیا اگر تو بمیری اینان جاودان خواهند ماند؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هر انسانی طعم مرگ را می چشد! و شما را با بدیها و خوبیها آزمایش می کنیم؛ و سرانجام بسوی ما بازگردانده می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند : هر نفسی چشنده مرگ است، و شما را از راه آزمایش به بد و نیک خواهیم آزمود، و به سوی ما بازگردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : هر کسی چشنده مرگ خواهد بود، و شما را با بدی و خوبی (مرض و صحت و فقر و ثروت) می آزمایشیم، و به سوی ما بازگردانده می شوید

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُؤًا أَهْذًا الَّذِي يَذُكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُمْ يَذُكُرُ الرَّحْمَنَ هُمْ كَافِرُونَ (۳۶) ترجمه: (۱)

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأَرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ (۳۷) ترجمه: (۲)

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۳۸) ترجمه: (۳)

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (۳۹) ترجمه: (۴)

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (۴۰) ترجمه: (۵)

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۴۱) ترجمه: (۶)

قُلْ مَنْ يَكْلَأُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ (۴۲) ترجمه: (۷)

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِّن دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِّنَّا يُصْحَبُونَ (۴۳) ترجمه: (۸)

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ (۴۴) ترجمه: (۹)

ص: ۳۲۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که کافران تو را می بینند، کاری جز استهزا کردن تو ندارند؛ (و می گویند): آیا این همان کسی است که سخن از خدایان شما می گوید؟! در حالی که خودشان ذکر خداوند رحمان را انکار می کنند. ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شدند، چون تو را ببینند فقط به مسخره ات می گیرند [و می گویند]: «آیا این همان کس است که خدایانتان را [به بدی] یاد می کند؟» در حالی که آنان خود، یاد [خدای] رحمان را منکرند. ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیده اند چون تو را ببینند جز به مسخره ات نمی گیرند، (می گویند) آیا این است کسی که خدایان شما را (به بدی) یاد می کند؟! در حالی که به ذکر خدای رحمان (به توحید و کتاب او) کافرند (و بیمی از این کار ندارند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، انسان از عجله آفریده شده؛ ولی عجله نکنید؛ بزودی آیاتم را به شما نشان خواهم داد! ترجمه استاد فولادوند: انسان از شتاب آفریده شده است. به زودی آیاتم را به شما نشان می دهم. پس [عذاب را] به شتاب از من نخواهید. ترجمه آیت الله مشکینی: انسان (که از گل خلق شده چنان شتاب زده است که گویی) از شتاب آفریده شده (از این رو در عذاب خدا هم شتاب می کند) زودا که آیات (و نشانه های عذاب) خود را به شما (در دنیا و سپس در آخرت) نشان دهم، پس از من شتاب نخواهید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «اگر راست میگویند، این وعده (قیامت) کی فرا می رسد؟!» ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «اگر راست می گویند، این وعده [قیامت] کی خواهد بود؟» ترجمه آیت الله مشکینی: و می گویند: این وعده (قیامت و عذاب) کی است اگر راستگویند؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی اگر کافران می دانستند زمانی که (فرا می رسد) نمی توانند شعله های آتش را از صورت و از پشت های خود دور کنند، و هیچ کس آنان را یاری نمی کند (این قدر درباره قیامت شتاب نمی کردند)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: کاش آنان که کافر شده اند می دانستند آنگاه که آتش را نه از چهره های خود و نه از پشتشان باز نمی توانند داشت، و خود مورد حمایت قرار نمی گیرند [چه حالی خواهند داشت].

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر کسانی که کفر ورزیدند می دانستند آن زمانی را که نمی توانند آتش (جهنم) را از صورت ها و پشت های خود بازدارند و یاری هم نمی شوند (حتما شتاب نمی کردند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری، این مجازات الهی) بطور ناگهانی به سراغشان می آید و مبهوتشان می کند؛ آنچنان که توانایی دفع آن را ندارند، و به آنها مهلت داده نمی شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه

[آتش] به طور ناگهانی به آنان می رسد و ایشان را بهت زده می کند [به گونه ای] که نه می توانند آن را برگردانند و نه به آنان مهلت داده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه (آتش برزخی به وسیله مرگ) ناگهانی به

آنها فرا می رسد، پس آنان را مبهوت و مدهوش می سازد، که نه می توانند آن را رد کنند و نه مهلت داده می شوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اگر تو را استهزا کنند نگران نباش،) پیامبران پیش از تو را (نیز) استهزا کردند؛ اما سرانجام، آنچه را استهزا می کردند دامن مسخره کنندگان را گرفت (و مجازات الهی آنها را در هم کوبید)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و مسلماً پیامبران پیش از تو [نیز] مورد ریشخند قرار گرفتند، پس کسانی که آنان را مسخره می کردند، [سزای] آنچه که آن را به ریشخند می گرفتند گریبانگیرشان شد. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلماً به فرستادگانی پیش از تو نیز استهزا شد، پس کسانی را که آنها را استهزا کردند کیفر آنچه بدان استهزا می کردند فرا گرفت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «چه کسی شما را در شب و روز از (مجازات) خداوند بخشنده نگاه می دارد؟! ولی آنان از یاد پروردگارشان روی گردانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «چه کسی شما را شب و روز

از [عذاب] رحمان حفظ می کند؟» [نه] بلکه آنان از یاد پروردگارشان رویگردانند. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: بگو: چه کسی شما را در شب و روز از (عذاب) خدای رحمان (اگر بخواهد مجازاتتان کند) نگاه می دارد؟ (نه، آنان بیدار نمی شوند) بلکه آنها از یاد پروردگارشان به کلی رویگردانند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها خدایانی دارند که می توانند در برابر ما از آنان دفاع کنند؟! (این خدایان ساختگی، حتی) نمی توانند خودشان را یاری دهند (تا چه رسد به دیگران)؛ و نه از ناحیه ما با نیرویی یاری می شوند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: [۳۴] آیا برای آنان خدایانی غیر از ماست که از ایشان حمایت کنند؟ [آن خدایان] نه می توانند خود را یاری کنند و نه از جانب ما یاری شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا

برای آنها خدایانی به غیر ما هست که آنها را (از عذاب های ما) محافظت نمایند؟ (نه، بلکه آن خدایان) نه می توانند خود را و همدیگر را یاری دهند و نه از جانب ما پناه و یاری داده می شوند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آنها و پدرانشان را (از نعمتها) بهره مند ساختیم، تا آنجا که عمر طولانی پیدا کردند (و مایه غرور و طغیانشان شد)؛ آیا نمی بینند که ما پیوسته به سراغ زمین آمده، و از آن (و اهلش) می کاهیم؟! آیا آنها غالبند (یا ما)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: [نه] بلکه اینها و پدرانشان را برخوردار کردیم تا عمرشان به درازا

کشید. آیا نمی بینند که ما می آییم و زمین را از جوانب آن فرو می کاهیم؟ آیا باز هم آنان پیروزند؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : بلکه ما آنها (مشرکان مکه) و پدرانشان را (از نعمت های زندگی) برخوردار کردیم تا آنکه عمرشان طولانی شد (و از زمان اسماعیل تا حال ادامه یافت و بت پرست شدند)، پس آیا نمی بینند که ما به زمین رو کرده، از اطراف آن می گاهیم (از زمین کفر کاسته بر زمین اسلام می افزاییم و از اهالی آن به مرور قرن ها می گاهیم افرادی را پس از افرادی و ملتی را پس از ملتی منقرض می کنیم)؟ پس آیا آنها بر ما پیروز خواهند شد؟

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ (۴۵) ترجمه: (۱)

وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (۴۶) ترجمه: (۲)

وَنَضْعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَمَّا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ (۴۷) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ (۴۸) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ (۴۹) ترجمه: (۵)

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ (۵۰) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ (۵۱) ترجمه: (۷)

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ (۵۲) ترجمه: (۸)

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ (۵۳) ترجمه: (۹)

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۵۴) ترجمه: (۱۰)

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ (۵۵) ترجمه: (۱۱)

قَالَ بَلْ رُبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ (۵۶) ترجمه: (۱۲)

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ (۵۷) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۲۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من تنها بوسیله وحی شما را انداز می کنم!» ولی آنها که گوشه‌ایشان کر است، هنگامی که انداز می شوند، سخنان را نمی شنوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من شما را فقط به وسیله وحی هشدار می دهم.» و [لی] چون کران بیم داده شوند، دعوت را نمی شنوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: جز این نیست که من شما را به وسیله وحی بیم می دهم اما کران، هنگامی که هشدار داده می شوند دعوت را نمی شنوند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر کمترین عذاب پروردگارت به آنان برسد، فریادشان بلند می شود که: «ای وای بر ما! ما همگی ستمگر بودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر شمه ای از عذاب پروردگارت به آنان برسد، خواهند گفت: «ای وای بر ما که ستمکار بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حتما اگر

اندکی از عذاب پروردگارت به آنها برسد بی شک می گویند: ای وای بر ما، همانا ما ستمکار بودیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما ترازوهای عدل را در روز قیامت برپا می کنیم؛ پس به هیچ کس کمترین ستمی نمی شود؛ و اگر بمقدار سنگینی یک دانه خردل (کار نیک و بدی) باشد، ما آن را حاضر می کنیم؛ و کافی است که ما حساب کننده باشیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ترازوهای داد را در روز رستخیز می نهیم، پس هیچ کس

[در] چیزی ستم نمی بیند، و اگر [عمل] هموزن دانه خردلی باشد آن را می آوریم و کافی است که ما حسابرس باشیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما در روز قیامت (برای سنجیدن عقاید و صفات و عمل های مکلفین) سنجش ها و ترازوهای عادلانه می نهیم، پس به هیچ کس هیچ گونه ستم نمی شود و از استحقاقش کاسته نمی گردد، و اگر (عمل مکلف در خردی) به وزن دانه خردلی هم باشد آن را می آوریم و همین کافی است که ما حسابگریم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به موسی و هارون، «فرقان» [= وسیله جدا کردن حق از باطل] و نور، و آنچه مایه یاد آوری برای پرهیزگاران است، دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، به موسی و هارون فرقان دادیم و [کتابشان] برای پرهیزگاران روشنایی و اندرزی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که ما به موسی و هارون (کتاب آسمانی تورات را که) وسیله جدایی حق از باطل، و روشنی (دل ها و راه معنوی مردم) و یاد آور پرهیزگاران (بود) عطا کردیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانان که از پروردگارشان در نهان می ترسند، و از قیامت بیم دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [همان] کسانی که از پروردگارشان در نهان می ترسند و از قیامت هراسناکند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که از پروردگارشان که پنهان از انظار است (یا از پروردگار خود در حالی که در خلوت از مردم هم هستند) می ترسند و از قیامت نیز بیمناکند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این (قرآن) ذکر مبارکی است که (بر شما) نازل کردیم؛ آیا شما آن را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این [کتاب] - که آن را نازل کرده ایم - پندی خجسته است. آیا باز هم آن را انکار می کنید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این (قرآن) یادآور پربرکتی است (برای جامعه بشری از نظر دنیا و آخرت) که ما آن را فرو فرستادیم، پس آیا شما منکر آن هستید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما وسیله رشد ابراهیم را از قبل به او دادیم؛ و از (شایستگی) او آگاه بودیم... _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، پیش از آن، به ابراهیم رشد [فکری] اش را دادیم و ما به [شایستگی] او دانا بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما به ابراهیم از پیش (پیش از موسی و هارون) رشد فکری و هدایت فطری لایق به حال او را (درباره توحید و معارف الهی بدون تعلّم) عطا کردیم و ما به او (به همه صفات روحی و شئون زندگی او از ازل) دانا بودیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن هنگام که به پدرش (آزر) و قوم او گفت: «این مجسمه های بی روح چیست که شما همواره آنها را پرستش می کنید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که به پدر خود و قومش گفت: «این مجسمه هایی که شما ملازم آنها شده اید چیستند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که به پدرش (به پدر زن یا عمو یا جدّ مادریش آزر) و به قوم خودش گفت: این مجسمه ها چیست که شما پیوسته با تعظیم و خضوع، ملازم پرستش آنها هستید؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ما پدران خود را دیدیم که آنها را عبادت می کنند.» _____

ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «پدران خود را پرستندگان آنها یافتیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی :

گفتند: ما پدرانمان را عبادت کنندگان آنها یافته ایم (ما هم به تقلید آنان پرستش می کنیم)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «مسلماً هم شما و هم پدرانتان، در گمراهی آشکاری بوده اید!»

_____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «قطعاً شما و پدرانتان در گمراهی آشکاری بودید.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: بی تردید شما و پدرانتان در گمراهی آشکاری بوده اید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «آیا مطلب حقی برای ما آورده ای، یا شوخی می کنی؟!»

_____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «آیا حق را برای ما آورده ای یا تو از شوخی کنندگانی؟»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: آیا مطلب حقی برای ما آورده ای (به جدّ این سخنان می گویی)

یا از شوخی کنندگانی؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «(کاملاً حق آورده ام) پروردگار شما همان پروردگار آسمانها و زمین است که

آنها را ایجاد کرده؛ و من بر این امر، از گواهانم! _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «[نه] بلکه

پروردگارتان، پروردگار آسمانها و زمین است، همان کسی که آنها را پدید آورده است، و من بر این [واقعیت] از گواهانم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: (شوخی نمی کنم) بلکه پروردگارتان همان پروردگار آسمان ها

و زمین است که آنها را آفریده است (نه آنکه شماها و آسمان ها و زمین، خدایان و ارباب جداگانه دارید و خدای متعال ربّ

الارباب است)، و من بر این حقیقت از گواهانم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و به خدا سوگند، در غیاب شما، نقشه ای برای نابودی بتهایتان می کشم!»

_____ ترجمه استاد فولادوند : و سوگند به خدا که پس از آنکه پشت کردید و رفتید، قطعاً در کار بتانتان

تدبیری خواهم کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (پیش خود یا نزد برخی از آنها گفت) به خدا

سوگند بی تردید درباره بت های شما پس از آنکه رو به محل عید کرده بتخانه را پشت سر گذاشتید چاره ای خواهم کرد

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِذَا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ (۵۸) ترجمه: (۱)

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ (۵۹) ترجمه: (۲)

قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَدُكُرُّهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبرَاهِيمُ (۶۰) ترجمه: (۳)

قَالُوا فَأَتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ (۶۱) ترجمه: (۴)

قَالُوا أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبرَاهِيمُ (۶۲) ترجمه: (۵)

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ (۶۳) ترجمه: (۶)

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ (۶۴) ترجمه: (۷)

ثُمَّ نَكَّسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ (۶۵) ترجمه: (۸)

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ (۶۶) ترجمه: (۹)

أَف لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۶۷) ترجمه: (۱۰)

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (۶۸) ترجمه: (۱۱)

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبرَاهِيمَ (۶۹) ترجمه: (۱۲)

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ (۷۰) ترجمه: (۱۳)

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ (۷۱) ترجمه: (۱۴)

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ (۷۲) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۲۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سرانجام (با استفاده از یک فرصت مناسب)، همه آنها -جز بت بزرگشان- را قطعه قطعه کرد؛ شاید سراغ او بیایند (و او حقایق را بازگو کند)! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس آنها را -جز بزرگترشان را- ریز ریز کرد، باشد که ایشان به سراغ آن بروند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس همه آنها را قطعه قطعه کرد غیر از بت بزرگشان را (تا بگوید این کار را او کرده) شاید به آن یا به او رجوع نمایند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (هنگامی که منظره بتها را دیدند)، گفتند: «هر کس با خدایان ما چنین کرده، قطعاً از ستمگران است (و باید کیفر سخت ببیند)!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «چه کسی با خدایان ما

چنین [معامله ای] کرده، که او واقعاً از ستمکاران است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: چه

کسی این (توهین بزرگ) را به خدایان ما کرده؟ بی شک او از ستمکاران است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (گروهی) گفتند: «شنیدیم نوجوانی از (مخالفت با) بتها سخن می گفت که او را ابراهیم

می گویند.» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «شنیدیم جوانی، از آنها [به بدی] یاد می کرد که به او

ابراهیم گفته می شود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (گروهی) گفتند: شنیده ایم جوانی آنها را (به

بدی) یاد می کند که به او ابراهیم گفته می شود (شاید او کرده باشد)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (جمعیت) گفتند: «او را در برابر دیدگان مردم بیاورید، تا گواهی دهند!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «پس او را در برابر دیدگان مردم بیاورید، باشد که آنان شهادت

دهند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: او را جلو دیدگان مردم حاضر کنید، شاید (به بدگویی او

یا به ارتکاب جنایت او) شهادت دهند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (هنگامی که ابراهیم را حاضر کردند)، گفتند: «تو این کار را با خدایان ما کرده ای، ای

ابراهیم!؟» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای ابراهیم، آیا تو با خدایان ما چنین کردی؟»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (چون او را حاضر نمودند) گفتند: ای ابراهیم، آیا تو این (عمل زشت

هولناک) را درباره خدایان ما انجام داده ای

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «بلکه این کار را بزرگشان کرده است! از آنها پرسید اگر سخن می گویند!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «[نه] بلکه آن را این بزرگترشان کرده است، اگر سخن می گویند

از آنها پرسید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: (نه) بلکه این کار را این بزرگترشان کرده پس از

خودشان پرسید اگر سخن می گویند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها به وجدان خویش بازگشتند؛ و (به خود) گفتند: «حقاً که شما ستمگرید!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس به خود آمده و [به یکدیگر] گفتند: «در حقیقت، شما ستمکارید.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها (ابتدا) به خود بازگشتند و متبته شدند و (در باطن به خویشتن و

یا به یکدیگر) گفتند: حقاً شما خود ستمکارید (که جماد بی روح را می پرستید)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بر سرهایشان واژگونه شدند؛ (و حکم وجدان را بکلی فراموش کردند و گفتند: تو

می دانی که اینها سخن نمی گویند! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس سرافکننده شدند [و گفتند: «قطعاً

دانسته ای که اینها سخن نمی گویند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس (در فکر خود) سرنگون

شدند (و به عقیده اول بازگشتند و به ابراهیم گفتند) تو خوب می دانی که اینها هیچ گاه سخن نمی گویند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ابراهیم) گفت: «آیا جز خدا چیزی را می پرستید که نه کمترین سودی برای شما دارد، و

نه زیانی به شما می رساند! (نه امیدی به سودشان دارید، و نه ترسی از زیانشان!) _____ ترجمه استاد

فولادوند: گفت: «آیا جز خدا چیزی را می پرستید که هیچ سود و زیانی به شما نمی رساند؟ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پس آیا شما به جای خداوند، چیزی را می پرستید که هیچ سود و زیانی به شما نمی رساند؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اف بر شما و بر آنچه جز خدا می پرستید! آیا اندیشه نمی کنید (و عقل ندارید)؟! _____

ترجمه استاد فولادوند: اف بر شما و بر آنچه غیر از خدا می پرستید. مگر نمی اندیشید؟» _____

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: اف بر شما و بر آنچه به جای خدا می پرستید آیا نمی اندیشید؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «او را بسوزانید و خدایان خود را یاری کنید، اگر کاری از شما ساخته است!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «اگر کاری می کنید، او را بسوزانید و خدایانتان را یاری دهید.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: او را بسوزانید و خدایانتان را یاری دهید اگر (به راستی) کاری

خواهید کرد

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرانجام او را به آتش افکندند؛ ولی ما) گفتیم: «ای آتش! بر ابراهیم سرد و سالم باش!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: گفتیم: «ای آتش، برای ابراهیم سرد و بی آسیب باش.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و سرانجام او را در آتش انبوهی افکندند، لکن ما به زبان تکوین)

گفتیم: ای آتش بر ابراهیم سرد و سلامت باش

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می خواستند ابراهیم را با این نقشه نابود کنند؛ ولی ما آنها را زیانکارترین مردم قرار

دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خواستند به او نیرنگی بزنند و [لی] آنان را زیانکارترین [مردم]

قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و درباره او مکرری اندیشیدند ولی ما آنها را زیانکارتر قرار

دادیم (زیرا علاوه بر آنکه او را آسیبی نرسید عملشان برهان قطعی بر صدق او گردید)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او و لوط را به سرزمین (شام) - که آن را برای همه جهانیان پربرکت ساختیم - نجات

دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و او و لوط را [برای رفتن] به سوی آن سرزمینی که برای جهانیان

در آن برکت نهاده بودیم، رهانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما او و (برادرزاده اش) لوط را

نجات بخشیدیم که به سوی سرزمینی که آنجا را برای جهانیان پربرکت کرده ایم حرکت کنند (سرزمین شامات که مرکز

بعثت پیامبران و انتشار شرایع آسمانی است)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اسحاق، و علاوه بر او، یعقوب را به وی بخشیدیم؛ و همه آنان را مردانی صالح قرار

دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اسحاق و یعقوب را [به عنوان نعمتی] افزون به او بخشودیم و همه

را از شایستگان قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به او (پسرش) اسحاق و (نوه اش) یعقوب را

به عنوان عطیه ای افزون عطا کردیم و همه را شایسته و صالح (برای مقام نبوت) قرار دادیم

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ (٧٣) ترجمه: (١)

وَلَوْ طَأَّ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ (٧٤) ترجمه: (٢)

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (٧٥) ترجمه: (٣)

وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (٧٦) ترجمه: (٤)

وَنَصْرَانَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ (٧٧) ترجمه: (٥)

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ (٧٨) ترجمه: (٦)

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ (٧٩) ترجمه: (٧)

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِيُخْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ شَاكِرُونَ (٨٠) ترجمه: (٨)

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ (٨١) ترجمه: (٩)

ص: ۳۲۸

-
- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما، (مردم را) هدایت می کردند؛ و انجام کارهای نیک و برپاداشتن نماز و ادای زکات را به آنها وحی کردیم؛ و تنها ما را عبادت می کردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما هدایت می کردند، و به ایشان انجام دادن کارهای نیک و برپاداشتن نماز و دادن زکات را وحی کردیم و آنان پرستنده ما بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را پیشوایانی قرار دادیم که (جامعه را) به دستور ما هدایت می کردند و به آنها انجام کارهای خیر و برپا داشتن نماز و دادن زکات را وحی کردیم و آنان فقط پرستش کنندگان ما بودند
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و لوط را (به یاد آور) که به او حکومت و علم دادیم؛ و از شهری که اعمال زشت و کثیف انجام می دادند، رهایی بخشیدیم؛ چرا که آنها مردم بد و فاسقی بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به لوط حکمت و دانش عطا کردیم و او را از آن شهری که [مردمش] کارهای پلید [جنسی] می کردند نجات دادیم. به راستی آنها گروه بد و منحرفی بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما لوط را حکم (حکمت عقلانی، حاکمیت بر ملت، قضاوت در محاکم) و علم (به احکام و معارف کتاب ابراهیم) عطا کردیم و او را از (میان) مجتمعی که کارهای پلید (همجنس بازی) انجام می دادند نجات بخشیدیم، زیرا آنها گروهی زشتکار و فاسق بودند
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او را در رحمت خود داخل کردیم؛ و او از صالحان بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و او را در رحمت خویش داخل کردیم، زیرا او از شایستگان بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را در رحمت خویش وارد کردیم، چرا که او از شایستگان بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نوح را (به یاد آور) هنگامی که پیش از آن (زمان، پروردگار خود را) خواند! ما دعای او را مستجاب کردیم؛ و او و خاندانش را از اندوه بزرگ نجات دادیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و نوح را [یاد کن] آنگاه که پیش از [سایر پیامبران] ندا کرد، پس ما او را اجابت کردیم، و وی را با خانواده اش از بلای بزرگ رهایی دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) نوح را هنگامی که پیش از آن (پیش از این پیامبران، خدای خود را) ندا در داد، پس ما دعایش را اجابت کردیم و او و خاندانش را (بجز همسر و یک پسرش) از آن اندوه بزرگ (کفر و کفران قوم و بی نتیجه ماندن بیش از نهمصد سال دعوت) نجات بخشیدیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او را در برابر جمعیتی که آیات ما را تکذیب کرده بودند یاری دادیم؛ چرا که قوم بدی بودند؛ از این رو همه آنها را غرق کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و او را در برابر مردمی که نشانه های ما را به دروغ گرفته بودند پیروزی بخشیدیم، چرا که آنان مردم بدی بودند، پس همه ایشان را غرق کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را یاری دادیم (به نجات) از گروهی که نشانه های ما را تکذیب و انکار کردند، حَقّاً که آنها گروهی بدکار بودند، پس همگی آنها را (در آب دریا) غرق نمودیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و داوود و سلیمان را (به خاطر بیاور) هنگامی که درباره کشتاری که گوسفندان بی شبان قوم، شبانگاه در آن چریده (و آن را تباه کرده) بودند، داوری می کردند؛ و ما بر حکم آنان شاهد بودیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و داوود و سلیمان را [یاد کن] هنگامی که در باره آن کشتزار -که گوسفندان مردم شب هنگام در آن چریده بودند- داوری می کردند، و [ما] شاهد داوری آنان بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) داود و (فرزندش) سلیمان را آن گاه که درباره آن مزرعه (یا تاکستان) که گوسفندان آن گروه، شبانه (و بی شبان) در آن پراکنده شده (و همه خوشه ها و برگ ها را خورده) بودند داوری می کردند (تبادل نظر در کیفیت داوری داشتند و آیین قدیم این بود که ملکیت گوسفندان عوض خسارت باغ از آن صاحب باغ باشد) و ما در قضاوت های آنان (همه انبیاء گذشته) حاضر و بر حکمشان گواه بودیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما (حکم واقعی) آن را به سلیمان فهماندیم؛ و به هر یک از آنان (شایستگی) داوری، و علم فراوانی دادیم؛ و کوه ها و پرندگان را با داوود مسخر ساختیم، که (همراه او) تسبیح (خدا) می گفتند؛ و ما این کار را انجام دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آن [داوری] را به سلیمان فهماندیم، و به هر یک [از آن دو] حکمت و دانش عطا کردیم، و کوهها را با داوود و پرندگان به نیایش واداشتیم، و ما کننده [این کار] بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما آن (حکم جدید ناسخ را) به سلیمان آموختیم (که تا باغ دوباره بر سر برگ و بار ننشسته عایدات گوسفندان از آن صاحب باغ باشد نه اصل ملکیت) و ما هر دو را حکم (نبوت و قضاوت و حاکمیت) و دانش (دین و علوم مورد نیاز مردم) عطا کردیم، و کوه ها و پرندگان را مسخر نمودیم که همراه داود تسبیح و تقدیس (خدا) می کردند، و ما (هر چه را اراده کنیم) انجام دهنده ایم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ساختن زره را بخاطر شما به او تعلیم دادیم، تا شما را در جنگهایتان حفظ کند؛ آیا شکر گزار (این نعمتهای خدا) هستید؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: و به [داوود] فن زره [سازی] آموختیم، تا شما را از [خطرات] جنگتان حفظ کند. پس آیا شما سپاسگزارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به خاطر شما (انسان ها) به داود صنعت زره سازی و لباس جنگی آموختیم تا شما را از سختی و آسیب جنگ ها حفظ کند پس آیا شما شکر گزار خواهید بود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و تندباد را مسخر سلیمان ساختیم، که بفرمان او بسوی سرزمینی که آن را پربرکت کرده بودیم جریان می یافت؛ و ما از همه چیز آگاه بوده ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند : و برای سلیمان، تندباد را [رام کردیم] که به فرمان او به سوی سرزمینی که در آن برکت نهاده بودیم جریان می یافت، و ما به هر چیزی دانا بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و برای سلیمان باد تند (و آرام) را رام کردیم که به فرمان او به سوی سرزمینی (شامات و فلسطین) که آن را پربرکت ساخته ایم روان می شد، و ما از ازل به همه چیز داناییم

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ (۸۲) ترجمه: (۱)

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (۸۳) ترجمه: (۲)

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَابِدِينَ (۸۴) ترجمه: (۳)

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ (۸۵) ترجمه: (۴)

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ (۸۶) ترجمه: (۵)

وَذَا النُّونِ إِذْ ذُهِبَ مُغَاصِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ (۸۷) ترجمه: (۶)

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ (۸۸) ترجمه: (۷)

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ (۸۹) ترجمه: (۸)

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ (۹۰) ترجمه: (۹)

ص: ۳۲۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گروهی از شیاطین (را نیز مسخر او قرار دادیم، که در دریا) برایش غواصی می کردند؛ و کارهایی غیر از این (نیز) برای او انجام می دادند؛ و ما آنها را (از سرکشی) حفظ می کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی از شیاطین بودند که برای او غواصی و کارهایی غیر از آن می کردند، و ما مراقب [حال] آنها بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از شیطان ها برای او غواصی می کردند و کارهایی غیر آن نیز (نظیر ساختن شهرها، قصرها، مجسمه ها و صنایع غریبه) انجام می دادند، و ما پیوسته آنها را (از نافرمانی و پیروی از خباثت فطرتشان) نگهدارنده بودیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ایوب را (به یاد آور) هنگامی که پروردگارش را خواند (و عرضه داشت): «بدحالی و مشکلات به من روی آورده؛ و تو مهربانترین مهربانانی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و ایوب را [یاد کن] [هنگامی که پروردگارش را ندا داد که: «به من آسیب رسیده است و تویی مهربانترین مهربانان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) ایوب را هنگامی که پروردگارش را ندا کرد که همانا مرا بیماری و شدت و آسیب رسیده، و تو مهربان ترین مهربانانی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما دعای او را مستجاب کردیم؛ و ناراحتیهایی را که داشت برطرف ساختیم؛ و خاندانش را به او بازگرداندیم؛ و همانندشان را بر آنها افزودیم؛ تا رحمتی از سوی ما و تذکری برای عبادت کنندگان باشد.

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس [دعای] او را اجابت نمودیم و آسیب وارده بر او را برطرف کردیم، و کسان او و نظیرشان را همراه با آنان [مجدداً] به وی عطا کردیم [تا] رحمتی از جانب ما و عبرتی برای عبادت کنندگان [باشد].
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما (دعای) او را اجابت کردیم و شدت و آسیبی را که در او بود برطرف نمودیم و کسان او را (که با حوادث از بین رفته بودند) و نظیر آنها را همراهشان به او عطا کردیم تا رحمتی بر او کرده باشیم و تذکری باشد برای پرستش کنندگان (صبور دیگر)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اسماعیل و ادریس و ذوالکفل را (به یاد آور) که همه از صابران بودند.
_____ ترجمه استاد فولادوند: و اسماعیل و ادریس و ذوالکفل را [یاد کن] که همه از شکیبایان بودند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) اسماعیل و ادریس و ذوالکفل (الیاس) را که همه آنان از صابران بودند (در تحمل بار رسالت و حسن اجراء آن، و تربیت امت خود)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما آنان را در رحمت خود وارد ساختیم؛ چرا که آنها از صالحان بودند.
_____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان را در رحمت خود داخل نمودیم، چرا که ایشان از شایستگان بودند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همه آنان را در رحمت خویش (منصب نبوت، کمالات نفسانی، کتاب آسمانی و تربیت جامعه) درآوردیم، زیرا که به حق از نیکان و شایستگان بودند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ذالنون [= یونس] را (به یاد آور) در آن هنگام که خشمگین (از میان قوم خود) رفت؛ و چنین می پنداشت که ما بر او تنگ نخواهیم گرفت؛ (ایا موقعی که در کام نهنگ فرو رفت)، در آن ظلمتها (ی متراکم) صدا زد: «(خداوندا!) جز تو معبودی نیست! منزهی تو! من از ستمکاران بودم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و «ذوالنون» را [یاد کن] آنگاه که خشمگین رفت و پنداشت که ما هرگز بر او قدرتی نداریم، تا در [دل] تاریکیها ندا درداد که: «معبودی جز تو نیست، منزهی تو، راستی که من از ستمکاران بودم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) ذالنون (صاحب نهنگ، یونس بن مٹی) را هنگامی که خشمناک (از میان قوم خود بیرون) رفت، پس گمان کرد که ما هرگز بر او تنگ نخواهیم گرفت، پس (کارش به جایی رسید که) در میان تاریکی ها (ی سه گانه شب و قعر دریا و شکم نهنگ) ندا درداد که (ای خدا) جز تو معبودی نیست، تو (از هر عیب و نقصی) منزّه و پاکی، حقا که من از ستمکاران بودم (زیرا عملی که نتیجه اش نقص بهره من بود بدون توجه به جا آوردم)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما دعای او را به اجابت رساندیم؛ و از آن اندوه نجاتش بخشیدیم؛ و این گونه مؤمنان را نجات می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [دعای] او را برآورده کردیم و او را از اندوه رهانیدیم، و مؤمنان را [نیز] چنین نجات می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما خواسته او را برآوردیم و او را از اندوه (آن گرفتاری عظیم) نجات بخشیدیم، و ما این گونه مؤمنان را نجات می دهیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زکریا را (به یاد آور) در آن هنگام که پروردگارش را خواند (و عرض کرد): «پروردگار من! مرا تنها مگذار (و فرزند برومندی به من عطا کن)؛ و تو بهترین وارثانی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و زکریا را [یاد کن] هنگامی که پروردگار خود را خواند: «پروردگارا، مرا تنها مگذار و تو بهترین ارث برندگانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) زکریا را هنگامی که پروردگار خود را ندا کرد:

پروردگارا، مرا تنها (و بدون فرزند و وارث) مگذار و (اگر وارثی هم ندهی باکی نیست، زیرا) تو بهترین وارث ها هستی
۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هم دعای او را پذیرفتیم، و یحیی را به او بخشیدیم؛ و همسرش را (که نازا بود) برایش

آماده (بارداری) کردیم؛ چرا که آنان (خاندانی بودند که) همواره در کارهای خیر بسرعت اقدام می کردند؛ و در حال بیم و امید ما را می خواندند؛ و پیوسته برای ما (خاضع و) خاشع بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [دعای] او را اجابت نمودیم، و یحیی را بدو بخشیدیم و همسرش را برای او شایسته [و آماده حمل] کردیم، زیرا آنان در کارهای نیک شتاب می نمودند و ما را از روی رغبت و بیم می خواندند و در برابر ما فروتن بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما خواسته اش را برآوردیم و یحیی را به او بخشیدیم و همسرش را هم (که سالخورده و ذاتا نازا بود به وسیله ردّ جوانی و بذل نیروی توالد) برای او شایسته (بارداری) کردیم چرا که آنها (خاندان زکریا یا همه انبیاء گذشته) همواره در کارهای خیر شتاب می ورزیدند، و پیوسته از ما در حال امید و بیم دعا و درخواست داشتند، و همواره در برابر ما خاضع و بیمناک بودند

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ (۹۱) ترجمه: (۱)

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ (۹۲) ترجمه: (۲)

وَتَقَطُّوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَيْنَا رَاغِبُونَ (۹۳) ترجمه: (۳)

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعِيهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ (۹۴) ترجمه: (۴)

وَحَرَامٌ عَلَى قَوْمِهِ أَهْلُكُنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ (۹۵) ترجمه: (۵)

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ (۹۶) ترجمه: (۶)

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ (۹۷) ترجمه: (۷)

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ (۹۸) ترجمه: (۸)

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ آلِهَةً مَا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ (۹۹) ترجمه: (۹)

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ (۱۰۰) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ (۱۰۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۳۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به یاد آور زنی را که دامان خود را پاک نگه داشت؛ و ما از روح خود در او دمیدیم؛ و او و فرزندش [= مسیح] را نشانه بزرگی برای جهانیان قرار دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن [زن را یاد کن] که خود را پاکدامن نگاه داشت، و از روح خویش در او دمیدیم و او و پسرش را برای جهانیان آیتی قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یاد آور) آن زن را که دامان عفت خود (از حلال و حرام) نگاه داشت پس ما در (مبدأ انسانی موجود در رحم) او از روح خود دمیدیم (و پسری در رحم او آفریدیم) و او و پسرش را (کیفیت خلقت پسر، کیفیت نبوت، رواج کتاب، اقسام معجزات و طول زندگی او را) نشانه ای (از توحید و عظمت و قدرت خود) برای جهانیان قرار دادیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (پیامبران بزرگ و پیروانشان) همه امت واحدی بودند (و پیرو یک هدف)؛ و من پروردگار شما هستم؛ پس مرا پرستش کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است امت شما که امتی یگانه است، و منم پروردگار شما، پس مرا پرستید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای مردم) به یقین این (نوع انسانی) امت شمایند و همه یک طائفه و یک ملتید (یا این دین توحید مورد دعوت انبیا دین شماست، دینی یگانه برای همه افراد بشر) و من پروردگار شمایم، پس تنها مرا پرستید

- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (گروهی از پیروان ناآگاه آنها) کار خود را به تفرقه در میان خود کشاندند؛ (ولی سرانجام) همگی بسوی ما باز می گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] دینشان را میان خود پاره پاره کردند. همه به سوی ما باز می گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما آنان کار (دین و آیین) خود را در میان خود پاره پاره کردند (هر گروهی پاره ای از آن را با خلط به بدعت هایی برای خود دین قرار دادند و به بت پرست، یهودی، مجوسی، صابئی و غیره منقسم شدند و سرانجام در فردای قیامت) همگی به سوی ما باز خواهند گشت
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس چیزی از اعمال شایسته بجا آورد، در حالی که ایمان داشته باشد، کوشش او ناسپاسی نخواهد شد؛ و ما تمام اعمال او را (برای پاداش) می نویسیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس هر که کارهای شایسته انجام دهد و مؤمن [هم] باشد، برای تلاش او ناسپاسی نخواهد بود، و ماییم که به سود او ثبت می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کسی که از کارهای شایسته انجام دهد در حالی که مؤمن باشد، پس هرگز سعی و کوشش او ناسپاسی نخواهد شد و ما بی تردید نگارنده آنیم
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و حرام است بر شهرها و آبادیهایی که (بر اثر گناه) نابودشان کردیم (که به دنیا بازگردند)؛ آنها هرگز باز نخواهند گشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر [مردم] شهری که آن را هلاک کرده ایم، بازگشتشان [به دنیا] حرام است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ممنوع و غیر ممکن است بر مجتمعی که آنها را هلاک کرده ایم (بازگشت به دنیا) آنها باز نخواهند گشت
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا آن زمان که «یأجوج» و «مأجوج» گشوده شوند؛ و آنها از هر محل مرتفعی بسرعت عبور می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا وقتی که یأجوج و مأجوج [راهشان] گشوده شود و آنها از هر پشته ای بتازند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (بقاء اختیار برای بشر ادامه دارد) تا آن گاه که (آثار قیامت ظاهر گردد و راه) یأجوج و مأجوج (به شکستن سد) گشوده گردد و آنها از هر بلندی و مرتفعی به شتاب سرازیر شوند
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و وعده حقّ [= قیامت] نزدیک می شود؛ در آن هنگام چشمهای کافران از وحشت از حرکت باز می ماند؛ (می گویند:) ای وای بر ما که از این (جریان) در غفلت بودیم؛ بلکه ما ستمکار بودیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و وعده حق نزدیک گردد، ناگهان دیدگان کسانی که کفر ورزیده اند خیره می شود [و می گویند:] «ای وای بر ما که از این [روز] در غفلت بودیم، بلکه ما ستمگر بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و وعده حق (قیامت) نزدیک گردد پس به ناگاه حادثه این باشد که دیدگان کسانی که کفر ورزیده اند (از عظمت و هول منظره) خیره و بی حرکت گردد (و فریاد زنند:) ای وای بر ما که از این (روز) سخت در غفلت بودیم، بلکه ما گروهی ستمکار بودیم (و غفلت ما در اثر ظلم خود ما بود)
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما و آنچه غیر خدا می پرستید، هیزم جهنّم خواهید بود؛ و همگی در آن وارد می شوید. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، شما و آنچه غیر از خدا می پرستید، هیزم دوزخید. شما در آن وارد خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در آن روز به کفار خطاب شود) همانا شما و آنچه به جای خدا (از بت ها و تمثال ها و ستارگان) می پرستید هیزم جهنّمید، همه شما وارد شونده در آنید
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر اینها خدایانی بودند، هرگز وارد آن نمی شدند! در حالی که همگی در آن جاودانه خواهند بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر اینها خدایانی [واقعی] بودند در آن وارد نمی شدند، و

حال آنکه جملگی در آن ماندگارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر اینها خدایانی بودند هرگز وارد جهنم نمی شدند، و همگی در آنجا جاودانه اند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای آنان در آن [=دوزخ] ناله های دردناکی است و چیزی نمی شنوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: برای آنها در آنجا ناله ای زار است و در آنجا [چیزی] نمی شنوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای پیامبر) آنان در آنجا آه و ناله های شدید دارند و آنها در آنجا (از

هول و شدت عذاب و به کیفر نشنیدن سخن حق در دنیا) چیزی نمی شنوند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) کسانی که از قبل، وعده نیک از سوی ما به آنها داده شده [=مؤمنان صالح] از آن دور نگاهداشته می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: بی گمان کسانی که قبلاً از جانب ما به آنان وعده نیکو داده شده است از آن [آتش] دور داشته خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که از ما برای آنها (به خاطر ایمانشان در دنیا وعده) نیکی گذشته (به آنان وعده آمرزش، شفاعت و بهشت داده ایم) آنان از آن آتش به دور نگاه داشته خواهند بود

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ (۱۰۲) ترجمه: (۱)

لَا يَخْزِيهِمُ الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (۱۰۳) ترجمه: (۲)

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْهَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ (۱۰۴) ترجمه: (۳)

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۴)

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ (۱۰۶) ترجمه: (۵)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ (۱۰۷) ترجمه: (۶)

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (۱۰۸) ترجمه: (۷)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ وَإِنْ أُذِرِي أَقْرَبُ أَمْ بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ (۱۰۹) ترجمه: (۸)

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ (۱۱۰) ترجمه: (۹)

وَإِنْ أُذِرِي لَعَلَّهٗ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ (۱۱۱) ترجمه: (۱۰)

قَالَ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ (۱۱۲) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۳۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها صدای آتش دوزخ را نمی شنوند؛ و در آنچه دلشان بخواهد، جاودانه منتعم هستند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: صدای آن را نمی شنوند، و آنان در میان آنچه دلهايشان بخواهد جاودانند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها اندک صدای آن را هم (در حال گذشتن از صراط و پس از آن)

نمی شنوند و در آنچه دل هایشان میل کند (از نعمت های بهشتی) جاودانند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وحشت بزرگ، آنها را اندوهگین نمی کند؛ و فرشتگان به استقبالشان می آیند، (و می

گویند): این همان روزی است که به شما وعده داده می شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: دلهره بزرگ،

آنان را غمگین نمی کند و فرشتگان از آنها استقبال می کنند [و به آنان می گویند]: این همان روزی است که به شما وعده

می دادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن وحشت بزرگ آنان را غمگین نمی کند و فرشتگان (با

تبریک و تهنیت) به استقبالشان می آیند (و می گویند) این همان روز شماست که (در دنیا) به آن وعده داده می شدید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که آسمان را چون طوماری در هم می پیچیم، (سپس) همان گونه که آفرینش

را آغاز کردیم، آن را بازمی گردانیم؛ این وعده ای است بر ما، و قطعاً آن را انجام خواهیم داد. _____

ترجمه استاد فولادوند: روزی که آسمان را همچون در پیچیدن صفحه نامه ها در می پیچیم. همان گونه که بار نخست

آفرینش را آغاز کردیم، دوباره آن را بازمی گردانیم. وعده ای است بر عهده ما، که ما انجام دهنده آنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) روزی که ما آسمان را (با هر چیزی که در آن هست) درنوردیم، چنان که طومار نوشته ها را درمی پیچد، همان گونه که نخستین بار آفریدگان را (با جمع ذراتشان از میان آب و خاک) به وجود آوردیم دوباره آنان را بازمی گردانیم (اجزاء نابود شده یا پراکنده شده را جمع کرده و به صورت اول درمی آوریم، این امر) وعده ای است بر عهده ما که بی تردید انجام دهنده آنیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در «زبور» بعد از ذکر (تورات) نوشتیم: «بندگان شایسته ام وارث (حکومت) زمین خواهند شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، در زبور پس از تورات نوشتیم که زمین را بندگان شایسته ما به ارث خواهند برد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقا که ما در هر کتاب آسمانی پس از لوح محفوظ، و در زبور (داود) پس از ذکر (تورات موسی) و در قرآن پس از آن کتاب ها، نوشتیم و مقرر کردیم که همانا (ملکیت و حاکمیت و استفاده تام از برکات) این زمین را بندگان صالح و شایسته من به ارث خواهند برد (از دست غاصبان و ائمه جور به امامان عدل و خلفای آنها منتقل خواهد شد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این، ابلاغ روشنی است برای جمعیت عبادت کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: به راستی در این [امور] برای مردم عبادت پیشه ابلاغی [حقیقی] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا در (محتوای) این (سوره یا این کتاب) برای گروهی که خداپرستند وسیله رسیدن به غایت مقصود (و دین و دنیای سالم) نهفته است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما تو را جز برای رحمت جهانیان نفرستادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو را جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما تو را جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «تنها چیزی که به من وحی می شود این است که معبود شما خدای یگانه است؛ آیا (با این حال) تسلیم (حق) می شوید؟ (و بتها را کنار می گذارید؟)» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «جز این نیست که به من وحی می شود که خدای شما خدایی یگانه است. پس آیا مسلمان می شوید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: جز این نیست که به من وحی می شود که معبود شما خدایی یگانه است، پس آیا شما (در برابر این سخن) تسلیم شدنی هستید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (باز) روی گردان شوند، بگو: «من به همه شما یکسان اعلام خطر می کنم؛ و نمی دانم آیا وعده (عذاب خدا) که به شما داده می شود نزدیک است یا دور!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر روی برتافتند بگو: «به [همه] شما به طور یکسان اعلام کردم، و نمی دانم آنچه وعده داده شده اید آیا نزدیک است یا دور.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر رویگردان شدند بگو: به شما به طور یکسان اعلام کردم و هشدار دادم، و نمی دانم آنچه بدان وعده داده می شوید آیا نزدیک است یا دور

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او سخنان آشکار را می داند، و آنچه را کتمان می کنید (نیز) می داند (و چیزی بر او پوشیده نیست)! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آری،] او سخن آشکار را می داند و آنچه را پوشیده می دارید می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا او می داند آنچه را آشکار است از گفتار (شما درباره اسلام از عیب جویی و طعن و استهزا) و آنچه را که پنهان می دارید (از عداوت و نقشه و توطئه براندازی آن)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و من نمی دانم شاید این آزمایشی برای شماست؛ و مایه بهره گیری تا مدتی (معین)!
_____ ترجمه استاد فولادوند : و من نمی دانم، شاید آن برای شما آزمایشی و تا چند گاهی [وسیله]
برخورداری باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و من نمی دانم، شاید این (هشدار من و تأخیر عذاب

موعود) آزمونی برای شما و (مهلت) برخورداری تا مدتی (معین) است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (و پیامبر) گفت: «پروردگارا! بحق داوری فرما (و این طغیانگران را کیفر ده)! و
پروردگار ما (خداوند) رحمان است که در برابر نسبت‌های ناروای شما، از او استمداد می طلبیم!» _____

ترجمه استاد فولادوند : گفت: «پروردگارا، [خودت] به حق داوری کن، و به رغم آنچه وصف می کنید، پروردگار ما همان
بخشایشگر دستگیر است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (پیامبر) گفت: پروردگارا (میان من و اینان) به

حق حکم کن، و (ای مشرکان) پروردگار مهربان ما مورد استمداد (من) است در برابر آنچه شم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ (۱) ترجمه: (۱)

يَوْمَ تَرُؤْنَهَا تَنْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ (۲) ترجمه: (۲)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ (۳) ترجمه: (۳)

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ (۴) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لَّئِيِّنَ لَكُمْ وَنُقُرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَبْتَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ (۵) ترجمه: (۵)

ص: ۳۳۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! از (عذاب) پروردگارتان بترسید، که زلزله رستاخیز امر عظیمی است! ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، از پروردگار خود پروا کنید، چرا که زلزله رستاخیز امری هولناک است. ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، از پروردگار خود پروا کنید، حتماً که زلزله قیامت (که پیش از نفخه اول صور واقع می شود) چیزی است بزرگ

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که آن را می بینید، (آنچنان وحشت سراپای همه را فرامی گیرد که) هر مادر شیردهی، کودک شیرخوارش را فراموش می کند؛ و هر بارداری جنین خود را بر زمین می نهد؛ و مردم را مست می بینی، در حالی که مست نیستند؛ ولی عذاب خدا شدید است! ترجمه استاد فولادوند: روزی که آن را ببینید، هر شیردهنده ای آن را که شیر می دهد [از ترس] فرو می گذارد، و هر آبستنی بار خود را فرو می نهد، و مردم را مست می بینی و حال آنکه مست نیستند، ولی عذاب خدا شدید است. ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که آن را ببینید (خواهید دید که) هر زن شیردهنده ای از شیر دادن کودکش غفلت می کند. و هر زن بارداری بار خود را فرو می نهد، و مردم را مست بینی، اما مست نیستند ولی عذاب خداوند سخت است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروهی از مردم، بدون هیچ علم و دانشی، به مجادله درباره خدا برمی خیزند؛ و از هر شیطان سرکشی پیروی می کنند. ترجمه استاد فولادوند: و برخی از مردم در باره خدا بدون هیچ علمی مجادله می کنند و از هر شیطان سرکشی پیروی می نمایند. ترجمه آیت الله مشکینی: و از مردم کس هست که همواره درباره خداوند بدون هیچ دانشی مجادله و ستیزه می کند (که فرشتگان دختران اویند، قرآن افسانه پیشینیان است و معادی در کار نیست) و از هر شیطان پلید و سرکشی پیروی می نمایند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر او نوشته شده که هر کس ولایتش را بر گردن نهد، بطور مسلّم گمراهش می سازد، و به آتش سوزان راهنمایش می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر [شیطان] مقرر شده است که هر کس او را به دوستی گیرد، قطعاً او وی را گمراه می سازد و به عذاب آتشش می کشاند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر وی (بر شیطان در لوح محفوظ، طبق علم ازلی الهی) نوشته و مقرر شده که هر کس او را به دوستی و سرپرستی گیرد بی شک او را (از راه های سعادت) گمراه می کند و به سوی عذاب آتش شعله ور راه می نماید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! اگر در رستاخیز شک دارید، (به این نکته توجه کنید که: ما شما را از خاک آفریدیم، سپس از نطفه، و بعد از خون بسته شده، سپس از «مضغه» [= چیزی شبیه گوشت جویده شده]، که بعضی دارای شکل و خلقت است و بعضی بدون شکل؛ تا برای شما روشن سازیم (که بر هر چیز قادریم!) و جنین هایی را که بخواهیم تا مدت معینی در رحم (مادران) قرار می دهیم؛ (و آنچه را بخواهیم ساقط می کنیم؛) بعد شما را بصورت طفل بیرون می آوریم؛ سپس هدف این است که به حدّ رشد و بلوغ خویش برسید. در این میان بعضی از شما می میرند؛ و بعضی آن قدر عمر می کنند که به بدترین مرحله زندگی (و پیری) می رسند؛ آنچنان که بعد از علم و آگاهی، چیزی نمی دانند! (از سوی دیگر، زمین را (در فصل زمستان) خشک و مرده می بینی، اما هنگامی که آب باران بر آن فرو می فرستیم، به حرکت درمی آید و می روید؛ و از هر نوع گیاهان زیبا می رویاند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، اگر در باره برانگیخته شدن در شکید، پس [بدانید] که ما شما را از خاک آفریده ایم، سپس از نطفه، سپس از علقه، آنگاه از مضغه، دارای خلقت کامل و [احیاناً] خلقت ناقص، تا [قدرت خود را] بر شما روشن گردانیم. و آنچه را اراده می کنیم تا مدتی معین در رحمها قرار می دهیم، آنگاه شما را [به صورت] کودک برون می آوریم، سپس [حیات شما را ادامه می دهیم] تا به حدّ رشدتان برسید، و برخی از شما [زودرس] می میرد، و برخی از شما به غایت پیری می رسد به گونه ای که پس از دانستن [بسی چیزها] چیزی نمی داند. و زمین را خشکیده می بینی و [الی] چون آب بر آن فرود آوریم به جنبش درمی آید و نمو می کند و از هر نوع [رستنیهای] نیکو می رویاند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، اگر از برانگیخته شدن (پس از مرگ) در شکید پس (در آفرینش خود دقت کنید که) ما شما را از خاک آفریدیم (جدّ و جدّه نخستین تان را بلاواسطه و به نحو اعجاز، و نسل آن دو را با واسطه به جذب مواد اولیه خاک و انتقال آن به بدن) سپس از نطفه سپس از علقه (لخته خون مبدل از نطفه) سپس از مضغه (پاره گوشتی مبدل از علقه) که برخی دارای خلقت کامل و برخی غیر کامل است، تا (کمال قدرت و حکمت خود را در این آفرینش تدریجی) برای شما روشن سازیم، و ما آنچه را بخواهیم (از مضغه) در رحم ها تا مدت معینی (که جنین کامل شود) برقرار می داریم، سپس شما را در حال کودکی بیرون می آوریم، سپس (حفظ می کنیم) تا به کمال رشد بدنی و روحی خود برسید، و برخی از شما (قبل از پیری) قبض روح می شود و برخی از شما به پایین ترین مرحله عمر بازگردانده می شود تا عاقبت بعد از دانش (فراوان) چیزی نداند. و (روی) زمین را (در فصل زمستان) خشک و مرده می بینی، پس چون آب را (به صورت باران و برف و تگرگ) بر آن فرو فرستیم می جنبد و بالا می آید و از هر نوع (گیاه و نهال) بهجت انگیز می رویاند

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٦) ترجمه: (١)

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ (٧) ترجمه: (٢)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ (٨) ترجمه: (٣)

ثَانِي عَطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنَذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ (٩) ترجمه: (٤)

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ (١٠) ترجمه: (٥)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكُمْ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (١١) ترجمه: (٦)

يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكُمْ هُوَ الضَّلَالُ الْبُعِيدُ (١٢) ترجمه: (٧)

يَدْعُو لَمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ (١٣) ترجمه: (٨)

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (١٤) ترجمه: (٩)

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَن لَّنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمِذْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ (١٥) ترجمه: (١٠)

ص: ۳۳۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که (بدانید) خداوند حق است؛ و اوست که مردگان را زنده می کند؛ و بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: این [قدرت نمایها] بدان سبب است که خدا خود حق است، و اوست که مردگان را زنده می کند و [هم] اوست که بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (طرز خلقت انسان و نبات) بدان سبب است که خداوند حق و ثابت است و اوست که مردگان را زنده می کند و او بر هر چیزی تواناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه رستاخیز آمدنی است، و شکی در آن نیست؛ و خداوند تمام کسانی را که در قبرها هستند زنده می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [هم] آنکه رستاخیز آمدنی است [و] شکی در آن نیست، و در حقیقت، خداست که کسانی را که در گورهایند برمی انگیزد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اینکه رستاخیز آمدنی است، هیچ شکی در آن نیست و اینکه خداوند همه آنان را که در قبرها هستند برمی انگیزد (و به صحنه محشر می آورد)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گروهی از مردم، بدون هیچ دانش و هیچ هدایت و کتاب روشنی بخشی، درباره خدا مجادله می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از [میان] مردم کسی است که در باره خدا بدون هیچ

دانش و بی هیچ رهنمود و کتاب روشنی به مجادله می پردازد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از مردم کس هست که همواره درباره خداوند، بدون هیچ دلیل علمی (و حجت عقلی) و هیچ هدایت (و عرفان باطنی) و هیچ کتاب روشن آسمانی، محاجّه و ستیز می کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها با تکبر و بی اعتنایی (نسبت به سخنان الهی)، می خواهند مردم را از راه خدا گمراه سازند! برای آنان در دنیا رسوایی است؛ و در قیامت، عذاب سوزان به آنها می چشانیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : [آن هم] از سرِ نخوت، تا [مردم را] از راه خدا گمراه کند. در این دنیا برای او رسوایی است، و در روز رستاخیز او را عذاب آتش سوزان می چشانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : در حالی که متکبرانه (از دعوت الهی) روی می گرداند و به آن پشت می کند تا (دیگران را) از راه خدا گمراه سازد. او را در دنیا خواری و رسوایی است (مانند مشرکان مکه) و در روز قیامت او را عذابی سوزان خواهیم چشاند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (و به آنان می گوئیم:) این در برابر چیزی است که دستهایتان از پیش برای شما فرستاده؛ و خداوند هرگز به بندگان ظلم نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند : این [کیفر] به سزای چیزهایی است که دستهای تو پیش فرستاده است و [گرنه] خدا به بندگان خود بیدادگر نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (در جهنم به او گفته می شود) این عذاب به سبب آن اعمالی است که دست های خودت پیش فرستاده و اینکه خداوند بر بندگانش هیچ ظلم کننده نیست (بلکه کیفردهنده است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بعضی از مردم خدا را تنها با زبان می پرستند (و ایمان قلبیشان بسیار ضعیف است)؛ همین که (دنیا به آنها رو کند و نفع و) خیری به آنان برسد، حالت اطمینان پیدا می کنند؛ اما اگر مصیبتی برای امتحان به آنها برسد، دگرگون می شوند (و به کفر رومی آورند)؛ (به این ترتیب) هم دنیا را از دست داده اند، و هم آخرت را؛ و این همان خسران و زیان آشکار است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و از میان مردم کسی است که خدا را فقط بر یک حال [و بدون عمل] می پرستد. پس اگر خیری به او برسد بدان اطمینان یابد، و چون بلایی بدو رسد روی برتابد. در دنیا و آخرت زیان دیده است. این است همان زیان آشکار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از مردم کس هست که خدا را یک طرفه می پرستد (در اعتقاد مردّد، و در عمل معلق است) پس اگر خیری (ثروت، صحت، مقام) به او رسید بدان دلگرم شود، و چون آزمونی (ضرری در مال و جان) به او رسید رخ برتافته برمی گردد. چنین کسی در دنیا و آخرت خود زیان کرده است (در دنیا اعمالش حبط و در آخرت گرفتار کیفر شرک و فسق است)، این است همان زیان آشکار

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او جز خدا کسی را می خواند که نه زبانی به او می رساند، و نه سودی؛ این همان گمراهی بسیار عمیق است. _____ ترجمه استاد فولادوند : به جای خدا چیزی را می خواند که نه زبانی به او می رساند و نه سودش می دهد. این است همان گمراهی دور و دراز. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : او به جای خداوند چیزی را می خواند (مانند بت) که نه به او ضرری می زند و نه سودی می رساند این است همان گمراهی دور و دراز

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او کسی را می خواند که زبانش از نفعش نزدیکتر است؛ چه بد مولا و یاوری، و چه بد مونس و معاشری! _____ ترجمه استاد فولادوند : کسی را می خواند که زبانش از سودش نزدیکتر است. وه چه بد مولایی و چه بد دمسازی! _____ ترجمه آیت الله مشکینی : کسی را می خواند که حتما زبانش

(بیشتر و) نزدیکتر از سود اوست (زیانش آثار شرک و سودش موهومی است). چه بد یاور و سرپرست، و چه بد معاشر و همدمی است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسانی را که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، در باغهایی از بهشت وارد می کند که نهراها زیر درختانش جاری است؛ (آری)، خدا هر چه را اراده کند انجام می دهد! _____
ترجمه استاد فولادوند: بی گمان، خدا کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده اند به باغهایی درمی آورد که از زیر [درختان] آن رودبارها روان است. خدا هر چه بخواهد انجام می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا خداوند کسانی را که ایمان آورده و عمل های شایسته انجام داده اند در بهشت هایی درآورد که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهراها روان است. البته خدا هر چه را اراده حتمی کند انجام می دهد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس گمان می کند که خدا پیامبرش را در دنیا و آخرت یاری نخواهد کرد (و از این نظر عصبانی است، هر کاری از دستش ساخته است بکند)، ریسمانی به سقف خانه خود بیاویزد، و خود را حلق آویز و نفس خود را قطع کند (و تا لبه پرتگاه مرگ پیش رود)؛ ببیند آیا این کار خشم او را فرو می نشاند؟! _____
ترجمه استاد فولادوند: هر که می پندارد که خدا [پیامبرش] را در دنیا و آخرت هرگز یاری نخواهد کرد [بگو] تا طنابی به سوی سقف کشد [و خود را حلق آویز کند] سپس [آن را] بپُرد. آنگاه بنگرد که آیا نیرنگش چیزی را که مایه خشم او شده از میان خواهد برد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس (از مشرکان مکه) گمان می کرد که خداوند هرگز او را (محتد را) در دنیا و آخرت یاری نخواهد کرد (و اینک می بیند که خدا او را یاری کرده است) یا هر کس درباره خود گمان کند که خدا او را در دنیا و آخرت یاری نخواهد کرد، و مأیوس از رحمت حق باشد، پس ریسمانی به سقف کشد سپس (خود را) حلق آویز کند، آن گاه بنگرد آیا این نیرنگ وی خشم و غیظش را از بین می برد

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ (١٦) ترجمه: (١)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (١٧) ترجمه: (٢)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (١٨) ترجمه: (٣)

هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ نِيَابٌ مِّنْ نَّارٍ يَصَّبُ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ (١٩) ترجمه: (٤)

يُضْهِرُّ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ (٢٠) ترجمه: (٥)

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِّنْ حَدِيدٍ (٢١) ترجمه: (٦)

كَلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (٢٢) ترجمه: (٧)

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ (٢٣) ترجمه: (٨)

ص: ٣٣٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این گونه ما آن [=قرآن] را بصورت آیات روشنی نازل کردیم؛ و خداوند هر کس را بخواهد هدایت می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدین گونه [قرآن] را [به صورت] آیاتی روشنگر نازل کردیم، و خداست که هر که را بخواهد راه می نماید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این گونه (که این آیات را نازل کردیم) این کتاب را در حالی که دلائل روشن (توحید و معارف دینی) است فرو فرستادیم و حقا که خدا هر کس را بخواهد هدایت می کند (مکلفین را تشریعا و مؤمنین را تکوینا راهنمایی می کند)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً کسانی که ایمان آورده اند، و یهود و صابئان [=ستاره پرستان] و نصاری و مجوس و مشرکان، خداوند در میان آنان روز قیامت داوری می کند؛ (و حق را از باطل جدا می سازد؛) خداوند بر هر چیز گواه (و از همه چیز آگاه) است. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آوردند و کسانی که یهودی شدند و صابئی ها و مسیحیان و زرتشتیان و کسانی که شرک ورزیدند، البته خدا روز قیامت میانشان داوری خواهد کرد، زیرا خدا بر هر چیزی گواه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که (به محمد و کتاب او) ایمان آورده اند و کسانی که یهودی اند و صابئان و نصاری و زرتشتیان و کسانی که شرک ورزیده اند، بی تردید خداوند میان آنها (از نظر صحت و فساد مذهب و استحقاق پاداش و کیفر) در روز قیامت جدایی خواهد افکند، همانا خداوند بر هر چیزی شاهد و گواه است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی که تمام کسانی که در آسمانها و کسانی که در زمینند برای خدا سجده می

کنند؟! و (همچنین) خورشید و ماه و ستارگان و کوه ها و درختان و جنبندگان، و بسیاری از مردم! اما بسیاری (با دارند، و) فرمان عذاب درباره آنان حتمی است؛ و هر کس را خدا خوار کند، کسی او را گرامی نخواهد داشت! خداوند هر کار را بخواهد (و صلاح بداند) انجام می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانستی که خداست که هر کس در آسمانها و هر کس در زمین است، و خورشید و ماه و [تمام] ستارگان و کوهها و درختان و جنبندگان و بسیاری از مردم برای او سجده می کنند؟ و بسیاری اند که عذاب بر آنان واجب شده است. و هر که را خدا خوار کند او را گرامی دارنده ای نیست، چرا که خدا هر چه بخواهد انجام می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به دیده دل) ندیده ای که هر که در آسمانها و هر که در زمین (و هر چه در آنها) است و خورشید و ماه و ستارگان و کوه ها و درختان و جنبندگان، در برابر خدا (تکویناً) سجده و خضوع می کنند، و نیز بسیاری از مردم (مانند مؤمنان سجده تشریحی می نمایند)، و بسیاری هم (از انسانها و اجنه و همه شیطانها به جهت خودداری از سجده) عذاب بر آنها ثابت است؟! (آری خدا آنها را خوار کرده) و کسی را که خدا خوار کند پس هرگز او گرامی کننده ندارد چرا که خداوند هر چه را اراده حتمی کند انجام می دهد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینان دو گروهند که درباره پروردگارشان به مخاصمه و جدال پرداختند؛ کسانی که کافر شدند، لباسهایی از آتش برای آنها بریده شده، و مایع سوزان و جوشان بر سرشان ریخته می شود؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: این دو [گروه] دشمنان یکدیگرند که در باره پروردگارشان با هم ستیزه می کنند، و کسانی که کفر ورزیدند، جامه هایی از آتش برایشان بریده شده است [و] از بالای سرشان آب جوشان ریخته می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این دو (گروه مؤمن و کافر) دشمنان یکدیگرند که درباره پروردگارشان به خصومت برخاسته اند (درباره هستی و یگانگی و ربوبیت و عبودیت خدا مخاصمه دارند) پس کسانی که کفر ورزیده اند برای آنها لباس هایی از (جوهره تبلور یافته) آتش بریده شده، بر فرق سرشان (در جهنم) آب جوشان ریخته می شود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در شکم آنهاست با پوست [بدن]شان گداخته می گردد. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در شکم آنهاست با پوست [بدن]شان گداخته می گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که بدن (آب) هر چه در شکمشان است و پوست هایشان گداخته و آب می شود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای آنان گرزهایی از آهن (سوزان) است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای [وارد کردن ضربت بر سر] آنان گرزهایی آهنین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای (عذاب آنها) گرزهایی از آهن است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر گاه بخواهند از غم و اندوه های دوزخ خارج شوند، آنها را به آن بازمی گردانند؛ و (به آنان گفته می شود): بچشید عذاب سوزان را! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر بار بخواهند از [شدت] غم، از آن بیرون روند در آن باز گردانیده می شوند [که همان] بچشید عذاب آتش سوزان را. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر گاه اراده کنند که از (شدت) غصه از آنجا بیرون آیند (به اجبار) در آن باز گردانده می شوند و (گفته می شود) بچشید عذاب سوزنده را

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسانی را که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، در باغهایی از بهشت وارد می کند که از زیر درختانش نهرها جاری است؛ آنان با دستبندهایی از طلا- و مروارید زینت می شوند؛ و در آنجا لباسهایشان از حریر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته

کرده اند در باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است درمی آورد: در آنجا با دستبندهایی از طلا و مروارید آراسته می شوند، و لباسشان در آنجا از پرنیان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید خداوند کسانی را که ایمان آورده و عمل های شایسته انجام داده اند وارد بهشت هایی می کند که از زیر (ساختمان و درختان) آنها رودها روان است. آنها در آنجا با دستبندهایی از طلا و (گردنبندهایی از) مروارید آراسته می گردند و لباس (معمولی) آنها در آنجا دیا و پرنیان است

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ (٢٤) ترجمه: (١)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِن عَذَابِ أَلِيمٍ (٢٥) ترجمه: (٢)

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ (٢٦) ترجمه: (٣)

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ (٢٧) ترجمه: (٤)

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقْتَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْبَاسِ الْفَقِيرَ (٢٨) ترجمه: (٥)

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ (٢٩) ترجمه: (٦)

ذَلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ حُرْمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأَحَلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامَ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ (٣٠) ترجمه: (٧)

ص: ٣٣٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بسوی سخنان پاکیزه هدایت می شوند، و به راه خداوند شایسته ستایش، راهنمایی می گردند. _____ ترجمه استاد فولادوند : و به گفتار پاک هدایت می شوند و به سوی راه [خدای] ستوده هدایت می گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنها (در برخورد با فرشتگان و میان خودشان) به سوی گفتار پاکیزه (مانند سلام، تحیت، حمد و سخنان بهجت انگیز از پیش) هدایت شده اند، و به سوی راه خداوند ستوده صفات راهنمایی شده اند (که آنها نیز ستوده صفات باشند)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که کافر شدند، و مؤمنان را از راه خدا بازداشتند، و (همچنین) از مسجد الحرام، که آن را برای همه مردم، برابر قرار دادیم، چه کسانی که در آنجا زندگی می کنند یا از نقاط دور وارد می شوند (، مستحقّ عذابی دردناکند)؛ و هر کس بخواهد در این سرزمین از راه حق منحرف گردد و دست به ستم زند، ما از عذابی دردناک به او می چشانیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : بی گمان، کسانی که کافر شدند و از راه خدا و مسجد الحرام - که آن را برای مردم، اعم از مقیم در آنجا و بادیه نشین، یکسان قرار داده ایم- جلوگیری می کنند، و [نیز] هر که بخواهد در آنجا به ستم [از حق] منحرف شود، او را از عذابی دردناک می چشانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : البته کسانی که کفر ورزیدند و همواره (مردم را) از راه خداوند (اسلام و قرآن) و از مسجد الحرامی که ما آن را برای (عبادت عامه) مردم قرار داده ایم به طوری که حاضر و مسافر در آن یکسانند، جلوگیری می کنند (آنان منحرف و ستمکار به مردم اند) و هر کس در آن با انحراف (از حق) به ظلم قصد (مردم) نماید او را عذابی دردناک می چشانیم

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (به خاطر بیاور) زمانی را که جای خانه (کعبه) را برای ابراهیم آماده ساختیم (تا خانه را بنا

کند؛ و به او گفتیم:) چیزی را همتای من قرار مده! و خانه ام را برای طواف کنندگان و قیام کنندگان و رکوع کنندگان و سجود کنندگان (از آلودگی بتها و از هر گونه آلودگی) پاک ساز! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون برای ابراهیم جای خانه را معین کردیم [بدو گفتیم:] «چیزی را با من شریک مگردان و خانه ام را برای طواف کنندگان و قیام کنندگان و رکوع کنندگان [و] سجده کنندگان پاکیزه دار.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که برای ابراهیم جایگاه خانه کعبه را آماده کردیم (که پایه های آن را روی شالوده ای که آدم نهاده بود بالا برد و گفتیم) که برای من (در مراسم حج این خانه) چیزی را شریک قرار مده و خانه مرا برای طواف کنندگان و قیام کنندگان (به عبادت) و رکوع و سجده کنندگان (از پلیدی های معنوی و ظاهری) پاکیزه گردان

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مردم را دعوت عمومی به حج کن؛ تا پیاده و سواره بر مرکبهای لاغر از هر راه دوری بسوی تو بیایند... _____ ترجمه استاد فولادوند: و در میان مردم برای [ادای] حج بانگ برآور تا [زایران] پیاده و [سوار] بر هر شتر لاغری - که از هر راه دوری می آیند - به سوی تو روی آورند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در میان مردم به حج (خانه خدا) اعلان عمومی کن تا (در نتیجه دعوت تا روز قیامت، مردم) پیاده و سوار بر شتران لاغری که از هر راه دور و درازی روانه شده اند به سوی تو روی آورند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا شاهد منافع گوناگون خویش (در این برنامه حیاتبخش) باشند؛ و در ایام معینی نام خدا را، بر چهارپایانی که به آنان داده است، (به هنگام قربانی کردن) ببرند؛ پس از گوشت آنها بخورید؛ و بینوای فقیر را نیز اطعام نمایید! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا شاهد منافع خویش باشند، و نام خدا را در روزهای معلومی بر دامهای زبان بسته ای که روزی آنان کرده است ببرند. پس، از آنها بخورید و به درمانده مستمند بخورانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا پاره ای از منافع (دنیوی و اخروی) خود را مشاهده کنند و نام خدا را در روزهایی معین (دهه اول ذی حجه یا روز عید و سه روز بعدش) بر آنچه روزی آنها کرده از چهارپایان (سه گانه: شتر و گاو و گوسفند در وقت قربانی کردن) ذکر کنند پس خود از آنها بخورید و به فقیری که در شدت تهیدستی است نیز بخورانید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس، باید آلودگیهایشان را برطرف سازند؛ و به نذرهای خود وفا کنند؛ و بر گرد خانه گرامی کعبه، طواف کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس باید آلودگی خود را بزدايند و به نذرهای خود وفا کنند و بر گرد آن خانه کهن [=کعبه] طواف به جای آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس آلودگی و کثافت (بدن) خود را (به تراشیدن سر و بیرون رفتن از احرام و غسل و تنظیف) زایل سازند و به نذرهای خود (هر نذری که بر عهده دارند) وفا نمایند و به دور آن خانه گرامی قدیم و آزاد طواف نمایند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (مناسک حج) این است! و هر کس برنامه های الهی را بزرگ دارد، نزد پروردگارش برای او بهتر است! و چهارپایان برای شما حلال شده، مگر آنچه (ممنوع بودنش) بر شما خوانده می شود. از پلیدیهای بتها اجتناب کنید! و از سخن باطل بپرهیزید! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است [آنچه مقرر شده] و هر کس مقررات خدا را بزرگ دارد، آن برای او نزد پروردگارش بهتر است، و برای شما دامها حلال شده است، مگر آنچه بر شما خوانده می شود. پس، از پلیدی بتها دوری کنید، و از گفتار باطل اجتناب ورزید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این است (حجی که بر ابراهیم و بر تو نوشتیم)، و هر کس برنامه های محترم خدا را بزرگ شمارد برای او در نزد پروردگارش بهتر است. و همه چهارپایان جز آنچه همواره بر شما خوانده می شود بر شما حلال گردید پس از بت های

پلید پرهیز نمایید و از گفتار انحرافی (مانند دروغ، بهتان، شهادت به ناحق و آوازه خوانی) دوری جوئید

حُفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَفَهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَى بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ (۳۱) ترجمه: (۱)

ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ (۳۲) ترجمه: (۲)

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ (۳۳) ترجمه: (۳)

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِّيُذَكَّرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَيْمِهِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ (۳۴) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (۳۵) ترجمه: (۵)

وَالْبَيْدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۳۶) ترجمه: (۶)

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَاؤَهَا وَلَكِنَّ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ (۳۷) ترجمه: (۷)

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ (۳۸) ترجمه: (۸)

ص: ۳۳۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (برنامه و مناسک حج را انجام دهید) در حالی که همگی خالص برای خدا باشد! هیچ گونه همتایی برای او قائل نشوید! و هر کس همتایی برای خدا قرار دهد، گویی از آسمان سقوب کرده، و پرندگان (در وسط هوا) او را می ربایند؛ و یا تندباد او را به جای دوردستی پرتاب می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حالی که گروندگان خالص به خدا باشید؛ نه شریک گیرندگان [برای] او! و هر کس به خدا شرک ورزد چنان است که گویی از آسمان فرو افتاده و مرغان [شکاری] او را ربوده اند یا باد او را به جایی دور افکنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (از رجس و زور اجتناب کنید) در حالی که برای خدا حق گرا بوده از مشرکان نباشید و هر کس برای خداوند (در وجود و ربوبیت و خلقت و عبادت) شریک قرار دهد پس گویی از آسمان سقوط کرده و مرغان شکاری او را می ربایند (و طعمه خود می سازند) یا باد (سخت) او را در جایی دوردست می افکند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این است (مناسک حج)! و هر کس شعائر الهی را بزرگ دارد، این کار نشانه تقوای دلهاست. _____ ترجمه استاد فولادوند: این است [فرائض خدا] و هر کس شعائر خدا را بزرگ دارد در حقیقت، آن [حاکمی] از پاکی دلهاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این است (برنامه حج)، و هر کس شعائر خدا را (علامت های حج او و هر علامت دینی را) بزرگ شمارد بی تردید (تعظیم شعائر الهی) نشأت یافته از تقوای دل هاست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن (حیوانات قربانی)، منافی برای شماس است تا زمان معینی [= روز ذبح آنها] سپس محل آن، خانه قدیمی و گرامی (کعبه) است. _____ ترجمه استاد فولادوند: برای شما در آن [دامها] تا مدتی معین سودهایی است، سپس جایگاه [قربانی کردن آنها و سایر فرائض] در خانه کهن [= کعبه] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن (قربانی ها) برای شما (از زمان بستن احرام) تا مدتی معین (وقت نحر یا ذبح آنها) منافی است (چون شیر و پشم و بچه و سواری) سپس هنگام قربانی آنها وقتی است که به آن خانه قدیم و آزاد (کعبه) برسند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای هر امتی قربانگاهی قرار دادیم، تا نام خدا را (به هنگام قربانی) بر چهارپایانی که به آنان روزی داده ایم ببرند، و خدای شما معبود واحدی است؛ در برابر (فرمان) او تسلیم شوید و بشارت ده متواضعان و تسلیم شوندگان را. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای هر امتی مناسکی قرار دادیم، تا نام خدا را بر دامهای زبان بسته ای که روزی آنها گردانیده یاد کنند. پس [بدانید که] خدای شما خدایی یگانه است، پس به [فرمان] او گردن نهید. و فروتنان را بشارت ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای اهل هر شریعتی قربانی عبادی خاصی (یا برنامه حجبی که قربانی دارد) قرار داده ایم (و مخصوص حج شما پیروان ابراهیم نیست) تا نام خدا را بر آنچه از چهارپایان روزی آنها کرده ایم (در هنگام قربانی) ذکر کنند. زیرا خدای شما خدایی یگانه است، پس در برابر او تسلیم شوید (تو ای پیامبر) متواضعان و مخلصان را بشارت ده

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که چون نام خدا برده می شود، دلهایشان پر از خوف (پروردگار) می گردد؛ و شکیبایان در برابر مصیبتی که به آنان می رسد؛ و آنها که نماز را برپا می دارند، و از آنچه به آنان روزی داده ایم انفاق می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که چون [نام] خدا یاد شود، دلهایشان خشیت یابد و [آنان که] بر هر چه بر سرشان آید صبر پیشه گانند و برپا دارندگان نمازند، و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانها که چون (نام) خدا یاد شود دل هایشان می ترسد، و صبرکنندگان بر آنچه بدانها (از شداید) برسد و برپادارندگان نماز، و آنها که از آنچه روزیشان کرده ایم انفاق می کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شترهای چاق و فربه را (در مراسم حج) برای شما از شعائر الهی قرار دادیم؛ در آنها برای شما خیر و برکت است؛ نام خدا را (هنگام قربانی کردن) در حالی که به صف ایستاده اند بر آنها ببرید؛ و هنگامی که پهلوهایشان آرام گرفت (و جان دادند)، از گوشت آنها بخورید، و مستمندان قانع و فقیران را نیز از آن اطعام کنید! این گونه ما آنها را مسخرتان ساختیم، تا شکر خدا را بجا آورید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و شتران فربه را برای شما از [جمله] شعائر خدا قرار دادیم: در آنها برای شما خیر است. پس نام خدا را بر آنها -در حالی که برپای ایستاده اند- ببرید و چون به پهلو درغلتیدند از آنها بخورید و به تنگدست [سائل] و به بینوا [غیر سائل] بخورانید. این گونه آنها را برای شما رام کردیم، امید که شکر گزار باشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شترهای تنومند را برای شما (در مراسم حج) از شعائر خدا قرار داده ایم، در آنها برای شما خیر (دنیا و آخرت) است، پس (در هنگام قربانی) در حالی که سرپا ایستاده باشند نام خدا را بر آنها ببرید (و نحر کنید) و چون پهلوهایشان بر زمین خورد (و تذکیه شدند) از آنها بخورید و به تنگدستان قانع و فقیران اهل توقع نیز اطعام کنید. این چنین آنها را رام شما کرده ایم شاید که شکر گزارید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نه گوشتها و نه خونهای آنها، هرگز به خدا نمی رسد. آنچه به او می رسد، تقوا و پرهیزگاری شماس است. این گونه خداوند آنها را مسخر شما ساخته، تا او را بخاطر آنکه شما را هدایت کرده است بزرگ

بشمردید؛ و بشارت ده نیکوکاران را! _____ ترجمه استاد فولادوند: هرگز [نه] گوشت‌های آنها و نه خون‌هایشان به خدا نخواهد رسید، ولی [این] تقوای شماست که به او می‌رسد. این گونه [خداوند] آنها را برای شما رام کرد، تا خدا را به پاس آنکه شما را هدایت نموده به بزرگی یاد کنید، و نیکوکاران را مژده ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز گوشت‌ها و خون‌های آنها به خداوند نخواهد رسید، بلکه از جانب شما تقوا (ی درونی و عملی) به او می‌رسد. این چنین خدا آنها را رام شما کرده تا به پاس آنکه شما را هدایت کرده خدا را تکبیر گوید و بزرگ بدارید. و (تو ای پیامبر) نیکوکاران را بشارت ده

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند از کسانی که ایمان آورده اند دفاع می‌کند؛ خداوند هیچ خیانتکار ناسپاسی را دوست ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً خداوند از کسانی که ایمان آورده اند دفاع می‌کند، زیرا خدا هیچ خیانتکار ناسپاسی را دوست ندارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا خداوند از کسانی که ایمان آورده اند دفاع می‌کند (هجوم دشمنان را دفع و راه پیروزی را باز می‌کند)، البته خداوند هیچ خیانت پیشه ناسپاسی را دوست ندارد

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ (٣٩) ترجمه: (١)

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفُتِنَتِ السَّمَوَاتُ وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (٤٠) ترجمه: (٢)

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (٤١) ترجمه: (٣)

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ (٤٢) ترجمه: (٤)

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ (٤٣) ترجمه: (٥)

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (٤٤) ترجمه: (٦)

فَكَأَيِّنْ مِنْ قَوْمٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فِيهَا فَخَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَشِيدٍ (٤٥) ترجمه: (٧)

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ (٤٦) ترجمه: (٨)

ص: ٣٣٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به کسانی که جنگ بر آنان تحمیل گردیده، اجازه جهاد داده شده است؛ چرا که مورد ستم قرار گرفته اند؛ و خدا بر یاری آنها تواناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: به کسانی که جنگ بر آنان تحمیل شده، رخصت [جهاد] داده شده است، چرا که مورد ظلم قرار گرفته اند، و البته خدا بر پیروزی آنان سخت تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به آنان که جنگ بر آنها تحمیل می شود رخصت جهاد و نبرد داده شد، زیرا به آنها ستم شده، و البته خداوند بر یاری آنها کاملاً تواناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که از خانه و شهر خود، به ناحق رانده شدند، جز اینکه می گفتند: «پروردگار ما، خدای یکتاست!» و اگر خداوند بعضی از مردم را بوسیله بعضی دیگر دفع نکند، دیرها و صومعه ها، و معابد یهود و نصارا، و مساجدی که نام خدا در آن بسیار برده می شود، ویران می گردد! و خداوند کسانی را که یاری او کنند (و از آیینش دفاع نمایند) یاری می کند؛ خداوند قوی و شکست ناپذیر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که بناحق از خانه هایشان بیرون رانده شدند. [آنها گناهی نداشتند] جز اینکه می گفتند: «پروردگار ما خداست» و اگر خدا بعضی از مردم را با بعضی دیگر دفع نمی کرد، صومعه ها و کلیساها و کنیسه ها و مساجدی که نام خدا در آنها بسیار برده می شود، سخت ویران می شد، و قطعاً خدا به کسی که [دین] او را یاری می کند، یاری می دهد، چرا که خدا سخت نیرومند شکست ناپذیر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که از خانه های خود به ناحق اخراج شدند (و جرمی نداشتند) جز آنکه می گفتند: پروردگار ما خدای یکتاست. و اگر خداوند برخی از مردم را با برخی دیگر دفع نمی کرد (در هر عصری کفار را از مجتمع دینی و امکانه مذهبی به وسیله مؤمنین دفع نمی کرد) البته دیرهای راهبان و کلیساهای

ترسایان و کنشت های جهودان و مسجدهای مسلمانان که بسیاری از اوقات نام خدا در آنها ذکر می شود ویران می گردید. و بی تردید خدا هر که را که او را یاری می کند یاری خواهد کرد، همانا خدا نیرومند و شکست ناپذیر است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسانی که هر گاه در زمین به آنها قدرت بخشیدیم، نماز را برپا می دارند، و زکات می دهند، و امر به معروف و نهی از منکر می کنند، و پایان همه کارها از آن خداست! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که چون در زمین به آنان توانایی دهیم، نماز برپا می دارند و زکات می دهند و به کارهای پسندیده و امی دارند، و از کارهای ناپسند باز می دارند، و فرجام همه کارها از آن خداست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان ها که اگر آنان را در روی زمین تسلط و توان دهیم نماز را برپا می دارند و زکات می پردازند و (مردم را) به هر کار پسندیده (عقلی و شرعی) و امی دارند و از هر عمل ناپسند و زشت بازمی دارند، و عاقبت همه کارها از آن خداست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر تو را تکذیب کنند، (امر تازه ای نیست؛) پیش از آنها قوم نوح و عاد و ثمود (پیامبرانشان را) تکذیب کردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر تو را تکذیب کنند، قطعاً پیش از آنان قوم نوح و عاد و ثمود [نیز] به تکذیب پرداختند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر تو را تکذیب کنند (عجیبی نیست که) پیش از آنان قوم نوح و عاد (قوم هود) و ثمود (قوم صالح هم پیامبران خود را) تکذیب کردند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همچنین قوم ابراهیم و قوم لوط؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] قوم ابراهیم و قوم لوط. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز قوم ابراهیم و قوم لوط

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اصحاب مدین (قوم شعیب)؛ و نیز موسی (از سوی فرعونیان) تکذیب شد؛ اما من به کافران مهلت دادم، سپس آنها را مجازات کردم. دیدی چگونه (عمل آنها را) انکار نمودم (و چگونه به آنان پاسخ گفتم)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [همچنین] اهل مدین. و موسی تکذیب شد، پس کافران را مهلت دادم، سپس [گریبان] آنها را گرفتم. بنگر، عذاب من چگونه بود؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز اهل مدین (قوم شعیب) و موسی نیز تکذیب شد، پس مدتی کافران را مهلت دادم سپس آنها را به قهر و غضب گرفتم، پس (بنگر که) چگونه بود عکس العمل شدید من

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار شهرها و آبادیهایی که آنها را نابود و هلاک کردیم در حالی که (مردمش) ستمگر بودند، بگونه ای که بر سقفهای خود فروریخت! (نخست سقفها ویران گشت؛ و بعد دیوارها بر روی سقفها!) و چه بسیار چاه پر آب که بی صاحب ماند؛ و چه بسیار قصرهای محکم و مرتفع! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار شهرها را - که ستمکار بودند - هلاکشان کردیم و [اینک] آن [شهرها] سقفهایش فرو ریخته است، و [چه بسیار] چاههای متروک و کوشکهای افراشته را. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چه بسیار از مجتمع های انسانی که هلاکشان کردیم در حالی که (به خود و دیگران) ستمکار بودند، پس (در نتیجه نزول عذاب سقف ها فرود آمده و دیوارهای) خانه هاشان بر سقف ها فرو ریخته، و (چه بسیار) چاه های متروک و کاخ های مرتفع محکم (که همه بی صاحب مانده اند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان در زمین سیر نکردند، تا دلهایی داشته باشند که حقیقت را با آن درک کنند؛ یا گوشهای شنوایی که با آن (ندای حق را) بشنوند؟! چرا که چشمهای ظاهر نابینا نمی شود، بلکه دلهایی که در سینه هاست کور می شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در زمین گردش نکرده اند، تا دلهایی داشته باشند که با

آن بیندیشند یا گوشهایی که با آن بشنوند؟ در حقیقت، چشمها کور نیست لیکن دلهایی که در سینه هاست کور است.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا در (روی) این زمین سیر نکرده اند تا برای آنها دل هایی پیدا شود که
بدان بیندیشند یا گوش هایی که بدان بشنوند؟! زیرا در حقیقت چشم های ظاهر کور نمی شود و لکن دل هایی که در میان
سینه هاست کور می گردد

وَيَسْتَعِجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ (۴۷) ترجمه: (۱)

وَكَأَيِّن مِّن قَوْمٍ مِّن قَوْمِهِ أُمَلِّتْ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ (۴۸) ترجمه: (۲)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ (۴۹) ترجمه: (۳)

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (۵۰) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (۵۱) ترجمه: (۵)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۵۲) ترجمه: (۶)

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (۵۳) ترجمه: (۷)

وَلِيُعَلِّمَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادٍ لِلَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۵۴) ترجمه: (۸)

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۵۵) ترجمه: (۹)

ص: ۳۳۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان از تو تقاضای شتاب در عذاب می کنند؛ در حالی که خداوند هرگز از وعده خود تخلف نخواهد کرد! و یک روز نزد پروردگارت، همانند هزار سال از سالهایی است که شما می شمیرید! ترجمه استاد فولادوند: و از تو با شتاب تقاضای عذاب می کنند، با آنکه هرگز خدا وعده اش را خلاف نمی کند، و در حقیقت، یک روز [از قیامت] نزد پروردگارت مانند هزار سال است از آنچه می شمیرید. ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها از تو (به عنوان استهزا) شتاب در عذاب (موعود) خواهند، در حالی که خداوند هرگز از وعده خود تخلف نمی کند، و همانا یک روز در نزد پروردگار تو مانند هزار سال است از آنچه شما می شمارید (یک روز زمان و هزار سال آن، در برابر خدای خارج از زمان و خالق آن یکسان است، پس در او عجله و شتاب تصور نمی شود)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چه بسیار شهرها و آبادیهایی که به آنها مهلت دادم، در حالی که ستمگر بودند؛ (اما از این مهلت برای اصلاح خویش استفاده نکردند). سپس آنها را مجازات کردم؛ و بازگشت، تنها بسوی من است! ترجمه استاد فولادوند: و چه بسا شهری که مهلتش دادم، در حالی که ستمکار بود؛ سپس [گریبان] آن را گرفتم، و فرجام به سوی من است. ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از مجتمع انسان ها که مهلتشان دادم، در حالی که ستمکار بودند، سپس آنها را (به قهر و غضب) گرفتم و بازگشت (همه آفریده های زنده) به

سوی من است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای مردم! من برای شما بیم دهنده آشکاری هستم! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای مردم، من برای شما فقط هشداردهنده ای آشکارم.» _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: بگو: ای مردم، جز این نیست که من برای شما بیم دهنده ای آشکارم (شما را از عواقب بد کفر و فسق می ترسانم)
۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند، آموزش و روزی پر ارزشی برای آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنان که گرویده و کارهای شایسته کرده اند، آموزش و روزیِ نیکو برای ایشان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کسانی که ایمان آوردند و عمل های شایسته کردند برای آنهاست آموزش و روزی خوب و دلپسند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که در (محو) آیات ما تلاش کردند، و چنین می پنداشتند که می توانند بر اراده حتمی ما غالب شوند، اصحاب دوزخند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که در [تخطئه] آیات ما می کوشند [و به خیال خود] عاجزکنندگان ما هستند، آنان اهل دوزخند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که در (مقابله با) آیات و نشانه های ما می کوشند به هدف اینکه عاجزکننده ما باشند، آنها اهل دوزخند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ پیامبری را پیش از تو نفرستادیم مگر اینکه هرگاه آرزو می کرد (و طرحی برای پیشبرد اهداف الهی خود می ریخت)، شیطان القائاتی در آن می کرد؛ اما خداوند القائات شیطان را از میان می برد، سپس آیات خود را استحکام می بخشید؛ و خداوند علیم و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از تو [نیز] هیچ رسول و پیامبری را نفرستادیم جز اینکه هر گاه چیزی تلاوت می نمود، شیطان در تلاوتش القای [شبهه] می کرد. پس خدا آنچه را شیطان القا می کرد محو می گردانید، سپس خدا آیات خود را استوار می ساخت، و خدا دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما پیش از تو (نیز) هیچ رسولی و نبیی نفرستادیم (کسی که رسالتش به دیدن آشکار فرشته است، و کسی که نبوتش به تلقی وحی در خواب است) مگر آنکه هنگامی که آیات کتاب خود را می خواند و یا در فکر پیاده کردن دین خود در جامعه می افتاد شیطان در میان گفتار او (شبهات بیهوده) می افکند، و در مقابل اهداف بلند او امور باطل القا می نمود اما خداوند (سنت جاریه اش بر این است که) آنچه را شیطان القا می کند محو و باطل می سازد سپس آیات و نشانه های خود را پابرجا و استوار می نماید، و خداوند دانا و با حکمت است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هدف این بود که خداوند القای شیطان را آزمونی قرار دهد برای آنها که در دلهایشان بیماری است، و آنها که سنگدلند؛ و ظالمان در عداوت شدید دور از حق قرار گرفته اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا آنچه را که شیطان القا می کند، برای کسانی که در دلهایشان بیماری است و [نیز] برای سنگدلان آزمایشی گردانند، و ستمگران در ستیزه ای بس دور و درازند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (هدف از تمکین شیطان این است) تا آنچه را که شیطان القا می کند وسیله آزمون کسانی که در دل هایشان مرض است و سنگدلان قرار دهد، و همانا ستمکاران در مخالفت و عداوت دور و درازی هستن

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) هدف این بود که آگاهان بدانند این حقی است از سوی پروردگارت، و در نتیجه به آن ایمان بیاورند، و دلهایشان در برابر آن خاضع گردد؛ و خداوند کسانی را که ایمان آوردند، بسوی صراط مستقیم هدایت می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و تا آنان که دانش یافته اند بدانند که این [قرآن] حق است [و] از جانب پروردگار توست. و بدان ایمان آورند و دلهایشان برای او خاضع گردد. و به راستی خداوند کسانی را که

ایمان آورده اند، به سوی راهی راست راهبر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تا کسانی که به آنها دانش (دینی) داده شده بدانند آن (دعوت رسول و نبی) حق است از جانب پروردگار تو، پس به آن بگردند و در نتیجه دل هایشان در برابر آن رام و خاضع شود، و حقاً که خداوند کسانی را که ایمان آورده اند به سوی راهی راست (کمالات پس از ایمان) رهنمون است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران همواره در باره قرآن در شک هستند، تا آنکه روز قیامت بطور ناگهانی فرارسد، یا عذاب روز عقیم [= روزی که قادر بر جبران گذشته نیستند] به سراغشان آید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [لی] کسانی که کفر ورزیده اند، همواره از آن در تردیدند، تا بناگاه قیامت برای آنان فرا رسد، یا عذاب روزی بدفرجام به سراغشان بیاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند (از کفار قریش) پیوسته نسبت به این (قرآن یا نبوت تو) در شک و ریب اند تا به ناگاه ساعت (مرگ) به آنها فرا رسد، یا عذاب روز نازا (روز قیامت که هیچ چیز در آن قابل جبران نیست) به سراغشان آید

الْمَلِكِ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (۵۶) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (۵۷) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۵۸) ترجمه: (۳)

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ (۵۹) ترجمه: (۴)

ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ (۶۰) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (۶۱) ترجمه: (۶)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (۶۲) ترجمه: (۷)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتَصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ (۶۳) ترجمه: (۸)

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (۶۴) ترجمه: (۹)

ص: ۳۳۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حکومت و فرمانروایی در آن روز از آن خداست؛ و میان آنها داوری می کند: کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، در باغهای پر نعمت بهشتند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن روز، پادشاهی از آن خداست: میان آنان داوری می کند، و [در نتیجه] کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند در باغهای پرنواز و نعمت خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرمانروایی (مطلق واقعی و ظاهری) در آن روز از آن خداست، او در میان آنها (حاضران صحنه محشر) حکم می کند، پس کسانی که ایمان آورده اند و عمل های شایسته کرده اند در باغ های پر نعمت اند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، عذاب خوارکننده ای برای آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفر ورزیده و نشانه های ما را دروغ پنداشته اند، برای آنان عذابی خفّ آور خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند و نشانه های (توحید و صدق کتاب و دین) ما را تکذیب و انکار نمودند برای آنها عذابی خوارکننده است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که در راه خدا هجرت کردند، سپس کشته شدند یا به مرگ طبیعی از دنیا رفتند، خداوند به آنها روزی نیکویی می دهد؛ که او بهترین روزی دهندگان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که در راه خدا مهاجرت کرده اند، و آنگاه کشته شده یا مرده اند، قطعاً خداوند به آنان رزقی نیکو می بخشد. و راستی این خداست که بهترین روزی دهندگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که در راه خدا (برای جهاد یا تحصیل علم دین یا هر امر الهی) هجرت کردند سپس کشته شده یا مردند حتماً خداوند آنها را

روزی نیکو خواهد داد، و به یقین خداوند بهترین روزی دهندگان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند آنان را در محلی وارد می کند که از آن خوشنود خواهند بود؛ و خداوند دانا و بردبار است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان را به جایگاهی که آن را می پسندند در خواهد آورد، و شک نیست که خداوند دانایی بردبار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید آنها را در جایگاهی وارد می کند که می پسندند، و حَقّاً که خداوند دانا (به نیازهای آنها) و بردبار است (که شتاب در هلاکت دشمنانشان نمی کند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، مطلب چنین است! و هر کس به همان مقدار که به او ستم شده مجازات کند، سپس مورد تعدّی قرار گیرد، خدا او را یاری خواهد کرد؛ یقیناً خداوند بخشنده و آمرزنده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آری چنین است، و هر کس نظیر آنچه بر او عقوبت رفته است دست به عقوبت زند، سپس مورد ستم قرار گیرد، قطعاً خدا او را یاری خواهد کرد، چرا که خدا بخشایشگر و آمرزنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این است (مطلب درباره ایمان و کفر) و هر کس به آن اندازه که عقوبت دیده عقوبت کند (ظالم خود را قصاص نماید یا از او دیه بگیرد) سپس بر او ظلم شود (جانی دوباره بر او تعدّی کند) حتماً خداوند او را (تکویناً در دنیا و آخرت و تشریفاً) یاری خواهد کرد، و به یقین خداوند بخشنده و آمرزنده است (نسبت به مظلوم و از این رو عقوبت مجازاتی را اجازه می دهد)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (وعده نصرت الهی) بخاطر آن است (که او بر هر چیز قادر است؛ خداوندی) که شب را در روز، و روز را در شب داخل می کند؛ و خداوند شنوا و بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: این بدان سبب است که خدا شب را در روز درمی آورد و روز را [نیز] در شب درمی آورد، و خداست که شنوای بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (یاری مظلوم بر ظالم) به خاطر آن است که خداوند (بر هر غلبه ای در عالم تکوین قادر است) شب را وارد و غالب بر روز می کند (تا همه جا را فرا گیرد) و روز را غالب بر شب می کند (تا همه جا روشن گردد). یا مقداری از شب را در فصلی وارد روز می کند و مقداری از روز را در فصل دیگر وارد شب می کند) و (نیز این یاری) به خاطر آن است که خدا شنوا و بینا (به حال مظلومان و ظالمان) است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که خداوند حقّ است؛ و آنچه را غیر از او می خوانند باطل است؛ و خداوند بلندمقام و بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آری]، این بدان سبب است که خدا خود حق است و آنچه به جای او می خوانند آن باطل است، و این خداست که والا- و بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (تسلّط خدا بر تشریح و تکوین) به خاطر آن است که تنها خداوند حقّ مطلق مستقل است و هر چه به جای او می خوانند باطل است و خدا والا مقام و بزرگ است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی خداوند از آسمان، آبی فرستاد، و زمین (بر اثر آن) سرسبز و خرّم می گردد؟! و خداوند لطیف و آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده ای که خدا از آسمان، آبی فرو فرستاد و زمین سرسبز گردید؟ آری، خداست که دقیق و آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیدی که خداوند از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو فرستد پس بدان سبب (روی) زمین سرسبز می گردد، حَقّاً که خدا لطیف است (به دقایق اشیا نفوذ دارد) و آگاه (از کیفیت تدبیر امور جهان) است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست؛ و خداوند بی نیاز، و شایسته هر

گونه ستایش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست، و در حقیقت، این خداست که خود بی نیاز ستوده [صفات] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است (و خود آسمانها و زمین) از آن اوست (چرا که خلقت و حفظ و تدبیر و فانی نمودن آنها تحت اراده تکوینی اوست) و همانا خداوند بی نیاز (ذاتی از همه چیز) و شایسته ستایش (به همه کمالات) است

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (٦٥) ترجمه: (١)

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ (٦٦) ترجمه: (٢)

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُونَكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٌ (٦٧) ترجمه: (٣)

وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ (٦٨) ترجمه: (٤)

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٦٩) ترجمه: (٥)

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (٧٠) ترجمه: (٦)

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ (٧١) ترجمه: (٧)

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ بِشَرِّ مَنْ دَلِكُمْ النَّارُ وَعَدَّهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبئسَ الْمَصِيرُ (٧٢) ترجمه: (٨)

ص: ٣٤٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی که خداوند آنچه را در زمین است مسخر شما کرد؛ و (نیز) کشتیهای را که به فرمان او بر صفحه اقیانوسها حرکت می کنند؛ و آسمان [= کرات و سنگهای آسمانی] را نگه می دارد، تا جز بفرمان او، بر زمین فرو نیفتند؟ خداوند نسبت به مردم رحیم و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده ای که خدا آنچه را در زمین است به نفع شما رام گردانید، و کشتیها در دریا به فرمان او روانند، و آسمان را نگاه می دارد تا [مبادا] بر زمین فرو افتد، مگر به اذن خودش [باشد]. در حقیقت، خداوند نسبت به مردم سخت رئوف و مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیدی که خداوند آنچه در (روی) زمین است رام شما نموده (با صلاحیت های گوناگونی که در وجودشان هست متعلق علم و اراده شما قرار داده) و نیز کشتی ها را که در دریا به فرمان او جریان دارند و آسمان را (به نیروی خاص نامرئی) نگه می دارد تا مبادا بر روی زمین فرو افتد مگر به اذن و اراده حتمی او (آن گاه که بخواهد نظام عالم تکوین را به هم زند)، حقا که خداوند با مردم رئوف و مهربان است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او کسی است که شما را زنده کرد، سپس می میراند، بار دیگر زنده می کند، اما این انسان بسیار ناسپاس است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست که شما را زندگی بخشید، سپس شما را می میراند، و باز زندگی [نو] می دهد. حقا که انسان سخت ناسپاس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که شما را (به تدریج در طول تاریخ نوعتان) زنده کرده، سپس (به تدریج) می میراند، سپس (در نفخه دوم قیامت جمعا) زنده می کند. (نعمت حضور در جهان عمل، با حصول در عالم نتیجه کامل می شود ولی) بی تردید انسان بسیار ناسپاس است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای هر امتی عبادتی قرار دادیم، تا آن عبادت را (در پیشگاه خدا) انجام دهند؛ پس نباید در این امر با تو به نزاع برخیزند! بسوی پروردگارت دعوت کن، که بر هدایت مستقیم قرار داری (و راه راست همین است که تو می پویی). _____ ترجمه استاد فولادوند: برای هر امتی مناسکی قرار دادیم که آنها بدان عمل می کنند، پس نباید در این امر با تو به ستیزه برخیزند، به راه پروردگارت دعوت کن، زیرا تو بر راهی راست قرار داری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما برای هر امتی (از اهل شرایع گذشته از نوح تا خودت) عبادتی (به تناسب زمان و حالات آنها) قرار داده ایم که به آن عمل می کنند، پس نباید آنها با تو در امر (شریعت) نزاع و جدال کنند (بلکه باید آیین ناسخ را بگیرند و منسوخ را رها کنند). و به سوی پروردگارت دعوت نما، به یقین تو بر هدایت (به راهی) مستقیم هستی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر آنان با تو به جدال برخیزند، بگو: «خدا از کارهایی که شما انجام می دهید آگاهتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر با تو مجادله کردند، بگو: «خدا به آنچه می کنید داناتر است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر (پس از اتمام حجت نیز) با تو مجادله کنند، پس (به نحو اعراض) بگو: خداوند به آنچه انجام می دهید داناتر است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند در روز قیامت، میان شما در آنچه اختلاف می کردید، داوری می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا روز قیامت در مورد آنچه با یکدیگر در آن اختلاف می کردید، داوری خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند در روز قیامت میان شما در آنچه در آن اختلاف داشتید داوری خواهد کرد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی دانستی خداوند آنچه را در آسمان و زمین است می داند؟! همه اینها در کتابی ثبت است (همان کتاب علم بی پایان پروردگار)؛ و این بر خداوند آسان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانسته ای که خداوند آنچه را در آسمان و زمین است می داند؟! اینها [همه] در کتابی [مندرج] است. قطعاً این بر خدا آسان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندانستی که خداوند آنچه را در آسمان و این زمین است می داند؟! البته همه آنها در کتابی (لوح محفوظ نشأت یافته از علم ازلی الهی) ثبت است و بی تردید آن (ثبت در لوح و اجراء در قیامت) بر خداوند آسان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها غیر از خداوند، چیزهایی را می پرستند که او هیچ گونه دلیلی بر آن نازل نکرده است، و چیزهایی را که علم و آگاهی به آن ندارند! و برای ستمگران، یاور و راهنمایی نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به جای خدا چیزی را می پرستند که بر [تأیید] آن حجتی نازل نکرده و بدان دانشی ندارند، و برای ستمکاران یآوری نخواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها به جای خداوند چیزی را که خدا بر آن دلیل و برهانی نازل نکرده و چیزی را که به (الوهیت، ربوبیت، مقربیت و شفاعت) آن علم ندارند (بلکه از روی ظن و تقلید است) پرستش می کنند، و هرگز ستمکاران را یآوری نیست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آیات روشن ما بر آنان خوانده می شود، در چهره کافران آثار انکار مشاهده می کنی، آنچنان که نزدیک است برخیزند و با مشت به کسانی که آیات ما را بر آنها میخوانند حمله کنند! بگو: «آیا شما را به بدتر از این خبر دهم؟ همان آتش سوزنده [= دوزخ] که خدا به کافران وعده داده؛ و بد سرانجامی است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده می شود، در چهره کسانی که کفر

ورزیده اند [اثر] انکار را تشخیص می دهی: چیزی نمانده که بر کسانی که آیات ما را برایشان تلاوت می کنند حمله ور شوند. بگو: «آیا شما را به بدتر از این خبر دهم؟ [همان] آتش است که خدا آن را به کسانی که کفر ورزیده اند وعده داده، و چه بد سرانجامی است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آیات ما که دلایل روشن (توحید و معارف) است بر آنها تلاوت شود، در چهره کسانی که کفر ورزیده اند ردّ و انکار را مشاهده می کنی، نزدیک است به سوی کسانی که آیات ما را بر آنها می خوانند حمله برند (و بر سر آنها بکوبند)، بگو: آیا شما را به بدتر از این (خشم و ناراحتی) خبر دهم؟ (آن) آتش است که خداوند آن را به کسانی که کفر ورزیده اند وعده داده، و بد سرانجامی است

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسئَلُ بِهِمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَاسْتَغْفِرُوهُ مِنْهُ ضَعْفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ (٧٣) ترجمه: (١)

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (٧٤) ترجمه: (٢)

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (٧٥) ترجمه: (٣)

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (٧٦) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٧٧) ترجمه: (٥)

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مَلَّةً أَيْبِكُمْ إِبرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمْ الْمُسْلِمينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ (٧٨) ترجمه: (٦)

ص: ٣٤١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! مثلی زده شده است، به آن گوش فرا دهید: کسانی را که غیر از خدا می خوانید، هرگز نمی توانند مگسی بیافرینند، هر چند برای این کار دست به دست هم دهند! و هرگاه مگس چیزی از آنها برآید، نمی توانند آن را باز پس گیرند! هم این طلب کنندگان ناتوانند، و هم آن مطلوبان (هم این عابدان، و هم آن معبودان)! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، مثلی زده شد. پس بدان گوش فرا دهید: کسانی را که جز خدا می خوانید هرگز [حتی] مگسی نمی آفرینند، هر چند برای [آفریدن] آن اجتماع کنند، و اگر آن مگس چیزی از آنان برآید نمی توانند آن را بازپس گیرند. طالب و مطلوب هر دو ناتوانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم (درباره شما و بت هایتان) مثالی زده شده پس بدان گوش فرا دهید: همانا کسانی که به جای خدا می خوانید هرگز مگسی هم نتوانند آفرید هر چند بر آن اجتماع کنند، و اگر مگسی از آنها چیزی برآید آن را از وی بازپس نتوانند گرفت، طالب و مطلوب هر دو ناتوانند (مشرکان طالب و بتان مطلوب، مگسان طالب و ربوده های مطلوب، بتان طالب و مگسان مطلوب)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا را آن گونه که باید بشناسند نشناختند؛ خداوند قوی و شکست ناپذیر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: قدر خدا را چنانکه در خور اوست نشناختند. در حقیقت، خداست که نیرومند شکست ناپذیر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدا را در حدّ مقام و منزلت او (حتی در محدوده استعداد بشری) اندازه نگرفته و نشناخته اند (و از این رو قوی ترین موجود را که خالق هستی است با ضعیف ترین مخلوق وی شریک ساخته اند)، حقا که خداوند نیرومند و غالب شکست ناپذیر است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند از فرشتگان رسولانی برمی گزیند، و همچنین از مردم؛ خداوند شنوا و بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا از میان فرشتگان رسولانی برمی گزیند، و نیز از میان مردم. بی گمان

خدا شنوای بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند رسولانی از فرشتگان (واسطه میان خود و پیامبران) و از مردم (واسطه میان خود و جامعه) برمیگزیند. همانا خداوند (به ندای نیازهای جامعه به تعلیم و تربیت، و به حال رسولان و مریبان آنها) شنوا و بیناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را در پیش روی آنها و پشت سر آنهاست می داند؛ و همه امور بسوی خدا بازمیگردد. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در دسترس آنان و آنچه پشت سرشان است می داند و [همه] کارها به خدا بازگردانیده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه را در پیش روی آنها (رسولان ملکی و بشری) و در پشت سر آنهاست می داند (و آنها را از خطا و نسیان و دستبرد شیطان مصون می دارد) و همه امور (تشریح و تکوین) به سوی او بازگردانده می شود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! رکوع کنید، و سجود بجا آورید، و پروردگارتان را عبادت کنید، و کار نیک انجام دهید، شاید رستگار شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، رکوع و سجود کنید و پروردگارتان را بپرستید و کار خوب انجام دهید، باشد که رستگار شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که (به پیامبر ما محمد صلی الله علیه و آله) ایمان آورده اید، رکوع کنید و سجده به جا آورید و پروردگارتان را بپرستید و کار خیر کنید، باشد که رستگار شوید. (این آیه اجمال همه شرایع و خیرات اجتماعی است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در راه خدا جهاد کنید، و حق جهادش را ادا نمایید! او شما را برگزید، و در دین (اسلام) کار سنگین و سختی بر شما قرار ندارد؛ از آیین پدرتان ابراهیم پیروی کنید؛ خداوند شما را در کتابهای پیشین و در این کتاب آسمانی «مسلمان» نامید، تا پیامبر گواه بر شما باشد، و شما گواهان بر مردم! پس نماز را برپا دارید، و زکات را بدهید، و به خدا تمسک جویید، که او مولا- و سرپرست شماست! چه مولای خوب، و چه یاور شایسته ای! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در راه خدا چنانکه حق جهاد [در راه] اوست جهاد کنید، اوست که شما را [برای خود] برگزیده و در دین بر شما سختی قرار نداده است. آیین پدرتان ابراهیم [نیز چنین بوده است] او بود که قبلاً شما را مسلمان نامید، و در این [قرآن نیز همین مطلب آمده است] تا این پیامبر بر شما گواه باشد و شما بر مردم گواه باشید. پس نماز را برپا دارید و زکات بدهید و به پناه خدا روید. او مولای شماست؛ چه نیکو مولایی و چه نیکو یاوری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در (راه) خدا به گونه ای که شایسته اوست جهاد کنید، او شما را (به اعطاء قرآن و اسلام) برگزیده، و در دین (اسلام) برای شما هیچ مشقت و سختی طاقت فرسایی قرار نداده (هیچ حکم حرجی تشریح نکرده و هر حکم غیر حرجی که به حرج برخورد کرده است)، این دین، (در اصول و فروع) همان آیین و شریعت پدرتان ابراهیم است (ابراهیم، پدر محمد و محمد پدر امت اسلامی است، پس ابراهیم پدر مسلمین است)، او بود که شما را از پیش (در کتاب های انبیای گذشته) و در این (کتاب) مسلمان نامیده، (این انتخاب) برای این است که این پیامبر (در روز قیامت) گواه بر شما و شما گواهان بر مردم باشید (معصومان و اصفیاء آنها در قیامت گواهان افراد این امت و امت های گذشته خواهند بود). پس نماز را برپا دارید و زکات بدهید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ (١) ترجمه: (١)

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ (٢) ترجمه: (٢)

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ (٣) ترجمه: (٣)

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ (٤) ترجمه: (٤)

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (٥) ترجمه: (٥)

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (٦) ترجمه: (٦)

فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (٧) ترجمه: (٧)

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (٨) ترجمه: (٨)

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (٩) ترجمه: (٩)

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ (١٠) ترجمه: (١٠)

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (١١) ترجمه: (١١)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ (١٢) ترجمه: (١٢)

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ (١٣) ترجمه: (١٣)

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ

الْخَالِقِينَ (١٤) ترجمه: (١٤)

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ (١٥) ترجمه: (١٥)

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ (١٦) ترجمه: (١٦)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ (١٧) ترجمه: (١٧)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مؤمنان رستگار شدند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : به راستی که مؤمنان رستگار شدند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : حَقًّا که گروندگان (به اصول عقاید اسلام) رستگار شدند (گویی به تمام پاداش اعمالشان در آخرت نایل گشتند)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها که در نمازشان خشوع دارند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : همانان که در نمازشان فروتنند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنان که در نمازشان (به دل و به اندام ها) فروتنند
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آنها که از لغو و بیهودگی روی گردانند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنان که از بیهوده رویگردانند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنان که از هر بیهوده و زشت رویگردانند
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آنها که زکات را انجام می دهند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنان که زکات می پردازند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنان که زکات را پرداخت کننده و به تزکیه نفس عاملند
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آنها که دامن خود را (از آلوده شدن به بی عفتی) حفظ می کنند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی که پاکدامند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنان که نگهدارنده نیروی شهوت خویش اند
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : تنها آمیزش جنسی با همسران و کنیزانشان دارند، که در بهره گیری از آنان ملامت نمی شوند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر در مورد همسرانشان یا کنیزانی که به دست آورده اند، که در این صورت بر آنان نکوهشی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مگر با همسران خود یا کنیز ملکی خود، که آنان (در اعمال شهوت در این موارد) مورد سرزنش نیستند
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و کسانی که غیر از این طریق را طلب کنند، تجاوزگرند! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس هر که فراتر از این جوید، آنان از حد در گذرند گانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس هر که جز این (دو مورد) را طلب کند (و التذاذ جنسی به هر نوع و با هر کس انجام دهد) چنین کسانی متجاوز (از حدود اسلام) اند
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آنها که امانتها و عهد خود را رعایت می کنند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنان که امانتها و پیمان خود را رعایت می کنند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنان که امانت های خود (خالقی یا خالقی) و پیمان های خود را (پیمان هایی که خدا با آنان بسته یا خود با خود یا مردم بسته اند) رعایت کننده اند
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آنها که بر نمازهایشان مواظبت می نمایند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنان که بر نمازهایشان مواظبت می نمایند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنان که بر نمازهایشان (از نظر رعایت تمامیت و کمال) محافظت می نمایند
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (آری)، آنها وارثانند! _____ ترجمه استاد فولادوند : آنانند که خود وارثانند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنانند که میراث برانند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (وارثانی) که بهشت برین را ارث می برند، و جاودانه در آن خواهند ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که بهشت را به ارث می برند و در آنجا جاودان می مانند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانان که بهشت برین را به ارث می برند (به ملک طلق و غیر موقت مانند میراث مالک می شوند، یا سهم بهشتی کفار را به ارث می برند) آنها در آنجا جاویدانند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما انسان را از عصاره ای از گِل آفریدیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، انسان را از عصاره ای از گِل آفریدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما (جَدّ و جدّه اولی) انسان را از عصاره ای از گِل (به دمیدن روح و زنده کردن آن به نحو اعجاز) آفریدیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس او را نطفه ای در قرارگاه مطمئن [= رحم] قرار دادیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس او را [به صورت] نطفه ای در جایگاهی استوار قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس (نسل) او را به صورت نطفه ای (عصاره ای از مواد اولیه زمین) در قرارگاهی استوار (قرارگاه رحم) قرار دادیم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس نطفه را بصورت علقه [= خون بسته]، و علقه را بصورت مضغه [= چیزی شبیه گوشت جویده شده]، و مضغه را بصورت استخوانهایی درآوردیم؛ و بر استخوانها گوشت پوشانیدیم؛ سپس آن را آفرینش تازه ای دادیم؛ پس بزرگ است خدایی که بهترین آفرینندگان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه نطفه را به صورت علقه درآوردیم. پس آن علقه را [به صورت] مضغه گردانیدیم، و آنگاه مضغه را استخوانهایی ساختیم، بعد استخوانها را با گوشتی پوشانیدیم، آنگاه [جنین را در] آفرینشی دیگر پدید آوردیم. آفرین باد بر خدا که بهترین آفرینندگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه نطفه را علقه (به شکل خون بسته) کردیم، سپس علقه را (به صورت) مضغه (نظیر گوشت جویده شده) ساختیم، آن گاه مضغه را (تبدیل به) استخوان ها (ی نرم) نمودیم، پس بر استخوان ها (لباس) گوشت پوشانیدیم، سپس آن را (که جسمی نمودار بود به واسطه دمیدن روح حیوانی به صورت) خلقی دیگر (و جاننداری زنده و صالح برای عقل و علم) ایجاد کردیم، پس آفرین بر خدا و پرخیر و برکت است او که نیکوترین آفرینندگان است

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس شما بعد از آن می میرید؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: بعد از این [مراحل] قطعاً خواهید مُرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس شما بعد از آن (که به دنیا آمدید و زندگی کردید) حتماً محکوم به مرگید

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس در روز قیامت برانگیخته می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه شما در روز رستاخیز برانگیخته خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه بی تردید در روز قیامت برانگیخته خواهید شد (تا سیر تکاملی تان را از مبدأ خاک و مسیر صلب و رحم و دنیا و برزخ، در قیامت تمام نمایید)

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما بر بالای سر شما هفت راه [= طبقات هفتگانه آسمان] قرار دادیم؛ و ما (هرگز) از خلق (خود) غافل نبوده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی [ما] بالای سر شما هفت راه [آسمانی] آفریدیم و از [کار] آفرینش غافل نبوده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما در بالای سر شما هفت راه آفریدیم (هفت آسمان که محل رفت و آمد فرشتگان است)، و ما هیچ گاه در کار آفرینش و آفریدگان از غافلان

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهٍ لَّفَادِرُونَ (۱۸) ترجمه: (۱)

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (۱۹) ترجمه: (۲)

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَبْغٍ لِللَّاكِلِينَ (۲۰) ترجمه: (۳)

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (۲۱) ترجمه: (۴)

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ (۲۲) ترجمه: (۵)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۲۳) ترجمه: (۶)

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ (۲۴) ترجمه: (۷)

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ (۲۵) ترجمه: (۸)

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ (۲۶) ترجمه: (۹)

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ (۲۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۴۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آسمان، آبی به اندازه معین نازل کردیم؛ و آن را در زمین (در جایگاه مخصوصی) ساکن نمودیم؛ و ما بر از بین بردن آن کاملاً قادریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آسمان، آبی به

اندازه [معین] فرود آوردیم، و آن را در زمین جای دادیم، و ما برای از بین بردن آن مسلماً تواناییم. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) به اندازه معین (از نظر استحقاق زمین و مردم) فرود آوردیم، پس آن را در (اعماق) زمین جا دادیم، و البته ما برای از بین بردن تمام آن تواناییم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بوسیله آن باغهایی از درختان نخل و انگور برای شما ایجاد کردیم؛ باغهایی که در آن میوه های بسیار است؛ و از آن میخورید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس برای شما به وسیله آن

باغهایی از درختان خرما و انگور پدیدار کردیم که در آنها برای شما میوه های فراوان است و از آنها می خورید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بدان آب برای شما باغ هایی از درختان خرما و انگور ایجاد کردیم،

شما را در آن میوه های فراوان (برای اداره معاش) است و از آن نیز می خورید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) درختی را که از طور سینا می روید [=درخت زیتون]، و از آن روغن و «نان خورش» برای خورندگان فراهم می گردد (آفریدیم)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از طور سینا درختی

برمی آید که روغن و نان خورشی برای خورندگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و درختی را (نیز ایجاد کردیم) که (غالبا) از طور سینا بیرون می آید که (به رویاندن زیتون) روغن و نان خورشی را برای خورندگان می رویاند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای شما در چهارپایان عبرتی است؛ از آنچه در درون آنهاست [= از شیر] شما را سیراب می کنیم؛ و برای شما در آنها منافع بسیاری است؛ و از گوشت آنها می خورید؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و البته برای شما در دامها [ی گله] درس [عبرتی است: از [شیری] که در شکم آنهاست، به شما می نوشانیم، و برای شما در آنها سودهای فراوان است و از آنها می خورید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا برای شما در (آفرینش، تنوع خلقت، رام بودن و به شما نیاز داشتن) چهارپایان (درس) عبرتی است (خاصه آنکه) از آنچه در شکم های آنهاست به شما (شیر) می نوشانیم، و برای شما در آنها سودهایی فراوان است (در زنده آنها و اجزای مذبوح آنها و نسل آنها) و از (گوشت) آنها می خورید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر آنها و بر کشتیها سوار می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر آنها و بر کشتیها سوار می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر آنها و بر کشتی ها سوار می شوید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما نوح را بسوی قومش فرستادیم؛ او به آنها گفت: «ای قوم من! خداوند یکتا را پرستید، که جز او معبودی برای شما نیست! آیا (از پرستش بتها) پرهیز نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین نوح را به سوی قومش فرستادیم. پس [به آنان] گفت: «ای قوم من، خدا را پرستید. شما را جز او خدایی نیست. مگر پروا ندارید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقًّا که ما نوح را (که نخستین پیامبر صاحب شریعت بود) به سوی قوم خویش (که همه اهل زمین بودند) فرستادیم، پس گفت: ای قوم من، خدای یکتا را پرستید که شما را غیر او معبودی نیست، آیا (از غضب او و پرستش غیر او) نمی پرهیزید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جمعیت اشرافی (و مغرور) از قوم نوح که کافر بودند گفتند: «این مرد جز بشری همچون شما نیست، که می خواهد بر شما برتری جوید! اگر خدا می خواست (پیامبری بفرستد) فرشتگانی نازل می کرد؛ ما چنین چیزی را هرگز در نیاکان خود نشنیده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اشراف قومش که کافر بودند گفتند: «این [مرد] جز بشری چون شما نیست، می خواهد بر شما برتری جوید، و اگر خدا می خواست قطعاً فرشتگانی می فرستاد. [ما] در میان پدران نخستین خود، چنین [چیزی] نشنیده ایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اشراف قومش که کفر ورزیدند گفتند: این (مرد) جز بشری مانند شما نیست که می خواهد بر شما برتری جوید (و ریاست کند) و اگر خدا می خواست (پیامبر بفرستد) فرشتگانی (از آسمان) فرو می فرستاد ما چنین چیزی را در میان نیاکان خود نشنیده ایم (که بشری دعوی نبوت کند و به سوی یک خدا دعوت نماید و خدایان دیگر را نفی کند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او فقط مردی است که به نوعی جنون مبتلاست! پس مدتی دربار او صبر کنید (تا مرگش فرا رسد، یا از این بیماری رهایی یابد!) _____ ترجمه استاد فولادوند: او نیست جز مردی که در وی [حال] جنون است، پس تا چندی در باره اش دست نگاه دارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او نیست مگر مردی که جنون دارد، پس تا مدتی منتظر باشید (شاید افاقه یابد یا بمیرد)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نوح) گفت: «پروردگارا! مرا در برابر تکذیبهای آنان یاری کن!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: [نوح] گفت: «پروردگارا، از آن روی که دروغزنم خواندند مرا یاری کن.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: نوح گفت: پروردگارا، مرا در برابر تکذیب آنان یاری کن

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به نوح وحی کردیم که: «کشتی را در حضور ما، و مطابق وحی ما بساز. و هنگامی که فرمان ما (برای غرق آنان) فرا رسد، و آب از تنور بجوشد (که نشانه فرا رسیدن طوفان است)، از هر یک از انواع حیوانات یک جفت در کشتی سوار کن؛ و همچنین خانواده ات را، مگر آنانی که قبلاً وعده هلاکشان داده شده [= همسر و فرزند کافرت]؛ و دیگر درباره ستمگران با من سخن مگو، که آنان همگی هلاک خواهند شد. _____ ترجمه استاد

فولادوند: پس به او وحی کردیم که: زیر نظر ما و [به] وحی ما کشتی را بساز، و چون فرمان ما در رسید و تنور به فوران آمد، پس در آن از هر نوع [حیوانی] دو تا [یکی نر و دیگری ماده] با خانواده ات -بجز کسی از آنان که حکم [عذاب] بر او پیشی گرفته است- وارد کن، در باره کسانی که ظلم کرده اند با من سخن مگوی، زیرا آنها غرق خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به او وحی کردیم که کشتی را در حضور ما و به وحی ما (مطابق

طرح ما) بساز، پس چون فرمان ما (داوری قطعی ما درباره کفار) در رسد، و آب از تنور بجوشد، پس از هر حیوانی دو فرد جفت یکدیگر (نر و ماده) و نیز خاندان خود را (خاندان ایمانی شامل گروندگان را) جز آن کس که گفتار ما درباره (هلاک) او گذشته (زن و یکی از پسران) در آن کشتی راه ده، و در حق کسانی که ستم ورزیده اند با من سخن مگو (شفاعت مکن) زیرا آنان محکوم به غرقند

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۲۸) ترجمه: (۱)

وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ (۲۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ (۳۰) ترجمه: (۳)

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ (۳۱) ترجمه: (۴)

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۳۲) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِإِيعَادِهِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ (۳۳) ترجمه: (۶)

وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَاسِرُونَ (۳۴) ترجمه: (۷)

أَيُّعِدْكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنْكُمْ مُخْرَجُونَ (۳۵) ترجمه: (۸)

هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ (۳۶) ترجمه: (۹)

إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ (۳۷) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ (۳۸) ترجمه: (۱۱)

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَبُونَ (۳۹) ترجمه: (۱۲)

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِيُضْطَبِحْنَ نَادِمِينَ (۴۰) ترجمه: (۱۳)

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبِعْدَا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۴۱) ترجمه: (۱۴)

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ (۴۲) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۴۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که تو و همه کسانی که با تو هستند بر کشتی سوار شدید، بگو: «ستایش برای خدایی است که ما را از قوم ستمگر نجات بخشید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون تو با آنان که همراه تو اند بر کشتی نشستنی بگو: «ستایش خدایی را که ما را از [چنگ] گروه ظالمان رها نید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هنگامی که تو و کسانی که همراه تو هستند بر کشتی قرار گرفتید، بگو: حمد و ستایش از آن خدایی است که ما را از گروه ستمکاران نجات بخشید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بگو: «پروردگارا! ما را در منزلگاهی پربرکت فرود آر، و تو بهترین فرود آورنده گانی!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و بگو: «پروردگارا، مرا در جایی پربرکت فرود آور [که] تو نیکترین
مهمان نوازانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بگو: پروردگارا، مرا (در این کشتی و سپس در زمین)

به فرودی پرخیر (در منزلی پربرکت) فرود آر و تو بهترین فرودآرندگانی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، در این ماجرا (برای صاحبان عقل و اندیشه) آیات و نشانه هایی است؛ و ما مسلماً
همگان را آزمایش می کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، در این [ماجرا] عبرتهایی است، و
قطعاً ما آزمایش کننده بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین در این (حادثه عظیم) نشانه هایی
(از توحید و قدرت و جبروت خدا) است و حقیقت این است که ما همیشه آزمایش کننده ایم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس جمعیت دیگری را بعد از آنها به وجود آوردیم. _____ ترجمه
استاد فولادوند: سپس، بعد از آنان نسل [هایی] دیگر پدید آوردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:
سپس از پی آنان مجتمع و اهل عصر دیگری را ایجاد نمودیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در میان آنان رسولی از خودشان فرستادیم که: «خدا را پرستید؛ جز او معبودی برای
شما نیست؛ آیا (با این همه، از شرک و بت پرستی) پرهیز نمی کنید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و
در میانشان پیامبری از خودشان روانه کردیم که: خدا را پرستید. جز او برای شما معبودی نیست. آیا سر پرهیزگاری ندارید؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس در میان آنها فرستاده ای از خودشان (نه از فرشتگان و اجنه و نه از
بیگانه با زبانشان) فرستادیم که خدای یکتا را پرستید که شما را جز او معبودی نیست، پس آیا (از پرستیدن غیر او) پرهیز نمی
کنید؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی اشرافیان (خودخواه) از قوم او که کافر بودند، و دیدار آخرت را تکذیب می کردند،
و در زندگی دنیا به آنان ناز و نعمت داده بودیم، گفتند: «این بشری است مثل شما؛ از آنچه می خورید می خورد؛ و از آنچه
می نوشید می نوشد! (پس چگونه می تواند پیامبر باشد؟!)) _____ ترجمه استاد فولادوند: و اشراف قومش
که کافر شده، و دیدار آخرت را دروغ پنداشته بودند، و در زندگی دنیا آنان را مرفه ساخته بودیم گفتند: «این [مرد] جز بشری
چون شما نیست: از آنچه می خورید، می خورد؛ و از آنچه می نوشید، می نوشد. _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: و از قوم او اشرافی که کفر ورزیده و دیدار آخرت را تکذیب نموده بودند و آنها را در زندگی دنیا از خوشگذرانی
برخوردار کرده بودیم (به دیگر مردم) گفتند: این مرد جز بشری مانند شما نیست، از آنچه می خورید می خورد و از آنچه می
نوشید می نوشد (پس چگونه می تواند پیامبر باشد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر از بشری همانند خودتان اطاعت کنید، مسلماً زیانکارید. _____
ترجمه استاد فولادوند: و اگر بشری مثل خودتان را اطاعت کنید در آن صورت قطعاً زیانکار خواهید بود.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر از بشری مانند خودتان اطاعت کنید در آن صورت بی تردید
زیانکار خواهید بود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا او به شما وعده می دهد هنگامی که مردید و خاک و استخوانهایی (پوسیده) شدید،
بار دیگر (از قبرها) بیرون آورده می شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به شما وعده می دهد که
وقتی مُردید و خاک و استخوان شدید [باز] شما [از گور زنده] بیرون آورده می شوید؟ _____ ترجمه

آیت الله مشکینی : آیا به شما وعده می دهد که چون مرید و مشتی خاک و استخوان شدید آیا (دوباره از قبر زنده) بیرون آورده می شوید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هیهات، هیهات از این وعده هایی که به شما داده می شود! _____
ترجمه استاد فولادوند : وه، چه دور است آنچه که وعده داده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی :
دور است دور، آنچه بدان وعده داده می شوید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مسلماً غیر از این زندگی دنیای ما، چیزی در کار نیست؛ پیوسته گروهی از ما می میریم، و نسل دیگری جای ما را می گیرد؛ و ما هرگز برانگیخته نخواهیم شد! _____ ترجمه استاد فولادوند : جز این زندگانی دنیای ما چیزی نیست. می میریم و زندگی می کنیم و دیگر برانگیخته نخواهیم شد. _____
ترجمه آیت الله مشکینی : زندگی نیست جز همین زندگانی دنیایی ما که می میریم و زنده می شویم (گروهی می میرند و گروهی دیگر زنده می شوند، یا گروهی می میرند و ارواح آنها در قالب گروه های دیگر زنده می شوند) و هرگز برانگیخته شدنی نیستیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او فقط مردی دروغگوست که بر خدا افترا بسته؛ و ما هرگز به او ایمان نخواهیم آورد! _____
ترجمه استاد فولادوند : او جز مردی که بر خدا دروغ می بندد نیست، و ما به او اعتقاد نداریم. _____
ترجمه آیت الله مشکینی : او نیست مگر مردی که بر خدا دروغ می بندد، و ما هرگز به او معتقد نیستیم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (پیامبرشان) گفت: «پروردگارا! مرا در برابر تکذیبهای آنان یاری کن!» _____
ترجمه استاد فولادوند : گفت: «پروردگارا، از آن روی که مرا دروغزن خواندند یاریم کن.» _____
ترجمه آیت الله مشکینی : (پیامبرشان) گفت: پروردگارا، مرا در برابر تکذیب آنان یاری ده

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (خداوند) فرمود: «بزودی از کار خود پشیمان خواهند شد! (اما زمانی که دیگر سودی به حالشان ندارد.)» _____
ترجمه استاد فولادوند : فرمود: «به زودی سخت پشیمان خواهند شد.» _____
ترجمه آیت الله مشکینی : خدا گفت: حتما پس از اندک زمانی (وقت مرگ و عالم برزخ) پشیمان خواهند شد

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سرانجام صیحه آسمانی آنها را بحق فرو گرفت؛ و ما آنها را همچون خاشاکی بر سیلاب قرار دادیم؛ دور باد قوم ستمگر (از رحمت خدا)! _____
ترجمه استاد فولادوند : پس فریاد [مرگبار] آنان را به حق فرو گرفت، و آنها را [چون] خاشاکی که بر آب افتد، گردانیدیم. دور باد [از رحمت خدا] گروه ستمکاران. _____
ترجمه آیت الله مشکینی : پس آنها را صیحه (آسمانی) به حق (طبق حکمت بالغه خدا) فرا گرفت، پس آنها را (مانند) خار و خاشاکی بر روی سیل کردیم، پس هلاک و دوری باد بر گروه ستمکاران

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس اقوام دیگری را پس از آنها پدید آوردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند : آنگاه پس از آنان نسلهای دیگری پدید آوردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس در پی آنان ملت هایی دیگر را در عصرهایی به دنبال هم ایجاد کردیم

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّهِ أَجْلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ (۴۳) ترجمه: (۱)

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَىٰ كُلًّا مَا جَاءَ أُمَّهٗ رَّسُولَهَا كَذَّبُوهُ فَأَتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ (۴۴) ترجمه: (۲)

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (۴۵) ترجمه: (۳)

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأْنَاهُ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ (۴۶) ترجمه: (۴)

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ مِنْ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ (۴۷) ترجمه: (۵)

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ (۴۸) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (۴۹) ترجمه: (۷)

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَىٰ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ (۵۰) ترجمه: (۸)

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (۵۱) ترجمه: (۹)

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ (۵۲) ترجمه: (۱۰)

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ (۵۳) ترجمه: (۱۱)

فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَاتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ (۵۴) ترجمه: (۱۲)

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنٍ (۵۵) ترجمه: (۱۳)

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَّا يَشْعُرُونَ (۵۶) ترجمه: (۱۴)

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ (۵۷) ترجمه: (۱۵)

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ (۵۸) ترجمه: (۱۶)

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَّا يُشْرِكُونَ (۵۹) ترجمه: (۱۷)

ص: ۳۴۵

_____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ امتی نه از اجل خود پیشی می گیرد و نه باز پس می ماند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: هیچ امتی از زمان خود (از مدت محدودی که در لوح محفوظ است) نه

سبق می گیرد و نه عقب می افتد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس رسولان خود را یکی پس از دیگری فرستادیم؛ هر زمان رسولی برای (هدایت) قومی می آمد، او را تکذیب می کردند؛ ولی ما این امتهای سرکش را یکی پس از دیگری هلاک نمودیم، و آنها را احادیثی قرار دادیم (چنان محو شدند که تنها نام و گفتگویی از آنان باقی ماند). دور باد (از رحمت خدا) قومی که ایمان نمی آورند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: باز فرستادگان خود را پیایی روانه کردیم. هر بار برای [هدایت] امتی

پیامبرش آمد، او را تکذیب کردند؛ پس [ما امتهای سرکش را] یکی پس از دیگری آوردیم و آنها را مایه عبرت [و زبازند مردم] گردانیدیم. دور باد [از رحمت خدا] مردمی که ایمان نمی آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

سپس رسولان خود را یکی پس از دیگری فرستادیم، هر زمان بر ملتی رسولشان آمد او را تکذیب کردند، پس ما هم برخی از آنها را (در هلاکت) در پی برخی دیگر روانه کردیم و آنان را (پس از نابودیشان، بر سر زبان ها) قصه و افسانه ها ساختیم، پس هلاک و دوری باد بر گروهی که ایمان نمی آورند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس موسی و برادرش هارون را با آیات خود و دلیلی روشن فرستادیم...

_____ ترجمه استاد فولادوند: سپس موسی و برادرش هارون را با آیات خود و حجتی آشکار فرستادیم،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس موسی و برادرش هارون را با آیات و نشانه های خود (معجزات نه

گانه) و حجت آشکار (از نظر منطق و استدلال) فرستادیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بسوی فرعون و اطرافیان اشرافی او؛ اما آنها تکبر کردند، و آنها مردمی برتری جوی بودند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: به سوی فرعون و سران [قوم] او، ولی تکبر نمودند و مردمی گردنکش

بودند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به سوی فرعون و اشراف و سران (قوم) او، پس تکبر ورزیدند و

گروهی برتری جو و ریاست طلب بودند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «آیا ما به دو انسان همانند خودمان ایمان بیاوریم، در حالی که قوم آنها

بردگان ما هستند؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس گفتند: «آیا به دو بشر که مثل خود ما هستند و

طایفه آنها بندگان ما می باشند ایمان بیاوریم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گفتند: آیا ما به دو

نفر بشر مانند خودمان ایمان بیاوریم در حالی که قوم آنها برده و فرمانبر ما هستند؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، آنها این دو را تکذیب کردند؛ و سرانجام همگی هلاک شدند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: در نتیجه، آن دو را دروغزن خواندند، پس از زمره هلاک شدگان گشتند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن دو را تکذیب نمودند و (عاقبت) از هلاک شوندگان گشتند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به موسی کتاب (آسمانی) دادیم؛ شاید آنان [= بنی اسرائیل] هدایت شوند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، ما به موسی کتاب [آسمانی] دادیم، باشد که آنان به راه راست

روند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما به یقین موسی را کتاب (آسمانی تورات) عطا کردیم، شاید

که آنان (بنی اسرائیل) هدایت پذیرند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما فرزند مریم [= عیسی] و مادرش را آیت و نشانه ای قرار دادیم؛ و آنها را در سرزمین

مرتفعی که دارای امتیّت و آب جاری بود جای دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پسر مریم و مادرش را نشانه ای گردانیدیم و آن دو را در سرزمین بلندی که جای زیست و [دارای] آب زلال بود جای دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پسر مریم و مادرش را (در کیفیت ولادت و زمان نبوت و دریافت کتاب) آیه و نشانه (توحید و قدرت خود) قرار دادیم و آن دو را در سرزمینی مرتفع، دارای صلاحیت سکونت و استقرار آب روان (بیت المقدس یا شام یا مصر) جا دادیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبران! از غذاهای پاکیزه بخورید، و عمل صالح انجام دهید، که من به آنچه انجام می دهید آگاهم. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبران، از چیزهای پاکیزه بخورید و کار شایسته کنید، که من به آنچه انجام می دهید دانایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای فرستادگان ما، از همه پاکیزه ها (ی جهان از خوراکی، پوشاکی، آب، هوا، فضا، گیاه و غیره به عنوان تعلیم قافله بشری) برخوردار شوید و کارهای شایسته کنید که من به همه آنچه می کنید دانایم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این امت شما امت واحدی است؛ و من پروردگار شما هستم؛ پس، از مخالفت فرمان من بپرهیزید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، این امت شماست که امتی یگانه است، و من پروردگار شمایم؛ پس، از من پروا دارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این (دین و آیین اسلام) دین و آیین شما (پیامبران و امت های شما تا انقراض نسل آنها) است دین و آیینی یگانه (زیرا دین قدر جامع شرایع و عبارات از اصول عقاید و امهات فروع است و اختلاف و تعدد شرایع به لحاظ برخی از فروع است) و من پروردگار شما هستم، پس از من پروا کنید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آنها کارهای خود را در میان خویش به پراکندگی کشاندند، و هر گروهی به راهی رفتند؛ (و عجب اینکه) هر گروه به آنچه نزد خود دارند خوشحالند! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا کار [دین]شان را میان خود قطعه قطعه کردند [و] دسته دسته شدند: هر دسته ای به آنچه نزدشان بود، دل خوش کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها (امت ها به تبع علمایشان در همه عصرها از آغاز نزول کتاب و شریعت) کار (دین) شان را در میان خود تجزیه و پاره پاره کرده، به صورت احزاب و گروه هایی درآمدند، هر حزبی به آنچه در اختیار دارند دلخوش اند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها را در جهل و غفلتشان بگذار تا زمانی (که مرگشان فرا رسد یا گرفتار عذاب الهی شوند). _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنها را در ورطه گمراهی شان تا چندی واگذار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را تا مدتی در گرداب غفلت و مستی شان رها کن (آنها را در انبوه انحراف اعتقادی و عملی که وجودشان را فرا گرفته تا وقت مرگشان رها کن)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گمان می کنند اموال و فرزندانی که بعنوان کمک به آنان می دهیم... _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا می پندارند که آنچه از مال و پسران که بدیشان مدد می دهیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا گمان می کنند آنچه از مال و پسران به آنها امداد می کنیم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای این است که درهای خیرات را با شتاب به روی آنها بگشاییم!! (چنین نیست) بلکه آنها نمی فهمند (که این وسیله امتحانشان است). _____ ترجمه استاد فولادوند: [از آن روی است که] می خواهیم به سودشان در خیرات شتاب ورزیم؟ [نه،] بلکه نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در

- رسیدن آنها به خیرات شتاب می کنیم؟ (نه) بلکه نمی فهمند (که وسیله آزمایش و تکاملشان را در شقاوت فراهم می کنیم)
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً کسانی که از خوف پروردگارشان بیمناکند، _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که از بیم پروردگارشان هراسانند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً آنهایی که از بیم (عذاب) پروردگارشان دلهره دارند
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان که به آیات پروردگارشان ایمان می آورند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که به نشانه های پروردگارشان ایمان می آورند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که به آیات و نشانه های پروردگارشان ایمان می آورند
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که به پروردگارشان شرک نمی ورزند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که به پروردگارشان شرک نمی آورند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که به پروردگارشان شرک (در الوهیت و خلقت و ربوبیت و عبادت و طاعت) نمی ورزند

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ (۶۰) ترجمه: (۱)

أُولَئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ (۶۱) ترجمه: (۲)

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۶۲) ترجمه: (۳)

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرَةٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ (۶۳) ترجمه: (۴)

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ (۶۴) ترجمه: (۵)

لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تَنْصُرُونَ (۶۵) ترجمه: (۶)

قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِبُونَ (۶۶) ترجمه: (۷)

مُشْتَكِبِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ (۶۷) ترجمه: (۸)

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ (۶۸) ترجمه: (۹)

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ (۶۹) ترجمه: (۱۰)

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كَارِهُونَ (۷۰) ترجمه: (۱۱)

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنِ ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُونَ (۷۱) ترجمه: (۱۲)

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَّاجَ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۷۲) ترجمه: (۱۳)

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ (۷۳) ترجمه: (۱۴)

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَا كِبُونَ (۷۴) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۴۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که نهایت کوشش را در انجام طاعات به خرج می دهند و با این حال، دلهایشان هراسناک است از اینکه سرانجام بسوی پروردگارشان بازمی گردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که آنچه را دادند [در راه خدا] می دهند، در حالی که دلهایشان ترسان است [و می دانند] که به سوی پروردگارش بازخواهند گشت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که آنچه (از مال و جان در راه خدا) می دهند در حالی می دهند که دل هایشان بیمناک است (که مبدا پذیرفته نشود، زیرا می دانند) که به سوی پروردگارش باز خواهند گشت

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) چنین کسانی در خیرات سرعت می کنند و از دیگران پیشی می گیرند (و مشمول عنایات ما هستند). _____ ترجمه استاد فولادوند: آنانند که در کارهای نیک شتاب می ورزند و آنانند که در انجام آنها سبقت می جویند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنهایند که در همه عمل های خیر شتاب می ورزند و آنها هستند که به آن خیرات (از دیگران) سبقت گیرنده اند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما هیچ کس را جز به اندازه توانایش تکلیف نمی کنیم؛ و نزد ما کتابی است که (تمام اعمال بندگان را ثبت کرده و) بحق سخن می گوید؛ و به آنان هیچ ستمی نمی شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ کس را جز به قدر توانش تکلیف نمی کنیم، و نزد ما کتابی است که به حق سخن می گوید و آنان مورد ستم قرار نخواهند گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما هیچ نفسی را (در مراحل ایمان و عمل) جز به مقدار توانش تکلیف نمی کنیم و نزد ما کتابی است (به نام لوح محفوظ یا صحیفه عمل هر مکلف) که به حق سخن می گوید (و جزئیات اعمال را دقیقاً بازگو می کند) و آنها (در روز جزا) مورد ستم و نقص پاداش قرار نمی گیرند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی دلهای آنها از این نامه اعمال (و روز حساب و آیات قرآن) در بی خبری فرورفته؛ و اعمال (زشت) دیگری جز این دارند که پیوسته آن را انجام می دهند... _____ ترجمه استاد فولادوند: [نه،] بلکه دلهای آنان از این [حقیقت] در غفلت است، و آنان غیر از این [گناهان] کردارهایی [دیگر] دارند که به انجام آن مبادرت می ورزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه (این کافران) دل هایشان از این (تکلیف دنیا و کیفر آخرت) غرق در جهل و غفلت است و آنها را غیر از این (جهل و غفلت) عمل های دیگری است که بدان عاملند (مانند غور در کفر و فسق)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا زمانی که منتعمان مغرور آنها را در چنگال عذاب گرفتار سازیم؛ در این هنگام، ناله های دردناک و استغاثه آمیز سر می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا وقتی خوشگذرانان آنها را به عذاب گرفتار ساختیم، بناگاه به زاری در می آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این سرمستی و غفلت آنان ادامه دارد) تا آن گاه که منتعمان و خوشگذران های آنها را به عذاب گرفتار کنیم، (از مرض و فقر و شکست در جنگ) به ناگاه فریاد و زاری بر می آورند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (امّا به آنها گفته می شود:) امروز فریاد نکنید، زیرا از سوی ما یاری نخواهید شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: امروز زاری مکنید که قطعاً شما از جانب ما یاری نخواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به آنها گفته می شود) امروز فریاد و زاری برنیاورید، بی شک شما از جانب ما یاری نخواهید شد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آیا فراموش کرده اید که) در گذشته آیات من پیوسته بر شما خوانده می شد؛ امّا شما اعراض کرده به عقب باز می گشتید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، آیات من بر شما خوانده می شد و شما بودید که همواره به قهقرا می رفتید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا آیات و نشانه های ما بر شما تلاوت می شد پس شما بودید که به پشت سرتان به قهقری باز می گشتید (در مقابل آیات ما به سراغ شرک و فسق و رسوم جاهلیت می رفتید)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که در برابر او [=پیامبر] استکبار می کردید، و شبها در جلسات خود به بدگویی می پرداختید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حالی که از [پذیرفتن] آن تکبر می ورزیدید و شب

هنگام [در محافل خود] بدگویی می کردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که با آن رویگردانی تکبر می ورزیده، در قصه های شب نشینی بدانها بدگویی و استهزا می کردید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها در این گفتار نیندیشیدند، یا اینکه چیزی برای آنان آمده که برای نیاکانشان نیامده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در [عظمت] این سخن نیندیشیده اند، یا چیزی برای آنان آمده که برای پدران پیشین آنها نیامده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا در این گفتار (قرآن) تدبر و تفکر نکردند (که چه کلام اعجازی خارج از توان بشری است)، یا آنکه بر آنها چیزی آمده که بر نیاکان آنها نیامده است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اینکه پیامبرشان را نشناختند (و از سوابق او آگاه نیستند)، از این رو او را انکار می کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا پیامبر خود را [درست] نشناخته و [لذا] به انکار او پرداخته اند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه رسول خود را (به پاکی نسب و حسب و حسن سوابق اخلاقی و عملی) نشناخته اند که (نبوت و کتاب) او را منکرند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا می گویند او دیوانه است؟! ولی او حق را برای آنان آورده؛ امّا بیشترشان از حق کراهت دارند (و گریزانند). _____ ترجمه استاد فولادوند: یا می گویند او جنونی دارد؟ [نه،] بلکه [او] حق را برای ایشان آورده و [لی] بیشترشان حقیقت را خوش ندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه می گویند او را جنون است؟ (چنین نیست) بلکه او حق را (کتاب آسمانی و آخرین شریعت را) آورده، اما بیشتر آنها حق را خوش نمی دارند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر حق از هوسهای آنها پیروی کند، آسمانها و زمین و همه کسانی که در آنها هستند تباه می شوند! ولی ما قرآنی به آنها دادیم که مایه یادآوری (و عزت و شرف) برای آنهاست، امّا آنان از (آنچه مایه) یادآوریشان (است) رویگردانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر حق از هوسهای آنها پیروی می کرد، قطعاً آسمانها و زمین و هر که در آنهاست تباه می شد. [نه!] بلکه یادنامه شان را به آنان داده ایم، ولی آنها از [پیروی] یادنامه خود رویگردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر حق و واقع تابع هواهای آنها می شد (یعنی واقع امر همان شرک و تعدد خدایان بود) بی تردید آسمانها و زمین و هر کس (و هر چیزی) که در آنهاست فساد (حدوثی) می یافتند و آفریده نمی شدند، یا به خاطر تعدد و نزاع خدایان، به فساد و تباهی (در بقاء) کشیده می شدند. (آری، چنین نیست که حق پیرو آنها شود) بلکه ما وسیله تذکر و تبه آنها را (که کتاب آسمانی است) بر آنها آورده ایم اما آنها از ذکر خود رویگردانند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اینکه تو از آنها مزد و هزینه ای (در برابر دعوت) می خواهی؟ با اینکه مزد پروردگارت بهتر، و او بهترین روزی دهندگان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا از ایشان مزدی مطالبه می کنی؟ و مزد پروردگارت بهتر است، و اوست که بهترین روزی دهندگان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه از آنها مزد و خرجی مستمّری (برای ادای رسالت) می خواهی؟ (نه) پس مزد و خرجی پروردگارت بهتر است و او بهترین روزی دهندگان است

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بطور قطع و یقین، تو آنان را به راه راست دعوت می کنی. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، این تویی که جدّاً آنها را به راه راست می خوانی. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی : و حقاً که تو آنها را به سوی راهی راست (در عقاید و اخلاق و عمل و معاشرت) دعوت می کنی

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که به آخرت ایمان ندارند از این راه منحرفند! _____

ترجمه استاد فولادوند : و به راستی کسانی که به آخرت ایمان ندارند، از راه [درست] سخت منحرفند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همانا کسانی که به روز واپسین ایمان نمی آورند از راه (راست)

منحرف اند

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِّنْ ضُرٍّ لَّجُؤًا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۷۵) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ أَخَذْنَا لَهُم بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكْبَرُوا لِلرَّبِّهِمْ وَمَا يَنْصَرِعُونَ (۷۶) ترجمه: (۲)

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُنِيلُونَ (۷۷) ترجمه: (۳)

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (۷۸) ترجمه: (۴)

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُخْشَرُونَ (۷۹) ترجمه: (۵)

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۸۰) ترجمه: (۶)

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ (۸۱) ترجمه: (۷)

قَالُوا إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (۸۲) ترجمه: (۸)

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِن قَبْلُ إِن هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۸۳) ترجمه: (۹)

قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَن فِيهَا إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (۸۴) ترجمه: (۱۰)

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (۸۵) ترجمه: (۱۱)

قُلْ مَن رَّبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (۸۶) ترجمه: (۱۲)

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۸۷) ترجمه: (۱۳)

قُلْ مَن بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (۸۸) ترجمه: (۱۴)

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ (۸۹) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۴۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر به آنان رحم کنید و گرفتاریها و مشکلاتشان را برطرف سازیم، (نه تنها بیدار نمی شوند، بلکه) در طغیانشان لجاجت می ورزند و (در این وادی) سرگردان می مانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر ایشان را ببخشاییم، و آنچه از صدمه بر آنان [وارد آمده] است برطرف کنیم، در طغیان خود کوردلانه اصرار می ورزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر به آنان رحم کنیم و سختی و شدتی را که دارند برطرف سازیم باز هم حتما در سرکشی خود متحیرانه لجاجت خواهند کرد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آنها را به عذاب و بلا گرفتار ساختیم (تا بیدار شوند)، امّا آنان نه در برابر

پروردگارشان تواضع کردند، و نه به درگاهش تضرع می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی ایشان را به عذاب گرفتار کردیم و [الی] نسبت به پروردگارشان فروتنی نکردند و به زاری درنیامدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی شک ما آنها را به عذاب (قحطی و مرض در مکه) گرفتار کردیم،

پس نه خضوع و فروتنی به درگاه پروردگار خود کردند و نه هیچ گاه ناله و زاری می کنند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این وضع همچنان ادامه می یابد) تا زمانی که دری از عذاب شدید به روی آنان بگشاییم، (و چنان گرفتار می شوند که) ناگهان بکلی مأیوس گردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا وقتی که دری از عذاب دردناک بر آنان گشودیم، بناگاه ایشان در آن [حال] نوید شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا آن گاه که (با میراندنشان) بر روی آنها در عذاب سختی را بگشاییم به ناگاه در آن عذاب متحیر و نوید (از نجات و همه چیز) می شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او کسی است که برای شما گوش و چشم و قلب [=عقل] ایجاد کرد؛ اما کمتر شکر او را بجا می آورید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست آن کس که برای شما گوش و چشم و دل پدید آورد. چه اندک سپاسگزاری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که برای شما گوش و دیدگان و دل هایی ایجاد کرده، اما بسیار اندک شکر می گزارید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او کسی است که شما را در زمین آفرید؛ و به سوی او محشور می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست آن کس که شما را در زمین پدید آورد، و به سوی اوست که گرد آورده خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که شما را در این زمین (از مواد داخلی آن) به وجود آورده و (پس از آنکه دوباره در آن، خاک شوید در قیامت) به سوی او گرد آورده می شوید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او کسی است که زنده می کند و می میراند؛ و رفت و آمد شب و روز از آن اوست؛ آیا اندیشه نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست آن کس که زنده می کند و می میراند، و اختلاف شب و روز از اوست. مگر نمی اندیشید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که (هر موجود مستعد حیات را) زنده می کند و (هر موجود مستعد مرگ را) می میراند و رفت و آمد شب و روز از آن او (و به دست او) است، پس آیا نمی اندیشید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نه)، بلکه آنان نیز مثل آنچه پیشینیان گفته بودند گفتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: (نه)، بلکه آنان [نیز] مثل آنچه پیشینیان گفته بودند، گفتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه آنان نیز همان گفتند که پیشینیان گفتند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «آیا هنگامی که مردیم و خاک و استخوانهایی (پوسیده) شدیم، آیا بار دیگر برانگیخته خواهیم شد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «آیا چون بمیریم و خاک و استخوان شویم، آیا واقعاً باز ما زنده خواهیم شد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: آیا آن گاه که مردیم و مшти خاک و استخوان شدیم آیا دوباره زنده و برانگیخته خواهیم شد؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این وعده به ما و پدرانمان از قبل داده شده؛ این فقط افسانه های پیشینیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: درست همین را قبلاً به ما و پدرانمان وعده دادند. این جز افسانه های پیشینیان [چیزی] نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته پیش از این هم این وعده به ما و پدرانمان

داده شده این نیست مگر افسانه های پیشینیان

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «زمین و کسانی که در آن هستند از آن کیست، اگر شما می دانید؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «اگر می دانید [بگویید] زمین و هر که در آن است به چه کسی تعلق دارد؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: زمین و هر کس که در آن است (حتی خدایان آنها) از آن کیست اگر می دانید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بزودی (در پاسخ تو) می گویند: «همه از آن خداست!» بگو: «آیا متذکر نمی شوید؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : خواهند گفت: «به خدا.» بگو: «آیا عبرت نمی گیرید؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : خواهند گفت: از آن خداوند است. بگو: پس آیا متذکر نمی شوید (که قدرت او را بر معاد انکار می کنید)؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «چه کسی پروردگار آسمانهای هفتگانه، و پروردگار عرش عظیم است؟»
_____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «پروردگار آسمانهای هفتگانه و پروردگار عرش بزرگ کیست؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: پروردگار آسمان های هفتگانه و پروردگار عرش بزرگ (که جایگاه تدبیر امور عالم و صدور فرمان خداست) کیست

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بزودی خواهند گفت: «همه اینها از آن خداست!» بگو: «آیا تقوا پیشه نمی کنید (و از خدا نمی ترسید و دست از شرک بر نمی دارید)؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : خواهند گفت: «خدا.»
بگو: «آیا پرهیزگاری نمی کنید؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : خواهند گفت: (آنها نیز) از آن خداست. بگو: پس آیا (از قدرت و غضب او) پرهیز نمی کنید (که معاد را انکار می کنید)؟

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «اگر می دانید، چه کسی حکومت همه موجودات را در دست دارد، و به بی پناهان پناه می دهد، و نیاز به پناه دادن ندارد؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «فرمانروایی هر چیزی به دست کیست؟ و اگر می دانید [کیست آنکه] او پناه می دهد و در پناه کسی نمی رود؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: کیست که ملکیت همه اشیا (که از اراده او وجود یافته) و حاکمیت و تسلط بر آنها به دست اوست، و اوست که (هر کس را بخواهد) پناه می دهد و از (عذاب) او احدی پناه داده نمی شود، اگر می دانید

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خواهند گفت: «(همه اینها) از آن خداست» بگو: «با این حال چگونه می گویید سحر شده اید (و این سخنان سحر و افسون است)؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : خواهند گفت: «خدا.» بگو: «پس چگونه دستخوش افسون شده اید؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : خواهند گفت: (همه) از آن خداست. بگو: پس چگونه و از کجا (در برابر این حقایق روشن) جادو می شوید؟

بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۹۰) ترجمه: (۱)

مِمَّا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمِمَّا كَفَرَ مِنْ إِيَّاهُ إِذَا لَدَّهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ (۹۱)
ترجمه: (۲)

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (۹۲) ترجمه: (۳)

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيئِنِي مَا يُوعَدُونَ (۹۳) ترجمه: (۴)

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۹۴) ترجمه: (۵)

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ (۹۵) ترجمه: (۶)

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ (۹۶) ترجمه: (۷)

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ (۹۷) ترجمه: (۸)

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ (۹۸) ترجمه: (۹)

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ (۹۹) ترجمه: (۱۰)

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ (۱۰۰) ترجمه: (۱۱)

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ (۱۰۱) ترجمه: (۱۲)

فَمَنْ تَقَلَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۱۰۲) ترجمه: (۱۳)

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ (۱۰۳) ترجمه: (۱۴)

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ (۱۰۴) ترجمه: (۱۵)

ص: ۳۴۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نه، (واقع این است که) ما حق را برای آنها آوردیم؛ و آنان دروغ می گویند!

ترجمه استاد فولادوند: [نه!] بلکه حقیقت را برایشان آوردیم، و قطعاً آنان دروغگویند.

ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه ما حق را (درباره مبدأ و توحید و معاد) برای آنها آوردیم و البته

آنها دروغگویند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا هرگز فرزندی برای خود انتخاب نکرده؛ و معبود دیگری با او نیست؛ که اگر چنین

می شد، هر يك از خدايان مخلوقات خود را تدبير و اداره می کردند و بعضی بر بعضی ديگر برتری می جستند (و جهان هستی به تباهی کشیده می شد)؛ منزّه است خدا از آنچه آنان توصيف می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا فرزندی اختيار نکرده و با او معبودی [ديگر] نیست، و اگر جز این بود، قطعاً هر خدایی آنچه را آفریده [بود] باخود می برد، و حتماً بعضی از آنان بر بعضی ديگر تفوّق می جستند. منزّه است خدا از آنچه وصف می کنند. _____ ترجمه آيت الله مشکینی: هرگز خداوند برای خود فرزندی (مشتق از جوهره ذات و متصف به الوهیت و ربوبیت خود) نگرفته و هرگز با او خدا و معبود ديگری نبوده و گرنه هر خدایی آفریده خود را می برد (و در آن تصرف و تدبیری خاص داشت و اجزاء عالم از وحدت نظم و تدبير بیرون می رفت) و حتماً برخی بر برخی ديگر (در انتخاب امر متعارض) برتری می جست (و این لازمه تعدد وجود و قدرت و اراده مستقل است)، منزّه است خداوند از آنچه (مشرکان از شرک و اتخاذ فرزند) توصيف می کنند

۳- ترجمه آيت الله مکارم شیرازی: او دانای نهان و آشکار است؛ پس برتر است از آنچه برای او همتا قرار می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: دانای نهان و آشکار، و برتر است از آنچه [با او] شریک می گردانند. _____ ترجمه آيت الله مشکینی: همان خدای دانای غیب و آشکار پس از آنچه شریک او قرار می دهند
برتری دارد

۴- ترجمه آيت الله مکارم شیرازی: بگو: «پروردگار من! اگر عذابهایی را که به آنان وعده داده می شود به من نشان دهی (و در زندگیم آن را ببینم)... _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «پروردگارا، اگر آنچه را که [از عذاب] به آنان وعده داده شده است به من نشان دهی، _____ ترجمه آيت الله مشکینی: بگو: پروردگارا، اگر آنچه وعده داده می شوند (از عذاب) به من نشان دهی

۵- ترجمه آيت الله مکارم شیرازی: پروردگار من! مرا (در این عذابها) با گروه ستمگران قرار مده!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، پس مرا در میان قوم ستمکار قرار مده.» _____ ترجمه آيت الله مشکینی: پس - پروردگارا - مرا در میان گروه ستمکاران قرار مده

۶- ترجمه آيت الله مکارم شیرازی: و ما تواناییم که آنچه را به آنها وعده می دهیم به تو نشان دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی که ما تواناییم که آنچه را به آنان وعده داده ایم بر تو بنمایانیم. _____ ترجمه آيت الله مشکینی: و حقاً که ما تواناییم آنچه را که به آنها وعده می دهیم به تو نشان دهیم (نظیر آنچه در بدر نشان دادیم)

۷- ترجمه آيت الله مکارم شیرازی: بدی را به بهترین راه و روش دفع کن (و پاسخ بدی را به نیکی ده)! ما به آنچه توصيف می کنند آگاهتریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: بدی را به شیوه ای نیکو دفع کن. ما به آنچه وصف می کنند داناتریم. _____ ترجمه آيت الله مشکینی: به بهترین شیوه، بدی و تجزی آنها را دفع کن، ما به آنچه توصيف می کنند (از اظهار شرک و استهزاء به دین و کتاب تو) داناتریم

۸- ترجمه آيت الله مکارم شیرازی: و بگو: «پروردگارا! از وسوسه های شیاطین به تو پناه می برم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و بگو: «پروردگارا، از وسوسه های شیاطین به تو پناه می برم. _____ ترجمه آيت الله مشکینی: و بگو: پروردگارا، از وسوسه و تحریکات شیطان ها به تو پناه می آورم

۹- ترجمه آيت الله مکارم شیرازی: و از اینکه آنان نزد من حاضر شوند (نیز) - ای پروردگار من - به تو پناه می برم!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگارا، از اینکه [آنها] به پیش من حاضر شوند به تو پناه می برم.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پناه می آورم به تو پروردگارا، از اینکه آنها در نزد من (خاصه در حال نماز و وقت مرگ) حاضر شوند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها همچنان به راه غلط خود ادامه می دهند) تا زمانی که مرگ یکی از آنان فرارسد، می گوید: «پروردگار من! مرا بازگردانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا آنگاه که مرگ یکی از ایشان فرارسد، می گوید: «پروردگارا، مرا بازگردانید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آنها در شرک و کفر به سر می برند) تا آن گاه که مرگ یکی از آنان فرا رسد (در قبضه فرشتگان به خداوند) گوید: پروردگارا، مرا بازگردانید
۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شاید در آنچه ترک کردم (و کوتاهی نمودم) عمل صالحی انجام دهم!» (ولی به او می گویند: چنین نیست! این سخنی است که او به زبان می گوید (و اگر باز گردد، کارش همچون گذشته است!) و پشت سر آنان برزخی است تا روزی که برانگیخته شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: شاید من در آنچه وانهادم کار نیکی انجام دهم. نه چنین است، این سخنی است که او گوینده آن است و پشاپیش آنان برزخی است تا روزی که برانگیخته خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شاید عمل صالحی در آنچه (در دنیا) واگذاشته ام (از ایام عمر و اموال دنیا) انجام دهم. چنین نیست، آن سخنی است که او گوینده آن است (ولی تحقق نمی پذیرد)، و پیش روی آنها (عالم) برزخ است تا روزی که برانگیخته شوند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که در «صور» دمیده شود، هیچ یک از پیوندهای خویشاوندی میان آنها در آن روز نخواهد بود؛ و از یکدیگر تقاضای کمک نمی کنند (چون کاری از کسی ساخته نیست)! _____
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنگاه که در صور دمیده شود، [دیگر] میانشان نسبت خویشاوندی وجود ندارد، و از [حال] یکدیگر نمی پرسند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون (بار دوم) در صور دمیده شود (و مردم همه زنده گردند) در آن روز (از غایت هیبت و دهشت، گویی) میان آنها هیچ نوع نسب و خویشاوندی نیست، و از (حال) یکدیگر نمی پرسند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که وزنه اعمالشان سنگین است، همان رستگارانند! _____
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس کسانی که کفه میزان [اعمال] آنان سنگین باشد، ایشان رستگارانند. _____
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر که سنجیده شده هایش (از اعتقاد و اخلاق و عمل) سنگین و پربها شد، چنین کسانی به حقیقت رستگارانند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان که وزنه اعمالشان سبک باشد، کسانی هستند که سرمایه وجود خود را از دست داده، در جهنم جاودانه خواهند ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفه میزان [اعمال] شان سبک باشد، آنان به خویشتن زیان زده [و] همیشه در جهنم می مانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که سنجیده شده هایش سبک و بی ارج باشد (چون عقاید کفری و رذایل اخلاقی و محرمات عملی) چنین کسانی هستند که در وجود نفس خودشان زیان کرده، در جهنم جاودانند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شعله های سوزان آتش همچون شمشیر به صورت هایشان نواخته می شود؛ و در دوزخ چهره ای عبوس دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آتش چهره آنها را می سوزاند، و آنان در آنجا ترش رویند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (شعله های) آتش سخت به صورت هایشان می وزد و

(چهره) آنها در آنجا عبوس و شکسته و دندان هایشان به سوختن لب ها نمایان است

أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (۱۰۵) ترجمه: (۱)

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ (۱۰۶) ترجمه: (۲)

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ (۱۰۷) ترجمه: (۳)

قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ (۱۰۸) ترجمه: (۴)

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (۱۰۹) ترجمه: (۵)

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِحْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ (۱۱۰) ترجمه: (۶)

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۷)

قَالَ كَمْ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ (۱۱۲) ترجمه: (۸)

قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَاسْأَلِ الْعَادِيْنَ (۱۱۳) ترجمه: (۹)

قَالَ إِنْ لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۱۴) ترجمه: (۱۰)

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ عَلِيمُونَ (۱۱۵) ترجمه: (۱۱)

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ (۱۱۶) ترجمه: (۱۲)

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (۱۱۷) ترجمه: (۱۳)

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (۱۱۸) ترجمه: (۱۴)

ص: ۳۴۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به آنها گفته می شود): آیا آیات من بر شما خوانده نمی شد، پس آن را تکذیب می کردید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آیات من بر شما خوانده نمی شد و [همواره] آن را مورد تکذیب قرار نمی دادید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خدا به آنها می گوید) آیا آیات و نشانه های (توحید و صدق پیامبران) من بر شما تلاوت نمی شد که شما همواره آنها را تکذیب و انکار می کردید؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گویند: «پروردگارا! بدبختی ما بر ما چیره شد، و ما قوم گمراهی بودیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: می گویند: «پروردگارا، شقاوت ما بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گویند: پروردگارا (به واسطه سوء اختیار و هوای نفس)

شقاوتمان بر ما چیره شد و ما گروهی گمراه بودیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! ما را از این (دوزخ) بیرون آر، اگر بار دیگر تکرار کردیم قطعاً ستمگریم (و مستحق عذاب)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، ما را از اینجا بیرون بر، پس اگر باز هم [به

بدی] برگشتیم، در آن صورت ستمگر خواهیم بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، ما را از

اینجا بیرون آر (و به دنیا بازگردان) پس اگر (دوباره به گمراهی کفر و فسق) بازگشتیم پس حتما ستمکاریم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوند) می گوید: «دور شوید در دوزخ، و با من سخن مگویید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: می فرماید: «[بروید] در آن گم شوید و با من سخن مگویید.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خداوند گوید) ذلیلانه در آنجا ساکت و دور گردید و هرگز با من

سخن نگوید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فراموش کرده اید) گروهی از بندگانم می گفتند: پروردگارا! ما ایمان آوردیم؛ ما را

بیخش و بر ما رحم کن؛ و تو بهترین رحم کننده گانی! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، دسته ای

از بندگان من بودند که می گفتند: «پروردگارا، ایمان آوردیم. بر ما بیخشای و به ما رحم کن [که] تو بهترین مهربانی.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا دسته ای از بندگان من می گفتند: پروردگارا، ما ایمان آوردیم،

پس بر ما بیخشای و به ما ترحم نمای و تو بهترین رحم کننده گانی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما شما آنها را به باد مسخره گرفتید تا شما را از یاد من غافل کردند؛ و شما به آنان می

خندیدید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما آنان [=مؤمنان] را به ریشخند گرفتید، تا [با این کار] یاد

مرا از خاطرتان بردند و شما بر آنان می خندیدید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما شما آنها را به

مسخره گرفتید تا یاد مرا از خاطرتان بردند (اشتغالتان به آنها شما را از ما غافل کرد) و همواره بر آنها می خندیدید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی من امروز آنها را بخاطر صبر و استقامتشان پاداش دادم؛ آنها پیروز و رستگارانند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: من [هم] امروز به [پاس] آنکه صبر کردند، بدانان پاداش دادم. آری،

ایشانند که رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقا که من امروز آنها را در مقابل صبرشان

پاداش دادم که آنها همه کامیابند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوند) می گوید: «چند سال در روی زمین توقف کردید؟» _____

ترجمه استاد فولادوند: می فرماید: «چه مدت به عدد سالها در زمین ماندید؟» _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: (خداوند یا فرشته ای به آنها) می گوید: از نظر شمار سال ها چند مدت در زمین درنگ کردید؟ (مدت زندگی

دنیوی یا بقای برزخی تان چقدر بوده؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در پاسخ) می گویند: «تنها به اندازه یک روز، یا قسمتی از یک روز! از آنها که می

توانند بشمارند بپرس!» _____ ترجمه استاد فولادوند: می گویند: «یک روز یا پاره ای از یک روز مانندیم.

از شمارگران [خود] بپرس.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها (پس از اطلاع از ابدیت آخرت و

مقایسه آن با دنیا و برزخ) گویند: یک روز یا مقداری از یک روز از شمارندگان (خود) بپرس

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گوید: «(آری)، شما مقدار کمی توقف نمودید اگر می دانستید!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: می فرماید: «جز اندکی درنگ نکردید، کاش شما می دانستید.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : (خدا یا فرشته) گوید: (آری) جز اندک زمانی درنگ نکردید، ای کاش
(در آنجا واقع امر و انتهای سیرتان را) می دانستید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا گمان کردید شما را بیهوده آفریده ایم، و بسوی ما باز نمی گردید؟
_____ ترجمه استاد فولادوند : آیا پنداشتید که شما را بیهوده آفریده ایم و اینکه شما به سوی ما
بازگردانیده نمی شوید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس آیا گمان کرده اید که شما را بیهوده
آفریده ایم و شما هرگز به سوی ما بازگردانده نمی شوید؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس برتر است خداوندی که فرمانروای حقّ است (از اینکه شما را بی هدف آفریده
باشد)! معبودی جز او نیست؛ و او پروردگار عرش کریم است! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس والاست
خدا، فرمانروای برحق، خدایی جز او نیست. [اوست] پروردگار عرش گرانمایه. _____ ترجمه آیت الله
مشکینی : پس برتری دارد خداوند، آن سلطان حقّی که بر عالم هستی تسلط تکوینی دارد، جز او معبودی نیست که پروردگار
عرش گرامی است (عرشی که از آنجا نظام عالم وجود تقدیر، و به وسیله فرشتگان پیاده می شود)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هر کس معبود دیگری را با خدا بخواند -و مسلماً هیچ دلیلی بر آن نخواهد داشت-
حساب او نزد پروردگارش خواهد بود؛ یقیناً کافران رستگار نخواهند شد! _____ ترجمه استاد فولادوند : و
هر کس با خدا معبود دیگری بخواند، برای آن برهانی نخواهد داشت، و حسابش فقط با پروردگارش می باشد، در حقیقت،
کافران رستگار نمی شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هر کس با وجود خداوند معبود دیگری
بخواند که وی را بر آن حجت و برهانی نیست، جز این نیست که حسابش نزد پروردگار اوست بی تردید کافران رستگار
نخواهند شد

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بگو: «پروردگارا! مرا ببخش و رحمت کن؛ و تو بهترین رحم کنندگانی!
_____ ترجمه استاد فولادوند : و بگو: «پروردگارا، ببخشای و رحمت کن [که] تو بهترین بخشاینده گانی.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بگو: پروردگارا، ببخشای و ترحم کن و تو بهترین رحم کنندگانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (۱) ترجمه: (۱)

الرَّائِيَةُ وَالرَّائِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ (۲) ترجمه: (۲)

الرَّائِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالرَّائِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (۳) ترجمه: (۳)

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۴) ترجمه: (۴)

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۵) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ يَزْمُونَ أَرْوَاحَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ (۶) ترجمه: (۶)

وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (۷) ترجمه: (۷)

وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ (۸) ترجمه: (۸)

وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ (۹) ترجمه: (۹)

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۵۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این) سوره ای است که آن را فرو فرستادیم، و (عمل به آن را) واجب نمودیم، و در آن آیات روشنی نازل کردیم، شاید شما متذکر شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [این] سوره ای است که آن را نازل و آن را فرض گردانیدیم و در آن آیاتی روشن فرو فرستادیم، باشد که شما پسند پذیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این) سوره ای است که ما آن را فرو فرستادیم و (عمل به محتوای) آن

را واجب کردیم و در آن آیات و دلایل روشنی (بر توحید و معارف دینی) نازل کردیم، باشد که متذکر شوید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر یک از زن و مرد زناکار را صد تازیانه بزنید؛ و نباید رأفت (و محبت کاذب) نسبت به آن دو شما را از اجرای حکم الهی مانع شود، اگر به خدا و روز جزا ایمان دارید! و باید گروهی از مؤمنان مجازاتشان را مشاهده کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: به هر زن زناکار و مرد زناکاری صد تازیانه بزنید، و اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارید، در [کار] دین خدا، نسبت به آن دو دلسوزی نکنید، و باید گروهی از مؤمنان در کیفر آن دو حضور یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای حکام عدل مسلمین) به هر یک از زن زناکار و مرد

زناکار (در جایی که همسر نداشته و محرم یکدیگر نباشند و زنا به عنف و کافر با زن مسلمان نباشد) صد تازیانه بزنید، و اگر به خدا و روز واپسین ایمان دارید مبادا شما را در (اجرای) دین خدا به حال آن دو رحمت و عطف گرفت! و باید بر سر عذاب آن دو، گروهی از مؤمنان حاضر شوند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مرد زناکار جز با زن زناکار یا مشرک ازدواج نمی کند؛ و زن زناکار را، جز مرد زناکار یا مشرک، به ازدواج خود در نمی آورد؛ و این کار بر مؤمنان حرام شده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: مرد زناکار، جز زن زناکار یا مشرک را به همسری نگیرد، و زن زناکار، جز مرد زناکار یا مشرک را به زنی نگیرد، و بر مؤمنان این [امر] حرام گردیده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مرد زناکار (طبعاً) جز زن زناکار یا مشرک را به همسری نمی گیرد (و قهراً به سراغ زن عقیفه نمی رود) و زن زناکار را (نیز طبعاً) جز مرد زناکار یا مشرک به همسری نمی گیرد، و این (رقم همسری) بر مؤمنین (طبق اقتضای عفتشان) ممنوع گردیده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که زنان پاکدامن را متهم می کنند، سپس چهار شاهد (بر مدّعی خود) نمی آورند، آنها را هشتاد تازیانه بزنید و شهادتشان را هرگز نپذیرید؛ و آنها همان فاسقانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که نسبت زنا به زنان شوهردار می دهند، سپس چهار گواه نمی آورند، هشتاد تازیانه به آنان بزنید، و هیچگاه شهادتی از آنها نپذیرید، و اینانند که خود فاسقند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (ای اولیاء امور مسلمین) کسانی که به زنان پاکدامن نسبت زنا می دهند (قذف می کنند) سپس چهار شاهد مرد (بر اثبات ادعای خود) نمی آورند آنها را هشتاد تازیانه بزنید و دیگر شهادتی از آنها نپذیرید و آنها اینند که حقیقتاً فاسقند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسانی که بعد از آن توبه کنند و جبران نمایند (که خداوند آنها را می بخشد) زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی که بعد از آن [بهبان] توبه کرده و به صلاح آمده باشند که خدا البته آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی که پس از آن (تهمت، در باطن) توبه کنند و (خود را به تسلیم در برابر حد قذف یا راضی کردن متهم) اصلاح نمایند، که به یقین خداوند آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که همسران خود را (به عمل منافی عفت) متهم می کنند، و گواهانی جز خودشان ندارند، هر یک از آنها باید چهار مرتبه به نام خدا شهادت دهد که از راستگویان است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که به همسران خود نسبت زنا می دهند، و جز خودشان گواهانی [دیگر] ندارند، هر یک از آنان [باید] چهار بار به خدا سوگند یاد کند که او قطعاً از راستگویان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردانی که به همسران خود نسبت زنا می دهند و گواهانی جز خودشان ندارند پس گواهی یکی از آنها (که به جای چهار شاهد حد را از او برمی دارد) چهار بار شهادت به خداست که وی از راستگویان است (چهار بار بگوید: خدا را شاهد می گیرم که در این نسبت از راستگویانم)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در پنجمین بار بگوید که لعنت خدا بر او باد اگر از دروغگویان باشد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [گواهی در دفعه] پنجم این است که [شوهر بگوید]: لعنت خدا بر او باد اگر از دروغگویان باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شهادت پنجم (این است که بگوید) همانا لعنت خدا بر او باد اگر از دروغگویان باشد (و پس از این شهادت ها حد قذف از مرد ساقط و زن محکوم به زنا می شود)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن زن نیز می تواند کیفر (زنا) را از خود دور کند، به این طریق که چهار بار خدا را به

شهادت طلبد که آن مرد (در این نسبتی که به او می دهد) از دروغگویان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از [زن،] کیفر ساقط می شود، در صورتی که چهار بار به خدا سوگند یاد کند که [شوهر] او جداً از دروغگویان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از زن مورد اتهام (نیز) عذاب (حد) را برمی دارد این که چهار بار شهادت به خدا دهد که حتماً آن مرد (در نسبت زنا) از دروغگویان است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بار پنجم بگوید که غضب خدا بر او باد اگر آن مرد از راستگویان باشد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [گواهی] پنجم آنکه خشم خدا بر او باد اگر [شوهرش] از راستگویان باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شهادت پنجم را نیز بگوید که غضب خدا بر او باد اگر آن مرد از راستگویان باشد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر فضل و رحمت خدا شامل حال شما نبود و اینکه او توبه پذیر و حکیم است (بسیاری از شما گرفتار مجازات سخت الهی می شدید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود و اینکه خدا توبه پذیر سنجیده کار است [رسوا می شدید]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر فضل خداوند و رحمت او بر شما نبود و اینکه خدا توبه پذیر و حکیم است (سخت به کیفر گناهانتان مبتلا می شدید)

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۱) ترجمه: (۱)

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِنَفْسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ (۱۲) ترجمه: (۲)

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ (۱۳) ترجمه: (۳)

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۴) ترجمه: (۴)

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ (۱۵) ترجمه: (۵)

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ (۱۶) ترجمه: (۶)

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۷) ترجمه: (۷)

وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۱۸) ترجمه: (۸)

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۱۹) ترجمه: (۹)

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رءُوفٌ رَّحِيمٌ (۲۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۵۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً کسانی که آن تهمت عظیم را عنوان کردند گروهی (متشکل و توطئه گر) از شما بودند؛ اما گمان نکنید این ماجرا برای شما بد است، بلکه خیر شما در آن است؛ آنها هر کدام سهم خود را از این گناهی که مرتکب شدند دارند؛ و از آنان کسی که بخش مهم آن را بر عهده داشت عذاب عظیمی برای اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که آن بهتان [داستان افک] را [در میان] آوردند، دسته ای از شما بودند. آن [تهمت] را شری برای خود تصور کنید بلکه برای شما در آن مصلحتی [بوده] است. برای هر مردی از آنان [که در این کار دست داشته] همان گناهی است که مرتکب شده است، و آن کس از ایشان که قسمت عمده آن را به گردن گرفته است عذابی سخت خواهد داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که آن تهمت بزرگ (تهمت کار زشت به یکی از همسران پیامبر صلی الله علیه وآله) را آوردند گروهی متشکل و همفکر از شما هستند آن را به ضرر و شر خود میندازید بلکه آن به خیر شماست (زیرا سبب برائت پاکان و رسوایی دروغگویان و منافقان است). بر هر مردی از آنها کیفر گناهی است که کسب کرده و آن کس از آنان که قسمت عمده این بهتان را متصدی شده (بیشتر به نشر و اعتراض پرداخته) او را عذابی بزرگ است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا هنگامی که این (تهمت) را شنیدید، مردان و زنان با ایمان نسبت به خود (و کسی که همچون خود آنها بود) گمان خیر نبردند و نگفتند این دروغی بزرگ و آشکار است؟! _____ ترجمه استاد

فولادوند: چرا هنگامی که آن [بهتان] را شنیدید، مردان و زنان مؤمن گمان نیک به خود نبردند و نگفتند: «این بهتانی آشکار است»؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا هنگامی که آن را شنیدید، مردان و زنان مؤمن (از شما) درباره یکدیگر گمان نیک نبردند و نگفتند که این تهمتی آشکار است؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا چهار شاهد برای آن نیاوردند؟! اکنون که این گواهان را نیاوردند، آنان در پیشگاه خدا دروغگویانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا چهار گواه بر [صحت] آن [بهتان] نیاوردند؟ پس چون گواهان [لازم] را نیاورده اند، اینانند که نزد خدا دروغگویانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا بر آن (اتهام) چهار نفر گواه مرد نیاوردند؟! پس چون شاهد‌ها را نیاوردند در نزد خداوند آنان خود دروغگویند (زیرا در فرض نبودن شهود، نسبت دادن زنا هر چند با علم باشد، از نظر حد شرعی و کیفر اخروی به حکم دروغ واقعی است)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر فضل و رحمت الهی در دنیا و آخرت شامل شما نمی شد، بخاطر این گناهی که کردید عذاب سختی به شما می رسید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر فضل خدا و رحمتش در دنیا و آخرت بر شما نبود، قطعاً به [سزای] آنچه در آن به دخالت پرداختید، به شما عذابی بزرگ می رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر فضل خداوند و رحمت او در دنیا و آخرت بر شما نبود حتماً درباره آن امری که در آن وارد شدید عذاب بزرگی به شما می رسید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خاطر بیاورید زمانی را که این شایعه را از زبان یکدیگر می گرفتید، و با دهان خود سخنی می گفتید که به آن یقین نداشتید؛ و آن را کوچک می پنداشتید در حالی که نزد خدا بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که آن [بهتان] را از زبان یکدیگر می گرفتید و با زبانهای خود چیزی را که بدان علم نداشتید، می گفتید و می پنداشتید که کاری سهل و ساده است با اینکه آن [امر] نزد خدا بس بزرگ بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که آن (بهتان) را زبان به زبان از یکدیگر می گرفتید و با دهان هایتان آنچه را که بدان علم نداشتید می گفتید و آن را آسان می پنداشتید در حالی که در نزد خدا بزرگ بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا هنگامی که آن را شنیدید نگفتید: «ما حق نداریم که به این سخن تکلم کنیم؛ خداوند منزهی تو، این بهتان بزرگی است»؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [گر نه] چرا وقتی آن را شنیدید نگفتید: «برای ما سزاوار نیست که در این [موضوع] سخن گوئیم. [خداوند،] تو منزهی، این بهتانی بزرگ است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چرا آن گاه که این (مطلب را) شنیدید نگفتید ما را نسزد و جائز نباشد که به این (سخن) لب گشاییم، منزهی تو (ای خدا) این بهتانی است بزرگ

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند شما را اندرز می دهد که هرگز چنین کاری را تکرار نکنید اگر ایمان دارید! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا اندرزتان می دهد که هیچ گاه دیگر مثل آن را -اگر مؤمنید- تکرار نکنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند شما را نصیحت می کند که هیچ گاه به مثل این (مطلب) برنگردید اگر ایمان دارید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند آیات را برای شما بیان می کند، و خدا دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا برای شما آیات [خود] را بیان می کند، و خدا دانا و سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند برای شما آیات (احکام و امر و نهی) را بیان می کند و خدا دانا و حکیم است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که دوست دارند زشتیها در میان مردم با ایمان شیوع یابد، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت است؛ و خداوند می داند و شما نمی دانید! _____ ترجمه استاد فولادوند : کسانی که دوست دارند که زشتکاری در میان آنان که ایمان آورده اند، شیوع پیدا کند، برای آنان در دنیا و آخرت عذابی پر درد خواهد بود، و خدا [ست که] می داند و شما نمی دانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به یقین کسانی که دوست دارند (و فعالیت می کنند) که عمل زشت در میان کسانی که ایمان آورده اند شیوع پیدا کند (اطلاع از عمل زشت کسی یا ارتکاب عمل زشت شایع شود) برای آنها در دنیا و آخرت عذابی دردناک است، و خدا (عواقب شوم آن را) می داند و شما نمی دانید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر فضل و رحمت الهی شامل حال شما نبود و اینکه خدا مهربان و رحیم است (مجازات سختی دامانتان را می گرفت)! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود و اینکه خدا رثوف و مهربان است [مجازات سختی در انتظارتان بود]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر فضل خداوند و رحمت او بر شما نبود و اینکه خدا رثوف و مهربان است (کیفر این گناه دامن شما را می گرفت)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمَا تَتَّبِعُوا خُطْوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطْوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢١) ترجمه: (١)

وَلَمَا يَأْتِلْ أَوْلُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أَوْلَى الْقُرْبَى وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِيُغْفِرُوا وَيُغْفُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٢٢) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ يَزُمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٢٣) ترجمه: (٣)

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٤) ترجمه: (٤)

يَوْمَئِذٍ يُوفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ (٢٥) ترجمه: (٥)

الْخَيْشَاتُ لِلْخَيْشَانِ وَالْخَيْشُونَ لِلْخَيْشَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (٢٦) ترجمه: (٦)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتَسْتَأْذِنُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (٢٧) ترجمه: (٧)

ص: ٣٥٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! از گامهای شیطان پیروی نکنید! هر کس پیرو شیطان شود (گمراهش می سازد، زیرا) او به فحشا و منکر فرمان می دهد! و اگر فضل و رحمت الهی بر شما نبود، هرگز احدی از شما پاک نمی شد؛ ولی خداوند هر که را بخواهد تزکیه می کند، و خدا شنوا و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، پای از پی گامهای شیطان منهدید، و هر کس پای بر جای گامهای شیطان نهد [بداند که] او به زشتکاری و ناپسند وامی دارد، و اگر فضل خدا و رحمتش بر شما نبود، هرگز هیچ کس از شما پاک نمی شد، ولی [این] خداست که هر کس را بخواهد پاک می گرداند و خدا [ست که] شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، پیروی از گام های شیطان نکنید و هر کس از گام های شیطان پیروی کند مسلماً او دستور کار زشت و ناپسند می دهد. و اگر فضل خدا و رحمتش بر شما نبود هیچ یک از شما هرگز (از فساد عقاید و اخلاق و عمل) پاک نمی شد، و لکن خداست که هر کس را بخواهد (در مراحل کمالات) پاک می کند و خداوند شنوا و داناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که از میان شما دارای برتری (مالی) و وسعت زندگی هستند نباید سوگند یاد کنند که از انفاق نسبت به نزدیکان و مستمندان و مهاجران در راه خدا دریغ نمایند؛ آنها باید عفو کنند و چشم ببوشند؛ آیا دوست نمی دارید خداوند شما را ببخشد؟! و خداوند آمرزنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و سرمایه داران و فراخ دولتان شما نباید از دادن [مال] به خویشاوندان و تهیدستان و مهاجران راه خدا دریغ ورزند، و باید عفو

کنند و گذشت نمایند. مگر دوست ندارید که خدا بر شما ببخشد؟ و خدا آمرزنده مهربان است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و صاحبان برتری مالی و وسعت معاش از شما، از اینکه به خویشاوندان و فقیران و مهاجران در راه خدا بخشش نمایند، کوتاهی نکنند و بر ترک آن سوگند نخورند و باید (از بدزبانی و بد خلقی آنان) عفو کنند و درگذرند، آیا دوست ندارید که خدا شما را ببخشد؟ و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که زنان پاکدامن و بی‌خبر (از هرگونه آلودگی) و مؤمن را متهم می‌سازند، در دنیا و آخرت از رحمت الهی بدورند و عذاب بزرگی برای آنهاست. _____ ترجمه استاد فولادوند: بی‌گمان، کسانی که به زنان پاکدامن بی‌خبر [از همه جا] و با ایمان نسبت زنا می‌دهند، در دنیا و آخرت لعنت شده‌اند، و برای آنها عذابی سخت خواهد بود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که به زن‌های پاکدامن بی‌

خبر (از گناه) با ایمان نسبت زنا می‌دهند، در دنیا و آخرت مورد لعنت‌اند و برای آنها عذابی بزرگ است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز زبانها و دستها و پاهایشان بر ضد آنها به اعمالی که مرتکب می‌شدند گواهی می‌دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: در روزی که زبان و دستها و پاهایشان، بر ضد آنان برای آنچه انجام می‌دادند، شهادت می‌دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که زبان‌ها و دست‌ها و پاهایشان به زیان آنها بر آنچه (در دنیا) مرتکب می‌شدند شهادت خواهند داد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز، خداوند جزای واقعی آنان را بی‌کم و کاست می‌دهد؛ و می‌دانند که خداوند حق آشکار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز خدا جزای شایسته آنان را به طور کامل می‌دهد و خواهند دانست که خدا همان حقیقت آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز خداوند پاداش حق (عقاید و اعمال) آنها را به نحو کامل تأدیه می‌کند و آنان (به عین‌الیقین) خواهند دانست که خدا همان حق ثابت و (در اثر تجلی کامل جمال و جلالش در عالم آخرت، به نحو اتم) آشکار است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زنان ناپاک از آن مردان ناپاکند، و مردان ناپاک نیز به زنان ناپاک تعلق دارند؛ و زنان پاک از آن مردان پاک، و مردان پاک از آن زنان پاکند! اینان از نسبتهای ناروایی که (ناپاکان) به آنان می‌دهند مبرا هستند؛ و برای آنان آمرزش (الهی) و روزی پرارزشی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: زنان پلید برای مردان پلیدند، و مردان پلید برای زنان پلید. و زنان پاک برای مردان پاک، و مردان پاک برای زنان پاک. اینان از آنچه در باره ایشان می‌گویند برکنارند، برای آنان آمرزش و روزی نیکو خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زنان پلید (از نظر فساد اعتقاد و اخلاق و عمل) برای مردان پلید، و مردان پلید برای زنان پلیدند (به اقتضای جاذبه ذاتی ناری همدیگر را می‌یابند) و زنان پاک (از فساد اعتقاد و اخلاق و عمل) برای مردان پاک، و مردان پاک برای زنان پاکند (طبق جاذبه فطری نوری یکدیگر را می‌یابند) آنها از آنچه (دیگران به تهمت درباره آنان) می‌گویند پاک و منزّه‌اند، برای آنها آمرزش و روزی گرانبه (در دنیا و آخرت) است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! در خانه‌هایی غیر از خانه خود وارد نشوید تا اجازه بگیریید و بر اهل آن خانه سلام کنید؛ این برای شما بهتر است؛ شاید متذکر شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خانه‌هایی که خانه‌های شما نیست داخل مشوید تا اجازه بگیریید و بر اهل آن سلام گویند. این برای شما بهتر است، باشد که پند گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خانه‌هایی غیر از خودتان وارد نشوید تا آن که اجازه بگیریید و بر اهل آن سلام گویند. این

برای شما بهتر است، باشد که متذکر شوید

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (٢٨)
ترجمه: (١)

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ (٢٩) ترجمه: (٢)

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (٣٠) ترجمه: (٣)

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَابِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٣١) ترجمه: (٤)

ص: ٣٥٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر کسی را در آن نیافتید، وارد نشوید تا به شما اجازه داده شود؛ و اگر گفته شد: «باز گردید!» باز گردید؛ این برای شما پاکیزه تر است؛ و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است! _____
ترجمه استاد فولادوند: و اگر کسی را در آن نیافتید، پس داخل آن مشوید تا به شما اجازه داده شود؛ و اگر به شما گفته شد: «بر گردید» برگردید، که آن برای شما سزاوارتر است، و خدا به آنچه انجام می دهید داناست. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر کسی را در آن نیافتید به آنجا وارد نشوید تا به شما (از جانب صاحبش) اجازه داده شود. و اگر گفته شد باز گردید، آن برای شما پاکیزه تر است و خدا به آنچه انجام می دهید داناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) گناهی بر شما نیست که وارد خانه های غیر مسکونی بشوید که در آن متاعی متعلق به شما وجود دارد؛ و خدا آنچه را آشکار می کنید و آنچه را پنهان می دارید، می داند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر شما گناهی نیست که به خانه های غیر مسکونی - که در آنها برای شما استفاده ای است - داخل شوید، و خدا آنچه را آشکار و آنچه را پنهان می دارید می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر شما گناهی نیست که به خانه ها (و اماکن عمومی) غیر مسکونی که در آنجا کاری و استفاده ای دارید وارد شوید، و خداوند به آنچه (از مقاصد قلبی و کارهاتان) آشکار کنید و آنچه پنهان دارید آگاه است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به مؤمنان بگو چشمهای خود را (از نگاه به نامحرمان) فرو گیرند، و عفاف خود را حفظ کنند؛ این برای آنان پاکیزه تر است؛ خداوند از آنچه انجام می دهید آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: به مردان با ایمان بگو: «دیدن فرو نهند و پاکدامنی ورزند، که این برای آنان پاکیزه تر است، زیرا خدا به آنچه می کنند آگاه است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به مردان با ایمان بگو که چشمان خود را (از آنچه دیدنش حرام است مانند عورت دیگران و بدن زن اجنبی) فرو بندند، و عورت های خود را (از اینکه در معرض دید قرار گیرد) حفظ کنند، این برای آنها پاکیزه تر است. همانا خداوند از آنچه انجام می دهند آگاه است

٤- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به زنان با ایمان بگو چشمهای خود را (از نگاه هوس آلود) فرو گیرند، و دامان خویش

را حفظ کنند و زینت خود را -جز آن مقدار که نمایان است- آشکار نمایند و (اطراف) روسری های خود را بر سینه خود افکنند (تا گردن و سینه با آن پوشانده شود)، و زینت خود را آشکار نسازند مگر برای شوهرانشان، یا پدرانشان، یا پدر شوهرانشان، یا پسرانشان، یا پسران همسرانشان، یا برادرانشان، یا پسران برادرانشان، یا پسران خواهرانشان، یا زنان هم کیشانشان، یا بردگانانشان [=کنیزانشان]، یا افراد سفیه که تمایلی به زن ندارند، یا کودکانی که از امور جنسی مربوط به زنان آگاه نیستند؛ و هنگام راه رفتن پاهای خود را به زمین نزنند تا زینت پنهانشان دانسته شود (و صدای خلخال که برپا دارند به گوش رسد). و همگی بسوی خدا بازگردید ای مؤمنان، تا رستگار شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به زنان با ایمان بگو: «دیدگان خود را [از هر نامحرمی] فرو بندند و پاکدامنی ورزند و زیورهای خود را آشکار نگردانند مگر آنچه که طبعاً از آن پیداست. و باید روسری خود را بر گردن خویش [فرو] اندازند، و زیورهایشان را جز برای شوهرانشان یا پدرانشان یا پدران شوهرانشان یا پسرانشان یا پسران شوهرانشان یا برادرانشان یا پسران برادرانشان یا پسران خواهرانشان یا زنان [همکیش] خود یا کنیزانشان یا خدمتکاران مرد که [از زن] بی نیازند یا کودکانی که بر عورت‌های زنان وقوف حاصل نکرده اند، آشکار نکنند؛ و پاهای خود را [به گونه ای به زمین] نکوبند تا آنچه از زینتشان نهفته می دارند معلوم گردد. ای مؤمنان، همگی [از مرد و زن] به درگاه خدا توبه کنید، امید که رستگار شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به زنان باایمان بگو که چشمان خود را (از نگاه به عورت غیر و بدن مرد اجنبی) فرو بندند و عورت های خود را (تمام بدن را غیر از صورت و دست ها، از اینکه در معرض دید اجنبی قرار گیرد) حفظ کنند، و زیور و زینت خود و جاهای آن را (مانند، گردن، سینه، موهای سر، بازوان و ساق های پا) آشکار نسازند، جز آنچه (بر حسب ضرورت عرفی) پیداست (مانند لباس های رو و صورت و دست ها)، و باید روسری های خود را بر روی گریبان ها بزنند (تا گردن و سینه پوشانده شود)، و زیور (و جاهای زیور) را بر کسی آشکار نسازند جز بر شوهرانشان یا پدرانشان یا پدران شوهرانشان یا پسرانشان یا پسران شوهرانشان یا برادرانشان یا پسران برادرانشان یا پسران خواهرانشان یا زن های همجنس خودشان یا برده های ملکی شان یا مردان عقب مانده تابع خانواده که نیاز شهوانی ندارند یا کودکانی که نیروی آمیزش با زن ها را ندارند، و (زنانی که خلخال در پا دارند) پاهای خود را (محکم) به زمین نزنند تا زینت هایی که پنهان می دارند معلوم گردد. و همگی شما- ای مؤمنان- به سوی خدا (در تمام ابعاد انسانی) بازگردید، باشد که رستگار شوید

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (۳۲) ترجمه: (۱)

وَلَيْسَ تَغْفِيفِ الَّذِينَ لَمْ يَجِدُوا نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُمْ مِّنْ مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَمَا تَكْرَهُوا فَبِتَّيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّبَتُّغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (۳۳) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ (۳۴) ترجمه: (۳)

اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۳۵) ترجمه: (۴)

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تُزْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ (۳۶) ترجمه: (۵)

ص: ۳۵۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مردان و زنان بی همسر خود را همسر دهید، همچنین غلامان و کنیزان صالح و درستکاران را؛ اگر فقیر و تنگدست باشند، خداوند از فضل خود آنان را بی نیاز می سازد؛ خداوند گشایش دهنده و آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بی همسران خود، و غلامان و کنیزان درستکاران را همسر دهید. اگر

تنگدستند، خداوند آنان را از فضل خویش بی نیاز خواهد کرد، و خدا گشایشگر داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای اولیاء جوانان) عزب ها و بی همسران را و از بندگان و کنیزان آنها بی را که صلاحیت ازدواج دارند همسر دهید اگر فقیر باشند خداوند از فضل خویش بی نیازشان می کند و خداوند دارای وسعت نامتناهی و داناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که امکانی برای ازدواج نمی یابند، باید پاکدامنی پیشه کنند تا خداوند از فضل خود آنان را بی نیاز گرداند! و آن بردگانتان که خواستار مکاتبه [=قرار داد مخصوص برای آزاد شدن] هستند، با آنان قرار داد ببندید اگر رشد و صلاح در آنان احساس می کنید (که بعد از آزادی، توانایی زندگی مستقل را دارند)؛ و چیزی از مال خدا را که به شما داده است به آنان بدهید! و کنیزان خود را برای دستیابی متاع ناپایدار زندگی دنیا مجبور به خود فروشی نکنید اگر خودشان می خواهند پاک بمانند! و هر کس آنها را (بر این کار) اجبار کند، (سپس پشیمان گردد)، خداوند بعد از این اجبار آنها غفور و رحیم است! (توبه کنید و باز گردید، تا خدا شما را ببخشد!) _____ ترجمه استاد

فولادوند: و کسانی که [وسیله] زناشویی نمی یابند، باید عفت ورزند تا خدا آنان را از فضل خویش بی نیاز گرداند. و از میان غلامانتان، کسانی که در صدند با قرارداد کتبی، خود را آزاد کنند، اگر در آنان خیری [و توانایی پرداخت مال] می یابید، قرار باز خرید آنها را بنویسید، و از آن مالی که خدا به شما داده است به ایشان بدهید [تا تدریجاً خود را آزاد کنند]، و کنیزان خود را -در صورتی که تمایل به پاکدامنی دارند- برای اینکه متاع زندگی دنیا را بجویند، به زنا وادار مکنید، و هر کس آنان را به زور وادار کند، در حقیقت، خدا پس از اجبار نمودن ایشان، [نسبت به آنها] آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که (وسائل) ازدواج را نمی یابند باید پاکدامنی ورزند تا خدا

آنها را از فضل خویش بی نیاز سازد و (از بردگانتان) کسانی که قرارداد کتبی می طلبند (تا خود را بازخرید کنند و بها را به تدریج بپردازند) اگر در آنها خیری (توان پرداخت و قدرت استقلال در زندگی) یافتید با آنها قرار کتبی ببندید، و از مال الهی که خدا به شما داده (از سهم «فی الرقاب» در زکات) به آنها بدهید (تا خود را آزاد کنند)، و کنیزان جوان خود را که خواهان عفت اند برای طلب متاع زندگی دنیا به زنا وادار مکنید، و هر که آنها را وادار کند همانا خداوند پس از وادار کردن آنها (نسبت به اجبار شده به خاطر اجبار و نسبت به اجبارکننده در صورت توبه) بسیار آمرزنده و مهربان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما بر شما آیاتی فرستادیم که حقایق بسیاری را تبیین می کند، و اخباری از کسانی که پیش از شما بودند، و موعظه و اندرزی برای پرهیزگاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً به سوی شما آیاتی روشنگر و خبری از کسانی که پیش از شما روزگار به سر برده اند، و موعظه ای برای اهل تقوا فرود آورده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که ما برای شما (در این قرآن) آیاتی روشنگر، و اخبار و اوصافی از کسانی که پیش از شما گذشته اند، و پند و نصیحتی برای پرهیزکاران فرو فرستادیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند نور آسمانها و زمین است؛ مثل نور خداوند همانند چراغدانی است که در آن چراغی (پرفروغ) باشد، آن چراغ در حبابی قرار گیرد، حبابی شفاف و درخشنده همچون یک ستاره فروزان، این چراغ با روغنی افروخته می شود که از درخت پربرکت زیتونی گرفته شده که نه شرقی است و نه غربی؛ (روغنش آنچنان صاف و خالص است که) نزدیک است بدون تماس با آتش شعله ور شود؛ نوری است بر فراز نوری؛ و خدا هر کس را بخواهد به نور خود هدایت می کند، و خداوند به هر چیزی داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا نور آسمانها و زمین است. مثل نور او چون چراغدانی است که در آن چراغی، و آن چراغ در شیشه ای است. آن شیشه گویی اختری درخشان است که از درخت خجسته زیتونی که نه شرقی است و نه غربی، افروخته می شود. نزدیک است که روغنش -هر چند بدان آتشی نرسیده باشد- روشنی بخشد. روشنی بر روی روشنی است. خدا هر که را بخواهد با نور خویش هدایت می کند، و این مثلها را خدا برای مردم می زند و خدا به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند نور آسمانها و زمین است (روشنی بخش آنها، هدایت گر اهل آنها و مدبر امور آنهاست) داستان نور او (دین و کتاب او) مانند چراغدانی است که در آن چراغ پرفروغی است و آن چراغ در میان شیشه و آن شیشه همانند ستاره ای فروزان و نورانی است، آن چراغ افروخته می شود از (روغن) درخت پربرکت زیتونی که (از نظر محل) نه شرقی است (که آفتاب وقت عصر بر آن نتابد) و نه غربی (که آفتاب وقت صبح بر آن نتابد بلکه در محلی است که دائماً خورشید بر آن می تابد)، روغن آن (از صافی و شفافیت) نزدیک است که بدرخشد هر چند بدان آتش نرسد. نورهایی است انباشته بر یکدیگر (نور زیت و چراغ و شیشه و چراغدان یعنی نور بودن خدا در بالاترین درجه تصور است) خداوند به سوی نور خود (دین خود) هر که را بخواهد (به راهنمایی خاصه) هدایت می کند. و خداوند برای مردم مثالها می زند و خدا به همه چیز داناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این چراغ پرفروغ) در خانه هایی قرار دارد که خداوند اذن فرموده دیوارهای آن را بالا برند (تا از دستبرد شیاطین و هوسبازان در امان باشد)؛ خانه هایی که نام خدا در آنها برده می شود، و صبح و شام در آنها تسبیح او می گویند... _____ ترجمه استاد فولادوند: در خانه هایی که خدا رخصت داده که [قدر و منزلت] آنها رفعت یابد و نامش در آنها یاد شود. در آن [خانه]ها هر بامداد و شامگاه او را نیایش می کنند: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این نور الهی) در خانه هایی است (مانند مساجد و حرم های معصومین) که خداوند اذن داده تا (نام و مقام و بناء آنها) بالا- برده شود و نام او در آنها ذکر گردد در آن خانه ها در بامدادان و

شامگاهان تسيح او مي گویند

رِجَالٌ لَّا تُلَهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ (۳۷) ترجمه: (۱)

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (۳۸) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهُ عِنْدَهُ فَوْقَاهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۳۹) ترجمه: (۳)

أَوْ كظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُّجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ يَرَاهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ (۴۰) ترجمه: (۴)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ (۴۱) ترجمه: (۵)

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (۴۲) ترجمه: (۶)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَن مَن يَشَاءُ يَكَادُ سَنَآ بَرَقَهُ يَدْهَبُ بِالْأَبْصَارِ (۴۳) ترجمه: (۷)

ص: ۳۵۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مردانی که نه تجارت و نه معامله ای آنان را از یاد خدا و برپاداشتن نماز و ادای زکات غافل نمی کند؛ آنها از روزی می ترسند که در آن، دلها و چشمها زیر و رو می شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: مردانی که نه تجارت و نه داد و ستدی، آنان را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و دادن زکات، به خود مشغول نمی دارد، و از روزی که دلها و دیده ها در آن زیرورو می شود می هراسند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مردانی که هیچ تجارت و خرید و فروشی آنها را از یاد خدا و برپا کردن نماز و پرداختن زکات مشغول نمی کند، آنها از روزی می ترسند که دل ها و دیده ها در آن پریشان و دگرگون است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها به سراغ این کارها می روند) تا خداوند آنان را به بهترین اعمالی که انجام داده اند پاداش دهد، و از فضل خود بر پاداششان بیفزاید؛ و خداوند به هر کس بخواهد بی حساب روزی می دهد (و از مواهب بی انتهای خویش بهره مند می سازد). _____ ترجمه استاد فولادوند: تا خدا بهتر از آنچه انجام می دادند، به ایشان جزا دهد و از فضل خود بر آنان بیفزاید، و خدا [ست که] هر که را بخواهد بی حساب روزی می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آنها تسبیح می گویند و به ذکر خدا مشغولند) تا خداوند به آنها بهترین پاداش آنچه را که انجام داده اند بدهد و از فضل خویش بر (پاداش) آنها بیفزاید، و خداوند هر که را بخواهد بی حساب (بدون مقابله با عمل) روزی می بخشد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند، اعمالشان همچون سرابی است در یک کویر که انسان تشنه از دور

آن را آب می پندارد؛ اما هنگامی که به سراغ آن می آید چیزی نمی یابد، و خدا را نزد آن می یابد که حساب او را بطور کامل می دهد؛ و خداوند سریع الحساب است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفر ورزیدند، کارهایشان چون سرابی در زمینی هموار است که تشنه، آن را آبی می پندارد، تا چون بدان رسد آن را چیزی نیابد و خدا را نزد خویش یابد و حسابش را تمام به او دهد و خدا زودشمار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند تمام عمل های (خیر) آنها (از عبادات و انفاقات و اختراعات) مانند سرابی است در زمین هموار که (انسان) تشنه آن را (از دور) آب پندارد تا آن گاه که به آن رسد آن را چیزی نیابد (مرگ کافر رسیدن به آن سراب است که همه اعمالش را هیچ بیند) و خدا را نزد آن یابد که حساب (عمل) او را تماما بپردازد (نتیجه حسابش را که کیفر سیئات فرعی و جزاء کفری که سبب سراب شدن حسنات اوست درباره او تنجز می بخشد) و خداوند زودرس به حساب است (تراکم اعمال، گذشت زمان ها، زیادی عمال در روز حساب، مانع از انجام سریع در وقت موعود نمی شود)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا همچون ظلماتی در یک دریای عمیق و پهناور که موج آن را پوشانده، و بر فراز آن موج دیگری، و بر فراز آن ابری تاریک است؛ ظلمتهایی است یکی بر فراز دیگری، آن گونه که هر گاه دست خود را خارج کند ممکن نیست آن را ببیند! و کسی که خدا نوری برای او قرار نداده، نوری برای او نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا [کارهایشان] مانند تاریکیهایی است که در دریایی ژرف است که موجی آن را می پوشاند [و] روی آن موجی [دیگر] است [و] بالای آن ابری است. تاریکیهایی است که بعضی بر روی بعضی قرار گرفته است. هر گاه [غرقه] دستش را بیرون آورد، به زحمت آن را می بیند، و خدا به هر کس نوری نداده باشد او را هیچ نوری نخواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا (عمل های شرّ کافران) مانند تاریکی هایی است (برای غریق) در دریایی ژرف که آن را موجی می پوشاند که بالای آن موجی دیگر است و از فراز آن ابری است، تاریکی هایی است انباشته بر روی هم که اگر دست خود را (در جلو دیده اش) بیرون آرد آن را به راحتی نمی بیند (عقاید انحرافی، رذایل اخلاقی و محرمات عمل وی ظلمت هایی است در فضای قلبش در دنیا و فردا در بالای سرش) و کسی که خدا برای او نوری قرار نداده هرگز نوری نخواهد داشت

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی تمام آنان که در آسمانها و زمینند برای خدا تسبیح می کنند، و همچنین پرندگان به هنگامی که بر فراز آسمان بال گسترده اند؟! هر یک از آنها نماز و تسبیح خود را می دانند؛ و خداوند به آنچه انجام میدهند داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانسته ای که هر که [و هر چه] در آسمانها و زمین است برای خدا تسبیح می گویند، و پرندگان [نیز] در حالی که در آسمان پر گشوده اند [تسبیح او می گویند]؟ همه ستایش و نیایش خود را می دانند، و خدا به آنچه می کنند داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به چشم دل ندیدی که هر کس که در آسمانها و این زمین است و پرندگان بال گشوده (در فضا) خدا را تسبیح می گویند؟! هر یک از آنها (بر حسب استعداد تکوینی و ارادی خود) دعا و خضوع و نماز و تسبیح خود را دانسته است و خداوند به آنچه انجام می دهند داناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از برای خداست حکومت و مالکیت آسمانها و زمین؛ و بازگشت (تمامی موجودات) بسوی اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، و بازگشت [همه] به سوی خداست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ملکیت حقیقی و فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست (زیرا آفرینش، حفظ، تدبیر و فانی کردن همه در تحت اراده اوست)، و بازگشت (آنچه حیات یافته سپس

می میرد) به سوی خداست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی که خداوند ابرهایی را به آرامی می راند، سپس میان آنها پیوند می دهد، و بعد آن را متراکم می سازد؟! در این حال، دانه های باران را می بینی که از لابه لای آن خارج می شود؛ و از آسمان -از کوه هایی که در آن است [= ابرهایی که همچون کوه ها انباشته شده اند]- دانه های تگرگ نازل می کند، و هر کس را بخواهد بوسیله آن زیان می رساند، و از هر کس بخواهد این زیان را برطرف می کند؛ نزدیک است درخشندگی برق آن (ابرها) چشمها را ببرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانسته ای که خدا [است که] ابر را به آرامی می راند، سپس میان [اجزاء] آن پیوند می دهد، آنگاه آن را متراکم می سازد، پس دانه های باران را می بینی که از خلال آن بیرون می آید، و [خداست که] از آسمان از کوههایی [از ابر یخ زده] که در آنجاست تگرگی فرو می ریزد؛ و هر که را بخواهد بدان گزند می رساند، و آن را از هر که بخواهد باز می دارد. نزدیک است روشنیِ برقی چشمها را ببرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیدی که خداوند ابری را (از هر سو) به آرامی می راند سپس میان (قطعات) آن پیوند می دهد سپس آن را متراکم می سازد، پس باران را می بینی که از لابه لای آن بیرون می آید، و نیز از آسمان (بالای سرتان) از کوه های ابر یخ زده که در آن هست برف و تگرگ فرو می ریزد، پس به سبب آن به قومی که بخواهد (در دنیا به آنها کیفر دهد) زیان می رساند و آن را از قومی که بخواهد برمی گرداند، نزدیک است روشنی برقی (نور) چشم ها را از بین ببرد

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ (۴۴) ترجمه: (۱)

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۴۵) ترجمه: (۲)

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۴۶) ترجمه: (۳)

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ (۴۷) ترجمه: (۴)

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ (۴۸) ترجمه: (۵)

وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ (۴۹) ترجمه: (۶)

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۵۰) ترجمه: (۷)

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۵۱) ترجمه: (۸)

وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشِ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (۵۲) ترجمه: (۹)

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَنِئَن أَمْرَهُمْ لَيُخْرِجَنَّ قُل لَّا تُفْسِمُوا طَاعَةَ مَعْرُوفَهُ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۵۳) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۵۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند شب و روز را دگرگون می سازد؛ در این عبرتی است برای صاحبان بصیرت! ترجمه استاد فولادوند: خداست که شب و روز را با هم جابجا می کند. قطعاً در این [تبدیل] برای دیده وران [درس] عبرتی است. ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند شب و روز را دگرگون می کند (هر یک را به دنبال دیگری می آورد یا از هر یک کاسته بر دیگری می افزاید) حَقًّا که در این (تغییر و منشأ آن) برای صاحبان بصیرت عبرتی است (و دلالتی بر توحید و قدرت و حکمت خداوند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند هر جنبنده ای را از آبی آفرید؛ گروهی از آنها بر شکم خود راه می روند، و گروهی بر دو پای خود، و گروهی بر چهار پا راه می روند؛ خداوند هر چه را بخواهد می آفریند، زیرا خدا بر همه چیز تواناست! ترجمه استاد فولادوند: و خداست که هر جنبنده ای را [ابتدا] از آبی آفرید. پس پاره ای از آنها بر روی شکم راه می روند و پاره ای از آنها بر روی دو پا و بعضی از آنها بر روی چهار [پا] راه می روند. خدا هر چه بخواهد می آفریند. در حقیقت، خدا بر هر چیزی تواناست. ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند هر جنبنده ای را از آبی آفریده، پس برخی از آنها بر روی شکم می رود (مانند مار و ماهی و سایر خزندگان) و برخی بر دو پا می رود (مانند انسان و پرنده گان) و برخی بر چهار پا می رود. خداوند هر چه بخواهد می آفریند، حَقًّا که خداوند بر هر چیز تواناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آیات روشنگری نازل کردیم؛ و خدا هر که را بخواهد به صراط مستقیم هدایت می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً آیاتی روشنگر فرود آورده ایم، و خدا هر که را بخواهد به راه راست هدایت می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما آیات روشنگری را فرو فرستادیم، و

خداوند (پس از هدایت عامه) هر کس را بخواهد به سوی راهی راست (از کمالات معنوی) هدایت می کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «به خدا و پیامبر ایمان داریم و اطاعت می کنیم!» ولی بعد از این ادعا، گروهی از آنان رویگردان می شوند؛ آنها (در حقیقت) مؤمن نیستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «به خدا و پیامبر [او] گرویدیم و اطاعت کردیم.» آنگاه دسته ای از ایشان پس از این [اقرار] روی برمی گردانند، و آنان مؤمن نیستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و می گویند: به خدا و به این رسول ایمان آوردیم و اطاعت کردیم، سپس گروهی از آنان پس از آن روی می گردانند و هیچ یک از آنها (که مدعی ایمان شدند) ایمان آورنده نیستند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که از آنان دعوت شود که بسوی خدا و پیامبرش بیایند تا در میانشان داوری کند، ناگهان گروهی از آنان رویگردان می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به سوی خدا و پیامبر او خوانده شوند، تا میان آنان داوری کند، بناگاه دسته ای از آنها روی برمی تابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون (در مورد اختلاف و نزاعی) به سوی خدا و رسولش دعوت شوند تا (رسولش) میان آنها داوری کند ناگاه گروهی از آنان (از حضور نزد رسول) رویگردانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی اگر حق داشته باشند (و داوری به نفع آنان شود) با سرعت و تسلیم بسوی او می آیند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر حق به جانب ایشان باشد، به حال اطاعت به سوی او می آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر (در موارد نزاع) حق به جانب آنها باشد با حال تسلیم و فرمانبری به سوی او می آیند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا در دلهای آنان بیماری است، یا شک و تردید دارند، یا می ترسند خدا و رسولش بر آنان ستم کنند؟! نه، بلکه آنها خودشان ستمگرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در دلهایشان بیماری است، یا شک دارند، یا از آن می ترسند که خدا و فرستاده اش بر آنان ستم ورزند؟! نه، بلکه خودشان ستمکارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا در دل هایشان بیماری (ضعف ایمان) است؟ یا آنکه (پس از ایمان) در شک و تردید افتاده اند؟ یا آنکه می ترسند خدا و رسولش (در مقام داوری) به آنها ستم کنند؟ (هیچ یک نیست) بلکه آنان (به سبب نفاق باطنی) حقیقتاً ستمکارند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سخن مؤمنان، هنگامی که بسوی خدا و رسولش دعوت شوند تا میان آنان داوری کند، تنها این است که می گویند: «شنیدیم و اطاعت کردیم!» و اینها همان رستگاران واقعی هستند. _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتار مؤمنان -وقتی به سوی خدا و پیامبرش خوانده شوند تا میانشان داوری کند- تنها این است که می گویند: «شنیدیم و اطاعت کردیم.» اینانند که رستگارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که سخن مؤمنان هنگامی که به سوی خدا و رسولش خوانده شوند تا (رسولش) در میان آنها (در مقام نزاع و غیره) داوری کند، این است که می گویند: شنیدیم و اطاعت کردیم. و آنانند که به حقیقت رستگارند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس خدا و پیامبرش را اطاعت کند، و از خدا بترسد و از مخالفت فرمانش پرهیزد،

چنین کسانی همان پیروزمندان واقعی هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسی که خدا و فرستاده او را فرمان برد، و از خدا بترسد و از او پروا کند؛ آنانند که خود کامیابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که خدا و رسولش را فرمان برد و از خداوند بترسد، و از او پروا کند چنین کسانی به حقیقت کامیاب اند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها با نهایت تأکید سوگند یاد کردند که اگر به آنان فرمان دهی، (از خانه و اموال خود) بیرون می روند (و جان را در طبق اخلاص گذارده تقدیم می کنند)؛ بگو: «سوگند یاد نکنید؛ شما طاعت خالصانه نشان دهید که خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و با سوگندهای سخت خود به خدا سوگند یاد کردند که اگر به آنان فرمان دهی، بی شک [برای جهاد] بیرون خواهند آمد. بگو: «سوگند مخورید. اطاعتی پسندیده [بهتر است] که خدا به آنچه می کنید داناست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سخت ترین سوگندهای خود به خدا سوگند یاد کردند که اگر آنها را فرمان دهی (به خارج شدن برای جهاد یا از خانه و زندگی) قطعاً بیرون آیند. بگو: قسم نخورید (آنچه بر شما واجب است) اطاعت نیکو و خالصانه است (نه سوگند)، البته خداوند از آنچه می کنید آگاه است

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَّا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٥٤) ترجمه: (١)

وَعِدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسِّرَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسَّيَّخَلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٥٥) ترجمه: (٢)

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٥٦) ترجمه: (٣)

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٥٧) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيْسَ تَأْذِنُكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهْرِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٥٨) ترجمه: (٥)

ص: ٣٥٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «خدا را اطاعت کنید، و از پیامبرش فرمان برید! و اگر سرپیچی نمایید، پیامبر مسؤول اعمال خویش است و شما مسؤول اعمال خود! اما اگر از او اطاعت کنید، هدایت خواهید شد؛ و بر پیامبر چیزی جز رساندن آشکار نیست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «خدا و پیامبر را اطاعت کنید. پس اگر پشت نمودید، [بدانید که] بر عهده اوست آنچه تکلیف شده و بر عهده شماست آنچه موظف هستید. و اگر اطاعتش کنید راه خواهید یافت، و بر فرستاده [خدا] جز ابلاغ آشکار [مأموریتی] نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: خدا را اطاعت کنید (در همه احکام او) و این رسول را اطاعت کنید (در آنچه به عنوان ولایت امر فرمان می دهد)، پس اگر روی گردانید جز این نیست که بر عهده اوست آنچه بر آن تکلیف شده (ابلاغ رسالت) و بر عهده شماست (پذیرش و عمل به) آنچه بدان مکلفید، و اگر از او فرمان برید هدایت می یابید، و بر رسول جز رساندن آشکار (پیام) چیزی نیست (اما اجرای احکام و وظیفه مقام امامت، و مجازات دنیوی و اخروی کار خداوند است)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند وعده می دهد که قطعاً آنان را حکمران روی زمین خواهد کرد، همان گونه که به پیشینیان آنها خلافت روی زمین را بخشید؛ و دین و آیینی را که برای آنان پسندیده، پابرجا و ریشه دار خواهد ساخت؛ و ترسشان را به امتیت و آرامش مبدل می کند، آنچنان که تنها مرا می پرستند و چیزی را شریک من نخواهند ساخت. و کسانی که پس از آن کافر شوند، آنها فاسقاند. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، وعده داده است که حتماً آنان را در این سرزمین جانشین [خود] قرار دهد؛ همان گونه که کسانی را که پیش از آنان بودند جانشین [خود] قرار داد، و آن دینی را که برایشان پسندیده است به سودشان مستقر کند، و بیمشان را به ایمنی مبدل گرداند، [تا] مرا عبادت کنند و چیزی را با من شریک نگردانند، و هر کس پس از آن به کفر گراید؛ آنانند که نافرمانند.

ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند به کسانی از شما (مسلمانان) که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند وعده داده است که قطعاً آنها را در روی زمین جانشین (خود) کند و حکومت بخشد همان گونه که کسانی را که پیش از آنها بودند (مانند مؤمنان قوم نوح و قوم هود و صالح و قوم یونس) جانشین ساخت، و حتماً آن دینی را که برای آنها پسندیده است (دین اسلام) برای آنها مستقر و استوار سازد، و بی تردید حال آنها را پس از بیم و ترس به امن و ایمنی تبدیل نماید به طوری که تنها مرا بپرستند و چیزی را شریک من قرار ندهند. و هر که پس از این (نعمت بزرگ) کفران ورزد، چنین کسانی به حقیقت نافرمانند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و نماز را برپا دارید، و زکات را بدهید، و رسول (خدا) را اطاعت کنید تا مشمول رحمت (او) شوید. _____ ترجمه استاد فولادوند : و نماز را برپا کنید و زکات را بدهید و پیامبر [خدا] را فرمان برید تا مورد رحمت قرار گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و نماز را برپا دارید و زکات بپردازید و از این رسول فرمان برید، باشد که مورد رحمت (خداوند) قرار گیرید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گمان مبر کافران می توانند از چنگال مجازات الهی در زمین فرار کنند! جایگاه آنان آتش است، و چه بد جایگاهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و مپندار کسانی که کفر ورزیدند [ما را] در زمین درمانده می کنند؛ جایگاهشان در آتش است و چه بد بازگشتگاهی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : کسانی را که کفر ورزیده اند مپندار که در روی زمین ناتوان کننده هستند (که می توانند خدا را از پیشبرد اهدافش یا هلاک کردن دشمنش درمانده کنند) و جایگاه آنها آتش است و حقاً که بد سرانجامی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! بردگان شما، و همچنین کودکان که به حد بلوغ نرسیده اند، در سه وقت باید از شما اجازه بگیرند: پیش از نماز صبح، و نیمروز هنگامی که لباسهای (معمولی) خود را بیرون می آورید، و بعد از نماز عشا؛ این سه وقت خصوصی برای شماست؛ اما بعد از این سه وقت، گناهی بر شما و بر آنان نیست (که بدون اذن وارد شوند) و بر گرد یکدیگر بگردید (و با صفا و صمیمیت به یکدیگر خدمت نمایید). این گونه خداوند آیات را برای شما بیان می کند، و خداوند دانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، قطعاً باید غلام و کنیزهای شما و کسانی از شما که به [سن] بلوغ نرسیده اند سه بار در شبانه روز از شما کسب اجازه کنند: پیش از نماز بامداد، و نیمروز که جامه های خود را بیرون می آورید، و پس از نماز شامگاهان. [این،] سه هنگام برهنگی شماست، نه بر شما و نه بر آنان گناهی نیست که غیر از این [سه هنگام] گرد یکدیگر بچرخید [و با هم معاشرت نمایید]. خداوند آیات [خود] را این گونه برای شما بیان می کند، و خدا دانا و سنجیده کار است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، باید کسانی که برده ملکی شمایند و کسانی از شما که به حد بلوغ نرسیده اند (هنگام ورود به مسکن شخصی شما) سه بار (در سه وقت) اجازه بگیرند (و سر زده وارد نشوند)، قبل از نماز صبح و هنگام ظهر که لباس های خود را وامی نهید و پس از نماز عشا که (این اوقات) سه وقت خلوت شماست، گذشته از این (سه وقت) بر شما و بر آنها گناهی نیست (که بدون اجازه وارد شوند، زیرا) آنها پیوسته (بر حسب ضرورت معاشرت) به دور شما می چرخند (یا شما با یکدیگر کار و رفت و آمد دارید و طلبیدن اذن مشکل است). این گونه خداوند آیات (احکام) را برای شما بیان می کند و خداوند دانا و مصلحت دان است

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسِّرُوا تَأْذِنًا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٥٩) ترجمه:

(۱)

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٦٠) ترجمه: (۲)

لَيْسَ عَلَى الْمَاعُمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتُمْ أَيْمَانُهُمْ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَاسْلُمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةٌ طَيِّبَةٌ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٦١) ترجمه: (۳)

ص: ۳۵۸

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که اطفال شما به سن بلوغ رسند باید اجازه بگیرند، همان گونه که اشخاصی که پیش از آنان بودند اجازه می گرفتند؛ اینچنین خداوند آیاتش را برای شما بیان می کند، و خدا دانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون کودکان شما به [سن] بلوغ رسیدند، باید از شما کسب اجازه کنند؛ همان گونه که آنان که پیش از ایشان بودند کسب اجازه کردند. خدا آیات خود را این گونه برای شما بیان می دارد، و خدا دانا و سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون کودکان شما به حد بلوغ رسیدند پس باید (در تمام اوقات وارد شدن) اجازه بخواهند چنان که کسانی که قبل از آنها (به سن بلوغ رسیده) بودند اجازه می خواستند. این گونه خداوند آیات (احکام) خود را برای شما بیان می کند و خدا دانا و مصلحت دان است
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زنان از کار افتاده ای که امید به ازدواج ندارند، گناهی بر آنان نیست که لباسهای (رویین) خود را بر زمین بگذارند، بشرط اینکه در برابر مردم خود آرایی نکنند؛ و اگر خود را بپوشانند برای آنان بهتر است؛ و خداوند شنوا و دانا است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر زنان از کار افتاده ای که [دیگر] امید زناشویی ندارند گناهی نیست که پوشش خود را کنار نهند [به شرطی که] زینتی را آشکار نکنند؛ و عفت و ورزیدن برای آنها بهتر است، و خدا شنوای دانا است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زنان بازنشسته (از حیض و بارداری) که (طبعاً) طمع همسری (میل آمیزش جنسی) ندارند، بر آنها گناهی نیست در اینکه لباس های خود را بر زمین نهند در صورتی که نشان دهنده زیور و آرایش نباشند، و عفت و ورزیدن آنها برایشان بهتر است، و خداوند شنوا و دانا است
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر نابینا و افراد لنگ و بیمار گناهی نیست (که با شما هم غذا شوند)، و بر شما نیز گناهی نیست که از خانه های خودتان [=خانه های فرزندان یا همسرانتان که خانه خود شما محسوب می شود بدون اجازه خاصی] غذا بخورید؛ و همچنین خانه های پدرانتان، یا خانه های مادرانتان، یا خانه های برادرانتان، یا خانه های خواهرانتان، یا خانه های عموهایتان، یا خانه های عمه هایتان، یا خانه های داییهایتان، یا خانه های خاله هایتان، یا خانه ای که کلیدش در اختیار شماست، یا خانه های دوستانتان، بر شما گناهی نیست که بطور دسته جمعی یا جداگانه غذا بخورید؛ و هنگامی که داخل خانه ای شدید، بر خویشتن سلام کنید، سلام و تحیتی از سوی خداوند، سلامی پربرکت و پاکیزه! این گونه خداوند آیات را

برای شما روشن می کند، باشد که بیندیشید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر نابینا و لنگ و بیمار و بر شما ایرادی نیست که از خانه های خودتان بخورید، یا از خانه های پدرانتان یا خانه های مادرانتان یا خانه های برادرانتان یا خانه های خواهرانتان یا خانه های عموهایتان یا خانه های عمه هایتان یا خانه های داییهایتان یا خانه های خاله هایتان یا آن [خانه هایی] که کلیدهایش را در اختیار دارید یا [خانه] دوستان. [هم چنین] بر شما باکی نیست که با هم بخورید یا پراکنده. پس چون به خانه هایی [که گفته شد] درآمدید، به یکدیگر سلام کنید؛ درودی که نزد خدا مبارک و خوش است. خداوند آیات [خود] را این گونه برای شما بیان می کند، امید که بیندیشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر افراد نابینا و لنگ و بیمار (خصوصاً) و بر خود شما (عموما) گناهی نیست در اینکه (در این خانه های یازده گانه) در خانه های خودتان (فرزندان یا همسرانتان) یا خانه های پدرانتان یا خانه های مادرانتان یا خانه های برادرانتان یا خانه های خواهرانتان یا خانه های عموهایتان یا خانه های عمه هایتان یا خانه های دایی هایتان یا خانه های خاله هایتان یا خانه هایی که کلیدهایش را در اختیار دارید یا (خانه) دوستان بر شما گناهی نیست در اینکه (در این خانه ها به وارد شدن و استراحت و استفاده از خوراکی و غیره) دسته جمعی یا جدا جدا تصرف نمایید. و چون به خانه هایی وارد شدید بر خویشان (بر خویشان و همکیشان خود) سلام کنید سلامی از جانب خدا پربرکت و پاکیزه. این گونه خداوند آیات (احکام) را برای شما بیان می کند، باشد که بیندیشید

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأُذِنَ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٦٢) ترجمه:

(١)

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَسْتَلْمُونَ مِنْكُمْ لَوْأَذَا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦٣) ترجمه: (٢)

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٦٤) ترجمه:

(٣)

٢٥- سوره الفرقان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا (١) ترجمه: (٤)

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا (٢) ترجمه: (٥)

ص: ٣٥٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مؤمنان واقعی کسانی هستند که به خدا و رسولش ایمان آورده اند و هنگامی که در کار مهمی با او باشند، بی اجازه او جایی نمی روند؛ کسانی که از تو اجازه می گیرند، برستی به خدا و پیامبرش ایمان آورده اند! در این صورت، هر گاه برای بعضی کارهای مهم خود از تو اجازه بخواهند، به هر یک از آنان که می خواهی (و صلاح می بینی) اجازه ده، و برایشان از خدا آمرزش بخواه که خداوند آمرزنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: جز این نیست که مؤمنان کسانی اند که به خدا و پیامبرش گرویده اند، و هنگامی که با او بر سر کاری اجتماع کردند، تا از وی کسب اجازه نکنند نمی روند. در حقیقت، کسانی که از تو کسب اجازه می کنند؛ آنانند که به خدا و پیامبرش ایمان دارند. پس چون برای برخی از کارهایشان از تو اجازه خواستند، به هر کس از آنان که خواستی اجازه ده و برایشان آمرزش بخواه که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که مؤمنان (واقعی) کسانی هستند که به خدا و فرستاده او ایمان آورده اند و چون در کار مهم اجتماعی (مانند امر مشورتی، جنگ، جمعه و عید) با او باشند از نزد او نمی روند تا از او اجازه بگیرند. کسانی که از تو اجازه می خواهند آنهاست که به خدا و فرستاده او ایمان دارند پس اگر برای برخی از کارهایشان از تو اجازه طلبند به هر کس از آنها که بخواهی اجازه ده و برای آنها از خدا طلب آمرزش کن، که خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: صدا کردن پیامبر را در میان خود، مانند صدا کردن یکدیگر قرار ندهی؛ خداوند کسانی از شما را که پشت سر دیگران پنهان می شوند، و یکی پس از دیگری فرار می کنند می داند! پس آنان که فرمان او را مخالفت می کنند، باید بترسند از اینکه فتنه ای دامنشان را بگیرد، یا عذابی دردناک به آنها برسد! _____ ترجمه استاد فولادوند: خطاب کردن پیامبر را در میان خود، مانند خطاب کردن بعضی از خودتان به بعضی [دیگر] قرار

مدهید. خدا می داند [چه] کسانی از شما دزدانه [از نزد او] می گریزند. پس کسانی که از فرمان او تمرد می کنند بترسند که مبادا بلایی بدیشان رسد یا به عذابی دردناک گرفتار شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دعوت و خواندن پیامبر را (به سوی هر امر دینی و دنیوی) میان خودتان همانند دعوت و خواندن برخی از شما برخی دیگر را قرار مدهید (و آن را بی اهمیت تلقی نکنید)، همانا خداوند کسانی را که (پس از دعوت پیامبر، از مجلس او) در پناه و سایه یکدیگر آهسته از میان مردم بیرون می شوند می شناسد، پس کسانی که از فرمان او سر می پیچند باید بر حذر باشند از اینکه گرفتاری (در دنیا) یا عذابی دردناک (در آخرت) به آنها برسد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آگاه باشید که برای خداست آنچه در آسمانها و زمین است؛ او می داند آنچه را که شما بر آن هستید، و (می داند) روزی را که بسوی او باز می گردند؛ و (در آن روز) آنها را از اعمالی که انجام دادند آگاه می سازد؛ و خداوند به هر چیزی داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: هش دار که آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست. به یقین آنچه را که بر آید می داند، و روزی که به سوی او بازگردانیده می شوند آنان را [از حقیقت] آنچه انجام داده اند خبر می دهد، و خدا به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آگاه باش که بی تردید آنچه در آسمانها و این زمین است ملک حقیقی خداوند است (به ملائکه آنکه خلق و حفظ و تربیت و فانی کردن همه در تحت اراده اوست)، حتما آنچه را که شما بر آید (از حالات جسمی و اوصاف روحی و شئون اجتماعی) می داند، و روزی که (همه انسانها) به سوی او

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زوال ناپذیر و پر برکت است کسی که قرآن را بر بنده اش نازل کرد تا بیم دهنده جهانیان باشد. _____ ترجمه استاد فولادوند: بزرگ [و خجسته] است کسی که بر بنده خود، فرقان [= کتاب جداسازنده حق از باطل] را نازل فرمود، تا برای جهانیان هشداردهنده ای باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: والا و بی زوال و پربرکت است آن (خدایی) که فرقان (قرآن جدا کننده میان حق و باطل و جدا جدا از حیث آیات و سور) را به تدریج بر بنده خود فرو فرستاد تا همه جهانیان را (از انس و جن تا انقراض نسلشان) بیم دهنده باشد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوندی که حکومت آسمانها و زمین از آن اوست، و فرزندی برای خود انتخاب نکرد، و همتایی در حکومت و مالکیت ندارد، و همه چیز را آفرید، و به دقت اندازه گیری نمود! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کس که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست، و فرزندی اختیار نکرده و برای او شریکی در فرمانروایی نبوده است، و هر چیزی را آفریده و بدان گونه که درخور آن بوده اندازه گیری کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن خدایی که ملکیت و حاکمیت آسمانها و زمین از آن اوست، و فرزندی برای خود نگرفته و شریکی در مالکیت و حاکمیت برای او نبوده است، و همه چیز را آفریده و هر یک را (در وجود و آثار و بقا و روابط فیما بین) به تناسب حال او اندازه گیری کرده است

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا (۳)
ترجمه: (۱)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْكُ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا (۴) ترجمه: (۲)

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (۵) ترجمه: (۳)

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۶) ترجمه: (۴)

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا (۷) ترجمه: (۵)

أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا (۸) ترجمه: (۶)

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا (۹) ترجمه: (۷)

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا (۱۰) ترجمه: (۸)

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا (۱۱) ترجمه: (۹)

ص: ۳۶۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان غیر از خداوند معبودانی برای خود برگزیدند؛ معبودانی که چیزی را نمی آفرینند، بلکه خودشان مخلوقند، و مالک زیان و سود خویش نیستند، و نه مالک مرگ و حیات و رستاخیز خویشند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به جای او خدایانی برای خود گرفته اند که چیزی را خلق نمی کنند و خود خلق شده اند و برای خود نه زیانی را در اختیار دارند و نه سودی را، و نه مرگی را در اختیار دارند و نه حیاتی و نه رستاخیزی را. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به جای خدا معبودهایی گرفتند که چیزی را نمی آفرینند و خود آفریده می شوند و برای خودشان مالک زیان و سودی نیستند، و تسلطی بر مرگ و حیات و برانگیختن پس از مرگ ندارند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کافران گفتند: «این فقط دروغی است که او ساخته، و گروهی دیگر او را بر این کار یاری داده اند.» آنها (با این سخن)، ظلم و دروغ بزرگی را مرتکب شدند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفر ورزیدند، گفتند: «این [کتاب] جز دروغی که آن را بر یافته [چیزی] نیست، و گروهی دیگر او را بر آن یاری کرده اند.» و قطعاً [با چنین نسبتی] ظلم و بهتانی به پیش آوردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند گفتند: این (قرآن) جز دروغی نیست که آن را خود (محمد صلی الله علیه و آله) بافته و گروهی دیگر (از یهودیان) نیز او را بر آن یاری کرده اند! پس حقا که (در این نسبت) ظلم و دروغی (بزرگ) انجام دادند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «این همان افسانه های پیشینیان است که وی آن را رونویس کرده، و هر صبح و

شام بر او املا می شود.» _____ ترجمه استاد فولادوند: «افسانه های پیشینیان است که آنها را برای خود نوشته، و صبح و شام بر او املا می شود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: «این کتاب) افسانه های پیشینیان است که به خواست او برایش نوشته اند، پس آن نوشته صبح و شام بر او خوانده می شود (و او حفظ کرده برای مردم تلاوت می کند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «کسی آن را نازل کرده که اسرار آسمانها و زمین را می داند؛ او (همیشه) آمرزنده و مهربان بوده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آن را کسی نازل ساخته است که راز نهایها را در آسمانها و زمین می داند، و هموست که همواره آمرزنده مهربان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آن را کسی نازل کرده که رازهای پوشیده در آسمان ها و زمین را (آنچه را بیرون از محدوده علم مخلوق و حواس ظاهری اوست) می داند، حقا که او بسیار آمرزنده و مهربان است (و از این رو تعجیل در عذاب کافران ندارد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «چرا این پیامبر غذا می خورد و در بازارها راه می رود؟! (نه سنت فرشتگان را دارد و نه روش شاهان را!) چرا فرشته ای بر او نازل نشده که همراه وی مردم را انداز کند (و گواه صدق دعوی او باشد)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «این چه پیامبری است که غذا می خورد و در بازارها راه می رود؟ چرا فرشته ای به سوی او نازل نشده تا همراه وی هشداردهنده باشد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مشرکان) گفتند: این چه فرستاده ای است که طعام می خورد و در بازارها راه می رود؟! (در صورتی که رسول باید فرشته باشد، حد اقل) چرا به سوی او فرشته ای فرستاده نشده تا همراه او بیم دهنده (و مؤید رسالت او) باشد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا گنجی (از آسمان) برای او فرستاده شود، یا باغی داشته باشد که از (میوه) آن بخورد (و امرار معاش کند)؟! و ستمگران گفتند: «شما تنها از مردی مجنون پیروی می کنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: یا گنجی به طرف او افکنده نشده یا باغی ندارد که از [بار و بر] آن بخورد؟ و ستمکاران گفتند: «جز مردی افسون شده را دنبال نمی کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا چرا گنجی به سوی او (از آسمان) افکنده نمی شود، یا باغی برای او نمی باشد که از آن مصرف کند؟! و این ستمکاران (به مردم) گفتند: شما جز مردی جادو شده را پیروی نمی کنید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ببین چگونه برای تو مثلها زدند و گمراه شدند، آن گونه که قدرت پیدا کردن راه را ندارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بنگر چگونه برای تو مثلها زدند و گمراه شدند؛ در نتیجه نمی توانند راهی بیابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بنگر که چگونه مثل ها زدند و اوصافی برای تو بیان کردند، پس (درباره شناخت رسول و رسالت) گمراه شدند و توان یافتن راهی (به سوی حق) ندارند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زوال ناپذیر و بزرگ است خدایی که اگر بخواهد برای تو بهتر از این قرار می دهد: باغهایی که نهرا از زیر درختانش جاری است، و (اگر بخواهد) برای تو کاخهایی مجلل قرار می دهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: بزرگ [و خجسته] است کسی که اگر بخواهد بهتر از این را برای تو قرار می دهد: باغهایی که جویبارها از زیر [درختان] آن روان خواهد بود، و برای تو کاخها پدید می آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: والا و بی زوال و پربرکت است آن (خدایی) که اگر بخواهد بهتر از آن (گنج و باغ) را برای تو قرار می دهد، باغ هایی که از زیر (درختان) آنها نهرا روان باشد، و برای تو قصرها قرار می دهد (لکن اینها از شئون رسالت نیست)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (اینها همه بهانه است) بلکه آنان قیامت را تکذیب کرده اند؛ و ما برای کسی که قیامت را تکذیب کند، آتشی شعله ور و سوزان فراهم کرده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند : [نه!] بلکه [آنها] رستاخیز را دروغ خواندند، و برای هر کس که رستاخیز را دروغ خواند آتش سوزان آماده کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (ردّ رسالت به علت، خوردن و راه رفتن رسول بهانه است) بلکه آنها قیامت را دروغ شمرده اند (و با نبود روز جزا رسالت و دین، لغو است) و ما برای کسی که قیامت را دروغ شمارد آتشی فروزان آماده کرده ایم

إِذَا رَأَتْهُمْ مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا (١٢) ترجمه: (١)

وَإِذَا أَلْقَا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقْرَّبَيْنِ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا (١٣) ترجمه: (٢)

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا (١٤) ترجمه: (٣)

قُلْ أَدْلِكُمْ خَيْرٌ أَم جَنَّةِ الْخُلْدِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا (١٥) ترجمه: (٤)

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا (١٦) ترجمه: (٥)

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ يَقُولُ أَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ (١٧) ترجمه: (٦)

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَتَّبِعِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَأَبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا (١٨)
ترجمه: (٧)

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمِ مِّنْكُمْ نُدِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا (١٩) ترجمه: (٨)

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لِيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ
بَصِيرًا (٢٠) ترجمه: (٩)

ص: ٣٦١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که این آتش آنان را از مکانی دور ببیند، صدای وحشتناک و خشم آلودش را که با نفس زدن شدید همراه است می شنوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: چون [دوزخ] از فاصله ای دور، آنان را ببیند، خشم و خروشی از آن می شنوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چون (آن آتش

فروزان) آنها را از دور ببیند از آن خروش خشم و غضب، و صدای شعله هایش را می شنوند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که در جای تنگ و محدودی از آن افکنده شوند در حالی که در غل و زنجیرند، فریاد و اویلای آنان بلند می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آنان را در تنگنایی از آن به زنجیر کشیده ببیند، آنجاست که مرگ [خود] را می خواهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون در آن آتش به جایی تنگ، دست و پا بسته و به همدیگر زنجیر شده افکنده شوند، در آنجا فریاد و اویلا و طلب مرگ سر می دهند

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به آنان گفته می شود): امروز یک بار و اویلا- نگویید، بلکه بسیار و اویلا- بگویید! _____ ترجمه استاد فولادوند: «امروز یک بار هلا-ک [خود] را نخواهید و بسیار هلا-ک [خود] را نخواهید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به آنها گفته می شود) امروز یک بار فریاد ویل و مرگ سر ندهید بلکه فریاد ویل و مرگ بسیار سر دهید (زیرا هر گناه اعتقادی و عملی را عذابی است، و هر عذابی را فریاد ویل و

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ای پیامبر!) بگو: «آیا این بهتر است یا بهشت جاویدانی که به پرهیزگاران وعده داده شده؟! بهشتی که پاداش اعمال آنها، و قرارگاهشان است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا این [عقوبت] بهتر است یا بهشت جاویدان که به پرهیزگاران وعده داده شده است که پاداش و سرانجام آنان است؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا آن بهتر است یا بهشت جاویدان که به پرهیزگاران وعده داده

شده که برای آنها (در علم ازلی حق و لوح محفوظ) پاداش و جای بازگشت است؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر چه بخواهند در آنجا برایشان فراهم است؛ جاودانه در آن خواهند ماند؛ این وعده ای است مسلم که پروردگارت بر عهده گرفته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: جاودانه هر چه بخواهند در آنجا دارند. پروردگار تو مسؤول [تحقق] این وعده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها را در آنجا در حالی که جاویدانند هر چه (از نعمت های بهشتی) بخواهند فراهم است. این امر بر عهده پروردگار تو وعده ای است درخواست شده (به زبان قال و حال مؤمنان، لکن پیش از وعده درخواست تفضلی و پس از آن درخواست استحقاقی است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاور) روزی را که همه آنان و معبودهایی را که غیر از خدا می پرستند جمع می کند، آنگاه به آنها می گوید: «آیا شما این بندگان مرا گمراه کردید یا خود آنان راه را گم کردند؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی که آنان را با آنچه به جای خدا می پرستند، محشور می کند، پس می فرماید: «آیا شما این بندگان مرا به بیراهه کشانید یا خود گمراه شدند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که (خداوند) آنها را و آنچه را که به جای خدا می پرستیدند (از بتان و ستارگان و مسیح و فرشتگان) گرد می آورد، پس (به معبودها) می گوید: آیا شما این بندگان مرا گمراه کردید (و به عبادت خویش فرا خواندید) یا آنها خود راه را گم کرده اند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در پاسخ) می گویند: «منزهی تو! برای ما شایسته نبود که غیر از تو اولیایی برگزینیم، ولی آنان و پدرانشان را از نعمتها برخوردار نمودی تا اینکه (به جای شکر نعمت) یاد تو را فراموش کردند و تباہ و هلاک شدند.»
_____ ترجمه استاد فولادوند: می گویند: «منزهی تو، ما را نسزد که جز تو دوستی برای خود بگیریم، ولی تو آنان و پدرانشان را برخوردار کردی تا [آنجا که] یاد [تو] را فراموش کردند و گروهی هلاک شده، بودند.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها گویند: منزهی تو (ای خدا)، ما را شایسته نبود (و حق نداشتیم) که غیر از تو دوستانی (به عنوان تابعان و پرستش کنندگان) بگیریم، و لکن تو آنها و پدرانشان را (از نعمت های دنیا) برخوردار کردی تا آنکه یاد تو را (آیاتی را که پیامبران آوردند) فراموش کردند و گروهی هلاکت یافته شدند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوند به آنان می گوید: ببینید) این معبودان، شما را در آنچه می گوئید تکذیب کردند! اکنون نمی توانید عذاب الهی را برطرف بسازید، یا از کسی یاری بطلبید! و هر کس از شما ستم کند، عذاب شدیدی به او می چشانیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً [خدایانتان] در آنچه می گفتید، شما را تکذیب کردند؛ در نتیجه نه می توانید [عذاب را از خود] دفع کنید و نه [خود را] یاری نمایید و هر کس از شما شرک ورزد عذابی سهمگین به او می چشانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به عبادت کنندگان گفته می شود) پس حقاً که (معبودهایتان) شما را در آنچه می گوئید تکذیب کردند، پس نه قدرت دفع عذاب (از خود) دارید و نه یاری (خود) را، و هر کس از شما (در این جهان) ستم کند ما او را (در آخرت) عذابی بزرگ می چشانیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما هیچ یک از رسولان را پیش از تو نفرستادیم مگر اینکه غذا می خوردند و در بازارها راه می رفتند؛ و بعضی از شما را وسیله امتحان بعضی دیگر قرار دادیم، آیا صبر و شکیبایی می کنید (و از عهده امتحان برمی آید)؟! و پروردگار تو همواره بصیر و بینا بوده است. _____ ترجمه استاد فولادوند : و پیش از تو پیامبران [خود] را نفرستادیم جز اینکه آنان [نیز] غذا می خوردند و در بازارها راه می رفتند، و برخی از شما را برای برخی دیگر [وسیله] [آزمایش قرار دادیم. آیا شکیبایی می کنید؟ و پروردگار تو همواره بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ما پیش از تو از فرستادگان خود نفرستادیم مگر اینکه آنها هم طعام می خوردند و در بازارها راه می رفتند. و ما برخی از شما را وسیله آزمایش برخی دیگر قرار داده ایم (پیامبر و امت، عاقل و جاهل، غنی و فقیر، تا ببینیم) که آیا (در انجام وظائف) صبر می کنید؟ و همواره پروردگار تو (به حال همه) بیناست

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَائِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا (۲۱) ترجمه: (۱)

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَائِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا (۲۲) ترجمه: (۲)

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا (۲۳) ترجمه: (۳)

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا (۲۴) ترجمه: (۴)

وَيَوْمَ تَشْقُقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا (۲۵) ترجمه: (۵)

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا (۲۶) ترجمه: (۶)

وَيَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا (۲۷) ترجمه: (۷)

يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا (۲۸) ترجمه: (۸)

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا (۲۹) ترجمه: (۹)

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا (۳۰) ترجمه: (۱۰)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا (۳۱) ترجمه: (۱۱)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا (۳۲) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۶۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که امیدی به دیدار ما ندارند (و رستاخیز را انکار می کنند) گفتند: «چرا فرشتگان بر ما نازل نشدند و یا پروردگاران را با چشم خود نمی بینیم؟! آنها درباره خود تکبر ورزیدند و طغیان بزرگی کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که به لقای ما امید ندارند، گفتند: «چرا فرشتگان بر ما نازل نشدند یا پروردگاران را نمی بینیم؟» قطعاً در مورد خود تکبر ورزیدند و سخت سرکشی کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که امید دیدار ما را ندارند (معاد را منکرند) گفتند: چرا بر ما فرشتگانی فرستاده نشد، یا پروردگار خود را نمی بینیم؟ حقا که آنها در نهاد خویش تکبر ورزیدند و سرکشی بزرگی کردند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها به آرزوی خود می رسند)، اما روزی که فرشتگان را می بینند، روز بشارت برای مجرمان نخواهد بود (بلکه روز مجازات و کیفر آنان است)! و می گویند: «ما را امان دهید، ما را معاف دارید!» (اما سودی ندارد!) _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که فرشتگان را ببینند، آن روز برای گناهکاران بشارتی نیست، و می گویند: «دور و ممنوع [آید از رحمت خدا]». _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که آنها

فرشتگان (فرشتگان مرگ یا عالم برزخ یا صحنه قیامت) را می بینند در آن روز گنهکاران را بشارتی نیست، و (به فرشتگان) می گویند: ما را ایمنی کامل دهید، و فرشتگان می گویند: سخت ممنوع است (بر شما رحمت و بهشت خدا)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به سراغ اعمالی که انجام داده اند می رویم، و همه را همچون ذرات غبار پراکنده در هوا قرار می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به هر گونه کاری که کرده اند می پردازیم و آن را [چون] گردی پراکنده می سازیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سوی آنچه (در حال کفر) انجام داده اند از عمل ها (ی خیر مانند انفاقات و خدمات و اختراعات نافع و غیره) رو می آوریم، پس آنها را غباری پراکنده (در هوا) قرار می دهیم (زیرا پاداش خدا تفضّلی است نه استحقاقی علاوه آنکه نعمت های دنیوی خود پاداش است، ولی نعمت های آخرت مشروط به ایمان است)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بهشتیان در آن روز قرارگاهشان از همه بهتر، و استراحتگاهشان نیکوتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز، جایگاه اهل بهشت بهتر و استراحتگاهشان نیکوتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اهل بهشت در آن روز جایگاهی بهتر، و استراحتگاهی نیکوتر دارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (بخاطر آور) روزی را که آسمان با ابرها شکافته می شود، و فرشتگان نازل می گردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی که آسمان با ابری سپید از هم می شکافد و فرشتگان نزول یابند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یاد آور) روزی که آسمان با ابری سفید که در آن است شکافته شود

(یا ابر جهل و مادیت دنیا زدوده شود و حقیقت ملاً اعلی ظهور یابد) و فرشتگان به ترتیب خاصی فرو فرستاده شوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حکومت در آن روز از آن خداوند رحمان است؛ و آن روز، روز سختی برای کافران خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز، فرمانروایی بحق، از آن [خدای] رحمان است و روزی است که بر کافران بسی دشوار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ملکیت و مالکیت حقیقی (بدون منازع بر همه هستی) در آن روز از آن خدای رحمان است، و آن روز بر کافران روزی سخت خواهد بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر آور) روزی را که ستمکار دست خود را (از شدت حسرت) به دندان می گزد و می گوید: «ای کاش با رسول (خدا) راهی برگزیده بودم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی است که ستمکار دستهای خود را می گزد [و] می گوید: «ای کاش با پیامبر راهی برمی گرفتم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که ستمگر پشت دست های خود را به دندان می گزد، می گوید: ای کاش همراه پیامبر راهی را (به سوی خدا) پیش می گرفتم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای وای بر من، کاش فلان (شخص گمراه) را دوست خود انتخاب نکرده بودم! _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای وای، کاش فلانی را دوست [خود] نگرفته بودم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای وای بر من، کاش فلانی را (که سبب انحراف من شد) دوست نمی

گرفتم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او مرا از یادآوری (حق) گمراه ساخت بعد از آنکه (یاد حق) به سراغ من آمده بود! و شیطان همیشه خوارکنند* انسان بوده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: او [بود که] مرا به گمراهی کشانید پس از آنکه قرآن به من رسیده بود.» و شیطان همواره فروگذارنده انسان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً که مرا از یاد خدا (یا پیامبر و قرآن) پس از آنکه به من رسیده بود منحرف نمود، و همواره شیطان

نسبت به انسان خوارکننده بوده و هست

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیامبر عرضه داشت: «پروردگارا! قوم من قرآن را رها کردند».

_____ ترجمه استاد فولادوند: و پیامبر [خدا] گفت: «پروردگارا، قوم من این قرآن را رها کردند».

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در آن روز) فرستاده خدا گوید: ای پروردگار من، همانا قوم من (امت

من از زمان بعثت تا آخر دنیا) این قرآن را متروک گذاشتند (و از درک معارف و عمل به آن اعراض نمودند)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری،) این گونه برای هر پیامبری دشمنی از مجرمان قرار دادیم؛ اما (برای تو) همین

بس که پروردگارت هادی و یاور (تو) باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این گونه برای هر پیامبری

دشمنی از گناهکاران قرار دادیم، و همین بس که پروردگارت راهبر و یاور توست. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و این گونه ما برای هر پیامبری دشمنانی از گناهکاران قرار دادیم (به واسطه خلق هوای نفس در انسان، و آزاد

گذاشتن شیطان در وسوسه او، و بودن دعوت انبیا بر خلاف میل آنان سبب دشمنی آنها شدیم) و همین کافی است که

پروردگارت هدایت کننده و یاور توست

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کافران گفتند: «چرا قرآن یکجا بر او نازل نمی شود؟! این بخاطر آن است که قلب تو

را بوسیله آن محکم داریم، و (از این رو) آن را به تدریج بر تو خواندیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و

کسانی که کافر شدند، گفتند: «چرا قرآن یکجا بر او نازل نشده است؟» این گونه [ما آن را به تدریج نازل کردیم] تا قلبت را

به وسیله آن استوار گردانیم، و آن را به آرامی [بر تو] خواندیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی

که کفر ورزیدند گفتند: چرا قرآن (اگر از علم الهی سرچشمه گرفته) یک جا بر او فرو فرستاده نشده؟ این چنین است، تا قلب

تو را بدان ثبات و استحکام بخشیم و (لذا) آن را پی در پی به آرامی (در مدت بیست و سه سال در احوالی با کمیت مختلف)

برخواندیم

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا (۳۳) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ يُحْشِرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ سُرَّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا (۳۴) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا (۳۵) ترجمه: (۳)

فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمْزَنَاهُمْ تَدْمِيرًا (۳۶) ترجمه: (۴)

وَقَوْمٌ نُوحٍ لَمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَعْرَفْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا (۳۷) ترجمه: (۵)

وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرِّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا (۳۸) ترجمه: (۶)

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا نَبِّئْنَا تَنْبِيرًا (۳۹) ترجمه: (۷)

وَلَقَدْ آتَوْنَا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا السَّوءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرُونَهَا بَلًا كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا (۴۰) ترجمه: (۸)

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوعًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا (۴۱) ترجمه: (۹)

إِن كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا (۴۲) ترجمه: (۱۰)

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا (۴۳) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۶۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان هیچ مثلی برای تو نمی آورند مگر اینکه ما حق را برای تو می آوریم، و تفسیری بهتر (و پاسخی دندان شکن که در برابر آن ناتوان شوند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای تو مثلی نیاوردند، مگر آنکه [ما] حق را با نیکوترین بیان برای تو آوردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ مثال و وصفی برای (طعن در نبوت) تو نمی آورند (مانند ساحر، شاعر، افسانه گو) مگر آنکه ما (در پاسخ آن) حق مطلب و تفسیر و بیانی نیکوتر را برای تو می آوریم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (تو گمراه نیستی)، آنان که بر صورتهايشان بسوی جهنم محشور می شوند، بدترین محل را دارند و گمراه ترین افرادند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که -به رو درافتاده- به سوی جهنم رانده می شوند، آنان بدترین جای و گم ترین راه را دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنهایی که (در روز قیامت) به رو درافتاده به سوی جهنم گردآوری می شوند، آنها بدترین جایگاه را دارند و گمراه ترین افرادند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به موسی کتاب (آسمانی) دادیم؛ و برادرش هارون را یاور او قرار دادیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین [ما] به موسی کتاب [آسمانی] عطا کردیم، و برادرش هارون را همراه او دستیار [ش] گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا به موسی کتاب (آسمانی

تورات) دادیم، و برادرش هارون را همراه او، یاور و معین (او در علم به تورات و حفظ و عمل و ابلاغ آن و مبارزه با دشمن) قرار دادیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: «به سوی این قوم که آیات ما را تکذیب کردند بروید!» (اما آن مردم به مخالفت برخاستند) و ما به شدت آنان را درهم کوبیدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس گفتیم: «هر دو به سوی قومی که نشانه های ما را به دروغ گرفتند بروید.» پس [ما] آنان را به سختی هلاک نمودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گفتیم: بروید به سوی گروهی (فرعون و قوم او) که آیات و نشانه های ما را تکذیب کرده اند، (پس رفتند و آنها تکذیب کردند) پس آنها را به سخت ترین روش هلاک نمودیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قوم نوح را هنگامی که رسولان (ما) را تکذیب کردند غرق نمودیم، و آنان را درس عبرتی برای مردم قرار دادیم؛ و برای ستمگران عذاب دردناکی فراهم ساخته ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قوم نوح را آنگاه که پیامبران [خدا] را تکذیب کردند غرقشان ساختیم، و آنان را برای [همه] مردم عبرتی گردانیدیم و برای ستمکاران عذابی پر درد آماده کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و قوم نوح را هنگامی که فرستادگان ما را (اصل رسالت الهی را که مستلزم انکار همه رسولان است) تکذیب کردند غرق نمودیم، و (داستان) آنها را برای مردم نشانه ای (از قدرت و عظمت خود) قرار دادیم، و برای ستمکاران عذابی دردناک آماده کرده ایم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همچنین) قوم عاد و ثمود و اصحاب الرّس [= گروهی که درختان صنوبر را می پرستیدند] و اقوام بسیار دیگری را که در این میان بودند، هلاک کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] عادیان و ثمودیان و اصحاب رسّ و نسلهای بسیاری میان این [جماعتها] را [هلاک کردیم]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و عاد (قوم هود) و ثمود (قوم صالح) و اصحاب رسّ (قوم شعیب یا گروهی دیگر که درخت صنوبر می پرستیدند) و جمعیت های بسیاری را نیز در این فاصله (هلاک کردیم)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای هر یک از آنها مثلها زدیم؛ و (چون سودی نداد)، همگی را نابود کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای همه آنان مثلها زدیم و همه را زیر و زبر کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر یک (از این اقوام) را مثل ها (ی عبرت آموز) زدیم و (چون نپذیرفتند) هر یک را سخت پراکنده و هلاک ساختیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها [= مشرکان مکه] از کنار شهری که باران شرّ [= بارانی از سنگهای آسمانی] بر آن باریده بود [= دیار قوم لوط] گذشتند؛ آیا آن را نمی دیدند؟! (آری، می دیدند) ولی به رستاخیز ایمان نداشتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً بر شهری که باران بلا بر آن بارانده شد گذشته اند؛ مگر آن را ندیده اند؟ [چرا]، ولی امید به زنده شدن ندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حتماً آنان (مشرکین مکه) بر شهری که باران بدی بر آن باریده شد (مسکن قوم لوط که سنگباران شد) گذر کرده اند پس آیا آنجا را ندیده اند؟ (چنان نیست که ندیده باشند) بلکه آنان امید (و اعتقاد) به برانگیخته شدن ندارند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که تو را می بینند، تنها به باد استهزایت می گیرند (و می گویند): آیا این همان کسی است که خدا او را بعنوان پیامبر برانگیخته است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون تو را ببینند، جز به ریشخندت نگیرند، [که:] «آیا این همان کسی است که خدا او را به رسالت فرستاده است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون تو را ببینند جز به مسخره ات نگیرند، (می گویند) آیا این است کسی که خدا او را به

رسالت برانگیخته؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر ما بر پرستش خدایانمان استقامت نمی کردیم، بیم آن می رفت که ما را گمراه سازد! اما هنگامی که عذاب الهی را ببینند، بزودی می فهمند چه کسی گمراهتر بوده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: چیزی نمانده بود که ما را از خدایانمان -اگر بر آن ایستادگی نمی کردیم- منحرف کند. «و هنگامی که عذاب را می بینند به زودی خواهند دانست چه کسی گمراه تر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به راستی نزدیک بود که ما را از خدایانمان گمراه سازد اگر ما بر (عبادت) آنها صبر نمی ورزیدیم! و آن گاه که عذاب (قبر یا برزخ یا قیامت) را ببینند خواهند دانست که چه کسی گمراه تر بوده است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا دیدی کسی را که هوای نفسش را معبود خود برگزیده است؟! آیا تو می توانی او را هدایت کنی (یا به دفاع از او برخیزی)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آن کس که هوای [نفس] خود را معبود خویش گرفته است دیدی؟ آیا [می توانی] ضامن او باشی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا دیدی کسی را که خدای خود را هوای خود گرفته (خدای مورد قبول عقل و فطرت و ملت ها را عملاً تنزل داده تا منطبق بر هوای نفس کرده)؟ آیا تو کارساز او (در هدایت یا حفظ از عذاب آخرت) خواهی شد؟

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا (۴۴) ترجمه: (۱)
أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا (۴۵) ترجمه: (۲)
ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا (۴۶) ترجمه: (۳)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا (۴۷) ترجمه: (۴)

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا (۴۸) ترجمه: (۵)

لَنُحْيِيَ بِهِ بَلَدَهُ مَيِّتًا وَنُنْفِئُهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا (۴۹) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِمْ لِيَذَكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا (۵۰) ترجمه: (۷)

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَوْمٍ نَذِيرًا (۵۱) ترجمه: (۸)

فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا (۵۲) ترجمه: (۹)

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُورَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا (۵۳) ترجمه: (۱۰)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا (۵۴) ترجمه: (۱۱)

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا (۵۵) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۶۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا گمان می بری بیشتر آنان می شنوند یا می فهمند؟! آنان فقط همچون چهارپایانند، بلکه گمراهترند! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا گمان داری که بیشترشان می شنوند یا می اندیشند؟ آنان جز مانند ستوران نیستند، بلکه گمراه ترند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا می پنداری بیشتر آنان می شنوند یا می اندیشند؟ (نه) آنها جز همانند چارپایان نیستند بلکه گمراه ترند (زیرا حیوانات راه هدف خلقت را طبق گزینه درست می پیمایند و اینان نه)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی چگونه پروردگارت سایه را گسترده ساخت؟! و اگر می خواست آن را ساکن قرار می داد؛ سپس خورشید را بر وجود آن دلیل قرار دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده ای که پروردگارت چگونه سایه را گسترده است؟ و اگر می خواست، آن را ساکن قرار می داد، آنگاه خورشید را بر آن دلیل گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به (قدرت) پروردگارت ننگریستی که چگونه (در صبحگاهان و شامگاهان) سایه (همه اجرام سایه دار) را کشیده و اگر می خواست (به وسیله ایستا کردن زمین از حرکت) آن

را ساکن می نمود؟ سپس ما آفتاب را برهان بر (وجود سایه، یا راهنمای حرکت) آن قرار داده ایم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس آن را آهسته جمع می کنیم (و نظام سایه و آفتاب را حاکم می سازیم)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: سپس آن [سایه] را اندک اندک به سوی خود بازمی گیریم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس آن را (تا آن گاه که خورشید بر بالای سر اجرام برسد) به آرامی

به سوی خود برگزفیم (به قدرت خود آن را محو کردیم)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که شب را برای شما لباس قرار داد، و خواب را مایه استراحت، و روز را

وسيله حرکت و حیات! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که شب را برای شما پوششی قرار

داد و خواب را [مایه] آرامشی. و روز را زمان برخاستن [شما] گردانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

اوست آن که (تاریکی) شب را برای شما (چون) پوششی، و خواب را وسیله بریدن از کارها و آرامش، و روز را (وقت)

پراکنده شدن (در میان جامعه و کسب روزی) قرار داد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که بادهای را بشارتگرانی پیش از رحمتش فرستاد، و از آسمان آبی پاک

کننده نازل کردیم... _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست آن کس که بادهای را نویدی پیشاپیش رحمت

خویش [=باران] فرستاد و از آسمان، آبی پاک فرود آوردیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست

آن که بادهای را مژده دهندگانی پیشاپیش رحمت خویش (باران) فرستاد و ما از آسمان آبی پاک و پاک کننده (به صورت

باران و برف و تگرگ) فرود آوردیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا بوسیله آن، سرزمین مرده ای را زنده کنیم؛ و آن را به مخلوقات که آفریده ایم -

چهارپایان و انسانهای بسیار- می نوشانیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا به وسیله آن سرزمینی پژمرده

را زنده گردانیم و آن را به آنچه خلق کرده ایم -از دامها و انسانهای بسیار- بنوشانیم. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: تا به وسیله آن سرزمینی مرده را زنده کنیم و آن را در اختیار آشامیدن چهارپایان و انسان های زیادی از آنچه

آفریده ایم قرار دهیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این آیات را بصورت های گوناگون برای آنان بیان کردیم تا متذکر شوند، ولی بیشتر

مردم از هر کاری جز انکار و کفر ابا دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً آن [پند] را میان آنان

گوناگون ساختیم تا توجه پیدا کنند، و [لی] بیشتر مردم جز ناسپاسی نخواستند. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و به راستی ما یاد نعمت باران را در میان مردم (از قدیم الایام) به روشی گوناگون بیان کردیم، و این (نعمت) را

همواره در میان مردم گردانیدیم (و به هر محیطی و ملتی سهمی از آن بر طبق نظام اتم جهان عطا کردیم) تا (قدرت و حکمت

و رحمت ما را) متذکر شوند، اما بیشتر مردم (از همه چیز) جز از کفر به حق و کفران نعمت سرباز زدند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر می خواستیم، در هر شهر و دیاری بیم دهنده ای برمی انگیزیم (ولی این کار

لزومی نداشت). _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر می خواستیم قطعاً در هر شهری هشداردهنده ای

برمی انگیزیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر می خواستیم در هر مجمعی (پیامبر) بیم دهنده ای

برمی انگیزیم (لکن تو را به عللی برای همه مجامع تا آخر جهان انتخاب کردیم)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بنا بر این از کافران اطاعت مکن، و بوسیله آن [=قرآن] با آنان جهاد بزرگی بنما!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از کافران اطاعت مکن، و با [الهام گرفتن از] قرآن با آنان به جهادی

بزرگ پرداز. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هرگز از کافران پیروی مکن و با الهام از این (کتاب و منطق قوی آن) با آنها جهادی بزرگ (سرد و گرم) انجام ده

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که دو دریا را در کنار هم قرار داد؛ یکی گوارا و شیرین، و دیگر شور و تلخ؛ و در میان آنها برزخی قرار داد تا با هم مخلوط نشوند (گویی هر یک به دیگری می گوید): دور باش و نزدیک نیا! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که دو دریا را موج زنان به سوی هم روان کرد: این یکی شیرین [و] گوارا و آن یکی شور [و] تلخ است؛ و میان آن دو، مانع و حریمی استوار قرار داد. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست آن که دو دریا را به هم پیوست، این یک گوارا و شیرین و آن یک شور و تلخ مزه است و میان آن دو فاصله و مانعی مستحکم (از قدرت خویش) قرار داد (تا در هم نیامیزند، چنان که رودهای شیرین بزرگ به دریا می ریزند و در محوطه وسیعی آب شیرین در وسط آب شور قرار می گیرد بدون آنکه با هم مخلوط شوند)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که از آب، انسانی را آفرید؛ سپس او را نسب و سبب قرار داد (و نسل او را از این دو طریق گسترش داد)؛ و پروردگار تو همواره توانا بوده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که از آب، بشری آفرید و او را [دارای خویشاوندی] نسبی و دامادی قرار داد، و پروردگار تو همواره تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست آن که از آب (نطفه) بشری آفرید، پس او را دارای رابطه نسبی و سببی قرار داد (رابطه ذاتی هر انسانی با خویشان خود، و رابطه عرضی با خویشان همسرش)، و همواره پروردگار تو بر همه چیز تواناست

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان جز خدا چیزهایی را می پرستند که نه به آنان سودی می رساند و نه زیانی؛ و کافران همیشه در برابر پروردگارشان (در طریق کفر) پشتیبان یکدیگرند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و غیر از خدا چیزی را می پرستند که نه سودشان می دهد و نه زیانشان می رساند؛ و کافر همواره در برابر پروردگار خود همپشت [شیطان] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به جای خداوند چیزی را می پرستند که نه به آنها سودی می دهد و نه زیانی می رساند، و کافر همواره بر ضد پروردگار خود پشتیبان (شیطان و دشمنان خدا) است

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (۵۶) ترجمه: (۱)

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا (۵۷) ترجمه: (۲)

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بُدْنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا (۵۸) ترجمه: (۳)

الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيرًا (۵۹) ترجمه: (۴)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا (۶۰) ترجمه: (۵)

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا (۶۱) ترجمه: (۶)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا (۶۲) ترجمه: (۷)

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا (۶۳) ترجمه: (۸)

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا (۶۴) ترجمه: (۹)

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا (۶۵) ترجمه: (۱۰)

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا (۶۶) ترجمه: (۱۱)

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا (۶۷) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۶۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ای پیامبر!) ما تو را جز بعنوان بشارت دهنده و انذار کننده نفرستادیم!

ترجمه استاد فولادوند: و تو را جز بشارتگر و بیم دهنده نفرستادیم.

ترجمه آیت الله مشکینی: و ما تو را جز مژده دهنده و بیم رسان (که وظیفه نبوت است) نفرستادیم (و اجرای احکام از طریق تسلط بر جامعه از وظایف امامت است، و پاداش و کیفر آن از شئون ربوبیت)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من در برابر آن (ابلاغ آیین خدا) هیچ گونه پاداشی از شما نمی طلبم؛ مگر کسی که بخواهد راهی بسوی پروردگارش برگزیند (این پاداش من است).» ترجمه استاد فولادوند: بگو:

«بر این [رسالت] اجری از شما طلب نمی کنم، جز اینکه هر کس بخواهد راهی به سوی پروردگارش [در پیش] گیرد.»

ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: از شما در مقابل این (ابلاغ رسالت) مزدی نمی خواهم جز آنکه

کسی بخواهد به سوی پروردگار خود راهی پیش گیرد، (انتخاب اختیاری راه به سوی خدا پس از دعوت رسول، مزد رسالت

است)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و توکل کن بر آن زنده ای که هرگز نمی میرد؛ و تسبیح و حمد او را بجا آور؛ و همین بس که او از گناهان بندگانش آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر آن زنده که نمی میرد توکل کن و به ستایش او تسبیح گوی؛ و همین بس که او به گناهان بندگانش آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر آن زنده ای که هیچ گاه نمی میرد توکل کن، و او را همراه حمد و ستایش او تسبیح گو (و از هر نقصی منزله دان) و او کافی است که به گناهان بندگانش آگاه باشد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان (خدایی) که آسمانها و زمین و آنچه را میان این دو وجود دارد، در شش روز [= شش دوران] آفرید؛ سپس بر عرش (قدرت) قرار گرفت (و به تدبیر جهان پرداخت، او خداوند) رحمان است؛ از او بخواه که از همه چیز آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسی که آسمانها و زمین، و آنچه را که میان آن دو است، در شش روز آفرید. آنگاه بر عرش استیلا یافت. رحمتگر عام [اوست]. در باره وی از خبره ای پرس [که می داند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن کسی که آسمانها و زمین و آنچه را در میان آنهاست در شش روز (شش روز روشن یا شش شبانه روز یا شش دوران) بیافرید، سپس بر تخت تسلط بر آفریده ها استقرار و استیلا یافت، (او خدای) رحمان است، پس از او که آگاه است (حقیقت را) پرس

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنان گفته شود: «برای خداوند رحمان سجده کنید!» می گویند: «رحمان چیست؟! (ما اصلاً رحمان را نمی شناسیم!) آیا برای چیزی سجده کنیم که تو به ما دستور می دهی؟!» (این سخن را می گویند) و بر نفرتشان افزوده می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به آنان گفته شود: «[خدای] رحمان را سجده کنید»، می گویند: «رحمان چیست؟ آیا برای چیزی که ما را [بدان] فرمان می دهی سجده کنیم؟» و بر رمیدنشان می افزاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود که به (خدای) رحمان سجده کنید، (از راه مسخره) گویند: رحمان چیست؟ آیا به آنچه تو دستور می دهی (بدون شناخت) سجده کنیم؟! و (گفته تو) بر نفرت و دوری آنها می افزاید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جاودان و پربرکت است آن (خدایی) که در آسمان منزلگاه هائی برای ستارگان قرار داد؛ و در میان آن، چراغ روشن و ماه تابانی آفرید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرخنده و] بزرگوار است آن کسی که در آسمان برجهایی نهاد، و در آن، چراغ و ماهی نوربخش قرار داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: والا- و بی زوال و پربرکت است آن (خدایی) که در آسمان برجهایی (از ستارگان) قرار داد و در آن چراغی (که خورشید است) و ماهی تابان قرار داد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او همان کسی است که شب و روز را جانشین یکدیگر قرار داد برای کسی که بخواهد متذکر شود یا شکرگزاری کند (و آنچه را در روز کوتاهی کرده در شب انجام دهد و به عکس). _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که برای هر کس که بخواهد عبرت گیرد یا بخواهد سپاسگزاری نماید، شب و روز را جانشین یکدیگر گردانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست آن که هر یک از شب و روز را برای کسی که متذکر (حق و آثار جلال و جمال او) شود یا بخواهد شکر گزار (نعمت های او) باشد، جانشین دیگری قرار داده (تا اگر تذکر و شکر در یکی فوت شد در دیگری جبران شود)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بندگان (خاص خداوند) رحمان، کسانی هستند که با آرامش و بی تکبر بر زمین راه می روند؛ و هنگامی که جاهلان آنها را مخاطب سازند (و سخنان نابخردانه گویند)، به آنها سلام می گویند (و با بی اعتنائی و

بزرگواری می گذرند)؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و بندگان خدای رحمان کسانی اند که روی زمین به نرمی گام برمی دارند؛ و چون نادانان ایشان را طرف خطاب قرار دهند به ملامت پاسخ می دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بندگان (واقعی خدای) رحمان کسانی اند که بر (روی) زمین با آرامش و فروتنی راه می روند، و چون نادانان آنها را (به گفتار ناروا) طرف خطاب قرار دهند آنها سلام (سخنی مسالمت آمیز و دور از خشونت) گویند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که شبانگاه برای پروردگارشان سجده و قیام می کنند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنانند که در حال سجده یا ایستاده، شب را به روز می آورند. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی : و آنان که شب را در برابر پروردگارشان در حالی که سجده کننده و ایستاده اند به روز می آورند
۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و کسانی که می گویند: «پروردگارا! عذاب جهنم را از ما برطرف گردان، که عذابش سخت و پر دوام است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی اند که می گویند: «پروردگارا، عذاب جهنم را از ما بازگردان که عذابش سخت و دایمی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنان که می

گویند: پروردگارا، عذاب جهنم را از ما بازگردان، که حقاً عذاب آن (برای اهلش) ملازم و پیوسته است
۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مسلماً آن (جهنم)، بد جایگاه و بد محلّ اقامتی است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و در حقیقت، آن بد قرارگاه و جایگاهی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به یقین جهنم بد قرارگاه و اقامتگاهی است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و کسانی که هرگاه انفاق کنند، نه اسراف می نمایند و نه سخت گیری؛ بلکه در میان این دو، حدّ اعتدالی دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی اند که چون انفاق کنند، نه ولخرجی می کنند و نه تنگ می گیرند، و میان این دو [روش] حد وسط را برمی گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنان که چون انفاق نمایند نه اسراف و تجاوز از حد کنند، و نه سختگیری نموده و پایین تر از حد روند، و (انفاقشان) میان این دو روش، حد وسط و عادلانه است

وَالَّذِينَ لَمَّا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَمَّا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا (۶۸) ترجمه: (۱)

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا (۶۹) ترجمه: (۲)

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (۷۰) ترجمه: (۳)

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا (۷۱) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا (۷۲) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا (۷۳) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا (۷۴) ترجمه: (۷)

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْعُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا (۷۵) ترجمه: (۸)

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا (۷۶) ترجمه: (۹)

قُلْ مَا يَعْجَبُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا (۷۷) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۶۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که معبود دیگری را با خداوند نمی خوانند؛ و انسانی را که خداوند خورش را حرام شمرده، جز بحق نمی کشند؛ و زنا نمی کنند؛ و هر کس چنین کند، مجازات سختی خواهد دید! ترجمه استاد فولادوند: و کسانی اند که با خدا معبودی دیگر نمی خوانند و کسی را که خدا [خورش را] حرام کرده است جز به حق نمی کشند، و زنا نمی کنند، و هر کس اینها را انجام دهد سزایش را دریافت خواهد کرد. ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که معبود دیگری با خداوند نمی خوانند، و نفسی را که خدا محترم و مصون داشته، جز به حق (مانند قصاص و حدود و غیره) نمی کشند، و زنا نمی کنند، و کسی که چنین کند به کیفری (سخت) برخورد نماید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عذاب او در قیامت مضاعف می گردد، و همیشه با خواری در آن خواهد ماند! ترجمه استاد فولادوند: برای او در روز قیامت عذاب دو چندان می شود و پیوسته در آن خوار می ماند. ترجمه آیت الله مشکینی: (و به لحاظ تقارن گناهان اعتقادی و عملی وی) عذاب او در روز قیامت دو برابر شود و در آن عذاب همیشه به خواری بماند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسانی که توبه کنند و ایمان آورند و عمل صالح انجام دهند، که خداوند گناهان آنان را به حسنات مبدل می کند؛ و خداوند همواره آمرزنده و مهربان بوده است! ترجمه استاد

فولادوند: مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد و کار شایسته کند. پس خداوند بدیهایشان را به نیکیها تبدیل می کند، و خدا همواره آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی که (از آنچه در آن بودند) توبه کنند و ایمان آورند و عمل شایسته نمایند، پس آنها را خداوند گناهانشان را تبدیل به نیکی ها می کند (توفیق می دهد در آینده به جای آن گناهان عمل های نیک کنند، یا نسبت به گذشته گناهانشان را محو و به جایش حسنات می نویسد) و همواره خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که توبه کند و عمل صالح انجام دهد، بسوی خدا بازگشت می کند (و پاداش خود را از او می گیرد). _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس توبه کند و کار شایسته انجام دهد، در حقیقت به سوی خدا بازمی گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که توبه کند و عمل شایسته انجام دهد پس او به نحوی نیکو و رضایت بخش به سوی خدا باز می گردد (پس تبدیل گناه به ثواب عجیب نیست)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که شهادت به باطل نمی دهند (و در مجالس باطل شرکت نمی کنند)؛ و هنگامی که با لغو و بیهودگی برخورد کنند، بزرگوارانه از آن می گذرند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی اند که گواهی دروغ نمی دهند؛ و چون بر لغو بگذرند با بزرگواری می گذرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که به دروغ گواهی نمی دهند و در مجالس دروغ و غنا و فحش و غیره حضور نمی یابند، و چون به لغو و بیهوده ای عبور کنند بی اعتنا و بزرگوارانه می گذرند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که هرگاه آیات پروردگارشان به آنان گوشزد شود، کر و کور روی آن نمی افتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی اند که چون به آیات پروردگارشان تذکر داده شوند، کر و کور روی آن نمی افتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که چون به نشانه های پروردگارشان (از وحی و قرآن و موعظه) تذکر داده شوند در مقابل آن (همانند) کران و کوران نمی افتند (بلکه با شنوایی قلبی و دید باطنی به آن می نگرند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که می گویند: «پروردگارا! از همسران و فرزندانمان مایه روشنی چشم ما برآورده، و ما را برای پرهیزگاران پیشوا گردان!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی اند که می گویند: «پروردگارا، به ما از همسران و فرزندانمان آن ده که مایه روشنی چشمان [ما] باشد، و ما را پیشوای پرهیزگاران گردان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که می گویند: پروردگارا، برای ما از همسران و فرزندانمان روشنی دیدگان (نسل های صالح و پاک و متقی) عطا کن و ما را بر پرهیزکاران (در مسابقه به سوی ایمان یا رهبری در اصول و فروع و معارف) پیشوا گردان

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، آنها هستند که درجات عالی بهشت در برابر شکیباییشان به آنان پاداش داده می شود؛ و در آن، با تحیت و سلام روبه رو می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: اینانند که به پاس آنکه صبر کردند، غرفه [های بهشت را] پاداش خواهند یافت و در آنجا با سلام و درود مواجه خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها اینند کسانی که در مقابل صبرشان غرفه ها و درجات برتر (بهشت) را پاداش داده می شوند، و در آنجا با تحیت و سلامی (از سوی خدا و فرشتگان) رو به رو می گردند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که جاودانه در آن خواهند ماند؛ چه قرارگاه و محل اقامت خوبی! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا، جاودانه خواهند ماند. چه خوش قرارگاه و مقامی!

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : در حالی که در آنجا جاودانه خواهند بود (و آنجا) نیکو قرارگاه و

اقامتگاهی است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «پروردگرم برای شما ارجی قائل نیست اگر دعای شما نباشد؛ شما (آیات خدا و

پیامبران را) تکذیب کردید، و (این عمل) دامن شما را خواهد گرفت و از شما جدا نخواهد شد!» ظ

_____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «اگر دعای شما نباشد، پروردگرم هیچ اعتنایی به شما نمی کند. در

حقیقت شما به تکذیب پرداخته اید و به زودی [عذاب بر شما] لازم خواهد شد.» _____ ترجمه آیت الله

مشکینی : (به مشرکان) بگو: پروردگار من برای شما وزنی نمی نهاد اگر نه این بود که می خواهد شما را (طبق اقتضای

رحمت عام و اتمام حجت، به توحید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طسم (١) ترجمه: (١)

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) ترجمه: (٢)

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (٣) ترجمه: (٣)

إِن نَّشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةٌ فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ (٤) ترجمه: (٤)

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدِّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ (٥) ترجمه: (٥)

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٦) ترجمه: (٦)

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ (٧) ترجمه: (٧)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (٨) ترجمه: (٨)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٩) ترجمه: (٩)

وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنِ اتَّبِعْ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٠) ترجمه: (١٠)

قَوْمٌ فِرْعَوْنٌ أَلَّا يَتَّقُونَ (١١) ترجمه: (١١)

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ (١٢) ترجمه: (١٢)

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَيَّ هَازُونَ (١٣) ترجمه: (١٣)

وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ (١٤) ترجمه: (١٤)

قَالَ كَلَّا فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ (١٥) ترجمه: (١٥)

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٦) ترجمه: (١٦)

أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ (١٧) ترجمه: (١٧)

قَالَ أَلَمْ نُزِبْكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ (١٨) ترجمه: (١٨)

وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (١٩) ترجمه: (١٩)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: طسم _____ ترجمه استاد فولادوند: طا، سین، میم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: طا، سین، میم. این حروف رمزهایی میان الله و رسول اوست. و این کتاب مرکب از همین حروف است لکن احدی توان آوردن مانند آن را ندارد. این کتاب دارای محکّمات و این گونه متشابهات است. و سوگند به طور سینا و مکه، و سوگند به طوبی و سدره و محمد (ص) که

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این آیات کتاب روشنگر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: این است آیه های کتاب روشنگر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این سوره آیات این کتاب روشن و روشنگر است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گویی می خواهی جان خود را از شدت اندوه از دست دهی بخاطر اینکه آنها ایمان نمی آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: شاید تو از اینکه [مشرکان] ایمان نمی آورند، جان خود را تباه سازی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شاید تو می خواهی خود را هلاک کنی از این که آنها ایمان نمی آورند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر ما اراده کنیم، از آسمان بر آنان آیه ای نازل می کنیم که گردنهایشان در برابر آن خاضع گردد! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر بخواهیم، معجزه ای از آسمان بر آنان فرود می آوریم، تا در برابر آن، گردنهایشان خاضع گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر بخواهیم از آسمان نشانه ای (برهانی الزام آور یا عذابی خوارکننده) بر آنها فرو می فرستیم تا گردن های آنها در برابر آن (به اجبار) خاضع گردد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ ذکر تازه ای از سوی خداوند مهربان برای آنها نمی آید مگر اینکه از آن روی گردان می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ تذکر جدیدی از سوی [خدای] رحمان برایشان نیامد جز اینکه همواره از آن روی برمی تافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ وسیله تذکر تازه ای (مانند سوره یا موعظه یا معجزه ای) از جانب خدای رحمان به آنها نمی رسد مگر آنکه همواره از آن روی گردانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان تکذیب کردند؛ اما بزودی اخبار (کیفر) آنچه را استهزا می کردند به آنان می رسد! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آنان] در حقیقت به تکذیب پرداختند، و به زودی خبر آنچه که بدان ریشخند می کردند، بدیشان خواهد رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس حقاً که (آیات ما را) تکذیب کردند، پس به زودی خبرهای آنچه که به آن استهزا می کردند به آنها خواهد رسید (در برزخ یا قیامت وعده ها را می فهمند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان به زمین نگاه نکردند که چقدر از انواع گیاهان پرارزش در آن رویاندیم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر در زمین ننگریسته اند که چه قدر در آن از هر گونه جفتهای زیبا رویانیده ایم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (با این همه اصرار بر تکذیب) آیا به این زمین ننگریستند که چه بسیار در آن از هر صنفی نیکو و گرامی (از گیاهان و درختان) رویانیدیم؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این، نشانه روشنی است (بر وجود خدا)؛ ولی بیشترشان هرگز مؤمن نبوده اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً در این [هنرنمایی] عبرتی است و [لی] بیشترشان ایمان آورنده نیستند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا در این (رویانندن) نشانه ای است (بر توحید و قدرت و رحمت ما)

اما بیشترشان (به اقتضای پلیدی فطرت) ایمان آور نبوده و نیستند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و پروردگار تو عزیز و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و

در حقیقت، پروردگار تو همان شکست ناپذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همانا

پروردگار تو غالب و مقتدر (بر انتقام و کیفر) و مهربان است (که مهلت می دهد)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (به خاطر بیاور) هنگامی را که پروردگارت موسی را ندا داد که به سراغ قوم ستمگر

برو... _____ ترجمه استاد فولادوند : و [یاد کن] هنگامی را که پروردگارت موسی را ندا درداد که به

سوی قوم ستمکار برو: _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آر) هنگامی که پروردگارت موسی را

ندا درداد که برو سراغ گروه ستمکاران

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : قوم فرعون، آیا آنان (از مخالفت فرمان پروردگار) پرهیز نمی کنند؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند : قوم فرعون؛ آیا پروا ندارند؟! _____ ترجمه آیت الله

مشکینی : قوم فرعون، (عجبا) آیا پروا نمی کنند؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (موسی) عرض کرد: «پروردگارا! از آن بیم دارم که مرا تکذیب کنند،

_____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «پروردگارا، می ترسم مرا تکذیب کنند، _____

ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: پروردگارا، به راستی می ترسم مرا تکذیب کنند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و سینه ام تنگ شود، و زبانم بقدر کافی گویا نیست؛ (برادرم) هارون را نیز رسالت ده

(تا مرا یاری کند)! _____ ترجمه استاد فولادوند : و سینه ام تنگ می گردد، و زبانم باز نمی شود، پس به

سوی هارون بفرست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و سینه ام تنگی می کند و زبانم (در گفتار) روان

نیست، پس (فرشته وحی را) به سوی هارون فرست (تا او را یاور من کنی)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آنان (به اعتقاد خودشان) بر گردن من گناهی دارند؛ می ترسم مرا بکشند (و این

رسالت به پایان نرسد)! _____ ترجمه استاد فولادوند : و [از طرفی] آنان بر [گردن] من خونی دارند و می

ترسم مرا بکشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنها را بر عهده من جرمی است (فردی از آنها را

کشته ام) پس می ترسم مرا (پیش از اداء رسالت) بکشند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرمود: «چنین نیست، (آنان کاری نمی توانند انجام دهند)! شما هر دو با آیات ما (برای

هدایتشان) بروید؛ ما با شما هستیم و (سخنانتان را) می شنویم! _____ ترجمه استاد فولادوند : فرمود: «نه،

چنین نیست؛ نشانه های ما را [برای آنان] بپزید که ما با شما شنونده ایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی :

گفت: چنین نیست، پس شما دو نفر آیات ما را ببرید، به یقین ما همراه شما (دو نفر و فرعونیان) کاملا شنونده ایم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به سراغ فرعون بروید و بگویید: ما فرستاده پروردگار جهانیان هستیم؛

_____ ترجمه استاد فولادوند : پس به سوی فرعون بروید و بگویید: «ما پیامبر پروردگار جهانیانیم،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس به نزد فرعون رفته، بگویید: همانا ما فرستاده پروردگار جهانیانیم

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بنی اسرائیل را با ما بفرست! (آنها به سراغ فرعون آمدند)؛ _____

_____ ترجمه استاد فولادوند : فرزندان اسرائیل را با ما بفرست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (با این پیام) که

بنی اسرائیل را با ما بفرست (تا به سوی شام موطن اصلی خود برویم)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرعون) گفت: «آیا ما تو را در کودکی در میان خود پرورش ندادیم، و سالهایی از زندگی را در میان ما نبودی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرعون] گفت: «آیا تو را از کودکی در

میان خود نپروردیم و سالیانی چند از عمرت را پیش ما نماندی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون

گفت: آیا ما تو را در حال کودکی در میان خود نپروردیم؟ و سالیانی از عمرت را در میان ما درنگ نکردی

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سرانجام، آن کارت را (که نمی بایست انجام دهی) انجام دادی (و یک نفر از ما را کشتی)، و تو از ناسپاسانی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [سرانجام] کار خود را کردی، و تو از

ناسپاسانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کردی آن کار آن چنانی را که کردی (مردی را کشتی)

در حالی که از کفران کنندگان (نعمت های ما) بودی

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ (٢٠) ترجمه: (١)

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُزْسَلِينَ (٢١) ترجمه: (٢)

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ (٢٢) ترجمه: (٣)

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ (٢٣) ترجمه: (٤)

قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ (٢٤) ترجمه: (٥)

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ (٢٥) ترجمه: (٦)

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ (٢٦) ترجمه: (٧)

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ (٢٧) ترجمه: (٨)

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ (٢٨) ترجمه: (٩)

قَالَ لَئِنْ اتَّخَذتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ (٢٩) ترجمه: (١٠)

قَالَ أَوْلَوْ جِئْتِكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ (٣٠) ترجمه: (١١)

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٣١) ترجمه: (١٢)

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَهُ إِذَا هِيَ تُعْبَانُ مُبِينٌ (٣٢) ترجمه: (١٣)

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بِيْضَاءُ لِلنَّاطِرِينَ (٣٣) ترجمه: (١٤)

قَالَ لِلْمَلَآئِكَةِ حَوْلَهُ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ (٣٤) ترجمه: (١٥)

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ (٣٥) ترجمه: (١٦)

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (٣٦) ترجمه: (١٧)

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ (٣٧) ترجمه: (١٨)

فَجَمَعَ السَّحْرَةَ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ (٣٨) ترجمه: (١٩)

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ (٣٩) ترجمه: (٢٠)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «من آن کار را انجام دادم در حالی که از بی خبران بودم! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «آن را هنگامی مرتکب شدم که از گمراهان بودم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (موسی) گفت: آن کار را در آن وقت انجام دادم در حالی که از ناآگاهان بودم (ناآگاه از اینکه یک ضربت سبب قتل می شود)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس هنگامی که از شما ترسیدم فرار کردم؛ و پروردگرم به من حکمت و دانش بخشید، و مرا از پیامبران قرار داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون از شما ترسیدم، از شما گریختم، تا پروردگرم به من دانش بخشید و مرا از پیامبران قرار داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون از شما ترسیدم از نزدتان گریختم، پس پروردگرم به من نبوت و حکمت و علم شریعت بخشید و مرا از فرستادگان خود قرار داد
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا این منّتی است که تو بر من می گذاری که بنی اسرائیل را برده خود ساخته ای؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [آیا] اینکه فرزندان اسرائیل را بنده [خود] ساخته ای نعمتی است که منّتش را بر من می نهی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا این نعمت است که منّتش را بر من می نهی که بنی اسرائیل را به بردگی گرفته ای (در حالی که من نیز از آنها و در اسارت تو بودم)؟
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرعون گفت: «پروردگار عالمیان چیست؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: فرعون گفت: «و پروردگار جهانیان چیست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون گفت: پروردگار جهانیان چیست
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است، اگر اهل یقین هستید!». _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است- اگر اهل یقین باشید». _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: تدبیر و تربیت کننده آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست اگر اهل یقین باشید (و بتوانید از حسن تدبیر و تربیت آنها به مدبر و مربی آنها پی ببرید)
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرعون) به اطرافیانش گفت: «آیا نمی شنوید (این مرد چه می گوید)؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرعون] به کسانی که پیرامونش بودند گفت: «آیا نمی شنوید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون به اطرافیان خود گفت: آیا گوش فرا نمی دهید (به گفتار او که چگونه عین سؤال مرا پاسخ قرار می دهد، یا آنکه من از ماهیت پروردگار می پرسم و او از کارهایش جواب می گوید)؟
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «او پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [موسی دوباره] گفت: «پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شما». _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شماست
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرعون) گفت: «پیامبری که بسوی شما فرستاده شده مسلماً دیوانه است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرعون] گفت: «واقعاً این پیامبری که به سوی شما فرستاده شده، سخت دیوانه است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون گفت: همانا این رسولتان که به سوی شما فرستاده شده حتماً دیوانه است (من از چیزی می پرسم و او چیز دیگر می گوید)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «او پروردگار مشرق و مغرب و آنچه میان آن دو است می باشد، اگر شما عقل و اندیشه خود را به کار می گرفتید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [موسی] گفت: «پروردگار خاور و باختر و آنچه میان آن دو است- اگر تعقل کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: موسی گفت: پروردگار مشرق و مغرب (محل طلوع و غروب همه کراتی که طلوع و غروب دارند) و آنچه در میان آن دو است، اگر بیندیشید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرعون خشمگین شد و) گفت: «اگر معبودی غیر از من برگزینی، تو را از زندانیان قرار خواهم داد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرعون] گفت: «اگر خدایی غیر از من اختیار کنی قطعاً تو را از [جمله] زندانیان خواهم ساخت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون گفت: بی تردید اگر معبودی غیر از من اختیار کنی حتماً تو را از زندانیان قرار می دهم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «حتی اگر نشانه آشکاری برای تو بیاورم (باز ایمان نمی آوری)؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «گر چه برای تو چیزی آشکار بیاورم؟» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: موسی گفت: حتی اگر برای تو چیز روشنی بیاورم (معجزه ای آشکار و روشنگر صدق ادعا) _____ ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «اگر راست می گویی آن را بیاور!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «اگر راست می گویی آن را بیاور.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: بیاور آن را اگر از راستگوبانی

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این هنگام موسی عصای خود را افکند، و ناگهان مار عظیم و آشکاری شد؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس عصای خود بیفکند و بناگاه آن اژدری نمایان شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس عصای خود را بیفکند که ناگاه اژدهایی آشکار شد (روشن بود که حقیقتاً اژدهاست)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دست خود را (در گریبان فرو برد و) بیرون آورد، و در برابر بینندگان سفید و روشن بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و دستش را بیرون کشید و بناگاه آن برای تماشاگران سپید می نمود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دست (از زیر بغل) بیرون آورد، پس به ناگاه برای بینندگان سفید و نورانی (خیره کننده) بود

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرعون) به گروهی که اطراف او بودند گفت: «این ساحر آگاه و ماهری است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرعون] به سرانی که پیرامونش بودند گفت: «واقعاً این ساحری بسیار داناست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرعون به گروه اشرافی که در اطرافش بودند گفت: حَقّاً که این جادوگر دانایی است

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او می خواهد با سحرش شما را از سرزمینتان بیرون کند! شما چه نظر می دهید؟» _____ ترجمه استاد فولادوند: می خواهد با سحر خود، شما را از سرزمینتان بیرون کند، اکنون چه رأی می دهید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: می خواهد شما را از سرزمینتان به وسیله جادویش بیرون کند، پس چه نظر می دهید

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «او و برادرش را مهلت ده؛ و مأموران را برای بسیج به تمام شهرها اعزام کن،

_____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «او و برادرش را در بند دار و گردآورندگان را به شهرها بفرست،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: کار او و برادرش را به تأخیر انداز و نیروهای گردآورنده ای را به

شهرها بفرست

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : تا هر ساحر ماهر و دانایی را نزد تو آورند!» _____ ترجمه استاد
فولادوند : تا هر ساحر ماهری را نزد تو بیاورند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : تا همه جادوگران دانا را
به نزد تو آورند

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سرانجام ساحران برای وعده گاه روز معینی جمع آوری شدند.
_____ ترجمه استاد فولادوند : پس ساحران برای موعِدِ روزی معلوم گردآوری شدند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس همه جادوگران در وعده گاه روز معین (روز عید و زینت)
گردآوری شدند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و به مردم گفته شد: «آیا شما نیز (در این صحنه) اجتماع می کنید...
_____ ترجمه استاد فولادوند : و به توده مردم گفته شد: «آیا شما هم جمع خواهید شد؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به مردم (به عنوان دعوت به حضور و پیروی از ساحران) گفته شد: آیا
شما هم اجتماع خواهید کرد

لَعَلَّنَا نَتَّبِعَ السَّحْرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ الْغَالِبِينَ (٤٠) ترجمه: (١)

فَلَمَّا جَاءَ السَّحْرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّا لَنَأْجُرُكَ إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ (٤١) ترجمه: (٢)

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (٤٢) ترجمه: (٣)

قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ (٤٣) ترجمه: (٤)

فَأَلْقُوا جِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ (٤٤) ترجمه: (٥)

فَأَلْفَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ (٤٥) ترجمه: (٦)

فَأَلْفَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ (٤٦) ترجمه: (٧)

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٧) ترجمه: (٨)

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ (٤٨) ترجمه: (٩)

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبِيلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَمَا قَطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ
وَأَصْلَبْنَكُمْ أَجْمَعِينَ (٤٩) ترجمه: (١٠)

قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ (٥٠) ترجمه: (١١)

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ (٥١) ترجمه: (١٢)

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِلَيْكُمْ مُتَّبِعُونَ (٥٢) ترجمه: (١٣)

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (٥٣) ترجمه: (١٤)

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ (٥٤) ترجمه: (١٥)

وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ (٥٥) ترجمه: (١٦)

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَادِرُونَ (٥٦) ترجمه: (١٧)

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (٥٧) ترجمه: (١٨)

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ (٥٨) ترجمه: (١٩)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا اگر ساحران پیروز شوند، از آنان پیروی کنیم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: بدین امید که اگر ساحران غالب شدند از آنان پیروی کنیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا اگر جادوگران پیروز شدند از آنها پیروی کنیم (دین و ربوبیت فرعون را ادامه دهیم)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که ساحران آمدند، به فرعون گفتند: «آیا اگر ما پیروز شویم، پاداش مهمی خواهیم داشت؟» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون ساحران پیش فرعون آمدند، گفتند: «آیا اگر ما غالب آییم واقعاً برای ما مزدی خواهد بود؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون جادوگران آمدند به فرعون گفتند: آیا اگر پیروز شدیم برای ما پاداشی خواهد بود؟
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «(آری،) و در آن صورت شما از مقربان خواهید بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «(آری،) و در آن صورت شما حتماً از [زمره] مقربان خواهید شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: آری، و حتماً در آن هنگام از مقربان (درگاه ما) خواهید بود
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (روز موعود فرا رسید و همگی جمع شدند؛) موسی به ساحران گفت: «آنچه را می خواهید بيفکنید، بيفکنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: موسی به آنان گفت: «آنچه را شما می اندازید بپندازید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: موسی به آنها گفت: آنچه را بنا دارید بيفکنید، بيفکنید
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها طنابها و عصاهای خود را افکندند و گفتند: «به عزت فرعون، ما قطعاً پیروزیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس ریسمانها و چوبدستی هایشان را انداختند و گفتند: «به عزت فرعون که ما حتماً پیروزیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها ریسمان ها و چوبدستی های خود را افکندند (و از فرط اعتماد به فرعون و به ساخته های خود که به صورت مارها می جنید) گفتند: سوگند به عزت (و جلال) فرعون که ما حتماً پیروزیم
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس موسی عصایش را افکند، ناگهان تمام وسایل دروغین آنها را بلعید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس موسی عصایش را انداخت و بناگاه هر چه را به دروغ بر ساخته بودند بلعید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس موسی عصای خود را بيفکند، پس به ناگاه آنچه را که آنان به صورت غیر واقعی ساخته (و نمایش داده) بودند می بلعید
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فوراً همه ساحران به سجده افتادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در نتیجه، ساحران به حالت سجده در افتادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس جادوگران (از عظمت امر و قدرت حق، قهراً) به صورت سجده کنندگان به خاک افتادند
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ما به پروردگار عالمیان ایمان آوردیم، _____ ترجمه استاد

فولادوند : گفتند: «به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم: _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پروردگار موسی و هارون! _____ ترجمه استاد فولادوند : پروردگار موسی و هارون.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همان پروردگار موسی و هارون

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (فرعون) گفت: «آیا پیش از اینکه به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟! مسلماً او بزرگ و استاد شماس است که به شما سحر آموخته (و این یک توطئه است)! اما بزودی خواهید دانست! دستها و پاهای شما را بعکس یکدیگر قطع می کنم، و همه شما را به دار می آویزم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: « [آیا] پیش از آنکه به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟ قطعاً او همان بزرگ شماس است که به شما سحر آموخته است. به زودی خواهید دانست. حتماً دستها و پاهای شما را از چپ و راست خواهم برید و همه تان را به دار خواهم آویخت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : فرعون گفت: پیش از آنکه من به شما اذن دهم به او ایمان آوردید؟! حتماً او بزرگ شماس است که به شما جادو آموخته (و این مبارزه شما ساختگی بوده) پس به زودی خواهید فهمید! قطعاً دست ها و پاهای شما را بر خلاف یکدیگر (یکی از راست و یکی از چپ) خواهم برید و شما را جمیعاً بر دار خواهم آویخت

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «مهم نیست، (هر کاری از دست ساخته است بکن)! ما بسوی پروردگارمان بازمی گردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «باکی نیست، ما روی به سوی پروردگار خود می آوریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: هیچ ضرری (بر ما) نیست، زیرا ما به سوی پروردگارمان بازمی گردیم (و او همه را) جبران می کند)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما امیدواریم که پروردگارمان خطاهای ما را ببخشد، چرا که ما نخستین ایمان آورندگان بودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : ما امیدواریم که پروردگارمان گناهانمان را بر ما ببخشد، [چرا] که نخستین ایمان آورندگان بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا ما طمع داریم که پروردگارمان گناهان ما را بدین سبب که نخستین گرونده بوده ایم ببخشد

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و به موسی وحی کردیم که شبانه بندگانم را (از مصر) کوچ ده، زیرا شما مورد تعقیب هستید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و به موسی وحی کردیم که: «بندگان مرا شبانه حرکت ده، زیرا شما مورد تعقیب قرار خواهید گرفت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به موسی وحی کردیم که بندگان مرا شبانه حرکت ده، زیرا شما دنبال خواهید شد (و بدین سبب مقدمه فرج شما و نابودی فرعونیان فراهم خواهد آمد)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرعون (از این ماجرا آگاه شد و) مأموران بسیج نیرو را به شهرها فرستاد، _____ ترجمه استاد فولادوند : پس فرعون مأموران جمع آوری [خود را] به شهرها فرستاد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس فرعون (پس از اطلاع از فرار بنی اسرائیل) نیروهای گردآورنده ای در شهرها فرستاد (تا لشکریان را جمع کنند)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (و گفت:) اینها مسلماً گروهی اندکند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : [و گفت:] «اینها عده ای ناچیزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (می گفت) همانا اینها گروهی بسیار اندکند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اینها ما را به خشم آورده اند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و

راستی آنها ما را بر سر خشم آورده اند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و البته اینها ما را (به سوابق تمرد و نافرمانیشان) به غیظ و خشم آورده اند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و ما همگی آماده پیکاریم! _____ ترجمه استاد فولادوند : و [لی] ما همگی به حال آماده باش درآمده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و حتما ما گروهی هشیار و آماده ایم

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (سرانجام فرعونیان مغلوب شدند،) و ما آنها را از باغها و چشمه ها بیرون راندیم، _____ ترجمه استاد فولادوند : سرانجام، ما آنان را از باغستانها و چشمه سارها، _____

ترجمه آیت الله مشکینی : پس (ما بدین وسیله) آنها را از باغ ها و چشمه سارها

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از گنجها و قصرهای مجلل! _____ ترجمه استاد فولادوند : و گنجینه ها و جایگاه های پر ناز و نعمت بیرون کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و گنج های (نعمت) و جایگاه گرامی و پراج بیرون کردیم

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (آری،) اینچنین کردیم! و بنی اسرائیل را وارث آنها ساختیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : [اراده ما] چنین بود، و آن [نعمتها] را به فرزندان اسرائیل میراث دادیم. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : (مقتضای قدرت و حکمت ما) چنین بود، و همه آنها را به بنی اسرائیل میراث دادیم

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنان به تعقیب بنی اسرائیل پرداختند، و به هنگام طلوع آفتاب به آنها رسیدند. _____ ترجمه استاد فولادوند : پس هنگام برآمدن آفتاب، آنها را تعقیب کردند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس (فرعونیان) آنها را به هنگام طلوع خورشید تعقیب کردند

فَلَمَّا تَرَأَى الْجَمْعَانَ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ (٦١) ترجمه: (١)

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ (٦٢) ترجمه: (٢)

فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ (٦٣) ترجمه: (٣)

وَأَزَلْفُنَا تَمَّ الْآخِرِينَ (٦٤) ترجمه: (٤)

وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ (٦٥) ترجمه: (٥)

تَمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ (٦٦) ترجمه: (٦)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (٦٧) ترجمه: (٧)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٦٨) ترجمه: (٨)

وَأْتَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ (٦٩) ترجمه: (٩)

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ (٧٠) ترجمه: (١٠)

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُ لَهَا عَافِيِينَ (٧١) ترجمه: (١١)

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ (٧٢) ترجمه: (١٢)

أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يُضُرُّونَ (٧٣) ترجمه: (١٣)

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ (٧٤) ترجمه: (١٤)

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ (٧٥) ترجمه: (١٥)

أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ (٧٦) ترجمه: (١٦)

فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ (٧٧) ترجمه: (١٧)

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ (٧٨) ترجمه: (١٨)

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ (٧٩) ترجمه: (١٩)

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ (٨٠) ترجمه: (٢٠)

وَالَّذِي يُمِينِي ثُمَّ يُحْيِينِ (۸۱) ترجمه: (۲۱)

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ (۸۲) ترجمه: (۲۲)

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ (۸۳) ترجمه: (۲۳)

ص: ۳۷۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که دو گروه یکدیگر را دیدند، یاران موسی گفتند: «ما در چنگال فرعونیان گرفتار شدیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: چون دو گروه، همدیگر را دیدند، یاران موسی گفتند: «ما قطعاً گرفتار خواهیم شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون آن دو گروه همدیگر را دیدند، یاران موسی گفتند: حتماً ما در شرف گرفتار شدنیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «چنین نیست! یقیناً پروردگام با من است، بزودی مرا هدایت خواهد کرد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «چنین نیست، زیرا پروردگام با من است و به زودی مرا راهنمایی خواهد کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: موسی گفت: چنین نیست، مسلماً پروردگام با من است، به زودی مرا (به راه نجات) هدایت می کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بدنبال آن به موسی وحی کردیم: «عصایت را به دریا بزن!» (عصایش را به دریا زد، و دریا از هم شکافته شد، و هر بخشی همچون کوه عظیمی بود!) _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به موسی وحی کردیم: «با عصای خود بر این دریا بزن.» تا از هم شکافت، و هر پاره ای همچون کوهی سترگ بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به موسی وحی کردیم که عصای خویش به دریا زن. پس دریا (با زدن عصا از دوازده جا، مانند جاده ای) شکافت و هر قطعه ای (از وسط دو راه) همانند کوهی بزرگ بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آنجا دیگران [= لشکر فرعون] را نیز (به دریا) نزدیک ساختیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دیگران را بدانجا نزدیک گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آنجا آن گروه دیگر (فرعونیان) را نزدیک کردیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و موسی و تمام کسانی را که با او بودند نجات دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و موسی و همه کسانی را که همراه او بودند نجات دادیم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و موسی و کسانی که همراه او بودند همگی را نجات دادیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس دیگران را غرق کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه دیگران را غرق کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس آن گروه دیگر را غرق کردیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این جریان، نشانه روشنی است ولی بیشترشان ایمان نیاوردند! (چرا که طالب حق نبودند) _____ ترجمه استاد فولادوند: مسلماً در این [واقعه] عبرتی بود، و [لی] بیشترشان ایمان آورنده نبودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقًّا که در این (داستان) نشانه ای (از توحید و قدرت و غضب و رحمت خدا) است، و بیشتر آنها گرونده به حق نبودند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگارت شکست ناپذیر و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً پروردگار تو همان شکست ناپذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا پروردگار تو (نسبت به طاغیان) مقتدر و غالب و (نسبت به مطیعان) مهربان است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر آنان خبر ابراهیم را بخوان، _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر آنان گزارش ابراهیم را بخوان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر آنان (مشرکان) خبر و داستان ابراهیم را بازگو کن

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که به پدر و قومش گفت: «چه چیز را می پرستید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که به پدر خود و قومش گفت: «چه می پرستید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که به پدر و قوم خود گفت: شما چه می پرستید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «بتهایی را می پرستیم، و همه روز ملازم عبادت آنهایم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «بتانی را می پرستیم و همواره ملازم آنهایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ما بت هایی را می پرستیم و پیوسته ملازم آنها و سر بر آستانشان

داریم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «آیا هنگامی که آنها را می خوانید صدای شما را می شنوند؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «آیا وقتی دعا می کنید، از شما می شنوند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: آیا آن گاه که (آنها را) می خوانید صدایتان را می شنوند (و خواست شما را برآورده می کنند)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا سود و زیانی به شما می رسانند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا به شما سود یا زیان می رسانند؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا شما را سودی می بخشند یا زیانی می رسانند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ما فقط نیاکان خود را یافتیم که چنین می کنند.» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «نه، بلکه پدران خود را یافتیم که چنین می کردند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: «نه»، بلکه پدرانمان را یافته ایم که چنین می کردند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «آیا دیدید (این) چیزهایی را که پیوسته پرستش می کردید...» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «آیا در آنچه می پرستیده اید تأمل کرده اید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: آیا می بینید آنچه را که می پرستید

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما و پدران پیشین شما، _____ ترجمه استاد فولادوند: شما و پدران پیشین شما؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شما و نیاکانتان

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همه آنها دشمن من هستند (و من دشمن آنها)، مگر پروردگار عالمیان! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً همه آنها جز پروردگار جهانیان- دشمن منند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین همه آنها دشمن من هستند (زیرا آنها هستند که عابدان خود را

جهنمی می کنند) جز پروردگار جهانیان (که چنین نیست)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که مرا آفرید، و پیوسته راهنمائیم می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: آن کس که مرا آفریده و همواره راهنمایم می کند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسی که مرا آفریده و همواره مرا (به سوی امور معاش و معاد) راهنمایی می کند

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که مرا غذا می دهد و سیراب می نماید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن کس که او به من خوراک می دهد و سیرابم می گرداند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همان که مرا طعام می دهد و سیرابم می کند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که بیمار شوم مرا شفا می دهد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون بیمار شوم او مرا درمان می بخشد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون بیمار شوم او شفایم می بخشد

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که مرا می میراند و سپس زنده می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن کس که مرا می میراند و سپس زنده ام می گرداند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همان که مرا می میراند سپس زنده می گرداند

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که امید دارم گناه را در روز جزا ببخشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن کس که امید دارم روز پاداش، گناه را بر من ببخشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همان که امید دارم گناه مرا در روز جزا ببخشد

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! به من علم و دانش ببخش، و مرا به صالحان ملحق کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، به من دانش عطا کن و مرا به صالحان ملحق فرمای، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، مرا دانش های عقلی و دینی ببخش، و مرا به شایستگان ملحق

وَأَجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ (٨٤) ترجمه: (١)

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ (٨٥) ترجمه: (٢)

وَاعْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ (٨٦) ترجمه: (٣)

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ (٨٧) ترجمه: (٤)

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ (٨٨) ترجمه: (٥)

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (٨٩) ترجمه: (٦)

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ (٩٠) ترجمه: (٧)

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ (٩١) ترجمه: (٨)

وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ (٩٢) ترجمه: (٩)

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ (٩٣) ترجمه: (١٠)

فَكَبِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ (٩٤) ترجمه: (١١)

وَجُنُودٌ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ (٩٥) ترجمه: (١٢)

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ (٩٦) ترجمه: (١٣)

تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (٩٧) ترجمه: (١٤)

إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٩٨) ترجمه: (١٥)

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ (٩٩) ترجمه: (١٦)

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ (١٠٠) ترجمه: (١٧)

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ (١٠١) ترجمه: (١٨)

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١٠٢) ترجمه: (١٩)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٠٣) ترجمه: (٢٠)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۱۰۴) ترجمه: (۲۱)

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ (۱۰۵) ترجمه: (۲۲)

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ (۱۰۶) ترجمه: (۲۳)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (۱۰۷) ترجمه: (۲۴)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (۱۰۸) ترجمه: (۲۵)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۰۹) ترجمه: (۲۶)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (۱۱۰) ترجمه: (۲۷)

قَالُوا أَنْتُمْ مِنْ لَكُمْ وَاتَّبَعَكَ الْأَزْدَلُونَ (۱۱۱) ترجمه: (۲۸)

ص: ۳۷۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای من در میان اّمتهای آینده، زبان صدق (و ذکر خیری) قرار ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای من در [میان] آیندگان آوازه نیکو گذار، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای من نام و یاد نیک، و زبانی راستگو، و دعوت کننده ای راستین، در میان آیندگان قرار ده

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مرا وارثان بهشت پر نعمت گردان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مرا از وارثان بهشت پر نعمت گردان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مرا از وارثان بهشت پر نعمت قرار ده

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پدرم [=عمویم] را بیامرز، که او از گمراهان بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر پدرم ببخشای که او از گمراهان بود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر پدرم ببخشای، زیرا او از گمراهان است. (آزر پدر همسر یا عموی ابراهیم بوده و پدرش تارخ موحد بوده است.

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن روز که مردم برانگیخته می شوند، مرا شرمنده و رسوا مکن! _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی که [مردم] برانگیخته می شوند رسوایم مکن: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مرا در روزی که (مردم) برانگیخته می شوند خوار مگردان

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که مال و فرزندان سودی نمی بخشد، _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که هیچ مال و فرزندی سود نمی دهد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که مال و پسران سودی نمی بخشند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسی که با قلب سلیم به پیشگاه خدا آید! _____ ترجمه استاد

فولادوند: مگر کسی که دلی پاک به سوی خدا بیاورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسی که با قلبی سالم (از عقاید و اخلاق فاسده) به نزد خداوند بیاید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن روز)، بهشت برای پرهیزکاران نزدیک می شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و [آن روز] بهشت برای پرهیزگاران نزدیک می گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در آن روز) بهشت به نزدیک پرهیزکاران آورده می شود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دوزخ برای گمراهان آشکار می گردد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و جهنم برای گمراهان نمودار می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دوزخ برای گمراهان آشکار می گردد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنان گفته می شود: «کجا هستید معبودانی که آنها را پرستش می کردید... _____ ترجمه استاد فولادوند: و به آنان گفته می شود: «آنچه جز خدا می پرستیدید کجایند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به آنها گفته می شود: کجاست آنچه پرستش می کردید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: معبودهایی غیر از خدا؟! آیا آنها شما را یاری می کنند، یا کسی به یاری آنها می آید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا یاریتان می کنند یا خود را یاری می دهند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به جای خداوند؟! آیا شما را یاری می کنند یا از خود دفع عذاب می توانند کرد؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام همه آن معبودان با عابدان گمراه به دوزخ افکنده می شوند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنها و همه گمراهان در آن [آتش] افکنده می شوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن معبودها و گمراهان (که آنها را می پرستیدند) پی در پی در آن

آتش به رو درافکنده می شوند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همچنین همگی لشکریان ابلیس! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] همه سپاهیان ابلیس. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و لشکریان ابلیس نیز همگی (مشرکان و کفار و فسّاقی که پیوسته در طاعتش بودند و نسل و ذرّیه های خود ابلیس)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در آنجا در حالی که به مخاصمه برخاسته اند می گویند: _____ ترجمه استاد فولادوند: آنها در آنجا با یکدیگر ستیزه می کنند [و] می گویند: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان (اهل دوزخ) در حالی که در آنجا به مخاصمه برمی خیزند (به معبودهای خود) گویند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: «به خدا سوگند که ما در گمراهی آشکاری بودیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: «سوگند به خدا که ما در گمراهی آشکاری بودیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به خدا که حقیقتاً ما در گمراهی آشکار بودیم

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چون شما را با پروردگار عالمیان برابر می شمردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که شما را با پروردگار جهانیان برابر می کردیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا که شما را با پروردگار جهانیان برابر می شمردیم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسی جز مجرمان ما را گمراه نکرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و جز تباهکاران ما را گمراه نکردند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما را جز گنهکاران (عالمان

فاسد و حاکمان جور و دوستان منحرف) گمراه نکردند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (افسوس که امروز) شفاعت کنندگانی برای ما وجود ندارد، _____
ترجمه استاد فولادوند: در نتیجه شفاعتگرانی نداریم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (امروز) برای ما هیچ شفاعت کننده ای نیست

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نه دوست گرم و پرمحبتی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نه دوستی نزدیک.

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کاش بار دیگر (به دنیا) بازگردیم و از مؤمنان باشیم! _____
ترجمه استاد فولادوند: و ای کاش که بازگشتی برای ما بود و از مؤمنان می شدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کاش برای ما بازگشتی (به دنیا) بود تا از مؤمنان می شدیم

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این ماجرا، نشانه (و عبرتی) است؛ ولی بیشتر آنان مؤمن نبودند! _____
ترجمه استاد فولادوند: حَقّاً در این [سرگذشت درس] عبرتی است و [لی] بیشترشان مؤمن نبودند. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً که در این (داستان) نشانه ای (از قدرت و غضب و رحمت خدا) است، و بیشتر آنها گرونده به حق نبودند

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگار تو عزیز و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، پروردگار تو همان شکست ناپذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا پروردگار تو (نسبت به طاغیان) مقتدر و غالب و (نسبت به مطیعان) مهربان است

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم نوح رسولان را تکذیب کردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: قوم نوح پیامبران را تکذیب کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قوم نوح همه فرستادگان خدا را تکذیب کردند (زیرا تکذیب بعضی تکذیب همه است، یا آنکه اصل رسالت را انکار می کردند)

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که برادرشان نوح به آنان گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟! _____
ترجمه استاد فولادوند: چون برادرشان نوح به آنان گفت: «آیا پروا ندارید؟ _____
ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که برادر (قبیله ای) آنها نوح به آنها گفت: آیا (از غضب و

عذاب خدا) نمی پرهیزید

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً من برای شما پیامبری امین هستم! _____ ترجمه استاد فولادوند: من برای شما فرستاده ای در خور اعتمادم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا من برای شما فرستاده ای امینم

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید! _____ ترجمه استاد فولادوند: از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من برای این دعوت، هیچ مزدی از شما نمی طلبم؛ اجر من تنها بر پروردگار عالمیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر این [رسالت] اجری از شما طلب نمی کنم. اجر من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من بر این (رسالت) هیچ مزدی از شما نمی

طلبم، مزد من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس، تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید!» _____ ترجمه

استاد فولادوند: پس، از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از خدا پروا

کنید و مرا فرمان برید

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «آیا ما به تو ایمان بیاوریم در حالی که افراد پست و بی ارزش از تو پیروی کرده

اند؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «آیا به تو ایمان بیاوریم و حال آنکه فرومایگان از تو پیروی

کرده اند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: آیا به تو ایمان آوریم در حالی که فرومایگان از تو

پیروی کرده اند

قَالَ وَمَا عَلِمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١١٢) ترجمه: (١)

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ (١١٣) ترجمه: (٢)

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ (١١٤) ترجمه: (٣)

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (١١٥) ترجمه: (٤)

قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ (١١٦) ترجمه: (٥)

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّابُونَ (١١٧) ترجمه: (٦)

فَأَفْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١١٨) ترجمه: (٧)

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِّكَ الْمَشْحُونِ (١١٩) ترجمه: (٨)

ثُمَّ أَعْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ (١٢٠) ترجمه: (٩)

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ (١٢١) ترجمه: (١٠)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٢٢) ترجمه: (١١)

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ (١٢٣) ترجمه: (١٢)

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٢٤) ترجمه: (١٣)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٢٥) ترجمه: (١٤)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ (١٢٦) ترجمه: (١٥)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٢٧) ترجمه: (١٦)

أَتَّبِعُونَ بِكُلِّ رِيحٍ آيَةً تَعْبَثُونَ (١٢٨) ترجمه: (١٧)

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ (١٢٩) ترجمه: (١٨)

وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ (١٣٠) ترجمه: (١٩)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ (١٣١) ترجمه: (٢٠)

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ (۱۳۲) ترجمه: (۲۱)

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَيْنَ (۱۳۳) ترجمه: (۲۲)

وَجَنَاتٍ وَعُيُونٍ (۱۳۴) ترجمه: (۲۳)

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۱۳۵) ترجمه: (۲۴)

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تُكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ (۱۳۶) ترجمه: (۲۵)

ص: ۳۷۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نوح) گفت: «من چه می دانم آنها چه کاری داشته اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [نوح] گفت: «به [جزئیات] آنچه می کرده اند چه آگاهی دارم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: مرا چه اطلاعی است از آنچه آنها کرده و می کنند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حساب آنها تنها با پروردگار من است اگر شما می فهمیدید! _____ ترجمه استاد فولادوند: حسابشان - اگر درمی یابید- جز با پروردگارم نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حساب آنها جز بر عهده پروردگار من نیست، اگر بیندیشید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من هرگز مؤمنان را طرد نخواهم کرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و من طردکننده مؤمنان نیستم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من هرگز طردکننده مؤمنان نخواهم بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من تنها اندازکننده ای آشکارم. _____ ترجمه استاد فولادوند: من جز هشداردهنده ای آشکار [بیش] نیستم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: من جز بیم دهنده ای آشکار نیستم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ای نوح! اگر (از حرفهایت) دست برداری، سنگباران خواهی شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای نوح، اگر دست برداری قطعاً از [جمله] سنگسارشدگان خواهی بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ای نوح، اگر (از این دعوت) دست برداری حتماً از سنگسارشدگان خواهی بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «پروردگارا! قوم من، مرا تکذیب کردند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، قوم من مرا تکذیب کردند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، همانا قوم من مرا تکذیب کردند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اکنون میان من و آنها جدایی بیفکن؛ و مرا و مؤمنانی را که با من هستند رهایی بخش! _____ ترجمه استاد فولادوند: میان من و آنان فیصله ده، و من و هر کس از مؤمنان را که با من است نجات بخش.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس میان من و آنها قضاوتی گشایش دهنده کن، و من و

کسانی را که همراه من هستند نجات بخش

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما، او و کسانی را که با او بودند، در آن کشتی که پر (از انسان و انواع حیوانات) بود، رهایی بخشیدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او و هر که را در آن کشتی آکنده با او بود، رهانیدیم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او و کسانی را که با او در آن کشتی سرشار (از انسان ها و حیوانات و آذوقه) بودند نجات بخشیدیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بقیه را غرق کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه باقی ماندگان را غرق کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه بعد از نجات آنها همه باقی ماندگان را غرق نمودیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این ماجرا نشانه روشنی است؛ اما بیشتر آنان مؤمن نبودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً در این [ماجرا درس] عبرتی بود، و [لی] بیشترشان ایمان آورنده نبودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً که در این (داستان) نشانه ای (از قدرت و غضب خدا) است، و بیشتر آنها گرونده به حق نبودند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگار تو عزیز و رحیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، پروردگار تو همان شکست ناپذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا پروردگار تو (نسبت به طاغیان) مقتدر و غالب و (نسبت به مطیعان) مهربان است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم عاد (نیز) رسولان (خدا) را تکذیب کردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: عادیان، پیامبران [خدا] را تکذیب کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قوم عاد (ملت هود) نیز فرستادگان خدا را تکذیب کردند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که برادرشان هود گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که برادرشان هود به آنان گفت: «آیا پروا ندارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که برادر (قبیله ای) آنها هود به آنها گفت: آیا (از شرک و کفر) نمی پرهیزید؟

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً من برای شما پیامبری امین هستم. _____ ترجمه استاد فولادوند: من برای شما فرستاده ای در خور اعتمادم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا من برای شما فرستاده ای امینم

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید! _____ ترجمه استاد فولادوند: از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از خدا پروا کنید و از من اطاعت نمایید

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من در برابر این دعوت، هیچ اجر و پاداشی از شما نمی طلبم؛ اجر و پاداش من تنها بر پروردگار عالمیان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر این [رسالت] اجری از شما طلب نمی کنم. اجر من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من بر این (رسالت) هیچ مزدی از شما نمی طلبم، مزد من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا شما بر هر مکان مرتفعی نشانه ای از روی هوا و هوس می سازید؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا بر هر تپه ای بنایی می سازید که [در آن] دست به بیهوده کاری زنید؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا بر هر مکان بلندی به عبث و بازیچه بنایی برافراشته به نشانه ثروت می

سازید؟

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قصرها و قلعه های زیبا و محکم بنا می کنید شاید در دنیا جاودانه بمانید؟!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و کاخهای استوار می گیرید به امید آنکه جاودانه بمانید؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کاخ های مجلل (و برکه و استخرها) بنا می کنید شاید که جاودانه

باشید؟

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که کسی را مجازات می کنید همچون جَبّاران کیفر می دهید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون حمله ور می شوید [چون] زورگویان حمله ور می شوید؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون (کسی را) به قهر بگیرید ظالمانه و جائزانه مؤاخذه می کنید؟

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید! _____ ترجمه استاد

فولادوند: پس، از خدا پروا دارید و فرمانم ببرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از خدا پروا کنید

و مرا اطاعت نمایید

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از (نافرمانی) خدایی پرهیزید که شما را به نعمتهایی که می دانید امداد کرده؛

_____ ترجمه استاد فولادوند: و از آن کس که شما را به آنچه می دانید مدد کرد پروا دارید:

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از کسی که شما را به آنچه خود می دانید یاری داده پروا کنید

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما را به چهارپایان و نیز پسران (لاایق و برومند) امداد فرموده؛

_____ ترجمه استاد فولادوند: شما را به [دادن] دامها و پسران مدد کرد، _____

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: شما را به (بخشش) چهارپایان و پسران یاری داده

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همچنین به باغها و چشمه ها! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به

[دادن] باغها و چشمه ساران؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز به باغ ها و چشمه سارها

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اگر کفران کنید،) من بر شما از عذاب روزی بزرگ می ترسم!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: من از عذاب روزی هولناک بر شما می ترسم. _____

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقًّا که من بر شما از عذاب روزی بزرگ می ترسم

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها [= قوم عاد] گفتند: «برای ما تفاوت نمی کند، چه ما را انذار کنی یا نکنی؛ (بیهوده

خود را خسته مکن)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «خواه اندرز دهی و خواه از اندرزدهندگان

نباشی برای ما یکسان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: برای ما یکسان است چه پند و اندرز

دهی یا از پنددهندگان نباشی

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلِقَ الْأَوَّلِينَ (١٣٧) ترجمه: (١)

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ (١٣٨) ترجمه: (٢)

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٣٩) ترجمه: (٣)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٤٠) ترجمه: (٤)

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ (١٤١) ترجمه: (٥)

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٤٢) ترجمه: (٦)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٤٣) ترجمه: (٧)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (١٤٤) ترجمه: (٨)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٤٥) ترجمه: (٩)

أَتَتْرُكُونَ فِي مَا هَاهُنَا آمِنِينَ (١٤٦) ترجمه: (١٠)

فِي جَنَاتٍ وَعُيُونٍ (١٤٧) ترجمه: (١١)

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلَعَتْ هَاضِمًا (١٤٨) ترجمه: (١٢)

وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَارِهِينَ (١٤٩) ترجمه: (١٣)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (١٥٠) ترجمه: (١٤)

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُشْرِكِينَ (١٥١) ترجمه: (١٥)

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ (١٥٢) ترجمه: (١٦)

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ (١٥٣) ترجمه: (١٧)

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (١٥٤) ترجمه: (١٨)

قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ (١٥٥) ترجمه: (١٩)

وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١٥٦) ترجمه: (٢٠)

فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا نَادِمِينَ (۱۵۷) ترجمه: (۲۱)

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (۱۵۸) ترجمه: (۲۲)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۱۵۹) ترجمه: (۲۳)

ص: ۳۷۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این همان روش (و افسانه های) پیشینیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این جز شیوه پیشینیان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (دعوت به مبدأ و معاد) جز عادت مدعیان پیشین نبوت نیست (که ما آن را نپذیرفتیم) یا این پرستش بت ها و ستارگان که ما داریم جز عادت نیاکان پیشین ما نیست که آن را پذیرفته ایم. و یا این زندگی و مرگ ما جز زندگی و مرگ بشر از ازل نیست، پس بعث و حسابی در کار نیست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما هرگز مجازات نخواهیم شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما عذاب نخواهیم شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (چون معادی در کار نیست پس) ما هرگز معذب نخواهیم بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان هود را تکذیب کردند، ما هم نابودشان کردیم؛ و در این، آیت و نشانه ای است (برای آگاهان)؛ ولی بیشتر آنان مؤمن نبودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس تکذیبش کردند و هلاکشان کردیم. قطعاً در این [ماجرا درس] عبرتی بود، و [الی] بیشترشان ایمان آورنده نبودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را تکذیب کردند و ما هم آنها را هلاک نمودیم. حَقًّا که در این (داستان) نشانه ای (از قدرت و غضب خدا) است، و بیشتر آنها گرونده به حق نبودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگار تو عزیز و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، پروردگار تو همان شکست ناپذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا پروردگار تو (نسبت به طاغیان) مقتدر و غالب و (نسبت به مطیعان) مهربان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم ثمود رسولان (خدا) را تکذیب کردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: ثمودیان، پیامبران [خدا] را تکذیب کردند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قوم ثمود نیز همه فرستادگان خدا را تکذیب کردند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که صالح به آنان گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که برادرشان صالح به آنان گفت: «آیا پروا ندارید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که برادر (قبیله ای) آنان صالح به آنها گفت: آیا (از شرک و کفر) نمی پرهیزید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من برای شما پیامبری امین هستم! _____ ترجمه استاد فولادوند: من برای شما فرستاده ای در خور اعتمادم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا من برای شما فرستاده ای

امینم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید! _____ ترجمه استاد فولادوند: از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از خدا پروا کنید و از من اطاعت نمایید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من در برابر این دعوت، اجر و پاداشی از شما نمی طلبم؛ اجر من تنها بر پروردگار عالمیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر این [رسالت] اجری از شما طلب نمی کنم. اجر من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من بر این (رسالت) از شما مزدی نمی طلبم، مزد من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا شما تصوّر می کنید همیشه در نهایت امتیّت در نعمتهایی که اینجاست می مانید، _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا شما را در آنچه دارید آسوده رها می کنند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (گمان دارید که) در میان آنچه در اینجا هست (در محیط شخصی و زندگی دنیوی) در حال ایمنی رها خواهید شد؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این باغها و چشمه ها، _____ ترجمه استاد فولادوند: در باغها و در کنار چشمه ساران، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در میان باغ ها و چشمه سارها؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این زراعتها و نخلهایی که میوه هایش شیرین و رسیده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کشتزارها و خرمانبانی که شکوفه هایشان لطیف است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زراعت ها و درختان خرمایی که شکوفه های آن به نظم چیده شده و نازک و لطیف است؟

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از کوه ها خانه هایی می تراشید، و در آن به عیش و نوش می پردازید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنرمندانه برای خود از کوهها خانه هایی می تراشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ماهرانه و سرکشانه از کوه ها خانه هایی می تراشید؟

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس از خدا بترسید و مرا اطاعت کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: از خدا پروا کنید و فرمانم ببرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از خدا پروا کنید و از من اطاعت نمایید

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرمان مسرفان را اطاعت نکنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرمان افراطگران را پیروی مکنید: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرمان مسرفان را پیروی نکنید

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که در زمین فساد می کنند و اصلاح نمی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان که در زمین فساد می کنند و اصلاح نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که در زمین فساد می کنند و (هرگز) به اصلاح نمی پردازند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «(ای صالح!) تو از افسون شدگانی (و عقل خود را از دست داده ای!) _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «قطعاً تو از افسون شدگانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: جز این نیست که تو از جادو شدگانی

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو فقط بشری همچون مائی؛ اگر راست می گویی آیت و نشانه ای بیاور!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: تو جز بشری مانند ما [بیش] نیستی. اگر راست می گویی معجزه ای بیاور.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: تو جز بشری همانند ما نیستی، پس آیه و معجزه ای بیاور، اگر از

راستگویانی

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «این ناقه ای است (که آیت الهی است) برای او سهمی (از آب قریه)، و برای شما سهم روز معینی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «این ماده شتری است که نوبتی از آب او

راست و روزی معین نوبت آب شماست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (پس به دعای صالح ماده شتری از کوه بیرون آمد و صالح) گفت: این ماده شتری است که یک سهم از آب (این سرچشمه) از آن اوست و سهم یک روز معین هم از آن شماست

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کمترین آزاری به آن نرسانید، که عذاب روزی بزرگ شما را فرا خواهد گرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به آن گزندی نرسانید که عذاب روزی هولناک شما را فرو می گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به او آسیبی نرسانید که شما را عذاب روزی بزرگ فرا خواهد گرفت (عذاب دسته جمعی دنیا یا عذاب قیامت)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرانجام بر آن (ناقه) حمله نموده آن را «پی» کردند؛ (و هلاک نمودند) سپس از کرده خود پشیمان شدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آن را پی کردند و پشیمان گشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را پی کردند سپس پشیمان گشتند

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و عذاب الهی آنان را فرا گرفت؛ در این، آیت و نشانه ای است؛ ولی بیشتر آنان مؤمن نبودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه آنان را عذاب فرو گرفت. قطعاً در این [ماجرای] عبرتی است، [ولی] بیشترشان ایمان آورنده نبودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را عذاب (موعود) فرا گرفت. حَقّاً که در این (داستان) نشانه ای (از قدرت و غضب خدا) است، و بیشتر آنها گرونده به حق نبودند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگار تو عزیز و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، پروردگار تو همان شکست ناپذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا پروردگار تو (نسبت به طاغیان) مقتدر و غالب و (نسبت به مطیعان) مهربان است

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ (١٦٠) ترجمه: (١)

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٦١) ترجمه: (٢)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٦٢) ترجمه: (٣)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ (١٦٣) ترجمه: (٤)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٦٤) ترجمه: (٥)

أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ (١٦٥) ترجمه: (٦)

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ (١٦٦) ترجمه: (٧)

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ (١٦٧) ترجمه: (٨)

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ (١٦٨) ترجمه: (٩)

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ (١٦٩) ترجمه: (١٠)

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ (١٧٠) ترجمه: (١١)

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ (١٧١) ترجمه: (١٢)

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ (١٧٢) ترجمه: (١٣)

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ (١٧٣) ترجمه: (١٤)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٧٤) ترجمه: (١٥)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٧٥) ترجمه: (١٦)

كَذَّبَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ (١٧٦) ترجمه: (١٧)

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٧٧) ترجمه: (١٨)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٧٨) ترجمه: (١٩)

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ (١٧٩) ترجمه: (٢٠)

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أُجِرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۸۰) ترجمه: (۲۱)

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ (۱۸۱) ترجمه: (۲۲)

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ (۱۸۲) ترجمه: (۲۳)

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (۱۸۳) ترجمه: (۲۴)

ص: ۳۷۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم لوط فرستادگان (خدا) را تکذیب کردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: قوم لوط فرستادگان را تکذیب کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قوم لوط نیز فرستادگان خدا را تکذیب کردند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که برادرشان لوط به آنان گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه برادرشان لوط به آنان گفت: «آیا پروا ندارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که برادر (قبیله ای) آنان لوط به آنها گفت: آیا (از این شرک و کفرتان) نمی پرهیزید؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من برای شما پیامبری امین هستم! _____ ترجمه استاد فولادوند: من برای شما فرستاده ای در خور اعتمادم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا من برای شما فرستاده ای امینم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید! _____ ترجمه استاد فولادوند: از خدا پروا دارید و فرمانم ببرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از خدا پروا کنید و از من اطاعت نمایید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من در برابر این دعوت، اجری از شما نمی طلبم، اجر من فقط بر پروردگار عالمیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر این [رسالت] اجری از شما طلب نمی کنم. اجر من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من بر این (رسالت) هیچ مزدی از شما نمی طلبم، مزد من جز بر عهده پروردگار عالمیان نیست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا در میان جهانیان، شما به سراغ جنس ذکور می روید (و همجنس بازی می کنید، آیا این زشت و ننگین نیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از میان مردم جهان، با مردها در می آمیزید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا شما از انسان های این دنیا با زنان آمیزش می کنید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همسرانی را که پروردگارتان برای شما آفریده است رها می کنید؟! (حقاً) شما قوم تجاوزگری هستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه را پروردگارتان از همسرانتان برای شما آفریده وامی گذارید؟ [نه،] بلکه شما مردمی تجاوزکاریید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه را

پروردگارتان برای شما از همسرانتان آفریده رها می کنید؟! (گناهتان کوچک نیست) بلکه شما گروهی هستید که (از مسیر خلقت و راه فطرت و مورد تصویب شریعت) تجاوزکننده اید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «ای لوط! اگر (از این سخنان) دست برداری، به یقین از اخراج شدگان خواهی بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ای لوط، اگر دست برداری، قطعاً از اخراج شدگان خواهی بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: ای لوط، اگر (از این سخنان) دست برداری حتماً از تبعیدشدگان خواهی شد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «من دشمن سرسخت اعمال شما هستم! _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «به راستی من دشمن کردار شمایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: بی تردید من از دشمنان این عمل شما هستم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پروردگارا! من و خاندانم را از آنچه اینها انجام می دهند رهایی بخش!» _____ ترجمه استاد فولادوند : پروردگارا، مرا و کسان مرا از آنچه انجام می دهند رهایی بخش.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پروردگارا، مرا و خانواده ام را از (وبال) عملی که اینان انجام می دهند نجات بخش

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما او و تمامی خاندانش را نجات دادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند : پس او و کسانش را همگی، رهانیدیم- _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس او و خاندان او همگی را نجات دادیم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : جز پیرزنی که در میان بازماندگان بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : جز پیرزنی که از باقی ماندگان [در خاکستر آتش] بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مگر پیره زنی (همسر لوط) را که در بازماندگان (در عذاب موعود) بود

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس دیگران را هلاک کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : سپس دیگران را سخت هلاک کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس دیگران را هلاک نمودیم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بارانی (از سنگ) بر آنها فرستادیم؛ چه باران بدی بود باران اندازشدگان! _____ ترجمه استاد فولادوند : و بر [سر] آنان بارانی [از آتش گوگرد] فرو ریختیم. و چه بد بود باران بیم داده شدگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بر سر آنها بارانی (از سنگ) بارانیدیم، پس بد بارانی بود باران بیم داده شدگان (بی اعتنا به هشدار)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در این (ماجرای قوم لوط و سرنوشت شوم آنها) آیتی است؛ اما بیشترشان مؤمن نبودند. _____ ترجمه استاد فولادوند : قطعاً در این [عقوبت] عبرتی است، و [لی] بیشترشان ایمان آورنده نبودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : حَقّاً که در این (داستان) نشانه ای (از قدرت و غضب خدا) است، و بیشتر آنها گرونده به حق نبودند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و پروردگارتو عزیز و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و در حقیقت، پروردگارتو همان شکست ناپذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همانا پروردگارتو (نسبت به طاغیان) مقتدر و غالب و (نسبت به مطیعان) مهربان است

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اصحاب ایکه [= شهری نزدیک مدین] رسولان (خدا) را تکذیب کردند،
ترجمه استاد فولادوند : اصحاب ایکه فرستادگان را تکذیب کردند.

ترجمه آیت الله مشکینی : مردم ایکه نیز همه فرستادگان خدا را تکذیب کردند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که شعیب به آنها گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟!»

ترجمه استاد فولادوند : آنگاه که شعیب به آنان گفت: «آیا پروا ندارید؟» ترجمه آیت الله مشکینی :

آن گاه که شعیب به آنها گفت: آیا (از کفر و شرک خود) نمی پرهیزید؟

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مسلماً من برای شما پیامبری امین هستم! ترجمه استاد

فولادوند : من برای شما فرستاده ای در خور اعتمادم. ترجمه آیت الله مشکینی : همانا من برای شما

فرستاده ای امینم

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس تقوای الهی پیشه کنید و مرا اطاعت نمایید! ترجمه استاد

فولادوند : از خدا پروا دارید و فرمانم ببرید. ترجمه آیت الله مشکینی : پس از خدا پروا کنید و مرا

فرمان برید

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : من در برابر این دعوت، پاداشی از شما نمی طلبم؛ اجر من تنها بر پروردگار عالمیان

است! ترجمه استاد فولادوند : و بر این [رسالت] اجری از شما طلب نمی کنم. اجر من جز بر عهده

پروردگار جهانیان نیست. ترجمه آیت الله مشکینی : و من بر این (رسالت) هیچ مزدی از شما نمی

طلبم، مزد من جز بر عهده پروردگار جهانیان نیست

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : حق پیمانانه را ادا کنید (و کم فروشی نکنید)، و دیگران را به خسارت نیفکنید!

ترجمه استاد فولادوند : پیمانانه را تمام دهید و از کم فروشان مباشید.

ترجمه آیت الله مشکینی : پیمانانه را (در مقام معامله) پر بدهید و از خسارت زنده ها نباشید

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و با ترازوی صحیح وزن کنید! ترجمه استاد فولادوند : و با

ترازوی درست بسنجید. ترجمه آیت الله مشکینی : و با ترازوی درست وزن کنید

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و حق مردم را کم نگذارید، و در زمین تلاش برای فساد نکنید!

ترجمه استاد فولادوند : و از ارزش اموال مردم مکاهید و در زمین سر به فساد بر مدارید.

ترجمه آیت الله مشکینی : و کالاهای مردم را کم ندهید و در روی زمین مفسدانه حرکت نکنید

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِيلَ الْأَوَّلِينَ (١٨٤) ترجمه: (١)

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ (١٨٥) ترجمه: (٢)

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نُّظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ (١٨٦) ترجمه: (٣)

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (١٨٧) ترجمه: (٤)

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٨٨) ترجمه: (٥)

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابٍ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٨٩) ترجمه: (٦)

إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةٍ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ (١٩٠) ترجمه: (٧)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٩١) ترجمه: (٨)

وَإِنَّهُ لَنَزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٩٢) ترجمه: (٩)

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ (١٩٣) ترجمه: (١٠)

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ (١٩٤) ترجمه: (١١)

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ (١٩٥) ترجمه: (١٢)

وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ (١٩٦) ترجمه: (١٣)

أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةٌ أَن يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ (١٩٧) ترجمه: (١٤)

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ (١٩٨) ترجمه: (١٥)

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ (١٩٩) ترجمه: (١٦)

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ (٢٠٠) ترجمه: (١٧)

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٢٠١) ترجمه: (١٨)

فَيَأْتِيهِمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٢٠٢) ترجمه: (١٩)

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ (٢٠٣) ترجمه: (٢٠)

أَفْعِدَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ (۲۰۴) ترجمه: (۲۱)

أَفْرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ (۲۰۵) ترجمه: (۲۲)

ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ (۲۰۶) ترجمه: (۲۳)

ص: ۳۷۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از (نافرمانی) کسی که شما و اقوام پیشین را آفرید بپرهیزید!

ترجمه استاد فولادوند: و از آن کس که شما و خلق [انبوه] گذشته را آفریده است پروا کنید.

ترجمه آیت الله مشکینی: و از کسی که شما و اقوام پیشین را آفریده پروا کنید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «تو فقط از افسون شدگانی!» ترجمه استاد فولادوند

: گفتند: «تو واقعاً از افسون شدگانی.» ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: جز این نیست که تو از

جادو شدگانی

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو بشری همچون مائی، تنها گمانی که درباره تو داریم این است که از دروغگویانی!

ترجمه استاد فولادوند: «و تو جز بشری مانند ما [بیش] نیستی، و قطعاً تو را از دروغگویان می

دانیم. ترجمه آیت الله مشکینی: و تو جز بشری مانند ما نیستی و حقیقت این است که ما تو را از

دروغگویان می پنداریم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر راست می گویی، سنگهایی از آسمان بر سر ما بیاران!»

ترجمه استاد فولادوند: پس اگر از راستگویانی، پاره ای از آسمان بر [سر] ما بیفکن.» ترجمه آیت

الله مشکینی: (و به عنوان استهزاء گفتند:) پس پاره هایی از آسمان را بر سر ما فرو افکن اگر از راستگویانی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (شعیب) گفت: «پروردگار من به اعمالی که شما انجام می دهید داناتر است!»

ترجمه استاد فولادوند: [شعیب] گفت: «پروردگارم به آنچه می کنید داناتر است.»

ترجمه آیت الله مشکینی: (شعیب) گفت: پروردگار من به آنچه عمل می کنید داناتر است (می

داند کیفر عملتان سنگ است یا غیر آن)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرانجام او را تکذیب کردند، و عذاب روز ساین (سایانی از ابر صاعقه خیز) آنها را

فراگرفت؛ یقیناً آن عذاب روز بزرگی بود! ترجمه استاد فولادوند: پس او را تکذیب کردند، و

عذاب روز ابر [آتشبار] آنان را فرو گرفت. به راستی آن، عذاب روزی هولناک بود. ترجمه آیت

الله مشکینی: پس او را تکذیب کردند و عذاب روز سایه بان آنها را فرا گرفت (سایه بانی از ابر آتش زا که بر سر آنها آتش

بارید)، حَقّاً که آن عذاب روزی بزرگ بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این ماجرا، آیت و نشانه ای است؛ ولی بیشتر آنها مؤمن نبودند.

ترجمه استاد فولادوند: قطعاً در این [عقوبت درس] عبرتی است، و [لی] بیشترشان ایمان آورنده

نبودند. ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً که در این (داستان) نشانه ای (از قدرت و غضب خدا) است،

و بیشتر آنها گرونده به حق نبودند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگار تو عزیز و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و

در حقیقت، پروردگار تو همان شکست ناپذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا

پروردگار تو (نسبت به طاغیان) مقتدر و غالب و (نسبت به مطیعان) مهربان است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً این (قرآن) از سوی پروردگار جهانیان نازل شده است! _____

ترجمه استاد فولادوند: و راستی که این [قرآن] وحی پروردگار جهانیان است. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و به یقین این (قرآن) فرو فرستاده پروردگار جهانیان است (که از علم ازلی او به لوح محفوظ و از آنجا به حافظه

جبرئیل روح الامین نزول یافته)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روح الامین آن را نازل کرده است... _____ ترجمه استاد فولادوند:

«روح الامین» آن را بر دلت نازل کرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روح الامین آن را فرود آورده

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر قلب (پاک) تو، تا از انداز کنندگان باشی! _____ ترجمه استاد

فولادوند: تا از [جمله] هشدار دهندگان باشی؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر قلب تو تا از بیم

دهندگان باشی

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن را به زبان عربی آشکار (نازل کرد)! _____ ترجمه استاد

فولادوند: به زبان عربی روشن، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آن را) به زبان عربی روشن (فرود

آورده)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و توصیف آن در کتابهای پیشینان نیز آمده است! _____ ترجمه

استاد فولادوند: و [وصف] آن در کتابهای پیشینان آمده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً

که این (کتاب نام و اوصافش و نام آورنده اش) در کتاب های پیشینان (انبیاء پیشین) آمده است

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا همین نشانه برای آنها کافی نیست که علمای بنی اسرائیل بخوبی از آن آگاهند؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا برای آنان، این خود دلیلی روشن نیست که علمای بنی اسرائیل از آن

اطلاع دارند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا برای آنها (مشرکان مکه) این دلیل و نشانه نیست که

دانشمندان بنی اسرائیل از این (کتاب و اوصاف آن به طور کامل) اطلاع دارند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه ما آن را بر بعضی از عجم [= غیر عرب] ها نازل می کردیم... _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر آن را بر برخی از غیر عرب زبانان نازل می کردیم،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر این (کتاب با همه محتوایش) را بر برخی عجم ها (به زبان غیر

عربی) فرو می فرستادیم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او آن را بر ایشان می خواند، به آن ایمان نمی آورند! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: و پیامبر آن را برایشان می خواند به آن ایمان نمی آوردند. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: پس آن را (پیامبر یا آن عجم) برای آنها می خواند هرگز به آن ایمان نمی آوردند (و می گفتند: آیا قرآن عجمی و

ملت عربی؟

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری،) این گونه (با بیانی رسا) قرآن را در دلهای مجرمان وارد می کنیم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: این گونه در دل‌های گناهکاران، [انکار را] راه می‌دهیم:
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما آن را این چنین (مبغوض و باطل) در دل‌های گناهکاران (مکّه) راه

دادیم

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اَمّا) به آن ایمان نمی‌آورند تا عذاب دردناک را با چشم خود ببینند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: که به آن نگروند تا عذاب پردرد را ببینند،

ترجمه آیت الله مشکینی: به آن ایمان نخواهند آورد تا عذاب دردناک (مرگ و برزخ یا قیامت) را ببینند

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ناگهان به سراغشان می‌آید، در حالی که توجه ندارند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: که به طور ناگهانی -در حالی که بی‌خبرند- بدیشان برسد. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: پس به ناگاه به سراغشان بیاید در حالی که توجهی ندارند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (در آن هنگام) می‌گویند: «آیا به ما مهلتی داده خواهد شد؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و بگویند: «آیا مهلت خواهیم یافت؟» _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: پس (از روی تأسف و حسرت) گویند: آیا ما مهلتی داده می‌شویم

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا برای عذاب ما عجله می‌کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند:
پس آیا عذاب ما را به شتاب می‌خواهند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (به عنوان توییح گفته می

شود) آیا به عذاب ما شتاب می‌کردند؟

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به ما خبر ده، اگر (باز هم) سالیانی آنها را از این زندگی بهره‌مند سازیم...
_____ ترجمه استاد فولادوند: مگر نمی‌دانی که اگر سالها آنان را برخوردار کنیم،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خبر ده آیا اگر آنها را سالیانی (از زندگی دنیا) برخوردار سازیم

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس عذابی که به آنها وعده داده شده به سراغشان بیاید...
_____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه آنچه که [بدان] بیم داده می‌شوند بدیشان برسد، _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: سپس آنچه وعده داده می‌شدند به سراغشان بیاید

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمْتَعُونَ (٢٠٧) ترجمه: (١)

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمِهِ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ (٢٠٨) ترجمه: (٢)

ذِكْرِي وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ (٢٠٩) ترجمه: (٣)

وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ (٢١٠) ترجمه: (٤)

وَمَا يَتَّبِعِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ (٢١١) ترجمه: (٥)

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ (٢١٢) ترجمه: (٦)

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ (٢١٣) ترجمه: (٧)

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ (٢١٤) ترجمه: (٨)

وَإِخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٢١٥) ترجمه: (٩)

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ (٢١٦) ترجمه: (١٠)

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (٢١٧) ترجمه: (١١)

الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ (٢١٨) ترجمه: (١٢)

وَتَقَلَّبَكَ فِي السَّاجِدِينَ (٢١٩) ترجمه: (١٣)

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٢٢٠) ترجمه: (١٤)

هَلْ أَتَبُّكُمْ عَلَىٰ مَنْ نَزَّلَ الشَّيَاطِينُ (٢٢١) ترجمه: (١٥)

تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ آفَاكٍ أَثِيمٍ (٢٢٢) ترجمه: (١٦)

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ (٢٢٣) ترجمه: (١٧)

وَالشَّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ (٢٢٤) ترجمه: (١٨)

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ (٢٢٥) ترجمه: (١٩)

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ (٢٢٦) ترجمه: (٢٠)

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ (۲۲۷)
ترجمه: (۲۱)

ص: ۳۷۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این تمتع و بهره گیری از دنیا برای آنها سودی نخواهد داشت! _____
ترجمه استاد فولادوند: آنچه از آن برخوردار می شدند، به کارشان نمی آید [و عذاب را از آنان دفع نمی کند]؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه بدان متعم بودند چه چیزی (از عذاب خدا) را از آنها باز می

گرداند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هیچ شهر و دیاری را هلاک نکردیم مگر اینکه انداز کنندگانی (از پیامبران الهی) داشتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ شهری را هلاک نکردیم مگر آنکه برای آن هشدار دهندگانی بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما هیچ مجتمعی را (به عنوان کیفر) هلاک نساختم مگر اینکه برای آنها انداز کنندگانی (از پیامبران یا خلفای آنها) وجود داشت

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا متذکر شوند؛ و ما هرگز ستمکار نبودیم! (که بدون اتمام حجت مجازات کنیم) _____ ترجمه استاد فولادوند: [تا آنان را] تذکر [دهند]؛ و ما ستمکار نبوده ایم. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: تا تذکر (جامعه) حاصل آید (دعوت کامل و حجت تمام شود و گر نه هلاک آنها ستم باشد) و ما هیچ گاه ستمکار نبوده ایم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شیاطین و جتیان (هرگز) این آیات را نازل نکردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شیطانها آن را فرود نیاورده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز این (قرآن) را شیطان ها (بر پیامبر ما) فرود نیاورده اند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای آنها سزاوار نیست؛ و قدرت ندارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان را نسزد و نمی توانند [وحی کنند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (این کار عظیم و مقدس) سزاوار آنها (که ذاتا شرور و منشأ فسادند) نیست، و آنها (بر حسب خبث ذات خود و قداست این وساطت) قدرت آن را ندارند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها از استراق سمع (و شنیدن اخبار آسمانها) برکنارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت آنها از شنیدن، معزول [و محروم] اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین آنها از شنیدن (کلام خدا به سبب بسته شدن درهای آسمان به روی آنها) معزول و برکنارند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ای پیامبر!) هیچ معبودی را با خداوند مخوان، که از معدّبین خواهی بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس با خدا، خدای دیگر مخوان که از عذاب شدگان خواهی شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با خداوند معبود دیگری مخوان که از عذاب شدگان خواهی شد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خویشاوندان نزدیکت را انداز کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خویشان نزدیکت را هشدار ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نخست) خویشان نزدیکت را بیم ده و

۹- ترجمه آیت مکارم شیرازی: و بال و پر خود را برای مؤمنانی که از تو پیروی می کنند بگستر! _____
ترجمه استاد فولادوند: و برای آن مؤمنانی که تو را پیروی کرده اند، بال خود را فرو گستر.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بال مهر و فروتنی خود را برای هر کس از مؤمنان که پیرویت کنند
فرو آر و چتر جلب و جذب بر سر آنان بگستر

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر تو را نافرمانی کنند بگو: «من از آنچه شما انجام می دهید بیزارم!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر تو را نافرمانی کردند، بگو: «من از آنچه می کنید بیزارم.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر تو را نافرمانی کنند بگو: من از آنچه شما به جا می آورید (از
کرده های زشت و باطل شما) بیزارم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر خداوند عزیز و رحیم توکل کن! _____ ترجمه استاد فولادوند:
و بر [خدای] عزیزِ مهربان توکل کن، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر آن مقتدر غالب مهربان توکل
کن

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که تو را به هنگامی که (برای عبادت) برمی خیزی می بیند؛
_____ ترجمه استاد فولادوند: آن کس که چون [به نماز] برمی خیزی تو را می بیند،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن کسی که تو را هنگامی که (به نماز یا به هر امر خیری) قیام می کنی،
می بیند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) حرکت تو را در میان سجده کنندگان! _____ ترجمه استاد
فولادوند: و حرکت تو را در میان سجده کنندگان [می نگرد]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز
حرکت هایت را (به قیام و رکوع و سجود) در میان سجده کنندگان (مشاهده می کند)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اوست خدای شنوا و دانا. _____ ترجمه استاد فولادوند: او همان
شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زیرا که اوست شنوا و دانا

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا به شما خبر دهم که شیاطین بر چه کسی نازل می شوند؟! _____
_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا شما را خبر دهم که شیاطین بر چه کسی فرود می آیند؟ _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: آیا شما را آگاه کنم از آن کسی که شیطان ها بر او فرود می آیند (مانند کاهنان آن عصر)

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها بر هر دروغگوی گنهکار نازل می گردند؛ _____ ترجمه استاد
فولادوند: بر هر دروغزن گناهکاری فرود می آیند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نازل می شوند بر هر
دروغ باف گنه پیشه

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را می شنوند (به دیگران) القا می کنند؛ و بیشترشان دروغگو هستند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: که [دزدانه] گوش فرا می دارند و بیشترشان دروغگویند،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها شنیده های خود (از ملاء اعلی) را به آنها القا می کنند، و بیشترشان
دروغگویند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پیامبر اسلام شاعر نیست؛) شاعران کسانی هستند که گمراهان از آنان پیروی می کنند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و شاعران را گمراهان پیروی می کنند. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: و (پیامبر شاعر نیست، زیرا) شاعران را گمراهان پیروی می کنند (و پیامبر چنین نیست)

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی بینی آنها در هر وادی سرگردانند؟ _____ ترجمه استاد

فولادوند: آیا ندیده ای که آنان در هر وادی سرگردانند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیده ای

که آنها در هر وادی (از افکار خیالی) سرگردان

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سخنانی می گویند که (به آنها) عمل نمی کنند؟! _____ ترجمه

استاد فولادوند: و آنانند که چیزهایی می گویند که انجام نمی دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

اینکه آنها می گویند آنچه را که خود انجام نمی دهند؟

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام می دهند و خدا را بسیار یاد می

کنند، و به هنگامی که مورد ستم واقع می شوند به دفاع از خویشان (و مؤمنان) برمی خیزند (و از شعر در این راه کمک می

گیرند)؛ آنها که ستم کردند به زودی می دانند که بازگشتشان به کجاست! _____ ترجمه استاد فولادوند:

مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده و خدا را بسیار به یاد آورده و پس از آنکه مورد ستم قرار گرفته اند

یاری خواسته اند. و کسانی که ستم کرده اند به زودی خواهند دانست به کدام بازگشتگاه برخواهند گشت.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی (از آنها) که ایمان آورده و عمل های شایسته نموده و خدا

را بسیار به یاد آورده و پس از آنکه ستم دیده اند (اشعاری بر ضد پیامبر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ (۱) ترجمه: (۱)

هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (۲) ترجمه: (۲)

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (۳) ترجمه: (۳)

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ (۴) ترجمه: (۴)

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ (۵) ترجمه: (۵)

وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ (۶) ترجمه: (۶)

إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَاءَتِيبِكُمْ مِنْهَا بَخْبِرٍ أَوْ آتِيَكُمْ بِشَهَابٍ مَبْسُورٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (۷) ترجمه: (۷)

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۸) ترجمه: (۸)

يَا مُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۹) ترجمه: (۹)

وَأَلْقَى عَصَاكَ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

ص: ۳۷۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: طس - این آیات قرآن و کتاب مبین است، _____ ترجمه استاد فولادوند: ط، سین. این است آیات قرآن و [آیات] کتابی روشنگر، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ط، سین. این حروف رمزهایی میان الله و رسول اوست. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی کسی را توان آوردن نظیر آن نیست. و این کتاب دارای محکمت و این گونه تشابهات است. سوگند به طور سینا و طیر و سلیمان که این سوره آیه های قرآن و کتابی روشن و روشنگر است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وسیله هدایت و بشارت برای مؤمنان است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: که [مایه] هدایت و بشارت برای مؤمنان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: راهنما و

بشارت دهنده برای مؤمنان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسانی که نماز را برپا می‌دارند، و زکات را ادا می‌کنند، و آنان به آخرت یقین دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که نماز برپا می‌دارند و زکات می‌دهند و خود به آخرت یقین دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها که نماز را برپا می‌دارند و زکات می‌دهند و آنها که به روز واپسین یقین دارند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که به آخرت ایمان ندارند، اعمال (بد) شان را برای آنان زینت می‌دهیم بطوری که سرگردان می‌شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که به آخرت ایمان ندارند، کردارهایشان را در نظرشان بیاراستیم [تا همچنان] سرگشته بمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که به روز واپسین ایمان نمی‌آورند اعمال (زشت و باطل) آنها را (به وسیله رها کردن به حال خود و مسلط نمودن شیطان بر آنها) در نظرشان آراستیم، از این رو همواره در سرگردانی اند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان کسانی هستند که عذاب بد (و دردناک) برای آنهاست؛ و آنها در آخرت، زیانکارترین مردمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان کسانی اند که عذاب سخت برای ایشان خواهد بود، و در آخرت، خود زیانکارترین [مردم] اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها کسانی هستند که برایشان عذاب سختی است و آنها ایند که در آخرت زیانکارترند (زیرا مؤمن در مقابل گناه ثواب هم دارد ولی آنها ثوابشان حبط شده است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین این قرآن از سوی حکیم و دانایی بر تو القا می‌شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و حَقّاً تو قرآن را از سوی حکیمی دانا دریافت می‌داری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین این قرآن از جانب حکیمی دانا به تو القا می‌شود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاور) هنگامی را که موسی به خانواده خود گفت: «من آتشی از دور دیدم؛ (همین جا توقف کنید) بزودی خبری از آن برای شما می‌آورم، یا شعله آتشی تا گرم شوید.» _____ ترجمه استاد فولادوند: [یاد کن] هنگامی را که موسی به خانواده خود گفت: «من آتشی به نظرم رسید، به زودی برای شما خبری از آن خواهم آورد، یا شعله آتشی برای شما می‌آورم، باشد که خود را گرم کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آور) هنگامی که موسی به خانواده اش گفت: من آتشی را حس کردم (از دور دیدم) به زودی خبری از آن برای شما می‌آورم یا شعله ای بر گرفته (از آن) می‌آورم شاید که گرم شوید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که نزد آتش آمد، ندایی برخاست که: «مبارک باد آن کس که در آتش است و کسی که در اطراف آن است [= فرشتگان و موسی] و منزّه است خداوندی که پروردگار جهانیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: چون نزد آن آمد، آوا رسید که: «خجسته [و مبارک گردید] آنکه در کنار این آتش و آنکه پیرامون آن است، و منزّه است خدا، پروردگار جهانیان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون به نزد آتش آمد ندا داده شد که پرخیر و برکت است آن کس که در آتش است (خدایی که قدرت و جلالش در آتش تجلی کرده، یا فرشتگانی که در آن آتش تقدیس خدا می‌کنند) و آن کس که در کنار آن است (موسی)، و منزّه است خداوند، پروردگار جهانیان

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای موسی! من خداوند عزیز و حکیمم! _____ ترجمه استاد فولادوند:

«ای موسی، این منم خدای عزیز حکیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای موسی، در حقیقت این منم خدای مقتدر غالب حکیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و عصایت را بیفکن! - هنگامی که (موسی) به آن نگاه کرد، دید (با سرعت) همچون ماری به هر سو می دود (ترسید و) به عقب برگشت، و حتی پشت سر خود را نگاه نکرد- ای موسی! نترس، که رسولان در نزد من نمی ترسند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و عصایت را بیفکن. پس چون آن را همچون ماری دید که می جنبد، پشت گردانید و به عقب بازنگشت. «ای موسی، مترس که فرستادگان پیش من نمی ترسند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و عصایت را بیفکن، پس چون آن را دید که همانند ماری تیز رو به سرعت حرکت می کند، رو به پشت برگشت و (چنان رفت که) به پشت سر نگاه نکرد، (ندا آمد) ای موسی، مترس که همانا فرستادگانم در نزد من نمی ترسند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسی که ستم کند؛ سپس بدی را به نیکی تبدیل نماید، که (توبه او را می پذیرم، و) من غفور و رحیمم! _____ ترجمه استاد فولادوند: لیکن کسی که ستم کرده سپس - بعد از بدی - نیکی را جایگزین [آن] گردانیده، [بداند] که من آمرزنده مهربانم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و ترک اولای برخی از پیامبران هر چند ستمی خفیف است) لکن کسی که ستم نماید آن گاه پس از بدی کار نیکی به جای آن آورد همانا که من بسیار آمرزنده و مهربانم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دستت را در گریبات داخل کن؛ هنگامی که خارج می شود، سفید و درخشان است بی آنکه عیبی در آن باشد؛ این در زمره معجزات نه گانه ای است که تو با آنها بسوی فرعون و قومش فرستاده می شوی؛ آنان قومی فاسق و طغیانگرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دستت را در گریبات کن تا سپید بی عیب بیرون آید. [اینها] از [جمله] نشانه های نه گانه ای است [که باید] به سوی فرعون و قومش [ببری]، زیرا که آنان مردمی نافرمانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دست خود را در گریبات کن که سفید و درخشان بی عیب بیرون می آید، (این دو) در میان نه معجزه (است پس) به سوی فرعون و قوم او (روانه شو) حقا که آنها گروهی فاسق و نافرمانند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آیات روشنی بخش ما به سراغ آنها آمد گفتند: «این سحری است آشکار!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که آیات روشنگر ما به سویشان آمد گفتند: «این سحری آشکار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون معجزات روشن و روشنگر ما به سوی آنها آمد گفتند: این جادویی آشکار است

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (۱۴) ترجمه: (۱)

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ (۱۵) ترجمه: (۲)

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ (۱۶) ترجمه: (۳)

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ (۱۷) ترجمه: (۴)

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۱۸) ترجمه:

(۵)

فَتَبَسَّمْ ضَاحِكًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ (۱۹) ترجمه: (۶)

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ (۲۰) ترجمه: (۷)

لَأَعَدِّبَنَّهٗ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لِيَأْتِنِي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (۲۱) ترجمه: (۸)

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنْتًا يَاقِينٍ (۲۲) ترجمه: (۹)

ص: ۳۷۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن را از روی ظلم و سرکشی انکار کردند، در حالی که در دل به آن یقین داشتند! پس بنگر سرانجام تبهکاران (و مفسدان) چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با آنکه دل‌هایشان بدان یقین داشت، از روی ظلم و تکبر آن را انکار کردند. پس بین فرجام فسادگران چگونه بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن (معجزات) را در حالی که باطنشان به آنها یقین پیدا کرده بود از روی ظلم و برتری جویی انکار کردند، پس بنگر که عاقبت فسادانگیزان چگونه بود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به داوود و سلیمان، دانشی عظیم دادیم؛ و آنان گفتند: «ستایش از آن خداوندی است که ما را بر بسیاری از بندگان مؤمنش برتری بخشید.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی به داوود و سلیمان دانشی عطا کردیم، و آن دو گفتند: «ستایش خدایی را که ما را بر بسیاری از بندگان باایمانش برتری داده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقا که ما به داود و سلیمان دانشی دادیم (دانش شریعت، قضاوت، سیاست، صنعت و فهم سخن پرندگان) و گفتند: ستایش از آن خداوندی است که ما را بر بیشتر بندگان باایمان خود برتری داد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سلیمان وارث داوود شد، و گفت: «ای مردم! زبان پرندگان به ما تعلیم داده شده، و از هر چیز به ما عطا گردیده؛ این فضیلت آشکاری است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و سلیمان از داوود

میراث یافت و گفت: «ای مردم، ما زبان پرندگان را تعلیم یافته ایم و از هر چیزی به ما داده شده است. راستی که این همان امتیاز آشکار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سلیمان (نبوت و علم و معجزه و مال را) از داود ارث برد و گفت: ای مردم، به ما زبان پرندگان آموخته شده، و از هر چیزی (از کمالات معنوی و وسایل مادی) به ما داده شده، حَقّاً که این همان فضل آشکار است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: لشکریان سلیمان، از جنّ و انس و پرندگان، نزد او جمع شدند؛ آنقدر زیاد بودند که باید توقف می کردند تا به هم ملحق شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای سلیمان سپاهیان از جن و انس و پرندگان جمع آوری شدند و [برای رژه] دسته دسته گردیدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای سلیمان سپاهیان از جنّ و انس و پرندگان (برای حرکت به سوی جنگ یا مانور) جمع آوری شدند، پس همه در یک جا به منظور اجتماع اول و آخرشان گرد آورده می شدند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها حرکت کردند) تا به سرزمین مورچگان رسیدند؛ مورچه ای گفت: «به لانه های خود بروید تا سلیمان و لشکرش شما را پایمال نکنند در حالی که نمی فهمند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: تا آنگاه که به وادی مورچگان رسیدند. مورچه ای [به زبان خویش] گفت: «ای مورچگان، به خانه هایتان داخل شوید، مبادا سلیمان و سپاهیان - ندیده و ندانسته - شما را پایمال کنند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا آن گاه که به وادی النمل (سرزمین مورچگان در طائف یا شام) سرازیر شدند، مورچه ای (در مقام اعلام به همگان) گفت: ای مورچگان، به لانه های خود درآیید مبادا سلیمان و سپاهیان ناآگاهانه شما را پایمال کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سلیمان از سخن او تبسمی کرد و خندید و گفت: «پروردگارا! شکر نعمتهایی را که بر من و پدر و مادرم ارزانی داشته ای به من الهام کن، و توفیق ده تا عمل صالحی که موجب رضای توست انجام دهم، و مرا برحمت خود در زمره بندگان صالحت وارد کن!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [سلیمان] از گفتار او دهان به خنده گشود و گفت: «پروردگارا، در دلم افکن تا نعمتی را که به من و پدر و مادرم ارزانی داشته ای سپاس بگذارم، و به کار شایسته ای که آن را می پسندی بپردازم، و مرا به رحمت خویش در میان بندگان شایسته ات داخل کن.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس سلیمان از گفته وی با تبسم بخندید و (به شکرانه حس کلام و

درک مرام او) گفت: پروردگارا، مرا الهام کن که نعمتی را که بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشته ای سپاس گزارم و عملی شایسته که تو آن را پسندی به جا آورم و مرا به رحمت خویش در زمره بندگان شایسته ات در آر

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سلیمان) در جستجوی آن پرنده [= هدهد] برآمد و گفت: «چرا هدهد را نمی بینم، یا اینکه او از غایبان است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و جویای [حال] پرندگان شد و گفت: «مرا چه شده است که هدهد را نمی بینم؟ یا شاید از غایبان است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پرندگان (سپاهش) را رسیدگی کرد، پس گفت: مرا چه شده که هدهد را نمی بینم یا آنکه از غایبان است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قطعاً او را کیفر شدیدی خواهم داد، یا او را ذبح می کنم، یا باید دلیل روشنی (برای غیبتش) برای من بیاورد! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً او را به عذابی سخت عذاب می کنم یا سرش را می برم مگر آنکه دلیلی روشن برای من بیاورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حتماً او را عذابی سخت می کنم یا او را سر می برم مگر آنکه دلیل روشنی (برای غیبت خود) بیاورد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چندان درنگ نکرد (که هدهد آمد و) گفت: «من بر چیزی آگاهی یافتم که تو بر آن

آگاهی نیافتی؛ من از سرزمین «سبا» یک خبر قطعی برای تو آورده ام! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس دیری نباید که [هدهد آمد و] گفت: «از چیزی آگاهی یافتم که از آن آگاهی نیافته ای، و برای تو از «سبا» گزارشی درست آورده ام. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هدهد درنگی نه طولانی کرده (بازگشت و) گفت: من بر چیزی آگاهی یافته ام که تو آگاهی نیافته ای، و برای تو از شهر سبا (پایتخت یمن) خبری مهم و یقینی آورده ام

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ (٢٣) ترجمه: (١)

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ (٢٤) ترجمه: (٢)

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ (٢٥) ترجمه: (٣)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (٢٦) ترجمه: (٤)

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٢٧) ترجمه: (٥)

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فآلَقَهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ (٢٨) ترجمه: (٦)

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ (٢٩) ترجمه: (٧)

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (٣٠) ترجمه: (٨)

أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَيَّ وَأُتُونِي مُسْلِمِينَ (٣١) ترجمه: (٩)

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ (٣٢) ترجمه: (١٠)

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ (٣٣) ترجمه: (١١)

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَءَ أَهْلِهَا أَذَلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ (٣٤) ترجمه: (١٢)

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ (٣٥) ترجمه: (١٣)

ص: ٣٧٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من زنی را دیدم که بر آنان حکومت می کند، و همه چیز در اختیار دارد، و (به خصوص) تخت عظیمی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: من [آنجا] زنی را یافتم که بر آنها سلطنت می کرد و از هر چیزی به او داده شده بود و تختی بزرگ داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا من زنی را یافتم که بر آنان سلطنت می کرد و از هر چیزی (از شئون سلطنت و لوازم اداره مملکت و وسایل عیش ملت) به او داده شده بود و تختی بزرگ داشت

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او و قومش را دیدم که برای غیر خدا -خورشید- سجده می کنند؛ و شیطان اعمالشان را در نظرشان جلوه داده، و آنها را از راه بازداشته؛ و از این رو هدایت نمی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: او و قومش را چنین یافتم که به جای خدا به خورشید سجده می کنند، و شیطان اعمالشان را برایشان آراسته و آنان را از راه [راست] باز داشته بود، در نتیجه [به حق] راه نیافته بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: من او

را و قومش را یافتم که به جای خدا خورشید را سجده می کردند و شیطان در نظرشان عمل های (کفرآمیز و فاسقانه) آنها را آراسته، پس از راه حق بازشان داشته بود، از این رو هرگز هدایت نمی یابند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا برای خداوندی سجده نمی کنند که آنچه را در آسمانها و زمین پنهان است خارج (و آشکار) می سازد، و آنچه را پنهان می دارید یا آشکار می کنید می داند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند:

[آری، شیطان چنین کرده بود] تا برای خدایی که نهان را در آسمانها و زمین بیرون می آورد و آنچه را پنهان می دارید و آنچه را آشکار می نماید می داند، سجده نکنند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و شیطان بر آنها زینت

داده بود) که سجده نکنند به خدایی که نهان های نهفته در آسمانها و زمین را بیرون می آورد (خدایی که گیاهان را از خاک، حبوبات را از گیاه، میوه ها را از درخت، خزندگان را از زمین، حیوانات را از نطفه، آب ها را از ابر، دانش ها را از

مغز، فرشته ها را از نور، شیطان ها را از نار، و بالاخره موجودات را از نهانخانه عدم بیرون می آورد) و آنچه را (از خطورات دل) پنهان می دارید و آنچه را اظهار می کنید (و آن عملی که در خلوت می کنید و آنچه آشکارا انجام می دهید) می داند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوندی که معبودی جز او نیست، و پروردگار عرش عظیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدای یکتا که هیچ خدایی جز او نیست، پروردگار عرش بزرگ است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوندی که معبودی جز او نیست و صاحب عرش بزرگ است (تسلط حقیقی گسترده بر اجزاء عالم وجود دارد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سلیمان) گفت: «ما تحقیق می کنیم ببینیم راست گفتی یا از دروغگویان هستی؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «خواهیم دید آیا راست گفته ای یا از دروغگویان بوده ای.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (سلیمان) گفت: اکنون تأملی در کار تو می کنیم که آیا راست گفته ای یا از دروغگویان هستی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این نامه مرا ببر و بر آنان بیفکن؛ سپس برگرد (و در گوشه ای توقف کن) بین آنها چه عکس العملی نشان می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: «این نامه مرا ببر و به سوی آنها بیفکن، آنگاه

از ایشان روی برتاب، پس بین چه پاسخ می دهند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این نامه مرا ببر و به سوی آنها بیفکن، سپس از آنها دور شو، پس بنگر که (در مقام تبادل نظر) چه چیزی را بازگو می کنند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ملکه سبا) گفت: «ای اشراف! نامه پرارزشی به سوی من افکنده شده! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ملکه سبا] گفت: «ای سران [کشور] نامه ای ارجمند برای من آمده است،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (چون نامه را هدهد بر ملکه سبا افکند، ملکه) گفت: ای اشراف و سران، همانا به سوی من نامه ای پراج و گرامی افکنده شده

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این نامه از سلیمان است، و چنین می باشد: به نام خداوند بخشنده مهربان _____ ترجمه استاد فولادوند: که از طرف سلیمان است و [مضمون آن] این است: به نام خداوند رحمتگر

مهربان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این نامه از سلیمان رسیده و (عنوان آن) «به نام خداوند بخشنده مهربان» است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: توصیه من این است که نسبت به من برتری جویی نکنید، و بسوی من آید در حالی که تسلیم حق هستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر من بزرگی مکنید و مرا از در اطاعت در آید.»

ترجمه آیت الله مشکینی : (و مضمون آن) اینکه بر من برتری مجویید و همگی در حال تسلیم به

نزد من بیاید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (سپس) گفت: «ای اشراف (و ای بزرگان)! نظر خود را در این امر مهم به من بازگو کنید، که من هیچ کار مهمی را بدون حضور (و مشورت) شما انجام نداده ام! _____ ترجمه استاد

فولادوند : گفت: «ای سران [کشور] در کارم به من نظر دهید که بی حضور شما [تا به حال] کاری را فیصله نداده ام.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (سپس) گفت: ای اشراف و سران، مرا در کارم نظر دهید، زیرا من هیچ

گاه پیش از آنکه شما در نزد من حضور یابید فیصله دهنده کاری نبوده ام

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفتند: «ما دارای نیروی کافی و قدرت جنگی فراوان هستیم، ولی تصمیم نهایی با توست؛ بین چه دستور می دهی!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفتند: «ما سخت نیرومند و دلاوریم،

[ولی] [اختیار کار با توست، بنگر چه دستور می دهی؟] _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: ما دارای نیرویی (بزرگ و ارتش و امکانات) و صاحبان شجاعت و توان بالای رزمی هستیم، و فرمان با توست، پس بنگر چه فرمان می دهی

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: پادشاهان هنگامی که وارد منطقه آبادی شوند آن را به فساد و تباهی می کشند، و عزیزان آنجا را ذلیل می کنند؛ (آری) کار آنان همین گونه است! _____ ترجمه استاد فولادوند : [ملکه]

گفت: «پادشاهان چون به شهری درآیند، آن را تباه و عزیزانش را خوار می گردانند، و این گونه می کنند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: بی تردید پادشاهان چون به شهر (یا کشوری) درآیند آنجا را به

تباهی کشانند و سران و قدرتمندان آن را خوار سازند، و (آنها معمولاً) چنین می کنند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و من (اکنون جنگ را صلاح نمی بینم)، هدیه گرانبهایی برای آنان می فرستم تا بینم فرستادگان من چه خبر می آورند (و از این طریق آنها را بیازمایم)!» _____ ترجمه استاد فولادوند : «و

[اینک] [من ارمغانی به سویشان می فرستم و می نگرم که فرستادگان [من] با چه چیز بازمی گردند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و البته من به سوی آنها هدیه ای می فرستم، پس منتظر می مانم که

فرستادگانم به چه (حال و پاسخی) بازمی گردند

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُونَنِي بِمَالٍ فَمَا آتَانِي اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا آتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيَتِكُمْ تَفْرَحُونَ (۳۶) ترجمه: (۱)

ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِّنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ (۳۷) ترجمه: (۲)

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ (۳۸) ترجمه: (۳)

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ (۳۹) ترجمه: (۴)

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رآه مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ (۴۰) ترجمه: (۵)

قَالَ نَكُرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَّا يَهْتَدُونَ (۴۱) ترجمه: (۶)

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكَ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأَوْتِنَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ (۴۲) ترجمه: (۷)

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ (۴۳) ترجمه: (۸)

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صِرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۴۴) ترجمه: (۹)

ص: ۳۸۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که (فرستاده ملکه سبا) نزد سلیمان آمد، گفت: «می خواهید مرا با مال کمک کنید (و فریب دهید)؟! آنچه خدا به من داده، بهتر است از آنچه به شما داده است؛ بلکه شما هستید که به هدیه هایتان خوشحال می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون [فرستاده] نزد سلیمان آمد، [سلیمان] گفت: «آیا مرا به مالی کمک می دهید؟ آنچه خدا به من عطا کرده، بهتر است از آنچه به شما داده است. [نه،] بلکه شما به ارمغان خود شادمانی می نمایید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون (فرستاده) نزد سلیمان آمد (و هدیه را تقدیم کرد سلیمان) گفت: آیا مرا به مالی (اندک) یاری می کنید؟ با آنکه آنچه خدا به من داده (از نبوت و حکومت و مال) بهتر است از آنچه به شما داده (بی ارزشی هدیه که هیچ) بلکه شما به هدیه خود شادمانید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بسوی آنان بازگرد (و اعلام کن) با لشکریانی به سراغ آنان می آییم که قدرت مقابله با آن را نداشته باشند؛ و آنان را از آن (سرزمین آباد) با ذلت و خواری بیرون می رانیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: به سوی آنان بازگرد که قطعاً سپاهیان بر [سر]ایشان می آوریم که در برابر آنها تاب ایستادگی نداشته باشند و از آن [دیوار] به خواری و زبونی بیرونشان می کنیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به سوی آنها (ملکه و قومش) بازگرد، که ما حتماً با لشکریانی به سراغ آنها خواهیم آمد که توان مقابله با آن را ندارند، و یقیناً آنها را از آن سرزمین با خواری و اسیر و ذلیل بیرون می کنیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سلیمان) گفت: «ای بزرگان! کدام یک از شما تخت او را برای من می آورد پیش از آنکه به حال تسلیم نزد من آیند؟» _____ ترجمه استاد فولادوند: [سپس] گفت: «ای سران [کشور] کدام یک از شما تخت او را -پیش از آنکه مطیعانه نزد من آیند- برای من می آورد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آن گاه) گفت: ای اشراف و سران، کدام یک از شما تخت آن زن را پیش از آنکه همگی در حال تسلیم بر من وارد شوند برای من می آورد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عفریتی از جنّ گفت: «من آن را نزد تو می آورم پیش از آنکه از مجلس برخیزی و من نسبت به این امر، توانا و امینم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: عفریتی از جنّ گفت: «من آن را پیش از آنکه از مجلس خود برخیزی برای تو می آورم و بر این [کار] سخت توانا و مورد اعتمادم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یکی از جنیان سرکش و تیزهوش گفت: من آن را پیش از آنکه از مجلس خود برخیزی نزد تو می آورم، و البته من بر این کار نیرومند و امینم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) کسی که دانشی از کتاب (آسمانی) داشت گفت: «پیش از آنکه چشم بر هم زنی، آن را نزد تو خواهم آورد!» و هنگامی که (سلیمان) آن (تخت) را نزد خود ثابت و پابرجا دید گفت: «این از فضل پروردگار من است، تا مرا آزمایش کند که آیا شکر او را بجا می آورم یا کفران می کنم؟! و هر کس شکر کند، به نفع خود شکر می کند؛ و هر کس کفران نماید (بزیان خویش نموده است، که) پروردگار من، غنی و کریم است!» _____

ترجمه استاد فولادوند: کسی که نزد او دانشی از کتاب [الهی] بود، گفت: «من آن را پیش از آنکه چشم خود را بر هم زنی برایت می آورم.» پس چون [سلیمان] آن [تخت] را نزد خود مستقر دید، گفت: «این از فضل پروردگار من است، تا مرا بیازماید که آیا سپاسگزارم یا ناسپاسی می کنم. و هر کس سپاس گزارد، تنها به سود خویش سپاس می گزارد، و هر کس ناسپاسی کند، بی گمان پروردگارم بی نیاز و کریم است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسی که در نزد او دانشی از کتاب (از لوح محفوظ یا از کتاب های آسمانی) بود گفت: من آن را پیش از آنکه پلک چشمت به هم بخورد، و یا قبل از آنکه نگاهت بر چیزی صورت آن را به مغز بدهد، به نزد تو می آورم. پس چون آن را در نزد خود حاضر و پابرجا دید گفت: این (حاصل شدن فوری خواسته، یا وجود چنین فردی در امت من) از فضل پروردگار من است تا مرا بیازماید که آیا سپاس می گزارم یا کفران می ورزم؟ و هر کس سپاس گزارد به سود خود سپاس گزاشته، و هر کس کفران ورزد پس همانا پروردگار من بی نیاز و بزرگوار است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سلیمان) گفت: «تخت او را برایش ناشناس سازید؛ ببینم آیا متوجه می شود یا از کسانی است که هدایت نخواهند شد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «تخت [ملکه] را برایش ناشناس گردانید تا ببینیم آیا پی می برد یا از کسانی است که پی نمی برند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آن گاه سلیمان) گفت: تخت او را (به وسیله تغییراتی در رنگ و شکل) برایش ناشناس سازید تا بنگریم آیا (به شناختش) راه می یابد یا از کسانی خواهد بود که راه نمی یابند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که آمد، به او گفته شد: «آیا تخت تو این گونه است؟» گفت: گویا خود آن است! و ما پیش از این هم آگاه بودیم و اسلام آورده بودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وقتی [ملکه] آمد، [بدو] گفته شد: «آیا تخت تو همین گونه است؟» گفت: «گویا این همان است و پیش از این، ما آگاه شده و از در اطاعت درآمده بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون (ملکه سبا) آمد گفته شد: آیا تخت

تو نیز این چنین است؟ گفت: گویی این همان است و پیش از این به ما آگاهی (از قدرت سلیمان) داده شده بود و از تسلیم شدگان بودیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او را از آنچه غیر از خدا میپرستید بازداشت، که او [=ملکه سبا] از قوم کافران بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [در حقیقت قبلاً] آنچه غیر از خدا می پرستید مانع [ایمان] او شده بود و او از جمله گروه کافران بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را آنچه به جای خدا می پرستید (از ایمان به خدا و پرستش او) بازداشته بود، زیرا او از گروه کافران بود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به او گفته شد: «داخل حیاط (قصر) شو!» هنگامی که نظر به آن افکند، پنداشت نهر آبی است و ساق پاهای خود را برهنه کرد (تا از آب بگذرد؛ امّا سلیمان) گفت: «(این آب نیست)، بلکه قصری است از بلور صاف!» (ملکه سبا) گفت: «پروردگارا! من به خود ستم کردم؛ و (اینک) با سلیمان برای خداوندی که پروردگار عالمیان است اسلام آوردم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: به او گفته شد: «وارد ساحت کاخ [پادشاهی] شو.» و چون آن را دید، برکه ای پنداشت و ساقهایش را نمایان کرد. [سلیمان] گفت: «این کاخی مفروش از آبگینه است.» [ملکه] گفت: «پروردگارا، من به خود ستم کردم و [اینک] با سلیمان در برابر خدا، پروردگار جهانیان، تسلیم شدم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به او گفته شد: به حیاط قصر داخل شو، پس چون حیاط قصر را دید گمان کرد آب زیادی است پس دامن جامه را از ساق های خود بالا زد، (سلیمان) گفت: (این که می بینی) حیاط صاف و ساده ای است از شیشه، گفت: پروردگارا من (تا به حال) به خود ستم کرده ام و اینک در برابر پروردگار جهانیان همراه سلیمان اسلام آوردم. (دیدن عظمت قصر و سابقه امر همد و آوردن تخت سبب اسلام او شد.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ (٤٥) ترجمه: (١)

قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٤٦) ترجمه: (٢)

قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ (٤٧) ترجمه: (٣)

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ (٤٨) ترجمه: (٤)

قَالُوا تَفَاسَمُوا بِاللَّهِ لَكَبَيْتِنَهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَقُولَنَّ لَوْلِيَّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (٤٩) ترجمه: (٥)

وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٥٠) ترجمه: (٦)

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ (٥١) ترجمه: (٧)

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٥٢) ترجمه: (٨)

وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (٥٣) ترجمه: (٩)

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ (٥٤) ترجمه: (١٠)

أَتَيْنَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ (٥٥) ترجمه: (١١)

ص: ٣٨١

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به سوی «ثمود»، برادرشان «صالح» را فرستادیم که: خدای یگانه را پرستید! اما آنان به دو گروه تقسیم شدند که به مخاصمه پرداختند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی، به سوی ثمود، برادرشان صالح را فرستادیم که: «خدا را پرستید». پس به ناگاه آنان دو دسته متخاصم شدند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما به سوی قوم ثمود برادر (قبیله ای) آنها صالح را فرستادیم که خدا را پرستش نمایید، پس در آن هنگام آنها دو گروه شدند (مؤمنان و کافران) که به نزاع و کشمکش می پرداختند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (صالح) گفت: «ای قوم من! چرا برای بدی قبل از نیکی عجله می کنید (و عذاب الهی را می طلبد نه رحمت او را)؟! چرا از خداوند تقاضای آمرزش نمی کنید تا شاید مشمول رحمت (او) شوید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [صالح] گفت: «ای قوم من، چرا پیش از [جستن] نیکی، شتابزده خواهان بدی هستید؟ چرا از خدا آمرزش نمی خواهید؟ باشد که مورد رحمت قرار گیرید.» _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: گفت: ای قوم من چرا برای عذاب و بدی قبل از نیکی شتاب می ورزید (درخواست عذاب می کنید و توبه و ایمان را تأخیر می اندازید)؟! چرا از خداوند درخواست آمرزش نمی کنید تا شاید مورد رحمت قرار گیرید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «ما تو را و کسانی که با تو هستند به فال بد گرفتیم!» (صالح) گفت: «فال

(نیک و) بد شما نزد خداست (و همه مقدرات به قدرت او تعیین می گردد)؛ بلکه شما گروهی هستید فریب خورده! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ما به تو و به هر کس که همراه توست شگون بد زدیم.» گفت:

«سروش خوب و بدتان پیش خداست، بلکه شما مردمی هستید که مورد آزمایش قرار گرفته اید.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: (ای صالح) ما به تو و همراهانت فال بد زده ایم (شما سبب شرور و بدیها هستید). گفت: (سبب) بدی ها و شرور شما (که گناهانتان است) در نزد خداوند است (و ما سبب آن نیستیم) بلکه شما گروهی هستید که امتحان می شوید (این حوادث همه کیفر نیست بلکه برای آزمایش شماست)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن شهر، نه گروهک بودند که در زمین فساد می کردند و اصلاح نمی کردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آن شهر، نه دسته بودند که در آن سرزمین فساد می کردند و از در

اصلاح در نمی آمدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن شهر نه نفر (یا نه گروهک، از اشراف و

گمراهان شهر) بودند که در زمین افساد می کردند و هیچ اصلاح نمی کردند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «بیاید قسم یاد کنید به خدا که بر او [=صالح] و خانواده اش شیخون می زنیم (و آنها را به قتل می رسانیم)؛ سپس به ولی دم او می گوئیم: ما هرگز از هلاکت خانواده او خبر نداشتیم و در این گفتار خود صادق هستیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [با هم] گفتند: «با یکدیگر سوگند بخورید که: حتماً

به [صالح] و کسانش شیخون می زنیم، سپس به ولی او خواهیم گفت: ما در محل قتل کسانش حاضر نبودیم، و ما قطعاً راست می گوئیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها به یکدیگر گفتند: هم قسم به خدا شوید که بر او

و خانواده اش شیخون زنیم سپس به خونخواش بگوئیم ما حاضر قتل (او و) خانواده اش نبودیم و حتماً ما راستگوئیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها نقشه مهمی کشیدند، و ما هم نقشه مهمی؛ در حالی که آنها درک نمی کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دست به نیرنگ زدند و [ما نیز] دست به نیرنگ زدیم و خبر نداشتند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها نیرنگ بزرگی کردند و ما نیز نیرنگ بزرگی کردیم در حالی که

آنها توجه نداشتند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بنگر عاقبت توطئه آنها چه شد، که ما آنها و قومشان همگی را نابود کردیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس بنگر که فرجام نیرنگشان چگونه بود: ما آنان و قومشان را همگی

هلاک کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بنگر که چگونه بود عاقبت نیرنگ آنها ما آنها و

قومشان را (که با آنها هم عقیده بودند) همگی را هلاک ساختیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این خانه های آنهاست که بخاطر ظلم و ستمشان خالی مانده؛ و در این نشانه روشنی است برای کسانی که آگاهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این [هم] [خانه های خالی آنهاست به [سزای]

بیدادی که کرده اند. قطعاً در این [کیفر] برای مردمی که می دانند عبرتی خواهد بود. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: پس آن خانه های آنهاست ویران و تهی (از ساکنان!) حقاً که در این (حادثه) نشانه عبرتی است برای گروهی

که بدانند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی را که ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند نجات دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی را که ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند رهانیدیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی را که ایمان آوردند و همواره تقوی پیشه داشتند نجات دادیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و لوط را (به یاد آور) هنگامی که به قومش گفت: «آیا شما به سراغ کار بسیار زشتی می روید در حالی که (نتایج شوم آن را) می بینید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و [یاد کن] لوط را که چون به قوم خود گفت: «آیا دیده و دانسته مرتکب عمل ناشایست [لواط] می شوید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و لوط را (به یاد آر) هنگامی که به قوم خود گفت: آیا این کار بسیار زشت را در انظار یکدیگر انجام می دهید؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا شما بجای زنان، از روی شهوت به سراغ مردان می روید؟! شما قومی نادانید! _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا شما به جای زنان، از روی شهوت با مردها در می آمیزید؟ [نه!] بلکه شما مردمی جهالت پیشه اید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا شما با مردها به جای زنان به شهوت می آمیزید؟! بلکه شما گروهی هستید که پیوسته جهالت می ورزید

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ (٥٦) ترجمه: (١)

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ (٥٧) ترجمه: (٢)

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ (٥٨) ترجمه: (٣)

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ اللَّهُ خَيْرٌ مَّا يُشْرِكُونَ (٥٩) ترجمه: (٤)

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حِبْدَانِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنبِتُوا شَجَرَهَا إِلَهٌ مَّعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ (٦٠) ترجمه: (٥)

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا إِلَهٌ مَّعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٦١) ترجمه: (٦)

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ إِلَهٌ مَّعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ (٦٢) ترجمه: (٧)

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُزِيلِ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ إِلَهٌ مَّعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٦٣) ترجمه: (٨)

ص: ٣٨٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها پاسخی جز این نداشتند که (به یکدیگر) گفتند: «خاندان لوط را از شهر و دیار خود بیرون کنید، که اینها افرادی پاکدامن هستند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] پاسخ قومش غیر از این نبود که گفتند: «خاندان لوط را از شهرتان بیرون کنید که آنها مردمی هستند که به پاکی تظاهر می نمایند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پاسخ قوم او جز این نبود که گفتند: خاندان لوط را از میان اجتماعتان بیرون کنید، زیرا آنها مردمی هستند که پاکی می ورزند (و از کار شما دوری می جویند)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما او و خانواده اش را نجات دادیم، بجز همسرش که مقدر کردیم جزء باقی ماندگان (در آن شهر) باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او و خانواده اش را نجات دادیم، جز زنش را که مقدر کردیم از باقی ماندگان [در خاکستر آتش] باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او و خاندانش را نجات بخشیدیم جز همسرش را که (از ازل) مقدر کرده بودیم از باقی ماندگان (در آن جمعیت هلاک شونده) باشد

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بارانی (از سنگ) بر سر آنها بارانیدیم (و همگی زیر آن مدفون شدند)؛ و چه بد است باران اندازندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بارانی [از سَجیل] بر ایشان فرو باریدیم، و باران هشار داده شدگان، چه بد بارانی بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بر سر آنها بارانی (از سنگ) بارانیدیم پس بد بارانی بود باران آن بیم داده شدگان

٤- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «حمد مخصوص خداست؛ و سلام بر بندگان برگزیده اش!» آیا خداوند بهتر است یا

بتهایی که همتای او قرار می دهند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «سپاس برای خداست، و درود بر آن بندگانش که [آنان را] برگزیده است.» آیا خدا بهتر است یا آنچه [با او] شریک می گردانند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: سپاس و ستایش از آن خداوند است، و سلام و درود بر بندگان او که آنها را برگزیده (از پیامبران و جانشینان آنها و مؤمنان نیکو کردار) آیا خدا بهتر است یا آنچه که آن را شریک خدا می دانند؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (آیا بتهایی که معبود شما هستند بهترند) یا کسی که آسمانها و زمین را آفریده؟! و برای شما از آسمان، آبی فرستاد که با آن، باغهایی زیبا و سرور انگیز رویانیدیم؛ شما هرگز قدرت نداشتید درختان آن را برویانید! آیا معبود دیگری با خداست؟! نه، بلکه آنها گروهی هستند که (از روی نادانی، مخلوقات را) همطراز (پروردگارشان) قرار می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند : [آیا آنچه شریک می پندارند بهتر است] یا آن کس که آسمانها و زمین را خلق کرد و برای شما آبی از آسمان فرود آورد، پس به وسیله آن، باغهای بهجت انگیز رویانیدیم. کار شما نبود که درختانش را برویانید. آیا معبودی با خداست؟! [نه،] بلکه آنان قومی منحرفند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (آیا آن شریکان بهترند) یا کسی که آسمان ها و زمین را آفریده و برای شما از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرود آورده؟ پس به وسیله آن باغ های زیبا و سرسبز و مسرت انگیز رویانیدیم که رویاندن درختان آن برای شما مقدور نبود! آیا با خدای یکتا معبودی هست؟ (نه) بلکه آنها گروهی هستند که (از خدا) برمی گردند و برای او همتایی قائل می شوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یا کسی که زمین را مستقر و آرام قرار داد، و میان آن نهرهایی روان ساخت، و برای آن کوه های ثابت و پابرجا ایجاد کرد، و میان دو دریا مانعی قرار داد (تا با هم مخلوط نشوند؛ با این حال) آیا معبودی با خداست؟! نه، بلکه بیشتر آنان نمی دانند (و جاهلند)! _____ ترجمه استاد فولادوند : [آیا شریکانی که می پندارند بهتر است] یا آن کس که زمین را قرارگاهی ساخت و در آن رودها پدید آورد و برای آن، کوه ها را [مانند لنگر] قرار داد، و میان دو دریا برزخی گذاشت؟ آیا معبودی با خداست؟! [نه،] بلکه بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (آیا آن شریکان بهترند) یا کسی که زمین را (نسبت به اهلش) ثابت و آرام نموده، و در میان شکاف های آن نهرها (روان) کرده، و برای آن کوه هایی پابرجا و استوار ساخته، و میان دو دریا مانعی قرار داده (در محل تلاقی رودهایی که همانند دریا هستند و دریا در محیط وسیعی میان آب شیرین و شور حاجزی تکوینی قرار داده که با یکدیگر درنیامیزند)؟ آیا با خدای یکتا معبودی هست؟ (نه) بلکه بیشتر آنان نمی دانند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یا کسی که دعای مضطر را اجابت می کند و گرفتاری را برطرف می سازد، و شما را خلفای زمین قرار می دهد؛ آیا معبودی با خداست؟! کمتر متذکر می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند : یا [کیست] آن کس که درمانده را -چون وی را بخواند- اجابت می کند، و گرفتاری را برطرف می گرداند، و شما را جانشینان این زمین قرار می دهد؟ آیا معبودی با خداست؟ چه کم پند می پذیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (آیا آن شریکان بهترند) یا کسی که (دعای) شخص گرفتار را هنگامی که او را می خواند، پاسخ می دهد و آسیب و گرفتاریش را برطرف می سازد، و شما را جانشینان (روی) زمین قرار می دهد (جانشینان خدا در روی زمین، و حاضران در جای رفتگان)؟ آیا با خدای یکتا معبودی هست؟ بسیار اندک متذکر می شوید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یا کسی که شما را در تاریکیهای صحرا و دریا هدایت می کند، و کسی که بادها را بعنوان بشارت پیش از نزول رحمتش می فرستد؛ آیا معبودی با خداست؟! خداوند برتر است از آنچه برای او شریک قرار می

دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا آن کس که شما را در تاریکیهای خشکی و دریا راه می نماید و آن کس که بادهای باران را پیشاپیش رحمتش بشارتگر می فرستد؟ آیا معبودی با خداست؟ خدا برتر [و بزرگتر] است از آنچه [با او] شریک می گردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آیا آن شریکان بهترند) یا کسی که شما را در تاریکی های خشکی و دریا هدایت می کند، و کسی که بادهای پیشاپیش رحمت خود (باران) بشارت دهنده می فرستد؟ آیا با خدای یکتا معبودی هست؟ برتر است خدا از آنچه شریک (او) می پندارند

أَمَّنْ يَبْدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَلَيْسَ اللَّهُ بِذِي قُلُوبٍ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٦٤) ترجمه: (١)

قُلْ لَّا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (٦٥) ترجمه: (٢)

بَلْ إِذْ أَرَاكَ عَالِمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلَّ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُمْ مِّنْهَا عَمُونَ (٦٦) ترجمه: (٣)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاؤُنَا أَنِنَّا لَمُخْرَجُونَ (٦٧) ترجمه: (٤)

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٦٨) ترجمه: (٥)

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ (٦٩) ترجمه: (٦)

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ (٧٠) ترجمه: (٧)

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٧١) ترجمه: (٨)

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ (٧٢) ترجمه: (٩)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ (٧٣) ترجمه: (١٠)

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ (٧٤) ترجمه: (١١)

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ (٧٥) ترجمه: (١٢)

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَفُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (٧٦) ترجمه: (١٣)

ص: ٣٨٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا کسی که آفرینش را آغاز کرد، سپس آن را تجدید می کند، و کسی که شما را از آسمان و زمین روزی می دهد؛ آیا معبودی با خداست؟! بگو: «دلالتان را بیاورید اگر راست می گوید!»
ترجمه استاد فولادوند: یا آن کس که خلق را آغاز می کند و سپس آن را بازمی آورد، و آن کس

که از آسمان و زمین به شما روزی می دهد؟ آیا معبودی با خداست؟ بگو: «اگر راست می گوید، برهان خویش را بیاورید.»
ترجمه آیت الله مشکینی: (آیا آن شریکان بهترند) یا کسی که آفرینش موجودات را او آغاز نموده

و سپس آنها را (همه را پس از فانی کردن، یا جاندارها را پس از میراندن، در عالم دیگر) بازمی گرداند، و کسی که شما را از آسمان و زمین روزی می رساند؟ آیا با خدای یکتا معبودی هست؟ بگو: حجت و برهانتان را بیاورید اگر راست می گوید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «کسانی که در آسمانها و زمین هستند غیب نمی دانند جز خدا، و نمی دانند کی برانگیخته می شوند!»
ترجمه استاد فولادوند: بگو: «هر که در آسمانها و زمین است -جز خدا-

غیب را نمی شناسند و نمی دانند کی برانگیخته خواهند شد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: هر که در آسمان ها و زمین است غیر از خداوند غیب را (عوالم و علوم خارج از حواس صاحبان شعور را) نمی داند و آنها نمی دانند چه زمانی برانگیخته می شوند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها [= مشرکان] اطلاع صحیحی درباره آخرت ندارند؛ بلکه در اصل آن شک دارند؛ بلکه نسبت به آن ناینیند! _____ ترجمه استاد فولادوند : [نه،] بلکه علم آنان در باره آخرت نارساست؛ [نه،] بلکه ایشان در باره آن تردید دارند؛ [نه،] بلکه آنان در مورد آن کوردلند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (چنین نیست که قیامت نباشد) بلکه علم آنان (در اثر توجه تام به دنیا) نسبت به آخرت پایان یافته، بلکه (با شنیدن ادله باز هم) از آن در شک اند، بلکه (به خاطر شقاوت و مهر بر دل هاشان) نسبت به آن کورند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و کافران گفتند: «آیا هنگامی که ما و پدرانمان خاک شدیم، (زنده می شویم و) از دل خاک بیرون می آییم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی که کفر ورزیدند، گفتند: «آیا وقتی ما و پدرانمان خاک شدیم، آیا حتماً [زنده از گور] بیرون آورده می شویم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و کسانی که کفر ورزیده اند گفتند: آیا هنگامی که ما و پدران ما خاک شدیم، آیا حتماً (در زمانی زنده شده و از قبرها) بیرون آورده می شویم؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این وعده ای است که به ما و پدرانمان از پیش داده شده؛ اینها همان افسانه های خرافی پیشینیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند : در حقیقت، این را به ما و پدرانمان قبلاً وعده داده اند؛ این جز افسانه های پیشینیان نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا ما و پدرانمان پیش از این به این (زنده شدن) وعده داده شده ایم، اما این نیست جز افسانه های پیشینیان

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «در روی زمین سیر کنید و ببینید عاقبت کار مجرمان به کجا رسید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «در زمین بگردید و بنگرید فرجام گنه پیشگان چگونه بوده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: در روی زمین سیر کنید، پس بنگرید که عاقبت گنهکاران چگونه شد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : از (تکذیب و انکار) آنان غمگین مباش، و سینه ات از توطئه آنان تنگ نشود! _____ ترجمه استاد فولادوند : و بر آنان غم مخور، و از آنچه مکر می کنند تنگدل مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بر (عناد و عدم ایمان) آنها غم مخور، و از آنچه مکر می کنند در تنگی و سختی مباش (که ما تو را حفظ می کنیم)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها می گویند: «این وعده (عذاب که به ما می دهید) کی خواهد آمد اگر راست می گویند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و می گویند: «اگر راست می گویند، این وعده کی خواهد بود؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و می گویند: این وعده (عذاب دنیوی یا قیامت) کی خواهد بود اگر راستگویند؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «شاید پاره ای از آنچه درباره آن شتاب می کنید، نزدیک و در کنار شما باشد!» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «شاید برخی از آنچه را به شتاب می خواهید در پی شما باشد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: شاید برخی از آنچه که آن را به شتاب می طلبید (عذاب حاکم بین

طرفین) به دنبال شما باشد (در روز بدر فرا رسد)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً پروردگار تو نسبت به مردم، فضل (و رحمت) دارد؛ ولی بیشترشان شکرگزار نیستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و راستی پروردگارت بر [این] مردم دارای بخشش است، ولی بیشترشان سپاس نمی‌دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که پروردگار تو دارای فضلی (بزرگ) بر مردم است، و لکن بیشترشان سپاس نمی‌گزارند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگارت آنچه را در سینه‌هایشان پنهان می‌دارند و آنچه را آشکار می‌کنند بخوبی می‌داند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، پروردگار تو آنچه را در سینه‌هایشان نهفته و آنچه را آشکار می‌دارند نیک می‌داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته پروردگار تو می‌داند آنچه را که سینه‌هایشان پنهان می‌دارند و آنچه را که (به وسیله زبان) آشکار می‌سازند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ موجود پنهانی در آسمان و زمین نیست مگر اینکه در کتاب مبین (در لوح محفوظ و علم بی‌پایان پروردگار) ثبت است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ پنهانی در آسمان و زمین نیست، مگر اینکه در کتابی روشن [درج] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ چیز پنهانی در آسمان و زمین نیست مگر اینکه در کتابی روشن (لوح محفوظ) ثابت و نگاشته است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این قرآن اکثر چیزهایی را که بنی اسرائیل در آن اختلاف دارند برای آنان بیان می‌کند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: بی‌گمان، این قرآن بر فرزندان اسرائیل بیشتر آنچه را که آنان در باره اش اختلاف دارند حکایت می‌کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا این قرآن بر بنی اسرائیل بیشتر آنچه را که در آن اختلاف می‌ورزند (از فرزندی عزیز و عیسی و قتل مسیح و حرمت برخی از خوراکی‌ها) بازگو می‌کند

وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ (۷۷) ترجمه: (۱)

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ (۷۸) ترجمه: (۲)

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ (۷۹) ترجمه: (۳)

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمَعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ (۸۰) ترجمه: (۴)

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنِ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعْ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (۸۱) ترجمه: (۵)

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ (۸۲) ترجمه: (۶)

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مَّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ (۸۳) ترجمه: (۷)

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُم بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عَلِمًا أَمْ آذًا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۸۴) ترجمه: (۸)

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ (۸۵) ترجمه: (۹)

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۸۶) ترجمه: (۱۰)

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ (۸۷) ترجمه: (۱۱)

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَنْتَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ (۸۸) ترجمه: (۱۲)

ص: ۳۸۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و مایه هدایت و رحمت برای مؤمنان است! _____ ترجمه استاد

فولادوند : و به راستی که آن، رهنمود و رحمتی برای مؤمنان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و

البته آن سراپا هدایت و رحمت است برای مؤمنان

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پروردگار تو میان آنها در قیامت به حکم خود داوری می کند؛ و اوست قادر دانا.

_____ ترجمه استاد فولادوند : در حقیقت، پروردگار تو طبق حکم خود میان آنان داوری می کند، و

اوست شکست ناپذیر دانا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا پروردگار تو میان آنها (بنی اسرائیل، در

روز قیامت در تمام موارد اختلافشان) به حکم خود، داوری خواهد نمود، و او مقتدر غالب و داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس بر خدا توکل کن، که تو بر حق آشکار هستی! _____ ترجمه

استاد فولادوند : پس بر خدا توکل کن که تو واقعاً بر حق آشکاری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس

بر خدا توکل کن، که بی تردید تو (از نظر دین و کتاب و معارف) بر حق روشن هستی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً تو نمی توانی سخت را به گوش مردگان برسانی، و نمی توانی کران را هنگامی که روی برمی گردانند و پشت می کنند فراخوانی! _____ ترجمه استاد فولادوند: البته تو مردگان را شنوا نمی گردانی، و این ندا را به کران -چون پشت بگردانند- نمی توانی بشنوانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً تو مردگان (کفر و عناد) را نتوانی شنوند و دعوت خود را به کران، در جایی که پشت کرده و رویگردانند نتوانی رساند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نیز نمی توانی کوران را از گمراهیشان برهانی؛ تو فقط میتوانی سخن خود را به گوش کسانی برسانی که آماده پذیرش ایمان به آیات ما هستند و در برابر حق تسلیمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و راهبر کوران [و بازگرداننده] از گمراهی شان نیستی. تو جز کسانی را که به نشانه های ما ایمان آورده اند و مسلمانند، نمی توانی بشنوانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو هدایت کننده کوردلان از گمراهیشان نیستی تو نمی توانی (محتوای دعوت خود را) بشنوانی مگر به کسانی که (به اقتضای طبع می توانند) ایمان آورند، از این رو (طبق استعداد فطری در برابر ما) تسلیم اند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که فرمان عذاب آنها رسد (و در آستانه رستاخیز قرار گیرند)، جنبنده ای را از زمین برای آنها خارج می کنیم که با آنان تکلم می کند (و می گوید) که مردم به آیات ما ایمان نمی آوردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون قول [عذاب] بر ایشان واجب گردد، جنبنده ای را از زمین برای آنان بیرون می آوریم که با ایشان سخن گوید که: مردم [چنانکه باید] به نشانه های ما یقین نداشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون (در اواخر دنیا که مردم از آثار تکوینی جهان به دلالت عقل، خدا را نپذیرفتند و) وعده عذاب در حق آنها ثابت شد برای آنها جنبنده ای از زمین (به نحو اعجاز و برای اجبار مردم به پذیرش) بیرون می آوریم که با اهل زمین سخن گوید زیرا مردم به آیات ما یقین پیدا نمی کنند. (اوصاف این جنبنده و زمان خروج و چگونگی بیرون آمدن و حقیقت کلام و نتیجه پس از آن، از زبان شرع معلوم نشده است)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر آور) روزی را که ما از هر امتی، گروهی را از کسانی که آیات ما را تکذیب می کردند محشور می کنیم؛ و آنها را نگه می داریم تا به یکدیگر ملحق شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن روز که از هر امتی، گروهی از کسانی را که آیات ما را تکذیب کرده اند محشور می گردانیم، پس آنان نگاه داشته می شوند تا همه به هم پیوندند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آور) روزی که از هر امتی گروهی را که آیات ما را تکذیب و انکار می کردند گرد می آوریم، پس (اول و آخر) آنها در یک جا جمع آوری و بازداشته می شوند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا زمانی که (به پای حساب) می آیند، (به آنان) می گوید: «آیا آیات مرا تکذیب کردید و در صدد تحقیق برنیامدید؟! شما چه اعمالی انجام می دادید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: تا چون [همه کافران] بیایند، [خدا] می فرماید: «آیا نشانه های مرا به دروغ گرفتید و حال آنکه از نظر علم، بدانها احاطه نداشتید؟ آیا [در طول حیات] چه می کردید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا آن گاه که حاضر شوند (خداوند) گوید: آیا نشانه های مرا در حالی که به آنها دانشی فراگیر نداشتید تکذیب و انکار گردید، یا آنکه چه (معامله ای با آیات من) می کردید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این هنگام، فرمان عذاب بخاطر ظلمشان بر آنها واقع می شود، و آنها سخنی ندارند که

بگویند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به [کیفر] آنکه ستم کردند، حکم [عذاب] بر آنان واجب گردد، در نتیجه ایشان دم برنیارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتار حتمی عذاب درباره آنها به خاطر ظلمشان واقع شود پس آنها سخنی نتوانند گفت. (مضمون این سه آیه نیز از اسرار پیش از قیامت است.

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدند که ما شب را برای آرامش آنها قرار دادیم و روز را روشنی بخش؟! در این امور نشانه های روشنی است برای کسانی که ایمان می آورند (و آماده قبول حقند). _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده اند که ما شب را قرار داده ایم تا در آن بیاسایند، و روز را روشنی بخش [گردانیدیم]؟ قطعاً در این [امر] برای مردمی که ایمان می آورند مایه های عبرت است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیدند که ما شب را قرار دادیم تا در آن بیارامند، و روز را روشنی بخش کردیم (تا در آن به کسب و کار پردازند) حقاً که در این (آفرینش) نشانه هایی (از قدرت و حکمت) است برای گروهی که ایمان می آورند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (به خاطر آورید) روزی را که در «صور» دمیده می شود، و تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند در وحشت فرو می روند، جز کسانی که خدا خواسته؛ و همگی با خضوع در پیشگاه او حاضر می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی که در صور دمیده شود، پس هر که در آسمانها و هر که در زمین است به هراس افتد، مگر آن کس که خدا بخواهد. و جملگی با زبونی رو به سوی او آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که در صور (به نفخه نخستین) دمیده می شود، پس همه آنان که در آسمانها و آنان که در زمین اند (از جانداران) در وحشت افتند (و بمیرند) جز آنان که خدا خواسته (نمیرند، مانند ارواحی که مرگ اول را چشیده اند). و روزی که در صور (به نفخه دوم) دمیده شود پس همه آنها که در آسمانها و زمین اند (زنده شده) به وحشت افتند جز آنان که خدا خواسته (از فرع محشر مصون باشند)، و همه زنده شده ها (به نفخه سوم) با خضوع و زبونی به (پای حساب) او خواهند آمد

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کوه ها را می بینی، و آنها را ساکن و جامد می پنداری، در حالی که مانند ابر در حرکتند؛ این صنع و آفرینش خداوندی است که همه چیز را متقن آفریده؛ او از کارهایی که شما انجام می دهید مسلماً آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کوهها را می بینی [و] می پنداری که آنها بی حرکتند و حال آنکه آنها ابرآسا در حرکتند. [این] صُنْعِ خدایی است که هر چیزی را در کمال استواری پدید آورده است. در حقیقت، او به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در آن روز) کوه ها را می بینی، پنداری که ساکن و جامدند در حالی که همانند سیر ابر حرکت می کنند. (این کار) صنع خداوندی است که هر چیزی را محکم و استوار آفریده است (و مقتضای اتقان صنع در جهان مقدمه این است که روزی به هم بخورد تا جهان نتیجه شروع شود)، همانا او به همه آنچه انجام می دهید آگاه است (و در آن روز رسیدگی می شود)

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِمَّنْ فَزَعِ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ (۸۹) ترجمه: (۱)

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۹۰) ترجمه: (۲)

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (۹۱) ترجمه: (۳)

وَأَنْ أَتْلُو الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ (۹۲) ترجمه: (۴)

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (۹۳) ترجمه: (۵)

۲۸ - سوره القصص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طسم (۱) ترجمه: (۶)

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (۲) ترجمه: (۷)

تَتْلُو عَلَيْكَ مِنْ نَبَأِ مَوْسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۳) ترجمه: (۸)

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ مِنْهُ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يُدَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ (۴) ترجمه: (۹)

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُّوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ (۵) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۸۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کار نیکی انجام دهند پاداشی بهتر از آن خواهند داشت؛ و آنان از وحشت آن روز در امانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس نیکی به میان آورد، پاداشی بهتر از آن خواهد داشت، و آنان از هراس آن روز ایمنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس عمل نیکی بیاورد پس برای او (پاداشی) بهتر از آن است، و آنها در آن روز از بیم و ترس در امانند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که اعمال بدی انجام دهند، به صورت در آتش افکنده می شوند؛ آیا جزایی جز آنچه عمل می کردید خواهید داشت؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس بدی به میان آورد، به رو در آتش [دوزخ] سرنگون شوند. آیا جز آنچه می کردید سزا داده می شوید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر کس کار زشت بیاورد، پس آنها به صورت در آتش خواهند افتاد، (و به آنها گفته می شود) آیا جز آنچه را که انجام می دادید کیفر داده می شوید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بگو): من مأمورم پروردگار این شهر (مقدس مکه) را عبادت کنم، همان کسی که این شهر را حرمت بخشیده؛ در حالی که همه چیز از آن اوست! و من مأمورم که از مسلمین باشم؛ _____

ترجمه استاد فولادوند: من مأمورم که تنها پروردگار این شهر را که آن را مقدس شمرده و هر چیزی از آن اوست پرستش کنم، و مأمورم که از مسلمانان باشم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که به من امر شده که پروردگار این شهر (مکه) را پرستش کنم، همان خدایی که آن را محترم شمرده و مصونیت داده، و همه چیز (از اجزای عالم هستی) از آن اوست، و به من امر شده که از تسلیم شدگان اراده او باشم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه قرآن را تلاوت کنم! هر کس هدایت شود بسود خود هدایت شده؛ و هر کس گمراه گردد (زیانش متوجه خود اوست؛) بگو: «من فقط از اندازکنندگانم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اینکه قرآن را بخوانم. پس هر که راه یابد تنها به سود خود راه یافته است؛ و هر که گمراه شود بگو: «من فقط از هشاردهندگانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اینکه این قرآن را (برای مردم) تلاوت کنم، پس هر که راه یافت جز این نیست که به سود خود راه یافته، و هر که گمراه شد بگو: من فقط از اندازکنندگانم (و هدایت واقعی به دست من نیست)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «حمد و ستایش مخصوص ذات خداست؛ بزودی آیاتش را به شما نشان می دهد تا آن را بشناسید؛ و پروردگار تو از آنچه انجام می دهد غافل نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بگو: «ستایش از آن خداست. به زودی آیاتش را به شما نشان خواهد داد و آن را خواهید شناخت.» و پروردگار تو از آنچه می کنی غافل نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بگو: ستایش از آن خداوند است (که جهانیان را به سوی این کتاب دعوت کرده)، به زودی خداوند آیات (قاطعۀ) خود را به شما (مشرکان در دنی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: طسم! _____ ترجمه استاد فولادوند: طا، سین، میم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: طا، سین، میم. این حروف رمزهایی میان الله و رسول اوست. و این کتاب مرکب از همین حروف است ولی کسی را توان آوردن نظیر آن نیست. این کتاب دارای محکمات و این گونه تشابهات است. سوگند به طور سینا و مکه، و به طوبی و سدره و محمد (ص) که

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها از آیات کتاب مبین است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است آیات کتاب روشنگر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این سوره آیات این کتاب روشن و روشنگر است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما از داستان موسی و فرعون بحق بر تو می خوانیم، برای گروهی که (طالب حَقّند و) ایمان می آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [بخشی] از گزارش [حال] موسی و فرعون را برای [آگاهی] مردمی که ایمان می آورند، به درستی بر تو می خوانیم: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بخشی از خبر (و سرگذشت) موسی و فرعون را به حق و راستی برای (هدایت) گروهی که ایمان می آورند (به زبان جبرئیل) بر تو می خوانیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرعون در زمین برتری جویی کرد، و اهل آن را به گروه های مختلفی تقسیم نمود؛ گروهی را به ضعف و ناتوانی می کشاند، پسرانشان را سر می برید و زنانشان را (برای کنیزی و خدمت) زنده نگه می داشت؛ او به یقین از مفسدان بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرعون در سرزمین [مصر] سر برافراشت، و مردم آن را طبقه طبقه ساخت؛ طبقه ای از آنان را زیون می داشت: پسرانشان را سر می برید، و زنانشان را [برای بهره کشی] زنده بر جای می گذاشت، که وی از فسادکاران بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا فرعون (پادشاه

مصر) در آن سرزمین برتری و تسلط یافت و مردم آن را گروه هایی مختلف و پراکنده قرار داد (هر گروهی را در بخشی از کارهای دولت خود، و هر گروهی را دشمن دیگری می نمود، و) گروهی از آنها را (که بنی اسرائیل بودند) به ناتوانی (و بردگی) می کشانید (و به قصد نابودی این نسل) پسرانشان را دسته جمعی سر می برید و زن هایشان را زنده نگاه می داشت. حَقًّا که او از افسادگران بود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما می خواهیم بر مستضعفان زمین منت نهیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خواستیم بر کسانی که در آن سرزمین فرو دست شده بودند منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] گردانیم، و ایشان را وارث [زمین] کنیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که ما اراده داشتیم تا بر آنهایی که در آن سرزمین مستضعف شده بودند منت نهیم و آنها را پیشوایان (مردم) و وارثان (روی زمین) سازیم

وَنَمَكْنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ (٦) ترجمه: (١)

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ (٧)
ترجمه: (٢)

فَالْتَفَتْهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ (٨) ترجمه: (٣)

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٩) ترجمه: (٤)

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِعًا إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١٠) ترجمه: (٥)

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنْبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (١١) ترجمه: (٦)

وَخَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاصِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ (١٢) ترجمه: (٧)

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِنَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (١٣) ترجمه: (٨)

ص: ٣٨٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و حکومتشان را در زمین پایرجا سازیم؛ و به فرعون و هامان و لشکریانشان، آنچه را از آنها [= بنی اسرائیل] بیم داشتند نشان دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در زمین قدرتشان دهیم و [از طرفی] به فرعون و هامان و لشکریانشان آنچه را که از جانب آنان بیمناک بودند، بنمایانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای آنها در آن سرزمین اسباب قدرت و تسلط فراهم آریم (یا آنان را در آن سرزمین استقرار بخشیم) و به فرعون و هامان (وزیر او) و سپاهیانشان آنچه را که از ناحیه آنها (بنی اسرائیل) بیمناک و در حذر بودند نشان دهیم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به مادر موسی الهام کردیم که: «او را شیر ده؛ و هنگامی که بر او ترسیدی، وی را در دریا (ی نیل) بیفکن؛ و نترس و غمگین مباش، که ما او را به تو بازمی گردانیم، و او را از رسولان قرار می دهیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و به مادر موسی وحی کردیم که: «او را شیر ده، و چون بر او بیمناک شدی او را در نیل بینداز، و مترس و اندوه مدار که ما او را به تو بازمی گردانیم و از [زمره] پیمبران قرار می دهیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما به مادر موسی الهام سرّی و سریع کردیم که او را شیر ده، پس اگر بر او ترسیدی (که فرعونیان بر او اطلاع یابند) او را (در میان صندوقی نه و) به دریا بینداز، و مترس و محزون مباش، که بی تردید ما او را به سوی تو بازمی گردانیم، و او را از پیامبران مرسل قرار می دهیم

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (هنگامی که مادر بفرمان خدا او را به دریا افکند) خاندان فرعون او را از آب گرفتند، تا سرانجام دشمن آنان و مایه اندوهشان گردد! مسلماً فرعون و هامان و لشکریانشان خطاکار بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس خاندان فرعون، او را [از آب] برگرفتند تا سرانجام دشمن [جان] آنان و مایه اندوهشان باشد. آری، فرعون و هامان و لشکریان آنها خطاکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خاندان فرعون

او را (از روی آب) برگرفتند، تا در نتیجه برای آنها دشمن (جاه و مال و جان) و مایه حزن و اندوه گردد! همانا فرعون و هامان و لشکریانشان خطاکار بودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همسر فرعون (چون دید آنها قصد کشتن کودک را دارند) گفت: «نور چشم من و توست! او را نکشید شاید برای ما مفید باشد، یا او را بعنوان پسر خود برگزینیم!» و آنها نمی فهمیدند (که دشمن اصلی خود را در آغوش خویش می پروراند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همسر فرعون گفت: «[این کودک] نور چشم من و تو خواهد بود. او را مکشید. شاید برای ما سودمند باشد یا او را به فرزندی بگیریم، ولی آنها خبر نداشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همسر فرعون گفت: (این کودک) روشنی چشم من و توست، او را مکشید، شاید (در آینده) ما را سودی بخشد یا او را به فرزندی بگیریم و آنها (از عاقبت کار) آگاه نبودند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرانجام) قلب مادر موسی از همه چیز (جز یاد فرزندش) تهی گشت؛ و اگر دل او را (بوسیله ایمان و امید) محکم نکرده بودیم، نزدیک بود مطلب را افشا کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دل مادر موسی [از هر چیز، جز از فکر فرزند] تهی گشت. اگر قلبش را استوار نساخته بودیم تا از ایمان آورندگان باشد، چیزی نمانده بود که آن [راز] را افشا کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و قلب مادر موسی (از شدت ناراحتی فرزند) تهی (از همه چیز غیر از فکر او) گشت، و اگر نه این بود که ما دلش را استوار داشتیم تا از مؤمنان باشد، هر آینه نزدیک بود مطلب را افشا کند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (مادر موسی) به خواهر او گفت: «وضع حال او را پیگیری کن!» او نیز از دور ماجرا را مشاهده کرد در حالی که آنان بی خبر بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به خواهر [موسی] گفت: «از پی او برو.» پس او را از دور دید، در حالی که آنان متوجه نبودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به خواهر موسی گفت: او را دنبال کن پس خواهر او را از دور دید (که به دست فرعونیان افتاد) و آنها آگاه نبودند (که کودک مراقب دارد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما همه زنان شیرده را از پیش بر او حرام کردیم (تا تنها به آغوش مادر بازگردد)؛ و خواهرش (که بیتابی مأموران را برای پیدا کردن دایه مشاهده کرد) گفت: «آیا شما را به خانواده ای راهنمایی کنم که می توانند این نوزاد را برای شما کفالت کنند و خیرخواه او باشند؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و از پیش، شیر دایگان را بر او حرام گردانیده بودیم. پس [خواهرش آمد و] گفت: «آیا شما را بر خانواده ای راهنمایی کنم که برای شما از وی سرپرستی کنند و خیرخواه او باشند؟!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما پیش از آن (که خواهرش او را بیابد شیر) همه زنان شیرده را بر او حرام کردیم (حرام تکوینی طبعی، که پستانی را نمی پذیرفت)، پس خواهرش به آنها گفت: آیا می خواهید شما را به خانواده ای که او را برایتان کفالت کنند و خیرخواهش باشند راهنمایی کنم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما او را به مادرش بازگردانیدیم تا چشمش روشن شود و غمگین نباشد و بداند که وعده الهی حق است؛ ولی بیشتر آنان نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او را به مادرش بازگردانیدیم تا چشمش [بدو] روشن شود و غم نخورد و بداند که وعده خدا درست است، ولی بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را به مادرش بازگردانیدیم تا چشمش روشن شود و اندوه نخورد، و تا بداند که همانا وعده خداوند حق است و لکن بیشتر آنها (مردم) نمی دانند

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَى آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٤) ترجمه: (١)

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتِغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ (١٥) ترجمه: (٢)

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ (١٦) ترجمه: (٣)

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ (١٧) ترجمه: (٤)

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ (١٨) ترجمه: (٥)

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ (١٩) ترجمه: (٦)

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَا مُوسَى إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ (٢٠) ترجمه: (٧)

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٢١) ترجمه: (٨)

ص: ٣٨٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که (موسی) نیرومند و کامل شد، حکمت و دانش به او دادیم؛ و این گونه نیکوکاران را جزا می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به رشد و کمال خویش رسید، به او حکمت و دانش عطا کردیم، و نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به کمال قوای جسمی و استقامت نیروی عقلی رسید (که در حدود چهل سالگی است) ما به او حکمت (و علوم عقلی) و علم (به شرایع گذشته را) دادیم، و این چنین نیکوکاران را پاداش می دهیم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او به هنگامی که اهل شهر در غفلت بودند وارد شهر شد؛ ناگهان دو مرد را دید که به جنگ و نزاع مشغولند؛ یکی از پیروان او بود (و از بنی اسرائیل)، و دیگری از دشمنانش، آن که از پیروان او بود در برابر دشمنش از وی تقاضای کمک نمود؛ موسی مشت محکمی بر سینه او زد و کار او را ساخت (و بر زمین افتاد و مرد)؛ موسی گفت: «این (نزاع شما) از عمل شیطان بود، که او دشمن و گمراه کننده آشکاری است» _____ ترجمه استاد فولادوند: و داخل شهر شد بی آنکه مردمش متوجه باشند. پس دو مرد را با هم زد و خورد یافت: یکی، از پیروان او و دیگری از دشمنانش [بود]. آن کس که از پیروانش بود، بر ضد کسی که دشمن وی بود، از او یاری خواست. پس موسی مشت بدو زد و او را کشت. گفت: «این کار شیطان است، چرا که او دشمنی گمراه کننده [و] آشکار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (از سوی قصر فرعون) به داخل شهر در حال عدم توجه اهلس (در وقت تعطیلی) وارد شد، پس دو نفر مرد را یافت که با هم زد و خورد می کردند، یکی از پیروانش بود و یکی از دشمنانش،

پس آن که از پیروانش بود از وی در برابر دشمنش یاری طلبد، پس موسی بدو زد و او را بکشت، گفت: این (جنگ و جدال) از عمل شیطان است، همانا او دشمن گمراه کننده آشکار است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سپس) عرض کرد: «پروردگارا! من به خویشتن ستم کردم؛ مرا ببخش!» خداوند او را بخشید، که او غفور و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، من بر خویشتن ستم کردم، مرا ببخش.» پس خدا از او درگذشت که وی آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا البته من (به کشتن قبطی) به خویشتن ستم کردم، (زیرا خود را در خطر فرعونیان افکندم) پس مرا ببخش (از عواقب بد آن نگاه دار)، پس خدا او را بخشید، همانا او بخشنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عرض کرد: «پروردگارا! بشکرانه نعمتی که به من دادی، هرگز پشتیبان مجرمان نخواهم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [موسی] گفت: «پروردگارا به پاس نعمتی که بر من ارزانی داشتی هرگز پشتیبان مجرمان نخواهم بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا به خاطر انعامت بر من (در طول زندگی)، هرگز پشتیبان مجرمان نخواهم شد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی در شهر ترسان بود و هر لحظه در انتظار حادثه ای (و در جستجوی اخبار)؛ ناگهان دید همان کسی که دیروز از او یاری طلبد بود فریاد می زند و از او کمک می خواهد، موسی به او گفت: «تو آشکارا انسان (ماجرای او) گمراهی هستی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: صبحگاهان در شهر، بیمناک و در انتظار [حادثه ای] بود. ناگاه همان کسی که دیروز از وی یاری خواسته بود [باز] با فریاد از او یاری خواست. موسی به او گفت: «به راستی که تو آشکارا گمراهی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس موسی در شهر (مصر) با حال بیم و ترس صبح کرد در حالی که منتظر (عکس العمل کار خود) بود، پس به ناگاه (دید) آنکه دیروز از او یاری خواسته بود از او درخواست یاری می کند. موسی به او گفت: همانا تو گمراه آشکاری هستی (زیرا اسیر ملتئی با ارباب ها در نمی افتد)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که خواست با کسی که دشمن هر دوی آنها بود درگیر شود و با قدرت مانع او گردد، (فریادش بلند شد)، گفت: «ای موسی می خواهی! مرا بکشی همان گونه که دیروز انسانی را کشتی؟! تو فقط می خواهی جباری در روی زمین باشی، و نمی خواهی از مصلحان باشی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون خواست به سوی آنکه دشمن هر دوشان بود حمله آورد، گفت: «ای موسی، آیا می خواهی مرا بکشی چنانکه دیروز شخصی را کشتی؟! تو می خواهی در این سرزمین فقط زورگو باشی، و نمی خواهی از اصلاحگران باشی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون خواست با کسی که دشمن هر دو بود با شدت برخورد کند

(آن دشمن قبطی، و یا آن پیرو سبطی به گمان آن که موسی قصد زدن او را دارد) گفت: ای موسی می خواهی مرا بکشی چنان که دیروز کسی را کشتی؟! تو فقط می خواهی در روی زمین جبار و سلطه جو باشی و نمی خواهی اصلاح گر باشی

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در این هنگام) مردی با سرعت از دورترین نقطه شهر [= مرکز فرعونیان] آمد و گفت: «ای موسی! این جمعیت برای کشتن تو به مشورت نشستند؛ فوراً از شهر خارج شو، که من از خیرخواهان توام!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و از دورافتاده ترین [نقطه] شهر، مردی دوان دوان آمد [و] گفت: «ای موسی، سران قوم در باره تو مشورت می کنند تا تو را بکشند. پس [از شهر] خارج شو. من جداً از خیرخواهان توام.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردی از دورترین نقطه شهر (که شاید از طرف قصر فرعون بوده) در حال شتاب آمد، گفت: ای موسی، همانا سران قوم درباره تو مشورت می کنند که تو را بکشند، پس (از مصر) بیرون رو، بی

تردید من از خیرخواهان توام

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : موسی از شهر خارج شد در حالی که ترسان بود و هر لحظه در انتظار حادثه ای؛ عرض کرد: «پروردگارا! مرا از این قوم ظالم رهایی بخش!» _____ ترجمه استاد فولادوند : موسی ترسان و نگران از آنجا بیرون رفت [در حالی که می [گفت: «پروردگارا، مرا از گروه ستمکاران نجات بخش.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس (موسی) با حال بیم و ترس، در حالی که (حوادثی را هم) انتظار می کشید از شهر بیرون آمد، گفت: پروردگارا، مرا از گروه ظالمان نجات بخش

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ (۲۲) ترجمه: (۱)

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْتَأْذِنُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ (۲۳) ترجمه: (۲)

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ (۲۴) ترجمه: (۳)

فَجَاءَتْهُ إِخِدَاهُمَا تَمْثِلَى عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الظَّالِمِينَ (۲۵) ترجمه: (۴)

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ (۲۶) ترجمه: (۵)

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَنْكِحَكَ إِخِدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَانِي حِجَجٍ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (۲۷) ترجمه: (۶)

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلِينَ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلِيمٌ (۲۸) ترجمه: (۷)

ص: ۳۸۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که متوجه جانب مدین شد گفت: «امیدوارم پروردگرم مرا به راه راست هدایت کند!» ترجمه استاد فولادوند: و چون به سوی [شهر] مدین رو نهاد [با خود] گفت: «امید است پروردگرم مرا به راه راست هدایت کند.» ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به سوی (شهر) مدین رو نهاد گفت: امید است پروردگرم مرا به راه راست (راه شهر مدین) ره نماید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به (چاه) آب مدین رسید، گروهی از مردم را در آنجا دید که چهارپایان خود را سیراب می کنند؛ و در کنار آنان دو زن را دید که مراقب گوسفندان خویشند (و به چاه نزدیک نمی شوند؛ موسی) به آن دو گفت: «کار شما چیست؟ (چرا گوسفندان خود را آب نمی دهید؟!)) گفتند: «ما آنها را آب نمی دهیم تا چوپانها همگی خارج شوند؛ و پدر ما پیرمرد کهنسالی است (و قادر بر این کارها نیست.)!» ترجمه استاد فولادوند: و چون به آب مدین رسید، گروهی از مردم را بر آن یافت که [دامهای خود را] آب می دادند، و پشت سرشان دو زن را یافت که [گوسفندان خود را] دور می کردند. [موسی] گفت: «منظورتان [از این کار] چیست؟» گفتند: «ما به گوسفندان خود [آب نمی دهیم تا شبانان [همگی گوسفندانشان را] برگردانند، و پدر ما پیری سالخورده است.» ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آب شهر مدین رسید گروهی از مردم را یافت که (به گوسفندان خود) آب می دادند و نزدیک آنها دو نفر زن را دید که (از اختلاط دام های خود با دام های مردم) جلوگیری می کردند، گفت: کار شما چیست؟ (چرا اینجا متوقفید؟) گفتند: ما (به حیوانات خود) آب نمی دهیم تا این شبانان (دام های خود را) بازگردانند، و پدر ما پیری است کهنسال (به نام شعیب)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی برای (گوسفندان) آن دو آب کشید؛ سپس رو به سایه آورد و عرض کرد: «پروردگارا! هر خیر و نیکی بر من فرستی، به آن نیازمندم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس برای آن دو، [گوسفندان را] آب داد، آنگاه به سوی سایه برگشت و گفت: «پروردگارا، من به هر خیری که سویم بفرستی سخت نیازمندم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس برای آنها (دام هایشان را) آب داد، سپس به سوی سایه بازگشت و گفت: پروردگارا، همانا من به آنچه بر من فرو فرستی از خیر (از غذا و طعام) نیازمندم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ناگهان یکی از آن دو (زن) به سراغ او آمد در حالی که با نهایت حیا گام برمی داشت، گفت: «پدرم از تو دعوت می کند تا مزد آب دادن (به گوسفندان) را که برای ما انجام دادی به تو بپردازد.» هنگامی که موسی نزد او [= شعیب] آمد و سرگذشت خود را شرح داد، گفت: «نترس، از قوم ظالم نجات یافتی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس یکی از آن دو زن -در حالی که به آزر گام بر می داشت- نزد وی آمد [و] گفت: «پدرم تو را می طلبد تا تو را به پاداش آب دادن [گوسفندان] برای ما، مزد دهد.» و چون [موسی] نزد او آمد و سرگذشت [خود] را بر او حکایت کرد، [وی] گفت: «نترس که از گروه ستمگران نجات یافتی.» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس یکی از آن دو زن در حالی که با نهایت شرم و حیا راه می رفت نزد وی آمد، گفت: همانا پدرم تو را می طلبد تا مزد اینکه برای ما (دام ها را) آب دادی بپردازد. پس چون به نزد او آمد و سرگذشت خود را بازگو نمود: وی گفت: بیم مدار، از گروه ستمکاران نجات یافتی (اینجا از قلمرو حکومت فرعون بیرون است)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یکی از آن دو (دختر) گفت: «پدرم! او را استخدام کن، زیرا بهترین کسی را که می توانی استخدام کنی آن کسی است که قوی و امین باشد (و او همین مرد است)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: یکی از آن دو [دختر] گفت: «ای پدر، او را استخدام کن، چرا که بهترین کسی است که استخدام می کنی: هم نیرومند [و هم] در خور اعتماد است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یکی از آن دو زن گفت: ای پدر، او را استخدام کن، زیرا بهترین کسی که استخدامش کنی (این مرد) نیرومند با امانت است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (شعیب) گفت: «من می خواهم یکی از این دو دخترم را به همسری تو درآورم به این شرط که هشت سال برای من کار کنی؛ و اگر آن را تا ده سال افزایش دهی، محبتی از ناحیه توست؛ من نمی خواهم کار سنگینی بر دوش تو بگذارم؛ و ان شاء الله مرا از صالحان خواهی یافت» _____ ترجمه استاد فولادوند: [شعیب] گفت: «من می خواهم یکی از این دو دختر خود را [که مشاهده می کنی] به نکاح تو در آورم، به این [شرط] که هشت سال برای من کار کنی، و اگر ده سال را تمام گردانی اختیار با تو است، و نمی خواهم بر تو سخت گیرم، و مرا ان شاء الله از درستکاران خواهی یافت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (شعیب) گفت: من می خواهم یکی از این دو دختر خود را به همسری تو درآورم در برابر این (مهر) که هشت سال (برای اداره امور خانه یا چرانیدن دام ها) اجیر من باشی، و اگر ده سال را تمام کردی اختیار با توست و من نمی خواهم که بر تو سخت گیرم به خواست خداوند مرا از صالحان خواهی یافت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موسی) گفت: «(مانعی ندارد)، این قراردادی میان من و تو باشد؛ البته هر کدام از این دو مدت را انجام دهم ستمی بر من نخواهد بود (و من در انتخاب آن آزادم)!» و خدا بر آنچه ما می گوئیم گواه است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [موسی] گفت: «این [قرارداد] میان من و تو باشد که هر یک از دو مدت را به انجام رسانیدم، بر من تعدی [روا] نباشد، و خدا بر آنچه می گوئیم وکیل است.» _____ ترجمه آیت

الله مشکینی : (موسی) گفت: این (قرارداد تردیدی) میان من و تو ثابت باشد، پس هر یک از دو مدت را به اتمام رساندم
تعدی و تحمیلی بر من نباشد، و خداوند بر آنچه می گوئیم وکیل است

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَىٰ الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطَّوْرِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ بَشِيرٍ أَوْ جَذْوَةٍ
مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (٢٩) ترجمه: (١)

فَلَمَّا آتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٣٠) ترجمه: (٢)

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّىٰ مُدَبِّرًا وَلَمْ يَعْقِبْ يَا مُوسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ (٣١) ترجمه: (٣)

اسْمُكَ يَدُوكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَأَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (٣٢) ترجمه: (٤)

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ (٣٣) ترجمه: (٥)

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ (٣٤) ترجمه: (٦)

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكَمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ (٣٥) ترجمه: (٧)

ص: ٣٨٩

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که موسی مدّت خود را به پایان رسانید و همراه خانواده اش (از مدین به سوی مصر) حرکت کرد، از جانب طور آتشی دید! به خانواده اش گفت: «درنگ کنید که من آتشی دیدم! (می روم) شاید خبری از آن برای شما بیآورم، یا شعله ای از آتش تا با آن گرم شوید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون موسی آن مدت را به پایان رسانید و همسرش را [همراه] برد، آتشی را از دور در کنار طور مشاهده کرد، به خانواده خود گفت: «[اینجا] بمانید، که من آتشی از دور دیدم، شاید خبری از آن یا شعله ای آتش برایتان بیآورم، باشد که خود را گرم کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چون موسی مدت (معهود) را به پایان برد و با خانواده خود (از مدین به سوی مصر) حرکت کرد، از جانب (کوه) طور آتشی مشاهده کرد، به خانواده خود گفت: شما (این جا) درنگ کنید، همانا من آتشی دیدم، شاید برای شما خبری از آن (راجع به پیدا کردن راه) بیآورم، یا پاره آتشی، شاید که گرم شوید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که به سراغ آتش آمد، از کرانه راست درّه، در آن سرزمین پر برکت، از میان یک درخت ندا داده شد که: «ای موسی! منم خداوند، پروردگار جهانیان!» _____ ترجمه استاد فولادوند : پس چون به آن [آتش] رسید، از جانب راست وادی، در آن جایگاه مبارک، از آن درخت ندا آمد که: «ای موسی، منم، من، خداوند، پروردگار جهانیان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چون موسی به نزدیک آتش آمد، از جانب راست آن وادی، در آن قطعه زمین پربرکت، از آن درخت (که در آنجا بود) ندا داده شد که ای موسی، به یقین منم خدای یکتا، پروردگار جهانیان

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : عصایت را بیفکن! هنگامی که (عصا را افکند و) دید همچون ماری با سرعت حرکت می کند، ترسید و به عقب برگشت، و حتّی پشت سر خود را نگاه نکرد! ندا آمد: «برگرد و نترس، تو در امان هستی!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و [فرمود:] «عصای خود را بیفکن.» پس چون دید آن مثل ماری می جنبد، پشت کرد و برنگشت. «ای موسی، پیش آی و مترس که تو در امانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (ندا داده شد به) اینکه عصایت را بیفکن، پس (بیفکند و) چون آن را دید که به شتاب می جنبد گویی که مار (یا اجنه) است، گریزان به عقب برگشت و به پشت سر نگاه نکرد (گفته شد) ای موسی، رو بیار و مترس، همانا تو از ایمان هستی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دست را در گریبان خود فروبر، هنگامی که خارج می شود سفید و درخشنده است بدون عیب و نقص؛ و دستهایت را بر سینه ات بگذار، تا ترس و وحشت از تو دور شود! این دو [= معجزه عصا و ید بیضا] برهان روشن از پروردگارت بسوی فرعون و اطرافیان اوست، که آنان قوم فاسقی هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: «دست خود را به گریبان بیاور تا سبب بی گزند بیرون بیاید، و [برای رهایی] از این هراس بازویت را به خویشتن بچسبان. این دو [نشانه] دو برهان از جانب پروردگار تو است [که باید] به سوی فرعون و سران [کشور] او [بیری]، زیرا آنان همواره قومی نافرمانند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دست خود را در گریبان خود کن تا (چون بیرون آوری) سفید و درخشنده بی عیب و نقص بیرون آید و از جهت هر هراسی دست (یا دست ها) را بر خود بچسبان (که زایل شود). پس این دو (معجزه: عصا و ید بیضا) دو حجت و برهان است از جانب پروردگارت به سوی فرعون و سران و اشراف او، همانا آنها از پیش گروهی فاسق بودند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عرض کرد: «پروردگارا! من یک تن از آنان را کشته ام؛ می ترسم مرا به قتل برسانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، من کسی از ایشان را کشته ام، می ترسم مرا بکشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا من کسی را از آنها کشته ام، می ترسم (پیش از آنکه دعوتم را ابلاغ کنم) مرا بکشند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برادرم هارون زبانش از من فصیحتر است؛ او را همراه من بفرست تا یاور من باشد و مرا تصدیق کند؛ می ترسم مرا تکذیب کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برادرم هارون از من زبان آورتر است، پس او را با من به دستیاری گسیل دار تا مرا تصدیق کند، زیرا می ترسم مرا تکذیب کنند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برادرم هارون زبانش از من فصیح تر است، پس او را همراه من کمک و پشتیبان فرست، تا مرا تصدیق کند زیرا می ترسم مرا تکذیب کنند (و من نتوانم هدفم را به روشنی بیان کنم)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «زودی بازوان تو را بوسیله برادرت محکم (و نیرومند) می کنیم، و برای شما سلطه و برتری قرار می دهیم؛ و به برکت آیات ما، بر شما دست نمی یابند؛ شما و پیروانتان پیروزید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «به زودی بازویت را به [وسیله] برادرت نیرومند خواهیم کرد و برای شما هر دو، تسلطی قرار خواهیم داد که با [وجود] آیات ما، به شما دست نخواهند یافت شما و هر که شما را پیروی کند چیره خواهید بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: به زودی بازویت را به وسیله برادرت محکم سازیم و برای شما دو تن (در محاجه و مبارزه) تسلط و غلبه قرار دهیم. به طوری که هرگز به خاطر آیه ها و معجزه های ما به شما دست نیابند شما و هر کس از شما پیروی کرد پیروزید

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرَى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولَىٰ (۳۶) ترجمه: (۱)

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (۳۷) ترجمه: (۲)

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْذِدْ لِي يَا هَامَانَ عَلَى الطَّيْنِ فَاجْعَلْ لِي صِرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ (۳۸) ترجمه: (۳)

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يُزْجَعُونَ (۳۹) ترجمه: (۴)

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَبَدَّلْنَاهُمْ فِي النَّيْمِ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ (۴۰) ترجمه: (۵)

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ (۴۱) ترجمه: (۶)

وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعَنَّا وَلَكُمْ فِي الْقِيَامَةِ هُمْ مِّنَ الْمَقْبُوحِينَ (۴۲) ترجمه: (۷)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۴۳) ترجمه: (۸)

ص: ۳۹۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که موسی معجزات روشن ما را برای آنان آورد، گفتند: «این چیزی جز سحر نیست که بدروغ به خدا بسته شده؛ ما هرگز چنین چیزی را در نیاکان خود نشنیده ایم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون موسی آیات روشن ما را برای آنان آورد، گفتند: «این جز سحری ساختگی نیست و از پدران پیشین خود چنین [چیزی] نشنیده ایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون موسی آیات روشن ما را بر آنها آورد، گفتند: این جز جادویی ساختگی نیست، و ما چنین چیزی را (دعوت به توحید در الوهیت و ربوبیت را) در میان پدران پیشین خود نشنیده ایم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی گفت: «پروردگaram از حال کسانی که هدایت را از نزد او آورده اند، و کسانی که عاقبت نیک سرا (ی دنیا و آخرت) از آن آنهاست آگاهتر است! مسلماً ظالمان رستگار نخواهند شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و موسی گفت: «پروردگaram به [حال] کسی که از جانب او رهنمودی آورده و [نیز] کسی که فرجام [نیکوی] آن سرا برای اوست، داناتر است. در حقیقت، ظالمان رستگار نمی شوند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و موسی گفت: پروردگaram من به (حال) کسی که از جانب او (برای مردم) هدایت را آورده، و کسی که عاقبت (نیک) این خانه از آن اوست داناتر است، (عاقبت نیک خانه دنیا خوشی خانه آخرت است)، مسلماً ستمکاران رستگار نمی شوند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرعون گفت: «ای جمعیت اشراف! من خدایی جز خودم برای شما سراغ ندارم. (اما برای تحقیق بیشتر)، ای هامان، برایم آتشی بر گل بیفروز (و آجرهای محکم بساز)، و برای من برج بلندی ترتیب ده تا از خدای موسی خبر بگیرم؛ هر چند من گمان می کنم او از دروغگویان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و

فرعون گفت: «ای بزرگان قوم، من جز خویشتن برای شما خدایی نمی شناسم. پس ای هامان؛ برایم بر گل آتش بیفروز و برجی [بلند] برای من بساز، شاید به [حال] خدای موسی اطلاع یابم، و من جداً او را از دروغگویان می پندارم.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرعون گفت: ای سران کشور، من برای شما خدایی غیر خودم نمی شناسم، پس (برای روشن شدن امر) ای هامان، آتشی بر روی گل بیفروز (و آجر بپز) پس برای من بنای بلندی بساز، شاید بر خدای موسی اشراف یابم (یا از اوضاع کواکب به وجود او پی ببرم)، و البته من او را از دروغگویان می پندارم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرانجام) فرعون و لشکریانش بدون حق در زمین استکبار کردند، و پنداشتند بسوی ما بازگردانده نمی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و او و سپاهیان در آن سرزمین به ناحق سرکشی کردند و پنداشتند که به سوی ما بازگردانیده نمی شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او و

سپاهیان در زمین به ناحق تکبر ورزیدند و گمان کردند که به سوی ما باز گردانده نمی شوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما نیز او و لشکریانش را گرفتیم و به دریا افکندیم؛ اکنون بنگر پایان کار ظالمان چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا او و سپاهیان را فرو گرفتیم و آنان را در دریا افکندیم، بنگر که

فرجام کار ستمکاران چگونه بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او و سپاهیان را گرفتیم و در دریا افکندیم پس بنگر که عاقبت ستمکاران چگونه بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان [= فرعونیان] را پیشوایانی قرار دادیم که به آتش (دوزخ) دعوت می کنند؛ و روز رستاخیز یاری نخواهند شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان را پیشوایانی که به سوی آتش می خوانند گردانیدیم، و روز رستاخیز یاری نخواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را پیشوایانی

قرار دادیم که (به واسطه کفر و طغیانشان آیندگان را) به سوی آتش (جهنم) می خوانند، و روز قیامت (از طرف هیچ شفاعت کننده ای) یاری نمی شوند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در این دنیا نیز لعنتی بدنبال آنان قرار دادیم؛ و روز قیامت از زشت رویانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در این دنیا لعنتی بدرقه [نام] آنان کردیم و روز قیامت [نیز] ایشان از [جمله] زشت رویانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در این دنیا لعنتی (بزرگ) را در پی آنان

درآوردیم (لعنت فرشتگان و مؤمنان و گناهان پیروانشان که برای آنها لعنت حقیقی است)، و در روز قیامت از زشت رویان و رسواشدگان و منفوران خواهند بود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به موسی کتاب آسمانی دادیم بعد از آنکه اقوام قرون نخستین را هلاک نمودیم؛ کتابی که برای مردم بصیرت آفرین بود، و مایه هدایت و رحمت؛ شاید متذکر شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی، پس از آنکه نسلهای نخستین را هلاک کردیم، به موسی کتاب دادیم که [دربردارنده] روشنگری ها و

رهنمود و رحمتی برای مردم بود، امید که آنان پند گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما به موسی، پس از آنکه مجتمع های پیشین (مانند قوم نوح و هود و صالح و لوط) را هلاک کردیم کتاب (آسمانی تورات) را عطا کردیم که وسیله بینایی های مردم و مایه هدایت و رحمت بود، شاید متذکر شوند

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغُرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ (٤٤) ترجمه: (١)

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِم آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (٤٥) ترجمه: (٢)

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحِمَهُ مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٤٦) ترجمه: (٣)

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٤٧) ترجمه:

(٤)

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوْتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْلَمَ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا

إِنَّا بِكُلِّ كَافِرٍ وَنَ (٤٨) ترجمه: (٥)

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤٩) ترجمه: (٦)

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّهُمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

(٥٠) ترجمه: (٧)

ص: ٣٩١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو در جانب غربی نبودی هنگامی که ما فرمان نبوت را به موسی دادیم؛ و تو از شاهدان نبودی (در آن هنگام که معجزات را در اختیار موسی گذاردیم)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون

امر [پیامبری] را به موسی واگذاشتیم، تو در جانب غربی [طور] نبودی و از گواهان [نیز] نبودی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو در طرف غربی (وادی مقدس) نبودی هنگامی که ما امر رسالت را به موسی (به وسیله وحی علوم و القاء تورات) اعلام کردیم و تحکیم بخشیدیم، و تو از حاضران (آن صحنه عجیب) نبودی

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی ما اقوامی را در اعصار مختلف خلق کردیم، و زمانهای طولانی بر آنها گذشت (که آثار انبیا از دلهايشان محو شد؛ پس تو را با کتاب آسمانیت فرستادیم)! تو هرگز در میان مردم مدین اقامت نداشتی تا (از وضع آنان آگاه باشی) و آیات ما را برای آنها [= مشرکان مکه] بخوانی، ولی ما بودیم که تو را فرستادیم (و این آیات را در اختیارت قرار دادیم)! _____ ترجمه استاد فولادوند: لیکن ما نسلهایی پدید آوردیم و عمرشان طولانی

شد. و تو در میان ساکنان [شهر] مدین مقیم نبودی تا آیات ما را بر ایشان بخوانی، لیکن ما بودیم که فرستنده [پیامبران] بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و لکن ما مجتمعاتی را در زمان های متسلسل آفریدیم، پس

عمرشان به طول انجامید (و اخبار آنها کهنه و متغیر شد و ما آن اخبار را به تو وحی می کنیم)، و تو در میان اهل مدین اقامت نداشتی تا آیات ما را بر اینان (مشرکین مکه، از مشاهدات خود) بازگو کنی، و لکن ما ایم که فرستنده ایم (پیامبران را می فرستیم و اخبار گذشتگان را بر آنها وحی می کنیم تا به مردم بازگو کنند)

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو در کنار طور نبودی زمانی که ما ندا دادیم؛ ولی این رحمتی از سوی پروردگارت بود

(که این اخبار را در اختیار تو نهاد) تا بوسیله آن قومی را انذار کنی که پیش از تو هیچ انذارکننده ای برای آنان نیامده است؛ شاید متذکر شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آندم که [موسی را] ندا دردادیم، تو در جانب طور نبودی، ولی [این اطلاع تو] رحمتی است از پروردگار تو، تا قومی را که هیچ هشداردهنده ای پیش از تو برایشان نیامده است بیم دهی، باشد که آنان پندپذیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که (موسی را از شجره نور برای منصب نبوت) ندا دردادیم تو در جانب (کوه) طور نبودی (تا از مشاهدات خبر دهی)، و لکن به خاطر رحمتی از پروردگار تو بود (که تو را از آنها آگاه کردیم) تا گروهی را که پیش از تو (از زمان عیسی یا از زمان اسماعیل تا عصر تو) هیچ بیم دهنده ای بر آنان نیامده است بیم کنی شاید متذکر شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه (پیش از فرستادن پیامبری) مجازات و مصیبتی بر اثر اعمالشان به آنان می رسید، می گفتند: «پروردگارا! چرا رسولی برای ما نفرستادی تا از آیات تو پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر نبود که وقتی به [سزای] پیش فرست دستهایشان مصیبتی به ایشان برسد، بگویند: «پروردگارا، چرا فرستاده ای به سوی ما نفرستادی تا از احکام تو پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم» [قطعاً در کيفر آنان شتاب می کردیم]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر نه این بود که چون مصیبت و عقوبتی به آنها (به عنوان مجازات و کيفر) در مقابل آنچه خودشان پیش فرستاده اند برسد (حجت آرند و) بگویند: پروردگارا، چرا به سوی ما رسولی نفرستادی تا از آیات پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم (ما بدون برانگیختن پیامبر آنها را به کيفر کفر و فسقشان گرفتار می کردیم، پس ما همواره عقل را با نقل تأیید می کنیم)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی هنگامی که حق از نزد ما برای آنها آمد گفتند: «چرا مثل همان چیزی که به موسی داده شد به این پیامبر داده نشده است؟!» مگر بهانه جویانی همانند آنان، معجزاتی را که در گذشته به موسی داده شد، انکار نکردند و گفتند: «این دو نفر [= موسی و هارون] دو ساحرند که دست به دست هم داده اند (تا ما را گمراه کنند) و ما به هر دو کافریم؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون حق از جانب ما برایشان آمد، گفتند: «چرا نظیر آنچه به موسی داده شد، به او داده نشده است؟! آیا به آنچه قبلاً به موسی داده شد کفر نورزیدند؟ گفتند: «دو ساحر با هم ساخته اند.» و گفتند: «ما همه را منکریم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون از جانب ما (پیامبر و کتاب) حق بر آنها (مشرکان) آمد، گفتند: چرا نظیر آنچه به موسی داده شده (نزول دفعی تورات و عصا و ید بیضا) به او داده نشده است؟! مگر این مشرکان به آنچه پیش از این به موسی داده شده بود کفر نورزیدند؟ گفتند: (این تورات و قرآن) دو جادویند که یکدیگر را یاری داده اند و ما هر دو را منکریم. و مگر آن مشرکان به آنچه به موسی داده شده بود کفر نورزیدند؟ گفتند: (موسی و هارون) دو جادوگر ماهرند که پشت به پشت هم داده اند و ما هر دو را منکریم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر راست می گویند (که تورات و قرآن از سوی خدا نیست)، کتابی هدایت بخش تر از این دو از نزد خدا بیاورید، تا من از آن پیروی کنم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «پس اگر راست می گویند، کتابی از جانب خدا بیاورید که از این دو هدایت کننده تر باشد تا پیرویش کنم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر شما راستگویند پس کتابی از جانب خدا بیاورید که از آن دو (تورات و قرآن) رهنمون تر باشد تا من از آن پیروی کنم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر این پیشنهاد تو را نپذیرند، بدان که آنان تنها از هوسهای خود پیروی می کنند! و آیا گمراهتر از آن کس که پیروی هوای نفس خویش کرده و هیچ هدایت الهی را نپذیرفته، کسی پیدا می شود؟! مسلماً خداوند

قوم ستمگر را هدایت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر تو را اجابت نکردند، بدان که فقط هوسهای خود را پیروی می کنند؛ و کیست گمراه تر از آنکه بی راهنمایی خدا از هوسش پیروی کند؟ بی تردید خدا مردم ستمگر را راهنمایی نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر (دعوت) تو را اجابت نکردند بدان که آنها از هواهای (نفسانی) خود پیروی می کنند، و چه کسی گمراه تر است از آن که بدون هدایت خداوند از هوای (نفس) خود پیروی کند؟! حَقًّا که خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۵۱) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ (۵۲) ترجمه: (۲)

وَإِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ (۵۳) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (۵۴) ترجمه: (۴)

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبَغِي الْجَاهِلِينَ (۵۵) ترجمه: (۵)

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۵۶) ترجمه: (۶)

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَى مَعِيَ كَنتُخَطَفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْلَمْ نُمْكِنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجِيبِي إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِّنْ لَّدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۵۷) ترجمه: (۷)

وَكَم أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِ بَطْرَتْ مَعِيشَتَهَا فَنَلَكُ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكِنْ مِّنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ (۵۸) ترجمه: (۸)

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمَّهَاتِ رُسُلًا يَلُؤُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ (۵۹) ترجمه: (۹)

ص: ۳۹۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آیات قرآن را یکی پس از دیگری برای آنان آوردیم شاید متذکر شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی، این گفتار را برای آنان پی در پی و به هم پیوسته نازل ساختیم، امید که آنان پند پذیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حقیقت ما گفتار خود را یکی پس از

دیگری و به هم پیوسته (آیه ها و سوره های قرآن را پیپی در ظرف چندین سال) به آنها رساندیم، شاید متذکر شوند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که قبلاً کتاب آسمانی به آنان داده ایم به آن [=قرآن] ایمان می آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که قبل از آن، کتاب [آسمانی] به ایشان داده ایم، آنان به [قرآن] می گروند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که پیش از این به آنها کتاب آسمانی دادیم (نظیر

برخی از اهل تورات و انجیل) آنها به این (قرآن) ایمان می آورند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که بر آنان خوانده شود می گویند: «به آن ایمان آوردیم؛ اینها همه حق است و از سوی پروردگار ماست؛ ما پیش از این هم مسلمان بودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون بر ایشان فرو خوانده می شود، می گویند: «بدان ایمان آوردیم که آن درست است [و] از طرف پروردگار ماست؛ ما پیش از آن [هم] از تسلیم شوندگان بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون قرآن بر آنها تلاوت شود گویند: به آن ایمان آوردیم، بی تردید این همان حق است از جانب پروردگار ما، همانا ما پیش از (نزول) آن (به واسطه

بیانات تورات و انجیل) اسلام آورده بودیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که بخاطر شکیبایشان، اجر و پادششان را دو بار دریافت می دارند؛ و بوسیله نیکیهها بدیها را دفع می کنند؛ و از آنچه به آنان روزی داده ایم انفاق می نمایند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: آنانند که به [پاس] آنکه صبر کردند و [برای آنکه] بدی را با نیکی دفع می نمایند و از آنچه روزی شان داده ایم انفاق می کنند، دو بار پاداش خواهند یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنهایند که مزدشان به خاطر آنکه (بر ایمان و عمل به دو کتاب آسمانی) صبر کردند، دو بار به آنها داده می شود، و با نیکی (در گفتار و کردار) بدی و آزار (مردم) را دور می سازند، و از آنچه به آنها روزی کرده ایم انفاق می کنند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه سخن لغو و بیهوده بشنوند، از آن روی می گردانند و می گویند: «اعمال ما از آن ماست و اعمال شما از آن خودتان؛ سلام بر شما (سلام وداع)؛ ما خواهان جاهلان نیستیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون لغوی بشنوند از آن روی برمی تابد و می گویند: «کردارهای ما از آن ما و کردارهای شما از آن شماست، سلام بر شما، جوای [مصاحبت] نادانان نیستیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون سخن لغوی (مانند مسخره و فحش و غیبت و هتاک) بشنوند، از آن روی برتابند و (با زبان حال) گویند: عمل های ما از آن ما و عمل های شما از آن شما، سلام بر شما، ما نادان ها را (به دوستی و رفاقت) نمی طلیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو نمی توانی کسی را که دوست داری هدایت کنی؛ ولی خداوند هر کس را بخواهد هدایت می کند؛ و او به هدایت یافتگان آگاهتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، تو هر که را دوست داری نمی توانی راهنمایی کنی، لیکن خداست که هر که را بخواهد راهنمایی می کند، و او به راه یافتگان داناتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً تو نمی توانی هر کس را که خود دوست بداری هدایت کنی (قلبش را متوجه حق سازی، زیرا وظیفه تو راه نشان دادن است) و لکن خداست که هر کس را بخواهد به ایمان می رساند، و او به کسانی که استعداد هدایت را دارند داناتر است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «ما اگر هدایت را همراه تو پذیرا شویم، ما را از سرزمینمان می ربایند!» آیا ما حرم امنی در اختیار آنها قرار ندادیم که ثمرات هر چیزی (از هر شهر و دیاری) بسوی آن آورده می شود؟! رزقی است از جانب ما؛ ولی بیشتر آنان نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «اگر با تو از [نور] هدایت پیروی کنیم، از سرزمین خود روده خواهیم شد.» آیا آنان را در حرمی امن جای ندادیم که محصولات هر چیزی - که رزقی از جانب ماست - به سوی آن سرازیر می شود؟! ولی بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مشرکان مگه بهانه ای دیگر آورده) گفتند: اگر با تو پیروی از هدایت کنیم (مشرکان دیگر) ما را از سرزمینمان می ربایند (و به قتل و اسارت می کشانند)، آیا ما آنها را در حرم امنی جای ندادیم که هر گونه محصولی به سوی آن گرد آورده می شود؟! روزی است از جانب ما، و لکن بیشتر آنها نمی دانند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چه بسیار از شهرها و آبادیهایی را که بر اثر فراوانی نعمت، مست و مغرور شده بودند هلاک کردیم! این خانه های آنهاست (که ویران شده)، و بعد از آنان جز اندکی کسی در آنها سکونت نکرد؛ و ما وارث آنان بودیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار شهرها که هلاک شدیم، [زیرا] زندگی خوش، آنها را سرمست کرده بود. این است سرهایشان که پس از آنان - جز برای عده کمی - مورد سکونت قرار نگرفته، و ماییم که وارث آنان بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از مجتمع های انسانی را که در زندگی

خود طغیان و سرکشی کردند هلاک نمودیم، پس آن مسکن های آنهاست که پس از آنان جز اندکی از آنها مسکونی نیست (و فقط محل سکونت موقت مسافران است) و ما وارث (آنها) بوده ایم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگار تو هرگز شهرها و آبادیها را هلاک نمی کرد تا اینکه در کانون آنها پیامبری مبعوث کند که آیات ما را بر آنان بخواند؛ و ما هرگز آبادیها و شهرها را هلاک نکردیم مگر آنکه اهلش ظالم بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگار تو [هرگز] ویرانگر شهرها نبوده است تا [پیشتر] در مرکز آنها

پیامبری برانگیزد که آیات ما را بر ایشان بخواند، و ما شهرها را -تا مردمشان ستمگر نباشند- ویران کننده نبوده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پروردگار تو هرگز هلاک کننده شهرها و روستاها نبوده تا آنکه (طبق

سنت جاریه خود) در مرکز آنها رسولی برانگیزد که آیات و نشانه های (توحید و اهداف خلقت) ما را بر آنها بخواند و ما هرگز (پس از ارسال پیامبران نیز) هلاک کننده شهرها و روستاها نبودیم مگر در حالی که اهل آنها ستمکار بودند

وَمَا أوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتِهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ (۶۰) ترجمه: (۱)

أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعَدًّا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ (۶۱) ترجمه: (۲)

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (۶۲) ترجمه: (۳)

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ (۶۳) ترجمه: (۴)

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ (۶۴) ترجمه: (۵)

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ (۶۵) ترجمه: (۶)

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ (۶۶) ترجمه: (۷)

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ (۶۷) ترجمه: (۸)

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۶۸) ترجمه: (۹)

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ (۶۹) ترجمه: (۱۰)

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۷۰) ترجمه: (۱۱)

ص: ۳۹۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه به شما داده شده، متاع زندگی دنیا و زینت آن است؛ و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است؛ آیا اندیشه نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر آنچه به شما داده شده است،

کالای زندگی دنیا و زیور آن است، و [لی] آنچه پیش خداست بهتر و پایدارتر است؛ مگر نمی اندیشید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه از اشیاء (دنیا) به شما داده شده مایه برخورداری در زندگی دنیا و

آرایش و زیور آن است، و آنچه در نزد خداوند است (از نعمت های آخرت) بهتر و جاودانه تر است، آیا نمی اندیشید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که به او وعده نیکو داده ایم و به آن خواهد رسید، همانند کسی است که متاع زندگی دنیا به او داده ایم سپس روز قیامت (برای حساب و جزا) از احضارشدگان خواهد بود؟! _____

ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی که وعده نیکو به او داده ایم و او به آن خواهد رسید، مانند کسی است که از کالای زندگی دنیا بهره مندش گردانیده ایم [ولی] او روز قیامت از [جمله] احضارشدگان [در آتش] است؟ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که او را وعده نیکو داده ایم (کامیابی در آخرت) و او حتما به آن خواهد رسید، مانند کسی است که او را از کالای زندگی دنیا برخوردار کرده ایم سپس او در روز قیامت از احضار شوندهگان (در حساب و

عذاب) خواهد بود؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی را (به خاطر بیاورید) که خداوند آنان را ندا میدهد و میگوید: «کجا هستند همتایانی که برای من می پنداشتید؟!». _____ ترجمه استاد فولادوند: و [به یاد آور] روزی را که آنان را ندا می دهد و می فرماید: «آن شریکان من، که می پنداشتید کجایند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که خداوند آنها را ندا داده، گوید: کجایند آن شریکان من (بت ها، ستارگان، اجنه و غیره) که می پنداشتید (با من در الوهیت، ربوبیت، عبادت یا طاعت شریکند)؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروهی (از معبودان) که فرمان عذاب درباره آنها مسلم شده است میگویند: «پروردگارا! ما اینها [=عابدان] را گمراه کردیم؛ (آری) ما آنها را گمراه کردیم همان گونه که خودمان گمراه شدیم؛ ما از آنان به سوی تو بیزاری می جوئیم؛ آنان در حقیقت ما را نمی پرستیدند (بلکه هوای نفس خود را پرستش می کردند!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان که حکم [عذاب] بر ایشان واجب آمده، می گویند: «پروردگارا، اینانند کسانی که گمراه کردیم، گمراهشان کردیم همچنانکه خود گمراه شدیم، [از آنان] به سوی تو بیزاری می جوئیم، ما را نمی پرستیدند [بلکه پندار خود را دنبال می کردند].» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که وعده عذاب درباره آنها محقق شده (از آنان که مردم را در دنیا به عبادت و اطاعت خود فرا خوانده اند) گویند: پروردگارا، اینها (پرستندگان ما) که ما گمراه کردیم، ما همان گونه که (به اختیار خود) گمراه شدیم آنها را (به اختیار خودشان) گمراه کردیم اکنون از آنها به سوی تو بیزاری می جوئیم، آنها ما را نمی پرستیدند (به اجبار نمی پرستیدند، یا شیطان ها و یا نفس اماره خود را می پرستیدند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنها [=عابدان] گفته می شود: «معبودهایتان را که همتای خدا می پنداشتید بخوانید (تا شما را یاری کنند!)» معبودهایشان را می خوانند، ولی جوابی به آنان نمی دهند! و (در این هنگام) عذاب الهی را (با چشم خود) می بینند، و آرزو می کنند ای کاش هدایت یافته بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [به آنان] گفته می شود: «شریکان خود را فرا خوانید.» [پس آنها را می خوانند] ولی پاسخشان نمی دهند و عذاب را می بینند [و آرزو می کنند که] ای کاش هدایت یافته بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به عبادت کنندگان) گفته می شود: پس شریکانتان را (کسانی را که همتای خدا می پنداشتید، به یاری خود) بخوانید، پس آنها را می خوانند اما آنها جوابشان را نمی دهند و عذاب را (به عین یقین) می بینند و آرزو می کنند که ای کاش (در دنیا) هدایت یافته بودند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر آورید) روزی را که خداوند آنان را ندا می دهد و می گوید: «چه پاسخی به پیامبران (من) گفتید؟!». _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی را که [خدا] آنان را ندا درمی دهد و می فرماید: «فرستادگان [ما] را چه پاسخ دادید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که (خداوند همه اهل محشر را) ندا داده، گوید: فرستادگان ما را چه پاسخ دادید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز، همه اخبار به آنان پوشیده می ماند، (حتی نمی توانند) از یکدیگر سؤالی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در آن روز اخبار بر ایشان پوشیده گردد و از یکدیگر نمی توانند پرسند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس در آن روز اخبار (مربوط به جواب و غیره به خاطر طول زمان و کثرت دهشت) از آنها پوشیده گردد، پس نمی توانند حتی از یکدیگر پرسش کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسی که توبه کند، و ایمان آورد و عمل صالحی انجام دهد، امید است از رستگاران باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسی که توبه کند و ایمان آورد و به کار شایسته پردازد، امید

که از رستگاران باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اما کسی که (از کفر و فسق) توبه کرده و ایمان آورده و عملی شایسته نموده، پس امید است که از رستگاران باشد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پروردگار تو هر چه بخواهد می آفریند، و هر چه بخواهد برمی گزیند؛ آنان (در برابر او) اختیاری ندارند؛ منزّه است خداوند، و برتر است از همتایانی که برای او قائل می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و پروردگار تو هر چه را بخواهد می آفریند و برمی گزیند، و آنان اختیاری ندارند. منزّه است خدا، و از آنچه [با او] شریک می گردانند برتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و پروردگار توست که هر چه را بخواهد (در جهان هستی) می آفریند و (در عالم تشریح) اختیار می کند، هرگز برای آنها اختیاری (در جهان تکوین و تشریح) نیست، منزّه است خداوند و برتر است از آنچه برای او شریک و همتا قرار می دهند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و پروردگار تو می داند آنچه را که سینه هایشان پنهان می دارد و آنچه را آشکار می سازند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنچه را سینه هایشان پوشیده یا آشکار می دارد، پروردگارت می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و پروردگار توست که می داند آنچه را که سینه هایشان پنهان می دارد و آنچه را که (با زبان یا قلم یا عمل) آشکار می سازند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و او خدایی است که معبودی جز او نیست؛ ستایش برای اوست در این جهان و در جهان دیگر؛ حاکمیت (نیز) از آن اوست؛ و همه شما به سوی او بازگردانده می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اوست خدا [یی که] جز او معبودی نیست. در این [سرای] نخستین و در آخرت، ستایش از آن اوست، و فرمان، او راست و به سوی او بازگردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اوست خداوندی که جز او معبودی نیست، ستایش در دنیا و آخرت از آن اوست (زیرا همه زیبایی ها در هر دو جهان از اوست) و حاکمیت و داوری (نیز در هر دو جهان) از آن اوست و به سوی او بازگردانده می شوید

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَاءٍ أَوْ لَيْلًا تَسْمَعُونَ (۷۱) ترجمه: (۱)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِاللَّيْلِ تَسْمَعُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ (۷۲) ترجمه: (۲)

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۷۳) ترجمه: (۳)

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (۷۴) ترجمه: (۴)

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۷۵) ترجمه: (۵)

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مَوْسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ (۷۶) ترجمه: (۶)

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (۷۷) ترجمه: (۷)

ص: ۳۹۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند شب را تا قیامت بر شما جاودان سازد، آیا معبودی جز خدا می تواند روشنایی برای شما بیاورد؟! آیا نمی شنوید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «هان، چه می پندارید اگر خدا تا روز رستاخیز شب را بر شما جاوید بدارد؛ جز خداوند کدامین معبود برای شما روشنی می آورد؟ آیا نمی شنوید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: به من خبر دهید، اگر خداوند شب را بر شما به (ایستا کردن کره زمین) تا روز قیامت جاوید سازد، کیست آن خدا غیر از خدای یکتا که برای شما روشنایی را (هر چند از غیر خورشید) بیاورد؟ آیا نمی شنوید؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند روز را تا قیامت بر شما جاودان کند، کدام معبود غیر از خداست که شبی برای شما بیاورد تا در آن آرامش یابید؟ آیا نمی بینید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «هان، چه می پندارید اگر خدا تا روز قیامت روز را بر شما جاوید بدارد؛ جز خداوند کدامین معبود برای شما شبی می آورد که در آن آرام گیرید، آیا نمی بینید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: به من خبر دهید، اگر خداوند روز را بر شما (به ایستا کردن کره زمین) تا روز قیامت جاوید سازد، کیست آن خدا غیر از خدای یکتا که برای شما شبی را بیاورد که در آن آرامش گزینید؟ آیا نمی بینید؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از رحمت اوست که برای شما شب و روز قرار داد تا هم در آن آرامش داشته باشید و هم برای بهره گیری از فضل خدا تلاش کنید، و شاید شکر نعمت او را بجا آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند : و از رحمتش برایتان شب و روز را قرار داد تا در این [یک] بیارامید و [در آن یک] از فزون بخشی او [روزی

خود] بجوید، باشد که سپاس بدارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از رحمت اوست که برای شما (به وسیله حرکت وضعی زمین) شب و روز را قرار داد تا در شب آرامش گیرید و تا (در روز به کسب و کار) از فضل و بخشش او جستجو نمایید، و شاید سپاس گزارید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر آورید) روزی را که آنها را ندا می دهد و می گوید: «کجایند همتایانی که برای من می پنداشتید؟!». _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] روزی را که ندایشان می کند و می فرماید: «آن شریکان که می پنداشتید کجایند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که (خداوند) آنها را ندا داده، گوید: کجایند آن شریکان من (بت ها، ستارگان، اجنه و غیره) که می پنداشتید (با من در الوهیت، ربوبیت، عبادت یا طاعت شریکند)؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن روز) از هر امتی گواهی برمی گزینیم و (به مشرکان) می گوئیم: «دلیل خود را بیاورید!» اما آنها می دانند که حق از آن خداست، و تمام آنچه را افترا می بستند از (نظر) آنها گم خواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان هر امتی گواهی بیرون می کشیم و می گوئیم: «برهان خود را بیاورید.» پس بدانند که حق از آن خداست، و آنچه برمی بافتند از دستشان می رود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در آن روز) از هر امتی گواهی بیرون می آوریم (معصوم، عالم عادل، عادل صالح) پس (به آن امت در حضور شاهد) گوئیم: دلیل و برهانتان را (درباره دینتان) بیاورید! پس (به علم یقین و عین یقین) خواهند دانست که (در تمام اخبار کتاب های آسمانی و احکام و شرایع و وعد و وعیدها) حق از آن خدا بوده، و آنچه افترا می بستند از نظر آنان گم و ناپدید شود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قارون از قوم موسی بود، اما بر آنان ستم کرد؛ ما آنقدر از گنجها به او داده بودیم که حمل کلیدهای آن برای یک گروه زورمند مشکل بود! (به خاطر آورید) هنگامی را که قوش به او گفتند: «این همه شادی مغرورانه مکن، که خداوند شادی کنندگان مغرور را دوست نمی دارد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: قارون از قوم موسی بود و بر آنان ستم کرد، و از گنجینه ها آن قدر به او داده بودیم که کلیدهای آنها بر گروه نیرومندی سنگین می آمد، آنگاه که قوم وی بدو گفتند: «شادی مکن که خدا شادی کنندگان را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا قارون از قوم موسی بود (پسر عموی موسی و مأمور دریافت مالیات فرعون از بنی اسرائیل) پس بر آنان تعدی و ستم نمود، و از گنجینه های اموال آن اندازه به او داده بودیم که کلیدهای آنها بر گروه نیرومند سنگینی می کرد. (به یاد آر) زمانی که قوش به او گفتند: سرمستی مکن، زیرا خداوند سرمستی کنندگان را دوست ندارد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آنچه خدا به تو داده، سرای آخرت را بطلب؛ و بهره ات را از دنیا فراموش مکن؛ و همان گونه که خدا به تو نیکی کرده نیکی کن؛ و هرگز در زمین در جستجوی فساد مباش، که خدا مفسدان را دوست ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با آنچه خدایت داده سرای آخرت را بجوی و سهم خود را از دنیا فراموش مکن، و همچنانکه خدا به تو نیکی کرده نیکی کن و در زمین فساد مجوی که خدا فسادگران را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آنچه خداوند به تو داده خانه آخرت را بطلب، و سهم خود را از (عمر و مال) دنیا فراموش مکن (و تحصیل آخرت کن) و (به دیگران) نیکی کن همان گونه که خدا به تو نیکی کرده، و در روی زمین در جستجوی فساد مباش، زیرا خداوند فسادانگیزان را دوست ندارد

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيَتْهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَن ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ (٧٨) ترجمه: (١)

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (٧٩) ترجمه: (٢)

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ (٨٠) ترجمه: (٣)

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ (٨١) ترجمه: (٤)

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَّنَوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَآئِنَ اللَّهُ يُبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بَنَّا وَيَكَآئِنَ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (٨٢) ترجمه: (٥)

تِلْكَ الدَّارُ الْأُخْرَىٰ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (٨٣) ترجمه: (٦)

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٨٤) ترجمه: (٧)

ص: ٣٩٥

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (قارون) گفت: «این ثروت را بوسیله دانشی که نزد من است به دست آورده ام!» آیا او نمی دانست که خداوند اقوامی را پیش از او هلاک کرد که نیرومندتر و ثروتمندتر از او بودند؟! (و هنگامی که عذاب الهی فرا رسد،) مجرمان از گناهانشان سؤال نمی شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: [قارون] گفت: «من اینها را در نتیجه دانش خود یافته ام.» آیا وی ندانست که خدا نسلهایی را پیش از او نابود کرد که از او نیرومندتر و مال اندوزتر بودند؟ [لی این گونه] مجرمان را [نیازی] به پرسیده شدن از گناهانشان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (قارون) گفت: جز این نیست که این اموال از روی دانشی که در نزد من است (دانش به تورات و کیمیا و تجارت و کشاورزی) به من داده شده آیا ندانسته است که خداوند پیش از وی از مجتمعات انسانی کسانی را که از او قوی تر و ثروتمندتر و پرجمعیت تر بودند هلاک نموده؟ و هرگز گنهکاران (در وقت نزول عذاب) از گناهشان پرسیده نمی شوند (و عذاب خداوند ناگهان فرود می آید)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (روزی قارون) با تمام زینت خود در برابر قومش ظاهر شد، آنها که خواهان زندگی دنیا بودند گفتند: «ای کاش همانند آنچه به قارون داده شده است ما نیز داشتیم! به راستی که او بهره عظیمی دارد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [قارون] با کوبه خود بر قومش نمایان شد؛ کسانی که خواستار زندگی دنیا بودند گفتند: «ای کاش مثل آنچه به قارون داده شده به ما [هم] داده می شد، واقعاً او بهره بزرگی [از ثروت] دارد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (روزی قارون) در میان آرایش شخصی و اشرافی خود بر قوم خویش بیرون آمد آنهایی که زندگی دنیا را می خواستند گفتند: ای کاش همانند آنچه به قارون داده شده برای ما بود! حقاً که او (از دنیا) دارای بهره ای بزرگ است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسانی که علم و دانش به آنها داده شده بود گفتند: «وای بر شما ثواب الهی برای کسانی که ایمان آورده اند و عمل صالح انجام می دهند بهتر است، اما جز صابران آن را دریافت نمی کنند.»
 _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که دانش [واقعی] یافته بودند، گفتند: «وای بر شما! برای کسی که گرویده و کار شایسته کرده پاداش خدا بهتر است، و جز شکیبایان آن را نیابند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که به آنها دانش (الهی و دینی) داده شده بود گفتند: وای بر شما! پاداش خداوند برای کسی که ایمان آورد و عملی شایسته کند (از همه ثروت قارون) بهتر است و آن را دریافت نمی کنند مگر صابران

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس ما، او و خانه اش را در زمین فرو بردیم، و گروهی نداشت که او را در برابر عذاب الهی یاری کنند، و خود نیز نمی توانست خویشتن را یاری دهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه [قارون] را با خانه اش در زمین فرو بردیم، و گروهی نداشت که در برابر [عذاب] خدا او را یاری کنند و [خود نیز] نتوانست از خود دفاع کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او و خانه اش را به زمین فرو بردیم، پس او را در برابر (عذاب) خداوند گروهی (از یاران و نوکرانش) نبود که یاریش دهند و خود نیز از کسانی نبود که از خود دفاع می کنند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که دیروز آرزو می کردند بجای او باشند (هنگامی که این صحنه را دیدند) گفتند: «وای بر ما! گویی خدا روزی را بر هر کس از بندگانش بخواهد گسترش می دهد یا تنگ می گیرد! اگر خدا بر ما منت نهاده بود، ما را نیز به قعر زمین فرو می برد! ای وای گویی کافران هرگز رستگار نمی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همان کسانی که دیروز آرزو داشتند به جای او باشند، صبح می گفتند: «وای، مثل اینکه خدا روزی را برای هر کس از بندگانش که بخواهد گشاده یا تنگ می گرداند، و اگر خدا بر ما منت نهاده بود، ما را [هم] به زمین فرو برده بود؛ وای، گویی که کافران رستگار نمی گردند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که دیروز آرزوی جایگاه (مالی و مقامی) او را می کردند چنان شدند که می گفتند: ای وای، گویی خداست که روزی را برای هر کس از بندگانش که بخواهد گسترش می دهد و تنگ می گیرد! اگر نه این بود که خدا بر ما منت نهاد (و ما را مثل قارون نکرد) ما را نیز به زمین فرو می برد. ای وای، گویی کافران رستگار نمی شوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری)، این سرای آخرت را (تنها) برای کسانی قرار می دهیم که اراده برتری جویی در زمین و فساد را ندارند؛ و عاقبت نیک برای پرهیزگاران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن سرای آخرت را برای کسانی قرار می دهیم که در زمین خواستار برتری و فساد نیستند، و فرجام [خوش] از آن پرهیزگاران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن خانه برتر و والای آخرت را از آن کسانی قرار می دهیم که در روی زمین اراده برتری و تسلط (بر دیگران) و فساد و تباهی ندارند، و سرانجام (نیک) از آن پرهیزگاران است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که کار نیکی انجام دهد، برای او پاداشی بهتر از آن است؛ و به کسانی که کارهای بد انجام دهند، مجازات بدکاران جز (به مقدار) اعمالشان نخواهد بود. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس نیکی به میان آورد، برای او [پاداشی] بهتر از آن خواهد بود، و هر کس بدی به میان آورد، کسانی که کارهای بد کرده اند جز سزای آنچه کرده اند نخواهند یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس کار نیکو (در مرحله اعتقاد و عمل) آورد، برای او (در دنیا و آخرت پاداشی) بهتر از آن هست، و هر کس کار بد آورد، کسانی که کردارهای زشت انجام داده اند جز به همان مقدار و جز تجسم آن را کیفر داده نمی شوند

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۸۵) ترجمه: (۱)

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ (۸۶) ترجمه: (۲)

وَلَا يَصُدُّنكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ نَزَلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۸۷) ترجمه: (۳)

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۸۸) ترجمه: (۴)

۲۹ - سوره العنكبوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۵)

أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُمْتَرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ (۲) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ (۳) ترجمه: (۷)

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۴) ترجمه: (۸)

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۵) ترجمه: (۹)

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ (۶) ترجمه: (۱۰)

ص: ۳۹۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کس که قرآن را بر تو فرض کرد، تو را به جایگاهت [= زادگاهت] بازمی گرداند! بگو: «پروردگار من از همه بهتر می داند چه کسی (برنامه) هدایت آورده، و چه کسی در گمراهی آشکار است!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، همان کسی که این قرآن را بر تو فرض کرد، یقیناً تو را به سوی وعده گاه بازمی گرداند. بگو: «پروردگارم بهتر می داند چه کسی هدایت آورده و چه کسی در گمراهی آشکاری است؟»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین آن کسی که (ابلاغ) این قرآن را بر تو واجب نموده تو را به محل بازگشت (به زادگاهت مکه که آرزوی بازگشتش را داری) بازمی گرداند بگو: پروردگار من، به کسی که هدایت را آورده و کسی که در گمراهی آشکار است دانایتر است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو هرگز امید نداشتی که این کتاب آسمانی به تو القا گردد؛ ولی رحمت پروردگارت چنین ایجاب کرد! اکنون که چنین است، هرگز از کافران پشتیبانی مکن! _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو امیدوار نبودی که بر تو کتاب القا شود، بلکه این رحمتی از پروردگار تو بود. پس تو هرگز پشتیبان کافران مباش.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو امید نداشتی که این کتاب بر تو القا شود، لکن از روی رحمتی از جانب پروردگار توست (که فرود آمده) پس هرگز پشتیبان کافران مباش

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگز (آنها) تو را از آیات خداوند، بعد از آنکه بر تو نازل گشت، باز ندارند! و بسوی پروردگارت دعوت کن، و هرگز از مشرکان مباش! _____ ترجمه استاد فولادوند: و البته نباید تو را از آیات خدا -بعد از آنکه بر تو نازل شده است- باز دارند، و به سوی پروردگارت دعوت کن، و زنهار از مشرکان مباش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مبادا (دشمنان) تو را از (عمل و ابلاغ) آیات خداوند پس از آنکه بر تو

فرود آمده باز دارند و به سوی پروردگارت دعوت کن و هیچ گاه از مشرکان مباش

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: معبود دیگری را با خدا مخوان، که هیچ معبودی جز او نیست؛ همه چیز جز ذات (پاک) او فانی می شود؛ حاکمیت تنها از آن اوست؛ و همه بسوی او بازگردانده می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با خدا معبودی دیگر مخوان. خدایی جز او نیست. جز ذات او همه چیز نابودشونده است. فرمان از آن اوست. و به سوی او بازگردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با خدای یکتا خدای دیگری مخوان، خدایی جز او نیست، همه چیزها (ی ممکن الوجود) قابل هلاکت و فناست جز ذات او (که واجب الوجود است)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الم _____ ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، میم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: الف، لام، میم. رمزهایی میان الله و رسول اوست. کتاب ما مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان آوردن مانند آن نیست. این کتاب از الف (الله) به وسیله لام (جبرئیل) به میم (محمد صلی الله علیه و آله) القا شده. این کتاب دارای محکمت و این گونه تشابهات است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا مردم گمان کردند همین که بگویند: «ایمان آوردیم»، به حال خود رها می شوند و آزمایش نخواهند شد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا مردم پنداشتند که تا گفتند ایمان آوردیم، رها می شوند و مورد آزمایش قرار نمی گیرند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا مردم گمان کردند که آنان رها می شوند تا بگویند ایمان آوردیم و آنها (به وسیله عمل) آزمایش نخواهند شد؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما کسانی را که پیش از آنان بودند آزمودیم (و اینها را نیز امتحان می کنیم)؛ باید علم خدا درباره کسانی که راست می گویند و کسانی که دروغ می گویند تحقق یابد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، کسانی را که پیش از اینان بودند آزمودیم، تا خدا آنان را که راست گفته اند معلوم دارد و دروغگویان را [نیز] معلوم دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی را که پیش از آنها بودند (طبق سنت جاریه خود به توجیه تکلیف) آزمودیم پس بی تردید علم ازلی خداوند درباره کسانی که راست گفتند تحقق می یابد و درباره دروغگویان (نیز) تحقق می یابد، و صدق راستگویان و کذب دروغگویان ظاهر می گردد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسانی که اعمال بد انجام می دهند گمان کردند بر قدرت ما چیره خواهند شد؟! چه بد داوری می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسانی که کارهای بد می کنند، می پندارند که بر ما پیشی خواهند جست؟ چه بد داوری می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا کسانی که مرتکب گناهان (اعتقادی و عملی) می شوند گمان کرده اند که (در مقام مؤاخذه و کیفر) از ما پیشی می گیرند و ما را عاجز می کنند؟! بد است آنچه داوری می کنند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که امید به لقاء الله (و رستاخیز) دارد (باید در اطاعت فرمان او بکوشد!) زیرا سرآمدی را که خدا تعیین کرده فرامی رسد؛ و او شنوا و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسی که به دیدار خدا امید دارد [بداند که] [اَجَل] [او از سوی] خدا آمدنی است، و اوست شنوای دانا. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : هر که دیدار خدا را (ورود به حضورش را در برزخ و قیامت و بهشت) امید دارد پس (در عمل بکوشد زیرا) مسلماً مدت (تعیین شده از جانب) خدا آمدنی است، و اوست شنوا و دانا

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسی که جهاد و تلاش کند، برای خود جهاد می کند؛ چرا که خداوند از همه جهانیان بی نیاز است. _____ ترجمه استاد فولادوند : و هر که بکوشد، تنها برای خود می کوشد، زیرا خدا از جهانیان سخت بی نیاز است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هر کس (با نفس خود یا دشمن خدا) جهاد کند جز این نیست که به سود خود جهاد می کند، زیرا خداوند از همه جهانیان بی نیاز است

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (۷) ترجمه: (۱)

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسَيْنًا وَإِنِ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۸) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ (۹) ترجمه: (۳)

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِن حِجَّاءَ نَصِيرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولَنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْلَىٰ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ (۱۰) ترجمه: (۴)

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ (۱۱) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِّن شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۱۲) ترجمه: (۶)

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيَسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ (۱۳) ترجمه: (۷)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ (۱۴) ترجمه: (۸)

ص: ۳۹۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند، گناهان آنان را می پوشانیم (و می بخشیم) و آنان را به بهترین اعمالی که انجام می دادند پاداش می دهیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که ایمان آورده، و کارهای شایسته کرده اند، قطعاً گناهانشان را از آنان می زداییم، و بهتر از آنچه می کردند پاداششان می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ایمان آورده اند و عمل های شایسته

انجام داده اند حتما گناهانشان را از آنان می زداییم و عمل های آنها را که بسیار نیکو است پاداش می دهیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به انسان توصیه کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند، و اگر آن دو (مشرک باشند و) تلاش کنند که برای من همتایی قائل شوی که به آن علم نداری، از آنها پیروی مکن! بازگشت شما به سوی من است، و شما را از آنچه انجام می دادید با خبر خواهم ساخت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به انسان سفارش کردیم که به پدر و مادر خود نیکی کند، و [الی] اگر آنها با تو درکوشند تا چیزی را که بدان علم نداری با من شریک گردانی، از ایشان اطاعت مکن. سرانجامتان به سوی من است، و شما را از [حقیقت] آنچه انجام می دادید باخبر خواهم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و انسان را به نیکی به پدر و مادر سفارش کردیم و (گفتیم) اگر با تو

سخت گیرند تا چیزی را که بدان علم نداری شریک من سازی از آنان اطاعت مکن بازگشت همه شما به سوی من است، پس شما را از آنچه عمل می کرده اید آگاه می کنم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند، آنها را در زمره صالحان وارد

خواهیم کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده اند، البته آنان را در زمره شایستگان درمی آوریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند بی تردید در زمره صالحان وارد خواهیم کرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از مردم کسانی هستند که می گویند: «به خدا ایمان آورده ایم!» اما هنگامی که در راه خدا شکنجه و آزار می بینند، آزار مردم را همچون عذاب الهی می شمارند (و از آن سخت وحشت می کنند)؛ ولی هنگامی که پیروزی از سوی پروردگارت (برای شما) بیاید، می گویند: «ما هم با شما بودیم (و در این پیروزی شریکیم)!! آیا خداوند به آنچه در سینه های جهانیان است آگاه تر نیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان مردم کسانی اند که می گویند: «به خدا ایمان آورده ایم» و چون در [راه] خدا آزار کشند، آزمایش مردم را مانند عذاب خدا قرار می دهند؛ و اگر از جانب پروردگارت پیروزی رسد حتماً خواهند گفت: «ما با شما بودیم.» آیا خدا به آنچه در دل های جهانیان است داناتر نیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از مردم کسانی هستند که (به زبان) گویند: به خدا ایمان آوردیم، اما چون در راه خدا شکنجه شوند آزار مردم را همانند عذاب خدا می شمردند (و از ترس آن از ایمان ظاهری برمی گردند)، و اگر از جانب پروردگارت یاری رسد (به پیروزی و غنیمتی دست یابید) به جد گویند: ما هم با شما بودیم. آیا خداوند به آنچه در سینه های جهانیان است داناتر نیست؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً خداوند مؤمنان را می شناسد، و به یقین منافقان را (نیز) می شناسد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً خدا کسانی را که ایمان آورده اند می شناسد، و یقیناً منافقان را [نیز] می شناسد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته خداوند کسانی را که ایمان آورده اند خواهد شناخت،

و حتماً منافقان را نیز خواهد شناخت (علم ازلی او به حال آنها تحقق خارجی می یابد، و حالشان برای جامعه معلوم می شود)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کافران به مؤمنان گفتند: «شما از راه ما پیروی کنید، (و اگر گناهی دارد) ما گناهانتان را بر عهده خواهیم گرفت!» آنان هرگز چیزی از گناهان اینها را بر دوش نخواهند گرفت؛ آنان به یقین دروغگو هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شده اند، به کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «راه ما را پیروی کنید و گناهانتان به گردن ما.» و [ولی] چیزی از گناهانشان را به گردن نخواهند گرفت؛ قطعاً آنان دروغگویانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند (از مشرکان مکّه) به کسانی که ایمان آورده بودند گفتند: شما از راه ما پیروی کنید تا ما (اگر آخرتی و عقابی باشد) گناهان شما را بر عهده گیریم. و هرگز آنها بر عهده گیرنده چیزی از گناهان اینها نیستند آنها حتماً دروغگویند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها بار سنگین (گناهان) خویش را بر دوش می کشند، و (همچنین) بارهای سنگین دیگری را اضافه بر بارهای سنگین خود؛ و روز قیامت به یقین از تهمتهائی که می بستند سؤال خواهند شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً بارهای گران خودشان و بارهای گران [دیگر] را با بارهای گران

خود برخواهند گرفت، و مسلماً روز قیامت از آنچه به دروغ برمی بستند پرسیده خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته (در روز قیامت) بارهای گران (گناهان) خود را برمی دارند و نیز بارهای گرانی علاوه بر بارهای گران خود (بارهای کسانی که گمراهشان کرده اند بدون آنکه از آنها کسر شود)، و حتماً آنها در روز قیامت از آنچه افتراء می بستند (مانند شرک و بدعت های دیگر) بازخواست خواهند شد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما نوح را بسوی قومش فرستادیم؛ و او را در میان آنان هزار سال مگر پنجاه سال،

درنگ کرد؛ اما سرانجام طوفان و سیلاب آنان را فراگرفت در حالی که ظالم بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی، نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس در میان آنان نهصد و پنجاه سال درنگ کرد، تا طوفان آنها را در حالی که ستمکار بودند فرا گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس در میان آنها نهصد و پنجاه سال درنگ نمود (اما جز اندکی به او ایمان نیاوردند) پس آنها را طوفان (آب) فرا گرفت در حالی که ستمکار بودند

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ (۱۵) ترجمه: (۱)

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۶) ترجمه: (۲)

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَاتَّبِعُوا عِنْدَ اللَّهِ الرَّزْقَ وَاعْبُدُوهُ
وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۱۷) ترجمه: (۳)

وَإِنْ تَكْذِبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (۱۸) ترجمه: (۴)

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (۱۹) ترجمه: (۵)

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲۰) ترجمه: (۶)

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ (۲۱) ترجمه: (۷)

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (۲۲) ترجمه: (۸)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَّحْمَتِي وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۲۳) ترجمه: (۹)

ص: ۳۹۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما او و سرنشینان کشتی را رهایی بخشیدیم، و آن را آیتی برای جهانیان قرار دادیم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و او را با کشتی نشینان برهانیدیم و آن [سفینه] را برای جهانیان عبرتی گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او و کشتی نشینان را نجات دادیم و آن (حادثه یا آن

کشتی) را نشانه ای (از قدرت و غضب خود) برای جهانیان قرار دادیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما ابراهیم را (نیز) فرستادیم، هنگامی که به قومش گفت: «خدا را پرستش کنید و از

(عذاب) او بپرهیزید که این برای شما بهتر است اگر بدانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن]

ابراهیم را چون به قوم خویش گفت: «خدا را پرستید و از او پروا بدارید؛ اگر بدانید این [کار] برای شما بهتر است.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ابراهیم را (فرستادیم) آن گاه که به قوم خود گفت: خدا را پرستید و

از او پروا کنید، این برای شما بهتر است اگر بدانید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما غیر از خدا فقط بتهایی (از سنگ و چوب) را می پرستید و دروغی به هم می بافید؛

آنهایی را که غیر از خدا پرستش می کنید، مالک هیچ رزقی برای شما نیستند؛ روزی را تنها نزد خدا بطلبید و او را پرستش

کنید و شکر او را بجا آورید که بسوی او بازگشت داده می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: واقعاً

آنچه را که شما سوای خدا می پرستید جز بتانی [بیش] نیستند و دروغی برمی سازید. در حقیقت، کسانی را که جز خدا می

پرستید اختیار روزی شما را در دست ندارند. پس روزی را پیش خدا بجوید و او را پرستید و وی را سپاس گوید، که به

سوی او باز گردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که شما غیر از خدا بت هایی (بی اثر) را می پرستید، و (در نامگذاری آنها به اله و شفیع و مقرب) دروغی می بافید بی شک کسانی که به جای خدا می پرستید مالک هیچ نوع روزی برای شما نیستند، پس روزی را فقط از نزد خدا بطلبید و او را پرستید و او را سپاس گزارید، که همه به سوی او باز گردانده می شوید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر شما (مرا) تکذیب کنید (جای تعجب نیست)، امتهایی پیش از شما نیز (پیامبرانشان را) تکذیب کردند؛ وظیفه فرستاده (خدا) جز ابلاغ آشکار نیست». _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر تکذیب کنید، قطعاً امتهای پیش از شما [هم] تکذیب کردند، و بر پیامبر [خدا] جز ابلاغ آشکار [وظیفه ای] نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر (مرا) تکذیب کنید (عجیبی نیست) قطعاً امت هایی پیش از شما نیز (پیامبرانشان را) تکذیب کردند و بر عهده رسول جز ابلاغ آشکار نیست (و اما اجبار بر تسلیم و عمل، بر عهده امام است و پاداش و کیفر در دنیا و آخرت بر عهده خداست)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان ندیدند چگونه خداوند آفرینش را آغاز می کند، سپس بازمی گرداند؟! این کار برای خدا آسان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده اند که خدا چگونه آفرینش را آغاز می کند سپس آن را باز می گرداند؟ در حقیقت، این [کار] بر خدا آسان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیده (و ندانسته) اند که چگونه خداوند آفریده های زنده را (در دنیا) پدید می آورد، سپس آنها را (پس از مرگ، در عالم آخرت) باز خواهد گرداند؟! بی شک این (کار) بر خدا آسان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «در زمین بگردید و بنگرید خداوند چگونه آفرینش را آغاز کرده است؟ سپس خداوند (به همین گونه) جهان آخرت را ایجاد می کند؛ یقیناً خدا بر هر چیز توانا است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «در زمین بگردید و بنگرید چگونه آفرینش را آغاز کرده است سپس [باز] خداست که نشأه آخرت را پدید می آورد؛ خداست که بر هر چیزی تواناست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: در روی این زمین سیر کنید، پس بنگرید که چگونه آفریدگان را ایجاد کرده، سپس خداوند عالمی دیگر را احداث خواهد کرد. حَقّاً که خدا بر همه چیز تواناست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس را بخواهد (و مستحق بداند) مجازات می کند، و هر کس را بخواهد مورد رحمت قرار می دهد؛ و شما را به سوی او بازمی گردانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که را بخواهد عذاب و هر که را بخواهد رحمت می کند و به سوی او باز گردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس را بخواهد (و سزاوار بیند) عذاب می کند و هر کس را بخواهد (و شایسته شناسد) ترحم می کند، و به سوی او باز گردانده می شوید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما هرگز نمی توانید بر اراده خدا چیره شوید و از حوزه قدرت او در زمین و آسمان بگریزید؛ و برای شما جز خدا، ولی و یاور نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما نه در زمین و نه در آسمان درمانده کننده [او] نیستید، و جز خدا برای شما یار و یاور نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما هرگز (در روز قیامت) عاجز کننده خدا و گریزان از قدرت او نخواهید بود نه در زمین (محشر به فرار و تحصّن و تحزّب) و نه در آسمان (آن به صعود و نفوذ در اقطارش)، و شما را (در آنجا) غیر از خدا هیچ دوست و سرپرست و یاور نخواهد بود،

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی که به آیات خدا و دیدار او کافر شدند، از رحمت من مأیوسند؛ و برای آنها عذاب دردناکی است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی که آیات خدا و لقای او را منکر شدند، آنانند که از رحمت من نومیدند و ایشان را عذابی پر درد خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و کسانی که به نشانه های (توحید و کتاب) خدا و دیدار او کفر ورزیدند آنها از رحمت من مأیوسند، و آنها را عذابی دردناک است

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٢٤) ترجمه: (١)

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ نَّاصِرِينَ (٢٥) ترجمه: (٢)

فَأَمَّنْ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٦) ترجمه: (٣)

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (٢٧) ترجمه: (٤)

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأْتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ (٢٨) ترجمه: (٥)

أَتَيْنُكُمْ لَتِيَّاتُونَ الرَّجَالِ وَتَقَطُّعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٢٩) ترجمه: (٦)

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ (٣٠) ترجمه: (٧)

ص: ٣٩٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما جواب قوم او [= ابراهیم] جز این نبود که گفتند: «او را بکشید یا بسوزانید!» ولی خداوند او را از آتش رهایی بخشید؛ در این ماجرا نشانه هایی است برای کسانی که ایمان می آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: «بکشیدش یا بسوزانیدش.» ولی خدا او را از آتش نجات بخشید. آری، در این [نجات بخشی خدا] برای مردمی که ایمان دارند قطعاً دلایلی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس جواب قوم او جز این نبود که گفتند: او را بکشید یا بسوزانید! (و او را در آتش افکندند) پس خداوند او را از آتش نجات بخشید، حقاً در این (شیوه نجات دادن) نشانه هایی است (از توحید و قدرت او) برای گروهی که ایمان می آورند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ابراهیم) گفت: «شما غیر از خدا بتهایی برای خود انتخاب کرده اید که مایه دوستی و محبت میان شما در زندگی دنیا باشد؛ سپس روز قیامت از یکدیگر بیزاری می جوید و یکدیگر را لعن می کنید؛ و جایگاه (همه) شما آتش است و هیچ یار و یآوری برای شما نخواهد بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ابراهیم] گفت: «جز خدا، فقط بتهایی را اختیار کرده اید که آن هم برای دوستی میان شما در زندگی دنیاست، آنگاه روز قیامت بعضی از شما بعضی دیگر را انکار و برخی از شما برخی دیگر را لعنت می کنند و جایتان در آتش است و برای شما یاورانی نخواهد بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (ابراهیم) گفت: جز این نیست که شما غیر از خداوند بت هایی برگرفته اید تا مایه دوستی در میانتان در زندگی دنیا باشد (نظیر دوستی اهل یک مذهب)، سپس روز قیامت برخی از شما برخی دیگر را انکار و برخی از شما برخی دیگر را لعن خواهد کرد، و جایگاه شما آتش است و شما را هیچ

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و لوط به او [= ابراهیم] ایمان آورد، و (ابراهیم) گفت: «من بسوی پروردگارم هجرت می کنم که او صاحب قدرت و حکیم است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس لوط به او ایمان آورد و

[ابراهیم] گفت: «من به سوی پروردگار خود روی می آورم، که اوست ارجمند حکیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس لوط (برادرزاده اش) به او ایمان آورد. و (ابراهیم) گفت: همانا من (از میان قوم خود) به سوی پروردگارم هجرت می کنم، که اوست مقتدر غالب و حکیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (در اواخر عمر،) اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و نبوت و کتاب آسمانی را در دودمانش قرار دادیم و پاداش او را در دنیا دادیم و او در آخرت از صالحان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اسحاق و یعقوب را به او عطا کردیم و در میان فرزندان پیامبری و کتاب قرار دادیم و در دنیا پاداشش را به او بخشیدیم و قطعاً او در آخرت [نیز] از شایستگان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اسحاق و یعقوب را (در اواخر عمرش) به او بخشیدیم، و نبوت و کتاب (آسمانی) را در میان اولادش قرار دادیم، و پاداشش را در دنیا به او عطا کردیم، و البته در آخرت نیز از صالحان خواهد بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و لوط را فرستادیم هنگامی که به قوم خود گفت: «شما عمل بسیار زشتی انجام می دهید که هیچ یک از مردم جهان پیش از شما آن را انجام نداده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] لوط را هنگامی که به قوم خود گفت: «شما به کاری زشت می پردازید که هیچ یک از مردم زمین در آن [کار] بر شما پیشی نگرفته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و لوط را (فرستادیم) آن گاه که به قوم خود گفت: همانا شما کار بسیار زشتی را انجام می دهید که احدی از جهانیان در آن بر شما سبقت نگرفته است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا شما به سراغ مردان می روید و راه (تداوم نسل انسان) را قطع می کنید و در مجلسان اعمال ناپسند انجام می دهید؟! «اما پاسخ قومش جز این نبود که گفتند:» اگر راست می گویی عذاب الهی را برای ما بیاور! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا شما با مردها درمی آمیزید و راه [توالد و تناسل] را قطع می کنید و در محافل [انس] خود پلیدکاری می کنید؟» و [لی] پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: «اگر راست می گویی عذاب خدا را برای ما بیاور.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا شما با مردان آمیزش جنسی می کنید و راه را (راه توالد و تناسل را بر نسل آینده و راه شهر را بر عابران) می برید و در مجلس عمومیتان کارهای زشت به جا می آورید؟! پس جواب قوم او جز این نبود که گفتند: عذاب خدا را بر ما بیاور اگر از راستگویانی

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (لوط) عرض کرد: «پروردگارا! مرا در برابر این قوم تبهکار یاری فرما!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [لوط] گفت: «پروردگارا، مرا بر قوم فسادکار غالب گردان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، مرا بر این قوم فسادانگیز یاری ده

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ (۳۱) ترجمه: (۱)

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (۳۲) ترجمه: (۲)

وَلَمَّا أَنْ جِئْنَا رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا لِمَا تَحْفَ وَلَمَّا تَخَزَّنَا مِنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (۳۳) ترجمه: (۳)

إِنَّا مُنزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (۳۴) ترجمه: (۴)

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِثْلَهَا آيَةً بَيْنَهُ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۳۵) ترجمه: (۵)

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (۳۶) ترجمه: (۶)

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (۳۷) ترجمه: (۷)

وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسَاكِينِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ (۳۸) ترجمه: (۸)

ص: ۴۰۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که فرستادگان ما (از فرشتگان) بشارت (تولد فرزند) برای ابراهیم آوردند، گفتند: «ما اهل این شهر و آبادی را [و به شهرهای قوم لوط اشاره کردند] هلاک خواهیم کرد، چرا که اهل آن ستمگرند!»
ترجمه استاد فولادوند: و چون فرستادگان ما برای ابراهیم مژده آوردند، گفتند: «ما اهل این شهر را هلاک خواهیم کرد، زیرا مردمش ستمکار بوده اند.»
ترجمه آیت الله مشکینی: و چون فرستادگان ما (از فرشتگان) برای ابراهیم بشارت (تولد فرزند) را آوردند گفتند: البته ما هلاک کننده اهل این شهر (مسکن قوم لوط) نیز هستیم، زیرا اهل آن ستمکارند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ابراهیم) گفت: «در این آبادی لوط است!» گفتند: «ما به کسانی که در آن هستند آگاهتریم! او و خانواده اش را نجات می دهیم؛ جز همسرش که در میان قوم (گنهکار) باقی خواهد ماند.»
ترجمه استاد فولادوند: گفت: «لوط [نیز] در آنجاست.» گفتند: «ما بهتر می دانیم چه کسانی در آنجا هستند؛ او و کسانی را -جز زنش که از باقی ماندگان [در خاکستر آتش] است- حتماً نجات خواهیم داد.»
ترجمه آیت الله مشکینی: (ابراهیم) گفت: همانا لوط در آنجاست! گفتند: ما به کسانی که در آنجا

هستند داناتریم، حتما او و خانواده اش را نجات می دهیم جز همسرش را که از باقی ماندگان (در میان عذاب) است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که فرستادگان ما نزد لوط آمدند، از دیدن آنها بدحال و دلنگ شد؛ گفتند: «نترس و غمگین مباش، ما تو و خانواده ات را نجات خواهیم داد، جز همسرت که در میان قوم باقی می ماند.»
ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که فرستادگان ما به سوی لوط آمدند، به علت [حضور] ایشان ناراحت شد و دستش از [حمایت] آنها کوتاه گردید. گفتند: «نترس و غم مدار که ما تو و خانواده ات را -جز زنت که از

باقی ماندگان [در خاکستر آتش] است - حتماً می رهانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند به خاطر آنها بد حال گشت و طاقتش تنگ شد (که مبادا قومش به سراغ آنها بیایند) گفتند: مترس و غمگین مباش، حتماً ما نجات بخش تو و خانواده ات هستیم، جز همسرت که از باقی ماندگان (در میان آن عذاب) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما بر اهل این شهر و آبادی به خاطر گناهانشان، عذابی از آسمان فرو خواهیم ریخت! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما بر مردم این شهر به [سزای] فسقی که می کردند، عذابی از آسمان فرو خواهیم فرستاد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما بر اهل این شهر به خاطر فسقی که می ورزند، عذابی از آسمان فرود خواهیم آورد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از این آبادی نشانه روشنی (و درس عبرتی) برای کسانی که می اندیشند باقی گذاریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آن [شهر سوخته] برای مردمی که می اندیشند نشانه ای روشن باقی گذاشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که ما از آن شهر نشانه روشنی (از سنگ های باریده، چشمه های خشکیده و سرزمین های بی صاحب) به جای گذاشتیم برای گروهی که می اندیشند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما بسوی «مدین»، برادرشان «شعیب» را فرستادیم؛ گفت: «ای قوم من! خدا را بپرستید، و به روز بازپسین امیدوار باشید، و در زمین فساد نکنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و به سوی [مردم] مدین، برادرشان شعیب را [فرستادیم]. گفت: «ای قوم من، خدا را بپرستید و به روز بازپسین امید داشته باشید و در زمین سر به فساد بر مدارید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سوی (اهل) مدین برادر (قبیله ای) آنها شعیب را (فرستادیم) گفت: ای قوم من، خدا را بپرستید و به روز واپسین امید (و باور) داشته باشید و در روی این زمین مفسدانه حرکت نکنید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) آنها او را تکذیب کردند، و به این سبب زلزله آنان را فراگرفت، و بامدادان در خانه های خود به رو در افتاده و مرده بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او را دروغگو خواندند و زلزله آنان را فرو گرفت و بامدادان در خانه هایشان از پا درآمدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را تکذیب کردند، آن گاه زلزله سختی آنها را فرا گرفت، پس در خانه خود به روی زمین درافتاده و هلاک گشتند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما طایفه «عاد» و «ثمود» را نیز (هلاک کردیم)، و مساکن (ویران شده) آنان برای شما آشکار است؛ شیطان اعمالشان را برای آنان آراسته بود، از این رو آنان را از راه (خدا) بازداشت در حالی که بینا بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و عاد و ثمود را [نیز هلاک نمودیم]. قطعاً [فرجام آنان] از سرهایشان بر شما آشکار گردیده است، و شیطان کارهایشان را در نظرشان بیاراست و از راه بازشان داشت با آنکه [در کار دنیا] بینا بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و قوم عاد و ثمود را نیز (هلاک نمودیم) و از مسکن های (ویران شده) آنها (سرنوشت بدشان) برای شما روشن شد، و شیطان عمل های (زشت) آنان را در نظرشان آراست پس آنها را از راه (خدا) بازداشت در حالی که پیشتر اهل بصیرت (به توحید و دین) بودند

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ (٣٩) ترجمه: (١)

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنبِهِ فَمِنْهُمْ مَن أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسِفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَن أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٤٠) ترجمه: (٢)

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنَ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَا تَلِ الْعَنْكَبُوتُ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٤١) ترجمه: (٣)

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٤٢) ترجمه: (٤)

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنَاسٍ لِّئَلَّا يَعْقِلُوا إِلَّا الْعَالَمُونَ (٤٣) ترجمه: (٥)

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ (٤٤) ترجمه: (٦)

أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ (٤٥) ترجمه: (٧)

ص: ٤٠١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: «قارون» و «فرعون» و «هامان» را نیز هلاک کردیم؛ موسی با دلایل روشن به سراغشان آمد، امّا آنان در زمین برتری جویی کردند، ولی نتوانستند بر خدا پیشی گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قارون و فرعون و هامان را [هم هلاک کردیم]. و به راستی موسی برای آنان دلایل آشکار آورد، و [لی آنها] در آن سرزمین سرکشی نمودند و [با این همه بر ما] پیشی نجستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و قارون و فرعون و هامان را نیز (هلاک کردیم) و به یقین موسی دلایل روشن (توحید و شرایع) ما را بر آنها آورد، پس آنها در روی این زمین تکبر و سرکشی ورزیدند، ولی هرگز بر اراده ما پیشی گیرنده نبودند (که بتوانند از عذاب ما بگریزند)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هر یک از آنان را به گناهانشان گرفتیم، بر بعضی از آنها طوفانی از سنگریزه فرستادیم، و بعضی از آنان را صیحه آسمانی فرو گرفت، و بعضی دیگر را در زمین فرو بردیم، و بعضی را غرق کردیم؛ خداوند هرگز به آنها ستم نکرد، ولی آنها خودشان بر خود ستم می کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر یک [از ایشان] را به گناهش گرفتار [عذاب] کردیم: از آنان کسانی بودند که بر [سر] ایشان بادی همراه با شن فرو فرستادیم؛ و از آنان کسانی بودند که فریاد [مرگبار] آنها را فرو گرفت؛ و برخی از آنان را در زمین فرو بردیم؛ و بعضی را غرق کردیم؛ و [این] خدا نبود که بر ایشان ستم کرد بلکه خودشان بر خود ستم می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر یک از آنها را به سزای گناهش (به قهر) گرفتیم، از آنها کسانی بودند که بر سرشان سنگ بارانیدیم (مانند قوم لوط) یا بادی با باران شن فرستادیم (مانند قوم عاد) و از آنان گروهی بودند که صیحه (آسمانی مرگ آور) آنان را فرا گرفت (مانند قوم شعیب و ثمود) و برخی از آنها را به زمین فرو بردیم (نظیر قارون) و برخی از آنها را (در آب) غرق کردیم

(نظیر قوم نوح و فرعونیان) و هرگز خدا چنین نبود که به آنها ستم کند و لکن آنها بودند که به خویشتن ستم می کردند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مثل کسانی که غیر از خدا را اولیای خود برگزیدند، مثل عنکبوت است که خانه ای برای خود انتخاب کرده؛ در حالی که سست ترین خانه های خانه عنکبوت است اگر می دانستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: داستان کسانی که غیر از خدا دوستانی اختیار کرده اند، همچون عنکبوت است که [با آب دهان خود] خانه ای برای خویش ساخته، و در حقیقت -اگر می دانستند- سست ترین خانه ها همان خانه عنکبوت است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مثل کسانی که غیر از خدا (و در برابر او) برای خود سرپرست و یاور برگرفته اند (در سستی و بی نفعی آنچه بدان اعتماد کرده اند) مثل عنکبوت است که خانه ای بر خود برگرفته، و بی شک سست ترین خانه ها خانه عنکبوت است، اگر می دانستند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند آنچه را غیر از او می خوانند می داند، و او شکست ناپذیر و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا می داند هر آنچه را که جز او می خوانند، و هم اوست شکست ناپذیر سنجیده کار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید خداوند (حقیقت) آنچه را که به جای او می

خوانند، هر چه باشد، می داند (که جز جمادی بی اثر یا عاجز در برابر خدا نیست)، و اوست مقتدر غالب و حکیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها مثالهایی است که ما برای مردم می زنیم، و جز دانایان آن را درک نمی کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و این مثلها را برای مردم می زنیم و [الی] جز دانشوران آنها را درنیابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اینگونه مثالها را برای مردم می زنیم، ولی آنها را تعقل نمی کند (و

به غور و حقیقت آنها پی نمی برد) مگر دانشمندان

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند، آسمانها و زمین را بحق آفرید؛ و در این آیتی است برای مؤمنان. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند آسمانها و زمین را به حق آفرید. قطعاً در این [آفرینش] برای مؤمنان عبرتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند آسمانها و این زمین را به حق (و برای

هدفی والا و برتر و عقلایی) آفریده به یقین در این (آفرینش) نشانه ای (از توحید و جلال و جمال او) برای اهل ایمان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را از کتاب (آسمانی) به تو وحی شده تلاوت کن، و نماز را برپا دار، که نماز (انسان را) از زشتیها و گناه بازمی دارد، و یاد خدا بزرگتر است؛ و خداوند می داند شما چه کارهایی انجام می دهید! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه از کتاب به سوی تو وحی شده است بخوان، و نماز را برپا دار، که نماز از کار زشت و ناپسند باز می دارد، و قطعاً یاد خدا بالاتر است، و خدا می داند چه می کنید. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه را از این کتاب به سوی تو وحی شده تلاوت کن، و نماز را برپا دار، زیرا نماز از گناهان بزرگ و آنچه (در شرع و عقل) ناپسند است بازمی دارد، و البته در یاد خدا بودن انسان، و یاد کردن خدا انسان را بزرگتر است، و خدا می داند چه می کنید

وَلَمَّا تَجَادَلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأَنْزَلَ إِلَيْكُم وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (٤٦) ترجمه: (١)

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ (٤٧) ترجمه: (٢)

وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ (٤٨) ترجمه: (٣)

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ (٤٩) ترجمه: (٤)

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ (٥٠) ترجمه: (٥)

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٥١) ترجمه: (٦)

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٥٢) ترجمه: (٧)

ص: ٤٠٢

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با اهل کتاب جز به روشی که از همه نیکوتر است مجادله نکنید، مگر کسانی از آنان که ستم کردند؛ و (به آنها) بگویید: «ما به تمام آنچه از سوی خدا بر ما و شما نازل شده ایمان آورده ایم، و معبود ما و شما یکی است، و ما در برابر او تسلیم هستیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و با اهل کتاب، جز به [شیوه ای] که بهتر است، مجادله نکنید -مگر [با] کسانی از آنان که ستم کرده اند- و بگویید: «به آنچه به سوی ما نازل شده و [آنچه] به سوی شما نازل گردیده، ایمان آوردیم؛ و خدای ما و خدای شما یکی است و ما تسلیم اویم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با اهل کتاب (یهود و نصاری) مجادله و محاجه نکنید مگر با شیوه ای نیکوتر (بدون غلظت و اهانت و تهدید) مگر با کسانی از آنها که ستم کرده اند (سابقه تکبر و عناد و رد حق دارند) و بگویید: ما به آنچه به سوی ما نازل شده و آنچه به سوی شما نازل شده ایمان داریم، و خدای ما و خدای شما یکی است، و ما تسلیم او هستیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این گونه، کتاب [=قرآن] را بر تو نازل کردیم، کسانی که کتاب (آسمانی) به آنها داده ایم به این کتاب ایمان می آورند؛ و بعضی از این گروه [=مشرکان] نیز به آن مؤمن می شوند؛ و آیات ما را جز کافران انکار نمی کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و همچنین ما قرآن را بر تو نازل کردیم. پس آنان که بدیشان کتاب داده ایم بدان ایمان می آورند، و از میان اینان کسانی اند که به آن می گروند، و جز کافران [کسی] آیات ما را انکار نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هم چنان (که به پیامبران گذشته کتاب فرستادیم) این کتاب را به سوی تو فرو فرستادیم، پس کسانی که به آنها کتاب داده ایم (با توجه و اعتقاد به کتابشان) به این کتاب ایمان می آورند، و از اینان (مشرکان نیز) برخی ایمان می آورند و آیات ما را جز کافران (معاند) انکار نمی کنند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو هرگز پیش از این کتابی نمی خواندی، و با دست خود چیزی نمی نوشتی، مبدا کسانی که در صدد (تکذیب و) ابطال سخنان تو هستند، شک و تردید کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو هیچ کتابی را پیش از این نمی خواندی و با دست [راست] خود [کتابی] نمی نوشتی، و گر نه باطل اندیشان قطعاً به شک می افتادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو قبل از این قرآن هیچ نوشته و کتابی را نمی خواندی و نوشته و کتابی را به دست خویش نمی نوشتی و گر نه باطل گرایان (در نبوت تو) شک می کردند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی این آیات روشنی است که در سینه دانشوران جای دارد؛ و آیات ما را جز ستمگران انکار نمی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه [قرآن] آیاتی روشن در سینه های کسانی است که علم [الهی] یافته اند، و جز ستمگران منکر آیات ما نمی شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه این قرآن آیات روشنی است در سینه های کسانی که به آنها علم (الهی) داده شده و هرگز آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی کنند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «چرا معجزاتی از سوی پروردگارش بر او نازل نشده؟!» بگو: «معجزات همه نزد خداست (و به فرمان او نازل می شود، نه به میل من و شما)؛ من تنها بیم دهنده ای آشکارم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «چرا بر او از جانب پروردگارش نشانه هایی [معجزه آسا] نازل نشده است؟» بگو: «آن نشانه ها پیش خداست، و من تنها هشداردهنده ای آشکارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (کفار) گفتند: چرا بر او نشانه هایی (اعجاز آمیز مانند ناقه صالح، عصای موسی و مائده عیسی) نازل نمی گردد؟ بگو: آن آیات فقط در اختیار خداست، و جز این نیست که من بیم دهنده ای آشکارم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا برای آنان کافی نیست که این کتاب را بر تو نازل کردیم که پیوسته بر آنها تلاوت می شود؟! در این، رحمت و تذکری است برای کسانی که ایمان می آورند (و این معجزه بسیار واضحی است). _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا برای ایشان بس نیست که این کتاب را که بر آنان خوانده می شود بر تو فرو فرستادیم؟ در حقیقت، در این [کار] برای مردمی که ایمان دارند، رحمت و یادآوری است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (در نزول معجزه بر تو) آنها را کافی نیست که ما این کتاب را بر تو نازل کردیم که پیوسته بر آنها خوانده می شود (و آنها جنبه های مختلف اعجاز آن را می بینند)؟ حَقّاً که در این کتاب رحمت و تذکر است برای گروهی که ایمان آورند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «همین بس که خدا میان من و شما گواه است؛ آنچه را در آسمانها و زمین است می داند؛ و کسانی که به باطل ایمان آوردند و به خدا کافر شدند زیانکاران واقعی هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «کافی است خدا میان من و شما شاهد باشد. آنچه را که در آسمانها و زمین است می داند، و آنان که به باطل گرویده و خدا را انکار کرده اند همان زیانکارانند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: کافی است که خداوند میان من و شما گواه باشد آنچه را در آسمانها و زمین است می داند و کسانی که به باطل (به هر چه غیر از خدا پرستش شود) ایمان آورده و به خدا کفر ورزیده اند آنها را زیانکارند

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (۵۳) ترجمه: (۱)

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ (۵۴) ترجمه: (۲)

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۵۵) ترجمه: (۳)

يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإَيَّايَ فَاعْبُدُونِ (۵۶) ترجمه: (۴)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ (۵۷) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (۵۸) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۵۹) ترجمه: (۷)

وَكَأَيِّن مِّن دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (۶۰) ترجمه: (۸)

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ (۶۱) ترجمه: (۹)

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۶۲) ترجمه: (۱۰)

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (۶۳) ترجمه:

(۱۱)

ص: ۴۰۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان با شتاب از تو عذاب را می طلبند؛ و اگر موعد مقرری تعیین نشده بود، عذاب (الهی) به سراغ آنان می آمد؛ و سرانجام این عذاب بطور ناگهانی بر آنها نازل می شود در حالی که نمی دانند (و غافلند).

ترجمه استاد فولادوند: و از تو به شتاب درخواست عذاب [الهی را] دارند، و اگر سرآمدی معین

نبود، قطعاً عذاب به آنان می رسید و بی آنکه خبردار شوند غافلگیرشان می کرد. ترجمه آیت الله

مشکینی: آنها عجله در عذاب را از تو می خواهند، و اگر نبود مدت معینی (که خدا در لوح محفوظ برای آنها نوشته) حتما بر

آنها عذاب می آمد، و البته به ناگاه در حالی که غافلند عذابشان فرا خواهد رسید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان با عجله از تو عذاب می طلبند، در حالی که جهنم به کافران احاطه دارد!

ترجمه استاد فولادوند: و شتابزده از تو عذاب می خواهند، و حال آنکه جهنم قطعاً بر کافران احاطه

دارد. ترجمه آیت الله مشکینی: آنان عجله در عذاب را از تو می خواهند در حالی که جهنم بر

کافران احاطه دارد (چون علل احاطه از کفر و فسق فعلیت دارد گویی معلول نیز فعلی است) و یا آن که احاطه خواهد کرد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز که عذاب (الهی) آنها را از بالای سر و پایین پایشان فرامی گیرد و به آنها می

گوید: «بچشید آنچه را عمل می کردید» (روز سخت و دردناکی برای آنهاست!) _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز که عذاب از بالای [سر] آنها و از زیر پاهایشان آنها را فرو گیرد، و [خدا] می فرماید: «[نتیجه] آنچه را می کردید بچشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روزی که آنها را عذاب از بالای سرشان و از زیر

پاهایشان فرو پوشاند و (گوینده ای) گوید: بچشید کیفر آنچه را که انجام می دادید (یا تجسم عینی آن عقیده و عمل را)
۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای بندگان من که ایمان آورده اید! زمین من وسیع است، پس تنها مرا بیرستید (و در برابر فشارهای دشمنان تسلیم نشوید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای بندگان من که ایمان آورده اید، زمین من فراخ است؛ تنها مرا بیرستید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای بندگان من که ایمان آورده اید، بی تردید زمین من پهناور است، پس (اگر در محیطی قادر به حفظ اصول دین یا پیاده کردن فروع آن نیستید به جای دیگر روید و) تنها مرا پرستش کنید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر انسانی مرگ را می چشد، سپس شما را بسوی ما بازمی گردانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر نفسی چشنده مرگ است، آنگاه به سوی ما بازگردانیده خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر نفس زنده ای چشنده مرگ خواهد بود، سپس به سوی ما (به عالم برزخ ما به صحنه قیامت ما، به بهشت و دوزخ ما) بازگردانده می شوید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند، آنان را در غرفه هایی از بهشت جای می دهیم که نهرها در زیر آن جاری است؛ جاودانه در آن خواهند ماند؛ چه خوب است پاداش عمل کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، قطعاً آنان را در غرفه هایی از بهشت جای می دهیم که از زیر آنها جویها روان است، جاودان در آنجا خواهند بود؛ چه نیکوست پاداش عمل کنندگان! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند به یقین آنها را در غرفه هایی از بهشت که از زیر آنها نهرها جاری است جای می دهیم در حالی که در آنجا جاودانند نیکو پاداشی است پاداش عمل کنندگان

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که (در برابر مشکلات) صبر (و استقامت) کردند و بر پروردگارشان توکل می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که شکیبایی ورزیده و بر پروردگارشان توکل نموده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که (در انجام وظایف مردمی و الهی خود) صبر ورزیدند و همواره بر پروردگارشان توکل می کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسا جنبنده ای که قدرت حمل روزی خود را ندارد، خداوند او و شما را روزی می دهد؛ و او شنوا و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار جاندارانی که نمی توانند متحمل روزی خود شوند. خداست که آنها و شما را روزی می دهد، و اوست شنوای دانا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از جنبندگان که روزی خود را بر نمی گیرند (و ذخیره نمی کنند مانند اغلب حیوانات خشکی و دریایی) خدا آنها و شما را روزی می دهد، و او شنوا و داناست

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر گاه از آنان پرسسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده، و خورشید و ماه را مسخر کرده است؟» می گویند: «الله!» پس با این حال چگونه آنان را (از عبادت خدا) منحرف می سازند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از ایشان پرسسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده و خورشید و

ماه را [چنین] رام کرده است؟» حتماً خواهند گفت: «الله!»؛ پس چگونه [از حق] بازگردانیده می شوند؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر از آنها (مشرکین مکه) بپرسی چه کسی آسمان ها و زمین را
آفریده و خورشید و ماه را (در حرکت های وضعی و انتقالیشان) مسخر کرده؟ حتماً می گویند: خداوند (زیرا آنها بت ها را
اربابی زیر نظر ربّ و مقرب و شافع در نزد رب می دانستند نه خالق و مدبر عالم)، پس چگونه و به کجا (از حق) بازگردانده
می شوند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند روزی را برای هر کس از بندگانش بخواهد گسترده می کند، و برای هر کس
بخواهد محدود می سازد؛ خداوند به همه چیز داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا بر هر کس از
بندگانش که بخواهد روزی را گشاده می گرداند و [یا] بر او تنگ می سازد، زیرا خدا به هر چیزی داناست.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند برای هر کس از بندگانش بخواهد روزی را فراخ می کند و یا
تنگ می سازد، همانا خدا به همه چیز داناست

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر از آنان بپرسی: «چه کسی از آسمان آبی فرستاد و بوسیله آن زمین را پس از
مردنش زنده کرد؟ می گویند: «الله!» بگو: «حمد و ستایش مخصوص خداست!» امّا بیشتر آنها نمی دانند.
_____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از آنان بپرسی: «چه کسی از آسمان، آبی فرو فرستاده و زمین را پس
از مرگش به وسیله آن زنده گردانیده است؟» حتماً خواهند گفت: «الله.» بگو: «ستایش از آن خداست با این همه، بیشترشان
نمی اندیشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر از آنها بپرسی چه کسی از آسمان آبی (به صورت
باران و برف و تگرگ) فرو فرستاد پس بدان وسیله زمین را پس از مرگش (با رویانیدن نباتات) زنده کرد؟ حتماً می گویند:
الله بگو ستایش از آن اوست بلکه بیشتر آنان نمی اندیشند

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُتُمْ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (۶۴) ترجمه: (۱)

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ (۶۵) ترجمه: (۲)

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۶۶) ترجمه: (۳)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا وَيَتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ (۶۷) ترجمه: (۴)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ (۶۸) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ (۶۹) ترجمه: (۶)

۳۰ - سوره الروم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۷)

غَلَبَتِ الرُّومُ (۲) ترجمه: (۸)

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ (۳) ترجمه: (۹)

فِي بَضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ (۴) ترجمه: (۱۰)

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَن يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۵) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۰۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این زندگی دنیا چیزی جز سرگرمی و بازی نیست؛ و زندگی واقعی سرای آخرت است، اگر می دانستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این زندگی دنیا جز سرگرمی و بازیچه نیست، و زندگی حقیقی همانا [در] سرای آخرت است؛ ای کاش می دانستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این زندگی دنیا جز سرگرمی بیهوده و بازیچه نیست، و حقا که خانه آخرت (حتی زمین و آسمان و جماد و نباتش) دارای حیات است (و گویی حقیقت حیات است) اگر می دانستند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که بر سوار بر کشتی شوند، خدا را با اخلاص می خوانند (و غیر او را فراموش می کنند)؛ اما هنگامی که خدا آنان را به خشکی رساند و نجات داد، باز مشرک می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که بر کشتی سوار می شوند، خدا را پاکدلانه می خوانند، و [لی] چون به سوی خشکی رساند و نجاتشان داد، بناگاه شرک می ورزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به کشتی سوار شوند (و در خطر غرق قرار گیرند) خدا را می خوانند در حالی که ایمان و اعتقاد را برای او خالص سازند (و معبودها را فراموش کنند)، و همین که آنها را به سوی خشکی رساند و نجات داد پس به ناگاه شرک می ورزند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بگذار) آنچه را (از آیات) به آنها داده ایم انکار کنند و از لذات زودگذر زندگی بهره گیرند؛ اما بزودی خواهند فهمید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگذار تا به آنچه بدیشان داده ایم انکار آورند و بگذار تا برخوردار شوند، زودا که بدانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگذار تا به آنچه به

آنها دادیم (از نعمت نجات)، کفران کنند و (از لذایذ دنیا) برخوردار گردند، پس به زودی خواهند دانست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدند که ما حرم امنی (برای آنها) قرار دادیم در حالی که مردم را در اطراف آنان (در بیرون این حرم) می ربایند؟! آیا به باطل ایمان می آورند و نعمت خدا را کفران می کنند؟! _____

ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده اند که ما [برای آنان] حرمی امن قرار دادیم و حال آنکه مردم از حوالی آنان ربوده می شوند؟ آیا به باطل ایمان می آورند و به نعمت خدا کفر می ورزند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیدند که ما (برای جهانیان) حرمی امن قرار دادیم در حالی که (از ناامنی) مردم از اطراف آنان ربوده می شوند؟ پس آیا به (معبودهای) باطل می گروند و نعمت خدا را (که دین و کتاب است) انکار کرده کفران می ورزند؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی ستمکارتر از آن کس است که بر خدا دروغ بسته یا حق را پس از آنکه به سراغش آمده تکذیب نماید؟! آیا جایگاه کافران در دوزخ نیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و

کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغ بندد یا چون حق به سوی او آید آن را تکذیب کند؟ آیا جای کافران [در] جهنم نیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه کسی است ستمکارتر از آن که بر خداوند دروغ بندد

(و بگوید خدا بت ها را شریک و مقرب و شفیع خود قرار داده) یا حق را چون بدو رسد (مانند نبوت پیامبر و کتاب او) تکذیب نماید؟! آیا در دوزخ جایگاهی برای کافران نیست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که در راه ما (با خلوص نیت) جهاد کنند، قطعاً به راه های خود، هدایتشان خواهیم کرد؛ و خداوند با نیکوکاران است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که در راه ما کوشیده اند، به

یقین راه های خود را بر آنان می نمایم و در حقیقت، خدا با نیکوکاران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که در راه ما (با نفس خود و دشمن ما) جهاد کردند به یقین آنها را به راه های (وصول به مقام قرب) خود

راهنمایی می کنیم، و همان

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الم _____ ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، میم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: الف، لام، میم. رمزهایی میان الله و رسول اوست. کتاب ما مرکب از

همین حروف است ولی احدی را توان آوردن مانند آن نیست. این کتاب از الف (الله) به وسیله لام (جبرئیل) به میم (محمد صلی الله علیه و آله) القاء شده. این کتاب دارای محکمت و این گونه متشابهات است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: رومیان مغلوب شدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: رومیان شکست خوردند، خوردند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: رومیان مغلوب شدند (و از پارسیان شکست خوردند)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و این شکست) در سرزمین نزدیکی رخ داد؛ اما آنان پس از (این) مغلوبیت بزودی غلبه خواهند کرد... _____ ترجمه استاد فولادوند: در نزدیکترین سرزمین، [ولی] بعد از شکستشان، در ظرف

چند سالی، به زودی پیروز خواهند گردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در نزدیک ترین سرزمین (به) حجاز که سوریه و اردن است) و آنها پس از مغلوب شدنشان به زودی پیروز خواهند شد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در چند سال همه کارها از آن خداست؛ چه قبل و چه بعد (از این شکست و پیروزی)؛ و

در آن روز، مؤمنان (بخاطر پیروزی دیگری) خوشحال خواهند شد... _____ ترجمه استاد فولادوند :
[فرجام] کار در گذشته و آینده از آن خداست، و در آن روز است که مؤمنان از یاری خدا شاد می گردند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : در ظرف چند سال (آینده و) کار (اداره عالم) و فرمان (نافذ در همه

جهان) پیش از آن (غلبه) و پس از آن از آن خداوند است، و در آن روز مؤمنان (مسلمانان) خرسند خواهند شد
۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به سبب یاری خداوند؛ و او هر کس را بخواهد یاری می دهد؛ و او صاحب قدرت و
رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند : هر که را بخواهد یاری می کند، و اوست شکست ناپذیر
مهربان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به نصرت و یاری خداوند که او هر کس را بخواهد یاری می
کند، و اوست مقتدر غالب و مهربان

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۶) ترجمه: (۱)

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ (۷) ترجمه: (۲)

أُولَئِكَ يَتَنَفَّكِرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ (۸) ترجمه: (۳)

أُولَئِكَ يَسْتَبِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (۹) ترجمه: (۴)

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَصَاءُوا الشُّوَأَى أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ (۱۰) ترجمه: (۵)

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۱۱) ترجمه: (۶)

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ (۱۲) ترجمه: (۷)

وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءٌ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ (۱۳) ترجمه: (۸)

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفَخُونَ (۱۴) ترجمه: (۹)

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ (۱۵) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۰۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این وعده ای است که خدا کرده؛ و خداوند هرگز از وعده اش تخلف نمی کند؛ ولی بیشتر مردم نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: وعده خداست. خدا وعده اش را خلاف نمی کند، ولی بیشتر مردم نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وعده خداست، خدا هرگز از وعده خود تخلف نمی کند، ولی بیشتر مردم نمی دانند (که خدا کیست و خلف وعده درباره او محال است)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها فقط ظاهری از زندگی دنیا را می دانند، و از آخرت (و پایان کار) غافلند! _____ ترجمه استاد فولادوند: از زندگی دنیا، ظاهری را می شناسند، و حال آنکه از آخرت غافلند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها ظاهری از زندگی دنیا را می دانند (آنچه حس می کنند و از آن برخوردارند در نزد آنها هدف است و اصالت دارد) و از (زندگانی) آخرت (که نتیجه واقعی زندگی دنیاست) سخت غافلند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان با خود نیندیشیدند که خداوند، آسمانها و زمین و آنچه را میان آن دو است جز بحق و برای زمان معینی نیافریده است؟! ولی بسیاری از مردم (رستاخیز و) لقای پروردگارشان را منکرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در خودشان به تفکر پرداخته اند؟ خداوند آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، جز به حق و تا هنگامی معین، نیافریده است، و [با این همه] بسیاری از مردم لقای پروردگارشان را

سخت منکرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا در درون خود فکر نکردند که خداوند این آسمان ها و زمین و آنچه را که در میان آن دو است جز به حق (و هدفی والا- و برتر و عقلایی) و جز برای مدتی محدود و معین نیافریده؟! و بی شک بسیاری از مردم به دیدار پروردگارشان (به زندگی پس از مرگ) کافرند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا در زمین گردش نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آنان بودند چگونه بود؟! آنها نیرومندتر از اینان بودند، و زمین را (برای زراعت و آبادی) بیش از اینان دگرگون ساختند و آباد کردند، و پیامبران با دلایل روشن به سراغشان آمدند (امّا آنها انکار کردند و کيفر خود را دیدند)؛ خداوند هرگز به آنان ستم نکرد، آنها به خودشان ستم می کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در زمین نگردیده اند تا ببینند فرجام کسانی که پیش از آنان بودند، چگونه بوده است؟ آنها بس نیرومندتر از ایشان بودند، و زمین را زیر و رو کردند و بیش از آنچه آنها آباد کردند آن را آباد ساختند، و پیامبران دلایل آشکار برایشان آوردند. بنابراین خدا بر آن نبود که بر ایشان ستم کند، لیکن خودشان بر خود ستم می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا در روی زمین سیر نکردند تا بنگرند که عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چگونه بود؟ آنها که نیرومندتر از اینان بودند و زمین را (برای زراعت و نهال و غیره) شخم زدند و بیش از آنکه اینان آباد کنند آباد کردند، و پیامبران دلایل روشنی (از توحید و رسالت و معاد) برای آنها آوردند (لکن به کيفر انکار و تکذیب هلاک شدند)، پس خدا بر آن نبود که به آنها ستم کند و لکن خودشان به نفس خود ستم می کردند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس سرانجام کسانی که اعمال بد مرتکب شدند به جایی رسید که آیات خدا را تکذیب کردند و آن را به مسخره گرفتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه فرجام کسانی که بدی کردند [بسی] بدتر بود، [چرا] که آیات خدا را تکذیب کردند و آنها را به ریشخند می گرفتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس عاقبت کسانی که کارهای زشت انجام دادند این شد که آیات خدا را تکذیب کردند و آنها را مسخره می کردند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را بازمی گرداند، سپس شما را بسوی او باز می گرداند! _____ ترجمه استاد فولادوند: خداست که آفرینش را آغاز و سپس آن را تجدید می کند، آنگاه به سوی او بازگردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند، آفریدگان را در آغاز می آفریند سپس آنها را (پس از میراندن، در روز واپسین) بازمی گرداند، آن گاه به سوی (بهشت یا دوزخ) او بازگردانده می شوید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز که قیامت برپا می شود، مجرمان در نومیدی و غم و اندوه فرو می روند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی که قیامت برپا شود مجرمان نومید می گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و روزی که قیامت برپا می شود گنهکاران (فاسد العقیده) سرگردان و نومید (از یاری خلق و رحمت حق) می گردند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای آنان شفیعانی از معبودانشان نخواهد بود، و نسبت به معبودهایی که آنها را همتای خدا قرار داده بودند کافر می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای آنان از شریکانشان شفیعانی نیست، و خود منکر شریکان خود می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را از شریکان خود (بت ها) شفیعانی نخواهد بود و به شریکان خود کافر خواهند شد و پرستش آنها را انکار خواهند کرد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آن روز که قیامت برپا می گردد، (مردم) از هم جدا می شوند؛ _____
ترجمه استاد فولادوند : و روزی که رستاخیز برپا گردد، آن روز [مردم] پراکنده می شوند. _____ ترجمه
آیت الله مشکینی : و روزی که قیامت برپا شود در آن روز همه از هم جدا می شوند (پریان از آدمیان، انسان ها از شیاطین،
مؤمنان از کافران و نیکوکاران از بدکاران)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اما آنان که ایمان آورده و اعمال صالح انجام دادند، در باغی از بهشت شاد و مسرور
خواهند بود. _____ ترجمه استاد فولادوند : اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، در
گلستانی، شادمان می گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : اما کسانی که ایمان آورده و عمل های
شایسته کرده اند پس آنها در گلستان و مرغزاری (از بهشت) شاد و مسرور خواهند بود

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ (۱۶) ترجمه: (۱)

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ (۱۷) ترجمه: (۲)

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ (۱۸) ترجمه: (۳)

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ (۱۹) ترجمه: (۴)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ (۲۰) ترجمه: (۵)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۲۱) ترجمه: (۶)

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ (۲۲) ترجمه: (۷)

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (۲۳) ترجمه: (۸)

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبُرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۲۴) ترجمه: (۹)

ص: ۴۰۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما آنان که به آیات ما و لقای آخرت کافر شدند، در عذاب الهی احضار می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسانی که کافر شده و آیات ما و دیدار آخرت را به دروغ گرفته اند، پس آنان در عذاب حاضر آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسانی که کفر ورزیده و آیات ما و دیدار آخرت را تکذیب کرده اند پس آنها در عذاب (دوزخ) احضار خواهند شد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: منزّه است خداوند به هنگامی که شام می کنید و صبح می کنید؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس خدا را تسبیح گویند آنگاه که به عصر درمی آید و آنگاه که به بامداد درمی شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خدا را تسبیح گویند (در همه حال، خاصه) آن

گاه که وارد شامگاه می شوید (به خواندن نماز مغرب و عشا) و آن گاه که وارد صبحگاه می شوید (به خواندن نماز صبح)
۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و حمد و ستایش مخصوص اوست در آسمان و زمین، و به هنگام عصر و هنگامی که ظهر می کنید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و ستایش از آن اوست در آسمانها و زمین و شامگاهان و وقتی که به نیمروز می رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ستایش (تکوینی و تشریحی) از آن اوست در آسمان ها و زمین و (ستایش در همه اوقات از آن اوست خاصه) در وقت عصر (به خواندن نماز عصر) و هنگامی که ظهر می کنید (به خواندن نماز ظهر)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او زنده را از مرده بیرون می آورد، و مرده را از زنده، و زمین را پس از مردنش حیات می بخشد، و به همین گونه روز قیامت (از گورها) بیرون آورده می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: زنده را از مرده بیرون می آورد، و مرده را از زنده بیرون می آورد؛ و بدین گونه [از گورها] بیرون آورده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زنده را از مرده بیرون می آورد (گیاهان را از دانه ها و هسته ها و حیوانات و آدمی را از نطفه ها، و نسل مؤمن را از کافر)، و مرده را از زنده بیرون می آورد (دانه ها و هسته ها را از گیاهان، و نطفه ها را از حیوانات، و نسل کافر را از مؤمن) و زمین (و مواد مستعده آن) را پس از مرگش (در فصل سرما، در فصل گرما) زنده می کند، و شما نیز (از قبورتان) این گونه بیرون آورده می شوید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از نشانه های او این است که شما را از خاک آفرید، سپس بناگاه انسانهایی شدید و در روی زمین گسترش یافتید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از نشانه های او این است که شما را از خاک آفرید؛ پس بناگاه شما [به صورت] بشری هر سو پراکنده شدید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه های (توحید و قدرت) او این است که (جد و جدّه نخستین شما را بلاواسطه و) شما را (با چند واسطه) از خاک آفرید سپس به ناگاه شما (گروه بی حدّ و حصر) بشرید که (در روی زمین) پیوسته پراکنده می شوید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از نشانه های او اینکه همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید، و در میانتان مودّت و رحمت قرار داد؛ در این نشانه هایی است برای گروهی که تفکّر می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از نشانه های او اینکه از [نوع] خودتان همسرانی برای شما آفرید تا بدانها آرام گیرید، و میانتان دوستی و رحمت نهاد. آری، در این [نعمت] برای مردمی که می اندیشند قطعاً نشانه هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه های او این است که برای شما از جنس خودتان (نه از فرشتگان و نه از اجنه و غیر آنها) همسرانی آفرید که در کنار آنها آرامش یابید، و میان شما (شوی و زن یا افراد نوع انسانی) علاقه دوستی و مهر باطنی نهاد، همانا در این امر نشانه هایی است (از توحید و قدرت و حکمت خدا) برای گروهی که می اندیشند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آیات او آفرینش آسمانها و زمین، و تفاوت زبانها و رنگهای شماس؛ در این نشانه هایی است برای عالمان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از نشانه های [قدرت] او آفرینش آسمانها و زمین و اختلاف زبانهای شما و رنگهای شماس. قطعاً در این [امر نیز] برای دانشوران نشانه هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه های او آفرینش آسمانها و این زمین و اختلاف زبانهای شماس (از حیث لغت ها، کیفیت تکلم و نحوه صدا) و رنگ های شماس (رنگ اصنافتان و افرادتان). به یقین در این (خلقت ذات و اختلاف صفات) نشانه هایی است (از توحید و قدرت و حکمت خدا) برای دانشمندان

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از نشانه های او خواب شما در شب و روز است و تلاش و کوششتان برای بهره گیری از فضل پروردگار (و تأمین معاش)؛ در این امور نشانه هایی است برای آنان که گوش شنوا دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از نشانه های [حکمت] او خواب شما در شب و [نیم] روز و جستجوی شما [روزی خود را] از فزون بخشی اوست. در این [معنی نیز] برای مردمی که می شنوند، قطعاً نشانه هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه های او خواب شماس در شب و روز (برای تقویت نیروهای فعاله مغز و جسد) و جستجوی شماس از فضل او (برای تحصیل روزی و نیازهای زندگی). بی تردید در این (دو حالت استراحت و تلاش) نشانه هایی است برای

گروهی که می شنوند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از آیات او این است که برق و رعد را به شما نشان می دهد که هم مایه ترس و هم امید است (ترس از صاعقه، و امید به نزول باران)، و از آسمان آبی فرو می فرستد که زمین را بعد از مردنش بوسیله آن زنده می کند؛ در این نشانه هایی است برای جمعیتی که می اندیشند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و از نشانه های او [اینکه] برق را برای شما بیم آور و امیدبخش می نمایاند، و از آسمان به تدریج آبی فرو می فرستد، که به وسیله آن، زمین را پس از مرگش زنده می گرداند. در این [امر هم] برای مردمی که تعقل می کنند، قطعاً نشانه هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از نشانه های او آن است که (رعد و) برق را برای بیم و امید (بیم از صاعقه و ویرانی و امید به باران نافع) به شما می نمایاند، و از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو می فرستد که بدان وسیله زمین را (یا مواد مستعد گیاهان آن را) پس از مرگش زنده می کند. حَقّاً که در این (نزول آب و حیات گیاهان) نشانه هایی است (از قدرت و حکمت او) برای گروهی که می اندیشند

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَهُ مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ (٢٥) ترجمه: (١)

وَلَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٍ قَانِتُونَ (٢٦) ترجمه: (٢)

وَهُوَ الَّذِي بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٧) ترجمه: (٣)

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ هِإِل لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَآ رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سِيَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٢٨) ترجمه: (٤)

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ (٢٩) ترجمه: (٥)

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٣٠) ترجمه: (٦)

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٣١) ترجمه: (٧)

مِنَ الَّذِينَ فَرَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ (٣٢) ترجمه: (٨)

ص: ٤٠٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آیات او این است که آسمان و زمین به فرمان او برپاست؛ سپس هنگامی که شما را (در قیامت) از زمین فراخواند، ناگهان همه خارج می شوید (و در صحنه محشر حضور می یابید)!

ترجمه استاد فولادوند: و از نشانه های او این است که آسمان و زمین به فرمانش برپایند؛ پس چون شما را با یک بار خواندن فرا خواند، بناگاه [از گورها] خارج می شوید. ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه های او آن است که آسمان و زمین (تا مدتی محدود) به اراده حتمی او پابرجایند، آن گاه (پس از میراندن زنده ها و بردن آنان به زیر خاک) چون شما را به یک خواندن (به وسیله نفخ دوم صور) از زمین فرا خواند، به ناگاه همه شما (از دل خاک) بیرون می آید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آن اوست تمام کسانی که در آسمانها و زمین اند و همگی در برابر او خاضع و مطیع اند! ترجمه استاد فولادوند: و هر که در آسمانها و زمین است از آن اوست؛ همه او را گردن نهاده اند. ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که (و هر چه) در آسمانها و زمین است از آن اوست (ملک حقیقی اوست، چرا که خلق و حفظ و تدبیر و اداره و فانی کردن همه در تحت اراده اوست، و) همگی (تکوینا) در برابر او خاضع و سر به فرمانند

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که آفرینش را آغاز می کند، سپس آن را بازمی گرداند، و این کار برای او آسانتر می باشد؛ و برای اوست توصیف برتر در آسمانها و زمین؛ و اوست توانمند و حکیم! ترجمه استاد فولادوند: و اوست آن کس که آفرینش را آغاز می کند و باز آن را تجدید می نماید؛ و این [کار] بر او آسانتر است. و در آسمانها و زمین نمونه والا [ی هر صفت برتر] از آن اوست، و اوست شکست ناپذیر سنجیده کار.

ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست آن که آفریدگان را در آغاز می آفریند، سپس آنها را (پس از فانی کردن) باز می گرداند، و این (بازگرداندن) بر او بسیار آسان است. و برای اوست صفت های برتر در آسمان ها و زمین (هر صفت برتری بر هر موجودی در آسمان ها و زمین است مانند حیات، علم، قدرت و نور از آن اوست) و برای اوست مثل ها و نمایندگان برتر و والا در آسمان ها و زمین (نظیر فرشتگان، معصومین و اولیاء الله) و اوست مقتدر غالب و حکیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند مثالی از خودتان، برای شما زده است: آیا (اگر مملوک و برده ای داشته باشید)، این برده های شما هرگز در روزیایی که به شما داده ایم شریک شما می باشند؛ آنچنان که هر دو مساوی بوده و از تصرف مستقل و بدون اجازه آنان بیم داشته باشید، آن گونه که در مورد شرکای آزاد خود بیم دارید؟! اینچنین آیات خود را برای کسانی که تعقل می کنند شرح می دهیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: [خداوند] برای شما از خودتان مثلی زده است: آیا در آنچه به شما روزی داده ایم شریکانی از بردگانتان دارید که در آن [مال با هم] مساوی باشید و همان طور که شما از یکدیگر بیم دارید از آنها بیم داشته باشید؟ این گونه، آیات خود را برای مردمی که می اندیشند، به تفصیل بیان می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خداوند) برای شما مثالی از خودتان زده است: آیا برای شما از برده هایتان شریکانی در آنچه (از اموال) به شما روزی کرده ایم هستند که همه در (تصرفات) آن مساوی باشید به طوری که از (تعدی و تجاوز) آنها بترسید همانند ترستان از آزادانی امثال خودتان (یا آنکه هیچ گاه برده در عرض مالک خود شرکت و تسلط در ملک مولا را ندارد)؟ این چنین آیات (توحید خود) را تفصیل می دهیم برای گروهی که خرد را به کار می برند (تا بدانند که معبودهای مشرکان نیز در عرض مقام ربوبی نیستند بلکه مملوک خدایند نه شریک او)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی ظالمان بدون علم و آگاهی، از هوی و هوسهای خود پیروی کردند! پس چه کسی می تواند آنان را که خدا گمراه کرده است هدایت کند؟! و برای آنها هیچ یآوری نخواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه، [این چنین نیست] بلکه کسانی که ستم کرده اند، بدون هیچ گونه دانشی هوسهای خود را پیروی کرده اند. پس آن کس را که خدا گمراه کرده، چه کسی هدایت می کند؟ و برای آنان یاورانی نخواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (نه، آنها خرد را به کار نبردند) بلکه کسانی که ستم کرده اند، بدون هیچ علمی پیروی از هواهای خود کردند، پس کسانی را که خداوند (پس از اتمام حجت) در گمراهی رها نموده چه کسی است که هدایت کند؟! و هرگز برای آنها یاری کننده ای نیست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس روی خود را متوجه آیین خالص پروردگار کن! این فطرتی است که خداوند، انسانها را بر آن آفریده؛ دگرگونی در آفرینش الهی نیست؛ این است آیین استوار؛ ولی اکثر مردم نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس روی خود را با گرایش تمام به حق، به سوی این دین کن، با همان سرشتی که خدا مردم را بر آن سرشته است. آفرینش خدای تغییرپذیر نیست. این است همان دین پایدار، ولی بیشتر مردم نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس حق گرایانه روی دل خود را به سوی این دین (دین اسلام) کن همان طریقه و آیین فطری خدا که مردم را بر پایه آن آفریده و سرشته، (و) هرگز تبدیلی در آفرینش (تکوینی) خدا نباشد (و در آیین تشریحی او هم نباید باشد)، این است دین ثابت و استوار، و لکن بیشتر مردم نمی دانند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این باید در حالی باشد که شما بسوی او بازگشت می کنید و از (مخالفت فرمان) او پرهیزید، نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید... _____ ترجمه استاد فولادوند: به سویش توبه برید و از او پروا بدارید و نماز را برپا کنید و از مشرکان مباحثید: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (رو به سوی دین

خدا کنید) در حال انابه و بازگشت به سوی او، و از او پروا کنید، و نماز را بر پا دارید و از مشرکان نباشید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از کسانی که دین خود را پراکنده ساختند و به دسته ها و گروه ها تقسیم شدند! و (عجب اینکه) هر گروهی به آنچه نزد آنهاست (دل بسته و) خوشحالند! _____ ترجمه استاد فولادوند: از کسانی

که دین خود را قطعه قطعه کردند و فرقه فرقه شدند؛ هر حزبی بدانچه پیش آنهاست دلخوش شدند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: از آن کسانی که دین خود را پراکنده ساختند و گروه گروه شدند و هر گروهی به آنچه در نزد

خود دارند خرسندند

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ (۳۳) ترجمه: (۱)

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۳۴) ترجمه: (۲)

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهَوَىٰ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ (۳۵) ترجمه: (۳)

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ (۳۶) ترجمه: (۴)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۳۷) ترجمه: (۵)

فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأَوْلِيكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۳۸) ترجمه: (۶)

وَمَا آتَيْتُم مِّن رَّبِيًّا لِّيُرَبِّوهُ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَمَّا يُرْبُوهُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْغِفُونَ (۳۹) ترجمه: (۷)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِن شُرَكَائِكُمْ مَّن يَفْعَلُ مِن ذَلِكُم مِّن شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۴۰) ترجمه: (۸)

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۴۱) ترجمه: (۹)

ص: ۴۰۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که رنج و زیانی به مردم برسد، پروردگار خود را می خوانند و توبه کنان بسوی او باز می گردند؛ اما همین که رحمتی از خودش به آنان بچشاند، بناگاه گروهی از آنان نسبت به پروردگارشان مشرک می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون مردم را زیانی رسد، پروردگار خود را، در حالی که به درگاه او توبه می کنند، می خوانند، و آنگاه که از جانب خود رحمتی به آنان چشاند، بناگاه دسته ای از ایشان به پروردگارشان شرک می آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون مردم را سختی و زیانی برسد پروردگار خود را در حالی که به سویش انابه و بازگشت دارند می خوانند، سپس چون از جانب خود رحمتی به آنها بچشاند به ناگاه گروهی از آنها به پروردگارشان شرک می ورزند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بگذار) نعمتهایی را که ما به آنها داده ایم کفران کنند! و (از نعمتهای زودگذر دنیا هر چه می توانید) بهره گیرید؛ اما بزودی خواهید دانست (که نتیجه کفران و کامجوییهای بی حساب شما چه بوده است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگذار تا به آنچه بدانها عطا کرده ایم کفران ورزند. [بگو:] برخوردار شوید، زودا که خواهید دانست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا در نتیجه به آنچه به آنها داده ایم کفران کنند. پس (ای کفران، چند روزی) برخوردار شوید، به زودی خواهید فهمید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ما دلیل محکمی بر آنان فرستادیم که از شرکشان سخن می گوید (و آن را موجه می

شمارد)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا [مگر] حجتی بر آنان نازل کرده ایم که آن [حجت] در باره آنچه با [خدا] شریک می گردانیده اند سخن می گوید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر بر آنها حجت و برهانی فرو فرستاده ایم که به (صحت) شرک آنها سخن می گوید (و یا به نفع خدایان و اربابی که به سبب آنها شرک می ورزیدند تکلم می کند)؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که رحمتی به مردم بپشانیم، از آن خوشحال می شوند؛ و هرگاه رنج و مصیبتی بخاطر اعمالی که انجام داده اند به آنان رسد، ناگهان مأیوس می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون مردم را رحمتی بپشانیم، بدان شاد می گردند؛ و چون به [سزای] آنچه دستاورد گذشته آنان است، صدمه ای به ایشان برسد، بناگاه نومید می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون مردم را رحمتی بپشانیم (مانند، امنیت و وسعت روزی) سرمستی می کنند، و چون به خاطر گناهان دستاورد خودشان آسیبی به آنها رسد به ناگاه (از رحمت حق نیز) مأیوس می شوند (و این هر دو حالت زشت است)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدند که خداوند روزی را برای هر کس بخواهد گسترده یا تنگ می سازد؟! در این نشانه هایی است برای گروهی که ایمان می آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانسته اند که [این] خداست که روزی را برای هر کس که بخواهد فراخ یا تنگ می گرداند؟ قطعاً در این [امر] برای مردمی که ایمان می آورند عبرتهاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا ندیده اند که خداوند روزی را برای هر کس که بخواهد (بر حسب اقتضای نظام اتم عالم هستی) می گسترده و تنگ می گیرد؟ بی تردید در این (کار) نشانه هایی است (از قدرت و تدبیر و حکمت خدا) برای گروهی که ایمان دارند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس حق نزدیکان و مسکینان و در راه ماندگان را ادا کن! این برای آنها که رضای خدا را می طلبند بهتر است، و چنین کسانی رستگارانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس حق خویشاوند و تنگدست و در راه مانده را بده. این [انفاق] برای کسانی که خواهان خشنودی خدایند بهتر است، و اینان همان رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس حق خویشاوند و فقیر و در راه مانده را بده (به خویشاوند خود نفقه را و به خویشاوند معصوم پیامبر انفال و اخماس را، و به فقیر زکات را، و به وامانده در راه زکات و خمس را بده)، این (انفاق) برای کسانی که رضای خدا را می طلبند بهتر است و آنها را رستگارانند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه بعنوان ربا می پردازید تا در اموال مردم فزونی یابد، نزد خدا فزونی نخواهد یافت؛ و آنچه را بعنوان زکات می پردازید و تنها رضای خدا را می طلبید (مایه برکت است؛ و) کسانی که چنین می کنند دارای پاداش مضاعفند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه [به قصد] ربا می دهید تا در اموال مردم سود و افزایش بردارد، نزد خدا فزونی نمی گیرد؛ و [لی] آنچه را از زکات -در حالی که خشنودی خدا را خواستارید- دادید، پس آنان همان فزونی یافتگانند [و مضاعف می شود]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه (به عنوان) ربا دهید تا در اموال مردم افزوده شود (مثلاً ده دینارتان در مال او دوازده شود) در نزد خدا زیاد نمی شود، و آنچه از زکات دهید در حالی که خواهان رضای خدا باشید (سود خواهید برد، و) چنین کسانی هستند که برنده سود چند برابرند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند همان کسی است که شما را آفرید، سپس روزی داد، بعد می میراند، سپس زنده می کند؛ آیا هیچ یک از همتایانی که برای خدا قرار داده اید چیزی از این کارها را می توانند انجام دهند؟! او منزّه و برتر است از آنچه همتای او قرار می دهند. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا همان کسی است که شما را

آفرید، سپس به شما روزی بخشید، آنگاه شما را می میراند و پس از آن زنده می گرداند. آیا در میان شریکان شما کسی هست که کاری از این [قبیل] کند؟ منزه است او، و برتر است از آنچه [با وی] شریک می گردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداست آن که شما را آفرید سپس به شما روزی داد، آن گاه شما را می میراند و سپس زنده می کند، آیا از همتایانتان (که برای خدا قرار داده اید) کسی هست که چیزی از این گونه امور را انجام دهد؟ (قطعا نه) او منزه و برتر است از آنچه شریکش می سازند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فساد، در خشکی و دریا بخاطر کارهایی که مردم انجام داده اند آشکار شده است؛ خدا می خواهد نتیجه بعضی از اعمالشان را به آنان بچشاند، شاید (بسوی حق) بازگردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: به سبب آنچه دستهای مردم فراهم آورده، فساد در خشکی و دریا نمودار شده است، تا [سزای] بعضی از آنچه را که کرده اند به آنان بچشاند، باشد که بازگردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فساد و تباهی (از زلزله و طوفان و قحطی و بیماری و جنگ و قتل و ناامنی) در خشکی و دریا آشکار شد به واسطه آنچه دست های مردم (از گناهان بزرگ) فراهم آورده، تا (خداوند کیفر دنیوی) برخی از آنچه را که انجام داده اند به آنها بچشاند شاید بازگردند

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ (۴۲) ترجمه: (۱)

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّعُونَ (۴۳) ترجمه: (۲)

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ (۴۴) ترجمه: (۳)

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (۴۵) ترجمه: (۴)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُوكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۴۶) ترجمه: (۵)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَاذْتَمَنَّا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرَ الْمُؤْمِنِينَ (۴۷) ترجمه: (۶)

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتَنْفِثُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَيَنْزِلُ الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (۴۸) ترجمه: (۷)

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ قَبْلِهِ لَمُمِلِينَ (۴۹) ترجمه: (۸)

فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۵۰) ترجمه: (۹)

ص: ۴۰۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «در زمین سیر کنید و بنگرید عاقبت کسانی که قبل از شما بودند چگونه بود؟ بیشتر آنها مشرک بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «در زمین بگردید و بنگرید فرجام کسانی که بیشتر بوده [و] بیشترشان مشرک بودند چگونه بوده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: در روی این زمین سیر کنید، پس بنگرید که سرانجام کسانی که پیش از شما بودند (از طاغیان و ستم پیشگان و ثروت اندوزان) چگونه بود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روی خود را بسوی آیین مستقیم و پایدار بدار، پیش از آنکه روزی فرا رسد که هیچ کس نمی تواند آن را از خدا بازگرداند؛ در آن روز مردم به گروه هایی تقسیم می شوند: _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به سوی این دین پایدار روی بیاور، پیش از آنکه روزی از جانب خدا فرا رسد که برگشت ناپذیر باشد، و در آن روز [مردم] دسته دسته می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس روی (دل) خویش را به سوی این دین مستقیم و استوار متوجه کن پیش از آنکه روزی فرا رسد که آن را از سوی خدا برگشتی نیست، در آن روز (همه مردم) از هم می پاشند و گروه گروه می شوند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس کافر شود، کفرش بر زیان خود اوست؛ و آنها که کار شایسته انجام دهند، به

سود خودشان آماده می سازند. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که کفر ورزد، کفرش به زیان اوست، و کسانی که کار شایسته کنند، [فرجام نیک را] به سود خودشان آماده می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس کافر شود کفرش به زیان اوست، و کسانی که عملی شایسته کنند برای خودشان (وسایل زندگی ابدی عالم آخرت را) آماده می کنند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این برای آن است که خداوند کسانی را که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، از فضلش پاداش دهد؛ او کافران را دوست نمی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا [خدا] کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، به فضل خویش پاداش دهد، که او کافران را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا (خدا) کسانی را که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند از فضل خویش پاداش دهد، حقاً که او کافران را دوست ندارد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آیات (عظمت) خدا این است که بادها را بعنوان بشارتگرانی می فرستد تا شما را از رحمتش بچشاند (و سیراب کند) و کشتیها بفرمانش حرکت کنند و از فضل او بهره گیرید؛ شاید شکرگزاری کنید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از نشانه های او این است که بادهای بشارت آور را می فرستد، تا بخشی از رحمتش را به شما بچشاند و تا کشتی به فرمانش روان گردد، و تا از فضل او [روزی] بجوید، و امید که سپاسگزاری کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه های (توحید و قدرت و حکمت) او آن است که بادها را مژده دهنده می فرستد (تا به ریزش باران مژده دهند) و تا از رحمت های خود (وزش باد و نسیم) به شما بچشاند و کشتی ها تحت اراده حتمی او روان گردند و از فضل او (رزق او که به وسیله باد و باران پدید می آید) جستجو کنید، و شاید سپاس گزارید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیش از تو پیامبرانی را بسوی قومشان فرستادیم؛ آنها با دلایل روشن به سراغ قوم خود رفتند، ولی (هنگامی که اندرزا سودی نداد) از مجرمان انتقام گرفتیم (و مؤمنان را یاری کردیم)؛ و یاری مؤمنان، همواره حقّی است بر عهده ما! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، پیش از تو فرستادگانی به سوی قومشان گسیل داشتیم، پس دلایل آشکار برایشان آوردند، و از کسانی که مرتکب جرم شدند انتقام گرفتیم، و یاری کردن مؤمنان بر ما فرض است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین پیش از تو فرستادگانی به سوی قومشان فرستادیم پس برای آنها دلایل روشنی (از جانب خدا) آوردند (و آنها برخی کافر و برخی مؤمن شدند) آن گاه ما از مجرمان انتقام گرفتیم، و همواره یاری کردن مؤمنان بر عهده ما حق و لازم است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند همان کسی است که بادها را می فرستد تا ابرهایی را به حرکت در آورند، سپس آنها را در پهنه آسمان آن گونه که بخواهد می گستراند و متراکم می سازد؛ در این هنگام دانه های باران را می بینی که از لا به لای آن خارج می شود، هنگامی که این (باران حیاتبخش) را به هر کس از بندگانش که بخواهد می رساند، ناگهان خوشحال می شوند... _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا همان کسی است که بادها را می فرستد و ابری برمی انگیزد و آن را در آسمان -هر گونه بخواهد- می گستراند و انبوهش می گرداند، پس می بینی باران از لابلائی آن بیرون می آید. و چون آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد، رسانید، بناگاه آنان شادمانی می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند همان است که بادها را می فرستد، پس آنها ابری را برمی انگیزند پس (خداوند) آن را در آسمان بدان گونه که بخواهد می گستراند و به صورت پاره های گوناگون درمی آورد، آن گاه باران را می بینی که از لابلائی آن بیرون می آید، و چون آن باران را به هر یک از بندگانش که بخواهد رساند ناگهان

خرسند و شاد می شوند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قطعاً پیش از آنکه بر آنان نازل شود مایوس بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً پیش از آنکه بر ایشان فرو ریزد، [آری،] پیش از آن سخت نومید بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقیقت این است که آنها پیش از آنکه باران بر سرشان فرو ریزد، (آری) پیش از آن سخت نومید بودند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به آثار رحمت الهی بنگر که چگونه زمین را بعد از مردنش زنده می کند؛ چنین کسی (که زمین مرده را زنده کرد) زنده کننده مردگان (در قیامت) است؛ و او بر همه چیز تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به آثار رحمت خدا بنگر که چگونه زمین را پس از مرگش زنده می گرداند. در حقیقت، هم اوست که قطعاً زنده کننده مردگان است، و اوست که بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به آثار رحمت خدا (باران) بنگر که چگونه زمین (و سایر مواد مستعدّ نموّ آن) را پس از مرگش (در بهاران) زنده می کند. حقّاً که آن خدای زنده کننده مرده ها (در روز واپسین) است، و او بر همه چیز تواناست

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ (۵۱) ترجمه: (۱)

فَأِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الدُّعَاءَ إِذَا وَلُوا مُدْبِرِينَ (۵۲) ترجمه: (۲)

وَمَا أَنْتَ بِهَادِ الْعَمَىٰ عَنِ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (۵۳) ترجمه: (۳)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ (۵۴) ترجمه: (۴)

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ (۵۵) ترجمه: (۵)

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (۵۶) ترجمه: (۶)

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (۵۷) ترجمه: (۷)

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَيْنَ جِئْتُهُمْ بِآيَةٍ لَقِيلُوا لَقَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطَلُونَ (۵۸) ترجمه: (۸)

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (۵۹) ترجمه: (۹)

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ (۶۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۱۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر ما بادی بفرستیم (داغ و سوزان)، و بر اثر آن زراعت و باغ خود را زرد و پژمرده بینند، (مایوس شده و) پس از آن راه کفران پیش می گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بادی [آفت زا] بفرستیم و [کشت خود را] زرد شده بینند، قطعاً پس از آن کفران می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر بادی (سوزان و آفت زا) بفرستیم و به سبب آن کشت خود را زرد شده بینند حتما پس از آن (نیز به جای تپه) کفر پیشه کنند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو نمی توانی صدای خود را به گوش مردگان برسانی، و نه سخنت را به گوش کران هنگامی که روی برگردانند و دور شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، تو مردگان را شنوا نمی گردانی، و این دعوت را به کران-آنگاه که به ادبار پشت می گردانند- نمی توانی بشنوانی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً تو مردگان (کفر و عناد) را نتوانی شنوایند و دعوت خود را به کران، در جایی که پشت کرده و رویگردانند نتوانی رساند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) نمی توانی نابینایان را از گمراهیشان هدایت کنی؛ تو تنها سخنت را به گوش کسانی می رسانی که ایمان به آیات ما می آورند و در برابر حق تسلیمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و

تو کوران را از گمراهی شان به راه نمی آوری. تو تنها کسانی را می شنوایی که به آیات ما ایمان می آورند و خود تسلیمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو هدایت کننده کوردلان از گمراهیشان نیستی تو نمی توانی (محتوای دعوت خود را) بشنوی مگر به کسانی که (به اقتضای طبع می توانند) ایمان آورند، از این رو (طبق استعداد فطری در برابر ما) تسلیم اند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا همان کسی است که شما را آفرید در حالی که ضعیف بودید؛ سپس بعد از ناتوانی، قوت بخشید و باز بعد از قوت، ضعف و پیری قرار داد؛ او هر چه بخواهد می آفریند، و دانا و تواناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: خداست آن کس که شما را ابتدا ناتوان آفرید، آنگاه پس از ناتوانی قوت بخشید، سپس بعد از قوت، ناتوانی و پیری داد. هر چه بخواهد می آفریند و هموست دانای توانا. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند همان است که شما را از ضعف و ناتوانی (از موجودی ضعیف چون اسپر و اوول یا نطفه) بیافرید آن گاه (برای شما) پس از ضعف و ناتوانی (از اول بلوغ تا زمان پیری) نیرو و قوت (فکری و جسمی) قرار داد، و باز (در شما) پس از قدرت، ناتوانی و پیری ایجاد نمود، (آری) او هر چه را بخواهد می آفریند و اوست دانا و توانا

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و روزی که قیامت برپا شود، مجرمان سوگند یاد می کنند که جز ساعتی (در عالم برزخ) درنگ نکردند! اینچنین از درک حقیقت بازگردانده می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی که رستاخیز برپا شود، مجرمان سوگند یاد می کنند که جز ساعتی [بیش] درنگ نکرده اند؛ [در دنیا هم] این گونه به دروغ کشانیده می شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و روزی که قیامت برپا گردد گنهکاران سوگند یاد کنند که (در دنیا یا پس از مرگ) جز ساعتی درنگ نکرده اند (و فاصله ای بین مرگ و بعث نبوده است)، آنها (در دنیا نیز) این گونه (خطا داشتند و) به انحراف کشیده می شدند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی کسانی که علم و ایمان به آنان داده شده می گویند: «شما بفرمان خدا تا روز قیامت (در عالم برزخ) درنگ کردید، و اکنون روز رستاخیز است، اما شما نمی دانستید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] کسانی که دانش و ایمان یافته اند، می گویند: «قطعاً شما [به موجب آنچه] در کتاب خدا [ست] تا روز رستاخیز مانده اید، و این، روز رستاخیز است ولی شما خودتان نمی دانستید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که به آنها دانش و ایمان داده شده (انبیا و اولیا و فرشتگان) گویند: شما بی شک طبق کتاب خدا (لوح محفوظ و قرآن مجید، در آن عالم) تا روز بعث درنگ کرده اید، و این است روز بعث و قیامت، و لکن شما نمی دانستید (که عالم برزخ را می گذرانید و باور نداشتید که قیامت حق است)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز عذرخواهی ظالمان سودی به حالشان ندارد، و توبه آنان پذیرفته نمی شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در چنین روزی، [دیگر] پوزش آنان که ستم کرده اند سود نمی بخشد، و بازگشت به سوی حق از آنان خواسته نمی شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس در آن روز عذرخواهی کسانی که ستم ورزیده اند سودی نمی بخشد و هرگز رضایت آنها جلب نخواهد شد و از آنان نخواهند که عذرخواهی کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما برای مردم در این قرآن از هر گونه مثال و مطلبی بیان کردیم؛ و اگر آیه ای برای آنان بیاوری، کافران می گویند: «شما اهل باطلید (و اینها سحر و جادو است)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی در این قرآن برای مردم از هر گونه مثلی آوردیم، و چون برای ایشان آیه ای بیاوری، آنان که کفر ورزیده اند حتماً

خواهند گفت: «شما جز بر باطل نیستید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که ما در این قرآن برای مردم هر گونه مثلی زدیم (ولی بیدار نشدند) و اگر برای آنها نشانه ای (روشن) بیاوری همانا کسانی که کفر ورزیده اند خواهند گفت: شما جز اهل باطل و بیهوده گویی نیستید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این گونه خداوند بر دل‌های آنان که آگاهی ندارند مهر می‌نهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: این گونه، خدا بر دل‌های کسانی که نمی‌دانند مهر می‌نهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این گونه خداوند بر دل‌های کسانی که نمی‌دانند (علم توحید و دین ندارند) مهر (شقاوت و نافهمی) می‌نهد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اکنون که چنین است صبر پیشه کن که وعده خدا حق است؛ و هرگز کسانی که ایمان ندارند تو را خشمگین نسازند (و از راه خود منحرف نکنند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس صبر کن که وعده خدا حق است، و زنهار تا کسانی که یقین ندارند، تو را به سبکسری و اندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (در مقابل تهدید و نیرنگ آنان) صبر کن، که مسلماً وعده خداوند (به پیروزی امت و رواج کتاب و جهان شمولی و ابدیت دینت) حق است، و مباد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۱)

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ (۲) ترجمه: (۲)

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ (۳) ترجمه: (۳)

الَّذِينَ يُتِمُّونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (۴) ترجمه: (۴)

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۵) ترجمه: (۵)

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (۶) ترجمه: (۶)

وَإِذَا تُلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّضْهُ بَعْدَآبِ أَلِيمٍ (۷) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ النَّعِيمِ (۸) ترجمه: (۸)

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۹) ترجمه: (۹)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۱۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الم _____ ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، میم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: الف، لام، میم. این کتاب مرکب از همین حروف و در عین حال معجزه است. این کتاب از الف (الله) به وسیله لام (جبرئیل) به میم (محمد صلی الله علیه و آله) القا شده. این کتاب دارای محکمت و این گونه متشابهات است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این آیات کتاب حکیم است (کتابی پرمحتوا و استوار)! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است آیات کتاب حکمت آموز، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این آیات (آیات این سوره) آیات کتاب حکمت آموز است (آیات قرآن یا لوح محفوظ است که دارای علوم، احکام شرع و مستقلات عقلی است)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مایه هدایت و رحمت برای نیکوکاران است. _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] برای نیکوکاران رهنمود و رحمتی است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که مایه

هدایت و رحمت است برای نیکوکاران

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانان که نماز را برپا می‌دارند، و زکات را می‌پردازند و آنها به آخرت یقین دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: [همان] کسانی که نماز برپا می‌دارند و زکات می‌دهند، و [هم] ایشانند که به آخرت یقین دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که نماز را برپا می‌دارند و زکات می‌پردازند و به آخرت یقین دارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان بر طریق هدایت از پروردگارشانند، و آنانند رستگاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنانند که از جانب پروردگارشان از هدایت برخوردارند، و ایشانند که رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها بر پایه هدایتی (به سوی معارف دینی و کمالات انسانی) از جانب پروردگار خویشند، و آنهایند که رستگارانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بعضی از مردم سخنان بیهوده را می‌خرند تا مردم را از روی نادانی، از راه خدا گمراه سازند و آیات الهی را به استهزا گیرند؛ برای آنان عذابی خوارکننده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی از مردم کسانی اند که سخن بیهوده را خریدارند تا [مردم را] بی [هیچ] دانشی از راه خدا گمراه کنند، و [راه خدا] را به ریشخند گیرند؛ برای آنان عذابی خوارکننده خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از مردم کسانی هستند که سخنان لاهو و بیهوده را می‌خرند (مانند غناء طرب آور، ترانه های فاسد، اشعار و گفتارهای رکیک، بهتان و غیبت سرایی، رمان ها و افسانه های فسادانگیز و غیره) تا جاهلانه (مردم را) از راه خداوند گمراه سازند و آن را به مسخره گیرند آنها عذابی خوارکننده خواهند داشت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آیات ما بر او خوانده می‌شود، مستکبرانه روی برمی‌گرداند، گویی آن را نشنیده است؛ گویی اصلاً گوشه‌هایش سنگین است! او را به عذابی دردناک بشارت ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آیات ما بر او خوانده شود، با نخوت روی برمی‌گرداند، چنانکه گویی آن را نشنیده [یا] گویی در گوشه‌هایش سنگینی است؛ پس او را از عذابی پر درد خبر ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آیات (کتاب) ما بر او خوانده شود متکبرانه روی برمی‌گرداند، گویی که آن را نشنیده، گویی که در هر دو گوشش سنگینی است! پس او را به عذابی دردناک مژده ده

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده‌اند، باغهای پر نعمت بهشت از آن آنهاست؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، باغهای پر نعمت خواهند داشت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کردند، برای آنها بهشت ها و باغات پر نعمت است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جاودانه در آن خواهند ماند؛ این وعده حتمی الهی است؛ و اوست عزیز و حکیم (شکست ناپذیر و دانا). _____ ترجمه استاد فولادوند: که در آن جاودان می‌مانند؛ وعده خداست که حق است و هموست شکست ناپذیر سنجیده کار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که جاودانه در آنجا به سر می‌برند وعده حق و ثابت خداوند است، و اوست که مقتدر غالب و دارای حکمت (در تشریح دین در دنیا و اجراء مجازات در آخرت) است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (او) آسمانها را بدون ستونی که آن را ببینید آفرید، و در زمین کوه هایی افکند تا شما

را نلرزانند (و جایگاه شما آرام باشد) و از هر گونه جنبنده ای روی آن منتشر ساخت؛ و از آسمان آبی نازل کردیم و بوسیله آن در روی زمین انواع گوناگونی از جفتهای گیاهان پر ارزش رویانندیم. _____ ترجمه استاد فولادوند:

آسمانها را بی هیچ ستونی که آن را ببینید خلق کرد و در زمین کوههای استوار بیفکند تا [مبادا زمین] شما را بجنباند، و در آن از هر گونه جنبنده ای پراکنده گردانید، و از آسمان آبی فرو فرستادیم و از هر نوع [گیاه] نیکو در آن رویانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آسمانها را بدون ستونی که آن را ببینید بیافرید، و در این زمین کوههای ثابت و پابرجا بیفکند تا مبادا (به زلزله هایش) شما را ناآرام کند، و در آن از هر نوع جنبنده ای پراکنده ساخت و از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرود آوردیم پس در آن از هر جفتی نفیس و پرارزش از گیاهان رویانندیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این آفرینش خداست؛ اما به من نشان دهید معبودانی غیر او چه چیز را آفریده اند؟! ولی ظالمان در گمراهی آشکارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: این، خلق خداست. [اینک] به من نشان دهید کسانی که غیر از اویند چه آفریده اند؟ [هیچ!] بلکه ستمگران در گمراهی آشکارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اینها آفریده های خداست، پس به من نشان دهید کسان دیگری غیر او (که آنها را شریک خدا می پندارید) چه آفریده اند؟ (آنها چیزی نیافریده اند) بلکه این ستمکاران در گمراهی آشکارند

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (۱۲) ترجمه: (۱)

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ (۱۳) ترجمه: (۲)

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنَا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ (۱۴) ترجمه: (۳)

وَإِنْ جَاهِدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۵) ترجمه: (۴)

يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صِرْحِهِ أَوْ فِي السَّمَاءِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ (۱۶) ترجمه: (۵)

يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (۱۷) ترجمه: (۶)

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرْحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ (۱۸) ترجمه: (۷)

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ (۱۹) ترجمه: (۸)

ص: ۴۱۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به لقمان حکمت دادیم؛ (و به او گفتیم): شکر خدا را بجای آور هر کس شکرگزاری کند، تنها به سود خویش شکر کرده؛ و آن کس که کفران کند، (زیانی به خدا نمی رساند)؛ چرا که خداوند بی نیاز و ستوده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی، لقمان را حکمت دادیم که: خدا را سپاس بگزار و هر که سپاس بگزارد، تنها برای خود سپاس می گزارد؛ و هر کس کفران کند، در حقیقت، خدا بی نیاز ستوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما به لقمان حکمت دادیم (دانش های پرسود عقلی و نقلی دادیم و از جمله این را گفتیم) که خدا را سپاس گزار، و هر که سپاس گزارد، جز این نیست که به سود خود سپاس می گزارد، و هر که کفران کند بی تردید خداوند بی نیاز و ستوده (صفات و افعال) است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاور) هنگامی را که لقمان به فرزندش -در حالی که او را موعظه می کرد- گفت: «پسرم! چیزی را همتای خدا قرار مده که شرک، ظلم بزرگی است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که لقمان به پسر خویش -در حالی که وی او را اندرز می داد- گفت: «ای پسرک من، به خدا شرک میاور که به راستی شرک ستمی بزرگ است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی را که لقمان به پسرش در حالی که او را پند می داد گفت: ای پسر عزیزم، برای خدا شریک و همتا قرار مده، زیرا شرک ظلمی بس بزرگ است (زیرا بزرگی ظلم به تناسب بزرگی مظلوم است و یکسان شمردن آن که جز از او نعمتی نیست با آن که هیچ نعمتی از او نیست به غایت قبیح است)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به انسان درباره پدر و مادرش سفارش کردیم؛ مادرش او را با ناتوانی روی ناتوانی

حمل کرد (به هنگام بارداری هر روز رنج و ناراحتی تازه ای را متحمل می شد)، و دوران شیرخوارگی او در دو سال پایان می یابد؛ (آری به او توصیه کردم) که برای من و برای پدر و مادرت شکر بجا آور که بازگشت (همه شما) به سوی من است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و انسان را در باره پدر و مادرش سفارش کردیم؛ مادرش به او باردار شد، سستی بر روی سستی. و از شیر باز گرفتنش در دو سال است. [آری، به او سفارش کردیم] که شکر گزارِ من و پدر و مادرت باش که بازگشت [همه] به سوی من است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما انسان را درباره پدر و مادرش سفارش کردیم، در حالی که مادرش او را (در شکم خود در ایام بارداری) در حال ضعف روی ضعف حمل کرد، و (شیر دادن و) از شیر جدا کردنش در دو سال بود، (گفتیم) که مرا و پدر و مادرت را سپاس گزار، که بازگشت (همه) به سوی من است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه آن دو، تلاش کنند که تو چیزی را همتای من قرار دهی، که از آن آگاهی نداری (بلکه می دانی باطل است)، از ایشان اطاعت مکن، ولی با آن دو، در دنیا به طرز شایسته ای رفتار کن؛ و از راه کسانی پیروی کن که توبه کنان به سوی من آمده اند؛ سپس بازگشت همه شما به سوی من است و من شما را از آنچه عمل می کردید آگاه می کنم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر تو را وادارند تا در باره چیزی که تو را بدان دانشی نیست به من شرک ورزی، از آنان فرمان مبر، و [لی] در دنیا به خوبی با آنان معاشرت کن، و راه کسی را پیروی کن که توبه کنان به سوی من باز می گردد؛ و [سرانجام] بازگشت شما به سوی من است، و از [حقیقت] آنچه انجام می دادید شما را با خبر خواهم کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر در حق تو بکوشند که چیزی را که به (الوهیت و ربوبیت و قداست) آن علم نداری شریک من قرار دهی هرگز از آنها اطاعت مکن، و در دنیا با آنها به نیکی معاشرت نما، و (در واقع) پیرو راه کسی باش که (در همه حال) به سوی من بازگشته است، سپس بازگشت همه شما به سوی من است پس شما را از آنچه انجام می داده اید آگاه می کنم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پسر! اگر به اندازه سنگینی دانه خردلی (کار نیک یا بد) باشد، و در دل سنگی یا در (گوشه ای از) آسمانها و زمین قرار گیرد، خداوند آن را (در قیامت برای حساب) می آورد؛ خداوند دقیق و آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای پسرک من، اگر [عمل تو] هموزن دانه خردلی و در تخته سنگی یا در آسمانها یا در زمین باشد، خدا آن را می آورد، که خدا بس دقیق و آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پسر عزیزم، (عمل آدمی) اگر به اندازه سنگینی دانه خردلی در دل سنگ سختی یا در آسمانها یا داخل این زمین باشد خداوند آن را (در روز قیامت) خواهد آورد (تا بر اساس آن جزا دهد) زیرا خدا دقیق و باریک بین و آگاه است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پسر! نماز را برپا دار، و امر به معروف و نهی از منکر کن، و در برابر مصایبی که به تو می رسد شکیا باش که این از کارهای مهم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پسرک من، نماز را برپا دار و به کار پسندیده وادار و از کار ناپسند باز دار، و بر آسیبی که بر تو وارد آمده است شکیا باش. این [حاکمی] از عزم [و اراده تو در] امور است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پسر عزیزم، نماز را برپا دار و به معروف (هر کار پسندیده در نزد عقل و شرع) امر کن، و از منکر (هر کار زشت و ناپسند) بازدار و بر آنچه به تو رسد (از سختی های حوادث و در مقام انجام وظایف خلقی و خالقی) صبر کن، که اینها از واجبات امور و مهمات کارهاست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پسر! با بی اعتنایی از مردم روی مگردان، و مغرورانه بر زمین راه مرو که خداوند هیچ متکبر مغروری را دوست ندارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و از مردم [به نخوت] رُخ برمتاب، و در

زمین خرامان راه مرو که خدا خودپسند لافزن را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و روی خود را به نخوت از مردم برمگردان و در روی زمین با ناز و تکبر راه مرو، که خداوند هیچ متکبر خودپسند و فخر فروش را دوست ندارد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (پسرم!) در راه رفتن، اعتدال را رعایت کن؛ از صدای خود بگناه (و هرگز فریاد مزین) که زشت ترین صداها صدای خران است. _____ ترجمه استاد فولادوند : و در راه رفتن خود میانه رو باش، و صدایت را آهسته ساز، که بدترین آوازه بانگ خران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و در رفتن و رفتار خود میانه رو باش، و از صدای خود بگناه، که بدترین صداها صدای خران است

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنبِئٍ (٢٠) ترجمه: (١)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْلُو كَان الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ (٢١) ترجمه: (٢)

وَمَن يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (٢٢) ترجمه: (٣)

وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٢٣) ترجمه: (٤)

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ (٢٤) ترجمه: (٥)

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٢٥) ترجمه: (٦)

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٢٦) ترجمه: (٧)

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٧) ترجمه: (٨)

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (٢٨) ترجمه: (٩)

ص: ٤١٣

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا ندیدید خداوند آنچه را در آسمانها و زمین است مسخر شما کرده، و نعمتهای آشکار و پنهان خود را به طور فراوان بر شما ارزانی داشته است؟! ولی بعضی از مردم بدون هیچ دانش و هدایت و کتاب روشنگری درباره خدا مجادله می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا ندانسته اید که خدا آنچه را که در آسمانها و آنچه را که در زمین است، مسخر شما ساخته و نعمتهای ظاهر و باطن خود را بر شما تمام کرده است؟ و برخی از مردم در باره خدا بی [آنکه] دانش و رهنمود و کتابی روشن [داشته باشند] به مجادله برمی خیزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا ندیدید که خداوند آنچه را در آسمان ها و آنچه را در این زمین است برای شما مسخر و رام نموده (تا آنها را در طریق منافع خویش به کار گیرید) و نعمت های آشکار و پنهان خود را (مانند آنچه بدن هایتان از آن استفاده دارد و نظیر آنچه جان ها و مغز هایتان از آن بهره مند است) بر شما وسعت و تمامیت بخشیده؟! و برخی از مردم درباره خدا بدون هیچ دانش (و دلیلی از عقل) و رهنمود (ی از وحی و الهام) و کتاب (آسمانی) روشن و روشنگری محاجه و مجادله می کنند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که به آنان گفته شود: «از آنچه خدا نازل کرده پیروی کنید!»، می گویند: «نه، بلکه ما از چیزی پیروی می کنیم که پدران خود را بر آن یافتیم!» آیا حتی اگر شیطان آنان را دعوت به عذاب آتش فروزان کند (باز هم تبعیت می کنند)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون به آنان گفته شود: «آنچه را که خدا نازل کرده پیروی کنید»، می گویند: «نه!» بلکه آنچه که پدرانمان را بر آن یافته ایم پیروی می کنیم؛ آیا هر چند شیطان آنان

را به سوی عذاب سوزان فرا خوانند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود از آنچه که خدا فرو فرستاده (کتاب و برنامه دینی) پیروی کنید، گویند: (نه) بلکه از آنچه پدرانمان را بر آن یافته ایم (عبادت بت ها و سنن جاهلیت) پیروی می کنیم! آیا (از آنها پیروی می کنند) هر چند که شیطان آنها را به سوی عذاب شعله ور (دوزخ) دعوت کند؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که روی خود را تسلیم خدا کند در حالی که نیکوکار باشد، به دستگیره محکمی چنگ زده (و به تکیه گاه مطمئنی تکیه کرده است)؛ و عاقبت همه کارها به سوی خداست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس خود را -در حالی که نیکوکار باشد- تسلیم خدا کند، قطعاً در ریسمان استوارتری چنگ درزده، و فرجام کارها به سوی خداست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسی که روی دل خود را به خدا بسپارد در حالی که (در عمل) نیکوکار باشد بی تردید به دستاویز محکم چنگ زده و عاقبت همه کارها به سوی خداست (اعمال باطنی و بدنی انسان از نظر پاداش و کیفر به او می رسد)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که کافر شود، کفر او تو را غمگین نسازد؛ بازگشت همه آنان به سوی ماست و ما آنها را از اعمالی که انجام داده اند (و نتایج شوم آن) آگاه خواهیم ساخت؛ خداوند به آنچه درون سینه هاست آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس کفر ورزد، نباید کفر او تو را غمگین گرداند. بازگشتشان به سوی ماست، و به [حقیقت] آنچه کرده اند آگاهشان خواهیم کرد. در حقیقت، خدا به راز دلها داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسی که کفر ورزد کفر او تو را غمگین نسازد، زیرا بازگشت آنان به سوی ماست پس آنها را از آنچه انجام داده اند آگاه می کنیم (و کیفر می دهیم)، مسلماً خداوند به آنچه در درون سینه هاست داناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما اندکی آنها را از متاع دنیا بهره مند می کنیم، سپس آنها را به تحمل عذاب شدیدی وادار می سازیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ما] آنان را اندکی برخوردار می سازیم، سپس ایشان را در عذابی پر فشار درمانده می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها را اندکی (از لذایذ دنیا) برخوردار می کنیم، سپس به عذابی سخت گرفتارشان سازیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه از آنان سؤال کنی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟» مسلماً می گویند: «الله»، بگو: «الحمد لله (که خود شما معترفید!)» ولی بیشتر آنان نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از آنها بپرسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟ مسلماً خواهند گفت: «خدا». بگو: «ستایش از آن خداست» ولی بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر از آنها (از مشرکان) بپرسی چه کسی آسمان ها و زمین را آفریده؟ خواهند گفت: خدا (زیرا آنها مشرک در الوهیت و خلقت نبودند بلکه مشرک در ربوبیت بودند) بگو: ستایش خدا را (که خودتان اقرار دارید) بلکه بیشتر آنان نمی دانند (که مربی اشیا همان خالق آنهاست)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، چرا که خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداست، در حقیقت، خدا همان بی نیاز ستوده [صفات] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در آسمان ها و این زمین است ملک حقیقی خداست (زیرا آفریدن، حفظ، اداره و بالاخره فانی کردن همه در تحت اراده اوست)، حقاً خداست که خود بی نیاز و ستوده (در ذات و صفات و افعال) است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر همه درختان روی زمین قلم شود، و دریا برای آن مرکب گردد، و هفت دریاچه به آن افزوده شود، اینها همه تمام می شود ولی کلمات خدا پایان نمی گیرد؛ خداوند عزیز و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر آن چه درخت در زمین است قلم باشد و دریا را هفت دریای دیگر به یاری آید، سخنان خدا پایان نپذیرد. قطعاً خداست که شکست ناپذیر حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر آنچه از درخت در زمین است قلم شود و دریا را (اگر مرکب باشد) هفت دریای دیگر یاری دهد (تا کلمات خدا را که آفریده های او هستند بنویسند) کلمات خدا پایان نپذیرد که خداوند مقتدر غالب و حکیم است (و فیض قدرت و حکمت او نامتناهی است)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آفرینش و برانگیختن (و زندگی دوباره) همه شما (در قیامت) همانند یک فرد بیش نیست؛ خداوند شنوا و بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آفرینش و برانگیختن شما [در نزد ما] جز مانند [آفرینش] یک تن نیست، که خدا شنوای بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آفریدن همه شما و برانگیختنتان (پس از مرگ، از نظر سهولت خلقت اول و دوم و جداسازی افراد و اعمال در قیامت) جز مانند (آفریدن و برانگیختن) یک نفس نیست، زیرا که خداوند شنوا و بیناست (شنوا به گفتار همه، بینا به صفات و کردار همه، پس مشکلی در قیامت نخواهد داشت)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَيَّخِرُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلَّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٢٩) ترجمه: (١)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (٣٠) ترجمه: (٢)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُوكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَنْعَمَتِ اللَّهُ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (٣١) ترجمه: (٣)

وَإِذَا غَشِيَهِمْ مَوْجٌ كَالظُّلْمِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ (٣٢) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَاحْشَوْا يَوْمًا لَّا يَجْزِي وَالِدٌ عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ (٣٣) ترجمه: (٥)

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (٣٤) ترجمه: (٦)

ص: ٤١٤

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی که خداوند شب را در روز، و روز را در شب داخل می کند، و خورشید و ماه را مسخر ساخته و هر کدام تا سرآمد معینی به حرکت خود ادامه می دهند؟! خداوند به آنچه انجام می دهد آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده ای که خدا شب را در روز درمی آورد، و روز را [نیز] در شب درمی آورد، و آفتاب و ماه را تسخیر کرده است [که] هر یک تا وقت معلومی روانند و [نیز] خدا به آنچه می کنی آگاه است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیده ای که خداوند (در برخی از فصول مقداری از) شب را (به تدریج) داخل روز می کند و (در فصولی دیگر مقداری از) روز را (به تدریج) داخل شب می کند، و خورشید و ماه را مسخر و رام کرده که هر یک (در حرکت مستقیم و دایره وار خود) تا مدت معینی (که در علم ازلی خدا گذشته) جریان دارد، و این که خداوند به آنچه انجام می دهد آگاه است؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها همه دلیل بر آن است که خداوند حق است، و آنچه غیر از او می خوانند باطل است، و خداوند بلند مقام و بزرگ مرتبه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [ها همه] دلیل آن است که خدا خود حق است و غیر از او هر چه را که می خوانند باطل است، و خدا همان بلندمرتبه بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن (مالکیت و علم و قدرت بی پایان) به سبب این است که خداوند حق (مطلق و ثابت واجب الوجود) است و آنچه جز او می خوانند باطل (مطلق از حیث الوهیت و ربوبیت) است، و خداوند است که برتر و بزرگ است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کشتیها بر (صفحه) دریاها به فرمان خدا، و به (برکت) نعمت او حرکت می کنند تا بخشی از آیتش را به شما نشان دهد؟! در اینها نشانه هایی است برای کسانی که شکیا و شکر گزارند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده ای که کشتیها به نعمت خدا در دریا روان می گردند تا برخی از نشانه های [قدرت] خود را به شما بنمایاند؟ قطعاً در این [قدرت نمایی]، برای هر شکیبای سپاسگزاری، نشانه هاست.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیده ای که کشتی ها در دریا به سبب نعمت های خداوند (آب دریا و باد و هوا) جریان دارند (و نعمت های او را حمل و نقل می کنند)؟! تا برخی از نشانه های (توحید و قدرت و حکمت) خود را به شما نشان دهد حقاً که در این (امر) نشانه هایی است برای هر صبرپیشه سپاسگزار

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که (در سفر دریا) موجی همچون ابرها آنان را بپوشاند (و بالا رود و بالای سرشان قرار گیرد)، خدا را با اخلاص می خوانند؛ اما وقتی آنها را به خشکی رساند و نجات داد، بعضی راه اعتدال را پیش می گیرند (و به ایمان خود وفادار می مانند، در حالی که بعضی دیگر فراموش کرده راه کفر پیش می گیرند)؛ ولی آیات ما را هیچ کس جز پیمان شکنان ناسپاس انکار نمی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون موجی کوه آسا آنان را فرا گیرد، خدا را بخوانند و اعتقاد [خود] را برای او خالص گردانند، و [لی] چون نجاتشان داد و به خشکی رساند برخی از آنان میانه رو هستند، و نشانه های ما را جز هر خائن ناسپاسگزاری انکار نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون موج دریا همانند ابرهای سایه افکن آنها را فرو پوشد خدا را می خوانند در حالی که اعتقاد و دعا را برای او خالص سازند، ولی همین که آنها را به سوی ساحل نجات آورد، فقط برخی از آنان میانه رو هستند (و در همان حال توحیدی باقی اند). و نشانه های ما را جز هر خائن عهدشکن و ناسپاس انکار نمی کند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! تقوای الهی پیشه کنید و بترسید از روزی که نه پدر کیفر اعمال فرزندش را تحویل می کند، و نه فرزند چیزی از کیفر (اعمال) پدرش را؛ به یقین وعده الهی حق است؛ پس مبادا زندگانی دنیا شما را بفریبد، و مبادا (شیطان) فریبکار شما را (به کرم) خدا مغرور سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، از پروردگارتان پروا بدارید، و بترسید از روزی که هیچ پدری به کار فرزندش نمی آید، و هیچ فرزندی [نیز] به کار پدرش نخواهد آمد. آری، وعده خدا حق است. زنهار تا این زندگی دنیا شما را نفریبد، و زنهار تا شیطان شما را مغرور نسازد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، از پروردگار خود پروا کنید و از روزی بترسید که هیچ پدری از فرزند خویش چیزی را (از عذاب آن روز) دفع نمی کند و هیچ فرزندی دفع کننده چیزی از پدر خود نیست. به یقین وعده خدا حق است، پس مبادا زندگی دنیا شما را مغرور کند، و شیطان فریبکار شما را نسبت به خداوند بفریبد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آگاهی از زمان قیام قیامت مخصوص خداست، و اوست که باران را نازل می کند، و آنچه را که در رحم ها (ی مادران) است می داند، و هیچ کس نمی داند فردا چه به دست می آورد، و هیچ کس نمی داند در سرزمینی می میرد؟ خداوند عالم و آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، خداست که علم [به] قیامت نزد اوست، و باران را فرو می فرستد، و آنچه را که در رحمهاست می داند و کسی نمی داند فردا چه به دست می آورد، و کسی نمی داند در کدامین سرزمین می میرد. در حقیقت، خداست [که] دانای آگاه است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا خداست که علم به (هنگام) قیامت نزد اوست، و اوست که باران را فرو می فرستد، و آنچه را در رحم ها (ی جانداران زاینده) است می داند (و وحدت و تعدد حمل، اوصاف جسمی آینده، حالات روانی، اعمال آتی و مقرّ نهایی آن را می داند)، و هیچ کس نمی داند که فردا (از دانش و عمل و مال) چ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم (۱) ترجمه: (۱)

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَأُرِيَبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲) ترجمه: (۲)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِّنْ نَّذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (۳) ترجمه: (۳)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتِّهِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِّنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ (۴) ترجمه: (۴)

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ (۵) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (۶) ترجمه: (۶)

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِنْ طِينٍ (۷) ترجمه: (۷)

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ (۸) ترجمه: (۸)

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُّوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (۹) ترجمه: (۹)

وَقَالُوا إِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

قُلْ يَتَوَفَّاكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۱۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الم _____ ترجمه استاد فولادوند: الف، لام، میم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: الف، لام، میم. این کتاب مرکب از همین حروف و در عین حال معجزه است. این کتاب از الف (الله) به وسیله لام (جبرئیل) به میم (محمد صلی الله علیه و آله) القا شده. این کتاب دارای محکمت و این گونه متشابهات است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کتابی است که از سوی پروردگار جهانیان نازل شده، و شک و تردیدی در آن نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: نازل شدن این کتاب - که هیچ [جای] شک در آن نیست - از طرف پروردگار جهانهاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرو فرستادن این کتاب شکی در آن نیست که از جانب پروردگار عالمیان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی آنان می گویند: «محمد) آن را بدروغ به خدا بسته است»، اما این سخن حقی است از سوی پروردگارت تا گروهی را انذار کنی که پیش از تو هیچ انذارکننده ای برای آنان نیامده است، شاید (پند گیرند و)

هدایت شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا می گویند: «آن را برافته است»؟ [نه چنین است] بلکه آن حق و از جانب پروردگار توست، تا مردمی را که پیش از تو بیم دهنده ای برای آنان نیامده است هشدار دهی، امید که راه یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه (مشرکان مکه) می گویند: این (کتاب) را از پیش خود بافته است. (چنین نیست) بلکه این همان حق و ثابت از جانب پروردگار توست، تا گروهی را که پیش از تو برای آنها بیم دهنده ای (از زمان ابراهیم علیه السلام یا از زمان عیسی علیه السلام) نیامده بیم دهی، شاید هدایت پذیرند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسی است که آسمانها و زمین و آنچه را میان این دو است در شش روز [= شش دوران] آفرید، سپس بر عرش (قدرت) قرار گرفت؛ هیچ سرپرست و شفاعت کننده ای برای شما جز او نیست؛ آیا متذکر نمی شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا کسی است که آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، در شش هنگام آفرید، آنگاه بر عرش [قدرت] استیلا یافت، برای شما غیر از او سرپرست و شفاعتگری نیست؛ آیا باز هم پند نمی گیرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند همان است که آسمانها و زمین و آنچه را در میان آنهاست، در شش روز (روشن یا شش شبانه روز یا شش دوران و مدت طولانی) بیافرید، سپس بر عرش (تسلط و تدبیر عالم) استیلا یافت. برای شما جز او هیچ سرپرست و مدبر و شفیع (واسطه ای در جریان امور تکوینی) نیست، آیا متذکر نمی شوید؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امور این جهان را از آسمان به سوی زمین تدبیر می کند؛ سپس در روزی که مقدار آن هزار سال از سالهایی است که شما می شمیرید بسوی او بالا می رود (و دنیا پایان می یابد). _____ ترجمه استاد فولادوند: کار [جهان] را از آسمان [گرفته] تا زمین، اداره می کند؛ آنگاه [نتیجه و گزارش آن] در روزی که مقدارش - آن چنان که شما [آدمیان] برمی شمارید - هزار سال است، به سوی او بالا می رود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که امور این دنیا را از (ابتداء خلقت تا برپایی قیامت، به فرمانی صادر از) آسمان (جلال خود، به سوی این زمین به دست فرشتگانش) تدبیر و تنظیم می کند، سپس (نتایج حاصله تدبیر) در روزی که مقدار آن به اندازه هزار سال از سالهایی است که شما می شمارید به سوی (مقام ربوبی) او بالا می رود (و برای بررسی و داوری در موقف حساب به او عرضه می شود)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او خداوندی است که از پنهان و آشکار با خبر است، و شکست ناپذیر و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست دانای نهران و آشکار، که شکوهمند مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن مقام والا (خداوند) دانای غیب و آشکار، و مقتدر غالب و مهربان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او همان کسی است که هر چه را آفرید نیکو آفرید؛ و آفرینش انسان را از گل آغاز کرد؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسی که هر چیزی را که آفریده است نیکو آفریده، و آفرینش انسان را از گل آغاز کرد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان که هر چه را آفریده نیکو آفریده (اجزاء آن را متناسب هم و مجموع را متناسب با هدف خلقت او کرده) و آفرینش انسان را از گل آغاز نمود (جد و جدّه اول او را بلاواسطه و به نحو اعجاز از گل پدید آورد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس نسل او را از عصاره ای از آب ناچیز و بی قدر آفرید. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس [تداوم] نسل او را از چکیده آبی پست مقرر فرمود؛ _____ ترجمه آیت الله

مشکینی : سپس نسل او را از چکیده ای از آبی پست و ناچیز (نطفه) قرار داد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس (اندام) او را موزون ساخت و از روح خویش در وی دمید؛ و برای شما گوش و چشمها و دلها قرار داد؛ اما کمتر شکر نعمتهای او را بجا می آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند : آنگاه او را درست اندام کرد، و از روح خویش در او دمید، و برای شما گوش و دیدگان و دلها قرار داد؛ چه اندک سپاس می گزارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس اعضاء او را (در رحم مادر) کامل کرد و از روح خویش در وی دمید و برای شما (انسان ها وسیله درک محسوسات مانند) گوش و چشم ها و (وسیله درک معقولات مانند) دل ها قرار داد، حال آنکه بسیار اندک سپاس می گزارید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها گفتند: «آیا هنگامی که ما (مردیم و) در زمین گم شدیم، آفرینش تازه ای خواهیم یافت؟!» ولی آنان لقای پروردگارش را انکار می کنند (و می خواهند با انکار معاد، آزادانه به هوسرانی خویش ادامه دهند). _____ ترجمه استاد فولادوند : و گفتند: «آیا وقتی در [دل] زمین گم شدیم، آیا [باز] ما در خلقت جدیدی خواهیم بود؟» [نه،] بلکه آنها به لقای پروردگارش [و حضور او] کافرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (مشرکان) گفتند: آیا هنگامی که در دل زمین متلاشی و گم شدیم آیا باز در یک آفرینش تازه ای قرار خواهیم گرفت؟! (قدرت ما محدود نیست) بلکه آنها دیدار پروردگارش را انکار می کنند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «فرشته مرگ که بر شما مأمور شده، (روح) شما را می گیرد؛ سپس شما را بسوی پروردگارتان باز می گرداند.» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «فرشته مرگی که بر شما گمارده شده، جانتان را می ستاند، آنگاه به سوی پروردگارتان بازگردانیده می شوید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: فرشته مرگی که بر شما گمارده شده (روح) شما را (که تمام حقیقت شماست) کاملاً (از بدنتان) برمی گیرد (و آن روح محفوظ است و بدن خاک می شود)، سپس (در قیامت در قالب همان بدن) به سوی پروردگارتان بازگردانده می شوید

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ (۱۲) ترجمه: (۱)

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (۱۳) ترجمه: (۲)

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۴) ترجمه: (۳)

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ (۱۵) ترجمه: (۴)

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (۱۶) ترجمه: (۵)

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۷) ترجمه: (۶)

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ (۱۸) ترجمه: (۷)

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۹) ترجمه: (۸)

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ بِهَا تَكذَّبُونَ (۲۰)

ترجمه: (۹)

ص: ۴۱۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر ببینی مجرمان را هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان سر به زیر افکنده، می گویند: «پروردگارا! آنچه وعده کرده بودی دیدیم و شنیدیم؛ ما را بازگردان تا کار شایسته ای انجام دهیم؛ ما (به قیامت) یقین داریم!»
ترجمه استاد فولادوند: و کاش هنگامی را که مجرمان پیش پروردگارشان سرهاشان را به زیر افکنده اند می دیدی [که می گویند: «پروردگارا، دیدیم و شنیدیم؛ ما را بازگردان تا کار شایسته کنیم، چرا که ما یقین داریم.»]
ترجمه آیت الله مشکینی: و ای کاش می دیدی هنگامی را که گنهکاران در نزد پروردگارشان سرهای خود به زیر افکنده (می گویند) پروردگارا (آنچه را وعده می دادی با چشم و گوش خود) دیدیم و شنیدیم، پس ما را بازگردان تا عمل های شایسته کنیم، مسلماً ما باورکننده ایم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر می خواستیم به هر انسانی هدایت لازم را (از روی اجبار بدهیم) می دادیم؛ ولی (من آنها را آزاد گذارده ام و) سخن و وعده ام حق است که دوزخ را (از افراد بی ایمان و گنهکار) از جنّ و انس همگی پر کنم!
ترجمه استاد فولادوند: و اگر می خواستیم، حتماً به هر کسی [از روی جبر] هدایتش را می دادیم، لیکن سخن من محقق گردیده که: «هر آینه جهنم را از همه جنیان و آدمیان خواهم آکند.»
ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر می خواستیم به هر نفسی (از مؤمن و کافر) هدایت متناسب او را (به نحو اجبار در اراده با تکرار معجزه تا حاصل شدن اذعان) می دادیم، و لکن گفتار من (از ازل) ثابت و محقق است که حتماً باید جهنم را از اجنه و انسان هایی (که دعوت و اتمام حجت مرا نپذیرفته اند) پر کنم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به آنها می گویم): بچشید (عذاب جهنم را)! بخاطر اینکه دیدار امروزتان را فراموش کردید، ما نیز شما را فراموش کردیم؛ و بچشید عذاب جاودان را به خاطر اعمالی که انجام می دادید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به [سزای] آنکه دیدار این روزتان را از یاد بردید [عذاب را] بچشید؛ ما [نیز] فراموشتان کردیم، و به [سزای] آنچه انجام می دادید عذاب جاودان را بچشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به آنها گوئیم) پس بچشید (عذاب جهنم را) به کیفر آنکه دیدار امروزتان را فراموش کردید، ما نیز شما را (از رحمت خویش) فراموش کردیم، و بچشید عذاب جاودانی را به کیفر آنچه انجام می دادید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها کسانی که به آیات ما ایمان می آورند که هر وقت این آیات به آنان یادآوری شود به سجده می افتند و تسبیح و حمد پروردگارش را بجا می آورند، و تکبر نمی کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: تنها کسانی که چون آن [آیات] را به ایشان یادآوری کنند، سجده کنان به روی درمی افتند، و به ستایش پروردگارش تسبیح می گویند و آنان بزرگی نمی فروشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که کسانی که آیات و نشانه های ما ایمان می آورند که چون به آن آیات تذکر داده شوند سجده کنان به روی درمی افتند و همراه حمد پروردگارش (او را) تسبیح می گویند و از هر عیب و نقصی منزّه می دانند و هرگز تکبر و سرکشی نمی ورزند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پهلوهایشان از بسترها در دل شب دور می شود (و پیاپی می خیزند و رو به درگاه خدا می آورند) و پروردگار خود را با بیم و امید می خوانند، و از آنچه به آنان روزی داده ایم انفاق می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پهلوهایشان از خوابگاهها جدا می گردد [و] پروردگارش را از روی بیم و طمع می خوانند، و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پهلوهایشان (در دل شب) از بسترهای خواب تهی می شود، پروردگارش را در حال بیم و طمع می خوانند، و از آنچه روزی آنها کرده ایم (از علم و جاه و مال) انفاق می کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ کس نمی داند چه پادشاهای مهمی که مایه روشنی چشمهاست برای آنها نهفته شده، این پادشاه کارهایی است که انجام می دادند! _____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ کس نمی داند چه چیز از آنچه روشنی بخش دیدگان است به [پادشاه] آنچه انجام می دادند برای آنان پنهان کرده ام. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هیچ کس نمی داند چه چیزهایی از مایه های روشنی بخش دیدگان، به پادشاه کارهایی که می کرده اند برای آنها پنهان داشته شده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که باایمان باشد همچون کسی است که فاسق است؟! نه، هرگز این دو برابر نیستند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی که مؤمن است، چون کسی است که نافرمان است؟ یکسان نیستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسانی که باایمان باشند همانند کسانی هستند که نافرمانند؟ هرگز یکسان نیستند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، باغهای بهشت جاویدان از آن آنها خواهد بود، این وسیله پذیرایی (خداوند) از آنهاست به پادشاه آنچه انجام می دادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، به [پادشاه] آنچه انجام می دادند در باغهایی که در آن جایگزین می شوند، پذیرایی می گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما کسانی که ایمان آورده

و عمل های شایسته انجام داده اند برای آنها بهشت ها و باغ های سکونت است، (و همه آنها) پذیرایی است به پاداش آنچه (در دنیا) می کردند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما کسانی که فاسق شدند (و از اطاعت خدا سر باز زدند)، جایگاه همیشگی آنها آتش است؛ هر زمان بخواهند از آن خارج شوند، آنها را به آن باز می گردانند و به آنان گفته می شود: «بچشید عذاب آتشی را که انکار می کردید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسانی که نافرمانی کرده اند، پس جایگاهشان آتش است. هر بار که بخواهند از آن بیرون بیایند، در آن بازگردانیده می شوند و به آنان گفته می شود: «عذاب آن آتشی را که دروغش می پنداشتید بچشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسانی که نافرمان بودند جایگاهشان آتش است، هر گاه بخواهند از آن بیرون آیند (و به نزدیک درها یا دیوارها رسند) به آنجا بازگردانده می شوند و به آنها گفته می شود: بچشید عذاب آتشی را که تکذیب و انکار می کردید

وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۲۱) ترجمه: (۱)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ (۲۲) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ (۲۳) ترجمه: (۳)

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ (۲۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۲۵) ترجمه: (۵)

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِينِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ (۲۶) ترجمه: (۶)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ (۲۷) ترجمه: (۷)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۸) ترجمه: (۸)

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (۲۹) ترجمه: (۹)

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُّنتَظَرُونَ (۳۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۱۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به آنان از عذاب نزدیک (عذاب این دنیا) پیش از عذاب بزرگ (آخرت) می چشانیم، شاید باز گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً غیر از آن عذاب بزرگتر، از عذاب این دنیا [نیز] به آنان می چشانیم، امید که آنها [به خدا] باز گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حتماً آنها را از

عذاب نزدیکتر (دنیا مانند قحطی و مرض و شکست) قبل از عذاب بزرگتر (آخرت) می چشانیم، شاید باز گردند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی ستمکارتر است از آن کس که آیات پروردگارش به او یادآوری شده و او از آن اعراض کرده است؟! مسلماً ما از مجرمان انتقام خواهیم گرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کیست بیدادگرتراز آن کس که به آیات پروردگارش پند داده شود [و] آنگاه از آن روی بگرداند؟ قطعاً ما از مجرمان انتقام کِشنده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کیست ظالمتر از آن کس که به آیات پروردگارش تذکر

داده شود سپس از آنها روی بگرداند؟! حتماً ما از گنهکاران انتقام گیرنده ایم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به موسی کتاب آسمانی دادیم؛ و شک نداشته باش که او آیات الهی را دریافت داشت؛ و ما آن را وسیله هدایت بنی اسرائیل قرار دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی [ما] به موسی

کتاب دادیم. پس در لقای او [با خدا] تردید مکن، و آن [کتاب] را برای فرزندان اسرائیل [ماهی] هدایت قرار دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما موسی را کتاب (آسمانی تورات) دادیم، پس در شک و

تردید از دیدار او مباش (دیدار خدا یا دیدار موسی در معراج یا در قیامت)، و او را وسیله هدایتی برای بنی اسرائیل قرار دادیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنان امامان (و پیشوایانی) قرار دادیم که به فرمان ما (مردم را) هدایت می کردند؛ چون شکیبایی نمودند، و به آیات ما یقین داشتند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون شکیبایی کردند و به آیات ما یقین داشتند، برخی از آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما [مردم را] هدایت می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنان پیشوایانی قرار دادیم که (مردم را) به دستور ما هدایت می کردند، از آن رو که صبر ورزیدند و آیات (تورات) ما را باور داشتند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: البتّه پروردگار تو میان آنان روز قیامت در آنچه اختلاف داشتند داوری می کند (و هر کس را به سزای اعمالش می رساند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، پروردگار تو، خود روز قیامت در آنچه با یکدیگر در باره آن اختلاف می کردند، میانشان داوری خواهد کرد. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: همانا پروردگار تو خود در روز قیامت میان آنها درباره آنچه در آن اختلاف می کردند داوری خواهد نمود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا برای هدایت آنها همین کافی نیست که افراد زیادی را که در قرن پیش از آنان زندگی داشتند هلاک کردیم؟! اینها در مساکن (ویران شده) آنان راه می روند؛ در این آیاتی است (از قدرت خداوند و مجازات دردناک مجرمان)؛ آیا نمی شنوند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا برای آنان روشن نگردیده

که چه بسیار نسلها را پیش از آنها نابود گردانیدیم [که اینان] در سراهایشان راه می روند؟ قطعاً در این [امر] عبرت‌هاست، مگر نمی شنوند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا آنها را هدایت نکرد و برایشان روشن نمود که چه

بسیار گروه‌هایی از انسان‌ها را پیش از آنها هلاک کردیم، که اینها در مسکنهای آنها راه می روند (و آثار هلاکت و ویرانی خانه‌های آنها را می بینند)؟! همانا در این امر نشانه‌هایی است (از توحید و قدرت خدا)، آیا (به گوش دل) نمی شنوند؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدند که ما آب را بسوی زمینهای خشک می رانیم و بوسیله آن زراعت‌هایی می رویانیم که هم چهارپایانشان از آن می خورند و هم خودشان تغذیه می کنند؛ آیا نمی بینند؟! _____

ترجمه استاد فولادوند: آیا ننگریسته‌اند که ما باران را به سوی زمین بایر می رانیم، و به وسیله آن کشته‌ای را برمی آوریم که دام‌هایشان و خودشان از آن می خورند؟ مگر نمی بینند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا ندیدند

که ما آب را (به صورت باران یا نهر یا چشمه و قنات) به سوی زمین بی گیاه روان می کنیم، آن گاه به وسیله آن کشته‌هایی را بیرون می آوریم که از آن چارپایانشان و خودشان می خورند؟! آیا (به چشم سر و چشم دل) نمی بینند؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان می گویند: «اگر راست می گویند، این پیروزی شما کی خواهد بود؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و می پرسند: «اگر راست می گویند، این پیروزی [شما] چه وقت است؟»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مشرکان از روی مسخره) گویند: این پیروزی شما کی خواهد بود اگر راست‌گویید؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «روز پیروزی، ایمان آوردن، سودی به حال کافران نخواهد داشت؛ و به آنها هیچ مهلت داده نمی شود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «روز پیروزی، ایمان کسانی که کافر شده‌اند

سود نمی بخشد و آنان مهلت نمی یابند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: در روز پیروزی (هنگام نزول عذاب یا روز قیامت) کسانی را که کفر ورزیده‌اند ایمان آوردنشان سودی نمی بخشد و مهلتی هم داده نمی شوند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال که چنین است، از آنها روی بگردان و منتظر باش؛ آنها نیز منتظرند! (تو منتظر رحمت خدا و آنها هم منتظر عذاب او!) _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از ایشان روی برتاب و منتظر

باش که آنها نیز در انتظارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (فعلاً) از آنها روی برتاب و منتظر
(وعده الهی) باش که آنها نیز (شکست یا مرگ تو را) منتظرند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (۱) ترجمه: (۱)

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (۲) ترجمه: (۲)

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا (۳) ترجمه: (۳)

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَلِكَ كُمْ قَوْلِكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ (۴) ترجمه: (۴)

ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَفْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (۵) ترجمه: (۵)

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَن تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَّعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا (۶) ترجمه: (۶)

ص: ۴۱۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! تقوای الهی پیشه کن و از کافران و منافقان اطاعت مکن که خداوند عالم و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، از خدا پروا بدار و کافران و منافقان را فرمان مبر، که خدا همواره دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، از خدا پروا دار و کافران و منافقان را اطاعت مکن، زیرا خداوند همواره دانا (به مصالح امور) و دارای حکمت (و دقت و اتقان در اجرای آن) است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنچه از سوی پروردگارت به تو وحی می شود پیروی کن که خداوند به آنچه انجام می دهد آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه را که از جانب پروردگارت به سوی تو وحی می شود، پیروی کن که خدا همواره به آنچه می کنی آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنچه به سوی تو از جانب پروردگارت وحی می شود پیروی کن (و به پیشنهاد سازش مشرکان اعتنا نکن) همانا خداوند همواره به آنچه عمل می کنی آگاه است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر خدا توکل کن، و همین بس که خداوند حافظ و مدافع (انسان) باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر خدا اعتماد کن، همین بس که خدا نگهدار [تو] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر خدا توکل کن، و خدا در وکالت و کارسازی (امور بندگانش) کافی است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند برای هیچ کس دو دل در درونش نیافریده؛ و هرگز همسرانتان را که مورد «ظهار» قرار می دهید مادران شما قرار نداده؛ و (نیز) فرزندخوانده های شما را فرزند حقیقی شما قرار نداده است؛ این سخن شماسست که به دهان خود می گویند (سخنی باطل و بی پایه)؛ ای خداوند حق را می گویند و او به راه راست هدایت می کند.

_____ ترجمه استاد فولادوند : خداوند برای هیچ مردی در درونش دو دل نهاده است، و آن همسران را که مورد «ظهار» قرار می دهد مادران شما نگردانیده، و پسرخواندگانتان را پسران [واقعی] شما قرار نداده است. این، گفتار شما به زبان شماست، و [لی] خدا حقیقت را می گوید، و او [ست که] به راه راست هدایت می کند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند برای هیچ مردی دو تا دل در درونش (و دو تا جان در داخل بدنش و قهرا دو تا اعتقاد متضاد در درون مغزش) قرار نداده است و همسران را که با آنهاظهار می کنید (با انشاء تشبیه آنها به مادران آنها را بر خود حرام می کنید) مادران قرار نداده، و نیز پسرخوانده هایتان را پسران (واقعی) شما قرار نداده است، این (تحریم زن و انتخاب پسر) گفتار شما به زبانتان است، و خدا حق را می گوید و او به راه (راست) هدایت می کند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها را به نام پدرانشان بخوانید که این کار نزد خدا عادلانه تر است؛ و اگر پدرانشان را نمی شناسید، آنها برادران دینی و موالی شما هستند؛ اما گناهی بر شما نیست در خطاهایی که از شما سر می زند (و بی توجه آنها را به نام دیگران صدا می زید)، ولی آنچه را از روی عمد می گوید (مورد حساب قرار خواهد داد)؛ و خداوند آمرزنده و رحیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند : آنان را به [نام] پدرانشان بخوانید، که این نزد خدا عادلانه تر است، و اگر پدرانشان را نمی شناسید پس برادران دینی و موالی شماست، و در آنچه اشتباهاً مرتکب آن شده اید بر شما گناهی نیست، ولی در آنچه دل‌هایتان عمد داشته است [مسئولید] و خداست که همواره آمرزنده مهربان است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها را به نام پدرانشان بخوانید، که آن در نزد خداوند عادلانه تر است، و اگر پدرانشان را نشناسید پس برادران و دوستان دینی شماست (بگوئید این برادر یا دوست دینی من است)، و بر شما گناهی نیست در جایی که در نسبت اشتباه کردید، و لکن (گناه) آن است که دل های شما قصد کند (و به عمد نسبت به غیر دهید) و خداوند همواره آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پیامبر نسبت به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؛ و همسران او مادران آنها [= مؤمنان] محسوب می شوند؛ و خویشاوندان نسبت به یکدیگر از مؤمنان و مهاجران در آنچه خدا مقرر داشته اولی هستند، مگر اینکه بخواهید نسبت به دوستانان نیکی کنید (و سهمی از اموال خود را به آنها بدهید)؛ این حکم در کتاب (الهی) نوشته شده است.

_____ ترجمه استاد فولادوند : پیامبر به مؤمنان از خودشان سزاوارتر [و نزدیکتر] است و همسرانش مادران ایشانند، و خویشاوندان [طبق] کتاب خدا، بعضی [نسبت] به بعضی اولویت دارند [و] بر مؤمنان و مهاجران [مقدمند]، مگر آنکه بخواهید به دوستان [مؤمن] خود [وصیت یا] احسانی کنید، و این در کتاب [خدا] نگاشته شده است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : پیامبر نسبت به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است (اراده پیامبر درباره تصرف در جان و مال آنها بر اراده خودشان مقدم است) و همسرانش (در احترام و تحریم نکاح آنان به منزله) مادران آنها هستند، و خویشاوندان (درباره بردن ارث) نسبت به یکدیگر در کتاب خداوند (لوح محفوظ یا قرآن) از مؤمنان و مهاجران سزاوارترند مگر آنکه بخواهید به دوستانان نیکی کنید (که به غیر وارثان مالی وصیت نمایید)، این (حکم از قدیم زمان ها) در کتاب (لوح محفوظ یا قرآن) نوشته شده است

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا (۷) ترجمه: (۱)

لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا (۸) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا (۹) ترجمه: (۳)

إِذْ جَاءَ وَكُمْ مِّنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا (۱۰) ترجمه: (۴)

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا (۱۱) ترجمه: (۵)

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا (۱۲) ترجمه: (۶)

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لِمَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا (۱۳) ترجمه: (۷)

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوَّهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا (۱۴) ترجمه: (۸)

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُولُونَ إِلَّا ذَبَابًا وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَشْتُورًا (۱۵) ترجمه: (۹)

ص: ۴۱۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر آور) هنگامی را که از پیامبران پیمان گرفتیم، و (همچنین) از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی بن مریم، و ما از همه آنان پیمان محکمی گرفتیم (که در ادای مسئولیت تبلیغ و رسالت کوتاهی نکنند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که از پیامبران پیمان گرفتیم، و از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی پسر مریم، و از [همه] آنان پیمانی استوار گرفتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که از همه پیامبران (در مقام اعطای منصب نبوت) پیمان خاصشان را گرفتیم، و به ویژه از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی پسر مریم (پیامبرانی که صاحب کتاب و شریعت مستقل بودند و سایر انبیا از آنها دریافت می کردند) و از آنها پیمانی استوار گرفتیم (که همه یکدیگر را تصدیق کنند و جامعه را به سوی یک مبدأ و یک دین دعوت نمایند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به این منظور که خدا راستگویان را از صدقشان (در ایمان و عمل صالح) سؤال کند؛ و برای کافران عذابی دردناک آماده ساخته است. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا راستان را از صدقشان باز پرسد، و برای کافران عذابی دردناک آماده کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا (خداوند)

راستگویان (امت ها) را (در روز جزا برای دادن پاداش) از صدقشان پرسد، و برای کافران عذابی دردناک مهیا ساخته است
۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! نعمت خدا را بر خود به یاد آورید در آن هنگام که

لشکرهايي (عظيم) به سراغ شما آمدند؛ ولي ما باد و طوفان سختي بر آنان فرستاديم و لشكرياني كه آنها را نميديد (و به اين وسيله آنها را در هم شكستيم)؛ و خداوند هميشه به آنچه انجام ميدهيد بينا بوده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: اي كساني كه ايمان آورده ايد، نعمت خدا را بر خود به ياد آرید، آنگاه كه لشكرهايي به سوي شما [در] آمدند، پس بر سر آنان تندبادي و لشكرهايي كه آنها را نميديد فرستاديم، و خدا به آنچه ميكنيد همواره بيناست. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: اي كساني كه ايمان آورده ايد، به ياد آرید نعمت خدا را بر خود آن گاه كه (در جنگ احزاب) لشكرياني (انبوه از قبائل متعدد عرب) به شما روي آوردند، پس بر آنها بادي (سرد و تند) و سپاهياني (از فرشتگان) كه شما آنها را نديديد فرستاديم، و هميشه خداوند به آنچه عمل ميكنيد بيناست

۴- ترجمه آيت الله مكارم شيرازي: (به خاطر بياوريد) زماني را كه آنها از طرف بالا و پايين (شهر) بر شما وارد شدند (و مدينه را محاصره كردند) و زماني را كه چشمها از شدت وحشت خيره شده و جانها به لب رسیده بود، و گمانهاي گوناگون بدی به خدا می بردید. _____ ترجمه استاد فولادوند: هنگامی كه از بالای [سر] شما و از زیر [پای] شما آمدند، و آنگاه كه چشمها خيره شد و جانها به گلوگاهها رسيد و به خدا گمانهاي [ناجبا] می بردید. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: آن گاه كه از طرف بالا و پايين (شهر) تان به شما روي آوردند، و آن گاه كه چشم ها (از غايت ترس مانند چشم غش زدگان) كج شد و دل ها به حنجره ها رسيد و به خداوند گمان هاي ناروا می بردید

۵- ترجمه آيت الله مكارم شيرازي: آنجا بود كه مؤمنان آزمایش شدند و تكان سختی خوردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنجا [بود كه] مؤمنان در آزمایش قرار گرفتند و سخت تكان خوردند. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: در آن هنگام مؤمنان آزمایش شدند و سخت متزلزل و مضطرب گشتند

۶- ترجمه آيت الله مكارم شيرازي: و (نيز) به خاطر آوريد زماني را كه منافقان و بيماردلان می گفتند: «خدا و پيامبرش جز وعده های دروغين به ما نداده اند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی كه منافقان و كساني كه در دلهايشان بيماری است می گفتند: «خدا و فرستاده اش جز فريب به ما وعده ای ندادند.» _____ ترجمه آيت الله مشكيني: و (به ياد آر) زماني كه منافقان و كساني كه در دل هايشان بيماری (ضعف ايمان) است می گفتند: خدا و رسولش به ما جز وعده ای فريبنده نداده اند

۷- ترجمه آيت الله مكارم شيرازي: و (نيز) به خاطر آوريد زماني را كه گروهی از آنها گفتند: «ای اهل يثرب (ای مردم مدينه)! اینجا جای توقف شما نیست؛ به خانه های خود بازگردید!» و گروهی از آنان از پيامبر اجازه بازگشت می خواستند و می گفتند: «خانه های ما بی حفاظ است!»، در حالی كه بی حفاظ نبود؛ آنها فقط می خواستند (از جنگ) فرار کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون گروهی از آنان گفتند: «ای مردم مدينه، ديگر شما را جای درنگ نیست، برگردید.» و گروهی از آنان از پيامبر اجازه می خواستند و می گفتند: «خانه های ما بی حفاظ است» و [لی] خانه هايشان [بی حفاظ نبود،] آنان [جز گریز [از جهاد] چیزی نمی خواستند. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: و (یاد كن) آن هنگام كه گروهی از آنها گفتند: ای اهل مدينه (این میدان) جای توقف شما نیست (و گرنه همه كشته می شوید) پس (به شهرتان) بازگردید و گروهی هم از پيامبر اجازه بازگشت می خواستند، می گفتند: خانه های ما بی حفاظ است، در حالی كه بی حفاظ نبود، آنها جز فرار (از جهاد) چیزی نمی خواستند

۸- ترجمه آيت الله مكارم شيرازي: آنها چنان بودند كه اگر دشمنان از اطراف مدينه بر آنان وارد می شدند و پیشنهاد

بازگشت به سوی شرک به آنان می کردند می پذیرفتند، و جز مدت کمی (برای انتخاب این راه) درنگ نمی کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از اطراف [مدینه] مورد هجوم واقع می شدند و آنگاه آنان را به ارتداد می خواندند، قطعاً آن را می پذیرفتند و جز اندکی در این [کار] درنگ نمی کردند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر احزاب از اطراف مدینه در خانه های آنها بر آنها وارد می شدند سپس از آنها خواسته می شد که دست از دینشان بردارند حتماً آن را می پذیرفتند و جز اندک زمانی در پذیرش درنگ نمی کردند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در حالی که) آنان قبل از این با خدا عهد کرده بودند که پشت به دشمن نکنند؛ و عهد الهی مورد سؤال قرار خواهد گرفت (و در برابر آن مسؤولند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: با آنکه قبلاً با خدا سخت پیمان بسته بودند که پشت [به دشمن] نکنند، و پیمان خدا همواره بازخواست دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین آنها پیش از آن (از بدو پذیرش اسلام) با خداوند معاهده کرده بودند که (در جنگ) پشت (به دشمن) نکنند و پیمان خداوند همواره مورد سؤال است

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا لَمْ تَمُتُّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا (۱۶) ترجمه: (۱)

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّنَ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (۱۷) ترجمه: (۲)

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا (۱۸) ترجمه: (۳)

أَشِدَّاهُ عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشْحَهَ عَلَى الْخَيْرِ أَوْلَيْتُكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (۱۹) ترجمه: (۴)

يَحْسِبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَرْبَابِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا (۲۰) ترجمه: (۵)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا (۲۱) ترجمه: (۶)

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا (۲۲) ترجمه: (۷)

ص: ۴۲۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر از مرگ یا کشته شدن فرار کنید، سودی به حال شما نخواهد داشت؛ و در آن هنگام جز بهره کمی از زندگانی نخواهید گرفت!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اگر از مرگ یا کشته شدن بگریزید، هرگز این گریز برای شما سود نمی بخشد، و در آن صورت جز اندکی برخوردار نخواهید شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر از مرگ یا از کشته شدن فرار کردید فراتان هرگز به شما سودی نمی بخشد و در آن صورت (از زندگی) جز اندک مدتی یا اندک بهره ای نخواهید برد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «چه کسی می تواند شما را در برابر اراده خدا حفظ کند اگر او بدی یا رحمتی را برای شما اراده کند؟! و آنها جز خدا هیچ سرپرست و یاری برای خود نخواهند یافت.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «چه کسی می تواند در برابر خدا از شما حمایت کند اگر او بخواهد برای شما بد بیاورد یا بخواهد شما را رحمت کند؟ و غیر از خدا برای خود یار و یاری نخواهند یافت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: چه کسی شما را از (خواست) خدا ننگه می دارد اگر به شما اراده بدی و عذاب یا اراده خوبی و رحمت نماید؟! و هرگز آنها برای خودشان غیر از خدا سرپرست و یاری نمی یابند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسانی که مردم را از جنگ بازمی داشتند و کسانی را که به برادران خود می گفتند: «بسوی ما بیایید (و خود را از معرکه بیرون کشید)» بخوبی می شناسد؛ و آنها (مردمی ضعیفند و) جز اندکی پیکار نمی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: خداوند کارشکنان [و مانع شوندگان] شما و آن کسانی را که به برادرانشان می گفتند: «نزد ما بیایید» و جز اندکی روی به جنگ نمی آورند [خوب] می شناسد. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: قطعاً خداوند کسانی از شما را که از جنگ بازمی داشتند و کسانی را که به برادران (هم مسلک) خود می گفتند: بیاید به سوی ما (و به سوی جنگ نروید) می شناسد، و آنها جز اندکی به جنگ تن در نمی دهند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در همه چیز نسبت به شما بخیلند؛ و هنگامی که (لحظات) ترس (و بحرانی) پیش آید، می بینی آنچه را که تو نگاه می کنی، و چشمهایشان در حدقه می چرخد، که گویی می خواهند قالب تهی کنند! اما وقتی حالت خوف و ترس فرو نشست، زبانهای تند و خشن خود را با انبوهی از خشم و عصبانیت بر شما می گشایند (و سهم خود را از غنایم مطالبه می کنند!) در حالی که در آن نیز حریص و بخیلند؛ آنها (هرگز) ایمان نیاورده اند، از این رو خداوند اعمالشان را حبط و نابود کرد؛ و این کار بر خدا آسان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: بر شما بخیلانند، و چون خطر فرا رسد آنان را می بینی که مانند کسی که مرگ او را فرو گرفته، چشمانشان در حدقه می چرخد [و] به سوی تو می نگرند؛ و چون ترس برطرف شود شما را با زبانهای تند نیش می زنند؛ بر مال حریصند. آنان ایمان نیاورده اند و خدا اعمالشان را تباه گردانیده، و این [کار] همواره بر خدا آسان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها نسبت به شما بخیلند، (از یاری شما و انفاق درباره هدف شما دریغ می ورزند) و چون ترسی فرارسد آنها را می بینی که به سوی تو می نگرند در حالی که چشمانشان (از ترس) در حدقه می چرخد مانند کسی که از جهت مرگ بیهوشی بر او مستولی می شود، و چون ترس زایل شد شما را با زبان های تند و خشن آزار می دهند، آنها بر خیر (ی) که از پیروزی و غنیمت به شما برسد) بخیل اند، آنان (در حقیقت) ایمان نیاورده اند پس خداوند همه عمل های (خیر) آنها را حبط و باطل کرده، و این (کار) بر خدا آسان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گمان می کنند هنوز لشکر احزاب نرفته اند؛ و اگر برگردند (از ترس آنان) دوست می دارند در میان اعراب بادیه نشین پراکنده (و پنهان) شوند و از اخبار شما جويا گردند؛ و اگر در میان شما باشند جز اندکی پیکار نمی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اینان [چنین] می پندارند که دسته های دشمن نرفته اند، و اگر دسته های دشمن باز آیند آرزو می کنند: کاش میان اعراب بادیه نشین بودند و از اخبار [مربوط به] شما جويا می شدند، و اگر در میان شما بودند، جز اندکی جنگ نمی کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (منافقان بزدل) گمان می کنند که احزاب (هنوز از اطراف مدینه) نرفته اند (و لذا در ترس و لرزند) و اگر احزاب (دوباره) باز گردند آنها دوست دارند که کاش در صحرا میان بادیه نشینان بودند و از خبرهای (جنگ) شما می پرسیدند، و اگر میان شما هم بودند جز اندکی جنگ نمی کردند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً برای شما در زندگی رسول خدا سرمشق نیکویی بود، برای آنها که امید به رحمت خدا و روز رستاخیز دارند و خدا را بسیار یاد می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً برای شما در [اقتدا به] رسول خدا سرمشقی نیکوست: برای آن کس که به خدا و روز بازپسین امید دارد و خدا را فراوان یاد می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قطعاً برای شما در رفتار رسول خدا مایه اقتدا و سرمشق زندگی است برای کسی که به خدا و روز واپسین امید (قلبی و عملی) دارد و خدا را بسیار یاد می کند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) مؤمنان وقتی لشکر احزاب را دیدند گفتند: «این همان است که خدا و رسولش به ما وعده داده، و خدا و رسولش راست گفته اند!» و این موضوع جز بر ایمان و تسلیم آنان نیفزود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون مؤمنان دسته های دشمن را دیدند، گفتند: «این همان است که خدا و فرستاده اش به ما وعده دادند و خدا و فرستاده اش راست گفتند»، و جز بر ایمان و فرمانبرداری آنان نیفزود. _____ ترجمه آیت

الله مشكینی : و چون مؤمنان، احزاب (و سپاهیان دشمن) را دیدند، گفتند: این همان است که خدا و رسولش به ما وعده دادند
و خدا و رسولش راست گفتند و (دیدن آنها) جز بر ایمان و تسلیم آنان نیفزود

مَنْ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالَ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا (٢٣) ترجمه: (١)

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنْ اللَّهُ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا (٢٤) ترجمه: (٢)

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا (٢٥) ترجمه: (٣)

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا (٢٦) ترجمه: (٤)

وَأَوْزَنَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَّوُّهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا (٢٧) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّتْهَا فَعَالَيْنَ أُمَتَّعَنَّ وَأَسْرَحَنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا (٢٨) ترجمه: (٦)

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا (٢٩) ترجمه: (٧)

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُصَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكُمْ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (٣٠) ترجمه: (٨)

ص: ٤٢١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در میان مؤمنان مردانی هستند که بر سر عهدهی که با خدا بستند صادقانه ایستاده اند؛ بعضی پیمان خود را به آخر بردند (و در راه او شربت شهادت نوشیدند)، و بعضی دیگر در انتظارند؛ و هرگز تغییر و تبدیلی در عهد و پیمان خود ندادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: از میان مؤمنان مردانی اند که به آنچه با خدا عهد بستند صادقانه وفا کردند. برخی از آنان به شهادت رسیدند و برخی از آنها در [همین] انتظارند و [هرگز عقیده خود را] تبدیل نکردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از مؤمنان مردانی اند که آنچه را با خدا بر سر آن پیمان بستند (که در جنگ تا مرگ ثابت قدم باشند) به مرحله صدق درآوردند، پس برخی از آنها به نذر خویش وفا کردند (شهید شدند) و برخی از آنان انتظار می کشند، و هیچ تغییری (در پیمان خود) ندادند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هدف این است که خداوند صادقان را بخاطر صدقشان پاداش دهد، و منافقان را هرگاه اراده کند عذاب نماید یا (اگر توبه کنند) توبه آنها را بپذیرد؛ چرا که خداوند آمرزنده و رحیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا خدا راستگویان را به [پاداش] راستی شان پاداش دهد، و منافقان را اگر بخواهد، عذاب کند یا بر ایشان ببخشد که خدا همواره آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این امتحانات صورت می گیرد) تا خداوند راستگویان را به سبب راستی شان پاداش دهد، و منافقان را اگر بخواهد عذاب کند یا (در صورت توبه) بر آنها عطف توجه نماید، زیرا خداوند همواره آمرزنده و مهربان است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا کافران را با دلی پر از خشم بازگرداند بی آنکه نتیجه ای از کار خود گرفته باشند؛ و خداوند (در این میدان)، مؤمنان را از جنگ بی نیاز ساخت (و پیروزی را نصیبشان کرد)؛ و خدا قوی و شکست ناپذیر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خداوند آنان را که کفر ورزیده اند، بی آنکه به مالی رسیده باشند، به غیظ [و حسرت] برگرداند، و خدا [زحمت] جنگ را از مؤمنان برداشت، و خدا همواره نیرومند شکست ناپذیر است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و خداوند کسانی را که کفر ورزیدند در حال غیظ و خشم در حالی که به هیچ مال و پیروزی دست نیافته باز گردانید و زحمت و تحمل کارزار را از مؤمنان برداشت، و خداوند همواره نیرومند و مقتدر غالب است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و خداوند گروهی از اهل کتاب [= یهود] را که از آنان [= مشرکان عرب] حمایت کردند از قلعه های محکشان پایین کشید و در دلهایشان رعب افکند؛ (و کارشان به جایی رسید که) گروهی را به قتل می رسانید و گروهی را اسیر می کردید! _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی از اهل کتاب را که با [مشرکان] همپستی کرده بودند، از دژهایشان به زیر آورد و در دلهایشان هراس افکند: گروهی را می کشتید و گروهی را اسیر می کردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و کسانی از اهل کتاب (مانند بنی قریظه) را که به آنها یاری داده بودند از حصارهای خود فرود آورد، و در دل هایشان رعب و ترس افکند، گروهی را می کشتید و گروهی را اسیر می کردید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و زمینها و خانه ها و اموالشان را در اختیار شما گذاشت، و (همچنین) زمینی را که هرگز در آن گام نهاده بودید؛ و خداوند بر هر چیز تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند : و زمینشان و خانه ها و اموالشان و سرزمینی را که در آن پانهاده بودید به شما میراث داد، و خدا بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و زمین ها و خانه ها و اموال آنها و سرزمینی را که پا بر آنجا نهاده بودید (مانند زمین خبیر) به ارث به شما داد، و همواره خداوند بر هر چیز تواناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای پیامبر! به همسرانت بگو: «اگر شما زندگی دنیا و زرق و برق آن را می خواهید بیاید با هدیه ای شما را بهره مند سازم و شما را بطرز نیکویی رها سازم! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای پیامبر، به همسرانت بگو: «اگر خواهان زندگی دنیا و زینت آنید، بیاید تا مهرتان را بدهم و [خوش و] خرم شما را رها کنم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای پیامبر، به همسرانت بگو: اگر شما زندگی دنیا و زینت آن را می خواهید (و از وضع موجود خانه پیامبر ناراضی هستید) پس بیاید شما را (به وسیله مهر یا اضافه بر آن) بهره مند کنم و به طریزی نیکو (به دادن طلاق) رها سازم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر شما خدا و پیامبرش و سرای آخرت را می خواهید، خداوند برای نیکوکاران شما پاداش عظیمی آماده ساخته است.» _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر خواستار خدا و فرستاده وی و سرای آخرتید، پس به راستی خدا برای نیکوکاران شما پاداش بزرگی آماده گردانیده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر خدا و رسول او و خانه آخرت را می خواهید، به یقین خداوند برای نیکوکاران شما پاداش بزرگی مهیا کرده است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای همسران پیامبر! هر کدام از شما گناه آشکار و فاحشی مرتکب شود، عذاب او دوچندان خواهد بود؛ و این برای خدا آسان است. _____ ترجمه استاد فولادوند : ای همسران پیامبر، هر کس از شما مبادرت به کار زشت آشکاری کند، عذابش دو چندان خواهد بود؛ و این بر خدا همواره آسان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای همسران پیامبر، هر کس از شما عمل زشت آشکاری به جا آورد عذاب او (در آخرت) به دو چندان اضافه می شود و این بر خداوند آسان است (و رابطه همسری مانع آن نمی شود بلکه مقتضی آن است)

وَمَنْ يَفْتَنُ مِنْكَ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَنَعَمَلٍ صَالِحًا نُؤْتِيهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا (۳۱) ترجمه: (۱)

يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَحْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقَلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا (۳۲) ترجمه: (۲)

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا (۳۳) ترجمه: (۳)

وَأذْكُرَنَّ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا (۳۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصِدِّقِينَ وَالْمُتَصِدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا (۳۵) ترجمه: (۵)

ص: ۴۲۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس از شما برای خدا و پیامبرش خضوع کند و عمل صالح انجام دهد، پاداش او را دو چندان خواهیم ساخت، و روزی پرارزشی برای او آماده کرده ایم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس از شما خدا و فرستاده اش را فرمان برد و کار شایسته کند، پاداشش را دو چندان می دهیم و برایش روزی نیکو فراهم خواهیم ساخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر کس از شما در برابر خدا و فرستاده اش فروتنی و

فرمانبری نماید و عمل شایسته کند پاداش او را دو چندان می دهیم و برای او روزی گرامی و پرارزشی آماده کرده ایم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای همسران پیامبر! شما همچون یکی از زنان معمولی نیستید اگر تقوا پیشه کنید؛ پس به گونه ای هوس انگیز سخن نگوئید که بیمار دلان در شما طمع کنند، و سخن شایسته بگوئید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای همسران پیامبر، شما مانند هیچ یک از زنان [دیگر] نیستید، اگر سر پروا دارید پس به ناز سخن مگوئید تا آنکه در دلش بیماری است طمع ورزد؛ و گفتاری شایسته گوئید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای

همسران پیامبر، شما اگر تقوا پیشه کنید مانند دیگر زنان (عادی) نیستید، پس با گفتارتان ناز و عشوه مریزید تا کسی که در دل او مرض (فسق و فجور) است (در شما) طمع ورزد، و گفتاری نیکو (و دور از تحریک و ریه) بگوئید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در خانه های خود بمانید، و همچون دوران جاهلیت نخستین (در میان مردم) ظاهر نشوید، و نماز را برپا دارید، و زکات را پردازید، و خدا و رسولش را اطاعت کنید؛ خداوند فقط می خواهد پلیدی و گناه را از شما اهل بیت دور کند و کاملاً شما را پاک سازد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در خانه هایتان قرار

گیرید و مانند روزگار جاهلیت قدیم زینتهای خود را آشکار مکنید و نماز برپا دارید و زکات بدهید و خدا و فرستاده اش را فرمان برید. خدا فقط می خواهد آلودگی را از شما خاندان [پیامبر] بزداید و شما را پاک و پاکیزه گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با وقار در خانه خود قرار گیرید و (در میان مردم) همانند ظهور (زن

ها) در دوران جاهلیت نخستین (با آرایش و زینت بدون رعایت حجاب) ظاهر نشوید و نماز را برپا دارید و زکات پردازید و از خدا (در احکام شریعت) و از رسول او (در فرمان ولایی او) اطاعت نمایید، جز این نیست که خداوند (به اراده تکوینی

خاص) می خواهد از شما اهل بیت (پیامبر) هر گونه پلیدی (در عقاید و اخلاق و اعمال) را بزداید و شما را به همه ابعاد پاکی پاکیزه گرداند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را در خانه های شما از آیات خداوند و حکمت و دانش خوانده می شود یاد کنید؛ خداوند لطیف و خبیر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه را که از آیات خدا و [سخنان] حکمت [آمیز] در خانه های شما خوانده می شود یاد کنید. در حقیقت، خدا همواره دقیق و آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه را از آیات خداوند و حکمت (علوم عقلی و احکام شرعی) در خانه های شما بازگو می شود به یاد آرید، حَقًّا که خدا همواره ریزین و آگاه است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، مردان مسلمان و زنان مسلمان، مردان با ایمان و زنان با ایمان، مردان مطیع فرمان خدا و زنان مطیع فرمان خدا، مردان راستگو و زنان راستگو، مردان صابر و شکیبا و زنان صابر و شکیبا، مردان با خشوع و زنان با خشوع، مردان انفاق کننده و زنان انفاق کننده، مردان روزه دار و زنان روزه دار، مردان پاکدامن و زنان پاکدامن و مردانی که بسیار به یاد خدا هستند و زنانی که بسیار یاد خدا می کنند، خداوند برای همه آنان مغفرت و پاداش عظیمی فراهم ساخته است. _____ ترجمه استاد فولادوند: مردان و زنان مسلمان، و مردان و زنان با ایمان، و مردان و زنان عبادت پیشه، و مردان و زنان راستگو، و مردان و زنان شکیبا، و مردان و زنان فروتن، و مردان و زنان صدقه دهنده، و مردان و زنان روزه دار، و مردان و زنان پاکدامن، و مردان و زنانی که خدا را فراوان یاد می کنند، خدا برای [همه] آنان آمرزشی و پاداشی بزرگ فراهم ساخته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین مردان مسلمان و زنان مسلمان (که شهادتین را گفته و عملاً تسلیم دین شده اند) و مردان مؤمن و زنان مؤمن (که اعتقاد قلبی به اصول و فروع اسلام پیدا کرده اند)، و مردان مطیع و خاضع و زنان مطیع و خاضع، و مردان راستگو و زنان راستگو، و مردان صابر و شکیبا و زنان صابر و شکیبا، و مردان فروتن از درون قلب و زنان فروتن از درون قلب، و مردان صدقه دهنده و زنان صدقه دهنده، و مردان روزه دار و زنان روزه دار، و مردان حافظ شهوات و زنان حافظ شهوات، و مردان بسیار یادکننده خدا و زنان یادکننده، خداوند برای همه آنان آمرزش و پاداشی بزرگ آماده کرده است

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا (٣٦) ترجمه: (١)

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطْرًا زَوَّجْنَا كَهَا لَكِنِّي لَا يَكُونُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطْرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا (٣٧) ترجمه: (٢)

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدْرًا مُقَدَّرًا (٣٨) ترجمه: (٣)

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا (٣٩) ترجمه: (٤)

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (٤٠) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (٤١) ترجمه: (٦)

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (٤٢) ترجمه: (٧)

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا (٤٣) ترجمه: (٨)

ص: ٤٢٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ مرد و زن با ایمانی حق ندارد هنگامی که خدا و پیامبرش امری را لازم بدانند، اختیاری (در برابر فرمان خدا) داشته باشد؛ و هر کس نافرمانی خدا و رسولش را کند، به گمراهی آشکاری گرفتار شده است! ترجمه استاد فولادوند: و هیچ مرد و زن مؤمنی را نرسد که چون خدا و فرستاده اش به کاری فرمان دهند، برای آنان در کارشان اختیاری باشد؛ و هر کس خدا و فرستاده اش را نافرمانی کند قطعاً دچار گمراهی آشکاری گردیده است. ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ مرد مؤمن و زن مؤمنی را نسزد و شرعاً جایز نباشد و عقلاً- روا نبود آن گاه که خدا و رسولش فرمانی را (درباره آنها) صادر نمایند برای آنها اختیاری در کارشان باشد. و هر کس خدا و رسولش را نافرمانی کند مسلماً به گمراهی آشکاری درافتاده است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیایور) زمانی را که به آن کس که خداوند به او نعمت داده بود و تو نیز به او نعمت داده بودی [به فرزند خوانده ات «زید»] می گفتم: «همسرت را نگاه دار و از خدا بپرهیز!» (و پیوسته این امر را تکرار می کردی)؛ و در دل چیزی را پنهان می داشتی که خداوند آن را آشکار می کند؛ و از مردم می ترسیدی در حالی که خداوند سزاوارتر است که از او بترسی! هنگامی که زید نیازش را از آن زن به سر آورد (و از او جدا شد)، ما او را به همسری تو درآوردیم تا مشکلی برای مؤمنان در ازدواج با همسران پسر خوانده هایشان- هنگامی که طلاق گیرند- نباشد؛ و فرمان خدا انجام شدنی است (و سنت غلط تحریم این زنان باید شکسته شود). ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که به کسی که خدا بر او نعمت ارزانی داشته بود و تو [نیز] به او نعمت داده بودی، می گفتم: «همسرت را پیش خود نگاه دار

و از خدا پروا بدار» و آنچه را که خدا آشکارکننده آن بود، در دل خود نهان می کردی و از مردم می ترسیدی، با آنکه خدا سزاوارتر بود که از او ترسی. پس چون زید از آن [زن] کام بر گرفت [و او را ترک گفت] وی را به نکاح تو درآوردیم تا [در آینده] در مورد ازدواج مؤمنان با زنان پسرخواندگانشان - چون آنان را طلاق گفتند - گناهی نباشد، و فرمان خدا صورت اجرا پذیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) زمانی که به کسی که خدا بر او نعمت (ایمان) بخشیده بود و تو نیز بر او نعمت داده بودی (آزاد کرده و پسرخوانده ات بود) می گفستی همسرت را برای خود نگه دار و از خدا پروا کن. و تو آنچه را که خداوند (در آینده) آشکار سازنده آن بود (مأمور شدنت به ازدواج با مطلقه وی) در دل خود پنهان می داشتی و از مردم می ترسیدی (که بگویند با همسر پسرخوانده اش ازدواج نموده) در حالی که خداوند سزاوارتر بود که از او ترسی. پس چون زید از وی نیازش را برآورد (و طلاقش داد) او را همسر تو کردیم تا (در آینده) برای مؤمنان در ازدواج با همسران پسرخوانده هایشان - آن گاه که پسرخوانده ها نیازشان را از آنها برآورده باشند - سختی و منعی نباشد، و امر (تکوینی) خداوند همواره شدنی است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ گونه منعی بر پیامبر در آنچه خدا بر او واجب کرده نیست؛ این سنت الهی در مورد کسانی که پیش از این بوده اند نیز جاری بوده؛ و فرمان خدا روی حساب و برنامه دقیقی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر پیامبر در آنچه خدا برای او فرض گردانیده گناهی نیست. [این] سنت خداست که از دیرباز در میان گذشتگان [معمول] بوده، و فرمان خدا همواره به اندازه مقرر [و متناسب با توانایی] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر پیامبر در آنچه خدا برای او مقرر کرده هیچ گونه سختی و منعی نیست سنت (جاریه) خداوند است درباره کسانی (از انبیا) که پیش از این گذشته اند، و پیوسته فرمان خداوند (درباره بشر) حکمی تعیین شده و قضایی تقدیر شده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پیامبران) پیشین کسانی بودند که تبلیغ رسالتهای الهی می کردند و (تنها) از او می ترسیدند، و از هیچ کس جز خدا بیم نداشتند؛ و همین بس که خداوند حسابگر (و پاداش دهنده اعمال آنها) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که پیامهای خدا را ابلاغ می کنند و از او می ترسند و از هیچ کس جز خدا بیم ندارند. و خدا برای حسابرسی کفایت می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که رسالت ها و پیام های خدا را (به مردم) می رسانند و از او می ترسند و از احدی جز او نمی ترسند، و خدا در حسابرسی (باطن و عمل های خارج آنها) کافی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: محمد (ص) پدر هیچ یک از مردان شما نبوده و نیست؛ ولی رسول خدا و ختم کننده و آخرین پیامبران است؛ و خداوند به همه چیز آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: محمد پدر هیچ یک از مردان شما نیست، ولی فرستاده خدا و خاتم پیامبران است. و خدا همواره بر هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: محمد (صلی الله علیه و آله) پدر هیچ یک از مردان شما نیست (تا همسر پسرخوانده اش زید بر او حرام باشد) و لکن رسول خدا و خاتم پیامبران است. و خداوند همواره به همه چیز داناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا را بسیار یاد کنید، _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا را یاد کنید، یادی بسیار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا را بسیار یاد کنید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و صبح و شام او را تسبیح گوئید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و

صبح و شام او را به پاکی بستاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را در هر صبح و شام تسبیح گوید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که بر شما درود و رحمت می فرستد، و فرشتگان او (نیز) برای شما تقاضای رحمت می کنند تا شما را از ظلمات (جهل و شرک گناه) به سوی نور (ایمان و علم و تقوا) رهنمون گردد؛ او نسبت به مؤمنان همواره مهربان بوده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که با فرشتگان خود بر شما درود می فرستد تا شما را از تاریکیها به سوی روشنایی برآورد، و به مؤمنان همواره مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او همان است که بر شما درود می فرستد (رحمت خاص خود را بر شما مبذول می دارد) و فرشتگانش نیز (برای شما آمرزش می طلبند) تا شما را از تاریکی ها (ی جهل و کفر و فسق) به سوی نور (علم و ایمان و تقوا) بیرون آرد، و او همواره به اهل ایمان مهربان است

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا (۴۴) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (۴۵) ترجمه: (۲)

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا (۴۶) ترجمه: (۳)

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا (۴۷) ترجمه: (۴)

وَلَا تَطْعُ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعِ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (۴۸) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمِمَّا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّتِهِ تَعْتَدُونَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا (۴۹) ترجمه: (۶)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (۵۰) ترجمه: (۷)

ص: ۴۲۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تحیت آنان در روزی که او را دیدار می کنند سلام است؛ و برای آنها پاداش پرارزشی فراهم ساخته است. _____ ترجمه استاد فولادوند: درودشان - روزی که دیدارش کنند - سلام خواهد بود، و برای آنان پاداشی نیکو آماده کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تحیت و درود (خدا) بر آنان در روزی که با او دیدار کنند (در وقت مرگ یا در قیامت یا در وقت ورود به بهشت) سلام است، و برای آنها پاداشی گرامی و پرارزش آماده نموده است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! ما تو را گواه فرستادیم و بشارت دهنده و انذار کننده! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، ما تو را [به سَمَت] گواه و بشارتگر و هشداردهنده فرستادیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، حقا که تو را گواه و شاهد (اعمال امتت به تحمل شهادت در دنیا و ادای آن در آخرت) و مژده دهنده و بیم کننده فرستادیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو را دعوت کننده بسوی خدا به فرمان او قرار دادیم، و چراغی روشنی بخش! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دعوت کننده به سوی خدا به فرمان او، و چراغی تابناک. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز دعوت کننده به سوی خدا به اذن (تکوینی و توفیقات) او، و چراغی

روشن و نورافشان

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مؤمنان را بشارت ده که برای آنان از سوی خدا فضل بزرگی است.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و مؤمنان را مژده ده که برای آنان از جانب خدا بخشایشی فراوان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مؤمنان را بشارت ده که برای آنها (در دنیا و آخرت) از جانب خداوند فضل و بخششی بزرگ است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از کافران و منافقان اطاعت مکن، و به آزارهای آنها اعتنا منما، و بر خدا توکل کن، و همین بس که خدا حامی و مدافع (تو) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کافران و منافقان را فرمان مبر، و از آزارشان بگذر و بر خدا اعتماد کن و کارسازی [چون] خدا کفایت می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از کافران و منافقان (در هیچ پیشنهادی) اطاعت مکن، و (فعلاً) به اذیت و آزار آنها اعتنایی مکن، و بر خدا توکل نما، و خداوند در تکفل امور و کارسازی (بندگان) کافی است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که با زنان با ایمان ازدواج کردید و قبل از همبستر شدن طلاق دادید، عده ای برای شما بر آنها نیست که بخواهید حساب آن را نگاه دارید؛ آنها را با هدیه مناسبی بهره مند سازید و بطرز شایسته ای رهایشان کنید. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر زنان مؤمن را به نکاح خود درآوردید، آنگاه پیش از آنکه با آنان همخوابگی کنید، طلاقشان دادید، دیگر بر عهده آنها عده ای که آن را بشمارید، نیست؛ پس مهرشان را بدهید و خوش و خرم آنها را رها کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، هر گاه زن های مؤمن را به همسری خود درآوردید سپس آنها را پیش از آنکه با آنان آمیزش کنید طلاق دادید، پس شما را بر عهده آنها عده ای نیست که شمار (روزهای) آن را نگاه دارید پس آنها را (به دادن نصف مهر در صورت تعیین مهریه و به دادن مبلغی درخور شأن آنها در صورت عدم تعیین مهریه) برخوردار نمایید، و آنها را به بهترین شیوه رها سازید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! ما همسران تو را که مهرشان را پرداخته ای برای تو حلال کردیم، و همچنین کنیزانی که از طریق غنایمی که خدا به تو بخشیده است مالک شده ای و دختران عموی تو، و دختران عمه ها، و دختران دایی تو، و دختران خاله ها که با تو مهاجرت کردند (ازدواج با آنها برای تو حلال است) و هرگاه زن با ایمانی خود را به پیامبر ببخشد (و مهری برای خود نخواهد) چنانچه پیامبر بخواهد می تواند او را به همسری برگزیند؛ اما چنین ازدواجی تنها برای تو مجاز است نه دیگر مؤمنان؛ ما می دانیم برای آنان در مورد همسرانشان و کنیزانشان چه حکمی مقرر داشته ایم (و مصلحت آنان چه حکمی را ایجاب می کند)؛ این بخاطر آن است که مشکلی (در ادای رسالت) بر تو نباشد (و از این راه حامیان فزونتری فراهم سازی)؛ و خداوند آمرزنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، ما برای تو آن همسرانی را که مهرشان را داده ای حلال کردیم، و [کنیزانی] را که خدا از غنیمت جنگی در اختیار تو قرار داده، و دختران عمویت و دختران عمه هایت و دختران دایی تو و دختران خاله هایت که با تو مهاجرت کرده اند، و زن مؤمنی که خود را [داوطلبانه] به پیامبر ببخشد- در صورتی که پیامبر بخواهد او را به زنی گیرد. [این ازدواج از روی بخشش] ویژه توست نه دیگر مؤمنان. ما نیک می دانیم که در مورد زنان و کنیزانشان چه بر آنان مقرر کرده ایم، تا برای تو مشکلی پیش نیاید، و خدا همواره آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، (فعلاً هفت طایفه از زن ها را) بر تو حلال کردیم: آن همسران را که مهر آنها را پرداخته ای، و برده های مملوکت را از آنهايي که خداوند (در جنگ به عنوان اسارت) به تو ارزانی داشته، و دختران عمویت و دختران عمه هایت و دختران داییت و دختران خاله هایت را که با تو (از مکه به سوی مدینه) هجرت کرده اند، و زن باایمانی را که خود را به پیامبر ببخشد (مجاناً بدون مهر در اختیار

او نهد) اگر پیامبر بخواهد او را به همسری گیرد، در حالی که (این حکم که با عقد هبه و قبول آن، زوجیت حاصل شود) مخصوص توست نه دیگر مؤمنان. ما آنچه را درباره همسران و بردگان مردم بر آنان واجب کردیم (از عدد زن و مهر و نفقه و احکام برده) دانسته ایم (و این توسعه را برای تو در امر زن ها قرار داده ایم) تا تو را حرج و مشقتی نباشد (و بتوانی با ازدواج های مختلف طوایفی از عرب را با خود و اسلام مرتبط سازی) و خداوند همواره آمرزنده و مهربان است

تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُؤْوَى إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَٰمَ يُخَزَنَ
وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلَّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا (۵۱) ترجمه: (۱)

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا
(۵۲) ترجمه: (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَاظِرِينَ إِنَاهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا
وَلَمَّا مُسْتَأْنَسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ
وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ
عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا (۵۳) ترجمه: (۳)

إِنْ تُبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تَخْفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (۵۴) ترجمه: (۴)

ص: ۴۲۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (موعد) هر یک از همسرانت را بخواهی می توانی به تأخیر اندازی، و هر کدام را بخواهی نزد خود جای دهی؛ و هر گاه بعضی از آنان را که برکنار ساخته ای بخواهی نزد خود جای دهی، گناهی بر تو نیست؛ این حکم الهی برای روشنی چشم آنان، و اینکه غمگین نباشند و به آنچه به آنان می دهی همگی راضی شوند نزدیکتر است؛ و خدا آنچه را در قلوب شماست می داند، و خداوند دانا و بردبار است (از مصالح بندگان خود با خبر است، و در کیفر آنها عجله نمی کند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: نوبت هر کدام از آن زنها را که می خواهی به تأخیر انداز و هر کدام را که می خواهی پیش خود جای ده، و بر تو باکی نیست که هر کدام را که ترک کرده ای [دوباره] طلب کنی. این نزدیکتر است برای اینکه چشمانشان روشن گردد و دلتنگ نشوند و همگی شان به آنچه به آنان داده ای خشنود گردند، و آنچه در دلهای شماست خدا می داند، و خدا همواره دانای بردبار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (درباره رفتارت با همسران و تقسیم اوقات بر آنها) نوبت هر یک از آنها را که خواهی تأخیر می اندازی و هر یک را خواهی در نزد خود جا می دهی، و هر کدام را که دور کرده بودی (دوباره) بطلبی گناهی بر تو نیست. این (حکم) که اختیار همه در دست تو باشد) نزدیکتر است به اینکه دیدگانشان روشن شود و غمگین نگردند و به آنچه (از نوبت) به آنها دادی همگی خشنود باشند (زیرا رفتارت را مبنی بر عدل و مربوط به وحی می بینند) و خداوند آنچه را در دل های شماست می داند و خداوند همواره دانا و بردبار است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعد از این دیگر زنی بر تو حلال نیست، و نمی توانی همسرانت را به همسران دیگری مبدل کنی [= بعضی را طلاق دهی و همسر دیگری به جای او برگزینی] هر چند جمال آنها مورد توجه تو واقع شود، مگر آنچه که بصورت کنیز در ملک تو درآید! و خداوند ناظر و مراقب هر چیز است (و با این حکم فشار قبایل عرب را در اختیار همسر از آنان، از تو برداشتیم). _____ ترجمه استاد فولادوند: از این پس، دیگر [گرفتن] زنان و نیز اینکه به جای آنان، زنان دیگری بر تو حلال نیست، هر چند زیبایی آنها برای تو مورد پسند افتد، به استثنای کنیزان، و خدا همواره

بر هر چیزی مراقب است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از این دیگر ازدواج با زن ها بر تو حلال نیست و نه آنکه آنها را به همسران دیگر تبدیل کنی گرچه زیبایی (و خوبی) آنها تو را خوش آید، جز آنکه برده مملوک تو باشد، و خداوند همواره بر هر چیزی مراقب و نگهبان است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! در خانه های پیامبر داخل نشوید مگر به شما برای صرف غذا اجازه داده شود، در حالی که (قبل از موعد نیاید و) در انتظار وقت غذا ننشینید؛ اما هنگامی که دعوت شدید داخل شوید؛ و وقتی غذا خوردید پراکنده شوید، و (بعد از صرف غذا) به بحث و صحبت ننشینید؛ این عمل، پیامبر را ناراحت می نماید، ولی از شما شرم می کند (و چیزی نمی گوید)؛ اما خداوند از (بیان) حق شرم ندارد! و هنگامی که چیزی از وسایل زندگی را (بعنوان عاریت) از آنان [= همسران پیامبر] می خواهید از پشت پرده بخواهید؛ این کار برای پاکی دلهای شما و آنها بهتر است! و شما حق ندارید رسول خدا را آزار دهید، و نه هرگز همسران او را بعد از او به همسری خود درآورید که این کار نزد خدا بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، داخل اتاقهای پیامبر مشوید، مگر آنکه برای [خوردن] طعامی به شما اجازه داده شود، [آن هم] بی آنکه در انتظار پخته شدن آن باشید؛ ولی هنگامی که دعوت شدید داخل گردید، و وقتی غذا خوردید پراکنده شوید بی آنکه سرگرم سخنی گردید. این [رفتار] شما پیامبر را می رنجاند و [لی] [از شما شرم می دارد، و حال آنکه خدا از حق [گویی] شرم نمی کند، و چون از زنان [پیامبر] چیزی خواستید از پشت پرده از آنان بخواهید؛ این برای دلهای شما و دلهای آنان پاکیزه تر است، و شما حق ندارید رسول خدا را برنجانید، و مطلقاً [نباید] زنانش را پس از [مرگ] او به نکاح خود درآورید، چرا که این [کار] نزد خدا همواره [گناهی] بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، به خانه های پیامبر وارد نشوید مگر آنکه برای (خوردن) طعامی به شما اذن داده شود بی آنکه (زودتر رفته) منتظر وقت رسیدن آن باشید- و لکن آن گاه که دعوت شدید وارد شوید و چون غذا خوردید پراکنده گردید- و بی آنکه (پس از خوردن) سرگرم صحبت شوید، زیرا آن (رفتار شما) پیامبر را می رنجاند و از شما شرم می کند (و چیزی نمی گوید) و (لی) خداوند از بیان حق (و وظایف شما) شرم نمی کند، و چون متاعی (از وسایل زندگی) از آنان (زنان پیامبر) خواستید از پشت پرده بخواهید، که آن پاکیزه تر است برای دل های شما و دل های آنان. و شما را نرسد و جایز نباشد که پیامبر را اذیت و آزار رسانید و نه هرگز همسران او را پس از او به همسری گیرید، مسلماً آن (کار) نزد خداوند بس بزرگ است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر چیزی را آشکار کنید یا آن را پنهان دارید، خداوند از همه چیز آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر چیزی را فاش کنید یا آن را پنهان دارید قطعاً خدا به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر چیزی را (درباره آزار پیامبر یا ازدواج با زنان او) آشکار سازید یا پنهان دارید، مسلماً خداوند همواره به همه چیز (حتی خطورات قلبی شما) داناست

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آيَاتِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا (٥٥) ترجمه: (١)

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (٥٦) ترجمه: (٢)

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا (٥٧) ترجمه: (٣)

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدْ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا (٥٨) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجَكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (٥٩) ترجمه: (٥)

لَئِن لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا (٦٠) ترجمه: (٦)

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثَقِفُوا أَخِذُوا وَقْتِكُمْ بِهَا قَلِيلًا (٦١) ترجمه: (٧)

سُنَّهَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّهَ اللَّهِ تَبْدِيلًا (٦٢) ترجمه: (٨)

ص: ٤٢٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر آنان [= همسران پیامبر] گناهی نیست در مورد پدران و فرزندان و برادران و فرزندان الهی را پیشه کنید که خداوند نسبت به هر چیزی شاهد و آگاه است. ترجمه استاد فولادوند: بر زنان در مورد پدران و پسران و برادران و پسران خواهران و زنان [همکیش] و بردگانشان گناهی نیست [که دیده شوند]؛ و باید از خدا پروا بدارید که خدا همواره بر هر چیزی گواه است. ترجمه آیت الله مشکینی: زنان پیامبر (و سایر زنان) را گناهی نیست در (ترک حجاب نزد) پدرانشان و پسرانشان و برادرانشان و پسران برادرانشان و پسران خواهرانشان و زن هایی امثالشان و برده های مملویشان و از خدا پروا نمایید، زیرا خداوند همواره بر هر چیزی ناظر و گواه است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند؛ ای کسانی که ایمان آورده اید، بر او درود فرستید و سلام گوید و کاملاً تسلیم (فرمان او) باشید. ترجمه استاد فولادوند: خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند. ای کسانی که ایمان آورده اید، بر او درود فرستید و به فرمانش بخوبی گردن نهید. ترجمه آیت الله مشکینی: همانا خدا و فرشتگانش همواره بر پیامبر درود می فرستند (خدا بذل رحمت خاص و فرشتگان توصیف و تقدیس می کنند) ای کسانی که ایمان آورده اید بر او درود فرستید و سلام گوید، و کاملاً تسلیم (فرمان او) باشید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که خدا و پیامبرش را آزار می دهند، خداوند آنان را از رحمت خود در دنیا و آخرت دور ساخته، و برای آنها عذاب خوارکننده ای آماده کرده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: بی گمان، کسانی که خدا و پیامبر او را آزار می رسانند، خدا آنان را در دنیا و آخرت لعنت کرده و برایشان عذابی خفت آور آماده ساخته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی شک آنهايي که خدا و رسول او را می آزارند

خداوند آنها را در دنیا و آخرت لعنت کرده (از رحمتش دور داشته) و برای آنها عذابی خوارکننده مهیا نموده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان که مردان و زنان باایمان را به خاطر کاری که انجام نداده اند آزار می دهند؛ بار بهتان و گناه آشکاری را به دوش کشیده اند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که مردان و زنان مؤمن را بی آنکه مرتکب [عمل زشتی] شده باشند آزار می رسانند، قطعاً تهمت و گناهی آشکار به گردن گرفته اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنهايي که مردان مؤمن و زنان مؤمن را بی آنکه جرمی مرتکب شده باشند می آزارند حقا که متحمل بهتان و گناهی آشکار شده اند (زیرا لازمه آزار، نسبت جرم به آنهاست و آن خود بهتان است)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! به همسران و دختران و زنان مؤمنان بگو: «جلبابها [= روسری های بلند] خود را بر خویش فروافکنند، این کار برای اینکه شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند بهتر است؛ (و اگر تاکنون خطا و کوتاهی از آنها سر زده توبه کنند) خداوند همواره آمرزنده رحیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، به زنان و دختران و به زنان مؤمنان بگو: «پوششهای خود را بر خود فروتر گیرند. این برای آنکه شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند [به احتیاط] نزدیکتر است، و خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، به همسران و دختران و زن های مؤمنان بگو روسری ها و چادرهای خود را بر خویش بیفکنند (که گردن و سینه و بازو و ساق ها پوشیده شود) این (کار) نزدیکتر است به آنکه (به حجاب و عفت) شناخته شوند تا مورد تعرض و آزار (فاجران) قرار نگیرند و خداوند همواره آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر منافقان و بیماردلان و آنها که اخبار دروغ و شایعات بی اساس در مدینه پخش می کنند دست از کار خود بردارند، تو را بر ضد آنان می شورانیم، سپس جز مدت کوتاهی نمی توانند در کنار تو در این شهر بمانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر منافقان و کسانی که در دلهایشان مرضی هست و شایعه افکنان در مدینه، [از کارشان] باز نایستند، تو را سخت بر آنان مسلط می کنیم تا جز [مدتی] اندک در همسایگی تو نپایند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته اگر منافقان و کسانی که در دل هایشان مرض (ضعف ایمان یا حب گناه) است و شایعه پراکنان در شهر که در مردم ایجاد اضطراب می کنند، (از افسادشان) دست بردارند حتما تو را بر ضد آنها برمی انگیزیم (تا دستور تبعید آنها را صادر نمایی) آن گاه در این شهر جز اندک مدتی مجاور تو نخواهند بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از همه جا طرد می شوند، و هر جا یافته شوند گرفته خواهند شد و به سختی به قتل خواهند رسید! _____ ترجمه استاد فولادوند: از رحمت خدا دور گردیده و هر کجا یافته شوند گرفته و سخت کشته خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که ملعون (از جانب خدا و مطرود از سوی مردم) بوده، هر کجا یافته شوند باید دستگیر شده و به طرزی بد و دسته جمعی کشته شوند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این سنت خداوند در اقوام پیشین است، و برای سنت الهی هیچ گونه تغییر نخواهی یافت! _____ ترجمه استاد فولادوند: در باره کسانی که پیشتر بوده اند [همین] سنت خدا [جاری بوده] است؛ و

در سنّت خدا هرگز تغییری نخواهی یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (این نوع عذاب) سنّت
(جاریه) خداست درباره کسانی (نظیر آنها) که پیش از این در گذشته اند، و هرگز در سنّت خدا تبدیلی نخواهی یافت

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا (٦٣) ترجمه: (١)

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا (٦٤) ترجمه: (٢)

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (٦٥) ترجمه: (٣)

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ (٦٦) ترجمه: (٤)

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا (٦٧) ترجمه: (٥)

رَبَّنَا آتِنَاهُمْ صِغْفِيرًا مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا (٦٨) ترجمه: (٦)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَّا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا (٦٩) ترجمه: (٧)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا (٧٠) ترجمه: (٨)

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا (٧١) ترجمه: (٩)

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا (٧٢) ترجمه: (١٠)

لِيَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (٧٣) ترجمه: (١١)

ص: ٤٢٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مردم از تو درباره (زمان قیام) قیامت سؤال می کنند، بگو: «علم آن تنها نزد خداست!» و چه می دانی شاید قیامت نزدیک باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند : مردم از تو در باره رستاخیز می پرسند؛ بگو: «علم آن فقط نزد خداست.» و چه می دانی؟ شاید رستاخیز نزدیک باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مردم از تو درباره قیامت می پرسند (از نزدیکی و دوری و کیفیت حدوث و طول آن روز و حوادث آن) بگو: علم آن نزد خداست و چه می دانی، شاید قیامت نزدیک باشد

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند کافران را لعن کرده (و از رحمت خود دور داشته) و برای آنان آتش سوزاننده ای آماده نموده است، _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا کافران را لعنت کرده و برای آنها آتش فروزانی آماده کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند کافران را لعنت کرده (از رحمت های خود در آخرت دور داشته) و برای آنها آتش فروزانی آماده نموده است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در حالی که همواره در آن تا ابد می مانند، و ولی و یاورى نخواهند یافت!

_____ ترجمه استاد فولادوند: جاودانه در آن می مانند، نه یاری می یابند و نه یآوری.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: که در آنجا برای ابد جاودانه اند (و) هرگز سرپرست و یآوری نمی یابند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که صورتهای آنان در آتش (دوزخ) دگرگون خواهد شد (از کار خویش پشیمان می شوند و) می گویند: «ای کاش خدا و پیامبر را اطاعت کرده بودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که چهره هایشان را در آتش زیرورو می کنند، می گویند: «ای کاش ما خدا را فرمان می بردیم و پیامبر را اطاعت می کردیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که صورت های آنها را در آتش می گردانند (هر طرف آن را در آتش می نهند و به رنگ زرد و سیاه درمی آورند، و آنها) گویند: ای کاش (در دنیا) از خدا اطاعت می کردیم و از رسولش فرمان می بردیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و می گویند: «پروردگارا! ما از سران و بزرگان خود اطاعت کردیم و ما را گمراه ساختند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «پروردگارا، ما رؤسا و بزرگتران خویش را اطاعت کردیم و ما را از راه به در کردند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گویند: پروردگارا، ما از رؤسا و بزرگان خود اطاعت کردیم، پس آنها ما را از راه (راست) گمراه کردند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! آنان را از عذاب، دو چندان ده و آنها را لعن بزرگی فرما! _____ ترجمه استاد فولادوند: «پروردگارا، آنان را دو چندان عذاب ده و لعنتشان کن لعنتی بزرگ.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، آنها را دوچندان از عذاب ده (عذاب گناهان خودشان و گناهان ما که گمراهمان کردند) و آنها را لعنت کن لعنتی بزرگ

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! همانند کسانی نباشید که موسی را آزار دادند؛ و خداوند او را از آنچه در حق او می گفتند مبرا ساخت؛ و او نزد خداوند، آبرومند (و گرانقدر) بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، مانند کسانی مباشید که موسی را [با اتهام خود] آزار دادند، و خدا او را از آنچه گفتند مبرا ساخت و نزد خدا آبرومند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، (درباره پیامبر) همانند کسانی نباشید که موسی را (به اتهام رابطه غیر مشروع یا کشتن هارون) آزرده، پس خداوند او را از آنچه گفتند تبریته کرد، و او در نزد خدا آبرومند بود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! تقوای الهی پیشه کنید و سخن حق بگویید... _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا دارید و سخنی استوار بگویید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید و سخنی درست و استوار بگویید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا خدا کارهای شما را اصلاح کند و گناهانتان را بیامرزد؛ و هر کس اطاعت خدا و رسولش کند، به رستگاری (و پیروزی) عظیمی دست یافته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا اعمال شما را به صلاح آورد و گناهانتان را بر شما ببخشد، و هر کس خدا و پیامبرش را فرمان برد قطعاً به رستگاری بزرگی نایل آمده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا خداوند عمل های شما را اصلاح نماید و گناهانتان را بیامرزد. و هر که از خدا و رسول او اطاعت کند حقاً که به کامیابی بزرگی دست یافته است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما امانت (تعهد، تکلیف، و ولایت الهیه) را بر آسمانها و زمین و کوه ها عرضه داشتیم،

آنها از حمل آن سر برتافتند، و از آن هراسیدند؛ اما انسان آن را بر دوش کشید؛ او بسیار ظالم و جاهل بود، (چون قدر این مقام عظیم را نشناخت و به خود ستم کرد)؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : ما امانت [الهی و بار تکلیف] را بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه کردیم، پس، از برداشتن آن سر باز زدند و از آن هراسناک شدند، و [لی] انسان آن را برداشت؛ راستی او ستمگری نادان بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ما امانت را (رسیدن به کمالات والای معنوی انسانی حاصل از ایمان و تقوا را) بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه داشتیم (قابلیت تحمل آنها را سنجیدیم) آنها از تحمل (و تعهد) آن سر باز زدند و ترسیدند (در آنها صلاحیت اتصاف به آن نبود و به زبان حال ابراز بیم کردند) و انسان آن را بر دوش گرفت (در او صلاحیت ذاتی بود پس پذیرش و تحمل طبعی نمود و از این رو دین آسمانی را به وسیله انبیاء بر عهده او نهادیم) و حقاً که او مستعد ظلم (بر خویش) و نادانی (به عواقب تحمل خود) بود

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هدف این بود که خداوند مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را (از مؤمنان جدا سازد و آنان را) عذاب کند، و خدا رحمت خود را بر مردان و زنان باایمان بفرستد؛ خداوند همواره آمرزنده و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند : [آری، چنین است] تا خدا مردان و زنان منافق، و مردان و زنان مشرک را عذاب کند و توبه مردان و زنان با ایمان را بپذیرد، و خدا همواره آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (امانت بر انسان عرضه شد) تا در نتیجه خداوند مردان منافق و زنان منافق و مردان مشرک و زنان مشرک را (به خاطر انحرافشان از هدف اصلی عرض امانت) عذاب نماید و نیز خداوند به مردان مؤمن و زنان مؤمن (که بر وفق هدف اصلی خلقت و عرض امانت ره پیمودند) عطف توجه کند و توبه آنان ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (۱) ترجمه: (۱)

يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ (۲) ترجمه: (۲)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَمَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَمَا يَغْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۳) ترجمه: (۳)

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (۴) ترجمه: (۴)

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٍ (۵) ترجمه: (۵)

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (۶) ترجمه: (۶)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُبَشِّرُكُمْ إِذَا مُرِّقْتُمْ كُلَّ مُمْرَقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ (۷) ترجمه: (۷)

ص: ۴۲۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حمد (و ستایش) مخصوص خداوندی است که تمام آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست؛ و (نیز) حمد (و سپاس) برای اوست در سرای آخرت؛ و او حکیم و آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: سپاس خدایی را که آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست، و در آخرت [نیز] سپاس از آن اوست، و هم اوست سنجیده کار آگاه. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ستایش خدایی را که آنچه در آسمانها و این زمین است ملوک حقیقی اوست (زیرا آفرینش، حفظ، اداره و فانی کردن همه تحت اراده اوست) و تمام ستایشها در آخرت (نیز) از آن اوست (چون همه زیباییهای آن جهان نیز از آن اوست) و اوست دارای حکمت (و دقت و اتقان در تکوین و تشریح) و آگاه

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در زمین فرو می رود و آنچه را از آن برمی آید می داند، و (همچنین) آنچه از آسمان نازل می شود و آنچه بر آن بالا می رود؛ و او مهربان و آمرزنده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در زمین فرو می رود و آنچه از آن بر می آید و آنچه از آسمان فرو می شود و آنچه در آن بالا می رود [همه را] می داند، و اوست مهربان آمرزنده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در زمین فرو می رود (از آبها، مردگان، گنجها، ریشهها و حیوانات) و آنچه از زمین بیرون می آید (از حیوانات، نباتات، چشمهها و معادن) و آنچه از آسمان فرود می آید (از فرشتگان، کتب آسمانی، تقدیرات ربوبی، نور کرات، صاعقه و بارانها) و آنچه به آسمان بالا می رود (از فرشتگان، اعمال بندگان، برخی از اجنه و ارواح انسانها) همه را می داند و اوست مهربان و آمرزنده

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران گفتند: «قیامت هرگز به سراغ ما نخواهد آمد!» بگو: «آری به پروردگارم سوگند

که به سراغ شما خواهد آمد، خداوندی که از غیب آگاه است و به اندازه سنگینی ذره ای در آسمانها و زمین از علم او دور نخواهد ماند، و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر، مگر اینکه در کتابی آشکار ثبت است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شدند، گفتند: «رستخیز برای ما نخواهد آمد.» بگو: «چرا، سوگند به پروردگارم که حتماً برای شما خواهد آمد. [همان] دانای نهان [ها] که هموزن ذره ای، نه در آسمانها و نه در زمین، از وی پوشیده نیست، و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر از آن است مگر اینکه در کتابی روشن [درج شده] است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند گفتند: هرگز بر ما روز قیامت نخواهد آمد بگو: چرا، سوگند به پروردگارم که حتماً بر شما خواهد آمد همان خدایی که دانای غیب است (و) از علم او هموزن ذره ای نه در آسمانها و نه در زمین پنهان نیست (چیزی) کوچکتر از آن و بزرگتر از آن نیست جز آنکه در کتاب آشکار (لوح محفوظ) ثبت است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند پاداش دهد؛ برای آنان مغفرت و روزی پرارزشی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند به پاداش رساند؛ آنانند که آموزش و روزی خوش برایشان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا آنان را که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند پاداش دهد. آنها را که برای آموزش و روزی گرامی و پرارزش است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که سعی در (تکذیب) آیات ما داشتند و گمان کردند می توانند از حوزه قدرت ما بگریزند، عذابی بد و دردناک خواهند داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که در [ابطال] آیات ما کوشش می ورزند که ما را درمانده کنند، برایشان عذابی از بلایی دردناک باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که در (انکار و ابطال) آیات ما کوشیدند به گمان اینکه عاجزکننده مایند، برای آنها عذابی دردناک از بدترین عذاب هاست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که به ایشان علم داده شده، آنچه را از سوی پروردگارت بر تو نازل شده حق می دانند و به راه خداوند عزیز و حمید هدایت می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که از دانش بهره یافته اند، می دانند که آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده، حق است و به راه آن عزیز ستوده [صفات] راهبری می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که به آنها دانش (دین و کتاب آسمانی) داده

شده، دیده و دانند که آنچه بر تو از سوی پروردگارت فرود آمده حق است و به سوی راه خدای مقتدر ستوده هدایت می کند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کافران گفتند: «آیا مردی را به شما نشان دهیم که به شما خبر می دهد هنگامی که (مُردید و) سخت از هم متلاشی شدید، (بار دیگر) آفرینش تازه ای خواهید یافت؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفر ورزیدند، گفتند: «آیا مردی را به شما نشان دهیم که شما را خبر می دهد که چون کاملاً متلاشی شدید، [باز] قطعاً در آفرینشی جدید خواهید بود؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند (به یکدیگر) گفتند: آیا شما را بر مردی راهنمایی کنیم که به شما خبر می دهد که آن گاه که (در زیر خاک) به کلی متلاشی شدید حتماً (در جهانی دیگر) در آفرینشی نو ظهور خواهید کرد؟

أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ (۸) ترجمه: (۱)

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِن نَّشَأْ نُخَسِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّئْتِبٍ (۹) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَأَلْنَا لَهُ الْحَدِيدَ (۱۰) ترجمه: (۳)

إِن أَعْمَلْ سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۱۱) ترجمه: (۴)

وَلِسْلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ (۱۲) ترجمه: (۵)

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحَارِبٍ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَاتٍ اعْمَلُوا آلَ دَاوُودَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ (۱۳) ترجمه: (۶)

فَلَمَّا قَضَىٰ صِنَاءَ عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَاتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّتِ الْجِنُّ أَنَّ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ (۱۴) ترجمه: (۷)

ص: ۴۲۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا او بر خدا دروغ بسته یا به نوعی جنون گرفتار است؟! (چنین نیست)، بلکه کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند، در عذاب و گمراهی دوری هستند (و نشانه گمراهی آنها همین انکار شدید است).
_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا [این مرد] بر خدا دروغی بسته یا جنونی در اوست؟ «نه!» بلکه آنان که به آخرت ایمان ندارند در عذاب و گمراهی دور و درازند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به خدا دروغ بسته یا جنونی در او هست؟! (چنین نیست) بلکه کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند (از حال) در عذاب و گمراهی دور و درازند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا به آنچه پیش رو و پشت سر آنان از آسمان و زمین قرار دارد نگاه نکردند (تا به قدرت خدا بر همه چیز واقف شوند)؟! اگر ما بخواهیم آنها را (با یک زمین لرزه) در زمین فرومی بریم، یا قطعه هایی از سنگهای آسمانی را بر آنها فرومی ریزیم؛ در این نشانه ای است (بر قدرت خدا) برای هر بنده توبه کار!
_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به آنچه -از آسمان و زمین- در دسترسشان و پشت سرشان است ننگریسته اند؟ اگر بخواهیم آنان را در زمین فرو می بریم، یا پاره سنگهایی از آسمان بر سرشان می افکنیم. قطعاً در این [تهدید] برای هر بنده توبه کاری عبرت است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا به آنچه پیش روی آنها و پشت سر آنهاست از آسمان و زمین، ننگریستند که اگر بخواهیم آنها را به زمین فرو می بریم یا پاره هایی از (کرات) آسمان را بر سر آنها فرو می افکنیم؟! همانا در (این احاطه و قدرت ما) نشانه ای است (بر توحید و صدق انبیا) برای هر بنده

توبه کار و انا به کننده

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به داوود از سوی خود فضیلتی بزرگ بخشیدیم؛ (ما به کوه ها و پرندگان گفتیم): ای کوه ها و ای پرندگان! با او هم آواز شوید و همراه او تسیح خدا گویید! و آهن را برای او نرم کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی داوود را از جانب خویش مزیتی عطا کردیم. [و گفتیم]: ای کوهها، با او [در تسیح خدا] همصدا شوید، و ای پرندگان [هماهنگی کنید]. و آهن را برای او نرم گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا به داود از جانب خود فضل و رحمتی عطا کردیم (و آن تسخیر کوه ها و پرندگان برای او بود، که گفتیم) ای کوه ها و ای پرندگان با او در تسیح خداوند هم آواز و صوت گردان باشید و نیز آهن را برای او نرم کردیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به او گفتیم): زره های کامل و فراخ بساز، و حلقه ها را به اندازه و متناسب کن! و عمل صالح بجا آورید که من به آنچه انجام دهید بینا هستم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] زره های فراخ بساز و حلقه ها را درست اندازه گیری کن. و کار شایسته کنید، زیرا من به آنچه انجام می دهید بینا می باشم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که زره های گشاد بیاف، و در بافت آنها اندازه نگاه دار (حلقه ها با یکدیگر، و اجزای لباس با هم، و زره با اندام متناسب باشد) و عمل های شایسته (به شکرانه این نعمت ها) به جا آورید، که من به آنچه انجام می دهید بینا می باشم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای سلیمان باد را مسخر ساختیم که صبحگاهان مسیر یک ماه را می پیمود و عصرگاهان مسیر یک ماه راه؛ و چشمه مس (مذاب) را برای او روان ساختیم؛ و گروهی از جن پیش روی او به اذن پروردگارش کار می کردند؛ و هر کدام از آنها که از فرمان ما سرپیچی می کرد، او را عذاب آتش سوزان می چشاندیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و باد را برای سلیمان [رام کردیم]: که رفتن آن بامداد، یک ماه، و آمدنش شبانگاه، یک ماه [راه] بود، و معدن مس را برای او ذوب [و روان] گردانیدیم، و برخی از جن به فرمان پروردگارش پیش او کار می کردند، و هر کس از آنها از دستور ما سر برمی تافت، از عذاب سوزان به او می چشاندیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای سلیمان باد را (مسخر کردیم) که سیر صبحگاهیش به اندازه یک ماه (از سیر اسب تندرو) و سیر شبانگاهیش نیز به اندازه یک ماه بود، و برای او چشمه مس را روان کردیم، و از طایفه جن کسانی بودند که به اذن پروردگار او در خدمتش کار می کردند و هر یک از آنها که از فرمان ما سر می تافت از آتش شعله ور به او می چشاندیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها هر چه سلیمان می خواست برایش درست می کردند: معبدها، تمثالها، ظروف بزرگ غذا همانند حوضها، و دیگهای ثابت (که از بزرگی قابل حمل و نقل نبود؛ و به آنان گفتیم): ای آل داوود! شکر (این همه نعمت را) بجا آورید؛ ولی عده کمی از بندگان من شکر گزارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آن متخصصان] برای او هر چه می خواست: از نمازخانه ها و مجسمه ها و ظروف بزرگ مانند حوضچه ها و دیگهای چسبیده به زمین می ساختند. ای خاندان داوود، شکر گزار باشید. و از بندگان من اندکی سپاسگزارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها برای او هر چه می خواست از قصرهای محکم (یا عبادتگاه ها و محراب های عبادت) و مجسمه ها و کاسه هایی همانند حوض های بزرگ و دیگ های ثابت غیر منقول می ساختند، (و گفتیم) ای خاندان داوود (این نعمت ها را) سپاس بگزارید، و اندکی از بندگان من سپاسگزارند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (با این همه جلال و شکوه سلیمان) هنگامی که مرگ را بر او مقرر داشتیم، کسی آنها را از مرگ وی آگاه نساخت مگر جنبنده زمین [=موریانه] که عصای او را می خورد (تا شکست و پیکر سلیمان فرو افتاد)؛ هنگامی که بر زمین افتاد جنیان فهمیدند که اگر از غیب آگاه بودند در عذاب خوارکننده باقی نمی ماندند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون مرگ را بر او مقرر داشتیم، جز جنبنده ای خاکی [=موریانه] که عصای او را [به تدریج] می خورد، [آدمیان را] از مرگ او آگاه نگردانید، پس چون [سلیمان] فرو افتاد برای جنیان روشن گردید که اگر غیب می دانستند، در آن عذاب خفت آور [باقی] نمی ماندند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون مرگ را بر او (در حالی که تکیه بر عصا زده بود) حتم کردیم (و او را میراندیم) جز جنبنده خاکی (موریانه) که عصای او را می خورد آنها را (اجنه و خاندان او را) از مرگش آگاه نساخت، پس چون فرو افتاد جنیان (که مدعی علم غیب بودند) فهمیدند که اگر غیب می دانستند در آن عذاب خوارکننده (توقف در محضر سلطان با کیفیت خاص در مدتی مدید) درنگ نمی کردند

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلَدَهُ طَيِّبَهُ وَرَبُّهُ غَفُورٌ (۱۵) ترجمه: (۱)

فَاعْرُضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِي أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ (۱۶) ترجمه: (۲)

ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ (۱۷) ترجمه: (۳)

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرَى ظَاهِرَةً وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لِيَالِي وَأَيَّامًا آمِنِينَ (۱۸) ترجمه: (۴)

فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَا لَهُمْ أَخَادِيثَ وَمَزَقْنَا لَهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (۱۹)
ترجمه: (۵)

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ (۲۰) ترجمه: (۶)

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُّؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ (۲۱) ترجمه: (۷)

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّنْ ظَهِيرٍ (۲۲) ترجمه: (۸)

ص: ۴۳۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای قوم «سبا» در محل سکونتشان نشانه ای (از قدرت الهی) بود: دو باغ (بزرگ و گسترده) از راست و چپ (رودخانه عظیم با میوه های فراوان؛ و به آنها گفتیم): از روزی پروردگارتان بخورید و شکر او را بجا آورید؛ شهری است پاک و پاکیزه، و پروردگاری آمرزنده (و مهربان)! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً برای [مردم] سبا در محل سکونتشان نشانه [رحمتی] بود: دو باغستان از راست و چپ [به آنان گفتیم]: از روزی پروردگارتان بخورید و او را شکر کنید. شهری است خوش و خدایی آمرزنده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا برای قوم سبا در محل سکونتشان نشانه ای (از قدرت و رحمت خدا) بود، دو تا بوستان از جانب راست و چپ (مسکنشان بود، به آنها گفتیم) از روزی پروردگارتان بخورید و او را سپاس گزارید، شهری است پاکیزه و پروردگاری آمرزنده

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امّا آنها (از خدا) روی گردان شدند، و ما سیل ویرانگر را بر آنان فرستادیم، و دو باغ (پربرکت) شان را به دو باغ (بی ارزش) با میوه های تلخ و درختان شوره گز و اندکی درخت سدر مبدل ساختیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس روی گردانیدند، و بر آن سیل [سد] عرم را روانه کردیم، و دو باغستان آنها را به دو باغ که میوه های تلخ و شوره گز و نوعی از کنار تنک داشت تبدیل کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (از خدا و دین او) اعراض کردند، و ما بر آنها سیل سدّ عرم را فرستادیم و دو باغ (پر از میوه های گوناگون) آنان را به دو باغی که دارای میوه های تلخ و درخت شوره گز و اندکی از درخت سدر بودند تبدیل کردیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کیفر را بخاطر کفرانشان به آنها دادیم؛ و آیا جز کفران کننده را کیفر می دهیم؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: این [عقوبت] را به [سزای] آنکه کفران کردند به آنان جزا دادیم؛ و آیا جز ناسپاس را به مجازات می‌رسانیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما آنها را به سزای کفر و کفرانشان این گونه مجازات کردیم، و آیا جز انکارکننده و ناسپاس را مجازات می‌کنیم؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و میان آنها و شهرهایی که برکت داده بودیم، آبادیهای آشکاری قرار دادیم؛ و سفر در میان آنها را بطور متناسب (با فاصله نزدیک) مقرر داشتیم؛ (و به آنان گفتیم): شبها و روزها در این آبادیها با ایمنی (کامل) سفر کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و میان آنان و میان آبادانیهایی که در آنها برکت نهاده بودیم شهرهای متصل به هم قرار داده بودیم، و در میان آنها مسافت را، به اندازه، مقرر داشته بودیم. در این [راه]ها، شبان و روزان آسوده خاطر بگردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و میان (شهر) آنان و میان شهرهایی که آنها را برکت داده بودیم (سرزمین شامات) شهرهایی آشکار (نزدیک و به هم پیوسته) قرار داده بودیم و سیر و سفر را در میان آنها معین و محدود کرده بودیم (فاصله مساکن و مقدار سفر میان آنها یک اندازه بود، و گفتیم) شب‌ها و روزها در میان این شهرها با آرامش و امنیت سیر کنید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی (این ناسپاس مردم) گفتند: «پروردگارا! میان سفرهای ما دوری بیفکن» (تا بینوایان نتوانند دوش به دوش اغنیا سفر کنند! و به این طریق) آنها به خویشان ستم کردند! و ما آنان را داستانهایی (برای عبرت دیگران) قرار دادیم و جمعیتشان را متلاشی ساختیم؛ در این ماجرا، نشانه‌های عبرتی برای هر صابر شکرگزار است. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا گفتند: «پروردگارا، میان [منزلهای] سفرهایمان فاصله انداز.» و بر خویشان ستم کردند. پس آنها را [برای آیندگان، موضوع] حکایتها گردانیدیم، و سخت تارومارشان کردیم؛ قطعاً در این [ماجرا] برای هر شکیبای سپاسگزاری عبرتهاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ولی آنها از وفور

نعمت و راحتی سفر سیر شدند) پس گفتند: پروردگارا، در میان (منازل) سفرهای ما دوری افکن (تا نیاز به زاد و راحله باشد و برتری اغنیا روشن شود)، و آنها به خودشان ستم کردند، پس ما هم آنها را داستان‌هایی (عبرت‌انگیز در خاطره‌ها) نمودیم و به کلی از هم متلاشی کردیم. همانا در این (حادثه) نشانه‌هایی (از قدرت و غضب خداوند) است برای هر صبرپیشه سپاسگزار ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) بییقین، ابلیس گمان خود را درباره آنها محقق یافت که همگی از او پیروی کردند جز گروه اندکی از مؤمنان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً شیطان گمان خود را در مورد آنها راست یافت. و جز گروهی از مؤمنان، [بقیه] از او پیروی کردند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً

که ابلیس گمان خود را درباره آنها درست آورد، که همگی از او پیروی نمودند مگر گروهی از مؤمنان ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او سلطه بر آنان نداشت جز برای اینکه مؤمنان به آخرت را از آنها که در شک هستند باز شناسیم؛ و پروردگارتو، نگاهبان همه چیز است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [شیطان] را بر آنان تسلطی نبود، جز آنکه کسی را که به آخرت ایمان دارد از کسی که در باره آن در تردید است باز شناسیم. و پروردگارتو بر هر چیزی نگاهبان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز او را تسلطی بر (اکراه و اجبار) آنها نبود

جز آنکه (وسوسه و دعوت کند) تا علم ازلی ما به تمیز کسی که به آخرت ایمان می‌آورد از کسی که از آن در شک است محقق شود (و ایمان آن از شک این معلوم گردد)، و پروردگارتو بر همه چیز نگاهبان است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «کسانی را که غیر از خدا (معبود خود) می‌پندارید بخوانید! (آنها هرگز گرهی از کار شما نمی‌گشایند، چرا که) آنها به اندازه ذره‌ای در آسمانها و زمین مالک نیستند، و نه در (خلقت و مالکیت) آنها

شریکند، و نه یاور او (در آفرینش) بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «کسانی را که جز خدا [معبود خود] پنداشته اید بخوانید؛ هموزن ذره ای نه در آسمانها و نه در زمین مالک نیستند، و در آن دو شرکتی ندارند، و برای وی از میان آنان هیچ پشتیبانی نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: کسانی را که به جای خدا (معبود) پنداشته اید بخوانید (خواهید دید که قادر به جواب شما نخواهند بود، زیرا) ذره ای را در آسمانها و زمین مالک نیستند، و برای آنها در آن دو (در خلقت و حفظ و تدبیر آسمانها و زمین) شرکتی نیست، و هرگز برای خدا از آنها یآوری نباشد

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (٢٣) ترجمه: (١)

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (٢٤) ترجمه: (٢)

قُلْ لَّا تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَفْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٢٥) ترجمه: (٣)

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ (٢٦) ترجمه: (٤)

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٧) ترجمه: (٥)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٢٨) ترجمه: (٦)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ (٢٩) ترجمه: (٧)

قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ (٣٠) ترجمه: (٨)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُّؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضِعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ (٣١) ترجمه: (٩)

ص: ٤٣١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ شفاعتی نزد او، جز برای کسانی که اذن داده، سودی ندارد! (در آن روز همه در اضطرابند) تا زمانی که اضطراب از دل‌های آنان زایل گردد (و فرمان از ناحیه او صادر شود؛ در این هنگام مجرمان به شفیعان می‌گویند: «پروردگارتان چه دستوری داده؟» می‌گویند: «حق را (بیان کرد و اجازه شفاعت درباره مستحقان داد)؛ و اوست بلندمقام و بزرگ مرتبه!» ترجمه استاد فولادوند: و شفاعتگری در پیشگاه او سود نمی‌بخشد، مگر برای آن کس که به وی اجازه دهد. تا چون هراس از دل‌هایشان برطرف شود، می‌گویند: «پروردگارتان چه فرمود؟» می‌گویند: «حقیقت؛ و هموست بلندمرتبه و بزرگ.» ترجمه آیت الله مشکینی: و شفاعت کردن و مورد شفاعت واقع شدن در نزد او (در آن روز) سودی نمی‌بخشد جز برای کسی که به او اذن دهد (که شفاعت کند یا مورد شفاعت قرار گیرد. و گنهکاران در آن روز در وحشت اند) تا چون (در مقدمه صدور اذن) فزع و وحشت از دل‌های آنها زایل شود (به شافعان) گویند: پروردگارتان چه گفت؟ گویند: (کلامی) حق (گفت و اذن در شفاعت داد)، و او والا و بزرگ است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «چه کسی شما را از آسمانها و زمین روزی می‌دهد؟» بگو: «الله! و ما یا شما بر (طریق) هدایت یا در ضلالت آشکاری هستیم!» ترجمه استاد فولادوند: بگو: «کیست که شما را از آسمانها و زمین روزی می‌دهد؟» بگو: «خدا؛ و در حقیقت یا ما، یا شما بر هدایت یا گمراهی آشکاریم.» ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: چه کسی شما را از آسمانها و زمین روزی می‌دهد؟ بگو: خدای

یکتا، و در واقع یا ما و یا شما بر پایه هدایت یا در گمراهی آشکاری هستیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «شما از گناهی که ما کرده ایم سؤال نخواهید شد، (همان گونه که) ما در برابر اعمال شما مسؤول نیستیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «[شما] از آنچه ما مرتکب شده ایم بازخواست نخواهید شد، و [ما نیز] از آنچه شما انجام می دهید بازخواست نخواهیم شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: شما از آنچه ما گناه کردیم بازخواست نمی شوید، و ما نیز از آنچه شما عمل می کنید بازخواست نمی شویم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «پروردگار ما همه ما را جمع می کند، سپس در میان ما بحق داوری می نماید (و صفوف مجرمان را از نیکوکاران جدا می سازد)، و اوست داور (و جداکننده) آگاه!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «پروردگار ما و شما را جمع خواهد کرد؛ سپس میان ما به حق داوری می کند، و اوست داور دانا.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: پروردگار ما میان ما و شما را (در روز واپسین) جمع می کند، سپس میان ما به حق داوری قاطع می نماید، و اوست داور قاطع و دانا

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «کسانی را که بعنوان شریک به او ملحق ساخته اید به من نشان دهید! هرگز چنین نیست! (او شریک و شیبهی ندارد)، بلکه او خداوند عزیز و حکیم است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «کسانی را که [به عنوان] شریک به او ملحق گردانیده اید، به من نشان دهید.» چنین نیست، بلکه اوست خدای عزیز حکیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: کسانی را که به عنوان شریک به خدا ملحق کرده اید به من نشان دهید (ببینم در آنها چیزی از آثار الوهیت هست یا نه؟) چنین نیست، بلکه اوست خدای واجب یکتای جامع همه کمالات، توانای مقتدر و با حکمت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما تو را جز برای همه مردم نفرستادیم تا (آنها را به پادشاهای الهی) بشارت دهی و (از عذاب او) بترسانی؛ ولی بیشتر مردم نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما تو را جز [به سمت] بشارتگر و هشداردهنده برای تمام مردم، نفرستادیم؛ لیکن بیشتر مردم نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما تو را نفرستادیم مگر نگهدارنده همه مردم (از عصر خود تا انقراض نسلشان) و مژده دهنده (صالحان) و بیم کننده (بدکاران)، و لکن بیشتر مردم نمی دانند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گویند: «اگر راست می گویید، این وعده (رستاخیز) کی خواهد بود؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «اگر راست می گویید، این وعده چه وقت است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گویند: این وعده (قیام و حساب و داوری) کی خواهد بود؟ اگر شما راستگویید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «وعده شما روزی خواهد بود که نه ساعتی از آن تأخیر می کنید و نه (بر آن) پیشی خواهید گرفت!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «میعاد شما روزی است که نه ساعتی از آن پس توانید رفت، و نه پیشی توانید جست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: شما را وعده گاه روزی است (روز مرگ یا روز واپسین) که هرگز ساعتی از آن تأخیر نمی کنید و پیشی نمی گیرید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران گفتند: «ما هرگز به این قرآن و کتابهای دیگری که پیش از آن بوده ایمان نخواهیم آورد!» اگر بینی هنگامی که این ستمگران در پیشگاه پروردگارشان (برای حساب و جزا) نگه داشته شده اند در

حالی که هر کدام گناه خود را به گردن دیگری می اندازد (از وضع آنها تعجب می کنی)! مستضعفان به مستکبران می گویند: «اگر شما نبودید ما مؤمن بودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شدند گفتند: «نه به این قرآن و نه به آن [توراتی] که پیش از آن است هرگز ایمان نخواهیم آورد.» و ای کاش بیدادگران را هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان بازداشت شده اند می دیدی [که چگونه] برخی از آنان با برخی [دیگر جدل و] گفتگو می کنند؛ کسانی که زیردست بودند به کسانی که [ریاست و] برتری داشتند، می گویند: «اگر شما نبودید قطعاً ما مؤمن بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند گفتند: هرگز به این قرآن و به آنچه پیش از آن بوده است (از کتاب های آسمانی) ایمان نمی آوریم؟ و اگر بینی هنگامی که ستمکاران را در پیشگاه پروردگارشان سرپا نگاه داشته اند در حالی که با یکدیگر گفتگو می کنند (سخت در تعجب فرو می روی) آنهایی که استضعاف شده اند به استکبارورزان گویند: اگر شما نبودید حتماً ما مؤمن می شدیم

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُّجْرِمِينَ (۳۲) ترجمه: (۱)

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسِيرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْصَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۳۳) ترجمه: (۲)

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (۳۴) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ (۳۵) ترجمه: (۴)

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۳۶) ترجمه: (۵)

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جِزَاءٌ الضُّعْفُ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرَفَاتِ آمِنُونَ (۳۷) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ يَشْعُرُونَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ (۳۸) ترجمه: (۷)

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۳۹) ترجمه: (۸)

ص: ۴۳۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) مستکبران به مستضعفان پاسخ می دهند: «آیا ما شما را از هدایت بازداشتیم بعد از آنکه به سراغ شما آمد (و آن را بخوبی دریافتید)؟! بلکه شما خود مجرم بودید!» ترجمه استاد فولادوند: کسانی که [ریاست و] برتری داشتند، به کسانی که زیردست بودند، می گویند: «مگر ما بودیم که شما را از هدایت -پس از آنکه به سوی شما آمد- بازداشتیم؟! [نه،] بلکه خودتان گناهکار بودید.» ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که استکبار ورزیدند به مستضعفان گویند: آیا ما بودیم که شما را از هدایت پس از آنکه به شما رسید بازداشتیم؟! (نه) بلکه خودتان گناهکار بودید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مستضعفان به مستکبران می گویند: «وسوسه های فریبکارانه شما در شب و روز (مایه گمراهی ما شد)، هنگامی که به ما دستور می دادید که به خداوند کافر شویم و همتیانی برای او قرار دهیم!» و آنان هنگامی که عذاب (الهی) را می بینند پشیمانی خود را پنهان می کنند (تا بیشتر رسوا نشوند)! و ما غل و زنجیرها در گردن کافران می نهیم؛ آیا جز آنچه عمل می کردند به آنها جزا داده می شود؟! ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که زیردست بودند به کسانی که [ریاست و] برتری داشتند، می گویند: «[نه،] بلکه نیرنگ شب و روز [شما بود] آنگاه که ما را وادار می کردید که به خدا کافر شویم و برای او همتیانی قرار دهیم.» و هنگامی که عذاب را بینند پشیمانی خود را آشکار کنند. و در گردنهای کسانی که کافر شده اند غلها می نهیم؛ آیا جز به سزای آنچه انجام می دادند می رسند؟ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که استضعاف شده اند به کسانی که استکبار ورزیدند گویند: بلکه فریب شبانه روزی (شما) بود، آن گاه که به ما دستور می دادید به خدا کفر ورزیم و برای او شریکانی قرار دهیم. و چون

عذاب را ببینند پشیمانی (خود) را پنهان می دارند، و ما طوق آهنین در گردن کسانی که کفر ورزیده اند قرار می دهیم، آیا جز در برابر آنچه می کرده اند (یا با تجسم یافته آنچه انجام می داده اند) مجازات می شوند؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما در هیچ شهر و دیاری پیامبری بیم دهنده نفرستادیم مگر اینکه مترفین آنها (که مست ناز و نعمت بودند) گفتند: «ما به آنچه فرستاده شده اید کافریم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ما] در هیچ شهری هشداردهنده ای نفرستادیم جز آنکه خوشگذرانان آنها گفتند: «ما به آنچه شما بدان فرستاده شده اید کافریم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما در هیچ مجتمع بشری (پیامبر) بیم دهنده ای نفرستادیم مگر اینکه اشراف و خوشگذران های آن گفتند: حقا که ما به آنچه بدان فرستاده شده اید کافریم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «اموال و اولاد ما (از همه) بیشتر است (و این نشانه علاقه خدا به ماست!)؛ و ما هرگز مجازات نخواهیم شد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «ما دارایی و فرزندانمان از همه بیشتر است و ما عذاب نخواهیم شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند که ما بیشتر (از شما) اموال و اولاد داریم و ما هیچ گاه عذاب نمی شویم (زیرا اینها که به ما داده شده علامت محبت خدا به ماست)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «پروردگار من روزی را برای هر کس بخواهد وسیع یا تنگ می کند، (این ربطی به قرب در درگاه او ندارد)؛ ولی بیشتر مردم نمی دانند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «پروردگار من است که روزی را برای هر کس که بخواهد گشاده یا تنگ می گرداند؛ لیکن بیشتر مردم نمی دانند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: همانا پروردگار من روزی را (طبق صلاح عام و اقتضای نظام) برای

هر کس بخواهد می گسترد و تنگ می گیرد (و اینها دلیل حب و بغض به افراد نیست) و لکن بیشتر مردم نمی دانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اموال و فرزندانمان هرگز شما را نزد ما مقرب نمی سازد، جز کسانی که ایمان بیاورند و عمل صالحی انجام دهند که برای آنان پاداش مضاعف در برابر کارهایی است که انجام داده اند؛ و آنها در غرفه های (بهشتی) در (نهایت) امتیّت خواهند بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اموال و فرزندانمان چیزی نیست که شما را به پیشگاه ما نزدیک گرداند، مگر کسانی که ایمان آورده و کار شایسته کرده باشند. پس برای آنان دو برابر آنچه انجام داده اند پاداش است و آنها در غرفه های [بهشتی] آسوده خاطر خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و اموال و فرزندانمان آن چیزی نیست که شما را در نزد ما مقرب گرداند، لکن کسانی که ایمان بیاورند و عملی شایسته کنند، آنها را در مقابل آنچه انجام داده اند پاداش دو برابر است و آنها در غرفه های بهشت آسوده خاطرند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که برای انکار و ابطال آیات ما تلاش می کنند و می پندارند از چنگ قدرت ما فرار خواهند کرد، در عذاب (الهی) احضار می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که در [ابطال] آیات ما می کوشند که [ما را به خیال خود] درمانده کنند؛ آنانند که در عذاب احضار می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که در (ردّ و ابطال) آیات ما تلاش می کنند به گمان اینکه عاجزکننده ما خواهند بود، آنها در عذاب احضار می شوند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «پروردگارم روزی را برای هر کس بخواهد وسعت می بخشد، و برای هر کس بخواهد تنگ (و محدود) می سازد؛ و هر چیزی را (در راه او) انفاق کنید، عوض آن را می دهد (و جای آن را پر می کند)؛ و او بهترین روزی دهندگان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «در حقیقت، پروردگار من است که روزی را برای هر کس از بندگانش که بخواهد گشاده یا برای او تنگ می گرداند. و هر چه را انفاق کردید عوضش را او می

دهد. و او بهترین روزی دهندگان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: همانا پروردگار من برای هر کس از بندگانش که بخواهد روزی را (طبق صلاح عام و نظام اتم) فراخ می سازد و تنگ می کند، و آنچه از اشیاء (در راه خدا) انفاق کنید عوضش را می دهد و او بهترین روزی دهندگان است

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهؤلاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ (۴۰) ترجمه: (۱)

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَآلِنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ (۴۱) ترجمه: (۲)

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (۴۲) ترجمه: (۳)

وَإِذَا تَنَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤَكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرَىٰ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ (۴۳) ترجمه: (۴)

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ (۴۴) ترجمه: (۵)

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (۴۵) ترجمه: (۶)

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدِهِ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَىٰ خِزْفٍ ثُمَّ تَذَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ (۴۶) ترجمه: (۷)

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (۴۷) ترجمه: (۸)

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْدِفُ بِالْحَقِّ عَلَٰمَ الْغُيُوبِ (۴۸) ترجمه: (۹)

ص: ۴۳۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاور) روزی را که خداوند همه آنان را بر می انگیزد، سپس به فرشتگان می گوید: «آیا اینها شما را پرستش می کردند؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] روزی را که همه آنان را محشور می کند، آنگاه به فرشتگان می فرماید: «آیا اینها بودند که شما را می پرستیدند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یاد کن) روزی که همه آنها را (عابدان و معبودان را) گرد آورد، سپس به فرشتگان گوید: آیا اینها (در دنیا) شما را می پرستیدند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «منزهی (از اینکه همتایی داشته باشی)! تنها تو ولی مائی، نه آنها؛ (آنها ما را پرستش نمی کردند) بلکه جن را پرستش می نمودند؛ و اکثرشان به آنها ایمان داشتند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: می گویند: «منزهی تو، سرپرست ما تویی نه آنها بلکه جئان را می پرستیدند؛ بیشترشان به آنها اعتقاد داشتند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گویند: منزهی تو (از هر عیب و نقص)، تویی تنها دوست و سرپرست و یاور ما نه آنها (که به عبادتشان راضی نبودیم) بلکه آنها جئان را می پرستیدند، (زیرا آنها به عبادتشان راضی بودند و بیشترشان به آنها گرونده بودند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) امروز هیچ یک از شما نسبت به دیگری مالک سود و زیانی نیست! و به ظالمان می گوئیم: «بچشید عذاب آتشی را که تکذیب می کردید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: اکنون برای

یکدیگر سود و زیانی ندارید، و به کسانی که ستم کرده اند می‌گوییم: «بچشید عذاب آتشی را که آن را دروغ می‌شمردید.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس امروز برخی از شما مالک هیچ سود و زیانی نسبت به برخی دیگر

نیست، و به کسانی که ظلم کرده اند می‌گوییم: بچشید عذاب آتشی را که تکذیبش می‌کردید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آیات روشنگر ما بر آنان خوانده می‌شود، می‌گویند: «او فقط مردی است که می‌خواهد شما را از آنچه پدرانتان می‌پرستیدند بازدارد!» و می‌گویند: «این جز دروغ بزرگی که (به خدا) بسته شده چیز دیگری نیست!» و کافران هنگامی که حق به سراغشان آمد گفتند: «این، جز افسونی آشکار نیست!» _____

ترجمه استاد فولادوند: و چون آیات تابناک ما بر آنان خوانده می‌شود می‌گویند: «این جز مردی نیست که می‌خواهد شما را از آنچه پدرانتان می‌پرستیدند باز دارد.» و [نیز] می‌گویند: «این جز دروغی بر یافته نیست.» و کسانی که به حق -چون به سویشان آمد- کافر شدند می‌گویند: «این جز افسونی آشکار نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آیات روشن و روشنگر ما بر آنها تلاوت شود گویند: این (شخص) نیست مگر مردی که می‌خواهد شما را از آنچه پدرانتان می‌پرستیدند بازدارد، و گویند: این (کتاب هم) نیست مگر دروغی (به خدا) بسته شده، (آری) و کسانی که به حق -هنگامی که به سوی آنها آمد- کفر ورزیدند گفتند: این نیست مگر سحری آشکار

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما (قبلاً) چیزی از کتابهای آسمانی را به آنان نداده ایم که آن را بخوانند (و به اتکای آن سخنان تو را تکذیب کنند)، و پیش از تو هیچ بیم دهنده [= پیامبری] برای آنان نفرستادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما کتابهایی به آنان نداده بودیم که آن را بخوانند، و پیش از تو هشداردهنده ای به سویشان نفرستاده بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما (پیش از قرآن) به آنها کتاب هایی (آسمانی) نداده ایم که آن را بخوانند و پیش از تو نیز (از زمان عیسی یا ابراهیم تا حال) به سوی آنها بیم دهنده ای نفرستاده ایم (تا به اتکاء آنها تو را تکذیب کنند، بلکه انکارشان از روی عناد است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که پیش از آنان بودند (نیز آیات الهی را) تکذیب کردند، در حالی که اینها به یک دهم آنچه به آنان دادیم نمی‌رسند! (آری) آنها رسولان مرا تکذیب کردند؛ پس بین مجازات من (نسبت به آنها) چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که پیش از اینان بودند، [نیز] تکذیب کردند، در حالی که اینان به ده یک آنچه بدیشان داده بودیم نرسیده اند. [آری] فرستادگان مرا دروغ شمردند؛ پس چگونه بود کیفر من؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که پیش از اینها بودند نیز (پیامبران را) تکذیب کردند در حالی که اینان (از نظر عدّه و عدّه و طول عمر) به یک دهم آنچه به آنان داده بودیم نرسیده اند، و آنان نیز (از نظر ادله نبوت و متانت کتاب) به یک دهم آنچه به اینان داده ایم نرسیده بودند پس آنها فرستادگان مرا تکذیب کردند، پس (بنگرند که) عکس العمل من (نسبت به آنها) چگونه بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «شما را تنها به یک چیز اندرز می‌دهم، و آن اینکه: دو نفر دو نفر یا یک نفر یک نفر برای خدا قیام کنید، سپس ببینیدشید این دوست و همنشین شما [= محمد] هیچ گونه جنونی ندارد؛ او فقط بیم دهنده شما در برابر عذاب شدید (الهی) است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من فقط به شما یک اندرز می‌دهم که: دو دو و به تنهایی برای خدا به پا خیزید، سپس ببینیدشید که رفیق شما هیچ گونه دیوانگی ندارد. او شما را از عذاب سختی که در پیش است جز هشداردهنده ای [بیش] نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: جز این نیست که شما را به یک نکته پند می‌دهم (و سفارش می‌کنم) که (درباره شناخت و پذیرش این پیامبر) برای خدا قیام و اقدام

کنید (آن هم) دو تا دو تا و تک تک (نه با اجتماع جنجالی) سپس (در سوابق حالات و ادله و معجزات او) فکر کنید (خواهید دانست که) این یار (مهربان) شما را جنونی نیست، او جز بیم دهنده شما در پیشاپیش عذابی سخت (عذاب آخرت) نیست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «هر اجر و پاداشی از شما خواسته ام برای خود شماست؛ اجر من تنها بر خداوند است، و او بر همه چیز گواه است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «هر مزدی که از شما خواستم آن از خودتان مزد من جز بر خدا نیست، و او بر هر چیزی گواه است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: هر مزدی که از شما خواسته ام (و جا داشت که بخواهم) از آن شما باد، و آن مزدی که از شما خواسته ام (که دوستی خانداانم باشد) به سود خود شماست، پاداش من جز بر عهده خدا نیست، و او بر همه چیز آگاه و گواه است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «پروردگار من حق را (بر دل پیامبران خود) می افکند، که او دانای غیبها (و اسرار نهان) است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «بی گمان، پروردگارم حقیقت را القا می کند؛ [اوست [دانای نهانها.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: بی تردید پروردگار من حق را القا می کند (کتاب های آسمانی را بر دل های انبیا می افکند و از زبان آنها به جامعه القا می کند، و) دانای کامل غیب هاست

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّلُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ (۴۹) ترجمه: (۱)

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ (۵۰) ترجمه: (۲)

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ فَرَغُوا فَلَافُوتَ وَأَخَذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ (۵۱) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَإِنَّا لَلْهَمُّ التَّنَاطُوسُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ (۵۲) ترجمه: (۴)

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْدِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ (۵۳) ترجمه: (۵)

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّبِينٍ (۵۴) ترجمه: (۶)

۳۵ - سوره فاطر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنَحِهِ مِثْنَىٰ وَثَلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱) ترجمه: (۷)

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۲) ترجمه: (۸)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (۳) ترجمه: (۹)

ص: ۴۳۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «حق آمد! و باطل (کاری از آن ساخته نیست و) نمی تواند آغازگر چیزی باشد و نه تجدید کننده آن!» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «حق آمد و [دیگر] باطل از سر نمی گیرد و بر نمی گردد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: حق (اسلام) آمد و باطل (شرک و بت پرستی بی اثر شد، زیرا) نه چیزی (از شئون خود و امور دنیا) را آغاز می نماید و نه تجدید می کند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «اگر من گمراه شوم، از ناحیه خود گمراه می شوم؛ و اگر هدایت یابم، به وسیله آنچه پروردگارم به من وحی می کند هدایت می یابم؛ او شنوای نزدیک است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «اگر گمراه شوم، فقط به زیان خود گمراه شده ام، و اگر هدایت یابم [این از برکت] چیزی است که پروردگارم به سویم وحی می کند، که اوست شنوای نزدیک.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: اگر گمراه شوم به زیان خویش گمراه می شوم، و اگر هدایت یابم به سبب آن است که پروردگارم به من وحی می کند، همانا او شنوا و نزدیک است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اگر ببینی هنگامی که فریادشان بلند می شود اما نمی توانند (از عذاب الهی) بگریزند، و آنها را از جای نزدیکی (که حتی انتظارش را ندارند) می گیرند (از درماندگی آنها تعجب خواهی کرد)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و ای کاش می دیدی هنگامی را که [کافران] وحشت زده اند [آنجا که راه
 [گریزی نمانده است و از جایی نزدیک گرفتار آمده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر بینی
 هنگامی که آنان (مشرکان و کفار، به مرگ یا ظهور قیامت) وحشت زده اند که دیگر آنها را گریز و رهایی نیست، و از
 مکانی نزدیک دستگیر شوند (از روی زمین به زیر زمین یا از زیر زمین به صحنه قیامت، آن گاه در تعجب فرو می روی)
 ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (در آن حال) می گویند: «به حق ایمان آوردیم!»، ولی چگونه می توانند از فاصله دور
 به آن دسترسی پیدا کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «به او ایمان آوردیم.» و چگونه از
 جایی [چنین] دور، دست یافتن [به ایمان] برای آنان میسر است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها
 (در قبر یا قیامت) گویند: ما به آن (قرآن) ایمان آوردیم، اما چگونه میسر است برای آنها دسترسی به آن از راه دور؟! (از دنیا
 به آن جهان نزدیک، و از آنجا به دنیا دور است)
 ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها پیش از این (که در نهایت آزادی بودند) به آن کافر شدند و دورا دور، و غائبانه (و
 بدون آگاهی). نسبت های ناروا می دادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و حال آنکه پیش از این منکر او
 شدند، و از جایی دور، به نادیده [تیر تهمت] می افکندند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حال آنکه
 آنها به آن (قرآن و پیامبر) پیش از آن کفر ورزیدند، و تیر تهمت به گمان و نادیده از جایگاهی دور (به آنها) می افکندند
 ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرانجام) میان آنها و خواسته هایشان جدایی افکنده شد، همان گونه که با پیروان (و هم
 مسلکان) آنها از قبل عمل شد، چرا که آنها در شک و تردید بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و میان
 آنان و میان آنچه [به آرزو] می خواستند حایلی قرار می گیرد؛ همان گونه که از دیرباز با امثال ایشان چنین رفت، زیرا آنها
 [نیز] در دودلی سختی بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (عاقبت) میان آنان و آنچه بدان میل و
 اشتها داشتند (از لذایذ دنیا به وسیله مرگ) جدایی افکنده شد، چنان که درباره امثال آنها پیش از آن انجا
 ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ستایش مخصوص خداوندی است آفریننده آسمانها و زمین، که فرشتگان را رسولانی قرار
 داد دارای بالهای دوگانه و سه گانه و چهارگانه، او هر چه بخواهد در آفرینش می افزاید، و او بر هر چیزی تواناست!
 _____ ترجمه استاد فولادوند: سپاس خدای را که پدیدآورنده آسمان و زمین است [و] فرشتگان را که
 دارای بالهای دوگانه و سه گانه و چهارگانه اند پیام آورنده قرار داده است. در آفرینش، هر چه بخواهد می افزاید، زیرا خدا
 بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ستایش از آن خدای یکتاست که آفریننده (ابداعی
 و ابتکاری) آسمانها و این زمین است، خدایی که فرشتگان را رسولانی دارای بال های دوگانه و سه گانه و چهارگانه قرار
 داده (تا رسالت تدبیر عالم تکوین و وحی و الهام در عالم تشریح را انجام دهند)، او هر چه را بخواهد در آفرینش می افزاید، و
 در جهان هستی توسعه می دهد زیرا خداوند بر همه چیز تواناست
 ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر رحمتی را خدا به روی مردم بگشاید، کسی نمی تواند جلو آن را بگیرد؛ و هر چه را
 امساک کند، کسی غیر از او قادر به فرستادن آن نیست؛ و او عزیز و حکیم است! _____ ترجمه استاد
 فولادوند: هر رحمتی را که خدا برای مردم گشاید، بازدارنده ای برای آن نیست، و آنچه را که باز دارد، پس از [باز گرفتن]
 گشاینده ای ندارد، و اوست همان شکست ناپذیر سنجیده کار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر
 رحمتی را که خداوند برای مردم بگشاید (رحمت های معنوی و مادی) هرگز آن را بازدارنده ای نیست، و هر چه را بازدارد
 هرگز آن را پس از او گشاینده ای نباشد، و اوست مقتدر غالب و حکیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای مردم! به یاد آورید نعمت خدا را بر شما؛ آیا آفریننده ای جز خدا هست که شما را از آسمان و زمین روزی دهد؟! هیچ معبودی جز او نیست؛ با این حال چگونه به سوی باطل منحرف می شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای مردم، نعمت خدا را بر خود یاد کنید. آیا غیر از خدا آفریدگاری است که شما را از آسمان و زمین روزی دهد؟ خدایی جز او نیست. پس چگونه [از حق] انحراف می یابید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای مردم، نعمت های خدا را بر خودتان یاد آورید، آیا غیر از خدای یکتا آفریننده ای هست که شما را از آسمان و زمین روزی دهد؟ معبودی جز او نیست، پس چگونه و به کجا (از حق) برگردانده می شوید؟

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (۴) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ (۵) ترجمه: (۲)

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ (۶) ترجمه: (۳)

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (۷) ترجمه: (۴)

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسِرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (۸) ترجمه: (۵)

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَّاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ (۹) ترجمه: (۶)

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبْوَرُ (۱۰) ترجمه: (۷)

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا مَا تُعْمِرُ مِنْ مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (۱۱) ترجمه: (۸)

ص: ۴۳۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر تو را تکذیب کنند (غم مخور، موضوع تازه ای نیست) پیامبران پیش از تو نیز تکذیب شدند؛ و همه کارها بسوی خدا بازمی گردد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر تو را تکذیب کنند، قطعاً پیش از تو [هم] فرستادگانی تکذیب شدند. و [همه] کارها به سوی خدا بازگردانیده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر تو را تکذیب کنند (محزون مباش) همانا پیش از تو نیز رسولانی

تکذیب شدند، و همه کارها (ی قابل پاداش و کیفر مکلفین، در روز واپسین) به سوی خدا بازگردانده می شود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم! وعده خداوند حق است؛ مبادا زندگی دنیا شما را بفریبد، و مبادا شیطان شما را فریب دهد و به (کرم) خدا مغرور سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، همانا وعده خدا حق است. زنهار تا این زندگی دنیا شما را فریب ندهد، و زنهار تا [شیطان] فریبنده شما را در باره خدا نفریبد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، به یقین وعده خدا (به بعث و جزا) حق است، پس مبادا (ظواهر

و لذا) زندگی دنیا شما را بفریبد! و مبادا آن (شیطان) پرفریب شما را به (مغفرت و مهلت) خدا مغرور کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: البته شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن بدانید؛ او فقط حزبش را به این دعوت می کند که اهل آتش سوزان (جهنم) باشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، شیطان دشمن شماست، شما [نیز] او را دشمن بگیرید. [او] فقط دار و دسته خود را می خواند تا آنها از یاران آتش باشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن بگیرید، جز این نیست که

حزب خود را دعوت می کند تا از اهل آتش فروزنده دوزخ باشند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که راه کفر پیش گرفتند، برای آنان عذابی سخت است؛ و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، آمرزش و پاداش بزرگ از آن آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کفر ورزیده اند، عذابی سخت خواهند داشت. و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، برای آنان آمرزش و پاداشی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که کفر ورزیدند برای

آنها عذابی سخت است، و کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند برای آنها آمرزش و پاداشی بزرگ است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که عمل بدش برای او آراسته شده و آن را خوب و زیبا می بیند (همانند کسی است که واقع را آنچنان که هست می یابد)؟! خداوند هر کس را بخواهد گمراه می سازد و هر کس را بخواهد هدایت می کند؛ پس جانت به خاطر شدت تأسف بر آنان از دست نرود؛ خداوند به آنچه انجام می دهند داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آن کس که زشتی کردارش برای او آراسته شده و آن را زیبا می بیند [مانند مؤمن نیکوکار است]؟ خداست که هر که را بخواهد بی راه می گذارد و هر که را بخواهد هدایت می کند. پس مبادا به سبب حسرتها [ی گوناگون] بر آنان، جانت [از کف] برود؛ قطعاً خدا به آنچه می کنند داناست. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که عمل های زشتش برای او آراسته شده و آنها را زیبا دیده (مانند مؤمن حقیقت بین است؟ هرگز چنین نیست) زیرا خداوند (پس از دعوت بشر و اتمام حجت) هر کس را بخواهد در گمراهی وامی نهد و هر کس را بخواهد رهنمون می شود، پس مبادا جانت برای آنها به خاطر حسرت ها و تأثر از بین برود! که خدا به آنچه انجام می دهند داناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسی است که بادها را فرستاد تا ابرهایی را به حرکت درآورند؛ سپس ما این ابرها را به سوی زمین مرده ای رانندیم و به وسیله آن، زمین را پس از مردنش زنده می کنیم؛ رستاخیز نیز همین گونه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا همان کسی است که بادها را روانه می کند؛ پس [بادها] ابری را برمی انگیزند، و [ما] آن را به سوی سرزمینی مرده رانندیم، و آن زمین را بدان [وسیله]، پس از مرگش زندگی بخشیدیم؛ رستاخیز [نیز] چنین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند همان است که بادها را روانه کرد پس آنها پیوسته ابری را برمی انگیزند و ما آن (ابر) را به سوی زمین مرده (که مواد گیاهی آن خشکیده است) سوق دادیم، و بدان وسیله آن زمین را پس از مرگش زنده کردیم (بذرهای گوناگون گیاهی را حیات بخشیدیم) رستاخیز هم این گونه است (ذرات بدن های متلاشی شده در دل خاک را حرکت داده، به هم متصل کرده و زنده خواهیم کرد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که خواهان عزت است (باید از خدا بخواهد چرا که) تمام عزت برای خداست؛ سخنان پاکیزه به سوی او صعود می کند، و عمل صالح را بالا می برد؛ و آنها که نقشه های بد می کشند، عذاب سختی برای آنهاست و مکر (و تلاش افسادگرانه) آنان نابود می شود (و به جایی نمی رسد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کس سربلندی می خواهد، سربلندی یکسره از آن خداست. سخنان پاکیزه به سوی او بالا می رود، و کار شایسته به آن رفعت می بخشد. و کسانی که با حيله و مکر کارهای بد می کنند، عذابی سخت خواهند داشت، و نیرنگشان خود تباه می گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که شرف و قدرت و غلبه خواهد (بداند که) اینها یکسره از آن خداوند است (و باید از او بطلبد) سخنان پاکیزه (اعتقاد به توحید و اصول عقاید که مفاد کلم طیب است) به سوی (قرب) او بالا می رود و عمل صالح آن را بالا می برد و کسانی که بدی ها را به نیرنگ انجام می دهند آنها را عذابی است سخت،

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند شما را از خاکی آفرید، سپس از نطفه ای؛ سپس شما را بصورت زوجیهایی قرار داد؛ هیچ جنس ماده ای باردار نمی شود و وضع حمل نمی کند مگر به علم او، و هیچ کس عمر طولانی نمی کند، یا از عمرش کاسته نمی شود مگر اینکه در کتاب (علم خداوند) ثبت است؛ اینها همه برای خداوند آسان است. _____ ترجمه استاد فولادوند : و خدا [ست که] شما را از خاکی آفرید، سپس از نطفه ای، آنگاه شما را جفت جفت گردانید، و هیچ مادینه ای بار نمی گیرد و بار نمی نهد مگر به علم او. و هیچ سالخورده ای عمر دراز نمی یابد و از عمرش کاسته نمی شود، مگر آنکه در کتابی [مندرج] است. در حقیقت، این [کار] بر خدا آسان است! _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و خداوند (جدّ و جدّه نخستین) شما را (بلاواسطه و به نحو اعجاز) از خاک آفرید، سپس (شما را که نسل او هستید) از نطفه (آفرید) و خداوند شما را (که نسل آدمید ابتداء) از خاک، سپس از نطفه آفرید، آن گاه شما را جفت هایی (نر و ماده) قرار داد، و هیچ مادینه ای حمل بر نمی دارد و بر زمین نمی نهد مگر به علم او، و به هیچ سالخورده ای عمر زیاد داده نمی شود و از عمر هیچ کس کم نمی گردد مگر آنکه در کتابی (لوح محفوظ) ثبت است، همانا اینها بر خدا آسان است

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أجاجٌ وَمَنْ كَلَّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى
الْفُلُكَ فِيهِ مَوَاحِرٌ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۲) ترجمه: (۱)

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ (۱۳) ترجمه: (۲)

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ (۱۴) ترجمه: (۳)
يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (۱۵) ترجمه: (۴)

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (۱۶) ترجمه: (۵)

وَمَا ذَلِكُمْ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ (۱۷) ترجمه: (۶)

وَلَمَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (۱۸) ترجمه: (۷)

ص: ۴۳۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دو دریا یکسان نیستند: این یکی دریایی است که آبش گوارا و شیرین و نوشیدنش خوشگوار است، و آن یکی شور و تلخ و گلوگیر؛ (اما) از هر دو گوشتی تازه می خورید و وسایل زینتی استخراج کرده می پوشید؛ و کشتیها را در آن می بینی که آنها را می شکافند (و به سوی مقصد پیش می روند) تا از فضل خداوند بهره گیرید، و شاید شکر (نعمتهای او را) بجا آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دو دریا یکسان نیستند: این یک، شیرین تشنگی زدا [و] نوشیدنش گواراست؛ و آن یک، شور تلخ مزه است؛ و از هر یک گوشتی تازه می خورید و زیوری که آن را بر خود می پوشید بیرون می آورید؛ و کشتی را در آن، موج شکاف می بینی تا از فضل او [روزی خود را] جستجو کنید، و امید که سپاس بگزارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز دو دریا (نهرهای بزرگ شبیه دریا و دریاها) با هم یکسان نیستند، این یک پاکیزه و شیرین و تشنگی زدا که نوشیدنش گواراست و آن یک شور و تلخ مزه، و از هر یک گوشت تر و تازه می خورید و زیور و زینتی را که می پوشید استخراج می کنید، و کشتی ها را در آن شکافنده سینه دریا می بینی، تا شما از فضل و نعمت خدا (روزی) جستجو کنید و شاید سپاس گزارید. (روح وسیع و پهناور انسانی در مؤمن و کافر از نظر حقیقت و منافع ایمانی و اخلاقی مساوی نیست، هر چند از هر دو کارهای خیر و خدمات بشری پدید می آید)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او شب را در روز داخل می کند و روز را در شب؛ و خورشید و ماه را مسخر (شما) کرده، هر یک تا سرآمد معینی به حرکت خود ادامه می دهد؛ این است خداوند، پروردگار شما؛ حاکمیت (در سراسر عالم) از آن اوست: و کسانی را که جز او می خوانید (و می پرستید) حتی به اندازه پوست نازک هسته خرما مالک نیستند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: شب را به روز درمی آورد و روز را به شب درمی آورد، و آفتاب و ماه را تسخیر کرده است [که] هر یک تا هنگامی معین روانند؛ این است خدا پروردگار شما؛ فرمانروایی از آن اوست. و کسانی را که بجز او می خوانید، مالک پوست هسته خرمايي [هم] نیستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خداوند) شب را داخل روز و روز را داخل شب می کند (به تدریج به سبب انحنای کره زمین از یکی می کاهد و به دیگری می افزاید)، و خورشید و ماه را مسخر (اراده خود) نموده که هر یک (در حرکت مخصوص عمودی و استداره ای خود) برای مدتی مشخص جریان دارد، این است خداوند، پروردگار شما، ملکیت حقیقی اشیا و حاکمیت تکوینی جهان هستی از آن اوست، و کسانی که به جای او می خوانید به اندازه پوستی از هسته خرما را هم به حقیقت مالک نیستند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها را بخوانید صدای شما را نمی شنوند، و اگر بشنوند به شما پاسخ نمی گویند؛ و روز قیامت، شرک (و پرستش) شما را منکر می شوند، و هیچ کس مانند (خداوند آگاه و) خبیر تو را (از حقایق) با خبر نمی سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر آنها را بخوانید، دعای شما را نمی شنوند، و اگر [فرضاً] بشنوند اجابتان نمی کنند، و روز قیامت شرک شما را انکار می کنند؛ و [هیچ کس] چون [خدای] آگاه، تو را خبردار نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر آنها را بخوانید دعوت شما را نمی شنوند، و اگر بشنوند (مانند معبودهایی از فرشته و اجنه و قدیسین بشر) به شما جواب نمی گویند (قدرت جواب گفتن یا حق جواب گفتن ندارند) و در روز قیامت شریکتان را انکار خواهند کرد، و هیچ کسی تو را (از حال آنان در دنیا و در آخرت) مانند خبیری آگاه (چون خداوند) با خبر نمی کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای مردم شما (همگی) نیازمند به خدائید؛ تنها خداوند است که بی نیاز و شایسته هر گونه حمد و ستایش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای مردم، شما به خدا نیازمندید، و خداست که بی نیاز ستوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، همه شما به خدا نیازمندید و خداست که بی نیاز و ستوده صفات و افعال است (او خالق و حافظ و رازق بشر است پس اینان نیازمند مطلق و او غنی مطلق است)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر بخواهد شما را می برد و خلق جدیدی می آورد؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بخواهد شما را می برد و خلقی نو [بر سر کار] می آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر بخواهد شما را (از بین) می برد و مخلوق نوی به وجود می آورد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این برای خداوند مشکل نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این [امر] برای خدا دشوار نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این (کار) بر خدا دشوار و سنگین نیست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ گنهکاری بار گناه دیگری را بر دوش نمی کشد؛ و اگر شخص سنگین باری دیگری را برای حمل گناه خود بخواند، چیزی از آن را بر دوش نخواهد گرفت، هر چند از نزدیکان او باشد! تو فقط کسانی را بیم می دهی که از پروردگار خود در پنهانی می ترسند و نماز را برپا می دارند؛ و هر کس پاکی (و تقوا) پیشه کند، نتیجه آن به خودش بازمی گردد؛ و بازگشت (همگان) به سوی خداست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ باربردارنده ای بار [گناه] دیگری را بر نمی دارد، و اگر گرانباری [دیگری را به یاری] به سوی بارش فرا خواند چیزی از آن برداشته نمی شود، هر چند خویشاوند باشد. [تو] تنها کسانی را که از پروردگارشان در نهان می ترسند و نماز برپا می دارند، هشدار می دهی؛ و هر کس پاکیزگی جوید تنها برای خود پاکیزگی می جوید، و فرجام [کارها] به سوی خداست.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هیچ گرانباری از گناه، بار گناه دیگری را بر نمی دارد (هیچ کس در دنیا مستحق عقوبت کار دیگری نمی شود و در آخرت نیز آن عقوبت را تحمل نمی کند) و اگر نفس گرانبار از گناهی، دیگری را برای (برداشتن) بار گناهش بخواند چیزی از آن برداشته نمی شود هر چند از خویشان باشد جز این نیست که تو کسانی را انذار می کنی که از پروردگارشان در نهان بترسند و نماز را به پا دارند. و هر کس (در عقیده و اخلاق و عمل) پاکیزگی جوید جز این نیست که به سود خود پاکیزگی می جوید و بازگشت همه به سوی خداست

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ (۱۹) ترجمه: (۱)

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ (۲۰) ترجمه: (۲)

وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحُرُورُ (۲۱) ترجمه: (۳)

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ (۲۲) ترجمه: (۴)

إِنَّ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ (۲۳) ترجمه: (۵)

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ (۲۴) ترجمه: (۶)

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ (۲۵) ترجمه: (۷)

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (۲۶) ترجمه: (۸)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ (۲۷) ترجمه: (۹)

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ (۲۸) ترجمه: (۱۰)

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ (۲۹) ترجمه: (۱۱)

لِيُؤْفِقَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ (۳۰) ترجمه: (۱۲)

ص: ۴۳۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و نابینا و بینا هرگز برابر نیستند، _____ ترجمه استاد فولادوند : و نابینا و بینا یکسان نیستند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و نابینا و بینا یکسان نیستند (مؤمنان و کافران برابر نیستند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و نه ظلمتها و روشنائی، _____ ترجمه استاد فولادوند : و نه تیرگیها و روشنائی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و نه تاریکی ها و روشنائی (جهل و کفر و رذایل اخلاق و عمل، با علم و ایمان و فضایل)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و نه سایه (آرامبخش) و باد داغ و سوزان! _____ ترجمه استاد فولادوند : و نه سایه و گرمای آفتاب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و نه سایه و گرمای سوزان (پاداش های نیک و کیفرهای سخت)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگز مردگان و زندگان یکسان نیستند! خداوند پیام خود را به گوش هر کس بخواهد می‌رساند، و تو نمی‌توانی سخن خود را به گوش آنان که در گور خفته‌اند برسانی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زندگان و مردگان یکسان نیستند. خداست که هر که را بخواهد شنوا می‌گرداند؛ و تو کسانی را که در گورهایند نمی‌توانی شنوا سازی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز زندگان (مغز و دل که اهل ایمانند) و مردگان (فکر و قلب که اهل کفر و جهالتند) یکسان نیستند. بی‌تردید خداوند هر کس را بخواهد (پس از پذیرش دعوت دین راه‌های تکامل دینی و انسانی را به او) می‌شنواند، و تو هرگز اهل قبور را نمی‌توانی شنواند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو فقط اندازکننده‌ای، (اگر ایمان نیاورند نگران نباش، وظیفه‌ات را انجام ده). _____ ترجمه استاد فولادوند: تو جز هشداردهنده‌ای [بیش نیستی]. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: تو اندازکننده‌ای بیش نیستی (نه فعلاً مأمور به جنگی و نه مأمور به شنواندن به قلب آنها)
۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما تو را بحق برای بشارت و انداز فرستادیم؛ و هر امتی در گذشته اندازکننده‌ای داشته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما تو را بحق، [به سَمَت] بشارتگر و هشداردهنده گسیل داشتیم، و هیچ امتی نبوده مگر اینکه در آن هشداردهنده‌ای گذشته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا ما تو را به حق (و مطابق عقل و حکمت و رحمت و نظام اتم خلقت) مژده دهنده (مؤمنان) و بیم‌کننده (کافران) فرستادیم، و هیچ امتی نبوده مگر آنکه میان آنها بیم دهنده‌ای گذشته است (پیامبری یا وصی معصومی یا دانشمند صالحی)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر تو را تکذیب کنند (عجیب نیست)؛ کسانی که پیش از آنان بودند (نیز پیامبران خود را) تکذیب کردند؛ آنها با دلایل روشن و کتابهای پند و موعظه و کتب آسمانی روشن‌گر (مشمول بر معارف و احکام) به سراغ آنان آمدند (اما کوردلان ایمان نیاوردند). _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر تو را تکذیب کنند، قطعاً کسانی که پیش از آنها بودند [نیز] به تکذیب پرداختند. پیامبرانشان دلایل آشکار و نوشته‌ها و کتاب روشن برای آنان آوردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر تو را تکذیب کنند (عجیب نیست) همانا کسانی هم که پیش از آنها بودند (رسولان خدا را) تکذیب کردند در حالی که رسولانشان برای آنها معجزات و دلایل روشن (نبوت) و نوشته‌ها (ی‌پند و اندرز و عرفان) و کتاب روشنی افروز (شریعت) آورده بودند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس من کافران را (بعد از اتمام حجت) گرفتم (و سخت مجازات کردم)؛ مجازات من نسبت به آنان چگونه بود؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه کسانی را که کافر شده بودند فرو گرفتم؛ پس چگونه بود کیفر من؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس کسانی را که کفر ورزیدند به کیفر گرفتم، پس (بنگر که) چگونه بود عکس‌العمل من؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی خداوند از آسمان آبی فرو فرستاد که بوسیله آن میوه‌هایی رنگارنگ (از زمین) خارج ساختیم و از کوه‌ها نیز (به لطف پروردگار) جاده‌هایی آفریده شده سفید و سرخ و به رنگهای مختلف و گاه به رنگ کاملاً سیاه! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده‌ای که خدا از آسمان، آبی فرود آورد و به [وسیله] آن میوه‌هایی که رنگهای آنها گوناگون است بیرون آوردیم؟ و از برخی کوهها، راهها [و رگه‌ها] سپید و گلگون به رنگهای مختلف و سیاه پررنگ [آفریدیم]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیده‌ای که خداوند از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرو فرستاد و به وسیله آن میوه‌هایی با انواع و اصناف و رنگ‌های گوناگون (از زمین) بیرون آوردیم؟ و از کوه‌ها راه‌هایی سفید و سرخ با رنگ‌های مختلف، و سیاه پررنگ (از خود

کوه های روی کره زمین رشته هایی رنگارنگ است و در کوه ها جاده هایی رنگارنگ (

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از انسانها و جنندگان و چهارپایان انواعی با رنگهای مختلف، (آری) حقیقت چنین است: از میان بندگان خدا، تنها دانشمندان از او می ترسند؛ خداوند عزیز و غفور است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از مردمان و جانوران و دامها که رنگهایشان همان گونه مختلف است [پدید آوردیم]. از بندگان خدا تنها دانایانند که از او می ترسند. آری، خدا ارجمند آمرزنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از مردم و جنندگان و چهارپایان نیز انواع متعدد و رنگ های مختلف است، (آری، امر قدرت و حکمت خدا) این گونه است (و) جز این نیست که از میان بندگان خدا تنها دانشمندان از او می ترسند، همانا خداوند مقتدر غالب و آمرزنده است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کتاب الهی را تلاوت می کنند و نماز را برپا می دارند و از آنچه به آنان روزی داده ایم پنهان و آشکار انفاق می کنند، تجارتي (پرسود و) بی زیان و خالی از کساد را امید دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که کتاب خدا را می خوانند و نماز برپا می دارند و از آنچه بدیشان روزی داده ایم، نهان و آشکارا انفاق می کنند، امید به تجارتي بسته اند که هرگز زوال نمی پذیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که کتاب خدا را همواره تلاوت می کنند و نماز را به پا

داشته و از آنچه به آنها روزی کرده ایم نهان و آشکارا انفاق نمودند، تجارتي را امید دارند که هرگز کساد و زیان ندارد

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها این اعمال صالح را انجام می دهند) تا خداوند اجر و پاداش کامل به آنها دهد و از فضلش بر آنها بیفزاید که او آمرزنده و شکرگزار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا پاداششان را تمام بدیشان عطا کند و از فزون بخشی خود در حق آنان بیفزاید که او آمرزنده حق شناس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا خداوند پاداش های آنها را به نحو کامل عطا کند و از فضل خویش بر (پاداش) آنها بیفزاید، زیرا او بسیار آمرزنده و حق شناس و سپاسگزار است

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ (۳۱) ترجمه: (۱)

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ يُاذِنُ اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ (۳۲) ترجمه: (۲)

جَنَاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَوَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ (۳۳) ترجمه: (۳)

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ (۳۴) ترجمه: (۴)

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نُصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ (۳۵) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ (۳۶) ترجمه: (۶)

وَهُمْ يَصْطَرِّخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَّصِيرٍ (۳۷) ترجمه: (۷)

إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۳۸) ترجمه: (۸)

ص: ۴۳۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه از کتاب به تو وحی کردیم حق است و تصدیق کننده و هماهنگ با کتب پیش از آن؛ خداوند نسبت به بندگانش خبیر و بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه از کتاب به سوی تو وحی کرده ایم، خود حق [و] تصدیق کننده [کتابهای] پیش از آن است. قطعاً خدا نسبت به بندگانش آگاه بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه از کتاب به تو وحی کردیم حق محض است، در حالی که تصدیق کننده است آنچه را که پیش از آن بوده (از کتاب های آسمانی و شرایع الهی)، همانا خداوند به بندگانش آگاه و بیناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس این کتاب (آسمانی) را به گروهی از بندگان برگزیده خود به میراث دادیم؛ (اما) از میان آنها عده ای بر خود ستم کردند، و عده ای میانه رو بودند، و گروهی به اذن خدا در نیکبها (از همه) پیشی گرفتند، و این، همان فضیلت بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس این کتاب را به آن بندگان خود که [آنان را] برگزیده بودیم، به میراث دادیم؛ پس برخی از آنان بر خود ستمکارند و برخی از ایشان میانه رو، و برخی از آنان در کارهای نیک به فرمان خدا پیشگامند؛ و این خود توفیق بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس ما این کتاب را به کسانی از بندگانمان که آنها را (به عنوان امت خاتم و اهل اسلام) برگزیدیم به میراث دادیم، پس برخی از آنها ستمکار خویشند (مانند گنهکاران امت) و برخی از آنها میانه رو هستند (نظیر عادلان و صالحان آنها) و برخی از آنان به اذن (تکوینی) خدا سبقت گیرنده به همه خیرات اند (مانند معصومان امت که وارث کتابند. آری) این (کتاب و وجود معصومان و صالحان برای امت) همان فضل بزرگ است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پاداش آنان) باغهای جاویدان بهشت است که در آن وارد می شوند در حالی که با دستبندهایی از طلا و مروارید آراسته اند، و لباسشان در آنجا حریر است! _____ ترجمه استاد فولادوند:

[در] بهشتهای همیشگی [که] به آنها درخواهند آمد. در آنجا با دستبندهایی از زر و مروارید زیور یابند و در آنجا جامه شان پرنیان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (پاداش آنهاست) بهشت های جاودانه ای که در آن

داخل می شوند، در آنجا با دستبندهایی از طلا و با لؤلؤ آراسته می شوند و لباسشان در آنجا حریر است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «حمد (و ستایش) برای خداوندی است که اندوه را از ما برطرف ساخت؛ پروردگار ما آمرزنده و سپاسگزار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «سپاس خدایی را که

اندوه را از ما زدود، به راستی پروردگار ما آمرزنده [و] حق شناس است؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گویند: ستایش از آن خداوندی است که غم ها (ی دنیا) را از ما زدود، حقاً که پروردگار ما آمرزنده (بدی ها) و قدرشناس

(نیکی ها) است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که با فضل خود ما را در این سرای اقامت (جاویدان) جای داد که نه در آن رنجی به ما می رسد و نه سستی و واماندگی! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان [خدایی] که ما را به

فضل خویش در سرای ابدی جای داد. در اینجا رنجی به ما نمی رسد و در اینجا درماندگی به ما دست نمی دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان خدایی که ما را از فضل خویش در خانه اقامتگاه دائمی جای داد

که نه رنجی در آن به ما می رسد و نه خستگی به ما دست می دهد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که کافر شدند، آتش دوزخ برای آنهاست؛ هرگز فرمان مرگشان صادر نمی شود تا بمیرند، و نه چیزی از عذابش از آنان تخفیف داده می شود؛ این گونه هر کفران کننده ای را کیفر می دهیم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و [لی] کسانی که کافر شده اند، آتش جهنم برای آنان خواهد بود. حکم به مرگ بر ایشان [جاری] نمی شود تا بمیرند، و نه عذاب آن از ایشان کاسته شود. [آری،] هر ناسپاسی را چنین کیفر می

دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند آنها را آتش جهنم است که نه بر آنها حکم مرگ صادر می شود تا بمیرند، و نه از عذاب آن بر آنها تخفیف داده می شود. (آری) این گونه ما هر کافر و ناسپاس

را کیفر خواهیم داد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در دوزخ فریاد می زنند: «پروردگارا! ما را خارج کن تا عمل صالحی انجام دهیم غیر از آنچه انجام می دادیم!» (در پاسخ به آنان گفته می شود): آیا شما را به اندازه ای که هر کس اهل تذکر است در آن متذکر می شود عمر ندادیم، و انذارکننده (الهی) به سراغ شما نیامد؟! اکنون بچشید که برای ظالمان هیچ یآوری نیست!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان در آنجا فریاد برمی آورند: «پروردگارا، ما را بیرون بیاور، تا غیر از آنچه می کردیم، کار شایسته کنیم.» مگر شما را [آن قدر] عمر دراز ندادیم که هر کس که باید در آن عبرت گیرد، عبرت می گرفت؛ و [آیا] برای شما هشداردهنده نیامد؟ پس بچشید که برای ستمگران یآوری نیست. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها در آنجا فریاد برمی کشند: پروردگارا، ما را بیرون آر تا عملی صالح غیر از آنچه می کردیم به جا آوریم. (به آنها گفته می شود) آیا شما را آن قدر عمر ندادیم که هر که پندپذیر بود متذکر می شد و برای شما بیم

دهنده نیامد؟! پس بچشید (عذاب جهنم را) و برای ستمکاران هرگز یآوری نیست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند از غیب آسمانها و زمین آگاه است، و آنچه را در درون دلهاست می داند!

_____ ترجمه استاد فولادوند : خدا [ست که] دانای نهان آسمانها و زمین است، و اوست که به راز دلها
دانا است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا خداوند دانای غیب آسمان ها و زمین است (آنچه در آنها
از حیطة فکری و حواس ظاهری هر ذی شعوری پنهان است می داند)، بی تردید او به آنچه در سینه هاست دانا است

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا (٣٩) ترجمه: (١)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا (٤٠) ترجمه: (٢)

إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أُمْسَكْتَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّن بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا (٤١) ترجمه: (٣)

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنَ الْإِنْسَانِ الْأَلْمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا (٤٢) ترجمه: (٤)

اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا (٤٣) ترجمه: (٥)

أَوَلَمْ يَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مَنَظْرًا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكُنَّا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا (٤٤) ترجمه: (٦)

ص: ٤٣٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اوست که شما را جانشینانی در زمین قرار داد؛ هر کس کافر شود، کفر او به زیان خودش خواهد بود، و کافران را کفرشان جز خشم و غضب در نزد پروردگار چیزی نمی افزاید، و (نیز) کفرشان جز زیان و خسران چیزی بر آنها اضافه نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست آن کس که شما را در این سرزمین جانشین گردانید. پس هر کس کفر ورزد کفرش به زیان اوست، و کافران را کفرشان جز دشمنی نزد پروردگارشان نمی افزاید، و کافران را کفرشان غیر از زیان نمی افزاید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست کسی که شما را در روی زمین جانشین (گذشتگان) نمود، پس هر کس کفر ورزد کفرش به زیان خود اوست، و کافران را کفرشان جز مبعوضیت در نزد پروردگارشان نمی افزاید، و کافران را کفرشان جز زیان (اخروی) نمی افزاید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «این معبودانی را که جز خدا می خوانید به من نشان دهید چه چیزی از زمین را آفریده اند، یا اینکه شرکتی در (آفرینش و مالکیت) آسمانها دارند؟! یا به آنان کتابی (آسمانی) داده ایم و دلیلی از آن برای (شرک) خود دارند؟!» نه هیچ یک از اینها نیست، ظالمان فقط وعده های دروغین به یکدیگر می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به من خبر دهید از شریکان خودتان که به جای خدا می خوانید؛ به من نشان دهید که چه چیزی از زمین را آفریده اند؟ یا آنان در [کار] آسمانها همکاری داشته اند؟ یا به ایشان کتابی داده ایم که دلیلی بر [حَقَّائِیت] خود از آن دارند؟» [نه،] بلکه ستمکاران جز فریب به یکدیگر وعده نمی دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا شریک خوانده هایتان را که به جای خدا می خوانید (به دقت) دیده اید؟ به من نشان دهید چه چیزی را از زمین (چه نوعی از موجودات آن را) آفریده اند؟ یا آنها در (آفرینش یا حفظ یا

تدبیر) آسمان ها شرکت دارند؟ یا آنان را کتابی (آسمانی) داده ایم که آنها (در شریک بودنشان) بر اساس حجتی از آنها؟ (چنین نیست) بلکه ستمکاران یکدیگر را جز وعده های فریبنده نمی دهند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند آسمانها و زمین را نگاه می دارد تا از نظام خود منحرف نشوند؛ و هرگاه منحرف گردند، کسی جز او نمی تواند آنها را نگاه دارد، او بردبار و غفور است! _____ ترجمه استاد فولادوند: همانا خدا آسمانها و زمین را نگاه می دارد تا نیفتند، و اگر بیفتند بعد از او هیچ کس آنها را نگاه نمی دارد؛ اوست بردبار آمرزنده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید خداوند آسمان ها و زمین را از اینکه (از مسیر نظام عالم هستی) منحرف و زایل گردند نگاه می دارد و اگر زایل و منحرف شوند هرگز احدی پس از او آنها را نگاه نمی دارد البته او همواره بردبار و آمرزنده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان با نهایت تأکید به خدا سوگند خوردند که اگر پیامبری انذارکننده به سراغشان آید، هدایت یافته ترین امتها خواهند بود؛ اما چون پیامبری برای آنان آمد، جز فرار و فاصله گرفتن از (حق) چیزی بر آنها نیفزود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با سوگندهای سخت خود به خدا سوگند یاد کردند که اگر هر آینه هشداردهنده ای برای آنان بیاید، قطعاً از هر یک از امتها [ی دیگر] راه یافته تر شوند، و [لی] چون هشداردهنده ای برای ایشان آمد، جز بر نفرتشان نیفزود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مشرکان) به سخت ترین سوگندهای خود به خدا سوگند یاد کردند که اگر برای آنها (پیامبر) بیم دهنده ای بیاید مسلماً (علاوه بر آنکه یکی از امم دارای نذیر شوند) ره یافته تر از آن امتی که یگانه امت هاست خواهند بود. پس چون بیم دهنده ای بر آنها آمد جز دوری و نفرت (از حق) بر آنها نیفزود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها همه بخاطر استکبار در زمین و نیرنگهای بدشان بود؛ امّا این نیرنگها تنها دامان صاحبانش را می گیرد؛ آیا آنها چیزی جز سنت پیشینیان و (عذابهای دردناک آنان) را انتظار دارند؟! هرگز برای سنت خدا تبدیل نخواهی یافت، و هرگز برای سنت الهی تغییری نمی یابی! _____ ترجمه استاد فولادوند: [انگیزه] این کارشان فقط گردنکشی در [روی] زمین و نیرنگ زشت بود، و نیرنگ زشت جز [دامن] صاحبش را نگیرد. پس آیا جز سنت [و سرنوشت شوم] پیشینیان را انتظار می برند؟ و هرگز برای سنت خدا دگرگونی نخواهی یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای تکبرطلبی در روی زمین و مکر و نیرنگ بد، و مکر بد جز اهل خود را فرا نمی گیرد، و آیا آنها جز سنت (الهی درباره) پیشینیان را انتظار می کشند (که به عذاب ناگهانی ریشه کن شوند)؟ و تو هرگز برای سنت خداوند تبدیلی و هرگز برای سنت خداوند تغییری نمی یابی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان در زمین نگشتند تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چگونه بود؟! همانها که از اینان قویتر (و نیرومندتر) بودند؛ نه چیزی در آسمانها و نه چیزی در زمین از حوزه قدرت او بیرون نخواهد رفت؛ او دانا و تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در زمین نگردیده اند تا فرجام [کار] کسانی را که پیش از ایشان [زیسته] و نیرومندتر از ایشان بودند بنگرند؟ و هیچ چیز، نه در آسمانها و نه در زمین، خدا را در مانده نکرده است، چرا که او همواره دانای تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا در روی زمین سیر نکردند تا بنگرند که سرانجام کسانی که پیش از آنها بودند چگونه بود؟ در حالی که آنان نیرومندتر از اینها بودند و هرگز خدا چنین نبوده که چیزی او را در آسمان ها و در این زمین در مانده کند، چرا که همواره او دانا و تواناست

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا (۴۵) ترجمه: (۱)

۳۶ - سوره یس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ یس (۱) ترجمه: (۲)

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ (۲) ترجمه: (۳)

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (۳) ترجمه: (۴)

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ (۴) ترجمه: (۵)

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (۵) ترجمه: (۶)

لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ (۶) ترجمه: (۷)

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۷) ترجمه: (۸)

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ (۸) ترجمه: (۹)

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَعْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ (۹) ترجمه: (۱۰)

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۰) ترجمه: (۱۱)

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبِ فَبَشَّرَهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ (۱۱) ترجمه: (۱۲)

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ (۱۲) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۴۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر خداوند مردم را به سبب کارهایی که انجام داده اند مجازات کند، جنبنده ای را بر پشت زمین باقی نخواهد گذاشت! ولی (به لطفش) آنها را تا سرآمد معینی تأخیر می اندازد (و مهلت اصلاح می دهد) اما هنگامی که اجل آنان فرا رسد، (خداوند هر کس را به مقتضای عملش جزا می دهد) او نسبت به بندگانش بیناست (و از اعمال و نیات همه آگاه است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خدا مردم را به [سزای] آنچه انجام داده اند مؤاخذه می کرد، هیچ جنبنده ای را بر پشت زمین باقی نمی گذاشت؛ ولی تا مدتی معین مهلتشان می دهد، و چون اجلشان فرا رسد خدا به [کار] بندگانش بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خدا مردم را در

مقابل آنچه (از گناه) کسب کرده اند مؤاخذه می کرد بر پشت این (کره خاکی) هیچ جنبنده ای را (زننده) نمی گذاشت، و لکن آنها را تا وقت معینی (که در علم ازلی او گذشته و در لوح محفوظ ثابت است) به تأخیر می اندازد، پس چون اجلشان فرا رسید خداوند همواره به (حال

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یس. _____ ترجمه استاد فولادوند: یس [یا سین] _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا، سین. این حروف رمزهایی میان الله و رسول اوست. و این کتاب مرکب از همین حروف است ولی کسی را توان آوردن مانند آن نیست. و این کتاب دارای محکمت و این گونه متشابهات است. ای انسان (یگانه در انسانیت)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به قرآن حکیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به قرآن حکمت آموز، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به این قرآن حکیم (مستحکم در برابر آسیب باطل، گویای به حکمت، حاکم و داور میان حق و باطل، و دارای معارف عقلی و شرایع آسمانی) که

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که تو قطعاً از رسولان (خداوند) هستی، _____ ترجمه استاد فولادوند: که قطعاً تو از [جمله] پیامبرانی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین تو از (جمله) فرستادگان (خدا) هستی (به سوی انسان ها از زمان بعثت تا انقراض نسل آنها)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر راهی راست (قرار داری)؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: بر راهی راست! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (تو) بر راهی مستقیم هستی (راه علوم شریعت و معارف عقلی)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این قرآنی است که از سوی خداوند عزیز و رحیم نازل شده است _____ ترجمه استاد فولادوند: [و کتابت] از جانب آن عزیز مهربان نازل شده است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و این کتابی است) فرورستاده (از جانب خدای) مقتدر و مهربان (مهرش علت نزول، قدرتش ضامن اجراست)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا قومی را بیم دهی که پدرانشان انذار نشدند، از این رو آنان غافلند! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا قومی را که پدرانشان بیم داده نشدند و در غفلت ماندند، بیم دهی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا بیم قومی را که پدرانشان (از زمان عیسی یا ابراهیم) بیم داده نشده اند، از این رو (از حقایق دینی) غافل اند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمان (الهی) درباره بیشتر آنها تحقق یافته، به همین جهت ایمان نمی آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، گفته [خدا] در باره بیشترشان محقق گردیده است، در نتیجه آنها نخواهند گروید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید بر بیشتر آنان گفتار (خدا مندرج در لوح محفوظ که جهنم جایگاه آنهاست) ثابت و محقق شده است، از این رو دیگر ایمان نمی آورند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما در گردنهای آنان غلهایی قرار دادیم که تا چانه ها ادامه دارد و سرهای آنان را به بالا نگاه داشته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما در گردنهای آنان، تا چانه هایشان، غلهایی نهاده ایم، به طوری که سرهایشان را بالا نگاه داشته و دیده فرو هشته اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا در گردن هایشان غل هایی قرار داده ایم که تا چانه های آنها کشیده شده پس سرهایشان رو به بالا مانده است (از این رو نمی توانند به خویشان بنگرند تا با آیات انفسی متبیه شوند)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در پیش روی آنان سدی قرار دادیم، و در پشت سرشان سدی؛ و چشمانشان را پوشانده ایم، لذا نمی بینند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ما] فراروی آنها سدی و پشت سرشان سدی نهاده و پرده ای بر [چشمان] آنان فرو گسترده ایم، در نتیجه نمی توانند ببینند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما از جلو رویشان سدی و از پشت سرشان سدی قرار داده ایم و آنها را (از هر سو) پوشانده ایم (یا چشمانشان را کور کرده ایم)، از این رو نمی بینند (نمی توانند اطراف خود را ببینند تا با آیات آفاقی متبّه گردند)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای آنان یکسان است: چه انذارشان کنی یا نکنی، ایمان نمی آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان را چه بیم دهی [و] چه بیم ندهی، به حالشان تفاوت نمی کند: نخواهند گروید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر آنان یکسان است چه بیمشان دهی یا بیمشان ندهی ایمان نمی آورند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو فقط کسی را انذار می کنی که از این یادآوری (الهی) پیروی کند و از خداوند رحمان در نهان بترسد؛ چنین کسی را به آموزش و پاداشی پرارزش بشارت ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: بیم دادن تو، تنها کسی را [سودمند] است که کتاب حق را پیروی کند و از [خدای] رحمان در نهان بترسد. [چنین کسی را] به آموزش و پاداشی پر ارزش مژده ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که تو کسی را بیم توانی داد که قرآن پندآموز را (پذیرفته و) پیروی کرده و از خدای رحمان (که پنهان از حواس است) در نهان ترسیده باشد پس او را به آموزش (خدا) و پاداشی پرارزش و گرامی بشارت ده

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین ما مردگان را زنده می کنیم و آنچه را از پیش فرستاده اند و تمام آثار آنها را می نویسیم؛ و همه چیز را در کتاب آشکار کننده ای برشمرده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: آری! ماییم که مردگان را زنده می سازیم و آنچه را از پیش فرستاده اند، با آثار [و اعمال] شان درج می کنیم، و هر چیزی را در کارنامه ای روشن برشمرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته این ماییم که مرده ها را زنده می کنیم و آنچه را از پیش فرستاده اند (از عمل های حال حیات) و آثار (پس از مرگ) آنها را می نویسیم، و همه چیز را (از اعمال مکلفان و حوادث این جهان) در نسخه ای آشکار (لوح محفوظ) به طور فراگیر برشمرده ایم

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ (۱۳) ترجمه: (۱)

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ (۱۴) ترجمه: (۲)

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ (۱۵) ترجمه: (۳)

قَالُوا رَبَّنَا عَلَّمْنَا مَا لَا بَشَرٌ لِمِثْلُنَا عِلْمًا وَلَا خَشْيَةَ إِنَّ إِلَيْكُم لَمَرْسَلُونَ (۱۶) ترجمه: (۴)

وَمَا عَلَّمْنَا إِلَّا الْبَلَاغَ الْمُبِينُ (۱۷) ترجمه: (۵)

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۸) ترجمه: (۶)

قَالُوا طَائِرُكُم مَّعَكُمْ أَئِن ذُكِّرْتُم بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ (۱۹) ترجمه: (۷)

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ (۲۰) ترجمه: (۸)

اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلْكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ (۲۱) ترجمه: (۹)

وَمَا لِي لَّا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۲۲) ترجمه: (۱۰)

أَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ (۲۳) ترجمه: (۱۱)

إِنِّي إِذَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۲۴) ترجمه: (۱۲)

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ (۲۵) ترجمه: (۱۳)

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ (۲۶) ترجمه: (۱۴)

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ (۲۷) ترجمه: (۱۵)

ص: ۴۴۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای آنها، اصحاب قریه (انطاکیه) را مثال بزنی هنگامی که فرستادگان خدا به سوی آنان آمدند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: [داستان] مردم آن شهری را که رسولان بدانجا آمدند برای آنان مثل زن: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای آنها داستان اهل آن شهر (انطاکیه) را مثل بزنی هنگامی که فرستادگان خدا به آنجا آمدند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که دو نفر از رسولان را بسوی آنها فرستادیم، اما آنان رسولان (ما) را تکذیب کردند؛ پس برای تقویت آن دو، شخص سومی فرستادیم، آنها همگی گفتند: «ما فرستادگان (خدا) به سوی شما هستیم!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که دو تن سوی آنان فرستادیم، و [لی] آن دو را دروغزن پنداشتند، تا با [فرستاده] سومین [آنان را] تأیید کردیم، پس [رسولان] گفتند: «ما به سوی شما به پیامبری فرستاده شده ایم.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که دو نفر به سوی آنها فرستادیم، پس آنها را تکذیب کردند و

ما (آنها را) با فرستاده سومی تقویت نمودیم، پس همگی گفتند: ما به سوی شما فرستاده شده ایم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آنان (در جواب) گفتند: «شما جز بشری همانند ما نیستید، و خداوند رحمان چیزی نازل نکرده، شما فقط دروغ می گوید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [ناباوران آن دیار] گفتند: «شما جز

بشری مانند ما نیستید، و [خدای] رحمان چیزی نفرستاده، و شما جز دروغ نمی پردازید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (مردمان شهر) گفتند: شما جز بشری مانند ما نیستید (و پیامبر باید از فرشتگان باشد) و خدای رحمان چیزی نازل نکرده، شما نیستید جز اینکه دروغ می پردازید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (رسولان ما) گفتند: «پروردگار ما آگاه است که ما قطعاً فرستادگان (او) به سوی شما هستیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «پروردگار ما می داند که ما واقعاً به سوی شما به پیامبری فرستاده شده ایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (رسولان) گفتند: پروردگار ما می داند که ما به سوی شما فرستاده شده ایم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر عهده ما چیزی جز ابلاغ آشکار نیست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر ما [وظیفه ای] جز رسانیدن آشکار [پیام] نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر عهده ما تنها رساندن آشکار (رسالت خویش) است و بس (نه تکرار معجزات و نه تحمیل پذیرش اجباری و نه کیفر و پاداش دنیوی یا اخروی)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان گفتند: «ما شما را به فال بد گرفته ایم (و وجود شما را شوم می دانیم)، و اگر (از این سخنان) دست بردارید شما را سنگسار خواهیم کرد و شکنجه دردناکی از ما به شما خواهد رسید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پاسخ دادند: «ما [حضور] شما را به شگون بد گرفته ایم. اگر دست بردارید، سنگسارتان می کنیم و قطعاً عذاب دردناکی از ما به شما خواهد رسید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ما به (دیدن) شما فال بد زدیم (علامت رسیدن ضرر و زیان دیدیم)، بی شک اگر از گفتارتان دست بردارید حتماً شما را سنگسار می کنیم و مسلماً از جانب ما عذاب دردناکی به شما خواهد رسید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (رسولان) گفتند: «شومی شما از خودتان است اگر درست بیندیشید، بلکه شما گروهی اسرافکارید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [رسولان] گفتند: «شومی شما با خود شماست. آیا اگر شما را پند دهند [باز کفر می ورزید]؟ نه! بلکه شما قومی اسرافکارید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (رسولان) گفتند: وسیله فال بد شما با خودتان است (که همان گناهانتان است)، آیا اگر شما را تذکر دهند (تهدید به عذاب می کنید)؟! (چنین نیست که گفتار ما شوم باشد) بلکه شما گروهی تجاوزکارید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مردی (با ایمان) از دورترین نقطه شهر با شتاب فرا رسید، گفت: «ای قوم من! از فرستادگان (خدا) پیروی کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [در این میان] مردی از دورترین جای شهر دوان دوان آمد، [و] گفت: «ای مردم، از این فرستادگان پیروی کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از دورترین جای شهر مردی با شتاب آمد، گفت: ای قوم من، از این فرستادگان پیروی کنید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از کسانی پیروی کنید که از شما مزدی نمی خواهند و خود هدایت یافته اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: از کسانی که پاداشی از شما نمی خواهند و خود [نیز] بر راه راست قرار دارند، پیروی کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از کسانی پیروی کنید که از شما مزدی نمی طلبند و خود هدایت یافته اند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من چرا کسی را پرستش نکنم که مرا آفریده، و همگی به سوی او بازگشت داده می شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آخر چرا کسی را نپرستم که مرا آفریده است و [همه] شما به سوی او بازگشت می یابید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مرا چیست کسی را که مرا آفریده نپرستم در حالی که همه به سوی او بازگردانده می شوید؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا غیر از او معبودانی را انتخاب کنم که اگر خداوند رحمان بخواهد زیانی به من برساند، شفاعت آنها کمترین فایده ای برای من ندارد و مرا (از مجازات او) نجات نخواهند داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به جای او خدایانی را پرستم که اگر [خدای] رحمان بخواهد به من گزند برساند، نه شفاعتشان به حالم سود می دهد و نه می توانند مرا برهانند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا جز او معبودهایی را به پرستش گیرم که اگر خدای رحمان ضرر و زیانی را برای من بخواهد شفاعت آنها چیزی را از من باز نمی گرداند و نمی توانند مرا نجات بخشند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر چنین کنم، من در گمراهی آشکاری خواهم بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن صورت، من قطعاً در گمراهی آشکاری خواهم بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در این صورت بی تردید من در گمراهی آشکاری خواهم بود

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به همین دلیل) من به پروردگارتان ایمان آوردم؛ پس به سخنان من گوش فرا دهید!« _____ ترجمه استاد فولادوند: من به پروردگارتان ایمان آوردم. [اقرار] مرا بشنوید.« _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آن گاه خطاب به رسولان گفت) حَقّاً که من به پروردگار شما ایمان آوردم، پس [اقرار] مرا بشنوید (و تحمل شهادت کنید)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرانجام او را شهید کردند و) به او گفته شد: «وارد بهشت شو!» گفت: «ای کاش قوم من می دانستند... _____ ترجمه استاد فولادوند: [سرانجام به جرم ایمان کشته شد، و بدو] گفته شد: «به بهشت در آی.» گفت: «ای کاش، قوم من می دانستند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (عاقبت او را کشتند، و بدو) گفته شد: وارد بهشت (برزخ) شو، گفت: ای کاش قوم من می دانستند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که پروردگارم مرا آمرزیده و از گرامی داشتگان قرار داده است!« _____ ترجمه استاد فولادوند: که پروردگارم چگونه مرا آمرزید و در زمره عزیزانم قرار داد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که پروردگارم مرا آمرزید و مرا از گرامیان قرار داد

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ (۲۸) ترجمه: (۱)

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ (۲۹) ترجمه: (۲)

يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۳۰) ترجمه: (۳)

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ (۳۱) ترجمه: (۴)

وَإِن كُلُّ لُحْمًا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ (۳۲) ترجمه: (۵)

وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ (۳۳) ترجمه: (۶)

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ (۳۴) ترجمه: (۷)

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ (۳۵) ترجمه: (۸)

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِمَّا لَا يُغْلَمُونَ (۳۶) ترجمه: (۹)

وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ (۳۷) ترجمه: (۱۰)

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (۳۸) ترجمه: (۱۱)

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَا مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ (۳۹) ترجمه: (۱۲)

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (۴۰) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۴۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما بعد از او بر قومش هیچ لشکری از آسمان نفرستادیم، و هرگز سنت ما بر این نبود؛

ترجمه استاد فولادوند: پس از [شهادت] وی هیچ سپاهی از آسمان بر قومش فرود نیاوردیم و

[پیش از این هم] فروفرستنده نبودیم. ترجمه آیت الله مشکینی: و ما بر (اهلاک) قوم او پس از وی

هیچ سپاهی از آسمان فرو نفرستادیم، و (پیش از آن هم) ما فرو فرستنده (سپاه آسمانی برای اهلاک قومی) نبودیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بلکه) فقط یک صیحه آسمانی بود، ناگهان همگی خاموش شدند!

ترجمه استاد فولادوند: تنها یک فریاد بود و بس. و بناگاه [همه] آنها سرد بر جای فسرند.

ترجمه آیت الله مشکینی: (وسیله اهلاک آنها) جز یک صیحه (آسمانی) نبود که به ناگاه همگی

خاموش و بیجان شدند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: افسوس بر این بندگان که هیچ پیامبری برای هدایت آنان نیامد مگر اینکه او را استهزا می

کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: دریغا بر این بندگان! هیچ فرستاده ای بر آنان نیامد مگر آنکه او را ریشخند می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دریغا بر بندگان! که هیچ فرستاده ای بر آنها نمی آمد مگر اینکه پیوسته او را استهزا می کردند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدند چقدر از اقوام پیش از آنان را (بخاطر گناهانشان) هلاک کردیم، آنها هرگز به سوی ایشان باز نمی گردند (و زنده نمی شوند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر ندیده اند که چه بسیار نسلها را پیش از آنان هلاک گردانیدیم که دیگر آنها به سویشان باز نمی گردند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیدند که پیش از آنها چه بسیار از مجتمعات انسانی در عصرهای متسلسل را (به کیفر طغیانشان) هلاک کردیم که آنها به سوی اینان باز نمی گردند (تا گذشته ها را جبران کنند)؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همه آنان (روز قیامت) نزد ما احضار می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً همه آنان در پیشگاه ما احضار خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها نیستند جز اینکه همگی (در روز واپسین) در نزد ما احضار می شوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زمین مرده برای آنها آیتی است، ما آن را زنده کردیم و دانه های (غذایی) از آن خارج ساختم که از آن می خورند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و زمین مرده، برهانی است برای ایشان، که آن را زنده گردانیدیم و دانه از آن برآوردیم که از آن می خورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نشانه ای (روشن، نشانه زمینی در اثبات توحید و قدرت ما و حشر مردم) برای آنها همین زمین مرده است که ما آن را (به دادن نیروی حیات و قابلیت انبات) زنده کردیم و حبوباتی از آن بیرون آوردیم که از آن می خورند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن باغهایی از نخلها و انگورها قرار دادیم و چشمه هایی از آن جاری ساختم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آن [زمین] باغهایی از درختان خرما و تاک قرار دادیم و چشمه ها در آن روان کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن باغ هایی از درختان خرما و انگور قرار دادیم و از چشمه های گوناگون در آن جوشانیدیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا از میوه آن بخورند در حالی که دست آنان هیچ دخالتی در ساختن آن نداشته است! آیا شکر خدا را بجا نمی آورند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا از میوه آن و [از] کارکرد دستهای خودشان بخورند، آیا باز [هم] سپاس نمی گزارند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا از میوه آن و از نتیجه کارکرد دست هایشان (مانند شیر و کمپوت و شربت) بخورند و (بدانند که) رویش درختان و بارور شدن آنها کار دستانشان نبود، پس آیا سپاس نمی گزارند؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: منزه است کسی که تمام زوجها را آفرید، از آنچه زمین می رویاند، و از خودشان، و از آنچه نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پاک [خدایی] که از آنچه زمین می رویاند و [نیز] از خودشان و از آنچه نمی دانند، همه را نر و ماده گردانیده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: منزه است آن که همه جفت ها را آفریده از آنچه زمین می رویاند (مانند درختان، گیاهان و حیوانات) و از خودشان و از چیزهایی که نمی دانند (همه آنچه در جهان از فعل و انفعال آنها شیء ثالثی متولد می گردد)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شب (نیز) برای آنها نشانه ای است (از عظمت خدا)؛ ما روز را از آن برمی گیریم، ناگهان تاریکی آنان را فرا می گیرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نشانه ای [دیگر] برای آنها شب

است که روز را [مانند پوست] از آن برمی کنیم و بناگاه آنان در تاریکی فرو می روند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نشانه ای (دیگر، نشانه جوئی، از توحید و قدرت خداوند) برای آنها این شب است که روز را از آن (همانند لباسی) برمی کنیم، پس به ناگاه در تاریکی قرار می گیرند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خورشید (نیز برای آنها آیتی است) که پیوسته بسوی قرارگاهش در حرکت است؛ این تقدیر خداوند قادر و داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خورشید به [سوی] قرارگاه ویژه خود روان است. تقدیر آن عزیز دانا این است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این خورشید برای رسیدن به قرارگاه مخصوص خود همواره جریان (شبه مستقیم) دارد. این تقدیر و اندازه گیری (سیر او در میان منظومه های جهان از خدای) مقتدر غالب و داناست

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای ماه منزلگاه هایی قرار دادیم، (و هنگامی که این منازل را طی کرد) سرانجام بصورت «شاخه کهنه قوسی شکل و زرد رنگ خرما» در می آید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای ماه منزلهایی معین کرده ایم، تا چون شاخک خشک خوشه خرما برگردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ماه تمام را منزل هایی مقدر کردیم تا آنکه همانند شاخه کهنه (و زرد رنگ و قوسی شکل) درخت خرما (به صورت هلال) بازگردد (و دوباره به تدریج کامل شود)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نه خورشید را سزاست که به ماه رسد، و نه شب بر روز پیشی می گیرد؛ و هر کدام در مسیر خود شناورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: نه خورشید را سزد که به ماه رسد، و نه شب بر روز پیشی جوید، و هر کدام در سپهری شناورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نه خورشید را (در نظام حرکت طبیعی خود) می سزد که این قمر (و سایر اقمار خود) را دریابد، و نه شب سبقت گیرنده بر روز است (مثلا به دنبال شب شنبه شب یکشنبه سبقت جوید و روز شنبه را به تأخیر اندازد و حرکت زمین مختل شود)، و هر یک (از خورشید و اقمار آن) در مدار خاصی شناورند

وَآيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ (۴۱) ترجمه: (۱)

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ (۴۲) ترجمه: (۲)

وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَدُونَ (۴۳) ترجمه: (۳)

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ (۴۴) ترجمه: (۴)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۴۵) ترجمه: (۵)

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (۴۶) ترجمه: (۶)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُكَ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (۴۷) ترجمه: (۷)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۴۸) ترجمه: (۸)

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ (۴۹) ترجمه: (۹)

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ (۵۰) ترجمه: (۱۰)

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ (۵۱) ترجمه: (۱۱)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ (۵۲) ترجمه: (۱۲)

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ (۵۳) ترجمه: (۱۳)

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْرَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۵۴) ترجمه: (۱۴)

ص: ۴۴۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نشانه ای (دیگر از عظمت پروردگار) برای آنان است که ما فرزندانمان را در کشتیهای پر (از وسایل و بارها) حمل کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و نشانه ای [دیگر] برای آنان اینک: ما نیاکانمان را در کشتی انباشته، سوار کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نشانه ای (دیگر، نشانه دریایی، از توحید و قدرت خدا) برای آنها این است که ما فرزندان آنها را در کشتی هایی مملو (از خود و اموالشان) حمل کردیم (و دریا و هوا و کشتی را مسخر آنها نمودیم)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای آنها مرکبهای دیگری همانند آن آفریدیم. _____ ترجمه استاد

فولادوند : و مانند آن برای ایشان مرکوبها [ی دیگری] خلق کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و

برای آنها از مثل کشتی چیزهایی که بر آن سوار می شوند بیافریدیم (مانند حیوانات سواری و وسایل نقلیه هوایی و زمینی)
۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر بخواهیم آنها را غرق می کنیم بطوری که نه فریادرسی داشته باشند و نه نجات داده شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر بخواهیم غرقشان می کنیم و هیچ فریادرسی نمی یابند و روی نجات نمی بینند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر بخواهیم آنها را (در حال سواری بر کشتی) غرق می کنیم، پس نه فریادرسی برای آنها خواهد بود و نه نجات داده می شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مگر اینکه رحمت ما شامل حال آنان شود، و تا زمان معینی از این زندگی بهره گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر رحمتی از جانب ما [شامل آنها گردد] و تا چندی [آنها را] برخوردار سازیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مگر به خاطر رحمتی از ما و برخورداری (از زندگی) تا زمانی معین (نجات یابند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هرگاه به آنها گفته شود: «از آنچه پیش رو و پشت سر شماست [=از عذابهای الهی] بترسید تا مشمول رحمت الهی شوید!» (اعتنا نمی کنند). _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون به ایشان گفته شود: «از آنچه در پیش رو و پشت سر دارید بترسید، امید که مورد رحمت قرار گیرید» [نمی شنوند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون به آنها گفته شود: از آنچه در پیش روی شماست (شرک و فسقی که در آینده دارید) و آنچه در پشت سر شماست (کفر و فسقی که انجام داده اید، یا از گناهانتان در دنیا و کفر آنها در آخرت) پروا کنید شاید مورد ترحم قرار گیرید (اعتنا نمی کنند)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هیچ آیه ای از آیات پروردگارشان برای آنها نمی آید مگر اینکه از آن روی گردان می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند : و هیچ نشانه ای از نشانه های پروردگارشان بر آنان نیامد، جز اینکه از آن رویگردان شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هیچ نشانه ای از نشانه ها و آیات پروردگارشان (از قرآن و معجزات) به آنها نمی آمد مگر اینکه پیوسته از آنها رویگردان بودند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هنگامی که به آنان گفته شود: «از آنچه خدا به شما روزی کرده انفاق کنید!»، کافران به مؤمنان می گویند: «آیا ما کسی را اطعام کنیم که اگر خدا می خواست او را اطعام می کرد؟! (پس خدا خواسته است او گرسنه باشد)، شما فقط در گمراهی آشکارید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و چون به آنان گفته شود: «از آنچه خدا به شما روزی داده انفاق کنید»، کسانی که کافر شده اند، به آنان که ایمان آورده اند، می گویند: «آیا کسی را بخورانیم که اگر خدا می خواست [خودش] وی را می خورانید؟ شما جز در گمراهی آشکاری [بیش] نیستید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چون به آنها گفته شود از آنچه خدا به شما روزی کرده (به مستحقین) انفاق نمایید، کسانی که کفر ورزیده اند به کسانی که ایمان آورده اند گویند: آیا کسی را اطعام کنیم که اگر خدا می خواست به او طعام می داد؟ (خدا خواسته که او گرسنه باشد!) شما جز در گمراهی آشکاری نیستید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها می گویند: «اگر راست می گویند، این وعده (قیامت) کی خواهد بود؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و می گویند: «اگر راست می گویند، پس این وعده [عذاب] کی خواهد بود؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (مشرکین مکه به عنوان استهزا) گویند: این وعده (قیام رستاخیز) کی خواهد بود اگر راستگویند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) جز این انتظار نمی کشند که یک صیحه عظیم (آسمانی) آنها را فراگیرد، در حالی که مشغول جدال (در امور دنیا) هستند. _____ ترجمه استاد فولادوند: جز یک فریاد [مرگبار] را انتظار نخواهند کشید که هنگامی که سرگرم جدالند غافلگیرشان کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها جز یک صیحه (آسمانی) را انتظار نمی کشند (نفخه اول صور را که نفخه امانت است) که آنان را در حالی که با یکدیگر (در امور دنیای خود) در خصومت اند فرا گیرد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (چنان غافلگیر می شوند که حتی) نمی توانند وصیتی کنند یا به سوی خانواده خود بازگردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه نه توانایی وصیتی دارند و نه می توانند به سوی کسان خود برگردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس نه قدرت وصیت و سفارش پیدا می کنند و نه می توانند به سوی کسان خود بازگردند. (در یک لحظه هر انسان و هر جاننداری در روی زمین در جای خود می میرد.

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بار دیگر) در «صور» دمیده می شود، ناگهان آنها از قبرها، شتابان به سوی (دادگاه) پروردگارشان می روند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در صور دمیده خواهد شد، پس بناگاه از گورهای خود شتابان به سوی پروردگار خویش می آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در صور (در نفخه دوم که نفخه احیاء است) دمیده شود، پس به ناگاه همه آنان از قبرهای خود به سوی پروردگار خویش می شتابند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گویند: «ای وای بر ما! چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟! (آری) این همان است که خداوند رحمان وعده داده، و فرستادگان (او) راست گفتند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: می گویند: «ای وای بر ما، چه کسی ما را از آرامگاهمان برانگیخت؟ این است همان وعده خدای رحمان، و پیامبران راست می گفتند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گویند: ای وای بر ما، چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟ (آری) این همان (حیات پس از مرگ) است که خدای رحمان (در دنیا) به ما وعده داد، و فرستادگان او راست گفتند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: صیحه واحدی بیش نیست، (فریادی عظیم برمی خیزد) ناگهان همگی نزد ما احضار می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [باز هم] یک فریاد است و بس؛ و بناگاه همه در پیشگاه ما حاضر آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در آن هنگام) نفخه و صیحه ای نیست جز یک صیحه (که نفخه سوم صور است) پس به ناگاه همگی (از نخستین انسان آفریده تا آخرین انسان مرده) در پیشگاه ما (موقف سؤال و حساب و داوری) احضار می شوند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به آنها گفته می شود): امروز به هیچ کس ذره ای ستم نمی شود، و جز آنچه را عمل می کردید جزا داده نمی شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: امروز بر کسی هیچ ستم نمی رود، جز در برابر آنچه کرده اید پاداشی نخواهید یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (طبیعی آن روز است که گویی گفته می شود) امروز هیچ کسی به هیچ مقداری ستم نمی شود و از پاداشش کسر نمی گردد، و جز در برابر آنچه می کردید مجازات نمی شوید (و یا جزاء شما نیست جز تجسم یافته عملکرد دنیوی تان)

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَاكِهُونَ (٥٥) ترجمه: (١)

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِنُونَ (٥٦) ترجمه: (٢)

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مِمَّا يَدْعُونَ (٥٧) ترجمه: (٣)

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ (٥٨) ترجمه: (٤)

وَأَمَّا زُورَ الْيَوْمِ أَتْيَاهَا الْمُجْرِمُونَ (٥٩) ترجمه: (٥)

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (٦٠) ترجمه: (٦)

وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٦١) ترجمه: (٧)

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ (٦٢) ترجمه: (٨)

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (٦٣) ترجمه: (٩)

اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (٦٤) ترجمه: (١٠)

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٦٥) ترجمه: (١١)

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ (٦٦) ترجمه: (١٢)

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ (٦٧) ترجمه: (١٣)

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ (٦٨) ترجمه: (١٤)

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشُّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ (٦٩) ترجمه: (١٥)

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ (٧٠) ترجمه: (١٦)

ص: ٤٤٤

-
- ١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بهشتیان، امروز به نعمتهای خدا مشغول و مسرورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در این روز، اهل بهشت کار و باری خوش در پیش دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا بهشتیان در آن روز در حال و هوایی خوش اند و مسرور و متلذذند
- ٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها و همسرانشان در سایه های (قصرها و درختان بهشتی) بر تختها تکیه زده اند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: آنها با همسرانشان در زیر سایه ها بر تختها تکیه می زنند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: خودشان و همسرانشان در زیر سایه هایی (از درختان و قصرها) بر تخت های آراسته خویش تکیه می زنند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای آنها در بهشت میوه بسیار لذت بخشی است، و هر چه بخواهند در اختیار آنان خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا برای آنها [هر گونه] میوه است و هر چه دلشان بخواهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای آنها در آنجا میوه جات (گوناگون) است، و برای آنهاست هر چه آرزو کنند و بطلبند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر آنها سلام (و درود الهی) است؛ این سخنی است از سوی پروردگاری مهربان! _____ ترجمه استاد فولادوند: از جانب پروردگاری [مهربان] [به آنان] سلام گفته می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (برای آنها) سلام و درود است، گفتاری (صادر) از جانب پروردگار مهربان (که بلاواسطه یا به واسطه فرشتگان به آنان می رسد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به آنها می گویند:) جدا شوید امروز ای گنهکاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ای گناهکاران، امروز [از بی گناهان] جدا شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به مجرمان خطاب می شود) جدا شوید امروز ای گنهکاران (از صف مؤمنان و صالحان)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا با شما عهد نکردم ای فرزندان آدم که شیطان را نپرستید، که او برای شما دشمن آشکاری است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای فرزندان آدم، مگر با شما عهد نکرده بودم که شیطان را مپرستید، زیرا وی دشمن آشکار شماست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای فرزندان آدم، آیا به شما (به وسیله پیامبران و عقول خودتان) سفارش نکردم که شیطان را نپرستید که او مسلما برای شما دشمنی آشکار است؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه مرا بپرستید که راه مستقیم این است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اینکه مرا بپرستید؛ این است راه راست! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فقط مرا بپرستید که این راه مستقیم است؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او گروه زیادی از شما را گمراه کرد، آیا اندیشه نکردید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [او] گروهی انبوه از میان شما را سخت گمراه کرد؛ آیا تعقل نمی کردید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید گروه بسیاری از شما را گمراه کرده، پس آیا اندیشه نمی کردید؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این همان دوزخی است که به شما وعده داده می شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است جهنمی که به شما وعده داده می شد! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این همان جهنمی است که همواره بدان تهدید می شدید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امروز وارد آن شوید و به خاطر کفری که داشتید به آتش آن بسوزید! _____ ترجمه استاد فولادوند: به [جرم] آنکه کفر می ورزیدید، اکنون در آن درآید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: امروز بدان درآید و بچشید حرارت آن را در برابر آن که کفر و کفران

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امروز بر دهانشان مُهر می نهیم، و دستهایشان با ما سخن می گویند و پاهایشان کارهایی را که انجام می دادند شهادت می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: امروز بر دهانهای آنان مُهر می نهیم، و دستهایشان با ما سخن می گویند، و پاهایشان بدانچه فراهم می ساختند گواهی می دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: امروز بر دهن های آنان مهر می نهیم، و دست هایشان با ما سخن می گوید، و پاهایشان به آنچه انجام می دادند گواهی می دهد

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر بخواهیم چشمانشان را محو کنیم؛ سپس برای عبور از راه، می خواهند بر یکدیگر پیشی بگیرند، اما چگونه می توانند ببینند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بخواهیم، هر آینه فروغ از دیدگانشان می گیریم تا در راه [کج] بر هم پیشی جویند؛ ولی [راه راست را] از کجا می توانند ببینند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر بخواهیم چشمان آنها را (مشرکین را، به کلی) محو می کنیم، پس در راه (متعارف خود) پیشی گیرند اما کجا می توانند راه را ببینند؟! (نتوانند زیرا) چگونه می بینند؟! (لکن این کار را نمی کنیم)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر بخواهیم آنها را در جای خود مسخ می کنیم (و به مجسمه هایی بی روح مبدل می سازیم) تا نتوانند راه خود را ادامه دهند یا به عقب برگردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بخواهیم، هر آینه ایشان را در جای خود مسخ می کنیم [به گونه ای] که نه بتوانند بروند و نه برگردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر بخواهیم آنها را در جای خود (هر جا باشند) مسخ می کنیم (به صورت حیوان با جمادی درمی آوریم) پس نه می توانند (به سوی مقصدشان) بروند و نه برگردند، و نه می توانند در حال مسخ بمانند و نه به حال اول بازگردند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس را طول عمر دهیم، در آفرینش واژگونه اش می کنیم (و به ناتوانی کودکی باز می گردانیم)؛ آیا اندیشه نمی کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که را عمر دراز دهیم، او را [از نظر] خلقت فروکاسته [و شکسته] گردانیم، آیا نمی اندیشند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسی را که عمر دراز دهیم او را در خلقت، واژگون می کنیم (نیروهایش را رو به ضعف می بریم)، پس آیا نمی اندیشند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هرگز شعر به او [= پیامبر] نیاموختیم، و شایسته او نیست (شاعر باشد)؛ این (کتاب آسمانی) فقط ذکر و قرآن مبین است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ما] به او شعر نیاموختیم و در خور وی نیست، این [سخن] جز اندرز و قرآنی روشن نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما به او

(پیامبر) شعر نیاموختیم و سزاوار او هم نیست، آنچه او می خواند چیزی جز مایه یادآوری و قرآنی آشکار و روشنگر نیست

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا افرادی را که زنده اند بیم دهد (و بر کافران اتمام حجت شود) و فرمان عذاب بر آنان مسلّم گردد! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا هر که را [دلی] زنده است بیم دهد، و گفتار [خدا] در باره کافران محقق گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا کسانی را که زنده دل اند (و وجدانشان آماده پذیرش حق است) بیم کند، و سخن (خدا و وعده جهنم) بر کافران محقق شود

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ (۷۱) ترجمه: (۱)

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ (۷۲) ترجمه: (۲)

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا يَشْكُرُونَ (۷۳) ترجمه: (۳)

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ (۷۴) ترجمه: (۴)

لَا يَشْتَطِعُونَ نُصْرَهُمْ وَهُمْ لَبَدٌّ مَحْضَرُونَ (۷۵) ترجمه: (۵)

فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ (۷۶) ترجمه: (۶)

أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ (۷۷) ترجمه: (۷)

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ (۷۸) ترجمه: (۸)

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ (۷۹) ترجمه: (۹)

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقَدُونَ (۸۰) ترجمه: (۱۰)

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ (۸۱) ترجمه: (۱۱)

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۸۲) ترجمه: (۱۲)

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۸۳) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۴۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدند که از آنچه با قدرت خود به عمل آورده ایم چهارپایانی برای آنان آفریدیم که آنان مالک آن هستند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندیده اند که ما به قدرت خویش برای ایشان چهارپایانی آفریده ایم تا آنان مالک آنها باشند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا ندیدند که ما از آنچه دست های (قدرت) ما ایجاد کرده (از مواد اولیه و مبدأ وجود زنده ها) برای آنها چهارپایانی آفریدیم که آنها مالک و مسلط بر آنها

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را رام ایشان ساختیم، هم مرکب آنان از آن است و هم از آن تغذیه می کنند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنها را برای ایشان رام گردانیدیم. از برخی شان سواری می گیرند و از بعضی می خورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را برایشان رام کردیم، پس برخی از آنها وسیله سواریشان است و از (گوشت و لبنیات) برخی می خورند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای آنان بهره های دیگری در آن (حیوانات) است و نوشیدنیهای گوارا؛ آیا با این حال شکرگزاری نمی کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنها سودها و نوشیدنیها دارند. پس چرا شکرگزار نیستید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای آنان سودها و آشامیدنی ها در آن (حیوانات) است، پس آیا سپاس نمی گزارند؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان غیر از خدا معبودانی برای خویش برگزیدند به این امید که یاری شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و غیر از خدا [ی یگانه] خدایانی به پرستش گرفتند، تا مگر یاری شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به جای خدای یکتا معبودهایی برای خود اتخاذ کرده اند، شاید (از ناحیه آنها) یاری شوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی آنها قادر به یاری ایشان نیستند، و این (عبادت کنندگان در قیامت) لشکری برای آنها خواهند بود که در آتش دوزخ احضار می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی بتان] نمی توانند آنان را یاری کنند و آنانند که برای [بتان] چون سپاهی احضار شده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها قدرت یاری اینان را ندارند و اینان برای آنها سپاهی احضار شده اند (در دنیا برای حفظ و دفاع از آنها، و در آخرت برای بازپرسی و کیفر)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس سخنانشان تو را غمگین نسازد، ما آنچه را پنهان می دارند و آنچه را آشکار می کنند می دانیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، گفتار آنان تو را غمگین نگرداند که ما آنچه را پنهان و آنچه را آشکار می کنند، می دانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گفتار آنها (در انکار خدا و تکذیب دعوت) تو را غمگین نسازد، زیرا که ما آنچه را در دل پنهان دارند و آنچه را بر زبان آشکار می کنند، و آنچه را در خلوت و آنچه را در جلوت انجام می دهند می دانیم (و همه را کیفر خواهیم داد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا انسان نمی داند که ما او را از نطفه ای بی ارزش آفریدیم؟! او (چنان صاحب قدرت و شعور و نطق شد که) به مخاصمه آشکار (با ما) برخاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر آدمی ندانسته است که ما او را از نطفه ای آفریده ایم، پس بناگاه وی ستیزه جویی آشکار شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا انسان (به چشم دل) ندیده که ما او را از نطفه ای آفریدیم که به ناگاه (در اندک مدتی انسانی) ستیزه گر و مخاصمه جوی آشکار (در امر معاد) است؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای ما مثالی زد و آفرینش خود را فراموش کرد و گفت: «چه کسی این استخوانها را زنده می کند در حالی که پوسیده است؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای ما مثالی آورد و آفرینش خود را فراموش کرد؛ گفت: «چه کسی این استخوانها را که چنین پوسیده است زنده می بخشد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای ما مثالی زد در حالی که آفرینش خود را فراموش نموده، گفت: چه کسی این استخوان ها را زنده می بخشد در حالی که چنین پوسیده و خاکستر شده است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «همان کسی آن را زنده می کند که نخستین بار آن را آفرید؛ و او به هر مخلوقی دانا است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «همان کسی که نخستین بار آن را پدید آورد و اوست که به هر [گونه] آفرینشی دانا است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: کسی آن را زنده می کند که نخستین بار پدیدش آورد، و او به هر (نوع) آفرینش و به هر آفریده ای دانا است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که برای شما از درخت سبز، آتش آفرید و شما بوسیله آن، آتش می افروزید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: همو که برایتان در درخت سبز فام اخگر نهاد که از آن [چون نیازتان افتد] آتش می افروزید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان که برای شما از درخت سرسبز و تر (به نام مرخ و عفار) آتشی (خشک و سوزان) پدید آورد، پس شما از آن (به مالیدن دو شاخه سبز به یکدیگر) به ناگاه آتش می افروزید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که آسمانها و زمین را آفرید، نمی تواند همانند آنان [= انسانهای خاک شده] را بیافریند؟! آری (می تواند)، و او آفریدگار داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی که آسمانها و زمین را آفریده توانا نیست که [باز] مانند آنها را بیافریند؟ آری، اوست آفریننده دانا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا کسی که آسمانها و زمین را آفریده توانا نیست بر اینکه امثال آنها را بیافریند (اجزایشان را از میان خاک گرد آورد و شکل دهد که در صورت، مماثل آنها و در ماده عین آنها باشد)؟ چرا (تواناست) و اوست آفریننده کامل و دانا

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمان او چنین است که هرگاه چیزی را اراده کند، تنها به آن می گوید: «موجود باش!»، آن نیز بی درنگ موجود می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: چون به چیزی اراده فرماید، کارش این بس که می گوید: «باش»؛ پس [بی درنگ] موجود می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که کار و شأن او این است هنگامی که وجود چیزی را بخواهد به او می گوید: باش، پس می باشد (هیچ ابزاری در میان نیست و به مجرد اراده بود شده، گویی به او گفته: باش، و او شده است)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس منزّه است خداوندی که مالکیت و حاکمیت همه چیز در دست اوست؛ و شما را به سوی او باز می گردانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [شکوهمند و] پاک است آن کسی که ملکوت هر چیزی در دست اوست، و به سوی اوست که بازگردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس منزّه است آن که ملکیت حقیقی و تسلط کامل بر همه اشیا به دست (قدرت) اوست، و (همه شما انسانها) به سوی او بازگردانده می شوید

٣٧ - سورة الصافات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالصَّافَّاتِ صَفًّا (١) ترجمه: (١)

فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا (٢) ترجمه: (٢)

فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا (٣) ترجمه: (٣)

إِنَّ إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ (٤) ترجمه: (٤)

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ (٥) ترجمه: (٥)

إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ (٦) ترجمه: (٦)

وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ (٧) ترجمه: (٧)

لَّا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَدِّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ (٨) ترجمه: (٨)

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ (٩) ترجمه: (٩)

إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ (١٠) ترجمه: (١٠)

فَاسْتَفْتِهِمْ أَهْمُ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنِ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّنْ طِينٍ لَّازِبٍ (١١) ترجمه: (١١)

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ (١٢) ترجمه: (١٢)

وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ (١٣) ترجمه: (١٣)

وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخَرُونَ (١٤) ترجمه: (١٤)

وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ (١٥) ترجمه: (١٥)

أِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَأَنَّا لَمَبْعُوثُونَ (١٦) ترجمه: (١٦)

أَوْ آبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ (١٧) ترجمه: (١٧)

قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ (١٨) ترجمه: (١٨)

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ (١٩) ترجمه: (١٩)

وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الدِّينِ (۲۰) ترجمه: (۲۰)

هَذَا يَوْمُ الْفَضْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (۲۱) ترجمه: (۲۱)

احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ (۲۲) ترجمه: (۲۲)

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ (۲۳) ترجمه: (۲۳)

وَقِفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ (۲۴) ترجمه: (۲۴)

ص: ۴۴۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به (فرشتگان) صف کشیده (و منظم) _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به صف بستگان - که صفی [با شکوه] بسته اند- _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به صف بستگان (به فرشتگان صف بسته برای اطاعت خدا به مؤمنان صف کشیده در جماعت، و رزمندگان صف زده برای جهاد) که صفی طولانی و مستحکم و عبادی- سیاسی بسته اند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به نهی کنندگان و (بازدارندگان) _____ ترجمه استاد فولادوند: و به زجر کنندگان - که به سختی زجر می کنند- _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به زجر کنندگان (به فرشتگان بازدارنده بشرها از گناهان و راننده ابرها از جایی به جایی به آیات قرآنی بازدارنده از بدی ها به مؤمنان بازدارنده از منکرات) که زجر الهی تکوینی و تشریحی دارند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تلاوت کنندگان پیایی آیات الهی... _____ ترجمه استاد فولادوند: و به تلاوت کنندگان [آیات الهی]! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به تلاوت کنندگان ذکر (به فرشتگان تلاوت کننده کتاب های آسمانی به خوانندگان الفاظ وحی به گوش و دل انبیا به مؤمنان تلاوت کننده کتاب های آسمانی)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که معبود شما یگانه است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: که قطعاً معبود شما یگانه است! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که قطعاً معبود شما یگانه است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، و پروردگار مشرقها! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است، و پروردگار خاورها! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگار آسمانها و این زمین و آنچه در میان آنهاست و پروردگار مشرق هاست (مشرق های خورشید و ستارگان در طول سال)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آسمان نزدیک [= پایین] را با ستارگان آراستیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: ما آسمان این دنیا را به زیور اختران آراستیم! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا ما آسمان نزدیک (به زمین شما) را به زینت و زیور اختران آراستیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا آن را از هر شیطان خبیثی حفظ کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند

: و [آن را] از هر شیطان سرکشی نگاه داشتیم! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن را از (ورود) هر شیطان سرکش خبیثی حفظ نمودیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها نمی توانند به (سخنان) فرشتگان عالم بالا گوش فرادهند، (و هرگاه چنین کنند) از هر سو هدف قرار می گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [به طوری که] نمی توانند به انبوه [فرشتگان] عالم بالا گوش فرادهند، و از هر سوی پرتاب می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها نمی توانند به (سخنان) اشراف فرشتگان عالم بالا- (که اسرار زمینیان در آنجا گفتگو می شود) گوش فرادهند، و از هر سو در معرض پرتاب تیر قرار می گیرند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها به شدت به عقب رانده می شوند؛ و برای آنان مجازاتی دائم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: با شدت به دور رانده می شوند، و برایشان عذابی دائم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها سخت رانده می شوند، و برای آنها عذابی است لازم و دائم (در قیامت)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آنها که در لحظه ای کوتاه برای استراق سمع به آسمان نزدیک شوند، که «شهاب ثاقب» آنها را تعقیب می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسی که [از سخن بالاییان] یکباره استراق سمع کند، که شهابی شکافنده از پی او می تازد! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر آنکه کسی (از شیاطین بخواهد سخنی را از ملاً اعلی) دزدانه گوش دهد، که شهاب و شعله ای نافذ او را دنبال می کند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آنان بپرس: «آیا آفرینش (و معاد) آنان سخت تر است یا آفرینش فرشتگان (و آسمانها و زمین)؟! ما آنان را از گل چسبنده ای آفریدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، [از کافران] بپرس: آیا ایشان [از نظر] آفرینش سخت ترند یا کسانی که [در آسمانها] خلق کردیم؟ ما آنان را از گلی چسبنده پدید آوردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از اینان (مشرکان مکه) بپرس که آیا اینان از نظر خلقت محکمترند یا کسانی که ما آفریده ایم (از فرشتگان و آسمانها و زمین)؟ همانا ما اینان را از گلی چسبنده آفریده ایم (پس در خلقت ضعیف ترند و در عصیان قوی تر)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو از انکارشان تعجب می کنی، ولی آنها مسخره می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه عجب می داری و [آنها] ریشخند می کنند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه تو (از انکار و تکذیب مشرکان) تعجب داری و آنها (این دعوت و تعجب تو را) مسخره می کنند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنان تذکر داده شود، هرگز متذکر نمی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون پند داده شوند عبرت نمی گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون تذکر داده شوند متذکر نمی شوند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که معجزه ای را ببینند، دیگران را نیز به استهزا دعوت می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آیتی ببینند به ریشخند می پردازند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون نشانه ای (از توحید و معجزه ای) ببینند شدیداً مسخره می کنند و دیگران را به مسخره می خوانند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و می گویند: «این فقط سحری آشکار است!» _____ ترجمه استاد

فولادوند: و می گویند: «این جز سحری آشکار نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و می گویند:
این جز سحر و جادویی آشکار نیست

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا هنگامی که ما مُردیم و به خاک و استخوان مبدل شدیم، بار دیگر برانگیخته خواهیم شد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: «آیا چون مردیم و خاک و استخوانهای [خُرد] گردیدیم، آیا راستی برانگیخته می شویم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آن گاه که ما مردیم و به خاک و استخوان ها تبدیل شدیم آیا به راستی (دوباره) برانگیخته می شویم؟

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا پدران نخستین ما (باز می گردند)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همین طور پدران اولیه ما؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا پدران نخستین ما نیز (برانگیخته می گردند)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آری، همه شما زنده می شوید در حالی که خوار و کوچک خواهید بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آری! در حالی که شما خوارید!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آری، آن هم در حالی که خوار و درمانده خواهید بود

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها یک صیحه عظیم واقع می شود، ناگهان همه (از قبرها برمی خیزند و) نگاه می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن تنها یک فریاد است و بس! و بناگاه آنان به تماشا خیزند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس جز این نیست که سبب برانگیختن، یک بانگ و نهیب (آسمانی به واسطه نفخه دوم صور) است که به ناگاه همگی (از قبرها بیرون شده) می نگرند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و می گویند: «ای وای بر ما، این روز جزاست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «ای وای بر ما! این است روز جزا!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و می گویند: ای وای بر ما، این روز جزاست

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) این همان روز جدایی (حقّ از باطل) است که شما آن را تکذیب می کردید! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است همان روز داوری که آن را تکذیب می کردید! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری) این همان روز داوری (خداوند) و جدا شدن (نیکان از بدان) است که آن را تکذیب و انکار می کردید

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در این هنگام به فرشتگان دستور داده می شود): ظالمان و همردیفانسان و آنچه را می پرستیدند... _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی را که ستم کرده اند، با همردیفانسان و آنچه غیر از خدا می پرستیده اند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به فرشتگان دستور می رسد) کسانی را که (به واسطه شرک و عناد در کفر) ستم کرده اند و هم مسلکانشان و آنچه را که به جای خداوند می پرستیدند گرد آورید

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری آنچه را) جز خدا می پرستیدند جمع کنید و بسوی راه دوزخ هدایتشان کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: گرد آورید و به سوی راه جهنم رهبری شان کنید! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به راه جهنم هدایتشان کنید

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها را نگهدارید که باید بازپرسی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بازداشتشان نمایید که آنها مسؤولند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را (در آن مسیر)

نگه دارید، که آنان باید (از عقاید و اعمال) مورد بازپرسی قرار گیرند

مَا لَكُمْ لَا تَنصُرُونَ (٢٥) ترجمه: (١)

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ (٢٦) ترجمه: (٢)

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (٢٧) ترجمه: (٣)

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ (٢٨) ترجمه: (٤)

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (٢٩) ترجمه: (٥)

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَآغِيينَ (٣٠) ترجمه: (٦)

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَانِقُونَ (٣١) ترجمه: (٧)

فَأَعْوَبْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ (٣٢) ترجمه: (٨)

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ (٣٣) ترجمه: (٩)

إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ (٣٤) ترجمه: (١٠)

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ (٣٥) ترجمه: (١١)

وَيَقُولُونَ أَنَّا لَتَارِكُو آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ (٣٦) ترجمه: (١٢)

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ (٣٧) ترجمه: (١٣)

إِنَّكُمْ لَذَانِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ (٣٨) ترجمه: (١٤)

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٣٩) ترجمه: (١٥)

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ (٤٠) ترجمه: (١٦)

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ (٤١) ترجمه: (١٧)

فَوَاكِهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ (٤٢) ترجمه: (١٨)

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٤٣) ترجمه: (١٩)

عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ (٤٤) ترجمه: (٢٠)

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ (۴۵) ترجمه: (۲۱)

بَيْضَاءَ لَدَّهُ لِّلشَّارِبِينَ (۴۶) ترجمه: (۲۲)

لَا فِيهَا عَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ (۴۷) ترجمه: (۲۳)

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ (۴۸) ترجمه: (۲۴)

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ (۴۹) ترجمه: (۲۵)

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (۵۰) ترجمه: (۲۶)

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ (۵۱) ترجمه: (۲۷)

ص: ۴۴۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما را چه شده که از هم یاری نمی طلبید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: شما را چه شده است که همدیگر را یاری نمی کنید؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای دوزخیان) شما را چه شده که یکدیگر را یاری نمی کنید؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی آنان در آن روز تسلیم قدرت خداوندند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [نه!] بلکه امروز آنان از در تسلیم درآمدگانند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه آنها در آن روز کاملاً تسلیم و منقاد خواهند بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و در این حال) رو به یکدیگر کرده و از هم می پرسند... _____ ترجمه استاد فولادوند: و بعضی روی به بعضی دیگر می آورند [و] از یکدیگر می پرسند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از آنها بر برخی دیگر رو کرده از یکدیگر می پرسند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروهی (می گویند: «شما رهبران گمراهی بودید که به ظاهر) از طریق خیرخواهی و نیکی وارد شدید امّا جز فریب چیزی در کارتان نبود!») _____ ترجمه استاد فولادوند: [و] می گویند: «شما [ظاهراً] از در راستی با ما درمی آمدید [و خود را حق به جانب می نمودید]!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (استضعاف و اغواشدگان به رهبران باطل و ائمه جور) می گویند: شما بودید که به عنوان خیر و صلاح (و با قسم های دروغ و قدرت و زور) به سراغ ما می آمدید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها در جواب) می گویند: «شما خودتان اهل ایمان نبودید (تقصیر ما چیست)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: [متهمان] می گویند: «[نه!] بلکه با ایمان نبودید.

ترجمه آیت الله مشکینی: آنها می گویند: (نه) بلکه شما خود اهل ایمان نبودید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هیچ گونه سلطه ای بر شما نداشتیم، بلکه شما خود قومی طغیانگر بودید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و ما را بر شما هیچ تسلطی نبود، بلکه خودتان سرکش بودید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما را بر شما هیچ تسلطی (از نظر کفر و ایمان) نبود، بلکه شما خود

گروهی طغیان گر بودید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اکنون فرمان پروردگاران بر همه ما مسلم شده، و همگی از عذاب او می چشمیم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس فرمان پروردگاران بر ما سزاوار آمد؛ ما واقعاً باید [عذاب را] بچشمیم!

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس سخن و وعده پروردگاران درباره ما تحقق یافت، حتما ما چشیده

(عذاب دوزخ) هستیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما شما را گمراه کردیم، همان گونه که خود گمراه بودیم! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: و شما را گمراه کردیم، زیرا خودمان گمراه بودیم! _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: پس ما شما را (با فرض اختیار خودتان) گمراه کردیم، و البته ما هم خود گمراه بودیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) همه آنها [= پیشوایان و پیروان گمراه] در آن روز در عذاب الهی مشترکند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس، در حقیقت، آنان در آن روز در عذاب شریک یکدیگرند!

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بی تردید آنان (پیروان و پیشوایان) در آن روز در عذاب شریک اند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این گونه با مجرمان رفتار می کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند:

[آری،] ما با مجرمان چنین رفتار می کنیم! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما با گنهکاران این گونه عمل

می کنیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که وقتی به آنها گفته می شد: «معبودی جز خدا وجود ندارد»، تکبر و سرکشی می

کردند... _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا که آنان بودند که وقتی به ایشان گفته می شد: «خدایی جز

خدای یگانه نیست»، تکبر می ورزیدند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (زیرا) آنها چنین بودند که چون

به آنان گفته می شد جز خدای یکتا معبودی نیست، تکبر می ورزیدند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیوسته می گفتند: «آیا ما معبودان خود را بخاطر شاعری دیوانه رها کنیم؟!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: و می گفتند: «آیا ما برای شاعری دیوانه دست از خدایانمان برداریم?!»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و می گفتند: آیا به راستی ما به خاطر شاعری دیوانه رهاکننده خدایان

خود باشیم؟

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست، او حق را آورده و پیامبران پیشین را تصدیق کرده است!

_____ ترجمه استاد فولادوند: ولی نه! [او] حقیقت را آورده و فرستادگان را تصدیق کرده است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (او شاعر و دیوانه نیست) بلکه او (دین و شریعت و کتاب) حق را آورده،

و همه فرستادگان (خدا) را تصدیق نموده است

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما شما (مستکبران کوردل) بطور مسلم عذاب دردناک (الهی) را خواهید چشید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: در واقع، شما عذاب پر درد را خواهید چشید! _____

ترجمه آیت الله مشکینی: شما بی تردید (در عالم آخرت) چشیده عذاب دردناکید

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جز به آنچه انجام می دادید کیفر داده نمی شوید، _____ ترجمه

استاد فولادوند: و جز آنچه می کردید جزا نمی یابید! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جز در برابر آنچه در (در دنیا) انجام می دادید جزا داده نمی شوید و جز تجسم عین عقاید و اعمالتان کیفر نمی بیند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جز بندگان مخلص خدا (که از این کیفرها برکنارند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر بندگان پاکدل خدا! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آنان چشمنده کیفرند) جز بندگان مخلص و برگزیده خداوند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای آنان [= بندگان مخلص] روزی معین و ویژه ای است، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان روزی معین خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که آنها برایشان روزی معین است

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: میوه ها (ی گوناگون پر ارزش)، و آنها گرامی داشته می شوند... _____ ترجمه استاد فولادوند: [انواع] میوه ها! و آنان مورد احترام خواهند بود. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: میوه هایی (گوناگون) و هم آنان (از جانب خدا به وسیله فرشتگان) مورد اکرام قرار می گیرند

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در باغهای پر نعمت بهشت؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: در باغهای پر نعمت! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در باغ های پر نعمت

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که بر تختها رو به روی یکدیگر تکیه زده اند، _____ ترجمه استاد فولادوند: بر سریرها در برابر همدیگر [می نشینند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر روی تخت هایی رو به روی همدیگر

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گرداگردشان قدهای لبریز از شراب طهور را می گردانند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: با جامی از باده ناب پیرامونشان به گردش درمی آیند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر دور آنها کاسه ای مملو از شراب صافی (از چشمه ای روان در بهشت) گردانده می شود

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شرابی سفید و درخشنده، و لذتبخش برای نوشندگان؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: [باده ای] سخت سپید که نوشندگان را لذتی [خاص] می دهد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شرابی بس سفید و سراپا لذت برای نوشندگان

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شرابی که نه در آن مایه تباهی عقل است و نه از آن مست می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه در آن فساد عقل است و نه ایشان از آن به بدمستی [و فرسودگی] می افتند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نه در آن سردرد و ضررهای بدنی است، و نه از آن عقلشان زایل می گردد

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نزد آنها همسرانی زیبا چشم است که جز به شوهران خود عشق نمی ورزند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و نزدشان [دلبرانی] فروهشته نگاه و فراخ دیده باشند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در نزد آنها زنانی است خمار چشم و دیده از غیر همسر پوشیده، و درشت و زیبا چشم

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گویی از (لطافت و سفیدی) همچون تخم مرغهایی هستند که (در زیر بال و پر مرغ) پنهان مانده (و دست انسانی هرگز آن را لمس نکرده است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: [از شدت

سپیدی [گویی تخم شتر مرغ [زیر پر]ند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گویی آنان تخم های
پرنده گانند، پوشیده (در زیر پر، یا در داخل پارچه، محفوظ از غبار و آلودگی)
۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (در حالی که آنها غرق گفتگو هستند) بعضی رو به بعضی دیگر کرده می پرسند...
_____ ترجمه استاد فولادوند : پس برخی شان به برخی روی نموده و از همدیگر پرس وجو می کنند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس برخی از آنان به برخی دیگر رو آورده، با هم گفتگو کنند
۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسی از آنها می گوید: «من همنشینی داشتم... _____ ترجمه استاد
فولادوند : گوینده ای از آنان می گوید: «راستی من [در دنیا] همنشینی داشتم، _____ ترجمه آیت الله
مشکینی : گوینده ای از آنها می گوید: همانا مرا (در دنیا) همنشینی بود

يَقُولُ أَأِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ (٥٢) ترجمه: (١)

أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَأِنَّا لَمَدِيدُونَ (٥٣) ترجمه: (٢)

قَالَ هَلْ أُنْتُمْ مُطَّلِعُونَ (٥٤) ترجمه: (٣)

فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ (٥٥) ترجمه: (٤)

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدَتْ لِتُزَيِّنَ لَنَا بَلَدًا كَذِبًا حَتَّىٰ تُلَاقِنَا بِهَا عُرْسًا بِئْسَ الَّذِي تَزَيِّنُ (٥٦) ترجمه: (٥)

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُخْضَرِّينَ (٥٧) ترجمه: (٦)

أَفَمَا نَحْنُ بِمَبِئِّينَ (٥٨) ترجمه: (٧)

إِلَّا مَوْتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّينَ (٥٩) ترجمه: (٨)

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٦٠) ترجمه: (٩)

لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ (٦١) ترجمه: (١٠)

أَذَلِّكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزُّقُومِ (٦٢) ترجمه: (١١)

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ (٦٣) ترجمه: (١٢)

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ (٦٤) ترجمه: (١٣)

طَلَعَهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ (٦٥) ترجمه: (١٤)

فَأَنَّهُمْ لَأَكَلُونَ مِنْهَا فَمَا لِيُونِ مِنْهَا الْبُطُونَ (٦٦) ترجمه: (١٥)

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ (٦٧) ترجمه: (١٦)

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ (٦٨) ترجمه: (١٧)

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ (٦٩) ترجمه: (١٨)

فَهُمْ عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُهْرَعُونَ (٧٠) ترجمه: (١٩)

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ (٧١) ترجمه: (٢٠)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ (۷۲) ترجمه: (۲۱)

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذِرِينَ (۷۳) ترجمه: (۲۲)

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (۷۴) ترجمه: (۲۳)

وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ (۷۵) ترجمه: (۲۴)

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (۷۶) ترجمه: (۲۵)

ص: ۴۴۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که پیوسته می گفت: آیا (به راستی) تو این سخن را باور کرده ای...
_____ ترجمه استاد فولادوند: [که به من] می گفت: «آیا واقعاً تو از باوردارندگانی؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به من) می گفت: آیا به راستی تو از تصدیق کنندگانی (که پس از مرگ زنده شدنی در کار است)؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که وقتی ما مُردیم و به خاک و استخوان مبدل شدیم، (بار دیگر) زنده می شویم و جزا داده خواهیم شد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا وقتی مُردیم و خاک و [مشتی] استخوان شدیم، آیا واقعاً جزا می یابیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آن گاه که ما مردیم و مبدل به خاک و استخوان ها شدیم آیا (دوباره زنده شده) مجازات می شویم؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سپس) می گوید: «آیا شما می توانید از او خبری بگیرید؟» _____
_____ ترجمه استاد فولادوند: [مؤمن] می پرسد: «آیا شما اطلاع دارید [کجاست]؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آن گوینده به یارانش) می گوید: آیا شما میل اشراف و سرکشیدن به او را دارید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینجاست که نگاهی می کند، ناگهان او را در میان دوزخ می بیند.
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس اطلاع حاصل می کند، و او را در میان آتش می بیند!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خود مشرف (به دوزخ) می شود و او را در وسط جهنم می بیند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گوید: «به خدا سوگند نزدیک بود مرا (نیز) به هلاکت بکشانی!
_____ ترجمه استاد فولادوند: [و] می گوید: «به خدا سوگند، چیزی نمانده بود که تو مرا به هلاکت اندازی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: می گوید: به خدا سوگند، حقیقت این است که نزدیک بود مرا

نیز به هلاکت افکنی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر نعمت پروردگارم نبود، من نیز از احضارشدگان (در دوزخ) بودم!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر رحمت پروردگارم نبود، هرآینه من [نیز] از احضارشدگان بودم،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر نعمت (هدایت) پروردگارم نبود همانا من نیز از احضارشدگان (در

آنجا) بودم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سپس به یاران خود می گوید: ای دوستان!) آیا ما هرگز نمی میریم (و در بهشت جاودانه خواهیم بود)، _____ ترجمه استاد فولادوند: [و از روی شوق می گوید:] «آیا دیگر روی مرگ نمی بینیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (به یارانش از روی شوق و تقریر می گوید) آیا ما دیگر نمی میریم.

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جز همان مرگ اول، مرگی به سراغ ما نخواهد آمد، و ما هرگز عذاب نخواهیم شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: جز همان مرگ نخستین خود؟ و ما هرگز عذاب نخواهیم شد؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز مرگ نخستین مان (که مرگ از دنیا بود) و ما هیچ گاه معذب نخواهیم شد؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: راستی این همان پیروزی بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: راستی که این همان کامیابی بزرگ است! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری) یقیناً که این همان کامیابی و رستگاری بزرگ است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری، برای مثل این، باید عمل کنندگان عمل کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای چنین [پاداشی] باید کوشندگان بکوشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای این (رقم نعمت ها) باید اهل عمل بکوشند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا این (نعمتهای جاویدان بهشتی) بهتر است یا درخت (نفرت انگیز) زقوم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از نظر پذیرایی این بهتر است یا درخت زقوم؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا این از نظر پذیرایی بهتر است یا درخت زقوم (که برای پذیرایی جهنمیان است)؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آن را مایه درد و رنج ظالمان قرار دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، ما آن را برای ستمگران [مایه آزمایش و] عذابی گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقاً که ما آن را وسیله عذاب ستمکاران قرار داده ایم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن درختی است که از قعر جهنم می روید! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن، درختی است که از قعر آتش سوزان می روید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن درختی است که از قعر جهنم سر بر می آورد (تنه اش در کف می روید و شاخه هایش به درکات بالا می رسد)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شکوفه آن مانند سرهای شیاطین است! _____ ترجمه استاد فولادوند: میوه اش گویی چون کله های شیاطین است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شکوفه اش گویی سرهای شیاطین است (در اینکه در اذهان مردم زشت و زیان آور است)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها [= مجرمان] از آن می خورند و شکمها را از آن پر می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [دوزخیان] حتماً از آن می خورند و شکمها را از آن پر می کنند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس همانا که آنها چندان از آن می خورند که شکم ها را از آن پر می کنند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس روی آن آب داغ متعفنی می نوشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس ایشان را بر سر آن، آمیغی از آب جوشان است! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس

برای آنها روی آن (غذا) شراب آمیخته ای از آب جوشان است (که در خارج از دوزخ می خورند)

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بازگشت آنها به سوی جهنم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه بازگشتشان بی گمان به سوی دوزخ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس بازگشت آنها به سوی جهنم است

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که آنها پدران خود را گمراه یافتند، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنها پدران خود را گمراه یافتند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زیرا که آنان پدرانشان را گمراه یافتند

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با این حال به سرعت بدنبال آنان کشانده می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس ایشان به دنبال آنها می شتابند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به دنبالشان به شتاب می رفتند (گویی به سرعت رانده می شدند)

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قبل از آنها بیشتر پیشینیان (نیز) گمراه شدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً پیش از آنها بیشتر پیشینیان به گمراهی افتادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین پیش از آنان (کفار مکه) بیشتر پیشینیان نیز گمراه شدند

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما در میان آنها اندازکنندگان فرستادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و حال آنکه مسلماً در میانشان هشداردهندگان فرستادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا در میان آنها بیم دهندگانی فرستادیم

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی بنگر عاقبت اندازشوندگان چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس بین فرجام هشدار داده شدگان چگونه بود! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بنگر که سرانجام کار بیم داده شدگان چگونه بود (که با عذاب های گوناگون هلاک شدند)

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر بندگان مخلص خدا! _____ ترجمه استاد فولادوند: به استثنای بندگان پاکدل خدا! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر بندگان برگزیده و خالص شده خداوند (که توفیق حق، نقایص روحی آنها را زدوده و خالص شده اند)

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نوح، ما را خواند (و ما دعای او را اجابت کردیم)؛ و چه خوب اجابت کننده ای هستیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نوح، ما را ندا داد، و چه نیک اجابت کننده بودیم! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا نوح ما را ندا درداد، پس ما نیکو اجابت کننده بودیم

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او و خاندانش را از اندوه بزرگ رهایی بخشیدیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و او و کسانش را از اندوه بزرگ رهایی بخشیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او و خاندانش را از آن اندوه بزرگ (ظلم و آزار و اهانت های قوم و خطر طوفان) رها ساختیم

وَجَعَلْنَا دُرِّيَّتَهُ هُمْ الْبَاقِينَ (٧٧) ترجمه: (١)

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (٧٨) ترجمه: (٢)

سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ (٧٩) ترجمه: (٣)

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (٨٠) ترجمه: (٤)

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (٨١) ترجمه: (٥)

ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ (٨٢) ترجمه: (٦)

وَإِنْ مِنْ شِيعَتِهِ لِبِرَاهِيمَ (٨٣) ترجمه: (٧)

إِذْ جَاءَ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (٨٤) ترجمه: (٨)

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ (٨٥) ترجمه: (٩)

أَتُنْفِكُوا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ (٨٦) ترجمه: (١٠)

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٨٧) ترجمه: (١١)

فَنظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ (٨٨) ترجمه: (١٢)

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ (٨٩) ترجمه: (١٣)

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ (٩٠) ترجمه: (١٤)

فَرَاغَ إِلَى آلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ (٩١) ترجمه: (١٥)

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ (٩٢) ترجمه: (١٦)

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ (٩٣) ترجمه: (١٧)

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُونَ (٩٤) ترجمه: (١٨)

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ (٩٥) ترجمه: (١٩)

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ (٩٦) ترجمه: (٢٠)

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُيُوتًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ (۹۷) ترجمه: (۲۱)

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ (۹۸) ترجمه: (۲۲)

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ (۹۹) ترجمه: (۲۳)

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ (۱۰۰) ترجمه: (۲۴)

فَبَشِّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ (۱۰۱) ترجمه: (۲۵)

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبُحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ يَا أَبَتِ أَفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَيَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنْ الصَّابِرِينَ (۱۰۲) ترجمه: (۲۶)

ص: ۴۴۹

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و فرزندان او را همان بازماندگان (روی زمین) قرار دادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند : و [تنها] نسل او را باقی گذاشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و تنها اولاد او را باقی ماندگان (روی زمین) قرار دادیم (و باقی اهل کشتی به علی از بین رفتند)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و نام نیک او را در میان اُمتهای بعد باقی نهادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند : و در میان آیندگان [آوازه نیک او را بر جای گذاشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و نام نیکی او در اُمّت های بعدی به جای گذاشتیم (چون ندای توحید، مبارزه با شرک، دریافت نخستین کتاب و شریعت آسمانی)
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سلام بر نوح در میان جهانیان باد! _____ ترجمه استاد فولادوند : درود بر نوح در میان جهانیان! _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سلام و درود (خدا) بر نوح در میان جهانیان (جهان فرشتگان و انسان ها و اجنه) و باید درود گفته شود بر او در میان اهل جهان
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ما نیکوکاران را (در دنیا) این گونه پاداش می دهیم
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : چرا که او از بندگان باایمان ما بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : به راستی او از بندگان مؤمن ما بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بی تردید او از بندگان باایمان ما بود
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس دیگران [= دشمنان او] را غرق کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : سپس دیگران را غرق کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس دیگران را (کسانی را که سوار کشتی نشدند) غرق کردیم
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از پیروان او ابراهیم بود؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و بی گمان،

ابراهیم از پیروان اوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا از پیروان او (در دین و کتاب و مبارزه با شرک) ابراهیم بود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بی‌اوری) هنگامی را که با قلب سلیم به پیشگاه پروردگارش آمد؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که با دلی پاک به [پیشگاه] پروردگارش آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که با قلبی سالم به سوی پروردگار خویش آمد (متوجه او شد، توحید را تصدیق و خود را تسلیم نمود)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که به پدر و قومش گفت: «اینها چیست که می پرستید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: چون به پدر [خوانده] و قوم خود گفت: «چه می پرستید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هنگامی که به پدر (به عمو یا پدرزن) و قوم خود گفت: شما چه چیزی را می پرستید؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا غیر از خدا به سراغ این معبودان دروغین می روید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا غیر از آنها، به دروغ، خدایانی [دیگر] می خواهید؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به دروغ و افترا، معبودهایی غیر از خدا را می خواهید؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما درباره پروردگار عالمیان چه گمان می برید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس گمانتان به پروردگار جهانها چیست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گمانتان درباره پروردگار جهانیان چیست؟ (آیا او ربّ نیست، یا اذن پرستش دیگران را داده، یا مشرکان را عذاب نمی کند؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سپس) نگاهی به ستارگان افکند... _____ ترجمه استاد فولادوند: پس نظری به ستارگان افکند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به نظر تأملی در (اوضاع) ستارگان نگریست (تا زمان عروض بیماری خود را تشخیص دهد)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفت: «من بیمارم (و با شما به مراسم جشن نمی آیم)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفت: «من کسالت دارم!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گفت: همانا من در شرف بیماریم (و با شما برای مراسم عید بیرون نمی آیم)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها از او روی برتافته و به او پشت کردند (و بسرعت دور شدند). _____ ترجمه استاد فولادوند: پس پشت کنان از او روی برتافتند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس، از او روی گردانده، برگشتند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (او وارد بتخانه شد) مخفیانه نگاهی به معبودانشان کرد و از روی تمسخر گفت: «چرا (از این غذاها) نمی خورید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا نهانی به سوی خدایانشان رفت و [به ریشخند] گفت: «آیا غذا نمی خورید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پنهانی به قصد سرکوبی به سوی خدایانشان روان شد و (با اشاره به غذاهایی که در برابر آنها چیده بودند) گفت: آیا نمی خورید؟

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اصلاً) چرا سخن نمی گوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: شما را چه شده که سخن نمی گوید؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شما را چیست که سخن نمی گوید؟

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بسوی آنها رفت و ضربه ای محکم با دست راست بر پیکر آنها فرود آورد (و جز

بت بزرگ، همه را درهم شکست). _____ ترجمه استاد فولادوند: پس با دست راست، بر سر آنها زدن گرفت! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس سرکوبگرانه بر آنها رو آورد (و تبر در دست) ضربت هایی با دست راست و به قدرت بر آنها وارد کرد (و همه را جز بزرگشان خرد نمود)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها با سرعت به او روی آوردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا دوان دوان سوی او روی آور شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (چون از عید برگشتند به اتهام این عمل) شتابان به سوی او رو آوردند

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «آیا چیزی را می پرستید که با دست خود می تراشید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ابراهیم] گفت: «آیا آنچه را می تراشید، می پرستید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ابراهیم) گفت: آیا چیزی را که خود می تراشید پرستش می کنید؟

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با اینکه خداوند هم شما را آفریده و هم بتهایی که می سازید! _____ ترجمه استاد فولادوند: با اینکه خدا شما و آنچه را که برمی سازید آفریده است! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که خداوند، شما و آنچه را می کنید آفریده است (عمل های خودتان و مواد معبودانتان مصنوع حقیقی خداست)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بت پرستان) گفتند: «بنای مرتفعی برای او بسازید و او را در جهنمی از آتش بیفکنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «برایش [کوره] خانه ای بسازید و در آتشش بیندازید» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یکدیگر) گفتند: برای او بنایی (وسیع در طول و عرض) بسازید و او را در جهنمی از آتش بیفکنید

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها طرحی برای نابودی ابراهیم ریخته بودند، ولی ما آنان را پست و مغلوب ساختیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس خواستند به از نیرنگی زنند؛ ولی [ما آنان را پست گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس تصمیم مکر و نیرنگ درباره او گرفتند، و ما آنها را پست و فروتر ساختیم (و او را از آتش نجات دادیم)

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (او از این مهلکه سلامت بیرون آمد) و گفت: «من به سوی پروردگارم می روم، او مرا هدایت خواهد کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ابراهیم] گفت: «من به سوی پروردگارم رهسپارم، زودا که مرا راه نماید!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (پس از رهایی از مکر آنها) گفت: حتما من به سوی پروردگار خود (شهری که بتوانم در آنجا به عبادت پردازم) رهسپارم، به زودی راهنمایم خواهد کرد

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! به من از صالحان [= فرزندان صالح] ببخش! _____ ترجمه استاد فولادوند: «ای پروردگار من! مرا [فرزندی] از شایستگان بخش». _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، مرا (فرزندی) از شایستگان ببخش

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما او [= ابراهیم] را به نوجوانی بردبار و صبور بشارت دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او را به پسری بردبار مژده دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را به پسری بردبار (اسماعیل) بشارت دادیم

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که با او به مقام سعی و کوشش رسید، گفت: «پسرم! من در خواب دیدم که تو

را ذبح می کنم، نظر تو چیست؟» گفت «پدرم! هر چه دستور داری اجرا کن، به خواست خدا مرا از صابران خواهی یافت!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و وقتی با او به جایگاه «سعی» رسید، گفت: «ای پسرک من! من در خواب
[چنین] می بینم که تو را سَرِّ می بُرم، پس ببین چه به نظرت می آید؟» گفت: «ای پدر من! آنچه را مأموری بکن! ان شاء الله
مرا از شکیبایان خواهی یافت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون پسر با او به حد کار و کوشش
رسید، گفت: ای فرزند خردسالم، من مرتب در خواب می بینم که تو را سر می برم (کارد بر حلقومت می کشم)، پس بنگر
چه نظر می دهی. گفت: ای پدر، آنچه را مأمور می شوی انجام ده، که به خواست خدا مرا از صابران خواهی یافت

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ (١٠٣) ترجمه: (١)

وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ (١٠٤) ترجمه: (٢)

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٠٥) ترجمه: (٣)

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ (١٠٦) ترجمه: (٤)

وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ (١٠٧) ترجمه: (٥)

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (١٠٨) ترجمه: (٦)

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ (١٠٩) ترجمه: (٧)

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١١٠) ترجمه: (٨)

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١١١) ترجمه: (٩)

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ (١١٢) ترجمه: (١٠)

وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ (١١٣) ترجمه: (١١)

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ (١١٤) ترجمه: (١٢)

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (١١٥) ترجمه: (١٣)

وَنَصَرْنَا هُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ (١١٦) ترجمه: (١٤)

وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ (١١٧) ترجمه: (١٥)

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (١١٨) ترجمه: (١٦)

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ (١١٩) ترجمه: (١٧)

سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ (١٢٠) ترجمه: (١٨)

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٢١) ترجمه: (١٩)

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١٢٢) ترجمه: (٢٠)

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (۱۲۳) ترجمه: (۲۱)

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ (۱۲۴) ترجمه: (۲۲)

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ (۱۲۵) ترجمه: (۲۳)

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ (۱۲۶) ترجمه: (۲۴)

ص: ۴۵۰

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که هر دو تسلیم شدند و ابراهیم جبین او را بر خاک نهاد...
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس وقتی هر دو تن دردادند [و همدیگر را بدرود گفتند] و [پسر] را به پیشانی بر خاک افکند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون هر دو تسلیم (فرمان خدا) شدند و پسر را بر پیشانی بیفکند (از امتحان سرفراز بیرون آمد)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او را ندا دادیم که: «ای ابراهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: او را ندا دادیم که ای ابراهیم! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما او را ندا دردادیم که ای ابراهیم
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن رؤیا را تحقق بخشیدی (و به مأموریت خود عمل کردی)!، ما این گونه، نیکوکاران را جزا می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: رؤیا [ی خود] را حقیقت بخشیدی! ما نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقا که تو خوابت را تحقق بخشیدی (زیرا متعلق امر آن رؤیا همان کشیدن کارد بر حلقوم بوده، هر چند پدر و فرزند از آن ذبح را فهمیده بودند)، ما نیکوکاران را این گونه پاداش می دهیم
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این مسلماً همان امتحان آشکار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: راستی که این همان آزمایش آشکار بود! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین این (حادثه) همان آزمایش آشکار است
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما ذبح عظیمی را فدای او کردیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و او را در ازای قربانی بزرگی باز رهانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما قربانی بزرگی را (گوسفندی بزرگ از نظر هیکل و از جنبه احترام را) فدای او کردیم
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نام نیک او را در اّمتهای بعد باقی نهادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در [میان] آیندگان برای او [آوازه نیک] به جای گذاشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نام نیکی از او در امت های بعدی به جای گذاشتیم (چون ندای توحید، مبارزه با شرک، فداکاری عظیم، کتاب و شریعت نوین آسمانی)
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سلام بر ابراهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: درود بر ابراهیم!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: سلام و درود بر ابراهیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند
نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نیکوکاران را این گونه پاداش می
دهیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او از بندگان باایمان ما است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در
حقیقت، او از بندگان باایمان ما بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا او از بندگان باایمان ما بود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما او را به اسحاق-پیامبری از شایستگان- بشارت دادیم! _____
ترجمه استاد فولادوند: و او را به اسحاق که پیامبری از [جمله] شایستگان است مژده دادیم. _____ ترجمه
آیت الله مشکینی: و او را به (فرزندی به نام) اسحاق، پیامبری از شایستگان، مژده دادیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به او و اسحاق برکت دادیم؛ و از دودمان آن دو، افرادی بودند نیکوکار و افرادی
آشکارا به خود ستم کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به او و به اسحاق برکت دادیم، و از نسل آن
دو برخی نیکوکار و [برخی] آشکارا به خود ستمکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر او و بر

اسحاق برکت دادیم (اولادی انبیا و کتاب و شریعت) و از اولاد آن دو برخی نیکوکار و برخی بر خویشتن ستمکاری آشکارند
۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به موسی و هارون نعمت بخشیدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند:
و در حقیقت، بر موسی و هارون منت نهادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا بر موسی و هارون
نیز نعمت بخشیدیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن دو و قومشان را از اندوه بزرگ نجات دادیم! _____ ترجمه
استاد فولادوند: و آن دو و قومشان را از اندوه بزرگ رهانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن دو
و قومشان را از اندوهی بزرگ نجات دادیم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را یاری کردیم تا بر دشمنان خود پیروز شدند! _____ ترجمه
استاد فولادوند: و آنان را یاری دادیم تا ایشان غالب آمدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را
یاری دادیم، پس آنها بودند که پیروز شدند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به آن دو، کتاب روشنگر دادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و
آن دو را کتاب روشن دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن دو را کتاب (آسمانی) روشن و
روشنگر عطا کردیم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن دو را به راه راست هدایت نمودیم! _____ ترجمه استاد
فولادوند: و هر دو را به راه راست هدایت کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر دو را به راه
راست هدایت کردیم

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نام نیکشان را در اقوام بعد باقی گذاردیم! _____ ترجمه استاد
فولادوند: و برای آن دو در [میان] آیندگان [نام نیک] به جای گذاشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی
: و نام نیکی از آن دو در امت های بعدی به جای گذاشتیم (چون ندای توحید و مبارزه با شرک، کتاب و شریعت نوین
آسمانی)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سلام بر موسی و هارون! _____ ترجمه استاد فولادوند: درود بر

موسی و هارون! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سلام و درود بر موسی و هارون

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما نیکوکاران را این گونه پاداش می دهیم

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن دو از بندگان مؤمن ما بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا آن دو از بندگان با ایمان ما بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته آن دو از بندگان با ایمان ما بودند

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و الیاس از رسولان (ما) بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی الیاس از فرستادگان [ما] بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا الیاس نیز از فرستادگان ما بود

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خاطر بیاور هنگامی را که به قومش گفت: «آیا تقوا پیشه نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: چون به قوم خود گفت: «آیا پروا نمی دارید؟ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که به قوم خود گفت: آیا (از نافرمانی خدا و شرک به او) پروا نمی کنید؟

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا بت «بعل» را می خوانید و بهترین آفریدگاران را رها می سازید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا «بعل» را می پرستید و بهترین آفرینندگان را وامی گذارید؟! _____

ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (برای پرستش و طلب نیاز، بت) بعل را می خوانید و بهترین آفرینندگان را رها می کنید

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدایی که پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست! _____

ترجمه استاد فولادوند: [یعنی:] خدا را که پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شماست؟! _____

ترجمه آیت الله مشکینی: همان خدایی که پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ (١٢٧) ترجمه: (١)

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (١٢٨) ترجمه: (٢)

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (١٢٩) ترجمه: (٣)

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ (١٣٠) ترجمه: (٤)

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٣١) ترجمه: (٥)

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١٣٢) ترجمه: (٦)

وَإِنَّ لَوْطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (١٣٣) ترجمه: (٧)

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ (١٣٤) ترجمه: (٨)

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ (١٣٥) ترجمه: (٩)

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ (١٣٦) ترجمه: (١٠)

وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ (١٣٧) ترجمه: (١١)

وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٣٨) ترجمه: (١٢)

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (١٣٩) ترجمه: (١٣)

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (١٤٠) ترجمه: (١٤)

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ (١٤١) ترجمه: (١٥)

فَالْتَقَمَهُ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ (١٤٢) ترجمه: (١٦)

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ (١٤٣) ترجمه: (١٧)

لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (١٤٤) ترجمه: (١٨)

فَتَبَدَّلْنَاهُ بِالْأَعْرَابِ وَهُوَ سَقِيمٌ (١٤٥) ترجمه: (١٩)

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ (١٤٦) ترجمه: (٢٠)

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ (۱۴۷) ترجمه: (۲۱)

فَأَمَّاؤُا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ (۱۴۸) ترجمه: (۲۲)

فَاسْتَفْتِهِمُ الرُّبُّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبُنُونَ (۱۴۹) ترجمه: (۲۳)

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ (۱۵۰) ترجمه: (۲۴)

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ (۱۵۱) ترجمه: (۲۵)

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۱۵۲) ترجمه: (۲۶)

أَصْطَفَىٰ الْبَنَاتِ عَلَىٰ الْبَنِينَ (۱۵۳) ترجمه: (۲۷)

ص: ۴۵۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امّا آنها او را تکذیب کردند؛ ولی به یقین همگی (در داد گاه عدل الهی) احضار می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او را دروغگو شمردند، و قطعاً آنها [در آتش] احضار خواهند شد- _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را تکذیب کردند، و مسلماً آنان (در قیامت برای حساب و عذاب) احضار خواهند شد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر بندگان مخلص خدا! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر بندگان پاکدین خدا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر بندگان پاک شده و برگزیده خدا

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما نام نیک او را در میان امتهای بعد باقی گذاردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای او در [میان] آیندگان [آوازه نیک] به جای گذاشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نام نیکی از او در امت های بعدی به جا گذاشتیم (چون ندای توحید و مبارزه با شرک)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سلام بر الیاسین! _____ ترجمه استاد فولادوند: درود بر پیروان الیاس! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سلام بر الیاس (و بر اولاد یاسین)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما نیکوکاران را این گونه پاداش می دهیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما نیکوکاران را این گونه پاداش می دهیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او از بندگان مؤمن ما است! _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا او از بندگان با ایمان ما بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا او از بندگان با ایمان ما بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و لوط از رسولان (ما) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، لوط از زمره فرستادگان بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا لوط نیز از فرستادگان ما

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به خاطر بیاور زمانی را که او و خاندانش را همگی نجات دادیم،
 _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که او و همه کسانش را رهانیدیم- _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: (به یاد آر) آن گاه که او و همه خاندانش را نجات دادیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر پیرزنی که از بازماندگان بود (و به سرنوشت آنان گرفتار شد)!
 _____ ترجمه استاد فولادوند: جز پیرزنی که در میان باقی ماندگان [و خاکسترشدگان] بود-

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر پیره زنی که در میان باقی ماندگان (در عذاب قوم لوط) بود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بقیه را نابود کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس
 دیگران را هلاک کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس بقیه را هلاک کردیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شما پیوسته صبحگاهان از کنار (ویرانه های شهرهای) آنها می گذرید...
 _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، شما بر آنان صبحگاهان _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: و همانا شما (اهل مکه در سفرتان به سوی شام) صبحگاهان بر آنها می گذرید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (همچنین) شبانگاه؛ آیا نمی اندیشید؟! _____ ترجمه استاد
 فولادوند: و شامگاهان می گذرید! آیا به فکر فرو نمی روید؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در

شامگاهان نیز پس آیا نمی اندیشید؟

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و یونس از رسولان (ما) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در
 حقیقت، یونس از زمره فرستادگان بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته یونس از فرستادگان ما بود

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خاطر بیاور زمانی را که به سوی کشتی پر (از جمعیت و بار) فرار کرد.
 _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که به سوی کشتی پر، بگریخت! _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: (به یاد آر) هنگامی که به سوی کشتی پر (از مسافران و بار) فرار کرد (و در آن سوار شد)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و با آنها قرعه افکند، (و قرعه به نام او افتاد و) مغلوب شد! _____
 _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [سرنشینان] با هم قرعه انداختند و [یونس] از باختگان شد. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: پس (چون خطر کشتی اقتضا کرد برخی در آب افکنده شود) او در قرعه کشی شرکت کرد و از مغلوبین
 گردید

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (او را به دریا افکندند) و ماهی عظیمی او را بلعید، در حالی که مستحق سرزنش بود!
 _____ ترجمه استاد فولادوند: [او را به دریا افکندند] و عنبرماهی او را بلعید در حالی که او نکوهشگر

خویش بود! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ماهی او را بلعید در حالی که کار ملامت آور کرده بود
 و خود را سرزنش می کرد

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر او از تسبیح کنندگان نبود... _____ ترجمه استاد فولادوند: و
 اگر او از زمره تسبیح کنندگان نبود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر نه این بود که او (در مدت

عمرش و در شکم ماهی) از تسبیح گویان بود

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا روز قیامت در شکم ماهی می ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند:

- قطعاً تا روزی که برانگیخته می شوند، در شکم آن [ماهی] می ماند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی:
- حتماً تا روزی که (مردم) برانگیخته می شوند در شکم آن ماهی می ماند
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به هر حال ما او را رهایی بخشیدیم و) او را در یک سرزمین خشک خالی از گیاه افکندیم در حالی که بیمار بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او را در حالی که ناخوش بود به زمین خشکی افکندیم! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را در حالی که بیمار بود در مکانی بدون سقف و سایه افکندیم
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بوته کدوئی بر او رویاندیم (تا در سایه برگهای پهن و مرطوبش آرامش یابد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر بالای [سر] او درختی از [نوع] کدوئین رویانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر بالای سر او بوته ای از نوع کدو (یا موز یا انجیر) رویانیدیم
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او را به سوی جمعیت یکصد هزار نفری -یا بیشتر- فرستادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و او را به سوی یکصد هزار [نفر از ساکنان نینوا] یا بیشتر روانه کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را به سوی یکصد هزار نفر یا بیشتر فرستادیم
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها ایمان آوردند، از این رو تا مدت معلومی آنان را از مواهب زندگی بهره مند ساختیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس ایمان آوردند و تا چندی برخوردارشان کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ایمان آوردند و ما آنها را تا مدتی (معین از زندگی) برخوردارشان کردیم
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آنان بپرس: آیا پروردگارت دخترانی دارد و پسران از آن آنهاست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از مشرکان جویا شو: آیا پروردگارت را دختران و آنان را پسران است؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از آنان (مشرکین مکه) نظرخواهی کن، آیا دختران از آن پروردگار توست و پسران از آن آنها؟
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ما فرشتگان را مؤنث آفریدیم و آنها ناظر بودند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا فرشتگان را مادینه آفریدیم و آنان شاهد بودند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه ما فرشتگان را از جنس دختران آفریدیم و آنها حاضر و شاهد بودند؟
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بدانید آنها با این تهمت بزرگشان می گویند: _____ ترجمه استاد فولادوند: هس دار که اینان از دروغ پردازی خود قطعاً خواهند گفت: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آگاه باش که آنها از دروغ پردازیشان می گویند
- ۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: «خداوند فرزند آورده!» ولی آنها به یقین دروغ می گویند! _____ ترجمه استاد فولادوند: «خدا فرزند آورده!» در حالی که آنها قطعاً دروغگویند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند فرزند آورده و قطعاً دروغگویند
- ۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا دختران را بر پسران ترجیح داده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا [خدا] دختران را بر پسران برگزیده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (بر فرض انتخاب فرزند) دختران را بر پسران برگزیده

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (١٥٤) ترجمه: (١)

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (١٥٥) ترجمه: (٢)

أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ (١٥٦) ترجمه: (٣)

فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٥٧) ترجمه: (٤)

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ (١٥٨) ترجمه: (٥)

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ (١٥٩) ترجمه: (٦)

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ (١٦٠) ترجمه: (٧)

فَأَنكُم مَّا تَعْبُدُونَ (١٦١) ترجمه: (٨)

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ (١٦٢) ترجمه: (٩)

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ (١٦٣) ترجمه: (١٠)

وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ (١٦٤) ترجمه: (١١)

وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ (١٦٥) ترجمه: (١٢)

وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ (١٦٦) ترجمه: (١٣)

وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ (١٦٧) ترجمه: (١٤)

لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأُولِينَ (١٦٨) ترجمه: (١٥)

لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ (١٦٩) ترجمه: (١٦)

فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (١٧٠) ترجمه: (١٧)

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ (١٧١) ترجمه: (١٨)

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ (١٧٢) ترجمه: (١٩)

وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ (١٧٣) ترجمه: (٢٠)

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ (۱۷۴) ترجمه: (۲۱)

وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ (۱۷۵) ترجمه: (۲۲)

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ (۱۷۶) ترجمه: (۲۳)

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ (۱۷۷) ترجمه: (۲۴)

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ (۱۷۸) ترجمه: (۲۵)

وَأَبْصَرُ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ (۱۷۹) ترجمه: (۲۶)

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ (۱۸۰) ترجمه: (۲۷)

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ (۱۸۱) ترجمه: (۲۸)

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۸۲) ترجمه: (۲۹)

ص: ۴۵۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما را چه شده است؟! چگونه حکم می کنید؟! (هیچ می فهمید چه می گویند؟!)

_____ ترجمه استاد فولادوند: شما را چه شده؟ چگونه داوری می کنید؟

ترجمه آیت الله مشکینی: شما را چه شده، چگونه قضاوت می کنید؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا متذکر نمی شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا سر پند گرفتن ندارید؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا متذکر نمی شوید؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا شما دلیل روشنی در این باره دارید؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: یا دلیلی آشکار [در دست] دارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا شما را (در این ادعا) دلیل روشنی است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کتابتان را بیاورید اگر راست می گویند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر راست می گویند کتابتان را بیاورید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس نوشته و کتابتان را بیاورید اگر راست گویند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها [= مشرکان] میان او [= خداوند] و جنّ، (خویشاوندی و) نسبتی قائل شدند؛ در حالی که جنیان بخوبی می دانند که این بت پرستان در دادگاه الهی احضار می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و میان خدا و جن ها پیوندی انگاشتند و حال آنکه جنیان نیک دانسته اند که [برای حساب پس دادن] خودشان احضار خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها میان خدا و میان اجنه نسب و خویشی قائل

شدند، در حالی که اجنه خود می دانند که (در قیامت برای حساب و عذاب) احضار شدگانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: منزّه است خداوند از آنچه توصیف می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا منزّه است از آنچه در وصف می آورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: منزّه است خداوند از آنچه آنها توصیف می کنند (از شرک و ولادت و نسب)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر بندگان مخلص خدا! _____ ترجمه استاد فولادوند: به استثنای بندگان پاکدل خدا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر بندگان خالص و برگزیده خدا که (خدا را به نحو دیگری توصیف می کنند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما و آنچه را پرستش می کنید، _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، شما و آنچه [که شما آن را] می پرستید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس همانا شما و آنچه آن را می پرستید (از بت ها و اجنه و شیاطین)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز نمی توانید کسی را (با آن) فریب دهید، _____ ترجمه استاد فولادوند: بر ضد او گمراه گر نیستید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری) شما هرگز نمی توانید بر ضد هدف خدا (جامعه را) به گمراهی کشانید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آنها که در آتش دوزخ وارد می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسی را که به دوزخ رفتنی است! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسی را که (به جهت کفر و عنادش) به جهنم رفتنی و سوختنی است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ یک از ما نیست جز آنکه مقام معلومی دارد؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ یک از ما [فرشتگان] نیست مگر [اینکه] برای او [مقام و] مرتبه ای معین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و فرشتگان برای نفی ربوبیت خودشان گویند) و هیچ یک از ما نیست مگر اینکه او را (نزد خداوند) مقام و رتبه ای معین است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما همگی (برای اطاعت فرمان خداوند) به صف ایستاده ایم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، ما مییم که [برای انجام فرمان خدا] صف بسته ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید ما مییم که (برای امتثال فرمان خدا پیوسته) صف بسته ایم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما همه تسبیح گوی او هستیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما مییم که خود تسبیح گویانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته ما مییم که (به زبان و اعتقاد قلبی) تسبیح گوییم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها پیوسته می گفتند: _____ ترجمه استاد فولادوند: و [مشرکان] به تأکید می گفتند: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقیقت این است که (مشرکان) پیوسته می گفتند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: «اگر یکی از کتابهای پیشینیان نزد ما بود، _____ ترجمه استاد فولادوند: «اگر پند [نامه] ای از پیشینیان نزد ما بود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر در نزد ما (کتاب) یاد آورنده ای از (قبیل کتب) پیشینیان بود

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، ما بندگان مخلص خدا بودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند

: قطعاً از بندگان خالص خدا می شدیم!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : حتما بندگان خالص و برگزیده خدا می بودیم

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (اما هنگامی که این کتاب بزرگ آسمانی بر آنها نازل شد،) به آن کافر شدند؛ ولی بزودی (نتیجه کار خود را) خواهند دانست! _____ ترجمه استاد فولادوند : ولی [وقتی قرآن آمد] به آن کافر شدند، و زودا که بدانند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس (چون کتابی بهتر از کتب آنها آمد) بدان کفر ورزیدند، و به زودی (کیفر کفرشان را) خواهند دانست

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : وعده قطعی ما برای بندگان فرستاده ما از پیش مسلم شده... _____ ترجمه استاد فولادوند : و قطعاً فرمان ما در باره بندگان فرستاده ما از پیش [چنین] رفته است: _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به یقین قضای حتمی (و وعده قطعی) ما درباره بندگان فرستاده مان (در علم ازلی و لوح محفوظ) گذشته است

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : که آنان یاری شدگانند، _____ ترجمه استاد فولادوند : که آنان [بر دشمنان خودشان] حتماً پیروز خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : که بی تردید آنها هستند که (از جانب ما) یاری شدگانند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و لشکر ما پیروزند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و سپاه ما هرآینه غالب آیندگانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و البته سپاه ما هستند که پیروزند

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : از آنها [= کافران] روی بگردان تا زمان معینی (که فرمان جهاد فرارسد)! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس تا مدتی [معین] از آنان روی برتاب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس تا مدتی (که حکومت تشکیل دهی و فرمان جهاد دررسد) از آنان روی برتاب

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و وضع آنها را بنگر (چه بی محتواست) اما بزودی (نتیجه اعمال خود را) می بینند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنان را بنگر که خواهند دید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به آنان بنگر که به زودی (کیفر خود را) خواهند دید

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا آنها برای عذاب ما شتاب می کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا عذاب ما را شتابزده خواستارند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس آیا عذاب ما را به شتاب می طلبند

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اما هنگامی که عذاب ما در آستانه خانه هایشان فرود آید، اندازش بندگان صبحگاه بدی خواهند داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند : [پس هشدار داده شدگان را] [آنگاه که عذاب به خانه آنان فرود آید چه بد صبحگاهی است! _____ ترجمه آیت الله مشکینی : که چون به آستان سرایشان فرود آید، بدا صبحگاه بیم داده شدگان

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : از آنان روی بگردان تا زمان معینی! _____ ترجمه استاد فولادوند : و از ایشان تا مدتی [معین] روی برتاب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : باز هم تا مدتی از آنان روی برتاب

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و وضع کارشان را ببین؛ آنها نیز به زودی (نتیجه اعمال خود را) می بینند!

_____ ترجمه استاد فولادوند : و بنگر که خواهند دید! _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: و به آنان بنگر که به زودی (کیفر خود را) خواهند دید

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : منزّه است پروردگار تو، پروردگار عزّت (و قدرت) از آنچه آنان توصیف می کنند.

_____ ترجمه استاد فولادوند : منزّه است پروردگار تو، پروردگار شکوهمند، از آنچه وصف می کنند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : منزّه است پروردگار تو، پروردگار عزت و اقتدار و غلبه، از آنچه

توصیف می کنند

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و سلام بر رسولان! _____ ترجمه استاد فولادوند : و درود بر

فرستادگان! _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و سلام و درود بر فرستادگان (از جانب خالق به سوی خلق)

۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است!

_____ ترجمه استاد فولادوند : و ستایش، ویژه خدا، پروردگار جهانهاست. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : و ستایش از خدای است که پروردگار جهانیان است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ (۱) ترجمه: (۱)

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزِّهِ وَشِقَاقِي (۲) ترجمه: (۲)

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَوْمٍ فَنَادَوْا وَوَلَّاتٍ حِينٍ مِّنَاصٍ (۳) ترجمه: (۳)

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ (۴) ترجمه: (۴)

أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ (۵) ترجمه: (۵)

وَانطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ امشُوا وَاصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ (۶) ترجمه: (۶)

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْأَخْرَجَ إِذْ هَذَا إِلَّا اخْتِلَافٌ (۷) ترجمه: (۷)

أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَدُوقُوا عَذَابِ (۸) ترجمه: (۸)

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ (۹) ترجمه: (۹)

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

إِنْ كُنتُمْ إِلَّا كَذَّابَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

وَمَا يَنْظُرُ هُوَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقِ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْ لَّنَا قِطْنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ (۱۶) ترجمه: (۱۶)

ص: ۴۵۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ص، سوگند به قرآنی که دارای ذکر است (که این کتاب، معجزه الهی است).

ترجمه استاد فولادوند: صاد. سوگند به قرآن پراندرز! ترجمه آیت الله

مشکینی: صاد. رمزی میان الله و رسول اوست. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را یارای مقابله با آن

نیست. این کتاب دارای محکّمات و این گونه متشابهات است. سوگند به قرآن شرافتمند و تذکردهنده (به توحید و انبیا و معارف حقّه، که تو پیامبری و گفتارت راست است)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی کافران گرفتار غرور اختلافند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، آنان که کفر ورزیدند در سرکشی و ستیزه اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و نپذیرفتن آنها از نقص تبلیغ تو نیست) بلکه کسانی که کفر ورزیدند در تکبر و غرور و مخالفت و دشمنی اند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار اقوامی را که پیش از آنها هلاک کردیم؛ و به هنگام نزول عذاب فریاد می زدند (و کمک می خواستند) ولی وقت نجات گذشته بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: چه بسیار نسلها که پیش از ایشان هلاک کردیم که [ما را] به فریاد خواندند، و [لی] دیگر مجال گریز نبود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چه بسیار پیش از آنها از مجتمعات انسانی را هلاک کردیم، که (در وقت نزول عذاب به توبه و استغاثه) فریاد برآوردند، اما آن حال، حال مهلت و فرار نبود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها تعجب کردند که پیامبر بیم دهنده ای از میان آنان به سویشان آمده؛ و کافران گفتند: این ساحر بسیار دروغگویی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از اینکه هشداردهنده ای از خودشان برایشان آمده درشگفتند، و کافران می گویند: «این، ساحری شیاد است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از اینکه بیم کننده ای از (جنس) خودشان (نه از فرشته و اجنه) بر آنها آمده تعجب کردند، و کافران گفتند: این جادوگری دروغ پرداز است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا او بجای اینهمه خدایان، خدای واحدی قرار داده؟! این براستی چیز عجیبی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا خدایان [متعدد] را خدای واحدی قرار داده؟ این واقعاً چیز عجیبی است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا همه معبودان را یک معبود کرده؟! حقا که این چیزی بسیار تعجب انگیز است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرکردگان آنها بیرون آمدند و گفتند: «بروید و خدایاتان را محکم بچسبید، این چیزی است که خواسته اند (شما را گمراه کنند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بزرگانشان روان شدند [و گفتند]: «بروید و بر خدایان خود ایستادگی نمایید که این امر قطعاً هدف [ما]ست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اشراف و سران آنها (قریش و مشرکان از اجتماعشان علیه پیامبر) بیرون شدند (و به یکدیگر می گفتند) که بروید و بر معبودهای خود ایستادگی کنید، به یقین این (ادعا) چیزی است پیش بینی شده (فکر ریاستی است که از جانب محمد اراده می شود)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هرگز چنین چیزی در آیین دیگری نشنیده ایم؛ این تنها یک آئین ساختگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [از طرفی] این [مطلب] را در آیین اخیر [عیسوی هم] نشنیده ایم، این [ادعا] جز دروغ بافی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما این (مطلب یعنی پرستیدن یک معبود نامرئی) را در آیین اخیر (آیین پدرانمان) نشنیده ایم، این (ادعا) جز دروغ بافی نیست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا از میان همه ما، قرآن تنها بر او [=محمد] نازل شده؟! آنها در حقیقت در اصل وحی من تردید دارند، بلکه آنان هنوز عذاب الهی را نچشیده اند (که این چنین گستاخانه سخن می گویند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از میان ما قرآن بر او نازل شده است؟! [نه!] بلکه آنان در باره قرآن من

دودلند. [نه،] بلکه هنوز عذاب [مرا] نچشیده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا از میان ما این (قرآن) یادآور بر او (که مردی فاقد مال و جاه است) فرو فرستاده شده؟! (علت عدم پذیرش آنها نقص این کتاب نیست) بلکه آنها (از فرط توجه به دنیا) از (قرآن) یادآور من در شک اند، بلکه (اگر در شک هم نبودند نمی پذیرفتند، زیرا) هنوز عذاب مرا نچشیده اند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر خزاین رحمت پروردگار توانا و بخشنده ات نزد آنهاست (تا به هر کس میل دارند بدهند)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا گنجینه های رحمت پروردگار ارجمند بسیار بخشنده تو نزد ایشان است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر گنج های رحمت پروردگار مقتدر و بسیار بخشنده ات (که از جمله نبوت و کتاب آسمانی است) در نزد آنهاست (که به هر کس بخواهند ببخشند)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اینکه مالکیت و حاکمیت آسمانها و زمین و آنچه میان این دو است از آن آنهاست؟! (اگر چنین است) با هر وسیله ممکن به آسمانها بروند (و جلو نزول وحی را بر قلب پاک محمد بگیرند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است از آن ایشان است؟ [اگر چنین است] پس [با چنگ زدن] در آن اسباب به بالا روند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا مگر ملکیت و تسلط بر آسمان ها و این زمین و آنچه در میان آن دو است از آن آنهاست؟! پس (اگر چنین است) از هر وسیله صعود و عروجی بالا روند (تا از نزول کتاب بر پیامبر مانع شوند)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) اینها لشکر کوچک شکست خورده ای از احزابند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این سپاهک دسته های دشمن در آنجا [=بَدْر] در هم شکستی اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها در جایگاه خودشان سپاهی اندک و شکست خورده از بقایای احزاب گذشته اند (که از قدیم با انبیا در نبرد بودند)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیش از آنان قوم نوح و عاد و فرعون صاحب قدرت (پیامبران ما را) تکذیب کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پیش از ایشان قوم نوح و عاد و فرعون صاحب [عمارت و] خرگاهها تکذیب کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پیش از آنها قوم نوح و عاد (قوم هود) و فرعون که صاحب قصر و لشکر (یا میخ های بازی و شکنجه) بود نیز (پیامبران ما را) تکذیب کردند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) قوم ثمود و لوط و اصحاب الایکة [=قوم شعیب]، اینها احزابی بودند (که به تکذیب پیامبران برخاستند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ثمود و قوم لوط و اصحاب ایکه [نیز به تکذیب پرداختند] آنها دسته های مخالف بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز ثمود (قوم صالح) و قوم لوط و اصحاب ایکه (قوم شعیب صاحبان بیسه، تکذیب کردند)، آنها بودند آن احزاب (که با ما و پیامبران ما در جنگ بودند)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر یک (از این گروه ها) رسولان را تکذیب کردند، و عذاب الهی درباره آنان تحقق یافت! _____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ کدام نبودند که پیامبران [ما] را تکذیب نکنند، پس عقوبت [من] بر آنان [سزاوار آمد]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هیچ یک از اینان نبودند مگر آنکه فرستادگان ما را تکذیب کردند، پس کیفر من (درباره آنها) سزا گشت

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها (با این اعمالشان) جز یک صیحه آسمانی را انتظار نمی کشند که هیچ مهلت و

بازگشتی برای آن وجود ندارد (و همگی را نابود می سازد)! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اینان جز یک فریاد را انتظار نمی بَرند که هیچ [مجال] سر خاراندنی در آن نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اینان (کفار مکّه) انتظار ندارند مگر یک صیحه را (نفخه اول صور را) که برای آن هیچ مهلت و تأخیری نیست

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها (از روی خیره سری) گفتند: «پروردگارا! بهره ما را از عذاب هر چه زودتر قبل از روز حساب به ما ده!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و گفتند: «پروردگارا، پیش از [رسیدن] روز حساب، بهره ما را [از عذاب] به شتاب به ما بده.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به استهزاء) گفتند: پروردگارا، نصیب ما را (از آن عذاب هایی که وعده می دهی) پیش از روز حساب زودتر ده

اصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ (۱۷) ترجمه: (۱)

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ (۱۸) ترجمه: (۲)

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ (۱۹) ترجمه: (۳)

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلَ الْخِطَابِ (۲۰) ترجمه: (۴)

وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَضْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ (۲۱) ترجمه: (۵)

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لِمَا تَخَفْ خَصِيٍّ مَانَ بَعَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَاخْتُمُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ (۲۲) ترجمه: (۶)

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً وَلِيَ نَعَجَةً وَاحِدَةً فَقَالَ أُكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ (۲۳) ترجمه: (۷)

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجِكَ إِلَىٰ نَعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ (۲۴) ترجمه: (۸)

فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ (۲۵) ترجمه: (۹)

يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ (۲۶) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۵۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در برابر آنچه می گویند شکبیا باش، و به خاطر بیاور بنده ما داوود صاحب قدرت را، که او بسیار توبه کننده بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر آنچه می گویند صبر کن، و داوود، بنده ما را که دارای امکانات [متعدد] بود به یاد آور؛ آری، او بسیار بازگشت کننده [به سوی خدا] بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر آنچه می گویند صبر کن، و بنده ما داود را که دارای قدرت و نیرو بود (قدرت علمی و جسمی و سلطنتی) به یاد آر، زیرا او بسیار بازگشت کننده (به سوی ما) بود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما کوه ها را مسخر او ساختیم که هر شامگاه و صبحگاه با او تسبیح می گفتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما کوهها را با او مسخر ساختیم [که] شامگاهان و بامدادان خداوند را نیایش می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما کوه ها را مسخر کردیم که با او هر شامگاه و صبحگاه (خدا را) تسبیح می گفتند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پرندگان را نیز دسته جمعی مسخر او کردیم (تا همراه او تسبیح خدا گویند)؛ و همه اینها بازگشت کننده به سوی او بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پرندگان را از هر سو [بر او] گرد

[آوردیم] همگی [به نوای دلنوازش] به سوی او بازگشت کننده [و خدا را ستایشگر] بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پرنده‌گان را به گرد او درآورده (رام کردیم) که هر یک (از کوه‌ها و مرغان به آوای تسبیح و تقدیس او) به سوی خدا بازگشت بسیار داشتند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و حکومت او را استحکام بخشیدیم، (هم) دانش به او دادیم و (هم) داوری عادلانه! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پادشاهیش را استوار کردیم و او را حکمت و کلام فیصله دهنده عطا کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سلطنت او را (به زیادی عدّه و عدّه) تقویت نمودیم و او را حکمت (دانش‌های عقلی و اجتماعی و شرایع دینی) و سخنانی فیصله دهنده (میان حق و باطل) عطا کردیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا داستان شاکیان هنگامی که از محراب (داوود) بالا رفتند به تو رسیده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آیا خبر دادخواهان -چون از نمازخانه [او] بالا رفتند- به تو رسید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا خبر آن چند نفر متنازع (یا چند نفر فرشته در یک نزاع صوری) آن گاه که از دیوار غرفه و محراب (داود) بالا رفتند به تو رسیده است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که (بی مقدمه) بر او وارد شدند و او از دیدن آنها وحشت کرد؛ گفتند: «نترس، دو نفر شاک‌ی هستیم که یکی از ما بر دیگری ستم کرده؛ اکنون در میان ما بحق داوری کن و ستم روا مدار و ما را به راه راست هدایت کن!» _____ ترجمه استاد فولادوند: وقتی [به طور ناگهانی] بر داوود درآمدند، و او از آنان به هراس افتاد، گفتند: «نترس، [ما] دو مدّعی [هستیم] که یکی از ما بر دیگری تجاوز کرده، پس میان ما به حق داوری کن، و از حق دور مشو، و ما را به راه راست راهبر باش.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هنگامی که (ناگهانی از طرف دیوار بدون اجازه) وارد بر داود شدند و او از آنها به هراس افتاد، گفتند: مترس، دو دسته متخاصم هستیم که برخی از ما بر برخی دیگر تعدی کرده، پس میان ما به حق داوری کن و از راه عدل منحرف مشو، و ما را به راه راست هدایت نما

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این برادر من است؛ و او نود و نه میش دارد و من یکی بیش ندارم اما او اصرار می کند که: این یکی را هم به من واگذار؛ و در سخن بر من غلبه کرده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: «این [شخص] برادر من است. او را نود و نه میش، و مرا یک میش است، و می گوید: آن را به من بسپار، و در سخنوری بر من غالب آمده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا این شخص برادر من است و او را نود و نه میش است و مرا یک میش، و به من گفت که آن را نیز به من واگذار، و در گفتگو بر من غلبه نموده است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (داوود) گفت: «مسلماً او با درخواست یک میش تو برای افزودن آن به میشهایش، بر تو ستم نموده؛ و بسیاری از شریکان (و دوستان) به یکدیگر ستم می کنند، مگر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند؛ اما عدّه آنان کم است!» داوود دانست که ما او را (با این ماجرا) آزموده ایم، از این رو از پروردگارش طلب آموزش نمود و به سجده افتاد و توبه کرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: [داوود] گفت: «قطعاً او در مطالبه میش تو [اضافه] بر میش‌های خودش، بر تو ستم کرده، و در حقیقت بسیاری از شریکان به همدیگر ستم روا می دارند، به استثنای کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، و اینها بس اندکند، و داوود دانست که ما او را آزمایش کرده ایم. پس، از پروردگارش آموزش خواست و به رو درافتاد و توبه کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: مسلماً او در مطالبه الحاق میش تو به میش‌های خود بر تو ستم کرده، و حقاً که بسیاری از آنان که اموالشان به هم مخلوط

است بر یکدیگر تعدی می کنند، مگر کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته بجا آورده اند، و آنها بس اندکند. (و به ناگاه) داود دانست که ما او را (در این داوری شتابزده) آزمایش کرده ایم، پس از پروردگار خود آمرزش خواست و رکوع و سجده کنان به رو درافتاد (و به خدا) بازگشت

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این عمل را بر او بخشیدیم؛ و او نزد ما دارای مقامی والا- و سرانجامی نیکوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر او این [ماجرا] را بخشودیم؛ و در حقیقت برای او پیش ما تقرب و فرجامی خوش خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما آن را (آن ترک اولی را که به مجرد طرح دعوی پیش از سؤال از مدعی علیه قضاوت تعلیقی کرده، و یا در محاکمه صوری فرشتگان در کیفیت داوری خطا نموده) بر او بخشیدیم، و البته او را در نزد ما (در دنیا) قرب و منزلتی و (در آخرت) خوشی بازگشت و جای بازگشتی نیکوست

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای داوود! ما تو را خلیفه و (نماینده خود) در زمین قرار دادیم؛ پس در میان مردم بحق داوری کن، و از هوای نفس پیروی مکن که تو را از راه خدا منحرف سازد؛ کسانی که از راه خدا گمراه شوند، عذاب شدیدی بخاطر فراموش کردن روز حساب دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای داوود، ما تو را در زمین خلیفه [و جانشین] گردانیدیم؛ پس میان مردم به حق داوری کن، و زنه از هوس پیروی مکن که تو را از راه خدا به در کند. در حقیقت کسانی که از راه خدا به در می روند، به [سزای] آنکه روز حساب را فراموش کرده اند عذابی سخت خواهند داشت! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (سپس گفتیم) ای داود، ما تو را در روی زمین خلیفه (خود) قرار دادیم، پس میان مردم به حق داوری کن، و از هوای نفس پیروی مکن که تو را از راه خدا گمراه سازد، مسلماً کسانی که از راه خدا گمراه می شوند آنها را عذابی سخت است در برابر آنکه روز حساب را فراموش کردند

- وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ (۲۷) ترجمه: (۱)
- أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ (۲۸) ترجمه: (۲)
- كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ (۲۹) ترجمه: (۳)
- وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ (۳۰) ترجمه: (۴)
- إِذْ عَرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِيَاتُ الْجِيَادُ (۳۱) ترجمه: (۵)
- فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ (۳۲) ترجمه: (۶)
- رُدُّوهَا عَلَيَّ فَفَطِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ (۳۳) ترجمه: (۷)
- وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ (۳۴) ترجمه: (۸)
- قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَّا يَتَّبِعُنِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (۳۵) ترجمه: (۹)
- فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ (۳۶) ترجمه: (۱۰)
- وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَعَوَّاصٍ (۳۷) ترجمه: (۱۱)
- وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ (۳۸) ترجمه: (۱۲)
- هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ (۳۹) ترجمه: (۱۳)
- وَإِن لَّهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ (۴۰) ترجمه: (۱۴)
- وَإِذْ كُرِعَ عَبْدُنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ (۴۱) ترجمه: (۱۵)
- ارْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ (۴۲) ترجمه: (۱۶)

ص: ۴۵۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما آسمان و زمین و آنچه را میان آنهاست بیهوده نیافریدیم؛ این گمان کافران است؛ وای بر کافران از آتش (دوزخ)! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آسمان و زمین و آنچه را که میان این دو است به باطل نیافریدیم، این گمان کسانی است که کافر شده [و حق پوشی کرده] اند، پس وای از آتش بر کسانی که کافر شده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ما آسمان و زمین و آنچه را میان آن دو هست لغو و بیهوده

نیافریدیم، آن گمان کسانی است که کفر ورزیدند، پس وای به حال کسانی که کافر شدند از آتش (دوزخ)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند همچون مفسدان در زمین قرار می دهیم، یا پرهیزگاران را همچون فاجران؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا [مگر] کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده اند، چون مفسدان در زمین می گردانیم، یا پرهیزگاران را چون پلیدکاران قرار می دهیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ما کسانی را که ایمان آورده و عمل های شایسته انجام داده اند (در

مقام پاداش) همانند فسادانگیزان در روی زمین قرار می دهیم؟ یا پارسایان را مانند گنهکاران می سازیم؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کتابی است پربرکت که بر تو نازل کرده ایم تا در آیات آن تدبّر کنند و خردمندان متذکر شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [این] کتابی مبارک است که آن را به سوی تو نازل کرده ایم تا در [باره] آیات آن بیندیشند، و خردمندان پند گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این قرآن) کتابی پرخیر و برکت است که بر تو فرودستادیم تا آیات آن را تأمل و پی گیری کنند (و به معارف عمیق آن برسند) و برای آنکه صاحبان خردها (ی ناب) متذکر شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما سلیمان را به داوود بخشیدیم؛ چه بنده خوبی! زیرا همواره به سوی خدا بازگشت می کرد (و به یاد او بود)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و سلیمان را به داوود بخشیدیم. چه نیکو بنده ای. به راستی او توبه کار [و ستایشگر] بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما به داوود (فرزندش) سلیمان را بخشیدیم، نیکو بنده ای بود، حقاً که بسیار رجوع کننده (به سوی ما) بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خاطر بیاور هنگامی را که عصرگاهان اسبان چابک تندرو را بر او عرضه داشتند، _____ ترجمه استاد فولادوند: هنگامی که [طرف] غروب، اسبهای اصیل را بر او عرضه کردند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و به یاد آر) زمانی که در پایان روز، اسبان نجیب و تندرو بر او عرضه

شد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «من این اسبان را بخاطر پروردگارم دوست دارم (و می خواهم از آنها در جهاد استفاده کنم)، او همچنان به آنها نگاه می کرد) تا از دیدگانش پنهان شدند. _____ ترجمه استاد فولادوند: [سلیمان] گفت: «واقعاً من دوستی اسبان را بر یاد پروردگارم ترجیح دادم تا [هنگام نماز گذشت و خورشید] در پس حجاب ظلمت شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: من دوستی اسبان جهاد را از سر یاد پروردگارم دارم (و سرگرم تماشا شد) تا آنها از نظر غایب شدند یا خورشید غروب کرد (و یا مشغول تماشای اسب ها گردید تا وقت و ردش گذشت) گفت: همانا من دوستی اسبان را (ناآگاه) بر یاد پروردگارم ترجیح دادم تا خورشید در حجاب شد (پس من ترک اولی کردم)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها به قدری جالب بودند که گفت:) بار دیگر آنها را نزد من بازگردانید! و دست به ساقها و گردنهای آنها کشید (و آنها را نوازش داد). _____ ترجمه استاد فولادوند: [گفت: «اسبها] را نزد من باز آورید.» پس شروع کرد به دست کشیدن بر ساقها و گردن آنها [و سرانجام وقف کردن آنها در راه خدا]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (گفت) اسب ها را باز گردانید، پس شروع کرد به کشیدن دست به ساق ها و گردن ها (ی آنها به قصد وقف نمودن همه در راه جهاد)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما سلیمان را آزمودیم و بر تخت او جسدی افکندیم؛ سپس او به درگاه خداوند توبه کرد.

_____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً سلیمان را آزمودیم و بر تخت او جسدی بیفکنیم؛ پس به توبه باز آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما سلیمان را (درباره فرزندش که مطمئن بود فرزندی برومند شود) آزمودیم و بر روی تختش جسدی (بی جان از وی) افکندیم، سپس به سوی خدا بازگشت (و تسلیم حق شد)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: پروردگارا! مرا ببخش و حکومتی به من عطا کن که بعد از من سزاوار هیچ کس نباشد، که تو بسیار بخشنده ای! _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «پروردگارا، مرا ببخش و مُلکی به من ارزانی دار که هیچ کس را پس از من سزاوار نباشد، در حقیقت، تویی که خود بسیار بخشنده ای.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، مرا ببخش، و به من حکومتی (به نحو اعجاز) عطا کن که برای احدی بعد از من (در مقام تربیت جامعه بشری) سزا نباشد، زیرا که تویی بسیار بخشنده

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس ما باد را مسخر او ساختیم تا به فرمانش بنرمی حرکت کند و به هر جا او می خواهد برود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس باد را در اختیار او قرار دادیم که هر جا تصمیم می گرفت، به فرمان او نرم، روان می شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما باد را مسخر او کردیم، که به فرمانش به هر سو که می خواست به نرمی روان می شد

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شیاطین را مسخر او کردیم، هر بنا و غواصی از آنها را! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شیاطینها را [از] بنا و غواص، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز شیطان ها (ی اجنه) را از هر بنا و غواصی (برای احداث بنا و استخراج جواهر از دریا مسخر او کردیم)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گروه دیگری (از شیاطین) را در غل و زنجیر (تحت سلطه او) قرار دادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: تا [وحشیان] دیگر را که جفت جفت با زنجیرها به هم بسته بودند [تحت فرمانش در آوردیم]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز شیاطین دیگر را (برای آنکه در کشورش فساد نکنند) با هم در غل و زنجیر (رام او کردیم)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به او گفتیم): این عطای ما است، به هر کس می خواهی (و صلاح می بینی) ببخش، و از هر کس می خواهی امساک کن، و حسابی بر تو نیست (تو امین هستی)! _____ ترجمه استاد فولادوند: [گفتیم]: «این بخشش ماست، [آن را] بی شمار ببخش یا نگاه دار.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (گفتیم) این عطای ماست، پس (به هر کس بخواهی) بی حساب (در دنیا) و بدون محاسبه (در آخرت) عطا کن

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای او [= سلیمان] نزد ما مقامی ارجمند و سرانجامی نیکوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً برای او در پیشگاه ما تقرب و فرجام نیکوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته او را در نزد ما قرب و منزلتی (در دنیا) و نیکی بازگشت و جای بازگشتی نیکو (در آخرت) است

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به خاطر بیاور بنده ما ایوب را، هنگامی که پروردگارش را خواند (و گفت: پروردگارا!) شیطان مرا به رنج و عذاب افکنده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و بنده ما ایوب را به یاد آور، آنگاه که پروردگارش را ندا داد که: «شیطان مرا به رنج و عذاب مبتلا کرد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آور) بنده ما ایوب را، هنگامی که پروردگار خود را ندا در داد که شیطان رنج و عذابی (از اضرار بدنی و اتلاف اموال و اولاد) به من رسانده است

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به او گفتیم): پای خود را بر زمین بکوب! این چشمه آبی خنک برای شستشو و نوشیدن است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [به او گفتیم:] «با پای خود [به زمین] بکوب، اینک این چشمه ساری است سرد و آشامیدنی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به او گفتیم) پای خود را (بر زمین) بکوب (و چون کوبید چشمه ای جوشید، گفتیم) این چشمه ساری خنک برای شستشو و نوشیدن است

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَى لَأُولَى الْأَلْبَابِ (٤٣) ترجمه: (١)

وَأَخَذَ بِيَدِكَ ضِعْفًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنَتْ إِنَّآ وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نُّعَمِّ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ (٤٤) ترجمه: (٢)

وَأَذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ (٤٥) ترجمه: (٣)

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصِهِ ذِكْرَى الدَّارِ (٤٦) ترجمه: (٤)

وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ (٤٧) ترجمه: (٥)

وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ (٤٨) ترجمه: (٦)

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّا لِلْمُتَّقِينَ لِحُسْنِ مَّآبٍ (٤٩) ترجمه: (٧)

جَنَّاتٍ عَدْنٍ مَّفْتَحَهُ لَّهُمُ الْأَبْوَابُ (٥٠) ترجمه: (٨)

مُتَّكِنِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ (٥١) ترجمه: (٩)

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ (٥٢) ترجمه: (١٠)

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ (٥٣) ترجمه: (١١)

إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِن نَّفَادٍ (٥٤) ترجمه: (١٢)

هَذَا وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَّآبٍ (٥٥) ترجمه: (١٣)

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسَّ الْمِهَادُ (٥٦) ترجمه: (١٤)

هَذَا فَلْيَذوقوه حَمِيمٌ وَعَسَاقُ (٥٧) ترجمه: (١٥)

وَأَخْرَجْنَا مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجَ (٥٨) ترجمه: (١٦)

هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ (٥٩) ترجمه: (١٧)

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَأَمْحَقُونَ بِكُمْ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ (٦٠) ترجمه: (١٨)

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ (٦١) ترجمه: (١٩)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خانواده اش را به او بخشیدیم، و همانند آنها را بر آنان افزودیم، تا رحمتی از سوی ما باشد و تذکری برای اندیشمندان. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [مجدداً] کسانش را و نظایر آنها را همراه آنها به او بخشیدیم، تا رحمتی از جانب ما و عبرتی برای خردمندان باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مجدداً) خاندان او را (که جز همسرش همه از دستش رفته بودند) و مثل آنها را همراه آنان به او بخشیدیم، تا رحمتی از جانب ما و تذکری برای صاحبان خرد ناب باشد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به او گفتیم: بسته ای از ساقه های گندم (یا مانند آن) را بگیر و با آن (همسرت را) بزن و سوگند خود را مشکن! ما او را شکبیا یافتیم؛ چه بنده خوبی که بسیار بازگشت کننده (به سوی خدا) بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: [و به او گفتیم: «یک بسته ترکه به دست بگیر و [همسرت را] با آن بزن و سوگند مشکن.» ما او را شکبیا یافتیم. چه نیکوبنده ای! به راستی او توبه کار بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به او گفتیم: برای وفا به سوگند تأدیبه همسرت) دسته ای از ترکه بگیر و با آن (آهسته بروی) بزن و سوگند خود را مشکن حَقّاً که او را شکبیا یافتیم، چه نیکو بنده ای، همانا او بسیار رجوع کننده (به سوی ما) بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به خاطر بیاور بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را، صاحبان دستها (ی نیرومند) و چشمها (ی بینا)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را که نیرومند و دیده ور بودند به یاد آور. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یاد آر بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب، آن صاحبان نیروها (ی علمی و جسمی و مالی) و بصیرت ها (در امور مادی و معنوی) را

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آنها را با خلوص ویژه ای خالص کردیم، و آن یادآوری سرای آخرت بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما آنان را با موهبت ویژه ای - که یادآوری آن سرای بود - خالص گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما آنها را به صفت ناب و خالصی که (غرق) یاد خانه آخرت بودن است برگزیدیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها نزد ما از برگزیدگان و نیکانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان در پیشگاه ما جداً از برگزیدگان نیکانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته آنها در نزد ما از برگزیدگان و نیکانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به خاطر بیاور «اسماعیل» و «الیسع» و «ذا الکفل» را که همه از نیکان بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اسماعیل و یسع و ذوالکفل را به یاد آور [که] همه از نیکانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یاد آر اسماعیل و الیسع و ذو الکفل را که همه از نیکان بودند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این یک یادآوری است، و برای پرهیزکاران فرجام نیکویی است: _____ ترجمه استاد فولادوند: این یادکردی است، و قطعاً برای پرهیزگاران فرجامی نیک است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (سرگذشت پیامبران) یاد نیکی است و حتماً برای پرهیزکاران بازگشتی نیک و فرجامی نیکوست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باغهای جاویدان بهشتی که دره‌ایش به روی آنان گشوده است، _____ ترجمه استاد فولادوند: باغهای همیشگی در حالی که دره‌های [آنها] برایشان گشوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بهشت های جاودانی که دره‌های آنها به رویشان باز است (و هیچ دری

نیاز به کلید ندارد)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که در آن بر تختها تکیه کرده اند و میوه های بسیار و نوشیدنیها در اختیار آنان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا تکیه می زنند [و] میوه های فراوان و نوشیدنی در آنجا طلب می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آنجا تکیه زنان (بر تخت ها) میوه های فراوان و نوشیدنی را (از غلامان و نوجوانان بهشتی) طلب می کنند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نزد آنان همسرانی است که تنها چشم به شوهرانشان دوخته اند، و همسن و سالند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نزدشان [دلبران] فروهشته نگاه همسال است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و در نزد آنهاست زنانی نظر فرو هشته از غیر شوهر، همگونان با یکدیگر (در سنّ و جمال و با همسر در نور و کمال)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این همان است که برای روز حساب به شما وعده داده می شود (وعده ای تخلف ناپذیر)! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است آنچه برای روز حساب به شما وعده داده می شد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (نعمت ها) همان است که برای روز حساب وعده داده می شدید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این روزی ما است که هرگز آن را پایانی نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: [می گویند:] «در حقیقت، این روزی ماست و آن را پایانی نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (نعمت ها) روزی ماست که هرگز آن را پایانی نیست

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (پاداش پرهیزگاران است)، و برای طغیانگران بدترین محل بازگشت است: _____ ترجمه استاد فولادوند: این است [حال بهشتیان] و [اما] برای طغیانگران واقعاً بد فرجامی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این است (حال و محلّ متّین) و حتماً برای طغیانگران بازگشتی بد و بدترین محل بازگشت است

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دوزخ، که در آن وارد می شوند؛ و چه بستر بدی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: به جهنّم درمی آیند، و چه بد آرامگاهی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جهنمی که در آن وارد می شوند و حرارت آن را می چشند، و بد آرامگاهی است

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این نوشابه «حمیم» و «غَسِیاق» است [= دو مایع سوزان و تیره رنگ] که باید از آن بپچشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این جوشاب و چرکاب است، باید آن را بپچشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این آب جوشان و چرکاب (سوزان جهنم) است که باید آن را بپچشند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جز اینها کیفیهای دیگری همانند آن دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از همین گونه، انواع دیگر [عذابها]! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و انواع عذاب ها و خوردنی های دیگری از جنس آن (که باید بپچشند)

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به آنان گفته می شود): این گروهی است که همراه شما وارد دوزخ می شوند (اینها همان سران گمراهینند)؛ خوشامد بر آنها مباد، همگی در آتش خواهند سوخت! _____ ترجمه استاد فولادوند: اینها گروهی اند که با شما به اجبار [در آتش] درمی آیند. بدا به حال آنها، زیرا آنان داخل آتش می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به سران ضلالت از علماء سوء و حکام جور، به هنگام ورود پیروانشان

در آتش گفته می شود) اینان فوجی (از تابعان شما) هستند که به اجبار با شما وارد آتشند. آنها می گویند: خوشی و وسعت مباد بر آنها چرا که آنها نیز وارد آتش و چشیده آند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها (به رؤسای خود) می گویند: «بلکه خوشامد بر شما مباد که این عذاب را شما برای ما فراهم ساختید! چه بد قرارگاهی است اینجا!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [به رؤسای خود] می گویند: «بلکه بر خود شما خوش مباد! این [عذاب] را شما خود برای ما از پیش فراهم آوردید، و چه بد قرارگاهی است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (تابعان) گویند: بلکه بر شما خوشی مباد (زیرا) شما این آتش را برای ما پیش آوردید، که بد قرارگاهی است

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سپس) می گویند: «پروردگارا! هر کس این عذاب را برای ما فراهم ساخته، عذابی مضاعف در آتش بر او بیفزاید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: می گویند: «پروردگارا، هر کس این [عذاب] را از پیش برای ما فراهم آورده، عذاب او را در آتش دو چندان کن.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و باز می گویند) پروردگارا، هر کس این (وضع) را برای ما پیش آورده او را عذابی دوچندان در آتش بیفزاید (عذاب خودشان و عذاب گمراه کردن ما را)

وَقَالُوا مَا لَنَا لَّا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ (٦٢) ترجمه: (١)

أَتَّخَذْنَاَهُمْ سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ (٦٣) ترجمه: (٢)

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ (٦٤) ترجمه: (٣)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِّي إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٦٥) ترجمه: (٤)

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ (٦٦) ترجمه: (٥)

قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ (٦٧) ترجمه: (٦)

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ (٦٨) ترجمه: (٧)

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ (٦٩) ترجمه: (٨)

إِن يُوحَى إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (٧٠) ترجمه: (٩)

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن طِينٍ (٧١) ترجمه: (١٠)

فَإِذَا سَوَّيْتَهُ وَنَفَخْتَ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ (٧٢) ترجمه: (١١)

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ (٧٣) ترجمه: (١٢)

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ (٧٤) ترجمه: (١٣)

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ (٧٥) ترجمه: (١٤)

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (٧٦) ترجمه: (١٥)

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (٧٧) ترجمه: (١٦)

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (٧٨) ترجمه: (١٧)

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (٧٩) ترجمه: (١٨)

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (٨٠) ترجمه: (١٩)

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (٨١) ترجمه: (٢٠)

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّبَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (۸۲) ترجمه: (۲۱)

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ (۸۳) ترجمه: (۲۲)

ص: ۴۵۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «چرا مردانی را که ما از اشرار می شمردیم (در اینجا، در آتش دوزخ) نمی بینیم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «ما را چه شده است که مردانی را که ما آنان را از

[زمره] اشرار می شمردیم نمی بینیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و اهل آتش) گویند: ما را چه شده که مردانی را که (در دنیا) از اشرار و بدان می شمردیم (اسلام گرایان و دین طلبان، در اینجا) نمی بینیم؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ما آنان را به مسخره گرفتیم یا (به اندازه ای حقیرند که) چشمها آنها را نمی بیند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آنان را [در دنیا] به ریشخند می گرفتیم یا چشمها [ی ما] بر آنها نمی

افتد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنها را (به ناحق) به مسخره گرفتیم (و حال در بهشت اند) یا چشمان ما از آنها منحرف است (و گرنه در اینجا)؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این یک واقعیت است گفتگوهای خصمانه دوزخیان! _____ ترجمه استاد فولادوند: این مجادله اهل آتش قطعاً راست است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین این

مخاصمه و ستیزه گری اهل آتش با یکدیگر ثابت و واقع شدنی است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من تنها یک بیم دهنده ام؛ و هیچ معبودی جز خداوند یگانه قهار نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من فقط هشداردهنده ای هستم، و جز خدای یگانه قهار معبودی

دیگر نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: جز این نیست که من بیم دهنده هستم و بس (نه مأمور به جنگ و نه فعلاً موظف به اجرای احکام و نه پاداش و کیفردهنده) و هیچ معبودی جز خداوند یکتا (در الوهیت و ربوبیت و عبادت و طاعت) و قهار (و غالب بر همه هستی) نیست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است، پروردگار عزیز و غفار! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است، همان شکست ناپذیر

آمرزنده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان پروردگار آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دو است، خدای مقتدر شکست ناپذیر و بسیار آمرزنده

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «این خبری بزرگ است، _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «این خبری بزرگ است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: این (قرآن و خبر از قیامت) خبری است

بزرگ

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که شما از آن روی گردانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] شما از آن روی برمی تابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که شما از آن روی گردانید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من از ملاً اعلی (و فرشتگان عالم بالا) به هنگامی که (درباره آفرینش آدم) مخصوصاً می

کردند خبر ندارم! _____ ترجمه استاد فولادوند: مرا در باره ملاء اعلى هيچ دانشى نبود آنگاه كه مجادله مى كردند. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: مرا (پيش از اين) دانشى به (گفتگوى) ملاء اعلى (و فرشتگان عالم بالا) هنگامى كه با هم (درباره خلقت آدم) گفتگو و محاجه داشتند نبود

۹- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى: تنها چيزى كه به من وحى مى شود اين است كه من انذاركننده آشكارى هستم! _____ ترجمه استاد فولادوند: به من هيچ [چيز] وحى نمى شود، جز اينكه من هشداردهنده اى آشكارم. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: (زيرا) به من چيزى وحى نمى شود جز آنكه من بيم كننده اى آشكار هستم و بس

۱۰- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى: و به خاطر بياور هنگامى را كه پروردگارت به فرشتگان گفت: «من بشرى را از گل مى آفرينم! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه كه پروردگارت به فرشتگان گفت: «من بشرى را از گل خواهم آفريد. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: (براي توجه به گفتگو و محاجه ملاء اعلى به ياد آر) هنگامى كه پروردگارت به فرشتگان گفت: همانا من تصميم بر آفريدن بشرى از گل دارم

۱۱- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى: هنگامى كه آن را نظام بخشيدم و از روح خود در آن دميدم، براي او به سجده افتيد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون او را [كاملاً] درست كردم و از روح خويش در آن دميدم، سجده كنان براي او [به خاك] بيفتيد. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: پس چون ساخت كالبد او را كامل كردم و از روح خود (از موجود زنده بالذات و زندگى بخش مخلوق و منسوب به خود) در آن دميدم پس همگى سجده كنان در برابر او درافتيد

۱۲- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى: در آن هنگام همه فرشتگان سجده كردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس همه فرشتگان يكسره سجده كردند. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: پس فرشتگان همگى يكسره سجده كردند

۱۳- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى: جز ابليس كه تكبر ورزيد و از كافران بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر ابليس [كه] تكبر نمود و از كافران شد. _____ ترجمه آيت الله مشكيني: مگر ابليس كه تكبر ورزيد و (پيش از آن) از كافران بود

۱۴- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى: گفت: «اى ابليس! چه چيز مانع تو شد كه بر مخلوقى كه با قدرت خود او را آفريدم سجده كنى؟! آيا تكبر كردى يا از برترينها بودى؟! (برتر از اينكه فرمان سجود به تو داده شود!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمود: «اى ابليس، چه چيز تو را مانع شد كه براي چيزى كه به دستان قدرت خويش خلق كردم سجده آورى؟ آيا تكبر نمودى يا از [جمله] برترى جويانى؟» _____ ترجمه آيت الله مشكيني: (خداوند) گفت: اى ابليس، چه چيز تو را مانع شد از اينكه به چيزى كه من با دو دست خود (بلاواسطه و با اراده خود) آفريدم سجده كنى؟ آيا تكبر ورزيدى يا واقعا از برترينها بودى

۱۵- ترجمه آيت الله مكارم شيرازى: گفت: «من از او بهترم؛ مرا از آتش آفريده اى و او را از گل!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفت: «من از او بهترم؛ مرا از آتش آفريده اى و او را از گل آفريده اى.» _____ ترجمه آيت الله مشكيني: گفت: من از او بهترم، زيرا مرا از آتش آفريدى و او را از گل (و آتش از گل بهتر است، پس تولد يافته از بهتر نيز بهتر خواهد بود)

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرمود: «از آسمانها (و صفوف ملائکه) خارج شو، که تو رانده درگاه منی! _____ ترجمه استاد فولادوند : فرمود: «پس، از آن [مقام] بیرون شو، که تو رانده ای. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (خداوند) گفت: پس از آنجا (از آسمان ها و از میان فرشتگان و از مقام

قرب الهی) بیرون شو، که تو حتما رانده شده ای

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و مسلماً لعنت من بر تو تا روز قیامت خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : و تا روز جزا لعنت من بر تو باد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به یقین لعنت من بر تو تا روز جزا خواهد بود

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «پروردگارا! مرا تا روزی که انسانها برانگیخته می شوند مهلت ده!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «پروردگارا، پس مرا تا روزی که برانگیخته می شوند مهلت ده.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: پروردگارا، پس مرا تا روزی که آنها برانگیخته می شوند مهلت

ده

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرمود: «تو از مهلت داده شدگانی، _____ ترجمه استاد فولادوند : فرمود: «در حقیقت، تو از مهلت یافتگانی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: همانا تو از مهلت یافتگانی

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ولی تا روز و زمان معین! _____ ترجمه استاد فولادوند : تا روز معین معلوم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : تا روز زمان معین (روزی که تکلیف از انسان ها به نفخه اول صور سلب گردد)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : گفت: «به عزّت سوگند، همه آنان را گمراه خواهم کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند : [شیطان] گفت: «پس به عزّت تو سوگند که همگی را جداً از راه به در می برم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: به عزّت سوگند که همگی آنها را (نسل آدم را تا انقراضشان) اغوا نموده و از راه به در خواهم کرد

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مگر بندگان خالص تو، از میان آنها!» _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر آن بندگان پاکدل تو را.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مگر بندگان خالص شده و برگزیده تو از میان آنها را (که روح و جسدشان را از پلیدی کفر و فسق خالص نموده ای)

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ (۸۴) ترجمه: (۱)

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ (۸۵) ترجمه: (۲)

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ (۸۶) ترجمه: (۳)

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (۸۷) ترجمه: (۴)

وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ (۸۸) ترجمه: (۵)

۳۹ - سوره الزمر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۱) ترجمه: (۶)

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ (۲) ترجمه: (۷)

أَلَمْ لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ (۳) ترجمه: (۸)

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (۴) ترجمه: (۹)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ (۵) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۵۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرمود: «به حق سوگند، و حق می گویم، _____ ترجمه استاد فولادوند فرمود: «حق [از من] است و حق را می گویم: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: حق از من است و من حق می گویم»

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که جهنم را از تو و هر کدام از آنان که از تو پیروی کند، پر خواهم کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر آینه جهنم را از تو و از هر کس از آنان که تو را پیروی کند، از همگی شان، خواهم انباشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که حتما جهنم را از تو (و همه ذریه و قبیله تو) و از هر کس از آنان (از جنس بشر) که پیروی تو کنند یکسره پر خواهم کرد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ای پیامبر!) بگو: «من برای دعوت نبوت هیچ پاداشی از شما نمی طلبم، و من از متکلفین نیستم! (سخناتم روشن و همراه با دلیل است!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «مزدی بر این [رسالت] از شما طلب نمی کنم و من از کسانی نیستم که چیزی از خود بسازم و به خدا نسبت دهم. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: بگو: من بر این (رسالت و کتاب) هیچ پاداشی از شما نمی طلبم، و من از کسانی که چیزی را بر خود ببندند و ادعای بیجا کنند نیستم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (قرآن) تذکری برای همه جهانیان است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: این [قرآن] جز پندی برای جهانیان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (قرآن) جز تذکر و یادآوری برای همه جهانیان نیست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خبر آن را بعد از مدتی می شنوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً پس از چندی خبر آن را خواهید دانست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته خبر آن را پس از مدتی خواهید دانست (به تدریج تا انقراض نسل بشر، حقایق و معارف آن برای جامعه انسانی و پیروزی آن بر سایر ادیا

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کتابی است که از سوی خداوند عزیز و حکیم نازل شده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: نازل شدن [این کتاب] از جانب خدای شکست ناپذیر سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرو فرستادن این کتاب از جانب خدایی است که دارای اقتدار و غلبه (بر همه چیز) و متانت و اتقان (در تکوین و تشریح) است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این کتاب را بحق بر تو نازل کردیم؛ پس خدا را پرستش کن و دین خود را برای او خالص گردان! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما [این] کتاب را به حق به سوی تو فرود آوردیم، پس خدا را -در حالی که اعتقاد [خود] را برای او خالص کننده ای- عبادت کن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا این کتاب را به سوی تو به حق (و بر وفق غرضی برتر و عقلایی) فرو فرستادیم، پس خدا را در حالی که اعتقاد و طاعت را برای او خالص کرده باشی پرستش کن

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آگاه باشید که دین خالص از آن خداست، و آنها که غیر خدا را اولیای خود قرار دادند و دلیلشان این بود که: «اینها را نمی پرستیم مگر بخاطر اینکه ما را به خداوند نزدیک کنند»، خداوند روز قیامت میان آنان در آنچه اختلاف داشتند داوری می کند؛ خداوند آن کس را که دروغگو و کفران کننده است هرگز هدایت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آگاه باشید: آیین پاک از آن خداست، و کسانی که به جای او دوستانی

برای خود گرفته اند [به این بهانه که:] ما آنها را جز برای اینکه ما را هر چه بیشتر به خدا نزدیک گردانند، نمی پرستیم، البته خدا میان آنان در باره آنچه که بر سر آن اختلاف دارند، داوری خواهد کرد. در حقیقت، خدا آن کسی را که دروغ پرداز ناسپاس است هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آگاه باشید که آیین و اعتقاد و طاعت خالص از آن خداست، و کسانی که به جای خدا سرپرستان و اربابی (از فرشتگان و اجنه و قدّیسین بشر) اتخاذ کرده اند (می گویند) ما آنها را نمی پرستیم جز برای آنکه هر چه بیشتر ما را به خدا نزدیک کنند، همانا خداوند میان آنها (و مؤمنان) در آنچه اختلاف می نمایند (در روز قیامت) داوری خواهد کرد، البته خداوند کسانی را که دروغگو و کافر و ناسپاسند هدایت نمی کند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (بفرض محال) خدا می خواست فرزندی انتخاب کند، از میان مخلوقاتش آنچه را می خواست برمیگزید؛ منزّه است (از اینکه فرزندی داشته باشد) او خداوند یکتای پیروز است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر خدا می خواست برای خود فرزندی بگیرد، قطعاً از [میان] آنچه خلق می کند، آنچه را می خواست برمیگزید. منزّه است او، اوست خدای یگانه قهار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر خدا می خواست

فرزندی بگیرد حتما از (میان) آنچه می آفریند آن را که می خواست برمی گزید، (لکن) او منزّه است، او خداوند یکتا و غالب و مسلط (بر همه چیز) است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آسمانها و زمین را بحق آفرید؛ شب را بر روز می پیچد و روز را بر شب؛ و خورشید و ماه را مسخر فرمان خویش قرار داد؛ هر کدام تا سرآمد معینی به حرکت خود ادامه می دهند؛ آگاه باشید که او قادر و آمرزنده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آسمانها و زمین را به حق آفرید. شب را به روز درمی پیچد، و روز را به شب درمی پیچد و آفتاب و ماه را تسخیر کرد. هر کدام تا مدتی معین روانند. آگاه باش که او همان شکست ناپذیر آمرزنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آسمان ها و زمین را به حق (و برای هدفی والا و غرضی عقلایی) آفریده، همواره شب را (به تدریج به تناسب فصول و ایام و اقالیم و منطقه ها) بر روز می پیچد و روز را بر شب می پیچد، و خورشید و ماه را (در تحت اراده خود به نفع بندگانش) مسخر نموده، هر یک (در سیر مستقیم یا دایره ای خود) تا مدتی معین (که قیام قیامت است) در جریان است آگاه باش که اوست مقتدر شکست ناپذیر و بسیار آمرزنده

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقْكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعِيدٍ خَلِقَ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ (٦) ترجمه: (١)

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٧) ترجمه: (٢)

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا حَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلٍ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ (٨) ترجمه: (٣)

أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ (٩) ترجمه: (٤)

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ (١٠) ترجمه: (٥)

ص: ٤٥٩

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او شما را از یک نفس آفرید، و همسرش را از (باقیمانده گِل) او خلق کرد؛ و برای شما هشت زوج از چهارپایان ایجاد کرد؛ او شما را در شکم مادرانتان آفرینشی بعد از آفرینش دیگر، در میان تاریکیهای سه گانه، می بخشد! این است خداوند، پروردگار شما که حکومت (عالم هستی) از آن اوست؛ هیچ معبودی جز او نیست؛ پس چگونه از راه حق منحرف می شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: شما را از نفسی واحد آفرید، سپس جفتش را از آن قرار داد، و برای شما از دامها هشت قسم پدید آورد. شما را در شکمهای مادرانتان آفرینشی پس از آفرینشی [دیگر] در تاریکیهای سه گانه: [مشیمه و رحم و شکم] خلق کرد. این است خدا، پروردگار شما، فرمانروایی [و حکومت مطلق] از آن اوست. خدایی جز او نیست، پس چگونه [و کجا از حق] برگردانیده می شوید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همه شما را از یک فرد انسانی (جدّ اعلایتان آدم) بیافرید، سپس (در کیفیت آفرینشتان) همسر او (حوّا) را از نوع او خلق نمود (و با ازدواج آنها بنی نوع بشر وجود یافت و یا آنکه) شما جانداران را از یک جاندار تک سلولی آفرید سپس (با تکثیر آن) برایش جفت قرار داد (و از این راه همه جانداران روی زمین پدید آمد)، و برای شما از چهارپایان هشت قسم (شتر، گاو، گوسفند، بز، از هر یک نر و ماده از خزاین غیب به جهان شهود) فرود آورد، شما (و چهارپایان) را در شکم های مادرانتان با آفرینشی پس از آفرینشی در میان تاریکی های سه گانه (مشیمه، رحم و شکم) می آفریند این است خداوند، پروردگار شما، مالکیت و حاکمیت جهان هستی از آن اوست، جز او معبودی نیست، پس چگونه و به کجا (از او) برگرداننده می شوید؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر کفران کنید، خداوند از شما بی نیاز است و هرگز کفران را برای بندگانش نمی پسندد؛ و اگر شکر او را بجا آورید آن را برای شما می پسندد! و هیچ گنهکاری گناه دیگری را بر دوش نمی کشد! سپس بازگشت همه شما به سوی پروردگارتان است، و شما را از آنچه انجام می دادید آگاه می سازد؛ چرا که او به آنچه در سینه

هاست آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر کفر ورزید، خدا از شما سخت بی نیاز است و برای بندگانش کفران را خوش نمی دارد، و اگر سپاس دارید آن را برای شما می پسندد، و هیچ بردارنده ای بار [گناه] دیگری را بر نمی دارد، آنگاه بازگشت شما به سوی پروردگارتان است، و شما را به آنچه می کردید خبر خواهد داد، که او به راز دلها داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر کفر بورزید بی تردید خداوند از شما بی نیاز است و (به او ضرری نمی زیند لکن از روی رحمت) کفر را بر بندگانش نمی پسندد، و اگر شکر گزارید آن را برای شما می پسندد، و هیچ نفس گنهکاری بار گناه دیگری را بر نمی دارد، سپس بازگشت شما به سوی پروردگارتان است، پس شما را از آنچه انجام می دادید آگاه خواهد ساخت، زیرا او به آنچه در میان سینه هاست (از تصورات و تصدیقات و صفات روحی) داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که انسان را زینانی رسد، پروردگار خود را می خواند و بسوی او باز می گردد؛ اما هنگامی که نعمتی از خود به او عطا کند، آنچه را به خاطر آن قبلاً خدا را می خواند از یاد می برد و برای خداوند همتیانی قرار می دهد تا مردم را از راه او منحرف سازد؛ بگو: «چند روزی از کفرت بهره گیر که از دوزخیانی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به انسان آسیبی رسد، پروردگارش را -در حالی که به سوی او بازگشت کننده است- می خواند؛ سپس چون او را از جانب خود نعمتی عطا کند، آن [مصیبتی] را که در رفع آن پیشتر به درگاه او دعا می کرد، فراموش می نماید و برای خدا همتیانی قرار می دهد تا [خود و دیگران را] از راه او گمراه گرداند. بگو: «به کفرت اندکی برخوردار شو که تو از اهل آتشی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون انسان (بی ایمان یا سست ایمان) را آسیب و زینانی برسد (مانند خطر غرق و مرض مهلک) پروردگار خود را در حال بازگشت (قهری) به سوی او می خواند، سپس چون نعمتی از جانب خود (نعمت نجات و غیره) به او عطا کند آنچه را که به خاطر آن در گذشته خدا را می خواند فراموش می کند و (دوباره) برای او شریکانی (از بت و غیره) قرار می دهد تا (مردم را) از راه او گمراه سازد! بگو: به کفر خویش اندک مدتی برخوردار باش، که حتماً از اهل آتش خواهی بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آیا چنین کسی با ارزش است) یا کسی که در ساعات شب به عبادت مشغول است و در حال سجده و قیام، از عذاب آخرت می ترسد و به رحمت پروردگارش امیدوار است؟! بگو: «آیا کسانی که می دانند با کسانی که نمی دانند یکسانند؟! تنها خردمندان متذکر می شوند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [آیا چنین کسی بهتر است] یا آن کسی که او در طول شب در سجده و قیام اطاعت [خدا] می کند [و] از آخرت می ترسد و رحمت پروردگارش را امید دارد؟ بگو: «آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟» تنها خردمندانند که پندپذیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آیا آن کافر اهل عذاب بهتر است) یا کسی که ساعات شب را در حال سجود و قیام، طاعت و خضوع دارد، از (عذاب) آخرت می ترسد و رحمت پروردگار خود را امیدوار است؟ بگو: آیا کسانی که می دانند با کسانی که نمی دانند یکسانند؟ جز این نیست که تنها صاحبان خرد ناب متذکر می شوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای بندگان من که ایمان آورده اید! از (مخالفت) پروردگارتان پرهیزید! برای کسانی که در این دنیا نیکی کرده اند پاداش نیکی است! و زمین خدا وسیع است، (اگر تحت فشار سران کفر بودید مهاجرت کنید) که صابران اجر و پاداش خود را بی حساب دریافت می دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای بندگان من که ایمان آورده اید، از پروردگارتان پروا بدارید. برای کسانی که در این دنیا خوبی کرده اند، نیکی خواهد بود، و زمین خدا فراخ است. بی تردید، شکیبایان پاداش خود را بی حساب [و] به تمام خواهند یافت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای بندگان من که ایمان آورده اید، از پروردگارتان پروا کنید برای

کسانی که در این دنیا نیکی (اعتقادی و عملی) کرده اند، پاداشی نیکو (در دنیا و آخرت) است و زمین خداوند فراخ است (اگر در محلی نتوانید دینداری کنید به محلی دیگر هجرت نمایید) جز این نیست که به شکیبایان پاداششان بی شمار و بی حساب به نحو کامل داده می شود

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ (۱۱) ترجمه: (۱)

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ (۱۲) ترجمه: (۲)

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۱۳) ترجمه: (۳)

قُلْ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي (۱۴) ترجمه: (۴)

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (۱۵) ترجمه: (۵)

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ (۱۶) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ (۱۷) ترجمه: (۷)

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ (۱۸) ترجمه: (۸)

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ (۱۹) ترجمه: (۹)

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِعَادَ (۲۰) ترجمه: (۱۰)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرَاهُ مُضْجًا مُرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ (۲۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۶۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من مأمورم که خدا را پرستش کنم در حالی که دینم را برای او خالص کرده باشم، _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من مأمورم که خدا را -در حالی که آیینم را برای او خالص گردانیده ام- پرستم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من مأمور شده ام که خدا را در حال اخلاص طاعت و اعتقاد پرستش نمایم»

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مأمورم که نخستین مسلمان باشم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مأمورم که نخستین مسلمانان باشم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مأمور شده ام که نخستین فرد تسلیم شوندگان (به این دین و کتاب) باشم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من اگر نافرمانی پروردگارم کنم، از عذاب روز بزرگ (قیامت) می ترسم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من اگر به پروردگارم عصیان ورزم، از عذاب روزی هولناک می ترسم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: همانا اگر پروردگارم را عصیان کنم از عذاب روزی بزرگ

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من تنها خدا را می پرستم در حالی که دینم را برای او خالص می کنم. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «خدا را می پرستم در حالی که دینم را برای او بی آرایش می گردانم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من فقط خدا را در حالی که اعتقاد و طاعتم را برای او خالص کرده

ام می پرستم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما هر چه را جز او می خواهید پرستید! بگو: «زیانکاران واقعی آناند که سرمایه وجود خویش و بستگانشان را در روز قیامت از دست داده اند! آگاه باشید زیان آشکار همین است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس هر چه را غیر از او می خواهید، پرستید [ولی به آنان] بگو: «زیانکاران در حقیقت کسانی اند که به خود و کسانشان در روز قیامت زیان رسانده اند؛ آری، این همان خسران آشکار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس شما به جز او هر چه را خواستید پرستید. بگو: بی تردید زیانکاران (واقعی) کسانی هستند که نفس خود و کسان خود را در روز قیامت به زیان داده باشند، آگاه باشید که آن همان زیان روشن است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای آنان از بالای سرشان سایانهایی از آتش، و در زیر پایشان نیز سایانهایی از آتش است؛ این چیزی است که خداوند با آن بندگان را می ترساند! ای بندگان من! از نافرمانی من پرهیزید! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنها از بالای سرشان چترهایی از آتش خواهند داشت و از زیر پایشان [نیز] طبق هایی [آتشین است]، این [کیفری] است که خدا بندگان را به آن بیم می دهد. ای بندگان من، از من بترسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای آنها از بالای سرشان سایه بان هایی از آتش و از زیر پایشان نیز سایه بانها (ی آتشین طبقه پایین) است. این (عذاب) است که خداوند بندگان را بدان بیم می دهد که ای بندگان من از من پروا کنید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که از عبادت طاغوت پرهیز کردند و به سوی خداوند بازگشتند، بشارت از آن آنهاست؛ پس بندگان مرا بشارت ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [لی] آنان که خود را از طاغوت به دور می دارند تا مبادا او را پرستند و به سوی خدا بازگشته اند آنان را مژده باد، پس بشارت ده به آن بندگان من که: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که از هر طاغوت سرکش و معبودی جز او دوری گزیدند که مبادا او را پرستش کنند، و به سوی خدا بازگشتند، بشارت باد آنها را، پس مژده ده بندگان مر

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسانی که سخنان را می شنوند و از نیکوترین آنها پیروی می کنند؛ آنان کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده، و آنها خردمنداند. _____ ترجمه استاد فولادوند: به سخن گوش فرامی دهند و بهترین آن را پیروی می کنند؛ اینانند که خدایشان راه نموده و اینانند همان خردمندان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنهايي که سخنان را گوش فرا می دهند و از بهترین آنها پیروی می کنند، آنها هستند که خدا هدایتشان کرده و آنها هستند که صاحبان خرد نابد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا تو می توانی کسی را که فرمان عذاب درباره او قطعی شده رهایی بخشی؟! آیا تو میتوانی کسی را که در درون آتش است برگیری و نجات دهی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آیا کسی که فرمان عذاب بر او واجب آمده [کجا روی رهایی دارد]؟ آیا تو کسی را که در آتش است می رهایی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که کلمه عذاب درباره او (در علم ازلی الهی و لوح

محفوظ به سبب طغیانش) محقق و ثابت شده (نجات می یابد)؟ آیا کسی را که در (میان) آتش است می توانی رهایی بخشی؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی آنها که تقوای الهی پیشه کردند، غرفه هایی در بهشت دارند که بر فراز آنها غرفه های دیگری بنا شده و از زیر آنها نهرها جاری است این وعده الهی است، و خداوند در وعده خود تخلف نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: لیکن کسانی که از پروردگارشان پروا داشتند، برای ایشان غرفه هایی است که بالای آنها غرفه هایی [دیگر] بنا شده است؛ نهرها از زیر آن روان است. وعده خداست؛ خدا خلاف وعده نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: لکن کسانی که از پروردگارشان پروا داشتند برای آنها غرفه هایی است که بر بالای آنها نیز غرفه هایی است ساخته شده، که از زیر آنها نهرها روان می گردد وعده خداست (و) خدا هرگز خلف وعده نمی کند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی که خداوند از آسمان آبی فرستاد و آن را بصورت چشمه هایی در زمین وارد نمود، سپس با آن زراعتی را خارج می سازد که رنگهای مختلف دارد؛ بعد آن گیاه خشک می شود، بگونه ای که آن را زرد و بی روح می بینی؛ سپس آن را در هم می شکند و خرد می کند؛ در این مثال تذکری است برای خردمندان (از ناپایداری دنیا)! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر ندیده ای که خدا از آسمان، آبی فرود آورد پس آن را به چشمه هایی که در [طبقات زیرین] زمین است راه داد، آنگاه به وسیله آن کشتزاری را که رنگهای آن گوناگون است بیرون می آورد، سپس خشک می گردد، آنگاه آن را زرد می بینی، سپس خاشاکش می گرداند. قطعاً در این [دگرگونیها] برای صاحبان خرد عبرتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندیدی که خداوند از آسمان آبی (به شکل باران و برف و تگرگ) فرو فرستاد پس آن را در زمین وارد چشمه سارها نمود، آن گاه به وسیله آن گیاهانی را به انواع گوناگون (سبزیجات، حبوبات، میوه جات) بیرون می آورد، سپس رشد آنها تمام شده خشک می شود، پس آن را زرد شده بینی، سپس آنها را به صورت خاشاک درمی آورد. همانا در این (آفرینش و فنا) تذکر و تبه برای صاحبان خرد ناب است (تذکر فنای دنیا و مسأله حیات پس از مرگ)

- أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۲۲) ترجمه: (۱)
- اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ (۲۳) ترجمه: (۲)
- أَفَمَنْ يَتَّبِعِ بَوَّجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ (۲۴) ترجمه: (۳)
- كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ (۲۵) ترجمه: (۴)
- فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (۲۶) ترجمه: (۵)
- وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۲۷) ترجمه: (۶)
- قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۲۸) ترجمه: (۷)
- ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۲۹) ترجمه: (۸)
- إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَّيِّتُونَ (۳۰) ترجمه: (۹)
- ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ (۳۱) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۶۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که خدا سینه اش را برای اسلام گشاده است و بر فراز مرکبی از نور الهی قرار گرفته (همچون کوردلان گمراه است؟! وای بر آنان که قلبهایی سخت در برابر ذکر خدا دارند! آنها در گمراهی آشکاری هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آیا کسی که خدا سینه اش را برای [پذیرش] اسلام گشاده، و [در نتیجه] برخوردار از نوری از جانب پروردگارش می باشد [همانند فرد تاریکدل است]؟ پس وای بر آنان که از سخت دلی یاد خدا نمی کنند؛ اینانند که در گمراهی آشکارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که خداوند سینه او را برای (پذیرش) اسلام گشاده، پس او (در زندگی خود) بر پایه نوری از پروردگار خویش است (دینی که راه های اعتقاد و عمل را روشن می کند مانند انسانی تاریکدل است)؟ پس وای به حال کسانی که دل هایشان در اثر غفلت از یاد خدا سخت گردیده، آنها در گمراهی آشکاری هستند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند بهترین سخن را نازل کرده، کتابی که آیاتش (در لطف و زیبایی و عمق و محتوا) همانند یکدیگر است؛ آیاتی مکرر دارد (با تکراری شوق انگیز) که از شنیدن آیاتش لرزه بر اندام کسانی که از پروردگارشان می ترسند می افتد؛ سپس برون و درونشان نرم و متوجه ذکر خدا می شود؛ این هدایت الهی است که هر کس را بخواهد با آن راهنمایی می کند؛ و هر کس را خداوند گمراه سازد، راهنمایی برای او نخواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا زیباترین سخن را [به صورت] کتابی متشابه، متضمن وعده و وعید، نازل کرده است. آنان که از

پروردگارشان می هراسند، پوست بدنشان از آن به لرزه می افتد، سپس پوستشان و دلشان به یاد خدا نرم می گردد. این است هدایت خدا، هر که را بخواهد، به آن راه نماید، و هر که را خدا گمراه کند او را راهبری نیست. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند بهترین گفتار را فرو فرستاده (به صورت) کتابی (که تمام آیات آن در فصاحت لفظ و متانت بیان و عمق محتوی) شبیه یکدیگر که هر یک از آیاتش معطوف به دیگری و روشنگر و مفسر دیگری است از (شنیدن) آن پوست های (بدن) کسانی که از پروردگارشان می ترسند به لرزه می افتد، سپس پوست ها و دل هایشان نرم شده و آرامش و اطمینان به خدا پیدا می کنند. این (حالت) هدایت خداوند است که هر که را بخواهد بدان راهنمایی می کند، و هر که را خدا در گمراهی واگذارد (توفیقاتش را از او سلب کند) هرگز او را راهنمایی نخواهد بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که با صورت خود عذاب دردناک (الهی) را در روز قیامت دور می سازد (همانند کسی است که هرگز آتش دوزخ به او نمی رسد)؟! و به ظالمان گفته می شود: «بچشید آنچه را به دست می آوردید (و انجام می دادید)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آیا آن کس که [به جای دستها] با چهره خود، گزند عذاب را روز قیامت دفع می کند [مانند کسی است که از عذاب ایمن است]؟! و به ستمگران گفته می شود: «آنچه را که دستاوردتان بوده است بچشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که (به واسطه بسته بودن دست هایش) با صورت خود از عذاب بد و سخت در روز قیامت می پرهیزد (مانند کسی است که ایمن از هر عذاب است)؟! و به ستمکاران گفته می شود: بچشید کیفر آنچه را از گناهان که به دست می آوردید و یا تجسم و تبلور یافته عینی آن اعمال را بچشید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که قبل از آنها بودند نیز (آیات ما را) تکذیب نمودند، و عذاب (الهی) از جایی که فکر نمی کردند به سراغشان آمد! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی [هم] که پیش از آنان بودند به تکذیب پرداختند، و از آنجا که حدس نمی زدند عذاب برایشان آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که پیش از اینان بودند نیز (پیامبران خود را) تکذیب نمودند، پس عذاب (خداوند) از جایی که حدس نمی زدند بر آنها وارد شد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس خداوند خواری را در زندگی این دنیا به آنها چشانید، و عذاب آخرت شدیدتر است اگر می دانستند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس خدا در زندگی دنیا رسوایی را به آنان چشانید، و اگر می دانستند، قطعاً عذاب آخرت بزرگتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خداوند خواری و ذلت را در زندگی دنیا (به غرق و صیحه آسمانی و زلزله و سنگ باران و مسخ) به آنها چشانید، و مسلماً عذاب آخرت بزرگتر است، اگر می دانستند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما برای مردم در این قرآن از هر نوع مثلی زدیم، شاید متذکر شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در این قرآن از هر گونه مثلی برای مردم آوردیم، باشد که آنان پند گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقیقت این است که ما در این قرآن برای مردم از هر گونه مثالی زدیم، شاید متذکر شوند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قرآنی است فصیح و خالی از هر گونه کجی و نادراستی، شاید آنان پرهیزگاری پیشه کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: قرآنی عربی، بی هیچ کژی؛ باشد که آنان راه تقوا پویند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قرآنی عربی، که بدون هیچ گونه کجی و انحراف (در الفاظ و معانی)

است، شاید بپرهیزند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند مثالی زده است: مردی را که مملوک شریکانی است که درباره او پیوسته با هم به مشاجره مشغولند، و مردی که تنها تسلیم یک نفر است؛ آیا این دو یکسانند؟! حمد، مخصوص خداست، ولی بیشتر آنان نمی دانند. _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا مثلی زده است: مردی است که چند خواجه ناسازگار در [مالکیت] او شرکت دارند [و هر یک او را به کاری می گمارند] و مردی است که تنها فرمانبر یک مرد است. آیا این دو در مثل یکسانند؟ سپاس خدای را. [نه،] بلکه بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوند (برای مشرک و موحد) مثالی زده است: مردی برده را که چندین مولای بد خلق و مختلف الاراده در او شریکند (هر یک او را به سوی دستور خود می کشد)، و مردی را که تنها برده یک مرد است (که به هر چه امر کند مزاحمی ندارد)، آیا این دو (در اوصاف و حالات) مساویند؟ ستایش خدا راست (و حقانیت این امر مخفی نیست) بلکه بیشتر آنها نمی دانند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : تو می میری و آنها نیز خواهند مرد! _____ ترجمه استاد فولادوند : قطعاً تو خواهی مُرد، و آنان [نیز] خواهند مُرد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : تو مسلماً خواهی مرد و آنها نیز بی تردید خواهند مرد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس شما روز قیامت نزد پروردگارتان مخاصمه می کنید. _____ ترجمه استاد فولادوند : سپس شما روز قیامت پیش پروردگارتان مجادله خواهید کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس همه شما روز قیامت در نزد پروردگارتان مخاصمه خواهید نمود

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ (۳۲) ترجمه: (۱)

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (۳۳) ترجمه: (۲)

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (۳۴) ترجمه: (۳)

لِيَكْفُرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (۳۵) ترجمه: (۴)

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (۳۶) ترجمه: (۵)

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ (۳۷) ترجمه: (۶)

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ (۳۸) ترجمه: (۷)

قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (۳۹) ترجمه: (۸)

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ (۴۰) ترجمه: (۹)

ص: ۴۶۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس چه کسی ستمکارتر است از آن کسی که بر خدا دروغ ببندد و سخن راست را هنگامی که به سراغ او آمده تکذیب کند؟! آیا در جهنم جایگاهی برای کافران نیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کیست ستمگرتر از آن کس که بر خدا دروغ بست، و [سخن] راست را چون به سوی او آمد، دروغ پنداشت؟ آیا جای کافران در جهنم نیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چه کسی ستمکارتر است از آن کس که بر خدا دروغ بست (فرزندانی و شریکانی برای او قائل شد) و آنچه را که راست است (رسالت و کتاب تو) را وقتی به او رسید تکذیب نمود؟! آیا در جهنم جایگاهی برای کافران نیست؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که سخن راست بیاورد و کسی که آن را تصدیق کند، آنان پرهیزگارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن کس که راستی آورد و آن را باور نمود؛ آنانند که خود پرهیزگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن کس که صدق و راستی آورد و خود آن را تصدیق نمود (همانند یکا یک پیامبران که دین حق خود را تصدیق نموده اند) آنانند که پرهیزگاران واقعی (و در مرتبه عصمت) اند. و آن کس که صدق و راستی آورد (چون پیامبر اسلام) و آن که (از این امت) او را تصدیق نمود آنها همه پرهیزگاران واقعی اند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه بخواهند نزد پروردگارشان برای آنان موجود است؛ و این است جزای نیکوکاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای آنان، هر چه بخواهند پیش پروردگارشان خواهد بود. این است پاداش

نیکوکاران. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای آنهاست در نزد پروردگارشان هر چه بخواهند این است پاداش نیکوکاران

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا خداوند بدترین اعمالی را که انجام داده اند (در سایه ایمان و صداقت آنها) بیامرزد، و آنها را به بهترین اعمالی که انجام می دادند پاداش دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا خدا، بدترین عملی را که کرده اند، از ایشان بزداید، و آنان را به بهترین کاری که می کرده اند، پاداش دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا خداوند عمل های بدتر آنها را (چه رسد به بد را) بیامرزد، و آنها را در مقابل بهترین عمل هایی که می کرده اند پاداش دهد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا خداوند برای (نجات و دفاع از) بنده اش کافی نیست؟! اما آنها تو را از غیر او می ترسانند. و هر کس را خداوند گمراه کند، هیچ هدایت کننده ای ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا خدا کفایت کننده بنده اش نیست؟ و [کافران] تو را از آنها که غیر اویند می ترسانند و هر که را خدا گمراه گرداند برایش راهبری نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا خداوند کفایت کننده (امور) بنده اش نیست؟! و تو را از کسانی غیر او می ترسانند! و هر کس را خداوند در گمراهی واگذارد هرگز او را راهنمایی نخواهد بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس را خدا هدایت کند، هیچ گمراه کننده ای نخواهد داشت آیا خداوند توانا و دارای مجازات نیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که را خدا هدایت کند گمراه کننده ای ندارد. مگر خدا نیست که نیرومند کیفرخواه است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر کس را خدا هدایت نماید هرگز او را گمراه کننده ای نیست. آیا خداوند مقتدر غالب و صاحب کیفرخواهی نیست؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر از آنها پرسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده؟» حتماً می گویند: «خدا!» بگو: «آیا هیچ درباره معبودانی که غیر از خدا می خوانید اندیشه می کنید که اگر خدا زبانی برای من بخواهد، آیا آنها می توانند گزند او را برطرف سازند؟! و یا اگر رحمتی برای من بخواهد، آیا آنها می توانند جلو رحمت او را بگیرند؟!» بگو: «خدا مرا کافی است؛ و همه متوکلان تنها بر او توکل می کنند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از آنها پرسی: «چه کسی آسمانها و زمین را خلق کرده؟» قطعاً خواهند گفت: «خدا.» بگو: «هان [چه تصور می کنید، اگر خدا بخواهد صدمه ای به من برساند؛ آیا آنچه را به جای خدا می خوانید، می تواند صدمه او را برطرف کند؛ یا اگر او رحمتی برای من اراده کند آیا آنها می توانند رحمتش را بازدارند؟» بگو: «خدا مرا بس است. اهل توکل تنها بر او توکل می کنند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر از آنها پرسی چه کسی آسمانها و زمین را آفریده بی شک خواهند گفت: خدا، (زیرا آنها معبودهایشان را شریک در ربوبیت و تربیت می دیدند نه در الوهیت و خالقیت)، بگو: پس به من خبر دهید آنچه به جای خدا می خوانید، اگر خداوند ضرر و زبانی بر من اراده کند آیا آنها زداینده ضرر او هستند؟ یا اگر او قصد رحمتی به من نماید آیا آنها جلوگیرنده رحمت او هستند؟ بگو: خدا برای من کافی است، که اهل توکل تنها بر او توکل می کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای قوم من! شما هر چه در توان دارید انجام دهید، من نیز به وظیفه خود عمل می کنم؛ اما بزودی خواهید دانست... _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای قوم من، شما بر حسب امکانات خود عمل کنید، من [نیز] عمل می کنم، پس به زودی خواهید دانست: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای قوم من، شما روی وضع و حال خود (از آیین و اعتقاد) عمل کنید، من هم (در حال تسلیم و ایمان) عمل کننده ام،

پس به زودی خواهید دانست

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : چه کسی عذاب خوارکننده ای (در دنیا) به سراغش می آید، و (سپس) عذابی جاویدان (در آخرت) بر او وارد می گردد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : [که] چه کس را عذابی که رسوایش کند خواهد آمد و عذابی پایدار بر او نازل می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : که چه کسی را (در دنیا) عذابی می رسد که خوار و رسوایش کند و (در آخرت) بر وی عذابی دائم وارد شود

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (٤١) ترجمه: (١)

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٤٢) ترجمه: (٢)

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلُوبَهُمْ أُولَٰئِكَ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ (٤٣) ترجمه: (٣)

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٤٤) ترجمه: (٤)

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (٤٥) ترجمه: (٥)

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (٤٦) ترجمه: (٦)

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ (٤٧) ترجمه: (٧)

ص: ٤٦٣

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این کتاب (آسمانی) را برای مردم بحق بر تو نازل کردیم؛ هر کس هدایت را پذیرد به نفع خود اوست؛ و هر کس گمراهی را برگزیند، تنها به زیان خود گمراه می گردد؛ و تو مأمور اجبار آنها به هدایت نیستی. _____ ترجمه استاد فولادوند: ما این کتاب را برای [رهبری] مردم به حق بر تو فرستادیم. پس هر کس هدایت شود، به سود خود اوست، و هر کس بیراهه رود، تنها به زیان خودش گمراه می شود، و تو بر آنها وکیل نیستی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقیقت این است که ما این کتاب را به حق به خاطر مردم بر تو فرو فرستادیم، پس هر که هدایت یابد به سود خویش هدایت یافته، و هر که گمراه گردد جز این نیست که به زیان خود گمراه می شود، و تو متکفل امور آنها نیستی (که موظف به رساندن ایمان بر دل هایشان باشی که آن کار خداوند است)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند ارواح را به هنگام مرگ قبض می کند، و ارواحی را که نمرده اند نیز به هنگام خواب می گیرد؛ سپس ارواح کسانی که فرمان مرگشان را صادر کرده نگه می دارد و ارواح دیگری را (که باید زنده بمانند) بازمی گرداند تا سرآمدی معین؛ در این امر نشانه های روشنی است برای کسانی که اندیشه می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا روح مردم را هنگام مرگشان به تمامی باز می ستاند، و [نیز] روحی را که در [موقع] خوابش نمرده است [قبض می کند]؛ پس آن [نفسی] را که مرگ را بر او واجب کرده نگاه می دارد، و آن دیگر [نفسها] را تا هنگامی معین [به سوی زندگی دنیا] بازپس می فرستد. قطعاً در این [امر] برای مردمی که می اندیشند نشانه هایی [از قدرت خدا] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداست که (حقیقتاً) ارواح مردم را در هنگام مرگشان به طور کامل می گیرد (که علاقه ای میان جان و تن نمی ماند) و از آن که نمرده در حال خواب (به نحو ناقص می گیرد، و علقه ظاهری قطع، و باطنی می ماند)، پس آن روح را که مرگش را مسلم کرده (در عالم برزخ) نگه می دارد و آن

دیگری را (به سوی بدنش) تا مدتی معین روانه می دارد. بی تردید در این (امر) نشانه هایی (از قدرت و حکمت حق و آمدن قیامت) است برای گروهی که می اندیشند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان غیر از خدا شفیعانی گرفته اند؟! به آنان بگو: «آیا (از آنها شفاعت می طلبید) هر چند مالک چیزی نباشند و درک و شعوری برای آنها نباشد؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا غیر از خدا شفاعتگرانی برای خود گرفته اند؟ بگو: «آیا هر چند اختیار چیزی را نداشته باشند و نیندیشند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه آنان به جای خدا شفیعانی گرفته اند (نظیر بت ها که آنها را شفیعان می گفتند)! بگو: آیا (آنها را شفیع می دانید) هر چند چیزی را مالک نباشند یا چیزی را ندانند؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «تمام شفاعت از آن خداست، (زیرا) حاکمیت آسمانها و زمین از آن اوست و سپس همه شما را به سوی او بازمی گردانند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «شفاعت، یکسره از آن خداست. فرمانروایی آسمانها و زمین خاص اوست؛ سپس به سوی او باز گردانیده می شوید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: شفاعت و وساطت تماما از آن خداوند است (چه وساطت های تکوینی میان علت و معلول ها در دنیا و چه شفاعت های عالم آخرت زیرا) ملکیت حقیقی و مالکیت آسمانها و زمین از آن اوست (به ملائکه آنکه آفرینش و حفظ و تدبیر و فانی کردن همه به دست اوست) سپس همه شما به سوی او باز گردانده می شوید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که خداوند به یگانگی یاد می شود، دلهای کسانی که به آخرت ایمان ندارند مشمئز (و متنفر) می گردد؛ اما هنگامی که از معبودهای دیگر یاد می شود، آنان خوشحال می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون خدا به تنهایی یاد شود، دلهای کسانی که به آخرت ایمان ندارند، منزجر می گردد، و چون کسانی غیر از او یاد شوند، بناگاه آنان شادمانی می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون خداوند به تنهایی یاد شود دل های کسانی که به آخرت ایمان ندارند منزجر و متنفر گردد، و چون کسانی دیگر جز او (بت ها) یاد شوند به ناگاه خوشحالی می کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «خداوند! ای آفریننده آسمانها و زمین، و آگاه از اسرار نهان و آشکار، تو در میان بندگانت در آنچه اختلاف داشتند داوری خواهی کرد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «بار الهی، ای پدیدآورنده آسمانها و زمین، [ای] دانای نهان و آشکار، تو خود در میان بندگانت بر سر آنچه اختلاف می کردند، داوری می کنی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آن گاه که از ایمان آنها مأیوس شدی) بگو: خداوند، ای آفریننده آسمانها و زمین، دانای نهان و آشکار، تویی که در میان بندگانت در آنچه (در دنیا) اختلاف می کردند (در عالم آخرت) داوری خواهی کرد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر ستمکاران تمام آنچه را روی زمین است مالک باشند و همانند آن بر آن افزوده شود، حاضرند همه را فدا کنند تا از عذاب شدید روز قیامت رهایی یابند؛ و از سوی خدا برای آنها اموری ظاهر می شود که هرگز گمان نمی کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر آنچه در زمین است، یکسره برای کسانی که ظلم کرده اند باشد و نظیرش [نیز] با آن باشد، قطعاً [همه] آن را برای رهایی خودشان از سختی عذاب روز قیامت خواهند داد، و آنچه تصوّر [ش را] نمی کردند، از جانب خدا بر ایشان آشکار می گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر برای کسانی که (به واسطه کفر به خویشستن) ستم کرده اند آنچه در زمین است و همانند آن همراه آن باشد بی تردید همه را برای نجات از بدی و سختی عذاب در روز قیامت فدا می دهند و برای آنها از جانب خدا آنچه را که گمان نمی

کردند (از شدت عذاب) پدید می آید

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۴۸) ترجمه: (۱)

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۴۹) ترجمه: (۲)

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۵۰) ترجمه: (۳)

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِن هَؤُلَاءِ سَيَّيْبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ (۵۱) ترجمه: (۴)

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (۵۲) ترجمه: (۵)

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (۵۳) ترجمه: (۶)

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ (۵۴) ترجمه: (۷)

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ (۵۵) ترجمه: (۸)

أَن تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَإِن كُنْتُ لَمِنَ السَّآخِرِينَ (۵۶) ترجمه: (۹)

ص: ۴۶۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز اعمال بدی را که انجام داده اند برای آنها آشکار می شود، و آنچه را استهزا می کردند بر آنها واقع می گردد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نتیجه] گناهانی که مرتکب شده اند، برایشان ظاهر می شود، و آنچه را که بدان ریشخند می کردند، آنها را فرا می گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای آنها عمل های بد و کیفرهای اعمالشان ظاهر گردد، و آنچه را که (در دنیا) بدان استهزا می کردند (از سختی های قیامت و عذاب های گوناگون جهنم) بر آنها فرود آمده، احاطه خواهد کرد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که انسان را زیانی رسد، ما را (برای حلّ مشکلش) می خواند؛ سپس هنگامی که از جانب خود به او نعمتی دهیم، می گوید: «این نعمت را بخاطر کاردانی خودم به من داده اند»؛ ولی این وسیله آزمایش (آنها) است، اما بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون انسان را آسیبی رسد، ما را فرا می خواند؛ سپس چون نعمتی از جانب خود به او عطا کنیم می گوید: «تنها آن را به دانش خود یافته ام». نه چنان است، بلکه آن آزمایشی است، ولی بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آری، هر گاه انسان را ضرر و زیانی رسد ما را فرا می خواند، سپس چون که نعمتی را از جانب خود به او عطا کردیم می گوید: جز این نیست که من آن را روی کاردانی خود داده شده ام (نه) بلکه امتحانی است (از جانب خدا) و لکن بیشترشان نمی دانند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این سخن را کسانی که قبل از آنها بودند نیز گفتند، ولی آنچه را به دست می آوردند برای آنها سودی نداشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً کسانی که پیش از آنان بودند [نیز] این

[سخن] را گفتند و آنچه به دست آورده بودند، کاری برایشان نکرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا این سخن را کسانی که پیش از آنها بودند نیز (مانند قارون و یارانش) گفتند، پس آنچه (از اموال) کسب می کردند چیزی (از عذاب خدا) را از آنها دفع نکرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بدیهای اعمالشان به آنها رسید؛ و ظالمان این گروه [= اهل مکه] نیز بزودی گرفتار بدیهای اعمالی که انجام داده اند خواهند شد، و هرگز نمی توانند از چنگال عذاب الهی بگریزند. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا [آنکه] کیفر آنچه مرتکب شده بودند، بدیشان رسید و کسانی از این [گروه] که ستم کرده اند، به زودی نتایج سوء آنچه مرتکب شده اند، بدیشان خواهد رسید و آنان درمانده کننده [ما] نیستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کیفرهای بد دستاوردها به آنها رسید و کسانی از اینان (کفار مکه) که ستم کرده اند نیز به زودی کیفرهای بد کسبشان به آنها می رسد و هرگز عاجزکننده ما (از انتقام) نیستند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها ندانستند که خداوند روزی را برای هر کس بخواهد گسترده یا تنگ می سازد؟! در این، آیات و نشانه هایی است برای گروهی که ایمان می آورند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانسته اند که خداست که روزی را برای هر کس که بخواهد، گشاده یا تنگ می گرداند؟ قطعاً در این [اندازه گیری] برای مردمی که ایمان دارند نشانه هایی [از حکمت] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندانسته اند که خداست که روزی را برای هر کس که بخواهد می گسترده و تنگ می کند؟ حَقّاً که در این (امر) نشانه هایی است (از قدرت و تدبیر و حکمت خدا) برای گروهی که ایمان آرند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای بندگان من که بر خود اسراف و ستم کرده اید! از رحمت خداوند نومید نشوید که خدا همه گناهان را می آمرزد، زیرا او بسیار آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای بندگان من - که بر خویشتن زیاده روی روا داشته اید- از رحمت خدا نومید مشوید. در حقیقت، خدا همه گناهان را می آمرزد، که او خود آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای بندگان من که در جنایت به خویش (به واسطه گناه) از حد گذشتید، از رحمت خدا نومید مگردید، بی تردید خداوند همه گناهان را (به وسیله توبه هر چند شرک باشد) می آمرزد، زیرا اوست آمرزنده و مهربان

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به درگاه پروردگارتان بازگردید و در برابر او تسلیم شوید، پیش از آنکه عذاب به سراغ شما آید، سپس از سوی هیچ کس یاری نشوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از آنکه شما را عذاب در رسد، و دیگر یاری نشوید، به سوی پروردگارتان بازگردید، و تسلیم او شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سوی پروردگارتان بازگردید و تسلیم او شوید، پیش از آن که عذاب (ناگهانی دنیا و یا عذاب آخرت) به شما برسد و دیگر یاری نشوید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از بهترین دستورهائی که از سوی پروردگارتان بر شما نازل شده پیروی کنید پیش از آنکه عذاب (الهی) ناگهان به سراغ شما آید در حالی که از آن خبر ندارید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از آنکه به طور ناگهانی و در حالی که حدس نمی زنید شما را عذاب در رسد، نیکوترین چیزی را که از جانب پروردگارتان به سوی شما نازل آمده است پیروی کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از بهترین چیزها که از جانب پروردگارتان بر شما فرو فرستاده شده (واجبات اعتقادی و عملی و فضایل نفسانی) پیروی کنید، پیش از آنکه عذاب ناگهانی بر شما فرا رسد در حالی که آگاه نباشید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (این دستورها برای آن است که) مبادا کسی روز قیامت بگوید: «افسوس بر من از کوتاهیایی که در اطاعت فرمان خدا کردم و از مسخره کنندگان (آیات او) بودم!» _____ ترجمه استاد فولادوند : تا آنکه [مبادا] کسی بگوید: «دریغا بر آنچه در حضور خدا کوتاهی ورزیدم؛ بی تردید من از ریشخندکنندگان بودم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (خدا شما را پند می دهد) که مبادا کسی (در روز قیامت) بگوید: ای دریغ بر تقصیری که درباره خداوند کردم! و حقیقت این است که من از مسخره کنندگان بودم

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (۵۷) ترجمه: (۱)

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (۵۸) ترجمه: (۲)

بَلَىٰ قَدْ جَاءَ تَكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (۵۹) ترجمه: (۳)

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ (۶۰) ترجمه: (۴)

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (۶۱) ترجمه: (۵)

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (۶۲) ترجمه: (۶)

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۶۳) ترجمه: (۷)

قُلْ أَغْيَبُ اللَّهُ فَأَمْرُنِي أَعْبُدُ أَتِيهَا الْجَاهِلُونَ (۶۴) ترجمه: (۸)

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِن أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (۶۵) ترجمه: (۹)

بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ (۶۶) ترجمه: (۱۰)

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِّيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۶۷) ترجمه:

(۱۱)

ص: ۴۶۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا بگوید: «اگر خداوند مرا هدایت می کرد، از پرهیزگاران بودم!»

ترجمه استاد فولادوند: یا بگوید: «اگر خدایم هدایت می کرد، مسلماً از پرهیزگاران بودم.»

ترجمه آیت الله مشکینی: یا بگوید: اگر خدا مرا هدایت می کرد مسلماً از پرهیزکاران بودم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا هنگامی که عذاب را می بیند بگوید: «ای کاش بار دیگر (به دنیا) بازمی گشتم و از

نیکوکاران بودم!» ترجمه استاد فولادوند: یا چون عذاب را ببیند، بگوید: «کاش مرا برگشتی بود تا

از نیکوکاران می شدم.» ترجمه آیت الله مشکینی: یا هنگامی که عذاب را ببیند گوید: ای کاش مرا

بازگشتی بود تا از نیکوکاران می شدم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری، آیات من به سراغ تو آمد، امّا آن را تکذیب کردی و تکبر نمودی و از کافران

بودی! ترجمه استاد فولادوند: [به او گویند:] آری، نشانه های من بر تو آمد و آنها را تکذیب

کردی و تکبر ورزیدی و از [جمله] کافران شدی. ترجمه آیت الله مشکینی: (به او گفته شود) چرا،

آیات و نشانه های من به سراغ تو آمد اما تو تکذیب و انکار کردی و تکبر ورزیدی و از کافران بودی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و روز قیامت کسانی را که بر خدا دروغ بستند می بینی که صورتهایشان سیاه است؛ آیا در جهنم جایگاهی برای متکبران نیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و روز قیامت کسانی را که بر خدا دروغ بسته اند رو سیاه می بینی، آیا جای سرکشان در جهنم نیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و روز قیامت کسانی را که بر خداوند دروغ بسته اند می بینی که صورت هایشان سیاه است آیا در جهنم جایگاهی برای متکبران نیست؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند کسانی را که تقوا پیشه کردند با رستگاری رهایی می بخشد؛ هیچ بدی به آنان نمی رسد و هرگز غمگین نخواهند شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا کسانی را که تقوا پیشه کرده اند، به [پاس] کارهایی که مایه رستگاری شان بوده، نجات می دهد. عذاب به آنان نمی رسد و غمگین نخواهند گردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند کسانی را که تقوا داشته اند به خاطر کامیابیشان (از ایمان و عمل) نجات می بخشد آنها را نه بدی رسد و نه غمگین گردند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند آفریدگار همه چیز است و حافظ و ناظر بر همه اشیا است. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا آفریدگار هر چیزی است، و اوست که بر هر چیز نگهبان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند آفریننده (بلا واسطه و با واسطه) همه اشیا است، و او متکفل تدبیر همه چیز است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کلیدهای آسمانها و زمین از آن اوست؛ و کسانی که به آیات خداوند کافر شدند زیانکارانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کلیدهای آسمان و زمین از آن اوست، و کسانی که نشانه های خدا را انکار کردند، آنانند که زیانکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گنجینه های آسمان ها و زمین و کلیدهای آنها از آن اوست، (ماهیات آنچه قابل خروج به عالم وجود است در علم ازلی او، و کلید همه آنها که کاف و نون است در اختیار اوست) و کسانی که به آیات خدا کفر ورزیده اند آنها هستند که زیانکارند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا به من دستور می دهید که غیر خدا را پرستم ای جاهلان؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای نادانان، آیا مرا وادار می کنید که جز خدا را پرستم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: پس آیا به من دستور می دهید که غیر خدا را پرستم ای نادان ها

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به تو و همه پیامبران پیشین وحی شده که اگر مشرک شوی، تمام اعمال تبه می شود و از زیانکاران خواهی بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً به تو و به کسانی که پیش از تو بودند وحی شده است: «اگر شرک ورزی حتماً کردارت تبه و مسلماً از زیانکاران خواهی شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در حقیقت به سوی تو و به کسانی (از پیامبران) که پیش از تو بودند وحی شده که اگر (به خداوند) شرک ورزی عمل های خیرت باطل و تبه گردد (پاداش اخرویش ساقط و از قابلیت تجسم در عالم دیگر می افتد) و حتماً از زیانکاران خواهی بود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه تنها خداوند را عبادت کن و از شکرگزاران باش! _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه خدا را پرست و از سپاسگزاران باش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه تنها خدا را پرست و از سپاسگزاران باش

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها خدا را آن گونه که شایسته است نشناختند، در حالی که تمام زمین در روز قیامت

در قبضه اوست و آسمانها پیچیده در دست او؛ خداوند منزّه و بلندمقام است از شریک‌هایی که برای او می‌پندارند
_____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا را آنچنان که باید به بزرگی نشناخته اند، و حال آنکه روز قیامت
زمین یکسره در قبضه [قدرت] اوست، و آسمانها در پیچیده به دست اوست؛ او منزّه است و برتر است از آنچه [با وی]
شریک می‌گردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (قدرت و عظمت) خدا را به سنجشی که شایان
مقام اوست (هر چند در خور استعداد بشری خویش) نسنجیدند و نشناختند و حال آنکه (کره) زمین روز قیامت یکسره در
قبضه (قدرت) اوست و همه آسمان‌ها در هم پیچیده به دست پرافتداری اوست او منزّه است و از آنچه شریکش می‌پندارند
برتری دارد

وَنَفِّخَ فِي الصُّورِ فَصَبَقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نَفِّخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ (٦٨) ترجمه: (۱)

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٦٩) ترجمه: (۲)

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ (٧٠) ترجمه: (۳)

وَسَيِّقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَبَحَّتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ (٧١) ترجمه: (۴)

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبئسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ (٧٢) ترجمه: (۵)

وَسَيِّقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ (٧٣) ترجمه: (۶)

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقْنَا وَعَدَّهُ وَأَوْزَنَا الْأَرْضَ تَتْبَوًّا مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (٧٤) ترجمه: (۷)

ص: ۴۶۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در «صور» دمیده می شود، پس همه کسانی که در آسمانها و زمینها می میرند، مگر کسانی که خدا بخواهد؛ سپس بار دیگر در «صور» دمیده می شود، ناگهان همگی به پا می خیزند و در انتظار (حساب و جزا) هستند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در صور دمیده می شود، پس هر که در آسمانها و هر که در زمین است بیهوش درمی افتد، مگر کسی که خدا بخواهد؛ سپس بار دیگر در آن دمیده می شود و بناگاه آنان بر پای ایستاده می نگرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در صور (به نخستین نفخه) دمیده شود، پس هر که در آسمانها و هر که در زمین است هلاک گردد جز آن کس که خدا خواهد (از کسانی که مرگ اول را چشیده و در برزخند و مردگان این نفخه نیز به آنجا می روند)، سپس بار دیگر در آن (به نفخه دوم) دمیده شود پس به ناگاه همگی آنان به پا خاسته می نگرند (و منتظر فرمان مالک آن روز می مانند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زمین (در آن روز) به نور پروردگارش روشن می شود، و نامه های اعمال را پیش می نهند و پیامبران و گواهان را حاضر می سازند، و میان آنها بحق داوری می شود و به آنان ستم نخواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زمین به نور پروردگارش روشن گردد، و کارنامه [اعمال در میان] نهاده شود، و پیامبران و شاهدان را بیاورند، و میانشان به حق داوری گردد، و مورد ستم قرار نگیرند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و (در آن روز روی) زمین به نور پروردگارش (نور خاصی که برای آن روز آفریده شده) روشن گردد، و کتاب (بزرگ) لوح محفوظ که اعمال اهل محشر نیز در آن مندرج است، در یک سو) نهاده شود و همه پیامبران و گواهان (اعمال از معصومین و فرشتگان و متقین) آورده شوند و میان آنها (اهل محشر) به حق داوری گردد و به آنها ستم

نرود و از استحقاقشان کم نشود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به هر کس آنچه انجام داده است بی کم و کاست داده می شود؛ و او نسبت به آنچه انجام می دادند از همه آگاهتر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کسی [نتیجه] آنچه انجام داده است به تمام بیابد و او به آنچه می کنند داناتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به هر کس (پاداش) آنچه کرده به تمام داده شود و او (خداوند) به آنچه انجام می دهند داناتر است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که کافر شدند گروه گروه به سوی جهنم رانده می شوند؛ وقتی به دوزخ می رسند، درهای آن گشوده می شود و نگهبانان دوزخ به آنها می گویند: «آیا رسولانی از میان شما به سويتان نیامدند که آیات پروردگارتان را برای شما بخوانند و از ملاقات این روز شما را بر حذر دارند؟!» می گویند: «آری، پیامبران آمدند و آیات الهی را بر ما خواندند، و ما مخالفت کردیم!» ولی فرمان عذاب الهی بر کافران مسلم شده است. _____

ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شده اند، گروه گروه به سوی جهنم رانده شوند، تا چون بدان رسند، درهای آن [به رویشان] گشوده گردد و نگهبانانش به آنان گویند: «مگر فرستادگانی از خودتان بر شما نیامدند که آیات پروردگارتان را بر شما بخوانند و به دیدار چنین روزی شما را هشدار دهند؟» گویند: «چرا»، ولی فرمان عذاب بر کافران واجب آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیده اند گروه گروه به سوی جهنم رانده شوند، تا

آن گاه که بدان جا رسند درهایش گشوده گردد و نگهبانانش (از روی توییخ و سرزنش) به آنها گویند آیا فرستادگانی از (جنس) خودتان به سوی شما نیامدند که آیات پروردگارتان را بر شما بخوانند و شما را از ملاقات این روزتان بیم دهند؟ گویند: چرا، و لکن (ما بر کفر و عناد خود اصرار کردیم تا) وعده عذاب (الهی) بر کافران ثابت گردید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به آنان گفته می شود: «از درهای جهنم وارد شوید، جاودانه در آن بمانید؛ چه بد جایگاهی است جایگاه متکبران!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفته شود: «از درهای دوزخ درآید، جاودانه در آن بمانید؛ و چه بد [جایی] است جای سرکشان!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به آنها گفته شود: از درهای جهنم به عنوان اقامت جاودانی در آن وارد شوید، پس بد جایی است جایگاه متکبران

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که تقوای الهی پیشه کردند گروه گروه به سوی بهشت برده می شوند؛ هنگامی که به آن می رسند درهای بهشت گشوده می شود و نگهبانان به آنان می گویند: «سلام بر شما! گوارایتان باد این نعمتها! داخل بهشت شوید و جاودانه بمانید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که از پروردگارشان پروا داشته اند، گروه گروه به سوی بهشت سوق داده شوند، تا چون بدان رسند و درهای آن [به رویشان] گشوده گردد و نگهبانان

آن به ایشان گویند: «سلام بر شما، خوش آمدید، در آن درآید [و] جاودانه [بمانید].» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که از پروردگارشان پروا داشته اند گروه گروه به سوی بهشت سوق داده شوند تا چون بدان جا رسند و درهایش (به روی آنها) گشوده گردد (داخل شوند) و نگهبانانش به آنها گویند: سلام بر شما، (از نظر جسم و روح) پاکیزه شدید، پس به عنوان اقامت جاودانی در آن داخل شوید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که به وعده خویش درباره ما وفا کرد و زمین (بهشت) را میراث ما قرار داد که هر جا را بخواهیم منزلگاه خود قرار دهیم؛ چه نیکوست پاداش عمل کنندگان!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گویند: «سپاس خدایی را که وعده اش را بر ما راست گردانید و سرزمین [بهشت] را به ما میراث داد، از هر جای آن باغ [پهناور] که بخواهیم جای می گزینیم.» چه نیک است پاداش عمل

کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (بهشتیان پس از استقرار در بهشت) گویند: ستایش از آن خدایی است که وعده خود را درباره ما راست گردانید و سرزمین بهشت را به میراث به ما داد (سهم کسانی را که به فرض پذیرش دین شریک ما می شدند به ما داد) که هر جایی از بهشت را بخواهیم منزلگاه انتخاب می کنیم، پس نیکو پاداشی است پاداش عمل کنندگان

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۷۵) ترجمه: (۱)

۴۰ - سوره غافر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۲)

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (۲) ترجمه: (۳)

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّلُوعِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهٌ الْمَصِيرُ (۳) ترجمه: (۴)

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَعْرِزُكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ (۴) ترجمه: (۵)

كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْمَأْحَرَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَيَجَادِلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ (۵) ترجمه: (۶)

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ (۶) ترجمه: (۷)

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (۷) ترجمه: (۸)

ص: ۴۶۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن روز) فرشتگان را می بینی که بر گرد عرش خدا حلقه زده اند و با ستایش پروردگارشان تسبیح می گویند؛ و در میان بندگان بحق داوری می شود؛ و (سرانجام) گفته خواهد شد: «حمد مخصوص خدا پروردگار جهانیان است!» ترجمه استاد فولادوند: و فرشتگان را می بینی که پیرامون عرش به ستایش پروردگار خود تسبیح می گویند و میانشان به حق داوری می گردد و گفته می شود: «سپاس، ویژه پروردگار جهانیان است.» ترجمه آیت الله مشکینی: و فرشتگان را (در آن روز حلقه وار) احاطه کنندگان عرش (مقر سلطنتی حق و مرکز صدور فرمان های او) می بینی که همراه ستایش پروردگارشان تسبیح و تقدیس می کنند، و میان آنها (همه اهل محشر) به حق داوری شود، (و پس از پایان حوادث قیامت) گفته شود: همه ستایش و سپاس از آ

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حم. ترجمه استاد فولادوند: حاء، میم. ترجمه آیت الله مشکینی: حا، میم. رمزهایی است از جانب الله که به محمد (ص) القا شده. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان مقابله با آن نیست. این کتاب دارای محکمت و این گونه متشابهات است. سوگند به حلم بی حد و ملک مطلق ما که آنچه در جریان قدر می گذرد از قضای ازل گذشته است و

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کتابی است که از سوی خداوند قادر و دانا نازل شده است. ترجمه استاد فولادوند: فرو فرستادن این کتاب، از جانب خدای ارجمند داناست،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : فرو فرستادن این کتاب از جانب خدای مقتدر شکست ناپذیر و داناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوندی که آمرزنده گناه، پذیرنده توبه، دارای مجازات سخت، و صاحب نعمت فراوان است؛ هیچ معبودی جز او نیست؛ و بازگشت (همه شما) تنها بسوی اوست. _____ ترجمه استاد فولادوند : [که] گناه بخش و توبه پذیر [و] سخت کیفر [و] فراخ نعمت است. خدایی جز او نیست. بازگشت به سوی اوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آمرزنده گناه و پذیرنده توبه، سخت کیفر، صاحب نعمت فراوان و پیوسته، معبودی جز او نیست بازگشت (همه کس و همه چیز) به سوی اوست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : تنها کسانی در آیات ما مجادله می کنند که (از روی عناد) کافر شده اند؛ پس مبدا رفت و آمد آنان در شهرها (و قدرت نمایی آنان) تو را بفریید! _____ ترجمه استاد فولادوند : جز آنهایی که کفر ورزیدند [کسی] در آیات خدا ستیزه نمی کند، پس رفت و آمدشان در شهرها تو را دستخوش فریب نگرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (کسی) در آیات (و معجزات) خدا مجادله و ستیزه نمی کند، جز کسانی که کفر ورزیده اند، (و سرانجام به کیفر خود می رسند) پس رفت و آمد آنها در شهرها (و وفور اموال و اولاد و اقتدارشان) تو را فریب ندهد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پیش از آنها قوم نوح و اقوامی که بعد از ایشان بودند (پیامبرانشان را) تکذیب کردند؛ و هر امتی در پی آن بود که توطئه کند و پیامبرش را بگیرد (و آزار دهد)، و برای محو حق به مجادله باطل دست زدند؛ اما من آنها را گرفتم (و سخت مجازات کردم)؛ بین که مجازات من چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : پیش از اینان قوم نوح، و بعد از آنان دسته های مخالف [دیگر] به تکذیب پرداختند، و هر امتی آهنگ فرستاده خود را کردند تا او را بگیرند، و به [وسیله] باطل جدال نمودند تا حقیقت را با آن پایمال کنند. پس آنان را فرو گرفتم؛ آیا چگونه بود کیفر من؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پیش از آنان نیز قوم نوح و احزابی که بعد از آنها آمدند (مانند قوم هود و صالح و لوط، پیامبرانشان را) تکذیب کردند، و هر امتی آهنگ رسول خود کردند تا او را بگیرند (تبعید یا زندانی کنند یا بکشند)، و به وسیله باطل، مجادله و ستیز کردند تا حق را بدان زایل و باطل سازند، پس آنها را بگرفتم، پس (بنگر که) چگونه بود کیفر من

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و این گونه فرمان پروردگارت درباره کسانی که کافر شدند مسلم شده که آنها همه اهل آتشند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و بدین سان فرمان پروردگارت در باره کسانی که کفر ورزیده بودند، به حقیقت پیوست که ایشان همدمان آتش خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همان گونه (که گذشتگان را بود) سخن پروردگارت بر همه کسانی که کفر ورزیده اند ثابت و مسجل است که آنها اهل آتش اند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : فرشتگانی که حاملان عرشند و آنها که گرداگرد آن (طواف می کنند) تسبیح و حمد پروردگارشان را می گویند و به او ایمان دارند و برای مؤمنان استغفار می کنند (و می گویند): پروردگارا! رحمت و علم تو همه چیز را فراگرفته است؛ پس کسانی را که توبه کرده و راه تو را پیروی می کنند بیامرز، و آنان را از عذاب دوزخ نگاه دار! _____ ترجمه استاد فولادوند : کسانی که عرش [خدا] را حمل می کنند، و آنها که پیرامون آند، به سپاس پروردگارشان تسبیح می گویند و به او ایمان دارند و برای کسانی که گرویده اند طلب آمرزش می کنند: «پروردگارا، رحمت و دانش [تو بر] هر چیز احاطه دارد؛ کسانی را که توبه کرده و راه تو را دنبال کرده اند ببخش و آنها را از عذاب آتش نگاه دار.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : کسانی (از فرشتگان) که عرش (مقر سلطنت حق و مرکز صدور

فرامین تدبیر جهان) را حمل می کنند و کسانی که گرداگرد آنند، توأم با ستایش پروردگارشان تسبیح و تقدیس او می گویند، و به او ایمان (خاص مقام خود) می آورند و برای کسانی (از انسان ها) که ایمان آورده اند آمرزش می طلبند (و می گویند) پروردگارا، رحمت و علمت همه چیز را فرا گرفته، پس بر کسانی که توبه کرده و راه تو را (در عقیده و عمل) پیروی کرده اند بیخشای و آنها را از عذاب جهنم نگه دار

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۸) ترجمه: (۱)

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۹) ترجمه: (۲)

إِنَّ الدِّينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ (۱۰) ترجمه: (۳)

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا انْتِنِ وَأَحْيَيْنَا انْتِنِ فَاغْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ (۱۱) ترجمه: (۴)

ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ (۱۲) ترجمه: (۵)

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ (۱۳) ترجمه: (۶)

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (۱۴) ترجمه: (۷)

رَفِيعِ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ (۱۵) ترجمه: (۸)

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ (۱۶) ترجمه: (۹)

ص: ۴۶۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! آنها را در باغهای جاویدان بهشت که به آنها وعده فرموده ای وارد کن، همچنین از پدران و همسران و فرزندانشان هر کدام که صالح بودند، که تو توانا و حکیمی! _____ ترجمه استاد فولادوند: «پروردگارا، آنان را در باغهای جاوید که وعده شان داده ای، با هر که از پدران و همسران و فرزندانشان که به صلاح آمده اند، داخل کن، زیرا تو خود ارجمند و حکیمی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، و آنها را در بهشت های جاودانی که به آنان و به صالحان از پدران و همسران و فرزندانشان وعده داده ای داخل گردان، زیرا که تویی مقتدر شکست ناپذیر و صاحب حکمت

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان را از بدیها نگاه دار، و هر کس را که در آن روز از بدیها نگاه داری، مشمول رحمت ساخته ای؛ و این است همان رستگاری عظیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان را از بدیها نگاه دار، و هر که را در آن روز از بدیها حفظ کنی، البته رحمتش کرده ای؛ و این همان کامیابی بزرگ است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را (در آخرت) از کیفر گناهان یا تجسم و تبلور عینی گناهان در آن عالم نگه دار، و هر که را که در آن روز از کیفر گناهان نگه داری حقا که او را مورد رحمت خود قرار داده ای، و این همان کامیابی بزرگ است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی را که کافر شدند روز قیامت صدا می زند که عداوت و خشم خداوند نسبت به شما از عداوت و خشم خودتان نسبت به خودتان بیشتر است، چرا که بسوی ایمان دعوت می شدید، ولی انکار می کردید! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کافر بوده اند مورد ندا قرار می گیرند که: «قطعاً دشمنی خدا از

دشمنی شما نسبت به همدیگر سخت تر است، آنگاه که به سوی ایمان فرا خوانده می شدید و انکار می ورزیدید.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که کفر ورزیدند (گاهی که در جهنم بر خود و بر یکدیگر
بغض و خشم کنند) ندا می شوند که بی تردید عداوت و خشم خدا بر شما بیشتر است از بغض و خشمتان بر نفس خود و بر
یکدیگر، چرا که به سوی ایمان دعوت می شدید و کفر می ورزیدید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «پروردگارا! ما را دو بار میراندی و دو بار زنده کردی؛ اکنون به گناهان
خود معترفیم؛ آیا راهی برای خارج شدن (از دوزخ) وجود دارد؟» _____ ترجمه استاد فولادوند: می
گویند: «پروردگارا، دو بار ما را به مرگ رسانیدی و دو بار ما را زنده گردانیدی. به گناهانمان اعتراف کردیم؛ پس آیا راه
بیرون شدنی [از آتش] هست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گویند: پروردگارا، (پس از زندگی دنیا
و تحقق دعوت به توحید) دو بار ما را میراندی و دو بار زنده کردی (میراندن از دنیا و زنده کردن در برزخ و میراندن از برزخ
و زنده کردن در قیامت)، پس ما به گناهان خود (انکار حیات اول و مرگ و حیات دوم) اعتراف کردیم، پس آیا راهی برای
بیرون آمدن (از اینجا) هست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که وقتی خداوند به یگانگی خوانده می شد انکار می کردید، و اگر
برای او همتایی می پنداشتند ایمان می آوردید؛ اکنون داوری مخصوص خداوند بلندمرتبه و بزرگ است (و شما را مطابق
عدل خود کیفر می دهد). _____ ترجمه استاد فولادوند: این [کیفر] از آن روی برای شماست که چون
خدا به تنهایی خوانده می شد، کفر می ورزیدید؛ و چون به او شرک آورده می شد، آن را باور می کردید. پس [امروز]
فرمان از آن خدای والای بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (عذاب ها) به سبب آن است
که چون خدا به تنهایی خوانده می شد (به وحدانیت او) کفر می ورزیدید و اگر به او شرک آورده می شد (به آن) ایمان می
آوردید! پس داوری از آن خدای والا رتبه و بزرگ است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که آیات خود را به شما نشان می دهد و از آسمان برای شما روزی (با
ارزشی) می فرستد؛ تنها کسانی متذکر این حقایق می شوند که بسوی خدا باز می گردند. _____ ترجمه
استاد فولادوند: اوست آن کس که نشانه های خود را به شما می نمایاند و برای شما از آسمان روزی می فرستد، و جز آن
کس که توبه کار است [کسی] پند نمی گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او همان است که آیات
خود را (ادله عقلی و نقلی توحید خود را) به شما نشان می دهد و برای شما از آسمان روزی (مادی و معنوی) نازل می کند،
و (این نعمت ها را) متذکر نمی شود جز کسی که دل به خدا داده و به سوی خدا بازمی گردد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (تنها) خدا را بخوانید و دین خود را برای او خالص کنید، هر چند کافران ناخشنود باشند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس خدا را پاکدلانه فرا خوانید، هر چند ناباوران را ناخوش افتد!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خدا را در حالی که طاعت و عقیده را برای او خالص کرده باشید
بخوانید هر چند کافران نپسندند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او درجات (بندگان صالح) را بالا می برد، او صاحب عرش است، روح (مقدس) را به
فرمانش بر هر کس از بندگانش که بخواهد القاء می کند تا (مردم را) از روز ملاقات [= روز رستاخیز] بیم دهد!
_____ ترجمه استاد فولادوند: بالا برنده درجات، خداوند عرش، به هر کس از بندگانش که خواهد آن
روح [=فرشته] را، به فرمان خویش می فرستد، تا [مردم را] از روز ملاقات [با خدا] بترساند. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی : خدایی که درجات کمالش بالا است و بالا برنده درجات مخلوق خود، و صاحب عرش (فوق آسمان ها و مقرّ سلطه و مرکز صدور فرمان تدبیر عالم) است، او (فرشته) روح را به فرمان خود به هر کس بخواهد از بندگانش (انبیاء عظام) القاء و ارسال می دارد تا (مردم را) از روز تلاقی و برخورد بیم دهد (تلاقی ارواح برزخی با ابدان محشری، و همه احیا شده ها با خدا، و مکلفان چهارگانه با یکدیگر، انسان ها، فرشته ها، اجنه و شیطان ها، و تلاقی هر مکلفی با جزای عمل های خود)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : روزی که همه آنان آشکار می شوند و چیزی از آنها بر خدا پنهان نخواهد ماند؛ (و گفته می شود:) حکومت امروز برای کیست؟ برای خداوند یکتای قهار است! _____ ترجمه استاد فولادوند : آن روز که آنان ظاهر گردند، چیزی از آنها بر خدا پوشیده نمی ماند. امروز فرمانروایی از آن کیست؟ از آن خداوند یکتای قهار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : روزی که آنها (حاضرین در محشر) ظاهر و آشکارند، چیزی از آنها بر خدا پنهان نمی ماند (و از جانب خدا گفته می شود) امروز مالکیت و حاکمیت از آن کیست؟ (و گفته می شود) از آن خداوند یکتای قهار است

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (۱۷) ترجمه: (۱)

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطْمِينٍ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ (۱۸) ترجمه: (۲)

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ (۱۹) ترجمه: (۳)

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (۲۰) ترجمه: (۴)

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ (۲۱) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۲۲) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ (۲۳) ترجمه: (۷)

إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ (۲۴) ترجمه: (۸)

فَلَمَّا جَاءَهُم بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ (۲۵) ترجمه: (۹)

ص: ۴۶۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امروز هر کس در برابر کاری که انجام داده است پاداش داده می شود؛ امروز هیچ ظلمی نیست؛ خداوند سریع الحساب است! _____ ترجمه استاد فولادوند: امروز هر کسی به [موجب] آنچه انجام داده است کیفر می یابد. امروز ستمی نیست؛ آری، خدا زودشمار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: امروز هر کسی در مقابل اعمالی که کسب کرده جزا داده می شود و یا تجسم و تبلور عین عملش جزاء او خواهد بود، امروز (از هیچ کس بر هیچ کس) ستمی نمی رود، همانا خداوند سریع الحساب است (و حساب همه انس و جن بر او طولانی و سنگین نیست)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را از روز نزدیک بترسان، هنگامی که از شدت وحشت دلها به گلوگاه می رسد و تمامی وجود آنها مملو از اندوه می گردد؛ برای ستمکاران دوستی وجود ندارد، و نه شفاعت کننده ای که شفاعتش پذیرفته شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنها را از آن روز قریب [الوقوع] بترسان، آنگاه که جانها به گلوگاه می رسد در حالی که اندوه خود را فرو می خورند. برای ستمگران نه یاری است و نه شفاعتگری که مورد اطاعت باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را از روز آن حادثه نزدیک (روز قیامت) بیم ده هنگامی که دل ها (از هول و دهشت از جا کنده شود) نزدیک گلوگاه ها رسد در حالی که اندوه خود را فرو می خورند (در آن روز) ستمکاران را نه خویشاوندی هست و نه شفاعتگری که گفتارش پذیرفته شود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او چشمهایی را که به خیانت می گردد و آنچه را سینه ها پنهان می دارند، می داند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: [خدا] نگاههای دزدانه و آنچه را که دلها نهمان می دارند، می داند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: او چشم های خیانتکار (یا خیانت چشم ها را مانند نگاه در موارد ممنوعه)

و آنچه را که سینه ها پنهان می کنند (از کفر و افکار حرام و صفات رذیله) می داند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند بحق داوری می کند، و معبودهایی را که غیر از او می خوانند هیچ گونه داوری

ندارند؛ خداوند شنوا و بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خداست که به حق داوری می کند، و

کسانی را که در برابر او می خوانند [عاجزند و] به چیزی داوری نمی کنند؛ در حقیقت، خداست که خود شنوای بیناست.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداست که (درباره خلق و تدبیر و تشریح) حکم می کند و کسانی که

(مشرکان) به جای خدا می خوانند هیچ حکمی صادر نتوانند کرد، همانا خداوند است که شنوا و بیناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها روی زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنان بودند چگونه

بود؟! آنها در قدرت و ایجاد آثار مهم در زمین از اینها برتر بودند؛ ولی خداوند ایشان را به گناهانشان گرفت، و در برابر

عذاب او مدافعی نداشتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در زمین نگردیده اند تا ببینند فرجام کسانی

که پیش از آنها [زیسته] اند چگونه بوده است؟ آنها از ایشان نیرومندتر [بوده] و آثار [پایدارتری] در روی زمین [از خود باقی

گذاشتند]، با این همه، خدا آنان را به کیفر گناهانشان گرفتار کرد و در برابر خدا حمایتگری نداشتند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا آنها در زمین سیر نکردند تا بنگرند عاقبت کار کسانی که پیش از

آنها بودند چگونه بوده؟ آنها از اینان از نظر نیرو (ی انسانی و مالی) و آثار وجودی در روی زمین (مانند قلعه ها، شهرها و

بناها) بیشتر و قوی تر بودند، پس خدا آنها را به کیفر گناهانشان مؤاخذه کرد و برای آنها نگهدارنده ای از (عذاب) خدا نبود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این برای آن بود که پیامبرانشان پیوسته با دلایل روشن به سراغشان می آمدند، ولی آنها

انکار می کردند؛ خداوند هم آنان را گرفت (و کیفر داد) که او قوی و مجازاتش شدید است! _____

ترجمه استاد فولادوند: این [کیفر] از آن روی بود که پیامبرانشان دلایل آشکار برایشان می آوردند ولی [آنها] انکار می

کردند. پس خدا [گریبان] آنها را گرفت، زیرا او نیرومند سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: آن (مؤاخذه) بدین خاطر بود که فرستادگانشان بر آنها همواره دلایل روشن (توحید و نبوت خود) را می آوردند

ولی آنها کفر ورزیدند، پس خدا آنها را به عذاب بگرفت، همانا او مقتدر و سخت کیفر است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما موسی را با آیات خود و دلیل روشن فرستادیم... _____ ترجمه

استاد فولادوند: و به یقین، موسی را با آیات خود و حجتی آشکار فرستادیم، _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و به تحقیق ما موسی را با آیات خود و برهانی آشکار و روشن فرستادیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بسوی فرعون و هامان و قارون؛ ولی آنها گفتند: «او ساحری بسیار دروغگو است!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: به سوی فرعون و هامان و قارون، [اما آنان] گفتند: «افسونگری شیاد است.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: به سوی فرعون (طاغوت قبطیان) و هامان (وزیر او) و قارون (زراندوز

طاغی بنی اسرائیل) پس گفتند: (این مرد) جادوگری است بس دروغ پرداز

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که حق را از سوی ما برای آنها آورد، گفتند: «پسران کسانی را که با موسی

ایمان آورده اند بکشید و زنانشان را (برای اسارت و خدمت) زنده بگذارید!» اما نقشه کافران جز در گمراهی نیست (و نقش

بر آب می شود). _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وقتی حقیقت را از جانب ما برای آنان آورد، گفتند:

«پسران کسانی را که با او ایمان آورده اند بکشید و زنانشان را زنده بگذارید.» و [لی] نیرنگ کافران جز در گمراهی نیست.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون حق را (توحید و ادله و معجزات را) از نزد ما برای آنها آورد،
گفتند: پسران کسانی را که با موسی (به خدا) ایمان آورده اند بکشید و زنانشان را زنده بگذارید اما مکر و نیرنگ کافران جز
در گمراهی نیست (و هرگز به هدف نمی رسد)

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ (٢٦) ترجمه: (١)

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِّنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ (٢٧) ترجمه: (٢)

وَقَالَ رَجُلٌ مُُّؤْمِنٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ (٢٨) ترجمه: (٣)

يَا قَوْمِ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنَ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ (٢٩) ترجمه: (٤)

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ (٣٠) ترجمه: (٥)

مِثْلَ ذَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ (٣١) ترجمه: (٦)

وَيَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ (٣٢) ترجمه: (٧)

يَوْمَ تُولُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِّنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (٣٣) ترجمه: (٨)

ص: ٤٧٠

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرعون گفت: «بگذارید موسی را بکشم، و او پروردگارش را بخواند (تا نجاتش دهد)! زیرا من می ترسم که آیین شما را دگرگون سازد، و یا در این سرزمین فساد بر پا کند!» ترجمه استاد فولادوند: و فرعون گفت: «مرا بگذارید موسی را بکشم تا پروردگارش را بخواند. من می ترسم آیین شما را تغییر دهد یا در این سرزمین فساد کند.» ترجمه آیت الله مشکینی: و فرعون (به مشاورینی که کشتن موسی را صلاح نمی دیدند) گفت: بگذارید موسی را بکشم و او پروردگار خود را بخواند (تا نجاتش دهد) زیرا من می ترسم دینتان را (که پرستش من و بتان به عنوان ارباب زیر نظر اله است) تغییر دهد یا در این سرزمین (به ایجاد شورشی علیه دولت) تباهی به بار آورد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: موسی گفت: «من به پروردگارم و پروردگار شما پناه می برم از هر متکبری که به روز حساب ایمان نمی آورد!» ترجمه استاد فولادوند: و موسی گفت: «من از هر متکبری که به روز حساب عقیده ندارد، به پروردگار خود و پروردگار شما پناه برده ام.» ترجمه آیت الله مشکینی: و موسی (در خطاب به فرعون و یارانش) گفت: همانا من به پروردگارم و پروردگار شما پناه برده ام از (شرّ) هر متکبری که به روز حساب ایمان ندارد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مرد مؤمنی از آل فرعون که ایمان خود را پنهان می داشت گفت: «آیا می خواهید مردی را بکشید بخاطر اینکه می گوید: پروردگار من «الله» است، در حالی که دلایل روشنی از سوی پروردگارتان برای شما آورده است؟! اگر دروغگو باشد، دروغش دامن خودش را خواهد گرفت؛ و اگر راستگو باشد، (لااقل) بعضی از عذابهایی را

که وعده می دهد به شما خواهد رسید؛ خداوند کسی را که اسرافکار و بسیار دروغگوست هدایت نمی کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و مردی مؤمن از خاندان فرعون که ایمان خود را نهان می داشت، گفت: «آیا مردی را می کشید که می گوید: پروردگار من خداست؟ و مسلماً برای شما از جانب پروردگارتان دلایل آشکاری آورده، و اگر دروغگو باشد دروغش به زیان اوست، و اگر راستگو باشد برخی از آنچه به شما وعده می دهد به شما خواهد رسید، چرا که خدا کسی را که افراطکار دروغزن باشد هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردی مؤمن از خاندان فرعون که ایمانش را (از آنان) پنهان می داشت گفت: آیا مردی را به (جرم) گفتن اینکه خدا پروردگار من است می کشید؟! در حالی که برای شما از جانب پروردگارتان دلایل روشنی آورده، و اگر دروغگو باشد دروغش به زیان اوست، و اگر راستگو باشد (حد اقل) برخی از آنچه وعده می دهد (از عذاب های دنیا و آخرت) به شما می رسد، همانا خداوند کسی را که اسرافکار و دروغ پرداز است هدایت نمی کند (و شما در فرض صدق او با این رفتارتان مسرف و کذابید)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای قوم من! امروز حکومت از آن شماست و در این سرزمین پیروزید؛ اگر عذاب خدا به سراغ ما آید، چه کسی ما را یاری خواهد کرد؟! فرعون گفت: «من جز آنچه را معتقدم به شما ارائه نمی دهم، و شما را جز به راه صحیح راهنمایی نمی کنم! (دستور، همان قتل موسی است!)» _____ ترجمه استاد فولادوند: ای قوم من، امروز فرمانروایی از آن شماست [و] در این سرزمین مسلطید، و [لی] چه کسی ما را از بلای خدا - اگر به ما برسد - حمایت خواهد کرد؟! فرعون گفت: «جز آنچه می بینم، به شما نمی نمایم، و شما را جز به راه راست راهبر نیستم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای قوم من، امروز مالکیت و حاکمیت از آن شماست و در این سرزمین غالب و برترید، پس اگر عذابی بر ما بیاید چه کسی ما را (در رهایی) از عذاب خدا یاری می دهد؟! فرعون گفت: من به شما جز آنچه (حقیقتاً) رأی من است رأی نمی دهم (که مصلحت در قتل موسی است) و شما را جز به راه راست هدایت نمی کنم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن مرد با ایمان گفت: «ای قوم من! من بر شما از روزی همانند روز (عذاب) اقوام پیشین بیمناکم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسی که ایمان آورده بود، گفت: «ای قوم من، من از [روزی] [مثل روز دسته ها] مخالف خدا] بر شما می ترسم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن که ایمان آورده بود گفت: ای قوم من، بی تردید من بر شما از (پیش آمدی) مانند روز احزاب می ترسم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از عاداتی همچون عادت قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که بعد از آنان بودند (از شرک و کفر و طغیان) می ترسم؛ و خداوند ظلم و ستمی بر بندگانش نمی خواهد. _____ ترجمه استاد فولادوند: [از سرنوشتی] نظیر سرنوشت قوم نوح و عاد و ثمود، و کسانی که پس از آنها [آمدند]. و [گر نه] خدا بر بندگان [خود] ستم نمی خواهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از مثل روشی که درباره قوم نوح و (ملت) عاد و ثمود و آنهایی که پس از آنان بودند به کار رفت (اهلاک دسته جمعی ناگهانی)، و خداوند هرگز بر بندگانش قصد ستم ندارد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای قوم من! من بر شما از روزی که مردم یکدیگر را صدا می زنند (و از هم یاری می طلبند و صدایشان به جایی نمی رسد) بیمناکم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ای قوم من، من بر شما از روزی که مردم یکدیگر را [به یاری هم] ندا درمی دهند، بیم دارم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ای قوم من، همانا من بر شما از روز «تنادی» می ترسم (روزی که مردم یکدیگر را از وحشت به یاری طلبند یا فریادهای دسته

جمعی کشند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : همان روزی که روی می گردانید و فرار می کنید؛ امّا هیچ پناهگاهی در برابر عذاب خداوند برای شما نیست؛ و هر کس را خداوند (بخاطر اعمالش) گمراه سازد، هدایت کننده ای برای او نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند : روزی که پشت کنان [به عنف] باز می گردید، برای شما در برابر خدا هیچ حمایتگری نیست؛ و هر که را خدا گمراه کند او را راهبری نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : روزی که (از جایگاه حساب) پشت به موقف کنان روی برمی تابید (که به سوی جهنم روید، یا از داخل جهنم به قصد خروج به سوی کرانه های آن فرار می کنید) در حالی که شما را نگه دارنده ای از (عذاب) خدا نباشد و هر کس را خدا در گمراهی واگذارد هرگز او را هدایتگری نخواهد بود

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ (٣٤) ترجمه: (١)

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَبْرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ (٣٥) ترجمه: (٢)

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانَ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ (٣٦) ترجمه: (٣)

أَسْبَابَ السَّمَاوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلِهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا وَكَذَلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ (٣٧) ترجمه: (٤)

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ (٣٨) ترجمه: (٥)

يَا قَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ (٣٩) ترجمه: (٦)

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ (٤٠) ترجمه: (٧)

ص: ٤٧١

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیش از این یوسف دلایل روشن برای شما آورد، ولی شما همچنان در آنچه او برای شما آورده بود تردید داشتید؛ تا زمانی که از دنیا رفت، گفتید: هرگز خداوند بعد از او پیامبری مبعوث نخواهد کرد! این گونه خداوند هر اسرافکار تردید کننده ای را گمراه می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، یوسف پیش از این، دلایل آشکار برای شما آورد، و از آنچه برای شما آورد همواره در تردید بودید تا وقتی که از دنیا رفت، گفتید: «خدا بعد از او هرگز فرستاده ای را برنخواهد انگيخت.» این گونه، خدا هر که را افراطگر شکاک است، بی راه می گذارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقا که یوسف پیش از این (پیش از موسی) برای شما دلایل روشنی (بر توحید و نبوت خویش) آورد پس شما همواره از آنچه آورده بود در تردید بودید تا چون در گذشت گفتید: هرگز خداوند پس از او رسولی بر نمی انگیزد (در زمان حیاتش او را تکذیب کردید و پس از مرگش پذیرفتید و آیندگان را انکار نمودید). این چنین خداوند کسی را که اسرافکار تردید کننده است در گمراهی رها می کند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که در آیات خدا بی آنکه دلیلی برایشان آمده باشد به مجادله برمی خیزند؛ (این کارشان) خشم عظیمی نزد خداوند و نزد آنان که ایمان آورده اند به بار می آورد؛ این گونه خداوند بر دل هر متکبر جباری مُهر می نهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که در باره آیات خدا -بدون حجتی که برای آنان آمده باشد- مجادله می کنند، [این ستیزه] در نزد خدا و نزد کسانی که ایمان آورده اند [مایه] عداوت بزرگی است. این گونه، خدا بر دل هر متکبر و زورگویی مُهر می نهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که در آیات و

نشانه های خدا بی آنکه برهانی بر آنها آمده باشد مجادله و ستیزه می کنند، مورد خشم و عداوت سختی در نزد خدا و در نزد کسانی که ایمان آورده اند می باشند. این گونه خداوند بر مجموعه دل متکبر زورگو مهر (شقاوت) می نهد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرعون گفت: «ای هامان! برای من بنای مرتفعی بساز، شاید به وسایلی دست یابم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرعون گفت: «ای هامان، برای من کوشکی بلند بساز، شاید من به آن راهها برسم: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرعون (که در برابر موسی و معجزاتش ضعف پیدا کرده بود و بی محابا فرمان قتل صادر نمی کرد) گفت: ای هامان، برای من بنایی بسیار مرتفع بساز، شاید (با رصدگیری از قله آن) به وسایلی برسم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وسایل (صعود به) آسمانها تا از خدای موسی آگاه شوم؛ هر چند گمان می کنم او دروغگو باشد! اینچنین اعمال بد فرعون در نظرش آراسته جلوه کرد و از راه حق باز داشته شد؛ و توطئه فرعون (و همفکران او) جز به نابودی نمی انجامد! _____ ترجمه استاد فولادوند: راههای [دستیابی به] آسمانها، تا از خدای موسی اطلاع حاصل کنم و من او را سخت دروغپرداز می پندارم.» و این گونه برای فرعون، زشتی کارش آراسته شد و از راه [راست] بازماند؛ و نیرنگ فرعون جز به تباهی نینجامد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وسایل و اسباب آسمانها (نظیر ستارگان و موجودات جوئی) تا (از این راه) بر خدای موسی اطلاع یابم، و البته من او را دروغگو می پندارم. و این گونه برای فرعون عمل های بدش آراسته شد و از راه (حق و توحید) بازداشته شد و نیرنگ و مکر فرعون جز در تباهی و بطلان نبود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که (از قوم فرعون) ایمان آورده بود گفت: «ای قوم من! از من پیروی کنید تا شما را به راه درست هدایت کنم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن کس که ایمان آورده بود گفت: «ای قوم من، مرا پیروی کنید تا شما را به راه درست هدایت کنم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن کس که ایمان آورده بود گفت: ای قوم من، از من پیروی کنید تا شما را به راه درست و رساننده به هدف هدایت کنم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای قوم من! این زندگی دنیا، تنها متاع زودگذری است؛ و آخرت سرای همیشگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای قوم من، این زندگی دنیا تنها کالایی [ناچیز] است، و در حقیقت، آن آخرت است که سرای پایدار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای قوم من، جز این نیست که این زندگی دنیا برخوردارایی (محدود و موقت) است و همانا (زندگی) آخرت است که خانه ثبات و پایداری است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس بدی کند، جز بمانند آن کیفر داده نمی شود؛ ولی هر کس کار شایسته ای انجام دهد -خواه مرد یا زن- در حالی که مؤمن باشد آنها وارد بهشت می شوند و در آن روزی بی حسابی به آنها داده خواهد شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که بدی کند، جز به مانند آن کیفر نمی یابد؛ و هر که کار شایسته کند -چه مرد باشد یا زن- در حالی که ایمان داشته باشد، در نتیجه آنان داخل بهشت می شوند و در آنجا بی حساب روزی می یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که کار بد کند جز به مقدار آن مجازات نمی شود، و هر که عمل شایسته کند، مرد باشد یا زن، در حالی که مؤمن باشد، چنین کسانی به بهشت درآمده، در آنجا بی حساب (بدون مقایسه با عمل و فوق آنچه در حساب مؤمن بگنجد) روزی داده شوند

وَيَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاهِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ (۴۱) ترجمه: (۱)

تَدْعُونَنِي لَأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأَشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ (۴۲) ترجمه: (۲)

لَا جَزْمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ (۴۳) ترجمه: (۳)

فَسْتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفَؤُضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (۴۴) ترجمه: (۴)

فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ (۴۵) ترجمه: (۵)

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ (۴۶) ترجمه: (۶)

وَإِذْ يَتَحَاجَّبُونَ فِي النَّارِ يَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ (۴۷) ترجمه: (۷)

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ (۴۸) ترجمه: (۸)

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ (۴۹) ترجمه: (۹)

ص: ۴۷۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای قوم من! چرا من شما را به سوی نجات دعوت می کنم، اما شما مرا بسوی آتش فرا می خوانید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ای قوم من، چه شده است که من شما را به نجات فرا می خوانم و [شما] مرا به آتش فرا می خوانید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ای قوم من، مرا چه شده است که شما را به سوی نجات دعوت می کنم و شما مرا به سوی آتش فرا می خوانید؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مرا دعوت می کنید که به خداوند یگانه کافر شوم و همتایی که به آن علم ندارم برای او قرار دهم، در حالی که من شما را بسوی خداوند عزیز غفار دعوت می کنم! _____ ترجمه استاد فولادوند: مرا فرا می خوانید تا به خدا کافر شوم و چیزی را که بدان علمی ندارم با او شریک گردانم؛ و من شما را به سوی آن ارجمند آمرزنده دعوت می کنم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شما مرا دعوت می کنید تا به خداوند کافر شوم و چیزی را که بدان علم ندارم شریک او سازم، و من شما را به سوی آن (خدای) مقتدر شکست ناپذیر و بسیار آمرزنده فرا می خوانم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قطعاً آنچه مرا بسوی آن می خوانید، نه دعوت (و حاکمیتی) در دنیا دارد و نه در آخرت؛ و تنها بازگشت ما در قیامت بسوی خداست؛ و مسرفان اهل آتشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه مرا به سوی آن دعوت می کنید، به ناچار نه در دنیا و نه در آخرت [درخور] خواندن نیست، و در حقیقت، برگشت ما به سوی خداست، و افراطگران همدمان آتشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً آنچه مرا به سوی آن می

خوانید آن را دعوتی در دنیا و آخرت نیست (درخور خواندن نیست و کسی را به کلام خود یا فرستادن رسول یا کتاب فرا نخوانده است)، و بازگشت ما به سوی خداست و مسرفین (تجاوزکنندگان از حد بندگی) یاران آتش اند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بزودی آنچه را به شما می گویم به خاطر خواهید آورد! من کار خود را به خدا واگذارم که خداوند نسبت به بندگانش بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به زودی آنچه را به شما می گویم به یاد خواهید آورد. و کارم را به خدا می سپارم؛ خداست که به [حال] بندگان [خود] بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به زودی آنچه را به شما می گویم (در وقت نزول عذاب و در جهان دیگر) متذکر می شوید، و من کار خود را به خدا می سپارم، زیرا خداوند به (حال) بندگان بیناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند او را از نقشه های سوء آنها نگه داشت، و عذاب شدید بر آل فرعون وارد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس خدا او را از عواقب سوء آنچه نیرنگ می کردند حمایت فرمود، و فرعونیان را عذاب سخت فرو گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خداوند او را از آسیب فریب های آنها نگه داشت و عذابی سخت بر فرعونیان وارد شد و آنان را فرا گرفت

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عذاب آنها آتش است که هر صبح و شام بر آن عرضه می شوند؛ و روزی که قیامت برپا شود (می فرماید): «آل فرعون را در سخت ترین عذابها وارد کنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [اینک هر] صبح و شام بر آتش عرضه می شوند، و روزی که رستاخیز بر پا شود [فریاد می رسد که:] «فرعونیان را در سخت ترین [انواع] عذاب درآورید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان آتش (در عالم برزخ) که فرعونیان هر صبح و شام بر آن عرضه می شوند، و روزی که قیامت برپا شود (گفته می شود) فرعونیان را به سخت ترین عذاب ها در آورید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خاطر بیاور هنگامی را که در آتش دوزخ با هم محاجه می کنند؛ ضعیفان به مستکبران می گویند: «ما پیرو شما بودیم، آیا شما (امروز) سهمی از آتش را بجای ما پذیرا می شوید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که در آتش شروع به آوردن حجت می کنند، زبردستان به کسانی که گردنکش بودند، می گویند: «ما پیرو شما بودیم؛ پس آیا می توانید پاره ای از این آتش را از ما دفع کنید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که آنها در میان آتش با هم به محاجه و ستیز برمی خیزند، ضعیفان به کسانی که استکبار ورزیده اند گویند: همانا ما دنباله رو شما بودیم، پس آیا شما دفع کننده بخشی از آتش از ما توانید بود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مستکبران می گویند: «ما همگی در آن هستیم، زیرا خداوند در میان بندگانش (بعدالت) حکم کرده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که گردنکشی می کردند، می گویند: «[اکنون] همه ما در آن هستیم. خداست که میان بندگان [خود] داوری کرده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که استکبار ورزیده اند گویند: ما همگی در اینجا هستیم، حقا که خداوند در میان بندگانش داوری کرده (و راه نجاتی وجود ندارد)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که در آتشند به مأموران دوزخ می گویند: «از پروردگارتان بخواهید یک روز عذاب را از ما بردارد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که در آتشند، به نگهبانان جهنم می گویند: «پروردگارتان را بخوانید تا یک روز از این عذاب را به ما تخفیف دهد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که در آتشند به نگهبانان جهنم گویند: پروردگارتان را بخوانید تا این عذاب را یک روز از ما تخفیف

قَالُوا أَوْلَم تَك تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ (٥٠) ترجمه: (١)

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ (٥١) ترجمه: (٢)

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْدِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ (٥٢) ترجمه: (٣)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ (٥٣) ترجمه: (٤)

هُدًى وَذِكْرَى لِلأُولَى الْأَلْبَابِ (٥٤) ترجمه: (٥)

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ (٥٥) ترجمه: (٦)

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (٥٦) ترجمه: (٧)

لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٥٧) ترجمه: (٨)

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ (٥٨) ترجمه: (٩)

ص: ٤٧٣

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «آیا پیامبران شما دلایل روشن برایتان نیاوردند؟! می گویند: «آری!» آنها می گویند: «پس هر چه می خواهید (خدا را) بخوانید؛ ولی دعای کافران (به جایی نمی رسد و) جز در ضلالت نیست!» ترجمه استاد فولادوند: می گویند: «مگر پیامبرانتان دلایل روشن به سوی شما نیاوردند؟» می

گویند: «چرا.» می گویند: «پس بخوانید. [ولی] دعای کافران جز در بیراهه نیست.» ترجمه آیت الله مشکینی: (نگهبانان) گویند: آیا فرستادگان شما (در دنیا) دلایل روشن برای شما نمی آوردند؟ گویند: چرا (نگهبانان) گویند: پس (خودتان خدا را) بخوانید و (بدانید که) خواندن کافران جز در گمراهی نخواهد بود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به یقین پیامبران خود و کسانی را که ایمان آورده اند، در زندگی دنیا و (در آخرت) روزی که گواهان به پا می خیزند یاری می دهیم! ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، ما فرستادگان خود و کسانی را که گرویده اند، در زندگی دنیا و روزی که گواهان برپای می ایستند قطعاً یاری می کنیم؛ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما فرستادگان خود و کسانی را که (به آنها) ایمان آورده اند یاری می دهیم، در زندگانی دنیا (به پیروزی در جنگ ها و به الهامات خیر) و در روزی که گواهان (اعمال از انبیا و معصومان و فرشتگان) به پا می خیزند (روز قیامت، به یاری در اجرای پاداش و کیفر)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که عذرخواهی ظالمان سودی به حالشان نمی بخشد؛ و لعنت خدا برای آنها، و خانه (و جایگاه) بد نیز برای آنان است. ترجمه استاد فولادوند: [همان] روزی که ستمگران را

پوزش طلبی شان سود نمی دهد، و برای آنان لعنت است، و برایشان بدفرجامی آن سرای است. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که ستمکاران را عذرخواهی شان سود نمی بخشد، و برای آنهاست لعنت (خداوند) و برای آنهاست آن سرای ناخوشایند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به موسی هدایت بخشیدیم، و بنی اسرائیل را وارثان کتاب (تورات) قرار دادیم. _____
ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً موسی را هدایت دادیم، و به فرزندان اسرائیل تورات را به میراث نهادیم؛ _____
ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقّاً که ما به موسی (وسیله) هدایت دادیم (کتاب تورات و صحف و دین و معجزات) و آن کتاب را به بنی اسرائیل به میراث دادیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کتابی که مایه هدایت و تذکر برای صاحبان عقل بود! _____
ترجمه استاد فولادوند: [که] رهنمود و یادکردی برای خردمندان است. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: (کتابی) که برای صاحبان خرد ناب (سراپا) هدایت و یادآوری بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس (ای پیامبر!) صبر و شکیبایی پیشه کن که وعده خدا حق است، و برای گناهت استغفار کن، و هر صبح و شام تسبیح و حمد پروردگارت را بجا آور! _____
ترجمه استاد فولادوند: پس صبر کن که وعده خدا حق است و برای گناهت آمرزش بخواه و به سپاس پروردگارت، شامگاهان و بامدادان ستایشگر باش. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: پس شکیبایی کن که حتماً وعده خدا (بر پیروزی و رواج دینت) حق است، و از گناهت آمرزش طلب، و همراه توصیف پروردگارت او را در شامگاه و صبحگاه تسبیح و تقدیس گو

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که در آیات خداوند بدون دلیلی که برای آنها آمده باشد ستیزه جویی می کنند، در سینه هایشان فقط تکبر (و غرور) است، و هرگز به خواسته خود نخواهند رسید، پس به خدا پناه بر که او شنوا و بیناست! _____
ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، آنان که در باره نشانه های خدا -بی آنکه حجتی برایشان آمده باشد- به مجادله برمی خیزند در دلهايشان جز بزرگنمایی نیست [و] آنان به آن [بزرگی که آرزویش را دارند] نخواهند رسید. پس به خدا پناه جوی، زیرا او خود شنوای بیناست. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که درباره آیات و نشانه های خداوند بی آنکه برهانی به آنها رسیده باشد مجادله و ستیزه می کنند، در سینه هایشان جز تکبری (از پذیرش حق) که هرگز به آن (به هدف خود) نخواهند رسید نیست. پس به خدا پناه بر، زیرا اوست که شنوا و بیناست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آفرینش آسمانها و زمین از آفرینش انسانها مهمتر است، ولی بیشتر مردم نمی دانند. _____
ترجمه استاد فولادوند: قطعاً آفرینش آسمانها و زمین بزرگتر [و شکوهمندتر] از آفرینش مردم است، ولی بیشتر مردم نمی دانند. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: قطعاً آفرینش آسمانها و زمین از آفرینش مردم (زننده کردن آنها پس از مرگ) عظیم تر و مهم تر است (پس توانای بر آن توانای بر این نیز خواهد بود) و لکن بیشتر مردم نمی دانند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز نایبنا و بینا یکسان نیستند؛ همچنین کسانی که ایمان آورده، و اعمال صالح انجام داده اند با بدکاران یکسان نخواهند بود؛ اما کمتر متذکر می شوید! _____
ترجمه استاد فولادوند: و نایبنا و بینا یکسان نیستند، و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند [نیز] با [مردم] بدکار [یکسان] نیستند؛ چه اندک پند می پذیرید. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز نایبنا و بینا و نیز کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته به جا آورده اند و (انسان) گنهکار یکسان نیستند (ولی) بسیار اندک متذکر می شوید

إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَهُ لَأَ رَيْبٍ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ (۵۹) ترجمه: (۱)

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ (۶۰) ترجمه: (۲)

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ (۶۱) ترجمه: (۳)

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآَنِي تُؤْفَكُونَ (۶۲) ترجمه: (۴)

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (۶۳) ترجمه: (۵)

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ

الْعَالَمِينَ (۶۴) ترجمه: (۶)

هُوَ الْحَيُّ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۶۵) ترجمه: (۷)

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۶۶) ترجمه: (۸)

ص: ۴۷۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روز قیامت به یقین آمدنی است، و شکی در آن نیست؛ ولی اکثر مردم ایمان نمی آورند!

ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، رستاخیز قطعاً آمدنی است؛ در آن تردیدی نیست، ولی بیشتر

مردم ایمان نمی آورند. ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین روز قیامت آمدنی است (و از نظر براهین

عقلی و نقلی) تردیدی در آن نیست، و لکن بیشتر مردم ایمان نمی آورند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگار شما گفته است: «مرا بخوانید تا (دعای) شما را بپذیرم! کسانی که از عبادت من

تکبر می ورزند به زودی با ذلت وارد دوزخ می شوند!» ترجمه استاد فولادوند: و پروردگارتان

فرمود: «مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم. در حقیقت، کسانی که از پرستش من کبر می ورزند به زودی خوار در دوزخ درمی

آیند.» ترجمه آیت الله مشکینی: و پروردگارتان گفت: مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم، (و تکبر

از دعا تکبر از عبادت است و) البته کسانی که از عبادت من تکبر می ورزند به زودی خوار و سرافکنده وارد جهنم می شوند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسی است که شب را برای شما آفرید تا در آن بیسایید، و روز را روشنی بخش

قرار داد؛ خداوند نسبت به مردم صاحب فضل و کرم است؛ ولی بیشتر مردم شکرگزاری نمی کنند! ترجمه

ترجمه استاد فولادوند: خدا [همان] کسی است که شب را برای شما پدید آورد تا در آن آرام گیرید، و روز را روشنی بخش

[قرار داد]. آری، خدا بر مردم بسیار صاحب تفضل است، ولی بیشتر مردم سپاس نمی دارند. ترجمه

آیت الله مشکینی: خداوند همان است که شب را برای شما قرار داد تا در آن سکونت و آرامش یابید، و روز را روشن و

روشنی بخش نمود (تا به کار و کوشش پردازید). حقاً که خداوند دارای فضل و بخشش بر مردم است، و لکن بیشتر مردم

سپاس نمی گزارند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این است خداوند، پروردگار شما که آفریننده همه چیز است؛ هیچ معبودی جز او نیست؛ با این حال چگونه از راه حق منحرف می شوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است خدا، پروردگار

شما [که] آفریننده هر چیزی است: خدایی جز او نیست. پس چگونه [از او] بازگردانیده می شوید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این خداوند، پروردگار شماست که آفریننده همه چیز است جز او معبودی نیست، پس به کجا و چگونه [از او] بازگردانده می شوید؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینچنین کسانی که آیات خدا را انکار می کردند (از راه راست) منحرف می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که نشانه های خدا را انکار می کردند، این گونه [از خدا] رویگردان می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این گونه (نظیر قوم تو) کسانی که پیوسته آیات (توحید) خدا را انکار می کنند (از حق) بازگردانده می شوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسی است که زمین را برای شما جایگاه امن و آرامش قرار داد و آسمان را همچون سقفی (بالای سرتان)؛ و شما را صورتگری کرد، و صورتتان را نیکو آفرید؛ و از چیزهایی پاکیزه به شما روزی داد؛ این است خداوند پروردگار شما! جاوید و پربرکت است خداوندی که پروردگار عالمیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا [همان] کسی است که زمین را برای شما قرارگاه ساخت و آسمان را بنایی [گردانید] و شما را صورتگری کرد و صورتهای شما را نیکو نمود و از چیزهای پاکیزه به شما روزی داد. این است خدا پروردگار شما! بلندمرتبه و بزرگ است خدا، پروردگار جهانیان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند همان است که زمین را برای شما محل سکونت قرار داد و آسمان را بنایی ساخت (بر بالای سر شما که برکات گوناگونش بر شما فرو ریزد) و شما را صورت بندی کرد و صورت هایتان را نیکو نمود، و شما را از پاکیزه ها (ی مادی، چون اموال و اولاد و همسران و معنوی چون عقل و علم و دین) روزی نمود. این خداوند پروردگار شماست، پس مقدس و پرخیر و برکت است خداوند که پروردگار جهانیان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زنده (واقعی) اوست؛ معبودی جز او نیست؛ پس او را بخوانید در حالی که دین خود را برای او خالص کرده اید! ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار جهانیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست [همان] زنده ای که خدایی جز او نیست. پس او را در حالی که دین [خود] را برای وی بی آرایش گردانیده اید بخوانید. سپاس [ها همه] ویژه خدا پروردگار جهانیان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست زنده (بالذات و ازلی و ابدی)، جز او معبودی نیست، پس او را بخوانید در حالی که اعتقاد را (از شرک) و طاعت را (از ریا) و دین را (از بدعت) خالص کرده باشید، همه ستایش ها (بالاصاله و بالذات) از آن پروردگار جهانیان است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من نهی شده ام از اینکه معبودهایی را که شما غیر از خدا می خوانید پرستم، چون دلایل روشن از جانب پروردگارم برای من آمده است؛ و مأمورم که تنها در برابر پروردگار عالمیان تسلیم باشم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من نهی شده ام از اینکه جز خدا کسانی را که [شما] می خوانید پرستش کنم [آن هم] هنگامی که از جانب پروردگارم مرا دلایل روشن رسیده باشد، و مأمورم که فرمانبر پروردگار جهانیان باشم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من از آن هنگام که دلایل روشنی از جانب پروردگارم به من رسیده نهی شده ام از اینکه کسانی را که به جای خدا می خوانید پرستش کنم، و مأمور شده ام که تسلیم پروردگار جهانیان باشم

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يَتَوَفَّى مِنْ قَبْلٍ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٦٧) ترجمه: (١)

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ (٦٨) ترجمه: (٢)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُضْرَفُونَ (٦٩) ترجمه: (٣)

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٧٠) ترجمه: (٤)

إِذِ الْأَعْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ (٧١) ترجمه: (٥)

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ (٧٢) ترجمه: (٦)

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ (٧٣) ترجمه: (٧)

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ (٧٤) ترجمه: (٨)

ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ (٧٥) ترجمه: (٩)

ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبئسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ (٧٦) ترجمه: (١٠)

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّا يُرْجِعُونَ (٧٧) ترجمه: (١١)

ص: ٤٧٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که شما را از خاک آفرید، سپس از نطفه، سپس از علقه (خون بسته شده)، سپس شما را بصورت طفلی (از شکم مادر) بیرون می فرستد، بعد به مرحله کمال قوت خود می رسید، و بعد از آن پیر می شوید و (در این میان) گروهی از شما پیش از رسیدن به این مرحله می میرند و در نهایت به سرآمد عمر خود می رسید؛ و شاید تعقل کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: او همان کسی است که شما را از خاکی آفرید، سپس از نطفه ای، آنگاه از علقه ای، و بعد شما را [به صورت] کودکی برمی آورد، تا به کمال قوت خود برسید و تا سالمند شوید، و از میان شما کسی است که مرگ پیش رس می یابد، و تا [بالاخره] به مدتی که مقرر است برسید، و امید که در اندیشه فرو روید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او همان است که شما را از خاک آفرید (جد و جدّه اعلایان را ابتداء و به نحو اعجاز، و شما نسل او را با سیر مراحل قبل از ورود به رحم، از خاک آفرید) سپس از نطفه، آن گاه از علقه (اندکی خون بسته شده)، سپس شما را در حال کودکی (از رحم مادر) بیرون می آورد، بعد (شما را زنده نگه می دارد) تا به حدّ کمال (جسمی و روحی) خود برسید، سپس (به زندگیتان ادامه می دهد) تا پیر شوید، و از شما برخی پیش از آن (پیش از هر یک از مراحل سه گانه کودکی، بلوغ و پیری) قبض روح می شود، و (این مهلت) برای این است که به مدت معینی (که از

علم ازلی الهی گذشته و در لوح محفوظ نگاشته شده) برسید و شاید (در مبدأ نشوء و سیر تکاملی تان) بیندیشید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که زنده می کند و می میراند؛ و هنگامی که کاری را مقرر کند، تنها به آن می گوید: «موجود باش!» بی درنگ موجود می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: او همان کسی است که زنده می کند و می میراند، و چون به کاری حکم کند، همین قدر به آن می گوید: «باش.» بی درنگ موجود می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او همان کسی است که (همه اجرام قابل حیات را) زندگی می بخشد و (در موعد خود) می میراند و چون امری را اراده حتمی کند، جز این نیست که (او بلافاصله موجود می شود گویی که) به او می گوید: باش، پس می باشد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کسانی را که در آیات خدا مجادله می کنند، چگونه از راه حق منحرف می شوند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسانی را که در [ابطال] آیات خدا مجادله می کنند ندیده ای [که] تا کجا [از حقیقت] انحراف حاصل کرده اند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به سوی کسانی که در آیات و نشانه های (توحید) خداوند مجادله و ستیزه می کنند ننگریستی که چگونه و به کجا (از آن دلایل روشن) بازگردانده می شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسانی که کتاب (آسمانی) و آنچه رسولان خود را بدان فرستاده ایم تکذیب کردند؛ اما بزودی (نتیجه کار خود را) می دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کتاب [خدا] و آنچه را که فرستادگان خود را بدان گسیل داشته ایم تکذیب کرده اند، به زودی خواهند دانست؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسانی که این کتاب و آنچه را که ما رسولان خود را برای (ابلاغ) آن فرستاده ایم (از دین و احکام و معارف) تکذیب و انکار کردند، پس به زودی خواهند دانست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که غل و زنجیرها بر گردن آنان قرار گرفته و آنها را می کشند... _____ ترجمه استاد فولادوند: هنگامی که غلها در گردنهایشان [افتاده] و [با] زنجیرها کشانیده می شوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که غلها و زنجیرها در گردنهایشان به شدت بسته شده، بر زمین (جهنم) کشیده می شوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آب جوشان وارد می کنند؛ سپس در آتش دوزخ افروخته می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در میان جوشاب. [و] آنگاه در آتش برافروخته می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در میان آب جوشان، سپس در آتش، وجودشان مملو از آتش می شود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس به آنها گفته می شود: «کجايند آنچه را همتای خدا قرار می دادید، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه به آنان گفته می شود: «آنچه را در برابر خدا [با او] شریک می ساختید کجايند؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس به آنها گفته شود: کجايند آنها که شریک خدا قرار می دادید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان معبودهایی را که جز خدا پرستش می کردید؟! آنها می گویند: «همه از نظر ما پنهان و گم شدند؛ بلکه ما اصلاً پیش از این چیزی را پرستش نمی کردیم!» این گونه خداوند کافران را گمراه می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: می گویند: «گمشان کردیم، بلکه پیشتر [هم] ما چیزی را نمی خواندیم.» این گونه خدا کافران را بی راه می گذارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به جای او پرستش می

کردید؟ گویند: آنها از ما گم شدند، بلکه ما اصلاً پیش از این هرگز چیزی را (غیر خدا) نمی خواندیم! این گونه خداوند کافران را در گمراهی خود فرو می گذارد (که در قیامت هم دست از دروغ برنمی دارند)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (عذاب) بخاطر آن است که بناحق در زمین شادی می کردید و از روی غرور و مستی به خوشحالی می پرداختید! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [عقوبت] به سبب آن است که در زمین به ناروا شادی و سرمستی می کردید و بدان سبب است که [سخت به خود] می نازیدید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (عذاب) به سبب آن است که در روی زمین به ناحق شادی می کردید، و نیز به خاطر آن که (با گناه) سرمستی می کردید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از درهای جهنم وارد شوید و جاودانه در آن بمانید؛ و چه بد است جایگاه متکبران! _____ ترجمه استاد فولادوند: از درهای دوزخ درآید، در آن جاودان [بمانید]. چه بد است جای سرکشان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از درهای جهنم (که بر حسب اقتضای گناهان تعیین شده) داخل شوید در حالی که جاودانه در آن خواهید بود، که بد جایی است جایگاه متکبران

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس (ای پیامبر) صبر کن که وعده خدا حق است؛ و هرگاه قسمتی از مجازاتهایی را که به آنها وعده داده ایم در حال حیات به تو ارائه دهیم، یا تو را (پیش از آن) از دنیا ببریم (مهم نیست)؛ چرا که همه آنان را تنها بسوی ما باز می گردانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس صبر کن که وعده خدا راست است. پس -چه پاره ای از آنچه را که به آنان وعده داده ایم، به تو بنمایانیم، چه تو را از دنیا ببریم- [در هر صورت آنان] به سوی ما بازگردانیده می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس صبر کن، البته وعده خداوند (به شکست و عذاب آنها) حق است، و اگر برخی از آنچه را که به آنها وعده می دهیم به تو نشان دهیم یا تو را (پیش از آن) قبض روح نماییم، همه آنان به سوی ما بازگردانده می شوند (و کیفرشان را در آخرت خواهی دید)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ (۷۸) ترجمه: (۱)

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (۷۹) ترجمه: (۲)

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلُكِ تُحْمَلُونَ (۸۰) ترجمه: (۳)

وَيُرِيكُم آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ (۸۱) ترجمه: (۴)

أَفَلَمْ يَسْتَوُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۸۲) ترجمه: (۵)

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۸۳) ترجمه: (۶)

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَّهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ (۸۴) ترجمه: (۷)

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ (۸۵) ترجمه: (۸)

ص: ۴۷۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما پیش از تو رسولانی فرستادیم؛ سرگذشت گروهی از آنان را برای تو باز گفته، و گروهی را برای تو باز گو نکرده ایم؛ و هیچ پیامبری حق نداشت معجزه ای جز بفرمان خدا بیاورد و هنگامی که فرمان خداوند (برای مجازات آنها) صادر شود، بحق داوری خواهد شد؛ و آنجا اهل باطل زیان خواهند کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مسلماً پیش از تو فرستادگانی را روانه کردیم. برخی از آنان را [ماجرایشان را] بر تو حکایت کرده ایم و برخی از ایشان را بر تو حکایت نکرده ایم، و هیچ فرستاده ای را نرسد که بی اجازه خدا نشانه ای بیاورد. پس چون فرمان خدا برسد به حق داوری می شود، و آنجاست که باطل کاران زیان می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به تحقیق پیش از تو رسولانی (را به سوی جامعه بشری) فرستادیم، سرگذشت برخی از آنها را بر تو باز گو کردیم و برخی را بر تو باز گو نکرده ایم، و هرگز رسولی را نرسد (و عقلاً ممکن نباشد) که آیه و معجزه ای (یا عذاب) جز به اذن خدا بیاورد، پس چون فرمان خدا (درباره هلاکت ملتی به فرشتگان) صادر شود (میان آنها عملاً) داوری به حق شود، و در آنجا باطل اندیشان و باطل گویان و باطل گرایان زیانکار گردند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسی است که چهارپایان را برای شما آفرید تا بعضی را سوار شوید و از بعضی تغذیه کنید. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا [همان] کسی است که چهارپایان را برای شما پدید آورد تا از برخی از آنها سواری گیرید و از برخی از آنها بخورید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند همان است که چهارپایان را برای شما بیافرید (و رام ساخت) تا برخی از آنها را سوار شوید، و از (گوشت) آنها می خورید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای شما در آنها منافع بسیاری (جز اینها) است، تا بوسیله آنها به مقصدی که در دل

دارید برسید؛ و بر آنها و بر کشتیها سوار می شوید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آنها برای شما سودهاست تا با [سوار شدن بر] آنها به مقصودی که در دلهایتان است برسید، و بر آنها و بر کشتی حمل می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما را در آنها سودهایی است (استفاده از شیر و پشم و پوست و اولاد و فضلات و معاملات) و (آنها را آفرید) برای آنکه (به وسیله بار کردن کالا) بر آنها به نیازی که در دل هایتان است برسید، و بر روی آنها و بر کشتی ها حمل می شوید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او آیاتش را همواره به شما نشان می دهد؛ پس کدام یک از آیات او را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نشانه های [قدرت] خویش را به شما می نمایاند. پس کدام یک از آیات خدا را انکار می کنید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (خداوند) همواره نشانه های (توحید و عظمت)

خود را (در کرانه های جهان و در نفوس خودتان) به شما نشان می دهد، پس کدام یک از آیات خدا را انکار می کنید؟ ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا روی زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چه شد؟! همانها که نفراتشان از اینها بیشتر، و نیرو و آثارشان در زمین فروتر بود؛ اما هرگز آنچه را به دست می آوردند نتوانست آنها را بی نیاز سازد (و عذاب الهی را از آنان دور کند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در زمین نگشته اند تا

ببینند فرجام کسانی که پیش از آنان بودند چگونه بوده است؟ [آنها به مراتب از حیث تعداد، بیشتر از آنان، و [از حیث] نیرو و آثار در روی زمین، استوارتر بودند، و [لی] آنچه به دست می آوردند، به حالشان سودی نبخشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا در زمین سیر نکردند تا بنگرند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چگونه بود؟ کسانی که از اینان بیشتر و نیرومندتر و دارای آثار وجودی بیشتر در روی زمین (از قبیل قصرها، بناها، نهرها، سدها و باغات) بودند، اما آنچه به دست می آوردند (عذاب الهی را) از آنان دفع نکرد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که رسولان نشان دلایل روشنی برای آنان آوردند، به دانشی که خود داشتند خوشحال بودند (و غیر آن را هیچ می شمردند)؛ ولی آنچه را (از عذاب) به تمسخر می گرفتند آنان را فراگرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون پیامبرانشان دلایل آشکار برایشان آوردند، به آن چیز [مختصری] از دانش که نزدشان بود خرسند شدند، و [سرانجام] آنچه به ریشخند می گرفتند آنان را فروگرفت. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون فرستادگان نشان دلایل روشنی برای آنها آوردند آنها به آنچه از دانش در نزدشان بود (علوم مربوط به عقاید فاسده و امور دنیایشان) دل خوش کردند (و معارف انبیا را ترک نمودند) و (سرانجام) آنچه بدان استهزا می کردند بر آنها وارد شد و آنان را فرا گرفت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که عذاب (شدید) ما را دیدند گفتند: «هم اکنون به خداوند یگانه ایمان آوردیم و به معبودهایی که همتای او می شمردیم کافر شدیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون سختی [عذاب] ما را دیدند گفتند: «فقط به خدا ایمان آوردیم و بدانچه با او شریک می گردانیدیم کافریم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هنگامی که عذاب ما را مشاهده کردند گفتند: به خداوند یکتا ایمان

آوردیم و به آنچه آن را شریک (خدا) قرار می دادیم کافر شدیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما هنگامی که عذاب ما را مشاهده کردند، ایمانشان برای آنها سودی نداشت! این سنت خداوند است که همواره در میان بندگانش اجرا شده، و آنجا کافران زیانکار شدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [لی] هنگامی که عذاب ما را مشاهده کردند، دیگر ایمانشان برای آنها سودی نداد. سنت خداست که از [دیرباز]

در باره بندگانش چنین جاری شده، و آنجاست که ناباوران زیان کرده اند. _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: اما ممکن نبود آن گاه که عذاب ما را دیدند ایمانشان به آنها سود بخشد. (این) سنّت و روش خداوند است که
درباره بندگانش (از دیرینه تاریخ) گذشت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۱)

تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۲) ترجمه: (۲)

كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (۳) ترجمه: (۳)

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ (۴) ترجمه: (۴)

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّهِ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِن بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْنَا إِنَّنَا عَامِلُونَ (۵) ترجمه: (۵)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ (۶) ترجمه: (۶)

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (۷) ترجمه: (۷)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (۸) ترجمه: (۸)

قُلْ أَنتَكُم لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَندَادًا ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ (۹) ترجمه: (۹)

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِّن فَوْقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَانَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلنَّاسِ لِيُنذِرَ لِمَن يَكْفُرُ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۴۷۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : حم _____ ترجمه استاد فولادوند : حاء، میم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : حا، میم. رمزهایی است از جانب الله که به محمد (ص) القا شده. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان مقابله با آن نیست. این کتاب دارای محکمت و این گونه تشابهات است. سوگند به حلم بی حد و ملک مطلق ما که آنچه در جریان قدر می گذرد از قضای ازل گذشته است و

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این کتابی است که از سوی خداوند رحمان و رحیم نازل شده است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : وحی [نامه] ای است از جانب [خدای] رحمتگر مهربان.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : (این سوره و این کتاب) فرو فرستاده ای است از جانب خداوند صاحب رحمت عامه (بر همه مکلفان) و رحمت خاصه (بر همه گروندگان)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کتابی که آیاتش هر مطلبی را در جای خود بازگو کرده، در حالی که فصیح و گویاست برای جمعیتی که آگاهند! _____ ترجمه استاد فولادوند : کتابی است که آیات آن، به روشنی بیان شده. قرآنی است به زبان عربی برای مردمی که می دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : کتابی است که

آیاتش تفصیل داده شده (الفاظش به سوره ها و آیه ها تقسیم شده، محتوایش به احکام دینی و معارف اخروی و علوم دنیوی تبیین شده) در حالی که قرآنی است به زبان عربی برای گروهی که اهل دانشند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قرآنی که بشارت دهنده و بیم دهنده است؛ ولی بیشتر آنان روی گردان شدند؛ از این رو چیزی نمی شنوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بشارتگر و هشداردهنده است. [ولی] بیشتر آنان رویگردان شدند، در نتیجه [چیزی را] نمی شنوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (قرآنی است) مژده

دهنده (هر گرونده) و بیم کننده (هر نافرمان) اما بیشتر آنان روی گردان شدند، از این رو (به گوش دل) نمی شنوند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «قلبهای ما نسبت به آنچه ما را به آن دعوت می کنی در پوششهایی قرار گرفته و در گوشهای ما سنگینی است، و میان ما و تو حجابی وجود دارد؛ پس تو بدنبال عمل خود باش، ما هم برای خود عمل می کنیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «دلهای ما از آنچه ما را به سوی آن می خوانی سخت محجوب و مهجور است. و در گوشهای ما سنگینی و میان ما و تو پرده ای است؛ پس تو کار خود را بکن ما [هم] کار خود را می کنیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند: دل های ما از آنچه به سوی ما می خوانی در پوشش هاست و در گوش های ما سنگینی است، و میان ما و شما حجابی است (از عداوت و عناد و اختلاف عقیده و رویه)، پس تو کار خود بکن ما نیز حتما (علیه تو) در فعالیتیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: من فقط انسانی مثل شما هستم؛ این حقیقت بر من وحی می شود که معبود شما معبودی یگانه است؛ پس تمام توجه خویش را به او کنید و از وی آمرزش طلبید؛ وای بر مشرکان! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من، بشری چون شما، جز اینکه به من وحی می شود که خدای شما خدایی یگانه است. پس مستقیماً به سوی او بشتابید و از او آمرزش بخواهید. وای بر مشرکان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: جز این نیست که من بشری همانند شما (نه از فرشته ام و نه از اجنه، لکن) بر من وحی می شود که تنها معبود شما معبودی یگانه است، پس (در عقاید و اعمالتان) به سوی او متوجه شوید و از او طلب آمرزش نمایید و وای بر مشرکان

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که زکات را نمی پردازند، و آخرت را منکرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که زکات نمی دهند و آنان که به آخرت نیاورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانها که زکات نمی پردازند (بر نیازمندان انفاق مالی ندارند) و به روز واپسین نیز کافرند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ایا کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام دادند، پاداشی دائمی دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند آنان را پاداشی بی پایان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند

برای آنها پاداشی بی منت و بی پایان است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: آیا شما به آن کس که زمین را در دو روز آفرید کافر هستید و برای او همانندهایی قرار می دهید؟! او پروردگار جهانیان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا این شماست که واقعاً به آن کسی که زمین را در دو هنگام آفرید، کفر می ورزید و برای او همتیانی قرار می دهید؟ این است پروردگار جهانیان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا به راستی شما به کسی که این (کره) زمین را در دو روز آفریده (در مقدار زمان دو روز روشن یا مقدار دو شبانه روز یا در دو دوران، مثلاً دوران میعان و دوران انجماد) کفر می ورزید و برای او شریکانی می سازید؟! (حال آنکه) اوست پروردگار جهانیان

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او در زمین کوه های استواری قرار داد و برکاتی در آن آفرید و مواد غذایی آن را مقدر فرمود، - اینها همه در چهار روز بود - درست به اندازه نیاز تقاضا کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در [زمین]، از فراز آن [لنگرآسا] کوهها نهاد و در آن خیر فراوان پدید آورد، و مواد خوراکی آن را در چهار روز اندازه گیری کرد [که] برای خواهندگان، درست [و متناسب با نیازهایشان] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن (کره) کوه هایی ثابت و استوار بر روی آن قرار داد و در (پهنه) آن خیر و برکت نهاد و زاد و توشه های (موجودات) آن را (از انسان و حیوان و نبات و جماد) در چهار روز (چهار فصل) قرار داد در حالی که (رسیدن قوت) برای سائلین (تکوینی آن بر حسب اقتضای طبایع آنها) یکسان است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس به آفرینش آسمان پرداخت، در حالی که بصورت دود بود؛ به آن و به زمین دستور داد: «به وجود آید (و شکل گیرید)، خواه از روی اطاعت و خواه اکراه!» آنها گفتند: «ما از روی طاعت می آییم (و شکل می گیریم)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس آهنگ [آفرینش] آسمان کرد، و آن بخاری بود. پس به آن و به زمین فرمود: «خواه یا ناخواه بیاید.» آن دو گفتند: «فرمان پذیر آمدیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (از خلقت اصل زمین اراده حتمی خدا) متوجه به سوی آسمان شد در حالی که (ماده اولی آن) دود بود، پس به آن و به زمین گفت: خواه به طاعت یا به اکراه بیاید (اراده حتمی تعلق گرفت که آن دود، آسمان ها شود و زمین به برکت و تهیه قوت رسد)، آن دو (به زبان حال و مقهوریت ذاتی) گفتند: مطیعانه آمدیم

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحٍ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (١٢)
ترجمه: (١)

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ (١٣) ترجمه: (٢)

إِذْ حَيَّاهُمْ الرَّسُولُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (١٤)
ترجمه: (٣)

فَمَا مَاءٌ عِوَادًا فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْمَأْرُضِ بَغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (١٥) ترجمه: (٤)

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنَذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ (١٦)
ترجمه: (٥)

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحْتَبُوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمُ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (١٧) ترجمه: (٦)

وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (١٨) ترجمه: (٧)

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ (١٩) ترجمه: (٨)

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٠) ترجمه: (٩)

ص: ٤٧٨

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این هنگام آنها را بصورت هفت آسمان در دو روز آفرید، و در هر آسمانی کار آن (آسمان) را وحی (و مقرر) فرمود، و آسمان پایین را با چراغهایی [= ستارگان] زینت بخشیدیم، و (با شهابها از رخنه شیاطین) حفظ کردیم، این است تقدیر خداوند توانا و دانا! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنها را [به صورت] هفت آسمان، در دو هنگام مقرر داشت و در هر آسمانی کار [مربوط به] آن را وحی فرمود، و آسمان [این] دنیا را به چراغها آذین کردیم و [آن را نیک] نگاه داشتیم؛ این است اندازه گیری آن نیرومند دانا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را در مدت دو روز (یا دو دوران) هفت آسمان ساخت و در هر آسمانی امور آن را (به فرشتگان آنجا) وحی نمود، و آسمان (اول) نزدیک تر به شما را با چراغ هایی (از ستارگان) آراستیم، و آن را (از اجنه و شیاطین) حفظ نمودیم اینها تقدیر و اندازه گیری خدای مقتدر دانا است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها روی گردان شوند، بگو: من شما را از صاعقه ای همانند صاعقه عاد و ثمود می ترسانم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر روی برتافتند بگو: «شما را از آذرخشی چون آذرخش عاد و ثمود بر حذر داشتیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر روی برتافتند بگو: شما را از صاعقه ای

(چیز کشنده ای مانند صیحه، آتش، باد) مانند صاعقه (قوم) عاد و ثمود بیم دادم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که رسولان از پیش رو و پشت سر (و از هر سو) به سراغشان آمدند (و آنان را دعوت کردند) که جز خدا را نپرستید آنها گفتند: «اگر پروردگار ما می خواست فرشتگانی نازل می کرد؛ از این رو ما به آنچه شما مبعوث به آن هستید کافریم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: چون فرستادگان [ما] از پیش رو و از پشت سرشان بر آنان آمدند [و گفتند]: «زنهار، جز خدا را مپرستید»، گفتند: «اگر پروردگار ما می خواست، قطعاً فرشتگانی فرومی فرستاد، پس ما به آنچه بدان فرستاده شده اید کافریم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هنگامی که فرستادگان پیش از زمان آنها و پس از زمانشان به سراغشان آمدند (همه انبیاء، انبیاء همه هستند پس گویی همه به آنها گفتند) که جز خدا را نپرستید. آنها گفتند: اگر پروردگار ما می خواست (که ما ایمان بیاوریم) حتماً فرشتگانی فرومی فرستاد، پس ما به آنچه شما بدان ارسال شده اید کافریم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما قوم عاد بناحق در زمین تکبر ورزیدند و گفتند: «چه کسی از ما نیرومندتر است؟! آیا نمی دانستند خداوندی که آنان را آفریده از آنها قویتر است؟ و (به خاطر این پندار) پیوسته آیات ما را انکار می کردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و امّا عادیان، به ناحق، در زمین سر برافراشتند و گفتند: «از ما نیرومندتر کیست؟» آیا ندانسته اند که آن خدایی که خلقشان کرده خود از ایشان نیرومندتر است؟ و در نتیجه آیات ما را انکار می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما عاد (قوم هود) به ناحق در روی زمین تکبر ورزیدند و گفتند: چه کسی از ما نیرومندتر است؟ آیا (به چشم دل) ندیدند که خدایی که آنها را آفریده از آنها نیرومندتر است؟! و (در واقع) آنها نشانه های ما را (با وجود یقین باطنی) انکار می کردند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرانجام تندبادی شدید و هول انگیز و سرد و سخت در روزهایی شوم و پرغبار بر آنها فرستادیم تا عذاب خوارکننده را در زندگی دنیا به آنها بچشانیم؛ و عذاب آخرت از آن هم خوارکننده تر است، و (از هیچ طرف) یاری نمی شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس بر آنان تندبادی توفنده در روزهایی شوم فرستادیم تا در زندگی دنیا عذاب رسوایی را بدانان بچشانیم و قطعاً عذاب آخرت رسواکننده تر است و آنان یاری نخواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بر آنها بادی بسیار سرد و صدادار در روزهای نحسی فرستادیم تا عذاب خوارکننده ای در زندگی دنیا به آنها بچشانیم و البته عذاب آخرت خوارکننده تر است و هرگز آنها (در آن روز) یاری نمی شوند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما ثمود را هدایت کردیم، ولی آنها ناینایی را بر هدایت ترجیح دادند؛ به همین جهت صاعقه -آن عذاب خوارکننده- به خاطر اعمالی که انجام می دادند آنها را فروگرفت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما ثمودیان: پس آنان را راهبری کردیم و [لی] کوردلی را بر هدایت ترجیح دادند، پس به [کیفر] آنچه مرتکب می شدند صاعقه عذاب خفت آور آنان را فروگرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما ثمود (قوم صالح) را راه نمودیم ولی آنها کوردلی را بر هدایت ترجیح دادند، پس آنها را به کیفر گناهایی که کسب می کردند صاعقه عذاب ذلت آور و خفت بار فرا گرفت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی را که ایمان آوردند و پرهیزگار بودند نجات بخشیدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی را که ایمان آورده بودند و پروا می داشتند رهانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی را که ایمان آورده و همواره پروا پیشه بودند نجات بخشیدیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خاطر بیاورید روزی را که دشمنان خدا را جمع کرده به سوی دوزخ می برند، و صفوف پیشین را نگه می دارند (تا صفهای بعد به آنها ملحق شوند!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] روزی را که دشمنان خدا به سوی آتش گردآورده و بازداشت [و دسته دسته تقسیم] می شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) روزی که دشمنان خدا را (از قبرها و مکان های مختلف) به سوی آتش گرد می آورند پس اول و آخر آنها (در مکانی) جمع آوری می گردند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وقتی به آن می رسند، گوشها و چشمها و پوستهای تنشان به آنچه می کردند گواهی می دهند. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا چون بدان رسند، گوششان و دیدگانشان و پوستشان به آنچه می کرده اند، بر ضدشان گواهی دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا چون همه به آتش رسند گوششان و دیدگانشان و پوست بدنشان به آنچه (در دنیا) انجام می دادند بر ضدشان گواهی دهند (همان گونه که در دنیا از روی ادراک، تحمل شهادت کرده بودند در آنجا ادا خواهند نمود)

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٢١) ترجمه: (١)

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَشِيرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ (٢٢) ترجمه: (٢)

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٢٣) ترجمه: (٣)

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعِثُّوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ (٢٤) ترجمه: (٤)

وَقَيْضًا لَهُمْ قَرْنَاءَ فَرِيئُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ (٢٥) ترجمه: (٥)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ (٢٦) ترجمه: (٦)

فَلَنَذِيقَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٧) ترجمه: (٧)

ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارِ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (٢٨) ترجمه: (٨)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ (٢٩) ترجمه: (٩)

ص: ٤٧٩

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها به پوستهای تشنه می گویند: «چرا بر ضد ما گواهی دادید؟! آنها جواب می دهند: «همان خدایی که هر موجودی را به نطق درآورده ما را گویا ساخته؛ و او شما را نخستین بار آفرید، و بازگشتان بسوی اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به پوست [بدن] خود می گویند: «چرا بر ضد ما شهادت دادید؟» می گویند: «همان خدایی که هر چیزی را به زبان درآورده ما را گویا گردانیده است، و او نخستین بار شما را آفرید و به سوی او برگردانیده می شوید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها به پوست های (بدن) خود (که گناهشان به مباشرت بوده) گویند: چرا به زیان ما گواهی دادید؟ گویند: آن خدایی که همه چیز را (همه سخن گویان را) به سخن در آورده ما را به سخن درآورد، و او همه شما را در نخستین بار آفریده و اکنون به سوی او بازگردانده می شوید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما اگر گناهانتان را مخفی می کردید نه بخاطر این بود که از شهادت گوش و چشمها و پوستهای تشنه بییم داشتید، بلکه شما گمان می کردید که خداوند بسیاری از اعمالی را که انجام می دهید نمی داند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [شما] از اینکه مبادا گوش و دیدگان و پوستتان بر ضد شما گواهی دهند [گناهانتان را] پوشیده نمی داشتید لیکن گمان داشتید که خدا بسیاری از آنچه را که می کنید نمی داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما (در دنیا وقت گناه) از (بییم) آنکه گوش و دیدگان و پوست هایتان بر ضد شما گواهی دهد پنهان نمی شدید، بلکه (تنها از مردم استتار می کردید و) گمان کردید که خداوند بیشتر آنچه

را که (پنهان از مردم) به جا می آورید نمی داند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری این گمان بدی بود که درباره پروردگارتان داشتید و همان موجب هلاکت شما گردید، و سرانجام از زیانکاران شدید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همین بود گمانتان که در باره پروردگارتان بردید؛ شما را هلاک کرد و از زیانکاران شدید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این

گمانتان که به پروردگارتان بردید شما را (به استمرار کفر و فسق) هلاک نمود پس، از زیانکاران شدید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر صبر کنند (یا نکنند، به هر حال) دوزخ جایگاه آنهاست؛ و اگر تقاضای عفو کنند، مورد عفو قرار نمی گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر شکیبایی نمایند جایشان در آتش است و اگر از در پوزش در آیند مورد اجابت قرار نمی گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر صبر کنند آتش جایگاه آنهاست، و اگر رضا (ی ما) را خواهند هرگز آنها قابل رضایت نیستند (به لحاظ امتزاج ذاتشان با پلیدی کفر و فسق، در آن عالم امکان رضایت از آنها نیست)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما برای آنها همنشینانی (زشت سیرت) قرار دادیم که زشتیها را از پیش رو و پشت سر آنها در نظرشان جلوه دادند؛ و فرمان الهی در باره آنان تحقق یافت و به سرنوشت اقوام گمراهی از جن و انس که قبل از آنها بودند گرفتار شدند؛ آنها مسلماً زیانکار بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای آنان دمسازانی

گذاشتیم، و آنچه در دسترس ایشان و آنچه در پی آنان بود در نظرشان زیبا جلوه دادند و فرمان [عذاب] در میان امتهایی از جن و انس که پیش از آنان روزگار به سر برده بودند، بر ایشان واجب آمد، چرا که آنها زیانکاران بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما برای آنها (در دنیا در اثر کفر و عنادشان) رفقا و همنشینانی (از

شیاطین و اجنه) تعیین کردیم که شهوات و خوشی های حال و آینده را بر آنها آرایش دادند و گفتار (ازلی حق و وعده جهنم بر اهل کفر) بر آنها در زمره امت هایی از جن و انس که پیش از آنان در گذشتند محقق شد، حقا که آنها زیانکار بودند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران گفتند: «گوش به این قرآن فراندهید؛ و به هنگام تلاوت آن جنجال کنید، شاید پیروز شوید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شدند گفتند: «به این قرآن گوش مدهید و سخن لغو در آن اندازید، شاید شما پیروز شوید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر

ورزیدند گفتند: به این قرآن گوش فرامدهید و (وقت خوانده شدن آن) سخنان لغو و باطل در آن افکنید، تا شاید پیروز شوید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین به کافران عذاب شدیدی می چشمانیم، و آنها را به بدترین اعمالی که انجام می دادند کیفر می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً کسانی را که کافر شده اند عذابی سخت می

چشانیم و حتماً آنها را به بدتر از آنچه می کرده اند جزا می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما هم بی تردید کسانی را که کفر ورزیدند عذاب سختی می چشانیم و حتماً آنها را به کارهای بسیار زشتی که می کردند

کیفر می دهیم یا تجسم عینی کارهای بدشان را کیفر اخروی آنها می کنیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این آتش کیفر دشمنان خدا است، سرای جاویدشان در آن خواهد بود، کیفری است بخاطر اینکه آیات ما را انکار می کردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، سزای دشمنان خدا همان

آتش است که در آن، منزل همیشگی دارند. [این] جزا به کیفر آن است که نشانه های ما را انکار می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن آتش کیفر دشمنان خداست، که آنها را در (میان) آن، خانه جاودانه

است به سزای آنکه نشانه های ما را انکار می کردند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران گفتند: «پروردگارا! آنهایی که از جنّ و انس ما را گمراه کردند به ما نشان ده تا زیر پای خود نهیم (و لگدمالشان کنیم) تا از پست ترین مردم باشند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفر ورزیدند گفتند: «پروردگارا، آن دو [گمراه گری] از جن و انس که ما را گمراه کردند به ما نشان ده تا آنها را زیر قدمهایمان بگذاریم تا زبون شوند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در آن روز) کسانی که کفر ورزیدند گویند: پروردگارا، آن دو گروه از اجنّه و انسان ها را که ما را گمراه کردند به ما نشان ده تا آنها را زیر قدم های خود قرار دهیم (و لگدمال کنیم) تا از ذلیلان و پست تران شوند

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَنْزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (٣٠) ترجمه: (١)

نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ (٣١) ترجمه: (٢)

نَزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ (٣٢) ترجمه: (٣)

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ (٣٣) ترجمه: (٤)

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ (٣٤) ترجمه: (٥)

وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (٣٥) ترجمه: (٦)

وَأِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٣٦) ترجمه: (٧)

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَمَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَمَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (٣٧) ترجمه: (٨)

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ (٣٨) ترجمه: (٩)

ص: ٤٨٠

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداوند یگانه است!» سپس استقامت کردند، فرشتگان بر آنان نازل می شوند که: «نترسید و غمگین مباشید، و بشارت باد بر شما به آن بهشتی که به شما وعده داده شده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداست!»؛ سپس ایستادگی کردند، فرشتگان بر آنان فرود می آیند [و می گویند]: «هان، بیم مدارید و غمین مباشید، و به بهشتی که وعده یافته بودید شاد باشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که (از ته دل) گفتند: پروردگار ما الله است، سپس (در مرحله عمل) پایداری نمودند، فرشتگان بر آنها (در دنیا به نحو تأیید غیبی، یا در وقت مرگ، یا هنگام برانگیخته شدن از قبر) فرود آیند (و گویند) که هرگز مترسید و غمگین نشوید و شما را مرده باد به بهشتی که (در دنیا) وعده داده می شدید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما یاران و مددکاران شما در زندگی دنیا و آخرت هستیم؛ و برای شما هر چه دلتان بخواهد در بهشت فراهم است، و هر چه طلب کنید به شما داده می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: در زندگی دنیا و در آخرت دوستانتان ماییم، و هر چه دلهایتان بخواهد در [بهشت] برای شماست، و هر چه خواستار باشید در آنجا خواهید داشت؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما سرپرستان و دوستان و یاران شما در دنیا و آخرتیم، و برای شما در آنجا هر چه نفستان اشتها کند (از نعمت های جسمانی) و هر چه (به دل و زبان) طلب کنید (از لذایذ

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها وسیله پذیرایی از سوی خداوند غفور و رحیم است!»

ترجمه استاد فولادوند: روزی آماده ای از سوی آمرزنده مهربان است.»

ترجمه آیت الله مشکینی: پذیرایی ابتدایی است از (جانب خدای) آمرزنده ای مهربان

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی خوش گفتارتر است از آن کس که دعوت به سوی خدا می کند و عمل صالح

انجام می دهد و می گوید: «من از مسلمانانم»؟! ترجمه استاد فولادوند: و کیست خوشگفتارتر از

آن کس که به سوی خدا دعوت نماید و کار نیک کند و گوید: «من [در برابر خدا] از تسلیم شدگانم»؟

ترجمه آیت الله مشکینی: و چه کسی خوش گفتارتر است از آن کس که به سوی خدا دعوت کند

و عمل شایسته به جا آورد و (از عمق دل) بگوید همانا من از تسلیم شدگانم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز نیکی و بدی یکسان نیست؛ بدی را با نیکی دفع کن، ناگاه (خواهی دید) همان

کس که میان تو و او دشمنی است، گویی دوستی گرم و صمیمی است!

ترجمه استاد فولادوند: و نیکی با بدی یکسان نیست. [بدی را] آنچه خود بهتر است دفع کن؛ آنگاه کسی که میان تو و میان او دشمنی است، گویی

دوستی یکدل می گردد. ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز امر نیک (از اعتقاد و کردار و گفتار) با

امر بد یکسان نیست (پس بدی هایی را که به تو می رسد) با بهترین روش دفع کن، به طوری که به ناگاه آن که میان تو و او

دشمنی است (چنان شود که) گویی دوستی گرم و خویشاوند است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ایا جز کسانی که دارای صبر و استقامتند به این مقام نمی رسند، و جز کسانی که بهره

عظیمی (از ایمان و تقوا) دارند به آن نایل نمی گردند! ترجمه استاد فولادوند: و این [خصلت] را

جز کسانی که شکیبیا بوده اند نمی یابند، و آن را جز صاحب بهره ای بزرگ، نخواهد یافت. ترجمه

آیت الله مشکینی: و این (صفت پاسخ بدی را به نیکی دادن) جز به کسانی که صبر ورزیده اند القا و اعطا نمی شود و جز به

کسی که سهم بزرگی (از کمال انسانیت) دارد داده نمی شود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه وسوسه هایی از شیطان متوجه تو گردد، از خدا پناه بخواه که او شنوده و داناست!

ترجمه استاد فولادوند: و اگر دمدمه ای از شیطان تو را از جای درآورد، پس به خدا پناه ببر که او

خود شنوای داناست. ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر وسوسه ای از جانب شیطان تو را تحریک

کند (که به وظیفه خود عمل نکنی) پس به خدا پناه بر، زیرا که اوست شنوا و دانا

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از نشانه های او، شب و روز و خورشید و ماه است؛ برای خورشید و ماه سجده نکنید،

برای خدایی که آفریننده آنهاست سجده کنید اگر می خواهید او را پرستید! ترجمه استاد فولادوند

: و از نشانه های [حضور] او شب و روز و خورشید و ماه است؛ نه برای خورشید سجده کنید و نه برای ماه، و اگر تنها او را می

پرستید آن خدایی را سجده کنید که آنها را خلق کرده است. ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه

های (توحید و قدرت و ربوبیت) او شب و روز و خورشید و ماه است، به خورشید و ماه سجده نکنید، و به خدایی که آنها را

آفریده سجده نمایید اگر شما او را می پرستید (و بس)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر (از عبادت پروردگار) تکبر کنند، کسانی که نزد پروردگار تو هستند شب و روز

برای او تسیح می گویند و خسته نمی شوند! ترجمه استاد فولادوند: پس اگر کبر ورزیدند،

کسانی که در پیشگاه پروردگار تواند شبانه روز او را نیایش می کنند و خسته نمی شوند. _____ ترجمه
آیت الله مشکینی: پس اگر تکبیر ورزیدند، کسانی که در حضور پروردگار تو هستند (از فرشتگان و مقربان) شبانه روز او را
تسبیح می کنند و هرگز خسته نمی شوند

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لُمُحْيِي الْمَوْتِ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
(۳۹) ترجمه: (۱)

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَمَّا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۴۰) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ (۴۱) ترجمه: (۳)

لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ (۴۲) ترجمه: (۴)

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَد قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ (۴۳) ترجمه: (۵)

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ أَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءً وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ (۴۴) ترجمه: (۶)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ (۴۵) ترجمه: (۷)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (۴۶) ترجمه: (۸)

ص: ۴۸۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آیات او این است که زمین را خشک (و بی جان) می بینی، امّا هنگامی که آب (باران) بر آن می فرستیم به جنبش درمی آید و نمو می کند؛ همان کسی که آن را زنده کرد، مردگان را نیز زنده می کند؛ او بر هر چیز تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از [دیگر] نشانه های او این است که تو زمین را فسرده می بینی و چون باران بر آن فروریزیم به جنبش درآید و بردمد. آری، همان کسی که آن را زندگی بخشید قطعاً زنده کننده مردگان است. در حقیقت، او بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه های (توحید و قدرت) او این است که تو این زمین را در حال خشکی و فروافتادگی می بینی، پس چون آب را (به صورت باران و برف و تگرگ) بر آن فرو ریزیم بجنبند و (خود و گیاهانش) برآید. همانا کسی که آن را زنده نمود بی تردید زنده کننده مردگان (در قیامت) است، زیرا او بر هر چیزی تواناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که آیات ما را تحریف می کنند بر ما پوشیده نخواهند بود! آیا کسی که در آتش افکنده می شود بهتر است یا کسی که در نهایت امن و امان در قیامت به عرصه محشر می آید؟! هر کاری می خواهید بکنید، او به آنچه انجام می دهید بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که در [فهم و ارائه] آیات ما کز می روند بر ما پوشیده نیستند. آیا کسی که در آتش افکنده می شود بهتر است یا کسی که روز قیامت آسوده خاطر می آید؟ هر چه می خواهید بکنید که او به آنچه انجام می دهید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که درباره آیات و نشانه های ما به انحراف می روند (آیات تکوینی را مانند خورشید و ماه می پرستند و آیات تشریحی

را رد و تأویل می کنند) بر ما پنهان نیستند پس آیا کسی که در آتش افکنده می شود بهتر است یا آنکه روز قیامت در حال ایمنی می آید؟! هر چه می خواهید بکنید، که او به آنچه انجام می دهید بیناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که به این ذکر [=قرآن] هنگامی که به سراغشان آمد کافر شدند (نیز بر ما مخفی نخواهد ماند)! و این کتابی است قطعاً شکست ناپذیر... _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که به این قرآن -چون بدیشان رسید- کفر ورزیدند [به کیفر خود می رسند] و به راستی که آن کتابی ارجمند است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که به این قرآن پندآموز هنگامی که به سوی آنها آمد کفر ورزیدند (در آتش خواهند بود) و حقاً که این کتابی محکم و پیروز و شکست ناپذیر است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که هیچ گونه باطلی، نه از پیش رو و نه از پشت سر، به سراغ آن نمی آید؛ چرا که از سوی خداوند حکیم و شایسته ستایش نازل شده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: از پیش روی آن و از پشت سرش باطل به سویش نمی آید؛ وحی [نامه] ای است از حکیمی ستوده [صفات]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که از جلو رو و پشت سرش باطل به آن راه نمی یابد (در احکام و معارف و خبرهایش نسبت به گذشته و آینده بطلانی رخ نمی دهد)، فرو فرستاده از کسی است که صنعش در تکوین متقن و در تشریح محکم، و خود ستوده از تمام جهات است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه به ناروا درباره تو می گویند همان است که درباره پیامبران قبل از تو نیز گفته شده؛ پروردگار تو دارای مغفرت و (هم) دارای مجازات دردناکی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: به تو جز آنچه به پیامبران پیش از تو گفته شده است گفته نمی شود. به راستی که پروردگار تو دارای آمرزش و دارنده کیفری پر درد است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به تو گفته نمی شود جز آنچه به فرستادگان پیش از تو گفته شده (ساحر، مجنون، طالب ریاست و غیره). بی تردید پروردگار تو (برای گروندگان) دارای آمرزش و (برای نافرمان ها) دارای عذابی دردناک است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه آن را قرآنی عجمی قرار می دادیم حتماً می گفتند: «چرا آیاتش روشن نیست؟! قرآن عجمی از پیغمبری عربی؟!» بگو: «این (کتاب) برای کسانی که ایمان آورده اند هدایت و درمان است؛ ولی کسانی که ایمان نمی آورند، در گوشه‌هایشان سنگینی است و گویی ناینا هستند و آن را نمی بینند؛ آنها (همچون کسانی هستند که گوئی) از راه دور صدا زده می شوند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر [این کتاب را] قرآنی غیر عربی گردانیده بودیم، قطعاً می گفتند: «چرا آیه های آن روشن بیان نشده؟ کتابی غیر عربی و [مخاطب آن] عرب زبان؟!» بگو: «این [کتاب] برای کسانی که ایمان آورده اند رهنمود و درمانی است، و کسانی که ایمان نمی آورند در گوشه‌هایشان سنگینی است و قرآن برایشان نامفهوم است، و [گویی] آنان را از جایی دور ندا می دهند!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر این (کتاب) را قرآنی غیر عربی می کردیم حتماً می گفتند: چرا آیات آن روشن و آشکار بیان نشده؟! آیا سخن عجمی و ملت عربی (هیچ تناسب دارد)؟! بگو: (در نزول این کتاب لغت هدف نیست) این کتاب برای کسانی که ایمان آورده اند سراپا هدایت و شفای (امراض فردی و اجتماعی) است، و کسانی که ایمان نمی آوردند در گوشه‌شان نوعی سنگینی است (که آن را نمی شنوند) و این کتاب بر آنها کور و نامفهوم است، (گویی) آنان از راه دور ندا می شوند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به موسی کتاب آسمانی دادیم؛ سپس در آن اختلاف شد؛ و اگر فرمانی از ناحیه

پروردگارت در این باره صادر نشده بود (که باید به آنان مهلت داد تا اتمام حجت شود)، در میان آنها داوری می شد (و به کیفر می رسیدند)؛ ولی آنها هنوز درباره آن شکی تهمت انگیز دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی موسی را کتاب [تورات] دادیم، پس در آن اختلاف واقع شد، و اگر از جانب پروردگارت فرمان [مهلت] سبقت نگرفته بود، قطعاً میانشان داوری شده بود؛ و در حقیقت آنان در باره آن به شکی سخت دچارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما به موسی کتاب (آسمانی) دادیم پس در (میان قومش در پذیرش) آن اختلاف افتاد، و اگر نبود سخنی که از پروردگارت گذشته (از علم ازلی در لوح محفوظ نگاشته شده که هر امتی را، مهلتی است) حتماً میان آنها (به محض انکار، به عذاب دسته جمعی) داوری می شد، و حقاً که آنان (در آن روز) درباره تورات در شکی تردیدزا و ابهام آور بودند، و اینان نیز (امروز) درباره قرآن در شکی تردیدزا و ابهام آورند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که عمل صالحی انجام دهد، سودش برای خود اوست؛ و هر کس بدی کند، به خویشتن بدی کرده است؛ و پروردگارت هرگز به بندگان ستم نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که کار شایسته کند، به سود خود اوست؛ و هر که بدی کند، به زیان خود اوست، و پروردگار تو به بندگان [خود] ستمکار نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که عمل شایسته کند به سود خود اوست و هر که بد کند به زیان خود اوست، و هرگز پروردگار تو به بندگان ستمکار نیست

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا أَدْنَاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ (٤٧) ترجمه: (١)

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّحِيصٍ (٤٨) ترجمه: (٢)

لَا يَسْأَلُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَتَوْسَّلْ فَنُوطٌ (٤٩) ترجمه: (٣)

وَلَمَّا أَذَقْنَا رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ (٥٠) ترجمه: (٤)

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ (٥١) ترجمه: (٥)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (٥٢) ترجمه: (٦)

سُئِرِهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَّبِعِنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٥٣) ترجمه: (٧)

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيضَةٍ مِّنْ لُّقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ (٥٤) ترجمه: (٨)

ص: ٤٨٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: علم به قیامت (و لحظه وقوع آن) تنها به خدا بازمی گردد؛ هیچ میوه ای از غلاف خود خارج نمی شود، و هیچ زنی باردار نمی گردد و وضع حمل نمی کند مگر به علم او؛ و آن روز که آنها را ندا می دهد (و می گوید): کجایند شریکانی که برای من می پنداشتید؟! می گویند: «(پروردگارا!) ما عرضه داشتیم که هیچ گواهی بر گفته خود نداریم!» ترجمه استاد فولادوند: دانستن هنگام رستاخیز فقط منحصر به اوست، و میوه ها از غلافهایشان بیرون نمی آیند و هیچ ماده ای بار نمی گیرد و بار نمی گذارد مگر آنکه او به آن علم دارد. و روزی که [خدا] آنان را ندا می دهد: «شریکان من کجایند؟» می گویند: «با بانگ رسا به تو می گوئیم که هیچ گواهی از میان ما نیست.» ترجمه آیت الله مشکینی: علم به (زمان وقوع) قیامت تنها به او بازمی گردد، و میوه جات از غلاف های خود بیرون نمی آیند و هیچ ماده ای باردار نمی شود و بارش را فرو نمی نهد مگر به علم او، و روزی که (خداوند) مشرکان را ندا می دهد که کجایند شریکان من؟ گویند ما که (با مرگ و دیدن برزخ و روشن شدن حقایق) تو را اعلام کردیم که هرگز از ما شاهدهی (بر اینکه تو شریک داری) نیست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همه معبودانی را که قبلاً می خواندند محو و گم می شوند؛ و می دانند هیچ گریزگاهی ندارند! ترجمه استاد فولادوند: و آنچه از پیش می خواندند، از [نظر] آنان ناپدید می شود و می دانند که آنان را روی گریز نیست. ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه پیش از آن می خواندند (بت هایی که در دنیا به خدایی و مقربیت و شفاعت پذیرفته بودند) از آنها گم می شود و یقین پیدا می کنند که آنها را هیچ راه فراری نیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: انسان هرگز از تقاضای نیکی (و نعمت) خسته نمی شود؛ و هرگاه شرّ و بدی به او رسد، بسیار مایوس و نومید می گردد! _____ ترجمه استاد فولادوند: انسان از دعای خیر خسته نمی شود، و چون آسیبی به او رسد مایوس [و] نومید می گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز انسان از طلب خیر (اموال و رفاه دنیا) خسته و سیر نمی شود، و چون شری و آسیبی به او رسد مایوس و نومید گردد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه او را رحمتی از سوی خود بعد از ناراحتی که به او رسیده بچشانیم می گوید: «این بخاطر شایستگی و استحقاق من بوده، و گمان نمی کنم قیامت برپا شود؛ و (بفرض که قیامت باشد) هرگاه بسوی پروردگرم بازگردانده شوم، برای من نزد او پاداشهای نیک است. ما کافران را از اعمالی که انجام داده اند (بزودی) آگاه خواهیم کرد و از عذاب شدید به آنها می چشانیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از جانب خود رحمتی - پس از زیانی که به او رسیده است - بچشانیم، قطعاً خواهد گفت: «من سزاوار آنم و گمان ندارم که رستاخیز برپا شود، و اگر هم به سوی پروردگرم بازگردانیده شوم، قطعاً نزد او برایم خوبی خواهد بود. «پس بدون شک، کسانی را که کفران کرده اند، به آنچه انجام داده اند آگاه خواهیم کرد، و مسلماً از عذابی سخت به آنان خواهیم چشانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر او را پس از آنکه آسیب و ضرری به او رسیده، رحمتی از جانب خود بچشانیم حتماً خواهد گفت: این از آن من است (به سبب لیاقت خود من است و کسی را دخلی در حصول و تصرف آن نیست) و گمان ندارم قیامت برپا شود، و اگر (فرضا) به سوی پروردگرم بازگردانده شوم حتماً برای من در نزد او زندگی خوبی خواهد بود. پس ما بی تردید کسانی را که کفر ورزیده اند به آنچه کرده اند آگاه می سازیم و حتماً به آنها از عذابی سخت و دردناک خواهیم چشانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه به انسان (غافل و بی خبر) نعمت دهیم، روی می گرداند و به حال تکبر از حق دور می شود؛ ولی هرگاه مختصر ناراحتی به او رسد، تقاضای فراوان و مستمرّ (برای بر طرف شدن آن) دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون انسان را نعمت بخشیم، روی برتابد و خود را کنار کشد، و چون آسیبی بدو رسد دست به دعای فراوان بردارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگاه به انسان نعمتی عطا کنیم (از ما) روی می گرداند و خود را دور می کشد، و چون شرّ و ضرری به او رسد مشغول دعای مصرّانه و گسترده می گردد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «به من خبر دهید اگر این قرآن از سوی خداوند باشد و شما به آن کافر شوید، چه کسی گمراهتر خواهد بود از کسی که در مخالفت شدیدی قرار دارد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به من خبر دهید، اگر [قرآن] از نزد خدا [آمده] باشد و آن را انکار کرده باشید، چه کسی گمراه تر از آن کس خواهد بود که به مخالفتی دور و دراز [دچار] آمده باشد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به من خبر دهید اگر (این قرآن) از جانب خداوند باشد سپس شما به آن کفر ورزید، چه کسی گمراه تر است از آن که در مخالفت سختی با آن است؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به زودی نشانه های خود را در اطراف جهان و در درون جانسان به آنها نشان می دهیم تا برای آنان آشکار گردد که او حق است؛ آیا کافی نیست که پروردگارت بر همه چیز شاهد و گواه است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: به زودی نشانه های خود را در افقها [ی گوناگون] و در دلهایشان بدیشان خواهیم نمود، تا برایشان روشن گردد که او خود حق است. آیا کافی نیست که پروردگارت خود شاهد هر چیزی است؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : به زودی نشانه های (توحید و قدرت) خود را به آنان (به مشرکان مکه و همه انسان های تاریخ) در کرانه ها (ی مکه و پهنه زمین) و در نفوس خودشان نشان خواهیم داد (مانند فتوحات مسلمین در آن عصر و گسترش اسلام در گیتی در آینده و توجه انسان ها به لطایف حکمت های خداوند در وجودشان) تا بر آنها روشن گردد که آن (خدا و قرآن) حق است، آیا (در ظهور حق) همین کافی نیست که پروردگار تو بر همه چیز گواه است (و نزد همه موجودات مشهود و آشکار است)؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آگاه باشید که آنها از لقای پروردگارشان در شک و تردیدند؛ و آگاه باشید که خداوند به همه چیز احاطه دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند : آری، آنان در لقای پروردگارشان تردید دارند. آگاه باش که مسلماً او به هر چیزی احاطه دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آگاه باش که آنان از ملاقات پروردگارشان در شک و تردیدند (زندگی پس از مرگ را باور ندارند) آگاه باش که خداوند به همه چیز (از نظر وجود و عل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۱)

عسق (۲) ترجمه: (۲)

كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۳) ترجمه: (۳)

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (۴) ترجمه: (۴)

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ (۵) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (۶) ترجمه: (۶)

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا تُنذِرُ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرُ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ (۷) ترجمه: (۷)

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (۸) ترجمه: (۸)

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَإِنَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۹) ترجمه: (۹)

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

ص: ۴۸۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حم. _____ ترجمه استاد فولادوند: حاء، میم،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: حا، میم، عین، سین، قاف. رمزهایی است از جانب الله که به محمد (ص)

القا شده. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان مقابله با آن نیست. این کتاب دارای محکمت و این

گونه متشابهات است. سوگند به حلم بی حد و ملک مطلق ما که آنچه در جریان قدر می گذرد از قضای ازل گذشته است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عسق. _____ ترجمه استاد فولادوند: عین، سین، قاف.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: حا، میم، عین، سین، قاف. رمزهایی است از جانب الله که به محمد (ص)

القا شده. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان مقابله با آن نیست. این کتاب دارای محکمت و این

گونه متشابهات است. سوگند به حلم بی حد و ملک مطلق ما که آنچه در جریان قدر می گذرد از قضای ازل گذشته است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این گونه خداوند عزیز و حکیم به تو و پیامبرانی که پیش از تو بودند وحی می کند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: این گونه، خدای نیرومند حکیم به سوی تو و به سوی کسانی که پیش از تو

بودند، وحی می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این گونه (مانند این کلمات و این سوره) خداوند مقتدر حکیم به تو و کسانی (از پیامبران) که پیش از تو بودند وحی می کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست؛ و او بلندمرتبه و بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست و او بلندمرتبه بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است (علاوه بر خود آسمانها و زمین) ملک حقیقی اوست (زیرا که آفرینش و حفظ و تدبیر و فانی کردن آنها در دست قدرت اوست) و اوست که (از نظر ذات و جوامع صفات و شئون افعال) والا و بزرگ است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نزدیک است آسمانها (بخاطر نسبتهای ناروای مشرکان) از بالا متلاشی شوند و فرشتگان پیوسته تسبیح و حمد پروردگارش را بجا می آورند و برای کسانی که در زمین هستند استغفار می کنند؛ آگاه باشید خداوند آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: چیزی نمانده که آسمانها از فرازشان بشکافند و [حال آنکه] فرشتگان به سپاس پروردگارش تسبیح می گویند و برای کسانی که در زمین هستند آموزش می طلبند. آگاه باش، در حقیقت خداست که آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در حال نزول وحی از جانب واجب الوجود فوق ممکنات) نزدیک است که آسمانها از فرازشان (از جانب نزول وحی) بشکافند، و فرشتگان همراه ستایش پروردگارش همواره او را (از هر نقص و عیبی) تنزیه و تقدیس می کنند و برای کسانی که در روی زمین اند آموزش می طلبند. آگاه باش که همانا خداست که آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که غیر خدا را ولی خود انتخاب کردند، خداوند حساب همه اعمال آنها را نگه می دارد؛ و تو مأمور نیستی که آنان را مجبور به قبول حق کنی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که به جای او دوستانی برای خود گرفته اند، خدا بر ایشان نگهبان است و تو بر آنان گمارده نیستی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که به جای او سرپرستان و دوستانی (به عنوان شریک خدا در الوهیت و ربوبیت) گرفته اند، خداوند بر آنها مراقب و نگهبان است (عمل هایشان را ثبت و کیفرهایشان را اجرا خواهد نمود) و تو هرگز بر امور آنها گمارده نیستی

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این گونه قرآنی عربی [= فصیح و گویا] را بر تو وحی کردیم تا «امّ القری» [= مکه] و مردم پیرامون آن را انداز کنی و آنها را از روزی که همه خلائق در آن روز جمع می شوند و شک و تردید در آن نیست بترسانی؛ گروهی در بهشتند و گروهی در آتش سوزان! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدین گونه قرآن عربی به سوی تو وحی کردیم تا [مردم] مکه و کسانی را که پیرامون آنند هشدار دهی، و از روز گردآمدن [خلق] - که تردیدی در آن نیست - بیم دهی؛ گروهی در بهشتند و گروهی در آتش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این گونه ما قرآنی را به زبان عربی به تو وحی کردیم تا (مردم) امّ القری (مکه) و اطرافیان آن را (اهل مرکز وحی و مجتمعات جهانی تابعه را) انداز کنی و از روز جمع (روز جمع شدن ارواح برزخی با بدن های خاکی، و بشرهای اولین با آخرین، و انسانها با اجنه و شیاطین، و مکلفان با عمل های خود و عاملان با جزای عملها، روزی) که در آن شکی نیست بیم دهی، که گروهی در بهشت اند و گروهی در آتش شعله ور

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر خدا می خواست همه آنها را اّمّت واحدی قرار می داد (و به زور هدایت می کرد، ولی هدایت اجباری سودی ندارد)؛ اما خداوند هر کس را بخواهد در رحمتش وارد می کند، و برای ظالمان ولی و یآوری

نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خدا می خواست، قطعاً آنان را امتی یگانه می گردانید، لیکن هر که را بخواهد، به رحمت خویش درمی آورد و ستمگران نه یاری دارند و نه یاورى. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خداوند (به اراده حتمی) می خواست همه آنها را (بدون اختیار، از نظر عقیده و عمل) یک امت قرار می داد، و لکن (سنت خداوند بر عرضه دین به نحو اختیار است که قهراً تفرقه متولد می شود و در نتیجه) کسانی را که می خواهد (و اصل هدایت را پذیرفته اند) در رحمت خود درمی آورد، و ستمکاران را نه سرپرست و یاری است و نه یاورى

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها غیر از خدا را ولیّ خود برگزیدند؟! در حالی که «ولیّ» فقط خداوند است و اوست که مردگان را زنده می کند، و اوست که بر هر چیزی تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به جای او دوستانی برای خود گرفته اند؟ خداست که دوست راستین است، و اوست که مردگان را زنده می کند، و هموست که بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه آنها به جای خداوند سرپرستان و یاورانی برای خود گرفته اند حال آنکه تنها خداوند سرپرست و یاور است و اوست که مردگان را زنده می کند و اوست که بر همه چیز تواناست

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در هر چیز اختلاف کنید، داوریش با خداست؛ این است خداوند، پروردگار من، بر او توکل کرده ام و به سوی او باز می گردم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در باره هر چیزی اختلاف پیدا کردید، داوریش به خدا [ارجاع می گردد]. چنین خدایی پروردگار من است. بر او توکل کردم و به سوی او باز می گردم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه از موضوعات (دینی و دنیوی) که در آن اختلاف دارید داوری آن به خدا باز می گردد، چنین خدایی پروردگار من است بر او توکل کردم و به سوی او باز می گردم

فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ
(۱۱) ترجمه: (۱)

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۲) ترجمه: (۲)

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ
كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ (۱۳) ترجمه: (۳)

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجْلِ مُوسَى لَقَضَى بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِمَّنْهُ مُرِيبٌ (۱۴) ترجمه: (۴)

فَلِذَلِكَ فَادُعْ وَاسْتَيْقِمْ كَمَا أَمَرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا
أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ (۱۵) ترجمه: (۵)

ص: ۴۸۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او آفریننده آسمانها و زمین است و از جنس شما همسرانی برای شما قرار داد و جفتهایی از چهارپایان آفرید؛ و شما را به این وسیله [= بوسیله همسران] زیاد می کند؛ هیچ چیز همانند او نیست و او شنوا و بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پدیدآورنده آسمانها و زمین است. از خودتان برای شما جفتهایی قرار داد، و از دامها [نیز] نر و ماده [قرار داد]. بدین وسیله شما را بسیار می گرداند. چیزی مانند او نیست و اوست شنوای بینا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همو که پدیدآورنده (ابتدایی و بی سابقه) آسمان ها و زمین است برای شما از جنس خودتان (نه از فرشتگان و اجنه) همسرانی قرار داده، و از چهارپایان (نیز) جفت ها (ی نر و ماده آفریده) و شما را در این (تدبیر ازدواج) زیادتی و انتشار می بخشد. هیچ چیز مانند او نیست، و اوست شنوا و بینا

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کلیدهای آسمانها و زمین از آن اوست؛ روزی را برای هر کس بخواهد گسترش می دهد یا محدود می سازد؛ او به همه چیز داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: کلیدهای آسمانها و زمین از آن اوست. برای هر کس که بخواهد روزی را گشاده یا تنگ می گرداند. اوست که بر هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گنجینه های آسمان ها و زمین (مواد اولیه و منابع روزی، و کلیدهای آنها

که اراده خداست) از آن اوست برای هر که بخواهد روزی را می گسترد و یا تنگ می گیرد، زیرا که او به همه چیز داناست
۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیینی را برای شما تشریح کرد که به نوح توصیه کرده بود؛ و آنچه را بر تو وحی فرستادیم و به ابراهیم و موسی و عیسی سفارش کردیم این بود که: دین را برپا دارید و در آن تفرقه ایجاد نکنید! و بر مشرکان گران است آنچه شما آنان را به سویش دعوت می کنید! خداوند هر کس را بخواهد برمی گزیند، و کسی را که به سوی او بازگردد هدایت می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: از [احکام] دین، آنچه را که به نوح در باره آن سفارش کرد، برای شما تشریح کرد و آنچه را به تو وحی کردیم و آنچه را که در باره آن به ابراهیم و موسی و عیسی سفارش نمودیم که: «دین را برپا دارید و در آن تفرقه اندازی مکنید.» بر مشرکان آنچه که ایشان را به سوی آن فرا می خوانی، گران

می آید. خدا هر که را بخواهد، به سوی خود برمی گزیند، و هر که را که از در توبه درآید، به سوی خود راه می نماید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای شما (جامعه بشری) از دین (آسمانی) همان را تشریح کرد که به نوح (اولین پیامبر صاحب شریعت) توصیه کرده بود و آنچه را که بر تو (آخرین صاحب شریعت) وحی کردیم و آنچه را که به ابراهیم و موسی و عیسی (صاحبان شرایع فیما بین) توصیه نمودیم، (و هدف از تشریح) اینکه این دین را (به اجتماع و وحدت) برپا دارید و در آن متفرق نشوید. بر مشرکان آنچه که به سوی آن دعوتشان می کنی (یک خدا و یک رب و یک دین) دشوار و گران است. خداوند هر کس را بخواهد (و شایسته بیند) به سوی خود (و به سوی این دین) جلب می نماید، و هر که را که (با پذیرش دین توحیدی) به سوی او بازگردد به سوی خود، هدایت می کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان پراکنده نشدند مگر بعد از آنکه علم و آگاهی به سراغشان آمد؛ و این تفرقه جویی بخاطر انحراف از حق (و عداوت و حسد) بود؛ و اگر فرمانی از سوی پروردگارت صادر نشده بود که تا سرآمد معینی (زنده و آزاد) باشند، در میان آنها داوری می شد؛ و کسانی که بعد از آنها وارثان کتاب شدند نسبت به آن در شک و تردیدند، شکی همراه با بدبینی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و فقط پس از آنکه علم برایشان آمد، راه تفرقه پیمودند [آن هم] به صرف حسد [و برتری جویی] میان همدیگر. و اگر سخنی [دایر بر تأخیر عذاب] از جانب پروردگارت تا زمانی معین، پیشی نگرفته بود، قطعاً میانشان داوری شده بود. و کسانی که بعد از آنان کتاب [تورات] را میراث یافتند واقعاً در باره او در تردیدی سخت [دچار] اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (صاحبان هر یک از شرایع، به مسلک های مختلف) پراکنده نشدند مگر پس از آنکه آگاهی کامل (به حقیقت شریعت و حقیقت مسلک ها) به آنها رسید، (و این تفرقه) به خاطر ظلم و حسد و برتری جویی در میان خودشان (بود)، و اگر نبود کلمه ای که از پروردگارت گذشته (از علم ازلی او در لوح محفوظ مندرج شده که هر فرد و قومی را) تا مدت معینی (مهلت است)، حتماً میان آنها (به هلاکت اهل باطل) داوری قطعی می شد، و البته (اغلب) کسانی که پس از آنها کتاب (آسمانی) را به ارث دریافتند در شکی تردیدزا و ابهام آورند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس به همین خاطر تو نیز آنان را به سوی این آیین واحد الهی دعوت کن و آنچه آن که مأمور شده ای استقامت نما، و از هوی و هوسهای آنان پیروی مکن، و بگو: «به هر کتابی که خدا نازل کرده ایمان آورده ام و مأمورم در میان شما عدالت کنم؛ خداوند پروردگار ما و شماست؛ نتیجه اعمال ما از آن ما است و نتیجه اعمال شما از آن شما، خصومت شخصی در میان ما نیست؛ و خداوند ما و شما را در یکجا جمع می کند، و بازگشت (همه) به سوی اوست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بنابراین به دعوت پرداز، و همان گونه که مأموری ایستادگی کن، و هوسهای آنان را پیروی مکن و بگو: «به هر کتابی که خدا نازل کرده است ایمان آوردم و مأمور شدم که میان شما عدالت کنم؛ خدا پروردگار ما و پروردگار شماست؛ اعمال ما از آن ما و اعمال شما از آن شماست؛ میان ما و شما خصومتی نیست؛ خدا میان ما را جمع می کند، و فرجام به سوی اوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به سوی همان (شریعت، مردم را) دعوت کن، و همان گونه که مأموری پایداری نما، و از هوا و هوس های آنان (کفار و مشرکان) پیروی مکن، و بگو: به هر کتابی که خدا فرو فرستاده ایمان آوردم، و مأمورم که میان شما عادلانه رفتار کنم، خداوند پروردگار ما و شماست، (نتایج) عمل های ما از آن ما و عمل های شما از آن شماست، دیگر محاجه و استدلالی میان ما و شما (پس از روشن شدن حقایق و ظهور عناد شما) نیست، خداوند میان همه ما (در روز واپسین) جمع خواهد نمود، و بازگشت همه به سوی اوست

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ (١٦) ترجمه: (١)

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ (١٧) ترجمه: (٢)

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَمَالٍ بَعِيدٍ (١٨) ترجمه: (٣)

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ (١٩) ترجمه: (٤)

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ (٢٠) ترجمه: (٥)
أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُصِّلَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢١) ترجمه: (٦)

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُمْ وَقَعُ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ (٢٢) ترجمه: (٧)

ص: ٤٨٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که (از روی لجاجت) درباره خدا بعد از پذیرفتن (و ایمان به) او، محاجه می کنند، دلیلشان نزد پروردگارش باطل و بی پایه است؛ و غضب بر آنهاست و عذابی شدید دارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که در باره خدا پس از اجابت [دعوت] او به مجادله می پردازند، حججشان پیش پروردگارش باطل است، و خشمی [از خدا] برایشان است و برای آنان عذابی سخت خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که درباره (توحید و ربوبیت) خدا محاجه و ستیزه می کنند پس از آنکه دعوت او (از جانب فطرت و عقل سلیم و علمای منصف اهل کتاب) پذیرفته شده، دلیل آنها در نزد پروردگارش باطل است، و بر آنها غضبی (از خدا) و برای آنها عذابی سخت خواهد بود

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسی است که کتاب را بحق نازل کرد و میزان (سنجش حق و باطل و خبر قیامت) را نیز؛ تو چه می دانی شاید ساعت (قیام قیامت) نزدیک باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا همان کسی است که کتاب و وسیله سنجش را به حق فرود آورد، و تو چه می دانی شاید رستاخیز نزدیک باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند همان است که کتاب را (کتاب های آسمانی را در هر عصری) به حق (و برای هدفی عقلانی و برتر) فرو فرستاد و (نیز فرمان) سنجش را (و مورد آن را مانند کمالات معنوی و کالاهای خارجی، و وسائل آن را نظیر موازین صحت عقاید و عمل ها در شرع، و ابزار توزین کالاها، فرو فرستاد) و تو چه می دانی، شاید قیامت (برای سؤال و سنجش) نزدیک باشد

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که به قیامت ایمان ندارند درباره آن شتاب می کنند؛ ولی آنها که ایمان آورده اند

پیوسته از آن هراسانند، و می دانند آن حق است؛ آگاه باشید کسانی که در قیامت تردید می کنند، در گمراهی عمیقی هستند. _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که به آن ایمان ندارند شتابزده آن را می خواهند، و کسانی که ایمان آورده اند، از آن هراسناکند و می دانند که آن حق است. بدان که آنان که در مورد قیامت تردید می ورزند، قطعاً در گمراهی دور و درازی اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که به آن ایمان ندارند به آمدنش شتاب می ورزند، و کسانی که ایمان دارند از آن بیمناکند و می دانند که آن حق است. به هوش باش! کسانی که درباره قیامت تردید می کنند حتماً در گمراهی دور و درازند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند نسبت به بندگانش لطف (و آگاهی) دارد؛ هر کس را بخواهد روزی می دهد و او قوی و شکست ناپذیر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا نسبت به بندگانش مهربان است: هر که را بخواهد روزی می دهد و اوست نیرومند غالب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند به بندگانش نرم رفتار و سهل گیر و دقیق النظر است، هر کس را بخواهد روزی (معنوی جان، و مادی تن) می بخشد، و او نیرومند و مقتدر شکست ناپذیر است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی که زراعت آخرت را بخواهد، به کشت او برکت و افزایش می دهیم و بر محصولش می افزاییم؛ و کسی که فقط کشت دنیا را بطلبد، کمی از آن به او می دهیم اما در آخرت هیچ بهره ای ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسی که کشت آخرت بخواهد، برای وی در کشته اش می افزاییم، و کسی که کشت این دنیا را بخواهد به او از آن می دهیم و [لی] در آخرت او را نصیبی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس کشت آخرت بخواهد (بذر عمل برای محصول آخرت بکارد) بر کشت او می افزاییم (حد اقل بهای تفضلی را ده برابر بهای عادلانه می دهیم)، و هر کس کشت دنیا بخواهد (عمل به قصد دنیا کند، ما طبق تقدیر خود) از آن به او می دهیم و دیگر او را در آخرت نصیبی نخواهد بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا معبودانی دارند که بی اذن خداوند آیینی برای آنها ساخته اند؟! اگر مهلت معینی برای آنها نبود، در میانشان داوری می شد (و دستور عذاب صادر می گشت) و برای ظالمان عذاب دردناکی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا برای آنان شریکانی است که در آنچه خدا بدان اجازه نداده، برایشان بنیاد آیینی نهاده اند؟ و اگر فرمان قاطع [در باره تأخیر عذاب در کار] نبود مسلماً میانشان داوری می شد؛ و برای ستمکاران شکنجه ای پر درد است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنها را شریکانی است که از احکام دین آنچه را که خدا بدان اذن نداده برای آنها تشریح کرده اند؟ (در حالی که غیر خدا حق تشریح ندارد!) و اگر نبود آن سخن قطعی (حکم ازلی الهی منقوش در لوح محفوظ که هر فرد و قومی را مهلتی است) حتماً میان آنها (به هلاکت و نابودی) داوری قطعی می شد، و حقاً که ستمکاران را عذابی دردناک است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن روز) ستمگران را می بینی که از اعمالی که انجام داده اند سخت بیمناکند، ولی آنها را فرامی گیرد! آیا کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند در باغهای بهشتند و هر چه بخواهند نزد پروردگارشان برای آنها فراهم است؛ این است فضل (و بخشش) بزرگ! _____ ترجمه استاد فولادوند: [در قیامت] ستمگران را از آنچه انجام داده اند، هراسناک می بینی و [جزای عملشان] به آنان خواهد رسید، و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند در باغهای بهشتند. آنچه را بخواهند نزد پروردگارشان خواهند داشت؛ این است همان فضل عظیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ستمکاران را (در روز جزا) بیمناک از آنچه کسب

کرده اند خواهی دید، در حالی که تجسم یافته عین دست آوردشان بر آنها واقع است (و از آن راه گریزی ندارند) و کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند در باغ های سرسبز بهشت به سر می برند، برای آنها هر چه بخواهند در نزد پروردگارشان حاضر است این همان فضل بزرگ است

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ (٢٣) ترجمه: (١)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشَاءِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٢٤) ترجمه: (٢)

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَن عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ (٢٥) ترجمه: (٣)

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ (٢٦) ترجمه: (٤)

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِن يُنَزِّل بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ (٢٧) ترجمه: (٥)

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِّن بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ (٢٨) ترجمه: (٦)

وَمِن آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ (٢٩) ترجمه: (٧)

وَمَا أَصَابَكُمْ مِّن مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَن كَثِيرٍ (٣٠) ترجمه: (٨)

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (٣١) ترجمه: (٩)

ص: ٤٨٦

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این همان چیزی است که خداوند بندگانش را که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند به آن نوید می دهد! بگو: «من هیچ پاداشی از شما بر رسالتم درخواست نمی کنم جز دوست داشتن نزدیکانم [= اهل بیت]؛ و هر کس کار نیکی انجام دهد، بر نیکی اش می افزایم؛ چرا که خداوند آمرزنده و سپاسگزار است. _____ ترجمه استاد فولادوند: این همان [پاداشی] است که خدا بندگان خود را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند [بدان] مژده داده است. بگو: «به ازای آن [رسالت] پاداشی از شما خواستار نیستم، مگر دوستی در باره خویشاوندان.» و هر کس نیکی به جای آورد [و طاعتی اندوزد]، برای او در ثواب آن خواهیم افزود. قطعاً خدا آمرزنده و قدرشناس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این همان چیزی است که خداوند، آن بندگان خود را که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند بدان بشارت می دهد. بگو: از شما در مقابل این (ابلاغ رسالت خود) جز محبت (قلبی و عملی) درباره خویشاوندانم مزدی نمی طلبم، و هر کس کار نیکی انجام دهد (بر این محبت بیفزاید) ما برایش در آن، نیکی می افزاییم (بر پاداش طبیعی حد اقل ده برابر اضافه می کنیم)، حقاً که خداوند آمرزنده و شکرگزار است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا می گویند: «او بر خدا دروغ بسته است؟! در حالی که اگر خدا بخواهد بر قلب تو مهر می نهد (و اگر خلاف بگوئی قدرت اظهار این آیات را از تو می گیرد) و باطل را محو می کند و حق را بفرمانش پابرجا می سازد؛ چرا که او از آنچه درون سینه هاست آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا می گویند: «بر

خدا دروغی بسته است؟» پس اگر خدا بخواهد بر دلت مهر می نهد؛ و خدا باطل را محو و حقیقت را با کلمات خویش پا برجا می کند. اوست که به راز دلها داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه گویند که (در ادعای نبوت و قرآن) بر خداوند دروغ بسته است! (چنین نیست، زیرا کار در دست خداست) پس اگر می خواست بر قلبت مهر می نهاد (و توان بیان آیات را از تو می گرفت بلکه) خداوند به وسیله کلمات خود (که به انبیا وحی می کند همواره طبق سنت جاریه خویش) باطل را محو می کند و حق را تحقق می بخشد، همانا او به آنچه در درون سینه هاست داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که توبه را از بندگان می پذیرد و بدیها را می بخشد، و آنچه را انجام می دهید می داند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که توبه را از بندگان خود می پذیرد و از گناهان درمی گذرد و آنچه می کنید می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که توبه را از بندگان می پذیرد و از گناهان می گذرد و آنچه را که به جا می آورید می داند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و درخواست کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک انجام داده اند می پذیرد و از فضل خود بر آنها می افزاید؛ امّا برای کافران عذاب شدیدی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [درخواست] کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند اجابت می کند و از فضل خویش به آنان زیاده می دهد، و [لی] برای کافران عذاب سختی خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (درخواست) کسانی را که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند اجابت می کند و از فضل خویش بر (پاداش) آنها می افزاید، و برای کافران (در روز واپسین) عذابی سخت است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه خداوند روزی را برای بندگان وسعت بخشد، در زمین طغیان و ستم می کنند؛ از این رو بمقداری که می خواهد (و مصلحت می داند) نازل می کند، که نسبه به بندگان آگاه و بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خدا روزی را بر بندگان فراخ گرداند، مسلماً در زمین سر به عصیان برمی دارند، لیکن آنچه را بخواهد به اندازه ای [که مصلحت است] فرو می فرستد. به راستی که او به [حال] بندگان آگاه بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر خداوند روزی را بر بندگان گسترش می داد بی تردید در روی زمین ستم و طغیان می کردند، و لکن آنچه را می خواهد با تقدیر و اندازه گیری نازل می کند، زیرا او به (حال) بندگان آگاه و بیناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که باران سودمند را پس از آنکه مایوس شدند نازل می کند و رحمت خویش را می گستراند؛ و او ولی و (سرپرست) و ستوده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست کسی که باران را -پس از آنکه [مردم] نومید شدند- فرود می آورد، و رحمت خویش را می گسترده و هموست سرپرست ستوده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که باران نافع را پس از آنکه (مردم) مایوس شدند فرو می فرستد و رحمت خود را می گسترده، و اوست سرپرست و دوست و یاور و ستوده (در تمام صفات و افعال)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آیات اوست آفرینش آسمانها و زمین و آنچه از جنندگان در آنها منتشر نموده؛ و او هرگاه بخواهد بر جمع آنها تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از نشانه های [قدرت] اوست آفرینش آسمانها و زمین و آنچه از [انواع] جنبنده در میان آن دو پراکنده است، و او هرگاه بخواهد بر گردآوردن آنان تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه های (قدرت و عظمت و حکمت) اوست آفرینش آسمان ها و زمین و آنچه از جنندگان در آنها منتشر نموده، و او هر گاه بخواهد بر جمع نمودن آنها (در روز قیامت پس از

هلاک کردنشان در دنیا) تواناست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر مصیبتی به شما رسد بخاطر اعمالی است که انجام داده اید، و بسیاری را نیز عفو می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر [گونه] مصیبتی به شما برسد به سبب دستاورد خود شماست، و [خدا] از بسیاری درمی گذرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه از مصیبت ها به شما برسد به خاطر گناهانی است که خود کسب کرده اید، و از بسیاری نیز درمی گذرد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شما هرگز نمی توانید در زمین از قدرت خداوند فرار کنید؛ و غیر از خدا هیچ ولی و یآوری برای شما نیست. _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما در زمین درمانده کننده [خدا] نیستید، و جز خدا شما را سرپرست و یآوری نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما در روی زمین ناتوان کننده (خدا) نیستید (که از مصیبت فرار کنید یا آن را دفع نمایید)، و شما را هرگز غیر خدا سرپرست و یآوری نیست

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ (۳۲) ترجمه: (۱)

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (۳۳) ترجمه: (۲)

أَوْ يُوقِفَهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ (۳۴) ترجمه: (۳)

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَّحِيصٍ (۳۵) ترجمه: (۴)

فَمَا أَوْتَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (۳۶) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ (۳۷) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (۳۸) ترجمه: (۷)

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ (۳۹) ترجمه: (۸)

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (۴۰) ترجمه: (۹)

وَلَمَنْ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ (۴۱) ترجمه: (۱۰)

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۴۲) ترجمه: (۱۱)

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (۴۳) ترجمه: (۱۲)

وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مَنْ بَعْدِهِ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ (۴۴) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۸۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از نشانه های او کشتیهایی است که در دریا همچون کوه ها به نظر می رسند!

ترجمه استاد فولادوند: و از نشانه های او سفینه های کوه آسا در دریاست.

ترجمه آیت الله مشکینی: و از نشانه های (توحید و قدرت و حکمت) او کشتی های کوه پیکری

است که در دریا روانند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر او اراده کند، باد را ساکن می سازد تا آنها بر پشت دریا بی حرکت بمانند؛ در این

نشانه هایی است برای هر صبرکننده شکرگزار! ترجمه استاد فولادوند: اگر بخواهد باد را ساکن

می گرداند و [سفینه ها] بر پشت [آب] متوقف می مانند. قطعاً در این [امر] برای هر شکیبای شکرگزاری نشانه هاست.

ترجمه آیت الله مشکینی: اگر بخواهد باد را (که وسیله جریان آنهاست) ساکن می کند، پس

کشتی ها بر پشت آب راکد می مانند، همانا در این (تدبیر: آب ژرف دریا، خلقت ابزار کشتی، هدایت بشر به ساخت آن)

نشانه هایی است برای هر پرصبر و شکرگزار (صبور در یافتن اسرار خلقت، و شکور در مقابل نعمت ها)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اگر بخواهد آنها را بخاطر اعمالی که سرنشینانش مرتکب شده اند نابود می سازد؛ و در عین حال بسیاری را می بخشد. _____ ترجمه استاد فولادوند: یا به [سزای] آنچه [کشتی نشینان] مرتکب

شده اند هلاکشان کند، و [لی] از بسیاری درمی گذرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنها را (کشتی

و کشتی نشینان را) در مقابل آنچه آنان (از گناه) کسب نموده اند هلاک می کند، و از بسیاری (از گناهان) نیز درمی گذرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که در آیات ما مجادله می کنند بدانند هیچ گریزگاهی ندارند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و [تا] آنان که در آیات ما مجادله می کنند، بدانند که ایشان را [روی] [

گریزی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (چنین می کنیم تا بترسند) و تا کسانی که در آیات و

نشانه های ما محاجه و ستیزه می نمایند بدانند که آنان را (از چنگ قدرت ما) گریزگاهی نیست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه به شما عطا شده متاع زودگذر زندگی دنیاست، و آنچه نزد خداست برای کسانی

که ایمان آورده و بر پروردگارشان توکل می کنند بهتر و پایدارتر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و

آنچه به شما داده شده، برخورداری [و کالای] زندگی دنیاست، و آنچه پیش خداست برای کسانی که گرویده اند و به

پروردگارشان اعتماد دارند بهتر و پایدارتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنچه به شما داده

شده (از وسائل گوناگون حیات موقت) بهره و کالای زندگی دنیاست، و آنچه (از پاداش های اخروی) در نزد خداوند است

بهتر و پایدارتر است برای کسانی که ایمان آورده و بر پروردگارشان توکل می کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسانی که از گناهان بزرگ و اعمال زشت اجتناب می ورزند، و هنگامی که

خشمگین شوند عفو می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که از گناهان بزرگ و زشتکاریها

خود را به دور می دارند و چون به خشم درمی آیند درمی گذرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نیز

برای) کسانی که از گناهان بزرگ و عمل های شنیع و منکر اجتناب می ورزند، و چون (در امور شخصی خود) به خشم آیند

(به جای انتقام) درمی گذرند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که دعوت پروردگارشان را اجابت کرده و نماز را برپا می دارند و کارهایشان به

صورت مشورت در میان آنهاست و از آنچه به آنها روزی داده ایم انفاق می کنند، _____ ترجمه استاد

فولادوند: و کسانی که [ندای] پروردگارشان را پاسخ [مثبت] داده و نماز برپا کرده اند و کارشان در میانشان مشورت است

و از آنچه روزیشان داده ایم انفاق می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که پروردگارشان

را (در دعوت به ایمان و عمل) اجابت کرده اند، و نماز را برپا داشته اند و کارشان در میان خودشان به مشاوره برگزار می

گردد، و از آنچه به آنها روزی کرده ایم انفاق می کنند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که هرگاه ستمی به آنها رسد، (تسلیم ظلم نمی شوند و) یاری می طلبند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که چون ستم بر ایشان رسد، یاری می جویند [و به انتقام بر می

خیزند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که چون به (اجتماع آنها یا اهداف دینی) آنها ستم

رسد از یکدیگر یاری می جویند و همدیگر را یاری می دهند (و از دشمن انتقام می گیرند)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کیفر بدی، مجازاتی است همانند آن؛ و هر کس عفو و اصلاح کند، پاداش او با خداست؛

خداوند ظالمان را دوست ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و جزای بدی، مانند آن، بدی است. پس

هر که درگذرد و نیکوکاری کند، پاداش او بر [عهده] خداست. به راستی او ستمگران را دوست نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مجازات هر بدیی، بدیی است همانند آن (مانند کشتن و بریدن و جراحت زدن، در برابر مثل آن و بدل مالی در مقابل تلف کردن مال). پس اگر کسی عفو کند و (میان خود و خدا و خود و طرف خود را) اصلاح نماید پاداش او بر عهده خداست، حقاً که او ستمکاران را (ابتداءً) کنندگان به بدی و متجاوزان در کیفر (را) دوست ندارد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که بعد از مظلوم شدن یاری طلبد، ایرادی بر او نیست؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که پس از ستم [دیدن] خود، یاری جوید [و انتقام گیرد] راه [نکوهشی] بر ایشان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین کسانی که پس از مظلوم شدنشان انتقام بگیرند هرگز (از نظر عقل و شرع) راهی بر (تعدی و تجاوز به) آنها نیست

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ایراد و مجازات بر کسانی است که به مردم ستم می کنند و در زمین بناحق ظلم روا می دارند؛ برای آنان عذاب دردناکی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: راه [نکوهش] تنها بر کسانی است که به مردم ستم می کنند، و در [روی] زمین به ناحق سر برمی دارند. آنان عذابی دردناک [در پیش] خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که راه (مجازات و کیفر) بر کسانی (باز) است که به مردم ستم می کنند و در زمین به ناحق سلطه و فساد می جویند آنها عذابی دردناک خواهند داشت

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اَمْ اِلسَّامِعَاتُ كَيْفَ تَسْمَعْنَ و عفو کنند، این از کارهای پرارزش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که صبر کند و درگذرد، مسلماً این [خویشتن داری، حاکی] از اراده قوی [در] کارهاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته کسی که (با وجود قدرت بر انتقام) صبر کند و درگذرد، حقاً که آن از کارهای مهم است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی را که خدا گمراه کند، ولی و یاوری جز او نخواهد داشت؛ و ظالمان را (روز قیامت) می بینی هنگامی که عذاب الهی را مشاهده می کنند میگویند: «آیا راهی به سوی بازگشت (و جبران) وجود دارد؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که را خدا بی راه گذارد، پس از او یار [و یاوری] نخواهد داشت، و ستمگران را می بینی که چون عذاب را بنگرند می گویند: «آیا راهی برای برگشتن [به دنیا] هست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسی را که خداوند رها کند (و دست عنایت از سرش بردارد) او را پس از خدا هرگز سرپرست و یاوری نخواهد بود. و ستمکاران را می بینی هنگامی که عذاب (دوزخ) را بیند می گویند: آیا برای بازگشت (به دنیا یا به توبه و ایمان) راهی هست؟

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَائِشِينَ مِنَ الذَّلِيلِ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ (٤٥) ترجمه: (١)

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءٍ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ (٤٦) ترجمه: (٢)

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ (٤٧) ترجمه: (٣)

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنَّ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغَ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَإِنْ تُصَبَّ بِهُمْ سَيْئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ (٤٨) ترجمه: (٤)

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنِائًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ (٤٩) ترجمه: (٥)

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثَاءً وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ (٥٠) ترجمه: (٦)

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بآذُنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ (٥١) ترجمه: (٧)

ص: ٤٨٨

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را می بینی که بر آتش عرضه می شوند در حالی که از شدت مذلت خاشعند و زیر چشمی (به آن) نگاه می کنند؛ و کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «زیانکاران واقعی آناند که خود و خانواده خویش را روز قیامت از دست داده اند؛ آگاه باشید که ظالمان (آن روز) در عذاب دائمند!» ترجمه استاد فولادوند: آنان را می بینی [که چون] بر [آتش] عرضه می شوند، از [شدت] زبونی، فروتن شده اند: زیرچشمی می نگرند. و کسانی که گرویده اند می گویند: «در حقیقت، زیانکاران کسانی اند که روز قیامت خودشان و کسانشان را دچار زیان کرده اند.» آری، ستمکاران در عذابی پایدارند. ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را می بینی که به حالت فروتنی از ذلت و خواری، بر آتش عرضه می شوند، در حالی که (از ترس) زیرچشمی به آن می نگرند. و کسانی که ایمان آورده اند (درباره آنها) می گویند: حقا که زیانکاران کسانی هستند که با دادن خود و کسان (دنیوی یا بهشتی) خود در روز قیامت زیان کرده اند، به هوش باش که حتما ستمکاران در عذاب دائمند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها جز خدا اولیا و یاورانی ندارند که یاریشان کنند؛ و هر کس را خدا گمراه سازد، هیچ راه نجاتی برای او نیست! ترجمه استاد فولادوند: و جز خدا برای آنان دوستانی [دیگر] نیست که آنها را یاری کنند، و هر که را خدا بی راه گذارد هیچ راهی برای او نخواهد بود. ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را سرپرستان و دوستانی نخواهد بود که در برابر خدا یاریشان کنند و هر کس را خدا (با قطع رحمتش) در گمراهی رها کند هرگز او را راهی (به نجات) نیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اجابت کنید دعوت پروردگار خود را پیش از آنکه روزی فرا رسد که بازگشتی برای آن در برابر اراده خدا نیست؛ و در آن روز، نه پناهگاهی دارید و نه مدافعی! ترجمه استاد فولادوند:

پیش از آنکه روزی فرارسد که آن را از جانب خدا برگشتی نباشد، پروردگارتان را اجابت کنید. آن روز نه برای شما پناهی و نه برایتان [مجال] انکاری هست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارتان را (در دعوتش به ایمان و عمل) اجابت کنید پیش از آنکه روزی فرارسد که تحقق آن را بازگشتی از جانب خدا نیست شما را در آن روز پناهگاهی نیست و شما را (درباره اعمالتان قدرت) انکاری نیست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر روی گردان شوند (غمگین مباش)، ما تو را حافظ آنان (و مأمور اجبارشان) قرار نداده ایم؛ وظیفه تو تنها ابلاغ رسالت است! و هنگامی که ما رحمتی از سوی خود به انسان بچشانیم به آن دلخوش می شود، و اگر بلایی بخاطر اعمالی که انجام داده اند به آنها رسد (به کفران می پردازند)، چرا که انسان بسیار کفران کننده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر روی برتابند، ما تو را بر آنان نگهبان نفرستاده ایم. بر عهده تو جز رسانیدن [پیام] نیست، و ما چون رحمتی از جانب خود به انسان بچشانیم، بدان شاد و سرمست گردد، و چون به [سزای] دستاورد پیشین آنها، به آنان بدی رسد، انسان ناسپاسی می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر از (دعوت) روی برتابند (تو را نکوهشی نیست، زیرا ما) تو را بر آنان نگهبان نفرستاده ایم، بر عهده تو جز رساندن (پیام دین) نیست (و اعتقاد قلبی و التزام عملی و جزاء دنیوی و اخروی آنها وظیفه تو نیست). و ما چون انسان را رحمتی از جانب خود چشانیم به خاطر آن سرمست شود، و اگر بدی و مصیبتی در مقابل دست آوردشان به آنها برسد بی تردید انسان بسی کفران کننده است (همه نعمت ها را به خاطر آن نادیده می گیرد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مالکیت و حاکمیت آسمانها و زمین از آن خداست؛ هر چه را بخواهد می آفریند؛ به هر کس اراده کند دختر می بخشد و به هر کس بخواهد پسر، _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمانروایی [مطلق] آسمانها و زمین از آن خداست؛ هر چه بخواهد می آفریند؛ به هر کس بخواهد فرزند دختر و به هر کس بخواهد فرزند پسر می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ملکیت حقیقی و تسلط و حاکمیت بر آسمانها و زمین از آن خداست (چرا که خلقت و حفظ و تدبیر و فانی کردن آنها از آن اوست)، هر چه بخواهد می آفریند به هر کس می خواهد دخترانی می بخشد و به هر کس می خواهد پسرانی عطا می کند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا (اگر بخواهد) پسر و دختر -هر دو- را برای آنان جمع میکند و هر کس را بخواهد عقیم می گذارد؛ زیرا که او دانا و قادر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: یا آنها را پسر[ان] و دختر[انی] [توأم] با یکدیگر می گرداند، و هر که را بخواهد عقیم می سازد. اوست دانای توانا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا پسران و دختران را با هم (برای کسی) جمع می کند، و هر که را بخواهد نازا قرار می دهد، چرا که حقا او دانا و تواناست (مصالح نظام تم تکوین را می داند و اجرا می کند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شایسته هیچ انسانی نیست که خدا با او سخن گوید، مگر از راه وحی یا از پشت حجاب، یا رسولی می فرستد و بفرمان او آنچه را بخواهد وحی می کند؛ چرا که او بلندمقام و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ بشری را نرسد که خدا با او سخن گوید جز [از راه] وحی یا از فراسوی حجابی، یا فرستاده ای بفرستد و به اذن او هر چه بخواهد وحی نماید. آری، اوست بلندمرتبه سنجیده کار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ بشری را نرسد و ممکن نباشد که خداوند با او سخن گوید مگر به صورت وحی (به القاء نهانی و سریع مطلب بر قلب، بدون وساطت حواس، در خواب یا بیداری، به استقلال یا به وسیله فرشته) یا (با سخن گفتن به گوش او) از پشت پرده (غیب) یا آن که رسولی (از فرشتگان) را بفرستد که به اذن (و نظارت) خودش

آنچه را می خواهد (به دیدن شخص و شنیدن صوت) بر او وحی کند، همانا خداوند والا مرتبه و حکیم است

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٥٢) ترجمه: (١)

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ (٥٣) ترجمه: (٢)

٤٣ - سوره الزخرف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (١) ترجمه: (٣)

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) ترجمه: (٤)

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٣) ترجمه: (٥)

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ (٤) ترجمه: (٦)

أَفَضْرِبُ عَنْكُمُ الذُّكْرَ صَفْحًا أَن كُنتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ (٥) ترجمه: (٧)

وَكَم أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ (٦) ترجمه: (٨)

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٧) ترجمه: (٩)

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ (٨) ترجمه: (١٠)

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ (٩) ترجمه: (١١)

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٠) ترجمه: (١٢)

ص: ٤٨٩

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان گونه (که بر پیامبران پیشین وحی فرستادیم) بر تو نیز روحی را بفرمان خود وحی کردیم؛ تو پیش از این نمی دانستی کتاب و ایمان چیست (و از محتوای قرآن آگاه نبودی)؛ ولی ما آن را نوری قرار دادیم که بوسیله آن هر کس از بندگان خویش را بخواهیم هدایت می کنیم؛ و تو مسلماً به سوی راه راست هدایت می کنی. _____ ترجمه استاد فولادوند: وهمین گونه، روحی از امر خودمان به سوی تو وحی کردیم. تو نمی دانستی کتاب چیست و نه ایمان [کدام است؟] ولی آن را نوری گردانیدیم که هر که از بندگان خود را بخواهیم به وسیله آن راه می نمایم، و به راستی که تو به خوبی به راه راست هدایت می کنی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این گونه (از این سه راه) روحی از امر خود را (قرآن و معارف دینی نشأت یافته از فرمان خود را) بر تو وحی کردیم، تو (پیش از این) نمی دانستی کتاب چیست و ایمان (اصول و فروع احکام دین) کدام است، و لکن ما این قرآن را نوری قرار

دادیم که با آن هر کس از بندگان خود را بخواهیم (پس از پذیرش اصل دین، به مراتب کمالات بعدی) هدایت می کنیم، و بی شک تو (مردم را) به سوی راهی راست هدایت می کنی

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: راه خداوندی که تمامی آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست؛ آگاه باشید که همه کارها تنها بسوی خدا بازمی گردد! _____ ترجمه استاد فولادوند: راه همان خدایی که آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست. هس دار که [همه] کارها به خدا بازمی گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: راه آن خدایی که هر چه در آسمانها و هر چه در زمین است (علاوه بر خود آنها) ملک حقیقی اوست (زیرا ایجاد و حفظ و تدبیر و فانی کردن آنها د

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حم. _____ ترجمه استاد فولادوند: حاء، میم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حا، میم. رمزهایی است از جانب الله که به محمد (ص) القا شده. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان مقابله با آن نیست. این کتاب دارای محکمت و این گونه تشابهات است. سوگند به حلم بی حد و ملک مطلق ما که آنچه در جریان قدر می گذرد از قضای ازل گذشته است و

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به کتاب مبین (و روشنگر)، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به کتاب روشنگر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به این کتاب روشن و روشنگر (میان حق و باطل، اصول و فروع، حلال و حرام) که

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که ما آن را قرآنی فصیح و عربی قرار دادیم، شاید شما (آن را) درک کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما آن را قرآنی عربی قرار دادیم، باشد که بیندیشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما این کتاب را قرآنی عربی قرار دادیم شاید شما (که نخستین امت مورد عرضه این کتابید و از شما به دیگران منتقل خواهد شد، در حقایق آن) بیندیشید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن در «ام الكتاب» [= لوح محفوظ] نزد ما بلند پایه و استوار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همانا که آن در کتاب اصلی [= لوح محفوظ] به نزد ما سخت والا و پر حکمت است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً این (قرآن) در کتاب مادر (لوح محفوظ) در نزد ما والا رتبه و دارای اتقان نظم، و دقت محتوا، و متانت بیان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا این ذکر [= قرآن] را از شما بازگیریم بخاطر اینکه قومی اسرافکارید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به [صرف] اینکه شما قومی منحرفید [باید] قرآن را از شما باز داریم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا این کتاب سراپا تذکر را از شما از روی اعراض و انزجار بازگردانیم، به خاطر آنکه شما گروهی تجاوزکارید؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار پیامبرانی که (برای هدایت) در میان اقوام پیشین فرستادیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسا پیامبرانی که در [میان] گذشتگان روانه کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از پیامبران در میان مردمان پیشین فرستادیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی هیچ پیامبری به سوی آنها نمی آمد مگر اینکه او را استهزا می کردند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ پیامبری به سوی ایشان نیامد، مگر اینکه او را به ریشخند می گرفتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ پیامبری بر آنها نمی آمد مگر این که او را مسخره می کردند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی ما کسانی را که نیرومندتر از آنها بودند هلاک کردیم، و داستان پیشینیان گذشت. _____ ترجمه استاد فولادوند: و نیرومندتر از آنان را به هلاکت رسانیدیم و سنت پیشینیان تکرار شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما نیرومندتر از آنان (از قوم عرب) را هلاک کردیم، و مثل و

توصیف پیشینیان (در این قرآن) گذشت

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر گاه از آنان بپرسی: «چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟» مسلماً می گویند: «خداوند قادر و دانا آنها را آفریده است!»! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر از آنان بپرسی: «آسمانها و زمین را چه کسی آفریده؟» قطعاً خواهند گفت: «آنها را همان قادر دانا آفریده است.» _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: و البته اگر از آنان (از مشرکان مکه) بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را آفریده؟ حتماً می گویند: آنها را همان (خداوند) مقتدر دانا آفریده، (زیرا آنها شرک در تدبیر و ربوبیت داشتند نه در خلق عالم)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که زمین را محل آرامش شما قرار داد، و برای شما در آن راه هایی آفرید باشد، که هدایت شوید (و به مقصد برسید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسی که این زمین را

برای شما گهواره ای گردانید و برای شما در آن راهها نهاد، باشد که راه یابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان که این زمین را برای شما (همانند گهواره) محل آرامش قرار داد، و برای شما در آن راه ها آفرید شاید شما (به اهداف دنیوی خود و به توحید و کمال او) هدایت یابید

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ (۱۱) ترجمه: (۱)

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ (۱۲) ترجمه: (۲)

لَتَسْتَتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ (۱۳) ترجمه: (۳)

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ (۱۴) ترجمه: (۴)

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ (۱۵) ترجمه: (۵)

أَمْ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ (۱۶) ترجمه: (۶)

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ (۱۷) ترجمه: (۷)

أَوْ مَن يُنْشَأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ (۱۸) ترجمه: (۸)

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَانَّ أَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ (۱۹) ترجمه: (۹)

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَّا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (۲۰) ترجمه: (۱۰)

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ (۲۱) ترجمه: (۱۱)

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ (۲۲) ترجمه: (۱۲)

ص: ۴۹۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که از آسمان آبی فرستاد بمقدار معین، و بوسیله آن سرزمین مرده را حیات بخشیدیم؛ همین گونه (در قیامت از قبرها) شما را خارج می سازند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن کس که آبی به اندازه از آسمان فرود آورد، پس به وسیله آن، سرزمینی مرده را زنده گردانیدیم؛ همین گونه [از گورها] بیرون آورده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همان که از آسمان آبی (به صورت باران و برف و تگرگ) به اندازه معین (طبق اقتضای حکمت بالغه) فرو فرستاد، پس به سبب آن سرزمینی مرده را (به واسطه رویاندن گیاهان و درختان) زنده کردیم این گونه (شما نیز در روز قیامت از دل خاک ها) بیرون آورده می شوید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همان کسی که همه زوجها را آفرید، و برای شما از کشتیها و چهارپایان مرکبایی قرارداد که بر آن سوار می شوید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و همان کسی که جفتها را یکسره آفرید، و برای شما از کشتیها و دامها [وسیله ای که] سوار شوید قرار داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

همان که همه انواع (موجودات و همه جفت ها از مخلوقات) را آفرید و برای شما از کشتی ها و چارپایان آنچه که بر آن سوار می شوید پدید آورد

۳- ترجمه آیت مکارم شیرازی: تا بر پشت آنها بخوبی قرار گیرید؛ سپس هنگامی که بر آنها سوار شدید، نعمت پروردگارتان را متذکر شوید و بگویید: «پاک و منزّه است کسی که این را مسخر ما ساخت، و گرنه ما توانایی تسخیر آن را نداشتیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: تا بر پشت آن [ها] قرار گیرید، پس چون بر آن [ها] برنشستید، نعمت پروردگار خود را یاد کنید و بگویید: «پاک است کسی که این را برای ما رام کرد و [گرنه] ما را یارای [رام ساختن] آنها نبود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا بر پشت آنها قرار گیرید، سپس نعمت پروردگارتان را هنگامی که بر آنها مستقر شدید یاد نمایید و بگویید: منزّه است (از هر عیب و نقص) آن که این را برای ما مسخر و رام نمود و (گرنه) ما قدرت آن را نداشتیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما به سوی پروردگارمان بازمی گردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: «و به راستی که ما به سوی پروردگارمان بازخواهیم گشت.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید ما به سوی پروردگارمان بازمی گردیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها برای خداوند از میان بندگانش جزئی قرار دادند (و ملائکه را دختران خدا خواندند)؛ انسان کفران کننده آشکاری است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای او بعضی از بندگان [خدا] را جزئی [چون فرزند و شریک] قرار دادند. به راستی که انسان بس ناسپاس آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مشرکان) برای خدا از بندگانش جزئی (فرزندی که جزء جدا شده از پدر است) قرار دادند (فرشتگان را دختران او خواندند)، حقاً که انسان بسی کفر ورزنده و کفران نعمت کننده آشکار است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا از میان مخلوقاتش دختران را برای خود انتخاب کرده و پسران را برای شما برگزیده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از آنچه می آفریند، خود، دخترانی برگرفته و به شما پسران را اختصاص داده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا از آنچه می آفریند دخترانی برای خود گرفته و شما را به (داشتن) پسران برگزیده است؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که هرگاه یکی از آنها را به همان چیزی که برای خداوند رحمان شبیه قرار داده [= به تولّد دختر] بشارت دهند، صورتش (از فرط ناراحتی) سیاه می شود و خشمگین می گردد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون یکی از آنان را به آنچه به [خدای] رحمان نسبت می دهد خبر دهند، چهره او سیاه می گردد، در حالی که خشم و تأسف خود را فرو می خورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حال آن که هرگاه یکی از آنان را به چیزی که او را شبیه خدای رحمان کرده (به ولادت دختری که او را فرزند خدا دانسته) مژده دهند صورتش (از شدت اندوه) سیاه می گردد در حالی که درونش پر از غصه و حزن است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی را که در لابلای زینتها پرورش می یابد و به هنگام جدال قادر به تبیین مقصود خود نیست (فرزند خدا می خوانید)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی [را شریک خدا می کنند] که در زر و زیور پرورش یافته و در [هنگام] مجادله، بیانش غیر روشن است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا کسی را که در میان زینت و زیور پرورش می یابد و در مقام جدل و مخاصمه بیانش روشن نیست (فرزند خدا می خوانید)؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها فرشتگان را که بندگان خداوند رحمانند مؤنث پنداشتند؛ آیا شاهد آفرینش آنها بوده اند؟! گواهی آنان نوشته می شود و (از آن) بازخواست خواهند شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرشتگانی را که خود، بندگان رحمانند، مادینه [و دختران او] پنداشتند. آیا در خلقت آنان حضور داشتند؟ گواهی ایشان به زودی نوشته می شود و [از آن] پرسیده خواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرشتگانی را که بندگان خدای رحمانند دختران پنداشتند آیا در آفرینش آنها حضور داشتند و مشاهده کردند (که آنها دخترند)؟ به زودی شهادت آنان (درباره فرشته ها) نوشته می شود و مورد بازپرسی قرار خواهند گرفت

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان گفتند: «اگر خداوند رحمان می خواست ما آنها را پرستش نمی کردیم!» ولی به این امر هیچ گونه علم و یقین ندارند و جز دروغ چیزی نمی گویند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «اگر [خدای] رحمان می خواست، آنها را نمی پرستیدیم.» آنان به این [دعوی] دانشی ندارند [و] جز حدس نمی زنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها (درباره بت ها) گفتند: اگر خدای رحمان می خواست (قهر) آنها را عبادت نمی کردیم! آنها به این (ادعا) علم ندارند، بلکه تنها حدس می زنند و دروغ می گویند (زیرا عدم اراده تکوینی دلیل بر رضا و عدم منع تشریحی نیست، بلکه آیات الهی منع تشریحی را ثابت می کند)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اینکه ما کتابی پیش از این به آنان داده ایم و آنها به آن تمسک می جویند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به آنان پیش از آن [قرآن] کتابی داده ایم که بدان تمسک می جویند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنها را کتابی پیش از این (قرآن) داده ایم که (در ادعاهایشان) بدان تمسک می جویند؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه آنها می گویند: «ما نیاکان خود را بر آئینی یافتیم، و ما نیز به پیروی آنان هدایت یافته ایم.» _____ ترجمه استاد فولادوند: [نه،] بلکه گفتند: «ما پدران خود را بر آئینی یافتیم و ما [هم با] پی گیری از آنان، راه یافتگانیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه آنها گفتند: همانا ما پدرانمان را بر آئینی یافته ایم، و حتما ما نیز در اثر پیروی آنها راه یافته ایم

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَحَدِّثْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّهِ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُّقْتَدُونَ (٢٣) ترجمه: (١)

قَالَ أَوْلَوْ جِئْتُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (٢٤) ترجمه: (٢)

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِّبِينَ (٢٥) ترجمه: (٣)

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ (٢٦) ترجمه: (٤)

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ (٢٧) ترجمه: (٥)

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٢٨) ترجمه: (٦)

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ (٢٩) ترجمه: (٧)

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ (٣٠) ترجمه: (٨)

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ (٣١) ترجمه: (٩)

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسِمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ (٣٢) ترجمه: (١٠)

وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِيُؤْتِيَهُمْ سُقْفًا مِّنْ فِضِّهِ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ (٣٣) ترجمه: (١١)

ص: ٤٩١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این گونه در هیچ شهر و دیاری پیش از تو پیامبر انداز کننده ای نفرستادیم مگر اینکه ثروتمندان مست و مغرور آن گفتند: «ما پدران خود را بر آئینی یافتیم و به آثار آنان اقتدا می کنیم.»
ترجمه استاد فولادوند: و بدین گونه در هیچ شهری پیش از تو هشداردهنده ای نفرستادیم مگر

آنکه خوشگذرانان آن گفتند: «ما پدران خود را بر آئینی [و راهی] یافته ایم و ما از پی ایشان راهسپریم.»
ترجمه آیت الله مشکینی: و همین گونه ما در هیچ مجتمعی پیش از تو (نیز، پیامبر) بیم دهنده ای نفرستادیم جز اینکه مردمان خوشگذران آنها گفتند: ما پدرانمان را بر آئینی یافته ایم و ما بر پی آنها رهرویم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (پیامبرشان) گفت: «آیا اگر من آئینی هدایت بخش تر از آنچه پدرانتان را بر آن یافتید آورده باشم (باز هم انکار می کنید)؟!» گفتند: «(آری)، ما به آنچه شما به آن فرستاده شده اید کافریم!»
ترجمه استاد فولادوند: گفت «هر چند هدایت کننده تر از آنچه پدران خود را بر آن یافته اید برای شما بیاورم؟» گفتند: «ما [نسبت] به آنچه بدان فرستاده شده اید کافریم.» ترجمه آیت الله مشکینی:

(پیامبرشان) گفت: آیا هر چند من برای شما آیینی هدایت بخش تر از آنچه پدرانتان را بر آن یافته اید بیاورم (باز هم پیرو آنانید)؟ گفتند: بی تردید ما به آنچه شما بدان فرستاده شده اید کافریم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به همین جهت از آنها انتقام گرفتیم؛ بنگر پایان کار تکذیب کنندگان چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از آنان انتقام گرفتیم. پس بنگر فرجام تکذیب کنندگان چگونه بوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما از آنان (به هلاک کردن و ریشه کن نمودن آنها) انتقام گرفتیم، پس بنگر که عاقبت تکذیب کنندگان چگونه بود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به خاطر بیاور هنگامی را که ابراهیم به پدرش [=عمویش آزر] و قومش گفت: «من از آنچه شما می پرستید بیزارم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون ابراهیم به [نا]پدیری خود و قومش گفت: «من واقعاً از آنچه می پرستید بیزارم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که ابراهیم به پدر (پدرزن یا عمو) و قوم خود گفت: بی تردید من از آنچه شما می پرستید سراپا بیزارم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آن کسی که مرا آفریده، که او هدایتم خواهد کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر [از] آن کس که مرا پدید آورد؛ و البته او مرا راهنمایی خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر (از) کسی که مرا آفریده (از متن عدم به عرصه وجود آورده) که البته به زودی مرا (به ابعاد کمالات انسانی در دنیا، و به بهشت در آخرت) هدایت خواهد نمود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کلمه توحید را کلمه پاینده ای در نسلهای بعد از خود قرار داد، شاید به سوی خدا باز گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و او آن را در پی خود سخنی جاویدان کرد، باشد که آنان [به توحید] باز گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (خداوند) آن (برائت از بت و توجه به مبدأ) را کلمه جاویدانی در میان نسل او قرار داد، شاید (نسل او و قوم او به سوی آن) باز گردند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی من این گروه و پدرانشان را از مواهب دنیا بهره مند ساختم تا حق و فرستاده آشکار (الهی) به سراغشان آمد؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه اینان و پدرانشان را برخوردار کردم تا (حق و فرستاده آشکار و حقیقت و فرستاده ای آشکار به سویشان آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه اینان (کفار مکه) و پدرانشان را (که توحید ابراهیمی را نپذیرفتند، از نعمت های دنیا) برخوردار کردم تا آن که حق و فرستاده ای آشکار و روشنگر (قرآن و محمد صلی الله علیه و آله) به سراغ آنها آمد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که حق به سراغشان آمد؛ گفتند: «این سحر است، و ما نسبت به آن کافریم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون حقیقت به سویشان آمد، گفتند: «این افسونی است و ما منکر آنیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون حق (قرآن) به سوی آنها آمد گفتند: این جادوست و ما حتماً بدان کافریم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «چرا این قرآن بر مرد بزرگ (و ثروتمندی) از این دو شهر (مکه و طائف) نازل نشده است؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «چرا این قرآن بر مردی بزرگ از [آن] دو شهر فرود نیامده است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند: چرا این قرآن بر مرد بزرگی (صاحب مال و جاهی) از یکی از این دو شهر (مانند ولید بن مغیره از مکه و عروه بن مسعود از طائف) فرو فرستاده نشده؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان رحمت پروردگارت را تقسیم می کنند؟! ما معیشت آنها را در حیات دنیا در

میانشان تقسیم کردیم و بعضی را بر بعضی برتری دادیم تا یکدیگر را مسخر کرده (و با هم تعاون نمایند)؛ و رحمت پروردگارت از تمام آنچه جمع آوری می کنند بهتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آنانند که رحمت پروردگارت را تقسیم می کنند؟ ما [وسایل] معاش آنان را در زندگی دنیا میانشان تقسیم کرده ایم، و برخی از آنان را از [نظر] درجات، بالاتر از بعضی [دیگر] قرار داده ایم تا بعضی از آنها بعضی [دیگر] را در خدمت گیرند، و رحمت پروردگار تو از آنچه آنان می اندوزند بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنهایند که رحمت پروردگار تو را (از نبوت و هدایت و تربیت جامعه) تقسیم می کنند (که به هر کس خواهند بدهند)؟! ماییم که وسایل حیات آنها را در زندگی دنیا در میانشان قسمت کرده ایم و برخی از آنها را بر برخی به رتبه هایی (از کمالات مادی و معنوی) برتری داده ایم تا بعضی از آنان بعض دیگر را به خدمت گیرند (تا نظام ام و اصلح اداره مجتمع بشری فراهم آید)، و رحمت پروردگار تو (نبوت و ولایت عامه و دین) از آنچه آنها گردآوری می کنند بهتر است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (تمکن کفار از مواهب مادی) سبب نمی شد که همه مردم امت واحد (گمراهی) شوند، ما برای کسانی که به (خداوند) رحمان کافر می شدند خانه هایی قرار می دادیم با سقفهایی از نقره و نردبانهایی که از آن بالا روند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر نه آن بود که [همه] مردم [در انکار خدا] امتی واحد گردند، قطعاً برای خانه های آنان که به [خدای] رحمان کفر می ورزیدند، سقفها و نردبانهایی از نقره که بر آنها بالا روند قرار می دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر بیم آن نبود که مردم همه یک امت شوند (و همه بر کفر و شرک اتفاق کنند) همانا برای کسانی که به خدای رحمان کفر می ورزند برای خانه هایشان سقف هایی از نقره می ساختیم، و نردبان هایی (از نقره) که بر آن بالا روند

وَلِيْبُوْتِهِمْ اَبْوَابًا وَسُرْرًا عَلَیْهَا يَتَّكِفُونَ (۳۴) ترجمه: (۱)

وَزُخْرَفًا وَاِنْ كُلُّ ذَلِكُمْ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ (۳۵) ترجمه: (۲)

وَمَنْ يَعِشْ عَنِ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نَقِيْضٌ لِّهٖ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِيْنٌ (۳۶) ترجمه: (۳)

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّوْنَهُمْ عَنِ السَّبِيْلِ وَيَحْسَبُوْنَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ (۳۷) ترجمه: (۴)

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِيْنُ (۳۸) ترجمه: (۵)

وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنْكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ (۳۹) ترجمه: (۶)

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِيْنٍ (۴۰) ترجمه: (۷)

فَأَمَّا نَذَبْنِ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ (۴۱) ترجمه: (۸)

أَوْ نُرِيْنَكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ (۴۲) ترجمه: (۹)

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيْمٍ (۴۳) ترجمه: (۱۰)

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ (۴۴) ترجمه: (۱۱)

وَاسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبُدُونَ (۴۵) ترجمه: (۱۲)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۴۶) ترجمه: (۱۳)

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ (۴۷) ترجمه: (۱۴)

ص: ۴۹۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و برای خانه هایشان درها و تختهایی (زیبا و نقره ای) قرار می دادیم که بر آن تکیه کنند؛
ترجمه استاد فولادوند : و برای خانه هایشان نیز درها و تختهایی که بر آنها تکیه زنند.
ترجمه آیت الله مشکینی : و برای خانه هایشان درهایی و نیز تخت هایی (از نقره می ساختیم) که بر آنها تکیه کنند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و انواع زیورها؛ ولی تمام اینها بهره زندگی دنیاست، و آخرت نزد پروردگارت از آن پرهیزگاران است! ترجمه استاد فولادوند : و زر و زیورهای [دیگر نیز]. و همه اینها جز متاع زندگی دنیا نیست، و آخرت پیش پروردگار تو برای پرهیزگاران است. ترجمه آیت الله مشکینی : و نیز

(برای خانه هایشان) زیور و زینت زرین را (قرار می دادیم)، اما همه اینها جز برخورداری (اندک) زندگی دنیا نیست، و آخرت در نزد پروردگار تو از آن پرهیزکاران است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس از یاد خدا روی گردان شود شیطان را به سراغ او میفرستیم پس همواره قرین اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس از یاد [خدای] رحمان دل بگرداند، بر او شیطانی می گماریم تا برای وی دمسازی باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر کس از یاد خدای رحمان (در اثر اشتغال به شهوات) چشم ببوشد (و کوردل شود) برای او شیطانی می گماریم، که همواره (برای وسوسه و گمراهی) یار و قرین باشد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها [= شیاطین] این گروه را از راه خدا بازمی دارند، در حالی که گمان می کنند هدایت یافتگان حقیقی آنها هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مسلماً آنها ایشان را از راه باز می دارند و [آنها] می پندارند که راه یافتگانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلماً آن شیطان ها آنان را از راه (هر خیری) بازمی دارند، و آنها گمان می کنند که هدایت یافتگانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا زمانی که (در قیامت) نزد ما حاضر شود می گوید: ای کاش میان من و تو فاصله مشرق و مغرب بود؛ چه بد همنشینی بودی! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا آنگاه که او [با دمسازش] به حضور ما آید، [خطاب به شیطان] گوید: «ای کاش میان من و تو، فاصله خاور و باختر بود، که چه بد دمسازی هستی!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا آن گاه که (آن کوردل در قیامت) نزد ما آید (به شیطانش) گوید: ای کاش میان من و تو دوری به فاصله مشرق و مغرب بود، که تو بد یار و قرینی هستی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی به آنها می گوییم): هرگز این گفتگوها امروز به حال شما سودی ندارد، چرا که ظلم کردید؛ و همه در عذاب مشترکید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و امروز هرگز [پشیمانی] برای شما سود نمی بخشد، چون ستم کردید؛ در حقیقت، شما در عذاب، مشترک خواهید بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آن رو که (در دنیا به خود) ستم کردید هرگز (این تنفر و آرزوی دوری) امروز شما را سودی نخواهد داد زیرا که بی تردید شما در عذاب (دوزخ) مشترکید (و میان شما دوری نخواهد افتاد)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ای پیامبر!) آیا تو می توانی سخن خود را به گوش کران برسانی، یا کوران و کسانی را که در گمراهی آشکاری هستند هدایت کنی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آیا تو می توانی کران را شنوا کنی، یا نابینایان و کسی را که همواره در گمراهی آشکاری است راه نمایی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا تو می توانی کران را بشنوانی یا کوران و کسانی را که در گمراهی آشکارند هدایت کنی؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه تو را از میان آنها ببریم، حتماً از آنان انتقام خواهیم گرفت؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر ما تو را [از دنیا] ببریم، قطعاً از آنان انتقام می کشیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر ما تو را (از این جهان) ببریم بی تردید از آنان انتقام خواهیم گرفت

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اگر (زنده بمانی و) و آنچه را (از عذاب) به آنان وعده داده ایم به تو نشان دهیم، باز ما بر آنها مسلطیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا [اگر] آنچه را به آنان وعده داده ایم به تو نشان دهیم؛ حتماً ما بر آنان قدرت داریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنچه را (از عذاب) که به آنها وعده داده

ایم به تو نشان دهیم، پس ما حتما بر آنها مقتدر و غالبیم (و به هر حال از آنها در حال حیات تو یا پس از مرگ تو انتقام می گیریم)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را بر تو وحی شده محکم بگیر که تو بر صراط مستقیمی. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به آنچه به سوی تو وحی شده است چنگ دَرَزَن، که تو بر راهی راست قرار داری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به آنچه به تو وحی شده تمسک جوی، زیرا که تو بر راهی راست قرار داری

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این مایه یادآوری (و عظمت) تو و قوم تو است و بزودی سؤال خواهید شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی که [قرآن] برای تو و برای قوم تو [مایه] تذکری است، و به زودی [در مورد آن] پرسیده خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته این (قرآن) برای تو و قوم تو یادآوری است، و به زودی (از آن) بازخواست خواهید شد

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از رسولانی که پیش از تو فرستادیم بپرس: آیا غیر از خداوند رحمان معبودانی برای پرستش قرار دادیم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از رسولان ما که پیش از تو گسیل داشتیم جویا شو؛ آیا در برابر [خدای] رحمان، خدایانی که مورد پرستش قرار گیرند مقرر داشته ایم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از رسولان ما که پیش از تو فرستاده ایم بپرس (از علمای امت و کتاب های غیر محرف آنها، یا در معراج از ارواح آنها جویا شو) که آیا (از آغاز تاریخ) غیر از خدای رحمان معبودانی که عبادت شوند قرار داده ایم؟

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما موسی را با آیات خود به سوی فرعون و درباریان او فرستادیم؛ (موسی به آنها) گفت: «من فرستاده پروردگار جهانیانم» _____ ترجمه استاد فولادوند: و همانا موسی را با نشانه های خویش به سوی فرعون و سران [قوم] او روانه کردیم. پس گفت: «من فرستاده پروردگار جهانیانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا موسی را همراه آیات و نشانه های خود به سوی فرعون و سران و اشراف قوم او فرستادیم، پس گفت: من فرستاده پروردگار جهانیانم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی هنگامی که او آیات ما را برای آنها آورد، به آن می خندیدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون آیات ما را برای آنان آورد، ناگهان ایشان بر آنها خنده زدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون آیات ما را برای آنان آورد به ناگاه آنان از (روی تمسخر به) آنها می خندیدند

وَمَا نُرِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتَيْهَا وَأَخَذْنَا مِنْهُم بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۴۸) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا يَا أَيُّهُ السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ (۴۹) ترجمه: (۲)

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ (۵۰) ترجمه: (۳)

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ (۵۱) ترجمه: (۴)

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ (۵۲) ترجمه: (۵)

فَلَوْلَا أَلْقَى عَلَيْهِ آسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ (۵۳) ترجمه: (۶)

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (۵۴) ترجمه: (۷)

فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ (۵۵) ترجمه: (۸)

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلَّآخِرِينَ (۵۶) ترجمه: (۹)

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ (۵۷) ترجمه: (۱۰)

وَقَالُوا آلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ (۵۸) ترجمه: (۱۱)

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ (۵۹) ترجمه: (۱۲)

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ (۶۰) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۹۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هیچ آیه (و معجزه ای) به آنان نشان نمی دادیم مگر اینکه از دیگری بزرگتر (و مهمتر) بود؛ و آنها را به (انواع) عذاب گرفتار کردیم شاید باز گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ما] نشانه ای به ایشان نمی نمودیم مگر اینکه آن از نظیر [و مشابه] آن بزرگتر بود، و به عذاب گرفتارشان کردیم تا مگر به راه آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما هیچ آیه و معجزه ای را به آنها نشان نمی دادیم مگر آنکه از مشابهش (در اعجاز و دلالت بر مدعا) بزرگتر بود. و آنها را به عذاب (قحطی و طوفان و ملخ و غیره) گرفتار کردیم، شاید باز گردند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (وقتی گرفتار بلا می شدند می) گفتند: «ای ساحر! پروردگارت را به عهدی که با تو کرده بخوان (تا ما را از این بلا برهاند) که ما هدایت خواهیم یافت (و ایمان می آوریم)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «ای فسونگر، پروردگارت را به [پاس] آنچه با تو عهد کرده، برای ما بخوان، که ما واقعاً به راه

درست درآمده ایم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (چون گرفتار شدند) گفتند: ای جادوگر، پروردگارت طبق عهده‌ی که با تو کرده (که اگر ایمان بیاوریم عذاب را برمی دارد) برای ما بخوان که حتما ما رهیافته خواهیم بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اَمَّا هنگامی که عذاب را از آنها برطرف می ساختیم پیمان خود را می شکستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون عذاب را از آنها برداشتیم، بناگاه آنان پیمان شکستند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون عذاب را از آنها برطرف کردیم ناگاه پیمان می شکستند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرعون در میان قوم خود ندا داد و گفت: «ای قوم من! آیا حکومت مصر از آن من نیست، و این نهرها تحت فرمان من جریان ندارد؟ آیا نمی بینید؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرعون در [میان قوم خود ندا درداد [و] گفت: «ای مردم [کشور] من، آیا پادشاهی مصر و این نهرها که از زیر [کاخهای] من روان است از آن من نیست؟ پس مگر نمی بینید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرعون در میان قوم خود ندا در داده، گفت: ای قوم من، آیا فرمانروایی مصر از آن من نیست و این نهرها از زیر [قصرهای] من (و در تحت اراده من) روان نیستند؟ آیا نمی بینید؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر نه این است که من از این مردی که از خانواده و طبقه پستی است و هرگز نمی تواند فصیح سخن بگوید برترم؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا [نه] من از این کس که خود بی مقدار است و نمی تواند درست بیان کند بهترم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه من از این کسی که خود پست و زبون است و نمی تواند سخن به روشنی بگوید (اشاره به لکنت زبان موسی) بهترم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اگر راست می گوید) چرا دستبندهای طلا- به او داده نشده، یا اینکه چرا فرشتگان دوشادوش او نیامده اند (تا گفتارش را تأیید کنند)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چرا بر او دستبندهایی زرین آویخته نشده؟ یا با او فرشتگانی همراه نیامده اند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چرا بر او دستبندهایی از طلا آویخته نشده یا فرشتگان همراه او دوشادوش هم نیامدند؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (فرعون) قوم خود را سبک شمرد، در نتیجه از او اطاعت کردند؛ آنان قومی فاسق بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس قوم خود را سبک مغز یافت [و آنان را فریفت] و اطاعتش کردند، چرا که آنها مردمی منحرف بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او قوم خود را سبک مغز شمرد و آنها هم اطاعتش نمودند حَقًّا که آنها گروهی فاسق و نافرمان بودند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اَمَّا هنگامی که ما را به خشم آوردند، از آنها انتقام گرفتیم و همه را غرق کردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون ما را به خشم درآوردند، از آنان انتقام گرفتیم و همه آنان را غرق کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون ما را به خشم آوردند از آنان انتقام گرفتیم پس همه آنها را غرق نمودیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را پیشگامان (در عذاب) و عبرتی برای دیگران قرار دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان را پیشینه ای [بد] و عبرتی برای آیندگان گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در نتیجه آنها را پیشروان (طاغوتیان تاریخ) و مثالی عبرت آور برای آیندگان قرار دادیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که درباره فرزند مریم مثلی زده شد، ناگهان قوم تو بخاطر آن داد و فریاد راه انداختند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که [در مورد] پسر مریم مثالی آورده شد، بناگاه قوم تو از آن [سخن] هلهله درانداختند [و اعراض کردند]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به (عیسی) فرزند مریم مثال زده شد (و در سوره مریم از او تعریف شد) به ناگاه قوم تو از آن (به گمان اینکه خدایی او را پذیرفتی به جدال و مخاصمه) فریاد برآوردند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «آیا خدایان ما بهترند یا او [= مسیح]؟! (اگر معبودان ما در دوزخند، مسیح نیز در دوزخ است، چرا که معبود واقع شده!)» ولی آنها این مثل را جز از طریق جدال (و لجاج) برای تو نزدند؛ آنان گروهی کینه توز و پرخاشگرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «آیا معبودان ما بهترند یا او؟» آن [مثال] را جز از راه جدل برای تو نزدند، بلکه آنان مردمی جدل پیشه اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به قصد ترجیح خدایان خود) گفتند: آیا خدایان ما بهتر است یا او؟! (وقتی که او خدا و معبود باشد پس خدایان ما به خدایی اولویت دارند). این مثال را برای تو جز به عنوان جدال (باطل) نزدند (زیرا تو خدا بودن او را نپذیرفته ای) بلکه آنها گروهی سرسخت و ستیزه جویند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسیح فقط بنده ای بود که ما نعمت به او بخشیدیم و او را نمونه و الگویی برای بنی اسرائیل قرار دادیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: [عیسی] جز بنده ای که بر وی منت نهاده و او را برای فرزندان اسرائیل سرمشق [و آیتی] گردانیده ایم نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او نبود جز بنده ای که بر وی نعمت بخشیدیم و او را مثلی (مخلوق عجیب خارق العاده ای که مثل سر زبان ها و الگو برای عمل باشد) برای بنی اسرائیل قرار دادیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه بخواهیم به جای شما در زمین فرشتگانی قرار می دهیم که جانشین (شما) گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بخواهیم قطعاً به جای شما فرشتگانی که در [روی] زمین جانشین [شما] گردند قرار دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مسأله عیسی از قدرت ما عجیب نیست بلکه) اگر بخواهیم از شما بشر فرشتگانی در روی زمین متولد می سازیم، و یا به جای شما فرشتگانی در زمین می آوریم که جانشین شما باشند

وَإِنَّهُ لَعَلَّمَ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ (٦١) ترجمه: (١)

وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (٦٢) ترجمه: (٢)

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا (٦٣) ترجمه: (٣)

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ (٦٤) ترجمه: (٤)

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمٍ أَلِيمٍ (٦٥) ترجمه: (٥)

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٦٦) ترجمه: (٦)

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ (٦٧) ترجمه: (٧)

يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَخْزَنُونَ (٦٨) ترجمه: (٨)

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ (٦٩) ترجمه: (٩)

ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ (٧٠) ترجمه: (١٠)

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٧١) ترجمه: (١١)

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٧٢) ترجمه: (١٢)

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ (٧٣) ترجمه: (١٣)

ص: ٤٩٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او [= مسیح] سبب آگاهی بر روز قیامت است. (زیرا نزول عیسی گواه نزدیکی رستاخیز است)؛ هرگز در آن تردید نکنید؛ و از من پیروی کنید که این راه مستقیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همانا آن، نشانه ای برای [فهم] رستاخیز است، پس زنهار در آن تردید مکن، و از من پیروی کنید؛ این است راه راست! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقًّا که او (عیسی به خاطر کیفیت تولد و معجزه هایش و در اواخر عمر از آسمان فرود آمدنش) سبب علم به قیامت است، پس هرگز در آن (روز) تردید مکنید و از (دین و کتاب) من پیروی نمایید، که این است راه راست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شیطان شما را (از راه خدا) باز ندارد، که او دشمن آشکار شماست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مبادا شیطان شما را از راه به در برد، زیرا او برای شما دشمنی آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مبادا شیطان شما را (از راه توحید و دین) بازدارد! حَقًّا که او

برای شما دشمنی آشکار است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که عیسی دلایل روشن (برای آنها) آورد گفت: «من برای شما حکمت آورده ام، و آمده ام تا برخی از آنچه را که در آن اختلاف دارید روشن کنم؛ پس تقوای الهی پیشه کنید و از من اطاعت نمایید!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون عیسی دلایل آشکار آورد، گفت: «به راستی برای شما حکمت آوردم، و تا در باره بعضی از آنچه در آن اختلاف می کردید برایتان توضیح دهم. پس، از خدا بترسید و فرمانم ببرد.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون عیسی دلایل روشن (از معجزات نبوت خود) آورد، گفت: من برای شما حکمت (احکام شریعت و علوم عقلی) آوردم (و آمدم) تا بیان کنم برای شما برخی از آنچه را که در آن اختلاف می کنید پس از خدا پروا کنید و از من فرمان ببرد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند پروردگار من و پروردگار شماست؛ (تنها) او را پرستش کنید که راه راست همین است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، خداست که خود پروردگار من و پروردگار شماست. پس او را پرستید؛ این است راه راست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند یکتا پروردگار من و شماست، پس او را پرستش کنید، این است راه راست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی گروه هایی از میان آنها (درباره مسیح) اختلاف کردند (و بعضی او را خدا پنداشتند)؛ وای بر کسانی که ستم کردند از عذاب روزی دردناک! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا [آنکه] از میانشان، احزاب دست به اختلاف زدند، پس وای بر کسانی که ستم کردند از عذاب روزی دردناک! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گروه ها از میان امت او به اختلاف برخاستند (برخی در یهودیت باقی مانده، و برخی ایمان آورده و غلو کرده و برخی راه به اعتدال رفتند) پس وای بر کسانی که ظلم (با این عظمت و گستردگی) نمودند از عذاب روزی دردناک

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا جز این انتظار دارند که قیامت ناگهان به سراغشان آید در حالی که نمی فهمند؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا جز [این] انتظار می برند که رستاخیز -در حالی که حدس نمی زنند- ناگهان بر آنان در رسد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنها جز قیامت را انتظار دارند که ناگهان بر آنها بیاید در حالی که (از آن) غفلت دارند؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دوستان در آن روز دشمن یکدیگرند، مگر پرهیزگاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن روز، یاران -جز پرهیزگاران- بعضی شان دشمن بعضی دیگرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دوستان (دنیا) در آن روز دشمن یکدیگرند (چون اسباب دوستی در آن روز تبدیل به اسباب دشمنی می شود) مگر پرهیزکاران (که سبب دوستی آنان قوی تر می گردد)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای بندگان من! امروز نه ترسی بر شماست و نه اندوهگین می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای بندگان من، امروز بر شما بیمی نیست و غمگین نخواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و به آنان خطاب می شود) ای بندگان من، امروز نه ترسی بر شماست و نه اندوهگین می شوید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسانی که به آیات ما ایمان آوردند و تسلیم بودند. _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که به آیات ما ایمان آورده و تسلیم بودند. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی : (ای) کسانی که به آیات و نشانه های ما ایمان آورده و همواره تسلیم بودند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (به آنها خطاب می شود:) شما و همسرانتان در نهایت شادمانی وارد بهشت شوید!
_____ ترجمه استاد فولادوند : شما با همسرانتان شادمانه داخل بهشت شوید. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : شما و همسران (دنیوی) تان با سرور تمام و آراستگی کامل و غایت اکرام به بهشت در آید
۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (این در حالی است که) ظرفها (ی غذا) و جامهای طلائی (شراب طهور) را گرداگرد آنها می گردانند؛ و در آن (بهشت) آنچه دلها می خواهد و چشمها از آن لذت می برد موجود است؛ و شما همیشه در آن خواهید ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند : سینههایی از طلا و جام هایی در برابر آنان می گردانند، و در آنجا آنچه دلها آن را بخواهند و دیدگان را خوش آید [هست] و شما در آن جاودانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بر آنان کاسه هایی زرین (پر از غذا) و کوزه هایی (سرشار از شراب طهور) گردانده می شود، و در آنجا آنچه دل ها اشتها کند و چشم ها لذت برد مهیاست، و شما در آنجا جاودانید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این بهشتی است که شما وارث آن می شوید بخاطر اعمالی که انجام می دادید!
_____ ترجمه استاد فولادوند : و این است همان بهشتی که به [پاداش] آنچه می کردید میراث یافتید.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و این همان بهشتی است که شما را در مقابل آنچه (در دنیا) انجام می دادید به ارث داده شد (یا سهم بهشتی کفّار است که شما به خاطر اعمال نیکتان به میراث بردید)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و در آن برای شما میوه های فراوان است که از آن می خورید.
_____ ترجمه استاد فولادوند : در آنجا برای شما میوه هایی فراوان خواهد بود که از آنها می خورید.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : برای شما در آنجا میوه های فراوانی است که از آنها می خورید

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ (۷۴) ترجمه: (۱)

لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ (۷۵) ترجمه: (۲)

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ (۷۶) ترجمه: (۳)

وَنَادُوا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رُبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَا كُنْتُمْ (۷۷) ترجمه: (۴)

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ (۷۸) ترجمه: (۵)

أَمْ أُرْمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ (۷۹) ترجمه: (۶)

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ (۸۰) ترجمه: (۷)

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ (۸۱) ترجمه: (۸)

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ (۸۲) ترجمه: (۹)

فَذَرَهُمْ يَخوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (۸۳) ترجمه: (۱۰)

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ (۸۴) ترجمه: (۱۱)

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۸۵) ترجمه: (۱۲)

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (۸۶) ترجمه: (۱۳)

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ (۸۷) ترجمه: (۱۴)

وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ (۸۸) ترجمه: (۱۵)

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۸۹) ترجمه: (۱۶)

ص: ۴۹۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) مجرمان در عذاب دوزخ جاودانه می مانند. _____ ترجمه استاد

فولادوند: بی گمان، مجرمان در عذاب جهنم ماندگارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا

گنهکاران در عذاب جهنم جاویداند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز عذاب آنان تخفیف نمی یابد، و در آنجا از همه چیز مایوسند.

_____ ترجمه استاد فولادوند: [عذاب] از آنان تخفیف نمی یابد و آنها در آنجا نومیدند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (عذاب) از آنها تخفیف نمی یابد و آنان در آنجا نومید (از نجات) اند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به آنها ستم نکردیم، آنان خود ستمکار بودند! _____ ترجمه استاد

فولادوند: و ما بر ایشان ستم نکردیم، بلکه خود ستمکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما به

آنها ستم نکردیم ولی آنان خود ستمکار بودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها فریاد می کشند: «ای مالک دوزخ! (ای کاش) پروردگارت ما را بمیراند (تا آسوده

شویم)!» می گوید: «شما در این جا ماندنی هستید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و فریاد کشند: «ای

مالک، [بگو:] پروردگارت جان ما را بستاند.» پاسخ دهد: «شما ماندگارید.» _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: آنها ندا در می دهند: ای مالک (جهنم، بگو) پروردگارت ما را بمیراند و نابود سازد! گوید: بی تردید شما (در این

جا) ماندگارید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما حق را برای شما آوردیم؛ ولی بیشتر شما از حق کراهت داشتید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً حقیقت را برایتان آوردیم، لیکن بیشتر شما حقیقت را خوش نداشتید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما حق را (دین و کتاب و معارف الهی را در دنیا) برای شما (طائفه بشر)

آوردیم، و لکن بیشتر شما حق را خوش نداشتید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه آنها تصمیم محکم بر توطئه گرفتند؛ ما نیز اراده محکمی (درباره آنها) داریم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: یا در کاری ابرام ورزیده اند؟ ما [نیز] ابرام می ورزیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه آنها کار (مکر و مخالفت با حق) را محکمتر کردند، ما نیز (کار

مکر و غضب را بر آنها) محکمتر می کنیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان می پندارند که ما اسرار نهانی و سخنان درگوشی آنان را نمی شنویم؟ آری،

رسولان (و فرشتگان) ما نزد آنها هستند و می نویسند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا می پندارند که ما

راز آنها و نجوایشان را نمی شنویم؟ چرا، و فرشتگان ما پیش آنان [حاضرند و] ثبت می کنند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنها می پندارند که ما راز دل و سخن درگوشی آنها را نمی شنویم؟ چرا (می شنویم) و

فرستادگان ما که نزد آنها می نویسند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اگر برای خداوند فرزندی بود، من نخستین پرستنده او بودم!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اگر برای [خدای] رحمان فرزندی بود، خود من نخستین پرستندگان

بودم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اگر برای خدای رحمان فرزندی بود خود من (برای ادای حق

فرزندی و شرکتش با پدر در وجوب عبادت) نخستین پرستنده (او) بودم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: منزه است پروردگار آسمانها و زمین، پروردگار عرش، از توصیفی که آنها می کنند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار آسمانها و زمین [و] پروردگار عرش، از آنچه وصف می کنند

منزه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: منزه است پروردگار آسمانها و زمین، پروردگار عرش، از

آنچه آنها توصیف می کنند (که او فرزند دارد، فرشتگان دختران اویند، مجسم است و به سه جزء تقسیم شده و ...)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان را به حال خود واگذار تا در باطل غوطه ور باشند و سرگرم بازی شوند تا روزی را

که به آنها وعده داده شده است ملاقات کنند (و نتیجه کار خود را ببینند)! _____ ترجمه استاد فولادوند :
پس آنان را رها کن تا در یابو گویی خود فرو روند و بازی کنند تا آن روزی را که بدان وعده داده می شوند دیدار کنند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس آنها را رها کن که (در کفر و فسقشان) فرو روند و سرگرم بازی (با

دنایای خود) باشند تا آن روزشان را که وعده داده می شوند دیدار کنند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او کسی است که در آسمان معبود است و در زمین معبود؛ و او حکیم و علیم است!
_____ ترجمه استاد فولادوند : و اوست که در آسمان خداست و در زمین خداست، و هموست سنجیده
کار دانا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اوست که در آسمان ها معبود است و در زمین معبود و اوست
دارای اتقان صنع و تدبیر، و دانا (به همه چیز)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پر برکت و پایدار است کسی که حکومت آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دو است
از آن اوست؛ و آگاهی از قیام قیامت نزد اوست و به سوی او بازگردانده می شوید! _____ ترجمه استاد
فولادوند : و خجسته است کسی که فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است از آن اوست، و علم قیامت پیش
اوست و به سوی او برگردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و پرخیر و برکت و پایدار است
خدایی که ملکیت حقیقی و تسلط و حاکمیت بر آسمان ها و زمین و آنچه در میان آن دو هست از آن اوست، و علم به هنگام
حدوث قیامت نزد اوست، و به سوی او بازگردانده می شوید

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسانی را که غیر از او می خوانند قادر بر شفاعت نیستند؛ مگر آنها که شهادت به حق
داده اند و بخوبی آگاهند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی که به جای او می خوانند [و می
پرستند] اختیار شفاعت ندارند، مگر آن کسانی که آگاهانه به حق گواهی داده باشند. _____ ترجمه آیت
الله مشکینی : و کسانی که اینان به جای خدا می خوانند (مانند بت ها و فرشتگان و برخی از انسان ها، در روز قیامت) مالک
هیچ شفاعتی نخواهند بود، مگر آن کسانی که شهادت به حق دهند (مگر شفیعیانی که خود اقرار به توحید کنند) در حالی که
(ایمان و صلاحیت شفاعت شده را) می دانند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر از آنها پرسی چه کسی آنان را آفریده، قطعاً می گویند: خدا؛ پس چگونه از
عبادت او منحرف می شوند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر از آنان پرسی: «چه کسی آنان را خلق
کرده؟» مسلماً خواهند گفت: «خدا». پس چگونه [از حقیقت] بازگردانیده می شوند؟ _____ ترجمه آیت
الله مشکینی : و اگر از آنان پرسی چه کسی آنها را آفریده خواهند گفت: خداوند، (زیرا آنها مشرک در خلقت نبودند بلکه
مشرک در تربیت و ربوبیت بودند)، پس چگونه و به کجا (از حق) باز گردانده می شوند؟ (و الوهیت و خالقیت را از ربوبیت
جدا می کنند)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها چگونه از شکایت پیامبر که می گوید: «پروردگارا! اینها قومی هستند که ایمان نمی
آورند» (غافل می شوند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و گوید: «ای پروردگار من، اینها جماعتی اند
که ایمان نخواهند آورد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (در نزد خداست آگاهی به) گفتار او (گفتار
شایسته و مایوسانه پیامبر که گفت) ای پروردگار من، مسلماً اینان گروهی هستند که ایمان نخواهند آورد

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس (اکنون که چنین است) از آنان روی برگردان و بگو: «سلام بر شما»، امّا بزودی
خواهند دانست! _____ ترجمه استاد فولادوند : [و خدا فرمود:] از ایشان روی برتاب و بگو: «به سلامت.»

پس زودا که بدانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس (ای پیامبر) از آنان روی برتاب و بگو: به سلامت (سلام یأس و متار که دعوت و انتظار فرصت برای نبرد)، و به زودی (پس از تشکیل حکومت ت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (١) ترجمه: (١)

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) ترجمه: (٢)

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ (٣) ترجمه: (٣)

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ (٤) ترجمه: (٤)

أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (٥) ترجمه: (٥)

رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦) ترجمه: (٦)

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ (٧) ترجمه: (٧)

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (٨) ترجمه: (٨)

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ (٩) ترجمه: (٩)

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُّبِينٍ (١٠) ترجمه: (١٠)

يُغْشى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (١١) ترجمه: (١١)

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ (١٢) ترجمه: (١٢)

أَنى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ (١٣) ترجمه: (١٣)

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلِّمٌ مَّجْنُونٌ (١٤) ترجمه: (١٤)

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ (١٥) ترجمه: (١٥)

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ (١٦) ترجمه: (١٦)

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ (١٧) ترجمه: (١٧)

أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنَّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٨) ترجمه: (١٨)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : حم _____ ترجمه استاد فولادوند : حاء، میم.
- _____ ترجمه آیت الله مشکینی : حا، میم. رمزهایی است از جانب الله که به محمّد (ص) القا شده، و این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان مقابله با آن نیست. این کتاب دارای محکّمات و این گونه متشابهات است. سوگند به حلم بی حد و ملک مطلق ما که آنچه در جریان قدر می گذرد از قضای ازل گذشته است و
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سوگند به این کتاب روشنگر، _____ ترجمه استاد فولادوند : سوگند به کتاب روشنگر، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سوگند به این کتاب روشن و روشنگر که
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : که ما آن را در شبی پر برکت نازل کردیم؛ ما همواره انذارکننده بوده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند : [که] ما آن را در شبی فرخنده نازل کردیم، [زیرا] که ما هشداردهنده بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ما آن را (یک جا) در شبی پربرکت (که شب قدر است) فرو فرستادیم، زیرا ما همواره (طبق سنت جاریه خود) بیم دهنده (جهانیان) بوده ایم
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در آن شب هر امری بر اساس حکمت (الهی) تدبیر و جدا می گردد. _____ ترجمه استاد فولادوند : در آن [شب] هر [گونه] [کاری] [به نحوی] [استوار فیصله می یابد]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : در آن شب هر کار محکم و استواری (از حوادث سال از آن جمله نزول قرآن تا شب قدر آینده) از هم باز می شود (و به مأمورین اجرا ابلاغ می گردد)
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (آری، نزول قرآن) فرمانی بود از سوی ما؛ ما (محمد ص) را فرستادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : [این] [کاری] است [که] [از جانب ما] [صورت می گیرد]. ما فرستنده [پیامبران] بودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : کاری که نشأت یافته از جانب ماست، زیرا ما همواره (فرشتگان را برای اداره امور تکوین، و پیامبران را برای ابلاغ امور تشریح) فرستنده بوده ایم
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اینها همه بخاطر رحمتی است از سوی پروردگارت، که شنونده و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند : [و این] [رحمتی] از پروردگارت، که او شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به خاطر (اقتضای) رحمت پروردگارت، زیرا که اوست شنوا (ی درخواست های قولی و عملی نیازمندان) و دانا (به نیاز آنها)
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (همان) پروردگار آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست، اگر اهل یقین هستید! _____ ترجمه استاد فولادوند : پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است، اگر یقین دارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همان پروردگار آسمانها و زمین و آنچه که در میان آن دو هست اگر اهل باورید
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هیچ معبودی جز او نیست؛ زنده می کند و می میراند؛ او پروردگار شما و پروردگار پدران نخستین شماست! _____ ترجمه استاد فولادوند : خدایی جز او نیست؛ او زندگی می بخشد و می میراند؛ پروردگار شما و پروردگار پدران شماست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : هیچ معبودی جز او نیست، (اوست که) زنده می کند و می میراند، پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ولی آنها در شکند و (با حقایق) بازی می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند : ولی نه، آنها به شک و شبهه خویش سرگرمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بلکه آنان (به

جای ایمان آوردن، درباره توحید و معاد) در تردید و سرگرم بازی (با دنیای خویش) اند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس منتظر روزی باش که آسمان دود آشکاری پدید آورد... _____

ترجمه استاد فولادوند: پس در انتظار روزی باش که آسمان دودی نمایان برمی آورد، _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: پس در انتظار روزی باش که آسمان (در مقدمه شروع قیامت) دودی آشکار بیاورد

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که همه مردم را فرامی گیرد؛ این عذاب دردناکی است! _____

ترجمه استاد فولادوند: که مردم را فرو می گیرد؛ این است عذاب پر درد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: که همه مردم را فرا گیرد، (و گفته می شود) این عذابی دردناک است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (می گویند): پروردگارا! عذاب را از ما برطرف کن که ایمان می آوریم.

_____ ترجمه استاد فولادوند: [می گویند]: «پروردگارا، این عذاب را از ما دفع کن که ما ایمان داریم.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در حالی که همه می گویند) پروردگارا، این عذاب را از ما برطرف

ساز، که ما اهل ایمانیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چگونه: و از کجا متذکر می شوند با اینکه رسول روشنگر (با معجزات و منطقی روشن) به

سراغشان آمد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان را کجا [جای] پند [گرفتن] باشد، و حال آنکه به یقین

برای آنان پیامبری روشنگر آمده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از کجا و چگونه آنها را تذکر

خواهد بود در حالی که بر آنها فرستاده ای روشن (از نظر رسالت) و روشنگر (نسبت به حقایق) بیامد؟

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس از او روی گردان شدند و گفتند: «او تعلیم یافته ای دیوانه است!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از او روی برتافتند و گفتند: «تعلیم یافته ای دیوانه است.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس از او روی برتافتند و گفتند: او (در سخنانی که می خواند) تعلیم

یافته (از دیگران است که به خدا نسبت می دهد) و دیوانه است

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما عذاب را کمی برطرف می سازیم، ولی باز به کارهای خود بازمی گردید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: ما این عذاب را اندکی از شما برمی داریم [ولی شما] در حقیقت باز از سر

می گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما اکنون آن عذاب را (از اهل جهان) اندکی برطرف می

کنیم (و تذکر می دهیم) که شما حتما (پس از مدتی به عذاب آخرت) بازمی گردید

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ما از آنها انتقام می گیریم) در آن روز که آنها را با قدرت خواهیم گرفت؛ آری ما

انتقام گیرنده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که دست به حمله می زنیم، همان حمله بزرگ؛

[آنگاه] ما انتقام کشنده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آن عذاب در) روزی (است) که (کافران

را) به بزرگترین و سخت ترین طرزی فرا گیریم، زیرا ما انتقام گیرنده ایم

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما پیش از اینها قوم فرعون را آزمودیم و رسول بزرگواری به سراغشان آمد،

_____ ترجمه استاد فولادوند: و به یقین، پیش از آنان قوم فرعون را بیامودیم، و پیامبری بزرگوار برایشان

آمد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقیقت این است که ما پیش از آنها قوم فرعون را آزمودیم و

رسولی بزرگوار به سراغ آنها آمد

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به آنان گفت: امور) بندگان خدا را به من واگذارید که من فرستاده امینی برای شما

هستم! _____ ترجمه استاد فولادوند: که [به آنان گفت:] «بندگان خدا را به من بسپارید، زیرا که من شما را فرستاده ای امینم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (گفت) که بندگان خدا (بنی اسرائیل ستمدیده) را به من بازدهید، همانا من برای شما فرستاده ای امینم

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (١٩) ترجمه: (١)

وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَزْجُمُونِ (٢٠) ترجمه: (٢)

وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَرِلُونِ (٢١) ترجمه: (٣)

فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هُوَلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ (٢٢) ترجمه: (٤)

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ (٢٣) ترجمه: (٥)

وَإِذْ تَرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ (٢٤) ترجمه: (٦)

كَمْ تَرَكَوا مِنْ جَنّاتٍ وَعُيُونٍ (٢٥) ترجمه: (٧)

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ (٢٦) ترجمه: (٨)

وَنَعْمَ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ (٢٧) ترجمه: (٩)

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ (٢٨) ترجمه: (١٠)

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ (٢٩) ترجمه: (١١)

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ (٣٠) ترجمه: (١٢)

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِّنَ الْمُشْرِكِينَ (٣١) ترجمه: (١٣)

وَلَقَدْ اخْتَرْنَا لَهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ (٣٢) ترجمه: (١٤)

وَآتَيْنَاهُمْ مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ (٣٣) ترجمه: (١٥)

إِنَّ هُوَلَاءِ لَيَقُولُونَ (٣٤) ترجمه: (١٦)

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتْنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ (٣٥) ترجمه: (١٧)

فَأْتُوا بِآبَاتِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٣٦) ترجمه: (١٨)

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمٌ تُبِعَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُّجْرِمِينَ (٣٧) ترجمه: (١٩)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِأَعْيُنٍ (٣٨) ترجمه: (٢٠)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در برابر خداوند تکبر نورزید که من برای شما دلیل روشنی آورده ام! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر خدا برتری مجوید که من برای شما حجتی آشکار آورده ام. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (پیام دیگر) اینکه بر خداوند تکبر و برتری نکنید، زیرا من برای شما حجتی آشکار آورده ام

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من به پروردگار خود و پروردگار شما پناه می برم از اینکه مرا متهم کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و من به پروردگار خود و پروردگار شما پناه می برم از اینکه مرا سنگباران کنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته من به پروردگار خود و پروردگار شما پناه بردم از اینکه مرا برانید یا ناسزا گوید یا سنگ بزنید، یا بکشید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر به من ایمان نمی آورید، از من کناره گیری کنید (و مانع ایمان آوردن مردم نشوید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر به من ایمان نمی آورید، پس، از من کناره گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر به من ایمان نمی آورید پس از من کناره گیرید و مرا به حال خود واگذارید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنها هیچ یک از این پندها را نپذیرفتند، و موسی) به پیشگاه پروردگارش عرضه داشت: اینها قومی مجرمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس پروردگار خود را خواند که: «اینها مردمی گناهکارند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (اما دعوتش سودمند نیفتاد) پس پروردگار خود را خواند که اینان گروهی گناهکارند (در آن حدی که استحقاق هلاکت دسته جمعی دارند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به او دستور داده شد): بندگان مرا شبانه حرکت ده که شما تعقیب می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرمود: «بندگانم را شبانه ببر، زیرا شما مورد تعقیب واقع خواهید شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (گفتیم) پس بندگان مرا شبانه حرکت ده، زیرا شما تحت تعقیب هستید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (هنگامی که از دریا گذشتید) دریا را آرام و گشاده بگذار (و بگذر) که آنها لشکری غرق شده خواهند بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دریا را هنگامی که آرام است پشت سر بگذار، که آنان سپاهی غرق شدنی اند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (چون دریا را برای تو شکافتیم و عبور

کردی) دریا را با راه وسیعش رها کن (تا فرعونیان وارد شوند) زیرا آنان بی تردید سپاهی محکوم به غرقند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرانجام همگی نابود شدند و) چه بسیار باغها و چشمه ها که از خود به جای گذاشتند، _____ ترجمه استاد فولادوند: [و،] چه باغها و چشمه سارانی [که آنها بعد از خود] بر جای نهادند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چه بسیار از باغها و چشمه سارها که از خود باقی نهادند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زراعتها و قصرهای زیبا و گرانبه، _____ ترجمه استاد فولادوند: و کشتزارها و جایگاه های نیکو، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه کشتزارها و منزل و جایگاه های

زیبا و پر نعمتی

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نعمتهای فراوان دیگر که در آن (غرق) بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نعمتی که از آن برخوردار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه خوش گذرانی‌ها که در آن مسرور و خوشحال بودند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینچنین بود ماجرای آنان! و ما (اموال و حکومت) اینها را میراث برای اقوام دیگری قرار دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آری،] این چنین [بود] و آنها را به مردمی دیگر میراث دادیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری) این گونه بود، و ما همه آنها را به گروهی دیگر به میراث دادیم
۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نه آسمان بر آنان گریست و نه زمین، و نه به آنها مهلتی داده شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آسمان و زمین بر آنان زاری نکردند و مهلت نیافتند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس نه آسمان و زمین بر آنها گریست، و نه (در وقت نزول عذاب)

مهلت یافتند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما بنی اسرائیل را از عذاب ذلت بار رهایی بخشیدیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی، فرزندان اسرائیل را از عذاب خفت آور رهانیدیم: _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و به یقین ما بنی اسرائیل را از آن عذاب خوارکننده (ذبح پسران و بیگاری دختران) نجات بخشیدیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از فرعون که مردی متکبر و از اسرافکاران بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: از [دست] فرعون که متکبری از افراطکاران بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از (دست) فرعون که حقا او سرکشی برتری جو از تجاوزکاران بود

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آنها را با علم (خویش) بر جهانیان برگزیدیم و برتری دادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً آنان را دانسته بر مردم جهان ترجیح دادیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما آنها را از روی علم (به استحقاق و صلاحیتشان) بر جهانیان (مردم زمانشان) برگزیدیم

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آیاتی (از قدرت خویش) را به آنها دادیم که آزمایش آشکاری در آن بود (ولی آنان کفران کردند و مجازات شدند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از نشانه‌ها [ای الهی] آنچه را که در آن آزمایشی آشکار بود، بدیشان دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را از آیات و معجزات آنچه در آن امتحانی آشکار (یا نعمتی روشن) بود عطا کردیم (مانند عصا، ید بیضا، شکافتن دریا، هلاک دشمنان، نزول تورات و منّ و سلوی و ابر سایه بان)

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها [= مشرکان] می گویند: _____ ترجمه استاد فولادوند: هر آینه این [کافران] می گویند: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته اینان (کفار قریش) می گویند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: «مرگ ما جز همان مرگ اول نیست و هرگز برانگیخته نخواهیم شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: «جز مرگ نخستین، دیگر [واقعه‌ای] نیست و ما زنده شدنی نیستیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: سرانجام زندگی (و هستی بشر) جز همان مرگ اولی (مرگ از دنیا) نیست و ما هرگز برانگیخته نخواهیم شد

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر راست می گوئید پدران ما را (زنده کنید و) بیاورید (تا گواهی دهند)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: اگر راست می گوئید، پس پدران ما را [باز] آورید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پدران ما را (زنده کنید و) بیاورید اگر شما (در دعوی قیامت)

راستگوئید

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان بهترند یا قوم «تبع» و کسانی که پیش از آنها بودند؟! ما آنان را هلاک کردیم، چرا که مجرم بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ایشان بهترند یا قوم «تبع» و کسانی که پیش از آنها بودند؟ آنها را هلاک کردیم، زیرا که گنهکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنها (در نفوس و نیرو) بهتر (و بیشتر) ند یا قوم تبع (یکی از سلاطین مقتدر یمن) و کسانی که پیش از آنها بودند (مانند عاد و ثمود)؟ همه آنان را هلاک نمودیم، چرا که همه گنهکار بودند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آسمانها و زمین و آنچه را که در میان این دو است به بازی (و بی هدف) نیافریدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است به بازی نیافریده ایم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما آسمانها و زمین و آنچه را میان آن دو است به بازی (و بدون

هدف) نیافریده ایم

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آن دو را جز بحق نیافریدیم؛ ولی بیشتر آنان نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنها را جز به حق نیافریده ایم، لیکن بیشترشان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما آن دو را جز به حق (و برای هدفی والا و عقلانی) نیافریده ایم، و لکن بیشتر آنها نمی دانند

إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ (٤٠) ترجمه: (١)

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (٤١) ترجمه: (٢)

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٤٢) ترجمه: (٣)

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُومِ (٤٣) ترجمه: (٤)

طَعَامُ الْأَثِيمِ (٤٤) ترجمه: (٥)

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ (٤٥) ترجمه: (٦)

كَغَلِي الْحَمِيمِ (٤٦) ترجمه: (٧)

حُدُوهُ فَأَعْتَلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ (٤٧) ترجمه: (٨)

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ (٤٨) ترجمه: (٩)

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ (٤٩) ترجمه: (١٠)

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ (٥٠) ترجمه: (١١)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ (٥١) ترجمه: (١٢)

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (٥٢) ترجمه: (١٣)

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ (٥٣) ترجمه: (١٤)

كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ (٥٤) ترجمه: (١٥)

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ (٥٥) ترجمه: (١٦)

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (٥٦) ترجمه: (١٧)

فَضَلًّا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٥٧) ترجمه: (١٨)

فَإِنَّمَا يَسْرَنَاهُ لِبَلْسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٥٨) ترجمه: (١٩)

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ (٥٩) ترجمه: (٢٠)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روز جدایی (حق از باطل) وعده گاه همه آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، روز «جدا سازی» موعده همه آنهاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین روز فصل (روز قضاوت به حق خداوند و روز جداسازی حق از باطل و مؤمن از کافر و عادل از فاسق) موعده همگی آنان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که هیچ دوستی کمترین کمکی به دوستش نمی کند، و از هیچ سویاری نمی شوند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: همان روزی که هیچ دوستی از هیچ دوستی نمی تواند حمایتی کند، و آنان یاری نمی شوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که هیچ دوست و یآوری از دوست و یاور خود هیچ گونه ضرری را دفع نمی کند، و آنان یاری نمی شوند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسی که خدا او را مورد رحمت قرار داده، چرا که او عزیز و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسی را که خدا رحمت کرده است، زیرا که اوست همان ارجمند مهربان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسی که خداوند مورد ترحم قرار دهد، زیرا اوست مقتدر و مهربان

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً درخت زقوم... _____ ترجمه استاد فولادوند: آری! درخت زقوم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید درخت زقوم (که در ته جهنم می روید و شاخه هایش به همه طبقات می رسد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: غذای گنهکاران است، _____ ترجمه استاد فولادوند: خوراک گناه پیشه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خوراک فرد گنه پیشه است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانند فلز گداخته در شکمها می جوشد؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: چون مس گداخته در شکمها می گدازد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مانند مس گداخته است که در شکمها می جوشد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جوششی همچون آب سوزان! _____ ترجمه استاد فولادوند: همانند جوشش آب جوشان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مانند جوشیدن آب جوشان

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آنگاه به مأموران دوزخ خطاب می شود): این کافر مجرم را بگیرید و به میان دوزخ پرتابش کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: او را بگیرید و به میان دوزخش بکشانید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او را بگیرید و به قهر به میان جهنم بکشید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بر سر او از عذاب جوشان بریزید! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه از عذاب آب جوشان بر سرش فرو ریزید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس از فرق سرش آب جوشانی که سراپا عذاب و شکنجه است بریزید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به او گفته می شود): بچش که (به پندار خود) بسیار قدرتمند و محترم بودی! _____ ترجمه استاد فولادوند: بچش که تو همان ارجمند بزرگواری! _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: (و بگویند) بچش که حقاً تو همان قدرتمند گرامی هستی

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این همان چیزی است که پیوسته در آن تردید می کردید! _____

ترجمه استاد فولادوند: این است همان چیزی که در باره آن تردید می کردید. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: این همان (عذاب ها) است که شما در آن تردید می کردید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) پرهیزگاران در جایگاه امنی قرار دارند، _____ ترجمه استاد

فولادوند: به راستی پرهیزگاران در جایگاهی آسوده [اند]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا

پرهیزکاران در جایگاه امنی (از مرض و اندوه و پیری و مرگ) خواهند بود

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در میان باغها و چشمه ها؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: در بوستانها

و کنار چشمه سارها. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در میان باغ ها و چشمه سارها

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها لباسهایی از حریر نازک و ضخیم می پوشند و در مقابل یکدیگر می نشینند؛

_____ ترجمه استاد فولادوند: پرنیان نازک و دیبای ستر می پوشند [و] برابر هم نشسته اند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: از لباس های ابریشم نازک و ضخیم می پوشند در حالی که (برای انس و

صحبت) رویاروی هم می نشینند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینچنین اند بهشتیان؛ و آنها را با «حور العین» تزویج می کنیم! _____

ترجمه استاد فولادوند: [آری]، چنین [خواهد بود] و آنها را با حوریان درشت چشم همسر می گردانیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: این گونه است (حال آنها)، و حور العین (زنان بهشتی سفیداندام و

درشت چشم) را همسر آنها می کنیم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در آنجا هر نوع میوه ای را بخواهند در اختیارشان قرار می گیرد، و در نهایت امتیاز

به سر می برند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا هر میوه ای را [که بخواهند] آسوده خاطر می

طلبند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آنجا هر نوع میوه ای را می طلبند در حالی که ایمن (از ضرر و

زوال آن) باشند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز مرگی جز همان مرگ اول (که در دنیا چشیده اند) نخواهند چشید، و خداوند

آنها را از عذاب دوزخ حفظ می کند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا جز مرگ نخستین، مرگ

نخواهند چشید و [خدا] آنها را از عذاب دوزخ نگاه می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آنجا

مرگی نخواهند چشید لکن مرگ اولی را (که سبب انتقال از دنیا به عالم برزخ بوده و هم چنین مرگ دومی که سبب انتقال از

برزخ به قیامت بوده، چشیده اند)، و (خداوند) آنها را از عذاب جهنم (برای ابد) نگه می دارد

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این فضل و بخششی است از سوی پروردگارت، این همان رستگاری بزرگ است!

_____ ترجمه استاد فولادوند: [این] بخششی است از جانب پروردگار تو. این است همان کامیابی بزرگ.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: تفضلی است از جانب پروردگار تو، و این همان نجات و کامیابی بزرگ

است

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آن [=قرآن] را بر زبان تو آسان ساختیم، شاید آنان متذکر شوند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، [قرآن] را بر زبان تو آسان گردانیدیم، امید که پند پذیرند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس جز این نیست که ما این (قرآن) را به زبان تو آسان کردیم، (چون آن را عربی و تو را گویا و ذهنت را آشنا به معارف آن قرار دادیم) شاید آنان (قوم تو) متذکر شوند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (امّا اگر نپذیرفتند) منتظر باش، آنها نیز منتظرند (تو منتظر پیروزی الهی و آنها منتظر عذاب و شکست)! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس مراقب باش، زیرا که آنان هم مراقبند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس (چون آنها متذکر نمی شوند) منتظر (عذاب بر آنها) باش که البته آنها نیز منتظر (عذاب) هستند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۱)

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۲) ترجمه: (۲)

إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ (۳) ترجمه: (۳)

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّهِ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ (۴) ترجمه: (۴)

وَإِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۵) ترجمه: (۵)

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ (۶) ترجمه: (۶)

وَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ (۷) ترجمه: (۷)

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُنَلَّى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۸) ترجمه: (۸)

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (۹) ترجمه: (۹)

مَنْ وَرَّاهِهِمْ جَهَنَّمَ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٍ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لَتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

ص: ۴۹۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حم _____ ترجمه استاد فولادوند: حاء، میم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: حا، میم. رمزهایی است از جانب الله که به محمّد (ص) القا شده، و این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان مقابله با آن نیست. این کتاب دارای محکّمات و این گونه متشابهات است. سوگند به حلم بی حد و ملک مطلق ما که آنچه در جریان قدر می گذرد از قضای ازل گذشته است و

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کتاب از سوی خداوند عزیز و حکیم نازل شده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرو فرستادن این کتاب، از جانب خدای ارجمند سنجیده کار است. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: فرو فرستادن این کتاب از جانب خداوند مقتدر شکست ناپذیر و صاحب اتقان صنع در تکوین و متانت در تشریح است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بی شک در آسمانها و زمین نشانه های (فراوانی) برای مؤمنان وجود دارد؛
_____ ترجمه استاد فولادوند: به راستی در آسمانها و زمین، برای مؤمنان نشانه هایی است.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین در آسمان ها و زمین (در وجود و کیفیت و آثار خلقت آنها)

نشانه هایی است (از توحید و ربوبیت و قدرت و حکمت خداوند) برای اهل ایمان

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نیز در آفرینش شما و جنبندگان که (در سراسر زمین) پراکنده ساخته، نشانه هایی است برای جمعیتی که اهل یقینند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آفرینش خودتان و آنچه از [انواع] جنبنده [ها] پراکنده می گرداند، برای مردمی که یقین دارند نشانه هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز در آفرینش خودتان و آنچه از جنبندگان (در سراسر جهان) منتشر می نماید (به لحاظ اختلاف بدن ها و روان ها و نحوه ارتباط روان ها با بدن ها) نشانه هایی است برای گروهی که باور دارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نیز در آمد و شد شب و روز، و رزق (و بارانی) که خداوند از آسمان نازل کرده و بوسیله آن زمین را بعد از مردنش حیات بخشیده و همچنین در وزش بادهای، نشانه های روشنی است برای گروهی که اهل تفکرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز در] پیایی آمدن شب و روز، و آنچه خدا از روزی از آسمان فرود آورده و به [وسیله] آن، زمین را پس از مرگش زنده گردانیده است؛ و [همچنین در] گردش بادهای [به هر سو]، برای مردمی که می اندیشند نشانه هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز در رفت و آمد شب و روز و زیاد و کم شدن آنها و آنچه از روزی که خداوند از آسمان نازل می کند (مانند باران و نور خورشید) و به وسیله آن زمین را پس از مرگش زنده می سازد (بذرها، گیاهان و نهال ها را روح نمو می دمد) و نیز در گرداندن بادهای (به هر سو) نشانه هایی است برای گروهی که می اندیشند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها آیات خداوند است که ما آن را بحق بر تو تلاوت می کنیم؛ اگر آنها به این آیات ایمان نیاورند، به کدام سخن بعد از سخن خدا و آیاتش ایمان می آورند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [ها] است آیات خدا که به راستی آن را بر تو می خوانیم. پس، بعد از خدا و نشانه های او به کدام سخن خواهند گروید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اینها (این آیات کتاب و آیات انفسی و آفاقی) آیات خداست که به حق و درستی بر تو می خوانیم، پس (اگر اینها را نپذیرند) به کدام سخن بعد از (سخن) خدا و نشانه های او ایمان می آورند؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای بر هر دروغگوی گنهکار... _____ ترجمه استاد فولادوند: وای بر هر دروغزن گناه پیشه! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای بر هر دروغ پرداز گناه پیشه

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که پیوسته آیات خدا را می شنود که بر او تلاوت می شود، اما از روی تکبر اصرار بر مخالفت دارد؛ گویی اصلاً آن را هیچ نشنیده است؛ چنین کسی را به عذابی دردناک بشارت ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] [آیات خدا را که بر او خوانده می شود، می شنود و باز به حال تکبر -چنانکه گویی آن را نشنیده است- سماجت می ورزد. پس او را از عذابی پردرد خبر ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که آیات خدا را که پیوسته بر او خوانده می شود می شنود سپس در حال تکبر (بر کفر و عناد خود) اصرار می ورزد، گویی که آنها را نشنیده! پس او را به عذابی دردناک بشارت ده

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر گاه از بعضی آیات ما آگاه شود، آن را به باد استهزا می گیرد؛ برای آنان عذاب خوارکننده ای است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون از نشانه های ما چیزی بداند، آن را به ریشخند می گیرد. آنان عذابی خفت آور خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر گاه از آیات

(کتاب و نشانه های) ما چیزی بداند آنها را به مسخره گیرد. آنهایند که برایشان عذابی خوارکننده خواهد بود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پشت سرشان دوزخ است؛ و هرگز آنچه را به دست آورده اند آنها را (از عذاب الهی) رهایی نمی بخشد، و نه اولیایی که غیر از خدا برای خود برگزیدند (مایه نجاتشان خواهند بود)؛ و عذاب بزرگی برای آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پیشاپیش آنها دوزخ است، و نه آنچه را اندوخته و نه آن دوستانی را که غیر از خدا اختیار کرده اند، به کارشان می آید، و عذابی بزرگ خواهند داشت. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: پشت سر (دنیای) آنها جهنم است و آنچه (از مال و جاه) به دست آورده اند و آنچه به جای خدا سرپرستان و دوستان اتخاذ کرده اند چیزی (از عذاب خدا) را از آنها دفع نمی کند، و آنها را عذابی است بزرگ

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (قرآن) مایه هدایت است، و کسانی که به آیات پروردگارشان کافر شدند، عذابی سخت و دردناک دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این رهنمودی است؛ و کسانی که آیات پروردگارشان را انکار کردند، برایشان عذابی دردناک از پلیدی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

این (قرآن) سراپا هدایت است، و کسانی که به آیات پروردگارشان کفر ورزیدند آنان را عذابی است از نوع عذاب سخت و دردناک

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند همان کسی است که دریا را مسخر شما کرد تا کشتیها بفرمانش در آن حرکت کنند و بتوانید از فضل او بهره گیرید، و شاید شکر نعمتهایش را بجا آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند:

خدا همان کسی است که دریا را به سود شما رام گردانید، تا کشتیها در آن به فرمانش روان شوند، و تا از فزون بخشی او [روزی خویش را] طلب نمایید، و باشد که سپاس دارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند همان

است که دریا را به نفع شما (به بخشیدن طبع خاص و سعه وجودی به آب و ایجاد هوا در محیط آن) مسخر نمود تا کشتی ها در آن به فرمان (تکوینی) او روان شوند و تا شما از فضل و نعمت های (بّری و بحری) او طلب کنید و شاید سپاس گزارید

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همه را از سوی خودش مسخر شما ساخته؛ در این نشانه های (مهمی) است برای کسانی که اندیشه می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه را

در آسمانها و آنچه را در زمین است به سود شما رام کرد؛ همه از اوست. قطعاً در این [امر] برای مردمی که می اندیشند نشانه هایی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در آسمانها و آنچه در این زمین است همه را که

(وجود و حفظ و تدبیرشان) از اوست به سود شما مسخر نمود. حَقّاً که در این (تسخیر) نشانه هایی (از توحید و قدرت و رحمت او) است برای گروهی که می اندیشند

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۱۴) ترجمه: (۱)

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (۱۵) ترجمه: (۲)

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ (۱۶) ترجمه: (۳)

وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مَن بَعِدَ مِمَّا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۷) ترجمه: (۴)

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيحَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (۱۸) ترجمه: (۵)

إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ (۱۹) ترجمه: (۶)

هَذَا بَصَائِرٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ (۲۰) ترجمه: (۷)

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (۲۱) ترجمه: (۸)

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (۲۲) ترجمه: (۹)

ص: ۵۰۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به مؤمنان بگو: «کسانی را که امید به ایام الله [= روز رستاخیز] ندارند مورد عفو قرار دهند تا خداوند هر قومی را به اعمالی که انجام می دادند جزا دهد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: به کسانی که ایمان آورده اند بگو تا از کسانی که به روزهای [پیروزی] خدا امید ندارند در گذرند، تا [خدا هر] گروهی را به [سبب] آنچه مرتکب می شده اند به مجازات رساند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به کسانی که ایمان آورده اند بگو تا از کسانی که ایمان و امید به روزهای خدا (مانند روزهای شکست و مرگ، برزخ و قیامت) ندارند در گذرند (و تا تحقق حکومت الهی متعرض آنها نشوند) تا (خداوند، خود) گروهی را (که معارضه می کنند) در برابر دستاوردهای خود کیفر دهد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس کار شایسته ای بجا آورد، برای خود بجا آورده است؛ و کسی که کار بد می کند، به زیان خود اوست؛ سپس همه شما به سوی پروردگارتان بازگردانده می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که کاری شایسته کند، به سود خود اوست، و هر که بدی کند به زیانش باشد. سپس به سوی پروردگارتان برگردانیده می شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که عمل شایسته کند به سود اوست، و هر که کار بد کند به زیان اوست، سپس به سوی پروردگارتان بازگردانده می شوید (تا نتیجه اعمالتان را ببینید)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما بنی اسرائیل را کتاب (آسمانی) و حکومت و نبوت بخشیدیم و از روزیهای پاکیزه به آنها عطا کردیم و آنان را بر جهانیان (و مردم عصر خویش) برتری بخشیدیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند

: و به یقین، فرزندان اسرائیل را کتاب [تورات] و حکم و پیامبری دادیم و از چیزهای پاکیزه روزیشان کردیم و آنان را بر مردم روزگار برتری دادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا ما بنی اسرائیل را کتاب (آسمانی تورات و انجیل و زبور و صحف) و حکم (حکمت و قضاوت و حکومت) و نبوت دادیم، و آنها را از چیزهای پاکیزه (چون من و سلوی و مائده آسمانی) روزی کردیم و آنها را بر جهانیان (عصر خودشان) برتری بخشیدیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دلایل روشنی از امر نبوت و شریعت در اختیارشان قرار دادیم؛ آنها اختلاف نکردند مگر بعد از علم و آگاهی؛ و این اختلاف بخاطر ستم و برتری جویی آنان بود؛ اما پروردگارت روز قیامت در میان آنها در آنچه اختلاف داشتند داوری می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و دلایل روشنی در امر [دین] به آنان عطا کردیم، و جز بعد از آنکه علم برایشان [حاصل] آمد، [آن هم] از روی رشک و رقابت میان خودشان، دستخوش اختلاف نشدند. قطعاً پروردگارت روز قیامت میانشان در باره آنچه در آن اختلاف می کردند، داوری خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای آنها دلایل روشنی از امر (دینشان) عطا کردیم (که در اصول و فروع آن اجمالی نماند)، پس آنان (در دینشان) اختلاف نکردند مگر پس از آنکه علم (به حقیقت امر) به آنان رسید (و اختلافشان نبود مگر) از روی حسد و تعدی و برتری طلبی در میان خودشان. همانا پروردگار تو میان آنها در روز قیامت در همه آنچه در آن اختلاف می کردند داوری خواهد نمود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس تو را بر شریعت و آیین حقی قرار دادیم؛ از آن پیروی کن و از هوسهای کسانی که آگاهی ندارند پیروی مکن! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس تو را در طریقه آیینی [که ناشی] از امر [خداست] نهادیم. پس آن را پیروی کن، و هوسهای کسانی را که نمی دانند پیروی مکن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس تو را بر شریعتی (خاص) از امر (کلی دین، یعنی شریعت اسلام در برابر شریعت های چهارگانه گذشته) قرار دادیم پس، از آن پیروی کن و هرگز از هواهای کسانی که دانش ندارند (کفار و مشرکان) پیروی مکن

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها هرگز نمی توانند تو را در برابر خداوند بی نیاز کنند (و از عذابش برهانند)؛ و ظالمان یار و یاور یکدیگرند، اما خداوند یار و یاور پرهیزگاران است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان هرگز در برابر خدا از تو حمایت نمی کنند [و به هیچ وجه به کار تو نمی آیند] و ستمگران بعضی شان دوستان بعضی [دیگر]ند، و خدا یار پرهیزگاران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زیرا که البته آنها چیزی از (عذاب) خدا را از تو دفع نمی کنند، و همانا ستمکاران دوستان و یاوران یکدیگرند، و خداوند سرپرست و یاور پرهیزکاران است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (قرآن و شریعت آسمانی) وسایل بینایی و مایه هدایت و رحمت است برای مردمی که (به آن) یقین دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [کتاب] برای مردم، بینش بخش و برای قومی که یقین دارند، رهنمود و رحمتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (قرآن و این شریعت) وسایل بینایی مردم است، و سراپا هدایت و رحمت است برای گروهی که (به مبدء و معاد) باور می دارند (یعنی فعلیت و تأثیرش درباره آنهاست)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسانی که مرتکب بدیها و گناهان شدند گمان کردند که ما آنها را همچون کسانی قرار می دهیم که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند که حیات و مرگشان یکسان باشد؟! چه بد داوری می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسانی که مرتکب کارهای بد شده اند پنداشته اند که آنان را مانند کسانی قرار می دهیم که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند [به طوری که] زندگی آنها و مرگشان یکسان باشد؟ چه بد

داوری می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا کسانی که مرتکب گناهان شدند گمان دارند که ما آنها را همانند کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند قرار می دهیم که زندگی و مرگشان یکسان باشد؟ چه بد داوری می کنند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و خداوند آسمانها و زمین را بحق آفریده است تا هر کس در برابر اعمالی که انجام داده است جزا داده شود؛ و به آنها ستمی نخواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند : و خدا آسمانها و زمین را به حق آفریده است، و تا هر کسی به [موجب] آنچه به دست آورده پاداش یابد، و آنان مورد ستم قرار نخواهند گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و خداوند آسمان ها و زمین را به حق آفرید (به درستی و غرضی والا و عقلانی آفرید تا هر مستعدی به کمالات لایق خود برسد) و تا هر نفسی (در عالم دیگر) در برابر آنچه کسب کرده جزا داده شود و آنها هرگز ستم نمی شوند و از استحقاقشان کاسته نمی گردد

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصِيرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (۲۳) ترجمه: (۱)

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ (۲۴) ترجمه: (۲)

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتُّوا بِآيَاتِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۵) ترجمه: (۳)

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۲۶) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُحْسِرُ الْمُبْطِلُونَ (۲۷) ترجمه: (۵)

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۲۸) ترجمه: (۶)

هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْنِسُخُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۲۹) ترجمه: (۷)

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ (۳۰) ترجمه: (۸)

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ (۳۱) ترجمه: (۹)

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَّا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُشْفِقِينَ (۳۲) ترجمه: (۱۰)

ص: ۵۰۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا دیدی کسی را که معبود خود را هوای نفس خویش قرار داده و خداوند او را با آگاهی (بر اینکه شایسته هدایت نیست) گمراه ساخته و بر گوش و قلبش مهر زده و بر چشمش پرده ای افکنده است؟! با این حال چه کسی می تواند غیر از خدا او را هدایت کند؟! آیا متذکر نمی شوید؟! ترجمه استاد فولادوند: پس آیا دیدی کسی را که هوس خویش را معبود خود قرار داده و خدا او را دانسته گمراه گردانیده و بر گوش او و دلش مهر زده و بر دیده اش پرده نهاده است؟! آیا پس از خدا چه کسی او را هدایت خواهد کرد؟! آیا پند نمی گیرید؟ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا دیدی کسی را که معبود خود را هوای نفسش قرار داده و خدا او را روی علم خود (به کفر باطن و خبث سریره اش) و آگاهی وی، به حال خود رها کرده و بر گوش و قلب او مهر (شقاوت) نهاده و بر دیده (دل) او پرده کشیده؟! پس چه کسی است که او را بعد از خدا هدایت کند؟! آیا متذکر نمی شوید؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «چیزی جز همین زندگی دنیای ما در کار نیست؛ گروهی از ما می میرند و گروهی جای آنها را می گیرند؛ و جز طبیعت و روزگار ما را هلاک نمی کند!» آنان به این سخن که می گویند علمی ندارند، بلکه تنها حدس می زنند (و گمانی بی پایه دارند)! ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «غیر از زندگانی دنیای ما [چیز دیگری] نیست؛ می میریم و زنده می شویم، و ما را جز طبیعت هلاک نمی کند.» [ولی] به این [مطلب] هیچ دانشی ندارند [و] جز [طریق] گمان نمی سپرند. ترجمه آیت الله مشکینی: و

(مشرکان که معاد را منکرند) گفتند: زندگی جز همین زندگی دنیای ما نیست که همواره می میریم و زنده می شویم (گروهی می میرند و گروهی زنده می شوند و یا آنکه از بدنی می میریم و در بدنی دیگر به طرز تناسخ زنده می گردیم) و ما را جز مرور زمان نمی کشد (فرشته ها به وسیله مرور زمان تناسخ را انجام می دهند نه آنکه مبدئی در کار باشد)، و آنها را بر این (مدعا) هیچ علمی نیست جز این نیست که آنها گمان پردازی می کنند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آیات روشن ما بر آنها خوانده می شود، دلیلی در برابر آن ندارند جز اینکه می گویند: «اگر راست می گویند پدران ما را (زنده کنید) و بیاورید (تا گواهی دهند)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شود، دلیلشان همواره جز این نیست که می گویند: «اگر راست می گویند پدران ما را [حاضر] آورید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون نشانه ها و دلایل روشن ما (در امر معاد) بر آنها خوانده شود جز این حجت و دلیلی ندارند که می گویند اگر شما راستگویند پدران ما را (از قبر بیرون آورید (تا ما ایمان بیاوریم)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «خداوند شما را زنده می کند، سپس می میراند، بار دیگر در روز قیامت که در آن تردیدی نیست گردآوری می کند؛ ولی بیشتر مردم نمی دانند.» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «خدا [ست که] شما را زندگی می بخشد، سپس می میراند، آنگاه شما را به سوی روز رستاخیز - که تردیدی در آن نیست - گرد می آورد، ولی بیشتر مردم [این را] نمی دانند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: خداوند شما را (ابتدا در این دنیا) حیات می بخشد سپس می میراند، آن گاه شما را به روز قیامت که شکی در آن نیست گرد می آورد، و لکن بیشتر مردم نمی دانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مالکیت و حاکمیت آسمانها و زمین برای خداست؛ و آن روز که قیامت برپا شود اهل باطل زیان می بینند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، و روزی که رستاخیز برپا شود، آن روز است که باطل اندیشان زیان خواهند دید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ملکیت و مالکیت حقیقی آسمانها و زمین از آن خداوند است (به لحاظ آنکه خلقت و حفظ و تدبیر و فانی کردن آنها در دست اوست)، و روزی که قیامت برپا شود آن روز است که باطل گرایان زیان می برند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز هر امری را می بینی (که از شدت ترس و وحشت) بر زانو نشسته؛ هر امری بسوی کتابش خوانده می شود، و (به آنها می گویند): امروز جزای آنچه را انجام می دادید به شما می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر امتی را به زانو در آمده می بینی؛ هر امتی به سوی کارنامه خود فراخوانده می شود [و بدیشان می گویند]: «آنچه را می کردید امروز پاداش می یابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در آن روز) هر امتی را (از غایت دهشت) گرد آمده و به زانو در افتاده می بینی هر امتی به سوی کتاب خود (هر فردی از امت به سوی نامه عمل خود یا هر امتی به سوی کتاب مذهب خود) خوانده می شود، (و خطاب می آید که) امروز در برابر آنچه عمل می کردید کیفر داده می شوید، یا تجسم یافته عین عمل دنیوی تان کیفر اخروی شماست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کتاب ما است که بحق با شما سخن می گوید (و اعمال شما را بازگو می کند)؛ ما آنچه را انجام می دادید می نوشتیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است کتاب ما که علیه شما به حق سخن می گوید. ما از آنچه می کردید، نسخه بر می داشتیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این نوشته ماست که بر (عمل های) شما به حق و درستی سخن می گوید زیرا ما از آنچه شما انجام می دادید نسخه بر می داشتیم (و یا از

روی لوح محفوظ رونوشت می کردیم و با عمل های شما تطبیق می دادیم)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسانی که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند، پروردگارشان آنها را در رحمت خود وارد می کند؛ این همان پیروزی بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسانی که ایمان

آورده و کارهای شایسته کرده اند، پس پروردگارشان آنان را در جوار رحمت خویش داخل می گرداند. این همان کامیابی آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند

آنها را پروردگارشان در رحمت خود وارد می کند این همان کامیابی آشکار است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسانی که کافر شدند (به آنها گفته می شود): مگر آیات من بر شما خوانده نمی شد و شما استکبار کردید و قوم مجرمی بودید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسانی که کافر شدند

[بدانها می گویند:] «پس مگر آیات من بر شما خوانده نمی شد؟ و [لی] [تکبر نمودید و مردمی بدکار بودید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسانی که کفر ورزیدند (به آنها گفته می شود) مگر نه این بود که

نشانه های (توحید و کتاب) من بر شما خوانده می شد، اما شما تکبر ورزیدید و گروهی مجرم و گنهکار بودید؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که گفته می شد: «وعدۀ خداوند حقّ است، و در قیامت هیچ شکی نیست»، شما می گفتید: «ما نمی دانیم قیامت چیست؟ ما تنها گمانی در این باره داریم، و به هیچ وجه یقین نداریم!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون گفته شد: «وعدۀ خدا راست است و شکی در رستاخیز نیست»، گفتید: «ما نمی دانیم رستاخیز چیست. جز گمان نمی ورزیم و ما یقین نداریم.» _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و چون گفته می شد که بی تردید وعده خدا حق است و در قیامت شکی نیست، می گفتید: ما نمی دانیم قیامت چیست، ما تنها گمانی داریم و ما به یقین نرسیده ایم

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (۳۳) ترجمه: (۱)

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَسَاكُمْ كَمَا نَسَيْتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ (۳۴) ترجمه: (۲)

ذَلِكُمْ بِأَنكُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُؤًا وَعَزَّيْتُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (۳۵) ترجمه: (۳)

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۳۶) ترجمه: (۴)

وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۳۷) ترجمه: (۵)

۴۶ - سوره الأحقاف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حم (۱) ترجمه: (۶)

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۲) ترجمه: (۷)

مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ (۳) ترجمه: (۸)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ اتَّخَذُوا مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْثَانًا
مِّنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۴) ترجمه: (۹)

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ (۵) ترجمه: (۱۰)

ص: ۵۰۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بدیهای اعمالشان برای آنان آشکار می شود، و سرانجام آنچه را استهزا می کردند آنها را فرامی گیرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [حقیقت] بدیهایی که کرده اند، بر آنان پدیدار می شود و آنچه را که بدان ریشخند می کردند، آنان را فرو می گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای آنها کیفرهای عمل های بدشان ظهور (علمی و تجسمی) پیدا می کند و آنچه که بدان استهزا می کردند (از عذاب های گوناگون آنجا) آنان را فرا می گیرد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنها گفته می شود: «امروز شما را فراموش می کنیم همان گونه که شما دیدار امروزتان را فراموش کردید؛ و جایگاه شما دوزخ است و هیچ یآوری ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفته شود: «همان گونه که دیدار امروزتان را فراموش کردید، امروز شما را فراموش خواهیم کرد، و جایگاهتان در آتش است و برای شما یاورانی نخواهد بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به آنها) گفته می شود: امروز شما را فراموش می کنیم (در میان عذاب رها می کنیم) چنان که شما دیدار امروزتان را (در دنیا) فراموش کردید، و جایگاه شما آتش است و شما را هرگز یاری کنندگانی نیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که شما آیات خدا را به مسخره گرفتید و زندگی دنیا شما را فریب داد! «امروز نه آنان را از دوزخ بیرون می آورند، و نه هیچ گونه عذری از آنها پذیرفته می شود!»

ترجمه استاد فولادوند: این بدان سبب است که شما آیات خدا را به ریشخند گرفتید و زندگی دنیا فریبتان داد. پس امروز نه از این [آتش] بیرون آورده می شوند، و نه عذرشان پذیرفته می گردد. ترجمه آیت الله مشکینی: این (عذاب ها) به سبب آن است که شما آیات خدا را به مسخره گرفتید و زندگی دنیا شما را فریفت، پس امروز آنها از جهنم بیرون آورده نشوند و دعوت به عذرخواهی نگردند و از آنان نخواهند که رضایت حق را به دست آورند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس حمد و ستایش مخصوص خداست، پروردگار آسمانها و پروردگار زمین و پروردگار همه جهانیان! ترجمه استاد فولادوند: پس سپاس از آن خداست: پروردگار آسمانها و پروردگار زمین، پروردگار جهانیان. ترجمه آیت الله مشکینی: پس ستایش از آن خدایی است که پروردگار آسمان ها و پروردگار زمین، پروردگار جهانیان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای اوست کبریا و عظمت در آسمانها و زمین، و اوست عزیز و حکیم! ترجمه استاد فولادوند: و در آسمانها و زمین، بزرگی از آن اوست، و اوست شکست ناپذیر سنجیده کار. ترجمه آیت الله مشکینی: و بزرگی و تسلیم ناپذیری و تسلط، در آسمان ها و زمین از آن اوست و اوست مقتدر شکست ناپذیر و با حکمت (که دارای اتقان در خلقت و متانت د

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حم ترجمه استاد فولادوند: حاء، میم. ترجمه آیت الله مشکینی: حاء، میم. رمزهایی است از جانب الله که به محمد (ص) القا شده. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی احدی را توان مقابله با آن نیست. این کتاب دارای محکمت و این گونه تشابهات است. سوگند به حلم بی حد و ملک مطلق ما که آنچه در جریان قدر می گذرد از قضای ازل گذشته است و

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کتاب از سوی خداوند عزیز و حکیم نازل شده است! ترجمه استاد فولادوند: فرو فرستادن این کتاب، از جانب خدای ارجمند حکیم است. ترجمه آیت الله مشکینی: فرو فرستادن این کتاب از جانب خدای مقتدر شکست ناپذیر و صاحب اتقان صنع در تکوین و متانت در تشریح است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آسمانها و زمین و آنچه را در میان این دو است جز بحق و برای سرآمد معینی نیافریدیم؛ اما کافران از آنچه انداز می شوند روی گردانند! ترجمه استاد فولادوند: [ما] آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است جز به حق و [تا] زمانی معین نیافریدیم، و کسانی که کافر شده اند، از آنچه هشدار داده شده اند رویگردانند. ترجمه آیت الله مشکینی: ما آسمان ها و زمین و آنچه را که در میان آن دو هست جز به حق (و هدفی برتر و عقلانی) و تا مدتی معین (که روز قیامت و روز زوال نظام جهان هستی است) نیافریدیم، و کسانی که کفر ورزیدند، از آنچه انداز شده اند رویگردانند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به آنان بگو: «این معبودهایی را که غیر از خدا پرستش می کنید به من نشان دهید چه چیزی از زمین را آفریده اند، یا شرکتی در آفرینش آسمانها دارند؟ کتابی آسمانی پیش از این، یا اثر علمی از گذشتگان برای من بیاورید (که دلیل صدق گفتار شما باشد) اگر راست می گوید!» ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به من خبر دهید، آنچه را به جای خدا فرا می خوانید به من نشان دهید که چه چیزی از زمین [را] آفریده یا [مگر] آنان را در

[کار] آسمانها مشارکتی است؟ اگر راست می گوئید، کتابی پیش از این [قرآن] یا بازمانده ای از دانش نزد من آورید.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو به من خبر دهید که آنچه به جای خداوند می خوانید (مانند بت ها و غیره) به من نشان دهید که چه چیزی (چه قسمتی) از این زمین را آفریده اند؟ یا آنها را شرکتی در (آفرینش) آسمان هاست؟ کتابی را که پیش از این (قرآن) بوده یا باقی مانده ای از حجت و برهان علم آور (از گذشتگان) را برای من بیاورید اگر راستگوئید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه کسی گمراهتر است از آن کس که معبودی غیر خدا را می خواند که تا قیامت هم به او پاسخ نمی گوید و از خواندن آنها (کاملاً) بی خبر است؟! (و صدای آنها را هیچ نمی شنود!) _____
ترجمه استاد فولادوند: و کیست گمراه تر از آن کس که به جای خدا کسی را می خواند که تا روز قیامت او را پاسخ نمی دهد، و آنها از دعایشان بی خبرند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه کسی گمراه تر است از آن که به جای خدا کسانی را می خوانند که تا روز قیامت هم او را اجابت نخواهند کرد و آنها از خواندن اینان (به کلی) غافل اند

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ (٦) ترجمه: (١)

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ (٧) ترجمه: (٢)

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَمَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٨) ترجمه: (٣)

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مَنْ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفَعَّلُ بِي وَلَا بِيَكُمُ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (٩) ترجمه: (٤)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَتْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنْ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَمَّا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٠) ترجمه: (٥)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِنْكَارٌ قَدِيمٌ (١١) ترجمه: (٦)

وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابٌ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ (١٢) ترجمه: (٧)

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (١٣) ترجمه: (٨)

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٤) ترجمه: (٩)

ص: ٥٠٣

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که مردم محشور می شوند، معبودهای آنها دشمنانشان خواهند بود؛ حتی عبادت آنها را انکار می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون مردم محشور گردند، دشمنان آنان باشند و به عبادتشان انکار ورزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون مردم محشور گردند معبودها (هر چند از جماد باشند) با آنان دشمن شوند و به پرستش آنها کفر ورزند و آنها نیز با معبودها دشمن گردند و به عبادتشان کافر شوند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که آیات روشن ما بر آنان خوانده می شود، کافران در برابر حقی که برای آنها آمده می گویند: «این سحری آشکار است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آیات روشن ما بر ایشان خوانده شود، آنان که چون حقیقت به سویشان آمد منکر آن شدند، گفتند: «این سحری آشکار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آیات روشن ما بر آنها خوانده شود کسانی که کفر می ورزند درباره حق و حقیقت هنگامی که بدانها رسد گویند: این جادویی آشکار است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه می گویند: «این آیات را بر خدا افترا بسته است!» بگو: «اگر من آن را بدروغ به خدا نسبت داده باشم (لازم است مرا رسوا کند و) شما نمی توانید در برابر خداوند از من دفاع کنید! او کارهایی را که شما در آن وارد می شوید بهتر می داند؛ همین بس که خداوند گواه میان من و شما باشد؛ و او آمرزنده و مهربان است!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: یا می گویند: «این [کتاب] را بر یافته است.» بگو: «اگر آن را بر یافته باشم؛ در برابر خدا اختیار چیزی برای من ندارید. او آگاه تر است به آنچه [با طعنه] در آن فرو می روید. گواه بودن او میان من و شما بس است، و اوست آمرزنده مهربان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه گویند: این قرآن را از خود فرا یافته (و به خدا نسبت داده)؟ بگو: اگر آن را فرا یافته باشم (و خدا بخواهد مرا عذاب کند) شما هرگز مالک (دفع) چیزی از (عذاب) خدا نسبت به من نیستید. او داناتر است به آنچه شما در آن وارد می شوید (از تکذیب قرآن و جادو شمردن آن)، همین بس که او شاهد میان من و شماست، و اوست آمرزنده و مهربان

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من پیامبر نوظهوری نیستم؛ و نمی دانم با من و شما چه خواهد شد؛ من تنها از آنچه بر من وحی می شود پیروی می کنم، و جز بیم دهنده آشکاری نیستم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من از [میان] پیامبران، نودرآمدی نبودم و نمی دانم با من و با شما چه معامله ای خواهد شد. جز آنچه را که به من وحی می شود، پیروی نمی کنم؛ و من جز هشداردهنده ای آشکار [بیش] نیستم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من از میان فرستادگان (خدا در دعوی نبوت و ارائه کتاب و معجزه) نوظهور و بی سابقه نیستم و نمی دانم (در آینده دنیا و آخرت) با من و شما چه خواهد شد، من پیروی نمی کنم مگر آنچه را که به سویم وحی می شود، و من جز بیم دهنده آشکاری نیستم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «به من خبر دهید اگر این قرآن از سوی خدا باشد و شما به آن کافر شوید، در حالی که شاهی از بنی اسرائیل بر آن شهادت دهد، و او ایمان آورد و شما استکبار کنید (چه کسی گمراهتر از شما خواهد بود)؟! خداوند گروه ستمگر را هدایت نمی کند!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به من خبر دهید، اگر این [قرآن] از نزد خدا باشد و شما بدان کافر شده باشید و شاهی از فرزندان اسرائیل به مشابعت آن [با تورات] گواهی داده و ایمان آورده باشد، و شما تکبر نموده باشید [آیا باز هم شما ستمکار نیستید؟] البته خدا قوم ستمگر را هدایت نمی کند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به من خبر دهید که اگر این (قرآن) از جانب خدا باشد و شما کفر ورزیدید و گواهی از بنی اسرائیل (مانند برخی از علمای یهود) بر نظیر آن (تورات واقعی که مثل قرآن و شاهد صدق قرآن است) گواهی داد و ایمان آورد و شما تکبر ورزیدید (آیا شما در گمراهی سختی نمانده اید)؟ همانا خداوند ستمکاران را (به مراتب کمال ایمان) هدایت نمی کند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران درباره مؤمنان چنین گفتند: «اگر (اسلام) چیز خوبی بود، هرگز آنها (در پذیرش آن) بر ما پیشی نمی گرفتند!» و چون خودشان بوسیله آن هدایت نشدند می گویند: «این یک دروغ قدیمی است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کافر شدند، به آنان که گرویده اند گفتند: «اگر [این دین] خوب بود، بر ما بدان پیشی نمی گرفتند.» و چون بدان هدایت نیافته اند، به زودی خواهند گفت: «این دروغی کهنه است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند درباره کسانی که ایمان آوردند، گفتند: اگر این (قرآن یا این دین) چیز خوبی بود آنها (که از فقرا و طبقات پایین اند) در پذیرش آن بر ما سبقت نمی گرفتند و چون بدان هدایت نیافتند خواهند گفت: این (کتاب) دروغی قدیم و کهنه است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیش از آن، کتاب موسی که پیشوا و رحمت بود (نشانه های آن را بیان کرده)، و این کتاب هماهنگ با نشانه های تورات است در حالی که به زبان عربی و فصیح و گویاست، تا ظالمان را بیم دهد و برای نیکوکاران بشارتی باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [حال آنکه] پیش از آن، کتاب موسی، راهبر و

[مایه] رحمتی بود؛ و این [قرآن] کتابی است به زبان عربی که تصدیق کننده [آن] است، تا کسانی را که ستم کرده اند هشدار دهد و برای نیکوکاران مژده ای باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و چگونه می شود افک باشد) در حالی که پیش از آن کتاب (آسمانی) موسی پیشوا و رحمت (جامعه بود) و این کتابی است تصدیق کننده (آن) به زبان عربی، تا انداز کند کسانی را که ستم کرده اند، و بشارت باشد برای نیکوکاران

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که گفتند: «پروردگار ما الله است»، سپس استقامت کردند، نه ترسی برای آنان است و نه اندوهگین می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: محققاً کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداست» سپس ایستادگی کردند، بیمی بر آنان نیست و غمگین نخواهند شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که (از عمق قلب) گفتند: پروردگار ما تنها خداست، سپس (بر طبق آن) استقامت داشتند، (در عالم آخرت) نه ترسی بر آنهاست و نه اندوهی خواهند داشت

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها اهل بهشتند و جاودانه در آن می مانند؛ این پاداش اعمالی است که انجام می دادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: ایشان اهل بهشتند که به پاداش آنچه انجام می دادند جاودانه در آن می مانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها یاران بهشت اند که در آن جا جاودانه اند، به پاداش آنچه (در دنیا) انجام می دادند

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتِكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ (١٥) ترجمه: (١)

أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَّخِذُ أَوْزُعًا مِنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعِدَ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ (١٦) ترجمه: (٢)

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَكُمْمَا اتَّعَدَانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَكْبِرَانِ اللَّهُ وَبَلَغَ مِنْهُ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (١٧) ترجمه: (٣)

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ (١٨) ترجمه: (٤)

وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُؤْفِيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (١٩) ترجمه: (٥)

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ (٢٠) ترجمه: (٦)

ص: ٥٠٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به انسان توصیه کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند، مادرش او را با ناراحتی حمل می کند و با ناراحتی بر زمین می گذارد؛ و دوران حمل و از شیر بازگرفتنش سی ماه است؛ تا زمانی که به کمال قدرت و رشد برسد و به چهل سالگی بالغ گردد می گوید: «پروردگارا! مرا توفیق ده تا شکر نعمتی را که به من و پدر و مادرم دادی بجا آورم و کار شایسته ای انجام دهم که از آن خشنود باشی، و فرزندان مرا صالح گردان؛ من به سوی تو بازمی گردم و توبه می کنم، و من از مسلمانانم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و انسان را [نسبت] به پدر و مادرش به احسان سفارش کردیم. مادرش با تحمل رنج به او باردار شد و با تحمل رنج او را به دنیا آورد. و باربرداشتن و از شیر گرفتن او سی ماه است، تا آنگاه که به رشد کامل خود برسد و به چهل سال برسد، می گوید: «پروردگارا، بر دلم بیفکن تا نعمتی را که به من و به پدر و مادرم ارزانی داشته ای سپاس گویم و کار شایسته ای انجام دهم که آن را خوش داری، و فرزندانم را برایم شایسته گردان؛ در حقیقت، من به درگاه تو توبه آوردم و من از فرمان پذیرانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما انسان را سفارش کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند، (خاصه مادر) زیرا مادرش (بار وجود) او را به سختی حمل کرده و به سختی فرو نهاده و (دوران) بارداری و (شیرخواری تا) از شیر گرفتن او سی ماه است (که مجموع کمترین مدت زمان حمل شش ماه، و بیشترین مدت زمان شیر دادن دو سال است، یا بیشترین زمان حمل یک سال، و کمترین زمان شیر دادن هجده ماه). تا آن گاه که به کمال نیروی (جسمی و عقلی) خود و به چهل سالگی رسید گفت: پروردگارا، مرا الهام کن و توفیق ده تا نعمتی را که بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشته ای (نعمت ظاهری مادی و نعمت معنوی عقل و ایمان) سپاس گزارم و عمل صالحی که تو از آن خشنود شوی به جا آورم، و فرزندانم را برای من صالح گردان، که من به سوی تو

بازگشتم و بی تردید از تسلیم شدگانم. (آیه درباره انسان مؤمن صالح است).

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که ما بهترین اعمالشان را قبول می کنیم و از گناهانشان می گذریم و در میان بهشتیان جای دارند؛ این وعده راستی است که وعده داده می شدند. _____ ترجمه استاد فولادوند: اینانند کسانی که بهترین آنچه را انجام داده اند از ایشان خواهیم پذیرفت و از بدیهایشان درخواهیم گذشت؛ در [زمره] بهشتیانند؛ [همان] وعده راستی که بدانان وعده داده می شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنهایند کسانی که ما از آنان عمل های بسیار نیکشان را می پذیریم و از گناهانشان در زمره اهل بهشت می گذریم طبق وعده راستینی که وعده داده می شدند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که به پدر و مادرش می گوید: «اف بر شما! آیا به من وعده می دهید که من روز قیامت مبعوث می شوم؟! در حالی که پیش از من اقوام زیادی بودند (و هرگز مبعوث نشدند)! و آن دو پیوسته فریاد می کشند و خدا را به یاری می طلبند که: وای بر تو، ایمان بیاور که وعده خدا حق است اما او پیوسته می گوید: «اینها چیزی جز افسانه های پیشینیان نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن کس که به پدر و مادر خود گوید: «اف بر شما، آیا به من وعده می دهید که زنده خواهم شد و حال آنکه پیش از من نسلا سپری [و نابود] شدند.» و آن دو به [درگاه] خدا زاری می کنند: «وای بر تو، ایمان بیاور. وعده [و تهدید] خدا حق است.» و [لی پسر] پاسخ می دهد: «اینها جز افسانه های گذشتگان نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (اما) آن کس که به پدر و مادر خویش گفت: اف بر شما، آیا به من وعده می دهید که (پس از مرگ از میان خاک ها) بیرون آورده می شوم در حالی که مردمانی در قرن ها پیش از من گذشته اند (و کسی از آنها زنده نشده است)؟! و آن دو همواره از خدا (درباره ایمان او) یاری می خواستند (و می

گفتند) وای بر تو، ایمان بیاور، قطعاً وعده خداوند حق است، اما او می گفت: این (سخن شما) جز افسانه های پیشینیان نیست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که فرمان عذاب درباره آنان همراه اقوام (کافری) که پیش از آنان از جنّ و انس بودند مسلم شده، چرا که همگی زیانکار بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان کسانی اند که گفتار [خدا] علیه ایشان -همراه با امتهایی از جنیان و آدمیان که پیش از آنان روزگار به سر بردند- به حقیقت پیوست، بی گمان آنان زیانکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین کسانی هستند که گفتار خدا (وعده دوزخی بودن کفار) درباره آنها در میان امت هایی از جنّ و انس که پیش از آنان گذشته اند ثابت و مسلم شده، حقاً که آنها زیانکار بودند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای هر کدام از آنها درجاتی است بر طبق اعمالی که انجام داده اند، تا خداوند کارهایشان را بی کم و کاست به آنان تحویل دهد؛ و به آنها هیچ ستمی نخواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای هر یک در [نتیجه] آنچه انجام داده اند درجاتی است، و تا [خدا پاداش] اعمالشان را تمام بدهد؛ و آنان مورد ستم قرار نخواهند گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای هر یک (از مؤمنان و کافران) درجاتی است (از ایمان و کفر و سعادت و شقاوت و پاداش و کیفر) نشأت یافته از آنچه انجام داده اند. (این رفتار برای علی است) و برای آنکه خداوند (جزای) عمل های آنها را (یا تجسم یافته عین اعمالشان را) به نحو کامل به آنها بدهد، و هرگز آنها مورد ستم قرار نمی گیرند و از ثوابشان کاسته یا بر عقابشان افزوده نمی گردد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز که کافران را بر آتش عرضه می کنند (به آنها گفته می شود): از طیبات و لذائذ در زندگی دنیا خود استفاده کردید و از آن بهره گرفتید؛ اما امروز عذاب ذلّت بار بخاطر استکباری که در زمین بناحق کردید

و بخاطر گناهانی که انجام می دادید؛ جزای شما خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آن روز که آنهایی را که کفر ورزیده اند، بر آتش عرضه می دارند [به آنان می گویند:] «نعمتهای پاکیزه خود را در زندگی دنیایتان [خودخواهانه] صرف کردید و از آنها برخوردار شدید؛ پس امروز به [سزای] آنکه در زمین بناحق سرکشی می نمودید و به سبب آنکه نافرمانی می کردید، به عذاب خفت [آور] کیفر می یابید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و روزی که کافران بر آتش عرضه می شوند (به آنها گفته می شود) شما همه خوشی ها و لذت هایتان را در زندگی دنیایتان (به وسیله ارتکاب گناهان) بردید و در آنجا برخوردار شدید، پس امروز به خاطر آنکه در روی زمین به ناحق تکبر می ورزیدید و به کیفر آنکه نافرمانی می کردید با عذاب خوارکننده ای مجازات می شوید

وَأَذْكُرُ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٢١) ترجمه: (١)

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٢٢) ترجمه: (٢)

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ (٢٣) ترجمه: (٣)

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُمِطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٤) ترجمه: (٤)

تَدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَاكِينُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ (٢٥) ترجمه: (٥)

وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٢٦) ترجمه: (٦)

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَى وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٢٧) ترجمه: (٧)

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكُمْ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢٨) ترجمه: (٨)

ص: ٥٠٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (سرگذشت هود) برادر قوم عاد را یاد کن، آن زمان که قومش را در سرزمین «احقاف» بیم داد در حالی که پیامبران زیادی قبل از او در گذشته های دور و نزدیک آمده بودند که: جز خدای یگانه را نپرستید! (و گفت:) من بر شما از عذاب روزی بزرگ می ترسم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برادر عادیان را به یاد آور، آنگاه که قوم خویش را در ریگستان بیم داد -در حالی که پیش از او و پس از او [نیز] قطعاً هشداردهندگان گذشته بودند- که: «جز خدا را پرستید؛ واقعاً من بر شما از عذاب روزی هولناک می ترسم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یاد آور (داستان هود) برادر قبیله ای قوم عاد را، آن گاه که قوم خود را در آن ریگستان (واقع در یمن) اندازار نمود- و البته بیم دهندگانی پیش از او و پس از او نیز (در آن محیط) گذشته بودند- که جز خداوند کسی را نپرستید، زیرا که من بر شما از عذاب روزی بزرگ می ترسم

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها گفتند: «آیا آمده ای که ما را (با دروغهایت) از معبودانمان بازگردانی؟! اگر راست می گویی عذابی را که به ما وعده می دهی بیاور!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «آیا آمده ای که ما را از خدایانمان برگردانی؟ پس اگر راست می گویی، آنچه به ما وعده می دهی [بر سرمان] بیاور.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: آیا آمده ای تا ما را از معبودهای خود برگردانی؟! پس اگر از

راستگویانی آنچه را به ما وعده می دهی (از عذاب های ناگهانی و دسته جمعی) بیاور

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «علم (آن) تنها نزد خداست (و او می داند چه زمانی شما را مجازات کند)؛ من آنچه را به آن فرستاده شده ام به شما می رسانم، (وظیفه من همین است!) ولی شما را قومی می بینم که پیوسته در نادانی

هستید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : گفت: «آگاهی فقط نزد خداست، و آنچه را بدان فرستاده شده ام به شما می‌رسانم، ولی من شما را گروهی می‌بینم که در جهل اصرار می‌ورزید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گفت: جز این نیست که علم (به اینکه آن عذاب چیست و چگونه است و کی است) در نزد خداوند است و من آنچه را که بدان فرستاده شده ام، ابلاغ می‌دارم (دعوت به توحید و هشدار از نزول عذاب برای طغیانگران)، و لکن شما را گروهی می‌بینم که همواره جهل می‌ورزید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که آن (عذاب الهی) را بصورت ابر گسترده ای دیدند که بسوی درّه ها و آبگیرهای آنان در حرکت است (خوشحال شدند) گفتند: «این ابری است که بر ما می‌بارد!» (ولی به آنها گفته شد: این همان چیزی است که برای آمدنش شتاب می‌کردید، تندبادی است (وحشتناک) که عذاب دردناکی در آن است! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس چون آن [عذاب] را [به صورت] [ابری روی آورنده به سوی وادیهای خود دیدند، گفتند: «این ابری است که بارش دهنده ماست.»] [هود گفت: «نه،] بلکه همان چیزی است که به شتاب خواستارش بودید: بادی است که در آن عذابی پر درد [نهفته] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چون عذاب را به صورت ابری گسترده دیدند که رو به سوی درّه ها و آبگیرهای آنان نهاده، گفتند: این ابری است باران زا برای ما، (هود گفت: نه) بلکه آن همان است که آن را به شتاب خواستید، بادی است که در آن عذابی دردناک است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : همه چیز را بفرمان پروردگارش در هم میکوبد و نابود میکند (آری) آنها صبح کردند در حالی که چیزی جز خانه هایشان به چشم نمی‌خورد؛ ما این گونه گروه مجرمان را کیفر می‌دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند : همه چیز را به دستور پروردگارش بنیان کن می‌کند.» پس چنان شدند که جز سراهایشان دیده نمی‌شد. این چنین گروه بدکاران را سزا می‌دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : که همه چیز را (از نفوس و اموال) به فرمان پروردگارش هلاک و نابود می‌سازد. پس آنها آن چنان (هلاک) شدند که جز مسکن هایشان دیده نمی‌شد. این گونه ما گروه گنهکاران را کیفر می‌دهیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما به آنها [= قوم عاد] قدرتی دادیم که به شما ندادیم، و برای آنان گوش و چشم و دل قرار دادیم؛ (اما به هنگام نزول عذاب) نه گوشها و چشمها و نه عقلهایشان برای آنان هیچ سودی نداشت، چرا که آیات خدا را انکار می‌کردند؛ و سرانجام آنچه را استهزا می‌کردند بر آنها وارد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند : و به راستی در چیزهایی به آنان امکانات داده بودیم که به شما در آنها [چنان] امکاناتی نداده ایم، و برای آنان گوش و دیده ها و دلهایی [نیرومندتر از شما] قرار داده بودیم، و [ولی] چون به نشانه های خدا انکار ورزیدند [نه] گوششان و نه دیدگانشان و نه دلهایشان، به هیچ وجه به دردشان نخورد، و آنچه ریشخندش می‌کردند به سرشان آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به راستی که ما به آنها در چیزهایی (از نظر توان جسمی و اموال و اولاد) قدرت و تمکن داده بودیم که شما را در آن چیزها تمکن نداده ایم، و برای آنها گوش و دیدگان و دل هایی قرار داده بودیم، اما نه گوششان و نه چشمانشان و نه دل هایشان چیزی را (از عذاب خداوند) از آنها دفع نکرد، زیرا آنها پیوسته آیات خدا را انکار می‌کردند و (سرانجام) آنچه که بدان استهزا می‌کردند آنها را از همه سو فرا گرفت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما آبادیهایی را که پیرامون شما بودند نابود ساختیم، و آیات خود را بصورتهای گوناگون (برای مردم آنها) بیان کردیم شاید باز گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و بی گمان، همه شهرهای پیرامون شما را هلاک کرده و آیات خود را گونه گون بیان داشته ایم، امید که آنان باز گردند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی : و حَقًّا که ما آنچه را که در اطراف شما (اهل مکّه) از اجتماعات بود (مانند اصحاب حجر و قوم ثمود و قوم لوط) هلاک کردیم، و آیات گوناگون (توحید و عظمت خود) را به آنها نشان دادیم، شاید باز گردند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس چرا معبودانی را که غیر از خدا برگزیدند - به گمان اینکه به خدا نزدیکشان سازد- آنها را یاری نکردند؟! بلکه از میانشان گم شدند! این بود نتیجه دروغ آنها و آنچه افترا می بستند! _____

ترجمه استاد فولادوند : پس چرا آن کسانی را که غیر از خدا، به منزله معبودانی، برای تقرّب [به خدا] اختیار کرده بودند، آنان را یاری نکردند بلکه از دستشان دادند؟ و این بود دروغ آنان و آنچه برمی بافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس چرا کسانی که آنها را به جای خدا برای خود معبودهایی برای تقرب (به خدا) گرفته بودند (در وقت نزول آن عذاب ها) آنان را یاری نکردند، بلکه از نظر آنها گم شدند؟! (آری) این بود (نتیجه) دروغ و انحراف آنها و افترای که می بستند

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفْرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُّندِرِينَ (٢٩) ترجمه: (١)

قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ (٣٠) ترجمه: (٢)

يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِزَّكُمْ مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ (٣١) ترجمه: (٣)

وَمَنْ لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَعْزِبْ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٣٣)

ترجمه: (٥)

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (٣٤) ترجمه: (٤)

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبُثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ فَهَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ (٣٥) ترجمه: (٧)

ص: ٥٠٦

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آور) هنگامی که گروهی از جنّ را به سوی تو متوجه ساختیم که قرآن را بشنوند؛ وقتی حضور یافتند به یکدیگر گفتند: «خاموش باشید و بشنوید!» و هنگامی که پایان گرفت، به سوی قوم خود باز گشتند و آنها را بیم دادند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون تنی چند از جنّ را به سوی تو روانه کردیم که قرآن را بشنوند؛ پس چون بر آن حاضر شدند [به یکدیگر] گفتند: «گوش فرا دهید.» و چون به انجام رسید، هشداردهنده به سوی قوم خود باز گشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که گروهی از جنّ را به سوی تو متوجه کردیم که قرآن را گوش می دادند پس چون در نزد (تلاوت) آن حاضر شدند، گفتند: ساکت شوید و گوش فرا دهید و چون به پایان رسید به سوی قوم خود باز گشتند در حالی که (همانند پیامبری) انذارکننده بودند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ای قوم ما! ما کتابی را شنیدیم که بعد از موسی نازل شده، هماهنگ با نشانه های کتابهای پیش از آن، که به سوی حقّ و راه راست هدایت می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای قوم ما، ما کتابی را شنیدیم که بعد از موسی نازل شده [و] تصدیق کننده [کتابهای] پیش از خود است، و به سوی حقّ و به سوی راهی راست راهبری می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ای قوم ما، همانا کتابی را شنیدیم که پس از موسی نازل شده در حالی که تصدیق کننده است آنچه را که پیش از او بوده است (از پیامبران و کتاب های آسمانی آنها)، به سوی حقّ و به سوی راهی مستقیم (در عقاید و اخلاق و اعمال) هدایت می کند

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای قوم ما! دعوت کننده الهی را اجابت کنید و به او ایمان آورید تا گناهانتان را ببخشد و شما را از عذابی دردناک پناه دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای قوم ما، دعوت کننده خدا را پاسخ [مثبت] دهید و به او ایمان آورید تا [خدا] برخی از گناهانتان را بر شما ببخشد و از عذابی پر درد پناهتان دهد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای قوم ما، دعوت کننده خدا (پیامبر اسلام) را اجابت کنید و به او ایمان آورید تا خداوند از برخی از گناهانتان درگذرد (آنچه که قبل از اسلام مخالفت حقوق الله کرده اید) و از عذابی دردناک (در آخرت) پناهتان دهد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هر کس به دعوت کننده الهی پاسخ نگوید، هرگز نمی تواند از چنگال عذاب الهی در زمین فرار کند، و غیر از خدا یار و یاور برای او نیست؛ چنین کسانی در گمراهی آشکارند! _____
ترجمه استاد فولادوند : و کسی که دعوت کننده خدا را اجابت نکند، در زمین در مانده کننده [خدا] نیست و در برابر او دوستانی ندارد. آنان در گمراهی آشکاری اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هر که دعوت کننده خدا را اجابت نکند هرگز در روی زمین عاجز کننده (خدا) نخواهد بود (که از ملکش فرار کند یا به قدرت برتری پناهنده شود) و او را جز خداوند سرپرستان و یاورانی نیست چنین کسانی در گمراهی آشکاری هستند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا آنها نمی دانند خداوندی که آسمانها و زمین را آفریده و از آفرینش آنها ناتوان نشده است، می تواند مردگان را زنده کند؟! آری او بر هر چیز تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر ندانسته اند که آن خدایی که آسمانها و زمین را آفریده و در آفریدن آنها در مانده نگردید؛ می تواند مردگان را [نیز] زنده کند؟! آری، اوست که بر همه چیز تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آیا (به چشم دل) ندیدند آن خدایی که آسمانها و زمین را آفریده و به آفریدن آنها خسته و وامانده نشده قادر است بر اینکه مرده ها را زنده کند؟ چرا (دیده و دانسته اند که) بی تردید او بر همه چیز تواناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : روزی را به یاد آور که کافران را بر آتش عرضه می دارند (و به آنها گفته می شود): آیا این حق نیست؟! می گویند: «آری، به پروردگاران سوگند (که حق است!)» (در این هنگام خداوند) می گوید: «پس عذاب را بخاطر کفرتان بپشید!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و روزی که کافران بر آتش عرضه می شوند [از آنان می پرسند]: «آیا این راست نیست؟» می گویند: «سوگند به پروردگاران که آری.» می فرماید: «پس به [سزای] آنکه انکار می کردید عذاب را بپشید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و روزی که کافران بر آتش (دوزخ) عرضه می شوند (به آنها گفته می شود) آیا این حق نیست؟ می گویند: چرا، سوگند به پروردگاران (که حق است). (خداوند) می گوید: پس این عذاب را بپشید به کیفر آن که کفر می ورزیدید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس صبر کن آن گونه که پیامبران «أولو العزم» صبر کردند، و برای (عذاب) آنان شتاب مکن! هنگامی که وعده هایی را که به آنها داده می شود ببینند، احساس می کنند که گویی فقط ساعتی از یک روز (در دنیا) توقف داشتند؛ این ابلاغی است برای همگان؛ آیا جز قوم فاسق هلاک می شوند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس همان گونه که پیامبران نستوه، صبر کردند، صبر کن، و برای آنان شتابزدگی به خرج مده. روزی که آنچه را وعده داده می شوند بنگرند، گویی که آنان جز ساعتی از روز را [در دنیا] نمانده اند؛ [این] ابلاغی است. پس آیا جز مردم نافرمان هلاکت خواهند یافت؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس صبر کن همان گونه که صاحبان عزم راسخ از فرستادگان خدا (صاحبان شرایع چهارگانه: نوح و ابراهیم و موسی و عیسی) صبر کردند، و برای (هلاکت) آنها شتاب مکن. روزی که آنها آنچه را که وعده داده می شوند (حضور در صحنه محشر) ببینند (به خیال خودشان) گویی جز ساعتی از روز (در دنیا یا در برزخ) درنگ نکرده اند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ أَصْلَ أَعْمَالِهِمْ (۱) ترجمه: (۱)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ (۲) ترجمه: (۲)

ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ (۳) ترجمه: (۳)

فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَثَخْتُمْهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فَإِمَّا مَنَّا بَعْدَ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ (۴) ترجمه: (۴)

سَيَهْدِيهِمْ وَيُضِلُّهُم بِاللَّهُمْ (۵) ترجمه: (۵)

وَيُدْخِلُهُم الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ (۶) ترجمه: (۶)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ (۷) ترجمه: (۷)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ وَأَصْلَ أَعْمَالَهُمْ (۸) ترجمه: (۸)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَخْبَطَ أَعْمَالَهُمْ (۹) ترجمه: (۹)

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا (۱۰) ترجمه: (۱۰)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

ص: ۵۰۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند، (خداوند) اعمالشان را نابود می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کفر ورزیدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند، [خدا] اعمال آنان را تباہ خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که کفر ورزیدند و از راه خداوند اعراض کردند و از آن جلوگیری نمودند، خداوند عمل های آنان را (عمل های خیرشان را در آخرت و توطئه های شرشان را در دنیا) تباہ گردانید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند و به آنچه بر محمد (ص) نازل شده - و همه حق است و از سوی پروردگارش - نیز ایمان آوردند، خداوند گناهانشان را می بخشد و کارشان را اصلاح می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند و به آنچه بر محمد [ص] نازل آمده گرویده اند - [که] [آن خود حق] [و] از جانب پروردگارش است - [خدا نیز] بدیهایشان را زدود و حال [و روز]شان را بهبود بخشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که (به آنچه بر انبیا نازل

شده) ایمان آورده و کارهایی شایسته کردند و به آنچه بر محمد (صلی الله علیه وآله) نزول یافته (از وحی و قرآن و شریعت) در حالی که همه از جانب پروردگارشان حق است ایمان آوردند، خداوند گناهانشان را بزود و حالشان را (در دنیا و آخرت) اصلاح نمود

۳- ترجمه آیت مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که کافران از باطل پیروی کردند، و مؤمنان از حقی که از سوی پروردگارشان بود تبعیت نمودند؛ این گونه خداوند برای مردم مثلهای (زندگی) آنان را بیان می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این بدان سبب است که آنان که کفر ورزیدند، از باطل پیروی کردند، و کسانی که ایمان آوردند از همان حق - که از جانب پروردگارشان است - پیروی کردند. این گونه خدا برای [بیداری] مردم مثالهایشان را می زند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (ابطال اعمال کافران و اصلاح حال مؤمنان) بدان سبب است که آنان که کفر ورزیدند پیروی از باطل نموده و کسانی که ایمان آوردند پیروی از حقی کردند که از جانب پروردگارشان است. و این گونه خداوند برای مردم اوصافشان را بیان می کند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که با کافران (جنایت پیشه) در میدان جنگ روبه رو شدید گردنهایشان را بزنید، (و این کار را همچنان ادامه دهید) تا به اندازه کافی دشمن را در هم بکوبید؛ در این هنگام اسیران را محکم ببندید؛ سپس یا بر آنان منت گذارید (و آزادشان کنید) یا در برابر آزادی از آنان فدیّه [= غرامت] بگیرید؛ (و این وضع باید همچنان ادامه یابد) تا جنگ بار سنگین خود را بر زمین نهد، (آری) برنامه این است! و اگر خدا می خواست خودش آنها را مجازات می کرد، اما می خواهد بعضی از شما را با بعضی دیگر بیازماید؛ و کسانی که در راه خدا کشته شدند، خداوند هرگز اعمالشان را از بین نمی برد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون با کسانی که کفر ورزیده اند برخورد کنید، گردنهایشان را بزنید. تا چون آنان را [در کشتار] از پای در آوردید، پس [اسیران را] استوار در بند کشید؛ سپس یا [بر آنان] منت نهید [و آزادشان کنید] و یا فدیّه [و عوض از ایشان بگیرید]، تا در جنگ، اسلحه بر زمین گذاشته شود. این است [دستور خدا]؛ و اگر خدا می خواست، از ایشان انتقام می کشید، ولی [فرمان پیکار داد] تا برخی از شما را به وسیله برخی [دیگر] بیازماید، و کسانی که در راه خدا کشته شده اند، هرگز کارهایشان را ضایع نمی کند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون با کافران (در جنگ) برخورد کردید باید گردنهایشان را بزنید (نخست کشتن نفوس است) تا آن گاه که آنها را سخت بکشید و از پای در آوردید، پس (آنان را به اسارت گیرید و) بندشان را محکم کنید که بعدا یا به آزاد کردن بر آنها منت نهید و یا فدیّه (مالی یا اسیری عوض آن) بگیرید، تا آنکه جنگ ابزار خود بر زمین نهد و فرو نشیند، این است (دستور خدا) و اگر خداوند می خواست خود از آنها انتقام می گرفت و لکن (چنین می کند) تا برخی از شما را با برخی دیگر (مؤمنان را با کفار و کفار را با مؤمنان) آزمایش کند، و کسانی که در راه خدا کشته شدند هرگز (خداوند) عمل های آنها را گم نمی سازد (و پاداشی وافر به آنها می دهد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی آنان را هدایت نموده و کارشان را اصلاح می کند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی آنان را راه می نماید و حالشان را نیکو می گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی آنها را (به مراتب کرامات برزخی و اخروی) راهنمایی می کند و حال و کارشان را (در آن جهان) اصلاح می نماید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها را در بهشت (جاویدانش) که اوصاف آن را برای آنان بازگو کرده وارد می کند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در بهشتی که برای آنان وصف کرده، آنان را درمی آورد.

- _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آنها را به بهشتی که (در دنیا) به آنها معرفی کرده، و حدود و ثغور آن را به آنها شناسانده و آن را برای آنها مزین و خوشبو نموده درمی آورد
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر (آیین) خدا را یاری کنید، شما را یاری می کند و گامهایتان را استوار می دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر خدا را یاری کنید یاریتار می کند و گامهایتان را استوار می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر خدا را (پیامبر و دین و کتاب او را) یاری نمایید خدا هم شما را (در رسیدن به اهدافتان) یاری می کند و قدم های شما را استوار می دارد
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و کسانی که کافر شدند، مرگ بر آنان! و اعمالشان نابود باد! _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی که کفر ورزیدند، نگویند بر آنان باد؛ و [خدا] اعمالشان را برباد داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و کسانی که کفر ورزیدند سقوط و سرنگونی بر آنها باد و (خداوند) همه عمل های آنها را تباہ و بی اثر گردانید
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این بخاطر آن است که از آنچه خداوند نازل کرده کراهت داشتند؛ از این رو خدا اعمالشان را حبط و نابود کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند : این بدان سبب است که آنان آنچه را خدا نازل کرده است خوش نداشتند، و [خدا نیز] کارهایشان را باطل کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : این بدان سبب است که آنها آنچه را که خدا فرو فرستاده (از وحی و قرآن و دین) ناخوش داشتند، پس خداوند عمل های آنها را (از نظر آثار دنیوی و پاداش اخروی) حبط و باطل نمود
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا در زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که قبل از آنان بودند چگونه بود؟! خداوند آنها را هلاک کرد؛ و برای کافران امثال این مجازاتها خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر در زمین نگشته اند، تا ببینند فرجام کسانی که پیش از آنها بودند به کجا انجامیده است؟ خدا زیر و زبرشان کرد و کافران را نظایر [همین کیفرها در پیش] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس آیا آنان در روی زمین سیر نکردند تا بنگرند که عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چگونه بود؟! خداوند آنچه را داشتند (از نفوس و عائله و اموال) هلاک نمود و (البته) برای این کافران نیز امثال این عاقبت ها و عقوبت ها خواهد بود
- ۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این برای آن است که خداوند مولا- و سرپرست کسانی است که ایمان آوردند؛ اما کافران مولایی ندارند! _____ ترجمه استاد فولادوند : چرا که خدا سرپرست کسانی است که ایمان آورده اند، ولی کافران را سرپرست [و یاری] نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : این، از آن روست که خداوند سرپرست و یاور کسانی است که ایمان آورده اند و کافران را سرپرست و یآوری نیست

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ (١٢) ترجمه: (١)

وَكَأَيِّن مِّن قَوْمٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَوْمِكَ الَّتِي أَخْرَجْتِكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ (١٣) ترجمه: (٢)

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيْتِهِ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ (١٤) ترجمه: (٣)

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّم يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّن خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّن عَسَلٍ مُّصَيَّفٍ وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُل الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَن هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ (١٥) ترجمه: (٤)

وَمِنْهُمْ مَّن يَشْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِإِذَا قَالِ أَنفُسًا أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ (١٦) ترجمه: (٥)

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ (١٧) ترجمه: (٦)

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ ذِكْرُهُمْ (١٨) ترجمه: (٧)

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبِكُمْ وَمَثْوَاكُمْ (١٩) ترجمه: (٨)

ص: ٥٠٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسانی را که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند وارد باغهایی از بهشت می کند که نهرها از زیر (درختانش) جاری است؛ در حالی که کافران از متاع زودگذر دنیا بهره می گیرند و همچون چهارپایان می خورند، و سرانجام آتش دوزخ جایگاه آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، در باغهایی که از زیر [درختان] آنها نهرها روان است درمی آورد، و [حال آنکه] کسانی که کافر شده اند، [در ظاهر] بهره می برند و همان گونه که چهارپایان می خورند، می خورند، و [الی] جایگاه آنها آتش است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا خداوند کسانی را که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند در بهشت ها و باغ هایی که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها روان است درمی آورد، و کسانی که کفر ورزیده اند (از لذایذ دنیا) بهره مند می شوند و می خورند همان گونه که چهارپایان می خورند (خوردن و تنعم را هدف اصلی زندگی می بینند) و (سرانجام) آتش جایگاه آنهاست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چه بسیار شهرهایی که از شهری که تو را بیرون کرد نیرومندتر بودند؛ ما همه آنها را نابود کردیم و هیچ یآوری نداشتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بسا شهرها که نیرومندتر از آن شهری بود که تو را [از خود] بیرون راند، که ما هلاکشان کردیم و برای آنها یار [و یآوری] نبود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار مجتمعی که از مجتمع تو که تو را بیرون کردند نیرومندتر بودند، ما آنها را هلاک کردیم، پس

هیچ یآوری برای آنها نبود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که دلیل روشنی از سوی پروردگارش دارد، همانند کسی است که زشتی اعمالش در نظرش آراسته شده و از هوای نفسشان پیروی می کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی که بر حجتی از جانب پروردگار خویش است، چون کسی است که بدی کردارش برای او زیبا جلوه داده شده و هوسهای خود را پیروی کرده اند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسانی که (کارهایشان) بر (پایه) حجت و برهانی از پروردگار خویش است (مانند مؤمنان متکی بر عقل و شرع) همانند کسانی هستند که عمل های بدشان برای آنان آراسته شده و از هواهای خود پیروی کرده اند؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: توصیف بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده، چنین است: در آن نهرهایی از آب صاف و خالص که بدبو نشده، و نهرهایی از شیر که طعم آن دگرگون نگشته، و نهرهایی از شراب (طهور) که مایه لذت نوشندگان است، و نهرهایی از عسل مصفاست، و برای آنها در آن از همه انواع میوه ها وجود دارد؛ و (از همه بالاتر) آمرزشی است از سوی پروردگارشان! آیا اینها همانند کسانی هستند که همیشه در آتش دوزخند و از آب جوشان نوشانده می شوند که اندرونشان را از هم متلاشی می کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مثل بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده [چون باغی است که] در آن نهرهایی است از آبی که [رنگ و بو و طعمش] برنگشته؛ و جویهایی از شیری که مزه اش دگرگون نشود؛ و رودهایی از باده ای که برای نوشندگان لذتی است؛ و جویبارهایی از انگبین ناب. و در آنجا از هر گونه میوه برای آنان [فراهم] است و [از همه بالاتر] آمرزش پروردگار آنهاست. [آیا چنین کسی در چنین باغی دل انگیز] مانند کسی است که جاودانه در آتش است و آبی جوشان به خوردشان داده می شود [تا] روده هایشان را از هم فرو پاشد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: صفت بهشتی که پرهیزکاران بدان وعده شده اند (این چنین است که) در آن نهرهایی است از آبی که طعم و بویش برنگشته، و نهرهایی از شیر که طعمش تغییر نکرده، و نهرهایی از شراب که سراپا لذت است برای نوشندگان، و نهرهایی از عسل تصفیه شده، و برای آنها در آنجا از هر گونه میوه هست و نیز آمرزشی از جانب پروردگارشان (آیا اینان) مانند کسانی اند که در آتش جاودانه اند و آبی جوشان به آنها خورانده می شود که روده هایشان را پاره پاره می کند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروهی از آنان به سخنانت گوش فرامی دهند، اما هنگامی که از نزد تو خارج می شوند به کسانی که علم و دانش به آنان بخشیده شده (از روی استهزا) می گویند: «(این مرد) الان چه گفت؟!» آنها کسانی هستند که خداوند بر دلهایشان مهر نهاده و از هوای نفسشان پیروی کرده اند (از این رو چیزی نمی فهمند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان [منافقان] کسانی اند که [در ظاهر] به [سخنان] تو گوش می دهند، ولی چون از نزد تو بیرون می روند، به دانش یافتگان می گویند: «هم اکنون چه گفت؟» اینان همانانند که خدا بر دلهایشان مهر نهاده است و از هوسهای خود پیروی کرده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنان (از منافقان) کسانی هستند که به (سخنان) تو گوش می دهند، تا آن گاه که از نزد تو بیرون شوند به کسانی که علم (ربّانی) به آنها داده شده (از روی استهزا یا عدم اعتنا به مطلب) می گویند: (پیامبر) الان چه گفت؟ آنها کسانی هستند که خداوند بر دل های آنها مهر (شقاوت) نهاده و از هواهای خود پیروی کرده اند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که هدایت یافته اند، خداوند بر هدایتشان می افزاید و روح تقوا به آنان می بخشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [لی] آنان که به هدایت گراییدند [خدا] آنان را هر چه بیشتر هدایت

بخشید و [توفیق] پرهیزگاری شان داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که هدایت یافته اند

(خداوند) بر هدایتشان افزوده و آنها را (روح) پرهیزکاری متناسب حالشان بخشیده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها [= کافران] جز این انتظاری دارند که قیامت ناگهان فرا رسد (آنگاه ایمان

آورند)، در حالی که هم اکنون نشانه های آن آمده است؛ اما هنگامی که بیاید، تذکر (و ایمان) آنها سودی نخواهد داشت!

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا [کافران] جز این انتظار می برند که رستاخیز به ناگاه بر آنان فرا رسد؟

و علامات آن اینک پدید آمده است. پس اگر [رستاخیز] بر آنان دررسد، دیگر کجا جای اندرزشان است؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا آنها جز قیامت را منتظرند که ناگهان بر آنها فرا رسد؟ که بی

تردید علائمش آمده است (وجود مکلفین و توجه تکلیف و حصول طاعت و عصیان و بعثت پیامبر خاتم و شق القمر). پس

اگر بر آنها فرارسید چگونه و کی تذکرشان به آنها سود می بخشد؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس بدان که معبودی جز «الله» نیست؛ و برای گناه خود و مردان و زنان باایمان استغفار

کن! و خداوند محل حرکت و قرارگاه شما را می داند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس بدان که هیچ

معبودی جز خدا نیست؛ و برای گناه خویش آمرزش جوی؛ و برای مردان و زنان با ایمان [طلب مغفرت کن]؛ و خداست که

فرجام و مآل [هر یک از] شما را می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بدان که جز خدا

معبودی نیست و از گناهت (از هر ترک اولایت که ذنب نسبی مقام عصمت است) و برای (گناهان) مردان و زنان باایمان

آمرزش طلب، زیرا که خداوند مراحل انقلابتان را از حالی به حالی (در دنیا) و محل سکونت و استقرارتان را (در آخرت) می

داند

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نَزَّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ (٢٠) ترجمه: (١)

طَاعَهُ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ (٢١) ترجمه: (٢)

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ (٢٢) ترجمه: (٣)

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ (٢٣) ترجمه: (٤)

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا (٢٤) ترجمه: (٥)

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ (٢٥) ترجمه: (٦)

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ (٢٦) ترجمه: (٧)

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ (٢٧) ترجمه: (٨)

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ (٢٨) ترجمه: (٩)

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْعَانَهُمْ (٢٩) ترجمه: (١٠)

ص: ٥٠٩

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «چرا سوره ای نازل نمی شود (که در آن فرمان جهاد باشد)؟!»، اما هنگامی که سوره واضح و روشنی نازل می گردد که در آن سخنی از جنگ است، منافقان بیمار دل را می بینی که همچون کسی که در آستانه مرگ قرار گرفته به تو نگاه می کنند؛ پس مرگ و نابودی برای آنان سزاوارتر است! ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «چرا سوره ای [در باره جهاد] نازل نمی شود؟» اما چون سوره ای صریح نازل شد و در آن نام کارزار آمد، آنان که در دلهایشان مرضی هست، مانند کسی که به حال بیهوشی مرگ افتاده به تو می نگرند. ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ایمان آورده اند می گویند: چرا سوره ای (درباره جهاد) فرو فرستاده نشد؟! و چون سوره ای محکم (واضح و غیر متشابه) فرستاده شود و در آن سخن از جنگ به میان آید کسانی را که در دل های آنان بیماری (ضعف ایمان) است می بینی که به سوی تو همانند کسی می نگرند که بیهوشی مرگ او را فرا گرفته. پس وای به حال آنان

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) اطاعت و سخن سنجیده برای آنان بهتر است؛ و اگر هنگامی که فرمان جهاد قطعی می شود به خدا راست گویند (و از در صدق و صفا در آیند) برای آنها بهتر می باشد! ترجمه استاد فولادوند: [ولی] فرمان پذیری و سخنی شایسته برایشان بهتر است. و چون کار به تصمیم کشد، قطعاً خیر آنان در این است که با خدا راست [دل] باشند. ترجمه آیت الله مشکینی: فرمان پذیری و سخنی نیک برای آنها بهتر

است، و چون کار (جنگ) جدی شد، پس اگر با خدا از سر صدق درآیند (و به رغبت به جهاد روند) البته برای آنها بهتر خواهد بود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر (از این دستورها) روی گردان شوید، جز این انتظار می رود که در زمین فساد و قطع پیوند خویشاوندی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [ای منافقان،] آیا امید بستید که چون [از خدا] برگشتید [یا سرپرست مردم شدید] در [روی] زمین فساد کنید و خویشاوندیهای خود را از هم بگسلید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا از شما (منافقان و ضعیف الایمان ها) جز این متوقع است که اگر از اسلام روی گردانیدید (یا در اسلام به ولایت و حکومت رسیدید) در روی زمین فساد کنید و خویشاوندی های خود را به کلی قطع نمایید؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که خداوند از رحمت خویش دورشان ساخته، گوشه‌هایشان را کر و چشمه‌هایشان را کور کرده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اینان همان کسانی که خدا آنان را لعنت نموده و [گوش دل] ایشان را ناشنوا و چشمه‌هایشان را نابینا کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

آنها کسانی هستند که خداوند لعنتشان کرده و گوش (باطن) آنها را کر و دیدگان (دل) آنان را کور نموده است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها در قرآن تدبّر نمی کنند، یا بر دل‌هایشان قفل نهاده شده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به آیات قرآن نمی اندیشند؟ یا [مگر] بر دل‌هایشان قفلهایی نهاده شده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا در این قرآن تدبیر و اندیشه نمی کنند یا بر دل‌های قفل‌های (عناد و قساوت و شقاوت) آن نهاده شده است؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بی گمان، کسانی که پس از آنکه [راه] هدایت بر آنان روشن شد [به حقیقت] پشت کردند، شیطان آنان را فریفت و به آرزوهای دور و درازشان انداخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی (از اهل کتاب) که پس از آنکه راه هدایت بر آنها روشن شده به پشت سر خود برگشته اند (در عقاید سابق خود مانده اند) شیطان (باطل‌ها و گناهان را) در نظر آنها آراسته نموده و در آرزوهای دور و درازشان افکنده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که آنان به کسانی که نزول وحی الهی را کراهت داشتند گفتند: «ما در بعضی از امور از شما پیروی می کنیم؟» در حالی که خداوند پنهانکاری آنان را می داند. _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا که آنان به کسانی که آنچه را خدا نازل کرده خوش نمی داشتند، گفتند: «ما در کار [مخالفت] تا حدودی از شما اطاعت خواهیم کرد.» و خدا از همداستانی آنان آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این بدان سبب است که آنان به کسانی که آنچه را خدا نازل کرده، ناخوش داشته اند (مانند کفار قریش) گفتند: ما در برخی از کارها (توطئه‌های پنهانتان بر ضد مسلمین) شما را اطاعت خواهیم کرد، و خداوند پنهان کاری آنها را می داند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال آنها چگونه خواهد بود هنگامی که فرشتگان (مرگ) بر صورت و پشت آنان می زنند و جانشان را می گیرند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چگونه [تاب می آورند] وقتی که فرشتگان [عذاب]، جانشان را می ستانند و بر چهره و پشت آنان تازیانه می نوازند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چگونه است (حال آنها) آن گاه که فرشتگان جانشان را می ستانند در حالی که به صورت‌ها و پشت آنها

(تازیانه) می کوبند؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که آنها از آنچه خداوند را به خشم می آورد پیروی کردند، و آنچه را موجب خشنودی اوست کراهت داشتند؛ از این رو (خداوند) اعمالشان را نابود کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا آنان از آنچه خدا را به خشم آورده پیروی کرده اند و خرسندیش را خوش نداشتند؛ پس اعمالشان را باطل گردانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن (عذاب) به خاطر آن است که آنها از آنچه خدا را به خشم آورده (مانند مخالفت پیامبر و تحریف تورات و انجیل) پیروی کردند، و خشنودی او را ناخوش داشتند، پس عمل های (خیر) آنها را حبط و باطل نمود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسانی که در دلهایشان بیماری است گمان کردند خدا کینه هایشان را آشکار نمی کند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسانی که در دلهایشان مرضی هست، پنداشتند که خدا هرگز کینه آنان را آشکار نخواهد کرد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه آنان که در دل هایشان بیماری (نفاق و ضعف ایمان) است گمان کردند که خداوند هرگز کینه ها و عداوت های آنها را بیرون نخواهد ریخت (و دست آنها را رو نخواهد کرد)

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمُھُمْ فَلَعَرَفْتُمُھُمْ بِسِمَاتِھُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِی لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللّٰهُ یَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ (۳۰) ترجمه: (۱)

وَلَنُبَلِّغَنَّكُمْ حَتّٰی نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِیْنَ مِنْكُمْ وَالصّٰبِرِیْنَ وَنَبَلِّغَنَّكُمْ (۳۱) ترجمه: (۲)

إِنَّ الَّذِیْنَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنِ سَبِیْلِ اللّٰهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰی لَنْ یُضُرُّوا اللّٰهَ شَیْئًا وَسَیُحِبُّ أَعْمَالَھُمْ (۳۲) ترجمه: (۳)

يَا أَيُّهَا الَّذِیْنَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ (۳۳) ترجمه: (۴)

إِنَّ الَّذِیْنَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنِ سَبِیْلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوا وَھُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ یَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ (۳۴) ترجمه: (۵)

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَنْ یَّتْرَكَنَّكُمْ أَعْمَالَكُمْ (۳۵) ترجمه: (۶)

إِنَّمَا الْحَیٰةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا یَسْأَلُكُمْ أَمْوَالَكُمْ (۳۶) ترجمه: (۷)

إِنْ یَسْأَلُكُمْ مَّا فِی حِفْظِكُمْ تَجَلَّوْا وَیُخْرِجْ أَضْعَافًا مُّكْتَبَةً (۳۷) ترجمه: (۸)

هَیَا أَتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ فَمِنْكُمْ مَنْ یَبْخُلُ وَمَنْ یَبْخُلْ فَإِنَّمَا یَبْخُلُ عَنِ نَفْسِہِ وَاللّٰهُ الْغَنِیُّ وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا یَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَیْرَكُمْ ثُمَّ لَا یَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ (۳۸) ترجمه: (۹)

ص: ۵۱۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر ما بخواهیم آنها را به تو نشان می دهیم تا آنان را با قیافه هایشان بشناسی، هر چند می توانی آنها را از طرز سخنانشان بشناسی؛ و خداوند اعمال شما را می داند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر بخواهیم، قطعاً آنان را به تو می نمایانیم، در نتیجه ایشان را به سیمای [حقیقی] شان می شناسی و از آهنگ سخن به [حال] آنان پی خواهی برد؛ و خداست که کارهای شما را می داند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر بخواهیم، آنها را به تو نشان می دهیم به طوری که آنها را به صورت و شمایل بشناسی، و حتماً آنها را در سبک و شیوه گفتار خواهی شناخت، و خداوند کرده های شما را می داند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما همه شما را قطعاً می آزمائیم تا معلوم شود مجاهدان واقعی و صابران از میان شما کیانند، و اخبار شما را بیازماییم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و البته شما را می آزماییم تا مجاهدان و شکیبایان شما را باز شناسانیم، و گزارشهای [مربوط به] شما را رسیدگی کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حتماً شما را (به وسیله تکالیف دینی) آزمایش خواهیم کرد تا مجاهدان شما را و صابران را بدانیم (علم ازلی ما بر معلوم خارجی منطبق شود)، و گزارشات (اعمال) شما را بررسی کنیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند و بعد از روشن شدن هدایت برای آنان (باز) به مخالفت با رسول (خدا) برخاستند، هرگز زبانی به خدا نمی رسانند و (خداوند) بزودی اعمالشان را نابود می

کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کافر شدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند و پس از آنکه راه هدایت بر آنان آشکار شد، با پیامبر [خدا] در افتادند، هرگز به خدا گزند نمی رسانند؛ و به زودی [خدا] کرده هایشان را تباه خواهد کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که کفر ورزیدند و از راه خدا اعراض نموده و جلوگیری کردند و پس از آنکه راه هدایت برای آنها روشن شد با فرستاده ما مخالفت و دشمنی نمودند، هرگز کمترین ضرر و آسیبی به خدا نمی رسانند و به زودی عمل هایشان را حبط می کند (فعالیت های ضد دینی شان را در دنیا و عمل های خیرشان را در آخرت تباه و بی اثر می سازد)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! اطاعت کنید خدا را، و اطاعت کنید رسول (خدا) را، و اعمال خود را باطل نسازید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا را اطاعت کنید و از پیامبر [او نیز] اطاعت نمایید، و کرده های خود را تباه نکنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا را (در احکام شریعت) اطاعت نمایید و از فرستاده او نیز (در اوامر مولویش) اطاعت کنید و عمل های (خیر) خود را (به واسطه ارتداد، منت نهادن بر خدا و مردم، و با گناهان حبطکننده) باطل مسازید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که کافر شدند و (مردم را) از راه خدا بازداشتند سپس در حال کفر از دنیا رفتند، خدا هرگز آنها را نخواهد بخشید. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان که کفر ورزیدند و مانع راه خدا شدند، سپس در حال کفر مردند، هرگز خدا از آنان در نخواهد گذشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که کفر ورزیدند و از راه خدا اعراض کرده و جلوگیری کردند، سپس در حالی که کافر بودند مردند، هرگز خداوند آنها را نخواهد آمرزید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس هرگز سست نشوید و (دشمنان را) به صلح (ذلت بار) دعوت نکنید در حالی که شما برترید، و خداوند با شماست و چیزی از (ثواب) اعمالتان را کم نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس سستی نوزید و [کافران را] به آشتی مخوانید [که] شما برترید و خدا با شماست و از [ارزش] کارهایتان هرگز نخواهد کاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ضعف و سستی نوزید و (دشمن را) به آشتی دعوت نکنید، در حالی که شما برترید و خدا با شماست و هیچ گاه عمل های شما را بی پاداش نمی گذارد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زندگی دنیا تنها بازی و سرگرمی است؛ و اگر ایمان آورید و تقوا پیشه کنید، پاداشهای شما را می دهد و اموال شما را نمی طلبد، _____ ترجمه استاد فولادوند: زندگی این دنیا لهو و لعبی بیش نیست، و اگر ایمان بیاورید و پروا بدارید [خدا] پاداش شما را می دهد و اموالتان را [در عوض] نمی خواهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که زندگی این دنیا بازیچه و سرگرمی است، و اگر ایمان بیاورید و پرهیزکاری کنید پاداش های (دنیوی و اخروی) شما را می دهد و (در برابر آن همه) اموالتان را هم نمی خواهد (بلکه از برخی از شما و از برخی از اموالتان یک پنجم یا یک دهم یا یک چهارم و مانند اینها را مطالبه می کند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که هر گاه اموال شما را مطالبه کند و حتی اصرار نماید، بخل می ورزید؛ و کینه و خشم شما را آشکار می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر [اموال] شما را بخواهد و به اصرار از شما طلب کند بخل می ورزید، و کینه های شما را برملا می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که اگر (همه) اموالتان را بخواهد و بر شما اصرار نماید بخل می ورزید و (خدا با این تکلیف) کینه های شما را بیرون می آورد و آشکار می سازد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آری، شما همان گروهی هستید که برای انفاق در راه خدا دعوت می شوید، بعضی از شما بخل می ورزند؛ و هر کس بخل ورزد، نسبت به خود بخل کرده است؛ و خداوند بی نیاز است و شما همه نیازمندید؛ و هرگاه سرپیچی کنید، خداوند گروه دیگری را جای شما می آورد پس آنها مانند شما نخواهند بود (و سخاوتمندانه در راه خدا انفاق می کنند). _____ ترجمه استاد فولادوند : شما همان [مردمی] هستید که برای انفاق در راه خدا فرا خوانده شده اید. پس برخی از شما بخل می ورزند، و هر کس بخل ورزد تنها به زیان خود بخل ورزیده، و [گرنه] خدا بی نیاز است و شما نیازمندید؛ و اگر روی برتایید [خدا] جای شما را به مردمی غیر از شما خواهد داد که مانند شما نخواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به هوش باشید، شما همانها هستید که دعوت می شوید تا در راه خدا انفاق کنید پس برخی از شما بخل می ورزند، و هر که بخل ورزد جز این نیست که نسبت به خود بخل می ورزد، و خداست که بی نیاز است و شما باید که نیازمندید، و اگر (از دین او) روی برتایید به جای شما گروه دیگری را می آورد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا (۱) ترجمه: (۱)

لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَبِئْسَ نِعْمَتُهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (۲) ترجمه: (۲)

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيمًا (۳) ترجمه: (۳)

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (۴) ترجمه: (۴)

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفَّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا (۵) ترجمه: (۵)

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (۶) ترجمه: (۶)

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا (۷) ترجمه: (۷)

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (۸) ترجمه: (۸)

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (۹) ترجمه: (۹)

ص: ۵۱۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما برای تو پیروزی آشکاری فراهم ساختیم!... ترجمه استاد

فولادوند: ما تو را پیروزی بخشیدیم [چه] پیروزی درخشانی! ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما تو را پیروزی دادیم پیروزی نمایانی (در مقابله با کفر به ادله و براهین، و در مبارزه با کفار به فتوحات بسیار)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا خداوند گناهان گذشته و آینده ای را که به تو نسبت می دادند ببخشد (و حقانیت تو را ثابت نموده) و نعمتش را بر تو تمام کند و به راه راست هدایت فرماید؛ ترجمه استاد فولادوند: تا

خداوند از گناه گذشته و آینده تو درگذرد و نعمت خود را بر تو تمام گرداند و تو را به راهی راست هدایت کند. ترجمه آیت الله مشکینی: تا خداوند گناهان گذشته و آینده تو را بپامزد (گناهانی را که کفار بر

تو می دیدند مانند هتک مقدساتشان، به اعلاى کلمه الله بزدايد، و ترک اولی ها را که خود گناه می دیدی به شمول رحمت ببخشايد) و نعمتش را بر تو تمام نماید و تو را به راهی راست هدایت کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیروزی شکست ناپذیری نصیب تو کند. ترجمه استاد فولادوند: و تو را به نصرتی ارجمند یاری نماید. ترجمه آیت الله مشکینی: و تو را به نصرتی قوی

و شکست ناپذیر یاری دهد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که آرامش را در دل‌های مؤمنان نازل کرد تا ایمانی بر ایمانشان بیفزایند؛ لشکریان آسمانها و زمین از آن خداست، و خداوند دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست آن کس که در دل‌های مؤمنان آرامش را فرو فرستاد تا ایمانی بر ایمان خود بیفزایند. و سپاهیان آسمانها و زمین از آن خداست، و خدا همواره دانای سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که اطمینان و آرامش را در دل‌های مؤمنان فرو فرستاد تا ایمانی بر ایمانشان بیفزایند، و (انواع) سپاهیان آسمانها و زمین از آن خداوند است (چه سپاهیان ارادی متصرف در عالم تکوین از فرشتگان و اجنه و آدمیان، و چه غیر ارادی از آنچه در سلسله علل فعالیت دارند) و خداوند همواره دانا و حکیم است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هدف (دیگر از آن فتح مبین) این بود که مردان و زنان با ایمان را در باغهایی (از بهشت) وارد کند که نهرها از زیر (درختانش) جاری است، در حالی که جاودانه در آن می‌مانند، و گناهانشان را می‌بخشد، و این نزد خدا رستگاری بزرگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا مردان و زنانی را که ایمان آورده‌اند در باغهایی که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است، درآورد و در آن جاویدان بدارد، و بدیهایشان را از آنان بزداید؛ و این [فرجام نیک] در پیشگاه خدا کامیابی بزرگی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا مردان و زنان مؤمن را در بهشت‌هایی که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها جاری می‌گردد درآورد در حالی که جاودانه در آن باشند، و گناهانشان را از آنها بزداید، و این در نزد خداوند کامیابی بزرگی است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را که به خدا گمان بد می‌برند مجازات کند؛ (آری) حوادث ناگواری (که برای مؤمنان انتظار می‌کشند) تنها بر خودشان نازل می‌شود! خداوند بر آنان غضب کرده و از رحمت خود دورشان ساخته و جهنم را برای آنان آماده کرده؛ و چه بد سرانجامی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [تا] مردان و زنان نفاق پیشه و مردان و زنان مشرک را که به خدا گمان بد برده‌اند، عذاب کند؛ بد زمانه بر آنان باد. و خدا بر ایشان خشم نموده و لعنتشان کرده و جهنم را برای آنان آماده گردانیده و [چه] بد سرانجامی است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردان و زنان منافق، و مردان و زنان مشرک را که به خدا گمان بد می‌برند عذاب کند بر آنها باد حوادث بد زمانه، و خداوند بر آنها غضب کرده و آنها را لعن و طرد نموده و برای آنها جهنم را آماده ساخته، و آن بد جای بازگشتی است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: لشکریان آسمانها و زمین تنها از آن خداست؛ و خداوند شکست ناپذیر و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و سپاهیان آسمانها و زمین از آن خداست، و خدا همواره شکست ناپذیر سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (انواع) سپاهیان آسمانها و زمین از آن خداوند است، و خداوند همواره مقتدر شکست ناپذیر و حکیم است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین ما تو را گواه (بر اعمال آنها) و بشارت دهنده و بیم دهنده فرستادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: [ای پیامبر]، ما تو را [به سمت] گواه و بشارتگر و هشداردهنده ای فرستادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به راستی ما تو را شاهد (و گواه بر عقاید و اعمال امت در دنیا به تحمل و در روز جزا به اداء) و مژده دهنده (مطیعان) و بیم دهنده (گنهکاران) فرستادیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا (شما مردم) به خدا و رسولش ایمان بیاورید و از او دفاع کنید و او را بزرگ دارید، و

خدا را صبح و شام تسبیح گویند. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا به خدا و فرستاده اش ایمان آورید و او را یاری کنید و ارجش نهید، و [خدا] را بامدادان و شامگاهان به پاکی بستابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا (شما مردم) به خدا و فرستاده او ایمان آورید و او را یاری دهید و او را تعظیم نمایید و بامدادان و شامگاهان او را تسبیح گویند و به پاکی از هر عیب و نقصی یاد کنید

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (۱۰) ترجمه: (۱)

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرُوا لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (۱۱) ترجمه: (۲)

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَلِكُمْ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَّتُمْ ظَنًّا سَوْءًا وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا (۱۲) ترجمه: (۳)

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا (۱۳) ترجمه: (۴)

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (۱۴) ترجمه: (۵)

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَعَانِمِ لِنَأْخُذُوهَا ذُرُونًا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا (۱۵) ترجمه: (۶)

ص: ۵۱۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که با تو بیعت می کنند (در حقیقت) تنها با خدا بیعت می نمایند، و دست خدا بالای دست آنهاست؛ پس هر کس پیمان شکنی کند، تنها به زیان خود پیمان شکسته است؛ و آن کس که نسبت به عهدی که با خدا بسته وفا کند، بزودی پاداش عظیمی به او خواهد داد. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که با تو بیعت می کنند، جز این نیست که با خدا بیعت می کنند؛ دست خدا بالای دستهای آنان است. پس هر که پیمان شکنی کند، تنها به زیان خود پیمان می شکند، و هر که بر آنچه با خدا عهد بسته وفادار بماند، به زودی خدا پاداشی بزرگ به او می بخشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که با تو بیعت می کنند جز این نیست که با خدا بیعت می کنند (اشاره به بیعت در حدیثه)، (این دست تو) دست خداست که بالای دست آنهاست، پس هر کس پیمان شکند جز این نیست که به زیان خود می شکند، و کسی که بدانچه بر آن با خدا معاهده نموده وفا نماید زودا که (خداوند) پاداش بزرگی به او بدهد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی متخلفان از اعراب بادیه نشین (عذر تراشی کرده) می گویند: «(حفظ) اموال و خانواده های ما، ما را به خود مشغول داشت (و نتوانستیم در سفر حدیبیه تو را همراهی کنیم)، برای ما طلب آموزش کن!» آنها به زبان خود چیزی می گویند که در دل ندارند! بگو: «چه کسی می تواند در برابر خداوند از شما دفاع کند هرگاه زبانی برای شما بخواهد، و یا اگر نفعی اراده کند (مانع گردد)؟! و خداوند به همه کارهایی که انجام می دهید آگاه است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: برجای ماندگان بادیه نشین به زودی به تو خواهند گفت: «اموال ما و کسانمان ما را گرفتار کردند، برای ما آموزش بخواه.» چیزی را که در دلهایشان نیست بر زبان خویش می رانند. بگو: «اگر خدا بخواهد به شما زبانی یا سودی برساند چه کسی در برابر او برای شما اختیار چیزی را دارد؟ بلکه [این] خداست که به

آنچه می کنید همواره آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی بازنهاده شدگان از بادیه نشینان عرب (که در حدیبیه با تو شرکت نکردند) به تو خواهند گفت: (محافظة) اموال و کسان ما، ما را مشغول کرد، پس برای ما آموزش طلب. آنها به زبان هایشان چیزی را می گویند که در دل هایشان نیست بگو: اگر خدا بر شما ضرری اراده کند یا نفعی بخواهد چه کسی است که در برابر خداوند مالک چیزی باشد (و از اراده او جلوگیری نماید)؟ بلکه خداوند همواره (از ازل) به آنچه انجام می دهید آگاه است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی شما گمان کردید پیامبر و مؤمنان هرگز به خانواده های خود باز نخواهند گشت؛ و این (پندار غلط) در دل های شما زینت یافته بود و گمان بد کردید؛ و سرانجام (در دام شیطان افتادید و) هلاک شدید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [نه چنان بود،] بلکه پنداشتید که پیامبر و مؤمنان هرگز به خانمان خود بر نخواهند گشت، و این [پندار] در دل های تان نمودی خوش یافت، و گمان بد کردید، و شما مردمی در خور هلاکت بودید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (عذر واقعی شما در ترک جهاد آن نبود) بلکه گمان کردید که دیگر

این پیامبر و مؤمنان هرگز به سوی کسان خود باز نمی گردند (و به دست کفار قریش کشته می شوند) و این (گمان باطل) در دل های تان آراسته گردید و گمان بد بردید (که خدا پیامبرش را یاری نخواهد نمود) و گروهی فاسد و مستحق هلاکت بودید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کس که به خدا و پیامبرش ایمان نیاورده (سرنوشتش دوزخ است)، چرا که ما برای کافران آتش فروزان آماده کرده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس به خدا و پیامبر او ایمان نیاورده است [بداند که] ما برای کافران آتشی سوزان آماده کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

هر که به خدا و فرستاده او ایمان نیاورد (بداند که) البته ما برای کافران آتشی افروخته آماده کرده ایم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مالکیت و حاکمیت آسمانها و زمین از آن خداست؛ هر کس را بخواهد (و شایسته بداند) می بخشد، و هر کس را بخواهد مجازات می کند؛ و خداوند آمرزنده و رحیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست: هر که را بخواهد می بخشاید و هر که را بخواهد عذاب می کند، و خدا همواره آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ملکیت حقیقی و حکومت آسمانها و زمین از آن خداست (زیرا خلق و حفظ و تدبیر و فانی کردن آنها تحت اراده حتمی اوست)، هر کس (از گنهکاران) را بخواهد می آمرزد و هر کس را بخواهد عذاب می کند، و خدا همواره آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که شما برای به دست آوردن غنایمی حرکت کنید، متخلفان (حدیبیه) می گویند: «بگذارید ما هم در پی شما بیاییم، آنها می خواهند کلام خدا را تغییر دهند؛ بگو: «هرگز نباید بدنبال ما بیاید؛ این گونه خداوند از قبل گفته است!» آنها به زودی می گویند: «شما نسبت به ما حسد می ورزید!» ولی آنها جز اندکی نمی فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: چون به [قصد] گرفتن غنایم روانه شدید، به زودی برجای ماندگان خواهند گفت: «بگذارید ما [هم] [به] بدنبال شما بیاییم.» [این گونه] می خواهند دستور خدا را دگرگون کنند. بگو: «هرگز از پی ما نخواهید آمد. آری، خدا از پیش در باره شما چنین فرموده.» پس به زودی خواهند گفت: «نه،] بلکه بر ما رشک می

برید.» [نه چنین است] بلکه جز اندکی در نمی یابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بازنهاده شدگان (از واقعه حدیبیه) هنگامی که شما برای گرفتن غنیمت هایی (از خیبر) به سوی آن روانه شوید به زودی به شما خواهند گفت: بگذارید ما نیز به بدنبال شما بیاییم! آنها می خواهند سخن (ازلی نوشته در لوح محفوظ) خدا را (که این متخلفان از غنایم بعدی محروم اند) تغییر دهند. بگو: هرگز به بدنبال ما نخواهید آمد، خداوند پیش از این (در ازل) این گونه گفته و به زودی

خواهند گفت: (خدا منع نکرده) بلکه شما بر ما حسد می ورزید (چنین نیست) بلکه آنها جز اندکی نمی فهمند

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سِتْرٌ مَدْعُونَ إِلَى قَوْمِ أُولَىٰ بِأَسِّ شَدِيدٍ تَقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسَلِّمُونَ فَإِنْ تَطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (١٦) ترجمه: (١)

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا (١٧) ترجمه: (٢)

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا (١٨) ترجمه: (٣)

وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (١٩) ترجمه: (٤)

وَعِدْكُمْ اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَيْدَهُ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (٢٠) ترجمه: (٥)

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا (٢١) ترجمه: (٦)

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَذْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (٢٢) ترجمه: (٧)

سِنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا (٢٣) ترجمه: (٨)

ص: ٥١٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به متخلفان از اعراب بگو: «بزودی از شما دعوت می شود که بسوی قومی نیرومند و جنگجو بروید و با آنها پیکار کنید تا اسلام بیاورند؛ اگر اطاعت کنید، خداوند پاداش نیکی به شما می دهد؛ و اگر سرپیچی نمایید -همان گونه که در گذشته نیز سرپیچی کردید- شما را با عذاب دردناکی کیفر می دهد!»

ترجمه استاد فولادوند: به برجای ماندگان بادیه نشین بگو: «به زودی به سوی قومی سخت زورمند دعوت خواهید شد که با آنان بجنگید یا اسلام آورند. پس اگر فرمان برید خدا شما را پاداش نیک می بخشد، و اگر -همچنان که پیشتر پشت کردید- [باز هم] روی بگردانید، شما را به عذابی پردرد معذب می دارد.» ترجمه آیت الله مشکینی: به این بازنهاده شدگان از بادیه نشینان بگو: به زودی به سوی (مبارزه با) مردمانی سرسخت و جنگجو دعوت می شوید که با آنها بجنگید یا آنکه اسلام بیاورند، پس اگر فرمان بردید خداوند به شما پاداشی نیکو می دهد، و اگر روی بگردانید همان گونه که پیش از این روی گردانیدید شما را به عذابی دردناک عذاب می کند

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر نابینا و لنگ و بیمار گناهی نیست (اگر در میدان جهاد شرکت نکنند)؛ و هر کس خدا و رسولش را اطاعت نماید، او را در باغهای (از بهشت) وارد می کند که نهرها از زیر (درختانش) جاری است؛ و آن کس که سرپیچی کند، او را به عذاب دردناکی گرفتار می سازد! ترجمه استاد فولادوند: بر نابینا گناهی نیست و بر لنگ گناهی نیست و بر بیمار گناهی نیست [که در جهاد شرکت نکنند]؛ و هر کس خدا و پیامبر او را فرمان برد،

وی را در باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرهایی روان است درمی آورد، و هر کس روی برتابد، به عذابی دردناک معذبش می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر نابینا گناهی نیست، و بر لنگ گناهی نیست، و بر بیمار گناهی نیست (که در جهاد شرکت نکنند)، و هر کس از خدا و رسول او اطاعت نماید او را به بهشت هایی در می آورد که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها روان است، و هر کس روی بگرداند او را به عذابی دردناک عذاب می کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند از مؤمنان - هنگامی که در زیر آن درخت با تو بیعت کردند - راضی و خشنود شد؛ خدا آنچه را در درون دلهایشان (از ایمان و صداقت) نهفته بود می دانست؛ از این رو آرامش را بر دلهایشان نازل کرد و پیروزی نزدیکی بعنوان پاداش نصیب آنها فرمود؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: به راستی خدا هنگامی که مؤمنان، زیر آن درخت با تو بیعت می کردند از آنان خشنود شد، و آنچه در دلهایشان بود باز شناخت و بر آنان آرامش فرو فرستاد و پیروزی نزدیکی به آنها پاداش داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید خداوند از مؤمنان هنگامی که در زیر آن درخت (سدر در حدیبیه) با تو بیعت می کردند خشنود گردید، پس آنچه را در دل های آنان بود (از اخلاص و حسن نیت) دانست، در نتیجه بر آنان آرامش و اطمینان (قلب) نازل کرد، و پیروزی نزدیکی (پیروزی خیر) را به آنها پاداش داد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (همچنین) غنایم بسیاری که آن را به دست می آورید؛ و خداوند شکست ناپذیر و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] غنیمتهای فراوانی خواهند گرفت، و خدا همواره نیرومند سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز غنیمت های فراوانی را که (در فتح خیبر) دریافت می کنند، و خداوند همواره مقتدر شکست ناپذیر و دارای حکمت است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند غنایم فراوانی به شما وعده داده بود که آنها را به دست می آورید، ولی این یکی را زودتر برای شما فراهم ساخت؛ و دست تعدی مردم [= دشمنان] را از شما بازداشت تا نشانه ای برای مؤمنان باشد و شما را به راه راست هدایت کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا به شما غنیمتهای فراوان [دیگری] وعده داده که به زودی آنها را خواهید گرفت، و این [پیروزی] را برای شما پیش انداخت، و دستهای مردم را از شما کوتاه ساخت، و تا برای مؤمنان نشانه ای باشد و شما را به راه راست هدایت کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند غنیمت های فراوانی را که (در آینده تاریخ) به دست می آورید به شما وعده داده، و این (غنیمت خیر) را زودتر به شما داد و دست های (تعدی) مردم را از شما بازداشت (تا تسلیم خدا شوید) و برای آنکه (این پیروزی ها) نشانه ای (از قدرت و رحمت خدا) برای مؤمنان باشد و تا شما را به راهی راست هدایت نماید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نیز غنایم و فتوحات دیگری (نصیبتان می کند) که شما توانایی آن را ندارید، ولی قدرت خدا به آن احاطه دارد؛ و خداوند بر همه چیز تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [غنیمتهای] [دیگر] [نیز هست] که شما بر آنها دست نیافته اید [و] خدا بر آنها نیک احاطه دارد، و همواره خداوند بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نیز به شما وعده داده) غنایم دیگری را که (تا حال) بر آنها

دست نیافته اید، قطعاً خداوند بر آنها احاطه (وجودی، توانی و علمی) دارد، و خدا همواره بر همه چیز تواناست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر کافران (در سرزمین حدیبیه) با شما پیکار می کردند بزودی فرار می کردند، سپس ولی و یآوری نمی یافتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر کسانی که کافر شدند، به جنگ با شما برخیزند، قطعاً پشت خواهند کرد، و دیگر یار و یآوری نخواهند یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

اگر کسانی که کفر ورزیده اند با شما بجنگند حتما به شما پشت می کنند (و مغلوب می شوند) آن گاه سرپرست و یآوری نمی یابند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این سنّت الهی است که در گذشته نیز بوده است؛ و هرگز برای سنّت الهی تغییر و تبدیلی نخواهی یافت! _____ ترجمه استاد فولادوند: سنّت الهی از پیش همین بوده، و در سنّت الهی هرگز تغییری نخواهی یافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این پیروزی انبیا) سنّت الهی است که پیش از این (تقدیرش در لوح محفوظ و جریانش در امت ها) گذشته است، و هرگز برای سنّت خدا تبدیلی نمی یابی

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا (٢٤) ترجمه:

(١)

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدَىٰ مَعَكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُ وَلَوْ لَرِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصَةً يَبِيكُم مِّنْهُمْ مَّعْرَةً بَغَيْرِ عِلْمٍ لِّيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (٢٥) ترجمه:

(٢)

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَيِّئَاتِنَا عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (٢٦) ترجمه: (٣)

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسِهِمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا (٢٧) ترجمه: (٤)

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَىٰ الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا (٢٨) ترجمه: (٥)

ص: ٥١٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که دست آنها را از شما، و دست شما را از آنان در دل مکه کوتاه کرد، بعد از آنکه شما را بر آنها پیروز ساخت؛ و خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست همان کسی که در دل مکه -پس از پیروز کردن شما بر آنان- دستهای آنها را از شما و دستهای شما را از ایشان کوتاه گردانید، و خدا به آنچه می کنید همواره بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که دست های آنها را از شما و دست های شما را از آنها در دل مکه (در حدیبیه که نزدیک حرم است) بازداشت، پس از آنکه شما را (به واسطه ورود در آنجا) پیروز کرد، و خداوند همواره به آنچه می کنید بیناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که کافر شدند و شما را از (زیارت) مسجد الحرام و رسیدن قربانیهايتان به محل قربانگاه بازداشتند؛ و هرگاه مردان و زنان با ایمانی در این میان بدون آگاهی شما، زیر دست و پا، از بین نمی رفتند که از این راه عیب و عاری ناآگاهانه به شما می رسید، (خداوند هرگز مانع این جنگ نمی شد)؛ هدف این بود که خدا هر کس را می خواهد در رحمت خود وارد کند؛ و اگر مؤمنان و کفار (در مکه) از هم جدا می شدند، کافران را عذاب دردناکی می کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنها بودند که کفر ورزیدند و شما را از مسجد الحرام بازداشتند و نگذاشتند قربانی [شما] که باز داشته شده بود به محلش برسد، و اگر [در مکه] مردان و زنان با ایمانی نبودند که [ممکن بود] بی آنکه آنان را بشناسید، ندانسته پایمالشان کنید و تاوانشان بر شما بماند [فرمان حمله به مکه می دادیم] تا خدا هر که را بخواهد در جوار رحمت خویش درآورد. اگر [کافر و مؤمن] از هم متمایز می شدند، قطعاً کافران را به عذاب دردناکی معذب می داشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها هستند کسانی که کفر ورزیدند و شما را از (زیارت) مسجد الحرام بازداشتند و نیز قربانی (شما) را منع کردند از اینکه به محل خود (مکه یا منی) برسد. و اگر نه این بود که مردان و زنان مؤمنی را که نمی شناختید (و مخلوط با کفار مکه بودند) زیر پای گذارید و از این راه، ناآگاهانه گزند

و ناخوشایندی (و دیه هایی) به شما برسد (شما را از جنگ با آنها باز نمی داشت، و چنین کرد) تا کسانی را که می خواهد (شما و مسلمین مخلوط با کفار را) در رحمت خود داخل کند. و اگر آنها (از مسلمان ها) جدا بودند بی تردید کسانی از آنان را که کفر ورزیدند به عذاب دردناکی عذاب می کردیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) هنگامی را که کافران در دل‌های خود خشم و نخوت جاهلیت داشتند؛ و (در مقابل)، خداوند آرامش و سکینه خود را بر فرستاده خویش و مؤمنان نازل فرمود و آنها را به حقیقت تقوا ملزم ساخت، و آنان از هر کس شایسته تر و اهل آن بودند؛ و خداوند به همه چیز دانا است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که کافران در دل‌های خود، تعصب [آن هم] تعصب جاهلیت ورزیدند، پس خدا آرامش خود را بر فرستاده خویش و بر مؤمنان فرو فرستاد، و آرمان تقوا را ملازم آنان ساخت، و [در واقع] آنان به [رعایت] آن [آرمان] سزاوارتر و شایسته [اتصاف به] آن بودند، و خدا همواره بر هر چیزی دانا است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) زمانی که کافران در دل‌های خود خشم و تعصب جاهلیت نهادند (و در حدیثه قرارداد منع پیامبر و یارانش را از مکه امضا نمودند) پس خداوند اطمینان و آرامش دل را بر رسول خود و بر مؤمنین فرو فرستاد و کلمه تقوی را (توحید و ثبات و تسلیم را) همراه آنان نمود و آنها سزاوارتر به آن و اهل آن بودند، و خداوند همواره به همه چیز دانا است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند آنچه را به پیامبرش در عالم خواب نشان داد راست گفت؛ بطور قطع همه شما بخواست خدا وارد مسجد الحرام می شوید در نهایت امتیّت و در حالی که سرهای خود را تراشیده یا کوتاه کرده اید و از هیچ کس ترس و وحشتی ندارید؛ ولی خداوند چیزهایی را می دانست که شما نمی دانستید (و در این تأخیر حکمتی بود)؛ و قبل از آن، فتح نزدیکی (برای شما) قرار داده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: حقاً خدا رؤیای پیامبر خود را تحقق بخشید [که دیده بود]: شما بدون شک، به خواست خدا در حالی که سر تراشیده و موی [و ناخن] کوتاه کرده اید، با خاطری آسوده در مسجد الحرام در خواهید آمد. خدا آنچه را که نمی دانستید دانست، و غیر از این، پیروزی نزدیکی [برای شما] قرار داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند رؤیای فرستاده خود را به حقّ تحقق بخشید که (در خواب به او گفته بود) شما حتماً به خواست خداوند، در حال امن و در حالی که سرهایتان را تراشیده و موی و ناخن خود را کوتاه کرده اید و بی‌می (از کسی) ندارید وارد مسجد الحرام خواهید شد. پس خداوند آنچه را شما نمی دانستید (که این وعده مربوط به سال بعد و در تأخیر آن حکمت هاست) دانست و پیش از آن پیروزی نزدیکی قرار داد (صلح حدیبیه را که در واقع فتحی بزرگ بود)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که رسولش را با هدایت و دین حق فرستاده تا آن را بر همه ادیان پیروز کند؛ و کافی است که خدا گواه این موضوع باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که پیامبر خود را به [قصد] هدایت، با آیین درست روانه ساخت، تا آن را بر تمام ادیان پیروز گرداند و گواه بودن خدا کفایت می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست آن که رسول خود را با (چراغ) هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان پیروز کند (از نظر منطق و برهان، و یا پیروان واقعی آن را در حکومت بر جهانیان پیروز کند) و خداوند در گواهی (بر این مطلب) کافی است

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي
وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوْقِهِ يُعْجِبُ
الزَّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا (٢٩) ترجمه: (١)

٤٩ - سوره الحجرات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١) ترجمه: (٢)
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا
تَشْعُرُونَ (٢) ترجمه: (٣)

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ (٣) ترجمه: (٤)
إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (٤) ترجمه: (٥)

ص: ٥١٥

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: محمد (ص) فرستاده خداست؛ و کسانی که با او هستند در برابر کفار سرسخت و شدید،
و در میان خود مهربانند؛ پیوسته آنها را در حال رکوع و سجود می بینی در حالی که همواره فضل خدا و رضای او را می
طلبند؛ نشانه آنها در صورتشان از اثر سجده نمایان است؛ این توصیف آنان در تورات و توصیف آنان در انجیل است، همانند
زراعتی که جوانه های خود را خارج ساخته، سپس به تقویت آن پرداخته تا محکم شده و بر پای خود ایستاده است و بقدری
نمو و رشد کرده که زارعان را به شگفتی وامی دارد؛ این برای آن است که کافران را به خشم آورد (ولی) کسانی از آنها را
که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، خداوند وعده آمرزش و اجر عظیمی داده است.

ترجمه استاد فولادوند: محمد [ص] پیامبر خداست؛ و کسانی که با اویند، بر کافران، سختگیر [و] با همدیگر مهربانند. آنان را
در رکوع و سجود می بینی. فضل و خشنودی خدا را خواستارند. علامت [مشخصه] آنان بر اثر سجود در چهره هایشان است.
این صفت ایشان است در تورات، و مثل آنها در انجیل چون کشته ای است که جوانه خود برآورد و آن را مایه دهد تا سبتر
شود و بر ساقه های خود بایستد و دهقانان را به شگفت آورد، تا از [انبوهی] آنان [خدا] کافران را به خشم دراندازد. خدا به
کسانی از آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، آمرزش و پاداش بزرگی وعده داده است.

ترجمه آیت الله مشکینی: محمد فرستاده خداست، و کسانی که همراه اویند در برابر کفار نیرومند
و سرسخت و در میان خودشان مهربانند، آنها را همواره در حال رکوع و سجود می بینی که پیوسته فضل و بخشش خداوند و
خشنودی او را می طلبند، نشانه (عبادت و خشوع) آنها در اثر سجده در رخسارشان پیداست این صفت آنهاست در تورات
(موسی)، و صفت آنها در انجیل (عیسی) همانند زرعی است که (خداوند) جوانه های آن را (از اطرافش) برآورده و تقویت
کرده تا کلفت و سبتر شده و بر ساقه های خود ایستاده به طوری که کشاورزها را به اعجاب وامی دارد، (خدا چنین کرده) تا به
وسیله آنها کفار را به خشم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! چیزی را بر خدا و رسولش مقدم نشمرید (و پیشی مگیرید)، و تقوای الهی پیشه کنید که خداوند شنوا و داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، در برابر خدا و پیامبرش [در هیچ کاری] پیشی مجوید و از خدا پروا بدارید که خدا شنوای داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، بر خدا و فرستاده او تقدم نجوید (در احکام دینی پیش از شنیدن از آنها رأی ندهید و در امور ولایی و قضایی جلوتر از آنها حکم نکنید)، و از خدا پروا کنید، که خدا شنوا و داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! صدای خود را فراتر از صدای پیامبر نکنید، و در برابر او بلند سخن مگوید (و داد و فریاد زنید) آن گونه که بعضی از شما در برابر بعضی بلند صدا می کنند، مبدا اعمال شما نابود گردد در حالی که نمی دانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، صدایتان را بلندتر از صدای پیامبر مکنید، و همچنانکه بعضی از شما با بعضی دیگر بلند سخن می گوید با او به صدای بلند سخن مگوید، مبدا بی آنکه بدانید کرده هایتان تباہ شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، (برای رعایت ادب و مقام پیامبر) صدای خود را (هنگام صحبت) بلندتر از صدای پیامبر نکنید، و با او بلند سخن نگوید همانند آنکه با یکدیگر بلند سخن می گوید، مبدا عمل هایتان حبط و تباہ گردد و خود ندانید (ثواب همان تکلم که اگر جهری نبود ثواب داشت، یا ثواب سایر عمل هایتان نیز باطل شود، زیرا ایداء پیامبر از مبطلات پاداش اعمال است)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که صدای خود را نزد رسول خدا کوتاه می کنند همان کسانی هستند که خداوند دلهايشان را برای تقوا خالص نموده، و برای آنان آمرزش و پاداش عظیمی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که پیش پیامبر خدا صدایشان را فرو می کشند همان کسانی که خدا دلهايشان را برای پرهیزگاری امتحان کرده است؛ آنان را آمرزش و پاداشی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که صداهای خود را در نزد رسول خدا پایین می آورند کسانی اند که خداوند دل هایشان را برای پرهیزکاری آزموده (و آماده ساخته) است آنان را آمرزش و پاداشی بزرگ است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) کسانی که تو را از پشت حجره ها بلند صدا می زنند، بیشترشان نمی فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که تو را از پشت اتاقها [ی مسکونی تو] به فریاد می خوانند، بیشترشان نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً کسانی که تو را از پشت اتاق هایت صدا می زنند بیشتر آنها نمی فهمند (که حرمت تو را نگاه نمی دارند)

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۵) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ (۶) ترجمه: (۲)

وَاعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ (۷) ترجمه: (۳)

فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (۸) ترجمه: (۴)

وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحِدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (۹) ترجمه: (۵)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (۱۰) ترجمه: (۶)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمَّا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَمَّا نَسِيَا مِّن نِّسَاءِ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَمَّا تَلَمَّزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللُّقَابِ بِئْسَ الْأَلْقَابُ بِئْسَ الْإِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (۱۱) ترجمه: (۷)

ص: ۵۱۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها صبر می کردند تا خود به سراغشان آیی، برای آنان بهتر بود؛ و خداوند آمرزنده و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر صبر کنند تا بر آنان در آیی، مسلماً برایشان بهتر است و خدا آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر آنها صبر می کردند تا به سوی آنها بیرون آیی حتما برای آنها بهتر بود و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر شخص فاسقی خبری برای شما بیاورد، درباره آن تحقیق کنید، مبادا به گروهی از روی نادانی آسیب برسانید و از کرده خود پشیمان شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر فاسقی برایتان خبری آورد، نیک واری کنید، مبادا به نادانی گروهی را آسیب برسانید و [بعد،] از آنچه کرده اید پشیمان شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر فاسقی برای شما خبری آورد بررسی و تحقیق کنید تا مبادا گروهی را به نادانی آسیب رسانید، آن گاه از کرده خود پشیمان گردید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بدانید رسول خدا در میان شماست؛ هر گاه در بسیاری از کارها از شما اطاعت کند، به مشقت خواهید افتاد؛ ولی خداوند ایمان را محبوب شما قرار داده و آن را در دلهایتان زینت بخشیده، و (به عکس) کفر و فسق و گناه را منفورتان قرار داده است؛ کسانی که دارای این صفاتند هدایت یافتگانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدانید که پیامبر خدا در میان شماست. اگر در بسیاری از کارها از [رأی و میل] شما پیروی کند، قطعاً دچار زحمت می شوید، لیکن خدا ایمان را برای شما دوست داشتنی گردانید و آن را در دلهای شما بیاراست و کفر و پلیدکاری و

سرکشی را در نظر تان ناخوشایند ساخت. آنان [که چنین اند] ره یافتگانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی و بدانید که رسول خدا در میان شماست (پس شما باید گوش به فرمان او باشید و)، اگر او در بسیاری از کارها از شما اطاعت کند مسلماً در سختی و هلاکت می افتید، و لکن خدا ایمان را محبوب شما نمود و آن را در دل هایتان بیاراست، و کفر و نافرمانی و گناه را در نظر تان مبعوض کرد (تا از هلاکت نجات یابید) چنین کسانی هستند که ره یافته اند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و این برای شما بعنوان) فضل و نعمتی از سوی خداست؛ و خداوند دانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [و این] بخششی از خدا و نعمتی [از اوست]، و خدا دانای سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این حبّ و بغض به عنوان) تفضّل و نعمتی است از جانب خداوند و خداوند دانا و حکیم است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگاه دو گروه از مؤمنان با هم به نزاع و جنگ پردازند، آنها را آشتی دهید؛ و اگر یکی از آن دو بر دیگری تجاوز کند، با گروه متجاوز پیکار کنید تا به فرمان خدا باز گردد؛ و هرگاه بازگشت (و زمینه صلح فراهم شد)، در میان آن دو به عدالت صلح برقرار سازید؛ و عدالت پیشه کنید که خداوند عدالت پیشگان را دوست می دارد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر دو طایفه از مؤمنان با هم بجنگند، میان آن دو را اصلاح دهید، و اگر [باز] یکی از آن دو بر دیگری تعدّی کرد، با آن [طایفه ای] که تعدّی می کند بجنگید تا به فرمان خدا باز گردد. پس اگر باز گشت، میان آنها را دادگرانه سازش دهید و عدالت کنید، که خدا دادگران را دوست می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر دو گروه از مؤمنان با هم جنگیند میان آنها را اصلاح کنید، و اگر یکی بر دیگری تجاوز نمود با آن گروه که تجاوز می کند بجنگید تا به فرمان خداوند باز گردد، پس اگر بازگشت میانشان به عدالت صلح برقرار نمایید، و همواره دادگری کنید، که خداوند دادگران را دوست دارد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مؤمنان برادر یکدیگرند؛ پس دو برادر خود را صلح و آشتی دهید و تقوای الهی پیشه کنید، باشد که مشمول رحمت او شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت مؤمنان با هم برادرند، پس میان برادرانتان را سازش دهید و از خدا پروا بدارید، امید که مورد رحمت قرار گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که همه مؤمنان با هم برادرند، پس (در تمام اختلافات) میان دو فرد یا دو گروه برادرانتان اصلاح نمایید، و از خدا پروا کنید شاید مورد ترحم قرار گیرید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! نباید گروهی از مردان شما گروه دیگر را مسخره کنند، شاید آنها از اینها بهتر باشند؛ و نه زنانی زنان دیگر را، شاید آنان بهتر از اینان باشند؛ و یکدیگر را مورد طعن و عیبجویی قرار ندهید و با القاب زشت و ناپسند یکدیگر را یاد نکنید، بسیار بد است که بر کسی پس از ایمان نام کفرآمیز بگذارید؛ و آنها که توبه نکنند، ظالم و ستمگرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، نباید قومی قوم دیگر را ریشخند کند، شاید آنها از اینها بهتر باشند، و نباید زنانی زنان [دیگر] را [ریشخند کنند]، شاید آنها از اینها بهتر باشند، و از یکدیگر عیب مگیرید، و به همدیگر لقبهای زشت مدهید؛ چه ناپسندیده است نام زشت پس از ایمان. و هر که توبه نکرد آنان خود ستمکارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، هرگز گروهی (از مردان شما) گروه دیگر را مسخره نکند شاید آن گروه (مسخره شدگان) بهتر از آنان باشند، و نه زنانی زنان دیگر را، شاید آن گروه بهتر از آنان باشند، و از یکدیگر عیب جویی نکنید، و همدیگر را به لقب های زشت مخوانید بد نامگذاری است (یاد کردن مؤمن به) فسق پس از ایمان (مؤمن را به نام مرتکب گناهان خواندن)، و آنان که توبه نکنند

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ
أَخِيهِ مَيْتًا فَكْرِهُنَّ مَوَّهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ (١٢) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (١٣)
ترجمه: (٢)

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِن قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ
شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (١٤) ترجمه: (٣)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَزْتَابُوا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ (١٥)
ترجمه: (٤)

قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهُ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١٦) ترجمه: (٥)

يَمُنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٧) ترجمه: (٦)

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٨) ترجمه: (٧)

ص: ٥١٧

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! از بسیاری از گمانها پرهیزید، چرا که بعضی از گمانها گناه است؛ و هرگز (در کار دیگران) تجسس نکنید؛ و هیچ یک از شما دیگری را غیبت نکند، آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده خود را بخورد؟! (به یقین) همه شما از این امر کراهت دارید؛ تقوای الهی پیشه کنید که خداوند توبه پذیر و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، از بسیاری از گمانها پرهیزید که پاره ای از گمانها گناه است، و جاسوسی مکنید، و بعضی از شما غیبت بعضی نکند؛ آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده اش را بخورد؟ از آن کراهت دارید. [پس] از خدا بترسید، که خدا توبه پذیر مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، از گمان ها جدا پرهیزید، زیرا که (پیروی) برخی از گمان ها (گمان بدی که مخالف واقع باشد) گناه است و (چون معلوم نیست پس باید از همه پرهیز نمود و از عیوب و اسرار دیگران) تجسس و کاوش نکنید و از یکدیگر غیبت ننمایید، آیا یکی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده خود را بخورد؟ (مسلمًا) آن را مبعوض دارید! و از خدا پروا نمایید، که خدا بسیار عطف توجه کننده و توبه پذیر و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را تیره ها و قبیله ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید؛ (اینها ملاک امتیاز نیست)، گرمی ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست؛ خداوند دانا و آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای مردم، ما شما را از مرد و زنی آفریدیم، و شما را ملت و قبیله قبیله

گردانیدیم تا با یکدیگر شناسایی متقابل حاصل کنید. در حقیقت ارجمندترین شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست. بی تردید، خداوند دانای آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای مردم، بی تردید ما همه (افراد نوع) شما را از یک مرد و زن (آدم و حوا) آفریدیم، و یا هر فرد شما را از یک پدر و مادر خلق کردیم، و شما را قبیله های بزرگ و کوچک قرار دادیم تا همدیگر را بشناسید (پس در میان شما برتری نژادی نیست بلکه) مسلماً گرامی ترین شما در نزد خدا پرهیزکارترین شماست همانا خداوند بسیار دانا و آگاه است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: عربهای بادیه نشین گفتند: «ایمان آورده ایم» بگو: «شما ایمان نیاورده اید، ولی بگویید اسلام آورده ایم، امّا هنوز ایمان وارد قلب شما نشده است! و اگر از خدا و رسولش اطاعت کنید، چیزی از پاداش کارهای شما را فروگذار نمی کند، خداوند، آمرزنده مهربان است.» _____ ترجمه استاد فولادوند: [برخی از] بادیه نشینان گفتند: «ایمان آوردیم.» بگو: «ایمان نیاورده اید، لیکن بگویید: اسلام آوردیم. و هنوز در دلهای شما ایمان داخل نشده است. و اگر خدا و پیامبر او را فرمان برید از [ارزش] کرده هایتان چیزی کم نمی کند. خدا آمرزنده مهربان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بادیه نشینان گفتند: ما (از ته دل) ایمان آوردیم. بگو: ایمان نیاورده اید، بلکه بگویید (در ظاهر به گفتن شهادتین) اسلام آوردیم، زیرا هنوز ایمان در دل های شما وارد نشده است و اگر از خدا (در اوامر او) و فرستاده اش (در دستورات ولایی او) اطاعت نمایید (خداوند) از عمل های شما نمی کاهد، زیرا خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مؤمنان واقعی تنها کسانی هستند که به خدا و رسولش ایمان آورده اند، سپس هرگز شک و تردیدی به خود راه نداده و با اموال و جانهای خود در راه خدا جهاد کرده اند؛ آنها راستگویانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، مؤمنان کسانی اند که به خدا و پیامبر او گرویده و [دیگر] شک نیاورده و با مال و جانشان در راه خدا جهاد کرده اند؛ اینانند که راستکردارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که مؤمنان کسانی هستند که به خدا و فرستاده او ایمان آورده اند، سپس هرگز (در ایمان خود) شک و تردیدی نکرده و با مال ها و جان هایشان در راه خدا جهاد کرده اند، آنها هستند که (در اعتقاد و گفتار و کردار) صادق اند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «آیا خدا را از ایمان خود با خبر می سازید؟! او تمام آنچه را در آسمانها و زمین است می داند؛ و خداوند از همه چیز آگاه است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «آیا خدا را از دین [داری] خود خبر می دهید؟ و حال آنکه خدا آنچه را که در زمین است می داند، و خدا به همه چیز داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آیا خدا را از دین (و عقاید باطنی) خود خبر می دهید؟! در حالی که خداوند آنچه را که در آسمان ها و آنچه را که در زمین است می داند و خداوند به همه چیز داناست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها بر تو منت می نهند که اسلام آورده اند؛ بگو: «اسلام آوردن خود را بر من منت نگذارید، بلکه خداوند بر شما منت می نهد که شما را به سوی ایمان هدایت کرده است، اگر (در ادعای ایمان) راستگو هستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: از اینکه اسلام آورده اند بر تو منت می نهند؛ بگو: «بر من از اسلام آوردنتان منت مگذارید، بلکه [این] خداست که با هدایت کردن شما به ایمان، بر شما منت می گذارد، اگر راستگو باشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها بر تو منت می نهند که اسلام آورده اند بگو: اسلامتان را بر من منت ننهید، بلکه اگر (در ادعای اسلام) راستگویید این خداست که بر شما منت دارد به سبب آن که شما را به ایمان راه نموده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند غیبت آسمانها و زمین را می داند و نسبت به آنچه انجام می دهید بیناست!»
_____ ترجمه استاد فولادوند : خداست که نهفته آسمانها و زمین را می داند و خدا [است که] به آنچه می
کنید بیناست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بی تردید خداوند غیب آسمان ها و زمین را (آنچه را که
در آسمان ها و زمین از حیثه فکر و احساس هر ذی شعوری خارج است) می داند، و خداوند ب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ (۱) ترجمه: (۱)

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ (۲) ترجمه: (۲)

أِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ (۳) ترجمه: (۳)

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ (۴) ترجمه: (۴)

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ (۵) ترجمه: (۵)

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ (۶) ترجمه: (۶)

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ (۷) ترجمه: (۷)

تَبَصَّرَهُ وَذَكَرَى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ (۸) ترجمه: (۸)

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ (۹) ترجمه: (۹)

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَهُ مَيِّتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ (۱۳) ترجمه: (۱۳)

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ (۱۴) ترجمه: (۱۴)

أَفَعَيَّبْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ (۱۵) ترجمه: (۱۵)

ص: ۵۱۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ق، سوگند به قرآن مجید (که قیامت و رستاخیز حق است)!
 ترجمه استاد فولادوند: قاف، سوگند به قرآن باشکوه، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قاف. رمزی میان
 الله و رسول اوست. این کتاب مرکب از همین حروف است ولی بشر از مقابله با آن ناتوان است. این کتاب دارای محکمت و
 این گونه متشابهات است. ای محمد، آن گونه که مأمور شده ای استوار باش، آنچه موجود شدنی است از ازل بدان حکم شده

- و، سوگند به قرآن با عظمت و عزیز و باشکوه و شرافت و قدر و منزلت (که تو از پیامبرانی و روز جزا حق است)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها تعجب کردند که پیامبری اندازگر از میان خودشان آمده؛ و کافران گفتند: «این چیز عجیبی است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [که آنان نگرویدند] بلکه از اینکه هشداردهنده ای از خودشان برایشان آمد، در شگفت شدند و کافران گفتند: «این [محمّد و حکایت معاد] چیزی عجیب است» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آنها نه فقط نپذیرفتند) بلکه تعجب کردند از اینکه بیم دهنده ای از (جنس) خودشان بر آنها آمده (که نه از ملائکه است نه از جن)، از این رو آن کافران گفتند: این چیز عجیبی است
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا هنگامی که مُردیم و خاک شدیم (دوباره به زندگی بازمی گردیم)؟! این بازگشتی بعید است! _____ ترجمه استاد فولادوند: «آیا چون مُردیم و خاک شدیم [زنده می شویم]؟! این بازگشتی بعید است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آن گاه که مردیم و خاک شدیم (دوباره زنده و برانگیخته می شویم)؟! این بازگشتی است دور (از تجربه تاریخ و درک عقل و چگونه اجزای متلاشی و مخلوط به یکدیگر بدن ها تجزیه و تحلیل، و ترکیب جداگانه پیدا می کند؟
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی ما می دانیم آنچه را زمین از بدن آنها می کاهد؛ و نزد ما کتابی است که همه چیز در آن محفوظ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً دانسته ایم که زمین [چه مقدار] از اجسادشان فرو می کاهد. و پیش ما کتاب ضبطکننده ای است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (هیچ دوری ندارد، زیرا) مسلماً آنچه را که این زمین از جمعیت آنها کم می کند و خاک (قبر) از جسد آنها می کاهد ما (از ازل) دانسته ایم و در نزد ما کتابی است (به نام لوح محفوظ) که (حوادث عالم هستی را) حافظ است و (از هر حادثه و تغییر) محفوظ است
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها حق را هنگامی که به سراغشان آمد تکذیب کردند؛ از این رو پیوسته در کار پراکنده خود متحیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [نه]، بلکه حقیقت را، وقتی برایشان آمد، دروغ خواندند، و آنها در کاری سردرگم [مانده] اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (نه آنکه عقلشان درک نکند) بلکه حق را هنگامی که بدانها رسید (و روشن شد) تکذیب کردند، پس آنها در کاری آشفته اند (در دل یقین و بر زبان انکار دارند)
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان به آسمان بالای سرشان نگاه نکردند که چگونه ما آن را بنا کرده ایم، و چگونه آن را (بوسیله ستارگان) زینت بخشیده ایم و هیچ شکاف و شکستی در آن نیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر به آسمان بالای سرشان ننگریسته اند که چگونه آن را ساخته و زینتش داده ایم و برای آن هیچ گونه شکافتگی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا به آسمان بالای سرشان ننگریستند که چگونه آن را بنا نمودیم و بیاراستیم و آن را هیچ گونه شکافی نیست (نقص و خللی در آن دیده نمی شود)؟
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زمین را گسترش دادیم و در آن کوه هائی عظیم و استوار افکنندیم و از هر نوع گیاه بهجت انگیز در آن رویاندیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و زمین را گسترده کردیم و در آن لنگر [آسا کوه] ها فرو افکنندیم و در آن از هر گونه جفت دل انگیز رویاندیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما زمین را بگسترده کردیم، و در آن کوه هائی ثابت و استوار افکنندیم، و در آن از هر صنف و جفتی از گیاهان زیبا و دل انگیز رویاندیم
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا وسیله بینایی و یادآوری برای هر بنده توبه کاری باشد! _____

- ترجمه استاد فولادوند: [تا] برای هر بنده توبه کاری بینش افزا و پندآموز باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا (سبب) بینایی و تذکر باشد برای هر بنده ای که (به وسیله تفکر در آیات آفاقی به سوی خدا) بازمی گردد
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آسمان، آبی پربرکت نازل کردیم، و بوسیله آن باغها و دانه هایی را که درو می کند رویانیدیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آسمان، آبی پر برکت فرود آوردیم، پس بدان [وسیله] باغها و دانه های دروکردنی رویانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آسمان آبی پرخیر و برکت (به صورت باران و برف و تگرگ) فرود آوردیم پس به وسیله آن باغ ها (ی پردرخت) و دانه های دروکردنی رویانیدیم
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نخلهای بلندقامت که میوه های متراکم دارند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و درختان تناور خرما که خوشه [های] روی هم چیده دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و درختان بلند قامت و باردار خرما را که خوشه های روی هم چیده و (در هر خوشه) میوه های روی هم چیده دارند
- ۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همه اینها برای روزی بخشیدن به بندگان است و بوسیله باران سرزمین مرده را زنده کردیم؛ (آری) زنده شدن مُردگان نیز همین گونه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [اینها همه] برای روزی بندگان [من] است، و با آن [آب] سرزمین مرده ای را زنده گردانیدیم؛ رستاخیز [نیز] چنین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا روزی بندگان باشد، و نیز به وسیله باران سرزمین مرده ای را (با روییدن گیاهان) زنده کردیم، این گونه است بیرون آمدن (همانند روییدن گیاهان و دانه هاست، سر بر آوردن مردگان از قبرها در روز قیامت)
- ۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیش از آنان قوم نوح و «اصحاب الرس» [= قومی که در یمامه زندگی می کردند و پیامبری به نام حنظله داشتند] و قوم ثمود (پیامبرانشان را) تکذیب کردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: پیش از ایشان قوم نوح و اصحاب رسّ و ثمود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پیش از آنان (مشرکان مکه) نیز قوم نوح، و اصحاب رس (ملّتی که در یمامه پیامبرشان حنظله را در چاه افکندند) و ثمود (قوم صالح، پیامبرانشان را) تکذیب کردند
- ۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همچنین قوم عاد و فرعون و قوم لوط، _____ ترجمه استاد فولادوند: و عاد و فرعون و برادران لوط، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز عاد (قوم هود) و فرعون (و یارانش) و برادران (قبیله ای) لوط
- ۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و «اصحاب الایکه» [= قوم شعیب] و قوم تبع (که در سرزمین یمن زندگی می کردند)، هر یک از آنها فرستادگان الهی را تکذیب کردند و وعده عذاب درباره آنان تحقّق یافت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بیشه نشینان و قوم تُبع به تکذیب پرداختند؛ همگی فرستادگان [ما] را به دروغ گرفتند و [در نتیجه] تهدید [من] واجب آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ساکنان آن سرزمین حرم و پردرخت (قوم شعیب) و قوم تبع (سلطان یمن) همه آنان فرستادگان را تکذیب کردند پس وعده حتمی من (که منکران را عذاب خواهم نمود درباره آنها) ثابت و سزا گردید
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ما از آفرینش نخستین عاجز ماندیم (که قادر بر آفرینش رستاخیز نباشیم)؟! ولی آنها (با این همه دلایل روشن) باز در آفرینش جدید تردید دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر از آفرینش نخستین [خود] به تنگ آمدیم؟ [نه!] بلکه آنها از خلق جدید در شبهه اند. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی : پس مگر ما در آفرینش نخستین (جهان هستی) درماندیم (تا از اعاده آن عاجز باشیم)؟ (آنها منکر خلق اول نیستند)
بلکه آنها درباره آفرینش جدید در اشتباهند

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلْمُ مَا تُوسِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ (١٦) ترجمه: (١)

إِذْ يَتَلَقَى الْمُتَلَقِيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَالِ قَعِيدٌ (١٧) ترجمه: (٢)

مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ (١٨) ترجمه: (٣)

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ (١٩) ترجمه: (٤)

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ (٢٠) ترجمه: (٥)

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ (٢١) ترجمه: (٦)

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ (٢٢) ترجمه: (٧)

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٌ (٢٣) ترجمه: (٨)

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَانِدٍ (٢٤) ترجمه: (٩)

مِّنَّا لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ (٢٥) ترجمه: (١٠)

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقَيْنَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ (٢٦) ترجمه: (١١)

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتَهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ (٢٧) ترجمه: (١٢)

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَىٰ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ (٢٨) ترجمه: (١٣)

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَىٰ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (٢٩) ترجمه: (١٤)

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ (٣٠) ترجمه: (١٥)

وَأَزَلِفَتْ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ (٣١) ترجمه: (١٦)

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أُوَابٍ حَافِظٍ (٣٢) ترجمه: (١٧)

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ (٣٣) ترجمه: (١٨)

ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ (٣٤) ترجمه: (١٩)

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ (٣٥) ترجمه: (٢٠)

۱- ترجمه آیت مکارم شیرازی: ما انسان را آفریدیم و وسوسه های نفس او را می دانیم، و ما به او از رگ قلبش نزدیکتریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما انسان را آفریده ایم و می دانیم که نفس او چه وسوسه ای به او می کند، و ما از شاهرگ [او] به او نزدیکتریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما انسان را آفریدیم و آنچه را که نفسش بدان سبب در او وسوسه می کند می دانیم و ما به او از رگ گردن و رگ های خونس نزدیک تریم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) هنگامی را که دو فرشته راست و چپ که ملازم انسانند اعمال او را دریافت می دارند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که دو [فرشته] دریافت کننده از راست و از چپ، مراقب نشسته اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) آن گاه که آن دو (فرشته) دریافت کننده، از راست و از چپ او نشسته (افکار و اعمال او را) دریافت می کنند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: انسان هیچ سخنی را بر زبان نمی آورد مگر اینکه همان دم، فرشته ای مراقب و آماده برای انجام مأموریت (و ضبط آن) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آدمی] هیچ سخنی را به لفظ در نمی آورد مگر اینکه مراقبی آماده نزد او [آن را ضبط می کند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هیچ سخنی را بر زبان نمی آورد جز آنکه در نزد او فرشته مراقب حاضر و آماده ای (برای نوشتن) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سرانجام، سكرات (و بیخودی در آستانه) مرگ بحق فرامی رسد (و به انسان گفته می شود): این همان چیزی است که تو از آن می گریختی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و سكرات مرگ، به راستی در رسید؛ این همان است که از آن می گریختی؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حالت سكرات مرگ به راستی فرامی رسد و حقیقتی را (برای انسان از جهان دیگر) پیش می آورد، (و به او گفته می شود) این همان است که از آن فرار می کردی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در «صور» دمیده می شود؛ آن روز، روز تحقق وعده وحشتناک است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در صور دمیده شود؛ این است روز تهدید [من]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در صور (به نفخه دوم) دمیده می شود، آن (روز) روز (منجز شدن) وعده های تهدیدآمیز (خداوند) است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر انسانی وارد محشر می گردد در حالی که همراه او حرکت دهنده و گواهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کسی می آید [در حالی که] با او سوق دهنده و گواهی دهنده ای است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر کسی (در آن روز) می آید در حالی که سوق دهنده و گواهی (بر اعمالش) همراه اوست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به او خطاب می شود): تو از این صحنه (و دادگاه بزرگ) غافل بودی و ما پرده را از چشم تو کنار زدیم، و امروز چشمت کاملاً تیزبین است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [به او می گویند]: «واقعاً که از این [حال] سخت در غفلت بودی. ولی [ما پرده ات را] از جلوی چشمانت [برداشتیم و دیده ات امروز تیز است].» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به او گفته می شود) حَقّاً که از این (روز) در غفلت بودی، پس

ما پرده (غفلت) را از (جلو فکرت) کنار زدیم پس چشمت امروز تیزبین است (اوضاع محشر و اعمال خود و جزای آن را خواهی دید)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرشته همنشین او می گوید: «این نامه اعمال اوست که نزد من حاضر و آماده است!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و [فرشته] همنشین او می گوید: «این است آنچه پیش من آماده است [و ثبت کرده ام.]» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همراه (محافظ) او می گوید: این است آن شخصی که

در نزد من آماده است (و همراه گواهی می گوید: این است آنچه از صحایف اعمال او در نزد من مهیاست)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوند فرمان می دهد): هر کافر متکبر لجوج را در جهنم افکنید!
_____ ترجمه استاد فولادوند: [به آن دو فرشته خطاب می شود:] «هر کافر سرسختی را در جهنم فروافکنید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (دستور رسد) شما دو تن (فرشته محافظ و گواه) هر کافر سرسخت معاند را در جهنم افکنید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کسی که به شدت مانع خیر و متجاوز و در شک و تردید است (حتی دیگران را به تردید می افکند)؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: [هر] بازدارنده از خیری، [هر] متجاوز شکاکی _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر بازدارنده از خیر و تجاوزگر (از حدود خالق و متجاوز به حقوق مخلوق) و تردیدکننده (در اصول عقاید و ریب افکن در دل ها) را

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که معبود دیگری با خدا قرار داده، (آری) او را در عذاب شدید بیفکنید!
_____ ترجمه استاد فولادوند: که با خداوند، خدایی دیگر قرار داد. [ای دو فرشته،] او را در عذاب شدید فرو افکنید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن کس را که با خدای یکتا معبود دیگری قرار داده پس او را در عذاب سخت و دردناک بیفکنید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همنشینش (از شیاطین) می گوید: «پروردگارا! من او را به طغیان و انداشتم، لکن او خود در گمراهی دور و درازی بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [شیطان] همدمش می گوید: «پروردگار ما، من او را به عصیان و انداشتم، لیکن [خودش] در گمراهی دور و درازی بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (شیطان) همنشین او گوید: پروردگارا، من او را به سرکشی و انداشتم، لکن خودش در گمراهی دور و درازی بود (من فقط دعوت کردم و او به اختیار اجابت نمود)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (خداوند) می گوید: «نزد من جدال و مخاصمه نکنید؛ من پیشتر به شما هشدار داده ام (و اتمام حجت کرده ام)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [خدا] می فرماید: «در پیشگاه من با همدیگر مستیزید [که] از پیش به شما هشدار داده بودم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خداوند) گوید: در نزد من با یکدیگر ستیزه مکنید، در حالی که من وعده عذاب را به شما (به وسیله پیامبران و کتاب های آسمانی) از پیش داده ام (حجت بر همه تمام و جرم همه روشن است)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سخن من تغییر ناپذیر است، و من هرگز به بندگان ستم نخواهم کرد!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پیش من حکم دگرگون نمی شود، و من [نسبت] به بندگانم بیدادگر نیستم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گفتار (حتمی مندرج در لوح محفوظ که کفار هیزم آتش اند) هرگز در نزد من تبدیل نمی شود (تخلف و نسخ بر نمی دارد) و من هرگز ستم پیشه بر بندگان نیستم

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) روزی را که به جهنم می گوییم: «آیا پر شده ای؟» و او می گوید: «آیا افزون بر این هم هست؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز که [ما] به دوزخ می گوییم: «آیا پر شدی؟» و می گوید: «آیا باز هم هست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) روزی که به جهنم گوییم: آیا پر شدی؟ و او (به لحاظ آن که اجزاء عالم آخرت دارای شعور و قادر بر تکلم اند) گوید: آیا بیشتر هم هست (یعنی باز هم جا دارم و یا آنکه دیگر جا ندارم)

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن روز) بهشت را به پرهیزگاران نزدیک می کنند، و فاصله ای از آنان ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بهشت را برای پرهیزگاران نزدیک گردانند، بی آنکه دور باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بهشت را برای پرهیزکاران بدون فاصله زیاد نزدیک گردانند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این چیزی است که به شما وعده داده می شود، و برای کسانی است که بسوی خدا بازمی گردند و پیمانها و احکام او را حفظ می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: [و به آنان گویند: این همان است که وعده یافته اید] و [برای هر توبه کار نگهبان] [حدود خدا] خواهد بود: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به آنها گفته شود) این همان است که وعده داده می شدید، (این) برای هر کسی است که (در دنیا) بسیار دل به خدا می سپرده و نگهبان (حقوق خالق و خلق) بوده

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کس که از خداوند رحمان در نهان بترسد و با قلبی پرانابه در محضر او حاضر شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنکه در نهان از خدای بخشنده بترسد و با دلی توبه کار [باز] آید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسی که از خداوند رحمان در نهان (در حالی که خود از دید خلق پنهان، و آخرت از وی نهان بود) می ترسید، و با قلبی متوجه و پرانابه (به دیدار خدایش) آمده

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به آنان گفته می شود): سلامت وارد بهشت شوید، امروز روز جاودانگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: به سلامت [و شادکامی] در آن درآید [که] [این روز جاودانگی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (گفته می شود) با سلام و درود (از جانب خدا و فرشتگان، و به سلامت ابدی) وارد آن شوید، (و مژده باد شما را که) امروز روز جاودانگی است

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر چه بخواهند در آنجا برای آنها هست، و نزد ما نعمتهای بیشتری است (که به فکر هیچ کس نمی رسد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر چه بخواهند در آنجا دارند، و پیش ما فزونتر [هم] [هست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها را هر چه بخواهند در آنجا هست، و در نزد ما فزونی است (نعمت هایی که از تصور و خواست آنها بیرون است)

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ (٣٦) ترجمه: (١)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ (٣٧) ترجمه: (٢)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ (٣٨) ترجمه: (٣)

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ (٣٩) ترجمه: (٤)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ الشُّجُودِ (٤٠) ترجمه: (٥)

وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ (٤١) ترجمه: (٦)

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ (٤٢) ترجمه: (٧)

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ (٤٣) ترجمه: (٨)

يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ (٤٤) ترجمه: (٩)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ فَذُكِّرْ بِالْقُرْآنِ مِن يَخَافُ وَعِيدِ (٤٥) ترجمه: (١٠)

٥١- سوره الذاريات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالذَّارِيَاتِ ذُرُوءًا (١) ترجمه: (١١)

فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا (٢) ترجمه: (١٢)

فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا (٣) ترجمه: (١٣)

فَالْمَقْسَمَاتِ أَمْرًا (٤) ترجمه: (١٤)

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٍ (٥) ترجمه: (١٥)

وَإِنَّ الدَّيْنَ لَوَاقِعٌ (٦) ترجمه: (١٦)

ص: ٥٢٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار اقوامی را که پیش از آنها هلاک کردیم، اقوامی که از آنان قویتر بودند و شهرها (و کشورها) را گشودند؛ آیا راه فراری (از عذاب الهی) وجود دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسا نسلها که پیش از ایشان هلاک کردیم که [بس] نیرومندتر از اینان بودند و در شهرها پرسه زده بودند [اما سرانجام

مگر گریزگاهی بود؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار پیش از اینان (مشرکان مکه) مردمان زمانه ای را هلاک کردیم که از اینان در قدرت و تسلط قوی تر بودند پس شهرها را سیر کردند و در هر جا نفوذ نمودند، (اما) آیا (برای آنها وقت نزول عذاب) جای فرار و پناهگاهی بود؟

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این تذکری است برای آن کس که عقل دارد، یا گوش دل فرادهد در حالی که حاضر باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً در این [عقوبتها] برای هر صاحب‌دل و حق‌نوشی که خود به گواهی ایستد، عبرتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی شک در این (سرگذشت‌ها) تذکری است برای کسی که او را قلبی (بیدار) باشد یا گوش فرادهد در حالی که (به دل) حاضر و گواه (حقایق) باشد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آسمانها و زمین و آنچه را در میان آنهاست در شش روز [= شش دوران] آفریدیم، و هیچ گونه رنج و سختی به ما نرسید! (با این حال چگونه زنده کردن مُردگان برای ما مشکل است!؟) _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است در شش هنگام آفریدیم و احساس ماندگی نکردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین آسمان‌ها و این زمین و آنچه را که در میان آن دو هست در شش روز (روشن، یا شش شبانه روز یا در شش دوران) آفریدیم و هیچ رنج و خستگی به ما نرسید (و بعث و نشور نیز این چنین خواهد بود)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در برابر آنچه آنها می‌گویند شکیب باش، و پیش از طلوع آفتاب و پیش از غروب تسیح و حمد پروردگارت را بجا آور، _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر آنچه می‌گویند صبر کن، و پیش از برآمدن آفتاب و پیش از غروب، به ستایش پروردگارت تسیح گوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بر آنچه می‌گویند (از انکار نبوت و شرک در ربوبیت و تکذیب قیامت) صبر کن و پروردگار خود را پیش از طلوع خورشید و پیش از غروب آن همراه با سپاس و ستایش تسیح گو (و از هر عیب و نقصی منزّه دان، یعنی نماز صبح و نماز ظهر و عصر بخوان)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در بخشی از شب او را تسیح کن، و بعد از سجده‌ها! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پاره ای از شب و به دنبال سجود [به صورت تعقیب و نافله] او را تسیح گوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در مقداری از شب نیز او را تسیح گو (نماز مغرب و عشا بخوان) و نیز به دنبال سجده‌ها (در همه نمازها او را به صورت تعقیب تسیح گو)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گوش فراده و منتظر روزی باش که منادی از مکانی نزدیک ندا می‌دهد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی که منادی از جایی نزدیک ندا درمی‌دهد، به گوش باش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گوش فراده (و منتظر ندا باش) روزی که نداکننده (اسرافیل به وسیله نفخه دوم در صور) از مکانی نزدیک (و با نسبتی متساوی به همه بدن‌های متلاشی شده در پهنه گیتی) ندا درمی‌دهد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که همگان صیحه رستاخیز را بحق می‌شنوند؛ آن روز، روز خروج (از قبرها) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که فریاد [رستاخیز] را به حق می‌شنوند، آن [روز] روز بیرون آمدن [از زمین] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که (همه ارواح در عالم برزخ) آن صیحه را که حق (و ثابت در لوح محفوظ) است می‌شنوند (و با بدن‌های ترکیب یافته از ذرات بدن دنیوی مقرون می‌شوند)، آن (روز) روز بیرون شدن (همه از قبرها) است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ماییم که زنده می کنیم و می میرانیم، و بازگشت تنها بسوی ماست! _____ ترجمه استاد فولادوند: ماییم که خود، زندگی می بخشیم و به مرگ می رسانیم و برگشت به سوی ماست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید این ماییم که زنده می کنیم و می میرانیم، و بازگشت (همه در عالم آخرت) به سوی ماست

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که زمین به سرعت از روی آنها شکافته می شود و (از قبرها) خارج می گردند؛ و این جمع کردن برای ما آسان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که زمین به سرعت از [اجساد] آنان جدا و شکافته می شود؛ این حشری است که بر ما آسان خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که زمین از روی آنها بشکافد در حالی که (از آنجا به سوی خداوند) شتابانند، این (احیاء و احضار) برای ما حشری آسان است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به آنچه آنها می گویند آگاهتریم، و تو مأمور به اجبار آنها (به ایمان) نیستی؛ پس بوسیله قرآن، کسانی را که از عذاب من می ترسند متذکر ساز (وظیفه تو همین است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما به آنچه می گویند داناتریم، و تو به زور وادارنده آنان نیستی؛ پس به [وسیله] قرآن هر که را از تهدید [من] می ترسد پند ده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما به آنچه (این کافران از تکذیب و استهزا و شرک و انکار معاد) می گویند داناتریم، و تو بر آنها مسلط نیستی (که به ایمان و تسلیم شان واداری)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به بادهایی که (ابرها را) به حرکت درمی آورند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به بادهای ذره افشان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به بادهای پراکنده کننده ابرها و برانگیزنده گردها و بارور کننده گیاهان و درختان، و سوگند به زنان صالح که نسل بشر را در روی زمین منتشر می کنند، چه پراکندن و نشر عجیب و پربرکتی

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به آن ابرها که بار سنگینی (از باران را) با خود حمل می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و ابرهای گرانبار، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (سوگند) به بادهای گرانبار از ابرها، و ابرهای گرانبار از باران ها و ماده های گرانبار از حمل ها

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به کشتیهایی که به آسانی به حرکت درمی آیند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و سبک سیران، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (سوگند) به کشتی هایی که به آسانی روانند، و نسیم هایی که به سهولت وزانند، و ستارگانی که به آرامی در جریانند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به فرشتگانی که کارها را تقسیم می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و تقسیم کنندگان کار[ها]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (سوگند) به بادهای تقسیم کننده ابرها و باران ها، و فرشتگان توزیع کننده ارواح بر جنین ها، و حیات بر جاندارها و دانش بر مغزها، و روزی بر روزی خواران

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری سوگند به همه اینها) که آنچه به شما وعده شده قطعاً راست است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: که آنچه وعده داده شده اید راست است، _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: که جز این نیست که آنچه وعده داده می شوید (از احوال پس از مرگ) حتماً راست است

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بی شک (رستاخیز) و جزای اعمال واقع شدنی است! _____ ترجمه

استاد فولادوند : و [روز] پاداش واقعیت دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بی شک (روز) جزا
بودنی و واقع شدنی است

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُوبِ (٧) ترجمه: (١)

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ (٨) ترجمه: (٢)

يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ (٩) ترجمه: (٣)

قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ (١٠) ترجمه: (٤)

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرِهِ سَاهُونَ (١١) ترجمه: (٥)

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ (١٢) ترجمه: (٦)

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ (١٣) ترجمه: (٧)

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ (١٤) ترجمه: (٨)

إِنَّ الْمَتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (١٥) ترجمه: (٩)

أَخَذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُّحْسِنِينَ (١٦) ترجمه: (١٠)

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ (١٧) ترجمه: (١١)

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَعْجِرُونَ (١٨) ترجمه: (١٢)

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (١٩) ترجمه: (١٣)

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ (٢٠) ترجمه: (١٤)

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ (٢١) ترجمه: (١٥)

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ (٢٢) ترجمه: (١٦)

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ (٢٣) ترجمه: (١٧)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ (٢٤) ترجمه: (١٨)

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامًا قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ (٢٥) ترجمه: (١٩)

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ (٢٦) ترجمه: (٢٠)

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ (۲۷) ترجمه: (۲۱)

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشِّرُوهُ بِنِعْمَةٍ عَلِيمٍ (۲۸) ترجمه: (۲۲)

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صِرِّهِ فَصَكَتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ (۲۹) ترجمه: (۲۳)

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ (۳۰) ترجمه: (۲۴)

ص: ۵۲۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قسم به آسمان که دارای چین و شکنهای زیباست، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به آسمان مشبک، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به آسمان دارای زینت و حسن منظر، و آفرینش معتدل، و راه های گوناگون عروج و نزول فرشتگان

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که شما (درباره قیامت) در گفتاری مختلف و گوناگونید! _____ ترجمه استاد فولادوند: که شما [درباره قرآن] در سخنی گوناگونید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که همانا شما (اهل مکه درباره پیامبر و قرآنش) در گفتار مختلف و گوناگونید (که او ساحر و این سحر، و او کاهن و این سخن جن و شیطان، و او شاعر و این شعر، و او آموخته شده و این افسانه های پیشینیان است)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (تنها) کسی از ایمان به آن منحرف می شود که از قبول حق سرباز می زند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [بگوی] تا هر که از آن برگشته، برگشته باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسی که (از هر خیر و سعادت) منحرف شده او (از پیامبر و قرآنش) منحرف می گردد یا آن که در علم ازلی خداوند از سعادت محروم بوده او از این پیامبر و قرآن بازگردانده می شود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کشته باد دروغگویان (و مرگ بر آنها)! _____ ترجمه استاد فولادوند: مرگ بر دروغپردازان! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مرده باد دروغ پردازان (که درباره پیامبر، قرآن و معاد سخن دروغ می گویند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که در جهل و غفلت فرو رفته اند، _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که در ورطه نادانی بی خبرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنهایی که در گردابی (از نادانی) غافل (از توجه به حقایق دین) اند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیوسته سؤال می کنند: «روز جزا چه موقع است؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پرسند: «روز پاداش کی است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: می پرسند: روز جزا کی است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) همان روزی است که آنها را بر آتش می سوزانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان روز که آنان بر آتش، عقوبت [و آزموده] شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان روز که آنان در آتش عذاب شوند و بسوزند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و گفته می شود): بچشید عذاب خود را، این همان چیزی است که برای آن شتاب داشتید! _____ ترجمه استاد فولادوند: عذاب [موعود] خود را بچشید، این است همان [بلایی] که با شتاب خواستار آن بودید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به آنها گفته می شود) عذابتان را (که در برابر

گناهان یا تجسم عینی گناهان است) بچشید این همان است که بدان عجله می کردید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین، پرهیزگاران در باغهای بهشت و در میان چشمه ها قرار دارند، _____ ترجمه استاد فولادوند: پرهیزگاران در باغها و چشمه ساراند. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: به یقین پرهیزگاران در باغ ها و چشمه سارهایی هستند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه پروردگارشان به آنها بخشیده دریافت می دارند، زیرا پیش از آن (در سرای دنیا) از نیکوکاران بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه را پروردگارشان عطا فرموده می گیرند، زیرا که آنها پیش از این نیکوکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که آنچه را پروردگارشان (از نعمت های آخرت) به آنان عطا کرده دریافت می کنند، زیرا که آنان پیش از آن (در دنیا) نیکو و نیکوکار بودند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کمی از شب را می خوابیدند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و

از شب اندکی را می غنودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها اندکی از شب را می خوابیدند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در سحرگاهان استغفار می کردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و در سحرگاهان [از خدا] طلب آمرزش می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سحرگاهان (از خداوند) طلب آمرزش می کردند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در اموال آنها حقی برای سائل و محروم بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در اموالشان برای سائل و محروم حقی [معین] بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در اموالشان برای اهل سؤال و محرومان حقی (مطلوب از جانب خدا و مقرر از طرف خودشان) بود

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در زمین آیاتی برای جویندگان یقین است، _____ ترجمه استاد فولادوند: و روی زمین برای اهل یقین نشانه هایی [متقاعدکننده] است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در این زمین (در بزرگی و حجم و حرکت ها و اوضاع سطح و معادن و کوه های آن) نشانه هایی است (از توحید و قدرت و حکمت و رحمت خداوند) برای اهل یقین

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در وجود خود شما (نیز آیاتی است)؛ آیا نمی بینید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در خود شما؛ پس مگر نمی بینید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در وجود خودتان (در حرکت کمی و کیفی جسم و چگونگی اعضایتان، و کیفیت تعلقی روح و حکومت او بر جوارحتان، و ترکیب عقل و اوصاف متضاد در روانتان، و توالد و افزایش نسل و روابط اجتماعات، نیز نشانه هاست) پس آیا (به چشم سر و چشم دل) نمی بینید؟

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و روزی شما در آسمان است و آنچه به شما وعده داده می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و روزی شما و آنچه وعده داده شده اید در آسمان است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و روزی شما (اسباب روزیتان از باران و باد و نور و شب و روز و فصول

سال) و آنچه بدان وعده داده می شوید (بهشت آخرت) در آسمان است

۱۷- ترجمه آیت مکارم شیرازی: سوگند به پروردگار آسمان و زمین که این مطلب حق است همان گونه که شما سخن می گوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس سوگند به پروردگار آسمان و زمین، که واقعاً او حق است

همان گونه که خود شما سخن می گوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس سوگند به پروردگار آسمان و زمین که این (مطلب که روزی شما در آسمان است) حق است (از علم ازلی الهی گذشته و در لوح محفوظ درج شده و به مرحله اجرا درآمده است) همان گونه که شما (وقت تکلم می دانید که) حرف می زنید

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا خبر مهمانهای بزرگوار ابراهیم به تو رسیده است؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا خبر مهمانان ارجمند ابراهیم به تو رسید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا خبر

مهمان های گرامی ابراهیم (که گروهی از فرشتگان بودند) به تو رسیده است

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن زمان که بر او وارد شدند و گفتند: «سلام بر تو!» او گفت: «سلام بر شما که جمعیتی ناشناخته اید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: چون بر او درآمدند؛ پس سلام گفتند. گفت:

«سلام، مردمی ناشناسید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که بر او وارد شده سلام گفتند، گفت: سلام (بر شما، ولی در نفس خود گفت اینان) گروهی ناشناسند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس پنهانی به سوی خانواده خود رفت و گوساله فربه (و بریان شده ای را برای آنها) آورد، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آهسته به سوی زنش رفت و گوساله ای فربه [و بریان] آورد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پنهانی به سوی خانواده اش رفت و گوساله ای فربه (و کباب شده) بیاورد

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نزدیک آنها گذارد، (ولی با تعجب دید دست بسوی غذا نمی برند) گفت: «آیا شما غذا نمی خورید؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آن را به نزدیکشان برد [و] گفت: «مگر نمی خورید؟»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن را نزدیک آنها برد (و چون دید از آن نخوردند) گفت: آیا نمی خورید؟

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنها احساس وحشت کرد، گفتند: «نترس (ما رسولان و فرشتگان پروردگار توایم!)» و او را بشارت به تولد پسری دانا دادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [در دلش] از آنان احساس

ترسی کرد. گفتند: «مترس.» و او را به پسری دانا مژده دادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از آنها احساس وحشت کرد، گفتند: مترس و او را به پسری بس دانا مژده دادند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این هنگام همسرش جلو آمد در حالی که (از خوشحالی و تعجب) فریاد می کشید به صورت خود زد و گفت: «(آیا پسری خواهم آورد در حالی که) پیرزنی نازا هستم؟!» _____ ترجمه استاد

فولادوند: و زنش با فریادی [از شگفتی] سر رسید و بر چهره خود زد و گفت: «زنی پیر نازا [چگونه بزاید؟]» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس زنش فریادکنان روی آورد و (از تعجب و خوشحالی) بر صورت

خویش نواخت و گفت: پیره زنی نازا (می تواند بزاید)؟

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «پروردگارت چنین گفته است، و او حکیم و داناست!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «پروردگارت چنین فرموده است. او خود حکیم داناست.»

ترجمه آیت الله مشکینی : گفتند: پروردگارت این چنین گفته، بی تردید اوست که حکیم و

داناست

- قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ (٣١) ترجمه: (١)
- قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ (٣٢) ترجمه: (٢)
- لُنزِّلَ عَلَيْهِمْ حِجَابًا مِّن طِينٍ (٣٣) ترجمه: (٣)
- مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ (٣٤) ترجمه: (٤)
- فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٣٥) ترجمه: (٥)
- فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ (٣٦) ترجمه: (٦)
- وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٣٧) ترجمه: (٧)
- وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أُرْسِلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ (٣٨) ترجمه: (٨)
- فَتَوَلَّىٰ بُرْكُنَيْهِ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ (٣٩) ترجمه: (٩)
- فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ (٤٠) ترجمه: (١٠)
- وَفِي عَادٍ إِذْ أُرْسِلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ (٤١) ترجمه: (١١)
- مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ (٤٢) ترجمه: (١٢)
- وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ (٤٣) ترجمه: (١٣)
- فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ (٤٤) ترجمه: (١٤)
- فَمَا اسْتَطَاعُوا مِن قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ (٤٥) ترجمه: (١٥)
- وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (٤٦) ترجمه: (١٦)
- وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ (٤٧) ترجمه: (١٧)
- وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ (٤٨) ترجمه: (١٨)
- وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (٤٩) ترجمه: (١٩)
- فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ (٥٠) ترجمه: (٢٠)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ابراهیم) گفت: «مأموریت شما چیست ای فرستادگان (خدا)؟» _____
ترجمه استاد فولادوند: [ابراهیم] گفت: «ای فرستادگان، مأموریت شما چیست؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ابراهیم گفت: ای فرستادگان (الهی مأموریت و) کارت‌ان چیست
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «ما به سوی قوم مجرمی فرستاده شده ایم...» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ما به سوی مردمی پلیدکار فرستاده شده ایم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: ما به سوی گروهی گنهکار (قوم لوط) فرستاده شده ایم
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا بارانی از «سنگ - گِل» بر آنها بفرستیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: تا سنگهایی از گِل رُس بر [سر] آنان فرو فرستیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا سنگ هایی (ساخته شده) از گل (همانند بارانی) بر سر آنها فرو فرستیم
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سنگهایی که از ناحیه پروردگارت برای اسرافکاران نشان گذاشته شده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] نزد پروردگارت برای مسرفان نشان گذاری شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که در نزد پروردگارت برای آن اسرافکاران (ظالمان متجاوز) نشاندار شده اند
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما مؤمنانی را که در آن شهرها (ی قوم لوط) زندگی می کردند (قبل از نزول عذاب) خارج کردیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس هر که از مؤمنان در آن [شهرها] بود بیرون بردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر یک از مؤمنان (به ابراهیم و لوط) را که در آن منطقه بود بیرون بردیم
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی جز یک خانواده باایمان در تمام آنها نیافتیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] در آنجا جز یک خانه از فرمانبران [خدا بیشتر] نیافتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن دیار جز یک خانه از مسلمانان (که خانه لوط بود) نیافتیم
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن (شهرهای بلا- دیده) نشانه ای روشن برای کسانی که از عذاب دردناک می ترسند به جای گذاردیم. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آنجا برای آنها که از عذاب پر درد می ترسند، عبرتی به جای گذاشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آنجا (پس از هلاک کردن مردم) نشانه ای (از قدرت و غضب خود، صحرایی وحشت زاء، دیاری واژگون، سنگ هایی باریده، آب هایی آلوده) برای کسانی که از عذاب دردناک می ترسند به جا گذاشتیم
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در (زندگی) موسی نیز (نشانه و درس عبرتی بود) هنگامی که او را با دلیلی آشکار به سوی فرعون فرستادیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] در [ماجرای] موسی، چون او را با حجتی آشکار به سوی فرعون گسیل داشتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و درباره موسی نیز (نشانه ای از

- خشم و قدرت ماست) هنگامی که او را با حجت و دلیلی روشن (مانند عصا و ید بیضا) به سوی فرعون فرستادیم
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اَمَّا او با تمام وجودش از وی روی برتافت و گفت: «این مرد یا ساحر است یا دیوانه!»
 _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [فرعون] با ارکان [دولت] خود روی برتافت و گفت: «[این شخص،] ساحر یا دیوانه ای است.»
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به تمام وجود از او روی برتافت (یا با همه نیرو و سپاه خود از او روی برگردانید) و گفت: (این مرد) جادوگری است یا دیوانه ای
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از این رو ما او و لشکریانش را گرفتیم و به دریا افکندیم در حالی که در خور سرزنش بود!
 _____ ترجمه استاد فولادوند: [تا] او و سپاهیانش را گرفتیم و آنان را در دریا افکندیم در حالی که او [در آخرین لحظه] نکوهشگر [خود] بود.
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او و لشکریانش را گرفتیم و در دریا افکندیم در حالی که مرتکب کارهای ملامت زا و خود (در آخرین لحظه) ملامت گر خویش بود
- ۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (همچنین) در سرگذشت «عاد» (آیتی است) در آن هنگام که تندبادی بی باران بر آنها فرستادیم،
 _____ ترجمه استاد فولادوند: و در [ماجرای] عاد [نیز]، چون بر [سر] آنها آن باد مُهلک را فرستادیم.
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز در (سرگذشت) عاد (قوم هود نشانه ای از خشم و قدرت ماست) هنگامی که بر آنها باد نازا (از هر خیر و زاینده هر شر) را فرستادیم
- ۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که بر هیچ چیز نمی گذشت مگر اینکه آن را همچون استخوانهای پوسیده می ساخت.
 _____ ترجمه استاد فولادوند: به هر چه می وزید آن را چون خاکستر استخوان مرده می گردانید.
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چیزی را که بر آن می وزید رها نمی کرد جز اینکه آن را همانند استخوان پوسیده می ساخت
- ۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نیز در سرگذشت قوم «ثمود» عبرتی است در آن هنگام که به آنان گفته شد: «مدتی کوتاه بهره مند باشید (و سپس منتظر عذاب)!»
 _____ ترجمه استاد فولادوند: و در [ماجرای] ثمود [نیز] عبرتی بود، [آنگاه که به ایشان گفته شد: «تا چندی برخوردار شوید.»]
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز در (سرگذشت) ثمود (قوم صالح پس از آنکه ناقه اعجازی را کشتند، نشانه ای از خشم و قدرت ماست) هنگامی که به آنها گفته شد (صالح گفت) تا مدتی (تا سه روز) برخوردار شوید (که عذابتان فرا خواهد رسید)
- ۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها از فرمان پروردگارشان سرباز زدند، و صاعقه آنان را فراگرفت در حالی که (خیره خیره) نگاه می کردند (بی آنکه قدرت دفاع داشته باشند)!
 _____ ترجمه استاد فولادوند: تا [آنکه] از فرمان پروردگار خود سر برتافتند و در حالی که آنها می نگریستند، آذرخش آنان را فرو گرفت.
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها (در روزهای مهلت نیز) از فرمان پروردگارشان سربیزی کردند، پس آنها را صاعقه آسمانی فراگرفت در حالی که (به آن) می نگریستند
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنان بر زمین افتادند که توان برخاستن نداشتند و نتوانستند از کسی یاری طلبند!
 _____ ترجمه استاد فولادوند: در نتیجه نه توانستند به پای خیزند و نه طلب یاری کنند.
 _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس نه توان برخاستن از جای (و گریختن) یافتند و نه توانستند به خود و به یکدیگر یاری رسانند
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همچنین قوم نوح را پیش از آنها هلاک کردیم، چرا که قوم فاسقی بودند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و قوم نوح [نیز] پیش از آن [اقوام نامبرده همین گونه هلاک شدند]، زیرا آنها مردمی نافرمان بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و قوم نوح را پیش از این (هلاک کردیم) که بی شک آنها گروهی فاسق و نافرمان بودند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما آسمان را با قدرت بنا کردیم، و همواره آن را وسعت می بخشیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آسمان را به قدرت خود برافراشتیم، و بی گمان، ما [آسمان] گستریم! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آسمان را با دست های قدرت (خویش) بنا نهادیم و به یقین ما گسترش دهنده (ساختمان آن و روزی رسان ساکنان آن) هستیم

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زمین را گسترديم، و چه خوب گستراننده ای هستیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زمین را گسترانیده ایم و چه نیکو گسترندگانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زمین را بگسترديم، پس نیکو گستراننده ایم

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از هر چیز دو جفت آفریدیم، شاید متذکر شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از هر چیزی دو گونه [یعنی نر و ماده] آفریدیم، امید که شما عبرت گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از هر چیزی جفت هم آفریدیم (مانند نر و ماده در حیوانات و گیاهان) شاید متذکر شوید (که زوجیت و شرکت از صفات ممکن است نه واجب)

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس به سوی خدا بگریزید، که من از سوی او برای شما بیم دهنده ای آشکارم! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به سوی خدا بگریزید، که من شما را از طرف او بیم دهنده ای آشکارم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (از عذاب خدا به وسیله توحید و تسلیم) به سوی خدا بگریزند، همانا من برای شما از جانب او بیم دهنده ای آشکار و روشنم

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و با خدا معبود دیگری قرار ندهید، که من برای شما از سوی او بیم دهنده ای آشکارم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با خدا معبودی دیگر قرار مدهید که من از جانب او هشداردهنده ای آشکارم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با خداوند معبود دیگری قرار مدهید، همانا من برای شما از جانب او بیم دهنده ای آشکار و روشنم

كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ (٥٢) ترجمه: (١)

أَتَوَصَّوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَآغُوتٌ (٥٣) ترجمه: (٢)

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ (٥٤) ترجمه: (٣)

وَذَكَرْ فَإِنَّ الذُّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ (٥٥) ترجمه: (٤)

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (٥٦) ترجمه: (٥)

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونِ (٥٧) ترجمه: (٦)

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ (٥٨) ترجمه: (٧)

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ (٥٩) ترجمه: (٨)

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (٦٠) ترجمه: (٩)

٥٢ - سورة الطور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالطُّورِ (١) ترجمه: (١٠)

وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ (٢) ترجمه: (١١)

فِي رَقٍّ مَنشُورٍ (٣) ترجمه: (١٢)

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ (٤) ترجمه: (١٣)

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ (٥) ترجمه: (١٤)

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ (٦) ترجمه: (١٥)

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ (٧) ترجمه: (١٦)

مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ (٨) ترجمه: (١٧)

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا (٩) ترجمه: (١٨)

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا (١٠) ترجمه: (١٩)

فَوَيْلٌ لِلْيَوْمَانِ لِلْمُكَذِّبِينَ (۱۱) ترجمه: (۲۰)

الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ (۱۲) ترجمه: (۲۱)

يَوْمَ يُدْعُونَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعَاً (۱۳) ترجمه: (۲۲)

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (۱۴) ترجمه: (۲۳)

ص: ۵۲۳

-
- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این گونه است که هیچ پیامبری قبل از اینها بسوی قومی فرستاده نشد مگر اینکه گفتند: «او ساحر است یا دیوانه!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بدین سان بر کسانی که پیش از آنها بودند هیچ پیامبری نیامد جز اینکه گفتند: «ساحر یا دیوانه ای است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هم چنین بر کسانی که پیش از آنها (اهل مکه) بودند هیچ فرستاده ای نیامد مگر آنکه گفتند: جادوگری است یا دیوانه ای
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا یکدیگر را به آن سفارش می کردند (که همه چنین تهمتی بزنند)؟! نه، بلکه آنها قومی طغیانگرند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا همدیگر را به این [سخن] سفارش کرده بودند؟! نه! بلکه آنان مردمی سرکش بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا بر این (امر، گذشتگان و آیندگان) به یکدیگر سفارش کرده اند؟! (نه) بلکه آنان گروهی (ذاتا) طغیانگرند
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال که چنین است از آنها روی بگردان که هرگز در خور ملامت نخواهی بود؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از آنان روی بگردان، که تو در خور نکوهش نیستی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس از آنان روی بگردان، که تو (بر این اعراض) مستحق سرزنش نیستی
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیوسته تذکر ده، زیرا تذکر مؤمنان را سود می بخشد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و پند ده، که مؤمنان را پند سود بخشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (مؤمنان را) تذکر ده، زیرا تذکر و پند مؤمنان را سود می بخشد
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من جنّ و انس را نیافریدم جز برای اینکه عبادتم کنند (و از این راه تکامل یابند و به من نزدیک شوند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و جن و انس را نیافریدم جز برای آنکه مرا پرستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جنّ و انس را نیافریدم مگر برای آنکه مرا پرستش کنند
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز از آنها روزی نمی خواهم، و نمی خواهم مرا اطعام کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: از آنان هیچ روزی نمی خواهم، و نمی خواهم که مرا خوراک دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نه از آنان می خواهم که برایم تحصیل روزی کنند، و نه می خواهم که طعام دهند
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند روزی دهنده و صاحب قوّت و قدرت است! _____ ترجمه استاد فولادوند: خداست که خود روزی بخش نیرومند استوار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند خود روزی دهنده (به همه روزی خواران) و صاحب قوه و نیرومند است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای کسانی که ستم کردند، سهم بزرگی از عذاب است همانند سهم یارانشان (از اقوام ستمگر پیشین)؛ بنابراین این عجله نکنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس برای کسانی که ستم کردند بهره ای است از عذاب، همانند بهره عذاب یاران [قبلی] شان. پس [بگو:]: در خواستن عذاب از من، شتابزدگی نکنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس همانا برای کسانی (از قوم تو) که ستم کرده اند سهمی بزرگ (از عذاب) است مانند سهم یارانشان (از امت های گذشته)، پس به عجله از من نطلبند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس وای بر کسانی که کافر شدند از روزی که به آنها وعده داده می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وای بر کسانی که کافر شده اند از آن روزی که وعده یافته اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس وای بر کسانی که کفر ورزیدند از آن روزشان که وعده داده می

شوند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به کوه طور، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به طور، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به کوه یا به طور سینا (که موسی بر فراز آن وحی شنید)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کتابی که نوشته شده، _____ ترجمه استاد فولادوند: و کتابی نگاشته شده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به کتابی نوشته شده (قرآن، یا لوح محفوظ، یا الواح تورات یا هر کتاب آسمانی یا کتاب نفس صالحان که در آن ایمان نگاشته شده، و یا نامه عمل هر مکلفی در روز جزا)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در صفحه ای گسترده، _____ ترجمه استاد فولادوند: در طوماری گسترده؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در صفحه ای باز و گشوده (که بالفعل گشوده است یا در آینده گشوده خواهد شد)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به «بیت المعمور»، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به آن خانه آباد [خدا]؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (سوگند) به آن خانه آباد (کعبه آباد از زائران، خانه آسمانی آباد از فرشتگان، و قلب مخلصان آباد از ایمان)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سقف برافراشته، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به بام بلند [آسمان]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به آن سقف برافراشته (آسمان)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دریای مملو و برافروخته، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن دریای سرشار [و افروخته]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به آن دریای مملو (از آب یا) افروخته و پر (از آتش در پیشاپیش قیامت)

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که عذاب پروردگارت واقع می شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: که عذاب پروردگارت واقع شدنی است؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که بی تردید عذاب پروردگار تو (در آخرت برای کافران) ثابت و حتمی است

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چیزی از آن مانع نخواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن را هیچ بازدارنده ای نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز آن را بازدارنده ای نیست

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این عذاب الهی) در آن روزی است که آسمان به شدت به حرکت درمی آید، _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که آسمان سخت در تب و تاب افتد، _____

ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که آسمان به لرزه ای سخت بلرزد.

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کوه ها از جا کنده و متحرک می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کوهها [جمله] به حرکت در آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سیر کند همه کوه ها سیری (به صورت غبار در هوا).

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وای بر تکذیب کنندگان در آن روز. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس وای در آن روز بر تکذیب کنندگان.

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که در سخنان باطل به بازی مشغولند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان که به یاوه سرگردمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که در فرو رفتن (به گفتار و کرداری باطل و ناروا) بازی می کنند.

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که آنها را بزور به سوی آتش دوزخ می رانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که به سوی آتش جهنم کشیده می شوند [چه] کشیدنی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که به سختی و خشونت به سوی جهنم رانده می شوند.

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به آنها می گویند:) این همان آتشی است که آن را انکار می کردید. _____ ترجمه استاد فولادوند: [و به آنان گویند:] «این همان آتشی است که دروغش می پنداشتید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به آنها گفته می شود) این همان آتشی است که آن را (در دنیا) تکذیب

می کردید.

أَفْسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ (۱۵) ترجمه: (۱)

أَصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْرُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۶) ترجمه: (۲)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ (۱۷) ترجمه: (۳)

فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (۱۸) ترجمه: (۴)

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۹) ترجمه: (۵)

مُتَكَبِّرِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ (۲۰) ترجمه: (۶)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ (۲۱) ترجمه: (۷)

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ (۲۲) ترجمه: (۸)

يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأَسَا لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْتِيهِمْ (۲۳) ترجمه: (۹)

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكُونٌ (۲۴) ترجمه: (۱۰)

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (۲۵) ترجمه: (۱۱)

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ (۲۶) ترجمه: (۱۲)

فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ (۲۷) ترجمه: (۱۳)

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ (۲۸) ترجمه: (۱۴)

فَذَكِّرْهُ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ (۲۹) ترجمه: (۱۵)

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ (۳۰) ترجمه: (۱۶)

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ (۳۱) ترجمه: (۱۷)

ص: ۵۲۴

آیا این افسون است؟ یا شما [درست] نمی بینید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا این سحر است یا شما نمی بینید (همان گونه که در دنیا تهدیدهای آن را نمی شنیدید)؟!

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن وارد شوید و بسوزید؛ می خواهید صبر کنید یا نکنید، برای شما یکسان است؛ چرا که تنها به اعمالتان جزا داده می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: به آن درآیید؛ خواه بشکبید یا نشکبید، به حال شما یکسان است. تنها به آنچه می کردید مجازات می یابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بدان درآیید و بسوزید، خواه صبر کنید یا صبر نکنید برای شما یکسان است، و جز این نیست که شما در مقابل آنچه انجام می دادید، یا با تجسم عینی آنچه می کردید، کیفر می شوید.

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی پرهیزگاران در میان باغهای بهشت و نعمتهای فراوان جای دارند، _____ ترجمه استاد فولادوند: پرهیزگاران در باغهایی و [در] ناز و نعمتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین پرهیزکاران در باغ ها و نعمتی فراوانند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آنچه پروردگارشان به آنها داده و آنان را از عذاب دوزخ نگاه داشته است شاد و مسرورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: به آنچه پروردگارشان به آنان داده دلشادند، و پروردگارشان آنها را از عذاب دوزخ مصون داشته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که از آنچه پروردگارشان به آنها داده برخوردارند و از آن به شادی سخن می گویند، و پروردگارشان آنان را از عذاب جهنم نگاه داشته است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به آنها گفته می شود): بخورید و بیاشامید گوارا؛ اینها در برابر اعمالی است که انجام می دادید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [به آنان گویند]: «به [پاداش] آنچه به جای می آوردید بخورید و بنوشید؛ گواراتان باد!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به آنها گفته شود) بخورید و بیاشامید، گوارا باد شما را به پاداش آنچه (در دنیا) انجام می دادید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این در حالی که بر تختهای صف کشیده در کنار هم تکیه می زنند، و «حور العین» را به همسری آنها درمی آوریم! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر تختهایی ردیف هم تکیه زده اند و حوران درشت چشم را همسر آنان گردانده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تکیه کنان بر تخت هایی منظم و همردیف، و آنها را با حور العین همسر می کنیم

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که ایمان آوردند و فرزندانشان به پیروی از آنان ایمان اختیار کردند، فرزندانشان را (در بهشت) به آنان ملحق می کنیم؛ و از (پاداش) عملشان چیزی نمی کاهیم؛ و هر کس در گرو اعمال خویش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که گرویده و فرزندانشان آنها را در ایمان پیروی کرده اند، فرزندانشان را به آنان ملحق خواهیم کرد و چیزی از کار[ها]شان را نمی کاهیم. هر کسی در گرو دستاورد خویش است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که ایمان آورده اند و فرزندانشان به نوعی در ایمان از آنها پیروی کرده اند (ولی در درجه پایین ترند) فرزندانشان را (در آخرت و بهشت) به آنها ملحق می سازیم و از عمل های آنها چیزی را (به واسطه الحاق اولاد) نمی کاهیم هر انسانی در گرو عمل خویش است (اگر نیک آورد رها می شود و الا در گرو می ماند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همواره از انواع میوه ها و گوشتها -از هر نوع که بخواهند- در اختیارشان می گذاریم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: با [هر نوع] میوه و گوشتی که دلخواه آنهاست آنان را مدد [و تقویت] می

کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را میوه و گوشتی که اشتها دارند پی در پی می رسانیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در بهشت جامهای پر از شراب طهور را که نه بیهوده گویی در آن است و نه گناه، از

یکدیگر می گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا جامی از دست هم می ربایند [و بر سرش

همچشمی می کنند] که در آن نه یاقه گویی است و نه گناه. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن جا

جام (شراب) را که در (آشامیدن) آن لغوگویی و گناهی نیست (به شوخی و محبت) از دست هم می ستانند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیوسته بر گردشان نوجوانانی برای (خدمت) آنان گردش می کنند که همچون

مرواریدهای درون صدفند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای [خدمت] آنان پسرانی است که بر

گردشان همی گردند، انگاری آنها مرواریدی اند که [در صدف] نهفته است. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و (برای پذیرایی آنان) پسران نوجوان بهشتی خاص آنان گردشان می گردند که گویی (در زیبایی و صفا)

مرواریدی نهفته (در صدف) اند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این هنگام رو به یکدیگر کرده (از گذشته) سؤال می نمایند؛

_____ ترجمه استاد فولادوند: و برخی شان رو به برخی کنند [و] از هم پرسند، _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از آنها به برخی دیگر رو کرده از (حال دنیوی) یکدیگر می پرسند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گویند: «ما در میان خانواده خود ترسان بودیم (مبادا گناهان آنها دامن ما را بگیرد)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: گویند: «ما پیشتر در میان خانواده خود بیمناک بودیم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: گویند: همانا ما پیشتر (در دنیا) در میان خانواده خود بیمناک (از عواقب

امر) بودیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما خداوند بر ما منت نهاد و از عذاب کشنده ما را حفظ کرد! _____

ترجمه استاد فولادوند: پس خدا بر ما منت نهاد و ما را از عذاب گرم [مرگبار] حفظ کرد. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: پس خداوند بر ما منت نهاد و ما را از عذاب سوزان دردآور نگه داشت

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما از پیش او را می خواندیم (و می پرستیدیم)، که اوست نیکوکار و مهربان!

_____ ترجمه استاد فولادوند: ما از دیرباز او را می خواندیم، که او همان نیکوکار مهربان است.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته ما او را پیش از این پیوسته می خواندیم، زیرا که اوست نیکوکار و

مهربان

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس تذکر ده، که به لطف پروردگارت تو کاهن و مجنون نیستی!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس اندرز ده که تو به لطف پروردگارت نه کاهنی و نه دیوانه.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای پیامبر) تذکر ده، که تو به لطف و نعمت پروردگارت نه کاهن

هستی (که الهام از اجنه و شیاطین گیری) و نه دیوانه

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه آنها می گویند: «او شاعری است که ما انتظار مرگش را می کشیم!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: یا می گویند: «شاعری است که انتظار مرگش را می بریم [و چشم به راه بد

زمانه بر اویم]». _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه آنها گویند: او شاعری است که برایش حوادث

زمان و آمدن مرگ را انتظار می کشیم

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: «انتظار بکشید که من هم با (شما انتظار می کشم شما انتظار مرگ مرا، و من انتظار نابودی شما را با عذاب الهی)!» _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «منتظر باشید که من [نیز] با شما از منتظرانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: انتظار کشید، من نیز حتما با شما از منتظرانم (که عذاب خدا بر شما فرود آید)

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ (۳۲) ترجمه: (۱)

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ (۳۳) ترجمه: (۲)

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ (۳۴) ترجمه: (۳)

أَمْ خَلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ (۳۵) ترجمه: (۴)

أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ (۳۶) ترجمه: (۵)

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيِّطُونَ (۳۷) ترجمه: (۶)

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (۳۸) ترجمه: (۷)

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبُنُونَ (۳۹) ترجمه: (۸)

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُثْقَلُونَ (۴۰) ترجمه: (۹)

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ (۴۱) ترجمه: (۱۰)

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ (۴۲) ترجمه: (۱۱)

أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۴۳) ترجمه: (۱۲)

وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ (۴۴) ترجمه: (۱۳)

فَذَرَهُمْ حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ (۴۵) ترجمه: (۱۴)

يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (۴۶) ترجمه: (۱۵)

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۴۷) ترجمه: (۱۶)

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ (۴۸) ترجمه: (۱۷)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ (۴۹) ترجمه: (۱۸)

ص: ۵۲۵

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا پندارهایشان آنان را به این [موضعگیری] و امی دارد یا [نه،] آنها مردمی سرکشند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا خرده‌هایشان آنها را به این (گفتار) فرمان می دهد یا آنها گروهی طغیان‌گردد (که تسلیم حق نمی شوند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا می گویند: «قرآن را به خدا افترا بسته»، ولی آنان ایمان ندارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: یا می گویند: «آن را بریافته»، [نه،] بلکه باور ندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه می گویند: این (قرآن) را از خود بریافته، (نه) بلکه (با علم به واقع) ایمان نمی آورند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر راست می گویند سخنی همانند آن بیاورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر راست می گویند، سخنی مثل آن بیاورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر راستگویند (که قرآن بریافته بشر است) کلامی مانند آن بیاورند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا آنها بی هیچ آفریده شده اند، یا خود خالق خویشند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از هیچ خلق شده اند؟ یا آنکه خودشان خالق [خود] هستند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنها از غیر چیزی (که دیگران از آن خلق شده) آفریده شده اند (تا در تکلیف آنها شریک نباشند)؟ یا آنها خود آفریننده خویشند (تا امر خدا را نپذیرند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها آسمانها و زمین را آفریده اند؟! بلکه آنها جویای یقین نیستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آسمانها و زمین را [آنان] خلق کرده اند؟ [نه،] بلکه یقین ندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه آنها آسمانها و زمین را آفریده اند (تا برتر از آن باشند که فرمان پذیرند؟ نه) بلکه یقین ندارند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا خزاین پروردگارت نزد آنهاست؟! یا بر همه چیز عالم سیطره دارند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ذخایر پروردگار تو پیش آنهاست؟ یا ایشان تسلط [تام] دارند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا مگر گنجینه های (دانش و رحمت) پروردگارت نزد آنهاست (که نبوت را به هر که خواهند دهند) یا آنهایند که (بر جهان هستی) مسلمانند (تا نبوت را از تو سلب کنند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نردبانی دارند (که به آسمان بالا می روند) و بوسیله آن اسرار وحی را می شنوند؟! کسی که از آنها این ادعا را دارد دلیل روشنی بیاورد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا نردبانی دارند که بر آن [بر شوند و] بشنوند؟ پس باید شنونده آنان برهانی آشکار بیاورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا مگر نردبانی دارند که بر (فراز) آن (به سخنان ملاء اعلی) گوش فرا دهند؟ (اگر چنین است) پس شنونده آنها باید حجت آشکاری (بر کلامش) بیاورد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا سهم خدا دختران است و سهم شما پسران (که فرشتگان را دختران خدا می نامید)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا خدا را دختران است و شما را پسران؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا دختران (که آنها را بد و مبغوض می شمارید) از آن خدا و پسران (که آنها را خوب و محبوب می دانید) از آن شماسست؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا تو از آنها پاداشی می طلبی که در زیر بار گران آن قرار دارند؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از آنها مزدی مطالبه می کنی و آنان از [تعهد ادای] تاوان گرانبارند؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا مگر (برای ابلاغ رسالت و دین) از آنان مزدی درخواست می کنی که
آنان از غرامت آن سنگین بارند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا اسرار غیب نزد آنهاست و از روی آن می نویسند؟! _____ ترجمه
استاد فولادوند: آیا [علم] غیب پیش آنهاست و آنها می نویسند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا مگر
علم غیب (یا لوح محفوظ) نزد آنهاست که آنان (سخنان خود را از روی آن) می نویسند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا می خواهند نقشه شیطانی برای تو بکشند؟! ولی بدانند خود کافران در دام این نقشه
ها گرفتار می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا می خواهند نیرنگی بزنند؟ و [لی] آنان که کافر
شده اند، خود دچار نیرنگ شده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا که نیرنگی (برای تو) اراده می
کنند؟ پس کسانی که کفر ورزیده اند خود نیرنگ شده اند (کیفر مکرشان به خودشان بازمی گردد)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا معبودی غیر خداوند دارند (که قول یاری به آنها داده)؟! منزّه است خدا از آنچه
همتای او قرار می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ایشان را جز خدا معبودی است؟ منزّه است خدا
از آنچه [با او] شریک می گردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا مگر برای آنها معبودی جز خدا
هست؟ منزّه است خداوند از اینکه برای او شریک قرار می دهند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها (چنان لجوجند که) اگر ببینند قطعه سنگی از آسمان (برای عذابشان) سقوط می
کند می گویند: «این ابر متراکمی است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر پاره سنگی را در حال
سقوط از آسمان ببینند می گویند: «ابری متراکم است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر پاره هایی
از آسمان را ببینند که فرود می آید گویند: ابری است متراکم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال که چنین است آنها را رها کن تا روز مرگ خود را ملاقات کنند؛
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس بگذارشان تا به آن روزی که در آن بیهوش می افتند برسند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را رها کن (با آنها محاجّه و ستیزه مکن) تا روزی را که در آن
هلاک می شوند دیدار کنند (روز مرگ یا نفخه اول صور)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که نقشه های آنان سودی به حالشان نخواهد داشت و (از هیچ سو) یاری نمی
شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که نیرنگشان به هیچ وجه به کارشان نیاید و حمایت نیابند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که مکر آنها چیزی (از عذاب موعود) را از آنها دفع نمی کند و
نیز یاری نخواهند شد

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای ستمگران عذابی قبل از آن است (در همین جهان)؛ ولی بیشترشان نمی دانند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، غیر از این [مجازات]، عذابی [دیگر] برای کسانی که ظلم
کرده اند خواهد بود، ولی بیشترشان نمی دانند [که آن عذاب چیست]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و
بی شک برای کسانی که ستم کرده اند (مشرکان مکه) عذابی است پیش از آن (قحطی در مکه و روز بدر) و لکن بیشتر آنان
نمی دانند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در راه ابلاغ حکم پروردگارت صبر و استقامت کن، چرا که تو در حفاظت کامل ما قرار

داری! و هنگامی که برمی خیزی پروردگارت را تسبیح و حمد گوی! _____ ترجمه استاد فولادوند : و در برابر دستور پروردگارت شکیبایی پیشه کن که تو خود در حمایت مایی و هنگامی که [از خواب] بر می خیزی به نیایش پروردگارت تسبیح گوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بر (عمل و ابلاغ) حکم پروردگارت صبر کن، زیرا تو در مقابل دیدگان (حفظ و عنایت) ما هستی، و هنگامی که (نزدیک ظهر از خواب یا از کار) برمی خیزی پروردگارت را همراه حمد و ثنا تسبیح گوی (نماز ظهر و عصر بخوان)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (همچنین) به هنگام شب او را تسبیح کن و به هنگام پشت کردن ستارگان (و طلوع صبح)! _____ ترجمه استاد فولادوند : و [نیز] پاره ای از شب، و در فروشدن ستارگان تسبیح گوی او باش.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و پاره ای از شب نیز او را تسبیح گو (نماز مغرب و عشا بخوان) و نیز هنگام پشت کردن و فروشدن ستارگان (بامدادان نماز صبح بخوان)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ (١) ترجمه: (١)

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ (٢) ترجمه: (٢)

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ (٣) ترجمه: (٣)

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ (٤) ترجمه: (٤)

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ (٥) ترجمه: (٥)

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ (٦) ترجمه: (٦)

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ (٧) ترجمه: (٧)

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ (٨) ترجمه: (٨)

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ (٩) ترجمه: (٩)

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ (١٠) ترجمه: (١٠)

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ (١١) ترجمه: (١١)

أَفْتَمَارُؤُهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ (١٢) ترجمه: (١٢)

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ (١٣) ترجمه: (١٣)

عِنْدَ سِدْرِهِ الْمُنْتَهَىٰ (١٤) ترجمه: (١٤)

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ (١٥) ترجمه: (١٥)

إِذْ يَغْشَى السُّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ (١٦) ترجمه: (١٦)

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ (١٧) ترجمه: (١٧)

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ (١٨) ترجمه: (١٨)

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ (١٩) ترجمه: (١٩)

وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى (۲۰) ترجمه: (۲۰)

أَلَكُمُ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَى (۲۱) ترجمه: (۲۱)

تِلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ ضِيزَى (۲۲) ترجمه: (۲۲)

إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ الْهُدَى (۲۳) ترجمه: (۲۳)

أَمْ لِلنَّاسِ مَا تَمَنَّى (۲۴) ترجمه: (۲۴)

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى (۲۵) ترجمه: (۲۵)

وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يُأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى (۲۶) ترجمه: (۲۶)

ص: ۵۲۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به ستاره هنگامی که افول می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به اختر [=قرآن] چون فرود می آید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به ستاره هنگامی که طلوع و غروب کند (یا به شهاب ثاقب زمانی که بر اجنه و شیاطین فرود آید، یا به گیاه زمانی که سر بر آورد، یا به اقسام و آیات قرآن هنگامی که به مرکز وحی نازل گردد)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که هرگز دوست شما [=محید «ص»] منحرف نشده و مقصد را گم نکرده است، _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] یار شما نه گمراه شده و نه در نادانی مانده؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یار و دوست شما (محمد صلی الله علیه وآله) نه (از راه سعادت در عمل) گمراه شده و نه (از حق در عقاید) منحرف گشته

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگز از روی هوای نفس سخن نمی گوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از سر هوس سخن نمی گوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او (در ابلاغ قرآن و پیام های خدا) هرگز از هوای نفس سخن نمی گوید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه می گوید چیزی جز وحی که بر او نازل شده نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: این سخن بجز وحی که وحی می شود نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه می گوید جز وحی که (از مبدأ اعلی) به او القاء می شود نیست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کس که قدرت عظیمی دارد [=جبرئیل امین] او را تعلیم داده است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: آن را [فرشته] شدیدالقوی به او فرا آموخت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن را (جبرئیل امین) آن که قوایش محکم و نیرومند است به او تعلیم داده

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کس که توانایی فوق العاده دارد؛ او سلطه یافت... _____ ترجمه استاد فولادوند: [سروش] نیرومندی که [مسلط] درایستاد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان که دارای نیرو و توان (در خلقت و استحکام و متانت در عقل) است، پس (در صورت اصلی خویش در برابر پیامبر) بایستاد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که در اُفقِ اعلی قرار داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حالی که او در افقِ اعلی بود؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که او در کرانه ای برتر (از زمین) بود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس نزدیکتر و نزدیکتر شد... _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس نزدیک آمد و نزدیکتر شد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس (به پیامبر) نزدیک و نزدیکتر شد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا آنکه فاصله او (با پیامبر) به اندازه فاصله دو کمان یا کمتر بود؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: تا [فاصله اش] به قدر [طول] دو [انتهای] کمان یا نزدیکتر شد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به فاصله مقدار دو کمان (یا دو ذراع) یا کمتر، (از پیامبر) فاصله داشت

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در اینجا خداوند آنچه را وحی کردنی بود به بنده اش وحی نمود. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه به بنده اش آنچه را باید وحی کند، وحی فرمود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس وحی کرد به بنده خدا (محمد صلی الله علیه و آله از حقایق و اسرار) آنچه وحی کرد

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قلب (پاک او) در آنچه دید هرگز دروغ نگفت. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه را دل دید انکار [ش] نکرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قلب (پیامبر) در آنچه دید (از صورت جبرئیل و نزدیک شدن او خطا نکرد و) دروغ نگفت

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا با او درباره آنچه (با چشم خود) دیده مجادله می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در آنچه دیده است با او جدال می کنید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا با او درباره آنچه (به چشم و دل) می بیند مجادله می کنید؟

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بار دیگر نیز او را مشاهده کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً بار دیگری هم او را دیده است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید در یک نزول دیگری (که پیامبر را با خود به بالا برد) او را (در صورت اصلیش به چشم سر و خدا را به دیده دل) دیده بود

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نزد «سدره المنتهی»، _____ ترجمه استاد فولادوند: نزدیک سدره المنتهی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در نزد سدره المنتهی (درخت سدری که در آخر محدوده آسمان ها و در انتهای محل صعود و نزول عمل های بندگان قرار دارد)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که «جنت المأوی» در آنجاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: در همان جا که جنت المأوی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که بهشت آخرتی که جایگاه (مؤمنان) پس از تمام شدن حساب محشر) است در نزد آن است

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که چیزی [= نور خیره کننده ای] سدره المنتهی را پوشانده بود،

_____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که درخت سدر را آنچه پوشیده بود، پوشیده بود.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: هنگامی که آن سدره را آنچه که می پوشاند (از نور و زیبایی و فرشتگان

بی حد) احاطه کرده بود

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چشم او هرگز منحرف نشد و طغیان نکرد (آنچه دید واقعیت بود)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: دیده [اش] منحرف نگشت و [از حد] در نگذشت.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز چشم (پیامبر آنچه را دید) به خطا ندید و (از آنچه باید ببیند)

تجاوز نکرد

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او پاره ای از آیات و نشانه های بزرگ پروردگارش را دید! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: به راستی که [برخی] از آیات بزرگ پروردگار خود را بدید. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: به یقین از نشانه های بسیار بزرگ پروردگار خود مشاهده کرد

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به من خبر دهید آیا بتهای «لات» و «عزی»... _____ ترجمه استاد

فولادوند: به من خبر دهید از لات و عزی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به من خبر دهید از لات

و عزی (دو بت بزرگ قبایل عرب)

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و «منات» که سومین آنهاست (دختران خدا هستند)؟! _____ ترجمه

استاد فولادوند: و منات آن سومین دیگر، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و منات، آن سومین بت دیگر

(از بت های معروف عرب که به شکل موهومی سه فرشته اند، که آیا اینها شریک خدایند؟

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا سهم شما پسر است و سهم او دختر؟! (در حالی که بزعم شما دختران کم ارزش

ترند!) _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا [به خیالتان] برای شما پسر است و برای او دختر؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به گمان شما) برای شما پسر است و برای خدا دختر؟

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این صورت این تقسیمی ناعادلانه است! _____ ترجمه استاد

فولادوند: در این صورت، این تقسیم نادرستی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در این صورت این

تقسیم جائزانه ای است

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها فقط نامهایی است که شما و پدرانتان بر آنها گذاشته اید (نامهایی بی محتوا و

اسمهایی بی مسما)، و هرگز خداوند دلیل و حجتی بر آن نازل نکرده؛ آنان فقط از گمانهای بی اساس و هوای نفس پیروی

می کنند در حالی که هدایت از سوی پروردگارشان برای آنها آمده است! _____ ترجمه استاد فولادوند:

[این بتان] جز نامهایی بیش نیستند که شما و پدرانتان نامگذاری کرده اید [و] خدا بر [حقیقت] آنها هیچ دلیلی نفرستاده

است. [آنان] جز گمان و آنچه را که دلخواهشان است پیروی نمی کنند، با آنکه قطعاً از جانب پروردگارشان هدایت برایشان

آمده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این بتان (با عنوان های معبود و مقرب و شفیع) جز نام های

بی محتوا نیستند که شما و پدرانتان (بر آنها) نهاده اید، هرگز خدا بر (حقیقت) آنها حجت و برهانی فرو نفرستاده است (آری)

آنان جز از ظن و گمان و هواهای نفسانی پیروی نمی کنند، با آنکه بر آنان از پروردگارشان وسیله هدایت آمده است

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا آنچه انسان تمنا دارد به آن می رسد؟! _____ ترجمه استاد

فولادوند: مگر انسان آنچه را آرزو کند دارد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر برای انسان آنچه

آرزو کند فراهم است (که بت ها خدا باشند و حاجت بخش و شفاعت گر شوند)؟

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که آخرت و دنیا از آن خداست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن سرا و این سرا از آن خداست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (چنین نیست) زیرا آخرت و دنیا از آن خداست (و شریکی در آنها ندارد)

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چه بسیار فرشتگان آسمانها که شفاعت آنها سودی نمی بخشد مگر پس از آنکه خدا برای هر کس بخواهد و راضی باشد اجازه (شفاعت) دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بسا فرشتگانی که در آسمانها [و] شفاعتشان به کاری نیاید، مگر پس از آنکه خدا به هر که خواهد و خشنود باشد اذن دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار فرشته که در آسمان ها هست که شفاعت و وساطت آنها (در امور تکوینی این جهان و برای گنهکاران آن جهان) هیچ سودی نمی بخشد مگر پس از آنکه خداوند، برای کسی که می خواهد و رضایت می دهد (که شفاعت کند یا شفاعت شود) اذن دهد

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمُونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً الْأُنثَى (٢٧) ترجمه: (١)

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا (٢٨) ترجمه: (٢)

فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٢٩) ترجمه: (٣)

ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ (٣٠) ترجمه: (٤)

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيُجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَىٰ (٣١) ترجمه: (٥)

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْبَاطِنِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ (٣٢) ترجمه: (٦)

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ (٣٣) ترجمه: (٧)

وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ (٣٤) ترجمه: (٨)

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهَوْ يَرَىٰ (٣٥) ترجمه: (٩)

أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ (٣٦) ترجمه: (١٠)

وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ (٣٧) ترجمه: (١١)

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ (٣٨) ترجمه: (١٢)

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ (٣٩) ترجمه: (١٣)

وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ (٤٠) ترجمه: (١٤)

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ (٤١) ترجمه: (١٥)

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنتَهَىٰ (٤٢) ترجمه: (١٦)

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَكَ وَأَبْكَىٰ (٤٣) ترجمه: (١٧)

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا (٤٤) ترجمه: (١٨)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که به آخرت ایمان ندارند، فرشتگان را دختر (خدا) نامگذاری می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که آخرت را باور ندارند، فرشتگان را در نامگذاری به صورت مؤنث نام می نهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا کسانی که به آخرت ایمان ندارند فرشتگان را به اسم زن نامگذاری می کنند (می گویند آنها دختران خدایند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها هرگز به این سخن دانشی ندارند، تنها از گمان بی پایه پیروی می کنند با اینکه «گمان» هرگز انسان را از حق بی نیاز نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ایشان را به این [کار] معرفتی نیست. جز گمان [خود] را پیروی نمی کنند، و در واقع، گمان در [وصول به] حقیقت هیچ سودی نمی رساند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: با آنکه آنها را علمی به آن (ادعا) نیست، آنها جز از ظن و گمان پیروی نمی کنند، و بی تردید ظن و گمان به هیچ وجه از حق بی نیاز نمی کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال که چنین است از کسی که از یاد ما روی می گرداند و جز زندگی مادی دنیا را نمی طلبد، اعراض کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از هر کس که از یاد ما روی برتافته و جز زندگی دنیا را خواستار نبوده است، روی برتاب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس، از کسی که از یاد (و قرآن) ما روی برتافته و جز زندگی این دنیا را نمی خواهد اعراض کن (و با آنها مجادله و ستیزه مکن)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این آخرین حد آگاهی آنهاست؛ پروردگار تو کسانی را که از راه او گمراه شده اند بهتر می شناسد، و (همچنین) هدایت یافتگان را از همه بهتر می شناسد! _____ ترجمه استاد فولادوند: این منتهای دانش آنان است. پروردگار تو، خود به [حال] کسی که از راه او منحرف شده داناتر، و او به کسی که راه یافته [نیز] آگاه تر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این آخرین مرحله از دانش آنهاست. همانا پروردگار تو داناتر است به کسی که از راه او گم گشته و داناتر است به کسی که هدایت یافته است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای خداست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است تا بدکاران را به کیفر کارهای بدشان برساند و نیکوکاران را در برابر اعمال نیکشان پاداش دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر چه در آسمانها و هر چه در زمین است از آن خداست، تا کسانی را که بد کرده اند، به [سزای] آنچه انجام داده اند کیفر دهد، و آنان را که نیکی کرده اند، به نیکی پاداش دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در آسمانها و زمین است (به تبع خود آنها) از آن خداست (زیرا خلق و حفظ و اداره و فانی کردن آنها در دست قدرت اوست و همه را آفریده) تا کسانی را که بدی کرده اند در برابر آنچه انجام داده اند، یا با تجسم اخروی عین آن عملها، کیفر دهد و کسانی را که کار نیک کرده اند به پاداش بهتری جزا دهد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که از گناهان بزرگ و اعمال زشت دوری می کنند، جز گناهان صغیره (که گاه آلوده آن می شوند)؛ آموزش پروردگار تو گسترده است؛ او نسبت به شما از همه آگاهتر است از آن هنگام که شما را از زمین آفرید و در آن موقع که بصورت جنینهایی در شکم مادرانتان بودید؛ پس خودستایی نکنید، او پرهیزگاران را بهتر می شناسد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان که از گناهان بزرگ و زشتکاریها -جز لغزشهای کوچک- خودداری می ورزند، پروردگارت [نسبت به آنها] فراخ آموزش است. وی از آن دم که شما را از زمین پدید آورد و از همان گاه که در شکمهای مادرانتان [در زهدان] نهفته بودید به [حال] شما داناتر است، پس خودتان را پاک شمارید. او به [حال] کسی که پرهیزگاری نموده داناتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانها که همواره از گناهان

بزرگ (که در دنیا تعزیر و برای آخرت وعده آتش دارد) و عمل های زشت (که در اسلام بر آنها حدی تعیین شده) دوری می جویند، مگر گناه صغیره یا گناهی که اتفاقا رخ می دهد که حتما مغفرت پروردگارت گسترده است، او به شما آن هنگام که شما را از این زمین بیافرید و هنگامی که در شکم مادرانتان جنین بودید دانایتر است، پس خودستایی نکنید، او به کسی که تقوا ورزیده دانایتر است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا دیدی آن کس را که (از اسلام -یا انفاق-) روی گردان شد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آیا آن کسی را که [از جهاد] روی برتافت دیدی؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا دیدی آن کس را که (از توحید و جهاد و انفاق) روی گردانید
۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کمی عطا کرد، و از بیشتر امساک نمود! _____ ترجمه استاد

فولادوند: و اندکی بخشید و [از باقی] امتناع ورزید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اندکی (از مال خویش) بداد و (و از باقی) امساک نمود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نزد او علم غیب است و می بیند (که دیگران می توانند گناهان او را بر دوش گیرند)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا علم غیب پیش اوست و او می بیند؟ _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: آیا علم غیب نزد اوست و او (به دیده دل آینده را) می بیند (که اگر انفاق کند فقیر می گردد)
۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا از آنچه در کتب موسی نازل گردیده با خبر نشده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا بدانچه در صحیفه های موسی [آمده] خبر نیافته است؟ _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: یا از آنچه در صحیفه های موسی (که اسفار تورات) است با خبر نشده
۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در کتب ابراهیم، همان کسی که وظیفه خود را بطور کامل ادا کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز در نوشته های] همان ابراهیمی که وفا کرد: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (یا از آنچه در صحیفه های) ابراهیم (است) همان کسی که (در اطاعت

حق و ابلاغ توحید و صبر در مبارزه و انجام امتحان) به نحو کامل وفا نمود
۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که هیچ کس بار گناه دیگری را بر دوش نمی گیرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: که هیچ بردارنده ای بار گناه دیگری را بر نمی دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که

هیچ باربرداری بار گناه دیگری را بر نمی دارد
۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه برای انسان بهره ای جز سعی و کوشش او نیست، _____ ترجمه استاد فولادوند: و اینکه برای انسان جز حاصل تلاش او نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

اینکه برای انسان جز آنچه تلاش کرده چیزی نیست
۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه تلاش او بزودی دیده می شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نتیجه] کوشش او به زودی دیده خواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سعی و تلاش او به

زودی (به مرگ یا قیامت) دیده خواهد شد
۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس به او جزای کافی داده خواهد شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس هر چه تمامتر وی را پاداش دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس در مقابل آن

جزای کامل داده می شود

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (و آیا از کتب پیشین انبیا به او نرسیده است) که همه امور به پروردگارت منتهی می گردد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : و اینکه پایان [کار] به سوی پروردگار توست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و انتها (ی سیر عمل هر عاملی و حرکت هر موجودی در جهان هستی) به

سوی پروردگار توست

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اینکه اوست که خندانند و گریانند، _____ ترجمه استاد فولادوند : و هم اوست که می خندانند و می گریانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اوست که خندانند و گریانند (این دو صفت را در هر زنده مستعد ایجاد کرد)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اوست که میراند و زنده کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند : و هم اوست که می میراند و زنده می گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اوست که (همه زنده ها را در وقت معین) میراند و (همه مرده ها را طبق اراده) زنده گرداند

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ (٤٥) ترجمه: (١)

مِنْ نُطْفِهِ إِذَا تُنْمَىٰ (٤٦) ترجمه: (٢)

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَ الْأُخْرَىٰ (٤٧) ترجمه: (٣)

وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَىٰ وَأَقْنَىٰ (٤٨) ترجمه: (٤)

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ (٤٩) ترجمه: (٥)

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ (٥٠) ترجمه: (٦)

وَتَمُودَ فَمَا أَبْقَىٰ (٥١) ترجمه: (٧)

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْعَىٰ (٥٢) ترجمه: (٨)

وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ (٥٣) ترجمه: (٩)

فَعَشَّاهَا مَا عَشَّىٰ (٥٤) ترجمه: (١٠)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ (٥٥) ترجمه: (١١)

هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْأُولَىٰ (٥٦) ترجمه: (١٢)

أَزِفَتِ الْأَازِفَةُ (٥٧) ترجمه: (١٣)

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ (٥٨) ترجمه: (١٤)

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ (٥٩) ترجمه: (١٥)

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ (٦٠) ترجمه: (١٦)

وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ (٦١) ترجمه: (١٧)

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا (٦٢) ترجمه: (١٨)

٥٤ - سورة القمر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ (١) ترجمه: (١٩)

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ (۲) ترجمه: (۲۰)

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ (۳) ترجمه: (۲۱)

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ (۴) ترجمه: (۲۲)

حِكْمَهُ بِالْعِغَّةِ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ (۵) ترجمه: (۲۳)

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكْرٍ (۶) ترجمه: (۲۴)

ص: ۵۲۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اوست که دو زوج نر و ماده را آفرید... _____ ترجمه استاد فولادوند: و هم اوست که دو نوع می آفریند: نر و ماده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که دو جفت (دو صنف) نر و ماده را بیافرید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از نطفه ای هنگامی که خارج می شود (و در رحم می ریزد)، _____ ترجمه استاد فولادوند: از نطفه ای چون فرو ریخته شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از نطفه ای آن گاه که در رحم ریخته شود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه بر خداست ایجاد عالم دیگر (تا عدالت اجرا گردد)، _____ ترجمه استاد فولادوند: و هم پدید آوردن [عالم] دیگر بر [عهده] اوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر عهده اوست (طبق علم ازلی و اراده حتمی الهی، مندرج در کتاب های آسمانی و شرایع بشری) پدید آوردن جهان دیگر

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه اوست که بی نیاز کرد و سرمایه باقی بخشید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و هم اوست که [شما را] بی نیاز کرد و سرمایه بخشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که بی نیاز نموده و ثروت قابل بقاء و دوام داد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه اوست پروردگار ستاره «شعرا»! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هم اوست پروردگار ستاره «شعری». _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست پروردگار (ستاره) شعری (که گروهی از مشرکان آن را پرستش می کردند)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و آیا به انسان نرسیده است که در کتب انبیای پیشین آمده) که خداوند قوم «عاد نخستین» را هلاک کرد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هم اوست که عادیان قدیم را هلاک کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست که عاد اول (قوم هود) را هلاک نمود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همچنین قوم «ثمود» را، و کسی از آنان را باقی نگذارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ثمود را [نیز هلاک کرد] و [کسی را] باقی نگذاشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز ثمود (قوم صالح) را، پس (احدی از آنها را) باقی نگذاشت

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نیز قوم نوح را پیش از آنها، چرا که آنان از همه ظالمتر و طغیانگرتر بودند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و پیشتر [از همه آنها] قوم نوح را، زیرا که آنان ستمگرتر و سرکش تر بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز قوم نوح را پیش از آنها (هلاک نمود) که آنان ستمکارتر و نافرمان تر بودند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نیز شهرهای زیر و رو شده (قوم لوط) را فرو کوبید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و شهرها [ی سدوم و عاموره] را فرو افکند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شهرهای واژگون شده (قوم لوط) را که (پس از بالا بردن) به رو درافکند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس آنها را با عذاب سنگین پوشانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: پوشاند بر آن [دو شهر، از باران گوگردی] آنچه را پوشاند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن شهرها را پوشانید آنچه پوشانید (از عذاب سخت و سنگباران شدید و غیره)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بگو): در کدام یک از نعمتهای پروردگارت تردید داری؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به کدام یک از نعمتهای پروردگارت تردید روا می داری؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (همه حوادث فوق نعمت هایی است که نظام اتم عالم را تشکیل می دهد) پس در کدام یک از نعمت های پروردگارت تردید می ورزی؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (پیامبر) بیم دهنده ای از بیم دهندگان پیشین است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [پیامبر نیز] بیم دهنده ای از [جمله] بیم دهندگان نخستین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (پیامبر و کتاب او هر یک) بیم دهنده ای است (برای بشر) از سنخ بیم دهندگان نخستین

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه باید نزدیک شود، نزدیک شده است (و قیامت فرامی رسد)، _____ ترجمه استاد فولادوند: [و چه] نزدیک گشت قیامت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه (بر طبق علم ازلی الهی مخصوص به ذات او) نزدیک شدنی است (قیامت) نزدیک شده

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ کس جز خدا نمی تواند سختهایی آن را برطرف سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: جز خدا کسی آشکارکننده آن نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که جز خدا کسی آشکارکننده زمان آن نیست و (هنگامی که تحقق یابد) جز خدا زایل کننده یا تأخیرافکننده یا برطرف کننده (هول و عذاب) آن نیست

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا از این سخن تعجب می کنید، _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از این سخن عجب دارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا از این سخن (احوال امت ها و نزدیکی قیامت یا از قرآن) تعجب می کنید؟

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و می خندید و نمی گریید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و می خندید و نمی گریید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و می خندید و نمی گریید؟

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیوسته در غفلت و هوسرانی به سر می برید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما در غفلتید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما استکبار می ورزید و آواز می خوانید و در لهو و غفلتید؟

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال که چنین است همه برای خدا سجده کنید و او را پرستید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس خدا را سجده کنید و بپرستید. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: پس خدا را سجده کنید و بپرستید

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قیامت نزدیک شد و ماه از هم شکافت! _____ ترجمه استاد فولادوند

: نزدیک شد قیامت و از هم شکافت ماه. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قیامت خیلی نزدیک شد و ماه از هم شکافت

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر گاه نشانه و معجزه ای را ببینند روی گردانده، می گویند: «این سحری مستمر است!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: و هر گاه نشانه ای ببینند روی بگردانند و گویند: «سحری دایم است.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون نشانه و معجزه ای ببینند روی گردانند و گویند: سحری است

دائمی (که همیشه از این شخص سر می زند)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها (آیات خدا را) تکذیب کردند و از هوای نفسشان پیروی نمودند؛ و هر امری

قرارگاهی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به تکذیب دست زدند و هوسهای خویش را دنبال

کردند، و [لی] هر کاری را [آخر] قرار می است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (تو و قرآن تو را)

تکذیب کردند و پیروی از هواهای خود نمودند در حالی که هر امری (بالاخره در مقری از حق و باطل) مستقر خواهد شد

(پس صدق پیامبر و کتاب ما نیز روشن خواهد شد)

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به اندازه کافی برای بازداشتن از بدیها اخبار (انبیا و ائمه‌های پیشین) به آنان رسیده است!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً از اخبار، آنچه در آن مایه انزجار [از کفر] است به ایشان رسید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین از خبرها (ی امت های گذشته) به مقداری که پند و اندرز و

وسیله باز ایستادن (از گناه) باشد بر ایشان آمده است

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این آیات، حکمت بالغه الهی است؛ امّا اندازها (برای افراد لجوج) فایده نمی دهد!

_____ ترجمه استاد فولادوند: حکمت بالغه [حق این بود]، ولی هشدارها سود نکرد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این قرآن) کلام حکیمانه تمام و رسایی است، لکن اندازها سودی به

حال آنها ندارد

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بنا بر این از آنها روی بگردان، و روزی را به یاد آور که دعوت کننده الهی مردم را به

امر وحشتناکی دعوت می کند (دعوت به حساب اعمال)! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس، از آنان

روی برتاب. روزی که داعی [حق] به سوی امری دهشتناک دعوت می کند، _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: پس، از آنها روی بگردان (و ستیزه مکن و منتظر باش) روزی که دعوت کننده به سوی امری وحشتناک دعوت کند

(اسرافیل به نفخه سوم به سوی حساب فرا خواند)

خُشِعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنتَشِرٌ (٧) ترجمه: (١)

مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمَ عَسْرٍ (٨) ترجمه: (٢)

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ (٩) ترجمه: (٣)

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانتَصِرْ (١٠) ترجمه: (٤)

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَرٍ (١١) ترجمه: (٥)

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ (١٢) ترجمه: (٦)

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَابٍ دُوسٍ (١٣) ترجمه: (٧)

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَن كَانَ كَفِرَ (١٤) ترجمه: (٨)

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (١٥) ترجمه: (٩)

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ (١٦) ترجمه: (١٠)

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (١٧) ترجمه: (١١)

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ (١٨) ترجمه: (١٢)

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ (١٩) ترجمه: (١٣)

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ (٢٠) ترجمه: (١٤)

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ (٢١) ترجمه: (١٥)

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (٢٢) ترجمه: (١٦)

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ (٢٣) ترجمه: (١٧)

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِمَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعْرٍ (٢٤) ترجمه: (١٨)

أَلَلِّقَى الذُّكْرَ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ (٢٥) ترجمه: (١٩)

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ (٢٦) ترجمه: (٢٠)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان در حالی که چشمهایشان از شدت وحشت به زیر افتاده، همچون ملخهای پراکنده از قبرها خارج می شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: در حالی که دیدگان خود را فروهسته اند، چون ملخهای پراکنده از گورها [ی خود] برمی آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که چشمانشان

پُر از خشوع و ذلت است (به وسیله نفخه دوم صور) از قبرها بیرون آیند گویی ملخ هایی پراکنده اند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که (بر اثر وحشت و اضطراب) بسوی این دعوت کننده گردن می کشند؛ کافران می گویند: «امروز روز سخت و دردناکی است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: به سرعت سوی آن دعوتگر می شتابند. کافران می گویند: «امروز [چه] روز دشواری است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

شتابان و وحشت زده در حالی که گردن کشیده و چشم دوخته به سوی دعوت کننده (که اسرافیل و نفخه سوم است) می روند کافران گویند: این روز بسیار سختی است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیش از آنها قوم نوح تکذیب کردند، (آری) بنده ما (نوح) را تکذیب کرده و گفتند: «او دیوانه است!» و (با انواع آزارها از ادامه رسالتش) بازداشته شد. _____ ترجمه استاد فولادوند: پیش از آنان، قوم نوح [نیز] به تکذیب پرداختند و بنده ما را دروغزن خواندند و گفتند: «دیوانه ای است.» و [بسی] آزار کشید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پیش از آنها قوم نوح (نیز پیامبران را) تکذیب کردند، پس بنده ما (نوح) را دروغگو خواندند و گفتند: دیوانه ای است جن زده، و (با این تهمت از میان آنها) رانده شد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او به درگاه پروردگار عرضه داشت: «من مغلوب (این قوم طغیانگر) شده ام، انتقام مرا از آنها بگیر!» _____ ترجمه استاد فولادوند: تا پروردگارش را خواند که: «من مغلوب شدم؛ به داد من برس!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او پروردگار خود را خواند که من مغلوبم، پس (از دشمنانم) انتقام

گیر

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این هنگام درهای آسمان را با آبی فراوان و پی در پی گشودیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس درهای آسمان را به آبی ریزان گشودیم. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: ما هم درهای آسمان را به آبی سخت ریزش کننده گشودیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زمین را شکافتیم و چشمه های زیادی بیرون فرستادیم؛ و این دو آب به اندازه مقدر با هم درآمیختند (و دریای وحشتناکی شد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از زمین چشمه ها جوشانیدیم تا آب [زمین و آسمان] برای امری که مقدر شده بود به هم پیوستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

زمین را به (جوشش) چشمه هایی شکافتیم، پس (دو تا) آب به صورتی که مقدر شده بود به هم درآمیخت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او را بر مرکبی از الواح و میخهایی ساخته شده سوار کردیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و او را بر [کشتی] تخته دار و میخ آجین سوار کردیم. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و او را بر (کشتی) دارای تخته ها و مسمارها سوار کردیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مرکبی که زیر نظر ما حرکت می کرد! این کیفی بود برای کسانی که (به او) کافر شده بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [کشتی] زیر نظر ما روان بود. [این] پاداش کسی بود که مورد انکار واقع شده بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که زیر نظر و به انواع مراقبت ما حرکت می کرد به پاداش کسی که مورد انکار و ناسپاسی (قوم خود) قرار گرفته بود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این ماجرا را بعنوان نشانه ای در میان امتها باقی گذاردیم؛ آیا کسی هست که پند گیرد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی آن [سفینه] را بر جای نهادیم [تا] عبرتی [باشد]؛ پس آیا پندگیرنده ای هست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که ما آن (حادثه و آن کشتی) را نشانه ای (از قدرت و غضب خود) باقی گذاشتیم، پس آیا پندگیرنده ای هست؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اکنون بنگرید) عذاب و اندازهای من چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چگونه بود عذاب من و هشدارها[ی] من؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چگونه بود عذاب من و بیم دهندگان و اندازهای من؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما قرآن را برای تذکر آسان ساختیم؛ آیا کسی هست که متذکر شود؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً قرآن را برای پندآموزی آسان کرده ایم؛ پس آیا پندگیرنده ای هست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به راستی ما قرآن را برای تذکر و پندآموزی آسان و قابل فهم کردیم، پس آیا پندگیرنده ای هست

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم عاد (نیز پیامبر خود را) تکذیب کردند؛ پس (ببینید) عذاب و اندازهای من چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: عادیان به تکذیب پرداختند. پس چگونه بود عذاب من و هشدارها[ی] من؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قوم عاد نیز (پیامبر خود را) تکذیب کردند، پس چگونه بود عذاب و هشدارهای من؟

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما تندباد وحشتناک و سردی را در یک روز شوم مستمر بر آنان فرستادیم... _____ ترجمه استاد فولادوند: ما بر [سر] آنان در روز شومی، به طور مداوم، تندبادی توفنده فرستادیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما بر آنها تندبادی سرد در روزی که نحوشتش مستمر بود فرستادیم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که مردم را همچون تنه های نخل ریشه کن شده از جا برمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] مردم را از جا می کند؛ گویی تنه های نخلی بودند که ریشه کن شده بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که مردم را از جای برمی کند (و بر زمین می افکند) گویی تنه های نخل از جا کنده شده اند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس (ببینید) عذاب و اندازهای من چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چگونه بود عذاب من و هشدارها[ی] من؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چگونه بود عذاب من و هشدارهای من؟

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما قرآن را برای تذکر آسان ساختیم؛ آیا کسی هست که متذکر شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً قرآن را برای پندآموزی آسان کرده ایم، پس آیا پندگیرنده ای هست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به راستی ما قرآن را برای تذکر و پندآموزی آسان و قابل فهم

کردیم، پس آیا پندگیرنده ای هست

۱۷- ترجمه آیت مکارم شیرازی: طایفه ثمود (نیز) انذارهای الهی را تکذیب کردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: قوم ثمود هشداردهندگان را تکذیب کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قوم ثمود (امت صالح) نیز بیم دهندگان و هشدارهای ما را تکذیب نمودند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: «آیا ما از بشری از جنس خود پیروی کنیم؟! اگر چنین کنیم در گمراهی و جنون خواهیم بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: «آیا تنها بشری از خودمان را پیروی کنیم؟ در این صورت، ما واقعاً در گمراهی و جنون خواهیم بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گفتند: آیا ما بشری تنها و بدون اقوام، از طبقه پایین خودمان را (که نه از فرشتگان است و نه از پریان) پیروی کنیم؟ در این هنگام ما در گمراهی و جنون خواهیم بود

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا از میان ما تنها بر او وحی نازل شده؟! نه، او آدم بسیار دروغگوی هوسبازی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: «آیا از میان ما [وحی] بر او القا شده است؟ [نه،] بلکه او دروغگویی گستاخ است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا وحی و کتاب پندآموز از میان ما تنها بر او القا شده؟ (نه) بلکه او دروغ پرداز متکبر و هواپرست است

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی فردا می فهمند چه کسی دروغگوی هوسباز است! _____ ترجمه استاد فولادوند: به زودی فردا بدانند دروغگوی گستاخ کیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی فردا خواهند فهمید که دروغ پرداز متکبر و هواپرست کیست؟

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما «ناقه» را برای آزمایش آنها می فرستیم؛ در انتظار پایان کار آنان باش و صبر کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما برای آزمایش آنان [آن] ماده شتر را فرستادیم و [به صالح گفتیم:] «مراقب آنان باش و شکیبایی کن.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به صالح گفتیم) همانا ما آن شتر ماده را (که می خواستند، از کتم عدم به طریق اعجاز) برای آزمایش آنها می فرستیم، پس در انتظار (عاقبت) آنها باش و صبر پیشه کن

وَتَبَّئَهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَهُ بَيْنَهُمْ كُلَّ شَرْبٍ مُّخْتَصِرٌ (٢٨) ترجمه: (١)

فَادَاؤُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ (٢٩) ترجمه: (٢)

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ (٣٠) ترجمه: (٣)

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَهُ وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُخْتَطِرِ (٣١) ترجمه: (٤)

وَلَقَدْ يَسْرُونَ الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (٣٢) ترجمه: (٥)

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذْرِ (٣٣) ترجمه: (٦)

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَّجَّيْنَاهُمْ بِسَحْرِ (٣٤) ترجمه: (٧)

نِعْمَهُ مَنْ عِنْدَنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ (٣٥) ترجمه: (٨)

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذْرِ (٣٦) ترجمه: (٩)

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٍ (٣٧) ترجمه: (١٠)

وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ (٣٨) ترجمه: (١١)

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٍ (٣٩) ترجمه: (١٢)

وَلَقَدْ يَسْرُونَ الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (٤٠) ترجمه: (١٣)

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذْرُ (٤١) ترجمه: (١٤)

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاَهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ (٤٢) ترجمه: (١٥)

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أَوْلِيكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ (٤٣) ترجمه: (١٦)

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرُونَ (٤٤) ترجمه: (١٧)

سَيَهْرَمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ الدُّبُرَ (٤٥) ترجمه: (١٨)

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ (٤٦) ترجمه: (١٩)

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعْرٍ (٤٧) ترجمه: (٢٠)

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ (۴۸) ترجمه: (۲۱)

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ (۴۹) ترجمه: (۲۲)

ص: ۵۳۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنها خبر ده که آب (قریه) باید در میانشان تقسیم شود، (یک روز سهم ناقه، و یک روز برای آنها) و هر یک در نوبت خود باید حاضر شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به آنان خبر ده که آب میانشان بخش شده است: هر کدام را آب به نوبت خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را آگاهی ده که آب در میانشان تقسیم شده است (روزی سهم آنها و روزی سهم آن شتر) هر نوبت آب، مورد حضور (صاحب نوبت) خواهد بود

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها یکی از یاران خود را صدا زدند، او به سراغ این کار آمد و (ناقه را) پی کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس رفیقشان را صدا کردند و [او] شمشیر کشید و [شتر را] پی کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها (برای کشتن آن شتر اجتماع کردند و) یارشان را فراخواندند، پس او شمشیر برگرفت و شتر را پی کرد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس (بنگرید) عذاب و اندازهای من چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چگونه بود عذاب من و هشدارها[ی من]؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چگونه بود عذاب من و هشدارهای من؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما فقط یک صیحه [=صاعقه عظیم] بر آنها فرستادیم و بدنبال آن همگی بصورت گیاه خشکی درآمدند که صاحب چهارپایان (در آغل) جمع آوری می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما بر [سر]شان یک فریاد [مرگبار] فرستادیم و چون گیاه خشکیده [کومه ها] ریزش شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما بر سر آنها یک بانگ سهمگین (به خلق صوت یا به واسطه فرشته) فرستادیم، پس همه آنها به حالت چوب های خشک و شکسته و علف های خشک که صاحب آغل تهیه می کند، درآمدند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما قرآن را برای یادآوری آسان ساختیم؛ آیا کسی هست که متذکر شود؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً قرآن را برای پندآموزی آسان کردیم؛ پس آیا پندگیرنده ای هست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به راستی ما قرآن را برای تذکر و پندآموزی آسان و قابل فهم کردیم، پس آیا پندگیرنده ای هست

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم لوط انذارها(ی پی در پی پیامبران) را تکذیب کردند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: قوم لوط هشداردهندگان را تکذیب کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قوم لوط نیز بیم دهندگان (و هشدارهای ما) را تکذیب کردند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما بر آنها تندبادی که ریگها را به حرکت درمی آورد فرستادیم (و همه را هلاک کردیم)، جز خاندان لوط را که سحرگهان نجاتشان دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما بر [سر] آنان

سنگبارانی [انفجاری] فروفرستادیم [و] فقط خانواده لوط بودند که سحرگاهشان رها نیدیم. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: همانا ما بر آنها تندبادی ریگبار فرستادیم جز بر خاندان لوط که سحرگاهان نجاتشان دادیم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این نعمتی بود از ناحیه ما؛ این گونه هر کسی را که شکر کند پاداش می دهیم!

_____ ترجمه استاد فولادوند: [و این] رحمتی از جانب ما بود؛ هر که سپاس دارد، بدین سان [او را]

پاداش می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا (این نجات) نعمتی از جانب ما (بر آنها) باشد، این

گونه نجات می دهیم هر که را که شکر گزارد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او آنها را از مجازات ما بیم داد، ولی بر آنها اصرار بر مجادله و القای شک داشتند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و [لوط] آنها را از عذاب ما سخت بیم داده بود، و [لی] در تهدیدها [ی ما]

به جدال برخاستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقا که لوط انذار کرد آنها را از مؤاخذه شدید ما،

ولی آنها جدل و تردید در انذارها نمودند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها از لوط خواستند میهمانانش را در اختیارشان بگذارند؛ ولی ما چشمانشان را نابینا و

محو کردیم (و گفتیم): بچشید عذاب و انذارهای مرا! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از مهمان [های] او

کام دل خواستند، پس فروغ دیدگانیشان را ستردیم و [گفتیم]: «[مزه] عذاب و هشدارهای مرا بچشید.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا از او درخواست تسلیم میهمانانش را کردند، پس ما چشم های

آنان را محو و کور نمودیم (و گفتیم) پس بچشید عذاب و (کیفر) انذارهای مرا

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرانجام صبحگاهان و در اول روز عذابی پایدار و ثابت به سراغشان آمد!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و به راستی که سپیده دم عذابی پیگیر به سر وقت آنان آمد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته در سپیده دم عذابی پایدار بدانها رسید (عذاب سنگباران، پیوسته

به عذاب مرگ و برزخ، متصل به عذاب قیامت و جهنم)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و گفتیم): پس بچشید عذاب و انذارهای مرا! _____ ترجمه استاد

فولادوند: پس عذاب و هشدارهای مرا بچشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بچشید عذاب و

(کیفر تکذیب) انذارهای مرا

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما قرآن را برای یادآوری آسان ساختیم؛ آیا کسی هست که متذکر شود؟!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً قرآن را برای پندآموزی آسان کردیم؛ پس آیا پندگیرنده ای

هست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به راستی ما قرآن را برای تذکر و پندآموزی آسان و قابل فهم

کردیم، پس آیا پندگیرنده ای هست

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (همچنین) انذارها و هشدارها (یکی پس از دیگری) به سراغ آل فرعون آمد،

_____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت هشداردهندگان به جانب فرعونیان آمدند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا که برای فرعونیان نیز بیم دهندگان و هشدارها (ی پیاپی) بیامد

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آنها همه آیات ما را تکذیب کردند، و ما آنها را گرفتیم و مجازات کردیم، گرفتن

شخصی قدرتمند و توانا! _____ ترجمه استاد فولادوند: [اما آنها] همه معجزات ما را تکذیب کردند، تا

چون زبردستی زورمند [گریبان] آنان را گرفتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها همه آیات و نشانه

ها (ی توحید و صدق فرستاده) ما را تکذیب نمودند، ما هم آنها را به مانند گرفتن سلطان غالب مقتدر بگرفتیم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کفار شما بهتر از آنانند یا برای شما امان نامه ای در کتب آسمانی نازل شده است؟! _____

ترجمه استاد فولادوند: آیا کافران شما، از اینان [که برشمرديم] برترند، یا شما را در نوشته ها [ی

آسمانی] خط امانی است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا کافران شما (اهل مکّه از حیث نفرات و

ثروت و نیرو) بهتر و برتر از آنهايند؟ یا برای شما امان نامه ای در کتاب ها (ی آسمانی) ثابت است

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا می گویند: «ما جماعتی متحد و نیرومند و پیروزیم»؟! _____

ترجمه استاد فولادوند: یا می گویند: «ما همگی انتقام گیرنده [و یار و یاور همدیگر]یم!» _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: یا آنکه آنها می گویند: ما متحد و همدست و انتقام گیرنده از دشمنیم

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی بدانند) که بزودی جمعشان شکست می خورد و پا به فراری گذارند!

_____ ترجمه استاد فولادوند: زودا که این جمع در هم شکسته شود و پشت کنند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی آن اتحاد و اجتماع شکست می خورد و آنها (به دشمن) پشت

خواهند کرد (همان گونه که در جنگ بدر واقع شد)

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (علاوه بر این) رستاخیز موعده آنهاست، و مجازات قیامت هولناکتر و تلختر است!

_____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه موعدهشان قیامت است و قیامت [بسی] سخت تر و تلخ تر است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه قیامت وعده گاه آنهاست، و قیامت بسی مصیبت بارتر و تلختر است

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مجرمان در گمراهی و شعله های آتشند، _____ ترجمه استاد

فولادوند: قطعاً بزهکاران در گمراهی و جنونند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقا که گنهکاران در

گمراهی (از راه سعادت و بهشت) و در آتش افروخته اند

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که در آتش دوزخ به صورتشان کشیده می شوند (و به آنها گفته می شود):

بپشید آتش دوزخ را! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که در آتش به رو کشیده می شوند [و به

آنان گفته می شود]: «لهیب آتش را بپشید [و احساس کنید].» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن روزی

که در میان آتش به رو کشیده شوند (و گفته شود) بپشید درد محسوس دوزخ را

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: البته ما هر چیز را به اندازه آفریدیم! _____ ترجمه استاد فولادوند:

ماييم که هر چیزی را به اندازه آفریده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زیرا به حقیقت ما همه

موجودات عالم هستی را (از حیث ذات و آثار و کم و کیف و زمان بقا) به اندازه معین و حدی محدود آفریدیم (و آتش

ابدی هم سرنوشت کفر دائمی شماست)

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ (٥٠) ترجمه: (١)

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ (٥١) ترجمه: (٢)

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ (٥٢) ترجمه: (٣)

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ (٥٣) ترجمه: (٤)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ (٥٤) ترجمه: (٥)

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ (٥٥) ترجمه: (٦)

٥٥ - سورة الرحمن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الرَّحْمَنُ (١) ترجمه: (٧)

عَلَّمَ الْقُرْآنَ (٢) ترجمه: (٨)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ (٣) ترجمه: (٩)

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ (٤) ترجمه: (١٠)

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ (٥) ترجمه: (١١)

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ (٦) ترجمه: (١٢)

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ (٧) ترجمه: (١٣)

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ (٨) ترجمه: (١٤)

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ (٩) ترجمه: (١٥)

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ (١٠) ترجمه: (١٦)

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ (١١) ترجمه: (١٧)

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ (١٢) ترجمه: (١٨)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (١٣) ترجمه: (١٩)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ (۱۴) ترجمه: (۲۰)

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ (۱۵) ترجمه: (۲۱)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۱۶) ترجمه: (۲۲)

ص: ۵۳۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرمان ما یک امر بیش نیست، همچون یک چشم بر هم زدن! _____
ترجمه استاد فولادوند: و فرمان ما جز یک بار نیست [آن هم] چون چشم به هم زدنی. _____ ترجمه
آیت الله مشکینی: و کار ما (در آفرینش اشیا) جز یک اراده تکوینی نیست که (در سهولت و سرعت) مانند چشم بر هم زدن
است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما کسانی را که در گذشته شبیه شما بودند هلاک کردیم؛ آیا کسی هست که پند گیرد؟!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و هم مسلکان شما را سخت به هلاکت رساندیم؛ پس آیا پندگیرنده ای
هست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید ما امثال شما را (از مشرکان گذشته) هلاک نمودیم،
پس آیا پندگیرنده ای هست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کاری را انجام دادند در نامه های اعمالشان ثبت است، _____
ترجمه استاد فولادوند: و هر چه کرده اند در کتابها [ی اعمالشان درج] است. _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: و هر چه آنها به جا آورده اند (از عقاید و اعمال) در نوشته ها (در کتاب های عمل شخصی آنها و کتاب عمومی
لوح محفوظ) ثبت است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کار کوچک و بزرگی نوشته شده است. _____ ترجمه استاد
فولادوند: و هر خرد و بزرگی [در آن] نوشته شده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر کوچک و
بزرگی (از عمل ها در آن) نوشته شده است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یقیناً پرهیزگاران در باغها و نهروهای بهشتی جای دارند، _____ ترجمه
استاد فولادوند: در حقیقت، مردم پرهیزگار در میان باغها و نهرها، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا
پرهیزکاران در بهشت ها و باغ ها و رودهای جاری و وسعت زندگی و روشنی دائم خواهند بود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در جایگاه صدق نزد خداوند مالک مقتدر! _____ ترجمه استاد
فولادوند: در قرارگاه صدق، نزد پادشاهی توانايند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در جایگاهی راستین
(جایگاهی در برابر ایمان و عمل راستین، یا تبلور و تجسم یافته از عقاید و کردار راستین) نزد سلطانی با کمال اقتدار

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند رحمان، _____ ترجمه استاد فولادوند: [خدای] رحمان،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند رحمان (رحمت افزایی که نعمت های فراوان مادی و معنویش
در دنیا مؤمن و کافر را فرا گرفته، و در آخرت مؤمنان را فرا می گیرد و از جمله آنها نعمت های زیر است)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قرآن را تعلیم فرمود، _____ ترجمه استاد فولادوند: قرآن را یاد داد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: قرآن را (که از علم ازلیش به لوح محفوظ نزول یافته بود، ابتدا به ساکنان

خاص ملاً اعلیٰ تعلیم داد، و از آنجا به وسیله جبرئیل به قلب پیامبر نازل کرد، و از طریق زبان او به جامعه بشری) یاد داد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: انسان را آفرید، _____ ترجمه استاد فولادوند: انسان را آفرید،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: انسان را (که عجیب ترین مخلوق و شاهکار هستی و زیباترین وجود و

جامع ترین پدیده عالم خلقت از حیث کمالات روحی و جسمی است) بیافرید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به او «بیان» را آموخت. _____ ترجمه استاد فولادوند: به او بیان

آموخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او را راه بیان (قدرت انتقال مکنونات دل به وسیله تولید الفاظ

در زبان را که اعجب نعمت ها و مایه امتیاز وی از جانداران و سبب ایصال وحی الهی به جامعه بشری است) آموخت

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خورشید و ماه با حساب منظمی می گردند، _____ ترجمه استاد

فولادوند: خورشید و ماه بر حسابی [روان] اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خورشید و ماه با حسابی

معین در جریانند (خورشید به حرکت مستقیم غیر متغیر، و ماه به حرکت به دور زمین و با واسطه به دور خورشید)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گیاه و درخت برای او سجده می کنند! _____ ترجمه استاد

فولادوند: و بوته و درخت چهره سایانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گیاه و درخت (در برابر خدا

تکونینا) سجده می کنند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آسمان را برافراشت، و میزان و قانون (در آن) گذاشت، _____

ترجمه استاد فولادوند: و آسمان را برافراشت و ترازو را گذاشت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و

آسمان را برافراشت، و قانون و میزان را (که وسیله سنجش متناسب هر چیزی از عقاید و اخلاق و عمل و امور خارجی است)

بنهاد (از طریق انبیا و الهام به عقول بشر تعلیم کرد)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا در میزان طغیان نکنید (و از مسیر عدالت منحرف نشوید)، _____

ترجمه استاد فولادوند: تا مبادا از اندازه درگذرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و امر نمود) که در

سنجش (هیچ چیزی از حسن و قبح افعال و کم و کیف اشیا) طغیان نکنید

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و وزن را بر اساس عدل برپا دارید و میزان را کم نگذارید! _____

ترجمه استاد فولادوند: و وزن را به انصاف برپا دارید و در سنجش مکاهید. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و وزن را به عدالت برپا دارید و ترازو را کم مگذارید

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زمین را برای خلائق آفرید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و زمین را

برای مردم نهاد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این زمین را برای همه خلق (از انس و جن و هر جنبنده

ای که در آن است) بیافرید

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که در آن میوه ها و نخلهای پرشکوفه است، _____ ترجمه استاد

فولادوند: در آن، میوه [ها] و نخلها با خوشه های غلاف دار، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن هر

نوع میوه، و درخت خرماست که دارای خوشه های غلاف دار است

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دانه هایی که همراه با ساقه و برگ است که بصورت کاه درمی آید، و گیاهان

خوشبو! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دانه های پوست دار و گیاهان خوشبوست.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز دانه با ساق و برگ و گیاهان خوشبو

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید (شما ای گروه جن و انس)؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را

تکذیب و انکار می کنید؟

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: انسان را از گل خشکیده ای همچون سفال آفرید، _____ ترجمه

استاد فولادوند: انسان را از گل خشکیده ای سفال مانند، آفرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: انسان

(نخستین، آدم و حوا) را از گل خشکیده ای مانند سفال (فرا گرفته از لای متعفن) آفرید (و یا نوع انسان را مانند سایر

همنوعانش از جانداران، که با تبادل انواع منتهی به تک سلولی می شوند از لجن آفریده، همانند کوزه گری که کوزه های

خود را از گل ساخته باشد)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جن را از شعله های مختلط و متحرک آتش خلق کرد! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: و جن را از تشعشعی از آتش خلق کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جن (یا

پدر اجنه) را از شعله ای سفید و سرخ و سیاه از آتش آفرید

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ (١٧) ترجمه: (١)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (١٨) ترجمه: (٢)

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ (١٩) ترجمه: (٣)

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ (٢٠) ترجمه: (٤)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢١) ترجمه: (٥)

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ (٢٢) ترجمه: (٦)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٣) ترجمه: (٧)

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ (٢٤) ترجمه: (٨)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٥) ترجمه: (٩)

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ (٢٦) ترجمه: (١٠)

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ (٢٧) ترجمه: (١١)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٨) ترجمه: (١٢)

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ (٢٩) ترجمه: (١٣)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٠) ترجمه: (١٤)

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيَّهَ الثَّقَلَانِ (٣١) ترجمه: (١٥)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٢) ترجمه: (١٦)

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَعْظَمْتُمْ أَن تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانفُذُوا لَّا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ (٣٣) ترجمه: (١٧)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٤) ترجمه: (١٨)

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ (٣٥) ترجمه: (١٩)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٦) ترجمه: (٢٠)

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ (۳۷) ترجمه: (۲۱)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۳۸) ترجمه: (۲۲)

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ (۳۹) ترجمه: (۲۳)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۴۰) ترجمه: (۲۴)

ص: ۵۳۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او پروردگار دو مشرق و پروردگار دو مغرب است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگار دو خاور و پروردگار دو باختر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگار دو مشرق (مشرق بهار و تابستان در رفت و برگشت خورشید از خط استوا تا میل اعظم شمالی، و مشرق پاییز و زمستان در رفت و برگشت آن از خط استوا تا میل اعظم جنوبی) و پروردگار دو مغرب (مقابل آن دو، یا دو مشرق خورشید در روز و ماه در شب و دو مغرب مقابل آن) است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دو دریای مختلف (شور و شیرین، گرم و سرد) را در کنار هم قرار داد، در حالی که با هم تماس دارند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: دو دریا را [به گونه ای] روان کرد [که] با هم برخورد کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دو دریا را که با هم برخورد دارند به هم درآمیخت (نهرهای شیرین به هم پیوسته جاری همانند دریایی، با دریای شور را کد، تلاقی دارند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در میان آن دو برزخی است که یکی بر دیگری غلبه نمی کند (و به هم نمی آمیزند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: میان آن دو، حد فاصلی است که به هم تجاوز نمی کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: میان آن دو (در یک محیط وسیعی از موضع تلاقی) حد فاصلی است که بر یکدیگر (از حیث اثر) غلبه نمی کنند (یا همه آب های شیرین روی زمین از دریای شور آمده و دوباره به آن بازمی گردند ولی در یکدیگر به قدرت خدا اثر نمی گذارند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آن دو، لؤلؤ و مرجان خارج می شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: از هر دو [دریا] مروارید و مرجان برآید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از آن دو دریا (ی شور و شیرین) مروارید و مرجان بیرون آید

- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای اوست کشتیهای ساخته شده که در دریا به حرکت درمی آیند و همچون کوهی هستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و او راست در دریا سفینه های بادبان دار بلند همچون کوهها. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او راست کشتی های روان در دریا که همانند کوه های بلندی ساخته شده اند (زیرا مواد اولیه ساخت، و فکر و نیروی سازنده و آفریدن آب همه از آن اوست)
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همه کسانی که روی آن [= زمین] هستند فانی می شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: هر چه بر [زمین] است فانی شونده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که بر روی این (زمین) است (از انس و جن) محکوم به فناست
- ۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تنها ذات ذوالجلال و گرامی پروردگارت باقی می ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ذات باشکوه و ارجمند پروردگارت باقی خواهد ماند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تنها ذات صاحب کبریا و عظمت و برتری و دارای جود و جمال و رحمت پروردگارت باقی می ماند
- ۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟
- ۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند از او تقاضا می کنند، و او هر روز در شأن و کاری است! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که در آسمانها و زمین است از او درخواست می کند. هر زمان، او در کاری است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که در آسمانها و زمین است (به زبان قال و حال) از او درخواست می کند او هر روز و هر زمان در کاری است
- ۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی به حساب شما می پردازیم ای دو گروه انس و جن! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای جن و انس، زودا که به شما بپردازیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی به (حساب) شما می پردازیم ای دو گروه انس و جن
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای گروه جنّ و انس! اگر می توانید از مرزهای آسمانها و زمین بگذرید، پس بگذرید، ولی هرگز نمی توانید، مگر با نیرویی (فوق العاده)! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای گروه جنیان و انسیان، اگر می توانید از کرانه های آسمانها و زمین به بیرون رخنه کنید، پس رخنه کنید. [ولی] [جز با] [به دست آوردن] [تسلطی رخنه نمی کنید]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در روز قیامت خطاب شود) ای گروه جن و انس، اگر توانستید از کرانه های آسمان ها و زمین (به بیرون) بگذرید (تا از کیفر اعمالتان فرار کنید) بگذرید، (اما) نخواهید گذشت جز با قدرتی (فوق العاده که آن را ندارید)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شعله هایی از آتش بی دود، و دودهایی مترکم بر شما فرستاده می شود؛ و نمی توانید از کسی یاری بطلبید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر سر شما شراره هایی از [نوع] [تفته آهن و مس فرو فرستاده خواهد شد، و [از کسی] یاری نتوانید طلبید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر (سر) شما شعله ای از آتش و دودی غلیظ، یا پاره های مس گداخته، فرو فرستاده می شود، پس هرگز از خود دفاع نتوانید کرد

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که آسمان شکافته شود و همچون روغن مذاب گلگون گردد (حوادث هولناکی رخ می دهد که تاب تحمل آن را نخواهید داشت)! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنگاه که آسمان از هم شکافتد و چون چرم گلگون گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن گاه که آسمان بشکافتد و همانند چرم سرخ (یا روغن مذاب) گلگون گردد

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز هیچ کس از انس و جنّ از گنااهش سؤال نمی شود (و همه چیز روشن است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن روز، هیچ انس و جنی از گنااهش پرسیده نشود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس در آن روز (که از قبر بیرون آمده و هنوز به موقف نرسیده اند) هیچ انس و جنّی از گنااهش پرسش نمی شود

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ (٤١) ترجمه: (١)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٢) ترجمه: (٢)

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ (٤٣) ترجمه: (٣)

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آناً (٤٤) ترجمه: (٤)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٥) ترجمه: (٥)

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ (٤٦) ترجمه: (٦)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٧) ترجمه: (٧)

ذَوَاتَا أَفْنَانٍ (٤٨) ترجمه: (٨)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٩) ترجمه: (٩)

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ (٥٠) ترجمه: (١٠)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥١) ترجمه: (١١)

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ (٥٢) ترجمه: (١٢)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٣) ترجمه: (١٣)

مُتَّكِنِينَ عَلَى فُرْشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ (٥٤) ترجمه: (١٤)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٥) ترجمه: (١٥)

فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّهُنَّ أَنْسَ قُبُلُهُمْ وَلَا جَانٌّ (٥٦) ترجمه: (١٦)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٧) ترجمه: (١٧)

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ (٥٨) ترجمه: (١٨)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٩) ترجمه: (١٩)

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ (٦٠) ترجمه: (٢٠)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۶۱) ترجمه: (۲۱)

وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ (۶۲) ترجمه: (۲۲)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۶۳) ترجمه: (۲۳)

مُدَّهَامَّتَانِ (۶۴) ترجمه: (۲۴)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۶۵) ترجمه: (۲۵)

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ (۶۶) ترجمه: (۲۶)

فَبَأَىٰ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (۶۷) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۳۳

-
- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مجرمان از چهره هایشان شناخته می شوند؛ و آنگاه آنها را از موهای پیش سر، و پاهایشان می گیرند (و به دوزخ می افکنند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: تبهکاران از سیمایشان شناخته می شوند و از پیشانی و پایشان بگیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (زیرا) گنهکاران به سیمایشان شناخته می شوند، پس آنها را از موهای جلو سر و قدم ها می گیرند (و به دوزخ می افکنند)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این همان دوزخی است که مجرمان آن را انکار می کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است همان جهنمی که تبهکاران آن را دروغ می خواندند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این همان جهنمی است که گنهکاران آن را تکذیب و انکار می کردند
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امروز در میان آن و آب سوزان در رفت و آمدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: میان [آتش] و میان آب جوشان سرگردان باشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها در میان آن آتش و آب جوشان (از شدت عطش و دهشت پیوسته) دور می زنند
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای کسی که از مقام پروردگارش بترسد، دو باغ بهشتی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس را که از مقام پروردگارش بترسد دو باغ است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای کسی که از تسلط و احاطه پروردگارش، یا از قیام خود در حضور پروردگارش بترسد دو بهشت است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدامیک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آن دو باغ بهشتی) دارای انواع نعمتها و درختان پربطراوت است! _____ ترجمه استاد فولادوند: که دارای شاخسارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که هر دو دارای انواع درختان و شاخساران است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آنها دو چشمه همیشه جاری است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن دو [باغ] دو چشمه روان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن دو (بهشت) دو چشمه پیوسته در جریان است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن دو، از هر میوه ای دو نوع وجود دارد (هر یک از دیگری بهتر)! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن دو [باغ] از هر میوه ای دو گونه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن دو از هر میوه ای دو صنف است (خشک و تر، یا شناخته شده از دنیا و ناشناخته)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این در حالی است که آنها بر فرشهایی تکیه کرده اند با آسترهایی از دیبا و ابریشم، و میوه های رسیده آن دو باغ بهشتی در دسترس است! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر بسترهایی که آستر آنها از ابریشم درشت بافت است، تکیه آنند و چیدن میوه [از] آن دو باغ [به آسانی] در دسترس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که بر روی بسترهایی که آستر داخل آنها از ابریشم سستبر است تکیه زده اند، و میوه هر دو باغ نزدیک و در دسترس است

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن باغهای بهشتی زنانی هستند که جز به همسران خود عشق نمی ورزند؛ و هیچ انس

و جنّ پیش از اینها با آنان تماس نگرفته است. _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن [باغها، دلبرانی] فروهشته نگاهند که دست هیچ انس و جنی پیش از ایشان به آنها نرسیده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن بهشت ها زنانی هستند که چشم از دیدن غیر همسر کوتاه بینان دارند و جز او به کسی عشق نورزند، نه انسانی پیش از آنها با آنان تماس گرفته و نه جنّی

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها همچون یاقوت و مرجاند! _____ ترجمه استاد فولادوند: گویی که آنها یاقوت و مرجاند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در پاکی و درخشش) گویی یاقوت و مرجاند

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا جزای نیکی جز نیکی است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر پاداش احسان جز احسان است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا پاداش نیکی جز نیکی است؟ (پاداش نیکی آنها در دنیا نیکی خدا به آنهاست)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پایین تر از آنها، دو باغ بهشتی دیگر است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و غیر از آن دو [باغ]، دو باغ [دیگر نیز] هست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فروتر از آن دو (بهشت که از آن خائفان مقرب بود) دو بهشت دیگر است (از آن اصحاب یمین)

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر دو خزّم و سرسبزند! _____ ترجمه استاد فولادوند: که از [شدّت] سبزی سیه گون می نماید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که هر دو از شدت سرسبزی به سیاهی می زنند

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آنها دو چشمه جوشنده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در

آن دو [باغ] دو چشمه همواره جوشان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : در آن دو، دو چشمه جوشان و در فوران است

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____
ترجمه استاد فولادوند : پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

فِيهِمَا فَآكِهَهُ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ (٦٨) ترجمه: (١)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦٩) ترجمه: (٢)

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ (٧٠) ترجمه: (٣)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧١) ترجمه: (٤)

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ (٧٢) ترجمه: (٥)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٣) ترجمه: (٦)

لَمْ يَطْمِئْتُهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ (٧٤) ترجمه: (٧)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٥) ترجمه: (٨)

مُتَكَبِّرِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ (٧٦) ترجمه: (٩)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٧) ترجمه: (١٠)

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ (٧٨) ترجمه: (١١)

٥٦ - سورة الواقعة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (١) ترجمه: (١٢)

لَيْسَ لَوْفَعَتِهَا كَاذِبَةٌ (٢) ترجمه: (١٣)

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ (٣) ترجمه: (١٤)

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا (٤) ترجمه: (١٥)

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا (٥) ترجمه: (١٦)

فَكَانَتْ هَبَاءً مُتَّبِنًا (٦) ترجمه: (١٧)

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً (٧) ترجمه: (١٨)

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (٨) ترجمه: (١٩)

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ (۹) ترجمه: (۲۰)

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ (۱۰) ترجمه: (۲۱)

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ (۱۱) ترجمه: (۲۲)

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ (۱۲) ترجمه: (۲۳)

ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأُولَى (۱۳) ترجمه: (۲۴)

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ (۱۴) ترجمه: (۲۵)

عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ (۱۵) ترجمه: (۲۶)

مُتَّكِنِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ (۱۶) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۳۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آنها میوه های فراوان و درخت خرما و انار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن دو، میوه و خرما و انار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن دو (هر نوع درخت) میوه و درخت خرما و انار است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن باغهای بهشتی زنانی نیکو خلق و زیبايند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا [زنانی] نکوخوی و نکورويند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آنها زنانی نیکو سیرت و زیبا صورت است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حوریانی که در خیمه های بهشتی مستورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: حورانی پرده نشین در [دل] خیمه ها. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حوریانی پرده نشین (و مصون از دید اغیار) در میان خیمه ها

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ انس و جنّ پیش از ایشان با آنها تماس نگرفته (و دوشیزه اند)!
_____ ترجمه استاد فولادوند: دست هیچ انس و جنی پیش از ایشان به آنها نرسیده است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: که نه انسانی پیش از آنها با آنان تماس گرفته و نه جنّی

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این در حالی است که بهشتیان بر تختهایی تکیه زده اند که با بهترین و زیباترین پارچه های سبزرنگ پوشانده شده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: بر بالش سبز و فرش نیکو تکیه زده اند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که (بهشتیان) بر بالش های سبز و بسترها و فرش های زیبا تکیه زده اند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کدامین نعمتهای پروردگارتان را انکار می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را منکرید؟ _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: پس (ای گروه انس و جن) کدام یک از نعمت های پروردگارتان را تکذیب و انکار می کنید؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پربرکت و زوال ناپذیر است نام پروردگار صاحب جلال و بزرگوار تو!
_____ ترجمه استاد فولادوند: خجسته باد نام پروردگار شکوهمند و بزرگوارت،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پرخیر و برکت است نام پروردگارت که صاحب کبریا و عظمت و برتری و جود و جمال و رحمت است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که واقعه عظیم (قیامت) واقع شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: آن واقعه چون وقوع یابد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که آن واقعه (واقعه قیامت) واقع شود

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ کس نمی تواند آن را انکار کند! _____ ترجمه استاد فولادوند

: [که] در وقوع آن دروغی نیست: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که در واقع شدن آن دروغی نیست، و سزا نیست کسی آن را دروغ شمارد

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این واقعه) گروهی را پایین می آورد و گروهی را بالا می برد!
_____ ترجمه استاد فولادوند: پست کننده [و] بالا برنده است. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: پایین آورنده است و بالا برنده (زیرو رو کننده نظام خلقت و سپس پایین آورنده اهل کفر و طغیان، و بالا برنده اهل تقوی و ایمان)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که زمین بشدّت به لرزه درمی آید، _____ ترجمه استاد فولادوند: چون زمین با تکان [سختی] لرزانده شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که

این زمین (به همان لرزش معهود خود) سخت لرزانده شود
۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کوه ها در هم کوبیده می شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و

کوهها [جمله] ریزه ریزه شوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کوه ها به شدت سیر داده شوند و خرد گردند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بصورت غبار پراکنده درمی آید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و

غباری پراکنده گردند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به حالت غبار پراکنده درآیند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شما سه گروه خواهید بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما

سه دسته شوید: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما (مکلفان) به سه گروه تقسیم شوید

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نخست) سعادت‌مندان و خجستگان (هستند)؛ چه سعادت‌مندان و خجستگانی!

_____ ترجمه استاد فولادوند: یاران دست راست، کدامند یاران دست راست؟ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: (نخست) اصحاب یمین چه هستند اصحاب یمین؟ (گویی تجسم یمین و سعادت.

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروه دیگر شقاوت‌مندان و شومانند، چه شقاوت‌مندان و شومانی!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و یاران چپ؛ کدامند یاران چپ؟ _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: و (دوم) اصحاب شمال چه هستند اصحاب شمال؟ (گویی تبلور شومی و شقاوت.

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (سومین گروه) پیشگامان پیشگامند، _____ ترجمه استاد فولادوند:

و سبقت گیرندگان مقدمند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (سوم) پیشگامان (در ایمان) سبقت گیران

(در تقوی)

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها مقرّبانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنانند همان مقربان

[خدا]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها مقربان (درگاه) اند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در باغهای پر نعمت بهشت (جای دارند)! _____ ترجمه استاد

فولادوند: در باغستانهای پر نعمت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در بهشت ها و باغ های پر نعمت

خواهند بود

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گروه زیادی (از آنها) از امتهای نخستینند، _____ ترجمه استاد

فولادوند: گروهی از پیشینیان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گروه انبوهی از پیشینیان (معصومین از

گذشتگان)

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اندکی از امت آخرین! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اندکی از

متأخران. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اندکی از پسینیان (معصومین امت اخیر)

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها [= مقرّبان] بر تختهایی که صف کشیده و به هم پیوسته است قرار دارند،

_____ ترجمه استاد فولادوند: بر تختهایی جواهر نشان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: بر تخت هایی بافته شده (از طلا، آراسته به جواهر، و چیده شده در ردیف هم)

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که بر آن تکیه زده و رو به روی یکدیگرند! _____ ترجمه

استاد فولادوند: که روبروی هم بر آنها تکیه داده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تکیه داده بر آنها

رو به روی یکدیگر

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ (١٧) ترجمه: (١)

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ (١٨) ترجمه: (٢)

لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزَفُونَ (١٩) ترجمه: (٣)

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ (٢٠) ترجمه: (٤)

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ (٢١) ترجمه: (٥)

وَحُورٍ عِينٍ (٢٢) ترجمه: (٦)

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ (٢٣) ترجمه: (٧)

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٤) ترجمه: (٨)

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْتِيهَا (٢٥) ترجمه: (٩)

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا (٢٦) ترجمه: (١٠)

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ (٢٧) ترجمه: (١١)

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ (٢٨) ترجمه: (١٢)

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ (٢٩) ترجمه: (١٣)

وَوِظْلٍ مَّمدُودٍ (٣٠) ترجمه: (١٤)

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ (٣١) ترجمه: (١٥)

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ (٣٢) ترجمه: (١٦)

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ (٣٣) ترجمه: (١٧)

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ (٣٤) ترجمه: (١٨)

إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً (٣٥) ترجمه: (١٩)

فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا (٣٦) ترجمه: (٢٠)

عُرْبًا أْتْرَابًا (۳۷) ترجمه: (۲۱)

لِلْأَصْحَابِ الْيَمِينِ (۳۸) ترجمه: (۲۲)

ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ (۳۹) ترجمه: (۲۳)

وَأُولَئِكَ مِّنَ الْآخِرِينَ (۴۰) ترجمه: (۲۴)

وَأَصْحَابُ الشَّمَالِ مِمَّا أَصْحَابُ الشَّمَالِ (۴۱) ترجمه: (۲۵)

فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ (۴۲) ترجمه: (۲۶)

وَوَظِلٌّ مِّنْ يَحْمُومٍ (۴۳) ترجمه: (۲۷)

لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ (۴۴) ترجمه: (۲۸)

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ (۴۵) ترجمه: (۲۹)

وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ (۴۶) ترجمه: (۳۰)

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (۴۷) ترجمه: (۳۱)

أَوْ آبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ (۴۸) ترجمه: (۳۲)

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ (۴۹) ترجمه: (۳۳)

لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتٍ مَّعْلُومٍ (۵۰) ترجمه: (۳۴)

ص: ۵۳۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نوجوانانی جاودان (در شکوه و طراوت) پیوسته گرداگرد آنان می گردند،
_____ ترجمه استاد فولادوند: بر گردشان پسرانی جاودان [به خدمت] می گردند،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: همواره به گرد آنها پسرانی جاودانی (در طراوت و نوجوانی) و دستبند و
گوشواره دار می گردند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با قدحها و کوزه ها و جامههایی از نهرهای جاری بهشتی (و شراب طهور)!
_____ ترجمه استاد فولادوند: با جامها و آبریزها و پیاله [ها]یی از باده ناب روان.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: با تنگ ها و ابریق ها و جام هایی از شرابی روان (و جاری از سرچشمه)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما شرابی که از آن درد سر نمی گیرند و نه مست می شوند! _____
ترجمه استاد فولادوند: [که] نه از آن دردسر گیرند و نه بی خرد گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی
: که از آن نه سردرد می گیرند و نه عقلشان زایل می گردد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و میوه هایی از هر نوع که انتخاب کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند
: و میوه از هر چه اختیار کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با میوه از آنچه انتخاب کنند
۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گوشت پرنده از هر نوع که مایل باشند! _____ ترجمه استاد
فولادوند: و از گوشت پرنده هر چه بخواهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گوشت پرنده از هر چه
میل نمایند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همسرانی از حور العین دارند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و
حوران چشم درشت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (برای آنها در آنجا) زنانی است سفیدپوست و
درشت چشم و زیبا

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همچون مروارید در صدف پنهان! _____ ترجمه استاد فولادوند: مثل
لؤلؤ نهران میان صدف، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانند مرواریدی نهران در صدف (که نه تغییر
رنگ داده و نه دست کسی به آن رسیده)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها پاداشی است در برابر اعمالی که انجام می دادند! _____ ترجمه
استاد فولادوند: [اینها] پاداشی است برای آنچه می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به پاداش
آنچه (در دنیا از عمل های شایسته) به جا می آوردند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن (باغهای بهشتی) نه لغو و بیهوده ای می شنوند نه سخنان گناه آلود؛
_____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا نه بیهوده ای می شنوند و نه [سخنی] گناه آلود.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن بهشت ها هرگز سخنی لغو و گناه آور نمی شنوند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها چیزی که می شنوند «سلام» است «سلام»! _____ ترجمه استاد
فولادوند: سخنی جز سلام و درود نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر سخن سلام (علیک)
سلام (علیک)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اصحاب یمین و خجستگان، چه اصحاب یمین و خجستگانی!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و یاران راست؛ یاران راست کدامند؟ _____ ترجمه
آیت الله مشکینی: و (اما) یاران دست راست، چه هستند یاران دست راست؟ (مبارکان نامه به دست راست داده شدگان)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در سایه درختان «سدر» بی خار قرار دارند، _____ ترجمه استاد
فولادوند: در [زیر] درختان گنار بی خار، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در (میان باغ هایی از درخت)
سدر بی خار

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در سایه درخت «طلح» پربرگ [= درختی خوشرنگ و خوشبو]،
_____ ترجمه استاد فولادوند: و درختهای موز که میوه اش خوشه خوشه روی هم چیده است.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (درخت) موز که میوه هایش روی هم نشسته

- ۱۴- ترجمه آیت مکارم شیرازی: و سایه کشیده و گسترده، _____ ترجمه استاد فولادوند: و سایه ای پایدار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سایه ای کشیده شده دائم
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در کنار آبشارها، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آبی ریزان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آبی ریزان (از آبشارها)
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و میوه های فراوان، _____ ترجمه استاد فولادوند: و میوه ای فراوان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و میوه هایی (از حیث انواع و الوان و خصوصیات) فراوان
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که هرگز قطع و ممنوع نمی شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: نه بریده و نه ممنوع. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که نه تمام شدنی است و نه ممنوع از استفاده است
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همسرانی بلندمرتبه! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همخوابگانی بالا بلند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرش هایی عالی و روی هم گسترده، یا همسرانی والا قدر در اخلاق و جمال
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آنها را آفرینش نوینی بخشیدیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: ما آنان را پدید آورده ایم پدید آوردنی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که البته ما آنها را به آفرینش خاصی (به نحو اعجاز از غیر راه توالد، و یا تجدید خلقت زنان مؤمن سالمند دنیا) آفریدیم
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همه را دوشیزه قرار دادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و ایشان را دوشیزه گردانیده ایم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را (برای همیشه) دوشیزه قرار داده ایم
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زنانی که تنها به همسرشان عشق می ورزند و خوش زبان و فصیح و هم سن و سالند! _____ ترجمه استاد فولادوند: شوی دوست همسال، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دوستان و عشق ورزان به همسر، یا همسالان با یکدیگر یا با همسرانشان
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینها همه برای اصحاب یمین است، _____ ترجمه استاد فولادوند: برای یاران راست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (اینها همه) برای یاران دست راست است
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که گروهی از امتهای نخستینند، _____ ترجمه استاد فولادوند: که گروهی از پیشینیانند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که گروهی انبوه از پیشینیان (از امت های گذشته)
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گروهی از امتهای آخرین! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گروهی از متأخران. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گروه انبوهی از متأخران (از آخرین امت) اند
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اصحاب شمال، چه اصحاب شمالی (که نامه اعمالشان به نشانه جرمشان به دست چپ آنها داده می شود)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و یاران چپ؛ کدامند یاران چپ؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (اما) یاران دست چپ، چه هستند یاران دست چپ؟ (شقاوتمندان نامه به دست چپ داده شدگان)
- ۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در میان بادهای کشنده و آب سوزان قرار دارند، _____ ترجمه استاد فولادوند: در [میان] باد گرم و آب داغ. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در (میان) حرارت نفوذکننده آتش و آب جوشان

- ۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در سایه دودهای متراکم و آتشنا! _____ ترجمه استاد فولادوند: و سایه ای از دود تار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سایه ای از دود غلیظ سیاه اند
- ۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سایه ای که نه خنک است و نه آرامبخش! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه خنک و نه خوش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که نه خنک است و نه سودبخش (برای استراحت)
- ۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغرور نعمت بودند، _____ ترجمه استاد فولادوند: اینان بودند که پیش از این ناز پروردگان بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقًّا که آنها پیش از این (در دنیا) از صاحب نعمت های خوشگذران بودند
- ۳۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر گناهان بزرگ اصرار می ورزیدند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر گناه بزرگ پافشاری می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همواره بر تخلفات بزرگ (از پیمان های الهی) اصرار می ورزیدند
- ۳۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و می گفتند: «هنگامی که ما مُردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گفتند: «آیا چون مردیم و خاک و استخوان شدیم، واقعاً [باز] زنده می گردیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و می گفتند: آیا هنگامی که ما مردیم و خاک و پاره های استخوان شدیم آیا حتماً ما برانگیخته می شویم؟
- ۳۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا نیاکان نخستین ما (برانگیخته می شوند)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا پدران گذشته ما [نیز]؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا نیاکان ما (نیز برانگیخته می شوند)
- ۳۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «اولین و آخرین، _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «در حقیقت، اولین و آخرین، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: بی تردید اولین و آخرین
- ۳۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همگی در موعد روز معینی گردآوری می شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً همه در موعد روزی معلوم گرد آورده شوند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حتماً به سوی وعده گاه روز معینی (روز قیامت) گردآوری خواهند شد

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَنتُمْ أَهْلُهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ (٥١) ترجمه: (١)

لَا كَلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُقُومٍ (٥٢) ترجمه: (٢)

فَمَا لُتُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ (٥٣) ترجمه: (٣)

فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ (٥٤) ترجمه: (٤)

فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهَيْمِ (٥٥) ترجمه: (٥)

هَذَا نَزَلُ لَهُمْ يَوْمَ الدِّينِ (٥٦) ترجمه: (٦)

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ (٥٧) ترجمه: (٧)

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ (٥٨) ترجمه: (٨)

أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ (٥٩) ترجمه: (٩)

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ (٦٠) ترجمه: (١٠)

عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئْكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ (٦١) ترجمه: (١١)

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ (٦٢) ترجمه: (١٢)

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ (٦٣) ترجمه: (١٣)

أَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ (٦٤) ترجمه: (١٤)

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ (٦٥) ترجمه: (١٥)

إِنَّا لَمُعْرِضُونَ (٦٦) ترجمه: (١٦)

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ (٦٧) ترجمه: (١٧)

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ (٦٨) ترجمه: (١٨)

أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ (٦٩) ترجمه: (١٩)

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ (٧٠) ترجمه: (٢٠)

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ (۷۱) ترجمه: (۲۱)

أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ (۷۲) ترجمه: (۲۲)

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكَرَةً وَرَمَاءً لِلْمُقْوِينَ (۷۳) ترجمه: (۲۳)

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (۷۴) ترجمه: (۲۴)

فَلَا أُفْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ (۷۵) ترجمه: (۲۵)

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ (۷۶) ترجمه: (۲۶)

ص: ۵۳۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس شما ای گمراهان تکذیب کننده! _____ ترجمه استاد فولادوند:
آنگاه شما ای گمراهان دروغپرداز، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس شما ای گمراهان انکارکننده
(رسالت و قیامت)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قطعاً از درخت زقوم می خورید، _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً
از درختی که از زقوم است خواهید خورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حتماً از درختی (بد منظر و بد
طعم و بو) که زقوم است خواهید خورد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شکمها را از آن پر می کنید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آن
شکمهایتان را خواهید آکنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس شکم ها را از آن پر خواهید نمود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و روی آن از آب سوزان می نوشید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و
روی آن از آب جوش می نوشید؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس روی آن آب جوشان خواهید
نوشید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همچون شتران مبتلا به بیماری عطش، از آن می آشامید! _____
ترجمه استاد فولادوند: [مانند] نوشیدن اشتران تشنه. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس همانند شتران
عطش زده می نوشید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این است وسیله پذیرایی از آنها در قیامت! _____ ترجمه استاد
فولادوند: این است پذیرایی آنان در روز جزا. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این در روز جزا پذیرایی
ابتدایی آنهاست

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: « ما شما را آفریدیم؛ پس چرا (آفرینش مجدد را) تصدیق نمی کنید؟!
_____ ترجمه استاد فولادوند: ما ایم که شما را آفریده ایم، پس چرا تصدیق نمی کنید؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما شما را آفریدیم پس چرا (به توحید و رسالت در دنیا و تجدید خلقتان

در آخرت) تصدیق نمی کنید؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا از نطفه ای که در رحم می ریزید آگاهید؟! _____ ترجمه استاد

فولادوند: آیا آنچه را [که به صورت نطفه] فرو می ریزید دیده اید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا

آنچه از نطفه (در رحم) می ریزید دیده اید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا شما آن را (در دوران جنینی) آفرینش (پی در پی) می دهید یا ما آفریدگاریم؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا شما آن را خلق می کنید یا ما آفریننده ایم؟ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: آیا شما آن را (در مراحل مختلف تا انسان کامل) می آفرینید یا ما آفریننده ایم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما در میان شما مرگ را مقدر ساختیم؛ و هرگز کسی بر ما پیشی نمی گیرد!

_____ ترجمه استاد فولادوند: ماییم که میان شما مرگ را مقدر کرده ایم و بر ما سبقت نتوانید جست؛

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: ماییم که مرگ را در میان شما (از نظر اسباب و مدت و تقدیم و تأخیر)

مقدر کردیم- و هرگز ما در اراده مغلوب نمی شویم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا گروهی را به جای گروه دیگری بیاوریم و شما را در جهانی که نمی دانید آفرینش

تازه ای بخشیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [و می توانیم] امثال شما را به جای شما قرار دهیم و شما را

[به صورت] آنچه نمی دانید پدیدار گردانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا (در دنیا) امثالتان را به

جای شما قرار دهیم (همواره جمعی را ببریم و نظائرشان را بیاوریم) و (در آخرت به تناسب آن جهان) شما را در صورت ها و

حالاتی که نمی دانید مجدداً ایجاد نماییم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما عالم نخستین را دانستید؛ چگونه متذکر نمی شوید (که جهانی بعد از آن است)؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً پدیدار شدن نخستین خود را شناختید؛ پس چرا سر عبرت گرفتن

ندارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین شما خلقت نخستین (در این دنیا) را دانستید (که

چگونه پیدا شده و همواره تبادل می یابد) پس چرا متذکر نمی شوید؟

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا هیچ درباره آنچه کشت می کنید اندیشیده اید؟! _____ ترجمه

استاد فولادوند: آیا آنچه را کشت می کنید، ملاحظه کرده اید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا

آنچه را کشت می کنید دیده اید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا شما آن را می رویانید یا ما می رویانیم؟! _____ ترجمه استاد

فولادوند: آیا شما آن را [بی یاری ما] زراعت می کنید، یا ماییم که زراعت می کنیم؟ _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: آیا شما آن را می رویانید یا ما رویاننده ایم

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه بخواهیم آن را مبدل به کاه در هم کوییده می کنیم که تعجب کنید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: اگر بخواهیم قطعاً خاشاکش می گردانیم، پس در افسوس [و تعجب] می

افتید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر اراده حتمی کنیم مسلماً آن را خار و خاشاک می گردانیم،

پس شما از روی تعجب و تأسف گوید

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بگونه ای که بگویید:) براستی ما زیان کرده ایم، _____ ترجمه

استاد فولادوند: [و می گوید:] «واقعاً ما زیان زده ایم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّاً که ما غرامت

۱۷- ترجمه آیت مکارم شیرازی: بلکه ما بکلی محرومیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه ما محروم شدگانیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه ما محروم و بدبختیم

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا به آبی که می نوشید اندیشیده اید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آبی را که می نوشید دیده اید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آبی را که می نوشید دیده اید

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا شما آن را از ابر نازل کرده اید یا ما نازل می کنیم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا شما آن را از [دل] ابر سپید فرود آورده اید، یا ما فرود آورنده ایم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا شما آن را از ابر سفید باران را فرود آوردید یا ما فرو فرستنده ایم

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگاه بخواهیم، این آب گوارا را تلخ و شور قرار می دهیم؛ پس چرا شکر نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر بخواهیم آن را تلخ می گردانیم، پس چرا سپاس نمی دارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر بخواهیم آن را تلخ می گردانیم، پس چرا سپاس نمی گزارید؟

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا درباره آتشی که می افروزید فکر کرده اید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آن آتشی را که برمی افروزید ملاحظه کرده اید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آن آتشی را که برمی افروزید دیده اید

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا شما درخت آن را آفریده اید یا ما آفریده ایم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا شما [چوب] درخت آن را پدیدار کرده اید، یا ما پدید آورنده ایم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا شما درخت آن را ایجاد کرده اید یا ما ایجادکننده ایم

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آن را وسیله یادآوری (برای همگان) و وسیله زندگی برای مسافران قرار داده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما آن را [مایه] عبرت و [وسیله] استفاده برای بیابانگردان قرار داده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما آن را وسیله تذکر (آتش قیامت) و برخورداری برای مسافران قرار داده ایم

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال که چنین است به نام پروردگار بزرگت تسبیح کن (و او را پاک و منزّه بشمار)! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی (و او را از هر عیب و نقصی بری دان)

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به جایگاه ستارگان (و محل طلوع و غروب آنها)! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه [چنین است که می پندارید]، سوگند به جایگاه های [ویژه و فواصل معین] ستارگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس سوگند به جایگاه ستارگان (در جوّ وسیع) و به زمان غروب و سقوط آنها، و به اوقات نزول اجزاء قرآن

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و این سوگندی است بسیار بزرگ، اگر بدانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر بدانید، آن سوگندی سخت بزرگ است! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته اگر بدانید این سوگندی است بزرگ (زیرا اولی از ادله توحید و قدرت حق در تکوین و دومی از ادله حکمت و رحمت او در

- إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ (٧٧) ترجمه: (١)
- فِي كِتَابٍ مَّكُونٍ (٧٨) ترجمه: (٢)
- لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ (٧٩) ترجمه: (٣)
- تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (٨٠) ترجمه: (٤)
- أَفِيهِذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ (٨١) ترجمه: (٥)
- وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ (٨٢) ترجمه: (٦)
- فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ (٨٣) ترجمه: (٧)
- وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ (٨٤) ترجمه: (٨)
- وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ (٨٥) ترجمه: (٩)
- فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ (٨٦) ترجمه: (١٠)
- تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٨٧) ترجمه: (١١)
- فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ (٨٨) ترجمه: (١٢)
- فَرُوحٌ وَرِيحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٍ (٨٩) ترجمه: (١٣)
- وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ (٩٠) ترجمه: (١٤)
- فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ (٩١) ترجمه: (١٥)
- وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ (٩٢) ترجمه: (١٦)
- فَنَزَّلْنَا مِنْ حَمِيمٍ (٩٣) ترجمه: (١٧)
- وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ (٩٤) ترجمه: (١٨)
- إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ (٩٥) ترجمه: (١٩)
- فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (٩٦) ترجمه: (٢٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۱) ترجمه: (۲۱)

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۲) ترجمه: (۲۲)

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۳) ترجمه: (۲۳)

ص: ۵۳۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که آن، قرآن کریمی است، _____ ترجمه استاد فولادوند: که این [پیام] قطعاً قرآنی است ارجمند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که به یقین این قرآنی است کریم (نیکو و ستوده و نفیس و گرامی در نزد فرستنده آن و پذیرندگان)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که در کتاب محفوظی جای دارد، _____ ترجمه استاد فولادوند: در کتابی نهفته، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که در نوشته ای مستور (و لوحی محفوظ از تغییر و تبدیل نگاشته شده) است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جز پاکان نمی توانند به آن دست زنند [= دست یابند]. _____ ترجمه استاد فولادوند: که جز پاک شدگان بر آن دست ندارند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که آن (لوح نوشته) را لمس نکند جز فرشتگان پاکیزه شده (از کدورت تجسم و معاصی)، و خطوط این قرآن را لمس نکند جز پاکان از حدث، و معارف آن را نداند جز پاکیزگان از رذایل اخلاقی، و حقایق عرفانی آن را درک نماید جز پاکان از تعلق دل به غیر معبود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن از سوی پروردگار عالمیان نازل شده؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: وحیی است از جانب پروردگار جهانیان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرو فرستاده شده از جانب پروردگار جهانیان است (به لوح، و از آن به جبرئیل و از وی به قلب پیامبر، و از آنجا به متن جامعه)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا این سخن را [= این قرآن را با اوصافی که گفته شد] سست و کوچک می شمیرید، _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا شما این سخن را سبک [و سست] می گیرید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا با این سخن (با این قرآنی که به مردم گفته شده) به سستی و سبکی برخورد می کنید؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به جای شکر روزیهایی که به شما داده شده آن را تکذیب می کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و تنها نصیب خود را در تکذیب [آن] قرار می دهید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و روزی تان را (از آن و سپاس آن روزی را) این قرار می دهید که آن را تکذیب می نماید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس چرا هنگامی که جان به گلوگاه می رسد (توانایی بازگرداندن آن را ندارید)؟! _____

ترجمه استاد فولادوند: پس چرا آنگاه که [جان شما] به گلو می رسد،

ترجمه آیت الله مشکینی: پس چرا آن گاه که جان به گلوگاه می رسد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شما در این حال نظاره می کنید (و کاری از دستتان ساخته نیست)؛

ترجمه استاد فولادوند: و در آن هنگام خود نظاره کنید - ترجمه آیت

الله مشکینی: و شما در آن حال (به وضع خود یا آن محضر) می نگرید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما از شما به او نزدیکتریم ولی نمی بینید! ترجمه استاد

فولادوند: و ما به آن [محضر] از شما نزدیکتریم ولی نمی بینید - ترجمه آیت الله مشکینی: و ما (و

فرشتگان ما) به آن محضر از شما نزدیکتریم و لکن نمی بینید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر هرگز در برابر اعمالتان جزا داده نمی شوید، ترجمه استاد

فولادوند: پس چرا، اگر شما بی جزا می مانید [و حساب و کتابی در کار نیست]، ترجمه آیت الله

مشکینی: (آری) پس چرا اگر شما مجازات شدنی نیستید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس آن (روح) را بازگردانید اگر راست می گوئید! ترجمه

استاد فولادوند: اگر راست می گوئید، [روح] را بر نمی گردانید؟ ترجمه آیت الله مشکینی: آن

جان را (در آن حال به بدن خود) باز نمی گردانید اگر راست گوئید؟

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس اگر او از مقربان باشد، ترجمه استاد فولادوند: و اما اگر

[او] از مقربان باشد، ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر (آن محضر) از مقربان باشد

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در روح و ریحان و بهشت پر نعمت است! ترجمه استاد

فولادوند: [در] آسایش و راحت و بهشت پر نعمت [خواهد بود]. ترجمه آیت الله مشکینی: پس

(او را) آسایش و روزی پاک و بهشت پر نعمت است

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما اگر از اصحاب یمین باشد، ترجمه استاد فولادوند: و اما

اگر از یاران راست باشد، ترجمه آیت الله مشکینی: و اما اگر از یاران دست راست باشد

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به او گفته می شود:) سلام بر تو از سوی دوستانت که از اصحاب یمینند!

ترجمه استاد فولادوند: از یاران راست بر تو سلام باد. ترجمه آیت الله

مشکینی: پس (به او گفته می شود) سلامی است تو را از جانب یاران دست راست

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ایا اگر او از تکذیب کنندگان گمراه باشد، ترجمه استاد

فولادوند: و اما اگر از دروغزنان گمراه است، ترجمه آیت الله مشکینی: و اما اگر از تکذیب

کنندگان گمراه باشد

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: با آب جوشان دوزخ از او پذیرایی می شوید! ترجمه استاد

فولادوند: پس با آبی جوشان پذیرایی خواهد شد، ترجمه آیت الله مشکینی: پس پذیرایی ابتدایی

(او) از آب جوشان است

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سرنوشت او ورود در آتش جهنم است، ترجمه استاد

فولادوند: و [فرجامش] در افتادن به جهنم است. ترجمه آیت الله مشکینی: و وارد شدن در جهنم و

چشیدن حرارت آن

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این مطلب حقّ و یقین است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است همان حقیقت راست [و] یقین. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین این (مطالب) خود حقّی است یقینی و غیر قابل شکّ

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح کن (و او را منزّه بشمار)! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به نام پروردگار بزرگ خود تسبیح گوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به نام پروردگار بزرگ خود تسبیح گو (و او را از هر نقصی منزّه دان)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و زمین است برای خدا تسبیح می گویند؛ و او عزیز و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در آسمانها و زمین است، خدا را به پاکی می ستایند، و اوست ارجمند حکیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در آسمان ها و این زمین است (از زنده و جماد هر

یک به زبان خویش) خدا را تسبیح گفتند و او مقتدر شکست ناپذیر و دارای اتقان صنع (در تکوین و تشریح) است

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مالکیت (و حاکمیت) آسمانها و زمین از آن اوست؛ زنده می کند و می میراند؛ و او بر هر چیز توانا است! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست: زنده می کند و

می میراند، و او بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ملکیت حقیقی و حاکمیت تام آسمان ها و زمین از آن اوست (زیرا خلق و حفظ و تدبیر و فانی کردن همه در تحت اراده اوست) می میراند و زنده می کند، و او بر هر چیزی تواناست

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اوّل و آخر و پیدا و پنهان اوست؛ و او به هر چیز داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست اول و آخر و ظاهر و باطن، و او به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست اول و آخر (موجودی است پیش از همه و بعد از همه، اول سلسله علل و آخر و منتهی الیه سلسله معلولات

است) و پیدا (از نظر آثار و تجلّی صفات) و نهان (از نظر کنه و حقیقت ذات)، و او به همه چیز داناست

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٤) ترجمه: (١)

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (٥) ترجمه: (٢)

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٦) ترجمه: (٣)

آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ (٧) ترجمه: (٤)

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٨) ترجمه: (٥)

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ (٩) ترجمه: (٦)

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَن أَنْفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١٠) ترجمه: (٧)

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ (١١) ترجمه: (٨)

ص: ٥٣٨

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که آسمانها و زمین را در شش روز [= شش دوران] آفرید؛ سپس بر تخت قدرت قرار گرفت (و به تدبیر جهان پرداخت)؛ آنچه را در زمین فرو می رود می داند، و آنچه را از آن خارج می شود و آنچه از آسمان نازل می گردد و آنچه به آسمان بالا می رود؛ و هر جا باشید او با شما است، و خداوند نسبت به آنچه انجام می دهید بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست آن کس که آسمانها و زمین را در شش هنگام آفرید؛ آنگاه بر عرش استیلا یافت. آنچه در زمین درآید و آنچه از آن برآید و آنچه در آن بالا رود [همه را] می داند. و هر کجا باشید او با شماست، و خدا به هر چه می کنید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که آسمان ها و زمین را در شش روز (یا شش شبانه روز یا در شش دوران) آفرید، سپس بر تخت (تسلط و تدبیر امور هستی) استیلا یافت آنچه در زمین فرو می رود (از آب ها، مردگان، گنج ها، ریشه ها و حیوانات) و آنچه از زمین بیرون می آید (از حیوانات، نباتات، چشمه ها و معادن) و آنچه از آسمان فرود می آید (از فرشتگان، کتب آسمانی، تقدیرات ربوبی، نور کرات، صاعقه و باران ها) و آنچه به آسمان بالا می رود (از فرشتگان، اعمال بندگان، برخی از اجنه و ارواح انسان ها) همه را می داند، و هر کجا باشید او با شماست، و خدا به آنچه می کنید بیناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مالکیت آسمانها و زمین از آن اوست؛ و همه کارها به سوی او بازمی گردد. _____ ترجمه استاد فولادوند: فرمانروایی [مطلق] آسمانها و زمین از آن اوست، و [جمله] کارها به سوی خدا بازگردانیده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ملکیت حقیقی و مالکیت آسمان ها و زمین از آن اوست (به لحاظ آن که خلق و حفظ و تدبیر و اعدام همه به دست اوست) و همه کارها (ی جهان هستی و سلسله

معلومات) به سوی او (که عله العلل است) بازگردانده می شود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شب را در روز می کند و روز را در شب؛ و او به آنچه در دل سینه ها وجود دارد داناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: شب را در روز درمی آورد و روز را [نیز] در شب درمی آورد، و او به راز دلها داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شب را (در مدت شش ماه از اول زمستان تا اول تابستان به تدریج) در روز درمی آورد، و روز را (در شش ماه دیگر از اول تابستان تا اول زمستان به تدریج) در شب درمی آورد، و او به آنچه در سینه هاست (از فکر و اندیشه و صفات هر ذی شعوری) داناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خدا و رسولش ایمان بیاورید و از آنچه شما را جانشین و نماینده (خود) در آن قرار داده انفاق کنید؛ (زیرا) کسانی که از شما ایمان بیاورند و انفاق کنند، اجر بزرگی دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: به خدا و پیامبر او ایمان آورید، و از آنچه شما را در [استفاده از] آن، جانشین [دیگران] کرده، انفاق کنید. پس کسانی از شما که ایمان آورده و انفاق کرده باشند، پاداش بزرگی خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به خدا و فرستاده او ایمان بیاورید، و از آنچه (از اموال) شما را در آن جانشین (خود و گذشتگان) قرار داده انفاق کنید، پس کسانی از شما که ایمان آورده و انفاق نمودند (در آخرت) پاداش بزرگی خواهند داشت

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا به خدا ایمان نیاورید در حالی که رسول (او) شما را می خواند که به پروردگارتان ایمان بیاورید، و از شما پیمان گرفته است (پیمانی از طریق فطرت و خرد)، اگر آماده ایمان آوردنید. _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما را چه شده که به خدا ایمان نمی آورید و [حال آنکه] پیامبر [خدا] شما را دعوت می کند تا به پروردگارتان ایمان آورید، و اگر مؤمن باشید، بی شک [خدا] از شما پیمان گرفته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما را چه شده که به خدا ایمان نمی آورید (با آثار ایمان را بروز نمی دهید)؟ در حالی که فرستاده خدا شما را فرا می خواند تا به پروردگارتان ایمان بیاورید و مسلماً خداوند از شما (به وسیله انبیا و درک عقلتان) پیمان گرفته اگر (استعداد) ایمان دارید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که آیات روشنی بر بنده اش [=محمد] نازل می کند تا شما را از تاریکیها به سوی نور برد؛ و خداوند نسبت به شما مهربان و رحیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: او همان کسی است که بر بنده خود آیات روشنی فرو می فرستد، تا شما را از تاریکیها به سوی نور بیرون کشاند. و در حقیقت، خدا [نسبت] به شما سخت رئوف و مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که بر بنده خود (محمد صلی الله علیه و آله) همواره آیات و دلایل روشنی فرو می فرستد تا شما را از تاریکیها (ی شرک و کفر و فسق) به سوی نور (هدایت) بیرون آورد، و حقاً که خداوند به شما رئوف و مهربان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا در راه خدا انفاق نکنید در حالی که میراث آسمانها و زمین همه از آن خداست (و کسی چیزی را با خود نمی برد)! کسانی که قبل از پیروزی انفاق کردند و جنگیدند (با کسانی که پس از پیروزی انفاق کردند) یکسان نیستند؛ آنها بلندمقامتر از کسانی هستند که بعد از فتح انفاق نمودند و جهاد کردند؛ و خداوند به هر دو وعده نیک داده؛ و خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما را چه شده که در راه خدا انفاق نمی کنید و [حال آنکه] میراث آسمانها و زمین به خدا تعلق دارد؟ کسانی از شما که پیش از فتح [مکه] انفاق و جهاد کرده اند، [با دیگران] یکسان نیستند. آنان از [حیث] درجه بزرگتر از کسانی اند که بعداً به انفاق و جهاد پرداخته اند. و خداوند به هر کدام وعده نیکو داده است، و خدا به آنچه می کنید آگاه است. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و شما را چه حاصل از اینکه در راه خدا انفاق نکنید؟ در حالی که میراث آسمان ها و زمین از آن خداست (همه می میرند و همه چیز از آن او می شود). هرگز کسانی از شما که پیش از فتح (مکه) انفاق کردند و جهاد نمودند (با دیگران) یکسان نیستند، آنها از حیث درجه بزرگترند از کسانی که پس از فتح انفاق کردند و جهاد نمودند، و خداوند به هر یک وعده (پاداش) نیکو داده و خدا از آنچه عمل می کنید آگاه است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کیست که به خدا وام نیکو دهد (و از اموالی که به او ارزانی داشته انفاق کند) تا خداوند آن را برای او چندین برابر کند؟ و برای او پاداش پرارزشی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: کیست آن کس که به خدا وامی نیکو دهد تا [نتیجه اش را] برای وی دوچندان گرداند و او را پاداشی خوش باشد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کیست که به خداوند وام دهد وامی نیکو (به نیت اخلاص، از بهترین

اموال و به نیازمندترین محل)؟ تا خدا آن را برای او چند برابر کند و او را (در آخرت) پاداشی پرارج و پسندیده باشد

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٢) ترجمه: (١)

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ (١٣) ترجمه: (٢)

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ (١٤) ترجمه: (٣)

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَاكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٥) ترجمه: (٤)

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَمَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (١٦) ترجمه: (٥)

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (١٧) ترجمه: (٦)

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ (١٨) ترجمه: (٧)

ص: ٥٣٩

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این پاداش بزرگ) در روزی است که مردان و زنان باایمان را می نگری که نورشان پیش رو و در سمت راستشان بسرعت حرکت می کند (و به آنها می گویند): بشارت باد بر شما امروز به باغهایی از بهشت که نهرها زیر (درختان) آن جاری است؛ جاودانه در آن خواهید ماند! و این همان رستگاری بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز که مردان و زنان مؤمن را می بینی که نورشان پیشاپیشان و به جانب راستشان دوان است. [به آنان گویند]: «امروز شما را مژده باد به باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است، در آنها جاودانید. این است همان کامیابی بزرگ. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در روزی که مردان و زنان مؤمن را می بینی که (پرتو) نورشان پیشاپیش آنها و در سمت راستشان پیش می رود، (به آنها گفته می شود) مژده باد شما را در این روز به بهشت ها و باغ هایی که از زیر (ساختمان ها و درختان) آنها نهرها جاری می گردد، در آنجا جاودانه باشید، این همان کامیابی بزرگ است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که مردان و زنان منافق به مؤمنان می گویند: «نظری به ما بیفکنید تا از نور شما پرتوی برگیریم!» به آنها گفته می شود: «به پشت سر خود بازگردید و کسب نور کنید!» در این هنگام دیواری میان آنها زده می شود که دری دارد، درونش رحمت است و برونش عذاب! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز، مردان و زنان منافق به کسانی که ایمان آورده اند می گویند: «ما را مهلت دهید تا از نورتان [اندکی] برگیریم.» گفته می شود: «بازپس برگردید و نوری درخواست کنید.» آنگاه میان آنها دیواری زده می شود که آن را دروازه ای است: باطنش

رحمت است و ظاهرش روی به عذاب دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که مردان و زنان منافق (در مسیر اهل محشر به سوی هدف خاص) به کسانی که ایمان آورده اند می گویند: به خاطر ما (اندکی) درنگ کنید و مهلت دهید یا به سوی ما بنگرید تا از نورتان روشنی گیریم. به آنها گفته می شود: به پشت سرتان (دنیا) بازگردید و (از آنجا) نوری بجویید. در این هنگام میان آنان (مؤمنان و منافقان) دیواری که دارای در است زده می شود، در طرف داخل آن (که به سوی بهشت است) رحمت است و بیرونش (که به سوی جهنم است) از آن ناحیه عذاب است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها را صدا می زنند: «مگر ما با شما نبودیم؟!» می گویند: «آری، ولی شما خود را به هلاکت افکندید و انتظار (مرگ پیامبر را) کشیدید، و (در همه چیز) شک و تردید داشتید، و آرزوهای دور و دراز شما را فریب داد تا فرمان خدا فرا رسید، و شیطان فریبکار شما را در برابر (فرمان) خداوند فریب داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: [دو رویان،] آنان را ندا در می دهند: «آیا ما با شما نبودیم؟» می گویند: «چرا، ولی شما خودتان را در بلا افکندید و امروز و فردا کردید و تردید آوردید و آرزوها شما را غزه کرد تا فرمان خدا آمد و [شیطان] مغرورکننده، شما را در باره خدا بفریفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها مؤمنان را ندا می دهند: آیا ما در دنیا با شما نبودیم؟ گویند: آری، و لکن شما خود را به هلاکت افکندید و (هر شری را برای مؤمنان) انتظار کشیدید و (در دین حق) شک کردید و آرزوها (ی باطل) شما را مغرور ساخت تا فرمان خدا (به هلاکتتان) در رسید، و شیطان فریبنده شما را درباره خدا فریب داد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس امروز نه از شما فدیة ای پذیرفته می شود، و نه از کافران؛ و جایگاهتان آتش است و همان سرپرستان می باشد؛ و چه بد جایگاهی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس امروز نه از شما و نه از کسانی که کافر شده اند عوضی پذیرفته نمی شود: جایگاهتان آتش است؛ آن سزاوار شماست و چه بد سرانجامی است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس امروز نه از شما و نه از کسانی که (علنا) کفر ورزیدند فدیة (ای برای نجاتتان) پذیرفته نمی شود، جایگاه شما آتش است، آنجا برای شما سزاوارتر است و بد جای بازگشتی است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا وقت آن نرسیده است که دلهای مؤمنان در برابر ذکر خدا و آنچه از حق نازل کرده است خاشع گردد؟! و مانند کسانی نباشند که در گذشته به آنها کتاب آسمانی داده شد، سپس زمانی طولانی بر آنها گذشت و قلبهایشان قساوت پیدا کرد؛ و بسیاری از آنها گنهکارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا برای کسانی که ایمان آورده اند هنگام آن نرسیده که دلهایشان به یاد خدا و آن حقیقتی که نازل شده نرم [و فروتن] گردد و مانند کسانی نباشند که از پیش بدانها کتاب داده شد و [عمر و] انتظار بر آنان به درازا کشید، و دلهایشان سخت گردید و بسیاری از آنها فاسق بودند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا برای کسانی که ایمان آورده اند وقت آن نرسیده که دل هایشان برای یاد خدا و برای آنچه از حق نازل شده فروتن و خاشع شود و مانند کسانی نباشند که پیش از آنها کتاب (آسمانی) به آنها داده شده بود، پس مدت (عمر و خوشی زندگی) بر آنها طولانی شد و دل هایشان سخت گردید، و بسیاری از آنها نافرمان بودند؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بدانید خداوند زمین را بعد از مرگ آن زنده می کند! ما آیات (خود) را برای شما بیان کردیم، شاید اندیشه کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بدانید که خدا زمین را پس از مرگش زنده می گرداند. به راستی آیات [خود] را برای شما روشن گردانیده ایم، باشد که بیندیشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بدانید که همانا خداوند این زمین را پس از مرگش زنده می کند (مواد مستعد رشد آن را پس از مدتی حیات نباتی

می بخشد، پس دل های سخت را نیز به آب ایمان حیات خواهد بخشید). حَقًّا که ما نشانه ها (ی توحید و عظمت خود) را برای شما روشن کردیم، شاید بیندیشید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مردان و زنان انفاق کننده، و آنها که (از این راه) به خدا «قرض الحسنه» دهند، (این قرض الحسنه) برای آنان مضاعف می شود و پاداش پرارزشی دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند : در حقیقت، مردان و زنان صدقه دهنده و [آنان که] به خدا وامی نیکو داده اند، ایشان را [پاداش] دو چندان گردد، و اجری نیکو خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بی تردید مردان صدقه دهنده و زنان صدقه دهنده و آنان که به خداوند وامی نیکو داده اند (به مؤمن وام بی سود داده یا در راه حق انفاق نموده اند) بر (پاداش) آنها چند برابر افزوده می شود و پاداشی ارجمند و پسندیده خواهند داشت

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّاهِدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (١٩) ترجمه: (١)

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيحُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُرُورِ (٢٠) ترجمه: (٢)

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢١) ترجمه: (٣)

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (٢٢) ترجمه: (٤)

لَكَيْلًا تَأْسُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ (٢٣) ترجمه: (٥)

الَّذِينَ يَخْلُونِ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِخْلِ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٢٤) ترجمه: (٦)

ص: ٥٤٠

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که به خدا و رسولانش ایمان آوردند، آنها صدیقین و شهدا نزد پروردگارشاند؛ برای آنان است پاداش (اعمال) شان و نور (ایمان) شان؛ و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، آنها دوزخیانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که به خدا و پیامبران وی ایمان آورده اند، آنان همان راستینانند و پیش پروردگارشان گواه خواهند بود [و] ایشان راست اجر و نورشان؛ و کسانی که کفر ورزیده و آیات ما را تکذیب کرده اند آنان همدمان آتشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که به خدا و فرستادگانش ایمان آوردند آنهایند که در نزد پروردگارشان صدیقین (کسانی که اعتقاد و گفتار و کردارشان مطابق هم و موافق واقع است) و گواهانند (کسانی که در محشر گواه عقاید و اعمال مردم اند)، آنان را اجر اینها و نور اینهاست. و کسانی که کفر ورزیدند و نشانه های (توحید و دین) ما را تکذیب و انکار نمودند آنها یاران دوزخند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بدانید زندگی دنیا تنها بازی و سرگرمی و تجمل پرستی و فخرفروشی در میان شما و افزون طلبی در اموال و فرزندان است، همانند بارانی که محصولش کشاورزان را در شگفتی فرو می برد، سپس خشک می شود بگونه ای که آن را زردرنگ می بینی؛ سپس تبدیل به کاه می شود! و در آخرت، عذاب شدید است یا مغفرت و رضای الهی؛ و (به هر حال) زندگی دنیا چیزی جز متاع فریب نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: بدانید که زندگی دنیا، در حقیقت، بازی و سرگرمی و آرایش و فخرفروشی شما به یکدیگر و افزون جویی در اموال و فرزندان است. [مثل آنها] چون مثل بارانی است که کشاورزان را رستنی آن [باران] به شگفتی اندازد، سپس [آن کشت] خشک شود و آن را زرد بینی، آنگاه خاشاک شود. و در آخرت [دنیا پرستان را] عذابی سخت است و [مؤمنان را] از جانب خدا آمرزش و خشنودی است، و زندگانی دنیا جز کالای فریبنده نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بدانید که جز این نیست که زندگی این دنیا بازی و سرگرمی و آرایش نمودن و فخرفروشی تان به یکدیگر و افزون طلبی از همدیگر در

اموال و فرزندان است، همانند بارانی که گیاهان (سرسبز حاصل از) آن کشاورزان را به شگفت آورد سپس پژمرده شود و آن را زرد بینی سپس خشک و شکسته شود و در آخرت عذابی سخت است (برای طاغیان) و آمرزش و خشنودی خدا (برای مطیعان)، و زندگی دنیا جز متاع فریب نیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به پیش تازید برای رسیدن به مغفرت پروردگارتان و بهشتی که پهنه آن مانند پهنه آسمان و زمین است و برای کسانی که به خدا و رسولانش ایمان آورده اند؛ آماده شده است، این فضل خداوند است که به هر کس بخواهد می دهد؛ و خداوند صاحب فضل عظیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [برای رسیدن] به آمرزشی از پروردگارتان و بهشتی که پهنایش چون پهنای آسمان و زمین است [و] برای کسانی آماده شده که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده اند، بر یکدیگر سبقت جوید. این فضل خداست که به هر کس بخواهد آن را می دهد، و خداوند را فزون بخشی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به وسیله عمل های شایسته) سبقت جوید به سوی آمرزشی از پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن مانند پهنای آسمان و زمین است و برای کسانی که به خدا و فرستادگان او ایمان آورده اند مهیا شده است، آن فضل خداوند است که به هر کس بخواهد می دهد، و خدا صاحب فضل بزرگ است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ مصیبتی (ناخواسته) در زمین و نه در وجود شما روی نمی دهد مگر اینکه همه آنها قبل از آنکه زمین را بیافرینیم در لوح محفوظ ثبت است؛ و این امر برای خدا آسان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ مصیبتی نه در زمین و نه در نفسهای شما [= به شما] نرسد، مگر آنکه پیش از آنکه آن را پدید آوریم، در کتابی است. این [کار] بر خدا آسان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هیچ مصیبتی چه در (روی) زمین (از قبیل زلزله و قحطی و ناامنی) و چه در نفوس خودتان (نظیر جراحت و مرض و مرگ) روی ندهد جز آنکه در کتابی (لوح محفوظ) پیش از آنکه آن را (زمین یا شما یا آن مصیبت را) خلق کنیم ثبت است، همانا این (کار) بر خدا آسان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که برای آنچه از دست داده اید تأسف نخورید، و به آنچه به شما داده است دل بسته و شادمان نباشید؛ و خداوند هیچ متکبر فخرفروشی را دوست ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا بر آنچه از دست شما رفته اندوهگین نشوید و به [سبب] آنچه به شما داده است شادمانی نکنید، و خدا هیچ خودپسند فخرفروشی را دوست ندارد: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا بر آنچه از دست شما رفت تأسف نخورید، و بر آنچه به شما داده شادمانی (بی جا) نکنید، و خداوند هیچ متکبر فخرفروشی را دوست ندارد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که بخل می ورزند و مردم را به بخل دعوت می کنند؛ و هر کس (از این فرمان) روی گردان شود، (به خود زیان می رساند نه به خدا)، چرا که خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که بخل می ورزند و مردم را به بخل ورزیدن وامی دارند. و هر که روی گرداند قطعاً خدا بی نیاز ستوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانها که (از انفاقات واجب خود) بخل می ورزند و مردم را نیز به بخل ورزیدن وامی دارند. و هر کس (از قبول حق و انفاق مال) روی بگرداند مسلماً خدا خود بی نیاز و ستوده (خصال و افعال) است

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ (٢٥) ترجمه: (١)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (٢٦) ترجمه: (٢)

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَنِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (٢٧) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٨) ترجمه: (٤)

لَنَّا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢٩) ترجمه: (٥)

ص: ٥٤١

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم، و با آنها کتاب (آسمانی) و میزان (شناسایی حق از باطل و قوانین عادلانه) نازل کردیم تا مردم قیام به عدالت کنند؛ و آهن را نازل کردیم که در آن نیروی شدید و منفی برای مردم است، تا خداوند بداند چه کسی او و رسولانش را یاری می کند بی آنکه او را ببینند؛ خداوند قوی و شکست ناپذیر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: به راستی [ما] پیامبران خود را با دلایل آشکار روانه کردیم و با آنها کتاب و ترازو را فرود آوردیم تا مردم به انصاف برخیزند، و آهن را که در آن برای مردم خطری سخت و سودهایی است، پدید آوردیم، تا خدا معلوم بدارد چه کسی در نهان، او و پیامبرانش را یاری می کند. آری، خدا نیرومند شکست ناپذیر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما فرستادگان خود را با دلایلی روشن (از منطق و معجزه) فرستادیم و با آنها کتاب (آسمانی) و وسیله سنجش (معانی و شناسایی حق از باطل و وزن اشیاء خارجی) فرو فرستادیم تا مردم (در زندگی دنیا) به قسط و عدل برخیزند، و آهن را (از مرحله امکان به حیطة وجود) فرو فرستادیم که در آن نیرویی سخت (در جنگ و دفاع) و منفی (دیگر) برای مردم است و تا خداوند کسانی را که او و فرستادگانش را در نهان یاری می دهند بشناسد (علم ازلیش بر معلوم متأخر منطبق گردد)، که همانا خدا نیرومند و مقتدر شکست ناپذیر است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما نوح و ابراهیم را فرستادیم، و در دودمان آن دو نبوت و کتاب قرار دادیم؛ بعضی از آنها هدایت یافته اند و بسیاری از آنها گنهکارند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، نوح و ابراهیم را فرستادیم و در میان فرزندان آن دو، نبوت و کتاب را قرار دادیم: از آنها [برخی] راه یاب [شد]ند، و [لی] بسیاری از آنان بدکار بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقا که ما نوح و ابراهیم را فرستادیم و (منصب) نبوت و کتاب (آسمانی) را در اولاد آن دو قرار دادیم، پس برخی از آنان هدایت یافتند و بسیاری از آنها نافرمان بودند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس در پی آنان رسولان دیگر خود را فرستادیم، و بعد از آنان عیسی بن مریم را مبعوث

کردیم و به او انجیل عطا کردیم، و در دل کسانی که از او پیروی کردند رأفت و رحمت قرار دادیم؛ و رهبانیتی را که ابداع کرده بودند، ما بر آنان مقّرر نداشته بودیم؛ گرچه هدفشان جلب خشنودی خدا بود، ولی حقّ آن را رعایت نکردند؛ از این رو ما به کسانی از آنها که ایمان آوردند پاداششان را دادیم؛ و بسیاری از آنها فاسقند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه به دنبال آنان پیامبران خود را، پی در پی، آوردیم، و عیسی پسر مریم را در پی [آنان] آوردیم و به او انجیل عطا کردیم، و در دل‌های کسانی که از او پیروی کردند رأفت و رحمت نهادیم و [اما] ترک دنیایی که از پیش خود درآوردند ما آن را بر ایشان مقّرر نکردیم مگر برای آنکه کسب خشنودی خدا کنند، با این حال آن را چنانکه حقّ رعایت آن بود منظور نداشتند. پس پاداش کسانی از ایشان را که ایمان آورده بودند بدانها دادیم و [لی] بسیاری از آنان دستخوش انحرافند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس به دنبال آنها فرستادگان خود را پی‌پی فرستادیم و عیسی بن مریم را در پی آنان روانه کردیم و او را انجیل دادیم و در دل‌های کسانی که از او پیروی کردند رأفت و مهربانی (در زندگی فیما بینشان) قرار دادیم، و رهبانیتی را (ترک دنیا و انقطاع از مردم برای عبادت را) هم از خود اختراع کردند که ما برایشان مقّرر نداشته بودیم لکن (آن انتخاب) برای طلب خشنودی خدا بود که آن را هم چنان که سزاوار آن بود رعایت نکردند، پس ما به کسانی از آنها که ایمان آورده بودند مزدشان را دادیم، و بسیاری از آنها فاسق بودند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! تقوای الهی پیشه کنید و به رسولش ایمان بیاورید تا دو سهم از رحمتش به شما ببخشد و برای شما نوری قرار دهد که با آن (در میان مردم و در مسیر زندگی خود) راه بروید و گناهان شما را ببخشد؛ و خداوند غفور و رحیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا دارید و به پیامبر او بگروید تا از رحمت خویش شما را دو بهره عطا کند و برای شما نوری قرار دهد که به [برکت] آن راه سپرید و بر شما ببخشاید، و خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که (به خدا و پیامبران گذشته) ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید و به فرستاده او (محمد صلی الله علیه و آله) ایمان آورید تا شما را دو سهم از رحمت خویش عطا کند (سهمی بر ایمان به او و سهمی بر ایمان به پیامبران گذشته)، و نوری برای شما قرار دهد که با آن راه (زندگی اجتماع در دنیا، و راه بهشت را در محشر) بپیمایید و شما را بیامرزد، و خداوند آمرزنده و مهربان است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا اهل کتاب بدانند که قادر بر چیزی از فضل خدا نیستند، و تمام فضل (و رحمت) به دست اوست، به هر کس بخواهد آن را می‌بخشد؛ و خداوند دارای فضل عظیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا اهل کتاب بدانند که به هیچ وجه فزون بخشی خدا در [حیطه] قدرت آنان نیست و فضل [و عنایت، تنها] در دست خداست: به هر کس بخواهد آن را عطا می‌کند، و خدا دارای کرم بسیار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا اهل کتاب بدانند که (اگر به پیامبر خاتم ایمان نیاورند) بر چیزی از فضل خدا قادر نیستند (یا برای اینکه معتقد نشوند که مؤمنان بر چیزی از فضل خدا دست ندارند، بلکه می‌توانند همه را از آن خود کنند)، و (بدانند که) همانا فضل و رحمت در دست خداست، آن را به هر کس بخواهد می‌دهد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ
(۱) ترجمه: (۱)

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نَسِيَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَعَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ (۲) ترجمه: (۲)

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ يَتَمَّ اسْمًا ذَلِكَم تَوْعظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۳)
ترجمه: (۳)

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصَّ يَوْمَ شَهْرَيْنِ مُتَّبَاعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَّ اسْمًا فَمَنْ لَّمْ يَسِدْ تَطْعَ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَلِكَ لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۴) ترجمه: (۴)

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ (۵) ترجمه: (۵)

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (۶) ترجمه: (۶)

ص: ۵۴۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند سخن زنی را که درباره شوهرش به تو مراجعه کرده بود و به خداوند شکایت می کرد شنید (و تقاضای او را اجابت کرد)؛ خداوند گفتگوی شما را با هم (و اصرار آن زن را درباره حل مشکلش) می شنید؛ و خداوند شنوا و بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا گفتار [زنی] را که در باره شوهرش با تو

گفتگو و به خدا شکایت می کرد شنید؛ و خدا گفتگوی شما را می شنود، زیرا خدا شنوای بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند گفتار آن زنی را که با تو درباره همسرش مجادله می کرد و به سوی خدا شکایت می برد شنید و پذیرفت، و خداوند گفتگوی شما را می شنید، همانا خدا شنونده و بیناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که از شما نسبت به همسرانشان «ظهار» می کنند (و می گویند: «أَنْتِ عَلَيَّ كَظْهَرِ أُمِّي = تو نسبت به من بمنزله مادرم هستی»)، آنان هرگز مادرانشان نیستند؛ مادرانشان تنها کسانی اند که آنها را به دنیا آورده اند! آنها سخنی زشت و باطل می گویند؛ و خداوند بخشنده و آمرزنده است! _____ ترجمه استاد فولادوند

: از میان شما کسانی که زنانشان را «ظهار» می کنند [و می گویند: پشت تو چون پشت مادر من است] آنان مادرانشان نیستند. مادران آنها تنها کسانی اند که ایشان را زاده اند، و قطعاً آنها سخنی زشت و باطل می گویند، و [لی] خدا مسلماً در گذرنده آمرزنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی از شما که با همسرانشانظهار می کنند (به قصد

حرام ابدی کردن، به آنها می گویند: آمیزش با تو مثل آمیزش با مادرم است)، آنها مادرانشان نیستند، مادرانشان تنها آنها هستند که آنان را زاده اند، و حقاً که سخنی زشت و دروغ می گویند (و آن سخن تأثیری در حرام شدن زن ندارد)، و همانا خدا بسیار با گذشت و آمرزنده است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که همسران خود را «ظهار» می کنند، سپس از گفته خود بازمی گردند، باید پیش از آمیزش جنسی با هم، برده ای را آزاد کنند؛ این دستوری است که به آن اندرز داده می شوید؛ و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که زنانشان را ظاهر می کنند، سپس از آنچه گفته اند پشیمان می شوند، بر ایشان [فرض] است که پیش از آنکه با یکدیگر همخوابگی کنند، بنده ای را آزاد گردانند. این [حکمی] است که بدان پند داده می شوید، و خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که با همسران خود ظاهر می کنند، سپس از آنچه گفته اند بازمی گردند، بر آنها واجب است پیش از آن که با هم تماس گیرند، برده ای آزاد کنند. این چیزی است که بدان موعظه می شوید، و خداوند از آنچه می کنید آگاه است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی که توانایی (آزاد کردن برده ای) نداشته باشد، دو ماه پیاپی قبل از آمیزش روزه بگیرد؛ و کسی که این را هم نتواند، شصت مسکین را اطعام کند؛ این برای آن است که به خدا و رسولش ایمان بیاورید؛ اینها مرزهای الهی است؛ و کسانی که با آن مخالفت کنند، عذاب دردناکی دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن کس که [بر آزاد کردن بنده] دسترسی ندارد، باید پیش از تماس [با زن خود] دو ماه پیاپی روزه بدارد؛ و هر که نتواند، باید شصت بینوا را خوراک بدهد. این [حکم] برای آن است که به خدا و فرستاده او ایمان بیاورید، و این است حدود خدا. و کافران را عذابی پردرد خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر کسی (برده) نیابد بر او واجب است پیش از آن که با هم تماس بگیرند دو ماه پیاپی روزه بگیرد، و کسی که (روزه را نیز) نتوانست بر او واجب است شصت فقیر را طعام دهد. این برای آن است که به خدا و فرستاده او ایمان آورید، (و از آداب جاهلیت دست بردارید)، و اینها حدود و احکام خداست، و کافران را عذابی دردناک است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که با خدا و رسولش دشمنی می کنند خوار و ذلیل شدند آن گونه که پیشینیان خوار و ذلیل شدند؛ ما آیات روشنی نازل کردیم، و برای کافران عذاب خوارکننده ای است... _____ ترجمه استاد فولادوند: بی گمان، کسانی که با خدا و فرستاده او مخالفت می کنند ذلیل خواهند شد، همان گونه که آنان که پیش از ایشان بودند ذلیل شدند، و به راستی آیات روشن [خود] را فرستاده ایم، و کافران را عذابی خفت آور خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که با خدا و فرستاده او دشمنی و ستیزه می کنند خوار و ذلیل خواهند شد آن گونه که کسانی که پیش از آنها بودند خوار و ذلیل شدند. و حَقًّا که ما آیات و نشانه هایی روشن نازل کردیم، و برای کافران عذابی خوارکننده است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که خداوند همه آنها را برمی انگیزد و از اعمالی که انجام دادند با خبر می سازد، اعمالی که خداوند حساب آن را نگه داشته و آنها فراموشش کردند؛ و خداوند بر هر چیز شاهد و ناظر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که خداوند همه آنان را بر می انگیزد و به آنچه کرده اند آگاهشان می گرداند. خدا [کارهایشان را] برشمرده است و حال آنکه آنها آن را فراموش کرده اند، و خدا بر هر چیزی گواه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در روزی که خداوند همه آنها را برانگیزد، آن گاه از آنچه انجام داده اند آگاهشان کند (کارهایی که) خدا همه آن را تا انتها برشمرده و آنها خود فراموش کرده اند، و خداوند بر هر چیزی گواه و حاضر است

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثِهِ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَهُ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٧) ترجمه: (١)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يُعَادُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٨) ترجمه: (٢)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبُرِّ وَالْتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٩) ترجمه: (٣)

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (١٠) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَحَارِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَانشُرُوا يَزِفِعَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١١) ترجمه: (٥)

ص: ٥٤٣

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی دانی که خداوند آنچه را در آسمانها و آنچه را در زمین است می داند؛ هیچ گاه سه نفر با هم نجوا نمی کنند مگر اینکه خداوند چهارمین آنهاست، و هیچ گاه پنج نفر با هم نجوا نمی کنند مگر اینکه خداوند ششمین آنهاست، و نه تعدادی کمتر و نه بیشتر از آن مگر اینکه او همراه آنهاست هر جا که باشند، سپس روز قیامت آنها را از اعمالشان آگاه می سازد، چرا که خداوند به هر چیزی داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندانسته ای که خدا آنچه را که در آسمانها و آنچه را که در زمین است می داند؟ هیچ گفتگوی محرمانه ای میان سه تن نیست مگر اینکه او چهارمین آنهاست، و نه میان پنج تن مگر اینکه او ششمین آنهاست، و نه کمتر از این [عدد] و نه بیشتر، مگر اینکه هر کجا باشند او با آنهاست. آنگاه روز قیامت آنان را به آنچه کرده اند آگاه خواهد گردانید، زیرا خدا به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به چشم دل) ندیدی که خداوند آنچه را در آسمانها و آنچه را در زمین است می داند؟ هیچ نجوا و رازگویی میان سه نفر محقق نمی شود مگر اینکه او چهارمی آنهاست، و نه میان پنج نفر مگر آنکه او ششمی آنهاست، و نه کمتر از آن و نه بیشتر مگر اینکه او با آنهاست در هر کجا که باشند، سپس در روز قیامت همه را به آنچه کرده اند آگاه می سازد، حقا که خداوند به همه چیز داناست

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی کسانی را که از نجوا [= سخنان درگوشی] نهی شدند، سپس به کاری که از آن نهی شده بودند بازمی گردند و برای انجام گناه و تعدی و نافرمانی رسول خدا به نجوا می پردازند و هنگامی که نزد تو می آیند تو را تحیتی (و خوشامدی) می گویند که خدا به تو نگفته است، و در دل می گویند: «چرا خداوند ما را بخاطر گفته هایمان عذاب نمی کند؟!» جهنم برای آنان کافی است، وارد آن می شوند، و چه بد فرجامی است! _____

ترجمه استاد فولادوند: آیا کسانی را که از نجوا منع شده بودند، ندیدی که باز بدانیچه از آن منع گردیده اند، برمی گردند و با همدیگر به [منظور] گناه و تعدی و سرپیچی از پیامبر، محرمانه گفتگو می کنند و چون به نزد تو آیند، تو را بدانیچه خدا به آن [شیوه] سلام نگفته سلام می دهند و در دلهای خود می گویند: «چرا به آنچه می گوئیم خدا ما را عذاب نمی کند؟»

جهنم برای آنان کافی است؛ در آن درمی آیند، و چه بد سرانجامی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا ننگریستی به کسانی که از نجوی و سخن در گوشی منع شدند، سپس به آنچه نهی شدند بازمی گردند و همواره به گناه و تجاوز (از حقوق) و نافرمانی رسول ما رازگویی می کنند؟! و چون به نزد تو آیند تو را بدان شیوه که خدا تحیت نگفته سلام و تحیت می گویند و در دل خود (یا در میان خودشان) می گویند (اگر این مرد پیامبر است) پس چرا خداوند (در دنیا) ما را به گفته مان عذاب نمی کند؟ جهنم برای آنها بس است که در آن وارد می شوند و حرارتش را می چشند، و آن بد جای بازگشتی است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که نجوا می کنید، و به گناه و تعدی و نافرمانی رسول (خدا) نجوا نکنید، و به کار نیک و تقوا نجوا کنید، و از خدایی که همگی نزد او جمع می شوید پرهیزید! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، چون با یکدیگر محرمانه گفتگو می کنید، به [قصد] گناه و تعدی و نافرمانی پیامبر با همدیگر محرمانه گفتگو نکنید، و به نیکوکاری و پرهیزگاری نجوا کنید، و از خدایی که نزد او محشور خواهید گشت پروا دارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که با هم نجوا و رازگویی می کنید (لا اقل) به گناه و تجاوز (از حقوق) و نافرمانی فرستاده ما نجوا مکنید، و (به توصیه) به نیکی و پرهیزکاری نجوا نمایید، و از خدایی که (روز قیامت) به سوی او گردآوری می شوید پروا نمایید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : نجوا تنها از سوی شیطان است؛ می خواهد با آن مؤمنان غمگین شوند؛ ولی نمی تواند هیچ گونه ضرری به آنها برساند جز بفرمان خدا؛ پس مؤمنان تنها بر خدا توکل کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند : چنان نجوایی صرفاً از [القاآت] شیطان است، تا کسانی را که ایمان آورده اند دلتنگ گرداند، و [لی] جز به فرمان خدا هیچ آسیبی به آنها نمی رساند، و مؤمنان باید بر خدا اعتماد کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : جز این نیست نجوا (پی که کافران و منافقان انجام می دهند) از جانب شیطان است تا کسانی را که ایمان آورده اند محزون و نگران کنند، حال آنکه (شیطان و آن نجواها) هیچ ضرری جز به اذن خدا بر آنها وارد نمی سازد، و مؤمنان باید تنها بر خداوند توکل نمایند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که به شما گفته شود: «مجلس را وسعت بخشید (و به تازه واردها جا دهید)»، وسعت بخشید، خداوند (بهشت را) برای شما وسعت می بخشد؛ و هنگامی که گفته شود: «برخیزید»، برخیزید؛ اگر چنین کنید، خداوند کسانی را که ایمان آورده اند و کسانی را که علم به آنان داده شده درجات عظیمی می بخشد؛ و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، چون به شما گفته شود: «در مجالس جای باز کنید»، پس جای باز کنید تا خدا برای شما گشایش حاصل کند، و چون گفته شود: «برخیزید»، پس برخیزید. خدا [رتبه] کسانی از شما را که گرویده و کسانی را که دانشمندند [بر حسب] درجات بلند گرداند، و خدا به آنچه می کنید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که ایمان آورده اید، هر گاه به شما گفته شد در مجالس ها جا باز کنید، پس جا باز کنید تا خدا هم به شما (در جای و روزی و شرح صدر و بهشت) گشایش دهد، و چون گفته شد (برای وسعت جا و تقدم اهل فضل) برخیزید، پس برخیزید تا خدا هم کسانی از شما را که ایمان آورده اند و کسانی را که به آنها دانش عطا شده درجاتی (در دنیا و آخرت) بالا برد. و خداوند از آنچه می کنید آگاه است

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (١٢) ترجمه: (١)

أَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صِدَقَاتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٣) ترجمه: (٢)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَّا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (١٤) ترجمه: (٣)

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٥) ترجمه: (٤)

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (١٦) ترجمه: (٥)

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (١٧) ترجمه: (٦)

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ أَلَّا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ (١٨) ترجمه: (٧)

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (١٩) ترجمه: (٨)

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ (٢٠) ترجمه: (٩)

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ (٢١) ترجمه: (١٠)

ص: ٥٤٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که می خواهید با رسول خدا نجوا کنید (و سخنان در گوشی بگوئید)، قبل از آن صدقه ای (در راه خدا) بدهید؛ این برای شما بهتر و پاکیزه تر است و اگر توانایی نداشته باشید، خداوند غفور و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، هرگاه با پیامبر [خدا] گفتگوی محرمانه می کنید، پیش از گفتگوی محرمانه خود صدقه ای تقدیم بدارید. این [کار] برای شما بهتر و پاکیزه تر است؛ و اگر چیزی نیافتید بدانید که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که (خواستید) با فرستاده خدا گفتگوی خصوصی کنید جلوتر از گفتگوی خود صدقه بدهید، این برای شما بهتر و پاکیزه تر است، و اگر (مالی برای صدقه) نیافتید (بدانید که) خدا آمرزنده مهربان است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ترسیدید فقیر شوید که از دادن صدقات قبل از نجوا خودداری کردید؟! اکنون که این کار را نکردید و خداوند توبه شما را پذیرفت، نماز را برپا دارید و زکات را ادا کنید و خدا و پیامبرش را اطاعت نمایید و (بدانید) خداوند از آنچه انجام می دهید با خبر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ترسیدید که پیش از گفتگوی محرمانه خود صدقه هایی تقدیم دارید؟ و چون نکردید و خدا [هم] بر شما بخشود، پس نماز را برپا دارید و زکات را بدهید و از خدا و پیامبر او فرمان برید، و خدا به آنچه می کنید آگاه است. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی : آیا ترسیدید از اینکه پیش از گفتگوی خصوصی خود صدقاتی بدهید؟ پس حال که انجام ندادید و خدا هم از شما درگذشت، نماز را برپا دارید و زکات بدهید و از خدا و فرستاده او اطاعت نمایید، و خداوند از آنچه انجام می دهید آگاه است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا ندیدی کسانی را که طرح دوستی با گروهی که مورد غضب خدا بودند ریختند؟! آنها نه از شما هستند و نه از آنان! سوگند دروغ یاد می کنند (که از شما هستند) در حالی که خودشان می دانند (دروغ نمی گویند)! _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا ندیده ای کسانی را که قومی را که مورد خشم خدایند به دوستی گرفته اند؟ آنها نه از شما هستند و نه از ایشان، و به دروغ سوگند یاد می کنند و خودشان [هم] می دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا ننگریستی به کسانی که (منافقانی که) قومی را که خدا بر آنها خشم کرده (قوم یهود را) به دوستی گرفته اند؟! اینها نه از شما هستند و نه از آنها و به دروغ قسم می خورند (که از شما هستند) در حالی که خود می دانند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوند عذاب شدیدی برای آنان فراهم ساخته، چرا که اعمال بدی انجام می دادند! _____ ترجمه استاد فولادوند : خدا برای آنان عذابی سخت آماده کرده است. راستی که چه بد می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خدا برای آنها عذاب سختی مهیا نموده، زیرا که بسیار بد است آنچه آنها (در دنیا) عمل می کردند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها سوگندهای خود را سپری قرار دادند و مردم را از راه خدا بازداشتند؛ از این رو برای آنان عذاب خوارکننده ای است! _____ ترجمه استاد فولادوند : سوگندهای خود را [چون] سپری قرار داده بودند و [مردم را] از راه خدا بازداشتند و [در نتیجه] برای آنان عذابی خفت آور است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها سوگندهای خود را (که برای تبرئه از خیانتشان می خورند) سپری قرار داده اند، پس (بدین وسیله خود و مردم را) از راه خدا بازداشته اند، پس آنها را عذابی خوارکننده است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هرگز اموال و اولادشان آنها را از عذاب الهی حفظ نمی کند؛ آنها اهل آتشند و جاودانه در آن می مانند! _____ ترجمه استاد فولادوند : در برابر خداوند نه از اموالشان و نه از اولادشان هرگز کاری ساخته نیست. آنها دوزخی اند [و] در آن جاودانه [می مانند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : هرگز اموال و فرزندانشان چیزی از (عذاب) خدا را از آنها دفع نخواهد کرد، آنها یاران آتش اند که در آنجا جاودان خواهند بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (به خاطر بیاورید) روزی را که خداوند همه آنها را برمی انگیزد، آنها برای خدا نیز سوگند (دروغ) یاد می کنند همان گونه که (امروز) برای شما یاد می کنند؛ و گمان می کنند کاری می توانند انجام دهند؛ بدانید آنها دروغگویانند! _____ ترجمه استاد فولادوند : روزی که خدا همه آنان را برمی انگیزد، همان گونه که برای شما سوگند یاد می کردند برای او [نیز] سوگند یاد می کنند و چنان پندارند که حق به جانب آنهاست. آگاه باش که آنان همان دروغگویانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : در روزی که خداوند همه آنها را برمی انگیزد، پس (در آنجا نیز در اثبات اسلامشان) برای خدا سوگند یاد می کنند آن گونه که برای شما (در دنیا) سوگند یاد می کنند، و گمان می کنند بر پایه چیزی هستند (نفاقشان را پایه استواری می بینند)، آگاه باش که آنها همان دروغگویانند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : شیطان بر آنان مسلط شده و یاد خدا را از خاطر آنها برده؛ آنان حزب شیطانند! بدانید

حزب شیطان زیانکارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: شیطان بر آنان چیره شده و خدا را از یادشان برده است؛ آنان حزب شیطانند. آگاه باش که حزب شیطان همان زیانکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شیطان بر آنها مستولی شده پس یاد خدا را از خاطرشان برده است، آنان حزب شیطانند، آگاه باش که حزب شیطان همان زیان کارانند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که با خدا و رسولش دشمنی می کنند، آنها در زُمره ذلیل ترین افرادند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، کسانی که با خدا و پیامبر او به دشمنی برمی خیزند، آنان در [زمره] زبونان خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً کسانی که با خدا و فرستاده او دشمنی می کنند آنها در زمره خوارترین کسانند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند چنین مقرر داشته که من و رسولانم پیروز می شویم؛ چرا که خداوند قوی و شکست ناپذیر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا مقرر کرده است که: «حتماً من و فرستادگانم چیره خواهیم گردید.» آری، خدا نیرومند شکست ناپذیر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند (از علم ازلی خود بر لوح محفوظ) نگاشته و مقرر داشته که من و فرستادگانم پیروز خواهیم شد، بی تردید خداوند نیرومند و مقتدر شکست ناپذیر است

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٢٢) ترجمه: (١)

۵۹ - سوره الحشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١) ترجمه: (٢)

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ (٢) ترجمه: (٣)

وَلَوْ لَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبُوهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ (٣) ترجمه: (٤)

ص: ۵۴۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ قومی را که ایمان به خدا و روز رستاخیز دارند نمی یابی که با دشمنان خدا و رسولش دوستی کنند، هر چند پدران یا فرزندان یا برادران یا خویشاوندانشان باشند؛ آنان کسانی هستند که خدا ایمان را بر صفحه دلهایشان نوشته و با روحی از ناحیه خودش آنها را تقویت فرموده، و آنها را در باغهایی از بهشت وارد می کند که نهرها از زیر (درختانش) جاری است، جاودانه در آن می مانند؛ خدا از آنها خشنود است، و آنان نیز از خدا خشنودند؛ آنها «حزب الله» اند؛ بدانید «حزب الله» پیروان و رستگارانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: قومی را نیابی که به خدا و روز بازپسین ایمان داشته باشند [و] کسانی را که با خدا و رسولش مخالفت کرده اند - هر چند پدرانشان یا پسرانشان یا برادرانشان یا عشیره آنان باشند - دوست بدارند. در دل اینهاست که [خدا] ایمان را نوشته و آنها را با روحی از جانب خود تأیید کرده است، و آنان را به بهشتهایی که از زیر [درختان] آن جویهایی روان است در می آورد؛ همیشه در آنجا ماندگارند؛ خدا از ایشان خشنود و آنها از او خشنودند؛ اینانند حزب خدا. آری، حزب خداست که رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گروهی را که به خدا و روز واپسین ایمان دارند نمی یابی که با کسانی که با خدا و رسولش دشمنی دارند دوستی نمایند، هر چند پدرانشان یا فرزندانشان یا برادرانشان یا خویشانشان باشند. آنها هستند که خداوند ایمان را در دل هایشان ثابت و مقرر کرده و با روحی از جانب خود (با نور خاصی یا معارف قرآنی یا توفیق غیبی) آنها را تأیید نموده، و آنها را (در آخرت) به بهشت ها و باغ هایی که از زیر (ساختمان ها و درختان) آنها نهرها جاری است وارد می کند که در آنجا جاودانه اند، خدا از آنها خشنود و آنها از خدا خشنودند، آنها حزب خدا هستند، آگاه باش که حتما حزب خدا هما

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، برای خدا تسبیح می گوید؛ و او عزیز و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در آسمانها و در زمین است تسبیح گوی خدای هستند، و اوست شکست ناپذیر سنجیده کار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین

است خدا را (به زبان قال یا به زبان حال) تسییح گفت، و او مقتدر شکست ناپذیر و دارای متانت و اتقان صنع (در مرحله تکوین و تشریح) است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که کافران اهل کتاب را در نخستین برخورد (با مسلمانان) از خانه هایشان بیرون راند! گمان نمی کردید آنان خارج شوند، و خودشان نیز گمان می کردند که دژهای محکمشان آنها را از عذاب الهی مانع می شود؛ اما خداوند از آنجا که گمان نمی کردند به سراغشان آمد و در دل‌هایشان ترس و وحشت افکند، بگونه ای که خانه های خود را با دست خویش و با دست مؤمنان ویران می کردند؛ پس عبرت بگیرید ای صاحبان چشم! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که، از میان اهل کتاب کسانی را که کفر ورزیدند در نخستین

اخراج [از مدینه] بیرون کرد. گمان نمی کردید که بیرون روند و خودشان گمان داشتند که دژهایشان در برابر خدا مانع آنها خواهد بود، و [لی] خدا از آنجایی که تصوّر نمی کردند بر آنان در آمد و در دل‌هایشان بیم افکند، [به طوری که] خود به دست خود و دست مؤمنان خانه های خود را خراب می کردند. پس ای دیده وران، عبرت بگیرید. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که کافران اهل کتاب را (یهود بنی نضیر را) برای نخستین بار اخراج و تبعید دسته جمعی از خانه هایشان (از جزیره العرب) بیرون راند، شما گمان نمی کردید که آنان بیرون روند، و آنها هم گمان می کردند که حصارها و دژهایشان آنان را از (اراده) خدا جلوگیر خواهد شد، پس (اراده) خداوند از آنجا که گمان نمی کردند بر آنها در رسید و در دل هایشان رعب افکند (به گونه ای که) خانه های خود را به دست خویش و به دست مؤمنان خراب می کردند پس عبرت بگیرید ای صاحبان بصیرت

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر نه این بود که خداوند ترک وطن را بر آنان مقرر داشته بود، آنها را در همین دنیا مجازات می کرد؛ و برای آنان در آخرت نیز عذاب آتش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر خدا این جلای وطن را بر آنان مقرر نکرده بود، قطعاً آنها را در دنیا عذاب می کرد و در آخرت [هم] عذاب آتش داشتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اگر نه این بود که خدا بر آنها ترک وطن را نوشته بود حتما آنها را در

دنیا (به قتل و اسارت) عذاب می کرد، و آنها را در آخرت عذاب آتش است

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقَّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۴) ترجمه: (۱)

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنِهِ أَوْ تَرَكْتُمْوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْرِجَ الْفَاسِقِينَ (۵) ترجمه: (۲)

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَيِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۶) ترجمه: (۳)

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (۷) ترجمه: (۴)

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ (۸) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُخْجُونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۹) ترجمه: (۶)

ص: ۵۴۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این به خاطر آن است که آنها با خدا و رسولش دشمنی کردند؛ و هر کس با خدا دشمنی کند (باید بداند) که خدا مجازات شدیدی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [عقوبت] برای آن بود که آنها با خدا و پیامبرش در افتادند؛ و هر کس با خدا درافتد؛ [بداند که] خدا سخت کیفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (ترک وطن و عذاب) به خاطر آن است که آنها با خدا و فرستاده او سرسختانه مخالفت کردند، و هر که با خدا سرسختانه مخالفت ورزد (بداند که) خدا سخت کیفر است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر درخت با ارزش نخل را قطع کردید یا آن را به حال خود وا گذاشتید، همه به فرمان خدا بود؛ و برای این بود که فاسقان را خوار و رسوا کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه درخت خرما بریدید یا آنها را [دست نخورده] بر ریشه هایشان بر جای نهادید، به فرمان خدا بود، تا نافرمانان را خوار گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه از درختان خرما پرارج بریدید یا آن را بر ریشه های خود سرپا رها کردید به اذن خدا بود (برای مصالحی) و برای اینکه نافرمان ها را خوار و رسوا نماید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه را خدا از آنان [= یهود] به رسولش بازگردانده (و بخشیده) چیزی است که شما برای به دست آوردن آن (زحمتی نکشیدید)، نه اسبی ساختید و نه شتری؛ ولی خداوند رسولان خود را بر هر کس بخواهد مسلط می سازد؛ و خدا بر هر چیز توانا است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه را خدا از آنان به رسم غنیمت عاید پیامبر خود گردانید، [شما برای تصاحب آن] اسب یا شتری بر آن نتاختید، ولی خدا فرستادگانش را بر هر که بخواهد چیره می گرداند، و خدا بر هر کاری تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه را خداوند بر فرستاده خود از (اموال) آنها (به عنوان فیء) بازگرداند (همه از آن رسول اوست، زیرا) شما برای (گرفتن) آن

اسب و شتری نتاختید (و بر سرش نچنگیدید) و لکن خداوند فرستادگان خود را بر هر کس بخواهد مسلط می سازد، و خدا بر هر چیزی تواناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را خداوند از اهل این آبادیها به رسولش بازگرداند، از آن خدا و رسول و خویشاوندان او، و یتیمان و مستمندان و در راه ماندگان است، تا (این اموال عظیم) در میان ثروتمندان شما دست به دست نگردد! آنچه را رسول خدا برای شما آورده بگیرید (و اجرا کنید)، و از آنچه نهی کرده خودداری نمایید؛ و از (مخالفت) خدا بپرهیزید که خداوند کيفرش شدید است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه خدا از [دارایی] ساکنان آن قریه ها عاید پیامبرش گردانید، از آن خدا و از آن پیامبر [او] و متعلق به خویشاوندان نزدیک [وی] و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان است، تا میان توانگران شما دست به دست نگردد. و آنچه را فرستاده [او] به شما داد، آن را بگیرید و از آنچه شما را باز داشت، بازایستید و از خدا پروا بدارید که خدا سخت کيفر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه خداوند (به عنوان فیء) از (اموال) اهل شهر و روستاها بر فرستاده خویش بازگردانید از آن خدا و رسولش و خویشان او و یتیمان و مسکینان و در راه ماندگان (راه هر هدف دینی و دنیوی لازم برای اسلام و مسلمین که راهیانش نیاز به آن دارند) است، تا میان ثروتمندان شما دست به دست نگردد و آنچه را فرستاده ما به شما داد (از احکام و معارف و اموال) بگیرید و از آنچه شما را منع و نهی کرد باز ایستید، و از خدا پروا نمایید، که خداوند سخت کيفر است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این اموال برای فقیران مهاجرانی است که از خانه و کاشانه و اموال خود بیرون رانده شدند در حالی که فضل الهی و رضای او را می طلبند و خدا و رسولش را یاری می کنند؛ و آنها راستگویانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [این غنایم، نخست] اختصاص به بینوایان مهاجری دارد که از دیارشان و اموالشان رانده شدند: خواستار فضل خدا و خشنودی [او] می باشند و خدا و پیامبرش را یاری می کنند. اینان همان مردم درست کردارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (بخشی از فیء) برای فقیران مهاجری است که از خانه ها و اموالشان بیرون رانده شده اند در حالی که فضل و خشنودی خدا را می طلبند و خدا و فرستاده او را یاری می کنند، آنها همان صادقانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای کسانی است که در این سرا [= سرزمین مدینه] و در سرای ایمان پیش از مهاجران مسکن گزیدند و کسانی را که به سویشان هجرت کنند دوست می دارند، و در دل خود نیازی به آنچه به مهاجران داده شده احساس نمی کنند و آنها را بر خود مقدم می دارند هر چند خودشان بسیار نیازمند باشند؛ کسانی که از بخل و حرص نفس خویش باز داشته شده اند رستگارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] کسانی که قبل از [مهاجران] در [مدینه] جای گرفته و ایمان آورده اند؛ هر کس را که به سوی آنان کوچ کرده دوست دارند؛ و نسبت به آنچه به ایشان داده شده است در دلهایشان حسدی نمی یابند؛ و هر چند در خودشان احتیاجی [مبرم] باشد، آنها را بر خودشان مقدم می دارند. و هر کس از خست نفس خود مصون ماند، ایشانند که رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای کسانی (از انصار) است که پیش از آنان خانه هجرت و ایمان (محیط مدینه) را برای خود مأوی گزیده اند و کسانی را که به سوی آنها هجرت کرده اند دوست می دارند. و در سینه های خود چشم داشتی نسبت به آنچه به آنها (مهاجران) داده شده نمی یابند، و (آنها را در اموال خود) بر خود مقدم می دارند هر چند خودشان را فقر و نیاز باشد و کسانی که از بخل نفس خود مصون مانند آنها هستند که رستگارانند

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَمَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (۱۰) ترجمه: (۱)

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِن أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (۱۱) ترجمه: (۲)

لَئِن أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِن قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِن نَّصَرُوهُمْ لَيُوَلِّنَنَّ الْأُذُنُ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ (۱۲) ترجمه: (۳)

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهَبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ (۱۳) ترجمه: (۴)

لَمَّا يُصَافِتُوكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ حُدُودٍ بِأَسْبَاطِهِمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسِبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ (۱۴) ترجمه: (۵)

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱۵) ترجمه: (۶)

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلنَّاسِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (۱۶) ترجمه: (۷)

ص: ۵۴۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همچنین) کسانی که بعد از آنها [= بعد از مهاجران و انصار] آمدند و می گویند: «پروردگارا! ما و برادرانمان را که در ایمان بر ما پیشی گرفتند بیامرز، و در دل‌هایمان حسد و کینه ای نسبت به مؤمنان قرار مده! پروردگارا، تو مهربان و رحیمی!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] کسانی که بعد از آنان [=مهاجران و انصار] آمده اند [و] می گویند: «پروردگارا، بر ما و بر آن برادرانمان که در ایمان آوردن بر ما پیشی گرفتند ببخشای، و در دل‌هایمان نسبت به کسانی که ایمان آورده اند [هیچ گونه] کینه ای مگذار! پروردگارا، راستی که تو رئوف و مهربانی.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی (از مؤمنان) که پس از آنها (پس از مهاجرین و انصار) آمدند می گویند: پروردگارا، بر ما و آن برادران ما که در ایمان از ما پیشی گرفتند ببخشای، و در دل های ما کینه و خیانتی نسبت به کسانی که ایمان آورده اند قرار مده، پروردگارا، بی تردید تو بسیار رئوف و مهربانی

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا منافقان را ندیدی که پیوسته به برادران کفارشان از اهل کتاب می گفتند: «هرگاه شما را (از وطن) بیرون کنند، ما هم با شما بیرون خواهیم رفت و هرگز سخن هیچ کس را درباره شما اطاعت نخواهیم کرد؛ و اگر با شما پیکار شود، یاریتان خواهیم نمود!» خداوند شهادت می دهد که آنها دروغگویانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی را که به نفاق برخاستند ندیدی که به برادران اهل کتاب خود - که از در کفر درآمده بودند- می گفتند: «اگر اخراج شدید، حتماً با شما بیرون خواهیم آمد، و بر علیه شما هرگز از کسی فرمان نخواهیم برد؛ و اگر با شما جنگیدند، حتماً شما را یاری خواهیم کرد.» و خدا گواهی می دهد که قطعاً آنان دروغگویانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به کسانی که نفاق ورزیدند ننگریستی که به برادران (نسبی یا دینی) خود از اهل کتاب که

کافرند می گویند. اگر شما (از وطنتان) بیرون رانده شدید ما نیز حتماً با شما بیرون می رویم و درباره شما هیچ گاه از کسی اطاعت نمی کنیم، و اگر مورد هجوم و قتل قرار گرفتید حتماً شما را یاری خواهیم کرد و خداوند گواهی می دهد که آنها دروغگویند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها را بیرون کنند با آنان بیرون نمی روند، و اگر با آنها پیکار شود یاریشان نخواهند کرد، و اگر یاریشان کنند پشت به میدان کرده فرار می کنند؛ سپس کسی آنان را یاری نمی کند! _____
ترجمه استاد فولادوند: اگر [یهود] اخراج شوند، آنها با ایشان بیرون نخواهند رفت، و اگر با آنان جنگیده شود [منافقان] آنها را یاری نخواهند کرد، و اگر یاریشان کنند حتماً [در جنگ] پشت خواهند کرد و [دیگر] یاری نیابند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً اگر آنها (کفار) اخراج شوند اینان (منافقان) با آنها خارج نمی شوند، و اگر با آنها جنگی در گرفت آنان را یاری نخواهند کرد و اگر (فرضا) یاری کنند پشت به آنها بگریزند، سپس (هیچ یک از آن دو گروه) یاری نمی شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وحشت از شما در دل‌های آنها بیش از ترس از خداست؛ این به خاطر آن است که آنها گروهی نادانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: شما قطعاً در دل‌های آنان بیش از خدا مایه هراسید، چرا که آنان مردمانی اند که نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته شما در دل‌های آنان از خداوند بیم آورترید، این بدان سبب است که آنها گروهی هستند که فهم (و معرفت الهی) ندارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها هرگز با شما بصورت گروهی نمی جنگند جز در دژهای محکم یا از پشت دیوارها! پیکارشان در میان خودشان شدید است، (اما در برابر شما ضعیف!) آنها را متحد می پنداری، در حالی که دل‌هایشان پراکنده است؛ این به خاطر آن است که آنها قومی هستند که تعقل نمی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آنان، به صورت] دسته جمعی، جز در قریه‌هایی که دارای استحکاماتند، یا از پشت دیوارها، با شما نخواهند جنگید. جنگشان میان خودشان سخت است. آنان را متحد می پنداری و [ولی] دل‌هایشان پراکنده است، زیرا آنان مردمانی اند که نمی اندیشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها همه (از یهود و منافقان) با شما جز در شهرها و روستاهای دارای حصار یا از پشت دیوارها (ی قلعه یا خانه) نمی جنگند، زور و قوتشان در میان خودشان شدید است (ولی در برابر شما مؤمنان ضعیف اند) آنها را متحد پنداری در حالی که دل‌هایشان پراکنده است، این برای آن است که آنها گروهی هستند که نمی اندیشند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کار این گروه از یهود همانند کسانی است که کمی قبل از آنان بودند، طعم تلخ کار خود را چشیدند و برای آنها عذابی دردناک است! _____ ترجمه استاد فولادوند: درست مانند همان کسانی که اخیراً [در واقعه بدر] سزای کار [بد] خود را چشیدند؛ و آنان را عذاب دردناکی خواهد بود. _____
ترجمه آیت الله مشکینی: (مثل یهود بنی نضیر) مثل کسانی است که اندکی پیش از آنها بودند (مانند اهل بدر و غیر آنها) که عاقبت وخیم کار خود را چشیدند، و برای آنها (در آخرت) عذابی دردناک است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کار آنها همچون شیطان است که به انسان گفت: «کافر شو (تا مشکلات تو را حل کنم!)» امّا هنگامی که کافر شد گفت: «من از تو بیزارم، من از خداوندی که پروردگار عالمیان است بیم دارم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: چون حکایت شیطان که به انسان گفت: «کافر شو.» و چون [وی] کافر شد، گفت: «من از تو بیزارم، زیرا من از خدا، پروردگار جهانیان، می ترسم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

(و مثل منافقان) مثل شیطان است که به انسان گفت: کافر شو و چون کافر شد، گفت: همانا من از تو بیزارم، همانا من از خدایی که پروردگار جهانیان است می ترسم

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ (۱۷) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَتَنظُرُوا نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۸) ترجمه: (۲)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (۱۹) ترجمه: (۳)

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ (۲۰) ترجمه: (۴)

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنَّاسٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (۲۱) ترجمه: (۵)

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ (۲۲) ترجمه: (۶)

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَمَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (۲۳) ترجمه:

(۷)

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۲۴) ترجمه: (۸)

ص: ۵۴۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرانجام کارشان این شد که هر دو در آتش دوزخ خواهند بود، جاودانه در آن می مانند؛ و این است کیفر ستمکاران! _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرجام هردوشان آن است که هر دو در آتش، جاوید می مانند؛ و سزای ستمگران این است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس سرانجام کار

هر دو (شیطان و کافر) آن شد که هر دو در آتش اند، جاودانه در آن می مانند، و این است کیفر ستمکاران

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید از (مخالفت) خدا بپرهیزید؛ و هر کس باید بنگرد تا برای فردایش چه چیز از پیش فرستاده؛ و از خدا بپرهیزید که خداوند از آنچه انجام می دهید آگاه است! _____

ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا دارید؛ و هر کسی باید بنگرد که برای فردا [خود] از پیش چه فرستاده است؛ و [باز] از خدا بترسید. در حقیقت، خدا به آنچه می کنید آگاه است. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید و هر کسی باید (به دیده دل) بنگرد چه چیزی برای فردا (ی خویش) پیش فرستاده و از خدا پروا کنید، که خدا از آنچه می کنید آگاه است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همچون کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند و خدا نیز آنها را به «خود فراموشی» گرفتار کرد، آنها فاسقانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون کسانی مباشید که خدا را فراموش کردند و او [نیز] آنان را دچار خودفراموشی کرد؛ آنان همان نافرمانانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

و مانند کسانی مباشید که خدا را فراموش کردند پس خدا هم خودشان را از یادشان برد، آنها همان نافرمان ها هستند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز دوزخیان و بهشتیان یکسان نیستند؛ اصحاب بهشت رستگار و پیروزند! _____ ترجمه استاد فولادوند: دوزخیان با بهشتیان یکسان نیستند؛ بهشتیانند که کامیابانند.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز دوزخیان و بهشتیان یکسان نیستند، بهشتیانند که رستگار و کامیابند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر این قرآن را بر کوهی نازل می کردیم، می دیدی که در برابر آن خاشع می شود و از خوف خدا می شکافد! اینها مثالهایی است که برای مردم می زنیم، شاید در آن بیندیشید! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر این قرآن را بر کوهی فرومی فرستادیم، یقیناً آن [کوه] را از بیم خدا فروتن [و] از هم پاشیده می دیدی. و این مثلها را برای مردم می زنیم، باشد که آنان بیندیشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر این قرآن را بر کوهی فرو می فرستادیم حتماً آن را از ترس خدا ذلیل و متواضع و شکافته می دیدی. و این مثال ها را برای مردم می زنیم شاید بیندیشند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او خدایی است که معبودی جز او نیست، دانای آشکار و نهان است، و او رحمان و رحیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست خدایی که غیر از او معبودی نیست، داننده غیب و آشکار است، اوست رحمتگر مهربان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست خدایی که جز او معبودی نیست، دانای غیب و آشکار است (آنچه از حواس ظاهری و باطنی هر ذی شعوری نهان و آنچه در مقابل آنها آشکار است، یا آنچه هنوز موجود نشده و آنچه موجود شده است)، اوست بخشنده و مهربان

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خدایی است که معبودی جز او نیست، حاکم و مالک اصلی اوست، از هر عیب منزّه است، به کسی یتیم نمی کند، امتیّت بخش است، مراقب همه چیز است، قدرتمندی شکست ناپذیر که با اراده نافذ خود هر امری را اصلاح می کند، و شایسته عظمت است؛ خداوند منزّه است از آنچه شریک برای او قرار می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست خدایی که جز او معبودی نیست، همان فرمانروای پاک سلامت [بخش، و] مؤمن [به حقیقت حقّه خود که] نگهبان، عزیز، جبار [و] متکبر [است]. پاک است خدا از آنچه [با او] شریک می گردانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست خدایی که جز او معبودی نیست، ملک است (سلطان فرمانروای جهان هستی است)، قدوس است (منزه و پاک از هر عیب و نقص و شریک و فرزند است) سلام است (ذاتش سالم از عیب، صفاتش سالم از نقص و افعالش سالم از شر است) مؤمن است (توحیدگوی خود، مؤمن به حقیقت ذات و صفات خویش و ایمنی بخش از هر ظلم و بدی است) مهیمن است (امین، مسلط و فائق بر همه چیز، حافظ همه هستی و مراقب همه اشیاء است) عزیز است (بی مثل و نظیر، غالب شکست ناپذیر، و بخشنده عزت است) جبار است (دارای شأنی عظیم، جبران کننده هر شکست و ضرر، اصلاح گر حال موجودات و صاحب اراده قاهره بر اشیاء است) متکبر است (مستحق تعظیم و صاحب کبریاء و بزرگی باطنی و آشکار است)، منزّه است خداوند از اینکه برای او شریک قرار می دهند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او خداوندی است خالق، آفریننده ای بی سابقه، و صورتگری (بی نظیر)؛ برای او نامهای نیک است؛ آنچه در آسمانها و زمین است تسبیح او می گویند؛ و او عزیز و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست خدای خالق نوساز صورتگر [که] بهترین نامها [و صفات] از آن اوست. آنچه در آسمانها و زمین است [جمله] تسبیح او می گویند و او عزیز حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست خدای آفریننده (اشیاء بر پایه تقدیر و سنجش) و آفریدگار و ایجادکننده (موجودات ممتاز از یکدیگر، مماثل در کمال صنع) و صورت بخش (اشیاء به صورت های مختلف) او راست بهترین نام ها، همه آنچه در آسمان ها و زمین است او را (به زبان قال و حال) تسبیح می گویند و اوست صاح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عِدُوِي وَعَدُوَكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِّنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَن تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِن كُنتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَن يَفْعَلْهُ مِنكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (۱) ترجمه: (۱)

إِن يَتَّقِفُواكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ (۲) ترجمه: (۲)

لَن تَنفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۳) ترجمه: (۳)

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَاءُ مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعِدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (۴) ترجمه: (۴)

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۵) ترجمه: (۵)

ص: ۵۴۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید! شما نسبت به آنان اظهار محبت می کنید، در حالی که آنها به آنچه از حق برای شما آمده کافر شده اند و رسول الله و شما را به خاطر ایمان به خداوندی که پروردگار همه شماست از شهر و دیارتان بیرون می رانند؛ اگر شما برای جهاد در راه من و جلب خشنودیم هجرت کرده اید؛ (پیوند دوستی با آنان برقرار نسازید!) شما مخفیانه با آنها رابطه دوستی برقرار می کنید در حالی که من به آنچه پنهان یا آشکار می سازید از همه دانایترم! و هر کس از شما چنین کاری کند، از راه راست گمراه شده است! ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، دشمن من و دشمن خودتان را به دوستی

برمگیرید [به طوری] که با آنها اظهار دوستی کنید، و حال آنکه قطعاً به آن حقیقت که برای شما آمده کافرند [و] پیامبر [خدا] و شما را [از مکه] بیرون می کنند که [چرا] به خدا، پروردگارتان ایمان آورده اید، اگر برای جهاد در راه من و طلب خشنودی من بیرون آمده اید. [شما] پنهانی با آنان رابطه دوستی برقرار می کنید در حالی که من به آنچه پنهان داشتید و آنچه آشکار نمودید دانایترم. و هر کس از شما چنین کند، قطعاً از راه درست منحرف گردیده است.

ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوستان خود مگیرید، شما با آنها طرح دوستی می افکنید در حالی که آنها به آنچه از حق برای شما آمده کفر ورزیده اند، آنها رسول خدا و شما را به خاطر ایمانتان به خدای یکتا که پروردگار شماست (از وطنتان مکه) بیرون می کنند، (پس با آنان اظهار دوستی نکنید) اگر (از وطنتان) برای جهاد در راه من و طلب خشنودی من بیرون آمده اید شما دوستی خود را پنهانی به آنها می رسانید در حالی که من به آنچه پنهان دارید و آنچه آشکار کنید دانایترم. و هر کس از شما چنین کند پس حقا که راه راست را گم کرده است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر آنها بر شما مسلط شوند، دشمنانتان خواهند بود و دست و زبان خود را به بدی کردن

نسبت به شما می گشایند، و دوست دارند شما به کفر باز گردید! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر بر شما دست یابند، دشمن شما باشند و بر شما به بدی دست و زبان بکشایند و آرزو دارند که کافر شوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها اگر بر شما مسلط شوند دشمنان (سرسخت) شما خواهند بود و دست

ها و زبان هایشان را به بدی به سوی شما خواهند گشود، و همیشه دوست دارند که شما کافر شوید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز بستگان و فرزندانان روز قیامت سودی به حالتان نخواهند داشت؛ میان شما جدایی می افکند؛ و خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: روز قیامت نه خویشان شما و نه فرزندانان هرگز به شما سود نمی رسانند. [خدا] میانتان فیصله می دهد، و خدا به آنچه انجام می دهید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز خویشان و فرزندانان (که برای آنها از دینتان می گذرید) در روز قیامت سودی به حال شما نخواهند داشت، (در آن روز خداوند) میان شما جدایی خواهد افکند، و خداوند به آنچه می کنید بیناست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای شما سرمشق خوبی در زندگی ابراهیم و کسانی که با او بودند وجود داشت، در آن هنگامی که به قوم (مشرک) خود گفتند: «ما از شما و آنچه غیر از خدا می پرستید بیزاریم؛ ما نسبت به شما کافریم؛ و میان ما و شما عداوت و دشمنی همیشگی آشکار شده است؛ تا آن زمان که به خدای یگانه ایمان بیاورید! -جز آن سخن ابراهیم که به پدرش [=عمویش آزر] گفت (و وعده داد) که برای تو آموزش طلب می کنم، و در عین حال در برابر خداوند برای تو مالک چیزی نیستم (و اختیاری ندارم)!- پروردگارا! ما بر تو توکل کردیم و به سوی تو باز گشتیم، و همه فرجامها بسوی تو است! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً برای شما در [پیروی از] ابراهیم و کسانی که با اویند سرمشقی نیکوست: آنگاه که به قوم خود گفتند: «ما از شما و از آنچه به جای خدا می پرستید بیزاریم. به شما کفر می ورزیم و میان ما و شما دشمنی و کینه همیشگی پدیدار شده تا وقتی که فقط به خدا ایمان آورید.» جز [در] سخن ابراهیم [که] به [نا]پدر [ی] خود [گفت:] «حتماً برای تو آموزش خواهم خواست، با آنکه در برابر خدا اختیار چیزی را برای تو ندارم.» ای پروردگار ما! بر تو اعتماد کردیم و به سوی تو باز گشتیم و فرجام به سوی توست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین برای شما در (روش) ابراهیم و کسانی که همراه او بودند سرمشق خوبی است، آن گاه که به (کفار) قوم خود گفتند: حتماً ما از شما و از آنچه به جای خدا می پرستید بیزاریم، ما به (آیین و خدایان) شما کفر ورزیدیم، و همیشه میان ما و شما عداوت و دشمنی پدیدار است تا آن گاه که به خدای یگانه ایمان آورید جز گفتار ابراهیم به پدرش (یا ناپدری یا عمویش) که من برای تو (از خدا) آموزش خواهم خواست و من برای تو از خدا (جز درخواست)، چیزی را مالک نیستم پروردگارا، ما بر تو توکل کردیم و (به دل) به سوی تو باز گشتیم، و باز گشت (همه) به سوی توست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! ما را مایه گمراهی کافران قرار مده، و ما را ببخش، ای پروردگار ما که تو عزیز و حکیمی! _____ ترجمه استاد فولادوند: پروردگارا، ما را وسیله آزمایش [و آماج آزار] برای کسانی که کفر ورزیده اند مگردان، و بر ما ببخشای که تو خود توانای سنجیده کاری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پروردگارا، ما را وسیله آزمایش کسانی که کفر ورزیده اند قرار مده (که ما را به زبان یا به عمل بیازارند، یا برای امتحان آنها ما را به مصائبی گرفتار مساز)، و پروردگارا، بر ما ببخشای، زیرا تویی که صاحب اقتدار و حکمتی

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٦) ترجمه: (١)

عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ مَّوَدَّةَ وَاللَّهِ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (٧) ترجمه: (٢)

لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (٨) ترجمه: (٣)

إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٩) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مَهْجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِن عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَمَّا هُنَّ حَلَّلَ لَهُنَّ وَلَمَّا هُنَّ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَآتُوهُنَّ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَأَسْأَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَ أَلْوَا مَا أَنْفَقُوا ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١٠) ترجمه: (٥)

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعِاقِبْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ (١١) ترجمه: (٦)

ص: ٥٥٠

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) برای شما در زندگی آنها اسوه حسنه (و سرمشق نیکویی) بود، برای کسانی که امید به خدا و روز قیامت دارند؛ و هر کس سرپیچی کند به خویشتن ضرر زده است، زیرا خداوند بی نیاز و شایسته ستایش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً برای شما در [پیروی از] آنان سرمشقی نیکوست [یعنی] برای کسی که به خدا و روز بازپسین امید می بندد. و هر کس روی برتابد [بداند که] خدا همان بی نیاز ستوده [صفات] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته برای شما در (روش) آنان سرمشق خوبی است برای کسی که خدا و روز آخرت را امید می دارد، و هر کس روی برتابد (به خود ضرر زده) زیرا خداوند بی نیاز و ستوده صفات و ستایشگر و ستایش شده است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امید است خدا میان شما و کسانی از مشرکین که با شما دشمنی کردند (از راه اسلام) پیوند محبت برقرار کند؛ خداوند تواناست و خداوند آمرزنده و مهربان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: امید است که خدا میان شما و میان کسانی از آنان که [ایشان را] دشمن داشتید، دوستی برقرار کند، و خدا تواناست، و خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: امید آنکه خداوند میان شما و میان کسانی (از کفار مکه) که با آنها دشمنی داشتید (به وسیله اسلام آنها در فتح مکه) دوستی قرار دهد، و خداوند تواناست و خداوند آمرزنده و مهربان است

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خدا شما را از نیکی کردن و رعایت عدالت نسبت به کسانی که در راه دین با شما پیکار نکردند و از خانه و دیارتان بیرون نراندند نهی نمی کند؛ چرا که خداوند عدالت پیشگان را دوست دارد.

_____ ترجمه استاد فولادوند: [اما] خدا شما را از کسانی که در [کار] دین با شما نجنگیده و شما را از دیارتان بیرون نکرده اند، باز نمی دارد که با آنان نیکی کنید و با ایشان عدالت ورزید، زیرا خدا دادگران را دوست می دارد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدا شما را از کسانی (از کفار) که با شما درباره دین نجنگیده و شما را از خانه هایتان بیرون نکرده اند منع نمی کند که به آنها نیکی کنید و با قسط و عدل رفتار نمایید، زیرا خدا عدالت پیشگان را دوست دارد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها شما را از دوستی و رابطه با کسانی نهی می کند که در امر دین با شما پیکار کردند و شما را از خانه هایتان بیرون راندند یا به بیرون راندن شما کمک کردند و هر کس با آنان رابطه دوستی داشته باشد ظالم و ستمگر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: فقط خدا شما را از دوستی با کسانی باز می دارد که در [کار] دین با شما جنگ کرده و شما را از خانه هایتان بیرون رانده و در بیرون راندنتان با یکدیگر همپشتی کرده اند. و هر کس آنان را به دوستی گیرد، آنان همان ستمگرانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که خداوند شما را از دوستی کسانی منع می کند که با شما درباره دین جنگیده اند و شما را از خانه هایتان بیرون رانده اند و بر بیرون راندن شما همدیگر را یاری داده اند. و هر کس با آنها دوستی کند چنین کسانی که ستمکارند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که زنان با ایمان بعنوان هجرت نزد شما آیند، آنها را آزمایش کنید -خداوند به ایمانشان آگاهتر است- هرگاه آنان را مؤمن یافتید، آنها را بسوی کفار بازنگردانید؛ نه آنها برای کفار حلالند و نه کفار برای آنها حلال؛ و آنچه را همسران آنها (برای ازدواج با این زنان) پرداخته اند به آنان بپردازید؛ و گناهی بر شما نیست که با آنها ازدواج کنید هرگاه مهرشان را به آنان بدهید و هرگز زنان کافر را در همسری خود نگه ندارید (و اگر کسی از زنان شما کافر شد و به بلاد کفر فرار کرد،) حق دارید مهری را که پرداخته اید مطالبه کنید همان گونه که آنها حق دارند مهر زنانشان را که از آنان جدا شده اند) از شما مطالبه کنند؛ این حکم خداوند است که در میان شما حکم می کند، و خداوند دانا و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، چون زنان با ایمان مهاجر، نزد شما آیند آنان را بیازمایید. خدا به ایمان آنان داناتر است. پس اگر آنان را با ایمان تشخیص دادید، دیگر ایشان را به سوی کافران بازنگردانید: نه آن زنان بر ایشان حلالند و نه آن [مردان] بر این زنان حلال. و هر چه خرج [این زنان] کرده اند به [شوهران] آنها بدهید، و بر شما گناهی نیست که -در صورتی که مهرشان را به آنان بدهید- با ایشان ازدواج کنید، و به پیوندهای قبلی کافران متمسک نشوید [و پایبند نباشید] و آنچه را شما [برای زنان مرتد و فراری خود که به کفار پناهنده شده اند] خرج کرده اید، [از کافران] مطالبه کنید، و آنها هم باید آنچه را خرج کرده اند [از شما] مطالبه کنند. این حکم خداست [که] میان شما داوری می کند، و خدا دانای حکیم است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که زنان مؤمن (از شوی کافر خود جدا شده) به عنوان مهاجر نزد شما آمدند، آنها را (از نظر ایمان) بیازمایید- و خدا خود به ایمان آنها داناتر است- پس اگر آنها را مؤمن تشخیص دادید آنها را به سوی کفار (شوهران کافرشان) بازنگردانید، نه اینان بر آنها حلالند و نه آنها بر اینان حلالند و آنچه (شوهرانشان از مهر) هزینه نموده اند به آنها بپردازید، و بر شما گناهی نیست که آنها را به همسری در آورید در صورتی که اجرت هایشان (مهر هایشان) را بپردازید، و نیز به عقود و پیوندهای زنان کافر (تان که به کفار پیوسته اند) متمسک مجوید (آن عقدها باطل شده) و از آنها آنچه هزینه (مهر) کرده اید بطلبید، و آنها هم از شما آنچه هزینه کرده اند بطلبند. این حکم خداوند است که در میان شما حکم می کند، و خدا دانا و حکیم است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و اگر بعضی از همسران شما از دستتان بروند (و به سوی کفار باز گردند) و شما در جنگی بر آنان پیروز شدید و غنایمی گرفتید، به کسانی که همسرانشان رفته اند، همانند مهری را که پرداخته اند بدهید؛ و از (مخالفت) خداوندی که همه به او ایمان دارید بپرهیزید! _____ ترجمه استاد فولادوند : و در صورتی که [زنی] از همسران شما به سوی کفار رفت [و کفار مهر مورد مطالبه شما را ندادند] و شما غنیمت یافتید؛ پس به کسانی که همسرانشان رفته اند، معادل آنچه خرج کرده اند بدهید، و از آن خدایی که به او ایمان دارید بترسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر برخی از همسرانتان از دستتان رفتند و به سوی کفار شدند، آن گاه غنیمتی (به جنگ یا غیر آن) از آنها به شما رسید، پس به کسانی که همسرانشان رفته اند به مقدار آنچه (از مهر) هزینه کرده اند بپردازید، و از خدایی که به او ایمان آورده اید پروا کنید

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعُهُنَّ وَاسْتَعْفِفْنَ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٢) ترجمه: (١)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْأَلُونَ مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَسْأَلُ الْكُفَّارُ مِنَ أَصْحَابِ الْقُبُورِ (١٣) ترجمه: (٢)

٦١ - سوره الصف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ (٢) ترجمه: (٤)

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ (٣) ترجمه: (٥)

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ (٤) ترجمه: (٦)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ لِمَ تُؤْذُونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَمَّا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (٥) ترجمه: (٧)

ص: ٥٥١

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! هنگامی که زنان مؤمن نزد تو آیند و با تو بیعت کنند که چیزی را شریک خدا قرار ندهند، دزدی و زنا نکنند، فرزندان خود را نکشند، تهمت و افترابی پیش دست و پای خود نیاورند و در هیچ کار شایسته ای مخالفت فرمان تو نکنند، با آنها بیعت کن و برای آنان از درگاه خداوند آمرزش بطلب که خداوند آمرزنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، چون زنان باایمان نزد تو آیند که [با این شرط] با تو بیعت کنند که چیزی را با خدا شریک نسازند، و دزدی نکنند، و زنا نکنند، و فرزندان خود را نکشند، و بچه های حرامزاده پیش دست و پای خود را با بهتان [و حيله] به شوهر نبندند، و در [کار] نیک از تو نافرمانی نکنند، با آنان بیعت کن و از خدا برای آنان آمرزش بخواه، زیرا خداوند آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، هنگامی که زن های مؤمن نزد تو آمدند تا با تو بیعت کنند بر اینکه چیزی را شریک خدا نسازند و دزدی نکنند و زنا نکنند و اولادشان را نکشند و فرزندان افترابی را (بچه دیگران یا حرام زاده خود را) نیاورند که او را به شوهر خود ببندند به این ادعا که فرزند اوست که از میان شکم و پاهایشان بیرون آمده، و تو را در هیچ کار نیکی (که فرمان مولوی دادی) نافرمانی نکنند، پس با آنها بیعت کن و برایشان از خداوند آمرزش بخواه، که خداوند آمرزنده و مهربان است

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! با قومی که خداوند آنان را مورد غضب قرار داده دوستی نکنید؛ آنان از آخرت مأیوسند همان گونه که کفار مدفون در قبرها مأیوس می باشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، مردمی را که خدا بر آنان خشم رانده، به دوستی مگیرید. آنها واقعاً از آخرت سلب امید کرده اند، همان گونه که کافران اهل گور قطع امید نموده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای

کسانی که ایمان آورده اید، گروهی را که خداوند بر آنها خشم نموده به سرپرستی و دوستی و یاری مگیرید، که آنها از آخرت نومیدند همان

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همه تسبیح خدا می گویند؛ و او شکست ناپذیر و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است به تسبیح خدا می پردازند، و اوست ارجمند حکیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است خدا را (به زبان قال یا به زبان حال) تسبیح گفت، و او مقتدر شکست ناپذیر و دارای متانت و اتقان صنع (در مرحله تکوین و تشریح) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! چرا سخنی می گوید که عمل نمی کنید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، چرا چیزی می گوید که انجام نمی دهید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، چرا چیزی را می گوید که عمل نمی کنید؟ (چرا وعده به قصد تخلف می دهید؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نزد خدا بسیار موجب خشم است که سخنی بگویید که عمل نمی کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: نزد خدا سخت ناپسند است که چیزی را بگویید و انجام ندهید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در نزد خدا بسیار مبعوض است که چیزی را بگویید که به جا نمی آورید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسانی را دوست می دارد که در راه او پیکار می کنند گویی بنایی آهنین اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، خدا دوست دارد کسانی را که در راه او صف در صف، چنانکه گویی بنایی ریخته شده از سرب اند، جهاد می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین خداوند دوست دارد کسانی را که در راه او پیکار می کنند که گویی بنایی پولادین اند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به یاد آورید) هنگامی را که موسی به قومش گفت: «ای قوم من! چرا مرا آزار می دهید با اینکه می دانید من فرستاده خدا به سوی شما هستم؟!» هنگامی که آنها از حق منحرف شدند، خداوند قلوبشان را منحرف ساخت؛ و خدا فاسقان را هدایت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که موسی به قوم خود گفت: «ای قوم من، چرا آزارم می دهید، با اینکه می دانید من فرستاده خدا به سوی شما هستم؟» پس چون [از حق] برگشتند، خدا دل‌هایشان را برگردانید، و خدا مردم نافرمان را هدایت نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آر) هنگامی که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من، چرا مرا می آزارید در حالی که می دانید من فرستاده خدا به سوی شما هستم؟! پس چون (از حق) منحرف شدند خداوند هم دل‌هایشان را در انحراف رها کرد (و الطاف غیبی را از آنها برید)، و خدا هرگز مردمان نافرمان را راهنمایی نمی کند

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ (٦) ترجمه: (١)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٧) ترجمه: (٢)

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (٨) ترجمه: (٣)

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (٩) ترجمه: (٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ (١٠) ترجمه: (٥)

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (١١) ترجمه: (٦)

يُعْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٢) ترجمه: (٧)

وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ الْمُؤْمِنِينَ (١٣) ترجمه: (٨)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتِ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ (١٤) ترجمه: (٩)

ص: ٥٥٢

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (به یاد آورید) هنگامی را که عیسی بن مریم گفت: «ای بنی اسرائیل! من فرستاده خدا به سوی شما هستم در حالی که تصدیق کننده کتابی که قبل از من فرستاده شده [= تورات] می باشم، و بشارت دهنده به رسولی که بعد از من می آید و نام او احمد است!» هنگامی که او [= احمد] با معجزات و دلایل روشن به سراغ آنان آمد، گفتند: «این سحری است آشکار!» _____ ترجمه استاد فولادوند : و هنگامی را که عیسی پسر مریم گفت: «ای فرزندان اسرائیل، من فرستاده خدا به سوی شما هستم. تورات را که پیش از من بوده تصدیق می کنم و به فرستاده ای که پس از من می آید و نام او «احمد» است بشارتگرم.» پس وقتی برای آنان دلایل روشن آورد، گفتند: «این سحری آشکار است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و (به یاد آر) هنگامی که عیسی بن مریم گفت: ای بنی اسرائیل، بی تردید من فرستاده خدا به سوی شمایم در حالی که آنچه را پیش از من آمده که تورات باشد تصدیق کننده ام و به فرستاده ای که پس از من خواهد آمد که نام او احمد (صلی الله علیه وآله) است بشارت دهنده ام. پس چون احمد آمد و برای آنان دلایل روشنی آورد گفتند: این جادویی است آشکار

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : چه کسی ظالمتر است از آن کس که بر خدا دروغ بسته در حالی که دعوت به اسلام می شود؟! خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و چه کسی ستمگرتر از آن کس است که با وجود آنکه به سوی اسلام فراخوانده می شود، بر خدا دروغ می بندد؟ و خدا مردم ستمگر را راه نمی

نماید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و کیست ستمکارتر از آنکه در عین حالی که به سوی اسلام

دعوت می شود (آن را نپذیرفته و با انکار آن) بر خداوند دروغ بندد؟! و خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنان می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش سازند؛ ولی خدا نور خود را کامل می

کند هر چند کافران خوش نداشته باشند! _____ ترجمه استاد فولادوند : می خواهند نور خدا را با دهان

خود خاموش کنند و حال آنکه خدا -گر چه کافران را ناخوش افتد- نور خود را کامل خواهد گردانید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : می خواهند نور خدا را با دهن های خود خاموش کنند (دعوت پیامبر و

دین و کتاب او را به تکذیب و افترا باطل نمایند) حال آنکه خدا تمام کننده نور خویش است هر چند کافران را خوش نیاید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او کسی است که رسول خود را با هدایت و دین حق فرستاد تا او را بر همه ادیان غالب

سازد، هر چند مشرکان کراهت داشته باشند! _____ ترجمه استاد فولادوند : اوست کسی که فرستاده خود

را با هدایت و آیین درست روانه کرد، تا آن را بر هر چه دین است فائق گرداند، هر چند مشرکان را ناخوش آید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : اوست که فرستاده خود را با (وسایل) هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را

بر همه مصادیق دین (که شرایع آسمانی است) پیروز گرداند، هر چند مشرکان را خوش نیاید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که ایمان آورده اید! آیا شما را به تجارتی راهنمایی کنم که شما را از عذاب

دردناک رهایی می بخشد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که ایمان آورده اید، آیا شما را بر

تجارتی راه نمایم که شما را از عذابی دردناک می رهاند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ای کسانی که

ایمان آورده اید، آیا شما را به تجارتی راهنمایی کنم که شما را از عذابی دردناک نجات بخشد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به خدا و رسولش ایمان بیاورید و با اموال و جانهایتان در راه خدا جهاد کنید؛ این برای

شما (از هر چیز) بهتر است اگر بدانید! _____ ترجمه استاد فولادوند : به خدا و فرستاده او بگروید و در راه

خدا با مال و جانتان جهاد کنید. این [گذشت و فداکاری] اگر بدانید، برای شما بهتر است. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی : به خدا و فرستاده اش ایمان بیاورید و در راه خدا با مال ها و جان هایتان جهاد کنید، این (ایمان و جهاد)

برای شما بهتر است اگر بدانید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (اگر چنین کنید) گناهانتان را می بخشد و شما را در باغهایی از بهشت داخل می کند که

نهرها از زیر درختانش جاری است و در مسکنهای پاکیزه در بهشت جاویدان جای می دهد؛ و این پیروزی عظیم است!

_____ ترجمه استاد فولادوند : تا گناهانتان را بر شما ببخشاید، و شما را در باغهایی که از زیر [درختان]

آن جویبارها روان است و [در] سراهایی خوش، در بهشتهای همیشگی درآورد. این [خود] کامیابی بزرگ است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : تا گناهانتان را ببخشاید و شما را به بهشت ها و باغ هایی که از زیر

(ساختمان و درختان) آنها نهرها جاری است و در مسکن هایی پاکیزه و دلپسند در بهشت هایی جاوید درآورد، این است

کامیابی بزرگ

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (نعمت) دیگری که آن را دوست دارید به شما می بخشد، و آن یاری خداوند و

پیروزی نزدیک است؛ و مؤمنان را بشارت ده (به این پیروزی بزرگ)! _____ ترجمه استاد فولادوند : و

[رحمتی] دیگر که آن را دوست دارید: یاری و پیروزی نزدیکی از جانب خداست. و مؤمنان را [بدان] بشارت ده.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و نعمت دیگری که آن را دوست دارید (به شما می دهد و آن) یاری از

جانب خدا (در منطق و برهان بر همه ملل در طول تاریخ) و پیروزی نزدیک (در فتح مکه و غیره است)، و (ای پیامبر) مؤمنان را بشارت ده

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! یاوران خدا باشید همان گونه که عیسی بن مریم به حواریون گفت: «چه کسانی در راه خدا یاوران من هستند؟! حواریون گفتند: «ما یاوران خدائیم» در این هنگام گروهی از بنی اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کافر شدند؛ ما کسانی را که ایمان آورده بودند در برابر دشمنانشان تأیید کردیم و سرانجام بر آنان پیروز شدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، یاران خدا باشید، همان گونه که عیسی بن مریم به حواریون گفت: «یاران من در راه خدا چه کسانی اند؟» حواریون گفتند: «ما یاران خداییم.» پس طایفه ای کفر ورزیدند، و کسانی را که گرویده بودند، بر دشمنانشان یاری کردیم تا چیره شدند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، یاوران خدا باشید همان گونه که عیسی بن مریم به حواریین (به خواص خود آن روشندان و سفیدجامگان) گفت: یاوران من (در حرکت) به سوی خدا کیستند؟ حواریین گفتند: ما یاوران خداییم. اما گروهی از بنی اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کفر ورزیدند، پس م

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۱) ترجمه: (۱)

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمَمِينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۲) ترجمه: (۲)

وَأَخْرَجَ مِنْهُمْ لِمَا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۳) ترجمه: (۳)

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (۴) ترجمه: (۴)

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (۵) ترجمه: (۵)

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۶) ترجمه: (۶)

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (۷) ترجمه: (۷)

قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۸) ترجمه: (۸)

ص: ۵۵۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همواره تسبیح خدا می گویند، خداوندی که مالک و حاکم است و از هر عیب و نقصی مبرا، و عزیز و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، خدایی را که پادشاه پاک ارجمند فرزانه است، تسبیح می گویند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همواره خدا را (به زبان قال و زبان حال) تسبیح می گویند، خدایی که مسلط (بر همه عالم هستی)، پاکیزه (از هر عیب و نقص)، مقتدر شکست ناپذیر و دارای اتقان صنع در مرحله تکوین و متانت در تشریح است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسی است که در میان جمعیت درس نخوانده رسولی از خودشان برانگیخت که آیاتش را بر آنها می خواند و آنها را تزکیه می کند و به آنان کتاب (قرآن) و حکمت می آموزد هر چند پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست آن کس که در میان بی سوادان فرستاده ای از خودشان برانگیخت، تا آیات او را بر آنان بخواند و پاکشان گرداند و کتاب و حکمت بدیشان بیاموزد، و [آنان] قطعاً پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که در میان امیان (مردم مکه که غالباً بی سواد بودند) فرستاده ای از خودشان برانگیخت که آیاتش را بر آنها تلاوت می نماید و آنها را (از پلیدی های عقیدتی و اخلاقی و عملی) پاکیزه می کند و به آنها کتاب (آسمانی) و معارف دینی و عقلی می آموزد، و حقیقت این است

که آنها پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (همچنین) رسول است بر گروه دیگری که هنوز به آنها ملحق نشده اند؛ و او عزیز و حکیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز بر جماعت‌هایی] دیگر از ایشان که هنوز به آنها نپیوسته اند. و اوست ارجمند سنجیده کار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (برانگیخت او را) برای مجتمعات دیگری از آنها (تا انقراض بشر) که هنوز به آنها نپیوسته اند، و اوست مقتدر غالب (بر آنچه اراده کند) و حکیم (در تشریح دین قویم ابدی)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این فضل خداست که به هر کس بخواهد (و شایسته بداند) می بخشد؛ و خداوند صاحب فضل عظیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این فضل خداست، آن را به هر که بخواهد عطا می کند و خدا دارای فضل بسیار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن (رسالت) فضل خداوند است که به هر کس که خود بخواهد می دهد، و خدا صاحب فضل بزرگ است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که مکلف به تورات شدند ولی حق آن را ادا نکردند، مانند درازگوشی هستند که کتابهایی حمل می کنند، (آن را بر دوش می کشد اما چیزی از آن نمی فهمد)! گروهی که آیات خدا را انکار کردند مثال بدی دارند، و خداوند قوم ستمگر را هدایت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مثل کسانی که [عمل به] تورات بر آنان بار شد [و بدان مکلف گردیدند] آنگاه آن را به کار نبستند، همچون مثل خری است که کتابهایی را بر پشت می کشد. [و] چه زشت است وصف آن قومی که آیات خدا را به دروغ گرفتند. و خدا مردم ستمگر را راه نمی نماید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مثل کسانی (از علماء یهود) که (دانش علم و عمل و ابلاغ) تورات بر دوش آنها نهاده شد سپس آن را بر دوش نکشیدند، مثل درازگوشی است که کتاب هایی چند بار می کشد (اما بهره ای از آنها ندارد). بد مثلی است مثل گروهی که آیات خدا را (دستورات تورات را با مخالفت خویش) تکذیب و انکار کردند، و خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی کند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «ای یهودیان! اگر گمان می کنید که (فقط) شما دوستان خدائید نه سایر مردم، پس آرزوی مرگ کنید اگر راست می گوئید (تا به لقای محبوبتان برسید)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «ای کسانی که یهودی شده اید، اگر پندارید که شما دوستان خدائید نه مردم دیگر، پس اگر راست می گوئید درخواست مرگ کنید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: ای کسانی که یهودی هستید، اگر می پندارید که شما دوستان خدائید نه مردم دیگر، پس آرزوی مرگ کنید اگر راستگوئید (تا به جوار رحمت و نعمت دوست برسید)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی آنان هرگز تمنای مرگ نمی کنند بخاطر اعمالی که از پیش فرستاده اند؛ و خداوند ظالمان را بخوبی می شناسد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [لی] هرگز آن را به سبب آنچه از پیش به دست خویش کرده اند، آرزو نخواهند کرد، و خدا به [حال] ستمگران داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز آنها به خاطر دستاوردهایی که پیش فرستاده اند آرزوی مرگ نخواهند کرد، و خدا به (حال) ستمکاران داناست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «این مرگی که از آن فرار می کنید سرانجام با شما ملاقات خواهد کرد؛ سپس به سوی کسی که دانای پنهان و آشکار است باز گردانده می شوید؛ آنگاه شما را از آنچه انجام می دادید خبر می دهد!»

_____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «آن مرگی که از آن می گریزید، قطعاً به سر وقت شما می آید؛ آنگاه به سوی دانای نهان و آشکار بازگردانیده خواهید شد، و به آنچه [در روی زمین] می کردید، آگاهتان خواهد کرد.»

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: بی تردید آن مرگی که از آن می گریزید با شما ملاقات خواهد کرد، سپس به سوی دانای نهان و آشکار بازگردانده می شوید، پس شما را از آنچه (در دنیا) عمل می کردید آگاه خواهد نمود

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٩) ترجمه:

(١)

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (١٠) ترجمه: (٢)

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (١١) ترجمه:

(٣)

٦٣ - سوره المنافقون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ (١) ترجمه: (٤)

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢) ترجمه: (٥)

ذَلِكِ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ (٣) ترجمه: (٦)

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمِعْ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشْبٌ مُّسْنَدَةٌ يَحْسِبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعِيدُ فَاخِذْهُمْ قَاتِلُهُمْ اللَّهُ أَنَّىٰ يُؤْفِكُونَ (٤) ترجمه: (٧)

ص: ٥٥٤

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! هنگامی که برای نماز روز جمعه اذان گفته شود، به سوی ذکر خدا بشتابید و خرید و فروش را رها کنید که این برای شما بهتر است اگر می دانستید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، چون برای نماز جمعه ندا در داده شد، به سوی ذکر خدا بشتابید، و داد و ستد را واگذارید. اگر بدانید این برای شما بهتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که برای نماز در روز جمعه ندا در داده شد پس به سوی یاد خدا (اقامه نماز جمعه) بشتابید و داد و ستد را رها کنید که این برای شما بهتر است اگر بدانید

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که نماز پایان گرفت (شما آزادید) در زمین پراکنده شوید و از فضل خدا بطلبید، و خدا را بسیار یاد کنید شاید رستگار شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون نماز گزارده شد، در [روی] زمین پراکنده گردید و فضل خدا را جويا شوید و خدا را بسیار یاد کنید، باشد که شما رستگار گردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون نماز تمام شد (مجازید که) در روی زمین پراکنده شوید و از

فضل خدا بطلبید (در پی کار و روزی روید) و خدا را بسیار یاد کنید، شاید رستگار گردید

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که آنها تجارت یا سرگرمی و لهوی را ببینند پراکنده می شوند و به سوی آن می روند و تو را ایستاده به حال خود رها می کنند؛ بگو: آنچه نزد خداست بهتر از لهو و تجارت است، و خداوند بهترین روزی

دهندگان است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون داد و ستد یا سرگرمی ببینند، به سوی آن روی آور می شوند، و تو را در حالی که ایستاده ای ترک می کنند. بگو: «آنچه نزد خداست از سرگرمی و از داد و ستد بهتر است، و خدا بهترین روزی دهندگان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ولی به نماز جمعه اهمیت ندهند) و

چون تجارت یا لهوی ببینند به سوی آن پراکنده شوند و تو را ایستاده (در حال خطبه یا نماز) رها می کنند، بگو
۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که منافقان نزد تو آیند می گویند: «ما شهادت می دهیم که یقیناً تو رسول خدایی! خداوند می داند که تو رسول او هستی، ولی خداوند شهادت می دهد که منافقان دروغگو هستند (و به گفته خود ایمان ندارند). _____ ترجمه استاد فولادوند: چون منافقان نزد تو آیند گویند: «گواهی می دهیم که تو واقعاً پیامبر خدایی.» و خدا [هم] می داند که تو واقعاً پیامبر او هستی، و خدا گواهی می دهد که مردم دوچهره سخت دروغگویند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هنگامی که منافقان نزد تو بیایند، می گویند: گواهی می دهیم که تو حتماً فرستاده خدایی و خدا می داند که تو فرستاده اوئی و هم خدا گواهی می دهد که همانا منافقان دروغگویند (و بر خلاف اعتقاد خود گواهی می دهند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها سوگندهایشان را سپر ساخته اند تا مردم را از راه خدا باز دارند، و کارهای بسیار بدی انجام می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگندهای خود را [چون] سپری بر خود گرفته و [مردم را] از راه خدا بازداشته اند. راستی که آنان چه بد می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگندهای خود را سپر ساخته اند پس از راه خدا اعراض کرده و مردم را از آن بازداشته اند به راستی بس زشت است آنچه می کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که نخست ایمان آوردند سپس کافر شدند؛ از این رو بر دل‌های آنان مهر نهاده شده، و حقیقت را درک نمی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این بدان سبب است که آنان ایمان آورده، سپس به انکار پرداخته اند و در نتیجه بر دل‌هایشان مهر زده شده و [دیگر] نمی فهمند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن (نفاق و بد عملی) به خاطر این است که آنها (به دیدن برخی از معجزات) ایمان آوردند، سپس کفر ورزیدند (و به منافقان پیوستند) پس بر دل‌های آنها مهر (شقاوت) زده شد، از این رو نمی فهمند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که آنها را می بینی، جسم و قیافه آنان تو را در شگفتی فرو می برد؛ و اگر سخن بگویند، به سخنانشان گوش فرا می دهی؛ اما گویی چوب‌های خشکی هستند که به دیوار تکیه داده شده اند! هر فریادی از هر جا بلند شود بر ضد خود می پندارند؛ آنها دشمنان واقعی تو هستند، پس از آنان بر حذر باش! خداوند آنها را بکشد، چگونه از حق منحرف می شوند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون آنان را ببینی، هیکلهایشان تو را به تعجب وا می دارد، و چون سخن گویند به گفتارشان گوش فرا می دهی گویی آنان شمعک‌هایی پشت بر دیوارند [که پوک شده و درخور اعتماد نیستند]: هر فریادی را به زیان خویش می پندارند. خودشان دشمنند؛ از آنان پرهیز؛ خدا بکشدشان؛ تا کجا [از حقیقت] انحراف یافته اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آنها را ببینی هیکل‌های (آراسته) آنها تو را به شگفت می آورد، و چون سخن گویند (چنان چرب زبانند که) به گفتارشان گوش فرا می دهی، (اما از بی ایمانی و بی محتوایی) گویی چوب‌هایی هستند تکیه داده شده! (از شدت جبن) هر فریادی را به زیان خود می پندارند آنها دشمن (حقیقی) اند، از آنها بر حذر باش خدا آنها را بکشد! چگونه و به کجا (از حق) منحرف می شوند؟

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ (۵) ترجمه: (۱)

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (۶) ترجمه: (۲)

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لِمَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ (۷) ترجمه: (۳)

يَقُولُونَ لَنْ نَرَجِعَ إِلَى الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ (۸) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (۹) ترجمه: (۵)

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَا رَزَقْنَاكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَمَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَحِبِّلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ (۱۰) ترجمه: (۶)

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجْلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (۱۱) ترجمه: (۷)

ص: ۵۵۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که به آنان گفته شود: «بیاید تا رسول خدا برای شما استغفار کند!»، سرهای خود را (از روی استهزا و کبر و غرور) تکان می دهند؛ و آنها را می بینی که از سخنان تو اعراض کرده و تکبر می ورزند! ترجمه استاد فولادوند: و چون بدیشان گفته شود: «بیاید تا پیامبر خدا برای شما آمرزش بخواهد»،

سرهای خود را بر می گردانند، و آنان را می بینی که تکبرکنان روی برمی تابند. ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود: بیاید تا رسول خدا برای شما آمرزش بطلبد، (از روی انکار و تکبر) سرهایشان را برمی گردانند، و آنها را بینی که اعراض می نمایند و دیگران را نیز بازمی دارند در حالی که متکبر و گردنفرزند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای آنها تفاوت نمی کند، خواه استغفار برایشان کنی یا نکنی، هرگز خداوند آنان را نمی بخشد؛ زیرا خداوند قوم فاسق را هدایت نمی کند! ترجمه استاد فولادوند: برای آنان یکسان است: چه برایشان آمرزش بخواهی یا برایشان آمرزش نخواهی، خدا هرگز برایشان نخواهد بخشود. خدا فاسقان را راهنمایی نمی کند. ترجمه آیت الله مشکینی: بر آنها یکسان است که برایشان آمرزش بطلبی یا آمرزش

نطلبی، هرگز خداوند آنها را نخواهد بخشید زیرا خداوند گروه نافرمان ها را هدایت نمی کند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها کسانی هستند که می گویند: «به افرادی که نزد رسول خدا هستند انفاق نکنید تا پراکنده شوند!» (غافل از اینکه) خزاین آسمانها و زمین از آن خداست، ولی منافقان نمی فهمند!

ترجمه استاد فولادوند: آنان کسانی اند که می گویند: «به کسانی که نزد پیامبر خداوند انفاق مکنید تا پراکنده شوند، و حال آنکه گنجینه های آسمانها و زمین از آن خداست ولی منافقان در نمی یابند. ترجمه آیت الله مشکینی: آنها هستند که می گویند: بر کسانی که نزد رسول خداوند انفاق مکنید تا پراکنده شوند در حالی که گنجینه های

آسمان ها و زمین از آن خداست، و لکن منافقان نمی فهمند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «اگر به مدینه بازگردیم، عزیزان ذلیلان را بیرون می کنند!» در حالی که عزت مخصوص خدا و رسول او و مؤمنان است؛ ولی منافقان نمی دانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: می گویند: «اگر به مدینه برگردیم، قطعاً آنکه عزتمندتر است آن زبون تر را از آنجا بیرون خواهد کرد.» [ولی] عزت از آن خدا و از آن پیامبر او و از آن مؤمنان است؛ لیکن این دورویان نمی دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: می گویند: حتماً اگر (از این سفر جنگی) به مدینه بازگردیم آن که عزیزتر است آن را که ذلیل تر است (گروه منافقان، پیامبر و یارانش را) از آن بیرون خواهد کرد در حالی که عزت و اقتدار از آن خدا و رسول او و مؤمنان است، و لکن منافقان نمی دانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! اموال و فرزندان شما را از یاد خدا غافل نکنند! و کسانی که چنین کنند، زیانکارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، [زنهار] اموال شما و فرزندان شما را از یاد خدا غافل نگردانند، و هر کس چنین کند، آنان خود زیانکارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، مبادا اموال و فرزندان شما را از یاد خدا غافل کنند! و هر کس چنین کند پس آنها همان زیانکارانند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آنچه به شما روزی داده ایم انفاق کنید، پیش از آنکه مرگ یکی از شما فرا رسد و بگوید: «پروردگارا! چرا (مرگ) مرا مدت کمی به تأخیر نینداختی تا (در راه خدا) صدقه دهم و از صالحان باشم؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آنچه روزی شما گردانیده ایم، انفاق کنید، پیش از آنکه یکی از شما را مرگ فرا رسد و بگوید: «پروردگارا، چرا تا مدتی بیشتر [اجل] مرا به تأخیر نینداختی تا صدقه دهم و از نیکوکاران باشم؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از آنچه روزی شما کرده ایم انفاق نمایید پیش از آنکه هر یک از شما را مرگ فرا رسد پس (در شرف رفتن) گوید: پروردگارا، چرا (مرگ) مرا تا مدتی نزدیک به تأخیر نینداختی تا صدقه دهم و از شایستگان باشم؟

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند هرگز مرگ کسی را هنگامی که اجلش فرا رسد به تأخیر نمی اندازد، و خداوند به آنچه انجام می دهید آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ولی] هر کس اجلش فرا رسد، هرگز خدا [آن را] به تأخیر نمی افکند، و خدا به آنچه می کنید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز خداوند (مرگ) کسی را هنگامی که اجلش فرا رسد به تأخیر نمی افکند، و خدا به آنچه می کنید آگاه است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱) ترجمه: (۱)

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (۲) ترجمه: (۲)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ بِالْحَقِّ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ (۳) ترجمه: (۳)

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۴) ترجمه: (۴)

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۵) ترجمه: (۵)

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (۶) ترجمه: (۶)

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِبَطُولِ أَعْيُنِهِمْ أَذَلُّ لَوْمَةً عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَمْ لَهُمْ حَسَابٌ (۷) ترجمه: (۷)

فَأَمُّوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (۸) ترجمه: (۸)

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابِنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (۹) ترجمه: (۹)

ص: ۵۵۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است برای خدا تسبیح می گویند؛ مالکیت و حکومت از آن اوست و ستایش از آن او؛ و او بر همه چیز تواناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر چه در آسمانها و هر چه در زمین است خدا را تسبیح می گویند. او راست فرمانروایی و او راست سپاس و او بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است (علاوه بر خود آنها) خدای را (به زبان قال و حال) تسبیح می گویند (و از هر نقص و عیبی منزه می دارند)، فرمان نافذ و حکومت (بر همه هستی) از آن اوست، و ستایش تنها او را سزد (و هر ستایشی به او برمی گردد، و ستایش حق را خود او می کند) و او بر همه چیز توانا (ی مطلق) است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که شما را آفرید (و به شما آزادی و اختیار داد)؛ گروهی از شما کافرید و گروهی مؤمن؛ و خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست آن کس که شما را آفرید؛ برخی از شما کافرند و برخی مؤمن و خدا به آنچه می کنید بیناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست که شما را آفرید، پس برخی از شما کافر است و برخی مؤمن، و خداوند به هر عمل (قلبی یا بدنی) که انجام می دهید بینا است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آسمانها و زمین را بحق آفرید؛ و شما را (در عالم جنین) تصویر کرد، تصویری زیبا و

دلپذیر؛ و سرانجام (همه) بسوی اوست. _____ ترجمه استاد فولادوند: آسمانها و زمین را به حق آفرید و شما را صورتگری کرد و صورتهایتان را نیکوآراست، و فرجام به سوی اوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آسمانها و زمین را به حق (برای هدفی والا- و عقلانی) آفرید و شما را (به این شکل خاص) مصور نمود و تصویرتان را (به لحاظ تناسب اعضا با اهداف روانی و صفات انسانی) زیبا کرد، و بازگشت (شما و دیگر زنده ها) به سوی اوست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنچه را در آسمانها و زمین است می داند، و از آنچه پنهان یا آشکار می کنید با خبر است؛ و خداوند از آنچه در درون سینه هاست آگاه است. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه را که در آسمانها و زمین است می داند، و آنچه را که پنهان می کنید و آنچه را که آشکار می دارید [نیز] می داند، و خدا به راز دلها داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه را که در آسمانها و زمین است می داند و آنچه را پنهان می کنید و آشکار می سازید می داند، و خدا به آنچه در سینه های شماست (از افکار و اندیشه های مغزی و حالات و صفات روحی) داناست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا خبر کسانی که پیش از این کافر شدند به شما نرسیده است؟! (آری) آنها طعم کفر گناهان بزرگ خود را چشیدند؛ و عذاب دردناک برای آنهاست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا خبر کسانی که پیش از این کفر ورزیدند، و فرجام بد کارشان را چشیدند و عذاب پر دردی خواهند داشت، به شما نرسیده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا خبر کسانی که پیش از این کفر ورزیدند برای شما نیامده؟ آنها ضرر و عاقبت وخیم کار خود را چشیدند و آنها را عذابی است دردناک

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این بخاطر آن است که رسولان آنها (پیوسته) با دلایل روشن به سراغشان می آمدند، ولی آنها (از روی کبر و غرور) گفتند: «آیا بشرهایی (مثل ما) می خواهند ما را هدایت کنند؟!» از این رو کافر شدند و روی برگرداندند؛ و خداوند (از ایمان و طاعتشان) بی نیاز بود، و خدا غنی و شایسته ستایش است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [بدفراجه] از آن روی بود که پیامبرانشان دلایل آشکار برایشان می آوردند و [الی] آنان [می] گفتند: «آیا بشری ما را هدایت می کند؟» پس کافر شدند و روی گردانیدند و خدا بی نیازی نمود، و خدا بی نیاز ستوده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن (عذاب) بدان سبب است که همواره فرستادگانشان برای آنها دلایل روشن (توحید و نبوت خود) را می آوردند و آنها گفتند: آیا بشرهایی (از جنس خودمان) ما را هدایت می کنند؟! پس کفر ورزیدند و روی گرداندند و خداوند (به واسطه هلاک کردنشان از ایمان و طاعت آنها) اظهار بی نیازی نمود، و خداوند (ذاتا) بی نیاز (از همه چیز) و ستوده صفات و ستایشگر و مورد ستایش است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران پنداشتند که هرگز برانگیخته نخواهند شد، بگو: «آری به پروردگارم سوگند که همه شما (در قیامت) برانگیخته خواهید شد، سپس آنچه را عمل می کردید به شما خبر داده می شود، و این برای خداوند آسان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که کفر ورزیدند، پنداشتند که هرگز برانگیخته نخواهند شد. بگو: «آری، سوگند به پروردگارم، حتماً برانگیخته خواهید شد، سپس شما را به [حقیقت] آنچه کرده اید قطعاً واقف خواهند ساخت، و این بر خدا آسان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی که کفر ورزیدند (از بت پرستان مکه) پنداشته اند که هرگز برانگیخته نخواهند شد. بگو: چرا، سوگند به پروردگارم که شما برانگیخته می شوید، سپس به آنچه عمل کرده اید خبر داده می شوید، و این (برانگیختن) بر خدا آسان است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : حال که چنین است، به خدا و رسول او و نوری که نازل کرده ایم ایمان بیاورید؛ و بدانید خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس به خدا و پیامبر او و آن نوری که ما فرو فرستادیم ایمان آورید، و خدا به آنچه می کنید آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس به خدا و رسول او و نوری (قرآنی) که فرو فرستاده ایم ایمان آورید، و خداوند از آنچه عمل می کنید آگاه است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این در زمانی خواهد بود که همه شما را در روز اجتماع [= روز رستاخیز] گردآوری می کند؛ آن روز روز تغابن است (روز احساس خسارت و پشیمانی)؛ و هر کس به خدا ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، گناهان او را می بخشد و او را در باغهایی از بهشت که نهرها از زیر درختانش جاری است وارد می کند، جاودانه در آن می ماند؛ و این پیروزی بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند : روزی که شما را برای روز گردآوری، گرد می آورد، آن [روز]، روز حسرت [خوردن] است، و هر کس به خدا ایمان آورده، و کار شایسته ای کرده باشد، بدیهایش را از او بسترده، و او را در بهشتهایی که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است درآورد. در آنجا بماند. این است همان کامیابی بزرگ. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (برانگیخته می شوید در) روزی که شما را برای روز اجتماع جمع خواهد کرد، آن روز، روز مغبون کردن یکدیگر است (به خاطر تضییع حقوق ها در دنیا، پاداش یکدیگر را می گیرند و یا کیفر را به یکدیگر تحمیل می کنند، و یا درجات بهشت را با درکات جهنم تبدیل می کنند). و هر کس به خدا ایمان بیاورد و عمل شایسته کند خداوند گناهانش را می زداید و او را در بهشت ها و باغ هایی که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها جاری است وارد می کند در حالی که در آن برای همیشه جاودانه باشند، این است کامیابی بزرگ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۱۰) ترجمه: (۱)

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (۱۱) ترجمه: (۲)

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (۱۲) ترجمه: (۳)

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (۱۳) ترجمه: (۴)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عِدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَضَيَّفَحُوا وَتَعَفَّرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱۴)
ترجمه: (۵)

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (۱۵) ترجمه: (۶)

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (۱۶) ترجمه: (۷)

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ (۱۷) ترجمه: (۸)

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (۱۸) ترجمه: (۹)

ص: ۵۵۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند اصحاب دوزخند، جاودانه در آن می مانند، و (سرانجام آنها) سرانجام بدی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که کفر ورزیده، و آیات ما را تکذیب کرده اند، آنان اهل آتشند [و] در آن ماندگار خواهند بود، و چه بد سرانجامی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسانی که کفر ورزیدند و آیات و نشانه های ما را تکذیب و انکار نمودند آنها یاران آتشند که در آنجا جاودانه اند، و آن بد جای بازگشتی است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هیچ مصیبتی رخ نمی دهد مگر به اذن خدا! و هر کس به خدا ایمان آورد، خداوند قلبش را هدایت می کند؛ و خدا به هر چیز داناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ مصیبتی جز به اذن خدا نرسد، و کسی که به خدا بگردد، دلش را به راه آورد، و خدا [ست که] به هر چیزی داناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هیچ مصیبتی (به کسی) نرسد جز به اراده (تکوینی) خداوند (که نشأت گرفته از گناهان او یا نظام اتم عالم هستی است). و هر کس به خدا ایمان آورد خدا قلب او را (به معارف و کمالات دیگر) هدایت می کند، و خدا به همه چیز داناست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اطاعت کنید خدا را، و اطاعت کنید پیامبر را؛ و اگر روی گردان شوید، رسول ما جز ابلاغ آشکار وظیفه ای ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا را فرمان برید و پیامبر [او] را اطاعت نمایید، و اگر روی بگردانید، بر پیامبر ما فقط پیام رسانی آشکار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خدا را

(در اوامر شریعت) اطاعت کنید و رسول او را (در دستورات مولویش) فرمان برید، و اگر روی گردانید جز این نیست که بر عهده فرستاده ما رساندن آشکار (احکام) است (نه اجبار جامعه به پذیرش و عمل، که آن از وظایف امامت است و نه کیفر اخروی، که آن از شئون ربوبیت است)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند کسی است که هیچ معبودی جز او نیست، و مؤمنان باید فقط بر او توکل کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا [ست که] جز او معبودی نیست، و مؤمنان باید تنها بر خدا اعتماد کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدای (واجب الوجود) یکتا، جز او معبودی نیست، و مؤمنان باید بر خداوند توکل نمایند (جریان تمام امور تکوینی متعلق به خود را غیر از اراده، از او بدانند و بر عهده او گذارند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید! بعضی از همسران و فرزندان دشمنان شما هستند، از آنها بر حذر باشید؛ و اگر عفو کنید و چشم بپوشید و بیخشید، (خدا شما را می بخشد)؛ چرا که خداوند بخشنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، در حقیقت برخی از همسران شما و فرزندان شما دشمن شمایند، از آنان بر حذر باشید، و اگر بیخشاید و درگذرید و بیامرزید، به راستی خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، برخی از همسران و فرزندان شما دشمن شما هستند (به خاطر ایمانتان با شما رفتار دشمنانه دارند)، از آنها بر حذر باشید (که شما را منحرف نسازند)، و اگر (از بدی ها و آزارشان) عفو نمایید و چشم پوشی کنید و بیخشاید (خدا هم شما را می آمرزد) که بی تردید خداوند آمرزنده و مهربان است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اموال و فرزندان فقط وسیله آزمایش شما هستند؛ و خداست که پاداش عظیم نزد اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: اموال شما و فرزندان صرفاً [وسیله] [آزمایشی] [برای شما]یند، و خداست که نزد او پاداشی بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که اموال و فرزندان (به سبب آن که زینت دنیایند و شما را به خود مشغول می دارند) وسیله آزمایش (شما) هستند، و خداست که در نزد او پاداشی بزرگ است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس تا می توانید تقوای الهی پیشه کنید و گوش دهید و اطاعت نمایید و انفاق کنید که برای شما بهتر است؛ و کسانی که از بخل و حرص خویشتن مصون بمانند رستگارانند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس تا می توانید از خدا پروا بدارید و بشنوید و فرمان ببرید، و مالی برای خودتان [در راه خدا] انفاق کنید، و کسانی که از خست نفس خویش مصون مانند، آنان رستگارانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس تا می توانید از خدا پروا کنید و (دعوت ها و اوامر او را) بشنوید و اطاعت نمایید و (از جان و مالتان) انفاق کنید که برای خودتان بهتر است و کسانی که از بخل نفسشان مصون گردند آنها همان رستگارانند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر به خدا قرض الحسنه دهید، آن را برای شما مضاعف می سازد و شما را می بخشد؛ و خداوند شکرکننده و بردبار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر خدا را وامی نیکو دهید، آن را برای شما دو چندان می گرداند و بر شما می بخشاید، و خدا [ست که] سپاس پذیر بردبار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر به خداوند قرض الحسنه دهید (از اموال و اعمال و اولادتان در راهش بذل کنید، پاداش) آن را برای شما چند برابر می کند و شما را می بخشد، و خداوند شکرگزار و بردبار است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او دانای پنهان و آشکار است؛ و او عزیز و حکیم است! _____ ترجمه

استاد فولادوند : دانای نهان و آشکار [و] ارجمند سنجیده کار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی :
دانای نهان و آشکار، و مقتدر شکست ناپذیر و صاحب حکمت (در تکوین و تشریح) است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا (۱) ترجمه: (۱)

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوَعِّظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا (۲) ترجمه: (۲)

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا (۳) ترجمه: (۳)

وَاللَّائِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَئِكَ الْأَخْمِيَالُ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا (۴) ترجمه: (۴)

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا (۵) ترجمه: (۵)

ص: ۵۵۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! هر زمان خواستید زنان را طلاق دهید، در زمان عدّه، آنها را طلاق گویند [= زمانی که از عادت ماهانه پاک شده و با همسرشان نزدیکی نکرده باشند]، و حساب عدّه را نگه دارید؛ و از خدایی که پروردگار شماست بپرهیزید؛ نه شما آنها را از خانه هایشان بیرون کنید و نه آنها (در دوران عدّه) بیرون روند، مگر آنکه کار زشت آشکاری انجام دهند؛ این حدود خداست، و هر کس از حدود الهی تجاوز کند به خویشتن ستم کرده؛ تو نمی دانی شاید خداوند بعد از این، وضع تازه (و وسیله اصلاحی) فراهم کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، چون زنان را طلاق گویند، در [زمان بندی] عدّه آنان طلاقشان گویند و حساب آن عدّه را نگه دارید، و از خدا، پروردگارتان بترسید. آنان را از خانه هایشان بیرون نکنید، و بیرون نروند مگر آنکه مرتکب کار زشت آشکاری شده باشند. این است احکام الهی، و هر کس از مقررات خدا [پای] فراتر نهد، قطعاً به خودش ستم کرده است. نمی دانی، شاید خدا پس از این، پیشامدی پدید آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، هنگامی که خواستید زن ها را طلاق دهید آنها را به وقت عدّه طلاق دهید، (در زمانی که شروع به عدّه ممکن باشد یعنی از حیض پاک شده و با شوهر همبستر نشده اند)، و حساب عدّه را نگه دارید، و از خدای- پروردگارتان- پروا کنید آنها را (در دوران عدّه) از خانه هایشان بیرون نکنید- و آنها نیز بیرون نروند- مگر آنکه عمل زشت آشکاری مرتکب شوند. و اینها حدّ و مرزهای خداست و هر کس از حدّ و مرزهای خدا تجاوز کند حقّاً که بر خویشتن ستم کرده تو (ای مرد) نمی دانی (و آن زن نمی داند) شاید خدا پس از آن (طلاق) کاری (از نظر صلح طرفین) پدید آورد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چون عدّه آنها سرآمد، آنها را بطرز شایسته ای نگه دارید یا بطرز شایسته ای از آنان جدا شوید؛ و دو مرد عادل از خودتان را گواه گیرید؛ و شهادت را برای خدا برپا دارید؛ این چیزی است که مؤمنان به خدا و

روز قیامت به آن اندرز داده می شوند! و هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند راه نجاتی برای او فراهم می کند،
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون عده آنان به سر رسید، [یا] به شایستگی نگاهشان دارید، یا به
شایستگی از آنان جدا شوید، و دو تن [مرد] عادل را از میان خود گواه گیرید، و گواهی را برای خدا به پا دارید. این است
اندرزی که به آن کس که به خدا و روز بازپسین ایمان دارد، داده می شود، و هر کس از خدا پروا کند، [خدا] برای او راه
بیرون شدنی قرار می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون (زن های مطلقه) به آخر مدت عده
نزدیک شدند پس آنها را (با رجوع به زوجیت) به نیکی (و عمل به وظایف همسری) نگه دارید و یا از آنها (با تمام شدن
عده) به خوشی (و اداء مهر و حقوق واجب) جدا شوید، و (وقت اجراء طلاق) دو مرد عادل را از خودتان (از مؤمنان) گواه
بگیرید، و (شما ای شاهد ها) گواهی را برای خدا اقامه کنید (تخلّف و تغییر ندهید). به این (دستورات) کسی که به خدا و روز

آخرت ایمان دارد اندرز داده می شود، و کسی که از خدا پروا کند برای او راه خروجی (از مشکلات) قرار می دهد
۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او را از جایی که گمان ندارد روزی می دهد؛ و هر کس بر خدا توکل کند، کفایت
امرش را می کند؛ خداوند فرمان خود را به انجام می رساند؛ و خدا برای هر چیزی اندازه ای قرار داده است!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و از جایی که حسابش را نمی کند، به او روزی می رساند، و هر کس بر
خدا اعتماد کند او برای وی بس است. خدا فرمائش را به انجام رساننده است. به راستی خدا برای هر چیزی اندازه ای مقرر
کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او را از راهی که گمان نمی برد روزی می دهد و کسی

که بر خدا توکل نماید او برایش کافی است مسلماً خداوند رساننده فرمان و تحقق بخشنده اراده خویش است همانا خداوند
برای هر چیزی (از اجزاء عالم هستی از نظر ماهیت و کمّ و کیف و آثار وجودی و مدت بقا) اندازه ای قرار داده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از زنان، آنان که از عادت ماهانه مأیوسند، اگر در وضع آنها (از نظر بارداری) شک
کنید، عده آنان سه ماه است، و همچنین آنها که عادت ماهانه ندیده اند؛ و عده زنان باردار این است که بار خود را بر زمین
بگذارند؛ و هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند کار را بر او آسان می سازد! _____ ترجمه استاد
فولادوند: و آن زنان شما که از خون دیدن [ماهانه] نومیدند، اگر شک دارید [که خون می بینند یا نه؟] عده آنان سه ماه
است، و [دخترانی] که [هنوز] خون ندیده اند [نیز عده شان سه ماه است]، و زنان آبستن مدّشان این است که وضع حمل
کنند، و هر کس از خدا پروا دارد [خدا] برای او در کارش تسهیلی فراهم سازد. _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: و از زنان شما آنهایی که از دیدن خون حیض مأیوسند، اگر شک کردید، (که برای سن یأس است یا عوارض
دیگر) عده آنها سه ماه است و هم چنین زنانی که (با وجود اقتضای سن) حیض ندیده اند. و زن های باردار مدت عده آنها
وضع حمل آنهاست. و هر که از خدا پروا کند خدا برای او در کارهایش آسانی قرار می دهد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این فرمان خداست که بر شما نازل کرده؛ و هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند
گناهانش را می بخشد و پاداش او را بزرگ می دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: این است فرمان خدا
که آن را به سوی شما فرستاده است؛ و هر کس از خدا پروا کند، بدیهایش را از او بزداید و پاداشش را بزرگ گرداند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: این (احکام همه) حکم خداوند است که به سوی شما فرو فرستاده و هر

که از خدا پروا کند خدا گناهان او را می زداید و پاداش او را بزرگ می دارد

أَسِيكُنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَيَكُنْتُمْ مَنْ وُجِدِكُمْ وَلَا تُضَارُوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلًا فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُمْ فَمَنْزُوعٌ لَهُ الْآخَرَى (٦) ترجمه: (١)

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا (٧) ترجمه: (٢)

وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسِبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَدَبْنَاهَا عَذَابًا نُكْرًا (٨) ترجمه: (٣)

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا (٩) ترجمه: (٤)

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا (١٠) ترجمه: (٥)

رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مَبِينَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا (١١) ترجمه: (٦)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا (١٢) ترجمه: (٧)

ص: ٥٥٩

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها [= زنان مطلقه] را هر جا خودتان سکونت دارید و در توانایی شماست سکونت دهید؛ و به آنها زیان نرسانید تا کار را بر آنان تنگ کنید (و مجبور به ترک منزل شوند)؛ و اگر باردار باشند، نفقه آنها را پردازید تا وضع حمل کنند؛ و اگر برای شما (فرزند را) شیر می دهند، پاداش آنها را پردازید؛ و (درباره فرزندان، کار را) با مشاوره شایسته انجام دهید؛ و اگر به توافق نرسیدید، آن دیگری شیردادن آن بچه را بر عهده می گیرد. _____ ترجمه استاد فولادوند: همانجا که [خود] سکونت دارید، به قدر استطاعت خویش آنان را جای دهید و به آنها آسیب [و زیان] نرسانید تا عرصه را بر آنان تنگ کنید. و اگر باردارند خرجشان را بدهید تا وضع حمل کنند. و اگر برای شما [بچه] شیر می دهند مزدشان را به ایشان بدهید و به شایستگی میان خود به مشورت پردازید، و اگر کارتان [در این مورد] با هم به دشواری کشید [زن] دیگری [بچه را] شیر دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها را (زنان مطلقه را) در آنجا که ساکن هستید از مقدار توانتان سکونت دهید، و به آنها (از ناحیه مسکن و انفاق و غیره) آسیب نرسانید تا (زندگی را) بر آنها تنگ نمایید (و مجبور به رفتن شوند). و اگر باردار باشند هزینه آنها را تا آن گاه که وضع حمل کنند بدهید، و اگر برای شما بچه را شیر دادند اجرت آنها را پردازید، و در میان خود (راجع به حال طفل) به نیکی به مشورت و قبول گفتار یکدیگر پردازید، و اگر با یکدیگر سختگیری کردید، زن دیگری آن بچه را شیر دهد (مرد باید برای طفل دایه بگیرد)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان که امکانات وسیعی دارند، باید از امکانات وسیع خود انفاق کنند و آنها که

تنگدستند، از آنچه که خدا به آنها داده انفاق نمایند؛ خداوند هیچ کس را جز به مقدار توانایی که به او داده تکلیف نمی کند؛ خداوند بزودی بعد از سختیها آسانی قرار می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر توانگر است که از دارایی خود هزینه کند، و هر که روزی او تنگ باشد باید از آنچه خدا به او داده خرج کند. خدا هیچ کس را جز [به قدر] آنچه به او داده است تکلیف نمی کند. خدا به زودی پس از دشواری آسانی فراهم می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسی که دارای وسعت (مالی) است (برای زن و فرزندش) از دارایی خود هزینه کند، و کسی که روزی بر او تنگ است از آن مقدار که خدا به وی داده هزینه کند هرگز خداوند کسی را جز به کاری که توانش را داده مکلف نمی کند خدا به زودی پس از سختی آسانی قرار می دهد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه بسیار شهرها و آبادیها که اهل آن از فرمان خدا و رسولانش سرپیچی کردند و ما بشدت به حسابشان رسیدیم و به مجازات کم نظیری گرفتار ساختیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه بسیار شهرها که از فرمان پروردگار خود و پیامبرانش سر پیچیدند و از آنها حسابی سخت کشیدیم و آنان را به عذابی [بس] زشت عذاب کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه بسیار از مجتمعات (انسانی) که از فرمان پروردگار خود و فرستادگانش سرپیچی کردند، پس آنها را به حساب شدیدی محاسبه کردیم و به عذابی بس سخت عذاب نمودیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها آثار سوء کار خود را چشیدند؛ و عاقبت کارشان خسران بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا کیفر زشت عمل خود را چشیدند، و پایان کارشان زیان بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها عاقبت وخیم کار خود را چشیدند، و سرانجام کارشان زیان بود

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند عذاب سختی برای آنها فراهم ساخته؛ پس از (مخالفت فرمان) خدا بپرهیزید ای خردمندانی که ایمان آورده اید! (زیرا) خداوند چیزی که مایه تذکر است بر شما نازل کرده؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا برای آنان عذابی سخت آماده کرده است. پس ای خردمندانی که ایمان آورده اید، از خدا بترسید. راستی که خدا سوی شما تذکری فرو فرستاده است: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند برای آنها (در آخرت) عذابی سخت آماده کرده پس از خدا پروا کنید ای صاحبان خرد که ایمان آورده اید، بی تردید خدا به سوی شما وسیله تذکر فرو فرستاده است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: رسولی به سوی شما فرستاده که آیات روشن خدا را بر شما تلاوت می کند تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، از تاریکیها بسوی نور خارج سازد! و هر کس به خدا ایمان آورده و اعمال صالح انجام دهد، او را در باغهایی از بهشت وارد سازد که از زیر (درختانش) نهرها جاری است، جاودانه در آن می مانند، و خداوند روزی نیکویی برای او قرار داده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پیامبری که آیات روشنگر خدا را بر شما تلاوت می کند، تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند از تاریکیها به سوی روشنایی بیرون برد، و هر کس به خدا بگردد و کار شایسته کند او را در باغهایی که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است، درمی آورد، جاودانه در آن می مانند. قطعاً خدا روزی را برای او خوش کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: رسولی که آیات روشن و روشنگر خدا را بر شما تلاوت می کند تا کسانی را که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند از تاریکی ها (ی شرک و کفر و فسق و فساد جامعه) به سوی نور (هدایت و توحید) بیرون آورد. و هر کس به خدا ایمان بیاورد و کردار شایسته نماید خدا او را به بهشت ها و باغ هایی که از زیر (ساختمان ها و درختان) آنها نهرها جاری است درمی آورد

که برای همیشه در آنجا جاودانه اند، حَقًّا که خدا روزی را برای او نیکو کرده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند همان کسی است که هفت آسمان را آفرید، و از زمین نیز همانند آنها را؛ فرمان او در میان آنها پیوسته فرود می آید تا بدانید خداوند بر هر چیز تواناست و اینکه علم او به همه چیز احاطه دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: خدا همان کسی است که هفت آسمان و همانند آنها هفت زمین آفرید.

فرمان [خدا] در میان آنها فرود می آید، تا بدانید که خدا بر هر چیزی تواناست، و به راستی دانش وی هر چیزی را در بر گرفته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداست که هفت آسمان را آفرید و از زمین نیز همانند آنها

(هفت عدد کره زمین، یا هفت طبقه زمین، یا هفت اقلیم از سطح کره زمین بیافرید)، اراده حتمی (مبدأ واجب در آفرینش آنها بر حسب ترتیب خلقت) در میان آنها (از نخستین مخلوق ممکن تا آخرین مراتب آن به تدریج) فرود می آمد (تا همه را هست نمود)، و فرمان (حاکم حقیقی به فرشتگان) در میان آنها (درباره تدبیر و تصرف و تنظیم نظام اتم آنها) همواره فرود می آید، تا بدانید که خداوند بر هم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (۱) ترجمه: (۱)

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّهُ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (۲) ترجمه: (۲)

وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنِ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أُنْبَأُكَ هَذَا قَالَ تَبَأَنِي الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ (۳) ترجمه: (۳)

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيْلٌ وَصَالِحٌ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةَ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيْرٌ (۴) ترجمه: (۴)

عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا (۵) ترجمه: (۵)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ (۶) ترجمه: (۶)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْرُونَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۷) ترجمه: (۷)

ص: ۵۶۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! چرا چیزی را که خدا بر تو حلال کرده بخاطر جلب رضایت همسرانت بر خود حرام می کنی؟! و خداوند آمرزنده و رحیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، چرا برای خشنودی همسرانت، آنچه را خدا برای تو حلال گردانیده حرام می کنی؟ خدا [ست که] آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای پیامبر، چرا آنچه را که خداوند بر تو حلال کرده (از خوردن عسل و تماس با همسر، به وسیله سوگند بر خود) حرام می کنی در حالی که (در این ترک اولی) رضایت همسرانت را می جویی؟! و خداوند آمرزنده و مهربان است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند راه گشودن سوگندهایتان را (در این گونه موارد) روشن ساخته؛ و خداوند مولای شماست و او دانا و حکیم است. _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً خدا برای شما [راه] گشودن سوگندهایتان را مقرر داشته است، و خدا سرپرست شماست، و اوست دانای حکیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید خداوند گشودن قسم هایتان را (در این گونه موارد) برای شما مقرر و جایز نموده (که مخالفت کنید و کفاره دهید)، و خدا (از جنبه دینی و دنیوی) سرپرست شماست و اوست دانا و حکیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) هنگامی را که پیامبر یکی از رازهای خود را به بعضی از همسرانش گفت، ولی هنگامی که وی آن را افشا کرد و خداوند پیامبرش را از آن آگاه ساخت، قسمتی از آن را برای او باز گو کرد و از

قسمت دیگر خودداری نمود؛ هنگامی که پیامبر همسرش را از آن خبر داد، گفت: «چه کسی تو را از این راز آگاه ساخت؟» فرمود: «خداوند عالم و آگاه مرا باخبر ساخت!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون پیامبر با یکی از همسرانش سخنی نهانی گفت، و همین که وی آن را [به زن دیگر] گزارش داد و خدا [پیامبر] را بر آن مطلع گردانید [پیامبر] بخشی از آن را اظهار کرد و از بخشی [دیگر] اعراض نمود. پس چون [مطلب] را به آن [زن] خبر داد، وی گفت: «چه کسی این را به تو خبر داده؟» گفت: «مرا آن دانای آگاه خبر داده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (به یاد آرید) هنگامی که پیامبر به برخی از همسرانش سخنی (شامل چند مطلب) به پنهانی گفت، و چون وی آن را (به زن دیگر پیامبر) افشا نمود و خدا (هم) پیامبر را از افشای او آگاه ساخت، پیامبر برخی (از افشاهای او) را (به وی) اظهار کرد و از برخی اعراض نمود و چون آن (همسر) را از آن افشا خبر داد، او گفت: چه کسی تو را از این افشا باخبر ساخت؟ گفت: آن (خدای) دانا و آگاه مرا خبر داد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر شما (همسران پیامبر) از کار خود توبه کنید (به نفع شماست، زیرا) دل‌هایتان از حق منحرف گشته؛ و اگر بر ضد او دست به دست هم دهید، (کاری از پیش نخواهید برد) زیرا خداوند یاور اوست و همچنین جبرئیل و مؤمنان صالح، و فرشتگان بعد از آنان پشتیبان اویند. _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر [شما دو زن] به درگاه خدا توبه کنید [بہتر است]، واقعاً دل‌هایتان انحراف پیدا کرده است. و اگر علیه او به یکدیگر کمک کنید، در حقیقت، خدا خود سرپرست اوست، و جبرئیل و صالح مؤمنان [نیز یاور اویند] و گذشته از این، فرشتگان [هم] پشتیبان [او] خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر شما دو نفر (افشاگر راز و شنونده آن) به سوی خدا توبه برید (می سزد، زیرا) که دل‌هایتان (از حق) منحرف شده، و اگر بر ضد او یاور هم باشید پس (بدانید که) مسلماً خداوند خود و جبرئیل و مرد شایسته مؤمنان، یاور او هستند، و فرشتگان نیز پس از آنها پشتیبانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امید است که اگر او شما را طلاق دهد، پروردگارش به جای شما همسرانی بهتر برای او قرار دهد، همسرانی مسلمان، مؤمن، متواضع، توبه‌کار، عابد، هجرت‌کننده، زانی غیرباکره و باکره! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر پیامبر، شما را طلاق گوید، امید است پروردگارش همسرانی بهتر از شما: مسلمان، مؤمن، فرمانبر، توبه‌کار، عابد، روزه‌دار، بیوه و دوشیزه به او عوض دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر او شما را طلاق دهد امید است که پروردگارش به جای شما او را همسرانی دهد که بهتر از شما باشند، (زانی) تسلیم خدا، مؤمن، مواظب طاعت، توبه‌کار، عبادت‌کننده، روزه‌بگیر، شوهر کرده و دوشیزه

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید خود و خانواده خویش را از آتشی که هیزم آن انسانها و سنگهاست نگه دارید؛ آتشی که فرشتگانی بر آن گمارده شده که خشن و سختگیرند و هرگز فرمان خدا را مخالفت نمی‌کنند و آنچه را فرمان داده شده اند (به طور کامل) اجرا می‌نمایند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، خودتان و کسانتان را از آتشی که سوخت آن، مردم و سنگهاست حفظ کنید: بر آن [آتش] فرشتگانی خشن [و] سختگیر [گمارده شده] اند. از آنچه خدا به آنان دستور داده سرپیچی نمی‌کنند و آنچه را که مأمورند انجام می‌دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، خود و کسان خود را از آتشی که هیزم آن مردم و سنگ هاست نگه دارید بر آن (آتش) فرشتگانی (در گفتار و اخلاق و تعذیب) خشن و (در هیكل و اراده) قوی، موکلند که خدا را در آنچه به آنها امر می‌کند نافرمانی نمی‌کنند و آنچه را دستور داده می‌شوند انجام می‌دهند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ای کسانی که کافر شده اید امروز عذرخواهی نکنید، چرا که تنها به اعمالتان جزا داده می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند : ای کسانی که کافر شده اید، امروز عذر نیاورید، در واقع به آنچه می کردید کیفر می یابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (در آن روز گفته شود) ای کسانی که کفر ورزیده اید، امروز عذر نیاورید جز این نیست که در برابر آنچه (در دنیا) می کردید جزا داده می شوید یا تجسم عین آن عقاید و اعمال، کیفر امروز شماست

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَنْتُمْ لَنَا نُورٌ وَآغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۸) ترجمه: (۱)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبئس المصير (۹) ترجمه: (۲)

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغَيِّبَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ (۱۰) ترجمه: (۳)

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (۱۱) ترجمه: (۴)

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقْتَ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا مِنَ الْقَوَاتِلِ (۱۲) ترجمه: (۵)

ص: ۵۶۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسانی که ایمان آورده اید بسوی خدا توبه کنید، توبه ای خالص؛ امید است (با این کار) پروردگارتان گناهانتان را ببخشد و شما را در باغهایی از بهشت که نهرها از زیر درختانش جاری است وارد کند، در آن روزی که خداوند پیامبر و کسانی را که با او ایمان آوردند خوار نمی کند؛ این در حالی است که نورشان پیشاپیش آنان و از سوی راستشان در حرکت است، و می گویند: «پروردگارا! نور ما را کامل کن و ما را ببخش که تو بر هر چیز توانایی!»
ترجمه استاد فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده اید، به درگاه خدا توبه ای راستین کنید، امید است که پروردگارتان بدیهایتان را از شما بزداید و شما را به باغهایی که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است در آورد. در آن روز خدا پیامبر [خود] و کسانی را که با او ایمان آورده بودند خوار نمی گرداند: نورشان از پیشاپیش آنان، و سمت راستشان، روان است. می گویند: «پروردگارا، نور ما را برای ما کامل گردان و بر ما ببخشای، که تو بر هر چیز توانایی.»
ترجمه آیت الله مشکینی: ای کسانی که ایمان آورده اید، به سوی خداوند توبه کنید توبه ای خالصانه، امید است پروردگارتان گناهان شما را بزداید و شما را به بهشت ها و باغ هایی که از زیر (ساختمان و درختان) آنها جوی ها روان است در آورد در آن روزی که خداوند، پیامبر و کسانی را که با او (به خدا) ایمان آورده اند خوار نمی کند، نور آنها (از قبر که محل بعث است تا مرکز حساب) از پیشاپیش و از جانب راستشان در حرکت است، می گویند: پروردگارا، نور ما را کامل گردان و بر ما ببخشای، که تو بر هر چیزی توانایی

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای پیامبر! با کفار و منافقین پیکار کن و بر آنان سخت بگیر! جایگاهشان جهنم است، و بد فرجامی است! ترجمه استاد فولادوند: ای پیامبر، با کافران و منافقان جهاد کن و بر آنان سخت گیر [که] جای ایشان در جهنم خواهد بود و چه بد سرانجامی است. ترجمه آیت الله مشکینی: ای

پیامبر، با کافران و منافقان پیکار کن و بر آنها سخت گیر و جایگاه آنها جهنم است و آن بد جای بازگشتی است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: خداوند برای کسانی که کافر شده اند به همسر نوح و همسر لوط مثل زده است، آن دو

تحت سرپرستی دو بنده از بندگان صالح ما بودند، ولی به آن دو خیانت کردند و ارتباط با این دو (پیامبر) سودی به حالشان (در برابر عذاب الهی) نداشت، و به آنها گفته شد: «وارد آتش شوید همراه کسانی که وارد می شوند!»

_____ ترجمه استاد فولادوند: خدا برای کسانی که کفر ورزیده اند، آن نوح و آن لوط را مثل آورده [که هر دو در نکاح دو بنده از بندگان شایسته ما بودند و به آنها خیانت کردند، و کاری از دست [شوهران] آنها در برابر خدا ساخته نبود، و گفته شد: «با داخل شوندگان داخل آتش شوید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خداوند برای کسانی که کفر ورزیده اند زن نوح و زن لوط را مثل زده که در تحت (زوجیت) دو بنده صالح از بندگان ما بودند، پس به شوهرانشان (به واسطه نفاق) خیانت کردند و آنها از آن دو زن چیزی از (عذاب) خدا را دفع نکردند، و (به محض مرگ) به آنها گفته شد وارد آتش برزخ شوید، و (در روز قیامت) به آنها گفته شود: همراه واردین داخل آتش (ابدی) شوید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند برای مؤمنان، به همسر فرعون مثل زده است، در آن هنگام که گفت: «پروردگارا! خانه ای برای من نزد خودت در بهشت بساز، و مرا از فرعون و کار او نجات ده و مرا از گروه ستمگران رهایی بخش!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای کسانی که ایمان آورده اند، خدا همسر فرعون را مثل آورده، آنگاه که گفت: «پروردگارا، پیش خود در بهشت خانه ای برایم بساز، و مرا از فرعون و کردارش نجات ده، و مرا از دست مردم ستمگر برهان.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند برای کسانی که ایمان آورده اند زن فرعون را مثل زده: آن گاه که گفت: پروردگارا، برای من در نزد خود (در قرب جلال و رحمت خود) در بهشت خانه ای بساز، و مرا از فرعون و عمل وی رهایی بخش، و از گروه ظالمان (دربار و ملتش) نجات ده

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همچنین به مریم دختر عمران که دامان خود را پاک نگه داشت، و ما را از روح خود در آن دمیدیم؛ او کلمات پروردگار و کتابهایش را تصدیق کرد و از مطیعان فرمان خدا بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مریم دخت عمران را، همان کسی که خود را پاکدامن نگاه داشت و در او از روح خود دمیدیم و سخنان پروردگار خود و کتابهای او را تصدیق کرد و از فرمانبرداران بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز مریم دختر عمران را، زنی که دامان خود پاک نگاه داشت، پس در او از روح خویش (روحی که به اراده ما وجود می یابد) دمیدیم (تا عیسی در رحمش خلق شد)، و کلمات پروردگارش را (آنچه با انبیاء به عنوان وحی سخن گفته) و کتاب های (آسمانی و لوح محفوظ) او را تصدیق نموده و ا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۱) ترجمه: (۱)

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبْلِغَكُمْ أَحْسَنَ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ (۲) ترجمه: (۲)

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَافُوتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ (۳) ترجمه: (۳)

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ (۴) ترجمه: (۴)

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحٍ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ (۵) ترجمه: (۵)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (۶) ترجمه: (۶)

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورٌ (۷) ترجمه: (۷)

تَكَادُ تَمَيَّرُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ (۸) ترجمه: (۸)

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ (۹) ترجمه: (۹)

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ (۱۰) ترجمه: (۱۰)

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ (۱۱) ترجمه: (۱۱)

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (۱۲) ترجمه: (۱۲)

ص: ۵۶۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پربرکت و زوال ناپذیر است کسی که حکومت جهان هستی به دست اوست، و او بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه استاد فولادوند: بزرگوار [و خجسته] است آنکه فرمانروایی به دست اوست و او بر هر چیزی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مقدس و والا- و پرخیر و برکت است آن (خدایی) که ملکیت حقیقی و حاکمیت بر جهان هستی در دست (قدرت) اوست (زیرا آفرینش و حفظ و تدبیر آن تحت اراده اوست) و او بر هر چیزی تواناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن کس که مرگ و حیات را آفرید تا شما را بیازماید که کدام یک از شما بهتر عمل می کنید، و او شکست ناپذیر و بخشنده است. _____ ترجمه استاد فولادوند: همانکه مرگ و زندگی را پدید آورد تا شما را بیازماید که کدامتان نیکوکارترید، و اوست ارجمند آمرزنده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان که مرگ و زندگی را (برای شما آدمیان) پدید آورد تا شما را بیازماید که کدامتان نیکوکارترید و اوست

- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که هفت آسمان را بر فراز یکدیگر آفرید؛ در آفرینش خداوند رحمان هیچ تضاد و عیبی نمی بینی! بار دیگر نگاه کن، آیا هیچ شکاف و خللی مشاهده می کنی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان که هفت آسمان را طبقه طبقه بیافرید. در آفرینش آن [خدای] بخشایشگر هیچ گونه اختلاف [و تفاوتی] نمی بینی. بازبنگر، آیا خلل [و نقصانی] می بینی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان که هفت آسمان را طبقه هایی (روی هم) آفرید، هرگز در آفرینش خدای رحمان (از نظر زیبایی، استواری و اتقان صنع) تفاوت و ناهمگونی نمی بینی، پس بار دیگر بنگر آیا (در خلق اشیا) هیچ خلل و شکاف (و خلاف حکمت) می بینی
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بار دیگر (به عالم هستی) نگاه کن، سرانجام چشمانت (در جستجوی خلل و نقصان ناکام مانده) به سوی تو باز می گردد در حالی که خسته و ناتوان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: باز دوباره بنگر تا نگاهت زبون و درمانده به سوی باز گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس بار دیگر (به جهان هستی) نگاه کن که چشم (دلت) خوار و وامانده (از درک نقص و خللی در خلقت) به سوی تو بازمی گردد
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آسمان پایین (نزدیک) را با چراغهای فروزانی زینت بخشیدیم، و آنها [=شهابها] را تیرهایی برای شیاطین قرار دادیم، و برای آنان عذاب آتش فروزان فراهم ساختیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، آسمان دنیا را با چراغهایی زینت دادیم و آن را مایه طرد شیاطین [=قوای مزاحم] گردانیدیم و برای آنها عذاب آتش فروزان آماده کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به یقین ما آسمان نزدیکتر (به شما) را با چراغ هایی (از ستارگان) زینت بخشیدیم و آنها را وسایل رجم شیاطین قرار دادیم، و برای آنها (برای شیاطین در آخرت) عذاب آتش فروزان آماده نموده ایم
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای کسانی که به پروردگارشان کافر شدند عذاب جهنم است، و بد فرجامی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که به پروردگارشان انکار آوردند، عذاب آتش جهنم خواهند داشت و چه بد سرانجامی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای کسانی که به پروردگارشان کفر ورزیدند عذاب جهنم است، و آن بد جای بازگشتی است
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که در آن افکنده شوند صدای وحشتناکی از آن می شنوند، و این در حالی است که پیوسته می جوشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: چون در آنجا افکنده شوند، از آن خروشی می شنوند در حالی که می جوشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چون در آن افکنده شوند از آن صدای دلخراش فرو کشیدن نفس بشنوند در حالی که پیوسته در جوش و فوران است
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نزدیک است (دوزخ) از شدت غضب پاره پاره شود؛ هر زمان که گروهی در آن افکنده می شوند، نگهبانان دوزخ از آنها می پرسند: «مگر بیم دهنده الهی به سراغ شما نیامد؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: نزدیک است که از خشم شکافته شود. هر بار که گروهی در آن افکنده شوند، نگهبانان آن از ایشان پرسند: «مگر شما را هشدار دهنده ای نیامد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نزدیک است که از شدت خشم متلاشی شود هر گاه گروهی در آن افکنده شوند نگهبانانش از آنها می پرسند: آیا شما را (در دنیا) بیم دهنده ای نیامد
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گویند: «آری، بیم دهنده به سراغ ما آمد، ولی ما او را تکذیب کردیم و گفتیم: خداوند هرگز چیزی نازل نکرده، و شما در گمراهی بزرگی هستید!» _____ ترجمه استاد فولادوند:

گویند: «چرا، هشدار دهنده ای به سوی ما آمد و [لی] تکذیب کردیم و گفتیم: خدا چیزی فرو نفرستاده است، شما جز در گمراهی بزرگ نیستید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: می گویند: چرا، مسلماً برای ما (از جانب خدا)

بیم دهنده ای آمد، ولی (او را) تکذیب کردیم و گفتیم: خدا چیزی نازل نکرده شما جز در گمراهی بزرگی نیستید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و می گویند: «اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می کردیم، در میان دوزخیان نبودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گویند: «اگر شنیده [و پذیرفته] بودیم یا تعقل کرده بودیم در [میان]

دوزخیان نبودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گویند: اگر ما (به راستی) می شنیدیم یا می

اندیشیدیم هرگز در زمره اهل آتش فروزان دوزخ نبودیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینجاست که به گناه خود اعتراف می کنند؛ دور باشند دوزخیان از رحمت خدا! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به گناه خود اقرار می کنند. و مرگ باد بر اهل جهنم

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به گناهشان اعتراف می کنند و مرگ و دوری (از رحمت خدا) باد

بر اهل آتش فروزان دوزخ

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (امّیا) کسانی که از پروردگارشان در نهان می ترسند، مسلماً آمرزش و پاداش بزرگی دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که در نهان از پروردگارشان می ترسند، آنان را آمرزش و

پاداشی بزرگ خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته کسانی که از پروردگارشان در نهان (در

حال خلوت از مردم و نهان بودن عذاب از نظرشان) می ترسند آنها را آمرزش و پاداشی بزرگ است

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (۱۳) ترجمه: (۱)

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (۱۴) ترجمه: (۲)

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ (۱۵) ترجمه: (۳)

أَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ (۱۶) ترجمه: (۴)

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ (۱۷) ترجمه: (۵)

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (۱۸) ترجمه: (۶)

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَائِتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ (۱۹) ترجمه: (۷)

أَمْ مَنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصَرُّكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي عُزُورٍ (۲۰) ترجمه: (۸)

أَمْ مَنْ هَذَا الَّذِي يَزُوقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ (۲۱) ترجمه: (۹)

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (۲۲) ترجمه: (۱۰)

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (۲۳) ترجمه: (۱۱)

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۲۴) ترجمه: (۱۲)

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (۲۵) ترجمه: (۱۳)

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ (۲۶) ترجمه: (۱۴)

ص: ۵۶۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتار خود را پنهان کنید یا آشکار (تفاوتی نمی کند)، او به آنچه در سینه هاست آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [اگر] سخن خود را پنهان دارید، یا آشکارش نمایید، در حقیقت وی به راز دلها آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتارتان را (در سینه خود یا از غیر

همرازتان) پنهان دارید یا آشکار سازید، حتما خداوند به آنچه در سینه هاست داناست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آن کسی که موجودات را آفریده از حال آنها آگاه نیست؟! در حالی که او (از اسرار دقیق) باخبر و آگاه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا کسی که آفریده است نمی داند؟ یا اینکه او خود باریک بین آگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا کسی که آفریده نمی داند؟ هوش دار،

کسی که (صاحب اندیشه و قدرت اندیشیدن او را) آفریده (اندیشه هایش را نیز) می داند و او باریک بین و آگاه است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او کسی است که زمین را برای شما رام کرد، بر شانه های آن راه بروید و از روزیهای خداوند بخورید؛ و بازگشت و اجتماع همه به سوی اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: اوست کسی که زمین را برای شما رام گردانید، پس در فراخنای آن رهسپار شوید و از روزی [خدا] بخورید و رستاخیز به سوی اوست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اوست آن که زمین را (به هموار نمودن سطح و ایجاد حرکت وضعی و انتقالی در آن) برای شما رام نمود، پس بر دوش های آن راه روید (و همه جای جسم کروی دوش آن است) و از روزی او بخورید، و (بدانید که فرمان) برانگیختن به دست او و حضور برانگیخته ها به سوی اوست

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا خود را از عذاب کسی که حاکم بر آسمان است در امان می دانید که دستور دهد زمین بشکافد و شما را فرو برد و به لرزش خود ادامه دهد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از آن کس که در آسمان است ایمن شده اید که شما را در زمین فرو برد، پس بناگاه [زمین] به تپیدن افتد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا از کسی که در آسمان است (فرمانش در آنجا جاری است چون خداوند، یا حضور پرقدرتش در آنجاست چون فرشتگان) ایمنید از این که شما را در زمین فرو برد پس به ناگاه زمین در موج و لرزه افتد (و شما را خرد کند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا خود را از عذاب خداوند آسمان در امان می دانید که تندبادی پر از سنگریزه بر شما فرستد؟! و بزودی خواهید دانست تهدیدهای من چگونه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا از آن کس که در آسمان است ایمن شده اید که بر [سر] شما تندبادی از سنگریزه فرو فرستد؟ پس به زودی خواهید دانست که بیم دادن من چگونه است _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا از آن کس که در آسمان است ایمنید از این که تندبادی بر شما فرو فرستد که سنگریزه بیارد؟! پس به زودی خواهید دانست که بیم دادن من چگونه است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که پیش از آنان بودند (آیات الهی را) تکذیب کردند، اما (بین) مجازات من چگونه بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیش از آنان [نیز] کسانی به تکذیب پرداختند پس عذاب من چگونه بود؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقیقت این است که کسانی که پیش از اینان (مشرکان مکه) بودند (پیامبران ما را) تکذیب کردند، پس عکس العمل و کیفر ما چگونه بود

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا به پرندگان که بالای سرشان است، و گاه بالهای خود را گسترده و گاه جمع می کنند، نگاه نکردند؟! جز خداوند رحمان کسی آنها را بر فراز آسمان نگه نمی دارد، چرا که او به هر چیز بیناست! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در بالای سرشان به پرندگان ننگریسته اند [که گاه] بال می گسترند و [گاه] بال می آندند؟ جز خدای رحمان [کسی] آنها را نگاه نمی دارد، او به هر چیزی بیناست. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و آیا آنها به پرندگان که در بالای سرشان در پروازند ننگریستند که گاه بال های خود گشوده دارند و گاه می بندند؟! آنها را (در میان فضا) جز خدای رحمان نگه نمی دارد، که او به هر چیزی بیناست

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا این کسی که لشکر شماست می تواند شما را در برابر خداوند یاری دهد؟ ولی کافران تنها گرفتار فریبند! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا آن کسی که خود برای شما [چون] سپاهی است که یاریتان می کند، جز خدای رحمان کیست؟ کافران جز گرفتار فریب نیستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا کیست آن که سپاه شماست که شما را در برابر خدای رحمان یاری دهد؟! کافران جز در غفلت و فریب نیستند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا آن کسی که شما را روزی می دهد، اگر روزیش را بازدارد (چه کسی می تواند نیاز شما را تأمین کند)؟! ولی آنها در سرکشی و فرار از حقیقت لجاجت می ورزند! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا کیست آن که به شما روزی دهد اگر [خدا] روزی خود را [از شما] باز دارد؟ [نه] بلکه در سرکشی و نفرت پافشاری کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا کیست آن که به شما روزی دهد اگر خداوند روزیش را از شما بازدارد؟ (حق بر آنها پنهان نیست) بلکه در سرکشی و فرار (از حق) لجاجت می کنند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که به رو افتاده حرکت می کند به هدایت نزدیکتر است یا کسی که راست قامت در صراط مستقیم گام برمی دارد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آیا آن کس که نگونسار راه می پیماید هدایت یافته تر است یا آن کس که ایستاده بر راه راست می رود؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آیا کسی که (به خاطر پست و بلندی راه) افتاده و خزنده بر صورت خود راه می رود هدایت یافته تر است یا آن که با قامت راست بر راه مستقیم می رود؟! (کافری که پیوسته در لغزش کفر و فسق راه زندگی می پیماید ره یافته تر است یا مؤمن قائم به ایمان در راه راست دین؟

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «او کسی است که شما را آفرید و برای شما گوش و چشم و قلب قرار داد؛ اما کمتر سپاسگزاری می کنید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اوست آن کس که شما را پدید آورده و برای شما گوش و دیدگان و دلها آفریده است. چه کم سپاسگزاری.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اوست آن که شما را پدید آورد و برای شما نیروی شنوایی و دیده ها و دل ها قرار داد اما شما کم سپاس می گزارید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «او کسی است که شما را در زمین آفرید و به سوی او محشور می شوید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اوست که شما را در زمین پراکنده کرده، و به نزد او [ست که] گرد آورده خواهید شد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: اوست آن که شما را در این زمین بیافرید و (در آخرت) به سوی او گرد آورده می شوید

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها می گویند: «اگر راست می گوئید این وعده قیامت چه زمانی است؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و می گویند: «اگر راست می گوئید، این وعده کی خواهد بود؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (کافران) گویند: این وعده (روز قیامت) کی است اگر شما راستگوئید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «علم آن تنها نزد خداست؛ و من فقط بیم دهنده آشکاری هستم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «علم [آن] فقط پیش خداست و من صرفاً هشدار دهنده ای آشکارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: این علم تنها در نزد خداست، و من فقط بیم دهنده ای آشکارم

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ (٢٧) ترجمه: (١)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ (٢٨) ترجمه: (٢)

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (٢٩) ترجمه: (٣)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ (٣٠) ترجمه: (٤)

٦٨ - سورة القلم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُورُونَ (١) ترجمه: (٥)

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ (٢) ترجمه: (٦)

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ (٣) ترجمه: (٧)

وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ (٤) ترجمه: (٨)

فَسْتَبْصِرْ وَتُبْصِرُونَ (٥) ترجمه: (٩)

بِأَيِّكُمْ الْمَفْتُونُ (٦) ترجمه: (١٠)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (٧) ترجمه: (١١)

فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ (٨) ترجمه: (١٢)

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ (٩) ترجمه: (١٣)

وَلَا تُطِعِ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ (١٠) ترجمه: (١٤)

هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ (١١) ترجمه: (١٥)

مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ (١٢) ترجمه: (١٦)

عُتُلٌّ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ (١٣) ترجمه: (١٧)

أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ (١٤) ترجمه: (١٨)

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (١٥) ترجمه: (١٩)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که آن (وعده الهی) را از نزدیک می بینند، صورت کافران زشت و سیاه می گردد، و به آنها گفته می شود: «این همان چیزی است که تقاضای آن را داشتید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که آن [لحظه موعود] را نزدیک ببینند، چهره های کسانی که کافر شده اند در هم رود، و گفته شود: «این است همان چیزی که آن را فرا می خواندید» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون آن (جهنم موعود) را از نزدیک ببینند چهره کسانی که کفر می ورزیدند زشت و درهم گردد، و (به آنها) گفته شود: این همان چیزی است که آن را (در دنیا به عنوان مسخره) می خواستید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «به من خبر دهید اگر خداوند مرا و تمام کسانی را که با من هستند هلاک کند، یا مورد ترحم قرار دهد، چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه می دهد؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به من خبر دهید، اگر خدا مرا و هر که را با من است هلاک کند یا ما را مورد رحمت قرار دهد، چه کسی کافران را از عذابی پر درد پناه خواهد داد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به من خبر دهید اگر خداوند مرا و هر کس را که با من است بمیراند یا بر ما رحم آورد (و زنده نگه دارد، به هر حال) کافران را چه کسی از عذاب دردناک پناه خواهد داد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «او خداوند رحمان است، ما به او ایمان آورده و بر او توکل کرده ایم؛ و بزودی می دانید چه کسی در گمراهی آشکار است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «اوست خدای بخشایشگر، به او ایمان آوردیم، و بر او توکل کردیم. و به زودی خواهید دانست چه کسی است که خود در گمراهی آشکاری است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: آن (کسی که شما را به توحید او می خوانم) خدای رحمت بخش (به همه جهان هستی) است، به او ایمان آوردیم و بر او توکل کردیم، پس به زودی خواهید فهمید که چه کسی در گمراهی آشکاری است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «به من خبر دهید اگر آبهای (سرزمین) شما در زمین فرو رود، چه کسی می تواند آب جاری و گوارا در دسترس شما قرار دهد؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به من خبر دهید، اگر آب [آشامیدنی] شما [به زمین] فرو رود، چه کسی آب روان برایتان خواهد آورد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به من خبر دهید، اگر آب شما (در چشمه ها و چاه ها و رودها) در زمین فرو نشیند، کیست که برای شما آبی روان و گوارا بیاورد؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ن، سو گند به قلم و آنچه مینویسند، _____ ترجمه استاد فولادوند: نون، سو گند به قلم و آنچه می نویسند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نون. رمزی میان الله و رسول اوست. این کتاب مرکب از همین حروف است اما بشر از معارضه آن ناتوان است. این کتاب دارای محکومات و این گونه متشابهات است. سو گند به لوح نورانی محفوظ (که قلم بر وی بنگاشت)، و به دوات و هر جوهر مایع (که قلم بدان بنویسد). سو گند به قلم (قلم اول جاری بر لوح محفوظ، و قلم فرشتگان حسابگر، و قلم انسان های پاک) و به آنچه قلم ها می نویسند (علوم و اسرار تودییی قلم که بر روی لوح محفوظ نگاشته می گردد، و عمل های نیک صالحان که در صحایفشان نوشته می شود، و علوم نافع که قلم فرسایان می نگارند)

۶- ترجمه آیت مکارم شیرازی : که به نعمت پروردگارت تو مجنون نیستی، _____ ترجمه استاد فولادوند : [که] تو، به لطف پروردگارت، دیوانه نیستی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : که به نعمت و لطف پروردگارت تو دیوانه نیستی

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و برای تو پاداشی عظیم و همیشگی است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و بی گمان، تو را پاداشی بی منت خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و به یقین برای تو (در دنیا و آخرت) پاداشی است بی منت و بی پایان

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و تو اخلاق عظیم و برجسته ای داری! _____ ترجمه استاد فولادوند : و راستی که تو را خوبی والا است _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همانا تو بر ملکه نفسانی بزرگی (که همه اخلاق فاضله انسانی در آن جمع است) استواری

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بزودی تو می بینی و آنان نیز می بینند، _____ ترجمه استاد فولادوند : به زودی خواهی دید و خواهند دید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس به زودی تو خواهی دید و آنها نیز خواهند دید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : که کدام یک از شما مجنونند! _____ ترجمه استاد فولادوند : [که] کدام یک از شما دستخوش جنونید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : که کدام یک از شما (تو یا دشمنانت) گرفتار جنونید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پروردگارت بهتر از هر کس می داند چه کسی از راه او گمراه شده، و هدایت یافتگان را نیز بهتر می شناسد! _____ ترجمه استاد فولادوند : پروردگارت خود بهتر می داند چه کسی از راه او منحرف شده، و [هم] او به راه یافتگان داناتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا پروردگارت خود به کسی که از راه او گمراه شده و هم به هدایت یافتگان داناتر است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : حال که چنین است از تکذیب کنندگان اطاعت مکن! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس، از دروغزنان فرمان مبر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس از تکذیب کنندگان (خود و آیات خداوند) اطاعت مکن

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها دوست دارند نرمش نشان دهی تا آنها (هم) نرمش نشان دهند (نرمشی توأم با انحراف از مسیر حق)! _____ ترجمه استاد فولادوند : دوست دارند که نرمی کنی تا نرمی نمایند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : زیرا آنها دوست دارند که نرمش و سازش کنی تا آنها نیز نرمش و سازش کنند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از کسی که بسیار سوگند یاد می کند و پست است اطاعت مکن، _____ ترجمه استاد فولادوند : و از هر قسم خورنده فرومایه ای فرمان مبر: _____

ترجمه آیت الله مشکینی : و از هیچ کس که بسیار سوگند خور و فرومایه است فرمان مبر

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کسی که بسیار عیبجوست و به سخن چینی آمد و شد می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند : [که] عیبجوست و برای خبرچینی گام برمی دارد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن که سخت عیبجو و بدگو و گام بردارنده به سخن چینی است

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بسیار مانع کار خیر، و متجاوز و گناهکار است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : مانع خیر، متجاوز، گناه پیشه، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و بسیار بخیل و بازدارنده از خیر، تجاوزگر و گناه پیشه است

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : علاوه بر اینها کینه توز و پرخور و خشن و بدنام است! _____ ترجمه استاد فولادوند : گستاخ، [و] گذشته از آن زنازاده است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و پس از آن (همه صفات زشت)، خشن و سنگدل و بی اصل و ریشه است

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مبادا بخاطر اینکه صاحب مال و فرزندان فراوان است (از او پیروی کنی)! _____ ترجمه استاد فولادوند : به صرف اینکه مالدار و پسر دار است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (این گناهان را انجام می دهد) به خاطر آنکه صاحب مال و پسران است

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که آیات ما بر او خوانده می شود می گوید: «اینها افسانه های خرافی پیشینیان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند : چون آیات ما بر او خوانده شود، گوید: «افسانه های پیشینیان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : هنگامی که آیات ما بر او خوانده شود گوید: افسانه های پیشینیان است

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرُطُومِ (١٤) ترجمه: (١)

إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ (١٧) ترجمه: (٢)

وَلَا يَسْتَنْوَنَ (١٨) ترجمه: (٣)

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ (١٩) ترجمه: (٤)

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ (٢٠) ترجمه: (٥)

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ (٢١) ترجمه: (٦)

أَنْ ائْتُوا عَلَىٰ حَزْبِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٢٢) ترجمه: (٧)

فَانطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ (٢٣) ترجمه: (٨)

أَنْ لَّا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ (٢٤) ترجمه: (٩)

وَعَدُوا عَلَىٰ حَزْدٍ قَادِرِينَ (٢٥) ترجمه: (١٠)

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُونَ (٢٦) ترجمه: (١١)

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ (٢٧) ترجمه: (١٢)

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ (٢٨) ترجمه: (١٣)

قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (٢٩) ترجمه: (١٤)

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ (٣٠) ترجمه: (١٥)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا طَاغِينَ (٣١) ترجمه: (١٦)

عَسَىٰ رَبَّنَا أَنْ يُبدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ (٣٢) ترجمه: (١٧)

كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَالْعَذَابُ الْآخِرُهُ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٣٣) ترجمه: (١٨)

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ (٣٤) ترجمه: (١٩)

أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ (٣٥) ترجمه: (٢٠)

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (۳۶) ترجمه: (۲۱)

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ (۳۷) ترجمه: (۲۲)

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ (۳۸) ترجمه: (۲۳)

أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بِاللَّعْنَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ (۳۹) ترجمه: (۲۴)

سَلُّهُمْ أَيُّهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ (۴۰) ترجمه: (۲۵)

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ (۴۱) ترجمه: (۲۶)

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ (۴۲) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۶۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) ما بزودی بر بینی او علامت و داغ ننگ می نهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: زودا که بر بینی اش داغ نهیم [و رسوایش کنیم]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما به زودی داغ (ذلت) بر بینی او می نهیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آنها را آزمودیم، همان گونه که «صاحبان باغ» را آزمایش کردیم، هنگامی که سوگند یاد کردند که میوه های باغ را صبحگاهان (دور از چشم مستمندان) بچینند. _____ ترجمه استاد فولادوند: ما آنان را همان گونه که باغداران را آزمودیم، مورد آزمایش قرار دادیم، آنگاه که سوگند خوردند که صبح برخیزند و [میوه] آن [باغ] را حتماً بچینند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما آنها را (اهل مکه را) آزمودیم همان گونه که صاحبان آن باغ را (که در یمن در نزدیکی صنعا بود) آزمودیم آن گاه که قسم خوردند که بامدادان میوه های آن را خواهند چید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ از آن استثنا نکنند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] «ان شاء الله» نگفتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که (در فکر خود چیزی برای فقرا) استثنا نمی کردند و ان شاء الله نمی گفتند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای عذاب فریادگر (شب هنگام) بر (تمام) باغ آنها فرود آمد در حالی که همه در خواب بودند، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در حالی که آنان غنوده بودند، بلایی از جانب پروردگارت بر آن [باغ] به گردش در آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس شبانه بلایی فراگیر از جانب پروردگارت بر آن باغ احاطه کرد در حالی که آنها خواب بودند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن باغ سرسبز همچون شب سیاه و ظلمانی شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [باغ] آفت زده [و زمین بایر] گردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن جا به صورت

باغی میوه هایش چیده شده و درختانش سیاه و سوخته در آمد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: صبحگاهان یکدیگر را صدا زدند، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [باغداران] بامدادان یکدیگر را صدا زدند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هنگام صبح یکدیگر را صدا زدند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که بسوی کشتزار و باغ خود حرکت کنید اگر قصد چیدن میوه ها را دارید! _____ ترجمه استاد فولادوند: که: «اگر میوه می چینید، بامدادان به سوی کشت خویش روید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که اگر قصد چیدن (میوه) دارید بامدادان به سوی باغ و زراعت خود بیرون آید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها حرکت کردند در حالی که آهسته با هم می گفتند: «_____ ترجمه استاد فولادوند: پس به راه افتادند و آهسته به هم می گفتند _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به راه افتادند در حالی که آهسته با هم گفتگو می کردند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: «مواظب باشید امروز حتی یک فقیر وارد بر شما نشود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: «که: امروز نباید در باغ بینوایی بر شما در آید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که مبادا امروز فقری در این باغ بر شما وارد شود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) آنها صبحگاهان تصمیم داشتند که با قدرت از مستمندان جلوگیری کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و صبحگاهان در حالی که خود را بر منع [بینوایان] توانا می دیدند، رفتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و صبحگاه با تصمیم بر محروم کردن (فقر) بیرون شدند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که (وارد باغ شدند و) آن را دیدند گفتند: «حقاً! ما گمراهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون [باغ] را دیدند، گفتند: «قطعاً ما راه گم کرده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون آن باغ را دیدند، گفتند: حتماً راه را گم کرده ایم یا گمراه از راه حق شده ایم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری، همه چیز از دست ما رفته) بلکه ما محرومیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [نه] بلکه ما محرومیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (نه تنها راه حق را گم کرده ایم) بلکه ما (از نعمت حق و زراعت خود) محروم شده ایم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یکی از آنها که از همه عاقلتر بود گفت: «آیا به شما نگفتم چرا تسیح خدا نمی گوید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: خردمندترینشان گفت: «آیا به شما نگفتم: چرا خدا را به پاکی نمی ستایید؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: میانسال آنها و عاقل ترین و مستقیم ترین آنها گفت: آیا به شما نگفتم که چرا خدا را منزّه (از نقص و عیب) نمی دارید (و با تصمیم بر مخالفتش عملاً او را عاجز می شمارید)؟

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفتند: «منزه است پروردگار ما، مسلماً ما ظالم بودیم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «پروردگارا، تو را به پاکی می ستاییم، ما واقعاً ستمگر بودیم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند: پروردگار ما منزّه است، حقاً که ما ستمکار بودیم

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس رو به یکدیگر کرده به ملامت هم پرداختند، _____ ترجمه

استاد فولادوند: پس بعضی شان رو به بعضی دیگر آوردند و همدیگر را به نکوهش گرفتند.

ترجمه آیت الله مشکینی: پس به یکدیگر روی آورده، در حالی که به ملامت هم می پرداختند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و فریادشان بلند شد) گفتند: «وای بر ما که طغیانگر بودیم!»

ترجمه استاد فولادوند: گفتند: «ای وای بر ما که سرکش بوده ایم» ترجمه آیت الله مشکینی: گفتند:

ای وای بر ما، مسلماً ما طغیانگر و سرکش بودیم

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امیدواریم پروردگاران (ما را ببخشند و) بهتر از آن به جای آن به ما بدهد، چرا که ما به

او علاقه مندیم!» ترجمه استاد فولادوند: امید است که پروردگار ما بهتر از آن را به ما عوض دهد،

زیرا ما به پروردگاران مشتاقیم. ترجمه آیت الله مشکینی: امید است که پروردگار ما بهتر از آن را

به جای آن به ما بدهد، که ما به سوی پروردگاران مشتاقیم

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این گونه است عذاب (خداوند در دنیا)، و عذاب آخرت از آن هم بزرگتر است اگر می

دانستند! ترجمه استاد فولادوند: عذاب [دنیا] چنین است، و عذاب آخرت، اگر می دانستند قطعاً

بزرگتر خواهد بود. ترجمه آیت الله مشکینی: این گونه است عذاب (ما در دنیا)، و البته عذاب

آخرت بزرگتر است، اگر می دانستند

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً برای پرهیزگاران نزد پروردگارشان باغهای پر نعمت بهشت است!

ترجمه استاد فولادوند: برای پرهیزگاران، نزد پروردگارشان باغستانهای پر ناز و نعمت است.

ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین برای پرهیزگاران در نزد پروردگارشان بهشت های پر نعمت است

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا مؤمنان را همچون مجرمان قرار می دهیم؟! ترجمه استاد

فولادوند: پس آیا فرمانبرداران را چون بدکاران قرار خواهیم داد؟ ترجمه آیت الله مشکینی: پس

آیا ما تسلیم شدگان را (از نظر پاداش اخروی) همانند گنهکاران قرار می دهیم؟

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما را چه می شود؟! چگونه داوری می کنید؟! ترجمه استاد

فولادوند: شما را چه شده؟ چگونه داوری می کنید؟ ترجمه آیت الله مشکینی: شما را چه شده؟

چگونه داوری می کنید؟

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کتابی دارید که از آن درس می خوانید... ترجمه استاد

فولادوند: یا شما را کتابی هست که در آن فرا می گیرید، ترجمه آیت الله مشکینی: آیا برای شما

کتابی است (آسمانی) که در آن می خوانید

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که آنچه را شما انتخاب می کنید از آن شماست؟! ترجمه

استاد فولادوند: که هر چه را برمی گزینید، برای شما در آن خواهد بود؟ ترجمه آیت الله مشکینی:

که برای شماست (در آن عالم) هر چه برگزینید؟

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اینکه عهد و پیمان مؤکد و مستمری تا روز قیامت بر ما دارید که هر چه را حکم کنید

برای شما باشد؟! ترجمه استاد فولادوند: یا اینکه شما تا روز قیامت [از ما] سوگندهایی رسا گرفته

اید که هر چه دلتان خواست حکم کنید؟ ترجمه آیت الله مشکینی: یا برای شما عهد و پیمان های

مؤکد است بر ما تا روز قیامت که هر آنچه حکم کنید (از بهشت و نعمت های آخرت) برای شما خواهد بود؟

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از آنها بپرس کدام یک از آنان چنین چیزی را تضمین می کند؟!
_____ ترجمه استاد فولادوند: از آنان بپرس: کدامشان ضامن این [ادعا] یند؟

ترجمه آیت الله مشکینی: از آنان بپرس که کدام یک از آنها ضامن این (ادعا) است؟

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اینکه معبودانی دارند که آنها را شریک خدا قرار داده اند (و برای آنان شفاعت می کنند)؟! اگر راست می گویند معبودان خود را بیاورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا شریکانی دارند؟ پس اگر راست می گویند شریکانشان را بیاورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنها را شریکانی است (شریکانی در صحت این ادعا یا معبودهایی شریک خدا که فردا آنها را نجات دهند و مقام بخشند)؟ پس شریکانشان را بیاورند اگر راستگویند

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به خاطر بیاورید) روزی را که ساق پاها (از وحشت) برهنه می گردد و دعوت به سجود می شوند، امّا نمی توانند (سجود کنند). _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که کار، زار [و رهایی دشوار] شود و به سجده فرا خوانده شوند و در خود توانایی نیابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به یاد آر) روزی که کار بر آنها به شدت سخت شود و (به عنوان توبیخ) به سجده کردن دعوت شوند ولی نتوانند (زیرا صفت تکبر دنیوی به انجماد قامتشان تجسم یافته است)

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ (٤٣) ترجمه: (١)

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ (٤٤) ترجمه: (٢)

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ (٤٥) ترجمه: (٣)

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُثْقَلُونَ (٤٦) ترجمه: (٤)

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ (٤٧) ترجمه: (٥)

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْأُخْتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ (٤٨) ترجمه: (٦)

لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ (٤٩) ترجمه: (٧)

فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (٥٠) ترجمه: (٨)

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذُّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ (٥١) ترجمه: (٩)

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (٥٢) ترجمه: (١٠)

٦٩ - سورة الحاقة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَاقَّةُ (١) ترجمه: (١١)

مَا الْحَاقَّةُ (٢) ترجمه: (١٢)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ (٣) ترجمه: (١٣)

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ (٤) ترجمه: (١٤)

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأَهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ (٥) ترجمه: (١٥)

وَأَمَّا عَادٌ فَأَهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ (٦) ترجمه: (١٦)

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ (٧) ترجمه: (١٧)

فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ (٨) ترجمه: (١٨)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این در حالی است که چشمهایشان (از شدت شرمساری) به زیر افتاده، و ذلت و خواری وجودشان را فرا گرفته؛ آنها پیش از این دعوت به سجود می شدند در حالی که سالم بودند (ولی امروز دیگر توانایی آن را ندارند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: دیدگان‌شان به زیر افتاده، خواری آنان را فرو می گیرد، در حالی که [پیش از این] به سجده دعوت می شدند و تندرست بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که چشمانشان فرو افتاده، ذلت و خواری وجودشان را فرا گیرد، و همانا (در دنیا) به سجده (خدا) دعوت می شدند در حالی که سالم بودند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اکنون مرا با آنها که این سخن را تکذیب می کنند واگذار! ما آنان را از آنجا که نمی دانند به تدریج به سوی عذاب پیش می بریم. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس مرا با کسی که این گفتار را تکذیب می کند واگذار. به تدریج آنان را به گونه ای که در نیابند [گریبان] خواهیم گرفت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس مرا با کسانی که این حدیث را (قرآن را) تکذیب می کنند واگذار، که به زودی آنها را تدریجا (به سوی عذاب و شقاوت ابدی) از آنجا که نمی دانند نزدیک می کنیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنها مهلت (بازگشت) می دهم؛ چرا که نقشه های من محکم و دقیق است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مهلتشان می دهم، زیرا تدبیر من [سخت] استوار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من به آنها مهلت می دهم (تا شقاوتشان به کمال رسد) و همانا کید و تدبیر من محکم و استوار است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اینکه تو از آنها مُردی می طلبی که پرداختش برای آنها سنگین است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا از آنان مزدی درخواست می کنی، و آنان خود را زیر بار تاوان، گرانبار می یابند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا از آنان (برای رسالت خود) مزدی می طلبی تا آنها از غرامت گرانبار باشند؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا اسرار غیب نزد آنهاست و آن را می نویسند (و به یکدیگر می دهند)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا [علم] غیب پیش آنهاست و آنها می نویسند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا آنکه غیب نزد آنهاست (علم لوح محفوظ یا مغیبات اشیا) پس (از روی آن) می نویسند (و بر شرک و فسق خود استدلال می کنند و از تویی نیاز می شوند)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اکنون که چنین است صبر کن و منتظر فرمان پروردگارت باش، و مانند صاحب ماهی [= یونس] مباش (که در تقاضای مجازات قومش عجله کرد و گرفتار مجازات ترک اولی شد) در آن زمان که با نهایت اندوه خدا را خواند. _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در [امثال] حکم پروردگارت شکیبایی ورز، و مانند همدم ماهی [= یونس] مباش، آنگاه که اندوه زده ندا درداد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بر فرمان پروردگارت صبر کن (و در هلاک آنان مشتتاب) و همانند (یونس) صاحب ماهی مباش آن گاه که با دلی پراندوه (در شکم ماهی خدا را) ندا درداد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اگر رحمت خدا به یاریش نیامده بود، (از شکم ماهی) بیرون افکنده می شد در حالی که نکوهیده بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: اگر لطفی از جانب پروردگارش تدارک [حال] او نمی کرد، قطعاً نکوهش شده بر زمین خشک انداخته می شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اگر نه این بود

که نعمتی از جانب پروردگارش (توفیق، قبول توبه و ولایت معنوی) او را دریافت، همانا (از شکم ماهی) ملامت شده و مطرود به صحرائی بی گیاه افکنده می شد (ولی مشمول رحمت گشت و با کمال حرمت افکنده شد)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی پروردگارش او را برگزید و از صالحان قرار داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس پروردگارش وی را برگزید و از شایستگانش گردانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پروردگارش او را (به تجدید وحی و الطاف خاصه) برگزید و از شایستگانش قرار داد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نزدیک است کافران هنگامی که آیات قرآن را می شنوند با چشم زخم خود تو را از بین ببرند، و می گویند: «او دیوانه است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که کافر شدند، چون قرآن را شنیدند چیزی نمانده بود که تو را چشم بزنند، و می گفتند: «او واقعاً دیوانه ای است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقیقت این است که کسانی که کفر ورزیده اند هنگامی که این ذکر (قرآن را) شنیدند نزدیک بود تو را به (نحوست) چشمانشان بلغزانند! و (به خاطر عجز از درک قرآن درباره آورنده آن) می گویند: او دیوانه است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که این (قرآن) جز مایه بیداری برای جهانیان نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و حال آنکه [قرآن] جز تذکری برای جهانیان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که این (پیامبر و این قرآن) چیزی جز مایه تذکری برای جهانیان نیست

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (روز رستاخیز) روزی است که مسلماً واقع می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن رخ دهنده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن ساعت، و آن حادثه واقع شدنی، و آن امور و احوال مسلم الوقوع که نامش حاقه است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه روز واقع شدنی! _____ ترجمه استاد فولادوند: چیست آن رخ دهنده؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چیست حقیقت آن حاقه؟ (چه حادثه بزرگ و هولناک و طولانی است!

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو چه می دانی آن روز واقع شدنی چیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چه دانی که آن رخ دهنده چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه آگاہت کرد که حاقه چیست؟! (نمی توانی به حقیقت آن پی ببری. آن حادثه کوبنده ای است.

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم «ثمود» و «عاد» عذاب کوبنده الهی را انکار کردند (و نتیجه شومش را دیدند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: ثمود و عاد، آن حادثه کوبنده را تکذیب کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ثمود (قوم صالح) و عاد (قوم هود) آن حادثه کوبنده را تکذیب کردند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما قوم «ثمود» با عذابی سرکش هلاک شدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اما ثمود به [سزای] سرکشی [خود] به هلاکت رسیدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما قوم ثمود به سبب طغیانشان با عذابی متجاوز از حد، هلاک شدند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما قوم «عاد» با تندبادی طغیانگر و سرد و پرصدا به هلاکت رسیدند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما عاد، به [وسیله] تندبادی توفنده سرکش هلاک شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما قوم عاد به واسطه تندبادی سرد و غزان و سرکش به هلاکت

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (خداوند) این تندباد بنیان کن را هفت شب و هشت روز پی در پی بر آنها مسلط ساخت، (و اگر آنجا بودی) می دیدی که آن قوم همچون تنه های پوسیده و تو خالی درختان نخل در میان این تند باد روی زمین افتاده و هلاک شده اند! _____ ترجمه استاد فولادوند : [که خدا] آن را هفت شب و هشت روز پیای بر آنان بگماشت: در آن [مدت] مردم را فرو افتاده می دیدی، گویی آنها تنه های نخلهای میان تهی اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (بادی که خداوند) آن را به مدت هفت شب و هشت روز نحس و پی در پی بر آنان مسلط نمود، و (اگر آنجا بودی) آن گروه را بر زمین افتاده می دیدی، گویی تنه های نخل تو خالی و از جا کنده اند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا کسی از آنها را باقی می بینی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا از آنان کسی را بر جای می بینی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس آیا از آنها هیچ باقی مانده ای می بینی؟

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ (٩) ترجمه: (١)

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَأِيَتْهَا (١٠) ترجمه: (٢)

إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ (١١) ترجمه: (٣)

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيهَا أُذُنٌ وَاَعِيَهُ (١٢) ترجمه: (٤)

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفَخَهُ وَاحِدَةً (١٣) ترجمه: (٥)

وَحَمَلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً (١٤) ترجمه: (٦)

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (١٥) ترجمه: (٧)

وَانشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِئَةٌ (١٦) ترجمه: (٨)

وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةً (١٧) ترجمه: (٩)

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ (١٨) ترجمه: (١٠)

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَٰؤُلَاءِ أَقْرَبُوا كِتَابِيَةَ (١٩) ترجمه: (١١)

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَةَ (٢٠) ترجمه: (١٢)

فَهُوَ فِي عِيشِهِ رَاضِيَةً (٢١) ترجمه: (١٣)

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ (٢٢) ترجمه: (١٤)

قُطُوفُهَا دَانِيَةً (٢٣) ترجمه: (١٥)

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ (٢٤) ترجمه: (١٦)

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَةَ (٢٥) ترجمه: (١٧)

وَلَمْ أُدْرِ مَا حِسَابِيَةَ (٢٦) ترجمه: (١٨)

يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ (٢٧) ترجمه: (١٩)

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَةَ (٢٨) ترجمه: (٢٠)

هَلَكَ عَنِّي شُلَطَانِيَّةٌ (٢٩) ترجمه: (٢١)

حُذُوهُ فَعَلُوهُ (٣٠) ترجمه: (٢٢)

ثُمَّ الْجَحِيمِ صَلْوُهُ (٣١) ترجمه: (٢٣)

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ (٣٢) ترجمه: (٢٤)

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ (٣٣) ترجمه: (٢٥)

وَلَا يَحْضُرُ عَلَيَّ طَعَامَ الْمَسْكِينِ (٣٤) ترجمه: (٢٦)

ص: ٥٦٧

١- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرعون و کسانی که پیش از او بودند و همچنین اهل شهرهای زیر و رو شده [=قوم لوط] مرتکب گناهان بزرگ شدند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرعون و کسانی که پیش از او بودند و [مردم] شهرهای سرنگون شده [سدوم و عاموره] مرتکب خطا شدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرعون و کسانی (از کافران) که پیش از او بودند و (اهل) شهرهای زیر و رو شده (قوم لوط) مرتکب خطا شدند (و راه اصول و فروع دین را به خطا رفتند)

٢- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و با فرستاده پروردگارش مخالفت کردند؛ و خداوند (نیز) آنها را به عذاب شدیدی گرفتار ساخت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از امر فرستاده پروردگارش سرپیچی کردند، و [خدا هم] آنان را به گرفتاری سخت، فرو گرفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس فرستاده پروردگارش را نافرمانی کردند، خداوند هم آنها را به کیفر سختی بگرفت

٣- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آب طغیان کرد، ما شما را سوار بر کشتی کردیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: ما، چون آب طغیان کرد، شما را بر کشتی سوار نمودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما وقتی که آب (فرو ریخته از آسمان و فرا جوشیده از زمین به دعای نوح) از سرگذشت (اجداد) شما را به کشتی سوار کردیم

٤- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا آن را وسیله تذکری برای شما قرار دهیم و گوشه‌های شنوا آن را دریابد و بفهمد. _____ ترجمه استاد فولادوند: تا آن را برای شما [مایه] تذکری گردانیم و گوشه‌های شنوا آن را نگاه دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا آن (حادثه) را برای شما مایه تذکر قرار دهیم و گوش شنوا و نگهدارنده آن را نگه دارد

٥- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به محض اینکه یک بار در «صور» دمیده شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنگاه که در صور یک بار دمیده شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون در صور یک بار دمیده شود (نفخه اول که مقدمه به هم خوردن نظم جهان هستی است)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زمین و کوه ها از جا برداشته شوند و یکباره در هم کوبیده و متلاشی گردند،
_____ ترجمه استاد فولادوند: و زمین و کوه ها از جای خود برداشته شوند و هر دوی آنها با یک تکان
ریز ریز گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زمین (از مدار حرکت خود) و کوه ها (از مقرر اتصال

خود) برداشته (و بر کنار) گردند و هر دو با یک برخورد در هم کوبیده شوند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز «واقعۀ عظیم» روی می دهد، _____ ترجمه استاد فولادوند
: پس آن روز است که واقعه [آنچنانی] وقوع یابد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن روز است که
قیامت تحقق یابد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آسمان از هم می شکافد و سست می گردد و فرومی ریزد! _____
_____ ترجمه استاد فولادوند: و آسمان از هم بشکافد، و در آن روز است که آن از هم گسسته باشد. _____
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آسمان بشکافد و (نظم و وضع) آن در آن روز سست و متلاشی خواهد شد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرشتگان در اطراف آسمان قرار می گیرند (و برای انجام مأموریتها آماده می شوند)؛ و آن
روز عرش پروردگارت را هشت فرشته بر فراز همه آنها حمل می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و
فرشتگان در اطراف [آسمان] اند، و عرش پروردگارت را آن روز، هشت [فرشته] بر سر خود بر می دارند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرشتگان (مسلط) بر اطراف آسمان باشند، و عرش پروردگارت را در
آن روز هشت نفر (یا هشت گروه) بر بالای سر خود (یا بر بالای سر آسمانیان) بر می دارند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز همگی به پیشگاه خدا عرضه می شوید و چیزی از کارهای شما پنهان نمی
ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن روز، شما [به پیشگاه خدا] عرضه می شوید، [و] پوشیده ای از
شما پوشیده نمی ماند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز شما (به پیشگاه خدا برای حساب و
داوری) عرضه خواهید شد، هیچ امر نهانیتان پنهان نخواهد ماند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کسی که نامه اعمالش را به دست راستش دهند (از شدت شادی و مباهات) فریاد
می زند که: «ای اهل محشر!» نامه اعمال مرا بگیرید و بخوانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: اما کسی
که کارنامه اش به دست راستش داده شود، گوید: «بیا بید و کتابم را بخوانید. _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: اما کسی که نامه عمل او به دست راست او داده شود، (با خوشحالی) می گوید: بگیرید (ای مردم و) بخوانید کتاب
مرا

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: من یقین داشتم که (قیامتی در کار است و) به حساب اعمالم می رسم! _____
_____ ترجمه استاد فولادوند: من یقین داشتم که به حساب خود می رسم. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: حَقًّا که من (در دنیا) یقین داشتم که به حساب (عمل های) خود خواهم رسید

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او در یک زندگی (کاملاً) رضایتبخش قرار خواهد داشت، _____
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس او در یک زندگی خوش است: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او در
یک زندگی است که نیکو و صاحبش از آن خشنود است

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در بهشتی عالی، _____ ترجمه استاد فولادوند: در بهشتی برین،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: در بهشتی برین و عالی مقام

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که میوه هایش در دسترس است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که میوه هایش در دسترس است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که میوه هایش نزدیک است (به خاطر آنکه شاخه ها در تحت اراده چیننده است)]

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به آنان گفته می شود): بخورید و بیاشامید گوارا در برابر اعمالی که در ایام گذشته انجام دادید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بخورید و بنوشید، گواراتان باد، به [پاداش] آنچه در روزهای گذشته انجام دادید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بخورید و بیاشامید، گوارا باد به پاداش آنچه در روزگارهای گذشته از پیش فرستادید (که همه در برابر آن عمل ها یا تجسم خارجی آن عقاید و اعمال است)

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کسی که نامه اعمالش را به دست چپش بدهند می گوید: «ای کاش هرگز نامه اعمالم را به من نمی دادند. _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسی که کارنامه اش به دست چپش داده شود، گوید: «ای کاش کتابم را دریافت نکرده بودم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسی که نامه (عمل) او به دست چپش داده شود، می گوید: ای کاش نامه ام به من داده نمی شد

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نمی دانستم حساب من چیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از حساب خود خبردار نشده بودم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نمی دانستم حسابم چیست

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای کاش مرگم فرا می رسید! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کاش آن [مرگ] کار را تمام می کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای کاش (به جای) آن حیات دنیوی من مرگی قاطع بود (و یا آن مرگ دنیوی نابودکننده دائم من بود، و یا به جای این حال مرگی فانی کننده داشتم)

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مال و ثروتم هرگز مرا بی نیاز نکرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: مال من، مرا سودی نبخشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اموال (دنیايي) من (هیچ عذابى را) از من دفع نکرد

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قدرت من نیز از دست رفت! _____ ترجمه استاد فولادوند: قدرت من از [کف] من برفت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قدرت و سلطنتم (و حجت و برهان ادعاهایم) از دستم رفت

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او را بگیرید و دربند و زنجیرش کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [گویند:] «بگیرید او را و در غل کشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (دستور می رسد) او را بگیرید و در غل و زنجیر کنید

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس او را در دوزخ بیفکنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه میان آتشش اندازید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس او را در آتش فروزان در آورید و بسوزانید

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعد او را به زنجیری که هفتاد ذراع است ببندید؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در زنجیری که درازی آن هفتاد گز است وی را در بند کشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس در زنجیری که درازایش هفتاد گز است در بند کشید

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که او هرگز به خداوند بزرگ ایمان نمی آورد، _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا که او به خدای بزرگ نمی گروید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زیرا او (در دنیا)

به خدای بزرگ ایمان نمی آورد

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگز مردم را بر اطعام مستمندان تشویق نمی نمود؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و به اطعام مسکین تشویق نمی کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ گاه (خود و دیگران را) به دادن طعام به فقیر و مستمند ترغیب نمی کرد

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ (٣٥) ترجمه: (١)

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَشِيلِينَ (٣٦) ترجمه: (٢)

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ (٣٧) ترجمه: (٣)

فَلَا أَقْسَمُ بِمَا تُبْصِرُونَ (٣٨) ترجمه: (٤)

وَمَا لَأُتْبِصِرُونَ (٣٩) ترجمه: (٥)

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ (٤٠) ترجمه: (٦)

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ (٤١) ترجمه: (٧)

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ (٤٢) ترجمه: (٨)

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (٤٣) ترجمه: (٩)

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ (٤٤) ترجمه: (١٠)

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ (٤٥) ترجمه: (١١)

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ (٤٦) ترجمه: (١٢)

فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ (٤٧) ترجمه: (١٣)

وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ (٤٨) ترجمه: (١٤)

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ (٤٩) ترجمه: (١٥)

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ (٥٠) ترجمه: (١٦)

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ (٥١) ترجمه: (١٧)

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (٥٢) ترجمه: (١٨)

٧٠ - سورة المعارج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ (١) ترجمه: (١٩)

لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ (۲) ترجمه: (۲۰)

مَنْ اللَّهُ ذِي الْمَعَارِجِ (۳) ترجمه: (۲۱)

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ (۴) ترجمه: (۲۲)

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا (۵) ترجمه: (۲۳)

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا (۶) ترجمه: (۲۴)

وَنَرَاهُ قَرِيبًا (۷) ترجمه: (۲۵)

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ (۸) ترجمه: (۲۶)

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ (۹) ترجمه: (۲۷)

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا (۱۰) ترجمه: (۲۸)

ص: ۵۶۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از این رو امروز هم در اینجا یار مهربانی ندارد، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس امروز او را در اینجا حمایتگری نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس امروز او را در اینجا خویش و دوست مهربانی نیست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نه طعامی، جز از چرک و خون! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خوراکی جز چرکابه ندارد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نه خوراکی، مگر از غسله اهل آتش یا چرک و خونی (که از بدن دوزخیان می چکد)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: غذایی که جز خطاکاران آن را نمی خورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: که آن را جز خطاکاران نمی خورند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که آن را جز گنهکاران خطا پیشه نمی خورند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به آنچه می بینید، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس نه [چنان است که می پندارید]، سوگند یاد می کنم به آنچه می بینید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس نه سوگند به آنچه می بینید (از محسوسات)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه نمی بینید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه نمی بینید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه نمی بینید (از موجودات غیبی)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که این قرآن گفتار رسول بزرگواری است، _____ ترجمه استاد

- فولادوند : که [قرآن] قطعاً گفتار فرستاده ای بزرگوار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : که این (قرآن) به یقین گفتار فرستاده ای گرامی (جبرئیل و پیامبر) است
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و گفته شاعری نیست، اما کمتر ایمان می آورید! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آن گفتار شاعری نیست [که] کمتر [به آن] ایمان دارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آن گفتار یک شاعر نیست (ولی) کمتر ایمان می آورید
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و نه گفته کاهنی، هر چند کمتر متذکر می شوید! _____ ترجمه استاد فولادوند : و نه گفته کاهنی [که] کمتر [از آن] پند می گیرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و نه گفتار یک کاهن (که سخن از اجنه فرا می گیرد اما) کمتر متذکر می شوید
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کلامی است که از سوی پروردگار عالمیان نازل شده است! _____ ترجمه استاد فولادوند : [پیام] فرود آمده ای است از جانب پروردگار جهانیان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (این کتاب) فرورفته است از جانب پروردگار جهانیان
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : اگر او سخنی دروغ بر ما می بست، _____ ترجمه استاد فولادوند : و اگر [او] پاره ای گفته ها بر ما بسته بود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و اگر او برخی از گفتارها را به ناحق به ما می بست
- ۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ما او را با قدرت می گرفتیم، _____ ترجمه استاد فولادوند : دست راستش را سخت می گرفتیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مسلماً او را به تمام قدرت می گرفتیم و یا دست راستش را می گرفتیم و به عذاب می کشیدیم
- ۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس رگ قلبش را قطع می کردیم، _____ ترجمه استاد فولادوند : سپس رگ قلبش را پاره می کردیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس بی تردید شاهرگ قلبش را می بریدیم
- ۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هیچ کس از شما نمی توانست از (مجازات) او مانع شود! _____ ترجمه استاد فولادوند : و هیچ یک از شما مانع از [عذاب] او نمی شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : در آن صورت هیچ یک از شما جلوگیری از (عذاب) او نبود
- ۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آن مسلماً تذکری برای پرهیزگاران است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و در حقیقت، [قرآن] تذکری برای پرهیزگاران است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و همانا این (قرآن) یادآوری است برای پرهیزگاران
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و ما می دانیم که بعضی از شما (آن را) تکذیب می کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند : و ما به راستی می دانیم که از [میان] شما تکذیب کنندگانی هستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ما حتماً می دانیم که از میان شما تکذیب کنندگانی هستند
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آن مایه حسرت کافران است! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آن واقعاً بر کافران حسرتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و این (قرآن) حتماً (در روز جزا) حسرتی برای کافران خواهد بود

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن یقین خالص است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و این [قرآن]، بی شبهه، حقیقتی یقینی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و همانا این (قرآن) حق و حقیقت یقینی است

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال که چنین است به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به [پاس] نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به نام پروردگار بزرگ خویش تسبیح گوی (و او را از هر عیب و نقصی منزّه دان)

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تقاضاکننده ای تقاضای عذابی کرد که واقع شد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پرسنده ای از عذاب واقع شونده ای پرسید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: درخواست کننده ای عذابی را درخواست نمود که (حتما) واقع شدنی است

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این عذاب مخصوص کافران است، و هیچ کس نمی تواند آن را دفع کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: که اختصاص به کافران دارد [و] آن را بازدارنده ای نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای کافران، و آن را بازدارنده ای نیست

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از سوی خداوند ذی المعارج [= خداوندی که فرشتگانش بر آسمانها صعود و عروج می کنند]! _____ ترجمه استاد فولادوند: [و] از جانب خداوند صاحب درجات [و مراتب] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (عذابی) از جانب خداوند صاحب معارج (درجات آسمانی که عمل های بندگان و افواج فرشتگان از آنها بالا می روند یا درجات کمال روحی مؤمنان یا درجات معنوی فرشتگان، یا درجات بهشتی اولیاء خدا)

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرشتگان و روح [= فرشته مقرب خداوند] بسوی او عروج می کنند در آن روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرشتگان و روح، در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است به سوی «او» بالا می روند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرشتگان و روح (جبرئیل یا موجود شریفی غیر فرشته) در روزی که مقدار آن (در سنجش با روزهای دنیا) پنجاه هزار سال است (یعنی روز قیامت، برای منقضی شدن کارهای اجرایی عالم هستی و برای عرضه محاسبات) به سوی خداوند عروج (معنوی) می کنند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس صبر جمیل پیشه کن، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس صبر کن، صبری نیکو. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس صبر کن صبری نیکو (که در آن شایبه نارضایتی و جزع و عجله نباشد)

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زیرا آنها آن روز را دور می بینند، _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا آنان [عذاب] را دور می بینند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها آن (روز) را دور (از امکان) می بینند

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما آن را نزدیک می بینیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [ما] نزدیکش می بینیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما آن را نزدیک (به امکان یا به وقوع) می بینیم

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان روز که آسمان همچون فلز گداخته می شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که آسمانها چون فلز گداخته شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که

آسمان همانند فلز گداخته شود

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کوه ها مانند پشم رنگین متلاشی خواهد بود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و کوهها چون پشم زده گردد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کوه ها همانند پشم رنگین (زده شده پراکنده در هوا) گردد

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ دوست صمیمی سراغ دوستش را نمی گیرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ دوست صمیمی از دوست صمیمی [حال] نپرسد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ خویشاوند و دوست گرمی از (حال) خویشاوند و دوست خود نپرسد

يُبْصِرُونَهُمْ يَوْمَ الْمُجْرِمِ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بَيْنِيهِ (١١) ترجمه: (١)

وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ (١٢) ترجمه: (٢)

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ (١٣) ترجمه: (٣)

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ (١٤) ترجمه: (٤)

كَلَّا إِنَّهَا لَلظَى (١٥) ترجمه: (٥)

نَزَاعَهُ لِلشَّوَى (١٦) ترجمه: (٦)

تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى (١٧) ترجمه: (٧)

وَجَمَعَ فَأَوْعَى (١٨) ترجمه: (٨)

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا (١٩) ترجمه: (٩)

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا (٢٠) ترجمه: (١٠)

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا (٢١) ترجمه: (١١)

إِلَّا الْمُصَلِّينَ (٢٢) ترجمه: (١٢)

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ (٢٣) ترجمه: (١٣)

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ (٢٤) ترجمه: (١٤)

لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (٢٥) ترجمه: (١٥)

وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ (٢٦) ترجمه: (١٦)

وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ (٢٧) ترجمه: (١٧)

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ (٢٨) ترجمه: (١٨)

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (٢٩) ترجمه: (١٩)

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (٣٠) ترجمه: (٢٠)

فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (۳۱) ترجمه: (۲۱)

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (۳۲) ترجمه: (۲۲)

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ (۳۳) ترجمه: (۲۳)

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (۳۴) ترجمه: (۲۴)

أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ (۳۵) ترجمه: (۲۵)

فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ (۳۶) ترجمه: (۲۶)

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَالِ عَزِيزِينَ (۳۷) ترجمه: (۲۷)

أَيُّطَمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ (۳۸) ترجمه: (۲۸)

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ (۳۹) ترجمه: (۲۹)

ص: ۵۶۹

-
- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها را نشانشان می دهند (ولی هر کس گرفتار کار خویشتن است)، چنان است که گنهکار دوست می دارد فرزندان خود را در برابر عذاب آن روز فدا کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان را به ایشان نشان می دهند. گناهکار آرزو می کند که کاش برای رهایی از عذاب آن روز، می توانست پسران خود را عوض دهد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خویشان را به خویشان خود بنمایند و نشان دهند (لکن از شدت هول به یکدیگر توجه نکنند)، گنهکار آرزو کند ای کاش می توانست از عذاب آن روز پسران خود را فدا دهد
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همسر و برادرش را، _____ ترجمه استاد فولادوند: و [نیز] همسرش و برادرش را، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز همسر و برادرش را
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قبیله اش را که همیشه از او حمایت می کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و قبیله اش را که به او پناه می دهد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز خویش و قومش را که (در دنیا) او را پناه می دادند
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همه مردم روی زمین را تا مایه نجاتش گردند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که را که در روی زمین است همه را [عوض می داد] و آنگاه خود را رها می کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز همه کسانی را که در روی زمین اند، تا این کار او را (از عذاب آن روز) نجات دهد
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما هرگز چنین نیست (که با اینها بتوان نجات یافت، آری) شعله های سوزان آتش است، _____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنین است. [آتش] زبانه می کشد، _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: چنین نیست (که مجرم نجات یابد، بلکه) آن (جهنم) شعله آتش است که زبانه می کشد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دست و پا و پوست سر را می کند و می برد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پوست سر و اندام را برکننده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که برکننده پوست سر و اعضاء (بدن) است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کسانی را که به فرمان خدا پشت کردند صدا می زند، _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که را پشت کرده و روی برتافته، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به گفتار لفظی و جذب قهری) فرا می خواند، هر کس را که (به حق) پشت کرده و (از خدا و دعوتش) روی گرداند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (همچنین آنها که) اموال را جمع و ذخیره کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گرد آورده و انباشته [و حسابش را نگاه داشته] فرا می خواند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (اموالی) جمع کرد و در ظرف هایش (از صندوق و بانک و انبار) انباشته نمود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین انسان حریص و کم طاقت آفریده شده است، _____ ترجمه استاد فولادوند: به راستی که انسان سخت آزمند [و بی تاب] خلق شده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقا که انسان به غایت حریص و کم طاقت آفریده شده

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که بدی به او رسد بیتابی می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: چون صدمه ای به او رسد عجز و لابه کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چون او را ضرر و آسیب رسد سخت بی تابی کننده است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که خوبی به او رسد مانع دیگران می شود (و بخل می ورزد)، _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون خیری به او رسد بخل ورزد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون خیری بدو رسد سخت بخیل و نابخشنده است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر نمازگزاران، _____ ترجمه استاد فولادوند: غیر از نمازگزاران: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر نمازگزاران

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که نمازها را پیوسته بجا می آورند، _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کسانی که بر نمازشان پایداری می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که بر نمازشان پیوسته و پایدارند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که در اموالشان حق معلومی است... _____ ترجمه استاد فولادوند: و همانان که در اموالشان حقی معلوم است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که در اموالشان حقی است معلوم (مانند زکات های واجب و مستحب و انفاق های دیگر)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای تقاضاکننده و محروم، _____ ترجمه استاد فولادوند: برای سائل و محروم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای اهل سؤال و محروم (از مال دنیا)

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که به روز جزا ایمان دارند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که روز جزا را باور دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که (در اعتقاد و عمل) روز جزا را تصدیق دارند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که از عذاب پروردگارشان بیمناکند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که از عذاب پروردگارشان بیمناکند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که از عذاب پروردگارشان بیمناکند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که هیچ کس از عذاب پروردگارش در امان نیست، _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا که از عذاب پروردگارشان ایمن نمی توانند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زیرا که از عذاب پروردگارشان ایمنی نیست

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که دامان خویش را (از بی عفتی) حفظ می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که دامن خود را حفظ می کنند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که نگهدارنده نیروی شهوت خویش اند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جز با همسران و کنیزان (که در حکم همسرند آمیزش ندارند)، چرا که در بهره گیری از اینها مورد سرزنش نخواهند بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر بر همسران خود یا کنیزانشان که [در این صورت] مورد نکوهش نیستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر با همسران خود یا کنیز ملکی خود، که آنان (در اعمال غریزه شهوت در این موارد) مورد سرزنش نیستند

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس جز اینها را طلب کند، متجاوز است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر کس پا از این [حد] فراتر نهد، آنان همان از حد در گذرند گانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر که جز این (دو مورد) را طلب کند (و التذاذ جنسی به هر نوع و با هر کس و هر چیز انجام دهد) چنین کسانی متجاوز (از حدود اسلام) اند

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که امانتها و عهد خود را رعایت می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که امانتها و پیمان خود را مراعات می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که به امانت ها و عهد و عقد خود (با خالق و مخلوق) پایبندند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که با ادای شهادتشان قیام می نمایند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنان که بر شهادتهای خود ایستاده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که بر سر شهادت های خود (در مقام تحمل و ادا) ایستاده و استوارند

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که بر نماز مواظبت دارند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و کسانی که بر نمازشان مداومت می ورزند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنان که بر نمازشان (از نظر رعایت حال واجب و مستحب و کمال اجزاء و شرایط) مواظبت می کنند

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان در باغهای بهشتی (پذیرایی و) گرمای داشته می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنها هستند که در باغهایی [از بهشت]، گرمای خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها در بهشت هایی (عالی و خواستنی) مورد اکرام اند

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کافران را چه می شود که با سرعت نزد تو می آیند... _____ ترجمه استاد فولادوند: چه شده است که آنان که کفر ورزیده اند، به سوی تو شتابان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کسانی را که کفر ورزیده اند چیست که به نزد تو شتابانند؟

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از راست و چپ، گروه گروه (و آرزوی بهشت دارند)! _____
ترجمه استاد فولادوند: گروه گروه، از راست و از چپ [هجوم می آورند]؟ _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: و گروه گروه از راست و چپ (گرد تو را می گیرند)؟

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا هر یک از آنها (با این اعمال زشتش) طمع دارد که او را در بهشت پر نعمت الهی
وارد کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا هر یک از آنان طمع می بندد که در بهشت پر نعمت
درآورده شود؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا هر یک از آنان طمع دارد که (فردای قیامت با آن
حال کفر) او را به بهشت پر نعمت درآورند؟

۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز چنین نیست؛ ما آنها را از آنچه خودشان می دانند آفریده ایم!
_____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنین است. ما آنان را از آنچه [خود] می دانند آفریدیم.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست ما آنها را از آنچه خود می دانند آفریده ایم (از نطفه و
مراحل بعدی، و تا به ایمان و عمل تکامل نیابند سزاوار بهشت نگردند)

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ (۴۰) ترجمه: (۱)

عَلَىٰ أَنْ تُبَدَّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ (۴۱) ترجمه: (۲)

فَدَرَهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (۴۲) ترجمه: (۳)

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَتْهُمْ إِلَىٰ نُصَبٍ يُّوفُونَ (۴۳) ترجمه: (۴)

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكِ الْيَوْمِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ (۴۴) ترجمه: (۵)

۷۱- سوره نوح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (۱) ترجمه: (۶)

قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ (۲) ترجمه: (۷)

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا (۳) ترجمه: (۸)

يَعْرِفْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّخْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (۴) ترجمه: (۹)

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا (۵) ترجمه: (۱۰)

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا (۶) ترجمه: (۱۱)

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَعْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا (۷) ترجمه: (۱۲)

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا (۸) ترجمه: (۱۳)

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا (۹) ترجمه: (۱۴)

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا (۱۰) ترجمه: (۱۵)

ص: ۵۷۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به پروردگار مشرقها و مغربها که ما قادریم... ترجمه استاد فولادوند: [هرگز] به پروردگار خاوران و باختران سوگند یاد می کنم که ما تواناییم، ترجمه آیت الله مشکینی: پس سوگند به پروردگار مشرقها و مغربها (صد و هشتاد مشرق خورشید از اول میل اعظم جنوبی آفتاب تا انتهای میل اعظم شمالی آن که از اول زمستان تا اول تابستان و عکس آن است، و صد و هشتاد مغرب مقابل آنها و

یا مشرق ها و مغرب های ستارگان و یا اقمار دیگر این خورشید، و یا اقمار هر خورشیدی) که همانا ما تواناییم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که جای آنان را به کسانی بدهیم که از آنها بهترند؛ و ما هرگز مغلوب نخواهیم شد!

_____ ترجمه استاد فولادوند: که به جای آنان بهتر از ایشان را بیاوریم؛ و بر ما پیشی نتوانند جست.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر این که به جای آنها (انسان هایی) بهتر از آنها را بیاوریم، و ما هرگز

(در اراده خود) مغلوب نمی شویم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان را به حال خود واگذار تا در باطل خود فروروند و بازی کنند تا زمانی که روز

موعود خود را ملاقات نمایند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس بگذارشان یاوه گویند و بازی کنند تا

روزی را که وعده داده شده اند ملاقات نمایند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (بعد از اتمام حجت

با آنها مستیز، بلکه) آنان را رها کن تا (در گرداب طغیان خود) فرو روند و بازی کنند تا روزی را که به آنها وعده داده می

شود ملاقات نمایند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان روز که از قبرها بسرعت خارج می شوند، گویی به سوی بتها می روند...

_____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که از گورها[ی خود] شتابان برآیند، گویی که آنان به سوی

پرچمهای افراشته می روند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که از قبرهای خود شتابان بیرون می

آیند، گویی به سوی نشانه ای نصب شده به سرعت حرکت می کنند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که چشمهایشان از شرم و وحشت به زیر افتاده، و پرده ای از ذلت و خواری آنها

را پوشانده است! این همان روزی است که به آنها وعده داده می شد! _____ ترجمه استاد فولادوند:

دیدگان نشان فرو افتاده، [غبار] مذلت آنان را فرو گرفته است. این است همان روزی که به ایشان وعده داده می شد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که چشمانشان فرو افتاده، ذلت و خواری (بزرگ) آنها را فرا

می گیرد، آن است روزی که وعده داده می شدند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما نوح را به سوی قومش فرستادیم و گفتیم: «قوم خود را انذار کن پیش از آنکه عذاب

دردناک به سراغشان آید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: ما نوح را به سوی قومش فرستادیم که: «قومت

را، پیش از آنکه عذابی دردناک به آنان رسد، هشدار ده.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا ما نوح

را به سوی قومش فرستادیم که قوم خود را بیم ده پیش از آنکه عذابی دردناک به آنان رسد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گفت: «ای قوم! من برای شما بیم دهنده آشکاری هستم، _____

ترجمه استاد فولادوند: [نوح] گفت: «ای قوم من، من شما را هشدار دهنده ای آشکارم، _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: نوح گفت: ای قوم من، بی تردید من برای شما بیم دهنده ای آشکارم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که خدا را پرستش کنید و از مخالفت او بپرهیزید و مرا اطاعت نمایید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: که خدا را پرستید و از او پروا دارید و مرا فرمان برید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: که خدا را پرستید و از او پروا نمایید و از من اطاعت کنید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر چنین کنید، خدا گناهانتان را می آمرزد و تا زمان معینی شما را عمر می دهد؛ زیرا

هنگامی که اجل الهی فرا رسد، تأخیری نخواهد داشت اگر می دانستید!» _____ ترجمه استاد فولادوند:

[تا] برخی از گناهانتان را بر شما ببخشاید و [اجل] شما را تا وقتی معین به تأخیر اندازد. اگر بدانید، چون وقت مقرر خدا

برسد، تأخیر بر نخواهد داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا از گناهان شما بیخشاید و شما را تا مدتی معین (اجلی که بر هر زنده ای به طبع اولی نوشته شده) مهلت دهد (و پیش از آن به کیفر طغیانتان نکشد)، همانا اجل خدایی هر گاه فرا رسد هرگز تأخیر نمی افتد، اگر بدانید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (نوح) گفت: «پروردگارا! من قوم خود را شب و روز (بسوی تو) دعوت کردم، _____ ترجمه استاد فولادوند: [نوح] گفت: «پروردگارا، من قوم خود را شب و روز دعوت کردم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گفت: پروردگارا، من قوم خود را شب و روز دعوت کردم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ایّا دعوت من چیزی جز فرار از حقّ بر آنان نیفزود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و دعوت من جز بر گریزشان نیفزود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما دعوت من برای آنها جز فرار (از حق) نیفزود

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من هر زمان آنها را دعوت کردم که (ایمان بیاورند و) تو آنها را بیمارزی، انگشتان خویش را در گوشه‌هایشان قرار داده و لباسهایشان را بر خود پیچیدند، و در مخالفت اصرار ورزیدند و به شدت استکبار کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و من هر بار که آنان را دعوت کردم تا ایشان را بیمارزی، انگشتانشان را در گوشه‌هایشان کردند و ردای خویشان بر سر کشیدند و اصرار ورزیدند و هر چه بیشتر بر کبر خود افزودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته من هر وقت آنها را دعوت کردم تا بر آنها بیخشایی، انگشتان خود

را در گوش هایشان کردند و لباس های خویش بر سر کشیدند و (بر مخالفت و عناد) اصرار کردند و به شدت تکبر ورزیدند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس من آنها را با صدای بلند (به اطاعت فرمان تو) دعوت کردم، _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس من آشکارا آنان را دعوت کردم. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: باز هم من آنها را با صدای بلند و آشکار دعوت نمودم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس آشکارا و نهان (حقیقت توحید و ایمان را) برای آنان بیان داشتم! _____ ترجمه استاد فولادوند: باز من به آنان اعلام نمودم و در خلوت [و] پوشیده نیز به ایشان گفتم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و باز دعوت را بر آنها علنی و در اجتماعشان، و سرّی و در نهان انجام

دادم

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به آنها گفتم: «از پروردگار خویش آمرزش بطلبید که او بسیار آمرزنده است... _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتم: از پروردگارتان آمرزش بخواهید که او همواره آمرزنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس گفتم که از پروردگار خود طلب آمرزش کنید که او همواره بسیار

آمرزنده است

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا (۱۱) ترجمه: (۱)

وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيَبْنِيَنَّ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا (۱۲) ترجمه: (۲)

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا (۱۳) ترجمه: (۳)

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا (۱۴) ترجمه: (۴)

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا (۱۵) ترجمه: (۵)

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا (۱۶) ترجمه: (۶)

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا (۱۷) ترجمه: (۷)

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا (۱۸) ترجمه: (۸)

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا (۱۹) ترجمه: (۹)

لَتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا (۲۰) ترجمه: (۱۰)

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا (۲۱) ترجمه: (۱۱)

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا (۲۲) ترجمه: (۱۲)

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا (۲۳) ترجمه: (۱۳)

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا (۲۴) ترجمه: (۱۴)

مِمَّا خَطَبْتَهُمْ أُغْرِقُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا (۲۵) ترجمه: (۱۵)

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا (۲۶) ترجمه: (۱۶)

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا (۲۷) ترجمه: (۱۷)

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا (۲۸) ترجمه: (۱۸)

ص: ۵۷۱

استاد فولادوند: [تا] بر شما از آسمان باران پی در پی فرستد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا آسمان (ابر) را بر شما پرباران فرستد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شما را با اموال و فرزندان فراوان کمک کند و باغهای سرسبز و نهرهای جاری در اختیارتان قرار دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شما را به اموال و پسران، یاری کند، و برایتان باغها قرار دهد و نهرها برای شما پدید آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما را با اموال و پسران یاری کند و برای شما باغ ها و برای شما نهرها قرار دهد

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا شما برای خدا عظمت قائل نیستید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: شما را چه شده است که از شکوه خدا بیم ندارید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شما را چه شده که برای خداوند تعظیمی قائل نمی شوید؟

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که شما را در مراحل مختلف آفرید (تا از نطفه به انسان کامل رسیدید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و حال آنکه شما را مرحله به مرحله خلق کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که شما را در مراحل و حالاتی گوناگون آفریده (مواد خاکی، نبات، غذا، نطفه، علقه، مضغه، جنین، طفل، جوان و پیر)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی دانید چگونه خداوند هفت آسمان را یکی بالای دیگری آفریده است، _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر ملاحظه نکرده اید که چگونه خدا هفت آسمان را تُو بر تُو آفریده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به چشم دل) ندیده اید که خداوند چگونه هفت آسمان را طبقه هایی روی هم آفریده است؟

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ماه را در میان آسمانها مایه روشنایی، و خورشید را چراغ فروزانی قرار داده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ماه را در میان آنها روشنایی بخش گردانید و خورشید را [چون] چراغی قرار داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ماه را در میان آنها روشن و روشنی بخش و خورشید را چراغی تابان قرار داد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند شما را همچون گیاهی از زمین رویانید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا [ست که] شما را [مانند] گیاهی از زمین رویانید؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند شما را از زمین به رویش خاصی رویانید (از مواد خاکی تا انسان کامل شدن رویشی است به طرز حرکت جوهری)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس شما را به همان زمین بازمی گرداند، و بار دیگر شما را خارج می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس شما را در آن بازمی گرداند و بیرون می آورد بیرون آوردنی [عجیب]! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس جسم شما را در دل آن بازمی گرداند و باز به طرز خاصی بیرون می آورد. (روز قیامت ذرات متلاشی آن را جمع کرده شکل دنیوی می دهد و روح برزخی را در آن وارد می کند)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند زمین را برای شما فرش گسترده ای قرار داد... _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا زمین را برای شما فرشی [گسترده] ساخت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند این زمین را برای شما فرشی گسترده قرار داد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا از راههای وسیع و دره های آن بگذرید (و به هر جا می خواهید بروید)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: تا در راههای فراخ آن بروید.» _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: تا در آن (برای اهداف زندگی خود) راه های وسیع صحرائی و میان کوه ها را ببینید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نوح (بعد از نومییدی از هدایت آنان) گفت: «پروردگارا! آنها نافرمانی من کردند و از کسانی پیروی نمودند که اموال و فرزندانشان چیزی جز زیانکاری بر آنها نیفزوده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: نوح گفت: «پروردگارا، آنان نافرمانی من کردند و کسی را پیروی نمودند که مال و فرزندش جز بر زیان وی نیفزود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نوح گفت: پروردگارا، آنها مرا نافرمانی کردند و از کسی که مال و فرزندش جز بر زیان (اخروی) او نیفزود (رؤسا و اشرافشان) پیروی کردند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (این رهبران گمراه) مکر عظیمی به کار بردند... _____ ترجمه استاد فولادوند: و دست به نیرنگی بس بزرگ زدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیرنگی بس بزرگ اندیشیدند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفتند: دست از خدایان و بتهای خود بردارید (به خصوص) بتهای «وَد»، «سواع»، «یغوث»، «یعوق» و «نسر» را رها نکنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفتند: زنهار، خدایان خود را رها مکنید، و نه «وَد» را واگذارید و نه «سُواع» و نه «یغوث» و نه «یعوق» و نه «نسر» را. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفتند: هرگز خدایانتان را رها نکنید و اِدا و د و سواع و یغوث و یعوق و نسر را (که نام بتانشان در آن عصر بود) ترک نکنید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها گروه بسیاری را گمراه کردند! خداوندا، ظالمان را جز ضلالت میفرز! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بسیاری را گمراه کرده اند. [بار خدایا،] جز بر گمراهی ستمکاران میفرزای. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حَقًّا (آن سران) بسیاری را گمراه کردند و (خدایا) ظالمان را جز گمراهی میفرزای

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری، سرانجام) همگی بخاطر گناهانشان غرق شدند و در آتش دوزخ وارد گشتند، و جز خدا یاورانی برای خود نیافتند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [تا] به سبب گناهانشان غرقه گشتند و [پس از مرگ] در آتشی درآورده شدند و برای خود، در برابر خدا یارانی نیافتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آری) به سبب گناهانشان غرق شدند، و بلافاصله در آتشی (سوزان در عالم برزخ) درآورده شدند، پس برای خود جز خداوند یار و انصاری نیافتند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نوح گفت: «پروردگارا! هیچ یک از کافران را بر روی زمین باقی مگذار! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نوح گفت: «پروردگارا، هیچ کس از کافران را بر روی زمین مگذار، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نوح گفت: پروردگارا، احدی از کافران را بر روی زمین باقی مگذار

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که اگر آنها را باقی بگذاری، بندگانت را گمراه می کنند و جز نسلی فاجر و کافر به وجود نمی آورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا که اگر تو آنان را باقی گذاری، بندگانت را گمراه می کنند و جز پلیدکار ناسپاس نزنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که اگر آنها را باقی بگذاری بندگانت را گمراه می سازند و جز بدکار کفرورزنده و کفران کننده ای زاد و ولد نمی کنند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارا! مرا، و پدر و مادرم و تمام کسانی را که با ایمان وارد خانه من شدند، و

جميع مردان و زنان باايمان را بيامرز؛ و ظالمان را جز هلاکت ميفزا!» _____ ترجمه استاد فولادوند :
پروردگارا، بر من و پدر و مادرم و هر مؤمني که در سرايم درآيد، و بر مردان و زنان با ايمان ببخشاي، و جز بر هلاکت
ستمگران ميفزاي.» _____ ترجمه آيت الله مشکيني : پروردگارا، بر من و پدر و مادرم و هر کس که با
ايمان به خانه من درآيد و بر مردان و زنان مؤمن ببخشاي، و ستمکاران را جز هلاکت ميفزاي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا (۱) ترجمه: (۱)

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا (۲) ترجمه: (۲)

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا (۳) ترجمه: (۳)

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا (۴) ترجمه: (۴)

وَأَنَا ظَنْنَا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا (۵) ترجمه: (۵)

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا (۶) ترجمه: (۶)

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ يَنْبَغِ اللَّهُ أَحَدًا (۷) ترجمه: (۷)

وَأَنَا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مَلِيئَةً حَرَاسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا (۸) ترجمه: (۸)

وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْمَعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا (۹) ترجمه: (۹)

وَأَنَا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدُ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا (۱۰) ترجمه: (۱۰)

وَأَنَا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قَدَدًا (۱۱) ترجمه: (۱۱)

وَأَنَا ظَنْنَا أَن لَّنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا (۱۲) ترجمه: (۱۲)

وَأَنَا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَى آمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِن بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا (۱۳) ترجمه: (۱۳)

ص: ۵۷۲

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: به من وحی شده است که جمعی از جنّ به سخنانم گوش فراداده اند، سپس گفته اند: «ما قرآن عجیبی شنیده ایم... _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «به من وحی شده است که تنی چند از جنیان گوش فرا داشتند و گفتند: راستی ما قرآنی شگفت آور شنیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: به من وحی شده که گروهی از جن (که موجوداتی مستور از حواس ما، مخلوق از آتش، دارای جنس نر و ماده، زاد و ولد، تکلیف دینی، مرگ و بعث، ثواب و عقاب و بهشت و دوزخ هستند، به این قرآن) گوش فراداده، پس (به سوی قوم خود رفته) گفته اند: حقا که ما قرآن عجیبی شنیدیم (که در زیبایی لفظ، دقت نظم و عمق محتوا فوق کلام بشر است)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که به راه راست هدایت می کند، پس ما به آن ایمان آورده ایم و هرگز کسی را شریک

پروردگاران قرار نمی دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] به راه راست هدایت می کند. پس به آن ایمان آوردیم و هرگز کسی را شریک پروردگاران قرار نخواهیم داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه بلند است مقام باعظمت پروردگار ما، و او هرگز برای خود همسر و فرزندی انتخاب نکرده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اینکه او، پروردگار والای ما، همسر و فرزندی اختیار نکرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نیز ایمان آوردیم به) اینکه مقام و عظمت پروردگار ما برتری دارد، و او هرگز برای خود همسر و فرزندی اتخاذ نکرده است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه سفیه ما (ابلیس) درباره خداوند سخنان ناروا می گفت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [شگفت] آنکه کم خرد ما، در باره خدا سخنانی یاوه می سراید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شخص نادان ما بر خداوند سخنی دور از حق می گفته (که او همسر و فرزند دارد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه ما گمان می کردیم که انس و جنّ هرگز بر خدا دروغ نمی بندند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما پنداشته بودیم که انس و جن هرگز به خدا دروغ نمی بندند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما گمان داشتیم که هرگز انس و جن بر خداوند دروغ نمی بندند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه مردانی از بشر به مردانی از جنّ پناه می بردند، و آنها سبب افزایش گمراهی و طغیانشان می شدند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مردانی از آدمیان به مردانی از جن پناه می بردند و بر سرکشی آنها می افزودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردانی از انس به مردانی از جن پناه می بردند (که شری را از آنها دفع کنند یا اخباری را از راه کفایت بیاموزند) پس آنها (اجنّه) بر گناه و طغیان و ذلت اینان (انسان ها یا اینان بر طغیان و سرکشی آنها) می افزودند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه آنها گمان کردند -همان گونه که شما گمان می کردید- که خداوند هرگز کسی را (به نبوت) مبعوث نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنها [نیز] آن گونه که [شما] پنداشته اید، گمان بردند که خدا هرگز کسی را زنده نخواهد گردانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها (مشرکین انس) گمان کردند همان گونه که شما (اجنّه) گمان کردید که هرگز خداوند احدی را (به نبوت برای بشر یا احدی را برای معاد) بر نخواهد انگیخت

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه ما آسمان را جستجو کردیم و همه را پر از محافظان قوی و تیرهای شهاب یافتیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما بر آسمان دست یافتیم و آن را پر از نگهبانان توانا و تیرهای شهاب یافتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما به آسمان رسیدیم، پس آن را یافتیم که پر از نگهبانان نیرومند و تیرهای شهاب است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه ما پیش از این به استراق سمع در آسمانها می نشستیم؛ اما اکنون هر کس بخواد استراق سمع کند، شهابی را در کمین خود می یابد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در [آسمان] برای شنیدن، به کمین می نشستیم، [اما] اکنون هر که بخواد به گوش باشد، تیر شهابی در کمین خود می یابد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما در گذشته در مواضعی از آن برای شنیدن (سخن فرشتگان) می نشستیم، اما اکنون اگر کسی گوش فرا دهد تیر شهابی را در کمین خود می یابد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه (با این اوضاع) ما نمی دانیم آیا اراده شری درباره اهل زمین شده یا پروردگارشان خواسته است آنان را هدایت کند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما [درست] نمی دانیم که آیا برای کسانی که در زمین بدی خواسته شده یا پروردگارشان برایشان هدایت خواسته است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما نمی دانیم آیا برای کسانی که در روی زمین اند شری خواسته شده یا آنکه پروردگارشان برای آنها هدایت و خیر خواسته است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه در میان ما، افرادی صالح و افرادی غیر صالحند؛ و ما گروه های متفاوتی هستیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان ما برخی درستکارند و برخی غیر آن، و ما فرقه هایی گوناگونیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (پیش از استماع قرآن) گروهی از ما صالح و گروهی ناصالح بودند ما فرقه هایی متفرق بودیم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه ما یقین داریم هرگز نمی توانیم بر اراده خداوند در زمین غالب شویم و نمی توانیم از (پنجه قدرت) او بگریزیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما می دانیم که هرگز نمی توانیم در زمین خدای را به ستوه آوریم، و هرگز او را با گریز [خود] درمانده نتوانیم کرد _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما دانستیم که هرگز خدا را در روی زمین (به وسیله مبارزه با اهداف او) عاجز نتوانیم کرد، و هرگز او را به فرار (از قبضه قدرت او) ناتوان نخواهیم ساخت

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه ما هنگامی که هدایت قرآن را شنیدیم به آن ایمان آوردیم؛ و هر کس به پروردگارش ایمان بیاورد، نه از نقصان می ترسد و نه از ظلم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما چون هدایت را شنیدیم بدان گرویدیم؛ پس کسی که به پروردگار خود ایمان آورد، از کمی [پاداش] و سختی بیم ندارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون ما این (قرآن) هدایت گر را شنیدیم به آن ایمان آوردیم زیرا هر کس به پروردگار خود ایمان آورد هرگز از نقص (پاداش خود) و رسیدن ظمی نمی هراسد

وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَمِنَّا الْقَاسِمُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأَوْلِيكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا (۱۴) ترجمه: (۱)

وَأَمَّا الْقَاسِمُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا (۱۵) ترجمه: (۲)

وَأَنْ لَوْ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقًا (۱۶) ترجمه: (۳)

لَنُفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا (۱۷) ترجمه: (۴)

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا (۱۸) ترجمه: (۵)

وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا (۱۹) ترجمه: (۶)

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا (۲۰) ترجمه: (۷)

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا (۲۱) ترجمه: (۸)

قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا (۲۲) ترجمه: (۹)

إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا (۲۳) ترجمه: (۱۰)

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفٌ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا (۲۴) ترجمه: (۱۱)

قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبٌ مَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا (۲۵) ترجمه: (۱۲)

عَالِمِ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا (۲۶) ترجمه: (۱۳)

إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا (۲۷) ترجمه: (۱۴)

لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَخْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا (۲۸) ترجمه: (۱۵)

ص: ۵۷۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه گروهی از ما مسلمان و گروهی ظالمند؛ هر کس اسلام را اختیار کند راه راست را برگزیده است، _____ ترجمه استاد فولادوند: و از میان ما برخی فرمانبردار و برخی از ما منحرفند: پس کسانی که به فرمانند، آنان در جستجوی راه درستند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از ما گروهی تسلیم (امر خدا) و گروهی منحرف از حقند. پس کسانی که تسلیم شدند آنها را که رشد و هدایت را جستجو و پیدا کرده اند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما ظالمان آتشگیره و هیزم دوزخند! _____ ترجمه استاد فولادوند: ولی منحرفان، هیزم جهنم خواهند بود.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما منحرفان از حق مسلماً هیزم

جهنم خواهند بود. (پایان سخن اجنه)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه اگر آنها [= جن و انس] در راه (ایمان) استقامت ورزند، با آب فراوان سیرابشان می کنیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اگر [مردم] در راه درست، پایداری ورزند، قطعاً آب گوارایی بدیشان نوشانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (نیز به من وحی شده که) بی تردید اگر (انس و جن)

بر راه (راست اعتقاد و عمل) استقامت ورزند حتما آنها را از آب فراوان (و برکات مادی و معنوی) سیراب سازیم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هدف این است که ما آنها را با این نعمت فراوان بیازماییم؛ و هر کس از یاد پروردگارش روی گرداند، او را به عذاب شدید و فزاینده ای گرفتار می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا در این باره آنان را بیازماییم، و هر کس از یاد پروردگار خود دل بگرداند، وی را در قید عذابی [روز] افزون در آورد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا آنها را در این باره آزمایش کنیم. و کسی که از یاد پروردگار خود

روی گرداند او را در عذاب سختی که بر او چیره شود درمی آورد

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه مساجد از آن خداست، پس هیچ کس را با خدا نخوانید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مساجد ویژه خداست، پس هیچ کس را با خدا مخوانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اینکه مساجد از آن خداست (سجده های به قصد عبادت، اوقات نمازها از مجموع هر وقتی به مقدار انجام نماز آن، مسجدها جمیعا و هفت عضو بدن انسان که باید وقت سجده به زمین برسد، همه از آن اوست) پس احدی را با خداوند (به عنوان پرستش) مخوانید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اینکه هنگامی که بنده خدا [= محمد (ص)] به عبادت برمی خاست و او را می خواند، گروهی پیرامون او بشدت ازدحام می کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و همین که «بنده خدا» برخاست تا او را بخواند، چیزی نمانده بود که بر سر وی فرو افتند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این که چون بنده خدا (پیامبر) برخاست که خدا را بخواند چیزی نمانده بود که (مؤمنان و مشرکان برای شنیدن آیات عجیب قرآنی) بر سر او روی هم بریزند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من تنها پروردگارم را می خوانم و هیچ کس را شریک او قرار نمی دهم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من تنها پروردگار خود را می خوانم و کسی را با او شریک نمی گردانم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: جز این نیست که من پروردگار خود را می خوانم و هرگز

کسی را (در ربوبیت و پرستش) شریک پروردگار خود نمی سازم

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من مالک زیان و هدایتی برای شما نیستم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من برای شما اختیار زیان و هدایتی را ندارم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من هرگز مالک (رساندن) ضرر یا هدایتی برای شما نیستم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «(اگر من نیز بر خلاف فرمانش رفتار کنم) هیچ کس مرا در برابر او حمایت نمی کند و پناهگاهی جز او نمی یابم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «هرگز کسی مرا در برابر خدا پناه نمی دهد و هرگز پناهگاهی غیر از او نمی یابم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: بی تردید هرگز

کسی مرا در برابر خدا پناه نمی دهد، و هرگز جز او پناهگاهی نمی یابم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها وظیفه من ابلاغ از سوی خدا و رساندن رسالات اوست؛ و هر کس نافرمانی خدا و

رسولش کند، آتش دوزخ از آن اوست و جاودانه در آن می ماند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [وظیفه من] تنها ابلاغی از خدا و [رساندن] پیامهای اوست.» و هر کس خدا و پیامبرش را نافرمانی کند قطعاً آتش دوزخ برای اوست و جاودانه در آن خواهند ماند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (وظیفه من نیست) مگر رساندن (توحید و شئون جلال و جمال) از جانب خداوند و (رساندن) رسالت های او و آنان که خدا و فرستاده او را نافرمانی کنند بی تردید برای آنان آتش دوزخ است که جاودانه در آن ماندگار خواهند بود

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این کار شکنی کفار همچنان ادامه می یابد) تا آنچه را به آنها وعده داده شده ببینند؛ آنگاه می دانند چه کسی یاورش ضعیفتر و جمعیتش کمتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [باش] تا آنچه را وعده داده می شوند ببینند، آنگاه دریابند که یاور چه کسی ضعیف تر و کدام یک شماره اش کمتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آنها شما را ضعیف و بی یاور خواهند شمرد) تا آن گاه که آنچه را وعده داده می شوند ببینند، پس به زودی می فهمند چه کسی از نظر یاور ناتوان تر و از نظر تعداد کمتر است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بگو: «من نمی دانم آنچه به شما وعده داده شده نزدیک است یا پروردگارم زمانی برای آن قرار می دهد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: بگو: «من نمی دانم آنچه را که وعده داده شده اید نزدیک است یا پروردگارم برای آن زمانی نهاده است؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بگو: من نمی دانم آیا

آنچه وعده داده می شوید (از عذاب دنیا یا قیام قیامت) نزدیک است یا پروردگارم برای آن مدتی (طولانی) قرار خواهد داد

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دانای غیب اوست و هیچ کس را بر اسرار غیب آگاه نمی سازد، _____ ترجمه استاد فولادوند: دانای نهان است، و کسی را بر غیب خود آگاه نمی کند،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خداوند) دانای غیب است، و بر اسرار غیبی خود کسی را آگاه نمی کند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر رسولانی که آنان را برگزیده و مراقیبی از پیش رو و پشت سر برای آنها قرار می دهد... _____ ترجمه استاد فولادوند: جز پیامبری را که از او خشنود باشد، که [در این صورت] برای او از

پیش رو و از پشت سرش نگاهبانانی بر خواهد گماشت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسی را که برگزیده از فرستاده (فرشته به سوی پیامبران و فرستاده پیامبر به سوی مردم که او را مطلع می نماید)، پس خداوند از پیش رو و پشت سر او نگاهبانانی (از فرشتگان محافظ) روانه می کند (تا رسولان ملکی و بشری را از مزاحمت شیاطین مصون دارند، و

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا بداند پیامبرانش رسالتهای پروردگارشان را ابلاغ کرده اند؛ و او به آنچه نزد آنهاست احاطه دارد و همه چیز را احصاء کرده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا معلوم بدارد که پیامهای پروردگار خود را رسانیده اند؛ و [خدا] بدانچه نزد ایشان است احاطه دارد و هر چیزی را به عدد شماره کرده است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا بداند (و علم ازلیش تحقق خارجی یابد) که آنان رسالت های پروردگارشان را (به پیامبران و آنان به مردم) رساندند و او احاطه (علمی) دارد به آنچه

٧٣ - سورة المزمل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ (١) ترجمه: (١)

قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا (٢) ترجمه: (٢)

نُضْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا (٣) ترجمه: (٣)

أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا (٤) ترجمه: (٤)

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا (٥) ترجمه: (٥)

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلًا (٦) ترجمه: (٦)

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا (٧) ترجمه: (٧)

وَادْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا (٨) ترجمه: (٨)

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا (٩) ترجمه: (٩)

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا (١٠) ترجمه: (١٠)

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولَى النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا (١١) ترجمه: (١١)

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا (١٢) ترجمه: (١٢)

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا (١٣) ترجمه: (١٣)

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيرًا مَّهِيلًا (١٤) ترجمه: (١٤)

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا (١٥) ترجمه: (١٥)

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا (١٦) ترجمه: (١٦)

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا (١٧) ترجمه: (١٧)

السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا (١٨) ترجمه: (١٨)

إِنَّ هَذِهِ تَذْكَرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا (١٩) ترجمه: (١٩)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای جامه به خود پیچیده! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای جامه به خویشتن فرو پیچیده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای جامه بر خود پیچیده
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شب را، جز کمی، بپاخیز! _____ ترجمه استاد فولادوند: به پا خیز شب را مگر اندکی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شب را جز اندکی (برای نماز و عبادت) برخیز
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نیمی از شب را، یا کمی از آن کم کن، _____ ترجمه استاد فولادوند: نیمی از شب یا اندکی از آن را بکاه، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نصف شب را یا اندکی از نصف کم کن (یک سوم آن را)
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا بر نصف آن بیفزا، و قرآن را با دقت و تأمل بخوان؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: یا بر آن [نصف] بیفزای و قرآن را شمرده شمرده بخوان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا بر نصف بیفزای (دو سوم آن را)، و قرآن را با ترتیل (شمرده و آرام و با ترتیب) تلاوت کن
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که ما بزودی سخنی سنگین به تو القا خواهیم کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت ما به زودی بر تو گفتاری گرانبار القا می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا ما به زودی بر تو سخنی سنگین القا خواهیم کرد (آیاتی سنگین از نظر فهم معانی، اتصاف نفس به حقایق آن، عمل به فرامین آن، ابلاغ آن به مردم، پیاده کردن آن در مجتمع و درک و عمل جامعه به آن)
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً نماز و عبادت شبانه پابرجاتر و با استقامت تر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً برخاستن شب، رنجش بیشتر و گفتار [در آن هنگام] راستین تر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زیرا عبادتی که در شب صورت می گیرد محکمتر و پابرجاتر و گفتار در آن درست تر و استوارتر است
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو در روز تلاش مستمر و طولانی خواهی داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: [و] تو را، در روز، آمد و شدی دراز است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته برای تو در روز کار و اشتغال طولانی است (و کمتر به عبادت می رسی)
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نام پروردگارت را یاد کن و تنها به او دل ببند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نام پروردگار خود را یاد کن و تنها به او بپرداز. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نام پروردگار خود را (به زبان و دل) یاد کن و (در دل) از همه چیز به سوی او منقطع شو
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان پروردگار شرف و غرب که معبودی جز او نیست، او را نگاهبان و وکیل خود انتخاب کن، _____ ترجمه استاد فولادوند: [اوست] پروردگار خاور و باختر، خدایی جز او نیست، پس او را کارساز خویش اختیار کن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان خدایی که پروردگار مشرق و مغرب است، جز او معبودی نیست، پس او را وکیل خود ساز (و بر او توکل نما)
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در برابر آنچه (دشمنان) می گویند شکبیا باش و بطرزی شایسته از آنان دوری گزین! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر آنچه می گویند شکبیا باش و از آنان با دوری گزیدنی خوش فاصله

بگیر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر آنچه می گویند (از نسبت های ناروا) صبر کن و از آنها به

وجهی نیکو (به صبر و مدارا و عدم درگیری، تا آن گاه که مأمور به جهاد شوی) دوری گزین

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مرا با تکذیب کنندگان صاحب نعمت واگذار، و آنها را کمی مهلت ده،

_____ ترجمه استاد فولادوند: و مرا با تکذیب کنندگان توانگر واگذار و اندکی مهلتشان ده.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مرا با تکذیب کنندگان توانگر و خوشگذران واگذار، و آنها را اندکی

(در این دنیا) مهلت ده

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که نزد ما غل و زنجیرها و (آتش) دوزخ است، _____ ترجمه استاد

فولادوند: در حقیقت پیش ما زنجیرها و دوزخ، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که همانا در نزد ما (در

عالم آخرت) زنجیرهایی گران و آتشی به شدت فروزان است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و غذایی گلوگیر، و عذابی دردناک، _____ ترجمه استاد فولادوند:

و غذایی گلوگیر و عذابی پر درد است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خوراکی گلوگیر و عذابی

دردناک

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که زمین و کوه ها سخت به لرزه درمی آید، و کوه ها (چنان درهم کوبیده

می شود که) به شکل توده هایی از شن نرم درمی آید! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که زمین و

کوهها به لرزه درآیند و کوهها به سان ریگ روان گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در روزی که

این زمین و کوه ها بلرزند و کوه ها به صورت تپه های شن روان گردند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما پیامبری به سوی شما فرستادیم که گواه بر شماست، همان گونه که به سوی فرعون

رسولی فرستادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: بی گمان، ما به سوی شما فرستاده ای که گواه بر

شماست روانه کردیم، همان گونه که فرستاده ای به سوی فرعون فرستادیم. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: به یقین ما به سوی شما رسولی فرستادیم که بر (اعمال) شما گواه است، چنان که به سوی فرعون رسولی فرستادیم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی) فرعون به مخالفت و نافرمانی آن رسول برخاست، و ما او را سخت مجازات

کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] فرعون به آن فرستاده عصیان ورزید، پس ما او را به سختی

فرو گرفتیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس فرعون آن فرستاده را نافرمانی کرد، ما هم او را به طرز

سختی (به عذاب خود) بگرفتیم

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شما (نیز) اگر کافر شوید، چگونه خود را (از عذاب الهی) بر کنار می دارید؟! در آن

روز که کودکان را پیر می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر کفر بورزید، چگونه از روزی که

کودکان را پیر می گردانند، پرهیز توانید کرد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر کفر بورزید

چگونه از (عذاب) روزی که کودکان را (از شدت هول) پیر سپیدمو کند پرهیز خواهید کرد؟

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آسمان از هم شکافته می شود، و وعده او شدنی و حتمی است.

_____ ترجمه استاد فولادوند: آسمان از [بیم] آن [روز] در هم شکافت؛ وعده او انجام یافتنی است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آسمان به سبب (شدت) آن روز شکافته خواهد بود (آری) وعده او

شدنی است

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این هشدار و تذکری است، پس هر کس بخواهد راهی به سوی پروردگارش برمی
گزیند! _____ ترجمه استاد فولادوند : قطعاً این [آیات] اندرزی است، تا هر که بخواهد به سوی پروردگار
خود راهی در پیش گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا این (آیات) وسیله تذکر است، پس هر
کس بخواهد به سوی پروردگار خود راهی برگزیند

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَهُ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصِيَهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٠) ترجمه: (١)

٧٤ - سورة المدثر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ (١) ترجمه: (٢)

قُمْ فَأَنْذِرْ (٢) ترجمه: (٣)

وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ (٣) ترجمه: (٤)

وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ (٤) ترجمه: (٥)

وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ (٥) ترجمه: (٦)

وَلَا تَمُنَّ بِتَسْكَنتِمْ (٦) ترجمه: (٧)

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ (٧) ترجمه: (٨)

فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ (٨) ترجمه: (٩)

فَذَلِكِ يَوْمِئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ (٩) ترجمه: (١٠)

عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرٌ يَسِيرٌ (١٠) ترجمه: (١١)

ذُرِّي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا (١١) ترجمه: (١٢)

وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا (١٢) ترجمه: (١٣)

وَبَيْنَ شُهُودًا (١٣) ترجمه: (١٤)

وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا (١٤) ترجمه: (١٥)

ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ (١٥) ترجمه: (١٦)

كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا (١٦) ترجمه: (١٧)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارت می داند که تو و گروهی از آنها که با تو هستند نزدیک دو سوم از شب یا نصف یا ثلث آن را به پا می خیزند؛ خداوند شب و روز را اندازه گیری می کند؛ او می داند که شما نمی توانید مقدار آن را (به دقت) اندازه گیری کنید (برای عبادت کردن)، پس شما را بخشید؛ اکنون آنچه برای شما میسر است قرآن بخوانید او می داند بزودی گروهی از شما بیمار می شوند، و گروهی دیگر برای به دست آوردن فضل الهی (و کسب روزی) به سفر می روند، و گروهی دیگر در راه خدا جهاد می کنند (و از تلاوت قرآن بازمی مانند)، پس به اندازه ای که برای شما ممکن است از آن تلاوت کنید و نماز را بر پا دارید و زکات پردازید و به خدا «قرض الحسنه» دهید [= در راه او انفاق نمایید] و (بدانید) آنچه را از کارهای نیک برای خود از پیش می فرستید نزد خدا به بهترین وجه و بزرگترین پاداش خواهید یافت؛ و از خدا آمرزش بطلبید که خداوند آمرزنده و مهربان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، پروردگارت می داند که تو و گروهی از کسانی که با تو، نزدیک به دو سوم از شب یا نصف آن یا یک سوم آن را [به نماز] برمی خیزید، و خداست که شب و روز را اندازه گیری می کند. [او] می داند که [شما] هرگز حساب آن را ندارید، پس بر شما ببخشود، [اینک] هر چه از قرآن میسر می شود بخوانید. [خدا] می داند که به زودی در میانتان بیمارانی خواهند بود، و [عده ای] دیگر در زمین سفر می کنند [و] در پی روزی خدا هستند، و [گروهی] دیگر در راه خدا پیکار می نمایند. پس هر چه از [قرآن] میسر شد تلاوت کنید و نماز را برپا دارید و زکات را پردازید و وام نیکو به خدا دهید؛ و هر کار خوبی برای خویش از پیش فرستید آن را نزد خدا بهتر و با پاداشی بیشتر باز خواهید یافت. و از خدا طلب آمرزش کنید که خدا آمرزنده مهربان است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین پروردگار تو می داند که تو نزدیک به دو سوم شب و (گاهی) نصف آن و (گاهی) یک سوم آن را (برای نماز و عبادت) به پا می خیزی و هم چنین گروهی از کسانی که با تو، و خداست که شب و روز را (به واسطه تنظیم حرکت وضعی زمین در برابر خورشید) اندازه می دهد، او می داند که شما هرگز آن را (مقدار دو سوم، نصف و یک سوم شب ها را به دقت در تمام فصول) حساب فراگیر نتوانید نمود، پس بر شما عطف توجه کرد (و تخفیف داد) اکنون آنچه از (نماز شب و) قرآن میسر شود بخوانید، او می داند که به زودی برخی از شما بیمار خواهند بود و گروهی دیگر در طلب روزی خدا مسافرت می کنند، و گروهی دیگر در راه خدا به کارزار می پردازند، پس (در شب ها) هر چه از قرآن میسر شد بخوانید، و نماز را بر پا دارید و زکات پردازید و خدا را قرضی نیکو دهید و آنچه از عمل خیر برای خود پیش می فرستید آن را در نزد خدا نیکوتر و با پاداشی بزرگ تر خواهید یافت. و از خد
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای جامه خواب به خود پیچیده (و در بستر آرمیده)! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای کشیده ردای شب بر سر، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای جامه رو بر خود پیچیده و ای ردای شب بر سر کشیده (و ای لباس نبوت بر جان و جامه کمالات بر روان پوشیده)
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برخیز و انذار کن (و عالمیان را بیم ده)، _____ ترجمه استاد فولادوند: برخیز و بترسان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برخیز و (مکلفان انس و جن را) انذار کن
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پروردگارت را بزرگ بشمار، _____ ترجمه استاد فولادوند: و

پروردگار خود را بزرگ دار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پروردگار خود را تکبیر گوی و (به گفتار و عمل) به بزرگی یاد کن

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و لباس را پاک کن، _____ ترجمه استاد فولادوند: و لباس خویشتن را پاک کن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و لباس هایت را پاکیزه ساز (لباس های تن از نجاست و روح از محرّمات پاک کن و همسرانت را از کفر و فسق تطهیر نما)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از پلیدی دوری کن، _____ ترجمه استاد فولادوند: و از پلیدی دور شو. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و از پلیدی و موجبات عذاب دوری گزین

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و منت مگذار و فزونی مطلب، _____ ترجمه استاد فولادوند: و منت مگذار و فزونی مطلب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مالی را مبخش که بخواهی عوض بیشتری دریابی، و یا آن را در نظر خود زیاد بشماری یا در عبادتت بر خدا منت منه که آن را بسیار انگاری

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بخاطر پروردگارت شکیبایی کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برای پروردگارت شکیبایی کن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای پروردگارت شکیبایی کن

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که در «صور» دمیده شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون در صور دمیده شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هنگامی که در صور دمیده شود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز، روز سختی است، _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز [چه] روز ناگواری است! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن روز، روزی سخت است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای کافران آسان نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر کافران آسان نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر کافران آسان نیست

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مرا با کسی که او را خود به تنهایی آفریده ام واگذار! _____ ترجمه استاد فولادوند: مرا با آنکه [او را] تنها آفریدم واگذار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مرا تنها گذار با آن که او را آفریدم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که برای او مال گسترده ای قرار دادم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و دارایی بسیار به او بخشیدم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای او مالی گسترده و فراوان قرار دادم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرزندان که همواره نزد او (و در خدمت او) هستند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و پسرانی آماده [به خدمت، دادم]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و پسرانی حاضر (در مکه، یا در مجالس اعیان ها، یا آماده خدمت دادم)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و وسایل زندگی را از هر نظر برای وی فراهم ساختم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و برایش [عیش خوش] آماده کردم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برای او (بساط جاه و مال و اولاد) به فراوانی گستردم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باز هم طمع دارد که بر او بیفزایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: باز [هم] طمع دارد که بیفزایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: باز هم طمع دارد که بیفزایم

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هرگز چنین نخواهد شد؛ چرا که او نسبت به آیات ما دشمنی می ورزد!
_____ ترجمه استاد فولادوند : ولی نه، زیرا او دشمن آیات ما بود. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی : هرگز (نمی افزایم)، زیرا او پیوسته با نشانه های (توحید و رسالت رسول) ما عناد می ورزد

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و بزودی او را مجبور می کنم که از قلّه زندگی بالا رود (سپس او را به زیر می افکنم)!
_____ ترجمه استاد فولادوند : به زودی او را به بالا رفتن از گردنه [عذاب] وادار می کنم.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : به زودی او را به بالا رفتن از گردنه پر مشقّتی وادار می کنم (به عذاب سخت آخرت گرفتار می کنم)

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ (١٨) ترجمه: (١)

فَقَتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ (١٩) ترجمه: (٢)

ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ (٢٠) ترجمه: (٣)

ثُمَّ نَظَرَ (٢١) ترجمه: (٤)

ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ (٢٢) ترجمه: (٥)

ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ (٢٣) ترجمه: (٦)

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَهٌ سِحْرٌ يُؤْتَى (٢٤) ترجمه: (٧)

إِنَّ هَذَا إِلَهٌ قَوْلُ الْبَشَرِ (٢٥) ترجمه: (٨)

سَأَصْلِيهِ سَقَرَ (٢٦) ترجمه: (٩)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ (٢٧) ترجمه: (١٠)

لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ (٢٨) ترجمه: (١١)

لَوَاحٍهُ لِّلْبَشَرِ (٢٩) ترجمه: (١٢)

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ (٣٠) ترجمه: (١٣)

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا
وَلَا يَزُتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكِ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى لِّلْبَشَرِ (٣١) ترجمه: (١٤)

كَلَّا وَالْقَمَرِ (٣٢) ترجمه: (١٥)

وَاللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ (٣٣) ترجمه: (١٦)

وَالصُّبْحِ إِذَا أَشْفَرَ (٣٤) ترجمه: (١٧)

إِنَّهَا لِيَأْخُذِي الْكِبَرِ (٣٥) ترجمه: (١٨)

نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ (٣٦) ترجمه: (١٩)

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ (۳۷) ترجمه: (۲۰)

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ (۳۸) ترجمه: (۲۱)

إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِيْنِ (۳۹) ترجمه: (۲۲)

فِي جَنّاتٍ يَتَسَاءَلُوْنَ (۴۰) ترجمه: (۲۳)

عَنِ الْمُجْرِمِيْنَ (۴۱) ترجمه: (۲۴)

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ (۴۲) ترجمه: (۲۵)

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّيْنَ (۴۳) ترجمه: (۲۶)

وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِيْنَ (۴۴) ترجمه: (۲۷)

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِيْنَ (۴۵) ترجمه: (۲۸)

وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّيْنِ (۴۶) ترجمه: (۲۹)

حَتَّىٰ أَتَانَا الْيَقِيْنُ (۴۷) ترجمه: (۳۰)

ص: ۵۷۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او (برای مبارزه با قرآن) اندیشه کرد و مطلب را آماده ساخت! _____
ترجمه استاد فولادوند : آری، [آن دشمن حق] اندیشید و سنجید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا
او (درباره قرآن) فکر کرد و سنجید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مرگ بر او باد! چگونه (برای مبارزه با حق) مطلب را آماده کرد!
_____ ترجمه استاد فولادوند : کشته بادا، چگونه [او] سنجید؟ _____ ترجمه آیت الله
مشکینی : پس کشته باد که چگونه سنجید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : باز هم مرگ بر او، چگونه مطلب (و نقشه شیطانی خود را) آماده نمود!
_____ ترجمه استاد فولادوند : [آری،] کشته بادا، چگونه [او] سنجید. _____ ترجمه
آیت الله مشکینی : باز هم کشته باد که چگونه سنجید

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس نگاهی افکند، _____ ترجمه استاد فولادوند : آنگاه نظر
انداخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس نگریست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بعد چهره درهم کشید و عجولانه دست به کار شد؛ _____ ترجمه

استاد فولادوند: سپس رو ترش نمود و چهره در هم کشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه روی ترش کرد و چهره درهم کشید

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس پشت (به حق) کرد و تکبر ورزید، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه پشت گردانید و تکبر ورزید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس پشت (به حقیقت قرآن) کرد و تکبر ورزید

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سرانجام گفت: «این (قرآن) چیزی جز افسون و سحری همچون سحرهای پیشینیان نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفت: «این [قرآن] جز سحری که [به برخی] آموخته اند نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه گفت: این نیست جز جادویی که (از جادوگران پیشین) باز گفته می شود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این فقط سخن انسان است (نه گفتار خدا)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: این غیر از سخن بشر نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این جز گفتار بشر نیست

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (اما) بزودی او را وارد سَقَر [= دوزخ] می کنم! _____ ترجمه استاد فولادوند: زودا که او را به سَقَر در آورم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی او را به سقر در آورم و بسوزانم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو نمی دانی «سقر» چیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو چه دانی که آن سَقَر چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو چه دانی که سقر چیست

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آتشی است که) نه چیزی را باقی می گذارد و نه چیزی را رها می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه باقی می گذارد و نه رها می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دوزخی است که (چیزی را) نه باقی می گذارد (که به او نرسد و نسوزاند) و نه رها می کند (مگر آنکه به اعماقش برسد، یا چون پس از نابودی بازگردانده شود دوباره می سوزاند)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پوست تن را بکلی دگرگون می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پوستها را سیاه می گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آشکار است (در آن روز) برای بشرها، و سوزاننده و سیاه کننده پوست های بدن است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نوزده نفر (از فرشتگان عذاب) بر آن گمارده شده اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [و] بر آن [دوزخ]، نوزده [نگهبان] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر آن نوزده (نفر یا گروه) گمارده شده اند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مأموران دوزخ را فقط فرشتگان (عذاب) قرار دادیم، و تعداد آنها را جز برای آزمایش کافران معین نکردیم تا اهل کتاب [= یهود و نصاری] یقین پیدا کنند و بر ایمان مؤمنان بیفزایند، و اهل کتاب و مؤمنان (در حقیقت این کتاب آسمانی) تردید به خود راه ندهند، و بیمار دلان و کافران بگویند: «خدا از این توصیف چه منظوری دارد؟!» (آری) این گونه خداوند هر کس را بخواهد گمراه می سازد و هر کس را بخواهد هدایت می کند! و لشکریان پروردگارت را جز او کسی نمی داند، و این جز هشدار و تذکری برای انسانها نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و ما موکلان آتش را جز فرشتگان نگردانیدیم، و شماره آنها را جز آزمایشی برای کسانی که کافر شده اند قرار ندادیم، تا آنان

که اهل کتابند یقین به هم رسانند، و ایمان کسانی که ایمان آورده اند افزون گردد، و آنان که کتاب به ایشان داده شده و [نیز] مؤمنان به شک نیفتند، و تا کسانی که در دل‌هایشان بیماری است و کافران بگویند: «خدا از این وصف کردن، چه چیزی را اراده کرده است؟» این گونه، خدا هر که را بخواهد بپسندد و هر که را بخواهد هدایت می‌کند، و [شماره] سپاهیان پروردگارت را جز او نمی‌داند، و این [آیات] جز تذکری برای بشر نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ما مأموران آتش را جز فرشتگان نکردیم و شمار آنها را (در این تعداد) جز آزمایشی برای کسانی که کفر ورزیده اند قرار ندادیم، تا آنان که به آنها کتاب داده شده (یهود و نصاری به خاطر مطابقت قرآن با کتابشان) یقین کنند، و مؤمنان نیز بر ایمانشان افزوده گردد و اهل کتاب و مؤمنان شک نکنند، و از طرفی کسانی که در دل‌هایشان مرض (شک) است و نیز کافران گویند: خداوند از این (توصیف عدد مأموران دوزخ) چه مثلی اراده نموده؟ (آیا می‌شود فقط نوزده نفر محیط پهناور دوزخیان بی‌شمار را اداره کنند؟! این گونه خداوند هر که را بخواهد (پس از اتمام حجت و عدم پذیرش) در گمراهی رها می‌کند، و هر که را بخواهد (پس از پذیرش دین به کمالات دیگر) هدایت می‌نماید. و (شمار) سپاهیان پروردگارت را جز او کسی نمی‌داند، و این (آیات قرآنی) جز وسیله تذکر برای بشر نیست

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اینچنین نیست که آنها تصور می‌کنند سوگند به ماه، _____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنین است [که می‌پندارند!] سوگند به ماه، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که می‌پندارند که قرآن و دوزخ دروغ است) سوگند به ماه

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به شب، هنگامی که (دامن برچیند و) پشت کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و سوگند به شامگاه چون پشت کند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به شب هنگامی که پشت کند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به صبح هنگامی که چهره بگشاید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و سوگند به بامداد چون آشکار شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به صبح زمانی که روشن شود، که

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که آن (حوادث هولناک قیامت) از مسائل مهم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: که آیات [قرآن] از پدیده‌های بزرگ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حتما این (آیات قرآن یا این دوزخ) یکی از بزرگترین (نشانه‌های لطف و قهر خدا) است

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هشدار و اندازی است برای همه انسانها، _____ ترجمه استاد فولادوند: بشر را هشداردهنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که بیم دهنده است برای بشر

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای کسانی از شما که می‌خواهند پیش افتند یا عقب بمانند [= بسوی هدایت و نیکی پیش روند یا نروند!] _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که از شما را که بخواهد پیشی جوید یا بازایستد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای هر کس از شما که بخواهد (به واسطه ایمان و عمل) پیش رود یا (به واسطه کفر و عصیان) عقب بماند

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) هر کس در گرو اعمال خویش است، _____ ترجمه استاد فولادوند: هر کسی در گرو دستاورد خویش است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر کس در گرو

کسب خویش است (هر نفسی در برابر واجباتی که باید کسب کند، و محرّماتی که کسب نموده در گرو است و چون اول را داد و دوم را زدود رها می شود)

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر «اصحاب یمین» (که نامه اعمالشان را به نشانه ایمان و تقوایشان به دست راستشان می دهند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: بجز یاران دست راست: _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: مگر اصحاب یمین (دست راستیان صالح که از گرو خارج شده اند)

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در باغهای بهشتند، و سؤال می کنند... _____ ترجمه استاد فولادوند: در میان باغها. از یکدیگر می پرسند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که در بهشت ها و باغ ها به سر برده، از یکدیگر می پرسند

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از مجرمان: _____ ترجمه استاد فولادوند: درباره مجرمان: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از حال گنهکاران

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چه چیز شما را به دوزخ وارد ساخت؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: «چه چیز شما را در آتش [سَیْقَر] درآورد؟» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (سپس به آنها متوجه شده می گویند) چه چیز شما را به دوزخ درآورد

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گویند: «ما از نماز گزاران نبودیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: گویند: «از نماز گزاران نبودیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گویند: ما از نماز گزاران نبودیم

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اطعام مستمند نمی کردیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و بینوایان را غذا نمی دادیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به فقیر و تهیدست طعام نمی دادیم

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پیوسته با اهل باطل همنشین و همصدا بودیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: با هرزه درایان هرزه درایی می کردیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با اهل باطل (در کارها و گفتارهای بیهوده) غور می کردیم

۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همواره روز جزا را انکار می کردیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و روز جزا را دروغ می شمردیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و روز جزا را تکذیب و انکار می کردیم

۳۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا زمانی که مرگ ما فرا رسید! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا مرگ ما در رسید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا آنکه مرگ ما فرا رسید

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ (٤٨) ترجمه: (١)

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرِهِ مُعْرِضِينَ (٤٩) ترجمه: (٢)

كَأَنَّهُمْ حُمْرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ (٥٠) ترجمه: (٣)

فَزَتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ (٥١) ترجمه: (٤)

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنشَرَةً (٥٢) ترجمه: (٥)

كَلَّا بَلْ لَّا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ (٥٣) ترجمه: (٦)

كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ (٥٤) ترجمه: (٧)

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ (٥٥) ترجمه: (٨)

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ (٥٦) ترجمه: (٩)

٧٥ - سورة القيامة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَّا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ (١) ترجمه: (١٠)

وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ (٢) ترجمه: (١١)

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ (٣) ترجمه: (١٢)

بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُنسِئَ بَنَانَهُ (٤) ترجمه: (١٣)

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ (٥) ترجمه: (١٤)

يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ (٦) ترجمه: (١٥)

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصْرُ (٧) ترجمه: (١٦)

وَحَسَفَ الْقَمَرُ (٨) ترجمه: (١٧)

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ (٩) ترجمه: (١٨)

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ (١٠) ترجمه: (١٩)

كَلَّا لَا وَزَرَ (۱۱) ترجمه: (۲۰)

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ (۱۲) ترجمه: (۲۱)

يُنْبَأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ (۱۳) ترجمه: (۲۲)

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ (۱۴) ترجمه: (۲۳)

وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ (۱۵) ترجمه: (۲۴)

لَا تُحَرِّكُ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ (۱۶) ترجمه: (۲۵)

إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ (۱۷) ترجمه: (۲۶)

فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ (۱۸) ترجمه: (۲۷)

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ (۱۹) ترجمه: (۲۸)

ص: ۵۷۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از این رو شفاعت کنندگان به حال آنها سودی نمی بخشد.
_____ ترجمه استاد فولادوند: از این رو شفاعت کنندگان به حال آنها سودی نمی بخشد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را شفاعت شفیعان سودی نخواهد بخشید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا آنها از تذکر روی گردانند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا آنها از تذکر روی گردانند؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را چیست که از پند و تذکر رویگردانند؟

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گویی گورخرانی رمیده اند، _____ ترجمه استاد فولادوند: گویی گورخرانی رمیده اند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گویی گورخرانی رمیده اند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که از (مقابل) شیری فرار کرده اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: که از (مقابل) شیری فرار کرده اند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که از چنگ صیادی (یا شیری) گریخته اند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه هر کدام از آنها انتظار دارد نامه جداگانه ای (از سوی خدا) برای او فرستاده شود!
_____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه هر کدام از آنها انتظار دارد نامه جداگانه ای (از سوی خدا) برای او فرستاده شود!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (کار آنها تنها اعراض نیست) بلکه هر یک از آنها می خواهد که نامه هایی سرگشاده (از جانب خدا) به او داده شود (که این پیامبر را بپذیر)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که آنان می گویند، بلکه آنها از آخرت نمی ترسند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: چنین نیست که آنان می گویند، بلکه آنها از آخرت نمی ترسند!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که چون نامه نیامده نمی پذیرند) بلکه آنها از آخرت نمی ترسند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که آنها می گویند، آن (قرآن) یک تذکر و یادآوری است!
_____ ترجمه استاد فولادوند: چنین نیست که آنها می گویند، آن (قرآن) یک تذکر و یادآوری است!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که می گویند، بلکه) این (قرآن) وسیله تذکر و یادآوری است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر کس بخواهد از آن پند می گیرد؛ _____ ترجمه استاد فولادوند:
هر کس بخواهد از آن پند می گیرد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر که بخواهد می تواند آن را یاد کند (و از محتوایش کمال یابد)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ کس پند نمی گیرد مگر اینکه خدا بخواهد؛ او اهل تقوا و اهل آموزش است!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ کس پند نمی گیرد مگر اینکه خدا بخواهد؛ او اهل تقوا و اهل آموزش است!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و یاد نمی کنند مگر آنکه خدا بخواهد (زیرا اراده اختیاری آنها نیز مانند اعمال خارجیشان در تحت اراده تکوینی خداست، اگر نخواهد تحقق نیابد)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به روز قیامت، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به روز قیامت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند می خورم به روز قیامت

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به (نفس لؤامه و) وجدان بیدار و ملامتگر (که رستاخیز حق است)!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و سوگند به (نفس لؤامه و) وجدان بیدار و ملامتگر (که رستاخیز حق است)!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به نفس ملامت گر (نفس مؤمن و وجدان بیدارش که او را در مقابل عصیان سرزنش می کند سوگند به اینها که قیامت حق است)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا انسان می پندارد که هرگز استخوانهای او را جمع نخواهیم کرد؟!
_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا انسان می پندارد که هرگز استخوانهای او را جمع نخواهیم کرد؟!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا انسان می پندارد که ما هرگز استخوان های او را (پس از مرگ از میان خاک ها) گرد نمی آوریم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری قادریم که (حتی خطوط سر) انگشتان او را موزون و مرتب کنیم!
_____ ترجمه استاد فولادوند: آری قادریم که (حتی خطوط سر) انگشتان او را موزون و مرتب کنیم!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا (گرد می آوریم) حال آنکه قادریم سر انگشتان او را نیز با همان اسرار خطوطی که اول داشت بسازیم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (انسان شک در معاد ندارد) بلکه او می خواهد (آزاد باشد و بدون ترس از دادگاه قیامت) در تمام عمر گناه کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: (انسان شک در معاد ندارد) بلکه او می خواهد (آزاد باشد و بدون ترس از دادگاه قیامت) در تمام عمر گناه کند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی

: (انکارش تنها برای این نیست که در قیامت شک دارد) بلکه انسان می خواهد هر چه (در عمر) پیش رود گناه کند

۱۵- ترجمه آیت مکارم شیرازی: (از این رو) می پرسد: «قیامت کی خواهد بود!» _____ ترجمه استاد فولادوند: (از این رو) می پرسد: «قیامت کی خواهد بود!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: می پرسد روز قیامت کی است

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بگو:): در آن هنگام که چشمها از شدت وحشت به گردش درآید، _____ ترجمه استاد فولادوند: (بگو:): در آن هنگام که چشمها از شدت وحشت به گردش درآید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن گاه که چشم (از سختی مرگ یا از هول محشر) بازایستاد و خیره گشت

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ماه بی نور گردد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و ماه بی نور گردد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نور این ماه خاموش شد

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خورشید و ماه یک جا جمع شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و خورشید و ماه یک جا جمع شوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خورشید و ماه (در گرفتگی نور یا در نزدیکی به زمین یا در جو و فضا) با هم شدند

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز انسان می گوید: «راه فرار کجاست؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز انسان می گوید: «راه فرار کجاست؟!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز انسان می گوید: راه گریز کجاست

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز چنین نیست، راه فرار و پناهگاهی وجود ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: هرگز چنین نیست، راه فرار و پناهگاهی وجود ندارد! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حاشا، هرگز پناهگاهی نیست

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز قرارگاه نهایی تنها بسوی پروردگار تو است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز قرارگاه نهایی تنها بسوی پروردگار تو است؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: قرارگاه نهایی (همه موجوداتی که از بدو خلقت به طرف او روانند) در آن روز، تنها به سوی پروردگار توست (که بر حسب اختلاف درجات در بهشت یا دوزخ استقرار ابدی دارند)

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن روز انسان را از تمام کارهایی که از پیش یا پس فرستاده آگاه می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آن روز انسان را از تمام کارهایی که از پیش یا پس فرستاده آگاه می کنند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: انسان را در آن روز از آنچه پیش فرستاده (در دنیا انجام داده) و آنچه تأخیر انداخته (و نکرده، یا از خیر و شری که در زندگی کرده و آنچه به صورت سنت نیک و بد از خود به جای گذاشته) آگاهی دهند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه انسان خودش از وضع خود آگاه است، _____ ترجمه استاد فولادوند: بلکه انسان خودش از وضع خود آگاه است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (نیاز به اخبار نیست) بلکه انسان بر نفس خویشتن بیناست

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هر چند (در ظاهر) برای خود عذریابی بتراشد! _____ ترجمه استاد

فولادوند: هر چند (در ظاهر) برای خود عذرهایی بترشد! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر چند (در ظاهر) همه عذرهای خود را القا کند

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زیانت را بخاطر عجله برای خواندن آن [=قرآن] حرکت مده، _____ ترجمه استاد فولادوند: زیانت را بخاطر عجله برای خواندن آن [=قرآن] حرکت مده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زبان خود را (وقت نزول قرآن) بدان حرکت مده که به خواندنش شتاب کنی (پیش از تمام شدن وحی شروع به خواندن مکن، یا مجموع قرآنی که یک دفعه در قلبت به ودیعت نهادیم، پیش از رسیدن موعد، سوره ها یا آیه های آن، چیزی از آن را به زبان میاور)

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که جمع کردن و خواندن آن بر عهده ماست! _____ ترجمه استاد فولادوند: چرا که جمع کردن و خواندن آن بر عهده ماست! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین بر عهده ماست جمع کردن آن (در سینه ات) و خواندن آن (بر تو، و خواندن تو بر مردم)

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس هر گاه آن را خواندیم، از خواندن آن پیروی کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس هر گاه آن را خواندیم، از خواندن آن پیروی کن! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس چون آن را خواندیم از قرائت آن پیروی کن

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بیان و (توضیح) آن (نیز) بر عهده ماست! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس بیان (و توضیح) آن (نیز) بر عهده ماست! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس بیان (حقایق و اسرار) آن نیز بر عهده ماست

كَلَّا بَلْ تُجِئُونَ الْعَاجِلَةَ (٢٠) ترجمه: (١)

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ (٢١) ترجمه: (٢)

وَجُودٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ (٢٢) ترجمه: (٣)

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ (٢٣) ترجمه: (٤)

وَوَجُودٌ يَوْمَئِذٍ بِاسِرَةٍ (٢٤) ترجمه: (٥)

تَنْظُرُ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ (٢٥) ترجمه: (٦)

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ (٢٦) ترجمه: (٧)

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ (٢٧) ترجمه: (٨)

وَوَظَنَ أَنَّهُ الْفِرَاقُ (٢٨) ترجمه: (٩)

وَالْتَفَتِ السَّاقِ بِالسَّاقِ (٢٩) ترجمه: (١٠)

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ (٣٠) ترجمه: (١١)

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ (٣١) ترجمه: (١٢)

وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ (٣٢) ترجمه: (١٣)

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ (٣٣) ترجمه: (١٤)

أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ (٣٤) ترجمه: (١٥)

ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ (٣٥) ترجمه: (١٦)

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى (٣٦) ترجمه: (١٧)

أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّنْ مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ (٣٧) ترجمه: (١٨)

ثُمَّ كَانَ عُلُقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ (٣٨) ترجمه: (١٩)

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ (٣٩) ترجمه: (٢٠)

أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ (۴۰) ترجمه: (۲۱)

۷۶ - سوره الانسان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا (۱) ترجمه: (۲۲)

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا (۲) ترجمه: (۲۳)

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا (۳) ترجمه: (۲۴)

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا (۴) ترجمه: (۲۵)

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا (۵) ترجمه: (۲۶)

ص: ۵۷۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که شما می پندارید (و دلایل معاد را کافی نمی دانید)؛ بلکه شما دنیای زودگذر را دوست دارید (و هوسرانی بی قید و شرط را)! _____ ترجمه استاد فولادوند: چنین نیست که شما می پندارید (و دلایل معاد را کافی نمی دانید)؛ بلکه شما دنیای زودگذر را دوست دارید (و هوسرانی بی قید و شرط را)! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که انکار معاد به خاطر شک در آن باشد) بلکه شما این دنیای زودرس را دوست دارید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آخرت را رها می کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آخرت را رها می کنید! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آخرت را رها می کنید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) در آن روز صورتهایی شاداب و مسرور است، _____ ترجمه استاد فولادوند: (آری) در آن روز صورتهایی شاداب و مسرور است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چهره هایی در آن روز خرم و شاداب است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به پروردگارش می نگرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به پروردگارش می نگرد! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به دیده دل) به سوی پروردگار خود (و به دیده سر به تجلی و ظهور اتم آثار جلال و جمال او) نظاره گر است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن روز صورتهایی عبوس و در هم کشیده است، _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آن روز صورتهایی عبوس و در هم کشیده است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چهره هایی در آن روز به شدت عبوس و درهم کشیده اند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: زیرا می داند عذابی در پیش دارد که پشت را در هم می شکند! _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا می داند عذابی در پیش دارد که پشت را در هم می شکند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: می دانند که مورد عذابی کمرشکن (یا داغی آتشین بر بینی) قرار

خواهند گرفت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست (که انسان می پندارد! او ایمان نمی آورد) تا موقعی که جان به گلو گاهش
رسد، _____ ترجمه استاد فولادوند: چنین نیست (که انسان می پندارد! او ایمان نمی آورد) تا موقعی که
جان به گلو گاهش رسد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که انسان می پندارد) هنگامی که
روح به استخوان های دور گردن (به گلو گاه) رسید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفته شود: «آیا کسی هست که (این بیمار را از مرگ) نجات دهد؟!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و گفته شود: «آیا کسی هست که (این بیمار را از مرگ) نجات دهد?!»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (از طرف حاضران) گفته شد: کیست طبیب شفابخش؟ (و فرشتگان
گفتند: کیست روح او را بالا ببرد؟ فرشته رحمت یا غضب؟

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به جدائی از دنیا یقین پیدا کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و به
جدائی از دنیا یقین پیدا کند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دانست که آن (زمان، زمان) جدایی (از
دنیا) است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ساق پاها (از سختی جان دادن) به هم بیچد! _____ ترجمه استاد
فولادوند: و ساق پاها (از سختی جان دادن) به هم بیچد! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و ساق پا بر
ساق دیگر بیچد و حسرت دنیا به عذاب آخرت متصل شد

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) در آن روز مسیر همه بسوی (دادگاه) پروردگارت خواهد بود!
_____ ترجمه استاد فولادوند: (آری) در آن روز مسیر همه بسوی (دادگاه) پروردگارت خواهد بود!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز (روز مرگ) سوق و حرکت به سوی پروردگار توست (از
ملاقات برزخی، قیامت، حضور در محکمه، محاکمه تا بهشت یا جهنم)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن روز گفته می شود): او هرگز ایمان نیاورد و نماز نخواند،
_____ ترجمه استاد فولادوند: (در آن روز گفته می شود): او هرگز ایمان نیاورد و نماز نخواند،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (در آن حال گفته می شود) او نه تصدیق (دعوت خدا) نمود و نه خضوع
و نماز کرد

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه تکذیب کرد و روی گردان شد، _____ ترجمه استاد فولادوند:
بلکه تکذیب کرد و روی گردان شد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ولی تکذیب کرد و روی گردانید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بسوی خانواده خود بازگشت در حالی که متکبرانه قدم برمی داشت!
_____ ترجمه استاد فولادوند: سپس بسوی خانواده خود بازگشت در حالی که متکبرانه قدم برمی داشت!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس به سوی کسانش رفت در حالی که متکبرانه قدم برمی داشت

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (با این اعمال) عذاب الهی برای تو شایسته تر است، شایسته تر!
_____ ترجمه استاد فولادوند: (با این اعمال) عذاب الهی برای تو شایسته تر است، شایسته تر!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای بر تو، و جهنم برای تو شایسته تر است

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس عذاب الهی برای تو شایسته تر است، شایسته تر! _____ ترجمه

استاد فولادوند: سپس عذاب الهی برای تو شایسته تر است، شایسته ترا! _____ ترجمه آیت الله مشکینی:
باز وای بر تو و جهنم برای تو شایسته تر است

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا انسان گمان می کند بی هدف رها می شود؟! _____ ترجمه
استاد فولادوند: آیا انسان گمان می کند بی هدف رها می شود؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا
انسان می پندارد که بیهوده و باطل رها می شود (و تکلیف و حسابی ندارد)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا او نطفه ای از منی که در رحم ریخته می شود نبود؟! _____
ترجمه استاد فولادوند: آیا او نطفه ای از منی که در رحم ریخته می شود نبود؟! _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: مگر او قطره ای از آب منی که در رحم زن ریخته می شود نبود؟! (و از حیث وجود اسپرها و اوول در آن و اسرار
نهفته آنها اندازه گیری می شود؟)

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس بصورت خون بسته در آمد، و خداوند او را آفرید و موزون ساخت،
_____ ترجمه استاد فولادوند: سپس بصورت خون بسته در آمد، و خداوند او را آفرید و موزون ساخت،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس علقه ای (خون بسته ای) شد، پس (خدا) او را (در مراحل دیگری)
بیافرید و (اندام های او را) درست و کامل نمود

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از او دو زوج مرد و زن آفرید! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از
او دو زوج مرد و زن آفرید! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه از آن، دو زوج نر و ماده قرار داد
۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا چنین کسی قادر نیست که مردگان را زنده کند؟! _____ ترجمه
استاد فولادوند: آیا چنین کسی قادر نیست که مردگان را زنده کند؟! _____ ترجمه آیت الله مشکینی:
آیا چنین خدایی قادر نیست که مرده ها را زنده کند؟

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا زمانی طولانی بر انسان گذشت که چیز قابل ذکری نبود؟! _____
ترجمه استاد فولادوند: آیا زمانی طولانی بر انسان گذشت که چیز قابل ذکری نبود؟! _____ ترجمه آیت
الله مشکینی: آیا بر انسان زمانی از روزگار گذشت که چیزی قابل ذکر نبود؟ (آری از بدو تکون ماده اولیه اش تا وقت
تشکّلش به شکل انسانی و نفخ روح که ادوار مختلف است زمانی گذشت که درخور اطلاق اسم انسان نبود)

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما انسان را از نطفه مختلطی آفریدیم، و او را می آزمایشیم؛ (بدین جهت) او را شنوا و بینا
قرار دادیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما انسان را از نطفه مختلطی آفریدیم، و او را می آزمایشیم؛ (بدین
جهت) او را شنوا و بینا قرار دادیم! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حقیقت ما انسان (نسل دو انسان
اول) را از نطفه ای مرکب از مختلطها (منی مرد و زن که هر یک آمیخته از موادی است) آفریدیم در حالی که او را از حالی
به حالی درمی آوردیم که بیازماییم، و سرانجام او را موجودی شنوا و بینا قرار دادیم

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد (و پذیرا گردد) یا ناسپاس!
_____ ترجمه استاد فولادوند: ما راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد (و پذیرا گردد) یا ناسپاس!
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا او را به راه راست (در ابعاد زندگیش به هدایت تکوینی و تشریحی)
راهنمایی کردیم، خواه سپاسگزار باشد خواه ناسپاس

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما برای کافران، زنجیرها و غلها و شعله های سوزان آتش آماده کرده ایم!

_____ ترجمه استاد فولادوند : ما برای کافران، زنجیرها و غُلها و شعله های سوزان آتش آماده کرده ایم!

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : البته ما برای کافران (و ناسپاسان) زنجیرها و غل ها و آتشی فروزان آماده

کرده ایم

_____ ۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به یقین ابرار (و نیکان) از جامی می نوشند که با عطر خوشی آمیخته است،

_____ ترجمه استاد فولادوند : به یقین ابرار (و نیکان) از جامی می نوشند که با عطر خوشی آمیخته است،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : بی تردید نیکان (در آن جهان) از جامی می نوشند که آمیزه آن کافور

(سرد و خوشبو) است

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا (٦) ترجمه: (١)

يُوفُونَ بِالَّذِرِّ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا (٧) ترجمه: (٢)

وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا (٨) ترجمه: (٣)

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا (٩) ترجمه: (٤)

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا يَوْمًا عَبَّوسًا قَمَطِرِيًّا (١٠) ترجمه: (٥)

فَوَقَاهُمْ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا (١١) ترجمه: (٦)

وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا (١٢) ترجمه: (٧)

مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرُونَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا (١٣) ترجمه: (٨)

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ قُطُوفُهَا تَذَلِيلًا (١٤) ترجمه: (٩)

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآيَاتِهِ مِنْ فَضِّهِ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا (١٥) ترجمه: (١٠)

قَوَارِيرَ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا (١٦) ترجمه: (١١)

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا (١٧) ترجمه: (١٢)

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا (١٨) ترجمه: (١٣)

وَيُطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَنثورًا (١٩) ترجمه: (١٤)

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلَكًا كَبِيرًا (٢٠) ترجمه: (١٥)

عَالِيَهُمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُوا أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا (٢١) ترجمه: (١٦)

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيِكُمْ مَشْكُورًا (٢٢) ترجمه: (١٧)

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا (٢٣) ترجمه: (١٨)

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطِعْ مِنْهُمْ آثِمًا أَوْ كَفُورًا (٢٤) ترجمه: (١٩)

وَإِذْ كَرِهَ اللَّهُ لِسْمِ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (٢٥) ترجمه: (٢٠)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از چشمه ای که بندگان خاص خدا از آن می نوشند، و از هر جا بخواهند آن را جاری می سازند! _____ ترجمه استاد فولادوند: چشمه ای که بندگان خدا از آن می نوشند و [به دلخواه خویش [جاریش می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چشمه ای که بندگان خدا از آن می نوشند و آن را به هر گونه بخواهند جاری می سازند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها به نذر خود وفا می کنند، و از روزی که شرّ و عذابش گسترده است می ترسند، _____ ترجمه استاد فولادوند: [همان بندگان که] به نذر خود وفا می کردند، و از روزی که گزند آن فراگیرنده است می ترسیدند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنها به نذر خود وفا می کنند، و از روزی که شرّ و عذاب آن بسی گسترده است می ترسند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و غذای (خود) را با اینکه به آن علاقه (و نیاز) دارند، به «مسکین» و «یتیم» و «اسیر» می دهند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به [پاس [دوستی [خدا]]، بینوا و یتیم و اسیر را خوراک می دادند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و غذای خود را با علاقه (و نیاز) به آن و از روی محبت خدا به فقیر و یتیم و اسیر انفاق می کنند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و می گویند): ما شما را بخاطر خدا اطعام می کنیم، و هیچ پاداش و سپاسی از شما نمی خواهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: «ما برای خشنودی خداست که به شما می خورانیم و پاداش و سپاسی از شما نمی خواهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و زبان قال و حالشان این است که) جز این نیست که ما شما را برای رضای خدا اطعام می کنیم از شما پاداش و سپاسی نمی خواهیم

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما از پروردگاران خائفیم در آن روزی که عبوس و سخت است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ما از پروردگاران از روز عبوسی سخت، هراسناکیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقّا که ما از پروردگاران در روزی که گرفته و به شدت سخت و هولناک (و چهره ها در آن عبوس) است می ترسیم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (بخاطر این عقیده و عمل) خداوند آنان را از شرّ آن روز ننگه می دارد و آنها را می پذیرد در حالی که غرق شادی و سرورند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس خدا [هم] آنان را از آسیب آن روز نگاه داشت و شادابی و شادمانی به آنان ارزانی داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خداوند آنان را از شرّ آن روز ننگه داشته، و آنان را با خوشی و شادابی و شادمانی رو به رو خواهد ساخت

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در برابر صبرشان، بهشت و لباسهای حریر بهشتی را به آنها پاداش می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به [پاس] آنکه صبر کردند، بهشت و پرنیان پاداششان داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را در برابر صبرشان بهشتی (برین) و ابریشمی (نازنین) پاداش خواهد داد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این در حالی است که در بهشت بر تختهای زیبا تکیه کرده اند، نه آفتاب را در آنجا می بینند و نه سرما را! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن [بهشت] بر تختها [ی خویش] تکیه زنند. در آنجا

نه آفتابی بیند و نه سرمایی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که در آنجا تکیه زنان بر پشتی ها و تخت ها قرار گیرند در آنجا نه شدت گرمایی بیند و نه شدت سرمایی

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در حالی است که سایه های درختان بهشتی بر آنها فرو افتاده و چیدن میوه هایش بسیار آسان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و سایه ها [ی درختان] به آنان نزدیک است، و میوه هایش [برای چیدن] رام. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که سایه های (درختان) آن بر سر آنها

نزدیک و گسترده است، و میوه های چیدنی اش به آسانی فرود آمده و در اختیار است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در گرداگرد آنها ظرفهایی سیمین و قدحهایی بلورین می گردانند (پراز بهترین غذاها و نوشیدنی ها)، _____ ترجمه استاد فولادوند: و ظروف سیمین و جامهای بلورین، پیرامون آنان گردانده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر دور آنها جام هایی از نقره و تنگ هایی بلورین گردانیده می شود

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ظرفهای بلورینی از نقره، که آنها را به اندازه مناسب آماده کرده اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: جامهایی از سیم که درست به اندازه [و با کمال ظرافت] آنها را از کار در آورده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلورهایی که جوهرش از نقره است که (بهشتیان یا خدمه آنان) آنها را به هر اندازه که خواسته اند اندازه گیری کرده اند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آنجا از جامهایی سیراب می شوند که لبریز از شراب طهوری آمیخته با زنجبیل است، _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آنجا از جامی که آمیزه زنجبیل دارد به آنان می نوشاند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن بهشت از جامی نوشانده می شوند که آمیزه زنجبیل (خوشبو) است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از چشمه ای در بهشت که نامش سلسبیل است! _____ ترجمه استاد فولادوند: از چشمه ای در آنجا که «سلسبیل» نامیده می شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و آن) از چشمه ای (است) در آنجا که (از گوارایی و لذت و سرعت هضم) سلسبیل نامیده شود

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر گردشان (برای پذیرایی) نوجوانانی جاودانی می گردند که هرگاه آنها را ببینی گمان می کنی مروارید پراکنده اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر گرد آنان پسرانی جاودانی می گردند. چون آنها را ببینی، گویی که مرواریدهایی پراکنده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر گرد آنها پسرانی جاودانی (در طراوت و نوجوانی) و دستبند و گوشواره دار (به خدمت) می گردند که چون آنها را ببینی پنداری مرواریدی غلتان و پراکنده اند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آنجا را ببینی نعمتها و ملک عظیمی را می بینی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون بدانجا نگری [سرزمینی از] نعمت و کشوری پهناور می بینی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون آنجا را ببینی، نعمتی (فراوان) و ملکی بزرگ بینی

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر اندام آنها [= بهشتیان] لباسهایی است از حریر نازک سبزرنگ، و از دیبای ضخیم، و با دستبندهایی از نقره آراسته اند، و پروردگارشان شراب طهور به آنان می نوشاند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [بهشتیان را] جامه های ابریشمی سبز و دیبای ستر در بر است و پیرایه آنان دستبندهای سیمین است و پروردگارشان

باده ای پاک به آنان می نوشاند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بر اندام آنها جامه هایی است سبز رنگ از ایریشم نازک و ضخیم و با دستبندهایی از نقره آرایش شوند، و پروردگارشان آنها را شرابی پاک و پاک کننده (از همه کدورت ها) بنوشاند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این پاداش شماس، و سعی و تلاش شما مورد قدردانی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [پاداش] برای شماس و کوشش شما مقبول افتاده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (خطاب شود که) همانا این (نعمت و رحمت) برای شما پاداش است، و سعی شما مورد سپاس است

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً ما قرآن را بر تو نازل کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، ما قرآن را بر تو به تدریج فرو فرستادیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (ای پیامبر) به یقین ما خود، این قرآن را بر تو به تدریج فرو فرستادیم

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس در (تبلیغ و اجرای) حکم پروردگارت شکیبا (و با استقامت) باش، و از هیچ گنهکار یا کافری از آنان اطاعت مکن! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در برابر فرمان پروردگارت شکیبایی کن، و از آنان گناهکار یا ناسپاسگزار را فرمان مبر. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس برای فرمان پروردگارت (در عمل و ابلاغ و پیاده کردن آن در جامعه) صبر کن، و از هیچ گنهکار یا کفرورزنده و کفران کننده ای از آنان اطاعت مکن

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نام پروردگارت را هر صبح و شام به یاد آور! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نام پروردگارت را بامدادان و شامگاهان یاد کن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نام پروردگار خود را در بامداد و شامگاه (به هر ذکر مطلق و خاصه به نماز صبح و ظهر و عصر) یاد کن

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا (٢٦) ترجمه: (١)

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا (٢٧) ترجمه: (٢)

نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا (٢٨) ترجمه: (٣)

إِنَّ هَذِهِ تَذْكَرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا (٢٩) ترجمه: (٤)

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (٣٠) ترجمه: (٥)

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (٣١) ترجمه: (٦)

٧٧ - سورة المرسلات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا (١) ترجمه: (٧)

فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا (٢) ترجمه: (٨)

وَالنَّاسِرَاتِ نَسْرًا (٣) ترجمه: (٩)

فَالْفَارِقَاتِ فَرَقًا (٤) ترجمه: (١٠)

فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا (٥) ترجمه: (١١)

عُدْرًا أَوْ نُذْرًا (٦) ترجمه: (١٢)

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعَ (٧) ترجمه: (١٣)

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ (٨) ترجمه: (١٤)

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ (٩) ترجمه: (١٥)

وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ (١٠) ترجمه: (١٦)

وَإِذَا الرُّسُلُ أُقْتَتَتْ (١١) ترجمه: (١٧)

لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ (١٢) ترجمه: (١٨)

لِيَوْمِ الْفَصْلِ (١٣) ترجمه: (١٩)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْفُضْلِ (۱۴) ترجمه: (۲۰)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۱۵) ترجمه: (۲۱)

أَلَمْ نُهْلِكِ الْأُولَئِينَ (۱۶) ترجمه: (۲۲)

ثُمَّ تَتَّبِعُهُمُ الْآخِرِينَ (۱۷) ترجمه: (۲۳)

كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ (۱۸) ترجمه: (۲۴)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۱۹) ترجمه: (۲۵)

ص: ۵۸۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در شبانگاه برای او سجده کن، و مقداری طولانی از شب، او را تسبیح گوی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بخشی از شب را در برابر او سجده کن و شب [های] دراز، او را به پاکی بستای. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و برخی از شب را برای او سجده کن (نماز مغرب و عشا بخوان) و شبی دراز او را تسبیح گوی (نافله های شب را به جای آر)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها زندگی زودگذر دنیا را دوست دارند، در حالی که روز سختی را پشت سر خود رها می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: اینان دنیای زودگذر را دوست دارند، و روزی گرانبار را [به غفلت] پشت سر می افکنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً اینان این دنیای زودرس را دوست دارند و روزی گرانبار (روز قیامت) را پشت سر می نهند (فراموش می کنند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آنها را آفریدیم و پیوندهای وجودشان را محکم کردیم، و هر زمان بخواهیم جای آنان را به گروه دیگری می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: ماییم که آنان را آفریده و پیوند مفاصل آنها را استوار کرده ایم، و چون بخواهیم، [آنان را] به نظایرشان تبدیل می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما آنها را آفریده ایم و پیوندهای مفاصلشان را محکم کرده ایم و هر گاه که بخواهیم آنها را (می میرانیم و) به امثالشان (از انسان های قرون بعدی در دنیا یا به بدن های نویشان در آخرت) تبدیل می کنیم به تبدیل عجیب و حیرت آوری فوق تصور آنان

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این یک تذکر و یادآوری است، و هر کس بخواهد (با استفاده از آن) راهی به سوی پروردگارش برمی گزیند! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [آیات]، پندنامه ای است. تا هر که خواهد، راهی به سوی پروردگار خود پیش گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید این (نکته های گفته شده) وسیله تذکر است، پس هر که بخواهد به سوی پروردگار خود (با پذیرش و عمل به آن) راهی را برگزیند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شما هیچ چیز را نمی خواهید مگر اینکه خدا بخواهد، خداوند دانا و حکیم بوده و هست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و تا خدا نخواهد، [شما] نخواهید خواست؛ قطعاً خدا دانای حکیم

- است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شما هرگز نمی خواهید مگر آن که خدا بخواهد (زیرا اراده اختیاری شما نیز مانند فعل اختیاریتان در تحت اراده تکوینی خدا است)، همانا خداوند همواره دانا و حکیم است
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس را بخواهد (و شایسته بداند) در رحمت (وسیع) خود وارد می کند، و برای ظالمان عذاب دردناکی آماده ساخته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر که را خواهد، به رحمت خویش در می آورد، و برای ظالمان عذابی پردرد آماده کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر که را بخواهد (و شایسته بداند) در رحمت خویش در می آورد، و ستمکاران را عذابی دردناک مهیا نموده است
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به فرشتگانی که پی در پی فرستاده می شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به فرستادگان پی در پی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به گروه های فرشتگان پیاپی ارسال شده (برای اداره امور عالم تکوین و به ارواح برزخی مؤمنان که در روز حشر به سوی بدن های نو به نحو تراکم ارسال می گردند)
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که همچون تند باد حرکت می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: که سخت توفنده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به آنها که (به سوی اهداف خود) همانند تندباد روانند
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به آنها که (ابرها را) می گسترانند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و سوگند به افشانندگان افشانگر، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به فرشتگان نشرکننده به نشری خاص (که روح حیاتی به جانداران، و روزی به زنده ها، و وحی به انبیا، و صحیفه های عمل به اهل محشر می رسانند)
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که جدا می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: که [میان حق و باطل] جداگرند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به آن جدا کنندگان (حق از باطل) جدایی روشن و آشکار
- ۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به آنها که آیات بیدارگر (الهی) را (به انبیا) القا می نمایند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و القاکننده وحی اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به آن القاکنندگان ذکر (قرآن و پند در دل های جامعه)
- ۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: برای اتمام حجت یا برای انذار، _____ ترجمه استاد فولادوند: خواه عذری باشد یا هشدار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که (همه معارف نشر و القا شده) برای اتمام حجت (بر تکذیب کنندگان) یا بیم دادن و هشدار (به پندپذیران) است
- ۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که آنچه به شما (درباره قیامت) وعده داده می شود، یقیناً واقع شدنی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: که آنچه وعده یافته اید قطعاً رخ خواهد داد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که آنچه بدان وعده داده می شوید (روز قیامت) به یقین واقع شدنی است
- ۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که ستارگان محو و تاریک شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وقتی که ستارگان محو شوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن گاه که ستارگان محو شدند

- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و (کرات) آسمان از هم بشکافند، _____ ترجمه استاد فولادوند : و
 آنگاه که آسمان بشکافت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آن گاه که آسمان بشکافت
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و در آن زمان که کوه ها از جا کنده شوند، _____ ترجمه استاد
 فولادوند : و آنگاه که کوه ها از جا کنده شوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آن گاه که کوه ها از
 جای کنده شدند
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و در آن هنگام که برای پیامبران (بمنظور ادای شهادت) تعیین وقت شود!
 _____ ترجمه استاد فولادوند : و آنگاه که پیامبران به میقات آیند، _____ ترجمه آیت
 الله مشکینی : و آن گاه که فرستادگان (خدا) وقت حضورشان (در محاکمه امت و شهادتشان برای آنها) معین گردید (قیامت
 برپا خواهد شد)
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (این امر) برای چه روزی به تأخیر افتاده؟ _____ ترجمه استاد
 فولادوند : برای چه روزی تعیین وقت شده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (این حوادث) برای چه
 روزی تأخیر افتاده
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : برای روز جدایی (حق از باطل)! _____ ترجمه استاد فولادوند : برای
 روز داوری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : برای روز داوری و جدایی (نیکان از بدان)
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : تو چه می دانی روز جدایی چیست! _____ ترجمه استاد فولادوند : و
 تو چه دانی که روز داوری چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و تو چه دانی که روز فصل چیست
 (و چقدر مهم است)
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند :
 آن روز وای بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه آیت الله مشکینی : وای در آن روز بر تکذیب کنندگان
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا ما اقوام (مجرم) نخستین را هلاک نکردیم؟! _____ ترجمه استاد
 فولادوند : مگر پیشینیان را هلاک نکردیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا پیشینیان (از کفار و طغیان
 گران) را هلاک نکردیم
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس دیگر (مجرمان) را به دنبال آنها می فرستیم! _____ ترجمه
 استاد فولادوند : سپس از پی آنان پسینیان را می بریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس پسینیان را
 نیز در پی آنان (به هلاکت و عذاب) درآوریم
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (آری) این گونه با مجرمان رفتار می کنیم! _____ ترجمه استاد
 فولادوند : با مجرمان چنین می کنیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : ما با گنهکاران اینچنین رفتار می
 کنیم
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند :
 آن روز وای بر تکذیب کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : وای در آن روز بر تکذیب کنندگان

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ (٢٠) ترجمه: (١)

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ (٢١) ترجمه: (٢)

إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ (٢٢) ترجمه: (٣)

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ (٢٣) ترجمه: (٤)

وَيْلٌ لِّيَوْمِئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٢٤) ترجمه: (٥)

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا (٢٥) ترجمه: (٦)

أَحْيَاءٍ وَأَمْوَاتًا (٢٦) ترجمه: (٧)

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَّاءً فُرَاتًا (٢٧) ترجمه: (٨)

وَيْلٌ لِّيَوْمِئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٢٨) ترجمه: (٩)

انطَلِقُوا إِلَى مَا كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (٢٩) ترجمه: (١٠)

انطَلِقُوا إِلَى ظِلِّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ (٣٠) ترجمه: (١١)

لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ (٣١) ترجمه: (١٢)

إِنَّهَا تَزْمِي بِشَرِّهِ كَالْقَصْرِ (٣٢) ترجمه: (١٣)

كَأَنَّهُ جِمَالَتٌ صُفْرٌ (٣٣) ترجمه: (١٤)

وَيْلٌ لِّيَوْمِئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٣٤) ترجمه: (١٥)

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ (٣٥) ترجمه: (١٦)

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ (٣٦) ترجمه: (١٧)

وَيْلٌ لِّيَوْمِئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٣٧) ترجمه: (١٨)

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأُولَىٰ (٣٨) ترجمه: (١٩)

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا (٣٩) ترجمه: (٢٠)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۴۰) ترجمه: (۲۱)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ (۴۱) ترجمه: (۲۲)

وَفَوَاحِشَ مِمَّا يَشْتَهُونَ (۴۲) ترجمه: (۲۳)

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (۴۳) ترجمه: (۲۴)

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (۴۴) ترجمه: (۲۵)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۴۵) ترجمه: (۲۶)

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُّجْرِمُونَ (۴۶) ترجمه: (۲۷)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۴۷) ترجمه: (۲۸)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَزْكَعُونَ (۴۸) ترجمه: (۲۹)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (۴۹) ترجمه: (۳۰)

فَبَأَىٰ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ (۵۰) ترجمه: (۳۱)

ص: ۵۸۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا شما را از آبی پست و ناچیز نیافریدیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر شما را از آبی بی مقدار نیافریدیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا شما (اولاد آدم) را از آبی خوار و پست نیافریدیم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس آن را در قرارگاهی محفوظ و آماده قرار دادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آن را در جایگاهی استوار نهادیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن را در جایگاهی استوار (رحم مادر) قرار دادیم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا مدتی معین؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا مدتی معین! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا مدتی معین (از شش ماه تا یک سال)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما قدرت بر این کار داشتیم، پس ما قدرتمند خوبی هستیم (و امر معاد برای ما آسان است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و توانا آمدیم، و چه نیک تواناییم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس ما توانستیم (ساختن انسان را از آن آب) و نیکو تواناییم و اندازه گیری کردیم (او را از حیث جسم و اعضا و روح و صفات و نیاز) پس ما نیکو اندازه گیر هستیم

- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز وای بر تکذیب کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا زمین را مرکز اجتماع انسانها قرار ندادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر زمین را محل اجتماع نگردانیدیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا این زمین را حرکت کننده به سرعت در جو، و فراگیر و جای دهنده (برای ساکنان مختلف آن) قرار ندادیم
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هم در حال حیاتشان و هم مرگشان؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: چه برای مردگان چه زندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای زنده ها و مرده ها
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن کوه های استوار و بلندی قرار دادیم، و آبی گوارا به شما نوشاندیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کوه های بلند در آن نهادیم و به شما آبی گوارا نوشاندیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در روی آن کوه هایی استوار و بلند قرار دادیم و شما را آبی گوارا نوشاندیم
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز وای بر تکذیب کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن روز به آنها گفته می شود): بی درنگ، به سوی همان چیزی که پیوسته آن را تکذیب می کردید بروید! _____ ترجمه استاد فولادوند: بروید به سوی همان چیزی که آن را تکذیب می کردید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (پس از حساب محشر به آنها گفته می شود) بروید به سوی آنچه بدان تکذیب می کردید
- ۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بروید به سوی سایه سه شاخه (دوده های خفقان بار و آتش زا)! _____ ترجمه استاد فولادوند: بروید به سوی [آن] دود سه شاخه، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بروید به سوی سایه ای (از دود غلیظ) که دارای سه شاخه است (و تجسم عینی غلبه بهیمنیت و سبیت و شیطنت بر نفس است در دنیا)
- ۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سایه ای که نه آرامبخش است و نه از شعله های آتش جلوگیری می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه سایه دار است و نه از شعله [آتش] حفاظت می کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که نه سایه افکن است و نه از زبانه آتش مانع می شود
- ۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شراره هایی از خود پرتاب می کند مانند یک کاخ! _____ ترجمه استاد فولادوند: [دوزخ] چون کاخی [بلند] شراره می افکند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که همانا شراره هایی پرتاب می کند (در بزرگی) همانند ساختمان بلند (یا تنه های بزرگ نخل)
- ۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گویی (در سرعت و کثرت) همچون شتران زردرنگی هستند (که به هر سو پراکنده می شوند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: گویی شترانی زرد رنگند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (و در رنگ) گویی شترانی زرد رنگ اند
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز وای بر تکذیب کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امروز روزی است که سخن نمی گویند (و قادر بر دفاع از خویشتن نیستند)،
_____ ترجمه استاد فولادوند: این، روزی است که دم نمی زنند. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: این روزی است که آنها (در برخی از مواقف محشر) سخن نمی گویند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنها اجازه داده نمی شود که عذرخواهی کنند! _____ ترجمه
استاد فولادوند: و رخصت نمی یابند تا پوزش خواهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها را اذن

(سخن) گفتن نمی دهند، پس عذر نتوانند آورد (زیرا که عذر ندارند)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند:

آن روز وای بر تکذیب کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به آنها گفته می شود): امروز همان روز جدایی (حق از باطل) است که شما و

پیشینیان را در آن جمع کرده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند: این [همان] روز داوری است شما و

[جمله] پیشینیان را گرد می آوریم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: این روز داوری و جدا کردن (نیکان

از بدان) است، که همه شما و پیشینیان را گرد آورده ایم

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اگر چاره ای در برابر من (برای فرار از چنگال مجازات) دارید انجام دهید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس اگر حیلتی دارید، در برابر من بسگالید. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس اگر چاره و نیرنگی (برای نجات از عذاب امروز) دارید با من به کار بندید

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند:

آن روز وای بر تکذیب کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن روز) پرهیزگاران در سایه های (درختان بهشتی) و در میان چشمه ها قرار دارند،

_____ ترجمه استاد فولادوند: اهل تقوا در زیر سایه ها و بر کنار چشمه سارانش،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین پرهیزکاران در (زیر) سایه ها و (بر لب) چشمه هانند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و میوه هایی از آنچه مایل باشند! _____ ترجمه استاد فولادوند: با هر

میوه ای که خوش داشته باشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (در کنار) میوه ها از هر رقم که اشتها

کند

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بخورید و بنوشید گوارا، اینها در برابر اعمالی است که انجام می دادید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: به [پاداش] آنچه می کردید، بخورید و بیاشامید؛ گواراتان باد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: بخورید و بیاشامید، گوارا باد، به پاداش آنچه انجام می دادید

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما این گونه نیکوکاران را پاداش می دهیم! _____ ترجمه استاد

فولادوند: ما نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقًّا که ما نیکوکاران

را این گونه پاداش می دهیم

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند:

آن روز وای بر تکذیب کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و به مجرمان بگو): بخورید و بهره گیرید در این مدت کم (از زندگی دنیا، ولی بدانید

عذاب الهی در انتظار شماست) چرا که شما مجرمید! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ای کافران،] بخورید و اندکی برخوردار شوید که شما گناهکارید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (شما کافران در دنیا) بخورید و اندکی و در اندک مدتی برخوردار شوید، که شما گناهکارید (و به کیفر خود خواهید رسید)

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] آن روز وای بر تکذیب کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان

۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که به آنها گفته شود رکوع کنید رکوع نمی کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون به آنان گفته شود: «رکوع کنید»، به رکوع نمی روند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به آنها گفته شود (در برابر خدا) رکوع کنید و اطاعت و خضوع نمایید رکوع و خضوع نمی کنند

۳۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز وای بر تکذیب کنندگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان

۳۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و اگر آنها به این قرآن ایمان نمی آورند) پس به کدام سخن بعد از آن ایمان می آورند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به کدامین سخن پس از [قرآن] ایمان می آورند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (اگر آنان به این کتاب ایمان نمی آورند) پس به کدامین سخن پس از آن ایمان می آورند؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ (١) ترجمه: (١)

عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ (٢) ترجمه: (٢)

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ (٣) ترجمه: (٣)

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ (٤) ترجمه: (٤)

ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ (٥) ترجمه: (٥)

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا (٦) ترجمه: (٦)

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا (٧) ترجمه: (٧)

وَحَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا (٨) ترجمه: (٨)

وَجَعَلْنَا نُومَكُمْ سُبَاتًا (٩) ترجمه: (٩)

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا (١٠) ترجمه: (١٠)

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا (١١) ترجمه: (١١)

وَبَيَّنَّا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا (١٢) ترجمه: (١٢)

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا (١٣) ترجمه: (١٣)

وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا (١٤) ترجمه: (١٤)

لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا (١٥) ترجمه: (١٥)

وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا (١٦) ترجمه: (١٦)

إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَاتًا (١٧) ترجمه: (١٧)

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا (١٨) ترجمه: (١٨)

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا (١٩) ترجمه: (١٩)

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا (۲۰) ترجمه: (۲۰)

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا (۲۱) ترجمه: (۲۱)

لِلطَّاغِيْنَ مَا بَأ (۲۲) ترجمه: (۲۲)

لَأَبِيْنَ فِيهَا أَحْقَابًا (۲۳) ترجمه: (۲۳)

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا (۲۴) ترجمه: (۲۴)

إِلَّا حَمِيمًا وَعَسَاقًا (۲۵) ترجمه: (۲۵)

جَزَاءً وَفَاقًا (۲۶) ترجمه: (۲۶)

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا (۲۷) ترجمه: (۲۷)

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا (۲۸) ترجمه: (۲۸)

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا (۲۹) ترجمه: (۲۹)

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا (۳۰) ترجمه: (۳۰)

ص: ۵۸۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها از چه چیز از یکدیگر سؤال می کنند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: درباره چه چیز از یکدیگر می پرسند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (کافران) درباره چه چیزی از یکدیگر می پرسند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از خبر بزرگ و پراهمیت (رستاخیز)! _____ ترجمه استاد فولادوند: از آن خبر بزرگ، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از خبری بزرگ (آمدن قیامت، یا حقانیت قرآن

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان خبری که پیوسته در آن اختلاف دارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: که در باره آن با هم اختلاف دارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان خبری که در آن اختلاف دارند (برخی آن را محال و برخی مستبعد دانسته، برخی تردید داشته و برخی با علم به آن، منکرند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که آنها فکر می کنند، و بزودی می فهمند! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنان است، به زودی خواهند دانست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نه چنان است (که فکر می کنند) به زودی خواهند دانست

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باز هم چنین نیست که آنها می پندارند، و بزودی می فهمند (که قیامت حق است)!

ترجمه استاد فولادوند: باز هم نه چنان است، بزودی خواهند دانست.

ترجمه آیت الله مشکینی: باز هم نه چنان است، به زودی خواهند دانست. (این دو آیه تهدید است برای منکران نبأ عظیم)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا زمین را محل آرامش (شما) قرار ندادیم؟! ترجمه استاد

فولادوند: آیا زمین را گهواره ای نگردانیدیم؟ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا این زمین را مهد

آرامش قرار ندادیم؟ (از این آیه تا آیه ۱۶، نه دلیل بر اثبات نبأ عظیم است)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کوه ها را میخهای زمین؟! ترجمه استاد فولادوند: و کوهها

را [چون] میخهایی [نگذاشتیم]؟ ترجمه آیت الله مشکینی: و کوه ها را میخهایی؟ (فرو رفته در

سطح آن نکردیم؟)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شما را بصورت زوجها آفریدیم! ترجمه استاد فولادوند: و

شما را جفت آفریدیم. ترجمه آیت الله مشکینی: و شما را به صورت جفت هایی آفریدیم

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خواب شما را مایه آرامستان قرار دادیم، ترجمه استاد

فولادوند: و خواب شما را [مایه] آسایش گردانیدیم. ترجمه آیت الله مشکینی: و خوابتان را وسیله

آرامش (بدن و نوعی از بریدن دست روح از تصرف در بدن) کردیم

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شب را پوششی (برای شما)، ترجمه استاد فولادوند: و شب

را [برای شما] پوششی قرار دادیم. ترجمه آیت الله مشکینی: و شب را پوششی (بر اشیاء و کارهای

شما) قرار دادیم

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و روز را وسیله ای برای زندگی و معاش! ترجمه استاد

فولادوند: و روز را [برای] معاش [شما] نهادیم. ترجمه آیت الله مشکینی: و روز را وقت زندگی و

تلاش برای معاش نمودیم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر فراز شما هفت (آسمان) محکم بنا کردیم! ترجمه استاد

فولادوند: و بر فراز شما هفت [آسمان] استوار بنا کردیم. ترجمه آیت الله مشکینی: و بر بالای سر

شما هفت آسمان محکم و استوار بنا نمودیم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چراغی روشن و حرارت بخش آفریدیم! ترجمه استاد

فولادوند: و چراغی فروزان گذاردیم. ترجمه آیت الله مشکینی: و چراغی بسیار فروزان و سوزان

(خورشید) قرار دادیم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از ابرهای باران زا آبی فراوان نازل کردیم، ترجمه استاد

فولادوند: و از ابرهای متراکم، آبی ریزان فرود آوردیم، ترجمه آیت الله مشکینی: و از بادهای

فشار آورنده (به ابر) و ابرهای متراکم درهم فشرده، آب ریزان فراوانی (به صورت باران و برف و تگرگ) فرود آوردیم

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا بوسیله آن دانه و گیاه بسیار برویانیم، ترجمه استاد فولادوند

: تا بدان دانه و گیاه برویانیم، ترجمه آیت الله مشکینی: تا به وسیله آن دانه ها و گیاهان را (از دل

خاک) بیرون آوریم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و باغهایی پردرخت! ترجمه استاد فولادوند: و باغهای در هم

پیچیده و انبوه. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و باغ هایی با درختانی انبوه و در هم پیچیده

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) روز جدایی، میعاد همگان است! _____ ترجمه استاد

فولادوند: قطعاً و عدگه [ما با شما] روز داوری است: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین روز داوری

(میان جهانیان) و جدایی (حق از باطل و نیکان از بدان- در علم ازلی الهی و بر طبق نوشته لوح محفوظ-) وعده گاه است

(وعده گاه معارفه همگانی، رسیدگی به همه امور، تعیین حسنات و سیئات، و توفیه پاداش ها و کیفرها. و از این آیه تا آخر

سوره توصیف پیدایش نبأ عظیم و حوادث و حقایق آن صحنه فراتر از ادراک بشری است)

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که در «صور» دمیده می شود و شما فوج فوج (به محشر) می آید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که در «صور» دمیده شود، و گروه گروه بیاید؛

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که در صور (به نفخه سوم) دمیده شود، پس شما فوج فوج (از

گورها به سوی حساب) می آید

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آسمان گشوده می شود و بصورت درهای متعددی درمی آید!

_____ ترجمه استاد فولادوند: و آسمان، گشوده و درهایی [پدید] شود؛ _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: و آسمان گشوده شود و به صورت درهایی (برای نزول انبوه فرشتگان) در آید

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کوه ها به حرکت درمی آید و بصورت سرابی می شود! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: و کوهها را روان کنند، و [چون] سرابی گردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

و کوه ها (از جای خود) سیر داده شوند و (حقیقتاً معدوم و در نظر) آب نما گردند

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً (در آن روز) جهنم کمینگاهی است بزرگ، _____ ترجمه

استاد فولادوند: [آری،] جهنم [از دیر باز] کمینگاهی بوده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته جهنم

(در آن روز) کمین گاه است (فرشتگان در اطراف صراط آن برای حفظ مؤمنان از سقوط و جذب کافران به جهنم کمین می

کنند)

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و محل بازگشتی برای طغیانگران! _____ ترجمه استاد فولادوند:

[که] برای سرکشان، بازگشتگاهی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای طغیان گران جای

بازگشت است

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مدتهای طولانی در آن می مانند! _____ ترجمه استاد فولادوند:

روزگاری دراز در آن درنگ کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که روزگاران درازی (به درازای

ابدیت) در آن درنگ کنند

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آنجا نه چیز خنکی می چشند و نه نوشیدنی گوارایی، _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا نه خنکی چشند و نه شربتی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آنجا نه

خنکی (هوا و نوشیدنی) چشند و نه آشامیدنی (گوارا)

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: جز آبی سوزان و مایعی از چرک و خون! _____ ترجمه استاد

فولادوند: جز آب جوشان و چرکابه ای. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر آب جوشان و مایعات

روان از چرک و خونابه

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : این مجازاتی است موافق و مناسب (اعمالشان)! _____ ترجمه استاد فولادوند : کیفری مناسب [با جرم آنها]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : کیفری است موافق (عقاید و اخلاق و عمل های آنها)

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : چرا که آنها هیچ امیدی به حساب نداشتند، _____ ترجمه استاد فولادوند : آنان بودند که به [روز] حساب امید نداشتند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : همانا آنها هیچ امیدی به (روز) حساب نداشتند

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و آیات ما را بکلی تکذیب کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و آیات ما را سخت تکذیب می کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و آیات و نشانه های ما را سخت و مصرّانه تکذیب کردند

۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و ما همه چیز را شمارش و ثبت کرده ایم! _____ ترجمه استاد فولادوند : و حال آنکه هر چیزی را برشمرده [به صورت] کتابی در آورده ایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و ما به شمار همه چیز احاطه یافته و آن را در کتاب لوح محفوظ قرار داده و هر عملی از آنها را در صحیفه اعمالشان ثبت کرده ایم

۳۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : پس بچشید که چیزی جز عذاب بر شما نمی افزایم! _____ ترجمه استاد فولادوند : پس بچشید که جز عذاب، هرگز [چیزی] بر شما نمی افزایم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس بچشید که هرگز برای شما جز عذاب نخواهیم افزود

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا (٣١) ترجمه: (١)

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا (٣٢) ترجمه: (٢)

وَكَوَاعِبَ أُنْرَابًا (٣٣) ترجمه: (٣)

وَكَأْسًا دِهَاقًا (٣٤) ترجمه: (٤)

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا (٣٥) ترجمه: (٥)

جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا (٣٦) ترجمه: (٦)

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا (٣٧) ترجمه: (٧)

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أُذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا (٣٨) ترجمه: (٨)

ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَا بَأًا (٣٩) ترجمه: (٩)

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا (٤٠) ترجمه: (١٠)

٧٩ - سورة النازعات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا (١) ترجمه: (١١)

وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا (٢) ترجمه: (١٢)

وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا (٣) ترجمه: (١٣)

فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا (٤) ترجمه: (١٤)

فَالْمُدْبِرَاتِ أَمْرًا (٥) ترجمه: (١٥)

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ (٦) ترجمه: (١٦)

تَتَّبِعُهَا الرِّادِفَةُ (٧) ترجمه: (١٧)

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ (٨) ترجمه: (١٨)

أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ (٩) ترجمه: (١٩)

يَقُولُونَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ (۱۰) ترجمه: (۲۰)

أِذَا كُنَّا عِظَامًا نَّخِرَةً (۱۱) ترجمه: (۲۱)

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ (۱۲) ترجمه: (۲۲)

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ (۱۳) ترجمه: (۲۳)

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ (۱۴) ترجمه: (۲۴)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى (۱۵) ترجمه: (۲۵)

ص: ۵۸۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً برای پرهیزگاران نجات و پیروزی بزرگی است: _____ ترجمه استاد فولادوند: مسلماً پرهیزگاران را رستگاری است: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا برای پرهیزکاران رستگاری و کامیابی و جایگاه نجات است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باغهایی سرسبز، و انواع انگورها، _____ ترجمه استاد فولادوند: باغچه ها و تاکستانها، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: باغ های حصارین و درختان انگور است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و حوریانی بسیار جوان و هم سن و سال، _____ ترجمه استاد فولادوند: و دخترانی همسال با سینه های برجسته، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و دخترانی نارپستان و هم سن و سال

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جامهایی لبریز و پیایی (از شراب طهور)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پیاله های لبالب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جام هایی سرشار (از شراب ها و شربت های گوناگون)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آنجا نه سخن لغو و بیهوده ای می شنوند و نه دروغی! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا نه بیهوده ای شنوند، و نه [یکدیگر را] تکذیب [کنند]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آنجا نه هرگز لغوی می شنوند و نه دروغی و نه تکذیبی (خدا و فرشتگان آنها را و آنها یکدیگر را تکذیب نمی کنند).

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این کیفری است از سوی پروردگارت و عطیه ای است کافی! _____ ترجمه استاد فولادوند: [این است] پاداشی از پروردگارت، عطیایی از روی حساب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این) پاداشی (است) از جانب پروردگارت، بخششی به قدر کافی و روی حساب عمل های گذشته است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان پروردگار آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دو است، پروردگار رحمان! و (در آن روز) هیچ کس حق ندارد بی اجازه او سخنی بگوید (یا شفاعتی کند)! _____ ترجمه استاد فولادوند:

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است، بخشایشگری که کس را یارای خطاب با او نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان پروردگار آسمان ها و زمین و آنچه در میان آن دو است، همان خدای رحمان که اهل محشر را در برابر او هرگز یارای سخن نباشد (که مستقلا شفاعت کنند یا اعتراض به داوری یا پاداش و کیفرش نمایند)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که «روح» و «ملائکه» در یک صف می ایستند و هیچ یک، جز به اذن خداوند رحمان، سخن نمی گویند، و (آنگاه که می گویند) درست می گویند! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که «روح» و فرشتگان به صف می ایستند، و [مردم] سخن نگویند، مگر کسی که [خدای] رحمان به او رخصت دهد، و سخن راست گوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که روح (جبرئیل یا رئیس فرشتگان یا موجود شریفی از غیر جنس ملک) و فرشتگان به صف می ایستند، هیچ یک از آنان سخن نمی گوید مگر آن کس که خدای رحمان او را اذن دهد و سخن درست گوید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز حق است؛ هر کس بخواهد راهی به سوی پروردگارش برمی گزیند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن [روز]، روز حق است؛ پس هر که خواهد، راه بازگشتی به سوی پروردگار خود بجوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن روز، روز حق است، پس هر که خواهد (از هم اکنون) به سوی پروردگار خود راه بازگشتی پیش گیرد (عقاید و اعمالی انتخاب کند که به او برسد)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما شما را از عذاب نزدیکی بیم دادیم! این عذاب در روزی خواهد بود که انسان آنچه را از قبل با دستهای خود فرستاده می بیند، و کافر می گوید: «ای کاش خاک بودم (و گرفتار عذاب نمی شدم)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: ما شما را از عذابی نزدیک هشدار دادیم: روزی که آدمی آنچه را با دست خویش پیش فرستاده است بنگرد؛ و کافر گوید: «کاش من خاک بودم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما شما را از عذابی نزدیک بیم دادیم، روزی که هر کس به آنچه با دست های خود پیش فرستاده می نگرد، و کافر می گوید: ای کاش خا

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به فرشتگانی که (جان مجرمان را بشدت از بدنهایشان) برمی کشند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به فرشتگانی که [از کافران] به سختی جان ستانند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به فرشتگانی که جان کافران را به شدت (از کالبدشان) بیرون می کشند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرشتگانی که (روح مؤمنان) را با مدارا و نشاط جدا می سازند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و به فرشتگانی که جان [مؤمنان] را به آرامی گیرند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به فرشتگانی که ارواح مؤمنان را به نرمی و آرامی بیرون آرند و به ستارگانی که از مشرق به آرامی بیرون آیند (و به سوی مغرب روند)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به فرشتگانی که (در اجرای فرمان الهی) با سرعت حرکت می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و به فرشتگانی که [در دریای بی مانند] شناکنان شناورند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به فرشتگانی که ارواح بشر را پس از قبض به سرعت به سوی بهشت یا

- ۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سپس بر یکدیگر سبقت می گیرند، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در پیشی گرفتن [در فرمان خدا] سبقت گیرنده اند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به فرشتگانی که در انجام فرمان های خدا سبقت جویند. و به اسبان رزمندگان راه حق که بر یکدیگر پیشی گیرند
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنها که امور را تدبیر می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کار [بندگان] را تدبیر می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به فرشتگانی که امور عالم را تدبیر می کنند (جهان به اراده آنها که انعکاس اراده الله است تدبیر می شود) (جواب سوگندهای پنجگانه این است که شما همگی برانگیخته خواهید شد)
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن روز که زلزله های وحشتناک همه چیز را به لرزه درمی آورد، _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز که لرزنده بلرزد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که آن لرزاننده (نفخه اول صور که همه کائنات را) به شدت بلرزاند (اجرام ساکن همه بلرزند و زنده ها همه بمیرند)
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بدنبال آن، حادثه دومین [= صیحه عظیم محشر] رخ می دهد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و از پی آن لرزه ای [دگر] افتد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و لرزاننده دیگری در پی آن (نفخه دوم صور به فاصله ای که جز خدا نداند) در آید (و همه مردگان را زنده کند)
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: دلهایی در آن روز سخت مضطرب است، _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن روز، دلهایی سخت هراسانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز دل هایی سخت مضطرب و بیمناکند
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چشمهای آنان از شدت ترس فروافتاده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: دیدگان آنها فرو افتاده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چشمانشان خاضع و فروافتاده است
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (ولی امروز) می گویند: «آیا ما به زندگی مجدد بازمی گردیم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: گویند: «آیا [باز] ما به [مغاک] زمین برمی گردیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (همانها که امروز) گویند: آیا ما (پس از مرگ دوباره) به حال نخستین زندگی بازگردانده می شویم؟
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا هنگامی که استخوانهای پوسیده ای شدیم (ممکن است زنده شویم)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا وقتی ما استخوان ریزه های پوسیده شدیم [زندگی را از سر می گیریم]؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آن گاه که استخوان های پوسیده و خرد شدیم؟
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گویند: «اگر قیامتی در کار باشد، بازگشتی است زیانبار!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [و با خود] گویند: «در این صورت، این برگشتی زیان آور است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گویند: در آن صورت این بازگشتی زیانبار است
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی (بدانید) این بازگشت تنها با یک صیحه عظیم است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] در حقیقت، آن [بازگشت، بسته به] یک فریاد است [و بس]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که آن (بازگشت به سبب) یک صیحه است (نفخه دوم صور)

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ناگهان همگی بر عرصه زمین ظاهر می گردند! _____ ترجمه استاد فولادوند : و بناگاه آنان در زمین هموار خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : که ناگهان همه آنان در روی یک زمین هموار خالی قرار خواهند گرفت

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آیا داستان موسی به تو رسیده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : آیا سرگذشت موسی بر تو آمد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا داستان موسی به تو رسیده است

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِاللَّوَادِ الْمُقَدَّسِ طُورِي (١٦) ترجمه: (١)

أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (١٧) ترجمه: (٢)

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَى أَنْ تَزَكَّى (١٨) ترجمه: (٣)

وَأَهْدِيكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى (١٩) ترجمه: (٤)

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى (٢٠) ترجمه: (٥)

فَكَذَّبَ وَعَصَى (٢١) ترجمه: (٦)

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى (٢٢) ترجمه: (٧)

فَحَشَرَ فَنَادَى (٢٣) ترجمه: (٨)

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى (٢٤) ترجمه: (٩)

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى (٢٥) ترجمه: (١٠)

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَخْشَى (٢٦) ترجمه: (١١)

أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا (٢٧) ترجمه: (١٢)

رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّاهَا (٢٨) ترجمه: (١٣)

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا (٢٩) ترجمه: (١٤)

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا (٣٠) ترجمه: (١٥)

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا (٣١) ترجمه: (١٦)

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا (٣٢) ترجمه: (١٧)

مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ (٣٣) ترجمه: (١٨)

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَى (٣٤) ترجمه: (١٩)

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى (٣٥) ترجمه: (٢٠)

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى (۳۶) ترجمه: (۲۱)

فَأَمَّا مَنْ طَغَى (۳۷) ترجمه: (۲۲)

وَأَثَرُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا (۳۸) ترجمه: (۲۳)

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى (۳۹) ترجمه: (۲۴)

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى (۴۰) ترجمه: (۲۵)

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى (۴۱) ترجمه: (۲۶)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا (۴۲) ترجمه: (۲۷)

فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرَاهَا (۴۳) ترجمه: (۲۸)

إِلَىٰ رَبِّكَ مُتَتْهَاهَا (۴۴) ترجمه: (۲۹)

إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَنِ يَخْشَاهَا (۴۵) ترجمه: (۳۰)

كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبُثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا (۴۶) ترجمه: (۳۱)

ص: ۵۸۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که پروردگارش او را در سرزمین مقدس «طوی» ندا داد (و گفت):

_____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که پروردگارش او را در وادی مقدس «طوی» ندا درداد:

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که او را پروردگارش در وادی مقدس طوی ندا درداد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به سوی فرعون برو که طغیان کرده است! _____ ترجمه استاد

فولادوند: «به سوی فرعون برو که وی سر برداشته است؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که برو به سوی

فرعون، که او طغیان کرده است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به او بگو: «آیا می خواهی پاکیزه شوی؟! _____ ترجمه استاد

فولادوند: و بگو: آیا سر آن داری که به پاکیزگی گرایی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بگو که

آیا تو را میلی هست به آنکه (از کفر و طغیان) پاکیزه شوی

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من تو را به سوی پروردگارت هدایت کنم تا از او بترسی (و گناه نکنی)؟! _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: و تو را به سوی پروردگارت راه نمایم تا پروا بداری؟! _____

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو را به سوی پروردگارت هدایت کنم تا از او بترسی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس موسی بزرگترین معجزه را به او نشان داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس معجزه بزرگ [خود] را بدو نمود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آن نشانه بسیار بزرگ (توحید و نبوت خود، عصای متحول به حالات مختلف) را به او نشان داد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ایها او تکذیب و عصیان کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و[لی فرعون] تکذیب نمود و عصیان کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او تکذیب نمود و نافرمانی کرد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس پشت کرد و پیوسته (برای محو آیین حق) تلاش نمود! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس پشت کرد [و] به کوشش برخاست، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه پشت کرد در حالی که (بر ضد موسی) می کوشید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ساحران را جمع کرد و مردم را دعوت نمود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و گروهی را فراهم آورد [و] ندا درداد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (قوم خود را) گرد آورد و ندا درداد

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و گفت: «من پروردگار برتر شما هستم!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و گفت: «پروردگار بزرگتر شما منم!» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و گفت: من پروردگار برتر و والاتر شما هستم. (به خاطر انفاقات مالی و اداره امور مردم خود را ربی بالاتر از بت ها و سایر ارباب آنها می دید.

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از این رو خداوند او را به عذاب آخرت و دنیا گرفتار ساخت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا [هم] او را به کیفر دنیا و آخرت گرفتار کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس خداوند او را به کیفر گفته های کفرآمیز اول و آخرش بگرفت و به عذاب عبرت زای آخرت و دنیایش گرفتار ساخت (که همان غرق دسته جمعی دنیوی و آتش صبحگاهی و شامگاهی برزخی بود)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در این عبرتی است برای کسی که (از خدا) بترسد! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، برای هر کس که [از خدا] بترسد، در این [ماجرا] عبرتی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید در این (حادثه) عبرتی است برای کسی که (از خدا) می ترسد

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آفرینش شما (بعد از مرگ) مشکل تر است یا آفرینش آسمان که خداوند آن را بنا نهاد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا آفرینش شما دشوارتر است یا آسمانی که [او] آن را برپا کرده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آفریدن شما (پس از مرگ) دشوارتر است یا آسمان، که آن را بنا نمود

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سقف آن را برافراشت و آن را منظم ساخت، _____ ترجمه استاد فولادوند: سقفش را برافراشت و آن را [به اندازه معین] درست کرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سقف آن را برافراشت و (خلقتش را از نظر ماهیت ذات، کرات تزیینی، حرکت های مستقیم و دایره ای آنها) نظام بخشید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و شبش را تاریک و روزش را آشکار نمود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و شبش را تیره و روزش را آشکار گردانید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و شبش را تاریک نمود و روزش را آشکار ساخت

- ۱۵- ترجمه آیت مکارم شیرازی: و زمین را بعد از آن گسترش داد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و پس از آن، زمین را با غلطانیدن گسترده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زمین را پس از آن بگسترده و هموار نمود و (در حرکت وضعیت به دور خود و در مدار حرکت انتقالیش به دور خورشید) به چرخش انداخت
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از آن آب و چراگاهش را بیرون آورد، _____ ترجمه استاد فولادوند: آبش و چراگاهش را از آن بیرون آورد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آب های درونی آن و چراگاه ها و گیاهان آن را ظاهر ساخت
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کوه ها را ثابت و محکم نمود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کوهها را لنگر آن گردانید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کوه ها را (بر روی آن) ثابت و پابرجا نمود
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همه اینها برای بهره گیری شما و چهارپایانان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [تا وسیله] استفاده برای شما و دامهایتان باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تا برای شما و چهارپایانان وسیله برخورداری (در زندگی) باشد
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که آن حادثه بزرگ رخ دهد، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنگاه که آن هنگامه بزرگ دررسد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هنگامی که آن بلای چیره شونده بسیار بزرگ (حادثه قیامت) دررسد
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز انسان به یاد کوششهایش می افتد، _____ ترجمه استاد فولادوند: [آن] روز است که انسان آنچه را که در پی آن کوشیده است به یاد آورد _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در روزی که انسان آنچه را که به کوشش انجام داده (به وسیله نامه عمل شخصی و لوح محفوظ عمومی) به یاد آورد
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جهنم برای هر بیننده ای آشکار می گردد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و جهنم برای هر که بیند آشکار گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جهنم را برای هر که بیند (و نابینا محسوس نباشد) آشکار سازند
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آن کسی که طغیان کرده، _____ ترجمه استاد فولادوند: اما هر که طغیان کرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما کسی که طغیان کرده
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زندگی دنیا را مقدم داشته، _____ ترجمه استاد فولادوند: و زندگی پست دنیا را برگزید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و زندگی دنیا را (بر آخرت) ترجیح داده
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً دوزخ جایگاه اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس جایگاه او همان آتش است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بی تردید جهنم جایگاه اوست
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن کس که از مقام پروردگارش ترسان باشد و نفس را از هوی بازدارد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسی که از ایستادن در برابر پروردگارش هراسید، و نفس خود را از هوس باز داشت... _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسی که از مقام و منزلت پروردگار خود و از ایستادن در برابر او ترسیده و نفس را از هواها منع کرده
- ۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قطعاً بهشت جایگاه اوست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس

جایگاه او همان بهشت است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بی شک بهشت جایگاه اوست. (این پنج آیه جواب آیه ۳۴ است)

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از تو درباره قیامت می پرسند که در چه زمانی واقع می شود؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: در باره رستاخیز از تو می پرسند که فرارسیدنش چه وقت است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ۴۲ همواره تو را از قیامت می پرسند که وقوع آن در چه زمانی است

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو را با یادآوری این سخن چه کار؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: تو را چه به گفتگو در آن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تو در چه حالی از یاد آن هستی؟ (از وقت آن چه خبر داری؟)

۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نهایت آن به سوی پروردگار تو است (و هیچ کس جز خدا از زمانش آگاه نیست)! _____ ترجمه استاد فولادوند: علم آن با پروردگار تو است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نهایت (کار) آن به سوی پروردگار توست (علم به حقیقت و کیفیت حدوث و زمان آن و پدید آوردنش مخصوص اوست)

۳۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کار تو فقط بیم دادن کسانی است که از آن می ترسند! _____ ترجمه استاد فولادوند: تو فقط کسی را که از آن می ترسد هشدار می دهی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: جز این نیست که تو بیم دهنده کسی هستی که از آن می ترسد (نه وادارکننده به اعتقاد و نه کیفردهنده مخالفان)

۳۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها در آن روز که قیام قیامت را می بینند چنین احساس می کنند که گویی توقّفشان (در دنیا و برزخ) جز شامگاهی یا صبح آن بیشتر نبوده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که آن را می بینند، گویی که آنان جز شبی یا روزی درنگ نکرده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: گویی آنها روزی که قیامت را می بینند (چنین پندارند که در دنیا یا در طول عالم برزخ یا در مجموع) جز شامگاهی یا صبحگاه آن درنگ نکرده اند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ عَبَسَ وَتَوَلَّى (١) ترجمه: (١)

أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى (٢) ترجمه: (٢)

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَكِّي (٣) ترجمه: (٣)

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذُّكْرَى (٤) ترجمه: (٤)

أَمَّا مَنْ اسْتَعْنى (٥) ترجمه: (٥)

فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى (٦) ترجمه: (٦)

وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَكِّي (٧) ترجمه: (٧)

وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى (٨) ترجمه: (٨)

وَهُوَ يَخْشى (٩) ترجمه: (٩)

فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى (١٠) ترجمه: (١٠)

كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ (١١) ترجمه: (١١)

فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ (١٢) ترجمه: (١٢)

فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ (١٣) ترجمه: (١٣)

مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ (١٤) ترجمه: (١٤)

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ (١٥) ترجمه: (١٥)

كِرَامٍ بَرَرَةٍ (١٦) ترجمه: (١٦)

قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ (١٧) ترجمه: (١٧)

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ (١٨) ترجمه: (١٨)

مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ (١٩) ترجمه: (١٩)

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسْرَهُ (٢٠) ترجمه: (٢٠)

ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ (٢١) ترجمه: (٢١)

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ (٢٢) ترجمه: (٢٢)

كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ (٢٣) ترجمه: (٢٣)

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ (٢٤) ترجمه: (٢٤)

أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا (٢٥) ترجمه: (٢٥)

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا (٢٦) ترجمه: (٢٦)

فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا (٢٧) ترجمه: (٢٧)

وَعَبًّا وَقَضْبًا (٢٨) ترجمه: (٢٨)

وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا (٢٩) ترجمه: (٢٩)

وَحَدَائِقَ غُلْبًا (٣٠) ترجمه: (٣٠)

وَفَاكِهَةً وَأَبًّا (٣١) ترجمه: (٣١)

مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ (٣٢) ترجمه: (٣٢)

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّائِحَةُ (٣٣) ترجمه: (٣٣)

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ (٣٤) ترجمه: (٣٤)

وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ (٣٥) ترجمه: (٣٥)

وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ (٣٦) ترجمه: (٣٦)

لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ (٣٧) ترجمه: (٣٧)

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ (٣٨) ترجمه: (٣٨)

ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ (٣٩) ترجمه: (٣٩)

وَوُجُوهُ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ (۴۰) ترجمه: (۴۰)

تَزَهَّقْهَا قَتْرَةٌ (۴۱) ترجمه: (۴۱)

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجْرَةُ (۴۲) ترجمه: (۴۲)

ص: ۵۸۵

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چهره در هم کشید و روی برتافت... _____ ترجمه استاد فولادوند: چهره در هم کشید و روی گردانید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: صورت در هم کشید و روی گردانید
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از اینکه نابینایی به سراغ او آمده بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: که آن مرد نابینا پیش او آمد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بدان جهت که آن نابینا نزد او آمد. (بیان برخورد مردی ثروتمند است در محضر پیامبر یا نابینایی که برای پذیرش اسلام آمده بود.
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو چه می دانی شاید او پاکی و تقوا پیشه کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو چه دانی، شاید او به پاکی گراید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو چه می دانی؟ شاید او (به واسطه انجام عمل های صالح، از گناه) پاک گردد
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا متذکر گردد و این تذکر به حال او مفید باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا پند پذیرد و اندرز سودش دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا (از شنیدن گفتار حق) متذکر شود و تذکرش او را سود دهد (و اسلام آورد)
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما آن کس که توانگر است، _____ ترجمه استاد فولادوند: اما آن کس که خود را بی نیاز می پندارد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما کسی که ثروتمند است، یا خود را ثروتمند و بی نیاز می پندارد
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو به او روی می آوری، _____ ترجمه استاد فولادوند: تو بدو می پردازی؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس تو با او با استقبال و گرمی برخورد می کنی
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که اگر او خود را پاک نسازد، چیزی بر تو نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: با آنکه اگر پاک نگردد، بر تو [مسئولیتی] نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که بر تو مسئولیتی نیست از اینکه او پاکی نپذیرد (و اسلام نیاورد)
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسی که به سراغ تو می آید و کوشش می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما آن کس که شتابان پیش تو آمد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسی که به نزد تو آمده، کوشش (در هدایت و طلب خیر) دارد
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از خدا ترسان است، _____ ترجمه استاد فولادوند: در حالی که [از خدا] می ترسید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که (از خدای خود) می ترسد

- ۱۰- ترجمه آیت مکارم شیرازی : تو از او غافل می شوی! _____ ترجمه استاد فولادوند : تو از او به دیگران می پردازی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس تو از توجه به او به دیگران می پردازی؟
- ۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هرگز چنین نیست که آنها می پندارند؛ این (قرآن) تذکر و یادآوری است، _____ ترجمه استاد فولادوند : زنهار [چنین مکن] این [آیات] پندی است. _____
- ترجمه آیت الله مشکینی : نباید چنین باشد این آیات قرآنی وسیله یادآوری است
- ۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و هر کس بخواهد از آن پند می گیرد! _____ ترجمه استاد فولادوند : تا هر که خواهد، از آن پند گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : که هر کس بخواهد، محتوای آن را یاد کند (تا هدایت یابد)
- ۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در الواح پرارزشی ثبت است، _____ ترجمه استاد فولادوند : در صحیفه هایی ارجمند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (این قرآن) در صحیفه ها و نوشته هایی است گرامی و ارجمند
- ۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : الواحی والاقدر و پاکیزه، _____ ترجمه استاد فولادوند : والا و پاک شده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : والا قدر و پاک (از لغو و باطل و تناقض و اختلاف)
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به دست سفیرانی است _____ ترجمه استاد فولادوند : به دست فرشتگانی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : در دست نویسندگانی از فرشته ها (که آن را از لوح محفوظ استنساخ نموده اند) یا رسولانی از فرشتگان (که آن را از مبدأ وحی به پیامبر رسانده اند) و یا مسافرانی از عالمان امت (که آن را در نقاط جهان به جاهلان ابلاغ می کنند)
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : والا- مقام و فرمانبردار و نیکوکار! _____ ترجمه استاد فولادوند : ارجمند و نیکوکار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : گرامیانی نیکوکار
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مرگ بر این انسان، چقدر کافر و ناسپاس است! _____ ترجمه استاد فولادوند : کشته باد انسان، چه ناسپاس است _____ ترجمه آیت الله مشکینی : کشته باد انسان که چقدر کافر و ناسپاس است
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (خداوند) او را از چه چیز آفریده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند : او را از چه چیز آفریده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (خدایش) از چه چیزی او را آفریده
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : او را از نطفه ناچیزی آفرید، سپس اندازه گیری کرد و موزون ساخت، _____ ترجمه استاد فولادوند : از نطفه ای خلقش کرد و اندازه مقررش بخشید. _____
- ترجمه آیت الله مشکینی : او را از نطفه ای (مختلط و پست و بی ارزش) آفرید، آن گاه (از بدو خلقت تا انتهای کمالش در حرکت های کمی و کیفی) اندازه گیری کرد
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس راه را برای او آسان کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند : سپس راه را بر او آسان گردانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس راه را (راه انتخاب خیر و شر را به دادن عقل و اراده و اختیار) برایش آسان ساخت

- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعد او را میراند و در قبر پنهان نمود، _____ ترجمه استاد فولادوند:
 آنگاه به مرگش رسانید و در قبرش نهاد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس او را میراند و در قبر کرد
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس هر گاه بخواهد او را زنده می کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس چون بخواهد او را برانگیزد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس آن گاه که بخواهد او را زنده برمی انگیزاند
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که او می پندارد؛ او هنوز آنچه را (خدا) فرمان داده، اطاعت نکرده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: ولی نه! هنوز آنچه را به او دستور داده، به جای نیاورده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که انسان در برابر اوامر او و این نعمت ها اطاعت و شکر نموده، بلکه) او هنوز آنچه را به او دستور داده (به کمال) انجام نداده است
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: انسان باید به غذای خویش (و آفرینش آن) بنگرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس انسان باید به خوراک خود بنگرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس انسان باید به خوراک خویش بنگرد (تا دست قدرت حق را ببیند)
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آب فراوان از آسمان فرو ریختیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: که ما آب را به صورت بارشی فرو ریختیم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما آب را به ریزش خاصی فرو ریختیم (به شکل باران و برف و تگرگ)
- ۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس زمین را از هم شکافتیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه زمین را با شکافتنی [لازم] شکافتیم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس این زمین را شکافتیم شکافتنی (متناسب حال گیاهان و درختان و چشمه ها)
- ۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن دانه های فراوانی رویانیدیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس در آن، دانه رویانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس در آن دانه ای رویانیدیم (با اقسام مختلف و بی شمار)
- ۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و انگور و سبزی بسیار، _____ ترجمه استاد فولادوند: و انگور و سبزی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و درخت انگور و سبزیجاتی که چندین نوبت چیده می شود
- ۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زیتون و نخل فراوان، _____ ترجمه استاد فولادوند: و زیتون و درخت خرما، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و درخت زیتون و خرمایی
- ۳۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و باغهای پردرخت، _____ ترجمه استاد فولادوند: و باغهای انبوه، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و باغ هایی حصار کشیده مملو از درختان تنومند و بزرگ
- ۳۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و میوه و چراگاه، _____ ترجمه استاد فولادوند: و میوه و چراگاه، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و میوه ای تر و خشکانده شده برای ذخیره، و علف چرای
- ۳۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا وسیله ای برای بهره گیری شما و چهارپایانتان باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: [تا وسیله شما و دامهایتان باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: برای برخورداری شما و چهارپایانتان

۳۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : هنگامی که آن صدای مهیب [= صیحه رستاخیز] بیاید، (کافران در اندوه عمیقی فرومی روند) _____! ترجمه استاد فولادوند : پس چون فریاد گوش خراش در رسد؛ _____

ترجمه آیت الله مشکینی : پس هنگامی که صیحه گوش خراش (نفخه دوم صور) در رسد

۳۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در آن روز که انسان از برادر خود می گریزد، _____ ترجمه استاد فولادوند : روزی که آدمی از برادرش، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : روزی که آدمی از برادرش می گریزد

۳۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از مادر و پدرش، _____ ترجمه استاد فولادوند : و از مادرش و پدرش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از مادر و پدرش

۳۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و زن و فرزندانش؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : و از همسرش و پسرانش می گریزد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از همسر و پسرانش

۳۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : در آن روز هر کدام از آنها وضعی دارد که او را کاملاً به خود مشغول می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند : در آن روز، هر کسی از آنان را کاری است که او را به خود مشغول می دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : برای هر انسانی در آن روز حال و کاری خواهد بود که او را به خود مشغول دارد

۳۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : چهره هائی در آن روز گشاده و نورانی است، _____ ترجمه استاد فولادوند : در آن روز، چهره هائی درخشانند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : چهره هائی در آن روز روشن و درخشان است

۳۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خندان و مسرور است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : خندان [و] شادانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خندان و شادمان

۴۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و صورتهایی در آن روز غبارآلود است، _____ ترجمه استاد فولادوند : و در آن روز، چهره هائی است که بر آنها غبار نشسته، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و چهره هائی در آن روز بر آنها غبار و کدورت است

۴۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و دود تاریکی آنها را پوشانده است، _____ ترجمه استاد فولادوند : [و] آنها را تاریکی پوشانده است؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سیاهی و تاریکی آن را فرا گرفته و پوشانده است

۴۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنان همان کافران فاجرند! _____ ترجمه استاد فولادوند : آنان همان کافران بدکارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنان همان کافران فاجرند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ (١) ترجمه: (١)

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ (٢) ترجمه: (٢)

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ (٣) ترجمه: (٣)

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ (٤) ترجمه: (٤)

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ (٥) ترجمه: (٥)

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ (٦) ترجمه: (٦)

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ (٧) ترجمه: (٧)

وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ (٨) ترجمه: (٨)

بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ (٩) ترجمه: (٩)

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ (١٠) ترجمه: (١٠)

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ (١١) ترجمه: (١١)

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ (١٢) ترجمه: (١٢)

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ (١٣) ترجمه: (١٣)

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ (١٤) ترجمه: (١٤)

فَلَا أُفْسِمُ بِالْخَنَّسِ (١٥) ترجمه: (١٥)

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ (١٦) ترجمه: (١٦)

وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ (١٧) ترجمه: (١٧)

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ (١٨) ترجمه: (١٨)

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ (١٩) ترجمه: (١٩)

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ (۲۰) ترجمه: (۲۰)

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ (۲۱) ترجمه: (۲۱)

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ (۲۲) ترجمه: (۲۲)

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأَفُقِ الْمُبِينِ (۲۳) ترجمه: (۲۳)

وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَنِينٍ (۲۴) ترجمه: (۲۴)

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ (۲۵) ترجمه: (۲۵)

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ (۲۶) ترجمه: (۲۶)

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (۲۷) ترجمه: (۲۷)

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ (۲۸) ترجمه: (۲۸)

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (۲۹) ترجمه: (۲۹)

ص: ۵۸۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که خورشید در هم پیچیده شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که خورشید به هم در پیچد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که خورشید در هم پیچیده شود (گویی چیزی دورش بیچند تا خاموش و بی حرارت گردد)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که ستارگان بی فروغ شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که ستارگان همی تیره شوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که ستارگان تیره گردند و فرو ریزند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که کوه ها به حرکت در آیند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که کوهها به رفتار آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که کوه ها سیر داده شوند (و خرد و متلاشی گردند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که باارزش ترین اموال به دست فراموشی سپرده شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: وقتی شتران ماده وانهاده شوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که شتران آبتن ده ماهه (با ارزش ترین مال آن عصر) رها و بی صاحب مانند

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که وحوش جمع شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که وحوش را همی گرد آرند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که همه حیوانات

وحشی محشور شوند (از محل مرگ خود بیرون آیند)

۶- ترجمه آیت مکارم شیرازی: و در آن هنگام که دریاها برافروخته شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: دریاها آنکه که جوشان گردند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که دریاها پر شوند و جوشان گردند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که هر کس با همسان خود قرین گردد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که جانها به هم درپیوندند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که ارواح برزخی با ابدان جدید محشری، و نیکان با نیکان و بدان با بدان و مردان بهشتی با همسران خود جفت گردند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که از دختران زنده به گور شده سؤال شود: _____ ترجمه استاد فولادوند: پرسند چو زان دخترک زنده به گور: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که درباره هر نفس زنده به گور پرسیده شود (از دختران زنده به گور شده جاهلیت، انسان های زنده به گور شده تاریخ، بی گناهان در زندان مرده سؤال شود) که

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به کدامین گناه کشته شدند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: به کدامین گناه کشته شده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به چه جرمی کشته شدند؟ (و از قاتلان آنها پرسیده شود که اینان به کدامین گناه کشته شدند؟)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که نامه های اعمال گشوده شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که نامه ها زهم بگشایند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که کتاب های عمل (از جانب حق تعالی میان اهل محشر) منتشر و صحیفه عمل هر شخصی (در مقابلش) گشوده گردد

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که پرده از روی آسمان برگرفته شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که آسمان زجا کنده شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که آسمان (از روی آنچه بر آن احاطه داشته) برچیده شود

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که دوزخ شعله ور گردد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که جحیم را برافروزانند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که جهنم برافروخته و شعله ور گردد

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که بهشت نزدیک شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که بهشت را فرا پیش آرند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که بهشت (بر متقین) نزدیک شود

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری در آن هنگام) هر کس می داند چه چیزی را آماده کرده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر نفس بداند چه فراهم دیده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (آن روز است که) هر نفسی آنچه را (برای خود در دنیا) حاضر کرده می فهمد

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به ستارگانی که بازمی گردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: نه، نه! سوگند به اختران گردان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نه نه پس سوگند به ستارگان پنهان شونده (در روز) و به ستارگان بازگردنده در شب

- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حرکت می کنند و از دیده ها پنهان می شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: [کر دیده] نهان شوند و از نو آیند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن ستارگان سیرکننده غایب شونده (که در آخر شب همانند وحوش فرو رفته در نهان گاه در مغرب خود پنهان می شوند
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قسم به شب، هنگامی که پشت کند و به آخر رسد، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به شب چون پشت گرداند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به شب آن گاه که روی آورد و آن گاه که پشت کند
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به صبح، هنگامی که تنفس کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به صبح چون دمیدن گیرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به صبح آن گاه که بدمد
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که این (قرآن) کلام فرستاده بزرگواری است [= جبرئیل امین] _____ ترجمه استاد فولادوند: که [قرآن] سخن فرشته بزرگواری است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (جواب سوگندهای گذشته این است) که این (قرآن) بی تردید گفتار فرستاده ای گرامی و ارجمند (جبرئیل) است
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که صاحب قدرت است و نزد (خداوند) صاحب عرش، مقام والائی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: نیرومند [که] پیش خداوند عرش، بلند پایگاه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که نیرومند و در نزد خداوند عرش دارای قرب و منزلتی است
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آسمانها مورد اطاعت (فرشتگان) و امین است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در آنجا [هم] مطاع [و هم] امین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آنجا مورد اطاعت (فرشتگان) و امین است
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مصاحب شما [= پیامبر] دیوانه نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و رفیق شما مجنون نیست؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مصاحب و رفیق شما (پیامبر) دیوانه نیست
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او (جبرئیل) را در افق روشن دیده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً آن [فرشته وحی] را در افق رخشان دیده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حقاً که (این پیامبر) او را در آن کرانه روشن و افق والاتر (از افق آدمیان، کرانه فرشتگان) دیده است
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او نسبت به آنچه از طریق وحی دریافت داشته بخل ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و او در امر غیب بخیل نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و او بر غیب (بر آنچه به وحی دریافت نموده) بخیل نیست (که آن را پنهان کند یا تغییر دهد یا تأخیر اندازد یا مخلوط نماید)
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این (قرآن) گفته شیطان رجیم نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [قرآن] نیست سخن دیو رجیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این (قرآن) گفتار شیطانی رانده شده (از درگاه خدا) نیست
- ۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس به کجا می روید؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به کجا می روید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به کجا می روید؟
- ۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این قرآن چیزی جز تذکری برای جهانیان نیست، _____ ترجمه استاد

فولادوند : این [سخن] بجز پندی برای عالمیان نیست؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : این جز یادآوری
برای جهانیان نیست

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : برای کسی از شما که بخواهد راه مستقیم در پیش گیرد! _____
ترجمه استاد فولادوند : برای هر یک از شما که خواهد به راه راست رود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی
: برای آن کس از شما که خواهد (در اعتقاد و اخلاق و عمل) مستقیم گردد

۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و شما اراده نمی کنید مگر اینکه خداوند -پروردگار جهانیان- اراده کند و بخواهد!
_____ ترجمه استاد فولادوند : و تا خدا، پروردگار جهانها، نخواهد، [شما نیز] نخواهید خواست.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی : و شما (انتخاب این راه را) اراده نمی کنید مگر آنکه خداوند، پروردگار
جهانیان، (با اراده تکوینی) بخواهد (زیرا اراده اختیاری شما مانند افعا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ (١) ترجمه: (١)

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انشَرتْ (٢) ترجمه: (٢)

وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ (٣) ترجمه: (٣)

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثَتْ (٤) ترجمه: (٤)

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ (٥) ترجمه: (٥)

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّبَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ (٦) ترجمه: (٦)

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ (٧) ترجمه: (٧)

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ (٨) ترجمه: (٨)

كَلَّا بَلْ تُكذِّبُونَ بِالذِّينِ (٩) ترجمه: (٩)

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لِحَافِظِينَ (١٠) ترجمه: (١٠)

كِرَامًا كَاتِبِينَ (١١) ترجمه: (١١)

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ (١٢) ترجمه: (١٢)

إِنَّ الْأُبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ (١٣) ترجمه: (١٣)

وَإِنَّ الْفَجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ (١٤) ترجمه: (١٤)

يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ (١٥) ترجمه: (١٥)

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ (١٦) ترجمه: (١٦)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ (١٧) ترجمه: (١٧)

ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ (١٨) ترجمه: (١٨)

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ (١٩) ترجمه: (١٩)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَيُلِّمُ اللَّامِطِينَ (۱) ترجمه: (۲۰)

الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ (۲) ترجمه: (۲۱)

وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ (۳) ترجمه: (۲۲)

أَلَّا يَظُنُّ أَوْلِيكَ أَنَّهُمْ مَّبْعُوثُونَ (۴) ترجمه: (۲۳)

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ (۵) ترجمه: (۲۴)

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۶) ترجمه: (۲۵)

ص: ۵۸۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن زمان که آسمان [= کرات آسمانی] از هم شکافته شود،
ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که آسمان زهم بشکافد،
آسمان بشکافد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن زمان که ستارگان پراکنده شوند و فرو ریزند،
استاد فولادوند: و آنگاه که اختران پراکنده شوند،
ستارگان از هم پیاشند و فرو ریزند

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن زمان که دریاها به هم پیوسته شود،
و آنگاه که دریاها از جا برکنده گردند،
شوند (و آب ها به هم متصل گردند) یا بجوشند و پر شوند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن زمان که قبرها زیر و رو گردد (و مردگان خارج شوند)،
ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که گورها زیر و زبر شوند،
قبرها زیر و رو شوند (و مردگان بیرون افتند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (در آن زمان) هر کس می داند آنچه را از پیش فرستاده و آنچه را بعد گذاشته
است. ترجمه استاد فولادوند: هر نفسی آنچه را پیش فرستاده و بازپس گذاشته، بداند.
ترجمه آیت الله مشکینی: هر نفسی خواهد دانست آنچه را پیش فرستاده و آنچه را تأخیر انداخته
(هر خیر و شری را که در زندگی کرده و هر سنت نیک یا بدی را که پس از خویش به جای گذاشته)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای انسان! چه چیز تو را در برابر پروردگار کریمت مغرور ساخته است؟!
ترجمه استاد فولادوند: ای انسان، چه چیز تو را در باره پروردگار بزرگوارت مغرور ساخته؟
ترجمه آیت الله مشکینی: ای انسان، چه چیز تو را به پروردگار بزرگوارت مغرور نمود (که به

ربوبیت او کفر و به کرم او کفران ورزیدی)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان خدایی که تو را آفرید و سامان داد و منظم ساخت، _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کس که تو را آفرید، و [اندام] تو را درست کرد، و [آنگاه] تو را سامان بخشید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: خدایی که تو را آفرید و اندام هایت را (به قرار دادن هر عضوی در محل مناسب خود از بدن، طبق حکمت بالغه) درست و منظم ساخت و (با ایجاد توازن و تعاون میان اعضا در ایفاء اهداف مربوطه) تعدیل کرد و سامان داد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در هر صورتی که خواست تو را ترکیب نمود. _____ ترجمه استاد فولادوند: و به هر صورتی که خواست، تو را ترکیب کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در هر صورت و شکلی که می خواست (از نظر خصوصیات اعضا و اوصاف هیئت مجموع) تو را ترکیب بخشید

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) آن گونه که شما می پندارید نیست؛ بلکه شما روز جزا را منکرید! _____ ترجمه استاد فولادوند: با این همه، شما منکر [روز] جزایید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که به کرم خدا مغرور شده باشید) بلکه شما روز جزا را تکذیب می کنید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بی شک نگاهبانانی بر شما گمارده شده... _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً بر شما نگاهبانانی [گماشته شده] اند: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته بر شما نگاهبانانی است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: والا مقام و نویسنده (اعمال نیک و بد شما)، _____ ترجمه استاد فولادوند: [فرشتگان] بزرگواری که نویسندگان [اعمال شما] هستند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بزرگواری نویسنده (از فرشتگان)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که می دانند شما چه می کنید! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه را می کنید، می دانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که (ظاهر و باطن و خلوص و ریا و مراتب کمال و نقص) آنچه را می کنید می دانند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین نیکان در نعمتی فراوانند. _____ ترجمه استاد فولادوند: قطعاً نیکان به بهشت اندرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید نیکان (در آخرت) در نعمتی فراوانند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بدکاران در دوزخند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و بی شک، بدکاران در دوزخند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی شک بدکاران در جهنمی سوزانند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روز جزا وارد آن می شوند و می سوزند، _____ ترجمه استاد فولادوند: روز جزا در آنجا در آیند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که روز جزا در آن وارد می شوند و حرارت آن را می چشند می سوزند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنان هرگز از آن غایب و دور نیستند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از آن [عذاب] دور نخواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز آنها از آن غایب نبوده اند (در دنیا در احاطه محدود علت بوده و در آخرت در احاطه جاودانی معلول اند)

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو چه می دانی روز جزا چیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و

- تو چه دانی که چیست روز جزا؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو چه می دانی که روز جزا چیست
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باز چه می دانی روز جزا چیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: باز چه دانی که چیست روز جزا؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: باز تو چه می دانی که روز جزا چیست
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی است که هیچ کس قادر بر انجام کاری به سود دیگری نیست، و همه امور در آن روز از آن خداست! _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که کسی برای کسی هیچ اختیاری ندارد؛ و در آن روز، فرمان از آن خداست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که هیچ کس نسبت به دیگری قادر به انجام کاری نخواهد بود، و فرمان در آن روز تنها از آن خداوند است
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای بر کم فروشان! _____ ترجمه استاد فولادوند: وای بر کم فروشان، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای بر کم فروشان
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنان که وقتی برای خود پیمانه می کنند، حق خود را بطور کامل می گیرند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: که چون از مردم پیمانه ستانند، تمام ستانند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که چون از مردم پیمانه می ستانند به تمام می ستانند
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: امّا هنگامی که می خواهند برای دیگران پیمانه یا وزن کنند، کم می گذارند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون برای آنان پیمانه یا وزن کنند، به ایشان کم دهند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون برای آنها پیمانه یا وزن نمایند کم می گذارند
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنها گمان نمی کنند که برانگیخته می شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر آنان گمان نمی دارند که برانگیخته خواهند شد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنها گمان نمی کنند که (برای حساب و کتاب) برانگیخته می شوند
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در روزی بزرگ؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: [در] روزی بزرگ: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در روزی بزرگ؟
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که مردم در پیشگاه پروردگار جهانیان می ایستند. _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که مردم در برابر پروردگار جهانیان به پای ایستند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که همه مردم (برای محاسبه و داوری) در پیشگاه پروردگار جهانیان برمی خیزند

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينٍ (٧) ترجمه: (١)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا سِجِّينٌ (٨) ترجمه: (٢)

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ (٩) ترجمه: (٣)

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (١٠) ترجمه: (٤)

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ (١١) ترجمه: (٥)

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ (١٢) ترجمه: (٦)

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (١٣) ترجمه: (٧)

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (١٤) ترجمه: (٨)

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ (١٥) ترجمه: (٩)

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ (١٦) ترجمه: (١٠)

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (١٧) ترجمه: (١١)

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عَلِّيِّنَ (١٨) ترجمه: (١٢)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا عَلِّيُونَ (١٩) ترجمه: (١٣)

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ (٢٠) ترجمه: (١٤)

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ (٢١) ترجمه: (١٥)

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ (٢٢) ترجمه: (١٦)

عَلَى الْأَرْئِكَ يَنْظُرُونَ (٢٣) ترجمه: (١٧)

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ (٢٤) ترجمه: (١٨)

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ (٢٥) ترجمه: (١٩)

خِتَامُهُ مِسْكٌَ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ (٢٦) ترجمه: (٢٠)

وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ (۲۷) ترجمه: (۲۱)

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ (۲۸) ترجمه: (۲۲)

إِنَّ الَّذِينَ أُجْرِمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ (۲۹) ترجمه: (۲۳)

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامِرُونَ (۳۰) ترجمه: (۲۴)

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ (۳۱) ترجمه: (۲۵)

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ (۳۲) ترجمه: (۲۶)

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ (۳۳) ترجمه: (۲۷)

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ (۳۴) ترجمه: (۲۸)

ص: ۵۸۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که آنها (درباره قیامت) می پندارند، به یقین نامه اعمال بدکاران در «سجین» است! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنین است [که می پندارند]، که کارنامه بدکاران در «سجین» است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که می پندارند حسابی نیست)، بی تردید نوشتار و کارنامه کیفری فاجران در سجین است

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو چه می دانی «سجین» چیست؟ _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو چه دانی که «سجین» چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو چه می دانی که سجین چیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نامه ای است رقم زده شده و سرنوشتی است حتمی! _____ ترجمه استاد فولادوند: کتابی است نوشته شده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نوشتار (جامع) رقم خورده ای است (که مجازات اعمال همه فاجران در آن است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! _____ ترجمه استاد فولادوند: وای بر تکذیب کنندگان در آن هنگام: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای در آن روز بر تکذیب کنندگان

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همانها که روز جزا را انکار می کنند. _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان که روز جزا را دروغ می پندارند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که روز جزا را تکذیب می کنند

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تنها کسی آن را انکار می کند که متجاوز و گنهکار است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و جز هر تجاوزپیشه گناهکاری آن را به دروغ نمی گیرد. _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: و آن را جز هر متجاوز گنه پیشه تکذیب نمی کند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (همان کسی که) وقتی آیات ما بر او خوانده می شود می گوید: «این افسانه های پیشینیان است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: [همان که] چون آیات ما بر او خوانده شود، گوید: «اینها] افسانه های پیشینیان است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان که هر گاه آیات ما بر او تلاوت می شود می گوید: افسانه های پیشینیان است

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که آنها می پندارند، بلکه اعمالشان چون زنگاری بر دل‌هایشان نشسته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنین است، بلکه آنچه مرتکب می شدند زنگار بر دل‌هایشان بسته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که آیات ما افسانه باشد) بلکه بر دل های آنان آنچه کسب می کرده اند (از گناهان) زنگار بسته است

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که می پندارند، بلکه آنها در آن روز از پروردگارشان محجوبند! _____ ترجمه استاد فولادوند: زهی پندار، که آنان در آن روز، از پروردگارشان سخت محجوبند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که آنها پندارند)، بی تردید آنها در آن روز از (عنايات) پروردگارشان در حجابند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس آنها به یقین وارد دوزخ می شوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه به یقین، آنان به جهنم در آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس آنان حتما وارد جهنم می شوند حرارت آن را چشیده و در آن خواهند سوخت

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بعد به آنها گفته می شود: «این همان چیزی است که آن را انکار می کردید!» _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس [به ایشان] گفته خواهد شد: «این همان است که آن را به دروغ می گرفتید.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس به آنها گفته می شود: این همان چیزی است که آن را تکذیب و انکار می کردید

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنان نیست که آنها (درباره معاد) می پندارند، بلکه نامه اعمال نیکان در «علّین» است! _____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنین است، در حقیقت، کتاب نیکان در «علّیون» است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که حسابی در کار نباشد)، همانا نوشتار و کارنامه پاداش نیکان در علّین است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و توجه می دانی «علّین» چیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و توجه دانی که «علّیون» چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و توجه می دانی که علّین چیست

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: نامه ای است رقم خورده و سرنوشتی است قطعی، _____ ترجمه استاد فولادوند: کتابی است نوشته شده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نوشتار (جامع) رقم خورده ای است (که پاداش های نیکان در آن است)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که مقربان شاهد آیند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مقربان آن را مشاهده خواهند کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که مقربان آن را می بینند و فرشتگان در نزد آن حاضر می شوند

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً نیکان در انواع نعمت اند: _____ ترجمه استاد فولادوند:
براستی نیکوکاران در نعم [الهی] خواهند بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین نیکوکاران در
نعمتی فراوانند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بر تختهای زیبای بهشتی تکیه کرده و (به زیباییهای بهشت) می نگرند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: بر تختها [نشسته] می نگرند. _____ ترجمه آیت الله
مشکینی: بر روی تخت های آراسته فاخر (به نعمت های بهشتی و جمال حق) می نگرند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در چهره هایشان طراوت و نشاط نعمت را می بینی و می شناسی!
_____ ترجمه استاد فولادوند: از چهره هایشان طراوت نعمت [بهشت] را درمی یابی.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: در چهره های آنان خرمی و طراوت نعمت فراوان را درک می کنی

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها از شراب (طهور) زلال دست نخورده و سربسته ای سیراب می شوند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: از باده ای مُهر شده نوشانیده شوند. _____ ترجمه آیت
الله مشکینی: از شراب صاف و ناب سر به مهر سیراب می شوند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مهری که بر آن نهاده شده از مشک است؛ و در این نعمتهای بهشتی راغبان باید بر
یکدیگر پیشی گیرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [باده ای که] مُهر آن، مُشک است، و در این
[نعمتها] مشتاقان باید بر یکدیگر پیشی گیرند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که مهر آن از مشک است
و آخر جرعه هایش بوی مشک می دهد و در این نعمت ها رقابت کنندگان باید رقابت کنند (در دنیا بر یکدیگر در عمل خیر
سبقت جویند)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این شراب (طهور) آمیخته با «تسنیم» است، _____ ترجمه استاد
فولادوند: و ترکیبش از [چشمه] «تسنیم» است: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آمیزه آن شراب از
(چشمه) تسنیم است (که از بالا سرازیر می شود)

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان چشمه ای که مقربان از آن می نوشند. _____ ترجمه استاد
فولادوند: چشمه ای که مقربان [خدا] از آن نوشند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چشمه ای که مقربان
از آن می نوشند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بدکاران (در دنیا) پیوسته به مؤمنان می خندیدند، _____ ترجمه
استاد فولادوند: [آری، در دنیا] کسانی که گناه می کردند، آنان را که ایمان آورده بودند به ریشخند می گرفتند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا آنان که گناه کرده اند، (در دنیا) به حال کسانی که ایمان آورده
بودند می خندیدند

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که از کنارشان می گذشتند آنان را با اشاره تمسخر می کردند،
_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون بر ایشان می گذشتند، اشاره چشم و ابرو با هم رد و بدل می کردند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون بر آنها می گذشتند (از روی تمسخر) با چشم و ابرو به یکدیگر
اشاره می کردند

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چون به سوی خانواده خود بازمی گشتند مسرور و خندان بودند،

_____ ترجمه استاد فولادوند: و هنگامی که نزد خانواده [های] خود بازمی گشتند، به شوخ طبعی می پرداختند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون به سوی کسان خود بازمی گشتند با شادی (از مسخره آنها) بازمی گشتند

_____ ۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که آنها را می دیدند می گفتند: «اینها گمراهانند!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون مؤمنان را می دیدند، می گفتند: «اینها [جماعتی] گمراهند.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هنگامی که آنها را می دیدند می گفتند: مسلماً اینها گمراه اند

_____ ۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که هرگز مأمور مراقبت و متکفل آنان [= مؤمنان] نبودند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و حال آنکه آنان برای بازرسی [کار]شان فرستاده نشده بودند.
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: با آنکه آنها بر اینان (بر مؤمنان) نگهبان فرستاده نشده بودند (که مراقب هدایت و ضلالتشان باشند)

_____ ۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی امروز مؤمنان به کفار می خندند، _____ ترجمه استاد فولادوند: [ولی] امروز، مؤمنانند که بر کافران خنده می زنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس امروز کسانی که ایمان آورده اند به کافران می خندند

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ (٣٥) ترجمه: (١)

هَلْ تُؤْتِبُ الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (٣٦) ترجمه: (٢)

٨٤ - سورة الإنشقاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ (١) ترجمه: (٣)

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ (٢) ترجمه: (٤)

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ (٣) ترجمه: (٥)

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ (٤) ترجمه: (٦)

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ (٥) ترجمه: (٧)

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ (٦) ترجمه: (٨)

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ (٧) ترجمه: (٩)

فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حِسَابًا يَسِيرًا (٨) ترجمه: (١٠)

وَيُنْقَلِبُ إِلَى أَهْلِهِ مَسْرُورًا (٩) ترجمه: (١١)

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ (١٠) ترجمه: (١٢)

فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُورًا (١١) ترجمه: (١٣)

وَيَصْلَى سَعِيرًا (١٢) ترجمه: (١٤)

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا (١٣) ترجمه: (١٥)

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ (١٤) ترجمه: (١٦)

بَلَى إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا (١٥) ترجمه: (١٧)

فَلَا أُفْسِمُ بِالشَّفَقِ (١٦) ترجمه: (١٨)

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ (١٧) ترجمه: (١٩)

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ (۱۸) ترجمه: (۲۰)

لَتَوَكَّبْنَ طَبَقًا عَن طَبَقٍ (۱۹) ترجمه: (۲۱)

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (۲۰) ترجمه: (۲۲)

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ (۲۱) ترجمه: (۲۳)

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكذِّبُونَ (۲۲) ترجمه: (۲۴)

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ (۲۳) ترجمه: (۲۵)

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (۲۴) ترجمه: (۲۶)

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (۲۵) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۸۹

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که بر تخته‌های آراسته بهشتی نشسته و (به سرنوشت شوم آنها) می‌نگرند! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر تخته‌ها [ی خود نشسته]، نظاره می‌کنند. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: بر روی تخت‌ها (ی بهشتی به حال بهشتیان و دوزخیان) می‌نگرند

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا (با این حال) کافران پاداش اعمال خود را گرفتند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: [تا ببینند] آیا کافران به پاداش آنچه می‌کردند رسیده‌اند؟ _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: که آیا کافران در برابر آنچه می‌کردند جزا داده شدند؟ یا عقاید و اعمال باطلشان در وجودشان تجسم کیفری یافت _____ ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن هنگام که آسمان [= کرات آسمانی] شکافته شود، _____

ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که آسمان زهم بشکافتد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که آسمان شکافته شود

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تسلیم فرمان پروردگارش شود - و سزاوار است چنین باشد- _____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگارش را فرمان برد و [چنین] سزد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به

(اراده حتمی) پروردگار خود (تکویناً) گوش سپارد و سزاوار است (که چنین باشد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که زمین گسترده شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنگاه که زمین کشیده شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن گاه که این زمین (به واسطه بزرگ

شدن آن یا هموار شدنش بدون کوه‌ها و دریاها) گسترده شود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه در درون دارد بیرون افکنده و خالی شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه را که در آن است بیرون افکند و تهی شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در

درون دارد بیرون افکند و تهی گردد

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تسلیم فرمان پروردگارش گردد - و شایسته است که چنین باشد -
_____ ترجمه استاد فولادوند: و پروردگارش را فرمان برد و [چنین] سزد.

ترجمه آیت الله مشکینی: و به (اراده حتمی) پروردگارش گوش سپارد و سزاوار است (که چنین باشد)، (جواب دو جمله شرطیه این است که: انسان پروردگارش را دیدار کند و به حسابش رسیدگی شود)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ای انسان! تو با تلاش و رنج بسوی پروردگارت می روی و او را ملاقات خواهی کرد!
_____ ترجمه استاد فولادوند: ای انسان، حقاً که تو به سوی پروردگار خود بسختی در تلاشی، و او را ملاقات خواهی کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای انسان، بی تردید تو به سوی (دیدار جمال و

جلال و ثواب و عقاب) پروردگارت با تلاشی سخت (به سیر تکوینی و طبیعی) رهسپاری، پس او را دیدار خواهی کرد
۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس کسی که نامه اعمالش به دست راستش داده شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: اما کسی که کارنامه اش به دست راستش داده شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما کسی که نامه عمل او به دست راستش داده شود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی حساب آسانی برای او می شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: بزودی اش حسابی بس آسان کنند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به زودی با محاسبه آسانی حسابرسی می شود

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خوشحال به اهل و خانواده اش بازمی گردد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و شادمان به سوی کسانی باز گردد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به سوی کسان خود (در بهشت از ارحام و حور و غلمان) با سرور و شادی بازمی گردد

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما کسی که نامه اعمالش به پشت سرش داده شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما کسی که کارنامه اش از پشت سرش به او داده شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسی که نامه عمل او از پشت سرش (به دست چپ) داده شود

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی فریاد می زند وای بر من که هلاک شدم! _____ ترجمه استاد فولادوند: زودا که هلاک [خویش] خواهد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او به زودی با فریاد، مرگ خود را خواهد طلبید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در شعله های سوزان آتش می سوزد. _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آتش افروخته در آید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آتش افروخته وارد می شود و می سوزد

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که او در میان خانواده اش پیوسته (از کفر و گناه خود) مسرور بود!
_____ ترجمه استاد فولادوند: او در [میان] خانواده خود شادمان بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چرا که او در میان کسان خود (با غفلت از آخرت، به مال و جاه) مسرور بود

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او گمان می کرد هرگز بازگشت نمی کند! _____ ترجمه استاد فولادوند: او می پنداشت که هرگز برنخواهد گشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: او می پنداشت که

هرگز (به سوی خداوند) باز نخواهد گشت

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آری، پروردگارش نسبت به او بینا بود (و اعمالش را برای حساب ثبت کرد)!
_____ ترجمه استاد فولادوند: آری، در حقیقت، پروردگارش به او بینا بود.

ترجمه آیت الله مشکینی: چرا (بازمی گردد)، همانا پروردگارش همواره به حال او بیناست

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به شفق، _____ ترجمه استاد فولادوند: نه، نه، سوگند به شفق، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نه، پس سوگند به سرخی مغرب (پس از غروب و سفیدی پس از آن)

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به شب و آنچه را جمع آوری می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به شب و آنچه [شب] فروپوشاند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به شب و آنچه که جمع آوری کند (از جانداران در روز منتشر شده)

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به ماه آنگاه که بیدر کامل می شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به ماه چون [بدر] تمام شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به ماه آن گاه که از حال هلالی به تدریج نورش کامل گردد (تا بدر شود)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که همه شما پیوسته از حالی به حال دیگر منتقل می شوید (تا به کمال برسید).
_____ ترجمه استاد فولادوند: که قطعاً از حالی به حالی برو خواهید نشست.

ترجمه آیت الله مشکینی: که بی تردید شما حالی را پس از حالی خواهید پیمود (در دنیا سیر تکاملی جسمتان از حال نطفه گی تا حال مرگ را که بیش از سی حالت است، و در سیر تکاملی روحتان از حال پذیرش اسلام تا کمال قرب الهی را، و پس از دنیا حال ورود به برزخ و انتقال به قیامت و مواقع آن تا ورود به بهشت و جهنم را خواهید پیمود)

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس چرا آنان ایمان نمی آورند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چرا آنان باور نمی دارند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنان را چه شده که ایمان نمی آورند؟

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هنگامی که قرآن بر آنها خوانده می شود سجده نمی کنند؟!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و چون بر آنان قرآن تلاوت می شود چهره بر خاک نمی ساینند؟
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون قرآن بر آنها تلاوت شود خضوع نمی کنند و به سجده نمی افتند

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه کافران پیوسته آیات الهی را انکار می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [نه!] بلکه آنان که کفر ورزیده اند، تکذیب می کنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بلکه کسانی که کفر ورزیده اند پیوسته تکذیب می کنند

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند آنچه را در دل پنهان می دارند بخوبی می داند!
_____ ترجمه استاد فولادوند: و خدا به آنچه در سینه دارند داناتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند به آنچه (از کفر و عناد) در دل خود پنهان می دارند داناتر است

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس آنها را به عذابی دردناک بشارت ده! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس آنان را از عذابی دردناک خبر ده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس آنها را به عذابی

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : مگر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، که برای آنان پاداشی است قطع نشدنی! _____ ترجمه استاد فولادوند : مگر کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده اند، که آنان را پاداشی بی منت خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مگر کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته انجام داده اند، که برای آنها پاداشی بی منت و بی نهایت است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ (١) ترجمه: (١)

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ (٢) ترجمه: (٢)

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ (٣) ترجمه: (٣)

قَتَلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ (٤) ترجمه: (٤)

النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ (٥) ترجمه: (٥)

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ (٦) ترجمه: (٦)

وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ (٧) ترجمه: (٧)

وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (٨) ترجمه: (٨)

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٩) ترجمه: (٩)

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ (١٠) ترجمه: (١٠)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ (١١) ترجمه: (١١)

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ (١٢) ترجمه: (١٢)

إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ (١٣) ترجمه: (١٣)

وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ (١٤) ترجمه: (١٤)

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ (١٥) ترجمه: (١٥)

فَعَالٌ لَمَّا يُرِيدُ (١٦) ترجمه: (١٦)

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ (١٧) ترجمه: (١٧)

فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ (١٨) ترجمه: (١٨)

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ (١٩) ترجمه: (١٩)

وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ (۲۰) ترجمه: (۲۰)

بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ (۲۱) ترجمه: (۲۱)

فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ (۲۲) ترجمه: (۲۲)

ص: ۵۹۰

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به آسمان که دارای برجهای بسیار است، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به آسمان آکنده ز برج، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به آسمان دارای برج ها

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به آن روز موعود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و به روز موعود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به روزی که وعده داده شده (روز قیامت)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به «شاهد» و «مشهود»! [«شاهد»: پیامبر و گواهان اعمال، و «مشهود»: اعمال امت است] _____ ترجمه استاد فولادوند: و به گواه و مورد گواهی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به مشاهده کننده (حادثه اخدود) و هر مورد مشاهده آنها (که در اخدود سوزانده شدند) و به هر پیامبری گواه امت خود و هر مشهودی صالح از امتش، و به پیامبر اسلام گواه پیامبران گذشته در آخرت و آنان که مورد گواهی اویند، و به هر فرشته گواه اعمال مردم در آخرت و مردم نیکوکار مورد گواهیشان، و به حجر الاسود شاهد زائران خانه خدا و مشهودان ا

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مرگ بر شکنجه گران صاحب گودال (آتش)، _____ ترجمه استاد فولادوند: مرگ بر آدم سوزان خندق. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کشته باد صاحبان آن خندق (شاه کافر و ستمگر و یارانش که مؤمنان مخالف خود را در خندقی از آتش می افکندند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آتشی عظیم و شعله ورا! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان آتش مایه دار [و انبوه]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن آتش پرهیمه و شعله ور

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که در کنار آن نشسته بودند، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که آنان بالای آن [خندق به تماشا] نشسته بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هنگامی که آنها بر کنار آتش (به تماشا) نشسته بودند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه را با مؤمنان انجام می دادند (با خونسردی و قساوت) تماشا می کردند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و خود بر آنچه بر [سر] مؤمنان می آوردند، گواه بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها به آنچه بر سر مؤمنان می آوردند خود ناظر بودند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها هیچ ایرادی بر مؤمنان نداشتند جز اینکه به خداوند عزیز و حمید ایمان آورده بودند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر آنان عیبی نگرفته بودند جز اینکه به خدای ارجمند ستوده ایمان آورده بودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنها بر آن مؤمنان هیچ عیب و ایرادی نگرفتند جز آنکه به

خدای مقتدر ستوده (صفات و افعال) ایمان آورده بودند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که حکومت آسمانها و زمین از آن اوست و خداوند بر همه چیز گواه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان [خدایی] که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست و خدا [است که] بر هر چیزی گواه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن خدایی که ملکیت حقیقی و مالکیت تمام آسمانها و زمین از آن اوست (چرا که آفرینش و حفظ و تدبیر همه به دست اوست)، و خداوند بر هر چیز ناظر و حاضر و گواه است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسانی که مردان و زنان باایمان را شکنجه دادند سپس توبه نکردند، برای آنها عذاب دوزخ و عذاب آتش سوزان است! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که مردان و زنان مؤمن را آزار کرده و بعد توبه نکرده اند، ایشان راست عذاب جهنم، و ایشان راست عذاب سوزان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید کسانی که مردان و زنان مؤمن را عذاب و شکنجه کردند سپس توبه نکردند، آنها راست عذاب (های گوناگون) جهنم و آنها راست عذاب آتش سوزان. (این آیه جواب سه سوگند اول است و از آیه چهار تا آیه نه، شرح حال مورد قسم است.

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای کسانی که ایمان آوردند و اعمال شایسته انجام دادند، باغهایی از بهشت است که نهرها زیر درختانش جاری است؛ و این نجات و پیروزی بزرگ است! _____ ترجمه استاد فولادوند: کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، برای آنان باغهایی است که از زیر [درختان] آن جویها روان است؛ این است [همان] رستگاری بزرگ. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین کسانی که ایمان آوردند و عمل های شایسته انجام دادند برای آنها بهشت هایی است که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها روان است آن است کامیابی بزرگ

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: گرفتن قهرآمیز و مجازات پروردگارت به یقین بسیار شدید است! _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، عقاب پروردگارت سخت سنگین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا به قهر گرفتن پروردگارت بسیار سخت است

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اوست که آفرینش را آغاز می کند و باز می گرداند، _____ ترجمه استاد فولادوند: هم اوست که [آفرینش را] آغاز می کند و باز می گرداند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حقا اوست که (آفریدگان را) پدید می آورد و (پس از مرگ و نابودی دوباره به حال قبل) باز می گرداند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او آمرزنده و دوستدار (مؤمنان) است، _____ ترجمه استاد فولادوند: و اوست آن آمرزنده دوستدار [مؤمنان]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اوست آمرزنده و دوستدار (مطیعان)

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: صاحب عرش و دارای مجد و عظمت است، _____ ترجمه استاد فولادوند: صاحب ارجمند عرش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: صاحب عرش (و مالک تصرف در جهان هستی) و ارجمند (در ذات و صفات)

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه را می خواهد انجام می دهد! _____ ترجمه استاد فولادوند: هر چه را بخواهد انجام می دهد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: انجام دهنده مقتدر آنچه را که اراده

کند

۱۷- ترجمه آیت مکارم شیرازی: آیا داستان لشکرها به تو رسیده است، _____ ترجمه استاد فولادوند:

آیا حدیث [آن] سپاهیان: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا خبر آن سپاهیان (از امم گذشته که در برابر خدا و پیامبرانش لشکرکشی کردند) به تو رسیده

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: لشکریان فرعون و ثمود؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: فرعون و

ثمود بر تو آمد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (سپاهیان) فرعون و ثمود (قوم صالح پیامبر، که چگونه به هلاکت رسیدند)؟

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی کافران پیوسته در تکذیب حقند، _____ ترجمه استاد فولادوند:

[نه،] بلکه آنان که کافر شده اند در تکذیب اند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (تنها آنها تکذیب نکردند) بلکه کسانی (از قوم تو) که کفر ورزیدند در انکاری (شدیدتر) اند

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و خداوند به همه آنها احاطه دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: با

آنکه خدا از هر سو بر ایشان محیط است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و خداوند بر آنها از هر سو احاطه (وجودی و علمی و توانی) دارد

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (این آیات، سحر و دروغ نیست)، بلکه قرآن با عظمت است... _____

ترجمه استاد فولادوند: آری، آن قرآنی ارجمند است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (این کتاب سحر و افسانه نیست) بلکه آن کتابی خواندنی و ارجمند است

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که در لوح محفوظ جای دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: که در

لوحی محفوظ است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که در لوحی محفوظ (از دروغ و تحریف و دستبرد شیاطین و اجنه) نگاشته شده است

٨٦ - سورة الطارق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ (١) ترجمه: (١)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ (٢) ترجمه: (٢)

النَّجْمِ الثَّاقِبِ (٣) ترجمه: (٣)

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ (٤) ترجمه: (٤)

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ (٥) ترجمه: (٥)

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ (٦) ترجمه: (٦)

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ (٧) ترجمه: (٧)

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ (٨) ترجمه: (٨)

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ (٩) ترجمه: (٩)

فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ (١٠) ترجمه: (١٠)

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ (١١) ترجمه: (١١)

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ (١٢) ترجمه: (١٢)

إِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ (١٣) ترجمه: (١٣)

وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ (١٤) ترجمه: (١٤)

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا (١٥) ترجمه: (١٥)

وَأَكِيدُ كَيْدًا (١٦) ترجمه: (١٦)

فَمَهْلُ الْكَافِرِينَ أَمْهَلُهُمْ رُوَيْدًا (١٧) ترجمه: (١٧)

٨٧ - سورة الأعلى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى (١) ترجمه: (١٨)

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى (۲) ترجمه: (۱۹)

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى (۳) ترجمه: (۲۰)

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى (۴) ترجمه: (۲۱)

فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى (۵) ترجمه: (۲۲)

سُنْفُرُكُ فَلَا تَنْسَى (۶) ترجمه: (۲۳)

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى (۷) ترجمه: (۲۴)

وَنُيْسِرُكَ لِلنَّسْرِى (۸) ترجمه: (۲۵)

فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذُّكْرَى (۹) ترجمه: (۲۶)

سَيِّدٌ كَرٌّ مَنْ يَخْشَى (۱۰) ترجمه: (۲۷)

وَيَتَجَبَّبُهَا الْأَشْقَى (۱۱) ترجمه: (۲۸)

الَّذِي يَضَلِّي النَّارَ الْكُفْرَى (۱۲) ترجمه: (۲۹)

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى (۱۳) ترجمه: (۳۰)

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى (۱۴) ترجمه: (۳۱)

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى (۱۵) ترجمه: (۳۲)

ص: ۵۹۱

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سوگند به آسمان و کوبنده شب! _____ ترجمه استاد فولادوند :

سوگند به آسمان و آن اختر شبگرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : سوگند به آسمان و آن آینده شب

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و تو نمی دانی کوبنده شب چیست! _____ ترجمه استاد فولادوند : و

تو چه دانی که اختر شبگرد چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و تو چه می دانی آن آینده شب

چیست

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : همان ستاره درخشان و شکافنده تاریکیهاست! _____ ترجمه استاد

فولادوند : آن اختر فروزان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن ستاره فروزان است که (نورش) شکافنده

(تاریکی ها) است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (به این آیت بزرگ الهی سوگند) که هر کس مراقب و محافظی دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: هیچ کس نیست مگر اینکه نگاهبانی بر او [گماشته شده] است.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: (سوگند به اینها) که هیچ نفسی نیست جز آنکه بر او (و اعمالش) نگاهبانی است (نگهبان فرد یا گروه که خود او را در دنیا از حوادث، و عقاید و اعمالش را به نوشتن در صحایف نگه دارد و مراقب او در برزخ و قیامت تا مرز رسیدن به منزلگه خلود باشد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: انسان باید بنگرد که از چه چیز آفریده شده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس انسان باید بنگرد که از چه چیز آفریده شده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس انسان باید بنگرد که از چه چیز آفریده شده

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از یک آب جهنده آفریده شده است، _____ ترجمه استاد فولادوند: از آب جهنده ای خلق شده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از آبی جهنده (مختلط از زوجین) آفریده شده است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آبی که از میان پشت و سینه ها خارج می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] از صلب مرد و میان استخوانهای سینه زن بیرون می آید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که از میان صلب (مرد) و استخوان های سینه (زن) بیرون می آید

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مسلماً او [=خدائی که انسان را از چنین چیز پستی آفرید] می تواند او را بازگرداند! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، او [=خدا] بر بازگردانیدن وی بخوبی تواناست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید که آن (خدای آفریننده) بر بازگرداندن او (به زندگی پس از مرگ) تواناست

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز که اسرار نهان (انسان) آشکار میشود، _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز که رازها [همه] فاش شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به روزی که رازهای نهان بر ملا شود (ایمان و کفر مغزها، فضایل و رذایل نفس ها، اسرار دل ها و پنهان عمل ها آشکار گردد)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و برای او هیچ نیرو و یآوری نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس او را نه نیرویی ماند و نه یاری. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او را (در آن روز، در مقابل عذاب الهی) نه نیرویی است و نه یآوری

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به آسمان پرباران، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به آسمان بارش انگیز، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به آسمان دارای بازگشت. (بخارها پس از صعود به سویس به صورت باران بازمی گردند و ستاره هایش پس از غروب از مشرق بازمی گردند).

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به زمین پرشکاف (که گیاهان از آن سر برمی آورند)، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به زمین شکافدار [آماده کشت]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به زمین دارای شکاف (برای جوشش چشمه ها، رویش گیاهان و بیرون ریختن آنچه بلعیده در روز قیامت)

- ۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که این (قرآن) سخنی است که حق را از باطل جدا می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] در حقیقت، قرآن گفتاری قاطع و روشنگر است؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که این قرآن به یقین گفتاری قاطع و جدا کننده (حق از باطل) است
- ۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هرگز شوخی نیست! _____ ترجمه استاد فولادوند: و آن شوخی نیست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هرگز بیهوده و شوخی نیست
- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها پیوسته حيله می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان دست به نیرنگ می زنند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: البته آنها پیوسته حيله و فریب به کار می برند
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من هم در برابر آنها چاره می کنم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [من نیز] دست به نیرنگ می زنم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و من نیز عملی مقابل حيله آنها خواهم نمود
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال که چنین است کافران را (فقط) اندکی مهلت ده (تا سزای اعمالشان را ببینند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس کافران را مهلت ده، و کمی آنان را به حال خود واگذار. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس کافران را مهلت ده و اندکی آنها را به حال خودشان واگذار (و تا مدتی به ستیزه و مبارزه و انتقام بر مخیز)
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: منزّه شمار نام پروردگار بلندمرتبه ات را! _____ ترجمه استاد فولادوند: نام پروردگار والای خود را به پاکی بستای: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نام پروردگار برتر و والا-تر خود را تنزیه کن (به زبان به پاکی بستای و به دل از هر عیب و نقص منزّه دان، و نام های اختصاصی او را بر غیر او اطلاق مکن، و در معنی آن نام ها ره به انحراف مجوی و تأویل ناروا مکن)
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان خداوندی که آفرید و منظم کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: همان که آفرید و هماهنگی بخشید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن کس که (هر موجودی را) آفرید و (اعضاء او را متناسب یکدیگر و بر وفق هدف اصلی خلقتش) راست و درست نمود
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و همان که اندازه گیری کرد و هدایت نمود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنکه اندازه گیری کرد و راه نمود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن کس که (هر آفریده ای را از حیث کمّ و کیف وجودی) اندازه ای قرار داد پس (او را به سوی کمالش) هدایت نمود
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن کس را که چراگاه را به وجود آورد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنکه چمنزار را برآورد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آن کس که چراگاه را (از دل خاک) بیرون آورد
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس آن را خشک و تیره قرار داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و پس [از چندی] آن را خاشاکی تیره گون گردانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس آن را (پس از طراوت و الوان رنگ ها) خاشاکی تیره رنگ و سیاه گردانید
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما بزودی (قرآن را) بر تو می خوانیم و هرگز فراموش نخواهی کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: ما بزودی [آیات خود را به وسیله سروش غیبی] بر تو خواهیم خواند، تا

فراموش نکنی؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی تو را (به خواندن همه قرآن به طرز تنظیم اصلی

در علم ازلی و لوح محفوظ) خوانا می کنیم، پس هرگز فراموش نمی کنی

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر آنچه را خدا بخواهد، که او آشکار و نهان را می داند! _____

ترجمه استاد فولادوند: جز آنچه خدا خواهد، که او آشکار و آنچه را که نهان است می داند. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: جز آنچه را که خدا بخواهد (که هرگز نخواهد ولی قدرت او دائما محفوظ است)، همانا او آنچه را

آشکار و آنچه را پنهان است می داند

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ما تو را برای انجام هر کار خیر آماده می کنیم! _____ ترجمه

استاد فولادوند: و برای تو آسانترین [راه] را فراهم می گردانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو را

برای راه آسان (در دعوت و هدایت) آماده و متمکن می سازیم

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس تذکر ده اگر تذکر مفید باشد! _____ ترجمه استاد فولادوند:

پس پند ده، اگر پند سود بخشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (آنان را) تذکر ده اگر تذکر سود

بخشد

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بزودی کسی که از خدا می ترسد متذکر می شود. _____ ترجمه

استاد فولادوند: آن کس که ترسد، بزودی عبرت گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی کسی

که استعداد ترس (از خدا) دارد متذکر می شود

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما بدبخت ترین افراد از آن دوری می گیرند، _____ ترجمه استاد

فولادوند: و نگون بخت، خود را از آن دور می دارد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسی که از همه

شقی تر است (و از خدا نمی ترسد) از آن دوری می جوید

۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که در آتش بزرگ وارد می شود، _____ ترجمه استاد

فولادوند: همان کس که در آتشی بزرگ در آید؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن کس که به آتش

بزرگتر درمی آید و می سوزد

۳۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس در آن آتش نه می میرد و نه زنده می شود! _____ ترجمه

استاد فولادوند: آنگاه نه در آن می میرد و نه زندگانی می یابد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس

در آنجا نه (حقیقتا) می میرد و نه (به راحتی) زندگی می کند

۳۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین کسی که پاکی جست (و خود را تزکیه کرد)، رستگار شد.

_____ ترجمه استاد فولادوند: رستگار آن کس که خود را پاک گردانید؛ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: حقا که رستگار شد کسی که خود را (از عقاید فاسد و رذایل اخلاق و عمل های زشت) پاک کرد

و رشد بخشید و زکات داد

۳۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (آن که) نام پروردگارش را یاد کرد سپس نماز خواند! _____

ترجمه استاد فولادوند: و نام پروردگارش را یاد کرد و نماز گزارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نام

پروردگار خود را یاد کرد و خضوع نمود و نماز خواند

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (١٦) ترجمه: (١)

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى (١٧) ترجمه: (٢)

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى (١٨) ترجمه: (٣)

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى (١٩) ترجمه: (٤)

٨٨ - سورة الغاشية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَاشِيَةِ (١) ترجمه: (٥)

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ (٢) ترجمه: (٦)

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ (٣) ترجمه: (٧)

تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً (٤) ترجمه: (٨)

تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آتِيَةٍ (٥) ترجمه: (٩)

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيحٍ (٦) ترجمه: (١٠)

لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ (٧) ترجمه: (١١)

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ (٨) ترجمه: (١٢)

لَسَعِيهَا رَاضِيَةٌ (٩) ترجمه: (١٣)

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ (١٠) ترجمه: (١٤)

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَآغِيَةً (١١) ترجمه: (١٥)

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ (١٢) ترجمه: (١٦)

فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ (١٣) ترجمه: (١٧)

وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ (١٤) ترجمه: (١٨)

وَنَمَارِقٌ مَصْفُوفَةٌ (١٥) ترجمه: (١٩)

وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ (۱۶) ترجمه: (۲۰)

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ (۱۷) ترجمه: (۲۱)

وَأِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ (۱۸) ترجمه: (۲۲)

وَأِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ (۱۹) ترجمه: (۲۳)

وَأِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ (۲۰) ترجمه: (۲۴)

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ (۲۱) ترجمه: (۲۵)

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ (۲۲) ترجمه: (۲۶)

إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ (۲۳) ترجمه: (۲۷)

فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ (۲۴) ترجمه: (۲۸)

إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ (۲۵) ترجمه: (۲۹)

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ (۲۶) ترجمه: (۳۰)

ص: ۵۹۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی شما زندگی دنیا را مقدم می دارید، _____ ترجمه استاد فولادوند
لیکن [شما] زندگی دنیا را بر می گزینید؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (شما به سراغ آن فلاح نمی
روید) بلکه شما زندگی دنیا را ترجیح می دهید

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در حالی که آخرت بهتر و پایدارتر است! _____ ترجمه استاد
فولادوند: با آنکه [جهان] آخرت نیکوتر و پایدارتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که
آخرت بهتر و پایدارتر است

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این دستورها در کتب آسمانی پیشین (نیز) آمده است، _____ ترجمه
استاد فولادوند: قطعاً در صحیفه های گذشته این [معنی] هست، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا
این (امور): تزکیه و فلاح، تذکر و نماز و ایثار آخرت بر دنیا) در همه کتاب های آسمانی گذشته ثبت است

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در کتب ابراهیم و موسی. _____ ترجمه استاد فولادوند: صحیفه های
ابراهیم و موسی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در کتاب های ابراهیم و موسی

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا داستان غاشیه [= روز قیامت که حوادث وحشتناکش همه را می پوشاند] به تو رسیده

است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا خبر «غاشیه» به تو رسیده است؟ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: آیا خبر آن حادثه فرو پوشنده (و فراگیر قیامت) به تو رسیده است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چهره هایی در آن روز خاشع و ذلّت بارند، _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن روز، چهره هایی زبوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چهره هایی در آن روز ذلیل و فرو افتاده اند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنها که پیوسته عمل کرده و خسته شده اند (و نتیجه ای عایدشان نشده است)، _____ ترجمه استاد فولادوند: که تلاش کرده، رنج [بیهوده] برده اند. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: آنها تلاش کنندگان رنج برنده اند (عمل های دنیویشان رنج های آخرت می آورد) یا اهل تلاش و رنج در میان عذاب آخرتند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آتش سوزان وارد می گردند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: [ناچار] در آتشی سوزان در آیند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آتش پرحرارت درمی آیند و حرارت آن را می چشند و می سوزند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از چشمه ای بسیار داغ به آنان می نوشانند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: از چشمه ای داغ نوشانیده شوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از چشمه ای جوشان نوشاننده می شوند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: غذائی جز از ضَرِیع [= خار خشک تلخ و بدبو] ندارند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: خوراکی جز خار خشک ندارند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: خوراکی ندارند جز از خار خشکیده تلخی (که حیوانات هم نمی خورند)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: غذایی که نه آنها را فربه می کند و نه از گرسنگی می رهااند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] نه فربه کند، و نه گرسنگی را باز دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که نه فربه می آورد و نه از گرسنگی بی نیاز می کند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چهره هایی در آن روز شاداب و باطراوتند، _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن روز، چهره هایی شادابند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چهره هایی در آن روز ناز دیده و تازه و باطراوت اند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و از سعی و تلاش خود خشنودند، _____ ترجمه استاد فولادوند: از کوشش خود خشنودند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از کوشش های (دنیوی) خود راضی و خوشنودند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در بهشتی عالی جای دارند، _____ ترجمه استاد فولادوند: در بهشت برین اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در بهشتی برین و والا رتبه اند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که در آن هیچ سخن لغو و بیهوده ای نمی شنوند! _____ ترجمه استاد فولادوند: سخن بیهوده ای در آنجا نشنوند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز در آن جا سخنی لغو و بیهوده نمی شنوی و نمی شنوند

- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن چشمه ای جاری است، _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن، چشمه ای روان باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن جا چشمه ای است که پیوسته روان است
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن تختهای زیبای بلندی است، _____ ترجمه استاد فولادوند: تختهایی بلند در آنجاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آنجا تخت هایی است بلند و پراج و برافراشته
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قدحهایی (که در کنار این چشمه) نهاده، _____ ترجمه استاد فولادوند: و قدحهایی نهاده شده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و جام ها و قدح هایی (که در مقابلشان و در کنار آن چشمه) نهاده شده
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بالشها و پشتیهای صف داده شده، _____ ترجمه استاد فولادوند: و بالشهایی پهلوی هم [چیده]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بالش هایی ردیف هم چیده شده
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرشهای فاخر گسترده! _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرشهایی [زربفت] گسترده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و فرش ها و بساطهایی فاخر و گسترده شده
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا آنان به شتر نمی نگرند که چگونه آفریده شده است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا به شتر نمی نگرند که چگونه آفریده شده؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا آنان به شتر نمی نگرند که چگونه آفریده شده
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آسمان نگاه نمی کنند که چگونه برافراشته شده؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به آسمان که چگونه برافراشته شده؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به آسمان که چگونه برافراشته شده
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به کوه ها که چگونه در جای خود نصب گردیده! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به کوه ها که چگونه برپا داشته شده؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به کوه ها که چگونه (بر سطح زمین) کوبیده شده و قامتشان بالا رفته
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به زمین که چگونه گسترده و هموار گشته است؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به زمین که چگونه گسترده شده است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به این زمین که چگونه گسترده و هموار گردیده
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس تذکر ده که تو فقط تذکر دهنده ای! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس تذکر ده که تو تنها تذکر دهنده ای. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس تذکر ده، که تو (به عنوان رسول) تنها تذکر دهنده ای
- ۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو سلطه گر بر آنان نیستی که (بر ایمان) مجبورشان کنی، _____ ترجمه استاد فولادوند: بر آنان تسلطی نداری، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: تو بر آنها مسلط نیستی (نه بر قلب آنها که به ایمان مجبور کنی، و نه بر مجتمع آنها که به زور حکومت برانی، و نه به سرنوشت آنها که کیفر اخروی دهی)
- ۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسی که پشت کند و کافر شود، _____ ترجمه استاد فولادوند:

مگر کسی که روی بگرداند و کفر ورزد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : (به تذکرات خود ادامه ده)

لکن کسی را که (پس از تذکرات) روی گرداند و کفر ورزد

۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : که خداوند او را به عذاب بزرگ مجازات می کند! _____ ترجمه

استاد فولادوند : که خدا او را به آن عذاب بزرگتر عذاب کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس

خداوند او را به عذاب بزرگتر عذاب خواهد کرد

۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به یقین بازگشت (همه) آنان به سوی ماست، _____ ترجمه استاد

فولادوند : در حقیقت، بازگشت آنان به سوی ماست، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به یقین بازگشت

همه آنان به سوی ماست

۳۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و مسلماً حسابشان (نیز) با ماست! _____ ترجمه استاد فولادوند :

آنگاه حساب [خواستن از] آنان به عهده ماست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن گاه بی تردید حساب

آنان بر عهده ماست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْفَجْرِ (١) ترجمه: (١)

وَلَيَالٍ عَشْرٍ (٢) ترجمه: (٢)

وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ (٣) ترجمه: (٣)

وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرٍ (٤) ترجمه: (٤)

هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ (٥) ترجمه: (٥)

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ (٦) ترجمه: (٦)

إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ (٧) ترجمه: (٧)

الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ (٨) ترجمه: (٨)

وَتَمُودَ الَّذِينَ جَاءُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ (٩) ترجمه: (٩)

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ (١٠) ترجمه: (١٠)

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ (١١) ترجمه: (١١)

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ (١٢) ترجمه: (١٢)

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ (١٣) ترجمه: (١٣)

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ (١٤) ترجمه: (١٤)

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ (١٥) ترجمه: (١٥)

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ (١٦) ترجمه: (١٦)

كَلَّا بَلْ لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ (١٧) ترجمه: (١٧)

وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (١٨) ترجمه: (١٨)

وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا (١٩) ترجمه: (١٩)

وَتُجْبُونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا (۲۰) ترجمه: (۲۰)

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا (۲۱) ترجمه: (۲۱)

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا (۲۲) ترجمه: (۲۲)

وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى (۲۳) ترجمه: (۲۳)

ص: ۵۹۳

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به سپیده دم سوگند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به سپیده دم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به سپیده دم (فجر هر روز، یا فجر اعیاد، یا نماز فجر)
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به شبهای دهگانه، _____ ترجمه استاد فولادوند: و به شبهای دهگانه، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به شب های ده گانه (دهه اول ذی حجه یا دهه آخر ماه رمضان که بهترین اوقات سالند)
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به زوج و فرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و به جفت و تاق، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به زوج و فرد (به همه مخلوقات که زوجند، و به خداوند که فرد است، یا به نماز شفع و وتر در آخر شب)
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به شب، هنگامی که (به سوی روشنایی روز) حرکت می کند سوگند (که پروردگارت در کمین ظالمان است)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و به شب، وقتی سپری شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به شب هنگامی که (به طرف صبح) سیر می کند، (سوگند به همه اینها که خداوند کفار را عذاب خواهد کرد.
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا در آنچه گفته شد، سوگند مهمی برای صاحبان خرد نیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا در این، برای خردمند [نیاز به] سوگندی [دیگر] است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا در این امور سوگندی برای صاحب خرد هست؟ (آری برای کسی که از شرافت و اسرار این امور آگاه باشد سوگند هست.
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی پروردگارت با قوم «عاد» چه کرد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر ندانسته ای که پروردگارت با عاد چه کرد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا به چشم دل ندیدی و ندانستی که پروردگار تو با عاد (قوم هود) چگونه رفتار کرد
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و با آن شهر «ارم» با عظمت، _____ ترجمه استاد فولادوند: با عمارات ستون دار ارم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: با (اهالی شهر) ارم که دارای قصرهای مرتفع، و ستون های برافراشته، و انسان های بلند قامت بود
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان شهری که ماندش در شهرها آفریده نشده بود! _____ ترجمه

استاد فولادوند: که ماندش در شهرها ساخته نشده بود؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شهری که ماندش در میان شهرها (به دست بشر) آفریده نشده بود

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قوم «ثمود» که صخره های عظیم را از (کنار) درّه می بردند (و از آن خانه و کاخ می ساختند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با ثمود، همانان که در درّه، تخته سنگها را می بردند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با ثمود (قوم صالح) آنها که صخره ها را در دل آن وادی (میان عمان و حضرموت) می بردند (و ساختمان می ساختند)

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرعونى که قدرتمند و شکنجه گر بود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و با فرعون، صاحب خرگاه ها [و بناهای بلند]؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و با فرعون دارای سپاهیان نیرومند، یا دارای میخ ها (بی که برای خیمه ها و برای شکنجه محکومان آماده کرده بود)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان اقوامی که در شهرها طغیان کردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: همانان که در شهرها سر به طغیان برداشتند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانها که در شهرها طغیان کردند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فساد فراوان در آنها به بار آوردند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و در آنها بسیار تبهکاری کردند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آنها فساد بسیاری به راه انداختند

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به همین سبب خداوند تازیانه عذاب را بر آنان فرو ریخت! _____ ترجمه استاد فولادوند: [تا آنکه] پروردگارت بر سر آنان تازیانه عذاب را فرو نواخت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پروردگارت بر (سر) آنها تازیانه عذاب هایی گوناگون فرو ریخت

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین پروردگار تو در کمینگاه (ستمگران) است! _____ ترجمه استاد فولادوند: زیرا پروردگار تو سخت در کمین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: حَقًّا که پروردگار تو در کمین گاه است

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما انسان هنگامی که پروردگارش او را برای آزمایش، اکرام می کند و نعمت می بخشد (مغرور می شود و) می گوید: «پروردگارم مرا گرامی داشته است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: اما انسان، هنگامی که پروردگارش وی را می آزمایشد، و عزیزش می دارد و نعمت فراوان به او می دهد، می گوید: «پروردگارم مرا گرامی داشته است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما انسان هر گاه که پروردگارش او را آزمایش کند و اکرام نماید و نعمت بخشد، گوید: پروردگارم مرا گرامی داشت (پس به هر عملی اذن داد)

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و امّا هنگامی که برای امتحان، روزیش را بر او تنگ می گیرد (مأیوس می شود و) می گوید: «پروردگارم مرا خوار کرده است!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما چون وی را می آزمایشد و روزی اش را بر او تنگ می گرداند، می گوید: «پروردگارم مرا خوار کرده است.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما هر گاه که او را آزمایش کند و روزی را بر او تنگ گیرد، گوید: پروردگارم مرا خوار کرد

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنان نیست که شما می پندارید؛ شما یتیمان را گرامی نمی دارید، _____ ترجمه استاد فولادوند: ولی نه، بلکه یتیم را نمی نوازید؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که می پندارید که زیادی نعمت، آزادی عمل دادن است و کمی آن خوار شمردن و تنها پندارتان خطا

نیست) بلکه یتیم را گرامی نمی دارید

۱۸- ترجمه آیت مکارم شیرازی: و یکدیگر را بر اطعام مستمندان تشویق نمی کنید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر خوراک [دادن] بینوا همدیگر را بر نمی انگیزید؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر اطعام فقیران یکدیگر را ترغیب نمی کنید

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و میراث را (از راه مشروع و نامشروع) جمع کرده می خورید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و میراث [ضعیفان] را چپاولگرانه می خورید؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و میراث خود را همراه با ارث دیگران می خورید، و هر میراث را هر چند میت از حلال و حرام جمع نموده باشد تصرف می کنید

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مال و ثروت را بسیار دوست دارید (و بخاطر آن گناهان زیادی مرتکب می شوید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: و مال را دوست دارید، دوست داشتنی بسیار. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و مال (دنیا) را کاملا دوست می دارید

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنان نیست که آنها می پندارند! در آن هنگام که زمین سخت در هم کوبیده شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: نه چنان است، آنگاه که زمین، سخت در هم کوبیده شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نه چنان است (که شما پندارید) آن گاه که (بلندی های) این زمین پیاپی درهم کوبیده و متلاشی شود (و زمین صاف و مسطح گردد)

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرمان پروردگارت فرارسد و فرشتگان صف در صف حاضر شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و [فرمان] پروردگارت و فرشته [ها] صف در صف آیند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (فرمان مؤکد و تجلی جلال و حاکمیت مطلقه) پروردگارت فرارسد و فرشتگان صف به صف (به صحنه محشر فرود) آیند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن روز جهنم را حاضر می کنند؛ (آری) در آن روز انسان متذکر می شود؛ اما این تذکر چه سودی برای او دارد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و جهنم را در آن روز [حاضر] آورند، آن روز است که انسان پند گیرد؛ و [لی] کجا او را جای پند گرفتن باشد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در آن روز جهنم را (به نزدیک) آورند آن روز است که انسان (به حقایق توحید و اهداف تکوین و تشریح) متذکر می شود، اما کجا این تذکر برای او (سودمند) خواهد بود

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي (٢٤) ترجمه: (١)

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا (٢٥) ترجمه: (٢)

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدًا (٢٦) ترجمه: (٣)

يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ (٢٧) ترجمه: (٤)

ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً (٢٨) ترجمه: (٥)

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي (٢٩) ترجمه: (٦)

وَادْخُلِي جَنَّتِي (٣٠) ترجمه: (٧)

٩٠ - سورة البلد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَّا أُفْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ (١) ترجمه: (٨)

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ (٢) ترجمه: (٩)

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ (٣) ترجمه: (١٠)

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ (٤) ترجمه: (١١)

أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ (٥) ترجمه: (١٢)

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا (٦) ترجمه: (١٣)

أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ (٧) ترجمه: (١٤)

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ (٨) ترجمه: (١٥)

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ (٩) ترجمه: (١٦)

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ (١٠) ترجمه: (١٧)

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ (١١) ترجمه: (١٨)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ (١٢) ترجمه: (١٩)

فَكَ رَقَبَةٍ (۱۳) ترجمه: (۲۰)

أَوْ إِطْعَامٍ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ (۱۴) ترجمه: (۲۱)

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ (۱۵) ترجمه: (۲۲)

أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ (۱۶) ترجمه: (۲۳)

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ (۱۷) ترجمه: (۲۴)

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (۱۸) ترجمه: (۲۵)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ (۱۹) ترجمه: (۲۶)

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ (۲۰) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۹۴

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گوید: «ای کاش برای (این) زندگیم چیزی از پیش فرستاده بودم!»
_____ ترجمه استاد فولادوند: گوید: «کاش برای زندگانی خود [چیزی] پیش فرستاده بودم.»
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: گوید: ای کاش برای زندگی (ابدی) خویش (چیزی) از پیش فرستاده بودم

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز هیچ کس همانند او [=خدا] عذاب نمی کند،
_____ ترجمه استاد فولادوند: پس در آن روز هیچ کس چون عذاب کردن او، عذاب نکند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس در آن روز هیچ کس مانند عذاب او (خدا) عذاب نکند (عذابی که هیچ کس در دنیا مانند آن را نمی توانست بکند)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ کس همچون او کسی را به بند نمی کشد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ کس چون در بند کشیدن او، در بند نکشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هیچ کس همانند در بند کشیدن او در بند نکشد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تو ای روح آرام یافته! _____ ترجمه استاد فولادوند: ای نفس مطمئنه،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: ای جان آرام گرفته (جانی که در سایه کمال تقوا به مرتبه ای رسیده که هواها و شیاطین توان انحرافش را ندارند)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به سوی پروردگارت بازگرد در حالی که هم تو از او خشنودی و هم او از تو خشنود است،
_____ ترجمه استاد فولادوند: خشنود و خداپسند به سوی پروردگارت بازگرد،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: به سوی پروردگار خویش بازگرد در حالی که تو از او خشنود و او از تو

خشنود است

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس در سلک بندگانم در آی، _____ ترجمه استاد فولادوند: و در

میان بندگان من در آی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس در میان بندگان من در آی

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در بهشتم وارد شو! _____ ترجمه استاد فولادوند: و در بهشت من

داخل شو. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و در بهشت من داخل شو

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قسم به این شهر مقدّس [= مکه]، _____ ترجمه استاد فولادوند:

سوگند به این شهر، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: نه سوگند به این شهر (مکه معظمه)

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شهری که تو در آن ساکنی، _____ ترجمه استاد فولادوند: و حال

آنکه تو در این شهر جای داری؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در حالی که تو در این شهر جای گزینی

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قسم به پدر و فرزندش [= ابراهیم خلیل و فرزندش اسماعیل ذبیح]،

_____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به پدری [چنان] و آن کسی را که به وجود آورد؛

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به پدر و آنچه فرزند آورده (به آدم و معصومین از اولاد او، و

به ابراهیم و فرزندش اسماعیل که بنیان کعبه و مکه اند و به هر مؤمن صالحی که فرزندی صالح آورد)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که ما انسان را در رنج آفریدیم (و زندگی او پر از رنجهاست)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: برآستی که انسان را در رنج آفریده ایم. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: که بی تردید ما انسان را در رنج و مشقت آفریده ایم (کامش توأم با ناکامی و لذایذش همراه با تلخی

است)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا او گمان می کند که هیچ کس نمی تواند بر او دست یابد؟!

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا ندارد که هیچ کس هرگز بر او دست نتواند یافت؟

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا او می پندارد که هرگز کسی بر او دست نمی یابد (که کفر می ورزد

و طغیان می کند)؟

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: می گوید: «مال زیادی را (در کارهای خیر) نابود کرده ام!» _____

_____ ترجمه استاد فولادوند: گوید: «مال فراوانی تباه کردم.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (به عنوان منت و

زیاد شمردن انفاقش) می گوید: من مال فراوانی را نابود کردم

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا (انسان) گمان می کند هیچ کس او را ندیده (که عمل خیری انجام نداده) است؟!

_____ ترجمه استاد فولادوند: آیا پندارد که هیچ کس او را ندیده است؟ _____

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا گمان می کند که هیچ کس او را (در حال انفاق) ندیده است؟

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا برای او دو چشم قرار ندادیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا

دو چشمش نداده ایم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ما برای او دو چشم (بینا) قرار ندادیم

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و یک زبان و دو لب؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زبانی و دو

لب. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و یک زبان و دو لب

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او را به راه خیر و شرّ هدایت کردیم! _____ ترجمه استاد فولادوند

: و هر دو راه [خیر و شر] را بدو نمودیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و او را (به دادن عقل و تأیید به نقل) به دو راه (خیر و شر در بعد مادی و معنوی) هدایت نمودیم

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : ولی او از آن گرده مهم نگذشت! _____ ترجمه استاد فولادوند : [ولی] [نخواست از گرده [عاقبت نگری] بالا- رود! _____ ترجمه آیت الله مشکینی : پس او گرده و راه دشوار را بالا نرفته

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و تو نمی دانی آن گرده چیست! _____ ترجمه استاد فولادوند : و تو چه دانی که آن گرده [سخت] چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و تو چه دانی که راه دشوار چیست

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آزاد کردن برده ای، _____ ترجمه استاد فولادوند : بنده ای را آزاد کردن، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آزاد کردن برده ای است

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یا غذا دادن در روز گرسنگی... _____ ترجمه استاد فولادوند : یا در روز گرسنگی، طعام دادن: _____ ترجمه آیت الله مشکینی : یا طعام دادن در روز قحطی و گرسنگی

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یتیمی از خویشاوندان، _____ ترجمه استاد فولادوند : به یتیمی خویشاوند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : به یتیمی خویشاوند

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : یا مستمندی خاک نشین را، _____ ترجمه استاد فولادوند : یا بینوایی خاک نشین. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : یا فقیری خاک نشین

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس از کسانی باشد که ایمان آورده و یکدیگر را به شکیبایی و رحمت توصیه می کنند! _____ ترجمه استاد فولادوند : علاوه بر این از زمره کسانی باشد که گرویده و یکدیگر را به شکیبایی و مهربانی سفارش کرده اند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : علاوه بر اینها از کسانی باشد که ایمان آورده و یکدیگر را به صبر و مهربانی و بخشش توصیه کرده اند

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنها «اصحاب الیمین» اند (که نامه اعمالشان را به دست راستشان می دهند)! _____ ترجمه استاد فولادوند : اینانند خجستگان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آنها اصحاب یمن و سعادتند

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و کسانی که آیات ما را انکار کرده اند افرادی شومند (که نامه اعمالشان به دست چپشان داده می شود). _____ ترجمه استاد فولادوند : و کسانی که به انکار نشانه های ما پرداخته اند، آنانند ناخجستگان شوم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و کسانی که به آیات و نشانه های ما کفر ورزیدند آنها اصحاب شومی و شقاوتند

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بر آنها آتشی است فروبسته (که راه فراری از آن نیست)! _____ ترجمه استاد فولادوند : بر آنان آتشی سرپوشیده احاطه دارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بر آنها آتشی است سرپوشیده (که دم و سوز آن بیشتر و راه خروج از آن بسته است)

٩١ - سورة الشمس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا (١) ترجمه: (١)

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا (٢) ترجمه: (٢)

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا (٣) ترجمه: (٣)

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا (٤) ترجمه: (٤)

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا (٥) ترجمه: (٥)

وَالْأَرْضِ وَمَا طَعَاهَا (٦) ترجمه: (٦)

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا (٧) ترجمه: (٧)

فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا (٨) ترجمه: (٨)

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا (٩) ترجمه: (٩)

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (١٠) ترجمه: (١٠)

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا (١١) ترجمه: (١١)

إِذِ ابْتِغَتْ أَشْقَاهَا (١٢) ترجمه: (١٢)

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا (١٣) ترجمه: (١٣)

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا (١٤) ترجمه: (١٤)

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا (١٥) ترجمه: (١٥)

٩٢ - سورة الليل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى (١) ترجمه: (١)

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى (٢) ترجمه: (٢)

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى (٣) ترجمه: (٣)

إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى (۴) ترجمه: (۱۹)

فَأَمَّا مَنْ أُعْطِيَ وَاتَّقَى (۵) ترجمه: (۲۰)

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى (۶) ترجمه: (۲۱)

فَسْتَيْسِرُهَا لِلْيُسْرَى (۷) ترجمه: (۲۲)

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى (۸) ترجمه: (۲۳)

وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى (۹) ترجمه: (۲۴)

فَسْتَيْسِرُهَا لِلْيُسْرَى (۱۰) ترجمه: (۲۵)

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى (۱۱) ترجمه: (۲۶)

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى (۱۲) ترجمه: (۲۷)

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَى (۱۳) ترجمه: (۲۸)

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى (۱۴) ترجمه: (۲۹)

ص: ۵۹۵

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به خورشید و گسترش نور آن سوگند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به خورشید و تابندگی اش، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به خورشید و گسترش پرتو آن

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به ماه هنگامی که بعد از آن درآید، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به مه چون پی [خورشید] رود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به ماه هنگامی که در پی آن آید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به روز هنگامی که صفحه زمین را روشن سازد، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به روز چون [زمین را] روشن گرداند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به روز آن گاه که زمین را روشن و فضا را نورانی و خورشید را هویدا سازد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به شب آن هنگام که زمین را بپوشاند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به شب چو پرده بر آن پوشد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به شب آن گاه که خورشید را بپوشاند و آفاق و هوا را تاریک نماید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قسم به آسمان و کسی که آسمان را بنا کرده، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به آسمان و آن کس که آن را برافراشت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به آسمان و آن (موجود مقتدری) که آن را بنا نمود

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به زمین و کسی که آن را گسترانیده، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به زمین و آن کس که آن را گسترده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به این زمین و به آن (ذات قادری) که آن را بگسترده

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قسم به جان آدمی و آن کس که آن را (آفریده و) منظم ساخته، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به نفس و آن کس که آن را درست کرد؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به نفس (آدمی) و به آن که او را راست و درست کرد (اعضاء او را متناسب یکدیگر و صفات او را متلائم اعضاء و محیط خارج نمود)

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس فجور و تقوا (شرّ و خیرش) را به او الهام کرده است، _____ ترجمه استاد فولادوند: سپس پلیدکاری و پرهیزکاری اش را به آن الهام کرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بدکاری و پرهیزکاریش را به وی الهام نمود و او را بر عمل توانا ساخت

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که هر کس نفس خود را پاک و تزکیه کرده، رستگار شده؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: که هر کس آن را پاک گردانید، قطعاً رستگار شد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که به یقین رستگار شد کسی که نفس را (در کمالات اعتقادی و اخلاقی) رشد داد و (از پلیدی های فکری و نفسانی) پاکیزه داشت

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آن کس که نفس خویش را با معصیت و گناه آلوده ساخته، نومید و محروم گشته است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که آلوده اش ساخت، قطعاً در باخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید محروم و زیانکار شد کسی که آن را به پلیدی ها آلود و زیر پرده های جهل و کفر و فسق پنهان کرد

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قوم «ثمود» بر اثر طغیان، (پیامبرشان را) تکذیب کردند، _____ ترجمه استاد فولادوند: [قوم] ثمود به سبب طغیان خود به تکذیب پرداختند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ملت ثمود (قوم صالح) به سبب طغیانشان (او را) تکذیب نمودند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آنگاه که شقی ترین آنها پياخاست، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که شقی ترینشان بر [پا] خاست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که شقی ترین آنها به پا خاست (و برای کشتن شتر صالح داوطلب شد)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و فرستاده الهی [= صالح] به آنان گفت: «ناقه خدا [= همان شتری که معجزه الهی بود] را با آبشخورش واگذارید (و مزاحم آن نشوید)!» _____ ترجمه استاد فولادوند: پس فرستاده خدا به آنان گفت: «زنهار! ماده شتر خدا و [نوبت] آب خوردنش را [حرمت نهد]». _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس پیامبر خدا به آنها گفت: از آسیب به شتر خدا و منع وی از سیراب شدن در نوبت خودش بر حذر باشید

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ولی آنها او را تکذیب و ناقه را پی کردند (و به هلاکت رساندند)؛ از این رو

پروردگارشان آنها (و سرزمینشان) را بخاطر گناهانشان در هم کوبید و با خاک یکسان و صاف کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [لی] دروغزش خواندند و آن [ماده شتر] را پی کردند، و پروردگارشان به [سزای] گناهشان بر سرشان عذاب آورد و آنان را با خاک یکسان کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما آنها او را تکذیب کردند و شتر خدا را کشتند، پس پروردگارشان آنها را به کیفر گناهشان به کلی هلاک کرد و همه را با خاک یکسان نمود

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او هرگز از فرجام این کار [= مجازات ستمگران] بیم ندارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از پیامد کار خویش، بیمی به خود راه نداد. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و از عاقبت آن کار (هم از کسی) بیم ندارد

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قسم به شب در آن هنگام که (جهان را) بپوشاند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به شب چون پرده افکند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به شب آن گاه که (خورشید و روی زمین و فضا را) فرو پوشد

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قسم به روز هنگامی که تجلی کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به روز چون جلوه گری آغازد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به روز آن گاه که تجلی و ظهور کند

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قسم به آن کس که جنس مذکر و مؤنث را آفرید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و [سوگند به] آنکه نر و ماده را آفرید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به آن ذات مقتدری که نر و ماده را آفریده (آدم و حوّا را، نر و ماده هر جاندار را و نر و ماده هر گیاه را)

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که سعی و تلاش شما مختلف است: _____ ترجمه استاد فولادوند: که همانا تلاش شما پراکنده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که همانا کوشش و تلاش شما بسی مختلف و پراکنده است (برخی از تلاش هایتان بخشش و تقوا و تصدیق است و برخی بخل و استغنا و تکذیب)

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اَمّا آن کس که (در راه خدا) انفاق کند و پرهیزگاری پیش گیرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: اما آنکه [حق خدا را] داد و پروا داشت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما آن کس که (از مال و موجودی خود) بخشش نمود و تقوا پیشه کرد

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و جزای نیک (الهی) را تصدیق کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و [پاداش] نیکوتر را تصدیق کرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و وعده های خدا را تصدیق نمود

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما او را در مسیر آسانی قرار می دهیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: بزودی راه آسانی پیش پای او خواهیم گذاشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به زودی او را به راه آسانی (از ایمان و طاعت) آماده می کنیم (روحیه ای می دهیم که پیمودن راه تقوی بر او آسان باشد)

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اَمّا کسی که بخل ورزد و (از این راه) بی نیازی طلبد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما آنکه بخل ورزید و خود را بی نیاز دید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما آن کس که بخل ورزید و خود را بی نیاز (از خدا و یاریش) شمرد

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و پاداش نیک (الهی) را انکار کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و

- [پاداش] نیکوتر را به دروغ گرفت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و وعده های الهی را تکذیب نمود
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بزودی او را در مسیر دشواری قرار می دهیم؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: بزودی راه دشواری به او خواهیم نمود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به زودی او را به راه دشواری آماده می سازیم (روحیه ای می دهیم که پیمودن راه تقوا بر او سخت باشد)
- ۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن هنگام که (در جهنم) سقوط می کند، اموالش به حال او سودی نخواهد داشت! _____ ترجمه استاد فولادوند: و چون هلاک شد، [دیگر] مال او به کارش نمی آید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چون (به حضيض شقاوت یا به گودال قبر یا به قعر جهنم) سقوط کند، مالش برای او سودی نخواهد داشت
- ۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین هدایت کردن بر ماست، _____ ترجمه استاد فولادوند: همانا هدایت بر ماست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید هدایت کردن (مکلفان به سوی احکام دین و زندگی در دنیا به وسیله انبیا و عقول سلیمه) بر عهده ماست
- ۲۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آخرت و دنیا از آن ماست، _____ ترجمه استاد فولادوند: و در حقیقت، دنیا و آخرت از آن ماست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلماً آخرت و دنیا (جهان ایجاد نخستین و جهان اعاده پس از اعدام) از آن ما و تحت اراده ماست
- ۲۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و من شما را از آتشی که زبانه می کشد بیم می دهم، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس شما را به آتشی که زبانه می کشد هشدار دادم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس شما را از آتشی که زبانه می کشد بیم دادم

لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى (١٥) ترجمه: (١)

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى (١٦) ترجمه: (٢)

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى (١٧) ترجمه: (٣)

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى (١٨) ترجمه: (٤)

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى (١٩) ترجمه: (٥)

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى (٢٠) ترجمه: (٦)

وَلَسَوْفَ يَرْضَى (٢١) ترجمه: (٧)

٩٣ - سورة الضحى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالضُّحَى (١) ترجمه: (٨)

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى (٢) ترجمه: (٩)

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى (٣) ترجمه: (١٠)

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى (٤) ترجمه: (١١)

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى (٥) ترجمه: (١٢)

أَلَمْ يَجِدَكَ يَتِيمًا فَآوَى (٦) ترجمه: (١٣)

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى (٧) ترجمه: (١٤)

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى (٨) ترجمه: (١٥)

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ (٩) ترجمه: (١٦)

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ (١٠) ترجمه: (١٧)

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ (١١) ترجمه: (١٨)

٩٤ - سورة الشرح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ (۱) ترجمه: (۱۹)

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ (۲) ترجمه: (۲۰)

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ (۳) ترجمه: (۲۱)

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ (۴) ترجمه: (۲۲)

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (۵) ترجمه: (۲۳)

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (۶) ترجمه: (۲۴)

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ (۷) ترجمه: (۲۵)

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ (۸) ترجمه: (۲۶)

ص: ۵۹۶

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کسی جز بدبخت ترین مردم وارد آن نمی شود؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: جز نگون بخت تر [این مردم] در آن درنیاید: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که در آن جز کافر شقی تر وارد نمی شود و نمی سوزد

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کس که (آیات خدا را) تکذیب کرد و به آن پشت نمود! _____ ترجمه استاد فولادوند: همان که تکذیب کرد و رخ برتافت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان کسی که (در دنیا کافر شد و دعوت پیامبران را) تکذیب کرد و روی گردانید

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بزودی با تقواترین مردم از آن دور داشته می شود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و پاک رفتارتر [این مردم] از آن دور داشته خواهد شد: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و به زودی از آن هر پرهیزکارتر به دور داشته می شود (و اما تقی مطلق و شقی مطلق یعنی فاسق نیز از آن دورند زیرا اشقی نیستند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کس که مال خود را (در راه خدا) می بخشد تا پاک شود. _____ ترجمه استاد فولادوند: همان که مال خود را می دهد [برای آنکه] پاک شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن کس که مال خود را (در راه خدا) می دهد تا پاکیزه شود (و روحش کمال یابد)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هیچ کس را نزد او حق نعمتی نیست تا بخواهد (به این وسیله) او را جزا دهد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و هیچ کس را به قصد پاداش یافتن نعمت نمی بخشد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کسی را در نزد او نعمت و منتی نیست که این پاداش آن باشد

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بلکه تنها هدفش جلب رضای پروردگار بزرگ اوست؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: جز خواستن رضای پروردگارش که بسی برتر است [منظوری ندارد]. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: لکن برای طلب رضای پروردگار اعلی و برترش (عطا می کند)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بزودی راضی و خشنود می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً بزودی خشنود خواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته به زودی (در آخرت به واسطه الطاف بی پایان حق) خشنود خواهد شد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قسم به روز در آن هنگام که آفتاب برآید (و همه جا را فراگیرد)، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به روشنایی روز، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به ابتدای پرتوافشانی خورشید و به روز روشن

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به شب در آن هنگام که آرام گیرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به شب چون آرام گیرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به شب آن گاه که آرام گیرد و فراگیر شود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که خداوند هرگز تو را وانگذاشته و مورد خشم قرار نداده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] پروردگارت تو را وانگذاشته، و دشمن نداشته است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که پروردگارت تو را ترک نکرده و دشمن نداشته است

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و مسلماً آخرت برای تو از دنیا بهتر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و قطعاً آخرت برای تو از دنیا نیکوتر خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلماً آخرت برای تو از دنیا بهتر است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بزودی پروردگارت آنقدر به تو عطا خواهد کرد که خشنود شوی! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بزودی پروردگارت تو را عطا خواهد داد، تا خرسند گردی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و البته به زودی پروردگارت (آن قدر) به تو عطا کند که خشنود شوی

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا او تو را یتیم نیافت و پناه داد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر نه تو را یتیم یافت، پس پناه داد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا تو را یتیم نیافت پس جای و پناه داد؟ و آیا تو را یگانه زمان و تنها نیافت، پس جهانی را به دورت جمع نمود

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو را گم شده یافت و هدایت کرد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو را سرگشته یافت، پس هدایت کرد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو را ناآگاه (از معارف دینی) یافت پس (به وسیله وحی) هدایت نمود

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو را فقیر یافت و بی نیاز نمود، _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو را تنگدست یافت و بی نیاز گردانید؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و تو را فقیر و نیازمند یافت پس بی نیاز کرد

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: حال که چنین است یتیم را تحقیر مکن، _____ ترجمه استاد فولادوند: و اما [تو نیز به پاس نعمت ما] یتیم را میازار، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس یتیم را هرگز

۱۷- ترجمه آیت مکارم شیرازی: و سؤال کننده را از خود مران، _____ ترجمه استاد فولادوند: و گدا را مران، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و حاجت خواه را به تشر مران

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نعمتهای پروردگارت را بازگو کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: و از نعمت پروردگار خویش [با مردم] سخن گوی. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نعمت پروردگارت را (که به تو ارزانی داشته) بازگو کن (و بگو که تو خود نخستین هدیه واجب به عالم امکانی، وسیله فتح دریچه خلقتی، دارا

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ما سینه تو را گشاده نساختیم، _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا برای تو سینه ات را نگشاده ایم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ما سینه ات را برای نگشودیم؟ (ظرفیت بزرگ و صبر و حوصله فراوان به تو ندادیم؟ که با ظرفیتی بزرگ مقام اتصال به خالق و ارتباط با خلق را بگنجی، جایگاه علوم و حکم و احکام دین باشی، مستعد دریافت وحی از عالم فوق طبیعت و ابلاغ به جامعه بشری شوی و متحمل ریاست ملت و مقام پدری امت گردی)

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بار سنگین تو را از تو برداشتیم؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و بار گرانت را از [دوش] تو برداشتیم؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سنگینی بارت (بار نبوت) را از تو فرو ننهادیم؟ (آن را برای تو آسان نکردیم؟

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان باری که سخت بر پشت تو سنگینی می کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: [باری] که [گویی] پشت تو را شکست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: باری که سنگینی آن (گویی) پشتت را شکسته بود

۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آوازه تو را بلند ساختیم! _____ ترجمه استاد فولادوند: و نامت را برای تو بلند گردانیدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نامت را برای (عظمت ذات) تو بالا بردیم (که در پهنه گیتی و ملاء اعلی ذکر شود، قرین نام الله گردد، شهادت توحید و رسالت توأم شوند، خدا و فرشتگان و خلق ثنایت گویند، به تدریج فراگیر کره زمین باشد و در آخرت به مقام محمود رسی)

۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به یقین با (هر) سختی آسانی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس [بدان که] با دشواری، آسانی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (بدان که) مسلماً با هر دشواری آسانی است

۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (آری) مسلماً با (هر) سختی آسانی است، _____ ترجمه استاد فولادوند: آری، با دشواری، آسانی است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آری با هر دشواری آسانی است

۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس هنگامی که از کار مهمی فارغ می شوی به مهم دیگری پرداز، _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چون فراغت یافتی، به طاعت درکوش؛ _____

ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر گاه (از ابلاغ رسالت) فارغ شدی (در عبادت خدا) کوشش نما

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به سوی پروردگارت توجه کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: و با

اشتیاق، به سوی پروردگارت روی آور. _____ ترجمہ آیت اللہ مشکینی : و به سوی پروردگارت رغبت کن

٩٥ - سورة التين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ (١) ترجمه: (١)

وَطُورِ سِينِينَ (٢) ترجمه: (٢)

وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ (٣) ترجمه: (٣)

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ (٤) ترجمه: (٤)

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ (٥) ترجمه: (٥)

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (٦) ترجمه: (٦)

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ (٧) ترجمه: (٧)

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ (٨) ترجمه: (٨)

٩٦ - سورة العلق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (١) ترجمه: (٩)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (٢) ترجمه: (١٠)

اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ (٣) ترجمه: (١١)

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (٤) ترجمه: (١٢)

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (٥) ترجمه: (١٣)

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْطَغَى (٦) ترجمه: (١٤)

أَنْ رَأَاهُ اسْتَغْنَى (٧) ترجمه: (١٥)

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَى (٨) ترجمه: (١٦)

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى (٩) ترجمه: (١٧)

عَبْدًا إِذَا صَلَّى (١٠) ترجمه: (١٨)

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى (۱۱) ترجمه: (۱۹)

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى (۱۲) ترجمه: (۲۰)

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى (۱۳) ترجمه: (۲۱)

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى (۱۴) ترجمه: (۲۲)

كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ (۱۵) ترجمه: (۲۳)

نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ (۱۶) ترجمه: (۲۴)

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ (۱۷) ترجمه: (۲۵)

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ (۱۸) ترجمه: (۲۶)

كَلَّا لَا تُطَعُّهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ (۱۹) ترجمه: (۲۷)

ص: ۵۹۷

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قسم به انجیر و زیتون [یا: قسم به سرزمین شام و بیت المقدس]،
_____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به [کوه] تین و زیتون، _____ ترجمه آیت الله

مشکینی: سوگند به انجیر و درخت آن و زیتون و درخت آن و به دو کوه تین و زیتون در دمشق و بیت المقدس

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به «طور سینین»، _____ ترجمه استاد فولادوند: و طور سینا،
_____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به کوه سینا (کوهی که خدا با موسی در آن سخن گفت و

تورات را بر قلب او در یک قیام ممتد سه روزه از راه گوشش فرو فرستاد)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و قسم به این شهر امن [= مکه]، _____ ترجمه استاد فولادوند: و این
شهر امن [و امان]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و سوگند به این شهر امن (مکه معظمه که از نظر

قانون آسمانی مصون است)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که ما انسان را در بهترین صورت و نظام آفریدیم، _____ ترجمه استاد
فولادوند: [که] براستی انسان را در نیکوترین اعتدال آفریدیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که به

یقین ما انسان را در بهترین اعتدال و استقامت (در جسم و روان) آفریدیم. (قامت مستقیم، اعضاء متناسب، بشره ظاهر، مغز
متفکر، روح قابل فضایل دادیم)

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس او را به پایین ترین مرحله بازگردانیدیم، _____ ترجمه استاد
فولادوند: سپس او را به پست ترین [مراتب] پستی بازگردانیدیم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سپس

او را به پایین ترین مرتبه فروتران بازگردانیدیم (از نظر مادی به حالت ضعف جسمی و فکری، و از نظر معنوی پس از اتمام حجت به حالت جهل و شقاوت رساندیم)

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند که برای آنها پاداشی تمام نشدنی است! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده اند، که پاداشی بی منت خواهند داشت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی که ایمان آورده و عمل های

شایسته انجام داده اند، که آنها را پاداشی بی منت و بی پایان است

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس چه چیز سبب می شود که بعد از این همه (دلایل روشن) روز جزا را انکار کنی؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس چه چیز، تو را بعد [از این] به تکذیب جزا وامی دارد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (ای انسان) چه چیزی تو را پس از این (بیان) به تکذیب (روز) جزا وامی دارد؟

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا خداوند بهترین حکم کنندگان نیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا خدا نیکوترین داوران نیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا خداوند بهترین داوران و حاکمان نیست

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بخوان به نام پروردگارت که (جهان را) آفرید، _____ ترجمه استاد فولادوند: بخوان به نام پروردگارت که آفرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بخوان (این کتاب را با شروع) به نام پروردگارت، آن که (همه آفریده ها را او) آفرید

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کس که انسان را از خون بسته ای خلق کرد! _____ ترجمه استاد فولادوند: انسان را از علق آفرید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: انسان (فرزند آدم و حوا) را از لختی خون بسته شده آفرید

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بخوان که پروردگارت (از همه) بزرگوارتر است، _____ ترجمه استاد فولادوند: بخوان، و پروردگار تو کریمترین [کریمان] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بخوان (و تردیدی به خود راه مده) در حالی که پروردگار تو کریم تر (از همه کریمان) است (و می تواند تو را از غیر راه عادی خوانا کند)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسی که بوسیله قلم تعلیم نمود، _____ ترجمه استاد فولادوند: همان کس که به وسیله قلم آموخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن کس که (بشر را) به وسیله قلم علم آموخت

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به انسان آنچه را نمی دانست یاد داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: آنچه را که انسان نمی دانست [بتدریج به او] آموخت. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به انسان آنچه را که نمی دانست آموخت

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست (که شما می پندارید) به یقین انسان طغیان می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: حَقّاً که انسان سرکشی می کند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که آنها این نعمت ها را شکر کنند بلکه) به یقین انسان طغیان می کند

- ۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: از اینکه خود را بی نیاز ببیند! _____ ترجمه استاد فولادوند: همین که خود را بی نیاز پندارد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: از اینکه خود را بی نیاز ببیند
- ۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به یقین بازگشت (همه) به سوی پروردگار تو است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در حقیقت، بازگشت به سوی پروردگار توست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بی تردید بازگشت (همه زنده ها پس از مرگ) به سوی پروردگار توست
- ۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به من خبر ده آیا کسی که نهی می کند، _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا دیدی آن کس را که باز می داشت، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به من خبر ده، آیا آن کسی که باز می دارد
- ۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بنده ای را به هنگامی که نماز می خواند (آیا مستحق عذاب الهی نیست)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: بنده ای را آنگاه که نماز می گزارد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بنده ای را وقتی که نماز می خواند (آیا مستحق عذاب نیست)؟
- ۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به من خبر ده اگر این بنده به راه هدایت باشد، _____ ترجمه استاد فولادوند: چه پنداری اگر او بر هدایت باشد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به من خبر ده، اگر (آن کس که نماز می خواند) بر پایه هدایت باشد
- ۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: یا مردم را به تقوا فرمان دهد (آیا نهی کردن او سزاوار است)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: یا به پرهیزگاری وادارد [برای او بهتر نیست]؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: یا (دیگران را) به تقوی فرمان دهد (آیا بازداشتن او سزاوار است)؟
- ۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به من خبر ده اگر (این طغیانگر) حق را انکار کند و به آن پشت نماید (آیا مستحق مجازات الهی نیست)؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: [و باز] آیا چه پنداری [که] اگر او به تکذیب پردازد و روی برگرداند [چه کیفری در پیش دارد]؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به من خبر ده، اگر (این نهی کننده، حق را) تکذیب کند و روی بگرداند (آیا مستحق عقوبت نیست)؟
- ۲۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا او ندانست که خداوند (همه اعمالش را) می بیند؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر ندانسته که خدا می بیند؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا ندانست که خداوند (همه اعمالش را) می بیند؟
- ۲۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنان نیست که او خیال می کند، اگر دست از کار خود برندارد، ناصیه اش [= موی پیش سرش] را گرفته (و به سوی عذاب می کشانیم)، _____ ترجمه استاد فولادوند: زنهار، اگر باز نایستد، موی پیشانی [او] را سخت بگیریم؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که می پندارد عذابش نمی کنیم)، مسلماً اگر (از عنادش) باز نایستد موهای پیشانیش را می گیریم و (به سوی عذاب) می کشیم
- ۲۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان ناصیه دروغگوی خطاکار را! _____ ترجمه استاد فولادوند: [همان] موی پیشانی دروغزن گناه پیشه را. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پیشانی دروغگویی خطاکار را
- ۲۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس هر که را می خواهد صدا بزند (تا یاریش کند)! _____ ترجمه

استاد فولادوند: [بگو] تا گروه خود را بخواند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (اگر خواهد) همنشینان خود را (برای یاریش) فرا خواند

۲۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما هم بزودی مأموران دوزخ را صدا می زنیم (تا او را به دوزخ افکنند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: بزودی آتشبانان را فرا خوانیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: ما هم مأموران آتش را فرا می خوانیم

۲۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنان نیست (که آن طغیانگر می پندارد)؛ هرگز او را اطاعت مکن، و سجده نما و (به خدا) تقرب جوی! _____ ترجمه استاد فولادوند: زنهار! فرمانش مبر، و سجده کن، و خود را [به خدا] نزدیک گردان. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که او بتواند کاری بکند)، هرگز از او اطاعت مکن و (به خدای خود) سجده نما و تقرب جوی

۹۷ - سوره القدر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (۱) ترجمه: (۱)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (۲) ترجمه: (۲)

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ (۳) ترجمه: (۳)

تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ (۴) ترجمه: (۴)

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطَلَعِ الْفَجْرِ (۵) ترجمه: (۵)

۹۸ - سوره البینه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ (۱) ترجمه: (۱)

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً (۲) ترجمه: (۲)

فِيهَا كُتِبَ قَيِّمَةٌ (۳) ترجمه: (۳)

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ (۴) ترجمه: (۴)

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ (۵) ترجمه: (۵)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ (۶) ترجمه: (۶)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ (۷) ترجمه: (۷)

ص: ۵۹۸

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما آن [=قرآن] را در شب قدر نازل کردیم! _____ ترجمه استاد

فولادوند: ما [قرآن را] در شب قدر نازل کردیم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما این (قرآن)

را در شب قدر فرو فرستادیم (مجموع آن در یک مرتبه از مبدأ فیض به آسمان اول یا به قلب پیامبر در شب قدر نازل شد و

سپس در مدت ۲۳ سال به تدریج از آسمان اول به قلب پیامبر، و از قلب پیامبر به امت ابلاغ شد)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و توجه می دانی شب قدر چیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و

از شب قدر، چه آگاهی کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه چیز آگاه نمود که شب قدر

چیست

- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شب قدر بهتر از هزار ماه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: شب قدر از هزار ماه ارجمندتر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: شب قدر از هزار ماه بهتر است
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: فرشتگان و «روح» در آن شب به اذن پروردگارشان برای (تقدیر) هر کاری نازل می شوند. _____ ترجمه استاد فولادوند: در آن [شب] فرشتگان، با روح، به فرمان پروردگارشان، برای هر کاری [که مقّرر شده است] فرود آیند؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن شب فرشتگان و روح (جبرئیل روح الامین یا موجود شریفی از غیر جنس فرشتگان) به اذن پروردگارشان فرود می آیند به جهت (تقدیر و تنظیم و تصویب) هر امری (از حوادث روی زمین که از آن شب تا شب قدر آینده رخ می دهد)
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: شبی است سرشار از سلامت (و برکت و رحمت) تا طلوع سپیده! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آن شب] تا دم صبح، صلح و سلام است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن شب همه مشمول سلامت و رحمت (خدا) است، و شب سلام کردن (فرشتگان به معصوم روی زمین و بندگان صالح) است تا طلوع فجر
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: کافران از اهل کتاب و مشرکان (می گفتند:) دست از آیین خود بر نمی دارند تا دلیل روشنی برای آنها بیاید، _____ ترجمه استاد فولادوند: کافران اهل کتاب و مشرکان، دست بردار نبودند تا دلیلی آشکار بر ایشان آید: _____ ترجمه آیت الله مشکینی: کسانی از اهل کتاب که کفر ورزیدند و مشرکان (از نزاع و ستیزه با یکدیگر درباره آمدن پیامبر مکی عربی صاحب کتاب آسمانی) جدا نبودند (اهل کتاب مدعی آمدن او و مشرکان منکر آن بودند) تا آن گاه که دلیل روشنی بر آنها بیامد (و پس از آمدن یئنه با هم علیه آن ائتلاف کردند
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پیامبری از سوی خدا (بیاید) که صحیفه های پاکی را (بر آنها) بخواند، _____ ترجمه استاد فولادوند: فرستاده ای از جانب خدا که [بر آنان] صحیفه هایی پاک را تلاوت کند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: فرستاده ای از جانب خداوند که صحیفه هایی پاک را تلاوت می کن
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در آن نوشته های صحیح و پرارزشی باشد! (ولی هنگامی که آمد ایمان نیاوردند، مانند اهل کتاب). _____ ترجمه استاد فولادوند: که در آنها نوشته های استوار است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که در آنها نوشته هایی استوار است (احکام و معارف الهی، مطابق عقل و غیر قابل نسخ)
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اهل کتاب (نیز در دین خدا) اختلاف نکردند مگر بعد از آنکه دلیل روشن برای آنان آمد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و اهل کتاب دستخوش پراکندگی نشدند، مگر پس از آنکه برهان آشکار برای آنان آمد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسانی که کتاب (آسمانی) به آنها داده شده (در اعتقاداتشان) تفرقه و اختلاف نکردند مگر پس از آنکه دلیل روشن (پیامبر و قرآن) بر آنها آمد (و پس از آمدن درباره پذیرش آن پراکنده شدند)
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و به آنها دستوری داده نشده بود جز اینکه خدا را بپرستند در حالی که دین خود را برای او خالص کنند و از شرک به توحید بازگردند، نماز را برپا دارند و زکات را پردازند؛ و این است آیین مستقیم و پایدار! _____ ترجمه استاد فولادوند: و فرمان نیافته بودند جز اینکه خدا را بپرستند، و در حالی که به توحید گراییده اند، دین [خود] را برای او خالص گردانند، و نماز برپا دارند و زکات بدهند، و دین [ثابت و] پایدار همین است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: با آنکه آنها (در این کتاب آسمانی) مأمور نشده اند جز به آنکه خدا را

بپرستند در حالی که اعتقاد و دین و طاعت خود را برای او خالص نمایند و حق گرا باشند و نماز را برپا دارند و زکات بدهند، و این است دین ثابت و پایدار

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : کافران از اهل کتاب و مشرکان در آتش دوزخند، جاودانه در آن می مانند؛ آنها بدترین مخلوقاتند! _____ ترجمه استاد فولادوند : کسانی از اهل کتاب که کفر ورزیده اند و [نیز] مشرکان در آتش دوزخند، [و] در آن همواره می مانند؛ اینانند که بدترین آفریدگانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بی تردید کسانی از اهل کتاب که (به اسلام) کفر ورزیدند و مشرکان، در آتش جهنم اند، که جاودانه در آن باشند. آنها ایند که بدترین مخلوقاتند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (اما) کسانی که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند، بهترین مخلوقات (خدا) یند! _____ ترجمه استاد فولادوند : در حقیقت کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده اند، آنانند که بهترین آفریدگانند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی : مسلماً کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته انجام داده اند، آنها ایند که بهترین مخلوقاتند

جَزَأُوهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ عِيدِنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ (٨)
ترجمه: (١)

٩٩ - سورة الزلزله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا (١) ترجمه: (٢)

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا (٢) ترجمه: (٣)

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا (٣) ترجمه: (٤)

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا (٤) ترجمه: (٥)

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا (٥) ترجمه: (٦)

يَوْمَئِذٍ يَصُدُّرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ (٦) ترجمه: (٧)

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (٧) ترجمه: (٨)

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (٨) ترجمه: (٩)

١٠٠ - سورة العاديات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا (١) ترجمه: (١٠)

فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا (٢) ترجمه: (١١)

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا (٣) ترجمه: (١٢)

فَأَنْزَنَ بِهِ نَقْعًا (٤) ترجمه: (١٣)

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا (٥) ترجمه: (١٤)

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ (٦) ترجمه: (١٥)

وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَلِكُمْ لَشَهِيدٌ (٧) ترجمه: (١٦)

وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ (٨) ترجمه: (١٧)

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پاداش آنها نزد پروردگارشان باغهای بهشت جاویدان است که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ همیشه در آن می مانند! (هم) خدا از آنها خشنود است و (هم) آنها از خدا خشنودند؛ و این (مقام والا) برای کسی است که از پروردگارش بترسد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پاداش آنان نزد پروردگارشان باغهای همیشگی است که از زیر [درختان] آن، نهرها روان است، جاودانه در آن «همی» مانند؛ خدا از آنان خشنود است و [آنان نیز] از او خشنود، این [پاداش] برای کسی است که از پروردگارش بترسد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پاداش آنها نزد پروردگارشان بهشت های پاینده ای است که از زیر (ساختمان و درختان) آنها نهرها روان است، جاودانه و ابدی در آن باشند، خدا ا

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که زمین شدیداً به لرزه درآید، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنگاه که زمین به لرزش [شدید] خود لرزانیده شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن گاه که این زمین به زلزله مخصوص خود (که در تاریخ خلقتش یک بار بیش نیست) لرزانده شود

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و زمین بارهای سنگینش را خارج سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و زمین بارهای سنگین خود را برون افکند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این زمین بارهای گران و کالاهای پراج خود را (از مردگان و معادن و گنجینه ها) بیرون ریزد

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و انسان می گوید: «زمین را چه می شود (که این گونه می لرزد)؟!» _____ ترجمه استاد فولادوند: و انسان گوید: «[زمین] را چه شده است؟» _____

ترجمه آیت الله مشکینی: و انسان (بیرون آمده از شکم آن با تعجب و دهشت) گوید: چه شده است آن را؟

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز زمین تمام خبرهایش را بازگو می کند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز است که [زمین] خبرهای خود را باز گوید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: زمین در آن روز خبرهای خود را بازگو می کند. (اخراج کالاها بازگو کردن تکوینی است یا به سخن درآمده بیان خواهد کرد.

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چرا که پروردگارت به او وحی کرده است! _____ ترجمه استاد فولادوند: [همان گونه] که پروردگارت بدان وحی کرده است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و این به سبب آن است که پروردگارت به وی وحی تکوینی نموده

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز مردم بصورت گروه های پراکنده (از قبرها) خارج می شوند تا اعمالشان به آنها نشان داده شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: آن روز، مردم [به حال] پراکنده برآیند تا [نتیجه] کارهایشان به آنان نشان داده شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در آن روز مردم در صورت گروه های گوناگون (از قبرها به طرف صحنه حساب) برمی آیند تا حساب اعمالشان به آنها نشان داده شود، و (از مرکز حساب به سوی محل ابدی خود) بیرون می شوند تا (جزا یا تجسم عینی) عمل هاشان به آنان ارائه شود

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس هر کس هموزن ذره ای کار خیر انجام دهد آن را می بیند! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس هر که هموزن ذره ای نیکی کند [نتیجه] آن را خواهد دید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس هر که هموزن ذره ای کار خیر کند (جزا یا تجسم خارجی) آن را

می بیند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و هر کس هموزن ذره ای کار بد کرده آن را می بیند! _____ ترجمه استاد فولادوند: و هر که هموزن ذره ای بدی کند [نتیجه] آن را خواهد دید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و هر که هموزن ذره ای کار شرکند آن را می بیند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سوگند به اسبان دونده (مجاهدان) در حالی که نفس زنان به پیش می رفتند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سوگند به مادیانهائی که با هممه تازانند و با سم [های] خود از سنگ آتش می جهانند! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سوگند به اسبان دونده (جهاد) که به شدت نفس می زند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به افروزندگان جرقه آتش (در برخورد سمهایشان با سنگهای بیابان)، _____ ترجمه استاد فولادوند: و برق [از سنگ] همی جهانند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به اسبانی که با سم هایشان جرقه آتش از سنگ می جهانند

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و سوگند به هجوم آوران سپیده دم _____ ترجمه استاد فولادوند: و صبحگاهان هجوم آرند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس به تازندگان (بر دشمن) در صبحگاهان

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که گرد و غبار به هر سو پراکندند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و با آن [یورش]، گردی برانگیزند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که به وسیله آن حمله گردی برانگیختند

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (ناگهان) در میان دشمن ظاهر شدند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و بدان [هجوم]، در دل گروهی درآیند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس بدان حمله در میان جمعی (از دشمن) درآمدند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که انسان در برابر نعمتهای پروردگارش بسیار ناسپاس و بخیل است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: که انسان نسبت به پروردگارش سخت ناسپاس است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که همانا انسان به پروردگار خود سخت ناسپاس و بخیل و نافرمان است

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او خود (نیز) بر این معنی گواه است! _____ ترجمه استاد فولادوند: و او خود بر این [امر]، نیک گواه است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بی تردید خود بر این معنی گواه است

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و او علاقه شدید به مال دارد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و راستی او سخت شیفته مال است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مسلماً او بر دوستی مال فطرتا بسی سرسخت است

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نمی داند در آن روز که تمام کسانی که در قبرها هستند برانگیخته می شوند،

_____ ترجمه استاد فولادوند : مگر نمی داند که چون آنچه در گورهاست بیرون ریخته گردد،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : آیا نمی داند هنگامی که آنچه در قبرهاست برانگیخته شود (روز قیامت)

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ (١٠) ترجمه: (١)

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ (١١) ترجمه: (٢)

١٠١ – سوره القارعه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْقَارِعَةُ (١) ترجمه: (٣)

مَا الْقَارِعَةُ (٢) ترجمه: (٤)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ (٣) ترجمه: (٥)

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ (٤) ترجمه: (٦)

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ (٥) ترجمه: (٧)

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ (٦) ترجمه: (٨)

فَهُوَ فِي عِيشِهِ رَاغِبٍ (٧) ترجمه: (٩)

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ (٨) ترجمه: (١٠)

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ (٩) ترجمه: (١١)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا هِيَ (١٠) ترجمه: (١٢)

نَارًا حَامِيَةً (١١) ترجمه: (١٣)

١٠٢ – سوره التكاثر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدِ الْوَعْدِ الْأَلْفَاكُ (١) ترجمه: (١٤)

حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ (٢) ترجمه: (١٥)

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ (٣) ترجمه: (١٦)

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ (٤) ترجمه: (١٧)

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ (٥) ترجمه: (١٨)

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ (۶) ترجمه: (۱۹)

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ (۷) ترجمه: (۲۰)

ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ (۸) ترجمه: (۲۱)

ص: ۶۰۰

-
- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و آنچه در درون سینه هاست آشکار می گردد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه در سینه هاست فاش شود، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و آنچه در سینه هاست (از ایمان و کفر و فضایل و رذایل در نامه عمل و در میان مردم) روشن و جدا گردد
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در آن روز پروردگارش از آنها کاملاً باخبر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: در چنان روزی پروردگارش به [حال] ایشان نیک آگاه است؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین پروردگارش به حال آنها در آن روز آگاه است؟
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آن حادثه کوبنده، _____ ترجمه استاد فولادوند: کوبنده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن حادثه کوبنده (گوش ها و دل ها، و سرکوب کننده دشمنان خدا)
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و چه حادثه کوبنده ای! _____ ترجمه استاد فولادوند: چیست کوبنده؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چیست آن حادثه کوبنده و سرکوب کننده؟
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو چه می دانی که حادثه کوبنده چیست؟! (آن حادثه همان روز قیامت است!) _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو چه دانی که کوبنده چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه چیز آگاه کرد که آن حادثه کوبنده چیست؟ (آن حادثه قیامت است)
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: روزی که مردم مانند پروانه های پراکنده خواهند بود، _____ ترجمه استاد فولادوند: روزی که مردم چون پروانه [های] پراکنده گردند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: روزی که مردم همانند پروانه های پراکنده شوند
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و کوه ها مانند پشم رنگین حلاجی شده می گردد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و کوه ها مانند پشم زده شده رنگین شود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و کوه ها همانند پشم رنگارنگ حلاجی شده در جو متلاشی گردند
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: اما کسی که (در آن روز) ترازوهای اعمالش سنگین است، _____ ترجمه استاد فولادوند: اما هر که سنجیده هایش سنگین برآید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: اما کسی که عمل های وزن شده اش سنگین و پراج باشد (عقاید و اعمالش نیک باشد)
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در یک زندگی خشنودکننده خواهد بود! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس وی در زندگی خوشی خواهد بود! _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس او در یک زندگی رضایت بخش خواهد بود

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و اما کسی که ترازوهایش سبک است، _____ ترجمه استاد فولادوند
: و اما هر که سنجیده هایش سبک بر آید، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و اما کسی که عمل های
موزونش سبک و بی ارج است (عقاید و اعمالش فاسد باشد)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پناهگاهش «هاویه» [= دوزخ] است! _____ ترجمه استاد فولادوند:
پس جایش «هاویه» باشد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس جایگاه و پناهگاهش هاویه است

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو چه می دانی «هاویه» چیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و
تو چه دانی که آن چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه چیزت آگاه نمود که هاویه چیست

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آتشی است سوزان! _____ ترجمه استاد فولادوند: آتشی است
سوزنده. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آتشی به غایت داغ و سوزان است

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: افزون طلبی (و تفاخر) شما را به خود مشغول داشته (و از خدا غافل نموده) است.
_____ ترجمه استاد فولادوند: تفاخر به بیشترداشتن، شما را غافل داشت. _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: شما را مباهات با یکدیگر در افزونی (مال و جاه و فرزند) و مسابقه با هم در افزودن (آنها) از یاد خدا
مشغول داشت

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: تا آنجا که به دیدار قبرها رفتید (و قبور مردگان خود را برشمردید و به آن افتخار
کردید)! _____ ترجمه استاد فولادوند: تا کارتان [و پایتان] به گورستان رسید. _____

ترجمه آیت الله مشکینی: تا آنکه گورستان ها را زیارت کردید (تا دم مرگتان چنین بودید) یا رفتید تا برای تفاخر، قبرهای
ارحامتان را نیز بشمارید

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که می پندارید، (آری) بزودی خواهید دانست! _____
ترجمه استاد فولادوند: نه چنین است، زودا که بدانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست (که

می پندارید باید برای دنیا کوشید)، به زودی (وقت ورود به عالم برزخ) خواهید دانست

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: باز چنان نیست که شما می پندارید؛ بزودی خواهید دانست! _____
ترجمه استاد فولادوند: باز هم نه چنین است، زودا که بدانید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آری چنین

نیست، به زودی (در روز جزا) خواهید دانست

۱۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنان نیست که شما خیال می کنید؛ اگر شما علم یقین (به آخرت) داشتید (افزون طلبی
شما را از خدا غافل نمی کرد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: هرگز چنین نیست، اگر علم یقین داشتید!

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست اگر (حقیقت امر را) به علم یقین (علم غیر قابل تشکیک)
می دانستید

۱۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: قطعاً شما جهنم را خواهید دید! _____ ترجمه استاد فولادوند: به
یقین دوزخ را می بینید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین جهنم را (به دیده دل) می دیدید (لکن

ندانستید و ندیدید)

۲۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سپس (با ورود در آن) آن را به عین یقین خواهید دید. _____
ترجمه استاد فولادوند: سپس آن را قطعاً به عین یقین درمی یابید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

سپس بی تردید آن را (در روز جزا) به عین الیقین خواهید دید (یقینی حاصل از داخل شدن و سوختن در آن)

۲۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : سپس در آن روز (همه شما) از نعمتهایی که داشته اید بازپرسی خواهید شد!

_____ ترجمه استاد فولادوند : سپس در همان روز است که از نعمت [روی زمین] پرسیده خواهید شد.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : سپس شما در آن روز بی شک از بخشش و نعمت (خدا در دنیا)

بازخواست خواهید شد

١٠٣ - سورة العصر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَصْرِ (١) ترجمه: (١)

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (٢) ترجمه: (٢)

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ (٣) ترجمه: (٣)

١٠٤ - سورة الهمزة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ (١) ترجمه: (٤)

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ (٢) ترجمه: (٥)

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ (٣) ترجمه: (٦)

كَلَّا لَيُبَدِّلَنَّا فِي الحُطَمَةِ (٤) ترجمه: (٧)

وَمَا أَذْرَاكَ مَا الحُطَمَةُ (٥) ترجمه: (٨)

نَارُ اللَّهِ الموقدَةُ (٦) ترجمه: (٩)

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الأفئدةِ (٧) ترجمه: (١٠)

إِنَّهَا عَلَيْهِم مُّؤَصَّدَةٌ (٨) ترجمه: (١١)

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ (٩) ترجمه: (١٢)

١٠٥ - سورة الفيل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الفِيلِ (١) ترجمه: (١٣)

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ (٢) ترجمه: (١٤)

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ (٣) ترجمه: (١٥)

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ (٤) ترجمه: (١٦)

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّا كُوِلٍ (٥) ترجمه: (١٧)

- ۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: به عصر سو گند، _____ ترجمه استاد فولادوند: سو گند به عصر [غلبه حق بر باطل]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: سو گند به وقت عصر (یا نماز عصر، یا عصر طلوع اسلام و عرضه قرآن به جامعه و یا دوران ظهور حکومت الهی مهدی موعود) که
- ۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که انسانها همه در زیانند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: که واقعاً انسان دستخوش زیان است؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مسلماً انسان (به لحاظ رو به نقصان و زوال بودن عمر او، و غلبه هوی و شیطان بر او) در زیان است
- ۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: مگر کسانی که ایمان آورده و اعمال صالح انجام داده اند، و یکدیگر را به حق سفارش کرده و یکدیگر را به شکیبایی و استقامت توصیه نموده اند! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر کسانی که گرویده و کارهای شایسته کرده و همدیگر را به حق سفارش و به شکیبایی توصیه کرده اند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: مگر کسانی که ایمان آورده و عمل های شایسته کرده اند و یکدیگر را به حق (به آنچه ثابت و مسلم است از عقاید و اعمال) توصیه کرده و یکدیگر ر
- ۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: وای بر هر عیججوی مسخره کننده ای! _____ ترجمه استاد فولادوند: وای بر هر بدگوی عیججوی، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: وای بر هر عادت کننده به عیب جویی مردم و بدگویی دیگران
- ۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کس که مال فراوانی جمع آوری و شماره کرده (بی آنکه مشروع و نامشروع آن را حساب کند)! _____ ترجمه استاد فولادوند: که مالی گرد آورد و برشمردهش. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن که مالی گرد آورد و پیاپی شماره کرد و انباشت (و به دستور خدا در تحصیل و مصرف اعتنایی نکرد)
- ۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او گمان می کند که اموالش او را جاودانه می سازد! _____ ترجمه استاد فولادوند: پندارد که مالش او را جاوید کرده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: می پندارد که مالش او را جاودانه خواهد ساخت (و مرگ یا حوادث به سراغش نخواهد آمد)
- ۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: چنین نیست که می پندارد؛ بزودی در «حُطْمه» [= آتشی خردکننده] پرتاب می شود! _____ ترجمه استاد فولادوند: ولی نه! قطعاً در آتش خردکننده فرو افکنده خواهد شد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: چنین نیست، بی تردید در حطمه (آتشی خردکننده) افکنده می شود
- ۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و تو چه می دانی «حُطْمه» چیست؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: و تو چه دانی که آن آتش خردکننده چیست؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و چه چیز آگاه کرد که حطمه چیست؟
- ۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آتش برافروخته الهی است، _____ ترجمه استاد فولادوند: آتش افروخته خدا [یی] است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آتش برافروخته خداوند است
- ۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آتشی که از دلها سر می زند! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آتشی]

که به دلها می رسد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آتشی که بر دل ها (که مرکز کفر و شرک و نفاق است) سر می کشد (و علاوه بر ظاهر، باطن را نیز می سوزاند)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: این آتش بر آنها فرو بسته شده، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان را در میان فرامی گیرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا آن آتش درش بر روی آنها بسته است (و راه خروج ندارند)

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در ستونهای کشیده و طولانی! _____ ترجمه استاد فولادوند: [آتشی که] در ستونهایی دراز است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: در ستون هایی بلند (بسته و معذب شوند)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا ندیدی پروردگارت با فیل سواران [= لشکر ابرهه که برای نابودی کعبه آمده بودند] چه کرد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: مگر ندیدی پروردگارت با پیلداران چه کرد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا (به چشم دل) ندیدی و ندانستی که پروردگار تو با اصحاب فیل (سپاه ابرهه که برای تخریب خانه خدا آمده بودند) چگونه رفتار کرد؟

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا نقشه آنها را در ضلالت و تباهی قرار نداد؟! _____ ترجمه استاد فولادوند: آیا نیرنگشان را بر باد نداد؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آیا نیرنگ و نقشه آنها را در ضلالت و تباهی قرار نداد؟

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بر سر آنها پرندگانی را گروه گروه فرستاد، _____ ترجمه استاد فولادوند: و بر سر آنها، دسته دسته پرندگانی «آبایل» فرستاد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و بر سر آنها پرندگانی گروه گروه فرستاد

۱۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: که با سنگهای کوچکی آنان را هدف قرار می دادند؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: [که] بر آنان سنگهایی از گل [سخت] می افکندند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: که بر آنان سنگ هایی (ریز) از جنس سنگ گل می افکندند

۱۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: سرانجام آنها را همچون گاه خورده شده (و متلاشی) قرار داد! _____ ترجمه استاد فولادوند: و [سرانجام، خدا] آنان را مانند گاه جویده شده گردانید.

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس همه آنها را چون گاه های خرد و جویده شده قرار داد

۱۰۶ - سوره قريش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لِيَلْآفِ قُرَيْشٍ (۱) ترجمه: (۱)

إِلْيَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ (۲) ترجمه: (۲)

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ (۳) ترجمه: (۳)

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ (۴) ترجمه: (۴)

۱۰۷ - سوره الماعون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ (۱) ترجمه: (۱)

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ (۲) ترجمه: (۲)

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (۳) ترجمه: (۳)

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ (۴) ترجمه: (۴)

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ (۵) ترجمه: (۵)

الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ (۶) ترجمه: (۶)

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ (۷) ترجمه: (۷)

۱۰۸ - سوره الكوثر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوثَرَ (۱) ترجمه: (۱)

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ (۲) ترجمه: (۲)

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ (۳) ترجمه: (۳)

ص: ۶۰۲

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (کیفر لشکر فیل سواران) بخاطر این بود که قریش (به این سرزمین مقدس) الفت گیرند (و زمینش ظهور پیامبر فراهم شود)! _____ ترجمه استاد فولادوند: برای الفت دادن قریش، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: (اصحاب فیل را نابود کرد) برای الفت دادن و مانوس کردن قریش (به

یکدیگر و به مردم و سرزمین مکه، تا ظهور پیامبر خاتم را دریابند و به او بگردند)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: الفت آنها در سفرهای زمستانه و تابستانه (و بخاطر این الفت به آن بازگردند)!

_____ ترجمه استاد فولادوند: الفتشان هنگام کوچ زمستان و تابستان، [خدا پیلداران را نابود کرد].

_____ ترجمه آیت الله مشکینی: الفت دادنشان در کوچ زمستانی (به سوی یمن) و کوچ تابستانی (به

سوی شام)

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس (بشکرانه این نعمت بزرگ) باید پروردگار این خانه را عبادت کنند،

_____ ترجمه استاد فولادوند: پس باید خداوند این خانه را بپرستند؛ _____ ترجمه

آیت الله مشکینی: پس باید پروردگار این خانه (کعبه معظمه) را بپرستند

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کس که آنها را از گرسنگی نجات داد و از ترس و ناامنی ایمن ساخت.

_____ ترجمه استاد فولادوند: همان [خدایی] که در گرسنگی غذایشان داد، و از بیم [دشمن] آسوده

خاطرشان کرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آن خدایی که آنها را در گرسنگی طعام داد و از ترس

ایمنی بخشید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: آیا کسی که روز جزا را پیوسته انکار می کند دیدی؟ _____ ترجمه

استاد فولادوند: آیا کسی را که [روز] جزا را دروغ می خواند، دیدی؟ _____ ترجمه آیت الله مشکینی:

آیا کسی که دین خدا و روز جزا را تکذیب می کند، دیدی

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: او همان کسی است که یتیم را با خشونت می راند، _____ ترجمه

استاد فولادوند: این همان کس است که یتیم را بسختی می راند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آری

او همان است که یتیم را به سختی می راند

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (دیگران را) به اطعام مسکین تشویق نمی کند! _____ ترجمه استاد

فولادوند: و به خوراک دادن بینوا ترغیب نمی کند. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و (کسی را) به دادن

طعام بر فقرا ترغیب نمی کند

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس وای بر نمازگزارانی که... _____ ترجمه استاد فولادوند: پس

وای بر نمازگزارانی _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس وای به حال نمازگزاران

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: در نماز خود سهل انگاری می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند:

که از نمازشان غافلند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که از نمازشان غافل و به آن بی اعتنائند

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: همان کسانی که ریا می کنند، _____ ترجمه استاد فولادوند: آنان

که ریا می کنند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنان که ریاکاری می کنند

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و دیگران را از وسایل ضروری زندگی منع می نمایند! _____ ترجمه

استاد فولادوند: و از [دادن] زکات [و وسایل و مایحتاج خانه] خودداری می ورزند. _____ ترجمه آیت

الله مشکینی: و اسباب و وسایل مورد نیاز را (مانند وام، زکات، صدقه، عاریه، اثاث خانه و غیره از دیگران) دریغ می دارند.

(یعنی اگر راندن یتیم و عدم اعتنا ب

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: ما به تو کوثر [= خیر و برکت فراوان] عطا کردیم! _____ ترجمه

استاد فولادوند: ما تو را [چشمه] کوثر دادیم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به یقین ما تو را کوثر عطا کردیم. (خیر فراوان، دین قیم، کتاب باقی، علم بی پایان، نسل باقی روزافزون، علماء امت، حوض کوثر و نهر بهشتی)

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پس برای پروردگارت نماز بخوان و قربانی کن! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس برای پروردگارت نماز گزار و قربانی کن. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس (به شکرانه آن) برای پروردگارت خضوع کن و نماز بخوان و (در تکبیر آن) دست ها را تا گلوگاه بالا بر (یا شتر قربانی کن)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (و بدان) دشمن تو قطعاً بریده نسل و بی عقب است! _____ ترجمه استاد فولادوند: دشمنت خود بی تبار خواهد بود. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همانا (تو ابر و بی نسل نیستی) دشمن توست که دم بریده و بی نسل است

۱۰۹ - سوره الكافرون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ (۱) ترجمه: (۱)

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (۲) ترجمه: (۲)

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (۳) ترجمه: (۳)

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ (۴) ترجمه: (۴)

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (۵) ترجمه: (۵)

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ (۶) ترجمه: (۶)

۱۱۰ - سوره النصر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (۱) ترجمه: (۷)

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (۲) ترجمه: (۸)

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (۳) ترجمه: (۹)

۱۱۱ - سوره المسد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ (۱) ترجمه: (۱۰)

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ (۲) ترجمه: (۱۱)

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ (۳) ترجمه: (۱۲)

وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ (۴) ترجمه: (۱۳)

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ (۵) ترجمه: (۱۴)

ص: ۶۰۳

۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: ای کافران! _____ ترجمه استاد فولادوند : بگو: «ای کافران،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: ای کافران (ای مشرکان و بت پرستان مکه)

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : آنچه را شما می پرستید من نمی پرستم! _____ ترجمه استاد فولادوند

: آنچه می پرستید، نمی پرستم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: آنچه را که شما می پرستید هرگز من نمی پرستم

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نه شما آنچه را من می پرستم می پرستید، _____ ترجمه استاد فولادوند: و آنچه می پرستم، شما نمی پرستید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نه هرگز شما پرستنده آن هستید که من می پرستم

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نه من هرگز آنچه را شما پرستش کرده اید می پرستم، _____ ترجمه استاد فولادوند: و نه آنچه پرستیدید من می پرستم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نه هرگز من پرستنده آنم که شما می پرستید

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و نه شما آنچه را که من می پرستم پرستش می کنید؛ _____ ترجمه استاد فولادوند: و نه آنچه می پرستم شما می پرستید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نه هرگز شما پرستنده آن هستید که من می پرستم

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: (حال که چنین است) آیین شما برای خودتان، و آیین من برای خودم! _____ ترجمه استاد فولادوند: دین شما برای خودتان، و دین من برای خودم. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: دین شما از آن خودتان، و دین من از آن من (فعلا- متارکه برخورد و جنگ است تا آن گاه که حکم جهاد نازل شود)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هنگامی که یاری خدا و پیروزی فرارسد، _____ ترجمه استاد فولادوند: چون یاری خدا و پیروزی فرارسد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هر گاه که یاری خداوند و آن پیروزی (بزرگ، فتح مکه و پیروزی های دیگر) فرارسد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و ببینی مردم گروه گروه وارد دین خدا می شوند، _____ ترجمه استاد فولادوند: و ببینی که مردم دسته دسته در دین خدا درآیند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و مردم را دیدی که فوج فوج در دین خدا وارد می شوند

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: پروردگارت را تسبیح و حمد کن و از او آمرزش بخواه که او بسیار توبه پذیر است! _____ ترجمه استاد فولادوند: پس به ستایش پروردگارت نیايشگر باش و از او آمرزش خواه، که وی همواره توبه پذیر است. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: پس همراه با حمد پروردگارت او را تسبیح گو و به اعتقاد و عمل منزله دار و از او آمرزش طلب، که او همواره عطف توجه کننده و توبه پذیر است

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: بریده باد هر دو دست ابولهب (و مرگ بر او باد)! _____ ترجمه استاد فولادوند: بریده باد دو دست ابولهب، و مرگ بر او باد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: بریده باد هر دو دست ابولهب، و زیانکار باد او و مرگ بر خود او

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: هرگز مال و ثروتش و آنچه را به دست آورد به حالش سودی نبخشید! _____ ترجمه استاد فولادوند: دارایی او و آنچه اندوخت، سودش نکرد. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: هرگز مال و دستاورد او (چیزی از عذاب خدا را) از وی دفع نکرد

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و بزودی وارد آتشی شعله ور و پرلهب می شود؛ _____ ترجمه

استاد فولادوند: بزودی در آتشی پرزبانه درآید. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: به زودی در آتشی زبانه دار درآید و در آن بسوزد

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و (نیز) همسرش، در حالی که هیزم کش (دوزخ) است، _____ ترجمه استاد فولادوند: و زنش، آن هیمه کش [آتش فروز]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی: و نیز زن او که هیزم کش است (در آتش دوزخ درآید)

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی: و در گردنش طنابی است از لیف خرما! _____ ترجمه استاد فولادوند: بر گردنش طنابی از لیف خرماست. _____ ترجمه آیت الله مشکینی: همان که در گردنش طنابی از لیف خرماست. (غرض از این دو وصف این است که وی به کیفر آنکه در دنیا با طناب هیمه خار بر سر راه پیامبر می کشی

۱۱۲ - سوره الإخلاص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (۱) ترجمه: (۱)

اللَّهُ الصَّمَدُ (۲) ترجمه: (۲)

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (۳) ترجمه: (۳)

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (۴) ترجمه: (۴)

۱۱۳ - سوره الفلق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (۱) ترجمه: (۱)

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ (۲) ترجمه: (۲)

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (۳) ترجمه: (۳)

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (۴) ترجمه: (۴)

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (۵) ترجمه: (۵)

۱۱۴ - سوره الناس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (۱) ترجمه: (۱)

مَلِكِ النَّاسِ (۲) ترجمه: (۲)

إِلَهِ النَّاسِ (۳) ترجمه: (۳)

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (۴) ترجمه: (۴)

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ (۵) ترجمه: (۵)

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ (۶) ترجمه: (۶)

ص: ۶۰۴

«اوست خدای یگانه، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: حقیقت آن است که خداوند یکتاست

۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خداوندی است که همه نیازمندان قصد او می کنند؛ _____ ترجمه

استاد فولادوند : خدای صمد [ثابت - متعالی]، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : خداوندی است بزرگوار

و قبله حاجات، و ذاتی است بسیط الحقیقه غیر مرکب و بی نیاز

۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : (هرگز) نژاد، و زاده نشد، _____ ترجمه استاد فولادوند : [کسی را]

نژاده، و زاده نشده است، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : نه کسی را زاده و نه از کسی زاده شده است

(محال است صفت پدر و فرزند پیدا کند)

۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و برای او هیچگاه شبیه و مانندی نبوده است! _____ ترجمه استاد

فولادوند : و هیچ کس او را همتا نیست.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و هیچ گاه احدی همتای او (در

الوهیت و خالقیت و ربوبیت و عبودیت و طاعت) نبوده است

۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: پناه می برم به پروردگار سپیده صبح، _____ ترجمه استاد

فولادوند : بگو: «پناه می برم به پروردگار سپیده دم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: پناه می برم به

پروردگار سپیده دم، و زمین شکافته شده به بیرون آمدن چشمه سارها و گیاهان، و ارحام مفتوح به تولد اولاد، و قبور شکافته

شده برای برانگیختن مردگان

۶- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : از شرّ تمام آنچه آفریده است؛ _____ ترجمه استاد فولادوند : از شرّ

آنچه آفریده، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : از شرّ آنچه آفریده (از آنچه دارای شر است مانند شیاطین

و اجنّه خبیثه و شرور مادی)

۷- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از شرّ هر موجود شرور هنگامی که شبانه وارد می شود؛ _____

ترجمه استاد فولادوند : و از شرّ تاریکی چون فراگیرد، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از شرّ هر شب

تاریک آن گاه که درآید و فراگیرد، و از هر موجود شروری که هجوم آورد

۸- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از شرّ آنها که با افسون در گره ها می دمنند (و هر تصمیمی را سست می کنند)؛

_____ ترجمه استاد فولادوند : و از شرّ دمنندگان افسون در گره ها، _____ ترجمه آیت

الله مشکینی : و از شرّ زنان (جادوگر) دمننده در گره ها

۹- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : و از شرّ هر حسودی هنگامی که حسد می ورزد! _____ ترجمه استاد

فولادوند : و از شرّ [هر] حسود، آنگاه که حسد ورزد.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : و از شرّ هر حسود

آن گاه که حسد خود را به کار بندد

۱۰- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : بگو: پناه می برم به پروردگار مردم، _____ ترجمه استاد فولادوند :

بگو: «پناه می برم به پروردگار مردم، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : بگو: پناه می برم به پروردگار مردم

(به مربّی آنها از ابتداء تکوّن تا انتهای مراحل تربیت)

۱۱- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به مالک و حاکم مردم، _____ ترجمه استاد فولادوند : پادشاه مردم،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : به سلطان و حاکم (مطلق) مردم

۱۲- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : به (خدا و) معبود مردم، _____ ترجمه استاد فولادوند : معبود مردم،

_____ ترجمه آیت الله مشکینی : به معبود (حقیقی) مردم

۱۳- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : از شرّ وسوسه گر پنهانکار، _____ ترجمه استاد فولادوند : از شرّ

وسوسه گر نهانی؛ _____ ترجمه آیت الله مشکینی : از شرّ وسوسه گر پنهانی، آن عقب رونده عودکننده

۱۴- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : که در درون سینه انسانها وسوسه می کند، _____ ترجمه استاد

فولادوند : آن کس که در سینه های مردم وسوسه می کند، _____ ترجمه آیت الله مشکینی : آن که در

سینه های مردم وسوسه می کند

۱۵- ترجمه آیت الله مکارم شیرازی : خواه از جنّ باشد یا از انسان! _____ ترجمه استاد فولادوند : چه از

جنّ و [چه از] انس.» _____ ترجمه آیت الله مشکینی : چه از جن باشد و چه از انس

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه

اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

